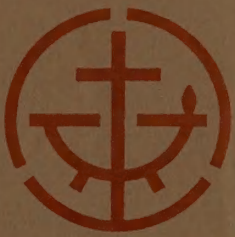
School of Theology at Claremont
1001 1340114

The Library

SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT

WEST FOOTHILL AT COLLEGE AVENUE
CLAREMONT, CALIFORNIA

THE OLD TESTAMENT

IN GREEK

ACCORDING TO THE SEPTUAGINT

Cambridge University Press
Fetter Lane, London

New York
Bombay, Calcutta, Madras
Toronto
Macmillan

Tokyo
Maruzen Company, Ltd

All rights reserved

THE OLD TESTAMENT

BS
741
S B
1930
V.3

IN GREEK

ACCORDING TO THE SEPTUAGINT

EDITED FOR THE
SYNDICS OF THE UNIVERSITY PRESS

BY

HENRY BARCLAY SWETE D.D., F.B.A.

VOL. III.

HOSEA—4 MACCABEES
PSALMS OF SOLOMON, ENOCH, THE ODES

CAMBRIDGE
AT THE UNIVERSITY PRESS

1930

First Edition, 1894.
Second Edition, 1899.
Third Edition, 1905.
Fourth Edition, 1912.
Reprinted, 1930.

Theology Library
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

PRINTED IN GREAT BRITAIN

University of Southern California Library

Rel. 220.48 A351s8
1895 v.2

THE present volume completes the manual edition of the Cambridge Septuagint. The work was commenced in 1883; the first volume appeared in 1887, the second in 1891. Little is needed by way of preface to this last instalment of a long task. The general principles upon which the edition is based were stated in the preface to the first volume, and both the earlier volumes have been accompanied by some account of the MSS. used in the preparation of the text and notes. It remains only to add particulars relating to the volume which is now in the reader's hands.

In the Prophets it has been possible to employ, in addition to the great codices BNA, the Codex Marchalianus (Q), the Codex rescriptus Cryptoferratensis (Γ), and the Dublin fragments of Isaiah (O), as well as those edited by Tischendorf (Z). It is well known that in Daniel the text of the LXX. is preserved in one MS. only, a cursive, and not earlier than the ninth century. Before the days of Jerome the Church had ceased to read the Septuagint of Daniel, its room having been filled by the version attributed to Theodotion[1]. This is not the place to attempt an explanation of the fact, or to discuss the relation of the two versions to one another and to the original. But since the present is an edition of 'the Old Testament in Greek according to the LXX.,' the LXX. version has been restored in Daniel to the place of honour, whilst we have placed opposite to it at each opening the version of Theodotion, which, as the Greek Daniel of the Church Bible, must always be indispensable to the student of ancient Christian literature as well as of the literary history and the criticism of the

[1] Hieron. *praef. in Daniel.*: "illud quoque lectorem admoneo, Danielem non iuxta LXX. interpretes sed iuxta Theodotionem ecclesias legere." Cf. *Apol. ad Rufin.* ii.: "ecclesiae iuxta Theodotionem legunt Danielem. Ego quid peccavi, si ecclesiarum iudicium sequutus sum?"

Book. Daniel is unfortunately wanting in ℵ; but BAQ, together with Γ and a newly acquired Bodleian fragment (Δ) of a portion of *Bel and the Dragon*, supply a fair amount of uncial authority for the text of Theodotion. The Septuagint text has been derived from Cozza's transcript of the Chigi MS.; but it has been thought desirable to follow Tischendorf's example and to give at the foot of the page the readings of the Syro-hexaplaric version, our only other authority. For this purpose a collation of Ceriani's photolithograph of the Syriac MS.[1] has been made by Norman McLean, Esq., Fellow of Christ's College, who has kindly superintended the passage of its readings through the Press, and has supplied the editor with a description of the MS., which will be found in the proper place.

The great Vatican MS., whose text and order we have generally followed, ends with the Prophets. For the Books of the Maccabees we have been compelled to look elsewhere, and since the Codex Alexandrinus is the only early Uncial which contains them all, the text of that MS. has been adopted throughout[2]; in the notes to these Books use has been made of the Codex Sinaiticus so far as it is available, and of the important although relatively late Codex Venetus, which has been newly collated for this purpose.

The Books of the Maccabees are followed by three collections which, if they cannot in strictness be said to belong to the Greek Old Testament, have some peculiar claims to a place at the close of the Alexandrian Bible. The Psalms of Solomon, though not actually included in any uncial MS., at one time followed the New Testament in the Codex Alexandrinus, and are to be found in several cursive MSS. of the Sapiential Books. The Book of Enoch holds an important position in pre-Christian Jewish literature, and is cited in the New Testament; and the extant fragments of the Greek version of Enoch deserve for many reasons the serious attention of Biblical students. The 'Odes' are printed as they appear at the end of the Psalter of Codex Alexandrinus, with the various readings of the Verona and Zurich MSS., the former from Bianchini's transcript, verified by a personal examination of the MS., the latter from Tischendorf's facsimile[3]. Some interest will be found in comparing the text of the Old Testament Canticles as they appear in MS. Psalters with that which they present in the Books from which they

[1] A. Ceriani: *Codex Syro-hexaplaris Ambrosianus photo-lithographice editus* (Mediol. 1874).

[2] Apart from the convenience of this arrangement, the selection is perhaps justified on the whole by the character of the A text of the Maccabees. But the copy which the scribe of A follows was so carelessly written that it has been found necessary to admit a considerable number of corrections from the other MSS. Occasionally all the uncial MSS. are at fault, and here a conjecture has been allowed to take a provisional place in the text. In all such cases the rejected readings are recorded in the notes.

[3] See vol. ii. pp. ix.—xi.

are severally derived. The New Testament Canticles and the *ὕμνος ἑωθινός* have been allowed to retain the place which they hold in the Psalter of Codex A.

We proceed to give some account of MSS. not previously described and used in the *apparatus* of the present volume.

CODEX MARCHALIANUS, Vat. Gr. 2125.

Contains at present 416 leaves of thin vellum, measuring $11\frac{3}{8} \times 7$ inches, written in single columns of 29 lines, each line consisting of 24 to 30 letters. The first 12 leaves, which were not part of the original MS., are occupied by (1) an extract from the Synopsis printed among the works of St Athanasius, here attributed to Eusebius; (2) extracts from the 'Lives of the Prophets' which appear in the editions of Epiphanius. The Prophets follow in the first hand, and in the order of Cod. B (i.e. the order in which they are printed in the present edition).

In its original form the MS. was without interlinear or marginal additions, except a few corrections by the *diorthota*, and the Hexaplaric marks inserted in its text. Neither breathings nor accents seem to have been added by the first hand.

This MS. was written in Egypt, and, in the judgement of Ceriani, not later than the sixth century. The characters are simple, firm, and free, with the exception of ε, θ, ο, c, which are narrow, after the manner of the next century; but this peculiarity does not, as Ceriani has shewn, in the case of an Egyptian MS. require us to assume a later date[1].

The history of the MS. is of much interest. It appears to have remained in Egypt until after the 9th century, and all the additions and corrections in uncial writing are by Egyptian hands. From Egypt it passed into South Italy, probably before the 12th century, and there the patristic scholia and a few readings in the text and margin, signalised by a preliminary γρ[άφεται], seem to have been added in cent. XIII. From South Italy it was carried, perhaps by some Norman or French hand, into France, where it found a home in the Abbey of St Denys, near Paris. While in Italy the codex had received various Latin notes, chiefly renderings from the Vulgate and other elucidations of the Greek text; and this process of annotation in Latin was carried on after its arrival in France. In the 16th century the book passed out of the possession of the monks of St Denys and became the property first of René Marchal (Renatus Marchalus Boismoraeus[2]), after whom it is still named; and subsequently of Cardinal François Rochefoucauld, to whom it belonged about A.D. 1636. The Cardinal presented it to the Jesuit College of

[1] Ceriani, *comm.* p. 36: "pro litteris ε, θ, ο, c iam initia oblongarum formarum reperire est in antiquissimis papyris ut in Iliade Musei Britannici.....etiam codex Coptus *Pistis Sophia*, quem Hyvernat fere saec. VI. dicit, licet crassiori typo scripturae utatur, in ε, θ, ο, c, formis Marchalianis satis proxime accedit."

[2] Cf. I. Curterii *Procopius in Esaiam*, praef. β. Kamphausen in *Th. St. u. Kr.*, 1869, p. 743.

Clermont, near Paris; a century and a half later, when the treasures of the College were dispersed, this MS. was purchased (1785) by Pope Pius VI. for the Vatican Library, where it is still preserved.

The Codex Marchalianus has been used by a succession of scholars since the beginning of the seventeenth century, among whom were Morin and Montfaucon. It was collated for the great work of Holmes and Parsons, and portions of it were edited by Tischendorf in the *Monumenta Sacra*[1]. Dr Field used for his *Hexapla* (1875) all the materials for the presentation of its readings which were then available, and suggested and offered to defray a part of the cost of a photo-lithograph[2]. Ultimately a heliotype of the MS. was published in 1890 under the superintendence of Cozza, and a monograph upon the Codex by Dr Antonio Ceriani, which will take its place among the classical works of Biblical palaeography, was issued simultaneously by the Vatican Press[3].

To return to the MS. itself. A few corrections which are coaeval with the first hand may be recognised in the heliotype by the relative thickness of the letters as well as by their form; these are denoted in this volume by Q^1. Other corrections in minute uncial characters, written by various hands and at different periods, are placed under the common symbol Q^a; and the same symbol has been used to represent the copious marginal annotations transcribed from a Hexaplaric MS. by a hand not much later than the original scribe. This hand has also inserted before Isaiah and Ezekiel two important notes evidently copied from the MS. which supplied the Hexaplaric additions[4]; and to it is also due the writing

[1] Vol. ix. pp. 227 ff. (1870).

[2] Ceriani, p. 47: "de hoc uiro, Field... praedicandum quod circa annum 1875 pro codicis Marchaliani editione, eius pretii peritissimus iudex, ad me scripsit se daturum italicarum libellarum quatuor millia, ut tandem codex integre ederetur qua meliori ratione fieri posset, photo-lithographia nempe, si recte memini."

[3] The volume is entitled, Prophetarum | codex Graecus Vaticanus 2125 | uetustate uarietate lectionum notationibus | unicus aeque et insignis | heliotypice editus | auspice | Leone XIII. Pont. Max. | curante | Iosepho Cozza-Luzi Abate Basiliano | S. Rom. ecclesiae uicebibliothecario | accedit commentatio critica | Ant. Ceriani Ambrosianae biblioth. praefecti || Romae | e bibliotheca Vaticana | agente photographo Danasi | MDCCCLXXXX. The title of Ceriani's monograph runs: De codice Marchaliano | seu | Vaticano Graeco 2125 | Prophetarum | phototypica arte repraesentato | commentatio | Antonii Ceriani | bibliothecae Ambrosianae praefecti || Romae ex bibliotheca Vaticana | anno MDCCCXC.

[4] These notes, which throw much light on the history both of the MS. and of the LXX., deserve a place here. They are as follows: (1) *μετεληφθη ο ησαιας απο αντιγραφου | του αββα απολιναριου του κοινοβιαρχου | εν ω καθϋπετακτο ταυτα | μετεληφθη ο ησαιας εκ των κατα τας εκδο|σεις εξαπλων αντεβληθη δε και προς | ετερον εξαπλουν εχον την παρασημει|ωσιν ταυτην διορθωται ακριβως πα|σαι αι εκδοσεις αντεβληθησαν γαρ προς τε|τραπλουν ησαΐαν ετι δε και προς εξαπλουν | προς τουτοις και τα απο της αρχης εως του | οραματος τυρου ακριβεστερον διορθωται | ευπορησαντες γαρ των μεχρι τελους του | οραματος τυρου τομων εξηγητικων | εις τον ησαΐαν ωριγενους και ακριβως | επιστησαντες τη εννοια καθ ην εξηγη|σατο εκαστην λεξιν καθως οιον τ[ε ην] | και παν αμφιβολον κατα την εκει[νου] | εννοιαν διορθωσαμεθα προς τουτοις συ|νεκριθη η των εβδομηκοντα εκδοσις | και προς τα ϋπο ευσεβειου εις τον ησαΐαν | ειρημενα εν οις διεφωνουν της εξη|γησεως την εννοιαν ζητησαντες και | προς αυτην διορθωσαμενοι.*

(2) *μετεληφθη δε απο αντιγραφου του |*

which covers the first 12 leaves of the Codex. Q^b has been used to represent the cursive Greek hand or hands of the thirteenth century.

It has been thought best on the whole to admit into the notes of this volume the whole of the uncial writing in Q, with the exception of the patristic matter at the beginning of the volume, and the memoranda on Isaiah and Ezekiel to which reference has just been made. In the Hexaplaric notes the symbols α', σ' ($\sigma\upsilon'$), θ' ($\theta\epsilon'$) represent the readings of Aquila, Symmachus, and Theodotion respectively; collectively the three versions are described as $o\iota\ \gamma'$ or simply γ', $\pi\acute{\alpha}\nu\tau\epsilon\varsigma$ (π'), or $o\iota\ \lambda o\iota\pi o\acute{\iota}$; the last term is also used when two of the versions agree against the third. $O\iota\ o'$ marks a true Septuagintal reading, where it differs from the text of Q;[1] $\overset{\rho}{\omega}$ stands for Origen, and the Hexapla is occasionally mentioned as $\tau\grave{o}\ \grave{\epsilon}\xi\alpha\sigma\acute{\epsilon}\lambda\iota\delta o\nu$. The Hexaplaric signs employed in the MS. are the asterisk (※), the obelus (÷), and the *metobelus*. The *metobelus* has not been represented in the notes of this edition, and the *obeli* in the photograph of the MS. are faint and difficult to detect[2]. The asterisks and *obeli* in the margins belong to Q^a; those in the text were added by the scribe or by a hand contemporary with him.

By an elaborate examination of a number of test passages, Ceriani has shewn that the original text of Q, which agrees largely with that of Cyril of Alexandria and of the Memphitic version, is on the whole Egyptian, and of the type which, as we learn from Jerome, was current in Egypt, the Hesychian recension of the LXX.[3]

Codex rescriptus Cryptoferratensis.

This MS. is a palimpsest of the Prophets which has long been in the possession of the Basilian house of Grotta ferrata, near Frascati[4]. The codex when complete

αββα απολιναριου του κοινοβιαρχου εν ω | καθϋπετακτο ταυτα μετεληφθη α|πο των κατα τας εκδοσεις εξαπλων και | διορθωθη απο των ωριγενους αυτου τε|τραπλων ατινα και αυτου χειρι διορθω|το και εσχολιογραφητο· οθεν ευσεβειος εγω | τα σχολια παρεθηκα· παμφιλος .και ευσε|βειος διορθωσαντο.

[1] Thus ὁμοίως τοῖς o' generally indicates the agreement of one or more of the versions with the Hexaplaric text of the LXX., as against the first hand of the codex. The interpretation of the marginal notes is often a matter of some delicacy, and the perplexity of the student is occasionally increased by errors in the attachment of the notes to the text; see Ceriani, pp. 13—15.

[2] Ceriani, p. 10: "attentos tamen obeli et acutos desiderant oculos, quia ualde interdum euanuerunt, uel in margine scriptura seriori fere obruuntur...primus fortasse Tischendorf obelos retulit in partibus quas edidit. Locos alios plures contuli, et passim quisque facile conferre poterit."

[3] Ceriani, p. 106. For the reference to Jerome see the preface to the first volume of this edition, p. x; and for a discussion of the Hesychian group of MSS., comp. Cornill, *Ezekiel*, p. 66 ff.

[4] The library of Grotta ferrata, which was founded in the eleventh century by Nilus of Rossano in Calabria, is rich in Greek MSS., of which the convent became a famous workshop (Montfaucon, *Palaeogr. Graec.* p. 113). Most of its Greek MSS. are palimpsests. Cf. Mai, *Spicil. Rom.* t. II. ii. p. 2 (cited by Rocchi, *Codices Cryp-*

seems to have formed 54 quires of 8 leaves each, measuring, to judge from a photographed specimen, 10¾×8¼ inches; the writing was in double columns of 25 to 28 lines, each line consisting of 13 to 20 letters; the margins were of unusual breadth. The handwriting, as shewn in the specimen, exhibits the sloping uncials which are characteristic of the eighth and ninth centuries. Initial letters often fall outside the column, and are coloured; contractions and abbreviations, such as ϗ, ϳ, ῶ, appear at the end of the lines; the rough breathing occurs frequently, but accents *prima manu* are rare.

With the exception of a few fragments which have been discovered in other palimpsest MSS. belonging to the same monastery[1], the surviving leaves of this great codex form part of a single volume (E. β′. vii. formerly C. 4) entitled Κοντάκια καὶ οἶκοι[2], and containing liturgical and poetical compositions accompanied by musical notation (*neumes*). The hand which has written these pieces over the older writing is attributed to the 13th century. In some places the parchment is doubly palimpsest; a hand of the 10th century having written a work of St John of Damascus[3] over the uncials, itself to undergo the same treatment from the later scribe of the hymns. Other portions of the volume originally formed part of a collection of patristic homilies[4]. The palimpsest of the Prophets, however, supplied the thirteenth century scribe with the greater part of his parchment; of the 380 pages which make up the present codex, about 260 belonged to it. Cozza, to whom we owe our knowledge of this MS., has found it possible to transcribe more or less fully 191 pages; but in some contexts his transcript[5] shews large gaps, and there are pages where the consecutive words are very few. Hence it will be precarious for the reader of this edition to draw conclusions from the silence of Γ, which may be due to the impossibility of deciphering its testimony. To call attention in the notes to all the passages where Cozza has failed to read his MS. would have been inconvenient and scarcely practicable. But it may be well to mention here the contexts where the transcript is conspicuously defective: the fragments of Hosea, Amos, and Haggai, Zech. x. 10—end, Mal. i. 11—ii. 3, Isa. lii. 12—liii. 4, lv. 3—10, Jer. xx. 3 ff., li. 15 ff., Bar. i. 12—ii. 3, iii. 32—iv. 3 ff., Lam. i. 8—ii. 14, Ep. of Jer. 7—16, Ezek. xi.

tenses, *mon.* p. 2): "illud peculiare Cryptensium codicum est quod paene omnes in palimpsestis scripti fuerunt;" "etenim hoc in more apud illos monachos positum fuisse uidetur, ut nunquam fere nouus codex exararetur, quin alicuius prisci et obsoleti membranae huic usui accommodarentur." For further particulars as to the history of the Abbey and its MSS. see M. Batiffol's *La Vaticane de Paul III à Paul V* (Paris, 1891), p. 95 ff.

[1] A few fragments were found by Cozza in Codd. Cryptof. B β′ vii and A α′ vi.

[2] Two forms of the hymn used in the Greek offices; see Goar, *Euchol.* (Paris, 1647), *in laud. off.*, notes 31, 32. The fuller title of this volume is ψαλτικὸν σὺν θεῷ ἐνιαυτοῦ ὅλου· ποίημα Ῥωμανοῦ τοῦ μελωδοῦ. There are tokens that it was written for use in the church of the monastery.

[3] A παρακλητικόν on the B.V.M.

[4] Amongst these were extracts from Hippolytus, Athanasius, Chrysostom, Proclus, Eulogius of Alexandria.

[5] Published in the *Sacrorum bibliorum vetustissima fragmenta graeca et latina*, vol. i. (Romae, 1867).

10—17, xvi. 15—31, xxii. 31—xxv. 9, xxx. 24—xxxi. 4; the fragments of Daniel. These are large deductions from the usefulness of the codex, but it may be hoped that further examination may in time to come fill up much that is wanting now.

Fragmenta rescripta Tischendorfiana Isaiae prophetae.

These fragments contain Isa. iii. 8—14, v. 2—14, xxix. 11—23, xliv. 26—xlv. 5, written in a bold and somewhat coarse uncial hand of the eighth or ninth century, so far as it is possible to form a judgement from the specimen which Tischendorf appends to his transcript. Tischendorf himself is disposed to place it earlier, and considers that it was written in Egypt or the neighbourhood in the seventh century. Each column of the MS. appears to have consisted of 19 lines, with 19 or 20 letters to the line. An obelus is prefixed to Isa. iii. 10 (εἰπόντες... δύσχρηστος ἡμῖν ἐστιν).

The fragments were found by Tischendorf during one of his journeys to Egypt and the East (probably in 1853), and published in the *Monumenta Sacra Inedita, nov. coll.* vol. i. (Lipsiae, 1857); the transcript will be found on pp. 185—198, and the facsimile (Isa. iii. 9—10) at the end of the volume (tab. iii. 5). The upper writing is Armenian, and the six leaves which contain the fragments of Isaiah were probably part of the Armenian Codex to which the palimpsest fragments of the New Testament and of 2, 3 Regg., also published in the first volume of the *Monumenta*, once belonged.

Fragmenta rescripta Dublinensia.

These fragments (Isa. xxx. 2—xxxi. 7, xxxvi. 17—xxxviii. 1) are bound up in the volume which contains the well-known palimpsest of St Matthew (*Z*), one of the treasures of the Library of Trinity College, Dublin. The volume consists of 110 leaves, and the later writing (? cent. xi.) presents extracts from various Greek fathers and ecclesiastical authors. Sixty-nine of the leaves are palimpsest; of these twenty-nine originally contained portions of the orations of Gregory of Nazianzus, thirty-two belonged to the Gospel of St Matthew, and eight to Isaiah. The eight leaves which yield fragments of Isaiah were but four in the original codex. Each of the original leaves measured at least 12×9 inches; the writing was in two columns of 36 lines, with 14—17 letters in each line. With two or three exceptions the characters resemble generally those of the fragments of St Matthew, and probably belong to the same age; the forms of the A and M point to an Egyptian scribe[1], and the general style of the writing is that of the early sixth century. There are no large initials, the abbreviations are few and simple; breathings and accents are entirely wanting, and the writing is continuous, except where a space denotes a break in the sense; the punctuation is limited to the use of a single point.

[1] E. Maunde Thompson, *Greek and Latin Palaeography*, p. 154.

The fragments of St Matthew were edited by Dr J. Barrett in 1801, when attention was briefly called to the fragments of Isaiah[1]. The latter have been published in facsimile by Dr T. K. Abbott, Professor of Hebrew, sometime Professor of Biblical Greek, in the University of Dublin[2], to whose account of the MS. the above description is chiefly due. The Isaiah fragment was collated for Holmes and Parsons, and in their edition is denominated VIII: Lagarde distinguishes it as O, and his symbol has been used in the present volume.

CODEX CHISIANUS, Biblioth. Chis. Rom. R. vii. 45.

This MS. contains Jeremiah, Baruch, Lamentations, Ep. of Jeremiah, Daniel κατὰ τοὺς ο', Hippolytus on Daniel, Daniel (Th.), Ezekiel, Isaiah. Since there are no signatures, and both Daniel and Ezekiel begin fresh quires, it is impossible to say whether the order of the books is that of the original codex. The present MS. is a large folio of 402 leaves, in gatherings of 8. The handwriting appears to belong to the Calabrian school of Greek calligraphy, and the date usually assigned to it is the ninth century[3].

The MS. once belonged to Pope Alexander VII., a member of the Chigi family, who recognised its importance and entrusted the publication of the text to Leo Allatius, at that time librarian of the Vatican. Leo proceeded with his work so far as to procure a complete copy of the codex, and this transcript is still preserved among the Chigi MSS. (=R. vii. 46). A century later Bianchini took up the work, and after his death the *editio princeps* appeared at Rome in 1772. Among later editions are those of Michaelis, Segaar, Bugati, and Hahn; and the text was published in succession by Holmes and Parsons, Mai, and Tischendorf. Meanwhile the MS. itself had received little attention, until at the suggestion of Vercellone a critical edition was undertaken by Cozza, whose labours, published in the third part of his *Vetustissima fragmenta*, have at length provided Biblical scholars with an adequate transcript of this unique MS.

The Oxford editors quote two Chigi MSS. on the Prophets, which they call 87 and 88. Field[4], however, has shewn that their 88 is Leo Allatius's

[1] *Evangelium sec. Matthaeum ex codice rescripto...opera et studio Joannis Barrett*, S.T.P. (Dublinii, 1801): see prolegg., p. 1.

[2] *Par Palimpsestorum Dublinensium: The Codex rescriptus Dublinensis of S. Matthew's Gospel; also the fragments of the Book of Isaiah...by T. K. Abbott, B.D.* (Dublin and London, 1880).

[3] The facsimile of Thren. v. 14—Ep. Jer. 2 which may be seen in Bianchini, *Vindiciae*, p. cclxxv, suggests a later date (?cent. xi).

[4] *Praef. ad Esa.*: "87, Codex Bibliothecae Chisianae in fol. scriptus charactere saeculi ix. Continet Prophetas omnes...incipit ab Osea Propheta." *Praef. ad Jer.* "87, Codex Biblioth. Chisianae, num. ii. (cf. Praef. ad Esaiam). 88 Codex Biblioth. Chisianae, num. iii. membranaceus, in folio. Videtur esse transcriptus an. 880. Continet 4 Prophetas majores, cum Baruch et Abacum; sed incipit ab Hieremia. Margini adscribuntur Collationes Aquilae, &c., &c." *Praef. ad Dan.* "87, saec. forte x, deficit a voce νησειαις cap. ix, 3, ad την πολιν σου, cap. ix, 19. 88, saec. xi, continet textum Theodotionaeum et Septuagintauiralem." Field's remarks on 88 (Parsons) will be found in

copy, and abandons the task of identifying their 87, while he uses the latter number for the true Chisian text. In this we have followed him, citing Chis. R. vii. 45 as 87.

CODEX SYRO-HEXAPLARIS AMBROSIANUS, Biblioth. Ambros. Mediol. C. 313. Inf.

Contains Psalms, Job, Proverbs, Ecclesiastes, Canticles, Wisdom, Ecclesiasticus, and all the Prophets, from the literal Syriac version of the entire LXX. made from a hexaplar text in the years 616—617 by Paul, Bishop of Tella dhe-Mauzelath or Constantina. The MS. is of somewhat thick parchment, and almost everywhere well preserved. It contains 193 leaves of $14\frac{1}{2} \times 10\frac{3}{4}$ inches; there are two columns to the page, each containing about 55 lines. The character is a well-formed, somewhat thick Estrangelo, very easily read. The titles, most headings of chapters and lessons, ornaments, and sometimes the larger points, are in red: occasionally other colours are employed. The asterisks and obeli of Origen's LXX. are faithfully reproduced, and many extracts from the other Greek versions are given, in a Syriac translation, in the margin. The book of Daniel (including Susanna, and Bel and the Dragon) begins on the first page of f. 143, and ends with f. 151.

The first volume of this codex was in the possession of Andreas Masius, but seems to have disappeared at his death in 1573. It contained part of Deuteronomy, Joshua, Judges, the four books of Kings, Chronicles, Ezra and Nehemiah, Judith, and part of Tobit. The extant volume was brought to the Ambrosian Library early in the 17th century from the monastery of S. Maria Deipara in the desert of Scetis, as we learn from a note at the end, which Ceriani believes to be in the handwriting of Antonio Giggeo. It lay for a long time unused, and attention was next called to it by Branca in 1767. After he, Björnståhl, and De Rossi had published descriptions and specimens, it was examined by Norberg in 1778; and as a result he edited Jeremiah and Ezekiel. Bugati published Daniel in 1788; his Psalms appeared posthumously in 1820. Middeldorpf's edition of Isaiah, the Minor Prophets, Proverbs, Job, Canticles, Lamentations, and Ecclesiastes followed in 1835; and the series was continued by Ceriani's edition of Baruch, Lamentations, and the Epistle of Jeremiah in *Mon. Sacra et Profana*, t. i. (1861). Of even greater value than these editions is his photolithographic reproduction of the entire codex issued at Milan in 1874. Finally, the readings of the Syriac codex have been thoroughly examined and placed in comparison with those of Greek hexaplar MSS. by Field in his great work on the Hexapla.

Hexapla, vol. ii. pp. 567, 766—7; on 87 (Parsons) he writes (*ib.* p. 767): "superest Parsonsii Cod. 87 (sive Chisianus ii), de quo in praesenti hoc unum affirmare possumus eum *non* esse celebrem illum Chisianum... Hoc probatur, partim e lectionibus pro quibus Codicem suum 87 testem appellat Parsonsius.....partim e paucis Symmachi et Theodotionis lectiunculis quas versus finem libri idem ex eodem codice (nobis 87*) excerpsit, cum Chisianum (nobis 87) talibus accessionibus omnino carere constat."

FRAGMENTA RESCRIPTA BODLEIANA. MS. Gr. bib. d. 2 (P).

Two vellum fragments making a quire of four leaves, each leaf measuring, when complete, about $5\frac{3}{8} \times 3\frac{1}{4}$ inches. The first four pages contain portions of *Bel and the Dragon* (vv. 20—41) according to Theodotion, in upright majuscules of the fifth if not the fourth century. Underneath these on pp. 1, 2 in slightly sloping letters of perhaps the fourth century is a fragment of a (?) homily containing a reference to Matt. ix. 37—8 or Luke x. 2. On pp. 3, 4 the original hand had written some Latin 'rustic' capitals, among which the words PROCVRATOR, PROCVRATORES, or part of them, frequently occur; p. 5 has the letters DOMIT..., possibly referring to L. Domitius Domitianus, an Egyptian pretender in the time of Diocletian[1].

The substance of this description is due to E. W. B. Nicholson, Esq., Librarian of the Bodleian, who has very kindly supplied a collation of the fragment of Bel, and subsequently compared the proof of the notes with the MS. The scantiness of our uncial authorities for this part of the text of Theodotion's Daniel seemed to justify the use of the Oxford fragment, which has been quoted as Δ. These interesting scraps were acquired by the Bodleian Library in 1888, and came from Egypt.

CODEX VENETUS GR. 1.

A large folio vellum MS., the leaves of which measure $16\frac{1}{2} \times 11\frac{3}{8}$ inches; written in the sloping uncials of the eighth and ninth centuries, with the exception of certain portions of the text which are in the round but artificial characters of the same period. The writing is arranged in double columns of 60 lines, with an average of 30 letters to the line[2]. New sections begin with a letter (often an inch long) outside the column. The parchment varies in quality; it is usually thick but not coarse; some leaves however are too thin to take the ink readily[3]. The MS. is gathered in quires of 8 leaves, bearing signatures which range from κς′ (V^a) on f. 1 to με′ (V^a=με′ V^*) on f. 153. Thus the original Codex seems to have consisted of about 372 leaves, of which the first 208 have disappeared[4]. The present volume begins with Job xxx. 8 (καὶ κλέος) and contains the rest of Job, Proverbs, Ecclesiastes, Canticles, both Wisdoms, the Minor Prophets (in the order Hos., Am., Joel, Ob., Jon., Mic., Nah., Hab., Zeph., Hag., Zech., Mal.), Isaiah, Jeremiah, Baruch, Lamentations, Ezekiel, Daniel (with the apocryphal additions), Tobit, Judith, and the four Books of the Maccabees. After Daniel, and again after 4 Macc., the scribe has

[1] Mr Nicholson adds: "P. 5 contains upper writing consisting of fragments of (?) accounts in cursive Greek; on pp. 6—8 appear the beginnings or ends of lines in slightly sloping Greek majuscules (? 4th century)."

[2] A facsimile of Jeremiah xix.—xxi. may be seen in Wattenbach's *scripturae graecae specimina* (Berlin, 1883), tab. ix: cf. *ib.* pp. 4, 5.

[3] Morelli recognises three hands, distinguished by the colour of the ink as well as by the varying merits of their calligraphy; Job xxx. 8 to end of Ecclesiastes was written by one hand, Hosea to Isaiah xxvii. by a second, and Isaiah xxvii. to the end of the volume by a third.

[4] A leaf, once pasted inside the cover of an earlier binding, contains in a Greek hand of the fifteenth or sixteenth century a list of the contents at that time, from which it appears that the volume then began with Job: + ἡ βίβλος αὕτη περιέχει Ἰὼβ, παροιμίας Σολομώντος, κ.τ.λ. Klostermann (*Analecta*, p. 9 f.) has shewn that there is ground for believing that Cod. Vat. gr. 2106 (Holmes XI., Lag. N) was part of the original codex.

copied from his archetype a chronological table reaching from Adam to Justinian I, which in the second and fuller form ends ὡς ὁμοῦ (*cod.* ωμ.) γίνεσθαι ἀπὸ χῡ παρουσίας ἕως ὧδε ἔτη φο̄γ (ut vid): the margin adds εἰσὶν ἕως ὧδε ἔτη σπε̄. An ornamental cross below these dates bears the inscription: Κύριε, βοήθει (*cod.* -θη) Βασιλείῳ μοναχῷ ἡγουμένῳ (*cod.* ιγ.) τῆς Κάρον (sic, ut vid) τῷ συνγραψαμένῳ τὴν βίβλον ταύτην (*cod.* τι βιβλίω ταυτη); and beneath the cross is added: Παρακαλῶ εὔχεσθαι ὑπὲρ Ὀνησίμου μοναχοῦ ἁμαρτωλοῦ καλλιγράφου. ἀμήν. On ff. 163b—164b a minute hand has written the Eusebian canons.

This precious MS. belonged to the library of Cardinal Bessarion, by whom it was given with the rest of his Greek codices to the library of Saint Mark's at Venice.

It was used for the great Roman edition of 1587, as the preface to that volume announces[1], and probably supplies in great part the text of the first three Books of the Maccabees, which are wanting in the Vatican codex. Specimens of its readings were liberally produced by Zanetti in his catalogue of the Greek MSS. of St Mark's (Venice, 1740[2]), and the importance of the MS. was recognised by Giac. Morelli, who described it at length in his account of the codices under his care. Stroth also gave some account of it in Eichhorn's *Repertorium* for 1781 (p. 181). A collation of the whole MS. was made for Holmes and Parsons in 1789 by Geo. Zoega and Nich. Schow; the correspondence which relates to this undertaking is still preserved in the Venice library. The Oxford editors, however, were not at first made aware that it was written in uncials, and it takes rank in their notes as a cursive under the number 23. The prologues to the Prophets were printed by Tischendorf in his *Anecdota sacra et profana*, pp. 103—9, Lips. 1855.

In the present edition Cod. V has been employed only for the four Books of Maccabees, where the paucity of uncial testimony rendered it necessary to depart from the rule which prescribed the sole use of such MSS. as are accessible in published facsimiles and photographs[3]. The four Books as given in V were collated afresh by the Editor of this work in the spring of 1895; but by the courtesy of Dr E. Klostermann he had been previously provided with a collation of the second Book, which that scholar had made in 1892—3, and Dr Klostermann also kindly compared the new collation of Books i.—iii. with his own. Where the two collations differed, an appeal was made to the notes of Holmes and Parsons.

[1] The words are: "Ex omnibus autem libris qui in manibus fuerunt, unus hic [Vat. Gr. 1209] prae aliis.....mirum in modum institutam emendationem adiuuit; post eum uero alii duo qui ad eius uetustatem proximi quidem sed longo proximi interuallo accedunt, unus Uenetus ex bibliotheca Bessarionis Cardinalis, et is quoque grandioribus litteris scriptus," &c.

[2] See *Graeca D. Marci Bibliotheca codd. manuscriptorum*, pp. 1—13.

[3] *O. T. in Greek*, i. p. xii.

The MS. has been corrected by the scribe himself or his *diorthotes* (V^1), and by a late hand (V^a), but the corrections with few exceptions affect only the spellings.

Fragmenta Tischendorfiana libri quarti Maccabaeorum.

Four leaves used in the binding of the MS. of the Acts, Epistles and Apocalypse known as Codex Porfirianus Chiovensis (P), and published by Tischendorf with a facsimile of the writing in *Mon. Sacr.* vi. 339, 340f. Tischendorf ascribes the hand to the seventh century; but the characters, which are large, coarsely formed, and sloping, are suggestive of the ninth. The fragments (viii. 5, 6, 11, 12, 15, 29; ix. 28—30, 31, 32), brief as they are, present some peculiar readings, which seemed to justify their employment in the present edition.

The following MSS. have been used for the Psalms of Solomon.

Codex Casanatensis. A MS. on paper of cent. xii—xiv, consisting of 310 leaves, measuring $38{\cdot}4 \times 24{\cdot}9$ cm., and containing the Psalter with a catena, the Psalms of Solomon, and other Scriptural and liturgical collections. The Psalms of Solomon in this MS. were collated for Professor Gebhardt by Dr J. Tschiedel.

Codex Havniensis. A folio MS. of the 11th century, written in double columns. The volume was purchased at Venice in 1699, and in 1732 passed into the Royal Library at Copenhagen, where it is still preserved (no. 6). It consists at present of quires 11—39 of the original MS., containing Job (with a catena), Proverbs, Ecclesiastes, Canticles (these three books with scholia), Wisdom of Solomon, Psalms of Solomon, Ecclesiasticus. A collation of the Psalms of Solomon was made by Professor Ryle in 1888 at Cambridge, where the MS. was deposited for the purpose by the courtesy of the Copenhagen authorities. Professor Gebhardt has used another which is due to Ch. Graux[1].

Codex Iberiticus. A MS.[2] on paper of the 14th century belonging to the Iveron monastery (ἡ μονὴ Ἰβήρων) on Mt Athos; it contains Job, Proverbs, Ecclesiastes, Canticles, Wisdom, Sirach, and the Psalms of Solomon, followed by scholia on some of the books, and other patristic matter. Written στιχηρῶς. Transcribed by Ph. Meyer in 1886.

Codex Laurensis. A MS. of the 12th century belonging to the Lavra monastery (μονὴ μεγίστης λαύρας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου) on Mt Athos. Its 310 leaves contain an exposition of the Psalter, the Odes, the Psalms of Solomon, and a commentary on Canticles by Cyril of Alexandria. The Psalms of Solomon in this MS. were collated for Professor Gebhardt by Ἀλέξανδρος Λαυριώτης.

Codex Mosquensis. A thirteenth century MS., consisting of 225 leaves measuring $13\frac{3}{4} \times 11$ inches, written in two or sometimes in three columns. The book contains Job, Proverbs, Ecclesiastes, Canticles, Wisdom of Solomon, Psalms of Solomon, Ecclesiasticus; the first four Books are accompanied by catenae or

[1] See *die Psalmen Salomo's*...von Oscar von Gebhardt, Leipzig, 1895. Dr Gebhardt's Introduction contains a valuable investigation into the genealogy of the MSS. (p. 30 ff.).

[2] See *Catalogue of the Greek MSS. on Mt Athos* by Professor Lambros, vol. ii., p. 169 (Camb. Univ. Press).

scholia. This MS. was brought to Moscow in 1653 from the monastery of Iveron at Mt Athos. A transcript of the *Psalms* was furnished to Professor Ryle and Dr James by the Archimandrite Wladimir of Moscow, and a collation was made in 1874 by Professor Gebhardt.

Codex Parisinus. A quarto of 495 leaves written on paper in 1419, consisting of miscellaneous matter and containing *inter alia* (ff. 224^a—248^a) the Wisdom and Psalms of Solomon and Ecclesiasticus. The volume is preserved in the Bibliothèque Nationale at Paris, where it is numbered 2991 A. A collation was made for the Cambridge edition of the *Psalms* by the Abbé Batiffol, of Paris, and another by Professor Gebhardt in 1877.

Codex Romanus (Vaticanus Gr. 336). This MS. which is cited by Parsons as 253, and used by him for Job, Proverbs, Canticles, and the two books of Wisdom, is a quarto vellum MS. of the 12th century, containing in 194 leaves Job, Proverbs, Ecclesiastes, Canticles, Wisdom, Psalms of Solomon, and Ecclesiasticus. The text of the Psalms of Solomon in the first edition of this volume was derived from a collation made by Dr E. Klostermann in 1893; in the present edition use has been made of the corrections and a few of the conjectural emendations supplied in Professor Gebhardt's book.

Codex Vindobonensis. A folio MS. of the 11th century, written in double columns of 26 lines, and in a semiuncial hand. The volume, which is numbered Cod. Gr. Theol. 7, and was purchased at Constantinople in the sixteenth century, consists of 166 leaves, and contains Job, Proverbs, Ecclesiastes, Canticles (with a catena so far), Wisdom of Solomon, Psalms of Solomon, Ecclesiasticus. The collation used by the Cambridge editors was communicated to them by Dr Rudolf Beer; for the present edition of this volume Professor Gebhardt's collation has also been available.

The text of Enoch has been derived from the following sources:

Codex Panopolitanus. A MS. discovered in 1886 in a grave at Akhmîm, the Panopolis of Strabo. The volume contains (1) fragments of the Pseudo-Petrine Gospel and Apocalypse, (2) a large fragment of the Greek version of the Book of Enoch; the latter, which is written in uncials of the 8th or 9th century, occupies 23 leaves and contains Enoch i.—xxxii.[1] Ch. xix. 3—xxi. 9 has been written twice, before ch. i. 1 as well as in its proper place; both texts are given in this edition, the detached fragment being placed at the foot of the page and distinguished by the symbol P_2. The text of P in this edition has been obtained from M. Bouriant's heliogravure in *Mémoires publiés par les membres de la Mission Archéologique Française au Caire, t. neuvième* (Paris, 1892).

Codex Vaticanus Gr. 1809, a tachygraphical MS. described by Mai *scr. vet. nov. coll.* vi., *praef.* p. 37, contains an excerpt from Enoch (c. lxxxix) printed by Gildemeister (*ZDMG.*, ix., p. 621 ff.); a specimen of the tachygraphy may be seen in Mai *patr. nov. bibl.* ii., *ad init.*; cf. Gitlbauer, *Die Ueberreste griechischer Tachygraphie im cod. vat. gr.* 1809 (Wien, 1878—1884).

Fragments of the Greek Enoch are preserved also in the Chronography of

[1] The hand changes at xiv. 22, but the writing is consecutive and probably contemporary.

Georgius Syncellus[1] (Enoch *cc.* vi. 1—ix. 4, viii. 4—x. 14, xv. 8—xvi. 1, and a short extract to which the Ethiopic version of Enoch yields no parallel). These are printed in the present volume at the foot of the Akhmim text, in a smaller type. For Syncellus use has been made of the edition of W. Dindorf[2], who quotes two Paris MSS. (A, B), and the readings of Goar's text (Sync^{s}). The single fragment of Enoch preserved in the Epistle of St Jude is given as it stands in the text of Westcott and Hort, but the readings of ℵAC are added in the apparatus.

The Akhmim text as reproduced in M. Bouriant's heliogravure has been collated afresh for this edition. Reference has also been made to Professor Dillmann's paper *über den neufundenen griechischen Text des Henoch-Buches* (in *Sitzungsberichte d. k. pr. Akademie der Wissenschaften zu Berlin*, 1892); M. Lod's *Livre d'Hénoch* (Paris, 1892) and Mr Charles's *Book of Enoch*, Oxford, 1893.

The Greek Psalters which supply the text of the ecclesiastical Canticles and of the notes upon them have been described in the preface to the second volume of this work (pp. viii—xii).

The pleasant duty remains of acknowledging the help which has been liberally rendered on every side. Official duties prevented the editor from devoting to this volume so much of his time as he was able to give to the two volumes which preceded it. The greater part of the preparatory work was therefore entrusted to two colleagues, the Rev. Forbes Robinson, M.A., of Christ's College, and H. St John Thackeray, Esq., M.A., of King's College, whose assistance the Syndics of the Press kindly enabled him to secure. Mr Robinson collated the photographs of BAQ as far as Jeremiah xxxvi., where his work was taken up by Mr Thackeray, who completed the task, and also prepared the appendix of unsubstantial variants. Without the patient and accurate labour of these fellow-workers the appearance of the third volume would have been delayed perhaps for several years. Students who use this volume will also owe a debt of gratitude to Mr Redpath and to Dr Nestle, who continued their invaluable work of revision. Mr Redpath again read through the proofs, with excellent results, and Dr Nestle generously volunteered to recollate the whole of the sheets of the Prophets with the photograph of B. It may therefore be hoped that a near approach to perfect accuracy has been made so far as that MS. is concerned. A similar service has been rendered by Dr C. I. Beard, who has with scrupulous care compared the apparatus to Isaiah and Ezekiel with the facsimile of Q, and the result of his labours has been to enrich the notes of this second edition with a large

[1] Ἐκλογὴ χρονογραφίας συνταγεῖσα ὑπὸ Γεωργίου μοναχοῦ. συγκέλλου γεγονότος Ταρασίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως.

[2] Georgius Syncellus...ex recensione Gul. Dindorfii, Bonnae, 1829 (in Niebuhr's *corpus scr. hist. Byzantinae*). The passages will be found in i. pp. 20 ff., 42 ff., 46 f., 47.

number of fresh particulars chiefly relating to the Hexaplaric signs, as well as to correct errors which had found their way into the edition of 1894. In dealing with the textual difficulties of the second Book of Maccabees the Editor was assisted by the Revised English Version and by a list of readings prepared for the use of the revisers, proofs of which were supplied to him by the kindness of the late Dr Moulton. The publication of the Syriac version of 4 Maccabees[1] has thrown fresh light upon the Greek text of that book, and Dr Barnes has generously compiled for the present edition a list of its most important readings, which will be found at the end of the Appendix.

The great scholar to whom this book owed its inception and its inspiration is, alas, no longer with us. But the recollection of Dr Hort's keen interest in the progress of the work—an interest sustained to the last days of his life—remains to give strength to those who have entered on the more arduous and responsible task of preparing the larger edition of the Cambridge Septuagint.

The death of Dr Hort on Nov. 30, 1892, was followed within six months by that of Professor Bensly, and the University has since been called to deplore the loss of Professor W. Robertson Smith. In each of these eminent Oriental scholars this undertaking found a warm friend. Professor Bensly was at the time of his death a member of the LXX. Committee, and he had hoped to take an active part in the collection of materials for the larger edition. Professor Robertson Smith's deep interest in all that concerns the study of the Old Testament secured for the Cambridge Septuagint his steady support and occasional but valuable assistance; within a few weeks of his death his counsel was sought upon some doubtful points connected with the present volume, and most kindly given.

In conclusion, the Editor desires to express his personal thanks to the Syndics of the University Press for the indulgence they have shewn to him during the course of a work which has necessarily been of slow and uncertain growth; to the Septuagint Committee for their consideration of the questions which have from time to time been submitted to their judgement; and to the officers and workmen, especially the readers, of the Press, whose unremitting attention has brought the printing of these volumes to a successful end.

[1] *The Fourth Book of Maccabees...edited by the late Prof. Bensly, with an Introduction by W. E. Barnes, D.D.* (Cambridge, 1896).

PROPHETAE ET MACCABAEORUM LIBRI.

ℵ = Codex Sinaiticus (= S, Lagarde, Nestle).
A = Codex Alexandrinus (= III, Parsons).
B = Codex Vaticanus (= II, Parsons).
O = Fragmenta rescripta Dublinensia (= VIII, Parsons).
Q = Codex Marchalianus (= XII, Parsons).
V = Codex Venetus (= 23, Parsons).
Z = Fragmenta rescripta Tischendorfiana Isaiae prophetae (= Z^b, Lagarde).
Γ = Codex rescriptus Cryptoferratensis.
Δ = Fragmenta rescripta Bodleiana.
Π = Fragmenta Tischendorfiana libri IV. Maccabaeorum.
87 = Codex Chisianus LXX viralis libri Danielis.
Syr = Codex Syro-Hexaplaris Ambrosianus.

PSALMI SOLOMONIS.

c = Codex Casanatensis.
h = Codex Havniensis.
i = Codex Iberiticus.
l = Codex Laurensis.
m = Codex Mosquensis.
p = Codex Parisinus.
r = Codex Romanus.
v = Codex Vindobonensis.

LIBRI ENOCH FRAGMENTA GRAECA.

P = Codex Panopolitanus.
V = Codex Vaticanus Gr. 1809.
Sync = Georgii Syncelli Chronographia.

CANTICA.

A = Psalterium Codicis Alexandrini (= III, Parsons).
R = Psalterium Graeco-Latinum Veronense.
T = Psalterium Turicense (= 262, Parsons).

Ω Σ Η Ε

I 1 ΛΟΓΟΣ Κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Ὡσῆε τὸν τοῦ Βεηρεὶ ἐν ἡμέραις B
Ὀζείου καὶ Ἰωαθὰμ καὶ Ἀχὰς καὶ Ἐξεκίου βασιλέων Ἰούδα καὶ ἐν
ἡμέραις Ἱεροβοὰμ υἱοῦ Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραήλ.

2 2Ἀρχὴ λόγου Κυρίου ἐν Ὡσῆε. καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ὡσηέ
Βάδιζε λάβε σεαυτῷ γυναῖκα πορνείας καὶ τέκνα πορνείας, διότι
3 ἐκπορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὄπισθεν τοῦ κυρίου. 3καὶ
ἐπορεύθη καὶ ἔλαβεν τὴν Γόμερ θυγατέρα Δεβηλάιμ, καὶ συνέλαβεν
4 καὶ ἔτεκεν αὐτῷ υἱόν. 4καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς αὐτόν Κάλεσον τὸ
ὄνομα αὐτοῦ Ἰεζραέλ, διότι ἔτι μικρὸν καὶ ἐκδικήσω τὸ αἷμα τοῦ
Ἰεζραὲλ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ καταπαύσω βασιλείαν οἴκου Ἰσραήλ·
5 5καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ συντρίψω τὸ τόξον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν
6 κοιλάδι τοῦ Ἰεζραέλ. 6καὶ συνέλαβεν ἔτι καὶ ἔτεκεν θυγατέρα. καὶ
εἶπεν αὐτῷ Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτῆς Οὐκ ἠλεημένη, διότι οὐ μὴ
προσθήσω ἔτι ἐλεῆσαι τὸν οἶκον Ἰσραήλ, ἀλλ' ἢ ἀντιτασσόμενος
7 ἀντιτάξομαι αὐτοῖς. 7τοὺς δὲ υἱοὺς ἐλεήσω καὶ σώσω αὐτοὺς ἐν
Κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ σώσω αὐτοὺς ἐν τόξῳ οὐδὲ ἐν ῥομφαίᾳ
8 οὐδὲ ἐν πολέμῳ οὐδὲ ἐν ἵπποις οὐδὲ ἐν ἱππεῦσιν. 8καὶ ἀπεγα-
λάκτισεν τὴν Οὐκ ἠλεημένην, καὶ συνέλαβεν ἔτι καὶ ἔτεκεν υἱόν.
9 9καὶ εἶπεν Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Οὐ λαός μου, διότι ὑμεῖς οὐ λαός

Inscr Ωσηε B Ωσ. α AQ I 1 Κυριου] κς Q | Βεηρι Q | Οζιου B^{b}AQ | AQ
Αχαζ AQ | om και 4° Q* (hab Q^{mg}) | υιου] pr του A ▮ εν] προς
AQ^{mg} | om βαδιζε A 3 Δεβηλαειμ AQ 4 Ιουδα] Ιηου Q^{mg} | κατα-
παυσω] αποστρεψω Q* (mg οι ο′ καταπ.) ▮ του Ισραηλ] om του Q*
(superscr Q^{a}) | κοιλαδι] pr τη AQ ▮ ελεησαι] pr του Q | Ισραηλ] pr
του AQ 7 υιους]+Ιουδα AQ | ουδε quater] ουτε A | ουδε εν πο-
λεμω]+ουτε εν αρμασιν A ουδε εν αρμ. Q* (ουδε εν πολ. $Q^{1(mg)}$)

B μου καὶ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὑμῶν. [10]Καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν 10 (1) (II)
Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, ἣ οὐκ ἐκμετρηθήσεται οὐδὲ
ἐξαριθμηθήσεται· καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς Οὐ λαός
μου ὑμεῖς, κληθήσονται καὶ αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ ζῶντος. [11]καὶ συν- 11 (2)
αχθήσονται οἱ υἱοὶ Ἰούδα καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ
θήσονται ἑαυτοῖς ἀρχὴν μίαν, καὶ ἀναβήσονται ἐκ τῆς γῆς, ὅτι
μεγάλη ἡ ἡμέρα τοῦ Ἰεζραέλ. [1]εἴπατε τῷ ἀδελφῷ ὑμῶν Λαός μου, 1 (3) II
καὶ τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν Ἐλεημένη. [2]Κρίθητε πρὸς τὴν μητέρα 2 (4)
ὑμῶν, κρίθητε, ὅτι αὕτη οὐ γυνή μου καὶ ἐγὼ οὐκ ἀνὴρ αὐτῆς.
καὶ ἐξαρῶ τὴν πορνίαν αὐτῆς ἐκ προσώπου μου καὶ τὴν μοιχείαν
αὐτῆς ἐκ μέσου μαστῶν αὐτῆς, [3]ὅπως ἂν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνήν, 3 (5)
καὶ ἀποκαταστήσω αὐτὴν καθὼς ἡ ἡμέρα γενέσεως αὐτῆς· καὶ
θήσω αὐτὴν ἔρημον καὶ τάξω αὐτὴν ὡς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀπο-
κτενῶ αὐτὴν ἐν δίψει· [4]καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς οὐ μὴ ἐλεήσω, ὅτι 4 (6)
τέκνα πορνείας ἐστίν. [5]ὅτι ἐξεπόρνευσεν ἡ μήτηρ αὐτῶν, κατ- 5 (7)
σχυνεν ἡ τεκοῦσα αὐτά, ὅτι εἶπεν Πορεύσομαι ὀπίσω τῶν ἐρα-
στῶν μου τῶν διδόντων μοι τοὺς ἄρτους μου καὶ τὸ ὕδωρ μου καὶ
τὰ ἱμάτιά μου καὶ τὰ ὀθόνιά μου, τὸ ἔλαιόν μου καὶ πάντα ὅσα μοι
καθήκει. [6]διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ φράσσω τὴν ὁδὸν αὐτῆς ἐν σκό- 6 (8)
λοψιν, καὶ ἀνοικοδομήσω τὰς ὁδοὺς καὶ τὴν τρίβον αὐτῆς οὐ μὴ
εὕρῃ· [7]καὶ καταδιώξεται τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ 7 (9)
αὐτούς, καὶ ζητήσει αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ εὕρῃ αὐτούς, καὶ ἐρεῖ Πορεύ-
σομαι καὶ ἐπιστρέψω πρὸς τὸν ἄνδρα μου τὸν πρότερον, ὅτι
καλῶς μοι ἦν τότε ἢ νῦν. [8]καὶ αὕτη οὐκ ἔγνω ὅτι ἐγὼ ἔδωκα 8 (10)
αὐτῇ τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἀργύριον ἐπλή-
θυνα αὐτῇ· αὕτη δὲ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ ἐποίησεν τῇ Βάαλ. [9]διὰ 9 (11)
τοῦτο ἐπιστρέψω καὶ κομιοῦμαι τὸν σῖτόν μου καθ' ὥραν αὐτοῦ
καὶ τὸν οἶνόν μου ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἀφελοῦμαι τὰ ἱμάτιά μου
καὶ τὰ ὀθόνιά μου τοῦ μὴ καλύπτειν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς·
[10]καὶ νῦν ἀποκαλύψω τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς ἐνώπιον τῶν ἐρα- 10 (12)

AQ **10** τω τοπω ου sup ras B^{ab} | ερρηθη Q^{a} | κληθησονται] pr εκει A | om και αυτοι A (μ' θ' το καὶ Q^{mg}) **11** εαυτοις] αυτοις A | Ιεζραελ] Ισραελ Q II **1** λαος] pr ου Q^{*} (om ου $Q^{?}$) | ηλεημενη $A^{b}Q$ **1, 2** ηλεημενη...μοιχειαν sup ras A^{b} **2** πορνειαν $B^{b}AQ$ **3** εκδυσω] εκλυσω $B^{b\,vid}$ | η ημερα] om η A | θησω] θησομαι AQ | ερημον] pr ως AQ **5** οτι ειπεν] ειπεν γαρ A | πορευσομαι] ακολουθησω A | τα οθονια (ια sup ras $A^{?\,vid}$) μου]+και τον οινον $Q^{1\,mg}$ | το ελαιον] pr και AQ* (om $Q^{?}$) **6** οδους]+αυτης AQ **7** αυτους 1° sup ras $B^{a?b\,(vid)}$ **8** δεδωκα AQ | αργυριον]+και χρυσιον $Q^{1\,mg}$ **9** ασχημοσυνην] αισχυνην Q **10** ενωπιον] εναντιον AQ

(13) 11 στῶν αὐτῆς, καὶ οὐδεὶς οὐ μὴ ἐξέληται αὐτὴν ἐκ χειρός μου· 11 καὶ Β
ἀποστρέψω πάσας τὰς εὐφροσύνας αὐτῆς, ἑορτὰς αὐτῆς καὶ τὰς
νουμηνίας αὐτῆς καὶ τὰ σάββατα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς πανηγύρεις
(14) 12 αὐτῆς· 12 καὶ ἀφανιῶ ἄμπελον αὐτῆς καὶ τὰς συκᾶς αὐτῆς, ὅσα
εἶπεν Μισθώματά μου ταῦτά ἐστιν ἃ ἔδωκάν μοι οἱ ἐρασταί μου,
καὶ θήσομαι αὐτὰ εἰς μαρτύριον, καὶ καταφάγεται αὐτὰ τὰ θηρία
τοῦ ἀγροῦ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς·
(15) 13 13 καὶ ἐκδικήσω ἐπ᾽ αὐτὴν τὰς ἡμέρας τῶν Βααλεὶμ ἐν αἷς ἐπέθυεν
αὐτοῖς, καὶ περιετίθετο τὰ ἐνώτια αὐτῆς καὶ τὰ καθόρμια αὐτῆς καὶ
ἐπορεύετο ὀπίσω τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, ἐμοῦ δὲ ἐπελάθετο, λέγει
(16) 14 Κύριος. 14 διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πλανῶ αὐτὴν καὶ τάξω αὐτὴν ὡς
(17) 15 ἔρημον, καὶ λαλήσω ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῆς, 15 καὶ δώσω αὐτῇ τὰ
κτήματα αὐτῆς ἐκεῖθεν καὶ τὴν κοιλάδα Ἀχὼρ διανοῖξαι σύνεσιν
αὐτῆς· καὶ ταπεινωθήσεται ἐκεῖ κατὰ τὰς ἡμέρας νηπιότητος αὐτῆς
(18) 16 καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἀναβάσεως αὐτῆς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 16 καὶ
ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, καλέσει με Ὁ ἀνήρ μου,
(19) 17 καὶ οὐ καλέσει με ἔτι Βααλείμ· 17 καὶ ἐξαρῶ τὰ ὀνόματα τῶν
Βααλεὶμ ἐκ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσιν οὐκέτι τὰ ὀνό-
(20) 18 ματα αὐτῶν. 18 καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
μετὰ τῶν θηρίων τοῦ ἀγροῦ καὶ μετὰ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ
καὶ τῶν ἑρπετῶν τῆς γῆς· καὶ τόξον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον
(21) 19 συντρίψω ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικιῶ σε ἐπ᾽ ἐλπίδι. 19 καὶ μνη-
στεύσομαί σε ἐμαυτῷ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ
(22) 20 ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν κρίματι καὶ ἐν ἐλέει καὶ ἐν οἰκτειρμοῖς, 20 καὶ
μνηστεύσομαί σε ἐμαυτῷ ἐν πίστει, καὶ ἐπιγνώσῃ τὸν κύριον.
(23) 21 21 καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, ἐπακούσομαι τῷ
(24) 22 οὐρανῷ, καὶ αὐτὸς ἐπακούσεται τῇ γῇ, 22 καὶ ἡ γῆ ἐπακούσεται τὸν
σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ αὐτὰ ἐπακούσεται τῷ
(25) 23 Ἰεζραέλ. 23 καὶ σπερῶ αὐτὴν ἐμαυτῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀγαπήσω
τὴν Οὐκ ἠγαπημένην, καὶ ἐρῶ τῷ Οὐ λαῷ μου Λαός μου εἶ σύ,
καὶ αὐτὸς ἐρεῖ Κύριος ὁ θεός μου εἶ σύ.

11 εορτας] pr τας A | πανηγυρις B* (-ρεις B^{ab}AQ) **14** ως] εις Q* AQ (ως Q^{a}) **16** εν τη ημερα εκεινη] εν εκεινη τη ημ. A | om λεγει Κυριος A | μου] + λεγει κς A | ετι] ουκετι A **17** τα ονοματα 1°] τα ονομα Q* | ουκετι] ετι A **18** διαθηκην εν τη ημερα εκεινη] εν εκ. τη ημ. διαθ. A διαθ. εν εκ. τη ημ. Q | των ερπετων] pr μετα AQ | om και 6° B* | εφ B* (επ B^{ab}) **21** εν τη ημερα εκεινη] εν εκ. τη ημ. AQ | αυτος] ο ουρανος AQ **23** αγαπησω] ελεησω AQ | ηγαπημενην] ηλεημενην AQ

B [1]Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Ἔτι πορεύθητι καὶ ἀγάπησον γυναῖκα III 1
ἀγαπῶσαν πονηρὰ καὶ μοιχαλίν, καθὼς ἀγαπᾷ ὁ θεὸς τοὺς υἱοὺς
Ἰσραήλ, καὶ αὐτοὶ ἐπιβλέπουσιν ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους καὶ φιλοῦσιν
πέμματα μετὰ σταφίδος. [2]καὶ ἐμισθωσάμην ἐμαυτῷ πέντε καὶ δέκα 2
ἀργυρίου καὶ γόμορ κριθῶν καὶ νέβελ οἴνου, [3]καὶ εἶπα πρὸς αὐτήν 3
Ἡμέρας πολλὰς καθήσῃ ἐπ᾽ ἐμοί, καὶ οὐ μὴ πορνεύσῃς οὐδὲ μὴ
γένῃ ἀνδρί, καὶ ἐγὼ ἐπὶ σοί. [4]διότι ἡμέρας πολλὰς καθήσονται οἱ 4
υἱοὶ Ἰσραὴλ οὐκ ὄντος βασιλέως οὐδὲ ὄντος ἄρχοντος οὐδὲ σύσης
θυσίας οὐδὲ ὄντος θυσιαστηρίου οὐδὲ ἱερατίας οὐδὲ δήλων. [5]καὶ 5
μετὰ ταῦτα ἐπιστρέψουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ ἐπιζητήσουσιν Κύριον
τὸν θεὸν αὐτῶν καὶ Δανεὶδ τὸν βασιλέα αὐτῶν, καὶ ἐκστήσονται ἐπὶ
τῷ κυρίῳ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς αὐτοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν.

[1]Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, υἱοὶ Ἰσραήλ, ὅτι κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς 1 IV
τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, διότι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια οὐδὲ ἔλεος οὐδὲ
ἐπίγνωσις θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς· [2]ἀρὰ καὶ ψεῦδος καὶ φόνος καὶ κλοπὴ καὶ 2
μοιχεία κέχυται ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ αἵματα ἐφ᾽ αἵμασιν μίσγουσιν. [3]διὰ 3
τοῦτο πενθήσει ἡ γῆ, καὶ μικρυνθήσεται σὺν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν
αὐτήν, σὺν τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ καὶ σὺν τοῖς ἑρπετοῖς τῆς γῆς καὶ
σὺν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης ἐκλεί-
ψουσιν, [4]ὅπως μηδεὶς μήτε δικάζηται μήτε ἐλέγχῃ μηδείς. ὁ δὲ λαός 4
μου ὡς ἀντιλεγόμενος ἱερεύς, [5]καὶ ἀσθενήσει ἡμέρας, καὶ ἀσθενήσει 5
προφήτης μετὰ σοῦ· νυκτὶ ὡμοίωσα τὴν μητέρα σου, [6]ὡμοιώθη ὁ λαός 6
μου ὡς οὐκ ἔχων γνῶσιν· ὅτι σὺ ἐπίγνωσιν ἀπώσω, κἀγὼ ἀπώσομαι
σὲ τοῦ ἱερατεύειν μοι· καὶ ἐπελάθου νόμον θεοῦ σου, κἀγὼ ἐπιλήσομαι
τέκνων σου. [7]κατὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν οὕτως ἥμαρτόν μοι· τὴν δόξαν 7
αὐτῶν εἰς ἀτιμίαν θήσομαι, [8]ἁμαρτίας λαοῦ μου φάγονται, καὶ ἐν ταῖς 8
ἀδικίαις αὐτῶν λήμψονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν. [9]καὶ ἔσται καθὼς ὁ λαὸς 9
οὕτως καὶ ὁ ἱερεύς, καὶ ἐκδικήσω ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰ
διαβούλια αὐτοῦ ἀνταποδώσω αὐτῷ. [10]καὶ φάγονται καὶ οὐ μὴ ἐμπλη- 10

AQ III **1** επιβλεπουσιν] αποβλ. AQ | φιλουσι| A | σταφιδων AQ* (-δος Q[a]) **3** πορνευσηι (sic) Q*[vid] | ανδρι] +ετερω AQ | και εγω] καγω A **4** ουδε 2°] ουκ AQ* (ουδε Q[a]) | ουδε 4°] ουτε A | ιερατειας B[a]AQ[a] | ουδε 5°] ουτε A **5** Κυριον τον θεον] τον κν θν A | εσχατου Q IV **1** υιοι] pr οι Q | οτι] διοτι AQ* | κρισεις A **3** σμικρυνθησεται AQ | πασι Q | κατοικουσι Q* **4** μηδεις 1°] μηθεις A | μητε 1°] μηδε Q* (μητε Q[a]) **5** προφητης] pr και AQ **6** ωμοιωθη] pr νυκτι A | καγω 1°] και εγω AQ | ιερατευειν] pr μη A | νομου Λ **7** θησομαι] θησω A **8** ληψονται Q **9** διαβουλεια A

σθῶσιν, ἐπόρνευσαν καὶ οὐ μὴ κατευθύνωσιν, διότι τὸν κύριον ἐγκατέ- B
11 λιπον τοῦ φυλάξαι [11]πορνείαν. καὶ οἶνον καὶ μέθυσμα ἐδέξατο
12 καρδία λαοῦ μου· [12]ἐν συμβόλοις ἐπηρώτων, καὶ ἐν ῥάβδοις αὐτοῦ
ἀπήγγελλον αὐτῷ· πνεύματι πορνείας ἐπλανήθησαν καὶ ἐξεπόρνευ-
13 σαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. [13]ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐθυσίαζον,
καὶ ἐπὶ τοὺς βουνοὺς ἔθυον ὑποκάτω δρυὸς καὶ λεύκης καὶ δένδρου
συσκιάζοντος, ὅτι καλὸν σκέπη. διὰ τοῦτο ἐκπορνεύσουσιν αἱ θυγα-
14 τέρες ὑμῶν, καὶ αἱ νύμφαι ὑμῶν μοιχεύσουσιν· [14]καὶ οὐ μὴ ἐπισκέ-
ψωμαι ἐπὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν ὅταν πορνεύωσιν, καὶ ἐπὶ τὰς νύμφας
ὑμῶν ὅταν μοιχεύωσιν· ὅτι αὐτοὶ μετὰ τῶν πορνῶν συνεφύροντο, καὶ
μετὰ τῶν τετελεσμένων ἔθυον, καὶ ὁ λαὸς ὁ συνίων συνεπλέκετο μετὰ
15 πόρνης. [15]σὺ δέ, Ἰσραήλ, μὴ ἀγνόει, καὶ Ἰούδα, μὴ εἰσπορεύεσθε εἰς
Γάλγαλα, καὶ μὴ ἀναβαίνετε εἰς τὸν οἶκον Ὢν, καὶ μὴ ὀμνύετε ζῶντα
16 Κύριον. [16]διότι ὡς δάμαλις παροιστρῶσα παροίστρησεν Ἰσραήλ· νῦν
17 νεμήσει αὐτοὺς Κύριος ὡς ἀμνὸν ἐν εὐρυχώρῳ. [17]μέτοχος εἰδώλων
18 Ἐφράιμ ἔθηκεν ἑαυτῷ σκάνδαλα, [18]ῥίπτισεν Χαναναίους· πορνεύοντες
19 ἐξεπόρνευσαν, ἠγάπησαν ἀτιμίαν ἐκ φρυάγματος αὐτῆς. [19]συστροφὴ
πνεύματος σὺ εἶ ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς, καὶ καταισχυνθήσονται
ἐκ τῶν θυσιαστηρίων αὐτῶν.

V 1 [1]Ἀκούσατε ταῦτα, οἱ ἱερεῖς, καὶ προσέχετε, οἶκος Ἰσραήλ, καὶ ὁ
οἶκος τοῦ βασιλέως, ἐνωτίζεσθε, διότι πρὸς ὑμᾶς ἐστιν τὸ κρίμα· ὅτι
παγὶς ἐγενήθητε τῇ σκοπιᾷ, καὶ ὡς δίκτυον ἐκτεταμένον ἐπὶ τὸ Ἰτα-
2 βύριον, [2]ὃ οἱ ἀγρεύοντες τὴν θήραν κατέπηξαν. ἐγὼ δὲ παιδευτὴς
3 ὑμῶν· [3]ἐγὼ ἔγνων τὸν Ἐφράιμ, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἄπεστιν ἀπ' ἐμοῦ.
4 διότι νῦν ἐξεπόρνευσεν Ἐφράιμ, ἐμιάνθη Ἰσραήλ. [4]οὐκ ἔδωκαν τὰ
διαβούλια αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὸν θεὸν αὐτῶν, ὅτι πνεῦμα
5 πορνίας ἐν αὐτοῖς ἐστίν, τὸν δὲ κύριον οὐκ ἐπέγνωσαν. [5]καὶ ταπει-
νωθήσεται ἡ ὕβρις τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ Ἰσραὴλ καὶ
Ἐφράιμ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ ἀσθενήσει καὶ
6 Ἰούδας μετ' αὐτῶν. [6]μετὰ προβάτων καὶ μόσχων πορεύσονται τοῦ
ἐκζητῆσαι τὸν κύριον, καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν αὐτόν, ὅτι ἐκκέκλικεν

10 κατευθυνουσιν A | εγκατελειπον AQ **12** απηγγελον A | αυτω] AQ αυτου B* (-τω B^{ab}) **14** πορνευσωσιν Q | μοιχευσωσιν Q^{a} | οτι] διοτι και AQ | συνανεφυροντο Q^{a} | ο συνιων] οι ο' ου σ. Q^{mg} **15** Ων $B^{*}Q^{mg}$] της αδικιας $B^{ab\,mg}$ (non inst Ων B^{b}) AQ **16** διοτι] οτι AQ | παροιστρησεν] παροιστρωσεν $Q^{*\,vid}$ **18** αυτης BQ^{a}] αυτων AQ* **19** ταις πτερυξιν] om ταις Q | αυτης] αυτων A

V **1** Ισραηλ] pr του Q^{mg} | ο οικος] om ο AQ | πακις B* (παγις B^{ab}) **2** κατεπηξαν] ηξ sup ras B^{ab} **3** απεστην B* (-τη B^{b}) **4** διαβουλεια A | πορνειας B^{ab}AQ **5** και 5°]+γε A **6** εκκεκλικεν BQ^{mg}] εξεκλεινεν AQ*

B ἀπ᾽ αὐτῶν· 7ὅτι τὸν κύριον ἐνκατέλιπον, ὅτι τέκνα ἀλλότρια ἐγεννή- 7
θησαν αὐτοῖς· νῦν καταφάγεται αὐτοὺς ἡ ἐρυσίβη καὶ τοὺς κλήρους
αὐτῶν.
8Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐπὶ τοὺς βουνούς, ἠχήσατε ἐπὶ τῶν ὑψη- 8
λῶν, κηρύξατε ἐν τῷ οἴκῳ Ὤν, ἐξέστη Βενιαμείν, 9Ἐφράιμ εἰς 9
ἀφανισμὸν ἐγένετο ἐν ἡμέραις ἐλέγχου. ἐν ταῖς φυλαῖς τοῦ Ἰσραὴλ
ἔδειξα πιστά· 10ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες Ἰούδα ὡς μετατιθέντες ὅρια, 10
ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐκχεῶ ὡς ὕδωρ τὸ ὁρμημά μου. 11κατεδυνάστευσεν 11
Ἐφράιμ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ, κατεπάτησεν τὸ κρίμα, ὅτι ἤρξατο
πορεύεσθαι ὀπίσω τῶν ματαίων. 12καὶ ἐγὼ ὡς ταραχὴ τῷ Ἐφράιμ, 12
καὶ ὡς κέντρον τῷ οἴκῳ Ἰούδα. 13καὶ εἶδεν Ἐφράιμ τὴν νόσον αὐτοῦ, 13
καὶ Ἰούδας τὴν ὀδύνην αὐτοῦ· καὶ ἐπορεύθη Ἐφράιμ πρὸς Ἀσσυρίους
καὶ ἀπέστειλεν πρέσβεις πρὸς βασιλέα Ἰαρείμ· καὶ οὗτος οὐκ ἠδυ-
νάσθη ἰάσασθαι ὑμᾶς, καὶ οὐ μὴ διαπαύσῃ ἐξ ὑμῶν ὀδύνη. 14διότι ἐγώ 14
εἰμι ὡς πανθὴρ τῷ Ἐφράιμ, καὶ ὡς λέων τῷ οἴκῳ Ἰούδα· καὶ ἐγὼ
ἁρπῶμαι καὶ πορεύσομαι καὶ λήμψομαι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐξαιρούμενος.
15πορεύσομαι καὶ ἐπιστρέψω εἰς τὸν τόπον μου, ἕως οὗ ἀφανισθῶσιν 15
καὶ ζητήσουσιν τὸ πρόσωπόν μου.
1Ἐν θλίψει αὐτῶν ὀρθριοῦσι πρὸς μὲ λέγοντες Πορευθῶμεν καὶ 1 VI
ἐπιστρέψωμεν πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι αὐτὸς ἥρπακεν καὶ
ἰάσεται ἡμᾶς, πατάξει καὶ μοτώσει ἡμᾶς, 2ὑγιάσει ἡμᾶς μετὰ δύο ▪
ἡμέρας· ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἀναστησόμεθα, καὶ ζησόμεθα ἐνώπιον
αὐτοῦ, 3καὶ γνωσόμεθα· διώξομεν τοῦ γνῶναι τὸν κύριον, ὡς ὄρθριον 3
ἕτοιμον εὑρήσομεν αὐτόν, καὶ ἥξει ὡς ὑετὸς ἡμῖν πρόιμος καὶ ὄψιμος
γῇ. 4Τί σοι ποιήσω, Ἐφράιμ; τί σοι ποιήσω, Ἰούδα; τὸ δὲ 4
ἔλεος ὑμῶν ὡς νεφέλη πρωινὴ καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη.
5διὰ τοῦτο ἀπεθέρισα τοὺς προφήτας ὑμῶν, ἀπέκτεινα αὐτοὺς ἐν 5
ῥήματι στόματός μου, καὶ τὸ κρίμα μου ὡς φῶς ἐξελεύσεται. 6διότι 6
ἔλεος θέλω ἢ θυσίαν, καὶ ἐπίγνωσιν θεοῦ ἢ ὁλοκαυτώματα. 7αὐτοὶ 7
δέ εἰσιν ὡς ἄνθρωπος παραβαίνων διαθήκην· ἐκεῖ κατεφρόνησέν μου
8Γαλαάδ, πόλις ἐργαζομένη μάταια, ταράσσουσα ὕδωρ, 9καὶ ἡ ἰσχύς 8 9

AQ 7 ενκατελιπον (εγκ. B^{ab})] εγκατελειπον AQ | οτι 2°] και A | εγεννησαν Q* (α′θ′ εγεννηθησαν Q^{mg}) 8 σαλπιγγι] λ sup ras $A^{a?}$ 9 εν 2° sup ras $B^{?}$ 11 το κριμα] om το AQ* 13 Ιαρειμ] Ιαρειβ Q^{a} | ουτος] αυτος AQ | ιασασθαι] οι ο′ ρυσασθαι Q^{mg} 14 τω οικω] pr εν Q^{a} | ληψομαι Q 15 ζητησουσιν] επιζητησουσιν AQ (-σι) VI 1 ορθριουσιν AQ | Κυριον] pr τον Q^{a} | μοτωσει] μωτωσει $B^{a?b}$ $A^{*\,fort}$ (μοτ sup ras A^{b}) 2 om και 1° A | ενωπιον] εναντιον Q 3 προιμος $B^{*}AQ^{*}$] πρωιμος B^{ab} Q^{a} | γῃ] pr τῃ AQ 5 ρηματι BQ^{a}] ρημασιν AQ* (οι ο′ Q^{mg}) 6 η 1°] και ου AQ* (η Q^{a})

σου ἀνδρὸς πειρατοῦ· ἔκρυψαν ἱερεῖς ὁδόν, ἐφόνευσαν Σίκιμα, ὅτι B
10 ἀνομίαν ἐποίησαν [10]ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Ἰσραήλ· εἶδον φρικώδη ἐκεῖ,
πορνείαν τοῦ Ἐφράιμ· ἐμιάνθη Ἰσραὴλ [(11)]καὶ Ἰουδά.
11 [11]Ἄρχου τρυγᾶν σεαυτῷ ἐν τῷ ἐπιστρέφειν με τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ
VII 1 λαοῦ μου, [1]ἐν τῷ ἰάσασθαί με τὸν Ἰσραήλ. καὶ ἀποκαλυφθήσεται ἡ
ἀδικία Ἐφράιμ καὶ ἡ κακία Σαμαρείας, ὅτι ἠργάσαντο ψευδῆ· καὶ κλέπ-
της πρὸς αὐτὸν εἰσελεύσεται, ἐκδιδύσκων λῃστὴς ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ,
2 [2]ὅπως συνάδωσιν ὡς ἄδοντες τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. πάσας τὰς κακίας
αὐτῶν ἐμνήσθην· νῦν ἐκύκλωσαν αὐτοὺς τὰ διαβούλια αὐτῶν, ἀπέ-
3 ναντι τοῦ προσώπου μου ἐγένοντο. [3]ἐν ταῖς κακίαις αὐτῶν εὔφραναν
4 βασιλεῖς, καὶ ἐν τοῖς ψεύδεσιν αὐτῶν ἄρχοντας· [4]πάντες μοιχεύοντες,
ὡς κλίβανος καιόμενος εἰς πέψιν κατακαύματος ἀπὸ τῆς φλογός, ἀπὸ
5 φυράσεως στέατος, ἕως τοῦ ζυμωθῆναι αὐτό. [5]ἡμέραι τῶν βασιλέων
ὑμῶν, ἤρξαντο οἱ ἄρχοντες θυμοῦσθαι ἐξ οἴνου, ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα
6 αὐτοῦ μετὰ λοιμῶν· [6]διότι ἀνεκαύθησαν ὡς κλίβανος αἱ καρδίαι αὐτῶν,
ἐν τῷ καταράσσειν αὐτοὺς ὅλην τὴν νύκτα ὕπνου Ἐφράιμ ἐνεπλήσθη·
7 πρωὶ ἐνεγενήθη, ἀνεκαύθη ὡς πυρὸς φέγγος. [7]πάντες ἐθερμάνθησαν
ὡς κλίβανος, καὶ κατέφαγον τοὺς κριτὰς αὐτῶν· πάντες οἱ βασιλεῖς
8 αὐτῶν ἔπεσαν, οὐκ ἦν ὁ ἐπικαλούμενος ἐν αὐτοῖς πρὸς μέ. [8]Ἐφράιμ
ἐν τοῖς λαοῖς αὐτοῦ συνεμίγνυτο, Ἐφράιμ ἐγένετο ἐνκρυφίας οὐ
9 μεταστρεφόμενος· [9]κατέφαγον ἀλλότριοι τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ
10 οὐκ ἔγνω, καὶ πολιαὶ ἐξήνθησαν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἔγνω. [10]καὶ
ταπεινωθήσεται ἡ ὕβρις Ἰσραὴλ εἰς πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐπέ-
στρεψαν πρὸς Κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν αὐτὸν ἐν
11 πᾶσι τούτοις. [11]καὶ ἦν Ἐφράιμ ὡς περιστερὰ ἄνους, οὐκ ἔχουσα
καρδίαν· Αἴγυπτον ἐπεκαλεῖτο, καὶ εἰς Ἀσσυρίους ἐπορεύθησαν.
12 [12]καθὼς ἂν πορεύωνται ἐπιβαλῶ ἐπ᾽ αὐτοὺς τὸ δίκτυόν μου, καθὼς
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατάξω αὐτούς, παιδεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ ἀκοῇ

9 οδον] + κυ AQ **10** του Ισραηλ] om του AQ* (hab του Q[a]) | Ιουδας A AQ
11 αιχμαλωσιαν] αιχμασιαν Q VII **1** αδικια] κακια Q[a] | ηργασαντο] ειργ. B[ab]AQ **2** συναδουσιν A | αδοντες] συναδοντες AQ | εκυκλωσεν AQ | μου εγενοντο sup ras A[b] | εγενοντο] εγενετο Q **3** βασιλεις] βασιλεας Q* (οι ο′ -λεα Q[mg]) | ψευδεσιν sup ras A[b] **4** μοιχευοντες A (ες sup ras A[b]) **5** ημεραι] pr αι A | υμων] ημων A | οι αρχοντες] om οι Q* (hab Q[mg]) | την χειρα] εν τη χειρι Q **6** ενεγενηθη] γε sup ras B[t] εγενηθη AQ | ανεκαυθη] ανεκαυθησαν Q[a] | πυρος] πυρ AQ* (πυρος Q[a]) **7** κλιβανος] + πυρος καιομενου αι καρδιαι αυτων A + αι καρδιαι αυτων Q | κατεφαγον] κατεφαγεν πυρ A κατεφαγε Q[a] | επεσον AQ* (επεσαν Q[a]) **8** συνανεμιγνυτο AQ | εγκρυφιας AQ **9** εγνω] επεγνω A | αυτω] αυτων A **10** εξεζητησαν] εζητησαν Q | πασιν A **11** εχουσαν B* (-σα B[ab]) | επεκαλειτο] επεκαλεσατο Q[a]

B τῆς θλίψεως αὐτῶν. 13οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἀπεπήδησαν ἀπ᾽ ἐμοῦ· δείλαιοί 13
εἰσιν, ὅτι ἠσέβησαν εἰς ἐμέ· ἐγὼ δὲ ἐλυτρωσάμην αὐτούς, αὐτοὶ δὲ
κατελάλησαν κατ᾽ ἐμοῦ ψευδῆ. 14καὶ οὐκ ἐβόησαν πρὸς μὲ αἱ καρ- 14
δίαι αὐτῶν, ἀλλ᾽ ἢ ὠλόλυζον ἐν ταῖς κοίταις αὐτῶν· ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ
κατετέμνοντο. 15ἐπαιδεύθησαν ἐν ἐμοί, κἀγὼ κατίσχυσα τοὺς βρα- 15
χίονας αὐτῶν, καὶ εἰς ἐμὲ ἐλογίσαντο πονηρά. 16ἀπεστράφησαν εἰς 16
οὐθέν, ἐγένοντο ὡς τόξον ἐντεταμένον· πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ οἱ
ἄρχοντες αὐτῶν δι᾽ ἀπαιδευσίαν γλώσσης αὐτῶν· οὗτος ὁ φαυλισμὸς
αὐτῶν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ.

VIII 1Εἰς κόλπον αὐτῶν ὡς γῆ, ὡς ἀετὸς ἐπ᾽ οἶκον Κυρίου, ἀνθ᾽ ὧν 1 VIII
παρέβησαν τὴν διαθήκην μου καὶ κατὰ τοῦ νόμου μου. 2ἐμὲ κεκρά- 2
ξονται Ὁ θεός, ἐγνώκαμέν σε. 3ὅτι Ἰσραὴλ ἀπεστρέψατο ἀγαθά, 3
ἐχθρὸν κατεδίωξαν· 4ἑαυτοῖς ἐβασίλευσαν καὶ οὐ δι᾽ ἐμοῦ, ἤρξαν καὶ 4
οὐκ ἐγνώρισάν μοι, τὸ ἀργύριον αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ἐποίησαν
ἑαυτοῖς εἴδωλα, ὅπως ἐξολοθρευθῶσιν. 5ἀπότριψαι τὸν μόσχον σου, 5
Σαμάρεια· παροξύνθη ὁ θυμός μου ἐπ᾽ αὐτούς· ἕως τίνος οὐ μὴ
δύνωνται καθαρισθῆναι 6ἐν τῷ Ἰσραήλ; καὶ αὐτὸ τέκτων ἐποίησεν 6
καὶ οὐ θεός ἐστιν· διότι πλανῶν ἦν ὁ μόσχος σου, Σαμάρεια. 7ὅτι 7
ἀνεμόφθορα ἔσπειραν, καὶ ἡ καταστροφὴ αὐτῶν ἐκδέξεται αὐτά·
δράγμα οὐκ ἔχον ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι ἄλευρον· ἐὰν δὲ καὶ ποιήσῃ,
ἀλλότριοι καταφάγονται αὐτά. 8κατεπόθη Ἰσραήλ, νῦν ἐγένετο ἐν 8
τοῖς ἔθνεσιν ὡς σκεῦος ἄχρηστον. 9ὅτι αὐτοὶ ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους· 9
ἀνέθαλεν καθ᾽ ἑαυτὸν Ἐφράιμ, δῶρα ἠγάπησαν, 10διὰ τοῦτο παρα- 10
δοθήσονται ἐν τοῖς ἔθνεσιν. νῦν εἰσδέξομαι αὐτούς, καὶ κοπάσουσιν
μικρὸν τοῦ χρίειν βασιλέα καὶ ἄρχοντας. 11ὅτι ἐπλήθυνεν Ἐφράιμ 11
θυσιαστήρια, εἰς ἁμαρτίας ἐγένοντο αὐτῷ θυσιαστήρια ἠγαπημένα. 12κα- 12
ταγράψω αὐτῷ πλῆθος, καὶ τὰ νόμιμά μου εἰς ἀλλότρια ἐλογίσθησαν·
θυσιαστήρια τὰ ἠγαπημένα. 13διότι ἐὰν θύσωσιν θυσίαν καὶ φάγωσιν 13
κρέα, Κύριος οὐ προσδέξεται αὐτά· νῦν μνησθήσεται τὰς ἀδικίας αὐτῶν

AQ **13** απεπε|πηδ. B π 3° sup ras B^{ab} **14** εν] επι Q^{a} **15** καγω] και εγω AQ | κατισχυσα] α 2° sup ras $A^{a?}$ | om και A **16** εντεταμενον] ου τεταμενον Q^{a} | δι] δια AQ VIII **1** μου 2°] + ησεβησαν $B^{ab\,mg}$ AQ **2** ο θεος] pr λεγοντες Q^{mg} **4** εξολεθρευθωσιν A **5** παρωξυνθη B^{ab} AQ **7** ανεμοφθορια A | αυτα] αυτο B^{ab}AQ | om δε Q **8** εγεγοντο Q^{*} (εγενετο Q^{a}) **9** ανεβησαν] εγενοντο Q^{*} (ανεβ. Q^{mg}) | ηγαπησαν BQ*] ηγαπησεν AQ^{a} **10** παραδοθησονται] παρεδοθησαν AQ^{a} | om εν Q^{*} (superscr Q^{a}) | κοπιασουσιν A* | om μικρον A **11** αμαρτιαν AQ^{*} (-τιας Q^{a}) | ηγαπημενα] pr τα A **12** μου $B^{*\,vid}$] αυτου B^{a}AQ | α ελογισθησαν sup ras B^{ab} | τα ηγαπημενα] om τα Q^{*} (superscr Q^{a})

καὶ ἐκδικήσει τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· αὐτοὶ εἰς Αἴγυπτον ἀπέστρεψαν, Β
14 καὶ ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται. 14καὶ ἐπελάθετο Ἰσραὴλ τοῦ
ποιήσαντος αὐτόν, καὶ ᾠκοδόμησαν τεμένη· καὶ Ἰούδας ἐπλήθυνεν
πόλεις τετειχισμένας· καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς τὰς πόλεις αὐτοῦ, καὶ
καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῶν.

IX 1 1Μὴ χαῖρε, Ἰσραήλ, μηδὲ εὐφραίνου καθὼς οἱ λαοί· διότι ἐπόρνευ-
σας ἀπὸ τοῦ θεοῦ σου, ἠγάπησας δόματα ἐπὶ πάντα ἅλωνα σίτου.
2 2ἅλων καὶ ληνὸς οὐκ ἔγνω αὐτούς, καὶ ὁ οἶνος ἐψεύσατο αὐτούς. 3οὐ
3 κατῴκησαν ἐν τῇ γῇ τοῦ κυρίου· κατῴκησεν Ἐφράιμ Αἴγυπτον, καὶ
4 ἐν Ἀσσυρίοις ἀκάθαρτα φάγονται. 4οὐκ ἔσπεισαν τῷ κυρίῳ οἶνον,
καὶ οὐχ ἥδυναν αὐτῷ· αἱ θυσίαι αὐτῶν ὡς ἄρτος πένθους αὐτοῖς,
πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὰ μιανθήσονται, διότι οἱ ἄρτοι αὐτῶν ταῖς
5 ψυχαῖς αὐτῶν οὐκ εἰσελεύσονται εἰς τὸν οἶκον Κυρίου. 5τί ποιήσετε ἐν
6 ἡμέραις πανηγύρεως καὶ ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς τοῦ κυρίου; 6διὰ τοῦτο ἰδοὺ
πορεύονται ἐκ ταλαιπωρίας Αἰγύπτου, καὶ ἐκδέξεται αὐτοὺς Μέμφις,
καὶ θάψει αὐτοὺς Μαχμάς· τὸ ἀργύριον αὐτῶν ὅλεθρος κληρονομήσει
7 αὐτό, ἄκανθαι ἐν τοῖς σκηνώμασιν. 7ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἐκδικήσεως,
ἥκασιν αἱ ἡμέραι τῆς ἀνταποδόσεώς σου, καὶ κακωθήσεται Ἰσραὴλ
ὥσπερ ὁ προφήτης ὁ παρεξεστηκώς, ἄνθρωπος ὁ πνευματοφόρος· ὑπὸ
8 τοῦ πλήθους τῶν ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθη μανία σου. 8σκοπὸς
Ἐφράιμ μετὰ θεοῦ· προφήτης, παγὶς σκολιὰ ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς
9 αὐτοῦ· μανίαν ἐν οἴκῳ θεοῦ κατέπηξαν. 9ἐφθάρησαν κατὰ τὰς ἡμέρας
τοῦ βουνοῦ· μνησθήσεται ἀδικίας αὐτῶν, ἐκδικήσει ἁμαρτίας αὐτῶν.
10 10ὡς σταφυλὴν ἐν ἐρήμῳ εὗρον τὸν Ἰσραήλ, καὶ ὡς σκοπὸν ἐν συκῇ
πρόιμον εἶδον πατέρας αὐτῶν· αὐτοὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν Βεελφεγώρ,
καὶ ἀπηλλοτριώθησαν εἰς αἰσχύνην, καὶ ἐγένοντο οἱ ἐβδελυγμένοι ὡς
11 οἱ ἠγαπημένοι. 11Ἐφράιμ ὡς ὄρνεον ἐξεπετάσθη, αἱ δόξαι αὐτῶν
12 ἐκ τόκων καὶ ὠδίνων καὶ συνλήμψεων· 12διότι καὶ ἐὰν ἐκθρέψωσιν
τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀτεκνωθήσονται ἐξ ἀνθρώπων· διότι καὶ οὐαὶ αὐτοῖς

13 αμαρτιας] ανομιας Q^{mg} | αυτοι]+ δε A **14** του ποιησαντος] τον AQ ποιησαντα Q | ωκοδομησεν Q | αυτων] αυτου A IX **2** ο οινος] om ο A* (superscr A^1) **3** του κῡ sup ras B^{ab} | κατωκησεν] pr και Q | Αιγυπτον] pr εις AQ **4** ουκ BQ[a] ουκ A* (ras κ $A^?$) Q* | ηδυναν] ηδυναντο A | εσθιοντες Q^a | τον οικον] om τον A **5** ποιησεται BAQ | ημεραις] ημερα AQ | ημερα] ημεραις A **6** πορευσονται AQ | Μαχμας] οι ο' Ταχαχμας Q^{mg} | om αυτο AQ | σκηνωμασιν]+ αυτων B^{ab}AQ **7** εκδικησεως] +σου A | ανταποδωσεως A | μανια] μνεια A **8** αυτου μανιαν εν οι| sup ras $A^?$ | θεου 2°] κῡ AQ **9** αυτων bis BQ[a] αυτου AQ* **10** σκοπον] συκον Q^a | πρωιμον $B^{a?b}$A | εβδελυγμενοι] ηγαπημενοι AQ | ηγαπημενοι] εβδελυγμενοι AQ **11** συνλημψεων] συλληψ. B^bQ συλλημψ. A

B ἐστιν, σάρξ μου ἐξ αὐτῶν. 13 Ἐφράιμ ὃν τρόπον εἰς θήραν παρέστη- 13
σαν τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ Ἐφράιμ τοῦ ἐξαγαγεῖν εἰς ἀποκέντησιν τὰ
τέκνα αὐτοῦ. 14 δὸς αὐτοῖς, Κύριε· τί δώσεις αὐτοῖς; μήτραν ἀτεκνοῦ- 14
σαν καὶ μαστοὺς ξηρούς. 15 πᾶσαι αἱ κακίαι αὐτῶν ἐν Γαλγάλ, ὅτι 15
ἐκεῖ αὐτοὺς ἐμίσησα διὰ τὰς κακίας τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν· ἐκ τοῦ
οἴκου μου ἐκβαλῶ αὐτούς, οὐ μὴ προσθήσω τοῦ ἀγαπῆσαι αὐτούς·
πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἀπειθοῦντες. 16 ἐπόνεσεν Ἐφράιμ· τὰς 16
ῥίζας αὐτοῦ ἐξηράνθη, καρπὸν οὐκέτι μὴ ἐνέγκῃ· διότι καὶ ἐὰν
γεννήσωσιν, ἀποκτενῶ τὰ ἐπιθυμήματα κοιλίας αὐτῶν. 17 ἀπώσεται 17
αὐτοὺς ὁ θεός, ὅτι οὐκ εἰσήκουσαν αὐτοῦ, καὶ ἔσονται πλανῆται ἐν
τοῖς ἔθνεσιν.

X 1 Ἄμπελος εὐκληματοῦσα Ἰσραήλ, ὁ καρπὸς εὐθηνῶν αὐτῆς· κατὰ 1
τὸ πλῆθος τῶν καρπῶν αὐτῆς ἐπλήθυνεν θυσιαστήρια, κατὰ τὰ
ἀγαθὰ τῆς γῆς αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν στήλας. 2 ἐμέρισαν καρδίας αὐτῶν, 2
§ Γ νῦν ἀφανισθήσονται· αὐτὸς κατασκάψει τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν, ταλαι-
πωρήσουσιν αἱ στῆλαι αὐτῶν. 3 διότι νῦν ἐροῦσιν Οὐκ ἔστιν βασιλεὺς 3
ἡμῖν, ὅτι οὐκ ἐφοβήθημεν τὸν κύριον. ὁ δὲ βασιλεὺς τί ποιήσει
ἡμῖν, 4 λαλῶν ῥήματα προφάσεις ψευδεῖς; διαθήσεται διαθήκην, 4
ἀνατελεῖ ὡς ἄγρωστις κρίμα ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ. 5 τῷ μόσχῳ τοῦ 5
οἴκου *Ων παροικήσουσιν κατοικοῦντες Σαμάρειαν, ὅτι ἐπένθησεν λαὸς
αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν· καὶ καθὼς παρεπίκραναν αὐτόν, ἐπιχαροῦνται ἐπὶ
τὴν δόξαν αὐτοῦ, ὅτι μετῳκίσθη ἀπ' αὐτοῦ. 6 καὶ αὐτὸν εἰς Ἀσσυρίους 6
δήσαντες, ἀπήνεγκαν ξένια τῷ βασιλεῖ Ἰαρείμ· ἐν δόματι Ἐφράιμ
δέξεται, καὶ αἰσχυνθήσεται Ἰσραὴλ ἐν τῇ βουλῇ αὐτοῦ. 7 ἀπέρριψεν 7
Σαμάρεια βασιλέα αὐτῆς ὡς φρύγανον ἐπὶ προσώπου ὕδατος· 8 καὶ 8
ἐξαρθήσονται βωμοὶ *Ων, ἁμαρτήματα τοῦ Ἰσραήλ· ἄκανθα καὶ τρίβολοι
ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν· καὶ ἐροῦσιν τοῖς ὄρεσιν
Καλύψατε ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς Πέσατε ἐφ' ἡμᾶς. 9 ἀφ' οὗ οἱ 9
¶ Γ βουνοί, ἥμαρτεν Ἰσραήλ, ἐκεῖ ἔστησαν· οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς ἐν

AQΓ 13 τροπον] + ειδον AQ | παρεστη Q[a] 14 μητραν] pr δος αυτοις AQ
15 εν] εις A | προσθησω] θησω Q[a] (προσθ. Q[mg]) 17 πλανηται] pr ως A
X 1 αυτης ευθηνων AQ | αυτης 2° αυτων A* vid αυτου A[a]? Q[a] | θυσιαστηρια] pr τα AQ | κατα 2°] pr και A pr κατα τα θυσιαστηρια Q* | ωκοδομησαν Q* (-σεν Q[a]) 2 om ταλαιπ. αι στηλαι αυτων Q* (hab Q[mg]) 4 λαλων ρηματα προφασεις] ν ρημ, ις sup ras A[a]? | ανετελει A 5 κατοικουντες] pr οι AQΓ | οτι] δια τουτο A διοτι Γ | λαος] pr ο AQΓ | απ] επ A 6 Ιαρειβ Q[a] 7 απεριψεν Q* (απερρ. Q[a]) | βασιλεα] pr τον A | φρυγανον επι προσωπου] ον επι προ sup ras A[a] (φρυγανεπιπροσ. A* vid) | προσωπον A 8 εξαρθησονται] ται saltem B[b (mg)] εξαρτησονται Γ | καλυψατε] πεσετε εφ A | πεσατε (πεσετε Q[a]) εφ] καλυψατε A

10 τῷ βουνῷ πόλεμος ἐπὶ τὰ τέκνα ἀδικίας [10]παιδεῦσαι αὐτούς· καὶ B
συναχθήσονται ἐπ' αὐτοὺς λαοί, ἐν τῷ παιδεύεσθαι αὐτοὺς ἐν ταῖς
11 δυσὶν ἀδικίαις αὐτῶν. [11]Ἐφράιμ δάμαλις δεδιδαγμένη ἀγαπᾷν νείκος,
ἐγὼ δὲ ἐπελεύσομαι ἐπὶ τὸ κάλλιστον τοῦ τραχήλου αὐτῆς· ἐπιβιβῶ
12 Ἐφράιμ, παρασιωπήσομαι Ἰούδαν, ἐνισχύσει αὐτῷ Ἰακώβ. [12]σπείρατε ἑαυτοῖς εἰς δικαιοσύνην, τρυγήσατε εἰς καρπὸν ζωῆς, φωτίσατε
ἑαυτοῖς φῶς γνώσεως, ἐκζητήσατε τὸν κύριον ἕως τοῦ ἐλθεῖν γενήματα
13 δικαιοσύνης ἡμῖν. [13]ἵνα τί παρεσιωπήσατε ἀσέβειαν, καὶ τὰς ἀδικίας
αὐτῆς ἐτρυγήσατε, ἐφάγετε καρπὸν ψευδῆ; ὅτι ἤλπισας ἐν τοῖς
14 ἁμαρτήμασίν σου, ἐν πλήθει δυνάμεώς σου, [14]καὶ ἐξαναστήσεται
ἀπώλεια ἐν τῷ λαῷ σου, καὶ πάντα τὰ περιτετειχισμένα σου οἰχήσεται.
ὡς ἄρχων Σαλαμὰν ἐκ τοῦ οἴκου Ἰεροβοάμ, ἐν ἡμέραις πολέμου μητέρα
15 ἐπὶ τέκνοις ἠδάφισαν, [15]οὕτως ποιήσω ὑμῖν, οἶκος τοῦ Ἰσραήλ, ἀπὸ
XI 1 προσώπου ἀδικίας κακιῶν ὑμῶν. [1]ὄρθρου ἀπερίφησαν· ἀπερίφη
βασιλεὺς Ἰσραήλ.

(1) [2]Ὅτι νήπιος Ἰσραὴλ καὶ ἐγὼ ἠγάπησα αὐτόν, καὶ ἐξ Αἰγύπτου μετε-
2 κάλεσα τὰ τέκνα αὐτοῦ. [2]καθὼς μετεκάλεσα αὐτούς, οὕτως ἀπῴχοντο
ἐκ προσώπου μου· αὐτοὶ τοῖς Βααλεὶμ ἔθυον καὶ τοῖς γλυπτοῖς
3 ἐθυμίων. [3]καὶ ἐγὼ συνεπόδισα τὸν Ἐφράιμ, ἀνέλαβον αὐτὸν ἐπὶ τὸν
4 βραχιόνά μου· οὐκ ἔγνωσαν ὅτι ἴαμαι αὐτούς. [4]ἐν διαφθορᾷ ἀνθρώπων,
ἐξέτεινα αὐτοὺς ἐν δεσμοῖς ἀγαπήσεώς μου, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς
5 ῥαπίζων ἄνθρωπος ἐπὶ τὰς σιαγόνας αὐτοῦ· καὶ ἐπιβλέψομαι πρὸς
αὐτόν, δυνήσομαι αὐτῷ. [5]κατῴκησεν Ἐφράιμ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ
6 Ἀσσοὺρ αὐτὸς βασιλεὺς αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἠθέλησεν ἐπιστρέψαι· [6]καὶ
ἠσθένησεν ῥομφαία ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτοῦ, καὶ κατέπαυσεν ἐν ταῖς
7 χερσὶν αὐτοῦ· καὶ φάγονται ἐκ τῶν διαβουλίων αὐτῶν. [7]καὶ ὁ λαὸς
αὐτοῦ ἐπικρεμάμενος ἐκ τῆς κατοικίας αὐτοῦ· καὶ ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ τίμια

9 *τα τεκνα*] om *τα* A | *αδικιας*] pr *της* Q+*ηλθεν* AQ **10** *εν* bis] *επι* AQ Q | *παιδευεσθαι*] *παιδευσαι* Q^{a} **11** *νικος* B*Q (*νεικος* B^{ab}A) | *επελευσομαι*] *επιβησομαι* Q* (*επελ.* Q^{a}) | om *αυτης* Q* (hab Q^{1mg}) | *επε|βιβω* B*^{vid} | *παρασιωπησομαι*] pr *και* AQ* **12** *τρυγησατε*]+*εαυτοις* A | *του ελθειν*] *ου ελθη* Q* (*τ. ελθειν* Q^{a}) | *ημιν*] *υμιν* AQ **13** *ινα τι*] om *τι* Q* (superscr Q^{a}) | *ασεβειας* Q* (*-αν* Q^{a}) | *τοις αμαρτημασιν*] *αρμασιν* A *τοις αρμ.* Q **14** *οικησεται* A | *αρχων*] pr *ο* Q^{a} | *Ιεροβοαμ*] *Ιεροβααλ* A *του Ιεροβοαμ* Q* *του Ιεροβααλ* Q^{a} **15** om *αδικιας* AQ **XI 1** *ορθου* B* (*ορθρ.* B^{ab}) | *απερειφησαν* B* *απερριφ.* B^{ab}AQ | *απερριφη* B^{ab}AQ | *Ισραηλ* 1° pr *του* A | *οτι*] *διοτι* AQ | *ηγαπησα*] *ηγαπηκα* A **2** *μετεκαλεσα*] *μετεκαλεσατο* A | *αυτου* B* (*αυτους* B^{ab}) **3** *ουκ*] pr *και* B$^{ab\,vid}$Q **4** *δεσμοις*] *δεσμω* Q | *εσομαι*] pr *εγω* A | *τας σιαγονας αυτου* BAQ^{mg}] *σιαγονα* Q* *τας σιαγονας* Q^{a} | *δυνησομαι*] pr *και* Q$^{a\,(?)}$ ■ *Αιγυπτω*] pr *γη* Q ■ *διαβουλειων* A **7** *κατοικιας*] *παροικιας* Q^{a} | *και ο θεος*] *ο δε θς* A | *τιμια*] *ταμιεια* Q^{mg}

B αὐτοῦ θυμωθήσεται, καὶ οὐ μὴ ὑψώσῃ αὐτόν. 8τί σε διαθῶμαι, 8
Ἐφράιμ; ὑπερασπιῶ σου, Ἰσραήλ; τί σε διαθῶ; ὡς Ἀδαμὰ θήσομαί
σε καὶ ὡς Σεβωείμ. μετεστράφη ἡ καρδία μου ἐν τῷ αὐτῷ, συνετα-
ράχθη ἡ μεταμελία μου· 9οὐ μὴ ποιήσω κατὰ τὴν ὀργὴν τοῦ θυμοῦ 9
μου, οὐ μὴ ἐγκαταλίπω τοῦ ἐξαλειφθῆναι τὸν Ἐφράιμ· διότι θεὸς ἐγώ
εἰμι καὶ οὐκ ἄνθρωπος· ἐν σοὶ ἅγιος, καὶ οὐκ εἰσελεύσομαι εἰς πόλιν.
10ὀπίσω Κυρίου πορεύσομαι· ὡς λέων ἐρεύξεται, ὅτι αὐτὸς ὠρύσεται, 10
καὶ ἐκστήσονται τέκνα ὑδάτων. 11ἐκπτήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰγύπ- 11
του, καὶ ὡς περιστερὰ ἐκ γῆς Ἀσσυρίων· καὶ ἀποκαταστήσω αὐτοὺς
εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, λέγει Κύριος.

12Ἐκύκλωσέν με ἐν ψεύδει Ἐφράιμ, καὶ ἐν ἀσεβείᾳ οἶκος 12 (1) (XI
Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ θεός, καὶ λαὸς ἅγιος
κεκλήσεται θεοῦ. 1ὁ δὲ Ἐφράιμ πονηρὸν πνεῦμα, ἐδίωξεν καύ- 1 (2) XII
σωνα ὅλην τὴν ἡμέραν· κενὰ καὶ μάταια ἐπλήθυνεν καὶ διαθήκην
μετὰ Ἀσσυρίων διέθετο, καὶ ἔλαιον εἰς Αἴγυπτον ἐνεπορεύετο.
2καὶ κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς Ἰούδαν τοῦ ἐκδικῆσαι τὸν Ἰακὼβ κατὰ 2 (3)
τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἀποδώσει αὐτῷ.
3ἐν τῇ κοιλίᾳ ἐπτέρνισεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐν κόποις 3 (4)
αὐτοῦ ἐνίσχυσεν πρὸς θεόν, 4καὶ ἐνίσχυσεν μετὰ ἀγγέλου καὶ 4 (5)
ἠδυνάσθη· ἔκλαυσαν καὶ ἐδεήθησάν μου, ἐν τῷ οἴκῳ *Ὧν εὕροσάν
με, καὶ ἐκεῖ ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. 5ὁ δὲ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντο- 5 (6)
κράτωρ ἔσται μνημόσυνον αὐτοῦ. 6καὶ σὺ ἐν θεῷ σου ἐπι- 6 (7)
στρέψεις· ἔλεον καὶ κρίμα φυλάσσου, καὶ ἔγγιζε πρὸς τὸν θεόν
σου διὰ παντός.

7Χανάαν ἐν χειρὶ αὐτοῦ ζυγὸς ἀδικίας, καταδυναστεύειν ἠγά- 7 (8)
πησε. 8καὶ εἶπεν Ἐφράιμ Πλὴν πεπλούτηκα, εὕρηκα ἀναψυ- 8 (9)
χὴν ἐμαυτῷ. πάντες οἱ πόνοι αὐτοῦ οὐχ εὑρεθήσονται αὐτῷ
δι' ἀδικίας ἃς ἥμαρτεν. 9ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ θεός σου ἀνήγαγόν 9 (10)
σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἔτι κατοικιῶ σε ἐν σκηναῖς καθὼς ἡμέραι

AQ. **7** ου] η Q^a | υψωσει Q **8** διαθωμαι] διαθω AQ | μεταμελια B*A] μεταμελεια B^{ab}Q **9** οργην] ορμην Q* (οργ. Q^a) | εγκαταλειπω AQ | εγω ειμι] ειμι εγω Q **10** ορευξεται B* vid | ωρυσσεται B^{ab} | εκστησονται] εκστησεται Q* (-σονται Q^a) **11** εκπτησονται B* vid AQ mg (εκστησονται $B^{?}Q^*$)] pr και AQ | περιστεραι Q **12** εκυκλωσαν Q^a | ασεβεια οικος] ασεβειας οικου A ασεβειαις οικος Q* | κεκλησεται] κληθησεται A XII **1** κενα] καινα A **2** κρισεις A | Ιουδαν] pr τον A | αποδωσει] ανταποδωσει AQ **3** θεον] pr τον A **4** ενισχυσεν μετα αγγελου] ε|γελων Q* vid ενισχυσε μ. αγγελου Q^1 (mg) et corr | εκλαυσαν] λαυ| sup ras B^{ab} | Ων] om Q^a (hab Q* mg) μου A | αυτους] αυτον A **6** τον θεον] pr κν Q **7** ηγαπησεν AQ **8** ευρεθησονται] ρ sup ras $B^{?}$ | δι] δια AQ **9** ημερα AQ

(11) 10 ἑορτῆς. 10καὶ λαλήσω πρὸς προφήτας, καὶ ἐγὼ ὁράσεις ἐπλή- B
(12) 11 θυνα, καὶ ἐν χερσὶν προφητῶν ὡμοιώθην. 11εἰ μὴ Γαλαάδ ἐστιν,
ἄρα ψευδεῖς ἦσαν ἐν Γαλαὰδ ἄρχοντες θυσιάζοντες, καὶ τὰ
(13) 12 θυσιαστήρια αὐτῶν ὡς χελῶναι ἐπὶ χέρσον ἀγροῦ. 12καὶ ἀνε-
χώρησεν Ἰακὼβ εἰς πεδίον Συρίας, καὶ ἐδούλευσεν Ἰσραὴλ ἐν
(14) 13 γυναικί, καὶ ἐν γυναικὶ ἐφυλάξατο. 13καὶ ἐν προφήτῃ ἀνήγαγεν
Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐν προφήτῃ διεφυ-
(15) 14 λάχθη. 14ἐθύμωσεν Ἐφράιμ καὶ παρώργισεν· καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ
ἐπ᾽ αὐτὸν ἐκχυθήσεται, καὶ τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ ἀνταποδώσει
XIII 1 αὐτῷ Κύριος. 1Κατὰ τὸν λόγον Ἐφράιμ δικαιώματα αὐτὸς ἔλαβεν
2 ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἔθετο αὐτὰ τῇ Βάαλ καὶ ἀπέθανεν. 2καὶ προσέ-
θεντο τοῦ ἁμαρτάνειν, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα ἐκ τοῦ ἀργυρίου
αὐτῶν κατ᾽ εἰκόνα εἰδώλων, ἔργα τεκτόνων συντετελεσμένα αὐτοῖς·
3 αὐτοὶ λέγουσιν Θύσατε ἀνθρώπους, μόσχοι γὰρ ἐκλελοίπασιν. 3διὰ
τοῦτο ἔσονται ὡς νεφέλη πρωινὴ καὶ ὡς δρόσος ὀρθρινὴ πορευομένη,
ὡς χνοῦς ἀποφυσώμενος ἀφ᾽ ἅλωνος καὶ ὡς ἀτμὶς ἀπὸ δακρύων.
4 4ἐγὼ δὲ Κύριος ὁ θεός σου, στερεῶν τὸν οὐρανὸν καὶ κτίζων γῆν, οὗ
αἱ χεῖρες ἔκτισαν πᾶσαν τὴν στρατείαν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ παρέδειξά
σοι αὐτὰ τοῦ πορεύεσθαι ὀπίσω αὐτῶν· καὶ ἐγὼ ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς
Αἰγύπτου, καὶ θεὸν πλὴν ἐμοῦ οὐ γνώσῃ, καὶ σώζων οὐκ ἔστιν παρὲξ
5 6 ἐμοῦ. 5ἐγὼ ἐποίμαινόν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀοικήτῳ 6κατὰ τὰς
νομὰς αὐτῶν· καὶ ἐνεπλήσθησαν εἰς πλησμονήν, καὶ ὑψώθησαν αἱ
7 καρδίαι αὐτῶν, ἕνεκα τούτου ἐπελάθοντό μου. 7καὶ ἔσομαι αὐτοῖς ὡς
8 πανθὴρ καὶ ὡς πάρδαλις κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀσσυρίων· 8ἀπαντήσομαι
αὐτοῖς ὡς ἄρκος ἀπορουμένη, καὶ διαρρήξω συνκλεισμὸν καρδίας
αὐτῶν, καὶ καταφάγονται αὐτοὺς ἐκεῖ σκύμνοι δρυμοῦ, θηρία ἀγροῦ
9 10 διασπάσει αὐτούς. 9τῇ διαφθορᾷ σου, Ἰσραήλ, τίς βοηθήσει; 10ποῦ
ὁ βασιλεύς σου οὗτος; καὶ διασωσάτω σε ἐν πάσαις ταῖς πόλεσίν σου·
11 κρινάτω σε ὃν εἶπας Δός μοι βασιλέα καὶ ἄρχοντα. 11καὶ ἔδωκά σοι
12 βασιλέα ἐν ὀργῇ μου, καὶ ἔσχον ἐν τῷ θυμῷ μου. 12συστροφὴν

10 προφητας] pr τους Q **11** Γαλααδ 2°] Γαλγαλοις Q? **12** γυναικι 1°] AQ γυναιξι Q* (-κι Q^{a}) **13** Κυριος] + αυτου Q^{mg} | εκ γης] εξ AQ* (εκ γης Q^{a}) XIII **2** και 1°] + νυν Q^{mg} | προσεθετο AQ* (-θεντο Q^{a}) | αμαρτανειν] + ετι A | αυτων] εαυτων A **3** ως 3°] ωσπερ A η ωσπερ Q | χνους] χους A | απο δακρυων] εκ καπνοδοχης AQ* (απο δ. Q^{mg}) **4** om σου Q* (superscr Q^{a}) | στερεων] pr ο A | τον ουρανον] om τον AQ | στρατιαν B^{b}Q **6** om και 1° A | πλησμονην] πλησμον sup ras B^{ab} | ενεκεν Q^{a} | επελαθεντο B* (-θοντο B$^{a?b}$) **8** συ|κλεισμον B* (συγκλ. B^{a}Q^{a}) συγκλισμον A | καταφαγονται] φαγονται A **9** διαφθορα] θ sup ras A^{b} **11** εσχον] ανεσχον Q^{a} **12** συστρ. αδικιας c praeced coniung A

B ἀδικίας Ἐφράιμ, ἐνκεκρυμμένη ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ· [13]ὠδῖνες ὡς τι- 13
κτούσης ἥξουσιν αὐτῷ. οὗτος ὁ υἱός σου ὁ φρόνιμος, διότι οὐ μὴ
ὑποστῇ ἐν συντριβῇ τέκνων. [14]ἐκ χειρὸς ᾅδου ῥύσομαι καὶ ἐκ 14
θανάτου λυτρώσομαι αὐτούς· ποῦ ἡ δίκη σου, θάνατε; ποῦ τὸ κέντρον
σου, ᾅδη; παράκλησις κέκρυπται ἀπὸ ὀφθαλμῶν μοῦ, [15]διότι οὗτος 15
ἀνὰ μέσον ἀδελφῶν διαστελεῖ. ἐπάξει καύσωνα ἄνεμον Κύριος ἐκ
τῆς ἐρήμου ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀναξηρανεῖ τὰς φλέβας αὐτοῦ, ἐξερημώσει
τὰς πηγὰς αὐτοῦ· αὐτὸς καταξηρανεῖ τὴν γῆν αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ
σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτοῦ. [1]ἀφανισθήσεται Σαμάρεια, ὅτι ἀν- 1 XIV
τέστη πρὸς τὸν θεὸν αὐτῆς· ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται αὐτοί, καὶ τὰ
ὑποτίθεια αὐτῶν ἐδαφισθήσονται, καὶ αἱ ἐν γαστρὶ ἔχουσαι αὐ-
τῶν διαρραγήσονται.

[2]Ἐπιστράφηθι, Ἰσραήλ, πρὸς Κύριον τὸν θεόν σου, διότι ἠσθέ- 2
νησας ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. [3]λάβετε μεθ' ἑαυτῶν λόγους καὶ ἐπι- 3
στράφητε πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν· εἴπατε αὐτῷ ὅπως μὴ λάβητε
ἀδικίαν καὶ λάβητε ἀγαθά, καὶ ἀνταποδώσομεν καρπὸν χειλέων
ἡμῶν. [4]Ἀσσοὺρ οὐ μὴ σώσῃ ἡμᾶς, ἐφ' ἵππον οὐκ ἀναβησόμεθα· 4
οὐκέτι μὴ εἴπωμεν Θεοὶ ἡμῶν, τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ἡμῶν· ὁ ἐν
σοὶ ἐλεήσει ὀρφανόν. [5]ἰάσομαι τὰς κατοικίας αὐτῶν, ἀγαπήσω 5
αὐτοὺς ὁμολόγως, ὅτι ἀπέστρεψεν τὴν ὀργήν μου ἀπ' αὐτοῦ. [6]ἔσομαι 6
ὡς δρόσος τῷ Ἰσραήλ, ἀνθήσει ὡς κρίνον, καὶ βαλεῖ τὰς ῥίζας
αὐτοῦ ὡς ὁ Λίβανος· [7]πορεύσονται οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὡς 7
ἐλαία κατάκαρπος, καὶ ἡ ὀσφρασία αὐτοῦ ὡς Λιβάνου· [8]ἐπιστρέ- 8
ψουσιν καὶ καθιοῦνται ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, ζήσονται καὶ μεθυ-
σθήσονται σίτῳ· καὶ ἐξανθήσει ἄμπελος μνημόσυνον αὐτοῦ, ὡς οἶνος

AQ **12** ενκεκρυμμενη B*A (εγκ. $B^{ab}Q^a$)] κεκρυμμενη Q* | η αμαρτια] αδικεια A **13** ηξουσιν αυτω ως τικτουσης A | ο φρονιμος] ου φρ. Q^a | ου] pr νυν Q^a θ′ σ′ ου σοφος Q^{mg} **14** ρυσομαι]+αυτους AQ | om και A | λυτρωσομαι] ελυτρωσαμην Q^a (ϗ το εξασελιδον ελυτρ. ειχεν Q^{mg}) | απο] εξ A **15** διαστελλει A | ανεμον καυσωνα AQ | εκ της ερ. Κυριος A | αυτον] αυτους Q^a | φλεβας] φλε sup ras A^b | αυτος] ουτος A | την γην] om την Q | αυτου 3°] του sup ras A^a | τα επιθυμητα] τα| επι sup ras B^{ab} | αυτου 4°] pr τα Q* vid XIV **1** om αυτοι Q^a | υποτιθθια B* (-τιτθ. $B^{ab}AQ^a$) υποτιθια Q* **2** επιστραφητι B* (-στραφηθι B^{ab}) **3** λαβητε 1°] λασητε (sic) A | λαβητε 2°] λαβετε A | ημων] υμων Q* (ημων Q^a) **4** σωσει A | εφ| ιππον B* (εφ ιπ|πον B^b)] εφ ιππων A | μη 2°] pr ου Q **5** οτι] διοτι A | απεστρεψεν BQ^a] αποστρεψω A αποστρεφω Q* | την οργην] εν τη οργη Q^a | απ αυτου] απ αυτων AQ^a εξ αυτων Q* **6** εσομαι] pr και A | ο Λιβανος] om ο A **7** οσφρησια Q* οσφρησις Q^a **8** την σκεπην] in την forte ras aliq B^1 | μεθυσθησονται] στηριχθησονται Q^a | αμπελος] pr ως B^{ab}A | μνημοσυνον] pr το AQ

9 Λιβάνου. [9]τῷ Ἐφράιμ, τί αὐτῷ ἔτι
αὐτόν, καὶ κατισχύσω αὐτόν· ἐγὼ ὡς
10 ὁ καρπός σου εὕρηται. [10]τίς σοφὸς καὶ
καὶ ἐπιγνώσεται αὐτά; διότι εὐθεῖαι αἱ ὁ
πορεύσονται ἐν αὐταῖς, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἀσθεν

9 τω Εφραιμ· BA | τι ετι αυτω A | κατισχυσω] pl [illegible] (om AQ εγω Q^a) | om εγω 2° Q^* (hab Q^{mg}) **10** επιγνωσεται] γνωσεται Q^a | του κυριου] om του Q^* (superscr Q^a)

Subscr Ωσηε α BAQ (+ λυπουμενος και παρ Εβραιοις α˜ Q^a)

Α Μ Ω Σ

Β ΛΟΓΟΙ Ἀμὼς οἱ ἐγένοντο ἐν Ἀκκαρὶμ ἐν Θεκοῦε, οὓς εἶδεν ὑπὲρ 1 I
Ἰερουσαλὴμ ἐν ἡμέραις Ὀζείου βασιλέως Ἰούδα καὶ ἐν ἡμέραις Ἱερο-
βοὰμ τοῦ Ἰωὰς βασιλέως Ἰσραήλ, πρὸ δύο ἐτῶν τοῦ σεισμοῦ.

[2]Καὶ εἶπεν Κύριος ἐκ Σιὼν ἐφθέγξατο, καὶ ἐξ Ἰερουσαλὴμ ἔδωκεν ▪
φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπένθησαν αἱ νομαὶ τῶν ποιμένων, καὶ ἐξηράνθη ἡ
κορυφὴ τοῦ Καρμήλου.

[3]Καὶ εἶπεν Κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Δαμασκοῦ καὶ ἐπὶ 3
ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἔπριζον πρίσιν
§ Γ σιδηροῖς τὰς ἐν γαστρὶ [§]ἐχούσας τῶν ἐν Γαλαάδ· [4]καὶ ἐξαποστελῶ 4
πῦρ εἰς τὸν οἶκον Ἀζαήλ, καὶ καταφάγεται θεμέλια υἱοῦ Ἀδέρ· [5]καὶ 5
συντρίψω μοχλοὺς Δαμασκοῦ, καὶ ἐξολεθρεύσω κατοικοῦντας ἐκ πεδίου
Ὤν, καὶ κατακόψω φυλὴν ἐξ ἀνδρῶν Χαρράν, καὶ αἰχμαλωτευθήσε-
ται λαὸς Συρίας ἐπίκλητος, λέγει Κύριος.

[6]Τάδε λέγει Κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Γάζης καὶ ἐπὶ 6
ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτούς, ἕνεκεν τοῦ αἰχμαλω-
τεῦσαι αὐτοὺς αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμών, τοῦ συγκλεῖσαι εἰς τὴν
Ἰδουμαίαν· [7]καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Γάζης, καὶ κατα- 7
φάγεται θεμέλια αὐτῆς. [8]καὶ ἐξολεθρεύσω κατοικοῦντας ἐξ Ἀζώτου, 8
καὶ ἐξαρθήσεται φυλὴ ἐξ Ἀσκάλωνος, καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου
ἐπὶ Ἀκκαρών, καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι τῶν ἀλλοφύλων, λέγει
Κύριος.

[9]Τάδε λέγει Κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Τύρου καὶ ἐπὶ 9

AQΓ Inscr Αμως β BAQ I **1** εν 2°] εκ AQ | Οζιου $B^{b}A$ **2** ποιμενων] ποιμνιων Q (-μενιων Q^{a}) **3** πριοσι Q^{vid} | om τας Q* (hab Q^{mg}) | om εν 2° A **4** εις] επι Γ | θεμελια] pr τα Q^{a} **5** αιχμαλωτευθησεται] αιχμαλωτισθησεται AQ^{a} αιχμαλωτισθησονται Γ ▪ αυτους 1°] αυτην Q^{a} | συγκλεισαι] συγκλεισαι A

ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτήν, ἀνθ' ὧν συνέκλεισαν B
αἰχμαλωσίαν τοῦ Σαλωμὼν εἰς τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν
10 διαθήκης ἀδελφῶν· [10]καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ τὰ ¶ τείχη Τύρου, καὶ ¶ Γ
καταφάγεται τὰ θεμέλια αὐτῆς.
11 [11]Τάδε λέγει Κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις τῆς Ἰδουμαίας καὶ
ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτούς, ἕνεκα τοῦ διῶξαι
αὐτοὺς ἐν ῥομφαίᾳ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλυμήνατο μητέρα ἐπὶ
γῆς, καὶ ἥρπασεν εἰς μαρτύριον φρίκην αὐτοῦ, καὶ τὸ ὅρμημα αὐτοῦ
12 ἐφύλαξεν εἰς νῖκος· [12]καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ εἰς Θαιμάν, καὶ κατα-
φάγεται θεμέλια τειχέων αὐτῆς.
13 [13]Τάδε λέγει Κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἀμμὼν καὶ
ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἀνέσχιζον
τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας τῶν Γαλααδειτῶν, ὅπως ἐνπλατύνωσιν τὰ ὅρια
14 ἑαυτῶν· [14]καὶ ἀνάψω πῦρ ἐπὶ τὰ τείχη Ῥαββά, καὶ καταφάγεται
θεμέλια αὐτῆς μετὰ κραυγῆς ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, καὶ σεισθήσεται ἐν
15 ἡμέραις συντελείας αὐτῆς· [15]καὶ πορεύσονται οἱ βασιλεῖς αὐτῆς ἐν
αἰχμαλωσίᾳ, οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, λέγει
Κύριος.
II 1 [1]Τάδε λέγει Κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Μωὰβ καὶ ἐπὶ ταῖς
τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν κατέκαυσαν τὰ ὀστᾶ
2 βασιλέως τῆς Ἰδουμαίας εἰς κονίαν· [2]καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ ἐπὶ Μωάβ,
καὶ καταφάγεται τὰ θεμέλια τῶν πόλεων αὐτῆς, καὶ ἀποθανεῖται ἐν
3 ἀδυναμίᾳ Μωὰβ μετὰ κραυγῆς καὶ μετὰ φωνῆς σάλπιγγος· [3]καὶ ἐξο-
λεθρεύσω κριτὴν ἐξ αὐτῆς, καὶ πάντας αὐτῆς ἀποκτενῶ μετ' αὐτοῦ,
λέγει Κύριος.
4 [4]Τάδε λέγει Κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις υἱῶν Ἰούδα καὶ
ἐπὶ ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἕνεκα τοῦ ἀπώσασθαι

9 τερσαρσιν A* (τεσσ. A[1]) | αυτην] αυτον Q[a] (θ' -την α'σ' -τον Q[mg]) | ΑΟΓ αιχμαλωσιαν] pr τῆ| Γ | Ιδουμαιαν] Ιουδαιαν B* (Ιδ. B[ab]) A **10** τα θεμελια] om τα A **11** Ιδουμαιας] Ιουδαιας A* (Ιδ. A[1]) | τερσαρσιν A | ενεκεν A | τον αδελφον] pr εκαστος A | μητερα] μητραν AQ | νεικος B[ab] **13** αυτον] αυτους A | Γαλααδειτων] Γαλααδιτων A Γαλααδιτι|των Q* -διτι|λων Q[a vid] | οπως ενπλατυνωσιν] οι σ' ωστε εμπλατυναι Q[mg] εμπλατυνωσι B[b (vid)] (-σιν Q[a]) εμπλατυνουσιν A | εαυτων] αυτων A **14** αναψω] οι σ' εξαψω Q[mg] | θεμελια] pr τα Q | ημερα AQ[a] | συντελει B* (-τελειας B[ab]) **15** αυτων 1°] αυτου Q[a] | αυτων 2°] ομ[οιως] οι γ' αυτου Q[img] II **1** ασεβειας B* (-βειαις B[ab]) | τερσαρσιν A* (τεσσ. A[a?]) **2** επι] εις Q[a] | τα θεμελια] om τα AQ | των πολ. αυτης] της Καριωθ Q[mg] | αυτης BA*Q[a] αυτων A[b]Q* | αδυναμεια B* (-μια B[b]) A | φωνη A* (-νης A[1]) **3** παντας] + τους αρχοντας AQ* (om τους Q[a]) | αυτου] αυτης AQ* σ' -της Q[mg] (-του Q[a]) **4** αυτον] αυτους AQ* (-τον Q[a]) | ενεκεν A

B αὐτοὺς τὸν νόμον τοῦ κυρίου, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ οὐκ ἐφυλάξαντο, καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς τὰ μάταια αὐτῶν ἃ ἐποίησαν, οἷς ἐξηκολούθησαν οἱ πατέρες αὐτῶν ὀπίσω αὐτῶν· 5καὶ ἐξαποστελῶ πῦρ 5
ἐπὶ Ἰούδαν, καὶ καταφάγεται θεμέλια Ἰερουσαλήμ.
6Τάδε λέγει Κύριος Ἐπὶ ταῖς τρισὶν ἀσεβείαις Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ 6
ταῖς τέσσαρσιν οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτόν, ἀνθ' ὧν ἀπέδοντο
ἀργυρίου δίκαιον, καὶ πένητα ἕνεκεν ὑποδημάτων, 7τὰ πατοῦντα ἐπὶ 7
τὸν χοῦν τῆς γῆς, καὶ ἐκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν, καὶ ὁδὸν
ταπεινῶν ἐξέκλιναν, καὶ υἱὸς καὶ πατὴρ αὐτοῦ εἰσεπορεύοντο πρὸς
τὴν αὐτὴν παιδίσκην, ὅπως βεβηλῶσιν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν·
8καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν δεσμεύοντες σχοινίοις παραπετάσματα ἐποίουν 8
ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οἶνον ἐκ συκοφαντιῶν ἔπινον ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. 9ἐγὼ δὲ ἐξῆρα τὸν Ἀμορραῖον ἐκ προσώπου 9
αὐτῶν, οὗ ἦν καθὼς ὕψος κέδρου τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ ἰσχυρὸς ἦν
ὡς δρῦς, καὶ ἐξήρανα τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἐπάνωθεν καὶ τὰς ῥίζας
αὐτοῦ ὑποκάτωθεν· 10καὶ ἐγὼ ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ 10
περιήγαγον ὑμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ μ' ἔτη τοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν
τῶν Ἀμορραίων· 11καὶ ἔλαβον ἐκ τῶν υἱῶν ὑμῶν εἰς προφήτας, καὶ 11
ἐκ τῶν νεανίσκων ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· μὴ οὐκ ἔστιν ταῦτα, υἱοὶ
Ἰσραήλ; λέγει Κύριος. 12καὶ ἐποτίζετε τοὺς ἡγιασμένους οἶνον, καὶ 12
τοῖς προφήταις ἐνετέλλεσθε λέγοντες Οὐ μὴ προφητεύσητε. 13διὰ 13
τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ κυλίω ὑποκάτω ὑμῶν ὃν τρόπον κυλίεται ἡ ἅμαξα ἡ
γέμουσα καλάμης· 14καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἐκ δρομέως, καὶ ὁ κραταιὸς 14
οὐ μὴ κρατήσῃ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, καὶ ὁ μαχητὴς οὐ μὴ σώσει τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ, 15καὶ ὁ τοξότης οὐ μὴ ὑποστῇ, καὶ ὁ ὀξὺς τοῖς ποσὶν 15
αὐτοῦ οὐ μὴ διασωθῇ, οὐδὲ ὁ ἱππεὺς οὐ μὴ σώσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,
16καὶ ὁ κραταιὸς οὐ μὴ εὑρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐν δυναστείαις, ὁ 16
γυμνὸς διώξεται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος.

1'Ακούσατε τὸν λόγον τοῦτον ὃν ἐλάλησεν Κύριος ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος 1 III

AQ **4** του κυριου] om του A | ματαια] αιματα A* (ματ. A$^{a?}$) **7** βεβηλωσιν] βεβηλωσωσιν A^{a} (σωσιν το ονομα του sup ras) βεβηλωσωσι Q **9** εξηρα] εξεγειρα A | εκ] προ Q* (εκ Q^{a}) | ου] ουν B | επανωθεν] απανωθεν A **10** μ'] τεσσερακοντα AQ **11** ελαβον] ανελαβον Q^{a} **13** κυλιω] κωλυω A **14—15** ταιος ου μη κρατηση...ιππευς sup ras A^{a} **14** κρατησει Q | om ου μη σωσει την ψυχην αυτου A^{a} | σωσει] σωση Q^{a} **15** διασωθη] pro δ incep σ B* | ουδε] και Q^{mg} | ιππεις Q*^{vid} | σωση AQ^{a} **16** om ο κραταιος ου μη AQ om ου μη B^{ab} | ευρησει την καρδιαν] ηυρεθη καρδια Q^{mg} | δυναστιαις A

Ἰσραήλ, καὶ κατὰ πάσης φυλῆς ἧς ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου, B
2 λέγων [2]Πλὴν ὑμᾶς ἔγνων ἐκ πασῶν φυλῶν γῆς· διὰ τοῦτο ἐκδικήσω
3 ἐφ' ὑμᾶς πάσας τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. [3]εἰ πορεύσονται δύο ἐπὶ τὸ
4 αὐτὸ καθόλου ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς; [4]εἰ ἐρεύξεται λέων ἐκ τοῦ
δρυμοῦ αὐτοῦ θήραν οὐκ ἔχων; εἰ δώσει σκύμνος φωνὴν αὐτοῦ ἐκ
5 τῆς μάνδρας αὐτοῦ καθόλου ἐὰν μὴ ἁρπάσῃ τι; [5]εἰ πεσεῖται ὄρνεον
ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ ἰξευτοῦ; εἰ σχασθήσεται παγὶς ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ
6 τοῦ συλλαβεῖν τι; [6]εἰ φωνήσει σάλπιγξ ἐν πόλει καὶ λαὸς οὐ μὴ
πτοηθήσεται; εἰ ἔσται κακία ἐν πόλει ἣν Κύριος οὐκ ἐποίησεν;
7 [7]διότι οὐ μὴ ποιήσει Κύριος ὁ θεὸς πρᾶγμα ἐὰν μὴ ἀποκαλύψῃ παι-
8 δείαν πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς προφήτας. [8]λέων ἐρεύξεται, καὶ
τίς οὐ φοβηθήσεται; Κύριος ὁ θεὸς ἐλάλησεν, καὶ τίς οὐ προφητεύσει;
9 [9]Ἀπαγγείλατε χώραις ἐν Ἀσσυρίοις καὶ ἐπὶ τὰς χώρας τῆς
Αἰγύπτου, καὶ εἴπατε Συνάχθητε ἐπὶ τὸ ὄρος Σαμαρείας, καὶ ἴδετε
θαυμαστὰ πολλὰ ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ καταδυναστείαν τὴν ἐν αὐτῇ·
10 [10]καὶ οὐκ ἔγνω ἃ ἔσται ἐναντίον αὐτῆς, λέγει Κύριος, οἱ θησαυρίζοντες
11 ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐν ταῖς χώραις αὐτῶν. [11]διὰ τοῦτο τάδε
λέγει Κύριος ὁ θεὸς Τύρος κυκλόθεν ἡ γῆ σου ἐρημωθήσεται, καὶ
12 κατάξει ἐκ σοῦ ἰσχύν σου, καὶ διαρπαγήσονται αἱ χῶραί σου. [12]τάδε
λέγει Κύριος [a]Ὃν τρόπον ὅταν ἐκσπάσῃ ὁ ποιμὴν ἐκ στόματος τοῦ
λέοντος δύο σκέλη ἢ λοβὸν ὠτίου, οὕτως ἐκσπασθήσονται οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σαμαρείᾳ κατέναντι τῆς φυλῆς καὶ ἐν
13 Δαμασκῷ ἱερεῖς. [13]ἀκούσατε καὶ ἐπιμαρτύρασθε τῷ οἴκῳ Ἰακώβ,
14 λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, [14]διότι ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν ἐκδικῶ
ἀσεβείας τοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ θυσιαστήρια
Βαιθήλ, καὶ κατασκαφήσεται τὰ κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ πε-
15 σοῦνται ἐπὶ τὴν γῆν· [15]συνχεῶ καὶ πατάξω τὸν οἶκον τὸν περίπτερον

III 2 πασων] πασης Q* (-σων Q[a]) | φυλων] pr των AQ | γης] pr της AQ AQ | υμων] αυτων A*[vid] (υμ. A[a]) 5 την γην] της γης A | χασθησεται A* (σχασθ. A[1]) 6 om μη AQ 7 ποιηση A | παιδειαν] + αυτου AQ 9 απαγγειλατε] αναγγ. Q[a] | τας χωρας] ταις χωραις Q[a] (τας χωρας Q*[vid]) | της Αιγ.] om της A εν γη Αιγυπτω Q[a] | Σαμαρειας] Σαμα sup ras B[ab] | ιδετε Q | καταδυναστειαν] pr την AQ 10 εσται] εστιν Q[mg] | εναντιον αυτης] εν αυτη A ενωπιον (εναντ. Q[a vid et mg]) αυτης Q* 11 ο θεος] om ο A[b] 12 εκπαση B* (εκσπ. B[ab]) | η] ο B* (η B[ab]) | εκσπασθησονται B | om εν 1° Q* (hab Q[a]) | Σαμαρειαν Q*| της φυλης] om της AQ | ιερεις] κλινη Q[mg] 13 επιμαρτυρασθε] incep επι μαρτυρια Q*[vid] 14 εκδικησω AQ | ασεβειαν AQ*[vid] | Βεθηλ Q | κατασκαφθησεται Q* 15 συγχεω B[ab]A(Q[a]) και συντριψω Q[mg]

B ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν θερινόν, καὶ ἀπολοῦνται οἶκοι ἐλεφάντινοι, καὶ προστεθήσονται ἕτεροι οἶκοι πολλοί, λέγει Κύριος.

IV 1 [1]Ἀκούσατε τὸν λόγον τοῦτον, δαμάλεις τῆς Βασανίτιδος αἱ ἐν τῷ 1
ὄρει τῆς Σαμαρείας, αἱ καταδυναστεύουσαι πτωχοὺς καὶ καταπατοῦσαι
πένητας, αἱ λέγουσαι τοῖς κυρίοις αὐτῶν Ἐπίδοτε ἡμῖν ὅπως πίωμεν.
2 [2]ὀμνύει Κύριος κατὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ διότι Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται 2
ἐφ' ὑμᾶς καὶ λήμψονται ὑμᾶς ἐν ὅπλοις, καὶ τοὺς μεθ' ὑμῶν εἰς
λέβητας ὑποκαιομένους ἐμβαλοῦσιν ἔμπυροι λοιμοί, 3 [3]καὶ ἐξενεχθή- 3
σεσθε γυμναὶ κατέναντι ἀλλήλων, καὶ ἀποριφήσεσθε εἰς τὸ ὄρος
τὸ Ῥομμάν, λέγει Κύριος. 4 [4]Εἰσήλθατε εἰς Βαιθὴλ καὶ ἠσεβή- 4
σατε, καὶ εἰς Γάλγαλα ἐπληθύνατε τοῦ ἀσεβῆσαι, καὶ ἠνέγκατε εἰς
τὸ πρωὶ θυσίας ὑμῶν, εἰς τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν· 5 [5]καὶ 5
ἀνέγνωσαν ἔξω νόμον, καὶ ἐπεκαλέσαντο ὁμολογίας· ἀναγγείλατε ὅτι
ταῦτα ἠγάπησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, λέγει Κύριος ὁ θεός. 6 [6]καὶ ἐγὼ δώσω 6
ὑμῖν γομφιασμὸν ὀδόντων ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἔνδειαν
ἄρτων ἐν πᾶσι τοῖς τόποις ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς μέ,
λέγει Κύριος. 7 [7]καὶ ἐγὼ ἀνέσχον ἐξ ὑμῶν τὸν ὑετὸν πρὸ τριῶν μηνῶν 7
τοῦ τρυγητοῦ, καὶ βρέξω ἐπὶ πόλιν μίαν, ἐπὶ δὲ πόλιν μίαν οὐ βρέξω·
μερὶς μία βραχήσεται, καὶ μερὶς ἐφ' ἣν οὐ βρέξω ξηρανθήσεται. 8 [8]καὶ 8
συναθροισθήσονται δύο καὶ τρεῖς πόλεις εἰς πόλιν μίαν τοῦ πιεῖν
ὕδωρ καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν, καὶ οὐκ ἐπεστράφητε πρὸς μέ, λέγει
Κύριος. 9 [9]ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν πυρώσει καὶ ἐν ἰκτέρῳ· ἐπληθύνατε κήπους 9
ὑμῶν, ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ συκῶνας ὑμῶν καὶ ἐλαιῶνας ὑμῶν κατέ-
φαγεν ἡ κάμπη, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς μέ, λέγει Κύριος.
10 [10]ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς θάνατον ἐν ὁδῷ Αἰγύπτου, καὶ ἀπέκτεινα ἐν 10
ῥομφαίᾳ τοὺς νεανίσκους ὑμῶν μετὰ αἰχμαλωσίας ἵππων σου, καὶ
ἀνήγαγον ἐν πυρὶ τὰς παρεμβολὰς ὑμῶν ἐν τῇ ὀργῇ ὑμῶν, καὶ
οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς μέ, λέγει Κύριος. 11 [11]κατέστρεψα ὑμᾶς 11

AQ **15** ελεφαντινοι] pr οι Q^a | οικοι ετεροι AQ | om Κυριος B **IV 1** δαμαλις A | πτωχους] πενητας AQ | πενητας] πτωχους AQ **2** διοτι] οτι A | ληψονται Q | υποκεομενους B^* (υποκαιομ. B^{ab}) | om υποκ. εμβαλουσιν AQ^* (hab Q^{mg}) **3** απορριφησεσθε $B^{a\,(vid)\,b}$ Q^a | Ρεμμαν AQ^* Ερμωνα Q^{mg} | Κυριος] + ο θς AQ **4** εισηλθετε $Q^{*\,vid}$ | ησεβησατε] ηνομησατε AQ **5** απαγγειλατε Q^* (αναγγ. Q^a) | οτι] διοτι Q **6** πασι (-σιν Q^*)τοις τοποις] πασαις ταις πολεσιν A **7** τιων A^* (τριων A^1) | τρυγητου] θερισμου Q^{mg} | επι 1° sup ras $B^{?\,vid}$ | βρεξω 3°] + επ αυτην AQ **8** δυο] + πολεις A | πολεις] πολις B^* (-λεις $B^{ab\,(vid)}$) | πολεις εις πολιν] s πο sup ras $B^{?\,vid}$ πολεις εις sup ras A^a | ουκ επεστραφητε] ουδ ως επεστρεψατε AQ^* (ουκ επεστραφ. Q^{mg}) **9** υμας] ν sup ras $B^?$ **10** υμων 2°] μου AQ^* (υμ. Q^{1mg})

καθὼς κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ ἐγένεσθε ὡς B
δαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ πυρός, καὶ οὐδ' ὡς ἐπεστρέψατε πρὸς μέ,
12 λέγει Κύριος. 12διὰ τοῦτο οὕτως ποιήσω σοι, Ἰσραήλ· πλὴν ὅτι
οὕτως ποιήσω σοι, ἑτοιμάζου τοῦ ἐπικαλεῖσθαι τὸν θεόν σου, Ἰσραήλ.
13 13διότι στερεῶν βροντὴν καὶ κτίζων πνεῦμα καὶ ἀπαγγέλλων εἰς
ἀνθρώπους τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ὁ ποιῶν ὄρθρον καὶ ὁμίχλην, ἐπι-
βαίνων ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς· Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα
αὐτῷ.

V 1 1Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου τοῦτον ὃν ἐγὼ λαμβάνω ἐφ' ὑμᾶς
2 θρῆνον Οἶκος Ἰσραὴλ 2ἔπεσεν, οὐκέτι μὴ προσθήσει τοῦ ἀναστῆναι·
παρθένος τοῦ Ἰσραὴλ ἔσφαλεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ, οὐκ ἔστιν ὁ ἀνα-
3 στήσων αὐτήν. 3διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κύριος Ἡ πόλις ἐξ ἧς
ἐξεπορεύοντο χίλιοι, ὑπολειφθήσονται ρ', καὶ ἐξ ἧς ἐξεπορεύοντο ρ',
4 ὑπολειφθήσονται δέκα τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. 4διότι τάδε λέγει Κύριος
5 πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραήλ Ἐκζητήσατέ με, καὶ ζήσεσθε· 5καὶ μὴ ἐκζη-
τεῖτε Βαιθὴλ καὶ εἰς Γάλγαλα μὴ εἰσπορεύεσθε, καὶ ἐπὶ τὸ φρέαρ τοῦ
ὅρκου μὴ διαβαίνετε, ὅτι Γάλγαλα αἰχμαλωτευομένη αἰχμαλωτευθή-
6 σεται, καὶ Βαιθὴλ ἔσται ὡς οὐχ ὑπάρχουσα. 6ἐκζητήσατε τὸν κύριον,
καὶ ζῆτε, ὅπως μὴ ἀναλάμψῃ ὡς πῦρ ὁ οἶκος Ἰωσὴφ καὶ καταφάγῃ
7 αὐτόν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. 7ὁ ποιῶν εἰς ὕψος
8 κρίμα, καὶ δικαιοσύνην εἰς γῆν ἔθηκεν· 8ὁ ποιῶν πάντα καὶ μετα-
σκευάζων, καὶ ἐκτρέπων εἰς τὸ πρωὶ σκιάν, καὶ ἡμέραν εἰς νύκτα
συσκοτάζων· ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης καὶ ἐκχέων
9 αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς, Κύριος ὄνομα αὐτῷ· 9ὁ διαιρῶν
συντριμμὸν ἐπ' ἰσχύν, καὶ ταλαιπωρίαν ἐπὶ ὀχύρωμα ἐπάγων.
10 10ἐμίσησαν ἐν πύλαις ἐλέγχοντα, καὶ λόγον ὅσιον ἐβδελύξαντο.

11 εξεσπασμενος] ε 2° sup ras (ubi α prius ut vid) B^{2} εξεσταλ|σμενον Q* AQ (-νος Q^{a}) εξαπεσταλμενος Q^{mg} **12** τι ουτως ποι sup ras et in mg A^{a} (om οτι A*vid) **13** διοτι] + ιδου εγω $B^{ab\ mg}$AQ | απαγγελλων] αναγγελλων Q* (απαγγ. Q^{a}) | χριστον] θ' λογον Q^{mg} | ο ποιων] om ο AQ | επιβαινων] pr και AQ | υψη] υψηλα Q* (υψη Q^{a}) V **1** κῡ τουτο| sup ras A^{b} (om κῡ A*vid) | Ισραηλ] pr του AQ **2** προσθησει] προσθη AQ (sed οσθ sup ras $Q^{a\ vid}$) | αυτου] om A αυτης Q | αναστησων] hab θ' sup lin Q^{a} οι ο' ανιστων Q^{mg} **3** δια τουτο] διοτι AQ | Κυριος] ο θς Q^{a} | om εξ ης B* (hab $B^{a\dagger}$) | εξεπορευοντο bis] επορευοντο A | ρ' bis] εκατον AQ **4** Ισραηλ] Ισαηλ B* (Ισρ. B^{ab}) **5** Βαιθηλ 1°] Βεθηλ Q* (Βαιθ. Q^{a}) | διαβαινετε] αναβαινετε AQ^{a} (-ται Q*) | Βαιθηλ 2°] Βαθηλ Q*vid (Βαιθ. Q^{a}) **6** ζητε] ζησατε B^{ab}Q* ζησετε AQ^{a} | αναλημψη B | καταφαγη] καταφαγεται AQ **7** ο ποιων] pr κς ο θς A pr κς Q **8** ο ποιων] om ο AQ* (hab Q^{a}) | σκιαν]+ θανατου Q^{mg} | συσκοταζη Q^{mg} | προσωπου AQ* (-πον Q^{a}) | Κυριος]+ ο θς ο παντοκρατωρ AQ **9** ο διαιρων] om ο A ο διοριζων Q | επ] επι A

B [11]διὰ τοῦτο ἀνθ' ὧν κατεκονδύλιζον πτωχούς, καὶ δῶρα ἐκλεκτὰ 11
ἐδέξασθε παρ' αὐτῶν, οἴκους ξεστοὺς ᾠκοδομήσατε καὶ οὐ μὴ κατοι-
κήσητε ἐν αὐτοῖς, ἀμπελῶνας ἐπιθυμητοὺς ἐφυτεύσατε καὶ οὐ μὴ
πίητε τὸν οἶνον ἐξ αὐτῶν. [12]ὅτι ἔγνων πολλὰς ἀσεβείας ὑμῶν, καὶ 12
ἰσχυραὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν καταπατοῦσαι δίκαιον, λαμβάνοντες ἀνταλ-
λάγματα καὶ πένητας ἐν πύλαις ἐκκλίνοντες. [13]διὰ τοῦτο ὁ συνίων ἐν 13
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ σιωπήσεται, ὅτι καιρὸς πονηρῶν ἐστιν. [14]ἐκζητήσατε 14
τὸ καλὸν καὶ μὴ πονηρόν, ὅπως ζήσητε, καὶ ἔσται οὕτως μεθ' ὑμῶν
Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὃν τρόπον εἴπατε [15]Μεμισήκαμεν τὰ 15
πονηρὰ καὶ ἠγαπήκαμεν τὰ καλά, καὶ ἀποκαταστήσατε ἐν πύλαις κρίμα,
ὅπως ἐλεήσῃ Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τοὺς περιλοίπους τοῦ Ἰωσήφ.
[16]διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ Ἐν πάσαις ταῖς 16
πλατείαις κοπετός, καὶ ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς ῥηθήσεται Οὐαὶ οὐαί·
κληθήσεται γεωργὸς εἰς πένθος καὶ κοπετόν, καὶ εἰς εἰδότας θρῆνον,
[17]καὶ ἐν πάσαις ὁδοῖς κοπετός, διότι ἐλεύσομαι διὰ μέσου σου, εἶπεν 17
Κύριος. [18]οὐαὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες τὴν ἡμέραν Κυρίου· ἵνα τί αὕτη ὑμῖν 18
ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου; καὶ αὕτη ἐστὶν σκότος καὶ οὐ φῶς. [19]ὃν τρόπον 19
ἐὰν φύγῃ ἄνθρωπος ἐκ προσώπου τοῦ λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ
ἄρκος, καὶ εἰσπηδήσῃ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀπερείσηται τὰς χεῖρας
αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις. [20]οὐχὶ σκότος ἡ ἡμέρα 20
τοῦ κυρίου καὶ οὐ φῶς; καὶ γνόφος οὐκ ἔχων φέγγος αὕτη; [21]μεμί- 21
σηκα, ἀπῶσμαι ἑορτὰς ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ θυσίας ἐν ταῖς
πανηγύρεσιν ὑμῶν. [22]διότι ἐὰν ἐνέγκητέ μοι ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας 22
ὑμῶν, οὐ προσδέξομαι, καὶ σωτηρίους ἐπιφανείας ὑμῶν οὐκ ἐπιβλέ-

AQ **11** πτωχους] εις κεφαλας πτωχων AQ* (πτωχους Q[mg]) | ξεστους] ξυστους AQ* (ξεστ. Q[a]) | ωκοδομησατε BQ[a]] οικοδομησετε A οικοδομηθησεται Q* | κατοικησητε] κατοικησεται Q* (-κησετε Q[a]) | αμπελωνας] pr και AQ | εφυτευσατε] φυτευσετε AQ* (-ται) φυτευσατε Q[a] | τον οινον] om τον Q* (hab Q[a]) | om εξ A **12** καταπατουσαι B] καταπατουντες AQ* (οι ο' -τουσαι οι λ' -τες Q[mg]) | ανταλλαγματα] αλλαγμ. AQ | πενητα Q* (-τας Q[a]) | εκκλινοντες] τες sup ras A[a?] **13** εκεινη Q[mg] | σιωπησητε B* σιωπησεται B[ab]A[b] ([σεται sup ras γ forte litt] Q) σιωπηθησεται A*[vid] | πονηρος AQ **14** πονηρον] pr το AQ **15** τα πονηρα] το πονηρον A | τα καλα] το καλον A | ελεησει A **16** ταις πλατειαις (-τιαις A)] om ταις AQ | κοπετος] ras 1 lit post τ A[?] | ταις οδοις] om ταις AQ | ειδοτας] ιδοντας A **17** ελευσομαι] επελευσομαι A διελευσομαι Q **18** ουαι| οι επιθυμ in mg et sup ras A[a] **19** εαν] οταν A | φυγῃ] εκφυγη A | εμπεση αυτω η αρκος και εισπηδηση (εισπηδησει A)] εμπεσει A*[vid] (εμπεση αυτω η αρκος ϗ εισ|πηδη in mg et sup ras A[a?]) | απερεισηται] απεριση A απερισηται Q* (απερεισ. Q[a]) | επι] προς A εις Q **20** φεγγος] φθεγγος A*[vid] | αυτη] αυτης Q **21** om θυσιας Q **22** εαν] pr και AQ | ολοκαυτωματα] pr τα A | om ου προσδεξομαι...υμων Q* (hab Q[mg]) | προσδεξομαι] + αυτα AQ[mg] | σωτηριου A

23 ψομαι. [23]μετάστησον ἀπ᾽ ἐμοῦ ἦχον ᾠδῶν σου, καὶ ψαλμὸν ὀργάνων B
24 σου οὐκ ἀκούσομαι· [24]καὶ κυλισθήσεται ὡς ὕδωρ κρίμα, καὶ δικαιοσύνη
25 ὡς χειμάρρους ἄβατος. [25]μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι
26 ἐν τῇ ἐρήμῳ μ᾽ ἔτη, οἶκος Ἰσραήλ; [26]καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ
Μόλοχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥαιφάν, τοὺς τύπους αὐτῶν οὓς
27 ἐποιήσατε ἑαυτοῖς· [27]καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Δαμασκοῦ, λέγει
Κύριος, ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.

VI 1 [1]Οὐαὶ τοῖς ἐξουθενοῦσιν Σειὼν καὶ τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ τὸ ὄρος
Σαμαρείας· ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν, καὶ εἰσῆλθον αὐτοί. οἶκος τοῦ
2 Ἰσραήλ, [2]διάβητε πάντες καὶ ἴδετε, καὶ διέλθατε ἐκεῖθεν εἰς Ἐμὰθ
Ῥαββὰ, καὶ κατάβητε ἐκεῖθεν εἰς Γὲθ ἀλλοφύλων, τὰς κρατίστας ἐκ
πασῶν τῶν βασιλειῶν τούτων, εἰ πλέονα τὰ ὅρια αὐτῶν ἐστὶν τῶν
3 ὑμετέρων ὁρίων. [3]οἱ ἐρχόμενοι εἰς ἡμέραν κακήν, οἱ ἐγγίζοντες καὶ
4 ἐφαπτόμενοι σαββάτων ψευδῶν, [4]οἱ καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλε-
φαντίνων καὶ κατασπαταλῶντες ἐπὶ ταῖς στρωμναῖς αὐτῶν, καὶ
ἔσθοντες ἐρίφους ἐκ ποιμνίων καὶ μοσχάρια ἐκ μέσου βουκολίων
5 γαλαθηνά, [5]οἱ ἐπικροτοῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων, ὡς
6 ἑστηκότα ἐλογίσαντο καὶ οὐχ ὡς φεύγοντα· [6]οἱ πίνοντες τὸν διυ-
λισμένον οἶνον, καὶ τὰ πρῶτα μύρα χριόμενοι, καὶ οὐκ ἔπασχον
7 οὐδὲν ἐπὶ τῇ συντριβῇ Ἰωσήφ. [7]διὰ τοῦτο νῦν αἰχμάλωτοι ἔσονται
ἀπ᾽ ἀρχῆς δυναστῶν, καὶ ἐξαρθήσεται χρεμετισμὸς ἵππων ἐξ Ἐφράιμ.
8 [8]ὅτι ὤμοσεν Κύριος καθ᾽ ἑαυτοῦ διότι Βδελύσσομαι ἐγὼ πᾶσαν τὴν
ὕβριν Ἰακώβ, καὶ τὰς χώρας αὐτοῦ μεμίσηκα, καὶ ἐξαρῶ πόλιν σὺν
9 πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν· [9]καὶ ἔσται ἐὰν ὑπολειφθῶσιν δέκα ἐν
οἰκίᾳ μιᾷ, καὶ ἀποθανοῦνται καὶ ὑπολειφθήσονται οἱ κατάλοιποι,
10 [10]καὶ λήμψονται οἱ οἰκεῖοι οἱ αὐτῶν καὶ παραβιῶνται τοῦ ἐξενέγκαι
τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἐκ τοῦ οἴκου· καὶ ἐρεῖ τοῖς προεστηκόσι τῆς οἰκίας Εἰ
ἔτι ὑπάρχει παρὰ σοί; καὶ ἐρεῖ Οὐκ ἔτι· καὶ ἐρεῖ Σίγα, ἕνεκα τοῦ
11 μὴ ὀνομάσαι τὸ ὄνομα Κυρίου. [11]διότι ἰδοὺ Κύριος ἐντέλλεται, καὶ

25 προσηνεγκετε Q^{a} | μ᾽ ετη οικος Ισραηλ] οικος Ισλ τεσσερακοντα ετη λεγει AQ κς A τεσσερακοντα ετη οικ. Ισλ λεγει κς Q **26** Ρεφαν Q | om αυτων AQ* (hab Q^{mg}) VI **1** εξουθενουσι Q^{a} | Σιων B^{b}AQ^{a} | αυτοι] εαυτοις Q^{a} **2** ειδετε Q | om και διελθατε εκειθεν Q | Εμαθ] Αιμαθ A Μαθ Q | Ραββα] +και διελθατε (-θετε Q^{a}) εκειθεν Q | om εκειθεν 2° Q | βασιλεων A | πλεονα] πλιονα A **3** ερχομενοι BQ^{a}] ενυχομενοι AQ* **4** και 2°] αι Q* (και Q^{a}) | om μεσου A **5** εστηκοτα] εστωτα AQ **7** απ᾽] εξ Q* επ Q^{mg} | χρεμετισμος] χ sup ras B^{ab} | om εξ Q **8** διοτι] οτι A | αυτου] αυτων A | συν πασιν] συμπασιν (?συμ π.) B **9** δεκα] +ανδρες AQ | om και 2° A **10** οικειοι] οικοι Q* (-κειοι Q^{a}) | om οι 2° AQ | παραβιωνται] οι παραβιωται A | προεστηκοσιν AQ* | om μη Q* (hab Q^{a})

B πατάξει τὸν οἶκον τὸν μέγαν θλάσμασιν καὶ τὸν οἶκον τὸν μικρὸν ῥάγμασιν. 12εἰ διώξονται ἐν πέτραις ἵπποι; εἰ παρασιωπήσονται 12
ἐν θηλείαις; ὅτι ἐξεστρέψατε εἰς θυμὸν κρίμα, καὶ καρπὸν δικαιοσύνης εἰς πικρίαν, 13οἱ εὐφραινόμενοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, οἱ λέγοντες 13
Οὐκ ἐν τῇ ἰσχύι ἡμῶν ἔσχομεν κέρατα; 14διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπεγείρω 14
ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ, ἔθνος, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐκθλίψουσιν ὑμᾶς τοῦ μὴ εἰσελθεῖν εἰς Ἐμὰθ καὶ ὡς τοῦ χειμάρρου τῶν δυσμῶν.

VII 1Οὕτως ἔδειξέν μοι Κύριος ὁ θεός, καὶ ἰδοὺ ἐπιγονὴ ἀκρίδων 1
ἐρχομένη ἑωθινή, καὶ ἰδοὺ βροῦχος εἷς Γὼγ ὁ βασιλεύς. 2καὶ ἔσται 2
ἐὰν συντελέσῃ τοῦ καταφαγεῖν τὸν χόρτον τῆς γῆς, καὶ εἶπα Κύριε Κύριε, ἵλεως γενοῦ· τίς ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστιν· 3μετανόησον, Κύριε, ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐκ ἔσται, λέγει 3
Κύριος. 4Οὕτως ἔδειξέν μοι Κύριος, καὶ ἰδοὺ ἐκάλεσεν τὴν δίκην 4
ἐν πυρὶ Κύριος, καὶ κατέφαγε τὴν ἄβυσσον τὴν πολλήν, καὶ κατέφαγεν τὴν μερίδα Κυρίου. 5καὶ εἶπα Κύριε, κόπασον δή· τίς 5
ἀναστήσει τὸν Ἰακώβ; ὅτι ὀλιγοστός ἐστιν· 6μετανόησον, Κύριε, 6
ἐπὶ τούτῳ. Καὶ τοῦτο οὐ μὴ γένηται, λέγει Κύριος. 7Οὕτως 7
ἔδειξέν μοι Κύριος, καὶ ἰδοὺ ἑστηκὼς ἐπὶ τείχους ἀδαμαντίνου, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀδάμας. 8καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Τί σὺ ὁρᾷς, 8
Ἀμώς; καὶ εἶπα Ἀδάμαντα. καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐντάσσω ἀδάμαντα ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ἰσραήλ, οὐκέτι μὴ προσθῶ τοῦ παρελθεῖν αὐτόν· 9καὶ ἀφανισθήσονται βωμοὶ τοῦ γέλωτος, καὶ 9
αἱ τελεταὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἐρημωθήσονται, καὶ ἀναστήσομαι ἐπὶ τὸν οἶκον Ἱεροβοὰμ ἐν ῥομφαίᾳ.

10Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἀμασίας ὁ ἱερεὺς Βαιθὴλ πρὸς Ἱεροβοὰμ 10
βασιλέα Ἰσραὴλ λέγων Συστροφὰς ποιεῖται κατὰ σοῦ Ἀμὼς ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραήλ· οὐ μὴ δύνηται ἡ γῆ ὑπενεγκεῖν πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ. 11διότι τάδε λέγει Ἀμώς Ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει Ἱεροβοάμ, 11
ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς αὐτοῦ. 12καὶ εἶπεν 12

AQ **11** ρηγμασιν AQ^{a} **12** οτι] + υμεις AQ **14** om ιδου εγω B* | Ισραηλ] pr του AQ | om λεγει Κυριος των δυν. AQ | om εισελθειν A | ως] εως AQ
VII **1** Κυριος ο θεος] om ο θεος AQ pr $\overline{κς}$ Q^{a} **2** συντελεση B* (-λεσῃ B$^{a?\,b}$) **4** Κυριος 1°] + ο $\overline{θς}$ A pr $\overline{κς}$ Q^{a} | Κυριος 2°] + ο $\overline{θς}$ Q^{mg} | κατεφαγεν AQ | om Κυριου AQ **5** Κυριε] + $\overline{κε}$ AQ **6** Κυριος] + $\overline{κς}$ Q **7** ιδου] + ανηρ AQ$^{1\,mg}$ **8** ειπα] ειπον Q^{a} | εν μεσω] εις μεσον AQ* (εν μεσω Q^{a}) | λαου] pr του Q | προσθω] προσθησω AQ* (-θω Q^{a}) **9** ερημωθησονται] εξερημωθησονται A **10** δυνηται] γενηται A | παντας] απαντας AQ*

Ἀμασίας πρὸς Ἀμώς Ὁ ὁρῶν, βάδιζε, ἐκχώρησον σὺ εἰς γῆν Ἰούδα, Β
13 καὶ ἐκεῖ καταβίου, καὶ ἐκεῖ προφητεύσεις· [13]εἰς δὲ Βαιθὴλ οὐκέτι
προσθήσεις τοῦ προφητεῦσαι, ὅτι ἁγίασμα βασιλέως ἐστίν, καὶ
14 οἶκος βασιλείας ἐστίν. [14]καὶ ἀπεκρίθη Ἀμὼς καὶ εἶπεν πρὸς Ἀμα-
σίαν Οὐκ ἤμην προφήτης ἐγὼ οὐδὲ υἱὸς προφήτου, ἀλλ' ἢ αἰπόλος
15 ἤμην καὶ κνίζων συκάμινα. [15]καὶ ἀνέλαβέν με Κύριος ἐκ τῶν προ-
βάτων, καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Βάδιζε, προφήτευσον ἐπὶ τὸν
16 λαόν μου Ἰσραήλ. [16]καὶ νῦν ἄκουε λόγον Κυρίου Σὺ λέγεις Μὴ
προφήτευε ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, καὶ οὐ μὴ ὀχλαγωγήσεις ἐπὶ τὸν οἶκον
17 Ἰακώβ· [17]διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἡ γυνή σου ἐν τῇ πόλει
πορνεύσει, καὶ οἱ υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται,
καὶ ἡ γῆ σου ἐν σχοινίῳ καταμετρηθήσεται, καὶ σὺ ἐν γῇ ἀκα-
θάρτῳ τελευτήσεις, ὁ δὲ Ἰσραὴλ αἰχμάλωτος ἀχθήσεται ἀπὸ τῆς γῆς
αὐτοῦ.

III 1 [1]Οὕτως ἔδειξέν μοι κύριος Κύριος, [1]καὶ ἰδοὺ ἄγγος ἰξευτοῦ·
2 καὶ εἶπεν Τί σὺ βλέπεις, Ἀμώς; καὶ εἶπα Ἄγγος ἰξευτοῦ. [2]καὶ
εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Ἧκει τὸ πέρας ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, οὐ
3 προσθήσω ἔτι τοῦ παρελθεῖν αὐτόν. [3]καὶ ὀλολύξει τὰ φατνώματα
τοῦ ναοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος Κύριος· πολὺς ὁ πεπτωκὼς
4 ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπιρρίψω σιωπήν. [4]ἀκούσατε δὴ ταῦτα οἱ ἐκτρίβοντες
εἰς τὸ πρωὶ πένητα, καὶ καταδυναστεύοντες πτωχοὺς ἀπὸ τῆς γῆς,
5 [5]λέγοντες Πότε διελεύσεται ὁ μὴν καὶ ἐμπολήσομεν, καὶ τὰ σάββατα
καὶ ἀνοίξομεν θησαυρὸν τοῦ ποιῆσαι μικρὸν μέτρον, καὶ τοῦ μεγαλῦναι
6 στάθμιον καὶ ποιῆσαι ζυγὸν ἄδικον, [6]τοῦ κτᾶσθαι ἐν ἀργυρίῳ καὶ
πτωχοὺς καὶ ταπεινὸν ἀντὶ ὑποδημάτων, καὶ ἀπὸ παντὸς γενήματος
7 ἐμπορευσόμεθα; [7]ὀμνύει Κύριος κατὰ τῆς ὑπερηφανίας Ἰακώβ Εἰ
8 ἐπιλησθήσεται εἰς νῖκος πάντα τὰ ἔργα ὑμῶν, [8]καὶ ἐπὶ τούτοις οὐ

12 om συ AQ **13** om δε A | Βεθηλ Q | ουκετι]+μη AQ* (om μη AQ Q^{a}) | προσθης AQ*^{vid} (προσθησεις Q$^{1(mg)}$) **14** om και 3° AQ **15** προφητων B (προβατων AQ) | Ισραηλ] pr τον A **16, 17** γησεις επι τον οικ. I. δια τουτο τα sup ras ut vid B$^{1?a?}$ | οχλαγωγησης AQ **17** om εν τη πολει...η γη σου Q* (hab Q^{mg}) | om συ Q* (hab Q^{a}) | κυριος Κυριος] κς AQ VIII **1** βλεπεις] ορας A **2** ου προσθησω ετι] ουκετι μη προσθω AQ* (om μη Q^{a}) **3** τα φατνωματα (φατμ. B*)] om τα Q | εκεινη τη ημερα] τη ημ. εκεινη AQ | κυριος Κυριος] κς Q* (κς κς Q^{a}) | επιριψω AQ* **4** om και A | καταδυναστευοντες] ντ sup ras B^{ab} **5** λεγοντες] pr οι AQ | εμπολησομεν A εμπλησομεν Q* (εμπολ. Q^{a}) | θησαυρους AQ* (-ρον Q^{mg}) | του μεγαλυναι] in με ras aliq B$^{1?}$ om του A | σταθμιον] σταθμια A σταθμεια Q*^{vid} (-θμιον Q^{a}) **6** om και 1° AQ | ταπεινον] πενητα Q^{mg} | αντι] ανθ Q^{a} | παντος γεν.] πασης πρασεως Q^{mg} **7** κατα της υπερηφανιας] κατ (καθ Q) υπερηφανειας AQ | επιλησθησεται] επιλησεται A

B ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ πενθήσει πᾶς ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ ἀναβήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια, καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς Αἰγύπτου.
9 καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει κύριος Κύριος, καὶ δύσεται ὁ 9
ἥλιος μεσημβρίας, καὶ συσκοτάσει ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ἡμέρᾳ τὸ φῶς· 10 καὶ 10
μεταστρέψω τὰς ἑορτὰς ὑμῶν εἰς πένθος, καὶ πάσας τὰς ᾠδὰς ὑμῶν
εἰς θρῆνον, καὶ ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὀσφὺν σάκκον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν
κεφαλὴν φαλάκρωμα, καὶ θήσομαι αὐτὸν ὡς πένθος ἀγαπητοῦ, καὶ
τοὺς μετ' αὐτοῦ ὡς ἡμέραν ὀδύνης. 11 ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει 11
Κύριος, καὶ ἐξαποστελῶ λιμὸν ἐπὶ τὴν γῆν, οὐ λιμὸν ἄρτων οὐδὲ
δίψαν ὕδατος, ἀλλὰ λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι λόγον Κύριου· 12 καὶ σαλευ- 12
θήσονται ὕδατα τῆς θαλάσσης, καὶ ἀπὸ βορρᾶ ἕως ἀνατολῶν περιδρα-
μοῦνται ζητοῦντες τὸν λόγον Κυρίου καὶ οὐ μὴ εὕρωσιν. 13 ἐν τῇ 13
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκλείψουσιν αἱ παρθένοι αἱ καλαὶ καὶ οἱ νεανίσκοι ἐν
δίψει, 14 οἱ ὀμνύοντες κατὰ τοῦ ἱλασμοῦ Σαμαρείας, καὶ οἱ λέγοντες 14
Ζῇ ὁ θεός σου, Δάν, καὶ ζῇ ὁ θεός σου, Βηρσάβεε. καὶ πεσοῦνται καὶ
οὐ μὴ ἀναστῶσιν ἔτι.
1 Εἶδον τὸν κύριον ἐφεστῶτα ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ εἶπεν 1 IX
Πάταξον ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον καὶ σεισθήσεται τὰ πρόπυλα, καὶ διά-
κοψον εἰς κεφαλὰς πάντων· καὶ τοὺς καταλοίπους αὐτῶν ἐν ῥομ-
φαίᾳ ἀποκτενῶ, οὐ μὴ διαφύγῃ ἐξ αὐτῶν φεύγων, καὶ οὐ μὴ
διασωθῇ ἐξ αὐτῶν ἀνασωζόμενος. 2 ἐὰν κατακρυβῶσιν εἰς ᾅδου, 2
ἐκεῖθεν ἡ χείρ μου ἀνασπάσει αὐτούς· καὶ ἐὰν ἀναβῶσιν εἰς τὸν
οὐρανόν, ἐκεῖθεν κατάξω αὐτούς· 3 ἐὰν ἐγκατακρυβῶσιν εἰς τὴν κο- 3
ρυφὴν τοῦ Καρμήλου, ἐκεῖθεν ἐξερευνήσω καὶ λήμψομαι αὐτούς·
καὶ ἐὰν καταδύσωσιν ἐξ ὀφθαλμῶν μου εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης,
ἐκεῖ ἐντελοῦμαι τῷ δράκοντι καὶ δήξεται αὐτούς· 4 καὶ ἐὰν πορευ- 4
θῶσιν ἐν αἰχμαλωσίᾳ πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ἐκεῖ ἐντε-
λοῦμαι τῇ ῥομφαίᾳ καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς· καὶ στηριῶ τοὺς ὀφ-
θαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς ἀγαθά. 5 καὶ κύριος 5

AQ **9** Κυριος] ο θς AQ **10** αυτον] αυτην Q^a **11** Κυριος] + κς Q^a | αρτου AQ* (-των Q^a) | διψαν] οι ο' διψος Q^{mg} | αλλα] αλλ η Q^a **12** σαλευθησονται] σαλευθησεται A συναχθησονται Q* (σαλευθ. Q^{mg}) | της θαλασσης] εως θαλ. AQ* (απο θαλ. Q^{mg}) | Κυριου] pr του A **14** ο θεος (1°)] pr κς A IX **1** ιλαστηριον] θυσιαστηριον AQ* (ιλαστ. Q^{mg}) | σεισθησεται BAQ^{mg}] σισθησονται (σεισθ. Q^a) Q* | διαφυγη] διαφευξη A | και ου] ουδε A om και Q (supersc ϗ Q^a) **2** κατακρυβωσιν] κατορυγωσιν AQ **3** εγκατακρυβωσιν] εγκρυβωσιν A ενκρυβ. Q* (εγκρυβ. Q^a) | εξερευνησω Q* (εξερευν. Q^a) | λψομαι Q | καταδυσωσιν...εκει εντελουμαι] ras aliq $B^{1\,vid}$ **4** τους οφθαλμους] το προσωπον A

Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐφαπτόμενος τῆς γῆς καὶ σαλεύων B
αὐτήν, καὶ πενθήσουσιν πάντες οἱ κατοικοῦντες αὐτήν, καὶ ἀνα-
βήσεται ὡς ποταμὸς συντέλεια αὐτῆς, καὶ καταβήσεται ὡς ποταμὸς
6 Αἰγύπτου· [6]ὁ οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν
ἐπαγγελίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς θεμελιῶν, ὁ προσκαλούμενος τὸ ὕδωρ
τῆς θαλάσσης καὶ ἐκχέων αὐτὸ ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς· Κύριος Παντο-
7 κράτωρ ὄνομα αὐτῷ. [7]οὐχ ὡς υἱοὶ Αἰθιόπων ὑμεῖς ἐστε ἐμοί, υἱοὶ
Ἰσραήλ; λέγει Κύριος· οὐ τὸν Ἰσραὴλ ἀνήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου,
καὶ τοὺς ἀλλοφύλους ἐκ Καππαδοκίας, καὶ τοὺς Σύρους ἐκ βόθρου;
8 [8]ἰδοὺ οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου τοῦ θεοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν ἁμαρ-
τωλῶν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὴν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς· πλὴν ὅτι οὐκ εἰς
9 τέλος ἐξαρῶ τὸν οἶκον Ἰακώβ, λέγει Κύριος. [9]διότι ἐγὼ ἐντέλλομαι,
καὶ λικμήσω ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ὃν τρόπον
λικμᾶται ἐν τῷ λικμῷ, καὶ οὐ μὴ πέσῃ σύντριμμα ἐπὶ τὴν γῆν·
10 [10]ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσουσι πάντες ἁμαρτωλοὶ λαοῦ μου, οἱ λέγοντες
11 Οὐ μὴ ἐγγίσῃ οὐδὲ μὴ γένηται ἐφ' ἡμᾶς τὰ κακά. [11]Ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναστήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ
ἀνοικοδομήσω τὰ πεπτωκότα αὐτῆς, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς
ἀναστήσω, καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτὴν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος,
12 [12]ὅπως ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντα τὰ
ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος
13 ὁ ποιῶν ταῦτα. [13]ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ κατα-
λήμψεται ὁ ἀμητὸς τὸν τρυγητόν, καὶ περκάσει ἡ σταφυλὴ ἐν τῷ
σπόρῳ, καὶ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμόν, καὶ πάντες οἱ βουνοὶ
14 σύμφυτοι ἔσονται· [14]καὶ ἐπιστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν λαοῦ μου
Ἰσραήλ, καὶ οἰκοδομήσουσιν πόλεις τὰς ἠφανισμένας καὶ κατοική-
σουσιν, καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνα καὶ πίονται τὸν οἶνον αὐ-

6 αναβασιν] pr την Q^{mg} | επαγγελειαν AQ* | της θαλασσης] om της A | AQ προσωπου AQ | Κυριος]+ο θς AQ | Παντοκρατωρ] pr ο AQ **7** εμου] εμοι AQ **8** Ιακωβ] Ιηλ A **9** εγω] pr ιδου AQ | λικμησω BQ^{a}] λιμιω A* λιγμιω A^{1} λικμιω Q*^{vid} | πασιν AQ | Ισραηλ] pr του A | λικμαται] λιγμαται A | λικμω Q] λικνω B λιγμω A **10** τελευτησουσιν AQ | ουδε] ουδ ου AQ | γενηται] ελθη Q^{mg} **11** πεπτωκυιαν] καταπεπτ. Q*^{vid} | αυτης 1°] αυτων Q^{mg} | κατεσκαμμενα] κατεστραμμενα $A^{b}Q^{*}$ (κατεσκ. Q^{a}) **12** οπως]+αν A | εκζητησουσιν Q^{a} | ανθρωπων]+τον κν A | Κυριος]+ο θς A **13** καταληψεται Q | αμητος] αλοητος AQ^{a} **14** λαου] pr του A | καταφυτευσουσιν] φυτευσ. Q^{a} | αμπελωνας $B^{ab}AQ$

Β τῶν, καὶ φυτεύσουσιν κήπους καὶ φάγονται τοὺς καρποὺς αὐτῶν· [15]καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἐκσπα- 15 σθῶσιν οὐκέτι ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα αὐτοῖς, λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ.

ΛQ **14** φυτευσουσιν] καταφυτευσουσιν A φυτευσουσι Q^{a} (ποιησουσι Q^{mg}) | τους καρπους] τον καρπον AQ **15** αυτους] αυτου A | εκσπασθωσιν] εκπασθ. A | γης 2°] + αυτων AQ

Subscr Αμως β BAQ (+ εντελλομενος παρ Εβραιοις γ′ Q^{a})

ΜΕΙΧΑΙΑΣ

I 1 ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Μειχαίαν τὸν τοῦ Μωρασθεὶ ἐν B
ἡμέραις Ἰωαθὰμ καὶ Ἀχὰζ καὶ Ἐζεκίου βασιλέων Ἰούδα, ὑπὲρ ὧν
εἶδεν περὶ Σαμαρείας καὶ περὶ Ἰερουσαλήμ.

2 [2]Ἀκούσατε, λαοί, λόγους, καὶ προσεχέτω ἡ γῆ καὶ πάντες οἱ
ἐν αὐτῇ, καὶ ἔσται κύριος Κύριος ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, Κύριος ἐξ
3 οἴκου ἁγίου αὐτοῦ. [3]διότι ἰδοὺ Κύριος ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ τόπου
4 αὐτοῦ, καὶ καταβήσεται ἐπὶ τὰ ὕψη τῆς γῆς, [4]καὶ σαλευθήσεται τὰ ὄρη
ὑποκάτωθεν αὐτοῦ, καὶ αἱ κοιλάδες τακήσονται ὡς κηρὸς ἀπὸ προσ-
5 ώπου πυρός, καὶ ὡς ὕδωρ καταφερόμενον ἐν καταβάσει. [5]διὰ ἀσέ-
βειαν Ἰακὼβ πάντα ταῦτα, καὶ διὰ ἁμαρτίαν οἴκου Ἰσραήλ. τίς ἡ
ἀσέβεια τοῦ Ἰακώβ, οὐ Σαμάρεια; καὶ τίς ἡ ἁμαρτία οἴκου Ἰούδα,
6 οὐχὶ Ἰερουσαλήμ; [6]καὶ θήσομαι Σαμάρειαν εἰς ὀπωροφυλάκιον ἀγροῦ
καὶ εἰς φυτίαν ἀμπελῶνος, καὶ κατασπάσω εἰς χάος τοὺς λίθους
7 αὐτῆς, καὶ τὰ θεμέλια αὐτῆς ἀποκαλύψω· [7]καὶ πάντα τὰ γλυπτὰ
αὐτῆς κατακόψουσιν, καὶ πάντα τὰ μισθώματα αὐτῆς ἐμπρήσουσιν
ἐν πυρί, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα αὐτῆς θήσομαι εἰς ἀφανισμόν· διότι
ἐκ μισθωμάτων πορνείας συνήγαγεν, καὶ ἐκ μισθωμάτων πορνείας

Inscr Μειχαιας γ B* Μιχαιας γ $B^{b}AQ$ I 1 Μιχαιαν $B^{b}AQ$ | Μωραθει AQ A Μωραθι Q* Μωρασθιν Q^{mg} | Αχας Q^{a} | βασιλεως A | υπερ] περι Q | ειδεν] ιδε A | περι Ιερουσαλημ] περιλημ (sic) A 2 λογους] παντες Q^{mg} | εσται] οι ο' εστω Q^{mg} | κυριος Κυριος] κς AQ* κς ο θς Q^{mg} 3 τοπου] τοπ sup ras A^{a} | καταβησεται] επιβησεται A+και επιβησεται $B^{ab}Q^{*et\ mg}$ (καταβ. Q^{a}) | υψη] υψηλα Q* (υψη Q^{a}) 5 δια bis] δι Q^{a} | παντα ταυτα] ταυτα παντα Q* | του Ιακωβ] om του A | ου] ουχι A 6 εις 1°] ως A | οπωροφυλακιον] ο 1° sup ras A^{a} -κειον Q* | φυτειαν $B^{a?b}AQ^{a}$ 7 κατακοψουσιν] κοψουσιν Q* (κατακοψ. Q^{mg}) | εμπρησουσιν Q

B συνέστρεψεν. [8] ἕνεκεν τούτου κόψεται καὶ θρηνήσει, πορεύσεται 8
ἀνυπόδετος καὶ γυμνή, ποιήσεται κοπετὸν ὡς δρακόντων καὶ πένθος
ὡς θυγατέρων σειρήνων· [9] ὅτι κατεκράτησεν ἡ πληγὴ αὐτῆς, διότι 9
ἦλθεν ἕως Ἰούδα καὶ ἥψατο ἕως πύλης λαοῦ μου, ἕως Ἰερου-
σαλήμ. [10] Οἱ ἐν Γέθ, μὴ μεγαλύνεσθε, οἱ ἐν Ἀκείμ, μὴ ἀνοι- 10
κοδομεῖτε ἐξ οἴκου καταγέλωτα· γῆν καταπάσασθε καταγέλωτα
ὑμῶν· [11] κατοικοῦσα καλῶς τὰς πόλεις αὐτῆς, οὐκ ἐξῆλθεν κατοι- 11
κοῦσα Σενναάρ, κόψασθαι οἶκον ἐχόμενον αὐτῆς· λήμψεται ἐξ ὑμῶν
πληγὴν ὀδύνης. [12] τίς ἤρξατο εἰς ἀγαθὰ κατοικούσῃ ὀδύνας; ὅτι 12
κατέβη κακὰ παρὰ Κυρίου ἐπὶ πύλας Ἰερουσαλήμ, [13] ψόφος ἁρμάτων 13
καὶ ἱππευόντων. κατοικοῦσα Λαχεὶς ἀρχηγὸς ἁμαρτίας αὕτη ἐστὶν τῇ
θυγατρὶ Σειών, ὅτι ἐν σοὶ εὑρέθησαν ἀσέβειαι τοῦ Ἰσραήλ. [14] διὰ 14
τοῦτο δώσει ἐξαποστελλομένους ἕως κληρονομίας Γέθ, οἴκους ματαί-
ους, εἰς κενὸν ἐγένοντο τοῖς βασιλεῦσιν τοῦ Ἰσραήλ· [15] ἕως τοὺς 15
κληρονόμους ἀγάγωσιν, κατοικοῦσα Λαχεὶς· κληρονομία ἕως Ὀδολλὰμ
ἥξει, ἡ δόξα τῆς θυγατρὸς Ἰσραήλ. [16] ξύρησαι καὶ κεῖραι ἐπὶ τὰ τέκνα 16
τὰ τρυφερά σου, ἐνπλάτυνον τὴν χηρίαν σου ὡς ἀετός, ὅτι ᾐχμαλω-
τεύθησαν ἀπὸ σοῦ.

[1] Ἐγένοντο λογιζόμενοι κόπους καὶ ἐργαζόμενοι κακὰ ἐν ταῖς κοί- 1 II
ταις αὐτῶν, καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ συνετέλουν αὐτά, διότι οὐκ ἦραν πρὸς
τὸν θεὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν· [2] καὶ ἐπεθύμουν ἀγρούς, καὶ διήρπαζον 2
ὀρφανούς, καὶ οἴκους κατεδυνάστευον, καὶ διήρπαζον ἄνδρα καὶ τὸν
οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἄνδρα καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. [3] διὰ τοῦτο τάδε 3
λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ λογίζομαι ἐπὶ τὴν φυλὴν ταύτην κακά, ἐξ
ὧν οὐ μὴ ἄρητε τοὺς τραχήλους ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ πορευθῆτε ὀρθοὶ
ἐξαίφνης, ὅτι καιρὸς πονηρός ἐστιν. [4] Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ 4
λημφθήσεται ἐφ' ὑμᾶς παραβολή, καὶ θρηνηθήσεται θρῆνος ἐν μέλει
λέγων Ταλαιπωρίᾳ ἐταλαιπωρήσαμεν· μερὶς λαοῦ μου κατεμετρήθη ἐν
σχοινίῳ, καὶ οὐκ ἦν ὁ κωλύσων αὐτὸν τοῦ ἀποστρέψαι· οἱ ἀγροὶ

AQ **7** *συνεστρεψεν*] *επεστρεψεν* Q^{mg} **8** *θρηνησει*] *πενθησει* Q^{mg} | *ποιη-
σεται*] pr *και* A | *δρακοντων*] *ντω*] sup ras B^{ab} | *σιρηνων* Q* **10** *εν
Ακειμ*] [*εν*] B*αχειμ* Q^{mg} | *γην*] *υμων* A | *καταγελωτα* 2°] pr *εις* Q^{a} | *υμων*
sup ras A^{a} **11** *Σεννααρ...οικον* sup ras B^{ab} | *Σεννααρ*] *Σενναων* Q^{a} |
ληψεται Q **13** *ψοφος*] pro *φ* coep *π* (?*γ*) B*^{vid} | *αυτη*] *αυτης* A (*θ'*
[*αυτη*] Q^{mg}) | *εστι* Q^{a} | *Σιων* B^{b}AQ | *ασεβειαι*] pr *αι* A **14** *δωσεις*
A | *κενον εγενοντο* BQ^{mg}] *κενα εγενετο* AQ* (*-νοντο* Q^{a}) | *του Ισραηλ*]
om tou A **15** *αγαγωσιν*] *αγαγω σοι* Q^{ing} | *Οδολλαμ*] λ 1° ras B^{a} ^{vid}
16 *εμπλατυνον* B^{ab}Q | *χηρειαν* B^{ab}Q^{a} (*ξυρησιν* Q^{mg}) II **1** *αυτων* 1°
sup ras pl litt A^{b} **2** *οικους*] *υς* sup ras A^{a} | om *και* 6° AQ* (hab Q^{mg})
3 *ορθροι* A **4** *ληφθησεται* Q

5 ἡμῶν διεμερίσθησαν. [5]διὰ τοῦτο οὐκ ἔσται σοι βάλλων σχοινίον ἐν B
6 κλήρῳ ἐν ἐκκλησίᾳ Κυρίου. [6]μὴ κλαίετε δάκρυσιν, μηδὲ δακρυέτωσαν
7 ἐπὶ τούτοις· οὐ γὰρ ἀπώσεται ὀνείδη [7]ὁ λέγων Οἶκος Ἰακὼβ παρώρ-
γισεν πνεῦμα Κυρίου. εἰ ταῦτα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐστίν; οὐχ οἱ
8 λόγοι αὐτοῦ εἰσὶν καλοὶ μετ' αὐτοῦ, καὶ ὀρθοὶ πεπόρευνται; [8]καὶ
ἔμπροσθεν ὁ λαός μου εἰς ἔχθραν ἀντέστη· κατέναντι τῆς εἰρήνης
αὐτοῦ τὴν δορὰν αὐτοῦ ἐξέδειραν, τοῦ ἀφελέσθαι ἐλπίδα συντριμμὸν
9 πολέμου. [9]ἡγούμενοι λαοῦ μου ἀποριφήσονται ἐκ τῶν οἰκιῶν τρυφῆς
αὐτῶν, διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν ἐξώσθησαν. ἐγγίσατε
10 ὄρεσιν αἰωνίοις· [10]ἀνάστηθι καὶ πορεύου, ὅτι οὐκ ἔστιν σοι αὕτη
11 ἀνάπαυσις ἕνεκεν ἀκαθαρσίας. διεφθάρητε φθορᾷ, [11]κατεδιώχθητε
οὐδενὸς διώκοντος· πνεῦμα ἔστησεν ψεῦδος, ἐστάλαξέν σοι εἰς οἶνον
12 καὶ μέθυσμα. καὶ ἔσται ἐκ τῆς σταγόνος τοῦ λαοῦ τούτου [12]συνα-
γόμενος συναχθήσεται Ἰακὼβ σὺν πᾶσιν· ἐκδεχόμενος ἐκδέξομαι τοὺς
καταλοίπους τοῦ Ἰσραήλ, ἐπὶ τὸ αὐτὸ θήσομαι τὴν ἀποστροφὴν αὐ-
τοῦ· ὡς πρόβατα ἐν θλίψει, ὡς ποίμνιον ἐν μέσῳ κοίτης αὐτῶν ἐξα-
13 λοῦνται ἐξ ἀνθρώπων· [13]διὰ τῆς διακοπῆς πρὸ προσώπου αὐτῶν
διέκοψαν, καὶ διῆλθον πύλην καὶ ἐξῆλθον δι' αὐτῆς, καὶ ἐξῆλθεν
ὁ βασιλεὺς αὐτῶν πρὸ προσώπου αὐτῶν, ὁ δὲ κύριος ἡγήσεται
αὐτῶν.

III 1 [1]Καὶ ἐρεῖ Ἀκούσατε δὴ ταῦτα, αἱ ἀρχαὶ οἴκου Ἰακὼβ καὶ οἱ
κατάλοιποι οἴκου Ἰσραήλ. οὐχ ὑμῖν ἐστὶν τοῦ γνῶναι τὸ κρίμα;
2 [2]μισοῦντες τὰ καλὰ καὶ ζητοῦντες τὰ πονηρά, ἁρπάζοντες τὰ δέρ-
ματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὀστέων
3 αὐτῶν. [3]ὃν τρόπον κατέφαγον τὰς σάρκας τοῦ λαοῦ μου, καὶ τὰ
δέρματα αὐτῶν ἀπ' αὐτῶν ἐξέδειραν, καὶ τὰ ὀστέα αὐτῶν συνέθλα-
σαν καὶ ἐμέλισαν ὡς σάρκας εἰς λέβητα καὶ ὡς κρέα εἰς χύτραν,
4 [4]οὕτως κεκράξονται πρὸς Κύριον καὶ οὐκ εἰσακούσεται αὐτῶν· καὶ
ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπ' αὐτῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ,
ἀνθ' ὧν ἐπονηρεύσαντο ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς.

4 διεμερισθησαν] διεμετρηθησαν AQ **6** τουτοις] τουτω AQ* (-τοις AQ Q^{a}) **7** ει] ου Q* (ει Q^{mg}) | καλοι εισιν Q **8** εχραν A* (εχθρ. A$^{b?}$) | αντεστη] αντικατεστη A **9** ηγουμενοι] pr δια τουτο AQ | αποριφησονται AQ | τα πονηρα] om τα Q* (hab Q^{mg}) **10** οι λ' αναστητε Q^{mg} | αναπαυσις] pr η A **11** ουθενος AQ | ψευδες Q^{a} **12** εκδεχομενος in mg et sup ras A^{a} | Ισραηλ] του λαου τουτου A | αυτου] αυτων AQ **13** om και I^{o} A III **2** μισουντες] pr οι AQ **3** απ] απο των οστεων AQ | οστεα] οστα AQ | συνεθλασαν] συνεκλεισαν A | κρεας Q^{a} | χυτρα A^{fort} **4** αυτου sup ras A^{a}

B [5]τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς πλανῶντας τὸν λαόν 5
μου, τοὺς δάκνοντας ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν καὶ κηρύσσοντας ἐπ' αὐ-
τὸν εἰρήνην, καὶ οὐκ ἐδόθη εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἡγειραν ἐπ' αὐτὸν
πόλεμον· [6]διὰ τοῦτο νὺξ ὑμῖν ἔσται ἐξ ὁράσεως, καὶ σκοτία ὑμῖν 6
ἔσται ἐκ μαντείας, καὶ δύσεται ὁ ἥλιος ἐπὶ τοὺς προφήτας, καὶ
συσκοτάσει ἐπ' αὐτοὺς ἡ ἡμέρα· [7]καὶ καταισχυνθήσονται οἱ ὁρῶντες 7
τὰ ἐνύπνια, καὶ καταγελασθήσονται οἱ μάντεις, καὶ καταλαλήσουσιν
κατ' αὐτῶν πάντες αὐτοί, διότι οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων αὐτῶν. [8]ἐὰν 8
μὴ ἐγὼ ἐμπλήσω ἰσχὺν ἐν πνεύματι Κυρίου καὶ κρίματος καὶ δυ-
ναστείας τοῦ ἀπαγγεῖλαι τῷ Ἰακὼβ ἀσεβείας αὐτοῦ καὶ τῷ Ἰσραὴλ
ἁμαρτίας αὐτοῦ. [9]ἀκούσατε δὴ ταῦτα, οἱ ἡγούμενοι οἴκου Ἰακὼβ καὶ 9
οἱ κατάλοιποι οἴκου Ἰσραήλ, οἱ βδελυσσόμενοι κρίμα καὶ πάντα τὰ
ὀρθὰ διαστρέφοντες, [10]οἱ οἰκοδομοῦντες Σειὼν ἐν αἵμασιν καὶ Ἰερου- 10
σαλὴμ ἐν ἀδικίαις· [11]οἱ ἡγούμενοι αὐτῆς μετὰ δώρων ἔκρινον, καὶ οἱ 11
ἱερεῖς αὐτῆς μετὰ μισθοῦ ἀπεκρίνοντο, καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς μετὰ
ἀργυρίου ἐμαντεύοντο, καὶ ἐπὶ τὸν κύριον ἐπανεπαύοντο λέγοντες
Οὐχὶ Κύριος ἐν ἡμῖν ἐστιν; οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμᾶς κακά. [12]διὰ 12
τοῦτο δι' ὑμᾶς Σειὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθήσεται, καὶ Ἰερουσαλὴμ ὡς
ὀπωροφυλάκιον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς ἄλσος δρυμοῦ.

IV [1]Καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐμφανὲς τὸ ὄρος τοῦ κυρίου, 1
ἕτοιμον ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ μετεωρισθήσεται ὑπεράνω
τῶν βουνῶν· καὶ σπεύσουσιν πρὸς αὐτὸ λαοί, [2]καὶ πορεύσονται ἔθνη 2
πολλὰ καὶ ἐροῦσιν Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου καὶ εἰς τὸν
οἶκον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ· καὶ δείξουσιν ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ πορευ-
σόμεθα ἐν ταῖς τρίβοις αὐτοῦ. ὅτι ἐκ Σειὼν ἐξελεύσεται νόμος, καὶ
λόγος Κυρίου ἐξ Ἰερουσαλήμ, [3]καὶ κρινεῖ ἀνὰ μέσον λαῶν πολλῶν, 3
καὶ ἐξελέγξει ἔθνη ἰσχυρὰ ἕως εἰς μακράν· καὶ κατακόψουσιν τὰς
ῥομφαίας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰ δόρατα αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ
οὐκέτι μὴ ἀντάρῃ ἔθνος ἐπ' ἔθνος ῥομφαίαν, καὶ οὐκέτι μὴ μάθωσιν

AQ **5** ηγειραν] ηγιασαν Q^{mg} **7** εσται] εστιν Q^{mg} | εισακουων] επακουσων AQ **8** εμπλησω εγω A | δυναστιας B* (-τειας B^{ab}) **9** Ιακωβ] Ιηλ A | Ισραηλ] Ιακωβ A **10** om Σειων A Σιων $B^{b}Q^{a}$ | αδικειαις B* (-κιαις B^{b}) **11** ημιν] υμιν Q* (ημ. Q^{a}) | κακα] pr τα A **12** Σιων B^{b}A | ως 2°] εις A | οπωροφυλακειον Q^{a} | εις] ως AQ* (εις Q^{a}) IV **1** εσχατον Q^{a} | του κυριου] om του Q* (hab Q^{mg}) | προς] επ Q^{mg} | αυτον B^{b}Q **2** πορευσονται] +προς αυτο A+επ αυτον Q | Κυριου 1°] pr του AQ | Σιων AQ **3** εξελεγξει] ελεγξει AQ | μακραν] pr γην A | ρομφαιας] μαχαιρας Q^{mg} | τα δορατα] τας ζιβυνας AQ* (τα δορ. Q^{mg}) | μη 1°] pr ου AQ* (om ου Q^{a}) | ανταρη] αρη AQ | επ] οι ο προς Q^{mg} | ουκετι 2°] ου AQ | μαθωσιν]+ετι AQ

4 πολεμεῖν· [4]καὶ ἀναπαύσεται ἕκαστος ὑποκάτω ἀμπέλου αὐτοῦ, καὶ B
ἕκαστος ὑποκάτω συκῆς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν, διότι τὸ
5 στόμα Κυρίου Παντοκράτορος ἐλάλησεν ταῦτα· [5]ὅτι πάντες οἱ λαοὶ
πορεύσονται ἕκαστος τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πορευσόμεθα ἐν ὀνό-
6 ματι Κυρίου θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἐπέκεινα. [6]ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ, λέγει Κύριος, συνάξω τὴν συντετριμμένην, καὶ τὴν ἐξωσμένην
7 εἰσδέξομαι, καὶ οὓς ἀπωσάμην· [7]καὶ θήσομαι τὴν συντετριμμένην εἰς
ὑπόλιμμα, καὶ τὴν ἀπωσμένην εἰς ἔθνος δυνατόν, καὶ βασιλεύσει
Κύριος ἐπ' αὐτοὺς ἐν ὄρει Σειὼν ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.
8 [8]καὶ σύ, πύργος ποιμνίου αὐχμώδης, θυγάτηρ Σειών, ἐπὶ σὲ ἥξει,
καὶ εἰσελεύσεται ἡ ἀρχὴ ἡ πρώτη, βασιλεία ἐκ Βαβυλῶνος τῇ θυγατρὶ
9 Ἰερουσαλήμ. [9]Καὶ νῦν ἵνα τί ἔγνως κακά; μὴ βασιλεὺς οὐκ ἦν
σοι; ἢ ἡ βουλή σου ἀπώλετο ὅτι κατεκράτησάν σου ὠδῖνες ὡς τικτού-
10 σης; [10]ὤδινε καὶ ἀνδρίζου καὶ ἔγγιζε, θυγάτηρ Σειών, ὡς τίκτουσα·
διότι νῦν ἐξελεύσῃ ἐκ πόλεως, καὶ κατασκηνώσεις ἐν πεδίῳ, καὶ ἥξεις
ἕως Βαβυλῶνος· ἐκεῖθεν ῥύσεταί σε Κύριος ὁ θεός σου ἐκ χειρὸς
11 ἐχθρῶν σου. [11]καὶ νῦν ἐπισυνήχθη ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ λέγοντες
12 Ἐπιχαρούμεθα, καὶ ἐπόψονται ἐπὶ Σειὼν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. [12]αὐτοὶ
δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὸν λογισμὸν Κυρίου, καὶ οὐ συνῆκαν τὴν βουλὴν
13 αὐτοῦ, ὅτι συνήγαγεν αὐτοὺς ὡς δράγματα ἅλωνος. [13]ἀνάστηθι καὶ
ἀλόα αὐτούς, θυγάτηρ Σειών, ὅτι τὰ κέρατά σου θήσομαι σιδηρᾶ, καὶ
τὰς ὁπλάς σου θήσομαι χαλκᾶς· καὶ κατατήξεις λαοὺς πολλούς, καὶ
ἀναθήσεις τῷ κυρίῳ τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν τῷ κυρίῳ
V (14) 1 πάσης τῆς γῆς. [1]νῦν ἐμφραχθήσεται θυγάτηρ ἐμφραγμῷ, συνοχὴν
ἔταξεν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν ῥάβδῳ πατάξουσιν ἐπὶ σιαγόνα τὰς πύλας
τοῦ Ἰσραήλ.
(1) 2 [2]Καὶ σύ, Βηθλεὲμ οἶκος Ἐφράθα, ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν
χιλιάσιν Ἰούδα· ἐξ οὗ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα τοῦ

4 om αυτου 1° Q* vid (hab $Q^{a(mg)}$) **5** εκαστος] pr σε Q* | om Κυριου AQ A **6** συναξω την συντετρ. λεγει κς A | εξωσμενην] απωσμενην A **7** υπολειμμα $B^{ab}Q^{a}$ + διαμενον Q^{mg} | εθνον B* (εθνος B^{1b}) | δυνατον] ισχυρον AQ | Σιων AQ: item 8, 10, 11, 13 | εως] pr και AQ **8** αυχμωδους Q | θυγατερ AQ: item 10, 13 **9** σου 2°] σε A **10** om και εγγιζε A | ρυσεται σε] + και εκειθεν λυτρωσεται σε $B^{ab(mgg)}$AQ **11** λεγοντες] pr οι AQ **12** αυτοι δε] και αυτοι AQ | Κυριου] κν B | δραγματα] δραγμα αφ Q* (-ματα Q^{a}) **13** αναστα AQ* (αναστηθι Q^{a}) | κατατηξεις] λεπτυνεις AQ V **1** θυγατηρ] + Εφραιμ AQ | εμφραγμω] εμφραγμω (?εν φρ.) AQ | υμας] ημας Q^{a} | σιαγονας A | πυλας] φυλας AQ **2** Εφραθα] pr του AQ | εξ ου] εκ σου $B^{b?c}$AQ | εξελευσεται] + ηγουμενος A | του Ισραηλ] εν τω Ισρ. AQ

Ἰσραήλ, καὶ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος. 3διὰ 3 (2)
τοῦτο δώσει αὐτοὺς ἕως καιροῦ τικτούσης τέξεται, καὶ οἱ ἐπίλοιποι
τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 4καὶ 4 (3)
στήσεται καὶ ὄψεται, καὶ ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἰσχύι
Κύριος, καὶ ἐν τῇ δόξῃ ὀνόματος Κυρίου θεοῦ αὐτῶν ὑπάρξουσιν·
διότι νῦν μεγαλυνθήσεται ἕως ἄκρων τῆς γῆς. 5καὶ ἔσται αὕτη 5 (4)
εἰρήνη· Ἀσσοὺρ ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ὅταν ἐπιβῇ
ἐπὶ τὴν χώραν ὑμῶν, καὶ ἐπεγερθήσονται ἐπ' αὐτὸν ἑπτὰ ποιμένες
καὶ ὀκτὼ δήγματα ἀνθρώπων· 6καὶ ποιμανοῦσιν τὸν Ἀσσοὺρ ἐν 6 (5)
ῥομφαίᾳ καὶ τὴν γῆν τοῦ Νεβρὼδ ἐν τῇ τάφρῳ αὐτῆς· καὶ ῥύσεται
ἐκ τοῦ Ἀσσούρ, ὅταν ἐπέλθῃ ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν καὶ ὅταν ἐπιβῇ
ἐπὶ τὰ ὅρια ὑμῶν. 7καὶ ἔσται τὸ ὑπόλιμμα τοῦ Ἰακὼβ ἐν τοῖς 7 (6)
ἔθνεσιν ἐν μέσῳ λαῶν πολλῶν ὡς δρόσος παρὰ Κυρίου πίπτουσα
καὶ ὡς ἄρνες ἐπὶ ἄγρωστιν, ὅπως μὴ συναχθῇ μηδεὶς μηδὲ ὑποστῇ
ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων. 8καὶ ἔσται τὸ ὑπόλιμμα Ἰακὼβ ἐν τοῖς 8 (7)
ἔθνεσιν ἐν μέσῳ πολλῶν λαῶν ὡς λέων ἐν κτήνεσιν ἐν τῷ δρυμῷ
καὶ ὡς σκύμνος ἐν ποιμνίοις προβάτων, ὃν τρόπον ὅταν διέλθῃ
καὶ διαστείλας ἁρπάσῃ, καὶ μὴ ᾖ ὁ ἐξαιρούμενος. 9ὑψωθήσεται 9 (8)
ἡ χείρ σου ἐπὶ τοὺς θλίβοντάς σε, καὶ πάντες οἱ ἐχθροί σου
ἐξολεθρευθήσονται. 10Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, 10 (9)
ἐξολεθρεύσω τοὺς ἵππους ἐκ μέσου σου καὶ ἀπολῶ τὰ ἅρματά σου,
11καὶ ἐξολεθρεύσω τὰς πόλεις τῆς γῆς σου καὶ ἐξαρῶ πάντα τὰ 11 (10)
ὀχυρώματά σου, 12καὶ ἐξολεθρεύσω τὰ φάρμακά σου ἐκ τῶν χειρῶν 12 (11)
σου, καὶ ἀποφθεγγόμενοι οὐκ ἔσονται ἐν σοί· 13καὶ ἐξολεθρεύσω 13 (12)
τὰ γλυπτά σου καὶ τὰς στήλας σου ἐκ μέσου σου, καὶ οὐκέτι μὴ
προσκυνήσῃς τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου, 14καὶ ἐκκόψω τὰ ἄλση 14 (13)
ἐκ μέσου σου, καὶ ἀφανιῶ τὰς πόλεις σου, 15καὶ ποιήσω ἐν ὀργῇ 15 (14)
καὶ ἐν θυμῷ ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἀνθ' ὧν οὐκ εἰσήκουσαν.

1Ἀκούσατε δὴ λόγον. κύριος Κύριος εἶπεν Ἀνάστηθι κρίθητι 1 VI

AQ **2** εξοδοι] pr αι A **4** στησεται, ποιμανει] adnot τα ωβελισμε[να] εις τους δυο τοπους ου κεινται ε̄ τω εξασελ[ιδω] Q^{mg} | ονοματος] pr του AQ | θεου] pr του AQ | μεγαλυνθησεται B$^{*\,vid}$] μεγαλυνθησονται Ba$^{?b}$AQ **5** ειρηνη] pr η A | Ασσουρ οταν] οταν Ασσυριος AQ **7** υπολειμμα B$^{b\,(vid)}$AQ^{a} | επι] επ A **8** υπολειμμα B$^{b\,(vid)}$Q^{a} | Ιακωβ] pr του AQ | λαων πολλων A | ποιμνιοις] ν rescr A^{1} | εξαιρουμενος] ρυομενος Q* (εξαιρ. Q^{mg}) **10** τη ημερα]+εκεινη A pr εκεινη Q | ιπποους]+σου AQ | μεσω B* (-σου Ba$^{?b}$) **11** εξολοθρευσω B$^{?}$ **12** εξολεθρευσω] εξαρω AQ | τα φαρμακα] pr παντα A **13** προσκυνησεις AQ* (-σης Q^{a}) **14** αλση]+σου AQ | μεσω B* (-σου Ba$^{?b?}$) | αφανισω Q **15** οργη] θυμω A | θυμω] οργη A | εκδικησιν] pr και Q | εισηκουσαν]+μου A

VI **1** λογον κυριος Κυριος] λογον κ̄ῡ α ο κ̄ς̄ A α ο κ̄ς̄ Q | κριθητι] pr και AQ

2 πρὸς τὰ ὄρη, καὶ ἀκουσάτωσαν οἱ βουνοὶ φωνήν σου. [2]ἀκούσατε, Β
λαοί, τὴν κρίσιν τοῦ κυρίου, καὶ αἱ φάραγγες θεμέλια τῆς γῆς, ὅτι
κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ δι-
3 λεγχθήσεται. [3]λαός μου, τί ἐποίησά σοι, ἢ τί ἐλύπησά σε, ἢ τί
4 παρηνώχλησά σοι; ἀποκρίθητί μοι. [4]διότι ἀνήγαγόν σε ἐκ γῆς
Αἰγύπτου, καὶ ἐξ οἴκου δουλίας ἐλυτρωσάμην σε, καὶ ἐξαπέστειλα
5 πρὸ προσώπου σου τὸν Μωσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ. [5]λαός
μου, μνήσθητι δὴ τί ἐβουλεύσατο κατὰ σοῦ Βαλὰκ βασιλεὺς Μωάβ,
καὶ τί ἀπεκρίθη αὐτῷ Βαλαὰμ υἱὸς τοῦ Βεὼρ ἀπὸ τῶν σχοίνων ἕως
6 τοῦ Γαλγάλ, ὅπως γνωσθῇ ἡ δικαιοσύνη τοῦ κυρίου. [6]ἐν τίνι κατα-
λάβω τὸν κύριον, ἀντιλήμψομαι θεοῦ μου Ὑψίστου; εἰ καταλήμψομαι
7 αὐτὸν ἐν ὁλοκαυτώμασιν ἐν μόσχοις ἐνιαυσίοις; [7]εἰ προσδέξεται
Κύριος ἐν χιλιάσιν κριῶν ἢ ἐν μυριάσιν χειμάρρων πιόνων; εἰ δῶ
πρωτότοκά μου ἀσεβείας, καρπὸν κοιλίας μου ὑπὲρ ἁμαρτίας ψυχῆς
8 μου; [8]εἰ ἀνηγγέλη σοι, ἄνθρωπε, τί καλόν; ἢ τί Κύριος ἐκζητεῖ
παρὰ σοῦ ἀλλ' ἢ τοῦ ποιεῖν κρίμα καὶ ἀγαπᾶν ἔλεον καὶ ἕτοιμον
9 εἶναι τοῦ πορεύεσθαι μετὰ Κυρίου θεοῦ σου; [9]Φωνὴ Κυρίου
τῇ πόλει ἐπικληθήσεται, καὶ σώσει φοβουμένους τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
10 ἄκουε, φυλή, καὶ τίς κοσμήσει πόλιν; [10]μὴ πῦρ καὶ οἶκος ἀνόμου
θησαυρίζων θησαυροὺς ἀνόμους, καὶ μετὰ ὕβρεως ἀδικία; [11]εἰ δι-
12 καιωθήσεται ἐν ζυγῷ ἄνομος, καὶ ἐν μαρσίππῳ στάθμια δόλου; [12]ἐξ
ὧν τὸν πλοῦτον αὐτῶν ἀσεβείας ἔπλησαν, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐ-
τὴν ἐλάλουν ψευδῆ, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν, ὑψώθητι ἐν τῷ στόματι
13 αὐτῶν. [13]καὶ ἐγὼ ἄρξομαι τοῦ πατάξαι σε, ἀφανιῶ σε ἐν ταῖς
14 ἁμαρτίαις σου. [14]σὺ φάγεσαι καὶ οὐ μὴ ἐμπλησθῇς, καὶ σκοτάσει
ἐν σοὶ καὶ ἐκνεύσει, καὶ σὺ οὐ μὴ διασωθῇς, καὶ ὅσοι ἐὰν διασω-
15 θῶσιν εἰς ῥομφαίαν παραδοθήσονται· [15]σὺ σπερεῖς καὶ οὐ μὴ ἀμήσῃς,
σὺ πιέσεις ἐλαίαν καὶ οὐ μὴ ἀλείψῃ ἔλαιον, καὶ οἶνον καὶ οὐ μὴ

2 λαοι] βουνοι AQ* (ορη Q^{mg}) **4** δουλειας B^{ab}AQ | Μωυσην Q **5** τι AQ
δη Q* (δη τι Q^{a}) | αυτω απεκριθη Q **6** αντιλημψομαι Q | om θεου μου Υψ.
ει καταλημψ. Q* (hab Q^{mg}) **7** Κυριος] pr ο A | χιλιασι Q^{a} | χειμαρρων]
αρνων A **8** ανηγγελη] απηγγελη Q^{a} | εκζητει κς Q | ελεος AQ | θεου]
pr του A **9** φοβουμενους] pr τους A | τις] τι A **10** ανομου]
ανομων AQ | ανομους] ανομιας AQ* (-μους Q^{a}) | om και 2° A **11** ει]
pr και AQ **12** επλησαν] ενεπλησαν AQ* (επλ. Q^{a}) | ελαλουν] ελαλησαν
Q^{a} | ψευδη] οι λ' αδικα Q^{mg} | υψωθη AQ **13** και] + γε Q^{a} | αρξομαι]
εβασανισα επι σε δια Q^{mg} | αφανιω] pr και A | εν] επι A **14** εμπλησθης] +
και εξωσω σε εν σοι Q in mg et sup ras | σκοτασει εν σοι και εκνευσει] σκ.
εν σοι και εννευσει Q*^{vid} καταληψη (sup ras et improb και εννν.) Q$^{1?}$ θε' σκ. εν
σοι και εκν. Q^{mg} | om συ 2° AQ | εαν] αν Q **15** σπειρεις Q*^{vid} |
αμησεις Q | συ πιεσεις] εκπιεσεις Q$^{a vid}$ | ελαιαν] ελαιον Q^{a}

B πίητε, καὶ ἀφανισθήσεται νόμιμα λαοῦ μου. [16] καὶ ἐφύλαξας τὰ 16
δικαιώματα Ζαμβρεὶ καὶ πάντα τὰ ἔργα οἴκου Ἀχαάβ, καὶ ἐπορεύ-
θητε ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ὅπως παραδῶ σε εἰς ἀφανισμὸν καὶ τοὺς
κατοικοῦντας αὐτὴν εἰς συρισμόν, καὶ ὀνείδη λαῶν λήψεσθε.

[1] Οἴμοι ὅτι ἐγενήθην ὡς συνάγων καλάμην ἐν ἀμήτῳ καὶ ὡς ἐπι- 1 VII
φυλλίδα ἐν τρυγήτῳ, οὐχ ὑπάρχοντος βότρυος τοῦ φαγεῖν τὰ πρω-
τόγονα. οἴμοι ψυχή, [2] ὅτι ἀπόλωλεν εὐσεβὴς ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ 2
κατορθῶν ἐν ἀνθρώποις οὐχ ὑπάρχει· πάντες εἰς αἵματα δικάζονται,
ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐκθλίβουσιν ἐκθλιβῇ, [3] ἐπὶ τὸ κακὸν τὰς 3
χεῖρας αὐτῶν ἑτοιμάζουσιν· ὁ ἄρχων αἰτεῖ, καὶ ὁ κριτὴς εἰρηνικοὺς
λόγους ἐλάλησεν, καταθύμιον ψυχῆς αὐτοῦ ἐστιν. καὶ ἐξελοῦμαι τὰ
ἀγαθὰ αὐτῶν [4] ὡς σὴς ἐκτρώγων καὶ βαδίζων ἐπὶ κανόνος ἐν ἡμέρᾳ 4
σκοπιᾶς. οὐαὶ οὐαί, αἱ ἐκδικήσεις σου ἥκασιν, νῦν ἔσονται κλαυθμοὶ
αὐτῶν. [5] μὴ καταπιστεύετε ἐν φίλοις καὶ μὴ ἐλπίζετε ἐπὶ ἡγου- 5
μένοις, ἀπὸ τῆς συνκοίτου σου φύλαξαι τοῦ ἀναθέσθαι τι αὐτῇ·
[6] διότι υἱὸς ἀτιμάζει πατέρα, θυγάτηρ ἐπαναστήσεται ἐπὶ τὴν μη- 6
τέρα αὐτῆς, νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς, ἐχθροὶ πάντες ἀνδρὸς
οἱ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. [7] Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τὸν κύριον ἐπιβλέψομαι, 7
ὑπομενῶ ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου, εἰσακούσεταί μου ὁ θεός μου.
[8] μὴ ἐπίχαιρέ μοι ἡ ἐχθρά μου ὅτι πέπτωκα, καὶ ἀναστήσομαι· διότι 8
ἐὰν καθίσω ἐν τῷ σκότει, Κύριος φωτιεῖ μοι. [9] ὀργὴν Κυρίου ὑποίσω 9
ὅτι ἥμαρτον αὐτῷ, ἕως τοῦ δικαιῶσαι αὐτὸν τὴν δίκην μου· καὶ ποι-
ήσει τὸ κρίμα μου καὶ ἐξάξεις με εἰς τὸ φῶς, ὄψομαι τὴν δικαιο-
σύνην αὐτοῦ· [10] καὶ ὄψεται ἡ ἐχθρά μου καὶ περιβαλεῖται αἰσχύνην, 10
ἡ λέγουσα πρὸς μέ Ποῦ Κύριος ὁ θεός σου; οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπό-
ψονται αὐτήν, νῦν ἔσται εἰς καταπάτημα ὡς πηλὸς ἐν ταῖς ὁδοῖς.
[11] ἡμέρας ἀλοιφῆς πλίνθου, ἐξάλειψίς σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη, καὶ ἀπο- 11
τρίψεται νόμιμά σου ἡ ἡμέρα ἐκείνη· [12] καὶ αἱ πόλεις σου εἴξουσιν 12

AQ **15** πιητε] πιης οινον Q^{mg} | νομημα Q **16** Ζαμβρι A Ζαμβρη Q | οδοις] βουλαις AQ | παραδωσω AQ | κατοικουντας] ενοικ. Q^{mg} | συριγμον Q^{a} | λημψεσθε A VII **1** εγενηθην BQ^{a}] εγενομην AQ* **2** ευσεβης] ευλαβης B^{b} nisi potius ^{c}AQ **3** ο κριτης] om ο Q^{a} κρ. sup ras Q$^{1?a?}$ | εστιν] pr ως Q^{a} **4** αδιζων B* (βαδ. B$^{1?ab}$) | σκοπιας] + σου Q^{mg} | αι εκδικησεις] om αι Q* (hab Q^{a}) **5** καταπιστευε Q* (-ετε Q^{a}) | και μη] μηδε Q^{mg} | ελπιζε Q* (-ετε Q^{a}) | συγκοιτου B^{ab}Q^{a} | τι αυτη] αυτη τι A **6** υιος] pr ο Q* (om ο Q^{a}) | θυγατηρ] pr και A | επαναστησεται] οι ο' αναστησ. Q^{mg} | νυμφη] pr και A | om παντες Q^{a} | ανδρος] οι ανδρες AQ* + οι ανδρες Q^{a}vid **7** επι τον κυριον] εν τω κω̄ Q^{a} | επιβλεψομαι] αποσκοπεσω Q^{mg} **8** καθισω] πορευθω Q^{mg} | Κυριος] pr ο AQ | φωτιει] οι ο' φως Q^{mg} **9** εως του] εως ου A | ποιησει] αποισει A | εξαξει B^{b}AQ **11** αποτριψεται] απωσεται AQ | νομιμη Q* | om σου 2° AQ | η ημερα 2°] om η Q **12** εικουσιν] ηξουσιν B^{b}AQ

εἰς ὁμαλισμὸν καὶ εἰς διαμερισμὸν Ἀσσυρίων, καὶ αἱ πόλεις σου αἱ B
ὀχυραὶ εἰς διαμερισμὸν ἀπὸ Τύρου ἕως τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπὸ θα-
13 λάσσης ἕως θαλάσσης, καὶ ἀπὸ ὄρους ἕως τοῦ ὄρους· [13]καὶ ἔσται ἡ
γῆ εἰς ἀφανισμὸν σὺν τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν, ἀπὸ καρπῶν ἐπιτηδευ-
μάτων αὐτῶν.
14 [14]Ποίμαινε λαόν σου ἐν ῥάβδῳ σου, πρόβατα κληρονομίας σου,
κατασκηνοῦντας καθ' ἑαυτοὺς δρυμὸν ἐν μέσῳ τοῦ Καρμήλου· νεμή-
σονται τὴν Βασανεῖτιν καὶ τὴν Γαλααδεῖτιν καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος.
15 [15]καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐξοδίας σου ἐξ Αἰγύπτου ὄψεσθε θαυμαστά·
16 [16]ὄψονται ἔθνη καὶ καταισχυνθήσονται καὶ ἐκ πάσης τῆς ἰσχύος αὐ-
τῶν, ἐπιθήσουσιν χεῖρας ἐπὶ τὸ στόμα αὐτῶν, τὰ ὦτα αὐτῶν ἀπο-
17 κωφωθήσονται, [17]λίξουσιν χοῦν ὡς ὄφις σύροντες γῆν, συγχυθή-
σονται ἐν συνκλεισμῷ αὐτῶν· ἐπὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἐκστήσονται,
18 καὶ φοβηθήσονται ἀπὸ σοῦ. [18]Τίς θεὸς ὥσπερ σύ; ἐξαίρων
ἀνομίας καὶ ὑπερβαίνων ἀσεβείας τοῖς καταλοίποις τῆς κληρονομίας
αὐτοῦ· καὶ οὐ συνέσχεν εἰς μαρτύριον ὀργὴν αὐτοῦ, ὅτι θελητὴς
19 ἐλέους ἐστίν. [19]ἐπιστρέψει καὶ οἰκτειρήσει ἡμᾶς, καταδύσει τὰς
ἀδικίας ἡμῶν καὶ ἀποριφήσονται εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, πάσας
20 τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. [20]δώσει εἰς ἀλήθειαν τῷ Ἰακώβ, ἔλεον τῷ
Ἀβραάμ, καθότι ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς
ἔμπροσθεν.

12 ομαλισμον] συγκλεισμῶ Q^{mg} | του ποταμου (om του Q* hab Q^{mg})] AQ +Συριας A+Συριας ημερα υδατος και θορυβου Q | om και απο θαλασσης... ορους 2° Q* (hab Q^{mg}) | ορους 1°] pr του AQ^{mg} | του ορους] om του B^{ab} +ημερα υδατος και θορυβου A **13** συν τοις κατοικουσιν] μετα των κατοικουντων AQ | αυτην] αυτων A | απο] εκ AQ* (απο Q^{mg}) **14** σου 2°] pr φυλην AQ | καθ εαυτους] κατα μονας Q^{mg} | δρυμον] δρυμη $Q^{a\,vid}$ | Βασανιτιν A (lit B rescr A^1) Q | Γαλααδιτιν AQ | καθως αι] κατα τας Q^{mg} **15** εξ] εκ γης Q^{mg} | οψεσθε] δειξω αυτοις Q^{mg} **16** om και 2° A | επιθησουσιν χειρας] επιθ. χειρα A τας χ. επιθησουσιν Q | το στομα] om το AQ | τα ωτα] pr και A **17** λειξουσιν Q^a | οφις BAQ | συνχυθησονται Q* παραχθησ. Q^{mg} | συγκλεισμω $B^{ab}AQ^a$ συγκλισμ. Q* **18** ανομιας] αδικιας A | ασεβειας] αδικιας Q pr επι Q^{mg} | ου συνεσχεν] ουκ εκρατησεν Q^{mg} | οργην α sup ras B^{ab} | εστιν] στ, ν sup ras B^1 **19** επιστρεψει] pr αυτος AQ | οικτειρησει (οικτιρ. A)] οικτειρηση Q* (-σει Q^a) | καταδυσει] pr και A | αποριφησονται] απορριψει AQ^a (αποριψ. Q*) **20** ελεος AQ* (ελεον Q^a) | Αβρααμ καθ sup ras B^{ab} | εμπροσθεν] οι ο' αρχηθεν Q^{mg}

Subscr Μειχαιας γ B* Μιχ. γ B^bAQ (pr Μιχ. τις ουτος παρ Εβραιοις ς' Q^a)

ΙΩΗΛ

B ΛΟΓΟΣ Κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Ἰωὴλ τὸν τοῦ Βαθουήλ. 1 I

2 Ἀκούσατε ταῦτα, οἱ πρεσβύτεροι, καὶ ἐνωτίσασθε, πάντες οἱ 2
κατοικοῦντες τὴν γῆν. εἰ γέγονεν τοιαῦτα ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν, ἢ
ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ὑμῶν; 3 ὑπὲρ αὐτῶν τοῖς τέκνοις ὑμῶν 3
διηγήσασθε, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα
αὐτῶν εἰς γενεὰν ἑτέραν. 4 τὰ κατάλοιπα τῆς κάμπης κατέφαγεν ἡ 4
ἀκρίς, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς ἀκρίδος κατέφαγεν ὁ βροῦχος, καὶ τὰ
κατάλοιπα τοῦ βρούχου κατέφαγεν ἡ ἐρυσίβη. 5 Ἐκνήψατε, οἱ 5
μεθύοντες, ἐξ οἴνου αὐτῶν καὶ κλαύσατε· θρηνήσατε, πάντες οἱ πί-
νοντες οἶνον, εἰς μέθην, ὅτι ἐξήρθη ἐκ στόματος ὑμῶν εὐφροσύνη
καὶ χαρά. 6 ὅτι ἔθνος ἀνέβη ἐπὶ τὴν γῆν μου ἰσχυρὸν καὶ ἀνα- 6
ρίθμητον, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ ὀδύντες λέοντος, καὶ αἱ μύλαι αὐτοῦ
σκύμνου· 7 ἔθετο τὴν ἄμπελόν μου εἰς ἀφανισμόν, καὶ τὰς συκᾶς 7
μου εἰς συνκλασμόν· ἐρευνῶν ἐξηρεύνησεν αὐτὴν καὶ ἔριψεν, ἐλεύ-
κανεν τὰ κλήματα αὐτῆς. 8 θρήνησον πρὸς μὲ ὑπὲρ νύμφην περιε- 8
ζωσμένην σάκκον ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν παρθενικόν. 9 ἐξῆρται 9
θυσία καὶ σπονδὴ ἐξ οἴκου Κυρίου· πενθεῖτε, ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες
θυσιαστηρίῳ. 10 ὅτι τεταλαιπώρηκεν τὰ πεδία, πενθείτω ἡ γῆ· ὅτι 10
τεταλαιπώρηκεν σῖτος, ἐξηράνθη οἶνος, ὠλιγώθη ἔλαιον, 11 ἐξηράν- 11

ℵAQ Inscr Ιωηλ δ BℵAQ I 2 ακουσατε]+δη AQ | τοιαυτας ℵ* (-τα ℵ¹) | ημων] υμων B^{ab}ℵAQ* (ημ. Q^{mg}) | η] και Q* (η Q^{mg}) | υμων] ημων ℵ* (υμ. ℵ$^{c.a}$) Q^{a} 4 βουχος ℵ* (βρουχος ℵ$^{1\,fort\,c.b}$) βροχος Q* | ερισυβη A 5 αυτων] των sup ras B^{ab} | εξηρθη Bℵ$^{c.a\,vid}$] εξηρται ℵ* εξηρται ℵ$^{c.b}$AQ | στοματος] pr του A 6 σκυμνου αυτου ℵ* (αυτ. σκυμν. ℵ^{1} sign transl postea ras) 7 συνκλασμον B^{ab}AQ^{a} | ερευνον ℵ* (-νων ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | om αυτην AQ* (hab Q^{1mg}) | ερριψεν B^{ab}AQ | τα κληματα] om τα ℵA 8 θρηνησον] θρηνησει ℵ$^{c.b\,vid}$ (postea ras) 9 εξηρται] εξηλθε ℵ* (εξηρτ. ℵ$^{c.a\,(vid)\,c.b}$) | ιερεις] pr οι AQ | θυσιαστηριω] pr πιπτι Q^{mg} 10 ωλιγωθη ℵ* c.b (ολ. ℵ$^{c.c}$) : item 12 11 εξηρανθησαν BAQℵ* c.b] κατησχυνθησαν ℵ$^{c.a}$

θησαν γεωργοί· θρηνεῖτε, κτήματα, ὑπὲρ πυροῦ καὶ κριθῆς, ὅτι ἀπό- B
12 λωλεν τρυγητὸς ἐξ ἀγροῦ· 12ἡ ἄμπελος ἐξηράνθη, καὶ αἱ συκαῖ
ὠλιγώθησαν· ῥόα καὶ φοίνιξ καὶ μῆλον καὶ πάντα τὰ ξύλου
ἀγροῦ ἐξηράνθησαν, ὅτι ᾔσχυναν χαρὰν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.
13 13περιζώσασθε καὶ κόπτεσθε οἱ ἱερεῖς, θρηνεῖτε οἱ λειτουργοῦντες
θυσιαστηρίῳ· εἰσέλθατε, ὑπνώσατε ἐν σάκκοις, λειτουργοῦντες θεῷ,
14 ὅτι ἀπέσχηκεν ἐξ οἴκου θεοῦ ὑμῶν θυσία καὶ σπονδή. 14ἁγιάσατε
νηστείαν, κηρύξατε θεραπείαν, συναγάγετε πρεσβυτέρους, πάντας
κατοικοῦντας γῆν εἰς οἶκον θεοῦ ὑμῶν, καὶ κεκράξατε πρὸς Κύριον
15 ἐκτενῶς 15Οἴμοι οἴμοι οἴμοι εἰς ἡμέραν, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα Κυρίου, καὶ
16 ὡς ταλαιπωρία ἐκ ταλαιπωρίας ἥξει. 16κατέναντι τῶν ὀφθαλμῶν
ὑμῶν βρώματα ἐξωλεθρεύθη, ἐξ οἴκου θεοῦ ὑμῶν εὐφροσύνη καὶ
17 χαρά. 17ἐσκίρτησαν δαμάλεις ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν, ἠφανίσθη-
18 σαν θησαυροί, κατεσκάφησαν ληνοί, ὅτι ἐξηράνθη σῖτος. 18τί ἀπο-
θήσομεν ἑαυτοῖς; ἔκλαυσαν βουκόλια βοῶν, ὅτι οὐχ ὑπῆρχεν νομὴ
19 αὐτοῖς, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων ἠφανίσθησαν. 19πρὸς σέ,
Κύριε, βοήσομαι, ὅτι πῦρ ἀνήλωσεν τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου, καὶ φλὸξ
20 ἀνῆψεν πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ· 20καὶ τὰ κτήνη τοῦ πεδίου ἀνέ-
βλεψαν πρὸς σέ· ὅτι ἐξηράνθησαν ἀφέσεις ὑδάτων, καὶ πῦρ κατέ-
φαγεν τὰ ὡραῖα τῆς ἐρήμου.

II 1 2Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σειών, κηρύξατε ἐν ὄρει ἁγίῳ μου, καὶ
συγχυθήτωσαν πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, διότι πάρεστιν ἡμέρα
2 Κυρίου, ὅτι ἐγγύς· 2ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ
ὁμίχλης. ὡς ὄρθρος χυθήσεται ἐπὶ τὰ ὄρη λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρός·
ὅμοιος αὐτῷ οὐ γέγονεν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ μετ' αὐτὸν οὐ προστε-
3 θήσεται ἕως ἐτῶν εἰς γενεὰς γενεῶν. 3τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πῦρ
ἀναλίσκον, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ ἀναπτομένη φλόξ· ὡς παράδεισος
τρυφῆς ἡ γῆ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ τὰ ὄπισθεν αὐτοῦ πεδίον

11 γεωργοι] pr οι AQ | θρηνειτε] θρηνιτε ℵ* (θρην. ℵ$^{c.a, c.b}$) | απελωλεν ℵ AQ **12** ξυλου] ξυλα του B^{ab}ℵAQ | εξηρανθησαν] εξηρανθη ℵ$^{?}$ **13** εισελθετε Q | επεσχηκεν ℵ* (απεσχ. ℵ$^{c.a}$) | θυσια και σπονδη εξ οικου θυ υμων ℵ$^{?}$ (sign transl postea ras) | θεου] κυ θυ Q | υμων] ημων Q* (υμ. Q^{a}) **14** νηστειαν ℵ | θεραπειαν ℵ | θεου] κυ ℵ$^{c.a}$ κυ θυ ℵ$^{c.b}$A | εκτενως] adnot θ′ μονος τον οβελ[ισκον] ειπεν ομ[οιως] τ[οι]ς ο′ Q^{mg} **15** ημερα] pr η ℵAQ **16** εξωλεθρευθη] εξηρθη (? εξηρανθη) ℵ^{c} (postea ras) **17** δαμαλις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) A | φατναις] παθναις ℵ* (φατν. ℵ$^{c.a, c.b}$) **18** ηφανισθη AQ* (-θησαν Q^{mg}) **20** ανεβλεψεν A | om οτι A

II **1** Σιων B^{b}ℵQ^{a} | συγχυθητωσαν (συνχ. Q^{a})] συναχθητωσαν A | διοτι] οτι ℵ$^{c.b}$ | ημερα] pr η ℵA | Κυριου] pr του A | εγγυς]+η ημερα του κυ A **2** ημερα I^{o}] pr η ℵ | ορθρος] pr ο ℵ | αυτω] αυτου A | αυτον] οι ο′ αυτου Q^{mg} **3** τα εμπροσθεν] τα δε εμπρ. ℵ$^{c.a}$ (postea ras δε) | οπισω] οπισθεν A | τρυφης] θυπης ℵ* (τρυφ. ℵ$^{c.a\,(vid)\,c.b}$) | οπισθεν] οπισω ℵ$^{c.a}$Q

Β ἀφανισμοῦ, καὶ ἀνασωζόμενος οὐκ ἔσται αὐτῷ. 4 ὡς ὅρασις ἵππων ἡ ὅρασις αὐτῶν, καὶ ὡς ἱππεῖς οὕτως καταδιώξονται· 5 ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἐξαλοῦνται, καὶ ὡς φωνὴ φλογὸς πυρὸς κατεσθιούσης καλάμην, καὶ ὡς λαὸς πολὺς καὶ ἰσχυρὸς παρατασσόμενος εἰς πόλεμον. 6 ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ συντριβήσονται λαοί, πᾶν πρόσωπον ὡς πρόσκαυμα χύτρας. 7 ὡς μαχηταὶ δραμοῦνται, καὶ ὡς ἄνδρες πολεμισταὶ ἀναβήσονται ἐπὶ τὰ τείχη, καὶ ἕκαστος ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ πορεύσεται, καὶ οὐ μὴ ἐκκλίνωσιν τὰς τρίβους αὐτῶν, 8 καὶ ἕκαστος ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ οὐκ ἀφέξεται· καταβαρυνόμενοι ἐν τοῖς ὅπλοις αὐτῶν πορεύσονται, καὶ ἐν τοῖς βέλεσιν αὐτῶν πεσοῦνται, καὶ οὐ μὴ συντελεσθῶσιν. 9 τῆς πόλεως ἐπιλήμψονται, καὶ ἐπὶ τῶν τειχέων δραμοῦνται, καὶ ἐπὶ ταῖς οἰκίαις ἀναβήσονται, καὶ διὰ θυρίδων εἰσελεύσονται ὡς κλέπται. 10 πρὸ προσώπου αὐτοῦ συγχυθήσεται ἡ γῆ καὶ σεισθήσεται ὁ οὐρανός, ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκοτάσουσιν, καὶ τὰ ἄστρα δύσουσιν τὸ φέγγος αὐτῶν. 11 καὶ Κύριος δώσει φωνὴν αὐτοῦ πρὸ προσώπου δυνάμεως αὐτοῦ, ὅτι πολλή ἐστιν σφόδρα ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, ὅτι ἰσχυρὰ ἔργα λόγων αὐτοῦ· διότι μεγάλη ἡμέρα τοῦ κυρίου, μεγάλη καὶ ἐπιφανὴς σφόδρα, καὶ τίς ἔσται ἱκανὸς αὐτῇ; 12 καὶ νῦν λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν Ἐπιστράφητε πρὸς μὲ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν καὶ ἐν νηστείᾳ καὶ ἐν κλαυθμῷ καὶ ἐν κοπετῷ, 13 καὶ διαρήξατε τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ μὴ τὰ ἱμάτια ὑμῶν, καὶ ἐπιστράφητε πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, ὅτι ἐλέημων καὶ οἰκτίρμων ἐστίν, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. 14 τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει καὶ μετανοήσει, καὶ ὑπολείψεται ὀπίσω αὐτοῦ εὐλογίαν, θυσίαν καὶ σπονδὴν Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν;

15 Σαλπίσατε σάλπιγγι ἐν Σειών, ἁγιάσατε νηστίαν, κηρύξατε

ℵAQ **3** εσται] εστιν A | om αυτω A **4** ορασις 2°] οψις A (-ψεις) Q* (ορ. Q^{mg}) | ατων ℵ* (αυτ. ℵ$^{1\,c.b}$) | ως 2°] οι A | ουτω ℵ* (-τως ℵ$^{c.a}$) **5** om και 3° ℵ **7** εκκλεινουσιν A εκκλινουσι Q^{a} | τας τριβ.] τους τριβ. A **8** αδελφου] πλησιον Q^{mg} | αυτου] αυτων Q^{a} | συντελεσθωσιν] συντελεσωσιν ℵ$^{c.b}$ συντελεσουσιν A συντελεσουσιν Q^{*vid} συντελεσωσι Q^{a} **9** επιλψονται Q | τας οικιας AQ **10** αυτου] αυτων ℵ* (-του ℵ$^{c.b}$) AQ | συσχυθησεται ℵ | συσκοτασουσιν] συσκοτασθωσιν Q* (-σι Q^{a}) | δυσουσιν] ου δωσουσιν και τα αστρα ου δωσουσιν Q* ου δωσουσι Q^{a} | φεγγος] φθεγγος A **11** διοτι] οτι ℵ* (διοτι ℵ$^{c.a}$) | ημερα] pr η ℵ | του κυριου] om του Q* (hab Q^{a}) | om μεγαλη 2° A | εσται ικανος BQℵ$^{c.b}$] εστιν ικανος ℵ* ικανος εστιν A **12** της καρδιας] om της Q* (hab Q^{1mg}) | om και 2° A | νηστια ℵ **13** διαρρηξατε ℵ$^{c.a,\,c.b}$AQ | οικτειρμων ℵ$^{c.b}$A | ταις κακιαις] om ταις Q* (hab Q^{mg}) **15** Σιων B^{b}Q^{a} | νηστειαν B^{ab}AQ

16 θεραπείαν, 16 συναγάγετε λαόν, ἁγιάσατε ἐκκλησίαν, ἐκλέξασθε πρε- B
σβυτέρους, συναγάγετε νήπια θηλάζοντα μαστούς, ἐξελθάτω νυμφίος
17 ἐκ τοῦ κοιτῶνος αὐτοῦ καὶ νύμφη ἐκ τοῦ παστοῦ αὐτῆς. 17 ἀνὰ μέσον
τῆς κρηπῖδος τοῦ θυσιαστηρίου κλαύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ λειτουργοῦντες
Κυρίῳ καὶ ἐροῦσιν Φεῖσαι, Κύριε, τοῦ λαοῦ σου, καὶ μὴ δῷς τὴν κληρο-
νομίαν σου εἰς ὄνειδος τοῦ κατάρξαι αὐτῶν ἔθνη, ὅπως μὴ εἴπωσιν ἐν
τοῖς ἔθνεσιν Ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς αὐτῶν;
18 18 Καὶ ἐζήλωσεν Κύριος τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ
19 αὐτοῦ. 19 καὶ ἀπεκρίθη Κύριος καὶ εἶπεν τῷ λαῷ αὐτοῦ Ἰδοὺ ἐγὼ
ἐξαποστέλλω ὑμῖν τὸν σῖτον καὶ τὸν οἶνον καὶ τὸ ἔλαιον, καὶ ἐμπλη-
σθήσεσθε αὐτῶν, καὶ οὐ δώσω ὑμᾶς οὐκέτι εἰς ὀνειδισμὸν ἐν τοῖς
20 ἔθνεσι· 20 καὶ τὸν ἀπὸ βορρᾶ ἐκδιώξω ἀφ' ὑμῶν καὶ ἐξώσω αὐτὸν
εἰς γῆν ἄνυδρον, καὶ ἀφανιῶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν
τὴν πρώτην, καὶ τὰ ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν τὴν ἐσχάτην·
καὶ ἀναβήσεται σαπρία αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ, ὅτι
21 ἐμεγάλυνεν τὰ ἔργα αὐτοῦ. 21 θάρσει, γῆ, χαῖρε καὶ εὐφραίνου, ὅτι
22 ἐμεγάλυνεν Κύριος τοῦ ποιῆσαι. 22 θαρσεῖτε, κτήνη τοῦ πεδίου, ὅτι
βεβλάστηκεν πεδία τῆς ἐρήμου, ὅτι ξύλον ἤνεγκεν τὸν καρπὸν αὐτοῦ,
23 συκῆ καὶ ἄμπελος ἔδωκαν τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. 23 καὶ τὰ τέκνα Σειών,
χαίρετε καὶ εὐφραίνεσθε ἐπὶ τῷ κυρίῳ θεῷ ὑμῶν, διότι ἔδωκεν ὑμῖν
τὰ βρώματα εἰς δικαιοσύνην, καὶ βρέξει ὑμῖν ὑετὸν πρόιμον καὶ
24 ὄψιμον καθὼς ἔμπροσθεν, 24 καὶ πλησθήσονται αἱ ἅλωνες σίτου, καὶ
25 ὑπερχυθήσονται αἱ ληνοὶ οἴνου καὶ ἐλαίου. 25 καὶ ἀνταποδώσει ὑμῖν
ἀντὶ τῶν ἐτῶν ὧν κατέφαγεν ἡ ἀκρὶς καὶ ὁ βροῦχος καὶ ἡ ἐρυσίβη καὶ
26 ἡ κάμπη, ἡ δύναμίς μου ἡ μεγάλη ἣν ἐξαπέστειλα εἰς ὑμᾶς· 26 καὶ
φάγεσθε ἐσθίοντες καὶ ἐμπλησθήσεσθε, καὶ αἰνέσετε τὸ ὄνομα Κυρίου
τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ἃ ἐποίησεν μεθ' ὑμῶν εἰς θαυμάσια, καὶ οὐ μὴ

15 θεραπιαν ℵ **16** λαον] pr τον A | εξελθετω ℵ* (-θατω ℵ$^{c.a}$ postea ℵAQ -θετω) Q^{a} | κοιτωνος] νυμφωνος Q* (κοιτ. Q^{mg}) | om αυτου Q* (hab Q^{mg}) | αυτης Q^{a} (de Q* non liq) **17** καταρξαι αυτων] καταξε αυτους ℵ* (καταρξε (-ξαι ℵ$^{c.b}$) αυτων ℵ$^{c.a, c.b}$) | ο θεος] pr κς A **18** post 18 dist B **19** εθνεσιν ℵAQ **20** εξωσω] εξοισω Q* (εξωσ. Q^{a}) | γην] την ℵ* (γ. ℵ^{2}) | αφανισω ℵ* (postea -νιω) | και τα οπισω...εργα αυτου in mgg et sup ras A^{a} | σαπρια (rescr σαπρ. ℵ^{1})] pr η ℵA^{a}Q | εμεγαλυνεν] εμεγαλυνθη AQ **22** πεδια] pr τα ℵ$^{c.b}$AQ* (om τα Q^{a}) | αμπελος και συκη AQ **23** Σιων B^{b}ℵAQ^{a} | επι] εν Q^{a} | τω κυρω] κω̄ θω Q* κω̄ τω θω̄ Q$^{mg\ vid}$ | διοτι] οτι ℵ$^{c.b}$ | βραματα ℵ* (βρωμ. ℵ$^{c.b}$) | πρωιμον B^{b}Q^{a} **24** πλησθησονται] εμπλησθ. A | αλωνεσιτου ℵ* (αλ. σιτου ℵ$^{c.a}$) | υπερεκχυθησονται AQ* (-χυθησεται Q^{mg}) **25** ανταποδωσω ℵA | η ακρις...η καμπη] adnot Αιγυπτιοι Βαβυλωνιοι Ασσυριοι Ελληνες Ρωμαιοι Q^{mg} | η δυναμις] pr και ℵ* (improb και ℵ$^{c.a}$) | εις] εφ AQ* (εις Q^{a}) **26** εσθοντες Q | εμπλησθ.] ου μη εμπλησεσθαι Q* (-σθε Q^{a}) | ενεσατε ℵ | του θεου] om του A

Β καταισχυνθῇ ὁ λαός μου εἰς τὸν αἰῶνα· 27καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐν 27
μέσῳ τοῦ Ἰσραὴλ ἐγώ εἰμι, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, καὶ
οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ, καὶ οὐ μὴ καταισχυνθῶσιν ἔτι ὁ λαός μου
εἰς τὸν αἰῶνα.

28Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ 28 (1) (I
πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες
ὑμῶν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται, καὶ
οἱ νεανίσκοι ὑμῶν �ράσεις ὄψονται· 29καὶ ἐπὶ τοὺς δούλους μου 29 (2)
καὶ ἐπὶ τὰς δούλας ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύ-
ματός μου· 30καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς αἷμα 30 (3)
καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· 31ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος 31 (4)
καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ
ἐπιφανῆ· 32καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου 32 (5)
σωθήσεται· ὅτι ἐν τῷ ὄρει Σειὼν καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ ἔσται ἀνα-
σωζόμενος, καθότι εἶπεν Κύριος, καὶ εὐαγγελιζόμενοι οὓς Κύριος
προσκέκληται. 1Διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ 1 II
ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὅταν ἐπιστρέφω τὴν αἰχμαλωσίαν Ἰούδα καὶ
Ἰερουσαλήμ, 2καὶ συνάξω πάντα τὰ ἔθνη καὶ κατάξω αὐτὰ εἰς τὴν 2
κοιλάδα Ἰωσαφάτ, καὶ διακριθήσομαι πρὸς αὐτοὺς ἐκεῖ ὑπὲρ τοῦ
λαοῦ μου καὶ τῆς κληρονομίας μου Ἰσραήλ, οἳ διεσπάρησαν ἐν
τοῖς ἔθνεσιν· καὶ τὴν γῆν μου καταδιείλαντο, 3καὶ ἐπὶ τὸν λαόν μου 3
ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔδωκαν τὰ παιδάρια πόρναις, καὶ τὰ κοράσια
ἐπώλουν ἀντὶ οἴνου καὶ ἔπινον. 4καὶ τί ὑμεῖς ἐμοί, Τύρος καὶ 4
Σειδών, καὶ πᾶσα Γαλειλαία ἀλλοφύλων; μὴ ἀνταπόδομα ὑμεῖς
ἀνταποδίδοτέ μοι; ἢ μνησικακεῖτε ὑμεῖς ἐπ' ἐμοὶ ὀξέως; καὶ ταχέως
ἀνταποδώσω τὸ ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, 5ἀνθ' ὧν τὸ 5
ἀργύριόν μου καὶ τὸ χρυσίον μου ἐλάβετε, καὶ τὰ ἐπίλεκτά μου
καὶ τὰ καλὰ εἰσηνέγκατε εἰς τοὺς ναοὺς ὑμῶν· 6καὶ τοὺς υἱοὺς 6

ℵAQ **27** ετι] οτι ℵ* (ετι ℵc.a, c.b (vid)) ουκετι AQ | ο λαος] pr πας AQ **28** om και 2° ℵc.b AQ* (hab Qa) | σαρκαν ℵ | ενυπνια Bℵc.a (-πνα ℵ*)] ενυπνιοις ℵc.b AQ | ορασις ℵ* (-σεις ℵc.b) **29** και 1°] + γε ℵc.a, c.b A | om μου 1° ℵ* (hab ℵc.a, c.b) | δουλας] + μου ℵc.a AQ **30** και 2°] ανω και σημια ℵc.b **31** εισκοτος ℵ | ημεραν] pr την A | μεγαλη A | επιφανην ℵ* **32** αν] εαν ℵ | επικαλησηται ℵ* (-λεσηται ℵc.a -λησηται ℵc.b) | Σιων BbℵAQa | om εν 2° A | ευαγγελιζομενος ℵQa (-νοι Q* vid) III **1** om διοτι Qa | επιστρεψω ℵA **2** καταξω] οι ο' καταδιωξω Qmg | κοιλαδαν ℵ* : item **12** | κατεδιειλαντο ℵc.a et postea κατεδιειλοντο Qa **3** επινον] επιον ℵ* vid (επιν. ℵ1) **4** τι]+και AQa | Σιδων BbℵQ | Γαλιλαια BbℵAQ | ανταποδιδετε Bb (vid) **5** om μου 2° Qa | om και 3° Qa | καλα]+μου A | εισενεγκατε ℵc.a (mox repos εισην.) | τους ναους] τους θησαυρους A | om τους Q* (hab Qmg)

Ἰούδα καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰερουσαλὴμ ἀπέδοσθε τοῖς υἱοῖς τῶν Ἑλλή- Β
7 νων, ὅπως ἐξώσητε αὐτοὺς ἐκ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 7ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω
αὐτοὺς ἐκ τοῦ τόπου οὗ ἀπέδοσθε αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ ἀνταποδώσω τὸ
8 ἀνταπόδομα ὑμῶν εἰς κεφαλὰς ὑμῶν, 8καὶ ἀποδώσομαι τοὺς υἱοὺς
ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν εἰς χεῖρας τῶν υἱῶν Ἰούδα, καὶ ἀπο-
δώσονται αὐτοὺς εἰς αἰχμαλωσίαν εἰς ἔθνος μακρὰν ἀπέχον, ὅτι
9 Κύριος ἐλάλησεν. 9Κηρύξατε ταῦτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἁγιάσατε πόλεμον, ἐξεγείρατε τοὺς μαχητάς, καὶ προσαγάγετε καὶ ἀνα-
10 βαίνετε πάντες ἄνδρες πολεμισταί, 10συγκόψατε τὰ ἄροτρα ὑμῶν εἰς
ῥομφαίας καὶ τὰ δρέπανα ὑμῶν εἰς σειρομάστας· ὁ ἀδύνατος λεγέτω
11 ὅτι Ἰσχύω ἐγώ. 11συναθροίζεσθε καὶ εἰσπορεύεσθε πάντα τὰ ἔθνη
12 κυκλόθεν καὶ συνάχθητε ἐκεῖ· ὁ πρᾳὺς ἔστω μαχητής. 12ἐξεγει-
ρέσθωσαν, ἀναβαινέτωσαν πάντα τὰ ἔθνη εἰς τὴν κοιλάδα Ἰωσαφάτ,
13 διότι ἐκεῖ καθιῶ τοῦ διακρῖναι πάντα τὰ ἔθνη κυκλόθεν. 13ἐξαπο-
στείλατε δρέπανα, ὅτι παρέστηκεν τρυγητός· εἰσπορεύεσθε, πατεῖτε,
διότι πλήρης ἡ ληνός· ὑπερεκχεῖτε τὰ ὑπολήνια, ὅτι πεπλήθυνται
14 τὰ κακὰ αὐτῶν. 14ἦχοι ἐξήχησαν ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης, ὅτι ἐγγὺς
15 ἡμέρα Κυρίου ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης. 15ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη συσκο-
16 τάσουσιν, καὶ οἱ ἀστέρες δύσουσιν φέγγος αὐτῶν. 16ὁ δὲ κύριος ἐκ
Σειὼν ἀνακεκράξεται, καὶ ἐξ Ἰερουσαλὴμ δώσει φωνὴν αὐτοῦ, καὶ
σεισθήσεται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ· ὁ δὲ κύριος φείσεται τοῦ λαοῦ
17 αὐτοῦ καὶ ἐνισχύσει τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 17καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι
ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ κατασκηνῶν ἐν Σειών, ἐν ὄρει ἁγίῳ μου· καὶ
ἔσται Ἰερουσαλὴμ ἁγία, καὶ ἀλλογενεῖς οὐ διελεύσονται δι᾽ αὐτῆς
18 οὐκέτι. 18Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀποσταλάξει τὰ ὄρη
γλυκασμόν, καὶ οἱ βουνοὶ ῥυήσονται γάλα, καὶ πᾶσαι αἱ ἀφέσεις
Ἰούδα ῥυήσονται ὕδατα, καὶ πηγὴ ἐξ οἴκου Κυρίου ἐξελεύσεται καὶ

6 *αυτων*] pr *της κληρονομιας* ℵ$^{c.b\,(vid)}$ (mox improb) **7** om *και* ℵ$^{?}$ (rurs ℵAQ repos) | *κεφαλας*] *οι ο' κεφαλην* Q^{mg} **8** om *υμων* 2° A | *των υιων*] om *των* AQ **9** om *και* 1° ℵ$^{?}$ (mox revoc) A **10** *υμων* 1°] *ημων* ℵ* (*υμ.* ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | *σειρομαστρας* B* (*-τας* B^{ab}) | *αδυνατος*] *δυνατος* ℵ*Q^{a} (adnot *α αδυν.* Q^{mg}) | *ισχυω γω* ℵ* (*ισχυω εγω* ℵ$^{1\,(vid)\,c}$)] *ισχυεγω* A **11** *συναχθησετε* ℵ* (*-χθητε* ℵ$^{c.a,\,c.b}$) **12** *εξεγειρεσθωσαν*] *εγειρεσθωσαν* A | *αναβαινετωσαν*] pr *και* ℵA | *καθισω* Q^{a} | *διακρινai*] *διακριθηναι* Q **13** *τρυγητος*] pr *ο* A | *υπερχιτε* ℵ* *-χειται* ℵ$^{c.b}$ *υπερχειτε* A **14** *κοιλαδι* 1°] *κοιλη* ℵ* (*-λαδι* ℵ$^{c.a}$) | *οτι*] *διοτι* A | *ενγυς* B* (*εγγ.* B^{ab}) | *ημερα*] pr *η* ℵA **15** *φεγγος*] pr *το* ℵ$^{c.a}$AQ **16** om *ο δε κυριος...φωνην αυτου* ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | *Σιων* B^{b}ℵ$^{c.b}$AQ | *ανακραξεται* ℵ$^{c.a}$AQ | om *και σεισθησεται...η γη* ℵ$^{c.b}$ (postea revoc) | *ενισχυσει* (*ν* sup ras B^{b} *επ.* B*^{forte})]+ *κς* Q **17** *επιγνωσεσθε*] *γνωσεσθε* ℵ$^{c.b}$ | *διοτι*] *οτι* ℵ$^{c.b}$ | *Σιων* B^{b}ℵAQ | om *εν* 2° A | *αγια*] pr *πολις* ℵ$^{c.a?\,c.b?}$ (rurs ras) **18** *αφεσις* ℵ* (*-σεις* ℵ$^{c.b}$)

Β ποτιεῖ τὸν χειμάρρουν τῶν σχοίνων. 19Αἴγυπτος εἰς ἀφανισμὸν 19
ἔσται, καὶ ἡ Ἰδουμαία εἰς πεδίον ἀφανισμοῦ ἔσται ἐξ ἀδικιῶν υἱῶν
Ἰούδα, ἀνθ' ὧν ἐξέχεαν αἷμα δίκαιον ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. 20ἡ δὲ Ἰουδαία 20
εἰς τὸν αἰῶνα κατοικηθήσεται, καὶ Ἰερουσαλὴμ εἰς γενεὰς γενεῶν·
21καὶ ἐκζητήσω τὸ αἷμα αὐτῶν καὶ οὐ μὴ ἀθῳώσω, καὶ Κύριος κατα- 21
σκηνώσει ἐν Σειών.

ℵAQ **18** χειμαρρουν] οι ο′ χειμαρρον Q^{mg} **19** Ιδουμαια] Ιουδεα ℵ* (Ιδουμεα ℵ$^{c.a}$ -μαια ℵ$^{c.b}$) **20** Ιουδεα ℵ | αιωναν ℵ* **21** εκζητησω] εκδικησω AQ^{a} | αθωωσω B*ℵAQ* (αθωωσω B^{b}Q^{a}) | Σιων B^{b}AQ^{a}
Subscr Ιωηλ δ BℵAQ (+ισχυς κυ παρ Εβραιοις β′ Q^{a})

ΟΒΔΕΙΟΥ

1 **ΟΡΑΣΙΣ Ὀβδειού.** B

Τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς τῇ Ἰδουμαίᾳ Ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ
Κυρίου, καὶ περιοχὴν εἰς τὰ ἔθνη ἐξαπέστειλεν Ἀνάστητε καὶ ἐξανα-
2 στῶμεν ἐπ᾽ αὐτὴν εἰς πόλεμον. 2ἰδοὺ ὀλιγοστὸν δέδωκά σε ἐν τοῖς
3 ἔθνεσιν, ἠτιμωμένος σὺ εἶ σφόδρα· 3ὑπερηφανία τῆς καρδίας σου
ἐπῆρέν σε κατασκηνοῦντα ἐν ταῖς ὀπαῖς τῶν πετρῶν· ὑψῶν κατοικίαν
4 αὐτοῦ, λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ Τίς με κατάξει ἐπὶ τὴν γῆν; 4ἐὰν
μετεωρισθῇς ὡς ἀετός, καὶ ἐὰν ἀνὰ μέσον τῶν ἄστρων θῇς νοσσιάν
5 σου, ἐκεῖθεν κατάξω σε, λέγει Κύριος. 5εἰ κλέπται εἰσῆλθον πρὸς
σὲ ἢ λῃσταὶ νυκτός, ποῦ ἂν ἀπερρίφης; οὐκ ἂν ἔκλεψαν τὰ ἱκανὰ
ἑαυτοῖς; καὶ εἰ τρυγηταὶ εἰσῆλθον πρὸς σέ, οὐκ ἂν ὑπελίποντο ἐπι-
6 φυλλίδας; 6πῶς ἐξηρευνήθη Ἠσαὺ καὶ κατελήμφθη αὐτοῦ τὰ κεκρυμ-
7 μένα. 7ἕως τῶν ὁρίων ἐξαπέστειλάν σε· πάντες οἱ ἄνδρες τῆς διαθή-
κης σου ἀντέστησάν σοι, ἠδυνάσθησαν πρὸς σὲ ἄνδρες εἰρηνικοί σου,
8 ἔθηκαν ἔνεδρα ὑποκάτω σου, οὐκ ἔστιν σύνεσις αὐτοῖς. 8ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἀπολῶ σοφοὺς ἐκ τῆς Ἰδουμαίας καὶ σύνεσιν ἐξ
9 ὄρους Ἠσαύ· 9καὶ πτοηθήσονται οἱ μαχηταί σου οἱ ἐκ Θαιμάν, ὅπως

Inscr Οβδειου ε B* Οβδιου ε Bᶜ Αβδιου ε ℵQ Αβδειου ε A **1** Οβδιου ℵAQ Bᵇ Αβδιου ℵAQ | εξαναστησωμαιν ℵ* **3** υπερηφανια] pr η ℵᶜ·ᵃ (om η ℵᶜ·ᵇ) | κατασκηνουντος (nisi potius -ντες) ℵ* -ντα ℵᶜ·ᵃ -ντας ℵᶜ·ᵇ | των πετρων] in ω 1° fort ras aliq B² | καρδια] pr τη A **4** μετεωρισθη Q* (-θης Qᵃ) | om εαν 2° ℵAQ* (hab Qᵃ om ανα ut vid) | αστερων ℵ* (αστρων ℵᶜ·ᵇ) **5** η] incep ε ℵ* ει A | απεριφης ℵ | εαυτοις] αυτοις (ε improb postea ras) ℵ? | υπελιποντο] υπολιπουτο ℵ* (υπελ. ℵᶜ·ᵃ, ᶜ·ᵇ) υπελειποντο AQᵃ (υπελειπον Q*) | επιφυλλιδας] υποφυλλιδας ℵ*ᶜ·ᵇ υποφυλλιδα ℵᶜ·ᵃA **6** εξηραυνηθη A | κατελημφθη] κατελιφθη ℵ κατεληφθη Q | κεκρυμενα ℵ **7** ορiων]+σου AQ* | εστιν]+σοι A | αυτοις] pr εν AQ αυτω Qᵃ **8** λεγει] φησιν Qᵐᵍ | απολω] οι ο′ απολεσω Qᵐᵍ **9** πτοηθησονται] οι ο′ ηττηθησονται Qᵐᵍ | σου] σοι A* (σου A¹) | Θαιμαν] Θεμαν ℵQ

Β ἐξαρθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὄρους Ἡσαύ· [10]διὰ τὴν σφαγὴν καὶ τὴν ἀσέβειαν 10
ἀδελφοῦ σου Ἰακὼβ καλύψει σε αἰσχύνη, καὶ ἐξαρθήσῃ εἰς τὸν
αἰῶνα. [11]Ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἀντέστης ἐξ ἐναντίας ἐν ἡμέραις αἰχμα- 11
λωτευόντων ἀλλογενῶν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ ἀλλότριοι εἰσῆλθον εἰς
πύλας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ ἔβαλον κλήρους, καὶ σὺ ἦς ὡς εἷς
ἐξ αὐτῶν. [12]καὶ μὴ ἐπίδῃς ἡμέραν ἀδελφοῦ σου ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτρίων, 12
καὶ μὴ ἐπιχαρῇς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰούδα ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλίας αὐτῶν, καὶ
μὴ μεγαλορημονῇς ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως· [13]μηδὲ εἰσέλθῃς εἰς πύλας 13
λαῶν ἐν ἡμέρᾳ πόνων αὐτῶν, μηδὲ ἐπίδῃς καὶ σὺ τὴν συναγωγὴν
αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ὀλέθρου αὐτῶν, μηδὲ συνεπιθῇ ἐπὶ τὴν δύναμιν
αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπωλίας αὐτῶν· [14]μηδὲ ἐπιστῇς ἐπὶ τὰς διεκβολὰς 14
αὐτοῦ ἐξολεθρεῦσαι τοὺς ἀνασωζομένους αὐτοῦ, μηδὲ συγκλείσῃς τοὺς
φεύγοντας αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως. [15]διότι ἐγγὺς ἡμέρα Κυρίου 15
ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη· ὃν τρόπον ἐποίησας, οὕτως ἔσται σοι· τὸ ἀντα-
πόδομά σου ἀνταποδοθήσεται εἰς κεφαλήν σου· [16]διότι ὃν τρόπον 16
ἔπιες ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, πίονται καὶ καταβήσονται, καὶ ἔσονται
καθὼς οὐχ ὑπάρχοντες. [17]Ἐν δὲ τῷ ὄρει Σειὼν ἔσται σωτηρία, 17
καὶ ἔσται ἅγιον· καὶ κατακληρονομήσουσιν ὁ οἶκος Ἰακὼβ τοὺς κατα-
κληρονομήσαντας αὐτούς. [18]καὶ ἔσται ὁ οἶκος Ἰακὼβ πῦρ, ὁ δὲ 18
οἶκος Ἰωσὴφ φλόξ, ὁ δὲ οἶκος Ἡσαὺ εἰς καλάμην, καὶ ἐκκαυθήσονται
εἰς αὐτοὺς καὶ καταφάγονται αὐτούς, καὶ οὐκ ἔσται πυροφόρος τῷ
οἴκῳ Ἡσαύ, διότι Κύριος ἐλάλησεν. [19]καὶ κατακληρονομήσουσιν οἱ 19

ℵAQ **9** εξαρθη] οι ο′ αρθη Q^{mg} **10** *την ασεβειαν (-βιαν ℵ)*] pr δια Q | αδελφου] *την εις τον αδελφον* ℵ$^{c.a}$ (mox αδελφου revoc) AQ* (αδελφου Q^{mg}) | καλυψει] pr και ℵ$^{c.a}$ (mox improb) AQ* | αιωναν ℵ* **11** αντεστη Q* | ημεραις] ημερα AQ | αυτου 1°] αυτων ℵ* (-του ℵ$^{c.a, c.b}$) | πυλας] pr *τας* A | εβαλον] επβαλλον ℵ* (π improb ℵ$^{1\,vid}$ λ 1° improb ℵ^{c}) | *συ ης*] *υμεις εστε* Q^{mg} **12** επιδης (*εφ.* Q$^{mg\,vid}$)] *επιδοις* A | απωλειας B^{ab}AQ | *μεγαλορημονης*] μεγαλορημονησης ℵ^{1} (μεγαρηονησης ℵ$^{*\,vid}$) AQ* *μεγαλορρ.* Q^{a} **13** λαων] λαου *μου* ℵ$^{c.b}$ *α′ λαου μου* Q^{mg} λαου *σου* A λαου Q* (λαων Q^{a}) | πονων] *πονηρων* ℵ* (ηρ ras et iam antea improb ℵ$^{?}$) *πονου* AQ | αυτων 1°, 2°, 3°, 4°] αυτου ℵ$^{c.b}$ | *μηδε 2°*] *μητε* Q* *μη* Q$^{a\,vid}$ | om *μηδε συνεπιθη...αυτων* (5°) B^{ab}ℵ* (hab *μηδε συν. επι την δ. αυτ. εν ημ. απολιας αυτων ε* ℵ$^{c.a, c.b}$) | απωλειας AQ | αυτων 5°] *οι γ′ αυτου* Q^{mg} **14** επιστης] *στης* A *συνεπιστης* Q | αυτου 1°] αυτων ℵ$^{c.a}$ (postea rurs -του) AQ* | εξολεθρευσαι] pr *του* AQ* | αυτου 2°] *εξ αυτων* ℵ$^{c.a}$ (mox *αυτου* revoc) *αυτων* AQ | *συνκλισης* ℵ (*συνκ.* etiam Q*^{vid}) | *φυγοντας* Q | *αυτου* 3°] αυτων ℵ$^{c.a}$ (mox *αυτου* revoc) *εξ αυτων* AQ **15** *ημερα*] pr η ℵA | Κυριου] pr *του* A | *εσται*] *εστω* A | *ανταποδωμα, ανταποδωθ.* A **16** διοτι] *δια τουτο* A | *πιονται*]+ *παντα τα εθνη οινον πιονται* ℵ$^{c.a}$A+*πιονται παντα τα εθνη οινον* Q **17** Σιων B^{b}AQ | *σωτηρια*] pr η ℵ$^{c.b}$A **18** *ο δε οικος 1°*] *και ο οικ.* Q^{mg} | om *εις 1°* ℵ | *εκκαυθησεται* AQ | om *και 3°* ℵ* (hab *η* ℵ$^{c.a}$) | *καταφαγεται* Q | *πυροφορος* ℵ$^{?}$A | *τω οικω*] pr *εν* AQ | Ησαυ 2°] υ rescr ℵ^{1} | διοτι] *οτι* ℵ$^{c.b}$Q^{a}

ἐν Νάγεβ τὸ ὄρος τὸ Ἠσαύ, καὶ οἱ ἐν τῇ Σεφηλὰ τοὺς ἀλλοφύλους· B
καὶ κατακληρονομήσουσιν τὸ ὄρος Ἐφράιμ καὶ τὸ πεδίον Σαμαρείας
20 καὶ Βενιαμεὶν καὶ τὴν Γαλααδεῖτιν. 20 καὶ τῆς μετοικεσίας ἡ ἀρχὴ
αὕτη· τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, γῆ τῶν Χαναναίων ἕως Σαρέπτων, καὶ ἡ
μετοικεσία Ἰερουσαλὴμ ἕως Ἐφράθα· κληρονομήσουσιν τὰς πόλεις
21 τοῦ Νάγεβ. 21 καὶ ἀναβήσονται ἀνασωζόμενοι ἐξ ὄρους Σειὼν τοῦ
ἐκδικῆσαι τὸ ὄρος Ἠσαύ, καὶ ἔσται τῷ κυρίῳ ἡ βασιλεία.

19 εναγεβ ℵ* (εν N. ℵ$^{c.a,c.b}$) | Σαφηλα Q^{mg} | Σαμαριας ℵ | Γαλααδιτιν ℵAQ AQ^{a} **20** μετοικησιας, -κησια Q^{a} | Χανανεων ℵ | εως 1°] pr και Q* | Σαρεφθων Q^{a} | Εφραθα] Σφραθα Q* nisi fort 1 Σαφαραδ Q^{a} | κληρονομησουσιν] pr και ℵ$^{c.a}$ (improb ϗ ℵ$^{c.b}$) AQ | πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) **21** ανασωζομενοι] ανδρες σεσωσμενοι A ανδρες εσωμενοι (sic) Q* (ανασωζ. Q^{a}) | Σιων B^{b}ℵAQ | βασιλια ℵ* (-λεια ℵ$^{c.b}$)

Subscr Οβδειου ε B* (Οβδιου B^{bc}) Αβδειου ε ℵ Αβδιου ε A Αβδαιου ε Q (+δουλευων κω παρ Εβραιοις δ΄ Q^{a})

ΙΩΝΑΣ

B ΚΑΙ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν τὸν τοῦ Ἀμαθεὶ λέγων, 1 I
2 Ἀνάστηθι καὶ πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην καὶ 2
κήρυξον ἐν αὐτῇ, ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς κακίας αὐτῆς πρὸς μέ. 3 καὶ 3
ἀνέστη Ἰωνᾶς τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσεὶς ἐκ προσώπου Κυρίου, καὶ
κατέβη εἰς Ἰόππην· καὶ εὗρεν πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσείς, καὶ ἔδωκεν
τὸ ναῦλον αὐτοῦ καὶ ἐνέβη εἰς αὐτὸ τοῦ πλεῦσαι μετ' αὐτῶν εἰς Θαρσεὶς
ἐκ προσώπου Κυρίου. 4 Καὶ Κύριος ἐξήγειρεν πνεῦμα ἐπὶ τὴν 4
θάλασσαν, καὶ ἐγένετο κλύδων μέγας ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὸ πλοῖον
ἐκινδύνευεν συντριβῆναι. 5 καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ναυτικοὶ καὶ ἀνεβόησαν 5
ἕκαστος πρὸς τὸν θεὸν αὐτοῦ, καὶ ἐκβολὴν ἐποιήσαντο τῶν σκευῶν
τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εἰς τὴν θάλασσαν, τοῦ κουφισθῆναι ἀπ' αὐτῶν·
Ἰωνᾶς δὲ κατέβη εἰς τὴν κοίλην τοῦ πλοίου, καὶ ἐκάθευδεν καὶ ἔρεγχεν.
6 καὶ προσῆλθεν πρὸς αὐτὸν ὁ πρωρεὺς καὶ εἶπεν αὐτῷ Τί σὺ ῥέγχεις; 6
ἀνάστα καὶ ἐπικαλοῦ τὸν θεόν σου, ὅπως διασώσῃ ὁ θεὸς ἡμᾶς καὶ
μὴ ἀπολώμεθα. 7 καὶ εἶπεν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Δεῦτε 7
βάλωμεν κλήρους καὶ ἐπιγνῶμεν τίνος ἕνεκεν ἡ κακία αὕτη ἐστὶν ἐν
ἡμῖν. καὶ ἔβαλον κλήρους, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ἰωνᾶν. 8 καὶ 8

ℵAQ Inscr Ιωνας 5 BℵAQ I 1 Αμαθι AQ 2 πορευθητι B^{ab} (-ρευθυτητι B*)] πορευου A | Νινευη] pr την A | κραυη ℵ* (-γη $ℵ^{c.a}$) 3 φυγειν] υγ rescr $ℵ^{1}$ (φοιιν ℵ* vid) | εκ 1°] απο ℵA | Ιοππην] Ιππην ℵ* (Ιοπτ. $ℵ^{c.a}$) | om και εδωκεν...εις Θαρσεις (3°) ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) | μετ αυτων εις Θαρσεις] εις Θ. μετ αυτων A | Θαρσις (3°) $ℵ^{c.a}$ 4 επι] εις $ℵ^{c.a, c.b}$AQ | εκινδυνευεν] εκινδυνευε Q^{a} | συντριβηναι] του διαλυθηναι $ℵ^{c.b}$ (postea συντρ.) A 5 ανεβοησαν] εβοων A ανεβοων $ℵ^{c.b}$Q | αυτου],αυτων AQ* (-των Q^{a}) | ερεγκε Q^{a} 6 πρωρευς] οι γ' κυβερνητης Q^{mg} | αυτω] προς αυτον A | ρεγχεις (ρεγκ. Q^{a})] ρεγχει ℵ* (-γχεις $ℵ^{c.a, c.b}$) | αναστα] αναστηθι $ℵ^{c.b}Q^{a}$ | om και 3° Q | οπως] ειπως AQ^{a} (επως Q^{*}) | διασωσει Q^{*vid} | ημας] pr η ℵ | μη] pr ου $ℵ^{c.a}AQ^{a}$ 7 ειπεν] ειπαν Q | επιγνωμεν] επιγνωσομεν ℵ* (-γνωμεν $ℵ^{c.a, c.b}$) | αυτη εστιν] η ε rescr $ℵ^{1}$ | εν ημιν] εφ ημας Q

εἶπον πρὸς αὐτόν Ἀπάγγειλον ἡμῖν τίς σου ἡ ἐργασία ἐστίν, καὶ B
9 πόθεν ἔρχῃ, καὶ ἐκ ποίας χώρας καὶ ἐκ ποίου λαοῦ εἶ σύ; 9 καὶ εἶπεν
πρὸς αὐτούς Δοῦλος Κυρίου ἐγώ εἰμι, καὶ τὸν κύριον θεὸν τοῦ οὐρανοῦ
10 ἐγὼ σέβομαι, ὃς ἐποίησεν τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν. 10 καὶ ἐφο-
βήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Τί τοῦτο ἐποί-
ησας; διότι ἔγνωσαν οἱ ἄνδρες ὅτι ἐκ προσώπου Κυρίου ἦν φεύγων,
11 ὅτι ἀπήγγειλεν αὐτοῖς. 11 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν Τί σοι ποιήσομεν, καὶ
κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ἡμῶν; ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἐξήγειρεν
12 μᾶλλον κλύδωνα. 12 καὶ εἶπεν Ἰωνᾶς πρὸς αὐτούς Ἄρατέ με καὶ
ἐμβάλετέ με εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κοπάσει ἡ θάλασσα ἀφ' ὑμῶν·
διότι ἔγνωκα ἐγὼ ὅτι δι' ἐμὲ ὁ κλύδων ὁ μέγας οὗτος ἐφ' ὑμᾶς ἐστίν.
13 13 καὶ παρεβιάζοντο οἱ ἄνδρες τοῦ ἐπιστρέψαι πρὸς τὴν γῆν, καὶ οὐκ ἠ-
δύναντο, ὅτι ἡ θάλασσα ἐπορεύετο καὶ ἐξηγείρετο μᾶλλον ἐπ' αὐτούς.
14 14 καὶ ἀνεβόησαν πρὸς Κύριον καὶ εἶπαν Μηδαμῶς, Κύριε· μὴ ἀπολώ-
μεθα ἕνεκεν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου τούτου, καὶ μὴ δῷς ἐφ' ἡμᾶς
15 αἷμα δίκαιον, διότι σύ, Κύριε, ὃν τρόπον ἐβούλου πεποίηκας. 15 καὶ
ἔλαβον τὸν Ἰωνᾶν καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἔστη ἡ
16 θάλασσα ἐκ τοῦ σάλου αὐτῆς. 16 καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβῳ
μεγάλῳ τὸν κύριον, καὶ ἔθυσαν θυσίας τῷ κυρίῳ καὶ εὔξαντο εὐχάς.
II 1 1 Καὶ προσέταξεν Κύριος κήτει μεγάλῳ καταπιεῖν τὸν Ἰωνᾶν· καὶ
ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.
2 2 καὶ προσηύξατο Ἰωνᾶς πρὸς Κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ ἐκ τῆς κοιλίας
3 τοῦ κήτους, 3 καὶ εἶπεν

8 ειπον] ειπαν ℵAQ | απαγγειλον] + δη Q^{mg} | ημιν] + τινος ενεκεν η κακια ℵAQ αυτη εστιν εν ημιν AQ | ερχη] + ῃ που πορευει $ℵ^{c.b}$ + και που πορευη Q^{mg} | ει συ] συ ει Q **9** ειμι εγω ℵ* (εγω ειμι $ℵ^{c}$ mox ειμι εγω revoc) | τον κυριον θεον] κν̄ τον θν̄ Q | σεβομαι] φοβουμαι $ℵ^{c.b}$ **10** φοβω μεγαλω $ℵ^{c.b\,(vid)}$ (mox φοβον μεγαν revoc) | φευων ℵ* (φευγων $ℵ^{c.a}$) **11** ποιησωμεν ℵA | επορυετο $ℵ^{c.b}$ επωρυετο AQ*: item 13 **12** αυτους] αυτο $Q^{a\,vid}$ | εμβαλετε] ενβαλατε ℵ | om με 2° AQ^{a} | οτι] διοτι ℵ* (οτι $ℵ^{c.b}$) | κλυδων] γ pro κ incep ℵ* (κλ. $ℵ^{1}$) **13** καιπερ εβιαζοντο $B^{*\,vid}$ (και παρεβιαζ. B^{ab}) | προς] θ'σ' εις Q^{mg} | εδυναντο A | εηγειρετο ℵ* (εξηγ. $ℵ^{1\,c.a}$) **14** προς Κυριον και ειπαν μηδαμως sup ras et in mg A^{a} | Κυριον] pr τον ℵ* (om τον $ℵ^{c.b}$) | om μη απολωμεθα...συ Κυριε ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) | απολοιμεθα $ℵ^{c.a}$ (απολωμ. $ℵ^{c.b}$) Q | διοτι] οτι AQ* (διοτι Q^{mg}) | συ] σου $ℵ^{c.a}$ | βεβουλου ℵ* (εβ. $ℵ^{?}$) **15** εξεβαλον] εβαλον ℵ* $^{c.b}$ ενεβαλον $ℵ^{c.a}$ A | σαλους AQ* (-λου Q^{a}) **16** εφοβηθησαν] incep ερ ℵ* | θυσιαν AQ* (-ας Q^{a}) | om κυριω ℵ* (superscr κ̄ω $ℵ^{1}$) | ηυξαντο $ℵ^{1}$ (ηξ. ℵ*) AQ

II **1** κητει] τητει ℵ* (κητει $ℵ^{c.a,\,c.b}$) | καταπιειν] και κατεπιεν ℵ* (καταπ. $ℵ^{c.a,\,c.b}$) | τον Ιωναν] om τον $ℵ^{?}$ **2** τον θεον] om τον $ℵ^{c.a}$ (rurs ras) Q **2—3** om αυτου εκ της κοιλιας...Κυριον τον θεον (2°) ℵ* (hab $ℵ^{1\,c.a\,(vid),\,c.b}$) **2** τον θεον] om τον Q **3** ειπεν] + ως Q^{mg}

B ἘΒόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν θεόν μου, καὶ εἰσή-
κουσέν μου.
ἐκ κοιλίας ᾅδου κραυγῆς μου ἤκουσας φωνῆς μου·
4 ἀπέρριψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης, 4
καὶ ποταμοί με ἐκύκλωσαν,
πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ
διῆλθον.
5 καὶ ἐγώ εἶπα Ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου· 5
ἆρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι πρὸς τὸν ναὸν τὸν ἅγιόν
σου·
6 περιεχύθη ὕδωρ μοι ἕως ψυχῆς, 6
ἄβυσσος ἐκύκλωσέν με ἐσχάτη,
ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὀρέων,
7 κατέβην εἰς γῆν ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι· 7
καὶ ἀναβήτω φθορὰ ζωῆς μου, Κύριε ὁ θεός μου,
8 ἐν τῷ ἐκλιπεῖν ἀπ' ἐμοῦ τὴν ψυχήν μου τοῦ κυρίου 8
ἐμνήσθην,
καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ εὐχή μου εἰς ναὸν ἁγιόν σου.
9 φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ 9
ἔλεος αὐτῶν ἐγκατέλιπον.
10 ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω σοι, 10
ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω σοι σωτηρίου τῷ κυρίῳ.
11 Καὶ προσετάγη τῷ κήτει, καὶ ἐξέβαλεν τὸν Ἰωνᾶν ἐπὶ τὴν ξηράν. 11
III 1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν ἐκ δευτέρου λέγων 1
2 Ἀνάστηθι πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, καὶ κήρυξον 2
ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ κήρυγμα τὸ ἔμπροσθεν ὃ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς σέ.
3 καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς καὶ ἐπορεύθη εἰς Νινευή, καθὰ ἐλάλησεν Κύριος· 3
ἡ δὲ Νινευὴ ἦν πόλις μεγάλη τῷ θεῷ, ὡσεὶ πορείας ὁδοῦ ἡμερῶν τριῶν.

ℵAQ **3** εβοησα] pr ωδη A | κραυης ℵ* (-γης ℵc.a) **4** απεριψας ℵQ* | με 1°] μες (sic) ℵ | om σου 2° Q* (hab Q1 mg) **5** και εγω] καγω A | επιβλεψαι] επιστρεψε ℵ* (επιβλεψε ℵ1 -ψαι ℵc.a, c.b) | τον ναον Bab,ℵ ναον AQ] τον λαον B*b **6** υδωρ μοι (μου ℵ* μοι ℵ1)] μοι υδωρ AQ | ψυχης]+μου Qa (mg) vid | εισχισμας ℵ* (εις σχ. ℵc.b) **7** φθορα ζωης] εκ φθορας ζωης ℵc.c (vid) εκ φθορας η ζωη AQ | Κυριε] pr προς σε ℵc.c (vid) **8** εκλειπειν AQ | απ εμου την ψυχην μου] την ψ. απ εμου AQ | ευχη] προσευχη ℵc.b AQ **9** ελεον ℵc.a (mox ελεος revoc) Q | εγκατελειπον AQ* (-λιπον Qa) **10** αινεσως B* (-σεως Bab) | και] ε pro κ incep B* | σοι σωτηριου] εις σωτηριον μου ℵc.a non c.b AQ | τω κυριω] pr ω ℵ* (om ω ℵ1 c.a) pr τω ℵc.b (per incur) **11** προσεταγη]+απο κυ ℵc.b (postea ras) III **2** πορευθητι] pr και ℵc.a (postea ras) AQ | Νινευην ℵ **3** καθως AQ* (καθα Qa) | ποριας ℵA

4 [4]καὶ ἤρξατο Ἰωνᾶς τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὴν πόλιν ὡσεὶ πορείαν ἡμέρας B
μιᾶς, καὶ ἐκήρυξεν καὶ εἶπεν Ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ Νινευὴ καταστρα-
5 φήσεται. [5]καὶ ἐνεπίστευσαν οἱ ἄνδρες Νινευὴ τῷ θεῷ, καὶ ἐκήρυξαν
νηστίαν, καὶ ἐνεδύσαντο σάκκους ἀπὸ μεγάλου αὐτῶν ἕως μικροῦ
6 αὐτῶν. [6]καὶ ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Νινευή· καὶ
ἐξανέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ περιείλατο τὴν στολὴν αὐτοῦ
7 ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ σποδοῦ. [7]καὶ
ἐκηρύχθη καὶ ἐρρέθη ἐν τῇ Νινευὴ παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ παρὰ τῶν
μεγιστάνων αὐτοῦ λέγων Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη καὶ οἱ βόες καὶ
τὰ πρόβατα μὴ γευσάσθωσαν μηδὲν μηδὲ νεμέσθωσαν μηδὲ ὕδωρ
8 πιέτωσαν. [8]καὶ περιεβάλοντο σάκκους οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ κτήνη,
καὶ ἀνεβόησαν πρὸς τὸν θεὸν ἐκτενῶς· καὶ ἀπέστρεψαν ἕκαστος ἀπὸ
τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ἀπὸ τῆς ἀδικίας τῆς ἐν χερσὶν αὐτῶν,
9 λέγοντες [9]Τίς οἶδεν εἰ μετανοήσει ὁ θεὸς καὶ ἀποστρέψει ἐξ ὀργῆς
10 θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα; [10]καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ ἔργα
αὐτῶν, ὅτι ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτῶν τῶν πονηρῶν· καὶ
μετενόησεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ κακίᾳ ᾗ ἐλάλησεν τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς, καὶ
IV 1 οὐκ ἐποίησεν. [1]Καὶ ἐλυπήθη Ἰωνᾶς λύπην μεγάλην, καὶ συνε-
2 χύθη· [2]καὶ προσεύξατο πρὸς Κύριον καὶ εἶπεν Ὦ Κύριε, οὐχ οὗτοι
οἱ λόγοι μου, ἔτι ὄντος μου ἐν τῇ γῇ μου; διὰ τοῦτο προέφθασα
τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσείς, διότι ἔγνων ὅτι σὺ ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων,
3 μακρόθυμος καὶ πολυέλεος καὶ μετανοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις. [3]καὶ νῦν,
δέσποτα Κύριε, λάβε τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλὸν τὸ ἀποθανεῖν
4 με ἢ ζῆν με. [4]καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἰωνᾶν Εἰ σφόδρα λελύπησαι
5 σύ; [5]καὶ ἐξῆλθεν Ἰωνᾶς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκάθισεν ἀπέναντι τῆς

4 εισελθειν] εισπορευεσθαι $\aleph^{c.b}$AQ | πορειαν (-ραν $\aleph$)] poriας AQ* (πορειαν $\aleph$AQ^{a}) + οδου AQ | ημερας] μερας $\aleph^{*}$ (ημ. $\aleph^{1?c.a}$) | εκηρυξω $\aleph^{*}$ (-ξεν $\aleph^{1}$) | τρεις] οι λ' τεσσερακοντα Q^{mg} 5 ενεπιστευσαν] επιστευσαν $\aleph^{c.a}$ | νηστειαν B^{ab}AQ | και 3°] αι $\aleph^{*}$ (και $\aleph^{c.a}$) | μικρου αυτων (om αυτ. AQ* hab Q^{mg}) εως μεγαλου αυτων $\aleph^{c.b}$ (postea μεγ. αυτ. εως μικρ. αυτ. revoc) AQ 6 λογος] λαος $\aleph^{c.b}$ (mox λογος revoc) | βασια $\aleph^{*}$ (βασιλεα $\aleph^{c.a}$) | Νινευης $\aleph^{*}$ (ς improb $\aleph^{c.a}$ postea ras) | περιειλετο Q$^{a\,(vid)}$ 7 ερρεθη (ερεθη $\aleph^{*}$)] ερρηθη B^{ab}Q^{a} | παρα των μεγιστανων αυτου] παντων μεγ. αυτω $\aleph^{c.a,\,c.b}$ | γευεσθωσαν $\aleph^{*}$ (γευσασθ. $\aleph^{c.a,\,c.b}$) A | μηθεν A | νεμεσθωσαν] + μηδεν $\aleph^{*}$ (om μηδεν $\aleph^{c.b}$) | πινετωσαν $\aleph$ 8 ανεστρεψαν $\aleph^{c.b}$Q* απεστρεψεν A α'θ' επεστρεψαν Q^{mg} | πονηρας] πο sup ras seq ras pl litt A^{a} 10 οιδε $\aleph^{1?c.a}$ (οιδες $\aleph^{*\,vid}$) | μετανοησει Q* (-νοησ. Q^{a}) | τη κακια η] τα κακα α A | αυτοις] αυτοι $\aleph^{*}$ (-τοις $\aleph^{c.a}$) IV 2 προσηυξατο B$^{b\,et\,fort\,c}$ $\aleph$AQ | ω] + ω δη $\aleph^{c.b\,vid}$ Q^{a} | μου 1°] + ους ελαλησα A | εγνων] + εγω $\aleph^{c.a}$ (mox improb) | συ] + θς Q | οικτειρμων $\aleph^{c.b}$AQ* (-κτιρμ. Q^{a}) 3 η] ει B$\aleph^{*}$ (η $\aleph^{c.b}$) pr μαλλον $\aleph^{c.a}$ (μ. postea ras) | om με 2° $\aleph^{c.b}$AQ$^{*\,vid}$ (hab Q^{mg}) 4 σφοδρα] + συ $\aleph^{*}$ (improb $\aleph^{c.a}$ postea ras)

Β πόλεως· καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ ἐκεῖ σκηνὴν καὶ ἐκάθητο ὑποκάτω αὐτῆς ἐν σκιᾷ, ἕως οὗ ἀπίδῃ τί ἔσται τῇ πόλει. 6καὶ προσέταξεν Κύριος 6
ὁ θεὸς κολοκύνθῃ, καὶ ἀνέβη ὑπὲρ κεφαλῆς τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ εἶναι σκιὰν
ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τοῦ σκιάζειν αὐτῷ ἀπὸ τῶν κακῶν
αὐτοῦ· καὶ ἐχάρη Ἰωνᾶς ἐπὶ τῇ κολοκύνθῃ χαρὰν μεγάλην. 7καὶ 7
προσέταξεν ὁ θεὸς σκώληκι ἑωθινῇ τῇ ἐπαύριον, καὶ ἐπάταξεν τὴν
κολόκυνθαν, καὶ ἀπεξηράνθη. 8καὶ ἐγένετο ἅμα τῷ ἀνατεῖλαι τὸν 8
ἥλιον καὶ προσέταξεν ὁ θεὸς πνεύματι καύσωνος συνκαίοντι, καὶ
ἐπάταξεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰωνᾶ· καὶ ὠλιγοψύχησεν καὶ
ἀπελέγετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ εἶπεν Καλόν μοι ἀποθανεῖν με ἢ
ζῆν. 9καὶ εἶπεν ὁ θεὸς πρὸς Ἰωνᾶν Εἰ σφόδρα λελύπησαι σὺ ἐπὶ 9
τῇ κολοκύνθῃ; καὶ εἶπεν Σφόδρα λελύπημαι ἐγὼ ἕως θανάτου. 10καὶ 10
εἶπεν Κύριος Σὺ ἐφείσω ὑπὲρ τῆς κολοκύνθης, ὑπὲρ ἧς οὐκ ἐκακο-
πάθησας ἐπ' αὐτήν, καὶ οὐκ ἐξέθρεψας αὐτήν, ἣ ἐγενήθη ὑπὸ νύκτα
καὶ ὑπὸ νύκτα ἀπώλετο. 11ἐγὼ δὲ οὐ φείσομαι ὑπὲρ Νινευὴ τῆς 11
πόλεως τῆς μεγάλης, ἐν ᾗ κατοικοῦσιν πλείους δώδεκα μυριάδες
ἀνθρώπων, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν δεξιὰν αὐτῶν ἢ ἀριστερὰν αὐτῶν,
καὶ κτήνη πολλά;

ℵAQ **5** εκει σκηνην εαυτω A | om ου Q | αφειδη A | τη πολει] pr εν ℵ **6** κολοκυνθη bis] κολοκυντη AQ* (-νθη Q^{a}) | του ειναι] om του AQ | σκιαν] pr εις ℵ$^{c.a}$ (mox ras) | αυτου 2°] αυτων ℵ* (-του ℵ$^{c.a, c.b}$) **7** ο θεος] ων ℵ* pr κ̄ς AQ | σκωληκι] pr σ ℵ* (improb ℵ^{1}) | κολοκυνταν A **8** ο θεος] pr κ̄ς AQ | συγκαιοντι B^{b} | ολιγοψυχησεν ■ | om μοι Q* (hab Q^{mg}) | αποθανειν] pr το ℵ$^{c.b}$AQ | om με ℵ | ζην]+με ℵ$^{c.a}$Q **9** ο θεος] pr κ̄ς ℵ$^{c.b}$A | κολοκυντη AQ^{a} **10** κολοκυντης AQ^{a} | επ αυτην] επ αυτης ℵ* (επ αυτην ℵ$^{c.a\,(vid)}$) A εις αυτην ℵ$^{c.b}$Q^{a} | και ουκ] ουδε ℵ$^{c.b}$ | υπο νυκτα εγενηθη AQ **11** om της μεγαλης A | κατοικουσιν]+εν αυτη Q^{mg} | πλειους] πλιου ℵ* (πλιους ℵ$^{c.a}$)+η ℵ$^{c.a}$Q | η 2°] ουδε A

Subscr Ιωνας ς BℵQ Ιωνας προφητης ς A

ΝΑΟΥΜ

I 1 ΛΗΜΜΑ Νινευή, *βιβλίον ὁράσεως* Ναοὺμ τοῦ Ἐλκεσαίου. B

2 [2]Θεὸς ζηλωτὴς καὶ ἐκδικῶν Κύριος μετὰ θυμοῦ, ἐκδικῶν Κύριος
τοὺς ὑπεναντίους αὐτοῦ, καὶ ἐξαίρων αὐτὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.
3 [3]Κύριος μακρόθυμος, καὶ μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ ἀθῳ̂ον οὐκ ἀθῳ-
ώσει Κύριος· ἐν συντελείᾳ καὶ ἐν συνσεισμῷ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, καὶ
4 νεφέλαι κονιορτὸς ποδῶν αὐτοῦ· [4]ἀπειλῶν θαλάσσῃ καὶ ξηραίνων
αὐτήν, καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς ἐξερημῶν. ὀλιγώθη ἡ Βασανῖτις
5 καὶ ὁ Κάρμηλος, καὶ τὰ ἐξανθοῦντα τοῦ Λιβάνου ἐξέλιπεν· [5]τὰ ὄρη
ἐσείσθησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ, καὶ οἱ βουνοὶ ἐσαλεύθησαν· καὶ ἀνεστάλη ἡ
6 γῆ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, ἡ σύμπασα, καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες
ἐν αὐτῇ. [6]ἀπὸ προσώπου ὀργῆς αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται; καὶ τίς
7 ἀντιστήσεται ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ; ὁ θυμὸς αὐτοῦ τήκει ἀρχάς, καὶ
αἱ πέτραι διεθρύβησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ. [7]χρηστὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν
αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως, καὶ γινώσκων τοὺς εὐλαβουμένους αὐτόν.
8 [8]καὶ ἐν κατακλυσμῷ πορείας συντέλειαν ποιήσεται, τοὺς ἐπεγειρο-
9 μένους καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ διώξεται σκότος. [9]τί λογίζεσθε ἐπὶ
τὸν κύριον; συντέλειαν αὐτὸς ποιήσεται, οὐκ ἐκδικήσει δὶς ἐπὶ τὸ
10 αὐτὸ ἐν θλίψει· [10]ὅτι ἕως θεμελίου αὐτοῦ χερσωθήσεται, καὶ ὡς σμίλαξ
11 περιπλεκομένη βρωθήσεται, καὶ ὡς καλάμη ξηρασίας μεστή. [11]ἐκ

Inscr Ναουμ ζ BℵAQ I 1 Ελκαισεου ℵ* Ελκεσεου ℵ$^{c.b}$ 2 Κυ- ℵAQ
ριος 1^{b}]+εκδικων B^{ab} | εκδικων 2°] pr και ℵ$^{c.a}$ | om Κυριος 2° Q 3 αθωον]
αθωων ℵ$^{c.a, c.b}$AQ^{a} αθοον Q* | αθωωσει B*ℵAQ* (αθωως. B^{b}Q^{a}) | συντελια
ℵ* (-λεια ℵ$^{c.b}$) | συσσεισμω B^{ab}ℵQ^{a} 4 ωλιγωθη B^{b}ℵ* (ολιγ. ℵ$^{c.a, c.b}$)
A | τα εξανθουντα] pr παντα ℵ$^{c.b}$ | εξελειπεν AQ 5 απ᾽] υπ Q* | om
και οι βουνοι εσαλευθησαν και α ℵ* (hab ℵ^{1}?a? partim rescr partim inst
ℵ$^{c.c}$) | ανεσταλη] ανεστη ℵ$^{c.b}$ (ανεσταλ. revoc ℵ$^{c.c}$) | συνπασα ℵA 6 om
οργης Q* vid (hab Q$^{a\,(mg)}$) 8 πορίας ℵ | συντελιαν ℵ*. (-λειαν ℵ$^{c.b}$):
item 9 9 om τι Q* (superscr Q^{a}) | ποιησεται] ποιησει ℵ$^{c.b}$ 9—10 om
ουκ εκδικησει...χερσωθησεται ℵ* (hab ℵ$^{c.a, c.b}$) 10 αυτου] αυτης ℵ$^{c.a, c.b}$
αυτων A | χερσωθησονται A | ωσμιλας ℵ* (ως σμιλαξ ℵ$^{c.b}$) ωσμιλαξ A
11 εκ σου] εξ ου ℵ

B σοῦ ἐξελεύσεται λογισμὸς κατὰ τοῦ κυρίου, πονηρὰ βουλευόμενος ἐναντία. 12τάδε λέγει Κύριος κατάρχων ὑδάτων πολλῶν Καὶ οὕτως 12
διασταλήσονται, καὶ ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐνακουσθήσεται ἔτι. 13καὶ νῦν 13
συντρίψω τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ τοὺς δεσμούς διαρήξω·
14καὶ ἐντελεῖται ὑπὲρ σοῦ Κύριος, οὐ σπαρήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματός 14
σου ἔτι· ἐξ οἴκου θεοῦ σου ἐξολεθρεύσω τὰ γλυπτά, καὶ χωνευτὰ
θήσομαι ταφήν σου. ὅτι ταχεῖς 15ἰδοὺ ἐπὶ τὰ ὄρη οἱ πόδες εὐαγ- 15 (1) (II)
γελιζομένου καὶ ἀπαγγέλλοντος εἰρήνην· ἑόρταζε, Ἰούδα, τὰς ἑορ-
τάς σου, ἀπόδος τὰς εὐχάς σου, διότι οὐ μὴ προσθήσωσιν ἔτι τοῦ
διελθεῖν διὰ σοῦ εἰς παλαίωσιν.

1Συντετέλεσται, ἐξῆρται· 2ἀνέβη ἐμφυσῶν εἰς πρόσωπόν σου, 1 2 II
ἐξαιρούμενος ἐκ θλίψεως. σκόπευσον ὁδόν, κράτησον ὀσφύος,
ἄνδρισαι τῇ ἰσχύι σφόδρα· 3διότι ἀπέστρεψεν Κύριος τὴν ὕβριν 3
Ἰακὼβ καθὼς ὕβριν τοῦ Ἰσραήλ, διότι ἐκτινάσσοντες ἐξετίναξαν
αὐτοὺς καὶ τὰ κλήματα αὐτῶν διέφθειραν 4ὅπλα δυναστείας αὐτῶν 4
ἐξ ἀνθρώπων, ἄνδρας δυνατοὺς ἐμπαίζοντας ἐν πυρί· αἱ ἡνίαι τῶν
ἁρμάτων αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἑτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ οἱ ἱππεῖς θορυβη-
θήσονται 5ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ συγχυθήσονται τὰ ἅρματα καὶ συνπλακή- 5
σονται ἐν ταῖς πλατείαις· ἡ ὅρασις αὐτῶν ὡς λαμπάδες πυρὸς καὶ
ὡς ἀστραπαὶ διατρέχουσαι. 6καὶ μνησθήσονται οἱ μεγιστᾶνες αὐτῶν, 6
καὶ φεύξονται ἡμέρας καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τῇ πορίᾳ αὐτῶν, καὶ
σπεύσουσιν ἐπὶ τὰ τείχη αὐτῆς καὶ ἑτοιμάσουσιν τὰς προφυλακὰς
αὐτῶν. 7πύλαι τῶν πόλεων διηνοίχθησαν, καὶ τὰ βασίλεια διέπεσεν, 7
8καὶ ἡ ὑπόστασις ἀπεκαλύφθη· καὶ αὕτη ἀνέβαινεν καὶ αἱ δοῦλαι 8
αὐτῆς ἤγοντο καθὼς περιστεραὶ φθεγγόμεναι ἐν καρδίαις αὐτῶν. 9καὶ 9

NAQ **11** του κυριου] om του Q | πονηρα] α' κακιαν Q^{mg} | βουλευομενος] λογιζομενος AQ^{a} α' βουλ. αποστασια Q^{mg} | εναντια] pr ποιησεται A* (ras τα A^{a}) **13** δεσμους] + σου ℵ$^{c.a}$A | διαρρηξω B^{b}ℵ$^{c.b}$AQ **14** υπερ] περι ℵ | εκ του ονοματος] εξ ονομ. ℵ$^{c.b}$ | εξ οικου] pr τα A | τα γλυπτα] improb τα ℵ$^{c.b}$ + σου A **15** σου αποδος τας ευ sup ras ℵ^{1} | προσθησωσιν] προσθωσιν NAQ | om δια σου AQ II **1** εξηρται] εξητε ℵ* (εξηρτε ℵ$^{c.a}$ -ρται ℵ$^{c.b}$ etiam ανηλωται ℵ$^{c.b\,mg}$). **2** ενφυσων ℵ | προσωπου] pr το Q* (improb το Q^{a}) | εξαιρουμενος] + σε A | τη ισχυι] της ισχ. (nisi forte τη εισχ.) ℵ* + σου A **3** υβιν r^{o} ℵ* (υβρ. ℵ$^{c.a}$) **4** δυναστιας ℵ | om εξ ανθρωπων Q* (hab Q^{mg}) | αυτων 2°] αυτου Q^{a} | αυτου] αυτων ℵ$^{c.b}$ (postea rurs -του) **5** improb και r^{o} ℵ^{1} (mox revoc) | συγχυθησονται] συσχυθ. ℵ* συνχυθ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$ συγχυνθ. A* | συμπλακησονται B^{b}ℵAQ* (συμπλεκ. Q^{a}) | πλατιαις ℵA **6** τη πορια (-ρεια B^{ab}Q^{a})] ταις πορειαις A | om αυτης AQ | ετοιμασουσι Q^{a} **7** πολεων] signa v l adser B^{2} (ras aliq in mg) ποταμων ℵ* (πολεων ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | βασιλεα ℵ* (-λειω ℵ$^{c.a}$) | διεπεσαν AQ **8** ανεβεννεν ℵ αναιβεννε A | καρδιαις] pr ταις A

Νινευή, ὡς κολυμβήθρα ὕδατος τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ φεύγοντες B
10 οὐκ ἔστησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐπιβλέπων. [10]διήρπασαν τὸ ἀργύριον,
διήρπαζον τὸ χρυσίον, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῦ κόσμου αὐτῆς· βεβά-
11 ρυνται ἐπὶ πάντα σκεύη τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτῆς. [11]ἐκτιναγμὸς καὶ
ἀνατιναγμὸς καὶ ἐκβρασμὸς καὶ καρδίας θραυσμός, καὶ ὑπόλυσις
γονάτων καὶ ὠδῖνες ἐπὶ πᾶσαν ὀσφύν, καὶ τὸ πρόσωπον πάντων
12 ὡς πρόσκαυμα χύτρας. [12]ποῦ ἐστιν τὸ κατοικητήριον τῶν λεόντων,
καὶ ἡ νομὴ ἡ οὖσα τοῖς σκύμνοις; ποῦ ἐπορεύθη λέων τοῦ εἰσελθεῖν
ἐκεῖ σκύμνον λέοντος, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν; [13]λέων ἥρπασεν τὰ
ἱκανὰ τοῖς σκύμνοις αὐτοῦ καὶ ἀπέπνιξεν τοῖς λέουσιν αὐτοῦ, καὶ
ἔπλησεν θήρας νοσσιὰν αὐτοῦ καὶ τὸ κατοικητήριον αὐτοῦ ἁρπαγῆς.
14 [14]ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, καὶ ἐκκαύσω ἐν καπνῷ
πλῆθός σου, καὶ τοὺς λεοντάς σου καταφάγεται ῥομφαία, καὶ ἐξολε-
θρεύσω ἐκ τῆς γῆς τὴν θήραν σου, καὶ οὐ μὴ ἀκουσθῇ οὐκέτι τὰ
ἔργα σου.

III 1 [1]Ὢ πόλις αἱμάτων, ὅλη ψευδής, ἀδικίας πλήρης, οὐ ψηλαφηθή-
2 σεται θήρα. [2]φωνὴ μαστίγων καὶ φωνὴ σεισμοῦ τροχῶν, καὶ ἵππου
διώκοντος καὶ ἅρματος ἀναβράσσοντος, [3]καὶ ἱππέως ἀναβαίνοντος καὶ
στιλβούσης ῥομφαίας καὶ ἐξαστραπτόντων ὅπλων, καὶ πλήθους τραυ-
ματιῶν καὶ βαρείας πτώσεως, καὶ οὐκ ἦν πέρας τοῖς ἔθνεσιν αὐτῆς·
καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν τοῖς σώμασιν αὐτῶν ἀπὸ πλήθους πορνείας.
4 [4]πόρνη καλὴ καὶ ἐπιχαρής, ἡγουμένη φαρμάκων, ἡ πωλοῦσα ἔθνη
5 ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ λαοὺς ἐν τοῖς φαρμάκοις αὐτῆς. [5]ἰδοὺ ἐγὼ
ἐπὶ σέ, λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, καὶ ἀποκαλύψω τὰ
ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ δείξω ἔθνεσιν τὴν αἰσχύνην

9 ως] ην A | τα] τειχη A | φευγοντες] φθυο|τες ℵ* (φευγ. ℵc.a, c.b (vid)) | ℵAQ επιβλεπων] βλεπων A 10 διηρπασαν] διηρπαζον ℵAQ | διηρπαζον το sup ras Bab | επι] υπερ ℵAQ | σκευη] pr τα AQ | επιθυμηματα Q* (-θυμητα Qa) 11 εντιναγμος Q* | εκβραγμος B* ?A | om και 3° Q | θραυμος ℵ* (θραυσμ. ℵc.a). | χυθρας ℵ* (χυτρ. ℵc.a, c.b) 12 η νομη] om η ℵ* (hab ℵc.a) | τοις σκυμνοις (-μνοι ℵ* -μνοις ℵc.a)] pr εν A | που 2°] ου A [σκυμνον] σκυμνος ℵc.a AQ | λεοντος] incep λο ℵ* (λεοντ. ℵc.a (vid)) | εκφορων ℵ* (εκφοβ. ℵc.a) 13 ηρπασε Qa | απεπνιξε Qa + τα ικανα Q | επλησεν] ενεπλησεν Q* (-σε Qa) | θηραν ℵ* (θηρας ℵc.a, c.b) 14 εγω] + ειμι ℵc.a (rurs ras) | σε] αι ℵ* (σε ℵc.a, c.b) | παντοκρατωρ] pr ο AQ | om και 3° Q* | της γης] om της Q* (hab Qmg) | ου μη ακ. ουκετι] ου μη ακ. ετι ℵ? ουκετι ου μη ακ. A | τα εργα] om τα Q* (superscr Qa) III 1 πληρης αδικιας AQ 2 ιππων ℵ* (-που ℵc.a, c.b) | om αναβρασσοντος Q* (hab Qa (mg)) 3 improb και 1° ℵc.b | τραυματιων] incep κ ℵ* (τρ. ℵ1 t c.a) | πορνιας ℵ 4 επιχαρις Bab Q | εθνη] θνη ℵ* (εθν. ℵ1 t c.a) | πορνια ℵ | λαους] φυλας ℵc.a, c.b AQ 5 ο παντοκρατωρ] improb ο ℵ? (mox revoc) | το προσωπον] om το AQ | εθνεσι Qa | αισχυνην] ασχημοσυνην A

B σου καὶ βασιλείαις τὴν ἀτιμίαν σου· 6καὶ ἐπιρίψω ἐπὶ σὲ βδελυγμὸν 6
κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας σου, καὶ θήσομαί σε εἰς παράδειγμα· 7καὶ 7
ἔσται πᾶς ὁ ὁρῶν σε καταβήσεται ἀπὸ σοῦ καὶ ἐρεῖ Δειλαία Νινευή· τίς στενάξει αὐτήν; πόθεν ζητήσω παράκλησιν αὐτῇ; 8ἑτοίμασαι 8
μερίδα, ἅρμοσαι χορδήν, ἑτοίμασαι μερίδα, Ἀμμών, ἡ κατοικοῦσα ἐν ποταμοῖς· ὕδωρ κύκλῳ αὐτῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ θάλασσα καὶ ὕδωρ τὰ τείχη αὐτῆς. 9καὶ Λιθιοπία ἰσχὺς αὐτῆς καὶ Αἴγυπτος, καὶ οὐκ ἔστιν πέρας 9
τῆς φυγῆς, καὶ Λίβυες ἐγένοντο βοηθοὶ αὐτῆς. 10καὶ αὐτὴ εἰς μετοι- 10
κεσίαν πορεύσεται αἰχμάλωτος, καὶ τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσιν ἐπ' ἀρχὰς πασῶν τῶν ὁδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς βαλοῦσιν κλήρους, καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς δεθήσονται χειροπέδαις. 11καὶ σὺ μεθυσθήσῃ καὶ ἔσῃ ὑπερεωραμένη, 11
καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῇ στάσιν ἐξ ἐχθρῶν. 12πάντα τὰ ὀχυρώματά 12
σου συκαῖ σκοποὺς ἔχουσαι· ἐὰν σαλευθῶσιν, πεσοῦνται εἰς στόμα ἔσθοντος. 13ἰδοὺ ὁ λαός σου ὡς γυναῖκες ἐν σοί· τοῖς ἐχθροῖς σου 13
ἀνοιγόμεναι ἀνοιχθήσονται πύλαι τῆς γῆς σου, καταφάγεται πῦρ τοὺς μοχλούς σου. 14ὕδωρ περιοχῆς ἐπίσπασαι σεαυτῇ, καὶ κατα- 14
κράτησον τῶν ὀχυρωμάτων σου· ἔμβηθι εἰς πηλὸν καὶ συμπατήθητι ἐν ἀχύροις, κατακράτησον ὑπὲρ πλίνθον· 15ἐκεῖ καταφάγεταί σε 15
πῦρ, ἐξολεθρεύσει σε ῥομφαία, καταφάγεταί σε ὡς ἀκρίς, καὶ βαρυνθήσει ὡς βροῦχος. 16ἐπλήθυνας τὰς ἐμπορίας σου ὑπὲρ τὰ 16
ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ· βροῦχος ὥρμησεν καὶ ἐξεπετάσθη. 17ἐξήλατο 17
ὡς ἀττέλεβος ὁ σύμμικτός σου, ὡς ἀκρὶς ἐπιβεβηκυῖα ἐπὶ φραγμὸν ἐν ἡμέρᾳ πάγους· ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν, καὶ ἀφήλατο, καὶ οὐκ ἔγνω

AQ **5** ατιμιαν] ιμιαν rescr ℵ¹ **6** επιρριψω Bᵃ (fort) ᵇ Qᵃ | ακαθαρσιας] αμαρτιας ℵ* (ακαθ. ℵᶜ·ᵇ postea rurs αμ.) | παραδισγμα ℵ* (-δειγμα ℵᶜ·ᵇ et iam antea) παραδειγμα A **7** αυτην] απο σου A pr επ Qᵐᵍ | παρακλησις A **8** om ετοιμασαι μεριδα (1°) ℵᶜ·ᵇ om ετοιμασαι 2° ℵᶜ·ᵇ | μεριδα 2°] μερις ℵᶜ·ᵃ, ᶜ·ᵇ | Αρμων ℵ* (Αμμων ℵᶜ·ᵃ, ᶜ·ᵇ) | ης] ως ℵ* (ης ℵᶜ·ᵃ) | αρχη]+αυτης A **9** om και 1° ℵᶜ·ᵇ | Εθιοπια ℵ* (Διθ. ℵᶜ·ᵃ, ᶜ·ᵇ) | ισχυς] pr η ℵᶜ·ᵃ? ᶜ·ᵇ? (postea ras) AQ | εστιν] εσται A εστι Qᵃ | φυγης]+σου ℵᶜ·ᵃAQ | εγενοντο] εγενετο Qᵛⁱᵈ **10** μετοικησιαν B* (-κεσιαν Bᵇ (vid)) | πορευεται Q | και 2°]+πανηγυρια ℵ* (improb ℵᶜ·ᵃ, ᶜ·ᵇ) | αρχης ℵᶜ·ᵇ | οδων] ορεων ℵ* (οδ. ℵᶜ·ᵇ) | βαλουσι Qᵃ | μεγιστανες]+αυτης ℵᶜ·ᵃ **11** και 1°]+γε AQ | υπερεωραμενη (υπερεορ. Qᵃ)] παρεωραμενη ℵᶜ·ᵇ | om εξ ℵ* (hab εξ ℵᶜ·ᵇ) **12** σκοπους] καρπους Bᵃᵇ] πεσουνται] pr και AQ | εισστομα ℵ* (εις στ. ℵᶜ·ᵃ) A | εσθιοντος ℵᶜ·ᵃ (vid) (postea εσθοντ. revoc) **13** καταφαγεται] pr α ℵ* (ras ℵ?) pr και A **14** om επισπασαι σεαυτη ℵ* (hab ℵᶜ·ᵃ) | om και 1° ℵᶜ·ᵃ, ᶜ·ᵇ AQ | πηλον] πολεμον ℵ* (πηλ. ℵ¹ (vid)) | συμπατηθητι (συνπ. Q*)] συνπατει A **15** καταφαγεται 2°] pr και ℵᶜ·ᵃ A | βαρυνθηση ℵAQ | βουχος ℵ* (βρ. ℵᶜ·ᵃ) **16** om επληθυνας...βρουχος ℵ* (hab ℵᶜ·ᵃ) | υπερ] ως ℵᶜ·ᵃ ωσπερ ℵᶜ·ᵇ | ωρμησεν Qᵃ **17** αττελαβος AQ* (-λεβος Qᵃ) | ημεραις AQ | παγου A | γνω ℵ* (εγν. ℵ¹ ᶜ)

18 τὸν τόπον αὐτῆς. οὐαὶ αὐτοῖς. [18]ἐνύσταξαν οἱ ποιμένες σου, B
βασιλεὺς Ἀσσύριος, ἐκοίμισεν τοὺς δυνάστας σου· ἀπῆρεν ὁ λαός
19 σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκδεχόμενος. [19]οὐκ ἔστιν ἴασις τῇ
συντριβῇ σου, ἐφλέγμανεν ἡ πληγή σου· πάντες οἱ ἀκούοντες τὴν
ἀγγελίαν σου κροτήσουσιν χεῖρας ἐπὶ σέ· διότι ἐπὶ τίνα οὐκ ἐπῆλθεν
ἡ κακία σου διὰ παντός;

17 ουαι] + ουαι A τους Q | απηραν Q^{vid} A | τιναν ℵ*
Subscr Naουμ ζ BℵAQ

18 Ασσυριων Q | εκοιμισε Q^{a} | δυναστας] δυνα- ℵAQ
19 ακουσαντες $ℵ^{c.b}$AQ | κροτησουσι Q^{a} | χειρα

ΑΜΒΑΚΟΥΜ

B ΤΟ λῆμμα ὃ εἶδεν Ἀμβακοὺμ ὁ προφήτης. 1 I

2 ᵛ Ἕως τίνος, Κύριε, κράξομαι, καὶ οὐ μὴ εἰσακούσῃς; βοήσομαι 2
πρὸς σὲ ἀδικούμενος, καὶ οὐ σώσεις; 3 ἵνα τί ἔδειξάς μοι κόπους 3
καὶ πόνους ἐπιβλέπειν, ταλαιπωρίαν καὶ ἀσέβειαν; ἐξ ἐναντίας μου
γέγονεν κρίσις, καὶ ὁ κριτὴς λαμβάνει· 4 διὰ τοῦτο διεσκέδασται νόμος, 4
καὶ οὐ διεξάγεται εἰς τέλος κρίμα, ὅτι ἀσεβὴς καταδυναστεύει τὸν
δίκαιον· ἕνεκεν τούτου ἐξελεύσεται τὸ κρίμα διεστραμμένον. 5 ἴδετε, 5
οἱ καταφρονηταί, καὶ ἐπιβλέψατε, καὶ θαυμάσατε θαυμάσια καὶ ἀφανί-
σθητε· διότι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν ὃ οὐ μὴ
πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται. 6 διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω τοὺς Χαλ- 6
δαίους, τὸ ἔθνος τὸ πικρὸν καὶ τὸ ταχινόν, τὸ πορευόμενον ἐπὶ τὰ πλάτη
τῆς γῆς τοῦ κατακληρονομῆσαι σκηνώματα οὐκ αὐτοῦ· 7 φοβερὸς καὶ 7
ἐπιφανής ἐστιν, ἐξ αὐτοῦ τὸ κρίμα αὐτοῦ ἔσται, καὶ τὸ λῆμμα αὐτοῦ
ἐξ αὐτοῦ ἐξελεύσεται· 8 καὶ ἐξαλοῦνται ὑπὲρ παρδάλεις οἱ ἵπποι αὐτοῦ, 8
καὶ ὀξύτεροι ὑπὲρ τοὺς λύκους τῆς Ἀραβίας· καὶ ἐξιππάσονται οἱ
ἱππεῖς αὐτοῦ καὶ ὁρμήσουσιν μακρόθεν, καὶ πετασθήσονται ὡς ἀετὸς
πρόθυμος εἰς τὸ φαγεῖν. 9 συντέλεια εἰς ἀσεβεῖς ἥξει, ἀνθεστηκότας 9
προσώποις αὐτῶν ἐξ ἐναντίας, καὶ συνάξει ὡς ἄμμον αἰχμαλωσίαν.

ℵAQ Inscr Αμβακουμ η BℵAQ I 1 προφης A 2 κραξομαι] κεκρ. Bᵃ (fort) ᵇℵ* (κραξ. ℵ? postea revoc) AQ 3 μοι εδειξας A | ταλαι-
πωριαν] pr επι A 4 διεξαγεται] εξαγε sup ras Aᵇ | ασεβης] pr ο AQ
5 θαυμασετε Q* (-σατε Qᵃ) | om. εργον εγω Q* (hab Qᵐᵍ) | υμων] ημων ℵ*
(υμ. ℵᶜ.ᵇ) | εκδιηγησηται ℵ* (εκδιηγηται ℵᶜ.ᵃ, ᶜ.ᵇ) εκδιηγησεται Q* (-σηται Qᵃ)
+υμιν ℵᶜ.ᵃ (non ᶜ.ᵇ) AQᵐᵍ 6 διοτι] οτι A | εξεγειρω]+εφ υμας ℵᶜ.ᵃ (postea
ras) A | Χαλδαιους (-δεους ℵ)+τους μαχητας AQ | πικρον] ταχινον AQᵃ
(ταχειν. Q*) | ταχινον] ταπινον ℵ* (ταχ. ℵᶜ) πικρον AQ | τα πλατη] το
πλατος A 7 αυτου 4ᵒ] ουτου ℵ* (αυτ. ℵᶜ.ᵃ, ᶜ.ᵇ) 8 παρδαλις Bℵ*
(-λεις ℵᶜ.ᵇ) A | λοικους ℵ* (λυκ. ℵᶜ.ᵃ, ᶜ.ᵇ) | Αραβειας A | ιππις ℵ* (-πεις
ℵᶜ.ᵇ) | ορμησουσι Qᵃ | προθυμος] προιμος ℵ* (προθ. ℵ¹) 9 συντελια ℵ*
(-λειαν ℵᶜ.ᵇ) | εις] επι ℵᶜ.ᵇ (vid) (postea εις) επ AQ | συ|ναξι ℵ* συ|αξι ℵᶜ.ᵃ

10 [10]καὶ αὐτὸς ἐν βασιλεῦσιν ἐντρυφήσει καὶ τύραννοι παίγνια αὐτοῦ, Β
καὶ αὐτὸς εἰς πᾶν ὀχύρωμα ἐμπαίξεται, καὶ βαλεῖ χῶμα καὶ κρατήσει
12 αὐτοῦ. [11]τότε μεταβαλεῖ τὸ πνεῦμα, καὶ διελεύσεται καὶ ἐξιλάσεται·
12 αὕτη ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ μου. [12]Οὐχὶ σὺ ἀπ' ἀρχῆς, Κύριε ὁ θεός,
ὁ ἅγιός μου; καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν. Κύριε, εἰς κρίμα τέταχας αὐτό·
13 καὶ ἔπλασέν με τοῦ ἐλέγχειν παιδείαν αὐτοῦ. [13]καθαρὸς ὀφθαλμὸς
τοῦ μὴ ὁρᾶν πονηρὰ καὶ ἐπιβλέπειν ἐπὶ πόνους ὀδύνης· ἵνα τί ἐπι-
βλέπεις ἐπὶ καταφρονοῦντας; παρασιωπήσῃ ἐν τῷ καταπίνειν ἀσεβῆ
14 τὸν δίκαιον; [14]καὶ ποιήσεις τοὺς ἀνθρώπους ὡς τοὺς ἰχθύας τῆς
15 θαλάσσης, καὶ ὡς τὰ ἑρπετὰ τὰ οὐκ ἔχοντα ἡγούμενον; [15]συντέλειαν
ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασεν, καὶ εἵλκυσεν αὐτὸν ἐν ἀμφιβλήστρῳ, καὶ
16 συνήγαγεν αὐτὸν ἐν ταῖς σαγήναις αὐτοῦ. [16]ἕνεκεν τούτου εὐφρανθή-
σεται καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ· ἕνεκεν τούτου θύσει τῇ σαγήνῃ
αὐτοῦ καὶ θυμιάσει τῷ ἀμφιβλήστρῳ αὐτοῦ, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐλίπανεν
17 μερίδα αὐτοῦ καὶ τὰ βρώματα αὐτοῦ ἐκλεκτά· [17]διὰ τοῦτο ἀμφιβαλεῖ
τὸ ἀμφίβληστρον αὐτοῦ, καὶ διὰ παντὸς ἀποκτένειν ἔθνη οὐ φείσεται.
II 1 [1]Ἐπὶ τῆς φυλακῆς μου στήσομαι καὶ ἐπιβήσομαι ἐπὶ πέτραν,
καὶ ἀποσκοπεύσω τοῦ ἰδεῖν τί λαλήσει ἐν ἐμοί, καὶ τί ἀποκριθῶ ἐπὶ
2 τὸν ἔλεγχόν μου. [2]καὶ ἀπεκρίθη πρός με Κύριος καὶ εἶπεν Γράψον
ὅρασιν καὶ σαφῶς εἰς πυξίον, ὅπως διώκῃ ὁ ἀναγινώσκων αὐτά.
3 [3]διότι ἔτι ὅρασις εἰς καιρόν, καὶ ἀναπελεῖ εἰς πέρας καὶ οὐκ εἰς
κενόν· ἐὰν ὑστερήσῃ, ὑπόμεινον αὐτόν, ὅτι ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ
4 μὴ χρονίσῃ. [4]ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ·
5 ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεώς μου ζήσεται. [5]ὁ δὲ κατοιόμενος κατα-
φρονητής· οὐδὲν μὴ περάνῃ· ὃς ἐπλάτυνεν καθὼς ᾅδης τὴν ψυχὴν

10 om τυραννοι Q* (hab Q^{mg}) | βαλλι ℵ* (βαλει ℵ$^{c.b}$) **11** μεταβαλλι ℵAQ ℵ* (μεταβαλει ℵ$^{c.b}$) **12** αρχης] + μου Q | θεος] + μου A | αυτο] αυτου AQ | παιδιαν ℵ **13** οφθαλμος] + σου ℵ$^{c.a}$ + μου A pr o A | οδυνης] ου δυνησῃ ℵ$^{c.b}$AQ* (οδ. Q^{mg}) | ινα] εις A | επιβλεπεις Q^{a} | καταπινειν (καπιν. B*)] καταπιειν ℵ$^{c.b}$ (rursus -πιειν) Q* (-πινειν Q^{mg}) **14** ποιησεις ℵ | ηχθυας ℵ* (ιχθυας ℵ$^{c.a}$) | om τα 2° ℵ*$^{c.b}$ (vid) (hab ℵ$^{c.a}$) **15** συντελειαν ℵ* (-λειαν ℵ$^{c.b}$) **16** om η καρδια αυτου ℵ^{1} (postea restit) | θυσει] θυμιασει Q | τη σαγηνη] τω αμφιβληστρω AQ | τω αμφιβλ.] τη σαγηνη AQ | om και τα βρωματα αυτου Q* (hab Q^{mg}) **17** αμφιβαλλει ℵ* (αμφιβαλεί ℵ$^{c.b?}$) ε[πιβαλει] Q$^{a.vid}$ | αποκτειναι ℵ*$^{c.b}$A αποκτενει ℵ$^{c.a.(vid)}$ **II 1** om και επιβησομαι Q* (hab Q^{mg}) | ελεγχον μου] ελεγμου ℵ* (-γχον μου ℵ$^{c.a}$) **2** προς με Κυριος] κς προς με AQ | om και 3° ℵ$^{c.a}$ (postea revoc) | εις] επι AQ | ιωκη ℵ* (διωκη ℵ$^{c.a}$) **3** διοτι] οτι A | ορασεις AQ* | αναπελει] απαγγελει ℵ$^{c.a\ (vid)\ mg\ inf}$ (postea ras) | εις 2°] ες A | κενον] καινον A | υστερησει ℵA **4** ευδοκει] ευδοκιι ℵ* (ι improb et ras ℵ^{2}) | δικαιος] + μου A **5** καταφρονητης] pr και B^{ab}ℵA pr o Q + ανηρ αλαζων B$^{ab\ mg}$ℵAQ | ουδεν] ουθεν ℵ$^{c.b}$AQ | αδης] pr o ℵA

B αὐτοῦ, καὶ οὗτος ὡς θάνατος οὐκ ἐμπιπλάμενος, καὶ ἐπισυνάξει ἐπ' αὐτὸν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ εἰσδέξεται πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς λαούς. 6οὐχὶ ταῦτα πάντα παραβολὴν κατ' αὐτοῦ λήμψονται καὶ 6
πρόβλημα εἰς διήγησιν αὐτοῦ; καὶ ἐροῦσιν Οὐαὶ ὁ πληθύνων ἑαυτῷ
τὰ οὐκ ὄντα αὐτοῦ· ἕως τίνος; καὶ βαρύνων τὸν κλοιὸν αὐτοῦ στι-
βαρῶς. 7ὅτι ἐξαίφνης ἀναστήσονται δάκνοντες αὐτόν, καὶ ἐκνήψουσιν 7
οἱ ἐπίβουλοί σου, καὶ ἔσῃ εἰς διαρπαγὴν αὐτοῖς. 8διότι ἐσκύλευσας 8
ἔθνη πολλά, σκυλεύσουσιν πάντες οἱ ὑπολελιμμένοι λαοί, δι' αἵματα
ἀνθρώπων καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως καὶ πάντων τῶν κατοι-
κούντων αὐτήν. 9*Ω ὁ πλεονεκτῶν πλεονεξίαν κακὴν τῷ οἴκῳ 9
αὐτοῦ, τοῦ τάξαι εἰς ὕψος νοσσιὰν αὐτοῦ, τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐκ χειρὸς
κακῶν· 10ἐβουλεύσω αἰσχύνην τῷ οἴκῳ σου, συνεπέρανας λαοὺς 10
πολλούς, καὶ ἐξήμαρτεν ἡ ψυχή σου· 11διότι λίθος ἐκ τοίχου βοή- 11
σεται, καὶ κάνθαρος ἐκ ξύλου φθέγξεται αὐτά. 12Οὐαὶ ὁ 12
οἰκοδομῶν πόλιν ἐν αἵμασιν, καὶ ἑτοιμάζων πόλιν ἐν ἀδικίαις. 13οὐ 13
ταῦτά ἐστιν παρὰ Κυρίου Παντοκράτορος; καὶ ἐξέλιπον λαοὶ ἱκανοὶ
ἐν πυρί, καὶ ἔθνη πολλὰ ὠλιγοψύχησαν. 14ὅτι ἐμπλησθήσεται ἡ γῆ 14
τοῦ γνῶναι τὴν δόξαν Κυρίου, ὡς ὕδωρ κατακαλύψει αὐτούς. 15* 15
ὁ ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπῇ θολερᾷ, καὶ μεθύσκων, ὅπως
ἐπιβλέπῃ ἐπὶ τὰ σπήλαια αὐτῶν. 16πλησμονὴν ἀτιμίας ἐκ δόξης πίε 16
καὶ σύ· καρδία σαλεύθητι καὶ σείσθητι· ἐκύκλωσεν ἐπὶ σὲ ποτήριον
δεξιᾶς Κυρίου, καὶ συνήχθη ἀτιμία ἐπὶ τὴν δόξαν σου. 17διότι 17
ἀσέβεια τοῦ Λιβάνου καλύψει σε, καὶ ταλαιπωρία θηρίων πτοήσει σε,
διὰ αἵματα ἀνθρώπων καὶ ἀσεβείας γῆς καὶ πόλεως καὶ πάντων τῶν
κατοικούντων αὐτήν. 18Τί ὠφελεῖ γλυπτόν, ὅτι ἔγλυψαν αὐτό; 18
ἔπλασεν αὐτὸ χώνευμα, φαντασίαν ψευδῆ, ὅτι πέποιθεν ὁ πλάσας

ℵAQ 5 ουτως ℵ* (ουτος ℵc.a, c.b) | ενπιπλαμενος ℵ εμπιμπλ. Qa (εμπιπλ. Q*) | επ] προς AQ 6 παντα ταυτα ℵ | λημψεται ℵ* (-ψονται ℵc.b) ληψονται Qa | διηγημασιν Q* (διηγησιν Qa) | εαυτω] αυτω AQ 7 δαγνοντες A 8 διοτι]+συ ℵc.a (postea ras) AQ | σκυλευσουσιν] σκυλευσι ℵ* (-σουσιν ℵc.a)+σε ℵAQ | υπολελειμμενοι Bab Qa | ασεβειας (-βιας ℵ)] ασεβειαν A 9 υψος] οικῳ ℵ* (υψος ℵc.a, c.b) | εκσπαθ. B εκπασθ. ℵ* (εκσπ. ℵc.b) A 10 σου 2°] νου ℵ* vid (σ sup ras ℵ1) 11 κ ξυλου sup ras Bab υ 1° improb ℵ1 (οι rescr) 12 ο οικοδομων] οποικ. ℵ* (π improb ℵ1 fort) 13 εξελειπον AQ (εξελιπ. Qa) | ολιγοψυχησαν ℵ 14 οτι] και A | εμπλησθησεται] ενπλησετε ℵ* πλησθησετε ℵc.a (-ται ℵc.c) ενεπλησθη AQ | γη] pr συμπασα AQ | υδωρ]+πολυ AQ 15 αυτων] αυτου Q 16 ατιμια ℵ* (-μιας ℵ1 (vid) c.a) | καρδια σαλευθητι] και διασαλ. ℵc.b (vid) (postea καρδ. σαλ. revoc) om A | εκυκλωσαν ℵ* (-σεν ℵc.a, c.b) 16—17 om συνηχθη...διοτι ℵ* (hab ℵc.a) 17 ασεβεια] ασεβιαν ℵ* (-βια ℵ?) | δια] δι ℵc.a, c.b | ασεβειας (-βιας ℵ)] ασεβειαν A | om και 3° Q* (hab Qa) | αυτην] αυτων A 18 επλασαν ℵc.b Q | αυτο 2°] το ℵc.b (postea αυτο)

19 ἐπὶ τὸ πλάσμα αὐτοῦ τοῦ ποιῆσαι εἴδωλα κωφά. [19]οὐαὶ ὁ λέγων B
τῷ ξύλῳ Ἔκνηψον ἐξεγέρθητι, καὶ τῷ λίθῳ Ὑψώθητι· καὶ αὐτό ἐστιν
φαντασία, τοῦτο δέ ἐστιν ἔλασμα χρυσίου καὶ ἀργυρίου, καὶ πᾶν
20 πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. [20]ὁ δὲ κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ·
εὐλαβείσθω ἀπὸ προσώπου πᾶσα ἡ γῆ.

III Προσευχὴ Ἀμβακοὺμ τοῦ προφήτου μετὰ ᾠδῆς.

2 [2]Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου, καὶ ἐφοβήθην·
κατενόησα τὰ ἔργα σου, καὶ ἐξέστην.
ἐν μέσῳ δύο ζῴων γνωσθήσῃ,
ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ·
ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ·
ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου ἐν ὀργῇ ἐλέους μνησθήσῃ.
3 [3]ὁ θεὸς ἐκ Θαιμὰν ἥξει,
καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαρὰν κατασκίου δασέος. διάψαλμα.
ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ,
καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.
4 [4]καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται·
κέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ,
καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ.
5 [5]πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος,
καὶ ἐξελεύσεται εἰς πεδία κατὰ πόδας αὐτοῦ.
6 [6]ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ·
ἐπέβλεψεν, καὶ διετάκη ἔθνη·
διεθρύβη τὰ ὄρη βίᾳ,
ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι πορείας αἰωνίας αὐτοῦ.
7 [7]ἀντὶ κόπων εἶδον σκηνώματα Αἰθιόπων·
πτοηθήσονται καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ.
8 [8]μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης, Κύριε;
ἢ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου;

19 οι λεγοντες ℵ* (ο λεγων ℵc.b) | τω ξυλω] om τω Q*vid (hab Qa) | om ℵAQ και Iο ℵc.b | φαντασια] φαντασμα Q* (-σια Qmg) | om παν Q* (hab Qmg) **20** προσωπου] + αυτου ℵAQ III tit μετα] μετ A **2** κατενοησα] pr κε ℵ **3** εκ] απο ℵc.a, c.b | Θεμαν ℵ | om Φαραν ℵc.a, c.b | δασεως ℵAQ* (-σεος Qa) | διαψαλμα non inst Bb: item infra **5** εξελευσονται Qa | εις πεδια] εις πεδιαν ℵc.a εν πεδιλοις AQ (εν πεδειλ.) | κατα ποδας] οι ποδες AQ ‖ η γη] om η ℵ* (hab ℵ1 (vid) c.a) | διετακη] ετακη ℵ* (διετ. ℵc.b) | διεθρυβη] pr και Aa?Q | βιαν ℵ* | πορειας ℵc.aQ* (-ρειας Qa) | αιωνιους A **7** αντι] + δε ℵc.a (vid) (postea ras) | ειδον] ιδο Q | Εθιοπων ℵ* (Αιθ. ℵc.a, c.b) | αι σκηναι] om αι ℵ | Μαδιαν ℵ* (-αμ ℵc.a) **8** οργισθης AQ

B ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὅρμημά σου;
ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους σου,
καὶ ἡ ἱππασία σου σωτηρία.
9 ἐντείνων ἐντείνας τόξον σου ἐπὶ σκῆπτρα, λέγει Κύριος. 9
διάψαλμα.
ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ,
10 ὄψονταί σε καὶ ὠδινήσουσιν λαοί. 10
σκορπίζων ὕδατα πορείας·
ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς,
ὕψος φαντασίας αὐτῆς.
11 ἐπήρθη (11) ὁ ἥλιος, καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς· 11
εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται,
εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου.
12 ἐν ἀπειλῇ ὀλιγώσεις γῆν, 12
καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.
13 ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, 13
τοῦ σῶσαι τὸν χριστόν σου·
βαλεῖς εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον,
ἐξήγειρας δεσμοὺς ἕως τραχήλου. διάψαλμα.
14 διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν, 14
σεισθήσονται ἐν αὐτῇ·
διανοίξουσιν χαλινοὺς αὐτῶν ὡς ἔσθων πτωχὸς λάθρα.
15 καὶ ἐπιβιβᾷς εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου 15
ταράσσοντας ὕδωρ πολύ.
16 ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου 16
ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου,
καὶ εἰσῆλθεν τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου,
καὶ ὑποκάτωθέν μου ἐταράχθη ἡ ἔξις μου.

ℵAQ **8** om η εν θαλ. το ορμ. σου ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | επι] επ ℵ | ιππουσου ℵ | η ιππασια] ιππασιας ℵ* pr η ℵ$^{c.a}$ **9** ενετειναs] εντεινεις ℵ$^{c.a, c.b}$AQ | τοξον] pr το ℵ$^{c.a}$AQ | σκηπτρα] σκηπτα ℵ* (-τρα ℵ$^{c.b}$) pr τα AQ | λεγει] ειπεν Q | ποταμω ℵ$^{c.a}$ (postea -μων) **10** ωδινησουσι Q^{a} | πορειας (-ριας ℵ)] + αυτου AQ **11** τη ταξει] om τη ℵ* (hab ℵ$^{c.a, c.b}$) | εις 1°] ες ℵ* (εις ℵ$^{c.a, c.b}$) | οπλον ℵ* (οπλων ℵ$^{c.a, c.b}$) **12** απειλη] + σου AQ^{mg} | ολιγωσεις ℵ* (-σεις ℵ$^{c.a}$) ωλιγωσεις A | θυμω] + σου AQ^{mg} | καταρξεις Q* (καταξ. Q^{mg}) **13** τον χριστον] τους χριστους ℵ$^{c.c\,(vid)}$AQ | βαλεις] εβαλας ℵ$^{c.a, c.b}$A εβαλες Q | δεσμους] + σου Q | διαψαλμα] om Q pr εις τελος ℵ$^{c.a}$ **14** διεκοψας] διεκοπας ℵ* (-ψας ℵ$^{c.a}$) διεκοψεν Q* (-ψας Q^{a}) | εσθιων ℵ$^{c.a}$ (postea εσθων) **15** επεβιβας] επεβιβασας ℵ$^{c.a}$AQ | υδωρ πολυ] υδατα πολλα ℵ$^{c.b}$ **16** κοιλια] καρδια ℵ$^{c.a, c.b}$ | απο] pr κ ℵ$^{c.a, c.b}$ | εις 1°] ις sup ras B^{1} | om και 3° ℵ$^{c.a, c.b}$ | τρομος] + με ℵ$^{c.a, c.c}$ (ras ℵ$^{c.b}$) | εξις] ισχυς ℵ$^{c.b}$

ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως B
τοῦ ἀναβῆναι εἰς λαὸν παροικίας μου.
17 [17]διότι συκῆ οὐ καρποφορήσει,
καὶ οὐκ ἔσται γενήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις·
ψεύσεται ἔργον ἐλαίας,
καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρῶσιν·
ἐξέλιπεν ἀπὸ βρώσεως πρόβατα,
καὶ οὐχ ὑπάρχουσιν βόες ἐπὶ φάτναις.
18 [18]ἐγὼ δὲ ἐν τῷ κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι,
χαρήσομαι ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου.
19 [19]Κύριος ὁ θεὸς δύναμίς μου,
καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν·
ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾷ με
τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ.

16 εις 2°] ει ℵ* (εως ℵ1 c.a) **17** ταις αμπ.] τοις αμπ. ℵ* (ταις αμπ. ℵAQ ℵc.b) | εξελιπεν] εξελιπον ℵc.a (-πεν ℵc.b) εξελειπον AQ* vid (-λιπ. Qa) | om και 3° ℵ1 (postea revoc) | βοες επι φατναις] επι φατνης βοες Q | φατναις]+εξιλασεως αυτων A+εξ ιασεως αυτων Q* εξ ιλ. αυτ. Qa **18** εν] επι AQ | αγαλιασομαι ℵ* (αγαλλ. ℵc.b) **19** θεος]+μου ℵc.a (postea ras) | συντελιαν ℵ* (-λειαν ℵc.b) | επι] pr ᾳ ℵc.a (postea ras) | νικησαι]+με ℵc.a (improb ℵc.b) A | ωδη] οδω ℵ* (ωδ. ℵc.b)

Subscr Αμβακουμ η BℵAQ

ΣΟΦΟΝΙΑΣ

B ΛΟΓΟΣ Κυρίου ὃς ἐγενήθη πρὸς Σοφονίαν τὸν τοῦ Χουσεὶ υἱὸν 1 I
Γοδολίου τοῦ Ἀμορίου τοῦ Ἐζεκίου ἐν ἡμέραις Ἰωσείου υἱοῦ Ἀμὼν
βασιλέως Ἰούδα.

2 Ἐκλείψει ἐκλιπέτω ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει Κύριος· 2
3 ἐκλιπέτω ἄνθρωπος καὶ κτήνη, ἐκλιπέτω τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ 3
καὶ οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης· καὶ ἀσθενήσουσιν οἱ ἀσεβεῖς, καὶ ἐξαρῶ
τοὺς ἀνόμους ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, λέγει Κύριος. 4 καὶ ἐκτενῶ 4
τὴν χεῖρά μου ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας Ἰερου-
σαλήμ· καὶ ἐξαρῶ ἐκ τοῦ τόπου τούτου τὰ ὀνόματα τῆς Βάαλ καὶ τὰ
ὀνόματα τῶν ἱερέων, 5 καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐπὶ τὰ δώματα τῇ 5
στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας καὶ τοὺς ὀμνύοντας
κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ τοὺς ὀμνύοντας κατὰ τοῦ βασιλέως αὐτῶν, 6 καὶ 6
τοὺς ἐκκλίνοντας ἀπὸ τοῦ κυρίου, καὶ τοὺς μὴ ζητοῦντας τὸν κύριον,
καὶ τοὺς μὴ ἀντεχομένους τοῦ κυρίου.

7 Εὐλαβεῖσθε ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ θεοῦ, διότι ἐγγὺς ἡμέρα 7
τοῦ κυρίου, ὅτι ἡτοίμακεν Κύριος τὴν θυσίαν αὐτοῦ, ἡγίακεν τοὺς

ℵAQ Inscr Σοφονιας θ BℵAQ I 1 Χουσι ℵ* (-σει ℵ$^{c.b}$) Q | Αμοριου] Αμμο-
ρεου ℵ* (-ριου ℵ$^{c.b\,(vid)}$) Αμαριου ℵ$^{c.c\,(vid)}$ Q Αμορειου A | Ιωσιου B^{b}ℵ$^{c.a,\,c.b}$AQ
Ιουσιου ℵ* | Αμων] Αμως B$^{a\,1\,b}$AQ Αμμω ℵ 2 εκλιπετω] εκλιψετω ℵ*
(εκλιπετω παντα ℵ$^{c.a}$) εκλιπετωσαν ℵ$^{c.b}$ εκλειπετω AQ 3 εκλιπετω 1°]
εκλιψετω ℵ* (εκλιπ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) εκλειπετω AQ | εκλιπετω 2°] εκλιψετω ℵ* (εκλιπ.
ℵ$^{c.a,\,c.b}$) Q εκλειπετωσαν A | ασεβεις] βασιλεις ℵ* (ασ. sup ras ℵ^{1}) | ανομους]
ο 1° sup ras A^{a} 4 χειραν B* | om μου ℵ*$^{c.a}$ (hab ℵ$^{c.b}$) | Ιουδα A
5 δωματα] ιδωλα ℵ | τη στρατια] της στρατια ℵ τη στρατεια AQ | om και
τους προσκυνουντας (2°) ... του κυριου A | om και τους προσκ. (2°) Q | om
και 3° ℵ | κατα 1°] κατα τα ℵ* (improb τα 2° ℵ$^{1\,c.b}$) | om κυριου (hab Q$^{1\,(mg)}$)
και τους ομν. κατα του Q* | βασιλεως] pr κῡ ℵ$^{c.a}$ (postea ras) Q$^{a\,(mg)}$
Μολοχ Q^{mg} | αυτων] αυτου ℵ$^{1\,(vid)}$ 6 του κυριου (1°)] om του Q | ζητη-
σαντας AQ | om μη 2° Q 7 Κυριου] pr του ℵ* (om του ℵ$^{c.a}$ postea
revoc) | ημερα] pr η ℵAQ | του κυριου] om του Q* (hab Q^{mg}) | ητοιμασεν
ℵAQ | ηγιασεν A

8 κλητοὺς αὐτοῦ. [8]καὶ ἔσται ἐν ἡμέρᾳ θυσίας Κυρίου καὶ ἐκδικήσω Β
ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως καὶ ἐπὶ πάντας
9 τοὺς ἐνδεδυμένους ἐνδύματα ἀλλότρια· [9]καὶ ἐκδικήσω ἐμφανῶς ἐπὶ
τὰ πρόπυλα ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, τοὺς πληροῦντας τὸν οἶκον Κυρίου
10 θεοῦ αὐτῶν ἀσεβείας καὶ δόλου. [10]καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
λέγει Κύριος, φωνὴ κραυγῆς ἀπὸ πύλης ἀποκεντούντων, καὶ ὀλο-
λυγμὸς ἀπὸ τῆς δευτέρας, καὶ συντριμμὸς μέγας ἀπὸ τῶν βουνῶν.
11 [11]θρηνήσατε, οἱ κατοικοῦντες τὴν κατακεκομμένην, ὅτι ὡμοιώθη πᾶς
12 ὁ λαὸς Χανάαν, ἐξωλεθρεύθησαν πάντες οἱ ἐπηρμένοι ἀργυρίῳ. [12]καὶ
ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξερευνήσω τὴν Ἰερουσαλὴμ μετὰ λύχνου,
καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τοὺς καταφρονοῦντας ἐπὶ τὰ φυ-
λάγματα αὐτῶν· οἱ δὲ λέγοντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν Οὐ μὴ ἀγα-
13 θοποιήσῃ Κύριος οὐδὲ μὴ κακώσῃ, [13]καὶ ἔσται ἡ δύναμις αὐτῶν εἰς
διαρπαγήν, καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς ἀφανισμόν· καὶ οἰκοδομήσουσιν
οἰκίας καὶ οὐ μὴ κατοικήσουσιν ἐν αὐταῖς, καὶ καταφυτεύσουσιν
14 ἀμπελῶνας καὶ οὐ μὴ πίωσιν τὸν οἶνον αὐτῶν. [14]Ὅτι ἐγγὺς
ἡμέρα Κυρίου ἡ μεγάλη, ἐγγὺς καὶ ταχεῖα σφόδρα· φωνὴ ἡμέρας
15 Κυρίου πικρὰ καὶ σκληρὰ τέτακται, δυνατή. [15]ἡμέρα ὀργῆς, ἡ ἡμέρα
ἐκείνη, ἡμέρα θλίψεως καὶ ἀνάγκης, ἡμέρα ἀωρίας καὶ ἀφανισμοῦ,
16 ἡμέρα σκότους καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὁμίχλης, [16]ἡμέρα
σάλπιγγος καὶ κραυγῆς ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς καὶ ἐπὶ τὰς
17 γωνίας τὰς ὑψηλάς. [17]καὶ ἐκθλίψω τοὺς ἀνθρώπους, καὶ πορεύ-
σονται ὡς τυφλοί, ὅτι τῷ κυρίῳ ἐξήμαρτον· καὶ ἐκχεεῖ τὸ αἷμα αὐ-
18 τῶν ὡς χοῦν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῶν ὡς βόλβιτα· [18]καὶ τὸ ἀργύριον
αὐτῶν καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν οὐ μὴ δύνηται ἐξελέσθαι αὐτοὺς ἐν
ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου. καὶ ἐν πυρὶ ζήλους αὐτοῦ καταναλωθήσεται
πᾶσα ἡ γῆ, διότι συντέλειαν καὶ σπουδὴν ποιήσει ἐπὶ πάντας τοὺς
κατοικοῦντας τὴν γῆν.

9 εκδικησω]+επι παντας ℵAQ | προπυλα ℵ*c.b] προπυλαια ℵc.a | om ℵAQ θεου ℵc.b pr του AQ | ασεβειας (-βιας ℵ)] ανομιας A | δολους ℵ* (δολου ℵ1 (vid)) **10** εκεινη τη ημερα ℵc.a (mox τη ημ. εκ. restit) AQ | κραυης ℵ* (-γης ℵc.a) : item 16 | om και 2° A **11** θνηνησατε ℵ* (θρην. ℵc.a, c.b) | ομοιωθη ℵ **12** εκεινη τη ημερα AQ | om δε ℵAQ | om εν ταις καρδιαις αυτων A | αγαθοποιησει ℵ (-σι) Q* (-σῃ Qa) | ουδε] ουδ ου AQ | κακωσει ℵQ* (-σῃ Qa) **13** οι] ο Q* (οι Qa) | καταφυτευσωσιν AQ* (-σουσιν Qa) | πιωσι Qa **14** ημερα] pr η ℵAQa | μεγαλα A* vid | σκηρα ℵ* (σκλ. ℵc.a) | δινατη ℵ* (δυν. ℵc.a) **15** om ημερα θλιψεως και αναγκης A | ωρας] καλαιπωριας ℵc.b **16** τας πολεις] τας πολις ℵ* (-λεις ℵc.b) om τας Q* vid (hab Qa) | οχυρας] ισχυρας A | om και 2° A **18** δυνηται] δυνωνται ℵ* (-νηται ℵc.b) | εξελεσθαι] pro σ incep vid ξ A* | και 3°] οτι Q | ζηλου Q | αυτου] αυτους A* (-του Aar) | συντελειαν ℵ* (-λειαν ℵc.b) | τους κατοικ.] του κατοικ. ℵ* (τους ℵc.b nisi iam antea)

B [1]Συνάχθητε καὶ συνδέθητε, τὸ ἔθνος τὸ ἀπαίδευτον, [2]πρὸ τοῦ γε- 1 II
2
νέσθαι ὑμᾶς ὡς ἄνθος παραπορευόμενον, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς
ὀργὴν Κυρίου, πρὸ τοῦ ἐπελθεῖν ἐφ' ὑμᾶς ἡμέραν θυμοῦ Κυρίου.
[3]ζητήσατε τὸν κύριον, πάντες ταπεινοὶ γῆς· κρίμα ἐργάζεσθε καὶ 3
δικαιοσύνην ζητήσατε, καὶ ἀποκρίνεσθε αὐτά, ὅπως σκεπασθῆτε ἐν
ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου. [4]Διότι Γάζα διηρπασμένη ἔσται, καὶ 4
Ἀσκάλων εἰς ἀφανισμόν, καὶ Ἄζωτος μεσημβρίας ἐκριφήσεται, καὶ
Ἀκκαρὼν ἐκριζωθήσεται. [5]οὐαὶ οἱ κατοικοῦντες τὸ σχοίνισμα τῆς 5
θαλάσσης, πάροικοι Κρητῶν· λόγος Κυρίου ἐφ' ὑμᾶς Χανάαν, γῆ
ἀλλοφύλων, καὶ ἀπολῶ ὑμᾶς ἐκ κατοικίας· [6]καὶ ἔσται Κρήτη νομὴ 6
ποιμνίων καὶ μάνδρα προβάτων, [7]καὶ ἔσται τὸ σχοίνισμα τῆς θα- 7
λάσσης τοῖς καταλοίποις οἴκου Ἰούδα· ἐπ' αὐτοὺς νεμήσονται ἐν τοῖς
οἴκοις Ἀσκάλωνος, δείλης καταλύσουσιν ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰούδα,
ὅτι ἐπέσκεπται αὐτοὺς Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψε τὴν
αἰχμαλωσίαν αὐτῶν. [8]Ἤκουσα ὀνειδισμοὺς Μωὰβ καὶ κονδυ-
λισμοὺς υἱῶν Ἀμμών, ἐν οἷς ὠνείδιζον τὸν λαόν μου καὶ ἐμεγα-
λύνοντο ἐπὶ τὰ ὅριά μου. [9]διὰ τοῦτο ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος τῶν 9
δυνάμεων ὁ θεὸς Ἰσραήλ, διότι Μωὰβ ὡς Σόδομα ἔσται, καὶ υἱοὶ
Ἀμμὼν ὡς Γόμορρα, καὶ Δαμασκὸς ἐκλελιμμένη ὡς θιμωνιὰ ἅλωνος
καὶ ἠφανισμένη εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οἱ κατάλοιποι λαοῦ μου διαρ-
πῶνται αὐτούς, καὶ οἱ κατάλοιποι ἔθνους μου κληρονομήσουσιν αὐ-
τούς. [10]αὕτη αὐτοῖς ἀντὶ τῆς ὕβρεως αὐτῶν, διότι ὠνείδισαν καὶ 10
ἐμεγαλύνθησαν ἐπὶ τὸν κύριον τὸν παντοκράτορα. [11]ἐπιφανήσεται 11
§ Γ Κύριος ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐξολεθρεύσει πάντας τοὺς [§]θεοὺς τῶν ἐθνῶν
τῆς γῆς, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕκαστος ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ,
πᾶσαι αἱ νῆσοι τῶν ἐθνῶν. [12]Καὶ ὑμεῖς, Αἰθίοπες, τραυματίαι 12
ῥομφαίας μού ἐστε· [13]καὶ ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ βορρᾶν καὶ 13

ℵAQΓ II 1 συνδεηθητε ℵc.a (rursus συνδεθ.) 2 om προ του επ. εφ υμ. οργην Κυριου ℵc.b 3 σκεπασθητε] εκσπασθητε Q 4 εις αφαν.] pr εσται AQ | εκριφησεται] εκριζωθησεται A | εκριζωθησεται] εκριφησεται A 5 εφ] προς A 7 επ] εξ ℵ* (επ ℵc.a, c.b) | αυτους 1°] αυτου ℵ1 (-τους ℵ* c.a (vid)) AQ* (-τους Qmg) | νομησονται ℵ* (νεμ. ℵ1) | Ιουδα 2°] pr υ ℵ* (improb ℵ1 postea ras) | απεστρεψε (-ψεν ℵc.b AQ*)] επεστρεψε ℵ* (-ψεν ℵc.a) 8 Αμμων ℵ* (Αμμων ℵc.a, c.b) | ονιδειζον Q* (ονειδ. Qa) 9 διοτι] οτι ℵ* (διοτι ℵc.a postea οτι) | υιοι (incep υια ℵ* υιοι ℵ1)] pr οι ℵAQ | εκλελειμμενη Ba,f,b Qa | αιωναν ℵ* | καταλοιπου (1°) A | λαου] pr του A 10 παντοκρατοραν ℵ* (-ρα ℵc.a) 11 επιφανησεται] επιφανης εσται ℵ* (-στε) A (-σετε ℵc.a -σεται ℵc.b postea εσται revoc) | αυτω] αυτου ℵ* (-τω ℵ1 c.a, c.b) | αυτου] αυτων A 13 εκτενει] εκτενω ℵc.b (postea -νι) AQΓ | αυτου] μου ℵc.b (postea αυτου) AQΓ

ἀπολεῖ τὸν Ἀσσύριον, καὶ θήσει τὴν Νινευὴ εἰς ἀφανισμὸν ἄνυδρον B
14 ὡς ἔρημον· [14]καὶ νεμήσονται ἐν μέσῳ αὐτῆς ποίμνια καὶ πάντα τὰ
θηρία τῆς γῆς, καὶ χαμαιλέοντες καὶ ἐχῖνοι ἐν τοῖς φατνώμασιν αὐτῆς
κοιτασθήσονται, καὶ θηρία φωνήσει ἐν τοῖς διορύγμασιν αὐτῆς, κόρακες
ἐν τοῖς πυλῶσιν αὐτῆς, διότι κέδρος τὸ ἀνάστημα αὐτῆς.
III 1 (15) [1]Αὕτη ἡ πόλις ἡ φαυλίστρια, ἡ κατοικοῦσα ἐπ' ἐλπίδι, ἡ
λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν μετ' ἐμὲ ἔτι.
πῶς ἐγενήθη εἰς ἀφανισμόν, νομὴ θηρίων· πᾶς ὁ διαπορευόμενος
2 (1) δι' αὐτῆς συριεῖ καὶ κινήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ. [2]ὦ ἡ ἐπιφανὴς
(2) καὶ ἀπολελυτρωμένη πόλις, ἡ περιστερά· (2)οὐκ εἰσήκουσεν φωνῆς,
οὐκ ἐδέξατο παιδίαν, ἐπὶ τῷ κυρίῳ οὐκ ἐπεποίθει, καὶ πρὸς τὸν
3 θεὸν αὐτῆς οὐκ ἤγγισεν. [3]οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὡς λέοντες
ὠρυόμενοι· οἱ κριταὶ αὐτῆς ὡς λύκοι τῆς Ἀραβίας, οὐχ ὑπελίποντο
4 εἰς τὸ πρωί· [4]οἱ προφῆται αὐτῆς πνευματοφόροι, ἄνδρες καταφρο-
5 νηταί· οἱ ἱερεῖς αὐτῆς βεβηλοῦσιν τὰ ἅγια καὶ ἀσεβοῦσιν νόμον. [5]ὁ
δὲ κύριος δίκαιος ἐν μέσῳ αὐτῆς καὶ οὐ μὴ ποιήσῃ ἄδικον· πρωὶ
πρωὶ δώσει κρίμα αὐτοῦ εἰς φῶς, καὶ οὐκ ἀπεκρύβη καὶ οὐκ ἔγνω
6 ἀδικίαν ἐν ἀπαιτήσει, καὶ οὐκ εἰς νῖκος ἀδικίαν. [6]ἐν διαφθορᾷ
κατέσπασα ὑπερηφάνους, ἠφανίσθησαν γωνίαι αὐτῶν· ἐξερημώσω
τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τὸ παράπαν τοῦ μὴ διοδεύειν· ἐξέλιπον αἱ πόλεις
7 αὐτῶν παρὰ τὸ μηδένα ὑπάρχειν μηδὲ κατοικεῖν. [7]εἶπα Πλὴν φο-
βεῖσθέ με καὶ δέξασθε παιδείαν, καὶ οὐ μὴ ἐξολοθρευθῆτε ἐξ ὀφθαλ-
μῶν αὐτῆς, πάντα ὅσα ἐξεδίκησα ἐπ' αὐτήν· ἑτοιμάζου ὄρθρισον,
ἔφθαρται πᾶσα ἡ ἐπιφυλλὶς αὐτῶν.

13 απολει] απολω $\aleph^{c.b}$ (postea -λι) QΓ | θησει] θησω $\aleph^{c.b}$ (postea -σι) Γ | ΝΑQΓ Νινευην $\aleph^{*}$ | αφανισμὸ $\aleph$ **14** νεμησονται] νεμηθησονται Γ | χαμαλεοντες $\aleph^{*}$ (χαμαιλ. $\aleph^{c.a}$ χαμελ. $\aleph^{c.b\,(vid)}$) | εχιδνοι Q* (εχινοι Q^{a}) | φατμωμασιν B* (φατν. B^{b}) | κοιτασσθησονται $\aleph^{*}$ | διωρυγμασιν $\aleph$ | om κορακες εν τοις πυλ. αυτης $\aleph^{*}$ (hab $\aleph^{c.a}$) | αναστημα (-στεμα $AQ^{a}\Gamma^{*}$)] ανταλλαγμα Q* III **1** επ] εν Q* (superscr π $Q^{a\,vid}$) | εστι Q^{a} | διαπορευομενος] παραπορ. AΓ πορ. Q | δι] δια $\aleph$ | κινησει] seq ras pl litt in A ▮ απολελυτρωμενη] λελυτρ. $\aleph^{1}$ (postea απολ.) | εισηκουσε Q^{a} | παιδιαν (-δειαν $B^{a\,?\,b}$QΓ)] παιδιας $\aleph^{*}$ (-διαν $\aleph^{c.a,\,c.b}$) | επεποιθει] επεποθει $\aleph^{*}$ (-ποιθ. $\aleph^{c.b}$) επεποιθησεν AQΓ | ηγγικεν Q **3** λεοντες] incep λο $\aleph^{*}$ (λε. $\aleph^{1\,?\,c.b}$) | Αραβειας A | υπελιποντο (-λειπ. AQΓ)] ιπελιφθησαν (sic) $\aleph^{*}$ (υπελιπ. $\aleph^{c.a\,(vid),\,c.b}$) **4** αυτης 2°] αυτων Γ | βεβηλουσι Q^{a} | om τα αγια και ασεβ. $\aleph^{*}$ (hab $\aleph^{c.a}$) | ασεβουσι Q^{a} **5** ποιησει Γ* (-σῃ Γ^{a}) | κριμα] pr το AQΓ | om εις φως...εν απαιτησει AQ | ενω $\aleph^{*}$ (εγν. $\aleph^{1\,(vid)\,c.a,\,c.b}$) | νεικος B^{ab} ▮ διαφθορα] καταφθορα $\aleph^{*}$ (διαφθ. $\aleph^{c.b}$ postea καταφθ.) | αυτων 2°] αυτου Q* (-των Q^{a}) | εξελειπον AQ* (-λιπον $Q^{a}\Gamma^{a}$) Γ* | πολις B*$\aleph^{*}$ (-λεις $B^{ab}\aleph^{c.b}$) | παρα] δια $\aleph^{c.b}$AΓ **7** πειδιαν $\aleph^{*}$ πεδ. $\aleph^{1}$ παιδ. $\aleph^{c.a}$A | εξολεθρευθηται $\aleph^{*}$ εξολεθρευθη $\aleph^{c.b}$ εξολεθρευθητε AQΓ | παντα] pr δια $Q^{b\,?}$ | εξεδικησα] εκδικησα A | ετοιμαζου] ετοιμαζωνου $\aleph^{*}$ (-ζου $\aleph^{1\,c.a,\,c.b}$) | εφθαρται] διεφθαρται $\aleph^{c.a}$AQ | επιφυλις Γ*

B [8]Διὰ τοῦτο ὑπόμεινόν με, λέγει Κύριος, εἰς ἡμέραν ἀναστάσεώς 8
μου εἰς μαρτύριον· διότι τὸ κρίμα μου εἰς συναγωγὰς ἐθνῶν, τοῦ
εἰσδέξασθαι βασιλεῖς, τοῦ ἐκχέαι ἐπ' αὐτοὺς πᾶσαν ὀργὴν θυμοῦ
μου· διότι ἐν πυρὶ ζήλους μου καταναλωθήσεται πᾶσα ἡ γῆ. [9]ὅτι 9
τότε μεταστρέψω ἐπὶ λαοὺς γλῶσσαν εἰς γενεὰν αὐτῆς, τοῦ ἐπικα-
¶ Γ λεῖσθαι πάντας¶ τὸ ὄνομα Κυρίου, τοῦ δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ ζυγὸν
ἕνα. [10]ἐκ περάτων ποταμῶν Αἰθιοπίας προσδέξομαι ἐν διεσπαρ- 10
μένοις μου, οἵσουσιν θυσίας μοι. [11]ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ οὐ μὴ κατα- 11
σχυνθῇς ἐκ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων σου ὧν ἠσέβησας εἰς ἐμέ·
ὅτι τότε περιελῶ ἀπὸ σοῦ τὰ φαυλίσματα τῆς ὕβρεώς σου, καὶ
οὐκέτι μὴ προσθῇς τοῦ μεγαλαυχῆσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου.
[12]καὶ ὑπολείψομαι ἐν σοὶ λαὸν πρᾶον καὶ ταπεινόν, καὶ εὐλαβηθή- 12
σονται ἀπὸ τοῦ ὀνόματος Κυρίου [13]οἱ κατάλοιποι τοῦ Ἰσραήλ, καὶ 13
οὐ ποιήσουσιν ἀδικίαν καὶ οὐ λαλήσουσιν μάταια, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ
ἐν τῷ στόματι αὐτῶν γλῶσσα δολία· διότι αὐτοὶ νεμήσονται καὶ κοι-
τασθήσονται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. [14]Χαῖρε, θύ- 14
γατερ Σειών, κήρυσσε, θύγατερ Ἰερουσαλήμ· εὐφραίνου καὶ κατα-
τέρπου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, θύγατερ Ἰερουσαλήμ. [15]περιεῖλεν 15
Κύριος τὰ ἀδικήματά σου, λελύτρωταί σε ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν σου·
βασιλεὺς Ἰσραὴλ Κύριος ἐν μέσῳ σου, οὐκ ὄψῃ κακὰ οὐκέτι. [16]ἐν 16
τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐρεῖ Κύριος τῇ Ἰερουσαλήμ Θάρσει, Σειών, μὴ πα-
ρείσθωσαν αἱ χεῖρές σου. [17]Κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, ὁ δυνατὸς 17
σώσει σε, ἐπάξει ἐπὶ σὲ εὐφροσύνην καὶ καινιεῖ σε ἐν τῇ ἀγαπήσει
αὐτοῦ, καὶ εὐφρανθήσεται ἐπὶ σὲ ἐν τέρψει ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς.
[18]καὶ συνάξω τοὺς συντετριμμένους· οὐαί, τίς ἔλαβεν ἐπ' αὐτὴν ὀνει- 18

ℵAQΓ **8** πασαν] pr vid την οργην μου ℵ$^{c.b\,(vid)}$ (postea ras) | διοτι 2°] οτι A | ζηλους] του ζηλου B^{ab}A ζηλου ΝΓ **9** μεταστρψω (sic) ℵ (ω rescr ℵ^{1}) | γλωσαν ℵ* (-σσαν ℵ$^{c.a}$) | γενεαν αυτης] γενεας αυτων A | παν|... Γ | ζυγιον Q* (-γον Q^{a}) **10** Εθιοπιας ℵ* (Αιθ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | προσδεξομαι]+τους ικετευοντας με των εσπαρμενων ℵ$^{c.a\,(vid)}$ (postea ras) | om προσδεξομαι εν διεσπ. μου AQ | διεσπασμενοις ℵ* (διεσπαρσμ. [sic] ℵ$^{c.a}$) | οισουσι Q^{a} | μοι] μου incep ℵ* (μοι ℵ^{1} et postea) **11** επιτηδευματων] βδελυγματων Q **12** υπολειψομαι] υπολιψωμαι ℵ* (-ψομαι ℵ$^{c.b}$) | πραυν] πολυν A | Κυριου] pr του A **13** και ου (2°)] ουδε μη AQ | λαλησουσι AQ^{a} | τω στοματι] om τω A | ααυτων (sic) A | νεμησονται] νομ incep ℵ* (νεμ. ℵ^{1}) **14** θυγατερ] θυγατηρ ℵ* (-τερ ℵ$^{c.b}$) ter: item Q (1° et 2°) | Σιων B^{b}ℵAQ^{a}: item 16 | κατατερπου] τερπου ℵ* (κατατ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) **15** περιειλε Q^{a} | λελυτρωται σε] λελυτρωσε ℵ* (-ται σε ℵ$^{c.a}$) | βασιλευς Ισραηλ] βασιλευσει ℵ$^{c.a\,(vid),\,c.b}$A | Κυριος 2°] pr ο AQ | ουκ] pr και A **16** παρησθωσαν ℵ* (παρισθ. ℵ^{2}) **17** ο δυνατος] om ο ℵ$^{c.b}$AQ | αγαπησει] ευφροσυνη ℵ* (αγαπησι ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | ευφρανθησεται] ευφρανι σε ℵ* (-νθησεται ℵ$^{c.a}$) | σε 4°] σοι A **18** συντετριμμενους]+σου AQ | ον. επ αυτην ℵ^{c} (postea επ αυτ. ον.) AQ

19 δισμόν; [19]ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ ἐν σοὶ ἔνεκεν σοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, B
λέγει Κύριος, καὶ σώσω τὴν ἐκπεπιεσμένην καὶ τὴν ἀπωσμένην·
20 εἰσδέξομαι αὐτοὺς εἰς καύχημα καὶ ὀνομαστοὺς ἐν πάσῃ τῇ γῇ. [20]καὶ
καταισχυνθήσονται ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὅταν καλῶς ὑμῖν ποιήσω, καὶ
ἐν τῷ καιρῷ ὅταν εἰσδέξομαι ὑμᾶς· διότι δώσω ὑμᾶς ὀνομαστοὺς καὶ
εἰς καύχημα ἐν πᾶσιν τοῖς λαοῖς τῆς γῆς, ἐν τῷ στρέφειν με τὴν αἰχμα-
λωσίαν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν, λέγει Κύριος.

19 ποιω· B | ενεκα AQ | εκπεπιεσμενην] εκπερ incep ℵ* (εκπεπ. ℵ[1]) | ℵAQ
αυτους] pr και θησομαι ℵ[c.a]AQ **20** εισδεξομαι] εισδεξωμαι B[a?b] εισδε-
χωμαι AQ | πασι AQ | στρεφειν] επιστρεφειν B[a vid]ℵAQ
Subscr Σοφονιας θ BℵAQ

ΑΓΓΑΙΟΣ

B ΕΝ τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρίου τοῦ βασιλέως ἐν τῷ μηνὶ τῷ 1 I
ἕκτῳ μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ
προφήτου λέγων Εἰπὸν πρὸς Ζοροβαβὲλ τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς
Ἰούδα καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν ἱερέα τὸν μέγαν λέγων
2 Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ λέγων Ὁ λαὸς οὗτος λέγουσιν 2
Οὐχ ἥκει ὁ καιρὸς τοῦ οἰκοδομῆσαι τὸν οἶκον Κυρίου. 3 καὶ ἐγένετο 3
λόγος Κυρίου ἐν χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου λέγων 4 Εἰ καιρὸς 4
μὲν ὑμῖν ἐστιν τοῦ οἰκεῖν ἐν οἴκοις ὑμῶν κοιλοστάθμοις, ὁ δὲ οἶκος
ὑμῶν ἐξηρήμωται; 5 καὶ νῦν τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Τάξατε 5
δὴ τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς ὑμῶν· 6 ἐσπείρατε πολλὰ καὶ 6
εἰσηνέγκατε ὀλίγα, ἐφάγετε καὶ οὐκ εἰς πλησμονήν, ἐπίετε καὶ
οὐκ εἰς μέθην, περιεβάλεσθε καὶ οὐκ ἐθερμάνθητε ἐν αὐτοῖς, καὶ ὁ
τοὺς μισθοὺς συνάγων συνήγαγεν εἰς δεσμὸν τετρυπημένον. 7 τάδε 7
λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς τὰς ὁδοὺς
ὑμῶν· 8 ἀνάβητε εἰς τὸ ὄρος καὶ κόψατε ξύλα καὶ οἰκοδομήσατε τὸν 8
οἶκον, καὶ εὐδοκήσω ἐν αὐτῷ καὶ ἐνδοξασθήσομαι, εἶπεν Κύριος.
9 ἐπεβλέψατε εἰς πολλὰ καὶ ἐγένετο ὀλίγα, καὶ εἰσηνέχθη εἰς τὸν 9
οἶκον καὶ ἐξεφύσησα αὐτά. διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Παντο-
κράτωρ Ἀνθ' ὧν ὁ οἶκός μού ἐστιν ἔρημος, ὑμεῖς δὲ διώκετε ἕκαστος

ℵAQ Inscr Αγγαιος ι BℵAQ I 1 Δαρειου B^aQ | Αγγεου B* (-γαιου B^{ab}) ℵ | ειπον]+ δη AQ | εκ φυλης] pr τον A 2 om λεγων ℵ? (postea revoc) | ο καιρος] om ο Q* (hab Q^a) 3 Αγγεου ℵ 4 μεν υμιν] υμιν μεν ℵAQ^{mg} om μεν Q* | εστι Q^a | om υμων 1° ℵ$^{c.a}$ (postea revoc) AQ | υμων 2°] ουτος ℵAQ | εξερημωται AQ* (εξηρ. Q^a) 5 om δη ℵ$^{c.b}$ 6 εσπειρατε] pr διοτι ταδε λεγει κς παντοκρατωρ (seq ras 1 lit) A | εισηνεγκετε Q^a | om και 2° ℵ$^{1\,c.a,\,c.b}$ | επιετε] τ sup ras A^a | εις 2°] ες A* (εις A^1) | εθερμαρθητε ℵ* (εθερμανθ. ℵ^c) | συναγων] συναγαγων ℵ τετρεπημενον ℵ* (τετρυπ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) 7 τας καρδιας sup ras A^a | τας οδους] om τας ℵ* (hab ℵ$^{c.a,\,c.b}$) οδους sup ras pl litt A^a 8 εις] επι ℵ$^{c.b}$AQ | το ορος] om το ℵ* (hab ℵ$^{1\,(vid)}$) | κοψετε ℵ* (-ψατε ℵ$^{c.a,\,c.b}$) 9 εγενετο] εγενοντο A | εστιν] pr ος ℵ$^{c.(b?)}$ vid (rurs del)

10 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, [10]διὰ τοῦτο ἀνέξει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ δρόσου, καὶ B
11 ἡ γῆ ὑποστελεῖται τὰ ἐκφόρια αὐτῆς· [11]καὶ ἐπάξω ῥομφαίαν ἐπὶ
τὴν γῆν καὶ ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐπὶ τὸν σῖτον καὶ ἐπὶ τὸν οἶνον καὶ
ἐπὶ τὸ ἔλαιον καὶ ὅσα ἐκφέρει ἡ γῆ, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ
12 τὰ κτήνη, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πόνους τῶν χειρῶν αὐτῶν. [12]Καὶ
ἤκουσεν Ζοροβαβὲλ ὁ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα καὶ Ἰησοῦς ὁ
τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας καὶ πάντες οἱ κατάλοιποι τοῦ
λαοῦ τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν καὶ τῶν λόγων Ἀγγαίου
τοῦ προφήτου, καθότι ἐξαπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν πρὸς
13 αὐτούς, καὶ ἐφοβήθη ὁ λαὸς ἀπὸ προσώπου Κυρίου. [13]καὶ εἶπεν
Ἀγγαῖος ἄγγελος Κυρίου ἐν ἀγγέλοις Κυρίου τῷ λαῷ Ἐγώ εἰμι
14 μεθ' ὑμῶν, λέγει Κύριος. [14]καὶ ἐξήγειρεν Κύριος τὸ πνεῦμα Ζο-
ροβαβὲλ τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα καὶ τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ τοῦ
Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου καὶ τὸ πνεῦμα τῶν καταλοίπων
παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ εἰσῆλθον καὶ ἐποίουν ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου
(15) 1 Παντοκράτορος θεοῦ αὐτῶν, [1]τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ
ἕκτου τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρίου τοῦ βασιλέως.
(1) [1]Τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ μιᾷ καὶ εἰνάδι τοῦ μηνὸς ἐλάλησεν Κύριος ἐν
2 χειρὶ Ἀγγαίου τοῦ προφήτου λέγων [2]Εἰπὸν δὴ πρὸς Ζοροβαβὲλ τὸν
Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα καὶ πρὸς Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ἰωσεδὲκ τὸν
ἱερέα τὸν μέγαν καὶ πρὸς πάντας τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ λέγων
3 [3]Τίς ἐξ ὑμῶν ὃς εἶδεν τὸν οἶκον τοῦτον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ τῇ ἔμ-
προσθεν; καὶ πῶς ὑμεῖς βλέπετε αὐτὸν νῦν; καθὼς οὐχ ὑπάρχοντα
4 ἐνώπιον ὑμῶν. §[4]καὶ νῦν κατίσχυε, Ζοροβαβέλ, λέγει Κύριος, καὶ § Γ
κατίσχυε, Ἰησοῦ ὁ τοῦ Ἰωσεδὲκ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, καὶ κατισχυέτω πᾶς
5 ὁ λαὸς τῆς γῆς, λέγει Κύριος, καὶ ποιεῖτε· διότι μεθ' ὑμῶν ἐγώ εἰμι,
λέγει Κύριος ὁ παντοκράτωρ, [5]καὶ τὸ πνεῦμά μου ἐφέστηκεν ἐν μέσῳ

11 σιον ℵ* (σιτον ℵ$^{c.a, c.b}$) **12** εκ φυλης] pr ο A **12—14** om ℵAQΓ και Ιησους...Σαλαθιηλ εκ φυλης Ιουδα Q* (hab Q$^{mg\,sinistr}$: item hab και Ιησους...εξαποστειλεν αυτον κς ο θς αυτου προς Q$^{(f)mg\,sup}$) | αυτων I^{o}] αυτου Q^{mg} (postea -των) | Αγγεου ℵ **13** Αγγεος ℵ | αγγελος Κυριου] Αγγεος ℵ* (om ℵ$^{c.a, c.b}$) | εν αγγελοις Κυριου] ο αγγελος κυριου ℵ$^{c.a}$ αγγελος κ. ℵ$^{c.b}$ om AQ^{mg} **14** το πνα Ιησου sup ras (seq ras) A^{b} | om παντος Q* (hab Q^{mg}) | εισηλθεν ℵ* (-λθον ℵ$^{c.a}$) | εργα] pr τα AQ **II 1** τετραδι] τεταρτη Q* (τετραδι Q^{a}) | om ετει Q* (hab Q^{a}) | Δαρειου B^{ab} | τω μηνι τω εβδομω] τω εβδομω μηνι A (-νει) Q | ελαλησεν] ελαβεν ℵ* (ελαλ. ℵ$^{c.a}$) | Αγγεου ℵ **2** Σαλαθιηλ] pr του B$^{ab\,vid}$ℵAQ | φηλης ℵ* (φυλ. ℵ$^{c.a}$) **3** τις εξ υμων]+περιλειφθεις ℵ$^{c.a}$ (postea ras) | ειδεν] οιδεν A **4** Ζοροβαβελ ℵ* (Ζορ. ℵ$^{c.a}$) | Ιησου ο] Ιησους A^{vid} | εγω μεθ υμων AΓ | ο παντοκρατωρ] om ο ℵ$^{c.b}$AQΓ **5** το πνευμα] om το Γ

Β ὑμῶν· θαρσεῖτε. 6διότι λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ 6
σείσω τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν, 7καὶ 7
συνσείσω πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἥξει τὰ ἐκλεκτὰ πάντων τῶν ἐθνῶν·
καὶ πλήσω τὸν οἶκον τοῦτον δόξης, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. 8ἐμὸν 8
τὸ ἀργύριον καὶ ἐμὸν τὸ χρυσίον, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. 9διότι 9
μεγάλη ἔσται ἡ δόξα τοῦ οἴκου τούτου ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην,
λέγει Κύριος Παντοκράτωρ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ δώσω εἰρήνην,
λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, καὶ εἰρήνην ψυχῆς εἰς περιποίησιν παντὶ
τῷ κτίζοντι τοῦ ἀναστῆσαι τὸν ναὸν τοῦτον.
10Τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ ἐνάτου μηνὸς ἔτους δευτέρου ἐπὶ Δαρίου 10
ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προφήτην λέγων 11Τάδε 11
λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἐπερώτησον τοὺς ἱερεῖς νόμον λέγων
12Ἐὰν λάβῃ ἄνθρωπος κρέας ἅγιον ἐν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, 12
καὶ ἅψηται τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄρτου ἢ ἑψέματος ἢ οἴνου
ἢ ἐλαίου ἢ παντὸς βρώματος, εἰ ἁγιασθήσεται; καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ
ἱερεῖς καὶ εἶπαν Οὔ. 13καὶ εἶπεν Ἀγγαῖος Ἐὰν ἅψηται μεμιαμμένος 13
ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἐπὶ παντὸς τούτων, εἰ μιανθήσεται; καὶ ἀπεκρί-
θησαν οἱ ἱερεῖς καὶ εἶπαν Μιανθήσεται. 14καὶ ἀπεκρίθη Ἀγγαῖος καὶ 14
εἶπεν Οὕτως ὁ λαὸς οὗτος, καὶ οὕτως τὸ ἔθνος τοῦτο ἐνώπιον ἐμοῦ,
λέγει Κύριος, καὶ οὕτως πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ὃς
ἐὰν ἐγγίσῃ ἐκεῖ, μιανθήσεται ἕνεκεν τῶν λημμάτων αὐτῶν τῶν ὀρθρι-
νῶν, ὀδυνηθήσονται ἀπὸ προσώπου πόνων αὐτῶν· καὶ ἐμισεῖτε ἐν
πύλαις ἐλέγχοντας. 15καὶ νῦν θέσθε δὴ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν ἀπὸ 15
τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ὑπεράνω, πρὸ τοῦ θεῖναι λίθον ἐπὶ λίθον ἐν
τῷ ναῷ Κυρίου, 16τίνες ἦτε, ὅτε ἐνεβάλλετε εἰς κυψέλην κριθῆς εἴ- 16
κοσι σάτα, καὶ ἐγένετο κριθῆς δέκα σάτα, καὶ εἰσεπορεύεσθε εἰς

ℵAQΓ **6** διοτι] + ταδε AQ | Παντοκρατωρ] pr ο ℵ* (improb ο ℵc.a, c.b) | om και 2° ℵ* (hab ℵc.a) **7** συσσεισω $B^{ab}Q^{a}$ | εκλεκτα] επιλεκτα Γ | πλησω] πληρωσω ΑΓ **9** ειρηνην 2°] ειρηνης Α | κτιζοντι] κτισαντι Γ **10** του ενατου μηνος] μηνι τω ενατω ΑΓ τω μηνι τω εν. Q | Δαρειου $B^{ab}Q^{a}$Γ | Αγγεου ℵ **11** επερωτησον] + δη ℵc.b **12** αγιον] αγριον ℵ* vid | η εψεματος η οινου] η οινου η εψ. ℵc.b (vid) η εψ. τ[ου] οιν. Γvid | εψηματος ℵc.b | om ει ℵ? (postea revoc) **13** Αγγεος ℵ | μεμιασμενος ℵΓ | ακαθαρτος] om ℵc.b pr η AQ | επι ψυχη] ψυχη επι ψυχη Α ψυχη επι ψυχην Q | επι 2°] απο AQ **14** Αγγεος ℵ | εμου] μου Q | εαν] αν Q | εγγιση ℵ | εκει] αυτων Q | om αυτων 2° Γ | πονων] πονηριων ℵc.a **15** εις] επι ℵc.bAQΓ | υπερανω] επανω Α | om προ Α **16** κριθης 1°] post ι [2 fort litt ras A?] | εγενετο] εγινετο Q | κριθης δεκα σατα] δεκα σατα κρ. ℵc.b

τὸ ὑπολήνιον ἐξαντλῆσαι πεντήκοντα μετρητάς, καὶ ἐγένοντο εἴκοσι. Β
17 [17]ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν ἀφορίᾳ καὶ ἐν ἀνεμοφθορίᾳ καὶ ἐν χαλάζῃ, πάντα
τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπεστρέψατε πρὸς μέ, λέγει
18 Κύριος. [18]ὑποτάξατε δὴ τὰς καρδίας¶ ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ¶ Γ
καὶ ἐπέκεινα, ἀπὸ τῆς τετράδος καὶ εἰκάδος τοῦ ἐνάτου μηνός, καὶ
ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς τεθεμελίωται ὁ ναὸς Κυρίου· θέσθε ἐν ταῖς καρ-
19 δίαις ὑμῶν, [19]εἰ ἐπιγνωσθήσεται ἐπὶ τῆς ἄλω, καὶ εἰ ἔτι ἡ ἄμπελος
καὶ ἡ συκῆ καὶ ἡ ῥόα καὶ τὰ ξύλα τῆς ἐλαίας τὰ οὐ φέροντα καρπόν·
ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης εὐλογήσω.
20 [20]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου ἐκ δευτέρου πρὸς Ἀγγαῖον τὸν προ-
21 φήτην τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς λέγων [21]Εἰπὸν πρὸς Ζοροβαβὲλ
τὸν τοῦ Σαλαθιὴλ ἐκ φυλῆς Ἰούδα λέγων Ἐγὼ σείω τὸν οὐρανὸν
22 καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηράν, [22]καὶ καταστρέψω
θρόνους βασιλέων, καὶ ὀλεθρεύσω δύναμιν βασιλέων τῶν ἐθνῶν, καὶ
καταστρέψω ἅρματα καὶ ἀναβάτας, καὶ καταβήσονται ἵπποι καὶ ἀνα-
23 βάται αὐτῶν ἕκαστος ἐν ῥομφαίᾳ πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. [23]ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, λήμψομαί σε Ζοροβαβὲλ τὸν
τοῦ Σαλαθιὴλ τὸν δοῦλόν μου, λέγει Κύριος, καὶ θήσομαί σε ὡς σφρα-
γῖδα, διότι σὲ ᾑρέτισα, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.

16 πεντηκοντα] ν′ ℵ | εγενοντο] εγινοντο Q | εικοσι 2°] pr εις ℵ **17** επα- ℵAQΓ
ταξα] pr και Q | αφορια] απορια ℵ* (αφ. ℵ$^{c.b}$) αφθορια A **18** υπο-
ταξατε] ταξατε ℵ$^{c.a, c.b}$AQΓ | τεθεμελιωται] εθεμελιωθη AQ **19** ει
1°]+ετι ℵ$^{c.a}$AQ | επιγνωσθησεται (επεγν. B* επιγν. B^{ab})] επιγνωσηεσθε ℵ*
(επιγνωσθ. ℵ$^{c.b}$) | om ει 2° AQ | om ετι A | ξυλα] φυλλα ℵ* (ξυλα ℵ$^{c.b}$) | ευ-
λογησω] και επανω ευλ. αυτα A **20** Αγγεον ℵ **21** σειω] σισω
ℵ$^{c.(fa)}$ **22** om και ολεθρευσω δυν. βασ. ℵ* hab ℵ εξολεθρευσω δυν.
βασ. ℵ$^{a, c.a (vid)}$ (postea ras) | εξολεθρευσω AQ | αναβατας]+αυτῶ ℵ$^{c.b}$ (postea
ras)+· και κατα|στρεψω πασαν την δυναμιν αυτῶ| και καταβαλω τα ορια
αυτων· και| ενισχυω τους εκλεκτους μου· A | καταβησονται] αναβησονται A
Q^{a} (λ′ καβησ. [sic] Q^{mg}) **23** λημψομαι (λημψ. Q)]+σε ℵ$^{c.a, c.b}$ | ως σφρα-
γιδα (ωσφρ. ℵ)] εις σφρ. A | διοτι] οτι A | ηρετισαμην ℵ^{c} (postea ηρετισα)
Subscr Αγγαιος (-γεος ℵ) ι BℵAQ

ΖΑΧΑΡΙΑΣ

B ΕΝ τῷ ὀγδόῳ μηνὶ ἔτους δευτέρου ἐπὶ Δαρείου ἐγένετο λόγος 1 I
Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδὼ τὸν προφήτην
λέγων 2Ὠργίσθη Κύριος ἐπὶ τοὺς πατέρας ὑμῶν ὀργὴν μεγάλην. 2
3καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἐπι- 3
στρέψατε πρὸς μέ, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων, καὶ ἐπιστραφήσομαι
πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων. 4καὶ μὴ γίνεσθε καθὼς οἱ 4
πατέρες ὑμῶν, οἷς ἐνεκάλεσαν αὐτοῖς οἱ προφῆται ἔμπροσθεν λέ-
γοντες Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν
ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν τῶν
πονηρῶν· καὶ οὐκ εἰσήκουσαν, καὶ οὐ προσέσχον τοῦ εἰσακοῦσαί μου,
λέγει Κύριος. 5οἱ πατέρες ὑμῶν, ποῦ εἰσιν; καὶ οἱ προφῆται, μὴ τὸν 5
αἰῶνα ζήσονται; 6πλὴν τοὺς λόγους μου καὶ τὰ νόμιμά μου δέχεσθε, 6
ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ἐν πνεύματί μου τοῖς δούλοις μου τοῖς προ-
φήταις, οἱ κατελάβοσαν τοὺς πατέρας ὑμῶν. καὶ ἀπεκρίθησαν καὶ
εἶπαν Καθὼς παρατέτακται Κύριος Παντοκράτωρ τοῦ ποιῆσαι ἡμῖν
κατὰ τὰς ὁδοὺς ἡμῶν καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα ἡμῶν, οὕτως ἐποίησεν
ἡμῖν.

7Τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τῷ ἑνδεκάτῳ μηνί, οὗτός ἐστιν ὁ μὴν 7
Σαβάτ, ἐν τῷ δευτέρῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
Ζαχαρίαν τὸν τοῦ Βαραχίου υἱὸν Ἀδδὼ τὸν προφήτην λέγων 8Εὐ- 8

ℵAQ Inscr Ζαχαριας ια BAQ om ℵ* Ζαχαριας ℵc.b I 1 δευτερου] β′ ℵ | Δαρειου (BQa)] Δαριου ℵAQ* 2 υμων] ημων A 3 λεγει Κυριος των δυναμεων (1o)] λ. κς παντοκρατωρ ℵ* om ℵc.a (om παντοκρ. etiam ℵc.b) Q | και επιστραφησομαι προς υμας] επιστρεψατε προς με ℵ* (ℵc.a επιστραφ. προς υμ. ℵc.a, c.b) | των δυναμεων (2o)] παντοκρατωρ AQ 4 υμων 1o] υπων ℵ* (υμ. ℵc.a) | εμπροσθεν] pr οι ℵc.a AQ | και απο...πονηρων (2o) sup ras A1 | om και ουκ εισηκουσαν AQ 5 εισι Qa 6 παρατετακτο Qa | om ημιν 1o AQ υμιν ℵ* (ημ. ℵc.a, c.b) | ημων 1o] ρων ℵ* (ημ. ℵc.a, c.b) υμων AQ | ημων 2o] υμων AQ 7 τη τετραδι] om τη Q | Δαρειου (inst ε Bb)] Δαριου ℵ 8 εωρακα BaℵQa vid

ρακα τὴν νύκτα, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ἵππον πυρρόν, καὶ Β
οὗτος ἱστήκει ἀνὰ μέσον τῶν ὀρέων τῶν κατασκίων, καὶ ὀπίσω αὐτοῦ
9 ἵπποι πυρροὶ καὶ ψαροὶ καὶ ποικίλοι καὶ λευκοί. 9καὶ εἶπα Τί οὗτοι,
κύριε; καὶ εἶπεν πρὸς μὲ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί Ἐγὼ δείξω σοι
10 τί ἐστιν ταῦτα. 10καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἀνὴρ ὁ ἐφεστηκὼς ἀνὰ μέσον τῶν
ὀρέων καὶ εἶπεν πρὸς μέ Οὗτοί εἰσιν οὓς ἐξαπέστειλεν Κύριος περιο-
11 δεῦσαι τὴν γῆν. 11καὶ ἀπεκρίθησαν τῷ ἀγγέλῳ Κυρίου τῷ ἐφεστῶτι
ἀνὰ μέσον τῶν ὀρέων καὶ εἶπον Περιωδεύσαμεν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ
12 ἰδοὺ πᾶσα ἡ γῆ κατοικεῖται καὶ ἡσυχάζει. 12καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος
Κυρίου καὶ εἶπεν Κύριε Παντοκράτωρ, ἕως τίνος οὐ μὴ ἐλεήσῃς τὴν
Ἰερουσαλὴμ καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, ἃς ὑπερεῖδες τοῦτο ἑβδομηκοστὸν
13 ἔτος; 13καὶ ἀπεκρίθη Κύριος Παντοκράτωρ τῷ ἀγγέλῳ τῷ λαλοῦντι
14 ἐν ἐμοὶ ῥήματα καλὰ καὶ λόγους παρακλητικούς. 14καὶ εἶπεν πρὸς μὲ
ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί Ἀνάκραγε λέγων Τάδε λέγει Κύριος
Παντοκράτωρ Ἐζήλωκα τὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ τὴν Σειὼν ζῆλον μέγαν,
15 15καὶ ὀργὴν μεγάλην ἐγὼ ὀργίζομαι ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ συνεπιτιθέμενα,
ἀνθ' ὧν μὲν ἐγὼ ὠργίσθην ὀλίγα, αὐτοὶ δὲ συνεπέθεντο εἰς κακά.
16 16διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἐπιβλέψω ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ ἐν οἰ-
κτιρμῷ, καὶ ὁ οἶκός μου ἀνοικοδομηθήσεται ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος
17 Παντοκράτωρ, καὶ μέτρον ἐκταθήσεται ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ ἔτι. 17καὶ
εἶπεν πρὸς μὲ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί Ἀνάκραγε λέγων Τάδε
λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἔτι διαχυθήσονται πόλεις ἐν ἀγαθοῖς,
καὶ ἐλεήσει Κύριος ἔτι τὴν Σειὼν καὶ αἱρετιεῖ τὴν Ἰερουσαλήμ.

(II) (1) 18 18Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τέσσαρα
(2) 19 κέρατα. 19καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί Τί

8 επι ιππον] ειπποv ℵ* (επι ιππ. ℵc.a, c.b) εφ ιππον A | πυρον ℵ* (πυρρον ℵAQ ℵc.a, c.b) | ειστηκει B^{ab} Q^{a} εστηκι ℵ* ειστηκι ℵc.a (ιστηκει ℵc.b) | ορεων] pr δυο AQ | αυτου] τουτου Q | πυροι ℵ* (πυρρ. ℵc.b) | om και ψαροι ℵc.b **9** εστιν] ετιν ℵ* (εστ. ℵc.b) εστι Q^{a} **10** επεστηκως ℵ* (εφεστ. ℵc.a, c.b) | εξαπεσταλκεν ℵc.b (postea εξαπεστειλεν) AQ | περιοδευσαι] pr του AQ* (περιωδ. Q$^{1(vid)\ mg}$) **11** ειπαν AQ | περιοδευκαμεν A **12** ελεησεις A | πολις ℵ* (-λεις ℵc.b) | υπερδες ℵ* υπεριδες ℵc.a, c.b A **13** και απεκριθη...καλα] 4 lineas obelis notavit et in mg adscr ου κ' π' Eβρ' B^{ab} **14** και ειπεν] hastulam adpinx B^{a} | εζηλωσα ℵ | Σιων B^{b}ℵAQ^{a}: item 17 **15** οργισομαι ℵc.b (vid) (postea οργιζομαι) | εγω μεν ℵAQ | οργισθην Q* (ωργ. Q^{a}) **16** Κυριος]+παντοκρατωρ A | επιβλεψω] επιστρεψω B^{ab}ℵAQ | εν 1o] επ B* fort (ras aliq in ν B^{1}) | οικτειρμω AQ* (οικτιρμ. Q^{a}) | εκτεθησεται A **17** προς με...εν εμοι obelo notavit et in mg ου κ' π' Eβρ' adscr B^{a} | Παντοκρατωρ] pro π incep κ et ν scr inter ω et ρ ℵ* (παντοκρατωρ ℵ^{1}) | πολεις (-λις ℵ* -λεις ℵc.b)] pr αι Q | ελεησει Κυριος] ει et s sup ras ℵ^{1} | αιρετιει]+ετι ℵQ*vid et 1 (vid) mg + κ̄ς̄ A | Ιερουσαλημ]+ετι A **18** ιδον ℵc A | τεσσερα ℵAQ **19** λαλοντα ℵ* (-λουντα ℵc.a)

Β ἐστιν ταῦτα, κύριε; καὶ εἶπεν πρὸς μέ Ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν Ἰούδαν καὶ τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἰερουσαλήμ. [20]καὶ 20 (3)
ἔδειξέν μοι Κύριος τέσσαρας τέκτονας. [21]καὶ εἶπα Τί οὗτοι ἔρχον- 21 (4)
ται ποιῆσαι; καὶ εἶπεν Ταῦτα τὰ κέρατα τὰ διασκορπίσαντα τὸν
Ἰούδαν καὶ τὸν Ἰσραὴλ κατέαξαν, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἦρεν κεφαλήν·
καὶ ἐξῆλθοσαν οὗτοι τοῦ ὀξῦναι αὐτὰ εἰς χεῖρας αὐτῶν τὰ τέσ-
§ Γ σαρα κέρατα, τὰ ἔθνη τὰ [§]ἐπαιρόμενα κέρας ἐπὶ τὴν γῆν Κυρίου
τοῦ διασκορπίσαι αὐτήν.
[1]Καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ καὶ ἐν 1 (5) II
τῇ χειρὶ αὐτοῦ σχοινίον γεωμετρικόν. [2]καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν 2 (6)
Ποῦ σὺ πορεύῃ; καὶ εἶπεν πρὸς μέ Διαμετρῆσαι τὴν Ἰερουσα-
λήμ, τοῦ ἰδεῖν πηλίκον τὸ πλάτος αὐτῆς ἐστιν καὶ πηλίκον τὸ
μῆκος. [3]καὶ ἰδοὺ ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ ἱστήκει, καὶ ἄγγελος 3 (7)
ἕτερος ἐξεπορεύετο εἰς συνάντησιν αὐτῷ, [4]καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν 4 (8)
λέγων Δράμε καὶ λάλησον πρὸς τὸν νεανίαν ἐκεῖνον λέγων
Κατακάρπως κατοικηθήσεται Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ πλήθους ἀνθρώπων
καὶ κτηνῶν ἐν μέσῳ αὐτῆς· [5]καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτῇ, λέγει Κύριος, 5 (9)
τεῖχος πυρὸς κυκλόθεν, καὶ εἰς δόξαν ἔσομαι ἐν μέσῳ αὐτῆς.
[6]ὦ ὦ φεύγετε ἀπὸ γῆς βορρᾶ, λέγει Κύριος, διότι ἐκ τῶν τεσ- 6 (10)
σάρων ἀνέμων τοῦ οὐρανοῦ συνάξω ὑμᾶς, λέγει Κύριος· [7]εἰς 7 (11)
Σειὼν ἀνασώζεσθε, οἱ κατοικοῦντες θυγατέρα Βαβυλῶνος. [8]διότι 8 (12)
τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ὀπίσω δόξης ἀπέσταλκέν με
ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ σκυλεύσαντα ὑμᾶς, διότι ὁ ἁπτόμενος ὑμῶν ὡς
ἁπτόμενος τῆς κόρης τοῦ ὀφθαλμοῦ αὐτοῦ· [9]διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐπι- 9 (13)
φέρω τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ ἔσονται σκῦλα τοῖς δουλεύ-
ουσιν αὐτοῖς, καὶ γνώσεσθε ὅτι Κύριος Παντοκράτωρ ἀπέσταλκέν
με. [10]τέρπου καὶ εὐφραίνου, θύγατερ Σειών, διότι ἰδοὺ ἐγὼ 10 (14)

ℵAQΓ **19** εστι Q[a] | και ειπεν...Ιερουσαλημ] obelis notavit et in mg adscr ου κ' π' Εβρ' B[a(?)] | om και Ιερουσαλημ AQ **20** τεσσαρες ℵQ* (-ρας Q[a]) | τεκτονες ℵ* (-νας ℵ[c.a, c.b]) **21** ειπεν (-πε Q[a])+προς με AQ | δεις Q* (ουδ. Q[a]) | εξηλθοσαν] εισηλθον AQ | τεσσερα ℵ[1]AQ* | om τα εθνη A* (hab A[a†]) | διασκορπησαι Γ* II **1** ιδον ℵAΓ | σχοινιον ℵ **2** συ] σοι ℵ* (συ ℵ[c.a, c.b]) | ιδειν] ενδειν ℵ* ειδ. ℵ? **3** ειστηκει B[ab] | συναντησιν αυτω] απαντησιν αυτου ℵAQ **4** ειπε Q[a] | om λεγων 1° ℵ* (hab ℵ[c.a]) | νεανιαν] νεανισκον ℵ | κατακαρπος Q[a] | κατοικησεται ℵ* (-κηθησεται ℵ[c.a]) | εν μεσω] pr των AQ[mg]Γ **5** λεγει] φησιν AQ* (φησι Q[a vid]) Γ | εσομαι 2°] εσω και Γ | αυτης] αυτων ΑΓ **6** απο] εκ Q **7** Σιων B[b]ℵAQ[a]Γ: item 10 **8** λεγει] λει ℵ* λεγι ℵ[c.a] | απτομενος 2°] pr ο ℵΑΓ **9** om ιδου Q* (hab Q[mg]) | δουλευσασιν AQ | αυτοις] αυτης Γ | γνωσονται ℵ* (-σεσθε ℵ[c.b]) | οτι] διοτι AQΓ | Κυριος] pr εγω ειμι ℵ* (improb ℵ[1 (vid) c.a, c.b]) | απεσταλκε Q[a] **10** θυγατηρ ℵ* (-τερ ℵ[c.b]) | διοτι] οτι ℵ | om εγω A

(15) 11 ἔρχομαι καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ σου, λέγει Κύριος. 11καὶ Β
καταφεύξονται ἔθνη πολλὰ ἐπὶ τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
καὶ ἔσονται αὐτῷ εἰς λαόν, καὶ κατασκηνώσουσιν ἐν μέσῳ σου,
καὶ ἐπιγνώσῃ ὅτι Κύριος Παντοκράτωρ ἐξαπέσταλκέν με πρὸς
(16) 12 σέ. 12καὶ κατακληρονομήσει Κύριος τὸν Ἰούδαν, τῇ μερίδι αὐ-
τοῦ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἁγίαν, καὶ αἱρετιεῖ ἔτι τὴν Ἰερουσαλήμ.
(17) 13 13εὐλαβείσθω πᾶσα σὰρξ ἀπὸ προσώπου Κυρίου, ὅτι ἐξεγήγερται
ἐκ νεφελῶν ἁγίων αὐτοῦ.

III 1 1Καὶ ἔδειξέν μοι Κύριος τὸν Ἰησοῦν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἑστῶτα
πρὸ προσώπου ἀγγέλου Κυρίου, καὶ ὁ διάβολος ἱστήκει ἐκ δεξιῶν
2 αὐτοῦ τοῦ ἀντικεῖσθαι αὐτῷ. 2καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς τὸν διάβολον
Ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοί, διάβολε, καὶ ἐπιτιμήσαι Κύριος ἐν σοὶ
ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἰερουσαλήμ· οὐκ ἰδοὺ τοῦτο ὡς δαλὸς ἐξεσπα-
3 σμένος ἐκ πυρός; 3καὶ Ἰησοῦς ἦν ἐνδεδυμένος ἱμάτια ῥυπαρά, καὶ
4 ἱστήκει πρὸ προσώπου τοῦ ἀγγέλου. 4καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν πρὸς
τοὺς ἑστηκότας πρὸ προσώπου αὐτοῦ λέγων¶ Ἀφέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ¶ Γ
ῥυπαρὰ ἀπ' αὐτοῦ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἰδοὺ ἀφῄρηκα τὰς ἀνο-
5 μίας σου, καὶ ἐνδύσατε αὐτὸν ποδήρη, 5καὶ ἐπίθετε κίδαριν καθαρὰν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἐπέθηκαν κίδαριν καθαρὰν ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ περιέβαλον αὐτὸν ἱμάτια. καὶ ὁ ἄγγελος Κυρίου
6 ἱστήκει· 6καὶ διεμαρτύρατο ὁ ἄγγελος Κυρίου πρὸς Ἰησοῦν λέγων
7 7Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἐν ταῖς ὁδοῖς μου πορεύῃ καὶ ἐν
τοῖς προστάγμασίν μου φυλάξῃ, καὶ σὺ διακρινεῖς τὸν οἶκόν μου· καὶ
ἐὰν διαφυλάσσῃς τὴν αὐλήν μου, καὶ δώσω σοι ἀναστρεφομένους ἐν
8 μέσῳ τῶν ἑστηκότων τούτων. 8ἄκουε δή, Ἰησοῦς ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας,
σὺ καὶ οἱ πλησίον σου οἱ καθήμενοι πρὸ προσώπου, διότι ἄνδρες

11 επιγνωση] γνωση $\aleph^2$ (postea rurs επιγν.) | εξαπεσταλκεν] απεσταλ- $\aleph$AQΓ
κεν A **12** τη μεριδι] την μεριδα $\aleph^*$QΓ και την μ. $\aleph^{c.a}$ (postea ras 5) A
13 σαρξ $\aleph^*$ | απο] πο $\aleph^*$ (απ. $\aleph^{c.a}$) | οτι] διοτι AQΓ **III 1** εδειξε Q^a |
τον Ιησουν] om τον AQΓ | ειστηκει $B^{ab}Q^aΓ^{b(vid)}$ (item 3, 5) | του αντικει-
σθαι] om του A **2** τουτο] το B^* (του|το $B^{a?b}$) | εξεσπαμενος B^*
(εξεσπασμ. $B^{b(vid)}$) **3** του αγγελου] om του Q^* (hab Q^{mg})+κυ Q
4 ειπεν 1°] ειπα A ειπε Q^a | τους εστηκοτας] τ. εστωτας $\aleph^*$ (τ. εστηκοτας $\aleph^{c.b}$)
τον εστηκοτα Q | αφελε Q^* (-λετε Q^a) | ρυπαρα] ρυ sup ras $A^{a?}$ | ποδηρη]
πορηδη (sic) $\aleph$ **5** om και επεθηκαν...αυτου (2°) $\aleph^*$ (hab $\aleph^{c.b}$) και περιε-
βαλον αυτον ιματια και επεθ. κιδ. καθ. επι την κεφ. αυτου AQ **6** λε-
γων προς Ιησουν A **7** εν 1°] εαν B^{ab}A pr εαν Q | εν 2° improb B^{ab} |
προσταγμασι Q^a | φυλασση $\aleph^{c.b(vid)}$ (postea φυλαξη revoc) AQ | διαφυλασ-
σης] φυλαξης και γε A διαφυλαξης και γε Q | τουτων] pr α $\aleph^*$ (improb $\aleph^1$)
8 Ιησου $\aleph$AQ | οι καθημενοι] pr και AQ | προσωπου]+σου $\aleph$AQ

Β τερατοσκόποι εἰσί· διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω τὸν δοῦλόν μου Ἀνατολήν· 9διότι ὁ λίθος ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου Ἰησοῦ, ἐπὶ τὸν λίθον τὸν 9
ἕνα ἑπτὰ ὀφθαλμοί εἰσιν· ἰδοὺ ἐγὼ ὀρύσσω βόθρον, λέγει Κύριος
Παντοκράτωρ, καὶ ψηλαφήσω πᾶσαν τὴν ἀδικίαν τῆς γῆς ἐκείνης ἐν
ἡμέρᾳ μιᾷ. 10ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, συν- 10
καλέσετε ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ ὑποκάτω ἀμπέλου καὶ ὑποκάτω
συκῆς.

1Καὶ ἐπέστρεψεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοί, καὶ ἐξῆρέν με ὃν 1 IV
τρόπον ὅταν ἐξεγερθῇ ἄνθρωπος ἐξ ὕπνου αὐτοῦ· 2καὶ εἶπεν πρὸς 2
μέ Τί σὺ βλέπεις; καὶ εἶπα Ἑώρακα, καὶ ἰδοὺ λυχνία χρυσῆ ὅλη,
καὶ τὸ λαμπάδιον ἐπάνω αὐτῆς, καὶ ἑπτὰ λύχνοι ἐπάνω αὐτῆς, καὶ
ἑπτὰ ἐπαρυστρίδες τοῖς λύχνοις τοῖς ἐπάνω αὐτῆς, 3καὶ δύο ἐλαῖαι 3
ἐπάνω αὐτῆς, μία ἐκ δεξιῶν τοῦ λαμπαδίου αὐτῆς καὶ μία ἐξ εὐω-
νύμων. 4καὶ ἐπηρώτησα καὶ εἶπον πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα 4
ἐν ἐμοὶ λέγων Τί ἐστιν ταῦτα, κύριε; 5καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος 5
ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ εἶπεν πρὸς μὲ λέγων Οὐ γινώσκεις τί ἐστιν
ταῦτα; καὶ εἶπα Οὐχί, κύριε. 6καὶ ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν πρὸς μὲ 6
λέγων Οὗτος ὁ λόγος Κυρίου πρὸς Ζοροβαβὲλ λέγων Οὐκ ἐν δυ-
νάμει μεγάλῃ οὐδὲ ἐν ἰσχύι ἀλλ' ἢ ἐν πνεύματί μου, λέγει Κύριος
Παντοκράτωρ. 7τίς εἶ σύ, τὸ ὄρος τὸ μέγα τὸ πρὸ προσώπου Ζο- 7
ροβαβέλ, τοῦ κατορθῶσαι; καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον τῆς κληρονομίας
ἰσότητα χάριτος χάριτα αὐτῆς. 8καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ 8
λέγων 9Αἱ χεῖρες Ζοροβαβέλ, ἐθεμελίωσεν τὸν οἶκον τοῦτον, καὶ αἱ 9
§ Γ χεῖρες αὐτοῦ §ἐπιτελέσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι Κύριος Παντο-
κράτωρ ἐξαπέσταλκέν με πρὸς σέ. 10διότι τίς ἐξουδένωσεν εἰς ἡμέ- 10
ρας μικράς; καὶ χαροῦνται καὶ ὄψονται τὸν λίθον τὸν κασσιτέρινον
ἐν χειρὶ Ζοροβαβέλ· ἑπτὰ οὗτοι ὀφθαλμοί εἰσιν οἱ ἐπιβλέποντες ἐπὶ
πᾶσαν τὴν γῆν. 11καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν Τί αἱ δύο 11

ℵAQΓ | **8** εισι] ει|σει ℵ* (ει 1° sup ras ℵ1) εισιν ℵc.a, c.b AQ* (-σι Qa) | αγω] επαγω ℵc.b **9** δεδωκα Q | επτα] ζ' ℵ **10** συγκαλεσετε Bab AQ*vid (-σατε Qa saltem) IV **1** εξηρεν] εξηγειρεν ℵAQ* (-ρε Qa) | εξεγερθη] εξερθη Avid | ειπα] ειπεν AQ* (ειπε Qa) | εωρακα Bb ℵQa vid | λυχνοι] λυχνι ℵ* (-χνοι ℵ1) | επαρυστιδες ℵ1 (παρ. ℵ* -στριδας ℵc.b) A **4** ειπον] ειπα AQ | om λεγων A | εστι Qa: item 5, 13 **5** om προς με λεγων A **5—6** om ου γινωσκεις ...προς με λεγων (2°) ℵ* (hab ℵc.a mg inf rescr ℵc.b mg sinistr) **6** ειπε Qa: item 13 | Ζοβαβελ ℵ* (Ζοροβ. ℵc.b vel etiam antea) | εν 1°] ν sup ras B2 **9—10** om εθεμελιωσεν...εν χειρι Ζοροβ. Q* (hab Qmg) **9** εθεμελιωσαν ℵAQmg | επιτελουσιν A | εξαπεστειλεν A **10** χαρησονται ℵc.b AQmg Γ | κασσιδεριον ℵ* (κασσιτερινον ℵc.a, c.b) | επτα] ζ' ℵ | οφθαλμοι]+κυ ℵQΓa2 (sup ras) | εισιν]+κῡ A ει sup ras Γa2 **11** ειπα] ειπον ℵ

12 ἐλαῖαι αὗται αἱ ἐκ δεξιῶν τῆς λυχνίας καὶ ἐξ εὐωνύμων; [12]καὶ ἐπη- B
ρώτησα ἐκ δευτέρου καὶ εἶπα πρὸς αὐτόν Τί οἱ δύο κλάδοι τῶν
ἐλαιῶν οἱ ἐν ταῖς χερσὶν τῶν δύο μυξωτήρων τῶν χρυσῶν τῶν
13 ἐπιχεόντων καὶ ἐπαναγόντων τὰς ἐπαρυστρίδας τὰς χρυσᾶς; [13]καὶ
εἶπεν πρὸς μέ Οὐκ οἶδας τί ἐστιν ταῦτα; καὶ εἶπα Οὐχί, κύριε.
14 [14]καὶ εἶπεν Οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ τῆς πιότητος παρεστήκασιν κυρίῳ
πάσης τῆς γῆς.

V 1 [1]Καὶ ἐπέστρεψα καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ
2 δρέπανον πετόμενον. [2]καὶ εἶπεν πρὸς μέ Τί σὺ βλέπεις; καὶ εἶπα
Ἐγὼ ὁρῶ δρέπανον πετόμενον μήκους πήχεων εἴκοσι καὶ πλάτους
3 πήχεων δέκα. [3]καὶ εἶπεν πρὸς μέ Αὕτη ἡ ἀρὰ ἡ ἐκπορευομένη ἐπὶ
πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· διότι πᾶς ὁ κλέπτης ἐκ τούτου ἕως θανά-
του ἐκδικηθήσεται, καὶ πᾶς ὁ ἐπίορκος ἐκ τούτου ἐκδικηθήσεται.
4 [4]καὶ ἐξοίσω αὐτό, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς
τὸν οἶκον τοῦ κλέπτου καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ ὀμνύοντος τῷ ὀνόματί
μου ἐπὶ ψεύδει, καὶ καταλύσει ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ συντε-
5 λέσει αὐτὸν καὶ τὰ ξύλα αὐτοῦ καὶ τοὺς λίθους αὐτοῦ. [5]Καὶ
ἐξῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ εἶπεν πρὸς μέ Ἀνάβλεψον
6 τοῖς ὀφθαλμοῖς σου καὶ ἴδε τὸ ἐκπορευόμενον τοῦτο. [6]καὶ εἶπα Τί
ἐστιν; καὶ εἶπεν Τοῦτο τὸ μέτρον τὸ ἐκπορευόμενον. καὶ εἶπεν
7 Αὕτη ἡ ἀδικία αὐτῶν ἐν πάσῃ τῇ γῇ. [7]καὶ ἰδοὺ τάλαντον μολίβου
8 ἐξαιρόμενον· καὶ ἰδοὺ μία γυνὴ ἐκάθητο ἐν μέσῳ τοῦ μέτρου. [8]καὶ
εἶπεν Αὕτη ἐστὶν ἡ ἀνομία· καὶ ἔριψεν αὐτὴν ἐν μέσῳ τοῦ μέτρου,
9 καὶ ἔριψεν τὸν λίθον τοῦ μολίβου εἰς τὸ στόμα αὐτῆς. [9]καὶ ἦρα
τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ δύο γυναῖκες ἐκπορευόμεναι,

11 αι εκ δ.] om αι Γ* | της λυχνιας και εξ εωνυμων] υμων ℵ* (της λ. κ. εξ ℵAQΓ
ευων. ℵc.a, c.b) | ευωνυμων]+(pr asterisc non inst Bb) αυτης Ba **12** ταις
χερσιν] om ταις Γ | επαρυστιδας ℵ* (-στριδας ℵc (nondum c.a)) **13** με]+λεγω
ℵc.b +ο αγγελος Γ | ειπα ουχι] α ο rescr ℵ1 (ειπεν ℵ* fort) **14** ουτοι]
+εισιν Γ | δυοι ℵ | παρεστηκασιν (σι Q)] pr οι ℵc.a οι (ο sup ras) παρα-
στηκουσιν Γ | κυριω] pr τω AQΓ V **1** ιδον ΑΓ | πετομενον] ε 2° sup
ras η ut vid Aa πετωμ. Γ* **2** ειπεν (-πε Qa)]+κ̄ς ℵ | ορω εγω A | μηκος
AQΓ | πλατος AQΓ **3** προσωπου AQ | ο κλεπτης] om ο Γ | εκδικηθησεται
2°] pr εως θανατου ℵAQΓ **4** εκξοισω (sic) ℵ | αυτο] αυτα Ab | εισελευ-
σομαι A | κλεπτου] πλεπου ℵ* πλεπτ. ℵ1 (vid) (κλεπτ. ℵc) | το ονοματι Γ* |
καταλυση ℵ | αυτον] au sup ras Γ1 (incep τα ξ Γ*) **5** τοις οφθ.] pro τ
incep π B* (τοις B1) | ιδε]+τι ℵc.a | εκπορευομενον] ρευ sup ras Γ1? **6** εστι
Qa | ειπε (1°) Qa; item 11 | αυτων] αυτου ℵ* (-των ℵc.a, c.b) **7** μολυβου
ℵ | γυνη μια AQΓ | μετρου] ταλαντου A (λαντ sup ras Ab) **8** και 2°]
αι ℵ* (κ. ℵiam antea c.a) | ερριψεν 1° BbAQΓ: 2°, AQ* (-ψε Qa) Γ | το] ο B* (το
Bac) **9** ειδον] ιδον ℵAΓ | εκπορευομενοι ℵ*vid (-ναι ℵ1)

καὶ πνεῦμα ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν, καὶ αὗται εἶχον πτέρυγας ἔποπος· καὶ ἀνέλαβον τὸ μέτρον ἀνὰ μέσον τῆς γῆς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ. 10 καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί Ποῦ αὗται ἀποφέρουσιν τὸ μέτρον; 11 καὶ εἶπεν πρὸς μέ Οἰκοδομῆσαι αὐτῷ οἰκίαν ἐν γῇ Βαβυλῶνος καὶ ἑτοιμάσαι, καὶ θήσουσιν αὐτὸ ἐκεῖ ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ.

V 1 Καὶ ἐπέστρεψα καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ τέσσαρα ἅρματα ἐκπορευόμενα ἐκ μέσου δύο ὀρέων, καὶ τὰ ὄρη ἦν ὄρη χαλκᾶ. 2 ἐν τῷ ἅρματι τῷ πρώτῳ ἵπποι πυρροί, καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ δευτέρῳ ἵπποι μέλανες, 3 καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ τρίτῳ ἵπποι λευκοί, καὶ ἐν τῷ ἅρματι τῷ τετάρτῳ ἵπποι ποικίλοι ψαροί. 4 καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λαλοῦντα ἐν ἐμοί Τί ἐστιν ταῦτα, κύριε; 5 καὶ ἀπεκρίθη ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ καὶ εἶπεν Ταῦτά ἐστιν οἱ τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ, ἐκπορεύονται παραστῆναι τῷ κυρίῳ πάσης τῆς γῆς. 6 ἐν ᾧ ἦσαν οἱ ἵπποι οἱ μέλανες, ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν βορρᾶ, καὶ οἱ λευκοὶ ἐξεπορεύοντο κατόπισθεν αὐτῶν, καὶ οἱ ποικίλοι ἐξεπορεύοντο ἐπὶ γῆν νότου, 7 καὶ οἱ ψαροὶ ἐξεπορεύοντο καὶ ἐπέβλεπον τοῦ πορεύεσθαι τοῦ περιοδεῦσαι τὴν γῆν. καὶ εἶπεν Πορεύεσθε καὶ περιοδεύσατε τὴν γῆν· καὶ περιῴδευσαν τὴν γῆν. 8 καὶ ἀνεβόησαν, καὶ ἐλάλησεν πρὸς μὲ λέγων Ἰδοὺ οἱ ἐκπορευόμενοι ἐπὶ γῆν βορρᾶ, καὶ ἀνέπαυσαν τὸν θυμόν μου ἐν γῇ βορρᾶ.

9 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 10 Λάβε τὰ ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας παρὰ τῶν ἀρχόντων καὶ παρὰ τῶν χρησίμων αὐτῆς καὶ παρὰ τῶν ἐπεγνωκότων αὐτήν, καὶ εἰσελεύσῃ σὺ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς τὸν οἶκον Ἰωσίου τοῦ Σοφονίου τοῦ ἥκοντος ἐκ Βαβυλῶνος, 11 καὶ λήψῃ ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ ποιήσεις στεφάνους, καὶ ἐπιθήσεις

ℵAQΓ **9** ταις πτ.] τοις πτ. ℵ* (ταις ℵ¹) | ειχον] ειπον ℵ* vid (ειχ. ℵ¹) | πτερυγας (-γες ℵ* vid -γας ℵ¹)] + ως πτερυγας ℵAQ^mg **10** που] του ℵ* vid (που ℵ¹) | αποφερουσι Q^a **11** αυτο] αυτω Γ* VI **1** επεστρεψα] incep επι ℵ* (επεστρ. ℵ¹ (vid) et postea) | ειδον] ιδον AΓ | τεσσερα ℵAΓ **2** εν 1°] pr και Γ | πυροι ℵA **4** εστι Q^a **5** ειπεν (-πε Q^a)] + προς με ℵ^c.a (postea del) | ταυτα εστιν] ουτοι εισιν A ταυτα εισιν Q | εκπορευονται] pr οι ℵ^c.a (postea del) QΓ | τω κυριω] εν κω Γ* vid **6** οι ιπποι] om οι ℵ | επι γην] εγγυς ℵ* (επι γην ℵ^c.a, c.b) | βορραν ℵ* | om αυτων ℵ* (hab ℵ²) αυτον Γ **7** εξεπορευοντο] + κ εζητουν ℵ^c.a (ras et superscr επι γην νοτου ℵ^c.b ras omnia ℵ^c.c) | om πορευεσθαι...και ειπεν ℵ* (hab περιοδευσαι την γην κ ειπεν ℵ^c.a, c.b) | του περιοδευσαι] και περιοδ. AQΓ **8** ανεβοησεν B^ab ℵAQ* (-σε Q^a) Γ | γην] την ℵ* γης QΓ | om και 3° ℵ^c.a, c.b AQΓ **9** με] εμε ℵ* **10** και παρα (1°) bis scr ℵ* (improb 1° ℵ¹) | αυτην] αυτων A **11** λημψη ℵAQ λημψω Γ* ληψω Γ^a | στεφανους] ου rescr ℵ¹ (prius ην ut vid)

12 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν Ἰησοῦ τοῦ Ἰωσεδὲκ τοῦ ἱερέως τοῦ μεγάλου, 12 καὶ B
ἐρεῖς πρὸς αὐτόν Τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἰδοὺ ἀνήρ, Ἀνατολὴ
ὄνομα αὐτῷ, καὶ ὑποκάτωθεν αὐτοῦ ἀνατελεῖ, καὶ οἰκοδομήσει τὸν
13 οἶκον Κυρίου· 13 καὶ αὐτὸς λήμψεται ἀρετήν, καὶ καθιεῖται καὶ κατάρξει
ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἔσται ὁ ἱερεὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, καὶ βουλὴ
14 εἰρηνικὴ ἔσται ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων. 14 ὁ δὲ στέφανος ἔσται τοῖς
ὑπομένουσιν καὶ τοῖς χρησίμοις αὐτῆς καὶ τοῖς ἐπεγνωκόσιν αὐτήν,
15 καὶ εἰς χάριτα υἱοῦ Σοφονίου, καὶ εἰς ψαλμὸν ἐν οἴκῳ Κυρίου. 15 καὶ
οἱ μακρὰν ἀπ᾽ αὐτῶν ἥξουσιν καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου,
καὶ γνώσεσθε διότι Κύριος Παντοκράτωρ ἀπέσταλκέν με πρὸς ὑμᾶς·
καὶ ἔσται ἐὰν εἰσακούοντες εἰσακούσητε τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ
ὑμῶν.

VII 1 1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει ἐπὶ Δαρείου τοῦ βασιλέως ἐγένετο
λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν, τετράδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐνάτου ὅς ἐστιν
2 Χασελεύ· 2 καὶ ἐξαπέστειλεν εἰς Βαιθὴλ Σαράσαρ καὶ Ἀρβεσεὲρ ὁ βασι-
3 λεὺς καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ ἐξιλάσασθαι τὸν κύριον, 3 λέγων πρὸς τοὺς
ἱερεῖς τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου Παντοκράτορος καὶ πρὸς τοὺς προφή-
τας, λέγων Εἰσελήλυθεν ὧδε ἐν τῷ μηνὶ τῷ πέμπτῳ τὸ ἁγίασμα,
4 καθότι ἐποίησεν ἤδη ἱκανὰ ἔτη. 4 καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου τῶν
5 δυνάμεων πρὸς μὲ λέγων 5 Εἰπὸν πρὸς ἅπαντα τὸν λαὸν τῆς γῆς καὶ
πρὸς τοὺς ἱερεῖς λέγων Ἐὰν νηστεύσητε ἢ κόψησθε ἐν ταῖς πέμπταις
ἢ ἐν ταῖς ἑβδόμαις, καὶ ἰδοὺ ἑβδομήκοντα ἔτη μὴ νηστίαν νενηστεύ-
6 κατέ μοι; 6 καὶ ἐὰν φάγητε ἢ πίητε, οὐχ ὑμεῖς ἔσθετε καὶ πίνετε;
7 7 οὐχ οὗτοι οἱ λόγοι εἰσὶν οὓς ἐλάλησεν Κύριος ἐν χερσὶν τῶν προ-
φητῶν τῶν ἔμπροσθεν, ὅτε ἦν Ἰερουσαλὴμ κατοικουμένη καὶ εὐθη-

12 ανατελλι ℵ* (-τελει ℵc.b) ατελει Q* (ανατ. Qa) **13** ληψεται QΓa | ℵAQΓ καθιεται B*ℵ* (καθιειται Babℵc.a, c.b A [-τε] QΓ) | καταξει ℵ* (καταρξει ℵc.a, c.b) | του θρονου] om του Q* (hab Qa) **14** υπομενουσιν] πομενουσιν sup ras Bab (-σι Bb vid Qa) + αυτον A | επεγνωκοσι B* (-σιν Bab) | υιου] τοις υιοις AQΓ **15** ηξουσι Qa | τω οικω] om τω Γ | γνωσεσθε] επιγνωσεσθε A (εσθαι sup ras Aa) QΓ | διοτι κς sup ras Aa | εισακουσαντες ℵc.a (postea revoc εισακουοντες) | υμων] ημων ℵ* (υμ. ℵc.b) VII **1** Δαριου ℵAQ*Γ* (-ρειου Qa Γa) | τετραδι] τη τετρ. και εικαδι A | Χασιλευ ℵ1 ? c.a, c.b (Ρασ. vel potius Γασ. ℵ*) Χασλευ Γ* (Χασελ. Γa) **2** εξαπεστειλεν] improb εξ ℵ2 (mox revoc) εξαπεστειλαν Q | Βεθηλ ℵ | Αρβεσεερ] Αρβεσερ ℵc.a (-σεερ revoc ℵc.b) Αρβεσεσερ A Αρβεσεε Q | εξιλασασθαι] pr του ℵc.a vid (rurs ras) AQ **3** λεγων 1°] λεγοντες Q | εισεληλυθεν] pr ει AΓ pr η Q | το αγιασμα εν τω μηνι τω πεμπτω A | εποιησαν AQ | ετη] τ rescr ℵ1 (επη ℵ* vid) **5** ειπον] ειπε A ειπον δη Q | απαντα] παντα ℵAQ om Γ | ιερεις] + της γης Q | νηστειαν Bab AQ **6** η] και A και εαν Q | εσθετε] εσθιετε ℵc.a (rurs εσθετε) A (-τ) Q | πινετε] pr υμεις AQ **7** οτε] οτι ℵ* (-τε ℵc.a)

Β νοῦσα, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς κυκλόθεν, καὶ ἡ ὀρεινὴ καὶ ἡ πεδινὴ κατῳκεῖτο;

8 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ζαχαρίαν λέγων 9 Τάδε λέγει 8 9
Κύριος Παντοκράτωρ Κρίμα δίκαιον κρίνατε, καὶ ἔλεος καὶ οἰκτειρμὸν
ποιεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, 10 καὶ χήραν καὶ ὀρφανὸν 10
καὶ προσήλυτον καὶ πένητα μὴ καταδυναστεύετε, καὶ κακίαν ἕκαστος
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ μὴ μνησικακείτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. 11 καὶ 11
ἠπείθησαν τοῦ προσέχειν, καὶ ἔδωκαν νῶτον παραφρονοῦντα, καὶ τὰ
ὦτα αὐτῶν ἐβάρυναν τοῦ μὴ εἰσακούειν, 12 καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν 12
ἔταξαν ἀπειθῆ τοῦ μὴ εἰσακούειν τοῦ νόμου μου καὶ τοὺς λόγους οὓς
ἐξαπέστειλεν Κύριος Παντοκράτωρ ἐν πνεύματι αὐτοῦ ἐν χερσὶν τῶν
προφητῶν τῶν ἔμπροσθεν· καὶ ἐγένετο ὀργὴ μεγάλη παρὰ Κυρίου
Παντοκράτορος. 13 καὶ ἔσται ὃν τρόπον εἶπεν καὶ οὐκ εἰσήκουσαν, 13
οὕτως κεκράξονται καὶ οὐ μὴ εἰσακούσω, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.
14 καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἃ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ ἡ γῆ 14
ἀφανισθήσεται κατόπισθεν αὐτῶν ἐκ διοδεύοντος καὶ ἐξ ἀναστρέ-
φοντος· καὶ ἔταξαν γῆν ἐκλεκτὴν εἰς ἀφανισμόν.

1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου Παντοκράτορος λέγων 2 Τάδε λέγει 1 2 VIII
Κύριος Παντοκράτωρ Ἐζήλωκα τὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ τὴν Σειὼν
ζῆλον μέγαν, καὶ θυμῷ μεγάλῳ ἐζήλωκα αὐτήν. 3 τάδε λέγει Κύριος 3
Ἐπιστρέψω ἐπὶ Σειών, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἰερουσαλήμ, καὶ
κληθήσεται ἡ Ἰερουσαλὴμ πόλις ἡ ἀληθινή, καὶ τὸ ὄρος Κυρίου
Παντοκράτορος ὄρος ἅγιον. 4 τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἔτι 4
καθήσονται πρεσβύτεροι καὶ πρεσβύτεραι ἐν ταῖς πλατείαις Ἰερου-

ℵAQΓ **7** πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) | αυτης] αυτων A | ορινη AQ*Γ* (-ρειν. Q^{a}Γ^{a}) | η πεδινη (πεδειν. Γ^{a})] om η Γ **9** Παντοκρατωρ]+λεγων QΓ | κρινεται ℵ* (κρινατε ℵ$^{c.a, c, b}$) | ελεον ℵ$^{c.b}$ | οικτιρμον B^{b} ℵΓ^{a} **10** καταδυναστευσητε Q | μη μνησικακειτω του αδελφου αυτου Q **11** ηπειθησαν] επιθ. ℵ* (ηπιθ. ℵ^{1}) | προεχειν Q*^{vid} (προσ. Q^{1}) | παραφρονουτα ℵ* (-νουντα ℵ$^{c.a}$) του παραφρονειν Γ **12** τας καρδιας ℵ* (την καρδιαν ℵ$^{c.a, c.b}$) | απιθη Γ* απειθη Γ^{a} mox απειθειαν | εισακουσαι A | εξαπεσταλκεν QΓ | οργη] ορμη A (notavit et in mg διπλην adscr A^{a1} | παντοκρατος (sic) ℵ **13** εισηκουσαν]+αυτου ℵAQΓ | ουτω Q^{a} | εισακουσω]+αυτων AQΓ **14** αναστρεψοντος ℵ* (-στρεφοντος ℵ$^{c.a}$) VIII **1** λεγων] pr προς με ℵ$^{c.b}$ (postea ras) **2** παντοκρατων ℵ*: item 6 (I°) | εξηλωκα I°] εξηλωσα (sic) ℵ εξηλωσα AΓ | Ιερουσαλημ] pr obelum et in mg adscr ου κ′ π′ Εβρ′ B^{a} | Σιων B^{b} ℵAQ^{a1}Γ: item 3 | εξηλωκα 2°] εξηλωσα ℵAQΓ **3** Κυριος]+παντοκρατωρ ℵ$^{c.b}$ | επιστρεψω] pr και AQΓ | om επι Q* (hab Q^{mg}) | η Ιερουσαλημ (Ιερ. ℵ* Ιερ. ℵ^{c})] om η ℵA | η αληθινη] om η ℵAQΓ | και 3°]+ρ ℵ* (improb ℵ^{1} ^{vid} et postea ras) | om ορος 2° ℵ* **4** πρεσβυτερου ℵ* (-ροι ℵ$^{1 c.b}$) | πρεσβυτεραι] πρεσβυτε ℵ* (-τεραι ℵ$^{c.a}$)

σαλήμ, ἕκαστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἀπὸ B
5 πλήθους ἡμερῶν· [5]καὶ αἱ πλατεῖαι τῆς πόλεως πλησθήσονται παιδα-
6 ρίων καὶ κορασίων παιζόντων ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς. [6]τάδε λέγει
Κύριος Παντοκράτωρ Εἰ ἀδυνατήσει ἐνώπιον τῶν καταλοίπων τοῦ
λαοῦ τούτου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, μὴ καὶ ἐνώπιον ἐμοῦ ἀδυνατήσει;
7 λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. [7]τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἰδοὺ
ἐγὼ σώζω τὸν λαόν μου ἀπὸ γῆς ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ γῆς δυσμῶν,
8 [8]καὶ εἰσάξω αὐτοὺς καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ Ἰερουσαλήμ, καὶ
ἔσονταί μοι εἰς λαὸν κἀγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐν
9 δικαιοσύνῃ. [9]τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Κατισχυέτωσαν αἱ
χεῖρες ὑμῶν τῶν ἀκουόντων ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις τοὺς λόγους
τούτους ἐκ στόματος τῶν προφητῶν, ἀφ' ἧς ἡμέρας τεθεμελίωται ὁ
10 οἶκος Κυρίου Παντοκράτορος, καὶ ὁ ναὸς ἀφ' οὗ ᾠκοδόμηται. [10]διότι
πρὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ μισθὸς τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔσται εἰς
ὄνησιν, καὶ ὁ μισθὸς τῶν κτηνῶν οὐχ ὑπάρξει, καὶ τῷ ἐκπορευομένῳ
καὶ τῷ εἰσπορευομένῳ οὐκ ἔσται εἰρήνη ἀπὸ τῆς θλίψεως· καὶ
ἐξαποστελῶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἕκαστον ἐπὶ τὸν πλησίον
11 αὐτοῦ. [11]καὶ νῦν οὐ κατὰ τὰς ἡμέρας τὰς ἔμπροσθεν ἐγὼ ποιῶ τοῖς
12 καταλοίποις τοῦ λαοῦ τούτου, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, [12]ἀλλ'
ἢ δείξω εἰρήνην· ἡ ἄμπελος δώσει τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἡ γῆ
δώσει τὰ γενήματα αὐτῆς, καὶ ὁ οὐρανὸς δώσει τὴν δρόσον αὐτοῦ,
καὶ κατακληρονομήσω τοῖς καταλοίποις τοῦ λαοῦ μου τούτου ταῦτα
13 πάντα. [13]καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἦτε ἐν κατάρᾳ ἐν τοῖς ἔθνεσιν
οἶκος Ἰούδα καὶ οἶκος Ἰσραήλ, οὕτως διασώσω ὑμᾶς καὶ ἔσεσθε ἐν
14 εὐλογίᾳ· θαρσεῖτε καὶ κατισχύετε ἐν ταῖς χερσὶν ὑμῶν. [14]διότι τάδε
λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ὃν τρόπον διενοήθην τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς
ἐν τῷ παροργίσαι με τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ,
15 καὶ οὐ μετενόησα· [15]οὕτως παρατέταγμαι καὶ διανενόημαι ἐν ταῖς
ἡμέραις ταύταις τοῦ καλῶς ποιῆσαι τὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ τὸν οἶκον

4 ραβδον] ραβον ℵ* (δ superscr ℵ[1]) | τη χειρι] om τη A **5** αυτης] ℵAQΓ αυτων ℵ* (-της ℵ[c.a, c.b]) **6** ει] pr διοτι A | αδυνατωσει (1°) ℵ* (-τησει ℵ[1 ? c.a]) **7** σωζω] ανασωζω AQΓ **8** καγω] και εγω ℵAQΓ | αληθια ℵ* (-θεια ℵ[c]) **9** τους λογους τουτους εν ταις ημεραις ταυταις ℵ[c] (ord priorem postea revoc) | παντοπρατορος (sic) ℵ | ωκοδομηθη ℵ* (-μηται ℵ[c.b]) **10** προ] προω ℵ* (προ ℵ[1]) | ονησιν] incep ονο ℵ* (improb ο 2° ℵ[1] postea ras) | υπαρχει AQΓ| και τω εκπορευομενω] και τω εκ sup ras ℵ[1] **12** η αμπ.] μη αμπ. ℵ* (η ℵ[c.b]) | om και η γη δωσει τα γενηματα αυτης και ο ℵ* (hab ℵ[c.b]) | om τουτου ℵ[c.b] AQΓ | παντα ταυτα AQΓ **13** οικος 2°] pr ο AQ | διασω ℵ* (διασωσω ℵ[c.a]) **14** om με Q* (superscr Q[a]) **15** την Ιερ.] της Ιερ. ℵ[1, c.a (vid)]

Β Ἰούδα· θαρσεῖτε. [16]οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ποιήσετε· λαλεῖτε ἀλήθειαν 16
¶ Γ ἕκαστος πρὸς τὸν¶ πλησίον αὐτοῦ, ἀλήθειαν καὶ κρίμα εἰρηνικὸν
κρίνατε ἐν ταῖς πύλαις ὑμῶν, [17]καὶ ἕκαστος τὴν κακίαν τοῦ πλησίον 17
αὐτοῦ μὴ λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, καὶ ὅρκον ψευδῆ μὴ
ἀγαπᾶτε· διότι ταῦτα πάντα ἐμίσησα, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ.
[18]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου Παντοκράτορος πρὸς μέ [19]Λέγει 18 19
Κύριος Παντοκράτωρ Νηστεία ἡ τετρὰς καὶ νηστεία ἡ πέμπτη καὶ
νηστεία ἡ ἑβδόμη καὶ νηστεία ἡ δεκάτη ἔσονται τῷ οἴκῳ Ἰούδα εἰς
χαρὰν καὶ εὐφροσύνην καὶ εἰς ἑορτὰς ἀγαθάς, καὶ εὐφρανθήσεσθε, καὶ
τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε. [20]τάδε λέγει Κύριος 20
Παντοκράτωρ Ἔτι ἥξουσιν λαοὶ πολλοὶ καὶ κατοικοῦντες πόλεις
πολλάς, [21]καὶ συνελεύσονται κατοικοῦντες πέντε πόλεις εἰς μίαν 21
πόλιν, λέγοντες Πορευθῶμεν δεηθῆναι τοῦ προσώπου Κυρίου καὶ
ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον Κυρίου Παντοκράτορος· πορεύσομαι κἀγώ·
[22]καὶ ἥξουσιν λαοὶ πολλοὶ καὶ ἔθνη πολλὰ ἐκζητῆσαι τὸ πρόσωπον 22
Κυρίου Παντοκράτορος ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐξιλάσασθαι τὸ πρόσωπον
Κυρίου. [23]τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, 23
ἐὰν ἐπιλάβωνται δέκα ἄνδρες ἐκ πασῶν τῶν γλωσσῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ
ἐπιλάβωνται τοῦ κρασπέδου ἀνδρὸς Ἰουδαίου, λέγοντες Πορευσόμεθα
μετὰ σοῦ, διότι ἀκηκόαμεν ὅτι θεὸς μεθ' ὑμῶν ἐστιν.

[1]Λῆμμα λόγου Κυρίου ἐν γῇ Σεδράχ, καὶ Δαμασκοῦ θυσία αὐτοῦ, 1 IX
διότι Κύριος ἐφορᾷ ἀνθρώπους καὶ πάσας φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ, [2]καὶ ἐν 2
Ἐμὰθ ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς· Τύρος καὶ Σειδών, διότι ἐφρόνησαν σφόδρα·
[3]καὶ ᾠκοδόμησεν Τύρος ὀχυρώματα αὐτῇ, καὶ ἐθησαύρισεν ἀργύριον 3

ℵAQ **15** Ιουδα] οικονυ|δα ℵ* (Ιουδα ℵ[1](vid)) **16** αληθειαν bis ℵ: item 19 | εκαστο ℵ* (-στος ℵ[1]) | om αληθειαν 2° AQ | ειρηνικον] δικαιον A | κρινετε AQ **17** ψυδην ℵ* (ψευδη ℵ[1, c]) | παντα ταυτα A **18** προς με] +λεγων ℵ[c.a]AQ **19** λεγει] pr ταδε ℵ[c.a]AQ | νηστια quater ℵ | ευφροσυνην] pr εις AQ | εις 2°] ει ℵ* (εις ℵ[1](vid) c) | ευφρανθησεσθε] εστε ℵ* και ευφρ. ℵ[c.a] **20** ετι] τι ℵ* (ετι ℵ[c.a]) | κατοικουντες] pr οι Q | πολεις] πολιν ℵ* πολις ℵ[1] (λεις ℵ[c.b]) **21** συνελευσονται] συνοδευσοντε ℵ* (συνελ. ℵ[c.b]) | πεντε πολεις] πολις πολλας και| συνελευσοντε και|τοικουνταις πεν|τε πολεις ℵ* unc incl omnia ℵ[c.a] et (exc πεντε π.) ℵ[c.b] | πολιν μιαν A | πορευθωμεν]+πορευσει ℵ[c. (a ut vid)] (rurs ras) **22** om παντοκρ. εν Ιερουσαλημ ℵ* (hab ℵ[c.b]) | εξιλασασθαι] pr του ℵ[c.a] (rurs ras) του εξιλασκεσθαι A (-σθε) Q **23** επιλαβωνται 2°] επιβαλωντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | ακηκοαμεν (-κοκοαμεν ℵ*)] ηκουσαμεν Q | θεος] pr ο ℵQ | μεθ υμων] μετα σου A IX **1** γη] τη ℵ* | Σεδρακ AQ | Δαμασκος ℵ[c.a] (-σκου ℵ[c.b]) | διοτι] οτι Q **2** om εν 1° AQ | Εμαθ] Εματ ℵ[c. (a et ut vid b)] (Εμαθ revoc ℵ[c.c(?)]) Ημαθ AQ | αυτης]+κ ℵ[c.b] | Σιδων B[b]ℵAQ | εφρονησαν] εφρορησαν ℵ* ηφρονησαν Q **3** αυτη] αυτης ℵ εαυτη AQ

4 ὡς χοῦν, καὶ χρυσίον ὡς πηλὸν ὁδῶν. 4καὶ διὰ τοῦτο Κύριος κληρονο- B
μήσει αὐτούς, καὶ πατάξει εἰς θάλασσαν δύναμιν αὐτῆς, καὶ αὕτη ἐν
5 πυρὶ καταναλωθήσεται. 5ὄψεται Ἀσκάλων καὶ φοβηθήσεται, καὶ
Γάζα καὶ ὀδυνηθήσεται σφόδρα, καὶ Ἀκκαρών, ὅτι ᾐσχύνθη ἐπὶ
τῷ παραπτώματι αὐτῆς· καὶ ἀπολεῖται βασιλεὺς ἐκ Γάζης, καὶ
6 Ἀσκάλων οὐ μὴ κατοικηθῇ. 6καὶ κατοικήσουσιν ἀλλογενεῖς ἐν
7 Ἀζώτῳ, καὶ καθελῶ ὕβριν ἀλλοφύλων, 7καὶ ἐξαρῶ τὸ αἷμα αὐτῶν
ἐκ στόματος αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐκ μέσου ὀδόντων
αὐτῶν· καὶ ὑπολειφθήσονται καὶ οὗτοι τῷ θεῷ ἡμῶν, καὶ ἔσονται §ὡς § Γ
8 χιλίαρχος ἐν Ἰούδᾳ, καὶ Ἀκκαρὼν ὡς ὁ Ἰεβουσαῖος· 8καὶ ὑποστήσομαι
τῷ οἴκῳ μου ἀνάστημα τοῦ μὴ διαπορεύεσθαι μηδὲ ἀνακάμπτειν, καὶ
οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτοὺς οὐκέτι ἐξελαύνων, διότι νῦν ἑόρακα ἐν τοῖς
ὀφθαλμοῖς μου.

9 9Χαῖρε σφόδρα, θύγατερ Σειών· κήρυσσε, θύγατερ Ἰερουσαλήμ·
ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι δίκαιος καὶ σώζων αὐτός, πραὺς καὶ
10 ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον. 10καὶ ἐξολεθρεύσει
ἅρματα ἐξ Ἐφράιμ καὶ ἵππον ἐξ Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐξολεθρεύσεται
τόξον πολεμικόν, καὶ πλῆθος καὶ εἰρήνη ἐξ ἐθνῶν· καὶ κατάρξει
11 ὑδάτων ἕως θαλάσσης καὶ ποταμῶν διεκβολὰς γῆς. 11καὶ σὺ ἐν
αἵματι διαθήκης σου ἐξαπέστειλας δεσμίους σου ἐκ λάκκου οὐκ ἔχοντος
12 ὕδωρ. 12καθήσεσθε ἐν ὀχυρώμασιν δέσμιοι τῆς συναγωγῆς, καὶ ἀντὶ

3 χουν] χοιν ℵ* fort | και 3°] + συνηγαγεν ℵc. (a ut vid) (postea del) AQ | χρυ- ℵAQΓ
σιον] αργυριον Q **4** om και 1° ℵAQ | αυτους] αυτην ℵc.a (postea -τους)
AQ | παταξει] καταξει ℵ* (πατ. ℵc.a, c.b) AQa | εις] ως ℵ* | δυναμιν] pr την AQ
5 οδυνηθησεται] οδυνηθησονται ℵ* vid (-θησεται ℵ1) | επι τω παραπτωματι]
επι π. ℵ* (επι τω π. ℵc.a) απο της ελπιδος AQ | βασιλευς] βασιλεια A | εκ]
απο AQ **6** κατοικησουσιν] κατοικηθησουσιν ℵ* (-κησ. ℵc.a, c.b) | Αζωτω]
ξ, ω 2° rescr ℵ1 **7** αυτων 3°] αυτου A | οδοντων] οδων ℵ* (οδοντ.
ℵc.a) | υπολιφθησονται B*ℵAΓ (-λειφθ. Bab Q) | ημων] υμῶ ℵ* (ημ. ℵc.a, c.b) |
ως 1°] pr και Q* (om Qa) | Ακκαρων] incep Ap ℵ* (ρ improb ℵ1 postea ras)
8 αναστεμα AQ* (-στημα Qa) Γ | εωρακα Bb ℵQ*Γa | om εν A | om μου 2°
Q* (hab Qa) **9** σφοδα ℵ* (-δρα ℵc) | θυγατηρ bis ℵ* (-τερ ℵc.a, c.b) |
Σιων Bb ℵAQaΓ **10** εξολεθρευσει] εξολεθρευθησετε ℵ* (-θρευσει ℵc.a, c.b)
-σεται Γ | αρματα] τοξον ℵ* (αρμ. ℵc.a, c.b) | Εφρεμ ℵ: item 13 | εξολεθρευ-
σεται] εξολεθρευθησεται ℵ* (correcturus erat -θρευσει ℵc.a sed restit. -θρευ-
θησετε) AQ | τοξον] ξον ℵ* τοξ. ℵc.a nisi iam antea 1 | εθνων] εθρων ℵ* εκθρ.
vel. εχθρ. ℵ? (εθν. ℵc.a, c.b) | καταρξει] καταξει ℵ* (-αρξ. ℵc.a) | υδατων]
+ απο θαλασσης ℵc.a | ποταμων] pr απο ℵc.a | διεκβολας] εως διεκβολων ℵc.a
(postea rurs. διεκβολας) **11** διαθης ℵ* (-θηκης ℵc.a, c.b) | om σου 1° AQ |
δεσμιους] τους δεσμους AQ* (-μιους Qa) Γ | σου 2°] signa v l adpinx sed
rurs ras ℵ? **12** καθησεσθε] καθησεται ℵ* (-θησεσθε ℵc.a, c.b) Γ και
θησονται A και θησεσθε Q* (καθησεσθε Qa) | οχυρωματι AQΓ

B μιᾶς ἡμέρας παροικεσίας σου διπλᾶ ἀνταποδώσω σοι· 13 διότι ἐνέτεινά 13
σε, Ἰούδα, ἐμαυτῷ τόξον, ἔπλησα τὸν Ἐφράιμ, καὶ ἐξεγερῶ τὰ τέκνα
σου, Σειών, ἐπὶ τὰ τέκνα τῶν Ἑλλήνων, καὶ ψηλαφήσω σε ὡς ῥομφαίαν
μαχητοῦ· 14 καὶ Κύριος ἔσται ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐξελεύσεται ὡς ἀστραπὴ 14
βολίς, καὶ Κύριος Παντοκράτωρ ἐν σάλπιγγι σαλπιεῖ καὶ πορεύσεται
ἐν σάλῳ ἀπειλῆς αὐτοῦ. 15 Κύριος Παντοκράτωρ ὑπερασπιεῖ αὐτούς· 15
καὶ καταναλώσουσιν αὐτούς, καὶ καταχώσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις
σφενδόνης, καὶ ἐκπίονται αὐτοὺς ὡς οἶνον, καὶ πλήσουσιν τὰς φιάλας
ὡς θυσιαστήριον. 16 καὶ σώσει αὐτοὺς Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἐν τῇ 16
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὡς πρόβατα λαὸν αὐτοῦ, διότι λίθοι ἅγιοι κυλίονται ἐπὶ
τῆς γῆς αὐτοῦ. 17 ὅτι εἴ τι ἀγαθὸν αὐτοῦ, καὶ εἴ τι καλὸν αὐτοῦ, σῖτος 17
νεανίσκοις, καὶ οἶνος εὐωδιάζων εἰς παρθένους.

X 1 Αἰτεῖσθε παρὰ Κυρίου ὑετὸν καθ' ὥραν, πρόιμον καὶ ὄψιμον· 1
Κύριος ἐποίησεν φαντασίας, καὶ ὑετὸν χειμερινὸν δώσει αὐτοῖς, ἑκάστῳ
βοτάνην ἐν ἀγρῷ. 2 διότι οἱ ἀποφθεγγόμενοι ἐλάλησαν κόπους, καὶ 2
οἱ μάντεις ὁράσεις ψευδεῖς, καὶ τὰ ἐνύπνια ψευδῆ ἐλάλουν, μάταια
παρεκάλουν· διὰ τοῦτο ἐξηράνθησαν ὡς πρόβατα καὶ ἐκακώθησαν,
διότι οὐκ ἦν ἴασις. 3 ἐπὶ τοὺς ποιμένας παροξύνθη ὁ θυμός μου, καὶ 3
ἐπὶ τοὺς ἀμνοὺς ἐπισκέψομαι· καὶ ἐπισκέψεται Κύριος ὁ θεὸς ὁ
παντοκράτωρ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ τάξει αὐτοὺς ὡς
ἵππον εὐπρεπῆ αὐτοῦ ἐν πολέμῳ. 4 καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐπέβλεψεν, καὶ 4
ἀπ' αὐτοῦ ἔταξεν, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τόξον ἐν θυμῷ· ἀπ' αὐτοῦ ἐξελεύσεται
πᾶς ὁ ἐξελαύνων ἐν τῷ αὐτῷ. 5 καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ πατοῦντες 5
πηλὸν ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐν πολέμῳ, καὶ παρατάξονται, διότι Κύριος
μετ' αὐτῶν· καὶ καταισχυνθήσονται ἀναβάται ἵππων. 6 καὶ κατι- 6
σχύσω τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ τὸν οἶκον Ἰωσὴφ σώσω, καὶ κατοικιῶ

ℵAQΓ **13** τοξον] pr εις ΑΓ | εξεγειρω] επεγειρω AQΓ | Σιων B^{b}AQΓ **14** Κυριος εσται] εσται κς ΑΓ | σαλπιει] σαλπιγγι $ℵ^{*}$ (-πιει $ℵ^{1}$ postea ras) | πορευσονται A **15** αυτους 1°] αυτων $ℵ^{c.a, c.b}$AQΓ | καταναλωσωσιν A | om και καταχωσουσιν αυτους $ℵ^{c.a}$ (hab $ℵ^{*c.b}$) | αυτους 4°] το αιμα αυτων $ℵ^{c.a, c.b}$AQΓ | τας φιαλας] ως φ. AQΓ | om ως 2° AQ **16** om ο θεος αυτων AQΓ | κυλιονται $Γ^{a(vid)}$ (?$Γ^{*}$) **17** om και ει τι καλον αυτου Γ | αυτου 2°] αυτων $ℵ^{*}$ (-του $ℵ^{c.a, c.b}$) pr παρ AQ X **1** παρα Κυριου υετον] υετον παρα κυ ΑΓ | πρωιμον B^{b}QΓ^{a} | υετον 2°] υτον $ℵ^{*}$ (υετ. $ℵ^{c.a, c.b}$) **2** μαντις $ℵ^{*}$ (-τεις $ℵ^{c.b}$) | εξηρανθησαν] εξηρθησαν $ℵ^{c.b}$ | διοτι 2°] οτι $ℵ^{c.b}$A **3** παρωξυνθη B^{ab} | om και 1° $ℵ^{*}$ (hab $ℵ^{c.b}$) | επισκεπτεται A | om και 3° $ℵ^{c.b}$ (postea restit) **4** απ quater] εξ $ℵ^{c.b}$ (1°, etiam $ℵ^{c.a}$) AQΓ | απ αυτου (1°)] απ| αυτ. B^{*} α|π αυτ. B^{b} | τοξον] pr το AQ* (om Q^{a})+εξ αυτου Q* (om Q^{a}) | απ αυτου (4°)] pr και Q | εξελαυνων] ελαυνων A ‖ διοτι] οτι $ℵ^{c.b}$ | Κυριος]+παντοκρατωρ A | μετ| αυτων B^{*} με|τ αυτ. B^{b} | αναβαται] αναβοται $ℵ^{1}$

αὐτούς, ὅτι ἠγάπησα αὐτούς, καὶ ἔσονται ὃν τρόπον οὐκ ἀπεστρεψάμην B
αὐτούς· διότι ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ ἐπακούσομαι αὐτοῖς.
7 [7]καὶ ἔσονται ὡς μαχηταὶ τοῦ Ἐφράιμ, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία αὐτῶν
ὡς ἐν οἴνῳ· καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ὄψονται καὶ εὐφρανθήσονται, καὶ
8 χαρεῖται ἡ καρδία αὐτῶν ἐπὶ τῷ κυρίῳ. [8]σημανῶ αὐτοῖς καὶ εἰσδέξο-
μαι αὐτούς, διότι λυτρώσομαι αὐτούς, καὶ πληθυνθήσονται καθότι
9 ἦσαν πολλοί· [9]καὶ σπερῶ αὐτοὺς ἐν λαοῖς, καὶ οἱ μακρὰν μνησθή-
10 σονταί μου, ἐκθρέψουσιν τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ ἐπιστρέψουσιν. [10]καὶ
ἐπιστρέψω αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξ Ἀσσυρίων εἰσδέξομαι
αὐτούς, καὶ εἰς τὴν Γαλααδῖτιν καὶ εἰς τὸν Λίβανον εἰσάξω αὐτούς, καὶ
11 οὐ μὴ ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς· [11]καὶ διελεύσονται ἐν θαλάσσῃ
στενῇ, καὶ πατάξουσιν ἐν θαλάσσῃ κύματα, καὶ ξηρανθήσεται πάντα
τὰ βάθη ποταμῶν, καὶ ἀφαιρεθήσεται πᾶσα ὕβρις Ἀσσυρίων, καὶ
12 σκῆπτρον Αἰγύπτου περιαιρεθήσεται. [12]καὶ κατισχύσω αὐτοὺς ἐν
Κυρίῳ θεῷ αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ κατακαυχήσονται, λέγει
Κύριος.

XI 1 [1]Διάνοιξον ὁ Λίβανος τὰς θύρας σου, καὶ καταφαγέτω πῦρ τὰς
2 κέδρους σου· [2]ὀλολυξάτω πίτυς, διότι πέπτωκεν κέδρος, ὅτι με-
γάλως μεγιστᾶνες ἐταλαιπώρησαν· ὀλολύξατε, δρύες τῆς Βασανείτι-
3 δος, ὅτι κατεσπάσθη ὁ δρυμὸς ὁ σύμφυτος. [3]φωνὴ θρηνούντων
ποιμένων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν ἡ μεγαλοσύνη αὐτῶν· φωνὴ ὠρυο-
4 μένων λεόντων, ὅτι τεταλαιπώρηκεν τὸ φρύαγμα τοῦ Ἰορδάνου. [4]τάδε
5 λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ποιμαίνετε τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς, [5]ἃ οἱ
κτησάμενοι κατέσφαζον καὶ οὐ μετεμέλοντο, καὶ οἱ πωλοῦντες αὐτὰ
ἔλεγον Εὐλογητὸς Κύριος, καὶ πεπλουτήκαμεν· καὶ οἱ ποιμένες αὐ-
6 τῶν οὐκ ἔπασχον οὐδὲν ἐπ' αὐτοῖς. [6]διὰ τοῦτο οὐ φείσομαι οὐκέτι
ἐπὶ τοὺς ¶ κατοικοῦντας τὴν γῆν, λέγει Κύριος· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ παρα- ¶ Γ
δίδωμι τοὺς ἀνθρώπους, ἕκαστον εἰς χεῖρας τοῦ πλησίον αὐτοῦ καὶ

■ ηγαπηκα AQΓ | εσονται] εσται AQΓ | απεστρεψαμην] απεστρεψα ℵc.a, c.b | αυτους] αυτους ℵ1 **7** Εφρεμ ℵ | και 2°] αι ℵ* (και ℵc.a, c.b) | οψονται] οψεται AQΓ | ευφρανθησεται AQΓvid | χαρεται] χαρησεται ℵc.b χαρισεται Γ | η καρδια αυτων] αυτω η καρδια A αυτων η κ. A1Γ **8** αυτοις] αυτους διοτι λυτρωσομαι αυτους A | εισδεξομαι] εις δοξαν ℵ*vid | om διοτι λυτρ. αυτους A **9** λαοις] αλληλοις A | εκθρεψουσιν (-σι Qa)] pr και A | επιστρεψουσι Qa **11** ξηρανθησονται A | υβρις] pr η Q | σκηπτον ℵ* (-τρον ℵc.a) **12** κατεσχυσω ℵ* (κατεισχ. ℵc.a κατ'ισχ. ℵc.b) **XI 2** πιτους ℵ* | πεπτωκε Qa | Βασανιτιδος ℵAQ **3** μεγαλωσυνη Bb ℵc.a AQΓ | ορυομενων ℵ | τεταλαιπωρηκε (2°) Qa **5** μετεμελλοντο Γ1vid | πολουντες Γ* (πωλ. Γ1) | αυτα ελεγον] α ε rescr ℵ1 | εσπασχον B* (επ. Bab) **6** Κυριος] + παντοκρατωρ A | χειρας] χειρα A

B εἰς χεῖρας βασιλέως αὐτοῦ, καὶ κατακόψουσιν τὴν γῆν, καὶ οὐ μὴ ἐξέλωμαι ἐκ χειρὸς αὐτῶν. 7 καὶ ποιμανῶ τὰ πρόβατα τῆς σφαγῆς 7
εἰς τὴν Χαναανῖτιν· καὶ λήμψομαι ἐμαυτῷ δύο ῥάβδους, τὴν μὲν μίαν
ἐκάλεσα Κάλλος, καὶ τὴν ἑτέραν ἐκάλεσα Σχοίνισμα, καὶ ποιμανῶ τὰ
πρόβατα. 8 καὶ ἐξαρῶ τοὺς τρεῖς ποιμένας ἐν μηνὶ ἑνί, καὶ βαρυν- 8
θήσεται ἡ ψυχή μου ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ γὰρ αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ἐπωρύοντο
ἐπ᾽ ἐμέ. 9 καὶ εἶπα Οὐ ποιμανῶ ὑμᾶς· τὸ ἀποθνῆσκον ἀποθνησκέτω, 9
καὶ τὸ ἐκλιπὸν ἐκλιπέτω, καὶ τὰ λοιπὰ κατεσθιέτωσαν ἕκαστος τὰς
σάρκας τοῦ πλησίον αὐτοῦ. 10 καὶ λήμψονται τὴν ῥάβδον μου τὴν 10
καλήν, καὶ ἀπορρίψω τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου ἣν διεθέμην
πρὸς πάντας τοὺς λαούς· 11 καὶ διασκεδασθήσεται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, 11
καὶ γνώσονται οἱ Χαναναῖοι τὰ πρόβατα τὰ φυλασσόμενά μοι· διότι
λόγος Κυρίου ἐστίν. 12 καὶ ἐρῶ πρὸς αὐτούς Εἰ καλὸν ἐνώπιον ὑμῶν 12
ἐστιν, δότε τὸν μισθόν μου ἢ ἀπείπασθε· καὶ ἔστησαν τὸν μισθόν
μου τριάκοντα ἀργυροῦς. 13 καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Κάθες αὐτοὺς 13
εἰς τὸ χωνευτήριον, καὶ σκέψομαι εἰ δόκιμόν ἐστιν, ὃν τρόπον ἐδοκι-
μάσθη ὑπὲρ αὐτῶν. καὶ ἔλαβον τοὺς τριάκοντα ἀργυροῦς καὶ ἐνέ-
βαλον αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον Κυρίου εἰς τὸ χωνευτήριον. 14 καὶ ἀπέρ- 14
ριψα τὴν ῥάβδον τὴν δευτέραν, τὸ σχοίνισμα, τοῦ διασκεδάσαι τὴν
κατάσχεσιν ἀνὰ μέσον Ἰούδα καὶ ἀνὰ μέσον Ἰσραήλ. 15 Καὶ 15
εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Ἔτι λάβε σεαυτῷ σκεύη ποιμενικὰ ποιμένος
ἀπείρου. 16 διότι ἰδοὺ ἐξεγείρω ποιμένα ἐπὶ τὴν γῆν· τὸ ἐκλιμπάνον 16

ℵAQ 6 χειρας] χειρα A | εξελουμαι A 7 τα προβατα της σφαγης] τα πρ. ης σφ. ℵ* το προβατον της σφ. ℵ¹vid (τα προβατα της σφ. ℵc.b) | την 1ο] γην ℵ* c.c (vid) (την ℵc.a (vid)) | Χαναανιτιν] Χανανειτιν ℵ Χανανιτιν A | ληψομαι ℵ*Q | om μεν ℵAQ | μιαν] μαν Q* | προβατα 2ο]+μου ℵc.b 8 ψυχαι] χιρες ℵ* (χειρ. ℵc.b sed vult etiam ψυχαι) | αυτων] αυτω A* (-των A¹) | επωρυοντο] επορυοντο ℵ 9 ειπα] ειπο Q | ποιμαινω Q* (-μανω Q^a) | αποθνησκων A | εκλειπον B^aAQ | εκλειπετω B^abAQ^a εκλιμπανετω Q* | λοιπα] καταλοιπα AQ 10 λημψονται] λημψομαι ℵAQ* (ληψ. Q^a) | απορριψω (αποριψω ℵQ)]+αυτην B^abℵAQ 11 διασκεδασθησονται A | Χαναναιοι ℵ | τα φυλασσ.] om τα ℵ* (hab ℵc.a) | om μοι AQ | om Κυριου A* (superscr A¹) | εστι Q^a: item 12 12 δοτε]+στησαντες AQ | η απειπασθαι sup ras (seq ras 3 vel 4 litt) A^a 13 καθες] καταθες ℵ* (τα ras et iam antea improb ℵ?) | σκεψομαι] σκεψαι ℵc.bAQ^vid+αυτο A | δοκιμιον ℵc.a vid (postea -μον) Q* (-μειον Q^a) | εδοκιμασθην B* fortℵAQ | τον οικον] om τον A 14 απεριψα ℵQ* vid | του διασκ.] ωστε διασκ. ℵc.b (mox revoc του) | κατασχεσιν] διαθηκην ℵc.bAQ+μου A | Ισραηλ] pr του AQ 15 σκευη ποιμενικα (ποιμαν. Q* vid) ποιμενος απειρου] σκευος ποιμαινος απειρου ποιμανικα A 16 ιδου]+εγω ℵc.b (postea ras) Q | ποιμενα]+απιρον ℵc.a (rurs ras) | εκλιμπανον (?εκλιπ. ℵ*)] εκλιπον ℵc.a vid εκλειπον ℵc.b

οὐ μὴ ἐπισκέψηται, καὶ τὸ ἐσκορπισμένον οὐ μὴ ζητήσῃ, καὶ τὸ B
συντετριμμένον οὐ μὴ ἰάσηται, καὶ τὸ ὁλόκληρον οὐ μὴ κατευθύνῃ,
καὶ τὰ κρέα τῶν ἐκλεκτῶν καταφάγεται, καὶ τοὺς ἀστραγάλους αὐ-
17 τῶν ἐκστρέψει. [17]ὦ οἱ ποιμαίνοντες τὰ μάταια καὶ καταλελοιπότες
τὰ πρόβατα· μάχαιρα ἐπὶ τοὺς βραχίονας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τὸν ὀφθαλ-
μὸν [§]τὸν δεξιὸν αὐτοῦ· ὁ βραχίων αὐτοῦ ξηραινόμενος ξηρανθήσεται, § 1'
καὶ ὀφθαλμὸς ὁ δεξιὸς αὐτοῦ ἐκτυφλούμενος ἐκτυφλωθήσεται.

XII 1 [1]Λῆμμα λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.

Λέγει Κύριος, ἐκτείνων οὐρανόν, καὶ θεμελιῶν γῆν, καὶ πλάσσων
2 πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ· [2]Ἰδοὺ ἐγὼ τίθημι τὴν Ἰερουσαλὴμ ὡς
πρόθυρα σαλευόμενα πᾶσι τοῖς λαοῖς κύκλῳ, καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
3 ἔσται περιοχὴ ἐπὶ Ἰερουσαλήμ. [3]καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τὴν Ἰερουσαλὴμ λίθον καταπατούμενον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν· πᾶς ὁ καταπατῶν αὐτὴν ἐμπαίζων ἐμπαίξεται, καὶ ἐπισυναχθήσεται
4 ἐπ' αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς. [4]ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, πατάξω πάντα ἵππον ἐν ἐκστάσει καὶ τὸν ἀναβάτην αὐτοῦ ἐν παραφρονήσει, ἐπὶ δὲ τὸν οἶκον Ἰούδα διανοίξω τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ πάντας τοὺς ἵππους τῶν λαῶν πα-
5 τάξω ἐν ἀποτυφλώσει. [5]καὶ ἐροῦσιν οἱ χιλίαρχοι Ἰούδα ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν Εὑρήσομεν ἑαυτοῖς τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλὴμ ἐν
6 Κυρίῳ Παντοκράτορι θεῷ αὐτῶν. [6]ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θήσομαι τοὺς χιλιάρχους Ἰούδα ὡς δαλὸν πυρὸς ἐν ξύλοις, καὶ ὡς λαμπάδα πυρὸς ἐν καλάμῃ, καὶ καταφάγονται ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων πάντας τοὺς λαοὺς κυκλόθεν, καὶ κατοικήσει Ἰερουσαλὴμ ἔτι καθ' ἑαυτὴν ἐν
7 Ἰερουσαλήμ. [7]καὶ σώσει Κύριος τὰ σκηνώματα Ἰούδα καθὼς ἀπ' ἀρχῆς, ὅπως μὴ μεγαλύνηται καύχημα οἴκου Δανεὶδ καὶ ἐπάρσεις τῶν
8 κατοικούντων Ἰερουσαλὴμ ἐπὶ τὸν Ἰούδαν. [8]καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ

16 εσκορπισμενον] διεσκορπ. AQ | ζητησῃ] επισκεψηται ℵ* vid (ζητ. ℵ[1]) | ℵAQΓ εκστρεψει] εκτριψει A **17** καταλελοιποτες] pr οι AQ | τους βραχιονας] του βραχιονος Q | ο βραχιων] pr και Γ | οφθαλμος ο δεξιος αυτου] ο οφθ. αυτ. ο δεξιος AQΓ[vid] XII **1** ανθρωπου] αυτου A **2** Ιουδεα ℵ | εσται] pr και AQ **3** πασι ℵAQ | εθνεσι Q[a] | εμπαιζων] ενπ. ℵ | επισυναχθησονται AQΓ **4** ημερα...κ̄ς̄] pr obel B[ℓ] | ημερα] ηρερα ℵ* (ημ. ℵ[c.a et iam antea]) | του λαου ℵ* (των λαων ℵ[c.a, c.b]) | παταξω 2[ο] καταξω ℵ* (πατ. ℵ[c.a, c.b]) | αναβατην] επι[β]ατην Γ **6** om εν ξυλοις...πυρος 2[ο] ℵ* (hab ℵ[c.a]) | ξυλος B* (-λοις B[ab]) | Ιερουσαλημ 1[ο]] pr την ℵ* (om ℵ[c.a, c.b]) | εν Ιερουσαλημ] asterisc superscr B[a] om ℵ[c.b]AQ **7** σωσει] δωσει A | μεγαλυνεται Γ | επαρσεις (-σις ℵQ)] επαρξεις A | Ιουδαν] οικον Ιουδα Q Ιουδα Γ[vid]

Β ἐκείνῃ ὑπερασπιεῖ Κύριος ὑπὲρ τῶν κατοικούντων Ἰερουσαλήμ· καὶ
ἔσται ὁ ἀσθενῶν ἐν αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὡς Δαυείδ, ὁ δὲ οἶκος
Δαυὶδ ὡς οἶκος θεοῦ, ὡς ἄγγελος Κυρίου ἐνώπιον αὐτῶν. 9καὶ ἔσται 9
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ζητήσω ἐξᾶραι πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐρχόμενα ἐπὶ
Ἰερουσαλήμ, 10καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ τὸν οἶκον Δαυὶδ καὶ ἐπὶ τοὺς κατοι- 10
κοῦντας Ἰερουσαλὴμ πνεῦμα χάριτος καὶ οἰκτιρμοῦ· καὶ ἐπιβλέψονται
πρὸς μὲ ἀνθ' ὧν κατωρχήσαντο, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν κοπετὸν ὡς
ἐπ' ἀγαπητῷ, καὶ ὀδυνηθήσονται ὀδύνην ὡς ἐπὶ τῷ πρωτοτόκῳ. 11ἐν 11
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μεγαλυνθήσεται ὁ κοπετὸς ἐν Ἰερουσαλὴμ ὡς κοπετὸς
ῥοῶνος ἐν πεδίῳ ἐκκοπτομένου, 12καὶ κόψεται ἡ γῆ κατὰ φυλὰς φυ- 12
λάς· φυλὴ οἴκου Δαυὶδ καθ' ἑαυτήν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυ-
τάς· φυλὴ οἴκου Ναθὰν καθ' ἑαυτήν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς·
13φυλὴ οἴκου Λευὶ καθ' ἑαυτήν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς· 13
φυλὴ τοῦ Συμεὼν καθ' ἑαυτήν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καθ' ἑαυτάς.
14πᾶσαι αἱ ὑπολελιμμέναι φυλαί, φυλὴ καθ' ἑαυτήν, καὶ αἱ γυναῖκες 14
αὐτῶν καθ' ἑαυτάς.

12 1Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται πᾶς τόπος διανοιγόμενος τῷ οἴκῳ 1 XII
Δαυὶδ καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ εἰς τὴν μετακίνησιν καὶ εἰς
τὸν χωρισμόν. 2καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγει Κύριος σαβαώθ, 2
ἐξολεθρεύσω τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι
ἔσται αὐτῶν μνεία· καὶ τοὺς ψευδοπροφήτας καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἀκά-
θαρτον ἐξαρῶ ἀπὸ τῆς γῆς. 3καὶ ἔσται ἐὰν προφητεύσῃ ἄνθρωπος 3
ἔτι, καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεν-
νήσαντες αὐτόν Οὐ ζήσῃ, ὅτι ψευδῆ ἐλάλησας ἐπ' ὀνόματι Κυρίου·
καὶ συμποδιοῦσιν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, οἱ γεν-

ℵAQΓ **8** Ιερουσαλη ℵ* (-λημ ℵ$^{c.a, c.b}$) | **Δανειδ 1°**] οικος Δαδ AQΓ | om ο δε οικος Δανειδ ΑΓ **9** εξαραι] pr του AQ | ερχομενα] επερχομενα AQ **10 Δανειδ**] Ιημ ℵ* Δαδ ℵ^{1} | οικτριμου ℵ οικτειρμον AQ* | προς με]+ (?) εις ον ε[ξ]ε[κεντησαν] Γ | κοψονται] οψονται ℵ* (κοψ. ℵ$^{c.a}$) | αυτον] αυτους A αυτοις Q | αγαπητον AQ | οδυνη ℵQ^{vid} | τω πρωτοτοκω] om τω AQ **12 φυλας 2°**] om ℵ+φυλη φυλη (om φυλη 2° Q) καθ εαυτην και αι γυναικες αυτων καθ εαυτας AQΓ | **Δανειδ**] Ναθαν A* ^{vid} Δαδ A^{1} **13 Λευει** sup ras ℵ^{1} (Ιουδα ℵ* ^{fort}) Λευι Q^{a} | γυναικες 1°] γυναι κς A **14 αι υπολελιμμεναι** (-λελειμμ. B^{ab} Γ^{a}) φυλαι] φυλαι αι υπολελειμμεναι AQ^{a} φ. αι υπολειμμ. Q* | φυλη]+φυλη ℵ$^{c.b}$ XIII **1** τω οικω Δανειδ...χωρισμον] asteriscos adpinx B$^{a\,(vid)}$ (partim sup ras) ℵ^{1} | τω οικω] pr εν AQ | om και τοις κατοικουσιν...χωρισμον Q | τον (το| B) χωρισμον] τον ραντισμον ℵ$^{c.b}$A de Γ non liq **2** om σαβαωθ AQ | εξελεθρευσαι ℵ* (εξολεθρ. ℵ$^{c.a}$) | ονοματα των] in α των ras aliq B$^{?}$ | ψευδοφροφητας ℵ* (ψευδοπροφ. ℵ$^{c.a, c.b}$) **3** αυτον 1°]+εν τω προφητευειν αυτον ΑΓ^{vid} | ζησει Q^{a} | επ] εν AQ | συνποδιουσιν ℵ* (-δισουσιν ℵ$^{c.b}$: postea rursus -διουσιν)

4 νήσαντες αὐτόν, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν. 4καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ B
ἐκείνῃ καταισχυνθήσονται οἱ προφῆται, ἕκαστος ἐκ τῆς ὁράσεως αὐτοῦ
ἐν τῷ προφητεύειν αὐτόν, καὶ ἐνδύσονται δέρριν τριχίνην ἀνθ' ὧν
5 ἐψεύσαντο. 5καὶ ἐρεῖ Οὐκ εἰμὶ προφήτης ἐγώ, διότι ἄνθρωπος ἐρ-
γαζόμενος τὴν γῆν ἐγώ εἰμι, ὅτι ἄνθρωπος ἐγέννησέν με ἐκ νεό-
6 τητός μου. 6καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτόν Τί αἱ πληγαὶ αὗται ἀνὰ μέσον
τῶν χειρῶν σου; καὶ ἐρεῖ 6As ἐπλήγην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ ἀγαπητῷ
7 μου. 7'Ρομφαία, ἐξεγέρθητι ἐπὶ τοὺς ποιμένας μου καὶ ἐπ'
ἄνδρα πολίτην μου, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ· πατάξατε τοὺς ποι-
μένας καὶ ἐκσπάσατε τὰ πρόβατα, καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ
8 τοὺς μικρούς. 8καὶ ἔσται ἐν πάσῃ τῇ γῇ, λέγει Κύριος, τὰ δύο
μέρη αὐτῆς ἐξολεθρευθήσεται καὶ ἐκλείψει, τὸ δὲ τρίτον ὑπολει-
9 φθήσεται ἐν αὐτῇ· 9καὶ διάξω τὸ τρίτον διὰ πυρός, καὶ πυρώσω
αὐτοὺς ὡς πυροῦται τὸ ἀργύριον, καὶ δοκιμῶ αὐτοὺς ὡς δοκιμάζεται
τὸ χρυσίον· αὐτὸς ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομά μου, κἀγὼ ἐπακούσομαι
αὐτῷ, καὶ ἐρῶ Λαός μου οὗτός ἐστιν, καὶ αὐτὸς ἐρεῖ Κύριος ὁ θεός
μου.

XIV 1 1'Ιδοὺ ἡμέραι ἔρχονται τοῦ κυρίου, καὶ διαμερισθήσεται τὰ σκῦλά
2 σου ἐν σοί· 2καὶ ἐπισυνάξω πάντα ἔθνη ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ εἰς πόλε-
μον, καὶ ἁλώσεται ἡ πόλις καὶ διαρπαγήσονται αἱ οἰκίαι, καὶ αἱ
γυναῖκες μολυνθήσονται, καὶ ἐξελεύσεται τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως ἐν
αἰχμαλωσίᾳ, οἱ δὲ κατάλοιποι τοῦ λαοῦ μου οὐ μὴ ἐξολοθρευθῶσιν
3 ἐκ τῆς πόλεως. 3καὶ ἐξελεύσεται Κύριος καὶ παρατάξεται ἐν τοῖς
ἔθνεσιν ἐκείνοις, καθὼς ἡμέρα παρατάξεως αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου.

4 *προφηται*] π, η sup ras ℵ¹ **5** *διοτι*] οτι Q[a] | om *ανθρωπος* ℵAQΓ *εργαζομενος την γην εγω ειμι οτι* AQΓ **6** *ερει* 1°] ερω AQ | om *αυται* ℵ* (hab ℵ[c.a]) | *χειρων*] adnot ωμων ℵ[c mg] postea ras | *επληγη* Γ[vid] | *του αγαπητου* A **7** *τους ποιμενας* (1°)] *τον ποιμεναν* ℵ[c.b] *τον ποιμαινα* AQ* *τον ποιμενα* Q[a]Γ | *επ*] *επι* Γ | *πολιτην*] *πολεμηστην* ℵ* (*πολιτην* repos ℵ[c]) | *μου* 2°] *αυτου* ℵ[c. (a vid)] (postea *μου*) AQΓ | *παταξατε*] *παταξον* ℵ[c.b (vid)]AQ | *τους ποιμενας* 2°] *τον ποιμενα* ℵ[c.a, c.b]AQΓ | *και* 2°]+*διασκορπισθησονται* (*-θητωσαν* Q[a]) *τα προβατα* Q | *εκσπασατε*] *εκπασατε* ℵ* (*εκσπ.* correcturus erat ℵ[c] sed rurs del *σ*) *διασκορπισθητω* ℵ[c.a] *διασκορπισθητωσαν* ℵ[c.b]Γ *διασκορπισθησ̄ο|ται* A | *προβατα*]+*της ποιμνης* A | *επαξω*] *επιστρεψω* ℵ[c.b] | *μικρους*] pr *ποιμενας τους* ℵ[c.a] (improb postea revoc ℵ[?]) *ποιμενας* AQΓ **8** *παση τη γη*] *τη ημερα εκεινη* ℵ[c.b]AΓ | *αυτης*] asterisc adpinx B[a] (non inst B[b]) om Q **9** *το τριτον*] *το το τρ.* ℵ* (*το τρ.* ℵ[c.a, c.b]) | *το χρυσιον* sup ras A[?vid] | *ονομα*] *τ* incep ℵ* (improb *τ* ℵ[1]) | *καγω*] *και εγω* AΓ | *εστι* Q[a] XIV **1** *ερχον* (sic) Γ[vid] | *διαμερισθησονται* ℵ* (*-σεται* ℵ[c.b]) A | *σου*] *σοι* incep ℵ* (*σου* ℵ[1]) sup ras Q[vid] **2** *εθνη*] pr *τα* ℵAΓ | *κααλοιποι* ℵ* (*καταλ.* ℵ[1 et postea]) | *λαου* sup ras A[?] | *εξολεθρευθωσιν* ℵAQ **3** *ημερα* 1°] *ημεραι* A *αι ημεραι* Γ

B [4]καὶ στήσονται οἱ πόδες αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν 4
ἐλαιῶν τὸ κατέναντι Ἰερουσαλὴμ ἐξ ἀνατολῶν· καὶ σχισθήσεται τὸ
ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς ἀνατολὰς καὶ θάλασσαν, χάος
μέγα σφόδρα· καὶ κλινεῖ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους πρὸς βορρᾶν, καὶ τὸ
ἥμισυ αὐτοῦ πρὸς νότον· [5]καὶ φραχθήσεται ἡ φάραγξ ὀρέων μου, καὶ 5
ἐγκολληθήσεται φάραγξ ὀρέων ἕως Ἰασόδ, καὶ ἐνφραχθήσεται καθὼς
ἐνεφράγη ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ σεισμοῦ, ἐν ἡμέραις Ὀζείου βασιλέως
Ἰούδα· καὶ ἥξει Κύριος ὁ θεός μου, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ.
[6]καὶ ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς καὶ ψύχη καὶ πάγος· 6
[7]ἔσται μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ, καὶ 7
οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ, καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς. [8]καὶ ἐν τῇ 8
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσεται ὕδωρ ζῶν ἐξ Ἰερουσαλήμ, τὸ ἥμισυ αὐτοῦ
εἰς τὴν θάλασσαν τὴν πρώτην, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ εἰς τὴν θά-
λασσαν τὴν ἐσχάτην, καὶ ἐν θέρει καὶ ἐν ἔαρι ἔσται οὕτως. [9]καὶ 9
ἔσται Κύριος εἰς βασιλέα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ἔσται Κύριος εἷς, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἕν, [10]κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν 10
καὶ τὴν ἔρημον ἀπὸ Γάβε ἕως Ῥεμμὼν κατὰ νότον Ἰερουσαλήμ.
Ῥαμὰ δὲ ἐπὶ τόπου μενεῖ, ἀπὸ τῆς πύλης Βενιαμεὶν ἕως τοῦ τόπου
τῆς πύλης τῆς πρώτης, ἕως τῆς πύλης τῶν γωνιῶν καὶ ἕως τοῦ
πύργου Ἀναμεήλ, ἕως τῶν ὑπολενίων τοῦ βασιλέως· [11]κατοικήσουσιν 11
ἐν αὐτῇ, καὶ ἀνάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ κατοικήσει Ἰερουσαλὴμ
πεποιθότως. [12]Καὶ αὕτη ἔσται ἡ πτῶσις ἣν κόψει Κύριος 12
πάντας τοὺς λαοὺς ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἰερουσαλήμ· τακήσονται
αἱ σάρκες αὐτῶν ἑστηκότων ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ

ℵAQΓ **4** om το κατεναντι...των ελαιων A | θαλασσαν] pr το ημισυ αυτου προς AQΓ | χαος μεγα sup ras $A^{?vid}$ | κλινει sup ras $A^{?vid}$ | αυτου 3°] αυτων ℵ* (-του $ℵ^{c.a, c.b}$) **5** φραχθησεται] εμφραχθ. AQ | η φαραγξ] η παραξ ℵ* (η φαραξ $ℵ^{c.a, c.b vid}$) om η Q | ορεων 1°] pr των $ℵ^{c.a, c.b}$ $Γ^{vid}$ | εγκολληθησεται $B^{a?b}$ Q^{a} εγκολληθηθησεται ℵ* | φαραγξ 2°] φαραξ ℵ* -ραγξ $ℵ^{c}$ | Ιασοδ] Ασαηλ AQ | om και ενφραχθησεται AQ$Γ^{vid}$ | εμφραχθησεται $B^{a\,fort\,b}$ | καθως] ον τροπον $ℵ^{c.b}$ | εν ταις ημεραις] απο προσωπου $ℵ^{c.b}$ | Οζιου B^{b} **6** om και εσται AQΓ | και 2°] αλλα $ℵ^{c.a}$ (mox revoc και) | ψυχη] ψυχος $ℵ^{c.a, c.b}$AQ^{vid} $Γ^{1(vid)}$ **7** μιαν ημεραν] μια ημερα A | ου sup ras $B^{?}$ | om και 4° A **8** και εν θερει] notulam arabicam adpinx ℵ? | εαρι] εαρ B* εαρι B^{ab} αερει A | εσται] αις ℵ* (εσται $ℵ^{c.a, c.b}$) **10** κυκλουν $ℵ^{c.a}$AQ | Γαβεε $ℵ^{c.a}$A Γαβελ Q | εως 1°] ως ℵ* (εως $ℵ^{c.a}$) ⌈ τοπου 1°] pr του Γ | Βενιαμειν] Βνιαμειν ℵ* (Βεν. $ℵ^{1 fort, c.a}$) | om του τοπου AQΓ | των γωνιων] om των A | εως 5°] pr και A **11** κατοικησουσιν] pr και $ℵ^{c.a}$ κατοικουσιν A | ουκ εσται αναθεμα AQΓ **11—12** om πεποιθοτως...επι Ιερουσαλημ ℵ* (hab πεποιθοτος [-τως ipse ut vid corr]....επι Ιλημ $ℵ^{c.b}$) **12** αι σαρκες] om αι ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) ⌈ εστηκοτων] εστηκοτες ℵ* (-των $ℵ^{c.b}$) + αυτων AQ | τους ποδας] των ποδων $Γ^{vid}$

αὐτῶν ῥυήσονται ἐκ τῶν ὀπῶν αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν τακή- B
13 σεται ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. 13καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκ-
στασις Κυρίου μεγάλη ἐπ' αὐτούς· καὶ ἐπιλήμψονται ἕκαστος τῆς
χειρὸς τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ συμπλακήσεται ἡ χεὶρ αὐτοῦ πρὸς
14 τὴν χεῖρα τοῦ πλησίον αὐτοῦ. 14καὶ Ἰούδας παρατάξεται ἐν Ἰερου-
σαλήμ, καὶ συνάξει τὴν ἰσχὺν πάντων τῶν λαῶν κυκλόθεν, χρυσίον
15 καὶ ἀργύριον καὶ ἱματισμὸν εἰς πλῆθος σφόδρα. 15καὶ αὕτη ἔσται
ἡ πτῶσις τῶν ἵππων καὶ τῶν ἡμιόνων καὶ τῶν καμήλων καὶ τῶν
ὄνων καὶ πάντων τῶν κτηνῶν τῶν ὄντων ἐν ταῖς παρεμβολαῖς ἐκεί-
16 ναις, κατὰ τὴν πτῶσιν ταύτην. 16καὶ ἔσται ὅσοι ἐὰν καταλιφθῶ-
σιν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ἐλθόντων ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, καὶ
ἀναβήσονται κατ' ἐνιαυτὸν τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ Κυρίῳ
17 Παντοκράτορι καὶ τοῦ ἑορτάζειν τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. 17καὶ
ἔσται, ὅσοι ἐὰν μὴ ἀναβῶσιν ἐκ πασῶν φυλῶν τῆς γῆς εἰς Ἰερου-
σαλὴμ τοῦ προσκυνῆσαι τῷ βασιλεῖ Κυρίῳ Παντοκράτορι, καὶ οὗτοι
18 ἐκείνοις προστεθήσονται. 18ἐὰν δὲ φυλὴ Αἰγύπτου μὴ ἀναβῇ μηδὲ
ἔλθῃ, καὶ ἐπὶ τούτους ἔσται ἡ πτῶσις ἣν πατάξει Κύριος πάντα τὰ
ἔθνη ὅσα ἐὰν μὴ ἀναβῇ τοῦ ἑορτάσαι τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας.
19 19αὕτη ἔσται ἡ ἁμαρτία Αἰγύπτου καὶ ἡ ἁμαρτία πάντων τῶν ἐθνῶν,
20 ὅσα ἂν μὴ ἀναβῇ ἑορτάσαι τὴν ἑορτὴν τῆς σκηνοπηγίας. 20ἐν τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται τὸ ἐπὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου ἅγιον τῷ κυρίῳ
Παντοκράτορι· καὶ ἔσονται οἱ λέβητες ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου ὡς φιάλαι
21 πρὸ προσώπου τοῦ θυσιαστηρίου· 21καὶ ἔσται πᾶς λέβης ἐν Ἰερου-
σαλὴμ καὶ ἐν τῷ Ἰούδᾳ ἅγιος τῷ κυρίῳ Παντοκράτορι· καὶ ἥξουσιν
πάντες οἱ θυσιάζοντες καὶ λήμψονται ἐξ αὐτῶν καὶ ἑψήσουσιν ἐν
αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔσται Χαναναῖος ἔτι ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου Παντοκρά-
τορος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

12 εκ] απο A **13** εστασις ℵ* (εκστ. ℵc.a) | επ αυτους μεγαλη AQΓ | ℵAQΓ επιλημψεται ΑΓ επιληψεται Q | συνπλακησ. ℵA συμπλοκησ. Qvid | την χειρα] om την AQΓ **14** Ιουδας] pr ο AQ | παρατασ incep ℵ* παραταξ. ℵ1 et postea | ιχυν ℵ* (ισχ. ℵ1,c) **15** om και 1ο A | εκειναις] εκιναιν ℵ* εκειναις ℵc.b (s pro ν iam antea repos) **16** εαν] αν A | καταλιφθωσιν (-λειφθ. Bab)] καταλημφθωσιν A | παντοκρατι B* (-τορι Bab) **17** αναβωσιν] + εκει A | φυλων] pr των ℵAQΓ | Κυριω] κυ ℵ* (κω ℵc) **18** ελθη] + εκει AQΓ | om και A | τουτους] τουτοις AQ | ην] + κς A **19** εσται] εστιν A | οσα] οσ ℵc.a Q | αν] εαν ℵΑΓ | εορτασαι] pr του ℵc.b AQ **20** τω ιππω ℵ* (του ιππου ℵc.a) | παντοκρατορ ℵ* (-τορι ℵc.a) om ℵc.b | om και ℵ* (hab ℵc.a) | εν 2ο] pr οι AQΓ **21** αγιος] αγιον AQΓ | ηξουσι Qa | ληψονται QΓa vid | Χαναναιος ℵ | ετι] ουκετι AQΓ | εκεινη] ενινη ℵ*

Subscr Ζαχαριας ια BℵA Ζαχαριας| μνημη θῡ Q de Γ non liq

ΜΑΛΑΧΙΑΣ

B ΛΗΜΜΑ λόγου Κυρίου ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ἀγγέλου αὐτοῦ· 1 I
θέσθε δὴ ἐπὶ τὰς καρδίας ὑμῶν.

2 Ἠγάπησα ὑμᾶς, λέγει Κύριος· καὶ εἴπατε Ἐν τίνι ἠγάπησας 2
ἡμᾶς; οὐκ ἀδελφὸς ἦν Ἡσαὺ τοῦ Ἰακώβ; λέγει Κύριος· καὶ ἠγά-
πησα τὸν Ἰακώβ, 3 τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα, καὶ ἔταξα τὰ ὅρια αὐ- 3
τοῦ εἰς ἀφανισμὸν καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ εἰς δόματα ἐρήμου.
4 διότι ἐρεῖ Ἡ Ἰδουμαία κατέστραπται, καὶ ἐπιστρέψωμεν καὶ ἀνοι- 4
κοδομήσωμεν τὰς ἐρήμους. τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Αὐτοὶ
οἰκοδομήσουσιν καὶ ἐγὼ καταστρέψω· καὶ ἐπικληθήσεται αὐτοῖς ὅρια
ἀνομίας, καὶ λαὸς ἐφ' ὃν παρατέτακται Κύριος ἕως αἰῶνος. 5 καὶ 5
ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ὄψονται, καὶ ὑμεῖς ἐρεῖτε Ἐμεγαλύνθη Κύριος ὑπερ-
άνω τῶν ὁρίων τοῦ Ἰσραήλ.

6 Υἱὸς δοξάζει πατέρα, καὶ δοῦλος τὸν κύριον αὐτοῦ. καὶ εἰ 6
πατήρ εἰμι ἐγώ, ποῦ ἐστιν ἡ δόξα μου; καὶ εἰ κύριός εἰμι ἐγώ, ποῦ
ἐστιν ὁ φόβος μου; λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. ὑμεῖς οἱ ἱερεῖς οἱ
φαυλίζοντες τὸ ὄνομά μου, καὶ εἴπατε Ἐν τίνι ἐφαυλίσαμεν τὸ ὄνομά
σου; 7 προσάγοντες πρὸς τὸ θυσιαστήριόν μου ἄρτους ἠλισγημένους. 7
καὶ εἴπατε Ἐν τίνι ἠλισγήσαμεν αὐτούς; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς Τράπεζα
Κυρίου ἠλισγημένη ἐστίν, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἐξουδενώσατε. 8 διότι 8

ℵAQ Inscr Μαλαχιας ιβ BℵAQ I 1—2 εν χειρι...υμας] obelos adpinx et in mg ου κ' π' εβρ' B$^{a\,(non\ b)}$ 2 ημας] υμας ℵ* (ημ. ℵ$^{c.a,\ c.b}$) | Ιακωβ 2°] + λεγει κς ℵ 4 Ιδουμεα ℵ | τας] τα ℵ* τας ℵ^{1} | ερημους] ερημωμενας αυτης ℵ$^{c.a}$ ερημωμενας ℵ$^{c.b\ et\ postea}$ ηρημωμενας AQ | οικοδομησουσι Q^{a} | και εγω] καγω Q 5 οφθαλμοι] pr οι ℵA | των] τεν ℵ* (τεων ℵ$^{c.a,\ c.b}$) 6 αυτου] + φοβηθησεται ℵ$^{c.a}$ (postea ras) 7 και ειπατε] in mg ras asterisc B$^{?}$ | ηλισγημενη (-νην B*)] εξουδενωμενη ℵ$^{c.a,\ c.b}$Q | εστι Q^{a}: item 10, 12, 13 | και τα επιτ.] in mg ras asterisc B$^{?}$ | επιθεμενα ℵ* επιθεμενα ℵ$^{1,\ c.a}$ | εξουδενωσατε] βρωματα εξουδενωνται ℵ$^{c.b}$ (postea revoc εξουδενωσατε) βρωματα εξουδενωμενα AQ

ἐὰν προσαγάγητε τυφλὸν εἰς θυσίαν, οὐ κακόν; καὶ ἐὰν προσαγά- Β
γητε χωλὸν ἢ ἄρρωστον, οὐ κακόν; προσάγαγε δὴ αὐτὸ τῷ ἡγου-
μένῳ σου, εἰ προσδέξεταί σε, εἰ λήμψεται πρόσωπόν σου, λέγει
9 Κύριος Παντοκράτωρ. [9]καὶ νῦν ἐξιλάσκεσθε τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ
ὑμῶν καὶ δεήθητε αὐτοῦ· ἐν χερσὶν ὑμῶν γέγονεν ταῦτα· εἰ λήμψο-
10 μαι ἐξ ὑμῶν πρόσωπα ὑμῶν; λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. [10]διότι
καὶ ἐν ὑμῖν συνκλεισθήσονται θύραι, καὶ οὐκ ἀνάψεται τὸ θυσιαστή-
ριόν μου δωρεάν· οὐκ ἔστιν μου θέλημα ἐν ὑμῖν, λέγει Κύριος Παντο-
11 κράτωρ, καὶ θυσίαν οὐ προσδέξομαι ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν. [11]διότι
ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου καὶ ἕως δυσμῶν τὸ ὄνομά μου δεδόξασται ἐν
τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐν παντὶ τόπῳ θυμίαμα προσάγεται τῷ ὀνόματί
μου καὶ θυσία καθαρά· διότι μέγα τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
12 §λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. [12]ὑμεῖς δὲ βεβηλοῦτε αὐτὸ ἐν τῷ λέ- § Γ
γειν ὑμᾶς Τράπεζα Κυρίου ἠλισγημένη ἐστίν, καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα
13 ἐξουδένωνται βρώματα αὐτοῦ. [13]καὶ εἴπατε Ταῦτα ἐκ κακοπαθίας
ἐστίν. καὶ ἐξεφύσησα αὐτά, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. καὶ εἰσε-
φέρετε ἁρπάγματα καὶ τὰ χωλὰ καὶ τὰ ἐνοχλούμενα· καὶ ἐὰν φέρητε
τὴν θυσίαν, εἰ προσδέξομαι αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; λέγει Κύριος
14 Παντοκράτωρ. [14]καὶ ἐπικατάρατος ὃς ἦν δυνατός, καὶ ὑπῆρχεν ἐν
τῷ ποιμνίῳ αὐτοῦ ἄρσεν, καὶ εὐχὴ αὐτοῦ ἐπ' αὐτῷ, καὶ θύει διεφθαρ-
μένον τῷ κυρίῳ· διότι βασιλεὺς μέγας ἐγώ εἰμι, λέγει Κύριος Παντο-
κράτωρ, καὶ τὸ ὄνομά μου ἐπιφανὲς ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

II 1 [1]Καὶ νῦν ἡ ἐντολὴ αὕτη πρὸς ὑμᾶς, οἱ ἱερεῖς. [2]ἐὰν μὴ ἀκούσητε,
2 καὶ ἐὰν μὴ θῆσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν τοῦ δοῦναι δόξαν τῷ ὀνό-
ματί μου, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, καὶ ἐξαποστελῶ ἐφ' ὑμᾶς τὴν
κατάραν, καὶ ἐπικαταράσομαι τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ καταράσομαι
αὐτήν· καὶ διασκεδάσω τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν,

8 κακον 1°] ακ sup ras A^a | προσαγαγε] προσαγαγετε ℵ* (-γαγε ℵ$^{c.b}$) | σε] αυτο ℵ$^{c.a}$ (σε ℵ$^{c.b}$) AQ | ληψεται Q **9** εξειλακεσθε B* (εξειλασκ. B^a εξιλασκ. B^b) | αυτου]+ινα ελεηση υμας ℵ$^{c.a}$ (ras ℵ$^{c.b}$) | λημψομαι] λημψοντε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.a, c.b}$) **10** συγκλ. B^a fort ^{b}AQ | αναιψεται ℵ* (αναψ. ℵ^1 et postea) **11** απ'] απο ΑΓ | om και 1° AQ | δυσ|μων B* δυ|σμων B^{ab} | εθνεσι bis Q^a | προσαγεται] προσαγαγετε επι A προσαγετε Q* ^{vid} (-αγεται Q^a) **12** εξουδενωται ℵ$^{c.a}$ (postea -νωνται) **13** κακοπαθειας $B^{ab}AQ^{a\,vid}$ | εξεφυσησατε ℵ | εισφερετε A* (εισεφ. A^1) | αρπαγματα] pr τα ℵ$^{c.b}$A | εαν φερητε] προσφερετε ℵ$^{c.a\ c.b}$ εαν θυσητε Γ | την θυσιαν] om την AQΓ **14** υπηρχεν]+αυτω A | τω ποιμνιω] om τω Q* (hab Q^a) | om αυτου 1° A | θυει] θυσι ℵ | μεγας βασιλευς A **II 1** οι ιερεις] τους ιερ. Γ **2** ακουσητε] υπακουσ. ΑΓ | om εαν μη (2°) ℵ$^{c.b}$ (postea ras) | θησθε] θεσθε ℵ$^{c.a, c.b}$ | εις την καρδιαν (1°)] εν ταις καρδιαις ℵ$^{c.b}$ (postea repos εις την καρδιαν) | εξαποστελλω ℵ* (-στελω ℵ$^{c.a, c.b}$) | και διασκεδασω...υμιν] obelos adpinx et in mg ου κ' παρ εβρ. $B^{2\,mg}$

Β ὅτι ὑμεῖς οὐ τίθεσθε εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν. 3ἰδοὺ ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν 3
τὸν ὦμον, καὶ σκορπιῶ ἔνυστρον ἐπὶ τὰ πρόσωπα ὑμῶν, ἔνυστρον
ἑορτῶν, καὶ λήμψομαι ὑμᾶς εἰς τὸ αὐτό· 4καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι 4
ἐγὼ ἐξαπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς τὴν ἐντολὴν ταύτην, τοῦ εἶναι τὴν
διαθήκην μου πρὸς τοὺς Λευείτας, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. 5ἡ 5
διαθήκη μου ἦν μετ' αὐτοῦ τῆς ζωῆς καὶ τῆς εἰρήνης, καὶ ἔδωκα
αὐτῷ ἐν φόβῳ φοβεῖσθαι καὶ ἀπὸ προσώπου ὀνόματός μου στέλ-
λεσθαι αὐτόν. 6νόμος ἀληθείας ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἀδι- 6
κία οὐχ εὑρέθη ἐν χείλεσιν αὐτοῦ· ἐν εἰρήνῃ κατευθύνων ἐπορεύθη
μετ' ἐμοῦ, καὶ πολλοὺς ἐπέστρεψεν ἀπὸ ἀδικίας. 7ὅτι χείλη ἱερέως 7
φυλάξεται γνῶσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ στόματος αὐτοῦ, διότι
ἄγγελος Κυρίου Παντοκράτορός ἐστιν. 8ὑμεῖς δὲ ἐξεκλίνατε ἐκ τῆς 8
ὁδοῦ καὶ ἠσθενήσατε πολλοὺς ἐν νόμῳ, διεφθείρατε τὴν διαθήκην
τοῦ Λευί, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. 9κἀγὼ δέδωκα ὑμᾶς ἐξου- 9
δενωμένους καὶ ἀπερριμμένους εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀνθ' ὧν ὑμεῖς
οὐ φυλάσσεσθε τὰς ὁδούς μου ἀλλὰ ἐλαμβάνετε πρόσωπα ἐν
νόμῳ.

10Οὐχὶ θεὸς εἷς ἔκτισεν ὑμᾶς; οὐχὶ πατὴρ εἷς πάντων ὑμῶν; τί 10
ὅτι ἐνκατελίπετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, τοῦ βεβηλῶσαι τὴν
διαθήκην τῶν πατέρων ὑμῶν; 11ἐνκατελίφθη Ἰούδας, καὶ βδέλυγμα 11
ἐγένετο ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἐν Ἰερουσαλήμ, διότι ἐβεβήλωσεν Ἰούδας
τὰ ἅγια Κυρίου, ἐν οἷς ἠγάπησεν καὶ ἐπετήδευσεν εἰς θεοὺς ἀλλο-
τρίους. 12ἐξολεθρεύσει Κύριος τὸν ἄνθρωπον τὸν ποιοῦντα ταῦτα, 12
ἕως καὶ ταπεινωθῇ ἐκ σκηνωμάτων Ἰακὼβ καὶ ἐκ προσαγόντων
θυσίαν τῷ κυρίῳ Παντοκράτορι. 13καὶ ταῦτα ἃ ἐμίσουν, ἐποιεῖτε· 13

ℵAQΓ **2** εις 2°] επι ℵc. (b vid) (postea ras) **3** om επι τα προσ. υμ. ενυστρον ℵ* (hab ℵc.a) | εορτων και λημψομαι υμ. sup ras Ba | εορτων]+υμων ℵ εορτης υμων AQ | λημψομαι (ληψ. Q)] λημψονται ℵc.b (postea revoc -μαι) | εις] επι A **4** επιγνωσεσθε] γνωσεσθε ℵΓvid | εγω]+κς AQΓ | την διαθηκην] om την ℵ? | Λευιτας AQaΓ ■ om εν ℵc.b | φοβεισθαι]+με Bab (vid)ℵAQ | ονοματος] pr του A **6** αληθιας ℵ* (-θειας ℵc.b) | χειλεσιν] pr τοις Q | κατευθυνων] κατευθυμ incep ℵ* (κατευθυν. ℵ1) **8** πολλους ησθενησατε AQΓ | διεφθειρατε] και διεφθειρα A (sign sup α 2° adpinx Aa?) | Λευι BQa] Λευει ℵAQ*Γ **9** καγω] και εγω AQΓ | εξουδενωμενους] εξουν incep ℵ* (εξουδ. ℵ1 vid) | απερριμμενους Bab AΓ] απερριμενους B* ℵ* παριμενους ℵc.b fort (πα superscr) παρειμενους Q | ου φυλασσεσθε] ουκ εφυλαξασθε A (-σθαι) QΓ | αλλα] αλλ A **10** ουχι ππ̄ης εις παντων υμων ουχι θ̄ς εις εκτισεν υμ. ℵc.b (prior ord mox restit) | τι οτι] διοτι Γ | εγκατελιπετε Bb εγκατελειπετε AQΓ **11** εγκατελειφθη Bab AQ εγκατελιφθη Γ | διοτι] οτι ℵc.c | om εις ℵc.b **12** ποιουνταυτα A | εως]+αν ℵc.a | εκ 1°] εξ ℵ* (εκ ℵc.b) | προσαγοντων] προσαγαγοντων A | τω κυριω] om τω A **13** om α Q* (superscr Q1 vid) | εμισων ℵ* (-σουν ℵc.a, c.b)

ἐκαλύπτετε δάκρυσιν τὸ θυσιαστήριον Κυρίου καὶ κλαυθμῷ καὶ B
στεναγμῷ ἐκ κόπων. ἔτι ἄξιον ἐπιβλέψαι εἰς θυσίαν ἢ λαβεῖν
14 δεκτὸν ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; [14]καὶ εἴπατε Ἕνεκεν τίνος; ὅτι Κύριος
διεμαρτύρατο ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον γυναικὸς νεότητός σου,
ἣν ἐνκατέλιπες· καὶ αὕτη κοινωνός σου καὶ γυνὴ διαθήκης σου.
15 [15]καὶ οὐ καλὸν ἐποίησεν καὶ ὑπόλιμμα πνεύματος αὐτοῦ· καὶ
εἴπατε Τί ἄλλο ἢ σπέρμα ζητεῖ ὁ θεός; καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ
16 πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναῖκα νεότητός σου μὴ ἐνκαταλίπῃς· [16]ἀλλὰ
ἐὰν μισήσας ἐξαποστείλῃς, λέγει Κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, καὶ
καλύψει ἀσέβεια ἐπὶ τὰ ἐνθυμήματά σου, λέγει Κύριος Παντο-
κράτωρ. καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν καὶ οὐ μὴ ἐνκατα-
17 λίπητε, [17]οἱ παροξύνοντες τὸν θεὸν ἐν τοῖς λόγοις ὑμῶν· καὶ εἴπατε
Ἐν τίνι παρωξύναμεν αὐτόν; ἐν τῷ λέγειν ὑμᾶς Πᾶς ποιῶν πονηρόν,
καλὸν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐν αὐτοῖς αὐτὸς εὐδόκησεν· καί Ποῦ ἐστιν
ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης;

III 1 [1]Ἰδοὺ ἐξαποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου, καὶ ἐπιβλέψεται ὁδὸν πρὸ
προσώπου μου, καὶ ἐξέφνης ἥξει εἰς τὸν ναὸν ἑαυτοῦ κύριος ὃν
ὑμεῖς ζητεῖτε, καὶ ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης ὃν ὑμεῖς θέλετε· ἰδοὺ
2 ἔρχεται, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. [2]καὶ τίς ὑπομενεῖ ἡμέραν
εἰσόδου αὐτοῦ; ἢ τίς ὑποστήσεται ἐν τῇ ὀπτασίᾳ αὐτοῦ; διότι αὐ-
τὸς εἰσπορεύεται ὡς πῦρ χωνευτηρίου καὶ ὡς ποία πλυνόντων.
3 [3]καθιεῖται χωνεύων καὶ καθαρίζων ὡς τὸ ἀργύριον καὶ ὡς τὸ χρυ-
σίον, καὶ καθαρίσει τοὺς υἱοὺς Λευεὶ καὶ χεεῖ αὐτοὺς ὥσπερ τὸ
χρυσίον καὶ ὡς τὸ ἀργύριον· καὶ ἔσονται τῷ κυρίῳ προσάγοντες

13 δρακυσιν B* (δακρ. B^{ab}) | κοπτων ℵ* 14 ενεκα AQΓ | οτι] ο AΓ | ℵAQΓ εγκατελιπες B^{ab} εγκατελειπες AQ^{a} (ενκ. Q*) εγκατελειπας Γ 15 ου καλον] ου καλος $ℵ^{c.b}$ ουκ αλλος nisi potius ου καλλος AQΓ (ουκ α. $Γ^{vid}$) | υπολειμμα $B^{ab}Q$ | ειπατε] ειπα ℵ* (ειπαται $ℵ^{c.a}$) | η] pr αλλ Q | φυ-λαξεσθε ℵ* (-ξασθε $ℵ^{c.b}$) | γυνεκα ℵ* (γυναικα $ℵ^{c.a, c.b}$) | εγκαταλιπης B^{ab} εγκαταλειπης AQ^{a} (ενκ. $Q^{*\,vid}$) Γ 16 αλλα] αλλ ℵAΓ | μισησης $Q^{b?}$ εξαποστειλ|ον $Q^{b?}$ | ο θεος]+ο παντοκρατωρ θς A | του Ισραηλ] om του AΓ | ασεβια ℵ | τω πνευματι] om τω Γ | εγκαταλιπητε $B^{ab}Γ$ εγκαταλειπητε A (-ται) Q 17 παρωξυναμεν] παροξ. ℵA | om αυτον AΓ | ευδοκησεν] ε 2° sup ras $A^{?}$ ηυδοκησεν Q* (-σε Q^{a}) III 1 ιδου 1°]+εγω $ℵ^{c.(b\,vid)}$ (mox ras) AQΓ | om και 1° ℵ* (supersc $ℵ^{1, c.a}$) | εξαιφνης $B^{ab}ℵ^{c.b}Q$ | εαυτου] αυτου $AQ^{mg}Γ$ om Q* 2 η] και A | ποια] πλοια ℵ* ποα Q 3 καθι-εται] pr και ℵAQΓ | καθαριζων] καθαριειτε ℵ* (-ριζων $ℵ^{c.a, c.b}$) | και ως το χρυσιον] obel adpinx $B^{a\,(non\,b)\,mg}$ | om ως 2° ℵQ* | καθαρισει] καθαριει ℵ* (-ρισι $ℵ^{?}$) QΓ | Λευει] Λειει ℵ* (Λευει $ℵ^{c.a}$) Λευι AQ^{a} | χεει] εκχεει $ℵ^{c.a}$ (mox ras εκ) χει A | ωσπερ] ως $ℵ^{c.b}$AQ | χρυσιον 2°] αργυριον (a rescr A^{1}) A | ως 3°] om ℵ* (hab $ℵ^{c.b}$) Γ ωσπερ A | αργυριον 2°] χρυσιον A | κυριω] θω Γ | προσ|αγοντες Q* προ|σαγ. Q^{a}

Β θυσίαν ἐν δικαιοσύνῃ, [4]καὶ ἀρέσει τῷ κυρίῳ θυσία Ἰούδα καὶ Ἰε- 4
ρουσαλὴμ καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος καὶ καθὼς τὰ ἔτη τὰ ἔμ-
προσθεν. [5]καὶ προσάξω πρὸς ὑμᾶς ἐν κρίσει, καὶ ἔσομαι μάρτυς 5
ταχὺς ἐπὶ τὰς φαρμακοὺς καὶ ἐπὶ τὰς μοιχαλίδας καὶ ἐπὶ τοὺς
ὀμνύοντας τῷ ὀνόματί μου ἐπὶ ψεύδει, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀποστεροῦντας
μισθὸν μισθωτοῦ καὶ τοὺς καταδυναστεύοντας χήραν καὶ τοὺς κονδυ-
λίζοντας ὀρφανοὺς καὶ τοὺς ἐκκλίνοντας κρίσιν προσηλύτου καὶ τοὺς
μὴ φοβουμένους με, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. [6]διότι ἐγὼ Κύριος ὁ 6
θεὸς ὑμῶν, καὶ οὐκ ἠλλοίωμαι.

[7]Καὶ ὑμεῖς, υἱοὶ Ἰακώβ, οὐκ ἀπέχεσθε [(7)]ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν τῶν 7
πατέρων ὑμῶν, ἐξεκλίνατε νόμιμά μου καὶ οὐκ ἐφυλάξασθε. ἐπι-
στρέψατε πρὸς μέ, καὶ ἐπιστραφήσομαι πρὸς ὑμᾶς, λέγει Κύριος ὁ
Παντοκράτωρ. καὶ εἴπατε Ἐν τίνι ἐπιστρέψωμεν; [8]μήτι πτερνιεῖ 8
ἄνθρωπος θεόν; διότι ὑμεῖς πτερνίζετέ με. καὶ ἐρεῖτε Ἐν τίνι
ἐπτερνίσαμέν σε; ὅτι τὰ ἐπιδέκατα καὶ αἱ ἀπαρχαὶ μεθ' ὑμῶν εἰσιν·
[9]καὶ ἀποβλέποντες ὑμεῖς ἀποβλέπετε, καὶ ἐμὲ ὑμεῖς πτερνίζετε. τὸ 9
ἔτος συνετελέσθη, [10]καὶ εἰσηνέγκατε πάντα ἐκφόρια εἰς τοὺς θη- 10
σαυρούς, καὶ ἔσται ἡ διαρπαγὴ αὐτοῦ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ἐπισκέ-
ψασθε δὴ ἐν τούτῳ, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ· ἐὰν μὴ ἀνοίξω ὑμῖν
τοὺς καταράκτας τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐκχεῶ ὑμῖν τὴν εὐλογίαν μου ἕως
τοῦ ἱκανωθῆναι· [11]καὶ διαστελῶ ὑμῖν εἰς βρῶσιν, καὶ οὐ μὴ δια- 11
φθείρω ὑμῶν τὸν καρπὸν τῆς γῆς, καὶ οὐ μὴ ἀσθενήσει ὑμῶν ἡ
ἄμπελος ἡ ἐν τῷ ἀγρῷ, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. [12]καὶ μακα- 12
ριοῦσιν ὑμᾶς πάντα τὰ ἔθνη, διότι ἔσεσθε ὑμεῖς γῆ θελητή, λέγει

ℵAQΓ **3** θυσιας ℵQ **4** θυσια] pr η ℵ | ετη] τ sup ras A^a **5** om προς A | εσομαι μαρτυς in mg et sup ras A^1 (om μαρτυς A^{*vid}) | χηραν] χη| $ℵ^{*vid}$ χηρας $ℵ^{c.a, c.b}$ τας χηραν Q^* τας χηρας Q^a | κρισιν] κριμα Q | προσηλυτου] προσηλυτους (superscr s) Q^a οι γ' προσηλυτου Q^{mg} **6** υμων] ημων AΓ | om και A **7** απεεσθε B^* (απεχ. B^{ab}) | απεσχεσθε A | επιστρεψατε] επιστραφητε AΓ | ο παντοκρατωρ] om ο B^{ab}ℵAQΓ^{vid} | επιστρεψωμεν] επιστρεψωμαι $ℵ^*$ (-ψωμεν $ℵ^{c.a, c.b}$) επιστρεψομεν Q^a **8** μητι] ει $ℵ^{c.b}$AQΓ | πτερνιζετε] επτερνιζετε Q^* (πτερν. Q^a) | ερειτε] ειπατε $ℵ^{c.b}$$AQ^aΓ$ | επτερνισαμεν (επερν. ℵ)] επτερνικαμεν A πτερνικαμεν (sic) Γ | απαρχαι] αρχαι $ℵ^*$ (απαρχαι $ℵ^{c.a, c.b}$) | εισι Q^a **9** αποβλεπετα $ℵ^*$ (-ται $ℵ^{c.a, c.b}$) | ετος] εθνος $ℵ^*$ (ετ. $ℵ^{c.a, c.b}$) | συντελεσθη Q^* (συνετελ. Q^a) **10** εκφορια (-ρεια AQ^a)] pr τα ℵAQΓ | τον θησαυρον $ℵ^{c.a}$ (postea τους θησαυρους) | εν τω οικω αυτ. εσται η διαρπαγη αυτου AQΓ | om εσται $ℵ^*$ (postea restit) | αυτου 1°] αυτων $ℵ^{c.a}$ (postea ras) | τω οικω αυτου] τοις οικοις υμων $ℵ^{c.a, c.b}$ | επισκεψασθε] επιστρεψατε $ℵ^{c.b}$AΓ **11** εις βρωσιν] την βρ. A | om ου μη (1°) Γ | διαφθειρω] διαφθερω A | ασθενηση ℵQ | η αμπελος υμων AΓ | τω αγρω] om τω A **12** om και $ℵ^*$ (hab $A^{a (mg)}$)

13 Κύριος Παντοκράτωρ. 13Ἐβαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν, B
14 λέγει Κύριος, καὶ εἴπατε Ἐν τίνι κατελαλήσαμεν κατὰ σοῦ; 14εἴ-
πατε Μάταιος ὁ δουλεύων θεῷ, καὶ τί πλέον ὅτι ἐφυλάξαμεν τὰ φυ-
λάγματα αὐτοῦ, καὶ διότι ἐπορεύθημεν ἱκέται πρὸ προσώπου Κυρίου
15 Παντοκράτορος; 15καὶ νῦν ἡμεῖς μακαρίζομεν ἀλλοτρίους, καὶ ἀνοι-
κοδομοῦνται πάντες ποιοῦντες ἄνομα, καὶ ἀντέστησαν θεῷ καὶ ἐσώ-
16 θησαν. 16Ταῦτα κατελάλησαν οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον, ἕκαστος
πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· καὶ προσέσχεν Κύριος καὶ εἰσήκουσεν, καὶ
ἔγραψεν βιβλίον μνημοσύνου ἐνώπιον αὐτοῦ τοῖς φοβουμένοις τὸν
17 κύριον καὶ εὐλαβουμένοις τὸ ὄνομα αὐτοῦ. 17Καὶ ἔσονταί μοι, λέγει
Κύριος Παντοκράτωρ, εἰς ἡμέραν ἣν ἐγὼ ποιῶ εἰς περιποίησιν, καὶ
αἱρετιῶ αὐτοὺς ὃν τρόπον αἱρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν
18 δουλεύοντα αὐτῷ. 18καὶ ἐπιστραφήσεσθε καὶ ὄψεσθε ἀνὰ μέσον
δικαίου καὶ ἀνὰ μέσον ἀνόμου, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ δουλεύοντος θεῷ
7 (III 19) 1 καὶ τοῦ μὴ δουλεύοντος. 1διότι ἰδοὺ ἡμέρα ἔρχεται καιομένη
ὡς κλίβανος, καὶ φλέξει αὐτούς, καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἀλλο-
γενεῖς καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες ἄνομα καλάμη, καὶ ἀνάψει αὐ-
τοὺς ἡ ἡμέρα ἐρχομένη, λέγει Κύριος Παντοκράτωρ, καὶ οὐ μὴ
(20) 2 ὑπολειφθῇ ἐξ αὐτῶν ῥίζα οὐδὲ κλῆμα. 2καὶ ἀνατελεῖ ὑμῖν τοῖς
φοβουμένοις τὸ ὄνομά μου ἥλιος δικαιοσύνης, καὶ ἴασις ἐν ταῖς
πτέρυξιν αὐτοῦ· καὶ ἐξελεύσεσθε καὶ σκιρτήσετε ὡς μοσχάρια
(21) 3 ἐκ δεσμῶν ἀνειμένα. 3καὶ καταπατήσετε ἀνόμους, διότι ἔσονται
σποδὸς ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐγὼ ποιῶ,
(23) 4 λέγει Κύριος Παντοκράτωρ. 4Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμῖν
Ἠλίαν τὸν Θεσβίτην πρὶν ἐλθεῖν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην
(24) 5 καὶ ἐπιφανῆ, 5ὃς ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱὸν καὶ

14 μετεος ℵ* (ματεος ℵc.a, c.b) | πλεον] πλιον ℵ* πλειον ℵc.a, c.b Q | om ℵAQΓ καὶ 2° AΓ **15** om παντες ℵc.b vid AQΓ | bis scr ποιουντες B | om καὶ 3° AQΓ **16** κατελαλησαν] ελαλησαν A | φοβουμενοι] + τοι ℵ* (improb ℵ1, c.a, c.b) | τον κυριον 1°] om τον QΓ om κν ℵ*vid (hab ℵ1) | προσεσχεν (-σχε Qa)] ιδεν Γ | εισηκουσε Qa | εγραψε Qa **17** μοι] μου ℵ*vid (μοι ℵ1) | αιρετιω] ερετι A* (ω superscr A1) | αιρετιζει] αιρετιει Q* **18** om και 1° ℵ* (hab ℵc.a) | ανομου] αδικου AΓ | θεω] pr τω A | του μη] τω μη B*b (του μη Ba) | δουλευοντος 2°] + αυτω Γ IV **1** διοτι] οτι ℵc.b | om ιδου A* (διοτι ιδου in mg et sup ras Aa?) | ημερα 1°] + κυ AQΓ | καομενη Q* | ανομα] pr τα Γ | ερχομενη] pr η ℵAQΓ | υπολιφθη B*ℵΓ (-λειφθ- BabAQ) | om εξ ℵc.b **2** αυτου] αυτων A | εξελευσεσθε και σκιρτησετε] λευσεσθε και σκιρ| sup ras Aa (σκιρ|σατε A) **3** καταπατησατε A **4—6** vers 6 ante 4 poni vult ut vid ℵc.b **4** om και 1° Γ | ημεραν] pr την Γ

B καρδίαν ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, μὴ ἔλθω καὶ πατάξω
τὴν γῆν ἄρδην. [6]Μνήσθητε νόμου Μωσῆ τοῦ δούλου μου, ὃ (22)
καθότι ἐνετειλάμην αὐτῷ ἐν Χωρὴβ πρὸς πάντα τὸν Ἰσραήλ,
προστάγματα καὶ δικαιώματα.

ℵAQΓ ▮ ελθω και] ελθων ℵ[c.b] 6 Μωυση AQΓ
Subscr Μαλαχιας ιβ′ B προφητης αγγελος Μαλαχιας ιβ′ ℵA Μαλ. ιβ′| προφηται ιβ′ Q deest ut vid in Γ

ΗΣΑΙΑΣ

I 1 ΟΡΑΣΙΣ ἣν εἶδεν Ἡσαίας υἱὸς Ἀμώς, ἣν εἶδεν κατὰ τῆς Ἰουδαίας B
καὶ κατὰ Ἰερουσαλήμ, ἐν βασιλείᾳ Ὀζείου καὶ Ἰωαθὰμ καὶ Ἀχὰς καὶ
Ἐζεκίου οἱ ἐβασίλευσαν τῆς Ἰουδαίας.

2 [2]Ἄκουε, οὐρανέ, καὶ ἐνωτίζου, γῆ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν. υἱοὺς
3 ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δέ με ἠθέτησαν. [3]ἔγνω βοῦς τὸν κτησά-
μενον καὶ ὄνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ· Ἰσραὴλ δέ με οὐκ ἔγνω,
4 καὶ ὁ λαός με οὐ συνῆκεν. [4]οὐαὶ ἔθνος ἁμαρτωλόν, λαὸς πλήρης
ἁμαρτιῶν, σπέρμα πονηρόν, υἱοὶ ἄνομοι. ἐγκατελίπατε τὸν κύριον
5 καὶ παρωργίσατε τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ. [5]τί ἔτι πληγῆτε προστιθέντες
6 ἀνομίαν; πᾶσα κεφαλὴ εἰς πόνον καὶ πᾶσα καρδία εἰς λύπην. [6]ἀπὸ
ποδῶν ἕως κεφαλῆς οὔτε τραῦμα οὔτε μώλωψ οὔτε πληγὴ φλεγ-
μαίνουσα, οὐκ ἔστιν μάλαγμα ἐπιθεῖναι οὔτε ἔλαιον οὔτε καταδέ-
7 σμους. [7]ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, αἱ πόλεις ὑμῶν πυρίκαυστοι· τὴν χώραν
ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἀλλότριοι κατεσθίουσιν αὐτήν, καὶ ἠρήμωται
8 κατεστραμμένη ὑπὸ λαῶν ἀλλοτρίων. [8]ἐγκαταλειφθήσεται ἡ θυγάτηρ
Σειὼν ὡς σκηνὴ ἐν ἀμπελῶνι, καὶ ὡς ὀπωροφυλάκιον ἐν σικυηράτῳ,

Inscr Ησαιας B𝔓* (ras dein inst addito αρχη 𝔓¹) Q + οραματισμος Q^{mg} 𝔓AQΓ
Ησ. προφητης ιγ′ A Ησ. ιγ′ Γ I 1 ιδεν bis Q | Αμως ην] Αμοσειν 𝔓$^{d.a}$ |
βασιλεια] α′σ′θ′ ημεραις Q^{mg} | Οζιου B^{b}AQΓ | Αχαζ 𝔓QΓ 2 Κυριος]
πιπι Q^{mg} (item 4, 9, et identidem) | εγεννησα] θ′σ′ εξεθρεψα Q^{mg} 3 με
1°] α′θ′ μου Q^{mg} 4 αμαρτωλον] απολωλο (sic) Γ | πληρης] οι λ′ βεβαρη-
μενο Q^{mg} | πονηρον] οι γ′ πονηρευομενων Q^{mg} | εγκατελιπατε (ενκ. 𝔓* εγκ.
𝔓$^{c.b}$)] εγκατελειπετε AQ εγκατελειπατε Γ^{1} | παρωργησατε Γ | του Ισραηλ] om
του 𝔓* (hab 𝔓^{c}) + α′ ※ απηλλοτριωθησαν εις τα οπισω Q^{mg} 5 ανομιας
𝔓 | πονον] α′ αρρωστημα σ′ νοσον Q^{mg} 6 ποδων] pr (vid) σ′θ′ ιχνους
Q^{mg} | κεφαλης] + α′ ※ ουκ εστι εν αυτω ολοκληρια Q^{mg} | επιθηναι inst 𝔓$^{d.a}$
7 πυρικαυτοι 𝔓* (-καυστ. 𝔓^{1} (vid) | αυτη A* (-την A^{1}) | ερημωτ, Γ | om λαων Γ
8 ενκαταλ. 𝔓 | Σιων B^{b}AQΓ | αμπελωσιν 𝔓 | σικυηρατω] σικυηλατω B^{ab}
συκυηρ. 𝔓*$^{d.a}$ (σικ. 𝔓^{c}) A

University of Southern California Library

Β ὡς πόλις πολιορκουμένη· 9καὶ εἰ μὴ Κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν 9
ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοιώ-
θημεν. 10Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, ἄρχοντες Σοδόμων· προσέχετε 10
νόμον θεοῦ, λαὸς Γομόρρας. 11τί μοι πλῆθος τῶν θυσιῶν ὑμῶν; 11
λέγει Κύριος· πλήρης εἰμὶ ὁλοκαυτωμάτων κριῶν, καὶ στέαρ ἀρνῶν
καὶ αἷμα ταύρων καὶ τράγων οὐ βούλομαι, 12οὐδ' ἂν ἔρχησθε ὀφθῆναί 12
μοι. τίς γὰρ ἐξεζήτησεν ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; πατεῖν τὴν
αὐλήν μου 13οὐ προσθήσεσθε· ἐὰν φέρητε σεμίδαλιν, μάταιον· θυμίαμα, 13
βδέλυγμά μοί ἐστιν· τὰς νουμηνίας ὑμῶν καὶ τὰ σάββατα καὶ ἡμέραν
μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι· νηστείαν καὶ ἀργίαν 14καὶ τὰς νουμηνίας ὑμῶν 14
καὶ τὰς ἑορτὰς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχή μου· ἐγενήθητέ μοι εἰς πλησμονήν,
οὐκέτι ἀνήσω τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. 15ὅταν ἐκτείνητε τὰς χεῖρας 15
ἀποστρέψω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀφ' ὑμῶν· καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν
δέησιν, οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν, αἱ γὰρ χεῖρες ὑμῶν αἵματος πλήρεις.
16λούσασθε, καθαροὶ γένεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν 16
ὑμῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου· παύσασθε ἀπὸ τῶν πονηριῶν
ὑμῶν, 17μάθετε καλὸν ποιεῖν, ἐκζητήσατε κρίσιν, ῥύσασθε ἀδικού- 17
μενον, κρίνατε ὀρφανῷ καὶ δικαιώσατε χήρᾳ. 18καὶ δεῦτε διελεγχθῶ- 18
μεν, λέγει Κύριος· καὶ ἐὰν ὦσιν αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς
χιόνα λευκανῶ, ἐὰν δὲ ὦσιν ὡς κόκκινον, ὡς ἔριον λευκανῶ. 19καὶ 19
ἐὰν θέλητε καὶ εἰσακούσητέ μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε· 20ἐὰν δὲ 20
μὴ θέλητε μηδὲ εἰσακούσητέ μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδεται· τὸ γὰρ
στόμα Κυρίου ἐλάλησεν ταῦτα. 21Πῶς ἐγένετο πόρνη πόλις πιστὴ 21
Σειών, πλήρης κρίσεως; ἐν ᾗ δικαιοσύνη ἐκοιμήθη ἐν αὐτῇ, νῦν δὲ
φονευταί. 22τὸ ἀργύριον ὑμῶν ἀδόκιμον· οἱ κάπηλοί σου μίσγουσι 22

ℵAQΓ **8** πολεις πολις B* (om πολις B^{ab}) **9** σαβαωθ] σ′θ′ των δυναμεων α′ στρατειων Q^{mg} | εγκατελιπεν (εγκ. ℵ)] εγκατελειπεν $ℵ^{c.b}$ εγκατελειπεν AQΓ | εγεννηθημεν A | ομοιωθημεν AQ* (ωμ. Q^{a}) Γ **10** νομον] λογον ℵ* (νομ. $ℵ^{c.a, c.b}$) | θεου] + οι γ′ ημων Q^{mg} | λαος] λαον ℵ* (λαος $ℵ^{c,d,a}$) **11** μοι] εμοι A | πληρης] α′σ′ εμπεπλησμαι Q^{mg} | ολοκαυτωμα, των B | αρνων] ανων Q^{*fort} (αρν. Q^{a}) **12** ουδ εαν (? ουδε αν) ℵ* **13** φερητε] + μοι A | σιμιδαλιν B* (σεμ. B^{ab}) | μεγαλην] α′ κλητην θ′ επικλητον Q^{mg} | νηστειαν ℵQ* (-τειαν Q^{a}) | αργειαν AΓ **14** om και τας νουμηνιας υμων ℵ | μοι] μου ℵ* (μοι $ℵ^{1(vid)}$) | πλησμονην] α′σ′θ′ ενοχλησιν Q^{mg} | ουκετι ανησω] σ′ εκοπωθη ιλασκομενος Q^{mg} **15** εκτεινητε τας χειρας] τας χ. εκτ. προς με ℵAQΓ | πληρης Γ **16** γινεσθε Γ **16—20** υμων απεναντι...ελαλησεν ταυτα] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) **16** των πονηρων] om των Γ σ′ πονηρευομενοι Q^{mg} **17** χηραν B^{ab}ℵAΓ **18** δευτε] + και ℵAQΓ + (οι γ′ ※) δη Q^{mg} | διελεγχωμεν Q* διελεγχθ. $Q^{1(vid)}$ | ωσιν 2°] pr σ′ πυραι Q^{mg} | ως 4°] ωσει ℵ* **19** θελετε A **21** Σιων B^{b}Q (sub ÷) Γ | κρισεως] + και αληθιας ℵ* (improb $ℵ^{c.b}$) | εκοιμηθη] σ′ ηυλιζετο Q^{mg} **22** αδοκιμον] + αι πολεις υμων πυρικαυστοι A | μισγουσιν ℵAΓ

23 τὸν οἶνον ὕδατι· [23]οἱ ἄρχοντές σου ἀπειθοῦσιν κοινωνοὶ κλεπτῶν, B
ἀγαπῶντες δῶρα, διώκοντες ἀνταπόδομα, ὀρφανοῖς οὐ κρίνοντες καὶ
24 κρίσιν χηρῶν οὐ προσέχοντες. [24]διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ
δεσπότης σαβαὼθ Οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες Ἰσραήλ· οὐ παύσεται γάρ μου
ὁ θυμὸς ἐν τοῖς ὑπεναντίοις, καὶ κρίσιν ἐκ τῶν ἐχθρῶν μου ποιήσω.
25 [25]καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ πυρώσω εἰς καθαρόν, τοὺς δὲ
26 ἀπειθοῦντας ἀπολέσω, καὶ ἀφελῶ πάντας ἀνόμους ἀπὸ σοῦ· [26]καὶ
ἐπιστήσω τοὺς κριτάς σου ὡς τὸ πρότερον, καὶ τοὺς συμβούλους σου
ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς· καὶ μετὰ ταῦτα κληθήσῃ Πόλις δικαιοσύνης, μητρό-
27 πολις πιστὴ [27]Σειών. [27]μετὰ γὰρ κρίματος σωθήσεται ἡ αἰχμαλωσία
28 αὐτῆς καὶ μετὰ ἐλεημοσύνης· [28]καὶ συντριβήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ
ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οἱ ἐγκαταλιπόντες τὸν κύριον συντελεσθήσονται·
29 [29]διότι αἰσχυνθήσονται ἀπὸ τῶν εἰδώλων αὐτῶν ἃ αὐτοὶ ἠβούλοντο,
30 καὶ ἠσχύνθησαν ἐπὶ τοῖς κήποις, ἃ ἐπεθύμησαν. [30]ἔσονται γὰρ ὡς
31 τερέβινθος ἀποβεβληκυῖα τὰ φύλλα, καὶ ὡς παράδεισος ὕδωρ μὴ
ἔχων· [31]καὶ ἔσται ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ὡς καλάμη στιππύου, καὶ αἱ ἐρ-
γασίαι αὐτῶν ὡς σπινθῆρες, καὶ κατακαυθήσονται οἱ ἄνομοι καὶ οἱ
ἁμαρτωλοὶ ἅμα, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων.

II 1 [1]Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμὼς περὶ τῆς Ἰουδαίας
καὶ περὶ Ἰερουσαλήμ.
2 [2]Ὅτι ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς τὸ ὄρος Κυρίου, καὶ
ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐπ' ἄκρου τῶν ὀρέων, καὶ ὑψωθήσεται ὑπεράνω τῶν

23 απειθουσιν] θ′ εκκλεινοντες σ′ απειθεις Q^{mg} | αγαπωντες] α′ πας αυτος ℵAQΓ αγαπων σ′ απας αγαπα θ′ πας τις αγαπα Q^{mg} | χηρων] χηρας ℵAQ (et ita α′σ′θ′ Q^{mg}) Γ **24** ο δεσποτης κς ℵAQΓ | Ισραηλ] Ιλημ A **25** πυρωσω] +σε ℵAQΓ | εις καθαρον...απολεσω] σ′ εις κ. την σκωριαν σου θ′ εις κ. το γιγαρτωδες σου α′ ως εκλεκτον στεμφυλα σου Q^{mg} | σου]+και παντας υπερηφανους ταπεινωσω ℵ (om ταπ. ℵ* hab ℵ^{c}) AQΓ **26** επιστησω] σ′θ′ αποκαταστησω Q^{mg} | δικαιωσυνης A | Σιων B^{b}ℵAQΓ **27** και]+η αποστροφη αυτης ℵ* (improb ℵ$^{c.a,\ c.b}$) **28** εγκαταλιποντες ℵ εγκαταλειπ. AQ^{a}Γ **29** αισχυνθησονται] καταισχ. AQ (θ′ καταισχ. α′σ′ ομοιως τοις ο′ Q^{mg}) | απο] επι ℵ*$^{c.b\,(vid)}$ (απο ℵ$^{c.a}$) AΓ εν Q (οι γ′ απο Q^{mg}) | των ειδωλων] τοις ειδωλοις ℵ*A (ιδ.) Q (-λων Q^{mg}) Γ | ησχυνθησαν] επεσχυνθησαν ℵ* (επαισχ. ℵ$^{c.b}$) εσχυνθησονται ℵ$^{c.a}$ επαισχυνθησονται A επησχυνθησαν Q | επι τοις κηποις] α′σ′θ′ απο των κηπων Q^{mg} | κηποις]+αυτων A | κηποις α επεθ.] γλυπτοις αυτων εφ οις αυτοι εποιησαν Q^{mg} | α 2ο]+αυτοι ℵ* αυτων α ℵ$^{c.a}$ (α ℵ$^{c.b}$) **31** στιππυου] στιππειου Q^{a} | ως σπινθηρες (ωσπινθ. ℵA)]+πυρος ℵAΓ α′σ′ εις σπινθηρα Q^{mg} | κατακαυθησονται] α′σ′ αναφθης[ονται] Q^{mg} | οι ανομοι κ. οι αμαρτωλοι] α′ δυο αυτοι σ′ αμφοτερα θ′ αμφοτεροι Q^{mg} **II 1** ο λογος] om ο Γ | γενομενος]+παρα κυ ℵA (hiat Γ) **2** εμφανες] θ′σ′ ετοιμον εσται Q^{mg} | το ορος] α′ ορος Q^{mg} | Κυριου] pr του A pr θ′σ′ του οικου et α′ οικου Q^{mg} | ακρων ℵAQΓ

Β βουνῶν, καὶ ἥξουσιν ἐπ᾽ αὐτὸ πάντα τὰ ἔθνη. 3καὶ πορεύσονται 3
ἔθνη πολλὰ καὶ ἐροῦσιν Δεῦτε καὶ ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου καὶ
εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ Ἰακώβ, καὶ ἀναγγελεῖ ἡμῖν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ
πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ. ἐκ γὰρ Σειὼν ἐξελεύσεται νόμος, καὶ λόγος
Κυρίου ἐξ Ἰερουσαλήμ· 4καὶ κρινεῖ ἀνὰ μέσον τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐξελέγξει 4
λαὸν πολύν· καὶ συγκόψουσιν τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰς
ζιβύνας αὐτῶν εἰς δρέπανα, καὶ οὐ λήμψεται ἔθνος ἐπ᾽ ἔθνος μάχαιραν,
καὶ οὐ μὴ μάθωσιν ἔτι πολεμεῖν. 5Καὶ νῦν, ὁ οἶκος Ἰακώβ, 5
δεῦτε πορευθῶμεν τῷ φωτὶ Κυρίου. 6ἀνῆκεν γὰρ τὸν λαὸν αὐτοῦ 6
τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ· ὅτι ἐνεπλήσθη ὡς τὸ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἡ χώρα αὐτῶν
κληδονισμῶν, ὡς ἡ τῶν ἀλλοφύλων, καὶ τέκνα πολλὰ ἀλλόφυλα
ἐγενήθη αὐτοῖς. 7ἐνεπλήσθη γὰρ ἡ χώρα αὐτῶν ἀργυρίου καὶ χρυσίου, 7
καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν θησαυρῶν αὐτῶν· καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ ἵππων,
καὶ οὐκ ἦν ἀριθμὸς τῶν ἁρμάτων αὐτῶν· 8καὶ ἐνεπλήσθη ἡ γῆ βδελυ- 8
γμάτων τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν ἃ ἐποίησαν
οἱ δάκτυλοι αὐτῶν· 9καὶ ἔκυψεν ἄνθρωπος καὶ ἐταπεινώθη ἀνήρ, καὶ οὐ 9
μὴ ἀνήσω αὐτούς. 10καὶ νῦν εἰσέλθετε εἰς τὰς πέτρας καὶ κρύπτεσθε 10
εἰς τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου τοῦ φόβου Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς
ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν. 11οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ 11
Κυρίου ὑψηλοί, ὁ δὲ ἄνθρωπος ταπεινός· καὶ ταπεινωθήσεται τὸ ὕψος
τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
12ἡμέρα γὰρ Κυρίου σαβαὼθ ἐπὶ πάντα ὑβριστὴν καὶ ὑπερήφανον 12
καὶ ἐπὶ πάντα ὑψηλὸν καὶ μετέωρον, καὶ ταπεινωθήσονται, 13καὶ ἐπὶ 13
πᾶσαν κέδρον τοῦ Λιβάνου τῶν ὑψηλῶν καὶ μετεώρων, καὶ ἐπὶ πᾶν
δένδρον βαλάνου Βασάν, 14καὶ ἐπὶ πᾶν ὄρος, καὶ ἐπὶ πάντα βουνὸν 14
ὑψηλόν, 15καὶ ἐπὶ πάντα πύργον ὑψηλόν, καὶ ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑψηλόν, 15

ℵAQΓ **2** αυτο] αυτον ℵ* (-το ℵc.b) Q*fort αυτω Γ **3** εθνη πολλα] α′θ′σ′ λαοι πολλοι Qmg | om και 3° AQ* (hab Qmg) Γ | εις το ορος] α′σ′θ′ ομοι[ως] Qmg | Κυριον 1° pr του A | πορευσωμεθα ℵ | Σιων ℵAQΓ | Ιλημ ℵ* Ιλμ ℵc.b(vid) **4** των εθνων] εθν. πολλων ℵ | εξελεγξει] ελεγξει ℵ (ελεξι ℵ* -γξει ℵc.b) AQΓ | συνκοψουσιν ℵQ* vid | ου 1°]+μη ℵ* (improb ℵc.b) θ′ ου μη Qmg | λημψεται (λνψ. B* vid [λημψ. Bmg] Q)]+ετι ℵc.a(vid) (improb ℵc.b) AQ θ′ αρη Qmg | και 6°] σ′ ουδε Qmg **5** νυν]+συ Qmg | ο οικος] om ο ℵQ | Ιακωβ] pr του ℵAQ | δευτε]+και ℵQmg **6** ανηκε Qa **7** αριθμος bis] pr ο ℵ* (improb ℵc.b) | η γη]+αυτων A **8** om α εποιησαν B οις επ. ℵc.bAQΓ **9** αυτους] αυτοις ℵ*c.b (-τους ℵc.a) Q (α′θ′σ′ -τους Qmg) **10** και νυν sub ÷ Q | εισελθατε ℵAΓ | οταν αναστη (οτανασταν Γ)...την γην] pr obelos Ba (non inst Bb) sub ÷ Q | θραυσαι] θαυσε ℵ (item 19) **12** υψηλον] in o ras aliq B† | ταπεινωθησονται] α′σ′ -θησεται θ′ ομοιως τοις ο′ Qmg **13** μεωρων B* (μετ. Bab) **14** ορος]+υψηλον ℵ οι γ′ ✻ υψ. Qmg **15** παν] παντα ℵ* (παν ℵc.a, c.b)

16 [16]καὶ ἐπὶ πᾶν πλοῖον θαλάσσης, καὶ ἐπὶ πᾶσαν θέαν πλοίων κάλλους· B
17 [17]καὶ ταπεινωθήσεται πᾶς ἄνθρωπος, καὶ πεσεῖται ὕβρις ἀνθρώπων,
18 καὶ ὑψωθήσεται Κύριος μόνος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [18]καὶ τὰ χειρο-
19 ποίητα πάντα κατακρύψουσιν, [19]εἰσενέγκαντες εἰς τὸ σπήλαια καὶ εἰς
τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν καὶ εἰς τὰς τρώγλας τῆς γῆς, ἀπὸ προσώπου
τοῦ φόβου Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ
20 θραῦσαι τὴν γῆν. [20]τῇ γὰρ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκβαλεῖ ἄνθρωπος τὰ
βδελύγματα αὐτοῦ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ, ἃ ἐποίησαν προσκυνεῖν,
21 τοῖς ματαίοις καὶ ταῖς νυκτερίσιν, [21]τοῦ εἰσελθεῖν εἰς τὰς τρώγλας τῆς
στερεᾶς πέτρας καὶ εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν, ἀπὸ προσώπου τοῦ
φόβου Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ὅταν ἀναστῇ
θραῦσαι τὴν γῆν.

III 1 [1]Ἰδοὺ δὴ ὁ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ ἀφελεῖ ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἰσχύοντα καὶ ἰσχύουσαν, ἰσχὺν ἄρτου καὶ ἰσχὺν
2 ὕδατος, [2]γίγαντα καὶ ἰσχύοντα καὶ ἄνθρωπον πολεμιστὴν καὶ δικαστὴν
3 καὶ προφήτην καὶ στοχαστὴν καὶ πρεσβύτερον [3]καὶ πεντηκόνταρχον
καὶ θαυμαστὸν σύμβουλον καὶ σοφὸν ἀρχιτέκτονα καὶ συνετὸν
4 ἀκροατήν· [4]καὶ ἐπιστήσω νεανίσκους ἄρχοντας αὐτῶν, καὶ ἐμπαῖκται
5 κυριεύσουσιν αὐτῶν. [5]καὶ συμπεσεῖται ὁ λαός, ἄνθρωπος πρὸς
ἄνθρωπον, καὶ ἄνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ· προσκύψει τὸ
6 παιδίον πρὸς τὸν πρεσβύτην, ὁ ἄτιμος πρὸς τὸν ἔντιμον. [6]ὅτι
ἐπιλήμψεται ἄνθρωπος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ οἰκείου τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ λέγων Ἱμάτιον ἔχεις, ἀρχηγὸς ἡμῶν γενοῦ, καὶ τὸ βρῶμα τὸ
7 ἐμὸν ὑπὸ σὲ ἔστω. [7]καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Οὐκ ἔσο-
μαί σου ἀρχηγός· οὐ γὰρ ἔστιν ἐν τῷ οἴκῳ μου ἄρτος οὐδὲ ἱμάτιον·
8 οὐκ ἔσομαι ἀρχηγὸς τοῦ λαοῦ τούτου. [8]ὅτι ἀνεῖται Ἰερουσαλὴμ καὶ
ἡ Ἰουδαία συμπέπτωκεν, καὶ αἱ γλῶσσαι αὐτῶν μετὰ ἀνομίας, τὰ πρὸς
9 Κύριον ἀπειθοῦντες· [9]διότι νῦν ἐταπεινώθη ἡ δόξα αὐτῶν, [9]καὶ ἡ § Z

17 υβρις] υψος ℵAQΓ | Κυριος] in s ras aliq B[2] 18 κατακρυψουσιν] ℵAQZΓ κρυ sup ras A[a] 19 εισενηγκανταις ℵ* (εισενεγκαντες ℵ[c.a, c.b]) εισενεγκοντες Q[2] | om φοβου Γ[fort] 20 τη γαρ ημερα] om γαρ AQ* (hab Q[mg]) α′σ′θ′ εν τη ημερα Q[mg] | εποιησαν] εποιησεν A ομοιως οι γ′ -σαν Q[mg] 21 εισ|ελθειν B* ει|σελθ. B[2] | γην] + α′ ※ παυσασθε υμῖ απο του αῦου ω αναπνοη εν μυκτηρι αυτου οτι εν τινι ελογισθη αυτος Q[mg] III 1 Ιερουσαλημ] της Ιουδεας ℵ τ. Ιουδαιας AQΓ | της Ιουδαιας] Ιλμ ℵ Ιλημ AQΓ | καισχυν ℵ* (και ισχυν ℵ[c.b]) 2 γιγαντα] θ′ δυναστην α′ δυνατο σ′ ανδριο Q[mg] | om και ισχυοντα ℵ* (hab ℵ[c.a, c.b]) hab sub ÷ Q 3 αρχιτεκτονα ℵ* | ακροατην] α′ ψιθυρισμω σ′ ομιλια μυστικη θ′ επωδη Q[mg] 6 επιλψεται Q[a] 6—7 και το βρωμα...αποκριθεις rescr A[1] | υπο σε. .εν τη ημε[ρα]] pr obelos B[a] (non inst B[b]) 8 η Ιουδαια] om η ℵ | διοτι] διο Z

Β αἰσχύνη τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀντέστη αὐτοῖς· τὴν δὲ ἁμαρτίαν αὐτῶν
ὡς Σοδόμων ἀνήγγειλαν καὶ ἐνεφάνισαν. οὐαὶ τῇ ψυχῇ αὐτῶν, διότι
βεβούλευνται βουλὴν πονηρὰν καθ' ἑαυτῶν, [10]εἰπόντες Δήσωμεν τὸν 10
δίκαιον, ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστιν· τοίνυν τὰ γενήματα τῶν ἔργων
αὐτῶν φάγονται. [11]οὐαὶ τῷ ἀνόμῳ· πονηρὰ κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν 11
αὐτοῦ συμβήσεται αὐτῷ. [12]λαός μου, οἱ πράκτορες ὑμῶν καλαμῶνται 12
ὑμᾶς, καὶ οἱ ἀπαιτοῦντες κυριεύουσιν ὑμῶν. λαός μου, οἱ μακαρί-
ζοντες ὑμᾶς πλανῶσιν ὑμᾶς καὶ τὸν τρίβον τῶν ποδῶν ὑμῶν ταράσ-
σουσιν. [13]ἀλλὰ νῦν καταστήσεται εἰς κρίσιν Κύριος, καὶ στήσει εἰς 13
κρίσιν τὸν λαὸν αὐτοῦ· [14]αὐτὸς Κύριος εἰς κρίσιν ἥξει μετὰ τῶν 14
πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ. ὑμεῖς δὲ τί
¶ Ζ ἐνεπυρίσατε τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ ἡ ἁρπαγὴ τοῦ πτωχοῦ¶ ἐν τοῖς
οἴκοις ὑμῶν; [15]τί ὑμεῖς ἀδικεῖτε τὸν λαόν μου, καὶ τὸ πρόσωπον τῶν 15
πτωχῶν καταισχύνετε; [16]Τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν ὑψώθη- 16
σαν αἱ θυγατέρες Σειών, καὶ ἐπορεύθησαν ὑψηλῷ τραχήλῳ καὶ ἐν
νεύμασιν ὀφθαλμῶν, καὶ τῇ πορείᾳ τῶν ποδῶν ἅμα σύρουσαι τοὺς
χιτῶνας καὶ τοῖς ποσὶν ἅμα παίζουσαι, [17]καὶ ταπεινώσει ὁ θεὸς 17
ἀρχούσας θυγατέρας Σειών. καὶ Κύριος ἀνακαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν
[18]ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἀφελεῖ Κύριος τὴν δόξαν τοῦ ἱματισμοῦ 18
αὐτῶν, τὰ ἐμπλόκια καὶ τοὺς κοσύμβους καὶ τοὺς μηνίσκους, [19]καὶ 19
τὸ κάθεμα καὶ τὸν κόσμον τοῦ προσώπου αὐτῶν, [20]καὶ τὴν σύνθεσιν 20
τοῦ κόσμου τῆς δόξης, καὶ τοὺς χλιδῶνας καὶ τὰ ψέλια καὶ τὸ ἐμπλόκιον
καὶ τοὺς δακτυλίους καὶ τὰ περιδέξια καὶ τὰ ἐνώτια, [21]καὶ τὰ περι- 21

ℵAQZΓ **9** ανηγγειλαν] α' θ' ομοιως τοις ο' σ' απηγγ. Q^{mg} | ενεφανησαν Γ | διοτι] οτι ΑΓ | βεβουλονται Γ **9—10** [βε]βουλευνται...ημιν εστιν] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) **10** ειποντες...εστιν] pr obelos Z$^{(-ζ)}$ | ειπαντες Α | δησωμεν sub ÷ Q δησομεν Z | οτι δυσχ. ημ. ε. sub ÷ Q χρηστος ημιν sup ras A^{a} **11** κατα...αυτω] συμβησεται αυτω| κατα τα εργα των χει| (cet evan) Z | συνβησεται B$^{*\,fort}$ **12** κυριευσουσιν ℵ$^{*\,c.b}$ (κυριευουσιν ℵ$^{c.a}$) Γ | υμων 2°] ημων Γ | τον τριβον] την τρ. ℵAZ | υμων 3°] αυτων Z **14** Κυριος] pr o Z | om και μετα των αρχοντων αυτου ℵ* (hab και των αρχ. αυτ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | αυτου] αυτων Q | om η Q* (superscr Q$^{1\,(?)}$) **15** των πτωχων] τω πτ. ℵ* (των πτ. ℵ^{1}) | καταισχυνετε] + ※ φησι ϰϛ ϰϛ [πιπι πιπι] στρατειω + σ' λεγει ϰϛ των δυναμεω Q^{mg} **16** λεγε ℵ | Σειων B$^{*\,c}$ ℵ] Σιων B^{b}AQΓ : item **17** | om εν ℵAQ* (hab Q^{mg}) Γ | πορια ℵAQ* **17** om Κυριος Γ | ανακαλυψει] αποκαλυψει ΑΓQ (θ' αποκ.) οι ο' ανακ. Q^{mg} **18** του ιματ.] αυτου ιματ. Q* (του ιμ. Q^{a}) | αυτων] + και τους κοσμους αυτων και ℵAQ* (sub ÷) + και τον κοσμον αυτ. Q^{mg}Γ | τα εμπλοκια] + αυτων ℵ (sub ÷ Q) | κοσυμβους] + αυτων ℵ α' τελαμωνας Q^{mg} | μηνισκους] σ' μανιακας Q^{mg} **19** το καθεμα] θ' τα καθεματα α' κροκυφαντους σ' χαλαστα Q^{mg} **20** συνθεσιν] συνεσιν Α | δοξης] + αυτων ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) Α | χλιδωνας] σ' βραχιαρια τα εγκομβωματα Q^{mg} | om και τα ψελια...τα περιδεξια ℵ* και τα ψελια και το εμπλοκιον (τα εμπλοκια ℵ$^{c.b}$) και τα περιδεξια και τους δακτ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$AQ

22 πόρφυρα καὶ τὰ μεσοπόρφυρα, [22]καὶ τὰ ἐπιβλήματα τὰ κατὰ τὴν B
23 οἰκίαν καὶ τὰ διαφανῆ Λακωνικά, [23]καὶ τὰ βύσσινα καὶ τὰ ὑακίνθινα
καὶ κόκκινα, καὶ τὴν βύσσον, σὺν χρυσῷ καὶ ὑακίνθῳ συνκαθυφασμένα,
24 καὶ θέριστρα κατάκλιτα. [24]καὶ ἔσται ἀντὶ ὀσμῆς ἡδείας κονιορτός, καὶ
ἀντὶ ζώνης σχοινίῳ ζώσῃ, καὶ ἀντὶ τοῦ κόσμου τῆς κεφαλῆς τοῦ
χρυσίου φαλάκρωμα ἕξεις διὰ τὰ ἔργα σου, καὶ ἀντὶ τοῦ χιτῶνος τοῦ
25 μεσοπορφύρου περιζώσῃ σάκκον. [25]καὶ ὁ υἱός σου ὁ κάλλιστος ὢν
ἀγαπᾷς μαχαίρᾳ πεσεῖται, καὶ οἱ ἰσχύοντες ὑμῶν μαχαίρᾳ πεσοῦνται
26 καὶ ταπεινωθήσονται· [26]καὶ πενθήσουσιν αἱ θῆκαι τοῦ κόσμου ὑμῶν,
IV 1 καὶ καταλειφθήσῃ μόνη καὶ εἰς τὴν γῆν ἐδαφισθήσῃ. [1]καὶ ἐπιλήμ-
ψονται ἑπτὰ γυναῖκες ἀνθρώπου ἑνὸς λέγουσαι Τὸν ἄρτον ἡμῶν
φαγόμεθα, καὶ τὰ ἱμάτια ἡμῶν περιβαλούμεθα· πλὴν τὸ ὄνομα τὸ σὸν
2 κεκλήσθω ἐφ' ἡμᾶς, ἄφελε τὸν ὀνειδισμὸν ἡμῶν. [2]Τῇ δὲ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ἐπιλάμψει ὁ θεὸς ἐν βουλῇ μετὰ δόξης ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦ ὑψῶσαι
3 καὶ δοξάσαι τὸ καταλειφθὲν τοῦ Ἰσραήλ· [3]καὶ ἔσται τὸ ὑπολειφθὲν ἐν
Σειὼν καὶ τὸ καταλειφθὲν ἐν Ἰερουσαλήμ, ἅγιοι κληθήσονται πάντες
4 οἱ γραφέντες εἰς ζωὴν ἐν Ἰερουσαλήμ. [4]ὅτι ἐκπλυνεῖ Κύριος τὸν
ῥύπον τῶν υἱῶν καὶ τῶν θυγατέρων Σειών, καὶ τὸ αἷμα ἐκκαθαριεῖ ἐκ
5 μέσου αὐτῶν ἐν πνεύματι κρίσεως καὶ πνεύματι καύσεως. [5]καὶ ἥξει,
καὶ ἔσται πᾶς τόπος τοῦ ὄρους Σειὼν καὶ πάντα τὰ περικύκλῳ αὐτῆς
σκιάσει νεφέλη ἡμέρας, καὶ ὡς καπνοῦ καὶ φωτὸς πυρὸς καιομένου
6 νυκτός, καὶ πάσῃ τῇ δόξῃ σκεπασθήσεται· [6]καὶ ἔσται εἰς σκιὰν ἀπὸ
καύματος, καὶ ἐν σκέπῃ καὶ ἐν ἀποκρύφῳ ἀπὸ σκληρότητος καὶ ὑετοῦ.

V 1 [1]Ἄσω δὴ τῷ ἠγαπημένῳ ᾄσμα τοῦ ἀγαπητοῦ μου τῷ ἀμπελῶνί

22 *τα κατα την οικιαν* sub ÷ Q om *τα* Γ **23** *κοκκινα*] pr *τα* ℵAQΓ | ℵAQΓ
χρυσιω ℵAQΓ | *συγκαθυφ.* B^{ab} (*συνκατυφ.* B*ℵ) Q (*συγ|κ.* Q*vid *συ|γκ.* Q^{a}) |
θεριστρα] *σ' σπαθαρικα* Q^{mg} | *κατακλιτα* (sub ÷ Q)] *και τα κατακλιστρα* ℵ*
κατακλιστα $ℵ^{c.a, c.b}$ *κατακλειστα* Γ **24** *ηδειας*] *ιδιας* AQ*vid *ευωδε..* Γ
+*και* A*vid (ras A^{1}) | *κονιορτος*] pr *ην* A* | *σχοινιῳ* ℵ | *του χρυσιου* sub ÷ Q |
εξεις...σου sub ÷ Q | *σακκοι* ℵ* *σακκον* $ℵ^{c.a, c.b}$ +*ταυτα σοι αντι καλλωτισμου*
σου Q^{mg} (adnot *οι γ' στιχοι οι υποκειμενοι ουκ εκειντο εν τω πεντασελιδω*
ουδε Ωρ. εξηγουμενος τουτω εμνησθη Q^{mg}) **25** *κ. ο υιος...ον αγαπας*]
α' οτι αντι καλλους ανδρες σου Q^{mg} | *μαχ. πεσειται*] *α' εν μαχ. πεσουνται* Q^{mg} |
και ταπειω. c seqq coniung ℵ IV **1** *επιληψ.* Q | om *ενος* Γ*vid (superscr
$Γ^{2}$) | *περιβαλομεθα* Γ **2** *επιλαμψει*] *λαμψει* A **3** *Σιων* B^{b}AQΓ
(item 4, 5) | *Ιελμ* (1°) ℵ (sic) **4** *το ρ.* Γ | *τ. υιων και* sub ÷ Q | *υ|ιων* B*
|υιων B^{1} | *αιμα*] +*Ιλμ* ℵ* (improb $ℵ^{c.b}$) + ※ *οι γ' Ιλημ* Q^{mg} | om *και πνευματι*
καυσεως A | *πνευματι* 2°] pr *εν* ℵ **5** *s σκιασει* sub ÷ Q | *ως καπνου και*
φωτος] *α'θ'σ' ϰ καπνον ϰ φεγγος* Q^{mg} | *φωτος*] pr *ως* ℵAQΓ | om *και* 6° ℵAQΓ |
σκεπασθησεται] *κϋ πασθησεται* A (? A^{1}) **6** om *απο* 2° A **V 1** *ασω*]
pr *ωδη* $ℵ^{c.a}$ | om *μου* 1° ℵAQ* (hab Q^{mg}) Γ | *του αμπελωνι μου*] *σ' εις τον*
αμπελωνα αυτου θ' τω αμπελωνι αυτου Q^{mg}

Β μου. ἀμπελὼν ἐγενήθη τῷ ἠγαπημένῳ ἐν κέρατι ἐν τόπῳ πίονι. 2 καὶ 2
§ Ζ φραγμὸν περιέθηκα καὶ ἐχαράκωσα, καὶ ἐφύτευσα [1]ἄμπελον σωρήκ,
καὶ ᾠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ, καὶ προλήνιον ὤρυξα ἐν
αὐτῷ· καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλήν, καὶ ἐποίησεν ἀκάνθας. 3 καὶ 3
νῦν, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ ἄνθρωποι τοῦ Ἰούδα, κρίνατε
ἐν ἐμοὶ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀμπελῶνός μου. 4 τί ποιήσω ἔτι τῷ 4
ἀμπελῶνί μου, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ; διότι ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι
σταφυλήν, ἐποίησεν δὲ ἀκάνθας. 5 νῦν δὲ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ποιήσω 5
τῷ ἀμπελῶνί μου. ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς διαρπαγήν,
καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα. 6 καὶ ἀνήσω 6
τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ οὐ μὴ τμηθῇ οὐδὲ μὴ σκαφῇ, καὶ ἀναβήσονται
εἰς αὐτὸν ὡς εἰς χέρσον ἄκανθαι. καὶ ταῖς νεφέλαις ἐντελοῦμαι τοῦ
μὴ βρέξαι εἰς αὐτὸν ὑετόν. 7 ὁ γὰρ ἀμπελὼν Κυρίου σαβαὼθ οἶκος 7
τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα νεόφυτον ἠγαπημένον· ἔμεινα
τοῦ ποιῆσαι κρίσιν, ἐποίησεν δὲ ἀνομίαν καὶ οὐ δικαιοσύνην ἀλλὰ
κραυγήν. 8 Οὐαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν, καὶ ἀγρὸν 8
πρὸς ἀγρὸν ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνταί τι· μὴ οἰκήσετε
μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς; 9 ἠκούσθη γὰρ εἰς τὰ ὦτα Κυρίου σαβαὼθ ταῦτα· 9
ἐὰν γὰρ γένωνται οἰκίαι πολλαί, εἰς ἔρημον ἔσονται· μεγάλαι καὶ
καλαί, καὶ οὐκ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐταῖς. 10 οὗ γὰρ ἐργῶνται 10
δέκα ζεύγη βοῶν, ποιήσει κεράμιον ἕν, καὶ ὁ σπείρων ἀρτάβας ἓξ
ποιήσει μέτρα τρία. 11 Οὐαὶ οἱ ἐγειρόμενοι τὸ πρωὶ καὶ τὸ σί- 11
κερα διώκοντες, οἱ μένοντες τὸ ὀψέ· ὁ γὰρ οἶνος αὐτοὺς συνκαύσει.

ℵAQZΓ **1** εν κερατι] ομοιως οι γ′ Q^{mg} **2** ..|πελον inc Z | σωρηχ ℵ* (χ improb ut vid ℵ^{c}) AZΓ σ′ εκλεκτῇ α′θ′ ομοιως τοις ο′ Q^{mg} | και εποιησεν] εποιησεν δε ℵAQ (σ′θ′ επ. δε α′ ς οι ο′ ς επ. Q^{mg}) Γ **3** ανθρωπος του Ιουδα και οι ενοικουντες (-ταις ℵ*) εν Ιερουσαλημ ℵAQZΓ | κρινατε] pr νυν Q^{mg} + οι γ′ ※ δη Q^{mg} | και ανα] καινα Z* (α 2° superscr) **4** τω αμπ. μου ετι ℵ | διοτι] θ′σ′ τι οτι α′ τι ουν Q^{mg} | του ποιησαι] ινα ποιηση Z **5** δε] ουν Q^{mg}Z | αναγγελω] + δη Z οι γ′ ※ δη Q^{mg} | ποιησω] pr εγω Q^{mg} (c ※) Z | εσται 1°] incep ερ ℵ* (εστε ℵ^{1} εσται ℵ$^{c.b}$) | τοιχον] οιχῶ A* (τοιχ. A^{1}) | καταπατημα] διαρπαγην A **6** ουδε] ουδ ου ℵ | σκαφη] + ετει ℵ (postea ετι) improb ετ. ℵ$^{c.b}$ | αναβησονται] αβαβησεται ℵ* (αναβησονται ℵ$^{c.a}$) αναβησεται ℵ$^{c.b}$AQZΓ | εις 1°] επ Γ | ακανθαι (ακαθ. B* ακανθ. B^{ab})] ακανθα ℵ$^{c.a}$AQ (ακαθα Q*) ZΓ | εις 3°] επ Γ **7** σαβαωθ] θ′ των δυναμεων α′ στρατειῶ Q^{mg} | Ισραηλ] + εστιν ℵAQ (sub ÷) Z | του Ιουδα] om του Γ | ποιησαι] ινα ποιηση Z | κραυγην ℵ* (-γγην ℵ$^{c.b}$) **8** om προς οικιαν Z | ινα του πλ. αφελωνται τι] α′ εως περατος τοπου θ′ εως του μη υπαρχειν τοπον σ′ του μη ειναι τοπον Q^{mg} | αφελονται B* (-λωνται B^{ab}) ℵ | τι sub ÷ Q | οικησηται ℵ οικησατε Γ **9** om εν αυταις ℵ$^{c.b}$ (postea revoc) AQ* (hab Q^{mg}) **10** ζευη ℵ* (-γη ℵ$^{c.a}$) | ποιησε ℵ* (-σει ℵ$^{c.a}$) **11** το πρωι] θ′ ομοιως Q^{mg} | συγκαυσει B^{ab}AQ$^{a\,(vid)}$

12 μετὰ γὰρ κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ τυμπάνων καὶ αὐλῶν τὸν B
οἶνον πίνουσιν, τὰ δὲ ἔργα Κυρίου οὐκ ἐμβλέπουσιν, καὶ τὰ ἔργα
13 τῶν χειρῶν αὐτοῦ οὐ κατανοοῦσιν. 13τοίνυν αἰχμάλωτος ὁ λαός μου
ἐγενήθη διὰ τὸ μὴ εἰδέναι αὐτοὺς τὸν κύριον, καὶ πλῆθος ἐγενήθη
14 νεκρῶν διὰ λιμὸν καὶ δίψος ὕδατος. 14καὶ ἐπλάτυνεν ὁ ᾅδης τὴν
ψυχὴν ¶ αὐτοῦ καὶ διήνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ τοῦ μὴ διαλιπεῖν, καὶ ¶ Z
καταβήσονται οἱ ἔνδοξοι καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ λοιποὶ
15 αὐτῆς. 15καὶ ταπεινωθήσεται ἄνθρωπος, καὶ ἀτιμασθήσεται ἀνήρ,
16 καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ μετέωροι ταπεινωθήσονται· 16καὶ ὑψωθήσεται
Κύριος σαβαὼθ ἐν κρίματι, καὶ ὁ θεὸς ὁ ἅγιος δοξασθήσεται ἐν δι-
17 καιοσύνῃ· 17καὶ βοσκηθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς ταῦροι, καὶ τὰς
18 ἐρήμους τῶν ἀπειλημμένων ἄρνες φάγονται. 18Οὐαὶ οἱ ἐπι-
σπώμενοι τὰς ἁμαρτίας ὡς σχοινίῳ μακρῷ, καὶ ὡς ζυγοῦ ἱμάντι
19 δαμάλεως τὰς ἀνομίας, 19οἱ λέγοντες Τὸ τάχος ἐγγισάτω ἃ ποι-
ήσει, ἵνα εἰδῶμεν, καὶ ἐλθάτω ἡ βουλὴ τοῦ ἁγίου Ἰσραήλ, ἵνα γνῶ-
20 μεν. 20Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ πονηρὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν
πονηρόν, οἱ τιθέντες τὸ σκότος φῶς καὶ τὸ φῶς σκότος, οἱ τιθέντες
21 τὸ πικρὸν γλυκὺ καὶ τὸ γλυκὺ πικρόν. 21Οὐαὶ οἱ συνετοὶ ἐν
22 ἑαυτοῖς καὶ ἐνώπιον αὐτῶν ἐπιστήμονες. 22Οὐαὶ οἱ ἰσχύοντες
ὑμῶν οἱ πίνοντες τὸν οἶνον, καὶ οἱ δυνάστοι οἱ κεραννύντες τὸ σί-
23 κερα, 23οἱ δικαιοῦντες τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων καὶ τὸ δίκαιον τοῦ
24 δικαίου αἴροντες. 24διὰ τοῦτο ὃν τρόπον καυθήσεται καλάμη ὑπὸ
ἄνθρακος πυρός, καὶ συνκαυθήσεται ὑπὸ φλογὸς ἀνειμένης, ἡ ῥίζα
αὐτῶν ὡς χνοῦς ἔσται, καὶ τὸ ἄνθος αὐτῶν ὡς κονιορτὸς ἀναβήσεται·
οὐ γὰρ ἠθέλησαν τὸν νόμον Κυρίου σαβαώθ, ἀλλὰ τὸ λόγιον τοῦ

12 *μετα γαρ...πινουσιν*] α′ ⸗ εγενετο κιθαρα ⸗ ναβλα ⸗ τυμπανον ⸗ αυλος ℵAQZ | *και οινος ποτοι αυτων* Q^{mg} | om *γαρ* Γ | *και τυμπανων*] + *και χορων* ℵ | *Κυριου*] *του θῦ* ℵ* *του κῦ* ℵ$^{c.b}$Q* (*πιπι* Q^{mg}) Z | *εμβλεψουσιν* ℵ* (*εμβλεπ.* ℵ$^{c.a, c.b}$) | *κατανοουσιν*] pro *ο* 2° incep *υ* B* (*ο* B^{1}) *κατανοησουσιν* ℵ* (*-νοουσιν* ℵ$^{c.a, c.b}$) **13** *εγενηθη ▪ λαος μου* Z *εγεν.* sub ÷ Q | *τον κ.* sub ÷ Q | *δϊψος*] *δϊψαν* ℵA (*δειψ.*) Q* (*-ψος* Q^{mg}) ZΓ **14** *το στομα αυτου*] *οι γ′ το στ. αυτου οι ο′ το στ. του* Q^{mg} | *διαλειπειν* AΓ | *αυτης*] + *σ′θ′* ⁘ ⸗ *ο αγαλλιωμενος εν αυτη* Q^{mg} **16** *εν κριματι*] *θ′σ′ εν κρ. α′ ⸗ οι ο′ εν κρισει* Q^{mg} **17** *φαγωνται* ℵ* (*-γονται* ℵ^{c}) **18** *επισπωμενοι*] incep *επιστρ.* A*^{vid} | *αμαρτιας*] *σ′ ανομιας α′θ′ την ανομιαν* Q^{mg} | *ωσχοινιω* ℵ* (*ως σχ.* ℵ$^{c.b}$) **19** *ποιησει*] *ποιη ο θς* ℵ$^{d.a (vid)}$ | *ειδωμεν*] *ιδωμεν* ℵAQΓ | *ελθατω*] *ελθοι* A *ελθετω* ℵQ | om Ισραηλ A **20** *καλον* (2°)] *και* sup ras ℵ$^{1 (vid)}$ | *το φως σκοτος και το σκοτος φως* ℵ **21** *εαυτοις*] *αυτοις* Γ | *αυτων* (*αὐτ.* B^{a})] *εαυτων* AQΓ **22** *οισχυοντες* B* (*οι ισχ.* B^{b}) | *τον οινον πινοντες* ℵAQ | *κερανυοντες* B*ℵ* (*-νυντες* B^{ab}ℵ$^{c.b}$) *κερανυνυντες* A **23** *ασεβην* ℵ* **24** *καυθησεται* bis scr A*^{vid} (ras 1° A^{2}) | *συγκαυθησεται* B^{ab}AQ^{a} | *ανειμενης*] *η* sup ras A^{1} | *χνους*] *χους* Q* *χν.* Q$^{anisi\,pot\,\iota}$ | *αλλα*] *και* Γ

B ἁγίου Ἰσραὴλ παρώξυναν. 25καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ Κύριος σαβαὼθ 25
ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπέβαλεν τὴν χεῖρα ἐπ᾽ αὐτοὺς καὶ ἐπά-
ταξεν αὐτούς· καὶ παρωξύνθη τὰ ὄρη, καὶ ἐγενήθη τὰ θνησιμαῖα
αὐτῶν ὡς κοπρία ἐν μέσῳ ὁδοῦ. καὶ ἐν πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπε-
στράφη ὁ θυμὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή. 26τοιγαροῦν ἀρεῖ 26
σύσσημον ἐν τοῖς ἔθνεσιν τοῖς μακρὰν καὶ συριεῖ αὐτοὺς ἀπ᾽ ἄκρου
τῆς γῆς, καὶ ἰδοὺ ταχὺ κούφως ἔρχονται. 27οὐ πεινάσουσιν οὐδὲ 27
κοπιάσουσιν οὐδὲ νυστάξουσιν οὐδὲ κοιμηθήσονται, οὐδὲ λύσουσιν
τὰς ζώνας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτῶν, οὐδὲ μὴ ῥαγῶσιν οἱ ἱμάντες
τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν· 28ὧν τὰ βέλη ὀξεῖά ἐστιν καὶ τὰ τόξα αὐ- 28
τῶν ἐντεταμένα. οἱ πόδες τῶν ἵππων αὐτῶν ὡς στερεὰ πέτρα·
ἐλογίσθησαν οἱ τροχοὶ τῶν ἁρμάτων αὐτῶν ὡς καταιγίς. 29ὀργιῶσιν 29
ὡς λέοντες, παρέστηκαν ὡς σκύμνοι λέοντος· καὶ ἐπιλήμψεται, καὶ
βοήσει ὡς θηρίον, καὶ ἐκβαλεῖ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ῥυόμενος αὐτούς,
30καὶ βοήσει δι᾽ αὐτοὺς τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς φωνὴ θαλάσσης κυμαι- 30
νούσης· καὶ ἐμβλέψονται εἰς τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ σκότος σκληρὸν ἐν τῇ
ἀπορίᾳ αὐτῶν.

1Καὶ ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ οὗ ἀπέθανεν Ὀζείας ὁ βασιλεὺς εἶδον 1 VI
τὸν κύριον καθήμενον ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ καὶ ἐπηρμένου, καὶ πλήρης
ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ. 2καὶ σεραφεὶμ εἱστήκεισαν κύκλῳ αὐτοῦ, 2
ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνί, καὶ ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνί· καὶ ταῖς μὲν δυσὶν

ℵAQΓ **24** om αγιου A | παροξυναν ℵ* **25** και 1°] θ′σ′ δια τουτο Q^{mg} | εθυμωθη] ωργισθη ℵ | οργη] θυμω ℵ | επι] εις A | χειρα] + αυτου ℵAQΓ (αυ...) | παρωξυνθη (παροξ. ℵ)] α′ εκλονηθησαν Q^{mg} | τα ορη] τα ορ sup ras ℵ$^{1\,(vid)}$ | εν μεσω] μεσον Γ | om και 6° AQ* (hab Q^{mg}) Γ | πασιν ΑΓ | om αυτου 2° ℵAQ* (hab Q^{mg} + οι γ′ ομοιως) Γ | αλλα] αλλ ℵAQ **26** post αρει ins comma B^{a} (non inst B^{b}) | συνσημον ℵ* (συσσ. ℵ$^{c.c\,(vid)}$) | εθνεσι Q | συριει] α′σ′ συρισει θ′ ομοιως τοις ο′ Q^{mg} | αυτους] αυτοις ℵAQ* (οι γ′ αυτω Q^{mg}) **27** om πεινασουσιν ουδε A | ουδε 4°] + μη ℵ$^{c.a\,vid}$ (postea ras) Q ουδ ου μη A | ραγωσιν] παραγωσιν ℵ* (improb πα postea ras ℵ^{2}) | υποδηματων] α′σ′ υποδηματος θ′ του υποδ. αυτου Q^{mg} **28** εστιν ℵAΓQ | οι ποδες] οι λ′ αι οπλαι Q^{mg} | ωστερεα ℵ* (ως στ. ℵ$^{c.b}$) | καταιγις] α′ συσεισμος (sic) Q^{mg} **29** οργιωσιν] ορμωσιν ℵ* (ορμωσαν ℵ$^{d.a}$) AQ (α′ βρυχημα αυτῶ θ′σ′ ωρυγμα αυτου Q^{mg}) | ως 1°, 2°] ωσει ℵ | παρεστηκαν] παρεστηκασιν ℵ$^{c.b}$A παρεστησαν Γ pr και ℵAQΓ | σκυμνος ℵAQ | επιλησεται Q | βοησεται AQΓ (item 30) | om αυτους AQ* (hab sub ÷ Q^{mg}) **30** βοησει δι αυτους] σ′ ηχησει επ αυτον θ′ ϗ βοησεται επ αυτον Q^{mg} | τη ημ. εκ.] pr εν ℵAQ | κυμαιν. sub ÷ Q | εμβλεψονται] + εις τον ουρανον ανω και ΑΓ | γην] + κατω εμβλεψονται ℵ$^{c.a}$ κατ. εμβλ. ϗ ℵ$^{d.a}$ VI **1** pr ορασις γ′ Q^{mg} | Οζιας B^{b}ℵAQ | ιδον ℵA | πληρης] θ′ ϗ τα προς ποδων αυτου επληρου τον ναο Q^{mg} **2** σεραφειν ℵA σεραφιμ Γ | ιστηκεισαν ΑΓ

κατεκάλυπτον τὸ πρόσωπον, ταῖς δὲ δυσὶν κατεκάλυπτον τοὺς πό- B
3 δας, καὶ ταῖς δυσὶν ἐπέταντο. 3καὶ ἐκέκραγεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον
καὶ ἔλεγον Ἅγιος ἅγιος ἅγιος Κύριος σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ
4 τῆς δόξης αὐτοῦ. 4καὶ ἐπήρθη τὸ ὑπέρθυρον ἀπὸ τῆς φωνῆς ἧς
5 ἐκέκραγον, καὶ ὁ οἶκος ἐνεπλήσθη καπνοῦ. 5καὶ εἶπον Ὦ τάλας
ἐγώ, ὅτι κατανένυγμαι, ὅτι ἄνθρωπος ὢν καὶ ἀκάθαρτα χείλη ἔχων
ἐν μέσῳ λαοῦ ἀκάθαρτα χείλη ἔχοντος ἐγὼ οἰκῶ, καὶ τὸν βασιλέα
6 Κύριον σαβαὼθ εἶδον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου. 6καὶ ἀπεστάλη πρὸς μὲ
ἓν τῶν σεραφείν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ εἶχεν ἄνθρακα ὃν τῇ λαβίδι ἔλαβεν
7 ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, 7καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου καὶ εἶπεν Ἰδοὺ
ἥψατο τοῦτο τῶν χειλέων σου, καὶ ἀφελεῖ τὰς ἀνομίας σου, καὶ τὰς
8 ἁμαρτίας σου περικαθαριεῖ. 8καὶ ἤκουσα τῆς φωνῆς Κυρίου λέγοντος
Τίνα ἀποστείλω, καὶ τίς πορεύσεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον; καὶ εἶπα
9 Ἰδού εἰμι ἐγώ· ἀπόστειλόν με. 9καὶ εἶπεν Πορεύθητι καὶ εἰπὸν τῷ
λαῷ τούτῳ Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε
10 καὶ οὐ μὴ ἴδητε. 10ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ
τοῖς ὠσὶν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκάμμυσαν,
μή ποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρ-
11 δίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι αὐτούς. 11καὶ εἶπα Ἕως
πότε, Κύριε; καὶ εἶπεν Ἕως ἂν ἐρημωθῶσιν πόλεις παρὰ τὸ μὴ
κατοικεῖσθαι, καὶ οἶκοι παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους, καὶ ἡ γῆ κατα-
12 λειφθήσεται ἔρημος. 12καὶ μετὰ ταῦτα μακρυνεῖ ὁ θεὸς τοὺς ἀνθρώ-
13 πους, καὶ οἱ καταλειφθέντες πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς, 13καὶ ἔτι
ἐπ' αὐτῆς ἐστιν τὸ ἐπιδέκατον, καὶ πάλιν ἔσται εἰς προνομήν, ὡς τερέ-
βινθος καὶ ὡς βάλανος ὅταν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς θήκης αὐτῆς.

VII 1 1Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀχὰζ τοῦ Ἰωαθὰμ τοῦ υἱοῦ Ὀζείου

2 ταις δε] και ταις (τες ℵ* ταις ℵc.a, c.b) AQΓ | δυσι 1°, 2° Bb?vid | επε- ℵAQΓ
ταντο] επετοντο ℵ (επετ sup ras ℵ1) **3** εκεκραγον ℵAQΓ **4** ενεπλησθη]
επλησθη ℵAQ* (ενεπλ. Qa) **5** ειπον] ειπα ℵAQΓ | κατανενυμαι ℵ*
(-γμαι ℵd.a) οι λ' εσιωπησα Qmg | ανθωπος ℵ* (ανθρ. ℵc) **6** απεσταλην
ℵ* | εν τω σερ. B* (εν των σερ. Bab) | σαραφεὶ ℵ* (σεραφ. ℵc.b) σεραφειμ AQ
σεραφιμ Bab Γ | χειρι]+οι γ' αυτου Qmg | ειχεν] εχον Γ | ανθρακα]+πυρος A
οι γ' ομοιως Qmg **7** σου 1°] μου ℵ* (σου ℵc.a, c.b) **8** τινα] pr α' ※
τον Qmg | αποστ. και τις] αποστις ℵ* αποστειλω ℵc.a (vid), c.b | εγω ειμι ℵΓ
9 πορευθητι] πορευου ℵ+προς τον λαον τουτον Γ | ακουσητε Γ | ειδητε ℵ
10 om αυτων ℵ* (hab ℵc.b) | οφθαλμους]+αυτων ℵAQ | εκαμβυσαν B*
(εκαμμ. Bb ℵ*AQΓ) εκαμνυσαν ℵd.a | ακουσωσι, συνωσι, επιστρεψωσι Bb?vid
(huiusmodi identidem) | ωσιν 2°]+αυτων Γ | επιστρεψουσιν ℵ **13** εσται]
εστιν Γ | εκπεση] εκσπασθη A | εκ] απο ℵAQ | αυτης 2°]+θ' ※ σπερμα αγιὸ
το στηλωμα αυτης Qmg VII **1** pr ορασις δ' Qmg | Οζιου BbAQΓ

Β βασιλέως Ἰούδα ἀνέβη Ῥασὶν βασιλεὺς Ἀρὰμ καὶ Φάκεε υἱὸς Ῥομελιὰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ πολεμῆσαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν πολιορκῆσαι αὐτήν. 2καὶ ἀνηγγέλη εἰς τὸν οἶκον Δαυεὶδ λέγων 2
Συνεφώνησεν Ἀρὰμ πρὸς τὸν Ἐφράιμ· καὶ ἐξέστη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὃν τρόπον ἐν δρυμῷ ξύλον ὑπὸ πνεύματος σαλευθῇ. 3Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς Ἡσαίαν Ἔξελθε εἰς 3
συνάντησιν Ἀχὰζ σὺ καὶ ὁ καταλειφθεὶς Ἰασοὺβ ὁ υἱός σου πρὸς τὴν κολυμβήθραν τῆς ἄνω ὁδοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως. 4καὶ ἐρεῖς αὐτῷ 4
Φύλαξαι τοῦ ἡσυχάσαι καὶ μὴ φοβοῦ, μηδὲ ἡ ψυχή σου ἀσθενείτω ἀπὸ τῶν δύο ξύλων τῶν δαλῶν τῶν καπνιζομένων τούτων· ὅταν γὰρ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ μου γένηται, πάλιν ἰάσομαι. 5καὶ ὁ υἱὸς τοῦ 5
Ἀρὰμ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Ῥομελίου, ὅτι ἐβουλεύσαντο βουλὴν πονηράν 6Ἀναβησόμεθα εἰς τὴν Ἰουδαίαν, καὶ συνλαλήσαντες αὐτοῖς ἀπο- 6
στρέψομεν αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς, καὶ βασιλεύσομεν αὐτῆς τὸν υἱὸν Ταβεήλ· 7τάδε λέγει Κύριος σαβαὼθ Οὐ μὴ μείνῃ ἡ βουλὴ αὕτη 7
οὐδὲ ἔσται. 8ἀλλ᾽ ἡ κεφαλὴ Ἀρὰμ Δαμασκός, καὶ ἡ κεφαλὴ Δα- 8
μασκοῦ Ῥασείμ· ἀλλ᾽ ἔτι ἑξήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἐκλείψει ἡ βασιλεία Ἐφράιμ ἀπὸ λαοῦ. 9καὶ ἡ κεφαλὴ Ἐφράιμ Σομορών, καὶ ἡ 9
κεφαλὴ Σομορὼν υἱὸς τοῦ Ῥομελίου· καὶ ἐὰν μὴ πιστεύσητε, οὐδὲ μὴ συνῆτε. 10Καὶ προσέθετο Κύριος λαλῆσαι τῷ Ἀχὰζ λέγων 10
11Αἴτησαι σεαυτῷ σημεῖον παρὰ Κυρίου θεοῦ σου εἰς βάθος ἢ εἰς 11
ὕψος. 12καὶ εἶπεν Ἀχάζ Οὐ μὴ αἰτήσω, οὐδὲ μὴ πειράσω Κύριον. 12
13καὶ εἶπεν Ἀκούσατε δή, οἶκος Δαυείδ· μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα 13

ℵAQΓ 1 Ρασειν] Ραασσων ℵAQΓ | Αραμ] σ′α′ Συριας Q^{mg} | Φακεε] Φακες Γ | Ρομελιου ℵ$^{c.b}$AQΓ 2 λεγων] λεγοντες AQΓ | ον τροπον] pr οταν A α′ ως Q^{mg} | εν δρυμω...σαλευθη] pr οταν Q α′ σαλευεται ξυλα δρυμου εκ προσωπου ανεμου Q^{mg} | σαλευθη] adnot αντι του εθορυβηθη κατα δε τον Συμμαχον εκλονηθη Γ^{mg} 3 ειπεν ℵAQΓ | Ιασουβ ℵ | υιος] αδελφος A | αγρου] pr του AQ pr το Γ | γναφεως] οι γ′ ομοιως Q^{mg} 4 η ψυχη] om η Γ | των δαλων bis scr B* (non inst 2° B^{a}) 5 του Αραμ] om του Γ | εβουλευσαντο]+περι σου ℵ | πονηραν]+θ′ ※ Εφραιμ κ ο υιος του Ρομελιου Q^{mg}+λεγοντεις ℵ* (-τες ℵ$^{c.b}$)+περι σου λεγοντες AQΓ 6 Ιουδαιαν (-δεαν ℵ)] Ιδουμαιαν A | συλλαλησαντες B^{b}AQΓ | αποστρεψωμεν AQ*Γ (de ℵ non liq) α′ αποσχισωμεν αυτην Q^{mg} | αυτης] αυτοις AΓ 7 μεινη] εμμινη ℵ* εμμεινη ℵ$^{c.b}$AQΓ | αυτη η βουλη ℵ 8 Αραμ] α′σ′ Συριας θ′ Αρ. Q^{mg} | om και η κεφ. Δαμ. Ρασειμ ℵ* (hab κ η κεφ. Δαμ. Ρασει ℵ$^{c.b}$) Γ | Διαμασκου Q* | Ρασειν AQ (και η κ. Δ. P. sub ※ Q^{1}) | η βασ. sub ÷ Q^{1} | Εφρεμ ℵ 9 Εφεμ ℵ* (Εφρεμ ℵ$^{c.a, c.b}$) | Σομορων 1°] α′σ′ Σαμαρεια Q^{mg} | υιος] pr ο ℵ | ουδε] ουδ ου Q 10 Αχααζ A 11 θεου] pr του ℵ 12 om Αχαζ Q | ουδε] ουδ ου ℵAQΓ | Κυριον] pr ※ τον Q^{mg} 13 μη μικρον ...αγωνα (2°)] α′ μητι ολιγῶ απομοχθουν ανδρας οτι μοχθουται κ γε τον θν μου σ′ μη ουκ αυταρκες υμιν κοπουν ανθρς οτι κοπουτε ετι κ τον θν μου Q^{mg}

14 παρέχειν ἀνθρώποις, καὶ πῶς Κυρίῳ παρέχετε ἀγῶνα; [14]διὰ τοῦτο Β
δώσει Κύριος αὐτὸς ὑμῖν σημεῖον· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ λήμψεται
15 καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· [15]βούτυρον
καὶ μέλι φάγεται πρὶν ἢ γνῶναι αὐτὸν ἢ προελέσθαι πονηρά, ἐκ-
16 λέξασθαι τὸ ἀγαθόν· [16]διότι πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον ἀγαθὸν ἢ
κακόν, ἀπειθεῖ πονηρίᾳ ἐκλέξασθαι τὸ ἀγαθόν, καὶ καταλειφθήσεται
17 ἡ γῆ ἣν σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου τῶν δύο βασιλέων. [17]ἀλλὰ ἐπάξει
ὁ θεὸς ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός
σου ἡμέρας αἳ οὔπω ἦκασιν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀφεῖλεν Ἐφράιμ ἀπὸ
18 Ἰούδα, τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων. [18]Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ συριεῖ Κύριος μυίαις, ὃ κυριεύσει μέρος ποταμοῦ Αἰγύπτου,
19 καὶ τῇ μελίσσῃ ᾗ ἐστιν ἐν χώρᾳ Ἀσσυρίων· [19]καὶ ἐλεύσονται πάντες
ἐν ταῖς φάραγξι τῆς χώρας καὶ ἐν ταῖς τρώγλαις τῶν πετρῶν καὶ
20 εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς πᾶσαν ῥαγάδα. [20]ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ξυρήσει Κύριος ἐν τῷ ξυρῷ τῷ μεμισθωμένῳ πέραν τοῦ ποταμοῦ
βασιλέως Ἀσσυρίων τὴν κεφαλήν, καὶ τὰς τρίχας τῶν ποδῶν καὶ
21 τὸν πώγωνα ἀφελεῖ. [21]καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ θρέψει
22 ἄνθρωπος δάμαλιν βοῶν καὶ δύο πρόβατα· [22]καὶ ἔσται ἀπὸ τοῦ
πλείστου ποιεῖν γάλα, βούτυρον καὶ μέλι φάγεται πᾶς ὁ καταλει-
23 φθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς. [23]καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πᾶς τόπος
οὗ ἐὰν ὦσιν χίλιαι ἄμπελοι χιλίων σίκλων, εἰς χέρσον ἔσονται καὶ
24 εἰς ἄκανθαν· [24]μετὰ βέλους καὶ τοξεύματος εἰσελεύσονται ἐκεῖ, ὅτι
25 χέρσος καὶ ἄκανθα ἔσται πᾶσα ἡ γῆ· [25]καὶ πᾶν ὄρος ἀροτριώμενον

13 παρεχετε] προσεχεται Γ **14** δια...σημειον sup ras pl litt A^a | κς ℵAQΓ αυτος δωσει Γ | αυτος] αυτοις A^* | γατρι ℵ | λημψεται (ληψ. $B^{b\,vid}$)] εξει ℵAQ | καλεσεις] καλεσει ℵ καλεσετε Q^* -σεις οι γ' καλεσεις ομοιως Q^{mg} καλεσ[ουσι]ν Γ **15** om η 2° A | πονηρα] πονηρον Γ^{fort} | εκλεξασθαι] εκλεξεται $\aleph^{c.a,\,c.b}$AQΓ **16** πριν η γνωναι...το αγαθον] α' του γνωναι αυτον απορριψαι εν κακω ϗ εκλεξασθαι το αγαθον σ' εις το γνωναι αυτον αποδοκιμασαι το κακον ϗ επιλεξασθαι το αγαθον Q^{mg} | om απειθει...το αγαθον ℵ* (hab $\aleph^{c.a\,(vid),\,c.b}$) | εκλεξασθαι] pr του $\aleph^{c.a}$ (improb $\aleph^{c.b}$) AQΓ | φοβη] α' σιγχανεις (sic) θ' βδελυσση Q^{mg} | των δυο βασιλεων] αυτων A **17** αλλα] αλλ ℵΓ | om σου 2° ℵ* (hab $\aleph^{c.a}$) **18** συριει] α'σ' συρισει Q^{mg} | μυιας Γ | κυριευει ℵAQΓ | μερους $\aleph^{c}$AQ | μελιση ℵ **19** ελευσονται] εξελευσ. ℵ*Γ α'θ' ομοιως [ελ.] σ' ηξουσιν Q^{mg} | παντες]+και αναπαυσονται ℵAQΓ | φαραγξιν ℵAΓ | χωρας]+σου ℵ | εις 2°] επι A | ραγαδα (-δαν A)]+και εν παντι ξυλω ℵAQΓ **20** om εν 2° ℵAQΓ | μεμισθωμενω] μεγαλω και μεμεθυσμενω ℵA μεγ. τω μεμεθυσμενω Q μεμεθυσμενω Γ* (μεμισθ. Γ?) α' ομοιως [τοις ο'?] θ' μεμισθωμενω σ' τους μεμισθωμενους Q^{mg} | περαν] pr ο εστιν $\aleph^{c.b}$AQ* εν αλλοις ουκ εχει το ο εστι σ' pr τους εν τω Q^{mg} **22** βουτυρον] pr π' ※ φαγεται Q^{mg} **23** πας] pr π' ※ εσται Q^{mg} | om εις 2° A | ακανθας ℵ* (-θαν $\aleph^{c}$) **24** μετα...τοξ.] α' εν βελεσι ϗ εν τοξω Q^{mg} | χερος A* (-ρσος $A^{a?}$) | ακανθε ℵ* (-θα $\aleph^{c.a,\,c.b}$)

B ἀροτριαθήσεται· οὐ μὴ ἐπέλθῃ ἐκεῖ φόβος, ἔσται γὰρ ἀπὸ τῆς χέρσου καὶ ἀκάνθης εἰς βόσκημα προβάτου καὶ καταπάτημα βοός.

VII 1 [1]Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Λάβε σεαυτῷ τόμον καινοῦ μεγάλου, καὶ γράψον εἰς αὐτὸν γραφίδι ἀνθρώπου τοῦ ὀξέως προνομὴν ποιῆσαι σκύλων· πάρεστιν γάρ· 2 [2]καὶ μάρτυράς μοι ποίησον πιστοὺς ἀνθρώπους, τὸν Οὐρείαν καὶ Ζαχαρίαν υἱὸν Βαραχίου. 3 [3]καὶ προσῆλθον πρὸς τὴν προφῆτιν, καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν καὶ ἔτεκεν υἱόν. καὶ εἶπεν Κύριός μοι Κάλεσον τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ταχέως σκύλευσον, ὀξέως προνόμευσον· 4 [4]διότι πρὶν ἢ γνῶναι τὸ παιδίον καλεῖν πατέρα ἢ μητέρα, λήμψεται δύναμιν Δαμασκοῦ καὶ τὰ σκῦλα Σαμαρείας ἔναντι βασιλέως Ἀσσυρίων. 5 [5]Καὶ προσέθετο Κύριος λαλῆσαί μοι ἔτι 6 [6]Διὰ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν λαὸν τοῦτον τὸ ὕδωρ τοῦ Σειλωὰμ τὸ πορευόμενον ἡσυχῇ, ἀλλὰ βούλεσθαι ἔχειν Ῥασσὼν καὶ τὸν υἱὸν Ῥομελίου βασιλέα ἐφ' ὑμῶν, 7 [7]διὰ τοῦτο ἰδοὺ Κύριος ἀνάγει ἐφ' ὑμᾶς τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ τὸ ἰσχυρὸν καὶ τὸ πολύ, τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἀναβήσεται ἐπὶ πᾶσαν φάραγγα ὑμῶν, καὶ περιπατήσει ἐπὶ πᾶν τεῖχος ὑμῶν, 8 [8]καὶ ἀφελεῖ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἄνθρωπον ὃς δυνήσεται κεφαλὴν ἆραι ἢ δυνατὸν συντελέσασθαί τι· καὶ ἔσται ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὥστε πληρῶσαι τὸ πλάτος τῆς χώρας σου. μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. 9 [9]γνῶτε ἔθνη καὶ ἡττᾶσθε, ἐπακούσατε ἕως ἐπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, ἰσχυκότες ἡττᾶσθε· ἐὰν γὰρ πάλιν ἰσχύσητε, πάλιν ἡττηθήσεσθε. 10 [10]καὶ ἢν ἂν βουλεύσησθε βουλὴν διασκεδάσει Κύριος, καὶ 10

ℵAQΓ **25** *ου μη*] pr *και* AQ | *επελθη* ℵ^{vid} | *καταπατημα*] pr *εις* ℵ$^{c.b}$AQ VIII **1** *σαυτω* ℵ* *σεαυτω* ℵ$^{c.a}$ | *τομον*]+*χαρτου* A | *τ. καιν. μεγ.*] *α' κεφαλιδα μεγαλην σ' τευχος μεγα* Q^{mg} | *καινου* sub ÷ Q | *εις αυτον*] *εκει* ℵ* (*εις αυτ.* ℵ$^{c.b}$) **2** *ανθρ.* sub ÷ Q | *Ουριαν* B^{b}ℵAQΓ+※ *οι γ' τον ιερεα* Q^{mg} | *Ζαχαριαν*] pr *τον* ℵAQΓ **3** *προσηλθεν* ℵAQ (de Γ non liq) | *γατρι* ℵ* (*γαστρι* ℵ$^{1,c.b}$) | rescr *σκυλευσο* A^{1} **4** *ληψεται* Q | *δυναμιν*] pr ※ *την* Q^{mg} | *Σαμαρειας*] as scr ut vid B^{a} *Σαμαριας* ℵQ* (*-ρειας* Q^{a}) **5** *ετι*]+※ *λεγω* Q^{mg} *οτι* Γ **6** *Σιλωαμ* AQΓ *οι γ' ομοιως Σιλωα* Q^{mg} | *Ρασσων*] *τον Ραασσων* ℵAQΓ^{vid} *οι γ' Ρασιν* Q^{mg} | *Ρομελιου*] pr (※ *θ'* superscr) *του* QΓ | *βασ. εφ υμ.* sub ⁚ Q **7** *αναγει* ℵ^{s} ℵAQΓ | *βασιλεαν* ℵ | *Ασσυριων*] *Ασσ* sup ras 4 fort litt A^{1} | *την δοξαν*] *τ. δυναμιν* ℵ pr *πασα*[*ν*] Γ **8** *Ιουδεας* ℵ | *η* 1°] *ει* ℵ$^{c.b}$A | om *συντελεσαι* A | om *ωστε πληρωσαι* A | *το πλατος*] *τα πλατη* A *οι γ' ομοιως* Q^{mg} | om *σου* Γ | *μεθ ημων ο θεος*] c seqq coniung ℵ$^{c.a}$ adnot *η εβραικη λεξις αντι του μεθ ημ. ο θς Εμμανουηλ περιεχει κ αυθις εν τω τελει...οτι μεθ ημ. ο θς Εμμανουηλ ειρηται* Q^{mg} **9** [*επακου*]*σατε...παλιν* 1°] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) | *επακουσετε* AQ (*-σεται* Q$^{*\,vid}$ *-σετε* Q^{a}) | om *επ* B$^{1\,vid}$ℵAQΓ | *ισχυκ. ηττασθε* sub ÷ Q | om *γαρ παλιν* Q* (hab Q^{mg}) | om *ισχυσητε παλιν* ℵ* (hab *ισχυσηται π.* ℵ$^{a,c.b}$) **10** *ην*] *ης* ℵ* (*ην* ℵ$^{c.a,c.b}$)

λόγον ὃν λαλήσητε οὐ μὴ ἐμμείνῃ ὑμῖν, ὅτι μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. B
11 [11]οὕτως λέγει Κύριος Τῇ ἰσχυρᾷ χειρὶ ἀπειθοῦσιν τῇ πορείᾳ τῆς
12 ὁδοῦ τοῦ λαοῦ τούτου, λέγοντες [12]Μή ποτε εἴπωσιν σκληρόν· πᾶν
γὰρ ὃ ἂν εἴπῃ ὁ λαὸς οὗτος σκληρόν ἐστιν· τὸν δὲ φόβον αὐτοῦ οὐ
13 μὴ φοβηθῆτε οὐδὲ μὴ ταραχθῆτε· [13]Κύριον αὐτὸν ἁγιάσατε, καὶ αὐ-
14 τὸς ἔσται σου φόβος. [14]κἂν ἐπ' αὐτῷ πεποιθὼς ᾖς, ἔσται σοι εἰς
ἁγίασμα, καὶ οὐχ ὡς λίθου προσκόμματι συναντήσεσθε οὐδὲ ὡς
πέτρας πτώματι. οἱ δὲ οἶκοι Ἰακὼβ ἐν παγίδι, καὶ ἐν κοιλάσματι
15 ἐγκαθήμενοι ἐν Ἰερουσαλήμ· [15]διὰ τοῦτο ἀδυνατήσουσιν ἐν αὐτοῖς
πολλοί, καὶ πεσοῦνται καὶ συντριβήσονται, καὶ ἐγγιοῦσιν καὶ ἁλώ-
16 σονται ἄνθρωποι ἐν ἀσφαλείᾳ. [16]Τότε φανεροὶ ἔσονται οἱ
17 σφραγιζόμενοι τὸν νόμον τοῦ μὴ μαθεῖν. [17]καὶ ἐρεῖ Μενῶ τὸν θεὸν
τὸν ἀποστρέψαντα τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οἴκου Ἰακώβ, καὶ
18 πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ. [18]ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν
ὁ θεός. καὶ ἔσται σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ παρὰ
19 Κυρίου σαβαώθ, ὃς κατοικεῖ ἐν τῷ ὄρει Σειών. [19]καὶ ἐὰν ε�ίπω-
σιν πρὸς ὑμᾶς Ζητήσατε τοὺς ἐνγαστριμύθους καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς
γῆς φωνοῦντας, τοὺς κενολογοῦντας οἱ ἐκ τῆς κοιλίας φωνοῦσιν,
οὐκ ἔθνος πρὸς θεὸν αὐτοῦ ἐκζητήσουσιν; τί ἐκζητοῦσιν περὶ τῶν
20 ζώντων τοὺς νεκρούς; [20]νόμον γὰρ εἰς βοήθειαν ἔδωκεν, ἵνα εἴπωσιν
οὐχ ὡς τὸ ῥῆμα τοῦτο, περὶ οὗ οὐκ ἔστιν δῶρα δοῦναι περὶ αὐτοῦ.
21 [21]καὶ ἥξει ἐφ' ὑμᾶς σκληρὰ λιμός, καὶ ἔσται ὡς ἂν πεινάσητε, λυ-

10 λογον] pr *τον* A | *ον*]+εαν ℵAQΓ | λαλησε incep ℵ* (λαλησητε ℵ[1]) | ℵAQΓ *ενμιμνη* ℵ* *ενμειν*. ℵ[c.b] | om *υμιν* ℵQΓ | *ο θεος*] pr *κς* ℵAQΓ *α′ θ′ ισχυρος* Q[mg] **11** Κυριος]+*ο θς* A **12** om *ποτε* ℵΓ | *ειπωσιν*] *ειπητε* ℵ (-*ται*) AQΓ | *αν*] *εαν* ℵQΓ | *ουδε*] *ουδ ου* A **13** Κυριον] pr ※ *α′θ′ τον* Q[mg]+※ *σ′θ′ των δυναμεων* Q[mg] | *φοβος*] *βοηθος* ℵ **14** *καν*] *και εαν* ℵAQΓ | *σοι*] *σου* ℵ* (*σοι* ℵ[c.b (vid)]) Q | *και* 1° ... *προσκομματι*] *α′θ′ κ εις λιθον προσκομματος* Q[mg] | *συναντησεσθε*]+*αυτω* ℵAQ | *ουδε*] *ουδ* ℵ | *ουδε ως πετρ. πτωματι*] *α′ κ εἰς στερεᾶ σκανδαλου θ′ κ εις πετρᾶ πτωματος* Q[mg] | *οι δε οικοι*] *ο δε οικος* ℵAQ* (*οι δε οικοι* Q[a et mg]) Γ *α′σ′θ′ τοις δυσιν οικοις* Q[mg] | *εν κοιλασματι*] *α′ εις σκωλον* Q[mg] | *ενκαθημενοι* ℵΓ **15** *εγγιουσι* Q | [*αλωσον*]*ται*.. *ασφα*-[*λεια*]] pr obel B[a] (non inst B[b]) | *ασφαλεια* (-*λια* ℵ)]+*οντες* ℵ[c] (rurs exstinx) AQ (*εν αλλοις ου κειτ οντες* Q[mg]) *ανθρ. εν ασφ.* sub ÷ Q **16** *τοτε*.. *μαθειν*] *α′ ενδησον μαρτυριον σφραγισαι νομον εν διδακτοις μου* Q[mg] | *σφραγιζομενοι*] *εσφραγισμενοι* ℵQ*[vid] (*σφραγιζ*. Q[a]) | om *μη* A **17** *μενω*] *θ′ κ υπομενω* Q[mg] **18** *α μοι εδωκεν*] *θ′ α εδ. μοι σ′α′ ομ*[*οιως τ*[*οι*]*ς σ′* Q[mg] | *σημεια*] pr *εις* ℵAQΓ | om *οικω* AQ* (hab Q[mg]) Γ | *Σιων* B[b]ℵ[1]AQΓ **19** *ενγαστριμυθους* (*εγγ*. B[ab])] *απο της γης φωνουντας* ℵAQΓ | *απο της γης φωνουντας*] *ενγαστριμυθους* ℵQ*Γ *εγγγ*. AQ[a] | *εκ*] *απο* A | *εκζητησουσιν*...*ζων*[*των*]] pr obelos B[a] (non inst B[b]) | om *εκζητησουσιν* ℵAQ* (hab Q[mg]) Γ *α′θ′ εκζητησει* Q[mg] | *εκζητουσιν*] *εκζητωσιν* A **20** *βοηθειαν* ℵQ* (-*θειαν* Q[a]) **21** *εφ υμας*] *εφ υ* sup ras ℵ[1]

Β πηθήσεσθε καὶ κακῶς ἐρεῖτε τὸν ἄρχοντα καὶ τὰ πάτρια, καὶ ἀνα-
βλέψονται εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω, [22]καὶ εἰς τὴν γῆν κάτω ἐμβλέ- 22
ψονται· καὶ ἰδοὺ ἀπορία στενὴ καὶ σκότος, θλῖψις καὶ στενοχωρία
καὶ σκότος ὥστε μὴ βλέπειν, καὶ οὐκ ἀποληθήσεται ὁ ἐν στενοχωρίᾳ
ὢν ἕως καιροῦ.

IX [1]Τοῦτο πρῶτον πίε, ταχὺ ποίει, χώρα Ζαβουλών, ἡ γῆ 1 (23)
Νεφθαλείμ, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ τὴν παραλίαν καὶ πέραν τοῦ
Ἰορδάνου, Γαλειλαία τῶν ἐθνῶν. [2]ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος 2 (1)
ἐν σκότει, ἴδετε φῶς μέγα· οἱ κατοικοῦντες ἐν χώρᾳ σκιᾷ
θανάτου, φῶς λάμψει ἐφ' ὑμᾶς. [3]τὸ πλεῖστον τοῦ λαοῦ ὃ κατή- 3 (2)
γαγες ἐν εὐφροσύνῃ σου, καὶ εὐφρανθήσονται ἐνώπιόν σου ὡς οἱ
εὐφραινόμενοι ἐν ἀμήτῳ, καὶ ὃν τρόπον οἱ διαιρούμενοι σκῦλα.
[4]διότι ἀφῄρηται ὁ ζυγὸς ὁ ἐπ' αὐτῶν κείμενος, καὶ ἡ ῥάβδος ἡ 4 (3)
ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῶν· τὴν γὰρ ῥάβδον τῶν ἀπαιτούντων δι-
σκέδασεν ὡς τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐπὶ Μαδιάμ. [5]ὅτι πᾶσαν στολὴν 5 (4)
ἐπισυνηγμένην δόλῳ καὶ ἱμάτιον μετὰ καταλλαγῆς ἀποτίσουσιν,
καὶ θελήσουσιν εἰ ἐγένοντο πυρίκαυστοι. [6]ὅτι παιδίον ἐγεν- 6 (5)
νήθη ἡμῖν, υἱὸς ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου
αὐτοῦ, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Μεγάλης βουλῆς ἄγγελος·

ℵAQΓ **21** κακως ερειτε τον αρχοντα και τα πατρια] α′θ′ καταρα εστ εν τω βασιλει αυτου ⸗ εν τοις θεοις αυτου Q^{mg} | τα πατρια] σ′ πατραρχα ειδωλα Q^{mg} | εις τ. ουρ. sub ÷ Q **22** κατω sub ÷ Q | απορια...στενοχωρια (1°)] απορια στενη θλιψις και στενοχ. ℵ θλιψις και στενοχ. και σκοτος απορια στενη (στενη sub ÷ Q) AQΓ | ο εν] ος ε ℵ* ο εν τη ℵ$^{c.a}$ | om ων A IX **1** πιε] ποιει Q^{mg} (postea ras) om Γ* (hab πιε pro ποιει Γ$^{?mg}$) | Νεφθαλιμ ℵ Νεφθαλι Q + οδον θαλασσης ℵ$^{c.a}$AQ (adnot τινες ουκ εχουσιν οδο θαλ. Q^{mg}) + α′θ′ οδ. της θαλ. Q^{mg} | οι λοιποι] οι καταλοιποι ℵ$^{c.a}$ (κατα rurs ras) om οι Γ | παραλιαν (-λιον ℵA)] + κατοικουντες ℵ$^{c.a}$AQ | Γαλιλαια B^{b}ℵ (-λεα) AQΓ | εθνων] + τα μερη της Ιουδαιας B$^{?}$ℵ (-δεας) AQ (adnot εν αλλοις ουκ εστι τα μερη της Ιουδ. Q^{mg}) **2** πορευομενος] καθημενος A | ιδετε] ειδετε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) Γ ειδεν ℵ^{c} | σκια] pr και ℵ$^{c.a}$AQΓ **3** πλειστον] θ′ πληθος Q^{mg} | κατηγαγες] οι λοιποι ουκ εμεγαλυνας Q^{mg} | ον τροπον] + ευφραινονται ℵA **4** αφηρηται] αφαιρεθησεται AQ* (αφηρ. Q^{mg}) | αυτων 1°] αυτω Q | απαιτουντων] απεστ. ℵ* απειθ. ℵ$^{c.a}$ (απαιτ. ℵ$^{c.b}$) | διεσκεδασεν] + κς ℵAQ | τη ημερα] pr εν Γ **5** εγενοντο] εγενηθησαν ℵAQ* (εγενοντο Q^{mg}) Γ **6** οτι...υγειαν αυτω] α′ οτι παιδιον εγεννηθη ημι υς εδοθη ημι κ εγενετο το μετρον επ ωμου αυτου κ εκαλεσεν ονομα αυτου θαυμαστος συμβουλος ισχυρος δυνατος πηρ ετι αρχων ειρηνης σ′ νεανιας γαρ εγεννηθη ημιν υιος εδοθη ημιν κ εσται η παιδεια επι του ωμου αυτου κ κληθησεται ονομα αυτου παραδοξασμος βουλευτικος ισχ. δυν. πηρ αιωνος αρχων ειρηνης θ′...θαυμαστως βουλευων ισχ. δυν. πηρ αρχ. ειρηνης Q^{mg} | εγεννηθη] εγεννηθη AQ* (εγενν. Q$^{a\,nisl\,pot\,x}$) | ημιν 1°] υμιν. Q* (ημ. Q$^{a\,(vid)}$) | υιος] + και ℵAQΓ | ημιν 2°] υμιν ℵ* (ημ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) A | om εγεννηθη Γ | καλειται (-τε B*ℵ*)] καλεσει A | μεγαλη ℵ* (-λης ℵ$^{1\,et\,postea}$) | αγγελος] + θαυμαστος συμβουλος· θ$^{\overline{\sigma}}$

(6) 7 ἄξω γὰρ εἰρήνην ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ ὑγείαν αὐτῷ. 7μεγάλη Β
ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, καὶ τῆς εἰρήνης αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅριον, ἐπὶ τὸν
θρόνον Δανεὶδ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κατορθῶσαι αὐτὴν καὶ
ἀντιλαβέσθαι ἐν κρίματι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς
τὸν αἰῶνα· ὁ ζῆλος Κυρίου σαβαὼθ ποιήσει ταῦτα.
(7) 8 8Θάνατον ἀπέστειλεν Κύριος ἐπὶ Ἰακώβ, καὶ ἦλθεν ἐπὶ Ἰσραήλ.
(8) 9 9καὶ γνώσονται πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἐφράιμ καὶ οἱ καθήμενοι ἐν Σαμα-
(9) 10 ρείᾳ, ἐφ' ὕβρει καὶ ὑψηλῇ καρδίᾳ λέγοντες 10Πλίνθοι πεπτώ-
κασιν, ἀλλὰ δεῦτε λαξεύσωμεν λίθους, καὶ κόψωμεν συκαμίνους
(10) 11 καὶ κέδρους, καὶ οἰκοδομήσωμεν ἑαυτοῖς πύργον. 11καὶ ῥάξει ὁ
θεὸς τοὺς ἐπανισταμένους ἐπὶ ὄρος Σειὼν ἐπ' αὐτόν, καὶ τοὺς
(11) 12 ἐχθροὺς διασκεδάσει, 12Συρίαν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν καὶ τοὺς
Ἕλληνας ἀφ' ἡλίου δυσμῶν, τοὺς κατεσθίοντας τὸν Ἰσραὴλ ὅλῳ
τῷ στόματι. ἐπὶ τούτοις πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι
(12) 13 ἡ χεὶρ ὑψηλή. 13καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐπεστράφη ἕως ἐπλήγη, καὶ
(13) 14 τὸν κύριον οὐκ ἐζήτησαν. 14Καὶ ἀφεῖλεν Κύριος ἀπὸ Ἰσραὴλ
κεφαλὴν καὶ οὐράν, μέγαν καὶ μικρὸν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, πρεσβύ-
(14) 15 την καὶ τοὺς τὰ πρόσωπα θαυμάζοντας, αὕτη ἡ ἀρχή, 15καὶ
(15) 16 προφήτην διδάσκοντα ἄνομα, οὗτος ἡ οὐρά. 16καὶ ἔσονται οἱ
μακαρίζοντες τὸν λαὸν τοῦτον πλανῶντες, καὶ πλανῶσιν ὅπως
(16) 17 καταπίνωσιν αὐτούς. 17διὰ τοῦτο ἐπὶ τοὺς νεανίσκους αὐτῶν

ισχυρος εξουσιαστης αρχων ιρηνης $\overline{\pi\eta\rho}$ του μελλοντος αιωνος ℵ$^{c.a}$ + θαυμ. ℵAQΓ συμβ. ισχ. εξους. αρχων ειρ. $\overline{\pi\eta\rho}$ τ. μ. αιωνος A | αξω γαρ] εγω γαρ αξω ℵAQΓ | αρχοντας] + ειρηνην ℵ$^{c.b}$ AQ | υγειαν B*Q^{a}] υγιαν B^{a}ℵ*AQ*Γ υγειαν B^{b}ℵ$^{c.b}$ (υγειαν Q^{a}) **7** μεγαλη η αρχη αυτου] θ' τω πληθυνειν την παιδειαν [σ'] επληθυνθη παιδεια α' πολλης τω μετρω Q^{mg} | η αρχη] om η ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | οριον] θ' σ' περας α' τελος Q^{mg} | την βασ.] pr επι Γ | αντιλαβεσθαι] + αυτης ℵ$^{c.}$ (fa) (rurs ras) AQ (θ' αντιλ. αυτης Q^{mg}) | εν δικαιοσυνη κ. εν κριματι ℵAQΓ | εις τον αιωνα] εως του αιωνος ℵΓ α' εως αιωνος Q^{mg} | αιωνα] + χρονον AQ **8** θανατον] λογον ℵ* (θαν. ℵ$^{c.a, c.b}$) Γ οι λοιποι λογῶ α' ρημα Q^{mg} **9** Εφρεμ ℵ | καθημενοι] ενκαθ. ℵ$^{c.a}$Γ εγκαθ. AQ | Σαμαρια ℵQ* | εφ] εν ℵΓ | υψηλη (υψη Q*)] pr εν Γ **10** κοψωμεν] εκκοψομεν ℵ εκκοψωμεν A (-με A* μεν A^{1}) Γ | om κεδρους και ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | κεδρον Γ | ωκοδομ. A **11** επανισταμενους ℵ* (επανισταμ. ℵ^{c}) A + επι ΙΛμ ℵ* (postea ras) | επι] επ ℵAQΓ | ορους A | Σιων B^{b}ℵAQΓ | αυτον] αυτους ℵ* (-τον ℵ^{c} postea revoc -τους) A | εχθρους] + αυτων ℵA + ※ α'θ'σ' αυτου Q^{mg} **12** στοματι] + αυτων ℵ | πασι τουτοις Γ **13** επεστραφη] απεστραφη ℵAQΓ | τον κυριον] + ※ θ'σ' των δυναμεων Q^{mg} | εζητησαν] εξεζητησαν ℵ$^{c.b}$AQ **14** αφειλεν] θ' αφελει Q^{mg} | μεγαν] με rescr ℵ^{1} (fort pro ουραν scr ουρανον ℵ*) | αυτη η αρχη] οι λοιποι αυτος κεφαλη Q^{mg} **16** πλανωσιν] πλα|νεσειν ℵ* (-νωσιν ℵ$^{c.a, c.b}$) | καταπιωσιν ℵ^{2}AQΓ **17** νεανικους ℵ* (νεανισκ. ℵ^{1}) | om αυτων 1° A

Β οὐκ εὐφρανθήσεται ὁ κύριος, καὶ τοὺς ὀρφανοὺς αὐτῶν καὶ τὰς
χήρας αὐτῶν οὐκ ἐλεήσει· ὅτι πάντες ἄνομοι καὶ πονηροί, καὶ
πᾶν στόμα λαλεῖ ἄδικα. ἐπὶ πᾶσιν τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ▪
θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή. 18 Καὶ καυθήσεται ὡς πῦρ 18 (17)
ἡ ἀνομία, καὶ ὡς ἄγρωστις ξηρὰ βρωθήσεται ὑπὸ πυρός· καὶ
καυθήσεται ἐν τοῖς δάσεσι τοῦ δρυμοῦ, καὶ συνκαταφάγεται τὰ
κύκλῳ τῶν βουνῶν πάντα· 19 διὰ θυμὸν ὀργῆς Κυρίου συγκέ- 19 (18)
καυται ἡ γῆ ὅλη, καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς ὑπὸ πυρὸς κατακεκαυ-
¶ Γ μένος. ¶ ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐκ ἐλεήσει, 20 ἀλλὰ ἐκκλινεῖ 20 (19)
εἰς τὰ δεξιά, ὅτι πεινάσει, καὶ φάγεται ἐκ τῶν ἀριστερῶν, καὶ
οὐ μὴ ἐμπλησθῇ ἄνθρωπος ἔσθων τὰς σάρκας τοῦ βραχίονος
αὐτοῦ. 21 φάγεται γὰρ Μανασσὴ τοῦ Ἐφράιμ, καὶ Ἐφράιμ τοῦ 21 (20)
Μανασσή, ὅτι ἅμα πολιορκήσουσιν τὸν Ἰούδαν. ἐπὶ τούτοις
πᾶσιν οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμός, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή. 1 Οὐαὶ 1 X
τοῖς γράφουσιν πονηρίαν· γράφοντες γὰρ πονηρίαν γράφουσιν, 2 ἐκ- 2
κλίνοντες κρίσιν πτωχῶν, ἁρπάζοντες κρίμα πενήτων τοῦ λαοῦ μου,
ὥστε εἶναι αὐτοῖς χήραν εἰς ἁρπαγὴν καὶ ὀρφανὸν εἰς προνομήν.
3 καὶ τί ποιήσουσιν τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐπισκοπῆς; ἡ γὰρ θλῖψις ὑμῖν 3
πόρρωθεν ἥξει· καὶ πρὸς τίνα καταφεύξεσθε τοῦ βοηθηθῆναι; καὶ
ποῦ καταλείψετε τὴν δόξαν ὑμῶν 4 τοῦ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς ἀπαγωγήν; 4
ἐπὶ πᾶσι τούτοις οὐκ ἀπεστράφη ἡ ὀργή, ἀλλ' ἔτι ἡ χεὶρ ὑψηλή.

5 Οὐαὶ Ἀσσυρίοις, ἡ ῥάβδος τοῦ θυμοῦ μου καὶ ἡ ὀργή ἐστιν ἐν ταῖς 5
χερσὶν αὐτῶν. 6 τὴν ὀργήν μου εἰς ἔθνος ἄνομον ἀποστελῶ, καὶ τῷ 6

ℵAQΓ **17** ουκ| B* ου|κ B$^{b\,(vid)}$ | κυριος] θς ℵAQ* (κυριος [πιπι] Q^{mg}) Γ | αυτων 2°, 3°] οι γ' αυτου Q^{mg} | πασι ℵAQΓ **18** δασεσι (-σιν A)] δαδεσιν Γ | συγκαταφαγεται B^{ab} AQ^{a} **19** συνκεκαυτ. ℵQ* ^{fort}Γ συγκαυθησεται A | κατακεκαυμενος] κατα... Γ **20** οτι] οτι ν ℵ* | εμπλησθη ℵ* (εμπλ. ℵ$^{c.b\,vid}$) | εσθων] εσθιων ℵ$^{c.a\,(vid)}$ (rurs εσθων) εσθω A* (εσθων A^{1}) | βραχιονος]+του αδελφου A **21** Μανασσης 1° Q | Εφρεμ ▪ (bis) | πολιορκησουσι B$^{?}$ | τον] τοι ℵ* (τον ℵ$^{c.a}$) | πασιν τουτοις ℵ πασι τουτοις Q | απεστρα ut vid B* (φη in mg B^{ab}) | θυμος]+※ οι γ' αυτου Q^{mg} X **1** ουαι] ο sup ras ℵ^{1} | γραφουσι (1°) B$^{?}$ **2** αρπαζοντες] pr και ℵAQ (pr ※ και [οι γ' superscr] Q$^{?}$) | κριμα] κριματα ℵQ (οι γ' κρισι Q^{mg}) | αυτοις] αυτους ℵ **3** ποιησουσι B$^{?}$ | τη ημερα] pr εν ℵ$^{c.b}$AQ | της επισκοπης] om της A | υμιν] υμων ℵ* (υμων ℵ$^{c.b\,(vid)}$) Q^{a} | πορωθεν ℵ* (πορρ. ℵ$^{c.b}$) | bis scr (in fin pag) και προς τινα καταφευξε ℵ* (om 1° ℵ$^{?}$) | βοηθηθηναι] βο, θ 1° sup ras ℵ^{1} **4** του μη...απαγωγην] θ' του μη καμψαι υπο δεσμο Q^{mg} | επαγωγην ℵA | επι] pr και υποκατω ανηρημενων πεσουνται ℵA et (pr ※) Q^{mg} | τουτοις πασιν AQ | η οργη] ο θυμος ℵAQ θ' ▪ θυμος αυτου (οι ο' η οργη) Q^{mg} **5** Ασσυριοις] οις sup ras ℵ^{1} | η οργη] οργης ℵAQ | om εστιν A **6** αποστελω] αποστρεψω ℵ* (-στελω ℵ$^{c.b}$) αποστελλω A

ἐμῷ λαῷ συντάξω ποιῆσαι σκῦλα καὶ προνομήν, καὶ καταπατεῖν τὰς Ь
7 πόλεις καὶ θεῖναι αὐτὰς εἰς κονιορτόν. 7αὐτὸς δὲ οὐχ οὕτως ἐνεθυμήθη,
καὶ τῇ ψυχῇ οὐχ οὕτως λελόγισται· ἀλλὰ ἀπαλλάξει ὁ νοῦς αὐτοῦ, καὶ
8 τοῦ ἔθνη ἐξολοθρεῦσαι οὐκ ὀλίγα. 8καὶ ἐὰν εἴπωσιν αὐτῷ Σὺ μόνος
9 εἶ ἄρχων, 9καὶ ἐρεῖ Οὐκ ἔλαβον τὴν χώραν τὴν ἐπάνω Βαβυλῶνος
καὶ Χαλαννή, οὗ ὁ πύργος ᾠκοδομήθη; καὶ ἔλαβον Ἀραβίαν καὶ
10 Δαμασκὸν καὶ Σαμάρειαν· 10ὃν τρόπον ταύτας ἔλαβον, καὶ πάσας
τὰς ἀρχὰς λήμψομαι. ὀλολύξατε, τὰ γλυπτὰ ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ
11 ἐν Σαμαρείᾳ· 11ὃν τρόπον γὰρ ἐποίησα Σαμαρείᾳ καὶ τοῖς χειρο-
ποιήτοις αὐτῆς, οὕτως ποιήσω καὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ τοῖς εἰδώλοις
12 αὐτῆς. 12Καὶ ἔσται ὅταν συντελέσῃ Κύριος πάντα ποιῶν ἐν τῷ ὄρει
Σειὼν καὶ Ἰερουσαλήμ, ἐπάξει ἐπὶ τὸν νοῦν §τὸν μέγαν, ἐπὶ τὸν ἄρχοντα § Γ
13 τῶν Ἀσσυρίων, καὶ ἐπὶ τὸ ὕψος τῆς δόξης τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. 13εἶπεν
γάρ Ἐν τῇ ἰσχύι ποιήσω, καὶ ἐν τῇ σοφίᾳ τῆς συνέσεως ἀφελῶ ὅρια
14 ἐθνῶν, καὶ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν προνομεύσω· 14καὶ σείσω πόλεις κατοι-
κουμένας, καὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην καταλήμψομαι τῇ χειρὶ ὡς νοσσιάν,
καὶ ὡς καταλελιμμένα ᾠὰ ἀρῶ· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς διαφεύξεταί με ἢ
15 ἀντείπῃ μοι. 15μὴ δοξασθήσεται ἀξίνη ἄνευ τοῦ κόπτοντος ἐν αὐτῇ;
ἢ ὑψωθήσεται πρίων ἄνευ τοῦ ἕλκοντος αὐτόν; ὡς ἂν τις ἄρῃ ῥάβδον
16 ἢ ξύλον, καὶ οὐχ οὕτως; 16ἀλλὰ ἀποστελεῖ Κύριος σαβαὼθ εἰς τὴν
σὴν τιμὴν ἀτιμίαν, καὶ εἰς τὴν σὴν δόξαν πῦρ καιόμενον καυθήσεται·
17 17καὶ ἔσται τὸ φῶς τοῦ Ἰσραὴλ εἰς πῦρ, καὶ ἁγιάσει αὐτὸν ἐν πυρὶ
18 καιομένῳ, καὶ φάγεται ὡσεὶ χόρτον τὴν ὕλην. 18τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ

6 ποιησαι] pr του ℵAQ* (pr ※ α′θ′ Q$^{a\,vid}$) | τας πολεις] τας, s 2° sup ras ℵAQΓ ℵ^{1} | πολις ℵ*Q* (-λεις ℵ$^{c.b}$Q^{a}) **7** λελογισται] λελογεισθαι ℵ* (-γεισται ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | om και του ℵ | εξολεθρ. εθνη AQ | ουκ ολιγα] α′ ουκ ολιγως θ′σ′ ομοιως τοις ο′ Q^{mg} **9** ερει] pr ουκ Q^{mg} | ωκο|μηθη (sic) ℵ | Αραβειαν A | Σαμαριαν ℵQ* (-ρειαν Q^{a}) **10** ον τροπον...λημψομαι] θ′ καθαπερ ευρεν η χειρ μου εις τας βασιλειας του ειδωλου Q^{mg} | ελαβον]+εν τη χειρι (χειρι ℵ* χειρι ℵ$^{c.b}$) μου ℵA | αρχας] χωρας ℵAQ* (αρχ. Q^{mg}) | ληψομαι B^{b}Q | Σαμαρια ℵQ* (-ρεια Q^{a}): item 11 **11** αυτης 1°] αυτοις A | και 2°]+εν ℵ εν Q | om και τοις ειδωλοις αυτης Q (hab Q^{mg}) **12** παν ℵ* (παντα ℵ^{c}) | Σιων B^{b}ℵAQ | Ιερουσαλημ] pr εν AQ | επαξει]+κς ℵQ | om επι 2° ℵAQΓ | αυτου] αυτων ℵ* (-του ℵ$^{c.a,\,c.b}$) **13** ειπε B$^{?}$ | om εν 1°, 2° ℵAQΓ | τη σοφια της συν.] τησυνεσεως της σοφιας A **14** πολις Q* (-λεις Q^{a}) | κυναληψ. Q | χειρι]+μου A+※ π′ μου Q^{mg} | νοσσειαν Q^{a} | καταλελειμμ. B^{ab}Q^{a} | αρων ℵ* | με] μοι A | μοι]+※ θ′ κ ανοιγω στομα κ στρουθιζων Q^{mg} **15** αυτον] [αν]την Γ | ως αν] ωσαυτως εαν ℵAQΓ **16** αποστελει] αποστιλη ℵ* (-στειλη ℵ$^{c.b}$) | κεομενον B*ℵ* (καιομ. B^{ab}ℵ$^{c.b}$) **17** εις] .ως A | αυτον] αυτο A | κεομενω B* (καιομ. B^{ab}) καιομενη ℵ* (-νω ℵ^{2}) | χορτος ℵ

ἀποσβεσθήσεται τὰ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ καὶ οἱ δρυμοί, καὶ καταφάγεται
ἀπὸ ψυχῆς ἕως σαρκῶν· καὶ ἔσται ὁ φεύγων ὡς ὁ φεύγων ἀπὸ
φλογὸς καιομένης· [19]καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀπ' αὐτῶν ἔσονται 19
ἀριθμός, καὶ παιδίον γράψει αὐτούς. [20]Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ 20
ἐκείνῃ οὐκέτι προστεθήσεται τὸ καταλειφθὲν Ἰσραήλ, καὶ οἱ σωθέντες
τοῦ Ἰακὼβ οὐκέτι μὴ πεποιθότες ὦσιν ἐπὶ τοὺς ἀδικήσαντας αὐτούς,
ἀλλὰ ἔσονται πεποιθότες ἐπὶ τὸν θεὸν τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ τῇ
ἀληθείᾳ. [21]καὶ ἔσται τὸ καταλειφθὲν τοῦ Ἰακὼβ ἐπὶ θεὸν ἰσχύοντα. 21
[22]καὶ ἐὰν γένηται ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ 22
κατάλιμμα αὐτῶν σωθήσεται· λόγον συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν
δικαιοσύνῃ, [23]ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει Κύριος ἐν τῇ οἰκουμένῃ 23
ὅλῃ. [24]Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος σαβαὼθ Μὴ φοβοῦ, ὁ λαός 24
¶ Γ μου, οἱ κατοικοῦντες ¶ ἐν Σειών, ἀπὸ Ἀσσυρίων, ὅτι ἐν ῥάβδῳ πατάξει
σε· πληγὴν γὰρ ἐπάγω ἐπὶ σέ, τοῦ ἰδεῖν ὁδὸν Αἰγύπτου. [25]ἔτι γὰρ 25
μικρὸν καὶ παύσεται ἡ ὀργή, ὁ δὲ θυμός μου ἐπὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν·
[26]καὶ ἐγερεῖ ὁ θεὸς ἐπ' αὐτοὺς κατὰ τὴν πληγὴν Μαδιὰμ ἐν τόπῳ 26
θλίψεως, καὶ ὁ θυμὸς αὐτοῦ τῇ ὁδῷ τῇ κατὰ θάλασσαν, εἰς τὴν ὁδὸν
τὴν κατ' Αἴγυπτον. [27]καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀφαιρεθήσεται 27
ὁ ζυγὸς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὤμου σου, καὶ ὁ φόβος αὐτοῦ ἀπὸ σοῦ, καὶ
καταφθαρήσεται ὁ ζυγὸς ἀπὸ τῶν ὤμων ὑμῶν. [28]ἥξει γὰρ εἰς τὴν 28
πόλιν Ἀγγαί, [29]καὶ παρελεύσεται εἰς Μαγεδώ, καὶ ἐν Μαχμὰς 29
θήσει τὰ σκεύη αὐτοῦ· [(29)]καὶ παρελεύσεται φάραγγα καὶ ἥξει εἰς

ℵAQΓ **18** αποσβεθ. ℵ | οι βουνοι] οι δρυμοι A αι β. Γ | δρυμοι] δροιμοι ℵ* (δρυμ. ℵc.a, c.b) βουνοι A | φευγων 2°] φυων ut vid ℵ* mox φευων (φευγων ℵc) **19** αριθμω Qa | και 2°] sup κα ras aliq (sign ut vid) ℵ? | παιδιον] σ' παιδιο θ' παιδαριον α' παις Qmg **20** εσται bis scr B | om εν Γ | Ισραηλ 1°] pr του ℵc.aΓ | αλλ ℵAQ | πεποιθοτες 2°] πεποιτες ℵ* -θοτες ℵc.a | αληθια ℵ **21** θεον] λαον Γ **22** ο λαος]+(θ') σου Qmg | καταλειμμα BabAQa | om αυτων AQ* (hab Qmg) | λογον]+γαρ ℵAQΓ **23** συντετεσταμενον A | Κυριος] ο θς ℵAQΓ οι γ' ※ κς τω δυναμεω α' στρατειω θ'σ' ομοιως τοις ο' Qmg **24** Κυριος]+ο θς ℵ* (κς sine ο θς ut vid ℵc.b κς κς ℵc.c) AΓ οι γ' ※ κς Qmg | Σιων BbℵAQΓ | om εν 2° Q* (hab εν Qmg) | πλην ℵ* (πληγην ℵc.b) | επαγω] pr εγω ℵQ επαξω Q* (α' αρει θ'σ' επαρει Qmg) **25** η οργη] om η ℵ* (superscr ℵ1(vid)) **26** εγερει] επεγερει ℵAQa επεγειρει Q* | ο θεος επ αυτους] αυτους ■ θς ℵ* επ αυτ. ο θς ℵc.aQ | ο θεος]+θ' ※ των δυναμεω Qmg | Μαδιαμ] pr την ℵA | Εγυπτον ℵ* (Αιγ. ℵc.a, c.b) **27** ζυγος 1°] φοβος ℵAQ | om του ωμου ℵAQ | φοβος] ζυγος ℵAQ | σου 2°] pr του ωμου ℵAQ | καταφθαρησεται] καταρ incep ℵ* καταφθ. ℵ1?c? | καταφθ. ο ζυγος] θ' διαφθαρησεται κλοιος Qmg | ζυγος 2°]+αυτω (ω̄ sup ras ℵ1) ℵ | των ωμων υμων] ων ωμων ν sup ras ℵ1 **29** Μαγεδω] Μακεδω ℵ* (Μαγ. ℵc.a, c.b) Μαγεδδω A θ' Μαγεδδων α'σ' ϰ το εβραικον Μαγρω̄ Qmg | Μαχμα ℵ* (-μας ℵc) | αυτου] αυτων ℵ* (-του ℵc.a, c.b)

30 Ἀγγαί, φόβος λήμψεται Ῥαμὰ πόλιν Σαούλ. φεύξεται [30]ἡ θυγάτηρ B
31 Γαλείμ, ἐπακούσεται ἐν Σά, ἐπακούσεται ἐν Ἀναθώθ· [31]καὶ ἐξέστη
32 Μαδεβηνὰ καὶ οἱ κατοικοῦντες Γιββείρ. [32]παρακαλεῖτε σήμερον ἐν
ὁδῷ τοῦ μεῖναι, τῇ χειρὶ παρακαλεῖτε τὸ ὄρος τὴν θυγατέρα Σειών,
33 καὶ οἱ βουνοὶ οἱ ἐν Ἰερουσαλήμ. [33]ἰδοὺ ὁ δεσπότης Κύριος σαβαὼθ
συνταράσσει τοὺς ἐνδόξους μετὰ ἰσχύος, καὶ οἱ ὑψηλοὶ τῇ ὕβρει
34 συντριβήσονται, καὶ οἱ ὑψηλοὶ ταπεινωθήσονται, [34]καὶ πεσοῦνται
ὑψηλοὶ μαχαίρᾳ, ὁ δὲ Λίβανος σὺν τοῖς ὑψηλοῖς πεσεῖται.

XI 1 [1]Καὶ ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς
2 ῥίζης ἀναβήσεται. [2]καὶ ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα τοῦ θεοῦ,
πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος, πνεῦμα
3 γνώσεως καὶ εὐσεβείας· [3]ἐμπλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου θεοῦ. οὐ
4 κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ, οὐδὲ κατὰ τὴν λαλιὰν ἐλέγξει, [4]ἀλλὰ κρινεῖ
ταπεινῷ κρίσιν, καὶ ἐλέγξει τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς, καὶ πατάξει
γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἐν πνεύματι διὰ χειλέων
5 ἀνελεῖ ἀσεβῆ· [5]καὶ ἔσται δικαιοσύνη ἐζωσμένος τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ,
6 καὶ ἀληθείᾳ εἰλημένος τὰς πλευράς. [6]καὶ συνβοσκηθήσεται λύ-
κος μετὰ ἀρνός, καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφῳ, καὶ μοσχά-
ριον καὶ ταῦρος καὶ λέων ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ παιδίον μικρὸν
7 ἄξει αὐτούς· [7]καὶ βοῦς καὶ ἄρκος ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ ἅμα
8 τὰ παιδία αὐτῶν ἔσονται, καὶ λέων ὡς βοῦς φάγονται ἄχυρα· [8]καὶ
παιδίον νήπιον ἐπὶ τρωγλῶν ἀσπίδων, καὶ ἐπὶ κοίτην ἐκγόνων

29 Αγγαι (-γε ℵ* -γαι ℵ$^{c.a, c.b}$)] α' αυλιστηριον σ' αυλισμος θ' καταλυμα ℵAQ ομοιως οι γ' Q^{mg} | ληψεται ℵ* fort Q **30** η θυγατηρ] pr ※ χρεμετισον φωνην σου Q^{mg} | Γαλειμ] Ταλειμ ℵ* (Γαλ. ℵ^{c}) Γαλλειμ AQ | om επακουσεται εν Σα ℵ | εν Σα] Λαισα: θ' Λεις σ' Λαις α' ※ το εβραικον ομοιως τοις ο' Q^{mg} **31** om και 1° ℵAQ | και 2°] κα sup ras B^{1} fort **32** πακαλειται (1°) ℵ* (παρακ. ℵ$^{?}$) | οδω] pr τη A | Σιων B^{b}AQ **33** ιδου] + δη ℵ + γαρ AQ | συνταραξει ℵ συντασσει Q* (συνταρ. Q^{a}) | οι υψηλοι...συντριβησονται] α'σ' οι μετεωροι ταπεινωθησονται θ' ομοιως τοις ο' Q^{mg} | οι υψηλοι ταπεινωθησονται] om οι υψ. ℵQ ταπειν. οι υψηλοι A **34** om και πεσ. υψ. A | υψηλοι] pr οι ℵQ XI **1** Ιεσαι ℵ **2** αναπαυσεται] επαναπαυσ. ℵ | του θεου] om του Q* (hab Q^{mg}) | ευσεβειας (-βιας ℵ) **3** εμπλησει] pr κς Q^{mg} και ενπλησι ℵ | θεου] πιπι Q^{mg} **4** ελεγξει] α'θ'σ' + εν ευθυτητι Q^{mg} | τους ταπεινους της γης] τους ενδοξους τ. γ. ℵQ$^{1?}$ α' τοις πραεσι της γης σ' πτωχους γης θ' ομοιως τοις ο' Q^{mg} | πνευματι] pr τω ℵ | ασεβην ℵ$^{c.a}$ (-βη repos ℵ$^{c.b}$) **5** om αυτου Q* (hab αυτου Q$^{a\,(mg)}$) | αληθια ℵ | ειλημμενος ℵA **6** συμβοσκηθησεται B^{b}Q | περδαλις B* (παρδ. B^{a}) **7** βους (1°)...εσονται] α' δαμαλις ※ αρκος νεμεθησονται ομου κατακλιθησοται (corr -κλειθ.) παιδια αυτων θ' βους ※ αρκος βοσκηθησονται ομοθυμαδον κατακλιθησονται (corr -κλειθ.) τα παιδια αυτῶ Q^{mg} | βοσκ. sub ÷ Q | εσονται] βοσκηθησονται A | ως βους] και β. ℵAQ α' ως βουκολιῶ θ' ομοιως τοις ο' Q^{mg} | φαγονται] pr αμα AQ **8** τρωγλην ℵAQ

SOUTHERN CALIFORNIA SCHOOL OF THEOLOGY LIBRARY

Β ἀσπίδων τὴν χεῖρα ἐπιβαλεῖ. 9καὶ οὐ μὴ κακοποιήσουσιν οὐδὲ μὴ 9
δύνωνται ἀπολέσαι οὐδένα ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, ὅτι ἐνεπλήσθη
ἡ σύμπασα τοῦ γνῶναι τὸν κύριον, ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλύψαι
θαλάσσας. 10καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαὶ 10
καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. καὶ
ἔσται ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῦ τιμή. 11Καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ 11
προσθήσει ὁ κύριος τοῦ δεῖξαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ ζηλῶσαι τὸ κατα-
λειφθὲν ὑπόλοιπον τοῦ λαοῦ, ὃ ἂν καταλειφθῇ ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων
καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καὶ ἀπὸ Βαβυλωνίας καὶ Αἰθιοπίας καὶ ἀπὸ Αἰλαμει-
τῶν καὶ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν καὶ ἐξ Ἀραβίας. 12καὶ ἀρεῖ σημεῖον εἰς 12
τὰ ἔθνη, καὶ συνάξει τοὺς ἀπολομένους Ἰσραήλ, καὶ τοὺς διεσπαρ-
μένους Ἰούδα συνάξει ἐκ τῶν τεσσάρων πτερύγων τῆς γῆς. 13καὶ 13
ἀφαιρεθήσεται ὁ ζῆλος Ἐφράιμ, καὶ οἱ ἐχθροὶ Ἰούδα ἀπολοῦνται·
Ἐφράιμ οὐ ζηλώσει Ἰούδαν, καὶ Ἰούδας οὐ θλίψει Ἐφράιμ. 14καὶ 14
πετασθήσονται ἐν πλοίοις ἀλλοφύλων· θάλασσαν ἅμα προνομεύ-
σουσιν καὶ τοὺς ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν καὶ Ἰδουμαίαν, καὶ ἐπὶ Μωὰβ
πρῶτον τὰς χεῖρας ἐπιβαλοῦσιν, οἱ δὲ υἱοὶ Ἀμμὼν πρῶτοι ὑπακού-
σονται. 15καὶ ἐρημώσει Κύριος τὴν θάλασσαν Αἰγύπτου, καὶ ἐπιβαλεῖ 15
τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν πνεύματι βιαίῳ, καὶ πατάξει ἑπτὰ
§ Γ φάραγγας ὥστε διαπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν ὑποδήμασιν· §16καὶ ἔσται 16
δίοδος τῷ καταλειφθέντι μου λαῷ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔσται τῷ Ἰσραὴλ
ὡς ἡ ἡμέρα ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 1Καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ 1 XII
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Εὐλογῶ σε, Κύριε, διότι ὠργίσθης μοι, καὶ ἀπέστρεψας
τὸν θυμόν σου καὶ ἠλέησάς με. 2ἰδοὺ ὁ θεός μου σωτήρ μου, πεποιθὼς 2
ἔσομαι ἐπ' αὐτῷ, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· διότι ἡ δόξα μου καὶ ἡ αἴνεσίς
μου Κύριος, καὶ ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν. 3καὶ ἀντλήσετε ὕδωρ 3

ℵAQΓ 9 κακοποιησωσιν AQ^{a} | ουδε] ουδ ον A 10 εθνω (sic) A 11 τη ημ. εκειν] pr εν AQ | ο κυριος] om ο ℵAQ | υπολοιπον] υπολιπον ℵ* (-λοιπ. ℵ$^{c.a}$) | υπο] om ℵ* (hab ℵ$^{1\,(vid)}$) απο ℵ$^{c.b\,vid}$AQ | om απο 2° AQ | Αιθιοπιας (Εθ. ℵ)] pr απο ℵQ | Ελαμιτων ℵQ Αιλαμιτ. A | Αραβειας ℵA 12 Ιουδα] pr του ℵQ 13 ζηλος] ζυγος A | Εφρεμ ℵ ter | Ιουδαν] pr τον Q^{mg} 14 προνομευουσιν ℵ* (-σουσιν ℵ^{c}) | Ιδουμαιαν (-μεαν ℵ)...επιβαλουσιν] α′ Ιδουμαια κ Μωαβ αποστολη χειρος αυτων θ′ Ιδουμαια κ Μ. εκστασις χ. αυτ. σ′ Εδωμ κ Μ. εκστ. χ. αυτ. Q^{mg} | επιβαλουσιν τας χειρας ℵ 15 χειραν ℵ* 16 διοδος] οδος A | εξηλθον ℵ* (-θεν ℵ$^{c.a}$ postea revoc -θον) XII 1 ευλογω σε] ευλογησω σε ℵ$^{c.b}$AQΓ α′ σ′ θ′ εξομολογησομαι σοι Q^{mg} | διοτι] οτι Γ | μοι]+εις σωτηριαν ℵ* (improb ℵ$^{c.a,\,c.b}$) 2 μου (1°)...αυτω] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) | μου σ̄γ̄ρ̄ μου sup ras A^{a} (om μου 1° A$^{*\,vid}$) | μου 2°]+κ̄ς̄ ℵQ | πεποιθως εσομαι] θ′ ελπιω Q^{mg} | επ αυτω sub ÷ Q | επ] εν A | αυτω] +σωθησομαι εν αυτω B$^{ab\,(mg)}$+και σωθησομαι (-με ℵ* -μαι ℵ$^{c.b}$) εν αυτω ℵ*Q | Κυριος] π′ ⁘ Ια πιπι Q^{mg} 3 αντλησεται BℵAQ* (-τε Q^{a}) αντλισατε Γ

4 μετ᾽ εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου. 4καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ Β
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Ὑμνεῖτε Κύριον, βοᾶτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀναγγείλατε ἐν
5 τοῖς ἔθνεσιν τὰ ἔνδοξα αὐτοῦ· μιμνήσκεσθε ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα
6 αὐτοῦ. 5ὑμνήσατε τὸ ὄνομα Κυρίου, ὅτι ὑψηλὰ ἐποίησεν· ἀναγγείλατε
ταῦτα ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 6ἀγαλλιᾶσθε καὶ εὐφραίνεσθε, οἱ κατοικοῦντες
Σειών, ὅτι ὑψώθη ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ αὐτῆς.

XIII 1 1Ὅρασις ἣν εἶδεν Ἡσαΐας υἱὸς Ἀμὼς κατὰ Βαβυλῶνος.
2 2Ἐπ᾽ ὄρους πεδινοῦ ἄρατε σημεῖον, ὑψώσατε τὴν φωνὴν αὐτοῖς,
3 παρακαλεῖτε τῇ χειρί· ἀνοίξατε, οἱ ἄρχοντες. 3ἐγὼ συντάσσω, καὶ
ἐγώ, αὐτούς· γίγαντες ἔρχονται πληρῶσαι τὸν θυμόν μου χαίροντες
4 ἅμα καὶ ὑβρίζοντες. 4φωνὴ ἐθνῶν πολλῶν ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὁμοία
ἐθνῶν πολλῶν, φωνὴ βασιλέων καὶ ἐθνῶν συνηγμένων. Κύριος
5 σαβαὼθ ἐντέταλται ἔθνει ὁπλομάχῳ 5ἔρχεσθαι ἐκ γῆς πόρρωθεν
ἀπ᾽ ἄκρου θεμελίου τοῦ οὐρανοῦ, Κύριος καὶ οἱ ὁπλομάχοι αὐτοῦ,
6 καταφθεῖραι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 6ὀλολύζετε· ἐγγὺς γὰρ ἡμέρα
7 Κυρίου, καὶ συντριβὴ παρὰ τοῦ θεοῦ ἥξει. 7διὰ τοῦτο πᾶσα χεὶρ
8 ἐκλυθήσεται, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἀνθρώπου δειλιάσει· 8ταραχθήσονται
οἱ πρέσβεις, καὶ ὠδῖνες αὐτοὺς ἕξουσιν ὡς γυναικὸς τικτούσης· καὶ
συμφοράσουσιν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον¶ καὶ ἐκστήσονται, καὶ τὸ ¶ Γ

3 πληγων Q* (πηγ. Q[1?a?]) **4** αυτου 3° κυ Γ **5** εποιησε ℵ* (εποιησεν ℵ[c.a]) ΝΑQΓ **6** αγαλλιασασθαι ℵ* αγαλλιασθαι ℵ[c.a (vid)] | Σειων (Σιων B[b]AQΓ)] pr εν ΝΑΓ | αυτης] σου ΝAQ* (αυτης Q[mg]) Γ XIII **1** pr ορασις ε΄ Q | ειδεν] ιδεν Q **2** αυτοις] εαυτοις ℵ[c.a (vid)] (postea rurs αυτ.) A εαυτῶ QΓ (nisi potius [αυ]των Γ) οι γ΄ αυτοις Q[mg] + μη φοβεισθε ℵ (-σθαι) AQΓ[vid] (μη .....θε) | παρακαλειτε] παρακαλισθαι ℵ* (-λειται ℵ[c.b]). θ΄ αφορισατε [α΄] εξαρατε Q[mg] | τη χειρι] τη ψυχη A θ΄ χειρι [α΄] χειρα Q[mg] | ανοιξατε οι αρχοντες] [α΄] ι εισελθετωσαν ανοιγματα εκουσιαζομενῶ Q[mg] **3** εγω συντασσω...υβριζοντες] [α΄] εγω ενετειλαμην τοις ηγιασμενοις μου ι γε εκαλεσα δυνατους μου τω θυμω μου αγαυριωμενους υπερφανειας μου (σ΄...εν τω δοξασμω μου) Q[mg] | συντασω ℵ* (-τασσω ℵ[c.a]) | και εγω αυτους] και εγω αγω αυτους· ηγιασμενοι (ηγειασμ. ℵ) εισι (-σιν ℵQ) και εγω αγω αυτους· B[?mg]ℵQ και εγω αυτους ηγ. εισιν και ε. α. αυτους (-του A* -τους A[1]) A εγω αγω αυτ. ηγ. εισιν και ε. α. αυτους Γ | χαιροντες...υβριζοντες] σ΄ χαιροντας τη υβρει μου Q[mg] | υβριζοντες] pr οι Γ[fort (οι|βριζ.)] **4** om επι των ορεων...πολλων ℵ* (hab επι των ορεων ℵ[a] hab επι...πολλων ℵ[c.a, c.b]) | βασιλεων (βασι|ων ℵ)] οι γ΄ βασιλειων Q[mg] | συνηγμωων ℵ* (-μενων ℵ[c.b]) ■ ερχεσθαι] ερχεσθε και Q* (improb και Q[?]) | θεμελιου του sup ras et in mg A[a?] (om θεμ. A*[vid] hab sub ÷ Q) | Κυριος] σ΄ κς κς Q[mg] | οι οπλομαχοι (οι|πλομαχοι ℵ* οι οπλομ. ℵ[c.a])] σ΄ σκευη οργης Q[mg] | καταφθειραι] pr του ℵ[c.a (improb ℵ[c.b (vid)]) AQ | πασαν την οικουμενην] την οικ. ολην ΝAQΓ **6** ημερα] pr η ΝAQΓ **7** πασα χειρ] πασαι χειρες A **8** ταραχθησονται] pr και ΝAQΓ | συμφορασουσιν (συνφ. ℵ)] οι γ΄ ωδινησουσιν Q[mg]

Β πρόσωπον αὐτῶν ὡς φλὸξ μεταβαλοῦσιν. 9 ἰδοὺ γὰρ ἡμέρα Κυρίου 9
ἔρχεται ἀνίατος θυμοῦ καὶ ὀργῆς, θεῖναι τὴν οἰκουμένην ἔρημον καὶ
τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἀπολέσαι ἐξ αὐτῆς. 10 οἱ γὰρ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ 10
καὶ ὁ Ὠρείων καὶ πᾶς ὁ κόσμος τοῦ οὐρανοῦ τὸ φῶς οὐ δώσουσιν, καὶ
σκοτισθήσεται τοῦ ἡλίου ἀνατέλλοντος, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φῶς
αὐτῆς. 11 καὶ ἐντελοῦμαι τῇ οἰκουμένῃ ὅλῃ κακά, καὶ τοῖς ἀσεβέσιν 11
τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· καὶ ἀπολῶ ὕβριν ἀνόμων, καὶ ὕβριν ὑπερη-
φάνων ταπεινώσω. 12 καὶ ἔσονται οἱ καταλελιμμένοι ἔντιμοι μᾶλλον 12
ἢ τὸ χρυσίον τὸ ἄπυρον, καὶ ἄνθρωπος μᾶλλον ἔντιμος ἔσται ἢ ἡ
λίθος ὁ ἐν Σουφείρ. 13 ὁ γὰρ οὐρανὸς θυμωθήσεται, καὶ ἡ γῆ σει- 13
σθήσεται ἐκ τῶν θεμελίων αὐτῆς, διὰ θυμὸν ὀργῆς Κυρίου σαβαώθ,
τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἐπέλθῃ ὁ θυμὸς αὐτοῦ. 14 καὶ ἔσονται οἱ καταλε- 14
λιμμένοι ὡς δορκάδιον φεῦγον καὶ ὡς πρόβατον πλανώμενον, καὶ
οὐκ ἔσται ὁ συνάγων, ὥστε ἄνθρωπον εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστρα-
φῆναι· καὶ ἄνθρωπος εἰς τὴν χώραν ἑαυτοῦ διώξεται. 15 ὃς γὰρ ἂν ἁλῷ 15
ἠττηθήσεται, καὶ οἵτινες συνηγμένοι εἰσὶν μαχαίρᾳ πεσοῦνται. 16 καὶ 16
τὰ τέκνα αὐτῶν ῥάξουσιν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ τὰς οἰκίας αὐτῶν προνο-
μεύσουσιν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ἕξουσιν. 17 ἰδοὺ ἐπεγείρω ὑμῖν 17
τοὺς Μήδους, οἳ οὐ λογίζονται ἀργύριον οὐδὲ χρυσίου χρείαν ἔχουσιν.
18 τοξεύματα νεανίσκων συντρίψουσιν, καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν οὐ μὴ ἐλεή- 18
σωσιν, οὐδὲ ἐπὶ τοῖς τέκνοις σου φείσονται οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. 19 καὶ 19
§ Γ ἔσται Βαβυλών, ἡ καλεῖται ἔνδοξος ἀπὸ βασιλέως Χαλδαίων, 19 ὃν
τρόπον κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σόδομα καὶ Γόμορρα· 20 οὐ κατοικηθήσεται 20
εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ μὴ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν διὰ πολλῶν

ℵAQΓ 9 ημερα] pr η ℵA | ανιατος ερχεται ℵAQ | θυμου και οργης] θ′ μηνιδος κ οργης κ θυμου Q^{mg} | οικουμενην] + ολην ℵQ 10 ο Ωρειων] ο Ωριων B^{b}ℵ$^{c.a}$AQ Ωριον ℵ* | και πασ..ουρανου sub ÷ Q | κοσμος] οικος ℵ* (κοσμ. ℵ$^{c.a}$) | φως 1°] + ※ αυτω̄ Q^{mg} | του ηλιου ανατελλοντος] σ′θ′ ο ηλιος εν τη εξοδω αυτου Q^{mg} 11 ασεβεσι AQ 12 καταλελειμμ. B^{ab}Q$^{a?}$ | ανθρωπος] pr ο ℵAQ | ο λιθος] om ο ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | εν] εκ ℵAQ 13 ουρανος θυμωθησεται] α′ ουρανους κλονησω σ′ τον ουρανο ταραξω θ′ ουρανον θυμωσω Q^{mg} | om οργης Q* (hab Q^{mg}) | αν] εαν ℵ 14 οι καταλ. sub ÷ Q | καταλελειμμ. B$^{b(vid)}$Q$^{a?}$ | φευγον] φευοντα ℵ* (φευγον ℵ$^{c.a, c.b}$) | πλαν. sub ÷ Q | και ουκ εσται...διωξεται] α′ ※ ουκ εστιν αθροιζων ανηρ προς λαον αυτου νευσουσι ※ ανηρ προς γην αυτου φευξονται Q^{mg} | ανθρωπος] ανθρωπον ℵ$^{c.a}$AQ* (-πος Q^{mg}) | εαυτου] αυτου ℵAQ | διωξεται] διωξει ℵ$^{c.a, c.b}$AQ* (-ξεται Q^{mg}) 15 ος] ως ℵ* (ος ℵ$^{c.a, c.b}$) | αν] εαν AQ | ηττηθησεται] οι γ′ εκκε|τηθη|σεται Q^{mg} | οιτινες] οσοι A 16 ραξουσιν ενωπιον αυτων] om αυτων B om ραξουσιν ℵ* ενωπιον αυτων ραξ. ℵ$^{c.a}$ AQ | om και τας οικιας αυτων ℵ* (hab και τ. οικειας αυτ. ℵ$^{c.a}$) 17 οι ...εχουσιν] α′ οι αργυριον ου λογιζονται ※ χρυσιον ουκ ευδοκησουσι Q^{mg} | χρυσιου] χρυσιον ℵ* (-ου ℵ$^{1(vid)}$) A 18 ελεησουσιν AQ* (-σωσιν Q^{a}) 19 Βαβυλων] pr η Q* | απο] υπο ℵAQ 20 χρονον] τ pro χ rescr ut vid ℵ^{1} | om ουδε ...γενεων Γ | ουδε 1°] ουδ ου ℵQ

γενεῶν, οὐδὲ μὴ διέλθωσιν αὐτὴν Ἄραβες, οὐδὲ ποιμένες οὐ μὴ ἀνα- B
21 παύσονται ἐν αὐτῇ. 21καὶ ἀναπαύσονται ἐκεῖ θηρία, καὶ ἐμπλησθή-
σονται αἱ οἰκίαι ἤχου· καὶ ἀναπαύσονται ἐκεῖ σειρῆνες, καὶ δαιμόνια
22 ἐκεῖ ὀρχήσονται, 22καὶ ὀνοκένταυροι ἐκεῖ κατοικήσουσιν, καὶ νοσσο-
ποιήσουσιν ἐχῖνοι ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν. ταχὺ ἔρχεται καὶ οὐ χρο-
XIV 1 νιεῖ. 1Καὶ ἐλεήσει Κύριος τὸν Ἰακώβ, καὶ ἐκλέξεται ἔτι τὸν Ἰσ-
ραήλ, καὶ ἀναπαύσονται ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ ὁ γώρας προστεθή-
2 σεται πρὸς αὐτούς, καὶ προστεθήσεται πρὸς τὸν οἶκον Ἰακώβ, 2καὶ
λήμψονται αὐτοὺς ἔθνη καὶ εἰσάξουσιν εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, καὶ κατα-
κληρονομήσουσιν, καὶ πληθυνθήσονται ἐπὶ τῆς γῆς εἰς δούλους καὶ
δούλας· καὶ ἔσονται αἰχμάλωτοι οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτούς, καὶ
κυριευθήσονται οἱ κυριεύσαντες αὐτῶν.
3 3Καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀναπαύσει σε Κύριος ἀπὸ τῆς ὀδύνης
καὶ τοῦ θυμοῦ σου τῆς δουλείας σου τῆς σκληρᾶς ἧς ἐδούλευσας αὐ-
4 τοῖς. 4καὶ λήμψῃ τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος,
καὶ ἐρεῖς Πῶς ἀναπέπαυται ὁ ἀπαιτῶν, καὶ ἀναπέπαυται ὁ ἐπι-
5 σπουδαστής; 5συνέτριψεν Κύριος τὸν ζυγὸν τῶν ἁμαρτωλῶν, τὸν
6 ζυγὸν τῶν ἀρχόντων· 6πατάξας ἔθνος θυμῷ πληγῇ ἀνιάτῳ, παίων
7 ἔθνος πληγὴν θυμοῦ ἣ οὐκ ἐφείσατο, ἀνεπαύσατο πεποιθώς. 7πᾶσα
8 ἡ γῆ βοᾷ μετ' εὐφροσύνης, 8καὶ τὰ ξύλα τοῦ Λιβάνου εὐφράνθησαν
ἐπὶ σοὶ καὶ ἡ κέδρος τοῦ Λιβάνου Ἀφ' οὗ σὺ κεκοίμησαι, οὐκ ἀνέβη
9 ὁ κόπτων ἡμᾶς. 9ὁ ᾅδης κάτωθεν ἐπικράνθη συναντήσας σοι· συνη-
γέρθησάν σοι πάντες οἱ γίγαντες οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς, οἱ ἐγείραντες

20 ουδε 2°] ουδ ου ℵ | διελθωσιν] εισ|ελθωσιν ℵΓ | αυτην 2°] pr εις ΝΓ | ℵAQΓ αναπαυσωνται A **21** εμπλησθησονται] πλησθ. A | αἱ οικιαι] om αι A | ηχου] α′ φωνῶ Q^{mg} | σιρηνες Q*Γ α′σ′ στρουθοκαμηλοι Q^{mg} | δαιμονια] α′ τριχιωται θ′ ορθοτριχουντες Q^{mg} | ορχησονται] ορχηθησονται A **22** νοσσοποιουσωσιν Γ^{vid} | εχωσι] π′ σιρηνες Q^{mg} | χρονιει] + (θ′) ※ κ αι ημεραι αυτης ου μη εφελκυσθωσιν Q^{mg} XIV **1** γωρας (γειωρ. B^{ab}ℵAQΓ)] adnot ο την γην φυλασσων B$^{c?}$ οι λ′ προσηλυτος Q^{mg} | προσπροστεθησεται (1°) Q* | προς 2°] επι A **2** ληψονται B^{b}QΓ | πληθυνθησονται] + οικος Ιηλ ℵ | γης] + του θυ αυτων ℵ + του θυ AQΓ | κυριευθησοται Q* (-σονται Q^{a}) **3** τη ημ. εκ.] pr εν ℵ* (improb ℵ$^{c.b(vid)}$ postea restit) AQ | Κυριος] οι θς ℵ* (improb ι ℵ^{1} postea ras) ο θς AQ*Γ κς et πιπι Q^{mg} | απο] εκ ℵ$^{c.a}$AQ om Γ | οδυνης] + σου ℵ$^{c.a}$ (postea ras) | om και 2° Q | της δουλειας (-λιας ℵAQ*)] pr και ℵAQ pr εκ Γ | om σου 2° AQΓ **4** ληψη QΓ | τον βασιλεα] om τον ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | ερεις] + εν τη ημερα εκεινη (εκιν. ℵ) ℵAQΓ **5** Κυριος] ο θς ℵAQ*Γ ο κς et πιπι Q^{mg} **6** παταξας] Ωρ. επαταξεν Q^{mg} | παιων Γ **8** του Λιβ. (1°) sub ÷ Q | Λιβανου 1°] δρυμου ℵ* (Λιβ. ℵ$^{c.b(vid)}$ ras ℵ$^{c.c(vid)}$) | ηυφρανθησαν ℵAQ | Λιβανου 2°] + ερουσιν Q^{mg} **9** επικρανθη] α′ εκλονηθη σ′ εσαλευθη Q^{mg} | συ|αντ. B* συ|ναντ. B$^{?}$ συναντισας Γ | συνηγερθησαν...γιγαντες] α′θ′ εξηγειρεν σοι ραφαειμ Q^{mg} | αρξαντες] αρχοντες ℵ* (αρξ. ℵ$^{c.a, c.b}$)

Β ἐκ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντας βασιλεῖς ἐθνῶν. 10πάντες ἀποκρι- 10
θήσονται καὶ ἐροῦσίν σοι Καὶ σὺ ἐάλως ὥσπερ καὶ ἡμεῖς, ἐν ἡμῖν δὲ
κατελογίσθης. 11κατέβη εἰς ᾅδου ἡ δόξα σου, ἡ πολλὴ εὐφροσύνη 11
σου· ὑποκάτω σου στρώσουσιν σῆψιν, καὶ τὸ κατακάλυμμά σου
σκώληξ. 12πῶς ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἑωσφόρος ὁ πρωὶ ἀνα- 12
τέλλων; συνετρίβη εἰς τὴν γῆν ὁ ἀποστέλλων πρὸς πάντα τὰ ἔθνη.
13σὺ δὲ εἶπας τῇ διανοίᾳ σου Εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβήσομαι, ἐπάνω 13
τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ θήσω τὸν θρόνον μου, καθιῶ ἐν ὄρει ὑψηλῷ
ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ ὑψηλὰ τὰ πρὸς βορρᾶν, 14ἀναβήσομαι ἐπάνω τῶν 14
νεφῶν, ἔσομαι ὅμοιος τῷ ὑψίστῳ. 15νῦν δὲ εἰς ᾅδην καταβήσῃ καὶ 15
εἰς τὰ θεμέλια τῆς γῆς. 16οἱ ἰδόντες σε θαυμάσονται ἐπὶ σοὶ καὶ 16
ἐροῦσιν Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ὁ παροξύνων τὴν γῆν, σείων βασιλεῖς,
17ὁ θεὶς τὴν οἰκουμένην ὅλην ἔρημον, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ καθεῖλεν, 17
τοὺς ἐν ἐπαγωγῇ οὐκ ἔλυσεν. 18πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν ἐκοι- 18
μήθησαν ἐν τιμῇ, ἄνθρωπος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· 19σὺ δὲ ῥιφήσῃ ἐν 19
τοῖς ὄρεσιν, ὡς νεκρὸς ἐβδελυγμένος, μετὰ πολλῶν τεθνηκότων ἐκ-
κεκεντημένων μαχαίραις καταβαινόντων εἰς ᾅδου. ὃν τρόπον ἱμάτιον
ἐν αἵματι πεφυρμένον οὐκ ἔσται καθαρόν, 20οὕτως οὐδὲ σὺ ἔσῃ καθα- 20
ρός, διότι τὴν γῆν μου ἀπώλεσας καὶ τὸν λαόν μου ἀπέκτεινας· οὐ
μὴ μείνῃς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, σπέρμα πονηρόν. 21ἑτοίμασον τὰ 21
τέκνα σου σφαγῆναι ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀνα-
στῶσιν καὶ τὴν γῆν κληρονομήσωσιν καὶ ἐμπλήσωσι τὴν γῆν πο-
λέμων. 22καὶ ἐπαναστήσομαι αὐτοῖς, λέγει Κύριος σαβαώθ, καὶ ἀπολῶ 22

ΝAQΓ 9 παντες ΝQ | βασιλις Ν* (-λεις Ν$^{c.b}$) 11 κατεβη]+δε ΝA | σου ευφροσυνη Q | σου 4° οι π′ κατα Ωρ. σου Q^{mg} 12 εις] επι Γ | ο αποστελλων] om ο Ν | προς] εις Ν* (προς Ν$^{c.a, c.b}$) | εθη Ν* (εθν. Ν$^{vix\ l}$) 13 τη διανοια] τη καρδια Ν pr εν ΝAQ | αστρων ΝAQΓ | μου] μ rescr A^{a} | τα προς βορραν] om τα Ν* (hab Ν^{c}) 14 νεφων] νεφελων ΝAQΓ 15 αδην] αδου ΝA | τα θεμελια της γης] α′θ′ μηρους λακκου Q^{mg} 16 θαυμασονται] θαυμασουσιν ΝAQΓ | ο παροξυνων] α′ [?ο] κλονων σ′ ο ταραξας θ′ ο παροργιζων Q^{mg} 17 om και τας π. αυτ. καθειλεν A | πολις Ν* (-λεις Ν$^{c.b}$) Q* | om αυτου ΝQ | εν επαγωγη] εν απ. Q^{mg} οι γ′ ※ +αυτου οι λ′ δεσμιους Q^{mg} 18 ανθρωπος] εκαστος A σ′ εκαστος α′θ′ ανηρ Q^{mg} 19 ορεσιν] εθνεσιν Γ | αδου] αδην Γ | τροπον] +γαρ Ν$^{c.a}$ (postea ras) | εν αιματι ιματιον A 20 om ου μη μεινης εις τ. αιωνα χρ. Q* (hab Q^{mg}) | αιωναν Ν* | σπ. πον. c seqq coniung A 21 σφαγηναι τα τεκνα σου A | πατρος] α′σ′ πατερων θ′ πατρος Q^{mg} | αυτων] σου ΝAQ* (αυτ. Q^{mg}) Γ α′σ′θ′ αυτων Q^{mg} | κληρονομησουσιν ΝΓ | εμπλησωσι την γην πολεμων] α′ πληρωσωσι προσωπο οικουμενης πολεων θ′ πληρ. το προσ. της οικ. πολεων σ′ πληρωσουσι το προσ. της οικ. πολεων Q^{mg} 22 επαναστησομαι] α 2° sup ras Ν^{1}

23 αὐτῶν ὄνομα καὶ κατάλιμμα καὶ σπέρμα· τάδε λέγει Κύριος. [23]καὶ Β
θήσω τὴν Βαβυλωνίαν ἔρημον ὥστε κατοικεῖν ἐχίνους, καὶ ἔσται εἰς
οὐδέν· καὶ θήσω αὐτὴν πηλοῦ βάραθρον εἰς ἀπώλειαν.
24 [24]Τάδε λέγει Κύριος σαβαώθ Ὃν τρόπον εἴρηκα οὕτως ἔσται, καὶ
25 ὃν τρόπον βεβούλευμαι οὕτως μενεῖ, [25]τοῦ ἀπολέσαι τοὺς Ἀσσυρίους
ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἐμῆς καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων μου· καὶ ἔσονται εἰς κατα-
πάτημα, καὶ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῶν ὁ ζυγὸς αὐτῶν, καὶ τὸ κῦδος
26 αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὤμων ἀφαιρεθήσεται. [26]αὕτη ἡ βουλὴ ἣν βεβού-
λευται Κύριος ἐπὶ τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ αὕτη ἡ χεὶρ ἡ ὑψηλὴ
27 ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. [27]ἃ γὰρ ὁ θεὸς ὁ ἅγιος βεβούλευται, τίς διασκε-
δάσει; καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν ὑψηλὴν τίς ἀποστρέψει;

28 [28]Τοῦ ἔτους οὗ ἀπέθανεν ὁ βασιλεὺς Ἀχὰζ ἐγενήθη τὸ ῥῆμα τοῦτο.
29 [29]Μὴ εὐφρανθείητε, πάντες οἱ ἀλλόφυλοι, συνετρίβη γὰρ ὁ ζυ-
γὸς τοῦ παίοντος ὑμᾶς· ἐκ γὰρ σπέρματος ὄφεως ἐξελεύσεται ἔκ-
γονα ἀσπίδων, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν ἐξελεύσονται ὄφεις πετάμενοι.
30 [30]καὶ βοσκηθήσονται πτωχοὶ δι' αὐτοῦ· πτωχοὶ δὲ ἄνθρωποι ἐπὶ
εἰρήνης ἀναπαύσονται· ἀνελεῖ δὲ λιμῷ τὸ σπέρμα σου, καὶ τὸ κατά-
31 λειμμά σου ἀνελεῖ. [31]ὀλολύξατε, πύλαι πόλεων, κεκραγέτωσαν πό-
λεις τεταραγμέναι, οἱ ἀλλόφυλοι πάντες, ὅτι ἀπὸ βορρᾶ καπνὸς
32 ἔρχεται, καὶ οὐκ ἔστιν τοῦ εἶναι. [32]καὶ τί ἀποκριθήσονται βασιλεῖς
ἐθνῶν; ὅτι Κύριος ἐθεμελίωσεν Σειών, καὶ δι' αὐτοῦ σωθήσονται οἱ
ταπεινοὶ τοῦ λαοῦ.

22 αυτων] α′σ′ της Βαβυλωνος Q^{mg} | καταλειμμα B^{ab}AQ^{1}Γ | Κυριος 2°] ℵAQΓ +σαβαωθ ℵ (o seqq coniung) **23** Βαβυλωνα ℵ$^{c.a\,(vid)}$ (-νιαν ℵ*$^{c.b}$) | ουδεν] ουθεν ℵQΓ | βαραθρον] βαθρον A | απωλιαν ℵQ* **25** απωλεσαι Γ | επι 1°] εκ ℵ* απο ℵ$^{c.b}$AQ* (ε[πι] Q$^{mg\,vid}$) Γ | επι της γης της εμ.] α′ εν γη μου θ′σ′ εν τη γη μου Q^{mg} | επι 2°] απο ℵAQΓ | οριων ℵ$^{c.a,\,c.b\,(vid)}$ | om απ αυτων ℵ* | αυτων 2°]+απ αυτων ℵ$^{c.a}$ (postea ras) | αφαιρεθησεται 2°] incep απ ℵ* (αφερ. ℵ^{1} αφαιρ. ℵ$^{c.b}$) **26** ην] η ℵ* (ην ℵ$^{c.a}$) | Κυριος sub ÷ Q | οικουβενη ℵ* (οικουμ. ℵ$^{post\,c.a\,(vid)}$) | υψηλη] υψωθη ℵ* (υψηλη ℵ$^{c.a,\,c.b}$) υψυλη (sic) Q | εθνη]+της οικουμενης ℵAQΓ **27** om αυτου ℵAQΓ | αστρεψει ℵ* (αποστρ. ℵ$^{c.a}$) **28** evan in Γ | ου] του ℵ* (ομ ℵ$^{1\,fort}$) | Αχαζ ο βασιλευς ℵAQ (?Γ) | ο βασιλευς] οι γ′ ομοιως Q^{mg} **29** pr ορασις 5′ Q^{mg} | αλλοφυλοι] υλ rescr ℵ^{1} | οφεων ℵ$^{c.a,\,c.b}$AQ (οι γ′ ομοιως Q^{mg}) | εκγονα 1°] εγγονα AΓ | εκγονα 2°] εγγονα Γ | εξελευσονται] εξελευσεται ℵ* (-σονται ℵ^{a}) | οφεις] οφις Q* | πετομενοι ℵAQΓ **30** αυτου] αυτων ℵ$^{c.a}$ (postea restit -του) | ανθρωποι] ανδρες ℵAQ* (ανοι Q^{mg}) Γ | επι] επ ℵAQΓ | καταλιμμα ℵAQ*Γ **31** ολολυξατε] ολολυξετε ℵ*^{fort} ολολυζετε ℵ^{1}AQΓ (-ται) | πολεων] πολεως Q^{mg} | κεκραγετωσαν] καικραγ. ℵ* και κεκραγ. ℵ$^{c.a}$ | οτι] διοτι ℵ$^{c.a}$ (δι postea ras) | απο βορρα καπνος] καπνος (και incep ℵ*) απο β. ℵAQΓ | απο β.] οι γ′ ομοιως Q^{mg} **32** οτι] διοτι ℵ$^{c.a}$ (postea restit οτι) | Σειων] Σιων B^{b}ℵAQΓ pr την ℵ

B Τὸ ῥῆμα τὸ κατὰ τῆς Μωαβείτιδος. XV

1Νυκτὸς ἀπολεῖται ἡ Μωαβεῖτις, νυκτὸς γὰρ ἀπολεῖται τὸ τεῖχος 1
τῆς Μωαβείτιδος. 2λυπεῖσθε ἐφ' ἑαυτούς, ἀπολεῖται γὰρ καὶ Δηβών, 2
οὗ ὁ βωμὸς ὑμῶν· ἐκεῖ ἀναβήσεσθε κλαίειν, ἐπὶ Ναβαὺ τῆς Μωαβ-
είτιδος. ὀλολύξατε, ἐπὶ πάσης κεφαλῆς φαλάκρωμα, πάντες βρα-
χίονες κατατετμημένοι, 3ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς περιζώσασθε σάκ- 3
κους, καὶ κόπτεσθε ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῆς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις
αὐτῆς, πάντες ὀλολύζετε μετὰ κλαυθμοῦ. 4ὅτι κέκραγεν Ἐσεβὼν 4
καὶ Ἐλεαλή, ἕως Ἰάσσα ἠκούσθη ἡ φωνὴ αὐτῶν· διὰ τοῦτο ἡ ὀσφὺς
τῆς Μωαβείτιδος βοᾷ, ἡ ψυχὴ αὐτῆς γνώσεται. 5ἡ καρδία τῆς 5
Μωαβείτιδος βοᾷ ἐν αὐτῇ ἕως Σήγωρ· δάμαλις γάρ ἐστιν τριετής,
ἐπὶ δὲ τῆς ἀναβάσεως Λουειὴ πρὸς σὲ κλαίοντες ἀναβήσονται τῇ
ὁδῷ Ἀρωνιείμ· βοᾷ σύντριμμα καὶ σεισμός, 6τὸ ὕδωρ τῆς Νεμηρὶμ 6
ἔρημος ἔσται, καὶ ὁ χόρτος αὐτῆς ἐκλείψει· χόρτος γὰρ χλωρὸς
οὐκ ἔσται. 7μὴ καὶ οὕτως μέλλει σωθῆναι; ἐπάξω γὰρ ἐπὶ τὴν 7
φάραγγα Ἄραβας καὶ λήμψονται αὐτήν. 8συνῆψεν γὰρ ἡ βοὴ τὸ 8
ὅριον τῆς Μωαβείτιδος τῆς Ἀγαλείμ, καὶ ὀλολυγμὸς αὐτῆς ἕως τοῦ
φρέατος τοῦ Αἱλείμ. 9τὸ δὲ ὕδωρ τὸ Δειμὼν πλησθήσεται αἵματος· 9

ℵAQΓ XV tit evan in Γ pr ορασις ζ' Q^{mg} | ρημα] ορομα A | Μωαβιτιδος ℵAQ 1 Μωαβιτις, Μωαβιτιδος AQΓ 2 εφ εαυτους] εφ εαυτοις ℵAQ εν εαυτοις Γ | και Δηβων] Δαιβηδων ℵ* (και Δηβ. ℵ$^{corr\,pl}$) Λιβειδων A Λεβηδων QΓ | Μωαβιτιδος ℵAQΓ | ολολυξατε] ολολυζετε ℵAQΓ (-ται) | κατατετμημενοι (κατατετετμ. A)] + εισιν ℵ* (improb ℵ$^{c.a,\,c.b}$) 3 πλατειαις AQ* | σακκους ...δωματων] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) κ. κοπτεσθε sub ÷ Q | εν ταις ρυμαις αυτης] pr εν ταις πλατειαις (-τιαις A) αυτης και B^{1}A θ' σ' α' εν ταις πλατειαις αυτης Q^{mg} | αυτης 3° 6 fere litt adscr (prima lit vid fuisse ο) ℵ$^{c.a,\,mg}$ | καυθμου ℵ* 4 Ελεαλη] ελαλησεν B^{ab}AQ* (Ελεαλη οι γ' ομοιως Q^{mg}) Γ pr ελαλησεν ℵ* (improb Ελεαλη ℵ$^{c.a,\,c.b\,(vid)}$ repos ℵ$^{c.c\,(fort)}$) | om Ιασσα ℵ$^{c.a,\,c.b}$ (repos ℵ$^{c.c\,(fort)}$) AQ* (hab Ιασα Q^{mg}) | αυτων] αιτης ℵAQ | Μωαβιτιδος AQΓ (item 5) | ψυχυχη ℵ 5 αυτη] εαυτη ℵAΓ | εως] ως ℵ* (εως ℵ$^{c.a}$) | γαρ εστιν sub ÷ Q | επι δε...σεισμος] οτι αναβασει της Λουειθ εν κλαυθμω αναβησεται εν αυτω οτι οδω Ωρωναειμ κραυγην συντριμμον εξανεγερουσιν Q^{mg} | Λουειθ] pr της ℵ της AQ* (Λουειθ Q^{mg}) της Λουδαειμ Γ | αναβησεσθε Q* (-σονται Q^{mg}) | Αρωνιειμ] Αδωνιειμ A | συντριμμα] σι incep ℵ* vid (συντρ. ℵ^{1}) σεισμος] σῦ|σισμος Γ 6 Νεμηρειμ] Νεβριμ ℵ Νεμρειμ AQ* (Νεμηρειμ Q^{mg}) Νεβηρειμ Γ | om ερημος εσται ℵ* hab ερημον εσται ℵ$^{c.a}$ (sed paene evan) AQΓ 7 φαραγγᾶ ℵ*$^{c.b\,(vid)}$ | ληψονται B^{1} Q^{corr} Γ 8 συνηψε B^{1} | βοη] οι γ' κραυγη Q^{mg} | οριον] οροs A (οι γ' το οριον Q^{mg}) | Μωαβιτ. ℵAQΓ | Αγαλλιμ ℵ Αγαλλειμ AQ | ※ ολολυγμος αυτης Q^{mg} | Αιλιμ ℵ 9 Δειμων 1° Δεμμων (μ 1° sup ras) ℵ^{1} Δερμων ℵ*^{fort} Ρεμμων ℵ$^{c.a,\,c.b}$AQ* (Διμων ομ[οιω]ς οι γ' ⳾ το εβραικ[ον] Q^{mg}) Γ

ἐπάξω γὰρ ἐπὶ Δειμὼν Ἄραβας, καὶ ἀρῶ τὸ σπέρμα Μωὰβ καὶ Ἀριὴλ B
καὶ τὸ κατάλοιπον Ἀδαμά.

XVI 1 [1]Ἀποστελῶ ὡς ἑρπετὰ ἐπὶ τὴν γῆν· μὴ πέτρα ἔρημός ἐστιν τὸ
2 ὄρος θυγατρὸς Σειών; [2]ἔσῃ γὰρ ὡς πετεινοῦ ἀνιπταμένου νοσσὸς
3 ἀφῃρημένος, ἔσῃ, θυγάτηρ Μωάβ· ἐπὶ τάδε, Ἀρνών, πλείονα [3]βου-
λεύου, ποιεῖτε σκέπην πένθους αὐτῇ διὰ παντός· ἐν μεσημβρινῇ
4 σκοτίᾳ φεύγουσιν, ἐξέστησαν· μὴ ἀχθῇς. [4]παροικήσουσίν σοι οἱ
φυγάδες Μωάβ· ἔσονται σκέπη ὑμῖν ἀπὸ προσώπου διώκοντος, ὅτι
ἤρθη ἡ συμμαχία σου, καὶ ὁ ἄρχων ἀπώλετο ὁ καταπατῶν ἀπὸ τῆς
5 γῆς. [5]καὶ διορθωθήσεται μετ' ἐλέους θρόνος, καὶ καθιεῖται ἐπ' αὐ-
τοῦ μετὰ ἀληθείας ἐν σκηνῇ Δαυείδ, κρίνων καὶ ἐκζητῶν κρίμα
6 καὶ σπεύδων δικαιοσύνην. [6]Ἠκούσαμεν τὴν ὕβριν Μωάβ,
ὑβριστὴς σφόδρα, τὴν ὑπερηφανίαν ἐξῆρα. οὐχ οὕτως ἡ μαντία
7 σου, οὐχ οὕτως. [7]ὀλολύξει Μωάβ, ἐν γὰρ τῇ Μωαβείτιδι πάντες
ὀλολύξουσιν· τοῖς κατοικοῦσιν Δέσεθ μελετήσεις, καὶ οὐκ ἐντρα-
8 πήσῃ. [8]τὰ πεδία Ἐσεβὼν πενθήσει, ἄμπελος Σεβαμά· καταπίνοντες
τὰ ἔθνη, καταπατήσετε τὰς ἀμπέλους αὐτῆς ἕως Ἰαζήρ· οὐ μὴ συνά-

9 Δειμων 2°] Νεμμῶ| ℵ* Ρεμμων ℵ$^{c.a, c.b}$AQΓ | Αραβας] pr |αβ' και ℵAQ| Αριη' ℵ* (improb ℵ$^{1 fort, c.a, c.b}$) | Αδαμα] μ sup ras ℵ^{1} XVI **1** αποστελω...γην c antecedd coniung ℵ | αποστελω]+γαρ ℵ$^{c.a}$ (postea ras) | ως] +α ℵ* (improb ℵ$^{1 fort}$ postea ras) | επι την γην] απο της γης ℵ* επι της γης ℵ$^{c.a, c.b}$ | om θυγατρος AQ* (θυγ. ομοιως οι γ' Q^{mg}) Γ | Σιων B^{b}ℵAQΓ **2** εση 1°...Μωαβ] α' κ εσται ως πετεινον μεταναστευον εξαπεσταλμενη εσονται θυγατερες Μωαβ Q^{mg} | νεοσσος ℵAQ (hiat Γ) | om εση 2° ℵAQ | θυγατηρ] θυγατερ ℵ$^{c.b}$ pr η Γ | Μωαβ] β rescr (?sup ras φ) ℵ^{1} **2—3** επι ταδε (ἔπειτα δὲ B^{b}) Αρνων πλειονα βουλευου] διαβασεις των Αρνω̄ φερετε βουλῆ θ' αι διαβ. Αρνω̄ φ. βουλῆ Q^{mg} **3** αυτη] σαυτη Q^{a} αυτης Γ | φευουσιν ℵ* (φευγ. ℵ^{c}) | μη αχθης B*^{b}Q^{mg}] μη απ αρχης B^{a}ℵAQ*Γ θ'α' μη αποκαλυψης σ' μη αποδιωξης Q^{mg} **4** om σοι A | εσονται (+γαρ A) σκ. υμιν] α'σ' γνου αποκρυβη αυτοις Q^{mg} | σου]+συνετελεσθη ταλαιπωρια A | απωλετω Γ | απο 2°] επι ℵAQ* (απο Q^{mg}) Γ θ'σ' εκ α' ομοιως τοις ο' Q^{mg} **5** μετ'] μετα ℵAΓ | καθιεται B*ℵ* (καθιειτ. B^{ab}AQΓ) | αληθιας ℵQ* | εκζητων] ζητῶ Q **6** υβριστης...εξηρα] σ' υπερηφανος σφοδρα κατα το επαρμα αυτου κ κατα την υπερηφανιαν αυτου κ την οργὴ αυτου Q^{mg} | υπερηφανιαν (-νειαν Γ)]+αυτου ℵ$^{c.a}$ (ras ℵ$^{c.b (vid)}$) Γ | εξηρα] εξηρας B^{ab}ℵ$^{c.b}$ (ρα sup ras ℵ^{1}) AQ*+※ κ η υβρις αυτου κ η μηνις αυτου Q^{mg} | μαντεια B^{ab}AQ^{a}Γ **7** Μωαβιτιδι AQΓ | παντες] απαντες ℵ | ολολυξουσιν Q | τοις κατοικουσιν Δεσεθ (?δε Σεθ) μελετησεις] σ' τοις ευφραιναμενοις εν τω τειχει τω οστρακινω φθεγξασθε α' τοις πολυχρονιοις μου τοιχω οστρακου μελετησατε θ' τοις αυχμωδεσιν...Q^{mg} | τοις κατοικ.] pr κ ℵ$^{c.a}$ (postea ras) | Δεσεθ] δε σε ℵ$^{c.a}$ (repos θ ℵ$^{c.b}$) | εντραπησης ℵ$^{?fort}$ εντραπησηται Γ **8** πεδια] α' αρουραι σ' κληματα θ' αγροι θανατου Q^{mg} | αμπελοσεβ. ℵ* (αμπελος Σεβ. ℵ$^{c.a}$) | καταπατησατε A^{a} (ατε sup ras 5 vel 6 litt) Q καταπατησονται A*^{fort}Γ

B ψητε, πλανήθητε τὴν ἔρημον· οἱ ἀπεσταλμένοι ἐνκατελείφθησαν, διέβησαν γὰρ τὴν θάλασσαν. 9διὰ τοῦτο κλαύσομαι ὡς τὸν κλαυθμὸν 9
Ἰαζὴρ ἄμπελον Σεβαμά· τὰ δένδρα σου κατέβαλεν Ἐσεβὼν καὶ
Ἐλεαλή, ὅτι ἐπὶ τῷ θερισμῷ καὶ ἐπὶ τῷ τρυγητῷ σου καταπατήσω, καὶ πάντα πεσοῦνται. 10καὶ ἀρθήσεται εὐφροσύνη καὶ ἀγαλ- 10
λίαμα ἐκ τῶν ἀμπελώνων, καὶ ἐν τοῖς ἀμπελῶσίν σου οὐ μὴ εὐφρανθήσονται, καὶ οὐ μὴ πατήσουσιν οἶνον εἰς τὰ ὑπολήνια, πέπαυται
γάρ. 11διὰ τοῦτο ἡ κοιλία μου ἐπὶ Μωὰβ ὡς κιθάρα ἠχήσει, καὶ 11
τὰ ἐντός μου ὡς τεῖχος ἐνεκαίνισας. 12καὶ ἔσται εἰς τὸ ἐντραπῆναί 12
σε, ὅτι ἐκοπίασεν Μωὰβ ἐπὶ τοῖς βωμοῖς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ
χειροποίητα αὐτῆς ὥστε προσεύξασθαι, καὶ οὐ μὴ δύνηται ἐξελέσθαι
αὐτόν. 13τοῦτο ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν Κύριος ἐπὶ Μωάβ, ὁπότε ἐλάλησεν. 13
14καὶ νῦν λέγω Ἐν τρισὶν ἔτεσιν ἐτῶν μισθωτοῦ ἀτιμασθήσεται ἡ 14
δόξα Μωὰβ παντὶ τῷ πλούτῳ τῷ πολλῷ, καὶ καταλειφθήσεται ὀλιγοστὸς καὶ οὐκ ἔντιμος.

Τὸ ῥῆμα τὸ κατὰ Δαμασκοῦ. XV

1Ἰδοὺ Δαμασκὸς ἀρθήσεται ἀπὸ πόλεων, καὶ ἔσται εἰς πτῶσιν, 1
2καταλελιμμένη εἰς τὸν αἰῶνα, εἰς κοίτην ποιμνίων καὶ ἀνάπαυσιν, 2
καὶ οὐκ ἔσται ὁ διώκων· 3καὶ οὐκέτι ἔσται ὀχυρὰ τοῦ καταφυγεῖν 3
Ἐφράιμ· καὶ οὐκέτι βασιλεία ἐν Δαμασκῷ καὶ τὸ λοιπὸν τῶν Σύρων·
οὐ γὰρ σὺ βελτίων εἶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ τῆς δόξης αὐτῶν. 4Τά- 4
δε λέγει Κύριος σαβαὼθ Ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔκλειψις

ℵAQΓ **8** επλανηθητε ℵ | απεσταλμενοι]+ ※ α′ μο[νος] απ αυτης Q^{mg} | ενκατελειφθησαν] εγκ. B^{a}AQ | θαλασσαν] ερημον ℵ* (θαλ. ℵ$^{c.a}$ postea repos ερ.) AQ* (θαλ. Q^{mg} οι γ′ ῃ το Εβρ. ομ[οιω]ς θαλ. Q^{mg}) **9** κλαυθμον] α sup ras ℵ^{1} | αμελον ℵ* (αμπ. ℵ$^{c.a}$) αμπελος Γ | Σαβαμα Q | κατεβαλεν] κατελαβεν ℵ | σ′ Εσβὼ Q^{mg} | Ελεαλη] ελαλησεν B^{ab}ℵAQ* (Ελεαλη ομοιως οι γ′ Q^{mg}) Γ+αλη ℵ* (improb ℵ^{1} vid postea ras) | οτι] ετι ℵQΓ om A **10** αγαλιαμα ℵ | εκ των αμπελωνων]+σου ℵAQΓ α′ απο του Καρμηλου σ′θ′ εκ του Κ. Q^{mg} | εν τ. αμπ. σου ου μη ευφρανθ.] α′ ε αμπελωσιν ουκ αινεσει Q^{mg} | πατησωσιν Γ **11** ως 2°] ωσει ℵAQΓ | τειχος ενεκαινισας (σα rescr A^{1} -νησας Γ)] τ. ο ενεκαιν. ℵAQΓ^{1} σ′ [τειχει] τω οστρακινω Q^{mg} **12** εις 1°] ως A | om οτι A **12—13** εξελεσθαι αυτον του] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) **13** τουτο ρημα] τοτοτο ρ. ℵ* τοτο ρ. ℵ$^{c.a}$ τουτο το ρ. ℵ$^{c.b}$AQΓ | ελαλησεν 2°] pr και ℵAQΓ **14** λεγων Γ | παντι τω πλουτω] pr εν ℵAQΓ | om τω πολλω Γ | πλολω ℵ* (πολλ. ℵ$^{c.a}$) XVII tit periit in Γ pr ορασις η′ Q^{mg} **2** καταλελιμμ. (καταλελειμμ. B^{ab}QaΓ) εις τον αι.] οι γ′ καταλελιμμεναι πολεις Q^{mg} | και αναπαυσιν]+βουκολιων ℵ$^{c.a}$A om και αναπ. ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | ουκ] ουκαιτι ℵ* ουκετι ℵ$^{c.a, c.b}$ **3** καταφυγειν] υ sup ras A$^{a?}$ | Εφρεμ ℵ | ουκετι 2°]+εσται ℵ (-τε) AQΓ | Συρων] Ασσυρων (sic) A^{1}+απολειται ℵ (-λιτ. ℵ* -λειτ. ℵ$^{c.b}$) A | βερτιων ℵ* (βελτ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | om και της δοξης αυτων Γ

5 δόξης Ἰακώβ, καὶ τὰ πίονα τῆς δόξης αὐτοῦ σεισθήσεται. 5καὶ B
ἔσται ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ, ἀμητὸν ἑστηκότα καὶ σπέρμα
σταχύων ἀμήσῃ, καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ στάχυν
6 ἐν φάραγγι στερεᾷ, 6καὶ καταλειφθῇ ἐν αὐτῇ καλάμη, ἢ ὡς βῶγες
ἐλαίας δύο ἢ τρεῖς ἐπ' ἄκρου μετεώρου, ἢ τέσσαρες ἢ πέντε ἐπὶ
τῶν κλάδων αὐτῶν καταλειφθῇ. τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ.
7 7τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ πεποιθὼς ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῷ ποιήσαντι
αὐτόν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἐμβλέ-
8 ψονται, 8καὶ οὐ μὴ πεποιθότες ὦσιν ἐπὶ τοῖς βωμοῖς οὐδὲ ἐπὶ
τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν ἃ ἐποίησαν οἱ δάκτυλοι αὐτῶν, καὶ
9 οὐκ ὄψονται τὰ δένδρα οὐδὲ τὰ βδελύγματα αὐτῶν. 9τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ἔσονται αἱ πόλεις σου ἐγκαταλελιμμέναι ὃν τρόπον κατέ-
λιπον οἱ Ἀμορραῖοι καὶ οἱ Εὐαῖοι ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,
10 καὶ ἔσονται ἔρημοι· 10διότι κατέλιπες τὸν θεὸν τὸν σωτῆρά σου, καὶ
Κυρίου τοῦ βοηθοῦ σου οὐκ ἐμνήσθης. διὰ τοῦτο φυτεύσεις φύ-
11 τευμα ἄπιστον καὶ σπέρμα ἄπιστον· 11τῇ δὲ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν φυτεύ-
σῃς, πλανηθήσῃ· τὸ δὲ πρωὶ ἐὰν σπείρῃς, ἀνθήσει εἰς ἀμητὸν ᾗ
ἂν ἡμέρᾳ κληρώσῃ, καὶ ὡς πατὴρ ἀνθρώπου κληρώσῃ τοῖς υἱοῖς
12 σου. 12Οὐαὶ πλῆθος ἐθνῶν πολλῶν· ὡς θάλασσα κυμαίνουσα,
οὕτως ταραχθήσεσθε, καὶ νῶτος ἐθνῶν πολλῶν ὡς ὕδωρ ἠχήσει·
13 13ὡς ὕδωρ πολὺ ἔθνη πολλά, ὡς ὕδατος πολλοῦ βίᾳ φερομένου.
καὶ ἀποσκορακιεῖ αὐτόν, καὶ πόρρω αὐτὸν διώξεται ὡς χνοῦν ἀχύ-
ρου λικμώντων ἀπέναντι ἀνέμου, καὶ ὡς κονιορτὸν τροχοῦ καται-
14 γὶς φέρουσα. 14πρὸς ἑσπέραν, καὶ ἔσται πένθος· πρὶν ἢ πρωί, καὶ

4 δοξης I°] pr της ℵAQΓ | πιονα (πει. B* πι. Bᵇ A*)] πλειονα (πλι. ℵA¹Q*) ℵAQΓ Qᵃ Γ | σεισθησεται (σισθ. A)] ισ sup ras Aᵃ? **5** σταχυων (ταχ. ℵ* στάχ. ℵ¹ (vid), c.b)] + εν τω βραχιονι αυτου ℵ* (improb ℵᶜ.ᵃ, ᶜ.ᵇ) A | αμησει ℵ* fort (η 2° sup ras ℵ¹) **6** αυτων] αυτου AQ* (-των Qᵐᵍ) **7** ο ανθρωπος] om ο ℵ* (hab ℵᶜ.ᵃ, ᶜ.ᵇ) A **8** ωσιν] + επι τοις αδικησασιν αυτους ουδε ℵ | εργοις] ερτ incep ℵ* | αυτων 2°] + αλλ εσονται (-τε ℵ) πεποιθοτες (πο incep ℵ* πεπ. ℵ¹ (vid)) επι τον αγιον του Ιηλ ℵQ | δενδρα] + επι τα αρση αυτων ℵ* (improb ℵᶜ.ᵃ et [exc αυτων] ℵᶜ.ᵇ) αλση αυτων A + αυτων Q **9** πολις ℵ*Q* (-λεις ℵᶜ.ᵇQᵃ) | om σου ℵ* (hab ℵᶜ.ᵃ) | ενκαταλελειμμ. ℵ εγκαταλελειμμ. BᵃᵇQᵃΓ | κατελιπον] ε͞ικατελιπον ℵ εγκατελειπον A κατελειπον Qᵃ (postea ras ε 2°) Γ | Αμμορραιοι ℵ (-ρρεοι) Q **10** κατελειπες Qᵃ (postea ras ε 2°) εγκατελειπες AΓ | βοηθου] θυ Γ **11** αν I°] εαν ℵ | φυτευσεις Γ | σπειρης] φυτευσης A | ως] ωσπερ A | κληρωσει (2°) ℵ (-σι) Γ | om σου A **13** φερομενου] καταφερ. AQ | χνουν] χνους ℵ* (χνουν ℵᶜ.ᵃ, ᶜ.ᵇ) χουν AΓ | αχυρων QΓ | λικμωντων] θ′σ′ ορεων Qᵐᵍ **14** προς] pr σ′θ′ το Qᵐᵍ | om και I° ℵAQΓ | προι ℵ* (πρωι ℵᶜ.ᵃ, ᶜ.ᵇ)

Β οὐκ ἔσται. αὕτη ἡ μερὶς τῶν ὑμᾶς προνομευσάντων, καὶ κληρονομία τοῖς ὑμᾶς κληρονομήσασιν.

[1]Οὐαὶ γῆς πλοίων πτέρυγες ἐπέκεινα ποταμῶν Αἰθιοπίας, [2]ὁ [1/2] XV
ἀποστέλλων ἐν θαλάσσῃ ὅμηρα καὶ ἐπιστολὰς βυβλίνας ἐπάνω τοῦ
ὕδατος. πορεύσονται γὰρ ἄγγελοι κοῦφοι πρὸς ἔθνος μετέωρον, καὶ
ξένον λαὸν καὶ χαλεπόν· τίς αὐτοῦ ἐπέκεινα; ἔθνος ἀνέλπιστον καὶ
καταπεπατημένον. νῦν οἱ ποταμοὶ τῆς γῆς [3]πάντες ὡς χώρα κατοι- 3
κουμένη κατοικηθήσεται· ἡ χώρα αὐτῶν ὡς εἰς σημεῖον ἀπὸ ὄρους
ἀρθῇ, ὡς σάλπιγγος φωνὴ ἀκουστὸν ἔσται. [4]διότι οὕτως μοι εἶπεν 4
Κύριος Ἀσφάλεια ἔσται ἐν τῇ ἐμῇ πόλει ὡς φῶς καύματος με-
σημβρίας, καὶ ὡς νεφέλη δρόσου ἡμέρας ἀμήτου ἔσται. [5]πρὸ τοῦ 5
θερισμοῦ, ὅταν συντελεσθῇ ἄνθος, καὶ ὅμαξ ἀνθήσει ἄνθος ὀμφα-
κίζουσα· καὶ ἀφελεῖ τὰ βοτρύδια τὰ μικρὰ τοῖς δρεπάνοις, καὶ τὰς
κληματίδας ἀφελεῖ καὶ ἀποκόψει, [6]καὶ καταλείψει ἅμα τοῖς πετεινοῖς 6
τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς· καὶ συναχθήσεται ἐπ' αὐτοὺς
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς ἐπ' αὐτὸν ἥξει.
[7]ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνενεχθήσεται δῶρα Κυρίῳ σαβαὼθ ἐκ λαοῦ 7
τεθλιμμένου καὶ τετιλμένου, καὶ ἀπὸ λαοῦ μεγάλου ἀπὸ τοῦ νῦν· καὶ
εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον· ἔθνος ἐλπίζον καὶ καταπεπατημένον, ὃ ἐστιν
ἐν μέρει ποταμοῦ τῆς χώρας αὐτοῦ, εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ ὄνομα Κυρίου
σαβαώθ, ὄρος Σειών.

Ὅρασις Αἰγύπτου. XIX

[1]Ἰδοὺ Κύριος κάθηται ἐπὶ νεφέλης κούφης καὶ ἥξει εἰς Αἴγυπτον, 1
καὶ σεισθήσεται τὰ χειροποίητα Αἰγύπτου ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ

ℵAQΓ **14** τοις υμας κληρονομησασιν (-σουσιν ℵ* -σασιν ℵ$^{c.a,c.b}$)] των υμας κληρονομησαντων AΓ τοις ημας (υμ. Q^{mg}) κληρονομησασιν (sup ras) Q^{a} XVIII **1** ουαι] ο sup ras Q^{a} **2** ομηρα...βυβλινας] α′ πρεσβυτας ϰ εν σκευεσι βιβλιου σ′ αποστολους ϰ δια σκευων παπυρινῳ θ′ ομηρα ϰ εν σκευεσι παπυρου Q^{mg} | βιβλινας ℵAQΓ | om αγγελοι Q | προς] επ Γ | τις] τι A | κατεπατημ. A | νυν bis scr A **3** ως εις] ωσει B^{ab}ℵAQΓ | αρθη] αρθησεται ℵΓ+θ′α′σ′ οψεσθε Q^{mg} **4** διοτι] οτι ℵAQ | ειπεν μοι ℵAQΓ | ασφαλια ℵQ* | κυματος A* vid (καυμ. A$^{?}$) **5** ανθος 1°] pr το ℵ$^{c.a}$ (rurs ras) | ανθησιν A | αφελει 1°] αφαιρει Γ | κλιματιδας Q* (κλημ. Q^{a}) | αποκοψει] κατακοψει ℵ (-ψι ℵ* -ψει ℵ$^{c.b}$) AQ* (αποκ. Q^{mg}) Γ **6** του ουρ. (2°) sub ÷ Q **7** τετιλμενου]+και ταπινου ℵ* (-πειν. ℵ$^{c.b}$) | μεγαλου] οι λοιποι φοβερου Q^{mg} | εθνος ελπιζον (ανελπιστον ℵ) και καταπεπατημενον] α′ υπομενοντος ϰ συνπεπατημενου Q^{mg} | ποταμου] pr του A | σαβαωθ]+επεκληθη ℵ | oρος] pr εις Q^{mg} | Σιων B^{b}AQ XIX tit periit in Γ **1** καθηται επι νεφ. κουφης] α′ επιβαινει επι παχους ελαφρου Q^{mg} | Αιγυπου (sic) ℵ

2 ἡ καρδία αὐτῶν ἠττηθήσεται ἐν αὐτοῖς. [2]καὶ ἐπεγερθήσονται Αἰ- B
γύπτιοι ἐπ' Αἰγυπτίους, καὶ πολεμήσει ἄνθρωπος τὸν ἀδελφὸν αὐ-
3 τοῦ καὶ ἄνθρωπος τὸν πλησίον αὐτοῦ, πόλις ἐπὶ πόλιν καὶ νομὸς
ἐπὶ νομόν. [3]καὶ ταραχθήσεται τὸ πνεῦμα τῶν Αἰγυπτίων ἐν αὐ-
τοῖς, καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν διασκεδάσω, καὶ ἐπερωτήσουσιν τοὺς
4 θεοὺς αὐτῶν καὶ τὰ ἀγάλματα αὐτῶν καὶ τοὺς ἐκ τῆς γῆς φωνοῦντας
καὶ τοὺς ἐγγαστριμύθους. [4]καὶ παραδώσω Αἴγυπτον εἰς χεῖρας ἀν-
θρώπων κυρίων σκληρῶν, καὶ βασιλεῖς σκληροὶ κυριεύσουσιν αὐ-
5 τῶν. τάδε λέγει Κύριος σαβαώθ. [5]καὶ πίονται οἱ Αἰγύπτιοι ὕδωρ
6 τὸ παρὰ θάλασσαν, ὁ δὲ ποταμὸς ἐκλείψει καὶ ξηρανθήσεται· [6]καὶ
ἐκλείψουσιν οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ διώρυχες τοῦ ποταμοῦ, καὶ ξηραν-
θήσεται πᾶσα συναγωγὴ ὕδατος καὶ ἐν παντὶ ἕλει καλάμου καὶ
7 παπύρου, [7]καὶ τὸ ἄχι τὸ χλωρὸν πᾶν τὸ κύκλῳ τοῦ ποταμοῦ καὶ
8 τὸ σπειρόμενον διὰ τοῦ ποταμοῦ ξηρανθήσεται ἀνεμόφθορον. [8]καὶ
στενάξουσιν οἱ ἁλεεῖς, καὶ στενάξουσιν πάντες οἱ βάλλοντες ἄγκιστρα
εἰς τὸν ποταμόν, καὶ οἱ βάλλοντες σαγήνας καὶ οἱ ἀμφιβολεῖς πενθή-
9 σουσιν. [9]καὶ αἰσχύνη λήμψεται τοὺς ἐργαζομένους τὸ λίνον τὸ
10 σχιστὸν καὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν βύσσον, [10]καὶ ἔσονται οἱ ἐργα-
ζόμενοι αὐτὰ ἐν ὀδύνῃ, καὶ πάντες οἱ ποιοῦντες τὸν ζῦθον λυπηθή-
11 σονται καὶ τὰς ψυχὰς πονέσουσιν. [11]καὶ μωροὶ ἔσονται οἱ ἄρχοντες
Τάνεως· οἱ σοφοὶ σύμβουλοι τοῦ βασιλέως, ἡ βουλὴ αὐτῶν μωραν-
θήσεται. πῶς ἐρεῖτε τῷ βασιλεῖ Υἱοὶ συνετῶν ἡμεῖς, υἱοὶ βασιλέων
12 τῶν ἐξ ἀρχῆς; [12]ποῦ εἰσιν νῦν οἱ σοφοί σου; καὶ ἀναγγειλάτωσάν
σοι καὶ εἰπάτωσαν τί βεβούλευται Κύριος σαβαὼθ ἐπ' Αἴγυπτον.

1 η καρδια] αι καρδιαι A ομοιως οι γ' [η καρδια] Q^{mg} | ηττηθησονται A ℵAQI' **2** επεγερθησεται ℵ* (-σονται ℵ[1]) | ανθρωπος 2°] οι γ' ανηρ Q^{mg} | πολις (-λεις B* -λις B^{a})] pr και επεργηθησονται $B^{b\,(vid)\,mg}$ pr και επεργηθησεται ℵ$^{c.a}$ pr επεργ. A pr πολεμησι και ℵ* pr πολεμησι επεργηθησεται και ℵ$^{c.b}$ **3** θεους] υ rescr $Q^{1\,vid}$ | του εγγαστριμυθου B* τους ενγαστριμυθους B^{a}ℵAQ*Γ (τους εγγ. $B^{b}Q^{a}$) + και τους γνωστας ℵA **4** Αιγυπτον] pr τῃ ομοιως οι γ' Q^{mg} | ανθρ. sub ÷ Q **5** οι Αιγ. sub ÷ Q **6** διωρυγες ℵAQ* (-χες Q^{a}) de Γ non liq | κ. εν π. ελει sub ÷ Q **7** [α]χει Γ | το σπειρομενον] pr παν B^{ab}ℵAQΓ **8** αλιεις $B^{a\,?b}$ℵ$^{c.b}Q^{?}$ (-λειεις) Γ | στεναξουσι 2° Q | οι βαλλοντες 1°] οι (sup ras ℵ[1]) βαλ. ℵ* (οι βαλλ. ℵ$^{c.a}$) | αγκιστρα (ανγ. B* αγκ. B^{ab})] αγκιστρον ℵ (αγγ. ℵ* αγκ. ℵ$^{c.b}$) AQ σαγηνην Γ | σαγηνας] αγκιστρον Γ **9** λημψεται] ληψ. QΓ ται sup ras ℵ[1] | το λινον το σχι sup ras ℵ[1] | σχιστον (σχι|τον ℵ*^{fort} σχισ|τ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$)] σ' κτενιστον Q^{mg} **10** οι εργαζομενοι αυτα εν οδυνη] α' αι αποθηκαι αυτης τεταπεινωμεναι θ' τα πειονα αυτης τεταπεινωμενα Q^{mg} | εργαζομενοι B ℵ*Γ^{vid}] διαζομενοι ℵ$^{c.b\,(vid)}$ (postea ras) διαλογιζομενοι AQ* (εργ. Q^{mg}) | ποιουντες τον ζυθον] τον ζυθον (ζυ|ον ℵ* ζυθ. ℵ$^{c.a\,et\,postea}$) ποιουντ. ℵAQ ποιουντ. το ζυθον Γ **11** αρχον ℵ* (αρχοντες ℵ^{c}) | συνβουλοι ℵ συμβολοι Γ | η βουλη] pr και ℵ$^{c.a}$ (postea ras)

B [13]ἐξέλιπον οἱ ἄρχοντες Τάνεως, καὶ ὑψώθησαν οἱ ἄρχοντες Μέμφεως, 13
καὶ πλανήσουσιν Αἴγυπτον κατὰ φυλάς. [14]Κύριος γὰρ ἐκέρασεν 14
αὐτοῖς πνεῦμα πλανήσεως, καὶ ἐπλάνησαν Αἴγυπτον ἐν πᾶσι τοῖς
ἔργοις αὐτῶν, ὡς πλανᾶται ὁ μεθύων καὶ ὁ ἐμῶν ἅμα. [15]καὶ 15
οὐκ ἔσται τοῖς Αἰγυπτίοις ἔργον ὃ ποιήσει κεφαλὴν καὶ οὐρὰν καὶ
ἀρχὴν καὶ τέλος. [16]Τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται οἱ Αἰγύπτιοι 16
ὡς γυναῖκες ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ ἀπὸ προσώπου τῆς χειρὸς
Κυρίου σαβαὼθ ἣν αὐτὸς ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς. [17]καὶ ἔσται ἡ χώρα 17
τῶν Ἰουδαίων τοῖς Αἰγυπτίοις εἰς φόβηθρον· πᾶς ὃς ἐὰν ὀνομάσῃ
αὐτὴν αὐτοῖς, φοβηθήσονται διὰ τὴν βουλὴν ἣν βεβούλευται Κύριος
ἐπ' αὐτήν. [18]Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσονται πέντε πόλεις ἐν Αἰ- 18
γύπτῳ λαλοῦσαι τῇ γλώσσῃ τῇ Χαναανείτιδι καὶ ὀμνύντες τῷ ὀνό-
ματι Κυρίου· πόλις ἀσεδὲκ κληθήσεται ἡ μία πόλις. [19]Τῇ 19
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγυπτίων, καὶ
στήλη πρὸς τὸ ὅριον αὐτῆς τῷ κυρίῳ, [20]καὶ ἔσται εἰς σημεῖον εἰς 20
τὸν αἰῶνα Κυρίῳ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου· ὅτι κεκράξονται πρὸς Κύριον
διὰ τοὺς θλίβοντας αὐτούς, καὶ ἀποστελεῖ αὐτοῖς ἄνθρωπον ὃς σώσει
αὐτούς, κρίνων σώσει αὐτούς. [21]καὶ γνωστὸς ἔσται Κύριος τοῖς 21
Αἰγυπτίοις· καὶ γνώσονται οἱ Αἰγύπτιοι τὸν κύριον ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ, καὶ ποιήσουσιν θυσίας, καὶ εὔξονται εὐχὰς τῷ κυρίῳ καὶ
ἀποδώσουσιν. [22]καὶ πατάξει Κύριος τοὺς Αἰγυπτίους πληγῇ, καὶ 22
ἰάσεται αὐτοὺς ἰάσει, καὶ ἐπιστραφήσονται πρὸς Κύριον, καὶ εἰσα-

ℵAQΓ **13** εξελειπον AQ* (-λιπον Q[a]) Γ | πλανησουσιν] οι γ′ επλανησᾶ Q[mg] | Αιγυπτον] pr τη (sic) Q[mg vid] **14** επλανησεν ℵ | Αιγυπτον] pr α′σ′θ′ ※ την Q[mg] | πασιν ΑΓ | αυτων] οι γ′ αυτης Q[mg] **15** Εγυπτιοις (sic) ℵ* Αιγ. ℵ[c.a, c.b] | om και 3° ℵAQΓ **16** τη δε ημερα εκ.] om δε Q | Εγυπτ. ℵ* (Αιγ. ℵ[c.a, c.b]: item 18, 21) | om εν 2° Q **17** χωραν A* (χωρα A[a?]) | φοβηθρον] φο sup ras B[ab] φοβητρον ℵAQΓ | εαν] αν ℵAQΓ | ομοση ℵ* (ονομ. ℵ[c.b (vid)]) ονομασει Γ | αυτοις αυτην ℵ* (αυτην αυτοις ℵ[c.a]) | την β.] την rescr vid B[?] + κῡ σαβαωθ A | Κυριος] + ※ σαβαωθ Q[mg] | αυτην 2°] αυτους ℵ* (-την ℵ[c.a, c.b]) Q **18** τη ημερα] pr εν ℵ | πολεις] πολις Q* | Αιγυπτω] pr οι γ′ ※ γη Q[mg] | τη γλωσση] om τη Q | Χαναναιτιδι ℵAQΓ | ομνυντες] ομνυοντες ℵ* οι ομνυοντ. Γ ομνυουσαι ℵ[c.b]AQ (superscr οι γ′ Q[?]) οι σ′ ομνυοντες Q[mg] | Κυριου] + ※ σαβαωθ Q[mg] | ασεδεκ] ασεδ ηλιου ℵ* (improb δ ηλιου ℵ[c.a] ασεδεκ ℵ[c.b]) σ′ ηλιον α′θ′ ares (α′ θαρες sic) Q[mg] | κληθησεται] pr και ℵ* (mox improb) **19** θυσιαστηριον] pr το A | Αιγυπτιων] Αιγυπτου Q **20** εισημιον ℵ* (εις σημ. ℵ[?vid]) | αιωνα ℵ* (-να ℵ[c.b]) | Κυριω] κ̄ς ℵ* (κ̄ω ℵ[c.a, c.b]) | om προς Κυριον ℵ* (hab ℵ[c.a]) | αυτους] + κ̄ς ℵAQΓ | ανθρωπον ος σωσει αυτους] α′σ′θ′ σρα–οπερ ερμηνευεται Ις (sic) Q[mg] **21** και γνωστος] αι γνω sup ras B[ab] | θυσιας] σ′ θυσιᾶ α′ θυσια + ※ α′ και δωρω Q[mg] | αποδωσωσειν ℵ* (-σιν ℵ[c.b]) **22** πληγη] + μεγαλη ΝΑQ | και ιασεται αυτους ιασει] θ′ θραυσει χ ιασι Q[mg] | εισακουσεται] εισακουσονται ℵ* (-σεται ℵ[c] επακουσεται AQ)

23 κούσεται αὐτῶν καὶ ἰάσεται αὐτούς. [23]Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται B
ἡ ὁδὸς Αἰγύπτου πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ εἰσελεύσονται Ἀσσύριοι εἰς
Αἴγυπτον· καὶ Αἰγύπτιοι πορεύσονται πρὸς Ἀσσυρίους, καὶ δουλεύ-
24 σουσιν Αἰγύπτιοι τοῖς Ἀσσυρίοις. [24]Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται
Ἰσραὴλ τρίτος ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ ἐν τοῖς Ἀσσυρίοις, εὐλογημένος
25 ἐν τῇ γῇ [25]ἣν εὐλόγησεν Κύριος σαβαὼθ λέγων Εὐλογημένος ὁ λαός
μου ὁ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ὁ ἐν Ἀσσυρίοις, καὶ ἡ γῆ κληρονομία μου,
Ἰσραήλ.

XX 1 [1]Τοῦ ἔτους ὅτε εἰσῆλθεν Ταναθὰν εἰς Ἄζωτον, ἡνίκα ἀπεστάλη
ὑπὸ Ἀρνὰ βασιλέως Ἀσσυρίων καὶ ἐπολέμησεν τὴν Ἄζωτον καὶ
2 ἔλαβεν αὐτήν, [2]τότε ἐλάλησεν Κύριος πρὸς Ἡσαΐαν υἱὸν Ἀμὼς
λέγων Πορεύου καὶ ἄφελε τὸν σάκκον ἀπὸ τῆς ὀσφύος σου, καὶ τὰ
σανδάλιά σου ὑπόλυσαι ἀπὸ τῶν ποδῶν σου, καὶ ποίησον οὕτως,
3 πορευόμενος γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος. [3]καὶ εἶπεν Κύριος Ὃν τρό-
πον πεπόρευται ὁ παῖς μου Ἡσαΐας γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος τρία
ἔτη, τρία ἔτη ἔσται εἰς σημεῖα καὶ τέρατα τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ
4 Αἰθίοψιν· [4]ὅτι οὕτως ἄξει βασιλεὺς Ἀσσυρίων τὴν αἰχμαλωσίαν
Αἰγύπτου καὶ Αἰθιόπων, νεανίσκους καὶ πρεσβύτας, γυμνοὺς καὶ
5 ἀνυποδέτους ἅμα, κεκαλυμμένους τὴν αἰσχύνην Αἰγύπτου. [5]καὶ αἰ-
σχυνθήσονται ἠττηθέντες ἐπὶ τοῖς Αἰθίοψιν, ἐφ' οἷς ἦσαν πεποι-
6 θότες οἱ Αἰγύπτιοι, οἳ ἦσαν αὐτοῖς δόξα. [6]καὶ ἐροῦσιν οἱ κατοι-
κοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Ἰδοὺ ἡμεῖς ἦμεν

23 η οδος] ο οδ. ℵ om η AQΓ | Ασσυριοι εις Αιγ.] ι εις sup ras B^{ab} | πορευσ. ℵAQΓ sub ÷ Q | Αιγυπτιοι 2°] pr οι AQΓ **24** τριτος Ιηλ Q | εν τοις Ασσ. (Ασσυριος ℵ* -ριοις ℵ$^{vix\ ante\ c.a}$) και εν τοις Αιγ. ℵΑΓ **25** ην] η A | ευλογημενος ο] ευλ. εσται Ισ ℵ* ^{vid} ευλ. εσται ο ℵ ^{2} | ο εν Ασσ.] om ο Q | om γη B^{ab}ℵAQ XX **1—2** pr ορασις ι' Q^{mg} | του ετους...λεγων evan in Γ **1** οτε] ου ℵAQ | εισηλθεν Ταναθαν] Τα non inst B^{b} εισηλθεν Ναθαν ℵ*A εισηλθεν Θαρθα Q^{mg} hiat Γ | Αρνα] α'θ' Σαραγω σ' Σαργω Q^{mg} | τον Αζωτον ℵ* (την Αζ. ℵ$^{c.a}$) | ελαβεν] κατελαβετο ℵAQ **2** om υιον Αμως ℵAQ hiat Γ | σανδαλια] θ'σ' υποδηματα Q^{mg} | πδων ℵ* (ποδ. ℵ$^{1\ (vid)}$) | ποιησον] ποιησεν (sic) ℵ* (-σον ℵ^{c}) εποιησεν α' ομοιως [sc ut vid ποιησον] Q^{mg}Γ | ανυποδητος A **3** Ησαιας ο παις μου AQΓ | τρια ετη (1°)] τριαετης ℵ | om τρια ετη (2°) ℵAQΓ | om εις ℵAQΓ | Εγυπτιοις ℵ | Εθιοψιν ℵ* (Αιθ. ℵ$^{c.b}$) **4** οτι] pr και νοησουσιν ΝΓ | βασιλευς] pr ο ΝΓ | Ασσυριων] pr των Γ | Αιγυπτου 1°] Αιγυπτιου Q* (-του $Q^{1\ fort}$) + ※ σ' ϛ την αιχμαλωσιᾶ Q^{mg} | Αιθιοπων] Εθιοπων ℵ (Αιθ. ℵ$^{c.b}$) Αιθιοπιας Γ | αμα κεκαλυμμενους] ανεκεκαλ. ℵAQΓ **5** αισχυνθησονται...Αιθ.] θ' καταισχῡθησονται απο Αιθιοπιας ελπιδος αυτω̄ Q^{mg} | ηττηθεντες (π pro η 1° inst ℵ$^{d.a}$ postea corr)] + οι Αιγυπτιοι ℵAQΓ | οι ησαν] ησαν γαρ AQ **6** ερουσιν] + εν τη ημερα εκεινη ℵ | om εν τη ημ. εκεινη ℵAQ (hal ※ οι γ' Q^{mg}) Γ

Β πεποιθότες τοῦ φυγεῖν εἰς αὐτοὺς εἰς βοήθειαν, οἱ οὐκ ἐδύναντο σωθῆναι ἀπὸ βασιλέως Ἀσσυρίων· καὶ πῶς ἡμεῖς σωθησόμεθα;

Τὸ ὅραμα τῆς ἐρήμου.

XX

1 Ὡς καταιγὶς δι' ἐρήμου διέλθοι, ἐξ ἐρήμου ἐρχομένη ἐκ γῆς· 1
φοβερὸν 2 τὸ ὅραμα καὶ σκληρὸν ἀνηγγέλη μοι. ὁ ἀθετῶν ἀθετεῖ, ■
ὁ ἀνομῶν ἀνομεῖ. ἐπ' ἐμοὶ οἱ Ἐλαμεῖται, καὶ οἱ πρέσβεις τῶν
Περσῶν ἐπ' ἐμὲ ἔρχονται. νῦν στενάξω καὶ παρακαλέσω ἐμαυτόν.
3 διὰ τοῦτο ἐνεπλήσθη ἡ ὀσφύς μου ἐκλύσεως, καὶ ὠδῖνες ἔλαβόν 3
με ὡς τὴν τίκτουσαν· ἠδίκησα τὸ μὴ ἀκοῦσαι, ἐσπούδασα τοῦ μὴ
βλέπειν. 4 ἡ καρδία μου πλανᾶται καὶ ἡ ἀνομία με βαπτίζει, ἡ 4
ψυχή μου ἐφέστηκεν εἰς φόβον. 5 ἑτοίμασον τὴν τράπεζαν, φά- 5
γετε, πίετε· ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες ἑτοιμάσατε θυρεούς, 6 ὅτι οὕτως 6
εἶπεν πρὸς μὲ Κύριος Βαδίσας σεαυτῷ στῆσον σκοπόν, καὶ ὃ ἂν
ἴδῃς ἀνάγγειλον. 7 καὶ εἶδον ἀναβάτας ἱππεῖς δύο, καὶ ἀναβάτην 7
ὄνου καὶ ἀναβάτην καμήλου. ἀκρόασαι ἀκρόασιν πολλήν, 8 καὶ κά- 8
λεσον Οὐρείαν εἰς τὴν σκοπιάν. Κύριος εἶπεν Ἔστην διὰ παντὸς
ἡμέρας, καὶ ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς ἐγὼ ἔστην ὅλην τὴν νύκτα, 9 καὶ ἰδοὺ 9
αὐτὸς ἔρχεται ἀναβάτης συνωρίδος. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν Πέπτωκεν
πέπτωκεν Βαβυλών, καὶ πάντα τὰ ἀγάλματα αὐτῆς καὶ τὰ χειροποίητα αὐτῆς συνετρίβη εἰς τὴν γῆν. 10 ἀκούσατε οἱ καταλελιμ- 10

ℵAQΓ **6** εαυτους B* (εις αυτους B^{ab}) | βοηθιαν ℵQ* | οι] και αυτοι ℵΓ | ηδυναντο ℵAQΓ | απο] υπο Γ XXI tit ορασις] ρημα Q hiat Γ | ερημου] ※ θαλασσης Q^{mg} | pr ορασις ια′ Q^{mg} **1** θοι Q* (διελ[θοι Q^{mg}) | εξ] επ ℵ* (εξ ℵ$^{c.a}$) ■ Ελαμιται ℵ (-τε ℵ* -ται ℵ$^{c.b}$) Q **3** ηδικησα] ηδικησαν ως ℵ* (ν ως ras ℵ?) | εσπουδασαν ℵ* (ν ras ℵ?) | του μη βλ.] το μη βλ. ℵAQΓ **4** και η ανομια με] ανομια με και η αμαρτια με ℵ* om και η αμ. με ℵ$^{c.a, c.b}$ (※ η ανομια με ℵ$^{c.b}$) | ψη|χη ℵ* (ψυ. ℵ?) | βον ℵ* (φοβον ℵ$^{iam\ ante\ c.a}$) **5** ετοιμασον] ετοιμασατε ℵ | τραπεζαν] + ※ σκοπευσον την σκοπιαν Q^{mg} | πιετε φαγετε ℵAQ | θερεους B* (θυρ. B^{ab}) **6** οτι] διοτι ℵΓ | προς με Κυριος] προς με ⸀κς σαβαωθ ℵ$^{d.a}$ ⸀κς προς με AQ μοι ⸀κς Γ | σεαυτω] εαυτω ℵ | και ο αν ιδης αναγγειλον] α′ ※ οσα οψεται αναγγελει θ′ ο εαν ιδη αναγγελει σ′ ο αν ιδη αναγγειλατω Q^{mg} | ο] ον B*^{vid} ℵ* (ο ℵ$^{c.a, c.b}$) Γ | αν] εαν ℵ$^{c.a, c.b}$AQ **7** και ειδον (ιδον ℵΑΓ)] α′θ′ ※ οψεται σ′ ※ ιδεν Q^{mg} | om και 2° ℵAQΓ | ακροασιν] pr ※ σ′θ′ Q^{mg} **8** Ουριαν B^{b}ℵAQΓ θ′ αριηλ α′ λεοντα σ′ λεαιναν Q^{mg} | σκοπιαν]+⸀κυ ℵAQΓ+⸀κς Q^{mg} | Κυριος] και ℵAQΓ | παρεμολης ℵ* (παρεμβ. ℵ^{c}) | om εγω AQ **9** συνωριδος ℵ* ξυν. ℵ^{c} (postea συν.) | om πεπτωκεν 2° ℵAQ (ομοιως οι γ′ Q^{mg}) Γ | παντα] ειπονται ℵ* (παντα ℵ$^{c.a\,(vid)}$ et postea) | συνετριβη (συ|ετρ. B* συ|νετρ. B$^{?}$)] συνετριβησαν ℵAQΓ **10** καταλελιμμ. (καταλιμμ. B* καταλελιμμ. B^{ab})] καταλελειμμ. Q^{a}

μένοι καὶ οἱ ὀδυνώμενοι, ἀκούσατε ἃ ἤκουσα παρὰ Κυρίου σαβαώθ· ὁ B
θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ ἀνήγγειλεν ἡμῖν.

Τὸ ὅραμα τῆς Ἰδουμαίας.

11 11 Πρὸς ἐμὲ καλεῖ παρὰ τοῦ Σηείρ Φυλάσσετε ἐπάλξεις. 12 φυ-
12 λάσσω τὸ πρωὶ καὶ τὴν νύκτα· ἐὰν ζητῆς ζήτει, καὶ παρ' ἐμοὶ
13 οἴκει, 13 ἐν τῷ δρυμῷ ἐσπέρας κοιμηθήσῃ, ἐν τῇ ὁδῷ Δαιδάν. 14 εἰς
14 συνάντησιν διψῶντι ὕδωρ φέρετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν χώρᾳ Θαιμάν,
15 ἄρτοις συναντᾶτε τοῖς φεύγουσιν 15 διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεφονευ-
μένων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν πλανωμένων καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῆς
μαχαίρας καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοξευμάτων τῶν διατεταμένων καὶ
16 διὰ τὸ πλῆθος τῶν πεπτωκότων ἐν τῷ πολέμῳ. 16 διότι οὕτως
εἶπέν μοι Κύριος Ἔτι ἐνιαυτὸς ὡς ἐνιαυτὸς μισθωτοῦ, ἐκλείψει ἡ
17 δόξα τῶν υἱῶν Κηδάρ, 17 καὶ τὸ κατάλοιπον τῶν τοξευμάτων τῶν
ἰσχυρῶν υἱῶν Κηδὰρ ἔσται ὀλίγον, ὅτι Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐλά-
λησεν.

XXII Τὸ ῥῆμα τῆς φάραγγος Σειών.

1 1 Τί ἐγένετό σοι ὅτι νῦν ἀνέβητε πάντες εἰς δώματα μάταια;
2 2 ἐνεπλήσθη ἡ πόλις βοώντων, οἱ τραυματίαι σου οὐ τραυματίαι ἐν
3 μαχαίραις, οὐδὲ οἱ νεκροί σου νεκροὶ πολέμῳ. 3 πάντες οἱ ἄρ-
χοντές σου πεφεύγασιν, καὶ ἁλόντες σκληρῶς δεδεμένοι εἰσίν, καὶ

10 οι οδυν.] om οι A | ο θεος] pr α Γ | ημιν] μοι Γ **11** (tit) το ℵAQΓ
ορασις της Ιδ. deest ut vid in Γ pr ορασις ιβ' Q^{mg} **1** καλει] καλειτε A εκα-
λεσεν Γ | φυλασσεται ℵ$^{c.b}$Γ φυλαξεται A | επαλξεις ℵ* (-ξεις ℵ$^{c.b}$) **12** φυ-
λασσω] φυλασσου ℵ$^{c.a}$ (postea repos -σω) | εαν ζητης...οικει] α' εαν επιζητητε
επιζητειτε επιστραφητε ηκατε Q^{mg} | ζητης] ζητεις Γ | ωκει ℵ **13** εν 1°] pr
※ θ' λημμα εν τη Αραβια σ' λημμα Αραβιας α' αρμα εν Αραβεια Q^{mg} | εσπερ incep ℵ* (εσπερας ℵ$^{1\,fort}$) | κοιμηθησῃ] κοιμηθησεσθαι Γ | Δαιδαν] α'σ' Δωδανιμ
θ' Ωρ. Δαιδ. Q^{mg} Δαν Γ **14** διψωντι (διψοντ. Γ) υδωρ] υδ. διψ. A
15 πεφονευμενων] φευγοντων ℵAQ (οι ο' πεφον. οι γ' μαχαιρῶ Ωρ. κατα τους
ο' Q^{mg}) Γ | των (A$^{a\,(mg)}$) διατεταμενων...πολεμω] sup ras A^{a} | πολεμω] παιδιω
A^{a} **16** διοτι] οτι AQ* (διοτι Q^{mg}) Γ | εκλειψει] pr και ℵ | om των
υιων Q **17** καταλοιπον] λοιπον ℵ | om ισχ. Q | των υιων sub ÷ Q |
ολιγον] λι rescr A^{1} | οτι] διοτι ℵAQ (οι γ' οτι Q^{mg}) | ελαλησεν ο θς Ιηλ ℵAQ
(οι γ' ο θς Ιηλ ελαλ. Q^{mg}) Γ XXII tit το ρημα της φαρ. Σειων (Σιων
B^{b}AQ)] το οραμα της φαρ. Σ. A θ'σ' λημμα φαρ. ορασεως α' ορματισπιριου
(sic) Q^{mg} hiat Γ **1** νυν οτι AQΓ **2** βοωντων]+ ※ η πολις αγαυριωσα
Q^{mg} | αι τραυμ. ℵ* (οι τραυμ. ℵ$^{c.a}$ et postea) | εν μαχαιραις] μαχαιρας ℵ
(μαχεραις) AQΓ | πολεμου ℵAQ (α'θ' πολεμου οι ο' πολεμω σ' ομοιως τοις ο'
Q^{mg}) Γ **3** και αλ.] κλαυοντ. B* vid | αλοντες] οι αλ. B^{ab}AQ οι αλ. σου
Γ οι λαλωνταις (sic) ℵ* αλονταις ℵ$^{1\,fort}$ (-τες ℵ$^{c.b}$) | δεδεμενοι] δεδεγμενοι A

Β οἱ ἰσχύοντες ἐν σοὶ πόρρω πεφεύγασιν. 4διὰ τοῦτο εἶπα Ἄφετέ με, 4
πικρῶς κλαύσομαι· μὴ κατισχύσητε παρακαλεῖν με ἐπὶ τὸ σύντριμμα
τῆς θυγατρὸς τοῦ γένους μου. 5ὅτι ἡμέρα ταραχῆς καὶ ἀπωλείας, καὶ 5
καταπάτημα καὶ πλάνησις παρὰ Κυρίου σαβαώθ· ἐν φάραγγι Σειὼν
πλανῶνται, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου πλανῶνται ἐπὶ τὰ ὄρη. 6οἱ 6
δὲ Ἐλαμεῖται ἔλαβον φαρέτρας, ἀναβάται ἄνθρωποι ἐφ' ἵπποις,
καὶ συναγωγὴ παρατάξεως. 7καὶ ἔσονται αἱ ἐκλεκταὶ φάραγγές σου, 7
πλησθήσονται ἁρμάτων, οἱ δὲ ἱππεῖς ἐμφράξουσι τὰς πύλας σου,
8καὶ ἀνακαλύψουσιν τὰς πύλας Ἰούδα· καὶ ἐμβλέψονται τῇ ἡμέρᾳ 8
ἐκείνῃ εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς οἴκους τῆς πόλεως, 9καὶ ἀνακαλύψουσιν τὰ 9
κρυπτὰ τῶν οἴκων τῆς ἄκρας Δανείδ. καὶ εἴδοσαν ὅτι πλείους εἰσίν,
καὶ ὅτι ἀπέστρεψεν τὸ ὕδωρ τῆς ἀρχαίας κολυμβήθρας εἰς τὴν πόλιν,
10καὶ ὅτι καθείλοσαν τοὺς οἴκους Ἰερουσαλὴμ εἰς ὀχυρώματα τείχους 10
τῇ πόλει. 11καὶ ἐποιήσατε ἑαυτοῖς ὕδωρ ἀνὰ μέσον τῶν δύο τειχῶν 11
ἐσώτερον τῆς κολυμβήθρας τῆς ἀρχαίας, καὶ οὐκ ἐνεβλέψατε εἰς τὸν
ἀπ' ἀρχῆς ποιήσαντα αὐτήν, καὶ τὸν κτίσαντα αὐτὴν οὐκ εἴδετε. 12καὶ 12
ἐκάλεσεν κύριος Κύριος σαβαὼθ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ κλαυθμὸν καὶ
κοπετὸν καὶ ξύρησιν καὶ ζῶσιν σάκκων, 13αὐτοὶ δὲ ἐποιήσαντο εὐφρο- 13
σύνην καὶ ἀγαλλίαμα, σφάζοντες μόσχους καὶ θύοντες πρόβατα, ὥστε
φαγεῖν κρέα καὶ πιεῖν οἶνον Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀπο-
θνήσκομεν. 14καὶ ἀνακεκαλυμμένα ταῦτά ἐστιν ἐν τοῖς ὠσὶν Κυρίου 14
σαβαώθ, ὅτι οὐκ ἀφεθήσεται ὑμῖν αὕτη ἡ ἁμαρτία ἕως ἂν ἀποθάνητε.

ΝAQΓ **3** εν σοι]+θ' ※ εδεθησαν ομοθυμαδον Q^{mg} σου Γ | πορω ℵ* (-ρρω ℵ$^{c.a}$) | πεφευασιν ℵ* (-γασιν ℵ$^{c.a, d.a}$) **4** μη] pr και ℵ | κατισχυσω incep ℵ* (-σητε ℵ^{1}) | παραλειν ℵ* (παρακαλ. ℵ$^{c.b}$) | συντρυμμα Γ | γενους] λαου Q | **5** ταραχους ℵ* (-χης ℵ$^{c.a, c.b}$) ταραχη Q* (-χης Q^{a}) | απολειας B απωλιας ℵQ* | καταπατηματος ℵAQΓ | om και πλανησις ℵ* (hab ϗ πλανησεως ℵ$^{c.a}$ ϗ πλανησις ℵ$^{d.a}$) Q* (hab ϗ πλανησις Q^{mg}) Γ | φαραγγι Σειων (Σιων B^{b}AQΓ)] φαραγγει Ων ℵ* φαραγγει Σιων ℵ$^{c.a}$ et antea | μικου ℵ* (-ρου ℵ$^{c.a}$) **6** Ελαμιται ℵQ^{a} | αναβαται ανθρ. εφ ιππους] α' εν αρματι ανων ιππεων θ' συν επιβαταις ανων ιππευσιν Q^{mg} | ιππους] ιπποις ℵ$^{c.b}$AQ* **7** αι εκλεκται (εκλεται A) φαρ. σου] om αι ℵ θ'σ' αι εκλεκται κοιλαδες σου α' εκλογαι κοιλαδων σου Q^{mg} | πλησθησονται]+πλ. ℵ$^{c.a}$ εμπλ. ℵ$^{d.a}$ | ενφραξωσιν ℵ εμφραξουσιν ΩΓ **9** ιδοσαν ℵ | απεστρεψαν ℵAQΓ **10** καθιλοσαν ℵ καθηλ. Γ | Ιερουσαλημ] Ιελμ ℵ* Ιλημ ℵ$^{d.a\ salt}$ Ιηλ A* ^{vid} Ιημ A^{1} | οχυρωμα ℵAQΓ | τειχους] pr του ℵAQΓ **11** και εποιησατε...ανα μεσον] θ'σ' ϗ εποιησατε ανα μεσον Q^{mg} | εαυτοις] αυτοις Γ | των δυο] om των ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | τειχεων ℵ (τιχ.) AQΓ | απ αρχης] απαρχη ℵ* (-χης ℵ$^{c.a, c.b}$) | αυτην 2°] + ※ πορρωθε Q^{mg} | ιδετε B^{b}ℵ **12** εκαλεσεν ℵ* ^{vid} (-σεν ℵ^{1}) | om κυριος 1° AQ* (hab Q^{mg}) Γ **13** σφα-ζωνταις ℵ* (-ζονται ℵ$^{c.a}$ -τες ℵ$^{c.b}$) | πιν ℵ* (πιειν ℵ$^{c.b}$) | φαγωμεν] pr λεγοντες ℵAQ (sub ÷) Γ | αποθ[νησ]κωμε] Γ **14** ταυτα sub ÷ Q | om εν τοις ℵ* ^{vid} (hab ℵ$^{1\ fort, c.a}$) | Κυριου] κυ ℵ^{1} | εως] incep υ ℵ* (improb ℵ$^{1\ (vid)}$) | αποθανητε] αποθανειτε Γ+ειπεν κς ℵ$^{c.a}$+θ'σ' ειπεν κς κς των δυναμεων Q^{mg}

15 [15]Τάδε λέγει Κύριος σαβαὼθ Πορεύου εἰς τὸ παστοφόριον πρὸς Β
16 Σόμναν τὸν ταμίαν καὶ εἰπὸν αὐτῷ [16]Τί σὺ ὧδε, καὶ τί σοί ἐστιν
ὧδε ὅτι ἐλατόμησας σεαυτῷ ὧδε μνημεῖον, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ἐν
17 ὑψηλῷ μνημεῖον, καὶ ἔγραψας σεαυτῷ ἐν πέτρᾳ σκηνήν; [17]ἰδοὺ δὴ
Κύριος σαβαὼθ ἐκβάλλει καὶ ἐκτρίψει ἄνδρα, καὶ ἀφελεῖ τὴν στο-
18 λήν σου καὶ τὸν στέφανόν σου τὸν ἔνδοξον, [18]καὶ ῥίψει σε εἰς
χώραν μεγάλην καὶ ἀμέτρητον, καὶ ἐκεῖ ἀποθανῇ· καὶ θήσει τὸ ἅρμα
19 σου τὸ καλὸν εἰς ἀτιμίαν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἄρχοντός σου, [19]καὶ
20 ἀφαιρεθήσει ἐκ τῆς οἰκονομίας σου καὶ ἐκ τῆς στάσεώς σου. [20]καὶ
ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ καλέσω τὸν παῖδά μου Ἐλιακεὶμ τὸν
21 τοῦ Χελκίου, [21]καὶ ἐνδύσω αὐτὸν τὴν στολήν σου, καὶ τὸν στέφα-
νόν σου δώσω αὐτῷ κατὰ κράτος, καὶ τὴν οἰκονομίαν σου δώσω εἰς
τὰς χεῖρας αὐτοῦ· καὶ ἔσται ὡς πατὴρ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ἰερουσαλὴμ
22 καὶ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν Ἰούδᾳ. [22]καὶ δώσω τὴν δόξαν Δανεὶδ αὐτῷ,
καὶ ἄρξει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀντιλέγων, καὶ κλείσει καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀνοί-
23 γων. [23]καὶ στηλῶ αὐτὸν ἄρχοντα ἐν τόπῳ πιστῷ, καὶ ἔσται εἰς

15 λε|λεγει B | Κυριος] pr κς Q^{mg} | σαβαωθ (-ων A* -ωθ A$^{1\,(vid)}$)]+προς ℵAQΓ με ℵ$^{c.a}$ (rurs ras) | πορευου]+ ※ οι γ' εισελθε Q^{mg} | πανστοφοριον ℵ* (παστ. ℵ$^{?}$) παστοφορειον Q^{a} | Σομναν] ομοιως οι γ' Q^{mg} | ταμιαν] γραμματαια A **15—16** κ. ειπον...εστιν sub ÷ Q^{vid} **16** τι συ ωδε] τι ωδε συ ℵ* τις ωδε συ ℵ$^{d.a}$ τι σοι ωδε QΓ | om σεαυτω εν υψηλω μνημειον ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) Q* (hab Q^{mg}) | om και εγραψας ℵ$^{c.a}$ (postea repos) Q* (hab Q^{mg}) **17** σαβαωθ sub ÷ Q | εκβαλει ℵ$^{?}$AQ^{a} **18** εις 2° sub ÷ Q | αρχοντος σου] om σου ℵ + εις καταπατημα ℵAQ (sub ÷) Γ **19** αφαιρεθηση B^{ab}ℵ$^{c.a\,(vid),\,c.b}$ (αφερεθ. ℵ* αφερεθ. ℵ^{1}) AQΓ (αφερεθ.) | στασεως] τ[α]ξεως Γ^{vid} **20** om και 2° ℵAQ* (hab Q^{mg}) Γ | Ελιακιμ ℵQ^{a} **21** την στολην] του στ. ℵ* ^{vid} την στ. ℵ^{1} | om σου 1° Γ | σου 2°] ※ οι γ' Q^{a} | κατα κρατος] και το κρ. ℵAQ θ' κραταιωσω αυτο Q^{mg} | εν 1°] εις Γ | om και τοις ενοικουσιν εν Ιουδα A* (hab A$^{a\,(mg)}$) | om τοις ενοικουσιν (2°) QΓ **22** και δωσω...ο ανοιγων] και δωσω και αυτω την κλιδαν οικου Δ. επι τω ωμω αυτου και ανοιξει και ουκ εστε ο αποκλιων και κλισει και ουκ εστιν ο ανοιγων ℵ* και δωσω την δοξαν Δ. αυτω και αρξει την κλιδαν οικ. Δ. επι τω ωμ. αυτ. και ανοιξει και ουκ εστ. ο αποκλ. και κλισει και ουκ εσται ο αντιλεγων ℵ$^{c.a}$ και δωσω την δοξαν Δ. αυτω και αρξ. και ουκ εσται ο αντιλεγων ※ και δωσω αυτω την κλιδαν οικ. Δ. επι τω ωμ. αυτ. και ανοιξ. και ουκ εστ. ο ανοιγων ℵ$^{c.b}$ και δωσω την δοξαν Δ. αυτω και αρξ. και ουκ εσται ο αντιλεγων ※ την κλιδαν οικ. Δ. επι τω ωμ. αυτ. και ανοιξ. και ουκ εστ. ο αποκλ. και κλισει και ουκ εστιν ο ανοιγων ℵ$^{d.a}$ και δωσω την δοξαν Δ. αυτω και αρξ. και ουκ εστ. ο αντιλεγων και δωσω την κλιδα οικ. Δαδ επι του ωμου αυτου και ανοιξει και ουκ εσται ο αποκλεισων και κλεισει και ουκ εσται ο ανοιγων A om και κλεισει...ανοιγων QΓ | αντιλεγων]+α'θ'σ' ※ κ δωσω (σ' επιθησω) τη κλειδα οικου Δαδ επι του ωμου αυτου κ ανοιξει κ ουκ εσται ο αποκλειων κ κλεισει κ ουκ εσται ο ανοιγων Q^{mg} **23** και στηλω αυτον] και στησω αυτον B^{a}AQ* (στηλω Q^{mg}) Γ και στησω αυτοις ℵ pr ※ ℵ$^{d.a}$ | και 2°] κα sup ras ℵ^{1}

θρόνον δόξης τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 24καὶ ἔσται πεποιθὼς ἐπ' αὐτὸν πᾶς ἔνδοξος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ ἔσονται ἐπικρεμάμενοι αὐτῷ 25τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 5 τάδε λέγει Κύριος σαβαώθ· κινηθήσεται ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐστηριγμένος ἐν τόπῳ πιστῷ, καὶ ἀφαιρεθήσεται καὶ πεσεῖται, καὶ ἐξολεθρευθήσεται ἡ δόξα ἡ ἐπ' αὐτόν, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν.

Τὸ ῥῆμα Τύρου. XX

1Ὀλολύξατε, πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπώλετο, καὶ οὐκέτι ἔρχονται 1
ἐκ γῆς Κιτιαίων· ἦκται αἰχμάλωτος. 2τίνι ὅμοιοι γεγόνασιν οἱ ἐνοι- 2
κοῦντες ἐν τῇ νήσῳ, μεταβόλοι Φοινίκης, διαπερῶντες τὴν θάλασσαν
3ἐν ὕδατι πολλῷ, σπέρμα μεταβόλων; ὡς ἀμητοῦ εἰσφερομένου οἱ 3
μεταβόλοι τῶν ἐθνῶν. 4αἰσχύνθητι, Σειδών, εἶπεν ἡ θάλασσα· ἡ δὲ 4
ἰσχὺς τῆς θαλάσσης εἶπεν Οὐκ ὤδινον οὐδ' ἔτεκον, οὐδὲ ἐξέθρεψα
νεανίσκους οὐδὲ ὕψωσα παρθένους. 5ὅταν δὲ ἀκουστὸν γένηται 5
Αἰγύπτῳ, λήμψεται αὐτοὺς ὀδύνη περὶ Τύρου. 6ἀπέλθατε εἰς Καρ- 6
χηδόνα, ὀλολύξατε, οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ. 7οὐχ αὕτη 7
ἦν ὑμῶν ἡ ὕβρις ἀπ' ἀρχῆς πρὶν ἢ παραδοθῆναι αὐτήν; 8τίς ταῦτα 8
ἐβούλευσεν ἐπὶ Τύρον; μὴ ἥσσων ἐστίν, ἢ οὐκ ἰσχύει; οἱ ἔμποροι
αὐτῆς ἔνδοξοι, ἄρχοντες τῆς γῆς. 9Κύριος σαβαὼθ ἐβουλεύσατο 9
παραλῦσαι πᾶσαν τὴν ὕβριν τῶν ἐνδόξων καὶ ἀτιμάσαι πᾶν ἔν-
δοξον ἐπὶ τῆς γῆς. 10ἐργάζου τὴν γῆν σου, καὶ γὰρ πλοῖα οὐκέτι 10

ℵAQΓ **23** του οικου] τω οικω Q | πατρος] ρς (in $\overline{\text{πρς}}$) sup ras ℵ¹ πρς Avid **24** και εσται...πατρος αυτου bis scr ℵ* (unc et punct improb 2° ℵc.a, c.b) | πεποως ℵ* | om εν Q* (hab Qmg) | μεγαλου] + θ′ ※ παντος (sic) σκευος το μικρον απο σκευους των αγαναωθ Qmg | αυτω] pr εν A **25** τη ημερα εκ.] pr εν ℵAQΓ c antecedd coniung BℵA | Κυριος] pr κς Qmg | κινηθησεται] στηριχθησεται Q | τοπω] τω ℵ | και πεσειται και αφαιρεθησεται ℵ (αφερ.) AQΓ | om και εξολεθρευθησεται ℵAQ (θ′ ※ ς εξολεθρ. Qmg) και πεσειται και αφ. και πεσ. Γ XXIII tit pr ορασις ιδ′ Qmg | ρημα] ορασμα ℵAQmg (hiat Γ) α′ αρμα θ′σ′ λημμα Qmg **1** ολολυξατε] ολολυζετε ℵAQ de Γ non liq | Χαρκηδονος B*ℵ* (Καρχ. Babℵd.a, c.b) οι γ′ Θαρσεις Qmg | Κιτιαιων] Κητιαιων A Κιτιεων B **2** Φινικης A Φοινηκης Γ **3** σπερματαβολων ℵ* (σπερμα μεταβ. ℵiam ante c.a) | μεταβολοι] μετα B*vid + βολοι Bab (mg) **4** Σειδων] Σιδων BaAQΓ Σειων ℵ* (Σειδ. ℵ¹) | θαλασσα] + η δε θαλασσα Q* (improb Q¹ fort) | ουδ] ουδε ℵAQΓ | εξεθρεψα] εθρεψα Q* (εξεθρ. Qmg) **5** Αιγυπτω] pr εν ℵc.aA | ληψεται Q **6** απελθετε Qa | Καρχηδονα] οι γ′ Θαρσεις Qmg | ολολυξατε] ολολυζετε AQ | κατοικουντες] ενοικ. ℵAQ **7** υμων ην A | απ αρχης] pr η ℵAQ | παδοθ. ℵ* (παραδ. ℵc.a) | αυτην] + θ′ ※ απαξουσιν αυτην οι ποδες αυτης πορρωθεν εις πορσικιαν Qmg **8** εβουλευσεν] εβουλευσατο ℵ | ησσον Γ | ισχυουσιν ℵΓ | ενδοξοι] pr οι ℵΓ | αρχοντες] pr οι ℵ + ※ Χανααν Qmg **9** om πασαν A | παν] παντα Q

11 ἔρχεται ἐκ Καρχηδόνος. 11 ἡ δὲ χείρ σου οὐκέτι ἰσχύει κατὰ θά- B
λασσαν, ἡ παροξύνουσα βασιλεῖς· Κύριος σαβαὼθ ἐνετείλατο περὶ
12 Χανάαν ἀπολέσαι αὐτῆς τὴν ἰσχύν. 12 καὶ ἐροῦσιν Οὐκέτι μὴ προσ-
τεθῆτε τοῦ ὑβρίζειν καὶ ἀδικεῖν τὴν θυγατέρα Σειδῶνος· καὶ ἐὰν
13 ἀπέλθῃς εἰς Κιτιεῖς, οὐδὲ ἐκεῖ ἀνάπαυσις ἔσται σοι· 13 καὶ εἰς γῆν
Χαλδαίων, καὶ αὕτη ἠρήμωται ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων, ὁ τοῖχος αὐτῆς
14 πέπτωκεν. 14 ὀλολύξατε, πλοῖα Καρχηδόνος, ὅτι ἀπόλωλε τὸ ὀχύ-
15 ρωμα ὑμῶν. 15 καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καταλειφθήσεται Τύρος
ἑβδομήκοντα ἔτη, ὡς χρόνος βασιλέως, ὡς χρόνος ἀνθρώπου· καὶ
16 ἔσται μετὰ ἑβδομήκοντα ἔτη ἔσται Τύρος ὡς ᾆσμα πόρνης. 16 λάβε
κιθάραν, ῥέμβευσον πόλεις πόρνη ἐπιλελησμένη, καλῶς κιθάρισον,
πολλὰ ᾆσον, ἵνα σου μνεία γένηται. καὶ ἔσται μετὰ τὰ ἑβδομήκοντα
ἔτη ἐπισκοπὴν ποιήσει ὁ θεὸς Τύρου, καὶ πάλιν ἀποκαταστήσεται
17 εἰς τὸ ἀρχαῖον, 17 καὶ ἔσται ἐμπόριον πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς
18 οἰκουμένης ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς. 18 καὶ ἔσται ἡ ἐμπορία αὐτῆς
καὶ ὁ μισθὸς ἅγιον Κυρίῳ, οὐκ αὐτοῖς συναχθήσεται ἀλλὰ τοῖς κατοι-
κοῦσιν ἔναντι Κυρίου, πᾶσα ἡ ἐμπορία αὐτῆς, φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ
ἐμπλησθῆναι, καὶ εἰς συμβολὴν μνημόσυνον ἔναντι Κυρίου.

IV 1 1 Ἰδοὺ Κύριος καταφθείρει τὴν οἰκουμένην, καὶ ἐρημώσει αὐτὴν
καὶ ἀνακαλύψει τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ διασπερεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας

10 ερχονται A **11** βασιλις ℵ* (-λεις ℵ$^{c(?b)}$) **12** προστεθητε] προσ- ℵAQΓ
θητε ℵAQ | την θυγατερα] α′θ′σ′ ※ παρθενον θυγ. Q^{mg} | Σειδωνος] Σειων
B$^{a mg}$ ℵ Σιων B^{a}AQΓ^{vid} οι γ′ Σιδωνος Q^{mg} | απελθης] λθη rescr ℵ^{1} -λθεις Γ |
Κητιειμ A | εκει σοι αναπ. εσται AQ **13** και αυτη] pr η A* (ras A$^{?}$) |
Ασσυριων]+ουδε εκει σοι αναπαυσις (-σεις A) εσται οτι ℵA+οτι Γ+※ εθεμε-
λιωσε αυτην εις σημεια εστησαν επαλξεις αυτου εξηγειρῶ βαρεις αυτης (adnot
τουτων τῶ ησταρισμενῶ Ωρ. ως των ο′ μεμνηται εν τω κε′ τομω των εις τον
Ησαιαν) Q^{mg} **14** ολολυξατε] ολολυζετε ℵ* (-ξαται ℵ$^{c.b}$ postea -ζετε) AQ |
Χαρκηδονος ℵ* (Καρχ. ℵ$^{c.a}$) | απολωλε] απωλεστο ℵAQΓ | υμων] ημων ℵ^{1}
15 ετη εβδομηκοντα (1°) ℵAQΓ | βασιλεως]+οι γ′ ενος Q^{mg} | ως χρ. ανθρ. sub
÷ Q | και 2°] sign adpinx ℵ$^{c mg}$ (postea ras) | εβδ. 2°]ο′ ℵ | om ετη 2° A* (hab
A$^{?mg}$) | Τυρος 2°] οι γ′ Τυρω Q^{mg} **16** κιθαριον ℵ* -ρισον ℵ$^{iam\ ante\ c.a}$ -ρησον
Γ | πολις B*ℵ* (-λεις B^{ab}ℵ$^{c.b}$) | μνεια] pr η A | τα εβδ. ετη] om ετη B* vid
(hab B$^{ab mg}$) om τα ℵAQΓ | αποκαταστησεται] αποκατασταθησεται ℵQ^{mg}Γ
κατασταθησεται Q* **17** ταις βασ.] om ταις ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | της οικ.] om
της (in fin lin) B* vid (hab B$^{ab(vid)}$) | om επι προσωπον της γης ℵAQ (※ θ′
επι...γης Q^{mg}) Γ **18** η εμπορια αυτης] αυτης η εμπορια ℵAQ αυτης|| η
εμπ. αυτ..Γ | Κυριω] pr τω ℵ* (improb ℵ$^{c.b(vid)}$ postea repos) AQΓ^{vid} |
κατοκ. ℵ* (κατοικ. ℵ$^{iam\ ante\ c.a}$) | Κυριου 1°]+εν ΙΛμ ℵ | πιν ℵ* (πιειν ℵ$^{c.b}$) |
om και 5° ℵAQΓ | om εναντι κῦ (2°) A* vid (hab A$^{a?}$) XXIV **1** το
προσωπον] τα ορια Q* (το προσ. Q^{mg}) | ενοικουντας] pr παντας ℵ* (improb
ℵ$^{c.a, c.b}$)

Β ἐν αὐτῇ. 2καὶ ἔσται ὁ λαὸς ὡς ὁ ἱερεύς, καὶ ὁ παῖς ὡς ὁ κύριος, καὶ 2
ἡ θεράπαινα ὡς ἡ κυρία· ἔσται ὁ ἀγοράζων ὡς ὁ πωλῶν, ὁ δανίζων
ὡς ὁ δανιζόμενος, καὶ ὁ ὀφίλων ὡς ᾧ ὀφίλει. 3φθορᾷ φθαρήσεται 3
ἡ γῆ, καὶ προνομῇ προνομευθήσεται ἡ γῆ· τὸ γὰρ στόμα Κυρίου
ἐλάλησεν ταῦτα. 4ἐπένθησεν ἡ γῆ, καὶ ἐφθάρη ἡ οἰκουμένη, ἐπέν- 4
θησαν οἱ ὑψηλοὶ τῆς γῆς. 5ἡ δὲ γῆ ἠνόμησεν διὰ τοὺς κατοικοῦντας 5
αὐτήν, διότι παρήλθοσαν τὸν νόμον καὶ ἤλλαξαν τὰ προστάγματα,
διαθήκην αἰώνιον. 6διὰ τοῦτο ἀρὰ ἔδεται τὴν γῆν, ὅτι ἡμάρτοσαν οἱ 6
κατοικοῦντες αὐτήν· διὰ τοῦτο πτωχοὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ
γῇ, καὶ καταλειφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι. 7πενθήσει οἶνος, πεν- 7
θήσει ἄμπελος, στενάξουσιν πάντες οἱ εὐφραινόμενοι τὴν ψυχήν.
8πέπαυται εὐφροσύνη τυμπάνων, πέπαυται αὐθαδία καὶ πλοῦτος 8
ἀσεβῶν, πέπαυται φωνὴ κιθάρας. 9μὴ σχύνθησαν, οὐκ ἔπιον οἶνον, 9
πικρὸν ἐγένετο τὸ σίκερα τοῖς πίνουσιν. 10ἠρημώθη πᾶσα πόλις, 10
κλείσει οἰκίαν τοῦ μὴ εἰσελθεῖν. 11ὀλολύζετε περὶ τοῦ οἴνου 11
πανταχῇ· πέπαυται πᾶσα εὐφροσύνη. 12καταλειφθήσονται πό- 12
λεις ἔρημοι, καὶ οἶκοι ἐγκαταλελιμμένοι ἀπολοῦνται. 13ταῦτα πάντα 13
ἔσονται ἐν τῇ γῇ ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν· ὃν τρόπον ἐάν τις καλα-
μήσηται ἐλαίαν, οὕτως καλαμήσονται αὐτούς· καὶ ἐὰν παύσηται ὁ
τρυγητός. 14οὗτοι βοῇ φωνήσουσιν, οἱ δὲ καταλειφθέντες ἐπὶ τῆς 14
γῆς εὐφρανθήσονται ἅμα τῇ δόξῃ Κυρίου, ταραχθήσεται τὸ ὕδωρ τῆς
θαλάσσης. 15διὰ τοῦτο ἡ δόξα Κυρίου ἐν ταῖς νήσοις ἔσται τῆς 15
θαλάσσης, τὸ ὄνομα Κυρίου ἔνδοξον ἔσται. 16Κύριε ὁ θεὸς 16

ℵAQΓ **2** ο παις] om ο Γ | ο παις ως ο κυριος] α′ ως ο δυλος ως ο κυριος αυτου Q^{mg} | εσται 2°] pr και ℵΓ | ο δανιζων] pr και ℵAQΓ | δανειζων, δανειζομενος B^{ab}Q^{a} | και οφιλων...οφιλει] σ′ ως ο απαιτῶ ουτως ο απαιτουμενος Q^{mg} | οφειλων B^{ab}AQ^{a}Γ | om ως δ° ℵ* | οφειλει B^{ab}Q^{a} (?Γ) **3** φθο[ρ]ηται Γ | προνομι Q* (-μη Q^{a} nisi pot 1) | ταυτα] θ′ το ρημα τουτο Q^{mg} **4** επενθησεν] + θ′σ′ ※ κατερριφη Q^{mg} | εφθαρη] + θ′σ′ ※ κατερριφη Q^{mg} | επενθησαν] pr και A επενθησεν Γ **5** η δε γη] και η γη ℵΓ [παρηλθοσαν] παρεβησαν AQ* (παρηλθο Q^{mg}) | προσταγματα] + κῡ A | διαθηκην] pr διεσκεδασαν ℵ pr οι σ′ ※ διεσκεδασα α′ ηκυρωσαν θ′σ′ ομοιως τοις σ′ Q^{mg} **6** ενοικουντες (εν|οικ. B* ε|νοικ. B^{2})] κατοικουντες Γ | καταλειφθ. ανθρ. ολιγοι] α′ υπολειφθησεται αν̄ος ελαχιστος (σ′ αν̄ος ολιγος θ′ αν̄οι ολιγοι) Q^{mg} | ανθρωποι] pr οι Q^{mg} **7** στεναξουσι Q **8** αυθαδεια B^{ab}Q^{a} **10** ηρημωθη] ηρωμωθη A ηρημωται Γ + ολη η γη ℵ | κλεισει] κλισθησονται ℵ$^{c.a}$ | οικιαν (οι bis scr ℵ* οικ. ℵ^{1} (vid) c.b)] οικιαι ℵ$^{c.a}$ οικιας Q **11** ολολυξετε Γ | πεπαυται...ευφροσυνη] + θ′ ※ απεσχισθη χαρα Q^{mg} | ευφροσυνη] + της γης ℵAQΓ **12** καταλειφθ.] pr και ℵAQΓ | πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) Q* | εγκαταλελειμμ. B^{ab}Q^{a} εγκαταλελιμμ. ℵ **13** παντα ταυτα Γ | εσονται] εσται ℵ$^{c.b}$ (εστε ℵ*) AQΓ | καλαμησονται] καλαμαται ℵΓ καλαμησωνται Q | ο τρυγητος] om ο Γ **14** βοη φωνησουσιν] φωνη βοησονται ℵAQΓ | οι δε...γης sub ÷ Q **16** Κυριε ο θεος] οι γ′ κῡ θῡ Q^{mg}

Ἰσραήλ, [16]ἀπὸ τῶν πτερύγων τῆς γῆς τέρατα ἠκούσαμεν Ἐλπὶς τῷ B
εὐσεβεῖ. καὶ ἐροῦσιν Οὐαὶ τοῖς ἀθετοῦσιν· οἱ ἀθετοῦντες τὸν νό-
17 μον, [17]φόβος καὶ βόθυνος καὶ παγὶς ἐφ' ὑμᾶς τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ
18 τῆς γῆς. [18]καὶ ἔσται ὁ φεύγων τὸν φόβον ἐμπεσεῖται εἰς τὸν βό-
θυνον· καὶ ὁ ἐκβαίνων ἐκ τοῦ βοθύνου ἁλώσεται ὑπὸ τῆς παγίδος·
ὅτι θυρίδες ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀνεῳχθησαν, καὶ σεισθήσεται τὰ θεμέλια
19 τῆς γῆς. [19]ταραχῇ ταραχθήσεται ἡ γῆ, καὶ ἀπορίᾳ ἀπορηθήσεται
20 ἡ γῆ. [20]ἔκλινεν ὡς ὁ μεθύων καὶ κραιπαλῶν, καὶ σεισθήσεται ὡς
ὀπωροφυλάκιον ἡ γῆ, κατίσχυσεν γὰρ ἐπ' αὐτῆς ἡ ἀνομία, καὶ πε-
21 σεῖται καὶ οὐ μὴ δύνηται ἀναστῆναι. [21]Καὶ ἐπάξει ὁ θεὸς ἐπὶ
τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ τὴν χεῖρα καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς.
22 [22]καὶ συνάξουσιν συναγωγὴν αὐτῆς εἰς δεσμωτήριον καὶ ἀποκλεί-
σουσιν εἰς ὀχύρωμα, διὰ πολλῶν γενεῶν ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν.
23 [23]καὶ τακήσεται ἡ πλίνθος, καὶ πεσεῖται τὸ τεῖχος· ὅτι βασιλεύσει
Κύριος ἐκ Σειὼν καὶ εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων
δοξασθήσεται.

XV 1 [1]Κύριε ὁ θεός, δοξάσω σε, ὑμνήσω τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἐποίησας
θαυμαστὰ πράγματα, βουλὴν ἀρχαίαν ἀληθινήν· γένοιτο. [2]ὅτι ἔθηκας
πόλεις εἰς χῶμα, πόλεις ὀχυρὰς τοῦ μὴ πεσεῖν αὐτῶν τὰ θεμέλια·

16 α. τ. πτ. τ. γης] οι γ' ομοιως τοις ο' Q^{mg} | ερουσιν] α'θ' ερει Q^{mg} | ουαι] ΝAQΓ pr ※ το μυστηριό μου εμοι το μυστηριον μου εμοι Q^{mg} | οι αθετουντες (αθουντες Ν) τον νομον] ※ θ' ς αθεσιαν αθετου|των Q^{mg} **17** υμας] ημας Ν* (υμ. Ν^{c}) | ενοικουντας] κατοικ. Ν* (ενοικ. Ν$^{c.b}$) Γ | επι της γης] εν τη γη ΝΓ **18** και ο εκβ.] ο δε εκβ. ΝAQ | εκβαινον Γ | ηνεωχθησαν ΝAQΓ **19**—**20** ταραχη ...αναστηναι] θ' θραυσει θραυσθησεται η γη ς διασκεδασει διασκεδασθησεται η γη κλινομενη κλειθησεται η γη σαλω σαλευθησετ, η γη ως ο μεθυων ς σεισθησεται ως οπωροφυλακιον ς καταβαρυνθησετ, επ αυτης η ανομια αυτης ς πεσειται ς ου προσθησει αναστην. Q^{mg} **19** ταραχθη Ν* (-χη Ν^{2}) **20** om ως ο μεθυων και κραιπαλων (κραπ. Β) Ν (εκλινεν κ. σισθ. bis scr Ν* improb 1° Ν$^{c.a, c.b}$) AQΓ | σεισθησεται] σαλω σαλευθησεται Q^{mg} + η γη Q^{mg}Γ | η γη] + ως ο μεθυω και ο κραιπαλων ΝAQΓ (κρεπ. ΝΑΓ) | om κατισχυσεν...η ανομια ΝAQΓ | αναστηναι] + κατισχυσεν γαρ επ αυτης η ανομια ΝAQΓ post ανομια add και πεσιται και ου μη δυνηται στηναι Ν* (improb et unc incl Ν$^{c.a, c.b}$) **21** και 1°] + ※ α'σ'θ' ※ εστ, εν τη ημερα εκεινη Q^{mg} | γης] + ※ θ'σ' επι της γης Q^{mg} **22** om συναγωγην αυτης εις δεσμωτηριον ΝAQΓ ※ θ' συναγωγη αυτης Q^{mg} | οχυρωμα] + και εις δεσμωτηριον ΝAQΓ | γενεων] ετω Q^{mg} | αυτων] pr επ Γ **23** και 1°...τειχος] (※ Ν$^{c.a, c.b}$) και εντραπησεται η σεληνη και αισχυνθησεται (εσχ. Ν) ο ηλιος ΝQ^{mg} | βασιλευσ|ει Ν* -σει Ν$^{c.a, c.b}$ | εκ] εν ΝAQ | Σιων B^{b}ΝAQΓ (pr ※ τω ορει Q^{mg}) | εις] εν ΝAQ εκ Γ (sic) | πρεσβυτερων] + αυτου Ν XXV **1** Κυριε] pr ωδη Α | θεος] + μου ΝAQ | γενοιτο] α' πεπιστωμενως σ' πιστει θ' ομοιως τοις ο' Q^{mg} + κε ΝAQΓ **2** πολεις 1°] πολιν Ν* (-λεις Ν$^{c.b}$) πολις Q* | πολεις 2°] πολις Ν* (-λεις Ν$^{c.b}$) | om μη 1° ΝAQ

B τῶν ἀσεβῶν πόλις τὸν αἰῶνα οὐ μὴ οἰκοδομηθῇ. 3διὰ τοῦτο εὐλο- 3
γήσει σε ὁ λαὸς ὁ πτωχός, καὶ πόλεις ἀνθρώπων ἀδικουμένων εὐ-
λογήσουσίν σε. 4ἐγένου γὰρ πάσῃ πόλει ταπεινῇ βοηθός, καὶ τοῖς 4
ἀθυμήσασιν διὰ ἔνδειαν σκέπη, ἀπὸ ἀνθρώπων πονηρῶν ῥύσῃ αὐ-
τούς· σκέπη διψώντων, καὶ πνεῦμα ἀνθρώπων ἀδικουμένων, 5ὡς 5
ἄνθρωποι ὀλιγόψυχοι διψῶντες ἐν Σειὼν ἀπὸ ἀνθρώπων ἀσεβῶν,
οἷς ἡμᾶς παρέδωκας. 6καὶ ποιήσει Κύριος σαβαὼθ πᾶσι τοῖς 6
ἔθνεσιν· ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο πίονται εὐφροσύνην, πίονται οἶνον·
7χρίσονται μύρον ἐν τῷ ὄρει τούτῳ. παράδος πάντα ταῦτα τοῖς 7
ἔθνεσιν· ἡ γὰρ βουλὴ αὕτη ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη. 8κατέπιεν ὁ θά- 8
νατος ἰσχύσας, καὶ πάλιν ἀφεῖλεν Κύριος ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ
παντὸς προσώπου· τὸ ὄνειδος τοῦ λαοῦ ἀφεῖλεν ἀπὸ πάσης τῆς
γῆς, τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησεν. 9καὶ ἐροῦσιν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ 9
Ἰδοὺ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐφ' ᾧ ἠλπίζομεν, καὶ σώσει ἡμᾶς· οὗτος Κύριος,
ὑπεμείναμεν αὐτῷ καὶ ἠγαλλιώμεθα, καὶ εὐφρανθησόμεθα ἐπὶ τῇ
σωτηρίᾳ ἡμῶν. 10ἀνάπαυσιν δώσει ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦτο, καὶ 10
καταπατηθήσεται ἡ Μωαβεῖτις ὃν τρόπον πατοῦσιν ἅλωνα ἐν ἀμάξαις·
11καὶ ἀνήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὃν τρόπον καὶ αὐτὸς ἐταπείνωσεν τοῦ 11
ἀπολέσαι, καὶ ταπεινώσει τὴν ὕβριν αὐτοῦ ἐφ' ἃ τὰς χεῖρας ἐπέ-
βαλεν· 12καὶ τὸ ὕψος τῆς καταφυγῆς τοῦ τοίχου σου ταπεινώσει, καὶ 12
καταβήσονται ἕως τοῦ ἐδάφους.

ℵAQΓ **2** πολις] πολεις ℵ$^{c.b}$A | λεις τον αιωνα ου μη sup ras A^{a} | τον αιωνα] pr εις ℵ$^{c.a}$ | οικοδομηθη] κοδομηθη A (sic) **3** πολεις] πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) Q*Γ **4** ταπεινω ℵ* (-νη ℵ$^{c.a,c.b}$) | δια] δι AQ | απο] α sup ras ℵ^{1} | ρυσαι Γ | αδικουμενων (αδικουμ sup ras ℵ^{1})] + ευλογησουσιν (-σι Q^{mg}) σε ℵAQ^{mg} **5** Σιων B^{b}ℵAQΓ + οτι ρυση αυτους ℵ* (improb ℵ$^{c.a,c.b}$) | απο ανθρωπων... παρεδωκας] θ' ※ ηχον αλογογενων (corr αλλογ.) καταισχυνεις καυσωνα εν σκεπη νεφους κληματιδα ισχυρων Q^{mg} | παρεδωκας] + ※ ταπεινωσεις Q^{mg} **6** πασιν ℵ | ορος] ορους ℵ*^{vid} (ορος ℵ^{1}) | οινον] + θ' ※ τρυγιων διυλισμενων Q^{mg} **7** χρισονται μυρον] θ' ϰ καταπιεται... Q^{mg} | εν τω ορει τουτω παραδος] ϰ παραδοσει παραδοθησεται εν τω ορει Q^{mg} | ταυτα παντα AQΓ | βουλη] incep sou ℵ* (β, ℵ^{1}) **8** κατεπιεν...ισχυσας] θ' κατεποθη ο θ. εις νικος α' καταποντισει τον θανατον εις νικος Q^{mg} | om Κυριος AQΓ | δακριον ℵ* (δακρυον ℵ^{c}) | ελαλησεν] + ταυτα Q^{mg} **9** τη ημερα εκ.] pr εν AΓ | ο θεος] pr κς ℵΓ | om και σωσει...υπεμ. αυτω ℵAQ* (hab θ'σ' ※ ϰ σωσει ημας ουτ. κς υπεμειναμεν [+αυτω mg dextr] Q^{mg}) Γ | και ευφρ. επι τη σωτηρια ημων] om Q^{txt} (hab sub ※ Q^{mg}) επι τω σωτηρι (τη σωτηρια ℵ$^{c.a}$Γ) ημων και ευφρανθ. (ευφανθ. ℵ* ευφρ. ℵ^{c}) ℵΓ | ευφρανθημεν A^{a} (-θησομεθα A*^{vid}) **10** αναπαυσιν (-σει A* -σειν A$^{a?}$)] pr οτι ℵAQΓ | Μωαβιτις ℵAQΓ | πατωσιν A πατουσι Q | αλωνος Γ | αμαξοις ℵ*^{vid} (-ξαις ℵ^{1}) αμαξ.. Γ **11** ανησει...απολεσαι] σ' εξαπλωσει τας χειρας αυτου εν μεσω αυτου καθως αναπλωσαι ο λουομενος εις το κολυμβηθ, Q^{mg} | απωλεσαι Γ | α] ην ℵ **12** καταβησεται ℵAQΓ | του εδαφους] om του Q

XVI 1 [1]Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ᾄσονται τὸ ᾄσμα τοῦτο ἐπὶ γῆς τῆς Ἰουδαίας B
Ἰδοὺ πόλις ἰσχυρά, καὶ σωτήριον θήσει τὸ τεῖχος καὶ περίτειχος.
2 [2]ἀνοίξατε πύλας, εἰσελθέτω λαὸς φυλάσσων δικαιοσύνην καὶ φυ-
3 λάσσων ἀλήθειαν, [3]ἀντιλαμβανόμενος ἀληθείας καὶ φυλάσσων εἰ-
4 ρήνην. ὅτι ἐπὶ σοὶ ἐλπίδι [4]ἤλπισαν, Κύριε, ἕως τοῦ αἰῶνος, ὁ
5 θεὸς ὁ μέγας ὁ αἰώνιος, [5]ὃς ταπεινώσας κατήγαγες τοὺς ἐνοικοῦντας
ἐν ὑψηλοῖς· πόλεις ὀχυρὰς καταβαλεῖς καὶ κατάξεις ἕως ἐδάφους,
6 7 [6]καὶ πατήσουσιν αὐτοὺς πόδες πραέων καὶ ταπεινῶν. [7]ὁδὸς εὐ-
σεβῶν εὐθεῖα ἐγένετο, ἡ ὁδὸς τῶν εὐσεβῶν καὶ παρεσκευασμένη.
8 [8]ἡ γὰρ ὁδὸς Κυρίου κρίσις· ἠλπίσαμεν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου καὶ ἐπὶ
9 τῇ μνείᾳ [9]ᾗ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ ἡμῶν. ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά
μου πρὸς σέ, ὁ θεός, διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς.
10 δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. [10]πέπαυται γὰρ ὁ
ἀσεβής· πᾶς ὃς οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν οὐ
11 μὴ ποιήσει· ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου. [11]Κύριε,
ὑψηλός σου ὁ βραχίων καὶ οὐκ ἤδεισαν, γνόντες δὲ αἰσχυνθήσονται·
ζῆλος λήμψεται λαὸν ἀπαίδευτον, καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδε-
12 ται. [12]Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν, πάντα γὰρ ἀπέδωκας
13 ἡμῖν. [13]κτῆσαι ἡμᾶς, Κύριε· ἐκτὸς σοῦ ἄλλον οὐκ οἴδαμεν, τὸ ὄνομά
14 σου ὀνομάζομεν. [14]οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, οὐδὲ ἰατροὶ οὐ

XXVI **1** τη ημερα] pr ωδη A | ασονται...ισχυρα] α′ ασθησεται το ασμα ℵAQΓ τουτο εν γη Ιουδα πολιν κρατους αυτου Q^{mg} | της Ιουδ.] Ιουδα ℵAQΓ^{vid} (Ιουδ..) | ιδου] pr λεγοντες ℵ$^{c.b}$AQ | ισχυρα] οχυρα ℵAQΓ | σωτηριον]+ ημιν ℵ* A (ημι| sic) Γ+ ημων ℵ$^{c.b}$ et sub ÷ Q | το τειχος] om το ℵAQΓ **2** εισελθατω ℵAΓ (-το) | αληθιαν Q* **3** αληθιας ℵQ* **3—4** [φυλασ]σων...ο μεγας] pr ※ B^{a} (non inst B^{b}) **3** ειρηνην] α′θ′ ※ ειρηνην Q^{mg} | om ελπιδι ℵAQ (hab θ′ ※ ελπιδι Q^{mg}) Γ **4** ηλπισα A^{2} (-σαν A*^{vid}) ηλπισαμεν Q | εως] ως ℵ **5** του ενοικ. Γ* (τους ενοικ. Γ^{1}) | πολις ℵ* (-λεις ℵ^{c}) Q* | καταξεις]+ αυτας A | εως εδαφους] εως του εδ. A εως χωματος Q^{mg} **6** αυτους] αυτας ℵ$^{c.b(vid)}$A^{a}Q (-τους Q^{mg}) | πραδεων ℵ* (πραεων ℵ^{2}) | ταπεινων]+ βηματα θ′ πενητων Q^{mg} **7** και παρεσκευασμενη (παρασκ. ℵ*Γ) η οδος των ευσεβων (ασ. ℵ*) ℵ$^{1(vid)}$AQΓ **8** Κυριου] πιπι ουτ. ֆ Q^{mg} | το ονοματι Γ | om σου A^{2} **9** επεθυμει ℵ (-μι ℵ* -μει ℵ$^{c.b}$) | εκ νυκτος] pr ευχ[η] B^{2} pr ωδη A pr προσευχη Q^{mg} | μαθετε]+ ποιειν Γ **10** om πας ος ℵ$^{c\,et\,postea}$AQ | ου μη μαθη] θ′σ′ ουκ εμαθε α′ ου μη μαθη: ου μην εμαθε Q^{mg} | αληθιαν B* (-θειαν B^{ab}) ℵQ* | μη 2°] μο incep ℵ* (μη ℵ^{1}) | ποιηση ℵAQ | αρθ. ο ασ. sub ÷ Q | ειδη B* (ιδ. B^{b}) ℵQΓ **11** ηδεισαν] ειδησαν Γ | γνωντες Γ | αισχυνθησονται] αισχυνθητωσαν (εσχ.) ℵ* (εσχυνθησ. ℵ$^{c.a}$ αισχυνθησ. ℵ$^{c.b}$) Γ σ′θ′ αισχῦ|θητωσαῦ α′ αισχῦ|θεισᾶ Q^{mg} | ληψεται Q^{a}Γ | λαον] λαος A* (improb s A^{2}) **12** ο θεος ημων sub ÷ Q | ειρηνην δος] θ′ θησεις ειρηνην Q^{mg} | γαρ]+ ※ τα εργα ημῶ Q^{mg} | απεδοκας Γ **13** κτησαι] pr κε ο θς ημων B$^{ab\,mg}$ℵAQΓ **14** οι δε...αναστησουσιν] α′ αποθνησκοντες ου μη ζησωσιν ραφαῖ| θ′ ου μη αναστωσῖ| (sic : fort leg ου μη αναστ. θ′) οι νεκροι ου μη ζωοποιησωσι| οι λοιποι ομοιως τοις ο′ Q^{mg} | ειδωσειν ℵ* (-σιν ℵ$^{c.b}$) | ιατροι] pr οι Q

Β μὴ ἀναστήσουσιν· διὰ τοῦτο ἐπήγαγες καὶ ἀπώλεσας καὶ ἦρες πᾶν
ἄρσεν αὐτῶν. 15 πρόσθες αὐτοῖς κακά, Κύριε, πρόσθες κακὰ τοῖς 15
ἐνδόξοις τῆς γῆς. 16 Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου, ἐν θλίψει 16
μικρᾷ ἡ παιδία σου ἡμῖν. 17 καὶ ὡς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίζει τεκεῖν, ἐπὶ 17
τῇ ὠδῖνι αὐτῆς ἐκέκραξεν, οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ σου. 18 διὰ 18
τὸν φόβον σου, Κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν καὶ ὠδινήσαμεν καὶ ἐτέ-
κομεν· πνεῦμα σωτηρίας σου ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ πεσοῦν-
ται πάντες οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. 19 ἀναστήσονται οἱ νεκροί, 19
καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ
γῇ· ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστιν, ἡ δὲ γῆ τῶν
ἀσεβῶν πεσεῖται. 20 Βάδιζε, λαός μου, εἴσελθε εἰς τὰ ταμεῖά 20
σου, ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον,
ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου. 21 ἰδοὺ γὰρ Κύριος ἀπὸ τοῦ ἁγίου 21
ἐπάγει τὴν ὀργὴν ἐπὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἀνακαλύψει
ἡ γῆ τὸ αἷμα αὐτῆς, καὶ οὐ κατακαλύψει τοὺς ἀνῃρημένους.

1 Τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐπάξει ὁ θεὸς τὴν μάχαιραν τὴν ἁγίαν καὶ τὴν 1 XX
μεγάλην καὶ τὴν ἰσχυρὰν ἐπὶ τὸν δράκοντα ὄφιν φεύγοντα, ἐπὶ τὸν
δράκοντα ὄφιν σκολιόν, ἀνελεῖ τὸν δράκοντα. 2 Τῇ ἡμέρᾳ 2
ἐκείνῃ ἀμπελὼν καλός· ἐπιθύμημα ἐξάρχειν κατ' αὐτῆς. 3 ἐγὼ πόλις 3
ὀχυρά, πόλις πολιορκουμένη, μάτην ποτιῶ αὐτήν· ἀλώσεται γὰρ

ℵAQΓ **14** αναστησουσιν] αναστησονται ℵ* vid αναστησωσιν ℵ1 (ωσιν sup ras) Q | ηρας Bab ℵc.a, c.b AQΓ | παν αρσεν] σ' πασαν την μνημην Qmg **15** Κυριε] ες ℵ* fort | προσθες 2°] προσθησει ℵ* (προσθες ℵc.a, c.b) | τοις ενδοξοις] pr πασιν ℵAQΓ (-σι) + ※ εμακρυνας παντα τα περατα Qmg **16** παιδια] παι|α ℵ* (παιδια ℵc.b) παιδεια QaΓ | ημιν] pr εγενηθη ℵ* (improb ℵc.a, c.b) **17** τεκειν] pr του ℵc.a AQ (ins ※ et superscr α' Q?) Γ | επι] pr και ℵAQΓ **18** δια] δα ℵ* (δια ℵ1 (vid)) | γατρι ℵ* (γαστρι ℵc.a) | om σου 2° Q | αλλα] pr ου πεσουμεθα ℵc.a (rurs ras) Q?mg pr ου πεσ. ημεις Γ | πεσουται ℵ* (-νται ℵc.a) | om παντες ℵAQΓ **19** αναστησονται] + γαρ A | νεκροι] + ※ σου Qmg | οι εν τη γη] om οι Γ* (superscr Γ1 (vid)) **20** λαος] pr ο A | ταμεια (-μια ℵ*)] ταμειαι ℵcAQ | θυρα A* (-ραν A1) **21** απο] οι γ' ομοιως Qmg | επαγει ...γης] σ' επισκεψασθαι την ανομιαν των κατοικουντων την γην Qmg | οργην] + αυτου ΝΓ | ενοικουντας] κατοικουντας ℵ | αιμα] στομα A | κατακαλυψει] + η γη A | τους (του ℵ* τους ℵ1 (vid)) ανῃρημ.] + επ αυτης ℵ* (improb ℵc.a, c.b) XXVII **1** ο θεος] κς ℵ* (ο θς [sic] ℵc.b) | την μεγ.] om την Q* (hab Qmg) | επι τον δρακοντα (1°)...τον δρακοντα (3°)] α' επι λευιαθαν οφιν μοχλον επι λευιαθαν οφιν ενεσκιρωμενον ※ αποκτενει συν το κρητος εν θαλασση σ' κατα λευιαθα του οφεως του συγκλειοντος ※ κατα [λευιαθαν mg] του οφεως του σκολιου ※ αποκτενει τω δρακοντα τω εν τη θαλασση Qmg | ανελει] pr και ℵAQΓ | δρακοντα 3°] + τον εν τη θαλασση ℵ et (pr ※) Qmg **2** τη ημερα εκ. c antecedd coniung Γ | κατ αυτης c seqq coniung ℵ | αυτης] αυτους ℵc.a (revoc -της ℵc.b (fort)) αυτου Q? **3** οχυρα] ισχυρα ℵAQ* (οχ. Qmg) | αυτην] αυτους A* vid (-την Aa?)

4 νυκτός, ἡμέρας δὲ πεσεῖται τεῖχος. 4οὐκ ἔστιν ἡ οὐκ ἐπελάβετο B
αὐτῆς· τίς με θήσει φυλάσσειν καλάμην ἐν ἀγρῷ; διὰ τὴν πολε-
5 μίαν ταύτην ἠθέτηκα αὐτήν. τοίνυν διὰ τοῦτο ἐποίησεν Κύριος
6 πάντα ὅσα συνέταξεν. κατακέκαυμαι, 5βοήσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν
αὐτῇ, ποιήσωμεν εἰρήνην. 6οἱ ἐρχόμενοι, τέκνα Ἰακώβ, βλαστήσει
καὶ ἐξανθήσει Ἰσραήλ, καὶ πλησθήσεται ἡ οἰκουμένη τοῦ καρποῦ
7 αὐτοῦ. 7μὴ ὡς αὐτὸς ἐπάταξεν, καὶ αὐτὸς οὕτως πληγήσεται; καὶ
8 ὡς αὐτὸς ἀνεῖλεν, οὕτως ἀναιρεθήσεται; 8μαχόμενος καὶ ὀνειδίζων
ἐξαποστελεῖ αὐτούς· οὐ σὺ ἦσθα μελετῶν τῷ πνεύματι τῷ σκληρῷ,
9 ἀνελεῖν αὐτοὺς πνεύματι θυμοῦ; 9διὰ τοῦτο ἀφαιρεθήσεται ἀνομία
Ἰακώβ, καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ εὐλογία αὐτοῦ, ὅταν ἀφέλωμαι αὐτοῦ τὴν
ἁμαρτίαν, ὅταν θῶσιν πάντας τοὺς λίθους τῶν βωμῶν κατακεκομ-
μένους ὡς κονίαν λεπτήν· καὶ οὐ μὴ μείνῃ τὰ δένδρα αὐτῶν, καὶ
10 τὰ εἴδωλα αὐτῶν ἐκκεκομμένα ὥσπερ δρυμὸς μακράν. 10τὸ κατοι-
κούμενον ποίμνιον ἀνειμένον ἔσται, ὡς ποίμνιον καταλελιμμένον·
11 καὶ ἔσται πολὺν χρόνον εἰς βόσκημα, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται. 11καὶ
μετὰ χρόνον οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ πᾶν χλωρὸν διὰ τὸ ξηρανθῆναι.
γυναῖκες ἐρχόμεναι ἀπὸ θέας, δεῦτε· οὐ γὰρ λαός ἐστιν ἔχων σύ-
νεσιν, διὰ τοῦτο οὐ μὴ οἰκτειρήσῃ ὁ ποιήσας αὐτούς, οὐδὲ ὁ πλά-
12 σας αὐτοὺς οὐ μὴ ἐλεήσῃ. 12Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
συμφράξει ὁ θεὸς ἀπὸ τῆς διώρυχος τοῦ ποταμοῦ ἕως Ῥινοκορούρων·
13 ὑμεῖς δὲ συναγάγετε κατὰ ἕνα τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 13Καὶ ἔσται
ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ σαλπιοῦσιν τῇ σάλπιγγι τῇ μεγάλῃ, καὶ ἥξουσιν
οἱ ἀπολόμενοι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων καὶ οἱ ἀπολόμενοι ἐν Αἰγύ-
πτῳ, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ κυρίῳ ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιον Ἰερουσαλήμ.

3 τειχος] pr το ℵAQ **4** ουκ 1°] pr και A | καλαμην φυλασσ. ℵ | ℵAQΓ Κυριος] + ο θς ℵ$^{c.b}$AQΓ | συνεταξεν] + κς ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) **5** ειρηνην] + αυτω ποιησωμεν ειρηνην (+ αυτω Q^{mg}) ℵAQΓ **6** αρχομενοι B | πλησθησεται] εμπλησθ. ℵAQΓ **7** ουτως 2° (-τος ℵ* -τως ℵ$^{c.a, c.b}$)] + και Γ **8** μαχομενι incep ℵ* (-νος ℵ$^{1(vid)}$) | εξαποστελλει ℵ* (-στελει ℵ?) | συ] σοι ℵ | μελετων] pr ■ ℵAQΓ [τω πνευματι] + σου ℵ$^{c.a}$ (mox ras) | πνευματι 2°] πνα ℵ* (+ τι ℵ$^{c.a}$ postea ras) **9** ανομια] pr η ℵAQΓ | ε|τιν ℵ* (εστιν ℵ$^{c.b}$) | θωσιν] θω A | εκκομμενα ℵ* (εκκεκ. ℵ$^{c.a}$) | μακραν c seqq coniung Γ **10** ποιμνιον 2°] ποιμοι incep ℵ* (ποιμν. ℵ$^{1(vid), c.b}$) | καταλελειμμ. B^{ab} | και εκει] κακει Q* (και εκ. Q^{a}) **11** om και ℵA | χρονον] pr πολυν ℵ | χλορον Γ | συν|εσιν B* συ|νεσιν B^{ab} | ελεησει A **12** συμφραξει] συνταραξει ℵΓ οι γ' ραβδισει Q^{mg} | ο θεος] κς ℵAQΓ | διωρυγος ℵAQΓ | Ρεινοκορουρων B* (Ριν. B^{b}ℵAQΓ) | κατα ενα τους υιους Ισρ.] τους υιους Ιηλ κατα (κατ A) ενα ενα ℵAQΓ **13** σαλπιουσι Q | τη μεγαλη] pr εν A | απολομενοι 1°] απο αναπολων A | Αιγυπτω] επ incep ℵ* vid Εγ. ℵ^{1} (Αιγ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | προσκυνησουσιν A | Ιερουσαλημ] pr εν ℵAQΓ

B [1]Οὐαὶ τῷ στεφάνῳ τῆς ὕβρεως, οἱ μισθωτοὶ Ἐφράιμ, τὸ ἄνθος τὸ 1 XX
ἐκπεσὸν ἐκ τῆς δόξης ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους τοῦ παχέος, οἱ μεθύ-
οντες ἄνευ οἴνου. [2]ἰδοὺ ἰσχυρὸν καὶ σκληρὸν ὁ θυμὸς Κυρίου, ὡς χά- 2
λαζα καταφερομένη οὐκ ἔχουσα σκέπην, βίᾳ καταφερομένη· ὡς ὕδατος
πολὺ πλῆθος σῦρον χώραν, τῇ γῇ ποιήσει ἀνάπαυμα· ταῖς χερσὶν
[3]καὶ τοῖς ποσὶν καταπατηθήσεται ὁ στέφανος τῆς ὕβρεως, οἱ μισθω- 3
τοὶ Ἐφράιμ. [4]καὶ ἔσται τὸ ἄνθος τὸ ἐκπεσὸν τῆς ἐλπίδος τῆς ζωῆς 4
ἐπ᾽ ἄκρου τοῦ ὄρους τοῦ ὑψηλοῦ ὡς πρόδρομος σύκου· ὁ ἰδὼν
αὐτό, πρὶν εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ λαβεῖν αὐτό, θελήσει αὐτὸ κατα-
πιεῖν. [5]τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται Κύριος σαβαὼθ ὁ στέφανος τῆς 5
ἐλπίδος ὁ πλεκεὶς τῆς δόξης τῷ καταλειφθέντι τοῦ λαοῦ· [6]κατα- 6
λειφθήσονται ἐπὶ πνεύματι κρίσεως ἐπὶ κρίσιν καὶ ἰσχὺν κωλύων
ἀνελεῖν. [7]οὗτοι γὰρ οἴνῳ πεπλημμελημένοι εἰσίν· ἐπλανήθησαν διὰ 7
τὸ σίκερα, ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐξέστησαν διὰ τὸ σίκερα, κατεπό-
θησαν διὰ τὸν οἶνον, ἐσείσθησαν ἀπὸ τῆς μέθης, ἐπλανήθησαν·
τοῦτ᾽ ἔστι φάσμα. [8]ἀρὰ ἔδεται ταύτην τὴν βουλήν· αὕτη γὰρ ἡ 8
βουλὴ ἕνεκεν πλεονεξίας. [9]τίνι ἀνηγγείλαμεν κακά, καὶ τίνι ἀνηγ- 9
γείλαμεν ἀγγελίαν; οἱ ἀπογεγαλακτισμένοι ἀπὸ γάλακτος, οἱ ἀπο-
σπασμένοι ἀπὸ μαστοῦ. [10]θλίψιν ἐπὶ θλίψιν προσδέχου, ἐλπίδα 10
ἐπ᾽ ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρόν, [11]διὰ φαυλισμὸν χειλέων, διὰ 11
γλώσσης ἑτέρας· ὅτι λαλήσουσιν τῷ λαῷ τούτῳ [12]λέγοντες αὐτοῖς 12
Τοῦτο τὸ ἀνάπαυμα τῷ πεινῶντι καὶ τοῦτο τὸ σύντριμμα, καὶ

ℵAQΓ XXVIII 1 Εφρεμ ℵ | ανθος]+το ωρεον ℵ* (ωραιον ℵc.b) | εκ της δοξης] ※ δυναμις δοξης αυτου Qmg | επι] pr ο εστι Qmg | κορυφης] κεφαλης Γ | παχεως A ‖ σκληρον (σκηρ. ℵ* σκλ. ℵ1)]+παρα κυ ℵ* (improb ℵc.a, c.b) | om ουκ εχουσα σκεπην βια καταφ. ℵ* (hab ℵc.a mg sup) | αναπαυμα] αναπαυσιν ℵAQ ανα|αναπαυσιν Γ | ταις χερσιν] pr και ℵ* (improb ℵc.b) Γ 3 καταπατηθησεται] ομοιως α′θ′ Qmg pr και ℵQΓ | υβρεως] υπερηφανιας Qmg | Εφραιμ (Εφρεμ ℵ)] pr του AQΓ 4 ελπιδος της ζωης] ελπ. τ. δοξης ℵAΓ δοξης τ. ελπιδος Q | ακου ℵ* (ακρ. ℵ1 fort) | του ορους] bis scr του ℵ* (improb 1° ℵ1) | αυτο 1°] αυτω Γ* (-το Γ1) | πριν]+η ℵAQΓ | χειραν ℵ* | bis scr λαβειν ℵ* (improb 2° ℵc.a, c.b) | om αυτο 2° ℵc.bAQ | θελησει Γ | καταπιν ℵ* (-πιειν ℵc (b vid)) 5 bis scr εσται κς σαβαωθ A | πλεκεις] πλακεις ℵc.b (πλακις ℵc.a) AQΓ | του λαου] μου λαω εν Αιγυπτω και Bb μ. λ. A+μου Q 6 καταλειφθ...κρισεως] οι γ′ ϛ εις πνα κρισεως Qmg | καταλιφθησεται ℵ pr και A | επι 1°] pr γαρ Q | επι 2°] pr ※ τω καθημενω Qmg 7 πεπλημμεληνται] πεπλανημενοι Bbℵ (οι rescr ℵ1) AQΓ | προφητης] φ incep ℵ* (προφ. ℵ1) | om δια το σικερα κατεποθησαν ℵAQΓ | μεθης]+του σικερα ℵAQΓ | τουτ εστι (-τιν Q)] τουτο εστιν ℵAΓ | φασμα] φαντασμα A 8 om αυτη γαρ η βουλη ℵ* (hab ℵ1, a (vel a.b), c.b) 9 ανηγγειλαμεν 2°] ανηγγειλαμεν ℵ* (λ 1° ras ℵ1) | οι απογεγαλακτ.] pr και ℵ* (improb ℵc.b) | απεσπασμενοι ℵpost c.a (vid) AQΓ 10 om ελπιδα επ B*vid (hab Bab) | ελπιδι] δ sup ras Ba (vid) b 12 αυτοις] αυτω ℵc.aAQ* (-τοις Qmg) | πεινωντι] πινοντι ℵ πινωντι Q*Γ

13 οὐκ ἠθέλησαν ἀκούειν. [13]καὶ ἔσται αὐτοῖς τὸ λόγιον Κυρίου Β
θλῖψις ἐπὶ θλῖψιν, ἐλπὶς ἐπὶ ἐλπίδι, ἔτι μικρὸν ἔτι μικρόν, ἵνα
πορεύσωσιν καὶ πέσωσιν ὀπίσω, καὶ συντριβήσονται καὶ κινδυνεύ-
14 σουσιν καὶ ἁλώσονται. [14]Διὰ τοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου,
ἄνδρες τεθλιμμένοι καὶ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ τούτου τοῦ ἐν Ἰερου-
15 σαλήμ, [15]ὅτι εἴπατε Ἐποιήσαμεν διαθήκην μετὰ τοῦ ᾅδου, καὶ μετὰ
τοῦ θανάτου συνθήκας· καταιγὶς φερομένη ἐὰν παρέλθῃ, οὐ μὴ ἔλθῃ
ἐφ' ἡμᾶς· ἐθήκαμεν ψεῦδος τὴν ἐλπίδα ἡμῶν, καὶ τῷ ψεύδει σκε-
16 πασθησόμεθα. [16]διὰ τοῦτο οὕτως λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ
ἐμβάλλω εἰς τὰ θεμέλια Σειὼν λίθον πολυτελῆ ἐκλεκτὸν ἀκρογω-
νιαῖον ἔντιμον, εἰς τὰ θεμέλια αὐτῆς, καὶ ὁ πιστεύων οὐ μὴ κατα-
17 σχυνθῇ. [17]καὶ θήσω κρίσιν εἰς ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλεημοσύνη μου εἰς
σταθμούς, καὶ οἱ πεποιθότες μάτην ψεύδει· ὅτι μὴ παρέλθῃ ὑμᾶς
18 καταιγίς, [18]μὴ καὶ ἀφέλῃ ὑμῶν τὴν διαθήκην τοῦ θανάτου, καὶ ἡ
ἐλπὶς ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν ᾅδην οὐ μὴ ἐμμείνῃ· καταιγὶς φερομένη ἐὰν
19 ἐπέλθῃ, ἔσεσθε αὐτῇ εἰς καταπάτημα. [19]ὅταν παρέλθῃ, λήμψεται
ὑμᾶς· πρωὶ πρωὶ παρελεύσεται ἡμέρας, καὶ ἐν νυκτὶ ἔσται ἐλπὶς
20 πονηρά. μάθετε ἀκούειν [20]στενοχωρούμενοι· οὐ δυνάμεθα μάχεσθαι,
21 αὐτοὶ δὲ ἀσθενοῦμεν τοῦ ἡμᾶς συναχθῆναι. [21]ὥσπερ ὄρος ἀσεβῶν
ἀναστήσεται Κύριος, καὶ ἔσται ἐν τῇ φάραγγι Γαβαών, μετὰ θυμοῦ
ποιήσει τὰ ἔργα αὐτοῦ, πικρίας ἔργον· ὁ δὲ θυμὸς αὐτοῦ ἀλλοτρίως
22 χρήσεται, καὶ ἡ σαπρία αὐτοῦ ἀλλοτρία. [22]καὶ ὑμεῖς μὴ εὐφραν-
θείητε, μηδὲ ἰσχυσάτωσαν ὑμῶν οἱ δεσμοί· διότι συντετελεσμένα καὶ
συντετμημένα πράγματα ἤκουσα παρὰ Κυρίου σαβαὼθ ἃ ποιήσει

12 ηθελησαν] ηθελᾶ| ℵ **13** Κυριου]+του θῦ ℵAQ+θῦ Γ | θλιψιν] ℵAQΓ + ※ προσδεχου προσδεχου Q^{mg} | επι 2°] επ ℵ* (επι ℵ$^{c.a}$ sed ipse statim revoc επ) AQΓ | ελπιδι] ελπιδα ℵ* (-δι ℵ$^{c.a, c.b}$) | πορευθωσιν ℵAQΓ | οπισω] pr εις τα ℵAQΓ | συντριβησονται και κινδυνευσουσιν] κινδυνευσωσειν· (corr -σιν) συντρ· ℵ κινδυνευσουσι (-σωσιν Γ) και συντρ. AQΓ **14** om τουτου ℵΓ | του εν Ιερ.] om του AQ | Ιελμ ℵ **15** καταιγις] pr ※ Γ | παρελθη] επελθη Q^{mg} | εφ ημας] ημιν ℵ$^{c.b}$A **16** om κς 2° ℵAQ* (hab Q^{mg}) Γ | εμβαλω ℵAQ | Σιων B^{b}ℵAQΓ | αυτης]+ ※ τεθεμελιωμενον Q^{mg} | ο πιστευων]+επ αυτω ℵAQ | ου μη καταισχυνθη (θη sup ras A$^{?vid}$)] οι γ' ου σπευσει Q^{mg} **17** εισταθμους B*ℵ* (εις στ. B^{ab}ℵ$^{c.a}$) A | μη] pr ου ℵAQΓ **18** αφελεται Q αφελει Γ | ενμινη ℵ* (ενμειν. ℵ$^{c.b}$) **19** ληψεται Q | πρωι 1°] pr σ' ※ οτι κατα Q^{mg} | εν νυκτι] α'θ' ομοως σ' νυκτος Q^{mg} **20** στενοχουρ. ℵ* (στενοχωρ. ℵ$^{c.b}$ (nisi c.c)) | δυνομεθα B | μαχεσθαι] α 1° sup ras ℵ^{1} | ημας] υμας Γ **21** ωσπερ ορος ασεβων] α' ως ορει διακοπτων...θ'σ' εν τω ορει των διακοπων κς Q^{mg} | om Κυριος AQ* (hab Q^{mg}) Γ | εργον] εργα ℵ* (-γον ℵ$^{c.a}$) | ο δε θυμος] ο δε sup ras ℵ$^{?vid}$ | σαπρια] πικρια ℵAQL **22** ισχυετωσαν Γ | οι δεσμοι]+οι οφθαλμοι ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) οι οφθ. Γ | διοτι συντετελ. rescr vid B^{1} | συντετμημενα] συντετελεσμενα A συντετμε|να Γ | Κυριου] pr του ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) pr οι γ' ※ κυ Q^{mg} | ποιησει] ποιησεις B* vid ποιει ℵ

Β ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. 23 Ἐνωτίζεσθε καὶ ἀκούετε τῆς φωνῆς μου, προσέχετε καὶ ἀκούετε τοὺς λόγους μου. 24 μὴ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀροτριάσει ὁ ἀροτριῶν; ἢ σπόρον προετοιμάσει πρὶν ἐργάσασθαι τὴν γῆν; 25 οὐχ ὅταν ὁμαλίσῃ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, τότε σπείρει μικρὸν μελάνθιον καὶ κύμινον, καὶ πάλιν σπείρει πυρόν, κριθὴν καὶ κέγχρον καὶ ζέαν ἐν τοῖς ὁρίοις σου; 26 καὶ παιδευθήσει κρίματι θεοῦ, καὶ εὐφρανθήσῃ. 27 οὐ γὰρ μετὰ σκληρότητος καθαίρεται τὸ μελάνθιον, οὐδὲ τροχὸς ἁμάξης περιάξει ἐπὶ τὸ κύμινον· ἀλλὰ ῥάβδῳ τινάσσεται τὸ μελάνθιον, τὸ δὲ κύμινον μετὰ ἄρτου βρωθήσεται. οὐ γὰρ εἰς τὸν αἰῶνα ἐγὼ ὑμῖν ὀργισθήσομαι, οὐδὲ φωνὴ τῆς πικρίας μου καταπατήσει ὑμᾶς. 29 καὶ ταῦτα παρὰ Κυρίου σαβαὼθ ἐξῆλθεν τὰ τέρατα· βουλεύσασθε, ὑψώσατε ματαίαν παράκλησιν.

XX 1 Οὐαὶ Ἀριὴλ πόλις, ἣν ἐπολέμησεν Δαυείδ. συναγάγετε γενήματα ἐνιαυτὸν ἐπὶ ἐνιαυτόν· φάγεσθε, φάγεσθε γὰρ σὺν Μωάβ. 2 ἐκθλίψω γὰρ Ἀριήλ, καὶ ἔσται αὐτῆς ἡ ἰσχὺς καὶ ὁ πλοῦτος ἐμοί. 3 καὶ κυκλώσω ὡς Δαυεὶδ ἐπὶ σέ, καὶ βαλῶ περὶ σὲ χάρακα, καὶ θήσω περὶ σὲ πύργους, 4 καὶ ταπεινωθήσονται εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου, καὶ εἰς τὴν γῆν οἱ λόγοι σου δύσονται· καὶ ἔσονται ὡς οἱ φωνοῦντες ἐκ τῆς γῆς ἡ φωνή σου, καὶ πρὸς τὸ ἔδαφος ἡ φωνή σου ἀσθενήσει. 5 καὶ ἔσται ὡς κονιορτὸς ἀπὸ τοίχου ὁ πλοῦτος τῶν ἀσεβῶν, καὶ ὡς χνοῦς φερόμενος τὸ πλῆθος τῶν καταδυναστευόντων σε, καὶ ἔσται ὡς στιγμὴ παραχρῆμα 6 παρὰ Κυρίου σαβαώθ· ἐπισκοπὴ γὰρ ἔσται μετὰ βροντῆς

ΝΑΟΓ 22 πασαν Β* vid (επι π. Β^{ab} 23 ακουετε 1°] ακουσατε Α 24 αροτριασει ο αροτριων] μελλει (-λλι Ν) ο αροτριων αροτριαν ΝΑΓΟ α′σ′θ′ ※ αροτριασει ο αροτριῶ Q^{mg} | η σπορον] α′ του σπειραι Q^{mg} | προετοιμασει] ετοιμασει Ν* (προετ. Ν$^{c.b}$) | πριν]+η Q | εργαζεσθαι Ν 25 ουχ] και Α | αὐτης το προσωπον ΝΑΟΓ | τοτε...μελανθιον] α′ ※ διασκορπισει μελανθ. Q^{mg} | τοτε] πρωτον Α | om σπειρει 2° Α | κριθην] pr και ΝΑΟΓ | om και κεγχρον ΝΑQ* (※ κεγχρ. α′θ′ ομοιως Q^{mg}) Γ 26 παιδευθηση Β^{ab}ΝΑΟΓ | om (in fin col) κριματι...ευφρανθ. Ν* (hab Ν$^{c.a}$) | κριματι] α′ τω κρ. σ′θ′ εις κριμα Q^{mg} | θεου]+σου Β^{a} (vid) Ν$^{c.a}$ AQ 27 καθαιρειται Γ | τινασσεται] εκτινασσεται ΝΑΟΓ (εκτειν.) XXIX 1 πολις Αριηλ ΝΑQ (+Αριηλ sub οι γ′ ※ Q^{mg}) Γ | Δαδ επολεμησεν ΝΑΟΓ | επι] επ ΝΑΟΓ | om φαγεσθε 1° ΑQ* (hab φαγεσθαι Q^{mg}) Γ | συ Ν* (συν Ν$^{c.a}$ et iam antea) 2 εκθλιψω] εκλιψω Ν* (εκθλ. Ν$^{c.a, c.b}$) | ο πλουτος] το πλ. ΝΑΓ 3 περι 2°] επι Α 4 και ταπ. εις την γην οι λ. σου] και ταπ. οι λογοι σου εις την γην (1°) ΝΑQ (sub ÷) Γ ※ ※ κ ταπεινωθηση εκ γης λαλησεις Q^{mg} | εσονται] εσται Ν$^{c.b}$ (εστε Ν*) ΑΟΓ 5 τοιχου] τροχου ΝΑΟΓ | [φερομε]νος...ως στιγμη] pr asteriscos Β^{a} (non inst Β^{b}) | om το πληθος των καταδυν. σε ΝΑΟΓ (hab σ′θ′ sub ※ Q^{mg}) | ωστιγμη Q 6 βροτης Β* (βροντ. Β^{ab}) κραυγης Α

καὶ σεισμοῦ καὶ φωνὴ μεγάλη, καταιγὶς φερομένη καὶ φλὸξ πυρὸς B
7 κατεσθίουσα. 7καὶ ἔσται ὡς ἐνυπνιαζόμενος καθ' ὕπνους νυκτὸς ὁ
πλοῦτος ἁπάντων τῶν ἐθνῶν ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ Ἰερουσαλήμ,
καὶ πάντες οἱ στρατευόμενοι ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, καὶ πάντες οἱ συνη-
8 γμένοι ἐπ' αὐτὴν καὶ οἱ θλίβοντες αὐτήν. 8καὶ ὡς οἱ ἐν τῷ ὕπνῳ
πίνοντες καὶ ἔσθοντες, καὶ ἐξαναστάντων μάταιον τὸ ἐνύπνιον· καὶ
ὃν τρόπον ἐνυπνιάζεται ὁ διψῶν ὡς πίνων, καὶ ἐξαναστὰς ἔτι διψᾷ,
ἡ δὲ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς κενὸν ἤλπισεν, οὕτως ἔσται ὁ πλοῦτος πάντων
9 τῶν ἐθνῶν ὅσοι ἐπεστράτευσαν ἐπὶ τὸ ὄρος Σειών. 9Ἐκλύθητε
10 καὶ ἔκστητε, κραιπαλήσατε οὐκ ἀπὸ σίκερα οὐδὲ ἀπὸ οἴνου· 10ὅτι
πεπότικεν ὑμᾶς Κύριος πνεύματι κατανύξεως, καὶ καμμύσει τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ τῶν προφητῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν,
11 οἱ ὁρῶντες τὰ κρυπτά. 11καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ῥήματα πάντα ταῦτα ὡς
οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου τοῦ ἐσφραγισμένου, ὃ ἂν δῶσιν αὐτὸ ἀνθρώπῳ
ἐπισταμένῳ γράμματα λέγοντες Ἀνάγνωθι ταῦτα, καὶ ἐρεῖ Οὐ δύναμαι
12 § ἀναγνῶναι, ἐσφράγισται γάρ. 12καὶ δοθήσεται τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς § Z
χεῖρας ἀνθρώπου μὴ ἐπισταμένου γράμματα, καὶ ἐρεῖ αὐτῷ Ἀνάγνωθι
13 τοῦτο· καὶ ἐρεῖ Οὐκ ἐπίσταμαι γράμματα. 13καὶ εἶπεν Κύριος Ἐγγίζει
μοι ὁ λαὸς οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν
τιμῶσίν με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ
14 σέβονταί με διδάσκοντες ἐντάλματα ἀνθρώπων καὶ διδασκαλίας. 14διὰ

6 φωνης μεγαλης ℵAQ (οι γ' ομοιως Q^{mg}) Γ **7** ενυπνιαζομενος] pr ο ℵAQZΓ ℵ$^{c.b}$AQΓ | καθ υπνους] εν υπνω ℵQ* (καθ υπνους Q^{mg}) Γ ενυπνιον A | om νυκτος ℵAQ (hab α' ※ Q^{mg}) Γ | πλουτως A* (improb ω A^{2}) | απαντων των εθνων] om εθνων B* (hab B^{ab}) των εθνων| απαντων ℵ (sed ε sup ras ℵ^{1}) των εθν. παντων ΑΓ των ασεβων παντων Q | Ιερουσαλημ 1° 2° rescr B)] Ιηλ ℵAQ* (Ιλημ: οι γ' αριηλ Q^{mg}) Γ | στρατευσαμενοι ℵ$^{c.a}$AQΓ | Ιερουσαλημ 2°] Ιελμ ℵ | οι θλιβοντες] om οι ℵAQΓ **8** και 1°]+εσονται ℵAQΓ | τω υπνω] om τω ℵ$^{c.b}$AQ | εσθοντες κ. πινοντες Γ | ματαιον] ματεων ℵ* -τεον ℵ$^{c.a, c.b}$ | το ενυπνιον] pr αυτων ℵAQΓ | ενυπνιαζεται] ν 2° rescr vid Q$^{?}$ | πινων] pr ο ℵ$^{c.b}$AΓ | επι]+Ιλημ ℵ$^{c.a}$ (postea ras) pr επι Ιλημ και A | Σιων B^{b}ℵAQΓ **9** εκστητε (εστ. ℵ* εκστ. ℵ$^{c.b}$)]+σ' ※ εξαπατηθητε ϗ απατασθε Q^{mg} | κραιπαλησατε] pr και ℵAQΓ | απο σικ. ουδ απο sub ÷ Q | ουδε] ουδ AQ | οινου]+θ' ※ κινουμενοι και ου σικερα Q^{mg} **10** πνευματι] πνᾶ ℵ **11** εσται] εσονται ℵ$^{c.b}$AQ | παντα τα ρηματα AQ | οι λογοι] om οι Q | βιβλιου]+τουτου ■ | [εσφραγισ]μενου...επισταμε[νω]] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) | εσφραγισμενου (-μευ ℵ* -μενου ℵ$^{c.b}$)] σ 2° sup ras ℵ^{1}+τουτου AQ ομοιως οι γ Q^{mg} | αν] εαν ℵAQΓ | ανθρ. sub ÷ Q | αναγνωθι]+οι γ' ※ δη Q^{mg} | ταυτα 2°] ταυτουτο ℵ* ταυτα ℵ$^{c.a}$ τουτο ℵ$^{c.b}$ | ανωγνωναι (sub ÷ Q)]... γνωναι inc Z **12** ερει 1°] ερουσιν Z | τουτο 2°] ταυτα ℵ* (τουτο ℵ$^{c.b}$) Z **13** μοι] μου ℵ* (μοι ℵ$^{c.a, c.b}$) | om εν τω στοματι αυτου και εν ℵAQ (hab οι γ' ※ εν τω στ. αυτ. Q^{mg}) | om εν bis Γ | το στοματι Γ | αυτου] αυτων Z | οις χειλεσιν sup ras B^{ab} | τιμουσιν ℵ* (-μωσιν ℵ$^{c.a, c.b}$) | πορω ℵ* (πορρ. ℵ$^{c.a}$ (vid), $^{c.b}$) | διδασκοντε A* (-τες A^{1})

Β τοῦτο ἰδοὺ προσθήσω τοῦ μεταθεῖναι τὸν λαὸν τοῦτον· καὶ μεταθήσω
αὐτούς, καὶ ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν
συνετῶν κρύψω. 15 Οὐαὶ οἱ βαθέως βουλὴν ποιοῦντες καὶ ἔσται 15
ἐν σκότει τὰ ἔργα αὐτῶν, καὶ ἐροῦσιν Τίς ἑόρακεν ἡμᾶς; καὶ τίς
ἡμᾶς γνώσεται ἢ ἃ ἡμεῖς ποιοῦμεν; 16 οὐχ ὡς ὁ πηλὸς τοῦ κεραμέως 16
λογισθήσεσθε; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι αὐτό Οὐ σύ με
ἔπλασας; ἢ τὸ ποίημα τῷ ποιήσαντι Οὐ συνετῶς με ἐποίησας; 17 οὐκέτι 17
μικρὸν καὶ μετατεθήσεται ὁ Λίβανος ὡς τὸ ὄρος τὸ Χερμέλ, καὶ τὸ
Χερμὲλ εἰς δρυμὸν λογισθήσεται. 18 καὶ ἀκούσονται ἐν τῇ ἡμέρᾳ 18
ἐκείνῃ κωφοὶ λόγους βιβλίου, καὶ οἱ ἐν τῷ σκότει καὶ οἱ ἐν τῇ ὁμίχλῃ
ὀφθαλμοὶ τυφλῶν ὄψονται, 19 καὶ ἀγαλλιάσονται πτωχοὶ διὰ Κύριον ἐν 19
εὐφροσύνῃ, καὶ οἱ ἀπηλπισμένοι τῶν ἀνθρώπων ἐμπλησθήσονται
εὐφροσύνης. 20 ἐξέλιπεν ἄνομος, καὶ ἀπώλετο ὑπερήφανος, καὶ ἐξω- 20
λεθρεύθησαν οἱ ἀνομοῦντες ἐπὶ κακίᾳ, 21 καὶ οἱ ποιοῦντες ἁμαρτεῖν 21
ἀνθρώπους ἐν λόγῳ· πάντας δὲ τοὺς ἐλέγχοντας ἐν πύλαις πρόσ-
κομμα θήσουσιν, ὅτι ἐπλαγίασαν ἐν ἀδίκοις δίκαιον. 22 διὰ τοῦτο τάδε 22
λέγει Κύριος ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ, ὃν ἀφώρισεν ἐξ Ἀβραάμ Οὐ νῦν
αἰσχυνθήσεται Ἰακώβ, οὐδὲ νῦν τὸ πρόσωπον μεταβαλεῖ· 23 ἀλλ᾽ ὅταν 23
¶ Ζ ἴδωσιν τὰ τέκνα αὐτῶν τὰ ἔργα μου, δι᾽ ἐμὲ ἁγιάσωσιν τὸ ὄνομά¶
μου, καὶ ἁγιάσωσιν τὸν ἅγιον Ἰακώβ, καὶ τὸν θεὸν τοῦ Ἰσραὴλ φοβη-
θήσονται. 24 καὶ γνώσονται πλανώμενοι τῷ πνεύματι σύνεσιν, οἱ δὲ 24

ℵAQZΓ **14** ιδου] + εγω ℵ* (improb ℵc.b) A | αυτους] + μεταθεσει Z | σοφων] + αυτου Z | συνετων] + αυτου Z **15** οι βαθεως βουλην ποιουντες] τοις βαθ. ποιουσιν βουλην Z | βουλην ποιουντες sub ÷ Q | ποιουντες] + και ου δια κυ· ουαι οι εν κρυφη (εγκρ. A) βουλην ποιουντές Bab mg inf ℵ (ποιουνται ℵ* -τες ℵc.b) AQZΓ | εορακεν (εωρ. Bb) ημας] ημας εωρακεν ℵAQ2aΓ ημ. εορ. Q* vid Z | om η ℵΓ **16** λογισθησεται ℵ* (-θησεσθαι ℵc.a) | om αυτο ℵAQΓ | συ] σοι ℵ* (συ ℵc.a, c.b) **17** ουκετι] ουχι ετι Z | μικρον] + σ′θ′ ※ βραχυ Qmg | om το ορος Q | το Χερμελ 1ο] ο Χερμελ Q ο (? το) Χελμελ Γ | το Χερμελ 2ο] το Χελμελ ℵ* (Χερμ. ℵc.b) ο Χερμελ Z (de Γ non liq) pr το ορος ℵc.bAQ **18** βιβλιου] α′ βιβλιου οι ο′ βιβλου θ′ ομοιως τοις ο′ Qmg | οι εν τη ομ.] om οι Q | ονται] βλεψονται ℵc.b AQ* (οψ. Qmg) **19** αγαλιασ. ℵ* (αγαλλιασ. ℵc) | πτωχοι] pr οι ℵΓ | εμπλησθησονται] ευφρα|θησοντ Qmg | ευφροσυνης] + ※ ℔ Ιηλ (Ωρ.) Qmg **20** εξελειπεν AQ*Γ | εξωλοθρ. Bb εξολεθρ. ℵ | οι ανομουντες] pr οι γ′ ※ παντες Qmg **21** οι ποιουντες] om οι Γvid | ελεγ|τας ℵ* (ελεγχ. ℵc.b) | οτι] και ℵAQZΓ | δικαιον] οι γ′ ομοιως Qmg **22** ουδε...μεταβαλει] θ′ ουδε νυν το προσωπον αυτου εντραπησεται Qmg | προσωπον] + αυτου Z | μεταβαλει] + Ιηλ ℵAQ + Ισλ Γ **23** αλλ οταν ιδωσιν] θ′ οτι εν τω ιδειν Qmg | αλλ] αλλα ℵAQ | οταν] τα νυν ℵ* (οταν ℵc.a, c.b) | ιδωσιν] δωσι ℵ* (ιδ. ℵc.a, c.b) | αυτων] αυτου Γ* (-των Γ1) | μου sup ras ℵ1 | αγιασουσιν bis ℵ (sed ιασο 1ο sup ras ℵ1) AQΓ: 1ο, Z | του Ισραηλ] om του ℵ* (hab ℵc.a) | φοβ. c seqq coni. B **24** πλανωμενοι τω πνευματι] οι τω πν. πλαν. ℵAQΓ

γογγύζοντες μαθήσονται ὑπακούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι αἱ ψελλίζουσαι B
μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην.

XX 1 [1]Οὐαὶ τέκνα ἀποστάται, λέγει Κύριος· ἐποιήσατε βουλὴν οὐ
διʼ ἐμοῦ, καὶ συνθήκας οὐ διὰ τοῦ πνεύματός μου, προσθεῖναι ἁμαρ-
2 τίας ἐφʼ ἁμαρτίας· [2]οἱ πορευόμενοι καταβῆναι¶ εἰς Αἴγυπτον, [3]ἐμὲ δὲ ¶ Γ
οὐκ ἐπερώτησαν, τοῦ βοηθηθῆναι ὑπὸ Φαραὼ καὶ σκεπασθῆναι ὑπὸ § O
3 Αἰγυπτίων. [3]ἔσται γὰρ ὑμῖν σκέπη Φαραὼ εἰς αἰσχύνην, καὶ τοῖς
4 πεποιθόσιν ἐπʼ Αἴγυπτον ὄνειδος. [4]ὅτι εἰσὶν ἐν Τάνει ἀρχηγοὶ
5 ἄγγελοι πονηροί· [5]μάτην κοπιάσουσιν πρὸς λαὸν ὃς οὐκ ὠφελήσει
αὐτοὺς εἰς βοήθειαν ἀλλὰ εἰς αἰσχύνην καὶ ὄνειδος.

Ἡ ὅρασις τῶν τετραπόδων τῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ.

6 [6]Ἐν τῇ θλίψει καὶ τῇ στενοχωρίᾳ λέων καὶ σκύμνος λέοντος,
ἐκεῖθεν καὶ ἀσπίδες καὶ ἔκγονα ἀσπίδων, οἳ ἔφερον ἐπʼ ὄνων καὶ
καμήλων τὸν πλοῦτον αὐτῶν πρὸς ἔθνος ὃ οὐκ ὠφελήσει αὐτούς.
7 [7]Αἰγύπτιοι μάταια καὶ κενὰ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς· ἀπάγγειλον αὐτοῖς
8 ὅτι ματαία ἡ παράκλησις ὑμῶν αὕτη. [8]νῦν οὖν καθίσας γράψον ἐπὶ
πυξίου ταῦτα καὶ εἰς βιβλίον, ὅτι ἔσται εἰς ἡμέρας ταῦτα καιρῷ καὶ ἕως
9 εἰς τὸν αἰῶνα. [9]ὅτι λαὸς ἀπειθής ἐστιν, υἱοὶ ψευδεῖς οἳ οὐκ ἠβούλοντο
10 ἀκούειν τὸν νόμον τοῦ θεοῦ, [10]οἳ λέγοντες τοῖς προφήταις Μὴ ἀναγ-
γέλλετε ἡμῖν, καὶ τοῖς τὰ ὁράματα ὁρῶσιν Μὴ λαλεῖτε ἡμῖν, ἀλλὰ ἡμῖν
11 λαλεῖτε καὶ ἀναγγέλλετε ἡμῖν ἑτέραν πλάνησιν, [11]καὶ ἀποστρέψατε

24 υπακουειν] + κω ℵ | και 2°...ειρηνην] pr obelos B^a (non inst B^b) $Q^?$ ℵAOQΓ
XXX **1** ουαι...Κυριος] α′ ω υιοι αφισταμενοι φησι κς Q^{mg} | αποσταε ℵ* (-τατε ℵ$^{c.a, c.b}$) | λεγει] pr ταδε ℵAQΓ | ου] pr και A | προσθηναι B προσθιναι ℵ (θι sup ras ℵ^1) | αμαρτιας 1°] αμαρτιαις A* | αμαρτιας 2°] αμαρτιαις ℵAQΓ **2** Εγυπτον ℵ* (Αιγ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | om δε ℵ* (hab ℵ$^{c.a, c.b}$) | επερωτησαν] επηρωτησαν B^{ab} ℵA ηρωτησαν O | βοηθηναι ℵ* (βοηθηθ. ℵ$^{c.a}$) **3** σκεπη] pr η ℵAOQ | ονειδος (οα incep ℵ* α improb ℵ$^{1\,vid}$ postea ras)] pr εις O **4** Ταν ℵ | αρχηγοι] + οι γ′ ※ αυτου Q^{mg} | αγγελοι] + οι γ′ ※ αυτου Q^{mg} **4—5** πονηροι...ονειδος sup ras ℵ^1 (propter membranae vitium ut vid) ▮ ματην] + οι γ′ ※ παντες Q^{mg} | εις 1°] pr ουτε ℵ$^{c.b}$AQ | βοηθειαν (-θιαν ℵQ*)] + ουτε εις ωφελειαν (-λιαν ℵ$^{c.b}$Q*) ℵ$^{c.b}$AQ | αλλα] αλλ Q | αισαισχ. ℵ* ▮ (tit) η ορασις] om η ℵO | τη στενοχ.] pr εν ℵA (de O non liq) | om και 3° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | εκγονα] εγγονα ℵ | ασπιδων] + πετομενων $B^{ab\,mg}$ ℵAOQ | επ ονων] pr ※ Q + ※ θησαυρους αυτω Q^{mg} | επ] εφ ℵ* (επ ℵ$^{c.a, c.b}$) | καμηλων] pr θ′ επι ωμων Q^{mg} | προς...αυτους] θ′ επι λαον μη ωφελουντας Q^{mg} | om ο ℵ* (hab ο ℵ$^{c.a}$ ος ℵ$^{c.b}$) | αυτους] + εις βοηθειαν (-θιαν ℵQ*) αλλ (αλλα AQ) εις (ει sup ras ℵ^1) αισχυνην και ονειδος (ονιδ. ℵ) ℵAOQ **7** Αιγυπτιοι... ωφελησουσιν] θ′ ς Αιγυπτος ματαια κ κενα βοηθησουσιν Q^{mg} **8** ημεραν ℵ* (-ρας ℵ$^{c.a, c.b}$) | ταυτα καιρω] καιρων ταυτα ℵAOQ | om εως A | αιωναν ℵ* **9** λαος] pr ο $B^{a?b}$ | του θεου] pr κυ Q^{mg}

Β ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης· ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸν τρίβον τοῦτον, καὶ
ἀφέλετε ἀφ' ἡμῶν τὸ λόγιον τοῦ Ἰσραήλ. 12 διὰ τοῦτο τάδε λέγει ὁ 12
ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ Ὅτι ἠπειθήσατε τοῖς λόγοις τούτοις καὶ ἠλπίσατε
ἐπὶ ψεύδει, καὶ ὅτι ἐγόγγυσας καὶ πεποιθὼς ἐγένου ἐπὶ τῷ λόγῳ
τούτῳ, 13 διὰ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἡ ἁμαρτία αὕτη ὡς τεῖχος πίπτον παρα- 13
χρῆμα πόλεως ὀχυρᾶς ἑαλωκυίας, ἧς παραχρῆμα πάρεστιν τὸ πτῶμα·
14 καὶ τὸ πτῶμα αὐτῆς ἔσται ὡς σύντριμμα ἀγγίου ὀστρακίνου, ἐκ 14
κεραμίου λεπτὰ ὥστε μὴ εὑρεῖν ἐν αὐτοῖς ὄστρακον ἐν ᾧ πῦρ ἀρεῖς,
καὶ ἐν ᾧ ἀποσυριεῖς ὕδωρ μικρόν. 15 οὕτω λέγει κύριος Κύριος ὁ 15
ἅγιος τοῦ Ἰσραήλ Ὅταν ἀποστραφεὶς στενάξῃς, τότε σωθήσῃ καὶ
γνώσῃ ποῦ ἦσθα· ὅτε ἐπεποίθεις ἐπὶ τοῖς ματαίοις, ματαία ἡ ἰσχὺς
ὑμῶν ἐγενήθη. καὶ οὐκ ἠβούλεσθε ἀκούειν, 16 ἀλλ' εἴπατε Ἐφ' ἵπποις 16
φευξόμεθα· διὰ τοῦτο φεύξεσθε· καὶ ἐπὶ κούφοις ἀναβάται ἐσόμεθα·
διὰ τοῦτο κοῦφοι ἔσονται οἱ διώκοντες ὑμᾶς. 17 χίλιοι διὰ φωνὴν ἑνὸς 17
§ Γ φεύξονται, καὶ διὰ φωνὴν πέντε φεύξονται § πολλοί, ἕως ἂν καταλει-
φθῆτε ὡς ἱστὸς ἐπ' ὄρους, καὶ ὡς σημαίαν φέρων ἐπὶ βουνοῦ. 18 καὶ 18
πάλιν μενεῖ ὁ θεὸς τοῦ οἰκτειρῆσαι ὑμᾶς, καὶ διὰ τοῦτο ὑψωθήσεται
τοῦ ἐλεῆσαι ὑμᾶς, διότι κριτὴς Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν· μακάριοι οἱ ἐμμένον-
τες ἐπ' αὐτῷ. 19 Διότι λαὸς ἅγιος ἐν Σειὼν οἰκήσει· καὶ 19
Ἱερουσαλὴμ κλαυθμῷ ἔκλαυσεν Ἐλέησόν με· ἐλεήσει σε, τὴν φωνὴν

ℵAOQΓ **11** ημας] ημιν ℵ* (ημας ℵ[1 et postea]) | αφελετε 1°] pr και ℵ[c.a] (improb ℵ[c.b]) | τον τριβον] την τρ. ℵ* (τον τρ. ℵ[c.a, c.b]) | τουτον (ν sup ras B[ab])] ταυτην ℵ* (τουτον ℵ[c.a, c.b]) **12** δια...Ισραηλ] οι γ' ※ δια τουτο ταδε λεγει ο αγιος του Ιηλ Q[mg] | τουτο] το ℵ* (τουτο ℵ[c.a, c.b]) | ταδε] ουτως ℵ[c.b]AQ | ο αγιος] pr κς ℵAOQ **13** om οχυρας A | εαλωκυ|ιας B* -κυι|ας B[b] εαλωκυιης ℵ εαλωκοτος O | πτωμα] + αυτης O **14** αυτης] αυτω incep ℵ* (ω improb ℵ[1 (vid)] postea ras dein revoc) | αγγειου B[b]Q[b?] | λεπτον AO | om εν 1° O | om αρεις...υδωρ ℵ* (hab ℵ[c.a]) | και εν ω...μικρον] α' του ανασυραι υδωρ απο βοθυνου Q[mg] **15** ουτω (-τως AOQ)] pr οτι O pr οι γ' ※ οτι Q[mg] | κυριος Κυριος] om κς 2° ℵA | του Ισραηλ] om του AO | στεναξῃ] A | και 1° bis scr ℵ* (1° improb ℵ[c.a, c.b]) | [ο]τε επεποιθεις επι τοις] pr obel B[a] (non inst B[b]) | η ισχυς] om η ℵ* (hab ℵ[c.a]) | ηβουλεσθε] εβουλ. B[c]ℵ (αιβουλεσθαι ℵ* εβ. ℵ[c.a, c.b]) AQ **16** αλλ] αλλα ℵA | ειπετε Q[a] | ιπποις A | και]+ειπατε ℵA | επι] εκ incep ℵ* | αναβαται ℵ* (-ταις ℵ[c]) AO **17** δια φ. ενος φευξ. χιλιοι ℵOQ και δια φ. ενος φευξ. χιλιοι A οι γ' χιλιας μια απο προσωπου επιτιμησεως (vid) ενος Q[mg] | om ως 1° ℵ* (hab ℵ[c.a]) **18** οικτιρησαι ℵ | υμας 2°] ημας ℵ* (υμ. ℵ[c.b]) O | διοτι] οτι O | Κυριος]+κς Q[mg] | υμων] ημων Ba[?c?]ℵ[c.b]AOQΓ + εστιν (om QΓ) και που καταλειψετε (-λιψεται ℵΓ -λιψετε O) την δοξαν υμων ℵAOQΓ | μακαριοι]+παντες A | ενμενοντες ℵ | επ αυτω] εν αυτοις ℵ* εν αυτω ℵ[c.a, c.b] AOQΓ **19** αγιος sub ÷ Q | Σιων B[b]ℵAQ | Ιελμ ℵ* Ιελημ ℵ[d.a] | κλαυθμω (καυθμ. ℵ* [vid])] pr εν O | εκλαυσεν] pr ※ ουκ α'σ' ου κλαυσεις θ' ου κλαυσετε Q[mg] | ελεησει] pr και AO | om σε ℵA | την φωνην της κραυγης (κραυνης B*ℵ* -γης Ba[b]ℵ[c])] την κραυγην της φωνης O της φωνης της κραυγης Q*

20 τῆς κραυγῆς σου ἡνίκα εἶδεν, ἐπήκουσέν σου. [20]καὶ δώσει Κύριος
ὑμῖν ἄρτον θλίψεως καὶ ὕδωρ στενόν, καὶ οὐκέτι μὴ ἐγγίσωσίν σοι οἱ
πλανῶντές σε· ὅτι οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται τοὺς πλανῶντάς σε,
21 [21]καὶ τὰ ὦτά σου ἀκούσονται τοὺς λόγους τῶν ὀπίσω σε πλανησάντων,
οἱ λέγοντες Αὕτη ἡ ὁδός, πορευθῶμεν ἐν αὐτῇ εἴτε δεξιὰ εἴτε ἀριστερά.
22 [22]καὶ μιανεῖς τὰ εἴδωλα τὰ περιηργυρωμένα καὶ περικεχρυσωμένα,
λεπτὰ ποιήσεις καὶ λικμήσεις ὡς ὕδωρ ἀποκαθημένης, καὶ ὡς κόπρον
23 ὤσεις αὐτά. [23]τότε ἔσται ὁ ὑετὸς τῷ σπέρματι τῆς γῆς σου, καὶ ὁ
ἄρτος τοῦ γενήματος τῆς γῆς σου ἔσται πλησμονὴ καὶ λιπαρός· καὶ
βοσκηθήσεταί σου τὰ κτήνη τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τόπον πίονα καὶ εὐρύ-
24 χωρον, [24]οἱ ταῦροι ὑμῶν καὶ οἱ βόες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν γῆν ἄχυρα
25 ἀναπεποιημένα φάγονται ἐν κριθῇ λελικμημένῃ. [25]καὶ ἔσται ἐπὶ
παντὸς ὄρους ὑψηλοῦ καὶ ἐπὶ παντὸς βουνοῦ μετεώρου ὕδωρ διαπο-
ρευόμενον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅταν ἀπόλωνται πολλοί, ὅταν πέσωσιν
26 πύργοι. [26]καὶ ἔσται τὸ φῶς τῆς σελήνης ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ
τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἔσται ἑπταπλάσιον, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν ἰάσηται
Κύριος τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ τὴν ὀδύνην τῆς πληγῆς σου
27 ἰάσεται. [27]Ἰδοὺ τὸ ὄνομα Κυρίου ἔρχεται διὰ χρόνου, καιόμενος
θυμός· μετὰ δόξης τὸ λόγιον τῶν χειλέων αὐτοῦ, τὸ λόγιον ὀργῆς
28 πλῆρες, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θυμοῦ ὡς πῦρ ἔδεται· [28]καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
ὡς ὕδωρ ἐν φάραγγι σῦρον ἥξει ἕως τοῦ τραχήλου, καὶ διαιρεθήσεται
τοῦ παράξαι ἔθνη ἐπὶ πλανήσει ματαίᾳ, καὶ διώξεται αὐτοὺς πλάνησις
29 καὶ λήμψεται αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. [29]μὴ διὰ παντὸς δεῖ
ὑμᾶς εὐφραίνεσθαι, καὶ εἰσπορεύεσθαι εἰς τὰ ἅγιά μου διὰ παντὸς
ὡσεὶ ἑορτάζοντας, καὶ ὡσεὶ εὐφραινομένους εἰσελθεῖν μετὰ αὐλοῦ εἰς

19 ιδεν Γ | επηκουσεν] και ηκουσεν O **20** υμιν κς Q | μη] pr ου A | σοι] ℵAOQΓ σε ℵ* (σοι ℵ^{c}) om Γ periit in O **21** λεγονται ℵ* (-τες ℵ$^{c.a, c.b}$) | δεξια] δια B* (δεξ. B$^{a\,mg\,b}$) **22** μιανεις] εξαρεις ℵ$^{c.b}$AQ* (μιαν. Q^{mg}) | περικεχρυσωμενα] pr τα ℵAQΓ | om και 3° B | om και λικμησεις Q* (hab Q^{mg}) | υδως ℵ* (υδωρ ℵ^{c}) **23** om και ο αρτος του γενηματος της γης σου ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | πλησμονη] εις πλησμονην OΓ | βοσκηθησονται O | τα κτηνη σου O **24** ε βοες ℵ* οι β. ℵ$^{c.a, c.b}$ | αχυρα αναπεπ. φαγονται] φαγονται αχυρα αναπεπ. ℵAQΓ αχυρα φαγονται αναπεπ. O | om εν O | λελικμημενα ℵAQΓ (de O non liq) **25** διαπορευομενον] ιαπ sup ras ℵ^{2} -μενου Γ | οταν 2°] pr και ℵAOQΓ | πεσωσι Q **26** om και το φως του ηλιου Γ | επταπλασιον]+ ✕ ως το φως των επτα ημερων Q **27** ερχεται δια χρονου] δια χρονου ερχ. πολλου ℵAOQΓ οι γ΄ ερχεται μακροθε Q^{mg} | καιομενος θυμος] σ΄ φλεγομενος ο θ. αυτου Q^{mg} | θυμος] pr ο ℵAQΓ | πληρης ℵ | η οργη] om η O | του θυμου]+ μου Γ **28** του τραχ.] ου τραχ. Q* (τ superscr Q$^{1\,fort}$) | εθνη παραξαι ℵAQΓ | πλανησις]+ ματαια ℵ^{c}A | ληψεται Q **29** δει] δι Bℵ* (δει ℵ$^{c, d}$) | και εισπ. et δια παντος sub ÷ Q | om ωσει 2° ℵ* (hab ℵ$^{c, d.a}$)

B τὸ ὄρος Κυρίου πρὸς τὸν θεὸν τοῦ Ἰσραήλ; 30καὶ ἀκουστὴν ποιήσει 30
Κύριος τὴν δόξαν τῆς φωνῆς αὐτοῦ καὶ τὸν θυμὸν τοῦ βραχίονος
αὐτοῦ δείξει μετὰ θυμοῦ καὶ ὀργῆς καὶ φλογὸς κατεσθιούσης, κερα-
νώσει βιαίῳ, καὶ ὡς ὕδωρ καὶ χάλαζα συνκαταφερομένη βίᾳ. 31διὰ 31
γὰρ τῆς φωνῆς Κυρίου ἠττηθήσονται Ἀσσύριοι, τῇ πληγῇ ᾗ ἂν πατάξῃ
αὐτούς. 32καὶ ἔσται αὐτῷ κυκλόθεν, ὅθεν ἦν αὐτῶν ἡ ἐλπὶς τῆς 32
βοηθείας, ἐφ' ᾗ αὐτὸς πεποίθει· αὐτοὶ μετὰ τυμπάνων καὶ κιθάρας
πολεμήσουσιν αὐτὸν ἐκ μεταβολῆς. 33σὺ γὰρ πρὸ ἡμερῶν ἀπαιτη- 33
θήσῃ· μὴ καὶ σοὶ βασιλεύειν ἡτοιμάσθη, φάραγγα βαθεῖαν, ξύλα
κείμενα, πῦρ καὶ ξύλα πολλά; ὁ θυμὸς Κυρίου ὡς φάραγξ ὑπὸ
θείου καιομένη.

1Οὐαὶ οἱ καταβαίνοντες εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ βοήθειαν, οἱ ἐφ' ἵπποις 1 XXXI
πεποιθότες καὶ ἐφ' ἅρμασιν· ἔστιν γὰρ πολλά, καὶ ἐφ' ἵπποις πλῆθος
σφόδρα· καὶ οὐκ ἦσαν πεποιθότες ἐπὶ τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ, καὶ τὸν
κύριον οὐκ ἐζήτησαν. 2καὶ αὐτὸς σοφὸς ἦγεν ἐπ' αὐτοὺς κακά, καὶ ὁ 2
λόγος αὐτοῦ οὐ μὴ ἀθετηθῇ, καὶ ἐπαναστήσεται ἐπ' οἴκους ἀνθρώπων
πονηρῶν καὶ ἐπὶ τὴν ἐλπίδα αὐτῶν τὴν ματαίαν. 3Αἰγύπτιον ἄνθρω- 3
πον καὶ οὐ θεόν, ἵππων σάρκας καὶ οὐκ ἔστιν βοήθεια· ὁ δὲ κύριος
ἐπάξει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς, καὶ κοπιάσουσιν οἱ βοηθοῦντες,
καὶ ἅμα πάντες ἀπολοῦνται. 4ὅτι οὕτως εἶπέν μοι Κύριος Ὃν τρόπον 4

ℵAOQΓ **29** *το ορος*] om το ℵ* (hab ℵc.a) *τον οικον* A | Κυριου] pr του ℵAQmg *του θυ* OQ*Γ | του Ισρ.] om του Γ **30** *ακου|την* ℵ* (*ακουστ.* ℵc.a) | Κυριος] ο θ̄ς ℵAQ (κ̄ς Qmg) Γ ο κ̄ς O | του βραχ.] om του O | om και 3° OΓ | φλογος]+πυρος Qmg | βιαιω] βιαιως ℵ (βιεως ℵ* βιαι. ℵc.b) AOQ (de Γ non liq) | συγκαταφ. Bab Qa **31** *δια γαρ της φωνης*] α′θ′ οτι απο φωνης σ′ απο γαρ φ. Qmg | *της φωνης* BQmg] om της ℵOΓ *την φωνην* A *φωνην* Q* | *Ασσυριοι*] pr οι A | *πληγη...αυτους*] om |γη η αν πατ. αυ| ℵ | *παταξει* AΓ **32** *αυτων*] αυτω ℵAOQΓ | *βοηθιας* ℵQ*Γ | *η* 2°] ης ℵ* (s postea ras) | *πεποιθει*] επεποιθει (-θι ℵ* -θει ℵc.b) AOQΓ | *τυμπανων*] αυλων ℵAOQ* (*τυμπ.* Qmg) Γ | *κιθαρας* (s sup ras Aa)]+θ′ ※ ῆ εν πολεμοις αφορισμου Qmg **33** *συ*] *σοι* Bab ου ℵAOQ* (*συ* Qmg) Γ | *γαρ*]+*συ* A | *απαιτηθησει* ℵ (*απετ.* ℵ* *απαιτ.* ℵc.b) | *σοι*] *συ* B* (*σοι* Bab) ℵA | *ητοιμασθη* (*εθοιμ.* Γ) *βασιλευειν* ℵAOQΓ | *φαραγγαν* ℵc.b | *βαθιαιαν* ℵ* *βάθιαν* ℵ? (-θειαν ℵd.a) *βαθεαν* O | *κειμενα*] *καιομενα* O | *πυρ*] *πυρ' α κε θειον* ℵ* (improb *α κε θ.* ℵ1 c.a, c.b) *πυρ και θειον* Γ XXXI **1** *βοηθιαν* ℵQ* | *εφ ιπποις* 1ο] *επιφπποις* (sic) B* (*εφ ιππ.* Bb) | *εφ ιπποις* 2°] *εφ| ιπ̄π.* B* *ε|φ ιπ̄π.* Bb | *κυριον*] *θν* ℵAOQΓ | *εζητησαν*] *εξεζητησαν* ℵ (-*σαι* ℵ* vid) AOQΓ **2** *σοφως* Γ | *αυτους*] *αυτος* ℵ* (-*τους* ℵc.a) **3** *Εγυπτιον* ℵ* (*Αιγ.* ℵc.a, c.b) | *ανθρωπων* ℵ* (-*πον* ℵcorr) | *βοηθεια* (-*θια* ℵ)] pr η ℵ* (postea ras) | *αυτου επ*] *ου ε* sup ras Aa | *βοηθουντες*]+*και πεσειται ο βοηθουμενος* O et (pr ※) Qmg | *απολουνται παντες* ℵOΓ **4** *μοι*]+*παντες* ℵ* (improb ℵ1 fort, c) | *ον τροπον*]+*εαν* ℵc.b A+*οταν* OQ1? (*οαν* Q*) *σ′θ′ ομοιως* Qmg

βοήσῃ ὁ λέων ἢ ὁ σκύμνος ἐπὶ τῇ θήρᾳ ᾗ ἔλαβεν, καὶ κεκράξῃ ἐπ' αὐτῇ B
ἕως ἐμπλησθῇ τὰ ὄρη τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἠττήθησαν καὶ τὸ πλῆθος
τοῦ θυμοῦ ἐπτοήθησαν, οὕτως καταβήσεται Κύριος σαβαὼθ ἐπιστρα-
5 τεῦσαι ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σειών, ἐπὶ τὰ ὄρη αὐτῆς. 5ὡς ὄρνεα πετόμενα,
οὕτως ὑπερασπιεῖ Κύριος σαβαώθ, ὑπὲρ Ἰερουσαλὴμ ὑπερασπιεῖ καὶ
6 ἐξελεῖται, καὶ περιποιήσεται καὶ σώσει. 6ἐπιστράφητε, οἱ τὴν βα-
7 θεῖαν βουλὴν βουλευόμενοι καὶ ἄνομον υἱοὶ Ἰσραήλ. 7ὅτι τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ ἀπαρνήσονται οἱ ἄνθρωποι τὰ χειροποίητα αὐτῶν τὰ ἀργυρᾶ
8 καὶ τὰ χειροποίητα τὰ χρυσᾶ ἃ ἐποίησαν¶ αἱ χεῖρες αὐτῶν. 8καὶ ¶ Ο
πεσεῖται Ἀσσούρ· οὐ μάχαιρα ἀνδρὸς οὐδὲ μάχαιρα ἀνθρώπου κατα-
φάγεται αὐτόν, καὶ φεύξεται οὐκ ἀπὸ προσώπου μαχαίρας· οἱ δὲ
9 νεανίσκοι ἔσονται εἰς ἤττημα, 9πέτρᾳ γὰρ περιλημφθήσονται ὡς χά-
ρακι καὶ ἠττηθήσονται, ὁ δὲ φεύγων ἁλώσεται.

Τάδε λέγει Κύριος Μακάριος ὃς ἔχει ἐν Σειὼν σπέρμα καὶ οἰκείους ἐν
XII 1 Ἰερουσαλήμ. 1ἰδοὺ γὰρ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει, καὶ ἄρχοντες μετὰ
2 κρίσεως ἄρξουσιν. 2καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος κρύπτων τοὺς λόγους αὐτοῦ,
καὶ κρυβήσεται ὡς ἀφ' ὕδατος φερομένου·¶ καὶ φανήσεται ἐν Σειὼν ¶ Γ
3 ὡς ποταμὸς φερόμενος ἔνδοξος ἐν γῇ διψώσῃ. 3καὶ οὐκέτι ἔσονται
4 πεποιθότες ἐπ' ἀνθρώποις, ἀλλὰ τὰ ὦτα ἀκούειν δώσουσιν· 4καὶ ἡ
καρδία τῶν ἀσθενούντων προσήξει τοῦ ἀκούειν, καὶ αἱ γλῶσσαι
5 αἱ ψελλίζουσαι ταχὺ μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην· 5καὶ οὐκέτι μὴ

4 βοησει ℵ (-σι ℵ* -σει ℵ$^{c.b}$) | ο λεων] om ο A | η 1°] και OQ | η 2°] ℵAOQΓ
ην O | κεκραξει O | αυτη] αυτην ℵ αυτης O | εως...επτοηθησαν] θ' πληρη
ποιμενων ϗ απο της φωνης αυτων ου μη ηττηθη· ϗ απο του πληθους αυτων ου
μη υποταγη Q^{mg} | εως]+αν ℵAQΓ | εμπλησθη ℵ* (εμπλησθη ℵ$^{pl\ post\ τ}$)
ενεπλησθη O ενπλησθη Γ | το Σειων (Σιων B^{b}AOQΓ)] om το ℵOΓ |
επι 3°] pr και A pr οι γ' και Q^{mg} **5** om σαβαωθ AOQ* (hab
Q^{mg}) | Ιελμ ℵ* Ιελημ ℵ$^{d.a}$ | om υπερασπιει 2° ℵ$^{c.b}$ AOQ* (hab Q^{mg}) Γ σ'θ'
υπερασπιζῶ α' θυρεων Q^{mg} | εξελειται]+σε ℵ* | περιποιησεται] περιποιηθησονται
ℵ* (περιποιησ. ℵ$^{c.a,c.b}$) **6** βουλευσαμενοι A | om υιοι Ισραηλ ℵAO^{vid}Q*
(οι γ' ※ υιοι Ιηλ Q^{mg}) Γ **7** απαρνησονται] απαρνηθησονται AO αρνησονται Q*
(απ superscr Q^{a}) απαιρουντς· α' αποκρυψουσι σ' αποβαλουντς θ' απωσονται Q^{mg} |
οι ανθρωποι...τα χρυσα] θ' ανηρ τα ειδωλα αυτου αργυριου αυτου ϗ τα ειδωλα
του χρυσιου αυτου Q^{mg} | om τα χειροποιητα (2°) ℵAOQ (hab pr ※ Q^{mg}) Γ |
αι χειρες] οι δακτυλοι ℵ* (αι χ. ℵ$^{c.b}$) Γ | αυτων 2°]+α' ※ αμαρτημα Q^{mg}
8 φευξονται Γ | ουκ απο sup ras B$^{a.b}$ | απο] α ℵ* (απο ℵ$^{c.a}$) | μαχαιρας]
διωκοντος A | νεανισκοι]+αυτου ℵ$^{c\ (?\ a)\ vid}$ (rurs ras) **9** περιληφθ. Q |
φευων ℵ* (φευγ. ℵ$^{c,\ d.a}$) | Σιων B^{b}QΓ Σιω A | Ιλμ ℵ* Ιλημ ℵ$^{d.a}$ XXXII
1 αρξουσιν] αρχουσιν ℵ* (αρξ. ℵ$^{c.a\ et\ postea}$) **2** αυτου] τουτους A | φερο...Γ |
Σιων ℵAQ **3** ακουειν δωσουσιν (ω sup ras ℵ$^{1\ vid}$)] δωσουσιν ακουειν ℵAQ
4 ασθενουντων] ασθενων A | προσηξει] προσεξει ℵAQ | ψελλιζουσαι ταχυ]
σαι τα in mg χυ sup ras A^{a} (om ταχυ A*) **5** μη 1°, 2°] pr ου A

Β εἶπωσιν τῷ μωρῷ ἄρχειν, καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσιν οἱ ὑπηρέται
σου Σίγα. 6ὁ γὰρ μωρὸς μωρὰ λαλήσει, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ 6
μάταια νοήσει, τοῦ συντελεῖν ἄνομα καὶ λαλεῖν πρὸς Κύριον
πλάνησιν, τοῦ διασπεῖραι ψυχὰς πεινώσας, καὶ τὰς ψυχὰς τὰς
διψώσας κενὰς ποιήσει. 7ἡ γὰρ βουλὴ τῶν πονηρῶν ἄνομα βουλεύ- 7
σεται, καταφθεῖραι ταπεινοὺς ἐν λόγοις ἀδίκοις καὶ διασκεδάσαι
λόγους ταπεινῶν ἐν κρίσει. 8οἱ δὲ εὐσεβεῖς συνετὰ ἐβουλεύσαντο, 8
καὶ αὕτη ἡ βουλὴ μενεῖ. 9Γυναῖκες πλούσιαι, ἀνάστητε καὶ 9
ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου· θυγατέρες ἐν ἐλπίδι, εἰσακούσατε λόγους
μου. 10ἡμέρας ἐνιαυτοῦ μνείαν ποιήσασθε ἐν ὀδύνῃ μετ' ἐλπίδος· 10
ἀνήλωται ὁ τρυγητός, πέπαυται, οὐκέτι μὴ ἔλθῃ. 11ἔκστητε, λυπήθητε 11
αἱ πεποιθυῖαι, ἐκδύσασθε, γυμναὶ γένεσθε, περιζώσασθε τὰς ὀσφῦς
12καὶ ἐπὶ τῶν μαστῶν κόπτεσθε, ἀπὸ ἀγροῦ ἐπιθυμήματος καὶ 12
ἀμπέλου γενήματος. 13ἡ γῆ τοῦ λαοῦ μου, ἄκανθα καὶ χόρτος ἀναβή- 13
σεται, καὶ ἐκ πάσης οἰκίας εὐφροσύνη ἀρθήσεται· πόλις πλουσία,
14οἶκοι ἐγκαταλελιμμένοι πλοῦτον πόλεως ἀφήσουσιν, οἴκους ἐπι- 14
θυμήματος· καὶ ἔσονται αἱ κῶμαι σπήλαια ἕως τοῦ αἰῶνος, εὐφροσύνη
ὄνων ἀγρίων, βοσκήματα ποιμένων, 15ἕως ἂν ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα 15
ἀφ' ὑψηλοῦ. καὶ ἔσται ἔρημος ὁ Χερμέλ, καὶ ὁ Χερμὲλ εἰς δρυμὸν
λογισθήσεται. 16καὶ ἀναπαύσεται ἐν τῇ ἐρήμῳ κρίμα, καὶ δικαιοσύνη 16
ἐν τῷ Καρμήλῳ κατοικήσει· 17καὶ ἔσται τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης 17
εἰρήνη, καὶ κρατήσει ἡ δικαιοσύνη ἀνάπαυσιν, καὶ πεποιθότες ἕως τοῦ
αἰῶνος· 18καὶ οἰκήσει ὁ λαὸς αὐτοῦ ἐν πόλει εἰρήνης καὶ ἐνοικήσει 18

ℵAQ **6** μωρα λαλησει] ρα λαλησ sup ras A^{a} | αυτου] αυτων A | πλανησεν ℵ* (-σειν ℵ$^{c.a}$ -σιν ℵ$^{c.b}$) | διασπειραι] διαφθειραι A | διψωσας] πιωσας ℵ* (διψ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | κενας] καινας ℵ* et inst (κεν. ℵ^{2}) | ποιησαι ℵAQ **7** βουλευσεται] βουλευεται ℵ* (-σεται ℵ$^{c.a}$) A οι γ' εβουλευσατο Q^{mg} | λογους] λογισμους A **9** αναστητε] + οι γ' ※ δη Q^{mg} | εισακουσατε] ακουσατε ℵ* (εισακ. ℵ$^{d.a}$) AQ | λογους] pr τους ℵ$^{c.b}$ AQ α' λογιον σ' τας ρησεις θ' τα ρηματα Q^{mg} **10** μετ'] μετα ℵ* A | πεπαυται...ελθη] α' συλλογη ου μη ελθη σ' εκωλυθη ινα μη ελθη Q^{mg} | πεπαυται] + ■ σπορος και ℵAQ **11** εκστητε] pr ※ ευθηνους Q^{mg} | περιζωσασθε (π sup ras B$^{a\,vid}$)] + σακκους ℵA α' ※ ζωσασθαι Q^{mg} | οσφυς (-φυας B$^{b\,(vid)}$ ℵAQ)] + υμων ℵ α' επι οσφυας Q^{mg} **12** μασθων A | απο] περι ℵ$^{c.b}$A α' επι θ' σ' περι Q^{mg} **13** αρθησεται sub ÷ Q **14** εγκαταλελειμμενοι B^{ab} εγκαταλελιμμ. ℵ* (εγκαταλελιμμ. ℵ$^{c.\,(b\,vid)}$) | πολεων Q* (-ως Q^{mg}) | αφησουσιν (in σι ras aliq B^{2}) οικ. επιθυμηματος] και οικους επιθυμητους αφησουσιν ℵ$^{c.b}$AQ | σπηλαια] in π ras aliq B^{2} **15** ελθη] επελθη ℵAQ | υμας ημας ℵ* (υμ. ℵ$^{c.b}$) | εσται ερημος] inter ι et ε ras aliq B^{2} **15—16** λογισθησεται και] in ται κ ras aliq B^{2} **16** τω Καρμ.] in τω ras aliq B^{2} **17** δικαιοσυνης (δικαιωσ. A)] δικαιοσυνην ℵ* (-νης ℵ$^{c.a, c.b}$) | πεποιθοτες...αιωνος] α'σ' πεποιθησεις (ς superscr) εως αιωνος θ' ελπις εως [τ. αιων.] Q^{mg} | πεποιθοτες pr οι ℵ* + εσονται ℵ$^{c.b}$A **18** οικησει] κατοικησει ■ (-σι) AQ | in ο λαος emend aliq ℵ$^{1\,vid}$

19 πεποιθώς, καὶ ἀναπαύσονται μετὰ πλούτου. 19ἡ δὲ χάλαζα ἐὰν B
καταβῇ, οὐκ ἐφ' ὑμᾶς ἥξει. καὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τοῖς δρυμοῖς
20 πεποιθότες ὡς ἐν τῇ πεδινῇ. 20μακάριοι οἱ σπείροντες ἐπὶ πᾶν
ὕδωρ, οὗ βοῦς καὶ ὄνος πατεῖ.

III 1 1Οὐαὶ τοῖς ταλαιπωροῦσιν ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ποιεῖ ταλαι-
πώρους, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς οὐκ ἀθετεῖ· ἁλώσονται οἱ ἀθετοῦντες
καὶ παραδοθήσονται, καὶ ὡς σὴς ἐφ' ἱματίου οὕτως ἠττήσονται.
2 2Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, ἐπὶ σοὶ γὰρ πεποίθαμεν· ἐγενήθη τὸ σπέρμα
τῶν ἀπειθούντων εἰς ἀπώλειαν, ἡ δὲ σωτηρία ἡμῶν ἐν καιρῷ θλί-
3 ψεως. 3διὰ φωνὴν τοῦ φόβου ἐξέστησαν λαοὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου
4 καὶ διεσπάρησαν τὰ ἔθνη. 4νῦν δὲ συναχθήσεται τὰ σκῦλα ὑμῶν
μικροῦ καὶ μεγάλου· ὃν τρόπον ἐάν τις συναγάγῃ ἀκρίδα, οὕτως
5 ἐμπαίξουσιν ὑμῖν. 5ἅγιος ὁ θεὸς ὁ κατοικῶν ἐν ὑψηλῷ, ἐνεπλήσθη
6 Σιὼν κρίσεως· καὶ δικαιοσύνῃ 6ἐν νόμῳ παραδοθήσονται, ἐν θη-
σαυροῖς ἡ σωτηρία ἡμῶν, ἥκει σοφία καὶ ἐπιστήμη καὶ εὐσέβεια
7 πρὸς τὸν κύριον· οὗτοί εἰσιν θησαυροὶ δικαιοσύνης. 7Ἰδοὺ δὴ
ἐν τῷ φόβῳ ὑμῶν οὗτοι φοβηθήσονται· οὓς ἐφοβεῖσθε, βοήσονται
ἀφ' ὑμῶν· ἄγγελοι ἀποσταλήσονται πικρῶς κλαίοντες, παρακα-
8 λοῦντες εἰρήνην. 8ἐρημωθήσονται γὰρ αἱ τούτων ὁδοί· πέπαυται ὁ
φόβος τῶν ἐθνῶν, καὶ ἡ πρὸς τούτους διαθήκη αἴρεται, καὶ οὐ μὴ
9 λογισθήσεσθε αὐτοὺς ἀνθρώπους. 9ἐπένθησεν ἡ γῆ, ᾐσχύνθη ὁ
Λίβανος, ἔλη ἐγένετο ὁ Σαρών· φανερὰ ἔσται ἡ Γαλειλαία καὶ ὁ

18 πλουτου] λ superscr A^1 19 εαν bis scr A | ως] om ℵ +οι A ℵAQ
+οι ενοικουντες Q 20 υδω| ℵ* (υδωρ $ℵ^{c.a}$) XXXIII 1 ταλαι-
πωροισιν Q* (-ρουσιν Q^a) | δε]+γαρ ℵ* (improb $ℵ^{c.a, c.b}$) | υμας 3° A | εφ] επι AQ | ιματιου] τ sup ras B^a ιματιω ℵ | ηττησονται] ηττηθησονται ℵAQ 2 απειθουντων B^* (-ντων B^{ab}) | απωλειαν (-λιαν ℵQ(*)] in π ras aliq B^2 3 φοβου 1°]+σου ℵAQ σ' κατα το εβρ. αμω α' οχλου θ' πληθους (sic) Q^{mg} 4 υμων] ημων ℵ | μικρου και μεγαλου] pr obel B^a (non inst B^b) Q | μικρου] pr απο A | ακριδας ℵAQ +θ' ※ ως απο τω βοθυνων Q^{mg} | εμπαιξουσιν] εμπαιξονται $ℵ^{c.b}$ (vid) (postea revoc -ξουσιν) A (εμπεξ.) 5 ο θεος] pr κε Q^{mg} | υψηλοις ℵAQ | ενεπλησθη] in π ras aliq B^2 | Σιων B^bℵAQ: item 14 | δικαιοσυνης ℵAQ 6 ηκει BQ^{mg} | εκει ℵ (-κι ℵ* -κει $ℵ^{c.b}$) A(txt) | ευσεβια ℵQ* | κυριον] θν ℵ* (κν $ℵ^{c.b}$) 7 [υ]μων ουτοι...υμων αγ[γελοι]] pr obelos B^a (non inst B^b) ου κ' π' εβρ' B^{mg} | ουτοι] αυτοι ℵA | ους και] ̈ Q | βοησονται] φοβηθησονται $ℵ^{c.b}$AQ* (βοησ. Q^{mg}) | αγγελοι...ειρηνην] α' αγγελοι ειρηνης πικρως κλαυσονται Q^{mg} | αγγελοι]+γαρ ℵA | αποσταλησονται]+αξιουντες ειρηνην (ιρ. $ℵ^{c.a}$) $ℵ^{c.a}$AQ 8 πεπαυται (ras aliq in π τ° B^2)]+γαρ A | λογισθησεσθε BQ*] λογισησθε ℵ (λογεισ.) A λογισεσθε Q^a 9 επενθησεν] ομοιως οι γ' Q^{mg} | ο Σαρων] Ασαρων ℵ* (ο Σ. $ℵ^{c.b}$) ο Σααρων Q* (ο Σαρ. Q^a) | Γαλιλαια B^bℵAQ

Β Χερμέλ. 10νῦν ἀναστήσομαι, λέγει Κύριος, νῦν δοξασθήσομαι, νῦν 10
ὑψωθήσομαι· 11νῦν ὄψεσθε, νῦν αἰσθηθήσεσθε· ματαία ἔσται ἡ 11
ἰσχὺς τοῦ πνεύματος ὑμῶν, πῦρ κατέδεται ὑμᾶς, 12καὶ ἔσονται 12
ἔθνη κατακεκαυμένα ὡς ἄκανθα ἐν ἀγρῷ ἐρριμμένη καὶ κατακεκαυ-
μένη. 13Ἀκούσονται οἱ πόρρωθεν ἃ ἐποίησα, γνώσονται οἱ 13
ἐγγίζοντες τὴν ἰσχύν μου. 14ἀπέστησαν οἱ ἐν Σειὼν ἄνομοι, λήμ- 14
ψεται τρόμος τοὺς ἀσεβεῖς· τίς ἀναγγελεῖ ὑμῖν ὅτι πῦρ καίεται; τίς
ἀναγγελεῖ ὑμῖν τὸν τόπον τὸν αἰώνιον; 15πορευόμενος ἐν δικαιοσύνῃ, 15
λαλῶν εὐθείαν ὁδόν, μισῶν ἀνομίαν καὶ ἀδικίαν, καὶ τὰς χεῖρας ἀπο-
σειόμενος ἀπὸ δώρων, βαρύνων τὰ ὦτα ἵνα μὴ ἀκούσῃ κρίσιν αἵ-
ματος, καμμύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἵνα μὴ ἴδῃ ἀδικίαν, 16οὗτος οἰκήσει 16
ἐν ὑψηλῷ στηλαίῳ πέτρας ἰσχυρᾶς· ἄρτος αὐτῷ δοθήσεται, καὶ τὸ
ὕδωρ αὐτοῦ πιστόν. 17βασιλέα μετὰ δόξης ὄψεσθε, οἱ ὀφθαλμοὶ 17
ὑμῶν ὄψονται γῆν πόρρωθεν· 18ἡ ψυχὴ ἡμῶν μελετήσει φόβον· ποῦ 18
§ Γ εἰσιν οἱ γραμματικοί; §ποῦ εἰσιν οἱ συμβουλεύοντες; ποῦ ἐστιν ὁ
ἀριθμῶν τοὺς τρεφομένους 19μικρὸν καὶ μέγαν λαόν; ᾧ οὐ συνε- 19
βουλεύσατο οὐδὲ ἤδει βαθύφωνον, ὥστε μὴ ἀκοῦσαι λαὸς πεφαυ-
λισμένος, καὶ οὐκ ἔστιν τῷ ἀκούοντι σύνεσις. 20ἰδοὺ Σειὼν ἡ πόλις, 20
τὸ σωτήριον ἡμῶν, οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται Ἰερουσαλήμ, πόλις
πλουσία, σκηναὶ αἱ οὐ μὴ σεισθῶσιν, οὐδὲ μὴ κινηθῶσιν οἱ πάσ-
σαλοι τῆς σκηνῆς αὐτῆς εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, οὐδὲ τὰ σχοινία
αὐτῆς οὐ μὴ διαρραγῶσιν· 21ὅτι τὸ ὄνομα Κυρίου μέγα ὑμῖν. τόπος 21
ὑμῖν ἔσται, ποταμοὶ καὶ διώρυχες πλατεῖς καὶ εὐρύχωροι· οὐ πο-
ρεύσῃ ταύτην τὴν ὁδόν, οὐδὲ πορεύσεται πλοῖον ἐλαῦνον. 22ὁ γὰρ 22

ℵAQΓ **9** ο Χερμελ] ο Καρμηλος ℵA pr ο Καρμηλος και Q **11** αισθηθησεσθε] αισχυνθησεσθε ℵ$^{c.a}$ (-σθαι : revoc αισθ. ℵ$^{c.b}$) A αισθηθησεσθαι Q$^{*\ fort}$ αισθησεσθε Q^{n} | ματαια] + δε ℵ | υμας κατεδεται ℵAQ **12** ερισμενη ℵ* ερριμ. ℵ$^{c.a,\ c.b}$ | και κατακεκαυμενη] ϗ κ| ℵ* ϗ κατακεκαλυμενη ℵ$^{c.b,\ c.a}$ **13** εποιησα ℵ* $^{c.b}$ **14** λημψονται ℵ* (-ψεται ℵ$^{c.a,\ c.b}$) ληψεται Q | καιεται] και εστε ℵ* (καιεται ℵ^{c}) **15** πορευομενος] + αμωμος ℵ | λαλων] οι γ′ λαλει Q^{mg} | απο] pr και ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) | αιματος] + αδικου Q$^{1\ mg\ dextr}$ ομοιως οι γ′ : αιματων Q^{mg} | ειδη Q* (ιδ. Q^{n}) | ιδικιαν B* (ιδη αδικ. B^{ab}) **16** οικηση ℵ | ισχυρας] οχυρας A **17** οι οφθ.] pr και ℵ$^{c.a}$AQ | πορωθεν ℵ **18** ημων] υμων AQ | φοβον] + κυ A | τρεφομενους] συστρεφ. ℵAQ1′ α′θ′ μεγεγαλυμμενους σ′ εκτεθραμμενους Q^{mg} **19** μεγα A | συνεβουλευσαντο ℵQ1′ συνεβουλευσα] A | ουδε ηδει βαθυφωνον] σ′ ουκ οψη λαον βαρυν ε῾ι χειλεσιν Q^{mg} | λαος (λος ℵ* a superscr ℵ^{1}) | πεφαυλισμενος] pr ο ℵ$^{c.a}$ (postea ras) **20** Σιων B^{b}ℵAQΓ | η πολις] om η Γ* (hab Γ^{1}) | Ιερουσαλημ] pr πολις B* (improb B^{ab}) Ιηλ Γ* (Ιλημ Γ^{1}) | σεισθωσιν (ω rescr ℵ^{1})] σεισ rescr A^{1} (σαλευθ. A* fort) εισθωσιν Γ | ουδε 1°] ουδ ου A και ου Γ | κινηθωσιν] η rescr A^{1} | αιωναν ℵ* | διαραγωσιν ℵ* (διαρρ. ℵ$^{c.b}$) **21** τονομα A* (το ον. A^{1}) | υμιν 1°] εστιν A | διωρυγες ℵAQ* (-χες Q^{n}) Γ

θεός μου μέγας ἐστίν· οὐ παρελεύσεταί με· Κύριος κριτὴς ἡμῶν, B
Κύριος ἄρχων ἡμῶν, Κύριος βασιλεὺς ἡμῶν, Κύριος οὗτος ἡμᾶς σώ-
23 σει. 21ἐρρύγησαν τὰ σχοινία σου, ὅτι οὐκ ἐνίσχυσαν· ὁ ἱστός σου
24 ἔκλινεν, οὐ χαλάσει τὰ ἱστία, οὐκ ἀρεῖ σημεῖον, ἕως οὗ παραδοθῇ
εἰς προνομήν· τοίνυν πολλοὶ χωλοὶ προνομὴν ποιήσουσιν. 24καὶ
οὐ μὴ εἴπωσιν Κοπιῶ ὁ λαὸς ἐνοικῶν ἐν αὐτοῖς· ἀφέθη γὰρ αὐτοῖς
ἡ ἁμαρτία.

XXXIV 1 1Προσαγάγετε, ἔθνη, καὶ ἀκούσατε, ἄρχοντες· ἀκουσάτω ἡ γῆ
2 καὶ οἱ ἐν αὐτῇ, ἡ οἰκουμένη καὶ ὁ λαὸς ὁ ἐν αὐτῇ. 2διότι θυμὸς
Κυρίου ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ὀργὴ ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, τοῦ
3 ἀπολέσαι αὐτοὺς καὶ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς σφαγήν. 3οἱ δὲ τραυ-
ματίαι αὐτῶν ῥιφήσονται καὶ οἱ νεκροί, καὶ ἀναβήσεται αὐτῶν ἡ
4 ὀσμή, καὶ βραχήσεται τὰ ὄρη ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν. 4καὶ τακή-
σονται πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν, καὶ ἑλιγήσεται ὡς βιβλίον
ὁ οὐρανός, καὶ πάντα τὰ ἄστρα πεσεῖται ὡς φύλλα ἐξ ἀμπέλου,
5 καὶ ὡς πίπτει φύλλα ἀπὸ συκῆς. 5ἐμεθύσθη ἐν τῷ οὐρανῷ ἡ μά-
χαιρά μου· ἰδοὺ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν καταβήσεται καὶ ἐπὶ τὸν λαὸν
6 τῆς ἀπωλείας μετὰ κρίσεως. 6ἡ μάχαιρα τοῦ κυρίου ἐνεπλήσθη
αἵματος, ἐπαχύνθη ἀπὸ στέατος, ἀπὸ αἵματος τράγων καὶ ἀμνῶν
καὶ ἀπὸ στέατος τριάγων καὶ κριῶν. ὅτι θυσία τῷ κυρίῳ ἐν Βοσόρ,
7 καὶ σφαγὴ μεγάλη ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ. 7καὶ συμπεσοῦνται οἱ ἄδροὶ
μετ' αὐτῶν καὶ οἱ κριοὶ καὶ οἱ ταῦροι, καὶ μεθυσθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ
8 τοῦ αἵματος, καὶ ἀπὸ τοῦ στέατος αὐτῶν ἐμπλησθήσεται. 8ἡμέρα
γὰρ κρίσεως Κυρίου, καὶ ἐνιαυτὸς ἀνταποδόσεως κρίσεως Σειών.

22 μεγαρ ℵ* (μεγας ℵ$^{c.a, c.b}$) | Κυριος 1°] + πηρ κς A^{a} | ουτος] αυτος 1' ℵAQ1' 23 ενισχυσεν ℵAQ* (-σαν οι γ' ※ ουτως Q^{mg}) | αρη 1' | ποιησωσιν A1' 24 ειπωσιν] ειπη ℵAQ* (ειπωσι Q^{mg}) 1' | om κοπιω ℵ1' | ενοικων] pr ο ℵAQ1' κατοικων Q* (ενοικ. Q^{a}) | αυτοις 1°] + κοπιω ℵ1' XXXIV 1 αρχοντες] + ※ προσσχετε Q^{mg} | οι εν αυτη] οι ενοικουντες εν αυτ. A | η οικουμενη] οι οικουνται ℵ* οικουμενη ℵ$^{c.a}$ (η οικ. ℵ$^{c.b}$) 2 παντα] οι γ' ※ παντα Q^{mg} | εθν B* (η superscr B^{ab}) 3 και αναβησεται αυτων] adnot ου κ' π' εβρ' B$^{a mg}$ 4 om και τακησονται...ουρανων ℵAQ1' οι γ' ※ ις τακ. ... ουρανων Q^{mg} | ελιγησεται B$^{bc (vid)}$ | ο ουρανος ως βιβλιον ℵAQ | ως 2°] + πιπτει Q 5 εμεθυσθη] pr οι γ' ※ οτι Q^{mg} | η μαχαιρα μου εν τω ουρανω ℵAQ1' | απωλειας (-λιας ℵ$^{c.a, c.b}$Q*)] γης ℵ* | μετα κρισεως c seqq coniung 1' 6 η μαχ. του κυ ενεπλησθη] adnot ου κ' π' εβρ' B$^{a mg}$ | του κυριου] om του ℵAQ* (hab Q^{mg}) 1' | στεατος 1°] + αρνων ℵAQ1' | om απο αιματος τραγων και αμνων ℵAQ1' hab σ' ※ απο αιματος αρνων και τραγων Q^{mg} | τω κυριω] om τω ℵAQ^{mg} | Βοσορ] pr γη A 7 συνπεσουνται ℵAQ1' | οι αδροι] om οι ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | ταυροι] αυρο sup ras ℵ^{1} | μεθυσθησονται Q*^{vid} | απο 2°] pr θ' ※ το χωμα αυτων Q^{mg} | ενπλησθησεται ℵ 8 ανταποδωσεως A1' | Σιων B^{b}ℵAQ1'

B 9 καὶ σταφήσονται αὐτῆς αἱ φάραγγες εἰς πίσσαν, καὶ ἡ γῆ αὐτῆς 9
εἰς θεῖον· καὶ ἔσται ἡ γῆ αὐτῆς ὡς πίσσα καιομένη 10 νυκτὸς καὶ 10
ἡμέρας, καὶ οὐ σβεσθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον, καὶ ἀναβήσεται
ὁ καπνὸς αὐτῆς ἄνω, εἰς γενεὰς αὐτῆς ἐρημωθήσεται, καὶ εἰς χρό-
νον πολύν. 11 ὄρνεα καὶ ἐχῖνοι καὶ εἴβεις καὶ κόρακες κατοικήσουσιν 11
ἐν αὐτῇ· καὶ ἐπιβληθήσεται ἐπ' αὐτὴν σπαρτίον γεωμετρίας ἐρή-
μου, καὶ ὀνοκένταυροι οἰκήσουσιν ἐν αὐτῇ. 12 οἱ ἄρχοντες αὐτῆς 12
οὐκ ἔσονται· οἱ γὰρ βασιλεῖς καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἔσονται εἰς
ἀπώλειαν. 13 καὶ ἀναφύσει εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν ἀκάνθινα ξύλα 13
καὶ εἰς τὰ ὀχυρώματα αὐτῆς, καὶ ἔσται ἐπαύλεις σειρήνων καὶ αὐλὴ
στρουθῶν· 14 καὶ συναντήσουσιν δαιμόνια ὀνοκενταύροις καὶ βοή- 14
σονται ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον, ἐκεῖ ἀναπαύσονται ὀνοκένταυροι
εὑρόντες αὐτοῖς ἀνάπαυσιν· 15 ἐκεῖ ἐνόσσευσεν ἐχῖνος, καὶ ἔσωσεν 15
ἡ γῆ τὰ παιδία αὐτῆς μετὰ ἀσφαλείας· ἐκεῖ συνήντησαν ἔλαφοι καὶ
εἶδον τὰ πρόσωπα ἀλλήλων· 16 ἀριθμῷ παρῆλθον, καὶ μία αὐτῶν 16
οὐκ ἀπώλετο, ἑτέρα τὴν ἑτέραν οὐκ ἐζήτησαν, ὅτι Κύριος αὐτοῖς
ἐνετείλατο, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ συνήγαγεν αὐτά. 17 καὶ αὐτὸς 17
ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς κλήρους, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ διεμέρισεν βόσκεσθαι·

ℵAQΓ 9 στραφησεται Q* (ον superscr Q^{a}) | θειον] ον rescr sup ras pl litt ℵ^{1} | η γη αυτης (2ο)] αυτης η γη ℵAQ | καιομενη (κεομ. Γ^{1}) ως πισσα ℵAQΓ 10 om και 2ο Q | και| ου σβ in mg et sup ras A^{a} | σβεθησεται B* (σβεσθ. B^{ab}) σβεσθησονται Γ* (-θησεται Γ^{1}) | αιωνων ℵ* | αυτης 1ο] ης sup ras A^{a} (αυτου A*) | εις γενεας ... ερημωθησεται] οι γ′ εις γενεαν ερημ. Q^{mg} | om αυτης 2ο ℵAQ* (hab Q^{mg}) | και εις χρονον πολυν] om ℵ$^{c.b}$AQ* (hab Q^{mg}) α′θ′ εις νικος νικαῶ σ′ εις εσχατα εσχατων Q^{mg} | πολυν]+ερημωθησεται ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) Γ+ερημ. και ουκ εσται ο διαπορευομενος δι αυτης ℵ$^{c.a}$ (improb ℵ$^{c.b}$)+θ′ ※ ουκ εστιν ο παραπορευομενος εν αυτη Q^{mg} 11 ορνεα] pr και κατοικησουσιν εν αυτη ℵQ pr και κατοικησονται εν αυτη A +και οικησουσιν εν αυτη Γ | εἰβεις B* ιβεις B^{a} (-βις B^{b}) AΓ | om κατοικησουσιν εν αυτη ℵAQΓ (θ′ ※ κατ. εν αυτη Q^{mg}) | αυτην] αυτη ℵA | γεωμετριας B* (γεωμ. B^{b}) 12 βασιλεις (γασ. ℵ* βασ. ℵ$^{c.a}$)] + αυτης ℵ$^{c.a}$AQ + θ′α′ ※ καλεσουσῖ Q^{mg} | οι μεγιστανες] οι αρχοντες B$^{ab\,mg}$ℵAQΓ (pr οι γ′ ※ παντες Q^{mg}) | αυτης 2ο] pr και οι μεγιστανες ℵ$^{c.a}$Q+και οι μεγ. αυτης A | απωλιαν ℵΩΓ 13 αναφυησει B$^{c?}$ℵ$^{c.a}$ (-σι) | αυτων] αυτης Q | ακανθινα] ακανθα A | om ξυλα A | επαυλις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) ΩΓ 14 βοησονται (βοησουσιν ℵ* -σονται ℵ$^{c.b}$)..προς τον ετερον] α′σ′ τριχιων [α′] προς ετερον αυτου θ′ ορθοτριχῶ επι τον πλησιον αυτου Q^{mg} | αναπαυσονται ονοκενταυροι] α′ ανεψυξεν λιλιθ σ′ ηρεμησαν λαμια Q^{mg} | ευροντες αυτοις] ευρον γαρ αυτ. ℵAQΓ α′ ιγ ευρεν εαυτῆ (sic) Q^{mg} 15 ασφαλιας ℵ* (-λειας ℵ$^{c.b}$Q*^{vid}) | ελαφοι συνηντησαν ℵAQ | ειδον] ιδον AΓ ειδοσαν Q | το προσωπον Γ 16 παρηλθοσαν ΝΓ | εζητησαν] εξεζητ. AΓ | ενετειλατο αυτοις AQ | om και το ℵ | αυτα] αυτας ℵ$^{c.b}$AQ* (superscr οι γ′) οι σ′ αυτα Q^{mg} 17 αυτοις] ι sup ras A^{a} (-τους A*)

εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον κληρονομήσετε, γενεὰς γενεῶν ἀναπαύσονται Β
ἐπ' αὐτῆς.

XV 1 [1]Εὐφράνθητι, ἔρημος διψῶσα, ἀγαλλιάσθω ἔρημος καὶ ἀνθείτω
2 ὡς κρίνον, [2]καὶ ἐξανθήσει καὶ ἀγαλλιάσεται τὰ ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου·
ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου ἐδόθη αὐτῇ καὶ ἡ τιμὴ τοῦ Καρμήλου, καὶ ὁ
3 λαός μου ὄψεται τὴν δόξαν Κυρίου καὶ τὸ ὕψος τοῦ θεοῦ. [3]ἰσχύ-
4 σατε, χεῖρες ἀνειμέναι καὶ γόνατα παραλελυμένα· [4]παρακαλέσατε,
οἱ ὀλιγόψυχοι τῇ διανοίᾳ· ἰσχύσατε, μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ ὁ θεὸς ἡμῶν
κρίσιν ἀνταποδίδωσιν καὶ ἀνταποδώσει, αὐτὸς ἥξει καὶ σώσει ἡμᾶς.
5 [5]τότε ἀνοιχθήσονται ὀφθαλμοὶ τυφλῶν, καὶ ὦτα κωφῶν ἀκούσονται.
6 [6]τότε ἀλεῖται ὡς ἔλαφος χωλός, τρανὴ δὲ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων,
7 ὅτι ἐρράγη ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ καὶ φάραγξ ἐν γῇ διψώσῃ, [7]καὶ
ἔσται ἡ ἄνυδρος εἰς ἕλη, καὶ εἰς τὴν διψῶσαν γῆν πηγὴ ὕδατος
8 ἔσται· ἐκεῖ εὐφροσύνη ὀρνέων, ἐπαύλεις καλάμου καὶ ἕλη. [8]ἔσται
ἐκεῖ ὁδὸς καθαρά, καὶ ὁδὸς ἁγία κληθήσεται, καὶ οὐ μὴ παρέλθῃ
ἐκεῖ ἀκάθαρτος, οὐδὲ ἔσται ἐκεῖ ὁδὸς ἀκάθαρτος· οἱ δὲ διεσπαρ-
9 μένοι πορεύσονται ἐπ' αὐτῆς, οὐ μὴ πλανηθῶσιν. [9]καὶ οὐκ ἔσται
ἐκεῖ λέων, οὐδὲ τῶν πονηρῶν θηρίων οὐ μὴ ἀναβῇ εἰς αὐτὴν οὐδὲ
10 μὴ εὑρεθῇ ἐκεῖ, ἀλλὰ πορεύσονται ἐν αὐτῇ λελυτρωμένοι [10]καὶ συν-
ηγμένοι διὰ Κύριον· καὶ ἀποστραφήσονται καὶ ἥξουσιν εἰς Σειὼν
μετ' εὐφροσύνης, καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν, αἴ-

17 κληρονομησα.. A κληρονομησαιτε Q^{vid} (?-σατε Q*) | γενεας] pr εις ℵAQΓ ℵ$^{c.b}$AQ | αναπαυσονται] pr και ℵΓ XXXV **1** διψωσα] pr η (superscr) A^{1} **2** η δοξα] pr και ℵAQΓ | η τιμη του Καρμηλου (Καμηλου ℵ* Καρμ. ℵ$^{c.a\,(vid),\,c.b}$)] {θ'} ωραιοτης του Καρμηλου ϗ του Σαρων ουτοι ψουνται την δοξαν κῦ (pr [ex Eus. *d. e.* 301] Καρμηλος ϗ Σαρων τοποι των αλλοφυλων) Q^{mg} **3** χειρες] χιρα incep ℵ* (χιρες ℵ^{1} χειρ. ℵ$^{c.b}$) | γω|νατα ℵ*vid **4** ισχυσατε] υψωσατε Q | ανταποδιδωσιν] ανταποδωσει A **6** χωλος] pr ο ℵ^{c}AQ (ομοιως οι γ' Q^{mg}) Γ | τρανη δε] και τρ. ℵAQΓ | εσται] σεται ℵ* (εσται ℵ$^{vix\,1}$) | μογγιλαλων B^{ab}QΓ -λαλου Q^{mg} | υδωρ] υ rescr ℵ^{1} **7** η ανυδρος εσται (-τε ℵ* -ται ℵ$^{c.b}$) ℵAQΓ | ras εσται 2° A^{1vid} | επαυλις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) QΓ + ποιμνιων Γ | καλαμου] ποιμνιω ℵ οι γ' καλαμον Q^{mg} | ελη 2°] pr ποιμνιων $Q^{mg\,vid}$ **8** εσται εκει (1°)] εκει εσται AQ | αγια] α 2° rescr ℵ^{1} (prius ut vid os) | εσται εκει (2°)] εκει εσται A | ου μη (2°)] pr και ℵAQΓ | [α]καθαρτος (2°)...πλανη[θωσιν] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) **9** των πον. θηριων] των θηριων των πον. ℵAQΓ | εις] επ ℵAQ (de Γ non liq) | εκει αλλα] ει αλλα sup ras $B^{1\,fort}$ | [πορευ]σονται εν αυτη λελυ[τρωμενοι] adnot ου κ' π' εβρ' $B^{a\,mg}$ **10** Κυριον] κῦ Q^{mg} | om και 2° ℵ$^{c.b}$AQΓ | Σιων B^{b}ℵAQΓ | κεφαλης] + αυτων επι γαρ της κεφαλης $B^{ab\,mg}$ + αυτων· επι γαρ κεφαλης ℵ (καιφ. ℵ* κεφ. ℵ$^{c.b}$) AQΓ

B νεσις καὶ ἀγαλλίαμα, καὶ εὐφροσύνη καταλήμψεται αὐτούς· ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ στεναγμός.

XX 1 Καὶ ἐγένετο τοῦ τεσσαρεσκαιδεκάτου ἔτους βασιλεύοντος Ἐζεκίου ἀνέβη Σενναχηρὶμ βασιλεὺς Ἀσσυρίων ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ἰουδαίας τὰς ὀχυρὰς καὶ ἔλαβεν αὐτάς. 2 καὶ ἀπέστειλεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων Ῥαβσάκην ἐκ Λαχεὶς εἰς Ἰερουσαλὴμ πρὸς τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἔστη ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω, ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ γναφέως. 3 καὶ ἐξῆλθεν πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ Χελκείου ὁ οἰκονόμος καὶ Σόβνας ὁ γραμματεὺς καὶ Ἰωὰχ ὁ τοῦ Ἀσὰφ ὁ ὑπομνηματογράφος. 4 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ῥαβσάκης Εἴπατε Ἐζεκίᾳ Τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς ὁ μέγας βασιλεὺς Ἀσσυρίων Τί πεποιθὼς εἶ; 5 μὴ ἐν βουλῇ καὶ λόγοις χειλέων παράταξις γίνεται; καὶ νῦν ἐπὶ τίνα πέποιθας ὅτι ἀπειθεῖς μοι; 6 ἰδοὺ πεποιθὼς εἶ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν τεθλασμένην ταύτην, ἐπ' Αἴγυπτον· ὃς ἂν ἐπιστηρισθῇ ἐπ' αὐτήν, εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ· οὕτως ἐστὶν Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτῷ. 7 εἰ δὲ λέγετε Ἐπὶ Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν πεποίθαμεν, 8 νῦν μίχθητε τῷ κυρίῳ μου τῷ βασιλεῖ Ἀσσυρίων, καὶ δώσω ὑμῖν δισχιλίαν ἵππον, εἰ δυνήσεσθε δοῦναι ἀναβάτας ἐπ' αὐτούς. 9 καὶ πῶς δύνασθε ἀποστρέψαι εἰς πρόσωπον τῶν τοπαρχῶν; οἰκέται εἰσὶν οἱ πεποιθότες ἐπ' Αἴγυπτον, εἰς ἵππον

ℵAQΓ 10 ευφροσυνη 2° σωτηρια Q* (ευφρ. Q^{mg}) | καταλημσ incep ℵ* -λημψετε ℵ$^{1(vid)}$ (-ται ℵ$^{c.b}$) -λψεται Q | κ. λυπη sub $_{7}$ Q XXXVI 1 πολις ℵ*Q* (-λεις ℵ$^{c.b}$ Q^{a}) | Ιουδαιας] Ιδουμεας ℵ* (Ιουδαιας ℵ$^{c.b}$) | ελαβεν] συνελαβεν A 2 Ραψακην ℵAQΓ pr οι γ' ※ τον Q^{mg} | Λα[χ]ης Γ | βασιλεαν B* (-λεα B^{ab}) Εζεκιαν] ζ rescr ℵ^{1} | δυναμεως] ν ins ℵ$^{vix\ 1}$ | υδραγωγω] γ 1° ex π fec ℵ$^{?\,vid}$ | κολυμβηθρας] υ rescr ℵ$^{1\,vid}$ 3 εξηλθε Γ | Χελκιου B^{b}ℵAQΓ | Σοβνας] Σομνας ℵAQΓ | γραμματευς] incep γραμματεο ℵ* +της δυναμεως ℵ$^{c.b}$ | Ιωαχ (Ιωχ ℵ* Ιωαχ ℵ$^{c.b}$)] Ιωαβ Γ | του Ασαφ] pr υιος Q^{mg} | ο υπομνηματογρ.] ο αναμιμνησκων Q^{mg} 4 Ραψακης ℵAQ* (Ραβσ. Q^{mg}) Γ | ειπατε]+ α′σ′θ′ ※ δη προς Q^{mg} | τι] τινι ℵ$^{c.b}$Γ 5 και 1°] η ℵAQΓ | λογοις] pr εν A | τινα] τιωι ℵAQΓ 6 ταυτην την τεθλασμενην Q | Εγυπτ. ℵ* (Αιγ. ℵ$^{c.b}$) bis | επιστηρισθη επ αυτην] επιστηριχθη επ αυτην A επ αυτην επιστηριχθη NQ (-ρισθη) Γ+ ※ ανηρ Q^{mg} | ουτως] pr θ′ ※ κ τρησει αυτην Q^{mg} | αυτω] αυτον Q 7 δε] δ sup ras ℵ^{1} (δε ℵ$^{vix\ ante\ c}$) | λεγετε] ελθεται ℵ* λεγεται ℵ$^{vix\ ante\ c}$ +α′σ′θ′ ※ προς με Q^{mg} | πεποιθαμεν]+ ※ ουκ αυτος εστιν ος αφειλεν Εζεκιας τα υψηλα αυτου κ τα θυσιαστηρια αυτου κ ειπε τω Ιουδα κ τη Ιλημ κατα προσωπον του θυσιαστηριου τουτου προσκυνησετε Q^{mg} 8 μιχθητε]+ α′σ′θ′ ※ δη Q^{mg} | τω βασιλει] om τω A | υμιν] ημιν ℵ* (υμ. ℵ$^{c.a,\ c.b}$) | δυνησεσθε] δυνησθε Q 9 εις προσωπον] το πρ. A | των τοπαρχων] τοπαρχου ενος ℵ$^{c.b}$ (locum attig vid et ℵ$^{c.a}$) AQΓ | Αιγυπτον (Εγ. ℵ* Αιγ. ℵ$^{c.b}$)] Αιγυπτιοις AQΓ

10 καὶ ἀναβάτην. [10]καὶ νῦν μὴ ἄνευ Κυρίου ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν χώραν B
ταύτην πολεμῆσαι αὐτήν; Κύριος εἶπεν πρὸς μέ Ἀνάβηθι ἐπὶ τὴν
11 γῆν ταύτην καὶ διάφθειρον αὐτήν. [11]καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ἐλιακεὶμ
καὶ Σόμνας καὶ Ἰώας Λάλησον πρὸς τοὺς παῖδάς σου Συριστί, ἀκού-
ομεν γὰρ ἡμεῖς, καὶ μὴ λάλει πρὸς ἡμᾶς Ἰουδαιστί· καὶ ἵνα τί
12 λαλεῖς εἰς τὰ ὦτα τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῷ τείχει; [12]καὶ εἶπεν
Ῥαβσάκης πρὸς αὐτούς Μὴ πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν ἢ πρὸς ὑμᾶς
ἀπέσταλκέν με ὁ κύριός μου λαλῆσαι τοὺς λόγους τούτους; οὐχὶ
πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει, ἵνα φάγωσιν
13 κόπρον καὶ πίωσιν οὖρον μεθ' ὑμῶν ἅμα; [13]καὶ ἔστη Ῥαψάκης
καὶ ἀνεβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ἰουδαιστὶ καὶ εἶπεν Ἀκούσατε τοὺς
14 λόγους τοῦ βασιλέως τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων [14]Τάδε λέγει
ὁ βασιλεύς Μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς Ἐζεκίας λόγοις, οὐ μὴ δύνηται ῥύ-
15 σασθαι ὑμᾶς· [15]καὶ μὴ λεγέτω ὑμῖν Ἐζεκίας ὅτι Ῥύσεται ὑμᾶς ὁ
θεός, καὶ οὐ μὴ παραδοθῇ ἡ πόλις αὕτη ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυ-
16 ρίων· [16]μὴ ἀκούετε Ἐζεκίου. τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων Εἰ
βούλεσθε εὐλογηθῆναι, ἐκπορεύεσθε πρός μέ, καὶ φάγεσθε ἕκαστος
τὴν ἄμπελον αὐτοῦ καὶ τὰς συκᾶς, καὶ πίεσθε ὕδωρ τοῦ χαλκοῦ
17 ὑμῶν, [17]ἕως ἂν ἔλθω καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς γῆν ὡς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ
18 σίτου καὶ οἴνου καὶ ἄρτων [§]καὶ ἀμπελώνων. [18]μὴ ἀπατάτω ὑμᾶς § O

10 πολεμησαι] πολεμησει (-σε ℵ* txt -σι ℵ* comm) ℵc.b | om Κυριος ειπεν ΝΑΟQΓ ...αυτην A (in fin col) Q totum loc asteriscis adfec ℵc.b οι γ' ※ κ̄ς̄ ειπε ...αυτην Qmg | επι την γην...αυτην] και καταφθιρον (-φθειρ. ℵc.b) την γην ταυτην ℵ και καταφθιρον αυτην Γ **11** Ελιακειμ] + ο του Χελκιου ℵmg [ο ℵ1, τ. Χ. ℵ1? a.b?] (improb ℵc.b) Γ | και 2ο] pr ο οικονομος ℵ* (improb ℵc.b) Γ | Σομνας (Σοβν. Qmg)] + ο γραμματευς ΝΑΓ | om και Ιωας ℵ*Γ και Ιωαχ ℵc.bAQ | λαλησον] + α'θ'σ' ※ δη Qmg | τους παιδας] pr ημας Γ | Συριστει A | om γαρ Q* (hab Q1mg) | λαλει] λαλη Γ | Ιουδαιστει Q* | τ. ανθρωπων] τ. ανδρων A sub ÷ Q | επι τω τειχει] pr των ΝQ*Γ pr των καθημενων A pr [των] εστηκοτων (εστ. sub ÷) Qmg **12** Ραβσακης προς αυτους] Ραψ. προς αυτ. ℵQ* (Ραβσ. Qmg) Γ προς αυτους Ραψ. A | ημας B* (υμ. Bab) | om λαλησαι τους λογους τουτους ℵc.b(vid) (idem fort postea ras uncos) Q* (hab Qmg) Γ | ανθρωπους] ανδρας A | τειχει] incep τιχη ℵ* (improb η ℵ1vid) | κοπρον] α'σ'θ' ※ την [κ.] αυτων Qmg | ουρον (-ραν ℵ* -ρον ℵc)] + α'σ'θ' ※ αυτω̄ Qmg | μεθ υμων] μεθυων ℵ*vid **13** Ραβσακης Qmg | ανεβοησεν] εβοησεν ΝΑQΓ | Ιουδαιστι] pr η Γ | om και ειπεν ΝΓvid | ακουσατε] + ※ δη Qmg | του βασ.] bis scr B* (non inst 2ο Bb) τους β. ℵ* + Ασσυριων ℵ* (om ℵc) | om βασιλεως Ασσυριων ℵ* (hab ℵc) **14** ταδε λεγει ο βασιλευς unc incl ℵc.b om ο βασ. Γ | υμας απατατω A | ου μη δυνηται] οι ου δυνησονται ΝQ (λ. οι sub ÷) Γ οι ου μη δυνησονται A **15** κ μη λεγετω sup ras ℵ1 | ρυσεται] pr ※ κ̄ς̄ Qmg **16** ταδε] pr οτι ℵ | υδωρ] υ sup ras Aa | του χαλκου] του λακκου ΝΑQ εκ του λ. Γ **17** αν] εαν Q* (αν Qa) | οινου] + ※ γην Qmg **18** μη] η Ovid | υμας απατατω ΝΑΟQΓ

B Ἐζεκίας λέγων Ὁ θεὸς ῥύσεται ὑμᾶς. μὴ ἐρρύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυρίων; [19] ποῦ ἐστιν ὁ θεὸς Ἐμὰθ καὶ Ἀρφάθ; καὶ ποῦ ὁ θεὸς τῆς πόλεως 19
Ἐπφαρουαίμ; μὴ ἐδύναντο ῥύσασθαι Σαμάρειαν ἐκ χειρός μου; [20] τίς 20
τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν τούτων ὅστις ἐρρύσατο τὴν γῆν αὐτοῦ
ἐκ χειρός μου, ὅτι ῥύσεται ὁ θεὸς τὴν Ἰερουσαλὴμ ἐκ χειρός μου;
[21] καὶ ἐσιώπησαν, καὶ οὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον, διὰ τὸ προστάξαι 21
τὸν βασιλέα μηδένα ἀποκριθῆναι. [22] καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακεὶμ ὁ τοῦ 22
Χελκίου ὁ οἰκονόμος καὶ Σόμνας ὁ γραμματεὺς τῆς δυνάμεως καὶ Ἰωὰχ
ὁ τοῦ Ἀσὰφ ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Ἐζεκίαν ἐσχισμένοι τοὺς
χιτῶνας, καὶ ἀνήγγειλαν αὐτῷ τοὺς λόγους Ῥαβσάκου. [1] Καὶ 1 XX
ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, ἔσχισεν τὰ ἱμάτια
καὶ περιεβάλετο σάκκον, καὶ ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον Κυρίου. [2] καὶ 2
ἀπέστειλεν Ἐλιακεὶμ τὸν οἰκονόμον καὶ Σόμναν τὸν γραμματέα καὶ
τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων περιβεβλημένους σάκκους πρὸς
Ἠσαΐαν υἱὸν Ἀμὼς τὸν προφήτην· [3] καὶ εἶπαν αὐτῷ Τάδε λέγει 3
Ἐζεκίας Ἡμέρα θλίψεως καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ ἐλεγμοῦ καὶ ὀργῆς ἡ
σήμερον ἡμέρα, ὅτι ἥκει ἡ ὠδὶν τῇ τικτούσῃ, ἰσχὺν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ
τεκεῖν. [4] εἰσακούσαι Κύριος ὁ θεός σου τοὺς λόγους Ῥαβσάκου, οὓς 4
ἀπέστειλεν βασιλεὺς Ἀσσυρίων ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα καὶ ὀνει-

ℵAOQΓ **18** *ο θεος*]+*υμων* ℵ$^{c.b}$AQ | *ρυσεται υμας*] *υμας ρυσεται* ℵ* (*ρ. υμ.* ℵ$^{c.b}$) ΟΓ | *ερυσαντο* ΝΟQΓ | *Ασσυριων*] *σσυρι* sup ras A^{a} **19** *Εμαθ*] A|μαρ ℵ* *Αιμαθ* ℵ$^{d.a}$O *Αιμαρ* ΑΓ *Σεμαρ* Q | *Αρφαδ* Γ | om *και* 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) ΟΓ | *που* 2°] *που* |*που εστιν* ℵ* (*που* 1°, *εστιν* improb ℵ$^{c.a\,(vid)}$) om AQ* (hab Q^{mg}) *που εστιν* ΟΓ | *Επφαρουαιμ* (*Επιφ.* B*)] *Σεπφαριν* ℵ *Σεπφαρειμ* A *Σεπ....* O *Επφαρενι* Q* (-*ρουαιμ* Q^{mg}) *Σεπφαρουαιμ* Γ | *μη*] *η* superscr ℵ$^{c.b\,(vid)}$ | *Σαμαριαν* ℵQ* | *χειρος*] pr *της* ℵ* Γ **20** *τις*]+[*ε*]*στ*[*ιν*] O^{vid} | om *παντων* ℵ | om *οστις* ℵAQ | *ερυσατο* ℵOQ* (?Γ) | *χειρος* 1°] pr *της* ℵAΓ | *οτι*]+*σε* ℵ* (improb ℵ^{c}) Γ | *ο θεος*] *οι γ' κς* Q^{mg} om Γ | *την* Ιερουσαλημ] om *την* ℵQ^{txt} (hab sub *οι γ'* Q^{mg}) Γ **21** *μηδεν* ℵ* (*μηδενα* ℵ^{c}) | *αποκριθηναι*] + *αυτω* O **22** *εισηλθεν* (*εισ*|*ηλθ*. B* *ει*|*σηλθ*. B^{b})] *εισελθεν* ℵ* (*εισηλθ*. ℵ^{c}) | *και Σομνας ο γραμματευς*] adnot *ου κ' π' Εβρ'* B$^{a\,mg}$ | *της δυναμεως και* Ιω[αχ] sub ÷ B^{a} (non inst B^{b}) *της δυν.* sub ÷ Q | Ιωαχ] *οι γ' ομοιως* Q^{mg} Ιωαβ Γ | *εσχισμενοι*] *περιεσχισμε*[*νοι*] O | *ανηγγειλαν*] *απηγγ*. AQΓ (de O non liq) | *Ραψακου* ℵAQ* (*Ραβσ*. Q^{mg}) Γ periit in O XXXVII **1** *βασιλεαν* B* (-*λεα* B^{b}) om Γ | *ιματια*]+*αυτου* Γ | *σακκον περιεβαλετο* ℵAQΓ | *τον οικον*] om *τον* O^{vid} **2** *Ελιακειμ* (-*κιμ* ℵ)] pr *οι γ'* ※ *τον* Q^{mg} | *Σομναν*] pr *α' θ'* ※ *τον* Q^{mg} | *και* 3°] *προς* A | *Αμως*] *Αμμως* A* **3** *ειπαν*] *ειπον* ℵ* (-*παν* ℵ^{1}) Γ$^{n?}$ | *ημερα θλ. και ο*[*νειδισμου*]] sub ÷ B^{a} (non inst B^{b}) Q | *η ωδιν*] om *η* ℵ+*η* Γ | *τικουση* ℵ* (*τικτ*. ℵ$^{d.a\,(vid)}$) **4** *εισ*|*ακουσ*. B* *ει*|*σακ*. B^{txvid} | om *σου* 1° A | *Ραψακου* ℵAOQ* (*Ραβσ*. Q^{mg}) Γ | *απεστειλεν*]+*αυτον* A | *Ασσυριων*]+*ο κυριος αυτου* Q^{mg} | *ονειδιζειν* 1°] *ονιδιζει* ℵ* (-*ζειν* ℵ^{c})

δίζειν λόγους οὓς ἤκουσεν Κύριος ὁ θεός σου· καὶ δεηθήσῃ πρὸς κύ- Β
5 ριόν σου περὶ τῶν καταλελιμμένων τούτων. 5καὶ ἦλθον οἱ παῖδες
6 τοῦ βασιλέως Ἐζεκίου¶ πρὸς Ἠσαΐαν, 6καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἠσαΐας ¶ Γ
Οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν Τάδε λέγει Κύριος Μὴ φοβηθῇς
ἀπὸ τῶν λόγων ὧν ἤκουσας, οὓς ὠνείδισάν με οἱ πρέσβεις βασι-
7 λέως Ἀσσυρίων. 7ἰδοὺ ἐγὼ ἐμβάλλω εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκού-
σας ἀγγελίαν ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται
μαχαίρᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ.
8 8Καὶ ἀπέστρεψεν Ῥαβσάκης, καὶ κατέλαβεν τὸν βασιλέα Ἀσσυ-
ρίων πολιορκοῦντα Λόβναν, καὶ ἤκουσεν ὅτι ἀπῆρεν ἀπὸ Λαχείς.
9 9καὶ ἐξῆλθεν Θαράκα βασιλεὺς Αἰθιόπων πολιορκῆσαι αὐτόν· καὶ
ἀκούσας ἀπέστρεψεν καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἑζεκίαν λέγων
10 10Οὕτως ἐρεῖτε Ἑζεκίᾳ βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας Μή σε ἀπατάτω ὁ
θεός σου, ἐφ' ᾧ πέποιθας ἐπ' αὐτῷ λέγων Οὐ μὴ παραδοθῇ Ἰε-
11 ρουσαλὴμ ἐν χειρὶ βασιλέως Ἀσσυρίων. 11σὺ οὐκ ἤκουσας ἃ ἐποί-
ησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πᾶσαν τὴν γῆν, ὡς ἀπώλεσαν, καὶ σὺ
12 ῥυσθήσῃ; 12μὴ ἐρρύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν οὓς ἀπώλεσαν
οἱ πατέρες μου, τήν τε Γωζὰν καὶ Χαρρὰν καὶ Ῥαφεθ, αἳ εἰσιν ἐν
13 χώρᾳ Θεεμάθ; 13ποῦ εἰσιν βασιλεῖς Ἐμὰθ καὶ ποῦ Ἀρφάθ; καὶ ποῦ
14 πόλεως Ἐπφαρουαίμ, Ἀνάγ, Οὐγαυά; 14καὶ ἔλαβεν Ἑζεκίας τὸ

4 λογους ους] λογοις οις Q εν λογοις οις O | om και 2°...σου ℵ$^{c.b\ vid}$ (postea ℵAOQ^{txt} revoc) A | κυριον]+τον θεον ℵOQI^{txt} | καταλελειμμενων B^{ab}OΓ δ ηλθον] ηλθοσαν ℵΓ | bis scr του βασ. Q* | om Εζεκιου AQ **6** Ησαιας]+υιος Αμως ℵ* (unc incl ℵ$^{c.b}$ postea revoc) | ους] ων ℵ* (ους ℵ$^{c.b}$) | βασιλεως ℵ* (-ως ℵ^{c}) **7** ενβαλω ℵ εμβαλω AOQ | μαχαιρα] pr εν O **8** Ραψακης B* ^{vid}ℵAOQ* (Ραβσ. B$^{?}$ [sup ras] Q^{mg}) | κατελαβε ℵ | τον βασιλεα Ασσ. πολιορκουντα] πολιορκ. τον βασ. ℵAQ (+ α′θ′ ※ Ασσυριων Q^{mg}) | Λοβναν] Λομναν ℵ Λοβνα A Λομνα OQ οι γ′ Λαβανα Q^{mg} | ηκουσεν]+βασιλευς Ασσυριων ℵAOQ | om απηρεν απο Λαχεις ℵAOQ α′σ′θ′ ※ απηρ. α. Λ. Q^{mg} **9** om και 1° ℵAOQ | Θαρακα] Θαραθα ℵAQ* (-κα Q^{mg}) | Αιθιοπων] Ἐθειοπ. ℵ* ^{txt}[Ἐθιοπ. ℵ* ^{comm}] (Αιθ. ℵ$^{c.a,c.b}$) Αθοπ. A* (Αιθιοπ. A^{1}) | κ. απεστειλεν] κ. απεστρεψε A pr ÷ Q **10** Ιουδεας ℵ | εφ] εν O | πεποιθας] πεποιθως ης ℵ* πεποιθως ει ℵ$^{c.b}$OQ (pr ※ συ Q^{mg}) συ πεποιθως ει A | παραδοθη ℵ* (παραδ. ℵ$^{1\ (vid)}$) | εν χειρι] εις χειρας (χιρ. ℵ* χειρ. ℵ$^{c.b}$) AQ | om Ασσυριων ℵ* (hab Ασυριων [sic] ℵ$^{c.b}$) **11** συ 1°] η ℵAOQ α′σ′θ′ ※ ιδου συ Q^{mg} | α] pr α′ συν Q^{mg} | om συ ρυσθηση ℵ om και συ ρυσθ. AQ α′σ′θ′ ϛ συ ρυσθ. Q^{mg} **12** ερυσαντο ℵ$^{c.a}$ (postea ερρ.) Q* | αυτους] αυτα B$^{?\ vid}$ | οι πατερες μου απωλεσαν ℵAQ | Χαραν ℵ* (Χαρρ. ℵ$^{c.b}$) | Ραφεθ] Ραφες ℵQ* (-φεθ Q^{mg}) Ραφεις A | Θεεμαθ] Θεεμα ℵ* (sup ras ε 2° fort ο) Θεμαν ℵ^{c} Θαιμαδ Λ Θαι-[μα]θ O^{vid} Θαιμαν Q **13** βασιλεις] pr οι ℵAOQ | Εμαθ] Αμαρ ℵAQ* (Αιμαρ Q^{a} -μαθ Q^{mg}) ˊ..μαθ O^{vid} | om που 2° ℵAOQ | Αρφαδ Q | om και 2° O^{vid} | om που 3° ℵAO^{fort}Q | Επφαρουαιμ] Εμφαριν ℵ Σεπφαρειμ Α Σεπφ[α]-ρουεμ O Σεπφαρειν Q* (-ρουαιμ Q^{mg}) | Αναγ] Αναβ ℵ^{c} Ανα Λ Ανας Q* Ανας Q^{mg} | Ουγαυα] Εγγουγαυα Λ Ουτε Q^{vid} (Ουγαυα O^{mg})

Β βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων καὶ ἀνέγνω αὐτό, καὶ ἀνέβη εἰς οἶκον
Κυρίου καὶ ἤνοιξεν αὐτὸ ἐναντίον Κυρίου. 15 καὶ προσεύξατο Ἐζε- 15
κίας πρὸς Κύριον λέγων 16 Κύριος σαβαὼθ ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὁ καθή- 16
μενος ἐπὶ τῶν χερουβείν, σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος πάσης βασιλείας τῆς
οἰκουμένης, σὺ ἐποίησας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 17 κλῖνον, Κύριε, 17
τὸ οὖς σου, εἰσάκουσον, Κύριε· ἄνοιξον, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμούς σου,
ἔσβλεψον, Κύριε, καὶ ἴδε τοὺς λόγους Σενναχηρείμ οὓς ἀπέστειλεν
ὀνειδίζειν θεὸν ζῶντα. 18 ἐπ' ἀληθείας γὰρ ἠρήμωσαν βασιλεῖς 18
Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην καὶ τὴν χώραν αὐτῶν, 19 καὶ ἐνέ- 19
βαλον τὰ εἴδωλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ, οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν ἀλλὰ ἔργα
χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι, καὶ ἀπώσαντο αὐτούς. 20 νῦν δέ, 20
Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, ἵνα γνῷ πᾶσα
βασιλεία τῆς γῆς ὅτι σὺ εἶ ὁ θεὸς μόνος. 21 Καὶ ἀπεστάλη 21
Ἡσαίας υἱὸς Ἀμὼς πρὸς Ἐζεκίαν καὶ εἶπεν αὐτῷ Τάδε λέγει Κύριος
ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἥκουσα ἃ προσηύξω πρὸς μὲ περὶ Σενναχηρείμ
βασιλέως Ἀσσυρίων. 22 οὗτος ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ ὁ 22
θεὸς Ἐφαύλισέν σε καὶ ἐμυκτήρισέν σε παρθένος θυγάτηρ Σειών,
ἐπὶ σοὶ κεφαλὴν ἐκίνησεν θυγάτηρ Ἰερουσαλήμ. 23 τίνα ὠνείδισας 23
καὶ παρώξυνας; ἢ πρὸς τίνα ὕψωσας τὴν φωνήν σου; καὶ οὐκ ἦρας
εἰς ὕψος τοὺς ὀφθαλμούς σου πρὸς τὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ; 24 ὅτι 24
διʼ ἀγγέλων ὠνείδισας Κύριον· σὺ γὰρ εἶπας Τῷ πλήθει τῶν

ΝΑΟQ **14** om *και ανεγνω...Κυριου* (1°) ℵ$^{c.b}$ (postea revoc) AQ *θ'σ'* ※ *ϛ ανεγνω ...κυ* Q^{mg} | *ανεγνοι* ℵ* (*-γνω* ℵ$^{c.a}$) | *αυτο* 2°]+*α'θ'σ'* ※ Εξεκιας Q^{mg} | Κυριου 2°] pr *του* ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) **15** *και* 1°] pr *προσευχη*| Εζ[εκιου] *βασιλεως της*| Ιου]δαιας O | *προσηυξατο* B^{ab}ℵAO | Κυριον] pr *τον* ℵ **16** Κυριος] κε ℵAOQ | *ο θεος* (1°)] om *ο* ℵ* (superscr *ο* ℵ$^{1?}$) | Ισραηλ] Ιηλ (prius ut vid Ισλ) ℵ | *ο καθημενος*] om *ο* O^{vid} | *χερουβιμ* B^{b} *-βειμ* AOQ | *ει ο θεος μονος*] *θς μονος ει* ℵAQ *θ|ς* (?) *ει μο]νος* O^{vid} | *βασιλειας*] *της βασιλιας* Q* (*-λειας* Q^{a}) **17** om *κλινον* K. *το ους σου* ℵAQ* (※ *κλινον...σου* και Q^{mg}) | *κλινον*] [ανοι]ξον O^{vid} | Κυριε 2°] *κς* B^{vid} | om *ανοιξον* K. *τ. οφθ. σου* ℵAQ* (※ *ανοιξον...σου* Q^{mg}) | *ιδε*]+*ϛ ακουσον συν παντας* (?*συνπ.*) Q^{mg} | *ους απεστ. Σενναχηρειμ* (*-χη|ρειμ* ℵ* *-χη|ρειμ* ℵ$^{c.b}$) ℵAOQ | *ονιζειν* ℵ **18** *αληθιας* ℵ | *γαρ*]+*κε* Q^{mg} | *ηρημωσαν*] *ηρημων* (*η* 1° superscr) ℵ^{1} (vid) (*-μωσαν* ℵ^{c})+*κε* O$^{(?mg)}$ | *την χωραν αυτων*] *το πληρωμα αυτης* Q* (*την χ. αυτων* Q^{mg}) **19** *απωσαντο*] *απωλεσαν* ℵAOQ **20** *νυν*] *συ* ℵAQ* (*νυν* Q^{mg}) | Κυριε] *κς* A | *ο θεος* 1°] ras aliq in *ϛ* B$^{?}$ (*θε* B* fort) | *αυτου*] *αυτων* ℵ$^{c.b}$AQ (hiat O) | *βασιλια* ℵ* (*-λεια* ℵ$^{c.b}$) | *της γης*] *την γην* ℵ* (*της γης* ℵ$^{c.a, c.b}$) | *συ ει*] *σοι* ℵ* (*συ ει* ℵ$^{c.a, c.b}$) | *ο θεος* 2°] om *ο* ℵ* (hab ℵ$^{c.a, c.b}$) A **21** *ηκουσα* sub ÷ Q | *προσηυξω* (*-ξου* ℵ* *-ξω* ℵ$^{c.b}$)] *προσευξω* O | Σενναχηρειμ (*ομοιως ει γ'* Q^{mg})] Σενναχηριμ ℵ Σενναχηρειβ Q^{mg} **22** *ελαλησεν* B* (*ελαλησεν* B^{ab}) | Σιων B^{b}AOQ **23** *τινα*] pr *α'* ※ *τον* Q^{mg} | ante *και* 2° ras aliq ℵ$^{?}$ | *ουκ| ηρ.* B* *ουκ ηρ.* B$^{?}$ | *προς* 2°] *εις* ℵAQ | Ισραηλ] Ιηλ ℵ^{1} *vel certo a.b* **24** Κυριον] pr *τω* O | *τω πληθει*] pr *εν* O

ἁρμάτων ἐγὼ ἀνέβην εἰς ὕψος ὀρέων καὶ εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Λιβάνου, Β
καὶ ἔκοψα τὸ ὕψος τῆς κέδρου αὐτοῦ καὶ τὸ κάλλος τῆς κυπαρίσσου,
25 καὶ εἰσῆλθον εἰς ὕψος μέρους τοῦ δρυμοῦ, [25]καὶ ἔθηκα γέφυραν,
26 καὶ ἠρήμωσα ὕδατα καὶ πᾶσαν συναγωγὴν ὕδατος. [26]οὐ ταῦτα
ἤκουσα πάλαι ἃ ἐγὼ ἐποίησα; ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων συνέταξα, νῦν
δὲ ἐπέδειξα ἐξερημῶσαι ἔθνη ἐν ὀχυροῖς καὶ οἰκοῦντας ἐν πόλεσιν
27 ὀχυραῖς· [27]ἀνῆκα τὰς χεῖρας, καὶ ἐξηράνθησαν, καὶ ἐγένοντο ὡς
28 χόρτος ξηρὸς ἐπὶ δωμάτων καὶ ὡς ἄγρωστις. [28]νῦν δὲ τὴν ἀνά-
παυσίν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου καὶ τὴν εἴσοδόν σου ἐγὼ ἐπί-
29 σταμαι· [29]ὁ δὲ θυμός σου ὃν ἐθυμώθης καὶ ἡ πικρία σου ἀνέβη
πρὸς μέ, καὶ ἐμβαλῶ φιμὸν εἰς τὴν ῥῖνά σου καὶ χαλινὸν εἰς τὰ
30 χείλη σου, καὶ ἀποστρέψω σε τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθες ἐν αὐτῇ. [30]τοῦτο
δέ σοι τὸ σημεῖον· φάγε τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἃ ἔσπαρκας, τῷ δὲ
ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ τὸ κατάλιμμα, τῷ δὲ τρίτῳ σπείραντες ἀμή-
σατε καὶ φυτεύσατε ἀμπελῶνας καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν.
31 [31]καὶ ἔσονται οἱ καταλελιμμένοι ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φυήσουσιν ῥίζαν
32 κάτω καὶ ποιήσουσιν σπέρμα ἄνω. [32]ὅτι ἐξ Ἰερουσαλὴμ ἔσονται
οἱ καταλελιμμένοι, καὶ οἱ σωζόμενοι ἐξ ὄρους Σειών· ὁ ζῆλος Κυρίου
33 σαβαὼθ ποιήσει ταῦτα. [33]διὰ τοῦτο οὕτως λέγει Κύριος ἐπὶ βασι-
λέα Ἀσσυρίων Οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ταύτην, οὐδὲ μὴ βάλῃ
ἐπ' αὐτὴν βέλος, οὐδὲ μὴ ἐπιβάλῃ ἐπ' αὐτὴν θυρεόν, οὐδὲ μὴ κυ-
34 κλώσῃ ἐπ' αὐτὴν χάρακα· [34]ἀλλὰ τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν, ἐν αὐτῇ ἀπο-
στραφήσεται, καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην οὐ μὴ εἰσέλθῃ. τάδε λέγει
35 Κύριος [35]Ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης τοῦ σῶσαι αὐτὴν
36 δι' ἐμὲ καὶ διὰ Δαυεὶδ τὸν παῖδά μου. [36]Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγε-

24 αρματων]+μου OQ | ορεων] pr των ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$ dein revoc) | τα ℵAOQ εσχατα] om τα O^{vid} | κεδου ℵ* (κεδρ. ℵ^{1} vel a.b) **25—28, 30—33** valde mutila in O **26** ηκουσας ℵ$^{c.a, c.b}$AQ | αρχαιων ημερων ℵAO^{vid}Q | συνεταξα]+γαρ ℵ* (improb ℵ$^{c.a, c.b}$) | εξερημωσαι] εξερημωσα ℵ* (-σαι ℵ$^{c.b}$) ερημωσαι Q* (εξερ. Q^{a}) | οχυροις] εχυροις Q^{a} | οικουντας] ενοικουντας ℵAOQ | οχυραις] εχυραις Q^{a} **27** χορτος] pr α′ χλοη χωρας θ′σ′ χορτος αγρου Q^{mg} | ξηρος] χλωρος A | αγρωτις ℵ* (-στις ℵ^{c}) **29** εθυμωθης] ενεθυμηθης ℵOQ | ενβαλω ℵ | ρειναν B* (ρινα B^{b}) ριναν ℵ | εις 2ο] επι Q | τη οδω] pr εν O **30** συ ℵ* (σοι ℵ$^{c.b}$) | σημειον]+παρα κῦ ℵ* (improb ℵ$^{?}$ postea restit) | φαγη Q | εσπρακας ℵ* (εσπαρκ. ℵ^{1} vel a.b) | τω δε (1ο)] και τω A | καταλειμμα B^{ab}AO | αμησητε A **31** καταλελειμμ. B^{ab}ℵAOQ^{a} | Ιουδεα ℵ **32** εσονται] εξελευσονται A | καταλειμμ. B^{ab}A (?O) Q^{a} | εξ 2ο] επ A | ορου ℵ* (ορους ℵ^{1} vel a.b) | Σιων ℵAOQ **33** βασιλεασσυριων A | ουδε 2ο] ουδ ου O | επιβαλη] βαλη AQ | θυρειον O | ουδε 3ο] ουδ ου A | κυκλωσει A | χαρακαλλα B pr ι ℵ* (improb ℵ$^{iam\ 1}$) **34** om και εις την πολιν τ. ου μη εισελθη ℵAOQ (θ′ ※ κ εις...εισελθη Q^{mg}) | εισ|ελθη B* ει|σελθ.B$^{?}$ **35** εμεν ℵ*

Β λος Κυρίου καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ἀσσυρίων ἑκατὸν
ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδας· καὶ ἀναστάντες τὸ πρωὶ εὗρον πάντα τὰ
σώματα νεκρά. 37 καὶ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς Σενναχηρὶμ βασιλεὺς 37
Ἀσσυρίων, καὶ ᾤκησεν ἐν Νινευή. 38 καὶ ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν ἐν 38
τῷ οἴκῳ Νασαρὰχ τὸν πάτραρχον αὐτοῦ, Ἀδραμέλεχ καὶ Σαράσαρ
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπάταξαν αὐτὸν μαχαίραις· αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς
Ἀρμενίαν· καὶ ἐβασίλευσεν Ἀσορδὰν ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ.

¶ Ο 1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐμαλακίσθη Ἐζεκίας ἕως θανάτου· ¶ 1 ΧΧ
καὶ ἦλθεν πρὸς αὐτὸν Ἡσαίας υἱὸς Ἀμὼς ὁ προφήτης καὶ εἶπεν πρὸς
§ Γ αὐτόν Τάδε λέγει Κύριος Τάξαι περὶ τοῦ οἴκου σου, ἀποθνήσκεις γὰρ
σὺ καὶ οὐ ζήσῃ. 2 καὶ ἀπέστρεψεν Ἐζεκίας τὸ πρόσωπον αὐτοῦ 2
πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ προσεύξατο πρὸς Κύριον 3 λέγων Μνήσθητι, 3
Κύριε, ὡς ἐπορεύθην ἐνώπιόν σου μετὰ ἀληθείας ἐν καρδίᾳ ἀληθινῇ,
καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιόν σου ἐποίησα· καὶ ἔκλαυσεν Ἐζεκίας κλαυθμῷ
μεγάλῳ. 4 καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἡσαίαν λέγων 5 Πορεύθητι 4
καὶ εἰπὸν Ἐζεκίᾳ Τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Δανεὶδ τοῦ πατρός σου 5
Ἤκουσα τῆς προσευχῆς σου καὶ εἶδον τὰ δάκρυά σου· ἰδοὺ προστίθημι
πρὸς τὸν χρόνον σου ἔτη δέκα πέντε· 6 καὶ ἐκ χειρὸς βασιλέως Ἀσσυ- 6
ρίων ῥύσομαί σε καὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὑπερασπιῶ ὑπὲρ τῆς
πόλεως ταύτης. 7 τοῦτο δέ σοι τὸ σημεῖον παρὰ Κυρίου ὅτι ποιήσει 7
ὁ θεὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο· 8 ἰδοὺ ἐγὼ στρέφω τὴν σκιὰν τῶν ἀναβαθμῶν 8

ℵAOQΓ 36 ογδοηκοντα] pr και ℵ^{c}A | χιλιαδες ℵ* (-δας ℵ$^{?}$) | ανασταντες] εξανασταντες ℵAQ | το πρωι] om το ℵO 37 αποστραφεις απηλθεν ℵAO^{vid}Q + ※ και απεστρεψε Q^{mg} | Σενναχηρειμ (Ενν. ℵ* Σενν. ℵ^{1} vel certe a.b)] om AQ^{txt} (hab sub ※ Q^{mg}) 38 προσκυνειν αυτον O | τω οικω (-κωκω ℵ*)] om τω A | Νασαραχ] Ασαρακ ℵ Ασαραχ AOQ | τ. πατρ. αυτου sub ÷ Q | παταρχον B* (πατρ. B^{ab}) πατριαρχον Q* (πατρ. Q^{a}) | Ανδραμ. ℵ* | Σαρασα ℵAQ | οι υιοι] om οι A | μαχεραις ℵ* (-ραις ℵ^{c}) | διεσωθησαν] εσωθησαν O | Αρμενειαν A | Ασορδαν] Ναχορδαν ℵ*Q^{mg} (Ασ. ℵ$^{c.b}$Q*) Αχορδαν O XXXVIII 1 εγενετο δε] και εγ. O | in εως θαν desinit O | υιος] pr ο ℵ | αποθνησκεις (-θνκις ℵ*) γαρ] οτι αποθν. A 2 προς ι^{o}] εις ℵ* (πρ. ℵ$^{c.b}$) | προσευξατο (προσ|ευξ. B* προ|σ. B$^{?}$)] προσηυξατο B^{ab}ℵAQΓ 3 λεγων] + οι γ' ※ ω δη κε Q^{mg} | μνησθητι] + δη Q^{mg} | om Κυριε Q$^{a\,vid}$ | αληθιας ℵ | εν καρδια] pr και ℵ | εποιησα sup ras pl litt A^{a} (bis scr ενωπιον σου A*) | κλαθμω Γ 4 Ησαιαν] + υιον Αμως Γ 5 πορευθητι] πορευου A | Εζεκια] προς Εζεκιαν A | της προσευχης] pr της φωνης ℵAQΓ | ιδου ℵAΓ | δεκα πεντε] ιε' ℵ 6 βασιλεων ℵ | ρυσομαι σε] σωσω σε ℵAQ (superscr θ' Q$^{?}$) Γ οι ο' ρ. σε σ' εξελουμαι σε α' ομοιως τοις ο' Q^{mg} | om και την πολιν ταυτην ℵAQ (※ κ τ. πολιν ταυτην Q^{mg}) Γ | υπερ της πολεως ταυτης υπερασπιω ℵAQΓ 7 τουτουτο B* (τουτο B^{b}) | ο θς ποιησει ℵ (-σι) AQΓ | τουτο ο^{o}] + ο ελαλησε Q^{mg} 8 ιδου...σκιαν] pr ※ θ' Q$^{?}$ | om εγω AQΓ | στρεφω B* b] στρεψω B^{a}

οὗς κατέβη τοὺς δέκα ἀναβαθμοὺς τοῦ οἴκου τοῦ πατρός σου ὁ ἥλιος, Β
ἀποστρέψω τὸν ἥλιον τοὺς δέκα ἀναβαθμούς. καὶ ἀνέβη ὁ ἥλιος τοὺς
δέκα ἀναβαθμοὺς οὓς κατέβη ἡ σκιά.

9 9Προσευχὴ Ἐξεκίου βασιλέως Ἰουδαίας ἡνίκα ἐμαλακίσθη καὶ ἀνέστη ἐκ
τῆς μαλακίας αὐτοῦ.

10 10Ἐγὼ εἶπα Ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου ἐν πύλαις ᾅδου καταλείψω
11 τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα. 11εἶπα Οὐκέτι μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἐπὶ
γῆς ζώντων, οὐκέτι μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ γῆς, οὐκέτι μὴ
12 ἴδω ἄνθρωπον. 12ἐξέλιπεν ἐκ τῆς συγγενείας μου, κατέλιπον τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς μου, ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾽ ἐμοῦ ὥσπερ ὁ σκηνὴν
καταλύων πήξας· ὡς ἱστὸς τὸ πνεῦμά μου παρ᾽ ἐμοὶ ἐγένετο ἐρίθου
13 ἐγγιζούσης ἐκτεμεῖν. 13ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθην ἕως πρωὶ ὡς
λέοντι. συνέτριψεν πάντα τὰ ὀστᾶ μου· ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἕως
14 νυκτὸς παρεδόθην. 14ὡς χελιδών, οὕτως φωνήσω, καὶ ὡς περιστερά,
οὕτως μελετῶ· ἐξέλιπον γάρ μου οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ βλέπειν εἰς τὸ ὕψος
τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὃς ἐξείλατό με καὶ ἀφείλατό μου τὴν
16 ὀδύνην τῆς ψυχῆς. 16Κύριε, περὶ αὐτῆς γὰρ ἀνηγγέλη σοι, καὶ ἐξή-
17 γειράς μου τὴν πνοήν, καὶ παρακληθεὶς ἔζησα. 17εἶλου γάρ μου τὴν
ψυχὴν ἵνα μὴ ἀπόληται, καὶ ἀπέριψας ὀπίσω μου πάσας τὰς ἁμαρτίας.
18 18οὐ γὰρ οἱ ἐν ᾅδου αἰνέσουσίν σε, οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογή-

8 κατεβη 1°]+ο ηλιος ℵAQΓ | τους δεκα (1°)] ι (sic) ℵ* (τ. δεκα ℵ$^{c.a}$) | ℵAQΓ om ο ηλιος (1°) ℵAQΓ | δεκα 2°, 3°] ι′ ▪ | η σκια sub ÷ Q **9** προσευχη] pr ωδη A | Ιουδαιας] Ιουδα ℵ* οι γ′ Ιουδα Q^{mg} της Ιουδαιας ℵ$^{c.a}$ (postea rurs Ιουδα) AQΓ **10** εν 2°] pr πορευσομαι ℵ$^{c.a}$ (improb ℵ$^{c.b}$ postea revoc) Q^{mg} (sub ※) Γ | αδου]+καταβησομαι Q | επιλοιπα]+μου ℵ **11** μη 1°, 3°] pr ου ℵ$^{c.a}$A | ιδω] ειδω Q (1°, 3°) Γ (1°) | γης 1°] pr της ℵ$^{c.b}$AQ | om ζωντων...επι γης (2°) ℵAQ* (hab α′ ※ ζωντων Q^{mg}) | ανθρωπον]+θ′ ※ ετι μετα κατοικουντῶ Q^{mg} **11—12** [ανθρω]πον...εξηλθεν] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) **12** om εξελιπεν ℵAQ^{txt}Γ (hab εξελειπον Q$^{mg\,dextr}$ εξελειπεν α′ κατεπαυσατο θ′ εξελειπεν Q$^{mg\,sinistr}$) | εκ της συγγενειας (-νειας B^{ab}AQ^{a}Γ) μου] c antecedd coniung ℵAQ α′ γενεα μ. θ′ η γενεα μ. Q^{mg} om εκ Γ | κατελιπον] κατελειπον AQ^{a} (postea rurs -λιπ.) Γ | επιλοιπον] λοιπον AQΓ | καταλυων σκηνην ℵAQΓ | το πνα μου παρ εμοι εγ. ως ιστος ℵAQΓ | ερειθου B* (εριθ. B^{b}) εριζου A **13** συνετριψεν (συντρ. B* συνετρ. B^{ab})] pr ουτως B$^{ab\,mg}$ pr ουτως τα οστα μου ℵAQ* pr ουτως παντα τα ο. μ. Q^{mg} et (sine ουτως) Γ^{vid} | om παντα τα οστα μου ℵAQΓ | νυκτος] pr της ℵAQΓ **14** περιστερα] pr η Γ | μελετω] μελετησω B*^{fort} (ω εξ sup ras B^{ab}) ℵAQΓ | εξελιπον] εξειλετο AQ^{a} (postea revoc -λιπ.) Γ | om μου ℵ$^{post\,c.b}$ | οφθαλμοι]+μου ℵ* (improb ℵ$^{c.a,\,c.b}$ postea revoc) Γ | εξειλετο Q^{a} | αφειλετο Q^{a} | om μου 2° Q* (hab Q$^{1\,vid\,mg}$) | ψυχης] ψυχ sup ras Q^{1} **16** Κυριε] pr θ′ ※ αυτω κ αυτος εποιησεν καθοδηγησιν παντας ενιαυτους μου επι πικριᾶ ψυχης μου Q^{mg} **17** ειλου (ιδ. ℵ* ιλ. ℵ$^{c.a}$)] pr ιδου γαρ εις ερηνην πικριας μου ℵ$^{c.a}$ (rurs ras) pr θ′ ※ ιδου εις ειρηνῆ πικρια μοι Q^{mg} | απερριψας B^{2}Q^{a} | αμαρτιας]+μου ℵA$^{a?}$QΓ **18** ου γαρ...σε (2°)] των αλλων εκδοσεων· ουδε γαρ ο αδης αινεσει σε ουδε ▪ θανατος ευλογησει σε Q^{mg}

Β σουσίν σε, οὐδὲ ἐλπιοῦσιν οἱ ἐν ᾅδου τὴν ἐλεημοσύνην σου. [19]οἱ 19
ζῶντες εὐλογήσουσίν σε ὃν τρόπον κἀγώ· ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον
παιδία ποιήσω, ἃ ἀναγγελοῦσιν τὴν δικαιοσύνην σου, [20]θεέ τῆς 20
σωτηρίας μου· καὶ οὐ παύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ ψαλτηρίου πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου κατέναντι τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ.

[21]Καὶ εἶπεν Ἡσαίας πρὸς Ἐζεκίαν Λάβε παλάθην ἐκ σύκων καὶ 21
τρίψον καὶ κατάπλασαι, καὶ ὑγιὴς ἔσῃ. [22]καὶ εἶπεν Ἐζεκίας Τοῦτο 22
σημεῖον πρὸς Ἐζεκίαν ὅτι ἀναβήσομαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ.

[1]Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπέστειλεν Μαρωδὰχ Βαλαδὰν ὁ υἱὸς τοῦ 1 X
Βαλαδὰν ὁ βασιλεὺς τῆς Βαβυλωνίας ἐπιστολὰς καὶ πρέσβεις καὶ δῶρα·
ἤκουσεν γὰρ ὅτι ἐμαλακίσθη ἕως θανάτου καὶ ἀνέστη. [2]καὶ ἐχάρη ἐπ' 2
αὐτοῖς Ἐζεκίας, καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὸν οἶκον τοῦ νεχωθὰ καὶ τοῦ
ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου καὶ τῆς στακτῆς καὶ τῶν θυμιαμάτων καὶ τοῦ
μύρου, καὶ πάντας τοὺς οἴκους τῶν σκευῶν τῆς γάζης, καὶ πάντα ὅσα
ἦν ἐν τοῖς θησαυροῖς αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἦν οὐθὲν ὃ οὐκ ἔδειξεν Ἐζεκίας
ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. [3]καὶ ἦλθεν Ἡσαίας ὁ προφήτης πρὸς τὸν βασιλέα 3
Ἐζεκίαν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τί λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, καὶ
πόθεν ἦκασιν πρὸς σέ; καὶ εἶπεν Ἐζεκίας Ἐκ γῆς πόρρωθεν ἦκασιν
πρὸς μέ, ἐκ Βαβυλῶνος. [4]καὶ εἶπεν Ἡσαίας Τί εἶδοσαν ἐν τῷ οἴκῳ σου; 4
καὶ εἶπεν Ἐζεκίας Πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ μου εἴδοσαν, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν
τῷ οἴκῳ μου ὃ οὐκ εἶδοσαν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν τοῖς θησαυροῖς μου. [5]καὶ 5
εἶπεν Ἡσαίας αὐτῷ Ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου σαβαώθ [6]Ἰδοὺ ἡμέραι 6
ἔρχονται καὶ λήμψονται πάντα τὰ ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ ὅσα συνήγαγον οἱ
πατέρες σου ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης εἰς Βαβυλῶνα ἥξει, καὶ οὐδὲν οὐ

ℵAQΓ **18** οι εν αδου] om οι ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | οι εν αδου...σου] σ' οι καταβαινοντες εις λακκο την αληθειαν σου Q^{mg} **19** α αναγγελουσιν] ϗ τουτο αναγγελλει Q^{mg} | om α ut vid ℵ* (hab ℵ$^{?(mg)}$) | post αναγγ. incep η ℵ* vid **20** θεε] κε ℵAQΓ | του θεου] pr κῦ Γ **21** Ησαιας] + ο προφητης ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$ postea restit) | προς Εζεκιαν] adnot ου κ' π' εβρ' B$^{a\,mg}$ | om εκ ℵ | καταπλασαι] + ※ επι το ελκος Q^{mg} **22** σημειον] pr το ℵAQΓ | om προς Εζεκιαν ℵAQΓ | του θεου] pr κῦ ℵ$^{c.b}$AQ XXXIX **1** Μαρωδαχ] Μαιωδαχ ℵQ* (Μερ. Q^{mg}) | om Βαλαδαν 1° ℵAQ* (hab sub ※ Q^{mg}) Γ | ο υιος] om ο Q | Βαλαδαν 2°] Λααδαν ℵAQ | κ. πρεσβεις sub ÷ Q | δωρα] + Εζεκια B$^{ab\,(mg)}$ℵAQΓ **2** Εζεκιας 1°] + χαραν μεγαλην ℵAQΓ | νεχωτα ℵ* (-θα ℵ$^{c.a,\,c.b}$) α'σ' των αρωματων Q^{mg} | om και του αργ. και του χρυσιου ℵAQΓ | τηστακτης ℵ* (της στ. ℵ$^{c.b}$) | μυρου] + και του αργ. και του χρυσιου ℵAQΓ | σκευων] pr θησαυρων· ℵ* (improb ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | εδειξεν 2°] + αυτοις ℵ$^{c.a}$ (rurs ras) A | αυτου 2°] + ※ ϗ εν παση τη εξουσια αυτου Q^{mg} **3—4** [Βαβυ]λωνος και ειπεν Ησα[ιας]] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) **4** ειδοσαν 1°] ιδοσαν ℵ ιδον A | ειδοσαν 2°] ιδοσαν A | οικω μου ο sup ras B$^{ab\,nisi\,pot\,1}$ | ειδοσαν 3°] ιδοσαν ℵΓ **5** αυτω Ησαιας ℵAQ om αυτω Γ **6** ερχονται] + λεγει κς A | ληψονται Q (item 7) | om ουδεν A

7 μὴ καταλίπωσιν· εἶπεν δὲ ὁ θεὸς [7]ὅτι Καὶ ἀπὸ τῶν τέκνων σου ὧν B
γεννήσεις λήμψονται, καὶ ποιήσουσιν σπάδοντας ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
8 βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων. [8]καὶ εἶπεν Ἐζεκίας Ἡσαΐᾳ Ἀγαθὸς λόγος
Κυρίου ὃν ἐλάλησεν· γενέσθω δὴ εἰρήνη καὶ δικαιοσύνη ἐν ταῖς ἡμέραις
μου.

L 1 [1]Παρακαλεῖτε παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, λέγει ὁ θεός. [2]ἱερεῖς,
2 λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ἰερουσαλήμ, παρακαλέσατε αὐτήν, ὅτι
ἐπλήσθη ἡ ταπείνωσις αὐτῆς· λέλυται αὐτῆς ἡ ἁμαρτία, ὅτι ἐδέξατο ἐκ
χειρὸς Κυρίου διπλᾶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῆς.
3 [3]Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας
4 ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ θεοῦ ἡμῶν. [4]πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται,
καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσται πάντα τὰ σκολιὰ
5 εἰς εὐθεῖαν, καὶ ἡ τραχεῖα εἰς πεδία, [5]καὶ ὀφθήσεται ἡ δόξα Κυρίου,
καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν.
6 [6]φωνὴ λέγοντος Βόησον. καὶ εἶπα Τί βοήσω; Πᾶσα σὰρξ χόρτος,
7 καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· [7]ἐξηράνθη ὁ χόρτος
8 καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν, [8]τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ἡμῶν μένει εἰς τὸν
9 αἰῶνα. [9]Ἐπ᾽ ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι, ὁ εὐαγγελιζόμενος Σειών·
ὕψωσον τῇ ἰσχύι τὴν φωνήν σου, ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἰερουσαλήμ·
ὑψώσατε, μὴ φοβεῖσθε· εἰπὸν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα Ἰδοὺ ὁ θεὸς
10 ὑμῶν. [10]ἰδοὺ κύριος Κύριος μετὰ ἰσχύος ἔρχεται, καὶ ὁ βραχίων μετὰ
κυρίας· ἰδοὺ ὁ μισθὸς αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ τὸ ἔργον ἐναντίον αὐτοῦ.
11 [11]ὡς ποιμὴν ποιμανεῖ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, καὶ τῷ βραχίονι αὐτοῦ συν-
12 άξει ἄρνας, καὶ ἐν γαστρὶ ἐχούσας παρακαλέσει. [12]Τίς ἐμέτρη-

6 καταλειπωσιν AQ^{a}Γ + ουδεν A | θεος] ο $\overline{κς}$ ℵ* (ο $\overline{θς}$ ℵ$^{iam\ ante\ c.b)}$ ℵAQΙ' **7** σου] + θ' ※ οιτινες εξελευσονται εκ σου Q^{mg} | ως B* (ων B^{ab}) | γεννησεις] εγεννησας ℵAQ | ποιησωσιν Γ' **8** Ησαια] προς Ησαιαν ℵ$^{c.b}$AQΓ | λογος] pr ο ℵAQΙ' | γενεσθω] γενηθητω ℵ | om μου ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) XL **1** λαος ℵ* (τον λαον ℵ$^{c.a,\ c.b}$) | ο θεος] $\overline{κς}$ A **2** ιερεις sub ÷ Q | Ιερουλαλημ ℵ* (-σαλημ ℵ$^{c.a,\ c.b}$) | λελυται] + γαρ ℵΓ **3** ποιειτε] + δια της αβατου Q^{mg} **4** πασα] παρα ℵ* (πασα ℵ$^{c.a,\ c.b}$) | βουνοι incep ℵ* (βουνοις ℵ$^{?}$) | om παντα A sub ÷ Q | πεδια (-αν ℵ*)] οδους λιας ℵ$^{c.a,\ c.b}$A (ο. λειας) Q* πεδια: α'σ' εις πεδιον θ' ομ. τοις ο' Q^{mg} **7** εξεπεσεν] + σ'θ' ※ οτι πνευμα $\overline{κυ}$ επνευσεν εις αυτο αληθως χορτος ο λαος εξηρανθη χορτος εξεπεσε το ανθος Q^{mg} **8** om ημων Q **9** Σιων B^{b}AQΙ' | τη ισχυι] + σου ℵ εν ισχυι Q | υμων] ημων ℵ$^{c.a,\ c.b}$Q **10** ιδου 1° ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | om $\overline{κς}$ 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) AQΙ' | βραχιων] + αυτου ℵ$^{c.a}$ (rurs ras) A + οι γ' ※ αυτου Q^{mg} **11** ποιμανει] ποιμανη Γ | και 2°] + θ'σ' ※ εν τω κολπω αυτου βασταση Q^{mg} | εν] pr τας ℵ$^{c.a}$ (postea ras) | γαστι ℵ* (-τρι ℵ$^{1\ ?a.b\ ?}$) | παρακαλεσει] λεσι sup ras ℵ^{1} (vid) (-σει ℵ$^{c.b}$) **12** τις 1°] τι ℵ* (τις ℵ$^{1\ ?a.b\ ?}$)

B σεν τῇ χειρὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸν οὐρανὸν σπιθαμῇ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν
δρακί; τίς ἔστησεν τὰ ὄρη σταθμῷ καὶ τὰς νάπας ζυγῷ; [13]τίς ἔγνω 13
νοῦν Κυρίου, καὶ τίς αὐτοῦ σύμβουλος ἐγένετο, ὃς συμβιβᾷ αὐτόν;
[14]ἢ πρὸς τίνα συνεβουλεύσατο καὶ συνεβίβασεν αὐτόν; ἢ τίς ἔδειξεν 14
αὐτῷ κρίσιν; ἢ ὁδὸν συνέσεως τίς ἔδειξεν αὐτῷ; [15]εἰ πάντα τὰ ἔθνη 15
ὡς σταγὼν ἀπὸ κάδου καὶ ὡς ῥοπὴ ζυγοῦ ἐλογίσθησαν, ὡς σίελος
λογισθήσονται· [16]ὁ δὲ Λίβανος οὐκ ἱκανὸς εἰς καῦσιν, καὶ πάντα τὰ 16
τετράποδα οὐκ ἱκανὰ εἰς ὁλοκάρπωσιν, [17]καὶ πάντα τὰ ἔθνη ὡς οὐδέν 17
εἰσι καὶ εἰς οὐθὲν ἐλογίσθησαν. [18]τίνι ὡμοιώσατε Κύριον, καὶ τίνι 18
ὁμοίωματι ὡμοιώσατε αὐτόν; [19]μὴ εἰκόνα ἐποίησεν τέκτων, ἢ χρυσο- 19
χόος χωνεύσας χρυσίον περιεχρύσωσεν αὐτόν; ὁμοίωμα κατεσκεύασεν
αὐτόν; [20]ξύλον γὰρ ἄσηπτον ἐκλέγεται τέκτων, καὶ σοφῶς ζητήσει 20
πῶς στήσει αὐτοῦ εἰκόνα καὶ ἵνα μὴ σαλεύηται. [21]οὐ γνώσεσθε; οὐκ 21
ἀκούσεσθε; οὐκ ἀνηγγέλη ἐξ ἀρχῆς ὑμῖν; οὐκ ἔγνωτε τὰ θεμέλια τῆς
γῆς; [22]ὁ κατέχων τὸν γῦρον τῆς γῆς, καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ ὡς 22
ἀκρίδες, ὁ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανὸν καὶ διατείνας ὡς σκηνὴν
κατοικεῖν, [23]ὁ διδοὺς ἄρχοντας ὡς οὐδὲν ἄρχειν, τὴν δὲ γῆν ὡς οὐδὲν 23
ἐποίησεν. [24]οὐ γὰρ μὴ φυτεύσωσιν οὐδὲ μὴ σπείρωσιν, οὐδὲ μὴ 24
ῥιζωθῇ εἰς τὴν γῆν ἡ ῥίζα αὐτῶν· ἔπνευσεν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐξηράν-
θησαν, καὶ καταιγὶς ὡς φρύγανα λήμψεται αὐτούς. [25]νῦν οὖν τίνι 25
με ὡμοιώσατε, καὶ ὑψωθήσομαι; εἶπεν ὁ ἅγιος. [26]ἀναβλέψατε εἰς 26
ὕψος τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ ἴδετε· τίς κατέδειξεν πάντα ταῦτα;
ὁ ἐκφέρων κατ' ἀριθμὸν τὸν κόσμον αὐτοῦ, πάντας ἐπ' ὀνό-

ℵAQΓ **12** χειρι]+οι γ' ※ αυτου Q^{mg} | om δρακι ut vid Γ | εστηκεν Γ **13** συμ-
βουλος αυτου AQΓ | συμβιβα] συμβιβασει ℵ$^{c.a}$ (-βασι sed rurs ras σι) AQ^{mg}Γ
14 συνησεως Γ | αυτω 2°] + η τις προεδωκεν αυτω και ανταποδοθησεται (-δωθ.
A) αυτω ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$ et postea) A **15** ωσταγων B* (ως στ. B^{ab}) | καδου]
αδ sup ras A^{a} | ως 3°] pr και ℵAQΓ | ως σιελος] ως σιελον A* ωσι ελαιον
(ι ελαι sup ras) A$^{a\,vid}$ **16** εις 2°] s sup ras A^{a} | ολοκαρπωσιν] ολοκαυτωσιν Q
(ολοκαρπ. Q^{b}) **17** εισιν ℵAQΓ | ουθεν] ουδεν ℵQ | ελογισθησαν]+οι
γ' ※ αυτω Q^{mg} **18** ωμοιωσατε 1°] ομοιωσατε ℵ$^{c.a}$ (ωμ. postea restit) |
ωμοιωματι ℵ*$^{d.a}$ (ομ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) A | ωμοιωσατε 2°] ομοιωσατε ℵ$^{c.a,\,et\,c.b\,(vid)}$ (ωμ.
revoc ℵ$^{d.a}$) **19** ομοιωμα] pr η ℵ$^{c.a}$ (postea ras) **20** ζητησει] ζητει
ℵ$^{c.b}$ (postea restit -τησει) AQ* (-τησει Q^{b}) Γ | στηση Q | αυτου] αυτο ℵ
21 in εγνωτε fort ras aliq B^{ab} **22** ωσκηνην A (sic) **23** ως 1°] εις
ℵAQ **24** φυτευσωσιν] σπειρωσιν ℵ (σπειρ.) QΓ σπειρουσιν A | σπειρω-
σιν] φυτευσωσιν ℵQΓ φυτευσουσιν A | επνευσεν] νευ sup ras Q$^{?\,vid}$ | φρυγανον
ℵ* (-να ℵ$^{c.b}$) | λημψεται (-ται ℵ*)] αναλημψεται ℵ$^{c.b}$AQ (αναληψ.) Γ α'
α[ν]ε... (sic ut vid) θ'σ' ομ. τοις ο' Q^{mg} **25** ομοιωσατε ℵ | υψωθησομαι]
θ'σ' ισωθησομαι α' εξισωθησομαι Q^{mg} **26** υψος] pr το A | κατεδειξεν]
κατεδιωξεν Q* (δειξ. Q^{a}) | ταυτα παντα ℵ | κατ] κατα ℵAQΓ | αυτου] αυτων
ℵ* (-του ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | παντας] παντα A

ματι καλέσει ἀπὸ πολλῆς δόξης, καὶ ἐν κράτει ἰσχύος οὐδέν σε B
27 ἔλαθεν. 27 Μὴ γὰρ εἶπῃς, Ἰακώβ, καὶ τί ἐλάλησας, Ἰσραήλ
Ἀπεκρύβη ἡ ὁδός μου ἀπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ θεός μου τὴν κρίσιν
28 ἀφεῖλεν καὶ ἀπέστη; 28 καὶ νῦν οὐκ ἔγνως; εἰ μὴ ἤκουσας; θεὸς
αἰώνιος, ὁ θεὸς ὁ κατασκευάσας τὰ ἄκρα τῆς γῆς, οὐ πεινάσει οὐδὲ
29 κοπιάσει, οὐδὲ ἔστιν ἐξεύρεσις τῆς φρονήσεως αὐτοῦ, 29 διδοὺς τοῖς
30 πεινῶσιν ἰσχὺν καὶ τοῖς μὴ ὀδυνωμένοις λύπην. 30 πεινάσουσιν γὰρ
νεώτεροι, καὶ κοπιάσουσιν νεανίσκοι, καὶ ἐκλεκτοὶ ἀνίσχυες ἔσονται·
31 31 οἱ δὲ ὑπομένοντες τὸν θεὸν ἀλλάξουσιν ἰσχύν, πτεροφυήσουσιν ὡς
ἀετοί, δραμοῦνται καὶ οὐ κοπιάσουσιν, βαδιοῦνται καὶ οὐ πεινάσουσιν.
XLI 1 1 Ἐγκαινίζεσθε πρὸς μέ, νῆσοι, οἱ γὰρ ἄρχοντες ἀλλάξουσιν ἰσχύν·
ἐγγισάτωσαν καὶ λαλησάτωσαν ἅμα, τότε κρίσιν ἀναγγειλάτωσαν.
2 2 τίς ἐξήγειρεν ἀπὸ ἀνατολῶν δικαιοσύνην, ἐκάλεσεν αὐτὴν κατὰ πόδας
αὐτοῦ, καὶ πορεύσεται; δώσει ἐναντίον ἐθνῶν, καὶ βασιλεῖς ἐκστήσει·
καὶ δώσει εἰς γῆν τὰς μαχαίρας αὐτῶν, καὶ ὡς φρύγανα ἐξωσμένα τὰ
3 τόξα αὐτῶν· 3 καὶ διώξεται αὐτούς, διελεύσεται ἐν εἰρήνῃ ἡ ὁδὸς τῶν
4 ποδῶν αὐτοῦ. 4 τίς ἐνήργησεν καὶ ἐποίησεν ταῦτα; ἐκάλεσεν αὐτὴν ὁ
καλῶν αὐτὴν ἀπὸ γενεῶν ἀρχῆς· ἐγὼ θεὸς πρῶτος, καὶ εἰς τὰ ἐπερ-
5 χόμενα ἐγώ εἰμι. 5 εἴδοσαν ἔθνη καὶ ἐφοβήθησαν, τὰ ἄκρα τῆς γῆς
6 ἤγγισαν καὶ ἦλθον ἅμα, 6 κρίνων ἕκαστος τῷ πλησίον βοηθῆσαι καὶ
7 τῷ ἀδελφῷ, καὶ ἐρεῖ 7 Ἴσχυσεν ἀνὴρ τέκτων, καὶ χαλκεὺς τύπτων
σφύρῃ, ἅμα ἐλαύνων· ποτὲ μὲν ἐρεῖ Σύμβλημα καλόν ἐστιν, ἰσχύρωσεν

26 πολλης] πασης ℵ* (πολλ. ℵ$^{c.b}$) pr της A **27** μη γαρ ειπης] ΝAQΓ σ′ διατι λεγεις Q^{mg} | απεστην ℵ **28** ουκ] ουκετι ℵ* $^{c.a\ (vid)}$ (ουκ ℵ$^{c.b}$) | εγνως ει] γνωσει ℵ* γνωσει ει ℵ$^{c.a\ vid}$ εγνως ει ℵ$^{c.b}$ (postea revoc γνωσει) | ο θεος] om ο A θε Q | πεινασει] πιναση ℵ* ^{txt} (-σι* ^{comm} -σει ℵ$^{c.b}$) + ουδε διψησι ℵ* (-σει ℵ$^{c.b}$) postea improb ℵ$^{c.a\ (vid)}$ **29** πινουσιν (sic) Q* (πειν. Q^{a}) **30** ανισχυες εσονται] α′ σκανδαλισθησονται θ′σ′ ασθενησουσιν Q^{mg} XLI **1** εγκαινιζεσθε ℵ | με] μ sup ras A^{1} | αλλαξουσιν] αλαλαξουσιν ℵ | κρισιν] κρισεις A (σ ι° sup ras A^{1}) | αναγγειλατωσαν] + αμα τοτε κρισιν αναγγειλατωσαν Q* (improb Q^{corr}) **2** απο] απ Γ | om και ι° A | και πορ. sub ⁝ Q | εναντιων] θ′ κατα προσωπον αυτου σ′ εμπροσθεν αυτου Q^{mg} | εις γην] οι γ′ ως χουν Q^{mg} | εξωσμενα] θ′ εξωθουμενα Q^{mg} **3** διελευσεται] pr και ΝAQ | αυτου] + θ′ ※ ουκ ηξει Q^{mg} **4** εκαλεσεν αυτην sub ⁝ Q | αυτην απο γενεων] θ′ τας γενεας εξ Q^{mg} | αρχης] αρχεων ℵ* (-χαιων ℵ$^{c.b}$). ■ ιδοσαν Γ | γης] + θ′ ※ εξεστησαν Q^{mg} | ηλθον (-θοσαν ΝAQΓ)] α′ ηκασιν Q^{mg} **6** κρινων...ερει] α′ ανηρ συν ετερω αυτου βοηθησουσιν ϰ τω αδελφω αυτου ειπεν Q^{mg} | το πλησιον Γ* | και τω αδελφω βοηθησαι ΝAQΓ **7** ισχυσεν ℵ* (-σεν ℵ$^{a.c,\ c}$) | ανηρ] ρ sup ras ℵ^{1} | incep χαλκεο ℵ* | σφυρη (-ρα ℵ*Q^{a} -ρη ℵ$^{c.b}$Q*) | αμα om A* ^{vid} (σφυρη| αμα ελαυνων in mg et sup ras A^{a}) | ποτε] τοτε A | συμβλημα καλον εστιν] α′θ′ τη κολλη αγαθον εστι σ′ εις κολλησιν εστιν (sic) Q^{mg} | ισχυρωσαν ΝAQ

B αὐτὰ ἐν ἥλοις· θήσουσιν αὐτὰ καὶ οὐ κινηθήσονται. 8Σὺ δέ, 8
Ἰσραήλ, παῖς μου Ἰακώβ ὃν ἐξελεξάμην, σπέρμα Ἀβραὰμ ὃν ἠγά- 7
πησα· 9οὗ ἀντελαβόμην ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς, καὶ ἐκ τῶν σκοπιῶν 9
αὐτῆς ἐκάλεσά σε καὶ εἶπά σοι Παῖς μου εἶ, ἐξελεξάμην σε καὶ οὐκ
ἐγκατέλιπόν σε· 10μὴ φοβοῦ, μετὰ σοῦ γάρ εἰμι· μὴ πλανῶ, ἐγὼ γάρ 10
εἰμι ὁ θεός σου ὁ ἐνισχύσας σε, καὶ ἐβοήθησά σοι καὶ ἠσφαλισάμην σε
τῇ δεξιᾷ τῇ δικαίᾳ μου. 11ἰδοὺ αἰσχυνθήσονται καὶ ἐντραπήσονται 11
πάντες οἱ ἀντικείμενοί σοι, ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ ἀπολοῦνται
πάντες οἱ ἀντίδικοί σου. 12ζητήσεις αὐτούς, καὶ οὐ μὴ εὕρῃς τοὺς 12
ἀνθρώπους οἳ παροινήσουσιν εἰς σέ· ἔσονται γὰρ ὡς οὐκ ὄντες, καὶ
οὐκ ἔσονται οἱ ἀντιπολεμοῦντές σε. 13ὅτι ἐγὼ ὁ θεός σου ὁ κρατῶν 13
τῆς δεξιᾶς σου, ὁ λέγων σοι Μὴ φοβοῦ, 14Ἰακώβ, ὀλιγοστὸς Ἰσραήλ· 14
ἐγὼ ἐβοήθησά σοι, λέγει ὁ θεὸς ὁ λυτρούμενος Ἰσραήλ. 15ἰδοὺ 15
ἐποίησά σε ὡς τροχοὺς ἁμάξης ἀλῶντας καινοὺς πριστηροειδεῖς, καὶ
ἀλοήσεις ὄρη καὶ λεπτυνεῖς βουνούς, καὶ ὡς χνοῦν θήσεις, 16καὶ 16
λικμήσεις· καὶ ἄνεμος λήμψεται αὐτούς, καὶ καταιγὶς διασπερεῖ αὐτούς.
σὺ δὲ εὐφρανθήσῃ ἐν τοῖς ἁγίοις Ἰσραήλ, 17καὶ ἀγαλλιάσονται οἱ 17
πτωχοὶ καὶ οἱ ἐνδεεῖς. ζητήσουσιν γὰρ ὕδωρ καὶ οὐκ ἔσται, ἡ γλῶσσα
αὐτῶν ἀπὸ τῆς δίψης ἐξηράνθη· ἐγὼ Κύριος ὁ θεός, ἐπακούσομαι ὁ
θεὸς Ἰσραὴλ καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω αὐτούς, 18ἀλλὰ ἀνοίξω ἐπὶ τῶν 18
ὀρέων ποταμοὺς καὶ ἐν μέσῳ πεδίων πηγάς, ποιήσω τὴν ἔρημον εἰς

ℵAQΓ **7** [κα]λον εστιν...θησ.] pr obelos B* (non inst B^{b}) | θησουσιν αυτα sub ÷ Q **9** ακρων] ακρω ℵ* (-ρων ℵ$^{c.a}$) ακρου Q | ει]+συ Γ | ενκατελιπον ℵQ* vid εγκατελειπον AQ^{a}Γ **10** om ειμι 2° ℵ ει| μη Γ | om σου 2° ℵ | ο ενισχυσας] ενισχυσα ℵ pr και εν| σοι δοξασθησομαι| και εγω ειπα κενως| εκοπιασα εις ματαια| μη πλανω εγω γαρ| ειμι [ο] θεος σου Γ **11** εσχυνθησομαι ℵ* (αισχυνθησονται ℵ$^{c.b}$ -σονται fort iam ℵ$^{c.a}$) **12** ζητησης Q* (-σεις Q^{a}) **13** ο θεος] pr οι γ′ ※ κς Q^{mg} | om σου 1° ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) AΓ | om σοι 1° Γ | φοβου]+οι γ′ ※ εγω εβοηθησα σοι μη φοβου σκωληξ Q^{mg} **14** ολιγοστος (ολιοστ. B* ολιγ. B^{ab})]+ει Γ | Ισραηλ 1°] pr ι ℵ* (ει ℵ$^{c.a}$) postea ras | λυτρουμενος] λυτρωσαμενος Q+σε ℵAQΓ | Ισραηλ 2°] pr οι γ′※ αγιος Q^{mg} **15** σε] σοι Γ | om αλωοντας ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | πριστηροειδεις (πριστηροιδις [η sup ras] ℵ* -δεις ℵ$^{c.b}$)] πριστοειδεις A | χνουν] χουν AΓ **16** λικμησεις (λιχμ. ℵ* λικμ. ℵ$^{c.a}$ (vid!)...αυτους (1°)] θ′σ′ ομοιως τοις ο′ λικμησεις αυτους ※ ανεμος ληψεται αυτους α′ λ. αυτους ※ ανεμος αρει αυτους Q^{mg} | ληψεται Q | καταιγις] α′ λαιλαψ Q^{mg} | om αυτους 2° Q | ευφρανθηση...Ισραηλ] θ′σ′ αγαλλιαση εν κω (οι γ′ ※ εν πιπι) ※ εν τω αγιω Ιηλ Q^{mg} **17** και αγαλλιασονται (αγαλλιασ. ℵ)] α′θ′ καυχηση σ′ επαινεσθηση Q^{mg} | οι πτωχοι...ουκ εσται] θ′ οι πτ. ※ οι ενδ. ζητουντες υδωρ και ουκ εστι α′σ′ οι πενητες ※ οι πτωχοι ζητουσιν υδωρ ※ ουκ εστιν Q^{mg} | η γλωσσα] pr και ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) | εξηρανθη] εξηρανθησεται ℵ* (ε improb ℵ^{1} fort et postea) | επακουσομαι] pr εγω ℵAQΓ | θεος 2°] αγιος Q | ενκαταλιψω ℵ

19 ἕλη ὑδάτων καὶ τὴν διψῶσαν γῆν ἐν ὑδραγωγοῖς, [19]θήσω εἰς τὴν ἄνυ- B
20 δρον γῆν κέδρον καὶ πύξον, μυρσίνην καὶ κυπάρισσον καὶ λεύκην· [20]ἵνα
ἴδωσιν καὶ γνῶσιν καὶ ἐννοηθῶσιν καὶ ἐπιστῶνται ἅμα ὅτι χεὶρ Κυρίου
21 ἐποίησεν ταῦτα, καὶ ὁ ἅγιος τοῦ Ἰσραὴλ κατέδειξεν. [21]Ἐγγίζει
ἡ κρίσις ὑμῶν, λέγει Κύριος ὁ θεός· ἤγγισαν αἱ βουλαὶ ὑμῶν, λέγει ὁ
22 βασιλεὺς Ἰακώβ. [22]ἐγγισάτωσαν καὶ ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν ἃ συμ-
βήσεται, ἢ τὰ πρότερον τίνα ἦν εἴπατε, καὶ ἐπιστήσομεν τὸν νοῦν,
23 καὶ γνωσόμεθα τί τὰ ἔσχατα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα εἴπατε ἡμῖν· [23]ἀναγ-
γείλατε ἡμῖν τὰ ἐπερχόμενα ἐπ᾽ ἐσχάτου, καὶ γνωσόμεθα ὅτι θεοί
ἐστε. εὖ ποιήσατε καὶ κακώσατε, καὶ θαυμασόμεθα, καὶ ὀψόμεθα ἅμα·
24 [24]ὅτι πόθεν ἐστὲ ὑμεῖς καὶ πόθεν ἡ ἐργασία ὑμῶν; ἐκ γῆς· βδέλυγμα
25 ἐξελέξαντο ὑμᾶς. [25]ἐγὼ δὲ ἤγειρα τὸν ἀπὸ βορρᾶ καὶ τὸν ἀφ᾽ ἡλίου
ἀνατολῶν, κληθήσονται τῷ ὀνόματί μου· ἐρχέσθωσαν ἄρχοντες, καὶ
ὡς πηλὸς κεραμέως καὶ ὡς κεραμεὺς καταπατῶν τὸν πηλόν, οὕτως
26 καταπατηθήσεσθε. [26]τίς γὰρ ἀναγγελεῖ τὰ ἐξ ἀρχῆς, ἵνα γνῶμεν,
καὶ τὰ ἔμπροσθεν, καὶ ἐροῦμεν ὅτι ἀληθῆ ἐστιν; οὐκ ἔστιν ὁ προλέγων,
27 οὐδὲ ὁ ἀκούων ὑμῶν τοὺς λόγους. [27]ἀρχὴν Σειὼν δώσω, καὶ Ἰερου-
28 σαλὴμ παρακαλέσω. [28]ἀπὸ γὰρ τῶν ἐθνῶν ἰδοὺ οὐδείς, καὶ ἀπὸ τῶν
εἰδώλων αὐτῶν οὐκ ἦν ὁ ἀναγγέλλων· καὶ ἐὰν ἐρωτήσω αὐτοὺς πόθεν
29 ἐστέ, οὐ μὴ ἀποκριθῶσίν μοι. [29]εἰσὶν γὰρ οἱ ποιοῦντες ὑμᾶς, καὶ
μάτην οἱ πλανῶντες ὑμᾶς.

XLII 1 [1]Ἰακὼβ ὁ παῖς μου, ἀντιλήμψομαι αὐτοῦ· Ἰσραὴλ ὁ ἐκλεκτός μου,

18 om υδατων ℵc.b (postea restit) AQ (hab οι γ′ ※· υδ. Qmg) | γην] την ℵ ℵAQΓ **19** εις την ανυδρον...λευκην] α′..ελατην.. θ′ ※ εν τη αραβα βραθυ θαδδαρ ϰ θαασσουρ αμα σ′ [εν τη] αβατω κυπαρισσῳ πτελαιαν και πυξον Qmg vid | κεδρον ℵ* (κεδρον ℵc.a, c.b) | μυρσινην] pr και ℵd.aAQ **20** ιδωσιν] ειδοσιν Γ | επιστωνται] επισπωνται A | ταυτα] pr παντα ℵc.b+παντα AQ | του Ισραηλ (στραηϛ (sic) ℵ* Ισρ. ℵc.b)] om του Γ | κατεδειξεν] κατεδιωξεν Q* (κατεδειξ. Qa) **22** om και αναγγειλατωσαν ℵ* (hab ℵa.b (vid), c) | υμιν] οι γ′ ημιν Qmg | τα προτερα ℵAQΓ σ′ τα πρωτα θ′ τα αρχαια Qmg | επιστησατε ℵ* (-σομεν ℵc.b) | γνωσωμεθα Γ* **23** om ημιν ℵc.bAQ* (hab Qmg) | om επερχομενα Γ | κακωσετε Q | om και οψομεθα αμα A | αιμα Q* (αμα Qa) **25** om δε A | αφ] απ AQ | κληθησονται] κλησονται A+γαρ Γ | κεραμεους ℵ* (-μευς ℵc.b (vid)) | καταπατηθησεται ℵ* (-θησεσθαι ℵc.a, c.b) **26** εστιν 1ο sub ÷ Q | ουδε] ουδ AQ | ο ακουων] om ο A | τους λογους υμων ℵc.bAQ **27** Σιων BbAQΓ | Ιελημ ℵ | παρακαλεσω]+εις οδον BabℵQΓ+εν οδω A **28** ουδεις] ουθεις ℵAQ | ατων ℵ* (αυτ. ℵvix antec) | ερωτησω] επερωτησω Qmg **29** εισιν γαρ...υμας (2ο)] θ′ ιδου παντες αυτοι αδικοι ουδεν τα εργα αυτων ανεμος ϰ κενον το χωνευμα αυτων [σ′?]...αοικοι (sic) και ματαιοτης οι πλασσ[τ]ες υμας Qmg XLII **1** Ιακωβ sub ÷ Qvid | Ιακωβ...μου (3ο)] θ′ ιδου ο παις μου αντιληψεται αυτου ο εκλεκτος μου ον ευδοκησεν η ψυχη μου Qmg | αντιλημψομαι Qa | Ισραηλ] pr ÷ et adnot εν τω εβραικω ουτε το Ιακωβ ονομα ουτε το Ιηλ φερεται Qmg

Β προσεδέξατο αὐτὸν ἡ ψυχή μου· ἔδωκα τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἐξοίσει· 2οὐ κεκράξεται οὐδὲ ἀνήσει, οὐδὲ ἀκουσθήσεται ἔξω ἡ φωνὴ αὐτοῦ. 3κάλαμον τεθλασμένον οὐ συντρίψει, καὶ λίνον καπνιζόμενον οὐ σβέσει, ἀλλὰ εἰς ἀλήθειαν ἐξοίσει κρίσιν· 4ἀναλάμψει καὶ οὐ θραυσθήσεται, ἕως ἂν θῇ ἐπὶ τῆς γῆς κρίσιν· καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. 5οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ πήξας αὐτόν, ὁ στερεώσας τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ διδοὺς πνοὴν τῷ λαῷ τῷ ἐπ' αὐτῆς καὶ πνεῦμα τοῖς πατοῦσιν αὐτήν. 6ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ἐκάλεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ κρατήσω τῆς χειρός σου καὶ ἐνισχύσω σε, καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, 7ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς τυφλῶν, ἐξαγαγεῖν ἐκ δεσμῶν δεδεμένους καὶ ἐξ οἴκου φυλακῆς καθημένους ἐν σκότει. 8ἐγὼ Κύριος ὁ θεός, τοῦτό μού ἐστιν τὸ ὄνομα, τὴν δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω, οὐδὲ τὰς ἀρετάς μου τοῖς γλυπτοῖς. 9τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἰδοὺ ἥκασιν, καὶ καινὰ ἃ ἐγὼ ἀναγγέλλω, καὶ πρὸ τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη ὑμῖν. 10Ὑμνήσατε τῷ κυρίῳ ὕμνον καινόν· ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, δοξάζετε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πλέοντες αὐτήν, αἱ νῆσοι καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτάς. 11εὐφράνθητι, ἔρημος καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ἐπαύλεις καὶ οἱ κατοικοῦντες Κηδάρ. εὐφρανθήσονται οἱ κατοικοῦντες πέτραν, ἀπ' ἄκρου τῶν ὀρέων βοήσουσιν· 12δώσουσιν τῷ θεῷ δόξαν, τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ἀναγγελοῦσιν. 13Κύριος ὁ θεὸς τῶν δυνάμεων ἐξελεύσεται καὶ συντρίψει πόλεμον, ἐπεγερεῖ

ℵAQΓ **2** κεκραξεται] κραξεται A **3** τεθλασμενον] συντεθλ. A | καπνιζομενον] α′σ′θ′ αμαυρον Q^{mg} | αλλα] αλλ Γ | κριν ℵ* (κρισ. ℵ$^{?}$) **4** αναλαμψει] pr και Γ | και ου] καγου (sic) ℵ* | θραυσθησεται (θραυθ. B* θραυσθ. B^{ab})] σβεσθησεται ℵ* (θραυσθ. ℵ$^{c.a}$) | om της B* (hab B^{ab}) | om επι 2° Q **5** πηξας αυτον sup ras pl litt $A^{a?}$ (scr την γην και τα εν αυτη A^{*fort}) | διδους] δους A | πατουσιν ℵ* (-σιν ℵ^{c}) **6** εκαλεσα σε] α 2°, σ 2° sup ras $Q^{?vid}$ ο καλεσας σε Γ | om και 3° ℵQΓ | εις] pr εις δικαιοσυνην ℵ* (improb ℵ$^{c.a, c.b}$) | γενους]+εις φως εθνων $B^{ab\ mg}$ ℵ$^{c.b}$AQΓ+μου εις φ. εθν. ℵ* **7** τυφλων] τυφλ sup ras ο vel 7 litt ℵ$^{a.b}$ **8** ο θεος sub ÷ Q | το ονομα] om το ℵQ* (hab Q^{mg}) **9** και καινα...αναγγελλω] α′ κ καιναs εγω αναγγ. σ′ καινα δε απαγγ. θ′ κ καινα ιδου εγω απαγγ. Q^{mg} | om α A | εγω]+ποιω ℵ* (improb ut vid ℵ$^{c.b}$ sed postea revoc) | αναγγελω ℵAQ | αναγγειλαι] ανατειλαι AQ (σ′ superscr) οι σ′ αναγγειλαι θ′ βλαστησε α′ αναφυηναι Q^{mg} | υμιν] ημιν Q **10—11** mutila in Γ **10** υμνησατε...το ονομα αυ[του]] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) | κυριω] θω ℵ* (κω ℵ$^{c.b}$) | om δοξαζετε το ονομα αυτου ℵ* (hab δοξαζεται το ο. αυτ. ℵ$^{c.a}$) | απ] επ A | α|ρου ℵ* (ακρου ℵ$^{c.a}$) | θαλασσαν] ν sup ras $Q^{?vid}$ | και 2°] α sup ras $Q^{?vid}$ | κατοικουντες] κα sup ras $Q^{?vid}$ **11** ευφρανθητι] α′ αρατωσαν θ′σ′ επαρατωσαν Q^{mg} | επαυλις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) Q | απ ακρου] επ ακρων ℵAΓ απ ακρων Q | βοησουσιν] om A βοησονται Q **13** επεγειρει Q* (-γερει Q^{a})

14 ζῆλον καὶ βοήσεται ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ μετὰ ἰσχύος. 14ἐσιώπησα, B
μὴ καὶ ἀεὶ σιωπήσομαι καὶ ἀνέξομαι; ὡς ἡ τίκτουσα ἐκαρτέρησα,
15 ἐκστήσω καὶ ξηρανῶ ἅμα. 15ἐρημώσω ὄρη καὶ βουνούς, καὶ πάντα
χόρτον αὐτῶν ξηρανῶ καὶ θήσω ποταμοὺς εἰς νήσους, καὶ ἕλη ξηρανῶ.
16 16καὶ ἄξω τυφλοὺς ἐν ὁδῷ ᾗ οὐκ ἔγνωσαν, καὶ τρίβους ἃς οὐκ ᾔδεισαν
πατῆσαι ποιήσω αὐτούς· ποιήσω αὐτοῖς τὸ σκότος εἰς φῶς, καὶ τὰ
σκολιὰ εὐθεῖαν. ταῦτα τὰ ῥήματα ποιήσω καὶ οὐκ ἐγκαταλείψω
17 αὐτούς· 17αὐτοὶ δὲ ἀπεστράφησαν εἰς τὰ ὀπίσω. αἰσχύνθητε αἰσχύνην,
οἱ πεποιθότες ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς, οἱ λέγοντες τοῖς χωνευτοῖς Ὑμεῖς
ἐστε θεοὶ ἡμῶν.
18 18Οἱ κωφοί, ἀκούσατε, καὶ οἱ τυφλοί, ἀναβλέψατε ἰδεῖν. 19καὶ τίς
19 τυφλὸς ἀλλ' ἢ οἱ παῖδές μου, καὶ κωφοὶ ἀλλ' ἢ οἱ κυριεύοντες αὐτῶν;
20 καὶ ἐτυφλώθησαν οἱ δοῦλοι τοῦ θεοῦ. 20εἴδετε πλεονάκις, καὶ οὐκ
21 ἐφυλάξασθε· ἠνοιγμένα τὰ ὦτα, καὶ οὐκ ἠκούσατε. 21Κύριος ὁ θεὸς
22 ἐβουλεύσατο ἵνα δικαιωθῇ καὶ μεγαλύνῃ αἴνεσιν. 22καὶ εἶδον, καὶ
ἐγένετο ὁ λαὸς πεπρονομευμένος καὶ διηρπασμένος· ἡ γὰρ παγὶς ἐν
τοῖς ταμείοις πανταχοῦ, καὶ ἐν οἴκοις ἅμα, ὅπου ἔκρυψαν αὐτούς,
ἐγένοντο εἰς προνομήν· καὶ οὐκ ἦν ἐξαιρούμενος ἅρπαγμα, καὶ οὐκ
23 ἦν ὁ λέγων Ἀπόδος. 23τίς ἐν ὑμῖν ὃς ἐνωτιεῖται ταῦτα; εἰσακούσατε
24 εἰς τὰ ἐπερχόμενα 24οἷς ἔδωκεν εἰς διαρπαγὴν Ἰακὼβ καὶ Ἰσραήλ,
τοῖς προνομεύουσιν αὐτόν. οὐχὶ ὁ θεὸς ᾧ ἡμάρτοσαν αὐτῷ, καὶ
οὐκ ἐβούλοντο ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πορεύεσθαι οὐδὲ ἀκούειν τοῦ νόμου
25 αὐτοῦ; 25καὶ ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσεν

13 *βοησεται*] βο[η]σ sup ras pl litt Q^a **14** *εσιωπησα*]+απ αιωνος ℵAQΓ Q^{mg} (sub ※) Γ a' *εσιγησα απ αιωνος θ′σ′ ομοιως τοις ο′* Q^{mg} | *μη* sub ÷ Q^{vid} | *σιωπησωμαι* ℵ | *εκαρτερησα ως η τικτουσα* (*τικουσα* ℵ) ℵAQΓ | *εκστησω*] *εκτησω* ℵ* (*εκστ.* ℵ^c) *τ* sup ras $Q^{1?vid}$ **15** om *ερημωσω...ξηρανω* 1° ℵAQ (*θ′σ′* ※ *ερημωσω ο. κ β. κ παντα τον χορτον αυτων ξ.* Q^{mg}) Γ **16** *as*] *ους* ℵAQ^{txt} (*as* Q^{mg}) Γ | *ηδεισαν*] *εγνωσαν* Γ | om *αυτους ποιησω* ℵ | *σκολια* ℵ* | *ευθειαν*] pr *εις* B^{ab}ℵAQΓ | *ρηματα*]+*τα* ℵ+*α* A | *ποιησω* 3°]+※ *αυτοις* Q^{mg} | *ουκ*] B* *ουκ* $B^?$ | *εγκαταλειψω*] *ε* 1° sup ras $B^?$ *ε*|*καταλ.* ℵ **17** *απεστραφησαν*] *απεστρα* sup ras ℵ$^{1(vid)}$ (pr *ουκ* ut vid ℵ*) | *γλυπτοις*] *γλυπτ* sup ras 6 litt A^a | *ημων*] *υμων* ℵ* (*ημ.* ℵ$^{c.a, c.b}$) **19** *αλλ η bis*] om *η* ℵ | *κωφοι*] pr *οι* ℵ | *και* 3°] pr [*θ′*] ※ *τις τυφλος ως ο απεσχηκως* $Q^{mg\ vid}$ | *του θεου*] *υ* 1° rescr ℵ^1 **20** *ειδετε*] *ειδε* ℵ* (*-δεται* ℵ$^{c.a}$) *ιδετε* B^bA | *ηνοιγμενα*] *ηνεωγμενα* Γ | om *ουκ* 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **21** *εβουλευσατο*] *εβουλετο* Q | *μεγαλυνι* ℵ* (*-νη* ℵ$^{c.a}$) **22** *ιδον* AΓ | *ταμιοις* B*ℵ*Q*Γ (*-μειοις* B^{ab}) *ταμειοις* ℵ$^{c.b}$ AQ^a | *οικοις*] pr *τοις* ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) Γ | *εξαιρουμενος*] pr *ο* ℵAQΓ **23** *ως* Γ* (*ος* Γ$^{1(vid)}$) | *εισακουσεται* ℵA(Q)Γ+*της φωνης του πεδος* (*παιδ.* ℵ$^{c.b}$) *αυτου* ℵ* (improb ℵ$^{c.b(fort)}$ postea revoc) **24** *οις*] *τις* ℵAQ | *ημαρτωσαν* Γ^{vid} (*-τοσαν* Γ$^{1(vid)}$) | *του νομου*] pr *της φωνης* ℵ* *το ονομα* ℵ^c (postea *τ. φ. του νομου* revoc) **25** *κατισχυσεν* (*-σιν* ℵ* *-σεν* ℵ$^{c.b}$) *αυτους πολεμος*] *α′ κ κραταιωσιν πολεμου θ′σ′ κ κρατος πολεμου* Q^{mg}

B αὐτοὺς πόλεμος, καὶ οἱ συμφλέγοντες αὐτοὺς κύκλῳ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕκαστος αὐτῶν οὐδὲ ἔθεντο ἐπὶ ψυχήν.

1 Καὶ νῦν οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεός, ὁ ποιήσας σε Ἰακώβ, καὶ ὁ 1 XL
πλάσας σε Ἰσραήλ Μὴ φοβοῦ, ὅτι ἐλυτρωσάμην σε· ἐκάλεσά σε τὸ
ὄνομά σου, ἐμὸς εἶ σύ. 2 καὶ ἐὰν διαβαίνῃς δι' ὕδατος, μετὰ σοῦ εἰμι, 2
καὶ ποταμοὶ οὐ συνκλύσουσίν σε· καὶ ἐὰν διέλθῃς διὰ πυρός, οὐ μὴ
κατακαυθῇς, φλὸξ οὐ κατακαύσει σε. 3 ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ θεός σου, ὁ ἅγιος 3
Ἰσραήλ, ὁ σώζων σε· ἐποίησά σου ἄλλαγμα Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν,
καὶ Συήνην ὑπὲρ σοῦ. 4 ἀφ' οὗ ἔντιμος ἐγένου ἐναντίον ἐμοῦ, ἐδοξά- 4
σθης καὶ ἐγώ σε ἠγάπησα, καὶ δώσω ἀνθρώπους ὑπὲρ σοῦ καὶ
ἄρχοντας ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς σου. 5 μὴ φοβοῦ, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμι· ἀπὸ 5
ἀνατολῶν ἄξω τὸ σπέρμα σου, καὶ ἀπὸ δυσμῶν συνάξω σε. 6 ἐρῶ τῷ 6
βορρᾷ Ἄγε, καὶ τῷ λιβὶ Μὴ κώλυε· ἄγε τοὺς υἱούς μου ἀπὸ γῆς
πόρρωθεν, καὶ τὰς θυγατέρας μου ἀπ' ἄκρων τῆς γῆς, 7 πάντας ὅσοι 7
ἐπικέκληνται τῷ ὀνόματί μου. ἐν γὰρ τῇ δόξῃ μου κατεσκεύασα
αὐτὸν καὶ ἔπλασα αὐτὸν καὶ ἐποίησα αὐτόν, 8 καὶ ἐξήγαγον λαὸν 8
τυφλόν, καὶ ὀφθαλμοὶ εἰσιν ὡσαύτως τυφλοί, καὶ κωφοὶ τὰ ὦτα
ἔχοντες. 9 πάντα τὰ ἔθνη συνήχθησαν ἅμα, καὶ συναχθήσονται 9
ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν· τίς ἀναγγελεῖ ταῦτα; ἢ τὰ ἐξ ἀρχῆς τίς ἀναγγελεῖ
ὑμῖν; ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας αὐτῶν καὶ δικαιωθήτωσαν, καὶ
ἀκουσάτωσαν, καὶ εἰπάτωσαν ἀληθῆ. 10 γένεσθέ μοι μάρτυρες, καὶ 10
ἐγὼ μάρτυς, λέγει Κύριος ὁ θεός, καὶ ὁ παῖς ὃν ἐξελεξάμην, ἵνα
γνῶτε καὶ πιστεύσητε καὶ συνῆτε ὅτι ἐγώ εἰμι· ἔμπροσθέν μου
οὐκ ἐγένετο ἄλλος θεός, καὶ μετ' ἐμὲ οὐκ ἔσται. 11 ἐγὼ ὁ θεός, καὶ 11

ℵAQΓ **25** αυτους 2° pr επ ℵ* (improb ℵc.a (vid) postea restit) A | και οι συμφλεγοντες (συνφλ. Γ)] θ' ϰ συνεφλογισεν αυτον Qmg XLIII **1** om και 2° ℵAQ* (superscr ϰ Qa) **2** διαβαινῃς] αναβαινῃς Γ | μετα σου ειμι] εγω ειμι· μετα σου ℵ | συνκλυσουσιν (συνκλουσιν B* σινκλυσ. ℵ* συνκλ. ℵc.b)] συγκλυσουσιν Bab AQaΓ | ου μη κατακαυθῃς] α' ου καυσουσι σε σ' ου κατακαυ|σουσι σε] θ' ομοιως τοις ο' Qmg | φλοξ] pr ϰ ℵc.a | σε 2°] ε Q* (σ superscr Qa) **3** σου 1°] incep σοι ℵ* (σου ℵ1) | αλλαγμα] α' εξιλασμου Qmg | Αθιοπιαν ℵ* (Αιθ. ℵc.b) | Σοηνην (ν 2° sup ras Aa)] Συηνην Γ **4** εμου] μου ℵAQ | και εγω] καγω AQ | ανθρωπους] + πολλους ℵAQΓ **5** δυσμων] δυσμ sup ras Aa (bis scr ανατολων A* fort) **6** ακρου ℵΓ **7** παντες ℵΓ | om αυτον 2° ℵc.b vid (postea restit) AQΓ **8** κωφα Q* (κωφοι Qmg) | τα ωτα] om τα A **9** συ|ηχθ., συν|αχθ. B* συ|νηχθ., συνα|χθ. B1 | ταυτα] + αυτοις ϰ τουτο Qmg | τις αναγγελει ιμιν] θ' σ' ακουτισατωσα|ημας Qmg | om και ακουσατωσαν ℵAQ | ειπατωσαν] ω sup ras B2 vid | αληθη] + ϰ ακουσατωσαν ℵc.b A **10** γενεσθε] γινεσθε Q | και εγω] καγω AQ | om και 2° Γ | πιστευσητε] + μοι A | improb και συνητε ℵ2 (postea revoc) | ουκ| εστ. B* ου|κ ε. B2 (item 11)

12 οὐκ ἔστιν παρὲξ ἐμοῦ σώζων. 12 ἀνήγγειλα καὶ ἔσωσα, ὠνείδισα καὶ B
οὐκ ἦν ἐν ὑμῖν ἀλλότριος· ὑμεῖς ἐμοὶ μάρτυρες, καὶ ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς
13 13 ἔτι ἀπ' ἀρχῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος·
ποιήσω, καὶ τίς ἀποστρέψει αὐτό;
14 14 Οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ λυτρούμενος ὑμᾶς, ὁ ἅγιος Ἰσραήλ
Ἕνεκεν ὑμῶν ἀποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἐπεγερῶ φεύγοντας πάντας,
15 καὶ Χαλδαῖοι ἐν πλοίοις δεθήσονται. 15 ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὁ ἅγιος
16 ὑμῶν, ὁ καταδείξας Ἰσραὴλ βασιλέα ὑμῶν. 16 οὕτως λέγει Κύριος ὁ
17 διδοὺς ἐν θαλάσσῃ ὁδὸν καὶ ἐν ὕδατι ἰσχυρῷ τρίβον, 17 ὁ ἐξαγαγὼν
ἅρματα καὶ ἵππον καὶ ὄχλον ἰσχυρόν· ἀλλὰ κοιμηθήσονται καὶ
18 οὐκ ἀναστήσονται, ἐσβέσθησαν ὡς λίνον ἐσβεσμένον 18 Μὴ μνημο-
19 νεύετε τὰ πρῶτα, καὶ τὰ ἀρχαῖα μὴ συλλογίζεσθε· 19 ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ
καινὰ ἃ νῦν ἀνατελεῖ, καὶ γνώσεσθε αὐτά. καὶ ποιήσω ἐν τῇ ἐρήμῳ
20 ὁδὸν καὶ ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποταμούς· 20 εὐλογήσουσί με τὰ θηρία τοῦ
ἀγροῦ, σειρῆνες καὶ θυγατέρες στρουθῶν, ὅτι ἔδωκα ἐν τῇ ἐρήμῳ ὕδωρ
21 καὶ ποταμοὺς ἐν τῇ ἀνύδρῳ, ποτίσαι τὸ γένος μου τὸ ἐκλεκτόν, 21 λαόν
22 μου ὃν περιεποιησάμην τὰς ἀρετάς μου διηγεῖσθαι. 22 οὐ νῦν ἐκάλεσά
23 σε, Ἰακώβ, οὐδὲ κοπιᾶσαί σε ἐποίησα, Ἰσραήλ· 23 οὐκ ἐμοὶ πρόβατά
σου τῆς ὁλοκαρπώσεώς σου, οὐδὲ ἐν ταῖς θυσίαις σου ἐδόξασάς με,
24 οὐδὲ ἔνκοπον ἐποίησά σε ἐν λιβάνῳ, 24 οὐδὲ ἐκτήσω μοι ἀργυρίου
θυσίασμα, οὐδὲ τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν σου ἐπεθύμησα, ἀλλὰ ἐν ταῖς
25 ἁμαρτίαις σου προέστης μου καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις σου. 25 ἐγώ εἰμι ἐγώ

11 εστιν ℵ* (εστιν ℵ^c.a: item 13) **12** ανηγγειλα] απηγγειλα pr οι γ' ℵAQΓ ※ εγω Q^mg | om ωνειδισα Γ | ημιν] υμιν ℵAQΓ | και εγω] καγω μαρτυς λεγει AQ **13** ο εκ] om ο ℵ* (hab ℵ^c.a) **14** om ο θεος Γ | παντας φευγοντας (φευοντ. ℵ* φευγονται ℵ^c.a) ℵA (γ in φευγ. sup ras A^a) QΓ | Χαλδεοι ℵ | πλοιοις (πλιοις ℵ*)] κλοιοις ℵ^c.a A εν ναυσιν Q^mg **16** ουτως] pr οι γ' ※ οτι Q^mg | οδον εν θαλασση ℵAQΓ **17** εξαγαγων] εξαγων A | αλλα] αλλ B^ab ℵ | κοιμηθησονται] εκοιμηθησαν B^ab ℵAQΓ | εσβεσμενων ℵ^1 **18** om μη 1° A | τα αρχαια και τα πρωτα Γ **19** ιδου] pr οι γ' ※ οτι Q^mg | εγω ποιω] om εγω ℵ^c.b (postea revoc) AΓ ποιω εγω Q | ανατελει] ανατελω ℵ* (-τελει ℵ^c.a, c.b) | om αυτα ℵ^c.b (postea revoc) | τη ανυδρω] γη αν. Q **20** ευλογησουσι (-σει B* -σιν Γ)] ευλογησι ℵ* -σει ℵ^c.b AQ pr και Q | τα θηρια] pr παντα Γ | σειρηνες (σιρ. Q* σειρ. Q^a)] θ' θενν Q^mg | θυγ. στρουθων] α' στρουθοκαμηλοι Q^mg | εν 2°] pr εν γη διψωσση (σ 2° postea ras) ℵ* (improb rurs restit ℵ^1) | ποτισαι] ποτιω A **21** λαον] pr τον Q **22** ου νυν εκαλεσα σε] α'θ' κ ουκ εμε εκαλεσας Q^mg | ουδε] ου A **23** ουκ]+οι γ' ※ ηνεγκας Q^mg | om σου 1° ℵAQΓ [με]+ουδε εδουλευσας μοι (om μοι AΓ) εν ταις θυσιαις σου ℵ^c.a AΓ+ουκ εδουλωσα σε εν θυσιαις: θ'σ' ου κατεδουλωσαμην σε α' ομοιως τοις ο' Q^mg | εγκοπον B^ab ℵAQΓ | σε] ε A* (σ superscr A^1) **24** εκτησε Γ^1 vid | θυσιασμα] θυμαμα ℵAQ | το στεαρ] om το ℵ* (hab ℵ^c.b) AΓ | επεθυμησα Γ | εν ταις αμ. σου] ita α'σ'θ' Q^mg | om προεστης μου ℵAQΓ σ'α' εκοπωσας με θ' εγκοπον εποιησας με Q^mg | σου 3°]+προεστην σου ℵAQ^a (?Γ)+προεστης μου Q* (?Γ)

B εἰμι ὁ ἐξαλείφων τὰς ἀνομίας σου ἕνεκεν ἐμοῦ, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ οὐ μνησθήσομαι. 26 σὺ δὲ μνήσθητι καὶ κριθῶμεν· λέγε σὺ τὰς 26
ἀνομίας σου πρῶτος, ἵνα δικαιωθῇς. 27 οἱ πατέρες ὑμῶν πρῶτοι καὶ 27
οἱ ἄρχοντες ὑμῶν ἠνόμησαν εἰς ἐμέ, 28 καὶ ἐμίαναν οἱ ἄρχοντες τὰ 28
ἅγιά μου· καὶ ἔδωκα ἀπολέσαι Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ εἰς ὀνειδισμόν.
1 νῦν δὲ ἄκουσον, Ἰακὼβ ὁ παῖς μου, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐξελεξάμην, 1 XL
2 οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιήσας σε, καὶ ὁ πλάσας σε ἐκ κοιλίας 2
Ἔτι βοηθήσῃ· μὴ φοβοῦ, παῖς μου Ἰακώβ, καὶ ὁ ἠγαπημένος Ἰσραὴλ
ὃν ἐξελεξάμην. 3 ὅτι ἐγὼ δώσω ὕδωρ ἐν δίψει τοῖς πορευομένοις ἐν 3
ἀνύδρῳ, ἐπιθήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰς εὐλογίας
μου ἐπὶ τὰ τέκνα σου, 4 καὶ ἀνατελοῦσιν ὡς ἀνὰ μέσον ὕδατος χόρτος, 4
καὶ ὡς ἰτέα ἐπὶ παραρρέον ὕδωρ. 5 οὗτος ἐρεῖ Τοῦ θεοῦ εἰμι, καὶ οὗτος 5
βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακώβ, καὶ ἕτερος ἐπιγράψει χειρὶ αὐτοῦ
Τοῦ θεοῦ εἰμι· ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ καὶ βοήσεται.
6 Οὕτως λέγει ὁ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καὶ ῥυσάμενος αὐτόν, θεὸς 6
σαβαώθ Ἐγὼ πρῶτος καὶ ἐγὼ μετὰ ταῦτα, πλὴν ἐμοῦ οὐκ ἔστιν θεός.
7 τίς ὥσπερ ἐγώ; στήτω καὶ καλεσάτω καὶ ἀναγγειλάτω, καὶ ἑτοιμα- 7
σάτω μοι ἀφ' οὗ ἐποίησα ἄνθρωπον εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὰ ἐπερχόμενα
πρὸ τοῦ ἐλθεῖν ἀναγγειλάτωσαν ὑμῖν. 8 μὴ παρακαλύπτεσθε μηδὲ 8
πλανᾶσθε· οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἠνωτίσασθε, καὶ ἀπήγγειλα ὑμῖν; μάρτυρες
ὑμεῖς ἐστε· εἰ ἔστιν θεὸς πλὴν ἐμοῦ; καὶ οὐκ ἤκουσαν τότε. 9 οἱ 9

ℵAQΓ **25** ειμι 2°]+οι γ' ※ αυτος Q^{mg} om Γ^{vid} | εξαλιφων B*ℵQ* (εξαλειφ. B^{ab} AQ^{a}Γ) | om ενεκεν εμου και τας αμ. σου ℵAQΓ θ' ※ ενεκεν...σου Q^{mg} | ου]+μη B^{ab}ℵAQΓ | μνησθησομαι]+τας αδικιας σου A **26** κριθωμεν]+α'θ' ※ αμα Q^{mg} | πρωτος] πρωτον ℵΓ pr ÷ Q^{t} **27** υμων 1°] ημων A | πρωτοι] πρωτον Q* +※ ημαρτο͞ι οι γ' ημαρτεν Q^{mg} | υμων 2°] αυτων ℵAQΓ **28** αρχοντες]+σου Q | Ισραηλ] Ιλημ A XLIV **1** Ιακωβ ο παις μου] παις μου I. ℵAQΓ **2** om σε 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | βοηθησεις ℵ* (-ση ℵ^{1}) **2—3** ον εξελεξαμην οτι ε sup ras ut vid B^{2} **3** οτι] ετι (α'θ' οτι) Q^{mg} | εν διψει υδωρ Q | επι 1°] incep επι σ ℵ* | το 2°] incep τος ℵ* | και τας ευλογιας μου] θ'σ' ϗ την ευλογιαν μου α' [και] ευλογιαν μου Q^{mg} | om σου 2° Q^{vid} **4** ως 1°] ωσει AQ | χορτος ανα μεσον υδ. ℵ$^{c.b}$AQ | improb και 2° ℵ$^{c.b}$ | παρερον ℵ (παρεον ℵ* παραρ. ℵ$^{c.a}$) AQΓ **5** βοησεται 1°] ερει A | επιγραψει] επιγραψη ℵ επιγραφει A | om χειρι αυτου ℵAQΓ α'θ' ※ χειρα αυτου Q^{mg} | om και βοησεται ℵ^{c}AQ (hab βοησ. Q^{mg}) **6** λεγει]+ο θ$\bar{s}$ B^{ab}ℵAQ+κ$\bar{s}$ ο θ$\bar{s}$ Γ | om ο βασιλευς ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | Ισραηλ] pr του ℵA | και ρυσαμενος] ο ρυσ. ℵAQΓ | σαβαωθ] Ισλ Γ **7** ωσπερ] περ rescr ℵ^{1} | om και 1° AQ | στητω (sub ÷ Q)]+ϗ καλεσατω ℵ$^{c.a}$ | καλεσατω] λαλησατω ℵ+ϗ καλεσατω ℵ$^{c.a}$ | om και αναγγειλατω ℵAQ* (hab sub ※ Q^{mg}) Γ | εποιησα] εταξα Q^{mg} | αιωναν ℵ* (-να ℵ$^{c.a, c.b}$) **8** μη παρακαλυπτεσθε] θ' μη θαμβειισθε Q^{mg} | om μηδε πλανασθε ℵAQ* (hab θ' ※ μηδε πλανασθε Q^{mg}) Γ | ηκουσαν] ησαν ℵA

πλάσσοντες καὶ οἱ γλύφοντες, πάντες μάταια, ποιοῦντες τὰ καταθύμια Β
10 αὐτῶν ἃ οὐκ ὠφελήσει αὐτούς· ἄλλὰ αἰσχυνθήσονται. [10]οἱ πλάσσοντες
11 θεὸν καὶ γλύφοντες, πάντες ἀνωφελῆ, [11]καὶ πάντες ὅθεν ἐγένοντο
ἐξηράνθησαν, καὶ κωφοὶ ἀπὸ ἀνθρώπων· συναχθήτωσαν πάντες καὶ
12 στήτωσαν ἅμα, καὶ ἐντραπήτωσαν καὶ αἰσχυνθήτωσαν ἅμα. [12]ὅτι
ὠξυνεν τέκτων σίδηρον, σκεπάρνῳ εἰργάσατο αὐτὸ καὶ ἐν τερέτρῳ
ἔστησεν αὐτό, καὶ εἰργάσατο αὐτὸ ἐν τῷ βραχίονι τῆς ἰσχύος αὐτοῦ·
13 καὶ πεινάσει καὶ ἀσθενήσει καὶ οὐ μὴ πίῃ ὕδωρ. [13]ἐκλεξάμενος
τέκτων ξύλον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέτρῳ, καὶ ἐν κόλλῃ ἐρύθμισεν αὐτό,
καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ὡς μορφὴν ἀνδρὸς καὶ ὡς ὡραιότητα ἀνθρώπου,
14 στῆσαι αὐτὸ ἐν οἴκῳ. [14]ἔκοψεν ξύλον ἐκ τοῦ δρυμοῦ ὃ ἐφύτευσεν ὁ
15 κύριος, καὶ ὑετὸς ἐμήκυνεν, [15]ἵνα ᾖ ἀνθρώποις εἰς καῦσιν· καὶ λαβὼν
ἀπ' αὐτοῦ ἐθερμάνθη, καὶ καύσαντες ἔπεψαν ἄρτους ἐπ' αὐτῶν· τὸ δὲ
16 λοιπὸν εἰργάσαντο θεούς, καὶ προσκυνοῦσιν αὐτούς. [16]οὗ τὸ ἥμισυ
αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρί, καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμίσους αὐτοῦ ἔπεψεν ἐν τοῖς
ἄνθραξιν ἄρτους, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρέας ὀπτήσας ἔφαγεν καὶ ἐνεπλήσθη,
17 καὶ θερμανθεὶς εἶπεν Ἡδύ μοι ὅτι ἐθερμάνθην καὶ εἶδον πῦρ· [17]τὸ δὲ

9 πλασσοντες] + με ℵc.a vid (postea ras) | οι γλυφοντες] om οι AQΓ + με ℵAQΓ ℵc.a vid (postea ras) | ματαιοι ℵc.a (-τεοι) AQΓ | ποιουντες] pr οι ℵAQΓ | αυτων] εαυτων ℵc.b **9—10** αλλα...ανωφελη] θ' ※ ⸗ μαρτυρες αυτων εισιν ουκ οψονται ⸗ ου γνωσονται ινα αισχυνθωσιν τις πλασσει ισχυρον ⸗ γλυπτον χωνευσει εις ανωφελη ιδου πα|τες οι κωνωνουντες αυτω Qmg **9** αλλα] αλλ ℵc.bΓ **10** οι πλασσοντες] pr παντες ℵ* (improb ℵc.b postea revoc) AQΓ **10—11** και 1°...ατο ανθρ.] pr ÷ Qf **10** οι πλ. θεον και γλυφ sup ras B1 rab | om παντες ℵAQ* (hab Qmg) Γ **11** στητωσαν] στησονται A | om και 4° ℵAQΓ | εντραπητωσαν...αμα] improb vid ℵc.b (postea restit) **12** οτι] pr ÷ Q | σκεπαρνω] σ sup ras Af | ειργασατο 1°] ηργ. Q* vid (ειργ. Qa) | αυτο 1°] + οι γ' ※ εν ανθραξι Qmg | και εν τερετρω εστησεν αυτο] α' ⸗ εν σφυραις επλασεν αυτο σ' ⸗ εν τερετρω ερυθμωσεν αυτο θ'...ρυθμισει αυτο Qmg | εστησεν] ετρησεν ℵc.bAQΓ | om και 2° ℵΑΓ | και 4°] incep κασ ℵ* **13** εν μετρω] + α' ※ ⸗ εμορφωσεν αυτο εν παραγραφιδι εποιησεν αυτο εν περιγωνιοις Qmg | ερρυθμισεν Bab | om και 2° ℵAQΓ | om εν οικω ℵ* (hab ℵc.b) **14** εκοψεν] pr ο ℵAQΓ + θ' α' ※ αυτω κεδρους ⸗ ελαβεν αγριοβαλανον ⸗ δρυ|| ⸗ εκαρτερωσεν αυτο Qmg | ο κυριος] κυριος ℵAQ (sub ÷) οι γ' ο κυριος + ※ πιτυ|| Qmg **15** η] ην ℵ* | ανθρωποις] ανοις ℵ* (-νοις ℵc.a, c.b) | αυτων] αυτου A | ειργασαντο (ηργ. Q* vid)] ειργασατο A | θεους] pr εις ℵAQΓ | αυτους] αυτοις Q* αυτους + θ' ※ εποιησεν αυτο γλυπτον ⸗ καμπτει αυτοις Qmg **16** ημισου B* (-συ Bab) | om αυτου 1° ℵ* (hab ℵc.b) | κατεκαυσαν ℵQ | και 1°...αρτους] και καυσαντες επεψαν αυτους επ αυτων ℵ* (uncis incl και...αυτων ℵc.a restit ℵc.b) και καυσ. επεψαν (επεπψ. A) αρτους επ αυτων AQ και επεψαν αρτους επ αυτων Γ ⸗ επεψε|| επι τοις ανθραξι αυτους ⸗ επ αυτου Qmg | αρτους] ρ sup ras Bab (αυτ. B* fort) | και επ αυτου] ※ ⸗ επι του ημισους αυτου Qmg | κριας ℵ* (κρεας ℵc.a, c.b) | οπτησας] pr ÷ Qf | εφαγεν] + οι γ' ※ ωπτησεν οπτον Qmg | ιδον A

Β λοιπὸν ἐποίησεν εἰς θεὸν γλυπτόν, καὶ προσκυνεῖ καὶ προσεύχεται
πρὸς αὐτὸ λέγων Ἐξελοῦ με, ὅτι θεός μου εἶ σύ. 18οὐκ ἔγνωσαν 18
φρονῆσαι, ὅτι ἀπημαυρώθησαν τοῦ βλέπειν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν καὶ
τοῦ νοῆσαι τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. 19καὶ οὐκ ἐλογίσατο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ 19
οὐδὲ ἔγνω τῇ φρονήσει ὅτι τὸ ἥμισυ αὐτοῦ κατέκαυσεν ἐν πυρί, καὶ
ἔπεψεν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων αὐτοῦ ἄρτους, καὶ ὀπτήσας κρέα ἔφαγεν,
καὶ τὸ λοιπὸν αὐτοῦ εἰς βδέλυγμα ἐποίησεν καὶ προσκυνοῦσιν αὐτῷ.
20γνῶθι ὅτι σποδὸς ἡ καρδία αὐτῶν, καὶ πλανῶνται, καὶ οὐδεὶς 20
δύναται ἐξελέσθαι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· ἴδετε, οὐκ ἐρεῖτε ὅτι Ψεῦδος ἐν
τῇ δεξιᾷ μου. 21Μνήσθητι ταῦτα, Ἰακὼβ καὶ Ἰσραήλ, ὅτι παῖς μου 21
εἶ σύ· ἔπλασά σε παῖδά μου, καὶ σύ, Ἰσραήλ, μὴ ἐπιλανθάνου μου.
22ἰδοὺ γὰρ ἀπήλειψα ὡς νεφέλην τὰς ἀνομίας σου, καὶ ὡς γνόφον τὰς 22
ἁμαρτίας σου· ἐπιστράφητι πρὸς μέ, καὶ λυτρώσομαί σε. 23εὐφράν- 23
θητε, οὐρανοί, ὅτι ἠλέησεν ὁ θεὸς τὸν Ἰσραήλ· σαλπίσατε τὰ θεμέλια
τῆς γῆς, βοήσατε ὄρη εὐφροσύνην, οἱ βουνοὶ καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ ἐν
αὐτοῖς, ὅτι ἐλυτρώσατο ὁ θεὸς τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ δοξασθή-
σεται. 24Οὕτως λέγει Κύριος ὁ λυτρούμενός σε καὶ πλάσσων σε 24
ἐκ κοιλίας Ἐγὼ Κύριος ὁ συντελῶν πάντα, ἐξέτεινα τὸν οὐρανὸν
μόνος, καὶ ἐστερέωσα τὴν γῆν. 25τίς ἕτερος διασκεδάσει σημεῖα 25
ἐνγαστριμύθων καὶ μαντείας ἀπὸ καρδίας, ἀποστρέφων φρονίμους εἰς
τὰ ὀπίσω καὶ τὴν βουλὴν αὐτῶν μωρεύων, 26καὶ ἵστῶν ῥήματα παιδὸς 26
αὐτοῦ, καὶ τὴν βουλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀληθεύων; ὁ λέγων
Ἱερουσαλήμ Κατοικηθήσῃ, καὶ ταῖς πόλεσιν τῆς Ἰδουμαίας Οἰκοδομη-
§ Ζ θήσεσθε, §καὶ τὰ ἔρημα αὐτῆς ἀνατελεῖ· 27ὁ λέγων τῇ ἀβύσσῳ Ἐρημω- 27
θήσῃ, καὶ τοὺς ποταμούς σου ξηρανῶ· 28ὁ λέγων Κύρῳ φρονεῖν, καὶ 28
Πάντα τὰ θελήματά μου ποιήσει· ὁ λέγων Ἱερουσαλήμ Οἰκοδομηθήσῃ,
¶ Ζ καὶ τὸν οἶκον τὸν ἅγιόν μου θεμελιώσω¶.

ℵAQZΓ **17** εποιησεν] ηργασαντο Q* vid ειργ. Q^{a} (εποιησεν Q^{mg}) | om εις A | προσκυνει] + αυτω ℵAQΓ | προσ|ευχ. Q* προ|σευχ. Q^{a} | προς αυτο] προς αυτον ℵ om AQ | εξελουμαι B* ℵAQ* Γ (εξελου με B^{ab} Q^{a}) **18** φρονησαι] incep φρω ℵ* vid (φρον. ℵ^{1}) | απημαρωθησαν ℵ* (απημαυρ. ℵ^{c}) **19** τη ψυχη] pr η καρδια (τη κ. ℵ^{c} vel fam antea AQΓ) ουδε (ουδ ℵ* Γ ουδε ℵ$^{c.a, c.b}$) ανελογισατο (+ εν ℵ$^{c.b}$A) ℵAQΓ | ουδε] ουδ ℵ* (ουδε ℵ$^{c.a}$) Γ | θρακων B* (ανθρ. B^{ab}) | κρεας ℵAQΓ | προσκυνησουσιν ℵ **20** γνωθι] γνωτε ℵA **21** οτι] ο ℵ* (οτι ℵ$^{c.a, c.b}$) | om συ 2° Q **22** αφηλιψα ℵ* (απηλ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | om ως 2° Q* (hab Q$^{1 mg}$) | επιστραφηθι B^{ab} **23** τα θεμελια] om τα AQ* (hab Q^{mg}) Γ | ελυτρωσατο] ηλεησεν A **24** λυτρωμενος A | πλασσων] ο πλασας ℵ ο πλασσων Q | παντα] ταυτα A **25** διεσκεδασεν A | εγγαστριμυθων B^{ab}AQ | μαντιας ℵAQ* (-τειας Q^{a}) Γ **26** παιδων A | πολεσι Q | Ιδουμαιας] Ιουδαιας ℵ (-δεας) AQΓ | ανατελει] αναστησω Z

LV 1 [1]Οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεὸς τῷ [§]χριστῷ μου Κύρῳ, οὗ ἐκράτησα B § Z
τῆς δεξιᾶς ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη, καὶ ἰσχὺν βασιλέων
διαρρήξω, ἀνοίξω ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οὐ ¶ συνκλεισθή- ¶ Z
2 σονται [2]Ἐγὼ ἔμπροσθέν σου πορεύσομαι καὶ ὄρη ὁμαλιῶ, θύρας
3 χαλκᾶς συντρίψω καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνκλάσω, [3]καὶ δώσω σοι
θησαυροὺς σκοτινοὺς ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοι, ἵνα γνῷς ὅτι
4 ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὁ καλῶν τὸ ὄνομά σου, θεὸς Ἰσραήλ. [4]ἕνεκεν τοῦ
παιδός μου Ἰακὼβ καὶ Ἰσραὴλ τοῦ ἐκλεκτοῦ μου ἐγὼ καλέσω σε τῷ
5 ὀνόματί μου καὶ προσδέξομαί σε· σὺ δὲ οὐκ ἔγνως με. [5]ὅτι ἐγὼ
Κύριος ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν ἐμοῦ· ἐνίσχυσά σε, καὶ
6 οὐκ ᾔδεις με, [6]ἵνα γνῶσιν οἱ ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου καὶ οἱ ἀπὸ δυσμῶν
7 ὅτι οὐκ ἔστιν πλὴν ἐμοῦ. ἐγὼ Κύριος ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι, [7]ἐγὼ
ὁ κατασκευάσας φῶς καὶ ποιήσας σκότος, ὁ ποιῶν εἰρήνην καὶ κτίζων
8 κακά· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὁ ποιῶν πάντα ταῦτα. [8]εὐφρανθήτω ὁ
οὐρανὸς ἄνωθεν, καὶ αἱ νεφέλαι ῥανάτωσαν δικαιοσύνην· ἀνατειλάτω
ἡ γῆ καὶ βλαστησάτω ἔλεος, καὶ δικαιοσύνην ἀναγγειλάτω ἅμα· ἐγώ
9 εἰμι Κύριος ὁ κτίσας σε. [9]Ποῖον βέλτιον κατεσκεύασα ὡς πηλὸν
κεραμέως; μὴ ὁ ἀροτριῶν ἀροτριάσει τὴν γῆν ὅλην τὴν ἡμέραν; μὴ
ἐρεῖ ὁ πηλὸς τῷ κεραμεῖ Τί ποιεῖς, ὅτι οὐκ ἐργάζῃ οὐδὲ ἔχεις χεῖρας;
10 [10]μὴ ἀποκριθήσεται τὸ πλάσμα πρὸς τὸν πλάσαντα αὐτό; ὁ λέγων
11 τῷ πατρί Τί γεννήσεις; καὶ τῇ μητρί Τί ὠδίνεις¶; [11]ὅτι οὕτως λέγει ¶ Γ
Κύριος ὁ θεὸς ὁ ἅγιος Ἰσραὴλ ὁ ποιήσας τὰ ἐπερχόμενα Ἐρωτήσατέ

XLV 1 *ο θεος*] pr ÷ Q (item 3, 5, 6, 7, 11) | *ου*] *ουκ* ℵ* (ras *κ* ℵ$^{saltem\ c}$) | ℵAQZΓ *εκρατησας* A | *δεξιας*]+*αυτου* ℵ$^{d.a}$Γ | *επακουσαι*] *επακουσεται* Γ | *διαρηξω* ℵ$^{c.b}$ | *ανοιξω*] *ανυξαι* Γ | *θυρας*] *πυλας* Γ | *πολις* B*ℵ*Q* (-*λεις* B^{ab}ℵ$^{c.b}$Q^{a}) | *συνκλεισθησονται* B^{b}AQ^{a}Γ **2** *σου*] *αυτου* A | *πορευσομαι* (-*σωμαι* ℵ)] *προπορευσομαι* QΓ | *συνκλασω* B$^{b\,vid}$AQ^{a}Γ **3** *σκοτεινους* B^{ab}Q^{a} | om *αορατους* A* (hab A$^{a\,f(mg)}$) | *γνωση* AΓ | *ο καλων* sup ras Q^{f} **4** *Ιακωβ του παιδος μου* ℵAQΓ | *μου* 3° *σου* ℵ* (*μ.* ℵ$^{c.b}$) *οι γ' σου* Q^{mg} | om *με* ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) **5** *οτι*] pr ÷ Q | *εμου*]+*θς* B$^{f\,mg}$AQΓ+※ *ουκ εστιν* [*θς*] Q^{mg} | om *ενισχυσα σε* ℵAQ (*θ'* ※ *ενισχυσας* Q^{mg}) | *ηδεις*] *ηδεισαν* A **6** *απ*] *απο* ℵAQΓ | *δυσμων*]+*θ'σ'* ※ *αυτου* Q^{mg} | *εστιν* (*εισιν* ℵ*)]+*ετι* ℵ^{c}QΓ | *εγω*] pr *και οτι* A **7** *ο* 2° sub ÷ Q | *ταυτα παντα* AΓ **8** *αι νεφελαι*] om *αι* ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | *ρανατωσαν* B^{ab}Q] *ρενατωσαν* B* *ραινετωσαν* AΓ (*ρενετ.*) | om *και βλαστησατω* ℵQ | *δικαιοσυνη* (2°) A | *αναγγειλατω*] *ανατειλατω* ℵ (-*τλ.*) AQΓ | *ειμι Κυριος*] om *Κυριος* Q* *κς ειμι* Q^{mg}+*ο θς* ℵ* (improb ℵ^{f} postea revoc) Γ **9** *ποιον...κεραμεως*] *θ' ουαι ο κρινομενος μετα του πλασσοντος αυτον α' ωι* (sic) *δικαζομενος συμπλασσοντι αυτῶ* Q^{mg} | *βελτιων* Q* (superscr o Q^{a}) | *ο αροτριων*] om *ο* Q* (hab Q^{a}) | *αροτριασει*] *αροτρια εις* ℵ* (-*ασει* ℵ$^{c.b}$) | *γην ολην την ημεραν*] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) *ολην τ. ημ.* uncis incl postea revoc ℵ^{f} om AQ* (hab Q$^{1\,mg}$) **10** om *μη...αυτο* ℵ$^{c.a}$ (revoc ℵ$^{c.b}$) AQΓ | *προς τον πλασαντα αυτο*] *τω προσπλασαντι αυτον* ℵ*$^{c.b}$ | *ο λεγων*] pr ※ *ουαι* Q^{mg} | *ωδινεις*] *ωδινησεις* ℵAQ

Β με περὶ τῶν υἱῶν μου, καὶ περὶ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν μου ἐντείλασθέ μοι. 12 ἐγὼ ἐποίησα γῆν καὶ ἄνθρωπον ἐπ' αὐτῆς, ἐγὼ τῇ χειρί μου 12
ἐστερέωσα τὸν οὐρανόν, ἐγὼ πᾶσι τοῖς ἄστροις ἐνετειλάμην. 13 ἐγὼ 13
ἤγειρα αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης βασιλέα, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ
εὐθεῖαι· οὗτος οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ
λαοῦ μου ἐπιστρέψει, οὐ μετὰ λύτρων οὐδὲ μετὰ δώρων, εἶπεν Κύριος
σαβαώθ.

14 Οὕτως λέγει Κύριος σαβαώθ Ἐκοπίασεν Αἴγυπτος, καὶ ἐμπορία 14
Αἰθιόπων, καὶ οἱ Σαβαεὶμ ἄνδρες ὑψηλοὶ ἐπὶ σὲ διαβήσονται, καὶ σοὶ
ἔσονται δοῦλοι καὶ ὀπίσω σου ἀκολουθήσουσιν δεδεμένοι χειροπέδαις,
καὶ διαβήσονται πρὸς σὲ καὶ προσκυνήσουσίν σοι, καὶ ἐν σοὶ προσεύ-
ξονται· ὅτι ἐν σοὶ ὁ θεός ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν σοῦ. 15 σὺ 15
γὰρ εἶ θεός, καὶ οὐκ ἤδειμεν, ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ. 16 αἰσχυνθήσονται 16
καὶ ἐντραπήσονται πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πορεύσονται ἐν
αἰσχύνῃ. ἐγκαινίζεσθε πρὸς μέ, νῆσοι. 17 Ἰσραὴλ σώζεται ὑπὸ 17
Κυρίου σωτηρίαν αἰώνιον· οὐκ αἰσχυνθήσονται οὐδὲ μὴ ἐντραπῶσιν
ἕως τοῦ αἰῶνος. 18 Οὕτως λέγει Κύριος ὁ ποιήσας τὸν οὐρανόν, 18
οὗτος ὁ θεὸς ὁ καταδείξας τὴν γῆν καὶ ποιήσας αὐτήν, αὐτὸς διώρισεν
αὐτήν, οὐκ εἰς κενὸν ἐποίησεν, ἀλλὰ κατοικεῖσθαι ἔπλασεν αὐτήν,
Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι. 19 οὐκ ἐν κρυφῇ λελάληκα οὐδὲ ἐν τόπῳ 19
γῆς σκοτεινῷ· οὐκ εἶπα τῷ σπέρματι Ἰακὼβ Μάταιον ζητήσατε· ἐγὼ
εἰμι ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ λαλῶν δικαιοσύνην καὶ ἀναγγέλλων ἀλήθειαν.
20 συνάχθητε καὶ ἥκετε, βουλεύσασθε ἅμα, οἱ σωζόμενοι ἀπὸ τῶν 20

ℵAQ 11 των υιων...εργων] θ′ των υιων μου ϛ περι της εργασιας Q^{mg} | μου 1°] + και περι των θυγατερων μου ℵAQ | om και περι των εργων των χ. μου Q 12 πασιν ℵ | αστροις ℵ* (-τροις ℵ^{c}) 13 om βασιλεα ℵ$^{c.b}$AQ (hab sub $_{T}$ Q^{mg}) | om και 1° ℵ* (hab ℵ$^{c.a, c.b}$) | ουτος] αυτος A 14 Εγυπτος ℵ* (Αιγ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | Εθιοπων ℵ* (Αιθ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | και οι Σαβ. ανδρες υ[ψη]λοι adnot ου κ′ π′ εβρ′ B^{a} (non inst B^{b}) | Σαβαειμ (-ειν ℵ*)] Σεβωειμ (-ειν ℵ$^{c.a, c.b}$Q*) A Σαβωειν: οι γ′ Σαβαειμ Q^{mg} | ακολουθησωσιν ℵ | om και διαβησονται προς σε ℵAQ (θ′ ※ ϛ διαβησονται προς σε $Q^{a\,mg}$ | om και 8° $\aleph^{2}$ (postea revoc) + ερουσιν AQ | θεος 2°] pr ο A 15 ουκ ηδειμεν] θ′ σ′ κρυφαιος α′ αποκρυπτομενος Q^{mg} | ο θεος] improb ο ℵ$^{c.b}$ | Ισραηλ]+ σωτηρ ℵAQ 16 αισχυνθησονται] pr ιδου Q pr και [ιδου] Q^{mg} | παντες] pr ※ Q [εγκενιζεσθε ℵ* (εγκαιν. ℵ$^{c.b}$) εγκαν. A* (εγκαιν. $A^{a?}$) 18 om ο θεος $\aleph^{2}$ (postea revoc) | εποιησεν]+ αυτην B^{ab}ℵAQ | om επλασεν αυτην ℵAQ* (hab sub ※ Q^{mg}) | ειμι]+ κϛ Q^{mg} 19 γης] ex γ fec τ $\aleph^{2}$ | σκοτινω ℵA* Q* (-τειν. $A^{a?}(Q^{a})$ | ειπα] ειπον Q | ζητησατε] ζησατε B | εγω ειμι...Κυριος ο] adnot ου κ′ π′ εβρ′ B^{a} | om εγω ειμι (2°) $\aleph^{2}$ (postea revoc) | om Κυριος A | ο λαλων] om ο AQ | αληθιαν ℵ 20 ηκετε] ε 1° sup ras (fort propt vit membr) B^{2} | των εθνων] ω 1° sup ras B^{a}

ἐθνῶν. οὐκ ἔγνωσαν οἱ αἴροντές τὸ ξύλον γλύμμα αὐτῶν, καὶ προσ- B
21 ευχόμενοι πρὸς θεοὺς οἳ οὐ σώζουσιν. 21εἰ ἀναγγελοῦσιν, ἐγγισάτωσαν, ἵνα γνῶσιν ἅμα τίς ἀκουστὰ ἐποίησεν ταῦτα ἀπ' ἀρχῆς· τότε
ἀνηγγέλη ὑμῖν Ἐγὼ ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν ἐμοῦ, δίκαιος
22 καὶ σωτήρ, οὐκ ἔστιν παρὲξ ἐμοῦ. 22ἐπιστράφητε ἐπ' ἐμὲ καὶ σωθήσεσθε, οἱ ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς· ἐγὼ εἰμι ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστιν
23 ἄλλος. 23κατ' ἐμαυτοῦ ὀμνύω, εἰ μὴ ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματός μου δικαιοσύνη, οἱ λόγοι μου οὐκ ἀποστραφήσονται, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν
24 γόνυ, καὶ ὀμεῖται πᾶσα γλῶσσα τὸν θεόν, 24λέγων Δικαιοσύνη καὶ δόξα πρὸς αὐτὸν ἥξει, καὶ αἰσχυνθήσονται πάντες οἱ διορίζοντες
25 αὐτούς· 25ἀπὸ Κυρίου δικαιωθήσονται, καὶ ἐν τῷ θεῷ ἐνδοξασθήσεται πᾶν τὸ σπέρμα τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

VI 1 1ΥΕπεσε Βήλ, συνετρίβη Ναβώ, ἐγένετο τὰ γλυπτὰ αὐτῶν εἰς θηρία καὶ τὰ κτήνη· αἴρετε αὐτὰ καταδεδεμένα ὡς φορτίον κοπιῶντι,
2 3ἐκλελυμένῳ καὶ πεινῶντι, οὐκ ἰσχύοντι ἅμα, οἳ οὐ δυνήσονται σω-
3 θῆναι ἀπὸ πολέμου, αὐτοὶ δὲ αἰχμάλωτοι ἤχθησαν. 3Ἀκούετέ μου, οἶκος τοῦ Ἰακὼβ καὶ πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ Ἰσραήλ, οἱ αἰ-
4 ρόμενοι ἐκ κοιλίας καὶ παιδευόμενοι ἐκ παιδίου· 4ἕως γήρως ἐγώ εἰμι, καὶ ἕως ἂν καταγηράσητε ἐγώ εἰμι, ἐγὼ ἀνέχομαι ὑμῶν, ἐγὼ ἐποίησα καὶ ἐγὼ ἀνήσω, ἐγὼ ἀναλήμψομαι καὶ σώσω ὑμᾶς.

20 οι αιροντες] incep ο αιρ. B* (οι αιρ. B^{ab}) | το ξυλον (ξυλα ℵ*)] om ℵAQ το ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | γλυμματα ℵ | προσ|ευχ. B* προ|σευχ. B^{1} | προς] pr ως ℵAQ | σωζωσιν ℵA **21** αναγγελλουσιν A | γνωσιν] γνωμεν A* (improb vid A^{2}) | τις] τοις ℵ* | τοτε] ποτε ℵ | ο θεος sub ˙ Q **21—23** ανηγγελη...ομνυω] γελη usque ομνυω sup ras A^{1} **21** εγω] pr ουχι Q^{mg} | ο θεος] pr κς Q^{mg} | post εμου 1° ras aliq in fin lin B^{1} | πλην] πριν ℵ* (πλ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | εστιν 2°] + αλλος A^{2} **22** επ εμε (sup ras B^{ab} εφ ημας B* vid)] προς με ℵA^{2}Q | αλλος] + πλην εμου| δικαιος και σηρ ουκ εστιν παρεξ εμου A^{2} **23** ομνυων ℵ* (ν 2° postea ras) | ει μη] ει μην ℵ$^{c.b}$AQ* (η μην Q^{a}) | εξελευσεται] α' θ' ομοιως Q^{mg} | οι λογοι] pr και ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) | καμψει] καυψει ℵ* καμψ. ℵ$^{c.a, c.b}$ (-ψει ℵ$^{c.b}$) | ομειται] ομνιται ℵ* (ομιτ. ℵ$^{c.a}$ ομειτ. ℵ$^{c.b}$) εξομολογησεται ℵ$^{c.b\,mg}$AQ | τον θεον] τον κν̄ ℵ* τω θεω ℵ$^{c.b}$AQ **24** δοξα] ιρηνη ℵ* (ειρ. ℵ$^{c.b}$) δοξα ℵ$^{c.a, c.b}$ | ηξουσιν ℵ$^{c.b\,mg}$AQ | διοριζοντες Bℵ* (-ταις) Q^{mg}] αφοριζοντες ℵ$^{c.b}$ (-ταις ℵ$^{c.a}$) AQ | αυτους] εαυτους ℵQ **25** δικαιωθησεται ℵ* (-σονται ℵ$^{c.b}$ postea repos -σεται) | εν τω θεω] om ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$ sed ε 1° sup ras) sub ˙ Q | ενδοξασθησονται AQ | παν] pr και A

XLVI **1** επεσε] επι σε ℵ* (επεσε ℵ$^{c.b\,et\,postea}$) | Ναβω] Δαγων ℵAQ σ' Νεβους θ' α' Ναβω Q^{mg} | τα κτηνη] om τα ℵAQ | αιρετε] εδεται A | καταδεδεμενα] δεδεμενα Q **1—2** [φορ|τιον κοπιωντι εκλε[λυμενω)] adnot ου κ' π' εβρ' B^{a} (non inst B^{b}) **1** φουτιον ℵ* (φορτ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | κοπιωντι] pr ˙ Q^{mg} **2** πεινωντι (πιν. AQ*) κ. εκλ. AQ | εκλελυμενω] om ℵ | αμα] pr εκλελυμενω ℵ* (εκλ. ante ουκ ισχ. transpos ℵ$^{c.b}$) | ου] + μη A | δυνησονται] δυνω|ται A **3** ακουετε] ακουσατε ℵ$^{c(vid)}$ (-ται) AQ | om μου ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | οικος] pr ο ℵ | εκ 2°] απο A **4** γηρους ℵ* (-ρως ℵ$^{c.b}$) A | εγω ειμι (2°), υμων sub ˙ Q | αναληψομαι Q | σωσω υμας] οι γ' ομοιως Q^{mg}

B 5τίνι με ὡμοιώσατε; ἴδετε, τεχνάσασθε, οἱ πλανώμενοι, 6οἱ συμβαλ- 5
6
λόμενοι χρυσίον ἐκ μαρσιππίου καὶ ἀργύριον ἐν ζυγῷ· στήσουσιν
ἐν σταθμῷ καὶ μισθωσάμενοι χρυσοχόον ἐποίησαν χειροποίητα, καὶ
κύψαντες προσκυνοῦσιν αὐτοῖς. 7ἄϊρουσιν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ 7
πορεύονται· ἐὰν δὲ θῶσιν αὐτό, ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ μένει, οὐ μὴ
κινηθῇ· καὶ ὃς ἐὰν βοήσῃ πρὸς αὐτόν, οὐ μὴ εἰσακούσῃ, ἀπὸ κακῶν
οὐ μὴ σώσῃ αὐτόν. 8Μνήσθητε ταῦτα καὶ στενάξατε, μετανο- 8
ήσατε, οἱ πεπλανημένοι, ἐπιστρέψατε τῇ καρδίᾳ, 9καὶ μνήσθητε τὰ 9
πρότερα ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι
πλὴν ἐμοῦ, 10ἀναγγέλλων πρότερον τὰ ἔσχατα πρὶν γενέσθαι, καὶ 10
ἅμα συνετελέσθη· καὶ εἶπα Πᾶσά μου ἡ βουλὴ στήσεται, καὶ πάντα
ὅσα βεβούλευμαι ποιήσω· 11καλῶν ἀπ' ἀνατολῶν πετεινὸν καὶ ἀπὸ 11
γῆς πόρρωθεν περὶ ὧν βεβούλευμαι, ἐλάλησα καὶ ἤγαγον, ἔκτισα
καὶ ἐποίησα, ἤγαγον αὐτὸν καὶ εὐόδωσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. 12ἀκού- 12
σατέ μου, οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν, οἱ μακρὰν ἀπὸ τῆς δι-
καιοσύνης. 13ἤγγισα τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ τὴν σωτηρίαν τὴν 13
παρ' ἐμοῦ οὐ βραδυνῶ· δέδωκα ἐν Σειὼν σωτηρίαν τῷ Ἰσραὴλ εἰς
δόξασμα.

1Κατάβηθι, κάθισον ἐπὶ γῆν, παρθένος θυγάτηρ Βαβυλῶνος· 1 X
κάθισον εἰς τὴν γῆν, θυγάτηρ Χαλδαίων, ὅτι οὐκέτι προστεθήσῃ
κληθῆναι ἁπαλὴ καὶ τρυφερά. 2λάβε μύλον, ἄλεσον ἄλευρον, ἀπο- 2

ℵAQ 5 τινι] ν sup ras ℵ¹ | ομοιωσατε ℵ | ιδετε] bis scr ιδεται ℵ* improb 2° ℵ^c.b 6 μαρσιππου A* (-ππιου A^?) | χειροποιητα] ιροποιητα (in χιρ.) sup ras ℵ¹ α′θ′ ισχυρὸ σ′ θεον Q^mg | κυψας ℵ* (-ψαντες ℵ^c.b) | προσκυνι ℵ* (-νουσιν ℵ^c.b) | αυτοις] αυτω ℵ αυτο A 7 αυτο 1°] αυτον Q* (-το Q^a) | του ωμου] των ωμων ℵAQ | πορευσονται ℵ* (πορευονται ℵ^c.b) | ου 1°] pr και ℵ* (improb ℵ^c.b) | om ος ℵ* (hab ℵ^c.a, c.b) | εαν 2°] αν ℵ^c.a, c.b AQ | βοησι ℵ* (-σει ℵ^c.b) | αυτον 1°] αυτο Q^a | εισακουση] ακουση ℵ* (εισακ. ℵ^c.a) A | σωσει A 8 επιστρεψατε] ρε sup ras ℵ¹ fort 9 μνησθητε] pr μετανοησατε ℵ* (improb ℵ^c.b postea repos) | προτερα] a sup ras ℵ¹ 10 αναγγελων ℵ* txt [αναγελων ℵ* comm] (αναγγελλων ℵ^c.a) | [προ]τερον τα εσχατα πριν] pr obel B^a (non inst B^b) | πριν]+αυτα ℵAQ | και αμα sub ÷ Q | ειπα] ειπατε Q 11 πορωθεν ℵ* (πορρ. ℵ^c.a fort, c.b) | ελαλησα] pr ⁘ σ′ και γε Q^mg | και 2°] ⁘ σ′ [και] γε Q^mg | ηγαγον 1°] εποιησα ℵ* (ηγ. ℵ^c.b postea ras) | εκτισα...οδον αυτου] pr obelos B^a (non inst B^b) | και εποιησα] σ′ θ′ ϛ ποιησω αυτην Q^mg | ευοδωσα B*^b] ευωδ. B^a 12 ακουσατε] θ′ ομοιως Q^mg 13 μου]+και την αληθειαν ℵ* (improb ℵ¹ postea repos)+θ′ ⁘ ου μη μακρῡθη Q^mg | και την σωτηριαν] α′ ϛ σωτηρια μου σ′ ϛ η σωτ. μου θ′ το σωτηριον Q^mg | Σιων B^b ℵAQ | δοξασμα sup ras B^ab δοξαν ℵ* (δοξασμα ℵ^c.b postea rurs δοξαν) XLVII 1 γην 1°] pr την ℵAQ | καθισον 2°] εισελθε ℵAQ (sub ÷) ⁘ καθισον εις την γην ουκ εστι θρηνος (sic) Q^mg | εις την γην] εις το σκοτος ℵAQ (sub ÷) | θυγατηρ 2°] pr παρθενος ℵ* (improb ℵ¹ postea revoc) | Χαλδεων ℵ (item 5)

κάλυψαι τὸ κατακάλυμμά σου, ἀνακάλυψαι τὰς πολιάς, ἀνάσυραι B
3 τὰς κνήμας, διάβηθι ποταμούς· 3ἀνακαλυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου,
φανήσονται οἱ ὀνειδισμοί σου· τὸ δίκαιον ἐκ σοῦ λήμψομαι, οὐκέτι
4 μὴ παραδῶ ἀνθρώποις. 4ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος σαβαώθ, ὄνομα
5 αὐτῷ ἅγιος Ἰσραήλ. 5κάθισον κατανενυγμένη, εἴσελθε εἰς τὸ σκό-
6 τος, θυγάτηρ Χαλδαίων, οὐκέτι μὴ κληθήσῃ ἰσχὺς βασιλείας. 6παρω-
ξύνθην ἐπὶ τῷ λαῷ μου, ἐμίανας τὴν κληρονομίαν μου· ἐγὼ ἔδωκα
αὐτοὺς εἰς τὴν χεῖρά σου, σὺ δὲ οὐκ ἔδωκας αὐτοῖς ἔλεος, τοῦ
7 πρεσβυτέρου ἐβάρυνας τὸν ζυγὸν σφόδρα, 7καὶ εἶπας Εἰς τὸν αἰῶνα
ἔσομαι ἄρχουσα. οὐκ ἐνόησας ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ σου, οὐδὲ ἐ-
8 μνήσθης τὰ ἔσχατα. 8Νῦν δὲ ἄκουε ταῦτα, τρυφερά, ἡ καθη-
μένη, ἡ πεποιθυῖα, ἡ λέγουσα ἐν καρδίᾳ αὐτῆς Ἐγώ εἰμι, καὶ
9 οὐκ ἔστιν ἑτέρα, οὐ καθιῶ χήρα οὐδὲ γνώσομαι ὀρφανείαν. 9νῦν
δὲ ἥξει ἐξέφνης ἐπὶ σὲ ἐν τῇ φαρμακίᾳ σου, ἐν τῇ ἰσχύι τῶν
10 ἐπαοιδῶν σου σφόδρα, 10τῇ ἐλπίδι τῆς πονηρίας σου. σὺ γὰρ
εἶπας Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα· γνῶθι, ἡ σύνεσις τούτων
ἔσται καὶ ἡ πορνία σου σοὶ αἰσχύνη· καὶ εἶπας τῇ καρδίᾳ σου
11 Ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστιν ἑτέρα. 11καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ἀπώλεια καὶ οὐ
μὴ γνῷς, βόθυνος, καὶ ἐμπεσῇ εἰς αὐτόν· καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ταλαι-
πωρία, καὶ οὐ μὴ δυνήσῃ καθαρὰ γενέσθαι· καὶ ἥξει ἐπὶ σὲ ἐξα-
12 πίνης ἀπωλία καὶ οὐ γνώσῃ. 12στῆθι νῦν ἐν ταῖς ἐπαοιδαῖς
σου καὶ τῇ πολλῇ φαρμακίᾳ σου, ἃ ἐμάνθανες ἐκ νεότητός σου, εἰ

2 om σου ℵ* (hab ℵ$^{c.a, c.b}$) | ανασυρε ℵ **3** ληψομαι Q^{a} | ουκετι...ανθρω- ℵAQ
ποις| α′ κ ουκ απαντησω ανω σ′ κ ουκ αντιστησεται μοι ανος Q^{mg} | παραδω]+σε
ℵ | ανθρωποι ℵ* (-ποις ℵ$^{c.a, c.b}$) **4** ο ρυσαμενος] pr ειπεν ℵ$^{c.a, c.b}$AQ* pr
λεγει Q^{mg} **5** κληθης ℵQ | βασιλιας ℵ* Q* (-λειας ℵ$^{c.b}$ Q^{a}) **6** παροξυνθης
ℵ* -θην ℵ$^{c.b}$ (postea rurs -θης) | εμιανας] εμιανα Q^{a} α′σ′ εβεβηλωσα θ′ εβεβη-
λωσαν Q^{mg} | εδωκα] δεδωκα Q | om αυτους AQ | χειραν ℵ* χειραν ℵ$^{c.b}$ | ου
δε sub ÷ Q | ελεος]+ουδεν ℵ* (improb ℵ$^{c.a, c.b}$) **8** ακουε] ακουσον ℵ$^{c.b}$AQ |
τρυφερα] pr η ℵAQ | λεγουσα] λ sup litur B^{2} | καρδια] pr τη ℵ$^{c.b}$AQ | καθιω
χηρα] θιω χ. sup ras A^{a} (om χηρα A*) | ορφανιαν B^{b} **9** εξεφνης (εξαιφν.
B^{b}ℵ$^{c.b}$Q)] om ℵ* | om επι σε ℵ^{2}AQ* (hab Q^{mg}) | εν τη φαρμακια (-κεια
B^{ab}A)] pr τα δυο ταυτα εν ημερα μια ατεκνια και χηρια (-ρεια B^{b}vid) ηξει
εξαιφνης επι σε B^{ab} pr τα δ. τ. εν μια ημ. χηρια (-ρεια Q^{a}) κ. ατ. ηξει (-ξι ℵ*
-ξει ℵ$^{c.b}$) εξεφν. (εξαιφν. ℵ$^{c.b}$Q) επι σε ℵAQ **10** πονηριας] πορνιας ℵ
πονηρας Q* (πονηριας Q^{a}) | γνωθι]+οτι ℵ$^{c.a}$ (rurs ras) AQ | γνωθι] adnot
επει εως ου συνιεις ουκ αισχυνη δια τουτο εα | συνης αισχυ|θηση Q^{mg} | η συνεσις
(-σεις ℵ*)] η συνεις A* (συνεσις A$^{a.1}$) om η Q* (superscr Q^{a}) | εσται] pr ς
ℵ$^{c.a}$ om ℵ$^{c.b}$AQ* (hab Q^{mg}) | om και 2° ℵ | πορνεια B^{ab}AQ^{a} | σου 2°]
+εσται A **11** ηξει 1°] ξ sup ras ℵ^{1} | απωλεια] απωλια ℵQ* (-λεια Q^{a}) |
βοθυνον ℵ* (-νος ℵ$^{c.a, c.b}$) | εξαπινης] εξαιφνης ℵ$^{c.b}$Q εξεφνης A | απωλια]
απωλεια B^{ab}AQ^{a} απολιας ℵ* (-λια ℵ$^{1?}$) απωλια ℵ$^{c.a}$ | ου]+μη ℵAQ | γνως
ℵA εγνως Q* vid (γνωση Q^{a}) **12** τη πολλη] pr εν A | φαρμακεια B^{ab}A | ει]
εν ℵ*

B δυνήσει ὠφεληθῆναι. 13 κεκοπίακας ἐν ταῖς βουλαῖς σου· στήτωσαν καὶ σωσάτωσάν σε οἱ ἀστρολόγοι τοῦ οὐρανοῦ, οἱ ὁρῶντες τοὺς ἀστέρας ἀναγγειλάτωσάν σοι τί μέλλει ἐπὶ σὲ ἔρχεσθαι. 14 ἰδοὺ πάντες ὡς φρύγανα ἐπὶ πυρὶ κατακαυθήσονται, καὶ οὐ μὴ ἐξέλωνται τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἐκ φλογός· ὅτι ἔχεις ἄνθρακας πυρός, κάθισαι ἐπ' αὐτούς. 15 οὗτοι ἔσονταί σοι βοήθεια· ἐκοπίασας ἐν τῇ μεταβολῇ ἐκ νεότητος, ἄνθρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη· σοὶ δὲ οὐκ ἔσται σωτηρία.

1 Ἀκούσατε ταῦτα, οἶκος Ἰακώβ, οἱ κεκλημένοι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰσραὴλ καὶ ἐξ Ἰούδα ἐξελθόντες, οἱ ὀμνύοντες τῷ ὀνόματι Κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, μιμνησκόμενοι οὐ μετὰ ἀληθείας οὐδὲ μετὰ δικαιοσύνης, 2 καὶ ἀντεχόμενοι τῷ ὀνόματι τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ ἐπὶ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ ἀντιστηριζόμενοι, Κύριος σαβαὼθ ὄνομα αὐτῷ. 3 τὰ πρότερα ἔτι ἀνήγγειλα, καὶ ἐκ τοῦ στόματός μου ἐξῆλθεν καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο· ἐξάπινα ἐποίησα, καὶ ἐπῆλθεν. 4 γινώσκω ὅτι σκληρὸς εἶ, καὶ νεῦρον σιδηροῦν ὁ τράχηλός σου, καὶ τὸ μέτωπόν σου χαλκοῦν. 5 καὶ ἀνήγγειλά σοι παλαιὰ πρὶν ἐλθεῖν ἐπὶ σέ· ἀκουστόν σοι ἐποίησα, μή ποτε εἴπῃς ὅτι Τὰ εἴδωλά μοι ἐποίησεν, καὶ εἴπῃς ὅτι Τὰ γλυπτὰ καὶ τὰ χωνευτὰ ἐνετείλατό μοι. 6 ἠκούσατε πάντα, καὶ ὑμεῖς οὐκ ἔγνωτε· ἀλλὰ ἀκουστά σοι ἐποίησα τὰ καινὰ ἀπὸ τοῦ νῦν ἃ μέλλει γίνεσθαι· καὶ οὐκ εἶπας 7 Νῦν γίνεται καὶ οὐ πάλαι, καὶ οὐ προτέραις ἡμέραις ἤκουσας αὐτά· μὴ εἴπῃς Ναί, γινώσκω αὐτά. 8 οὔτε ἔγνως οὔτε ἠπίστω, οὔτε ἀπ' ἀρχῆς ἤνοιξά σου τὰ ὦτα· ἔγνων γὰρ ὅτι ἀθετῶν ἀθετήσεις, καὶ ἀνο-

ΝAQ 12 δυνηση B^{ab}ℵQ | ωφεληθηναι] + θ' ※ ειπως δυνηση ισχυσαι Q^{mg} 13 κεκοπιακας] pr και ℵ | μελλεις Q^{*} 14 κατακαυθησονται] κατακαησονται AQ* (κατακαυθ. Q^{a}) | ου μ (sic) ℵ* (ου μη $ℵ^{c.a}$) | εχεις] εσχις ℵ* (εχις $ℵ^{1\,fort}$ εχεις $ℵ^{c.b}$) | πιρος ℵ* (πυρ. $ℵ^{a}$) 15 om σοι 1° Q* (hab Q^{mg}) | βοηθια ℵ* (-θεια $ℵ^{c.b}$) $Q^{*\,vid}$ (βο, ια sup ras : -θεια Q^{a}) | μεταβολη] + σου ℵA | νεοτητος] + σου Q | σοι 2° συ B* (σοι B^{ab}) XLVIII 1 om επι $ℵ^{1}$ (postea revoc) AQ | εξ] pr οι ℵAQ | Ιουδα] pr σ'θ' ※ υδατος Q^{mg} | αληθιας ℵQ* 2 Ισραηλ] pr του ℵAQ | αντιστηριζομενος ℵ* (-νοι $ℵ^{c}$) 3 εξηλθον ℵ* (-θεν $ℵ^{c.b}$) | ακουστα A | εποιησεν $Q^{*\,vid}$ (-σα Q^{a}) 4 γινωσκω (γιγν. B^{ab})] + εγω ℵAQ θ'σ' δια το γνωναι με Q^{mg} | οστισκλ. B* (οτι σκλ. B^{1}) 5 παλαια] παλαι ℵAQ pr τα $ℵ^{c.b}$AQ | om ποτε ℵAQ* (hab Q^{mg}) | εποιησαν ℵAQ (-σεν Q^{mg}) | ειπης 2°] om A* pr μη ℵA^{a}Q | om οτι 2° A | και μη ειπ. οτι sub ÷ Q | ενετιλαντο $ℵ^{c.a}$ (ενετειλατο $ℵ^{c.b}$) 6 εγωντε] εγωκατε ℵ* (εγνωτε $ℵ^{c.b}$ postea εγνωκ. revoc) | αλλα] + και ℵAQ | ακουστα...τα (ται ℵ*) καινα] α'θ' ηκουτισα σε καινα Q^{mg} | γινεσθαι] γενεσθαι Q 7 ηκουσας] pr οι γ' ※ ς ουκ Q^{mg} | αυτα 1°] ταυτα ℵQ^{mg} (om Q*) | ειπης] + οτι $ℵ^{c.b}$AQ* 8 εγνοις ℵ* (εγνως $ℵ^{c.a,\,c.b}$) | επιστω ℵ | τα ωτα σου A

9 μος ἔτι ἐκ κοιλίας κληθήσῃ. 9ἕνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος δείξω σοι Β
τὸν θυμόν μου, καὶ τὰ ἔνδοξά μου ἐπάξω ἐπὶ σέ, ἵνα μὴ ἐξολε-
10 θρεύσω σε. 10ἰδοὺ πέπρακά σε οὐχ ἕνεκεν ἀργυρίου· ἐξειλάμην δέ
11 σε ἐκ καμίνου πτωχείας· 11ἕνεκεν ἐμοῦ ποιήσω σοι, ὅτι τὸ ἐμὸν
12 ὄνομα βεβηλοῦται, καὶ τὴν δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω. 12"Ακουέ
μου, Ἰακώβ, καὶ Ἰσραὴλ ὃν ἐγὼ καλῶ· ἐγώ εἰμι πρῶτος, καὶ ἐγώ
13 εἰμι εἰς τὸν αἰῶνα, 13καὶ ἡ χείρ μου ἐθεμελίωσε τὴν γῆν, καὶ ἡ
δεξιά μου ἐστερέωσεν τὸν οὐρανόν· καλέσω αὐτούς, καὶ στήσονται
14 ἅμα, 14καὶ συναχθήσονται πάντες καὶ ἀκούσονται. τίς αὐτοῖς ἀνήγ-
γειλεν ταῦτα; ἀγαπῶν σε ἐποίησα τὸ θέλημά σου ἐπὶ Βαβυλῶνα
15 τοῦ ἆραι σπέρμα Χαλδαίων· 15ἐγὼ ἐλάλησα, ἐγὼ ἐκάλεσα, ἤγαγον
16 αὐτὸν καὶ εὐόδωσα τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. 16προσαγάγετε πρὸς μὲ καὶ
ἀκούσατε ταῦτα, οὐκ ἀπ' ἀρχῆς ἐν ᾗ κρυφῇ λελάληκα· ἡνίκα ἐγένετο, § 1'
ἐκεῖ ἤμην, καὶ νῦν κύριος Κύριος ἀπέστειλέν με καὶ τὸ πνεῦμα
17 αὐτοῦ. 17οὕτως λέγει Κύριος ὁ ῥυσάμενος ἅγιος Ἰσραὴλ Ἐγώ εἰμι
ὁ θεός σου, δέδειχά σοι τοῦ εὑρεῖν¶ σε τὴν ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσῃ ἐν ¶ 1'
18 αὐτῇ. 18καὶ εἰ ἤκουσας τῶν ἐντολῶν μου, ἐγένετο ἂν ὡσεὶ ποτα-
19 μὸς ἡ εἰρήνη σου, καὶ ἡ δικαιοσύνη σου ὡς κῦμα θαλάσσης· 19καὶ
ἐγένετο ἂν ὡς ἡ ἄμμος τὸ σπέρμα σου, καὶ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας
σου ὡς ὁ χοῦς τῆς γῆς· οὐδὲ νῦν οὐ μὴ ἐξολοθρευθῇς, οὐδὲ ἀπο-
20 λεῖται τὸ ὄνομά σου ἐνώπιον ἐμοῦ. §20"Εξελθε ἐκ Βαβυλῶνος § 1'
φεύγων ἀπὸ τῶν Χαλδαίων· φωνὴν εὐφροσύνης ἀναγγείλατε, καὶ

9 επαξω] pr εγω Q | om επι ℵ* (hab ℵc.a) | σε 1°] σοι ℵAQ | σε 2°] σοι ℵAQΓ Q* (σε Qa) **10** ενεκεν ℵc.a vid (εν. ℵc.b) | εξειλομην Qa | πτωχιας ℵ*Q* (-χειας ℵc.bQa) **11** βεβδυλται B* vid (βεβηλ . . ται Bab) | ου δωσω ετερω ℵ **12** ειμι 1°]+ ※ οι γ′ εγω Qmg **13** εθεμελιωσεν AQ | καλεσω + α′θ′ ※ εγω Qmg **14** συ|αχθ. B* συ|ναχθ. B² | ανηγγειλεν αυτοις ℵ | αγαπων] pr οι γ′ ※ πιπι Qmg | το θελημα σου] ταυτα A | Βαβυλωνα]+το θελημα σου A | Χαλδεων ℵ (item 20) **15** εγω 2°] pr ※ Qmg | ευωδωσα Bab ευοδωκα ℵ **16** κρυφη] . . . . η Γ | λελαληκα] ελαλησα ℵAQ+ουδε εν τοπω γης σκοτινω ℵ* (unc incl ℵc.a, c.b) A | εγενετο] εγεινετο ℵ* (εγιν. ℵc.b) | om Κυριος ℵAQ* (hab Qmg) | απεστειλεν] απεσταλκεν ℵAQΓ **17** ουτως λεγει...σου του ευ sup ras circ 70 litt Aa? | ρυσαμενος]+σε Bab ℵAa? ΟΓ | αγιος] pr ο ℵAaQ | om εγω ειμι ο θς σου Aa? | ειμι sub ÷ Q | ο θεος] pr κς Qmg | δεδειχα] pr ου ℵ* | σοι]+την οδον σου Q | om σε την οδον Q **18** om ει ℵ* (hab ℵc.a) | μου των εντολων ℵ | κυμα] οι γ′ ομοιως Qmg **19** ως η] ωσει AQ | αμμος]+της θαλασσης ℵ | εκγονα] εγγονα ℵ | ως...της γης] οι γ′ ως αι κεγχροι αυτης Qmg | χους] χνους ℵ | ουδε νυν sub ÷ Q | εξωλεθρευθης ℵ εξολεθρ. AQ | ουδε 2°]+μη ℵ* (improb ℵ? postea revoc) | ενωπιον] εναντιον ℵ* (ενωπιον ℵc. (b vid) postea repos εναντ.) | εμου] μου ℵA **20** incep φευγη ℵ* (φευγων ℵiam x (vid)) | απο] εκ ℵ* (απο ℵc.b (vid) sed εκ revoc) | των] γης ℵ* (των ℵc.b (vid) sed γης revoc)

Β ἀκουστὸν γενέσθω τοῦτο, ἀναγγείλατε ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, λέγετε
¶ Γ Ἐρρύσατο¶ Κύριος τὸν δοῦλον αὐτοῦ Ἰακώβ· 21καὶ ἐὰν διψήσωσιν, 21
δι' ἐρήμου ἄξει αὐτοῖς ὕδωρ, ἐκ πέτρας ἐξάξει αὐτοῖς, σχισθήσεται
πέτρα καὶ ῥυήσεται ὕδωρ, καὶ πίεται ὁ λαός μου. 22οὐκ ἔστιν χαίρειν, 22
λέγει Κύριος, τοῖς ἀσεβέσιν.

1 Ἀκούσατέ μου, νῆσοι, καὶ προσέχετε, ἔθνη· διὰ χρόνου πολλοῦ 1 X
στήσεται, λέγει Κύριος. ἐκ κοιλίας μητρός μου ἐκάλεσε τὸ ὄνομά
μου, 2καὶ ἔθηκεν τὸ στόμα μου ὡς μάχαιραν ὀξεῖαν, καὶ ὑπὸ τὴν 2
σκέπην τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔκρυψέν με· ἔθηκέν με ὡς βέλος ἐκλεκτόν,
καὶ ἐν τῇ φαρέτρᾳ αὐτοῦ ἔκρυψέν με, 3καὶ εἶπέν μοι Δοῦλός μου 3
εἶ σύ, Ἰσραήλ, καὶ ἐν σοὶ ἐνδοξασθήσομαι. 4καὶ ἐγὼ εἶπα Κενῶς 4
ἐκοπίασα, εἰς μάταιον καὶ εἰς οὐδὲν ἔδωκα τὴν ἰσχύν μου· διὰ τοῦτο
ἡ κρίσις μου παρὰ Κυρίῳ, καὶ ὁ πόνος μου ἐναντίον τοῦ θεοῦ μου.
5καὶ νῦν οὕτως λέγει Κύριος ὁ πλάσας με ἐκ κοιλίας δοῦλον ἑαυτῷ 5
τοῦ συναγαγεῖν τὸν Ἰακὼβ πρὸς αὐτὸν καὶ Ἰσραὴλ Συναχθήσομαι
καὶ δοξασθήσομαι ἐναντίον Κυρίου, καὶ ὁ θεὸς ἔσται μοι ἰσχύς.
6καὶ εἶπέν μοι Μέγα σοί ἐστιν τοῦ κληθῆναί σε παῖδά μου, τοῦ 6
στῆσαι τὰς φυλὰς Ἰακὼβ καὶ τὴν διασποράν τοῦ Ἰσραὴλ ἐπι-
στρέψαι· ἰδοὺ δέδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ
εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. 7οὕτως λέγει Κύριος ὁ 7
ῥυσάμενός σε θεὸς Ἰσραήλ Ἁγιάσατε τὸν φαυλίζοντα τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ, τὸν βδελυσσόμενον ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τῶν δούλων τῶν ἀρ-

ℵAQΓ 20 αναγγειλατε 2°] απαγγ. ℵAQ | εως] ως ℵ* (εως ℵc. (a vid)) | της γης (της) της[s] Γvid)] + και ακουστον γενεσθω τουτο ℵ* (improb ℵ? postea repos) | λεγετε] + οτι ℵ* (improb ℵ? postea repos) | ερυσατο A | δουλον] λαον A 21 διψησουσιν A | αυτοις 1°] αυτους AQ | υωρ ℵ* (υδ. ℵ1? c.a) | εξαζει A* (-ξει Aa?) 22 ουκ εστιν...ασεβεσιν] ου γ' ουκ εστιν ειρηνη ειπε| κς τοις ασεβεσι Qmg | τοις ασεβεσιν λεγει κς ℵAQ XLIX 1 νησοι] pr αι ℵ | προσ|εχ. B* προ|σεχ. B? | εκαλεσεν ℵAQ 2 ως 1°] ωσει ℵAQ | εκρυψεν 1°] εσκεπασε| ℵ* (εκρυψεν ℵc.a, c.b) | εκρυψεν 2°] εσκεπασεν ℵc.b AQ* (εκρυψε| Qmg) 3 Ισραηλ] Ιακωβ Q* (Ιηλ Qmg) | ενδοξασθησομαι] δοξασθησομαι (-με ℵ* -μαι ℵc.b) ℵAQ 4 εκοπι|ον B* εκοπι|ασα εις μαται|ον Bab mg εκοπιασα και εις ματαιον ℵ (-τεον) AQ | ουδεν] ουθεν ℵAQ | εδωκα] δεδωκα ℵ | Κυριω] κυ AQmg | εναντιον] ενα|τι ℵ 5 εαυτω] εαυτου ℵ | του Ιακωβ προς αυτον και Ισραηλ] τον Ιηλ κ. Ιακωβ προς αυτον ℵ* τον Ιακωβ κ. Ιηλ προς αυτον ℵc.a vel c.b AQ | συναχθησομαι (συνα|χθ. B* συ|ναχθ. Bvid)] συναχθησονται Q* (-σομαι Qb) | δοξασθησομαι] δοξασθησονται Q* (-σομαι Qb) | εναντιον] εναντι ℵ | ο θεος] + μου Bab ℵAQ | μοι] μου ℵA 6 om μοι Ba | του κληθηναι] το (bis scr ℵ*) κλ. ℵQ | δεδωκα] τεθεικα ℵ (τεθικ.) AQ* (δεδωκα Qmg) | om εις διαθηκην γενους AQ* (hab Qmg) 7 ρυομενος ℵ | θεος] pr ο ℵ* (improb ℵc.b postea repos) AQ* vid

χόντων· βασιλεῖς ὄψονται αὐτόν, καὶ ἀναστήσονται ἄρχοντες καὶ B
προσκυνήσουσιν αὐτῷ ἕνεκεν Κυρίου· ὅτι πιστός ἐστιν ὁ ἅγιος
8 Ἰσραήλ, καὶ ἐξελεξάμην σε. 8οὕτως λέγει Κύριος Καιρῷ δεκτῷ
ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι, καὶ ἔπλασά
σε καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην ἐθνῶν, τοῦ καταστῆσαι τὴν γῆν
9 καὶ κληρονομῆσαι κληρονομίας ἐρήμους, 9λέγοντα τοῖς ἐν δεσμοῖς
Ἐξέλθατε, καὶ τοῖς ἐν τῷ σκότει ἀνακαλυφθῆναι. ἐν πάσαις ταῖς
10 ὁδοῖς βοσκηθήσονται, καὶ ἐν πᾶσιν τρίβοις ἡ νομὴ αὐτῶν· 10οὐ πει-
νάσουσιν, οὐδὲ διψάσουσιν, οὐδὲ πατάξει αὐτοὺς καύσων οὐδὲ ὁ ἥλιος,
ἀλλ' ὁ ἐλεῶν αὐτοὺς παρακαλέσει, καὶ διὰ πηγῶν ὑδάτων ἄξει αὐ-
11 τούς· 11καὶ θήσω πᾶν ὄρος εἰς ὁδὸν καὶ πᾶσαν τρίβον εἰς βόσκημα
12 αὐτοῖς. 12ἰδοὺ οὗτοι πόρρωθεν ἥξουσιν, οὗτοι ἀπὸ βορρᾶ καὶ θα-
13 λάσσης, ἄλλοι δὲ ἐκ γῆς Περσῶν. 13εὐφραίνεσθε, οὐρανοί, καὶ
ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ, ῥηξάτωσαν τὰ ὄρη εὐφροσύνην, ὅτι ἠλέησεν ὁ
θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ παρεκά-
λεσεν.
14 14Εἶπεν δὲ Σειών Ἐγκατέλειπέν με Κύριος· καὶ ὅτι Κύριος ἐπε-
15 λάθετό μου. 15μὴ ἐπιλήσεται γυνὴ τοῦ παιδίου αὐτῆς, ἢ τοῦ μὴ
ἐλεῆσαι τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας αὐτῆς; εἰ δὲ καὶ ταῦτα ἐπιλάθοιτο
16 γυνή, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπιλήσομαι σοῦ, εἶπεν Κύριος. 16ἰδοὺ ἐπὶ τῶν
χειρῶν μου ἐζωγράφηκά σου τὰ τείχη, καὶ ἐνώπιόν μου εἶ διὰ
17 παντός, 17καὶ ταχὺ οἰκοδομηθήσῃ ὑφ' ὧν καθῃρέθης, καὶ οἱ ἐρη-

7 αυτον] αυτο ℵ* αυτω ℵc.b(t) sub ÷ Q | προσκυνησωσι ℵ | αυτω] αυτον ℵAQ Q* (αυτω Qmg) | Ισραηλ] pr του Q **8** σου] σοι ℵ* (σου ℵc.a et postea) | om και επλασα σε ℵAQ* (hab sub ※ Qmg) | διαθηκην] + γενους εις φως ℵ* (improb ℵc.a, c.b) | κληρονομιαν ℵAQ* (-μιας Qmg) + οι γ' ※ ηφανισμενας Qmg | ερημου ℵAQ **9** εξελθετε Qa | εν 3°] pr και ℵAQ | οδοις] + αυτων ℵAQ | βοσκηθησονται] βοσκη sup ras 7 vel 8 litt A1 | πασιν τριβοις] πασιν τοις (ταις Ba1 b1) τρ. Ba πασαις ταις τρ. ℵAQ **10** διψησουσιν ℵc.c (vid) AQa (διψασ. Q* vid mg θ' σ' διψησ. α' ομοιως τοις ο' διψασ. Qmg) | ουδε 2°] + μη A | αλλ] αλλα ℵAQ **11** πασαν] παντα ℵ* (πασ. ℵc.b) **12** ηξουσιν] ερχονται ℵAQ | ουτοι 2°] ο 1° sup ras Ba1 b1 και ουτοι δε ℵ* (ουτοι ℵ?) | βοραν ℵ* (βορρα ℵc.b) | και] + ουτοι απο ℵc.b vid (postea ras) A + απο Q **13** ευφραινεσθε] ευφρανθητε ℵ* (ευφραιν. ℵc.b postea revoc ευφρανθ.) Q | και αγ. η γη] α' ς αγαλλιω γη θ' σ' ς ευφραινου γη Qmg | ευφροσυνην] + και οι βουνοι δικαιοσυνην ℵ* (improb ℵc.b postea repos) | om αυτου 2° Q* (hab Qmg) **14** Σιων BbℵAQ | εγκατελιπεν Bb εγκατελειπεν ℵ κατελειπεν Q* vid κατελιπ. Qa | οτι] ο ℵAQ | Κυριος 2°] θς (sup ras) Aa **15** γυνη 1°] μηρ A | om η ℵc.b (postea revoc) AQ* (hab Qmg) | του μη ελεησαι] θ' του μη οικτειρ, σ' ωστε μη οικτειρησαι Qmg | εκγονα] εγγονα ℵ | ταυτα επιλαθοιτο] επελαθετο ταυτα ℵ* επιλαθοιτο ταυτα ℵc. (b vid) AQ | αλλ εγω] α λεγων ℵ* α λεγω ℵ1? (αλλ ε. ℵc) | om ειπεν Κυριος ℵ* (hab ℵc. (a vid)) **16** εζωγραφησα AQ | σου] σοι Q* vid (σου Qa) | τα τειχη (τιχ.) σου ℵ **17** ων] υμων ℵ*

B μώσαντές σε ἐκ σοῦ ἐξελεύσονται. 18 ἆρον κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμούς 18
σου καὶ ἴδε πάντας, ἰδοὺ συνήχθησαν καὶ ἦλθοσαν πρὸς σέ· ζῶ ἐγώ,
λέγει Κύριος, ὅτι πάντας αὐτοὺς ὡς κόσμον ἐνδύσῃ, καὶ περιθήσεις
αὐτοὺς ὡς κόσμον, ὡς νύμφη. 19 ὅτι τὰ ἔρημά σου καὶ τὰ κατεφθαρ- 19
μένα καὶ τὰ πεπτωκότα, νῦν στενοχωρήσει ἀπὸ τῶν κατοικούντων,
καὶ μακρυνθήσονται ἀπὸ σοῦ οἱ καταπίνοντές σε. 20 ἐροῦσιν γὰρ 20
εἰς τὰ ὦτά σου οἱ υἱοί σου οὓς ἀπολώλεκας Στενός μοι ὁ τόπος,
ποίησόν μοι τόπον ἵνα κατοικήσω. 21 καὶ ἐρεῖς ἐν τῇ καρδίᾳ σου 21
Τίς ἐγέννησέν μοι τούτους; ἐγὼ δὲ ἄτεκνος καὶ χήρα, τούτους δὲ
τίς ἐξέθρεψέν μοι; ἐγὼ δὲ κατελείφθην μόνη, οὗτοι δέ μοι ποῦ
ἦσαν; 22 Οὕτως λέγει Κύριος Ἰδοὺ αἴρω εἰς τὰ ἔθνη τὴν χεῖρά 22
μου, καὶ εἰς τὰς νήσους ἀρῶ σύσσημόν μου, καὶ ἄξουσιν τοὺς υἱούς
σου ἐν κόλπῳ, τὰς δὲ θυγατέρας σου ἐπ' ὤμων ἀροῦσιν, 23 καὶ 23
ἔσονται βασιλεῖς τιθηνοί σου, αἱ δὲ ἄρχουσαι αὐτῶν τροφοί σου·
ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς προσκυνήσουσίν σοι, καὶ τὸν χοῦν τῶν
ποδῶν σου λίξουσιν· καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ Κύριος, καὶ οὐκ αἰσχυν-
θήσονται οἱ ὑπομένοντές με. 24 μὴ λήμψεταί τις παρὰ γίγαντος 24
σκῦλα; καὶ ἐὰν αἰχμαλωτεύσῃ τις ἀδίκως, σωθήσεται; 25 οὕτως λέγει 25
Κύριος Ἐάν τις αἰχμαλωτεύσῃ γίγαντα, λήμψεται σκῦλα· λαμβάνων
δὲ παρὰ ἰσχύοντος σωθήσεται· ἐγὼ δὲ τὴν κρίσιν σου κρινῶ, καὶ
ἐγὼ τοὺς υἱούς σου ῥύσομαι· 26 καὶ φάγονται οἱ θλίψαντές σε τὰς 26
σάρκας αὐτῶν, καὶ πίονται ὡς οἶνον νέον τὸ αἷμα αὐτῶν καὶ με-
θυσθήσονται, καὶ αἰσθανθήσεται πᾶσα σὰρξ ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ ῥυ-

ℵAQ 17 εξ ου B* (εκ σου B^{ab}) 18 σινηχθησαν ℵ* (συνηχθ. ℵ^{c}) | om ως κοσμον (1°) ℵAQ* (hab sub ※ Q^{mg}) | περιθησει B^{ab} περιθηση ℵAQ | κοσμον 2°] κοσμος ℵ* (-μον ℵ$^{1\,(vid)}$) | om ως 3° ℵAQ | νυμφης ℵAQ 19 κατεφθαρμενα] διεφθ. ℵ$^{c.b}$AQ + σου Q^{mg} | πεπτωκοτα] κατε|πτωκοτα ℵ* (πεπτ. ℵ$^{c.b}$) | νυν] pr ※ οτι Q^{mg} | στενοχωρηση ℵ* | κατοικουντων (καιτ. ℵ* κατ. ℵ$^{c.b}$)] ενοικ. A + σε ℵ* (improb σε ℵ$^{c.a, c.b}$) | απο σου sub ÷ Q 20 απολωλεκας] απωλεκας A απωλεσας Q^{mg} 21 τουτους 1°] pr α′θ′ ※ συν Q^{mg} | χηρα] + θ′ ※ παροικος ϗ εκκεκλεισμενη Q^{mg} 22 Κυριος] pr κς B^{ab}Q^{mg} | αιρω] αρω Q*^{vid} (αιρ. Q^{a}) | συσημον B* (συσσ. B^{ab}ℵ$^{post\ c.a}$) συνσημον ℵ*A | κολπω] + σου ℵ | επ ωμων] επι των ωμ. Q 23 om αυτων ℵ^{1}AQ | χουν] incep χω ℵ* (χουν ℵ^{1}) | λειξουσι B^{ab}Q^{a} (-σιν) | και ουκ...υπομεν. με] σ′ ϗ ουκ αισχυνθησονται οι προσδοκωντες με α′θ′ ομοιως τοις ο′ Q^{mg} | αισχυνθησονται] αισχυνθηση (εσχ. ℵ* αισχ. ℵ$^{c.b}$) ℵAQ* (-σονται Q^{mg}) | om οι υπομενοντες με ℵAQ* (hab sub ※ Q^{mg}) 24 μη λημψεται...σωθησεται] σ′ μη ληφθησεται παρα δυνατου ληψις η αιχμαλωσια δικαιου διασωθησετε α′θ′...ϗ ει αιχμαλωτιζων δικαιον περισωθησεται Q^{mg} | ληψεται B^{b}Q^{a} (item Q^{a} 25) 25 ουτως (-τω ℵ* -τως ℵ$^{c.b}$)] pr οι γ′ ※ οτι Q^{mg} | σου 2°] μου B^{ab} 26 θλιψαντες] θλιβοντες A | om και 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a, c.b}$) | μεθυσθησον B* (+ται B$^{ab\,mg}$)] αισθανθησεται] θησεται sup ras B^{ab} εσθανθησονται ℵ* (-θησεται ℵ^{c}) | σαξ ℵ* (σαρξ ℵ^{c}) | om Κυριος AQ*^{vid}

L 1 σάμενός σε καὶ ἀντιλαμβανόμενος ἰσχύος Ἰακώβ. [1]Οὕτως B
λέγει Κύριος Ποῖον τὸ βιβλίον τοῦ ἀποστασίου τῆς μητρὸς ὑμῶν,
ᾧ ἐξαπέστειλα αὐτήν; ἢ τίνι ὑπόχρεῳ πέπρακα ὑμᾶς; ἰδοὺ ταῖς
ἁμαρτίαις ὑμῶν ἐπράθητε, καὶ ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν ἐξαπέστειλα τὴν
2 μητέρα ὑμῶν. [2]τί ὅτι ἤλθον, καὶ οὐκ ἦν ἄνθρωπος; ἐκάλεσα, καὶ
οὐκ ἦν ὁ ὑπακούων; μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χείρ μου τοῦ ῥύσασθαι; ἢ
οὐκ ἰσχύω τοῦ ἐξελέσθαι; ἰδοὺ τῷ ἐλεγμῷ μου ἐξερημώσω τὴν θά-
λασσαν, καὶ θήσω ποταμοὺς ἐρήμους, καὶ ξηρανθήσονται οἱ ἰχθύες
3 αὐτῶν ἀπὸ τοῦ μὴ εἶναι ὕδωρ, καὶ ἀποθανοῦνται ἐν δίψει. [3]ἐν-
δύσω τὸν οὐρανὸν σκότος, καὶ ὡς σάκκον θήσω τὸ περιβόλαιον
αὐτοῦ.

4 [4]Κύριος δίδωσίν μοι γλῶσσαν παιδίας τοῦ γνῶναι ἡνίκα δεῖ
5 εἰπεῖν λόγον· ἔθηκέν μοι πρωί, προσέθηκέν μοι ὠτίον ἀκούειν, [5]καὶ
ἡ παιδία κυρίου Κυρίου ἀνοίγει μου τὰ ὦτα, ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ
6 οὐδὲ ἀντιλέγω. [6]τὸν νῶτόν μου ἔδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σια-
γόνας μου εἰς ῥαπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα
7 ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων, [7]καὶ κύριος Κύριος βοηθός μοι ἐγεν-
ήθη· διὰ τοῦτο οὐκ ἐνετράπην, ἀλλὰ ἔθηκα τὸ πρόσωπόν μου ὡς
8 στερεὰν πέτραν, καὶ ἔγνων ὅτι οὐ μὴ αἰσχυνθῶ. [8]ὅτι ἐγγίζει ὁ δι-
καιώσας με· τίς ὁ κρινόμενός μοι; ἀντιστήτω μοι ἅμα· καὶ τίς ὁ
9 κρινόμενός μοι; ἐγγισάτω μοι. [9]ἰδοὺ Κύριος βοηθήσει μοι· τίς
κακώσει με; ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεσθε, καὶ σὴς

L 1 ουτω **ℵ** | ποιον το βιβλιον] [ποιον το]υτο [β.]: σ' ποιον το β. α'θ' ℵAQ ομοιως τοις ο' ποιον τουτο β. Q^{mg} | ω] η ℵ* (ὠ $ℵ^{c.b}$) ως $ℵ^{d.a}$ | τινι] ι 2° sup ras 2 vel 3 litt $A^{?vid}$ (τινων A^{*fort}) | υποχρεω sub ÷ Q | πεπρακα] pr θ' ※ των πρασσοῦ̈ντων με ω Q^{mg} | υμας] + θ' ※ αυτω Q^{mg} **2** τι οτι ηλθον] διοτι ηλθ. ℵ οι ο' διοτι ηλθον α'σ' ομοιως τοις ο' : θ' τι οτι ηλθ͞ι Q^{mg} | ουκ ην ο υπακουων (επ. ℵ* υπ. $ℵ^{c,d.a}$)] ουχ υπηκουσ͞ε A | ουκ 3° (ουκ] B* ου|κ $B^{?}$)] om Q^{*} (hab Q^{mg}) | om η ουκ ισχυω του εξελεσθαι $ℵ^{?}$ (postea revoc) | τω ελεγμω μου] + και τη απιλη μου ℵ* (improb τω ελ. μ. και $ℵ^{?}$ postea revoc) τη απειλη μου AQ* (τω ελ. μου Q^{mg}) **3** ενδυσω] pr και $ℵ^{c.b}$AQ | ως σακκον θησω] ως σακκον ℵ* θησω σακκον $ℵ^{c.b}$ θησω ως σακκον $ℵ^{post\ c.a}$ A **4** Κυριος] + Κυριος $B^{a?}$ Q^{mg} | μοι διδωσιν ℵ | παιδιας (-ειας B^{ab} Q^{a})] σοφιας A | του γνωναι...λογον] α' του γν. του υποστηρισαι σ' του γν. ομιλιαν Q^{mg} | γνωναι] + εν καιρω A | πρωι] pr το A + πρωι $ℵ^{c.(b.vid)}$ (postea ras) | προσ|εθ. Q^{*} προσεθ. Q^{a} **5** παιδεια B^{ab} Q^{a} | om Κυριου ℵ*AQ* (hab $ℵ^{c.b\ fort}$ [postea ras] Q^{mg}) | ανοιει ℵ* (-γει $ℵ^{c.b}$) | τα ωτα μου A | ουδε] ουδ ℵ **6** εδωκα] δεδωκα AQ | εμπτυσματων ℵ **7** om Κυριος $ℵ^{c.b}$ AQ* (hab Q^{mg}) | μοι] μου ℵAQ | αλλα] αλλ ℵQ | στερεαν] εαν sup ras A^{a} | αισχυνθω] κατεσχυνθη ℵ* -θω $ℵ^{1\ (vid)}$ (αισχυνθω $ℵ^{c.b}$) **9** Κυριος + κς B^{ab} Q^{mg} | βοηθησει] βοηθει $ℵ^{c.a,\ c.b\ (vid)}$ (postea revoc -θησει) AQ (βοηθι Q^{*} -θει Q^{a}) οι ο' βοηθησει μοι σ' βοηθει μοι α'θ' ομοιως τοις ο' Q^{mg} | σης καταφ.] pr ως $ℵ^{c.b\ (vid)}$AQ σ' ευρως καταφ. θ' ομοιως τοις ο' Q^{mg}

B καταφάγεται ὑμᾶς. 10 Τίς ἐν ὑμῖν ὁ φοβούμενος τὸν κύριον; 10
ὑπακουσάτω τῆς φωνῆς τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· οἱ πορευόμενοι ἐν σκότει,
καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς φῶς, πεποίθατε ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου καὶ
ἀντιστηρίσασθε ἐπὶ τῷ θεῷ. 11 ἰδοὺ πάντες ὑμεῖς πῦρ καίετε καὶ 11
κατισχύετε φλόγα· πορεύσεσθε τῷ φωτὶ τοῦ πυρὸς ὑμῶν καὶ τῇ
φλογὶ ᾗ ἐξεκαύσατε· δι' ἐμὲ ἐγένετο ταῦτα ὑμῖν, ἐν λύπῃ κοιμη-
θήσεσθε.

1 'Ακούσατέ μου, οἱ διώκοντες τὸ δίκαιον καὶ ζητοῦντες τὸν κύριον, 1
ἐμβλέψατε εἰς τὴν στερεὰν πέτραν ἣν ἐλατομήσατε, καὶ εἰς τὸν
βόθυνον τοῦ λάκκου ὃν ὠρύξατε. 2 ἐμβλέψατε εἰς 'Αβραὰμ τὸν 2
πατέρα ὑμῶν, καὶ εἰς Σάρραν τὴν ὠδίνουσαν ὑμᾶς· ὅτι εἷς ἦν καὶ
ἐκάλεσα αὐτόν, καὶ εὐλόγησα αὐτὸν καὶ ἠγάπησα αὐτόν. 3 καὶ σὲ νῦν 3
παρακαλέσω, Σειών, καὶ παρεκάλεσα πάντα τὰ ἔρημα αὐτῆς, καὶ θήσω
τὰ ἔρημα αὐτῆς ὡς παράδεισον, καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς ὡς παράδεισον
Κυρίου· εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα εὑρήσουσιν ἐν αὐτῇ, ἐξομολόγησιν
καὶ φωνὴν αἰνέσεως. 4 'Ακούσατέ μου, ἀκούσατέ μου, λαός μου, 4
καὶ οἱ βασιλεῖς πρὸς μὲ ἐνωτίσασθε, ὅτι νόμος παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται,
καὶ ἡ κρίσις μου εἰς φῶς ἐθνῶν. 5 ἐγγίζει ταχὺ ἡ δικαιοσύνη μου, καὶ 5
ἐξελεύσεται ὡς φῶς καὶ τὸ σωτήριόν μου, καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου
ἔθνη ἐλπιοῦσιν· ἐμὲ νῆσοι ὑπομενοῦσιν καὶ εἰς τὸν βραχίονά μου
ἐλπιοῦσιν. 6 ἄρατε εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ ἐμ- 6
βλέψατε εἰς τὴν γῆν κάτω, ὅτι ὁ οὐρανὸς ὡς καπνὸς ἐστερεώθη, ἡ δὲ
γῆ ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσεται, οἱ δὲ κατοικοῦντες ὥσπερ ταῦτα ἀπο-
θανοῦνται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται, ἡ δὲ δικαιοσύνη
μου οὐ μὴ ἐκλίπῃ. 7 'Ακούσατέ μου, οἱ εἰδότες κρίσιν, λαὸς οὗ ὁ 7

ℵAQ 10 τις] ras aliq in τ inferius B^{2} | υπακουσατω] επακουσατω ℵ ακουσατω AQ* υπ. Q$^{b(vid)}$ | om και 1° ℵ^{1}AQ | αντιστηριζεσθαι] αντιστηριζεσθαι ℵ 11 κατισχυετε] κατισχυσατε ℵ ι, χυ sup ras A^{a} | φλογα] + πυρος ℵ [πυρος] προς ℵ* (πυρ. ℵ^{c}) LI 1 ακουσατε] ακουσαντες ℵ* (-σατε ℵ^{2}) | ην ελατομησατε...ωρυξατε] θ' εξ ης ελατομηθητε κ εις την οπ̄ην του λακκου οθ̄εν εξεκοπητε α'σ' ομοιως τα τουτων εχομενα Q^{mg} 2 εμβλεψατε] εμβλε sup ras B$^{1\,(fort)\,ab}$ | Σαραν ℵ* (Σαρρ. ℵ^{c}) | και ευλογ. αυτον και] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) | ηυλογησα AQ | και ηγ. [αυτον] sub ÷ Q | αυτον 3°] + και επληθυνα αυτον ℵAQ 3 Σιων B^{b}AQ | παντα] πα sup ras ν superscr A^{a} | om και θησω...αυτης 2° A | om και τα προς δυσμας ως παραδεισον ℵ$^{c.b}$ (postea repos) | om τα προς δυσμας...Κυριου Q* hab (sub ※ exc κυ) Q^{mg} | τας προς δ. B* (τα προς δ. B^{2}) | αγαλιαμα ℵ | φωνην] ν ras ℵ^{2} 4 ακουσατε 2° sub ÷ Q | om μου 2° AQ | ενωτισασθε] σα sup ras Q$^{a\,vid}$ 5 μου 1°] om ℵ σου A* (μου A^{a}) | ως φως και] εις φως ℵ om AQ* (hab ως φως Q$^{b\,mg}$) | βραχιοναν (1°) ℵ* (ν 2° ras ℵ^{2}) 6 ενβλεψατε ℵ | η δε γη] και η γη A | οι δε κατ.] και οι κατ. ℵ | κατοικουντες] + αυτην ℵ$^{c.b}$Q^{mg} (sub ※) + την γην AQ* | εκλειπη AQ 7 ιδοτες A | λαος] + μου ℵAQ

νόμος μου ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε ὀνειδισμὸν ἀνθρώπων, καὶ B
8 τῷ φαυλισμῷ αὐτῶν μὴ ἡττᾶσθε. 8ὡς γὰρ ἱμάτιον βρωθήσεται ὑπὸ
χρόνου, καὶ ὡς ἔρια βρωθήσεται ὑπὸ σητός, ἡ δὲ δικαιοσύνη μου εἰς
τὸν αἰῶνα ἔσται, τὸ δὲ σωτήριόν μου εἰς γενεὰς γενεῶν.
9 9Ἐξεγείρου ἐξεγείρου, Ἰερουσαλήμ, καὶ ἔνδυσαι τὴν ἰσχὺν τοῦ
βραχίονός σου· ἐξεγείρου ὡς ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, ὡς γενεὰ αἰῶνος. οὐ σὺ
10 εἶ 10ἡ ἐρημοῦσα θάλασσαν, ὕδωρ ἀβύσσου πλῆθος; ἡ θεῖσα τὰ βάθη
11 τῆς θαλάσσης ὁδὸν διαβάσεως ῥυομένοις 11καὶ λελυτρωμένοις; ὑπὸ
γὰρ Κυρίου ἀποστραφήσονται, καὶ ἥξουσιν εἰς Σειὼν μετ' εὐφροσύνης
καὶ ἀγαλλιάματος αἰωνίου· ἐπὶ κεφαλῆς γὰρ αὐτῶν αἴνεσις, καὶ
εὐφροσύνη καταλήμψεται αὐτούς, ἀπέδρα ὀδύνη καὶ λύπη καὶ
12 στεναγμός. 12ἐγώ εἰμι ἐγώ εἰμι ὁ παρακαλῶν σε· γνῶθι τίς οὖσα
ἐφοβήθης ἀπὸ ἀνθρώπου θνητοῦ καὶ ἀπὸ υἱοῦ ἀνθρώπου, οἳ ὡσεὶ
13 χόρτος ἐξηράνθησαν. 13καὶ ἐπελάθου θεὸν τὸν ποιήσαντά σε, τὸν
ποιήσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ θεμελιώσαντα τὴν γῆν· καὶ ἐφόβου ἀεὶ
πάσας τὰς ἡμέρας τὸ §πρόσωπον τοῦ θυμοῦ τοῦ θλίβοντός σε, ὃν § Γ
τρόπον γὰρ ἐβουλεύσατο τοῦ ἆραί σε· καὶ νῦν ποῦ ὁ θυμὸς τοῦ
14 θλίβοντός σε; 14ἐν γὰρ τῷ σώζεσθαί σε οὐ στήσεται οὐδὲ χρονιεῖ·
15 15ὅτι ἐγὼ ὁ θεός σου ὁ ταράσσων τὴν θάλασσαν καὶ ἠχῶν τὰ κύματα
16 αὐτῆς, Κύριος σαβαὼθ ὄνομά μοι. 16θήσω τοὺς λόγους μου εἰς τὸ
στόμα σου, καὶ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῆς χειρός μου σκεπάσω σε, ἐν ᾗ
ἔστησα τὸν οὐρανὸν καὶ ἐθεμελίωσα τὴν γῆν· καὶ ἐρεῖ Σειών Λαός μου
17 εἶ σύ. 17Ἐξεγείρου ἐξεγείρου, ἀνάστηθι, Ἰερουσαλήμ, ἡ πιοῦσα

7 μη] και ℵ* (μη ℵc.a, c.b) | φαυλισμω Qa (de Q* φ tantum superest) ℵAQΓ **8** ως 1°] ωσπερ ℵc.a AQ | om γαρ Q* (hab Qmg) | ως 2°] ωσπερ A | αιωναν ℵ* (improb ν ℵiam c.a) | γενεαν ℵ* (-νας ℵc.a, c.b) **9** Ιερουσαλημ] pr ÷ Q? | ε|ν Q* ε̄| Qa **10** η ερημουσα] pr θ' ※ η λατομησασα πλατος διαλυσασα δρακοντα ου συ ει Qmg | θαλασσα A? | τα βαθη] το βαθος ℵ* (-θος sup ras ℵ1) **11** ελυτρωμενους ℵ* (λελυτρωμενοις ℵc.a, c.b) | Σιων Bb (in ω ras aliq ut vid) AQ | επι κεφαλης γαρ] επι της κεφ. ℵ επι γαρ της κεφ. AQ | αινεσις] pr αγαλλιασις και ℵQ pr αγαλλιαμα και A | καταληψεται Qa | [απε]δρα οδυνη και λυπη και] obel pr Ba (non inst Bb) | και λυπη] pr ÷ Q? **12** γνωθι] pr ÷ Q?+συ ℵ*Qa | τις ουσα] τινα ℵAQ α' τις συ σ' τις ει οι ο' τις ουσα θ' ομοιως τοις ο' Qmg | εφοβηθης (εφαβ. ℵ* εφοβ. ℵc.a, c.b)] pr ευλαβηθεισα ℵ (-θισα ℵ* -θεισα ℵc.a, c.b) AQ **13** θεον] θυ A* (θῦ Aa) | την γην θεμελιωσαντα Q | του προσωπου ℵ | θυμου] + μου ℵc.a | του θλιβ.] αυτου θλιβ. ℵ* | αραι σε] αρεσαι σε A αρε|σαι (? αρε σαι) Γ **14** χρονιει] + θ' ※ κ ου θανατωσεις (sic) διαφθορα] κ ου μη υστερηση ο αρτος αυτου Qmg **16** σκιαν της χειρος] σκεπην (postea rurs σκιαν) της χ. ℵc.a δεξιαν A | και ερει Σ. λαος μου ει συ] α' κ του ειπειν τη Σιων λ. μ. συ σ' κ εις το ειπεῖ τη Σ. λ. μ. ει Qmg | ερει] ερω τη ℵc.a | Σιων Bb (in ω ras aliq ut vid) ℵAQΓ **17** om εξεγειρου 2° ℵ? (postea restit) Q* (hab Qmg)

Β ἐκ χειρὸς Κυρίου τὸ ποτήριον τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ· τὸ ποτήριον γὰρ τῆς
πτώσεως, τὸ κόνδυ τοῦ θυμοῦ ἐξέπιες καὶ ἐξεκένωσας, [18]καὶ οὐκ ἦν ὁ 18
παρακαλῶν σε ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων σου ὧν ἔτεκες, καὶ οὐκ ἦν ὁ
ἀντιλαμβανόμενος τῆς χειρός σου οὐδὲ ἀπὸ πάντων τῶν υἱῶν σου ὧν
ὕψωσας. [19]δύο ταῦτα ἀντικείμενά σοι· τίς σοι συνλυπηθήσεται; 19
πτῶμα καὶ σύντριμμα, λιμὸς καὶ μάχαιρα· τίς παρακαλέσει σε; [20]οἱ 20
υἱοί σου οἱ ἀπορούμενοι, οἱ καθεύδοντες ἐπ' ἄκρου πάσης ἐξόδου ὡς
σευτλίον ἡμίεφθον, οἱ πλήρεις θυμοῦ Κυρίου, ἐκλελυμένοι διὰ Κυρίου
τοῦ θεοῦ. [21]διὰ τοῦτο ἄκουε, τεταπεινωμένη καὶ μεθύουσα οὐκ ἀπὸ 21
οἴνου. [22]οὕτως λέγει Κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνων τὸν λαὸν αὐτοῦ Ἰδοὺ 22
εἴληφα ἐκ τῆς χειρός σου τὸ ποτήριον τῆς πτώσεως, τὸ κόνδυ τοῦ
θυμοῦ μου, καὶ οὐ προσθήσῃ ἔτι πιεῖν αὐτό· [23]καὶ δώσω αὐτὸ εἰς τὰς 23
χεῖρας τῶν ἀδικησάντων σε τῶν ταπεινωσάντων σε, οἳ εἶπαν τῇ ψυχῇ
σου Κύψον, ἵνα παρέλθωμεν· καὶ ἔθηκας ἴσα τῇ γῇ τὰ μέσα σου ἔξω
τοῖς παραπορευομένοις. [1]Ἐξεγείρου ἐξεγείρου, Σειών· ἔνδυσαι 1 LI
τὴν ἰσχύν σου, Σειών, καὶ σὺ ἔνδυσαι τὴν δόξαν σου, Ἰερουσαλήμ,
πόλις ἡ ἁγία· οὐκέτι προστεθήσεται διελθεῖν διὰ σοῦ ἀπερίτμητος καὶ
ἀκάθαρτος. [2]ἐκτίναξαι τὸν χοῦν καὶ ἀνάστηθι, κάθισον, Ἰερουσαλήμ· 2
ἔκλυσαι τὸν δεσμὸν τοῦ τραχήλου σου, ἡ αἰχμάλωτος θυγάτηρ Σειών.
[3]ὅτι τάδε λέγει Κύριος Δωρεὰν ἐπράθητε, καὶ οὐ μετὰ ἀργυρίου λυτρω- 3
θήσεσθε. [4]Οὕτως λέγει κύριος Κύριος Εἰς Αἴγυπτον κατέβη ὁ λαός 4
μου τὸ πρότερον παροικῆσαι ἐκεῖ, καὶ εἰς Ἀσσυρίους βίᾳ ἦχθησαν· [5]καὶ 5

ℵAQΓ **17** εκ χειρος Κ, το ποτ, του θυμον αυτου] το ποτ. του θυμου εκ χειρος κυ ℵAQ [το] ποτ. εκ χειρος κυ Γ | της πτωσεως ... θυμου (2°) sup ras A^a (post θυ| spat est 2 fort litt) | θυμου 2°] + μου ℵ | εξεπιες] επιες A εξεπιε Γ **18** σε] e A | υ|ιων B^* υ|ων B^1 | υψωσας Q^{avid} (υψωσ Q*) **19** om σοι 2° ℵ* (hab $ℵ^{c.a, c.b}$) | συνλυπηθησεται B^* Γ] συλλυπ. B^bℵAQ | σε παρακαλεσει AQ **20** σου] σοι A | ως σευτλιον (σειτλ. ℵ* σευτλ. [prius fort σευται.] $ℵ^{c.ä, c.b}$)] α'θ'σ' ως ορυξ Q^{mg} | ημιεφθον (-φθο|ν ℵ* -φθο] $ℵ^c$)] α' ημφιβλη-στρευμενος σ' εν αμφιβληστρω θ' συνειλημμενος Q^{mg} | πληρης B | θεου]+σου $ℵ^{c.a}$ (rurs ras) **21** ακουε]+θ'σ' ※ τουτο Q^{mg} **22** ουτω ℵ* (-τως $ℵ^{c.a}$: s rurs ras) | ο θεος]+οι γ' ※ σου | om μου ℵAQ | προσθησει ℵ **23** δωσω...σε 1°] pr obelos adnot οι ωβ' ου κ' π' εβρ' B* (non inst B^b) | δωσω] εμβαλω AQ | των ταπεινωσαντων] pr και $B^{b\,vel\,c}$AQΓ | τα μεσα σου] τα μεταφρενα σου ℵAQ τα μεσα..ε|να [σ]ο[υ] Γ α' σωμα σου σ' τον νωτον σου θ' ομοιως τοις ο' τα μεσα σου Q^{mg} LII **1** Σιων B^bℵAQΓ (bis [1° ℵ]: item 2, 7, 8) | om Σειων 2° ℵ | om συ $ℵ^1$ (postea revoc) AQΓ | η αγια] om η AΓ **2** εκλυσαι] εκδυσαι ℵ (-σε ℵ* -σαι $ℵ^{c.b}$) AΓ ενδυσαι Q* (εκλυσαι Q^{mg}) α' περιλυσαι σ' απολυσαι θ' διαλυσον Q^{mg} | τραχηλου] χ sup ras B^1 | improb σου $ℵ^1$ (postea revoc) **4** ουτως (-τω ℵ* -τως $ℵ^{c.a}$ s rurs ras)] pr οι γ' ※ οτι Q^{mg} | om κυριος ℵAQ* (hab Q^{mg}) Γ **5** και νυν...Κυριος] α' ῃ νυν τι μοι ωδε φησι πιπι θ'σ' ῃ νυν τι εστι| μοι ωδε λεγει κς Q^{mg}

νῦν τί ὧδέ ἐστε; τάδε λέγει Κύριος Ὅτι ἐλήμφθη ὁ λαός μου δωρεάν, Β
θαυμάζετε καὶ ὀλολύζετε. τάδε λέγει Κύριος Δι' ὑμᾶς διὰ παντὸς
6 τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν. 6διὰ τοῦτο γνώσεται ὁ
λαός μου τὸ ὄνομά μου ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτὸς ὁ
7 λαλῶν· πάρειμι 7ὡς ὥρα ἐπὶ τῶν ὀρέων, ὡς πόδες εὐαγγελιζομένου
ἀκοὴν εἰρήνης, ὡς εὐαγγελιζόμενος ἀγαθά, ὅτι ἀκουστὴν ποιήσω τὴν
8 σωτηρίαν σου λέγων Σειών Βασιλεύσει σου ὁ θεός· 8ὅτι φωνὴ τῶν
φυλασσόντων σε ὑψώθη, καὶ τῇ φωνῇ ἅμα εὐφρανθήσονται· ὅτι
ὀφθαλμοὶ πρὸς ὀφθαλμοὺς ὄψονται, ἡνίκα ἂν ἐλεήσῃ Κύριος τὴν
9 Σειών. 9ῥήξατε εὐφροσύνην ἅμα τὰ ἔρημα Ἰερουσαλήμ, ὅτι
10 ἠλέησεν Κύριος αὐτὴν καὶ ἐρύσατο Ἰερουσαλήμ. 10καὶ ἀποκαλύψει
Κύριος τὸν βραχίονα τὸν ἅγιον αὐτοῦ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐθνῶν, καὶ
ὄψονται πάντα ἄκρα τῆς γῆς τὴν σωτηρίαν τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
11 11ἀπάστητε ἀπάστητε, ἐξέλθατε ἐκεῖθεν καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅψησθε,
ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῆς, ἀφορίσθητε, οἱ φέροντες τὰ σκεύη Κυρίου·
12 12ὅτι οὐ μετὰ ταραχῆς ἐξελεύσεσθε οὐδὲ φυγῇ πορεύσεσθε, προ-
πορεύσεται γὰρ πρόπορος ὑμῶν Κύριος καὶ ὁ ἐπισυνάγων ὑμᾶς θεὸς
Ἰσραήλ.
13 13Ἰδοὺ συνήσει ὁ παῖς μου, καὶ ὑψωθήσεται καὶ δοξασθήσεται
14 σφόδρα. 14ὃν τρόπον ἐκστήσονται ἐπὶ σὲ πολλοί, οὕτως ἀδοξήσει ἀπὸ
15 ἀνθρώπων τὸ εἶδός σου, καὶ ἡ δόξα σου ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. 15οὕτω
θαυμάσονται ἔθνη πολλὰ ἐπ' αὐτῷ, καὶ συνέξουσιν βασιλεῖς τὸ στόμα

5 τι ωδε..εστε Γ | εσται A | ελημφθη ℵ εληφθη Q | υμας] + τους ℵAQΓ
ανους Γ 5—6 βλασφημειται...γνω[σεται] pr obelos B^{ca} (non inst B^{pc})
5 εν τοις εθν. sub $_{7}$ Q 6 γνωσεται] γνωσεσθε Γ | το ονομα μου] τον κν Q*
(το ον. μου Q^{mg}) | εκ] om Γ pr αι γ' * δια τουτο Q^{mg} | αυτος ο λαλων e seqq
coniung ℵ 7 ως ωρα...σωτηριαν] α' τι ωραιωθησαν (σ' τι ευτρεπιζεις θ'
ως ευτρεπεις) επι τα ορη ποδες ευαγγελιζομενου ακουτιζοντος ειρηνην ευαγγε-
λιζομενου αγαθον ακουτιζοντος σωτηριαν Q^{mg} | ωρα] ωραιοι Q^{hmg} 8 om
οτι P^{vid} | των φυλασσοντων] α' σκοπευτων σου θ' σ' των σκοπων σου Q^{mg} | προς
bis scr ℵ* | αν] εαν $Q1^{r}$ | ελεησει ℵ (-σι ℵ* -σει $ℵ^{c.b}$) A 9 ευφροσυνη
ℵ | om Κυριος ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) Γ (nisi αυτην [ας]) | ερρυσατο $B^{ab}AQ^{b(vid)}\Gamma$ |
om Ιερουσαλημ 3° ℵ* (hab 1λμ $ℵ^{c.b}$) 10 αποκαλυψει (-λειψ. Γ)] θ' σ'
απεκαλυψε] Q^{mg} | αυτου τον αγιον AQ | ακρα] pr τα εθνη τα ℵ* (improb τα
εθνη $ℵ^{c.b}$ postea repos) Γ pr τα AQ | om πμων $AQ^{*\,vid}$ (hab Q^{mg}) 11 εξελ-
θετε bis $Q^{a\,vid}$ | αψησθε] απτεσθε ℵ (-θαι) A (-θαι) Q απτησθε Γ | μεσου] pr
του ℵ | αφορισθητε] pr και $Q1^{r}$ | σκευη] + [του θ|κου P^{vid} 12 -1.111 4 multa
in Γ 12 πορευεσθε] πορευεσθε Q^{a} σ' απελευσεσθαι α'θ' ομοιως τοις σ'
Q^{mg} | προπορευσεται] πορευσεται AQ^{*} (προπορ. Q^{mg}) | προτορος] προ προσω-
που ℵ | επισυναγων] συναγων ℵ* (επισ. $ℵ^{c.a,c.b\,(vid)}$ Q | θεος] pr κς ο ℵAQ
13 συ|ησει $B^{*\,vid}$ (συ|ησει B^{a}) | σφοδρα] pr οι γ' * κ μετεωρισθησεται Q^{mg}
15 ουτως ℵAQ | συναξουσιν A

Β αὐτῶν· ὅτι οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν
συνήσουσιν.
LIII 1 [1]Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; [2]ἀνηγγείλαμεν ὡς παιδίον ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς ῥίζα ἐν γῇ διψώσῃ· οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ οὐδὲ δόξα. καὶ εἴδομεν αὐτόν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος, [3]ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον καὶ ἐκλιπὸν παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν καὶ εἰδὼς
¶ Γ φέρειν μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ,¶ ἠτιμάσθη καὶ οὐκ ἐλογίσθη. [4]οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ καὶ ἐν κακώσει. [5]αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ μεμαλάκισται διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· παιδία εἰρήνης ἡμῶν ἐπ᾽ αὐτόν, τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν. [6]πάντες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν, ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη· καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. [7]καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα· ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. [8]ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ μου ἦχθη εἰς θάνατον. [9]καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ, καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶτοῦ θανάτου· ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ δόλον ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. [10]καὶ Κύριος βούλεται καθαρίσαι αὐτὸν τῆς πληγῆς· ἐὰν δῶτε περὶ ἁμαρτίας, ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὄψεται σπέρμα μακρόβιον· καὶ βούλεται Κύριος ἀφελεῖν ἀπὸ τοῦ πόνου τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, [11]δεῖξαι αὐτῷ φῶς καὶ πλάσαι τῇ συνέσει, δικαιῶσαι

ℵAQΓ **15** πιρι ℵ* (περι ℵ¹) LIII **1** τινι] pr α′θ′ ※ επι Q^mg | απεκαλυφη ℵ* (-φθη ℵ^c) **2** εναντιον αυτου ως παιδιον ℵ (πεδ. ℵ* παιδ. ℵ^c.b) AQ | ως παιδιον] α′ ως τιτθιζομενοῦ θ′ ως θηλαζον Q^mg | αυτω ειδος Q | ιδομεν ΑΓ | ουδε] ουτε ℵ **3** αλλα το ειδος] αλλ ειδος Γ | om και 1° AQ | εκλιπον] εκλιποντα ℵ* (-λειπ. ℵ^c.b) εκλειπον AQ^a | τους υιους των ανθρωπων] pr παντας ℵ (πᾶ| ℵ* παντας ℵ^c.a, c.b) παντας ανους AQ* (τους υιους τω ανων Q^mg) **4** om ειναι ℵ* (hab ℵ^c.b) | πονοις ℵ* (-νω ℵ^c.b) | πληγη]+ α′θ′ ※ υπο θυ (sic ut vid) Q^mg **5** αμαρτιας] ανομιας ℵAQ | μεμαλακισται] εμαλακισθη A | ανομιας] αμαρτιας ℵAQ | παιδεια Q^a **7** κεκραγωσθαι ℵ* vid (κεκακ. ℵ²) | κειροντος] κειραντος ℵ^c.a (κιρ.) A + αυτον ℵ^c.a (ras ℵ^c.b) AQ **8** ταπειωσει] σει non inst B^b | ηρθη] ηχθη ℵ* (ηρθ. ℵ^c.a, c.b) | ηχθη] η 1° sup ras A^a ηκει Q^mg **9** θανατου]+ αυτου B^ab ℵAQ | δολον] ευρεθη δολος ℵ^c.a (δολος etiam ℵ^c.b) AQ **10** της πληγης (λη sup ras A^a)] pr απο A | υμων ℵAQΓ | βουλεται Κυριος] κς βουλετε ℵ* (-ται ℵ^c.b) + οι γ′ ※ εν χειρι αυτου Q^mg | του πονου sup ras A^a? **11** και πλασαι τη συνεσει] α′θ′ εμπλησθησεται εν τη γνωσει αυτου σ′ χορτασθησεται... Q^mg | συ|εσει B* συ|νεσει B²

δίκαιον εὖ δουλεύοντα πολλοῖς, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν αὐτὸς ἀνοίσει. B
12 12διὰ τοῦτο αὐτὸς κληρονομήσει πολλούς, καὶ τῶν ἰσχυρῶν μεριεῖ
σκῦλα· ἀνθ' ὧν παρεδόθη εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς
ἀνόμοις ἐλογίσθη, καὶ αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκεν, καὶ διὰ τὰς
ἀνομίας αὐτῶν παρεδόθη.
V 1 1Εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ
ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν
2 ἄνδρα· εἶπεν γὰρ Κύριος. 2πλάτυνον τὸν τόπον τῆς σκηνῆς σου καὶ
τῶν αὐλαιῶν σου, πῆξον, μὴ φείσῃ, μάκρυνον τὰ σχοινίσματά σου,
3 καὶ τοὺς πασσάλους σου κατίσχυσον, 3ἔτι εἰς τὰ δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερὰ
ἐκπέτασον· καὶ τὸ σπέρμα σου ἔθνη κληρονομήσει, καὶ πόλεις
4 ἠρημωμένας κατοικιεῖς. 4μὴ φοβοῦ ὅτι κατῃσχύνθης, μηδὲ ἐντραπῇς
ὅτι ὠνειδίσθης, ὅτι αἰσχύνην αἰώνιον ἐπιλήσῃ, καὶ ὄνειδος τῆς χηρείας
5 σου οὐ μὴ μνησθήσῃ. 5ὅτι Κύριος ὁ ποιῶν σε, Κύριος σαβαὼθ ὄνομα
αὐτῷ· καὶ ὁ ῥυσάμενός σε, αὐτὸς θεὸς Ἰσραήλ, πάσῃ τῇ γῇ κληθή-
6 σεται. 6οὐχ ὡς γυναῖκα καταλελιμμένην καὶ ὀλιγόψυχον κέκληκέν
σε ὁ κύριος, οὐδ' ὡς γυναῖκα ἐκ νεότητος μεμισημένην· εἶπεν ὁ θεός
7 σου. 7χρόνον μικρὸν ἐνκατέλιπόν σε, καὶ μετ' ἐλέους μεγάλου
8 ἐλεήσω σε· 8ἐν θυμῷ μικρῷ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ σοῦ,
9 καὶ ἐν ἐλέει αἰωνίῳ ἐλεήσω σε· εἶπεν ὁ ῥυσάμενός σε Κύριος. 9ἀπὸ
τοῦ ὕδατος τοῦ ἐπὶ Νῶε τοῦτό μοί ἐστιν, καθότι ὤμοσα αὐτῷ ἐν τῷ
χρόνῳ ἐκείνῳ, τῇ γῇ μὴ θυμωθήσεσθαι ἐπὶ σοὶ ἔτι, μηδὲ ἐν ἀπειλῇ
10 σου 10τὰ ὄρη μεταστήσεσθαι, οὐδ' οἱ βουνοί σου μετακινηθήσονται·
οὕτως οὐδὲ τὸ παρ' ἐμοῦ σοι ἔλεος ἐκλείψει, οὐδὲ ἡ διαθήκη τῆς εἰρήνης

12 μεριειται Q* (-ριει Q^a) | αμαρτιας] α 3° sup ras B^1 fort | ανομιας] αμαρτιας ℵAQ AQ* (-es fort B*) (ανομ. Q^{mg}) LIV **1** ρηξον και βοησον] + ※ και τερπου $Q^{mg\ dextr}$ α' κελαδι ανεσει ※ χρεμετισον θ' ρηξον ευφροσυνην $Q^{mg\ sinistr}$ **3** τα αριστερα] pr εις ℵAQ | πολις ℵ* (-λεις $ℵ^{c.b}$) Q* | κατοικιεις] κατοικησις A **4** κατηισχυνθης] η 1° ex ι fort fec $ℵ^1$ | χηριας ℵAQ | om μη 2° ℵ | μνησθηση] + οι γ' ※ ετι Q^{mg} **5** Κυριος 1°] pr εγω ℵ* (improb $ℵ^1$ postea revoc) | om και ℵ* (hab $ℵ^{c.b}$) | θς αυτος A **6** ως 1°] ω ℵ* (ως $ℵ^{c.a}$) | καταλελειμμενην $B^{ab}AQ^a$ καταλελιμενην ℵ | om και ολιγοψυχον A* (hab $A^{a?\,(mg)}$) | κεκληκε ℵ* (-κεν $ℵ^{c,\,d.a}$) | ο κυριος] om ο ℵAQ | ουδ ως] ουτω ℵ* (ουδ ως $ℵ^{c.c,\,d.a}$) **7** εγκατελιπον (ε 2° sup ras) B^{ab} κατελιπον ℵQ κατελειπον A | μετ] μετα ℵAQ **8** ελεει] ελεω Q^{mg} | ελεησω] ελεησα $ℵ^{c.b}$ ηλεησα AQ*^{vid} **9**—**10** απο του υδατος...εκλειψει] θ' κατα τας ημερας Νωε τουτο μοι οτι ωμοσα μη επαγαγειν υδωρ Νωε ετι επι την γη| outως ωμοσα του μη οργισθηναι επι σε ※ του μη επιτιμησαι εν σοι τα γαρ ορη σαλευθησονται ※ οι βουνοι κλιθησονται το δε ελεος μου απο σου ου σαλευθησεται Q^{mg} **9** εστιν ℵAQ + ονομα ℵ* (improb $ℵ^1$ postea revoc) | χρονω] κρω (sic) $ℵ^c$ (rurs ras) | θυμωθησεσθαι] incep θαμ ℵ* (θυμ. $ℵ^1$ (vid)) **10** ορη] ορια ℵ | μεταστησασθαι ℵ (-σθε ℵ* -σθαι $ℵ^{c.b}$) AQ*^{vid} (-σεσθαι Q^a) | ουδ] ουδε ℵAQ

B σου οὐ μὴ μεταστῇ· εἶπεν γάρ Ἱλεώς σοι, Κύριε. 11 Ταπεινὴ καὶ 11
ἀκατάστατος οὐ παρεκλήθης· ἰδοὺ ἐγὼ ἑτοιμάζω σοὶ ἄνθρακα τὸν λίθον
σου, καὶ τὰ θεμέλιά σου σάπφειρον, 12 καὶ θήσω τὰς ἐπάλξεις σου 12
ἴασπιν, καὶ τὰς πύλας σου λίθους κρυστάλλου, καὶ τὸν περίβολόν σου
λίθους ἐκλεκτούς, 13 καὶ πάντας τοὺς υἱούς σου διδακτοὺς θεοῦ, καὶ ἐν 13
πολλῇ εἰρήνῃ τὰ τέκνα σου. 14 καὶ ἐν δικαιοσύνῃ οἰκοδομηθήσῃ· 14
ἀπέχου ἀπὸ ἀδίκου, καὶ οὐ φοβηθήσῃ, καὶ τρόμος οὐκ ἐγγιεῖ σοι.
15 ἰδοὺ προσήλυτοι προσελεύσονταί σοι δι' ἐμοῦ, καὶ παροικήσουσίν 15
σοι καὶ ἐπὶ σὲ καταφεύξονται. 16 ἰδοὺ ἐγὼ ἔκτισά σε, οὐχ ὡς χαλκεὺς 16
φυσῶν ἄνθρακας καὶ ἐκφέρων σκεῦος εἰς ἔργον· ἐγὼ δὲ ἔκτισά σε
οὐκ εἰς ἀπώλειαν φθεῖραι. 17 πᾶν σκεῦος σκευαστὸν ἐπὶ σὲ οὐκ 17
εὐοδώσω· καὶ πᾶσα φωνὴ ἀναστήσεται ἐπὶ σὲ εἰς κρίσιν, πάντας
αὐτοὺς ἡττήσεις, οἱ δὲ ἔνοχοί σου ἔσονται ἐν αὐτῇ. ἔστιν κληρονομία
τοῖς θεραπεύουσιν Κύριον, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι δίκαιοι, λέγει Κύριος.

1 Οἱ διψῶντες, πορεύεσθε ἐφ' ὕδωρ, καὶ ὅσοι μὴ ἔχετε ἀργύριον, 1 LV
βαδίσαντες ἀγοράσατε, καὶ φάγετε ἄνευ ἀργυρίου καὶ τιμῆς οἶνον καὶ
στέαρ. 2 ἵνα τί τιμᾶσθε ἀργυρίου, καὶ τὸν μόχθον ὑμῶν οὐκ εἰς 2
πλησμονήν; καὶ φάγεσθε ἀγαθά, καὶ ἐντρυφήσει ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ
ὑμῶν. 3 προσέχετε τοῖς ὠσὶν ὑμῶν καὶ ἐπακολουθήσατε ταῖς ὁδοῖς μου· 3
§ Γ εἰσακούσατέ μου, 1 καὶ ζήσεται ἐν ἀγαθοῖς ἡ ψυχὴ ὑμῶν, καὶ διαθήσομαι

ΝΑQ 10 σου 2°] om ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | μου Q^{mg} | ειπεν...Κυριε] οι γ' ειπεν οικτειρας σε κς Q^{mg} | ιλεως σοι Κυριε] κς ιλεως σοι ΝΑQ 11 ταπεινη] pr η ℵ | ου παρεκληθης] εστε (-ται ℵ$^{c.b}$) παρακεκλημενη ℵ* ου παρεκλ. ℵ$^{c.a}$ (vid) c.b om σοι ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) 12 επαλξεις ℵ* (-ξεις ℵ$^{c.b}$) | ιασπιν ℵ* (ιασπ. Α^{1}) | κρυσταλλου ℵ* vid (-ταλλ. ℵ$^{c.a}$) 14 τρομος] μ sup ras A^{a} (incep τροψ A*) 15 om σοι 1° Q* (hab σοι Q^{mg}) | om και παροικ. σοι ΝΑQ* (hab Q^{mg}) 16 εκτισα 1°] κτιζω ΝΑQ | ουχ ως] pr ͅ Q^{t} | χαλκους ℵ* (-κευς ℵ$^{c.b}$) | φυσων] + οι γ' ※ εν πυρι Q^{mg} | εκτισα] εκτικα ℵ | απωλιαν ℵ 17 σκευαστον] τον ℵ* φθαρτον ℵ$^{c.a.vid.b}$AQ* σκευαστον: α' πλασσομενον σ' πεπλασμενον θ' κεραμεως Q^{mg} | επι 1°] + δε A | ευοδωσω] ευδοκησω A ευοδωθησετ Q^{mg} | και πασα...κρισιν] θ' ※ πασα γλωσσα αναστ. μετα σου εις κρ. Q^{mg} | φωνη] + ※ ℵ^{c}AQ | παντας] pr και ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) | οι δε ενοχοι...αυτη] pr obelos adnot οι ωβ' ου κ' π' εβρ' B^{a} (non inst B^{b}) | ηττησετε ℵ | εν αυτη] pr ͅ Q^{t} | Κυριον] κω A | μοι] μου ℵ* (μοι ℵ$^{c.(a or b vid)}$) | δικαιοι] αγιοι ℵ* (δικοι ℵ^{s}) LV 1 οι διψ.] pr σ'θ' ※ ουαι Q^{mg} | βασδισατες ℵ* βαδ. ℵ^{1} (βαδισαντες ℵ$^{c.a}$) | φαγετε] πιετε ΝΑQ* (φαγετε Q^{mg}) | ανευ] pr θ' ※ ε πορευεσθε κ αγορασατε Q^{mg} | οινου] οι γ' οινον Q^{mg} 2 αργυριω ℵ* (-ριου ℵ$^{c.a.c.b}$) + θ' ※ εν ουκ αρτοις Q^{mg} | μοχθον] χθ sup ras A^{a} (μοσχ. A*^{vid}) | ουκ| B* ουκ B^{2} | και 2°] pr ακουσατε μοι ℵ* pr ακουσατε μοι ℵ$^{c.a}$ postea A pr ακουσατε Q pr θ' [ακουσατε] ※ ακουη προς με Q^{mg} 3–10 mutila in Γ' 3 ωσιν] ωτιοις AQ | μου 1°] μ sup ras Q$^{a vid}$ | εισακουσατε] επακ. ℵ$^{c.b}$ (postea rurs εις) AQ$^{a vid}$ (επ sup ras: εισ[ακ]. Q^{mg}) | και ζησεται εν αγαθοις] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) | αγαθοις] pr ͅ Q^{t} | υμων 2°] ημων A

4 ὑμῖν διαθήκην αἰώνιον, τὰ ὅσια Δαυεὶδ τὰ πιστά. 4ἰδοὺ μαρτύριον ἐν B
5 ἔθνεσιν ἔδωκα αὐτόν, ἄρχοντα καὶ προστάσσοντα ἔθνεσιν. 5ἔθνη ἃ
οὐκ οἴδασίν σε ἐπικαλέσονταί σε, καὶ λαοὶ οἳ οὐκ ἐπίστανταί σε ἐπὶ
σὲ καταφεύξονται, ἕνεκεν Κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἁγίου Ἰσραήλ, ὅτι
6 ἐδόξασέν σε. 6Ζητήσατε τὸν κύριον, καὶ ἐν τῷ εὑρίσκειν αὐτὸν
7 ἐπικαλέσασθε· ἡνίκα δ' ἂν ἐγγίζῃ ὑμῖν, 7ἀπολιπέτω ὁ ἀσεβὴς τὰς
ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ ἀνὴρ ἄνομος τὰς βουλὰς αὐτοῦ καὶ ἐπιστραφήτω ἐπὶ
Κύριον, καὶ ἐλεηθήσεται, ὅτι ἐπὶ πολὺ ἀφήσει τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν.
8 8οὐ γάρ εἰσιν αἱ βουλαί μου ὥσπερ αἱ βουλαὶ ὑμῶν, οὐδ' ὥσπερ αἱ
9 ὁδοὶ ὑμῶν αἱ ὁδοί μου, λέγει Κύριος· 9ἀλλ' ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ
τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν καὶ τὰ διανοή-
10 ματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς διανοίας μου. 10ὡς γὰρ ἂν καταβῇ ὁ ὑετὸς ἢ χιὼν
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποστραφῇ ἕως ἂν μεθύσῃ τὴν γῆν, καὶ
ἐκτέκῃ καὶ ἐκβλαστήσῃ, καὶ δῷ σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς
11 βρῶσιν· 11οὕτως ἔσται τὸ ῥῆμά μου ὃ ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός μου,
οὐ μὴ ἀποστραφῇ ἕως ἂν τελεσθῇ ὅσα ἠθέλησα, καὶ εὐοδώσω τὰς
12 ὁδούς σου καὶ τὰ ἐντάλματά μου. 12ἐν γὰρ εὐφροσύνῃ ἐξελεύσεσθε
καὶ ἐν χαρᾷ διδαχθήσεσθε· τὰ γὰρ ὄρη καὶ οἱ βουνοὶ ἐξαλοῦνται
προσδεχόμενοι ὑμᾶς ἐν χαρᾷ, καὶ πάντα τὰ ξύλα τοῦ ἀγροῦ ἐπικρο-
13 τήσει τοῖς κλάδοις, 13καὶ ἀντὶ τῆς στοιβῆς ἀναβήσεται κυπάρισσος,
ἀντὶ δὲ τῆς κονύζης ἀναβήσεται μυρσίνη· καὶ ἔσται Κύριος εἰς ὄνομα
καὶ εἰς σημεῖον αἰώνιον, καὶ οὐκ ἐκλείψει.

LVI 1 1Τάδε λέγει Κύριος Φυλάσσεσθε κρίσιν καὶ ποιήσατε δικαιοσύνην·
ἤγγικεν γὰρ τὸ σωτήριόν μου παραγίνεσθαι, καὶ τὸ ἔλεός μου ἀπο-
2 καλυφθῆναι. 2μακάριος ἀνὴρ ὁ ποιῶν ταῦτα, καὶ ἄνθρωπος ὁ ἀντε-

4 εν εθνεσιν εδωκα αυτον] αυτον εν εθν. δεδωκα ℵ εν εθν. δεδωκα αυτον ℵAQΓ A εθν. δεδ. αυτον Q εν εθν. αυτον δεδ. Γ^{vid} **5** εθνη...οιδασιν σε] θ′σ′ εθνος ο ου γνωση Q^{mg} | εθνη] pr οι γ′ ※ ιδου Q^{mg} | οιδασιν] ηδεισαν AQ | επικαλεσονται] incep επικαι ℵ* (επικαλ. ℵ^{1}) επικαλεσωνται A | om Κυριου ℵ$^{c.b}$ AQ^{mg} | οτι εδοξασεν σε c seqq coniung ℵ **6** κυριον] θν ℵ$^{c.b}$ AQ* (κν Q^{mg}) | om δ A | εγγιζει A **7** απολειπετω AQ^{a} | επι 1°] προς Q^{mg} | οτι] pr ※ ϗ προς τον θν ημων Q^{mg} **8** ου] οι Q* (ου Q^{a}) | βουλαι] βουλ B* (superscr ει B^{ab}) | ουδ] ουδε ℵAQ | om λεγει Κυριος Q* (hab Q^{mg}) **9** των οδων] incep τη ℵ* (των ℵ^{1} της ℵ$^{d.a}$) **10** αν 1°] εαν AQ | ο υετος] om ο ℵA | εκ] απο A | ου μη αποστραφη] ουκ αποστραφησεται ℵ* (ου μη αποστραφη ℵ$^{c.b}$) | εκβλαστησει] βλαστησει A | δω] δωσει A **11** om μου 1° Q | αποστραφη] + θ′σ′ ※ προς με καινο| Q^{mg} | τελεσθη] συντελεσθη ℵAQΓ | οσα] pr παντα Q | ευωδωσω B* (ευοδ. B^{a} νω non inst B^{b}) | om σου ℵ* (hab ℵ^{1}) | μου 3°] σου Q + φυλαξεις ℵ$^{c.a\ vid}$ (rurs ras) **12** του αγρου] τρου αγρ. A | επικρατησει ℵ* ^{vid} (επικροτ. ℵ$^{c.a}$) LVI **1** om και 1° ℵAQΓ | ηγγικεν] ηγγισεν AQ

Β χόμενος αὐτῶν, καὶ φυλάσσων τὰ σάββατα μὴ βεβηλοῦν, καὶ διατηρῶν τὰς χεῖρας αὐτοῦ μὴ ποιεῖν ἄδικα. 3μὴ λεγέτω ὁ ἀλλογενὴς 3
ὁ προσκείμενος πρὸς Κύριον Ἀφοριεῖ με ἆρα Κύριος ἀπὸ τοῦ λαοῦ
αὐτοῦ· καὶ μὴ λεγέτω ὁ εὐνοῦχος ὅτι Ἐγώ εἰμι ξύλον ξηρόν. 4τάδε 4
λέγει Κύριος τοῖς εὐνούχοις ὅσοι ἐὰν φυλάξωνται τὰ σάββατά μου
καὶ ἐκλέξωνται ἃ ἐγὼ θέλω καὶ ἀντέχωνται τῆς διαθήκης μου, 5δώσω 5
αὐτοῖς ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ ἐν τῷ τείχει μου τόπον ὀνομαστόν, κρείττω υἱῶν καὶ θυγατέρων, ὄνομα αἰώνιον δώσω αὐτοῖς καὶ οὐκ ἐκλείψει.
6καὶ τοῖς ἀλλογενέσι τοῖς προσκειμένοις Κυρίῳ δουλεύειν αὐτῷ, καὶ 6
ἀγαπᾶν τὸ ὄνομα Κυρίου τῷ εἶναι αὐτῷ εἰς δούλους καὶ δούλας, καὶ
πάντας τοὺς φυλασσομένους τὰ σάββατά μου μὴ βεβηλοῦν καὶ ἀντεχομένους τῆς διαθήκης μου, 7εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν 7
μου, καὶ εὐφρανῶ αὐτοὺς ἐν τῷ οἴκῳ τῆς προσευχῆς μου· τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτῶν καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν ἔσονται δεκταὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου. ὁ γὰρ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, 8εἶπεν Κύριος ὁ συνάγων τοὺς διεσπαρμένους 8
Ἰσραήλ, ὅτι συνάξω ἐπ᾽ αὐτὸν συναγωγήν. 9Πάντα τὰ θηρία 9
τὰ ἄγρια, δεῦτε φάγετε, πάντα τὰ θηρία τοῦ δρυμοῦ. 10οἵδετε ὅτι 10
ἐκτετύφλωνται πάντες, οὐκ ἔγνωσαν, κύνες ἐνεοί, οὐ δυνήσονται
ὑλακτεῖν, ἐνυπνιαζόμενοι κοίτην, φιλοῦντες νυστάξαι. 11καὶ οἱ 11
κύνες ἀναιδεῖς τῇ ψυχῇ, οὐκ εἰδότες πλησμονήν· καὶ εἰσιν πονηροὶ οὐκ εἰδότες σύνεσιν, πάντες ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐξηκολούθησαν,
ἕκαστος κατὰ τὸ ἑαυτοῦ.

ΝΑQΓ **2** σαββατα (σαββα ℵ* -τα ℵ$^{c.a}$)] + μου ℵ$^{c.a}$ | om χειρας ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | ποιειν] ποιησαι Q* (-ειν Q^{mg}) | αδικα] αδικημα ΝΑQ* (-κα Q^{a}) **3** μη ι^{ο}] pr και Γ | προς Κυριον] κω ℵ | αφοριει] pr θ′ ※ λεγων αφορισμω Q^{mg} **4** ταδε] pr οι γ′ ※ οτι Q^{mg} | τοις ευν. ℵ$^{c.a}$ et antea) | εαν] αν AQ | σαββατα] προσταγματα ℵ* (σαββ. ℵ$^{c.b}$) | διαθηκη ■ **5** δωσω] pr και ℵ* (om ℵ$^{c.b}$) | κρειττω] κρισσων ℵ* (-σον ℵ$^{c.a, c.b}$) κρεισσων Α κρισσον Q* (κρεισσ. Q^{a}) κρειττων Γ | δωσω αυτοις και ουκ εκλειψει sup ras A^{a} **6** αλλογενεσιν ℵ (-σειν ℵ* -σιν ℵ$^{c.b}$) ΑΓ | Κυριω] προς κν̄ Α | δουλευεις ℵ* (-ειν ℵ^{1}) | τω ειναι] του ειναι ΝΑQΓ | [αυ]τω εις δουλους κ. δου[λας] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) | αντεχομενοις ℵ* (-νους ℵ^{c}) **7** του θυσιαστηριου ΝΑQΓ | πασι ΝQ **8** Κυριος] + κς̄ Q^{mg} | ο συναγων (συν|αγ. B* συ|ναγ. B^{1})] οτι συναγω Γ | διεσπαρμενους ℵ* (διεσπ. ℵ^{c}) διεσπαρσμ. Α | οτι συναξω] και επαξω Γ | αυτον] αυτους ℵ* (-τον ℵ$^{c.b}$) Γ **9** τα θηρια τα αγρια] τα αγρια θηρια Γ **10** παντες εκτετυφλωνται ΝΑQΓ | ουκ εγνωσαν] οι γ′ ομοιως Q^{mg} | [εγνω]σαν κυνες...δυ[νησονται]] adnot ου κ′ πʹ εβρʹ B$^{a\,mg}$ | εγνωσαν]+φρονησαι (-σε ℵ* -σαι ℵ$^{c.b}$) ΝΑQΓ | κυνες] pr παντες B$^{ab\,mg}$ ΝΑQΓ | ου] pr οι ℵ **11** ιδοτες ℵ (bis) | ταις οδοις] pr εν ℵ$^{c.b}$AQ | εκαστος...εαυτου] α′ ανηρ εις πλεονεξιαν αυτου θ′σ′ εκαστος εις την πλ. αυτου Q^{mg} | εαυτου] αυτο ΝΑQ* (αυτου Q^{a}+ειδος Q^{mg}) Γ + θ′ ※ απ ακρου αυτου (12) δεῦτε λαβωμε| οινον ϛ οινοφλυγισωμεν μεθη ϛ εσται τοιαυτη ημερα αυριον μεγαλη περισσως σφοδρα Q^{mg}

VII 1 [1]Ἴδετε ὡς ὁ δίκαιος ἀπώλετο, καὶ οὐδεὶς ἐκδέχεται τῇ καρδίᾳ, Β
καὶ ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, καὶ οὐδεὶς κατανοεῖ. ἀπὸ γὰρ προσ-
2 ώπου ἀδικίας ἦρται ὁ δίκαιος· [2]ἔσται ἐν εἰρήνῃ ἡ ταφὴ αὐτοῦ, ἦρται
3 ἐκ τοῦ μέσου. [3]ὑμεῖς δὲ προσαγάγετε ὧδε, υἱοὶ ἄνομοι, σπέρμα
4 μοιχῶν καὶ πόρνης· [4]ἐν τίνι ἐνετρυφήσατε; καὶ ἐπὶ τίνα ἠνοίξατε
τὸ στόμα ὑμῶν; καὶ ἐπὶ τίνα ἐχαλάσατε τὴν γλῶσσαν ὑμῶν;
5 οὐχ ὑμεῖς ἐστε τέκνα ἀπωλείας, σπέρμα ἄνομον; [5]οἱ παρακα-
λοῦντες τὰ εἴδωλα ὑπὸ δένδρα δασέα, σφάζοντες τὰ τέκνα αὐτῶν
6 ἐν ταῖς φάραγξιν ἀνὰ μέσον τῶν πετρῶν. [6]ἐκείνη σου ἡ μερίς,
οὗτός σου ὁ κλῆρος, κἀκείνοις ἐξέχεας σπονδὰς καὶ τούτοις ἀνή-
7 νεγκας θυσίας·¶ ἐπὶ τούτοις οὖν οὐκ ὀργισθήσομαι; [7]ἐπ᾽ ὄρος ὑψη- ¶ Γ
λὸν καὶ μετέωρον, ἐκεῖ σου ἡ κοίτη, καὶ ἐκεῖ ἀνεβίβασας θυσίας·
8 [8]καὶ ὀπίσω τῶν σταθμῶν τῆς θύρας σου ἔθηκας μνημόσυνά
σου· ᾧου ὅτι ἐὰν ἀπ᾽ ἐμοῦ ἀποστῇς, πλεῖόν τι ἕξεις· ἠγάπησας
9 τοὺς κοιμωμένους μετὰ σοῦ, [9]καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου
μετ᾽ αὐτῶν, καὶ πολλοὺς ἐποίησας τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ, καὶ ἀπέ-
στειλας πρέσβεις ὑπὲρ τὰ ὅριά σου, καὶ ἐταπεινώθης ἕως ᾅδου.
10 [10]ταῖς πολυοδίαις σου ἐκοπίασας, καὶ οὐκ εἶπας Παύσομαι, ἐνισχύ-
11 ουσα ὅτι ἔπραξας ταῦτα, διὰ τοῦτο οὐ κατεδεήθης μου σύ. [11]τίνα
εὐλαβηθεῖσα ἐφοβήθης, καὶ ἐψεύσω με καὶ οὐκ ἐμνήσθης, οὐδὲ
12 ἔλαβές με εἰς τὴν διάνοιαν οὐδὲ εἰς τὴν καρδίαν σου; καὶ ἐγώ σε
ἰδὼν παρορῶ, καὶ ἐμὲ οὐκ ἐφοβήθης. [12]καὶ ἐγὼ ἀπαγγελῶ τὴν

LVII 1 ιδετε ως sub ÷ Q | ουδεις]+οι γ′ ※ ανηρ Q^{mg} | εκδεχεται τη ℵAQΓ καρδια] κατανομει ℵ* (-νοει ℵ^{1}) | κατανοει] εκδεχεται τη καρδια ℵ **3** προσαγαγετε] α′σ′ εγγισατε θ′ προσαγαγητε Q^{mg} **4** τινα 1°] τινι ℵ | απωλιας ℵQ* (-λειας Q^{a}) **5** τα ειδωλα] pr επι ℵQ | δασεω (sic) ℵ* (-σεα ℵ$^{c.a, c.b}$) | φαραξ. ℵ* (φαραγξ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | πετρων] pr α′ ※ ακρω+※ ϗ ταις μερισι φαραγγος· Q^{mg} **6** κακεινοις] εκεινης ℵ* (-νοις ℵ$^{c.a}$ κακ. ℵ$^{c.b}$) και εκεινοις Γ | σπονδας] ποδας ℵ* (σπονδ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | και τουτοις] εκεινοις ℵ* ϗ εκ. ℵ$^{c.a\,(vid)}$ κακεινοις ℵ$^{c.b}$AQ* (sub ÷: ϗ τουτ. Q^{mg}) εκεινοις Γ | οργισθησομαι]+λεγει κς ℵ **7** και εκει] κακει ℵQ | αναβιβασας ℵ* (ανεβ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | θυσιας] pr οι γ′※ θυσιασαι Q^{mg} **8** σταθμων] ω rescr ℵ^{1} | μνημοσυνο (sic) ℵ* (-νον ℵ$^{c.a}$ -να ℵ$^{c.b}$) | ωου] ως ℵ | εξεις]+θ′※επλατυνας τηι κοιτηι σου ϗ διεθου σαυτη παρ αυτων Q^{mg} | κοιμενους B* (κοιμωμ. B^{ab}) **9** πορνιαν ℵQ* (-νειαν Q^{a}) | και πολλους εποιησας] α′ θ′ σ′ ϗ επληθυνας Q^{mg} | τους μακραν απο σου] α′ συνθεσεις σου θ′ μυρεψους σου σ′ τα μυρεψια σου Q^{mg} | υπερ τα ορια σου] α′σ′θ′ εως εις μακραν Q^{mg} | και 4°] pr και απεστρεψας ℵ$^{c.b}$AQ (om α′σ′θ′ Q^{mg}) | εταπινωθη ℵ* εταπεινωθης ℵ$^{c.b}$ **10** επραξας] επραξα ℵ* (postea revoc -ξας) | ου] ο ℵ* (ου ℵ^{c}) **11** με και ουκ εμνησθης…εις την [καρδιαν] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) | εμνησθης]+μου ℵAQ | ουδε bis] ο δε ℵ (ουδε ℵ^{c}) | εις τ. διαν. ουδε sub ÷ Q | διανοιαν]+σου ℵ* +μου ℵ$^{c.a, c.b}$ | και εγω] καγω AQ **12** και εγω] καγω AQ | απαγγελλω A

B δικαιοσύνην σου καὶ τὰ κακά σου, ἃ οὐκ ὠφελήσει σε· 13ὅταν ἀνα- 13
βοήσῃς, ἐξελέσθωσάν σε ἐν τῇ θλίψει σου· τούτους γὰρ πάντας
λήμψεται ἄνεμος καὶ ἀποίσει καταιγίς. οἱ δὲ ἀντεχόμενοί μου κτή-
σονται γῆν, καὶ κληρονομήσουσιν τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, 14καὶ ἐροῦ- 14
σιν Καθαρίσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ ὁδούς, καὶ ἄραται σκῶλα ἀπὸ
τῆς ὁδοῦ τοῦ λαοῦ μου. 15Τάδε λέγει ὁ ὕψιστος ἐν ὑψηλοῖς, 15
κατοικῶν τὸν αἰῶνα, Ἅγιος ἐν ἁγίοις ὄνομα αὐτῷ, Ὑψιστος ἐν
ἁγίοις ἀναπαυόμενος, καὶ ὀλιγοψύχοις διδοὺς μακροθυμίαν, καὶ δι-
δοὺς ζωὴν τοῖς τὴν καρδίαν συντετριμμένοις 16Οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα 16
ἐκδικήσω ὑμᾶς, οὐδὲ διὰ παντὸς ὀργισθήσομαι ὑμῖν· πνεῦμα γὰρ
παρ' ἐμοῦ ἐξελεύσεται, καὶ πνοὴν πᾶσαν ἐγὼ ἐποίησα. 17δι' ἁμαρ- 17
τίαν βραχύ τι ἐλύπησα αὐτόν, καὶ ἐπάταξα αὐτὸν καὶ ἀπέστρεψα
τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτοῦ· καὶ ἐλυπήθη, καὶ ἐπορεύθη στυγνὸς
ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. 18τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ ἑόρακα, καὶ ἰασάμην αὐτὸν 18
καὶ παρεκάλεσα αὐτόν, καὶ ἔδωκα αὐτῷ παράκλησιν ἀληθινήν, 19εἰ- 19
ρήνην ἐπ' εἰρήνην τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγὺς οὖσιν. καὶ εἶπεν
Κύριος Ἰάσομαι αὐτούς· 20οἱ δὲ ἄδικοι κλυδωνισθήσονται καὶ ἀνα- 20
παύσασθαι οὐ δυνήσονται. 21οὐκ ἔστιν χαίρειν, εἶπεν ὁ θεός, τοῖς 21
ἀσεβέσιν.

1Ἀναβόησον ἐν ἰσχύι καὶ μὴ φείσῃ, ὡς σάλπιγγι ὕψωσον τὴν 1 LVII
φωνήν σου, καὶ ἀνάγγειλον τῷ λαῷ μου τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν καὶ
τῷ οἴκῳ Ἰακὼβ τὰς ἀνομίας αὐτῶν. 2ἐμὲ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ζη- 2

ℵAQ **12** σου 1°] μου ℵ$^{c.a,c.b}$AQ* (σου Q^{a}) οι γ′ ομοιως Q^{mg} | ωφελησει] ωφελησουσιν ℵ$^{c.b}$ (-σι iam ℵ$^{c.a\,vid}$) AQ οι ο′ ουκ ωφελησει σε οι γ′ ουκ ωφελησουσιν σε Q^{mg} **13** αναβοησεις ℵ | εξελεσθωσθωσαν B* (-εσθωσαν B^{ab}) | ανεμος λημψεται ℵAQ (ληψ.) | αποισει] αποισεται αυτους ℵ* (om αυτους ℵ^{1} dein revoc) **15** ταδε] pr οι γ′ ※ οτι Q^{mg} | ο υψιστος] pr κς ℵ$^{c.b}$AQ | εν 1°] pr ο ℵ$^{iam\ c.a\ (vid)}$AQ | [κα]τοικων...ονομα αυ[τω]] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) | εν αγιοις αυ[τω]+ κς ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$ postea revoc) AQ | Υψιστος (υψ. sup ras B^{ab})] ο υψ. εις τον αιωναν (sic) ο ℵ* (improb εις ..ο ℵ$^{c.b}$ postea revoc) | τοις συντετρ. την καρδιαν ℵAQ + ※ κ ζωωσαι καρδιας τεθλασμενας Q^{mg} **16** ουκ (ουκ| B* ου|κ B^{2})] pr και A | υμιν, πασαν sub ÷ Q **17** δι] δια A | [αμαρτι]αν...επαταξα αυτον] pr obelos B^{a} (non inst B^{b}) | το προσ. μου απ αυτ. sub ÷ Q^{vid} | εν ταις οδοις αυτου] εν τη καρδια αυτου ℵ$^{c.a\,vid}$ (postea ras) | οδοις]+ ※ της καρδιας Q^{mg} **18** εωρακα B^{b}ℵAQ | improb και παρεκαλεσα αυτον ℵ$^{c.b}$ (postea revoc) | αληθινην]+ θ′ ※ κ τοις παθεινοις αυτου Q^{mg} **19** ειρηνην 1°] pr α′σ′ ※ κτιζων καρπο Q^{mg} **20** κλυδωνισθ.] pr ουτως ℵAQ | αναπαυσον]σθε (sic) ℵ* improb ου ℵ^{1} -σασ|σθε ℵ$^{c.a}$ [-θαι ℵ$^{c.b}$] | ου]+ μη ℵ$^{c.a}$ | δυνησονται]+ θ′ ※ κ αποβαλλεται το υδωρ αυτης καταπατημα κ πηλος Q^{mg} **21** τοις ασεβεσιν ειπεν κς ο θς ℵAQ LVII **1** ως σαλπιγγι] ως σαλπιγγος ℵ ως σαλπιγγα AQ α′ ως κερατινη θ′σ′ ως κερατινης Q^{mg} | τας ανομιας] τα ανομηματα ℵ **2** ζητουσιν] ζητησουσιν A

τοῦσιν, καὶ γνῶναί μου τὰς ὁδοὺς ἐπιθυμοῦσιν, ὡς λαὸς δικαιοσύνην B
πεποιηκὼς καὶ κρίσιν θεοῦ αὐτοῦ μὴ ἐγκαταλελοιπώς· αἰτοῦσίν με
3 νῦν κρίσιν δικαίαν, καὶ ἐγγίζειν θεῷ ἐπιθυμοῦσιν 3λέγοντες Τί ὅτι
ἐνηστεύσαμεν καὶ οὐκ εἶδες; ἐταπεινώσαμεν τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ
οὐκ ἔγνως; ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις τῶν νηστειῶν ὑμῶν εὑρίσκετε τὰ
θελήματα ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ὑποχειρίους ὑμῶν ὑπονύσσετε.
4 4εἰ εἰς κρίσεις καὶ μάχας νηστεύετε καὶ τύπτετε πυγμαῖς ταπεινόν,
ἵνα τί μοι νηστεύετε ὡς σήμερον, ἀκουσθῆναι ἐν κραυγῇ τὴν φωνὴν
5 ὑμῶν; 5οὐ ταύτην τὴν νηστείαν ἐξελεξάμην, καὶ ἡμέραν ταπεινοῦν
ἄνθρωπον τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· οὐδ' ἂν κάμψῃς ὡς κρίκον τὸν τράχηλόν σου, καὶ σάκκον καὶ σποδὸν ὑποστρώσῃ, οὐδ' οὕτως κα-
6 λέσετε νηστείαν δεκτήν. 6οὐχὶ τοιαύτην νηστείαν ἐγὼ ἐξελεξάμην,
λέγει Κύριος, ἀλλὰ λῦε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας, διάλυε στραγγαλιὰς βιαίων συναλλαγμάτων, ἀπόστελλε τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει,
7 καὶ πᾶσαν συνγραφὴν ἄδικον διάσπα. 7διάθρυπτε πεινῶντι τὸν
ἄρτον σου, καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἴσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου· ἐὰν
ἴδῃς γυμνόν, περίβαλε, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου
8 οὐχ ὑπερόψῃ. 8τότε ῥαγήσεται πρόιμον τὸ φῶς σου, καὶ τὰ ἰάματά σου ταχὺ ἀνατελεῖ, καὶ προπορεύσεται ἔμπροσθέν σου ἡ δι-
9 καιοσύνη σου, καὶ ἡ δόξα τοῦ θεοῦ περιστελεῖ σε· 9τότε βοήσῃ,
καὶ ὁ θεὸς εἰσακούσεταί σου, ἔτι λαλοῦντός σου ἐρεῖ Ἰδοὺ πάρειμι.
ἐὰν ἀφέλῃς ἀπὸ σοῦ σύνδεσμον καὶ χειροτονίαν καὶ ῥῆμα γογγυ-
10 σμοῦ, 10καὶ δῷς πεινῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου, καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσῃς, τότε ἀνατελεῖ ἐν τῷ σκότει τὸ φῶς σου, καὶ
11 τὸ σκότος σου ὡς μεσημβρία, 11καὶ ἔσται ὁ θεός σου μετὰ σοῦ διὰ

2 τας οδους μου ℵ | επιθυμουσιν 1°] επιθυμησουσιν ℵ* (-μουσιν ℵc.a, c.b) | λαον ℵ* (λαος ℵc.a, c.b)] δικαιοσυνην] pr ※ ο Qmg + θῦ A | ενκαταλελοιπως ℵ | νυν sub ÷ Q ℵAQ
3 λεγοντες sub ÷ Q | ιδες ℵ | ουκ εγνως] ου προσεσχες A | νηστιων ℵQ* (-τειων Qa) 4 om ει ℵAQ | εις] pr οι γ' ※ ιδου Qmg | κρισεις periit in B* (hab Ba-f b-f mg) κρισις ℵAQ* (-σεις ℵc.b Qa) | ινα] α Q* (ν superscr) | κραυη ℵ* (-γη ℵc.a, c.b) 5 νηστιαν ℵQ* bis | εξελεξαμην] +λεγει κς παντοκρατωρ Q | και 1°] ουδε ℵc.a (revoc και ℵc.b (vid)) | υποστρωση (τ sup ras Bb vid)] υποστρωσης ℵc.a | ουτως] ως ℵ | δεκτην] pr θ' σ' ※ και ημεραν + οι γ' ※ τω πιπι Qmg 6 om ουχι...Κυριος Q* (hab ουχι τοιαυτην νηστειαν εξελ. λεγει κς Qmg) | νηστιαν ℵ | εξελελεξαμην ℵ | στραγαλιας ℵ | τεθραυσμενους] τεθραμμενους ℵ | συγγραφην Bab AQ 7 εισαγαγε ℵ | οικιων ℵQ* (-κειων Qa) 8 πρωιμον Bb | ιαματα] ιματια ℵc.a (postea revoc ιαμ.) 9 εαν αφελης...χειροτονιαν] θ' σ' εαν αφ. εκ μεσου σου κλοιον εκτεινοντα δακτυλον Qmg 10 αρτον] +σου A | τεταπινωμεν ℵ* (-μενην ℵsaltem c.c) | εμπλησεις ℵ | ανατελλι ℵ* (-τελι ℵ² -τελει ℵc.b) | το φως] om το Q* (hab Qb² mg) | μεσημβρια] +εστε ℵ* (improb ℵ² postea repos) 11 om μετα σου A

Β παντός· καὶ ἐμπλησθήσῃ καθάπερ ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχή σου, καὶ τὰ ὀστᾶ σου πιανθήσεται, καὶ ἔσται ὡς κῆπος μεθύων καὶ ὡς πηγὴ ἧν μὴ ἐξέλιπεν ὕδωρ· 12καὶ οἰκοδομηθήσονταί σου αἱ ἔρημοι αἰώνιοι, 12
καὶ ἔσται τὰ θεμέλιά σου αἰώνια γενεῶν γενεαῖς· καὶ κληθήσῃ Οἰκοδόμος φραγμῶν, καὶ τοὺς τρίβους σου ἀνὰ μέσον παύσεις. 13ἐὰν 13
ἀποστρέψῃς ἀπὸ τῶν σαββάτων τὸν πόδα σου τοῦ μὴ ποιεῖν τὰ θελήματά σου ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἁγίᾳ, καὶ καλέσεις τὰ σάββατα τρυφερά, ἅγια τῷ θεῷ, οὐκ ἀρεῖς τὸν πόδα σου ἐπ' ἔργῳ, οὐδὲ λαλήσεις λόγον ἐν ὀργῇ ἐκ τοῦ στόματός σου, 14καὶ ἔσῃ πεποιθὼς ἐπὶ Κύριον, 14
καὶ ἀναβιβάσει σε ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ ψωμεῖ σε τὴν κληρονομίαν Ἰακὼβ τοῦ πατρός σου· τὸ γὰρ στόμα Κυρίου ἐλάλησεν ταῦτα.

LIX 1 Μὴ οὐκ ἰσχύει ἡ χεὶρ Κυρίου τοῦ σῶσαι; ἢ ἐβάρυνεν τὸ οὖς 1 L
αὐτοῦ τοῦ μὴ εἰσακοῦσαι; 2ἀλλὰ τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν διιστῶσιν 2
ἀνὰ μέσον ὑμῶν καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας
ὑμῶν ἀπέστρεψεν τὸ πρόσωπον ἀφ' ὑμῶν τοῦ μὴ ἐλεῆσαι. 3αἱ 3
γὰρ χεῖρες ὑμῶν μεμολυσμέναι αἵματι, καὶ οἱ δάκτυλοι ὑμῶν ἐν
ἁμαρτίαις, τὰ δὲ χείλη ὑμῶν ἐλάλησεν ἀνομίαν, καὶ ἡ γλῶσσα
ὑμῶν ἀδικίαν μελετᾷ. 4οὐθεὶς λαλεῖ δίκαια, οὐδὲ ἔστιν κρίσις ἀλη- 4
θινή· πεποίθασιν ἐπὶ ματαίοις καὶ λαλοῦσιν κενά, ὅτι κύουσιν πόνον
καὶ τίκτουσιν ἀνομίαν. 5ὠὰ ἀσπίδων ἔρρηξαν, καὶ ἱστὸν ἀράχνης 5
ὑφαίνουσιν, καὶ ὁ μέλλων τῶν ὠῶν αὐτῶν φαγεῖν, συντρίψας οὔριον
εὗρεν, καὶ ἐν αὐτῷ βασιλίσκος. 6ὁ ἱστὸς αὐτῶν οὐκ ἔσται εἰς ἱμάτιον, 6
οὐδὲ μὴ περιβάλωνται ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν

ℵAQ **11** καθαπερ] καθα ℵ | πηγη]+※ υδατος Q^{mg} | ην] οι γ' ης Q^{mg} | εξελειπεν ℵ$^{c.b}$AQ^{a} | υδωρ]+*και τα οστα σου ως βοτανη ανατελει και πιανθησεται και κληρονομησουσι γενεας γενεων (γεναιας γεναιων)* ℵ$^{c.a}$AQ **12** οικοδομηθησονται] ανοικοδ. ℵ$^{c.a}$ | εσται] ες B* (ται superscr B^{a}) | σου τα θεμελια ℵAQ | [θεμελι]α σου αιωνια γενεων γε[νεαις]] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) | γενεαις (-ας ℵ* -αις ℵ^{c} (a et b vid)?)]+α'σ' ※ αναστησεις Q^{mg} | τους τριβους] B*^{b} τας τρ. B^{ab} | om sou 3° ℵAQ | ανα μεσον] pr τους ℵAQ | ανα μεσον παυσεις] α' του καθησθαι σ' εις το οικεισθαι θ' του οικεισθαι Q^{mg} **13** τον ποδα σου απο των σαββατων ℵAQ | ποιεις ℵ* (-ειν ℵ^{1}) | αγια| και in mg et sup ras A^{a} (om και A*) | το σαββατον ℵ* (τα σαββατα ℵ$^{c.b}$) | τρυφερα] α'θ'σ' δεδοξασμενα Q^{mg} | θεω]+σου ℵ$^{c.a}$AQ | ποδα 2°] ποσ ℵ* (ποδα ℵ^{1}) | εν οργη sub ÷ Q **14** αναβιβαση ℵ | ταυτα] pr ÷ Q^{1}

LIX **1** Κυριου] μου Q* (κυ Q^{bmg}) | σωσαι]+σε ℵ$^{c.a}$ (improb ℵ$^{c.b}$) | om αυτου ℵ | εισ|ακουσαι B* ει|σακ. B^{1} **2** *διαστωσιν A* | υμων και sup ras 10 vel 11 litt A^{a} | *om ανα μεσον του θεου και A om ανα μεσον 2° ℵ^{2} (postea repos)* Q | προσωπον]+αυτου ℵ$^{c.a}$AQ **3** μεμολυμμεναι ℵAQ* (μεμολυσμ. Q^{a}) | αιμα ℵ* (αιματι ℵ$^{c.a, c.b}$) | και] α sup ras A^{a} **4** ουθεις] ουδεις ℵ (-δεις ℵ* -δεις ℵ$^{c.b}$) A (-δις) Q **5** ερηξαν ■ | μελων ℵ* (μελλ. ℵ$^{c.a}$) | βασιλισκον ℵQ **6** μη] μην ℵ* (μη ℵ$^{lam\ c.a\ (vid)}$) | περιβαλονται ℵ (-τε ℵ* -ται ℵ$^{c.b}$)

7 ἔργα ἀνομίας. 7οἱ δὲ πόδες αὐτῶν ἐπὶ πονηρίαν τρέχουσιν, ταχι- B
νοὶ ἐκχέαι αἷμα, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν ἀπὸ φόνων· σύντριμμα
8 καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 8καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ οἴ-
δασιν, καὶ οὐκ ἔστιν κρίσις ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· αἱ γὰρ τρίβοι
9 αὐτῶν διεστραμμέναι ἃς διοδεύουσιν, καὶ οὐκ οἴδασιν εἰρήνην. 9διὰ
τοῦτο ἀπέστη ἡ κρίσις ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ καταλάβῃ αὐτοὺς δι-
καιοσύνη· ὑπομεινάντων φῶς ἐγένετο αὐτοῖς σκότος, μείναντες αὖ-
10 γὴν ἐν ἀωρίᾳ περιεπάτησαν. 10ψηλαφήσουσιν ὡς τυφλοὶ τοῖχον,
καὶ ὡς οὐχ ὑπαρχόντων ὀφθαλμῶν ψηλαφήσουσιν· πεσοῦνται ἐν
11 μεσημβρίᾳ ὡς ἐν μεσονυκτίῳ, ὡς ἀποθνήσκοντες στενάξουσιν, 11ὡς
ἄρκος καὶ ὡς περιστερὰ ἅμα πορεύσονται· ἀνεμείναμεν κρίσιν καὶ
12 οὐκ ἔστιν· σωτηρία μακρὰν ἀφέστηκεν ἀφ' ἡμῶν. 12πολλὴ γὰρ ἡμῶν
ἡ ἀνομία ἐναντίον σου, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν· αἱ
13 γὰρ ἀνομίαι ἡμῶν ἐν ἡμῖν, καὶ τὰ ἀδικήματα ἡμῶν ἔγνωμεν· 13ἠσε-
βήσαμεν καὶ ἐψευσάμεθα, καὶ ἀπέστημεν ὄπισθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν·
ἐλαλήσαμεν ἄδικα καὶ ἠπειθήσαμεν, ἐκύομεν καὶ ἐμελετήσαμεν ἀπὸ
14 καρδίας ἡμῶν λόγους ἀδίκους, 14καὶ ἀπεστήσαμεν ὀπίσω τὴν κρίσιν,
καὶ ἡ δικαιοσύνη μακρὰν ἀφέστηκεν· ὅτι καταναλώθη ἐν ταῖς ὁδοῖς
15 αὐτῶν ἡ ἀλήθεια, καὶ δι' εὐθείας οὐκ ἐδύναντο διελθεῖν. 15καὶ ἡ
ἀλήθεια ἦρται, καὶ μετέστησαν τὴν διάνοιαν τοῦ συνιέναι· καὶ εἶδεν
16 Κύριος, καὶ οὐκ ἤρεσεν αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἦν κρίσις. 16καὶ εἶδεν καὶ
οὐκ ἦν ἀνήρ, καὶ κατενόησεν καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιλημψόμενος, καὶ

6 ανομιας]+θ' ※ ℔ εργον αδικιας εν χερσιν αυτων Q^{mg} **7** εκ- ℵAQ
χεαιμα ℵ* (εκχεαι αιμα ℵ$^{c.a}$) | αιμα]+ ※ αναιτιον Q^{mg} | αυτων 2°]+διαλο-
γισμοι B$^{ab\,mg}$ ℵAQ | απο φονων (ο 2° sup ras 3 circ litt Q^{1vid})] αφρονων
ℵ* (απο φον. ℵ$^{c.b}$) A αφρονων: σ' ανομιας θ' αδικιας α' ανωφελους Q^{mg}
8 οιδασιν 1°] εγνωσαν AQ^{mg} | κρισις] κρισιν θυ ℵ* (κρισις ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | ειρηνην]
+ην ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$ revoc ut vid ℵ$^{c.c}$) **9** improb και ου μη καταλαβη αυτ.
δικαιοσυνη ℵ$^{c.b}$ (postea repos) | υπομειναντων]+αυτων B^{ab}ℵ$^{A\,a}$Q | περιεπατη-
σαν] οι γ' περιπατησομεν Q^{mg} **10** ψηλαφησουσιν 1°] σ' διαψηλαφησομεν
θ'σ' (sic) ομοιως τοις ο' Q^{mg} | τυφλοι] τυφλος ℵ$^{c.b}$ (postea rurs -φλοι) Q |
ως ουχ] ουχ ως ■ om ουχ Q* (hab Q^{mg}) | ψηλαφησουσιν 2°] ψηλαφησομεν
Q^{mg} | πεσουνται] pr και ℵAQ **11** om ως 2° Q* (hab Q^{mg}) | αναμε-
νουμεν ℵ$^{c.a}$ (ανεμιναμεν ℵ* ανεμειν. ℵ$^{c.b}$) **12** πολλαι γαρ ημ. αι ανομιαι
ℵ$^{c.a}$ (mox priora revoc) **13** εψευσαμεθα]+α' θ' ※ εν πιπι Q^{mg} | οπισθεν]
pr απο ℵAQ οι ο' οπισθεν α' απο οπ. σ' θ' ομοιως τοις ο' Q^{mg} | ελαλησαμεν]
ελαα incep ℵ* | ηκυομεν ℵ*^{vid} (εκ. ℵ^{1}) **14** αφεστηκεν]+αφ ημων A |
κατηναλωθη B^{ab} | αυτων] αυτω Q* | αληθια ℵ* (-θεια ℵ$^{c.b}$) | ευθιας ℵ | ηδυ-
ναντο ℵ^{1} (-νοντο ℵ*^{vid}) AQ | διελθειν ℵ* (-θειν ℵ$^{c.a,\,c.b}$) **15** αληθια ℵ |
διανοιαν (-α ℵ* -αν ℵ$^{c.a}$)]+αυτων ℵ* (improb ℵ$^{c.a,\,c.b}$) A^{a} | του συνιεναι
(-νιναι ℵ*A -νιεναι ℵ$^{c.a,\,c.b}$)] om του A* (hab A^{a}) **16** ιδεν A | ο αντιλημ-
ψομενος (-λην. B^{1} Q^{1})] ο α sup ras A^{a}

Β ἠμύνατο αὐτοὺς τῷ βραχίονι αὐτοῦ καὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ ἐστηρίσατο.
17 καὶ ἐνεδύσατο δικαιοσύνην ὡς θώρακα, καὶ περιέθετο περικεφα- 17
λαίαν σωτηρίου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ περιεβάλετο ἱμάτιον ἐκδι-
κήσεως, καὶ τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ 18 ὡς ἀνταποδώσων ἀνταπόδοσιν 18
ὄνειδος τοῖς ὑπεναντίοις. 19 καὶ φοβηθήσονται οἱ ἀπὸ δυσμῶν τὸ 19
ὄνομα Κυρίου, καὶ οἱ ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου τὸ ὄνομα τὸ ἔνδοξον·
ἥξει γὰρ ὡς ποταμὸς βίαιος ἡ ὀργὴ παρὰ Κυρίου, ἥξει μετὰ θυμοῦ.
20 καὶ ἥξει ἕνεκεν Σειὼν ὁ ῥυόμενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ 20
Ἰακώβ. 21 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, εἶπεν Κύριος· τὸ 21
πνεῦμα τὸ ἐμὸν ὃ ἐστιν ἐπὶ σοί, καὶ τὰ ῥήματά ἃ ἔδωκα εἰς τὸ
στόμα σου, οὐ μὴ ἐκλίπῃ ἐκ τοῦ στόματός σου καὶ ἐκ τοῦ στόμα-
τος τοῦ σπέρματός σου· εἶπεν γὰρ Κύριος ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸν
αἰῶνα.

1 Φωτίζου φωτίζου, Ἰερουσαλήμ, ἥκει γάρ σου τὸ φῶς, καὶ ἡ 1 LI
δόξα Κυρίου ἐπὶ σὲ ἀνατέταλκεν. 2 ἰδοὺ σκότος καλύψει γῆν, καὶ 2
γνόφος ἐπ' ἔθνη· ἐπὶ δὲ σὲ φανήσεται Κύριος, καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ
ἐπὶ σὲ ὀφθήσεται· 3 καὶ πορεύσονται βασιλεῖς τῷ φωτί σου, καὶ 3
ἔθνη τῇ λαμπρότητί σου. 4 ἆρον κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ 4
ἴδε συνηγμένα τὰ τέκνα σου· ἥκασιν πάντες οἱ υἱοί σου μακρόθεν,
καὶ αἱ θυγατέρες σου ἐπ' ὤμων ἀρθήσονται. 5 τότε ὄψῃ, καὶ φο- 5
βηθήσῃ καὶ ἐκστήσῃ τῇ καρδίᾳ, ὅτι μεταβαλεῖ εἰς σὲ πλοῦτος θα-
λάσσης καὶ ἐθνῶν καὶ λαῶν. καὶ ἥξουσίν σοι 6 ἀγέλαι καμήλων, 6
καὶ καλύψουσίν σε κάμηλοι Μαδιὰμ καὶ Γαιφά· πάντες ἐκ Σαβὰ
ἥξουσιν φέροντες χρυσίον, καὶ λίβανον οἴσουσιν, καὶ τὸ σωτήριον

ℵAQ **17** και περιεθετο sub ÷ Q | σωτηριου] pr ως ℵ | om αυτου ℵAQ **18** υπεναντιοις] θ′σ′ ※ ταις νησοις ανταποδομα ανταποδωσει Q^{mg} **19** οι απο δ.] om οι ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | απ] απο A | ηξι (2°) ℵ **20** Σιων B^{b}AQ | ο ρυομενος] om ο ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | ασεβιας ℵ | Ιακωβ] + σ′ ※ ειπε κς Q^{mg} **21** επι] εν Q* (επι Q^{mg}) | το στομα] την καρδιαν ℵ* (στομα pro καρδ. ℵ$^{c.(a\ vid)}$ postea ras) | om ου μη εκλιπη εκ του στοματος σου B* (hab B$^{ab\,mg}$: in fine ras aliq) | εκλειπη AQ | στοματος 2°] σπερματος B* vid (στο sup ras B^{ab}) | σου 3°] + οι γ′ ※ και απο του στοματος του σπερματος του σπερματος σου Q^{mg} | om γαρ A LX 1 om φωτιζου 2° Q | Κυριου] οι γ′ πιπι Q^{mg} | ανατεταλκεν] ras 1 lit ante τ 1° Q^{r} **2** ιδου] pr ※ οτι Q^{mg} + γαρ ℵ$^{c.a\,(vid)}$ (rurs ras) | σκοτος και γνοφος καλυψει (-ψι ℵ* -νει ℵ$^{c.b}$ καλυπτει A) γην επ εθνη ℵAQ | om δε A **3** σου 2°] + οι γ′ ※ της ανατολης Q^{mg} **4** ιδε] + οι γ′ ※ παντα Q^{mg} | ηκασιν (-σι ℵ)] pr ιδου AQ **5** οψη] + θ′ ※ ς χαρηση Q^{mg} | εκτηση B | καρδια] + σου ℵ* (improb ℵ^{r} postea repos) | εις] επι ℵ | πλουτος] πληθος ℵ* (πλουτ. ℵ$^{c.b}$) | ηξουσιν] εξουσιν ℵ* (ηξ. ℵ$^{c.b}$) | σοι] επι σε Q **6** καμηλοι Μαδιαμ] λοι Μα sup ras B^{ab} | Γαιφαρ ℵAQ οι γ′ Γαιφα Q^{mg} | εκ Σαβα] εξαβα B* (εκ Σ. B^{ab}) | φεροντες sub ÷ Q | οισουσιν (οι|σουκισιν [οισ|. ℵ$^{c.a}$ postea repos οι|σ.] ℵ* improb κι ℵ^{1} κει (sic) revoc ℵ$^{c.b}$)] + και λιθον τιμιον ℵ* (improb mox restit ℵ^{r}) A

7 Κυρίου εὐαγγελιοῦνται· 7καὶ πάντα τὰ πρόβατα Κηδὰρ συναχθή- B
σονται, καὶ κριοὶ Ναβαιὼθ ἥξουσιν, καὶ ἀνενεχθήσεται δεκτὰ ἐπὶ τὸ
θυσιαστήριόν μου, καὶ ὁ οἶκος τῆς προσευχῆς μου δοξασθήσεται.
8 8τίνες οἵδε ὡς νεφέλαι πέτονται, καὶ ὡς περιστεραὶ σὺν νοσσοῖς
9 ἐπ' ἐμέ; 9ἐμὲ αἱ νῆσοι ὑπέμειναν καὶ πλοῖα Θαρσεὶς ἐν πρώτοις,
ἀγαγεῖν τὰ τέκνα σου μακρόθεν καὶ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσὸν
αὐτῶν μετ' αὐτῶν, καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου τὸ ἅγιον, καὶ διὰ τὸ τὸν
10 ἅγιον τοῦ Ἰσραὴλ ἔνδοξον εἶναι. 10καὶ οἰκοδομήσουσιν ἀλλογενεῖς
τὰ τείχη σου, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν παραστήσονταί σοι· διὰ γὰρ
11 ὀργήν μου ἐπάταξά σε, καὶ διὰ ἔλεον ἠγάπησά σε. 11καὶ ἀνοιχθή-
σονται αἱ πύλαι σου διὰ παντός, ἡμέρας καὶ νυκτὸς οὐ κλεισθή-
σονται, εἰσαγαγεῖν πρὸς σὲ δύναμιν ἐθνῶν καὶ βασιλεῖς αὐτῶν ἀγο-
12 μένους. 12τὰ γὰρ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς οἵτινες οὐ δουλεύσουσίν σοι
13 ἀπολοῦνται, καὶ τὰ ἔθνη ἐρημίᾳ ἐρημωθήσεται. 13καὶ ἡ δόξα τοῦ
Λιβάνου πρὸς σὲ ἥξει ἐν κυπαρίσσῳ καὶ πεύκῃ καὶ κέδρῳ ἅμα,
14 δοξάσαι τὸν τόπον τὸν ἁγιόν μου. 14καὶ πορεύσονται πρὸς σὲ
δεδοικότες υἱοὶ ταπεινωσάντων σε καὶ παροξυνάντων σε, καὶ κλη-
15 θήσῃ Πόλις Κυρίου, Σειὼν Ἁγίου Ἰσραήλ. 15διὰ τὸ γεγενῆσθαί σε
ἐγκαταλελιμμένην καὶ μεμισημένην, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν· καὶ θήσω
16 σε ἀγαλλίαμα αἰώνιον, εὐφροσύνην γενεῶν γενεαῖς. 16καὶ θηλάσεις
γάλα ἐθνῶν, καὶ πλοῦτον βασιλέων φάγεσαι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγὼ

6 ευαγγελιουνται] ευαγγελιουνται (-ται $\aleph^2$) σοι $\aleph^*$ (σοι improb mox revoc $\aleph^2$) ΝΑQ
7 συναχθησονται] + σοι ΝQ | κριοι] pr οι A | ηξουσιν] + σοι ΝΑQ | δεκτα] pr δωρα $\aleph^*$ (improb postea revoc $\aleph^2$) | δοξασθησεται] ε sup ras $\aleph^{1\,vid}$ adnot aliq mox penitus ras $\aleph^{c.a}$ **8** πεταται AQ | νοσσοις] νεοσσοις $AQ^{1\,(vid)}$ (νοσοις Q*) | om επ εμε $\aleph^*$ (hab $\aleph^{c.a\,(vid)}$) AQ **9** om εμε $\aleph^{c.a}$ | αι νησοι] om αι $\aleph^{post\,c.a}$ AQ | Θαρσις $\aleph^*$ (-σεις $\aleph^{c.b}$) | αργυρον] + αυτω| Q^{mg} [om αυτων 1° AQ* (hab Q^{mg}) | και 4°] δια ΝΑQ | και το ονομα...του Ισραηλ] οι γ' τω ονοματι κυ θυ σου κ των αγιων Ιηλ Q^{mg} | δια το τον] δια τὸ| τον B^* non inst τον B^b om το ΝQ* (hab AQ^a) | του Ισραηλ] improb του $\aleph^2$ (postea revoc) **10** βασιλις $\aleph^*$ (-λεις $\aleph^{c.b}$) | om μου Q* (hab Q^{mg}) | ελεος A **11** εισαγαγειν] pr του $\aleph^{c.a}$ (improb $\aleph^{c.b}$) | om και βασιλεις αυτων $\aleph^*$ (hab ℵ βασιλις $\aleph^{ante\,c.a}$ + αυτων $\aleph^{c.a}$ ℵ βασιλεις [sine αυτ.] $\aleph^{c.b}$) | om αυτων AQ* (hab Q^{mg}) **12** βασιλεις (-λις $\aleph^*$ -λεις $\aleph^{c.b}$)] + αυτων $\aleph^{c.a}$ (improb $\aleph^{c.b}$) A | οτινες $\aleph^*$ (οιτ. $\aleph^c$) | δουλευσιν Q* (-σουσιν Q^a) | απολουνται] αποθανουνται A | ερημωθησεται] ερημωθησονται ℵ (-τε $\aleph^*$ -ται $\aleph^{c.b}$) AQ **13** Λιβανου] in νου ras aliq B^2 | μου]+οι γ' ※ ℵ τον τοπον των ποδων| μου δοξασω Q^{mg} **14** σε και παροξυναντων] pr obel et adnot οι ωβ' ου κ' π' εβρ' B^a (non inst B^b) | σε 2°]+οι γ' ※ ℵ προσκυνησουσιν επι τα ιχνη των ποδων σον παντες οι παροξυναντες Q^{mg} | και παροξ. σε sub ÷ Q | Σιων B^bΝΑQ **15** εγκαταλελιμμενην $B^{*\,vid}$] εγκαταλελειμμ. B^{ab} εγκαταλελειμμ $\aleph^*$ -λελειμμ. $\aleph^{c.a}$ εγκαταλελιμμενην AQ | ευφροσυνη B **16** βασεων $\aleph^*$ (-σιλεων $\aleph^c$)

Β Κύριος ὁ σώζων σε, καὶ ἐξαιρούμενός σε θεὸς Ἰσραήλ. 17 ἀντὶ χαλ- 17
κοῦ οἴσω σοι χρυσίον, ἀντὶ δὲ σιδήρου οἴσω σοι ἀργύριον, ἀντὶ δὲ
ξύλων οἴσω σοι χαλκόν, ἀντὶ δὲ λίθων σίδηρον. καὶ δώσω τοὺς
ἄρχοντάς σου ἐν εἰρήνῃ, καὶ τοὺς ἐπισκόπους σου ἐν δικαιοσύνῃ·
18 καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται ἔτι ἀδικία ἐν τῇ γῇ σου, οὐδὲ σύντριμμα 18
οὐδὲ ταλαιπωρία ἐν τοῖς ὁρίοις σου, ἀλλὰ κληθήσεται Σωτήριον τὰ
τείχη σου, καὶ αἱ πύλαι σου Γλύμμα. 19 καὶ οὐκ ἔσται σοι ἔτι ὁ 19
ἥλιος εἰς φῶς ἡμέρας, οὐδὲ ἀνατολὴ σελήνης φωτιεῖ σοι τὴν νύκτα,
ἀλλ' ἔσται σοι Κύριος φῶς αἰώνιον, καὶ ὁ θεὸς δόξα σου. 20 οὐ γὰρ 20
δύσεταί σοι ὁ ἥλιός σοι, καὶ ἡ σελήνη σοι οὐκ ἐκλείψει· ἔσται γὰρ Κύριός
σοι φῶς αἰώνιον, καὶ ἀναπληρωθήσονται αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους σου.
21 καὶ ὁ λαός σου πᾶς δίκαιος, δι' αἰῶνος κληρονομήσουσιν τὴν γῆν, 21
φυλάσσων τὸ φύτευμα, ἔργα χειρῶν αὐτοῦ εἰς δόξαν. 22 ὁ ὀλιγοστὸς 22
ἔσται εἰς χιλιάδας, καὶ ὁ ἐλάχιστος εἰς ἔθνος μέγα· ἐγὼ Κύριος κατὰ
καιρὸν συνάξω αὐτούς.

1 Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέν με· εὐαγγελίσασθαι 1 L
πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν,
κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, 2 καλέσαι ἐνιαυτὸν 2
Κυρίου δεκτὸν καὶ ἡμέραν ἀνταποδόσεως, παρακαλέσαι πάντας τοὺς
πενθοῦντας, 3 δοθῆναι τοῖς πενθοῦσιν Σειὼν αὐτοῖς δόξαν ἀντὶ σποδοῦ, 3
ἄλιμμα εὐφροσύνης τοῖς πενθοῦσι, καταστολὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος
ἀκηδίας· καὶ κληθήσονται γενεαὶ δικαιοσύνης, φύτευμα Κυρίου εἰς
δόξαν. 4 καὶ οἰκοδομήσουσιν ἐρήμους αἰωνίας, ἐξερημωμένας πρότερον 4

ΝAQ **16** om και 4° ℵ* (hab ℵ^c.a) | θεος] pr ο A | Ισραηλ] Ιακωβ Q^mg **17** αντι 1°] pr και B^ab ℵAQ | ξυλων] ξυλον A | χαλκον] αλκ sup ras ℵ^1 **18** ουκ] ουκετι ℵ | ακουσθησεται] ακουσθησονται ℵ* (-θησεται ℵ^c.b) | om ετι ℵ | κληθησεται] κληθησονται ℵ (-τε ℵ* -ται ℵ^c.b) **19** om σοι 1° ℵ* (hab ℵ^c.a, c.b sed non inst ℵ^c.b) | om ετι ℵAQ | ουδε] ουτε ℵ | σοι 2°] σε ℵ | τ. νυκτ. sub ÷ Q | Κυριος] incep φ ℵ* (improb iam ℵ^1) | φως] pr εις ℵ* (improb postea ras ℵ^1) **20** δυσεται] δυνησεται B*ℵ* (δυσ. B^abℵ^1) | σοι 1°] σου A | Κυριος] + ο θς ℵ* (improb mox repos ℵ^1) **21** δι] δια A pr και ℵAQ | κληρονομησουσουσιν B* (-μησουσι B^ab) | αυτου] αυτων ℵ **22** ελαχιστος] + εστε ℵ* (improb mox repos ℵ^c.b) | συ|αξω B* συ|ναξω B^1 | om αυτους Q* (hab Q^mg) LXI **1** Κυριου] + ※ κῦ Q^mg | εχρισεν] + ※ κς Q^mg | πτωχοις BℵC^a, c.bAQ*] ταπεινοις ℵ* (-πιν.) Q^mg | απεταλκεν ℵ* (απεστ. ℵ^inm ante c) | τη καρδια ℵAQ **2** Κυριου] τω κῦ Q^mg | δεκτος ℵ* (-τον ℵ^iam 1 (vid)) | ανταποδοσεως (δωσ. A)] ανταποδοσεων ℵ* (-σεως ℵ^c.a et postea) + ※ τω θῶ ημῶ Q^mg **3** Σιων AQ | om αυτοις ℵ^cAQ* (hab ※ δουναι αυτοις Q^mg) | αλειμμα A | πενθουσιν (2°) ℵAQ | κληθησονται] + θ' α' ※ αυτοις Q^mg | Κυριου] pr δικαιοσυνης ℵ* (improb rurs revoc ℵ^1) **4** εξηρημωμενας 1°] εξερημ. ℵA | προτερον] pr το ■ προτερας AQ* προτερō: α' πρωτῶ| θ' σ' αρχαιῶ Q^mg

ἐξαναστήσουσιν· καὶ καινιοῦσιν πόλεις ἐρήμους, ἐξηρημωμένας εἰς B
5 γενεάς. 5καὶ ἥξουσιν ἀλλογενεῖς ποιμαίνοντες τὰ πρόβατά σου, καὶ
6 ἀλλόφυλοι ἀροτῆρες καὶ ἀμπελουργοί· 6ὑμεῖς δὲ ἱερεῖς Κυρίου κλη-
θήσεσθε, λειτουργοὶ θεοῦ· ἰσχὺν ἐθνῶν κατέδεσθε καὶ ἐν τῷ πλούτῳ
7 αὐτῶν θαυμασθήσεσθε. 7οὕτως τὴν γῆν ἐκ δευτέρας κληρονομήσουσι,
8 καὶ εὐφροσύνη αἰώνιος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν. 8ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ
ἀγαπῶν δικαιοσύνην καὶ μισῶν ἁρπάγματα ἐξ ἀδικίας· καὶ δώσω τὸν
9 μόχθον αὐτῶν δικαίοις, καὶ διαθήκην αἰώνιον διαθήσομαι αὐτοῖς. 9καὶ
γνωσθήσεται ἐν τοῖς ἔθνεσιν τὸ σπέρμα αὐτῶν, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν
ἐν μέσῳ τῶν λαῶν· πᾶς ὁ ὁρῶν αὐτοὺς ἐπιγνώσεται αὐτούς, ὅτι οὗτοί
10 εἰσιν σπέρμα ηὐλογημένον ὑπὸ θεοῦ, 10καὶ εὐφροσύνῃ εὐφρανθήσονται
ἐπὶ Κύριον. Ἀγαλλιάσθω ἡ ψυχή μου ἐπὶ τῷ κυρίῳ· ἐνέδυσεν
γάρ με ἱμάτιον σωτηρίου καὶ χιτῶνα εὐφροσύνης, περιέθηκέν μοι ὡς
11 νυμφίῳ μίτραν, καὶ ὡς νύμφην κατεκόσμησέν με κόσμῳ. 11καὶ ὡς γῆν
ἄξουσαν τὸ ἄνθος αὐτῆς, καὶ ὡς κῆπος τὰ σπέρματα αὐτοῦ, οὕτως
ἀνατελεῖ κύριος Κύριος δικαιοσύνην καὶ ἀγαλλίαμα ἐναντίον πάντων
τῶν ἐθνῶν.

II 1 1Διὰ Σειὼν οὐ σιωπήσομαι, καὶ διὰ Ἰερουσαλὴμ οὐκ ἀνήσω, ἕως
ἂν ἐξέλθῃ ὡς φῶς ἡ δικαιοσύνη αὐτῆς, τὸ δὲ σωτήριόν μου ὡς λαμπὰς
2 καυθήσεται. 2καὶ ὄψονται ἔθνη τὴν δικαιοσύνην σου καὶ βασιλεῖς τὴν
δόξαν σου, καὶ καλέσει σε τὸ ὄνομα τὸ καινὸν ὃ ὁ κύριος ὀνομάσει
3 αὐτό. 3καὶ ἔσῃ στέφανος κάλλους ἐν χειρὶ Κυρίου, καὶ διάδημα
4 βασιλείας ἐν χειρὶ θεοῦ σου. 4καὶ οὐκέτι κληθήσῃ Καταλελειμμένη, καὶ

4 πολις ℵ*Q* (-λεις ℵc.a Q1 (vid)) | ερημους 2o] αιωνιους ℵ (εων. ℵ* αιων. ℵc.a) ερημους και αιων. ℵc.a | εξηρημωμενας 2o] εξερημωμενας BA εξερη|μενας ℵ
5 σου τα προβατα και ℵ (α, βατα κ sup ras ℵ1 το προσωπον ℵ* vid) 6 ιερις ℵ* (-ρεις ℵc.b) | λειτουργοι] pr και A | θεου] + υμων ℵ* (improb mox revoc ℵ2) + οι γ' ※ υμων ρηθησεται υμιν Qmg | ισχυς A | και] καν ℵ* | εν] επι A 7 ουτως] pr θ' ※ αντι της α|σχυνης υμω| διπλας ϗ εν| τροπης αγαλ|λιασονται με|ρις αυτων Qmg | εκ δευτερας κληρονομησουσι (-μησου ℵ* -μησουσιν ℵc.a A) την γην ℵAQ | αιωνιας ℵ* (-νιος ℵ2) 8 om και 3o ℵ (hab ℵc.a) 9 γνωσθησεται (γνωσθ. B* γνωσθ. Bab)] γνωσθησεσθαι ℵ* (-θησεται ℵc.b) | σπερμα] σπερ improb postea restit ℵ2 | εκγονα] εγγονα ℵ | om εν μεσω των λαων ℵ2 (postea repos) AQ* (hab ※ εμμεσω τ. λαων Qmg | ηυλογημενον B*bAQ] ευλογ. BaℵQa 10 και ευφροσυνη...επι τω κυριω] α' χαιρων χαρησομαι εν κω αγαλλιασεται η ψυχη μου εν θω μου θ'σ' αγαλλιασει αγαλλιασομαι εν θω ευφρα|θησεται η ψυχη μου εν τω θω μου Qmg | ευφροσυνη] ευφροσυνην ℵ pr εν A | ως νυμφιω περιεθηκεν μοι ℵAQ 11 το ανθος] om το ℵ* (hab ℵc.b) | κηπον AQ | αυτου] + σ' ※ ανατελει Qmg | om κυριος ℵAQ* (hab Qmg) LXII 1 Σιων BbℵAQ (item 11) | σιωπησωμαι ℵ*c.b (-σομαι ℵc.a) | Ιελημ ℵ | εως] ως Q* (εως Q1 (vid)) | αυτης] μου ℵAQ* (οι γ' αυτης Qmg) | μου] αυτης Qmg 2 βασιλεις] pr α'σ' ※ παντες Qmg | ονομα] + σου ℵAQ | αυτον ℵ 3 βασιλιας Q* | θεου] κυ ℵ* (θυ ℵ1) 4 κληθηση] κληρονομηθηση ℵ* (κληθ. [κληρθ. Tisch] ℵiam 1) | καταλελειμμ. Bab

Β ἡ γῆ σου οὐ κληθήσεται ἔτι Ἔρημος· σοὶ γὰρ κληθήσεται Θέλημα ἐμόν, καὶ τῇ γῇ σου Οἰκουμένη, ὅτι εὐδόκησεν Κύριος ἐν σοί, καὶ ἡ γῆ σου συνοικισθήσεται. 5 καὶ ὡς συνοικῶν νεανίσκος παρθένῳ, οὕτως κατοικήσουσιν οἱ υἱοί σου· καὶ ἔσται ὃν τρόπον εὐφρανθήσεται νυμφίος ἐπὶ νύμφῃ, οὕτως εὐφρανθήσεται Κύριος ἐπὶ σοί. 6 Καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν σου, Ἰερουσαλήμ, κατέστησα φύλακας ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλην τὴν νύκτα, οἳ διὰ τέλους οὐ σιωπήσονται μιμνησκόμενοι Κυρίου. 7 οὐκ ἔστιν γὰρ ὑμῖν ὅμοιος· ἐὰν διορθώσῃ, καὶ ποιήσῃ Ἰερουσαλὴμ ἀγαυρίαμα ἐπὶ τῆς γῆς. 8 ὅμοσεν Κύριος κατὰ τῆς δόξης αὐτοῦ καὶ κατὰ τῆς ἰσχύος τοῦ βραχίονος αὐτοῦ Εἰ ἔτι δώσω τὸν σῖτόν σου καὶ τὰ βρώματα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ εἰ ἔτι πίονται υἱοὶ ἀλλότριοι τὸν οἶνόν σου ἐφ' ᾧ ἐμόχθησας· 9 ἀλλ' οἱ συναγαγόντες φάγονται αὐτὰ καὶ αἰνέσουσιν Κύριον, καὶ οἱ συναγαγόντες πίονται αὐτὰ ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν ταῖς ἁγίαις μου. 10 πορεύεσθε διὰ τῶν πυλῶν μου καὶ ὁδοποιήσατε τῷ λαῷ μου καὶ τοὺς λίθους ἐκ τῆς ὁδοῦ διαρρίψατε, ἐξάρατε σύσσημον εἰς τὰ ἔθνη. 11 ἰδοὺ γὰρ Κύριος ἐποίησεν ἀκουστὸν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς· εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σειών Ἰδοὺ ὁ σωτήρ σοι παραγέγονεν ἔχων τὸν ἑαυτοῦ μισθόν, καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ πρὸ προσώπου αὐτοῦ. 12 καὶ καλέσει αὐτὸν Λαὸν ἅγιον, λελυτρωμένον ὑπὸ Κυρίου, σὺ δὲ κληθήσῃ Ἐπιζητουμένη πόλις, καὶ Οὐκ ἐγκαταλελιμμένη.

ℵAQ · **4** om ετι ℵAQ | κληθησεται 2°] κληθηση ℵ$^{c.a}$ (-σεται ℵ$^{c.b}$) | τη γη] η γη ℵ$^{c.a}$ (τη γ. ℵ$^{c.b}$) | om οτι ευδοκησεν...συνοικισθησεται ℵAQ* (hab θ′σ′ ※ οτι ευδοκησει κς εν σοι ⸗ η γη σου συνοικισθ. Q^{mg}) | ευδοκησεν] ευδοκησει B$^{ab\ mg}$ **5** σοι|νοικων ℵ* (συνοικ. ℵ$^{c.a}$) | σου] + μετα σου ℵA | και εσται sub ⸗ Q | νυμφην ℵ **6** τειχων] τειχεων ℵ (τιχ.) AQ | κατεστησα] + σοι ℵ$^{c.a}$ (ras ℵ$^{c.b}$) | τελος Q* | μνησκομενοι B* (μιμν. B^{ab}) | Κυριου] οι γ′ ※ τον κν Q^{mg} **7** ουκ εστιν γαρ] ου γαρ εστιν ℵ | ομοιος] ο οικος ℵ* (ομ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | εαν...επι της γης] θ′ ⸗ μη δωτε σιγην αυτω εως ητοιμαση ⸗ εως θη την Ιλημ καυχημα εν τη γη Q^{mg} | Ιερουσαλημ] pr θ′ ※ την Q^{mg} | αγαυριαμα...γης] θ′ ※ καυχημα εν τη γη Q^{mg} | αγαυριαμα (γαυρ. B^{b}ℵ$^{c.a}$ [αγ. ℵ$^{c.b}$])] αγαλλιαμα Q^{mg} **8** κατα τ. δοξης] α′ εν δεξια Q^{mg} | δοξης] δεξιας B^{a} (non inst B^{b}) οι σ′ ισχυος θ′ δεξιας Q^{mg} | ισχυος] δοξης ℵQ | om σου και τα βρωματα ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | βρωματα] + σου AQ | τοις εχθρ.] in τοις ras aliq B^{ab} | om ει 2° A **9** αλλ] + η ℵ$^{c.a}$AQ | συναγαγοντες 1°] συναγοντες ℵAQ | om αινεσουσιν...συναγαγοντες 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | συναγαγοντες 2° (σϋναγ. B* συ|ναγ. B^{b})] συναγοντες ℵ$^{c.a}$ AQ | om αυτα 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | επαυλεσι Q | μου] σου A **10** πορευεσθε] + ※ πορευεσθε Q^{mg} | οδοποιησατε] θ′ σκευασατε τη οδον + ※ οδοποιησατε Q^{mg} | εκ της οδου] pr τους ℵ* (improb ℵ$^{c.b}$) A | διαριψατε ℵ **11** ακουστον εποιησεν ℵ | ακουσον A* (τ superscr A^{a1}) | σοι ο σωτηρ ℵAQ | παραγεγονεν] παραγεινετε ℵ* (-γεγονεν ℵ$^{c.b}$) -ται A | μισθον] + θ′σ′ ※ μετ αυτου Q^{mg} | om αυτου 1° AQ* (hab Q^{mg}) **12** υπο] απο ℵ* (υπο ℵ$^{c.a, c.b}$) | συ δε κληθησῃ] συνεκληθη ℵ* (συ δε κλ. ℵ$^{c.a}$) | ουκ εγκαταλελιμμενη (εγκαταλελειμμ. B^{ab} ενκαταλελιμμ. Q* εγκ. Q^{a})] ου καταλελιμμενη ℵ

II 1 [1]Τίς οὗτος ὁ παραγινόμενος ἐξ Ἐδώμ, ἐρύθημα ἱματίων ἐκ Βοσόρ; B
οὗτως ὡραῖος ἐν στολῇ, βίᾳ μετὰ ἰσχύος; ἐγὼ διαλέγομαι δικαιοσύνην
2 καὶ κρίσιν σωτηρίου. [2]διὰ τί σου ἐρυθρὰ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ ἐνδύματά
3 σου ὡς ἀπὸ πατητοῦ ληνοῦ; [3]πλήρης καταπεπατημένης, καὶ τῶν
ἐθνῶν οὐκ ἔστιν ἀνὴρ μετ' ἐμοῦ, καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου,
4 καὶ κατέθλασα αὐτοὺς ὡς γῆν, καὶ κατήγαγον τὸ αἷμα αὐτῶν. [4]ἡμέρα
γὰρ ἀνταποδόσεως ἦλθεν αὐτοῖς, καὶ ἐνιαυτὸς λυτρώσεως πάρεστιν.
5 [5]καὶ ἐπέβλεψα, καὶ οὐκ ἦν βοηθός· καὶ προσενόησα, καὶ οὐθεὶς
ἀντελαμβάνετο· καὶ ἐρρύσατο αὐτοὺς ὁ βραχίων μου, καὶ ὁ θυμός μου
6 ἐπέστη. [6]καὶ κατεπάτησα αὐτοὺς τῇ ὀργῇ μου, καὶ κατήγαγον τὸ
αἷμα αὐτῶν εἰς γῆν.

7 [7]Τὸν ἔλεον Κυρίου ἐμνήσθην, τὰς ἀρετὰς Κυρίου ἐν πᾶσιν οἷς
ἡμῖν ἀνταποδίδωσιν. Κύριος κριτὴς ἀγαθὸς τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ, ἐπάγει
ἡμῖν κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ.
8 [8]καὶ εἶπεν Οὐχ ὁ λαός μου; τέκνα, οὐ μὴ ἀθετήσωσιν· καὶ ἐγένετο
9 αὐτοῖς εἰς σωτηρίαν [9]ἐκ πάσης θλίψεως αὐτῶν. οὐ πρέσβυς οὐδὲ
ἄγγελος, ἀλλ' αὐτὸς ἔσωσεν αὐτούς, διὰ τὸ ἀγαπᾶν αὐτοὺς καὶ
φείδεσθαι αὐτῶν· αὐτὸς ἐλυτρώσατο αὐτοὺς καὶ ἀνέλαβεν αὐτούς, καὶ
10 ὕψωσεν αὐτοὺς πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος· [10]αὐτοὶ δὲ ἠπείθησαν
καὶ παρώξυναν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον αὐτοῦ· καὶ ἐστράφη αὐτοῖς εἰς
11 ἔχθραν, αὐτὸς ἐπολέμησεν αὐτούς. [11]καὶ ἐμνήσθη ἡμερῶν αἰωνίων·
ποῦ ὁ ἀναβιβάσας ἐκ τῆς θαλάσσης τὸν ποιμένα τῶν προβάτων;

LXIII 1 Εδωμ] Εδεμ A | εριθρημα ℵ* (ερυθρημα ℵc.a) ερυθηματα A | ℵAQ
Βοσορ] Βοσρα Qmg | στολη]+ ※ αυτου Qmg | σωτηριας ℵ* (-ριου ℵc.a, c.b)
2 ερυθα Q* (ρ 2° superscr) | πατητου] πατηματος Q* (-του Qmg) 3 πληρης]
πληρους ℵ Qmg | πληρης...μετ εμου] σ' ληνον επατησα μονωτατος ※ απο
τω̄ λαων ουκ εστι ουδεις συν εμοι Qmg | om μου ℵAQ | το αιμα] τα ιματια
ℵ* (το˙αιμ. ℵc) | αυτων]+εις γην Babℵ^AQ+θ'σ' ※ ※ παντα τα ενδυματα
μου εμολυνα Qmg 4 ημερα] ρα sup ras Aa | γαρ]+κυ ℵc.a (postea ras) |
ανταποδωσεως A | ηλθεν] επηλθεν ℵA 5 ουκ ην] ουδεις ℵAQ (-δις Q*) |
ουθεις] ουδεις ℵQ (-δις ℵ*Q* -δεις ℵc.b Q1vid) | αντελαμβανετο] αντελαβετο
ℵ | ερυσατο ℵQ | μου 2°]+οι γ' ※ αυτος Qmg | επεστη] εστη ℵ 6 μου]+
θ'σ' ※ ※ εμεθυσα αυτους εν τω θυμω μου Qmg | γην] pr την ℵc(a?) (postea
improb) 7 τον ελεον] το ελεος ℵc.a (postea revoc τον ελεον) | εμνησθην...
Κυριου 2°] ※ αναμνησω την αινεσιν κῡ Qmg | αρετας]+αρεταs B*+αυτου κ̄ς
Babvid (superscr) | οις] bis scr ℵ* (improb οις 2° ℵiam1)+ο κ̄ς A+κ̄ς Q |
αυτου ελεος ℵ | om και ℵ 8 ειπεν] inter ι et π ras aliq ℵ? | τεκνα]+μου
ℵ+και A | αθετησουσιν ℵ αθετηθωσιν Q 9 om αυτων 1° AQ | πρεσβυς]
πρεσβεις A | αυτος 1°]+κ̄ς ℵ* (improb postea revoc ℵ?) A | αυτος 2°] pr ※
Aa? 10 om αυτου A οι γ' ομοιως [αυτου] Qmg | αυτος] pr και ℵ* (improb
postea repos ℵ?) Aa? οι γ' ομοιως [αυτος] Qmg 11 αιωνιων]+οι γ' ※
Μωση λαου αυτου Qmg | om που 1° ℵAQ* (hab Qmg) | της θαλασσης] της
γης Bamg (γης superscr Bbtxt) Q γης ℵA

B ποῦ ἐστιν ὁ θεὶς ἐν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον; 12 ὁ ἀγαγὼν τῇ δεξιᾷ 12
Μωσῆν, ὁ βραχίων τῆς δόξης αὐτοῦ; κατίσχυσεν ὕδωρ ἀπὸ πρυσώ-
που αὐτοῦ, ποιῆσαι ἑαυτῷ ὄνομα αἰώνιον. 13 ἤγαγεν αὐτοὺς δι' ἀβύσσου 13
ὡς ἵππον δι' ἐρήμου, καὶ οὐκ ἐκοπίασαν, 14 καὶ ὡς κτῆνη διὰ πεδίου· 14
κατέβη πνεῦμα παρὰ Κυρίου καὶ ὡδήγησεν αὐτούς· οὕτως ἤγαγες τὸν
λαόν σου, ποιῆσαι σεαυτῷ ὄνομα δόξης. 15 Ἐπίστρεψον ἐκ τοῦ 15
οὐρανοῦ καὶ ἴδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου καὶ δόξης σου· ποῦ
ἐστιν ὁ ζῆλός σου καὶ ἡ ἰσχύς σου; ποῦ ἐστιν τὸ πλῆθος τοῦ
ἐλέους σου καὶ οἰκτειρμῶν σου, ὅτι ἀνέσχου ἡμῶν; 16 σὺ γὰρ εἶ 16
πατὴρ ἡμῶν, ὅτι Ἀβραὰμ οὐκ ἔγνω ἡμᾶς, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπέγνω
ἡμᾶς· ἀλλὰ σύ, Κύριε, πατὴρ ἡμῶν· ῥῦσαι ἡμᾶς, ἀπ' ἀρχῆς τὸ
ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς ἐστιν. 17 τί ἐπλάνησας ἡμᾶς, Κύριε, ἀπὸ τῆς 17
ὁδοῦ σου; ἐσκλήρυνας τὰς καρδίας ἡμῶν τοῦ μὴ φοβεῖσθαί σε;
ἐπίστρεψον διὰ τοὺς δούλους σου, διὰ τὰς φυλὰς τῆς κληρονο-
μίας σου, 18 ἵνα μικρὸν κληρονομήσωμεν τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου σου. 18
19 ἐγενόμεθα ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς, ὅτε οὐκ ἤρξας ἡμῶν οὐδὲ ἐκλήθη 19
τὸ ὄνομά σου ἐφ' ἡμᾶς. 1 ἐὰν ἀνοίξῃς τὸν οὐρανόν, τρόμος 1 L
λήμψεται ἀπὸ σοῦ ὄρη, καὶ τακήσονται 2 ὡς κηρὸς ἀπὸ πυρὸς 2 (1)
τήκεται, καὶ κατακαύσει πῦρ τοὺς ὑπεναντίους, καὶ φανερὸν
ἔσται τὸ ὄνομά σου ἐν τοῖς ὑπεναντίοις· ἀπὸ προσώπου σου
ἔθνη ταραχθήσονται, 3 ὅταν ποιῇς τὰ ἔνδοξα· τρόμος λήμψεται 3 (2)
ἀπὸ σοῦ ὄρη. 4 ἀπὸ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσαμεν οὐδὲ οἱ ὀφθαλ- 4 (3)
μοὶ ἡμῶν εἶδον θεὸν πλὴν σοῦ, καὶ τὰ ἔργα σου ἃ ποιήσεις
τοῖς ὑπομένουσιν ἔλεον. 5 συναντήσεται τοῖς ποιοῦσιν τὸ δί- 5 (4)
καιον, καὶ τῶν ὁδῶν σου μνησθήσονται. ἰδοὺ σὺ ὠργίσθης, καὶ

ℵAQ 12 τη δεξια] τη δε|δια ℵ* (τη δεξ. ℵc.a, c.b) | Μωυσην ℵQ Μωση A | απο] προ Q | προσωπου] ras aliq in π 2° B¹ | εαυτω] αυτω ℵAQ 13 ηγαγεν] pr και A | δι αβυσσου] δια της αβ. ℵAQ 14 κατεβη] pr και A 15 επιστρεψον] α' σ' επιβλεψον θ' καθιδε Qmg | om σου 2° ℵAQ | οικτειρμων (-τιρμ. B¹)] οικτειρμοι ℵ* οι οικτειρμοι ℵc.a των οικτειρμων ℵc.bAQ (των θ' ※ Qa) | ημων] + κε ℵc.a (mox extinx) 16 om γαρ A | ει ημων πατηρ ℵ ημων ει πατηρ AQ | πατηρ 2°] pr ο ℵ | ρυσαι...εστιν] pr obelos Ba (non inst Bb) | εφ ημας εστιν (sub ÷ Q)] εστιν εν ημιν A 17 om απο ℵ* (hab ℵc.a) Q | εσκηρυνας ℵ | ημων τας καρδιας ℵc.bAQ 18 μικρον] + τι ℵ* (improb mox repos ℵ¹) | σου] + οι υπεναντιοι ημων κατεπατησαν το αγιασμα σου AQ 19 εγεναμεθα ℵ | εκληθη] ενεκληθη A επεκληθη Q LXIV 1 ληψεται B¹ | τακησονται] τακη sup ras Aa 2 απο 1°] υπο ℵ* (απο ℵc.a, c.b) | πυρος] pr προσωπου A (σωπου sup ras Aa) | πυρος τηκεται sup ras Aa | om εσται ℵ¹ (postea revoc) | σου 1° BQmg] κυ ℵAQ* οι γ' ομοιως Qmg | απο 2°] προ Q 3 ποιης] ποιησης ℵ* (ποιης ℵ¹ postea rurs ποιησης) 4 οι οφθ. ημ. ειδον] οι γ' οφθαλμος ουκ ιδεν Qmg | ιδον A | om θεον πλην σου A* (hab A¹ vel salt a (mg)) 5 συναντησεται] + γαρ ℵAQ | ποιουσιν] υπομενουσιν ℵ

(5) 6 ἡμεῖς ἡμάρτομεν· διὰ τοῦτο ἐπλανήθημεν, [6]καὶ ἐγενήθημεν ὡς B
ἀκάθαρτοι πάντες ἡμεῖς, ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιο-
σύνη ἡμῶν· καὶ ἐξερύημεν ὡς φύλλα διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν·
(6) 7 οὕτως ἄνεμος οἴσει ἡμᾶς. [7]καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐπικαλούμενος τὸ
ὄνομά σου καὶ ὁ μνησθεὶς ἀντιλαβέσθαι σου· ὅτι ἀπέστρεψας
τὸ πρόσωπόν σου ἀφ' ἡμῶν, καὶ παρέδωκας ἡμᾶς διὰ τὰς
(7) ▪ ἁμαρτίας ἡμῶν. [8]Καὶ νῦν, Κύριε, πατὴρ ἡμῶν σύ, ἡμεῖς
(8) 9 δὲ πηλός, ἔργα τῶν χειρῶν σου πάντες ἡμεῖς. [9]μὴ ὀργίζου ἡμῖν
σφόδρα, καὶ μὴ ἐν καιρῷ μνησθῇς ἁμαρτιῶν ἡμῶν· καὶ νῦν
(9) 10 ἐπίβλεψον, ὅτι λαός σου πάντες ἡμεῖς. [10]πόλις τοῦ ἁγίου σου
ἐγενήθη ἔρημος Σειών· ὡς ἔρημος ἐγενήθη Ἰερουσαλήμ· εἰς κατά-
(10) 11 ραν [11]ὁ οἶκος τὸ ἅγιον ἡμῶν, καὶ ἡ δόξα ἣν εὐλόγησαν οἱ
πατέρες ἡμῶν ἐγενήθη πυρίκαυστος, καὶ πάντα ἔνδοξα ἡμῶν
(11) 12 συνέπεσε. [12]καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἀνέσχου, Κύριε, καὶ ἐσιώ-
πησας, καὶ ἐταπείνωσας ἡμᾶς σφόδρα.

LXV 1 [1]Ἐμφανὴς ἐγενήθην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν, εὑρέθην τοῖς ἐμὲ
μὴ ζητοῦσιν· εἶπα Ἰδού εἰμι, τῷ ἔθνει οἳ οὐκ ἐκάλεσάν μου τὸ
2 ὄνομα. [2]ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου ὅλην τὴν ἡμέραν πρὸς λαὸν
ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα, τοῖς πορευομένοις ὁδῷ οὐ καλῇ ἀλλ' ὀ-
3 πίσω τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. [3]ὁ λαὸς οὗτος ὁ παροξύνων με ἐναν-
τίον ἐμοῦ διὰ παντός· αὐτοὶ θυσιάζουσιν ἐν τοῖς κήποις καὶ θυμι-
4 ῶσιν ἐπὶ ταῖς πλίνθοις τοῖς δαιμονίοις ἃ οὐκ ἔστιν, [4]ἐν τοῖς
μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις κοιμῶνται διὰ ἐνύπνια, οἱ ἔσθοντες
κρέας ὕειον καὶ ζωμὸν θυσιῶν, μεμολυμμένα πάντα τὰ σκεύη αὐ-

6 ρακκος ℵc | εξερρυημεν Ba?b | φυλλα] + α′θ′ ※ παντες ημεις Qmg ℵAQ
7 σου 1°] σ sup ras Aa | αντιλαβεσθαι] αντελαβετο ℵ* (αντιλαβεσθαι ℵc.a, c.b) |
α τας αμαρτιας sup ras Ba?vid 8 πηλος] + α′ θ′ ※ κ συ πλαστης ημων Qmg |
εργον AQ | των χειρων] om των ℵ* (hab ℵc.b) | om ημεις 2° ℵAQ 9 ημιν]
+ οι γ′ ※ πιπι εως Qmg | μησθης B* vid (μν. Bab) 10 Σιων BbAQ 11 ημων
1°] μων B* (ημ. Bab) | ηυλογησαν AQ* (ευλ. Q1(vid)) | ενδοξα] pr τα ℵAQ |
om ημων 3° AQ | συνεπεσεν ℵAQ 12 Κυριε] πιπι Qmg | σφοδρα] pr θ′
※ εως Qmg LXV 1 εγενηθην] εγενομην ℵ* (εγενηθ. ℵc.a postea rurs
εγενομ.) A | επερωτωσιν] ζητουσιν ℵAQ | ζητουσιν] επερωτωσιν ℵAQ | ειπα
ιδου] ειπον ιδ. (ν ι sup ras ℵ1) ℵ | ειμι] + θ′ ※ ιδου ειμι Qmg | οι] οιτινες A |
το ονομα μου AQ 2 [η]μεραν...πορευομενοις] pr obel Ba (non inst Bb) |
και αντιλ. sub ÷ Q | τοις πορευομενοις] οι ουκ επορευθησαν ℵc.a, c.bAQ* (τοις
πορ. Qmg) | οδω ουκ καλη] οδω ουκ αληθη ℵ* εν οδω καλη ℵc.a οδω ουκ αληθευη
ℵc.b οδω αληθευη AQ* (-θειν Qa) οι γ′ ※ οδω ουκ αγαθη Qmg 3 λαος
ℵ* (λαος ℵiam 1 (vid)) | εμου] μου ℵ* (εμου ℵc.b) | om δια παντος ℵ* (hab
ℵante c.b) | θυσιαζουσιν] θυμαζουσιν A | τοις κηποις] om τοις ℵ* (hab ℵc.b)
θυμιουσιν ℵ | επι] εν ℵ | εστιν] εσται A 4 εν 1°] pr και ℵAQ | δια] δι
AQ | οι εσθοντες] pr και ℵc.a | κρεας υειον] κρεα υεια ℵ κρεα υια A κρεα
υειο] Q* (κρεας υειο] Q1(vid)) | θυσιων sub ÷ Q

B τῶν, [5]οἱ λέγοντες Πόρρω ἀπ' ἐμοῦ, μὴ ἐγγίσῃς μοι, ὅτι καθαρός 5
εἰμι· οὗτος καπνὸς τοῦ θυμοῦ μου, πῦρ καίεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς
ἡμέρας. [6]ἰδοὺ γέγραπται ἐνώπιόν μου Οὐ σιωπήσω ἕως ἂν ἀπο- 6
δώσω εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν [7]τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ τῶν πατέ- 7
ρων αὐτῶν, λέγει Κύριος· οἳ ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν ὀρέων καὶ ἐπὶ
τῶν βουνῶν ὠνείδισάν με, ἀποδώσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον
αὐτῶν. [8]Οὕτως λέγει Κύριος ὁ Ὃν τρόπον εὑρεθήσεται ὁ ῥὼξ 8
ἐν τῷ βότρυι, καὶ ἐροῦσιν Μὴ λυμήνῃ αὐτόν, ὅτι εὐλογία ἐστὶν ἐν
αὐτῷ· οὕτως ποιήσω ἕνεκεν τοῦ δουλεύοντός μοι, τούτου ἕνεκεν οὐ
μὴ ἀπολέσω πάντας. [9]καὶ ἐξάξω τὸ ἐξ Ἰακὼβ σπέρμα καὶ ἐξ 9
Ἰούδα, καὶ κληρονομήσει τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, καὶ κληρονομή-
σουσιν οἱ ἐκλεκτοί μου καὶ οἱ δοῦλοί μου, καὶ κατοικήσουσιν ἐκεῖ.
[10]καὶ ἔσονται ἐν τῷ δρυμῷ ἐπαύλεις ποιμνίων, καὶ φάραγξ Ἀχὼρ 10
εἰς ἀνάπαυσιν βουκολίων τῷ λαῷ μου οἳ ἐζήτησάν με. [11]ὑμεῖς δὲ 11
οἱ ἐγκαταλιπόντες με καὶ ἐπιλανθανόμενοι τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου,
καὶ ἑτοιμάζοντες τῷ δαιμονίῳ τράπεζαν καὶ πληροῦντες τῇ τύχῃ
κέρασμα, [12]ἐγὼ παραδώσω ὑμᾶς εἰς μάχαιραν, πάντες ἐν σφαγῇ 12
πεσεῖσθε· ὅτι ἐκάλεσα ὑμᾶς καὶ οὐχ ὑπηκούσατε, ἐλάλησα καὶ παρη-
κούσατε, καὶ ἐποιήσατε τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ καὶ ἃ οὐκ ἐβου-
λόμην ἐξελέξασθε. [13]Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ οἱ 13
δουλεύοντές μοι φάγονται, ὑμεῖς δὲ πεινάσετε· ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές
μοι πίονται, ὑμεῖς δὲ διψήσετε· ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι εὐφρανθή-
σονται, ὑμεῖς δὲ αἰσχυνθήσεσθε· [14]ἰδοὺ οἱ δουλεύοντές μοι ἀγαλ- 14
λιάσονται ἐν εὐφροσύνῃ, ὑμεῖς δὲ κεκράξεσθε διὰ τὸν πόνον τῆς
καρδίας, καὶ ἀπὸ συντριβῆς πνεύματος ὑμῶν ὀλολύξετε. [15]κατα- 15
λείψετε γὰρ τὸ ὄνομα ὑμῶν εἰς πλησμονὴν τοῖς ἐκλεκτοῖς μου,

ℵAQ **5** μοι] μου AQ* | καιεται Bℵ* (-ται ℵc.b) | εν] ε ℵ* (εν ℵc.a) | εν αυτω sub ÷ Q **6** ενωπιον] εναντιον ℵ* (ενωπ. ℵc mox rurs εναντ.) | μου] εμου Q | ου]+μη ℵ* (improb postea revoc ℵ?) | σιωπησω (-πισω ℵ* -πησω ℵc.a, c.b)] σιωπησομαι A | αποδωσω] αποδω (αποδωσω Qmg) και ανταποδωσω ℵQ (α'σ' ※ και ανταποδωσω Qmg) αποδω A **7** αυτων 2°]+θ' ※ επι το αυτο Qmg | αποδω B* (-δωσω Bab) | εις] επι ℵ **8** ουτως (-τω ℵ)] pr ※ οτι Qmg | λυμηνητε ℵ* (ται ℵc.b) | ευλογια]+κυ ℵc.a (vid) (rurs extinx) A | εστιν sub ÷ Q | εν αυτω εστιν Q **9** Ιακωβ B* Ιακωβ B? | εξ 2°] pr το ℵAQ | και 3°] ος ℵ (και ℵc.a, c.b) | κληρονομησουσει ℵc.a (-μησει repos ℵc.b) | om και 6° A **10** επαυλις ℵ*Q* (-λεις ℵc.b Q1 vid) **11** εγκαταλειποντες ℵ εγκαταλειποντες A | αγιον] ο rescr vid B? | om και 2° ℵ* (hab ℵc.b) | δαιμονιω] δαιμονι ℵ (δεμ. ℵ* δαιμ. ℵc.a, c.b) Q **12** παντες] pr και ℵ* (improb postea revoc ℵ?) | om εν ℵ | πεισεσθε Q* (πεσεισθε Qa) | ποιησατε ℵ* (επ. ℵc.a) | εμου] μου ℵ* (εμ. ℵiam 1) | ηβουλομην ℵ **13** Κυριος]+σ'θ' ※ κς Qmg | διψησετε] διψησεσθαι ℵ* (-σεται ℵc.b) A **14** ευφροσυνη]+οι γ' ※ καρδιας Qmg | καρδιας]+υμων ℵAQ | om υμων ℵAQ | ολολυξετε ℵ* (-ξεσε ℵc.a, c.b) **15** κατελιψετε (sic) ℵc.a, c.b κατελειψατε Q | υμων] pr του κυ ℵc.a (ras ℵc.b)

ὑμᾶς δὲ ἀνελεῖ Κύριος. τοῖς δὲ δουλεύουσί μοι κληθήσεται ὄνομα B
16 καινόν, [16]ὃ εὐλογηθήσεται ἐπὶ τῆς γῆς· εὐλογήσουσιν γὰρ τὸν θεὸν
τὸν ἀληθινόν, καὶ οἱ ὀμνύοντες ἐπὶ τῆς γῆς ὀμοῦνται τὸν θεὸν τὸν
ἀληθινόν. ἐπιλήσονται γὰρ τὴν θλίψιν τὴν πρώτην, καὶ οὐκ ἀνα-
17 βήσεται αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν. [17]Ἔσται γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς
καὶ ἡ γῆ καινή, καὶ οὐ μὴ μνησθῶσιν τῶν προτέρων οὐδ' οὐ μὴ
18 ἐπέλθῃ αὐτῶν ἐπὶ τὴν καρδίαν, [18]ἀλλ' εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίαμα
εὑρήσουσιν ἐν αὐτῇ· ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ποιῶ Ἰερουσαλὴμ ἀγαλλίαμα καὶ
19 τὸν λαόν μου εὐφροσύνην. [19]καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐπὶ Ἰερουσαλήμ,
καὶ εὐφρανθήσομαι ἐπὶ τῷ λαῷ μου· καὶ οὐκέτι μὴ ἀκουσθῇ ἐν
20 αὐτῇ φωνὴ κλαυθμοῦ καὶ φωνὴ κραυγῆς, [20]οὐδ' οὐ μὴ γένηται ἔτι
ἐκεῖ ἄωρος καὶ πρεσβύτης ὃς οὐκ ἐμπλήσει τὸν χρόνον αὐτοῦ·
ἔσται γὰρ ὁ νέος ἑκατὸν ἐτῶν, ὁ δὲ ἀποθνήσκων ἁμαρτωλὸς ἑκα-
21 τὸν ἐτῶν, καὶ ἐπικατάρατος ἔσται. [21]καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας καὶ
αὐτοὶ ἐνοικήσουσιν, καὶ καταφυτεύσουσιν ἀμπελῶνας καὶ αὐτοὶ φά-
22 γονται τὰ γενήματα αὐτῶν· [22]οὐ μὴ οἰκοδομήσουσιν καὶ ἄλλοι ἐνοι-
κήσουσιν, καὶ οὐ μὴ φυτεύσουσιν καὶ ἄλλοι φάγονται. κατὰ γὰρ
τὰς ἡμέρας τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς αἱ ἡμέραι τοῦ λαοῦ μου· τὰ γὰρ
23 ἔργα τῶν πόνων αὐτῶν παλαιώσουσιν. [23]οἱ ἐκλεκτοί μου οὐ κο-
πιάσουσιν εἰς κενόν, οὐδὲ τεκνοποιήσουσιν εἰς κατάραν, ὅτι σπέρμα
εὐλογημένον ὑπὸ θεοῦ ἐστιν, καὶ τὰ ἔκγονα αὐτῶν μετ' αὐτῶν. [24]καὶ
ἔσται πρὶν κεκράξαι αὐτοὺς ἐγὼ ὑπακούσομαι αὐτῶν, ἔτι λαλούν-

15 δουλευουσιν ℵAQ | μοι] αυτω AQ* (μοι sup ras Q[1(vid)]) | καινον] ℵAQ εωνιον ℵ* (καιν. ℵ[c.a, c.b]) **16** της γης] om γης Q* (superscr Q[a]) | ευλογησουσιν] ελλογησουσιν ℵ* (ευλ. ℵ[c.a, c.b]) | ομνυοντες] ομοντες ℵ[c.b] (postea rurs ομ.) | επιλησονται] σ sup ras 2 litt Q[1 vid] | θλιψιν] + αυτων ℵAQ (οι γ' ομοιως Q[mg]) | αυτων] in ω ras aliq B[?] **17** καινος] καπνος ℵ* (καιν. ℵ[c.a, c.b]) | ουδ ου] ουδε ℵ **18** αλλ] αλλα Q | αγαλλιαμα 1°] ααλλ. ℵ* (γ superscr ℵ[c nisi iam 1]) | αυτη] + θ' ※ οσα εγω κτιζω Q[mg] | om οτι ℵ* (hab ℵ[c.b]) A | Ιλημ ποιω Q | Ιερουσαλημ] pr οι γ' ※ την Q[mg] | αγαλιαμα (2°) ℵ* (αγαλλ. ℵ[c.b]) **19** επι 1°] εν ℵ* (επι ℵ[c.b]) | αυτη] αυτω ℵ | και 4°] ουδε ℵ[c (a vid)] (rurs ras) AQ* (και Q[mg]) | κραυης ℵ* (-γης ℵ[c (a et b vid)]) **20** ουδ] και ℵAQ | ου] ουκετι ℵ* improb et postea revoc ℵ[2] | om ετι ℵAQ | αωρος] + θ' ※ ημεραις Q[mg] | εμπλησει] εντπλ. A* (μ sup ras A[a]) | νεος] + α'θ' ※ υιος Q[mg] | εκατον 2° (ρ' ℵ)] pr α'θ' ※ υιος Q[mg] | εσται 2°] εστιν A **21** καταφυτευσωσιν ℵ | και αυτοι sub ÷ Q | φαγωνται ℵ | τα γενηματα] τον καρτον B*[fort] (τα γεν. sup ras B[ab]) Q* (τα γεν. Q[mg]) **22** ου 1°] pr και AQ | φυτευσωσιν ℵ | κατα γαρ] α, γ sup ras A[a] | της ζωης sub ÷ Q | αι ημεραι] pr εσονται ℵAQ | om γαρ 2° ℵAQ (ομοιως οι γ' Q[mg t]) **23** οι εκλεκτοι] οι δε εκλ. ℵAQ | ουδε] ου ℵ[c.a] ου μη ℵ[c.b] | τεκνοποιησουσιν] τεκνα ποιησουσιν A | ηυλογημενον AQ* | θεου] pr του A | και τα εκγονα...αυτων 2°] pr θ'σ' ※ Q[txt et mg] | εκγονα] εγγονα ℵ | αυτων 2°] + εσται ℵ (-τε ℵ* -ται ℵ[c.b]) + εσονται AQ **24** πριν] + η A | κεκραξαι] κεκραξεται Q* (-ξεσθαι Q[a]) | υπακουσομαι] επακουσομαι ℵ (-με ℵ* -μαι ℵ[c.b]) AQ

B των αὐτῶν ἐρῶ Τί ἐστιν; [25]τότε λύκοι καὶ ἄρνες βοσκηθήσονται 25
ἅμα, καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα, ὄφις δὲ γῆν ὡς ἄρτον·
οὐκ ἀδικήσουσιν οὐδὲ λυμανοῦνται ἐπὶ τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ μου, λέγει
Κύριος.

[1]Οὕτως λέγει Κύριος Ὁ οὐρανός μου θρόνος, καὶ ἡ γῆ ὑπο- 1 LXV
πόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι; καὶ ποῖος
τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; [2]πάντα γὰρ ταῦτα ἐποίησεν ἡ χείρ 2
μου, καί ἐστιν ἐμὰ πάντα ταῦτα, λέγει Κύριος· καὶ ἐπὶ τίνα ἐπι-
βλέψω ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν καὶ ἡσύχιον καὶ τρέμοντα τοὺς
λόγους μου; [3]ὁ δὲ ἄνομος ὁ θύων μοι μόσχον ὡς ἀποκτέννων 3
κύνα, ὁ δὲ ἀναφέρων σεμίδαλιν ὡς αἷμα ὕειον, ὁ διδοὺς λίβανον
εἰς μνημόσυνον ὡς βλάσφημος. καὶ αὐτοὶ ἐξελέξαντο τὰς ὁδοὺς
αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἠθέλησεν, [4]καὶ 4
ἐγὼ ἐκδέξομαι τὰ ἐμπαίγματα αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας ἀνταπο-
δώσω αὐτοῖς· ὅτι ἐκάλεσα αὐτοὺς καὶ οὐχ ὑπήκουσάν μου, ἐλάλησα
καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐποίησαν τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ καὶ ἃ
οὐκ ἐβουλόμην ἐξελέξαντο.

[5]Ἀκούσατε ῥήματα Κυρίου, οἱ τρέμοντες τὸν λόγον αὐτοῦ· εἴπατε, 5
ἀδελφοὶ ἡμῶν, τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ βδελυσσομένοις, ἵνα τὸ ὄνομα
Κυρίου δοξασθῇ καὶ ὀφθῇ ἐν τῇ εὐφροσύνῃ αὐτῶν, καὶ ἐκεῖνοι
αἰσχυνθήσονται. [6]φωνὴ κραυγῆς ἐκ πόλεως, φωνὴ ἐκ ναοῦ, φωνὴ 6
Κυρίου ἀνταποδιδόντος ἀνταπόδοσιν τοῖς ἀντικειμένοις. [7]πρὶν τὴν 7
ὠδίνουσαν τεκεῖν, πρὶν ἐλθεῖν τὸν πόνον τῶν ὠδίνων, ἐξέφυγεν καὶ

ℵAQ 25 τοτε sub ÷ Q | τοτε...λεγει κς] adnot ταυτα ηδη δευτερον λεγει Q^{mg} [cf xi 6—9] | οφεις ℵ | αρτον] + φαγεται και ℵ$^{c.a}$ (postea improb) | ουδε] + μη ℵAQ | λεγει] ειπεν Q LXVI 1 om ουτως λεγει Κυριος ℵ* (hab ουτω λ. κς ℵ$^{a\,mg}$) | μου 1°] μοι ℵA | και η γη] η δε γη ℵAQ | οικον] om A* (hab A$^{1\,mg\,(vid)}$) pr θ' ※ τουτον + θ' ※ ον Q^{mg} | και 2°] η ℵA | ποιος] + ※ ουτος Q^{mg} 2 ταυτα] + λεγει κς και επι τινα επιβλεψω ℵ* (improb ℵ^{1} et postea) | εμα] αμα ℵ* (εμ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | αλλ η sub ÷ Q 2—3 λογους...ανομος] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) 3 μοχον ℵ* (superscr σ ℵ^{1} vel salt a, c.b) | ως 1°] + θ'σ' ※ τυπτων ανδρα θυσιαζῶ το εκ ποιμνιου Q^{mg} | αποκτεννων (αποκτειν. Q$^{1\,(vid)}$)] pr ο ℵ$^{c.b}$AQ | κυναν ℵ* | σιμιδαλιν ℵ* (σεμ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | υειον] υιον ℵ*AQ* (ὕϊον ℵ$^{c.a,\,c.b}$ υειον Q^{a}) | αυτοι] ουτοι ℵAQ | η ψυχη] pr α ℵAQ (ομοιως οι γ' Q^{mg}) 4 και εγω] καγω AQ (οι γ' ※ [κα]ι ε[γω] Q^{mg}) | εκδεξομαι] εκλεξομαι ℵ εκλεξομαι AQ | ενπαιγματα A | αμαρτιας] + αυτων A | ανταποδωσω] αποδωσω ℵ | αυτους] αυτοις ℵ* (-τους ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | μου] μοι ℵ* (μου ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | εμου] μου AQ | ηβουλομην ℵQ | εξελεξατο ℵ* (-ξαντο ℵ$^{c.a}$) 5 ρηματα] το ρημα ℵAQ | υμας] ημας ℵAQ | και εκεινοι] κακεινοι AQ 6 om φωνη κραυγης εκ πολεως ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | κραυγη A* (ȝ superscr A^{1}) 7 πριν 1°...αρσεν] σ' πριν η ωδινησαι ετεκε πριν ελθειν ωδινα αυτης διεσωσε αρσεν Q^{mg} | πριν 1°] + η ℵAQ | πριν 2°] pr και ℵ* (improb mox restit ℵ^{1}) + η ℵA | και ετεκεν sub ÷ Q

8 ἔτεκεν ἄρσεν. 8τίς ἤκουσεν τοιοῦτο, καὶ τίς ἑόρακεν οὕτως; εἰ B
ὠδινεν γῆ ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, ἢ καὶ ἐτέχθη ἔθνος εἰς ἅπαξ; ὅτι ὠδινεν
9 καὶ ἔτεκεν Σειὼν τὰ παιδία αὐτῆς. 9ἐγὼ δὲ ἔδωκα τὴν προσδοκίαν
ταύτην, καὶ οὐκ ἐμνήσθης μου, εἶπεν Κύριος. οὐκ ἰδοὺ ἐγὼ γεν-
10 νῶσαν καὶ στεῖραν ἐποίησα; εἶπεν ὁ θεός σου. 10Εὐφράν-
θητι, Ἰερουσαλήμ, καὶ πανηγυρίσατε ἐν αὐτῇ πάντες οἱ ἀγαπῶντες
11 αὐτήν, χάρητε ἅμα αὐτῇ χαρᾷ πάντες ὅσοι πενθεῖτε ἐπ' αὐτῇ, 11ἵνα
θηλάσητε καὶ ἐμπλησθῆτε ἀπὸ μαστοῦ παρακλήσεως αὐτῆς, ἵνα ἐκ-
12 θηλάσαντες τρυφήσητε ἀπὸ εἰσόδου δόξης αὐτῆς. 12ὅτι τάδε λέγει
Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκκλίνω εἰς αὐτοὺς ὡς ποταμὸς εἰρήνης, καὶ ὡς
χειμάρρους ἐπικλύζων δόξαν ἐθνῶν· τὰ παιδία αὐτῶν ἐπ' ὤμων
13 ἀρθήσονται καὶ ἐπὶ γονάτων παρακληθήσονται. 13ὡς εἴ τινα μήτηρ
παρακαλέσει, οὕτως κἀγὼ παρακαλέσω ὑμᾶς, καὶ ἐν Ἰερουσαλὴμ
14 παρακληθήσεσθε. 14καὶ ὄψεσθε, καὶ χαρήσεται ἡ καρδία ὑμῶν, καὶ
τὰ ὀστᾶ ὑμῶν ὡς βοτάνη ἀνατελεῖ· καὶ γνωσθήσεται ἡ χεὶρ Κυρίου
15 τοῖς φοβουμένοις αὐτόν, καὶ ἀπειλήσει τοῖς ἀπειθοῦσιν. 15ἰδοὺ γὰρ
Κύριος ὡς πῦρ ἥξει, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἅρματα αὐτοῦ, ἀποδοῦναι ἐν
θυμῷ ἐκδίκησιν αὐτοῦ καὶ ἀποσκορακισμὸν αὐτοῦ ἐν φλογὶ πυρός.
16 16ἐν γὰρ τῷ πυρὶ Κυρίου κριθήσεται πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ
17 αὐτοῦ πᾶσα σάρξ· πολλοὶ τραυματίαι ἔσονται ὑπὸ Κυρίου. 17οἱ
ἁγνιζόμενοι καὶ καθαριζόμενοι εἰς τοὺς κήπους, καὶ ἐν τοῖς προ-
θύροις ἔσθοντες κρέας ὕειον καὶ τὰ βδελύγματα καὶ τὸν μῦν, ἐπὶ
18 τὸ αὐτὸ ἀναλωθήσονται, εἶπεν Κύριος. 18Κἀγὼ τὰ ἔργα αὐτῶν
καὶ τὸν λογισμὸν αὐτῶν· ἔρχομαι συναγαγεῖν πάντα τὰ ἔθνη καὶ

8 τοιουτο] τοιαυτα ℵ | εωρακεν B^{a}ℵA | ει] η ℵ | γη] γυνη ℵ$^{c.a}$ | μια ημερα ℵAQ AQ | η] ει ℵAQ* (οι α′ η σ′ ομοιως] α′θ′ ει (vid) Q^{mg} | om και 2° A | εθος B^{*} (εθν. B^{ab}) | Σιων B^{b}ℵAQ **9** δε εδωκα] δεδωκα ℵ | στιραν (sic) και γε|νωσαν ■ | ο θεος] κς Q | om σου ℵAQ **10** ευφρανθητι] α′σ′ ευφρανθητε θ′ -τι Q^{mg} | Ιερουσαλημ] pr α′ συν pr θ′ αμα (·※ αμα) Q^{mg} | πανυγυρισατε A | om εν αυτη A | οι αγαπωντες αυτην (οι αγ. εν αυτην ℵ* improb εν ℵ$^{iam\ 1\ (vid),\ c.b)}$] οι κατοικουντες εν αυτη ℵ$^{c.a}$ οι ενοικ. εν αυτη A | om αμα αυτη ℵAQ [θ′ ※ αμα αυτη Q^{mg}) | χαραν A | αυτη 3°] αυτην ℵQ^{a} αυτης AQ **11** α′θ′ μαστου σ′ μαστω Q^{mg} | εκθηλασαντες]+πα ℵ* (improb ℵ$^{iam\ 1}$) | εισοδου] α′ παντοδαπιας σ′ λιπους θ′ πληθους | δοξης] δοξε|ως ℵ (-ξης ℵ$^{c.b}$) **13** μητηρ] ηρ sup ras ℵ^{1} | παρακλεση Q | ουτως] pr οτι A | καγω] και εγω AQ | υμας παρακαλεσω ℵ **14** οψεσθε] οψεται AQ | χαρησεται] χαρι|σθε ℵ* (-ρησεται ℵ^{c}) | υμων η καρδια ℵAQ | υμων 2°] incep η ℵ* (improb η ℵ^{1}) | φοβουμενοις] σεβομενοις ℵAQ | απιλησει ℵ **15** om αυτου 2° ℵA: 3° ℵAQ | αποκορακισμων ℵ* (αποσκορακισμον ℵ^{c}) **16** Κυριου...γη] pr obel B^{a} (non inst B^{b}) | κριθησεται] καταναλωθησεται A **17** κρεας] κρεα ℵ$^{c.a}$ (κρια ℵ* κρεας ℵ$^{c.b}$) AQ* (κρεας Q^{a}) | υειον] υεια ℵ* (υειων ℵ$^{c.b}$ mox υειον) υιον AQ* (υειον Q^{a}) | αναλωθησονται] καταναλ. A **18** αυτων 2°]+επισταμαι ℵ

B τὰς γλώσσας, καὶ ἥξουσιν καὶ ὄψονται τὴν δόξαν μου. 19 καὶ κατα- 19
λείψω ἐπ' αὐτῶν σημεῖον, καὶ ἐξαποστελῶ ἐξ αὐτῶν σεσωσμένους
εἰς τὰ ἔθνη, εἰς Θαρσεὶς καὶ Φοὺδ καὶ Λοὺδ καὶ Μόσοχ, καὶ εἰς
Θοβὲλ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς νήσους τὰς πόρρω, οἳ οὐκ ἀκη-
κόασίν μου τὸ ὄνομα οὔτε ἑωράκασίν μου τὴν δόξαν, καὶ ἀναγγε-
λοῦσιν τὴν δόξαν μου ἐν τοῖς ἔθνεσιν. 20 καὶ ἄξουσιν τοὺς ἀδελ- 20
φοὺς ὑμῶν ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν δῶρον Κυρίῳ, μεθ' ἵππων καὶ
ἁρμάτων ἐν λαμπήναις ἡμιόνων μετὰ σκιαδίων, εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν
Ἰερουσαλήμ, εἶπεν Κύριος, ὡς ἂν ἐνέγκαισαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς
θυσίας αὐτῶν ἐμοὶ μετὰ ψαλμῶν εἰς τὸν οἶκον Κυρίου. 21 καὶ 21
ἀπ' αὐτῶν λήμψομαι ἱερεῖς καὶ Λευείτας, εἶπεν Κύριος. 22 ὃν τρό- 22
πον γὰρ ὁ οὐρανὸς καινὸς καὶ ἡ γῆ καινὴ ἃ ἐγὼ ποιῶ μένει ἐνώ-
πιον ἐμοῦ, λέγει Κύριος, οὕτως στήσεται τὸ σπέρμα ὑμῶν καὶ τὸ
ὄνομα ὑμῶν. 23 καὶ ἔσται μῆνα ἐκ μηνὸς καὶ σάββατον ἐκ σαβ- 23
βάτου ἥξει πᾶσα σὰρξ τοῦ προσκυνῆσαι ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν Ἰερου-
σαλήμ, εἶπεν Κύριος. 24 καὶ ἐξελεύσονται καὶ ὄψονται τὰ κῶλα τῶν 24
ἀνθρώπων τῶν παραβεβηκότων ἐν ἐμοί· ὁ γὰρ σκώληξ αὐτῶν οὐ
τελευτήσει, καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν οὐ σβεσθήσεται, καὶ ἔσονται εἰς ὅρασιν
πάσῃ σαρκί.

ℵAQ **18** γλωσσας] + αυτων ℵ **19** σημειον] σημεια (-μια) ℵ$^{c.b}$ A (sup ras pl litt [σεσωσμ. A$^{*\,fort}$]) Q (-μια Q* -μιον Q^{mg}) | εξ] επ ℵ* (εξ ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | Φουθ ℵQ* (Φουδ Q^{mg}) | Λουθ ℵ σ' Λυδους Q^{mg} | om εις 3° ℵAQ | τας νησους] pr εις ℵAQ | ουτε] ουδε ℵAQ | εωρακασιν B^{b}A | μου την δοξαν] μου τα εργα και τ. δ. ℵ* (improb τα εργα κ. postea revoc ℵ^{2}) την δοξαν μου AQ | την δοξαν μου] μου την δ. ℵAQ **20** σκιαζιων ℵ* (σκιαδ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | εμοι. τας θυσιας αυτων AQ **21** λημψομαι] + εμοι ℵ + εμαυτω A | Λευιτας ℵAQ **22** εμου] μου ℵAQ | λεγει] ειπεν ℵ* (λεγ. ℵ$^{c\,(vid)}$ mox penitus ras) **23** ηξει] pr και ℵ | του προσκυνησαι...εν Ιερουσαλημ] ενωπιον εμου προσκ. εν Ιλημ ℵ εν. μου προσκ. εν Ιλημ A εν. μου εν Ιλημ προσκ. Q | Κυριος] + ο θ$\bar{\text{ς}}$ ℵ* (improb postea revoc ℵ^{2}) om A* (hab $\overline{\text{κς}}$ A$^{b\,fc^{1}}$) **24** τελευτησει] τελευτα A Subscr Ησαιας BℵA Ησ. προφητης AQ

ΙΕΡΕΜΙΑΣ

I 1 ΤΟ ῥῆμα τοῦ θεοῦ ὃ ἐγένετο ἐπὶ Ἱερεμίαν τὸν τοῦ Χελκίου Β
2 ἐκ τῶν ἱερέων, ὃς κατῴκει ἐν Ἀναθὼθ ἐν γῇ Βενιαμείν· 2ὃς ἐγενήθη
λόγος τοῦ θεοῦ πρὸς αὐτὸν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσεία υἱοῦ Ἀμὼς βασι-
3 λέως Ἰούδα, ἔτους τρισκαιδεκάτου ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. 3καὶ ἐγέ-
νετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσεία βασιλέως Ἰούδα ἕως
ἑνδεκάτου ἔτους τοῦ Σεδεκία υἱοῦ Ἰωσεία βασιλέως Ἰούδα, ἕως τῆς
αἰχμαλωσίας Ἰερουσαλὴμ ἐν τῷ πέμπτῳ μηνί.
4
5 4Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς αὐτόν 5Πρὸ τοῦ με πλάσαι σε
ἐν κοιλίᾳ ἐπίσταμαί σε, καὶ πρὸ τοῦ σε ἐξελθεῖν ἡγίακά σε, προ-
6 φήτην εἰς ἔθνη τέθεικά σε. 6καὶ εἶπα Ὁ ὢν δέσποτα Κύριε, ἰδοὺ
7 οὐκ ἐπίσταμαι λαλεῖν, ὅτι νεώτερος ἐγώ εἰμι. 7καὶ εἶπεν Κύριος
πρὸς μέ Μὴ λέγε ὅτι Νεώτερος ἐγώ εἰμι, ὅτι πρὸς πάντας οὓς ἐὰν
ἐξαποστείλω σε πορεύσῃ, καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαί σοι
8 λαλήσεις. 8μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ
9 εἰμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε, λέγει Κύριος. 9καὶ ἐξέτεινεν Κύριος τὴν
χεῖρα αὐτοῦ πρὸς μὲ καὶ ἥψατο τοῦ στόματός μου, καὶ εἶπεν Κύριος
10 πρὸς μέ Ἰδοὺ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου. 10ἰδοὺ
καθέστακά σε σήμερον ἐπὶ ἔθνη καὶ βασιλείας, ἐκριζοῦν καὶ κατα-
σκάπτειν καὶ ἀπολλύειν καὶ ἀνοικοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν.

Inscr Ιερεμιας BℵA Ιερ. προφητης Q I 1 επι Ιερ.] επ Ιηρεμιαν ℵAQ
A | κατωκει] κατοικησει ℵ* (-κει ℵ¹) | Αναθωθ] ναθ sup ras ℵ¹ 2 του
θεου] θυ A κυ Q | Ιωσια B[b]A Ιωσιου Q | βασιλια ℵ* (-λεια ℵ[c.b]) 3 Ιωσεια
1ο] Ιωσια B[b] Ιωσιου Q | εως 1ο] pr 5 ℵ[c.a] (ras ℵ[c.b]) | ενδεκατου] pr συντε-
λιας ℵ* (-λειας ℵ[c.b]) | του Σεδ.] om του ℵQ | Σεδεκιου Q | Ιωσεια 2ο] Ιωσια
B[b]ℵ Ιωσειου A Ιωσιου Q 4 αυτον] με λεγων AQ 5 εν κοιλια]
εκ κοιλιας A | σε εξελθειν] εξελθειν σε A+εκ μητρας B[ab ins]ℵAQ 7 εαν
1ο] αν AQ | οσα] οσ ℵ* (οσα ℵ[c.a]) | εαν 2ο] αν AQ 8 φοβηθης A | om εγω
ℵQ | εξειρεισθαι B* (εξαιρ. B[ab]) 9 λογοις ℵ* (λογους ℵ[c.b]) | σου] μου
ℵ* vid (σ sup ras ℵ¹) 10 om ιδου A | κατεστακα BℵA | βασιλειας (-λιας
ℵ* -λειας ℵ[c.b])] επι βασιλειας AQ* vid (επι βασιλειας Q¹) | απολλυειν]+α′θ′ ※
και κατασπαν Q[mg] | om και ανοικοδ. και καταφυτευειν A

B [11]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων Τί σὺ ὁρᾷς; καὶ εἶπα 11
Βακτηρίαν καρυΐνην. [12]καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Καλῶς ἑώρακας, 12
διότι ἐγρήγορα ἐγὼ ἐπὶ τοὺς λόγους μου τοῦ ποιῆσαι αὐτούς. [13]καὶ 13
ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ ἐκ δευτέρου λέγων Τί σὺ ὁρᾷς; καὶ
εἶπα Λέβητα ὑποκαιόμενον, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου
βορρᾶ. [14]καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Ἀπὸ προσώπου βορρᾶ ἐκκαυ- 14
θήσεται τὰ κακὰ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. [15]διότι 15
ἰδοὺ ἐγὼ συνκαλῶ πάσας τὰς βασιλείας ἀπὸ βορρᾶ τῆς γῆς, λέγει
Κύριος, καὶ ἥξουσιν καὶ θήσουσιν ἕκαστος τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐπὶ τὰ
πρόθυρα τῶν πυλῶν Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ τείχη τὰ κύκλῳ
αὐτῆς καὶ ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις Ἰούδα. [16]καὶ λαλήσω πρὸς αὐτοὺς 16
μετὰ κρίσεως περὶ πάσης τῆς κακίας αὐτῶν, ὡς ἐνκατέλιπόν με καὶ
ἔθυσαν θεοῖς ἀλλοτρίοις καὶ προσεκύνησαν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν
αὐτῶν. [17]καὶ σὺ περίζωσαι τὴν ὀσφύν σου καὶ ἀνάστηθι καὶ εἰπὸν 17
πάντα ὅσα ἂν ἐντείλωμαί σοι· μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν
μηδὲ πτοηθῇς ἐναντίον αὐτῶν, ὅτι μετὰ σοῦ εἰμὶ τοῦ ἐξαιρεῖσθαί σε,
λέγει Κύριος. [18]ἰδοὺ τέθεικά σε ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὡς πόλιν 18
ὀχυρὰν καὶ ὡς τεῖχος χαλκοῦν, ὀχυροῦν πᾶσιν τοῖς βασιλεῦσιν Ἰούδα
καὶ τοῖς ἄρχουσιν αὐτοῦ καὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς· [19]καὶ πολεμήσουσίν σε 19
καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σέ, διότι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι τοῦ ἐξαιρεῖσθαί
σε, εἶπεν Κύριος.

[2]Καὶ εἶπεν Τάδε λέγει Κύριος Ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου 2 II
καὶ ἀγάπης τελειώσεως αὐτοῦ, ἐξακολουθῆσαί σε τῷ ἁγίῳ Ἰσραήλ,

ℵAQ **11** συ] σοι ℵ | ορας] + Ιερεμια ℵAQ | καρινην ℵ* (καρυιν. ℵ$^{c.a}$) καρυην. A + α′σ′θ′ ※ εγω ορω Q^{mg} **12, 13** om ℵ* (hab ℵ$^{c.a\ mg\ inf}$) **12** εορακας Q **13** εκ δευτερου προς με ℵ$^{c.a}$ | υποκαιομενον (-κεομ. ℵ$^{c.a}$)] + α′θ′ ※ εγω ορω Q^{mg} **14** βορρα] πορρα ℵ | κακα| επι π. τ. κατοικ. την in mg et sup ras A^{a} **15** συγκαλω B^{ab}Q | βασιλειας] + α′θ′ ※ βασιλειων Q^{mg} | βορρα] pr προσωπου A | πασας τας] πασας τ sup ras B$^{1\ fort}$ **16** περι πασης της κακ. αυτων (ων sup ras A^{a}) μετα κρισεως A | εγκατελιπον B^{ab} εγκατελειπον AQ | μεν ℵ* (με ℵ$^{?}$) **17** ειπον] + προς αυτους ℵAQ | αν] εαν ℵ | incep προσωπα ℵ* (-που ℵ$^{c.b}$) | αυτων 1°] ων sup ras A^{a} | ειμι] pr εγω ℵAQ | εξαιρεσθαι A* (-ρεισθ. A$^{?}$) **18** ιδου] pr σ′ ※ εγω δε Q^{mg} | οχυραν] + α′θ′ ※ ϗ εις στυλον σιδηρουν Q^{mg} | τειχος] τιχον A* (τιχος A$^{a?}$) | χαλκου A | οχυρουν] οχυρον B^{b}AQ ισχυρον ℵ | πασιν] απασιν ℵAQ | αυτου] αυτω A* αυτων A^{1} + θ′ ※ ϗ τοις ιερευσιν αυτων Q^{mg} **19** πολεμησωσιν ℵ | διοτι] οτι ℵ | εγω μετα σου ειμι ℵA μετα σου ειμι εγω Q | εξαιρεισθαι] εξερεσθαι ℵ* (εξαιρεσθαι ℵ$^{c.b}$) | ειπεν] λεγει AQ **II 2** και 1°] pr θ′ ※ (ι) ϗ εγενετο λογος κῦ προς με λεγω| πορευθητι και αναγνωθι ε| τοις ωσ̄ῑ υιων Ιερουσαλημ Q^{mg} | εμνησθην] + ※ σοι Q^{mg} | τελειωσεως] τελιοτητος ℵ | αυτου] σου τω ℵ* σου του ℵ$^{c.a,\ c.b}$AQ

3 λέγει Κύριος. 3ἅγιος Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ, ἀρχὴ γενημάτων αὐτοῦ· B
πάντες οἱ ἔσθοντες αὐτὸν πλημμελήσουσιν, κακὰ ἥξει ἐπ' αὐτούς,
φησὶν Κύριος.
4 4Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, οἶκος Ἰακὼβ καὶ πᾶσα πατριὰ οἴκου
5 Ἰσραήλ. 5τάδε λέγει Κύριος Τί εὗροσαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν ἐμοὶ
πλημμέλημα, ὅτι ἀπέστησαν μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν
6 ὀπίσω τῶν ματαίων καὶ ἐματαιώθησαν; 6καὶ οὐκ εἶπαν Ποῦ ἐστιν
Κύριος ὁ ἀναγαγὼν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὁ καθοδηγήσας ἡμᾶς ἐν
τῇ ἐρήμῳ ἐν γῇ ἀπείρῳ καὶ ἀβάτῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ καὶ ἀκάρπῳ, ἐν
γῇ ἐν ᾗ οὐ διώδευσεν ἐν αὐτῇ οὐθὲν καὶ οὐ κατῴκησεν ἄνθρωπος
7 ἐκεῖ; 7καὶ ἤγαγον ὑμᾶς εἰς τὸν Κάρμηλον, τοῦ φαγεῖν ὑμᾶς τοὺς
καρποὺς αὐτοῦ καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτοῦ· καὶ εἰσήλθατε καὶ ἐμιάνατε τὴν
8 γῆν μου, καὶ τὴν κληρονομίαν μου ἔθεσθε εἰς βδέλυγμα. 8οἱ ἱερεῖς
οὐκ εἶπαν Ποῦ ἐστιν Κύριος; καὶ οἱ ἀντεχόμενοι τοῦ νόμου οὐκ ἠπί-
σταντό με, καὶ οἱ ποιμένες ἠσέβουν εἰς ἐμέ, καὶ οἱ προφῆται ἐπρο-
9 φήτευον τῇ Βάαλ καὶ ὀπίσω ἀνωφελοῦς ἐπορεύθησαν. 9διὰ τοῦτο
ἔτι κριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν ὑμῶν κρι-
10 θήσομαι. 10διότι ἔλθετε εἰς νήσους Χεττιεὶμ καὶ ἴδετε, καὶ εἰς Κηδὰρ
11 ἀποστείλατε καὶ νοήσατε σφόδρα, καὶ ἴδετε εἰ γέγονεν τοιαῦτα, 11εἰ
ἀλλάξονται ἔθνη θεοὺς αὐτῶν, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶν θεοί· ὁ δὲ λαός
12 μου ἠλλάξατο τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐξ ἧς οὐκ ὠφεληθήσονται. 12ἐξέστη
ὁ οὐρανὸς ἐπὶ τούτῳ καὶ ἔφριξεν ἐπὶ πλεῖον σφόδρα, λέγει Κύριος.
13 13ὅτι δύο καὶ πονηρὰ ἐποίησεν ὁ λαός μου· ἐμὲ ἐνκατέλιπον, πηγὴν
ὕδατος ζωῆς, καὶ ὤρυξαν ἑαυτοῖς λάκκους συντετριμμένους οἳ οὐ δυνή-
14 σονται ὕδωρ συνέχειν. 14μὴ δοῦλός ἐστιν Ἰσραήλ, ἢ οἰκογενὴς ἐστιν;
15 διὰ τί εἰς προνομὴν ἐγένετο; 15ἐπ' αὐτὸν ὠρύοντο λέοντες καὶ ἔδωκαν

2 Κυριος 2°]+α′θ′ ※ εν τη ερημω εν γη μη σπειρομενη Q^{mg} **5** ευ- ℵAQ
ροισαν A | υμων] ημων A **6** αβατω και απειρω A | εν 3°] pr και Q |
ακαρπω] + α′σ′θ′ ※ και σκια θανατου Q^{mg} | ουθεν] ανηρ B$^{ab\ mg}$ Q αὖος ℵ |
ανθρωπος εκει] εκει υιος ανθρωπου ℵQ **7** ηγαγον] εισηγαγον ℵQ | om
υμας 2° Q | εισηλθετε Q^{a} | om μου 2° A | εθεσθε] και εθεσθαι (sup ras) A^{a}
θεσθαι Q*^{vid} (εθεσθε Q^{a}) **8** ιερις ℵ*^{comm} (-ρεις ℵ$^{c.b}$) | νομου] + μου ℵAQ |
επισταντο A | επροφητευοντο A | Βαα'αλ ℵ* Βαα'αλ' ℵ$^{c.b}$ **9** om προς
υμας...κριθησομαι ℵ* (hab ℵ$^{c.a\ et\ antea}$) | υμας] + λεγει κς B^{ab}ℵ$^{c.a}$ AQ | om
υμων ℵ$^{ante\ c.a}$ (hab ℵ$^{c.a}$) **10** διοτι] οτι Q | ελθετε] διελθατεν ℵ* (-τε
ℵ$^{iam\ 1\ (vid)}$) ηλθετε A διηλθατε Q*^{vid} διελθετε Q^{a} | Χεττιειν ℵ | ειδετε 1°, ℵA:
2°, ℵ | σφοδα ℵ* (-δρα ℵ$^{1\ (vid)}$) | ιδετε ει sup ras B^{ab} | ει] η ℵ* (ει ℵ$^{c.a}$)
11 εθνη] pr τα A | λαος] λ'αος ℵ (λ ex α fec) | ηλλαξαντο ℵ$^{c.a}$ (postea rurs
-ξατο) **12** πλειον] πλιω ℵ **13** om και 1° ℵ* (hab ℵ ℵ$^{c.c}$) | εγκατελιπον
B^{ab}Q^{a} εγκατελειπον AQ* | ζωης] ζωντος ℵ$^{c.a}$AQ **14** δια τι] διοτι ℵ$^{c.a}$
(postea revoc δια τι) **15** λεοντες] λεγοντες ℵ* (γ ras ℵ$^{c.a,\ c.b}$)

Β τὴν φωνὴν αὐτῶν, οἱ ἔταξαν τὴν γῆν αὐτοῦ εἰς ἔρημον, καὶ αἱ πόλεις 16
αὐτοῦ κατεσκάφησαν παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι. [16]καὶ υἱοὶ Μέμφεως
καὶ Ταφνὰς ἔγνωσάν σε καὶ κατέπαιζόν σου· οὐχὶ ταῦτα ἐποίησέν 17
σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ; [17]λέγει Κύριος ὁ θεός σου. [18]καὶ νῦν τί 18
σοι καὶ τῇ ὁδῷ Αἰγύπτου τοῦ πιεῖν ὕδωρ Γηών; καὶ τί σοι καὶ τῇ
ὁδῷ Ἀσσυρίων τοῦ πιεῖν ὕδωρ ποταμῶν; [19]παιδεύσει σε ἡ ἀπο- 19
στασία σου, καὶ ἡ κακία σου ἐλέγξει σε· καὶ γνῶθι καὶ ἴδε ὅτι πικρόν
σοι τὸ καταλιπεῖν σε ἐμέ, λέγει Κύριος ὁ θεός σου· καὶ οὐκ εὐδόκησα
ἐπὶ σοί, λέγει Κύριος ὁ θεός σου. [20]ὅτι ἀπ' αἰῶνος συνέτριψας τὸν 20
ζυγόν σου· διέσπασας τοὺς δεσμούς σου, καὶ εἶπας Οὐ δουλεύσω σοι,
ἀλλὰ πορεύσομαι ἐπὶ πᾶν βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου
κατασκίου, ἐκεῖ διαχυθήσομαι ἐν τῇ πορνείᾳ μου. [21]ἐγὼ δὲ ἐφύ- 21
τευσά σε ἄμπελον καρποφόρον πᾶσαν ἀληθινήν· πῶς ἐστράφης εἰς
πικρίαν, ἡ ἄμπελος ἡ ἀλλοτρία; [22]ἐὰν ἀποπλύνῃς ἐν νίτρῳ καὶ πλη- 22
θύνῃς σεαυτῇ ποίαν, κεκηλίδωσαι ἐν ταῖς ἀδικίαις σου ἐναντίον ἐμοῦ,
λέγει Κύριος. [23]πῶς ἐρεῖς Οὐκ ἐμιάνθην καὶ ὀπίσω τῆς Βάαλ οὐκ ἐπο- 23
ρεύθην; ἴδε τὰς ὁδούς σου ἐν τῷ πολυανδρίῳ, καὶ γνῶθι τί ἐποίησας.
ὀψὲ φωνὴ αὐτῆς ὠλόλυξεν, [24]τὰς ὁδοὺς αὐτῆς ἐπλάτυνεν ἐφ' ὕδατα 24
ἐρήμου, ἐν ἐπιθυμίαις ψυχῆς αὐτῆς ἐπνευματοφορεῖτο, παρεδόθη· τίς
ἐπιστρέψει αὐτήν; πάντες οἱ ζητοῦντες αὐτὴν οὐ κοπιάσουσιν, ἐν τῇ
ταπεινώσει αὐτῆς εὑρήσουσιν αὐτήν. [25]ἀπόστρεψον τὸν πόδα σου 25
ἀπὸ ὁδοῦ τραχείας, καὶ τὸν φάρυγγά σου ἀπὸ δίψους. ἡ δὲ εἶπεν
Ἀνδριοῦμαι· ὅτι ἠγαπήκει ἀλλοτρίους καὶ ὀπίσω αὐτῶν ἐπορεύετο.
[26]ὡς αἰσχύνη κλέπτου ὅταν ἁλῷ, οὕτως αἰσχυνθήσονται οἱ υἱοὶ 26
Ἰσραήλ, αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ
ἱερεῖς αὐτῶν καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν. [27]τῷ ξύλῳ εἶπαν ὅτι Πατήρ 27

ℵAQ **15** ερημον sup ras Q^a αφανισμον Q^{mg} | πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) **16** υιοι] pr οι Q | κατεπαιζον] κατεπεξαν A | om ουχι Q (hab Q^{mg}) | εποιησεν] ε sup ras $A^?$ (-σαν A*) | καταλιπειν] λ ex α fec ℵ$^{c.b\ fort}$ **17** σου]+ ※ εν τω καιρω αγοντος σε εν τη οδω Q^{mg} **18** τη οδω (1°)] γη A | Γηων] Σιωρ Q^{mg} | οδω 2°] γη A **19** om και γνωθι ℵ* (hab ℵ$^{c.a,\ c.b}$) γνωσι Q^a | καταλειπειν Q* (-λιπειν Q^a) | γει κς ο θς (1°) sup ras $A^{a?}$ | ηυδοκησα AQ* (ευδ. Q^a) | επι] εν A **20** διεσπασας] pr και ℵ$^{c.a}$ A^b Q^b και διερρηξας Q* | δουλει|σω ℵ* (-λευσ. ℵ$^{c.a}$) | om σοι ℵAQ^a | παν] παντα A | πορνια ℵ **21** δε] δ Q* | αληθ. πασαν A | εστραφη A+α′σ′ ※ μοι Q **22** αποπλυνη B^{ab} ℵ$^{c.a}$ A (αποπρ.) Q | ποαν ℵAQ^a | εναντιον εμου (μου ℵ) εν ταις αδικιαις σου ℵA | Κυριος]+ ο θς σου A **23** ωλολυξεν ℵ* (-ξεν ℵ$^{c.a}$) ωλωλυξεν Q **24** ψυχης] pr της Q* | επιστεψει ℵ* (-στρ. ℵ$^{c.b}$) | παντες] pr πλην ℵ* (om ℵ$^{c.a}$) **25** αποστρεψον]+ τον φαρυγγα σου απο διψους και ℵ | om και...διψους ℵ **26** οι 2°] ο ℵ* (οι ℵ$^{c.c}$) | βασιλευς ℵ* (-λεις ℵ$^{c.a}$) | om αυτων 2° A

μου εἶ σύ, καὶ τῷ λίθῳ Σὺ ἐγέννησάς με· καὶ ἔστρεψαν ἐπ' ἐμὲ Β
νῶτα καὶ οὐ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν
28 ἐροῦσιν Ἀνάστα καὶ σῶσον ἡμᾶς. 28καὶ ποῦ εἰσιν οἱ θεοί σου οὓς
ἐποίησας σεαυτῷ; εἰ ἀναστήσονται καὶ σώσουσιν ἐν καιρῷ τῆς κακώ-
σεώς σου; ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν πόλεών σου ἦσαν θεοί σου, Ἰούδα,
29 καὶ κατ' ἀριθμὸν διόδων τῆς Ἰερουσαλὴμ ἔθνον τῇ Βάαλ. 29Ἵνα
τί λαλεῖτε πρὸς μέ; πάντες ὑμεῖς ἠσεβήσατε, καὶ πάντες ὑμεῖς ἠνο-
30 μήσατε εἰς ἐμέ, λέγει Κύριος. 30μάτην ἐπάταξα τὰ τέκνα ὑμῶν, παι-
δείαν οὐκ ἐδέξασθε· μάχαιρα κατέφαγεν τοὺς προφήτας ὑμῶν ὡς λέων
31 ὀλεθρεύων, καὶ οὐκ ἐφοβήθητε. 31ἀκούσατε λόγον Κυρίου Τάδε λέγει
Κύριος Μὴ ἔρημος ἐγενόμην τῷ Ἰσραὴλ ἢ γῇ κεχερσωμένῃ; διὰ τί
εἶπεν ὁ λαός μου Οὐ κυριευθησόμεθα, καὶ οὐχ ἥξομεν πρὸς σὲ ἔτι;
32 32μὴ ἐπιλήσεται νύμφη τὸν κόσμον αὐτῆς, καὶ παρθένος τὴν στηθο-
δεσμίδα αὐτῆς; ὁ δὲ λαός μου ἐπελάθετό μου ἡμέρας ὧν οὐκ ἔστιν
33 ἀριθμός. 33τί ἔτι καλὸν ἐπιτηδεύσεις ἐν ταῖς ὁδοῖς σου τοῦ ζητῆσαι
ἀγάπησιν; οὐχ οὕτως· ἀλλὰ καὶ σὺ ἐπονηρεύσω τοῦ μιᾶναι τὰς ὁδούς
34 σου, 34καὶ ἐν ταῖς χερσίν σου εὑρέθησαν αἵματα ψυχῶν ἀθῴων·
35 οὐκ ἐν διορύγμασιν εὗρον αὐτοὺς ἀλλ' ἐπὶ πάσῃ δρυί. 35καὶ εἶπας
Ἀθῷός εἰμι, ἀλλὰ ἀποστραφήτω ὁ θυμὸς αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοὺ ἐγὼ
36 κρίνομαι πρὸς σέ, ἐν τῷ λέγειν σε Οὐχ ἥμαρτον· 36ὅτι κατεφρόνησας
σφόδρα τοῦ δευτερῶσαι τὰς ὁδούς σου; καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καταισχυν-
θήσῃ καθὼς καταισχύνθης ἀπὸ Ἀσσούρ, ὅτι καὶ ἐντεῦθεν ἐξελεύσῃ,
καὶ αἱ χεῖρές σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου· ὅτι ἀπώσατο Κύριος τὴν
III 1 ἐλπίδα σου, καὶ οὐκ εὐοδωθήσῃ ἐν αὐτῇ. 1Ἐὰν ἐξαποστείλῃ
ἀνὴρ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ καὶ γένηται ἀνδρὶ
ἑτέρῳ, μὴ ἀνακάμπτουσα ἀνακάμψει πρὸς αὐτὸν ἔτι; οὐ μιαινομένη
μιανθήσεται ἡ γυνὴ ἐκείνη; καὶ σὺ ἐξεπόρνευσας ἐν ποιμέσιν πολ-
2 λοῖς, καὶ ἀνέκαμπτες πρὸς μέ; λέγει Κύριος. 2ἆρον εἰς εὐθείαν τοὺς

27 εστρεψαν] επεστρεψαν ℵ **28** που] ποι ℵ | ει] + και nisi potius γαρ ℵAQ ℵ$^{c.a}$ postea ras | σωσουσιν (σουσιν B* σω superscr B^{ab})] + σε ℵAQ | σου 2° sup ras circ 5 litt A^{1} | κατ bis] κατα Q | Ιρουσαλημ ℵ* (Ιερ. ℵ$^{c.a}$) **29** om ησεβησατε...υμεις A **30** παιδιαν ℵ (πεδ. ℵ* παιδ. ℵ$^{c.b}$) | ως λ|θρευων B* ^{vid} ως λεω| ολ. B^{ab} | ολοθρευων B^{b}ℵ ωλεθρευων A **31** λογον] pr τον A | εγεναμην A εγενηθην Q | δια τι] διοτι Q | κυριευθησομεθα] δουλευθησομεθα A **32** επελαθετο μου bis scr Q* **33** αγαπησιν] παρακλησιν Q **34** ευρεθη αιματα A et (αιμ. sup ras 8 vel 9 litt) Q^{a} | ψυχων] + α′θ′σ′ ※ πενητων Q^{mg} | επι] εν A **35** ειπας] + α′σ′θ′ ※ οτι Q^{mg} **36** Εγυπτου ℵ* (Αιγ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | κατησχυνθης B^{ab}Q | ευοδωθησῃ] ευδοκηση ℵ* (ευοδοθ. [sic] ℵ$^{c.a, c.b}$) III **1** εαν] pr α′ ※ λεγων Q | ποιμεσι Q^{a} **2** τους οφθ. σου εις ευθειαν Q

Β ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε· ποῦ οὐχὶ ἐξεφύρθης; ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς ἐκάθισας αὐτοῖς ὡσεὶ κορώνη ἐρημουμένη, καὶ ἐμίανας τὴν γῆν ἐν ταῖς πορνίαις σου καὶ ἐν ταῖς κακίαις σου, 3καὶ ἔσχες ποιμένας πολλοὺς 3
εἰς πρόσκομμα σεαυτῇ· ὄψις πόρνης ἐγένετό σοι, ἀπηναισχύντησας πρὸς πάντας. 4οὐχ ὡς οἰκόν με ἐκάλεσας καὶ πατέρα καὶ ἀρχηγὸν 4
τῆς παρθενίας σου; 5μὴ διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, ἢ φυλαχθήσεται εἰς 5
νῖκος; ἰδοὺ ἐλάλησας καὶ ἐποίησας τὰ πονηρὰ ταῦτα καὶ ἠδυνάσθης.

6Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μὲ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰωσείου τοῦ βασιλέως 6
Εἶδες ἃ ἐποίησέν μοι ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραήλ; ἐπορεύθησαν ἐπὶ πᾶν ὄρος ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους καὶ ἐπόρνευσαν ἐκεῖ.
7καὶ εἶπα μετὰ τὸ πορνεῦσαι αὐτὴν ταῦτα πάντα Πρὸς μὲ ἀνάστρεψον· 7
καὶ οὐκ ἀνέστρεψεν, καὶ εἶδεν τὴν ἀσυνθεσίαν αὐτῆς ἡ ἀσύνθετος Ἰουδά.
8καὶ εἶδον διότι περὶ πάντων ὧν καὶ εἶδον, περὶ πάντων ὧν κατελήμφθη 8
ἐν οἷς ἐμοιχᾶτο ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἐξαπέστειλα αὐτὴν καὶ ἔδωκα αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς· καὶ οὐκ ἐφοβήθη ἡ ἀσύνθετος Ἰουδά, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπόρνευσεν καὶ αὐτή, 9καὶ ἐγένετο 9
εἰς οὐθὲν ἡ πορνεία αὐτῆς, καὶ ἐμοίχευσεν τὸ ξύλον καὶ τὸν λίθον.
10καὶ ἐν πᾶσιν τούτοις οὐκ ἐπεστράφη πρὸς μὲ ἡ ἀσύνθετος Ἰουδὰ 10
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῆς ἀλλ' ἐπὶ ψεύδει. 11καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς 11
μέ Ἐδικαίωσεν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς ἀσυνθέτου Ἰουδά.
12πορεύου καὶ ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους πρὸς βορρᾶν, καὶ ἐρεῖς 12
Ἐπιστράφητι πρὸς μέ, ἡ κατοικία τοῦ Ἰσραήλ, λέγει Κύριος, καὶ οὐ στηριῶ τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς· ὅτι ἐλεήμων ἐγώ εἰμι, λέγει

ℵAQ **2** σου 1°] + λεγει κς A | οδοις] + αις A | om αυτοις Q* (hab Q^{mg}) | κορωνη] α′ Αραψ Q^{mg} | ηρημωμενη AQ | πορνειαις B^{ab}Q | om και εν ταις κακιαις σου A **3** om και εσχες ποιμενας ℵ* (hab ℵ$^{iam\ ante\ c.a}$) | οψις (-ψεις Q*)] + α′σ′θ′ ※ γυναικος Q^{mg} **4** παρθενειας AQ **5** αιωναν ℵ* | διαφυλαχθησεται ℵAQ | om και εποιησας ℵ **6** ταις] ται ℵ | Ιωσιου B^{b}Q Ιωσια ℵA | om του βασιλεως A | βασιλεως] incep ν ℵ*^{vid} (β sup ras ℵ^{1}) | ιδες ℵAQ | κατοικεια AQ*: item 8 | εποργευθη Q^{a} + α′ ※ εαυτη Q^{mg} | επορνευσαν] επορνευσεν A*^{vid} (α sup ras A^{a}) Q **7** παντα ταυτα A | om και ουκ ανεστρεψεν Q* (hab Q^{mg}) | ανεστρεψεν (-στρψ. ℵ sic)] ε 3° sup ras A^{a} | ιδεν AQ | ασυνθεσιαν] α|θεσιαν ℵ **8** ιδον (1°) AQ* ιδεν Q^{a} adpot Ωρ. (? ωρ.) Q^{mg} | om διοτι ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | om ων 1°...παντων (2°) B^{ab} (adnot ου κ′ π′ εβρ′ B^{a} non inst B^{b}) ℵAQ | κατελημφη ℵ* (-φθη ℵ$^{c.c}$) κατελειφθη Q^{a} | μοιχατο ℵ* (εμοιχ. ℵ$^{c.a}$) | αυτην] αυτη| ℵ | Ιουδα]+α′σ′ ※ η αδελφη αυτης Q^{mg} **9** πορνια ℵ | αυτης]+α′θ′ ※ κ εφονοκτονει την γῆ| Q^{mg} | τον λιθον και το ξυλον ℵ **10** πασι ℵQ | επεστραφη (-στρφ. ℵ* -στραφ. ℵ$^{c.b\ (vid)}$)] απεστραφη A | ασυνθετος]+α′θ′ ※ η αδελφη αυτης Q | αυτης] ης sup ras A^{a} | ψευδει]+α′σ′θ′ ※ φησι κς Q^{mg} **11** αυτου] αυτης ℵQ **12** πορευου] πορευθητι A | αναγνωθι] αναγνω|σον A | βορρα A | επιστραφηθι B^{ab} | κατοικεια A | ου 1°] + μη Q | στηριω (στερ. ℵ* στηρ. ℵ$^{c.a,\ c.b}$)] στηρισω Q | ελεημων] ελεων A

13 Κύριος, καὶ οὐ μηνιῶ ὑμῖν εἰς τὸν αἰῶνα. [13]πλὴν γνῶθι τὴν ἀδικίαν Β
σου, ὅτι εἰς Κύριον τὸν θεόν σου ἠσέβησας, καὶ διέχεας τὰς ὁδούς
σου εἰς ἀλλοτρίους ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, τῆς δὲ φωνῆς
14 μου οὐχ ὑπήκουσας, λέγει Κύριος. [14]ἐπιστράφητε, υἱοὶ ἀφεστηκότες,
λέγει Κύριος, διότι ἐγὼ κατακυριεύσω ὑμῶν, καὶ λήμψομαι ὑμᾶς ἕνα
15 ἐκ πόλεως καὶ δύο ἐκ πατριᾶς καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς Σειών, [15]καὶ
δώσω ὑμῖν ποιμένας κατὰ τὴν καρδίαν μου, καὶ ποιμανοῦσιν ὑμᾶς
16 ποιμαίνοντες μετ' ἐπιστήμης. [16]καὶ ἔσται ἐὰν πληθυνθῆτε καὶ αὐξη-
θῆτε ἐπὶ τῆς γῆς ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει Κύριος, οὐκ ἐροῦσιν
ἔτι Κιβωτὸς διαθήκης Ἁγίου Ἰσραήλ, οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ καρδίαν,
οὐκ ὀνομασθήσεται οὐδὲ ἐπισκεφθήσεται καὶ οὐ ποιηθήσεται ἔτι.
17 [17]ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ καλέσουσιν τὴν
Ἰερουσαλὴμ Θρόνος Κυρίου, καὶ συναχθήσονται πάντα τὰ ἔθνη εἰς
αὐτήν, καὶ οὐ πορεύσονται ἔτι ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῆς καρδίας
18 αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. [18]ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνελεύσονται οἶκος
Ἰούδα ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἥξουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀπὸ γῆς
βορρᾶ καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν ἐπὶ τὴν γῆν ἣν κατεκληρονόμησα
19 τοὺς πατέρας αὐτῶν. [19]καὶ ἐγὼ εἶπα Γένοιτο, Κύριε· ὅτι τάξω σε εἰς
ἔθνη, καὶ δώσω σοι γῆν ἐκλεκτὴν κληρονομίαν θεοῦ Παντοκράτορος
ἐθνῶν· καὶ εἶπα Πατέρα καλέσετέ με, καὶ ἀπ' ἐμοῦ οὐκ ἀποστρα-
20 φήσεσθε. [20]πλὴν ὡς ἀθετεῖ γυνὴ εἰς τὸν συνόντα αὐτῇ, οὕτως ἠθέ-
21 τησεν εἰς ἐμὲ οἶκος Ἰσραήλ, λέγει Κύριος. [21]φωνὴ ἐκ χειλέων
ἠκούσθη κλαυθμοῦ καὶ δεήσεως υἱῶν Ἰσραήλ, ὅτι ἠδίκησαν ἐν ταῖς
22 ὁδοῖς αὐτῶν, ἐπελάθοντο θεοῦ Ἁγίου αὐτῶν. [22]ἐπιστράφητε, υἱοὶ ἐπι-

12 μηνιω] + ετι ℵ | αιωναν ℵ* (-να ℵ[1 (vid)]) **13** υπηκουσας] ηκουσας A ℵAQ **14** επιστραφητες ℵ* (-ται ℵ[c.a, c.b]) | εγω] pr ιδου A | ληψομαι Q[a] | εισ|αξω B* εισαξ. B[1] | υμας 2°] pr εις Q* | Σιων B[b]ℵAQ **15** ποιμαινοντες] ποιμαινες A **16** γης] + φησι̅ κς Q + λεγει [κς] Q[mg] | αγιου] κυ̅ Q[mg] | α|βησεται ℵ* (αναβ. ℵ[c.a]) | καρδιαν] + αυτων Q | ουκ 3°] και ουκ A ουδε Q | επισκεφησεται ℵ* (-σκεφθ. ℵ[iam ante c.a]) **17** εις αυτην παντα τα εθνη AQ | εθνη] + α′θ′ ※ τω ονοματι κυ̅ εις Ιερουσαλημ Q[mg] | om ετι ℵ* (hab ℵ[c.c]) | ενθυμηματων] επιθυμ. A **18** εν] pr και A | συνελευσεται A | Ιουδα] Ιηλ A | του Ισραηλ] om του AQ Ιουδα A | βορραν ℵ* | om και 2° A | χρων A* (χωρ. A[1]) | κατεκληρονομησε̅] ℵ* (-σα ℵ[c.c]) -σαν A | τους πατερας] οι πατερες A **19** και εγω] καγω Q | εθνη] τεκνα ℵAQ | γην] την ℵ* (γ. ℵ[c.c (vid)] | κληρονομιαν] + α′θ′ ※ ονομαστην Q[mg] | om εθνων Q | ειπα 2°] ειπατε ℵ* [c.a] ει ℵ[c.b] AQ (α′θ′σ′ ※ [ει]πα Q[mg]) | πατερα καλεσετε] παρακαλεσατε ℵ* πατερα καλεσατε ℵ[c.a, c.b] πατ. επικαλεισθε Q | αποστραφηση ℵQ **20** ηθετησαν ℵ | εις εμε] ει με A* (εις εμ. A[a?]) | λεγει κς οικος Ιηλ A | οικος] pr ο Q **21** φωναι A | επελαθεντο B* ℵ (-θοντο B[b] AQ) | θεου] pr α′ ※ του Q[mg]

Β στρέφοντες, καὶ ἰάσομαι τὰ συντρίμματα ὑμῶν. ἰδοὺ δοῦλοι ἡμεῖς
ἐσόμεθά σοι, ὅτι σὺ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἶ. 23 ἄντως εἰς ψεῦδος 23
ἦσαν οἱ βουνοὶ καὶ ἡ δύναμις τῶν ὀρέων, πλὴν διὰ Κυρίου θεοῦ
ἡμῶν ἡ σωτηρία τοῦ Ἰσραήλ. 24 ἡ δὲ αἰσχύνη κατανάλωσεν τοὺς 24
μόχθους τῶν πατέρων ἡμῶν ἀπὸ νεότητος ἡμῶν, τὰ πρόβατα αὐτῶν
καὶ τοὺς μόσχους αὐτῶν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐ-
τῶν. 25 ἐκοιμήθημεν ἐν τῇ αἰσχύνῃ ἡμῶν, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς ἡ 25
ἀτιμία ἡμῶν, διότι ἔναντι τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἡμάρτομεν ἡμεῖς καὶ οἱ
πατέρες ἡμῶν ἀπὸ νεότητος ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ οὐκ ὑπη-
κούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

IV 1 1 Ἐὰν ἐπιστραφῇ Ἰσραήλ, λέγει Κύριος, πρὸς μέ, ἐπιστραφήσεται· 1
ἐὰν περιέλῃ τὰ βδελύγματα αὐτοῦ ἐκ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τοῦ
προσώπου εὐλαβηθῇ, 2 καὶ ὀμόσῃ Ζῇ Κύριος μετὰ ἀληθείας ἐν κρίσει 2
καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ εὐλογήσουσιν ἐν αὐτῷ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῷ αἰ-
νέσουσιν τῷ θεῷ ἐν Ἰερουσαλήμ. 3 ὅτι τάδε λέγει Κύριος τοῖς 3
ἀνδράσιν Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλήμ Νεώσατε ἑαυτοῖς
νεώματα, καὶ μὴ σπείρητε ἐπ' ἀκάνθαις. 4 περιτμήθητε τῷ θεῷ ὑμῶν, 4
καὶ περιτέμεσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἄνδρες Ἰούδα καὶ οἱ κατοι-
κοῦντες Ἰερουσαλήμ, μὴ ἐξέλθῃ ὡς πῦρ ὁ θυμὸς αὐτοῦ καὶ ἐκκαυθήσε-
ται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ σβέσων ἀπὸ προσώπου πονηρίας ἐπιτηδευμάτων
ὑμῶν. 5 ἀναγγείλατε ἐν τῷ Ἰούδᾳ, καὶ ἀκουσθήτω ἐν Ἰερουσαλήμ· 5
εἴπατε, σημάνατε ἐπὶ τῆς γῆς σάλπιγγι, κεκράξετε μέγα· εἴπατε

ℵAQ **22** τα συντριμματα υμων] αυτους A | δουλοι] οιδε Q | ημεις] υμεις A | om συ A **22—23** distinx ημων· ει οντως A^{vid} **23** om εις Q^{*} (hab Q^{mg}) | του Ισραηλ] τω Ισρ. A [του] οικου (sub ÷) [Ισρ.] Q^{mg} **24** κατηναλωσεν ℵ* (καταν. $ℵ^{c.a}$) | μοχθους] ο 2° suppl $ℵ^{1}$ | ημων 1°] ημων ℵ* (ημ. $ℵ^{salt\ c.a}$) | ημων 2°] αυτων ℵAQ | μοσχους] σ suppl $ℵ^{iam\ ante\ c.a}$ μοχθους A **25** εναντι] εναντιο Q | om ημων 3° A | om ημεις A | οι πατερες] ο| πατερες B οι πατερ ℵ* c.b | υπηκουσαμεν] ηκουσ. A IV 1 ισηλ ℵ | προς με λεγει κς A | επιστραφησεται] pr και Q | εαν 2°] pr και Q | περιελη] λ sup ras A^{a} | om εκ στοματος αυτου A απο του στ. αυτου Q^{*} (superscr ÷ εκ Q^{a}) | αυτου 2°] αυτος ut vid $ℵ^{1\ (vid)}$ | του προσωπου] om του ℵ* (hab $ℵ^{c.b}$) A + μου $B^{ab\ mg}$ℵQ + αυτου A | ευλαβηθη] pr σ'θ' ※ και Q^{mg} ▮ αληθιας ℵ | εν 1°] pr και ℵAQ | αυτω 1°] αυτη ℵ* (-τω $ℵ^{c\ et\ postea}$) | αινεσουσι Q^{γ} | τω θεω] τω sub ÷ Q^{γ} **3** om οτι ταδε... Ιερουσαλημ A | οτι ταδε] ουτως ℵ* (οτι τ. $ℵ^{c.a}$) | σπειρητε] σπιρετε ℵ* -ται $ℵ^{c.b}$ σπειρεται Q^{*} (-τε Q^{a}) | ακανθαις ℵ* (-θαις $ℵ^{c.b}$) **4** περιτμηθητε] περιτμηθησεσθαι A | υμων 1°] ημων A | περιτεμεσθε B$ℵ^{c.a}$ (-θαι $ℵ^{c.b}$ Q^{*})] περιτεμεισθαι $ℵ^{c.c}$ Q^{a} περιελεσθε ℵ*A (-θαι) | σκηροκαρδιαν ℵ* (κληροκ. [sic] $ℵ^{c.b\ comm}$) | Ιερουσαλημ] pr εν AQ | αυτου] μου AQ **5** σημανεται ℵ | σαλπιγγι επι της γης Q | κεκραξετε] κεκραξατε AQ pr και ℵQ | ειπατε 2°] pr και ℵA

6 Συνάχθητε καὶ εἰσέλθωμεν εἰς τὰς πόλεις τὰς τειχήρεις, [6] ἀναλαβόντες B
φεύγετε εἰς Σειών· σπεύσατε, μὴ στῆτε, ὅτι κακὰ ἐγὼ ἐπάγω ἀπὸ
7 βορρᾶ καὶ συντριβὴν μεγάλην. [7] ἀνέβη λέων ἐκ μάνδρας αὐτοῦ, ἐξο-
λεθρεύων ἔθνη ἐξῆρεν καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ τοῦ θεῖναι
τὴν γῆν εἰς ἐρήμωσιν, καὶ πόλεις καθαιρεθήσονται παρὰ τὸ μὴ κατοι-
8 κεῖσθαι αὐτάς. [8] ἐπὶ τούτοις περιζώσασθε σάκκους καὶ κόπτεσθε καὶ
9 ἀλαλάξατε, διότι οὐκ ἀπεστράφη ὁ θυμὸς Κυρίου ἀφ' ὑμῶν. [9] καὶ
ἔσται ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγει Κύριος, ἀπολεῖται ἡ καρδία τοῦ βασι-
λέως καὶ ἡ καρδία τῶν ἀρχόντων, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐκστήσονται καὶ οἱ
10 προφῆται θαυμάσονται. [10] καὶ εἶπα Ὦ δέσποτα Κύριε, ἆρά γε ἀπα-
τῶν ἠπάτησας τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν Ἰερουσαλήμ, λέγων Εἰρήνη
11 ἔσται, καὶ ἰδοὺ ἥψατο ἡ μάχαιρα ἕως τῆς ψυχῆς αὐτῶν; [11] ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ ἐροῦσιν τῷ λαῷ τούτῳ καὶ τῇ Ἰερουσαλήμ Πνεῦμα πλανήσεως
ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὁδὸς τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου οὐκ εἰς καθαρὸν οὐδ' εἰς
12 ἅγιον. [12] πνεῦμα πληρώσεως ἥξει μοι· νῦν δὲ ἐγὼ λαλῶ κρίματα πρὸς
13 αὐτούς. [13] ἰδοὺ ὡς νεφέλη ἀναβήσεται, καὶ ὡς καταιγὶς τὰ ἅρματα αὐ-
τοῦ, κουφότεροι ἀετῶν οἱ ἵπποι αὐτοῦ· οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι ταλαιπωροῦμεν.
14 [14] ἀπόπλυνε ἀπὸ κακίας τὴν καρδίαν σου, Ἰερουσαλήμ, ἵνα σωθῇς·
15 ἕως πότε ὑπάρχουσιν ἐν σοὶ διαλογισμοὶ πόνων σου; [15] διότι φωνὴ
ἀγγέλλοντος ἐκ Δὰν ἥξει, καὶ ἀκουσθήσεται πόνος ἐξ ὄρους Ἐφράιμ.
16 [16] ἀναμνήσατε ἔθνη, ἰδοὺ ἤκασιν· ἀναγγείλατε ἐν Ἰερουσαλήμ Συστρο-
φαὶ ἔρχονται ἐκ γῆς μακρόθεν καὶ ἔδωκαν ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα φω-
17 νὴν αὐτῶν. [17] ὡς φυλάσσοντες ἀγρὸν ἐγένοντο ἐπ' αὐτὴν κύκλῳ, ὅτι
18 ἐμοῦ ἠμέλησας, λέγει Κύριος. [18] αἱ ὁδοί σου καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά

5 συ|αχθητε B* συ|ναχθ. B[?] | εισελθωμεν] εισελθατε A | πολις ℵ* (-λεις ℵAQ ℵ[c.b]): item 7 | τειχηρεις (pr σ ℵ*)] οχυρας A **6** Σιων B[b]ℵAQ | εγω κακα A **7** ανεβη ℵ[c.a] (repos -βη) | μανδρας] pr της ℵAQ | εξολοθρευων B[b] εξω|λεθρευων ℵ pr και Q | γην]+σου Q | πολεις] αι π. σου Q | αυτας] την γην εις ερημωσιν πολις κατερεθησονται (uncis incl εις ερημωσιν . . καθερ. [sic] et pro την γην corr αυτας ℵ[c.a]) ℵ* **8** αλαλαξετε] αλλαξατε A | ουκ] ου πεστραφη ℵ* (ουκ απ. ℵ[c.a]) | ο θυμος]+οργης Q | υμων] ημων ℵ* (υμ. ℵ[c.a]) **9** λεγει] λ superscr B[ab] | καρδια 1°] καρ|α ℵ* (-δια ℵ[c.b]) | om και οι προφ. θαυμασονται A | om θαυμασονται ℵ* (hab ℵ[iam ante c.c]) **10** ειπαν A | εσται]+υμιν AQ | om ιδου ℵ* (hab ℵ[c.a]) AQ | ηψατο] αψεται Q | εως] ως ℵ* (εως ℵ[c.a]) **11** εκεινω] ω sup ras ℵ[1] τουτω A | καθαρον] ο sup ras ℵ[1] (prius α ut vid) | ουδ] ουδε Q **12** πληρωσεως]+α′σ′θ′ ※ απο τουτων Q[mg] | δε]+α′σ′θ′ ※ και Q[mg] | λαλω] λαλησω Q | κριματα]+μου Q | αυτους] ου sup ras B[1 fort] **13** αυτου 1°] αυτω ℵ* (-του ℵ[iam 1]) αυτων A | αυτου 2°] αυτων ℵA | ημιν] υμιν A **14** αποπλυναι ℵ[c.b]AQ | υπαρξουσιν AQ | διαλογισμοι] λογισμοι B[ab]ℵ (-γεισμ. ℵ*) Q **15** αγγελλοντος] αναγγελλ. ℵAQ | ηξει]+μοι Q | Εφρεμ ℵ **16** συστροφαι] pr ιδου ℵ[c.a] (postea improb) | om και ℵ* (hab ℵ[c.a]) | πολις ℵ* (-λεις ℵ[c.b]) | φωνας Q **17** εγενοντο] εγενετο ℵ

Β σου ἐποίησαν ταῦτά σοι· αὕτη ἡ κακία σου, ὅτι πικρά, ὅτι ἥψατο ἕως τῆς καρδίας σου. 19 Τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, καὶ τὰ αἰσθητήρια τῆς καρδίας μου· μαιμάσσει ἡ ψυχή μου, σπαράσσεται ἡ καρδία μου· οὐ σιωπήσομαι, ὅτι φωνὴν σάλπιγγος ἤκουσεν ἡ ψυχή μου, κραυγὴν πολέμου. 20 καὶ ταλαιπωρίαν συντριμμὸν ἐπικαλεῖται, ὅτι τεταλαιπώρηκεν πᾶσα ἡ γῆ, ἄφνω τεταλαιπώρηκεν ἡ σκηνή, διεσπάσθησαν αἱ δέρρεις μου. 21 ἕως πότε ὄψομαι φεύγοντας, ἀκούων φωνὴν σαλπίγγων; 22 διότι οἱ ἡγούμενοι τοῦ λαοῦ μου ἐμὲ οὐκ ᾔδεισαν· υἱοὶ ἄφρονές εἰσιν καὶ οὐ συνετοί, σοφοί εἰσιν τοῦ κακοποιῆσαι, τὸ δὲ καλῶς ποιῆσαι οὐκ ἐπέγνωσαν. 23 Ἐπέβλεψα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἰδοὺ οὐθέν, καὶ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ οὐκ ἦν τὰ φῶτα αὐτοῦ. 24 εἶδον τὰ ὄρη καὶ ἦν τρέμοντα, καὶ πάντας τοὺς βουνοὺς ταρασσομένους. 25 ἐπέβλεψα, καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ἄνθρωπος, καὶ πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐπτοεῖτο. 26 εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὁ Κάρμηλος ἔρημος, καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις ἐμπεπυρισμέναι ἀπὸ προσώπου Κυρίου, καὶ ἀπὸ προσώπου ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ ἠφανίσθησαν. 27 τάδε λέγει Κύριος Ἔρημος ἔσται πᾶσα ἡ γῆ, συντέλειαν δὲ οὐ μὴ ποιήσω. 28 ἐπὶ τούτοις πενθείτω ἡ γῆ, καὶ συνσκοτασάτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν· διότι ἐλάλησα καὶ οὐ μετανοήσω, ὥρμησα καὶ οὐκ ἀποστρέψω ἀπ' αὐτῆς. 29 ἀπὸ φωνῆς ἱππέως καὶ ἐντεταμένου τόξου ἀνεχώρησεν πᾶσα χώρα· εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰ ἄλση ἐκρύβησαν, καὶ ἐπὶ τὰς πέτρας ἀνέβησαν· πᾶσα πόλις ἐνκατελείφθη, οὐ κατῴκει ἐν αὐταῖς ἄνθρωπος. 30 καὶ σὺ τί ποιήσεις ἐὰν περιβάλῃ κόκκινον καὶ κοσμήσῃ κόσμῳ χρυσῷ, ἐὰν ἐνχρίσῃ στίβι τοὺς ὀφθαλμούς σου; εἰς μάταιον ὁ ὡραισμός σου·

ℵAQ **19** μου 1°]+ την κοιλιαν μου ℵ$^{c.a}$AQ | om μαιμασσει (? με μασσει)...καρδια μου ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | ψυχη 1°] pr ⸗ Q^{t} | η καρδια] pr και ℵ$^{c.a}$Q | σιωπησεται Q* (-σομαι Q^{a}) | κραγην ℵ* (κραυγ. ℵ$^{c.a, c.b}$) **20** και] pr ⸗ Q^{t} | ταλαιπωριας Q | συντριμμον] pr και A + ※ επι συντριμμῶ Q^{mg} | η σκηνη] σκηναι A | δερρεις] δερις ℵ -ρρις ℵ$^{c.a}$ (-ρρεις ℵ$^{c.b}$) δερεις Q* **21** φευγοντες (α ras) ℵ^{1} | ακουων] ακουω Q* ακουσω (σ superscr) Q^{a} **22** συνετοι]+ α′ ※ εισἰ Q^{mg} | καλως] καλον ℵA | ποιησαι] ποιουντες A | επεγνωσαν] εγνωσαν A **23** om γην ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | ουθεν] pr α′σ′θ′ ※ κενη και Q^{mg} **24** ιδον ℵAQ **25** ην] υπηρχεν Q | επτοειτο] επτοηντο ℵ$^{c.a}$Q **26** ειδον] ιδον A | πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) | εμπεπυρισμεναι (ενπυρισμενε ℵ* ενπεπυρ. ℵ$^{c.a}$ -νai ℵ$^{c.b}$)]+ πυρι AQ | ηφανισθησαν] pr ⸗ Q^{t} **27** συντελιαν ℵ* (-λειαν ℵ$^{c.b}$) **28** συσκοτασατω B^{b}ℵ$^{c.a, c.b}$ συσκοτασετω ℵ*AQ **29** ανεχωρησαν ℵ* (-σεν ℵ$^{c.a}$) | πασα 1°]+ η Q | σπηλαια] α 2° rescr A^{1} | om και επι τας πετρας ανεβησαν ℵ* (hab και επι τας π. ανεβ. ℵ$^{c.a}$) | επι] εις A | εγκατελειφθη B^{ab}AQ | κατωκει] κατοικησει A κατοικει Q **30** συ]+ α′θ′ ※ ταλαιπωρος Q^{mg} | κο|κινα ℵ κοκκινα ℵ$^{c.a}$ | εαν 2°] pr και ℵAQ | εγχριση B^{b} (εγχρεισ. B^{a}) Q* εκχρισης ℵ$^{c.a}$ χριση Q^{a} | στιβι] στιμη A στειμι Q | ματαιον] ματην AQ

31 ἀπώσαντό σε οἱ ἐρασταί σου, τὴν ψυχήν σου ζητοῦσιν. 31ὅτι φωνὴν B
ὡς ὠδινούσης ἤκουσα τοῦ στεναγμοῦ σου, ὡς πρωτοτοκούσης· φωνὴ
θυγατρὸς Σειών· ἐκλυθήσεται, καὶ παρήσει τὰς χεῖρας αὐτῆς Οἴμοι ἐγώ,
ὅτι ἐκλείπει ἡ ψυχή μου ἐπὶ τοῖς ἀνῃρημένοις.

V 1 1Περιδράμετε ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἰερουσαλήμ, καὶ ἴδετε καὶ γνῶτε καὶ ζη-
τήσατε ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, ἐὰν εὕρητε, εἰ ἔστιν ποιῶν κρίμα καὶ
2 ζητῶν πίστιν, καὶ ἵλεως ἔσομαι αὐτοῖς, λέγει Κύριος. 2Ζῇ Κύριος,
3 λέγουσιν· διὰ τοῦτο οὐκ ἐν ψεύδεσιν ὀμνύουσιν; 3Κύριε, οἱ ὀφθαλμοί
σου εἰς πίστιν· ἐμαστίγωσας αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐπόνεσαν, συνετέλεσας
αὐτοὺς καὶ οὐκ ἠθέλησαν δέξασθαι παιδείαν, ἐστερέωσαν τὰ πρόσωπα
4 αὐτῶν ὑπὲρ πέτραν καὶ οὐκ ἠθέλησαν ἐπιστραφῆναι. 4καὶ ἐγὼ εἶπα
Ἴσως πτωχοί εἰσιν, διότι οὐκ ἐδυνάσθησαν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν ὁδὸν
5 Κυρίου καὶ κρίσιν θεοῦ· 5πορεύσομαι πρὸς τοὺς ἀδρούς καὶ λαλήσω
αὐτοῖς, ὅτι αὐτοὶ ἐπέγνωσαν ὁδὸν Κυρίου καὶ κρίσιν θεοῦ· καὶ ἰδοὺ
6 ὁμοθυμαδὸν συνέτριψαν ζυγόν, διέρρηξαν δεσμούς. 6διὰ τοῦτο ἔπαι-
σεν αὐτοὺς λέων ἐκ τοῦ δρυμοῦ, καὶ λύκος ἔως τῶν οἰκιῶν ὠλόθρευσεν
αὐτούς, καὶ πάρδαλις ἐγρηγόρησεν ἐπὶ τὰς πόλεις αὐτῶν· πάντες οἱ
ἐκπορευόμενοι ἀπ' αὐτῶν θηρευθήσονται, ὅτι ἐπλήθυναν ἀσεβείας αὐ-
7 τῶν, ἴσχυσαν ἐν ταῖς ἀποστροφαῖς αὐτῶν. 7ποίᾳ τούτων ἵλεως γέ-
νωμαί σοι; οἱ υἱοί σου ἐνκατέλιπόν με καὶ ὤμνυον ἐν τοῖς οὐκ οὖσιν
θεοῖς· καὶ ἐχόρτασα αὐτούς, καὶ ἐμοιχῶντο καὶ ἐν οἴκοις πορνῶν κατέ-
8 λυον. 8ἵπποι θηλυμανεῖς ἐγενήθησαν, ἕκαστος ἐπὶ τὴν γυναῖκα τοῦ
9 πλησίον αὐτοῦ ἐχρεμέτιζεν. 9μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι; λέγει
10 Κύριος· ἢ ἐν ἔθνει τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει ἡ ψυχή μου; 10Ἀνά-
βητε ἐπὶ τοὺς προμαχῶνας αὐτῆς καὶ κατασκάψατε, συντέλειαν δὲ
μὴ ποιήσητε· ὑπολίπεσθε τὰ ὑποστηρίγματα αὐτῆς, ὅτι τοῦ κυρίου

30 ζητουσιν] ζητησουσιν ℵAQ 31 φωνη] φωνης ℵc.a | Σιων B^bℵAQ ℵAQ
V 1 ιδετε]+α′ ※ δη Q^{mg} | ευρητε]+ανδρα ℵc.c(Ω | αυτοις] αυτη Q* (-τοις Q^{mg})
2 improb ουκ $Q^{\dagger}$ | εν] επι ℵAQ 3 Κυριε] και A | om και ουκ επονεσαν
συνετελεσας αυτους ℵ* (hab ℵc.a) | συν|ετελεσας B* συν|νετ. $B^{\dagger}$ | παιδιαν ℵ
(πεδ. ℵ* παιδ. ℵc.b) A | εστερεωσαν] εστερεωθησαν A 4 διοτι] δια
τουτο A | εδυνασθησαν] ηδυνασθησαν ℵ ηδυνηθησαν AQ 5 λαλησω] λαλη
ℵ*+σω ℵc.a | αυτοις] προς αυτους A | ιδου] +α′θ′ ※ αυτοι Q^{mg} | διερηξαν ℵ*
(διερρ. ℵc.a, c.b) 6 επαισεν] επεσεν BℵA | του δρυμου] om του A |
ωλεθρευσεν ℵ (-θρεσ. ℵ* -θρευσ. ℵc.a) AQ | παρδαλε B* vid (-λις B^{ab}) | πολις
ℵ* (-λεις ℵc.b) | θηρευθησονται] θηρευσῶ|ται A | ισχυσαν] pr και A 7 γενω-
μαι| εσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | εγκατελιπον $B^b Q^a$ εγκατελειπον AQ* | ουκ ουσιν
(-σι ℵAQ)] οικουσιν B^{vid} | εμοιχοντο A | κατελυον] κατελυοντο A κατελυσαν
Q 8 θηλυμανεις]+σ′ ※ ελκομενοι Q^{mg} | εχρεμετιζον A 9 επι-
σκεψωμαι A | εκδικηση ℵ 10 αναβησεται ℵ* (αναβηται ℵc.a) | κατα-
σκαψετε ℵ | συντελιαν ℵ* (-λειαν ℵc.b) | μη] pr ου ℵA | ποιησητε] incep
ποιησε ℵ* (-σηται $ℵ^{iam\,1}$) ποιησετε A | υπολειπεσθε AQ

Β εἰσίν. 11ὅτι ἀθετῶν ἠθέτησεν εἰς ἐμέ, λέγει Κύριος, οἶκος Ἰσραήλ, καὶ οἶκος Ἰούδα 12ἐψεύσατο τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν, καὶ εἶπαν Οὐκ ἔστιν ταῦτα· οὐχ ἥξει ἐφ' ἡμᾶς κακά, καὶ μάχαιραν καὶ λιμὸν οὐκ ὀψόμεθα· 13οἱ προφῆται ἡμῶν ἦσαν εἰς ἄνεμον, καὶ λόγος Κυρίου οὐχ ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· οὕτως ἔσται αὐτοῖς. 14διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Παντοκράτωρ Ἀνθ' ὧν ἐλαλήσατε τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου πῦρ, καὶ τὸν λαὸν τοῦτον ξύλα, καὶ καταφάγεται αὐτούς. 15ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐφ' ὑμᾶς ἔθνος πόρρωθεν, οἶκος Ἰσραήλ, λέγει Κύριος, ἔθνος οὗ οὐκ ἀκούσει τῆς φωνῆς τῆς γλώσσης αὐτοῦ· 16πάντες ἰσχυροί, καὶ κατέδονται τὸν θερισμὸν ὑμῶν 17καὶ τοὺς ἄρτους ὑμῶν, καὶ κατέδονται τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν, καὶ κατέδονται τὰ πρόβατα ὑμῶν καὶ τοὺς μόσχους ὑμῶν, καὶ κατέδονται τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς συκῶνας ὑμῶν καὶ τοὺς ἐλαιῶνας ὑμῶν· καὶ ἀλοήσουσιν τὰς πόλεις, τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς ὑμῶν, ἐφ' αἷς ὑμεῖς πεποίθατε ἐπ' αὐταῖς, ἐν ῥομφαίᾳ. 18καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, λέγει Κύριος ὁ θεός σου, οὐ μὴ ποιήσω ὑμᾶς εἰς συντέλειαν. 19καὶ ἔσται ὅταν εἴπητε Τίνος ἕνεκεν ἐποίησεν Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν πάντα ταῦτα; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἀνθ' ὧν ἐδουλεύσατε θεοῖς ἀλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὕτως δουλεύσετε ἀλλοτρίοις ἐν γῇ οὐχ ὑμῶν. 20Ἀναγγείλατε ταῦτα εἰς τὸν οἶκον Ἰακώβ, καὶ ἀκουσθήτω ἐν τῷ Ἰούδᾳ. 21ἀκούσατε δὴ ταῦτα, λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος· ὀφθαλμοὶ αὐτοῖς καὶ οὐ βλέπουσιν, ὦτα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσιν. 22μὴ ἐμὲ οὐ φοβηθήσεσθε; λέγει Κύριος, ἢ ἀπὸ προσώπου μου οὐκ εὐλαβηθήσεσθε; τὸν

ℵAQ **11** αθετων] pr ο Q* | om λεγει κς ℵAQ | οικος bis] pr ο ℵQ | Ισραηλ] + α′ σ′ θ′ ※ φησι κς Q^{mg} **12** εψευσαντο ℵQ | εαυτων] αυτων ℵAQ | om και 2° ℵ **13** ημων] υμων Q$^{a\,vid}$ | om και ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | λογον ℵ* (-γος ℵ$^{c.a}$) | om ουτως εσται αυτοις A **15** πορωθεν ℵ* (πορρ. ℵ$^{iam\ ante\ c.a}$) | Κυριος] + θ′ ※ εθνος αρχαιον εστιν εθνος απ αιωνος εστι Q^{mg} | ουκ ακουσει] ουκ ακουση ℵAQ^{a} (ουκ ουση Q*) | φωνης] α′ (ut vid) σ′θ′ γλωσσης Q^{mg} | om της γλωσσης AQ **15** αυτου] + α′θ′ ※ ουδε μη ακουσης α λαλει **(16)** η φαρετρα αυτου ως ταφος ανεωγμενος Q^{mg} **16—17** om και κατεδονται... τους αρτους υμων ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **16** υμων] αυτων A **17** αρτους] αγρους ℵ$^{c.a}$ | τα προβατα] τους μοσχους Q | τους μοσχους] τα προβατα Q | om υμων 5° A | om και τους ελαιωνας υμων ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | αλωησωσιν Q | πολεις 1°] + υμων Q | om τας πολεις (2°) B^{b}ℵAQ | om υμων 9° Q | αυτας ℵ* (-ταις ℵ$^{c.a}$) **18** om εσται ℵ | om σου ℵ | συντελιαν ℵ* (-λειαν ℵ$^{c.b}$) **19** ενεκεν τινος Q | παντα] απαντα ℵAQ | εδουλευσατε (-σαν ℵ* -σαται ℵ$^{c.a}$)] pr εγκατελειπετε με και Q | αλλοτριοις 1°] ετεροις A | om τη γη...εν 2° A | ουτω ℵ | γη 2°] pr τη Q* (om Q^{a}) **20** Ιουδα] pr οικω Q^{mg} + θ′ ※ λεγώ| Q^{mg} **21** om δη ℵ | ακαρδιος] + θ′ ※ οις Q^{mg} **22** η] μη A | προσωπου] pr του Q

τάξαντα ἄμμον ὅριον τῇ θαλάσσῃ, πρόσταγμα αἰώνιον, καὶ οὐχ ὑπερ- B
βήσεται αὐτό, καὶ ταραχθήσεται, καὶ οὐ δυνήσεται, καὶ ἠχήσουσιν τὰ
23 κύματα αὐτῆς καὶ οὐχ ὑπερβήσεται αὐτό. 23τῷ δὲ λαῷ τούτῳ ἐγενήθη
24 καρδία ἀνήκοος καὶ ἀπειθής, καὶ ἐξέκλιναν καὶ ἀπῆλθοσαν. 24καὶ
οὐκ εἶπον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν Φοβηθῶμεν δὴ Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν,
τὸν διδόντα ἡμῖν ὑετὸν πρόιμον καὶ ὄψιμον κατὰ καιρὸν πληρώσεως
25 προστάγματος θερισμοῦ, καὶ ἐφύλαξεν ἡμῖν. 25αἱ ἀνομίαι ὑμῶν ἐξέ-
κλιναν ταῦτα, καὶ αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ἀπέστησαν τὰ ἀγαθὰ ἀφ' ὑμῶν.
26 26ὅτι εὑρέθησαν ἐν τῷ λαῷ μου ἀσεβεῖς, καὶ παγίδας ἔστησαν τοῦ
27 διαφθεῖραι ἄνδρας, καὶ συνελαμβάνοσαν. 27ὡς παγὶς ἐφεσταμένη
πλήρης πετεινῶν, οὕτως οἱ οἶκοι αὐτῶν πλήρεις δόλου· διὰ τοῦτο
28 ἐμεγαλύνθησαν καὶ ἐπλούτησαν, 28καὶ παρέβησαν κρίσιν, οὐκ ἔκρι-
29 ναν κρίσιν ὀρφανοῦ, καὶ κρίσιν χήρας οὐκ ἐκρίνοσαν. 29μὴ ἐπὶ
τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι; λέγει Κύριος, ἢ ἐν ἔθνει τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκ-
30 δικήσει ἡ ψυχή μου; 30Ἔκστασις καὶ φρικτὰ ἐγενήθη ἐπὶ τῆς
31 γῆς. 31οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἄδικα, καὶ οἱ ἱερεῖς ἐπεκρότησαν
ταῖς χερσὶν αὐτῶν, καὶ ὁ λαός μου ἠγάπησεν οὕτως· καὶ τί ποιήσητε
εἰς τὰ μετὰ ταῦτα;

VI 1 1Ἐνισχύσατε, υἱοὶ Βενιαμείν, ἐκ μέσου τῆς Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐν
Θεκοῦε σημάνατε σάλπιγγι, καὶ ὑπὲρ Βαιθθαχαρμὰ ἄρατε σημεῖον·
2 ὅτι κακὰ ἐκκέκυφεν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ συντριβὴ μεγάλη γίνεται, 2καὶ
3 ἀφαιρεθήσεται τὸ ὕψος σου, θυγάτηρ Σειών. 3εἰς αὐτὴν ἥξουσιν
ποιμένες καὶ τὰ ποίμνια αὐτῶν, καὶ πήξουσιν ἐπ' αὐτὴν σκηνὰς
4 κύκλῳ, καὶ ποιμανοῦσιν ἕκαστος τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 4παράσκευάσασθε

22 αμον ℵ* (αμμ. ℵ¹ (vid), c.b) | οριον] εριον A | δυνησεται] δυνηθησεται A | ℵAQ ηχησουσιν] ισχυσουσιν ℵ | υπερβησεται] υπερησετε ℵ* (υπερβ. ℵ^c.a -ται ℵ^c.b) **23** om και 2° B* vid (hab B^b) Q **24** ειπαν ℵ (ιπ. ℵ* ειπ. ℵ^c.b) AQ | αυτων] αυτης A | Κυριον τον] τον κν ℵ | ημιν 1°] υμιν ℵAQ | πρωιμον B^bQ **25** υμων 1°] ημων ℵ* (υμ. ℵ^c.a) | απεστησαν] εξαπεστ. A **26** ασεβεις] ασεβειαι A | om και 1° A | παγιδας (γιδας sup ras ℵ¹)] + σ′θ′ ※ ως δικτυο| ιξευτου Q^mg | του διαφθειραι] om του ℵAQ **27** εφεσταμενη (επ. A)] συνεσταμενη ℵ | πληρεις] πληρης ℵQ **28** και 1°] pr α′σ′θ ※ ελιπανθησαν εστεατωθησαν Q^mg | παρεβησαν] + σ′θ′ ※ τους λογους μου εις πονηρον Q^mg | ορφανου] + α′σ′θ′ ※ κατευθυνᾶ| Q^mg **29** om εν ℵ* (hab ℵ^c.a) A | τω τοιουτω] om τω ℵAQ | εκδικι ℵ* (-κησι ℵ^c.a) **30** εκτασις A **31** επεκρωτησαν ℵ* (επεκροτ. ℵ¹ (vid), c.a) | μου (ου ℵ* μ. ℵ¹ (vid))] om A | ηγαπησαν A | ποιησητε] ποιησετε B^ab Q ποιησεται ℵA | μετα ταυτα] μετ αυτα ℵ VI **1** Βενιαμιν ℵQ^a | εν] εκ A | σημανατε] incep σο ℵ* (σημ. ℵ¹ (vid)) | Βαιθθαχαρμα] Βεθθαχαρμα ℵ Βηθθαχαρ A Βηθαχαρμα Q | βαρρα ℵ* (βορρ. ℵ^c.a) **2** om και Q* (hab Q^mg) | το υψος σου] α′θ′ ※ την ωραιαν κ την τρυφεραν Q^mg | θυγατερ Q | Σιων B^b ℵAQ **3** τη χειρι] την χειρα ℵ (χιρ. ℵ* χειρ. ℵ^c.b) | αυτου] αυτων A ※ το ποιμνιο| αυτου Q^mg

B ἐπ' αὐτὴν εἰς πόλεμον, ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν μεσημ-
βρίας· οὐαὶ ἡμῖν, ὅτι κέκλικεν ἡ ἡμέρα, ὅτι ἐκλείπουσιν αἱ σκιαὶ τῆς
ἡμέρας. [5]ἀνάστητε καὶ ἀναβῶμεν ἐπ' αὐτὴν νυκτί, καὶ διαφθείρωμεν 5
τὰ θεμέλια αὐτῆς. [6]ὅτι τάδε λέγει Κύριος Ἔκκοψον τὰ ξύλα αὐτῆς, 6
ἔχεον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ δύναμιν· ὦ πόλις ψευδής, ὅλη καταδυναστεία
ἐν αὐτῇ. [7]ὡς ψύχει λάκκος ὕδωρ, οὕτως ψύχει κακία αὐτῆς· ἀσέβεια 7
καὶ ταλαιπωρία ἀκουσθήσεται ἐν αὐτῇ ἐπὶ πρόσωπον αὐτῆς διὰ παντός.
πόνῳ καὶ μάστιγι [8]παιδευθήσῃ, Ἰερουσαλήμ· μὴ ἀποστῇ ἡ ψυχή μου 8
ἀπὸ σοῦ, μὴ ποιήσω σε ἄβατον γῆν ἥτις οὐ κατοικισθῇ. [9]Οτι 9
τάδε λέγει Κύριος Καλαμᾶσθε καλαμᾶσθε ὡς ἄμπελον τὰ κατάλοιπα
τοῦ Ἰσραήλ, ἐπιστρέψατε ὡς ὁ τρυγῶν ἐπὶ τὸν κάρταλλον αὐτοῦ.
[10]πρὸς τίνα λαλήσω καὶ διαμαρτύρωμαι, καὶ ἀκούσεται; ἰδοὺ ἀπερί- 10
τμητα τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ οὐ δυνήσονται ἀκούειν· ἰδοὺ τὸ ῥῆμα Κυρίου
ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ὀνειδισμόν, οὐ μὴ βουληθῶσιν αὐτό. [11]καὶ τὸν 11
θυμόν μου ἔπλησα καὶ ἐπέσχον, καὶ οὐ συνετέλεσα αὐτούς· ἐκχεῶ
ἐπὶ νήπια ἔξωθεν, ἐπὶ συναγωγὴν νεανίσκων ἅμα, ὅτι ἀνὴρ καὶ γυνὴ
συνλημφθήσονται, πρεσβύτερος μετὰ πλήρους ἡμερῶν· [12]καὶ μετα- 12
στραφήσονται αἱ οἰκίαι αὐτῶν εἰς ἑτέρους, ἀγροὶ καὶ αἱ γυναῖκες
αὐτῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, ὅτι ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας
τὴν γῆν ταύτην, λέγει Κύριος. [13]ὅτι ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν καὶ ἕως 13
μεγάλου πάντες συνετελέσαντο ἄνομα, ἀπὸ ἱερέως ἕως ψευδοπροφήτου
πάντες ἐποίησαν ψευδῆ. [14]καὶ ἰᾶνται τὸ σύντριμμα τοῦ λαοῦ μου, 14
ἐξουθενοῦντες καὶ λέγοντες Εἰρήνη εἰρήνη· καὶ οὐκ ἔστιν εἰρήνη;
[15]κατῃσχύνθησαν ὅτι ἐξέλιπόσαν· καὶ οὐδ' ὡς καταισχυνόμενοι 15
κατῃσχύνθησαν, καὶ τὴν ἀτιμίαν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν· διὰ τοῦτο

ℵAQ **4** μεσημβριας ℵ* (-βρ. ℵc.a, c.b) | ημεραs] εσπερας AQ **5** αναβωμεν] διαβωμεν A | επ αυτην] om ℵAQ | νυκτι] pr εν τη ℵAQ **6** Κυριος] +των δυναμεων Q | εκκοψατε Q | ξυλα] θεμελια Q | ψευδη ℵ (-δης ℵc.c) | καταδυναστια ℵ **7** υδωρ]+αυτου Q | κακεια AQ | ασεβια ℵ **8** ηστις ℵ | κατοικισθη] κατοικηθησεται ℵAQ* κατωκισθη Qmg **9** Κυριος]+των δυναμεω Q | επιστρεψατε] επιστραφητε Qmg | καρταλον ℵ **10** διαμαρτυρομαι AQ | αυτων] υμων ℵA | δυνησονται] δυναῖτε ℵ* (-ται ℵc.b) δυνασθαι A δυνωνται Q | ου 2°] pr και A | βουληθωσιν] βουλωντε ℵ* (-ληθωσιν ℵc.a) | αυτο]+ακουσαι ℵc.a AQ **11** επλησαν ℵQ* (a signo improb Q$^{\text{f vid}}$) | επι 2°] pr και B$^{\text{ab mg}}$ ℵAQ | σϋαγωγην B* συναγ. B^{f} | συλληφθησονται B^{b}AQ | πρεσβυτερος] πρεσ (sup ras) et βυ rescr B^{ab} πρεσβυτης Qmg | μετα] pr και A **12** και μεταστραφησονται] α' ※ κ συλληφθησονται Qmg | αι γυναικες] om αι ℵ | om τους κατοικουντας ℵ* (hab ℵc.a) **13** om και ℵ | εως 1°] ως ℵ* (εως ℵc.a) om A | συνετελεσαντο] συνετελεσαν AQ | ανομα] pr τα Q | εως 2°] pr και AQ **14** του λαου] pr σ' ※ της θυγατρος Qmg **15** κατησχυνθησαν 1°] καταισχ. ℵ (-εσχ. ℵ* -αισχ. ℵc.b) | εξελειποσαν ℵc.b AQa α'σ'θ' ※ εποιησαν Qmg | κατησχυνθησαν 2°] ησχυνθησαν ℵAQ | εγνωσαν] επεγνωσαν ■

πεσοῦνται ἐν τῇ πτώσει αὐτῶν, καὶ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς ἀπολοῦνται, B
16 εἶπεν Κύριος. 16Τάδε λέγει Κύριος Στῆτε ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς καὶ
ἴδετε καὶ ἐρωτήσατε τρίβους Κυρίου αἰωνίους, καὶ ἴδετε ποία ἐστὶν
ἡ ὁδὸς ἡ ἀγαθή, καὶ βαδίζετε ἐν αὐτῇ, καὶ εὑρήσετε ἁγνισμὸν ταῖς
17 ψυχαῖς ὑμῶν· καὶ εἶπαν Οὐ πορευσόμεθα. 17καθέστακα ἐφ' ὑμᾶς
σκοπούς, ἀκούσατε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος· καὶ εἶπαν Οὐκ ἀκου-
18 σόμεθα. 18διὰ τοῦτο ἤκουσαν τὰ ἔθνη, καὶ οἱ ποιμαίνοντες τὰ ποίμνια
19 αὐτῶν. 19ἄκουε, γῆ· ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακά, τὸν
καρπὸν ἀποστροφῆς αὐτῶν· ὅτι τῶν λόγων μου οὐ προσέσχον, καὶ
20 τὸν νόμον μου ἀπώσαντο. 20ἵνα τί μοι λίβανον ἐκ Σαβὰ φέρετε
καὶ κιννάμωμον ἐκ γῆς μακρόθεν; τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν οὐκ εἰ-
21 σὶν δεκτά, καὶ αἱ θυσίαι ὑμῶν οὐχ ἥδυνάν μοι. 21διὰ τοῦτο τάδε
λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον ἀσθενίαν, καὶ
ἀσθενήσουσιν πατέρες καὶ υἱοὶ ἅμα, γείτων καὶ ὁ πλησίον αὐτοῦ
22 ἀπολοῦνται. 22Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ λαὸς ἔρχεται ἀπὸ βορρᾶ,
23 καὶ ἔθνη ἐγερθήσεται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, 23τόξον καὶ ζιβύνην
κρατήσουσιν· ἰταμός ἐστιν, καὶ οὐκ ἐλεήσει· φωνὴ αὐτοῦ ὡς θάλασσα
κυμαίνουσα, ἐφ' ἵπποις καὶ ἅρμασιν παρατάξεται ὡς πῦρ εἰς πόλεμον
24 πρὸς σέ, θύγατερ Σειών. 24ἠκούσαμεν τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, παρελύ-
θησαν αἱ χεῖρες ἡμῶν, θλῖψις κατέσχεν ἡμᾶς, ὠδῖνες ὡς τικτούσης.
25 25μὴ ἐκπορεύεσθε εἰς ἀγρὸν καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς μὴ βαδίζετε, ὅτι ῥομφαία
26 τῶν ἐχθρῶν παροικεῖ κυκλόθεν. 26θυγάτηρ λαοῦ μου, περίζωσαι
σάκκον, κατάπασαι ἐν σποδῷ, πένθος ἀγαπητοῦ ποίησαι σεαυτῇ

15 πεσουτε ℵ* (-ντε ℵ$^{c.a}$ -νται ℵ$^{c.b}$) | επισκοπης] + αυτων AQ **16** αιωνιους ℵAQ κυ ℵ | βαδιζετε] βαδισατε (δ sup ras A^{a}) A | αγνισμον] αγιασμον A **17** κατεστακα Bℵ* (καθ. ℵ$^{c.a}$) A | σαπιγγος ℵ* (σαλπ. ℵ$^{c.b}$) | ακουσομε ℵ* (-σομεθα ℵ$^{c.a}$) **19** pl rescr ut vid Q$^{?}$ | ιδου] Ιοδα ℵ* Ιουδα ℵ$^{c.a}$A | κακα] κατα ℵ | καρπον] κερον ℵ* (καιρ. ℵ$^{c.b}$) | των λογων] τω λογω ℵQ τοις λογοις A **19—20** απω|σαντο ινα τ sup ras B$^{1\ fort,\ ab}$ **20** ινα τι] + α′θ′σ′ ※ τουτο Q^{mg} | εξ Σαβα B* (εκ Σ. B^{b}) εκ Σαβα rescr Q$^{b?}$ | κινναμομον ℵ* (-μωμον ℵ$^{c.a,\ c.b}$) | γη ℵ* (γης ℵ$^{c.a,\ c.b}$): in γης rescr ς Q$^{b?}$ | υμων] μ sup ras A^{a} **21** ασθενειαν B^{ab}Q | ασθενησουσιν] + εν αυτη ℵ$^{c.a}$AQ | υιοι B* υι|οι B$^{?}$ **22** εθνη] εθνος μεγα ℵ$^{c.a}$ (postea rursus εθνη) A εθνος Q^{a} + ※ μεγα ιγ βασιλεις πολλοι Q^{mg} | εγερθησεται] εξεγερθηται ℵ* εξεγερθησεται ℵ$^{c.a}$ (et, nisi potius -σονται, ℵ^{1}) A εξεγερθησονται Q **23** κρατησουσιν] + αυτης Q* (improb Q$^{?}$) | ιπποις (ιπ ℵ* + ποις ℵ$^{c.a}$)] ιππης Q* ^{vid} | παραταξε ℵ* (+ται ℵ$^{c.a}$) | θυγατηρ ℵ | Σιων Bℵ$^{c.a,\ c.b}$ (Σιον ℵ*) AQ **24—26** pl rescr ut vid Q$^{?}$ **24** υμων ℵ* (ημ. ℵ$^{c.a,\ c.b}$) | κατεσχον Q **25** ρομφαια] pr η ℵ | κυκλωθεν ℵ* (-κλοθεν ℵ$^{c.a,\ c.b}$) **26** θυγατηρ] θυγατερες ℵ* (-τηρ ℵ$^{c.a}$ rurs -τερες) θυγατερ A (τ rescr A^{1}) Q | περιζωσαι] περιζωσασθε ℵ* (-σεται ℵ$^{c.a}$ postea restit -σασθε) | καταπασαι] pr και AQ | εν σποδω] σποδον AQ | πενθος] pr ως ℵ$^{c.a}$ | ποιησον Q

B κοπετὸν οἰκτρόν, ὅτι ἐξέφνης ἦξει ταλαιπωρία ἐφ' ὑμᾶς. 27 δοκι- 27
μαστὴν δέδωκά σε ἐν λαοῖς δεδοκιμασμένοις καὶ γνώσῃ με ἐν τῷ
δοκιμάσαι με τὴν ὁδὸν αὐτῶν· 28 πάντες ἀνήκοοι, πορευόμενοι σκολιῶς· 28
χαλκὸς καὶ σίδηρος, πάντες διεφθαρμένοι εἰσίν. 29 ἐξέλιπεν φυσητὴρ 29
ἀπὸ πυρός, ἐξέλιπεν μόλιβος· εἰς κενὸν ἀργυροκόπος ἀργυροκοπεῖ,
πονηρία αὐτῶν οὐκ ἐτάκη. 30 ἀργύριον ἀποδεδοκιμασμένον καλέσατε 30
αὐτούς, ὅτι ἀπεδοκίμασεν αὐτοὺς Κύριος.

2 Ἀκούσατε λόγον Κυρίου, πᾶσα ἡ Ἰουδαία. 3 τάδε λέγει Κύριος 2 VI
3
ὁ θεὸς Ἰσραήλ Διορθώσατε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν,
καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 4 μὴ πεποίθατε ἐφ' ἑαυτοῖς 4
ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν, ὅτι τὸ παράπαν οὐκ ὠφελήσουσιν ὑμᾶς λέγοντες
Ναὸς Κυρίου, ναὸς Κυρίου ἐστίν. 5 ὅτι ἐὰν διορθοῦντες διορθώσητε 5
τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν, καὶ ποιοῦντες ποιήσητε
κρίσιν ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ, 6 καὶ 6
προσήλυτον καὶ ὀρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύσητε, καὶ αἷμα
ἀθῷον μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων μὴ
πορεύησθε εἰς κακὸν ὑμῖν· 7 καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ἐν 7
γῇ ᾗ ἔδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐξ αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος. 8 εἰ δὲ 8
ὑμεῖς πεποίθατε ἐπὶ λόγοις ψευδέσιν ὅθεν οὐκ ὠφεληθήσεσθε, 9 καὶ 9
φονεύετε καὶ μοιχᾶσθε καὶ κλέπτετε καὶ ὀμνύετε ἐπ' ἀδίκῳ, καὶ
ἐθυμιᾶτε τῇ Βάαλ καὶ ἐπορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων ὃν οὐκ οἴδατε
10 τοῦ κακῶς εἶναι ὑμῖν, καὶ ἤλθετε καὶ ἔστητε ἐνώπιον ἐμοῦ ἐν τῷ 10
οἴκῳ οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, καὶ εἴπατε Ἀπεσχήμεθα
τοῦ μὴ ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα ταῦτα. 11 μὴ σπήλαιον λῃστῶν 11

ℵAQ **26** εξεφνης (εφνης ℵ* εξ. ℵ[1, c.a])] εξαιφνης $B^{ab}Q^{?}$ (εξαι sup ras vid) **27** δεδωκα σε] δεδωκατε ℵ* (δεδ. σε ℵ[c]) **28** χαλκος] pr ως ℵ[c.a] | παντες 2°] pr και A **29** εξελειπεν (1°) A | πυρος] της γης A | εξελειπεν (2°) ℵ[c.b]A | μολιμος B* (-βος B^{ab}) | μολ. εις καινον· ℵ | πονηριαι Q | ετακησαν Q **30** αποδεδοκισμενον ℵ VII **2** ακουσατε...Ιουδαια] θ′ ※ (1) ■ λογος ο γενομενος προς Ιερεμιαν παρα κυ λεγων (2) στηθι εν πυλη οικου κυ κ αναγνωθι εκει τον λογον τουτον κ ερεις ακουσατε το῀ λογον κῡ πασα η Ιουδαια οι εισπορευομενοι δια των πυλω῀ τουτων προσκυνειν τω κω̄ Q^{mg} | Ιουδεα ℵ **3** τα λεγει ℵ* (ταδε λ. ℵ[c.b]) | Κυριος]+των δυναμεων Q | κατοικιω] pr ου A **4** λογοις] ο 1° rescr $Q^{b?}$ | υμας λεγοντες] ας λεγ rescr $Q^{b?}$ **5** om και τα επιτηδευματα υμων A επιτηδ. paene rescr $Q^{b?}$ | και 2°]+α′σ′θ′ ※ εαν Q^{mg} | κρισιν] κριμα AQ **6** πορευησθε A | υμιν] υμων ℵ* (-μιν ℵ[c.a, c.b]) **7** τουτω] υμων ℵQ | γη] pr τη Q **8** δε]+και Q* | ωφελθ. ℵ* ωφεληθ. ℵ[c.a] **9** om και κλεπτετε ℵ* (hab ℵ[c.a]) | θυμιατε A | om επορευεσθε A | αλλοτριων] +πορευεσθε A **10** κακω ℵ* (-κως ℵ[c.a, c.b]) | οινε ℵ* (ειναι ℵ[c.b]) | ηλθατε ℵA | εστητε]+εν τω οικω A | εμου] μου ℵAQ | om εν τω οικω A | om μη Q | om τα βδελυγματα ℵ* om τα ℵ[c.c] | ταυτα]+τα βδελυγματα ℵ[c.a] παντα A* (improb $A^{a?}$) **11** ληστων]+σ′ ※ εγενετο Q^{mg}

ὁ οἶκός μου οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ ἐκεῖ ἐνώπιον B
12 ὑμῶν ; καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ἑόρακα, λέγει Κύριος. 12ὅτι ἐπορεύθητε εἰς τὸν
τόπον μου τὸν ἐν Σηλώ, οὗ κατεσκήνωσα τὸ ὄνομά μου ἐκεῖ ἔμπροσθεν,
καὶ ἴδετε ἃ ἐποίησα αὐτῷ ἀπὸ προσώπου κακίας λαοῦ μου Ἰσραήλ.
13 13καὶ νῦν ἀνθ' ὧν ἐποιήσατε πάντα τὰ ἔργα ταῦτα, καὶ ἐλάλησα πρὸς
ὑμᾶς καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου, καὶ ἐκάλεσα ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀπεκρίθητε·
14 14καὶ ποιήσω τῷ οἴκῳ ᾧ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ, ἐφ' ᾧ
ὑμεῖς πεποίθατε ἐπ' αὐτῷ, καὶ τῷ τόπῳ ᾧ ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς
15 πατράσιν ὑμῶν, καθὼς ἐποίησα τῇ Σηλώ. 15καὶ ἀπορρίψω ὑμᾶς
ἀπὸ προσώπου μου, καθὼς ἀπέρριψα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, πᾶν τὸ
16 σπέρμα Ἐφραίμ. 16Καὶ σὺ μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου,
καὶ μὴ ἀξίου τοῦ ἐλεηθῆναι αὐτούς, καὶ μὴ εὔχου καὶ μὴ προσέλθῃς
17 μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι. 17ἢ οὐχ ὁρᾷς τί αὐτοὶ ποιοῦσιν
18 ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἰερουσαλήμ ; 18οἱ υἱοὶ αὐτῶν
συλλέγουσιν ξύλα, καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν καίουσι πῦρ, καὶ αἱ γυναῖκες
αὐτῶν τρίβουσιν σταῖς, τοῦ ποιῆσαι χαυῶνας τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἔσπεισαν σπονδὰς θεοῖς ἀλλοτρίοις ἵνα παροργίσωσίν με. 19μὴ
19 ἐμὲ αὐτοὶ παροργίζουσιν ; λέγει Κύριος, οὐχὶ ἑαυτούς, ὅπως καται-
20 σχυνθῇ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ; 20διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ
ὀργὴ καὶ θυμός μου χεῖται ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἐπὶ τοὺς
ἀνθρώπους καὶ ἐπὶ τὰ κτήνη καὶ ἐπὶ πᾶν ξύλον τοῦ ἀγροῦ αὐτῶν
καὶ ἐπὶ τὰ γενήματα τῆς γῆς, καὶ καυθήσεται καὶ οὐ σβεσθή-
21 σεται. 21Τάδε λέγει Κύριος Τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν συναγάγετε
22 μετὰ τῶν θυσιῶν ὑμῶν καὶ φάγετε κρέα. 22ὅτι οὐκ ἐλάλησα πρὸς

11 αυτων ℵ* (-τω ℵ²) | ιδου (ειδ. ℵ* ιδ. ℵ^c.b) εγω ℵAQ | εωρακα B^b ℵA ℵAQ **12** om οτι A | πορευθητε ℵ¹AQ | Σηλωμ ℵ^c.cAQ | εκει] pr επ αυτω Q | ιδετε ℵ^c.b **13** ταυτα] + α′σ′θ′ ※ φησι| κς Q^mg | υμας 1°] + ※ ορθριζω| ※ λαλω| Q^mg | ηκουσατε] εισηκουσατε ℵ **14** και 1°] τοινυν καγω AQ | οικω ω] οικω ου ℵ τοπω τουτω ω A οικω τουτω ου Q | εδωκα] ελαλησα A | Σηλωμ ℵ^c.b Q **15** απορψω ℵA | απερριψα B^b(vid)AQ | υμων] ημων A | παν] απαν ℵ^c.a (repos παν ℵ^c.b) | Εφρεμ ℵ **16** περι 1°] υπερ A | om και μη ευχου...περι αυτων A | αυτων] των ℵ* (αυτ. ℵ^c.a) |οιχ B* ουκ B^saltem b | εισακουσ.] + σου ℵ^c.a (improb ℵ^c.b) **17** om εν ταις πολεσιν Ιουδα και A | Ιερουσαλημ] Ιηλ ℵ* (Ιηλμ ℵ^c.a) **18** συλλεξουσι] ℵ* (συλλεγ. ℵ^c.c) | πυρ] pr ※ το Q^mg | τριβουσι ℵAQ | σι σταις του ποιη sup ras A^a | σταις] στεας ℵ^c.a | στρατεια AQ* | εσπεισαν] σπισαι A | παροργισωσι Q **19** αυτοι] + σπα|τοι ℵ* (σ ras ℵ² πατοι improb ℵ^c.a) | παροργιουσιν ℵ* (-γιζουσιν ℵ^c.a) | ουχι] ουχ A | καταισχυνθη τα προσωπα] θη τα π sup ras B¹ nisi potius ab **20** χειται] εκχειται A | bis scr και επι παν ξυλον του αγρου Q* | om αυτων Q | om επι 5° ℵ* (supersc ℵ¹(vid),c.a) | τα γενηματα] pr παντα AQ | της γης] αυτης A | καυθησεται] εκκαυθησεται ℵQ | om ου B* (hab B^ab) | σβεσθησεται {σβεθ. B* σβεσθ. B^ab)] + και ουκ εσται ο σβεσων A **22** οτι] και A

Β τοὺς πατέρας ὑμῶν καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου περὶ ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσίας· 23 ἀλλ' ἢ τὸ 23
ῥῆμα τοῦτο ἐνετειλάμην αὐτοῖς λέγων Ἀκούσατε τῆς φωνῆς μου, καὶ
ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεὸν καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς λαόν, καὶ πορεύεσθε
ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς μου αἷς ἂν ἐντείλωμαι ὑμῖν, ὅπως ἂν εὖ ᾖ ὑμῖν.
24 καὶ οὐκ ἤκουσάν μου καὶ οὐ προσέσχεν τὸ οὖς αὐτῶν, ἀλλ' ἐπορεύ- 24
θησαν τοῖς ἐνθυμήμασιν τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς, καὶ ἐγενή-
θησαν εἰς τὰ ὄπισθεν καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, 25 ἀφ' ἧς ἡμέρας 25
ἐξῆλθοσαν οἱ πατέρες αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας
ταύτης. καὶ ἐξαπέστειλα πρὸς ὑμᾶς πάντας τοὺς δούλους μου τοὺς
προφήτας, ἡμέρας καὶ ὄρθρου· καὶ ἀπέστειλα, 26 καὶ οὐκ ἤκουσάν μου 26
καὶ οὐ προσέσχεν τὸ οὖς αὐτῶν, καὶ ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν
ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν. 28 καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦτον 28
Τοῦτο τὸ ἔθνος ὃ οὐκ ἤκουσεν τῆς φωνῆς Κυρίου οὐδὲ ἐδέξατο παι-
δείαν· ἐξέλιπεν ἡ πίστις ἐκ στόματος αὐτῶν. 29 Κεῖρε τὴν 29
κεφαλήν σου καὶ ἀπόριπτε, καὶ ἀνάλαβε ἐπὶ χειλέων θρῆνον, ὅτι
ἀπεδοκίμασεν Κύριος καὶ ἀπώσατο τὴν γενεὰν τὴν ποιοῦσαν ταῦτα.
30 ὅτι ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα τὸ πονηρὸν ἐναντίον ἐμοῦ, λέγει Κύριος· 30
ἔταξαν τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ οὗ ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου
ἐπ' αὐτόν, τοῦ μιᾶναι αὐτόν· 31 καὶ ᾠκοδόμησαν τὸν βωμὸν τοῦ 31
Τάφεθ, ὅς ἐστιν ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννόμ, τοῦ κατακαίειν τοὺς υἱοὺς
αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐν πυρί, ὃ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς
καὶ οὐ διενοήθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου. 32 διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, 32
λέγει Κύριος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν ἔτι Βωμὸς τοῦ Τάφεθ καὶ φάραγξ υἱοῦ
Ἐννόμ, ἀλλ' Ἡ φάραγξ τῶν ἀνῃρημένων· καὶ θάψουσιν ἐν τῷ Τάφεθ

ℵAQ **22** ανετιλαμην ℵ* (ενετ. ℵc.b) | ημερα η] η ημερα Q | Εγυπτου ℵ* (Αιγ. ℵc.b) | ολοκαυτωματων] pr α′σ′ ※ λογου Qmg | θυσιων AQ **23** μου] κυ ℵ | υμιν 1°] υμων A | om πασαις ℵ | om οπως αν ευ η υμιν ℵ* (hab ℵc.a) | η υμιν] ημιν A **24** ηκουσαν] εισηκουσαν AQ | και ου] ουδε Q | προσεσχεν (προσ|εσχ. B* προ|σεσχ. B¹ προσε|χεν [sic] ℵ* προσε|σχ. ℵ¹ προσεσ|χ. ℵc.a)] προσεσχον A | αλλ] αλλα Q | τοις ενθυμημασιν] εν τ. ενθ. ℵ εν τοις επιθ. A | των καρδιων ℵ* (της καρδιας ℵc.a) **25** Εγυπου (sic) ℵ* (Αιγυπτ. ℵc.a vel fort antea) | om και 4° A **26** ηκουσαν] εισηκουσαν A et (sub ※) Qmg | και ου] ουδε Qmg | προσεσχον ℵ | το ους] τα ωτα Qmg | εσκληρυνα ℵ* (-ναν ℵ¹(vid), c.a) **28** τουτον] + ※ α′ κ ου μη ακουσωσι σου κ καλεσεις αυτους κ ου μη αποκριθωσι σοι κ ερεις προς αυτους Qmg | Κυριου] + του θυ αυτων Q | εξελειπεν ℵc.bA (ν sup ras Aa) | πιστις] + ※ α′θ′ κ εξηρται Qmg | στοματος] pr του (superscr) Qa **29** κειραι ℵc.bAQ | απορριπτε Bb(vid)A (-πται) Qa | απεδοκιμασεν] + αυτους ℵ | om Κυριος A | απωσατο] + κς A | ποιουσαν] ποιησασαν Q **30** τα πονηρα ℵA | εναντιον] ενωπιον AQ | εμου] μου Q **31** ος] ο Q* | και ου] ουδε A **32** Ταφετ ℵ (bis) | om νιου Εννομ αλλ η φαραγξ ℵ* (hab ℵc.a) | Ταφεθ 2°] pr ταφω A

33 διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν τόπον, 33 καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τοῦ λαοῦ τούτου Β
εἰς βρῶσιν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ
34 οὐκ ἔσται ὁ ἀποσοβῶν. 34 καὶ καταλύσω ἐκ πόλεως Ἰούδα καὶ ἐκ
διόδων Ἰερουσαλὴμ φωνὴν εὐφραινομένων καὶ φωνὴν χαιρόντων,
φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται πᾶσα
ἡ γῆ.

II 1 1 Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγει Κύριος, ἐξοίσουσιν τὰ ὀστᾶ τῶν
βασιλέων Ἰούδα καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν
ἱερέων καὶ τὰ ὀστᾶ προφητῶν καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν κατοικούντων ἐν
2 Ἰερουσαλὴμ ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν, 2 καὶ ψύξουσιν αὐτὰ πρὸς τὸν
ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ πρὸς πάντας τοὺς ἀστέρας καὶ πρὸς πᾶσαν
τὴν στρατιὰν τοῦ οὐρανοῦ, ἃ ἠγάπησαν καὶ οἷς ἐδούλευσαν καὶ ὃν
ἐπορεύθησαν ὀπίσω αὐτῶν καὶ ὃν ἀντείχοντο καὶ οἷς προσεκύνησαν
αὐτοῖς· οὐ κοπήσονται καὶ οὐ ταφήσονται, καὶ ἔσονται εἰς παράδειγμα
3 ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, 3 ὅτι εἵλοντο τὸν θάνατον ἢ τὴν ζωήν, καὶ
πᾶσιν τοῖς καταλοίποις τοῖς καταλειφθεῖσιν ἀπὸ τῆς γενεᾶς ἐκείνης, ἐν
4 παντὶ τόπῳ οὗ ἐὰν ἐξώσω αὐτοὺς ἐκεῖ. 4 Ὅτι τάδε λέγει Κύριος
5 Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ ἀποστρέφων οὐκ ἀναστρέφει; 5 διὰ
τί ἀπέστρεψεν ὁ λαός μου οὗτος ἀποστροφὴν ἀναιδῆ, καὶ κατεκρατή-
θησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν καὶ οὐκ ἠθέλησαν τοῦ ἐπιστρέψαι;
6 6 ἐνωτίσασθε δὴ καὶ ἀκούσατε· οὐχ οὕτως λαλήσουσιν Οὐκ ἔστιν
ἄνθρωπος μετανοῶν ἀπὸ τῆς κακίας αὐτοῦ, λέγων Τί ἐποίησα;
διέλιπεν ὁ τρέχων ἀπὸ τοῦ δρόμου αὐτοῦ ὡς ἵππος κάθιδρος ἐν
7 χρεμετισμῷ αὐτοῦ. 7 καὶ ἡ ἀσιδὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔγνω τὸν καιρὸν
αὐτῆς· τρυγὼν καὶ χελιδὼν ἀγροῦ, στρουθία ἐφύλαξαν καιροὺς

32 δια] παρα ℵc.a 33 βρωσιν] καταβρωμα πασι| A 34 καταλυσων ℵAQ ℵc.a (-σω ℵc.b) | πολεων Q | ευφρενομενην ℵ* (-νων ℵc.a,c.c ευφραιν. ℵc.b) | ερημον ℵ VIII 1 εξοισουσιν] εξιουσιν ℵ* (εξοισ. ℵ1(vid), c.a) | αυτου] αυτω| Q | προφητων] των προφ. ℵ των προφ. αυτων AQ | om εν ℵAQ 2 την σεληνην] pr προς Q | στρατειαν AQ* | οις 2°] οι B | και ου] ουδε Q | om και εσονται Q | προσωπον ℵ | γης] + εσονται Q 3 ειλαντο ℵA | η] pr μαλλον A | πασι Q | γενεας] + α′σ′ ※ της πονηρας Q | ου εαν] ω ℵ* ου αν ℵc.aQ ω εαν A | αυτους εκει sup ras Bab + α′ ※ ϗ αιρεθησεται θανατος υπερ την ζωην λεγει κς των δυναμεω̄| (4) και ερεις προς αυτους Qmg 4 ο αποστρεφων] om ο Q | αναστρεφει] επιστρεφει ℵQ* (αναστρ. Qmg vid) επιστρεψει A 5 δια τι] διοτι ℵA* (δια τι Aa) | om μου AQ | ουτος] om ℵ + ※ ϗ Ιλημ Qmg | ανεδην ℵ* αναιδην ℵc.b | om εν AQ | om και 2° ℵ* (hab ℵc.a) | του επιστρεψαι (ψ sup ras Aa?)] om του A 6 λαλησουσιν] λαλουσιν A | διελειπεν ℵc.b AQ* | απο του δρομου] απ ου δρ. ℵ* (απο του δρ. ℵc.c) εκ του δρ. ℵc.aAQ | καθιδρο|s εν ℵ* καθιδρος| εν ℵc.a 7 η ασιδα] α′ ο ερωδιος Qmg | και χελιδων αγρου στρουθια] adnot ου κ′ π′ εβρ′ Babmg | στουθια Q*

Β εἰσόδων ἑαυτῶν· ὁ δὲ λαός μου οὐκ ἔγνω τὰ κρίματα Κυρίου. 8 πῶς 8
ἐρεῖτε ὅτι Σοφοί ἐσμεν ἡμεῖς, καὶ νόμος Κυρίου ἐστὶν μεθ' ἡμῶν;
εἰς μάτην ἐγενήθη σχοῖνος ψευδὴς γραμματεῦσιν. 9 ᾐσχύνθησαν 9
σοφοὶ καὶ ἐπτοήθησαν καὶ ἑάλωσαν, ὅτι τὸν νόμον Κυρίου ἀπεδοκί-
μασαν· σοφία τίς ἐστιν ἐν αὐτοῖς; 10 διὰ τοῦτο δώσω τὰς γυναῖκας 10
αὐτῶν ἑτέροις, καὶ τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν τοῖς κληρονόμοις, 13 καὶ συνά- 13
ξουσιν τὰ γενήματα αὐτῶν, λέγει Κύριος· οὐκ ἔστιν σταφυλὴ ἐν
ταῖς ἀμπέλοις, καὶ οὐκ ἔστιν σῦκα ἐν ταῖς συκαῖς, καὶ τὰ φύλλα
κατερρύηκεν. 14 ἐπὶ τί ἡμεῖς καθήμεθα; συνάχθητε καὶ εἰσέλθωμεν 14
εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς καὶ ἀποριφῶμεν, ὅτι ὁ θεὸς ἀπέριψεν
ἡμᾶς καὶ ἐπότισεν ἡμᾶς ὕδωρ χολῆς, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον αὐτοῦ.
15 συνήχθημεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθά· εἰς καιρὸν ἰάσεως, καὶ 15
ἰδοὺ σπουδή. 16 ἐκ Δὰν ἀκουσόμεθα φωνὴν ὀξύτητος ἵππων αὐτοῦ, 16
ἀπὸ φωνῆς χρεμετισμοῦ ἱππασίας ἵππων αὐτοῦ ἐσείσθη πᾶσα ἡ
γῆ· καὶ ἥξει καὶ καταφάγεται τὴν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, πόλιν
καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. 17 διότι ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω 17
εἰς ὑμᾶς ὄφεις θανατοῦντας, οἷς οὐκ ἔστιν ἐπᾷσαι, καὶ δήξονται
ὑμᾶς 18 ἀνίατα μετ' ὀδύνης, καρδίας ὑμῶν ἀπορουμένης. 19 ἰδοὺ φωνὴ 18 19
κραυγῆς θυγατρὸς λαοῦ μου ἀπὸ γῆς μακρόθεν· μὴ Κύριος οὐκ
ἔστιν ἐν Σειών; ἢ βασιλεὺς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ; διὰ τί παρώργισάν
με ἐν τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν καὶ ἐν ματαίοις ἀλλοτρίοις; 20 διῆλθεν 20
θέρος, παρῆλθεν ἄμητος, καὶ ἡμεῖς οὐ διεσώθημεν. 21 ἐπὶ συντρίμματι 21
θυγατρὸς λαοῦ μου ἐσκοτώθην· ἀπορίᾳ κατίσχυσάν με ὠδῖνες ὡς

ℵAQ 7 εισοδου ℵA | εαυτων] αυτων ℵAQ 8 μεθ ημων εστιν AQ | εις ματην] pr ※ δια τουτο Q^{mg} 9 om και 1° Q | om και εαλωσαν ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) | νομον] λογον ℵAQ 10 ετεροις] εταιροις A | κληρονομοις] + ※ οτι απο μικρου| αυτων ※ εως μεγαλου αυτω| πας τις πλεονεκτει πλεονεξιαν απο προφητου εως ιερεως πας τις ποιει αδικα (11) ※ ιασαντο το συ|τριμμα της θυγατρος του λαου μου επ ατιμια λεγοντες ειρηνη ειρηνη ※ ουκ εστιν ειρηνη (12) κατηισχυνθησαν οτι βδελυγμα εποιησαν ※ γε αισχυνη ουκ ησχυνθησαν ※ γε εντραπηναι ουκ εγνωσαν δια τουτο πεσουνται συν τοις πιπτουσιν εν καιρω επισκοπης αυτων ασθενησουσιν ειπεν κς Q^{mg} 13 εστιν 1°] εσιν B* (rasura) (superscr τ B^{ab}) | σταφυλης ℵ* 13—14 και τα φυλλα...καθημε[θα]] adnot ου κ' π' εβρ' B^{a} (non inst B^{b}) 13 κατερρυηκεν] + α'θ' ※ ※ εδωκα αυτοις ※ παρηλθεν αυτοις Q^{mg} 14 αποριφωμεν (απορρ. $B^{b\,(vid)}$AQ)] + εκει Q | απεριψεν (απερρ. B^{b}AQ)] απεριψαν $ℵ^{c.a}$ | εναντιον] ενωπιον Q 15 εις 2°] pr και ℵ 16 ακουσομαι A | εσεισθη] + απ αυτου A | την γην] om την Q 17 incep εξαποστελλε ℵ* (-λλω $ℵ^{1\,(vid)}$) | εις] εφ ℵA | οφις A | εστιν] + α' ※ αυτοις Q^{mg} | επασαι] επιλησαι A* επιλαλησαι (λα superscr A^{1}) | υμας 2°] + α'σ'θ' ※ φησι| κς Q^{mg} 19 κραυγης] pr σ' ※ Q^{mg} | Σιων B^{b}ℵA (Σιω) Q | βασιλευς] ιατρος Q* (βασ. Q^{mg}) | δια τι] διοτι $ℵ^{c.a,\,c.b}$AQ 21 κατισχυσαν με] κατισχυσα|μεν ℵ* κατισχυσαν μου $ℵ^{c.a}$ (κατ. με $ℵ^{c.c}$) | ωδινες ως τικτουσης sub ÷ $Q^{?}$

22 τικτούσης. 22 μὴ ῥητίνη οὐκ ἔστιν ἐν Γαλαάδ, ἢ ἰατρὸς οὐκ ἔστιν Β
ἐκεῖ; διὰ τί οὐκ ἀνέβη ἴασις θυγατρὸς λαοῦ μου;
IX 1 1Τίς δώσει κεφαλῇ μου ὕδωρ καὶ ὀφθαλμοῖς μου πηγὴν δακρύων,
(1) 2 καὶ κλαύσομαι τὸν λαόν μου τοῦτον ἡμέρας καὶ νυκτός, τοὺς τετραυ-
ματισμένους θυγατρὸς λαοῦ μου; 2τίς δῴη μοι ἐν τῇ ἐρήμῳ σταθμὸν
(2) 3 ἔσχατον, καὶ καταλείψω τὸν λαόν μου καὶ ἀπελεύσομαι ἀπ' αὐτῶν;
ὅτι πάντες μοιχῶνται, σύνοδος ἀθετούντων, 3καὶ ἐνέτειναν τὴν
γλῶσσαν αὐτῶν ὡς τόξον· ψεῦδος καὶ οὐ πίστις ἐνίσχυσεν ἐπὶ
τῆς γῆς, ὅτι ἐκ κακῶν εἰς κακὰ ἐξῆλθοσαν, καὶ ἐμὲ οὐκ ἔγνωσαν.
(3) 4 4ἕκαστος ἀπὸ τοῦ πλησίον αὐτοῦ φυλάξασθε, καὶ ἐπ' ἀδελφοῖς αὐτῶν
μὴ πεποίθατε, ὅτι πᾶς ἀδελφὸς πτέρνῃ πτερνιεῖ, καὶ πᾶς φίλος
(4) 5 δολίως πορεύσεται. 5ἕκαστος κατὰ τοῦ φίλου αὐτοῦ καταπαίξεται,
ἀλήθειαν οὐ μὴ λαλήσωσιν· μεμάθηκεν ἡ γλῶσσα αὐτῶν λαλεῖν ψευδῆ,
(5) 6 ἠδίκησαν καὶ οὐ διέλιπον τοῦ ἐπιστρέψαι. 6τόκος ἐπὶ τόκῳ, καὶ
(6) 7 δόλος ἐπὶ δόλῳ· οὐκ ἤθελον εἰδέναι με. 7Διὰ τοῦτο τάδε λέγει
Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ πυρώσω αὐτοὺς καὶ δοκιμῶ αὐτούς, ὅτι ποιήσω ἀπὸ
(7) 8 προσώπου πονηρίας θυγατρὸς λαοῦ μου. 8βολὶς τιτρώσκουσα ἡ
γλῶσσα αὐτῶν, δόλια τὰ ῥήματα τοῦ στόματος αὐτῶν· τῷ πλησίον
(8) 9 αὐτοῦ λαλεῖ εἰρηνικὰ καὶ ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὴν ἔχθραν. 9μὴ ἐπὶ τούτοις
οὐκ ἐπισκέψομαι, λέγει Κύριος, ἢ ἐν λαῷ τῷ τοιούτῳ οὐκ ἐκδικήσει
(9) 10 ἡ ψυχή μου; 10Ἐπὶ τὰ ὄρη λάβετε κοπετόν, καὶ ἐπὶ τὰς
τρίβους τῆς ἐρήμου θρῆνον, ὅτι ἐξέλιπον παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἀνθρώπους·
οὐκ ἤκουσαν φωνὴν ὑπάρξεως· ἀπὸ πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἕως
(10) 11 κτηνῶν ἐξέστησαν, ᾤχοντο. 11καὶ δώσω τὴν Ἰερουσαλὴμ εἰς
μετοικίαν καὶ εἰς κατοικητήριον δρακόντων, καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα
(11) 12 εἰς ἀφανισμὸν θήσομαι παρὰ τὸ μὴ κατοικεῖσθαι. 12τίς ὁ ἄνθρωπος
ὁ συνετός, καὶ συνέτω τοῦτο· καὶ ᾧ λόγος στόματος Κυρίου πρὸς

22 ριτινη A IX 1 κεφαλην Q* | τον λαον μου sub ⁝ Q¹ | τους τετραυμ.] ℵAQ
και τετραυμ. A 2 δωη] δωσει Q | σταθμον] α′ καταλυμα σ′ αυλισμον Q^mg |
τον λαον μου]+τουτον ℵ 3 τοξος A | εγνωσαν]+φησιν κς Q 4 αυτου]
+εξηλθοσαν A | φυλαξεσθαι ℵ | αυτων] εαυτων A 5 om κατα ℵ | αυτου]
εαυτου A | καταπαιξεται] καταπεζετε ℵ* -παιζεται ℵ^c.b -παιξεται ℵ^c.c κατα-
φευξεται A* (καταπεξ. A¹) | αληθιαν ℵ | λαλησουσιν ℵA | διελειπον ℵ^c.b A
6 om και ℵQ | δολος] λ ex δ fec vid ℵ* | ηθελον] ηθελησαν Q | με]+φησιν
κς Q 7 Κυριος]+των δυναμεων Q | πυρω|ρ incep ℵ* (πυρω|σω ℵ¹(vid)) |
δοκιμασω ℵ^c.a | πονηριας] της ℵ 8 γλωσσα] καρδια A | εαυτω] αυτω ℵ*
(εαυτ. ℵ^c.c) 9 om μη ℵ* (hab ℵ^c.a) | τω τοιουτω] om τω AQ 10 εξε-
λειπον ℵ^c.b AQ^a vid | ανθρωπους]+α′θ′ ※· παραπορευομενους Q^mg | κτηνων] pr
των A 11 κατοικητηρια A | πολις ℵ* (-λεις ℵ^c.b) 12 om ο bis A |
συνετος (-τως A*)] σοφος Q | συνετω] συνετιω ℵ^c.a (postea rurs -τω) συνιειτε
A | om ω ℵ* (hab ℵ^c.c) A | λογος] pr ο ℵ*AQ^a

B αὐτόν, ἀναγγειλάτω ὑμῖν ἕνεκεν τίνος ἀπώλετο ἡ γῆ· ἀνήφθη ὡς ἔρημος παρὰ τὸ μὴ διοδεύεσθαι αὐτήν. 13 (12) Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Διὰ τὸ ἐγκαταλιπεῖν αὐτοὺς τὸν νόμον μου ὃν ἔδωκα πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς μου, 14 (13) ἀλλ' ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν ἀρεστῶν τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς κακῆς καὶ ὀπίσω τῶν εἰδώλων ἃ ἐδίδαξαν αὐτοὺς οἱ πατέρες αὐτῶν. 15 (14) διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἰδοὺ ἐγὼ ψωμιῶ αὐτοὺς ἀνάγκας, καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ χολῆς, 16 (15) καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν εἰς οὓς οὐκ ἐγίνωσκον αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ ἐπαποστελῶ ἐπ' αὐτοὺς τὴν μάχαιραν ἕως τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐν αὐτῇ. 17 (16) Τάδε λέγει Κύριος Καλέσατε τὰς θρηνούσας καὶ ἐλθέτωσαν, καὶ πρὸς τὰς σοφὰς ἀποστείλατε καὶ φθεγξάσθωσαν 18 (17) καὶ λαβέτωσαν ἐφ' ὑμᾶς θρῆνον, καὶ καταγαγέτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, καὶ τὰ βλέφαρα ὑμῶν ῥείτω ὕδωρ, 19 (18) ὅτι φωνὴ οἰκτροῦ ἠκούσθη ἐν Σειών Πῶς ἐταλαιπωρήσαμεν, κατῃσχύνθημεν σφόδρα, ὅτι ἐνκατελίπομεν τὴν γῆν καὶ ἀπερίψαμεν τὰ σκηνώματα ἡμῶν. 20 (19) ἀκούσατε δή, γυναῖκες, λόγον θεοῦ, καὶ δεξάσθω τὰ ὦτα ὑμῶν λόγους στόματος αὐτοῦ, καὶ διδάξατε τὰς θυγατέρας ὑμῶν οἶκτον, καὶ γυνὴ τὴν πλησίον αὐτῆς θρῆνον. 21 (20) ὅτι ἀνέβη θάνατος διὰ τῶν θυρίδων ὑμῶν, εἰσῆλθεν εἰς τὴν γῆν ὑμῶν τοῦ ἐκτρίψαι νήπια ἔξωθεν καὶ νεανίσκους ἀπὸ τῶν πλατειῶν. 22 (21) καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ τῶν ἀνθρώπων εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τῆς γῆς ὑμῶν, ὡς χόρτος ὀπίσω θερίζοντος, καὶ οὐκ ἔσται ὁ συνάγων. 23 (22) Τάδε λέγει Κύριος Μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος

ℵAQ **12** υμιν] ημιν AQ | τινος ενεκεν AQ | om αυτην A[?] **13** bis scr και ειπεν A*[vid] (ras 2° A[?]) | εγκαταλιπειν B[ab]AQ ενκαταλειπειν ℵ[c.b] | μου 2°] + ※ κ επορευθησαν εν αυτω Q[mg] **14** αλλ] ※ και (superscr) Q[b?] | αρεστων] εραστων A **15** Κυριος]+ των δυναμεων Q | ψωμιζω AQ | αυτους 1°] pr υμας A+α′σ′θ′ ※ τον λαον τουτον Q[mg] | ποτιζω Q **16** διασκοπιω ℵ* (-σκορπ. ℵ[c.a, c.b]) | επαποστελω] αποστιλω ℵ* (επαποστελω ℵ[c.a]) αποστελω ℵ[c.c] | του εξαναλωσαι] ου εξαναλωσω ℵQ **17** Κυριος]+ ※ των δυναμεων Q[mg] | καλεσατε] pr ※ συνετε Q[mg] | ελθατωσαν ℵA | φθεγξασθωσαν (φθεξ- ℵ* φθεγξ. ℵ[c.a])] φθεγξασθω sup ras B[1 (fort) ab] **18** και 1°] pr α′θ′ ※ και ταχυνατωσα] Q[mg] | τα βλεφαρα] om τα Q **19** οικτου ℵ[c.a et antea] Q | Σιων B[b]ℵAQ | εγκατελιπομεν B[ab]Q*[b] ενκατελειπομεν ℵ[c.b] εγκατελειπ. AQ[a] | απερριψαμεν B[a?b]ℵAQ **20** θεου] κῡ A | οικτρον ℵ* (-τον ℵ[c.a]) A | αυτης] εαυτης A **21** om δια τ. θυρ. υμων εισηλθεν A | εισηλθεν]pr και Q | υμων 2°]+ και ηλθεν δια των θυ|ριδων υμων A **22** και 1°] pr θ′ ※ θανατω ταδε λεγει κς Q[mg] | om εις ℵQ* (hab Q[1 (mg)]) | ως χορτος] και ℵ* (+ ως χορτος ℵ[c.a]) pr και AQ | θεριζοντων ℵ

(23) 24 ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ, [24]ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος, B
συνίειν καὶ γινώσκειν ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος καὶ κρίμα
καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, ὅτι ἐν τούτοις τὸ θέλημά μου, λέγει
(24) 25 Κύριος. [25]ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ ἐπισκέψομαι
(25) 26 ἐπὶ πάντας περιτετμημένους ἀκροβυστίας αὐτῶν, [26]ἐπ' Αἴγυπτον
καὶ ἐπὶ Ἰδουμαίαν καὶ ἐπὶ Ἐδώμ, καὶ ἐπὶ υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ ἐπὶ
υἱοὺς Μωάβ, καὶ ἐπὶ πάντα περικειρόμενον τὰ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ,
τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ ἐρήμῳ· ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἀπερίτμητα σαρκί,
καὶ πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ἀπερίτμητοι καρδίας αὐτῶν.

X 1 [1]Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ.
2 [2]τάδε λέγει Κύριος Κατὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἐθνῶν μὴ μανθάνετε, καὶ ἀπὸ
τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φοβεῖσθε, ὅτι φοβοῦνται αὐτά· τοῖς
3 προσώποις αὐτῶν. [3]ὅτι τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν μάταια· ξύλον ἐστὶν
4 ἐκ τοῦ δρυμοῦ ἐκκεκομμένον, ἔργον τέκτονος καὶ χώνευμα, [4]ἀργυρίῳ
καὶ χρυσίῳ κεκαλλωπισμένα· ἐν σφύραις καὶ ἥλοις ἐστερέωσαν αὐτά·
5[a]θήσουσιν αὐτὰ καὶ οὐ κινηθήσονται· [5a]ἀργύριον τορευτόν ἐστιν, οὐ
9 πορεύσονται, [9]ἀργύριον προσβλητὸν ἀπὸ Θαρσεὶς ἥξει, χρυσίον Μωφάζ,
καὶ χεὶρ χρυσοχόων, ἔργα τεχνιτῶν πάντα· ὑάκινθον καὶ πορφύραν
5[b]ἐνδύσουσιν αὐτά· 5[b]αἰρόμενα ἀρθήσονται, ὅτι οὐκ ἐπιβήσονται. μὴ
φοβηθῆτε αὐτά, ὅτι οὐ μὴ κακοποιήσωσιν, καὶ ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν
11 ἐν αὐτοῖς. [11]Οὕτως ἐρεῖτε αὐτοῖς Θεοὶ οἳ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν

24 om η Q | *συνιειν ϗ γι|νωσκειν...ελεος και κρι* in mg et sup ras A^a | ℵAQ *γινωσκειν*]+*με* $\aleph^{c.a}$ (postea ras) Q | *ο ποιων*] om ο ℵQ **25** om *ιδου... Κυριος* $\aleph^*$ (hab $\aleph^{c.a}$) | *περιτετμημενους* $\aleph^*$ (*-τμημ.* $\aleph^{c.a}$) *περιτετεταμ.* A **26** *Εγυπτον* $\aleph^*$ (*Αιγ.* $\aleph^{c.b}$) | *Ιδουμαιαν* (*-μεαν* ℵ)] pr *την* ℵAQ | *υιους* 1° pr *παντας τους* A | *υιους* 2°] pr *τους* A | *παντα* 1°] *παν* $\aleph^*$AQ (*παντα* $\aleph^{c.a}$ $Q^{1\,mg}$) | *περικειρομενον*] *περικειμενον* Q (*περικειρ.* Q^{mg}) | *τα κατα προσ.*] om *τα* ℵ | *απεριτετμητα* A | *οικος*] pr ο ℵ | *απεριτμητοι*] *απεριτμητος* ℵA X 1 *τον λογον*] om *τον* ℵA *το ρημα* Q | *ον*] ο Q | *ελαλησεν*] +*κς* AQ | *εφ υμας*] *εφμας* $\aleph^*$ (*εφμας* $\aleph^{1\,fort}$ *εφ υμ.* $\aleph^{c.a}$) **2** *των εθνων*] om *των* A | *μανθανετε* (*-νατε* B)] *πορευεσθαι* A | *σημειων*] *θηριων* $\aleph^*$ (*σημιων* $\aleph^{c.a}$) | *προσωποις*] *σωτο* sup ras $\aleph^1$ **3** *τεκτονος*] pr *α′σ′* ·※· *χειρῶ*| Q^{mg} **4** *κεκαλλωπισμενα*] *κεκολαμμενα* $\aleph^*$ (*κεκαλλοπ.* [sic] $\aleph^{c.a}$)+*εστιν* ℵAQ **5**[a] om *θησουσιν αυτα* ℵAQ | [*κεινηθη*]*σονται...αρθησον*[*ται*]] pr obelos B^a (non inst B^b) | *ου πορευσονται* sub÷ $Q^?$ **9** *προσβλητον*] *προβλητον εστιν* ℵ | *Θαρσις* ℵ | *Μωφας* ■ | *χειρ* (*χερ* $\aleph^*$)] *χειρες* $\aleph^{c.a}$A **5**[b] om *μη* 2° A | *κακοποιησουσιν* ℵAQ | *και*] pr *αυτα ερομενα* $\aleph^*$ (uncis incl $\aleph^1$ *ερ.* improb $\aleph^{c.a}$ item *αυτα* $\aleph^{c.c}$) | *αυτοις*]+*θ′* ·※· (6) *ποθεν ωσπερ συ κε μεγας ει συ και μεγα το ονομα σου εν δυναμει* (7) *τις ου μη φοβηθησεται βασιλευ των εθνων οτι σοι αγηκεν οτι εν πασιν τοις σοφοις των εθνων και εν πασι τοις βασιλευσιν αυτων ποθεν ωσπερ συ κε* (8) *και εισαπαξ εκκαησονται ϗ ασθενησουσι καρδια ματαιων* [*ασυνετειs νοητισθησονσ, ϗ παιδεια ματαιοτητων εν αυτοις*] *ξυλον εστιν* (9) *αργυριον ελατον εκ Θαρσεις φερομενον ϗ χρυσιον εις Σουφειρ εργα τεκτονος ϗ χειρων*

B γῆν οὐκ ἐποίησαν ἀπολέσθωσαν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτωθεν τοῦ οὐρανοῦ τούτου. 12 Κύριος ὁ ποιήσας τὴν γῆν ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ, ὁ 12
ἀνορθώσας τὴν οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ τῇ φρονήσει αὐτοῦ
ἐξέτεινεν τὸν οὐρανὸν 13 καὶ πλῆθος ὕδατος ἐν οὐρανῷ, καὶ ἀνήγαγεν 13
νεφέλας ἐξ ἐσχάτου τῆς γῆς· ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν ἐποίησεν, καὶ
ἐξήγαγεν φῶς ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. 14 ἐμωράνθη πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ 14
γνώσεως, κατῃσχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτοῦ, ὅτι
ψευδῆ ἐχώνευσεν, οὐκ ἔστιν πνεῦμα ἐν αὐτοῖς. 15 μάταιά ἐστιν ἔργα 15
ἐνπεπαιγμένα, ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀπολοῦνται. 16 οὐκ ἔστιν 16
τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακώβ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα αὐτὸς κληρονομία
αὐτοῦ, Κύριος ὄνομα αὐτῷ. 17 Συνήγαγεν ἔξωθεν τὴν ὑπόστασίν 17
σου, κατοικοῦσα ἐν ἐκλεκτοῖς. 18 ὅτι τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ 18
σκελίζω τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην ἐν θλίψει ὅπως εὑρεθῇ
ἡ πληγή σου. 19 οὐαὶ ἐπὶ συντρίμματί σου, ἀλγηρὰ ἡ πληγή σου. 19
κἀγὼ εἶπα Ὄντως τοῦτο τὸ τραῦμά σου, καὶ κατέλαβέν σε. 20 ἡ σκηνή 20
σου ἐταλαιπώρησεν, ὤλετο, καὶ πᾶσαι αἱ δέρρεις σου διεσπάσθησαν·
οἱ υἱοί μου καὶ τὰ πρόβατά μου οὐκ εἰσίν, οὐκ ἔστιν ἔτι τόπος τῆς
σκηνῆς μου, τόπος τῶν δέρρεών μου. 21 ὅτι οἱ ποιμένες ἠφρονεύσαντο, 21
καὶ τὸν κύριον οὐκ ἐξήτησαν· διὰ τοῦτο οὐκ ἐνόησεν πᾶσα ἡ νομή,
καὶ διεσκορπίσθησαν. 22 φωνὴ ἀκοῆς ἰδοὺ ἔρχεται καὶ σεισμὸς μέγας 22
ἐκ γῆς βορρᾶ τοῦ τάξαι τὰς πόλεις Ἰούδα εἰς ἀφανισμὸν καὶ κοίτην
στρουθῶν. 23 οἶδα, Κύριε, ὅτι οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁδὸς αὐτοῦ, οὐδὲ 23
ἀνὴρ πορεύσεται καὶ κατορθώσει πορείαν αὐτοῦ. 24 παίδευσον ἡμᾶς, 24
Κύριε, πλὴν ἐν κρίσει καὶ μὴ ἐν θυμῷ, ἵνα μὴ ὀλίγους ἡμᾶς ποιήσῃς.

ℵAQ χρυσοχοου νακινθος κ πορφυρα το ενδυμα αυτῶ| εργα σοφων παντα (10) ο δε κς θς αληθινος εστι θς ζων κ βασιλευς αιωνιος απο του θυμου αυτου σαλευθησεται η γη και ουχ υποισουσιν εθνη την οργην αυτου Q^{mg} **11** υποκατω|εν ℵ* (-τωθεν ℵ^{1}) **12** ο ανορθωσας (ανοθ. ℵ* ανορθ. ℵ^{1} (vid))] om ο Q* ^{vid} | τη φρονησει] pr εν Q | ουρανον]+θ′ ※ εις φωνὴ δοντος αυτου Q^{mg} **13** γης] ης ℵ* (γης ℵ^{c}) | φως] ανεμους Q | αυτου] αυτων ℵ* (-του ℵ$^{?}$) **14** κατεσχυνθη ℵ* κατασχ. ℵ$^{c.b}$ | εχωνευσαν ℵQ **15** εμπεπαιγμενα B^{ab}ℵ$^{c.b}$ (εμπαιτ.) AQ **16** μερις] pr η Q | αυτος]+α′θ′ ※ εστι κ Ιηλ ραβδος Q^{mg} | αυτω] αυτου A **17** κατοικουσα] pr η A **18** θλιψει]+και εκθλιψω αυτους Q^{mg} **19** αργηρα ℵ* (αλγ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | καγω] και εγω AQ | σου 3°] om A μου Q | και] ουκ A | εκατελαβεν A | σε] με AQ **20** σου bis] μου Q | ωλετο] ωχετο ℵ* (ωλ. ℵ$^{c.a}$) | δερρις ℵ* (-ρεις ℵ$^{c.b}$) | μου 1°] μοι A* ^{vid} **21** ποιμενες]+μου A | ηυφρονευσαντο A | ουκ 1°] κ ℵ* (ουκ ℵ$^{c.a}$) | εζητησαν] εξεζητ. ℵAQ | ενοησεν] ηνομησεν ℵ* (ενοησ. ℵ$^{1, c.a}$) **22** πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) | Ουδα A* (Ιουδ. A^{1}) **23** Κυριε] κν ℵ* ^{vid} (κε ℵ^{1}) | ουχι] pr τ ℵ* (postea ras) | πορειαν (-ριαν A)] πονηριαν ℵ* (πορiαν ℵ$^{c.c\,(vid)}$) **24** ποιησεις (-σις ℵ* -σεις ℵ$^{c.b}$) ℵA

25 25ἔκχεον τὸν θυμόν σου ἐπὶ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα σε καὶ ἐπὶ γενεὰς αἳ τὸ Β
ὄνομά σου οὐκ ἐπεκαλέσαντο. ὅτι κατέφαγον τὸν Ἰακὼβ καὶ ἐξανή-
λωσαν αὐτόν, καὶ τὴν νομὴν αὐτοῦ ἠρήμωσαν.

XI Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν λέγων

2 2Ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς διαθήκης ταύτης, καὶ λαλήσεις πρὸς
3 ἄνδρας Ἰούδα καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἰερουσαλήμ· 3καὶ ἐρεῖς
πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἐπικατάρατος ὁ
4 ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἀκούσεται τῶν λόγων τῆς διαθήκης ταύτης, 4ἧς
ἐνετειλάμην τοῖς πατράσιν ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἀνήγαγον αὐτοὺς ἐκ
γῆς Αἰγύπτου, ἐκ καμίνου τῆς σιδηρᾶς, λέγων Ἀκούσατε τῆς φωνῆς
μου καὶ ποιήσατε πάντα ὅσα ἐὰν ἐντείλωμαι ὑμῖν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς
5 λαὸν καὶ ἐγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν, 5ὅπως στήσω τὸν ὅρκον μου ὃν
ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ
μέλι καθὼς ἡ ἡμέρα αὕτη. καὶ ἀπεκρίθην καὶ εἶπα Γένοιτο, Κύριε.
6 6καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Ἀνάγνωθι τοὺς λόγους τούτους ἐν πόλεσιν
Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλὴμ λέγων Ἀκούσατε τοὺς λόγους τῆς
8 9 διαθήκης ταύτης καὶ ποιήσατε αὐτούς. 8καὶ οὐκ ἐποίησαν. 9Καὶ
εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Εὑρέθη σύνδεσμος ἐν ἀνδράσιν Ἰούδα καὶ ἐν
10 τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Ἰερουσαλήμ· 10ἐπεστράφησαν ἐπὶ τὰς ἀδικίας
τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν πρώτερον, οἳ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαι τῶν
λόγων μου, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ πορεύονται ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ
δουλεύειν αὐτοῖς, καὶ διεσκέδασαν οἶκος Ἰσραὴλ καὶ οἶκος Ἰούδα τὴν
11 διαθήκην μου ἣν διεθέμην πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. 11διὰ τοῦτο

25 τον θυμον] την οργην A | ειδοτα] ιδοντα A | γενεας] βασιλειας Q | κα- ℵAQ
τεφαγεσαν ℵ*Q | αυτον] τον Ιηλ AQ + ×' και συνετελεσαν αυτον Q^{mg} | τον
νομον ℵ* (την νομην ℵ$^{c\,a\,(?)}$) XI tit προς Ιερεμιαν παρα κῡ Q ■ om
προς 2° AQ | om εν AQ **3** ο ανθρωπος] om ο ℵ | ακουσεται] ακουσει ℵ |
των λογων] της φωνης ℵ **4** ης] ην A | υμων] ημων A | εν η ημερα Q |
Εγυπτου ℵ* (Αιγ. ℵ$^{c.b\,(?)}$) | καμινου] pr της ℵ$^{c.a\,mg}$Q | της σιδ.] τ sup ras
B^{a} | εαν] om A αν εγω Q | εντειλωμαι] εντελλομαι Q **5** υμων] ημων A |
om και 1° B* (superscr B^{ab}) | καθως] ως A **6** τους λογους] pr α' × συμ-
παντας Q^{mg} **8** εποιησαν] Ωρ. θ' ※ οτι επιμαρτυρια επεμαρτυραμην τοις
πατρασιν υμων εν ημερα αναγαγοντος μου αυτους εκ γης Αιγυπτου και εως της
ημερας ταυτης ορθριζων και επιμαρτυρομενος λεγων ακουσατε της φωνης μου
και ουκ ηκουσαν ⸗ εξεκλιναν το ους αυτων ⸗ επορευθησαν ανηρ εν τη ευθυτητι
της καρδιας αυτου της πονηρας ⸗ επηγαγον επ αυτους παντας τους λογους της
διαθηκης ταυτης ης ενετειλαμην ποιειν αυτοις και ουκ εποιησαν Q^{mg} **9** αν-
δρασιν] πολεσι A | om εν 3° ℵAQ **10** προτερων ℵ | ηθελησαν] ηθελον
ℵAQ | εισακουσαι] υπακουσε ℵ* (-σαι ℵ$^{c.b\,(?)}$) ακουσαι A | πορευονται] βαδι-
ζουσιν ℵAQ | διεσκεδασεν A | οικος bis] pr ο Q | τους πατ.] αυτους πατ. Q*

Β τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον κακὰ ἐξ ὧν
οὐ δυνήσονται ἐξελθεῖν ἐξ αὐτῶν, καὶ κεκράξονται πρὸς μὲ καὶ 12
οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν. [12]καὶ πορεύσονται πόλεις Ἰούδα καὶ οἱ
κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ καὶ κεκράξονται πρὸς τοὺς θεοὺς οἷς αὐτοὶ
θυμιῶσιν αὐτοῖς, μὴ σώσουσιν αὐτοὺς ἐν τῷ καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν.
[13]ὅτι κατ' ἀριθμὸν τῶν πόλεών σου ἦσαν θεοί σου, Ἰούδα, καὶ 13
κατ' ἀριθμὸν ἐξόδων τῆς Ἰερουσαλὴμ ἐτάξατε βωμοὺς θυμιᾶν τῇ Βάαλ.
[14]καὶ σὺ μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ ἀξίου περὶ 14
αὐτῶν ἐν δεήσει καὶ προσευχῇ, ὅτι οὐκ εἰσακούσομαι ἐν τῷ καιρῷ
ἐν ᾧ ἐπικαλοῦνταί με, ἐν καιρῷ κακώσεως αὐτῶν. [15]τί ἡ ἠγαπημένη 15
ἐν τῷ οἴκῳ μου ἐποίησεν βδέλυγμα; μὴ εὐχαὶ καὶ κρέα ἅγια ἀφε-
λοῦσιν ἀπὸ σοῦ τὰς κακίας σου, ἢ τούτοις διαφεύξῃ; [16]ἐλαίαν ὡραίαν 16
εὔσκιον τῷ εἴδει ἐκάλεσεν Κύριος τὸ ὄνομά σου· εἰς φωνὴν περιτομῆς
αὐτῆς ἀνήφθη πῦρ ἐπ' αὐτήν, μεγάλη ἡ θλίψις ἐπὶ σέ, ἠχρεώθησαν οἱ
κλάδοι αὐτῆς, [17]καὶ Κύριος ὁ καταφυτεύσας σε ἐλάλησεν ἐπὶ σὲ κακὰ 17
ἀντὶ τῆς κακίας οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα, ὅτι ἐποίησαν ἑαυτοῖς
τοῦ παροργίσαι με ἐν τῷ θυμιᾶν αὐτοὺς τῇ Βάαλ. [18]Κύριε, γνώ- 18
ρισόν μοι, καὶ γνώσομαι· τότε εἶδον τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, [19]ἐγὼ δὲ 19
ὡς ἀρνίον ἄκακον ἀγόμενον τοῦ θύεσθαι οὐκ ἔγνων. ἐπ' ἐμὲ ἐλογί-
σαντο λογισμὸν πονηρόν, λέγοντες Δεῦτε καὶ ἐμβάλωμεν ξύλον εἰς
τὸν ἄρτον αὐτοῦ, καὶ ἐκτρίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ γῆς ζώντων, καὶ τὸ
ὄνομα αὐτοῦ οὐ μὴ μνησθῇ οὐκέτι. [20]Κύριε κρίνων δίκαια, δοκι- 20
μάζων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν ἐξ αὐτῶν,
ὅτι πρὸς σὲ ἀπεκάλυψα τὸ δικαίωμά μου. [21]διὰ τοῦτο τάδε λέγει 21

ℵAQ **11** επι τον λαον τουτον] επ αυτους Q | εξ αυτων εξελθειν ℵ **12** πολις ℵ* (-λεις ℵc.b (?)) | κεκραξονται] ras 1 lit post κ 2° A[1] | θεους]+αυτων AQ | θυμιωσιν] εθυμιωσαν ℵ | αυτοις]+α′θ′ ※ ϗ σωτηρια Q[mg] | om μη σωσουσιν αυτους ℵ* (hab ου μη σωσουσιν αυτους ℵc.a mg hab ϗ ου μη σ. αυτ. ℵc.b mg) | μη] pr ου Q | σωσουσιν] σουσουσιν A | τω καιρω] om τω AQ **13** κατ bis] κατα AQ | των πολεων] om των ℵQ | om σου 1° ℵ | εξοδων] pr των ℵ διοδων Q (sed δι rescr vid) | α′σ′ εξοδων θ′ αμφοδῶ Q[mg] | εταξατε] εταξαν ℵA | βωμους] pr α′θ′ ※ τη αισχυνη θυσιαστηρια Q[mg] | θυμιαν] pr του AQ **14** περι 1°] υπερ A | προευχη ℵ* (σ superscr ℵ[?]) | ισακουσω ℵ* εισακουσομαι ℵc.a (?) | om εν 3° AQ **15** η ηγαπημενη] om η 1° ℵ* (superscr ℵc.a (?)) **16** εκαλεσεν]+σε ℵ* (postea improb) | επ αυτην] εν αυτη A | η θλιψις] om η ℵ* (superscr ℵc.a (?)) | ηχρειωθησαν B[ab]Q[a] | αυτης 2°] αυτος B[b vid] **17** Κυριος]+των δυναμεων Q | σε 1°] ε ℵ* (σε ℵc.a (?)) | οικου 1°] σουι|κου ℵ* vid | εποιησαν] in o ras aliq B[?] | εαυτοις] αυτοις A **18** ιδον A **19** om δε ℵAQ | αγομενος ℵ* (-νο| ℵc.a (?)) | εγνων]+α′σ′θ′ ※ οτι Q* | πονηρον] om Q+κατα σου A | ενβαλωμεν ℵ εμβαλομεν A | αρτον] τραχηλον A* (pr αρτον A[a]) | εκτριψω ℵ* (-μεν ℵc.a (?)) | το ονομα] om το A | ουκετι] ετι AQ **20** δοκιμαζων] pr και ℵ | εξ αυτων] εν αυτοις Q | δικαιωμα] δικαιω sup ras ℵ[?]

Κύριος ἐπὶ τοὺς ἄνδρας Ἀναθὼθ τοὺς ζητοῦντας τὴν ψυχήν μου, τοὺς B
λέγοντας Οὐ μὴ προφητεύσεις ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου, εἰ δὲ μή,
22 ἀποθανῇ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν. 22 ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτούς·
οἱ νεανίσκοι αὐτῶν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ
23 θυγατέρες αὐτῶν τελευτήσουσιν ἐν λιμῷ, 23 καὶ ἐγκατάλιμμα οὐκ ἔσται
αὐτῶν, ὅτι ἐπάξω κακὰ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀναθὼθ ἐν ἐνιαυτῷ
ἐπισκέψεως αὐτῶν.

XII 1 1 Δίκαιος εἶ, Κύριε, ὅτι ἀπολογήσομαι πρὸς σέ· πλὴν κρίματα
λαλήσω πρὸς σέ. τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐοδοῦται; εὐθήνησαν πάντες
2 οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα; 2 ἐφύτευσας αὐτοὺς καὶ ἐριζώθησαν, ἐτεκνο-
ποιήσαντο καὶ ἐποίησαν καρπόν· ἐγγὺς εἶ σὺ τοῦ στόματος αὐτῶν,
3 καὶ πόρρω ἀπὸ τῶν νεφρῶν αὐτῶν· 3 καὶ σύ, Κύριε, γινώσκεις με,
δεδοκίμακας τὴν καρδίαν μου ἐναντίον σου· ἅγνισον αὐτοὺς εἰς ἡμέραν
4 σφαγῆς αὐτῶν. 4 ἕως πότε πενθήσει ἡ γῆ καὶ πᾶς ὁ χόρτος τοῦ
ἀγροῦ ξηρανθήσεται ἀπὸ κακίας τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ; ἠφανί-
σθησαν κτήνη καὶ πετεινά, ὅτι εἶπαν Οὐκ ὄψεται ὁ θεὸς ὁδοὺς ἡμῶν.
5 5 σοῦ οἱ πόδες τρέχουσιν καὶ ἐκλύουσίν σε· πῶς παρασκευάσῃ
ἐφ' ἵπποις; καὶ ἐν γῇ εἰρήνης οὐ πέποιθας· πῶς ποιήσεις ἐν
6 φρυάγματι τοῦ Ἰορδάνου; 6 ὅτι καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ ὁ οἶκος τοῦ
πατρός σου, καὶ οὗτοι ἠθέτησάν σε, καὶ αὐτοὶ ἐβόησαν, ἐκ τῶν ὀπίσω
σου ἐπισυνήχθησαν· μὴ πιστεύσῃς ἐν αὐτοῖς, ὅτι λαλοῦσιν πρὸς σὲ
7 καλά. 7 Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου, ἀφῆκα τὴν κληρονομίαν
μου, ἔδωκα τὴν ἠγαπημένην ψυχήν μου εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῆς.
8 8 ἐγενήθη ἡ κληρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν δρυμῷ· ἔδωκεν ἐπ' ἐμὲ
9 τὴν φωνὴν αὐτῆς, διὰ τοῦτο ἐμίσησα αὐτήν. 9 μὴ σπήλαιον ὑαίνης ἡ
κληρονομία μου ἐμοί, ἢ σπήλαιον κύκλῳ αὐτῆς; βαδίσατε συνάγετε

21 Κυριος]+ο θς A | προφητευσης A **22** ιδου] pr σ'θ' ※ δια τουτο ταδε ℵAQ
λεγει κς των δυναμεω̄ Q^{mg} | αποθανουνται] πεσουνται A απολουνται Q* (αποθαν. Q^{mg}) **23** εγκαταλειμμα B^{ab}Q* ενκαταλειμμα A εγκαταλιμμα Q^{a} | οτι] και ℵ | om εν 1° Q | ενιαυτων ℵ* (-τω ℵ$^{?}$) | επισκεψεως] επισκοπης B$^{ab\,(vid)\,mg}$
XII **1** αθετηματα] αθετημα ℵ αθετησει A **2** εριζωθησαν (ερρ. Q)] εριζωσαν ℵA | ετεκνοποιησαν ℵAQ | om και εποιησαν ℵ **3** με] in μ ras aliq B$^{?}$ ε A (μ superscr A^{1}) + ※ ιδες με και Q^{mg} | δεδοκιμακας] εδοκιμασας A | σου] μου ℵ* (σου ℵ$^{?}$) + θ' ※ αθροισον αυτους ως προβατα εις σφαγη̄ Q^{mg} **4** ο χορτος] om ο A | om του αγρου A | εξηρανθησ. ℵ* | εν αυτη] αυτων A | ηφανισθησαν] ηφανισας A | οτι] και A **5** εκλυουσιν (-λυσ. ℵ*)] εκλυσουσιν A | παρασκευαζη ℵ | ειφ ℵ* (εφ ℵ$^{?}$) | ου] σου ℵ$^{?}$ (σ superscr) A συ Q | ποιησω ℵ* (-σις ℵ$^{c.a\,(?)}$) | φυαγματι ℵ* **6** om και 1° A | om και ουτοι A | λαλουσιν] λαλησουσιν B^{ab}ℵAQ | προς] επι A **7** εγκαταλελοιπα B^{b}Q **8** εδωκαν ℵ* **9** υαινης] ληστων (-τωη A* -των A^{a1}) A | om η σπηλαιον κυκλω αυτης A | σπηλαιον 2°]+ληστων (※ αδικιας) Q^{mg} | βαδισατε] pr επ αυτην Q | συναγετε] συναγαγετε B^{ab}ℵ (-ται) AQ pr και A

Β πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ, καὶ ἐλθέτωσαν τοῦ φαγεῖν αὐτήν. 10 ποι- 10
μένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα
μου, ἔδωκαν τὴν μερίδα τὴν ἐπιθυμητήν μου εἰς ἔρημον ἄβατον,
11 ἐτέθη εἰς ἀφανισμὸν ἀπωλείας· δι' ἐμὲ ἀφανισμῷ ἠφανίσθη πᾶσα ἡ 11
γῆ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνὴρ τιθέμενος ἐν καρδίᾳ. 12 ἐπὶ πᾶσαν διεκβολὴν 12
ἐν τῇ ἐρήμῳ ἦλθον ταλαιπωροῦντες, ὅτι μάχαιρα τοῦ κυρίου κατα-
φάγεται ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, οὐκ ἔστιν εἰρήνη πάσῃ σαρκί. 13 σπεί- 13
ρατε πυροὺς καὶ ἄκανθαν θερίζετε· οἱ κλῆροι αὐτῶν οὐκ ὠφελήσουσιν
αὐτούς· αἰσχύνθητε ἀπὸ καυχήσεως ὑμῶν, ἀπὸ ὀνειδισμοῦ ἔναντι
Κυρίου. 14 Οτι τάδε λέγει Κύριος περὶ πάντων τῶν γειτόνων 14
τῶν πονηρῶν, τῶν ἁπτομένων τῆς κληρονομίας μου ἧς ἐμέρισα τῷ
λαῷ μου Ἰσραήλ Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποσπῶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ
τὸν Ἰούδαν ἐκβαλῶ ἐκ μέσου αὐτῶν. 15 καὶ ἔσται μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν 15
με αὐτοὺς ἐπιστρέψω καὶ ἐλεήσω αὐτούς, καὶ κατοικιῶ αὐτοὺς ἕκαστον
εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ καὶ ἕκαστον εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. 16 καὶ 16
ἔσται ἐὰν μαθόντες μάθωσιν τὴν ὁδὸν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ὀμνύειν τῷ
ὀνόματί μου Ζῇ Κύριος, καθὼς ἐδίδαξαν τὸν λαόν μου ὀμνύειν τῇ
Βάαλ, καὶ οἰκοδομηθήσεται ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου· 17 ἐὰν δὲ μὴ ἐπι- 17
στρέψωσιν, καὶ ἐξαρῶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἐξάρσει καὶ ἀπωλείᾳ.

1 Τάδε λέγει Κύριος Βάδισον καὶ κτῆσαι σεαυτῷ περίζωμα λινοῦν 1 Χ
καὶ περίθου περὶ τὴν ὀσφύν σου, καὶ ἐν ὕδατι οὐ διελεύσεται. 2 καὶ 2
ἐκτησάμην τὸ περίζωμα κατὰ τὸν λόγον Κυρίου καὶ περιέθηκα περὶ
τὴν ὀσφύν μου. 3 καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 4 Λάβε τὸ 3 4

ℵAQ 9 ελθατωσαν ℵA | φαγειν] καταφαγειν A 10 om εμολυναν την μεριδα μου ℵ | την μεριδα (-δαν ℵ*) την επιθ.] μεριδα επιθ. ℵQ μεριδα μου επιθ. A | om μου 3° A | αβατον ερημον ℵ 11 ετεθη] εγενηθη AQ | απωλιας ℵ | ηφανισθη αφανισμω ℵ | ασα ℵ* (πασα ℵ²) | τιθενος ℵ* (τιθεμ. ℵ²) 12 ηλθον] ηλθοσαν A | οτι] incep εις ℵ* | καταφαγεται] κατεφαγεν A | γης] pr γης (+και A) εως ακρου της $B^{ab\,mg}$ℵAQ 13 εσπειρατε A | ακανθας ℵAQ | θεριζετε] θερισεται ℵ θερισατε AQ (Ωρ.: εν τισιν αντιγραφοις κειται εσπειρατε ϗ εθερισατε Q^{mg} [εαυτους A | αισχυνθ.] + αισχυνην A | ονειδισμων ℵ | εναντιον Q 14 πονηρων] σκληρων A | εμερισα (ημ. A* εμ. A^1)] εμερικα ℵ | Ισραηλ] pr σ' ※ τω Q^{mg} | αποσπω] ανασπω Q | Ιουδα ℵ* (ν superscr) 15 om με A | κληρονομιαν] γην Q | om και εκαστον εις την γην αυτου ℵ* (hab $ℵ^{c.a\,(?)\,mg}$) | γην] κληρονομιαν Q 16 μαθοντες] μανθανοντες A | μαθωσιν ℵAQ | om του λαου (1°) A | του ομνυειν] τω ομν. ℵ* | τω ονοματι] pr εν Q | τον bis scr ℵ | τη Βααλ] pr εν Q | οικοδομηθησεται] οικοδομηθησονται A (ωκοδ.) Q 17 επιστρεψωσιν] στρεψ sup ras Q^a | om και 1° A | εξαρσει] εξαρξει A | απωλεια (-λια ℵ)] + α'σ'θ' ※ φησὶ κς Q^{mg} XIII 1 Κυριος] + ※ προς με Q^{mg} | διελεσεται B (ελε sup ras) 2 περιεθηκα bis scr B* (non inst 1° B^b: περιεθ. 2°, ras aliq in ε 2° B^1) 3 εγενηθη] εγενετο A | με] + α'σ'θ' ※ δευτερον Q^{mg}

περίζωμα τὸ περὶ τὴν ὀσφύν σου, καὶ ἀνάστηθι καὶ βάδισον ἐπὶ τὸν B
Εὐφράτην, καὶ κατάκρυψον αὐτὸ ἐκεῖ ἐν τῇ τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας.
5 [5]καὶ ἐπορεύθην καὶ ἔκρυψα αὐτὸ ἐν τῷ Εὐφράτῃ, καθὼς ἐνετείλατό
6 μοι Κύριος. [6]καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας πολλὰς καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς
μέ Ἀνάστηθι βάδισον ἐπὶ τὸν Εὐφράτην, καὶ λάβε ἐκεῖθεν τὸ περί-
7 ζωμα ὃ ἐνετειλάμην σοι τοῦ κατακρύψαι ἐκεῖ. [7]καὶ ἐπορεύθην ἐπὶ
τὸν Εὐφράτην ποταμὸν καὶ ὤρυξα, καὶ ἔλαβον τὸ περίζωμα ἐκ τοῦ
τόπου οὗ κατώρυξα αὐτὸ ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ διεφθαρμένον ἦν, ὃ οὐ μὴ
8 χρησθῇ εἰς οὐθέν. [8]καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων Τάδε
9 λέγει Κύριος [9]Οὕτω φθερῶ τὴν ὕβριν Ἰούδα καὶ τὴν ὕβριν Ἰερου-
10 σαλήμ, [10]τὴν πολλὴν ταύτην ὕβριν, τοὺς μὴ βουλομένους ὑπακούειν
τῶν λόγων μου, καὶ πορευθέντας ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τοῦ δουλεύειν
αὐτοῖς καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ ἔσονται ὥσπερ τὸ περίζωμα
11 τοῦτο, ὃ οὐ χρησθήσεται εἰς οὐθέν. [11]ὅτι καθάπερ κολλᾶται τὸ
περίζωμα περὶ τὴν ὀσφὺν τοῦ ἀνθρώπου, οὕτως ἐκόλλησα πρὸς
ἐμαυτὸν τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ πᾶν οἶκον Ἰούδα, τοῦ γενέσθαι μοι
εἰς λαὸν ὀνομαστὸν καὶ εἰς καύχημα καὶ εἰς δόξαν· καὶ οὐκ εἰσήκουσάν
12 μου. [12]καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον Πᾶς ἀσκὸς πληρωθήσεται
οἴνου· καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσιν πρὸς σέ Μὴ γνόντες οὐ γνωσόμεθα ὅτι
13 πᾶς ἀσκὸς πληρωθήσεται οἴνου; [13]καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει
Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ πληρῶ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν ταύτην καὶ τοὺς
βασιλεῖς αὐτῶν τοὺς καθημένους υἱοὺς τοῦ Δαυεὶδ ἐπὶ τοῦ θρόνου
αὐτῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς προφήτας καὶ τὸν Ἰούδαν καὶ πάντας
14 τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἰερουσαλὴμ μεθύσματι, [14]καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς

4 περιζωμα] + α′σ′θ′ ※ ■ εκτησω Q^{mg} | κατακυψον ℵ* (κατακρ. ℵ$^{?}$) ℵAQ **5** om και επορευθην ℵ* (hab ℵ$^{c.a\ (?\,mg)}$) pr α′θ′ ※ Q^{mg} | αυτο εν] αυτον Q* (αυτο εν Q^{a}) **6** μεθ] μετα Q | βαδισον] pr και ℵA **7** om ποταμον Q | κατωρυξαν ℵ* (-ξα ℵ$^{?}$) | om ιδου Q* (hab Q^{mg}) | ην]+ α′σ′θ′ ※ το περιζωμα Q^{mg} | ουθεν] ουδεν Q **8** εγενηθη] εγενετο Q **9** ουτως ℵAQ **10** υβριν] α′σ′θ′ ※ τον λαον τουτον τὸ πονηρον Q^{mg} | υπακουειν] υπακουσαι Q | μου]+ ※ οι πορευονται εν σκολιοτητι καρδιας αυτων της πονηρας +α′θ′ ※ οι πορευομενοι εν τη ευθυτητι της καρδιας αυτων της πονηρας Q^{mg} | πορευθεντας] πορευομενους B$^{ab\ mg}$ ℵ* (πορευθ. ℵ$^{c.a\ (?)}$) πορευονται Q^{a} | ου]+ μη ℵA | χρησθησεται] χρησθη ℵ+ετι Q | ουθεν] ουδεν Q **11** οτι καθαπερ] καθαπερ γαρ Q | κολλαται το] αι το rescr Q^{a} | pr α′σ′ ※ παντα Q^{mg} | παν] παντα ℵ$^{?\ mg}$ παντα τον AQ | Ιουδα] pr του ℵ+α′σ′θ′ φησιν κς Q^{mg} | εισηκουσαν] ηκουσαν ℵ* (εισηκ. ℵ$^{c.a\ (?)}$) A **12** ερεις] incep επ ℵ* vid | τουτον] pr τον λογον Q+α′σ′θ′ ※ ταδε λεγει κς θς Ιηλ Q^{mg} | 1° παις ℵ* πας| ℵ$^{c.b\ (?)}$ **13** τους κατοικ. (1°)] pr παντας Q | υιου ℵ* | του Δαυειδ] om του ℵAQ | του θρονου] om του ℵ θρονους AQ | αυτων 2°] αυτου ℵ* | Ιουδα ℵ* | κατοικουντας 2°] καθημενους A | om εν ℵQ | μεθυσματι] μεθ υμας τι BℵA

Β ἄνδρα καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τοὺς πατέρας αὐτῶν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ· οὐκ ἐπιποθήσω, λέγει Κύριος, καὶ οὐ φείσομαι καὶ οὐκ οἰκτειρήσω ἀπὸ διαφθορᾶς αὐτῶν. 15 15 Ἀκούσατε καὶ ἐνωτίσασθε, καὶ μὴ ἐπαίρεσθε, ὅτι Κύριος ἐλάλησεν· 16 δότε τῷ κυρίῳ θεῷ 16 ὑμῶν δόξαν πρὸ τοῦ συσκοτάσαι καὶ πρὸ τοῦ προσκόψαι πόδας ὑμῶν ἐπ' ὄρη σκοτινά· καὶ ἀναμενεῖτε εἰς φῶς, καὶ ἐκεῖ σκιὰ θανάτου, καὶ τεθήσονται εἰς σκότος. 17 ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσητε, κεκρυμμένως κλαύσεται 17 ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀπὸ προσώπου ὕβρεως, καὶ κατάξουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν δάκρυα, ὅτι συνετρίβη τὸ ποίμνιον Κυρίου. 18 εἶπατε τῷ βασιλεῖ 18 καὶ τοῖς δυναστεύουσιν Ταπεινώθητε καὶ καθίσατε, ὅτι καθηρέθη ἀπὸ κεφαλῆς ὑμῶν στέφανος δόξης ὑμῶν. 19 πόλεις αἱ πρὸς νότον συνε- 19 κλείσθησαν, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων· ἀποικίσθη Ἰούδας, συνετέλεσαν ἀποικίαν τελείαν. 20 Ἀνάλαβε ὀφθαλμούς σου, Ἰερουσαλήμ, καὶ 20 ἴδε τοὺς ἐρχομένους ἀπὸ βορρᾶ· ποῦ ἐστιν τὸ ποίμνιον ὃ ἐδόθη σοι, πρόβατα δόξης σου; 21 τί ἐρεῖς ὅταν ἐπισκέπτωνταί σε; καὶ σὺ 21 ἐδίδαξας αὐτοὺς ἐπὶ σὲ μαθήματα εἰς ἀρχήν· οὐκ ὠδίνες καθέξουσίν σε καθὼς γυναῖκα τίκτουσαν; 22 καὶ ἐὰν εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Διὰ 22 τί ἀπήντησέν μοι ταῦτα; διὰ τὸ πλῆθος τῆς ἀδικίας σου ἀνεκαλύφθη τὰ ὀπίσθιά σου, παραδειγματισθῆναι τὰς πτέρνας σου. 23 εἰ ἀλ- 23 λάξεται Αἰθίοψ τὸ δέρμα αὐτοῦ καὶ πάρδαλις τὰ ποικίλματα αὐτῆς; καὶ ὑμεῖς δυνήσεσθε εὖ ποιῆσαι μεμαθηκότες τὰ κακά. 24 καὶ διέ- 24 σπειρα αὐτοὺς ὡς φρύγανα φερόμενα ἀπὸ ἀνέμου εἰς ἔρημον. 25 οὗτος 25 ὁ κλῆρός σου καὶ μερὶς τοῦ ἀπειθεῖν ὑμᾶς ἐμοί, λέγει Κύριος· ὡς ἐπελάθου μου καὶ ἤλπισας ἐπὶ ψεύδεσιν, 26 κἀγὼ ἀποκαλύψω τὰ 26 ὀπίσω σου ἐπὶ τὸ πρόσωπόν σου, καὶ ὀφθήσεται ἡ ἀτιμία σου 27 καὶ 27

ℵAQ **14** εν τω αυτω] επι το αυτο Q | οικτειρησω] incep τ ℵ* postea οικτιρησω | διαφθορας] διασπορας ℵ* (διαφθ. ℵc.a (?)) **15** ακουσατε] ακουσασθε ℵ* (-σαται ℵc.a (?)) **16** υμων 1°] ημων A | σκοτεινα B^{ab}AQ **17** om δε ℵAQ | ακουσητε] + α′θ′ ※ αυτου Q^{mg} | κεκρυσμενως ℵ* | υβρεως] + α′θ′ ※ 5 δακρυουσα δακρυσει Q^{mg} **18** om και καθισατε A | κεφαλης] pr της AQ | om υμων 2° A **19** πολις ℵ* (-λεις ℵc.b (?)) | απωκεισθη A | συνετελεσεν ℵAQ **20** ανελαβε A* (αναλ. A^a) | οφθαλμους] pr τους AQ^{mg} | Ιερουσαλημ] Ἰηλ A^a | βορραν ℵ* | ε|στιν ℵ* εσ|τιν ℵ? **21** μαθηματα] μαθητας A | καθως] ουχ ως A **22** om δια 1° A | αδικιας] κακιας A | ανεκαλυφθη] pr και ℵ απεκαλυφθη Q **23** Εθιοψ ℵ* (Αιθ. ℵc.b (?)) | om αυτου A | δυνησεσθε] δυνησεται A | εποιησε ℵ* (ευ ποιησε ℵc.a (?) -σαι ℵc.b (?)) **24** om και ℵ* (hab ℵc.a (?) mg) | διεσπειρα] διεφθειρα A | απο] υπο ℵAQ | ερημον] + τοπον A **25** κληρος] κληρονομος ℵ | om και 1° ℵQ | απειθειν υμας] ιθειν υμας sup ras pl fort litt A^a | μου (μοι ℵ*)] pr νομου A | και 2°] η A* (και A^a) **26** οπισω] οπισθια A | επι] κατα A | το προσωπον] om το AQ **27** om και 1° Q

ἡ μοιχεία σου καὶ χρεμετισμός σου καὶ ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῆς πορνείας Β
σου· ἐπὶ τῶν βουνῶν καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἑώρακα τὰ βδελύγματά
σου. οὐαί σοι, Ἰερουσαλήμ, ὅτι οὐκ ἐκαθαρίσθης ὀπίσω μου, ἕως
τίνος ἔτι;

Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν περὶ τῆς ἀβροχίας.
2 [2]Ἐπένθησεν ἡ Ἰουδαία, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς ἐκενώθησαν, καὶ
3 ἐσκοτώθησαν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ κραυγὴ τῆς Ἰερουσαλὴμ ἀνέβη, [3]καὶ
οἱ μεγιστᾶνες αὐτῆς ἀπέστειλαν τοὺς νεωτέρους αὐτῶν ἐφ' ὕδωρ·
ἦλθοσαν ἐπὶ τὰ φρέατα, καὶ οὐχ εὗροσαν ὕδωρ, καὶ ἀπέστρεψαν τὰ
4 ἄγγια αὐτῶν κενά. [4]καὶ τὰ ἔργα τῆς γῆς ἐξέλιπεν, ὅτι οὐκ ἦν ὑετός·
5 ἠσχύνθησαν οἱ γεωργοί, ἐπεκάλυψαν τὰς κεφαλὰς αὐτῶν. [5]καὶ
6 ἔλαφοι ἐν ἀγρῷ ἔτεκον καὶ ἐνκατέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν βοτάνη. [6]ὄνοι
ἄγριοι ἔστησαν ἐπὶ νάπας· εἵλκυσαν ἄνεμον, ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ
7 αὐτῶν, ὅτι οὐκ ἦν χόρτος. [7]Αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἀντέστησαν ἡμῖν·
Κύριε, ποίησον ἡμῖν ἕνεκεν σοῦ, ὅτι πολλαὶ αἱ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐναντίον
8 σοῦ, ὅτι σοὶ ἡμάρτομεν. [8]ὑπομονὴ Ἰσραήλ, Κύριε, καὶ σώζεις ἐν
καιρῷ κακῶν· ἵνα τί ἐγενήθης ὡσεὶ πάροικος ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὡς
9 αὐτόχθων ἐκκλίνων εἰς κατάλυμα; [9]μὴ ἔσῃ ὥσπερ ἄνθρωπος ὑπνῶν ἢ
ὡς ἀνὴρ οὐ δυνάμενος σώζειν; καὶ σὺ ἐν ἡμῖν εἶ, Κύριε, καὶ τὸ ὄνομά
10 σου ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς· μὴ ἐπιλάθῃ ἡμῶν. [10]Οὕτως λέγει
Κύριος τῷ λαῷ τούτῳ Ἠγάπησαν κινεῖν πόδας αὐτῶν καὶ οὐκ ἐφεί-
σαντο, καὶ ὁ θεὸς οὐκ εὐόδωσεν ἐν αὐτοῖς· νῦν μνησθήσεται τῆς
11 ἀδικίας αὐτῶν. [11]καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Μὴ προσεύχου περὶ τοῦ

27 η μοιχεια (-χια ℵ)] αι μοιχιαι A om η Q | χρεμετισμος] pr ο ℵAQ | ℵAQ πορνειας (-νιας A)] πονηριας ℵ | εκαθερισθης A — XIV tit και εγενετο λογος Κυριου] ο λογος ο γεναμενος A | Ιερεμιαν] + παρα κυ A | αβροχειας B* (-χιας B^b) **2** Ιουδεα ℵ | κραυη ℵ* (-γη $ℵ^{c.b\,(?)}$) **3** απεστειλαν] απεστησαν ℵ* (απεστειλ. $ℵ^{c.a\,(?)}$) | αυτων 1°] αυτης A | ηλθοσαν] ηλθον Q | ευροσαν] ευρον A | om και 3° AQ | αγγεια B^{ab} $ℵ^{Qa}$ | κενα] + θ′ ※ ησχυνθησαν ϰ ενετραπησα και απεκαλυψαν τη| κεφαλη| αυτων Q^{mg} **4** εξελειπεν A | υετος] + θ′ ※ επι της γης Q^{mg} 4—5 ησχυνθησαν...βοτανη] adpinx θ′ ※ Q^{mg} **4** οι γεωργοι] om οι AQ | επεκαλυψεν ℵ* (-ψαν $ℵ^{c.a\,(?)}$) | τας κεφαλας] την κεφαλην (καιφ. ℵ*) ℵAQ **5** ετεκον] ετεκοσαν A | εγκατελιπον B^bQ εγκατελειπον A **6** ονοι αγριοι] οναγροι ℵ | ναπας] ναπιναπας ℵ* | ειλκυσαν] pr και A | ανεμον] + α′θ′ ※ ως δρακων Q^{mg} | εξελειπον A | οφθαλμοι αυτων] οφθαλμοι μου των ℵ* (οφθ. αυτ. $ℵ^{1\,fort\,et\,postea}$) | χορτος] + απο λαου αδικιας AQ **7** αι αμαρτιαι] pr ει Q | σου 1°] pr του ονοματος Q | om οτι 2° Q **8** σωσεις ℵ | εν] pr και Q | ως] ωσει ℵ | αυτοχων ℵ* (-χθων $ℵ^{c.a\,(?)}$) **9** μη 1°] η ℵ | τονομα ℵ **10** λεγει] ειπεν ℵ | ηγαπησαν] pr α′σ′ ※ ουτως Q^{mg} | ευοδωσεν (ευωδ. B^{ab})] ευδοκησεν ℵA (ηυδ.) Q | της αδικιας] των αδικιων ℵAQ | αυτων 2°] + α′θ′ ※ ϰ επισκεψεται αμαρτιας αυτων Q^{mg} **11** προσ-
ευχου] ου sup ras A^a

Β λαοῦ τούτου εἰς ἀγαθά, 12ὅτι ἐὰν νηστεύσωσιν, οὐκ εἰσακούσομαι τῆς 12
δεήσεως αὐτῶν, καὶ ἐὰν προσενέγκωσιν ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας,
οὐκ εὐδοκήσω ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ
ἐγὼ συντελέσω αὐτούς. 13καὶ εἶπα Ὁ ὤν, Κύριε, ἰδοὺ οἱ προφῆται 13
αὐτῶν προφητεύουσιν καὶ λέγουσιν Οὐκ ὄψεσθε μάχαιραν, οὐδὲ λιμὸς
ἔσται ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀλήθειαν καὶ εἰρήνην δώσω ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ
τόπῳ τούτῳ. 14καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Ψευδῆ οἱ προφῆται προ- 14
φητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, οὐκ ἀπέστειλα αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐνε-
τειλάμην αὐτοῖς καὶ οὐκ ἐλάλησα πρὸς αὐτούς· ὅτι �ράσεις ψευδεῖς
καὶ μαντείας καὶ οἰωνίσματα καὶ προαιρέσεις καρδίας αὐτῶν αὐτοὶ
προφητεύουσιν ὑμῖν. 15διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος περὶ τῶν προ- 15
φητῶν, τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
ψευδῆ, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, οἱ λέγουσιν Μάχαιρα καὶ λιμὸς
οὐκ ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης Ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται, καὶ
ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται οἱ προφῆται 16καὶ ὁ λαὸς οἷς αὐτοὶ προ- 16
φητεύουσιν αὐτοῖς, καὶ ἔσονται ἐριμμένοι ἐν ταῖς ὁδοῖς Ἰερουσαλὴμ
ἀπὸ προσώπου μαχαίρας καὶ τοῦ λιμοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ θάπτων
αὐτούς, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ θυγατέρες
αὐτῶν, καὶ ἐκχεῶ ἐπ' αὐτοὺς τὰ κακὰ αὐτῶν. 17καὶ ἐρεῖς πρὸς 17
αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦτον Καταγάγετε ἐπ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν δάκρυα
ἡμέρας καὶ νυκτὸς καὶ μὴ διαλιπέτωσαν, ὅτι συντρίμματι συνετρίβη
θυγάτηρ λαοῦ μου, καὶ πληγῇ ὀδυνηρᾷ σφόδρα. 18ἐὰν ἐξέλθω εἰς τὸ 18
πεδίον, καὶ ἰδοὺ τραυματίαι μαχαίρας, καὶ ἐὰν εἰσέλθω εἰς τὴν πόλιν,
καὶ ἰδοὺ πόνος λιμοῦ, ὅτι ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐπορεύθησαν εἰς γῆν
ἣν οὐκ ᾔδεισαν. 19Μὴ ἀποδοκιμάζων ἀπεδοκίμασας τὸν Ἰούδαν, 19
καὶ ἀπὸ Σειὼν ἀπέστη ἡ ψυχή σου; ἵνα τί ἔπαισας ἡμᾶς καὶ

ℵAQ **11** αγαθον Q **12** νηστευσουσιν A | ουκ| εισ. B* ου|κ εισ. B^{b} | προσενεγκωσιν] προσενηγκωσιν ℵ* προσ|εν. B*Q* προ|σεν. B^{b} προσε|ν. Q^{a} | ευδοκησω] ευδοκω ℵQ | μαχαιρη A | συντελεσω] συντελω ℵ **13** Κυριε] pr δεσποτα A | om αυτων Q | οψομεθα ℵ* (οψεσθαι ℵ$^{c.a\,(?)}$) | ουδε] και Q | εσται] pr ουκ ℵQ | υμιν] ημιν A | αληθειαν ℵ | om και 4° ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) **14** προφητευουσουσιν ℵ* (-τευουσιν ℵ$^{c.a}$ vid et antea) | ορασις ℵ* | μαντιας ℵA | προερεσις ℵ* (-αιρεσεις ℵ$^{?}$) **15** δια τουτο] δια του ℵ* | om των προφητων 2° B^{b} vid ℵAQ | om επι 1° A | om ψευδη Q | και εγω] καγω ℵA | λεγουσιν] λεγοντες AQ | εν θανατω...συντελεσθησονται] α′θ′ ※ εν ρομφαια κ λιμω τελευτησουσι] Q^{mg} | προφηται] + α′σ′θ′ ※ εκεινοι Q^{mg} **16** ερριμμενοι B^{ab}ℵA | οδοις] διοδοις AQ | μαχαιρας (-ρης A)] pr της Q | του λιμου] om του ℵ | εσται] αιτιν ℵ* εστιν ℵ$^{?}$ | om και αι θυγατερες αυτων ℵ **17** επ] εφ ℵ εις Q | οφθαλμους] pr τους Q | διαλειπετωσαν AQ | συντριμματι] + α′σ′ ※ μεγαλω Q^{mg} | συ|νετριβη ℵ* συν|ετρ. ℵ$^{?}$ | θυγατηρ] pr η A pr α′σ′ ※ παρθενος Q^{mg} **18** μαχαιρας] ρομφαιας A | om εις 3° A | γην] οδον A **19** Σιων B^{b}ℵAQ

οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἴασις; ὑπεμείναμεν εἰς εἰρήνην, καὶ οὐκ ἦν ἀγαθά· B
20 εἰς καιρὸν ἰάσεως, καὶ ἰδοὺ ταραχή. 20ἔγνωμεν, Κύριε, ἁμαρτήματα
21 ἡμῶν, ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, ὅτι ἡμάρτομεν ἐναντίον σου. 21κύ-
πασον διὰ τὸ ὄνομά σου, μὴ ἀπολέσῃς θρόνον δόξης σου· μνήσθητι,
22 μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου τὴν μεθ' ἡμῶν· 22μὴ ἔστιν ἐν
εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν ὑετίζων; καὶ εἰ ὁ οὐρανὸς δώσει πλησμονὴν
αὐτοῦ; οὐχὶ σὺ εἶ αὐτός; καὶ ὑπομενοῦμέν σε, Κύριε, ὅτι σὺ ἐποίησας
πάντα ταῦτα.

XV 1 1Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Ἐὰν στῇ Μωσῆς καὶ Σαμουὴλ πρὸ
προσώπου μου, οὐκ ἔστιν ἡ ψυχή μου πρὸς αὐτούς· ἐξαπόστειλον τὸν
2 λαὸν τοῦτον, καὶ ἐξελθέτωσαν. 2καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσιν πρὸς σὲ
Ποῦ ἐξελευσόμεθα; καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος Ὅσοι
εἰς θάνατον, εἰς θάνατον· καὶ ὅσοι εἰς μάχαιραν, εἰς μάχαιραν· καὶ
ὅσοι εἰς λιμόν, εἰς λιμόν· καὶ ὅσοι εἰς αἰχμαλωσίαν, εἰς αἰχμαλωσίαν.
3 3καὶ ἐκδικήσω ἐπ' αὐτοὺς τέσσαρα εἴδη, λέγει Κύριος· τὴν μάχαιραν
εἰς σφαγήν, καὶ τοὺς κύνας εἰς διασπασμόν, καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς καὶ
4 τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ εἰς βρῶσιν καὶ διαφθοράν. 4καὶ παραδώσω
αὐτοὺς εἰς ἀνάγκας πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς διὰ Μανασσὴ
υἱὸν Ἐζεκίου βασιλέα Ἰούδα, περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν ἐν Ἰερου-
5 σαλήμ. 5τίς φείσεται ἐπὶ σοί, Ἰερουσαλήμ; καὶ τίς δειλιάσει ἐπὶ
6 σοί; ἢ τίς ἀνακάμψει εἰς εἰρήνην σοι; 6σὺ ἀπεστράφης με, λέγει
Κύριος, ὀπίσω πορεύσῃ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου καὶ διαφθερῶ σε,
7 καὶ οὐκέτι ἀνήσω αὐτούς. 7καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν διασπορᾷ· ἐν
πύλαις λαοῦ μου ἠτεκνώθησαν, ἀπώλεσαν τὸν λαόν μου διὰ τὰς
8 κακίας αὐτῶν, 8ἐπληθύνθησαν χῆραι αὐτῶν ὑπὲρ τὴν ἄμμον τῆς
θαλάσσης· ἐπήγαγον ἐπὶ μητέρα νεανίσκους, ταλαιπωρίαν ἐν μεσημ-

20 αμαρτηματα] αμαρτιας Q | αδικειας B* (-κιας B^{b}) | εναντιον ℵ* (εναντ. ℵAQ ℵ$^{?}$) **21** κοπασον]+δη ℵ | om την 2° A **22** πλησ|μονην B* πλη|σμ. B^{b} | αυτος]+α′σ′ ※ κε̄ ο θ̄ς̄ ημων Q^{mg} | υπομενουμεν σε] μεν σε sup ras A^{a} | om Κυριε ℵAQ | παντα ταυτα] ταυτα παντα ℵ pr α′ ※ συν Q^{mg} **XV 1** Μωυσης ℵQ | Σαμουηλ] Ααρων A | τουτον]+※ απο προσωπου μου Q | εξελθατωσαν ℵAQ* **2** Κυριος]+ο θ̄ς̄ A | μαχαιραν bis] χαραν ℵ* **3** τεσσαρα ℵAQ | διαφθοραν] pr εις ℵA **4** βασιλειαις ℵ | Μανασση A | Εζεκια A | βασιλεως Q | ων] των Q* **4—6** εποιησεν|...απεστραφης in mg et sup ras A^{a} **5** και] η ℵ | ανακαμψει]+σ′θ′ ※ ερωτησαι Q^{mg} | εις] επ ℵ **6** οπισω]+μου A | χειραν Q* | μου]+επι σε A **7** om και διασπερω αυτους ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | διασπερω] διαφθερω A | om αυτους A | διασπορα] διαφθορα A | om μου 1° ℵ* (hab ℵ$^{?vid}$) | ητεκνωθην ℵ* (-θησαν ℵ$^{c.a\,(?)}$) | om απωλεσαν τον λαον μου ℵ | αυτων]+σ′ ※ κ ουκ απεστραφησαν Q^{mg} **8** επληθυνθησαν]+σ′ ※ επ εμε Q^{mg} | αυτων] αυτω η ℵ* ^{vid} | την αμμον] om την ℵ | θαλασσης ℵ | επηγαγον]+α′σ′ ※ αυτοις Q^{mg} | νεανισκους] νεανισκον ℵ (-νικου ℵ*) Q

B βρίᾳ, ἐπέρισαν ἐπ᾽ αὐτὴν ἐξέφνης τρόμον καὶ σπουδήν. 9ἐκενώθη ἡ 9
τίκτουσα ἑπτά, ἀπεκάκησεν ἡ ψυχὴ αὐτῆς, ἐπέδυ ὁ ἥλιος αὐτῇ ἔτι
μεσούσης τῆς ἡμέρας, κατῃσχύνθη καὶ ὠνειδίσθη· τοὺς καταλοίπους
αὐτῶν εἰς μάχαιραν δώσω ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. 10Οἴμοι 10
ἐγώ, μῆτερ, ὡς τίνα μὲ ἔτεκες; ἄνδρα δικαζόμενον καὶ διακρινόμενον
ἐν πάσῃ τῇ γῇ· οὔτε ὠφέλησα, οὔτε ὠφέλησέν με οὐδείς· ἡ ἰσχύς μου
ἐξέλιπεν ἐν τοῖς καταρωμένοις με. 11γένοιτο, δέσποτα, κατευθυνόντων 11
αὐτῶν· εἰ μὴ παρέστην σοι ἐν καιρῷ τῶν κακῶν αὐτῶν καὶ ἐν καιρῷ
θλίψεως αὐτῶν, εἰς ἀγαθὰ πρὸς τὸν ἐχθρόν. 12Εἰ γνωσθήσεται 12
σίδηρος; καὶ περιβόλαιον χαλκοῦν ἡ ἰσχύς σου. 13καὶ τοὺς θησαυ- 13
ρούς σου εἰς προνομὴν δώσω, ἀνταλλαγμα διὰ πάσας τὰς ἁμαρτίας
σου καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου. 14καὶ καταδουλώσω σε κύκλῳ τοῖς 14
ἐχθροῖς σου ἐν τῇ γῇ ᾗ οὐκ ᾔδεις· ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ
μου, ἐφ᾽ ὑμᾶς καυθήσεται. 15Κύριε, μνήσθητί μου καὶ ἐπί- 15
σκεψαί με, καὶ ἀθῴωσον ἀπὸ τῶν καταδιωκόντων με, μὴ εἰς μακρο-
θυμίαν· γνῶθι ὡς ἔλαβον περὶ σοῦ ὀνειδισμὸν 16ὑπὸ τῶν ἀθετούντων 16
τοὺς λόγους σου· συντέλεσον αὐτούς, καὶ ἔσται ὁ λόγος σου ἐμοὶ εἰς
εὐφροσύνην καὶ χαρὰν καρδίας μου, ὅτι ἐπικέκληταί τὸ ὄνομά σου
ἐπ᾽ ἐμοί, Κύριε Παντοκράτωρ. 17οὐκ ἐκάθισα ἐν συνεδρίῳ αὐτῶν 17
παιζόντων, ἀλλὰ εὐλαβούμην ἀπὸ προσώπου χειρός σου· κατὰ μόνας
ἐκαθήμην, ὅτι πικρίας ἐνεπλήσθην. 18ἵνα τί οἱ λυποῦντές με κατι- 18
σχύουσίν μου; ἡ πληγή μου στερεά, πόθεν ἰαθήσομαι; γινομένη
ἐγενήθη μοι ὡς ὕδωρ ψευδές, οὐκ ἔχον πίστιν. 19διὰ τοῦτο τάδε 19
λέγει Κύριος Ἐὰν ἐπιστρέψῃς, καὶ ἀποκαταστήσω σε καὶ πρὸ προσ-
ώπου μου στήσῃ· καὶ ἐὰν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀξίου, ὡς στόμα μου
ἔσῃ· καὶ ἀναστρέψουσιν αὐτοὶ πρὸς σέ, καὶ σὺ οὐκ ἀναστρέψεις πρὸς
αὐτούς. 20καὶ δώσω σε τῷ λαῷ τούτῳ ὡς τεῖχος ὀχυρὸν χαλκοῦν· 20
καὶ πολεμήσουσιν πρὸς σέ, καὶ οὐ μὴ δύνωνται πρὸς σέ, διότι μετὰ

ℵAQ **8** επεριψαν (επερρ. B^{ab})] επεριψα ℵ επερριψα AQ | εξαιφνης B^{b} ℵ$^{c.b(?)}$Q **9** εκενωθη] εγενηθη ℵ* | αυτη] pr επ Q | ετι] επι ℵ | κατησχυνθην ℵ* | εναντιον] εναντι ℵ | αυτων 2°]+φησιν κς Q^{mg} **10** μητηρ ℵ | ω ℵ* (ως ℵ$^{?}$) | και]+α′θ′ ※ ανδρα Q^{mg} | om εν παση A | ουτε 1°] ουκ Q | ουτε 2°] ουδε ℵQ | ουδεις] ουδε εις ℵ* | εξελειπεν A **11** αυτων 1°]+α′σ′ ※ εις αγαθον Q^{mg} **12** γνωσεται ℵ* vid **13** δωσω] δωσως ℵ | ανταλγμα ℵ | αμαρτιας] κακιας A | πασιν A **14** καταδουλωσουσιν A | om κυκλω Q | εκκαυται B^{*} (εκκεκ. B^{ab}) **15** Κυριε] pr α′σ′θ′ ※ συ εγνως Q^{mg} | αθωωσον]+με ℵQ | απο] εκ ℵ | μακροθυμιαν] +θ′ ※ σου μη λαβης με Q^{mg} **16** αθετουτων B^{*} (-ντων B^{ab}) | εμοι 2°] εμε Q | Κυριε]+σ′ ※ ο θς Q^{mg} **17** αλλα] αλλ Q | οτι] ο B^{*} (οτι B^{ab}) **18** ιαθησομαι] ιασομαι A | μοι εγενηθη A | ψευδος ℵA | εχον] εσχον ℵ$^{c.a}$ εχων A **19** σε 1°] ε ℵ* vid | om και 2° Q | αξιου] αναξιου ℵ$^{c.a(?)}$Q | αναστρεψωσιν Q **20** τω λαω] pr εν ℵ | πολεμησωσι ℵ | om προς 1° A

21 σοῦ εἰμὶ τοῦ σώζειν σε [21]καὶ ἐξαιρεῖσθαί σε ἐκ χειρὸς πονηρῶν, καὶ B
λυτρώσομαί σε ἐκ χειρὸς λοιμῶν.

XVI 1 [1]Καὶ σὺ μὴ λάβῃς γυναῖκα, λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, [2]καὶ οὐ
2 γεννηθήσεταί σοι υἱὸς οὐδὲ θυγάτηρ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. [3]ὅτι τάδε
λέγει Κύριος περὶ τῶν υἱῶν καὶ περὶ τῶν θυγατέρων τῶν γεννωμένων
ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ περὶ τῶν μητέρων αὐτῶν τῶν τεκουσῶν
αὐτούς, καὶ περὶ τῶν πατέρων αὐτῶν τῶν γεγεννηκότων αὐτοὺς ἐν τῇ
4 γῇ ταύτῃ [4]Ἐν θανάτῳ νοσερῷ ἀποθανοῦνται, οὐ κοπήσονται καὶ οὐ
ταφήσονται· εἰς παράδειγμα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται, καὶ
τοῖς θηρίοις τῆς γῆς ἔσονται καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ· ἐν
5 μαχαίρᾳ πεσοῦνται καὶ ἐν λιμῷ συντελεσθήσονται. [5]τάδε λέγει
Κύριος Μὴ εἰσέλθῃς εἰς θίασον αὐτῶν, καὶ μὴ πορευθῇς τοῦ κόψασθαι,
καὶ μὴ πενθήσῃς αὐτούς, ὅτι ἀφέστακα τὴν εἰρήνην μου ἀπὸ τοῦ
6 λαοῦ τούτου. [6]οὐ μὴ κόψονται αὐτοὺς οὐδὲ ἐντομίδας οὐ μὴ ποιή-
7 σουσιν καὶ οὐ ξυρηθήσονται, [7]καὶ οὐ μὴ κλασθῇ ἄρτος ἐν πένθει αὐτῶν
εἰς παράκλησιν ἐπὶ τεθνηκότι· οὐ ποτιοῦσιν αὐτὸν ποτήριον εἰς παρά-
8 κλησιν ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ αὐτοῦ. [8]εἰς οἰκίαν πότου οὐκ εἰσελεύσῃ
9 συνκαθίσαι μετ' αὐτῶν τοῦ φαγεῖν καὶ πιεῖν. [9]διότι τάδε λέγει
Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἰδοὺ ἐγὼ καταλύω ἐκ τοῦ τόπου τούτου
ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν φωνὴν χαρᾶς
10 καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης. [10]καὶ
ἔσται ὅταν ἀναγγείλῃς τῷ λαῷ τούτῳ ἅπαντα τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ
εἴπωσιν πρὸς σέ Διὰ τί ἐλάλησεν Κύριος ἐφ' ἡμᾶς πάντα τὰ κακὰ
ταῦτα; τίς ἡ ἀδικία ἡμῶν; καὶ τίς ἡ ἁμαρτία ἡμῶν ἣν ἡμάρτομεν

21 σε 1°] + α′σ′θ′ ※ φησι κς ℔ ρυσομαι σε Q^{mg} | λυτρωσομαι σε] om ℵ ℵAQ pr ※ α′σ′θ′ Q$^{a\ et\ mg}$ **XVI 1** λαβῃς] + α′σ′ ※ σεαυτω Q | Ισραηλ] Ιλληλ ℵ **2** τουτω] εκινω ℵ* (superscr τουτ ℵ$^{c.a\ (?)}$) **3** om περι 2° ℵAQ | γεννωμενων] γεγεννημενων ℵ | αυτων 1°] τουτων ℵ* vid **4** ου 1°] pr και ℵ | και ου] ουδε A | om και 2° Q | om εσονται 2° ℵAQ | μαχαιρη A **5** εισ|ελθῃς B* ει|σελθ. B^{b} αυτων] αυτου ℵ* (αυτου ℵ$^{1\ vid}$) | om μη 3° A | πενθησεις ℵ | αφεστηκα ℵ*A | τουτου] + φησιν κς Q + (post κς) θ′ ※ τον ελεον ℔ τους οικτιρμους **(6)** ℔ αποθανουνται μεγαλοι ℔ μικροι εν τη γη ταυτη Q^{mg} **6** ου μη (1°)] om μη ℵQ* (※ ουδ ου μη Q^{mg}) | κοψωνται A | ουδε] ουδ ℵ* (ουδε ℵ$^{c.a}$) | om ου 2° ℵQ | om μη 2° ℵ | και ου] και ου μη ℵ ουδε μη A | ξυρηθησονται] ξυρησονται AQ + ※ ουδ ου μη κλαυσωσιν αυτους ου κατορυγησουτ Q^{mg} **7** παρακλησιν 1°] παρακλησεις ℵ* (-σειν ℵ^{2}) | πατρι] + αυτου AQ | και 2°] η επι AQ **8** συνκαθισαι (συγκ. B^{ab}Q)] συ του καθεισαι A | πειν B* (πιειν B^{ab}) **9** ενωπιον] εναντιον Q | om και 1° ℵAQ | om και 2° A* (hab ℔ A$^{a\ 1\ (mg)}$) **10** αναγγειλῃς] απαγγειλης ℵA | λαως ℵ* | om τουτω A | απαντα] παντα ℵAQ pr α′ ※ συν Q^{mg} | ειπωσι A | om Κυριος (hab ℵ$^{c.a\ (?)\ (mg)}$) | κακα] + α′σ′θ′ ※ τα μεγαλα Q

Β ἔναντι Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν; [11] καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἀνθ' ὧν ἐνκατέλιπόν 11
με οἱ πατέρες ὑμῶν, λέγει Κύριος, καὶ ᾤχοντο ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων
καὶ ἐδούλευσαν αὐτοῖς καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, καὶ ἐμὲ ἐγκατέλιπον
καὶ τὸν νόμον μου οὐκ ἐφυλάξαντο, [12] καὶ ὑμεῖς ἐπονηρεύσασθε ὑπὲρ 12
τοὺς πατέρας ὑμῶν· καὶ ἰδοὺ ὑμεῖς πορεύεσθε ἕκαστος ὀπίσω τῶν
ἀρεστῶν τῆς καρδίας ὑμῶν τῆς πονηρᾶς τοῦ μὴ ὑπακούειν μου. [13] καὶ 13
ἀπορίψω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς ταύτης εἰς τὴν γῆν ἣν οὐκ ᾔδειτε ὑμεῖς
καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ δουλεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις οἳ οὐ δώσουσιν
ὑμῖν ἔλεος. [14] Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ 14
οὐκ ἐροῦσιν ἔτι Ζῇ Κύριος ὁ ἀναγαγὼν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς
Αἰγύπτου, [15] ἀλλὰ Ζῇ Κύριος ὃς ἀνήγαγεν τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἀπὸ γῆς 15
βορρᾶ καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν οὗ ἐξώσθησαν ἐκεῖ· καὶ ἀπο-
καταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν ἣν ἔδωκα τοῖς πατράσιν
αὐτῶν. [16] ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τοὺς ἁλεεῖς τοὺς πολλούς, λέγει 16
Κύριος, καὶ ἁλιεύσουσιν αὐτούς· καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστελῶ τοὺς
πολλοὺς θηρευτάς, καὶ θηρεύσουσιν αὐτοὺς ἐπάνω παντὸς ὄρους καὶ
ἐπάνω παντὸς βουνοῦ καὶ ἐκ τῶν τρυμαλιῶν τῶν πετρῶν. [17] ὅτι οἱ 17
ὀφθαλμοί μου ἐπὶ πάσας τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐκρύβη τὰ ἀδική-
ματα αὐτῶν ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν μου. [18] καὶ ἀνταποδώσω διὰ 18
πάσας τὰς κακίας αὐτῶν καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, ἐφ' αἷς ἐβεβήλωσαν
τὴν γῆν μου ἐν τοῖς θνησιμαίοις τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς
ἀνομίαις αὐτῶν, ἐν αἷς ἐπλημμέλησαν τὴν κληρονομίαν μου. [19] Κύριε, 19
σὺ ἰσχύς μου καὶ βοηθία μου καὶ καταφυγή μου ἐν ἡμέραις κακῶν·
πρὸς σὲ ἔθνη ἥξουσιν ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς καὶ ἐροῦσιν Ὡς ψευδῆ
ἐκτήσαντο οἱ πατέρες ἡμῶν εἴδωλα, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ὠφέ-

ℵAQ **10** εναντιον AQ **11** αυτοις 1°] προς αυτους A | εγκατελιπον] εγκατε-
λιπον $B^{a?b}Q^{*}$ εγκατελειπον AQ^{a} | υμων] αυτων A | om και προσεκυνησαν
αυτοις A | εγκατελιπον] εγκατελειπον AQ^{a} (postea εγκατελιπον) | εφυλαξαν Q
12 επονηρευσασθε] ουκ επορευεσθαι ℵ* (επονηρευεσθαι $ℵ^{c.a\,(?)}$) + ※ του ποι-
ησαι Q^{mg} | πορευε|εσθε B | εκατος ℵ* | αρεστων] εραστων A | υπακουειν ℵ* vid
13 απορριψω $B^{a?}ℵA^{*\,(vid)a}Q$ | om απο της γης ταυτης A* (hab απορριψω...
ταυτης in mg et sup ras A^{a}) | την γην] om την ℵQ | ηδειτε] ιδητε ℵ*
(ηδιται $ℵ^{?}$) | om εκει A | ετεροις] αλλοτριοις Q^{*} (ετ. Q^{mg}) + α′σ′θ′ ※ ημερας ϛ
νυκτος Q^{mg} **15** απο γης βορραν (-ρρα $ℵ^{?}$) τον οικον Ισλ ℵ | ου] ουκ ℵ* ου
$ℵ^{c.a\,(?)}$ | αυτων] ταυτην ℵ* (αυτ. $ℵ^{c.a\,(?)}$) **16** τους αλεεις (αλειεις $ℵ^{?}$ αλιεις
$B^{a?b}Q$)] om τους ℵQ | τους πολλους] om τους ℵQ | αποστελω] αποστελλω ℵ*
(-στελω $ℵ^{c.a}$) | τους πολλους 2°] om τους Q τους σοφους A | επανω 1°] pr και
ℵ | ορους] ορου A | βουνου] + υψηλου A **17** μου 1°] αυτων ℵ* (μου $ℵ^{c.a\,(?)}$
superscr) | αυτων 1°] + ουκ εκρυβησαν απο προσωπου μου ℵ* (uncis incl et
εκρυβη pro -βησαν $ℵ^{c.a\,(?)}$) α′θ′ ※ Q^{mg} **18** δια πασας] διπλας $B^{ab}ℵAQ$ |
κακιας] αδικιας ℵAQ **19** om συ AQ | βοηθεια $B^{ab}Q$ | ημερα ℵQ

20 λημα. [20]εἰ ποιήσει ἑαυτῷ ἄνθρωπος θεούς, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶν θεοί; B
21 [21]διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ δηλώσω αὐτοῖς ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ τὴν χεῖρά
μου, καὶ γνωριῶ αὐτοῖς τὴν δύναμίν μου, καὶ γνώσονται ὅτι ὄνομά
μοι Κύριος.

XVII 5 [5]Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὃς τὴν ἐλπίδα ἔχει ἐπ' ἄνθρωπον,
καὶ στηρίσει σάρκα βραχίονος αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν, καὶ ἀπὸ Κυρίου
6 ἀποστῇ ἡ καρδία αὐτοῦ· [6]καὶ ἔσται ὡς ἡ ἀγριομυρίκη ἡ ἐν τῇ ἐρήμῳ,
οὐκ ὄψεται ὅταν ἔλθῃ τὰ ἀγαθά, καὶ κατασκηνώσει ἐν ἁλίμοις καὶ ἐν
7 ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἁλμυρᾷ ἥτις οὐ κατοικεῖται. [7]καὶ εὐλογημένος ὁ ἄν-
θρωπος ὃς πέποιθεν ἐπὶ τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται Κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ·
8 [8]καὶ ἔσται ὡς ξύλον εὐθηνοῦν παρ' ὕδατα, καὶ ἐπὶ ἰκμάδα βαλεῖ
ῥίζαν αὐτοῦ· οὐ φοβηθήσεται ὅταν ἔλθῃ καῦμα, καὶ ἔσται ἐπ' αὐτῷ
στελέχη ἀλσώδη, ἐν ἐνιαυτῷ ἀβροχίας οὐ φοβηθήσεται, καὶ οὐ
9 διαλείψει ποιῶν καρπόν. [9]βαθεῖα ἡ καρδία παρὰ πάντα, καὶ ἄνθρω-
10 πός ἐστιν· καὶ τίς γνώσεται αὐτόν; [10]ἐγὼ Κύριος ἐτάζων καρδίας καὶ
δοκιμάζων νεφρούς, τοῦ δοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ καὶ κατὰ
11 τοὺς καρποὺς τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτοῦ. [11]ἐφώνησεν πέρδιξ, συνή-
γαγεν ἃ οὐκ ἔτεκεν· ποιῶν πλοῦτον αὐτοῦ οὐ μετὰ κρίσεως, ἐν ἡμίσει
ἡμερῶν αὐτοῦ ἐγκαταλείψουσιν αὐτόν, καὶ ἐπ' ἐσχάτων αὐτοῦ ἔσται
12 ἄφρων. [12]Θρόνος δόξης ὑψωμένος ἁγίασμα ἡμῶν· [13]ὑπομονὴ
13 Ἰσραήλ, Κύριε, πάντες οἱ καταλιπόντες σε καταισχυνθήτωσαν,

21 om *την χειρα μου* Q | *την δυναμιν*] pr *τῆ*| *χειραν* (-*ρα* Q[2]) *μου και* Q | ℵAQ
ονομα μοι Κυριος BQ[mg]] pr *εγω κς* ℵ* *εγω κς* ℵ[c.a] Q XVII ▪ *επικαταρατος*] pr Ωρ. *θ'* ※ (**1**) *αμαρτια Ιουδα γεγραπτ, εν γραφιω σιδηρω εν ονυχι αδαμα*|*τινω εκκεκολαμμενη επι του στηθους της καρδιας αυτω*|*ν κ τοις κερασι των θυσιαστηριων υμω*|*ν* (**2**) *ηνικα αν μνησθωσι*|*ν οι υιοι αυτων τα θυσιαστηρια αυτων κ τα αλση αυτων επι ξυλου δασεος κ επι βουνων μετεωρων* (**3**) *ορεων εν αγρω ισχυν σου και παντας* (superscr ※ *σ'*) *θησαυρους σου εις προνομην δωσω τα υψηλα σου εν αμαρτια εν πασι τοις οριοις σου* (**4**) *αφεθησεται* (corr *αφεθηση μονη*) *και τα*|*πεινωθηση απο της κληρονομιας σου ης εδωκα σοι κ αναβιβασω σε* (corr *καταδουλωσω σε*) *εν τοις εχθροις σου εν τη γη η ουκ εγνως οτι πυρ εκκεκαυται εν τω θυμω μου εως αιωνος καυθησεται* (**5**) *ταδε λεγει κς* Q[mg] | *ο ανθρωπος*] om *ο* ℵQ | *στηριση* Q | *σαρκας* ℵ[c.a] | om *επ αυτον* ℵQ | *αποστη* ℵ* (*αποστη* ℵ[c.a?]) **6** *η αγριομυρικη* (*αγρομ.* A* *αγριομ.* A[1]) *η*] om *η* bis ℵ* | *ουκ*] pr *η* ℵAQ[1 (vid)] | om *και* 3° Q | *ερημω* 2°] *ερημοις* ℵ* (*ω* superscr ℵ[c.a (?)]) pr *τη* A pr *γη* Q | om *εν* 4° Q | *κατοικειται*] *κατοικηθησεται* ℵ* (*-κειται* ℵ[c.a (?)]) **7** *ευλογημενος* Q* vid **8** *υδατι* Q | *ριζας* ℵAQ | *ου* 1°] pr *και* ℵ[c.a] AQ | *επ*] *εν* A | *αβροχειας* B* (*-χιας* B[b]) | *ποιουν* ℵ[c.a]Q **9** *βοηθια* ℵ **10** om *και* 1° ℵQ | *αυτου* 2°] *αυτω* B* (*-του* B[a?b]) **11** *ημερων*] *ημων* ℵ* (*ημερων* ℵ[c.a (?)]) | *ενκαταλειψουσιν* A **12** *υψωμενος*] *υψουμενος* A+*α'σ'* ※ *εξ αρχης τοπος* Q[mg] **13** *υπομονης* ℵ* | *καταλειποντες* A | *καταισχυνθητωσαν*] *εσχυ*|*θητωσαν* ℵ* (*καταισχ.* ℵ[c.a]) pr *πτοηθησαν ου*|*τοι και μη πτοηθειην εγνω* (corr *εγω*) ℵ* (uncis incl ℵ[c.a (?)])

Β ἀφεστηκότες ἐπὶ τῆς γῆς γραφήτωσαν, ὅτι ἐγκατέλιπον πηγὴν ζωῆς
τὸν κύριον. 14ἴασαί με, Κύριε, καὶ ἰαθήσομαι· σῶσόν με, καὶ σω- 14
θήσομαι, ὅτι καύχημά μου σὺ εἶ. 15ἰδοὺ αὐτοὶ λέγουσι πρὸς μέ Ποῦ 15
ἐστιν ὁ λόγος Κυρίου; ἐλθάτω. 16ἐγὼ δὲ οὐκ ἐκοπίασα κατα- 16
κολουθῶν ὀπίσω σου, καὶ ἡμέραν ἀνθρώπου οὐκ ἐπεθύμησα, σὺ
ἐπίστῃ· τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων μου πρὸ προσώπου
σού ἐστιν. 17μὴ γενηθῇς μοι εἰς ἀλλοτρίωσιν, φειδόμενός μου 17
ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ. 18καταισχυνθήτωσαν οἱ διώκοντές με, καὶ μὴ 18
καταισχυνθείην ἐγώ· πτοηθείησαν αὐτοί, καὶ μὴ πτοηθείην ἐγώ·
ἐπάγαγε ἐπ᾽ αὐτοὺς ἡμέραν πονηράν, δισσὸν σύντριμμα σύντριψον
αὐτούς. 19Τάδε λέγει Κύριος Βάδισον καὶ στῆθι ἐν ταῖς πύλαις 19
υἱῶν λαοῦ σου, ἐν αἷς εἰσπορεύονται ἐν αὐταῖς βασιλεῖς Ἰούδα καὶ ἐν
αἷς ἐκπορεύονται ἐν αὐταῖς, καὶ ἐν πάσαις ταῖς πύλαις Ἰερουσαλήμ,
20καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς τὸν λόγον Κυρίου Βασιλεῖς Ἰούδα καὶ πᾶσα 20
Ἰουδαία καὶ πᾶσα Ἰερουσαλήμ, οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις
ταύταις, 21τάδε λέγει Κύριος Φυλάσσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ μὴ 21
αἴρετε βαστάγματα ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων καὶ μὴ ἐκπορεύεσθε
ταῖς πύλαις Ἰερουσαλήμ, 22καὶ μὴ ἐκφέρετε βαστάγματα ἐξ οἰκιῶν 22
ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε·
ἁγιάσατε τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καθὼς ἐνετειλάμην τοῖς πατρά-
σιν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν, 23καὶ 23
ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν τοῦ μὴ
ἀκοῦσαί μου καὶ τοῦ μὴ δέξασθαι παιδείαν. 24καὶ ἔσται ἐὰν εἰσα- 24

ℵAQ **13** επι] απο ℵ$^{c.a}$ | γραφητωσαν] εγγραφ. ℵ$^{c.a}$ | ενκατελιπον ℵ εγκατελειπον A **14** με 1°...σωθησομαι in mg et sup ras A^{a} (om σωσον...σωθησομαι A$^{*\,vid}$) | om οτι A | καυχημα] pr το ℵ$^{c.a}$ | om συ A **15** λεγουσιν ℵAQ | ελθετω Q$^{b\,(vid)}$ + ※ α′θ′ δη Q^{mg} **16** επιστη] επιστασαι AQ | χειλεων] χιλιων ℵ* (χιλεων ℵ$^{?}$) | προσωπου] π 1° sup ras B$^{?}$ | σου 2°] μου A **17** γενηθης] εγενηθης A$^{*\,vid}$ (ras ε A$^{?}$) | μου]+α′θ′ ※ συ Q^{mg} | om εν ημερα πονηρα ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg\,sup}$) **18** καταισχυνθητωσαν] καταισχυνθεησαν Q | καταισχυνθειην] πτοηθειην A | om πτοηθειην A | ημεραν] λιμον A | συντριμα ℵ **19** Κυριος]+※ προς με Q^{mg} | ταις πυλαις] om ταις AQ | om εν αυταις 1°) Q* (hab ※ εν αυταις αυτοι ϰ οι Q^{mg}) | bis scr βασιλεις Ιουδα και εν αις εκπορευονται εν αυταις B* (uncis incl 1° B^{ab}) eadem prorsus om ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,mg\,inf}$ ante εν αυταις: εν αυταις incl mg postea ras) **20** αυτοις] προς αυτους AQ | τον λογον] pr ακουσατε B$^{ab\,(mg)}$ ℵ (om τον) A (om τον) Q | κῡ βασιλεις sup ras B^{ab} | και πασα Ιουδαια] κ. πασα η Ιουδ. ℵQ om A **21** φυλασσεσθε] pr μη A* (ras μη A$^{?}$) | ψυχας] φυλακας A **21—22** om και μη εκπορευεσθε...σαββατων (1°) ℵ* (hab και μη εκπορευεσθαι ταις πυλαις Ιλημ| και μη φερεται [corr εκφερεται] βασταγματα εξ οικειων| υμων εν τη ημερα των σαββατων ℵ$^{c.a\,mg}$) **22** οικιων] οικων A | υμων 2°] ημων A **23** ακουσαι] εισακουσαι A | om και του μη δεξ. παιδειαν A | πεδιαν ℵ* παιδιαν ℵ$^{c.b\,(?)}$

κούσητέ μου, λέγει Κύριος, τοῦ μὴ εἰσφέρειν βαστάγματα διὰ τῶν B
πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἁγιάζειν
25 τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων τοῦ μὴ ποιεῖν πᾶν ἔργον, [25]καὶ εἰσε-
λεύσονται διὰ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως ταύτης βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες
καθήμενοι ἐπὶ θρόνου Δαυεὶδ καὶ ἐπιβεβηκότες ἐφ' ἅρμασιν καὶ
ἵπποις αὐτῶν, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, ἄνδρες Ἰούδα καὶ οἱ
κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ κατοικισθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς
26 τὸν αἰῶνα, [26]καὶ ἥξουσιν ἐκ τῶν πόλεων Ἰούδα, καὶ κυκλόθεν
Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐκ γῆς Βενιαμεὶν καὶ ἐκ γῆς πεδινῆς καὶ ἐκ τοῦ
ὄρους καὶ ἐκ τῆς πρὸς νότον φέροντες ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίαν καὶ
θυμιάματα καὶ μάννα καὶ λίβανον, φέροντες αἴνεσιν εἰς οἶκον Κυρίου.
27 [27]καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσητέ μου τοῦ ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν
σαββάτων, τοῦ μὴ αἴρειν βαστάγματα καὶ μὴ εἰσπορεύεσθαι ταῖς
πύλαις Ἰερουσαλὴμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἀνάψω πῦρ
ἐν ταῖς πύλαις αὐτῆς καὶ καταφάγεται ἄμφοδα Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐ
σβεσθήσεται.

XVIII Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν λέγων

2 [2]Ἀνάστηθι καὶ κατάβηθι εἰς οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἐκεῖ ἀκούσῃ
3 τοὺς λόγους μου. [3]καὶ κατέβην εἰς οἶκον τοῦ κεραμέως, καὶ ἰδοὺ
4 αὐτὸς ἐποίει ἔργον ἐπὶ τῶν λίθων, [4]καὶ ἔπεσεν τὸ ἄγγιον ὃ αὐτὸς
ἐποίει ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ· καὶ πάλιν αὐτὸς ἐποίησεν αὐτὸ ἄγγιον
5 ἕτερον καθὼς ἤρεσεν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιῆσαι. [5]καὶ ἐγένετο λόγος
6 Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [6]Εἰ καθὼς ὁ κεραμεὺς οὗτος οὐ δυνήσομαι τοῦ
ποιῆσαι ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ; ἰδοὺ ὡς ὁ πηλὸς τοῦ κεραμέως ὑμεῖς
7 ἐστὲ ἐν χερσίν μου. [7]πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος ἢ ἐπὶ βασιλείαν τοῦ

24 εισακουσητε] ακουσητε A ακοη ακουσητε Q | om και αγιαζειν τ. η. των ℵAQ
σαββατων ℵ* hab και ασιαζιν τ. η. των σαββ. ℵ¹ᵐᵍ | ποιειν]+εν αυτη Q
25 εισ|ελευσονται B* ει|σελ. B¹ | om αυτων 1° ℵ | ανδρες] pr και οι ℵ* | om
εν A | κατοικισθησεται] κατοικηθ. AQ **26** Βενιαμιν ℵ | γης 2°] της
ℵAQ | om και 8° ℵ* (superscr ℵᶜ·ᵃ) | θυμιαμα A | μαννᾶ| ℵ **27** εισ|α-
κουσητε B* εισα|κουσ. B¹ | om μη 3° ℵᶜ·ᵃ AQ | ταις πυλαις] τας π. ℵ*
XVIII tit προς Ιερ. παρα Κυριου Q | λεγων sup ras Bᵃᵇ **2** λογοις ℵ*
3 οικον] pr τον AQ **4** επεσεν] διεπεσεν ℵQ | αγγειον (1°) Bᵃ¹ᵇQᵃ | om
ο ℵ* (hab ℵᶜ·ᵃ) | αυτος 1°] αυτου ℵ | εποιει]+α′θ′ ※ εν τω πηλω Qᵐᵍ | αυτος
2°] αυτο A om Q | om αυτο A | αγγειον (2°) BQᵃ | ενωπιον] εναντιον Q |
ποιησαι] pr του ℵAQ **5** λεγων]+※ ειπε αυτοις Qᵐᵍ **6** κεραμευος ℵ* |
Ισραηλ]+α′σ′θ′ ※ φησιν κς Qᵐᵍ | πηλος]+α′ ※ εν χειρι (?χερσιν) Qᵐᵍ |
υμεις] pr α′σ′θ′ ※ ουτως Qᵐᵍ | χερσιν] pr ταις AQ | μου]+※ οικος Ιηλ Qᵐᵍ
7 εθνη ℵ* (εθνος ℵᶜ·ᵃ (?)) | η] και ℵ | βασιλειαν (-λιαν ℵ*)] βασιλειας A

B ἐξᾶραι αὐτοὺς καὶ τοῦ ἀπολλύειν, [8]καὶ ἐπιστραφῇ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἀπὸ 8
πάντων τῶν κακῶν αὐτῶν, καὶ μετανοήσω περὶ τῶν κακῶν ὧν
ἐλογισάμην τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς. [9]καὶ πέρας λαλήσω ἐπὶ ἔθνος καὶ 9
βασιλείαν τοῦ ἀνοικοδομεῖσθαι καὶ τοῦ καταφυτεύεσθαι, [10]καὶ ποιή- 10
σωσιν τὰ πονηρὰ ἐναντίον μου τοῦ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς μου, καὶ
μετανοήσω περὶ τῶν ἀγαθῶν ὧν ἐλάλησα τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς. [11]καὶ 11
νῦν εἰπὸν πρὸς ἄνδρας Ἰούδα καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας Ἰερου-
σαλήμ Ἰδοὺ ἐγὼ πλάσσω ἐφ' ὑμᾶς κακά, καὶ λογίζομαι ἐφ' ὑμᾶς
λογισμόν· ἀποστραφήτω δὴ ἕκαστος ἀπὸ ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς,
καὶ καλλίονα ποιήσετε τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν. [12]καὶ εἶπαν Ἀνδριού- 12
μεθα, ὅτι ὀπίσω τῶν ἀποστροφῶν ἡμῶν πορευσόμεθα, καὶ ἕκαστος
τὰ ἀρεστὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς ποιήσομεν. [13]Διὰ 13
τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἐρωτήσατε δὴ ἐν ἔθνεσιν Τίς ἤκουσεν τοιαῦτα
φρικτὰ ἃ ἐποίησεν σφόδρα παρθένος Ἰσραήλ; [14]μὴ ἐκλείψουσιν 14
ἀπὸ πέτρας μαστοί, ἢ χιὼν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου; μὴ ἐκκλινεῖ ὕδωρ
βιαίως ἀνέμῳ φερόμενον; [15]ὅτι ἐπελάθοντό μου λαός μου, εἰς κενὸν 15
ἐθυμίασαν, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν σχοίνους αἰωνίους
τοῦ ἐπιβῆναι τρίβους οὐκ ἔχοντας ὁδὸν εἰς πορείαν, [16]τοῦ τάξαι τὴν 16
γῆν αὐτῶν εἰς ἀφανισμὸν καὶ σύριγμα αἰώνιον· πάντες οἱ διαπο-
ρευόμενοι αὐτῆς ἐκστήσονται καὶ κινήσουσιν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν.
[17]ὡς ἄνεμον καύσωνα διασπερῶ αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον ἐχθρῶν αὐ- 17
τῶν, δείξω αὐτοῖς ἡμέραν ἀπωλείας αὐτῶν. [18]Καὶ εἶπαν Δεῦτε 18
λογισώμεθα ἐπὶ Ἱερεμίαν λογισμόν, ὅτι οὐκ ἀπολεῖται νόμος ἀπὸ
ἱερέως καὶ βουλὴ ἀπὸ συνετοῦ καὶ λόγος ἀπὸ προφήτου· δεῦτε καὶ
πατάξωμεν αὐτὸν ἐν γλώσσῃ, καὶ ἀκουσόμεθα πάντας τοὺς λόγους

ℵAQ **7** αυτους] +σ' ※ ϗ καθελειν Q^{mg} **8** επιστραφη] ras aliq in η B$^{?}$ επι-
στρεψη AQ | om παντων Q | om αυτων A | των κακων (2°)] pr παντω| ℵA |
ελογισαμην] ελαλησα A **9** εθνη A | βασιλειαν (-λιαν ℵ*)] pr επι ℵQ επι
βασιλειας A **10** ποιησουσι ℵA (-σιν) | την φωνην A **11** ειπον] ενιπον
ℵ* ειπεν A*^{vid} (ο sup ras A^{1}) | ανδρα ℵ* | Ιερουσαλημ] pr εν ℵ | ιδου] pr ※
λεγων ουτως λεγει ϗϛ Q^{mg} | λογειμον ℵ* (sup μ punctum superscr ℵ$^{?}$) | οδου]
pr της A | ποιησατε AQ | τα επιτηδευματα] om τα ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | υμων]
+※ ϗ τας οδους υμων Q^{mg} **12** πορευσωμεθα ℵ* **13** δη] in η ras aliq
B$^{?vid}$ | εποιησεν]+μοι A | Ισραηλ] Ιημ ℵ Ιλημ A **14** om μη 1° ℵ*
(hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | εκκλινει] εκκλινη ℵ εκλειπη A **15** επελαθεντο B*ℵA
(επελαθοντο B$^{b\,salt}$ Q) | λαος] pr ο ℵAQ | εθυμιασεν ℵ* | om εις 2° A | πο-
ρειαν (-ριαν ℵ)] τοριας A **16** συριγμα (συρριγμα A)] pr εις A | δια-
πορευομενοι] παραπορ. A | αυτης] pr δι B^{ab}ℵAQ | την κεφαλην Bℵ$^{c.a\,(?)}$ Q^{a}]
om την ℵ* τας κεφαλας AQ* **17** εχθρων] pr των A | αυτων 1°]
+※ αυχενα ϗ ου προσωπον Q^{mg} | απωλιας ℵ **18** ιερεων ℵ* | συνετων
ℵ* | om εν A | ακουσομεθα] pr ※ ουκ Q^{mg}

19 αὐτοῦ. [19]Εἰσάκουσόν μου, Κύριε, καὶ εἰσάκουσον τῆς φωνῆς τοῦ B
20 δικαιώματός μου. [20]εἰ ἀνταποδίδοται ἀντὶ ἀγαθῶν κακά; ὅτι συνε-
λάλησαν ῥήματα κατὰ τῆς ψυχῆς μου, καὶ τὴν κόλασιν αὐτῶν ἔκρυ-
ψάν μοι· μνήσθητι ἑστηκότος μου κατὰ πρόσωπόν σου τοῦ λαλῆσαι
ὑπὲρ αὐτῶν ἀγαθά, τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμόν σου ἀπ' αὐτῶν.
21 [21]διὰ τοῦτο δὸς τοὺς υἱοὺς αὐτῶν εἰς λιμόν, καὶ ἄθροισον αὐτοὺς εἰς
χεῖρας μαχαίρας· γενέσθωσαν αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἄτεκνοι καὶ χῆραι,
καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν γενέσθωσαν ἀνῃρημένοι θανάτῳ, καὶ οἱ νεανί-
22 σκοι αὐτῶν πεπτωκότες μαχαίρᾳ ἐν πολέμῳ. [22]γενηθήτω κραυγὴ ἐν
ταῖς οἰκίαις αὐτῶν, ἐπάξεις ἐπ' αὐτοὺς λῃστὰς ἄφνω, ὅτι ἐνεχείρησαν
23 λόγον εἰς σύνλημψίν μου καὶ παγίδας ἔκρυψαν ἐπ' ἐμέ. [23]καὶ σύ,
Κύριε, ἔγνως ἅπασαν τὴν βουλὴν αὐτῶν ἐπ' ἐμὲ εἰς θάνατον· μὴ
ἀθῳώσῃς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἀπὸ προσώπου
σου μὴ ἐξαλείψῃς· γενέσθω ἡ ἀσθένεια αὐτῶν ἐναντίον σου, ἐν καιρῷ
θυμοῦ σου ποίησον ἐν αὐτοῖς.

XIX 1 [1]Τότε εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Βάδισον καὶ κτῆσαι βικὸν πεπλασ-
μένον ὀστράκινον, καὶ ἄξεις ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ
2 τῶν ἱερέων, [2]καὶ ἐξελεύσῃ εἰς τὸ πολυάνδριον υἱῶν τῶν τέκνων
αὐτῶν, ὃ ἐστιν ἐπὶ τῶν προθύρων πύλης τῆς Θαρσείς, καὶ ἀνάγνωθι
3 ἐκεῖ πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἂν λαλήσω πρὸς σέ, [3]καὶ ἐρεῖς
αὐτοῖς Ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου, βασιλεῖς Ἰούδα καὶ ἄνδρες Ἰούδα
καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ἐν ταῖς πύλαις
ταύταις Τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὸν
τόπον τοῦτον κακὰ ὥστε παντὸς ἀκούοντος αὐτὰ ἠχήσει τὰ ὦτα

18 αυτου] αυτων ℵ* (αυτου ℵ$^{c.a\,(?)}$) **19** εισακουσον 2°] επακουσον A ℵAQ **20** om μοι ℵAQ* (hab Q^{mg}) | λαλησαι]+α B* (improb B^{ab}) | αποστεψε ℵ* (αποστρεψαι ℵ$^{c.a\,(?)}$) | τον θυμον] την θυραν ℵ*^{vid} (του θυμ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) **21** μαχαιρας] om ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,?\,mg}$) μαχαιρης A | om και 2° A | γενεσθωσαν 2°] εστωτες A | θανατω] pr εν A | μαχαιρα] εν μαχαιρη A **22** om αυτων Q* (hab sub ※ Q^{mg}) + α′σ′θ′ ※ οτι Q^{mg} | επαξεις] επαγαγε A | αφνων ℵ* | ενεχιρωσαν ℵ* | συλλημψ. AQ (συλλημψ. B^{b}) **23** Κυριε]+κε A | απασαν] πασαν ℵ | αυτων 1°]+την εβουλευσαντο A | εμε] εμοι ℵ* (εμε ℵ$^{c.a\,(?)}$) | αμαρτιας] +των πατερων ℵAQ | om σου 1° ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | μη 2°] pr και A | ασθενια ℵ | θυμω ℵ | om εν 2° A XIX **1** om οστρακινον ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | λαου (λου ℵ*)] + σου A | των ιερεων] pr των πρεσβυτερων AQ **2** πολυανδρειον B*Q (-δριον B^{b}ℵA) | πυλης] πυλων ℵ pr της A | Θαρσεις] πρθαρσιυς ℵ* Θαρσις ℵ^{1} Χαρσιθ ℵ$^{c.a}$ Χαρσειθ AQ | om τουτους ℵAQ | αν] εαν A **3** τον λογον] τους λογους ℵ λογους A | βασιλεως ℵ* (-λεις ℵ$^{c.a\,(?)}$) | om και ανδρες Ιουδα A | Ιερουσαλημ] pr εν B^{ab}ℵ | om και οι εισπ. εν τ. π. ταυταις ℵ | Κυριος]+α′σ′ ※ των δυναμεῶ Q^{mg} | om αυτα A | τα ωτα] pr αμφοτερα ℵ$^{c.a\,mg}$Q

Β αὐτοῦ, 4 ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπόν με καὶ ἀπηλλοτρίωσαν τὸν τόπον 4
τοῦτον, καὶ ἐθυμίασαν ἐν αὐτῷ θεοῖς ἀλλοτρίοις οἷς οὐκ ᾔδεισαν αὐτοὶ
καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν· καὶ οἱ βασιλεῖς Ἰούδα ἔπλησαν τὸν τόπον
τοῦτον αἱμάτων ἀθῴων, 5 καὶ ᾠκοδόμησαν ὑψηλὰ τῇ Βάαλ τοῦ κατα- 5
καίειν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἐν πυρί· οὐκ ἐνετειλάμην οὐδὲ διενοήθην ἐν
τῇ καρδίᾳ μου. 6 διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ 6
οὐ κληθήσεται τῷ τόπῳ τούτῳ Διάπτωσις καὶ Πολυάνδριον υἱοῦ
Ἐννόμ, ἀλλ' ἢ Πολυάνδριον τῆς σφαγῆς. 7 καὶ σφάξω τὴν βουλὴν 7
Ἰούδα καὶ τὴν βουλὴν Ἰερουσαλὴμ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, καὶ καταβαλῶ
αὐτοὺς ἐν μαχαίρᾳ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν καὶ ἐν χερσὶν τῶν
ζητούντων τὰς ψυχὰς αὐτῶν, καὶ δώσω τοὺς νεκροὺς αὐτῶν εἰς
βρῶσιν τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, 8 καὶ 8
κατάξω τὴν πόλιν ταύτην εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς συριγμόν· πᾶς ὁ
παραπορευόμενος ἐπ' αὐτῆς σκυθρωπάσει καὶ συριεῖ ὑπὲρ πάσης τῆς
πληγῆς αὐτῆς. 9 καὶ ἔδονται τὰς σάρκας τῶν υἱῶν αὐτῶν καὶ τὰς 9
σάρκας τῶν θυγατέρων αὐτῶν, καὶ ἕκαστος τὰς σάρκας τοῦ πλησίον
αὐτοῦ ἔδονται ἐν τῇ περιοχῇ καὶ πολιορκίᾳ ᾗ πολιορκήσουσιν αὐτοὺς
οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. 10 καὶ συντρίψεις τὸν βικὸν κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν 10
ἀνδρῶν τῶν ἐκπορευομένων μετὰ σοῦ, 11 καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει Κύριος 11
Οὕτως συντρίψω τὸν λαὸν τοῦτον καὶ τὴν πόλιν ταύτην καθὼς
συντρίβεται ἄγγος ὀστράκινον, ὃ οὐ δυνήσεται ἰαθῆναι. 12 ὅτι οὕτως 12
ποιήσω, λέγει Κύριος, τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν αὐτῷ,
τοῦ δοθῆναι τὴν πόλιν ταύτην ὡς τὴν διαπίπτουσαν. 13 καὶ οἶκοι 13

ℵAQ **4** ων]+α′ ※ οσα Q^{mg} | εγκατελιπον] ενκατελιπομεν ℵ εγκατελειπον AQ | om με ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | τον τοπον bis] pr α′ ※ συν Q^{mg} δ υψηλα] pr τα Q* $^{vid.}$ (postea ras: hab sub ※ Q^{mg}) | πυρι (πυρ ℵ*)]+σ′ ※ ολοκαυτωματα τω Βααλ Q^{mg} | ουκ] pr α ℵAQ | ενετειλαμην] +ουδε ελαλησα AQ **6** τω τοπω] pr επι A | τουτω]+ετι B^{ab}ℵQ | διαπτωσις] Θαφεθ ※ φαραγξ Q^{mg} | πολυανδρειον (1°) B* (-δριον B^{b}ℵAQ) | πολυανδρειον (2°) B* (-δριον ℵAQ)] φαραγξ Q^{mg} **7** σφαξω] κατασφαξω Q | μαχαιρη A | εναντι ℵQ | των ζητουντων] om των ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | ουρανου]+και τοις πετ.| του ουρ. Q* (improb Q$^{1\,fort}$) **8** καταξω] ταξω AQ | την πολιν] pr α′ ※ συν Q^{mg} | om εις 2° A | συρισμον ℵ* (γ sup ras ℵ$^{?}$) Q | πορευομενος ℵ* (παρα superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | επ αυτης] επ αυτη Q | πασης] ταυτης ℵ* (πασ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) **9** om αυτων 2° ℵ | πολιορκια] pr εν ℵA pr εν τη Q | πολιορκησουσιν Q | αυτων 3°]+α′σ′θ′ ※ ϛ οι ζητουντες τ̄ψ̄ ψυχ̄ς̄ αυτ̄ω̄| Q^{mg} **10** βικον] +τουτον A **11** ερεις]+προς αυτους Q | τον λαον] pr α′ ※ συν Q^{mg} | ιαθηναι]+ετι AQ+(post ετι) α′θ′ ※ ϛ εν τω Θαφεθ θαψουσ̄ῑ| παρα το μη υπαρχειν τοπον του θαψαι Q^{mg} **12** om οτι AQ | om ποιησω ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | λεγει Κυριος] ειπεν κ̄ς̄ ℵ om A | τουτω]+λεγει κ̄ς̄ A | om και A | την πολιν] pr α′ ※ συν Q^{mg} | ταυτην (αυτην ℵ*)] om A | διαπιπτουσαν]+γην ℵ* (improb ℵ$^{?}$) **13** οικοι 1°] pr οι ℵ pr εσονται οι Q

Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱκοι βασιλέων Ἰούδα ἔσονται καθὼς ὁ τόπος ὁ B
διαπίπτων, ἀπὸ τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν ἐν πάσαις ταῖς οἰκίαις ἐν
αἷς ἐθυμίασαν ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῶν πάσῃ τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ
14 καὶ ἔσπεισαν σπονδὰς θεοῖς ἀλλοτρίοις. [14]Καὶ ἦλθεν Ἱερεμίας
ἀπὸ τῆς διαπτώσεως, οὗ ἀπέστειλεν αὐτὸν Κύριος ἐκεῖ τοῦ προφη-
τεῦσαι, καὶ ἔστη ἐν τῇ αὐλῇ οἴκου Κυρίου καὶ εἶπε πρὸς πάντα τὸν
15 λαόν [15]Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ
ἐπὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῆς καὶ ἐπὶ τὰς κώμας αὐτῆς ἅπαντα τὰ κακὰ
ἃ ἐλάλησα ἐπ᾽ αὐτήν, ὅτι ἐσκλήρυναν τὸν τράχηλον αὐτῶν τοῦ μὴ
εἰσακούειν τῶν ἐντολῶν μου.

XX 1 [1]Καὶ ἤκουσεν Πασχὼρ υἱὸς Ἐμμὴρ ὁ ἱερεύς, καὶ οὗτος ἦν καθεστα-
μένος ἡγούμενος οἴκου Κυρίου, τοῦ Ἱερεμίου προφητεύοντος τοὺς
2 λόγους τούτους. [2]καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἐνέβαλεν αὐτὸν εἰς τὸν
καταράκτην ὃς ἦν ἐν πύλῃ οἴκου ἀποτεταγμένου τοῦ ὑπερῴου, ὃς ἦν ἐν
3 οἴκῳ Κυρίου. [3]καὶ ἐξήγαγεν Πασχὼρ τὸν Ἱερεμίαν ἐκ τοῦ καταρά-
κτου, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἱερεμίας Οὐχὶ Πασχὼρ ἐκάλεσεν Κύριος τὸ
4 ὄνομά σου ἀλλ᾽ ἢ Μέτοικον. [4]διότι τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ
δίδωμί σε εἰς μετοικίαν σὺν πᾶσι τοῖς φίλοις σου· καὶ πεσοῦνται ἐν
μαχαίρᾳ ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ὄψονται· καὶ σὲ καὶ
5 πάντα Ἰουδὰ δώσω εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ μετοικιοῦσιν
αὐτοὺς καὶ κατακόψουσιν ἐν μαχαίραις. [5]καὶ δώσω τὴν πᾶσαν ἰσχὺν
τῆς πόλεως ταύτης καὶ πάντας τοὺς πόνους αὐτῆς καὶ πάντας τοὺς

13 οικοι 2°] pr οι $\aleph^{c.a}$ Q | βασιλεως Q^{a} | Ιδα $\aleph^{*}$ (Ιουδα $\aleph^{c.a\,(\beta)}$) | om εσονται $\aleph$AQ Q | διαπιπτων]+ ÷ παντες οικοι βασιλεῶ Ιουδα ως τοπος του Ταφεθ Q^{mg} | om απο $\aleph$Q | om αιτων 1° AQ | εθυμωσαν A | αυτων 2°] om AQ* (hab Q^{mg}) | στρατεια AQ* (-τια Q^{a}) **14** Ιηρμιας A | διαπτωσεως]+του τοπου Ταφεθ A adnot Ταφεθ ερμηνευεται διαπτωσις Q^{mg} | om εκει A | τη αυλη] om τη $\aleph^{*}$ (superscr $\aleph^{c.a}$) A | οικου] pr του Q | ειπεν $\aleph$AQ | παντα sup ras 7 ut vid litt $Q^{a?}$ **15** Κυριος]+α᾽θ᾽ των δυναμεων ο θς Ιηλ Q^{mg} | την πολιν ταυτην] Ιλημ Q | και 1°] pr κακα A | om πασας $\aleph$A | πολις $B^{*}\aleph^{*}$A (-λεις $B^{ab}\aleph^{c.b\,(\beta)}$Q) | αυτης 1°] om $\aleph$Q πασας A | om επι 3° $\aleph$ | αυτην]+και επι τας πολεις (-λις $\aleph^{*}$ -λεις $\aleph^{c.b\,(\beta)}$) αυτης $\aleph$AQ | τραχηλον] αυχενα $\aleph$Q | εισακουσαι Q | εντολων] λογων AQ XX **1** υιος] pr ο Q | κατεσταμενος A **2** αυτον 1°] Πασχωρ το Ιερεμιαν το προφητη Q^{mg} | ενεβαλεν] εδωκε Q^{mg} | αποτεταγμενη $\aleph^{*}$ (-νου $\aleph^{1}$) **3** και 1°] pr ÷ α᾽θ᾽ ÷ εγενετο τη επαυριο Q^{mg} | μετοικον (-χον A* -κον A^{b})] +α᾽σ᾽θ᾽ ÷ κυκλοθεν Q^{mg} **4** διοτι] δια τουτο A | μετοικεσιαν Q* (-κιαν Q^{1}) | πασιν A | μαχαιρη A | Ιουδαν $\aleph^{c.a\,(\beta)}$ AQ | αυτους]+÷ εις Βαβυλωνα Q^{mg} | κατακοψουσιν]+αυτους AQ | μαχαιραις] μαχαιρα A **5** την πασαν ισχυν] πασαν την ισχ. A | παντας 1°] pr α᾽ ÷ συν Q^{mg} | αυτης]+÷ ÷ πασαι την τιμην αυτης Q^{mg}

Β θησαυροὺς τοῦ βασιλέως Ἰούδα εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ ἄξουσιν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. 6καὶ σὺ καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν τῷ 6
οἴκῳ σου πορεύσεσθε ἐν αἰχμαλωσίᾳ, καὶ ἐν Βαβυλῶνι ἀποθανῇ, καὶ
ἐκεῖ ταφήσῃ σὺ καὶ πάντες οἱ φίλοι σου οἷς ἐπροφήτευσας αὐτοῖς
ψευδῆ.

7Ἠπάτησάς με, Κύριε, καὶ ἠπατήθην, ἐκράτησας καὶ ἠδυνάσθης· 7
ἐγενόμην εἰς γέλωτα, πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μυκτηριζόμενος· 8ὅτι 8
πικρῷ λόγῳ μου γελάσομαι, ἀθεσίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἐπικαλέσομαι,
ὅτι ἐγενήθη λόγος Κυρίου εἰς ὀνειδισμὸν ἐμοὶ καὶ χλευασμὸν πᾶσαν
ἡμέραν μου. 9καὶ εἶπα Οὐ μὴ ὀνομάσω τὸ ὄνομα Κυρίου, καὶ οὐ 9
μὴ λαλήσω ἔτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ ἐγένετο ὡς πῦρ καιόμενον
φλέγον ἐν τοῖς ὀστοῖς μου, καὶ παρεῖμαι πάντοθεν καὶ οὐ δύναμαι
φέρειν, 10ὅτι ἤκουσα ψόγον πολλῶν συναθροιζομένων κυκλόθεν 10
κυκλόθεν Ἐπισύστητε, καὶ ἐπισυστῶμεν ἐπ' αὐτῷ πάντες ἄνδρες
φίλοι αὐτοῦ· τηρήσατε τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ εἰ ἀπατηθήσεται, καὶ
δυνησόμεθα αὐτῷ καὶ λημψόμεθα τὴν ἐκδίκησιν ἡμῶν ἐξ αὐτοῦ. 11ὁ 11
δὲ κύριος μετ' ἐμοῦ καθὼς μαχητὴς ἰσχύων· διὰ τοῦτο ἐδίωξαν καὶ
νοῆσαι οὐκ ἠδύναντο· ἠσχύνθησαν σφόδρα, ὅτι οὐκ ἐνόησαν ἀτιμίας
αὐτῶν, αἳ δι' αἰῶνος οὐκ ἐπιλησθήσονται. 12Κύριε, δοκιμάζων 12
δίκαια, συνίων νεφροὺς καὶ καρδίας, ἴδοιμι τὴν παρὰ σοῦ ἐκδίκησιν
ἐν αὐτοῖς, ὅτι πρὸς σὲ ἀπεκάλυψα τὰ ἀπολογήματά μου. 13ᾄσατε 13
τῷ κυρίῳ, αἰνέσατε αὐτῷ, ὅτι ἐξείλατο ψυχὴν πένητος ἐκ χειρὸς
πονηρευομένων. 14Ἐπικατάρατος ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐτέχθην ἐν αὐτῇ· 14
ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἔτεκέν με ἡ μήτηρ μου μὴ ἔστω ἐπευκτή· 15ἐπι- 15
κατάρατος ὁ ἄνθρωπος ὁ εὐαγγελισάμενος τῷ πατρί μου λέγων

ℵAQ **5** Ιουδα] + δωσω Q^{mg} | εχθων ℵ* (εχθρ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | αυτου] αυτων AQ^{a} + α′θ′ ※ κ διαρπωνται αυτους κ ληψονται αυτους Q^{mg} **6** συ 1°] + Πασχωρ Q^{mg} | κατοικουντεις ℵ* (-τες ℵ$^{?}$) | πορευεσθε ℵ* πορευεσθαι ℵ$^{c.a\,(?)}$ **7** εκρατησας] + με ℵ | ηδυνασθην ℵ | εγενομην] pr και ℵ **8** λογος] pr ο Q | χλευασμον] εις χλευασμα ℵ εις χλευασμον AQ **9** ονομασω] + ετι Q | om ετι A | αυτου] τουτω A | εγενετο] + α′σ′θ′ ※ εν τη καρδια μου Q^{mg} | οστεοις ℵAQ | παρειμι Q* (-μαι Q^{a}) **10** οτι] επι ℵ* (οτι ℵ$^{c.a}$) | συναθριζομενων ℵ* (-θροιζ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | om κυκλοθεν 1° B^{ab}AQ | επιστηται ℵ* (επισυστ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | om επ Q^{vid} | αυτω 1°] αυτον A | ληψωμεθα Q^{a} **11** ο δε] και AQ | μαχητης] μαθητης A | ισχυων] ισχυρος A | αιωνος] incep αιε ℵ* vid **12** Κυριε] + θ′ ※ των δυναμεων Q^{mg} | εν αυτοις] εξ αυτων Q | τα απολογ.] om τα ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(vid)}$) **13** εξειλετο Q | ψυχην] pr α′σ′ ※ την Q^{mg} | πονηρευομενων] pr στερεωτερο ℵ* pr στερεοτερο| κ ℵ$^{c.a}$ στερεωτερων αυτου AQ* (πονηρ. Q^{mg}) **14** om εν 1° A | ετεχθην] εγενηθην A | εν 3°] om ℵ pr ※ (superscr) Q^{t} **15** ευαγγελισαμενος] σ sup ras A^{a}

16 Ἐτέχθη σοι ἄρσεν, εὐφραινόμενος. 16ἔστω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὡς B
αἱ πόλεις ἃς κατέστρεψεν Κύριος ἐν θυμῷ καὶ οὐ μετεμελήθη,
17 ἀκουσάτω κραυγῆς τὸ πρωὶ καὶ ἀλαλαγμοῦ μεσημβρίας· 17ὅτι οὐκ ἀπέ-
κτεινέν με ἐν μήτρᾳ καὶ ἐγένετό μοι ἡ μήτηρ μου τάφος μου καὶ ἡ
18 μήτρα συλλήμψεως αἰωνίας. 18ἵνα τί τοῦτο ἐξῆλθον ἐκ μήτρας τοῦ
βλέπειν κόπους καὶ πόνους, καὶ διετέλεσαν ἐν αἰσχύνῃ αἱ ἡμέραι μου;

XI Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν, ὅτε ἀπέστειλεν πρὸς
αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας τὸν Πασχὼρ υἱὸν Μελχίου καὶ Σοφονίαν
υἱὸν Μαασσαίου τὸν ἱερέα λέγων

2 2Ἐπερώτησον περὶ ἡμῶν τὸν κύριον, ὅτι βασιλεὺς Βαβυλῶνος
ἐφέστηκεν ἐφ' ἡμᾶς, εἰ ποιήσει Κύριος κατὰ πάντα τὰ θαυμάσια
3 αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται ἀφ' ἡμῶν. 3Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς
4 Ἱερεμίας Οὕτως ἐρεῖτε πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα 4Τάδε λέγει
Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ μεταστρέφω τὰ ὅπλα τὰ πολεμικὰ ἐν οἷς ὑμεῖς
πολεμεῖτε ἐν αὐτοῖς πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συνκεκλεικότας ὑμᾶς
5 ἔξωθεν τοῦ τείχους εἰς τὸ μέσον τῆς πόλεως ταύτης, 5καὶ πολεμήσω
ἐγὼ ὑμᾶς ἐν χειρὶ ἐκτεταμένῃ καὶ ἐν βραχίονι κραταιῷ μετὰ θυμοῦ
6 καὶ ὀργῆς μεγάλης· 6καὶ πατάξω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ
πόλει ταύτῃ, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κτήνη, ἐν θανάτῳ μεγάλῳ, καὶ
7 ἀποθανοῦνται. 7καὶ μετὰ ταῦτα οὕτως λέγει Κύριος Δώσω τὸν
Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ καὶ τὸν λαὸν τὸν
καταλειφθέντα ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ ἀπὸ τοῦ λιμοῦ

15 σοι] incep σον ℵ* | αρσην AQ^{a} pr α′σ′θ′ ※ υιος Q^{mg} | ευφραινομενος] ℵAQ +※ θ′ ευφρανεν αυτον Q^{mg} **16** εστω] εσται A | πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) | κατεστρεψεν ℵ* | ακουσατε ℵ* (-τω ℵ$^{c.a\,(vid)}$) | μεσημβριας] pr ※ εν καιρω Q^{mg} **17** μητρα 1°]+μητρος AQ | η μητρα] om η Q | συλληψεως Q^{a} **18** μητρος ℵ* | πονους] μοχθους ℵ* (πον. ℵ$^{c.a\,mg}$) | om και 2° ℵ* | διετελεσαν] pr ο ℵ$^{c.a\,mg\,vid}$ XXI tit om παρα Κυριου Q | Ιερεμιαν (Ιηρ. A)] +παρα κῡ Q | οτι A | om προς αυτον ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,mg}$) | Σοφονιαν] pr τον Q | Μαασσαιου] Μνασσαιου B^{ab} Μασεου ℵ Μασσαιου A Μαασαιου Q | ιερεαν ℵ* ιερεα A* (ιερεα A^{1}) **2** βασιλευς] pr ο A pr α′σ′θ′ ※ Ναβουχοδονοσορ Q^{mg} | ει] ειτως Q^{a} | Κυριος]+α′θ′ ※ μεθ ημω| Q^{mg} | om αφ ημων ℵ* (hab ℵ^{1}) **3** om βασιλεα Ιουδα Q **4** Κυριος]+α′σ′ ※ ο θς Ιηλ Q^{mg} | μεταστεφω ℵ* | πολεμικα]+σ′ ※ τα εν χερσι| υμω| Q^{mg} | πολεμειτε]+α′σ′θ′ ※ τον βασιλεα Βαβυλωνος Q^{mg} | Χαλδεους ℵ | συνκεκλεικοτας (συγκεκλ. B^{b}Q)] συγκλειοντας A | υμας] ημας A | εις το μ.] pr θ′ ※ ς συναξω αυτους Q^{mg} **5** εγω υμας] υμας εγω ℵ om εγω Q* (hab Q^{a}) | εν 1°] ε ℵ* (ν superscr ℵ$^{c.a?}$) | εντεταμενη A | κραταιω] pr υψηλω ℵ* pr υψ. ς (ς superscr) ℵ$^{c.a}$ υψηλω Q^{mg} | μεγαλης] και παροργισμου μεγαλου AQ **6** om εν 2° ℵ* **7** ουτω ℵ* | δωσω] παραδωσω Q | βασιλεαν ℵ* | αυτου] αυτων ℵ*

Β καὶ ἀπὸ τῆς μαχαίρας εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν τῶν ζητούντων τὰς
ψυχὰς αὐτῶν, καὶ κατακόψουσιν αὐτοὺς ἐν στόματι μαχαίρας· οὐ
φείσομαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ οἰκτειρήσω αὐτούς. 8καὶ πρὸς τὸν 8
λαὸν τοῦτον ἐρεῖς Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα πρὸ προσώπου
ὑμῶν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου· 9ὁ καθήμενος ἐν 9
τῇ πόλει ταύτῃ ἀποθανεῖται ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ὁ ἐκπορευ-
όμενος προσχωρῆσαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους τοὺς συνκεκλεικότας ὑμᾶς
ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς σκῦλα καὶ ζήσεται. 10διότι 10
ἐστήρικα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ καὶ
οὐκ εἰς ἀγαθά· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδοθήσεται, καὶ
κατακαύσει αὐτὴν ἐν πυρί. 11Ὁ οἶκος βασιλέως Ἰούδα, ἀκούσατε 11
λόγον Κυρίου· 12οἶκος Δαυείδ, τάδε λέγει Κύριος Κρίνατε πρωὶ κρίμα καὶ 12
κατευθύνατε, καὶ ἐξέλεσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτόν,
ὅπως μὴ ἀναφθῇ ὡς πῦρ ἡ ὀργή μου καὶ καυθήσεται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ
σβέσων. 13Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν κοιλάδα Σὸρ τὴν 13
πεδινήν, τοὺς λέγοντας Τίς πτοήσει ἡμᾶς; ἢ τίς εἰσελεύσεται πρὸς
τὸ κατοικητήριον; 14καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, καὶ ἔδεται 14
πάντα τὰ κύκλῳ αὐτῆς.

1Τάδε λέγει Κύριος Πορεύου καὶ κατάβηθι εἰς τὸν οἶκον τοῦ 1 Χ
βασιλέως Ἰούδα, καὶ λαλήσεις ἐκεῖ τὸν λόγον τοῦτον, 2καὶ ἐρεῖς 2
Ἄκουε λόγον Κυρίου, βασιλεῦ Ἰούδα ὁ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δαυείδ,
σὺ καὶ ὁ οἶκός σου καὶ ὁ λαός σου καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι ταῖς πύλαις
ταύταις 3Τάδε λέγει Κύριος Ποιεῖτε κρίσιν καὶ δικαιοσύνην, καὶ 3
ἐξαιρεῖσθε διηρπασμένον ἐκ χειρὸς ἀδικοῦντος αὐτόν, καὶ προσήλυτον

ℵAQ **7** μαχαιρας 1°] + α′σ′θ′ ※ εν χειρι Ναβουχοδονοσορ βασιλεως Βαβυλωνος και Q^{mg} | των ζητουντων] pr ※ ℔ εις χειρα Q^{mg} | αυτους A + ※ ℔ ουκ ελεησω αυτους Q^{mg} **8** om εγω A | post οδον ras 7 vel 8 litt B$^{1\,fort}$ **9** μαχαιρα] λιμω Q | λιμω] μαχαιρα Q + ※ ℔ εν θανατω Q^{mg} | συνκεκλεικοτας B^{b}AQ | εσται] + α′σ′θ′ ※ αυτω Q | εισκυλα ℵ* (εις σκ. ℵ$^{?}$) **10** διοτι] οτι ℵ* (δι supersc ℵ$^{?}$) | εστηριξα ℵ$^{c.a}$ Q εστηρισα A | ουκ| εις B* ου|κ εις B^{1} | αγαθα] + ※ α′σ′θ′ φησιν κς Q^{mg} **12** πρωι] pr το ℵQ | κατευνεται ℵ* (κατευθυν. ℵ$^{?}$) | εδιηρπασμενον ℵ* vid (improb ε ℵ$^{?}$) | bis scr και ουκ εσται A | σβεσων] + θ′ ※ απο προσωπου αδικιας επιτηδευματων υμω̃ Q^{mg} **13** προς 1°] επι Q | ante Σορ ras 1 lit (α vid) B$^{ab\,vid}$ | πεδινην B^{b} (-δειν̣ην B*) ℵ + α′σ′θ′ ※ φησιν κς Q^{mg} | προς 2°] εις Q | κατοικητηριον] + ημων ℵAQ **14** και 1°] pr α′θ′ ※ ℔ επισκεψομαι εφ υμας κατα τα πονηρα επιτηδευματα υμω| φησιν κς Q^{mg} | δρυμω] θυμω A | εδεται] κατεδεται A XXII **1** εις] επ ℵ* (εις ℵ$^{c.a}$) | τον οικον] om τον ℵQ | τον λογον] pr α′ ※ συν Q^{mg} **2** βασιλευ] βασιλεως ℵ* | συ] + και οι παιδες ℵ$^{c.a\,vid}$ (ras ℵ$^{c.b}$) | ο οικος] οι παιδες Q | ταις πυλαις ταυταις] τας πυλας ταυτας ℵ pr εν A **3** κρισιν] κριμα Q | προσ|ηλυτον Q* προ|σηλ. Q^{a}

καὶ ὀρφανὸν καὶ χήραν μὴ καταδυναστεύετε, καὶ μὴ ἀσεβεῖτε, καὶ B
4 αἷμα ἀθῷον μὴ ἐκχέητε ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 4διότι ἐὰν ποιοῦντες
ποιήσητε τὸν λόγον τοῦτον, καὶ εἰσελεύσονται ἐν ταῖς πύλαις τοῦ
οἴκου τούτου βασιλεῖς καθήμενοι ἐπὶ θρόνου Δαυεὶδ καὶ ἐπιβεβηκότες
ἐφ' ἁρμάτων καὶ ἵππων, αὐτοὶ καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν καὶ ὁ λαὸς αὐτῶν.
5 5ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε τοὺς λόγους τούτους, κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει
6 Κύριος, ὅτι εἰς ἐρήμωσιν ἔσται ὁ οἶκος οὗτος. 6ὅτι τάδε λέγει Κύριος
κατὰ τοῦ οἴκου βασιλέως Ἰούδα Γαλαὰδ σύ μοι, ἀρχὴ τοῦ Λιβάνου,
7 ἐὰν μὴ θῶ σε εἰς ἔρημον, πόλεις μὴ κατοικηθησομένας· 7καὶ ἐπάξω
ἐπὶ σὲ ἄνδρα ὀλεθρεύοντα καὶ τὸν πέλεκυν αὐτοῦ, καὶ ἐκκόψουσιν
8 τὰς ἐκλεκτὰς κέδρους σου καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς τὸ πῦρ. 8καὶ διε-
λεύσονται ἔθνη διὰ τῆς πόλεως ταύτης, καὶ ἐρεῖ ἕκαστος πρὸς τὸν
πλησίον αὐτοῦ Διὰ τί ἐποίησεν Κύριος οὕτως τῇ πόλει ταύτῃ τῇ
9 μεγάλῃ; 9καὶ ἐροῦσιν Ἀνθ' ὧν ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην Κυρίου
θεοῦ αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν θεοῖς ἀλλοτρίοις καὶ ἐδούλευσαν
10 αὐτοῖς. 10Μὴ κλαίετε τὸν τεθνηκότα μηδὲ θρηνεῖτε αὐτόν·
κλαύσατε κλαυθμῷ τὸν ἐκπορευόμενον, ὅτι οὐκ ἐπιστρέφει ἔτι οὐδὲ
11 ὄψεται τὴν γῆν πατρίδος αὐτοῦ. 11διότι τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ
Σελλὴμ υἱὸν Ἰωσεία τὸν βασιλεύοντα ἀντὶ Ἰωσεία τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
12 ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου τούτου Οὐκ ἀναστρέψει ἐκεῖ ἔτι, 12ἀλλ' ἢ
ἐν τῷ τόπῳ οὗ μετῴκισα αὐτὸν ἐκεῖ ἀποθανεῖται, καὶ τὴν γῆν ταύτην
13 οὐκ ὄψεται ἔτι. 13Ὁ οἰκοδομῶν οἰκίαν αὐτοῦ οὐ μετὰ δικαιο-
σύνης καὶ τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ οὐκ ἐν κρίματι, παρὰ τῷ πλησίον αὐτοῦ
14 ἐργᾶται δωρεάν, καὶ τὸν μισθὸν αὐτοῦ οὐ μὴ ἀποδώσει αὐτῷ. 14ᾠκο-
δόμησας σεαυτῷ οἶκον σύμμετρον, ὑπερῷα ῥιπιστὰ διεσταλμένα

3 καταδυναστευσητε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) 4 τον λογον] pr α′ ※ συν Q^{mg} | εισε- NAQ
λευσεται ℵ | βασιλεις (-λεως ℵ$^{c.a}$ -λεις rurs ℵ$^{c.b}$)]+και αρχοντες A | Δαυιδ
Q^{a} | αυτοι] αυτου ℵ* ▮ τους λογους] pr α′ ※ συν Q^{mg} 6 βασιλεως]
pr του ℵ | συ] σοι ℵ | om εις Q | πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) 7 επαξω] εισαξω
A | σε] σοι ℵ | ολοθρευοντα B^{b}ℵQ$^{a\ fort}$ | σου] ου ℵ* | ενβαλουσιν ℵ 8 διε-
λευσονται] ελευσοντε ℵ* (διελ. ℵ$^{c.a?}$ -νται ℵ$^{c.b}$) | εθνη]+πολλα Q | ερει]
ερουσιν ℵAQ | τη πολει] της π. ℵ* | τη μεγαλη ταυτη ℵA 9 εγκατε-
λιπον B*Q^{a}] ενκατελειπον ℵ* εγκατελειπ. ℵ$^{c.a}$ AQ* | θεου] pr του A | αυ-
των] pr των πρων Q^{mg} 10 κλαυσατε]+δη Q | οτι...αναστρε sup ras A^{a} |
επιστρεφει] επιστρεψει ℵ (αιπ. ℵ* επ. ℵ$^{c.b}$) Q αναστρεψει A (αναστρε sup
ras A^{a}) | ουδε] και ου μη ℵQ | οψεται] ιδη Q 11 διοτι] οτι ℵ | Ιωσεια 1°]
Ιωσια B^{b}ℵQ Ιωσιου A | τω βασιλευοντι ℵAQ* (τον βασιλευοντα Q^{mg}) | Ιω-
σεια 2°] Ιωσια B^{b}ℵAQ | αναστρεψει] ανακαμψι ℵ* (-ψει ℵ$^{c.b}$) | ετι] ουκετι
ℵA 12 αλλ] pr οτι Q | μετωκισαν Q 13 ο οικοδομων] pr ω AQ |
οικιαν] pr την A | ου μετα δικαιοσυνης] ουκ εν δικαιοσυνη A | πλησιον ℵ*
14 ωκοδομησας] pr α′σ′θ′ ※ ο λεγω| Q^{mg} | συμμετρον ℵ | ριπιστα] ευρυχωρα
Q* (σ′θ′ ριπιστα Q$^{1\,(vid)\,mg}$)

B θυρίσιν καὶ ἐξυλωμένα ἐν κέδρῳ καὶ κεχρισμένα ἐν μίλτῳ. 15 μὴ 15
βασιλεύσεις, ὅτι σὺ παροξύνῃ ἐν Ἀχὰζ τῷ πατρί σου; οὐ φάγονται
καὶ οὐ πίονται· βέλτιόν σε ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην. 16 οὐκ ἔ- 16
γνωσαν, οὐκ ἔκριναν κρίσιν ταπεινῷ οὐδὲ κρίσιν πένητος· οὐ τοῦτό
ἐστιν τὸ μὴ γνῶναί σε ἐμέ, λέγει Κύριος; 17 ἰδοὺ οὐκ εἰσὶν οἱ ὀφθαλμοί 17
σου οὐδὲ ἡ καρδία σου καλή, ἀλλ' εἰς τὴν πλεονεξίαν σου καὶ εἰς τὸ
αἷμα τὸ ἀθῷον τοῦ ἐκχέειν αὐτό, καὶ εἰς ἀδίκημα καὶ εἰς φόνον τοῦ
ποιεῖν. 18 διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ Ἰωακεὶμ υἱὸν Ἰωσεία 18
βασιλέα Ἰούδα Καὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον οὐ μὴ κόψωνται αὐτόν· Ὦ
ἀδελφέ, οὐδὲ μὴ κλαύσονται αὐτόν· Οἴμοι κύριε. 19 ταφὴν ὄνου 19
ταφήσεται, συμψησθεὶς ῥιφήσεται ἐπέκεινα τῆς πύλης Ἰερου-
σαλήμ. 20 Ἀνάβηθι εἰς τὸν Λίβανον καὶ κράξον, καὶ εἰς τὴν 20
Βασὰν δὸς τὴν φωνήν σου, καὶ βόησον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης,
ὅτι συνετρίβησαν πάντες οἱ ἐρασταί σου. 21 ἐλάλησα πρὸς σὲ ἐν τῇ 21
παραπτώσει σου, καὶ εἶπας Οὐκ ἀκούσομαι· αὕτη ἡ ὁδός σου ἐκ
νεότητός σου, οὐκ ἤκουσας τῆς φωνῆς μου. 22 πάντας τοὺς ποιμένας 22
σου ποιμανεῖ ἄνεμος, καὶ οἱ ἐρασταί σου ἐν αἰχμαλωσίᾳ ἐξελεύσονται,
ὅτι τότε αἰσχυνθήσῃ καὶ ἀτιμωθήσῃ ἀπὸ πάντων τῶν φιλούντων σε.
23 κατοικοῦσα ἐν τῷ Λιβάνῳ, ἐννοσσεύουσα ἐν ταῖς κέδροις, κατα- 23
στενάξεις ἐν τῷ ἐλθεῖν σοι ὀδύνας ὡς τικτούσης. 24 ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, 24
ἐὰν γενόμενος γένηται Ἰεχονίας υἱὸς Ἰωακὶμ βασιλεὺς Ἰούδα ἀπο-
σφράγισμα ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς μου, ἐκεῖθεν ἐκσπάσω σε, 25 καὶ 25
παραδώσω σε εἰς χεῖρας τῶν ζητούντων τὴν ψυχήν σου, ὧν σὺ
εὐλαβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων. 26 καὶ 26

ℵAQ **14** θυρισι Q **15** παροξυνη] παρωξυνθης Q | Αχαζ] Αχααβ A κεδρω Q^{mg} | βελτιον]+ην ℵAQ | δικαιοσυνην]+καλην AQ+α′σ′ ※ τοτε Q^{mg} **16** ταπεινων A | πενητος]+α′θ′ ※ τοτε αγαθ|αυτω Q^{mg} | τουτο]+σοι A **17** αλλ] αλλα ℵA | και 2° sup ras ut vid B^{2} | αδικηματα AQ | ποιειν] πιειν ℵ* (ο supersc ℵ^{2})+ταυτα A **18** om επι Ιωακειμ... Ιουδα και ℵ | επι 1°] pr επι τον ανδρα τουτον Q^{mg} | Ιωακιμ Q^{a} | Ιωσια B^{b}A Ιωσιου Q | και] ουαι AQ | κοψονται AQ | αυτον ω] ν ω sup ras B^{ab} | ω] ουαι ℵ$^{c.a}$AQ | om ουδε...κυριε A | κυριε]+και οιμμοι (corr οιμοι) αδελφε Q (※ αγαπητε Q^{mg}) **19** ονου] ου ℵ | συμψησθεις] συνψηθεις ℵA+ως κοπρια Q^{mg} **20** κραξον] κεκραξον ℵAQ **21** ελαλησα] ελαλησαν (εαλησαν ℵ*) ℵAQ* | om και ειπας...νεοτητος σου A | ουκ 1°] ου μη ℵ | σου 3°] incep τ ℵ* | ουκ 2°] pr ※ οτι Q^{mg} | φωνην ℵ* **22** om οι ερασται σου A | αισχυνθησει ℵ* | ατιμωθησει] ατιμασθησῃ A **23** ενο|σευουσα A | κατα-στεναξεις] pr σ′ ※ οτι Q^{mg} | οδυνας] ωδινας AQ **24** Ιεχονιας] Ιωακειμ A | Ιωακειμ (-κιμ Q^{a})] Ιεχονια A | Ιουδα sup ras A^{a} (seq spat 2 litt) | εκει-θεν] pr α′σ′ ※ οτι Q^{mg} | εκπασω ℵ* (σ superscr ℵ^{2}) **25** om και παρα-δωσω σε ℵ | των ζητουντων] om των Q | ων] pr ※ ς εις χειρα Q^{mg} | αυτων]+α′θ′ ※ ς εν χειρι Ναβουχοδονοσορ βασιλεως Βαβυλωνος Q^{mg}

ἀπορίψω σὲ καὶ τὴν μητέρα σου τὴν τεκοῦσάν σε εἰς γῆν οὗ οὐκ ἐτέχθης B
27 ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖ ἀποθανεῖσθε· 27εἰς δὲ τὴν γῆν ἣν αὐτοὶ εὔχονται ταῖς
28 ψυχαῖς αὐτῶν οὐ μὴ ἀποστρέψωσιν. 28ἠτιμώθη Ἰεχονίας ὡς σκεῦος
οὗ οὐκ ἔστιν χρεία αὐτοῦ, ὅτι ἐξερίφη καὶ ἐξεβλήθη εἰς γῆν ἣν οὐκ ᾔδει.
29 30 29γῆ γῆ, ἄκουε λόγον Κυρίου· 30γράψον τὸν ἄνδρα τοῦτον ἐκκήρυκτον
ἄνθρωπον, ὅτι οὐ μὴ αὐξηθῇ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ καθήμενος ἐπὶ
θρόνου Δαυείδ, ἄρχων ἔτι ἐν τῷ Ἰούδᾳ.

III 1 1*Ὦ ποιμένες οἱ ἀπολλύοντες καὶ διασκορπίζοντες τὰ πρόβατα τῆς
2 νομῆς αὐτῶν. 2διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ἐπὶ τοὺς ποιμαίνοντας τὸν
λαόν μου Ὑμεῖς διεσκορπίσατε τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐξώσατε αὐτὰ καὶ
οὐκ ἐπεσκέψασθε αὐτά, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐφ' ὑμᾶς κατὰ τὰ πονηρὰ ἐπι-
3 τηδεύματα ὑμῶν. 3καὶ ἐγὼ εἰσδέξομαι τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ μου
ἐπὶ πάσης τῆς γῆς οὗ ἐξῶσα αὐτοὺς ἐκεῖ, καὶ καταστήσω αὐτοὺς εἰς τὴν
4 νομὴν αὐτῶν, καὶ αὐξηθήσονται καὶ πληθυνθήσονται. 4καὶ ἀναστήσω
αὐτοῖς ποιμένας οἳ ποιμανοῦσιν αὐτούς, καὶ οὐ φοβηθήσονται ἔτι οὐδὲ
5 πτοηθήσονται, λέγει Κύριος. 5Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος,
καὶ ἀναστήσω τῷ Δαυὶδ ἀνατολὴν δικαίαν, καὶ βασιλεύσει βασιλεὺς
6 καὶ συνήσει καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς. 6ἐν ταῖς
ἡμέραις αὐτοῦ καὶ σωθήσεται Ἰούδας, καὶ Ἰσραὴλ κατασκηνώσει πεποι-
θώς, καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὃ καλέσει αὐτὸν Κύριος Ἰωσέδεκ.

Ἐν τοῖς προφήταις.

9 9Συνετρίβη ἡ καρδία μου ἐν ἐμοί, ἐσαλεύθη πάντα τὰ ὀστᾶ μου,
ἐγενήθην ὡς ἀνὴρ συντετριμμένος καὶ ὡς ἄνθρωπος συνεχόμενος ἀπὸ

26 αποριψω (απορρ. B^{b}NQ)] παραδωσω A | την τεκουσαν] pr και ℵ* (im- ℵAQ
prob ℵ$^{c.a?}$) | γην]+α′θ′ ※ ετεραν Q^{mg} | ου] ην ℵ$^{c.a}$ (mg sinistr) **27** αυτων]+α′θ′
※ του επιστρεψαι Q^{mg} | ου] pr εκει Q | επιστρεψουσιν AQ **28** ητιμωθη] α′
※ το στομα εξουδενωμενον εκτετιναγμενον Q^{mg} | εξεριφη (εξερρ. B^{b})]+※ αυτος
ϗ το σπερμα αυτου Q^{mg} **30** γραψον] pr α′σ′θ′ ※ ταδε λεγει κς Q^{mg} | του
σπερματος] om του ℵ | αυτου]+※ εν ταις ημεραις αυτου οτι ου μη αυξηθη
Q^{mg} | καθημενος] pr ανηρ AQ | εν τω Ιουδα] του Ιουδα ℵ εν τω οικω
Ιουδα A XXIII **1** ποιμενες] οι ποιμ|νεοντες (sic ut vid) ℵ οι ποι-
μενες A (ποιμαιν.) Q | οι απολλυοντες] pr και ℵ οι διασκορπιζοντες ℵAQ |
διασκορπιζοντες] απολλυοντες A απολλυντες ℵQ | αυτων] μου AQ+φησι
κς Q^{mg} **2** Κυριος]+α′σ′θ′ ※ ο θς Ιηλ Q^{mg} | επι]+α′σ′ ※ τους ποι-
μαινας Q^{mg} | δεεσκορπ. ℵ* (διεσκορπ. ℵ$^{c.b}$) | εξωσατε] απωσατε A | επε-
σκεψατε A | εκδικησω AQ | υμων]+α′σ′θ′ ※ φησι κς Q^{mg} **3** και εγω]
καγω A | τους καταλοιπους] το καταλοιπον A | μου]+ου διεσπειρα αυτους
ℵ | επι] απο ℵAQ | ου] ουκ ℵ* **4** οι] οις ℵ* και A | ουδε] ras aliq in
ο $B^{?}$ και ου ℵA | πτοηθησονται]+ετι A+α′ ※ ουδε μη επισκεπωσιν Q^{mg}
5 συν|ησει B^{*} συ|νησ. $B^{?}$ **6** αυτου 1°] εκειναις A | om και 1° Q | Ισραηλ]
Ιερουσαλημ ℵ | om αυτου 2° ℵA | Ιωσεδεκ] Ιωσεικειμ ℵ* (-σεδεκ ℵ$^{c.a(?)}$)
9 συν|ετριβη B^{*} συνε|τρ. $B^{?}$ | εν] συν A | ως ανηρ] ως ανθρωπος sup ras A^{a} |
ως 2°] ωσει Q | ανθρωπος] in ανος rescr s $A^{a?}$ | συν|εχομενος B^{*} συνε|χ. $B^{?}$

Β οἴνου, ἀπὸ προσώπου Κυρίου καὶ ἀπὸ προσώπου εὐπρεπείας δόξης
αὐτοῦ. 10ὅτι ἀπὸ προσώπου τούτων ἐπένθησεν ἡ γῆ, ἐξηράνθησαν 10
αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου· καὶ ἐγένετο ὁ δρυμὸς αὐτῶν πονηρός, καὶ ἡ ἰσχὺς
αὐτῶν οὕτως. 11ὅτι ἱερεὺς καὶ προφήτης ἐμολύνθησαν, καὶ ἐν τῷ 11
οἴκῳ μου εἶδον πονηρίας αὐτῶν. 12διὰ τοῦτο γενέσθω ἡ ὁδὸς αὐτῶν 12
αὐτοῖς εἰς ὀλίσθημα ἐν γνόφῳ, καὶ ὑποσκελισθήσονται καὶ πεσοῦνται
ἐν αὐτῇ· διότι ἐπάξω ἐπ᾽ αὐτοὺς κακὰ ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.
13καὶ ἐν τοῖς προφήταις Σαμαρείας εἶδον ἀνομήματα· ἐπροφήτευσαν 13
διὰ τῆς Βάαλ, καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου Ἰσραήλ. 14καὶ ἐν τοῖς 14
προφήταις Ἰερουσαλὴμ ἑώρακα φρικτά, μοιχωμένους καὶ πορευ-
ομένους ἐν ψεύδεσι καὶ ἀντιλαμβανομένους χειρῶν πολλῶν τοῦ
μὴ ἀποστραφῆναι ἕκαστον ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς· ἐγενή-
θησάν μοι πάντες ὡς Σόδομα, καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτὴν ὥσπερ
Γόμορρα. 15Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ψωμιῶ 15
αὐτοὺς ὀδύνην καὶ ποτιῶ αὐτοὺς ὕδωρ πικρόν, ὅτι ἀπὸ τῶν προφητῶν
Ἰερουσαλὴμ ἐξῆλθεν μολυσμὸς πάσῃ τῇ γῇ. 16οὕτως λέγει Κύριος 16
Παντοκράτωρ Μὴ ἀκούετε τοὺς λόγους τῶν προφητῶν, ὅτι ματαιοῦσιν
ἑαυτοῖς ὅρασιν, ἀπὸ καρδίας αὐτῶν λαλοῦσιν καὶ οὐκ ἀπὸ στόματος
Κυρίου. 17λέγουσιν τοῖς ἀπωθουμένοις τὸν λόγον Κυρίου Εἰρήνη 17
ἔσται ὑμῖν, καὶ πᾶσιν τοῖς πορευομένοις τοῖς θελήμασιν αὐτῶν, παντὶ·
τῷ πορευομένῳ πλάνῃ καρδίας αὐτοῦ εἶπαν Οὐχ ἥξει ἐπὶ σὲ κακά.
18ὅτι τίς ἔστη ἐν ὑποστήματι Κυρίου καὶ εἶδεν τὸν λόγον αὐτοῦ; τίς 18
ἐνωτίσατο καὶ ἤκουσεν; 19ἰδοὺ σεισμὸς παρὰ Κυρίου καὶ ὀργὴ ἐκ- 19

ℵAQ **9** προσωπου 1°] πρωπου ℵ* | ευπρεπιας ℵ* **10** οτι] pr α′θ′ ※ οτι μοιχων ενεπλησθη η γη Q^{mg} | αι νομαι] α νομ. ℵ* ^{vid} | δρυμος] δρομος ℵAQ | ουτως] pr ουχ AQ **11** εμολυνθησαν] ras aliq in λ B^{2} | ιδον A | αυτων] +α′σ′θ′ ※ φησι κς Q^{mg} **12** om αυτοις Q* (hab Q^{mg}) | πεσουται ℵ* | αυτων 2°] αυτου ℵ* (-των ℵ$^{1\,vid}$)+φησιν κς AQ **13** Σαμαρ. ιδο| sup ras A^{a} | Σαμαριας ℵA^{a} | επροφητευσαν] pr α ℵ+επ ονοματι μου A+επι τω ον. μου Q | επλανησαν] επλανηθησαν Q* (-νησαν Q^{a}) | Ισραηλ] pr τον Q **14** ερακα Q | φρικτα] pr τα ℵ | ψευδεσιν ℵ (-σειν ℵ*) AQ | αντιλαμβανομενος ℵ* (υ superscr ℵ$^{c.a?}$) | πολλων] πονηρων AQ | εγενηθησαν] γενεσθωσαν ℵ | ωσπερ] pr και ℵ* (improb ℵ$^{c.a\,(?)}$) ως A | Γομορρα] λαος Γομορρα ℵ **15** Κυριος]+των δυναμεων Q* (sub ※ Q^{a})+α′θ′ ※ επι τους προφητας Q^{mg} | ψωμιζω AQ | οδυνας AQ | των προφητων] των πων προφ. ℵ* (improb πων ℵ^{1}) | πασῃ] pr εν ℵ **16** om ουτως λεγει Κ. παντοκρατωρ ℵ | παντοκρατωρ] των δυναμεω̄ | ο θς Ιηλ Q^{mg} | τους λογους] των λογων ℵQ^{a} | προφητων]+※ των προφητευοντων υμιν Q^{mg} | εαυτοις] αυτοις A αυτοι Q+σ′※ υμας Q^{mg} | ορασις A | απο 1°] pr και ℵA | αυτων] εαυτων A **17** λεγουσι Q^{a}+α′σ′※ λεγοντες Q^{mg} | πασι ℵA | τω πορευομενω] om τω Q | πλανω Q^{a} | αυτου] αυτων ℵ* (-του ℵ$^{1\,(vid)}$) | om ειπαν ℵAQ **18** om τις 1° A | εστης Q* ^{vid} | ειδεν (ιδ. A)]+α′σ′θ′ ※ ϗ ηκουσεν Q^{mg} | ενωτισατο (ην. B^{ab})] +※ των λογων μου Q^{mg} **19** εκπορευεται] εκπορευομενη (πορ. sup ras) A^{a}

πορεύεται εἰς συνσεισμόν, συστρεφομένη ἐπὶ τοὺς ἀσεβεῖς ἥξει B
20 [20]καὶ οὐκέτι ἀποστρέψει ὁ θυμὸς Κυρίου, ἕως ποιήσῃ αὐτὸ ἀπὸ
ἐγχειρήματος καρδίας αὐτοῦ· ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν νοήσουσιν
21 αὐτό. [21]οὐκ ἀπέστελλον τοὺς προφήτας, καὶ αὐτοὶ ἔτρεχον· οὐδὲ
22 ἐλάλησα πρὸς αὐτούς, καὶ αὐτοὶ ἐπροφήτευον. [22]καὶ εἰ ἔστησαν ἐν
τῇ ὑποστάσει μου καὶ εἰ ἤκουσαν τῶν λόγων μου, καὶ τὸν λαόν μου
ἂν ἀπέστρεφον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν.
23 [23]θεὸς ἐγγίζων ἐγώ εἰμι, καὶ οὐχὶ θεὸς πόρρωθεν. [24]εἰ κρυβήσεταί τις
24 ἐν κρυφαίοις, καὶ ἐγὼ οὐκ ὄψομαι αὐτόν; μὴ οὐχὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
25 γῆν ἐγὼ πληρῶ, λέγει Κύριος; [25]ἤκουσα ἃ λαλοῦσιν οἱ προφῆται·
προφητεύουσιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ψευδῆ λέγοντες Ἐνυπνιασάμην
26 ἐνύπνιον. [26]ἕως πότε ἔσται ἐν καρδίᾳ τῶν προφητῶν τῶν προφη-
τευόντων ψευδῆ, ἐν τῷ προφητεύειν αὐτοὺς τὰ θελήματα καρδίας
27 αὐτῶν, [27]τῶν λογιζομένων τοῦ ἐπιλαθέσθαι τοῦ νόμου μου ἐν τοῖς
ἐνυπνίοις αὐτῶν, ἃ διηγοῦντο ἕκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ, καθάπερ
28 ἐπελάθοντο οἱ πατέρες αὐτῶν τοῦ ὀνόματός μου ἐν τῇ Βάαλ; [28]ὁ
προφήτης ἐν ᾧ τὸ ἐνύπνιόν ἐστιν, διηγησάσθω τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ· καὶ
ἐν ᾧ ὁ λόγος μου πρὸς αὐτόν, διηγησάσθω τὸν λόγον μου ἐπ' ἀληθείας.
29 τί τὸ ἄχυρον πρὸς τὸν σῖτον; [29]οὕτως οἱ λόγοι μου, λέγει Κύριος·
οὐκ ἰδοὺ οἱ λόγοι μου ὥσπερ πῦρ, καὶ ὡς πέλυξ κόπτων πέτραν;
32 [32]διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς τοὺς προφήτας τοὺς προφητεύοντας ἐνύπνια

19 συσσεισμον B^bQ | ηξει επι τ. ασ. A **20** ουκετι] ουκ Q | εως] ℵAQ +αν ℵAQ | ποιησει ℵ | απο] pr ℵ εως αν στηση αυτο B^{ab}A pr ℵ εως αν αναστηση αυτο $\aleph^{c.a}$Q | ενχειρηματος A | εσχατων AQ* | νοησουσιν] pr θ′ ※ νοησει Q^{mg} | αυτο 2°] αυτα AQ **21** τους προφ.] pr α′ ※ συν Q^{mg} | ουδε] ουκ AQ | προς αυτους] αυτοις ℵ | επροφητευσαν ℵ **22** τη υποστασει] om τη Q | om ει 2° ℵQ | εισηκουσαν ℵ | om αν A | απεστρεφον] αποστρεφειν A+ ※ αυτους εκ της οδου αυτων της πονηρας ℵ Q^{mg} | om αυτους ℵQ | των επιτηδευματων αυτ. των πονηρων A **23** εγω ειμι] om ειμι ℵ+λεγει κς $B^{ab\ mg}$ℵAQ | ουχι] ου A **24** τις] ανθρωπος AQ | αυτον] +α′σ′θ′ ※ φησιν κς Q^{mg} | τον ουρ.] pr α′ ※ συν Q^{mg} | την γην] pr α′ ※ συν Q^{mg} **25** α] pr α′ ※ συν Q^{mg} | om λαλουσιν ℵ | προφητευουσιν] pr α AQ | ενυπνιασαμην AQ **26** εν 2°] pr και ℵAQ **27** επιλαθεσθαι] +α′σ′θ′ ※ τον λαον μου Q^{mg} | διηγουνται A | τω πλησιον] προς τον πλ. Q | επελαθεντο B*ℵ (-θοντο B^{ab}AQ) **28** ενυπνιον 1°] ενεπνιον ℵ* | αληθιας ℵ | σιτον]+※ φησιν κς Q^{mg} **29** ουτως] pr ※ ουχ Q | ουκ ιδου] ουχι ℵ ουχ AQ | πυρ] pr φλεγον A+φλεγω Q | και] pr λεγει κς AQ | ως] ωσπερ ℵ | πελυξ] πελυκυς A | πετραν]+(30) δια τουτο ιδου εγω προς τους προφητας λεγει κς ο θς τους κλεπτοντας τους λογους μου εκαστος παρα του πλησιον αυτου (31) ιδου εγω προς τους προφητας τους εκβαλλοντας (incep εκπ ▮εβαλλ. Q*) προφητειας (-τειαν A) γλωσσης (-σση A) και νυσταζοντας νυσταγμον εαυτων (αυτων Q) ℵAQ **32** om δια τουτο ℵAQ | ενυπνια ψευδη] ψευδη ενυπν. A+α′σ′ ※ φησιν κς Q^{mg}

Β ψευδῆ, καὶ οὐ διηγοῦντο αὐτά, καὶ ἐπλάνησαν τὸν λαόν μου ἐν τοῖς
ψεύδεσιν αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς πλάνοις αὐτῶν, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα
αὐτοὺς καὶ οὐκ ἐνετειλάμην αὐτοῖς, καὶ ὠφέλειαν οὐκ ὠφελήσουσιν
τὸν λαὸν τοῦτον. 33καὶ ἐὰν ἐρωτήσωσί σε ὁ λαὸς οὗτος ἢ ἱερεὺς ἢ 33
προφήτης Τί τὸ λῆμμα Κυρίου; καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐστε τὸ λῆμμα
καὶ ῥάξω ὑμᾶς, λέγει Κύριος. 34ὁ προφήτης καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς 34
οἳ ἂν εἴπωσιν Λῆμμα Κυρίου, καὶ ἐκδικήσω τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον καὶ
τὸν οἶκον αὐτοῦ. 35οὕτως ἐρεῖτε ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ 35
ἕκαστος πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Τί ἀπεκρίθη Κύριος, καὶ τί ἐλά-
λησεν Κύριος; 36καὶ Λῆμμα Κυρίου μὴ ὀνομάζετε ἔτι, ὅτι τὸ λῆμμα 36
τῷ ἀνθρώπῳ ἔσται ὁ λόγος αὐτοῦ. 37καὶ διὰ τί ἐλάλησεν Κύριος ὁ 37
θεὸς ἡμῶν; 38διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν Ἀνθ' ὧν εἴπατε 38
τὸν λόγον τοῦτον Λῆμμα Κυρίου, καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς λέγων
Οὐκ ἐρεῖτε Λῆμμα Κυρίου· 39διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω καὶ ῥάσσω 39
ὑμᾶς καὶ τὴν πόλιν ἣν ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν, 40καὶ 40
δώσω εἰς ὑμᾶς ὀνειδισμὸν αἰώνιον καὶ ἀτιμίαν αἰώνιον, ἥτις οὐκ
ἐπιλησθήσεται. 7διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ 7
οὐκ ἐροῦσιν ἔτι Ζῇ Κύριος ὃς ἀνήγαγεν τὸν οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ γῆς
Αἰγύπτου, 8ἀλλά Ζῇ Κύριος ὃς συνήγαγεν ἅπαν τὸ σπέρμα Ἰσραὴλ 8
ἀπὸ γῆς βορρᾶ καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν χωρῶν οὗ ἐξῶσεν αὐτοὺς ἐκεῖ,
καὶ ἀπεκατέστησεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν αὐτῶν.

1"Εδειξέν μοι Κύριος δύο καλάθους σύκων, κειμένους κατὰ πρόσ- 1 XX

ℵAQ **32** om ου.ℵAQ | και εγω] καγω ℵ | αυτους] αυτοις ℵ* | ωφελειαν] ωφελια ℵ ωφελιαν A | τουτον]+α′σ′θ′ ※ φησιν κς Q^{mg} **33** ερωτησωσι (-σιν A)] επερωτησουσιν ℵ ερωτηση Q | om η 2° ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,f}$) | προφητης] pr ο ℵ | τι] pr λεγων ℵ$^{c.a\,mg}$ Q | λημμα] ρημα ℵ* (λημμ. ℵ$^{c.a\,f}$) **34** ο προφητης] pr και Q | οι ιερεις] ο (οι ℵ*) ιερευς ℵAQ | τον ανθρ.] pr α′σ′θ′ ※ επι Q^{mg} | τον οικον] pr α′σ′θ′ ※ επι Q^{mg} **35** ουτως] pr οτι AQ | om και τι ελαλησεν κς A **36** μη] pr ου Q | ονομασητε Q | om ετι ℵA | το λημμα] om το A+κυ εσται AQ | om εσται AQ | αυτου] om ℵ* (superscr κυ ℵ$^{c.a}$)+(sub θ′ ※) και εξετρεψατε (corr εξεστρ.) τους| λογους θυ ζωντος (+※ κυ των δυναμεων θυ ημων Q^{mg}) Q **37** και] pr (sub θ′ ※) ουτως ερειτε προς το| προφητην (+※ τι απεκριθη σοι κς Q^{mg}) Q | δια τι] τι οτι ℵ* (δια τι ℵ$^{c.a\,(vid)}$) | και...ημων sub θ′ ※ Q **38** δια τουτο] pr ※ ις λημμα κυ μη λεγετε Q^{mg} | om ο θεος ημων Q | om ημων ℵA | λημμα 1°] pr το Q* (postea improb) **39** λαμβανω]+α′σ′ ※ υμας λημμα τι Q^{mg} | εδωκα] δεδωκα Q | υμων]+α′σ′θ′ ※ απο προσωπου μου Q **40** εις] εφ B^{a}ℵAQ | ητις] η ℵ ειτις A **7 et 8** sub ※ Q **7** ανηγαγεν] συνηγαγεν ℵ* (ανηγ. ℵ$^{c.a\,(fi)}$) | οικον] λαον ℵ **8** συνηγαγεν] pr ανηγαγεν και Q | βορραν ℵ* | om απο πασων των χωρων ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(fi)\,mg}$) | ου] ουκ ℵ* | εξωσεν αυτους] εξωσθησαν Q | αποκατεστησεν B$^{a\,f\,b}$ | εις την γην αυτων (sup ras B^{ab})] εις τον τοπον αυτ. Q* (εις την γην αυτων εκει Q^{mg}) XXIV **1** εδειξεν] pr και ℵ$^{c.a}$ (improb ℵ$^{c.b}$) A

ωπον ναοῦ Κυρίου, μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονόσορ βασιλέα B
Βαβυλῶνος τὸν Ἰεχονίαν υἱὸν Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα καὶ τοὺς ἄρ-
χοντας καὶ τοὺς τεχνίτας καὶ τοὺς δεσμώτας καὶ τοὺς πλησίους ἐξ
2 Ἰερουσαλήμ, καὶ ἤγαγεν αὐτοὺς εἰς Βαβυλῶνα. [2]ὁ κάλαθος ὁ εἷς
σύκων χρηστῶν σφόδρα ὡς τὰ σῦκα τὰ πρόιμα, καὶ ὁ κάλαθος ὁ
ἕτερος σύκων πονηρῶν σφόδρα, ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας
3 αὐτῶν. [3]καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Τί σὺ ὁρᾷς, Ἰερεμία; καὶ εἶπα
Σῦκα· τὰ χρηστά, χρηστὰ λίαν, καὶ τὰ πονηρά, πονηρὰ λίαν, ἃ οὐ
4 βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν. [4]καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
5 μὲ λέγων [5]Τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ὡς τὰ σῦκα τὰ χρηστὰ
ταῦτα, οὕτως ἐπιγνώσομαι τοὺς ἀποικισθέντας Ἰουδαίους, οὓς ἐξαπέ-
6 σταλκα ἐκ τοῦ τόπου τούτου εἰς γῆν Χαλδαίων εἰς ἀγαθά. [6]καὶ
στηριῶ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπ' αὐτοὺς εἰς ἀγαθά, καὶ ἀποκαταστήσω
αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἀγαθά· καὶ ἀνοικοδομήσω αὐτοὺς καὶ οὐ
7 μὴ καθελῶ αὐτούς, καὶ καταφυτεύσω αὐτοὺς καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω. [7]καὶ
δώσω αὐτοῖς καρδίαν τοῦ εἰδέναι αὐτοὺς ἐμέ, ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, καὶ
ἔσονταί μοι εἰς λαὸν καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, ὅτι ἐπιστραφή-
8 σονται ἐπ' ἐμὲ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτῶν· [8]καὶ ὡς τὰ σῦκα τὰ
πονηρὰ ἃ οὐ βρωθήσεται ἀπὸ πονηρίας αὐτῶν, τάδε λέγει Κύριος,
οὕτως παραδώσω τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ τοὺς μεγιστᾶνας
αὐτοῦ καὶ τὸ κατάλοιπον Ἰερουσαλὴμ τοὺς ὑπολελιμμένους ἐν τῇ γῇ
9 ταύτῃ καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Αἰγύπτῳ. [9]καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς
διασκορπισμὸν εἰς πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς καὶ εἰς ὀνειδισμὸν
καὶ εἰς παραβολὴν καὶ εἰς μῖσος καὶ εἰς κατάραν ἐν παντὶ τόπῳ οὗ
10 ἐξῶσα αὐτοὺς ἐκεῖ· [10]καὶ ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς τὸν λιμὸν καὶ τὸν
θάνατον καὶ τὴν μάχαιραν, ἕως ἂν ἐκλίπωσιν ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα
αὐτοῖς.

1 *βασιλεα* I°] *βασιλεας* ℵ* | *υ|ιον* B* *υι|ον* B^{2} | *αρχοντας*] + Ιουδα B^{ab} et (sub *a'σ'θ'* ※) Q^{mg} + *βασιλεως* Ιουδα A | om *και τους δεσμωτας* ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)}$) | *πλησιους*] *πλουσιους* B^{ab}ℵAQ | *Ιερουσαλημ*] + *και ηγαγεν αυτους εις Ιερου|σαλημ* B **2** *πρωιμα* B^{b}AQ **3** *συκα*] pr *τα* ℵ$^{c.a}$ et (sub *a'σ'θ'* ※) Q | *τα χρηστα* (*χρητα* ℵ*)] pr *συκα* B^{b} pr *και τα συκα* A pr (sub *σ'* ※) *τα συκα* Q **5** *αποικι|σθεντα* ℵ* (*αποικισ|θεντας* ℵ^{2}) | Ιουδαιους] Ιουδα ℵAQ | *εξαπεσταλκας* A | Χαλδεων ℵ **6** om *εις αγαθα* 2° Q | om *αυτους* 4° ℵQ **7** *ιδεναι* ℵ | *της καρδιας*] om *της* Q **8** *βρωθησονται* B^{ab} | *Σεδεκιαν* B*^{b} (*-κια* B^{a}) | Ιερουσαλημ] pr *της* ■ | *υπολελειμμ.* B$^{a\,2\,b}$ℵQ* | *γη*] *πολει* A **9** om *εις* 2° Q | *πασαις ταις βασιλειαις* Q | *εις* 3°] pr *εσονται* AQ | *εξωσω* Q **10** *τον λιμον*] *την λ.* A | *τον θαν.*] pr *α'* ※ *συν* Q^{mg} | *εκλιπωσιν* (*ελιπ.* ℵ*)] *εκλειπωσιν* AQ^{a} | *ης*] *ως* ℵ* (*ης* ℵ$^{c.a,\,c.b\,(vid)}$) | *αυτοις*] + ※ *κ τοις πατρασιν αυτων* Q^{mg}

Β 1Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα ἐν τῷ 1 X
ἔτει τῷ τετάρτῳ τοῦ Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσεία βασιλέως Ἰούδα, 2ὃν 2
ἐλάλησεν πρὸς πάντα τὸν λαὸν Ἰούδα καὶ πρὸς τοὺς κατοικοῦντας
Ἰερουσαλὴμ λέγων

3Ἐν τρισκαιδεκάτῳ ἔτει Ἰωσία υἱοῦ Ἀμὼς βασιλέως Ἰούδα καὶ 3
§ Γ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης εἴκοσι καὶ τρία 5ἔτη, καὶ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς
ὀρθρίζων καὶ λέγων. 4καὶ ἀπέστελλον πρὸς ὑμᾶς τοὺς δούλους μου 4
τοὺς προφήτας ὄρθρου ἀποστέλλων, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε καὶ οὐ
προσέσχετε τοῖς ὠσὶν ὑμῶν, 5λέγων Ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ τῆς 5
ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ἀπὸ τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν,
καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν
ἀπ' αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος. 6μὴ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων 6
τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς καὶ τοῦ προσκυνεῖν αὐτοῖς, ὅπως μὴ παροργί-
ζητέ με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν τοῦ κακῶσαι ὑμᾶς. 7καὶ 7
οὐκ ἠκούσατέ μου. 8διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἐπειδὴ οὐκ ἐπι- 8
στεύσατε τοῖς λόγοις μου, 9ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω καὶ λήμψομαι πα- 9
τριὰν ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἄξω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην καὶ ἐπὶ τοὺς
κατοικοῦντας αὐτὴν καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ
ἐξερημώσω αὐτοὺς καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς συριγμὸν
καὶ εἰς ὀνειδισμὸν αἰώνιον. 10καὶ ἀπολῶ ἀπ' αὐτῶν φωνὴν χαρᾶς 10
καὶ φωνὴν εὐφροσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, ὀσμὴν
μύρου καὶ φῶς λύχνου. 11καὶ ἔσται πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἀφανισμόν, καὶ 11
¶ Γ δουλεύσουσιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἑβδομήκοντα ἔτη,¶ 12καὶ ἐν τῷ πληρω- 12

ℵAQΓ XXV 1 γεναμενος A 1—2 om εν τω ετει...τον λαον Ιουδα ℵ* (hab ℵc.a mg) 1 Ιωακιμ ℵc.a | Ιωσια Bb ℵc.a AQa Ιωσιου Q* | Ιουδα 2°] + (sub α′ ※) αυτος ενιαυτος| πρωτος τω Ναβουχοδονοσορ βασιλει Βαβυλωνος Q 2 ον] pr α′σ′θ′ ※ λογος Qmg | ελαλεν ℵc.a (postea ελαλησεν) + ※ Ιερεμιας ὁ προφητης Qmg 3 Ιωσια] pr του βασιλεως A | εικοσι] pr ※ ταυτα Qmg | ετη] + ※ α′θ′ εγενηθη λογος κυ προς με Qmg | om και 3° Γ | ορθριζων ℵ* | λεγων] + α′σ′θ′ ※ ις ουκ ηκουσατε Qmg 4 ορθου ℵ* | αποστελλων] απεστελλον ℵ | εισηκουσατε] + [μου] Γvid | προσ|εσχετε B* προ|σεσχ. B? προσεσχατε ℵ | υμων] + α′θ′ ※ ακουσαι Qmg 5 αποστραφητε] + δη Q | om και 1° ℵ* (hab ℵc.a (vid) mg) | κατοικησατε Q* (-σετε Qa) | αιωνος 2°] pr του A 6 μη 1°] pr και ℵc.a (improb ℵc.b) | θων ℵ* | παροργισητε A 7 ηκουσατε BQ*] εισηκουσατε ℵQmg εισηκουσαν A | ˙μου] + α′θ′ ※ φησιν κς οπως παροργισητε με ε| τοις εργοις των χειρω| υμων του κακωσαι υμας Qmg 8 Κυριος] + α′σ′θ′ ※ των δυναμεων Qmg 9 ληψομαι Qa | πατριαν] pr την ΝAQΓ pr θ′ ※ πασαν (π. την) Qmg | απο] εκ του ℵ του Q | βορραν ℵ* + α′σ′θ′ ※ φησιν κς ις προς Ναβουχοδονοσορ βασιλεα Βαβυλωνος το| δουλο| μου Qmg | και εξερ. αυτους] om και A pr ※ Q1 | αφανισ|μον B* αφανι|σμον B2 | συρισμον ℵ* (συριγμ. ℵc.a) Γ 10 χαρας] ευφροσυνης AΓ | ευφροσυνης] χαρας AΓ | φωνην 3°] pr και ℵ 11 γη] + α′σ′θ′ ※ αυτη εις ερημωσιν και Qmg | εθνεσιν] + ※ τουτοις τω βασιλει Βαβυλωνος Qmg 12 πληρωθηναι] συμπληρ. AQ

θῆναι ἑβδομήκοντα ἔτη ἐκδικήσω τὸ ἔθνος ἐκεῖνο καὶ θήσομαι αὐτοὺς B
13 *εἰς ἀφανισμὸν αἰώνιον,* [13]*καὶ ἐπάξω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην πάντας τοὺς*
λόγους μου οὓς ἐλάλησα κατ' αὐτῆς, πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ § Γ
βιβλίῳ τούτῳ.

LX) (34) 14 [14]Ἃ ἐπροφήτευσεν Ἱερεμίας ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ Αἰλάμ. ¶ ¶ Γ

(35) 15 [15]Τάδε λέγει Κύριος Συνετρίβη τὸ τόξον Αἰλάμ, ἀρχὴ δυνα-
(36) 16 στείας αὐτῶν. [16]καὶ ἐπάξω ἐπὶ Αἰλὰμ τέσσαρας ἀνέμους ἐκ τῶν
τεσσάρων ἄκρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ διασπερῶ αὐτοὺς ἐν πᾶσιν τοῖς
ἀνέμοις τούτοις, καὶ οὐκ ἔσται ἔθνος ὃ οὐχ ἥξει ἐκεῖ, οἱ ἐξωσμένοι
(37) 17 Αἰλάμ. [17]καὶ πτοήσω αὐτοὺς ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τῶν
ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτῶν, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς κατὰ τὴν
ὀργὴν τοῦ θυμοῦ μου, καὶ ἐπαποστελῶ ὀπίσω αὐτῶν τὴν μά-
(38) 18 χαιράν μου ἕως τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς. [18]καὶ θήσω τὸν θρόνον
μου ἐν Αἰλάμ, καὶ ἐξαποστελῶ ἐκεῖθεν βασιλέα καὶ μεγιστᾶνας,
(39) 19 [19]καὶ ἔσται ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμα-
XVI (34) 1 λωσίαν Αἰλάμ, λέγει Κύριος. [1]ἐν ἀρχῇ βασιλεύοντος Σεδεκίου
βασιλέως ἐγένετο ὁ λόγος οὗτος περὶ Αἰλάμ.

VI) 2 [2]Τῇ Αἰγύπτῳ ἐπὶ δύναμιν Φαραὼ Νεχαὼ βασιλέως Αἰγύπτου, ὃς ἦν ἐπὶ
τῷ ποταμῷ Εὐφράτῃ ἐν Χαρμεὶς, ὃν ἐπάταξε Ναβουχοδονόσορ βασι-
λεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα.

3 [3]Ἀναλάβετε ὅπλα καὶ ἀσπίδας, καὶ προσαγάγετε εἰς πόλεμον,
4 [4]καὶ ἐπισάξατε τοὺς ἵππους· ἐπίβητε, οἱ ἱππεῖς, καὶ κατάστητε ἐν
ταῖς περικεφαλαίαις ὑμῶν, προσβάλετε τὰ δόρατα καὶ ἐνδύσασθε τοὺς
5 θώρακας ὑμῶν. [5]τί ὅτι αὐτοὶ πτοοῦνται καὶ ἀποχωροῦσιν εἰς τὸ ὀ-

12 εβδομηκοντα] pr τα B^{ab}ℵAQ | εκδικησω] + α'θ' ※ επι τω | βασιλεα Βαβυ- ℵAQΓ
λωνος ℵ επι Q^{mg} | εκεινο] + φησιν κς AQ | αυτους] αυτο ℵ **13** επαξω] πα-
ταξω A | om γην B* (superscr B^{ab}) | παντας] απαντας A | παντα] pr α' ※ συν
Q^{mg} **14** Ιερμιας A | τα εθνη] om τα ℵ* | Αιλαμ] + εν αρχη βασιλεως Σεδε-
κιου βασιλεως Ιουδα λεγων Q **15** συνετριβη] συντριβητω ℵAQ | το τοξον]
om το ℵ | αρχη] pr και Q | δυναστιας ℵ **16** Ελαμ ℵ* (Αιλ. ℵ$^{c.a, c.b (vid)}$);
item 18, 19 | τασσαρας ℵ* (τεσσ. ℵ$^{c.a, c.b (vid)}$) | ανεμους ℵ* (-μους| ℵ$^{?}$) | εκ]
απο ℵ | διασπιρω ℵ* | πασι ℵA | om ουκ B* (superscr B^{ab}) **17** επ αυ-
τους] + κακα ℵ | επαποστιλω ℵ* -στειλω ℵ$^{c.a (?)}$ -στελω ℵ$^{c.b}$ εξαποστελω A |
εξανηλωσε ℵ* **18** βασιλεα] pr και ℵ* (postea improb) **19** εσχατων
AQ | om και 2° AQ XXVI **1** βασιλεως] pr του ℵQ om A | περι] επι A
2 Εγυπτω ℵ* (Αιγ. ℵ$^{c.b}$) | βασιλεως 1°] βασιλεα A | οις ℵ* |os ℵ$^{?}$ | τω ποταμω
Ευφρατη] του ποταμου Ευφρατου A | Χαρμεις] Καρχαμεις Q | βασιλευς] βασι-
λεως ℵ | Ιωακειμ] pr του Q **3** αναλαβατε A* (α 4° rns A$^{?}$) | om και 2° ℵAQ
4 om και 1° ℵAQ | om και 2° Q^{a} | προσβαλετε] προβαλεται ℵ προβαλατε A |
δορατα (δορμ. ℵ*)] + υμων A | ενδυσεσθαι ℵ **5** πτοωνται B* (πτοουνται
$B^{a?b}$ [ras aliq ut vid in π 1° $B^{?}$]) ℵA | εις το οπισω] om εις το ℵAQ

Β πίσω; διότι οἱ ἰσχυροὶ αὐτῶν κοπήσονται, φυγῇ ἔφυγον καὶ οὐκ ἀνέστρεψαν περιεχόμενοι κυκλόθεν, λέγει Κύριος. 6 μὴ φευγέτω ὁ κοῦ- 6
φος, καὶ μὴ ἀνασωζέσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐπὶ βορρᾶν· τὰ παρὰ τὸν
Εὐφράτην ἠσθένησεν, καὶ πεπτώκασιν. 7 τίς οὗτος ὡς ποταμὸς ἀνα- 7
βήσεται, καὶ ὡς ποταμοὶ κυμαίνουσιν ὕδωρ; 8 ὕδατα Αἰγύπτου ὡσεὶ 8
ποταμὸς ἀναβήσεται, καὶ εἶπεν Ἀναβήσομαι καὶ κατακαλύψω τὴν
γῆν καὶ ἀπολῶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ. 9 ἐπίβητε ἐπὶ τοὺς ἵπ- 9
πους, παρασκευάσατε τὰ ἅρματα· ἐξέλθατε, οἱ μαχηταὶ Αἰθιόπων καὶ
Λίβυες καθωπλισμένοι ὅπλοις καὶ Λυδοί, ἀνάβητε, ἐντείνατε τόξον,
10 καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη Κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν ἡμέρα ἐκδικήσεως τοῦ ἐκ- 10
δικῆσαι τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ· καὶ καταφάγεται ἡ μάχαιρα Κυρίου, καὶ
πλησθήσεται καὶ μεθυσθήσεται ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτῶν· ὅτι θυσία
τῷ κυρίῳ ἀπὸ γῆς βορρᾶ ἐπὶ ποταμῷ Εὐφράτῃ. 11 ἀνάβηθι, Γαλαάδ, 11
καὶ λάβε ῥητίνην τῇ παρθένῳ θυγατρὶ Αἰγύπτου· εἰς τὸ κενὸν ἐπλή-
θυνας ἰάματά σου, ὠφέλεια οὐκ ἔστιν σοί. 12 ἤκουσαν ἔθνη φωνήν 12
σου, καὶ τῆς κραυγῆς σου ἐπλήσθη ἡ γῆ, ὅτι μαχητὴς πρὸς μαχητὴν
ἠσθένησεν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἔπεσαν ἀμφότεροι.

13 Α ἐλάλησεν Κύριος ἐν χειρὶ Ἰερεμίου, τοῦ ἐλθεῖν τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος 13
τοῦ κόψαι γῆν Αἰγύπτου.

14 Ἀναγγείλατε εἰς Μάγδωλον, καὶ παραγγείλατε εἰς Μέμφιν· εἶ- 14
πατε Ἐπίστηθι καὶ ἑτοίμασον, ὅτι κατέφαγεν μάχαιρα τὴν σμίλακά
σου. 15 διὰ τί ἔφυγεν ἀπὸ σοῦ ὁ Ἄπις; ὁ μόσχος ὁ ἐκλεκτός σου 15

ℵAQ **5** φυγην Q* (φυγη Q^{a} postea ut vid repos ν) | κυκλοθε ℵ* **6** ανασωζετω A | βορρα Q | ησθενηκεν ℵ ησθενησαν A | om και 2° ℵ^{1}AQ **7** ως 2°] ωσει Q | κυμανουσιν A | om υδωρ ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)}$) **8** ωσει] pr και ℵ* (postea improb) ως AQ | αναβησεται] + ※ ϗ ως ποταμων εκταρασσετ, κυματα αυτης Q^{mg} | ειπεν] ειπας ℵ | την γην] om την ℵ | τους κατοικ.] om τους ℵA pr πολιν και Q **9** παρασκευασατε] κατασκευασατε A pr και AQ* | εξελθετε Q^{a} | μαχηται] μαθηται A* (θ improb A^{1}) | καθοπλισμενοι Q* **10** η ημερα] om η ℵ* | Κυριω] pr τω Q | τω θεω] om τω ℵ | ημων] Ιηλ Q | η μαχαιρα] om η ℵ | om Κυριου Q | πλησθησεται] εμπλησθ. AQ | θυσια] θυμια ℵ* | τω κυριω] om τω Q* + σαβαωθ AQ **11** τη παρθενω] om τη Q | το κενον] om το AQ | επληθυνας] επληθυνεν Q* (-νας Q^{a}) | ωφελια ℵ **12** κραυης ℵ* | επεσον ℵQ **13** α] α′ ※ ο λογος ὃ Q^{mg} | ελθειν] + Ναβουχοδονοσορ AQ | τον βασιλεα] om τον Q | του κοψαι] και εκκοψαι A | γην] pr την A | Αιγυπτου] αυτου A **14** αναγγειλατε] + θ′ ※ εν Αιγυπτω Q^{mg} | ει B* (εις B^{ab}) | ειπατε] pr και εν Ταφνας Q | ετοιμασον] + σοι Q^{mg} | κατεφαγον ℵ* vid | μαχαιρα] pr ε Q* | την σμιλακα (-καν ℵ) σου] οι λοιπ. τα κυκλω σου Q^{mg} **15** δια τι] διοτι Q | om απο σου ℵAQ | ο Απις] οπις Q* (superscr α Q$^{1\,fort}$) | ■ μοσχος] pr ω Q*

16 οὐκ ἔμεινεν, ὅτι Κύριος παρέλυσεν αὐτόν. 16καὶ τὸ πλῆθός σου B
ἠσθένησεν καὶ ἔπεσαν, καὶ ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἐλάλει
Ἀναστῶμεν καὶ ἀναστρέψωμεν πρὸς τὸν λαὸν ἡμῶν εἰς τὴν πατρίδα
17 ἡμῶν ἀπὸ προσώπου μαχαίρας Ἑλληνικῆς. 17καλέσατε τὸ ὄνομα
18 Φαραὼ Νεχαὼ βασιλέως Αἰγύπτου Σαὼν Ἐσβεὶ Ἐμωήδ. 18ζῶ ἐγώ,
λέγει Κύριος ὁ θεός, ὅτι ὡς τὸ Ἰταβύριον ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ὡς
19 ὁ Κάρμηλος ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἥξει. 19σκεύη ἀποικισμοῦ ποίησον
σεαυτῇ, κατοικοῦσα θύγατερ Αἰγύπτου· ὅτι Μέμφις εἰς ἀφανισμὸν
ἔσται, καὶ κληθήσεται Οὐαί, διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν κατοικοῦντας ἐν
20 αὐτῇ. 20δάμαλις κεκαλλωπισμένη Αἴγυπτος· ἀπόσπασμα ἀπὸ βορρᾶ
21 ἦλθεν ἐπ᾽ αὐτήν, 21καὶ οἱ μισθωτοὶ αὐτῆς ἐν αὐτῇ ὥσπερ μόσχοι
σιτευτοὶ τρεφόμενοι ἐν αὐτῇ· διότι καὶ αὐτοὶ ἀπεστράφησαν καὶ ἔφυ-
γον ὁμοθυμαδόν· οὐκ ἔστησαν, ὅτι ἡμέρα ἀπωλείας ἦλθεν ἐπ᾽ αὐτοὺς
22 καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως αὐτῶν. 22φωνὴ ὡς ὄφεως συρίζοντος,
23 ὅτι ἐν ἄμμῳ πορεύονται, ἐν ἀξίναις ἥξουσιν ἐπ᾽ αὐτήν· 23ὡς κό-
πτοντες ξύλα ἐκκόψουσιν τὸν δρυμὸν αὐτῆς, λέγει Κύριος, ὅτι οὐ μὴ
εἰκασθῇ, ὅτι πληθύνει ὑπὲρ ἀκρίδα καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀριθμός.
24 24κατῃσχύνθη ἡ θυγάτηρ Αἰγύπτου, παρεδόθη εἰς χεῖρας λαοῦ ἀπὸ
25 βορρᾶ. 25ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ τὸν Ἄμμων τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐπὶ Φαραὼ
27 καὶ ἐπὶ τοὺς πεποιθότας ἐπ᾽ αὐτῷ. 27σὺ δὲ μὴ φοβηθῇς, δοῦλός μου
Ἰακώβ, μηδὲ πτοηθῇς, Ἰσραήλ· διότι ἰδοὺ ἐγὼ σώζων σε μακρόθεν
καὶ τὸ σπέρμα σου ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν· καὶ ἀναστρέψει Ἰακὼβ
28 καὶ ἡσυχάσει καὶ ὑπνώσει, καὶ οὐκ ἔσται ὁ παρενοχλῶν αὐτόν. 28μὴ

15 Κυριος] pr ο A 16 om και 1° Q^{1} | επεσεν NQ επεσον A | προς τον NAQ πλησιον] τω πλησιον Q | ελαλουν AQ | αναστρεψωμεν (αναστρψ. N*)] αποστρεψωμεν A | προς 2°] εις A | τον λαον] om τον Q | ημων 1°] υμων N* (ημ. N$^{1\,(vid)}$) | om εις την πατρ. ημων A | εις] pr και N$^{c.a}$Q 17 Αιγυπτου N* | Εσβι AQ 18 om ο θεος Q | ορεσι B^{b}Q | ο εν τη θαλ.] om ο NAQ 19 αποικισμου (-κισ|μου B* -κι|σμ. B^{2})] αποικιασμου N | σεαυτω N* | κατοικουσα N* | θυγατηρ N | δια] παρα Q 21 ωσπερ] ως Q | αυτη 2°] η sup ras A^{a} | αυτοι] ουτοι (ο sup ras) A^{a} | απωλιας N | αυτους] αυτοις A 22 φωνη]+ αυτης Q (sub ※ Q^{1}) | συριζοντος] ο 2° sup ras A^{a} (-τες A*^{vid}) | αμμω] N^{vid} | πορευσονται NAQ 23 εκκοψουσιν] εκκοψατε Q | Κυριος] ο θς N+ο θς AQ | πληθυνει] επληθυνεν A | ακριδας A | αυτοις] αυτω N 24 κατεσχυνθη N* (κατεισχ. N$^{c.a}$) | η θυγατηρ] om η NQ 25 ιδου] pr α′θ′ ※ ειπε κς των δυναμεων ο θς Ιηλ Q^{mg} | τον υιον] om τον Q | Φαραω]+ ※ κ επ Αιγυπτ[ο] κ επι τους θεους αυτης κ επι τους βασιλεις αυτης και επι Φαραω Q^{mg} | αυτω]+ θ′ ※ (26) κ παραδωσω αυτους εν χειρι ζητουντ[ων] ψυχην αυτ[ω] κ εν χειρι Ναβουχοδονοσορ βασιλεως Βαβυλωνος κ εν χειρι τ[ω] δουλων αυτου κ μετα ταυτα κατασκηνωσει καθως εμπροσθεν λεγει κς Q^{mg} 27 δουλους N* | om διοτι ιδου εγω A* | διοτι] οτι Q | om ιδου N* (superser N$^{c.a}$) A* | σωζω NAQ | της αιχμ.] γης αιχμ. Q | om υπνωσει και N* (hab υπνωσει κ N$^{c.a\,(vid)}$) | αυτον] αυτω N 28 μη 1°] pr και συ AQ

B φοβοῦ, παῖς μου Ἰακώβ, λέγει Κύριος, ὅτι μετὰ σοῦ ἐγώ εἰμι· ἡ ἀπτόητος καὶ τρυφερὰ παρεδόθη· ὅτι ποιήσω συντέλειαν ἐν παντὶ εἰς οὓς ἐξῶσά σε ἐκεῖ, σὲ δὲ οὐ μὴ ποιήσω ἐκλιπεῖν· καὶ παιδεύσω σε εἰς κρίμα, καὶ ἀθῳωμένη οὐκ ἀθῳώσω σε.

[1]Λόγος Κυρίου ὃν ἐλάλησεν ἐπὶ Βαβυλῶνα. 1 XX (

[2]Ἀναγγείλατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἀκουστὰ ποιήσατε καὶ μὴ κρύψητε· εἴπατε Ἑάλωκεν Βαβυλών, κατῃσχύνθη Βῆλος ἡ ἀπτόητος, ἡ τρυφερὰ παρεδόθη Μαιωδάκ. [3]ὅτι ἀνέβη ἐπ' αὐτὴν ἔθνος ἀπὸ βορρᾶ· 3 οὗτος θήσει τὴν γῆν αὐτῆς εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ ἀπὸ ἀνθρώπου καὶ ἕως κτήνους. [4]ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις 4 καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἥξουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἐπὶ τὸ αὐτὸ βαδίζοντες καὶ κλαίοντες πορεύσονται, τὸν κύριον θεὸν αὐτῶν ζητοῦντες. [5]ἕως Σειὼν ἐρωτήσουσιν τὴν ὁδόν, ὧδε γὰρ 5 τὸ πρόσωπον αὐτῶν δώσουσιν, καὶ ἥξουσιν καὶ καταφεύξονται πρὸς Κύριον τὸν θεόν· διαθήκη γὰρ αἰώνιος οὐκ ἐπιλησθήσεται. [6]Πρόβατα 6 ἀπολωλότα ἐγενήθη ὁ λαός μου, οἱ ποιμένες αὐτῶν ἐξῶσαν αὐτούς, ἐπὶ τὰ ὄρη ἀπεπλάνησαν αὐτούς, ἐξ ὄρους ἐπὶ βουνὸν ᾤχοντο, ἐπελάθοντο κοίτης αὐτῶν. [7]πάντες οἱ εὑρίσκοντες κατανάλισκον 7 αὐτούς· οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν εἶπαν Μὴ ἀνῶμεν αὐτούς, ἀνθ' ὧν ἥμαρτον τῷ κυρίῳ· νομὴ δικαιοσύνης τῷ συναγαγόντι τοὺς πατέρας αὐτῶν. [8]ἀπαλλοτριώθητε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος καὶ ἀπὸ γῆς Χαλ- 8 δαίων καὶ ἐξέλθατε, καὶ γένεσθε ὥσπερ δράκοντες κατὰ πρόσωπον προβάτων. [9]ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα συναγωγὰς ἐθνῶν 9 ἐκ γῆς βορρᾶ, καὶ παρατάξονται αὐτῇ· ἐκεῖθεν ἁλώσεται, ὡς βολὶς

ℵAQ **28** *φοβου*] *φοβηθης* Q | *ειμι εγω* Q | *συντελιαν* ℵ | *παντι*] + *εθνει* B^{ab}ℵAQ | *εις ους*] *ου* ℵ | *σε* 2° sup ras $B^{a\ et\ b\ (vid)}$ | *εκλειπειν* $ℵ^{c.a}$A | om *και* 2° AQ | *κριμα*] *κρισιν* A | *αθωον*] *αθοων* ℵQ* XXVII **1** *λογος*] pr ▪ ℵAQ | om *Κυριου* AQ | *ελαλησεν*] + *κς* AQ | *Βαβυλωνα*] + *α'* ※ *προς γην Χαλδαιῶ*| *εν χειρι Ιερεμιου του προφητου* Q^{mg} **2** *εθεσιν* ℵ* (*εθν.* ℵ$^{?}$) | *και* 1°] *επαρατε σημειῶ*| *ακουστον ποιησατε* Q^{mg} | *Βηλος*] *Βηλ* ℵAQ | *παρδοθη* B* (*παρεδ.* B^{ab}) | *Μαιωδακ* (*Μεωδαχ* ℵAQ adnot *τυχη της πολεως* Q^{mg})] + *θ' ※ ησχυνθησα*| *τα ειδωλα αυτης ησχῦ|θησαν τα βδελυγματα αυτης* Q^{mg} **3** *αυτην*] *αυτη* A* (superscr *ν* $A^{1\ fort}$) | *αυτης*] *η* sup ras A^{a} | om *και* 2° AQ | *κτηνους*] + *α' ※ εσαλευθησα*| *απηλθον* Q^{mg} **4** *εν* 1°] pr *και* ℵ | *ημερας* ℵ* | *Ισραηλ*] *Ιακωβ* A | om *αυτοι* A | *τον κυριον*] *κν τον* ℵQ **5** *Σιων* B^{b}ℵAQ pr *εις* ℵA | *καταφευξονται*] *ξ* sup ras A^{a} | *τον θεον*] om Q om *τον* ℵA | *διαθηκη* ℵ* **6** *επελαθεντο* ℵA **7** om *καταναλισκον αυτους* ℵ* (hab $ℵ^{c.a\ (mg)}$) | *κατανηλισκον* $B^{ab}$$ℵ^{c.a}$ Q^{a} | *ειπον* ℵ | *ημαρτοσαν* Q **8** *απηλλοτριωθητε* A | *Χαλδεων* ℵ | *εξελθετε* Q^{a} | *κατα προσ. προβατων*] *σ' εμπροσθενποιμνιων* Q^{mg} **9** *βορραν* ℵ* | *αλωσονται* A | *ως...συνετου*] *α' τα βελη αυτου ως γιγας ατεκνῶ*| *σ' τα β. αυτ. ως δυνατου συνετου* Q^{mg}

μαχητοῦ συνετοῦ οὐκ ἐπιστρέψει κενή. [10]καὶ ἔσται ἡ Χαλδαία εἰς B
προνομήν, πάντες οἱ προνομεύοντες αὐτὴν ἐμπλησθήσονται. [11]ὅτι
ηὐφραίνεσθε καὶ κατεκαυχᾶσθε διαρπάζοντες τὴν κληρονομίαν μου,
διότι ἐσκιρτᾶτε ὡς βοίδια ἐν βοτάνῃ, καὶ ἐκερατίζετε ὡς ταῦροι.
[12]ἠσχύνθη ἡ μήτηρ ὑμῶν σφόδρα, μήτηρ ἐπ' ἀγαθά, ἐσχάτη ἐθνῶν,
ἔρημος, [13]ἀπὸ ὀργῆς Κυρίου οὐ κατοικηθήσεται· καὶ ἔσται εἰς ἀφα-
νισμὸν πᾶσα, καὶ πᾶς ὁ διοδεύων διὰ Βαβυλῶνος σκυθρωπάσει, καὶ
συριοῦσιν ἐπὶ πᾶσαν τὴν πληγὴν αὐτῆς. [14]παρατάξασθε ἐπὶ Βαβυ-
λῶνα κύκλῳ πάντες τείνοντες τόξον, τοξεύσατε ἐπ' αὐτήν, μὴ φεί-
σησθε ἐπὶ τοῖς τοξεύμασιν ὑμῶν, [15]καὶ κατακρατήσατε αὐτήν· παρε-
λύθησαν αἱ χεῖρες αὐτῆς, ἔπεσαν αἱ ἐπάλξεις αὐτῆς, καὶ κατεσκάφη
τὸ τεῖχος αὐτῆς· ὅτι ἐκδίκησις παρὰ θεοῦ ἐστίν, ἐκδικεῖτε ἐπ' αὐτήν,
καθὼς ἐποίησεν ποιήσατε αὐτῇ. [16]ἐξολεθρεύσατε σπέρμα ἐκ Βαβυ-
λῶνος, κατέχοντα δρέπανον ἐν καιρῷ θερισμοῦ, ἀπὸ προσώπου
μαχαίρας Ἑλληνικῆς ἕκαστος εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀποστρέψουσιν,
καὶ ἕκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ φεύξεται. [17]Πρόβατον πλανώ-
μενον Ἰσραήλ, λέοντες ἐξῶσαν αὐτόν· ὁ πρῶτος ἔφαγεν αὐτὸν βασι-
λεὺς Ἀσσούρ, καὶ οὗτος ὕστερον τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ βασιλεὺς Βαβυλῶνος.
[18]διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκδικῶ ἐπὶ τὸν Βαβυλῶνος καὶ
ἐπὶ τὴν γῆν αὐτοῦ καθὼς ἐξεδίκησα ἐπὶ τὸν βασιλέα Ἀσσούρ. [19]καὶ
ἀποκαταστήσω τὸν Ἰσραὴλ εἰς τὴν νομὴν αὐτοῦ, καὶ νεμήσεται ἐν
τῷ Καρμήλῳ καὶ ἐν ὄρει Ἐφράιμ καὶ ἐν τῷ Γαλαάδ, καὶ πλησθή-
σεται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. [20]ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἐν τῷ καιρῷ

9 επιστρεψει] αποστρεψει Q **10** παντες] pr και Q | προνομευσαντες ℵAQ A | εμπλησθησονται $B^{a?b}$ ℵAQ **11** ευφραιν. $B^{ab}Q^{a}$ | κατακαυχασθε ℵ **12** η μητηρ υμων σφοδρα sub ※ οι γ' $Q^{(mg)}$ | υμων] ημων A | σφοδρα] + ενετραπη· η τεκουσα ημας A + (sub ※) ενετρ. η τ. υμας Q | επ] εις Q | εσχατη] pr ※ ιδου Q^{mg} **13** ορης ℵ* (οργ. $ℵ^{?}$) | κατοικηθησεται] κατοικισθησεται Q + εις τον αιωνα A | πασα] + η γη A | σκυθρωπασει] κυ|κλωπασει ℵ* (σκυθρ. $ℵ^{c.a\,(?)}$) | συριουσιν (ριουσιν ℵ* συρ. $ℵ^{c.a\,(?)}$)] συριει Q **14** κυκλω] κυκλοθεν Q | μη] pr και ℵ | φισσθαι ℵ* (φισησθαι $ℵ^{c.a\,(?)}$) | υμων] + παντες ※ οτι τω κω ημαρτεν Q^{mg} **15** αυτην 1°] pr επ AQ | επεσον ℵQ^{a} | επαλξεις ℵ* (-ξεις $ℵ^{c.a\,(?)}$) | αυτης 2°] incep ε ℵ* | om και 2° AQ | θεου] pr του ℵQ | εκδικειτε] εκδικηται ℵ* εκδικησαται $ℵ^{c.a\,(?)}$ (postea -κηται revoc ut vid) εκδικησατε Q **16** εξολεθρευσατε (εξολοθρ. $B^{b})$] εξωλεθρευσατε ℵ | λαον] τοπον A | την γην] τον οικον A **17** λεοντες] λεγοντες ℵ* | εφαγεν] κατεφαγεν Q | οστερος ℵ* ο υστερος postea ουτος ο υστερον ℵ? **18** Κυριος] + α′θ′ ※ των δυναμεων ■ θς Ιηλ Q^{mg} | Βαβυλωνος] pr βασιλεα $B^{ab\,(mg)}$ ℵAQ | om επι 2° Q | εξεδικηκα ℵ* (-σα $ℵ^{c.a\,(?)}$) **19** νεμησονται Q | Εφρεμ ℵ | τω Γαλααδ] γη Γ. A | πλησθησεται (πλη|σθ. ℵ* πλησ|θ. $ℵ^{?}$)] εμπλησθησεται AQ* εμπλησθησονται Q^{a} | η ψυχη] αι ψυχαι Q^{a} | αυτου 2°] αυτων Q^{a}

Β ἐκείνῳ ζητήσουσιν τὴν ἀδικίαν Ἰσραήλ, καὶ οὐχ ὑπάρξει, καὶ τὰς ἁμαρτίας Ἰούδα, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῶσιν, ὅτι ἵλεως ἔσομαι τοῖς ὑπολελιμμένοις ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει Κύριος. 21 Πικρῶς ἐπίβηθι ἐπ' αὐ- 21
τὴν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτήν· ἐκδίκησον μάχαιρα καὶ
ἀφάνισον, λέγει Κύριος, καὶ ποίει κατὰ πάντα ὅσα ἐντέλλομαί σοι.
22 φωνὴ πολέμου καὶ συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων. 23 πῶς ἐ- 22 23
κλάσθη καὶ συνετρίβη ἡ σφῦρα πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγενήθη εἰς
ἀφανισμὸν Βαβυλὼν ἐν ἔθνεσιν; 24 ἐπιβήσονταί σοι, καὶ οὐ γνώσῃ 24
ὡς Βαβυλὼν καὶ ἁλώσῃ· εὑρέθης καὶ ἐλήμφθης, ὅτι τῷ κυρίῳ ἀντέστης.
25 ἤνοιξεν Κύριος τὸν θησαυρὸν αὐτοῦ καὶ ἐξήνεγκεν τὰ σκεύη ὀργῆς 25
αὐτοῦ, ὅτι ἔργον τῷ κυρίῳ θεῷ ἐν γῇ Χαλδαίων, 26 ὅτι ἐληλύθασιν 26
οἱ καιροὶ αὐτῆς. ἀνοίξατε τὰς ἀποθήκας αὐτῆς, ἐραυνήσατε αὐτὴν ὡς
σπήλαιον καὶ ἐξολεθρεύσατε αὐτήν, μὴ γενέσθω αὐτῆς κατάλιμμα·
27 ἀναξηράνατε αὐτῆς πάντας τοὺς καρπούς, καὶ καταβήτωσαν εἰς 27
σφαγήν. οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα αὐτῶν καὶ καιρὸς ἐκδικήσεως
αὐτῶν. 28 φωνὴ φευγόντων καὶ ἀνασωζομένων ἐκ γῆς Βαβυλῶνος, 28
τοῦ ἀναγγεῖλαι εἰς Σειὼν τὴν ἐκδίκησιν παρὰ Κυρίου θεοῦ ἡμῶν.
29 παραγγείλατε ἐπὶ Βαβυλῶνα πολλοῖς, παντὶ ἐντείνοντι τόξον, 29
παρεμβάλετε ἐπ' αὐτὴν κυκλόθεν· μὴ ἔστω αὐτῆς ἀνασωζόμενος,
ἀνταπόδοτε αὐτῇ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν
ποιήσατε αὐτῇ, ὅτι πρὸς Κύριον ἀντέστη θεὸν ἅγιον τοῦ Ἰσραήλ.
30 διὰ τοῦτο πεσοῦνται οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῆς, 30
καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ αὐτῆς ῥιφήσονται, εἶπεν Κύριος.

ℵAQ **20** εκεινω] + φησιν κς AQ | αδικειαν B* (-κιαν Bᵇ) | υπολελειμμενοις Bᵃᵇ Q* (λιμμ. Qᵃ) **21** πικρως . . αυτην (1°)] α′ παραπικραινοντων αναβηθι επ αυτην Qᵐᵍ | om και επι τους κατ. επ αυτην ℵ* (hab ℵᶜ·ᵃ fort mg) | και 1°] + εν τη γη ταυτη Qᵐᵍ | επ αυτην (2°)] om επ A εν αυτη Q | μαχαιρα] μαχεραν ℵ | αφανισον] + θ′ ※ οπισω αυτων κακα Qᵐᵍ **23** εκλασθη] συνεκλασθη ℵAQ | εθνεσιν] pr ※ τοις Qᵐᵍ **24** επιβησονται] επιθησονται Bᵃᵇ ℵ (-τε ℵ* -ται ℵᶜ·ᵇ) Q | σοι] + και αλωση A + και αλωση Βαβυλων Q | ου γνωση] φυγη ℵ | om ως Βαβυλων και αλωση Q | αλωση] om A + ϗ ου γνωση ℵᶜ·ᵃ ᵐᵍ | ελημφθης] λημφθ. ℵ* ελημφθη A* (-φθης A¹) εληφθης Qᵃ **25** εξενεκεν ℵ* | οργης] pr της Q | εργον] + ※ εστι Qᵐᵍ | τω κυριω] om τω ℵ* (superscr ℵᶜ·ᵃ(ᵐ)) om κυριω Q | om θεω AQ* (hab Qᵐᵍ) | Χαλδεων ℵ **26** ελληλυθασιν] + ※ αυτη Qᵐᵍ | ερευνησατε Bᵃᵇ ℵ? Q pr και A | om ως σπηλαιον και εξολεθρ. αυτην ℵ | καταλειμμα Bᵃᵇ AQ* **27** om αυτης Q | καρπους] + αυτης Q **28** φωνη|νη ℵ* (improb νη 2° ℵ?) | φευοντων ℵ* | εις] εν Q | Σιων BᵇℵAQ | την εκδικησιν] om την A | ημων] υμων ℵ αυτων A + παντες ※ εκδικησ̄ι ναου αυτου Qᵐᵍ **29** παρεμβαλατε A | Κυριον] pr τον ℵAQ | του Ισραηλ] om του Q **30** πλατειαις ℵA | ριφησονται] + παντες ※ εν τη ημερα εκεινη Qᵐᵍ

31 31ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ τὴν ὑβρίστριαν, λέγει Κύριος, ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα B
32 σου καὶ ὁ καιρὸς ἐκδικήσεώς σου, 32καὶ ἀσθενήσει ἡ ὕβρις σου καὶ
πεσεῖται, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνιστῶν αὐτήν· καὶ ἀνάψω πῦρ ἐν τῷ
33 δρυμῷ αὐτῆς, καὶ καταφάγεται πάντα τὰ κύκλῳ αὐτῆς. 33Τάδε
λέγει Κύριος Καταδεδυνάστευνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ υἱοὶ Ἰούδα,
ἅμα πάντες οἱ αἰχμαλωτεύσαντες αὐτοὺς κατεδυνάστευσαν αὐτούς,
34 ὅτι οὐκ ἠθέλησαν ἐξαποστεῖλαι αὐτούς. 34καὶ ὁ λυτρούμενος αὐ-
τοὺς ἰσχυρός, Κύριος Παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ· κρίσιν κρινεῖ πρὸς
τοὺς ἀντιδίκους αὐτοῦ, ὅπως ἐξάρῃ τὴν γῆν καὶ παροξυνεῖ τοῖς κατοι-
35 κοῦσι Βαβυλῶνα. 35μάχαιραν ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους καὶ ἐπὶ τοὺς
κατοικοῦντας Βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτῆς καὶ ἐπὶ τοὺς
36 συνετοὺς αὐτῆς· 36μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῆς, καὶ παραλυθή-
σονται· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς ἵππους αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν·
37 37μάχαιραν ἐπὶ τοὺς μαχητὰς αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸν σύμμικτον τὸν ἐν
μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἔσονται ὡσεὶ γυναῖκες· μάχαιραν ἐπὶ τοὺς θησαυ-
38 ροὺς αὐτῆς, καὶ διασκορπισθήσονται 38ἐπὶ τῷ ὕδατι αὐτῆς, καὶ
καταισχυνθήσονται, ὅτι γῆ τῶν γλυπτῶν ἐστιν, καὶ ἐν ταῖς νήσοις
39 οὗ κατεκαυχῶντο. 39διὰ τοῦτο κατοικήσουσιν ἰνδάλματα ἐν ταῖς νή-
σοις, καὶ κατοικήσουσιν ἐν αὐτῇ θυγατέρες σειρήνων· οὐ μὴ κατοι-
40 κηθῇ οὐκέτι εἰς τὸν αἰῶνα. 40καθὼς κατέστρεψεν ὁ θεὸς Σόδομα καὶ
Γόμορρα καὶ τὰς ὁμορούσας αὐταῖς, εἶπεν Κύριος, οὐ μὴ κατοικήσῃ
41 ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ παροικήσει ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. 41ἰδοὺ
λαὸς ἔρχεται ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔθνος μέγα καὶ βασιλεῖς πολλοὶ ἐξε-
42 γερθήσονται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, 42τόξον καὶ ἐνχειρίδιον ἔχοντες·

31 επι] προς A | υβριστρειαν B* υβρινστιαν ℵ* υβριστιαν A (υβριστριαν ℵAQ BbℵʔQ) | καιρος]+σου Q* (om Qʔ) | εκδικησεως] pr της ℵA | om σου 2° Q* (superscr Qᵃ) **33** καταδυναστευνται Q* | οι υιοι (bis)] om οι ℵ | αιχμαλωτευσαντες (αιχμαλευσ. B* αιχμαλωτευσ. Bᵃᵇ)] αιχμαλωτευοντες Q | om κατεδυναστευσαν αυτους ℵ* (hab ℵᶜ·ᵃ⁽ʲ⁾ᵐᵍ) **34** τοις κατοικουσι (-σιν A)] τοις παροικουσιν ℵ τους κατοικουντας Qᵐᵍ **35** Χαλδεους ℵ | κατοικουντα ℵ* (s superscr ℵʔ) **36** μαχαιραν 1°] pr α' ※ μαχαιραν επι τα μαντεια αυτης ϗ εξαρθησονται Qᵐᵍ **37** om επι 2° A | τον συμμικτον (συ|μ. ℵ)] pr ※ παντα Qᵐᵍ | τον εν μεσω] om τον ℵ* (superscr ℵʔ) | αυτης] αυτων Qᵃ | ωσει] ως AQ* (ωσει Qᵐᵍ) | διασκορπισθησονται] διαρπαγησονται Q **38** επι] εν ℵ pr μαχαιρᾳ| Qᵐᵍ | αυτης]+επεποιθει AQ*+ω επεποιθ. Qᵃ (ω superscr) | και 1°] pr ※ ϗ ξηρανθησετε Qᵐᵍ | ου] σου ℵ om AQ **39** ινδαλματα ℵ* | ταις νησοις] τοις ν. ℵ*ᵛⁱᵈ | και]+δια τουτο ℵ* (improb ℵʔ) | αυτη] αυταις Q | σιρηνην ℵ* (-νων ℵᶜ·ᵃ⁽ʲ⁾)+※ ϗ ουκ οιδομηθησετε (sic) ετι εις το νικος Qᵐᵍ | αιωναν ℵ* **40** Σοδομα] pr θ' ※ την Qᵐᵍ | ομορουσας BℵʔQᵃ] ομορρουσας ℵ* ομορροουσας A ομοροουσας Q* | κατοικησει (-σι ℵ* -σει ℵᶜ·ᵇ) ℵA | παροικησει] κατοικησει A παροικηση Q **41** βορρα (-ρραν ℵ*)] pr γης A **42** εγχειριδιον BᵇQ

Β ἰταμός ἐστιν, καὶ οὐ μὴ ἐλεήσῃ· φωνὴ αὐτῶν ὡς θάλασσα ἠχήσει, ἐφ' ἵπποις ἱππάσονται παρασκευασμένοι ὥσπερ πῦρ εἰς πόλεμον, πρὸς σέ, θύγατερ Βαβυλῶνος. 43ἤκουσεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὴν 43
ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ παρελύθησαν αἱ χεῖρες αὐτοῦ· θλῖψις κατεκράτησεν
αὐτοῦ, ὠδῖνες ὡς τικτούσης. 44ἰδοὺ ὥσπερ λέων ἀναβήσεται ἀπὸ 44
τοῦ Ἰορδάνου εἰς Γαιθάν, ὅτι ταχέως ἐκδιώξω αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς, καὶ
πάντα νεανίσκον ἐπ' αὐτὴν ἐπιστήσω. ὅτι τίς ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς
ἀντιστήσεταί μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν ὃς στήσεται κατὰ πρόσωπόν
μου; 45διὰ τοῦτο ἀκούσατε τὴν βουλὴν Κυρίου ἣν βεβούλευται ἐπὶ 45
Βαβυλῶνα, καὶ λογισμοὺς αὐτοῦ οὓς ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας
Χαλδαίους· ἐὰν μὴ διαφθαρῇ τὰ ἀρνία τῶν προβάτων αὐτῶν, ἐὰν μὴ
ἀφανισθῇ νομὴ ἀπ' αὐτῶν. 46ὅτι ἀπὸ φωνῆς ἁλώσεως Βαβυλῶνος 46
σεισθήσεται ἡ γῆ, καὶ κραυγὴ ἐν ἔθνεσιν ἀκουσθήσεται.

XX (L) 1Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξεγείρω ἐπὶ Βαβυλῶνα καὶ ἐπὶ 1
τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους ἄνεμον καύσωνα διαφθείροντα. 2καὶ 2
ἐξαποστελῶ εἰς Βαβυλῶνα ὑβριστάς, καὶ καθυβρίσουσιν αὐτὴν καὶ
λυμανοῦνται τὴν γῆν αὐτῆς· οὐαὶ ἐπὶ Βαβυλῶνα κυκλόθεν ἐν ἡμέρᾳ
κακώσεως αὐτῆς. 3τεινέτω ὁ τείνων τὸ τόξον αὐτοῦ, καὶ περιθέσθω 3
ᾧ ἐστὶν ὅπλα αὐτοῦ, καὶ μὴ φείσησθε ἐπὶ νεανίσκους αὐτῆς καὶ
ἀφανίσατε πᾶσαν τὴν δύναμιν αὐτῆς. 4καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν 4
γῇ Χαλδαίων καὶ κατακεκεντημένοι ἔξωθεν αὐτῆς. 5διότι οὐκ ἐχή- 5
ρευσεν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδας ἀπὸ θεοῦ αὐτῶν, ἀπὸ Κυρίου Παντοκρά-
τορος· ὅτι ἡ γῆ αὐτῶν ἐπλήσθη ἀδικίας ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἰσραήλ.
6φεύγετε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος καὶ ἀνασώζετε ἕκαστος τὴν ψυχὴν 6
αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀποριφῆτε ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς, ὅτι καιρὸς ἐκδικήσεως

ℵAQ **42** ελεησει ℵQ | αυτων] αυτου A | ιππον ℵ* (ιπποις ℵ$^{c.a\,(?)}$) | ιππασονται παρεσκευασμενοι (παρασκ. B* παρεσκ. B$^{a?\,b}$)] παρεσκ. ιππασ. ℵ | προσε ℵ* (προς σε ℵ$^{?}$) | θυγατηρ ℵAQ **43** om και A* (hab ℵ A$^{a?}$) | αυτου 1°] αυτων ℵ* | κατεκρατησαν Q | αυτου 2°] αυτους ℵ*A **44** του Ιορδ.] pr α′θ′ ※ φρυαγματος Q^{mg} | Γαιθαν] Θαιθαμ ℵ* Χαιθαμ postea Γαιθαμ ℵ$^{?}$ τοπον Αιθαμ AQ | ποιμην] pr ο Q | οστησεται A (sic) **45** ακουσατε] pr α ℵ* | λογισμους] διαλογισμους A | om αυτου A | ελογισατο] διελογισατο A | Χαλδεους ℵ | διαφθαρη] διαφθιρω A* (improb A$^{a?}$) | αφανισεισθη ℵ* (αφανεισθη ℵ$^{?}$) | νομη απ αυτων] νομη αυτ. ℵ* (ν. απ αυτ. ℵ$^{?\,mg}$) απ αυτων νομη Q **46** οτι] διοτι Q | κραυη ℵ* + αυτης Q XXVIII **1** Χαλδαιους (-δεους ℵ)] α′ καρδιαν επεγειρω|των σ′ Λεβκαβη Q^{mg} **2** εις] επι Q | καθυβριουσιν A καθυβρισωσιν Q | αυτης 1°] εκεινην ℵ* (αυτης ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | ουαι] pr α′σ′ ※ οτι Q^{mg} **3** τεινετω] pr επ αυτην ℵ$^{c.a\,mg}$ pr επ αυτη Q | om και 1° Q | περιθεσθω] pr επ αυτῃ| Q^{mg} | ω] ως ℵ | improb και 2° ℵ$^{c.a}$Q | νεανισκους] pr τους Q | αναυτης (1°) ℵ* **4** τραματιαι ℵ | Χαλδεων ℵ **5** διοτι] δια τι A | θεου] pr κῡ A | om απο 2° A **6** εκατος ℵ* | om και 2° Q | αποριφητε B$^{a?\,b}$ | καιρος] pr ο ℵ

αὐτῆς ἐστιν παρὰ Κυρίου, ἀνταπόδομα αὐτὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτῇ. B
7 ⁷ποτήριον χρυσοῦν Βαβυλὼν ἐν χειρὶ Κυρίου, μεθύσκον πᾶσαν τὴν
8 γῆν· ἀπὸ τοῦ οἴνου αὐτῆς ἐπίοσαν ἔθνη, διὰ τοῦτο ἐσαλεύθησαν· ⁸καὶ
ἄφνω ἔπεσεν Βαβυλὼν καὶ συνετρίβη. θρηνεῖτε αὐτήν, λάβετε
9 ῥητίνην τῇ διαφθορᾷ αὐτῆς, εἴ πως ἰαθήσεται. ⁹ἰατρεύσαμεν τὴν
Βαβυλῶνα, καὶ οὐκ ἰάθη· ἐνκαταλίπωμεν αὐτὴν καὶ ἀπέλθωμεν
ἕκαστος εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, ὅτι ἤγγικεν εἰς οὐρανὸν τὸ κρίμα αὐτῆς,
10 ἐξῆρεν ἕως τῶν ἄστρων. ¹⁰ἐξήνεγκεν Κύριος τὸ κρίμα αὐτοῦ· δεῦτε
11 καὶ ἀναγγείλωμεν ἐν Σειὼν τὰ ἔργα Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ¹¹παρα-
σκευάζετε τὰ τοξεύματα, πληροῦτε τὰς φαρέτρας· ἤγειρεν Κύριος τὸ
πνεῦμα βασιλέως Μήδων, ὅτι εἰς Βαβυλῶνα ἡ ὀργὴ αὐτοῦ τοῦ ἐξολε-
θρεῦσαι αὐτήν, ὅτι ἐκδίκησις Κυρίου ἐστίν, ἐκδίκησις λαοῦ αὐτοῦ
12 ἐστιν. ¹²ἐπὶ τειχέων Βαβυλῶνος ἄρατε σημεῖον, ἐπιστήσατε φα-
ρέτρας, ἐγείρατε φυλακάς, ἑτοιμάσατε ὅπλα, ὅτι ἐνεχείρησεν· καὶ ποιήσει
13 Κύριος ἃ ἐλάλησεν ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαβυλῶνα, ¹³κατασκηνοῦν-
τας ἐφ' ὕδασι πολλοῖς καὶ ἐπὶ πλήθει θησαυρῶν αὐτῆς· ἥκει τὸ
14 πέρας σου ἀληθῶς εἰς τὰ σπλάγχα σου. ¹⁴ὅτι ὤμοσεν Κύριος κατὰ
τοῦ βραχίονος αὐτοῦ διότι Πληρώσω σε ἀνθρώπων ὡσεὶ ἀκρίδων, καὶ
15 φθέγξονται ἐπὶ σὲ οἱ καταβαίνοντες. ¹⁵Ποιῶν γῆν ἐν τῇ ἰσχύι
αὐτοῦ, ἑτοιμάζων οἰκουμένην ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ
16 ἐξέτεινεν τὸν οὐρανόν, ¹⁶εἰς φωνὴν ἔθετο ἦχος ὕδατος ἐν τῷ οὐρανῷ,
καὶ ἀνήγαγεν νεφέλας ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, ἀστραπὰς εἰς ὑετὸν
17 ἐποίησεν καὶ ἐξήγαγεν φῶς ἐκ τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ. ¹⁷ἐματαιώθη
πᾶς ἄνθρωπος ἀπὸ γνώσεως, κατῃσχύνθη πᾶς χρυσοχόος ἀπὸ τῶν
γλυπτῶν αὐτοῦ, ὅτι ψευδῆ ἐχώνευσαν, οὐκ ἔστιν πνεῦμα ἐν αὐτοῖς.
18 ¹⁸μάταιά ἐστιν, ἔργα μεμωκημένα, ἐν καιρῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν ἀπο-
19 λοῦνται. ¹⁹οὐ τοιαύτη μερὶς τῷ Ἰακώβ, ὅτι ὁ πλάσας τὰ πάντα αὐτός

7 Κυριου] θῦ ℵ **8** αφνων ℵ* | om θρηνειτε αυτην ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | ℵAQ ρητεινην B* (-τινην B^{b}) ριτινην A **9** Βαβυλωναν ℵ* | εγκαταλιπωμεν B^{b} ενκαταλειπωμεν ℵ* εγκαταλειπωμεν ℵ$^{c.a}$A εγκαταλειπομεν Q | ηγγικεν] ηγγεισεν ℵA | αστων ℵ* (αστρ. ℵ$^{?}$) **10** εν] εις AQ | Σιων ℵAQ | του θεου] om του ℵAQ **11** παρασκευασατε A | φαλετρας B* (φαρ. B$^{a\,?\,b}$) | βασιλεων ℵ* (-λεως ℵ$^{?}$) | του εξολεθρευσαι (εξολοθρ. B^{b} εξωλεθρ. ℵ)] om του Q | Κυριου] pr παρα Q | om εστιν 2° Q **12** τειχεων] pr ※ των Q^{mg} | om επιστησατε φαρετρας Q* (hab Q^{mg}) | φαρετραν ℵ* (-τρας ℵ$^{?}$) | εγειρατε] εγειρετε A επιστησατε Q | om και ποιησει Κυριος α ελαλησεν ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | α] οσα Q **13** κατασκηνουσα Q | υδατι ℵ* (υδασι ℵ$^{c.a\,(?)}$) | εις {εις| B* εις| B$^{?}$)] επι ℵA **14** καταβενοντες A **15** ποιων] pr ο ℵQ | συν|εσει B* συνε|σ. B^{a} **16** ηχος] πληθος ηχους Q | των θησαυρων] om των ℵQ **17** εματαιωθη] εμωρανθη AQ | αυτου] αυτων ℵ* (superscr ου ℵ$^{?}$) | εχωνευσεν A **19** ου τοιαυτη] ουτοι· αυτη A | μερις] pr η Q (η sub ※ Q$^{?}$)

Β ἐστιν κληρονομία αὐτοῦ, Κύριος ὄνομα αὐτῷ. [20] διασκορπίζεις σύ μοι 20
σκεύη πολέμου, καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἔθνη καὶ ἐξαρῶ ἐκ σοῦ
βασιλεῖς. [21] καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἵππον καὶ ἐπιβάτην αὐτοῦ, 21
[22] καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἅρματα καὶ ἀναβάτας αὐτῶν· καὶ διασκορπιῶ 22
ἐν σοὶ νεανίσκον καὶ παρθένον, καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἄνδρα καὶ
γυναῖκα. [23] καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ ποιμένα καὶ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ, 23
καὶ διασκορπιῶ ἐν σοὶ γεωργὸν καὶ τὸ γεώργιον αὐτοῦ, καὶ δια-
σκορπιῶ ἐν σοὶ ἡγεμόνας καὶ στρατηγούς σου. [24] καὶ ἀνταποδώ- 24
σω τῇ Βαβυλῶνι καὶ πᾶσι τοῖς κατοικοῦσι Χαλδαίοις πάσας τὰς
κακίας αὐτῶν ἃς ἐποίησαν ἐπὶ Σειὼν κατ' ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, λέγει
Κύριος. [25] Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σέ, τὸ ὄρος τὸ διεφθαρμένον τὸ 25
διαφθεῖρον πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ
κατακυλιῶ σε ἐπὶ τῶν πετρῶν, καὶ δώσω σε ὡς ὄρος ἐμπεπυρισμένον,
[26] καὶ οὐ μὴ λάβωσιν ἀπὸ σοῦ λίθον εἰς γωνίαν καὶ λίθον εἰς θεμέλιον, 26
ὅτι εἰς ἀφανισμὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἔσῃ, λέγει Κύριος. [27] ἄρατε σημεῖον 27
ἐπὶ τῆς γῆς, σαλπίσατε ἐν ἔθνεσιν σάλπιγγι, ἁγιάσατε ἐπ' αὐτὴν
ἔθνη, παραγγείλατε ἐπ' αὐτήν, βασιλεῖς ἄρατε παρ' ἐμοῦ, καὶ τοῖς
Ἀσχαναζέοις· ἐπιστήσατε ἐπ' αὐτὴν βελοστάσεις, ἀναβιβάσατε
ἐπ' αὐτὴν ἵππον ὡς ἀκρίδων πλῆθος. [28] ἀναβιβάσατε ἐπ' αὐτὴν 28
ἔθνη, τὸν βασιλέα τῶν Μήδων καὶ πάσης τῆς γῆς, τοὺς ἡγουμένους
αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς στρατηγοὺς αὐτοῦ. [29] ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ 29
ἐπόνεσεν, διότι ἐξανέστη ἐπὶ Βαβυλῶνα λογισμὸς Κυρίου τοῦ θεῖναι
τὴν γῆν Βαβυλῶνος εἰς ἀφανισμὸν καὶ μὴ κατοικεῖσθαι αὐτήν.
[30] ἐξέλιπεν μαχητὴς Βαβυλῶνος τοῦ πολεμεῖν, καθήσονται ἐκεῖ ἐν 30
περιοχῇ, ἐθραύσθη ἡ δυναστεία αὐτῶν, ἐγενήθησαν ὡσεὶ γυναῖκες·

ℵAQ **19** κληρονομια] σ' μερις αυτου ραβδος Q^{mg} | Κυριος] + ※ των δυναμεων Q^{mg} **20** πολεμοι incep ℵ* | και 1°] καγω A | εκ σου] εν σοι Q **21** δισκορπιω A (διασκ. A^{1}) | επιβατην] αναβατην AQ **22** νεανισκον] ανδρα AQ | παρθενον] γυναικα A γυν. αυτου Q | ανδρα] νεανισκον AQ | γυναικα] παρθενον A παρθ. αυτου Q **23** ηγεμονα A | om σου ℵ **24** Βαβυλωνια A | om πασι Q | κατοικουσιν ℵA | Χαλδεους ℵ | κακιας] αδικιας A | om αυτων ℵ | Σιων B^{U}ℵAQ **25** κατακυλισω A | επι 2°] απο ℵAQ | εμπεπυρισμενον ℵ εμπεπυρμμ. Q* vid **26** εις τον αιωνα εση] εση εις τον αιωνα A αιωνιον εση Q **27** γης] + λεγει κς ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) + σαλπισατε εν εθνεσιν ℵ$^{c.a\ mg}$ | εθνεσι B^{b}Q^{a} | αυτην 1° | αυτη A* (-την A^{1}) | βασιλεις αρατε] βασιλειαις Αραρεθ A βασιλειαις Αραρετ Q | Ασχαναζαιοις A Ασκ. Q | βελοστασεις ℵ (-σεις ℵ$^{c.b}$) A **27—28** om ιππον...επ αυτην ℵ* (hab ℵ$^{c.a\ (?)\ mg}$) **27** ιππων ℵ$^{c.a\ (?)\ mg}$ (corr ιπποv) **28** εθνη τον] η τ sup ras B^{ab} | τους ηγουμενους] ηγουμενους ℵ τους ηγεμονας A | τους στρατηγους] om τους ℵ | αυτου 2°] + και πασης της γης εξουσιας αυτου A + ※ κ π. τ. γ. της εξουσιας αυτ. Q^{mg} **29** ανεστη ℵ* (εξανεστη ℵ$^{c.a\ (?)}$) **30** εξελειπεν ℵ$^{c.a}$A | καθησονται] pr και A | δυναστια ℵA | εγενηθησαν] pr και ℵ

ἐνεπυρίσθη τὰ σκηνώματα αὐτῆς, συνετρίβησαν οἱ μοχλοὶ αὐτῆς. B
31 31διώκων εἰς ἀπάντησιν διώκοντος διώξεται, καὶ ἀναγγέλλων εἰς
ἀπάντησιν ἀναγγέλλοντος τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος
32 ὅτι ἑάλωκεν ἡ πόλις αὐτοῦ, 32ἀπ' ἐσχάτου τῶν διαβάσεων αὐτοῦ
ἐλήμφθησαν, καὶ τὰ συστέματα αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί, καὶ οἱ
33 ἄνδρες αὐτοῦ οἱ πολεμισταὶ ἐξέρχονται. 33διότι τάδε λέγει Κύριος
Οἶκοι βασιλέως Βαβυλῶνος ὡς ἅλων ὥριμος ἀλοηθήσονται· ἔτι μικρὸν
34 καὶ ἥξει ὁ ἀμητὸς αὐτῆς. 34κατέφαγέν με, ἐμερίσατό με, κατέλαβέν
με σκότος λεπτόν, Ναβουχοδονόσορ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατέπιέν
με, ὡς δράκων ἔπλησεν τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς τρυφῆς μου·
35 35ἐξῶσάν με οἱ μόχθοι μου καὶ αἱ ταλαιπωρίαι μου εἰς Βαβυλῶνα, ἐρεῖ
κατοικοῦσα Σειών, καὶ τὸ αἷμά μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Χαλδαίους,
36 ἐρεῖ Ἰερουσαλήμ· 36διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ κρινῶ τὴν
ἀντίδικόν σου καὶ ἐκδικήσω τὴν ἐκδίκησίν σου, καὶ ἐρημώσω τὴν
37 θάλασσαν αὐτῆς καὶ ξηρανῶ τὴν πηγὴν αὐτῆς· 37καὶ ἔσται Βαβυλὼν
38 εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐ κατοικηθήσεται. 38ὅτι ἅμα ὡς λέοντες ἐξηγέρ-
39 θησαν καὶ ὡς σκύμνοι λεόντων. 39ἐν τῇ θερμασίᾳ αὐτῶν δώσω
πόημα αὐτοῖς, καὶ μεθύσω αὐτοὺς ὅπως καρωθῶσιν καὶ ὑπνώσωσιν
40 ὕπνον αἰώνιον καὶ οὐ μὴ ἐγερθῶσι, λέγει Κύριος. 40καὶ καταβίβασον
41 αὐτοὺς ὡς ἄρνας εἰς σφαγὴν καὶ ὡς κριοὺς μετ' ἐρίφων. 41πῶς
ἑάλω καὶ ἐθηρεύθη τὸ καύχημα πάσης τῆς γῆς; πῶς ἐγένετο Βαβυλὼν
42 εἰς ἀφανισμὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν; 42ἀνέβη ἐπὶ Βαβυλῶνα ἡ θάλασσα
43 ἐν ἤχῳ κυμάτων αὐτῆς, καὶ κατεκαλύφθη. 43ἐγενήθησαν αἱ πόλεις

31 απαντησιν 1°] απαντην A | αναγγελλων] απαγγελλων ℵ* (αναγγ. ℵAQ ℵc.a (?)) **32** της διαβασεως ℵ* (των διαβασεων ℵc.a (?)) | εληφθησαν Qa | συστηματα Ba?bQ | αυτων] αυτου AQ | ενεπρησαν] ενεπρησθησαν A ενεπυρισθησαν Q | οι ανδρες] om οι BabℵAQ | αυτου 2°] αυτοι ℵ* **33** Κυριος]+ ※ των δυναμεων θς Ιηλ Qmg | οικοι] οικος Q | βασιλεων ℵ* | αλοηθησεται ℵAQ **35** μοχθοι] εχθροι ℵ | κατοικουσα] pr και ℵ* | Σιων BbAQ | κατοικουνται ℵ* | Χαλδεους ℵ | ερει Ιερουσαλημ] επι Ιημ ℵc.a επι Ιλημ (sup ras et in mg) Aa **36** om και εκδικησω τ. εκδ. σου A | εδικησω ℵ* (εκδ. ℵ?) | ερημω Q* (superscr σω Qa) | θα|ασσαν ℵ | ξηρανω] εξαρω ℵ | πηγην] γην ℵA **38** om οτι ℵAQ | om αμα AQ | εξηγερθησαν (εξεγ. Q*)]+ αμα AQ | σκοιμοι ℵ* (σκυμν. ℵ?) **39** καρωθωσιν (-σι Qa)] καθαρωσι ℵ* | om και 2°...εγερθωσι ℵ* (hab ℵc.a (?) mg) | υπνωσουσιν A | εγερθωσι (-σιν Q*)] εξεγερθωσι Bab εξεγερθωσιν ℵc.a (?) mg A **40** om και 1° AQ | καταβιβασω ℵ* (-σον ℵc.a (?)) | εισφαγην ℵ* **41** εαλω] ελαληκεν ℵ* (εαλω ℵc.a (?))+ παντες ※ ο Εισακ Qmg | τοις εθνεσιν (τ. εθνσιν ℵ*)] pr πασι Q **42** ανεβη] pr ανεβη ε|πι Βαβυλωνα εις (?+ηθ)| αφανισμου εν| τοις εθνεσιν ℵ* (punct et unc improb ℵ1 fort) **43** πολις ℵ* (-λεις ℵc.b)

Β αὐτῆς ὡς γῆ ἄνυδρος καὶ ἄβατος, οὐ κατοικήσει ἐν αὐτῇ οὐδὲ εἷς, οὐδὲ
μὴ καταλύσει ἐν αὐτῇ υἱὸς ἀνθρώπου. 44καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ Βαβυλῶνα, 44
καὶ ἐξοίσω ἃ κατέπιεν ἐκ τοῦ στόματος αὐτῆς, καὶ οὐ μὴ συναχθῶσιν
πρὸς αὐτὴν ἔτι τὰ ἔθνη, 49καὶ ἐν Βαβυλῶνι πεσοῦνται τραυματίαι 49
πάσης τῆς γῆς. 50ἀνασωζόμενοι ἐκ γῆς, πορεύεσθε καὶ μὴ ἵστασθε· 50
οἱ μακρόθεν, μνήσθητε τοῦ κυρίου, καὶ Ἰερουσαλὴμ ἀναβήτω ἐπὶ τὴν
καρδίαν ὑμῶν. 51ᾐσχύνθημεν, ὅτι ἠκούσαμεν ὀνειδισμὸν ἡμῶν, 51
κατεκάλυψεν ἀτιμία τὸ πρόσωπον ἡμῶν, εἰσῆλθον ἀλλογενεῖς εἰς
τὰ ἅγια ἡμῶν, εἰς οἶκον Κυρίου. 52διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι, λέγει 52
Κύριος, καὶ ἐκδικήσω ἐπὶ τὰ γλυπτὰ αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ
αὐτῆς πεσοῦνται τραυματίαι. 53ὅτι ἐὰν ἀναβῇ Βαβυλὼν ὡς ὁ οὐρανός, 53
καὶ ὅτι ἐὰν ὀχυρώσῃ τὰ τείχη ἰσχύι αὐτῆς, παρ' ἐμοῦ ἥξουσιν ἐξολε-
θρεύοντες αὐτήν, λέγει Κύριος. 54φωνὴ κραυγῆς ἐν Βαβυλῶνι, καὶ 54
συντριβὴ μεγάλη ἐν γῇ Χαλδαίων, 55ὅτι ἐξωλέθρευσεν Κύριος τὴν 55
Βαβυλῶνα, καὶ ἀπώλεσεν ἀπ' αὐτῆς φωνὴν μεγάλην ἠχοῦσαν ὡς
ὕδατα πολλά, ἔδωκεν εἰς ὄλεθρον φωνὴν αὐτῆς. 56ὅτι ἦλθεν ἐπὶ 56
Βαβυλῶνα ταλαιπωρία, ἑάλωσαν οἱ μαχηταὶ αὐτῆς, ἐπτόηται τὸ τόξον

ℵAQ 43 om ως ℵAQ | γη]+παντες ※ εις αφανισμον Q^{mg} | ου] pr ※ θ' γη Q^{mg} | ουδε εις] ουδεις ℵQ+※ ανος Q^{mg} | καταλυση ℵQ **44** προς αυτην ετι (επι ℵ* vid)] ετι προς αυτην AQ | εθνη]+ⱪ γε το τειχος Βαβυλωνος επεσεν (**45**) εξελθετε εκ μεσου αυτης λαος μου ⱪ σωζετε εκαστος την ψυχην αυτου απο θυμου οργης κῡ (**46**) μηποτε διλιασει η καρδια υμων ⱪ φοβηθητε εν τη ακοη τη ακουσθησομενη ε|τη γη ⱪ εισελευσεται εν τω ενιαυτω η ακοη ⱪ μετ αυτο| εν τω ενιαυτω η ακοη ⱪ η αδικια εν τη γη (+σ' ※ ⱪ εξουσιαστης επ εξουσιαστην) παραβολη επι παραβολην (**47**) δια τουτο ιδου ημεραι ερχονται φησιν κς ⱪ επισκεψομαι επι τα γλυπτα Βαβυλωνος ⱪ πασα η γη αυτης καται-σχυνθησεται και παντες τραυματιαι αυτης πεσουνται εν μεσω αυτης (**48**) ⱪ αγαλλιασονται επι Βαβυλωνα οι ουρανοι και η γη και παντα τα εν αυτοις οτι απο βορρα ηξουσι ταλαιπωρουντες αυτην λεγει κς̄ (**49**) και μεντοι εν Βαβυλωνι του πεσειν τραυματιας ῑ̄η̄λ εν αυτη [adnot δει ειδεναι ως εν τισιν αντιγραφοις ταυτα μετα αστερισκων κεινται ου καλως] Q^{mg} **49** τραυματιαι πασης της γης] και παντα τα εθνη ℵ **50** γης] της B* (γης B^{ab}) | om και 1° A | ιστασθε]+εις γην ℵ* (postea improb) | μνησθητε οι μακροθεν Q | οι μακροθεν] om οι ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | και Ιερουσαλημ] εισῑ̄μ ℵ* ⱪ Ισῑ̄μ ℵ$^{c.a\,(?)}$ | αναβατω ℵ | την καρδιαν] om την Q | υμων] ημων A **51** ησυ|θημεν ℵ* (ησχῡ|θ. ℵ$^{?}$) | ημων 1° υμων ℵ* (η superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | εισ|ηλθον B* εισ|ηλθ. B$^{?}$ pr οτι Q **52** δια τουτο]+ταδε λεγει κς̄ ℵ | ημεραι]+ερχονται Bab mg ℵ (-νται ℵ* -νται ℵ$^{c.b}$) AQ | om λεγει Κυριος ℵ | om επι ℵ | πεσουνται ℵ* (ν superscr ℵ$^{?}$) | τραματιαι ℵ* (υ superscr ℵ$^{?}$) **53** εαν 2°] αν Q* (ε superscr Q^{a}) | οχυρωση] υψωση Q | τα τειχη] τα υψη B^{ab} υψη ℵ* υψος ℵ$^{c.a}$AQ | ισχυι] ισχυος ℵ$^{c.a}$AQ (pr ※ της Q^{mg}) | εξολοθρευοντες B^{b} **54** κραυης ℵ* (γ superscr ℵ$^{?}$) | εν γη] εκ γης A | Χαδεων ℵ* (λ superscr ℵ$^{?}$) **55** εξωλοθρευσεν B^{b} | om ως Q **56** εαλωκαν ℵ* (σ superscr ℵ$^{?}$)

57 αὐτῶν, ὅτι ὁ θεὸς ἀνταποδίδωσιν αὐτοῖς. 57Κύριος ἀνταποδίδωσιν B
καὶ μεθύσει μέθῃ τοὺς ἡγεμόνας αὐτῆς καὶ τοὺς σοφοὺς αὐτῆς καὶ τοὺς
στρατηγοὺς αὐτῆς, λέγει ὁ βασιλεύς, Κύριος Παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ.
58 58τάδε λέγει Κύριος Τεῖχος Βαβυλῶνος ἐπλατύνθη, κατασκαπτόμενον
κατασκαφήσεται, καὶ αἱ πύλαι αὐτῆς αἱ ὑψηλαὶ ἐνπυρισθήσονται,
καὶ οὐ κοπιάσουσιν λαοὶ εἰς κενόν, καὶ ἔθνη ἐν ἀρχῇ ἐκλείψουσιν.

59 59Ὁ λόγος ὃν ἐνετείλατο Κύριος Ἱερεμίᾳ τῷ προφήτῃ εἰπεῖν τῷ Σαραίᾳ
υἱῷ Νηρείου υἱῷ Μαασαίου, ὅτε ἐπορεύετο παρὰ Σεδεκίου βασιλέως
Ἰούδα εἰς Βαβυλῶνα, ἐν τῷ ἔτει τῷ τετάρτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ·
60 καὶ Σαραΐας ἄρχων δώρων. 60καὶ ἔγραψεν Ἱερεμίας πάντα τὰ κακὰ
ἃ ἥξει ἐπὶ Βαβυλῶνα ἐν βιβλίῳ, πάντας τοὺς λόγους τούτους τοὺς
γεγραμμένους ἐπὶ Βαβυλῶνα.

61 61Καὶ εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Σαραίαν Ὅταν ἔλθῃς εἰς Βαβυλῶνα,
62 καὶ ὄψῃ καὶ ἀναγνώσῃ πάντας τοὺς λόγους τούτους, 62καὶ ἐρεῖς Κύριε
Κύριε, σὺ ἐλάλησας ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτὸν
καὶ τοῦ μὴ εἶναι ἐν αὐτῷ κατοικοῦντας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους,
63 ὅτι ἀφανισμὸς εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται. 63καὶ ἔσται ὅταν παύσῃ τοῦ
ἀναγινώσκειν τὸ βιβλίον τοῦτο, καὶ ἐπιδήσεις ἐπ' αὐτὸ λίθον καὶ
64 ῥίψεις αὐτὸ εἰς μέσον τοῦ Εὐφράτου, 64καὶ ἐρεῖς Οὕτως καταδύσεται
Βαβυλών, καὶ οὐ μὴ ἀναστῇ ἀπὸ προσώπου τῶν Χαλδαίων ὧν ἐγὼ
ἐπάγω ἐπ' αὐτήν.

56 ο θεος] om ο ℵ* (superscr ℵ²) | ανταποδιδωσιν] ανταποδιδων ℵ$^{c.a\ mg\ inf}$ | ℵAQ om αυτοις ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) Q^{a} **57** Κυριος ανταποδιδωσιν] om ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) pr αυτος Q^{a} | ανταποδιδωσιν]+αυτη την ανταποδοσιν AQ | μεθυσει] μεθυι ℵ* (-θυσι ℵ²) | ηγεμονας] ηγουμενους Q | αυτης 2°]+θ' ※ ϗ τους ηγουμενους αυτης (pro ηγ. γ' αρχοντας) Q^{mg} | om και τους στρατηγους αυτης A | αυτης 3°]+α'θ' ※ ϗ δυνατους αυτης ϗ υπνωσουσιν υπνον αιωνιον ϗ ου μη εξεγερθωσιν Q^{mg} **58** Κυριος]+※ των δυναμεων Q^{mg} | κατακαπτομενον ℵ* (κατασκ. ℵ²) | ενπυρισθησονται (εμπ. B$^{a\,?\,b}$ AQ)] pr εν πυρι Q (sub ※ Q^{mg}) | κοπιασουσι Q^{a} **59** Κυριος] pr ο ℵ* (postea ras) | προφητω ℵ* | Σαιραια A$^{*\,fort}$ (ras 1 lit post α 1° A²) | om υιω Νηρειου ℵ* | υιω 1°] υιου A | Νηριου ℵ$^{c.a}$ AQ | υιω 2°] υιου AQ | Μαασαιου] Μαχαιου ℵ* (Μαασ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) Μαασσαιου A | οτε] οτι A$^{*\,vid}$ (ε sup ras A^{a}) | ετει τω τεταρτω] τεταρτω ετει A | Σαρεας ℵ **60** Ιηρεμιας A | παντα] απαντα Q pr ※ συν Q^{mg} | om α ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | βιβλιω (βιβιω ℵ*)]+ενι ℵAQ | παντας] pr ※ συν Q^{mg} | om τουτους A | γεγραμμενους] ενγεγραμμ. A **61** om και 1°...εις Βαβυλωνα ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,mg\,inf}$) | Ιηρεμιας ℵ$^{c.a}$ | αναγωση ℵ* (αναγν. ℵ²) | παντας] pr ※ συν Q^{mg} **62** om Κυριε 2° ℵQ | του εξολεθρευσαι (εξολοθρ. B^{b} εξωλεθρ. ℵ)] om του ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | αυτω] αυτοις ℵ* (-τω ℵ$^{c.a\,(?)}$) | κατοικουντα Q **63** οταν] οτε ℵ$^{?\,vid}$ (postea rurs οταν) | του αναγινωσκειν] αναγινωσκων ℵA | βιβλιον ℵ* | επιδησει A* (-σεις A$^{a\,?}$) | επ αυτο] αυτω A | ριψεις] επιρηψεις ℵ* (ριψ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | μεσον] pr το ℵ **64** om και 2° A | των Χαλδαιων] των κακων ℵA κακων Q* των κ. Q^{a} (et sub ※ Q^{mg}) | αυτην]+α' ※ ϗ εσταθησαν| εως ενταυθα οι λογοι Ιερεμιου Q^{mg}

B [1]Ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους. 1 X (X

[2]Τάδε λέγει Κύριος [a]Ἰδοὺ ὕδατα ἀναβαίνει ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἔσται 2
εἰς χειμάρρουν κατακλύζοντα, καὶ κατακλύσει γῆν καὶ τὸ πλήρωμα
αὐτῆς, πόλιν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· καὶ κεκράξονται οἱ
ἄνθρωποι, καὶ ἀλαλάξουσιν ἅπαντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν [3]ἀπὸ 3
φωνῆς ὁρμῆς αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ὁπλῶν τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ
σεισμοῦ τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, ἤχου τροχῶν αὐτοῦ. οὐκ ἐπέστρεψαν
πατέρες ἐφ᾽ υἱοὺς αὐτῶν ἀπὸ ἐκλύσεως χειρῶν αὐτῶν, [4]ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ 4
ἐπερχομένῃ τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς ἀλλοφύλους. καὶ ἀφανιῶ τὴν
Τύρον καὶ τὴν Σειδῶνα καὶ πάντας τοὺς καταλοίπους τῆς βοηθείας
αὐτῶν, ὅτι ἐξολεθρεύσει Κύριος τοὺς καταλοίπους τῶν νήσων. [5]ἥκει 5
φαλάκρωμα ἐπὶ Γάζαν, ἀπερίφη Ἀσκάλων καὶ οἱ κατάλοιποι
Ἐνακείμ. [6]ἕως τίνος κόψεις, [(6)]ἡ μάχαιρα τοῦ κυρίου; ἕως τίνος οὐχ 6
ἡσυχάσεις; ἀποκατάστηθι εἰς τὸν κολεόν σου, ἀνάπαυσαι καὶ ἐπάρ-
θητι. [7]πῶς ἡσυχάσει; καὶ Κύριος ἐνετείλατο αὐτῇ ἐπὶ τὴν Ἀσκάλωνα 7
καὶ ἐπὶ τὰς παραθαλασσίους, ἐπὶ τὰς καταλοίπους, ἐπεγερθῆναι.

[8]Τῇ Ἰδουμαίᾳ. 8 (7) (X

Τάδε λέγει Κύριος Οὐκ ἔστιν ἔτι σοφία ἐν Θαιμάν, ἀπώλετο
βουλὴ ἐκ συνετῶν, ὤχετο σοφία αὐτῶν, [9]ἠπατήθη ὁ τόπος αὐτῶν. 9 (8)
βαθύνατε εἰς κάθισιν οἱ κατοικοῦντες ἐν Δαιδάμ, ὅτι δύσκολα
ἐποίησεν· ἤγαγον ἐπ᾽ αὐτὸν ἐν χρόνῳ ᾧ ἐπεσκεψάμην ἐπ᾽ αὐ-

ℵAQ XXIX **1** επι] pr α′σ′ ※ ος εγενηθη λογος κυ προς Ιερεμιαν τον προφητην Q^{mg} | αλλοφυλους] + ※ προ του παταξαι Φαραω την Γαζαν Q^{mg} **2** αναβενν̣ει ℵ* (-βαινει ℵ$^{?}$) A (-ννι) | βορραν ℵ* | χιμαρρον ℵ* (-ρρουν ℵ$^{?}$) | πολιν] πολις ℵ* | κατοικουντας] ενοικουντας A | κραξοντε ℵ* (κεκρ. ℵ$^{?}$) | αλαλαξονται A | απαντες] παντες A **3** φωνης ορμης αυτου] σ′ προσωπου οργης θυμου Q^{mg} | οπλων των ποδων αυτου] θ′ οπλω̣ν αυτου των δυνατω (sic) Q^{mg} | των ποδων] pr και ℵ* (improb ℵ$^{?}$) | σεισ|μου B* σει|σμ. B$^{?}$ | ηχου] pr και A | τροχων] τροχου ℵ* (superscr ων ℵ$^{?}$) pr των A | εστρεψαν ℵ* (επεστρ. ℵ$^{c.a?}$) | εφ] επι AQ | χειαω̣ν ℵ* ^{vid} (χειρ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) **4** επερχομενη] ερχομενη ℵAQ | Σειδονα B* Σιδωνα B^{b}ℵAQ | βοηθιας ℵ | εξολοθρευσει B^{b} εξωλεθρ. ℵ | Κυριος] + α′θ′ ※ τους αλλοφυλους Q^{mg} | τους καταλοιπους] τας καταλ. A | νησων] + α′θ′ ※ και Καππαδοκιας Q^{mg} **5** απερριφη B^{b} | οι καταλοιποι] τα καταλοιπα A **6** του κυριου] om του A | ουχ ησυχασεις] ου μησυχασις ℵ* ου μη ησυχ. ℵ$^{c.a?}$ (-σεις ℵ$^{c.b}$) **7** ησυχασεις A | Κυριος] pr ο τ ℵ* (τ postea ras) **8** Ιουμεα ℵ* Ιδουμεα ℵ$^{c.a\,(?)}$ (-μαια ℵ$^{c.b\,(?)}$) | Κυριος] om Q* (hab Q$^{1\,(vid)\,mg}$) + ※ των δυναμεων Q^{mg} | Θεμαν ℵ | επωλετο A* (ε 1° improb A$^{a?}$) | συν|ετων B* συνε|τ. B$^{?}$ **9** ο τοπος] το προς ℵ* τοπος ℵ$^{?}$ | αυτων] αυτον ℵ* | βαθυνατε] + εαυτοις AQ | καθησιν A | κατοικουνται ℵ* (-τες ℵ$^{c.a}$) | om εν Q | Δαιδαν ℵA | επ 1°] επ| B* ε|π B$^{?}$ | επ 2°] εν ℵ* fort om AQ | αυτον 2°] αυτην ℵ

(9) 10 τόν. 10ὅτι τρυγηταὶ ἦλθον οἱ οὐ καταλείψουσίν σοι κατάλιμμα· B
(10) 11 ὡς κλέπται ἐν νυκτὶ ἐπιθήσουσιν χεῖρα αὐτῶν. 11ὅτι ἐγὼ κατέ-
συρα τὸν Ἠσαύ, ἀνεκάλυψα τὰ κρυπτὰ αὐτῶν, κρυβῆναι οὐ μὴ
δύνωνται· ὤλοντο διὰ χεῖρα ἀδελφοῦ αὐτοῦ γείτονός μου, καὶ
(11) 12 οὐκ ἔστιν 12ὑπολιπέσθαι ὀρφανόν σου ἵνα ζήσεται· καὶ ἐγὼ
(12) 13 ζήσομαι, καὶ χῆραι ἐπ' ἐμὲ πεποίθασιν. 13ὅτι τάδε εἶπεν Κύριος
Οἷς οὐκ ἦν νόμος πιεῖν τὸ ποτήριον, ἔπιον· καὶ σὺ ἀθῳωμένη οὐ
(13) 14 μὴ ἀθῳωθῇς, 14ὅτι κατ' ἐμαυτοῦ ὤμοσα, λέγει Κύριος, ὅτι εἰς
ἄβατον καὶ εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς κατάρασιν ἔσῃ ἐν μέσῳ αὐτῆς,
(14) 15 καὶ πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς ἔσονται ἔρημοι εἰς αἰῶνα. 15ἀκοὴν
ἤκουσα παρὰ Κυρίου, καὶ ἀγγέλους εἰς ἔθνη ἀπέστειλεν Συνά-
(15) 16 χθητε καὶ παραγένεσθε εἰς αὐτήν, ἀνάστητε εἰς πόλεμον. 16μικρὸν
(16) 17 ἔδωκά σε ἐν ἔθνεσιν, εὐκαταφρόνητον ἐν ἀνθρώποις. 17ἡ παιγνία
σου ἐνεχείρησέν σοι, ἰταμία καρδίας σου κατέλυσεν τρυμαλιὰς
πετρῶν, συνέλαβεν ἰσχὺν βουνοῦ ὑψηλοῦ· ὅτι ὕψωσεν ὥσπερ
(17) 18 ἀετὸς νοσσιὰν αὐτοῦ, ἐκεῖθεν καθελῶ σε. 18καὶ ἔσται ἡ Ἰδουμαία
(18) 19 εἰς ἄβατον, πᾶς ὁ παραπορευόμενος ἐπ' αὐτὴν συριεῖ. 19ὥσπερ
κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ πάροικοι αὐτῆς, εἶπεν
Κύριος Παντοκράτωρ, οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ
(19) 20 ἐνοικήσει ἐκεῖ υἱὸς ἀνθρώπου. 20ἰδοὺ ὥσπερ λέων ἀναβήσεται
ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου εἰς τόπον Αἰθάμ, ὅτι ταχὺ ἐκδιώξω αὐτοὺς
ἀπ' αὐτῆς· καὶ τοὺς νεανίσκους ἐπ' αὐτὴν ἐπιστήσατε. ὅτι τίς
ὥσπερ ἐγώ; καὶ τίς ἀντιστήσεταί μοι; καὶ τίς οὗτος ποιμὴν ὃς

10 οι] σοι AQ* (σ postea improb) | om ου ℵ* (superscr ℵc.a (?)) | κατα- ℵAQ
λειμμα Ba ?b καταλιμματα AQa καταλειμματα Q* | ως] ωσπερ A ωσει Q |
κεπται ℵ* (κλ. ℵc.a (?)) | επιθησουσιν]+σοι Qmg | χειρας ℵ (χιρ. ℵ* χειρ.
ℵc.b) AQ **11** κατεσυρα] κατηραυνησα A | ανακαλυψα ℵ* (ανεκ. ℵc.a (?)) |
τα κρυπτα] τε κρ. ℵ* (τα κρ. ℵc.a (?)) | ωλοντο] ωλετο Q ?+ ※ το σπερμα αυτου
Qmg | αυτου] σου ℵ* (αυτ. ℵc.a (?)) | γειτονος] pr και AQ | μου] αυτου AQ
12 υπολειπεσθαι Ba ?b ℵc.b Q | ζησεται Bab | om και εγω ζησομαι Q | χηραι]
pr αι A **13** ειπεν] λεγει AQ | οις] pr ιδου Q | πιν ℵ* (πιειν ℵ ?) | επιον]
pr α′θ′ ※ πιοντες Qmg | αθωουμενη A | αθωωθης] αθωωθηση Q + οτι πιων πιεσαι
AQ **14** om οτι 1° A | καταρασιν] καταραν ℵA | πολις ℵ* (-λεις ℵ ?) | αιωνα]
pr τον AQ **15** συναχθηναι ℵ* vid -ται ℵc.a (?) **16** μικρον] pr ιδου AQ |
εδωκα] δεδωκα A | ευκαταφρονητον] pr και A **17** ιταμιαν Q | τρυμα-
λειας A | συ|ελαβεν B* συ|νελ. B ? | υψωσεν] εαν υψωσεις A ε. υψωσης Q |
νοσσειαν B* (-σσιαν Bb) | αυτου] εαυτου ℵ σου A **18** Ιουμαια ℵ* (ιδ.
ℵc.a (?)) | βατον ℵ* (αβατον ℵc.a (?)) | πας] pr και Q | συριει] εκστησεται και
συριει επι πασαν την πληγην αυτης Q **19** καθισῃ] κατοικησει A | ενοικησει
(-σῃ Q)] καθεισῃ A **20** μεσου του Ιορδ.] του υδατος ℵ* (μ. τ. Ιορδ. ℵc.a (?)) |
τοπον] pr τὸ| A | Αιθαμ] Ηθαμ A | om επ ℵ* (superscr ℵc.a (?)) | αυτην] αυτης
ℵQ* (-την Qmg) | επιστησατε] επιστησεται A | ποιμην] pr ο ℵ | ος στησεται
(στα sup ras Bsalt ab)] οστησεται A

Β στήσεται κατὰ πρόσωπόν μου; [21]διὰ τοῦτο ἀκούσατε βουλὴν 21 (20)
Κυρίου ἣν ἐβουλεύσατο ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ λογισμὸν αὐτοῦ
ὃν ἐλογίσατο ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Θαιμάν Ἐὰν μὴ συνψηθῶσιν
τὰ ἐλάχιστα τῶν προβάτων, ἐὰν μὴ ἀβατωθῇ ἐπ' αὐτὴν κατάλυσις
αὐτῶν· [22]ὅτι ἀπὸ φωνῆς πτώσεως αὐτῶν ἐφοβήθη ἡ γῆ, καὶ 22 (21)
κραυγὴ θαλάσσης οὐκ ἠκούσθη. [23]ἰδοὺ ὥσπερ ἀετὸς ὄψεται καὶ 23 (22)
ἐκτείνει τὰς πτέρυγας ἐπ' ὀχυρώματα αὐτῆς· καὶ ἔσται ἡ καρδία
τῶν ἰσχυρῶν τῆς Ἰδουμαίας ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ὡς καρδία
γυναικὸς ὠδινούσης.

[1]Τοῖς υἱοῖς Ἀμμών. 1 XX (XI

Οὕτως εἶπεν Κύριος Μὴ υἱοὶ οὐκ εἰσὶν ἐν Ἰσραήλ, ἢ παραλημψό-
μενος οὐκ ἔστιν αὐτοῖς; διὰ τί παρέλαβεν Μελχὸλ τὴν Γαλαάδ, καὶ
ὁ λαὸς αὐτῶν ἐν πόλεσιν αὐτῶν ἐνοικήσει; [2]διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι 2
ἔρχονται, φησὶν Κύριος, καὶ ἀκουτιῶ ἐπὶ Ῥαββὰθ βόρυβον πολέμων,
καὶ ἔσονται εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀπώλειαν, καὶ βωμοὶ αὐτῆς ἐν πυρὶ
κατακαυθήσονται, καὶ παραλήμψεται Ἰσραὴλ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. [3]ἀλά- 3
λαξον, Ἐσεβών, ὅτι ὄλετο· κεκράξατε θυγατέρες Ῥαββάθ, περιζώ-
σασθε σάκκους καὶ κόψασθε, ὅτι Μελχὸλ ἐν ἀποικίᾳ βαδιεῖται, οἱ
ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτοῦ ἅμα. [4]τί ἀγαλλιᾶσθε ἐν τοῖς 4
πεδίοις Ἐνακείμ; θύγατερ ἰταμίας, ἡ πεποιθυῖα ἐπὶ θησαυροῖς αὐτῆς,
ἡ λέγουσα Τίς εἰσελεύσεται ἐπ' ἐμέ; [5]ἰδοὺ ἐγὼ φέρω φόβον ἐπὶ σέ, 5

ℵAQ **21** Ιδουμεᾶ] ℵ* (-μαιᾶ] ℵc.b (?)) | συνψηθωσιν (συμψ. Bb)] συνωσῖ ℵ συνψηφισθωσιν AQ+αυτω Qmg | αυτην] αυτης ℵc.a αυτη A αυτους Q **22** om οτι Q | εφοβηθη] εσεισθη A (εσισθ.) Q | om και Q | κραυγη (κραυη ℵ*)] +σου AQ | θαλασσης] εν θαλασση AQ | om ουκ AQ **23** εκτεινει] εκτενι A εκτενει Babℵ (-νι ℵ* -νει ℵc.b) | om ισχυρων Q* (hab Qmg) XXX **1** παραληψομενος Bb Qa | αυτοις] pr εν A αυτων Q | δια τι] διοτι ℵ | Μελχολ] Μολχομ Q | την Γαλααδ] τον Γαδ Q | ενοικει AQ **2** φησιν] λεγει Q* (φησ. Qmg) | επι] incep ερ ℵ* | Ραβαθ ℵ* | πολεμου AQ | om εις 2° ℵ | απωλιαν ℵ | βωμοι] pr οι ℵAQ | κατακαυθησεται ℵ* (-σονται ℵc.a (?)) | παραληψεται Bb | Ισραηλ] Ιερουσαλημ ℵ* (Ιηλ ℵc.a (?mg)) | αυτου]+※ φησῖ κς Qmg 3 αλαλαξον] αλλαξον B | Εσεβων] Νεσεβων ℵ* | ωλετο]+Γαι Q | κεκραξατε] καικραξαται ℵ* και κεκραξ. ℵc.a (?) A | Ρεββαθ ℵ Ραββωθ Q* vid | και 1°] pr και επιλημπτευσασθαι ℵQ (-σθε) pr και επιλημπτευεσθαι A | κοψασθε]+※ ϗ διαδραμετε εν τοις φραγμοις οτι Q | οτι 2°] επι AQ | Μελχομ A Μολχομ Q | εν] pr οτι AQ | βαδιει ℵ* (-ειται ℵc.a (?)) | οι ιερεις] pr και ℵ | αυτου 1°] αυτης ℵ* (-του ℵ1) **4** τι] αι ℵ* οτι ℵc.aAQ | αγαλλιασθε] αγαλλιασι ℵ* (-σει ℵc.a) αγαλλιαση AQ | εν τοις π. Ενακειμ (εν Ακ. Bb)] om Εν. ℵ* superscr σου ℵc.a rurs extinx ℵc.b ※ διερευσε τα παιδια σου πεδινοις Ζηφ παιδιοις σου Qmg | θυγατηρ ℵAQ | ιταμιας] pr της Q | πεποιθυεια ℵ | θησαυροις] θησαυρους ℵ τοις θησαυροις A | τις] ουδεις ℵ* (τις ℵc.a (?)) | εισ|ελευσεται B* ει|σελ. Bb | επ'] εις Q **4—5** επ εμε ι sup ras Bsalt ab **5** επι σε φοβον Q

εἶπεν Κύριος, ἀπὸ πάσης τῆς περιοίκου σου, καὶ διασπαρήσεσθε ἕκαστος εἰς πρόσωπον αὐτοῦ· οὐκ ἔστιν ὁ συνάγων.

(28) 6 [6]Τῇ Κηδὰρ βασιλίσσῃ τῆς αὐλῆς, ἣν ἐπάταξεν Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος.

Οὕτως εἶπεν Κύριος Ἀνάστητε καὶ ἀνάβητε ἐπὶ Κηδάρ, καὶ
(29) 7 πλήσατε τοὺς υἱοὺς Κέδεμ. [7]σκηνὰς αὐτῶν καὶ πρόβατα αὐτῶν
λήμψονται· ἱμάτια αὐτῶν καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν καὶ καμήλους
αὐτῶν λήμψονται ἑαυτοῖς· καὶ καλέσατε ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀπώλειαν
(30) 8 κυκλόθεν. [8]φεύγετε, λίαν ἐβαθύνατε εἰς κάθισιν, καθήμενοι
ἐν τῇ αὐλῇ, ὅτι ἐβουλεύσατο ἐφ᾽ ὑμᾶς βασιλεὺς Βαβυλῶνος
(31) 9 βουλὴν καὶ ἐλογίσατο λογισμόν. [9]ἀνάστηθι καὶ ἀνάβηθι ἐπ᾽ ἔθνος
εὐσταθοῦν καθήμενον εἰς ἀναψυχήν, οἷς οὐκ εἰσὶν θύραι, οὐ
(32) 10 βάλανοι, οὐ μοχλοί· μόνοι καταλύουσιν. [10]καὶ ἔσονται κάμηλοι
αὐτῶν εἰς προνομὴν καὶ πλῆθος κτηνῶν αὐτῶν εἰς ἀπώλειαν, καὶ
λικμήσω αὐτοὺς παντὶ πνεύματι κεκραμένους πρὸ προσώπου
αὐτῶν, ἐκ παντὸς πέραν αὐτῶν οἴσω τὴν τροπὴν αὐτῶν, εἶπεν
(33) 11 Κύριος. [11]καὶ ἔσται ἡ αὐλὴ διατριβὴ στρουθῶν καὶ ἄβατος ἕως
αἰῶνος, οὐ μὴ καθίσῃ ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ οὐ μὴ κατοικήσει ἐκεῖ
υἱὸς ἀνθρώπου.

(23) 12 [12]Τῇ Δαμασκῷ.

Κατῃσχύνθη Θημὰρ καὶ Ἀρφάδ, ὅτι ἤκουσαν ἀκοὴν πονηράν· ἐξέστησαν, ἐθυμώθησαν, ἀναπαύσασθαι οὐ μὴ δύνωνται.

5 απο πασης] απασης ℵ* (απο π. ℵc.a (?)) | περιοικου] παροικου A | om και 1° ℵAQ ℵ* (superscr ℘ ℵc.a (?)) | ουκ] pr και ℵAQ | εστιν] εσται AQ | συναγων] + α′θ′ ※ μεταναστῆ | (6) ℘ μετα ταυτα επιστρεψω την αιχμαλωσιαν υἱῶ Αμμων φησιν κς Qmg **6** βασιλισσῃ] pr τῃ AQ | βασιλευς] pr ο A | και αναβητε] om ℵ* (hab ℵc.a (?) mg) | om και Q | πλησατε] πληξατε Q (πλησ. Qmg) **7** προβατα] pr τα A | λῃψονται bis BbQa | αυτων 5°] εαυτων A | εαυτοις] αυτοις A | om επ A | απωλιαν ℵ **8** λιαν] + ※ αναστατωθητε Qmg | εβαθυνας ℵ | καθισιν] καθησιν A | οτι] + εν τῃ αυλῃ ℵ* | ελογισατο] + εφ υμας AQ **9** om και Q | επ] επι AQ | εθνους Q* (εθνος Qa) | ευσταθουν] ησυχαζον Qmg | αναψυχην] + φησι κς Qmg | εισι Qa | ου 1°] ουδε A | ου 2°] ουδε Qa | μοχλοι] θ′ βαλανοι Qmg + αυτοις Qmg | καταλυουσι Qa **10** καμηλοι] pr οι AQ | απωτωλιαν ℵ* (απωλιαν ℵc.a) | κεκραμενους] κεκαρμενους BabℵQ | εκ παντος περαν αυτων] εκ παντος μερους αυτ. A α′ ε (sic) παντος μερους αυτῶ θ′ εκ πᾱ|των των μερῶ| αυτου Qmg **11** στουθων ℵ* | κατοικηση Q | ανθρωπου] γηγενους Qmg **12** Θημαρ] Ημαρ ℵ Ημαθ AQ | Αρφαδ (Αφ. ℵ* Αρφ. ℵc.a)] Αρφαθ A | ηκουσαν ακοην (a sup ras Aa) πονηραν] πονηραν ακοην ηκουσαν ℵ ακοην πονηραν ηκ. Q | εξεστησαν] + παντες ※ εν θαλασσῃ Qmg | εθυμωθησαν] ηθυμωθησαν ℵ* εκοιμηθησαν A

B [13]ἐξελύθη Δαμασκός, ἀπεστράφη εἰς φυγήν, τρόμος ἐπελάβετο 13 (24)
αὐτῆς. [14]πῶς οὐχὶ ἐνκατέλιπεν πόλιν ἐμήν; κώμην ἠγάπησαν. 14 (25)
[15]διὰ τοῦτο πεσοῦνται νεανίσκοι ἐν πλατείαις σου, καὶ πάντες οἱ 15 (26)
ἄνδρες οἱ πολεμισταί σου πεσοῦνται, φησὶν Κύριος, [16]καὶ καύσω 16 (27)
πῦρ ἐν τείχει Δαμασκοῦ καὶ καταφάγεται ἄμφοδα υἱοῦ Ἀδέρ.

XXX
[1] (XLVI

[1]Τῇ Μωάβ.

Οὕτως εἶπεν Κύριος Οὐαὶ ἐπὶ Ναβαύ, ὅτι ὤλετο· ἐλήμφθη Καριαθέμ, ἠσχύνθη Ἀμὰθ καὶ Ἀγάθ. [2]οὐκ ἔστιν ἔτι ἰατρεία Μωάβ, ἀγαυρίαμα 2
ἐν Ἐσεβών· ἐλογίσατο ἐπ' αὐτὴν κακά· ἐκόψαμεν αὐτὴν ἀπὸ ἔθνους,
καὶ παῦσιν παύσεται. ὄπισθέν σου βαδιεῖται μάχαιρα, [3]ὅτι φωνὴν 3
κεκραγότων ἐξ Ὡρωνάιμ, ὄλεθρον καὶ σύντριμμα μέγα· [4]συνετρίβη 4
Μωάβ. ἀναγγείλατε εἰς Ζόγορα, [5]ὅτι ἐπλήσθη Ἀλὼθ ἐν κλαυθμῷ. 5
ἀναβήσεται κλαίων ἐν ὁδῷ Ὡρωνάιμ, κραυγὴν συντρίμματος ἠκούσατε·
[6]φεύγετε καὶ σώσατε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ θέσθε ὥσπερ ὄνος ἄγριος 6
ἐν ἐρήμῳ. [7]ἐπειδὴ ἐπεποίθεις ἐν ὀχυρώμασίν σου, καὶ σὺ συλλη- 7
φθήσῃ· καὶ ἐξελεύσεται Χαμὼς ἐν ἀποικίᾳ, καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτοῦ καὶ οἱ
ἄρχοντες αὐτοῦ ἅμα. [8]καὶ ἥξει ὄλεθρος ἐπὶ πᾶσαν πόλιν, οὐ μὴ 8
σωθῇ, καὶ ἀπολεῖται ὁ αὐλών, καὶ ἐξολοθρευθήσεται ἡ πεδινή, καθὼς
εἶπεν Κύριος. [9]δότε σημεῖα τῇ Μωάβ, ὅτι ἀφῇ ἀφθήσεται, καὶ 9
πᾶσαι αἱ πόλεις αὐτῆς εἰς ἄβατον ἔσονται· πόθεν ἔνοικος αὐτῇ; [10]ἐπι- 10

ℵAQ **13** *φυγην*]+ *ς* εξεριφη Q^{mg} | *αυτης*]+ *α′θ′* ※ *ς ωδινες κατεσχον αυτης ως τικτουσης* Q^{mg} **14** *εγκατελιπεν* B^{ab}Q *εγκατελειπον* A | *ηγαπησεν* Q* (-*σαν* Q^{mg}) **15** *τουτο*] incep *του* ℵ* | *νεανικοι* ℵ* (*νεανισκ.* ℵ$^{c.a\,(?)}$) | *πλατειαις* ℵ (-*τιες* ℵ* -*τιαις* ℵ$^{c.b}$) A | *πολεμισται*] in o ras aliq B$^{?}$ | *πεσουνται* 2°] om A+*παντες* ※ *εν τη ημερα εκεινη* Q^{mg} XXXI **1** *Κυριος*]+ ※ *των δυναμεων* Q^{mg} | *ελημφθη*] *εληφθη* Q *α′θ′* ※ *εαλω ησχυ*\|*θη* Q^{mg} | *Καραθαιμ* ℵ* *Καριαθαιμ* ℵ$^{c.a\,(?)}$AQ | *ησχυνθη*] *κατησχυνθη* Q^{mg} | *Αμαθ*] *το κραταιωμα* ℵ (-*τεωμ.*) et sub *α′σ′* Q* *Μωαβ α′θ′* ※ *Μασογα* Q^{mg} + *τὸ κραταιωμα* A | *και Αγαθ*] *και ηττηθη* ℵAQ **2** *ουκ*] pr *και γαρ* A | *ιατρεια* (-*τρια* ℵA)] *αγαυριαμα* Q | *Μωαβ*] pr *εν* A | om *αγαυριαμα* Q | om *εν Εσεβων ελογισατο* ℵ* (hab *εν Εσ. ελογισαντο* ℵ$^{c.a\,mg}$) | *ελογισαντο* Q | *εκοψαμεν*] *δευτε και εκκοψωμεν* Q | *οπισθεν*] *οπισω* ℵQ | *βαδιεται* B* (-*ειται* B^{ab}) **3** *φωνη* ℵ$^{?}$AQ | *κεκραγοντω*] ℵ | *Ορωναιμ* ℵ | *ολεθρος* AQ^{a} **5** *Αλωθ*] *Αλεθ* ℵ* (-*λωθ* ℵ$^{c.a\,(?)}$) *Αλαωθ* AQ | *Ωρωναιμ* (*ρ* sup ras A^{a})] *Αρωναιμ* ℵ* *Ορ.* ℵ$^{c.a}$ | *κραυγην* (*κραυην* ℵ*)] pr *α′θ′* ※ *κινδυνο*\| Q^{mg} | *ηκουσα* ℵQ **6** *υμων*] *αυτω* B* vid (*υμ.* B$^{1?a?}$) A | *και θεσθε*] *αιθεσθε* B* vid *και εσεσθε* ℵ$^{c.a\,(?)}$A (-*σθαι*) Q (-*σθαι* Q* -*σθε* Q^{a}) **7** *σου*]+ ※ *ηξουσι σοι θλιβο*\|*τες* Q^{mg} | *και 1*^{o}]+ ※ *γε* (superscr) Q$^{?}$ | om *συ* AQ | *συλληφθησῃ* B*^{b}] *συλλημφθ.* B^{a}ℵAQ | om *και 3*^{o} Q **8** *ου*] pr *και πολις* AQ **9** *σημειον* A | *τη Μωαβ*] *τω* M. A | *οτι*] incep *οτν* ℵ* | *αφθησεται*] *αναφθησεται* AQ | *πολις* ℵ* (-*λεις* ℵ$^{c.b}$) | *ποθεν ενοικος αυτη*] *ποθεν εν. αυτης* ℵQ *απο ενοικουντων αυτας* A

κατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα Κυρίου ἀμελῶς, ἐξαίρων μάχαιραν αὐτοῦ Β
11 ἀφ' αἵματος. 11 ἀνεπαύσατο Μωὰβ ἐκ παιδαρίου, καὶ πεποιθὼς ἦν
ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτοῦ· οὐκ ἐνέχεεν ἐξ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον, καὶ εἰς
12 ἀποικισμὸν οὐκ ᾤχετο· διὰ τοῦτο ἔστη γεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, καὶ ὀσμὴ
αὐτοῦ οὐκ ἐξέλιπεν. 12 διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι αὐτοῦ ἔρχονται, φησὶν
Κύριος, καὶ ἀποστελῶ αὐτῷ κλίνοντας, καὶ κλινοῦσιν αὐτὸν καὶ τὰ
13 σκεύη αὐτοῦ λεπτυνοῦσιν καὶ τὰ κέρατα αὐτοῦ συγκόψουσιν, 13 καὶ
καταισχυνθήσεται Μωὰβ ἀπὸ Χαμὼς ὥσπερ καταισχύνθη οἶκος
14 Ἰσραὴλ ἀπὸ Βαιθὴλ ἐλπίδος αὐτῶν, πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς. 14 πῶς
ἐρεῖτε Ἰσχυροί ἐσμεν, καὶ ἄνθρωποι ἰσχύων εἰς τὰ πολεμικά;
15 15 ὤλετο Μωὰβ πόλις αὐτοῦ, καὶ ἐκλεκτοὶ νεανίσκοι αὐτοῦ κατέβησαν
16 εἰς σφαγήν· 16 ἐγγὺς ἡμέρα Μωὰβ ἐλθεῖν, καὶ πονηρία αὐτοῦ ταχεῖα
17 σφόδρα. 17 κινήσατε αὐτῷ πάντες κυκλόθεν αὐτοῦ, πάντες ἔκδοτε
ὄνομα αὐτοῦ· εἴπατε Πῶς συνετρίβη βακτηρία εὐκλεής, ῥάβδος μεγα-
18 λώματος; 18 κατάβηθι ἀπὸ δόξης καὶ κάθισον ἐν ὑγρασίᾳ καθημένη.
Δαιβὼν ἐκτρίβεται, ὅτι ὤλετο Μωάβ· ἀνέβη εἰς σὲ λυμαινόμενος
19 ὀχύρωμά σου. 19 ἐφ' ὁδοῦ στῆθι καὶ ἔπιδε, καθημένη ἐν Ἀροήρ, καὶ
20 ἐρώτησον φεύγοντα καὶ σωζόμενον καὶ εἰπόν Τί ἐγένετο; 20 κατη-
σχύνθη Μωάβ, ὅτι συνετρίβη· ὀλόλυξον καὶ κέκραξον, ἀνάγγειλον ἐν
21 Ἀρνὼν ὅτι ὤλετο Μωάβ, 21 καὶ κρίσις ἔρχεται εἰς γῆν τοῦ Μεισὼρ ἐπὶ
22 Χαιλὼν καὶ Ῥεφὰς καὶ Μωφάς, 22 καὶ ἐπὶ Δαιβὼν καὶ ἐπὶ Ναβαὺ καὶ
23 ἐπ' οἶκον Δαιβλαθάιμ, 23 καὶ ἐπὶ Καριαθάιμ καὶ ἐπ' οἶκον Γαιμὼλ

10 εξαιρων] pr παντες ※ ℵ επικαταρατος ο Q^{mg} | αυτου] αυ|ουτου ℵ* ℵAQ **11** ανεπαυσατο] επαυσατο ℵ* (ανεπ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | αγγιου, αγγιον ℵAQ* | om εις 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)}$) | απωκισμον B* ℵ$^{*\,fort}$ | ωχετο] οιχετο B* ^{fort} (ω sup ras) ωχοντο Q | εξελιπεν] εξελειπεν ℵ$^{c.a}$Q εκλιπει A **12** om αυτου 1° ℵAQ | αυτον] αυτο ℵ* (superscr ν ℵ$^{c.a\,(?)}$) | κερατα] α′ κερατα σ′ κερασματα Q^{mg} | συγκοψουσιν (συνκ. ℵ* συνκ. ℵ$^{?}$)] συντριψουσιν Q **13** καταισχυνθη] κατησχυνθην ℵ* κατησχυνθη ℵ$^{?}$Q | οικος] pr ο A | Βεθηλ ℵ | επ αυτοις] εφ αυτοις Q* εφ εαυτ. Q^{a} **14** τα πολεμικα] πολεμον Q **15** Μωα ℵ* (superscr β ℵ$^{?}$) | εκλεκτοι] pr ※ οι Q | νεανι|σκοι ℵ* **17** αυτω] om ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) αυτον AQ | εκδοτε] ειδοτες Q | ραβδος] ρ ex λ fec vid ℵ | μεγαλωματος] μεγαλωτος B* (-λωματος B^{ab}) **18** om καταβηθι απο δοξης και ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | Δαιβων] Δεβων ℵ Αδαιβων Q$^{a\,vid}$ pr θυγατηρ AQ (※ θυγατερα superscr Q$^{?}$) | εκτριβεται] εκτριβηται ℵ A (τε) om Q | οχυρωματα A **19** om και 1° ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)}$) | επιδε...Αροηρ] α′ σκοπευσο| κατοικουσα A. θ′ εφιδε κατοικουσα A. σ′ εμβλεψον κατ. Αρωηρ Q^{mg} | εφιδε ℵ$^{?}$ (επ. ℵ$^{*\,fort}$) | σωζομενον] ανασωζ. Q **20** ολολυξον] ολολυξε Q | κεκραξον] κραξον ℵ$^{*\,vid}$ | Αερνων A | om οτι 2° Q* (superscr Q^{a}) **21** γην] pr την A | Μισωρ ℵAQ | Χελων ℵA | Ρεφας] Ραφαθ ℵ* Ρασας ℵ$^{c.a}$ Ιασσα Q pr επι ℵAQ | om και Μωφας ℵ* | Μωφας] Νωφαθ ℵ$^{c.a}$ Μωφαθ AQ pr επι ℵ$^{c.a}$Q **22** Δεβων ℵ | Δεβλαθαιμ ℵA **23** Καριαθεν ℵ | om και επ οικον Γαιμωλ ℵ* hab και επ οικ. Γαμωαβ ℵ$^{c.a}$ | επ 1°] επι A | Γαμωλα A Γαμωλ Q

Β καὶ ἐπ᾽ οἶκον Μαών, [24]καὶ ἐπὶ Καριὼθ καὶ ἐπὶ Βοσὸρ καὶ ἐπὶ πάσας 24
τὰς πόλεις Μωὰβ τὰς πόρρω καὶ τὰς ἐγγύς. [25]κατεάχθη κέρας Μωάβ, 25
καὶ τὸ ἐπίχειρον αὐτοῦ συνετρίβη. [26]μεθύσατε αὐτόν, ὅτι ἐπὶ Κύριον 26
ἐμεγαλύνθη· καὶ ἐπικρούσει Μωὰβ ἐν χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσται εἰς
γέλωτα καὶ αὐτός. [27]καὶ εἰ μὴ εἰς γελοιασμὸν ἦν σοι, Ἰσραήλ, καὶ ἐν 27
κλοπαῖς σου εὑρέθη, ὅτι ἐπολέμεις αὐτόν. [28]κατέλιπον τὰς πόλεις 28
καὶ ᾤκησαν ἐν πέτραις οἱ κατοικοῦντες Μωάβ· ἐγενήθησαν ὥσπερ
περιστεραὶ νοσσεύουσαι ἐν πέτραις στόματι βοθύνου. [29]καὶ ἤκουσα 29
ὕβριν Μωάβ, ὕβρισεν λίαν, ὕβριν αὐτοῦ καὶ ὑπερηφανίαν αὐτοῦ, καὶ
ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, [30]ἐγὼ δὲ ἔγνων ἔργα αὐτοῦ· οὐχὶ τὸ ἱκανὸν 30
αὐτῷ οὐχ οὕτως ἐποίησεν; [31]διὰ τοῦτο ἐπὶ Μωὰβ ὀλολύζετε πάντοθεν· 31
βοήσατε ἐπ᾽ ἄνδρας Κείρ Ἄδας αὐχμοῦ. [32]ὡς κλαυθμὸν Ἰαζὴρ ἀπο- 32
κλαύσομαί σοι, ἄμπελος Ὠσερημά· κλήματά σου διῆλθεν θάλασσαν,
πόλεις Ἰαζὴρ ἤψαντο ἐπὶ ὀπώραν σου, ἐπὶ τρυγηταῖς σου ὄλεθρος
ἐπέπεσεν· [33]συνεψήσθη χαρμοσύνη καὶ εὐφροσύνη ἐκ τῆς Μωαβείτι- 33
δος, καὶ οἶνος ἦν ἐπὶ ληνοῖς σου· πρωὶ οὐκ ἐπάτησαν, οὐδὲ δείλης οὐκ
ἐποίησαν αἴδε. [34]ἀπὸ κραυγῆς Ἐσεβὼν ἕως Αἰτὰμ αἱ πόλεις αὐτῶν 34
ἔδωκαν φωνὴν αὐτῶν ἀπὸ Ζόγορ ἕως Ὡρωνάιμ καὶ ἀγγελίαν Σαλα-
σειά, ὅτι καὶ τὸ ὕδωρ Νεβρεὶν εἰς κατάκαυμα ἔσται. [35]καὶ ἀπολῶ 35
τὸν Μωάβ, φησὶν Κύριος, ἀναβαίνοντα ἐπὶ τὸν βωμὸν καὶ θυμιῶντα

ΝΑQ **23** Μαων] Μαωθ ℵ* Γαμων ℵc.a **24** om πασας ℵ* (superscr ℵc.a(?)) | πολεις ℵ* vid **25** κερα ℵ* (superscr s ℵc.a(?)) **27** om ει A | μην Qa | om ην A | και 2°] ει ΝΑQ | κολοπαις A | ευρεθησαν Q | οτε Q αυτον (incep αυτα ℵ*)] + α′θ′ ※ εν αυτω μεταναστευεις Qmg **28** κατελειπον ℵc.a A | πολις ℵ* (-λεις ℵc.b) | οι κατοικουντες] οικουντες A | ωσπερ] ως A ωσει Q | νοσσευουσαι] pr ε A | βοθυνου στοματι A **29** om και 1° ℵc.a AQ | λιαν] σφοδρα A + παντες ※ το υψος αυτου Qmg | υβριν 2°] pr και ℵc.a AQ | αυτου 2°] + κ την αλαζονιαν αυτου ιδον Qmg **30** εργα] pr τα A | αυτου] + ※ φησιν κς Qmg | αυτω] αυτου ΝΑQ | ουτως] + ※ οι βραχιονες αυτου ουχ ουτως Qmg **31** ολολυζετε] + επι Μωαβ Qmg | κειραδας αυχμου] κιδαρας αυχμ. A α′σ′ τοιχου οστρακινου Qmg | αυχμου] + α′θ′ ※ κ μελετησει Qmg **32** om σοι A | Ωσερημα] ως ερημος ℵ* (superscr α ℵc.a) Ασερημα A Σαβαμα Q | πολεις] πολις BN* (-λεις ℵc.a) | οπωραν] o sup rás π superscr Aa | επι 2°] pr και AQ | τρυγηταις] τρυπηταις ℵ* | επεπεσεν] ενεπεσεν ℵ επεσεν AQ **33** συνεψησθη] συνεψηθη AQ* (-ψησθ. Qa) | χαρμοσυνη] χαρμονη ℵc.a Q | Μωαβιτιδος AQ | επατησαν] επατησας ℵ* (superscr ν ℵc.a(?)) επατηθησαν A **34** απο 1°] επι ℵ* (απο ℵc.a) | κραυης ℵ* | εως 1°] ως ℵ* (εως ℵc.a) | Αιταμ] Εγαβ ℵ Ελεαλη| και εως Ιασσα A Ελ. και εως Ιασσα| εως Αιταθ Q | αι πολεις] πολις ℵ* (αι πολεις ℵc.a) | Ζογορ] Σηγωρ Q | ων και αγγελιαν Σαλασεια οτι ℵ* hab και αγγελιαν εις Σαλισα οτι ℵc.a | αγγελιαν (-λειαν B* -λιαν Bb)] αγγελια AQ | Σαλασεια] Σαλισια A Σαλασια Q | Νεβρειν] Νεβρειμ ■ Εβριμ A Νεμρειμ Q | εις] pr ερημος αιστε ℵ* (postea improb) **35** αναβεννοντα A | τον βωμον] Μωαβ A βωμον Q | θυμιωντα (εθυμ. ℵ*)] θυσιαζοντα Q

36 θεοῖς αὐτοῦ. 36διὰ τοῦτο καρδία τοῦ Μωὰβ ὥσπερ αὐλοὶ βομβή- B
σουσιν, καρδία μου ἐπ᾽ ἀνθρώπους κειράδας ὥσπερ αὐλὸς βομβήσει·
37 διὰ τοῦτο ἃ περιεποιήσατο ἀπώλετο ἀπὸ ἀνθρώπου. 37πᾶσαν κεφα-
λὴν ἐν παντὶ τόπῳ ξυρηθήσονται, καὶ πᾶς πώγων ξυρηθήσεται, καὶ
38 πᾶσαι χεῖρες κόψονται, καὶ ἐπὶ πάσης ὀσφύος σάκκος. 38καὶ ἐπὶ
πάντων τῶν δωμάτων Μωὰβ καὶ ἐπὶ πλατείαις αὐτῆς, ὅτι συνέτριψα,
39 φησὶν Κύριος, ὡς ἀγγεῖον οὗ οὐκ ἔστιν χρεία αὐτοῦ. 39πῶς κατήλ-
λαξεν; πῶς ἔστρεψεν νῶτον Μωάβ; ᾐσχύνθη, καὶ ἐγένετο Μωὰβ εἰς
40 γέλωτα καὶ ἐνκότημα πᾶσιν τοῖς κύκλῳ αὐτῆς. 40ὅτι οὕτως εἶπεν
41 42 Κύριος 41Ἐλήμφθη Ἀκκαρών, καὶ τὰ ὀχυρώματα συνελήμφθη, 42καὶ
43 ἀπολεῖται Μωὰβ ἀπὸ ὄχλου, ὅτι ἐπὶ τὸν κύριον ἐμεγαλύνθη. 43παγὶς
44 καὶ φόβος καὶ βόθυνος ἐπὶ σοί, καθήμενος Μωάβ. 44ὁ φεύγων ἀπὸ
προσώπου τοῦ φόβου ἐνπεσεῖται εἰς τὸν βόθυνον· καὶ ὁ ἀναβαίνων
ἐκ τοῦ βοθύνου, συλληφθήσεται ἐν τῇ παγίδι· ὅτι ἐπάξω ταῦτα ἐπὶ
Μωὰβ ἐν ἐνιαυτῷ ἐπισκέψεως αὐτῶν.

II (15) 1 1Οὕτως εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Λάβε τὸ ποτήριον τοῦ
V)

36 του Μωαβ] της M. ℵ* (του ℵc.a(?)) | βομβησουσοι incep ℵ* (postea ℵAQ -σιν) -σι Qa | καρδια 2o] incep δ ℵ* pr και AQ | κειραδας] κιδαρ (sic) ℵ* κιδαρας ℵc.a κειδαρεις A | βομβησει] β 1o sup ras Aa | om ■ B* (hab Bab) | απολετο ℵ* **37** πασαν] pr ※ οτι Qmg | ξυρηθησονται] ξυρησονται ℵAQ | πας] παν ℵ* | πωγω ℵ? | ψονται (sic) ℵ* (superscr κο ℵc.a(?)) **38** πλατειαις (-τιαις ℵA)] pr ταις Q | συνετριψα] συνεστρεψα ℵ* συνετριψα τον Μωαβ ℵc.aQ | Κυριος]+τον Μωαβ A | αγγιον AQ* **39** κατηλλαξεν]+σ′θ′ ※ ολολυξατε Qmg | om ησχυνθη και εγενετο Μωαβ ℵ* (hab ℵc.a (vid) mg) | ενκοτημα (τημα sup ras B1 vid)] εγκοτημα BabQ | πασιν] π sup ras (seq spat 1 lit) B1 vid πασι ℵQ | κυκλω] pr περι Q* postea improb) | αυτης] αυτου (ο sup ras Aa) A **40** Κυριος]+θ′ ※ ιδου ως αετος ορμησει ϗ εκπετασει χειρας αυτου επι Μωαβ Qmg **41** Ακκαρων] Ακ|καρωθ A Καριωθ Q | συνελημφθη] συνεληφθη Q+α′θ′ ※ ϗ εσται η καρδια δυνατων Μωαβ εν τη ημερα εκεινη ως καρδια γυναικος ωδινουσης Qmg **42** τον κυριον] om τον ℵ **43** επι σοι] επ εμε ℵc.a επι σε Q | καθημενον Q | Μωαβ] pr επι A **44** φευων ℵ* | προσωπου του] προσω ℵ* (-που του ℵc.a(?)mg) | εμπεσειται BbAQ | τον βοθυνον] om τον ℵ* (superscr ℵc.a(?)) | συλλημφθησεται] συνλημφησετε ℵ* συλληφθ. Qa | οτι] διοτι A | αυτων] αυτης ℵAQ+θ′ ※ ω επεσκεψαμην αυτους λεγει κς **45**) εν σκεπη ασεβων εστησαν απο παγιδος φευγοντες οτι πυρ εξηλθεν εξ Εσεβων φλοξ εκ πολεως Σηων ϗ κατεφαγεν αρχηγους Μωαβ ϗ εξηρευνησαν υιους Σαων **46**) ουαι σοι Μωαβ απωλου λαος Χαμως οτι εληφθησαν υιοι αυτου εν αιχμαλωσια ϗ θυγατερες αυτου αιχμαλωτοι (**47**) ϗ επιστρεψω την αιχμαλωσιαν Μωαβ επ εσχατων των ημερων φησιν κς εως ενταυθα το κριμα Μωαβ Qmg XXXII **1** ουτως] pr (tit) οσα επροφητευσεν Ιερεμιας επι παντα τα εθνη [xxv 13 (Heb)] AQ et posthaec α′θ′ ※ [xxv 14 (Heb)] οτι εδουλευσαν εν αυτοις ϗ γε αυτοις εθνη πολλα ϗ βασιλεις μεγαλοι ϗ ανταποδωσω αυτοις κατα την εργασιαν αυτω̄ ϗ κατα τα εργα των χειρων αυτων οτι Qmg

Β οἴνου τοῦ ἀκράτου τούτου ἐκ χειρός μου, καὶ ποτιεῖς πάντα τὰ ἔθνη πρὸς ἃ ἐγὼ ἀποστέλλω σε πρὸς αὐτούς, [2] καὶ ἐξεμοῦνται, καὶ 2 (16)
μανήσονται ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω ἀνὰ
μέσον αὐτῶν. [3] καὶ ἔλαβον τὸ ποτήριον ἐκ χειρὸς Κυρίου, καὶ 3 (17)
ἐπότισα τὰ ἔθνη πρὸς ἃ ἀπέστειλέν με Κύριος πρὸς αὐτά, [4] τὴν 4 (18)
Ἰερουσαλὴμ καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ βασιλεῖς Ἰούδα καὶ ἄρχον-
τας αὐτοῦ, τοῦ θεῖναι αὐτὰς εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον καὶ εἰς
συριγμόν, [5] καὶ τὸν Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου καὶ τοὺς παῖδας 5 (19)
αὐτοῦ καὶ τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ [6] καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ 6 (20)
πάντας τοὺς συμμίκτους, καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς ἀλλοφύλων,
τὴν Ἀσκάλωνα καὶ τὴν Γάζαν καὶ τὴν Ἀκκαρών, καὶ τὸ ἐπί-
λοιπον Ἀζώτου, [7] καὶ τὴν Ἰδουμαίαν καὶ τὴν Μωαβεῖτιν καὶ τοὺς 7 (21)
υἱοὺς Ἀμμών, [8] καὶ βασιλεῖς Τύρου καὶ βασιλεῖς Σειδῶνος καὶ 8 (22)
βασιλεῖς τοὺς ἐν τῷ πέραν τῆς θαλάσσης, [9] καὶ τὴν Δαιδὰν καὶ 9 (23)
τὴν Θαιμὰν καὶ τὴν Ῥὼς καὶ πᾶν περικεκαρμένον κατὰ πρόσωπον
αὐτοῦ, [10] καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους τοὺς καταλύοντας ἐν τῇ 10 (24)
ἐρήμῳ, [11] καὶ πάντας βασιλεῖς Αἰλὰμ καὶ πάντας βασιλεῖς Περσῶν, 11 (25)
[12] καὶ πάντας βασιλεῖς ἀπὸ ἀπηλιώτου τοὺς πόρρω καὶ τοὺς ἐγγύς, 12 (26)
ἕκαστον πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ πάσας βασιλείας τὰς ἐπὶ

ℵAQ **1** om εκ χειρος μου ℵ* (hab ℵ$^{c.a(?)mg}$) | ποτιεις]+※ αυτους συν Q^{mg} | om εγω Q | αποστελλω] εξαποστελω Q **2** και 1°] pr και πιονται AQ^{a} pr και ποτιουνται Q* | μανησονται] εκμανησονται Q | μαχαιρης A **3** το ποτηριον] om ℵ pr α′ ※ συν Q^{mg} | Κυριου]+το ποτηριον ℵ | τα εθνη] pr παντα Q pr α′ συν [παντα] Q^{mg} | προς 2°] επ ℵAQ (※ superscr et α′θ′ in marg) **4** πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b}$) | Ιουδα 2°] αυτου Q^{a} | ερημωσιν]+και εις αφανισμον Q* (uncis incl Q$^{?}$) | συριγμον] συρισμον ℵ* (-γμον ℵ$^{c.a(?)}$)+α′σ′θ′ ※ κ εις καταρα| κατα την ημεραν ταυτην Q^{mg} **5** Εγυπτου ℵ* (Αιγ. ℵ$^{c.b}$) **6** συμμικτους (συμικτ. ℵ*)]+αυτου ℵAQ | παντας 2°] pr α′ ※ συν Q^{mg} | βασιλεις]+α′θ′ ※ της νησου κ συν παντας βασιλεις της Q^{mg} | αλλοφυλων] pr παντων των A | την Ασκαλωνα (-ναν ℵ*)] pr και A | Ακκαρω ℵ* | επιλιπον ℵ* (επιλοιπ. ℵ$^{c.a(?)}$) **7** Ιδουμεα| ℵ | Μωαβιτιν AQ **8** βασιλεις 1°] pr παντας A pr παντας τους Q pr α′ ※ συν [π. τ.] Q^{mg} | βασιλεις 2° (-λις ℵ* -λεις ℵ$^{c.b}$)] pr α′ ※ συν παντας Q^{mg} | Σιδωνος B^{b}ℵAQ | βασιλεις 3°]+α′θ′ ※ της νησου Q^{mg} **9** Δεδαν ℵ | Θωμεαν ℵ* Θεμαν ℵ$^{c.a}$ | την Ρως] pr α′ ※ συν Q^{mg} | Ρως] Ρωθ ℵ* Βωζ Q^{mg} | παν] παντα ℵQ | περικεκαρμενον] περικιρομενο| ℵQ^{mg} κεκαρμενον Q* | κατα] pr τα Q **10** και] pr α′θ′ ※ κ συν παντας βασιλεις της Αραβειας Q^{mg} | συμμικτους (συμικους ℵ* συμικτ. ℵ$^{?}$)]+αυτου A | παντας]+※ βασιλεις Q^{mg} **11** om και παντας βασιλεις Αιλαμ ℵ*A* (hab ℵ$^{c.a(?)}$A^{a}) | και 1°] pr α′ ※ κ συν παντας βασιλεις Ζαμβρι Q^{mg} | παντας bis] pr ※ συν Q^{mg} | Αιλαμ] Δαιδαν A^{a}Q* (Αιλ. Q^{mg}) | Περσων] Μηδων Q^{mg} **12** παντας] pr ※ συν Q^{mg} | βασιλεις]+τους ℵ | απηλιωτου (πηλ. Q*)] pr του A του βορρα Q^{mg} | πασας] pr α′ ※ συν Q^{mg} | βασιλειας] βασιλεας αυτου ℵ* βασιλειας αυτου ℵ$^{c.a(?)}$ pr τας AQ

(27) 13 προσώπου τῆς γῆς. [13]καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Οὕτως εἶπεν Κύριος Παν- Β
τοκράτωρ Πίετε, μεθύσθητε, καὶ ἐξεμέσετε καὶ πεσεῖσθε, καὶ οὐ
μὴ ἀναστῆτε ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας ἧς ἐγὼ ἀποστέλλω
(28) 14 ἀνὰ μέσον ὑμῶν. [14]καὶ ἔσται ὅταν μὴ βούλωνται δέξασθαι τὸ
ποτήριον ἐκ τῆς χειρός σου ὥστε πιεῖν, καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν
(29) 15 Κύριος Πιόντες πίεσθε, [15]ὅτι ἐν πόλει ἐν ᾗ ὠνομάσθη τὸ ὄνομά μου
ἐπ' αὐτὴν ἐγὼ ἄρχομαι κακῶσαι, καὶ ὑμεῖς καθάρσει οὐ μὴ καθα-
ρισθῆτε, ὅτι μάχαιραν ἐγὼ καλῶ ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς
(30) 16 γῆς. [16]καὶ σὺ προφητεύσεις ἐπ' αὐτοὺς τοὺς λόγους τούτους, καὶ
ἐρεῖς Κύριος ἀφ' ὑψηλοῦ χρηματιεῖ, ἀπὸ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ δώσει
φωνὴν αὐτοῦ, λόγον χρηματιεῖ ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ οἵδε
ὥσπερ τρυγῶντες ἀποκριθήσονται. καὶ ἐπὶ καθημένους τὴν γῆν
(31) 17 ἥκει ὄλεθρος, [17]ἐπὶ μέρος τῆς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ κυρίῳ ἐν τοῖς
ἔθνεσιν· κρίνεται αὐτὸς πρὸς πᾶσαν σάρκα, οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐδόθη-
(32) 18 σαν εἰς μάχαιραν, λέγει Κύριος. [18]Οὕτως εἶπεν Κύριος Ἰδοὺ
κακὰ ἔρχεται ἀπὸ ἔθνους ἐπὶ ἔθνος, καὶ λαῖλαψ μεγάλη ἐκπορεύ-
(33) 19 εται ἀπ' ἐσχάτου τῆς γῆς, [19]καὶ ἔσονται τραυματίαι ὑπὸ Κυρίου
ἐν ἡμέρᾳ Κυρίου ἐκ μέρους τῆς γῆς καὶ ἕως εἰς μέρος τῆς γῆς· οὐ
μὴ κατορυγῶσιν, εἰς κόπρια ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς ἔσονται.
(34) 20 [20]ἀλαλάξατε, ποιμένες, καὶ κεκράξατε καὶ κόπτεσθε, οἱ κριοὶ τῶν
προβάτων, ὅτι ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ὑμῶν εἰς σφαγήν, καὶ
(35) 21 πεσεῖσθε ὥσπερ οἱ κριοὶ οἱ ἐκλεκτοί· [21]καὶ ἀπολεῖται φυγὴ ἀπὸ

12 προσωπον Q | της γης] pr πασης ℵ + ※ ⸗ βασιλευς Σησαχ πιεται ℵAQ εὔχατος αυτῶ| Q^{mg} **13** παντοκρατωρ]+ο θς Ἰηλ Q | μεθυσθητε] pr και ℵAQ | εξεμεσατε ℵAQ (εξαιμ. Q^{a}) | ανα μεσον] απο προσωπου ℵ* (ανα μ. ℵ$^{c.a\,(\dot{\imath}mg)}$) **14** om σου A*^{vid} (ρος σου sup ras A^{a}) | Κυριος]+ ※ των δυναμεω̄| ο θς Ἰηλ Q^{mg} **15** οτι 1°]+ ※ ιδου Q^{mg} | εν 2°] εφ AQ | ωνομασθην ℵ* | αυτην] αυτης A | αρχομαι] ερχομαι A | καθαρσει] καθαρισμω Q + α′σ′θ′ ※ καθαρισθησεσθαι Q^{mg} | καλω] καλεσω A | τους καθημενους] pr παντας Q **16** om επ αυτους A | τους λογους] pr παντας Q | τουτους] + επ αυτους A$^{a\,\dot{\imath}(mg)}$ | ερεις]+ αυτοις A | αφ] εφ ℵ | επι 1°] απο A | του τοπου] ras 1 lit post του et ον sup ras A^{a} | αυτου 3°] τουτου A | ωσπερ] ως Q* superscr περ Q$^{b\,(vid)}$ | τρυγωντες] τρυγωτες A τρυγοντες Q$^{mg\,vid}$ adnot οι ληνοβατουντες Q^{mg} | καθημενους] pr παντας τους A pr τους Q | την γην] pr επι AQ | ηκει] εκει A **17** μερους ℵ* (μερος ℵ$^{?}$) | αυτους ℵ | σαρκαν ℵ* **18** Κυριος]+ α′σ′θ′ ※ των δυναμεων Q^{mg} | επι] εις ℵAQ | εθνος] εθνους ℵ*A* **19** μερους] μερος A* (-ρους A$^{a\,\dot{\imath}}$) | om και εως εις μερος της γης ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(\dot{\imath})\,mg}$) | γης 2°]+ α′σ′θ′ ※ ⸗ ου μη κοπτωσιν ουδ ου μη συναχθωσιν Q^{mg} | κατορυγωσιν] κατορυξωσιν A **20** ποιμενες] pr ※ οι Q^{mg} | κεκραξετε (-ξεται ℵ* -ξασαι ℵ$^{c.a\,(\dot{\imath})}$) ℵ*A | κοψασθε Q | υμων] ημων A | εισφαγην ℵ*A | σφαγην]+ α′σ′θ′ ※ ⸗ οι σκορπισμοι υμων Q^{mg} | πεσεισθαι (σεισθαι sup ras) A^{a} **21** απολειται] απολισθαι ℵ* (-λεισθαι ℵ$^{?}$)

B τῶν ποιμένων, καὶ σωτηρία ἀπὸ τῶν κριῶν τῶν προβάτων.
22 φωνὴ κραυγῆς τῶν ποιμένων, καὶ ἀλαλαγμὸς τῶν προβάτων 22 (36)
καὶ τῶν κριῶν, ὅτι ὠλέθρευσεν Κύριος τὰ βοσκήματα αὐτῶν,
23 καὶ παύσεται τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης ἀπὸ προσώπου ὀργῆς 23 (37)
θυμοῦ μου. 24 ἐνκατέλιπεν ὥσπερ λέων κατάλυμα αὐτοῦ, ὅτι 24 (38)
ἐγενήθη ἡ γῆ αὐτῶν εἰς ἄβατον ἀπὸ προσώπου τῆς μαχαίρας τῆς
μεγάλης.

XX
(X

1 Ἐν ἀρχῇ βασιλέως Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσεία ἐγενήθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ 1
Κυρίου.

2 Οὕτως εἶπεν Κύριος Στῆθι ἐν αὐλῇ οἴκου Κυρίου, καὶ χρηματιεῖς 2
ἅπασι τοῖς Ἰουδαίοις καὶ πᾶσι τοῖς ἐρχομένοις προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ
Κυρίου ἅπαντας τοὺς λόγους οὓς συνέταξά σοι αὐτοῖς χρηματίσαι, μὴ
ἀφέλῃς ῥῆμα. 3 ἴσως ἀκούσονται καὶ ἀποστραφήσονται ἕκαστος ἀπὸ 3
τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς, καὶ παύσομαι ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐγὼ
λογίζομαι τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς ἕνεκεν τῶν πονηρῶν ἐπιτηδευμάτων
αὐτῶν. 4 καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν Κύριος Ἐὰν μὴ ἀκούσητέ μου τοῦ 4
πορεύεσθαι ἐν τοῖς νομίμοις μου οἷς ἔδωκα κατὰ πρόσωπον ὑμῶν,
5 εἰσακούειν τῶν λόγων τῶν παίδων μου τῶν προφητῶν οὓς ἐγὼ 5
ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς ὄρθρου, καὶ ἀπέστειλα καὶ οὐκ ἠκούσατέ μου·
6 καὶ δώσω τὸν οἶκον τοῦτον ὥσπερ Σηλώ, καὶ τὴν πόλιν δώσω εἰς 6
κατάραν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν πάσης τῆς γῆς. 7 καὶ ἤκουσαν οἱ ἱερεῖς 7
καὶ οἱ ψευδοπροφῆται καὶ πᾶς ὁ λαὸς τοῦ Ἰερεμίου λαλοῦντος τοὺς
λόγους τούτους ἐν οἴκῳ Κυρίου. 8 καὶ ἐγένετο Ἰερεμίου παυσαμένου 8
λαλοῦντος πάντα ἃ συνέταξεν αὐτῷ Κύριος λαλῆσαι παντὶ τῷ λαῷ,
καὶ συνελάβοσαν αὐτὸν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ψευδοπροφῆται καὶ πᾶς ὁ

ℵAQ 22 καυης ℵ* (ρ et γ superscr ℵ²) | προβατων] κριων ℵ | κριων] προβατων ℵ | ωλοθρευσεν B^b | τα βοσκηματα] το βοσκημα ℵ 23 μου] κυ Q 24 εγκατελιπεν (-λειπεν ℵ²)] κατελειπεν με A εγκατελειπεν Q* (εγκατελιπ. Q^a) | ωσπερ λεων κα| sup ras A^a | καταλυμα (κα|λυμα A)] καταλειμμα Q (καταλυμα Q^mg) | προσωπου] + α′σ′θ′ ※ οργης Q^mg | της μαχαιρας] om της AQ | μεγαλης] + α′σ′θ′ ※ κ απο προσωπου οργης θυμου αυτου Q^mg XXXIII 1 om βασιλεως Q* (hab Q^mg) | Ιωσια B^bℵA Ιωσιου Q + βασιλεως Ιουδα Q | εγενη A | Κυριου]+α′σ′θ′ ※ λεγω| Q^mg 2 απασι τοις Ιουδαιοις] παντι Ιουδα Q^mg | απασι (-σιν ℵ)] πασιν A πασι Q | om και πασι ℵQ | πασιν A | χρηματισαι αυτοις Q 3 της οδου] om της A | αυτου] αυτων A 4 ερεις]+α′σ′θ′ ※ προς αυτους Q^mg | νομιμοις] νομοις A | κατα προσωπον] προ προσωπου Q ▮ των λογων]+μου και A | om των παιδων μου ℵ* (hab ℵ^c.a mg (rurs improb ℵ^c.b) | παιδων] δουλων Q* (παιδ. Q^mg) | ορθου ℵ* | ηκουσατε] εισηκουσατε (-σαται ℵ^c.bA) ℵAQ 6 Σηλωμ ℵ^a(vid)AQ | την πολιν]+ταυτην AQ pr α′ ※ συν Q^mg | πασι Q 7 ειν ℵ* (εν ℵ²) 8 α] οσα AQ | om λαλησαι ▮ | συνελαβον ℵ^c.aQ

9 λαὸς λέγων Θανάτῳ ἀποθανῇ, 9ὅτι ἐπροφήτευσας τῷ ὀνόματι Κυρίου B
λέγων Ὡσπερ Σηλὼ ἔσται ὁ οἶκος οὗτος, καὶ ἡ πόλις αὕτη ἐρημωθή-
σεται ἀπὸ κατοικούντων· καὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ Ἱερεμίαν
10 ἐν οἴκῳ Κυρίου. 10Καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχοντες Ἰούδα τὸν λόγον
τοῦτον, καὶ ἀνέβησαν ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως εἰς οἶκον Κυρίου, καὶ
11 ἐκάθισαν ἐν προθύροις πύλης τῆς καινῆς. 11καὶ εἶπαν οἱ ἱερεῖς καὶ
οἱ ψευδοπροφῆται πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ παντὶ τῷ λαῷ Κρίσις
θανάτου τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, ὅτι ἐπροφήτευσεν κατὰ τῆς πόλεως
12 ταύτης καθὼς ἠκούσατε ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. 12καὶ εἶπεν Ἱερεμίας
πρὸς τοὺς ἄρχοντας καὶ παντὶ τῷ λαῷ λέγων Κύριος ἀπέστειλέν με
προφητεῦσαι ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦτον καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην πάντας
13 τοὺς λόγους οὓς ἠκούσατε. 13καὶ νῦν βελτίους ποιήσατε τὰς ὁδοὺς
ὑμῶν καὶ τὰ ἔργα ὑμῶν, καὶ ἀκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου, καὶ παύσεται
14 Κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐλάλησεν ἐφ' ὑμᾶς. 14καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐν
15 χερσὶν ὑμῶν, ποιήσατέ μοι ὡς συμφέρει καὶ ὡς βέλτιον ὑμῖν. 15ἀλλ' ἢ
γνόντες γνώσεσθε ὅτι εἰ ἀναιρεῖτέ με, αἷμα ἀθῷον δίδοτε ἐφ' ὑμᾶς
καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐν
ἀληθείᾳ ἀπέσταλκέν με Κύριος πρὸς ὑμᾶς λαλῆσαι εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν
16 πάντας τοὺς λόγους τούτους. 16καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες καὶ πᾶς ὁ λαὸς
πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφήτας Οὐκ ἔστιν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ κρίσις θανάτου, ὅτι ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ θεοῦ
17 ἡμῶν ἐλάλησεν πρὸς ἡμᾶς. 17καὶ ἀνέστησαν ἄνδρες τῶν πρεσβυτέ-
18 ρων τῆς γῆς καὶ εἶπαν πάσῃ τῇ συναγωγῇ τοῦ λαοῦ 18Μειχαίας ὁ
Μωραθείτης ἦν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἐζεκίου βασιλέως Ἰούδα καὶ εἶπεν
παντὶ τῷ λαῷ Ἰούδα Οὕτως εἶπεν Κύριος Σειὼν ὡς ἀγρὸς ἀροτριαθή-
σεται, καὶ Ἱερουσαλὴμ εἰς ἄβατον ἔσται, καὶ τὸ ὄρος τοῦ οἴκου εἰς

9 τω ονοματι] pr επι ℵ | ελεγον ℵ* (λεγων ℵ²) | Σηλωμ ℵAQ | αυτης B* ℵAQ (αυτη Bᵃᵇ) | κατοικουντων] ενοικ. A **10** οι αρχοντες] om οι ℵ* (superscr ℵᶜ.ᵃ (?)) | τον λογον τουτον] των λογων τουτων AQ | εις] pr εις οικον| του βασιλεως ℵ* (improb ℵ²) | πυλης]+ κῡ A+οικου κῡ Q **11** om και 3° ℵ* (superscr ℵᶜ.ᵃ (?)) | λαω]+ ·※· λεγοντες Q^mg **12** απεστειλεν] απεσταλκεν ℵ | λογους]+τουτους ℵA | om ους ηκουσατε ℵ **13** om και τα εργα υμων ℵ* (hab ℵᶜ.ᵃ (?) mg) | ακουσατε] ακουσετε (ακου sup ras Aᵃ) A | Κυριου] ημων ℵ* vid κῡ του θῡ ημων ℵᶜ.ᶜ (vid) κῡ του θῡ υμων Q | παυσεται ℵ* | εφ] προς ℵ* (superscr εφ ℵᶜ.ᵃ (?)) **15** αιμαθωον A | αιμα] pr οτι ℵᶜ.ᵃ Q | αθωον sup ras (ωο B¹ fort) B² | διδοτε] pr υμεις Q | om πολιν Q* (hab Q¹ (vid) mg) | αληθια ℵ | απεσταλκεν] απεστειλεν A | om ωτα B* (hab Bᵇ) **16** om προς 2° ℵA | ημας] υμας A **17** συ|αγωγη B* συ|ναγ. B² | λαου]+λεγοντες Q **18** Μιχεας ℵ Μιχαιας AQ | βασιλεως] pr του Q | Ιουδα 2°]+λεγων AQ | Σιων BᵇQ | αροτιαθ. ℵ* | εις bis] ως A | αβατον (-τος ℵ*)] οπωροφυλακιον (-κειον Qᵃ) AQ | οικου]+εστ, Qᵃ

Β ἄλσος δρυμοῦ. [19]μὴ ἀνελὼν ἀνεῖλεν αὐτὸν Ἐζεκίας καὶ πᾶς Ἰουδά; οὐχ ὅτι ἐφοβήθησαν τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐδεήθησαν τοῦ προσώπου Κυρίου, καὶ ἐπαύσατο Κύριος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐλάλησεν ἐπ' αὐτούς; καὶ ἡμεῖς ἐποιήσαμεν κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχὰς ἡμῶν. [20]καὶ ἄνθρωπος ἦν προφητεύων τῷ ὀνόματι Κυρίου, Οὐρείας υἱὸς Σαμαίου ἐκ Καριαθιαρείμ, καὶ ἐπροφήτευσεν περὶ τῆς γῆς ταύτης κατὰ πάντας τοὺς λόγους Ἰερεμίου. [21]καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἰωακεὶμ καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ἐζήτουν ἀποκτεῖναι αὐτόν· καὶ ἤκουσεν Οὐρείας, καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον. [22]καὶ ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄνδρας εἰς Αἴγυπτον, [23]καὶ ἐξηγάγοσαν αὐτὸν ἐκεῖθεν καὶ εἰσηγάγοσαν αὐτὸν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ, καὶ ἔριψεν αὐτὸν εἰς τὸ μνῆμα υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ. [24]πλὴν χεὶρ Ἀχεικὰμ υἱοῦ Σαφὰν ἦν μετὰ Ἰερεμίου τοῦ μὴ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖρας τοῦ λαοῦ, μὴ ἀνελεῖν αὐτόν.

XX (XX

[1]Οὕτως εἶπεν Κύριος Ποίησον δεσμοὺς καὶ κλοιούς, καὶ περι- 1 (2)
θου περὶ τὸν τράχηλόν σου, [2]καὶ ἀποστελεῖς αὐτοὺς πρὸς βασιλέα 2 (3)
Ἰδουμαίας καὶ πρὸς βασιλέα Μωὰβ καὶ πρὸς βασιλέα υἱῶν Ἀμμὼν καὶ πρὸς βασιλέα Τύρου καὶ πρὸς βασιλέα Σειδῶνος ἐν χερσὶν ἀγγέλων αὐτῶν τῶν ἐρχομένων εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν εἰς Ἰερουσαλὴμ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα. [3]καὶ συντάξεις αὐτοῖς πρὸς 3 (4)
τοὺς κυρίους αὐτῶν εἰπεῖν Οὕτως εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ

ℵAQ 19 ανελων] αναιρων (ανερ. A) AQ | Εξεκιας] + βασιλευς Ιουδα Q | ουχ] ουχι ℵAQ | om οτι 1° ℵ | om και 2° ℵ | Κυριου] αυτου A | ψυχαις A | ημων] υμων ℵ* 20 τω ονοματι] pr επι A | Ουριας B^bAQ | Σαμαιου] Μασεου ℵ | Κα|ριαθειαρειμ ℵ | επροφητευσεν] + α′θ′ ※ επι τῃ̄ πολιν ταυτῃ̄ και Q^{mg} | κατα] pr και ℵ | Ιηρεμιου A 21 βασιλει incep ℵ* | Ιωακειμ (-κιμ Q^a)] + ※ ϛ παντες οι δυνατοι αυτου Q^{mg} | αρχοντας ℵ* vid | εζητουν] εζητησαν Q | ηκουσαν ℵ* | Ουριας B^bℵA (Ουρ sup ras A^2 seq spat 2 litt Ιερεμιας $A^{*\,fort}$) Q^a + α′θ′ ※ ϛ εφοβηθη ϛ εφυγεν Q^{mg} 22 pr θ′ ※ Q^{mg} | βασιλευς] + Ιωακειμ Q^{mg} | Αιγυπτον] Εγυπτω incep ℵ* (Εγυπτον postea Αιγ. ℵ^2) + θ′ ※ Ελναθαν υιον Αχοβωρ ϛ ανδρας μετ αυτου εις Αιγυπτον Q^{mg} 23 και 1°] pr και συνελαβοσαν] αυτον A | εξηγαγον AQ | εκειθεν] pr ※ et superscr θ′ Q^2 | εισηγαγοσαν] εισηγαγον ℵAQ (superscr ※ Q^2) | βασιλεα] + θ′ ※ Ιωακειμ Q^{mg} | μαχαιρη A | ερριψεν B^bAQ | μνημα] μνημειον A 24 Αχικαμ AQ | Ιερεμιου] Ιερεου ℵ* (μι superscr) Ιηρεμιου A | μη ανελειν] pr του ℵAQ^a XXXIV 1 ουτως] pr α′ ※ εν αρχη βασιλεως Ιωακειμ υιου Ιωσιου βασιλευς Ιουδα εγενηθη ο λογος ουτος προς Ιερεμιαν παρα κῡ λεγων Q^{mg} | Κυριος] + παντες ※ προς με Q^{mg} | ποιησον] + σεαυτω Q 2 αποστελλις ℵ* (αποστελεις ℵ^2) | βασιλεα 1°] pr τον ℵ$^{c.a}$AQ | Ιουμαιας ℵ* | βασιλεα 3°, 5°] pr τον Q | Σιδωνος B^bAQ | αγγελων] pr των A | αυτων 1°] ων sup ras $B^{2\,fort}$ (αυτου $B^{*\,fort}$) | ερχομενων] + εις Ιλημ Q | αυτων 2°] αυτω ℵ | om εις Ιερουσαλημ Q 3 συνταξεις] προσταξεις ℵ | Κυριος] + α′θ′ ※ των δυναμεω̄ν Q^{mg}

(5) 4 Οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τοὺς κυρίους ὑμῶν 4ὅτι ἐγὼ ἐποίησα τὴν γῆν ἐν B
τῇ ἰσχύι μου τῇ μεγάλῃ καὶ ἐν τῷ ἐπιχείρῳ μου τῷ ὑψηλῷ, καὶ
(6) 5 δώσω αὐτὴν ᾧ ἐὰν δόξῃ ἐν ὀφθαλμοῖς μου. 5ἔδωκα τὴν γῆν τῷ
Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεῖ Βαβυλῶνος δουλεύειν αὐτῷ, καὶ τὰ θηρία
(8) 6 τοῦ ἀγροῦ ἐργάζεσθαι αὐτῷ. 6καὶ τὸ ἔθνος καὶ ἡ βασιλεία ὅσοι
ἐὰν μὴ ἐμβάλωσιν τὸν τράχηλον αὐτῶν ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως
Βαβυλῶνος, ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐπισκέψομαι αὐτούς, εἶπεν
(9) 7 Κύριος, ἕως ἐκλίπωσιν ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 7καὶ ὑμεῖς μὴ ἀκούετε
τῶν ψευδοπροφητῶν ὑμῶν καὶ τῶν μαντευομένων ὑμῖν καὶ τῶν
ἐνυπνιαζομένων ὑμῖν καὶ τῶν οἰωνισμάτων ὑμῶν καὶ τῶν φαρμα-
κῶν ὑμῶν τῶν λεγόντων Οὐ μὴ ἐργάσησθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος,
(10) ‖ 8ὅτι ψευδῆ αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν πρὸς τὸ μακρῦναι ὑμᾶς ἀπὸ
(11) 9 τῆς γῆς ὑμῶν. 9καὶ τὸ ἔθνος ὃ ἐὰν εἰσαγάγῃ τὸν τράχηλον αὐτοῦ
ὑπὸ τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ἐργάσηται αὐτῷ, καὶ
καταλείψω αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ· καὶ ἐργᾶται αὐτῷ καὶ ἐνοική-
(12) 10 σει ἐν αὐτῇ. 10Καὶ πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα ἐλάλησα
κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους λέγων Εἰσαγάγετε τὸν τρά-
(14) 11 χηλον ὑμῶν καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος. 11ὅτι ἄδικα

3 προς τους κυριους (2°)] τοις κυριοις A **4** om οτι Q | γην] + α′θ′ ※ ℵAQ
τους ανους ※ τα κτηνη οσα επι προσωπου της γης Q^{mg} | τη ισχυι] om τη ℵ | επιχειρω] βραχιονι Q | εαν] αν ℵ ε sup ras (pr spat 1 litt) A^{a} **5** εδωκα] + πασιν Q pr α′θ′ ※ ※ νυν εγω ειμι Q^{mg} | την γην] + πασαν A pr πασαν Q | τω Ν. β. Βαβυλωνος] pr εν (superscr) Q^{a} pr α′θ′ ※ Q^{mg} | om Ναβουχοδονοσορ ℵ | Βαβυλωνος] + θ′ ※ τω δουλω μου Q^{mg} | om δουλευειν αυτω ℵ | αυτω 2°] + ※ δεδωκα δουλευειν αυτω ※ δουλευσουσιν αυτω πᾶ|τα τα εθνη ※ τω υιω αυτου ※ τω υιω του υιου αυτου εως ελθη ο καιρος της οργης αυτου ※ δουλευσουσιν αυτω εθνη ※ βασιλεις μεγαλοι Q^{mg} **6** και 1°] pr α′θ′ ※ ※ εσται Q^{mg} | βασιλια ℵ* | οσοι] σοι A* (οσ. A^{1}) | εαν] αν A + ※ μη δουλευσουσι τω Ναβουχοδονοσορ βασιλει Βαβυλωνος ※ οσοι εαν Q^{mg} | ενβαλωσι ℵ εμβαλωσι Q$^{a\ vid}$ | τον ζυγον] om τον A | Βαβυλωνος] + και δουλευ|σωσιν αυτω A | μαχαιρα] + πεσουνται ℵ* (postea improb) A | λιμω] + παντες ※ ※ εν θανατω Q^{mg} | εως] + αν AQ | εκλειπωσιν ℵ$^{c.a}$ A εκλιπουσιν Q* (εκλιπωσιν Q^{a}) **7** ante ακουετε ras 1 lit ut vid Q$^{?}$ | υμιν 2°] + α′θ′ ※ ※ των κληδονων υμων Q^{mg} | των λεγοντων] pr και ℵ* (postea improb) om των Q* (hab Q^{mg}) | λεγοντων] + ※ προς υμας εν τω λεγειν Q^{mg} | εργασεσθε Q* (-σησθε Q^{a}) **8** αυτοι ψευδη ℵ | υμων] + α′θ′ ※ ※ διασπερω υμας ※ απολειςθαι (-σθε Q$^{?}$) Q^{mg} **9** ο εαν] οσοι αν A ο αν Q | εισαγαγωσιν A | αυτου 1°] αυτων A | βασιεως ℵ* (βασιλ. ℵ$^{?}$) | αυτου 2°] + α′θ′ ※ φησι| κς Q^{mg} | αυτω 2°] pr εν ℵ* (postea improb) εν αυτη Q^{mg} **10** ελαληκας ℵ* (ελαλησα ℵ$^{c.a\ (?)}$) | ατα ℵ* (κατα ℵ$^{c.a\ (?)}$) | υμων] + υπο τον ζυγο| βασιλεως Βαβυλωνος ※ δουλευσατε αυτω ※ τω λαω αυτου ※ ζητε ※ ινατι αποθνησκετε συ ※ ο λαος σου εν ρομφαια ※ εν λιμω ※ εν θανατω καθα ελαλησε κς προς το εθνος ο εαν μη δουλευση τω βασιλει Βαβυλωνος ※ μη ακουσητε των λογω| των προφητω| προς υμας Q^{mg} | και 2°] ουκ Q^{mg} | εργασασθε] εργασεσθαι ℵ εργαζεσθαι A

B αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν, [12]ὅτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς, φησὶν 12 (15)
Κύριος, καὶ προφητεύουσιν τῷ ὀνόματί μου ἐπ' ἀδίκῳ πρὸς τὸ
ἀπολέσαι ὑμᾶς· καὶ ἀπολεῖσθε ὑμεῖς καὶ οἱ προφῆται ὑμῶν οἱ
προφητεύοντες ὑμῖν ἐπ' ἀδίκῳ ψευδῆ. [13]ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ 13 (16)
τούτῳ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἐλάλησα λέγων Οὕτως εἶπεν Κύριος Μὴ
ἀκούετε τῶν λόγων τῶν προφητῶν τῶν προφητευόντων ὑμῖν
λεγόντων Ἰδοὺ σκεύη οἴκου Κυρίου ἐπιστρέψει ἐκ Βαβυλῶνος,
ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν· [14]οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς. 14 (17)
[15]εἰ προφῆταί εἰσιν, καὶ εἰ ἔστιν λόγος Κυρίου ἐν αὐτοῖς, ἀπαν- 15 (18)
τησάτωσάν μοι· [16]ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος Καὶ τῶν ἐπιλοίπων 16 (19)
σκευῶν, [17]ὧν οὐκ ἔλαβεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ὅτε ἀπῴκισεν 17 (20)
τὸν Ἰεχονίαν ἐξ Ἰερουσαλήμ, [18]εἰς Βαβυλῶνα εἰσελεύσεται, λέγει 18 (22)
Κύριος.

[1]Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τετάρτῳ ἔτει Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα ἐν 1 (X
μηνὶ τῷ πέμπτῳ εἶπέν μοι Ἀνανίας υἱὸς Ἀζὼρ ὁ ψευδοπροφήτης
ἀπὸ Γαβαὼν ἐν οἴκῳ Κυρίου κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων καὶ παντὸς
τοῦ λαοῦ λέγων [2]Οὕτως εἶπεν Κύριος Συνέτριψα τὸν ζυγὸν τοῦ βασι- 2
λέως Βαβυλῶνος. [3]ἔτι δύο ἔτη ἡμερῶν καὶ ἐγὼ ἀποστρέψω εἰς τὸν 3

ℵAQ 12 om οτι Q* (superscr Q[a]) | προφητευουσιν] προφητευσουσιν ℵ | τω ονοματι] pr επι A | απολεσαι] απολε|σθαι A | απολεισθε] απολεσθε ℵ* 13 om και 1° ℵ | των προφητευοντων] om των Q* (superscr Q[a]) | υμιν 2°] +ψευδη A | λεγοντων] pr και A | επιστρεφει AQ | Βαβυλωνος] +παντες ※ νυν ταχυ Q[mg] | αδικα] αδικια ℵ* (-κα ℵ[?]) 14 ουκ] pr ÷ Q[?] | αυτους] + ※ μη ακουετε αυτων δουλευσατε τω βασιλει Βαβυλωνος ℟ ζητε ℟ ινατι γινετ, η πολις αυτη ερημος Q[mg] 15 ει 1°] pr και A | om ει 2° A | λογος] νομος ℵ* (λογ. ℵ[c.a (?)]) | απαντησατωσαν] +θ′ δη κω̄ των δυναμεω̄| προς το μη πορευθηναι τα σκευη τα υπολελειμμενα εν οικω κῡ ℟ εν οικω βασιλεως Ιουδα ℟ εν Ιλημ εις Βαβυλωνα οτι ταδε λεγει κ̄ς των δυναμεων περι των στυλων και περι της θαλασσης ℟ περι των μεχωνωθ ℟ επι το λειμμα των σκευων των υπολελιμμενω̄| εν τη πολει ταυτη α ουκ ελαβεν αυτα Ναβουχοδονοσορ βασιλευς Βαβυλωνος αποικιζοντος αυτου τον Ιεχονιαν υιον Ιωακειμ βασιλεα Ιουδα εξ Ιλημ εις Βαβυλωνα ℟ παντας τους ελευθερους Ιουδα ℟ Ιλημ οτι ταδε λεγει κ̄ς των δυναμεων θ̄ς Ιη̄λ επι τα σκευη τα καταλειφθεντα εν οικω κῡ ℟ εν οικω βασιλεως Ιουδα ℟ εν Ιλη̄μ εις Βαβυλωνα αχθησονται ℟ εκει εσονται εως ημερας ης επισκεψωμαι αυτα ταδε λεγει κ̄ς ℟ αναβιβω αυτα ℟ επιστρεψω αυτα εις τον τοπον τουτο̄| Q[mg] 16 επιλοιπων] υπολοιπων ℵ 17 βασιλεως ℵ | οτι B*A* (οτε B[ab]ℵA[?]Q) | Ιεχονιαν ℵ | Ιερουσαλημ] Ιειη̄μ (postea Ιη̄μ̄) ℵ 18 εγει A* (λεγει A[1]) | Κυριος]+ο θ̄ς ℵ XXXV 1 ετει]+※ εκεινω Q[mg] | Σεδεκια (-κιου AQ)] pr βασιλευοντος AQ pr ※ εν αρχη [βασ.] Q[mg] | μηνι τω πεμπτω] τω πεμπτω μηνι A+※ εν τω ετει τω τεταρτω Q[mg] | απο] pr ο ℵA 2 Κυριος]+α′θ′ ※ των δυναμεων θ̄ς Ιη̄λ λεγω̄| Q[mg] | του βασιλεως] om του ℵQ 3 δυο ετη] ετη δυο A | om και ℵAQ

4 τόπον τοῦτον τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου [4]καὶ Ἰεχονίαν καὶ τὴν ἀποι- B
5 κίαν Ἰούδα, ὅτι συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος. [5]καὶ
εἶπεν Ἱερεμίας πρὸς Ἀνανίαν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ
6 κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων τῶν ἑστηκότων ἐν οἴκῳ Κυρίου, [6]καὶ
εἶπεν Ἱερεμίας Ἀληθῶς οὕτω ποιήσαι Κύριος· στήσαι τὸν λόγον
σου ὃν σὺ προφητεύεις, τοῦ ἐπιστρέψαι τὰ σκεύη οἴκου Κυρίου καὶ
7 πᾶσαν τὴν ἀποικίαν ἐκ Βαβυλῶνος εἰς τὸν τόπον τοῦτον. [7]πλὴν
ἀκούσατε τὸν λόγον Κυρίου ὃν ἐγὼ λέγω εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν καὶ εἰς
8 τὰ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ [8]Οἱ προφῆται οἱ γεγονότες πρότεροί μου
καὶ πρότεροι ὑμῶν ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, καὶ ἐπροφήτευσαν ἐπὶ γῆς πολ-
9 λῆς καὶ ἐπὶ βασιλείας μεγάλας εἰς πόλεμον· [9]ὁ προφήτης ὁ προφη-
τεύσας εἰς εἰρήνην, ἐλθόντος τοῦ λόγου γνώσονται τὸν προφήτην ὃν
10 ἀπέστειλεν αὐτοῖς Κύριος ἐν πίστει. [10]καὶ ἔλαβεν Ἀνανίας ἐν ὀ-
φθαλμοῖς παντὸς τοῦ λαοῦ τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τραχήλου Ἱερεμίου
11 καὶ συνέτριψεν αὐτούς. [11]καὶ εἶπεν Ἀνανίας κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παντὸς
τοῦ λαοῦ λέγων Οὕτως εἶπεν Κύριος Οὕτως συντρίψω τὸν ζυγὸν βα-
σιλέως Βαβυλῶνος ἀπὸ τραχήλων πάντων τῶν ἐθνῶν. καὶ ᾤχετο
12 Ἱερεμίας εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ. [12]καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
Ἱερεμίαν μετὰ τὸ συντρίψαι Ἀνανίαν τοὺς κλοιοὺς ἀπὸ τοῦ τρα-
13 χήλου αὐτοῦ λέγων [13]Βάδιζε καὶ εἰπὸν πρὸς Ἀνανίαν λέγων Οὕτως
εἶπεν Κύριος Κλοιοὺς ξυλίνους συνέτριψας, καὶ ποιήσω ἀντ᾽ αὐτῶν
14 κλοιοὺς σιδηροῦς. [14]ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος Ζυγὸν σιδηροῦν ἔθηκα

3 τα σκευη] pr παντα Q | Κυριου] ※ οσα ελαβεν Ναβουχοδονοσορ βασιλευς ℵAQ Βαβυλωνος εκ του τοπου τουτου ℵ εισηγαγεν αυτα εις Βαβυλωνα (**4**) ℵ τον Ιεχονιαν υιον Ιωακειμ βασιλεα Ιουδα ℵ πασαν αποικιαν Ιουδα τους εισελθό|τας εις Βαβυλωνα εγω επιστρεψω επι το| τοπον τουτο| φησιν κς Q^{mg} **4** Ιεχονιαν] pr τον AQ | συντριψω] συνετριψα A | βασιλεως] pr του A **5** Ιερεμιας] + παντες ※ ο προφητης Q^{mg} | Αναναιαν]+ θ′ ※ τον ψευδοπροφητη| Q^{mg} | παντος του λαου] τος του λαου sup ras B$^{?}$ **6** Ιερεμιας] + παντες ※ ο προφητης Q^{mg} | ουτος ℵ* ^{vid} (ουτως ℵ$^{c.a\,(?)}$ AQ) | ποιησει ℵ$^{c.a}$ (-σι ℵ*) | στησαι]+ κς AQ | σου] τουτου ℵ* ^{vid} (σου ℵ$^{c.a\,(?)}$) | επιστρεψαι] αποστρ. Q **7** ακουσατε] ακουσον + ※ δη Q^{mg} | Κυριου] τουτον Q **8** βασιλιας ℵ* (-λειας ℵ$^{?}$) | μεγαλης ℵ | πολεμον] + α′θ′ ※ ℵ εις κακα ℵ εις θανατον Q^{mg} **9** om εις ℵ | λογου]+ παντες ※ του προφητου Q^{mg} | Κυριος εν πιστει] κς εν πι sup ras A^{a} (om κς A*^{fort}) **10** Ανανιας]+ παντες ※ ο ψευδοπροφητης Q^{mg} | Ιερεμιου]+ παντες ※ του προφητου Q^{mg} **11** παντος] om ℵ adpinx ※ et superscr α′σ′θ′ Q^{b} | ζυγον] + παντες ※ Ναβουχοδονοσορ Q^{mg} | Βαβυλωνος]+ α′θ′ ※ εν δυσιν ετεσιν ημερων Q^{mg} | τραχηλου ℵQ | Ιερεμιας]+ παντες ※ ο προφητης Q^{mg} **12** Ανανιαν] + σ′ ※ τον προφητη| Q^{mg} | κλοιους (-ου ℵ*)]+ θ′ ※ αυτου Q^{mg} | αυτου] Ιερεμιου A **13** βαδιζε] βαδισο| A | αντ αυτων] αντι τουτων Q **14** Κυριος] + α′θ′ ※ των δυναμεων θς Ιλ Q^{mg} | εθηκα] τεθεικα Q

Β ἐπὶ τὸν τράχηλον πάντων τῶν ἐθνῶν ἐργάζεσθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυ-
λῶνος. 15καὶ εἶπεν Ἱερεμίας τῷ Ἀνανίᾳ Οὐκ ἀπέσταλκέν σε Κύριος, 15
καὶ πεποιθέναι ἐποίησας τὸν λαὸν τοῦτον ἐπ' ἀδίκῳ. 16διὰ τοῦτο 16
οὕτως εἶπεν Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξαποστέλλω σε ἀπὸ προσώπου τῆς
γῆς· τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἀποθανῇ. 17καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ μηνὶ τῷ 17
ἑβδόμῳ.

XX (XX

1Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι τῆς βίβλου οὓς ἀπέστειλεν Ἱερεμίας ἐξ Ἰε- 1
ρουσαλὴμ πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἀποικίας καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς
καὶ πρὸς τοὺς ψευδοπροφήτας, ἐπιστολὴν εἰς Βαβυλῶνα τῇ ἀποικίᾳ,
καὶ πρὸς ἅπαντα τὸν λαόν, 2ὕστερον ἐξελθόντος Ἰεχονίου τοῦ βασι- 2
λέως καὶ τῆς βασιλίσσης καὶ τῶν εὐνούχων καὶ παντὸς ἐλευθέρου
καὶ δεσμώτου καὶ τεχνίτου ἐξ Ἰερουσαλήμ, 3ἐν χειρὶ Ἐλεασὰν υἱοῦ 3
Σαφὰν καὶ Γαμαρίου υἱοῦ Χελκίου, ὃν ἀπέστειλεν Σεδεκίας βασιλεὺς
Ἰούδα πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα, λέγων 4Οὕτως εἶπεν 4
Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν ἀποικίαν ἣν ἀπῴκισα ἀπὸ Ἰερου-
σαλήμ 5Οἰκοδομήσατε οἴκους καὶ κατοικήσατε, καὶ φυτεύσατε παρα- 5
δείσους καὶ φάγετε τοὺς καρποὺς αὐτῶν, 6καὶ λάβετε γυναῖκας καὶ 6
τεκνοποιήσατε υἱοὺς καὶ θυγατέρας, καὶ λάβετε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν γυ-
ναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας ὑμῶν ἀνδράσιν δότε, καὶ πληθύνεσθε καὶ
μὴ σμικρυνθῆτε, 7καὶ ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς εἰς ἣν ἀπῴκισα 7
ὑμᾶς ἐκεῖ, καὶ προσεύξασθε περὶ αὐτῶν πρὸς Κύριον, ὅτι ἐν εἰρήνῃ

ℵAQ **14** εθνων]+α′θ′ ※ τουτω| Q^{mg} | εργαζεσθαι] εργασασθε ℵ* (-σθαι ℵ$^{c.b}$) pr α′θ′ ※ του Q^{mg} | βασιλει] pr α′θ′ ※ Ναβουχοδονοσορ Q^{mg} | Βαβυλωνος] + παντες ※ ℵ δουλευσουσι| αυτω και γε τα θηρια του αγρου δεδωκα αυτω Q^{mg} **15** Ιερεμιας]+ παντες ※ ο προφητης Q^{mg} | Ανανια]+ ※ τω προφητη ακουσο| δη Ανανια Q^{mg} | ουκ| απεστ. B* ου|κ απεστ. B^{1} | απεσταλκεν] απεστειλεν Q | πεποιθεναι] pr συ AQ **16** εξαποστελω ℵ$^{c.a}$ | om τουτω τω Q* (hab Q^{1} (vid) ^{mg}) | αποθανῃ] αποθανιτε ℵ* (-νειται ℵ^{2}) + α′θ′ ※ οτι εκκλισι|σιν ελαλησας προς κν̄ Q^{mg} **17** απεθανεν]+ παντες ※ Ανανιας ο προφητης εν τω ενιαυτω εκεινω Q^{mg} | om εν ℵ | μηνι τω εβδομω] εβδομω μηνι A XXXVI 1 Ιερεμιας]+ ※ ο προφητης Q^{mg} | Ιεῑμ ℵ | αποικειας Q* | απαντα] παντα ℵAQ | λαον]+α′θ′ ※ ους απωκισε| Ναβουχοδονοσορ εις Βαβυλωνα Q^{mg} **2** ευνουχων]+ θ′ ※ ℵ αρχο̄ιτων Ιουδα εξ Ιλεῑμ Q^{mg} | δεσμωτου] τεχνιτου Q | τεχνιτου] δεσμωτου Q | Ιεημ ℵ* (Ιεμ ℵ^{1}) **3** Ελεασαν B*b] Ελεαζαρ B$^{a\,mg}$ℵ Ελεασαρ A Ελεασα Q | βασιλευς] βασιλεως ℵ* -λεις ℵ$^{c.a\,(?)}$ | βασιλεα] pr ※ Ναβουχοδονοσορ Q^{mg} **4** Κυριος]+α′θ′ ※ των δυναμεων Q^{mg} | αποικειαν A | απωκισα] απωκισεν ℵA (-κεισεν) Q | απο] εξ A | Ιερουσαλημ]+παντες ※ εις Βαβυλωνα Q^{mg} **5** οικους] οικιαν ℵ* οικιας ℵ$^{c.a\,(?)}$AQ | φυτευσατε] καταφυτευσατε ℵ | φαγετε] φαγεσθε A (-θαι) Q* (-γετε Q^{mg}) | αυτων] αυτου A **6** τεκνοποιησασθε ℵ | om και λαβετε...θυγατερας (2°) ℵ* (hab και λαβεται τ. υιοις υμ. γυν. και ταις (corr τας) θυγατερας ℵ$^{c.a\,mg\,sup}$) | δοτε ανδρασιν AQ (-σι Q^{a}) | πληθυνεσθε] + παντες ※ Q^{mg} **7** προσευξασθε] προσευχεσθε A | ειρηνη 1°] pr τη AQ

8 αὐτῆς εἰρήνη ὑμῶν. 8ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος Μὴ ἀναπειθέτωσαν B
ὑμᾶς οἱ ψευδοπροφῆται οἱ ἐν ὑμῖν, καὶ μὴ ἀναπειθέτωσαν ὑμᾶς οἱ
μάντεις ὑμῶν, καὶ μὴ ἀκούετε εἰς τὰ ἐνύπνια ὑμῶν ἃ ὑμεῖς ἐνυπνιά-
9 ζεσθε· 9ὅτι ἄδικα αὐτοὶ προφητεύουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ
10 οὐκ ἀπέστειλα αὐτούς. 10ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος Ὅταν μέλλῃ πλη-
ροῦσθαι Βαβυλῶνι ἑβδομήκοντα ἔτη, ἐπισκέψομαι ὑμᾶς καὶ ἐπιστήσω
11 τοὺς λόγους μου ἐφ' ὑμᾶς τοῦ τὸν λαὸν ὑμῶν ἀποστρέψαι εἰς τὸν
12 τόπον τοῦτον, 11καὶ λογιοῦμαι ἐφ' ὑμᾶς λογισμὸν εἰρήνης καὶ οὐ
13 κακά, τοῦ δοῦναι ὑμῖν ταῦτα. 12καὶ προσεύξασθε πρὸς μέ, καὶ εἰσ-
14 ακούσομαι ὑμῶν· 13καὶ ἐκζητήσατέ με, καὶ εὑρήσετέ με· ὅτι ζητή-
15 σετέ με ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, 14καὶ ἐπιφανοῦμαι ὑμῖν. 15Ὅτι εἶ-
21 πατε Κατέστησεν ἡμῖν Κύριος προφήτας ἐν Βαβυλῶνι· 21οὕτως εἶπεν
Κύριος ἐπὶ Ἀχιὰβ καὶ ἐπὶ Σεδεκίαν Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι αὐτοὺς εἰς
χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ πατάξει αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς

7 αυτης ειρηνη] om ℵ* αυτων εσται ιρηνη ℵ$^{c.a\ mg}$Q αυτων εσται η ειρηνη A | υμων] υμιν B^{ab}ℵ (-μεῖ) Q 8 om οτι AQ | Κυριος]+α′θ′ ※ των δυναμεων θς Ιηλ Q^{mg} | αναπειθετωσαν 1°] αναπειθετω A | ψευδοφηται ℵ* (superscr προ ℵ$^{c.a\ (?)}$) | αναπειθετωσαν 2°] πειθετωσαν ℵ | ανυπνιαζεσθαι ℵ* (εν. ℵ$^{?}$) 10 οταν] pr οτι ℵ* (improb ℵ$^{?}$) | Βαβυλων Q*^{vid} (-νι Q$^{?}$) | τους λογους μου]+※ τους αγαθους Q^{mg} | τον λαον υμων αποστρεψαι] επιστρεψαι τον λαον μου Q | τουτον]+και λογιουμαι εφ υμας του τον λαον υμῶ| αποστρεψε εις τον τοπον τουτον ℵ* (uncis incl ℵ$^{c.a\ (?)}$) 11 και 1°]+α′θ′ ※ οτι εγω οιδα τον λογισμον ον εγω ειμι Q^{mg} | εφ υμας]+παντες ※ φησῖ Κυριος Q^{mg} | ταυτα] +α′θ′ ※ και ελπιδα και επικαλεσασθε με και πορευεσθε Q^{mg} 12 προσευξεσθε Q 13 om εκζητησατε με κ. ευρησετε με οτι ℵ | εκζητησετε AQ^{a} | οτι] οταν A οτι οταν Q | om ζητησετε με A | om υμων A 14 om και Q | υμιν]+θ′ ※ φησι κς επιστρεψω τῆ| αιχμαλωσιᾶ| υμων ※ αθροισω υμας εκ παντῶ| των εθνῶ| ※ εκ πᾶ|των τοπῶ| ου διεσπειρα υμας εκει φησι κς ※ επιστρεψω υμας εις τον τοπον οθεν απωκισα υμας εκει Q^{mg} 15 ημιν Κυριος] κς εφ ημας Q | προφητην A | Βαβυλωνι]+θ ※ (16) οτι ταδε λεγει κς προς τον βασιλεα τον καθημενον επι θρονου Δαδ ※ επι παντας τους λαους τους κατοικουντας εν τη πολει ταυτη αδελφους υμων μη εξελθῶ|τας μεθ υμων εν τη αποικια (17) ταδε λεγει κς των δυναμεων ιδου εγω εξαποστελω εις αυτους την μαχαιραν τον λιμον ※ τον θανατον ※ δωσω αυτους ωστερ τα συκα τα σουαρειμ α ου βρωθωσῖ| απο πονηριας (18) ※ διωξω οπισω αυτων εν ρομφαια ※ εν λιμω ※ εν θανατω ※ δωσω αυτους εις σαλον πασαις βασιλειαις της γης εις ορκον ※ εις αφανισμον ※ εις συρισμον ※ εις ονειδος εν πασι τοις εθνεσιν ου διεσπειρα αυτους εκει (19) ανθ ων οτι ουκ ηκουσαν των λογων μου φησι κς οτι απεστειλα προς αυτους τους δουλους μου τους προφητας ορθριζων ※ αποστελλων ※ ουκ ηκουσατε φησι κς (20) ※ υμεις ακουσατε λογον κῦ πασα αποικια ην απεστειλα εξ Ιλημ εις Βαβυλωνα Q^{mg} 21 Κυριος]+α′θ′ ※ των δυναμεων θς Ιηλ Q^{mg} | Αχιαβ]+α′θ′ ※ υιον Κουλιου Q^{mg} | Σεδεκιαν]+θ′ ※ υιον Μασσιου τους προφητευοντας υμῖ| τω ονοματι μου επ αδικω Q^{mg} | παταξεις A | αυτου ℵ* (-τους ℵ$^{c.a\ (?)}$)

Β ὑμῶν. [22]καὶ λήμψονται ἀπ' αὐτῶν κατάραν ἐν πάσῃ τῇ ἀποικίᾳ 22
Ἰούδα ἐν Βαβυλῶνι λέγοντες Ποιήσαι σε Κύριος ὡς Σεδεκίαν ἐποί-
ησεν καὶ ὡς Ἀχιάβ, οὓς ἀπετηγάνισεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν πυρί,
[23]διʼ ἣν ἐποίησαν ἀνομίαν ἐν Ἰσραήλ, καὶ ἐμοιχῶντο τὰς γυναῖκας 23
τῶν πολιτῶν αὐτῶν, καὶ λόγον ἐχρημάτισαν ἐν τῷ ὀνόματί μου ὃν
οὐ συνέταξα αὐτοῖς, καὶ ἐγὼ μάρτυς, φησὶν Κύριος. [24]Καὶ 24
πρὸς Σαμαίαν τὸν Αἱλαμείτην ἐρεῖς [25]Οὐκ ἀπέστειλά σε τῷ ὀνόματί 25
μου. καὶ πρὸς Σοφονίαν υἱὸν Μαασαίου τὸν ἱερέα εἰπέ [26]Κύριος 26
ἔδωκέν σε εἰς ἱερέα ἀντὶ Ἰωδὰε τοῦ ἱερέως, γενέσθαι ἐπιστάτην ἐν
τῷ οἴκῳ Κυρίου παντὶ ἀνθρώπῳ προφητεύοντι καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ
μαινομένῳ, καὶ δώσεις αὐτὸν εἰς τὸ ἀπόκλεισμα καὶ εἰς τὸν κατα-
ράκτην. [27]καὶ νῦν διὰ τί συνελοιδορήσατε Ἱερεμίαν τὸν ἐξ Ἀναθὼθ 27
τὸν προφητεύσαντα ὑμῖν; [28]οὐ διὰ τοῦτο ἀπέστειλεν πρὸς ὑμᾶς εἰς 28
Βαβυλῶνα λέγων Μακράν ἐστιν, οἰκοδομήσατε οἰκίας καὶ κατοική-
σατε, καὶ φυτεύσατε κήπους καὶ φάγεσθε τὸν καρπὸν αὐτῶν; [29]καὶ 29
ἀνέγνω Σοφονίας τὸ βιβλίον εἰς τὰ ὦτα Ἱερεμίου. [30]καὶ ἐγένετο 30
λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν λέγων [31]Ἀπόστειλον πρὸς τὴν ἀποι- 31
κίαν λέγων Οὕτως εἶπεν Κύριος ἐπὶ Σαμαίαν τὸν Αἱλαμείτην Ἐπειδὴ
ἐπροφήτευσεν ὑμῖν Σαμαίας καὶ ἐγὼ οὐκ ἀπέστειλα αὐτόν, καὶ πε-
ποιθέναι ἐποίησεν ὑμᾶς ἐπ' ἀδίκοις, [32]διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν Κύριος 32
Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπισκέψομαι ἐπὶ Σαμαίαν καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ
οὐκ ἔσται αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν μέσῳ ὑμῶν τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ ἃ ἐγὼ
ποιήσω ὑμῖν· οὐκ ὄψονται.

ℵAQ **22** απ] επ AQ | αποικια] αποκρισει ℵ* (αποικ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | Ιοδα ℵ* (υ superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) | απετηγανισεν] απεστησαν εις εν ℵ*^{vid} (απετηγανεισεν ℵ$^{c.a\,(?)}$) **23** Ισραηλ] Ιλημ ℵ$^{c.a\,mg}$Q | εν 2°] επι Q | μου] + α′θ′ ※ αδικον Q^{mg} | και εγω] καγω A + α′θ′ ※ ειμι ο γνωστης και Q^{mg} **24** Σαμεαν ℵ | Ελαμιτην ℵAQ | ερεις] + ※ λεγων (25) ταδε λεγει κ̄ς̄ των δυναμεων ο θ̄ς̄ Ιηλ ανθ ω̄ν̄ οτι συ απεστειλας εν τω ονοματι μου τα βιβλια προς παντα τον λαον τον εν Ιλημ Q^{mg} **25** Μαασαιου] Μνασαιου B$^{a\,?b}$ Μασεου ℵ Μασσαιου A | ιερεα] + θ′ ※ και προς παντας ιερεις Q^{mg} | ειπε] εἶπεν B ℵ c *κυρ.* coni ειπειν AQ **26** om εις 1° ℵAQ | επιτατην ℵ* (superscr σ ℵ$^{c.a\,(?)}$) | τω οικω] om τω Q* (superscr Q^{a}) | το αποκλεισμα] om το Q* (superscr Q^{a}) **27** συνελοιδορησατε] ελοιδορησατε ℵ ουκ επετιμησατε Q | Ιερεμιαν τον εξ Α. τον προφητευσαντα] Ιερεμια τω εξ Α. τω προφητευσαντι Q **28** ου] om ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) οτι AQ | υμας] ημας Q^{a} | εις Βαβυλωνα] εν Βαβυλωνι Q | εστι A | αυτων bis scr ℵ* (improb 2° ℵ$^{?}$) **29** Σοφονιας] + ※ ο ιερευς Q^{mg} | βιβλιον] + παντες ※ τουτο Q^{mg} | Ιερεμιου] + παντες ※ του προφητου Q^{mg} **31** την αποικιαν] pr α′θ′ ※ πασᾱ Q^{mg} | Σαμεαν ℵ: item 32 | Ελαμιτην ℵA Αιλαμιτην Q | Σαμεας ℵ | και εγω] καγω A | αδικω ℵAQ **32** ανθρωπος] + α′θ′ ※ καθημενος Q^{mg} | του ιδειν] τω ειδιν ℵ* του ειδειν ℵ$^{c.a\,(?)}$ | οψονται] + θ′ ※ λεγει κ̄ς̄ οτι εκκλισιν ελαλησε κατα κῡ̄ Q^{mg}

XVII XX) 1 1Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἰερεμίαν παρὰ Κυρίου εἰπεῖν B

2 2Οὕτως εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ λέγων Γράψον πάντας τοὺς
3 λόγους οὓς ἐχρημάτισα πρὸς σὲ ἐπὶ βιβλίου. 3ὅτι ἰδοὺ ἡμέραι ἔρ-
χονται, φησὶν Κύριος, καὶ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν λαοῦ μου Ἰσραὴλ
καὶ Ἰουδά, εἶπεν Κύριος, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα
τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς.

4 4Καὶ οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησεν Κύριος ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰουδά.

5 5Οὕτως εἶπεν Κύριος Φωνὴν φόβου ἀκούσεσθε· φόβος, καὶ
6 οὐκ ἔστιν εἰρήνη. 6ἐρωτήσατε καὶ ἴδετε εἰ ἔτεκεν ἄρσεν, καὶ περὶ
φόβου ἐν ᾧ καθέξουσιν ὀσφὺν καὶ σωτηρίαν· διότι ἑώρακα πάντα
ἄνθρωπον καὶ αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, ἐστράφησαν
7 πρόσωπα, εἰς ἕκτερον ἐγενήθη. 7ὅτι μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη καὶ
8 οὐκ ἔστιν τοιαύτη, καὶ χρόνος στενός ἐστιν τῷ Ἰακώβ, 8καὶ ἀπὸ τού-
του σωθήσεται. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, εἶπεν Κύριος, συντρίψω τὸν
ζυγὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου αὐτῶν καὶ τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν διαρρήξω,
9 καὶ οὐκ ἐργῶνται αὐτοὶ ἀλλοτρίοις, 9καὶ ἐργῶνται τῷ κυρίῳ θεῷ αὐ-
12 τῶν, καὶ τὸν Δαυὶδ βασιλέα αὐτῶν ἀναστήσω αὐτοῖς. 12Οὕτως
13 εἶπεν Κύριος Ἀνέστησα σύντριμμα, ἀλγηρὰ ἡ πληγή σου, 13οὐκ ἔστιν
κρίνων κρίσιν σου, εἰς ἀλγηρὸν ἰατρεύθης, ὠφελία σοι οὐκ ἔστιν.
14 14πάντες οἱ φίλοι σου ἐπελάθοντό σου, οὐ μὴ ἐπερωτήσουσιν· ὅτι
πληγὴν ἐχθροῦ ἔπαισά σε, παιδείαν στερεάν, ἐπὶ πᾶσαν ἀδικίαν

XXXVII **1** γεναμενος A **2** γραψον]+παντες ※ σεαυτω Q^{mg} | ℵAQ
εχρηματισα (-σαν Q*)] pr εγω A+εγω Q^{mg} **3** αποστρψω (1°) ℵ*^{vid} |
Κυριος 2°]+παντοκρατωρ ℵA | κυριευσωσιν Q* **5** φοβου]+αυτου ℵ |
ακουασθαι A **6** ετεκε Q | αρσεν] σ' αρσης Q^{mg} | καθεξουσιν] κατα-
ξουσ͂ ℵ* (θε superscr ℵ$^{c.a(?)}$) | εορακα Q*^{vid} | οσφυος αυτου]+παντες ※ ως
γυναικος τικτουσης Q^{mg} **7** χρονος] pr ο ℵ | στενος] στερος ℵ*^{vid} |
εστιν 2°] εστι B^{b}ℵ om Q **8** Κυριος]+παντες ※ των δυναμεῶ Q^{mg} |
τον ζυγον] om τον ℵAQ | του τραχηλου] om του ℵAQ | διαρηξω ℵ* (διαρρ.
ℵ$^{?}$) | αυτοι]+ετι B^{ab}ℵAQ | αλλοτριοις] pr εν A **9** βασιλεα] pr
τον A | αναστητω ℵ* (-σω ℵ$^{c.a(?)}$) | αυτοις]+θ' ※ **(10)** συ δε μη φοβου παις
μου Ιακωβ λεγει κ̄ς̄ μηδε δειλιασης ιηλ̄ οτι ιδου εγω σωζω σε μακροθεν κ̄ το
σπερμα σου απο της αιχμαλωσιας αυτων κ̄, επιστρεψει Ιακωβ κ̄ ησυχασει κ̄
ευπαθησει κ̄ ουκ εσται ο εκφοβων **(11)** οτι μετα σου ειμι φησι κ̄ς̄ του σωζειν
σε οτι ποιησω εις λειψιν εν πασι τοις εθνεσιν εις ους διεσκορπισα εκει κ̄
παιδευσω σε εις κρισιν κ̄ αθων ουκ αθωωσω σε Q^{mg} **12** ειπεν] λεγει
A | ανεστησαν ℵ* | συντριμμα]+σου A **13** ωφελεια B^{ab}Q | ουκ εστιν σοι
ℵAQ **14** επελαθε͂το ℵ | επερωτησουσιν (-σι B* -σιν B^{ab})]+※ τα εις
ειρηνην σου Q^{mg} | παιδιαν ℵ (πεδ. ℵ*) A

Β σου ἐπλήθυναν αἱ ἁμαρτίαι σου. 16διὰ τοῦτο πάντες οἱ ἔσθοντές σε 16
βρωθήσονται, καὶ πάντες οἱ ἐχθροί σου κρέας αὐτῶν πᾶν ἔδονται·
ἐπὶ πλῆθος ἀδικιῶν σου ἐπληθύνθησαν αἱ ἁμαρτίαι σου, ἐποίησαν
ταῦτά σοι· καὶ ἔσονται οἱ διαφοροῦντές σε εἰς διαφόρημα, καὶ πάντας
τοὺς προνομεύοντάς σε δώσω εἰς προνομήν. 17ὅτι ἀνάξω τὸ ἴαμά 17
σου, ἀπὸ πληγῆς ὀδυνηρᾶς ἰατρεύσω σε, φησὶν Κύριος· ὅτι ἐσπαρ-
μένη ἐκλήθης· θήρευμα ὑμῶν ἐστίν, ὅτι ζητῶν οὐκ ἔστιν αὐτήν.
18οὕτως εἶπεν Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστρέψω τὴν ἀποικίαν Ἰακώβ, 18
καὶ αἰχμαλωσίαν αὐτοῦ ἐλεήσω· καὶ οἰκοδομηθήσεται πόλις ἐπὶ τὸ
ὕψος αὐτῆς, καὶ ὁ λαὸς κατὰ τὸ κρίμα αὐτοῦ καθεδεῖται. 19καὶ ἐξε- 19
λεύσονται ἀπ' αὐτῶν ᾄδοντες, φωνὴ παιζόντων· καὶ πλεονάσω αὐ-
τούς, καὶ οὐ μὴ ἐλαττωθῶσιν. 20καὶ εἰσελεύσονται οἱ υἱοὶ αὐτῶν 20
ὡς τὸ πρότερον, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν μου ὀρ-
θωθήσεται· καὶ ἐπισκέψομαι τοὺς θλίβοντας αὐτούς, 21καὶ ἔσονται 21
ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐπ' αὐτούς, καὶ ὁ ἄρχων αὐτοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐξε-
λεύσεται· καὶ συνάξω αὐτοὺς καὶ ἀποστρέψουσιν πρὸς μέ, ὅτι τίς
ἐστιν οὗτος ὃς ἔδωκεν τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἀποστρέψαι πρὸς μέ,
φησὶν Κύριος; 23ὅτι ὀργὴ Κυρίου ἐξῆλθεν θυμώδης, ἐξῆλθεν ὀργὴ 23
στρεφομένη, ἐπ' ἀσεβεῖς ἥξει. 24οὐ μὴ ἀποστραφῇ ὀργὴ θυμοῦ 24
Κυρίου ἕως ποιήσῃ, καὶ ἕως καταστήσῃ ἐγχείρημα καρδίας αὐτοῦ·
ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν γνώσεσθε αὐτά.

1(24)Ἐν τῷ χρόνῳ ἐκείνῳ, εἶπεν Κύριος, ἔσομαι εἰς θεὸν τῷ γένει 1 XX

ℵAQ **14** επληθυναν] επληθυνθησαν Q | αμαρτιαι σου]+α′θ′ ※ (**15**) τι βοας επι το συντριμμα σου βιαιον το αλγος σου δια πληθος ανομιας σου ισχυσα| αι αμαρτιαι σου Q^{mg} **16** εσθοντες σε] εχθροι σου ℵ | αδικιων (-κειων B*)] δικαιων ℵ αδικιας A | διαφοροντες] βια φοβουντες ℵ* (διαφορ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | βια φορημα ℵ* (διαφ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | παντας τους προνομευοντας (-τες B)] παντες οι προνομευοντες ℵ | δωσω] δοθησονται ℵ **17** ιαμα] ιματιον A | εσπαρμενη ℵ* | εκληθης]+παντες ※ Σιων Q^{mg} | αυτην] αυτη ℵ^{vid} **18** αποστρεψω] αποστρεφω ℵ (αποτρ. ℵ*) Q | την αποικιαν] om την ℵ τ. αιχμαλωσιαν A+α′θ′ ※ σκηνωματων Q^{mg} | αιχμαλωσιαν] την αποικιαν A την αιχμ. Q | το υψος] τειχος A | λαος] ναος Q^{a} **19** αδοντες] εδοντες ℵ*^{vid} (αδ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) | φωνη (-νην ℵ*)] pr και ℵAQ | ελαττωθωσιν] ελαττονωθωσιν ℵ+θ′ ※ κ χεω αυτους κ ου μη σμικρῡ|θωσιν Q^{mg} **20** αυτων 1°] αυτου AQ | το προτερον] om το A* (superscr A$^{a\,?}$) | αυτων 2°]+ως το απ αρχης A | επισκεψομαι]+※ επι παντας Q^{mg} **21** αυτου 1°] αυτων AQ | αποστρεψουσιν (-σι A)] επιστρεψουσιν Q | αποστρεψαι] επιστρεψαι AQ | προς με (2°)]+σ′θ′ ※ φησιν κς **(22)** κ εσεσθε μοι εις λαον κ εγω εσομαι υμιν εις θν Q^{mg} | φησιν] λεγει Q **23** εξηλθεν 2°] επηλθεν ℵ | επ'] επι Q **24** προιηση ℵ* (ποιησ. ℵ$^{?}$) | om και εως καταστηση ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg\,sup}$) | ενχειρημα ℵA | εσχατων] εσχατω ℵ^{vid} εσχατου AQ | γνωσεσθε] επιγνωσεσθε ℵ XXXVIII **1** χρονω] καιρω Q | εσομαι] pr και A

XXI) (1) 2 Ἰσραήλ, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. 2οὕτως εἶπεν Κύριος B
Εὗρον θερμὸν ἐν ἐρήμῳ μετὰ ὀλωλότων ἐν μαχαίρᾳ· βαδίσατε καὶ
(2) 3 μὴ ὀλέσητε τὸν Ἰσραήλ. 3Κύριος πόρρωθεν ὤφθη αὐτῷ. Ἀγά-
πησιν αἰώνιον ἠγάπησά σε, διὰ τοῦτο εἵλκυσά σε εἰς οἰκτείρημα.
(3) 4 4ὅτι οἰκοδομήσω σε, καὶ οἰκοδομηθήσῃ παρθένος Ἰσραήλ· ἐπι-
λήμψει τύμπανόν σου καὶ ἐξελεύσῃ μετὰ συναγωγῆς παιζόντων.
(4) 5 5ὅτι ἐφυτεύσατε ἀμπελῶνας ἐν ὄρεσιν Σαμαρείας, φυτεύσατε καὶ
(5) 6 αἰνέσατε, 6ὅτι ἔστιν ἡμέρα κλήσεως ἀπολογουμένων ἐν ὄρεσιν
Ἐφραὶμ Ἀνάστητε καὶ ἀνάβητε εἰς Σειὼν πρὸς Κύριον τὸν θεὸν
(6) 7 ἡμῶν. 7ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος τῷ Ἰακὼβ Εὐφράνθητε καὶ
χρεμετίσατε ἐπὶ κεφαλὴν ἐθνῶν, ἀκουστὰ ποιήσατε καὶ αἰνέ-
σατε· εἴπατε Ἔσωσεν Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, τὸ κατάλοιπον
(7) 8 τοῦ Ἰσραήλ. 8ἰδοὺ ἐγὼ ἄγω αὐτοὺς ἀπὸ βορρᾶ, καὶ συνάξω
αὐτοὺς ἀπ᾽ ἐσχάτου τῆς γῆς ἐν ἑορτῇ φάσεκ· καὶ τεκνοποιήσῃ
(8) 9 ὄχλον πολύν, καὶ ἀποστρέψουσιν ὧδε. 9ἐν κλαυθμῷ ἐξῆλθον,
καὶ ἐν παρακλήσει ἀνάξω αὐτούς, αὐλίζων ἐπὶ διώρυγας ὑδάτων
ἐν ὁδῷ ὀρθῇ, καὶ οὐ μὴ πλανηθῶσιν ἐν αὐτῇ· ὅτι ἐγενόμην
τῷ Ἰσραὴλ εἰς πατέρα, καὶ Ἐφραὶμ πρωτότοκός μού ἐστιν.
(9) 10 10Ἀκούσατε λόγους Κυρίου, ἔθνη, καὶ ἀναγγείλατε εἰς νήσους τὰς
μακρότερον· εἴπατε Ὁ λικμήσας τὸν Ἰσραὴλ συνάξει αὐτόν, καὶ
(10) 11 φυλάξει αὐτὸν ὡς ὁ βόσκων ποίμνιον αὐτοῦ. 11ὅτι ἐλυτρώσατο
Κύριος τὸν Ἰακώβ, ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ.
(11) 12 12καὶ ἥξουσιν καὶ εὐφρανθήσονται ἐν τῷ ὄρει Σειών, καὶ ἥξουσιν
ἐπ᾽ ἀγαθὰ Κυρίου, ἐπὶ γῆν σίτου καὶ οἴνου καὶ καρπῶν καὶ κτηνῶν
καὶ προβάτων· καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτῶν ὥσπερ ξύλον ἔνκαρπον,

1 om αυτοι A **2** μαχαιρη A **3** πορωθεν ℵ* (πορρ. ℵ²) | ωφθη] ℵAQ
οφθησεται ℵAQ | αγαπησιν] αγαπην Q | αιωνιαν A | οικτειρμα ℵ* (-ρημα ℵ²)
4 οτι] ετι ℵAQ | Ισραηλ] Ιλημ Q^mg | επιλημψει (-ψη ℵ)] ετι λημψη AQ |
εξελευση] incep εξο ℵ* **5** οτι] οτι ετι ℵ* (improb οτι ℵ²) ετι AQ | εφυ-
τευσατε] φυτευσατε ℵ²A φυτευσετε Q | ορεσι B^bℵ | φυτευσατε] pr φυτευ-
σαντες ℵ^c.a Q^a pr φυσαντες AQ* **6** απολογουμενου ℵ | Εφρεμ ℵ |
Σιων B^bℵAQ | προς Κυριον τον θεον] προς κν̄ θν̄ ℵQ εν ορεσι κν̄ θῦ A
7 χρεμετισατε] χρηματισατε Q | κεφαλης A | ακουστα] ακουσατε και ℵ | αυτου
το] τουτον ℵ* (αυτου το ℵ^c.a vel antea) | το καταλοιπον] τον καταλ. ℵ* | του
Ισραηλ] om του Q **8** απ] επ A | τεκνοποιησι ℵ* (-σει ℵ²) | πολυν]+ ※ εν
αυτοις τυφλος ϰ χωλος εγκυος ϰ τικτουσα ομοθυμαδον εκκλησια μεγαλη Q^mg |
αποστρεψωσιν ℵ **9** κλαυθμων ℵ* | παρακλησει ℵ*^vid | αναξω] αξω Q | διορυ-
γας AQ* (διωρ. Q^a) | υδατων] ν sup ras B^a? | ορθη] η sup ras A^a (ορθω
A*^vid) | εστιν] εγενηθη ℵ **10** λογον ℵQ | om και 1° ℵ* (superscr ℵ^c.a (?)) |
μακροτερον] μακραν AQ | om και φυλαξει αυτον ως ℵ* (hab κ. φυλαξι αυτ. ως
ℵ^c.a (?) mg inf) | ποιμνιον] pr το ℵAQ **11** εξειλατο (-λετο Q^a)] pr και Q |
στερωτερων ℵ* (στερεωτ. ℵ²) **12** ευφρανθησονται] + παντες ϰ αγαλλιασό]ται
Q^mg | Σιων B^bℵAQ | η ψυχη αυτων] τη ψυχη αυτου ℵ | εγκαρπον Q

Β καὶ οὐ πεινάσουσιν ἔτι. [13]τότε χαρήσονται παρθένοι ἐν συνα- 13 (12)
γωγῇ νεανίσκων, καὶ πρεσβῦται χαρήσονται, καὶ στρέψω τὸ
πένθος αὐτῶν εἰς χαρμονήν, καὶ ποιήσω αὐτοὺς εὐφραινομένους.
[14]μεγαλυνῶ καὶ μεθύσω τὴν ψυχὴν τῶν ἱερέων νίῶν Λευεί, καὶ 14 (13)
ὁ λαός μου τῶν ἀγαθῶν μου ἐμπλησθήσεται. [15]Οὕτως εἶπεν 15 (14)
Κύριος Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη θρήνου καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ·
Ῥαχὴλ ἀποκλαιομένη οὐκ ἤθελεν παύσασθαι ἐπὶ τοῖς νίοῖς αὐτῆς,
ὅτι οὐκ εἰσίν. [16]οὕτως εἶπεν Κύριος Διαλιπέτω ἡ φωνή σου ἀπὸ 16 (15)
κλαυθμοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοί σου ἀπὸ δακρύων σου, ὅτι ἔστιν μισθὸς
τοῖς σοῖς ἔργοις, καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐκ γῆς ἐχθρῶν, [17]μόνιμον 17 (16)
τοῖς σοῖς τέκνοις. [18]ἀκοὴν ἤκουσα Ἐφράιμ ὀδυρομένου Ἐπαί- 18 (17)
δευσάς με καὶ ἐπαιδεύθην· ἐγὼ ὥσπερ μόσχος οὐκ ἐδιδάχθην·
ἐπίστρεψόν με καὶ ἐπιστρέψω, ὅτι σὺ Κύριος ὁ θεός μου. [19]ὅτι 19 (18)
ὕστερον αἰχμαλωσίας μου μετενόησα, καὶ ὕστερον τοῦ γνῶναί
με ἐστέναξα ἐφ' ἡμέρας αἰσχύνης, καὶ ὑπέδειξά σοι ὅτι ἔλαβον
ὀνειδισμὸν ἐκ νεότητός μου. [20]νἱὸς ἀγαπητὸς Ἐφράιμ ἐμοί, 20 (19)
παιδίον ἐντρυφῶν, ὅτι ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, μνείᾳ μνησθή-
σομαι αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἔσπευσα ἐπ' αὐτῷ, ἐλεῶν ἐλείσω αὐτόν,
φησὶν Κύριος. [21]Στῆσον σεαυτήν, Σειών, ποίησον τιμωρίαν, 21 (20)
δὸς καρδίαν σου εἰς τοὺς ὤμους· ὁδὸν ᾗ ἐπορεύθης ἀποστράφητι,
παρθένος Ἰσραήλ, ἀποστράφητι εἰς τὰς πόλεις σου πενθοῦσα.
[22]ἕως πότε ἀποστρέψεις, θυγάτηρ ἠτιμωμένη; ὅτι ἔκτισεν Κύριος 22 (21)
σωτηρίαν εἰς καταφύτευσιν καινήν, ἐν σωτηρίᾳ περιελεύσονται ἄν-

ΝΑQ **13** στρεψω] επιστρεψω ℵ* (improb επι ℵ²) | χαρμονην] ευφροσυνην A χαρμοσυνην Q | ευφραινομενους] + α′θ′ ※ απο της λυπης αυτων Q^{mg} **14** om ιερεων ℵ | Λευει (Λευι AQ)] + των ιερεω ℵ | εμπλησθησονται ℵ **15** Ραμα] τη υψηλη ℵ* (Ραμα ℵ$^{c.a\,mg}$) A | θρηνος και κλαυθμος και οδυρμος Q | αποκλαιομενης ℵ (-κλεομ. ℵ*) AQ + επι των υιων αυτης και AQ | ουκ 1° pr και ℵAQ | ηθελεν] ηθ rescr A^{1} | παυσασθαι] παρακληθηναι B$^{ab\,mg}$A | om επι τοις υιοις αυτης AQ **16** διαλειπετω AQ | η φωνη] incep ο ℵ* | om σου 3° AQ | εργοις] + παντες ※ φησι κς Q^{mg} | om εχθρων Q* (hab sub ※ Q^{mg}) **17** μονιμον] pr παντες ※ κ εσται ελπις τη εσχατη σου φησι κς Q^{mg} **18** ακοην] ακουων Q | Εφρεμ ℵ | επαιδευσας] + συ Q | μοσχον incep ℵ* (μοσχος ℵ²) | συ] εγω ℵ* (συ superscr ℵ$^{c.a(?)}$) | μου] σου ℵ^{1} (μ superscr ℵ$^{c.a}$) **19** με εστεναξα] μετεστεναξα ℵ* (improb τ ℵ²) | ημερας] ημερες ℵ* -ραις ℵ$^{c.b(?)}$ | σοι] σε ℵ$^{c.a}$ **20** αγαπητος] + εμοι Q | Εφρεμ ℵ | om εμοι Q | παιδιον] pr ※ ει Q^{mg} | εντρυφων] incep εντρυφη ℵ* | μνεια] μνιαν ℵ* (μνια ℵ$^{c.a(?)}$) | αυτου] + σ′ ※ παλι Q^{mg} | ελεων] ελεον ℵ* **21** Σιων ℵAQ | ποιησον] εμποιησον + α′ ※ σεαυτη Q^{mg} | ωμους] + σου ℵ$^{c.a}$ A et (sub ※) Q^{mg} | η] ην ℵAQ | επορευθης] πεπορευσαι Q | αποστραφηθι bis B^{ab} | αποστραφητι 1° επιστραφηθι Q* | om παρθενος Ισρ. αποστραφητι ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,mg}$) | παρθενος] + θυγατηρ A | Ισραηλ] Ιερουσαλημ A | πολις ℵ* (-λεις ℵ$^{c.b(?)}$) **22** αποστρφις ℵ* (αποστρεψεις ℵ²) | εν] εις ℵ | σωτηρια] pr η AQ σωτηριαν ℵ

(22) 23 θρωποι. 23ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος Ἔτι ἐροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον B
ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἐν πόλεσιν αὐτοῦ, ὅταν ἀποστρέψω τὴν αἰχμα-
λωσίαν αὐτοῦ· Εὐλογημένος Κύριος ἐπὶ δίκαιον ὄρος τὸ ἅγιον
(23) 24 αὐτοῦ· 24καὶ ἐνοικοῦντες ἐν ταῖς πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πάσῃ τῇ
(24) 25 γῇ αὐτοῦ ἅμα γεωργῷ, καὶ ἀρθήσεται ἐν ποιμνίῳ. 25ὅτι ἐμέθυσα
πᾶσαν ψυχὴν διψῶσαν, καὶ πᾶσαν ψυχὴν πεινῶσαν ἐνέπλησα.
(25) 26 26διὰ τοῦτο ἐξηγέρθην καὶ ἴδον, καὶ ὁ ὕπνος μου ἡδύς μοι ἐγενήθη.
(26) 27 27διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν Κύριος, καὶ σπερῶ τὸν
Ἰσραὴλ καὶ τὸν Ἰουδά, σπέρμα ἀνθρώπου καὶ σπέρμα κτήνους.
(27) 28 28καὶ ἔσται ὥσπερ ἐγρηγόρουν ἐπ' αὐτοὺς καθαιρεῖν καὶ κακοῦν,
οὕτως γρηγορήσω ἐπ' αὐτοὺς τοῦ οἰκοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν,
(28) 29 φησὶν Κύριος. 29ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις οὐ μὴ εἴπωσιν Οἱ
πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἠμωδίασαν·
(29) 30 30ἀλλ' ἢ ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται, καὶ τοῦ
(30) 31 φαγόντος τὸν ὄμφακα αἱμωδιάσουσιν οἱ ὀδόντες αὐτοῦ. 31 2Ἰδοὺ
ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν Κύριος, καὶ διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ
(31) 32 καὶ τῷ οἴκῳ Ἰούδα διαθήκην καινήν, 32οὐ κατὰ τὴν διαθήκην
ἣν διεθέμην τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου
τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ
οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ ἐγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, φησὶν
(32) 33 Κύριος. 33ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη μου ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ
Μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, φησὶν Κύριος, διδοὺς δώσω νόμους
μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν γράψω αὐτούς,
(33) 34 καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. 34καὶ οὐ
διδάξουσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν

23 om οτι ℵAQ | Κυριος]+ ※ των δυναμεων θς Ιηλ Q^{mg} | Ιουδεα ℵ* | ℵAQ αιχμαλωσιαν] αποικιαν Q 24 ενοικουντες] pr οι ℵ$^{c.a}$AQ | ταις πολεσιν Ιουδα] πολ. Ιουδα A τη Ιουδαια ℵQ | παση τη γη] παση πολει ℵ (-λι) Q πασαις ταις πολεσιν A | ποιμνιω] incep ποιμνια ℵ* 26 ιδον] ειδον ℵQ | μου] μοι B | εγενηθη] εγενετο A 27 om δια τουτο ℵ$^{c.a}$ Q | φησιν] λεγει Q* (φ. Q^{mg}) | σπερω] σπιρω ℵ | Ισραηλ] pr α'σ' ※ οικον Q^{mg} | Ιουδαν B^{ab}AQ pr ※ οικον Q^{mg} 28 επ] incep α ℵ* | καθαιρειν] pr ※ εκτειλλειν ※ κατασπαν ※ Q^{mg}+ ※ ※ απολλυειν Q^{mg} | γρηγορησω] εγρηγορησω ℵ* (improb ε ℵ^{2}) 29 ομφακα ℵ* | ημωδιασαν] εμμωνδιασαν ℵ* (ωμωδ. ℵ$^{c.a}$) εμωδιασαν A αιμωδ. Q 30 om εν Q | εαυτου αμαρτια] αμ. αυτου A | αποθανειται]+ α'θ' ※ πας ο ανος Q^{mg} | εμωδιασουσιν ℵ* ωμωδ. ℵ$^{c.a}$ αιμδ. Q* (superscr ω Q^{a}) 31 φησιν] λεγει ℵ (-γι ℵ*) AQ 32 διαθην ℵ* (-θηκην ℵ$^{c.a}$ (?)) | διεθεμην] εποιησα Q* (διεθ. Q^{mg}) | αυτων 1°] υμων ℵ | και εγω] καγω A 33 om μου 1° ℵAQ | om δωσω AQ | νομον ℵ* (νομους ℵ$^{c.a}$ (?)) | διανοιαν] καρδιαν ℵ* (διανοιαν ℵ$^{c.a}$ (?)) | επι καρδιας (-αν ℵ) αυτων γραψω αυτους] επιγραψω αυτους επι τας καρδιας αυτων A επι καρδιας (θ' ※ του στηθους Q^{mg}) αυτων επιγραψω αυτους Q | και 2°] pr και οψομαι (-με ℵ*) αυτους ℵ*A | μοι] μου ℵ* 34 ου διδαξουσιν] ου μη διδαξωσιν ℵAQ | πολιτην] αδελφον A πλησιον Q | αδελφον] πλησιον A

B αὐτοῦ λέγων Γνῶθι τὸν κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν, ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. 35 ἐὰν ὑψωθῇ 35 (36)
ὁ οὐρανὸς εἰς τὸ μετέωρον, φησὶν Κύριος, καὶ ἐὰν ταπεινωθῇ τὸ ἔδαφος τῆς γῆς κάτω, καὶ ἐγὼ οὐκ ἀποδοκιμῶ τὸ γένος Ἰσραήλ, φησὶν Κύριος, περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν. 36 οὕτως εἶπεν Κύριος, 36 (34)
ὁ δοὺς τὸν ἥλιον εἰς φῶς τῆς ἡμέρας, σελήνην καὶ ἀστέρας εἰς φῶς τῆς νυκτός, καὶ κραυγὴν ἐν θαλάσσῃ, καὶ ἐβόμβησεν τὰ κύματα αὐτῆς, Κύριος Παντοκράτωρ ὄνομα αὐτῷ 37 Ἐὰν παύσωνται οἱ 37 (35)
νόμοι οὗτοι ἀπὸ προσώπου μου, φησὶν Κύριος, καὶ τὸ γένος Ἰσραὴλ παύσεται γενέσθαι ἔθνος κατὰ πρόσωπόν μου πάσας τὰς ἡμέρας. 38 ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, φησὶν Κύριος, καὶ οἰκοδομη- 38 (37)
θήσεται πόλις τῷ κυρίῳ ἀπὸ πύργου Ἀναμεὴλ ἕως πύλης τῆς γωνίας, 39 καὶ ἐξελεύσεται ἡ διαμέτρησις αὐτῆς ἀπέναντι αὐτῶν 39 (38)
ἕως βουνῶν Γαρήβ, καὶ περικυκλωθήσεται κύκλῳ ἐξ ἐκλεκτῶν λίθων, 40 καὶ πάντες ἁσαρημὼθ ἕως νάχαλ Κεδρών, ἕως γωνίας 40 (39)
πύλης ἵππων ἀνατολῆς, ἁγίασμα τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ἐκλίπῃ καὶ οὐ μὴ καθαιρεθῇ ἕως τοῦ αἰῶνος.

XX (X

1 Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δεκάτῳ 1
βασιλεῖ Σεδεκίᾳ, οὗτος ἐνιαυτὸς ὀκτωκαιδέκατος τῷ βασιλεῖ Ναβουχο-
δονοσὸρ βασιλεῖ Βαβυλῶνος.

2 Καὶ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος ἐχαράκωσεν ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, 2
καὶ Ἰερεμίας ἐφυλάσσετο ἐν αὐλῇ τῆς φυλακῆς ἥ ἐστιν ἐν οἴκῳ βασι-

ℵAQ 34 ειδησουσιν] οιδησουσιν B ιδ. A | om αυτων 1° A | εως] pr και ℵ | αυτων 2°] + γ' ※ φησι κς Q^{mg} | εσονται Q^{*vid} (εσομαι Q^{a}) 35 το μετεωρον (το μετερον A)] om το Q | και εγω] καγω ℵ | om φησιν Κυριος (2°) Q | ων] των Q* | εποιησαν (ε sup ras B^{2})] + μοι A 36 om της ημερας...εις φως ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg\,sup}$) | αστερας] τα αστρα A αστρα Q | κραυην ℵ* | εν sup ras B^{2} | θαλασση] pr τη A | εβοββησεν ℵ | Κυριος 2°] κν ℵ* 37 φησιν] λεγει Q | παυσηται A | γενεσθαι] pr του ℵ$^{c.a}$ | ημερας] + φησιν κς A 38 οι-
κοδομηθησεται Bℵ$^{c.a\,(?)}$Q] οικοδομησεται ℵ* (-τε) A | κυριω] incep λαω ℵ* (κω ℵ$^{c.a\,(?)}$) | πυλης] pr της A | γωνιας A* (γων. A^{1}) 39 εξελευσεται] + ※ ετι ελπις Q^{mg} | περικυκλωσεται ℵ* (-κλωθησεται ℵ$^{c.a\,(?)}$) | λιθων] κυκλω A + θ' ※ την κοιλαδα τω φαγαλσειμ κ την σποδειαν Q^{mg} 40 παντες] πασαν Q | ασαρημωθ] σαρημωθ ℵ* ασσαρημωθ ℵ$^{c.a}$Q | ναχαλ] pr χειμαρρου AQ | om πυλης Q* (hab Q^{mg}) | τω κυριω] om τω ℵ | om ου 1° Q | εκλειπη ℵ$^{c.a}$A εκτιλη Q XXXIX 1 γεναμενος A* (a postea improb) | om παρα Κυριου Q* (hab Q^{mg}) | ενιαυτω sup ras B^{ab} | τω δεκατω] om τω B* τω δωδεκατω B^{ab} | βασιλει 1°] pr τω ℵA om βασιλει Q | Σεδεκια] + βασιλει Ιουδα AQ | ενιαυτος] pr ο A | om τω βασιλει Q | om βασιλει 3° A 2—4 om και δυναμις...εις χειρας βασιλεως Βαβυλωνος ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,mg\,inf}$) 2 και 1°] + ※ τοτε Q^{mg} | επι] εν A | Ιερεμιας (Ιηρ. ℵ$^{c.a}$)] + παντες ※ ο προφη-
της Q^{mg} | αυλη] pr τη ℵ$^{c.a}$AQ | βασιλεως 2°] pr του ℵ$^{c.a}$AQ + ※ Ιουδα Q^{mg}

3 λέως, 3ἐν ᾗ κατέκλεισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας λέγων Διὰ τί B
σὺ προφητεύεις λέγων Οὕτως εἶπεν Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὴν
πόλιν ταύτην ἐν χερσὶν βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ λήμψεται αὐτήν,
4 4καὶ Σεδεκίας οὐ μὴ σωθῇ ἐκ χειρὸς τῶν Χαλδαίων, ὅτι παραδόσει
παραδοθήσεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λαλήσει στόμα
αὐτοῦ πρὸς στόμα αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς
5 αὐτοῦ ὄψονται, 5καὶ εἰσελεύσεται Σεδεκίας εἰς Βαβυλῶνα καὶ ἐκεῖ
καθιεῖται.

6 6Καὶ λόγος Κυρίου ἐγενήθη πρὸς Ἰερεμίαν λέγων

7 7Ἰδοὺ Ἀναμεὴλ υἱὸς Σαλὼμ ἀδελφοῦ πατρός σου ἔρχεται πρὸς σὲ
λέγων Κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρόν μου τὸν ἐν Ἀναθώθ, ὅτι σοὶ κρίσις
8 παραλαβεῖν εἰς κτῆσιν. 8καὶ ἦλθεν πρὸς μὲ Ἀναμεὴλ υἱὸς Σαμὼλ
ἀδελφοῦ πατρός μου εἰς τὴν αὐλὴν τῆς φυλακῆς καὶ εἶπεν Κτῆσαι τὸν
ἀγρόν μου τὸν ἐν γῇ Βενιαμεὶν τὸν ἐν Ἀναθώθ, ὅτι σοὶ κρίμα
κτήσασθαι αὐτὸν καὶ σὺ πρεσβύτερος. καὶ ἔγνων ὅτι λόγος Κυρίου
9 ἐστίν, 9καὶ ἐκτησάμην τὸν ἀγρὸν Ἀναμεὴλ υἱοῦ ἀδελφοῦ πατρός μου,
10 καὶ ἔστησα αὐτῷ ἑπτὰ σίκλους καὶ δέκα ἀργυρίου, 10καὶ ἔγραψα εἰς
βιβλίον καὶ ἐσφραγισάμην, καὶ διεμαρτυράμην μάρτυρας, καὶ ἔστησα
11 τὸ ἀργύριον ἐν ζυγῷ. 11καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως τὸ
12 ἐσφραγισμένον 12καὶ ἔδωκα αὐτὸ τῷ Βαρουχ υἱῷ Νηρίου υἱῷ Μαασαίου

3 Σεδεκιας] + ※ Ιουδα Q^{mg} | προφητευει B*Q | om εγω A | χερσιν] ℵAQ χειρι Q 4 Σεδεκιας] + ※ βασιλευς Ιουδα Q^{mg} | των Χαλδαιων] βασιλεως Χαλδ. A | παραδοθησονται A | τους οφθαλμους] προς οφθ. ℵ 5 εισελευσεται Σ. εις Βαβυλωνα] εισελ. εις Βαβ. Σ. A εις Βαβ. εισελ. Σ. Q | καθιεται (-θιεται B)] αποθανειται A + θ′ ※ εως ου επισκεψομαι αυτον φησι κς οτι πολεμει τους Χαλδαιους ους ου μη κατευθυνητε Q^{mg} ‖ και... Ιερεμιαν] παντες ※ ειπεν Ιερεμιας Q^{mg} | λογος Κυριου εγενηθη] εγενετο λογος κυ AQ | προς]+με Q^{mg} 7 Αναμεηλ] adnot χαρις θυ Q^{mg} | Σαλωμ] Σαλμων ℵ* adnot ειρηνη Q^{mg} | λεγων]+σοι A | κτησαι] κτησον B$^{a\,vid}$ | Ανα|ναθωθ A* | σοι] συ Q* (σοι Q^{a}) | κρισις] κριμα ℵAQ + παντες ※ της αγχιστειας Q^{mg} 8 προς] incep θ ℵ* | Σαμωλ] Σαλωμ B^{b} ℵ$^{c.a\,(?)}$ AQ Σαλμων ℵ* | πατρος μου]+※ κατα τον λογον κυ Q^{mg} | φυλα|λακης Q | ειπεν] + μοι ℵAQ | κτησαι]+σεαυτω ℵAQ + α′ ※ δη Q^{mg} | τον εν γη...Αναθωθ] τον εν Αναθωθ εν γη Βενιαμειν Q | Βενιαμιν ℵQ^{a} | σοι κριμα] συγκρισις Q* $^{v\,id}$ σοι κρισις Q^{a} | κτησασθαι αυτον] om αυτον ℵQ παραλαβειν εις κτησιν A [κτ.] ※ την κληρονομιαν Q^{mg} 9 Αναμεηλ] pr παντες ※ παρα Q^{mg} | μου] + παντες ※ τον εν Αναθωθ Q^{mg} | αυτω]+ ※ το αργυριο| Q^{mg} | επτα και δεκα σικλους ℵ 10 εσφραγισαμην] διεσφραγ. ℵA 11 εσφραγισμενον] + και το ανεγνωσμενον ℵA pr ανεγνωσμενον και Q + παντες ※ την εντολη και τα δικαιωματα κ το αποκεκαλυμμενον Q^{mg} 12 υιω 2°] υιου AQ | Μαασαιου] Μναασαιου B^{b} Μασεου ℵ Μασσαιου A

Β κατ᾽ ὀφθαλμοὺς Ἀναμεὴλ υἱοῦ ἀδελφοῦ πατρός μου καὶ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνδρῶν τῶν παρεστηκότων καὶ γραφόντων ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς κτήσεως καὶ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν Ἰουδαίων τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς. 13 καὶ συνέταξα τῷ Βαρουχ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν λέγων 13
14 Οὕτως εἶπεν Κύριος Παντοκράτωρ Λάβε τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως 14
τοῦτο καὶ τὸ βιβλίον τὸ ἀνεγνωσμένον καὶ θήσεις αὐτὸ εἰς ἀγγεῖον
ὀστράκινον, ἵνα διαμένῃ ἡμέρας πλείους. 15 ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος 15
Ἔτι κτισθήσονται ἀγροὶ καὶ οἰκίαι καὶ ἀμπελῶνες ἐν τῇ γῇ ταύτῃ.
16 καὶ προσευξάμην πρὸς Κύριον μετὰ τὸ δοῦναί με τὸ βιβλίον τῆς 16
κτήσεως πρὸς Βαρουχ υἱὸν Νηρίου λέγων 17 Ὁ ὢν Κύριε, σὺ ἐποίησας 17
τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν τῇ ἰσχύι σου τῇ μεγάλῃ καὶ τῷ βραχίονί
σου τῷ ὑψηλῷ καὶ τῷ μετεώρῳ, οὐ μὴ ἀποκρυβῇ ἀπὸ σοῦ οὐθέν,
18 ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας καὶ ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων εἰς 18
κόλπους τέκνων αὐτῶν μετ᾽ αὐτούς, ὁ θεὸς ὁ μέγας ὁ ἰσχυρός,
19 Κύριος μεγάλης βουλῆς καὶ δυνατὸς τοῖς ἔργοις, ὁ θεὸς ὁ μέγας ὁ 19
παντοκράτωρ καὶ μεγαλώνυμος Κύριος· οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὰς
ὁδοὺς τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων δοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ·
20 ὃς ἐποίησας σημεῖα καὶ τέρατα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἕως τῆς ἡμέρας 20
ταύτης, καὶ ἐν Ἰσραὴλ καὶ ἐν τοῖς γηγενέσιν, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ
ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, 21 καὶ ἐξήγαγες τὸν λαόν σου Ἰσραὴλ ἐκ γῆς 21
Αἰγύπτου ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασιν, ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι
ὑψηλῷ· 22 καὶ ἐν ὁράμασιν μεγάλοις, καὶ ἔδωκας αὐτοῖς τὴν γῆν ταύτην 22
ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. 23 καὶ 23
εἰσήλθοσαν καὶ ἔλαβον αὐτήν, καὶ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου, καὶ ἐν

ℵAQ **12** om *και* 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a(?)}$) | *ανδρων των παρεστηκοτων*] *ανδρ. των εστηκοτων* ℵ *των εστ.* A *εστ. μαρτυρων* Q | *γραφοντων*] *γραψαντων* Q | *των Ιουδαιων*] + *παντων* A pr *παντων* Q | *εν*] pr *καθημενων* AQ **14** *Παντοκρατωρ*] + *παντες* ※ *ο θς σαβαωθ* Q^{superscr} | *το βιβλιον*] pr *θ′* ※ *συν* Q^{mg} | *ανεγνωσμενον*] + *παντες* ※ *τουτο* Q^{mg} | *θησεις*] *καθησεις* ℵ* *καταθησεις* ℵ$^{c.a(?)}$ | om *αυτο* ℵAQ | *αγγιον* AQ* (*αγγειον* Q^{a}) | *διαμεινη* ℵ (-*μιν.* ℵ*) AQ **15** *Κυριος*] + *θ′* ※ *παντοκρατωρ θς* Ιηλ | *κτισθησονται*] *κτηθησονται* B^{a}ℵ$^{c.a}$AQ *κτησ̄*||*τε* ℵ* | *οικιαι και αγροι* Q **16** *προσηυξαμην* AQ | om *με* ℵ | *προς Βαρουχ υιον*] *Βαρ. υιω* Q **17** *Κυριε*] + *κε̄* AQ | *συ*] pr ※ *ιδου* Q^{mg} | *τη ισχυι*] pr *εν* A | om *και τω μετεωρω* ℵ om *τω* Q | *ουθεν*] *ουδε̄* Q **18** *κολπου* ℵ | *ο ισχυρος*] *και ισχ.* ℵA *και ο ισχ.* Q **19** *Κυριος* 1°] + *θ′* ※ *των δυναμεων ονομα αυτω* Q^{mg} | *δυνατος*] pr *ο* A | *ο θεος ο μεγας*] *κς* ℵ | *ο παντοκρατωρ*] om *ο* ℵ | *και μεγαλωνυμος*] *ο μεγ.* ℵQ | *Κυριος* 2°] om ℵ* *κε̄* ℵ$^{c.a(mg)}$ | *σου*] + *α′θ′* ※ *ανεωγμενους* Q^{mg} | *τας οδους*] om *τας* Q | om *των υιων* ℵA | *δουναι*] *αποδουναι* A | *την οδον*] *τας οδους* ℵ | *αυτου*] *αυτων* ℵ + *θ′* ※ *ϛ κατα τους καρπους τω̄*| *επιτηδευματων αυτου* Q^{mg} **20** *ος*] *οσα* A | *Αιγυπτου* ℵ (*Εγ.* ℵ*) | *γηγενεσιν* (-*σι* Q^{a})] *οι λοιποι ανοις* Q^{mg} **21** *εν τερασιν* (-*σι* Q^{a})] om *εν* A | *εν* 3°] pr *και* AQ **22** *οραμασιν* (-*σι* Q^{a})] *ορασιν* ℵ* (-*μασιν* ℵ$^{c.a(?)}$) **23** *εισηλθον* Q | *ελαβοσαν* ℵA

τοῖς προστάγμασίν σου οὐκ ἐπορεύθησαν· ἅπαντα ἃ ἐνετείλω αὐ- B
24 τοῖς οὐκ ἐποίησαν, συμβῆναι αὐτοῖς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα. 24ἰδοὺ
ὄχλος ἥκει εἰς τὴν πόλιν συλλαβεῖν αὐτήν, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς
χεῖρας Χαλδαίων τῶν πολεμούντων αὐτὴν ἀπὸ προσώπου μαχαίρας
25 καὶ τοῦ λιμοῦ· ὡς ἐλάλησας, οὕτως ἐγένετο. 25καὶ σὺ λέγεις πρὸς μέ
Κτῆσαι σεαυτῷ τὸν ἀγρὸν ἀργυρίου· καὶ ἔγραψα βιβλίον καὶ ἐσφρα-
γισάμην, καὶ ἐπεμαρτυράμην μάρτυρας, καὶ ἡ πόλις ἐδόθη εἰς χεῖρας
26 27 Χαλδαίων. 26Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 27Ἐγὼ
28 Κύριος ὁ θεὸς πάσης σαρκός, μὴ ἀπ' ἐμοῦ κρυβήσεταί τι; 28διὰ τοῦτο
οὕτως εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Δοθεῖσα παραδοθήσεται ἡ πόλις
29 αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ λήμψεται αὐτήν, 29καὶ ἥξου-
σιν οἱ Χαλδαῖοι πολεμοῦντες ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ καύσουσιν
τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρί, καὶ κατακαύσουσιν τὰς οἰκίας ἐν αἷς ἐθυμιῶ-
σαν ἐπὶ τῶν δωμάτων αὐτῶν τῇ Βάαλ, καὶ ἔσπενδον σπονδὰς θεοῖς
30 ἑτέροις πρὸς τὸ παραπικρᾶναί με. 30ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ καὶ οἱ
υἱοὶ Ἰούδα μόνοι ποιοῦντες τὸ πονηρὸν κατ' ὀφθαλμούς μου ἐκ νεότη-
31 τος αὐτῶν· 31ὅτι ἐπὶ τὴν ὀργήν μου καὶ ἐπὶ τὸν θυμόν μου ἦν ἡ
πόλις αὕτη, ἀφ' ἧς ἡμέρας ᾠκοδόμησαν αὐτὴν καὶ ἕως τῆς ἡμέρας
32 ταύτης, ἀπαλλάξαι αὐτὴν ἀπὸ προσώπου μου, 32διὰ πάσας τὰς
πονηρίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ὧν ἐποίησαν πικρᾶναί με,
αὐτοὶ καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν καὶ οἱ ἱερεῖς
αὐτῶν καὶ οἱ προφῆται αὐτῶν, ἄνδρες Ἰούδα καὶ οἱ κατοικοῦντες

23 προσταγμασι Q^a | απαντα] παντα Q* (απ. Q^a) | ενετειλου B* (-λω ℵAQ B^{ab}) | αυτοις 1°]+παντες ※ ποιειν Q^{mg} | συμβηναι] pr και εποιησαν B^{ab} ℵ$^{c.a\,(?)}$AQ | παντα] απαντα AQ **24** ιδου] pr και A | εις 1°] επι Q | πολιν] +ταυτην AQ | χειρας] pr τας ℵ | λιμου]+παντες ※ κ τον θανατον Q^{mg} | εγενετο]+παντες ※ ιδου συ ορας Q^{mg} **25** με]+※ κε Q^{mg} | τον αγρον] om τον ℵAQ | βιβλιον] pr εις A | Χαλδεων ℵ **27** μη] κ Q^{mg} | om απ εμου Q* (hab Q^{mg}) | κρυβησεται] κρυβεται ℵ* αποκρυβησεται Q | τι] ετι AQ* (τι Q^a) σ' ※ πας λογος Q^{mg} **28** om ο θεος Ισραηλ ℵ | αυτη]+θ' ※ εις χειρας Χαλδαιων κ Q^{mg} | χειρας]+θ' ※ Ναβουχοδονοσορ Q^{mg} | βασιλεως] βασιλεων ℵ* | λημψεται (ληψ. Q^a)] λημψουσιν ℵ* (λημψεται ℵ$^{c.a}$) **29** Χαλδεοι ℵ | την πολιν ταυτην (1°)] την γην ταυτην A αυτη| Q | την π. ταυτην (2°)] αυτην Q | κατακαυσουσιν] καυσωσιν A | την οικιαν ℵ* (τας οικιας ℵ$^{c.a\,(?)}$) | εθυμιωσαν (-σαν Q)]+εν αυταις A | τη Βααλ] pr οτι B* (om B^{ab}) **30** οι υιοι (bis)] om οι ℵ | εκ νεοτητος αυτων κατ οφθαλμους μου (μους μου sup ras $A^{a?}$) A | αυτων]+α'σ' ※ πλην υιοι Ιηλ παρωργισα| με εν τοις εργοις των χειρων αυτων φησι κς Q^{mg} **31** οτι ε sup ras $A^{a?}$ | την οργην] om την Q | θυμον] incep ι ℵ* | ην]+ ※ μοι Q^{mg} | αφ] αφο ℵ* (αφ ℵ$^?$) | αυτην 2°] αυτους A **32** πονηριας ℵ* | των υιων] om των ℵA om των υιων Q* (hab sub ※ υιων Q^{mg}) | Ιουδα] pr ※ υιων Q^{mg} | ων] οτι Q | πικραναι] παραπικραναι ℵ (-νε ℵ*) A | αυτοι]+και οι πρες αυτων A | αρχοντες] μεγιστανες Q

Β ἐν Ἰερουσαλήμ, 33 καὶ ἀπέστρεψαν πρὸς μὲ νῶτον καὶ οὐ πρόσωπον, 33
καὶ ἐδίδαξα αὐτοὺς ὄρθρου καὶ ἐδίδαξα καὶ οὐκ ἤκουσαν ἔτι λαβεῖν
παιδείαν. 34 καὶ ἔθηκαν τὰ μιάσματα αὐτῶν ἐν τῷ οἴκῳ οὗ ἐπεκλήθη 34
τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ ἐν ἀκαθαρσίαις αὐτῶν. 35 καὶ ᾠκοδόμησαν 35
τοὺς βωμοὺς τῇ Βάαλ τοὺς ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ τοῦ ἀναφέρειν
τοὺς υἱοὺς αὐτῶν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν τῷ Μόλοχ βασιλεῖ, ἃ οὐ
συνέταξα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀνέβη ἐπὶ καρδίαν μου, τοῦ ποιῆσαι τὸ
βδέλυγμα τοῦτο πρὸς τὸ ἐφαμαρτεῖν τὸν Ἰουδά. 36 Καὶ νῦν οὕτως 36
εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν πόλιν ἣν σὺ λέγεις Παραδοθή-
σεται εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος ἐν μαχαίρᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ
ἐν ἀποστολῇ 37 Ἰδοὺ ἐγὼ συνάγω αὐτοὺς ἐκ πάσης τῆς γῆς οὗ διέ- 37
σπειρα αὐτοὺς ἐκεῖ ἐν ὀργῇ μου καὶ τῷ θυμῷ μου καὶ παροξυσμῷ
μεγάλῳ, καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ καθιῶ
αὐτοὺς πεποιθότας, 38 καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν καὶ ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς 38
εἰς θεόν. 39 καὶ δώσω αὐτοῖς ὁδὸν ἑτέραν καὶ καρδίαν ἑτέραν, φοβη- 39
θῆναί με πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ εἰς ἀγαθὸν αὐτοῖς καὶ τοῖς τέκνοις
αὐτῶν μετ' αὐτούς. 40 καὶ διαθήσομαι αὐτοῖς διαθήκην αἰωνίαν, ἣν οὐ 40
μὴ ἀποστρέψω ὄπισθεν αὐτῶν· καὶ τὸν φόβον μου δώσω εἰς τὴν
καρδίαν αὐτῶν πρὸς τὸ μὴ ἀποστῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἐμοῦ. 41 καὶ ἐπι- 41
σκέψομαι τοῦ ἀγαθῶσαι αὐτούς, καὶ φυτεύσω αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ ταύτῃ
ἐν πίστει καὶ ἐν πάσῃ καρδίᾳ καὶ ἐν πάσῃ ψυχῇ. 42 ὅτι οὕτως εἶπεν 42
Κύριος Καθὰ ἐπήγαγον ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον πάντα τὰ κακὰ τὰ
μεγάλα ταῦτα, οὕτως ἐγὼ ἐπάξω ἐπ' αὐτοὺς πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ
ἐλάλησα ἐπ' αὐτούς. 43 καὶ κτηθήσονται ἔτι ἀγροὶ ἐν τῇ γῇ ᾗ σὺ 43
λέγεις Ἄβατος ἔσται ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτήνους, καὶ παρεδόθησαν
εἰς χεῖρας Χαλδαίων· 44 καὶ κτήσονται ἀγροὺς ἐν ἀργυρίῳ, καὶ γράψεις 44
βιβλίον καὶ σφραγιῇ, καὶ διαμαρτυρῇ μάρτυρας, ἐν γῇ Βενιαμὶν καὶ

ℵAQ **32** om εν ℵQ **33** απεστρεψαν] επεστρεψαν ℵ εστρεψαν Q | bis scr προς ℵ* (improb 1° ℵ²) | νωτα Q* (νωτον Q^{mg}) | προσωπα Q* (-τον Q^{mg}) | ορθου ℵ* (ορθρ. ℵ$^{c.a}$) | om εδιδαξα (2°) και B^bA | ηκουσαν] ηθελησαν A | ετι λαβειν] εκλαβειν Q | παιδιαν (πεδ. ℵ*) ℵA **34** μιασματα] incep μιαν ℵ* | ου] ω A **35** βωμους] + αυτων A | τη Βααλ] της B. Q | om βασιλει Q | καρδιαν] pr την AQ | Ιουδαν $B^bℵ$ **36** πολιν] + α′σ′ ※ ταυτην| Q^{mg} | μαχαιρη A **37** om εγω ℵ*$^{c.b}$ (superscr ℵ$^{c.a}$) | τω θυμω] pr εν Q | καθιω] κατοικειω A | πεποιθοτως Q **39** ετεραν 1°] μιαν Q^{mg} | ετεραν 2° sub ※ $Q^{superscr}$ | φοβηθηναι] pr ※ ωστε Q^{mg} **40** αιωνιον ℵAQ | αυτων 1°] + ※ ωστε αγαθοποιειν με αυτους Q^{mg} **41** επισκεψομαι] + αυτους ℵQ | του αγαθωσαι] om του ℵQ | καρδια] pr αληθια ℵ* (mox improb) + μου Q | ψυχη] + μου AQ **42** Κυριος] incep π ℵ* | επαξω] επαγω AQ^a | ελαλησα] pr εγω Q **43** η] ην A | εσται] εστιν ℵQ | ανθρωπων] ανθρωπου ℵ ανου AQ | Χαλδεων| ℵ **44** βιβλιον] pr εις Q | Βενιαμιν ℵ

κύκλῳ τῆς Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἐν πόλεσιν τοῦ B
ὄρους τῆς σεφηλὰ καὶ ἐν πόλεσιν τῆς νάγεβ, ὅτι ἀποστρέψω τὰς
ἀποικίας αὐτῶν.

1 [1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν δεύτερον, καὶ αὐτὸς ἦν
ἔτι δεδεμένος ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, λέγων

2 [2]Οὕτως εἶπεν Κύριος, ποιῶν γῆν καὶ πλάσσων αὐτὴν τοῦ ἀνορ-
3 θῶσαι αὐτήν, Κύριος ὄνομα αὐτῷ [3]Κέκραξον πρὸς μὲ καὶ ἀποκριθή-
σομαί σοι, καὶ ἀπαγγελῶ σοι μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ ἃ οὐκ ἔγνως αὐτά.
4 [4]ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος περὶ οἴκων τῆς πόλεως ταύτης καὶ περὶ
οἴκων βασιλέως Ἰούδα τῶν καθῃρημένων εἰς χάρακας καὶ προμα-
5 χῶνας, [5]τοῦ μάχεσθαι πρὸς τοὺς Χαλδαίους καὶ πληρῶσαι αὐτὴν
τῶν νεκρῶν τῶν ἀνθρώπων οὓς ἐπάταξα ἐν ὀργῇ μου καὶ ἐν θυμῷ
μου, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν περὶ πασῶν τῶν
6 πονηριῶν αὐτῶν [6]Ἰδοὺ ἐγὼ ἀνάγω αὐτῇ συνοὐλωσιν καὶ ἴαμα, καὶ
φανερώσω αὐτοῖς καὶ ἰατρεύσω αὐτήν, καὶ εἰρήνην καὶ πίστιν·
7 [7]καὶ ἐπιστρέψω τὴν ἀποικίαν Ἰούδα καὶ τὴν ἀποικίαν Ἰσραήλ,
8 καὶ οἰκοδομήσω αὐτοὺς καθὼς καὶ τὸ πρότερον, [8]καὶ καθαριῶ αὐ-
τοὺς ἀπὸ πασῶν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ὧν ἡμάρτοσάν μοι, καὶ οὐ
μὴ μνησθήσομαι ἁμαρτιῶν αὐτῶν ὧν ἥμαρτόν μοι καὶ ἀπέστησαν

44 κυκλω] κρυψω ℵ* (κυκλω ℵ$^{c.a}$) κυκλοθεν A | της Ιερουσαλημ] om της ℵAQ ℵAQ | πολεσι bis Q^{a} | σεφηλα] pr και εν πολεσιν (-σι Q^{a}) ℵAQ XL **1** δευτερον] εκ δευτερου AQ | ετι ην] ετι ην A **2** ποιων]+σ' εις το επιτελεσαι αυτο Q^{mg} | αυτην 1°] η sup ras A$^{a?}$ (αυτων A* vid) **3** απαγγελω] αναγγελω A | αυτα] αυται ℵ **4** Κυριος]+ο θς Ισλ (Ιηλ AQ) ℵAQ | οικων 1°] οικιας ℵ$^{c.a}$A οικιων Q pr ※ των Q^{mg} | om της πολεως ταυτης και περι οικων ℵ*$^{c.b\ vid}$ (hab ℵ$^{c.a\ mg\ inf}$) | οικων 2°] οικιας Q ※ των οικιων Q^{mg} | καθηρημενων] καθειρημενων ℵ καθημενων A | χαρακα Q | προμαχωνας] +σ' ※ των ερχομενων Q^{mg} **5** Χαλδεους ℵ | πληρωσαι] pr ※ του Q^{mg} | των νεκρων] om των AQ* (hab των sub ※ Q^{mg}) | επαταξε| A | om εν 1° A | οργη] pr ※ τη Q^{mg} | θυμω] pr τω ℵ et (sub ※) Q^{mg} | πονηρων Q* (πονηριων Q^{a}) **6** αναγω] επαγω A | αυτη] επ αυτους A | συνωλουσιν A | ιαμα]+και ιατρευσω αυτην (αυτους ℵ$^{c.a}$) κεν ιρηνη (improb κεν ιρ. ℵ$^{?}$) ▮ | φανερωσω αυτοις κ. ιατρευσω αυτην] ιατρευσω αυτην (αυτους ℵ$^{c.a}$) κεν ιρηνη (improb κεν ιρ. ℵ$^{?}$) και φανερωσω αυτοις εισακουειν κ. ιατρευσω αυτην (αυτους ℵ$^{c.a}$) ℵ ιατρευσω αυτους και φανερωσω (φανεροι A) αυτοις εισακουειν και ιατρευσω αυτους AQ | ειρηνην (-νη ℵ*)] pr και ποιησω αυτοις ℵ$^{c.a}$AQ **7** επιστρεψω] αποστρεψω ℵ* (ε pro α ℵ$^{c.a}$) A | om την αποικιαν Ιουδα και Q* (hab Q^{mg}) | Ισραηλ] Ιλημ ℵ$^{c.a}$Q | καθως και] ως A ως και Q* (καθως και Q^{mg}) **8** ημαρτοσαν] ημαρτον AQ | μνησθησομαι] μνησθω ℵ | αμαρτιων] pr ※ των Q^{mg} | ημαρτον] ημαρτοσαν ℵ | μοι 2°] μου A

Β ἀπ᾽ ἐμοῦ. 9καὶ ἔσται εἰς εὐφροσύνην καὶ αἶνεσιν καὶ εἰς μεγαλειό- 9
τητα παντὶ τῷ λαῷ τῆς γῆς οἵτινες ἀκούσονται πάντα τὰ ἀγαθὰ ἃ
ἐγὼ ποιήσω, καὶ φοβηθήσονται καὶ πικρανθήσονται περὶ πάντων
τῶν ἀγαθῶν καὶ περὶ πάσης τῆς εἰρήνης ἧς ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς.
10οὕτως εἶπεν Κύριος Ἔτι ἀκουσθήσεται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ ὑμεῖς 10
λέγετε Ἔρημός ἐστιν ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, ἐν πόλεσιν Ἰούδα
καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλὴμ ταῖς ἠρημωμέναις παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρω-
πον καὶ κτήνη, 11φωνὴ εὐφροσύνης καὶ φωνὴ χαρμοσύνης, φωνὴ 11
νυμφίου καὶ φωνὴ νύμφης, φωνὴ λεγόντων Ἐξομολογεῖσθε Κυρίῳ
Παντοκράτορι, ὅτι χρηστὸς Κύριος, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ·
καὶ εἰσοίσουσιν δῶρα εἰς οἶκον Κυρίου, ὅτι ἀποστρέψω πᾶσαν τὴν
ἀποικίαν τῆς γῆς ἐκείνης κατὰ τὸ πρότερον, εἶπεν Κύριος. 12οὕτως 12
εἶπεν Κύριος τῶν δυνάμεων ὅτι Ἔσται ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῷ ἐρήμῳ
παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν
αὐτοῦ καταλύματα ποιμένων κοιταζόντων πρόβατα, 13ἐν πόλεσιν τῆς 13
ὀρινῆς καὶ ἐν πόλεσιν τῆς σεφηλὰ καὶ ἐν πόλεσιν τῆς νάγεβ καὶ ἐν
γῇ Βενιαμεὶν καὶ ἐν ταῖς κύκλῳ Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα,
ἔτι παρελεύσεται πρόβατα ἐπὶ χεῖρα ἀριθμοῦντος, εἶπεν Κύριος.

ℵAQ 8 απ εμου] μου ℵ* (απ εμ. ℵc.a(?)) 9 εσται] + ※ μοι Qmg | αινεσιν] pr εις ℵAQ | μεγαλειοτητα] μεγαλωσυνην ℵ | εγω 1°] + ※ ειμι Qmg | ποιησω 1°] ποιω AQ + α′σ′ ※ αυτοις Qmg | om και πικρανθησονται A | ποιησω 2°] ποιω AQ 10 ακουσθησεται] ακουσετε ℵ* (-σθησεται ℵc.a?) | ταις (τας ℵ*) ερημωμεναις ℵA | παρα] pr και A | ανθρωπον] ανους ℵ | κτηνη] κτηνος Q* (κτηνη Qmg) pr ※ παρα το μη ειναι Qmg 11 om και 1° ℵ | χαρμονης A | φωνη 3°, 4°] φωνην BA| φωνη 5°] incep φι ℵ* | λεγοντος A | Κυριω] pr τω ℵ et (sub ※) Qmg | χρηστος ℵ* | εισοισουσιν ℵc.a(?)A] εισουσιν B*ℵ*Q (-σι Qa) οισουσι Bb(vid) Qmg | δωρα] + αινεσεως AQ | αποστρεψω] επιστρεψω ℵ | την αποικιαν πασης A | κατα το] καθα A 12 ειπεν] λεγει Q | om των δυναμεων A* (hab τ. δυναμαιω Aa?mg) | οτι] ετι ℵAQ | εσται] pr ακουσθης ℵ* (improb ℵ?) | τουτω τω ερημω] τω ηρημωμενω τουτω A τω ερημω τουτω Q | παρα το μη ειναι ανθρ. και κτ. sub ※ παντες Qmg | κτηνη AQ | εν 2°] pr και ℵAQ | προβατα] προβατων A ποιμνια Q 13 πολεσι (1° et 3°) Qa | ορεινης Bab | om και εν πολεσιν της σεφηλα A | πολεσιν 4°] pr ταις ℵ | ετι παρελευσεται] επιπαρελευσεται A | χειραν ℵ* (χειρα ℵ?) | Κυριος] + θ′ ※ (14) ιδου ημεραι ερχονται φησι κς ϗ αναστησω τον λογον μου τον αγαθον ον ελαλησα επι τον οικον Ιηλ ϗ επι τον οικον Ιουδα (15) εν ταις ημεραις εκειναις ϗ εν τω καιρω εκεινω (+ ανατελω τω Δαδ Qmg exter) ανατολην δικαιαν ποιων κριμα ϗ δικαιοσυνην εν τη γη (16) εν ταις ημεραις εκειναις σωθησεται η Ιουδαια ϗ Ιλημ κατασκηνωσει πεποιθυια ϗ τουτο το ονομα ο καλεσει αυτην κς δικαιοσυνη ημων (17) οτι ταδε λεγει κς ουκ εξολοθρευθησεται τω Δαδ ανηρ καθημενος επι θρονον οικου Ιηλ (18) ϗ τοις ιερευσι τοις Λευιταις ουκ εξολοθρευθησεται ανηρ εκ προσωπου μου αναφερων ολοκαυτωματα ϗ θυων θυσιαν ϗ ποιων θυμιαμα πασας τας ημερας (19) ϗ εγενετο λογος κυ προς Ιερεμιαν λεγων

(I IV) 1 1 Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου· καὶ Ναβουχοδονοσὸρ B
βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶν τὸ στρατόπεδον αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ γῆ
ἀρχῆς αὐτοῦ ἐπολέμουν αὐτὸν ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ πάσας τὰς
πόλεις Ἰούδα, λέγων

2 2 Οὕτως εἶπεν Κύριος Βάδισον πρὸς Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα καὶ ἐρεῖς
αὐτῷ Οὕτως εἶπεν Κύριος Παραδόσει παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη εἰς
χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ συλλήμψεται αὐτὴν καὶ καύσει αὐτὴν
3 ἐν πυρί, 3 καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ συλλήμψει συλλημ-
φθήσει καὶ εἰς χεῖρας αὐτοῦ δοθήσει, καὶ ὀφθαλμοί σου τοὺς ὀφθαλμοὺς
4 αὐτοῦ ὄψονται, καὶ εἰς Βαβυλῶνα εἰσελεύσει. 4 ἀλλὰ ἄκουσον τὸν
5 λόγον Κυρίου, Σεδεκία βασιλεῦ Ἰούδα Οὕτως λέγει Κύριος 5 Ἐν εἰρήνῃ
ἀποθανῇ· καὶ ὡς ἔκλαυσαν τοὺς πατέρας σου τοὺς βασιλεύσαντας
πρότερόν σου, κλαύσονται καὶ σέ, καὶ ἕως ᾅδου κόψονταί σε· ὅτι
6 λόγον ἐγὼ ἐλάλησα, εἶπεν Κύριος. 6 καὶ ἐλάλησεν Ἱερεμίας πρὸς
τὸν βασιλέα Σεδεκίαν πάντας τοὺς λόγους τούτους ἐν Ἱερουσαλήμ.

(20) ταδε λεγει κς̄ ει διασκεδασετε (σ′ εαν διασκεδασετε) την διαθηκην μου ℵAQ
την ημεραν ϗ την διαθηκην μου την νυκτα του μη ειναι ημερα| ϗ νυκτα εν
καιρω αυτω̃· | (21) ϗ γε η διαθηκη μου διασκεδασθησεται μετα Δα̃δ του δουλου
μου του μη ειναι αυτω υιον βασιλευοντα επι τον θρονο̃| αυτου ϗ η προς τους
Λευιτας τους ιερεις τους λειτουργουντας μοι (22) ως ουκ εξαριθμηθησεται η
δυναμις του ουνο̃υ ουδε εκμετρηθησεται η αμμος της θαλασσης ουτως πληθυνω
το σπερμα Δα̃δ του δουλου μου ϗ τους Λευιτας τους λειτουργου̃|τας μοι (23) ϗ
εγενετο λογος κυ̃ προς Ιερεμιαν λεγω̃| (24) αρα γε ουκ ιδες τι ο λαος ουτος
ελαλησαν λεγοντες αι δυο πατριαι ας εξελεξατο κ̄ς̄ εν αυταις ϗ ιδου απωσατο
αυτους ϗ τον λαον μου παρωξυναν του μη ειναι ετι εθνος ενωπιον μου (25) ταδε
λεγει κ̄ς̄ ει μη τη̃| διαθηκην μου ημερας ϗ νυκτος ακριβασματα ουνο̃υ ϗ γης
ουκ εταξα (26) ϗ γε το σπερμα Ιακωβ ϗ Δα̃δ του δουλου μου αποδοκιμω του
μη λαβειν εκ του σπερματος αυτου αρχοντα προς το σπερμα Αβρααμ ϗ
Ισαακ ϗ Ιακωβ οτι επιστρεψω την επιστροφην αυτων ϗ οικτειρησω αυτους
Qmg XLI 1 γεναμενος A | προς Ιερεμιαν (Ιερεαν B* Ιερεμ. Bab) παρα
Κυριου] παρα κ̄ῡ προς Ιερεμιαν ℵ | om και πασα η γη αρχης αυτου Q*
(hab ϗ πασαι αι βασιλειαι της γης αρχης αυτου ϗ πᾱ|τες οι λαοι Qmg | om
αυτον ℵAQ | πολις ℵ* 2 παραδοσει] παραδοθει A | συλημψεται ℵ*
συλληψ. BbQa | om και καυσει αυτην Q* (hab Qmg) 3 om συ ℵ | χι-
ρους ℵ* χειρους ℵ2 | αυτου 1ο] αυτων A | συλλψει BbQa | συλληφθηση
ℵA συλληφθησει Qa -ση Bb | om και εις χ. αυτου δοθησει A | δοθηση
BbℵQ | οφθαλμοι] pr οι ℵAQ | αυτου 3ο] αυτων ℵ | οψονται]+και [+το Q]
στομα αυτου μετα του στοματος του λαλησει AQ | εισελευση Bb ℵAQ
4 Κυριος]+ουκ αποθανη εν ρομφαια Q 5 πατερας] πρ̄ς A* πρᾱς Aa2 |
βασιλευσντας (sic) ℵ* | σε 1ο]+ω κυριε AQ* (ουαι pro ω Qmg) | αδου]+ω κ̄ε̄
κοψονται Bamg (non inst κοψονται Bb) | κοψονται] κλαυσονται A | λογον]
μεγαλα Qmg | om εγω AQ* (hab post ελαλ. sub ※ Qmg) Ιηρεμιας B*
(Ιερ. Bab) Ιερεμειας ℵ+※ ο προφητης Qmg | τον βασιλεα] om τον ℵAQ |
τουτου ℵ* (τουτους ℵc.a(?))

B 7 καὶ ἡ δύναμις βασιλέως Βαβυλῶνος ἐπολέμει ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ 7
ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα καὶ ἐπὶ Λαχεὶς καὶ ἐπὶ Ἀζηκά, ὅτι αὗται κατε-
λείφθησαν ἐν πόλεσιν Ἰούδα πόλεις ὀχυραί.

8 Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἰερεμίαν παρὰ Κυρίου μετὰ τὸ συν- 8
τελέσαι τὸν βασιλέα Σεδεκίαν διαθήκην πρὸς τὸν λαὸν τοῦ καλέσαι
ἄφεσιν, 9 τοῦ ἐξαποστεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ ἕκαστον 9
τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, τὸν Ἑβραῖον καὶ τὴν Ἑβραίαν, ἐλευθέρους,
πρὸς τὸ μὴ δουλεύειν ἄνδρα ἐξ Ἰούδα. 10 καὶ ἐπεστράφησαν πάντες 10
οἱ μεγιστᾶνες καὶ πᾶς ὁ λαὸς οἱ εἰσελθόντες ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ ἀπο-
στεῖλαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, καὶ ἐῶσαν
11 αὐτοὺς εἰς παίδας καὶ παιδίσκας. 12 καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς 11 12
Ἰερεμίαν λέγων 13 Οὕτως εἶπεν Κύριος Ἐγὼ ἐθέμην διαθήκην πρὸς 13
τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξειλάμην αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύ-
πτου, ἐξ οἴκου δουλείας, λέγων 14 Ὅταν πληρωθῇ ἓξ ἔτη, ἀποστελεῖς 14
τὸν ἀδελφόν σου τὸν Ἑβραῖον ὃς πραθήσεταί σοι καὶ ἐργᾶταί σοι
ἓξ ἔτη, καὶ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον· καὶ οὐκ ἤκουσάν μου καὶ
οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν. 15 καὶ ἐπέστρεψαν σήμερον ποιῆσαι τὸ 15
εὐθὲς πρὸ ὀφθαλμῶν μου τοῦ καλέσαι ἄφεσιν ἕκαστον τοῦ πλησίον
αὐτοῦ, καὶ συνετέλεσαν διαθήκην κατὰ πρόσωπόν μου ἐν τῷ οἴκῳ
οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτῷ. 16 καὶ ἐπεστρέψατε καὶ ἐβεβη- 16
λώσατε τὸ ὄνομά μου τοῦ ἐπιστρέψαι ἕκαστον τὸν παῖδα αὐτοῦ καὶ
ἕκαστον τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, οὓς ἐξαποστείλατε ἐλευθέρους τῇ ψυχῇ
αὐτῶν, ὑμῖν εἰς παίδας καὶ παιδίσκας. 17 διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν 17

ℵAQ **7** τας πολεις (πολις ℵ*)] om τας ℵ*Q | Ιουδα 1°] + τας καταλελιμμενας AQ^{a} (-λελειμμ. Q*) | om και 3° ℵAQ | πολεις 2°] πολις ℵ* **8** γενεμενος ℵ γεναμενος A | τον βασιλεα] om τον ℵ | τον λαον] + τον εν Ιηλ̄ AQ pr ※ παντα Q^{mg} | καλεσαι] + ※ αυτοις Q^{mg} **9** om εκαστον 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | δουλευειν] + ※ αυτοις Q^{mg} | ανδρας ℵ | Ιουδα] Ιηλ AQ^{mg} + ※ αδελφον αυτου μηδενα Q^{mg} **10** om και 1° ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)}$) | εισελθοντες] ελθοντες A | εν τη διαθηκη] εις την διαθηκην AQ | αποστειλαι] εξαποστιλαι ℵ* (-στειλαι ℵ$^{c.b\,(?)}$) | om και την παιδισκην αυτου A | την παιδ.] pr εκαστον ℵQ | αυτου 2°] + ελευθερους προς το μη δουλευσαι αυτους ετι Q^{mg} **10—11** και εωσαν...παιδισκας] ℸ επηκουσαν ℸ εξαπεστειλαν ℸ επεστραφησαν μετα ταυτα (α') ℸ επεστρεψαν τους παιδας ℸ τας παιδισκας ους εξαπεστειλαν ελευθερους Q^{mg} **10** εωσαν] εσωσαν ℵ εασαν Q* **12** εγενηθη] εγενετο A | om Κυριου ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)}$) **13** Κυριος] + ο θς Ιηλ AQ | εθεμην] διεθεμην AQ | ημερα] incep ημα ℵ* | εξειλομην Q^{a} **14** αποστελλις ℵ* (αποστελεις ℵ$^{?}$) | Εβρεον ℵ | εξαποστελεις (εξαπαστελλις [sic] ℵ*)] αποστελεις A | om ουκ 1° A*^{vid} (hab A$^{?}$) **15** επεστρεψαν] εστρεψαν A | προ οφθαλμων] εν οφθαλμοις A | εκαστος A | του πλησιον] τω πλ. A | om κατα προσωπον μου ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,mg\,sup}$) | επεκηθη ℵ* (superscr λ ℵ$^{?}$) **16** το ονομα] την διαθηκην AQ | εξαπεστειλατε B^{ab} ℵ$^{c.a\,(?)}$AQ | υμιν] pr του ειναι AQ

Κύριος Ὑμεῖς οὐκ ἠκούσατέ μου τοῦ καλέσαι ἄφεσιν ἕκαστος πρὸς B
τὸν πλησίον αὐτοῦ· ἰδοὺ ἐγὼ καλῶ ἄφεσιν ὑμῖν εἰς μάχαιραν καὶ
εἰς τὸν θάνατον καὶ εἰς τὸν λιμόν, καὶ δώσω ὑμᾶς εἰς διασποράν
18 πάσαις ταῖς βασιλείαις τῆς γῆς. 18καὶ δώσω τοὺς ἄνδρας τοὺς παρε-
ληλυθότας τὴν διαθήκην μου, τοὺς μὴ στήσαντας τὴν διαθήκην μου
ἣν ἐποίησαν κατὰ πρόσωπόν μου, τὸν μόσχον ὃν ἐποίησαν ἐργά-
19 ζεσθαι αὐτῷ, 19τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα καὶ τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς
20 ἱερεῖς καὶ τὸν λαόν, 20καὶ δώσω αὐτοὺς τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, καὶ ἔσται
τὰ θνησιμαῖα αὐτῶν βρῶσις τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῖς θη-
21 ρίοις τῆς γῆς. 21καὶ τὸν Σεδεκίαν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ τοὺς
ἄρχοντας αὐτῶν δώσω εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ δύναμις βασι-
22 λέως Βαβυλῶνος τοῖς ἀποτρέχουσιν ἀπ' αὐτῶν. 22ἰδοὺ ἐγὼ συν-
τάσσω, φησὶν Κύριος, καὶ ἐπιστρέψω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ταύτην,
καὶ πολεμήσουσιν ἐπ' αὐτὴν καὶ λήμψονται αὐτὴν καὶ κατακαύσουσιν
αὐτὴν ἐν πυρὶ καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, καὶ δώσω αὐτὰς ἐρήμους ἀπὸ
κατοικούντων.

V) 1 1Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἱερεμίαν παρὰ Κυρίου ἐν ἡμέραις Ἰωακεὶμ
βασιλέως Ἰούδα λέγων

2 2Βάδισον εἰς οἶκον Ἀρχαβεὶν καὶ ἄξεις αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου
3 εἰς μίαν τῶν αὐλῶν, καὶ ποτιεῖς αὐτοὺς οἶνον. 3καὶ ἐξήγαγον τὸν
Ἰεχονίαν υἱὸν Ἱερεμὶν υἱοῦ Χαβασεὶν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ

17 *υμεις*] incep μ ℵ* | *του καλεσαι*] om *του* ℵAQ | *αφεσιν* 1°] pr *εκαστ̄ο̄* ℵAQ ℵ* (improb ℵ²) pr *εκαστος* A | *εκαστος*] *εκαστ̄ο̄* ℵQ om A + *προς τον αδελφον αυτου και εκαστον* ℵ$^{c.a\ mg}$ | *πλησιον*] *αδελφον* AQ | *αυτου*] + *και εκαστον προς τον πλησιον αυτου* AQ | *ιδου*] pr *και* ℵ* (postea improb ℵ²) | *υμιν*] + *φησῑ* *κ̄ς* Q^{mg} **18** om *τους μη στησαντας την διαθηκην μου* ℵ* (hab ℵ$^{c.a\ ?mg}$) A | *την διαθηκην* (2°)] ※ *τους λογους της διαθηκης μου* Q^{mg} | om *μου* 2° ℵ* (hab ℵ$^{?\,(mg)}$) | *εποιησαν*] + ※ *εις δυο* Q^{mg} | om *ον* ℵ **19** *Ιουδα*] + *κ αρχοντων Ιλημ̄* Q^{mg} | *δυναστας*] *ευνουχους* Q^{mg} | *ιερις* ℵ* | *τον λαον*] pr *παντα* Q^{mg} + *της γης τους διελθοντας ανα μεσον τω̄ν̄* | *διχοτομηματων του μοσχου* Q^{mg} **20** *θνησιμαια*] incep *εθνη* ℵ* | *βρωσις*] *βρωματα* AQ **21** *της Ιουδαιας*] Ιουδα A | *εχθρων*] pr *των* ℵ | *αυτων* 2°] + ※ *κ εις χειρας ζητουντω̄ν̄ την ψυχην αυτου* Q^{mg} | *δυναμεις* A | *τοις αποτρεχουσιν*] *οι αποτρεχοντες* A **22** *αυτην* 1°] *αυτους* A | *ληψονται* Q^{a} | om *αυτην* 3° Q | *πολις* ℵ* | om *και* 6° AQ | *δωσω*] *δ* sup ras A^{a} | *αυτας*] *αυτους* ℵ | *ερημους*] *εις αβατον* AQ XLII **1** *γενα-μενος* A | *παρα κ̄ῡ προς Ιερεμιαν* A | Ιωακειμ (-κιμ Q^{a})] seq ras in B + *υιου Ιωσιου* AQ **2** *βαδισον*] *πορευθητι* AQ^{mg} | *οικον* 1°] *οικιαν* ℵQ* (-κον Q^{a}) ※ *τον οικον* Q^{mg} | *Αρχαβειν*] *Αλχαβειν* A *Ραχαβειν* Q* (-βιν Q^{a}) | *και* 1°] pr *και καλεσον αυτους* AQ | *αξεις*] *εξεις* ℵ* ^{vid} (*αξ.* ℵ²) *εξαξεις* A **3** *εξη-γαγον*] *ηγαγον* AQ | *Ιεχονιαν*] *Ιεζονιαν* Q | *Ιερεμιν*] *Ιερεμιου* A | *υιου*] *υιον* Q | *Χαβασιν* AQ

Β τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν οἰκίαν Ἀρχαβείν, 4καὶ εἰσήγαγον 4
αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου εἰς τὸ παστοφόριον υἱῶν Ἰωνὰν υἱοῦ Ἀνανίου
υἱοῦ Γοδολίου ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ, ὃς ἐστιν ἐγγὺς τοῦ οἴκου τῶν ἀρ-
χόντων τῶν ἐπάνω τοῦ οἴκου Μαασαίου υἱοῦ Σελὼμ τοῦ φυλάσσοντος
τὴν αὐλήν. 5καὶ ἔδωκα κατὰ πρόσωπον αὐτῶν κεράμιον οἴνου καὶ 5
ποτήρια, καὶ εἶπα Πίετε οἶνον. 6καὶ εἶπαν Οὐ μὴ πίωμεν οἶνον, ὅτι 6
Ἰωναδὰβ υἱὸς Ῥηχὰβ ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐνετείλατο ἡμῖν λέγων Οὐ μὴ
πίητε οἶνον, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἕως αἰῶνος, 7καὶ οἰκίαν οὐ μὴ 7
οἰκοδομήσητε, καὶ σπέρμα οὐ μὴ σπείρητε, καὶ ἀμπελὼν οὐκ ἔσται
ὑμῖν, ὅτι ἐν σκηναῖς οἰκήσετε πάσας τὰς ἡμέρας ὑμῶν, ὅπως ἂν
ζήσητε ἡμέρας πολλὰς ἐπὶ τῆς γῆς ἐφ' ἧς διατρίβετε ὑμεῖς ἐπ' αὐ-
τῆς. 8καὶ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Ἰωναδὰβ τοῦ πατρὸς ἡμῶν πρὸς τὸ 8
μὴ πιεῖν οἶνον πάσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν, ἡμεῖς καὶ αἱ γυναῖκες ἡμῶν
καὶ οἱ υἱοὶ ἡμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ἡμῶν, 9καὶ πρὸς τὸ μὴ οἰκοδομεῖν 9
οἰκίας τοῦ κατοικεῖν ἐκεῖ· ἀμπελὼν καὶ ἀγρὸς καὶ σπέρμα οὐκ ἐγέ-
νετο ἡμῖν· 10καὶ ᾠκήσαμεν ἐν σκηναῖς, καὶ ἠκούσαμεν καὶ ἐποιή- 10
σαμεν κατὰ πάντα ἃ ἐνετείλατο ἡμῖν Ἰωναδὰβ ὁ πατὴρ ἡμῶν. 11καὶ 11
ἐγενήθη ὅτε ἀνέβη Ναβουχοδονοσὸρ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἴπαμεν εἰσ-
ελθεῖν, καὶ εἰσήλθομεν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως
τῶν Χαλδαίων καὶ ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεως τῶν Ἀσσυρίων, καὶ
ᾠκοῦμεν ἐκεῖ.

12Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 13Οὕτως λέγει Κύριος 12 13

ℵAQ 3 πασαν] σ' παντα α'θ' ολον Q^{mg} | οικιαν] σ' οικον Q^{mg} | Αρχαβειν] Χαραβειν A Ραχαβειν Q 4 παστοφοριον Q^{a} | om υιων A | om Ιωναν υιου AQ | Ιωναν] Ανναν ℵ | Αννανιου ℵ* (Αναν. ℵ$^{c.a}$) | om υιου Γοδολιου ℵ | ος] ο Q* (ος Q^{mg}) | του οικου των] οικουντων A οικου των Q | των επανω] om των ℵ*AQ | Μαασαιου] Μασεου ℵ* Μαασεου ℵ$^{c.a}$ Μασαιου A | Σελωμ] Αιλωμ ℵ* Σαιλωμ ℵ$^{c.a}$ | την αυλην] την οδον ℵ$^{c.a\,(?)}$Q οι γ' τον σταθμον Q^{mg} 5 εδωκα] εστησα AQ | αυτων]+των υιων οικου τω (sic) Ραχαβειν Q^{mg} | ειπα]+※ προς αυτους Q^{mg} 6 ου μη πιωμεν] ου μη πιομεν ℵ ου πιομεν A | om υιος Ρηχαβ ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)mg}$) | λεγων] ειπας A | αιωνος] pr του Q 7 οικιαν] οικιας A | οικησετε] κατοικησεται AQ* (-τε Q^{a}) | τας ημερας]+της ζωης A | αν] εαν Q* (αν Q^{a}) | ζησητε] ζησεται ℵ ζητε AQ | γη ℵ* (γης ℵ$^{c.a\,?}$) | ης] ων ℵ* 8 ηκουσαμεν] εισηκουσαμεν AQ | Ιωναδαβ] Ιωναδαν ℵ+※ υιου Ρηχαβ Q^{mg} | πιειν] πινειν ℵ* (πιειν ℵ$^{?}$) | τας ημερας]+της ζωης AQ | om ημεις και αι γυναικες ημων A | ημων 4°, 5°] υμων ℵ* 9 om και 1° AQ | οικοδομειν] οικειν A* (οικοδομ. A$^{a\,?}$) | κατοικειν] pr μη Q^{mg} | αμπελων] αμπελωνας ℵ pr και AQ | αγρους ℵ 10 ωκησαμεν] οικησαμεν A | om και εποιησαμεν A | α] οσα AQ 11 ειπαμεν (-πομεν Q^{a})] ειπαν ℵ* (ειπαμεν ℵ$^{c.a\,(?)}$) | εισελθειν και εισηλθομεν] εισελθετε και εισελθωμεν ℵ αναβαντες εισελευσομεθα AQ | om απο προσωπου της δυναμεως των Χαλδαιων και ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)mg}$) A | ωκουμεν] οικουμεν ℵ ωκησομεν A οικησωμεν Q* ωκησαμε| Q^{mg}

Πορεύου καὶ εἰπὸν ἀνθρώπῳ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ B
14 Οὐ μὴ λάβητε παιδίαν τοῦ ἀκούειν τοὺς λόγους μου; 14ἔστησαν ῥῆμα
υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχάβ, ὃ ἐνετείλατο τοῖς τέκνοις αὐτοῦ πρὸς τὸ
μὴ πιεῖν οἶνον, καὶ οὐκ ἐπίοσαν· καὶ ἐγὼ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς
15 ὄρθρου, καὶ ἐλάλησα καὶ οὐκ ἠκούσατε. 15καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς
τοὺς παῖδάς μου τοὺς προφήτας λέγων Ἀποστράφητε ἕκαστος ἀπὸ
τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ βελτίω ποιήσατε τὰ ἐπιτηδεύματα
ὑμῶν, καὶ οὐ πορεύεσθε ὀπίσω θεῶν ἑτέρων τοῦ δουλεύειν αὐτοῖς,
καὶ οἰκήσετε ἐπὶ τῆς γῆς ἣν ἔδωκα ὑμῖν καὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν·
16 καὶ οὐκ ἐκλίνατε τὰ ὦτα ὑμῶν καὶ οὐκ ἠκούσατε. 16καὶ ἔστησαν
υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ὁ δὲ λαὸς
17 οὗτος οὐκ ἤκουσέν μου. 17διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ
φέρω ἐπὶ Ἰούδαν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Ἰερουσαλὴμ πάντα τὰ
18 κακὰ ἃ ἐλάλησα ἐπ᾽ αὐτούς. 18διὰ τοῦτο οὕτως εἶπεν Κύριος Ἐπει-
δὴ ἤκουσαν υἱοὶ Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς αὐτῶν
19 ποιεῖν καθότι ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ πατὴρ αὐτῶν, 19οὐ μὴ ἐκλίπῃ
ἀνὴρ τῶν υἱῶν Ἰωναδὰβ υἱοῦ Ῥηχὰβ παρεστηκὼς κατὰ πρόσωπόν
μου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς.

1) 1 1Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ Ἰωακεὶμ υἱοῦ Ἰωσεία βασιλέως Ἰούδα ἐγενήθη
λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων
2 2Λάβε σεαυτῷ χαρτίον βιβλίου, καὶ γράψον ἐπ᾽ αὐτοῦ πάντας

13 κατοικουσι B* (-σιν B^{ab}) | Ιερουσαλημ] pr εν A | παιδειαν B^{ab}AQ | του ℵAQ ακουειν] om του ℵAQ **14** υιου] υιοι ℵ | Ρηχοβ ℵ* | τεκνοις] υιοις Q^{mg} | επιοσαν] επιον AQ + α′θ′ ※ εως της ημερας ταυτης οτι ηκουσαν της εντολης του πατρος αυτω̄ Q^{mg} | και εγω] καγω A | ορθου ℵ* (ορθρ. ℵ^{1}) | om και ελαλησα A | ηκουσατε] εισηκουσατε A **15** απεστειλα] απεστειλατε Q* (-λα Q^{a}) | τους παιδας] το ο πεδα ℵ* vid (τους παιδ. ℵ^{1}) τους δουλους AQ | προφητας] + ορθριζων ※ αποστελλων και Q^{mg} | της οδου] om της ℵ | βελτιων B* (-τιω B^{ab}) βελτιον A βελτιονα Q | ποιησατε ℵ* vid (ποιης. ℵ^{1}) | τα επιτηδ.] om τα A | πορευεσθε] πορευεσθαι Q* (-σεσθε Q^{a}) | θων ℵ* (θεων ℵ^{1}) | ετερων] αλλοτριων ℵA | ης] ως ℵ* (ης ℵ^{1}) | ηκουσατε] εισηκουσατε μου ℵ **16** υιοι] pr οι ℵAQ | Ιωναδαβ] Ιωναδ Q* (-ναδαβ Q^{1}) | υιου] οι υιοι ℵ **16—18** om ο δε λαος ουτος...εντολην του πατρος αυτων Q* (hab Q$^{mg\ inf}$) **16** ο δε λαος] και ο λ. ℵ | ουτος] μου A | ηκουσεν] ηκουσαν B* ^{fort}ℵAQ **17** om A | αυτους] + θ′ ※ ανθ ων ελαλησα επ αυτους ※ ουκ ηκουσᾱ ※ εκαλεσα αυτους ※ ουκ απεκριθησᾱ **(18)** ※ τω οικω Ρηχαβ ειπε̄ Ιερεμιας Q^{mg} **18** Κυριος] + ※ των δυναμεων ο θ̄ς Ῑηλ Q^{mg} | υιοι] pr οι ℵA | om υιον Ρηχαβ ℵ | την εντολην] om ℵ + Ιωναδαβ Q^{mg} | αυτων I^{o}] + σ′ ※ ※ εφυλαξαν συν πασας τας εντολας αυτου Q^{mg} | καθοτι] οσα A κατα παντα οσα Q^{mg} **19** ου] pr δια τουτο ταδε λεγει κ̄ς των δυναμεων θ̄ς Ῑηλ Q^{mg} | εκλειπη ℵ$^{c.a}$AQ^{a} XLIII **1** εν] pr και ℵ$^{c.a}$AQ pr α′θ′ ※ [και] εγενηθη Q^{mg} | Ιωακιμ Q^{a} | υιω Q* (υιου Q^{a}) | Ιωσια B^{b}ℵ Ιωσιου AQ **2** χαρτιον] χαρτην AQ α′ κεφαλιδα σ′ τομο̄ Q^{mg} | αυτου] αυτω A

B τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησα πρὸς σὲ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ Ἰουδὰ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη ἀφ' ἧς ἡμέρας λαλήσαντός μου πρὸς σέ, ἀφ' ἡμερῶν Ἰωσεία βασιλέως Ἰούδα καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 3 ἴσως ἀκούσεται ὁ οἶκος Ἰούδα πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐγὼ λογίζομαι 3
ποιῆσαι αὐτοῖς, ἵνα ἀποστρέψωσιν ἀπὸ ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς,
καὶ ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν. 4 καὶ 4
ἐκάλεσεν Ἰερεμίας τὸν Βαρουχ υἱὸν Νηρίου, καὶ ἔγραψεν ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου πάντας τοὺς λόγους Κυρίου, οὓς ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν, εἰς χαρτίον βιβλίου. 5 καὶ ἐνετείλατο Ἰερεμίας τῷ Βαρουχ 5
λέγων Ἐγὼ φυλάσσομαι, οὐ μὴ δύνωμαι εἰσελθεῖν εἰς οἶκον Κυρίου.
6 καὶ ἀναγνώσῃ ἐν τῷ χαρτίῳ τούτῳ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ ἐν οἴκῳ 6
Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ νηστείας, καὶ ἐν ὡσὶ παντὸς Ἰούδα τῶν ἐρχομένων ἐκ πόλεως αὐτῶν ἀναγνώσῃ αὐτοῖς. 7 ἴσως πεσεῖται ἔλεος 7
αὐτῶν κατὰ πρόσωπον Κυρίου, καὶ ἀποστρέψουσιν ἐκ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς, ὅτι μέγας ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ Κυρίου ἣν ἐλάλησεν ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. 8 καὶ ἐποίησεν Βαρουχ κατὰ πάντα ἃ 8
ἐνετείλατο αὐτῷ Ἰερεμίας, τοῦ ἀναγνῶναι ἐν τῷ βιβλίῳ λόγους Κυρίου ἐν οἴκῳ Κυρίου. 9 καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἔτει τῷ ὀγδόῳ βασιλεῖ 9
Ἰωακεὶμ τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ ἐξεκκλησίασαν νηστείαν κατὰ πρόσωπον Κυρίου πᾶς ὁ λαὸς ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ οἶκος Ἰούδα. 10 καὶ 10
ἀνεγίνωσκε Βαρουχ ἐν τῷ βιβλίῳ τοὺς λόγους Ἰερεμίου ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν οἴκῳ Γαμαρείου υἱοῦ Σαφὰν τοῦ γραμματέως, ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐπάνω ἐν προθύροις πύλης τοῦ οἴκου Κυρίου τῆς καινῆς καὶ

ℵAQ **2** ελαλησα] εχρηματισα AQ^{mg} | Ιερουσαλημ] Ιηλ AQ* (Ιλημ Q^{mg}) | Ιουδα 1°] Ιουδαν B^{ab}ℵ$^{c.a}$Q | Ιωσεια] Ιωσια B^{b}ℵA Ιωσιου Q **3** ακουσονται AQ | ο οικος] om ο AQ | παντα] pr ※ συν Q^{mg} | τα κακα] σα κ. A*^{vid} | εγω λογιζομαι ποιησαι αυτοις] ελαλησα επ αυτους A | ποιησαι] pr του Q | αποστρεψωσιν] αποστραφωσιν AQ+θ′ ※ εκαστος Q^{mg} | αυτων 1°] αυτου A | ταις (ται ℵ*) αδικιαις] ταις αδικιας A* (-κιαις A$^{1 fort}$) **4** τον] την ℵ* (τον ℵ$^{?}$) | εγραψεν]+Βαρουχ AQ | ελαλησεν] εχρηματισεν AQ **5** ου (ουλ (?ουδ) ℵ*) μη δυνωμαι] και ου δυναμαι AQ **6** χαρτιω] χαρτη ℵAQ | εν ημερα νηστιας και εν ωσιν sup ras A$^{a?}$ | νηστιας ℵA$^{a?}$Q* (-τειας Q^{a}) | εν ωσι] εν ωσιν ℵA$^{a?}$ εις τα ωτα Q | Ιουδα] του λαου A | πολεων Q | αναγνωση] pr και Q **7** αποστρεψουσιν] +θ′ ※ εκαστος Q^{mg} | εκ] απο AQ | οδο ℵ* (υ superscr ℵ$^{?}$) | ο θυμος]+κυ A | om Κυριου A | ην] η A* (ν superscr A^{1}) | ελαλησεν]+κς AQ | λαον] τοπον A **8** Βαρουχ]+α′σ′ ※ υιος Νηριου Q^{mg} | α] οσα Q^{mg} | λογους] pr τους AQ **9** ογδοω] πεμπτω AQ | βασιλει Ιωακειμ] pr τω B^{ab}ℵQ Ιωακειμ βασιλει A | τω μηνι] pr εν AQ | εξεκλησιασεν ℵ* (-σαν ℵ$^{c.a(?)}$) | νηστια] ℵ | εν Ιερουσαλημ] εις Ιλημ A om εν Q+ℵ πας ο λαος οι ερχομενοι εκ πολεων Ιουδα εις Ιερουσαλημ Q^{mg} | οικος] pr ο A **10** ανεγινωσκεν ℵAQ | τους λογους] om τους A α′σ′ ※ [τους] Q^{superscr} | Γαμαριου B^{b}ℵAQ : item 11 | om πυλης A | του οικου] om του AQ | om και 2° AQ

11 ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. [11]καὶ ἤκουσεν Μειχαίας υἱὸς Γαμαρείου υἱοῦ Β
12 Σαφὰν ἅπαντας τοὺς λόγους Κυρίου ἐκ τοῦ βιβλίου. [12]καὶ κατέβη
εἰς οἰκίαν τοῦ βασιλέως, εἰς τὸν οἶκον τοῦ γραμματέως, καὶ ἰδοὺ
ἐκεῖ πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκάθηντο, Ἐλεισαμὰ ὁ γραμματεὺς καὶ
Δαλαίας υἱὸς Σελεμίου καὶ Ἰωναθὰν υἱὸς Ἀχχοβὼρ καὶ Γαμαρίας
υἱὸς Σαφὰν καὶ Σεδεκίας υἱὸς Ἀνανίου καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες,
13 [13]καὶ ἀνήγγειλεν αὐτοῖς Μειχαίας πάντας τοὺς λόγους οὓς ἤκουσεν
14 ἀναγινώσκοντος Βαρουχ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ. [14]καὶ ἀπέστειλαν
πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Βαρουχ υἱὸν Νηρίου υἱὸν Ναθανίου υἱοῦ
Σελεμίου υἱοῦ Χουσεὶ λέγοντες Τὸ χαρτίον ἐν ᾧ σὺ ἀναγινώσκεις
ἐν αὐτῷ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ, λάβε αὐτὸ εἰς τὴν χεῖρά σου καὶ ἧκε.
15 καὶ ἔλαβεν Βαρουχ τὸ χαρτίον καὶ κατέβη πρὸς αὐτούς. [15]καὶ εἶπαν
16 αὐτῷ Πάλιν ἀνάγνωθι εἰς τὰ ὦτα ἡμῶν· καὶ ἀνέγνω Βαρούχ. [16]καὶ
ἐγενήθη ὡς ἤκουσαν πάντας τοὺς λόγους, συνεβουλεύσαντο ἕκαστος
πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ καὶ εἶπαν Ἀναγγέλλοντες ἀναγγείλωμεν
17 τῷ βασιλεῖ ἅπαντας τοὺς λόγους τούτους. [17]καὶ τὸν Βαρουχ ἠρώ-
18 τησαν λέγοντες Ποῦ ἔγραψας πάντας τοὺς λόγους τούτους; [18]καὶ
εἶπεν Βαρούχ Ἀπὸ στόματος αὐτοῦ ἀνήγγειλέν μοι Ἰερεμίας πάντας
19 τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἔγραφον ἐν βιβλίῳ. [19]καὶ εἶπαν τῷ Βαρούχ
Βάδισον κατακρύβηθι, σὺ καὶ Ἰερεμίας· ἄνθρωπος μὴ γνώτω ποῦ
20 ὑμεῖς. [20]καὶ εἰσῆλθον πρὸς τὸν βασιλέα εἰς τὴν αὐλήν, καὶ τὸ
χαρτίον ἔδωκαν φυλάσσειν ἐν οἴκῳ Ἐλεισά, καὶ ἀνήγγειλαν τῷ
21 βασιλεῖ πάντας τοὺς λόγους. [21]καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς τὸν

10 εν ωσι] εν ωσιν ℵQ* εις τα ωτα AQ^{mg} **11** Μιχαιας B^{b}AQ ℵAQ Μιχεας ℵ: item 13 | απαντας] παντας AQ **12** οικιαν] οικον ℵAQ | Ελισαμα ℵAQ | Δαλιας ℵ Δαλεας A | Σελεμιου] Σεδεκιου ℵ | Ιωναθαν] Ναθαν AQ* Ελναθαν Q^{mg} | Ακχοβωρ] incep Ακχοβη ℵ* (Ακχοβωρ ℵ$^{?}$) Αχοβωρ A Ακοβωρ Q | αρχοντες 2°] αρχοντας ℵ* (-ντες ℵ$^{?}$) **13** αναγιγνωσκοντος A | Βαρουχ] pr του AQ | του λαου] κυ του ου (sic) ℵ* (improb κυ superscr λα ℵ$^{?}$) **14** Νηριου]+τον Ιουδει A+τ. Ιουδειν Q | υιον 2°] υιου ℵ | Σαλαμιου A | Χουσι ℵAQ | om λεγοντες το χαρτιον ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | χαρτιον 1°] βιβλιον AQ | συ (σου ℵ*)] om AQ* (hab sub ※ Q^{mg}) | εν αυτω sub ※ Q^{a} | εν ωσι (-σιν ℵA)] εις τα ωτα Q | om εις την χειρα σου ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | Βαρουχ 2°]+υιος Νηριου AQ | χαρτιον 2°]+εν χειρι αυτου A βιβλιον εν τη χειρι αυτου Q **16** εγενηθη] εγενετο ℵ | παντας] παν bis scr ℵ* | αναγγελοντες A | αναγγελωμεν ℵ* (αναγγειλ. ℵ$^{?}$) AQ^{a} αναγγελλωμεν Q* | απαντας] παντας ℵAQ **17** που] ποθεν ℵ (incep που ℵ*) AQ | om παντας ℵ **18** αυτου] om A Ιερεμιου Q | ανηγγελλεν Q | om Ιερεμιας Q | και 2°] καγω AQ | εν βιβλιω] επι βιβλιου Q **19** ειπαν]+οι αρχοντες AQ | τω Βαρουχ] προς B. A | βαδισας Q | κατακρυβηθι] και κρυβηθι A | ανθρωπος] pr και ℵA | γνω A | υμεις] υπαγεις ℵ* (υμ. ℵ$^{?}$) **20** εισεηθον ℵ* (εισηλθ. ℵ$^{?}$) | χαρτιον] βιβλιον AQ | Ελεισα] Ελισαμα AQ: item 21 | λογους]+τουτους A et (sub ※) Q^{mg}

B Ἰουδεὶν λαβεῖν τὸ χαρτίον. καὶ ἔλαβεν αὐτὸ ἐξ οἴκου Ἐλεισά, καὶ ἀνέγνω Ἰουδεὶν εἰς τὰ ὦτα τοῦ βασιλέως καὶ εἰς τὰ ὦτα πάντων τῶν ἀρχόντων τῶν ἑστηκότων περὶ τὸν βασιλέα. 22 καὶ ὁ βασιλεὺς 22
ἐκάθητο ἐν οἴκῳ χειμερινῷ, καὶ ἐσχάρα πυρὸς κατὰ πρόσωπον αὐ-
τοῦ. 23 καὶ ἐγενήθη ἀναγινώσκοντος Ἰουδεὶν τρεῖς σελίδας καὶ τέσ- 23
σαρας, ἀπέτεμνεν αὐτὰς τῷ ξυρῷ τοῦ γραμματέως καὶ ἔριπτεν εἰς
τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ἕως ἐξέλιπεν πᾶς ὁ χάρτης εἰς τὸ
πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. 24 καὶ οὐκ ἐζήτησαν, καὶ οὐ διέρρηξαν τὰ 24
ἱμάτια αὐτῶν ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ οἱ ἀκούοντες πάντας
τοὺς λόγους τούτους. 25 καὶ Ἐλναθὰν καὶ Γοδολίας ὑπέθεντο τῷ 25
βασιλεῖ πρὸς τὸ κατακαῦσαι τὸ χαρτίον. 26 καὶ ἐνετείλατο ὁ βασι- 26
λεὺς τῷ Ἰερεμεὴλ υἱῷ τοῦ βασιλέως καὶ τῷ Σαρεὰ υἱῷ Ἐσριὴλ συλλα-
βεῖν τὸν Βαροὺχ καὶ τὸν Ἰερεμίαν· καὶ κατεκρύβησαν. 27 Καὶ 27
ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν, μετὰ τὸ κατακαῦσαι τὸν βασι-
λέα τὸ χαρτίον, πάντας τοὺς λόγους οὓς ἔγραψεν Βαροὺχ ἀπὸ στό-
ματος Ἰερεμίου, λέγων 28 Πάλιν λάβε σὺ χαρτίον ἕτερον καὶ γράψον 28
πάντας τοὺς λόγους τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῦ χαρτίου οὓς κατέκαυσεν ὁ
βασιλεὺς Ἰωακείμ, 29 καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν Κύριος Σὺ κατέκαυσας 29
τὸ χαρτίον τοῦτο, λέγων Διὰ τί ἔγραψας ἐπ' αὐτῷ λέγων Εἰσπο-
ρευόμενος εἰσπορεύσεται ὁ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ ἐξολεθρεύσει τὴν
γῆν ταύτην, καὶ ἐκλείψει ἀπ' αὐτῆς ἄνθρωπος καὶ κτήνη; 30 διὰ 30
τοῦτο οὕτως εἶπεν Κύριος ἐπὶ Ἰωακεὶμ βασιλέα Ἰούδα Οὐκ ἔσται

ℵAQ 21 Ιουδιν (1°) ℵ | χαρτιον] βιβλιον Q | ελαβον ℵ | εξ οικου] εκ του οικου Q | om παντων AQ | περι] προς A 23 Ιωδειν A | και 2°] η ℵ^c.a vid | απετεμεν A | αυτας] αυτα ℵA | ξυρω] σ' σμιλη Q^mg | ερειπτε B* ερριπτεν B^b(vid) Q | εως...της εσχαρας (2°)] bis scr B* (unc incl 2° B^a non inst B^b) om Q* (hab sub ※ Q^mg) | εως]+ου AQ^mg | εξελειπεν ℵ^c.a AQ^mg | om το επι 2° Q^mg 24 εζητησαν] εξεζητ. AQ+τον κν Q^mg | om ου ℵ* (hab ℵ^?(mg)) | διερηξαν ℵ* (διερρ. ℵ^?) | οι παιδες] pr παντες Q | οι ακουοντες] ακουσαντες A οι ακουσ. Q | παντες A 25 Ελναθαν] Ναθαν A | Γοδολιας] Δαλαισα ℵ Γολιας ℵ Γαμαριας ℵ^c.c mg sup Γοδολιας και Γαμαριας A Δαλαιας και Γαμαριας και Γοδολιας Q | κατακαυσαι] pr μη ℵ^c.a AQ | χαρτιον] βιβλιον A+και ουκ ηκουσεν αυτων Q 26 Ιερεμιαηλ ℵ Ιερεμιηλ A | Σαραια AQ | Εσριηλ (Εσζρ. A Εσδρ. Q)] pr ※ του Q^mg | τον 2°] αυτον ℵ* | Ιερεμιαν ℵ^vid | om και κατεκρυβησαν ℵ* (hab ℵ^c.a mg sup) | κατεκρυβησαν]+υπο κν Q^c 27 tit in A | om και εγενετο... Ιερεμιαν ℵ* (hab ℵ^c.a mg sup) | Ιηρ. ℵ^c.a | κατακαυσαι] καυσαι (-σε ℵ*) ℵA | χαρτιον] incep χο ℵ* 28 συ] σεαυτω A | παντας] απαντας AQ | ους] ου Q* vid 29 ερεις] pr προς Ιωακειμ Q | χαρτιον] βιβλιον AQ | δια τι] δια το ℵ* | αυτω] αυτο ℵQ | εισπορευσεται] εισπορευετε ℵ* (-σεται ℵ^?) εισελευσεται Q | εξολοθρευσει B^b εξωλεθρευσι ℵ* (-σει ℵ^?) ολεθρευσει Q | εκλειψει] εκτριψει AQ | ανθρωπος] ανος AQ | κτηνη] incep κι ℵ* vid 30 α Ιουδα ουκ sup ras B^ab | Ιοδα ℵ

αὐτῷ καθήμενος ἐπὶ θρόνου Δανείδ, καὶ τὸ θνησιμαῖον αὐτοῦ ἔσται B
ἐριμμένον ἐν τῷ καύματι τῆς ἡμέρας καὶ ἐν τῷ παγετῷ τῆς νυκτός.
31 [31]καὶ ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τοὺς
παῖδας αὐτοῦ, καὶ ἐπάξω ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας
Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ γῆν Ἰούδα πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐλάλησα πρὸς
32 αὐτούς, καὶ οὐκ ἤκουσαν. [32]καὶ ἔλαβεν Βαρουχ χαρτίον ἕτερον καὶ
ἔγραψεν ἐπ' αὐτῷ ἀπὸ στόματος Ἰερεμίου ἅπαντας τοὺς λόγους τοῦ
βιβλίου οὓς κατέκαυσεν Ἰωακείμ· καὶ ἔτι προσετέθησαν αὐτῷ λόγοι
πλείονες ὡς οὗτοι.

I) 1 [1]Καὶ ἐβασίλευσεν Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσεία ἀντὶ Ἰωακείμ, ὃν ἐβασί-
2 λευσεν Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεύειν τοῦ Ἰούδα. [2]καὶ οὐκ ἤκουσαν
αὐτὸς καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς τοὺς λόγους Κυρίου οὓς
3 ἐλάλησεν ἐν χειρὶ Ἰερεμίου. [3]καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Σεδεκίας
τὸν Ἰωαχὰλ υἱὸν Σελεμίου καὶ τὸν Σοφονίαν υἱὸν Μαασαίου τὸν ἱερέα
4 πρὸς Ἰερεμίαν λέγων Πρόσευξαι δὴ περὶ ἡμῶν πρὸς Κύριον. [4]καὶ
Ἰερεμίας ἦλθεν καὶ διῆλθεν διὰ μέσου τῆς πόλεως, καὶ οὐκ ἔδωκαν
5 αὐτὸν εἰς οἶκον τῆς φυλακῆς. [5]καὶ δύναμις Φαραὼ ἐξῆλθεν ἐξ
Αἰγύπτου, καὶ ἤκουσαν οἱ Χαλδαῖοι τὴν ἀκοὴν αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν
6 ἐπὶ Ἰερουσαλήμ. [6]καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν λέγων
7 [7]Οὕτως εἶπεν Κύριος Οὕτως ἐρεῖς πρὸς βασιλέα Ἰούδα τὸν ἀποστεί-
λαντα πρὸς σὲ τοῦ ἐκζητῆσαί με Ἰδοὺ δύναμις Φαραὼ ἡ ἐξελθοῦσα
8 ὑμῖν εἰς βοήθειαν ἀποστρέψουσιν εἰς γῆν Αἰγύπτου, [8]καὶ ἀναστρέ-
ψουσιν αὐτοὶ οἱ Χαλδαῖοι καὶ πολεμήσουσιν ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην, καὶ
9 συλλήμψονται αὐτὴν καὶ καύσουσιν αὐτὴν πυρί. [9]ὅτι οὕτως εἶπεν

30 θρονου A | εσται το θν. αυτου Q | ερριμμενον $B^{a\,(fort)\,b}$ ρεριμμενον A ℵAQ
31 επι 1° incep εο ℵ* | αυτον 2°] αυτους ℵAQ* (-τον Q^{mg}) | γην Ιουδα] την Ιδουμαιαν ℵ* την Ιουδαιαν $ℵ^{c.a}$ την γην Ιουδα Q | προς] επ AQ **32** αυτω 1°] αυτου Q | απαντας] παντας ℵ | ους] ου ℵ | επι] επι τι ℵ*
XLIV **1** Ιωσια B^{b}ℵA Ιωσιου Q | Ιωακειμ] pr Ιεχονιου υιου AQ | Ναβουχοδονοσορ (Ναβουχορδ. B)] + βασιλεως Βαβυλωνος AQ **2** ηκουσεν ℵQ **3** Ιωαχαλ] Ιωαχαχ ℵ* Ιωαχας $ℵ^{c.a}$AQ | Σελεμιου] Σεδεκιου ℵ | Μαασαιου] Μναασιου B^{ab} Μασαιου A | ιερεα sup ras A^{a} (Ιερεμιαν A*) | Ιερεμιαν] + παντες ※ τον προφητῆ| Q^{mg} | om δη Q **4** διηλθεν και ηλθεν Q | δια μεσου] ανα μεσον AQ | εδωκαν (εδ sup ras $B^{b\,(fort)}$)] απηγαγον Q | οικον της φυλακης] οικιαν της φ. ℵ φυλακην Q **5** δυναμιν ℵ* | επι] απο $ℵ^{c.a}$AQ **6** tit in A **7** βασιλεα] pr τον Q | τον αποστειλαντα] τον αποστελλοντα ℵ | του εκζητ.] om του A | με] σε ℵ* (με $ℵ^{c.a\,(?)}$) | υμιν] ημιν A | βοηθιαν ℵ | αποστρεψουσιν Q* (-ψουσιν Q^{a}) | om εις γην Αιγυπτου ℵ* (hab $ℵ^{c.a\,(?)\,mg\,inf}$) **8** om και αναστρεψουσιν ℵ* (hab $ℵ^{c.a\,(?)\,mg\,inf}$) | αυτοι] om A sub ※ Q^{a} | Χαλδεοι ℵ | και πολεμησουσιν επι την πολιν] οι πολεμουντες την γην A | συνλημψ. ℵ συλλημψ. Q^{a} | καυσουσιν] κατακαυσουσιν Q | πυρι] pr εν AQ **9** om οτι 1° ℵ

B Κύριος Μὴ ὑπολάβητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν λέγοντες Ἀποτρέχοντες
ἀπελεύσονται ἀφ' ἡμῶν οἱ Χαλδαῖοι, ὅτι οὐ μὴ ἀπέλθωσιν, [10]καὶ ἐὰν 10
πατάξητε πᾶσαν δύναμιν τῶν Χαλδαίων τοὺς πολεμοῦντας ὑμᾶς, καὶ
καταλειφθῶσίν τινες ἐκκεκεντημένοι, ἕκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ οὗτοι
ἀναστήσονται καὶ καύσουσιν τὴν πόλιν ταύτην ἐν πυρί. [11]Καὶ 11
ἐγένετο ὅτε ἀνέβη ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ
προσώπου τῆς δυνάμεως Φαραώ, [12]ἐξῆλθεν Ἰερεμίας ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ 12
τοῦ πορευθῆναι εἰς γῆν Βενιαμεὶν τοῦ ἀγοράσαι ἐκεῖθεν ἐν μέσῳ τοῦ
λαοῦ. [13]καὶ ἐγένετο αὐτὸς ἐν πύλῃ Βενιαμείν, καὶ ἐκεῖ ἄνθρωπος 13
παρ' ᾧ κατέλυεν Σαρουιὰ υἱὸς Σελεμίου υἱοῦ Ἀνανίου, καὶ συνέλαβεν
τὸν Ἰερεμίαν λέγων Πρὸς τοὺς Χαλδαίους σὺ φεύγεις; [14]καὶ εἶπεν 14
Ψεῦδος· οὐκ εἰς τοὺς Χαλδαίους ἐγὼ φεύγω. καὶ οὐκ εἰσήκουσεν αὐτοῦ,
καὶ συνέλαβεν Σαρουιὰ τὸν Ἰερεμίαν καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν πρὸς τοὺς
ἄρχοντας. [15]καὶ ἐπικράνθησαν οἱ ἄρχοντες ἐπὶ Ἰερεμίαν καὶ ἐπά- 15
ταξαν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν Ἰωναθὰμ τοῦ γραμ-
ματέως, ὅτι ταύτην ἐποίησαν εἰς οἰκίαν φυλακῆς. [16]καὶ ἦλθεν 16
Ἰερεμίας εἰς οἰκίαν τοῦ λάκκου καὶ εἰς τὴν χερέθ, καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ
ἡμέρας πολλάς. [17]καὶ ἀπέστειλεν Σεδεκίας καὶ ἐκάλεσεν αὐτόν, καὶ 17
ἠρώτα αὐτὸν ὁ βασιλεὺς κρυφαίως εἰπεῖν Εἰ ἔστιν ὁ λόγος παρὰ
Κυρίου; καὶ εἶπεν Ἔστιν· εἰς χεῖρας βασιλέως Βαβυλῶνος παραδο-
θήσῃ. [18]καὶ εἶπεν Ἰερεμίας τῷ βασιλεῖ Τί ἠδίκησά σε καὶ τοὺς 18
παῖδάς σου καὶ τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι σὺ δίδως με εἰς οἰκίαν φυλακῆς;
[19]καὶ ποῦ εἰσιν οἱ προφῆται ὑμῶν οἱ προφητεύσαντες ὑμῖν λέγοντες 19

ℵAQ **9** απελευσονται] α'σ' πορευσονται Q^{mg} | Χαλδεοι ℵ **10** δυνα-
μιν] pr την Q | Χαλδεων ℵ: item 11 | καταλειφθωσι Q* | τω τοπω] om τω
A | ουτοι] οτι αυτοι A | αναστησουσιν ℵ* (-σονται ℵ^{1}) | καυσουσιν] incep
καυσι ℵ* **11** οτε] ως Q | απο 1°] επι AQ^{mg} **12** Ιηρεμιας A | του
πορευθηναι] του πορευεσθαι (-σθε ℵ* -σθαι ℵ$^{c.b}$) ℵ om του Q | εκειθεν]+αρτον
ℵ$^{c.a\ mg}$ Q^{mg} **13** κατελυσεν AQ | Σαρουιας ℵA Αρουιας Q | υιου] υιος
ℵ | Χαλδεους ℵ: item 14 **14** ουκ εις] ουχι προς ℵAQ | εισηκουσεν]
ηκουσεν ℵAQ | Σαρουιας ℵA Ιαρουιας Q* Αρ. Q^{a} **15** αυτον 2°]+α'θ'
※ εις οικο| φυλακης Q^{mg} | οικειαν bis B* (-κιαν B^{b}) | Ιωναθαν ℵAQ | οικιαν
2°] οικον A | φυλακης] pr της ℵ* (improb ℵ$^{c.a\,(1)}$) **16** και 1°] οτι ℵ* (και
ℵ$^{c.a\,(1)}$) | ηλθεν...χερεθ] ※ εισηλθεν Ιερεμιας εις τον οικον του λακκου κ εις τον
συγκλεισμον Q^{mg} | οικιαν] τον οικον Q | χερεθ] χαρεθ ℵ **17** Σεδεκιας
ℵ | και εκαλεσεν αυτον] sub ※ Q^{a} | αυτον 1°] incep αυτα ℵ* | ηρωτα] ηρω-
τησεν ℵ επηρωτησεν A | ο βασιλευς (-λες ℵ*)] om A οι βασιλεις Q* (ο βασι-
λευς Q^{a})+※ εν τη οικια αυτου Q^{mg} | om ειπειν ℵAQ | ο λογος παρα Κυριου]
λογος θῡ ℵ* λ. παρα θῡ ℵ$^{c.a}$ λογος κῡ A λογος παρα κῡ Q | ειπεν]+αυτω AQ
+Ιερεμιας Q^{mg} | εστιν 2°]+α'σ' ※ κ ειπε Q^{mg} **18** Ιηρεμιας A | βασιλει]
+α' ※ Σεδεκια Q^{mg} | συ] σοι ℵ | φυλακης] pr της A **19** προφη-
τευοντες A

20 ὅτι Οὐ μὴ ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν γῆν ταύτην; [20]καὶ νῦν, Β
κύριε βασιλεῦ, πεσέτω τὸ ἔλεός μου κατὰ πρόσωπόν σου· καὶ τί ἀπο-
στρέφεις με εἰς οἰκίαν Ἰωναθὰμ τοῦ γραμματέως, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω
21 ἐκεῖ; [21]καὶ συνέταξεν ὁ βασιλεύς, καὶ ἐνεβάλοσαν αὐτὸν εἰς οἰκίαν τῆς
φυλακῆς, καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ἄρτον ἕνα τῆς ἡμέρας ἔξωθεν οὗ πέσ-
σουσιν, ἕως ἐξέλιπον οἱ ἄρτοι ἐκ τῆς πόλεως· καὶ ἐκάθισεν Ἰερεμίας
ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς.

V
III) 1 [1]Καὶ ἤκουσεν Σαφανίας υἱὸς Ναθὰν καὶ Γοδολίας υἱὸς Πασχὼρ καὶ
Ἰωαχὰλ υἱὸς Σελεμίου τοὺς λόγους οὓς Ἰερεμίας ἐλάλει ἐπὶ τὸν λαὸν
2 λέγων [2]Οὕτως εἶπεν Κύριος Ὁ κατοικῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀπο-
θανεῖται ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ὁ ἐκπορευόμενος πρὸς τοὺς
Χαλδαίους ζήσεται, καὶ ἔσται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς εὕρεμα καὶ ζήσεται.
3 [3]ὅτι οὕτως εἶπεν Κύριος Παραδιδομένη παραδοθήσεται ἡ πόλις αὕτη
εἰς χεῖρας δυνάμεως βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ συλλήμψεται αὐτήν.
4 [4]καὶ εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ἀναιρεθήτω δὴ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι αὐτὸς
ἐκλύει τὰς χεῖρας τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμούντων τῶν καταλει-
πομένων ἐν τῇ πόλει καὶ τὰς χεῖρας παντὸς τοῦ λαοῦ, λαλῶν πρὸς
αὐτοὺς κατὰ τοὺς λόγους τούτους, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ χρησιμο-
5 λογεῖ εἰρήνην τῷ λαῷ τούτῳ ἀλλ' ἢ πονηράν. [5]καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς
Ἰδοὺ αὐτὸς ἐν χερσὶν ὑμῶν· ὅτι οὐκ ἠδύνατο ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτούς.
6 [6]καὶ ἔριψαν αὐτὸν εἰς λάκκον Μελχίου υἱοῦ τοῦ βασιλέως, ὃς ἦν ἐν
τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς, καὶ ἐχάλασαν αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ἐν τῷ
7 λάκκῳ οὐκ ἦν ὕδωρ ἀλλ' ἢ βόρβορος, καὶ ἦν ἐν τῷ βορβόρῳ. [7]καὶ

19 om οτι Q | Βαβυλωνος] + ※ εφ υμας Q^{mg} | γην] πολιν Q^{mg} **20** νυν] ℵAQ + σ′ ※ αξιω + ακουσον Q^{mg} | κυριε] + μου A | πεσετω] πεσατω ℵA πεσαιτο Q^{*} πεσετω Q^{a} + δη A et (sub ※) Q^{mg} | Ιωναθαν ℵAQ **21** της φυλακης] om της Q | εξελειπον ℵ$^{c.a}$A XLV **1** Σαφανιας] Σαφατ Q^{*} Σαφατιας Q^{mg} | Ναθαν] Μαθθα Q^{mg} | Γολιας ℵ* (Γοδολ. ℵ$^{?}$) | Ωαχαλ B* (Ιωαχ. B^{ab}) Ιωαχας ℵ | Σελεμιου] + α′θ′ ※ ς Πασχωρ υιος Μελχιου Q^{mg} | ους] ος ℵ* | Ιερεμιας (as sup ras B$^{?}$) ελαλει] ελαλει (-λι ℵ*) Ιερ. ℵ ελαλησεν Ιηρ. A | λαον] οχλο| ℵ* (λαο| ℵ$^{c.a(?)}$) **2** κατοικων] καθημενος Q | λιμω] + α′θ′ ※ ς εν θανατω Q^{mg} | Χαλδεους ℵ | ευρημα Q | om και ζησεται A **3** παραδιδομενη bis scr ℵ* (improb 2° ℵ$^{?}$) | improb παραδοθησεται ℵ$^{?}$ | om βασιλεως ℵ | συλλημψεται] ληψεσε ℵ* (superscr συν ℵ$^{c.a(?)}$) συλλημψονται A **4** ειπαν] ειπεν ℵ* + παντες ※ οι αρχοντες Q^{mg} | om δη A | om αυτος A | εκλυει] εκλει A^{*} (υ superscr A^{1}) | πολεμουντων] πολεμιστων A | καταλειπομενων (-λιπ. ℵQ* -λειπ. Q^{a})] καταλελιμμενων A | εν] επι A | χρησμολογει B^{ab}ℵAQ | om τουτο A **5** ιδου] incep Ιουδ ℵ* | αναυτος ℵ | χερσιν] pr ταις A | εδυνατο ℵ **6** και 1°] pr α′θ′ ※ ς ελαβον το| Ιερεμιαν Q^{mg} | ερριψαν B$^{a?b}$AQ | λακκον 1°] pr τον ℵAQ | Μελχειου A | αυτον 2°] + (sub παντες ※) εν σχοινιοις Q | om ην 3° Q^{*} (hab Q^{mg}) | βορρω B* (βορβορω B$^{b(vid!)}$)

Β ἤκουσεν Ἀβδεμέλεχ ὁ Αἰθίοψ, καὶ αὐτὸς ἐν οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως, ὅτι ἔδωκαν Ἰερεμίαν εἰς τὸν λάκκον· καὶ ὁ βασιλεὺς ἦν ἐν τῇ πύλῃ Βενιαμείν· [8] καὶ ἐξῆλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐλάλησεν πρὸς τὸν βασιλέα 8
καὶ εἶπεν [9] Ἐπονηρεύσω ἃ ἐποίησας τοῦ ἀποκτεῖναι τὸν ἄνθρωπον 9
τοῦτον ἀπὸ προσώπου τοῦ λιμοῦ, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἔτι ἄρτοι ἐν τῇ πόλει.
[10] καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ἀβδεμέλεχ λέγων Λάβε εἰς τὰς χεῖράς 10
σου ἐντεῦθεν τριάκοντα ἀνθρώπους καὶ ἀνάγαγε αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου,
ἵνα μὴ ἀποθάνῃ. [11] καὶ ἔλαβεν Ἀβδεμέλεχ τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰσῆλ- 11
θεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βασιλέως τὴν ὑπόγειον, καὶ ἔλαβεν ἐκεῖθεν
παλαιὰ ῥάκη καὶ παλαιὰ σχοινία, καὶ ἔριψεν αὐτὰ πρὸς Ἰερεμίαν εἰς
τὸν λάκκον, [12] καὶ εἶπεν Ταῦτα θὲς ὑποκάτω τῶν σχοινίων. καὶ 12
ἐποίησεν Ἰερεμίας οὕτως. [13] καὶ εἵλκυσαν αὐτὸν τοῖς σχοινίοις καὶ 13
ἀνήγαγον αὐτὸν ἐκ τοῦ λάκκου· καὶ ἐκάθισεν Ἰερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ
τῆς φυλακῆς. [14] Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸν 14
πρὸς ἑαυτὸν εἰς οἰκίαν ἀσελεισὴλ τὴν ἐν οἴκῳ Κυρίου. καὶ εἶπεν
αὐτῷ ὁ βασιλεύς Ἐρωτήσω σε λόγον, καὶ μὴ δὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ
ῥῆμα. [15] καὶ εἶπεν Ἰερεμίας τῷ βασιλεῖ Ἐὰν ἀναγγείλω σοι, οὐχὶ 15
θανάτῳ με θανατώσεις; καὶ ἐὰν συμβουλεύσω σοι, οὐ μὴ ἀκούσῃς
μου. [16] καὶ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς λέγων Ζῇ Κύριος, ὃς ἐποίησεν 16
ἡμῖν τὴν ψυχὴν ταύτην, εἰ ἀποκτενῶ σε καὶ εἰ δώσω σε εἰς χεῖρας
τῶν ἀνθρώπων τούτων. [17] καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἰερεμίας Οὕτως εἶπεν 17

ℵAQ **7** ηκουσεν] ησεν ℵ* (κου superscr ℵ¹) | Εθιοψ ℵ* + παντες ※ ανηρ ευνουχος Q^{mg} | αυτος] pr ην Q | οικια] τη αυλη Q | εδωκαν] ενεβαλον Q | Ιερεμιαν] pr τον Q | ην] om Q παντες ※ εκαθητο Q^{mg} | πυλη] αυλη A | Βενιαμιν ℵ **9** επονηρευσω (-σου ℵ)...τουτον] ※ κυριε βασιλευ επονηρευσαντο οι ανδρες ουτοι απαντα οσα εποιησαν Ιερεμια τω προφητη οτι ενεβαλον αυτον εις τον λακκον ※ αποθανειται υποκατω αυτου Q^{mg} | τουτον] του θυ Q^{mg} | εν τη πολει] εις την πολιν ℵ **10** βασιλευς ℵ* | Αβδεμελεχ] + παντες ※ τω Αιθιοπι Q^{mg} | λεγων] ειπας Q^{mg} | εις τας χειρας σου] εις τη̄ χειρα σ. A μετα σεαυτου Q^{a} (-τω Q*) | εντευθεν] απ εντευθεν A | τριακοντα] λ′ ▮ | ανθρωπους] ανδρας Q | αναγαγε] αναγαβε ℵ* (-γαγε ℵ$^{c.a\,(9)}$) **11** ανθρωπους] + ※ μεθ εαυτου Q^{mg} | υπογειον ℵ υπογαιον AQ* (-γειον Q^{a}) + ※ του θησαυρου Q^{mg} | ρακη ℵ$^{c.a}$ | σχοινια ℵ* | ερριψεν B$^{a\,1\,b}$ℵAQ | Ιερεμιαν] pr τον A | λακκον (-ων ℵ*)] + θ′ ※ εν τοις σχοινιοις Q^{mg} **12** ειπεν] + προς αυτον Q + θ′ ※ Αβδεμελεχ ο Αιθιοψ προς Ιερεμιαν Q^{mg} | ταυτα θες] θες ταυτα Q θ′ ※ θες τα παλαια ρακη κατα μαλεειν υπο τους αγκωνας των χειρω̄ σου Q^{mg} **13** τοις σχοινιοις] pr εν AQ | Ιερεμιας A: item 17 | τη αυλη] om τη ℵA **14** ασελεισηλ] ασαλιηλ ℵ σαλαθιηλ A ασιλισιηλ Q* ασαλισιηλ οι λοιποι την τριτη̄ Q^{mg} | μη δη] δη μη ℵ* om δη ℵ¹AQ **15** Ειερεμιας A | θανατω με θανατωσεις] θανατωσεις με A | εαν 2°] αν ℵ | μου ακουσης A **16** δωσω] παραδωσω AQ | χειρας] pr τας Q^{mg} | τουτων] + α′σ′ ※ των ζητουντω̄ την ψυχην σου Q^{mg}

Κύριος Ἐὰν ἐξελθὼν ἐξέλθῃς πρὸς ἡγεμόνας βασιλέως Βαβυλῶνος, Β
ζήσεται ἡ ψυχή σου, καὶ ἡ πόλις αὕτη οὐ μὴ κατακαυθῇ ἐν πυρί, καὶ
18 ζήσῃ σὺ καὶ ἡ οἰκία σου. 18καὶ ἐὰν μὴ ἐξέλθῃς, δοθήσεται ἡ πόλις
αὕτη εἰς χεῖρας τῶν Χαλδαίων, καὶ καύσουσιν αὐτὴν ἐν πυρί, καὶ σὺ οὐ
19 μὴ σωθῇς. 19καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Ἱερεμίᾳ Ἐγὼ λόγον ἔχω τῶν
Ἰουδαίων τῶν πεφευγότων πρὸς τοὺς Χαλδαίους, μὴ δώσειν με εἰς
20 χεῖρας αὐτῶν, καὶ καταμωκήσονταί μου. 20καὶ εἶπεν Ἱερεμίας Οὐ μὴ
παραδῶσίν σε· ἄκουσον τὸν λόγον Κυρίου ὃν ἐγὼ λέγω πρὸς σέ, καὶ
21 βέλτιον ἔσται σοι καὶ ζήσεται ἡ ψυχή σου. 21καὶ εἰ μὴ θέλεις σὺ
22 ἐξελθεῖν, οὗτος ὁ λόγος ὃν ἔδειξέν μοι Κύριος 22Καὶ ἰδοὺ πᾶσαι αἱ
γυναῖκες αἱ καταλειφθεῖσαι ἐν οἰκίᾳ βασιλέως Ἰούδα ἐξήγοντο πρὸς
ἄρχοντας βασιλέως Βαβυλῶνος, καὶ αὗται ἔλεγον Ἠπάτησάν σε, καὶ
δυνήσονταί σοι ἄνδρες εἰρηνικοί σου, καὶ καταλύσουσιν ἐν ὀλισθή-
23 μασιν πόδας σου, ἀπέστρεψαν ἀπὸ σοῦ. 23καὶ τὰς γυναῖκάς σου καὶ
τὰ τέκνα σου ἐξάξουσιν πρὸς τοὺς Χαλδαίους, καὶ σὺ οὐ μὴ σωθῇς,
ὅτι ἐν χειρὶ βασιλέως Βαβυλῶνος συλλημφθήσῃ, καὶ ἡ πόλις αὕτη
24 κατακαυθήσεται. 24καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἄνθρωπος μὴ γνώτω
25 ἐκ τῶν λόγων τούτων, καὶ σὺ οὐ μὴ ἀποθάνῃς. 25καὶ ἐὰν ἀκούσωσιν
οἱ ἄρχοντες ὅτι ἐλάλησά σοι, καὶ ἔλθωσιν πρὸς σὲ καὶ εἴπωσίν σοι
Ἀνάγγειλον ἡμῖν τί ἐλάλησέν σοι ὁ βασιλεύς; μὴ κρύψῃς ἀφ' ἡμῶν,
26 καὶ οὐ μὴ ἀνέλωμέν σε· καὶ τί ἐλάλησεν πρὸς σὲ ὁ βασιλεύς; 26καὶ
ἐρεῖς αὐτοῖς Ῥίπτω ἐγὼ τὸν ἔλεόν μου κατ' ὀφθαλμοὺς τοῦ βασιλέως

17 βασιλεω ℵ* vid (s superscr ℵ²) | ζησεται] pr και ℵA **18** και εαν] εαν ℵAQ δε Q^mg | εξελθης] ελθης ℵ* (εξελθ. ℵ²) + α′ ※ συ προς τους αρχοντας βασιλεως Βαβυλωνος Q^mg | δοθησεται] παραδοθησεται A | των Χαλδαιων (-δεων ℵ)] βασιλεως Βαβυλωνος A | καυσουσιν] κατακαυσουσιν Q^mg | σωθης] + α′ ※ εκ χειρος αυτων Q^mg **19** βασιλευς] + Σεδεκιας ℵ | τω Ιερεμια] om τω ℵ | Ιουδεων ℵ | πεφευοτων ℵ* (γ superscr ℵ²) | Χαλδεους ℵ: item 23 **20** παραδωσιν (-σειν B^ab)] παραδωσουσιν ℵAQ | ακουσον] pr και ℵ + ※ δη Q^mg | τον λογον] om τον A **21** θελεις] βουλη A | μοι] σοι ℵ* (μοι ℵ^c.a (?)) **22** οικεια Q* | βασιλεως 1°] pr του ℵ | βασιλεως Ιουδα sup ras et in mg A^a (om βασ. A* vid) | εξαγοντο Q^b?c? | αρχοντας βασιλεως] βασιλεα Q* (τους αρχ. βασιλεως Q^mg) | ελεγον] λεξουσιν Q^b? | ηπατησεν A | δυνησονται] ηδυνασθησαν Q | καταλυσουσιν] κατισχυσουσιν Q | ποδα ℵ* (ποδας ℵ^c.a) ποδος Q^a | απεστρεψαν] απεστρεψεν ℵ* και απεστρεψα ℵ^c.a και απεστρεψαν A **23** τα τεκνα σου και τας γυναικας σου A | τας γυναικας] pr ※ τασας Q^mg | εξαξουσι Q^a | σωθης] σωθηση + θ′ ※ εκ της χειρος αυτου Q^mg | εν χειρι] εις χειρας A | συλλημφθηση (συλληφθ. Q^a)] παραδοθηση A | κατακαυθησεται] + εν πυρι Q^mg **24** συ] σοι A **25** ελαλη Q* (σα superscr Q^mg) | ελθωσι, ειπωσι Q^a | ελαλησεν σοι ο βασιλευς] ελαλησας προς τον βασιλεα Q* (ελαλησεν σοι ο β. Q^mg) | om σοι ℵ* (superscr ℵ^c.a (?)) | κρυψης] pr δη A **26** τον ελεον] το ελεος ℵAQ

Β πρὸς τὸ μὴ ἀποστρέψαι με εἰς οἰκίαν Ἰωναθὰμ ἀποθανεῖν ἐκεῖ. 27καὶ 27
ἦλθοσαν πάντες οἱ ἄρχοντες πρὸς Ἰερεμίαν καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· καὶ
ἀνήγγειλεν αὐτοῖς κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους οὓς ἐνετείλατο
αὐτῷ ὁ βασιλεύς· καὶ ἀπεσιώπησαν, ὅτι οὐκ ἠκούσθη λόγος Κυρίου.
28καὶ ἐκάθισεν Ἰερεμίας ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς ἕως χρόνου οὗ 28
συνελήμφθη Ἰερουσαλήμ.

XL
(X

1Καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἐνάτῳ τοῦ Σεδεκία βασιλέως Ἰούδα 1
παρεγένετο Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ
δύναμις αὐτοῦ ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐπολιόρκουν αὐτήν. 2καὶ ἐν 2
τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει τοῦ Σεδεκία ἐν τῷ μηνὶ τῷ τετάρτῳ ἐνάτῃ τοῦ
μηνὸς ἐρράγη ἡ πόλις, 3καὶ εἰσῆλθον πάντες οἱ ἡγούμενοι βασιλέως 3
Βαβυλῶνος, καὶ ἐκάθισαν ἐν πύλῃ τῇ μέσῃ, Μαργανασὰρ καὶ Σαμαγὼθ
καὶ Ναβουσαχὰρ καὶ Ναβουσαρείς, Ναγαργασνασέρ, Ῥαβαμάθ, καὶ
οἱ κατάλοιποι ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος. 14καὶ ἀπέστειλαν καὶ 14

ℵAQ **26** αποστρεψαι] επιστρεψαι (-ψε ℵ*) ℵA | om με ℵ* (superscr ℵc.a(?)) A | οικειαν B* (-κιαν Bb) | Ιωναθαν ℵAQ | αποθανειν] pr και Q **27** ηλθοσαν] ηλθαν ℵA ηλθον Q | αρχοντλες ℵvid | απεσιωπησαν] εσιωπησαν A **28** συνελ ηφθη Qa | Ιερουσαλημ]+η πολεις A XLVI **1** εγενετο]+θ′ ※ ηκικα κατελημφθη Ιερουσαλημ Qmg | τω μηνι] εν τω μηνι ℵ εν τω ετει AQ | Σεδεκια B*b] Σεδεκιου Bab ℵAQ | Ιουδα]+εν τω μηνι τω δεκατω AQ | παρεγενοντο ℵ | βασιλευς] βασιλεως ℵA | επολιορκει A ■ Σεδεκια B* ℵ] Σεδεκιου Bab AQ **3** ηγουμενοι] ηγεμονες ℵAQ | πυλη] pr τη A | Μαργανασαρ και Σαμαγωθ] Μαργαννασαρ Σαμαγωθ ℵ Νηργελ᾽ Σασασαρ᾽ Εισσαμαγαθ᾽ A Νηργες Σαρασαρ Σαμαγαδ Q Νηργελ Σαρασαρ Σαμαγαρ Qmg | Ναβουσαχαρ] Ναβουσαραχ Q Σαρσαχειμ Qmg | om και 5° ℵ | Ναβουσαρεις] Ναβουσεεις ℵ* Ναβουσαρις ℵ²Q Ραβσαρις Qmg | Ναγαργασνασερ (Ναγαργας Νασερραβ. dist B)] pr και AQ Νασερ ℵ*AQ Νηρεα Σαρσαρ Qmg | Ραβαμαθ] Ρα᾽ματ ℵ* Βαματ ℵc.a(?) Ραβαμακ A Ραβαμαγ Q | και οι καταλοιποι...Βαβυλωνος] θ′ ※ παντες οι επιλοιποι αρχοντες βασιλεως Βαβ. Qmg | οι καταλοιποι] pr παντες Qmg | ηγεμονες] μεγιστανες Qmg | Βαβυλωνος]+θ′ ※ (**4**) εγενετο δε ηνικα ιδεν αυτους Σεδεκιας βασιλευς Ιουδα ※ παντες οι ανδρες του πολεμου ※ εφυγο| ※ εξηλθον νυκτος εκ της πολεως οδον κηπου του βασιλεως της πυλης ανα μεσον των τειχεων ※ εξηλθον οδον την αραβα (**5**) ※ κατεδιωξεν δυναμις Χαλδαιων κατοπισθε| αυτων ※ κατελαβον το| Σεδεκιαν εν αραβωθ Ιεριχω ※ ελαβον αυτον ※ ανηγαγον αυτο| προς Ναβουχοδονοσορ προς βασιλεα Βαβυλωνος εν Ρεβλαθα εν γη Αιμαθ ※ ελαλησεν μετ αυτου κριματα (**6**) ※ εσφαξεν βασιλευς Βαβυλωνος τους υιους Σεδεκιου εν Δεβλαθα κατ οφθαλμους αυτου ※ παντας τους ελευθερους Ιουδα εσφαξεν (**7**) ※ τους οφθαλμους Σεδεκιου εξετυφλωσεν ※ εδησεν αυτον εν παιδες χαλκαις του αγαγειν αυτον εις Βαβυλωνα ※ δουναι αυτον εις οικο| του μυλωνος (**8**) ※ τον οικον του βασιλεως ※ το| οικον του λαου ενεπρησαν οι Χαλδαιοι εν πυρι ※ το τειχος του λαου καθειλον (**9**) ※ το λοιπον του λαου τους υπολειφθεντας εν τη πολει ※ τους εμπεσοντας οι ενεπεσαν αυτω ※ το λοιπον του λαου των καταλελιμμενων απωκισεν Ναβουζαρδαν ο αρχιμαγειρος εις Βαβυλωνα (**10**) απο δε του λαου των πενητων οις ουκ υπηρχεν ουδεν κατελειπεν Ναβουζαρδαν ο αρχιμαγειρος εν γη Ιουδα ※ εδωκεν αυτοις αμπελωνας ※ υδρευματα εν τη

ἔλαβον τὸν Ἰερεμίαν ἐξ αὐλῆς τῆς φυλακῆς, καὶ ἔδωκαν αὐτὸν πρὸς B
τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχεικὰμ υἱοῦ Σαφάν, καὶ ἐξήγαγον αὐτόν, καὶ
15 ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. 15καὶ πρὸς Ἰερεμίαν ἐγένετο λόγος
16 Κυρίου ἐν τῇ αὐλῇ τῆς φυλακῆς λέγων 16Πορεύου καὶ εἰπὸν πρὸς
Ἀβδεμέλεχ τὸν Αἰθίοπα Οὕτως εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἰδοὺ
ἐγὼ φέρω τοὺς λόγους μου ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην εἰς κακὰ καὶ οὐκ εἰς
17 ἀγαθά, 17καὶ σώσω σε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐ μὴ δώσω σε εἰς
18 χεῖρας τῶν ἀνθρώπων ὧν σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. 18ὅτι
σώζων σώσω σε, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ οὐ μὴ πέσῃς· καὶ ἔσται ἡ ψυχή σου
εἰς εὕρεμα, ὅτι ἐπεποίθεις ἐπ' ἐμοί, φησὶν Κύριος.

VII L) 1 1Ὁ λόγος ὁ γενόμενος παρὰ Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν μετὰ τὸ ἀποστεῖλαι
αὐτὸν Ναβουζαρδὰν τὸν ἀρχιμάγειρον τὸν ἐκ Δαμάν, ἐν τῷ λαβεῖν
αὐτὸν ἐν χειροπέδαις ἐν μέσῳ ἀποικίας Ἰούδα τῶν ἠγμένων εἰς
Βαβυλῶνα.

2 2Καὶ ἔλαβεν αὐτὸν ὁ ἀρχιμάγειρος καὶ εἶπεν αὐτῷ Κύριος ὁ θεός
3 σου ἐλάλησεν τὰ κακὰ ταῦτα ἐπὶ τὸν τόπον τοῦτον, 3καὶ ἐποίησεν
4 Κύριος, ὅτι ἡμάρτετε αὐτῷ καὶ οὐκ ἠκούσατε αὐτοῦ τῆς φωνῆς. 4ἰδοὺ
ἔλυσά σε ἀπὸ τῶν χειροπέδων τῶν ἐπὶ τὰς χεῖράς σου· εἰ καλὸν
5 ἐναντίον σου ἐλθεῖν μετ' ἐμοῦ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ θήσω τοὺς ὀφθαλ-
μούς μου ἐπὶ σέ· 5εἰ δὲ μή, ἀπότρεχε, ἀνάστρεψον πρὸς τὸν Γοδολίαν

ημερα εκεινη (11) κ ενετειλατο Ναβουχοδονοσορ βασιλευς Βαβυλωνος προς ℵAQ
Ιερεμιαν εν χειρι Ναβουζαρδαν του αρχιμαγιρου λεγων (12) λαβε αυτο| και
τους οφθαλμους σου θες επ αυτον κ μη ποιησης αυτω μηδεν κακον οτι αλλ
η καθοτι εαν λαληση προς σε ουτως ποιησον μετ αυτου (13) κ απεστειλεν
Ναβουζαρδαν ο αρχιμαγιρος κ Ναβουσαζαβαν Ραβσαρις και Νηργελ Σαρασαρ
Ροβομογ Q^{mg} **14** αυλης] αυτης ℵ* | τον Γοδολιαν] om τον AQ | Αχικαμ
ℵAQ | υιου] υιον A | εκαθισεν] εκαθισαν A (-θεισ.) Q **15** εν τη αυλη]
pr $\alpha'\theta'$ ※ οντος αυτου συνεχομενου Q^{mg} **16** Εθιοπαν ℵ* | επι την πολιν]
εις την γην A | αγαθα]+ ※ κ εσονται κατα προσωπο| σου εν τη ημερα εκεινη
Q^{mg} **17** om μη ℵQ | δωσω] παραδωσω A | χειρας] pr τας ℵ | των
ανθρωπων] om των A **18** επεποιθεις] πεποιθεις ℵ XLVII **1** γενα-
μενος A | προς Ιερεμιαν παρα κῦ Q | μετα] pr υστερον AQ | τον εκ Δαμαν]
εκ Ραμα A εκ Δραμα Q εκ Ρεμαθ Q^{mg} | εν τω λαβειν] οτι ελαβο| Q^{mg} | αυτον
2°]+ $\alpha'\sigma'$ ※ δεδεμενον Q^{mg} | αποικιας (-κειας ℵ)] pr πασης Q^{mg} | Ιουδα]
Ιλημ Q^{mg} | ηγμενων] απαγομενω| A αγομενων Q **2** αυτον] αυτο A | om
σου A | ελαλησεν] εχρηματισεν Q^{mg} **3** ημαρτετε] ημαρτητε $B^{*\,vid}$ (ε 1°
sup ras B^{2}) A | ηκουσατε] εισηκουσατε A | της φωνης αυτου AQ+ $\alpha'\theta'$ ※ και
εγενηθη υμιν το ρημα τουτο (4) και νῦ| Q^{mg} **4** επι 1°] υπο A | και
θησω] pr ηκε ℵQ ηκε θησω A | σε 2°] σοι ℵQ+ κ ει πονηρον εν οφθαλμοις
σου ελθειν μετ εμου εις Βαβυλωνα (※) παυσαι ιδου πασα η γη εναντιο| σου
εις αγαθον κ εις το ευθες πορευθηναι εκει πορευου Q^{mg} **5** ει δε μη απο-
τρεχε αναστρεψον] ει δε μη αποτρεχε (αποστρεχε ℵ*) και αναστρεψον (-στρεφε
Q^{mg}) ℵQ ει δε μη αποστρεψον και αποτρεχε A ※ κ πριν η απαλλαγω εγω
ετι εμου ουκ επιστρεψεις αποτρεχε συ Q^{mg} | τον Γοδολιαν] om τον ℵAQ

Β υἱὸν Ἀχεικὰμ υἱοῦ Σαφάν, ὃν κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν γῇ Ἰούδα, καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐν γῇ Ἰούδα· εἰς ἅπαντα τὰ ἀγαθὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σου τοῦ πορευθῆναι, πορεύου. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ ἀρχιμάγειρος δῶρα καὶ ἀπέστειλεν αὐτόν. 6καὶ ἦλθεν πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφά, καὶ ἐκάθισεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ τοῦ καταλειφθέντος ἐν τῇ γῇ. 7Καὶ ἤκουσαν πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως τῆς ἐν ἀγρῷ, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν, ὅτι κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τὸν Γοδολίαν ἐν τῇ γῇ, καὶ παρεκατέθεντο αὐτῷ ἄνδρας καὶ γυναῖκας αὐτῶν οὓς οὐκ ἀπῴκισεν εἰς Βαβυλῶνα. 8καὶ ἦλθεν πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφὰ Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου καὶ Ἰωνὰν υἱὸς Καρῆε καὶ Σαραιὰ υἱὸς Θαναέμαιθ καὶ υἱοὶ Ἰωφὲ τοῦ Νετωφατεὶ καὶ Ἰεζονίας υἱὸς τοῦ Μοχατεί, αὐτοὶ καὶ οἱ ἄνδρες αὐτῶν. 9καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς Γοδολίας καὶ τοῖς ἀνδράσιν αὐτῶν λέγων Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου παίδων τῶν Χαλδαίων· κατοικήσατε ἐν τῇ γῇ καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ βέλτιον ἔσται ὑμῖν. 10καὶ ἰδοὺ ἐγὼ κάθημαι ἐναντίον ὑμῶν εἰς Μασσηφὰ στῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν Χαλδαίων οἳ ἂν ἔλθωσιν ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ὑμεῖς συναγάγετε οἶνον καὶ ὀπώραν καὶ ἔλαιον, καὶ βάλετε εἰς τὰ ἀγγεῖα ὑμῶν, καὶ οἰκήσατε ἐν ταῖς πόλεσιν αἷς κατεκρατήσατε. 11καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἐν Μωὰβ καὶ ἐν υἱοῖς Ἀμμὼν καὶ οἱ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ γῇ ἤκουσαν ὅτι ἔδωκεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατάλιμμα τῷ Ἰούδᾳ, καὶ ὅτι κατέστησεν ἐπ' αὐτοὺς τὸν Γοδολίαν υἱὸν Ἀχεικάμ. 12καὶ ἦλθον πρὸς Γοδολίαν εἰς γῆν Ἰούδα εἰς Μασσηφά, καὶ συνήγαγον οἶνον καὶ ὀπώραν πολλὴν σφόδρα καὶ ἔλαιον. 13Καὶ Ἰωανὰν υἱὸς Καρῆε

ΝAQ ■ Αχικαμ ΝAQ | υιου] υιον Ν*A | εν γη Ιουδα εις απαντα τα αγαθα εν] εις παντα τα αγαθα εν γη Ν* (om γη Ν²) εις παντα τα αγαθα εν Q* εν γη Ι. εις π. τα αγ. Q^{mg} | πορευου] pr και A | δωρα] pr εστιατοριαν και Q **6** Μασσηφαθ Q | γη] η Ν* (γ superscr Ν²) **7** αυτοι]+και η δυναμεις αυτων A | οι ανδρες] η δυναμις Q | τον Γ.] incp τω Ν* (τον Γ. Ν²) | παρεκατεθεντο] παρεκατεθετο Ν* (παρακατ. Ν²) οτι παρεκατεθετο Q | ουκ απωκισεν] κατωκισεν Ν ου κατωκεισεν A | Βαβυλονα Ν **8** ηλθον Q | Γοδολιαν] Γαλαδιαν Q^{mg} | Μασσηφα] Μασηφαθ Q | Ιωαναν Ν Ιωανναν AQ | Σαραιας ΝAQ | Θαναεμαιθ] Ναθαναεμεθ Ν Θαναεμεθ AQ | om και 4° Q | Ιωφε] Ωφε Ν Ωφετ A Ιωφεθ (sub θ' ut vid) Q^{mg} | Νετωφατει] Νεωφατι Ν Νετωφατι Q | Μοχατει] Μωχατει A Μααχαθι Q **9** παιδων] pr των ΝAQ^{mg} om Q* | Χαλδεων Ν: item 10 | εργασασθε] εργαζεσθε A (-θαι) Q **10** εγω] καγω Q* (εγω Q^{mg}) | om εναντιον υμων Q | εις 1°] εν ΝQ | Μασηφα ΝQ | οι] ος Ν* | αν] εαν ΝA | συναγετε Q* (συναγαγ. Q^{a}) | ελαιον] pr συναγαγετε AQ | βαλετε] εμβαλετε Q^{mg} | αγγια ΝAQ* | οικησεται A **11** Ιουδεοι Ν | om οι 2° Ν | Μωαβ (Μωα Ν*)] pr γη ΝAQ | εν υιοις] pr οι ΝAQ | Ιδουμαια] Ιουδαια Ν* (Ιδ. Ν$^{c.a(?)}$) | καταλιμμα (-λειμμα B^{a}ᵗQ)] τα καταλιμματα A | Αχικαμ ΝAQ **13** Ιωαναν B^{ab} (superscr ι et αν̄ sup ras) Ν] Ιωανναν AQ

καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἦλθον πρὸς Β
14 τὸν Γοδολίαν εἰς Μασσηφὰ [14]καὶ εἶπαν αὐτῷ Εἰ γνώσει γινώσκεις ὅτι
Βελεισὰ βασιλεὺς υἱῶν Ἀμμὼν ἀπέστειλεν πρὸς σὲ τὸν Ἰσμαὴλ
15 πατάξαι σου ψυχήν; καὶ οὐκ ἐπίστευσεν αὐτοῖς Γοδολίας. [15]καὶ
Ἰωανὰν εἶπεν τῷ Γοδολίᾳ κρυφαίως ἐν Μασσηφά Πορεύσομαι δὴ καὶ
πατάξω τὸν Ἰσμαήλ, καὶ μηθεὶς γνώτω, μὴ πατάξῃ σου ψυχὴν καὶ
διασπαρῇ πᾶς Ἰουδὰ οἱ συνηγμένοι πρὸς σὲ καὶ ἀπολοῦνται οἱ κατά-
16 λοιποι Ἰούδα. [16]καὶ εἶπεν Γοδολίας πρὸς Ἰωανάν Μὴ ποιήσῃς τὸ
πρᾶγμα τοῦτο, ὅτι ψευδῆ σὺ λέγεις ὑπὲρ Ἰσμαήλ.

VIII (LI) 1 [1]Καὶ ἐγένετο τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἦλθεν Ἰσμαὴλ υἱὸς Ναθανίου
υἱοῦ Ἐλασὰ ἀπὸ γένους τοῦ βασιλέως, καὶ δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ,
2 πρὸς Γοδολίαν εἰς Μασσηφά, καὶ ἔφαγον ἐκεῖ ἄρτον ἅμα. [2]καὶ
ἀνέστη Ἰσμαὴλ καὶ οἱ δέκα ἄνδρες οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν
3 τὸν Γοδολίαν, ὃν κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τῆς γῆς, [3]καὶ
πάντας τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ ἐν Μασσηφὰ καὶ
4 πάντας τοὺς Χαλδαίους τοὺς εὑρεθέντας ἐκεῖ. [4]καὶ ἐγένετο τῇ
ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ πατάξαντος αὐτοῦ τὸν Γοδολίαν, καὶ ἄνθρωπος
5 οὐκ ἔγνω, [5]καὶ ἦλθοσαν ἄνδρες ἀπὸ Συχὲμ καὶ ἀπὸ Σαλὴμ καὶ ἀπὸ
Σαμαρίας, ὀγδοήκοντα ἄνδρες, ἐξυρημένοι πώγωνας καὶ διερρηγμένοι
τὰ ἱμάτια καὶ κοπτόμενοι, καὶ μάννα καὶ λίβανος ἐν χερσὶν αὐτῶν
6 τοῦ εἰσενεγκεῖν εἰς οἶκον Κυρίου. [6]καὶ ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν

13 ηλθαν A | τον Γοδολιαν] om τον ℵAQ **14** γινωσκει Q (-σκεις Q^a) | ℵAQ Βελεισα (Βενεσα ℵ* -λεισα $ℵ^{c.a}$ Βελισα Q Βααλις Q^{mg}) βασιλευς υιων Αμμων] βασιλευς υιων Αμμων Βελισα A | Ισμαηλ]+υιον Ναθανιου Q^{mg} | ψυχην σου Q | αυτοις] αυτω ℵ **15** Ιωαναν (Ανναν ℵ* Ιωαναν $ℵ^{c.a}$ Ιωανναν A) ειπεν] ειπεν Ιωαννας Q | κρυφαιως] incep εκρ ℵ* | εν] εις A | πορευομαι ℵ | παξω Q* (πατ. Q^a) | μηδεις A | μη]+ποτε AQ | διασπαρη πας Ιουδα (Ιουδας $B^{b\,(fort)}$ $ℵ^{c.a}$ Q)] διασπαρησονται παντες οι Ιουδαιοι A | οι συνηγμ..] om οι ℵ* (superscr $ℵ^{c.a}$) | συν|ηγμενοι B* συ|νηγμ. $B^{\dagger}$ | καταλοιποι (-πα B* -τοι B^{ab})] επιλοιποι Q **16** Ιωαναν ℵ*AQ | πραγμα] ρημα Q | υπερ] περι $ℵQ^a$ κατα A | Ισμαηλ] pr του A XLVIII **1** Ναθανιου] incep Ναθαλ ℵ* | υιου] υιος ℵ* | Ελασα] Ελεσα ℵ Ελεασα Q | δεκα] δωδεκα ℵ | Γοδολιαν (Γολιαν ℵ*)]+υιον Αχικαμ Q^{mg} | Μασσηφαθ Q^{mg} | αρτον εκει ℵ | αμα]+εις Μασσηφαθ Q^{mg} **2** Ισμαηλ]+υιος Ναθανιου Q^{mg} | δεκα] δωδεκα ℵ | ανδες ℵ* | μετ] incep μεμ ℵ* | επαταξεν Q | Γοδολιαν (Γολιαν ℵ*)]+υιον Αχικαμ υιου Σαφαν εν ρομφαια ϗ απεκτειναν αυτο| Q^{mg} | βασιλευς] pr ο AQ **3** Ιουδεους ℵ | εν] εις B^{*fort} (in ν ras aliq $B^{\dagger}$) A | Χαλδεους ℵ | εκει]+ϗ τους ανδρας του πολεμου επαταξεν Ισμαηλ Q^{mg} **4** πατεξαντος] παισαντος Q^{mg} | αυτου] εκει του Ισμαηλ Q^{mg} **5** ηλθοσαν] ηλθον Q* (-θοσαν Q^{mg}) | om και 2° Q | Σαλωμ A | Σαμαρειας B^{b}AQ | ογδοηκοντα] π' ℵ | διερρηγμενοι] διερρηχοτες AQ | om τα ιματια και κοπτομενοι ℵ* (hab $ℵ^{c.a\,mg}$) | μανναα Q α' δωρα σ' ουσια Q^{mg} | χερσιν] χειρι ℵ pr ταις AQ | εισενεγκαι AQ | εις οικον] εν τω οικω ℵ

Β αὐτοῖς Ἰσμαήλ, αὐτοὶ ἐπορεύοντο καὶ ἔκλαιον, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰσέλθετε πρὸς Γοδολίαν. 7 καὶ ἐγένετο εἰσελθόντων αὐτῶν εἰς τὸ 7
μέσον τῆς πόλεως ἔσφαξεν αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ. 8 καὶ δέκα ἄνδρες 8
εὑρέθησαν ἐκεῖ καὶ εἶπαν τῷ Ἰσμαήλ Μὴ ἀνέλῃς ἡμᾶς, ὅτι εἰσὶν ἡμῖν
θησαυροὶ ἐν ἀγρῷ, πυροὶ καὶ κριθαί, μέλι καὶ ἔλαιον· καὶ παρῆλθεν
καὶ οὐκ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. 9 καὶ τὸ 9
φρέαρ εἰς ὃ ἔρριψεν ἐκεῖ Ἰσμαὴλ πάντας οὓς ἐπάταξεν, φρέαρ μέγα
τοῦτό ἐστιν ὃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Ἀσὰ ἀπὸ προσώπου Βαασὰ
βασιλέως Ἰσραήλ· τοῦτο ἐνέπλησεν Ἰσμαὴλ τραυματιῶν. 10 καὶ 10
ἀπέστρεψεν Ἰσμαὴλ πάντα τὸν λαὸν τὸν καταλειφθέντα εἰς Μασ-
σηφὰ καὶ τὰς θυγατέρας τοῦ βασιλέως, ἃς παρεκατέθετο ὁ ἀρχιμά-
γειρος τῷ Γοδολίᾳ υἱῷ Ἀχεικάμ, καὶ ᾤχετο εἰς τὸ πέραν υἱῶν Ἀμμών.
11 καὶ ἤκουσεν Ἰωανὰν υἱὸς Καρῆε καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνά- 11
μεως οἱ μετ' αὐτοῦ πάντα τὰ κακὰ ἃ ἐποίησεν Ἰσμαήλ, 12 καὶ ἤγαγον 12
ἅπαν τὸ στρατόπεδον αὐτῶν καὶ ᾤχοντο πολεμεῖν αὐτόν, καὶ εὗρον
αὐτὸν ἐπὶ ὕδατος πολλοῦ ἐν Γαβαών, 13 καὶ ἐγένετο ὅτε εἶδεν πᾶς ὁ 13
λαὸς ὁ μετὰ Ἰσμαὴλ τὸν Ἰωανὰν καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως τῆς
μετ' αὐτοῦ, 14 καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰωανάν. 15 καὶ Ἰσμαὴλ ἐσώθη σὺν 14 15
ὀκτὼ ἀνθρώποις, καὶ ᾤχετο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμών. 16 καὶ ἔλαβεν 16
Ἰωανὰν καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως οἱ μετ' αὐτοῦ πάντας
τοὺς καταλοίπους τοῦ λαοῦ οὓς ἀπέστρεψεν ἀπὸ Ἰσμαήλ, δυνατοὺς ἄν-

ℵAQ 6 om Ισμαηλ ℵ* (hab ℵ^c.a (?) mg) | αυτοι] pr και A | om αυτοις 2° ℵQ | εισελθατε A 7 το μεσον] om το ℵ | αυτους] + Ισμαηλ υιος Ναθανιου ϗ ερριψεν αυτους Q^mg | φρεαρ] + αυτος ϗ οι ανδρες οι μετ αυτου Q^mg 8 δεκα] ι' ℵ | μελι] pr και Q | παρηλθον Q* | ανειλον Q 9 φρεαρ 1°] φρεα ℵ* | ερριψεν B^b ℵ^c.b (?) AQ | om εκει Q | Εισμαηλ (1°) ℵ | ους] τους ℵ* | επαταξεν] απεκτεινεν Q | ο βασιλευς Ασα] βασιλευς Βαβυλωνος ℵ βασ. Ασα Q^a | om Βαασα ℵ | Ισραηλ] Ιησ̄λ ℵ | ενεπλησεν] επλησεν Q | Ισμαηλ 2°] μ sup ras B^1 (fort) (Ισρ. B* vid) | τραυματιων ℵ* 10 Εισμαηλ A | εις 1°] εν Q | ο αρχιμαγειρος] om ο ℵ* (superscr ℵ^c.a (?)) pr Ναβουζαρδᾶ Q^mg | Αχεικαμ ℵ* (a superscr ℵ^c.a (?)) Αχικαμ AQ | και 3°] pr ϗ ωρθρισεν Ισμαηλ υιος Ναθανιου Q^mg | υι[ων B* υι[ων B^1 11 Ιωανναν Q 12 απαν] παν ℵ | και 2°] pr η ℵ* (improb ℵ^2) | ωχοντο (ωχοντος A) πολεμειν αυτον] επορευθησαν πολεμησαι προς Ιη̄λ Q^mg | Γ'αβαω (in fin lin) B 13 ειδεν] ειδον ℵA ιδον Q + αυτον A | ο μετα] om ο A | Εισμαηλ ℵ: item 15 | τον (ο rescr ℵ^1 vid) Ιωαναν] τον Ιωανναν AQ + υιον Καρηε Q^mg | τους ηγεμονας] pr παντας AQ | της μετ αυτ.] τους μετ αυτ. ℵQ 14 και...Ιωαναν (Ιωανναν ℵ*AQ)] ϗ εχαρησαν. ϗ απεστρεψεν πας ο λαος ον ηχμαλωτευσεν Ισμαηλ εκ της Μασσηφα ϗ αναστρεψαντες ηλθ[προς Ιωαναν υιον Καρηε Q^mg 15 και Ισμ.] ο δε Ισμ. Q + υιος Ναθανιου Q^mg | συν] εν ℵ | ανθρωποις] + απο προσωπου Ιωανᾶ Q^mg 16 Ιαωνᾶ] ℵ* Ιαωανᾶ] ℵ^1 Ιωανναν AQ | απεστρεψεν 1°] απεστρεψαν A | Ισμαηλ] + θ' ※ υιου Ναθανιου εκ της Μασσηφα μετα το παταξαι Γοδολιαν υιον Αχικαμ Q^mg

δρας ἐν πολέμῳ, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τοὺς εὐνούχους οὓς B
17 ἀπέστρεψεν ἀπὸ Γαβαών, [17] καὶ ᾤχοντο καὶ ἐκάθισαν ἐν Γαβηρωχαμάα
18 τὴν πρὸς Βηθλέεμ, τοῦ πορευθῆναι εἰς Αἴγυπτον [18] ἀπὸ προσώπου
τῶν Χαλδαίων, ὅτι ἐφοβήθησαν ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι ἐπάταξεν
Ἰσμαὴλ τὸν Γοδολίαν, ὃν κατέστησεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν τῇ γῇ.
LIX 1 [1] Καὶ προσῆλθον πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως καὶ Ἰωανὰν καὶ
LII) Ἀζαρίας υἱὸς Μαασαίου καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως μεγάλου
2 [2] πρὸς Ἱερεμίαν τὸν προφήτην καὶ εἶπαν αὐτῷ Πεσέτω δὴ τὸ ἔλεος
ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν σου, καὶ πρόσευξαι πρὸς Κύριον τὸν θεόν σου
περὶ τῶν καταλοίπων τούτων· ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν,
3 καθὼς οἱ ὀφθαλμοί σου βλέπουσιν. [3] καὶ ἀναγγειλάτω ἡμῖν Κύριος ὁ
θεός σου τὴν ὁδὸν ᾗ πορευσόμεθα ἐν αὐτῇ καὶ λόγον ὃν ποιήσομεν.
4 [4] καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἱερεμίας Ἤκουσα· ἰδοὺ προσεύξομαι πρὸς Κύριον
τὸν θεὸν ἡμῶν κατὰ τοὺς λόγους ὑμῶν. καὶ ἔσται, ὁ λόγος ὃν ἂν
ἀποκριθήσεται Κύριος, ἀναγγελῶ ὑμῖν, οὐ μὴ κρύψω ἀφ' ὑμῶν
5 ῥῆμα. [5] καὶ αὐτοὶ εἶπαν τῷ Ἱερεμίᾳ Ἔστω Κύριος ἐν ἡμῖν εἰς μάρτυρα
δίκαιον καὶ πιστόν, εἰ μὴ κατὰ πάντα τὸν λόγον ὃν ἂν ἀποστείλῃ
6 Κύριος πρὸς ἡμᾶς, οὕτως ποιήσομεν. [6] καὶ ἐὰν ἀγαθὸν καὶ ἐὰν κακόν,
τὴν φωνὴν Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, οὗ ἡμεῖς ἀποστέλλομέν σε πρὸς
αὐτόν, ἀκουσόμεθα, ἵνα βέλτιον ἡμῖν γένηται, ὅτι ἀκουσόμεθα τῆς
7 φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. [7] καὶ ἐγενήθη μετὰ δέκα ἡμέρας
8 ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς Ἱερεμίαν. [8] καὶ ἐκάλεσεν Ἰωανὰν καὶ
τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως καὶ πάντα τὸν λαὸν ἀπὸ μικροῦ καὶ ἕως

16 εν πολεμω] πολεμου ℵ* πολεμω ℵc.a | τα λοιπα] τας λοιπας ℵ* (τα ℵAQ λοιπα ℵ²) τα καταλοιπα Q | om ους 2° B*ℵ* (superscr Babℵc.a (¹)) | απεστρεψεν 2°] απεστραψαν ℵ* (-ψεν ℵc.a) απεστρεψαν A | Γαβαων] Γ sup ras B² (prius Ψ) **17** εκαθισεν ℵ | Γαβηρωχαμαα (χ sup ras B²)] γη Βαηρωχαμα ℵ γη Βηρωθχαμααμ A γη Βαρωθχαμααμ Q* (γη Βηρωθχ. Qmg) | Βαιθλεεμ ℵ* vid | πορευθηναι]+εισελθειν AQ **18** Χαλδεων ℵ | Γοδολιαν]+παντες ※ υιον Αχικαμ Qmg | βασιλευς] pr ο Q XLIX **1** Ιωανναν AQ | Αζαριας] Ιεζονιας Qmg | Μαασαιου] Αννανιου ℵ* Ανανιου ℵ¹ (fort) Ωσαιου ℵc.a Q Μασαιου A | μικρου]+αυτων ℵ | om και 5° ℵAQ **2** προς 1°] επι A | πεσατω ℵAQ | om σου 2° ℵ | καθως] καθοτι ℵQ | οι οφθαλμοι] om οι Q* (superscr Qa) | βλεπουσι Qa **3** ημιν] υμιν ℵ* | om σου A | η] ην ℵ εν η AQ **4** Ιερεμιας]+ο προφητης Qmg | ιδου (δ sup ras B²)]+εγω Babℵ AQ | τον θεον ημων κατα τους] λογους υ in mg et sup ras Aa (om προς Κ. τον θ. η. A* vid) | τον θεον] om τον ℵQ | αν] εαν ℵ om AQ | υμων 2°] ημων ℵ* **5** om εν A | αν αποστειλη] αποστειλεν A+σε ℵ (σαι ℵ*) Q | ουτως] ου A **6** εαν 2°] εν ℵ* | της φωνης Q **7** μετα δεκα (ι' ℵ) ημερας] μεθ ημερας δεκα A | εγενηθη 2°] om ℵ* εγενετο ℵc.a mg Q **8** Ιωαναν (Ιωανναν Q)] pr τον ℵAQ | και 2° sup ras Bab | τους ηγεμονας] pr παντας A | μικου ℵ* (superscr ρ ℵ²) | om και 4° ℵAQ

Β μεγάλου, 9καὶ εἶπεν αὐτοῖς Οὕτως εἶπεν Κύριος 10Ἐὰν καθίσαντες 9
καθίσητε ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, οἰκοδομήσω ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ καθελῶ, καὶ 10
φυτεύσω ὑμᾶς καὶ οὐ μὴ ἐκτίλω· ὅτι ἀναπέπαυμαι ἐπὶ τοῖς κακοῖς οἷς
ἐποίησα ὑμῖν. 11μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ προσώπου βασιλέως Βαβυλῶνος, 11
οὗ ὑμεῖς φοβεῖσθε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· μὴ φοβηθῆτε, φησὶν Κύριος,
ὅτι μεθ' ὑμῶν ἐγὼ ἐξαιρεῖσθαι ὑμᾶς καὶ σώζειν ὑμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν.
12καὶ δώσω ὑμῖν ἔλεος, καὶ ἐλεήσω ὑμᾶς καὶ ἐπιστρέψω ὑμᾶς εἰς τὴν 12
γῆν ὑμῶν. 13καὶ εἰ λέγετε ὑμεῖς Οὐ μὴ καθίσωμεν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ 13
πρὸς τὸ μὴ ἀκοῦσαι φωνῆς Κυρίου, 14ὅτι εἰς γῆν Αἰγύπτου εἰσελευσό- 14
μεθα, καὶ οὐ μὴ ἴδωμεν πόλεμον, καὶ φωνὴν σάλπιγγος οὐ μὴ ἀκού-
σωμεν, καὶ ἐν ἄρτοις οὐ μὴ πεινάσωμεν, καὶ ἐκεῖ οἰκήσομεν· 15διὰ 15
τοῦτο ἀκούσατε λόγον Κυρίου Οὕτως εἶπεν Κύριος Ἐὰν ὑμεῖς δῶτε τὸ
πρόσωπον ὑμῶν εἰς Αἴγυπτον καὶ εἰσέλθητε ἐκεῖ κατοικεῖν, 16καὶ 16
ἔσται, ἡ ῥομφαία ἣν ὑμεῖς φοβεῖσθε ἀπὸ προσώπου αὐτῆς εὑρήσει
ὑμᾶς ἐν γῇ Αἰγύπτου, καὶ ὁ λιμὸς οὗ ὑμεῖς λόγον ἔχετε ἀπὸ προσώ-
που αὐτοῦ καταλήμψεται ὑμᾶς ὀπίσω ὑμῶν ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐκεῖ
ἀποθανεῖσθε. 17καὶ ἔσονται πάντες οἱ ἄνθρωποι καὶ πάντες οἱ 17
ἀλλογενεῖς, οἱ θέντες τὸ πρόσωπον αὐτῶν εἰς γῆν Αἰγύπτου ἐνοικεῖν
ἐκεῖ, ἐκλείψουσιν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ καὶ ἐν τῷ λιμῷ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῶν
οὐθεὶς σωζόμενος ἀπὸ τῶν κακῶν ὧν ἐγὼ ἐπάγω ἐπ' αὐτούς. 18ὅτι 18
οὕτως εἶπεν Κύριος Καθὼς ἔσταξεν ὁ θυμός μου ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας
Ἰερουσαλήμ, οὕτως στάξει ὁ θυμός μου ἐφ' ὑμᾶς, εἰσελθόντων ὑμῶν
εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσεσθε εἰς ἄβατον καὶ ὑποχείριοι καὶ εἰς ἀρὰν καὶ
εἰς ὀνειδισμόν, καὶ οὐ μὴ ἴδητε οὐκέτι τὸν τύπον τοῦτον. 19ἃ ἐλά- 19

ℵAQ **9** Κυριος]+θ′ ※ θς Ιηλ προς ο| απεστειλατε με ριψαι ελεος υμων ενω|πιον αυτου Q^{mg} **10** οικοδομησω] pr και Q | om μη 1° ℵ* (superscr ℵ$^{c.a}$) | ανεπαυμε ℵ* (αναπεπαυμαι ℵ$^{?}$) | επι τοις κακοις] απο των κακων ℵA | οις] ων ℵ | εποιησα] ειπα ποιησαι Q **11** βασιλεως] pr του Q | μη 2°] pr ου Q | υμων] ημων ℵ* | εγω] εγω ℵ* (εγω ℵ$^{c.a\ mg}$)+ειμι AQ | εξαιρεισθαι] pr του ℵ$^{c.a\ (?)\ mg}$AQ | αυτων] αυτου ℵQ **12** ελεον ℵ* (ελεος ℵ$^{?}$) | bis scr εις ℵ* (improb 1° ℵ$^{?}$) **13** φωνης] pr της Q **14** γην] pr την ℵ | Αιγυπτου ℵ | εισελευσομεθα] επελευσομεθα Q$^{?}$ | ακουσομεν A | om και εν αρτοις ου μη πεινασωμεν ℵ* (hab ℵ$^{c.a\ (?)\ mg}$) | οικησωμεν ℵ **15** λογον] λογους ℵQ^{a} | Κυριου]+α′θ′ ※ οι καταλοιποι της Ιουδαιας Q^{mg} | om ουτως ειπεν Κυριος ℵ* (hab ℵ$^{c.a\ (?)\ mg}$) **16** υμει B* (υμεις B^{ab}) | εφοβεισθε ℵ* | γη Αιγυπτου] γη Αιγυπτω A Αιγυπτω Q | ο λιμος] om ο ℵ | εχετε] εχειτε A | καταλημψεται (-ληψ. Q^{a})] και καταλιψεται ℵ* και καταλημψ. ℵ^{a} **17** ανθρωποι] ανδρες Q | τη ρομφαια] της ρ. ℵ* om τη Q | τω λιμω] om τω Q+θ′ ※ ς εν θανατω Q^{mg} | ουθεις] ουδεις Q **18** Κυριος]+τω| δυναμεων θς Ιηλ Q^{mg} | καθως] pr οτι A | μου 1°]+παντες ※ κ η οργη μου Q^{mg} | αβατον] Αιγυπτον ℵ* (αβατον ℵ$^{c.a\ (?)}$) | om και 2° ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\ (?)}$) | om εις 4° A | ιδητε] ειδητε ℵ **19** α] ουτως Q^{mg}

λησεν Κύριος ἐφ' ὑμᾶς τοὺς καταλοίπους Ἰούδα Μὴ εἰσέλθητε B
20 εἰς Αἴγυπτον. καὶ νῦν γνόντες γνώσεσθε [20]ὅτι ἐπονηρεύσασθε ἐν
ψυχαῖς ὑμῶν ἀποστείλαντές με λέγοντες Πρόσευξαι περὶ ἡμῶν πρὸς
21 Κύριον, καί Κατὰ πάντα ἃ ἐὰν λαλήσῃ σοι Κύριος ποιήσομεν. [21]καὶ
22 οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς Κυρίου ἧς ἀπέστειλέν με πρὸς ὑμᾶς. [22]καὶ
νῦν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐκλείψετε ἐν τῷ τόπῳ οὗ ὑμεῖς βούλεσθε
III) 1 εἰσελθεῖν κατοικεῖν ἐκεῖ. [1]Καὶ ἐγενήθη ὡς ἐπαύσατο Ἰερεμίας
λέγων πρὸς τὸν λαὸν τοὺς πάντας λόγους Κυρίου οὓς ἀπέστειλεν
2 αὐτὸν Κύριος πρὸς αὐτούς, πάντας τοὺς λόγους τούτους, [2]καὶ εἶπεν
Ἀζαρίας υἱὸς Μαασσαίου καὶ Ἰωανὰν υἱὸς Καρῆε καὶ πάντες οἱ ἄνδρες
οἱ εἷπαντες τῷ Ἰερεμίᾳ λέγοντες Ψεύδη, οὐκ ἀπέστειλέν σε Κύριος
3 πρὸς ἡμᾶς λέγων Μὴ εἰσέλθητε εἰς Αἴγυπτον οἰκεῖν ἐκεῖ, [3]ἀλλ' ἢ
Βαροὺχ υἱὸς Νηρείου συμβάλλει σε πρὸς ἡμᾶς, ἵνα δῷς ἡμᾶς εἰς χεῖρας
τῶν Χαλδαίων τοῦ θανατῶσαι ἡμᾶς καὶ ἀποικισθῆναι ἡμᾶς εἰς Βαβυ-
4 λῶνα. [4]καὶ οὐκ ἤκουσεν Ἰωανὰν καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνά-
μεως καὶ πᾶς ὁ λαὸς τῆς φωνῆς Κυρίου, κατοικῆσαι ἐν γῇ Ἰούδα.
5 [5]καὶ ἔλαβεν Ἰωανὰν καὶ πάντες οἱ ἡγεμόνες τῆς δυνάμεως πάντας
τοὺς καταλοίπους Ἰούδα τοὺς ἀποστρέψαντας κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ,
6 [6]τοὺς δυνατοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰς θυγατέ-

19 Κυριος εφ υμας] superscr $\overline{\kappa\varsigma}$ ε $\aleph^{c.a\,(f)}$ (φ υμας $\aleph^*$) **20** οτι]+α′ ※ ℵAQ διεμαρτυραμην υμιν σημερον οτι Q^{mg} | ψυχαις] pr ταις A | αποστειλαντες] pr παντες ※ υμεις Q^{mg} | προσευξαι]+δη ℵ | α] οσα ℵ | εαν] αν AQ | λαλησει (-σι $\aleph^*$) ℵ | Κυριος]+ο θς ημων ουτως απαγγειλον ημιν κ Q^{mg} | ποιησωμεν Q **21** και] pr κ απηγγειλα υμιν σημερον Q^{mg} | ηκουσατε] εισηκουσατε AQ | Κυριου]+※ κατα παντα Q^{mg} | ης] ην Q^{mg} | με] μοι A om Q | προς] pr sup ras B^{ab} **22** νυν]+σ′ ※ ιστε γινωσκοντες οτι Q^{mg} | λιμω]+α′θ′ ※ κ εν θανατω Q^{mg} | ου] ω ℵQ | βουλεσθε] βουλευεσθαι A | κατοικεις $\aleph^*$ vid (-κειν $\aleph^?$) L **1** εγενηθη] εγενετο Q | λεγων] λαλων Q (λεγ. Q^{mg}) | τον λαον] pr α′σ′ ※ παντα Q^{mg} | τους παντας λογους] παντας τους λ. AQ | Κυριου]+θυ αυτων A | om αυτου Q | Κυριος]+ο θς αυτων AQ^{mg} | αυτους]+ειπιν (superscr) $\aleph^{c.a}$ | παντας 2°] pr ※ συν Q^{mg} **2** Αζαχαριας $\aleph^*$ (Αζαρ. $\aleph^?$) | Μαασσαιου] Μνασσαιου B^{ab} Μασεου $\aleph^*$ Μααseου $\aleph^{c.a}$ Μασαιου A Ωσαιου Q | Ιωανναν Q | οι ανδρες]+οι υπερηφανοι Q | ειπαντες] ειποντες $\aleph^?$ A Q^{mg} ειπαν Q^* | λεγων] ειπειν AQ^a ειπεν Q^* | οικειν] κατοικειν A **3** αλλ η] αλλα Q^* (αλλ η Q^{mg}) | Νηριου $B^b\aleph AQ$ | συμβαλει Q^* (λ 2° superscr Q^a) | δως] δωσω $\aleph^*$ | χειρα $Q^{a\,vid}$ | Χαλδεων ℵ | αποικισθηναι] pr του A αποικισαι Q **4** om ουκ ηκουσεν Q | ηκουσαν A | Ιωαν $\aleph^*$ (Ιωαναν $\aleph^?$) Ιωανναν Q | λαος]+ουκ ηκουσαν Q | Κυριου] pr του ℵ **5** Ιωανναν Q+υιος Καρηε Q^{mg} | παντας] απαντας ℵAQ | καταλοιπους] λοιπους A | αποστρεψαντας] απεστρεψαν $\aleph^*$ (-ψαντας $\aleph^?$) αποστραφεντας Q+α′θ′ ※ εκ πα|των τω| εθνων ου διεσκορπισθησα| εκει Q^{mg} | κατοικειν] εις μετοικεσιαν ℵ | γη]+Ιουδα A **6** τας γυναικας] pr ※ συν Q^{mg}+και τα νηπια A | τα λοιπα] νηπια λοιπα Q pr ※ συν τα Q^{mg}

B ρας τοῦ βασιλέως, καὶ τὰς ψυχὰς ἃς κατέλειπεν Ναβουζαρδὰν μετὰ
Γοδολίου υἱοῦ Ἀχεικάμ, καὶ Ἰερεμίαν τὸν προφήτην καὶ Βαροὺχ υἱὸν
Νηρίου, 7 καὶ εἰσῆλθον εἰς Αἴγυπτον, ὅτι οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς 7
Κυρίου, καὶ εἰσῆλθαν εἰς Ταφνάς.

8 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν ἐν Ταφνὰς λέγων 8

9 Λάβε σεαυτῷ λίθους μεγάλους καὶ κατάκρυψον αὐτοὺς ἐν προθύ- 9
ροις, ἐν πύλῃ τῆς οἰκίας Φαραὼ ἐν Ταφνάς, κατ᾽ ὀφθαλμοὺς ἀνδρῶν
Ἰούδα, 10 καὶ ἐρεῖς Οὕτως εἶπεν Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω καὶ ἄξω 10
Ναβουχοδονοσὸρ βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ θήσει αὐτοῦ τὸν θρόνον
ἐπάνω τῶν λίθων τούτων ὧν κατέκρυψας, καὶ ἀρεῖ τὰ ὅπλα ἐπ᾽ αὐτούς,
11 καὶ εἰσελεύσεται καὶ πατάξει γῆν Αἰγύπτου, οὓς εἰς θάνατον εἰς 11
θάνατον, καὶ οὓς εἰς ἀποικισμὸν εἰς ἀποικισμόν, καὶ οὓς εἰς ῥομφαίαν
εἰς ῥομφαίαν· 12 καὶ καύσει πῦρ ἐν οἰκίαις τῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ 12
ἐμπυριεῖ αὐτὰς καὶ ἀποικιεῖ αὐτούς, καὶ φθειριεῖ γῆν Αἰγύπτου ὥσπερ
φθειρίζει ποιμὴν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. καὶ ἐξελεύσεται ἐν εἰρήνῃ, 13 καὶ 13
συντρίψει τοὺς στύλους Ἡλίου πόλεως τοὺς ἐν *Ων, καὶ τὰς οἰκίας
αὐτῶν κατακαύσει ἐν πυρί.

1 Ὁ λόγος ὁ γενόμενος πρὸς Ἰερεμίαν ἅπασιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατοι- 1
κοῦσιν ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ τοῖς καθημένοις ἐν Μαγδώλῳ καὶ ἐν (X
Ταφνὰς καὶ ἐν γῇ Παθούρης λέγων

2 Οὕτως εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ὑμεῖς ἑωράκατε πάντα τὰ 2
κακὰ ἃ ἐπήγαγον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπὶ τὰς πόλεις Ἰούδα· καὶ ἰδοὺ

ℵAQ **6** τας ψυχας] pr πασας A pr ※ συν Q^{mg} | κατελιπεν B$^{1c?}$ ℵQ | Αχικαμ AQ | Βορουχ ℵ* **7** εισηλθον] εισηλθοσαν ℵ | εις 1°] εν A | εισηλθαν] εισηλθοσαν ℵ εισηλθον A **8** om προς Ιερεμιαν ℵ* (hab πρ. Ιηρεμιαν ℵ$^{c.a\ mg}$) **9** αυτους]+ ※ εν τω κρυφιω εν τω πλινθιω Q^{mg} | εν 1°] επι ℵ | om Φαραω A **10** ερεις]+ ※ προς αυτους Q^{mg} | Κυριος]+ των δυναμεων θς Ιηλ Q^{mg} | Βαβυλωνος]+ παντες ※ τον δουλον μου Q^{mg} | τον θρονον αυτου Q | om ων Q* (superscr Q^{a}) | κατεκρυψα ℵ* | οπλα]+ αυτου AQ **11** παταξει] incep παν Q$^{*\,vid}$ | om εις θανατον 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | om εις αποικισμον 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) | om εις ρομφαιαν 1° Q* (hab Q^{mg}) | om εις ρομφαιαν 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,mg}$) **12** οικιαις] οικοις Q^{mg} | των θεων] om των ℵAQ | εμπυριει B^{b}Q | φθειριει] φθειριεις ℵ* (-ει ℵ$^{?}$) φθεριει A | γην] pr την ℵ et (sub ※) Q^{mg} | Αιγυπτου] αυτου A | ωσπερ] ως Q | φθειριζει] φθεριζει A | ποιμην] pr ο A **13** εν Ων] εν Ενων AQ* (εν Ων Q^{mg}) LI **1** γενομενος A | Ιερεμιαν]+ παρα κῦ Q^{mg} | απασιν τοις Ιουδαιοις τοις κατοικουσιν εν γη Αιγυπτου] απασιν τοις κατοικ. Ιουδα τοις εν Αιγυπτω ℵ απασι (πασι Q) τοις Ιουδαιοις τοις κατοικ. εν γη Αιγυπτω AQ α′σ′ επι παντας τους Ιουδαιους τους οικουντας .. θ′ πασι τοις Ιουδαιοις .. Q^{mg} | καθημενοις] κατοικουσιν ℵ | Μαγδωλω]+ ※ εν Μεμφι ℵ$^{c.a\ mg}$ | om εν 3° ℵ | om γη 2° A **2** Κυριος] +των δυναμεων Q^{mg} | α επηγαγον] αγαγον ℵ* α ηγαγον ℵ$^{?}$ | Ιερουσαλημ] Ισλ ℵ* (Ισλμ ℵ$^{?}$) | τας πολεις (-λις ℵ*)] om τας ℵQ | om ιδου ℵ

3 εἰσιν ἔρημοι ἀπὸ ἐνοίκων 3ἀπὸ προσώπου πονηρίας αὐτῶν ἧς ἐποίησαν B
παραπικραῦναί με, πορευθέντες θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις οἷς οὐκ ἔγνωτε.
4 4καὶ ἀπέστειλα πρὸς ὑμᾶς τοὺς παῖδάς μου τοὺς προφήτας ὄρθρου,
καὶ ἀπέστειλα λέγων Μὴ ποιήσητε τὸ πρᾶγμα τῆς μολύνσεως ταύτης
5 ἧς ἐμίσησα. 5καὶ οὐκ ἤκουσαν καὶ οὐκ ἔκλιναν τὸ οὖς αὐτῶν ἀποστρέ-
6 ψαι ἀπὸ τῶν κακῶν αὐτῶν πρὸς τὸ μὴ θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις. 6καὶ
ἔσταξεν ἡ ὀργή μου καὶ ὁ θυμός μου, καὶ ἐξεκαύθη ἐν πύλαις Ἰούδα
καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐγενήθησαν εἰς ἐρήμωσιν καὶ εἰς ἄβατον
7 ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 7καὶ νῦν οὕτως εἶπεν Κύριος Παντοκράτωρ Ἵνα τί
ὑμεῖς ποιεῖτε κακὰ μεγάλα ἐπὶ ψυχαῖς ὑμῶν ἐκκόψαι ὑμῶν ἄνθρωπον
καὶ γυναῖκα, νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐκ μέσου Ἰούδα, πρὸς τὸ μὴ
8 καταλειφθῆναι ὑμῶν μηδένα, 8παραπικραῦναί με ἐν τοῖς ἔργοις τῶν
χειρῶν ὑμῶν, θυμιᾶν θεοῖς ἑτέροις ἐν γῇ Αἰγύπτῳ εἰς ἣν ἤλθατε
κατοικεῖν ἐκεῖ, ἵνα ἐκκοπῆτε καὶ ἵνα γένησθε εἰς κατάραν καὶ εἰς
9 ὀνειδισμὸν ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν τῆς γῆς; 9μὴ ἐπιλέλησθε ὑμεῖς τῶν
κακῶν τῶν πατέρων ὑμῶν καὶ τῶν κακῶν τῶν βασιλέων Ἰούδα καὶ
τῶν κακῶν τῶν ἀρχόντων ὑμῶν καὶ τῶν κακῶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν,
10 ὃν ἐποίησαν ἐν γῇ Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλήμ; 10καὶ οὐκ ἐπαύ-
σαντο ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, καὶ οὐκ ἀντείχοντο τῶν προσταγμάτων
11 μου ὧν ἔδωκα κατὰ πρόσωπον τῶν πατέρων αὐτῶν. 11διὰ τοῦτο οὕτως
12 εἶπεν Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐφίστημι τὸ πρόσωπόν μου 12τοῦ ἀπολέσαι
πάντας τοὺς καταλοίπους τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ πεσοῦνται ἐν ῥομφαίᾳ
καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ἐκλείψουσιν ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου καὶ ἔσονται εἰς

2 ερημοι] + α′θ′ ※ τη ημερα ταυτη Q^{mg} | ενοικων] ενοικουντων AQ* κατοι- ℵAQ
κουντων Q^{mg} **3** οις] ους ℵ | εγνωτε] + παντες ※ υμεις ⸗ οι πατερες υμ̄ω̄ Q^{mg}
4 τους παιδας] τ. δουλους A pr ※ συν παντας Q^{mg} | ορθου ℵ* | απεστειλα 2°]
+ εγω προς υμας A | μη] pr ου ℵ | ης] s A* (η superscr A^{1}) **5** ηκουσαν]
+ μου AQ **6** ο θυμος μου και η οργη μου AQ | om και 3° Q* (superscr
Q^{a}) | εξεκαυθη (in ε 2° ad fin lin ras aliq B^{a})] pr ο θυμος μου ℵ + πυρ Q^{mg}
7 ψυχας ℵ* (ψυχαις ℵ$^{?}$) | εκκοψαι υμων] και εκκοψω αφ υμων A | ανθρω-
πον] ανδρα Q **8** εν γη Αιγυπτω] εις γη̄ι Αιγυπτου ℵ εν γη Αιγυπτου
Q* (-τω Q^{mg}) | ηλθατε] εισελθατε ℵ* εισηλθατε ℵ$^{?}$AQ* εισηλθετε Q^{a} |
κατοικειν] ενοικειν ℵ (-κιν ℵ*) A οικειν Q | ινα 1°] pr ※ ℵ$^{c.a}$ | om και 1°
ℵ | om εν A | om πασιν Q | εθνεσι Q **9** κακων 1°] εργων A | και των
κακων των αρχοντων υμων bis scr B* (uncis incl 1° B^{ab}) | γη] πολεσιν A
10 ταυτης] + ※ ※ ουκ εφοβηθησαν Q^{mg} | των προσταγματων] pr των νομω̄ι
μου και Q^{mg} | προσωπον] + υμων ※ κατα προσωπον Q^{mg} | αυτων] υμ̄ω̄ Q^{mg}
11 ουτως sup ras B^{ab} | Κυριος] + των δυναμεω̄ θ̄ς Ιη̄λ Q^{mg} | εφιστημι] επι-
στημει A | μου] + θ′ ※ εφ υμιν εις κακα του εξολεθρευσαι το̄ παντα Ιουδᾱ
※ ληψονται τους καταλοιπους Ιουδα τους θεντας το προσωπο̄ εισελθειν εις γη̄ι
Αιγυπτου παροικειν εκει Q^{mg} **12** απολεσαι] πολεμησαι (-σε ℵ*) ℵ | τους
εν Αιγ.] om τους ℵ | Εγυπτω ℵ* (Αιγ. ℵ$^{?}$) | om και 3° ℵAQ | μικρου] + αυτων
ℵ | εως μεγαλου] pr και A + α′θ′ ※ εν ρομφαια ※ λιμω αποθανουντ, Q^{mg}

B ὀνειδισμὸν καὶ εἰς ἀπώλειαν καὶ εἰς κατάραν. [13]καὶ ἐπισκέψομαι ἐπὶ 13
τοὺς καθημένους ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ὡς ἐπεσκεψάμην ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ ἐν
ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, [14]καὶ οὐκ ἔσται σεσωσμένος οὐθεὶς τῶν ἐπι- 14
λοίπων Ἰούδα τῶν παροικούντων ἐν γῇ Αἰγύπτῳ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς
γῆν Ἰούδα, ἐφ' ἣν αὐτοὶ ἐλπίζουσιν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέ-
ψαι ἐκεῖ· οὐ μὴ ἐπιστρέψωσιν ἀλλ' ἢ οἱ ἀνασεσωμένοι. [15]καὶ 15
ἀπεκρίθησαν τῷ Ἱερεμίᾳ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ γνόντες ὅτι θυμιῶσιν αἱ
γυναῖκες αὐτῶν καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες, συναγωγὴ μεγάλη, καὶ πᾶς ὁ
λαὸς οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἐν Παθούρῃ, λέγοντες [16]Ὁ λόγος ὃν 16
ἐλάλησας πρὸς ἡμᾶς τῷ ὀνόματι Κυρίου, οὐκ ἀκούσομέν σου· [17]ὅτι 17
ποιοῦντες ποιήσομεν πάντα τὸν λόγον ὃς ἐξελεύσεται ἐκ τοῦ στόματος
ἡμῶν, θυμιᾶν τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς,
καθὰ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν καὶ οἱ βασιλεῖς ἡμῶν καὶ
οἱ ἄρχοντες ἡμῶν ἐν πόλεσιν Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλήμ· καὶ
ἐπλήσθημεν ἄρτων καὶ ἐγενόμεθα χρηστοί, καὶ κακὰ οὐκ εἴδομεν.
[18]καὶ ὡς διελίπομεν θυμιῶντες τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ, ἠλαττώ- 18
θημεν πάντες, καὶ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἐξελίπομεν. [19]καὶ ὅτι 19
ἡμεῖς θυμιῶμεν τῇ βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐσπείσαμεν αὐτῇ
σπονδάς, μὴ ἄνευ τῶν ἀνδρῶν ἡμῶν ἐποιήσαμεν αὐτῇ χαυῶνας καὶ
ἐσπείσαμεν σπονδὰς αὐτῇ; [20]καὶ εἶπεν Ἱερεμίας παντὶ τῷ λαῷ τοῖς 20
δυνατοῖς καὶ ταῖς γυναιξὶν καὶ παντὶ τῷ λαῷ τοῖς ἀποκριθεῖσιν αὐτῷ
λόγους, λέγων [21]Οὐχὶ τοῦ θυμιάματος οὗ ἐθυμιάσατε ἐν ταῖς πόλεσιν 21
Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλήμ, ὑμεῖς καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ οἱ
βασιλεῖς ὑμῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν καὶ ὁ λαὸς τῆς γῆς, ἐμνήσθη

ℵAQ **12** απωλιαν ℵ **13** om γη A | Αιγυπτου (Εγ. ℵ*) ℵ | λιμω] + και εν θανατω AQ **14** ουκ εσται σεσωσμενος] ου σωθησεται Q^{mg} | ουθεις] ουδεις AQ | Αιγυπτου Q* (-τω Q^{mg}) | του επιστρεψαι (1°)] om του Q* (hab Q^{mg}) | ελπιζουσι Q^{a} | επιστρεψουσιν ℵA | αλλ η] ει μη Q | οι ανασεσωσμενοι B^{ab} ℵ$^{?}$ (om οι ℵ*) AQ **15** παντες] απαντες AQ | γνοντας ℵ* (-τες ℵ$^{?}$) | αυτων] + θεοις ετεροις AQ | πασαι] παντες ℵ* ^{vid} (πασαι ℵ$^{?}$) | om γη A | Αιγυπτω (Εγ. ℵ*)] Αιγυπτου Q* (-τω Q^{mg}) | Παθουρη (-θυρη ℵ*)] γη Παθουρης Q **16** ο λογος] τον λογον Q | ελαλησα ℵ* | τω ονοματι] εν ονομ. ℵ | ακουσομεν] ακουσομεθα AQ **17** ποιουντες] ποιουσαι Q | ημων 4°] Ιουδα ℵ* (ημων ℵ$^{c.a\,(?)}$) | επλησθημεν] ενεπλησθημεν Q | εγενομεσθα B* ^{vid} (-μεθα B^{ab}) εγεναμεθα A | ιδομεν ℵ **18** διελειπομεν AQ | θυμιωντας ℵ* (-ντες ℵ$^{?}$) | ουρανου] + α′θ′ ※ κ σπε|δειν αυτη σπονδας Q^{mg} | ηλαττωθημεν] ηλαττονωθημεν A pr και Q | παντες] ημεις A + ημεις Q | εξελειπομεν A **19** ημεις εθυμωμεν ℵ θυμιωμεν ημεις AQ | εσπεισαμεν 1°] pr ει A | χαυωνας] χαυβωνας ℵ* χαναναs Q* (χαυων. ℵ$^{?}$ Q^{mg}) + σ′ ※ κ σοββα (al των γλυπτω| αυτης) Q^{mg} | σπονδας αυτη] αυτη σπονδας ℵA **20** γυναιξι Q^{a} **21** εθυμιασαμεν] εθυμιασαν B^{ab} ℵ* εθυμιασατε ℵ$^{?}$ (-ται) Q εθυμιασατο A | om και οι αρχοντες υμων ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,(?)\,ing\,sup}$) | incep εμνησε ℵ* ^{vid} (εμνησθη ℵ$^{?}$)

22 Κύριος καὶ ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ; [22]καὶ οὐκ ἠδύνατο Κύριος ἔτι B
φέρειν ἀπὸ προσώπου πονηρίας πραγμάτων ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν
βδελυγμάτων ὧν ἐποιήσατε· καὶ ἐγενήθη ἡ γῆ ὑμῶν εἰς ἐρήμωσιν καὶ
23 εἰς ἄβατον καὶ εἰς ἀρὰν ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, [23]ἀπὸ προσώπου ὧν
ἐθυμιᾶτε καὶ ὧν ἡμάρτετε τῷ κυρίῳ· καὶ οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς
Κυρίου, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς
μαρτυρίοις αὐτοῦ οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ ἐπελάβετο ὑμῶν τὰ κακὰ ταῦτα.
24 [24]καὶ εἶπεν Ἰερεμίας τῷ λαῷ καὶ ταῖς γυναιξίν Ἀκούσατε τὸν λόγον
25 Κυρίου. [25]οὕτως εἶπεν Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ὑμεῖς γυναῖκες τῷ
στόματι ὑμῶν ἐλαλήσατε, καὶ ταῖς χερσὶν ὑμῶν ἐπληρώσατε, λέγουσαι
Ποιοῦσαι ποιήσομεν τὰς ὁμολογίας ἡμῶν ἃς ὡμολογήκαμεν, θυμιᾶν τῇ
βασιλίσσῃ τοῦ οὐρανοῦ καὶ σπένδειν αὐτῇ σπονδάς· ἐνμείνασαι ἐνε-
26 μείνατε ταῖς ὁμολογίαις ὑμῶν, καὶ ποιοῦσαι ἐποιήσατε. [26]διὰ τοῦτο
ἀκούσατε λόγον Κυρίου, πᾶς Ἰουδὰ οἱ καθήμενοι ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Ἰδοὺ
ὤμοσα τῷ ὀνόματί μου τῷ μεγάλῳ, εἶπεν Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι
ὄνομά μου ἐν τῷ στόματι παντὸς Ἰούδα εἰπεῖν Ζῇ Κύριος, ἐπὶ πάσῃ
27 γῇ Αἰγύπτῳ. [27]ὅτι ἐγὼ ἐγρήγορα ἐπ᾽ αὐτοὺς τοῦ κακῶσαι αὐτοὺς
καὶ οὐκ ἀγαθῶσαι, καὶ ἐκλείψουσιν πᾶς Ἰουδὰ οἱ κατοικοῦντες ἐν
28 γῇ Αἰγύπτῳ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ, ἐὰν ἐκλίπωσιν. [28]καὶ οἱ
σεσωσμένοι ἀπὸ ῥομφαίας ἐπιστρέψουσιν εἰς γῆν Ἰούδα ὀλίγοι
ἀριθμῷ, καὶ γνώσονται οἱ κατάλοιποι Ἰούδα οἱ καταστάντες ἐν γῇ

21 την καρδιαν] om τὴν 𝔖c.a Q **22** εδυνατο Q | om και 2° 𝔖A | εγε- 𝔖AQ
νηθη] εγενετο A | αραν] + α′θ′ ※ παρα το μη υπαρχειν ενοικοντα (corr -κουντα)
Qmg | εν τη ημερα ταυτη] εν τη ημεραυτη B* (εν τη ημ. ταυτη Bab) η ημερα
αυτη Q **23** εθυμιατε] εθυμιασατε 𝔖 | ημαρτητε A | νομω] + αυτου
𝔖AQ | επορευθηταν 𝔖* (-ται 𝔖²) | ταυτα] + παντες ※ καθως η ημερα αυτη Qmg
24 τω λαω] pr παντι Qmg | τον λογον] om τον 𝔖A | Κυριου] + θ′ ※ πασα η
Ιουδαια οι εν γη Αιγυπτου Qmg **25** Κυριος] + των δυναμεων Qmg | γυναικες]
pr αι 𝔖 και αι γυναικες υμων Qmg | υμων 1° incep υμι 𝔖* | om ποιουσαι 1° 𝔖*
(hab 𝔖c.a mg) | ποιησωμεν 𝔖AQ | ομολογειας BabℵA | ωμολογηκαμεν] ομο-
λογησωμεν 𝔖* -σαμεν 𝔖¹ ωμωλογησαμεν A ωμολογησαμεν Q | τη βασιλισση
του ουρανου] τη Βααλ 𝔖* (τη βασ. τ. ουνου 𝔖c.a mg inf) | ενμεινασαι (ενμιν.
𝔖* ενμειν. 𝔖¹)] εμμειν. BbA εμμεν. Q* (εμμειν. Qa) | ενεμειναται] εμειναται sup
ras B¹vid | ομολογιας B* (-γιαις Bab) | ποιουσεποιησατε 𝔖* ποιουσαι ποιησ.
𝔖c.a | εποιησατε] + τας ευχας υμων Qmg **26** ιδου] + ※ εγω Qmg | τω
μεγαλω] τω μ sup ras B¹vid | ειπεν] λεγει A | Κυριος 1°] + ※ ο θς Qmg |
εαν γενηται] αν γε sup ras B¹vid | εν 2°] pr παντες ※ καλουμενῶ] Qmg | τω
στοματι] om τω Q | om Ιουδα ειπειν A* (hab Aa¹(mg¹) | ζη] incep κ 𝔖* |
Κυριος 2°] pr κς 𝔖AQ | επι] εν Q | γη Αιγυπτω] τη γη Αιγυπτου 𝔖* (om τη
𝔖¹) **27** οτι] + ιδου AQ | αγαθωσαι] αγαθυναι A | Ιουδα] pr ※ ανηρ Q |
Αιγυπτου 𝔖A | εαν] εως αν Babℵ AQ | εκλειπωσιν A εκλειπωσι Qa **28** α-
ριθμοι A | οι καταστας τες] οι παροικουντες 𝔖Q και οι καταβαινοντες A

B Αἰγύπτῳ κατοικῆσαι ἐκεῖ, λόγος τίνος ἐνμενεῖ. 29 καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ 29
σημεῖον ὅτι ἐπισκέψομαι ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς εἰς πονηρά· 30 οὕτως εἶπεν 30
Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τὸν Οὐαφρὴ βασιλέα Αἰγύπτου εἰς χεῖρας
ἐχθροῦ αὐτοῦ καὶ εἰς χεῖρας ζητούντων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καθὰ ἔδωκα
τὸν Σεδεκίαν βασιλέα Ἰούδα εἰς χεῖρας Ναβουχοδονοσὸρ βασιλέως
Βαβυλῶνος ἐχθροῦ αὐτοῦ καὶ ζητοῦντος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

31 Ὁ λόγος ὃν ἐλάλησεν Ἱερεμίας ὁ προφήτης πρὸς Βαρουὲ υἱὸν Νηρίου, 31 (1) (X
ὅτε ἔγραφεν τοὺς λόγους τούτους ἐν τῷ βιβλίῳ ἀπὸ στόματος
Ἱερεμίου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ τετάρτῳ Ἰωακεὶμ υἱῷ Ἰωσία βασι-
λέως Ἰούδα.

32 Οὕτως εἶπεν Κύριος ἐπὶ σοί, Βαρούχ, 33 ὅτι εἶπας Οἴμοι οἴμοι, 32 (2)
33 (3)
ὅτι προσέθηκεν Κύριος κόπον ἐπὶ πόνον μοι, ἐκοιμήθην ἐν στενα-
γμοῖς, ἀνάπαυσιν οὐχ εὗρον· 34 εἰπὸν αὐτῷ Οὕτως εἶπεν Κύριος 34 (4)
Ἰδοὺ οὓς ἐγὼ ᾠκοδόμησα, ἐγὼ καθαιρῶ· καὶ οὓς ἐγὼ ἐφύτευσα,
ἐγὼ ἐκτίλλω. 35 καὶ σὺ ζητήσεις σεαυτῷ μεγάλα; μὴ ζητήσῃς, ὅτι 35 (5)
ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω κακὰ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, λέγει Κύριος, καὶ δώσω
τὴν ψυχήν σου εἰς εὕρεμα ἐν παντὶ τόπῳ οὗ ἐὰν βαδίσῃς ἐκεῖ.

LI 1 Ὄντος εἰκοστοῦ καὶ ἑνὸς ἔτους Σεδεκίου ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτόν, 1 LI
καὶ ἕνδεκα ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ
αὐτοῦ Ἀμειταὰλ θυγάτηρ Ἱερεμίου ἐκ Λοβενά. 4 καὶ ἐγένετο τῷ ἔτει 4
τῷ ἐνάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν μηνὶ τῷ ἐνάτῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς

ℵAQ **28** Αιγυπτου ℵA | κατοικησαι] παροικησαι (-σε ℵ*) ℵAQ | εμμενει B^{b}A (-νι) Q + θ′ ※ ο εμος η ο αυτω| Q^{mg} **29** υμιν] ημιν A | σημειον] + φησι κς Q^{mg} | υμας]+ α′θ′ ※ εν τω τοπω τουτω εις κακα οπως γνωτε οτι στασει στησονται οι λογοι μου εφ υμας Q^{mg} | πονηρα] κακα Q **30** Ουαφρη] Αφρη ℵ* (Ουαφρ. ℵ?) α′θ′ Οφρην σ′ εκδοτο| Q^{mg} | Αιγυπου ℵ* | ζητουντων] ζητουντος Q* (-των Q^{a}) | εδωκα] δεδωκα Q | ζητουντος] pr εις χειρας Q **31** προφητην ℵ* | υιον] υιων ℵ* | εγραφεν] εγραψεν AQ | τω βιβλιω] om τω ℵQ | Ιωακειμ] pr τω B^{ab}ℵAQ | Ιωσιου Q | Ιουδα] + ※ λεγω| Q^{mg} **33** προσεθηκεν]+ μοι A | μοι] μου Q **34** ειπον] pr ουτως ℵ | om ουτως ειπεν Κυριος ιδου ℵ | ους] ου Q* (ους Q^{a}) | om εγω 3° ℵAQ | εκτιλλω] εκτιλω $ℵ^{c.a}$ εκτειλω Q + ※ κ συνπασαν την γη| εκεινη| Q^{mg} **35** ζητησεις] ζητεις (-τις ℵ*) ℵ | ζητησεισεαυτω A | μη ζητηση] μη ζητη σεαυτω μεγαλα μη ζητι ℵ* (μη ζητησης ℵ?) om A | σαρκα] σανρκαν ℵ* | om εις ℵ | εαν] αν ℵ LII **1** οντος...Σεδεκιου] σ′ εικοσι κ ενος ετους η| Σεδεκιας Q^{mg} | εικοστου και ενος] δευτερου και εικοστου A | om Σεδεκιου B* (hab $B^{ab\,mg}$) | ενδεκα] ια′ ℵ | om εν Ιερουσαλημ ℵ | ααυτου B | Αμιταλ ℵA Αμιταλ Q | Λοβενα] + ※ (**2**) κ εποιησε το πονηρον εν οφθαλμοις κυ ον τροπον εποιησεν Ιωακειμ (**3**) οτι επι τον θυμο| κυ την Ιλημ και Ιουδα εως ανερριψεν αυτους εκ προσωπου αυτου κ απεστη Σεδεκια του βασιλεως Βαβυλωνος Q^{mg} **4** τω ετει] pr εν AQ | μηνι] pr τω A | ενατω 2°] εβδομω A δεκατω Q

ἦλθεν Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος καὶ πᾶσα ἡ δύναμις B
αὐτοῦ ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, καὶ περιεχαράκωσαν αὐτὴν καὶ περιῳκοδό-
5 μησαν αὐτὴν τετραπόδοις κύκλῳ. 5καὶ ἦλθεν ἡ πόλις εἰς συνοχὴν
6 ἕως ἑνδεκάτου ἔτους τῷ βασιλεῖ Σεδεκίᾳ 6ἐν τῇ ἐνάτῃ τοῦ μηνός, καὶ
ἐστερεώθη ὁ λιμὸς ἐν τῇ πόλει, καὶ οὐκ ἦσαν ἄρτοι τῷ λαῷ τῆς γῆς.
7 7καὶ διεκόπη ἡ πόλις, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐξῆλθον
νυκτὸς κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἀνὰ μέσον τοῦ τείχους καὶ τοῦ
προτειχίσματος, ὃ ἦν κατὰ τὸν κῆπον τοῦ βασιλέως, καὶ οἱ Χαλδαῖοι
8 ἐπὶ τῆς πόλεως κύκλῳ. καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν εἰς ἀραβά, 8καὶ
κατεδίωξεν ἡ δύναμις τῶν Χαλδαίων ὀπίσω τοῦ βασιλέως, καὶ κατέλα-
* βον αὐτὸν ἐν τῷ πέραν Ἰερειχώ, καὶ πάντες οἱ παῖδες αὐτοῦ διεσπά-
9 ρησαν ἀπ' αὐτοῦ. 9καὶ συνέλαβον τὸν βασιλέα, καὶ ἤγαγον αὐτὸν
πρὸς τὸν βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλάθα· καὶ §ἐλάλησεν αὐτῷ μετὰ § I'
10 κρίσεως. 10καὶ ἔσφαξεν βασιλεὺς Βαβυλῶνος τοὺς υἱοὺς Σεδεκίου
κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντας τοὺς ἄρχοντας Ἰούδα ἔσφαξεν ἐν
11 Δεβλάθα. 11καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς Σεδεκίου ἐξετύφλωσεν καὶ ἔδησεν
αὐτὸν ἐν πέδαις· καὶ ἤγαγεν αὐτὸν βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Βαβυλῶνα,
καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς οἰκίαν μύλωνος ἕως ἡμέρας ἧς ἀπέθανεν.
12 12Καὶ ἐν μηνὶ πέμπτῳ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἦλθεν Ναβουζαρδὰν ὁ
ἀρχιμάγειρος ἑστηκὼς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος εἰς
13 Ἰερουσαλήμ, 13καὶ ἐνέπρησεν τὸν οἶκον Κυρίου καὶ τὸν οἶκον τοῦ
βασιλέως, καὶ πάσας τὰς οἰκίας τῆς πόλεως καὶ πᾶσαν οἰκίαν μεγάλην
14 ἐνέπρησεν ἐν πυρί. 14καὶ πᾶν τεῖχος Ἰερουσαλὴμ κύκλῳ καθεῖλεν ἡ
16 δύναμις τῶν Χαλδαίων ἡ μετὰ τοῦ ἀρχιμαγείρου. 16καὶ τοὺς κατα-

4 ηλθε ℵ²Q^a (postea rurs -θεν) | Ναβουδονοσορ Q* (superscr χο Q^a) | ℵAQΓ βασιλευς] + ως ℵ* | περιεχαρακωσεν ℵA | περιωκοδομησεν A | τετραποδοις (-πεδοις B^a?^b ℵ)] + λιθοις Q **6** εν τη ενατη] pr (sub ※) εν μηνι τω τεταρτω Q om εν τη AQ* (hab Q^mg) **7** πυλης] πολεις ℵ*^vid | του τειχους] της πυλης A | Χαλδεοι ℵ | κυκλω] εκυκλωσαν A | επορευθησαν] ωχοντο A | την εις αραβα (ραβα ℵ)] om την ℵQ **8** η δυναμις] om η ℵ | Χαλδεων ℵ | κατελαβεν A | αυτον] τον βασιλεα Σεδεκιαν Q^mg | Ιεριχω B^b ℵA **9** βασιλεαν (1°) ℵ* | τον βασιλεα (2°)] om τον Q | Δεβαθα ℵ* (Δεβλ. ℵ²) **10** βασιλευς] pr ο ℵ | εν Δεβλαθα] εις Δεβ . . θα Γ **11** Σεδεκια ℵ* (-κιου ℵ²) | βασιλευς] pr ο Q | om ημερας A | om ης ℵ*A **12** μηνι] pr ※ τω Q^mg | πεμπτω] pr τω AQΓ | δεκατη] και δεκα ℵ* (δεκατη ℵ²) | μηνος] + αυτος (αυτος ℵ^d) ενιαυτος εννεακαιδεκατος του Ναβουχοδονοσορ βασιλεως Βαβυλωνος (βασιλεος Βαβυλονος ℵ^d) ℵ^d mg inf et (sub ※) Q^mg | Ναυβουζαρδαν ℵ² | εστηκως] pr ο ℵAΓ ο εστως Q | του βασιλεως] om του A **13** in ενεπρησεν 2° vid improb aliq ℵ²Q² **14** Ιερουσαλημ] pr εν AΓ | Χαλδεων ℵ | η μετα] om η ℵ | αρχιμαγειρου] + ※ **(15)** απο δε των πενητων του λαου κ το λειμμα του λαου κ τους καταλειφθεντας εν τη πολει κ τους εμπιπτοντας κ τους εμπεπτωκοτας προς βασιλεα Βαβυλωνος Q^mg **16** καταλοιπους] λοιπους ℵ

Β λοίπους τοῦ λαοῦ κατέλειπεν ὁ ἀρχιμάγειρος εἰς ἀμπελουργοὺς καὶ εἰς γεωργούς. 17 καὶ τοὺς στύλους τοὺς χαλκοῦς τοὺς ἐν οἴκῳ 17
Κυρίου καὶ τὰς βάσεις καὶ τὴν θάλασσαν τὴν χαλκῆν τὴν ἐν οἴκῳ
Κυρίου συνέτριψαν οἱ Χαλδαῖοι, καὶ ἔλαβον τὸν χαλκὸν αὐτῶν
καὶ ἀπήνεγκαν εἰς Βαβυλῶνα. 18 καὶ τὴν στεφάνην καὶ τὰς φιάλας 18
καὶ τὰς κρεάγρας καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ χαλκᾶ ἐν οἷς ἐλειτούργουν
ἐν αὐτοῖς, 19 καὶ τὰ σαφφὼθ καὶ τὰ μασμαρὼθ καὶ τοὺς ὑποχυτῆρας 19
καὶ τὰς λυχνίας καὶ τὰς θυίσκας καὶ τοὺς κυάθους, ἃ ἦν χρυσᾶ χρυσᾶ
καὶ ἃ ἦν ἀργυρᾶ ἀργυρᾶ, ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος. 20 καὶ οἱ στύλοι δύο, 20
καὶ ἡ θάλασσα μία, καὶ οἱ μόσχοι δώδεκα χαλκοῖ ὑποκάτω τῆς
θαλάσσης, ἃ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν εἰς οἶκον Κυρίου· οὐκ ἦν
σταθμὸς τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν. 21 καὶ οἱ στύλοι τριάκοντα πέντε πηχῶν 21
ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός, καὶ σπαρτίον δώδεκα πήχεων περιεκύκλου
αὐτόν, καὶ τὸ πάχος αὐτοῦ δακτύλων τεσσάρων κύκλῳ, 22 καὶ γείσος 22
ἐπ᾽ αὐτοῖς χαλκοῦν, καὶ πέντε πήχεων τὸ μῆκος, ὑπεροχὴ τοῦ γείσους
¶ Γ τοῦ ἑνός, καὶ δίκτυον καὶ ῥόαι ἐπὶ τοῦ γείσους¶ κύκλῳ, τὰ πάντα
χαλκᾶ· καὶ κατὰ ταῦτα τῷ στύλῳ τῷ δευτέρῳ, ὀκτὼ ῥόαι τῷ πήχει
τοῖς δώδεκα πήχεσιν. 23 καὶ ἦσαν αἱ ῥόαι ἐνενήκοντα ἓξ ἓν μέρος, 23
καὶ ἦσαν αἱ πᾶσαι ῥόαι ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ δικτύου κύκλῳ. 24 καὶ ἔλαβεν 24
ὁ ἀρχιμάγειρος τὸν ἱερέα τὸν πρῶτον καὶ τὸν ἱερέα τὸν δευτεροῦντα

ℵAQΓ **16** κατελιπεν B^bℵQ^a | ο αρχιμ.] pr Ναβουζαρδαν + α′θ′ ※ κ απο των πενητω̃| της γης κατελειπε Ναβουζαρδαν ο αρχιμαγιρος Q^{mg} | εις γεωργους και αμπελουργους ℵ εις αμπ. και γεωργους Γ **17** om και τας βασεις...οικω Κυριου (2°) A | βασις ℵ* (-σεις ℵ²) | Χαλδεοι ℵ | τον χαλκον] pr παντα Q^{mg} | αυτων] αυτης ℵ αυτον Γ | om και απηνεγκαν ΟΓ | Βαβυλωνα]+α′θ′ ※ κ τους ποδιστηρας κ τους αναλημπτηρας κ τα θυμιατηρια κ τα σπονδια [adnot εν τισι· κ τους ηλους] Q^{mg} **18** κρεαγρας] κρεαρας ℵ* κεαγρας A adnot αντι των κρεαγρω̃ θυισκας τινες ερμηνευσα| Q^{mg} | τα χαλκα] ταχα B* (superscr λκα B^{ab}) | ελειτουργουν (-γων A)] λειτουργουσιν Γ **19** τα σαφφωθ] τας σαφφωθ ℵ α′ υδριας σ′ φιαλας οι λοιποι θυμιατηρια Q^{mg} | τα μασμαρωθ] τας μασμ. ℵ* (τα μ. ℵ²) AQ^a (τας μασμαωθ Q^*) | om και τους υποχ. και τας λυχνιας ℵ | υποχυτηρας] αποχυτηρας α′ λεβητας Q^{mg} | και τας λυχνιας sub ※ Q | και 6° bis scr Γ **20** ο βασιλευς] om ο ℵ | αυτων] αυτου ΝΓ ※ παντω̃| των σκευω̃| τουτω̃| Q^{mg} **21** τριακοντα πεντε] λε′ ℵ τρ. και πεντε Q | πηχων] πηχεων ΑΓ | δωδεκα] ιβ′ ℵ | δωδ. πηχεων] δωδεκαπηχυ Q | περιεκυκλου ΒΝ²Q^aΓ] περικυκλοι ℵ* περικυκλουν A περιεκυκλουν Q^* | παχος] πλατος ℵ | τεσσαρων δακτυλων ΑΓ | om κυκλω Γ' **22** γεισος] κεφαλιδες Q^{mg} | χαλκουν] χαλκου Γ | γεισους 1°] γισου Q | ενο ℵ* (ενος ℵ²) | του γεισους (2°)] om του A | γεισους 2°] γισου Q^* (γισους Q^a) | om και 5° ΝQ | ταυτα] αυτα A | δωδεκα] ιβ′ ℵ | πηχεσι B^b **23** ενενηκοντα εξ] ϥϡ′ ℵ | εξ] pr και Q | εν] pr το B^{ab}AQ | πασαι αι ροαι Q | επι του δικτ. κυκλω εκατον ℵQ **24** ιερεα bis] ιερεαν ℵ | ιερεα 1°] pr Σαραιαν Q | πρωτον] δευτερον ℵ* (superscr πρ. ℵ$^{c.a}$) | τον ιερεα (2°)] pr τον Σοφονιαν Q | δευτερουντα B^{ab} (-ρονται B*)] δευτερευοντα ΝQ

25 καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς φυλάττοντας τὴν ὁδόν, [25]καὶ εὐνοῦχον ἕνα ὃς ἦν B
ἐπιστάτης ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν, καὶ ἑπτὰ ἄνδρας ὀνομαστοὺς
τοὺς ἐν προσώπῳ τοῦ βασιλέως τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει, καὶ τὸν
γραμματέα τῶν δυνάμεων τὸν γραμματεύοντα τῷ λαῷ τῆς γῆς, καὶ
ἑξήκοντα ἀνθρώπους ἐκ τοῦ λαοῦ τῆς γῆς τοὺς εὑρεθέντας ἐν μέσῳ
26 τῆς πόλεως. [26]καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς Ναβουζαρδὰν ὁ ἀρχιμάγειρος καὶ
27 ἤγαγεν αὐτοὺς πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος εἰς Δεβλάθα· [27]καὶ ἐπάταξεν
αὐτοὺς βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐν Δεβλάθα ἐν γῇ Αἱμάθ.

31 [31]Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ καὶ ἑβδόμῳ ἔτει ἀποικισθέντος τοῦ
Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἐν τῇ τετράδι καὶ
εἰκάδι τοῦ μηνός, ἔλαβεν Οὐλαιμαδαχὰρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ἐν τῷ
ἐνιαυτῷ ᾧ ἐβασίλευσεν, τὴν κεφαλὴν Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα καὶ
32 ἔκειρεν αὐτόν, καὶ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἐξ οἰκίας ἧς ἐφυλάσσετο, [32]καὶ
ἐλάλησεν αὐτῷ χρηστά, καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ τὸν θρόνον ἐπάνω τῶν
33 βασιλέων τῶν μετ᾽ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι, [33]καὶ ἤλλαξαν τὴν στολὴν
τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἤσθιεν ἄρτον διὰ παντὸς κατὰ πρόσωπον
34 αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἃς ἔζησεν. [34]καὶ ἡ σύνταξις αὐτῷ ἐδίδετο
διὰ παντὸς παρὰ τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος ἐξ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἕως
ἡμέρας ἧς ἀπέθανεν.

24 φυλασσοντας ℵAQ **25** και 1°]+εκ της πολεως ελαβεν AQ | αν- ℵAQ
δρων] pr των ℵAQ | τους εν] om τους ℵ | προσωπου ℵ*A | των δυναμεων] pr α′ ※ αρχο|τα Q^{mg} **26** αυτους 2°] αυτον A | βασιλεα] pr τον A et (sub ※) Q^{mg} | Βαβυλωνος] +παντες ※ κ εθανατωσεν αυτους Q^{mg} **27** βασιλευς] pr ο ℵ | εν 1°] εις ℵ | Αιμαθ] Μααθ ℵ^{c} Αιμααθ A Ημαθ Q+※ κ απωκισθη Ιουδας επανωθεν της γης αυτου (**28**) κ ουτος ο λαος ον απωκισε Ναβουχοδονοσορ εν τω ετει τω εβδομω Ιουδαιους τρισχιλιους κ εικοσι τρεις (**29**) εν τω ετει τω εκτω και δεκατω του Ναβουχοδονοσορ εξ Ιλημ̄ ψυχας οκτακοσιας τριακοντα δυο (**30**) εν τω ετει τω τριτω κ εικοστω του Ναβουχοδονοσορ απωκισε Ναβουζαρδα| ο αρχιμαγιρος Ιουδαιω̃ ψυχας επτακοσιας τεσσερακοντα πεντε πασαι αι ψυχαι τετρακισχιλιαι εξακοσιαι Q^{mg} **31** τω τριακοστω και εβδομω ετει] τριακοντα και επτα ετεσιν ℵ τριακοστω κ. εβδ. ετει A | δωδεκατω] ιβ′ ℵ | incep εικαδα ℵ* (εικαδει postea -δι ℵ$^{?}$) | Ουλαιμαδαχαρ] Ουλεδαμαχαρ ℵ Ουλαιμαραδαχ A Ουλαιμαδαραχ Q | βασιλευς] βασιλεως ℵ | την κεφαλην] pr και εκειρεν ℵ$^{c.a\,mg}$ | om και εκειρεν αυτον ℵAQ | εφυλασσετο (-λαττ. A)] incep εφυλαξεν ℵ* (εφυλασσ. ℵ$^{c.a\,(?)}$) **32** τον θρονον αυτου A | επανω]+των θρονων AQ **33** ηλλαξεν AQ **34** η συνταξις] ισχϋ| ταξεις A | εδιδοτο B^{a}ℵ$^{c.a\,vid}$Q | εξ ημερας εις ημεραν] εξ ημερων εις ημερας A | απεθανεν]+※ πασας τας ημερας της ζωης αυτου Q^{mg}

Subscr Ιερεμιας BℵQ Ιερεμιας προφητης ιδ′ A deest in Q

COLLATIO CAPITUM IEREMIAE.

Text. Heb.	Text. Gr.	Huius Ed. Pagg.
I 1—XXV 13	I 1—XXV 13	223—277
XXV 15—38	XXXII 1—24	297—300
XXVI 1—24	XXXIII 1—24	300—302
XXVII 2—22	XXXIV 1—18	302—304
XXVIII 1—17	XXXV 1—17	304—306
XXIX 1—32	XXXVI 1—32	306—308
XXX 1—24	XXXVII 1—24	309—310
XXXI 1—40	XXXVIII 1—40	310—314
XXXII 1—44	XXXIX 1—44	314—319
XXXIII 1—13	XL 1—13	319—320
XXXIV 1—22	XLI 1—22	321—323
XXXV 1—19	XLII 1—19	323—325
XXXVI 1—32	XLIII 1—32	325—329
XXXVII 1—21	XLIV 1—21	329—331
XXXVIII 1—28	XLV 1—28	331—334
XXXIX 1—3	XLVI 1—3	334
„ 14—18	„ 14—18	334—335
XL 1—16	XLVII 1—16	335—337
XLI 1—18	XLVIII 1—18	337—339
XLII 1—22	XLIX 1—22	339—341
XLIII 1—13	L 1—13	341—342
XLIV 1—30	LI 1—30	342—346
XLV 1—5	LI 31—35	346
XLVI 2—28	XXVI 2—28	277—280
XLVII 1—7	XXIX 1—7	290
XLVIII 1—44	XXXI 1—44	294—297
XLIX 1—5	XXX 1—5	292—293
„ 7—22	XXIX 8—23	290—292
„ 23—27	XXX 12—16	293—294
„ 28—33	„ 6—11	293
„ 34—39	XXV 14—XXVI 1	277
L 1—46	XXVII 1—46	280—284
LI 1—64	XXVIII 1—64	284—289
LII 1—34	LII 1—34	346—349

ΒΑΡΟΥΧ

I 1 ΚΑΙ οὗτοι οἱ λόγοι τοῦ βιβλίου οὓς ἔγραψεν Βαρουχ υἱὸς Νηρίου Β
υἱοῦ Μαασαίου υἱοῦ Σεδεκίου υἱοῦ Ἀσαδίου υἱοῦ Χελκίου ἐν Βαβυλῶνι,
2 2ἐν τῷ ἔτει τῷ πέμπτῳ ἐν ἑβδόμῃ τοῦ μηνός, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἔλαβον οἱ
3 Χαλδαῖοι τὴν Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐνέπρησαν αὐτὴν ἐν πυρί. 3καὶ ἀνέγνω
Βαρουχ τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου ἐν ὠσὶν Ἰεχονίου υἱοῦ Ἰωακεὶμ
βασιλέως Ἰούδα, καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ τῶν ἐρχομένων πρὸς
4 τὴν βίβλον, 4καὶ ἐν ὠσὶν τῶν δυνατῶν καὶ υἱῶν τῶν βασιλέων, καὶ
ἐν ὠσὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἐν ὠσὶ παντὸς τοῦ λαοῦ ἀπὸ μικροῦ
ἕως μεγάλου, πάντων τῶν κατοικούντων ἐν Βαβυλῶνι ἐπὶ ποταμοῦ
5 Σούδ. 5καὶ ἔκλαιον καὶ ἐνήστευον καὶ ηὔχοντο ἐναντίον Κυρίου,
6 6καὶ συνήγαγον ἀργύριον καθὰ ἑκάστου ἠδύνατο ἡ χείρ. 7καὶ ἀπέ-
7 στειλαν εἰς Ἰερουσαλὴμ πρὸς Ἰωακεὶμ υἱὸν Χελκίου υἱοῦ Σαλὼμ τὸν
ἱερέα, καὶ πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ πρὸς πάντα τὸν λαὸν τοὺς εὑρε-
8 θέντας μετ' αὐτοῦ ἐν Ἰερουσαλήμ, 8ἐν τῷ λαβεῖν αὐτὸν τὰ σκεύη
οἴκου Κυρίου τὰ ἐξενεχθέντα ἐκ τοῦ ναοῦ ἀποστρέψαι εἰς γῆν Ἰούδα,
τῇ δεκάτῃ τοῦ Σιουάν, σκεύη ἀργυρᾶ ἃ ἐποίησεν Σεδεκίας υἱὸς Ἰωσεία
9 βασιλεὺς Ἰούδα, 9μετὰ τὸ ἀποικίσαι Ναβουχοδονοσὸρ βασιλέα Βαβυ-
λῶνος τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς δεσμώτας καὶ τοὺς
δυνατοὺς καὶ τὸν λαὸν τῆς γῆς ἀπὸ Ἰερουσαλήμ, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν
10 εἰς Βαβυλῶνα. 10Καὶ εἶπαν Ἰδοὺ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς ἀργύ-
ριον, καὶ ἀγοράσατε τοῦ ἀργυρίου ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας
καὶ λίβανον, καὶ ποιήσατε μάννα καὶ ἀνοίσατε ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
11 Κυρίου θεοῦ ἡμῶν, 11καὶ προσεύξασθε περὶ τῆς ζωῆς Ναβουχοδονοσὸρ

I **1** υιου 1°] υιος A | υιου 2°] υιος A | Ασαδιου] Σαδαιου A **2** om εν AQ 2° A **3** ωσιν AQ* **4** ωσιν] ωσι B^bQ^a | των βασιλεων] του βασιλεως A | ωσι 1°] ωσιν A | ωσι 2°] ωσιν AQ | μεγαλου] + αυτων AQ | ποταμου] pr του AQ ‖ ηυχοντο] + ευχας AQ | εναντι AQ **7** εν] εις A **8** Σειουαν] Ιουαν A* Σιουαν $B^bA^{a?}Q$ | Ιωσια B^bAQ **9** ηγαγεν] εισηγαγεν AQ | αυτον] αυτους AQ **10** θεου] pr του AQ | ημων] υμων A

Β βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ εἰς ζωὴν Βαλτασὰρ υἱοῦ αὐτοῦ, ἵνα ὦσιν αἱ
ἡμέραι αὐτῶν ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. 12 καὶ δώσει 12
Κύριος ἰσχὺν ἡμῖν καὶ φωτίσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν, καὶ ζησόμεθα
ὑπὸ τὴν σκιὰν Ναβουχοδονοσὸρ βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ὑπὸ τὴν
σκιὰν Βαλτασὰρ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ δουλεύσομεν αὐτοῖς ἡμέρας πολλὰς
καὶ εὑρήσομεν χάριν ἐναντίον αὐτῶν. 13 καὶ προσεύξασθε περὶ ἡμῶν 13
§ Γ πρὸς Κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, ὅτι §ἡμάρτομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν, καὶ
οὐκ ἀπέστρεψεν ὁ θυμὸς Κυρίου καὶ ἡ ὀργὴ αὐτοῦ ἀφ' ἡμῶν ἕως τῆς
ἡμέρας ταύτης.

14 Καὶ ἀναγνώσεσθε τὸ βιβλίον τοῦτο ὃ ἀπεστείλαμεν πρὸς ὑμᾶς 14
ἐξαγορεῦσαι ἐν οἴκῳ Κυρίου ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς καὶ ἐν ἡμέραις καιροῦ,
15 καὶ ἐρεῖτε Τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ αἰσχύνη τῶν 15
προσώπων ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνθρώπῳ Ἰούδα καὶ τοῖς κατοικοῦσιν
Ἰερουσαλήμ, 16 καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν 16
καὶ τοῖς ἱερεῦσιν ἡμῶν καὶ τοῖς προφήταις ἡμῶν καὶ τοῖς πατράσιν
ἡμῶν, 17 ὃν ἡμάρτομεν ἔναντι Κυρίου 18 καὶ ἠπειθήσαμεν αὐτῷ, καὶ 17 18
οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου θεοῦ ἡμῶν πορεύεσθαι τοῖς προσ-
τάγμασιν Κυρίου οἷς ἔδωκεν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν, 19 ἀπὸ τῆς ἡμέρας 19
ἧς ἐξήγαγεν Κύριος τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἕως
τῆς ἡμέρας ταύτης ἤμεθα ἀπειθοῦντες πρὸς Κύριον θεὸν ἡμῶν, καὶ
ἐσχεδιάζομεν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. 20 καὶ ἐκολλήθη 20
εἰς ἡμᾶς τὰ κακὰ καὶ ἡ ἀρὰ ἣν συνέταξεν Κύριος τῷ Μωυσῇ παιδὶ
αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήγαγεν τοὺς πατέρας ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν γῆν
ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. 21 καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς 21
φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν κατὰ πάντας τοὺς λόγους τῶν προ-
φητῶν ὧν ἀπέστειλεν πρὸς ἡμᾶς, 22 καὶ ᾠχόμεθα ἕκαστος ἐν διανοίᾳ 22
καρδίας αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς ἐργάζεσθαι θεοῖς ἑτέροις, ποιῆσαι τὰ κακὰ
κατ' ὀφθαλμοὺς Κυρίου θεοῦ ἡμῶν. 1 καὶ ἔστησεν Κύριος τὸν λόγον 1 II
αὐτοῦ ὃν ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς δικαστὰς ἡμῶν τοὺς δικά-
σαντας τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας

AQΓ **11** αυτων] αυτου A **12** φωτιση A **13** προς] incep περ Q* (προς Q¹ (vid)) | τον θεον] om τον A | ημων 2°] υμων A | τω κυριω] om τω A **14** υμας] ημας A | ημερα] ημεραις AQ **15** αισχυνη] pr η AQ **17** εναντιον AQ **18** θεου] pr του Q^mg Γ | τοις προσταγμασιν] pr εν A | Κυριου 2°] pr αυτου Q **19** εσχεδιασαμεν A **20** τω Μωυση] om τω A | παιδια B* (παιδι B¹) | εξηγαγεν] + κς Q | ημων] + εκ γης Αιγυπτου B^ab mg AQΓ | δουναι] pr του Γ | αυτη] ταυτη A **21** Κυριου του θεου] κῡ θῡ A του κῡ θῡ Q | κατα] και Γ | ων] ους A **22** ωχομεθα] ηυχομεθα Q* (ωχ. Q^a) | αυτου] ημω] A | θεου] pr του Q II **1** τον Ισραηλ] τ[ο]ν [οικον] Ισλ Γ^fort

2 ἡμῶν καὶ ἐπὶ ἄνθρωπον Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα. ²οὐκ ἐποιήθη ὑποκάτω Β
παντὸς τοῦ οὐρανοῦ καθὰ ἐποίησεν ἐν Ἰερουσαλήμ, κατὰ τὰ γεγραμ-
3 μένα ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, ³τοῦ φαγεῖν ἡμᾶς ἄνθρωπον σάρκας υἱοῦ
4 αὐτοῦ καὶ ἄνθρωπον σάρκας θυγατρὸς αὐτοῦ.¶ ⁴καὶ ἔδωκεν αὐτοὺς ¶ Γ
ὑποχειρίους πάσαις ταῖς βασιλείαις ταῖς κύκλῳ ἡμῶν, εἰς ὀνειδισμὸν
καὶ ἄβατον ἐν πᾶσι τοῖς λαοῖς τοῖς κύκλῳ οὗ διέσπειρεν αὐτοὺς
5 Κύριος ἐκεῖ. ⁵καὶ ἐγενήθησαν ὑποκάτω καὶ οὐκ ἐπάνω, ὅτι ἡμάρτο-
6 μεν Κυρίῳ θεῷ ἡμῶν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ⁶Τῷ
κυρίῳ θεῷ ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, ἡμῖν δὲ καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἡ
7 αἰσχύνη τῶν προσώπων ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. ⁷ἃ ἐλάλησεν Κύριος
8 ἐφ' ἡμᾶς, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα ἃ ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς. ⁸καὶ οὐκ ἐδε-
ήθημεν τοῦ προσώπου Κυρίου τοῦ ἀποστρέψαι ἕκαστον ἀπὸ τῶν
9 νοημάτων τῆς καρδίας αὐτῶν τῆς πονηρᾶς. ⁹καὶ ἐγρηγόρησεν Κύριος
ἐπὶ τοῖς κακοῖς, καὶ ἐπήγαγε Κύριος ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος ὁ κύριος
10 ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἃ ἐνετείλατο ἡμῖν. ¹⁰καὶ οὐκ ἠκούσαμεν
τῆς φωνῆς αὐτοῦ, πορεύεσθαι τοῖς προστάγμασιν Κυρίου οἷς ἔδωκεν
κατὰ πρόσωπον ἡμῶν.

11 ¹¹Καὶ νῦν, Κύριε ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου ἐκ
γῆς Αἰγύπτου ἐν χειρὶ κραταιᾷ, ἐν σημείοις καὶ ἐν τέρασιν καὶ ἐν
δυνάμει μεγάλῃ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα
12 ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ¹²ἡμάρτομεν, ἠσεβήσαμεν, ἠδικήσαμεν, Κύριε ὁ
13 θεὸς ἡμῶν, ἐπὶ πᾶσιν τοῖς δικαιώμασίν σου. ¹³ἀποστραφήτω ὁ θυ-
μός σου ἀφ' ἡμῶν, ὅτι κατελείφθημεν ὀλίγοι ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ
14 διέσπειρας ἡμᾶς ἐκεῖ. ¹⁴εἰσάκουσον, Κύριε, τῆς προσευχῆς ἡμῶν
καὶ τῆς δεήσεως ἡμῶν, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς ἕνεκεν σοῦ καὶ δὸς ἡμῖν
15 χάριν κατὰ πρόσωπον τῶν ἀποικισάντων ἡμᾶς, ¹⁵ἵνα γνῷ πᾶσα ἡ
γῆ ὅτι σὺ Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη ἐπὶ
16 Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸ γένος αὐτοῦ. ¹⁶Κύριε, κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ
ἁγίου σου καὶ ἐννόησον εἰς ἡμᾶς· κλῖνον, Κύριε, τὸ οὖς σου καὶ
17 ἄκουσον. ¹⁷ἄνοιξον ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε ὅτι οὐχ οἱ τεθνηκότες

1 Ιουδα] + του αγαγειν (αναγαγειν Q*) εφ ημας κακα μεγαλα AQ (sub ※ AQΓ
θ' Q^mg) Γ 2 ουκ] pr α AQΓ | εποιηθη] [ε]ποιη[σε]ν Γ^vid | εποιησεν] εποιηθη AQΓ | Μωυση] Μωσε[ω]ς Γ 3 υιου] υιων A | σαρκος (2°) Γ
4 αβατον (αναβ. Q*)] pr εις AQ | πασιν A | κυκλω 2°] + ημων AQ 5 Κυριω θεω] τω κω̄ θω̄ A κω̄ τω θω̄ Q 7 om α 2° Q 8 αυτων] αυτου A
9 και 2°] οις Q^mg | επηγαγεν AQ | ο κυριος] om ο A 11 om και νυν A | εν 2°] pr και AQ | τερασι Q^a 12 πασι Q^a | δικαιωμασι Q^a 13 αποστραφητω] + δη AQ 14 σου] pr του ονοματος AQ^mg 15 συ] + ει Q | επεκληθη] επικεκληται AQ 16 om εις A | Κυριε 2°] κ̄ς̄ B | ακουσον] εισακουσον A 17 ανοιξον] pr και A + κ̄ε̄ AQ | οφθαλμους] pr τους A | τεθνεωτες A

B ἐν τῷ ᾄδῃ, ὃν ἐλήμφθη τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἀπὸ τῶν σπλάγχνων αὐ-
τῶν, δώσουσιν δόξαν καὶ δικαίωμα τῷ κυρίῳ· [18]ἀλλὰ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ 18
ἡ λυπουμένη ἐπὶ τὸ μέγεθος, ὃ βαδίζει κύπτον καὶ ἀσθενοῦν, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ ἐκλείποντες καὶ ἡ ψυχὴ ἡ πεινῶσα δώσουσίν σοι
δόξαν καὶ δικαιοσύνην, Κύριε. [19]ὅτι οὐκ ἐπὶ τὰ δικαιώματα τῶν 19
πατέρων ἡμῶν καὶ τῶν βασιλέων ἡμῶν ἡμεῖς καταβάλλομεν τὸν
ἔλεον κατὰ πρόσωπόν σου, Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, [20]ὅτι ἐνῆκας τὸν 20
θυμόν σου καὶ τὴν ὀργήν σου εἰς ἡμᾶς, καθάπερ ἐλάλησας ἐν χειρὶ
τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν [21]Οὕτως εἶπεν Κύριος Κλίνατε τὸν 21
ὦμον ὑμῶν καὶ ἐργάσασθε τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ καθίσατε ἐπὶ
τὴν γῆν ἣν δέδωκα τοῖς πατράσιν ὑμῶν· [22]καὶ ἐὰν μὴ ἀκούσητε 22
τῆς φωνῆς Κυρίου ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, [23]ἐκλείψειν 23
ποιήσω ἐκ πόλεων Ἰούδα καὶ ἔξωθεν Ἰερουσαλὴμ φωνὴν εὐφροσύνης
καὶ φωνὴν χαρμοσύνης, φωνὴν νυμφίου καὶ φωνὴν νύμφης, καὶ ἔσται
πᾶσα ἡ γῆ εἰς ἄβατον ἀπὸ ἐνοικούντων. [24]καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς 24
φωνῆς σου ἐργάσασθαι τῷ βασιλεῖ Βαβυλῶνος, καὶ ἔστησας τοὺς
λόγους σου οὓς ἐλάλησας ἐν χερσὶν τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν
τοῦ ἐξενεχθῆναι τὰ ὀστᾶ βασιλέων ἡμῶν καὶ τὰ ὀστᾶ τῶν πατέρων
ἡμῶν ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν. [25]καὶ ἰδού, ἔστιν ἐξερριμμένα τῷ καύματι 25
τῆς ἡμέρας καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός· καὶ ἀπεθάνοσαν ἐν πόνοις
πονηροῖς, ἐν λιμῷ καὶ ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν ἀποστολῇ. [26]καὶ ἔθηκας 26
τὸν οἶκον οὗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ᾽ αὐτῷ ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη,
διὰ πονηρίαν οἴκου Ἰσραὴλ καὶ οἴκου Ἰούδα. [27]Καὶ ἐποίησας 27
εἰς ἡμᾶς, Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κατὰ πᾶσαν ἐπιεικίαν σου καὶ κατὰ
πάντα οἰκτειρμόν σου τὸν μέγαν, [28]καθὰ ἐλάλησας ἐν χειρὶ παιδός 28
σου Μωυσῆ, ἐν ἡμέρᾳ ἐντειλαμένου σου αὐτῷ γράψαι τὸν νόμον σου
ἐναντίον υἱῶν Ἰσραὴλ λέγων [29]Ἐὰν μὴ ἀκούσητε τῆς φωνῆς μου, εἰ 29
μὴν ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη ἡ πολλὴ αὕτη ἀποστρέψει εἰς μικρὰν ἐν
τοῖς ἔθνεσιν οὗ διασπερῶ αὐτοὺς ἐκεῖ. [30]ὅτι ἔγνων ὅτι οὐ μὴ ἀκού- 30

AQ **17** ελεηθη Q^{a} | δωσουσιν (-σι Q^{a}: item 18)]+σοι A **18** αλλα] αλλ AQ | om αυτου B^{ab}AQ | εκλιποντες Q* (εκλειπ. Q^{a}) | δοξαν σοι A **19** βασιλεων] ν sup ras B$^{2\,vid}$ | ελεον]+ημων AQ **20** εις] εφ A | προφητων]+λεγων AQ **21** εργασασθε] εργαζεσθαι A | την γην ην] της γης ης AQ | εδωκα A **22** εργασασθαι] εργαζεσθαι A: item 24 **23** εκλειψει B* (-ψειν B^{ab}Q^{a}) εκλιψιν AQ* (-ψειν) | πολεως AQ **24** χερσι Q^{a} | βασιλεων] pr των A | ημων 1°]+και τα οστα των αρχοντων ημω A | αυτων] αυτου A **25** εστιν] εισιν AQ | εξερριμμενα B^{b} | om εν 2° Q* (hab Q^{mg}) | ρομφαια] μ sup ras B^{2} **26** οικον]+σου AQ | επεκληθη] επικεκληται Q **27** επιεικειαν B$^{ab\,(vid)}$Q^{a} | οικτιρμον B^{b}AQ^{a} **28** Μωση A | εναντιον] ενωπιον A **29** ει μην] η μην Q^{a} | η πολλη] pr και A | μικραν] μακραν AQ **30** ακουσωσιν (-σι Q^{a})] εισακουσωσιν A

σωσίν μου, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλός ἐστιν· καὶ ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ B
31 καρδίαν αὐτῶν ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν, 31καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ
Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν καὶ ὦτα ἀκούοντα,
32 32καὶ αἰνέσουσίν με ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν, καὶ μνησθήσονται τοῦ
33 ὀνόματός μου· 33καὶ ἀποστρέψουσιν ἀπὸ τοῦ νώτου αὐτῶν τοῦ σκλη-
ροῦ καὶ ἀπὸ πονηρῶν πραγμάτων αὐτῶν, ὅτι μνησθήσονται τῆς ὁδοῦ
34 πατέρων αὐτῶν τῶν ἁμαρτόντων ἔναντι Κυρίου. 34καὶ ἀποστρέψω
αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, τῷ Ἀβραὰμ
καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ, καὶ κυριεύσουσιν αὐτῆς· καὶ πλη-
35 θυνῶ αὐτούς, καὶ οὐ μὴ σμικρυνθῶσιν· 35καὶ στήσω αὐτοῖς διαθήκην
αἰώνιον τοῦ εἶναί με αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς
λαόν· καὶ οὐ κινήσω ἔτι τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἀπὸ τῆς γῆς ἧς
ἔδωκα αὐτοῖς.

III 1 1Κύριε Παντοκράτωρ, ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ψυχὴ ἐν στενοῖς καὶ πνεῦμα
2 ἀκηδιῶν κέκραγεν πρὸς σέ. 2ἄκουσον, Κύριε, καὶ ἐλέησον, ὅτι ἡμάρ-
3 τομεν ἐναντίον σου· 3ὅτι σὺ καθήμενος τὸν αἰῶνα, καὶ ἡμεῖς ἀπολ-
4 λύμενοι τὸν αἰῶνα. 4Κύριε Παντοκράτωρ, ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ἄκουσον
δὴ τῆς προσευχῆς τῶν τεθνηκότων Ἰσραὴλ καὶ υἱῶν τῶν ἁμαρτα-
νόντων ἐναντίον σου, οἳ οὐκ ἤκουσαν τῆς φωνῆς σου θεοῦ αὐτῶν, καὶ
5 ἐκολλήθη ἡμῖν τὰ κακά. 5μὴ μνησθῇς ἀδικιῶν πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ
6 μνήσθητι χειρός σου καὶ ὀνόματός σου ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ· 6ὅτι σὺ
7 Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ αἰνέσομέν σε, Κύριε. 7ὅτι διὰ τοῦτο
ἔδωκας τὸν φόβον σου ἐπὶ καρδίαν ἡμῶν καὶ ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομά
σου· καὶ αἰνέσομέν σε ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, ὅτι ἀπεστρέψαμεν ἀπὸ
καρδίας ἡμῶν πᾶσαν ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν τῶν ἡμαρτηκότων
8 ἐναντίον σου. 8ἰδοὺ ἡμεῖς σήμερον ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν, οὗ διέσπειρας
ἡμᾶς ἐκεῖ εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς ἀρὰν καὶ εἰς ὄφλησιν κατὰ πάσας
τὰς ἀδικίας πατέρων ἡμῶν, οἳ ἀπέστησαν ἀπὸ Κυρίου θεοῦ ἡμῶν.

9 9Ἄκουε, Ἰσραήλ, ἐντολὰς ζωῆς, ἐνωτίσασθε γνῶναι φρόνησιν.

30 λαος] pr ο Q | εστι Q^a **32** αινεσουσι Q^a **33** αποστρεψουσιν] AQ επιστρεψουσιν A | του νωτου] om του A | πονηρων] pr των A | μνησθησομαι Q | πατερων] pr των Q | αμαρτανοντων A | εναντιον Q **34** σμικρυνθωσιν] μικρυνθ. B^{*vid} -σι Q^a III **1** κεκραγεν] εκεκραξε A **2** ελεησον] +οτι θς ελεημων ει και ελεησον AQ^{mg} **3** om συ A^* (hab A^{a2}) **4** αμαρτοντων Q^a | σου 2°] om A κῦ Q | εκολληθη] προσεκολληθη A **7** om και 1° AQ | επικαλεισθαι] pr του AQ | απο καρδιας] επι καρδιαν B^{ab}AQ **8** τας αδικιας] om τας AQ | πατερων] pr των Q

Β [10]τί ἐστιν Ἰσραήλ; τί ὅτι ἐν γῇ τῶν ἐχθρῶν εἶ; ἐπαλαιώθης ἐν γῇ 10
ἀλλοτρίᾳ, συνεμιάνθης τοῖς νεκροῖς, [11]προσελογίσθης μετὰ τῶν εἰς 11
§ Γ ᾅδου, [12]ἐνκατέλιπες [S]τὴν πηγὴν τῆς σοφίας. [13]τῇ ὁδῷ τοῦ θεοῦ εἰ 12
[13]
ἐπορεύθης, κατῴκεις ἂν ἐν εἰρήνῃ τὸν αἰῶνα. [14]μάθε ποῦ ἐστιν 14
φρόνησις, ποῦ ἐστιν ἰσχύς, ποῦ ἐστιν σύνεσις, τοῦ γνῶναι ἅμα ποῦ
ἐστιν μακροβίωσις καὶ ζωή, ποῦ ἐστιν φῶς ὀφθαλμῶν καὶ εἰρήνη.
[15]τίς εὗρεν τὸν τόπον αὐτῆς, καὶ τίς εἰσῆλθεν εἰς τοὺς θησαυροὺς 15
αὐτῆς; [16]ποῦ εἰσιν οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν καὶ οἱ κυριεύοντες τῶν 16
θηρίων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, [17]οἱ ἐν τοῖς ὀρνέοις τοῦ οὐρανοῦ ἐμπαίζοντες, 17
καὶ τὸ ἀργύριον θησαυρίζοντες καὶ τὸ χρυσίον ᾧ ἐπεποίθεισαν
ἄνθρωποι, καὶ οὐκ ἔστιν τέλος τῆς κτήσεως αὐτῶν; [18]ὅτι οἱ τὸ 18
ἀργύριον τεκταίνοντες καὶ μεριμνῶντες, καὶ οὐκ ἔστιν ἐξεύρεσις τῶν
ἔργων αὐτῶν, [19]ἠφανίσθησαν καὶ εἰς ᾅδου κατέβησαν, καὶ ἄλλοι 19
ἀνταν[S]έστησαν ἀντ' αὐτῶν. [20]νεώτεροι ἴδον φῶς καὶ κατῴκησαν 20
ἐπὶ τῆς γῆς, ὁδὸν δὲ ἐπιστήμης οὐκ ἔγνωσαν [21]οὐδὲ συνῆκαν τρίβους 21
αὐτῆς οὐδὲ ἀντελάβοντο αὐτῆς· οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν
πόρρω ἐγενήθησαν, [22]οὐδὲ ἠκούσθη ἐν Χανάαν οὐδὲ ὤφθη ἐν Θαιμάν. 22
[23]οἵ τε υἱοὶ Ἀγὰρ οἱ ἐκζητοῦντες τὴν σύνεσιν οἱ ἐπὶ γῆς, οἱ ἔμποροι 23
τῆς Μερρὰν καὶ Θαιμάν, καὶ οἱ μυθολόγοι καὶ οἱ ἐκζητηταὶ τῆς
συνέσεως, ὁδὸν δὲ σοφίας οὐκ ἔγνωσαν οὐδὲ ἐμνήσθησαν τὰς τρίβους
αὐτῆς. [24]Ὢ Ἰσραήλ, ὡς μέγας ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπιμήκης ὁ 24
τόπος τῆς κτήσεως αὐτοῦ· [25]μέγας καὶ οὐκ ἔχει τελευτήν, ὑψηλὸς καὶ 25
ἀμέτρητος. [26]ἐκεῖ ἐγεννήθησαν οἱ γίγαντες οἱ ὀνομαστοὶ ἀπ' ἀρχῆς 26
γενόμενοι, εὐμεγέθεις, ἐπιστάμενοι πόλεμον. [27]οὐ τούτους ἐξελέξατο 27
ὁ θεός, οὐδὲ ὁδὸν ἐπιστήμης ἔδωκεν αὐτοῖς· [28]καὶ ἀπώλοντο παρὰ τὸ 28
μὴ ἔχειν φρόνησιν, ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν. [29]τίς ἀνέβη 29
εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔλαβεν αὐτήν, καὶ κατεβίβασεν αὐτὴν ἐκ τῶν
νεφελῶν; [30]τίς διέβη πέραν τῆς θαλάσσης καὶ εὗρεν αὐτήν, καὶ οἴσει 30
αὐτὴν χρυσίου ἐκλεκτοῦ; [31]οὐκ ἔστιν ὁ γινώσκων τὴν ὁδὸν αὐτῆς, 31
οὐδὲ ὁ ἐνθυμούμενος τὴν τρίβον αὐτῆς. [32]ἀλλὰ ὁ εἰδὼς τὰ πάντα 32
γινώσκει αὐτήν, ἐξεῦρεν αὐτὴν τῇ συνέσει αὐτοῦ· ὁ κατασκευάσας

AQΓ **10** om τι 2° AQ | γη 1°] pr τη A **12** εγκατελιπες B^{b}Q εγκατελειπες A **13** αιωνα] + χρονον AQΓ **14** εστιν 5°] εστι Q^{a} **15** ευρε Γ **19** αντανεστη sup ras A^{a} (seq ras 1 lit) **20** ειδον B^{ab} | κατοικησαν QΓ | om δε Γ **21** αυτων 2°] αυτω A* (-των A$^{a?}$) **23** οι τε] ουτε A ουτε οι Q | γης] pr της AQ | om δε A | σοφιας] pr της AΓ **25** εχε Q* **26** εγενηθησαν AQ | απ αρχης] pr οι AQΓ **28** αβουλειαν Q* **31** γινωσκον Γ* (-σκων Γ^{1}(vid)) **32** αλλα] αλλ AQ^{a} | ο ιδως B* (ο ειδως B^{ab})

τὴν γῆν εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον ἐνέπλησεν αὐτὴν κτηνῶν τετραπόδων· B
33 33ὁ ἀποστέλλων τὸ φῶς καὶ πορεύεται, ἐκάλεσεν αὐτό, καὶ ὑπήκουσεν
34 αὐτῷ τρόμῳ· 34οἱ δὲ ἀστέρες ἔλαμψαν ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν καὶ
35 εὐφράνθησαν· 35ἐκάλεσεν αὐτούς, καὶ εἶπον Πάρεσμεν· ἔλαμψαν
36 μετ' εὐφροσύνης τῷ ποιήσαντι αὐτούς. 36οὗτος ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ
37 λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν. 37ἐξεῦρεν πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης,
καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακὼβ τῷ παιδὶ αὐτοῦ καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἠγαπημένῳ
38 ὑπ' αὐτοῦ. 38μετὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη, καὶ ἐν τοῖς ἀνθρώποις
V 1 συνανεστράφη. 1Αὕτη ἡ βίβλος τῶν προσταγμάτων τοῦ θεοῦ,
καὶ ὁ νόμος ὁ ὑπάρχων εἰς τὸν αἰῶνα· πάντες οἱ κρατοῦντες αὐτήν,
εἰς ζωήν· οἱ δὲ καταλείποντες αὐτὴν ἀποθανοῦνται. 2ἐπιστρέφου,
3 Ἰακώβ, καὶ ἐπιλαβοῦ αὐτῆς, διόδευσον πρὸς τὴν λάμψιν κατέναντι
4 τοῦ φωτὸς αὐτῆς. 3μὴ δῷς ἑτέρῳ τὴν δύξαν σου, καὶ τὰ συμφέροντά
σοι ἔθνει ἀλλοτρίῳ. 4μακάριοι ἐσμεν, Ἰσραήλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τοῦ
θεοῦ ἡμῖν γνωστά ἐστιν.

5 5Θαρσεῖτε, λαός μου, μνημόσυνον Ἰσραήλ. 6ἐπράθητε τοῖς ἔθνεσιν
6 οὐκ εἰς ἀπώλειαν, διὰ δὲ τὸ παροργίσαι ὑμᾶς τὸν θεόν, παρεδόθητε
7 τοῖς ὑπεναντίοις. 7παροξύνατε γὰρ τὸν ποιήσαντα ὑμᾶς θύσαντες
8 δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ· 8ἐπελάθεσθε ¶τὸν τροφεύσαντα ὑμᾶς θεὸν ¶ 1'
9 αἰώνιον, ἐλυπήσατε δὲ καὶ τὴν ἐκθρέψασαν ὑμᾶς Ἰερουσαλήμ. 9ἴδεν
γὰρ τὴν ἐπελθοῦσαν ὑμῖν ὀργὴν παρὰ τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν Ἀκούσατε,
10 αἱ πάροικοι Σειών, ἐπήγαγέν μοι ὁ θεὸς πένθος μέγα. 10ἴδον γὰρ
τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν μου καὶ τῶν θυγατέρων, ἣν ἐπήγαγεν
11 αὐτοῖς ὁ αἰώνιος. 11ἔθρεψα γὰρ αὐτοὺς μετ' εὐφροσύνης, ἐξαπέστειλα
12 δὲ μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένθους. 12μηδεὶς ἐπιχαιρέτω μοι τῇ χήρᾳ
καὶ καταλελειφθείσῃ ὑπὸ πολλῶν· ἠρημώθην διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν
13 τέκνων μου, διότι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ 13καὶ δικαιώματα αὐτοῦ
οὐκ ἔγνωσαν, οὐδὲ ἐπορεύθησαν ὁδοῖς ἐντολῶν θεοῦ, οὐδὲ τρίβους

32 τον αιωνα] om τον Q **33** πορευεται Q **34** ηυφρανθησαν AQ AQΓ
35 ειπαν Q | ελαμψαν] pr και AΓ **37** om υπ AQ* (hab Q^{mg}) **38** επι] pr και Q | της γης] om της A | om εν Γ IV **1** αυτην 1°] αυτης A | καταλιποντες Q* (καταλειπ. Q^a) **4** του θεου] τω θω̄ AQ | ημιν] υμιν Γ | om εστιν Γ **6** υμας] ημας A **7** παρωξυνατε AQ | δαιμονιοις] pr τοις $Γ^{vid}$ | om και ου θεω $Γ^{vid}$ **8** επελαθεσθε] + δε AQ | υμας 1°] ημας A | δη] δε $B^{b(vid)}$AQ **9** ειδεν B^{ab} | om γαρ A | Σιων B^bAQ: item 14, 24 | επηγαγεν] + γαρ A **10** ειδον B^{ab} | των υιων] pr του λαου A | των θυγατερων] om των Q **11** δε] + αυτους Q **12** καταλειφθηση AQ* (-φθεισα Q^a) **13** και δικαιωματα] δικ. δε AQ | εγνωσαν] εφυλαξαν A | τριβοις Q

B παιδίας ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ἐπέβησαν. [14]ἐλθάτωσαν αἱ πάροικοι 14
Σειών, καὶ μνήσθητε τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν υἱῶν μου καὶ θυγατέρων,
ἣν ἐπήγαγεν αὐτοῖς ὁ αἰώνιος. [15]ἐπήγαγεν γὰρ ἐπ' αὐτοὺς ἔθνος 15
μακρόθεν, ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλόγλωσσον· ὅτι οὐκ ᾐσχύνθησαν
πρεσβύτην οὐδὲ παιδίον ἠλέησαν, [16]καὶ ἀπήγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς 16
τῆς χήρας, καὶ ἀπὸ τῶν θυγατέρων τὴν μόνην ἠρήμωσαν. [17]ἐγὼ δὲ 17
τί δυνατὴ βοηθῆσαι ὑμῖν; [18]ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν τὰ κακὰ ἐξελεῖται ὑμᾶς 18
ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ὑμῶν. [19]βαδίζετε, τέκνα, βαδίζετε, ἐγὼ γὰρ κατε- 19
λείφθην ἔρημος. [20]ἐξεδυσάμην τὴν στολὴν τῆς εἰρήνης, ἐνεδυσάμην 20
δὲ σάκκον τῆς δεήσεώς μου· κεκράξομαι πρὸς τὸν αἰώνιον ἐν ταῖς
ἡμέραις μου. [21]Θαρρεῖτε, τέκνα, βοήσατε πρὸς τὸν θεόν, καὶ 21
ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ δυναστείας, ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν. [22]ἐγὼ γὰρ ἤλπισα 22
ἐπὶ τῷ αἰωνίῳ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν, καὶ ἦλθέν μοι χαρὰ παρὰ τοῦ
ἁγίου ἐπὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ, ἣ ἥξει ὑμῖν ἐν τάχει παρὰ τοῦ αἰωνίου
σωτῆρος ὑμῶν. [23]ἐξέπεμψα γὰρ ὑμᾶς μετὰ πένθους καὶ κλαυθμοῦ, 23
ἀποδώσει δέ μοι ὁ θεὸς ὑμᾶς μετὰ χαρμοσύνης καὶ εὐφροσύνης εἰς τὸν
αἰῶνα. [24]ὥσπερ γὰρ νῦν ἑωράκασιν αἱ πάροικοι Σειὼν τὴν ὑμετέραν 24
αἰχμαλωσίαν, οὕτως ὄψονται ἐν τάχει τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ὑμῶν
σωτηρίαν, ἣ ἐπελεύσεται ὑμῖν μετὰ δόξης μεγάλης καὶ λαμπρότητος
τοῦ αἰωνίου. [25]τέκνα, μακροθυμήσατε τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ ἐπελ- 25
θοῦσαν ὑμῖν ὀργήν· κατεδίωξέν σε ὁ ἐχθρός, καὶ ὄψει αὐτοῦ τὴν
ἀπώλειαν ἐν τάχει, καὶ ἐπὶ τραχήλους αὐτῶν ἐπιβήσῃ. [26]οἱ τρυ- 26
φεροί μου ἐπορεύθησαν ὁδοὺς τραχείας, ἤρθησαν ὡς ποίμνιον ἡρπα-
σμένον ὑπὸ ἐχθρῶν. [27]Θαρρήσατε, τέκνα, καὶ βοήσατε πρὸς 27
τὸν θεόν, ἔσται γὰρ ὑμῶν ὑπὸ τοῦ ἐπάγοντος μνεία. [28]ὥσπερ γὰρ 28
ἐγένετο ἡ διάνοια ὑμῶν εἰς τὸ πλανηθῆναι ἀπὸ τοῦ θεοῦ, δεκα-
πλασιάσατε ἐπιστραφέντες ζητῆσαι αὐτόν. [29]ὁ γὰρ ἐπαγαγὼν ὑμῖν 29

AQ **13** παιδιας (-δειας B^{ab} Q)] + αληθειας Q^* (improb αληθ. Q^a) **14** θυγατερων] pr των AQ **15** αυτους] + ο θς A | στι] οι A **16** απηγαγον] ηγαγον A | μονην] μονογενην A **17** δυνατη] δυναμαι A **18** επαγαγων] + υμιν Q | τα κακα] + υμιν A **20** ενεδυσαμην δε] και ενεδυσ. A om δε Q^* (hab Q^{mg}) | αιωνιον] + υψιστον A **21** θαρσειτε AQ | βοησατε] pr και A | om εκ δυναστειας A | εχθρων] + υμων A **22** εγω γαρ] + ηδη Q | επι τω αιωνιω ηλπισα A | om επι τη ελεημοσυνη A | ηξει υμιν] ει υ sup ras B^1 | του αιων.] το sup ras B^1 | υμων 2°] ημων Q **23** χαρμοσυνης] νης sup ras B^1 **24** υμων] ημων A | υμιν] ημιν A **25** κατεδιωξεν] + γαρ AQ | εχθρος] + σου AQ | οψη A | τραχηλους] pr τους A **26** επορευθησαν B^* (-σαν B^a) | υπο εχθρων] απο εχθρ. A υπο των εχθρ. Q^* (υπο εχθρ. Q^a) **27** θαρσησατε AQ | θῦ εσται sup ras $B^{a\,(salt)}$ | επαγαγοντος Q **28** πλανηθηναι] + υμας AQ | δεκαπλασιασατε] pr ουτω νυν A | επιστραφες B^* (-φεντες B^{ab})

τὰ κακὰ ἐπάξει ὑμῖν τὴν αἰώνιον εὐφροσύνην μετὰ τῆς σωτηρίας B
ὑμῶν.
30 30Θάρσει, Ἰερουσαλήμ, παρακαλέσει σε ὁ ὀνομάσας σε. 31δείλαιοι
31 32 οἱ σὲ κακώσαντες καὶ ἐπιχαρέντες τῇ σῇ πτώσει, 32δείλαιαι αἱ πόλεις
αἷς ἐδούλευσαν τὰ τέκνα σου, δειλαία ἡ δεξαμένη τοὺς υἱούς σου.
33 33ὥσπερ γὰρ ἐχάρη ἐπὶ τῇ σῇ πτώσει καὶ εὐφράνθη ἐπὶ τῷ πτώματί
34 σου, οὕτως λυπηθήσεται ἐπὶ τῇ ἐαυτῆς ἐρημίᾳ. 34καὶ περιελῶ αὐτῆς
τὸ ἀγαλλίαμα τῆς πολυοχλίας, καὶ τὸ ἀγαυρίαμα αὐτῆς εἰς πένθος.
35 35πῦρ γὰρ ἐπελεύσεται αὐτῇ παρὰ τοῦ αἰωνίου εἰς ἡμέρας μακράς,
36 καὶ κατοικηθήσεται ὑπὸ δαιμονίων τὸν πλείονα χρόνον. 36περί-
βλεψαι πρὸς ἀνατολάς, Ἰερουσαλήμ, καὶ ἴδε τὴν εὐφροσύνην τὴν
37 παρὰ τοῦ θεοῦ σοι ἐρχομένην. 37ἰδοὺ ἔρχονται οἱ υἱοί σου οὓς
ἐξαπέστειλας, ἔρχονται συνηγμένοι ἀπ' ἀνατολῶν ἕως δυσμῶν τῷ
V 1 ῥήματι τοῦ ἁγίου, χαίροντες τῇ τοῦ θεοῦ δόξῃ. 1*Ἐκδυσαι,
Ἰερουσαλήμ, τὴν στολὴν τοῦ πένθους καὶ τῆς κακώσεώς σου, καὶ
2 ἔνδυσαι τὴν εὐπρέπειαν τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ δόξης εἰς τὸν αἰῶνα.
2 περιβαλοῦ τὴν διπλοίδα τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ δικαιοσύνης, ἐπίθου τὴν
3 μίτραν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου τῆς δόξης τοῦ αἰωνίου. 3ὁ γὰρ θεὸς
4 δείξει τῇ ὑπ' οὐρανὸν πάσῃ τὴν σὴν λαμπρότητα. 4κληθήσεται γάρ
σου τὸ ὄνομα παρὰ τοῦ θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, εἰρήνη δικαιοσύνης καὶ
5 δόξα θεοσεβίας. 5ἀνάστηθι, Ἰερουσαλήμ, καὶ στῆθι ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ,
καὶ περίβλεψαι πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἴδε σου συνηγμένα τὰ τέκνα
ἀπὸ ἡλίου δυσμῶν ἕως ἀνατολῶν τῷ ῥήματι τοῦ ἁγίου, χαίροντας τῇ
6 τοῦ θεοῦ μνείᾳ. 6ἐξῆλθον γὰρ παρὰ σοῦ πεζοὶ ἀγόμενοι ὑπὸ ἐχθρῶν,
εἰσάγει δὲ αὐτοὺς ὁ θεὸς πρὸς σὲ αἰρομένους μετὰ δόξης ὡς θρόνου
7 βασιλείας. 7συνέταξεν γὰρ ὁ θεὸς ταπεινοῦσθαι πᾶν ὄρος ὑψηλόν,
καὶ βῖνας ἀενάους καὶ φάραγγας πληροῦσθαι εἰς ὁμαλισμὸν τῆς γῆς·
8 ἵνα βαδίσῃ Ἰσραὴλ ἀσφαλῶς τῇ τοῦ θεοῦ δόξῃ. 8ἐσκίασαν δὲ καὶ οἱ
δρυμοὶ καὶ πᾶν ξύλον εὐωδίας τῷ Ἰσραὴλ προστάγματι τοῦ θεοῦ.
9 9ἡγήσεται γὰρ ὁ θεὸς Ἰσραὴλ μετ' εὐφροσύνης τῷ φωτὶ τῆς δόξης
αὐτοῦ σὺν ἐλεημοσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ τῇ παρ' αὐτοῦ.

29 τα κακα] τα κα B* (τ. κακα $B^{b(vid)}$) **30** παρακαλει A **31** επιχα- AQ
ραντες B* (-ρεντες B^{ab}) A **33** ευφρανθη] ευφραν sup ras $B^{1?ab?}$ ηυφρανθη
AQ | τω πτωματι] om τω A **34** αυτης 1°] εαυτης Q | αγαλλιαμα] αγαλμα
A | πολυοχλειας B* (-χλιας B^{b}) | εις πενθος] pr εσται AQ **36** ερχομενην]
επερχομενην A **37** συνηγμενοι ερχονται A | απ] απο AQ | ανατολης A
V **1** om και 1° A | της κακωσεως] om της A | ευπρεπιαν Q* (-πειαν Q^{a}) |
θεου]+σοι A **2** αιωνιου] αγιου A **3** δειξη AQ **4** θεοσεβειας B^{ab}AQ
5 εως] pr και A | χαιροντες AQ **6** om ως A | θρονον] νιους AQ | βασιλιας
Q* (-λειας Q^{a}) **9** δικαιοσυνη τη παρ αυτου] τη παρα του θυ δικ. A
Subscr Βαρουχ BAQ

ΘΡΗΝΟΙ

B ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἰερουσαλὴμ ἐρημωθῆναι ἐκάθισεν Ἰερεμίας κλαίων, καὶ ἐθρήνησεν τὸν θρῆνον τοῦτον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ εἶπεν

Ἄλεφ.

[1]Πῶς ἐκάθισεν μόνη ἡ πόλις ἡ πεπληθυμμένη λαῶν; 1 I
ἐγενήθη ὡς χήρα πεπληθυμμένη ἐν ἔθνεσιν,
ἄρχουσα ἐν χώραις ἐγενήθη εἰς φόρον.

Βήθ.

[2]Κλαίουσα ἔκλαυσεν ἐν νυκτί, καὶ τὰ δάκρυα αὐτῆς ἐπὶ τῶν 2
σιαγόνων αὐτῆς,
καὶ οὐχ ὑπάρχει ὁ παρακαλῶν αὐτὴν ἀπὸ πάντων τῶν
ἀγαπώντων αὐτήν·
πάντες οἱ φιλοῦντες αὐτὴν ἠθέτησαν ἐν αὐτῇ,
ἐγένοντο αὐτῇ εἰς ἐχθρούς.

Γίμελ.

[3]Μετῳκίσθη Ἰουδαία ἀπὸ ταπεινώσεως αὐτῆς καὶ ἀπὸ πλήθους 3
δουλείας αὐτῆς·
ἐκάθισεν ἐν ἔθνεσιν, οὐχ εὗρεν ἀνάπαυσιν·
πάντες οἱ καταδιώκοντες αὐτὴν κατέλαβον αὐτὴν ἀνὰ μέσον
τῶν θλιβόντων.

ℵAQ Inscr θρηνοι B*A θρ. Ιερεμιου Bᵇℵ QΓ (Ιερεμ..) I tit Ισραηλ] ras aliq in σ B¹ 1 αλεφ] αλφ ℵA αλφα Q adnot ματαιωσις η τελειωσις Q^mg | om ως ℵ* (hab ℵ¹(mg)) | πεπληθυμμενη] σ' πληθυνουσα Q^mg 2 βηθ] adnot οικουσα εν αυτη Q^mg | εκλαυσεν] εδακρυσεν A | και ουχ υπαρχει ο παρακαλων] και ουχ υπηρχεν ο παρακ. Q σ' ϰ ουκ υπηξεν αυτη παρηγορων Q^mg | αγαπῶ] B* (-ντων Bᵃᵇ) | αυτην 2°] η sup ras Bᵃᵇ | φιλουντες] φιλου sup ras Bᵃᵇ | εν αυτη] αυτην ℵ 3 γιμελ] γιμλ AQ adnot πληρωσις ανωτερον Q^mg | Ιουδαια] pr η AQ | δουλιας ℵ | ουχ] pr και ℵ | καταδιωκοντες] διωκοντες ℵ | ανα μεσον] σ' εντος Q^mg | θλιβοντων] + αυτῇ AQ^mg

Δάλεθ. B

4 4 Ὁδοὶ Σειὼν πενθοῦσιν παρὰ τὸ μὴ εἶναι ἐρχομένους ἐν ἑορτῇ·
πᾶσαι αἱ πύλαι αὐτῆς ἠφανισμέναι, οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἀναστενάζουσιν,
αἱ παρθένοι αὐτῆς ἀγόμεναι, καὶ αὐτὴ πικραινομένη ἐν ἑαυτῇ.

Ἡ.

5 5 Ἐγένοντο οἱ θλίβοντες αὐτὴν εἰς κεφαλήν, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς εὐθηνοῦσαν,
ὅτι Κύριος ἐταπείνωσεν ἐπὶ τὸ πλῆθος τῶν ἀσεβειῶν αὐτῆς·
τὰ νήπια αὐτῆς ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ κατὰ πρόσωπον θλίβοντος.

Οὐαύ.

6 6 Καὶ ἐξήρθη ἐκ θυγατρὸς Σειὼν πᾶσα ἡ εὐπρέπεια αὐτῆς·
ἐγένοντο οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ὡς κριοὶ οὐχ εὑρίσκοντες νομήν,
καὶ ἐπορεύοντο ἐν οὐκ ἰσχύι κατὰ πρόσωπον διώκοντος.

Ζάιν.

7 7 Ἐμνήσθη Ἰερουσαλὴμ ἡμερῶν ταπεινώσεως αὐτῆς καὶ ἀπωσμῶν αὐτῆς,
πάντα τὰ ἐπιθυμητὰ αὐτῆς ὅσα ἦν ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων,
ἐν τῷ πεσεῖν τὸν λαὸν αὐτῆς εἰς χεῖρας θλίβοντος, καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν αὐτῇ·
ἰδόντες οἱ ἐχθροὶ αὐτῆς ἐγέλασαν ἐπὶ κατοικεσίᾳ αὐτῆς.

Ἠθ.

8 8 Ἁμαρτίαν ἥμαρτεν Ἰερουσαλήμ, διὰ τοῦτο εἰς σάλον ἐγένετο·

4 δαλεθ] δελεθ ℵ δελτ A δελθ Q adnot δελτοι υψηλοτερος Q^{mg} | Σιων ℵAQ ℵAQ: itèm 6 | πενθουσιν (-σι Q^{a})] πενθησουσιν ℵ | παραπικραινομενη Q | εαυτη] αυτη A ‖ **5** κεφαλην] αρχοντας Q^{mg} | ευθηνουσιν ℵQ^{c} | οτι Κυριος ...αυτης 2°] οτι κς επηγαγεν δια το πληθος των ασυνθεσιων αυτης Q^{mg} | εταπεινωσεν]+ αυτην ℵAQ | επι το πληθος sup ras B^{ab} | ασεβιων ℵ | κατα προσωπον] ενωπιον ℵ **6** ουαυ] adnot εν αυτω Q^{mg} | εξηρθη] εξηλθεν ℵ* (εξηρθ. ℵ$^{c.a}$) A | ευπρεπια ℵ | ως] incep ο ℵ* | ουχ] μη A | νομην]+ εδωκαν τα επιθυμηματα αυτων εν βρωσι του αναπαυσε (-σαι ℵ$^{c.b}$) ψυχην ℵ* (uncis incl ℵ^{2}) | ουκ] incep ι ℵ* | κατα προσωπον] ενωπιον A **7** ζαιν] ζαι ℵAQ* ζη Q^{mg} | απωσμων] ω 1° sup ras B^{2} | επιθυμητα] επιθυμηματα B^{ab}ℵAQ | εγελασαν..αυτης 6°] σ' κατεγελασαν της καταργησεως αυτης Q^{mg} | κατοικεσια] μετοικεσια A* (-σιας A^{1}) Q **8** σαλον] σ' σιγχος αναστατον Q^{mg}

§ Γ Β πάντες [8]οἱ δοξάζοντες αὐτὴν ἐταπείνωσαν αὐτήν· ἴδον γὰρ
τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς,
καί γε αὐτὴ στενάζουσα καὶ ἀπεστράφη ὀπίσω.

Τήθ.

[9]Ἀκαθαρσία αὐτῆς πρὸς ποδῶν αὐτῆς, οὐκ ἐμνήσθη ἔσχατα 9
αὐτῆς
καὶ κατεβίβασεν ὑπέρογκα· οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν.
ἴδε, Κύριε, τὴν ταπείνωσίν μου, ὅτι ἐμεγαλύνθη ἐχθρός.

Ἰώθ.

[10]Χεῖρα αὐτοῦ ἐξεπέτασεν θλίβων ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς, 10
εἶδεν γὰρ ἔθνη εἰσελθόντα εἰς τὸ ἁγίασμα αὐτῆς,
ἃ ἐνετείλω μὴ εἰσελθεῖν αὐτὰ εἰς ἐκκλησίαν σου.

Χάφ.

[11]Πᾶς ὁ λαὸς αὐτῆς καταστενάζοντες, ζητοῦντες ἄρτον, 11
ἔδωκαν τὰ ἐπιθυμήματα αὐτῆς ἐν βρώσει τοῦ ἐπιστρέψαι
ψυχήν.
ἴδε, Κύριε, καὶ ἐπίβλεψον, ὅτι ἐγενήθη ἠτιμωμένη.

Λάμεδ.

[12]Οἱ πρὸς ὑμᾶς πάντες παραπορευόμενοι ὁδόν, 12
ἐπιστρέψατε καὶ ἴδετε εἰ ἔστιν ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος μου ὃ
ἐγενήθη·
φθεγξάμενος ἐν ἐμοὶ ἐταπείνωσέν με Κύριος ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς
θυμοῦ αὐτοῦ.

Μήμ.

[13]Ἐξ ὕψους αὐτοῦ ἀπέστειλεν πῦρ, ἐν τοῖς ὀστέοις μου κατήγα- 13
γεν αὐτό·

ℵAQΓ 8 om αυτην 1° Q* (hab Q^{mg}) | εταπεινωσαν] ητιμασαν Q^{mg} | ιδον] ειδον ℵ | ιδοντες A | οπισω] pr εις τα AQΓ^{vid} 9 τηθ] adnot καλον Q^{mg} | εσχατῶ] A | εχθρος] pr ο A 10 ιωθ] ιωδ ℵ adnot αρχη Q^{mg} | θλιβων] pr ■ Q | ειδεν] ιδον A ιδεν Γ | ενετειλω] incep εαν ℵ* | om αυτα A | σου] + κε Γ 11 χαφ] adnot ομως Q^{mg} | om αρτον ℵ | εδωκα $B^{1vid}A^*$ (εδωκαν $B^*A^1QΓ$) | αυτης εν βρωσει] σ' αυτων υπερ του φαγειν Q^{mg} | εν βρωσει] εις βρωσιν ℵ | om Κυριε A | εγενηθην ℵ*A 12 λαμεδ] λαβδ ℵAQ* λαμδ adnot μαθε Q^{mg} | οι] ου Q^{mg} | υμας] ημας $ℵ^{c.a}Γ$ | κατα] και A | το αλγος] om το ℵ (superscr $ℵ^{c.a(?)}$) | μου ο sup ras $B^{a?vid}$ | φθεγξαμενος...αυτου] σ' ως εφαυλισθην ανεκαλεσε κς εν ημερα οργης θυμου αυτης Q^{mg} | θυμου οργης ℵ 13 μημ] adnot επ αυτου Q^{mg} | κατηγαγεν] pr και Q | αυτο] αυτον ℵ αυτους Q

διεπέτασεν δίκτυον τοῖς ποσίν μου, ἀπέστρεψέν με εἰς τὰ B
ὀπίσω,
ἔδωκέν με ἠφανισμένην, ὅλην τὴν ἡμέραν ὀδυνωμένην.

Νούν.

14 [14]Ἐγρηγορήθη ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά μου,
ἐν χερσίν μου συνεπλάκησαν, ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τράχηλόν
μου·
ἠσθένησεν ἡ ἰσχύς μου, ὅτι ἔδωκεν Κύριος ἐν χερσίν μου
ὀδύνας, οὐ δυνήσομαι στῆναι.

Σάμχ.

15 [15]Ἐξῆρεν πάντας τοὺς ἰσχυρούς μου ὁ κύριος ἐκ μέσου μου,
ἐκάλεσεν ἐπ᾽ ἐμὲ καιρὸν τοῦ συντρίψαι ἐκλεκτούς μου·
ληνὸν ἐπάτησεν Κύριος παρθένῳ θυγατρὶ Ἰούδα, ἐπὶ τούτοις
ἐγὼ κλαίω.

Ἄιν.

16 [16]Ὁ ὀφθαλμός μου κατήγαγεν ὕδωρ,
ὅτι ἐμακρύνθη ἀπ᾽ ἐμοῦ ὁ παρακαλῶν με, ὁ ἐπιστρέφων
ψυχήν μου·
ἐγένοντο οἱ υἱοί μου ἠφανισμένοι, ὅτι ἐκραταιώθη ὁ ἐχθρός.

Φή.

17 [17]Διεπέτασεν Σειὼν χεῖρας αὐτῆς, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν αὐτήν.
ἐνετείλατο Κύριος τῷ Ἰακώβ· κύκλῳ αὐτοῦ οἱ θλίβοντες
αὐτόν,
ἐγενήθη Ἰερουσαλὴμ εἰς ἀποκαθημένην ἀνὰ μέσον αὐτῶν.¶ ¶ Γ

Ταδή.

18 [18]Δίκαιός ἐστιν Κύριος, ὅτι στόμα αὐτοῦ παρεπίκρανα.

13 διεπετασε Q δια[πε]τασεν Γ^{vid} | με 2°]+κς A | οδυνωμενην] οδυρωμενην ℵAQΓ A 14 νουν] νουμ ℵ adnot αιωνα Q^{mg} | εν χερσιν μου συνεπλακησαν (συνετλακ. A συνεπλεκ. Q^{a})] σ′ δια της χειρος αυτου κατετριβη| Q^{mg} | bis scr ανεβησαν ℵ* (improb 2° ℵ^{c}) | οτι] [δι]οτι Γ^{vid} | οδυνας] ου Q$^{mg\ vid}$ | στηναι] σ′ υποστηναι Q^{mg} 15 σαμχ] adnot βοηθεια Q^{mg} | τους ισχυρους...μεσου μου] σ′ τους μεγιστανας μου κς τους εν μεσω μου Q^{mg} | ο κυριος] om ο ℵ | εκλεκτον Q 16 αιν] adnot πηγη η ορασις η οφθαλμος Q^{mg} | ο οφθαλμος] om ο Γ | ο επιστρεφων] om ο Q | ο εχθρος] om ο Q* (superscr Q^{a}) 17 φη] adnot στομα Q^{mg} | Σιων B^{b}ℵAQΓ | χειρας] pr τας A | ο παρακαλων] om ο ℵ* (superscr ℵ^{c}) | om αυτου A 18 ταδη] σαδη B^{a}ℵAQ adnot δικαιοσυνη Q^{mg} | στομα] pr το ℵAQ | παρεπικραναν ■

B ἀκούσατε δή, πάντες οἱ λαοί, καὶ ἴδετε τὸ ἄλγος μου·
παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ.

Κώφ.

19 Ἐκάλεσα τοὺς ἐραστάς μου, αὐτοὶ δὲ παρελογίσαντό με· 19
οἱ ἱερεῖς μου καὶ οἱ πρεσβύτεροί μου ἐν τῇ πόλει ἐξέλειπον,
ὅτι ἐζήτησαν βρῶσιν αὐτοῖς ἵνα ἐπιστρέψωσιν ψυχὰς αὐτῶν,
καὶ οὐχ εὗρον.

Ῥήχς.

20 Ἴδε, Κύριε, ὅτι θλίβομαι· ἡ κοιλία μου ἐταράχθη, 20
καὶ ἡ καρδία μου ἐστράφη ἐν ἐμοί·
ὅτι παραπικραίνουσα παρεπικράνθην,
ἔξωθεν ἠτέκνωσεν μάχαιρα ὥσπερ θάνατος ἐν οἴκῳ.

Χσέν.

21 Ἀκούσατε δὴ ὅτι στενάζω ἐγώ, οὐκ ἔστιν ὁ παρακαλῶν με· 21
πάντες οἱ ἐχθροί μου ἤκουσαν τὰ κακά μου καὶ ἐχάρησαν, ὅτι
σὺ ἐποίησας·
ἐπήγαγες ἡμέραν, ἐκάλεσας καιρόν, ἐγένοντο ὅμοιοι ἐμοί.

Θαύ.

22 Εἰσέλθοι πᾶσα ἡ κακία αὐτῶν κατὰ πρόσωπόν σου, 22
καὶ ἐπιφύλλισον αὐτοῖς ὃν τρόπον ἐποίησαν ἐπιφυλλίδα περὶ
πάντων τῶν ἁμαρτημάτων μου,
ὅτι πολλοὶ οἱ στεναγμοί μου, καὶ ἡ καρδία μου λυπεῖται.

Ἄλεφ.

II 1 Πῶς ἐγνόφωσεν ἐν ὀργῇ αὐτοῦ Κύριος τὴν θυγατέρα Σειών· 1

ℵAQ **18** οι λαοι] om οι ℵ | παρθενοι] pr αι ▮ | νεανισκοι] pr οι ℵ **19** κωφ] adnot κλησις αγιασμου Q^{mg} | παρελογισαντο] ο 2° sup ras A^1 | ιερεις ℵ* (-ρεις $ℵ^1$) | εν τη πολει] σ' κατα πολιν Q^{mg} | εξελειπον] εξελιπον B^bℵ* (-λειπ. $ℵ^{c.a}$) Q^a | επιστρεψουσιν ℵ | ψυχας] pr εις ℵ **20** ρηχς] ρης ℵAQ adnot ορατος αρχηγος η κεφαλη Q^{mg} | η κοιλια] pr και A | om και ℵ | καρδια] κοιλια Q* (καρδ. Q^{mg}) | παρεπικρανθην] παρεπικρανα ℵQ | ητεκνωσεν]+με ℵAQ **21** χσεν] σεν ℵQ σενω A | εκαλεσας] pr και Q^{mg} | εγενοντο] και εγενοντο ℵ και εγενετο AQ | ομοιοι εμοι] οιμμοι οιμμοι AQ (οιμοι bis Q^a) σ' ομοιοι εμοι Q^{mg} **22** θαυ] adnot σημειον η κλησις Q^{mg} | επιφυλλισον] επιφανλισον A | αυτοις] αυτους ℵ | εποιησαν επιφυλλιδα] επεφυλλισαν μοι Q | λυπειται] adnot εως ωδε αντεβληθησα| παλιν οι θρηνοι απο των εις θρηνους Q^{mg} II **1** αλεφ] αλφ $ℵ^{c.a}$AQ | improb εν B^{ab} | om Κυριος A | Σιων B^bℵAQ

κατέρριψεν ἐξ οὐρανοῦ εἰς γῆν δόξασμα Ἰσραήλ, Β
καὶ οὐκ ἐμνήσθη ὑποποδίου ποδῶν αὐτοῦ.

Βήθ.

2 [2]Ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς αὐτοῦ [(2)]κατεπόντισεν Κύριος, οὐ φεισάμενος·
πάντα τὰ ὡραῖα Ἰακὼβ καθεῖλεν ἐν θυμῷ αὐτοῦ,
τὰ ὀχυρώματα τῆς θυγατρὸς Ἰούδα ἐκόλλησεν εἰς τὴν γῆν,
ἐβεβήλωσεν βασιλέας αὐτῆς καὶ ἄρχοντας αὐτῆς.

Γίμελ.

3 [3]Συνεκάλεσεν ἐν ὀργῇ θυμοῦ αὐτοῦ πᾶν κέρας Ἰσραήλ,
ἀπέστρεψεν ὀπίσω δεξιὰν αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ,
καὶ ἀνῆψεν ἐν Ἰακὼβ ὡς πῦρ φλόγα, καὶ κατέφαγεν πάντα
τὰ κύκλῳ.

Δάλεθ.

4 [4]Ἐνέτεινεν τόξον αὐτοῦ ὡς ἐχθρὸς ὑπεναντίος,
ἐστερέωσεν δεξιὰν αὐτοῦ ὡς ὑπεναντίος,
καὶ ἀπέκτεινεν πάντα τὰ ἐπιθυμήματα ὀφθαλμῶν μου ἐν σκηνῇ
θυγατρὸς Σειών,
ἐξέχεεν ὡς πῦρ τὸν θυμὸν αὐτοῦ.

Ἤ.

5 [5]Ἐγενήθη Κύριος ὡς ἐχθρός, κατεπόντισεν Ἰσραήλ·
κατεπόντισεν τὰς βάρεις αὐτῆς, διέφθειρεν τὰ ὀχυρώματα
αὐτοῦ
καὶ ἐπλήθυνεν τῇ θυγατρὶ [5]Ἰούδα ταπεινουμένην καὶ τετα- § Γ
πεινωμένην.

Οὐαύ.

6 [6]Καὶ διεπέτασεν ὡς ἄμπελον τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, διέφθειρεν
ἑορτὴν αὐτοῦ·

1 κατερψεν ℵ | αυτου 2°] + εν ημερα οργης θυμου αυτου A **2** om εν ℵAQΓ ημερα οργης αυτου A | οργης] + θυμου Q | παντα] pr ※ σ′ συν Q^{mg} | θυγατρος] incep ι ℵ* | εβεβηλωσεν (εβεβησεν A* εβεβηλ. A^{1})] + εις την γην A | βασιλεα ℵAQ | αρχοντα AQ **3** γιμελ] ημελ ℵ* vid γιμλ $ℵ^{?}A^{vid}Q$ | συνεκαλεσεν] συνεκλασεν ℵAQ | οπισω] pr εις τα AQ | om δεξιαν αυτου απο προσωπου εχθρου ℵ* (hab $ℵ^{c.a\,(?)\,mg}$) | om εν 2° A **4** δαλεθ] δελθ $ℵ^{c.a}A^{vid}Q$ | ενετεινεν] ενετειλεν A | om υπεναντιος 1° ℵ | τα επιθ.] om τα ℵ | οφθαλμων] pr των AQ | om εν A | σκηνη] σκηνωμασιν Q **5** τας βαρεις (-ρις ℵ*)] pr πασας AQ | αυτης] αυτου $ℵ^{c.a\,(?)}$ | αυτου] αυτης A | επληθυναν ℵ* (-νεν $ℵ^{?}$) | ταπεινουμενην] ταπεινουμενον ℵA1^{*} (-νην $Γ^{a}$) | τεταπεινωμενην] ταπεινουμενην QΓ **6** αμπελος ℵ* | εορτην] εορτας Γ

B ἐπελάθετο Κύριος ἁ ἑποίησεν ἐν Σειὼν ἑορτῆς καὶ σαββάτου,
καὶ παρώξυνεν ἐνβριμήματι ὀργῆς αὐτοῦ βασιλέα καὶ ἱερέα
καὶ ἄρχοντα.

Ζάιν.

7 7 Ἀπώσατο Κύριος θυσιαστήριον αὐτοῦ, ἀπετίναξεν ἁγίασμα
αὐτοῦ,
συνέτριψεν ἐν χειρὶ αὐτοῦ τεῖχος βάρεων αὐτῆς·
φωνὴν ἔδωκαν ἐν οἴκῳ ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς.

Ἤθ.

8 8 Καὶ ἐπέστρεψεν διαφθεῖραι τεῖχος θυγατρὸς Σειών·
ἐξέτεινεν μέτρον, οὐκ ἐπέστρεψεν χεῖρα αὐτοῦ ἀπὸ κατα-
πατήματος,
καὶ ἐπένθησεν τὸ προτείχισμα, καὶ τεῖχος ὁμοθυμαδὸν ἠσθέ-
νησεν.

Τήθ.

9 9 Ἐνεπάγησαν εἰς γῆν πύλαι αὐτῆς· ἀπώλεσεν καὶ συνέτριψεν
μοχλοὺς αὐτῆς,
βασιλέα αὐτῆς καὶ ἄρχοντας αὐτῆς ἐν τοῖς ἔθνεσιν·
οὐκ ἔστιν νόμος, καί γε προφῆται αὐτῆς οὐκ εἶδον ὅρασιν
παρὰ Κυρίου.

Ἰώδ.

10 10 Ἐκάθισαν εἰς τὴν γῆν, ἐσιώπησαν πρεσβύτεροι θυγατρὸς Σειών,
ἀνεβίβασαν χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, περιεζώσαντο
σάκκους,
κατήγαγον εἰς γῆν ἀρχηγοὺς παρθένους ἐν Ἰερουσαλήμ.

Χάφ.

11 11 Ἐξέλειπον ἐν δάκρυσιν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἐταράχθη ἡ καρδία
μου,

ℵAQΓ 6 α] ο ℵ (οο ℵ*) AQ | Σιων B$^{b\,vid}$ℵAQΓ | εμβριμηματι B^{b}QΓ | om αυτου 3ο Γ^{vid} 7 ζαιν] ζαι ℵAQ | θυσιαστηριον αυτου κς A | αυτου 3ο] δει εχθρους ℵ* (improb δει ℵ$^{?}$) εχθρου AQΓ^{vid} | εδωκεν A | οικω] + κυ AQΓ 8 ηθ] τηθ A | om και 1ο Γ | επεστρεψεν 1ο] απεστρεψεν (sic) ℵ απεστρεψεν κς A ελογισατο κς QΓ | διαφθειραι] pr του ℵAQΓ | Σιων B$^{b\,vid}$ℵAQΓ | επεστρε-
ψεν 2ο] απεστρεψεν κς A απεστρεψεν QΓ | τειχος 2ο] pr το Γ | ησθενησαν A 9 τηθ] ηθ A | γην] pr την A | πυλαι] pr αι A | ιδον Q 10 ιωδ] ιωθ AQ | Σιων B^{b}AQ | χουν] γην Γ | επι] εις ℵ | γην 2ο] pr την A | [παρ]θενους αρχ[η-
γους] Γ | om εν ℵ* (superscr ℵ$^{c.a\,(?)}$) 11 εξελιπον ℵ* (-λειπ. ℵ$^{c.a}$) Q^{a}

ἐξεχύθη εἰς τὴν γῆν ἡ δόξα μου, ἐπὶ τὸ σύντριμμα τῆς θυ- B
γατρὸς λαοῦ μου,
ἐν τῷ ἐκλιπεῖν νήπιον καὶ θηλάζοντα ἐν πλατείαις πόλεως.

Λάβδ.

12 [12]Ταῖς μητράσιν αὐτῶν εἶπαν Ποῦ σῖτος καὶ οἶνος;
ἐν τῷ ἐκλύεσθαι αὐτοὺς ὡς τραυματίας ἐν πλατείαις πόλεως,
ἐν τῷ ἐκχεῖσθαι ψυχὰς αὐτῶν εἰς κόλπον μητέρων αὐτῶν.

Μήμ.

13 [13]Τί μαρτυρήσω σοι ἢ τί ὁμοιώσω σοι, θύγατερ Ἰερουσαλήμ;
τίς σώσει καὶ παρακαλέσει σε, παρθένος θύγατερ Σειών;
ὅτι ἐμεγαλύνθη ποτήριον συντριβῆς σου· τίς ἰάσεταί σε;

Νούν.

14 [14]Προφῆταί σου εἴδοσάν σοι μάταια καὶ ἀφροσύνην, ¶ ¶ Γ
καὶ οὐκ ἀπεκάλυψαν ἐπὶ τὴν ἀδικίαν σου τοῦ ἐπιστρέψαι
αἰχμαλωσίαν σου,
καὶ εἴδοσάν σοι λήμματα μάταια καὶ ἐξώσματα.

Σάμχ.

15 [15]Ἐκρότησαν ἐπὶ σὲ χεῖρας πάντες οἱ παραπορευόμενοι ὁδόν,
ἐσύρισαν καὶ ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐπὶ τὴν θυγατέρα
Ἰερουσαλήμ·
αὕτη ἡ πόλις, ἐροῦσιν, στέφανος εὐφροσύνης πάσης τῆς γῆς.

Ἄιν.

16 [16]Διήνοιξαν ἐπὶ σὲ στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροί σου,
ἐσύρισαν καὶ ἔβρυξαν ὀδόντας, καὶ εἶπαν Κατεπίομεν αὐτήν·
πλὴν αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν προσεδοκῶμεν, εὕρομεν αὐτήν, ἴδομεν.

11 *την γην*] om την ℵAQ | λαου] pr του ℵAQΓ | εκλειπειν B^{b}Q ελειπ.. ℵAQΓ Γ^{vid} | *πλατιαις* ℵA **12** *λαβδ*] λαβεδ B^{ab} *λαμβδ* Q^{mg} | *ως* bis scr ℵ* (improb 1° ℵ^{2}) | *τραυματιες* ℵ* (-τιαις ℵ^{2}) | πλατιαις ℵAQ* (-τειαις Q^{a}) | εκχεισθαι] χει sup ras B^{ab} | κολπους Q **13** *ωμοιωσω* ℵ | *θυγατερ* 1°] θυγατηρ ℵ | σωσει]+σε ℵAQ | *παρακαλεσει*] pr τις (superscr) B^{ab} | *θυγατερ* 2°] *θυγατρος* ℵ | *Σιων* ℵAQ | om σε 2° ℵ* (hab ℵ$^{2\,(mg)}$) **14** *νουν*] *νουμ* ℵ | *ειδοσαν* 1°] *ιδον* A | om σοι 1° A | *επιστρεψαι*] *αποστρεψαι* Q | *αιχμαλωσιαν* (-σαν B* -σιαν B^{ab})] pr *την* ℵ | *ειδοσαν* 2°] *ιδοσαν* AQ* (ειδοσαν Q^{a}) **15** *σαμχ*] *σαχμ* A | *σε*] σοι Q | *παραπορευομενοι*] *διαπορ.* Q^{mg} | *θυγατεραν* ℵ* | *αυτη η πολις*] *αυτης η π.* B* (αυτη η π. B^{ab}) *η αυτη η π.* ℵ| A *ει αυτη η π.* Q | *στεφανος*]+δοξης $B^{ab\,mg}$ℵAQ | *ευφροσυνη* ℵ* (-νης ℵ$^{c.a?}$ Q^{mg}) **16** om σου ℵ | om *και* 2° ℵQ | *κατεπιωμεν* B*^{c}Q] *καταπ.* B^{a} *καταπιωμεν* ℵA | *η ημερα*] om *η* ℵ | *προσ|εδοκ.* B* *προσε|δοκ.* B^{1} | *ειδομεν* ℵA *ιδαμεν* Q* (*ιδομεν* Q^{a})

B Φή.

17 Ἐποίησεν Κύριος ἃ ἐνεθυμήθη, 17
συνετέλεσεν ῥήματα αὐτοῦ, ἃ ἐνετείλατο ἐξ ἡμερῶν ἀρχαίων·
καθεῖλεν καὶ οὐκ ἐφείσατο,
καὶ ηὔφρανεν ἐπὶ σὲ ἐχθρόν, ὕψωσεν κέρας θλίβοντός σε.

Τιαδή.

18 Ἐβόησεν καρδία αὐτῶν πρὸς Κύριον 18
Τείχη Σειών, καταγάγετε ὡς χειμάρρους δάκρυα ἡμέρας καὶ νυκτός·
μὴ δῷς ἔκνηψιν σεαυτῇ, μὴ σιωπήσαιτο, θυγάτηρ, ὁ ὀφθαλμός σου.

Κώφ.

19 Ἀνάστα ἀγαλλίασαι ἐν νυκτὶ εἰς ἀρχὰς φυλακῆς σου, 19
ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σου ἀπέναντι προσώπου Κυρίου,
ἆρον πρὸς αὐτὸν χεῖράς σου περὶ ψυχῆς νηπίων τῶν ἐκλυομένων λιμῷ ἐπ' ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.

Ῥήχς.

20 Ἴδε, Κύριε, καὶ ἐπίβλεψον τίνι ἐπεφύλλισας οὕτως· 20
εἰ φάγονται γυναῖκες καρπὸν κοιλίας αὐτῶν;
ἐπιφυλλίδα ἐποίησεν μάγειρος· φονευθήσονται νήπια θηλάζοντα μαστούς;
¶ ℵ ἀποκτενεῖς ἐν ἁγιάσματι Κυρίου ἱερέα καὶ προφήτην;

Χσέν.

21 Ἐκοιμήθησαν εἰς τὴν ἔξοδον παιδάριον καὶ πρεσβύτης· 21
παρθένοι μου καὶ νεανίσκοι μου ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ·
ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ ἀπέκτεινας, ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς σου ἐμαγείρευσας, οὐκ ἐφείσω.

ℵAQ **17** φη] αιν Q^{mg} | ενετειλατο] incep ενεθυ ℵ* ενεθυμηθη A | ευφρανεν B^{ab}ℵ | κερας] κεφαλας A **18** τιαδη] σαδη B^{a}ℵAQ | τειχη] τειχος Q^{mg} | Σειων (Σιων ℵAQ)] pr θυγατρος ℵ* Q^{mg} | καταγαγετω Q καταγαγετωσαν A | μη] μηδε Q | σιωπησετω ℵ* σιωπησατω ℵ$^{c.a}$Q | θυγατηρ (-τερ A) ο οφθαλμος] κορη οφθαλμου Q **19** αναστηθι Q | αγαλλιασαι] αδολεσχησαι Q* (-σον Q^{mg}) | om εν ℵ | προσωπου (-πους ℵ*)] pr του ℵ | αρον] + αρον A | ψυχων Q | νηπιων] + σου B^{ab}ℵAQ | των εκλυομενων (ων εκλυμενων ℵ*)] + σου ℵ **20** ρηχς] ρης ℵAQ | επεφυλλισας] επεφαυλισας A | μασθους A | αποκτενεις] pr ει Q **21** χσεν] σεν AQ | την εξοδον] γην εξοδων Q

Θαύ. B

22 [22]Ἐκάλεσεν ἡμέραν ἑορτῆς παροικίας μου κυκλόθεν,
καὶ οὐκ ἐγένοντο ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς Κυρίου ἀνασωζόμενος καὶ καταλελειμμένος,
ὡς ἐπεκράτησα καὶ ἐπλήθυνα ἐχθρούς μου πάντας.

Ἄλεφ.

III 1 [1]Ἐγὼ ἀνὴρ ὁ βλέπων πτωχείαν, ἐν ῥάβδῳ θυμοῦ αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ
2 [2]παρέλαβέν με καὶ ἀπήγαγεν εἰς σκότος καὶ οὐ φῶς.
3 [3]πλὴν ἐν ἐμοὶ ἐπέστρεψεν χεῖρα αὐτοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν,
4 [4]ἐπαλαίωσεν σάρκα μου καὶ δέρμα μου, ὀστέα μου συνέτριψεν.

Βήθ.

5 [5]Ἀνῳκοδόμησεν κατ' ἐμοῦ, καὶ ἐκύκλωσεν κεφαλήν μου καὶ ἐμόχθησεν,
6 [6]ἐν σκοτινοῖς ἐκάθισέν με ὡς νεκροὺς αἰῶνος,
7 [7]ἀνῳκοδόμησεν κατ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἐξελεύσομαι, ἐβάρυνεν χαλκόν μου.

Γίμελ.

8 [8]Καί γε κεκράξομαι καὶ βοήσω, ἀπέφραξεν προσευχήν μου.

Δάλεθ.

9 [9]Ἀνῳκοδόμησεν ὁδούς μου, ἐνέφραξεν τρίβους μου,
10 ἐτάραξεν [10]ἄρκος ἐνεδρεύουσα, αὐτός μοι λέων ἐν κρυφαίοις·
11 [11]κατεδίωξεν ἀφεστηκότα καὶ κατέπαυσέν με, ἔθετό με ἠφανισμένην.

22 εκαλεσας Q | ημεραν] pr ως εις Q | παροικεσιας Q | εγενοντο] εγενετο AQ AQ | καταλελιμμενος AQ*(-λελειμμ. Q[a]) | επεκρατησα] [επ]αλαιω[σα] Q[mg] III **1** αλεφ] αλφ AQ | πτωχιαν A **2** pr αλφ Q[mg] | απηγαγεν]+με A om ου Q* (hab Q[mg]) **3** pr αλφ Q[mg] | επεστρεψεν]+ ※ ϗ εστρεψεν Q[mg] **4** pr βηθ Q | σαρκα] τας σαρκας A σαρκας Q | οστα A **5** βη] βηθ AQ | κατ εμου]+ ※ εν μαρμαρω Q[mg] | εμοχθησα| Q* (-σεν Q[a]) **6** pr βηθ Q | σκοτεινοις B[ab]Q | ως νεκρους] εν σκοτινοις A **7** pr γιμλ Q **8** γιμελ] γιμλ AQ | και γε]+οτι Q | και 2°]+γε A | προσ|ευχην B* προ|σ. B[?]: item **44** **9** δαλεθ] δελεθ A δελθ Q* γιμλ Q[mg] | εταραξεν] pr δελθ Q **10** λεων] pr ως Q **11** pr δελεθ Q | om με 1° A | εθετο] εθηκε Q[mg]

B

Ἠ.

12 Ἐνέτεινεν τόξον αὐτοῦ καὶ ἐστήλωσέν με ὡς σκοπὸν εἰς 12
βέλος,
13 εἰσήγαγεν τοῖς νεφροῖς μου ἰοὺς φαρέτρας αὐτοῦ· 13
14 ἐγενήθην γέλως παντὶ λαῷ μου, ψαλμὸς αὐτῶν ὅλην τὴν 14
ἡμέραν.

Οὐαύ.

15 Ἐχόρτασέν με πικρίας, ἐμέθυσέν με χολῆς, 15
16 καὶ ἐξέβαλεν ψήφῳ ὀδόντας μου, ἐψώμισέν με σποδόν· 16
17 καὶ ἀπώσατο ἐξ εἰρήνης ψυχήν μου, ἐπελαθόμην ἀγαθά, 17
18 καὶ ἀπώλετο νῖκός μου καὶ ἡ ἐλπίς μου ἀπὸ Κυρίου. 18

Ζάι.

19 Ἐμνήσθην ἀπὸ πτωχείας μου καὶ ἐκ διωγμοῦ, 19
20 πικρία καὶ χολή μου μνησθήσεται, καὶ καταδολεσχήσει 20
ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχή μου·
21 ταύτην τάξω εἰς τὴν καρδίαν μου, διὰ τοῦτο ὑπομενῶ. 21

Ἠθ.

25 Ἀγαθὸς Κύριος τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν, 25
ψυχῇ ἣ ζητήσει αὐτὸν ἀγαθόν·
26 καὶ ὑπομενεῖ καὶ ἡσυχάσει εἰς τὸ σωτήριον Κυρίου. 26

Τήθ.

27 Ἀγαθὸν ἀνδρὶ ὅταν ἄρῃ ζυγὸν ἐν νεότητι αὐτοῦ, 27
28 καθήσεται κατὰ μόνας καὶ σιωπήσεται, ὅτι ἦρεν ἐφ' ἑαυτῷ. 28

AQ **12** η] δελθ Q^{mg} **13** pr η Q | τοις νεφροις] pr εν Q | φαρετραν Q^{*} (-τρας Q^{a}) **14** pr η Q | λαω] pr τω AQ | om μου Q **15** pr η Q | πικριας] αμμω| Q^{mg} | χολης] πικριας Q^{mg} **16** pr ουαυ Q | om και AQ^{*} (hab Q^{mg}) | οδοντας] pr τους A **17** pr ουαυ Q **18** pr ουαυ Q | απωλετο ([απωλ]ωλε Q^{mg})] pr ειπα Q | νικος] pr το Q **19** πτωχιας A^{*} (-χειας A^{1}) | διωγμου]+μου AQ **20** pr ζαι Q | πικρια... μνησθησεται] πικριας μου και χολης μου μνησθησομαι Q | πικρια]+γαρ AQ^{mg} | μνηθησ.] pr μνεια Q^{mg} **21** pr ζαι Q | υπομενω]+(**22**) τα ελεη κυ οτι ουκ εξελειπεν με οτι ου συνετελεσθησα| οι οικτιρμοι (cort οικτειρμ.) αυτου· (**23**) εις τας πρωιας επληθυνεν η πιστις σου (**24**) μερις μου κς ειπεν η ψυχη μου δια τουτο υπομενω αυτον Q^{mg} **25** ηθ] τηθ Q^{*} (ηθ Q^{mg}) | κς sup ras A^{a} **26** pr τηθ Q^{*} pr ηθ Q^{mg} **27** τηθ] ηθ Q^{mg} **28** pr ιωθ $Q^{*\,et\,mg}$ | εαυτω]+(**29**) δωσει εν χωματι στομα αυτου ει αρα εστιν ελπις Q^{mg}

'Ιώδ. B

30 30 Δώσει τῷ παίοντι αὐτὸν σιαγόνα, χορτασθήσεται ὀνειδισμῶν,
31 31 ὅτι οὐκ εἰς τὸν αἰῶνα ἀπώσεται Κύριος.

Χάφ.

32 32 Οτι ὁ ταπεινώσας οἰκτειρήσει καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους
αὐτοῦ·
33 33 οὐκ ἀπεκρίθη ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ καὶ ἐταπείνωσεν υἱοὺς
ἀνδρός.

Λάβδ.

34 34 Τοῦ ταπεινῶσαι ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ πάντας δεσμίους γῆς,
35 35 τοῦ ἐκκλῖναι κρίσιν ἀνδρὸς κατέναντι προσώπου Ὑψίστου,
36 36 καταδικάσαι ἄνθρωπον ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν, Κύριος
οὐκ εἶπεν.
37 37 τίς οὕτως εἶπεν, καὶ ἐγενήθη; Κύριος οὐκ ἐνετείλατο·
38 38 ἐκ στόματος Ὑψίστου οὐκ ἐξελεύσεται τὰ κακὰ καὶ τὸ
ἀγαθόν;

Μήμ.

39 39 Τί γογγύσῃ ἄνθρωπος ζῶν ἀνὴρ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ;

Νούν.

40 40 Ἐξηρευνήθη ἡ ὁδὸς ἡμῶν καὶ ἠτάσθη, καὶ ἐπιστρέψωμεν ἕως
Κυρίου·
41 41 ἀναλάβωμεν καρδίας ἡμῶν ἐπὶ χειρῶν πρὸς Ὕψηλὸν ἐν
οὐρανῷ·
42 42 ἡμαρτήσαμεν, ἠσεβήσαμεν, καὶ οὐχ ἱλάσθης.

Σάμχ.

43 43 Επεσκέπασας ἐν θυμῷ καὶ ἀπεδίωξας ἡμᾶς,
ἀπέκτεινας, οὐκ ἐφείσω.

30 ιωδ] ιωθ Q **31** ει|ς B* ει|ς| B? **32** om και AQ **33** pr AQ χαφ Q | ουκ] pr οτι Q **34** λαβδ] λαμδ Q^{mg} **35** pr λαμδ Q **36** pr λαμδ Q | Κυριος] pr μημ Q | ειπεν] ειδεν Q^{mg} **37** τις] κς A **38** pr μημ Q | το αγαθον sup ras B^{ab} **39** γογγυσει AQ **40** νουν] νουμ A | εξηραυνηθη Q* (εξηρευν. Q^{a}) | ητασθη]+τα διαβηματα μου Q^{mg} | Κυριου] του (sic) A **41** pr νουν Q | επι χειρων προς Υψηλον] προς υψ. επι χειρων A προς υψ. επι χειρων (χειρος Q^{mg}) ημων Q **42** pr νουν Q | ημαρτησαμεν] pr ημεις Q^{mg} | ησεβησαμεν]+και παρεπικραναμεν Q | και]+συ Q^{mg} **43** απεκτεινας] pr σαμχ Q | ουκ] pr και AQ

B 44 ἐπεσκέπασας νεφέλην σεαυτῷ εἵνεκεν προσευχῆς, 44
45 καμμύσαι με καὶ ἀπωσθῆναι. 45

Ἄιν.

Ἔθηκας ἡμᾶς ἐν μέσῳ τῶν λαῶν, 46 διήνοιξαν ἐφ' ἡμᾶς τὸ 46
στόμα αὐτῶν πάντες οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν.
47 φόβος καὶ θυμὸς ἐγενήθη ἡμῖν, ἔπαρσις καὶ συντριβή· 47
48 ἀφέσεις ὑδάτων κατάξει ὁ ὀφθαλμός μου ἐπὶ τὸ σύντριμμα 48
τῆς θυγατρὸς τοῦ λαοῦ μου.

Φή.

49 Ὁ ὀφθαλμός μου κατεπόθη, καὶ οὐ σιγήσομαι τοῦ μὴ εἶναι 49
ἔκνηψιν,
50 ἕως οὗ διακύψῃ καὶ ἴδῃ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. 50
51 ὁ ὀφθαλμός μου ἐπιφυλλιεῖ ἐπὶ τὴν ψυχήν μου παρὰ 51
πάσας θυγατέρας πόλεως.

Τιαδή.

52 Θηρεύοντες ἐθήρευσάν με ὡς στρουθίον πάντες οἱ ἐχθροί μου 52
δωρεάν,
53 ἐθανάτωσαν ἐν λάκκῳ ζωήν μου καὶ ἐπέθηκαν λίθον 53
ἐπ' ἐμοί,
54 ὑπερεχύθη ὕδωρ ἐπὶ κεφαλήν μου· εἶπα Ἀπῶσμαι. 54

Κώφ.

55 Ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομά σου, Κύριε, ἐκ λάκκου κατωτάτου, 55
56 φωνήν μου ἤκουσας· μὴ κρύψῃς τὰ ὦτά σου εἰς τὴν 56
δέησίν μου·
57 εἰς τὴν βοήθειάν μου ἤγγισας, 57
ἐν ᾗ σε ἡμέρᾳ ἐπεκαλεσάμην εἶπάς μοι Μὴ φοβοῦ.

AQ **44** ενεκεν Q **45** καμμυσαι AQ (καμβ. B)] pr σαμχ Q | απεωσθηναι A **46** pr φὴ Q | διηνοιξας B* (-ξαν B^{ab})] το στομα] om το AQ | ημων sup ras B^{ab} **47** pr φη Q | θυμος] θαμβος Q **48** pr φη Q | αφεσις B*Q* (-σεις $B^{ab}AQ^{a}$) **49** φη] αιν Q^{mg} | σιγησομαι] σιωπησωμαι A **50** pr αιν Q^{mg} **51** pr αιν Q^{mg} | πολεως] + μου Q^{mg} **52** τιαδη] σαδη $B^{a}AQ$ | θηρευοντες] + εθηρευοντες B* (uncis incl B^{ab}) | om παντες AQ **53** pr σαδη Q | εθανατωσαν] pr ϗ Q^{mg} | εν sup ras B^{ab} **54** pr σαδη Q | υπερεχυθη] υπερεκχυθη A (επερεκχ.) Q | κεφαλην] pr την AQ **55—57** om A **55** bis scr εκ λακκου κατωτατου Q* (improb 1° Q^{a}) **56** pr κωφ Q | φωνης Q **57** pr κωφ Q | η σε ημερα επεκαλεσαμην] ημερα η επεκαλ. σε Q

Ῥήχς. B

58 [58]Ἐδίκασας, Κύριε, τὰς δίκας τῆς ψυχῆς μου, ἐλυτρώσω τὴν ζωήν μου.

59 [59]ἴδες, Κύριε, τὰς ταραχάς μου, ἔκρινας τὴν κρίσιν μου.

60 [60]εἶδες πᾶσαν τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν, εἰς πάντας διαλογισμοὺς αὐτῶν ἐν ἐμοί.

Χσέν.

61 [61]Ἤκουσας τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν, πάντας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν κατ᾽ ἐμοῦ,

62 [62]χείλη ἐπανισταμένων μοι καὶ μελέτας αὐτῶν κατ᾽ ἐμοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν,

63 [63]καθέδραν αὐτῶν καὶ ἀνάστησιν αὐτῶν.
ἐπίβλεψον ἐπ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν,

64 [64]ἀποδώσεις αὐτοῖς ἀνταπόδομα, Κύριε, κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτῶν.

Θαύ.

65 [65]Ἀποδώσεις αὐτοῖς ὑπερασπισμόν, καρδίας μόχθον.

66 [66]σὺ αὐτοὺς καταδιώξεις ἐν ὀργῇ καὶ ἐξαναλώσεις αὐτοὺς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, Κύριε.

*Αλεφ.

IV 1 [1]Πῶς ἀμαυρωθήσεται χρυσίον, ἀλλοιωθήσεται τὸ ἀργύριον τὸ ἀγαθόν;
ἐξεχύθησαν λίθοι ἅγιοι ἐπ᾽ ἀρχῆς πασῶν ἐξόδων.

Βή.

2 [2]υἱοὶ Σειὼν οἱ τίμιοι οἱ ἐπηρμένοι ἐν χρυσίῳ,
πῶς ἐλογίσθησαν εἰς ἄγγια ὀστράκινα, ἔργα χειρῶν κεραμέως;

58 ρηχς] κωφ A ρης Q | δικας] αδικιας A **59** pr ρης Q **60** pr ρης AQ Q | ιδες AQ | εις] και Q | διαλογισμους] pr τους Q | εν] επ Q **61** χσεν] σεν AQ | αυτων 1°] + κε ϗ Q^{mg} **ΟΜ** pr σεν Q | επανισταμενων] επανιστανομενων AQ **63** pr σεν Q | αναστησιν] αναστασιν AQ | επ οφθαλμους (|οφθ. B* ο|φθ. B$^{?}$) αυτων] επι τους οφθ. αυτων AQ* εγω απο τω| ψαλμω| αυτω| Q^{mg} **64** pr θαυ Q | αποδωσεις] ανταποδοσις Q* ανταποδωσεις Q^{a} **65** υπερ|απισμον B* υπε|ρασπ. B$^{?}$ | καρδιας] + μου Q | μοχθον] + σου αυτοις Q^{mg} **66** pr θαυ Q | καταδιωξεις] καταξεις A | οργη] + σου Q^{mg} | υποκατωθεν Q | ουρανου] + σου Q^{mg} IV **1** αλεφ] αλφ AQ | χρυσιον] pr το AQ | εξεχυθησαν] χυδαιοι εγενοντο Q^{b} **2** βη] βηθ B$^{b(vid)}$AQ | Σιων AQ | οι επηρμενοι] om οι AQ | αγγεια B^{ab}Q^{a}

B

Γίμελ.

[3]Καί γε δράκοντες ἐξέδυσαν μαστούς, 3
ἐθήλασαν σκύμνοι αὐτῶν θυγατέρας λαοῦ μου εἰς ἀνίατον,
ὡς στρουθίον ἐν ἐρήμῳ.

Δάλεθ.

[4]Ἐκολλήθη ἡ γλῶσσα θηλάζοντος πρὸς τὸν φάρυγγα αὐτοῦ ἐν 4
δίψει·
νήπια ᾔτησαν ἄρτον, ὁ διακλῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς.

Ἦ.

[5]Οἱ ἔσθοντες τὰς τροφὰς ἠφανίσθησαν ἐν ταῖς ἐξόδοις, 5
οἱ τιθηνούμενοι ἐπὶ κόκκῳ περιεβάλοντο κοπρίας.

Οὐαύ.

[6]Καὶ ἐμεγαλύνθη ἀνομία θυγατρὸς λαοῦ μου ὑπὲρ ἀνομίας 6
Σοδόμων,
τῆς κατεστραμμένης ὥσπερ σπουδῇ, καὶ οὐκ ἐπέμειναν ἐν
αὐτῇ χεῖρας.

Ζάιν.

[7]Ἐκαθαριώθησαν Ναζιραῖοι αὐτῆς ὑπὲρ χιόνα, ἔλαμψαν ὑπὲρ 7
γάλα,
ἐπυρώθησαν ὑπὲρ λίθους, σαπφείρου τὸ ἀπόσπασμα αὐτῶν.

Ἦθ.

[8]Ἐσκότασεν ὑπὲρ ἀσβόλην τὸ εἶδος αὐτῶν, οὐκ ἐπεγνώσθησαν 8
ἐν ταῖς ἐξόδοις·
ἐπάγη δέρμα αὐτῶν ἐπὶ τὰ ὀστέα αὐτῶν, ἐξηράνθησαν, ἐγενή-
θησαν ὥσπερ ξύλον.

Τήθ.

[9]Καλοὶ ἦσαν οἱ τραυματίαι ῥομφαίας ἢ οἱ τραυματίαι λιμοῦ· 9
ἐπορεύθησαν ἐκκεκεντημένοι ἀπὸ γενημάτων ἀγρῶν.

AQ **3** γιμελ] γιμλ AQ | σκυμνους Q | θυγατερες AQ **4** δαλεθ] δελεθ A δελθ Q | ο διακλων] και ο κλων A **5** εσθιοντες A | τροφας] τρυφας Q | κοκκω] κολπων A κοκκων Q | περιεβαλοντο] περιελαβον A **6** ανομια] pr η A **7** ζαιν] ζαι AQ | distinx post ελαμψαν Q | επυρωθησαν] επυρωθησαν AQ* (επυρ. Q^{mg}) distinx post επυρ. Q **8** τα οστεα] τα οστα AQ των οστων Q^{mg}

Ἰώδ. B

10 [10]Χεῖρες γυναικῶν οἰκτειρμόνων ἥψησαν τὰ παιδία αὐτῶν,
ἐγενήθησαν εἰς βρῶσιν αὐταῖς ἐν τῷ συντρίμματι τῆς θυγατρὸς λαοῦ μου.

Χάφ.

11 [11]Συνετέλεσεν Κύριος θυμὸν αὐτοῦ, ἐξέχεεν θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ,
καὶ ἀνῆψεν πῦρ ἐν Σειών, καὶ κατέφαγεν τὰ θεμέλια αὐτῆς.

Λάβδ.

12 [12]Οὐκ ἐπίστευσαν βασιλεῖς γῆς, πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην,
ὅτι εἰσελεύσεται ἐχθρὸς καὶ ἐκθλίβων διὰ τῶν πυλῶν Ἰερουσαλήμ.

Μήμ.

13 [13]Ἐξ ἁμαρτιῶν προφητῶν αὐτῆς, ἀδικιῶν ἱερέων αὐτῆς,
τῶν ἐκχεόντων αἷμα δίκαιον ἐν μέσῳ αὐτῆς.

Νούν.

14 [14]Ἐσαλεύθησαν ἐγρήγοροι αὐτῆς ἐν ταῖς ἐξόδοις,
ἐμολύνθησαν ἐν αἵματι ἐν τῷ μὴ δύνασθαι αὐτούς,
ἥψαντο ἐνδυμάτων αὐτῶν.

Σάμεχ.

15 [15]Ἀπόστητε ἀκαθάρτων, καλέσατε αὐτούς Ἀπόστητε ἀπόστητε, μὴ ἅπτεσθε,
ὅτι ἀνήφθησαν καί γε ἐσαλεύθησαν·
εἶπατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν Οὐ μὴ προσθῶσιν τοῦ παροικεῖν.

Ἄιν.

16 [16]Πρόσωπον Κυρίου μερὶς αὐτῶν, οὐ προσθήσει ἐπιβλέψαι αὐτοῖς·
πρόσωπον ἱερέων οὐκ ἔλαβον, προφήτας οὐκ ἠλέησαν.

10 ιωδ] ιωθ Q | λαου] pr του AQ **11** om χαφ A | θυμον οργης] AQ οργην θυμου A pr ✻ του Q^{mg} | Σιων AQ **12** λαβδ] λαβεδ B^{ab} λαμδ Q **13** αυτης 1°] αυτων A | αδικειων B* (-κιων B^{b}) **14** νουν] νουμ A | εγρηγοροι] pr οι Q | εν 1°] επι A | ηψατο A **15** σαμεχ] σαχχ A σαμχ Q | ακαθαρτων] pr απο A | αποστητε 3°]+ακαθαρτου Q^{mg} | προσθωσι Q^{a} **16** αιν] φη Q^{mg} | ουκ ελαβον] superscr ουκ ηλεησαν Q^{b} | προφητας] πρεσβυτας AQ

B Φή.

17 Ἔτι ὄντων ἡμῶν ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν, 17
εἰς τὴν βοήθειαν ἡμῶν μάταια ἀποσκοπευόντων ἡμῶν.

Τιαδή.

18 Ἀπεσκοπεύσαμεν εἰς ἔθνος οὐ σῴζον, 18
ἐθηρεύσαμεν μικροὺς ἡμῶν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν.

Κώφ.

19 Ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι ἡμῶν, πάρ- 19
εστιν ὁ καιρὸς ἡμῶν·
κοῦφοι ἐγένοντο οἱ διώκοντες ἡμᾶς ὑπὲρ ἀετοὺς οὐρανοῦ,
ἐπὶ τῶν ὀρέων ἐξέπτησαν, ἐν ἐρήμῳ ἐνήδρευσαν ἡμᾶς.

Ῥήχς.

20 Πνεῦμα προσώπου ἡμῶν χριστὸς Κύριος συνελήμφθη ἐν ταῖς 20
διαφθοραῖς αὐτῶν,
οὗ εἴπαμεν Ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ζησόμεθα ἐν τοῖς ἔθνεσιν.

Χσέν.

21 Χαῖρε καὶ εὐφραίνου, θύγατερ Ἰδουμαίας ἡ κατοικοῦσα ἐπὶ γῆς, 21
καί γε ἐπὶ σὲ διελεύσεται τὸ ποτήριον Κυρίου, μεθυσθήσῃ
καὶ ἀποχεεῖς.

Θαύ.

22 Ἐξέλιπεν ἡ ἀνομία σου, θύγατερ Σειών, 22
οὐ προσθήσει ἀποικίσαι σε.
ἐπεσκέψατο ἀνομίας σου, θυγάτηρ Ἐδώμ,
ἀπεκάλυψεν ἐπὶ τὰ ἀσεβήματά σου.

1 Μνήσθητι, Κύριε, ὅ τι ἐγενήθη ἡμῖν, 1 V
ἐπίβλεψον καὶ ἴδε τὸν ὀνειδισμὸν ἡμῶν.

AQ **17** φη] αιν Q* (φη Q^{a}) | εξελειπον A | βοηθιαν A **18** τιαδη] σαδη B^{a}AQ | πορευεσθαι] παραπορευεσθαι A | πλατιαις A **19** ο καιρος (2°)] το περας Q | εξεπτησαν] εξηφθησαν AQ* [εξηφθη]μεν Q^{mg} | εν ερημω] επι των ορεων A **20** ρηχς] ρης AQ | αυτων] ημων Q | ου] οι A | εθνεσι Q^{a} **21** χσεν] σεν AQ | θυγατηρ Q | Ιουμαιας A* (Ιδ. A^{1}) | γης] pr της AQ | το ποτηριον] om το AQ* (hab Q^{mg}) | μεθυσθησῃ] pr και AQ **22** εξελειπεν A | θυγατερ] θυγατηρ Q | Σιων AQ | προσθησει]+ετι AQ | ανομιας] αδικιαν A | θυγατηρ] θυγατερ AQ | ασεβηματα] αμαρτηματα Q^{mg}

B

2 [2]κληρονομία ἡμῶν μετεστράφη ἀλλοτρίοις,
οἱ οἶκοι ἡμῶν ξένοις.
3 [3]ὀρφανοὶ ἐγενήθημεν, οὐχ ὑπάρχει πατήρ,
μητέρες ἡμῶν ὡς αἱ χῆραι.
4 [4]ἐξ ἡμερῶν ἡμῶν ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι ἤλθεν·
5 [5]ἐπὶ τὸν τράχηλον ἡμῶν ἐδιώχθημεν·
ἐκοπιάσαμεν, οὐκ ἀνεπαύθημεν.
6 [6]Αἴγυπτος ἔδωκεν χεῖρα,
Ἀσσοὺρ εἰς πλησμονὴν αὐτῶν.
7 [7]οἱ πατέρες ἡμῶν ἥμαρτον, οὐχ ὑπάρχουσιν,
ἡμεῖς τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ὑπέσχομεν.
8 [8]δοῦλοι ἐκυρίευσαν ἡμῶν,
λυτρούμενος οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.
9 [9]ἐν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν εἰσοίσομεν ἄρτον ἡμῶν
ἀπὸ προσώπου ῥομφαίας τῆς ἐρήμου.
10 [10]τὸ δέρμα ἡμῶν ὡς κλίβανος ἐπελιώθη,
συνεσπάσθησαν ἀπὸ προσώπου καταιγίδων λιμοῦ.
11 [11]γυναῖκας ἐν Σειὼν ἐταπείνωσαν,
παρθένους ἐν πόλεσιν Ἰούδα.
12 [12]ἄρχοντες ἐν χερσὶν αὐτῶν ἐκρεμάσθησαν,
πρεσβύτεροι οὐκ ἐδοξάσθησαν.
13 [13]ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον,
καὶ νεανίσκοι ἐν ξύλῳ ἠσθένησαν.
14 [14]καὶ πρεσβῦται ἀπὸ πύλης κατέπαυσαν,
ἐκλεκτοὶ ἐκ ψαλμῶν αὐτῶν κατέπαυσαν,
15 [15]κατέλυσεν χαρὰ καρδίας ἡμῶν,
ἐστράφη εἰς πένθος ὁ χορὸς ἡμῶν,
16 [16]ἔπεσεν ὁ στέφανος ἡμῶν τῆς κεφαλῆς.
οὐαὶ δὴ ἡμῖν, ὅτι ἡμάρτομεν.
17 [17]περὶ τούτου ἐγενήθη ὀδύνη ὀδυνηρὰ ἡ καρδία ἡμῶν,
περὶ τούτου ἐσκότασαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.

V **3** αι χηραι] om αι AQ **4** om εξ ημερων ημων Q* (hab Q^{mg}) | AQ distinx post ημων 1° A | ξυλα] pr υδωρ ημων εν αργυριω επιομεν Q | ηλθον AQ^{a} **6** Εγυπτος A | πλησμοσυνην Q* (improb συ Q^{a}) **7** ουχ] pr και Q **10** δερμα] δερημα A | κλιβανος] κριβανος Q^{a} | καταιγιδος Q^{mg} **11** Σιων B^{b}AQ: item 18 | εταπεινωσεν Q **13** εν ξυλω ησθενησαν] εν λογοις εσταυρωθη[σαν] Q^{mg} **14** πρεσ|βυται B* πρε|σβ. B^{1} **14—15** κατελυσεν χαρα καρδιας ημων· εκλεκτοι εκ ψαλμων αυτων κατεπαυσαν Q **16** της κεφαλης ημων AQ | δη] δε AQ **17** om οδυνη AQ | η καρδια] om η Q | εκοτασαν A* (εσκ. A^{1})

B [18]ἐπ᾽ ὄρος Σειών, ὅτι ἠφανίσθη, 18
ἀλώπεκες διῆλθον ἐν αὐτῇ.
[19]σὺ δέ, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα κατοικήσεις, 19
ὁ θρόνος σου εἰς γενεὰν καὶ γενεάν.
[20]ἵνα τί εἰς νῖκος ἐπιλήσῃ ἡμῶν; 20
καταλείψεις ἡμᾶς εἰς μακρότητα ἡμερῶν;
[21]ἐπίστρεψον ἡμᾶς, Κύριε, πρὸς σέ, καὶ ἐπιστραφησόμεθα· 21
καὶ ἀνακαίνισον ἡμέρας ἡμῶν καθὼς ἔμπροσθεν.
[22]ὅτι ἀπωθούμενος ἀπώσω ἡμᾶς, 22
ὠργίσθης ἐφ᾽ ἡμᾶς ἕως σφόδρα.

AQ **18** οτι] τι Q **22** ημας ωργισθης] μας οργι (sic) sup ras A[a]
Subscr θρηνοι Ιερεμιου BAQ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ ἐπιστολῆς ἧς ἀπέστειλεν Ἱερεμίας πρὸς τοὺς ἀχθησομένους Β
αἰχμαλώτους εἰς Βαβυλῶνα ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῶν Βαβυλωνίων,
ἀναγγεῖλαι αὐτοῖς καθότι ἐπετάγη αὐτῷ ὑπὸ τοῦ θεοῦ.

vi. 1 [1]Διὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν ἃς ἡμαρτήκατε ἐναντίον τοῦ θεοῦ ἀχθήσεσθε εἰς Βαβυλῶνα αἰχμάλωτοι ὑπὸ Ναβουχοδονοσὸρ βασιλέως τῶν
2 Βαβυλωνίων. [2]εἰσελθόντες οὖν εἰς Βαβυλῶνα ἔσεσθε ἐκεῖ ἔτη πλείονα καὶ χρόνον μακρὸν ἕως γενεῶν ἑπτά· μετὰ τοῦτο δὲ ἐξάξω ὑμᾶς
3 ἐκεῖθεν μετ' εἰρήνης. [3]νυνὶ δὲ ὄψεσθε ἐν Βαβυλῶνι θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς καὶ ξυλίνους ἐπ' ὤμοις αἰρομένους, δεικνύντας φόβον
4 τοῖς ἔθνεσιν. [4]εὐλαβήθητε οὖν μὴ καὶ ὑμεῖς ἀφομοιωθέντες τοῖς
5 ἀλλοφύλοις ἀφομοιωθῆτε, καὶ φόβος ὑμᾶς λάβῃ ἐπ' αὐτοῖς, [5]ἰδόντας ὄχλον ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν αὐτῶν προσκυνοῦντας αὐτά· εἴπατε
6 δὲ τῇ διανοίᾳ Σοὶ δεῖ προσκυνεῖν, Δέσποτα. [6]ὁ γὰρ ἄγγελός μου μεθ' ὑμῶν ἐστίν, αὐτός τε ἐκζητῶν τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

7 [7]Γλῶσσα γὰρ αὐτῶν ἐστὶν κατεξυσμένη ὑπὸ τέκτονος, αὐτά τε περίχρυσα καὶ [8]περιάργυρα, ψευδῆ δ' ἐστὶν καὶ οὐ δύνανται λαλεῖν. § Γ
8 9 [8]καὶ ὥσπερ παρθένῳ φιλοκόσμῳ λαμβάνοντες χρυσίον [9]κατασκευάζουσιν στεφάνους ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν θεῶν αὐτῶν· ἔστι δὲ καὶ ὅτε
10 ὑφαιρούμενοι οἱ ἱερεῖς ἀπὸ τῶν θεῶν αὐτῶν χρυσίον καὶ ἀργύριον εἰς ἑαυτοὺς καταναλοῦσιν, [10]δώσουσιν δὲ ἀπ' αὐτῶν καὶ ταῖς ἐπὶ τοῦ στέγους πόρναις. κοσμοῦσί τε αὐτοὺς ὡς ἀνθρώπους τοῖς ἐνδύμασιν,

Inscr επιστολη Ιερεμιου BA επιστολη Q tit επεταγη] υπεταγη A | AQΓ
αυτω] αυτοις A 1 om υμων B^{ab}AQ | εναντιον] εναντι A | βασιλεως] pr του AQ 2 om εκει $B^{*\,fort}$ (κει ε $B^{?\,(mg)}$) | μετα τουτο δε] μετα δε τουτο Q 3 δεικνυντας Q* (δεικν. Q^a) 4 αφομοιωθητε] φοβηθητε Q 5 ιδοντες AQ | om αυτων A | om ειπατε...δεσποτα A 7 om εστιν 1° A | δ] δε A | εστιν 2°] εστι Q^a 8 φιλοκοσ|μω B^* (φιλο|κ. B^a) 9 εστιν A | υφαιρομενοι A | ιερεις] + αυτ[ων] Γ^{vid} | om αυτων 2° Γ^{vid} | καταναλωσουσιν (-σι Q^a) AQ 10 δωσουσι Q^a | στεγους] τεγους AQ | κοσμουσιν A | τε] δε A

Β θεοὺς ἀργυροῦς καὶ θεοὺς χρυσοῦς καὶ ξυλίνους. [11]οὗτοι δὲ οὐ δια- 11
σώζονται ἀπὸ ἰοῦ καὶ βρωμάτων, περιβεβλημένων αὐτῶν ἱματισμὸν
πορφυροῦν. [12]ἐκμάσσονται τὸ πρόσωπον αὐτῶν διὰ τὸν ἐκ τῆς 12
οἰκίας κονιορτόν, ὃς ἐστιν πλείω ἐπ' αὐτοῖς. [13]καὶ σκῆπτρον ἔχει 13
ὡς ἄνθρωπος κριτὴς χώρας, ὃς τὸν εἰς αὐτὸν ἁμαρτάνοντα οὐκ ἀνελεῖ.
[14]ἔχει δὲ ἐγχειρίδιον δεξιᾷ καὶ πέλεκυν, ἑαυτὸν δὲ ἐκ πολέμου καὶ 14
λῃστῶν οὐκ ἐξελεῖται. ὅθεν γνώριμοί εἰσιν οὐκ ὄντες θεοί· μὴ οὖν
φοβηθῆτε αὐτούς. [15]Ὥσπερ γὰρ σκεῦος ἀνθρώπου συντριβὲν 15
ἀχρεῖον γίνεται, [16]τοιοῦτοι ὑπάρχουσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, καθιδρυμένων 16
αὐτῶν ἐν τοῖς οἴκοις. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πλήρεις εἰσὶν κονιορτοῦ ἀπὸ
τῶν ποδῶν τῶν εἰσπορευομένων. [17]καὶ ὥσπερ τινὶ ἠδικηκότι βασι- 17
λέα περιπεφραγμέναι εἰσὶν αἱ αὐλαί, ὡς ἐπὶ θανάτῳ ἀπηγμένῳ, τοὺς
οἴκους αὐτῶν ὀχυροῦσιν οἱ ἱερεῖς θυρώμασίν τε καὶ κλείθροις καὶ
μοχλοῖς, ὅπως ὑπὸ τῶν λῃστῶν μὴ συληθῶσι. [18]λύχνους καίουσιν 18
καὶ πλείους ἢ ἑαυτοῖς, ὧν οὐδένα δύνανται ἰδεῖν. [19]ἔστιν μὲν ὥσπερ 19
δοκὸς τῶν ἐκ τῆς οἰκίας, τὰς δὲ καρδίας αὐτῶν φασὶν ἐκλείχεσθαι· τῶν
ἀπὸ τῆς γῆς ἑρπετῶν κατεσθόντων αὐτούς τε καὶ τὸν ἱματισμὸν
αὐτῶν οὐκ αἰσθάνονται. [20]μεμελανωμένοι τὸ πρόσωπον αὐτῶν ἀπὸ 20
τοῦ καπνοῦ τοῦ ἐκ τῆς οἰκίας. [21]ἐπὶ τὸ σῶμα αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν 21
κεφαλὴν ἐφίπτανται νυκτερίδες, χελιδόνες καὶ τὰ ὄρνεα, ὡσαύτως δὲ
καὶ οἱ αἴλουροι. [22]ὅθεν γνώσεσθε ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοί· μὴ οὖν φο- 22
βεῖσθε αὐτά. [23]Τὸ γὰρ χρυσίον ὃ περίκεινται εἰς κάλλος, ἐὰν 23
μή τις ἐκμάξῃ τὸν ἰόν, οὐ μὴ στίλψωσιν· οὐδὲ γὰρ ὅτε ἐχωνεύοντο
¶ Γ ἠσθάνοντο. [24]ἐκ πάσης τιμῆς ἠγορασμένα ἐστίν,¶ ἐν οἷς οὐκ ἔστιν 24
πνεῦμα. [25]ἄνευ ποδῶν ἐπ' ὤμοις φέρονται ἐνδεικνύμενοι τὴν ἑαυτῶν 25
ἀτιμίαν τοῖς ἀνθρώποις, αἰσχύνονταί τε καὶ οἱ θεραπεύοντες αὐτά,

AQΓ **10** θεους αργυρους και θεους χρυσους] θ. χρυσ. κ. αργ. A θ. αργ. κ. χρυσους Q **12** εκμασσοντες Q | οικειας B* (-κιας B^{ab}): item 19, 20 | εστι Q^{a} | πλειω BA πλειων Q hiat Γ | αυτοις] αυτους Q **13** ως] ωσει Q **14** εγχειριδιον B^{ab}A (εγχιρ.) Q | δεξια] pr εν τη A pr εν Q | πολεμων A **15** αχρειον] αχρηστον A **16** οικοις] κηποις A | πληρεις A | εισι Q^{a} **17** ως] pr η A | ιερεις]+αυτων A | οπως]+μη A | των ληστων] om των Q | om μη A | συληθωσιν AQΓ **18** καιουσι AQ | πλειους η εαυτοις] πλειονας αυτοις A [πλ]ε[ιους] η εαυτους Γ | ουδενα] ου AΓ | δυνανται]+ουδενα Γ **19** μεν] δε AQ^{mg} | om δε Γ | των 2°] τω Γ | φησιν Q* (φασιν Q$^{a\ et\ mg}$) | της γης] om της Q **20** μεμελανωται Q* (-νωται Q^{mg}) | τα προσωπα Q^{mg} | οικιας] γης καιομενου A **21** κεφαλην]+αυτων A | νυκτεριδες χελιδονες] χελιδονες και νυκτεριδες A χελ. sub ※ Q$^{?}$ **22** εισι Q^{fort} | φοβεισθε] φοβηθητε AQΓ **23** οτε] οτι Q | ησθανοντο] η αισθανοντο Q^{vid} **24** εστιν 1°] εισιν QΓ | εστιν 2°] εστι Q^{a} **25** εφ B* (επ B^{ab}) | φερονται] αιρονται A | ενδιγνυμενοι A | τε] δε AQ

26 [26]διὰ τό, μή ποτε ἐπὶ τὴν γῆν πέσῃ, δι' αὐτῶν ἀνίστασθαι· μήτε Β
ἐάν τις αὐτὸ ὀρθὸν στήσῃ, δι' ἑαυτοῦ κινηθήσεται, μήτε ἐὰν κλιθῇ,
27 οὐ μὴ ὀρθωθῇ, ἀλλ' ὥσπερ νεκροῖς τὰ δῶρα αὐτοῖς παρατίθεται. [27]τὰς
δὲ θυσίας αὐτῶν ἀποδόμενοι οἱ ἱερεῖς αὐτῶν καταχρῶνται· ὡσαύτως
28 δὲ καὶ αἱ γυναῖκες ἀπ' αὐτῶν ταριχεύουσαι οὔτε πτωχῷ οὔτε ἀδυνάτῳ
μὴ μεταδῶσιν· [28]τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἀποκαθημένη καὶ λεχὼς ἅπτονται.
γνόντες οὖν ἀπὸ τούτων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοί, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς.
29 [29]Πόθεν γὰρ κληθείησαν θεοί; ὅτι γυναῖκες παρατιθέασιν θεοῖς
30 ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς καὶ ξυλίνοις· [30]καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν οἱ ἱερεῖς
διφρεύουσιν, ἔχοντες τοὺς χιτῶνας διερρωγότας καὶ τὰς κεφαλὰς καὶ
31 τοὺς πώγωνας ἐξυρημένους, ὧν αἱ κεφαλαὶ ἀκάλυπτοί εἰσιν, [31]ὠρύον-
ται δὲ βοῶντες ἐναντίον τῶν θεῶν αὐτῶν ὥσπερ τινὲς ἐν περιδείπνῳ
32 νεκροῦ. [32]ἀπὸ τοῦ ἱματισμοῦ αὐτῶν ἀφελόμενοι οἱ ἱερεῖς ἐνδύσουσιν
33 τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ παιδία· [33]οὔτε ἐὰν κακὸν πάθωσιν ὑπό
τινος οὔτε ἐὰν ἀγαθόν, δυνήσονται ἀνταποδοῦναι· οὔτε καταστῆσαι
34 βασιλέα δύνανται οὔτε ἀφελέσθαι. [34]ὡσαύτως οὔτε πλοῦτον οὔτε
χαλκὸν οὐ μὴ δύνωνται διδόναι· ἐάν τις αὐτοῖς εὐχὴν εὐξάμενος μὴ
35 ἀποδῷ, οὐ μὴ ἐπιζητήσωσιν· [35]ἐκ θανάτου ἄνθρωπον οὐ μὴ ῥύσωνται,
36 οὔτε ἥττονα ἀπὸ ἰσχυροῦ μὴ ἐξέλωνται· [36]ἄνθρωπον τυφλὸν εἰς
ὅρασιν οὐ μὴ περιστήσωσιν, ἐν ἀνάγκῃ ἄνθρωπον ὄντα οὐ μὴ ἐξέ-
37 λωνται· [37]χήραν οὐ μὴ ἐλεήσωσιν, οὔτε ὀρφανὸν εὖ ποιήσουσιν.
38 [38]τοῖς ἀπὸ τοῦ ὄρους λίθοις ὁμοιωμένοι εἰσὶν τὰ ξύλινα καὶ τὰ
περίχρυσα καὶ τὰ περιάργυρα, οἱ δὲ θεραπεύοντες αὐτὰ καται-
39 σχυνθήσονται. [39]πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον αὐτοὺς ὑπάρχειν
40 θεούς; [40]Ἔτι δὲ καὶ αὐτῶν τῶν Χαλδαίων ἀτιμαζόντων αὐτά,
οἳ ὅταν ἴδωσιν ἐνεὸν οὐ δυνάμενον λαλῆσαι, προσενεγκάμενοι τὸν
41 Βῆλον ἀξιοῦσιν φωνῆσαι, ὡς δυνατοῦ ὄντος αὐτοῦ αἰσθέσθαι, [41]καὶ

26 πεσῃ] + μη δυνασθαι Q | αυτων] εαυτων A | μητε 1° | μη ποτε AQ* AQ (μητε Q^a) | αυτο] αυτον A | μητε 2°] μη ποτε A | ου μη] incp ορθω B* (ου μη $B^{1(vid)}$) | αλλ] αλλα A | παρατιθεται] παρατιθεασιν Q* (-σι Q^a) **27** γυναικες] + αυτων A | ουτε 1°] ουδεν Q | ουτε 2°] ουδε Q | μη μεταδωσιν] μεταδιδοασιν (-σι Q^a) AQ **28** λεχως B* λοχως $B^{b(vid)}$ λοχω A λεχω Q | γνοντες] γνωτε Q* (γνοντ. Q^{mg}) | εισι Q^a **29** bis scr γαρ κληθειησαν B* (uncis incl 2° B^{ab}) | κληθειησαν] κληθησονται A | παρατιθεασι Q^a **30** οι ιερεις διφρευουσιν] οι ιερ. διαφθειρουσιν A καθιζουσιν οι ιερ. Q | εξυρημενοι A | ακαλυπτοι] ακατακαλυπτοι Q^{mg} **31** ορυονται A ωρυοντο Q | περιδειπνω (παιδιπνω sic A)] περιδειπνου Q* (-νω Q^a) **32** ενδυσουσιν] ενδυουσιν Q* (-σι Q^a) **33** δυνησονται] pr ου Q **34** επιζητησουσιν Q **35** μη 2°] pr ου AQ **36** περιστησωσιν] παραστησωσιν A **37** ποιησωσιν AQ **38** εισι Q^a **39** νομισταιον η κληταιο] A **40** ου] μη Q | Βηλον] Βηλ A | αξιουσι AQ | φωνησαι] τοτε λαλησαι A

B οὐ δύνανται αὐτοὶ νοήσαντες καταλιπεῖν αὐτά, αἴσθησιν γὰρ οὐκ ἔχουσιν. [42] αἱ δὲ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐνκάθηνται, 42
θυμιῶσαι τὰ πίτυρα· [43] ὅταν δέ τις αὐτῶν ἐφελκυσθεῖσα ὑπό τινος 43
τῶν παραπορευομένων κοιμηθῇ, τὴν πλησίον ὀνειδίζει, ὅτι οὐκ ἠξίωται ὥσπερ καὶ αὐτὴ οὔτε τὸ σχοινίον αὐτῆς διερράγη. [44] πάντα 44
τὰ γενόμενα αὐτοῖς ἐστὶν ψευδῆ. πῶς οὖν νομιστέον ἢ κλητέον ὡς
θεοὺς αὐτοὺς ὑπάρχειν; [45] Ὑπὸ τεκτόνων καὶ χρυσοχόων κατα- 45
σκευασμένα εἰσίν· οὐθὲν ἄλλο μὴ γένηται ἢ ὃ βούλονται οἱ τεχνῖται
αὐτὰ γενέσθαι. [46] αὐτοί τε οἱ κατασκευάζοντες αὐτὰ οὐ μὴ γένωνται 46
πολυχρόνιοι· [47] πῶς τε δὴ μέλλει τὰ ὑπ' αὐτῶν κατασκευασθέντα; 47
κατέλιπον γὰρ ψεύδη καὶ ὄνειδος τοῖς ἐπιγινομένοις. [48] ὅταν γὰρ 48
ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὰ πόλεμος καὶ κακά, βουλεύονται πρὸς ἑαυτοὺς οἱ
ἱερεῖς ποῦ συναποκρυβῶσι μετ' αὐτῶν. [49] πῶς οὖν οὐκ ἔστιν αἰ- 49
σθέσθαι ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοί, οἳ οὔτε σώζουσιν ἑαυτοὺς ἐκ πολέμου οὔτε
ἐκ κακῶν; [50] ὑπάρχοντα γὰρ ξύλινα καὶ περίχρυσα καὶ περιάργυρα 50
γνωσθήσεται μετὰ ταῦτα ὅτι ἐστὶν ψευδῆ· τοῖς ἔθνεσι πᾶσι τοῖς τε
βασιλεῦσι φανερὸν ἔσται ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ ἀλλὰ ἔργα χειρῶν ἀν-
θρώπων, καὶ οὐδὲν θεοῦ ἔργον ἐν αὐτοῖς ἐστίν.

[51] Τίνι οὖν γνωστέον ἐστὶν ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοί; [52] βασιλέα γὰρ 51 52
χώρας οὐ μὴ ἀναστήσωσιν, οὔτε ὑετὸν ἀνθρώποις οὐ μὴ δῶσιν,
[53] κρίσιν τε οὐ μὴ διακρίνωσιν ἑαυτῶν, οὐδὲ μὴ ῥύσωνται ἀδίκημα, 53
ἀδύνατοι ὄντες· [54] ὥσπερ γὰρ κορῶναι ἀνὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ 54
καὶ τῆς γῆς. καὶ γὰρ ὅταν ἐμπέσῃ εἰς οἰκίαν θεῶν ξυλίνων ἢ
περιχρύσων ἢ περιαργύρων πῦρ, οἱ μὲν ἱερεῖς αὐτῶν φεύξονται καὶ
διασωθήσονται, αὐτοὶ δὲ ὥσπερ δοκοὶ μέσοι κατακαυθήσονται.

AQ **41** νοησαντες] pr τουτο A | κατελειπειν Q^a **42** περιτιθεμεναι A | εγκαθηνται $B^{ab}AQ$ | θυμιωσαι] θυμιωντες A **43** εφελκυσθεισα (επελκ. Q^* εφελκ. Q^a)] απελκυσθεις A | κοιμηθη]+μετ αυτης A | πλησιον]+αυτης A | οτι] ο sup ras A^a | ουκ| B^* ουκ| B^2 | ουτε] ουδε AQ **44** γινομενα A (γειν.) Q | αυτοις] pr παρ A pr εν Q | ως] ωστε AQ | αυτου A^* (-τους A^a) **45** κατασκευασμενα $B^*{}^{b}A$ (κατεσκ. $B^{ab}Q$) | εισιν] εστιν A | ουθεν (-δεν Q)]+γαρ A | μη] pr ου A | γενηται] γενωνται AQ | om οι τεχνιται αυτα γενεσθαι A **48** τε δη] ουν A γε Q | κατασκευασθεντα]+ειναι θεοι AQ | κατελειπον A **48** om επελθη A | αυτα] αυτους A | συναποκρυβωσιν AQ* (-σι Q^a) **49** εισι Q | θεοι]+αλλ εργα χειρων ανων Q | om οι A | εαυτους] αυτους AQ | πολεμων A **50** om γαρ Q | εστιν 1°] εισιν A | εθνεσιν A | om τε A | φανερα Q | εσται] εστιν A | εισιν AQ* (-σι Q^a) | θεου] ουν A **51** γνωστεον] γνωστον A pr ου Q | εστιν] ουκ εσται A | εισιν] εισι Q^a **52** αναστησουσιν Q | δωσιν] δωσουσιν Q^* (-σι Q^a) **53** διακρινωσιν] κρινωσιν Q | εαυτων] αυτων AQ | ουδε] ουτε Q | αδικημα] αδικουμενον A **54** γαρ 1°] αι AQ^{mg} | ανα μεσον] pr αι A | εμπεση] πεση Q | om πυρ A

55 55βασιλεῖ δὲ καὶ πολεμίοις οὐ μὴ ἀντιστῶσιν. 56πῶς οὖν ἐκδεκτέον B
56 ἢ νομιστέον ὅτι εἰσὶν θεοί; Οὔτε ἀπὸ κλεπτῶν οὔτε ἀπὸ
ληστῶν οὐ μὴ διαθῶσιν, θεοὶ ξύλινοι καὶ περιάργυροι καὶ περίχρυσοι·
57 57ὧν οἱ ἰσχύοντες περιελοῦνται τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀργύριον, καὶ τὸν
ἱματισμὸν τὸν περικείμενον αὐτοῖς ἀπελεύσονται ἔχοντες, οὔτε ἑαυτοῖς
58 οὐ μὴ βοηθήσωσιν. 58ὥστε κρεῖσσον εἶναι βασιλέα ἐπιδεικνύμενον
τὴν ἑαυτοῦ ἀνδρείαν ἢ σκεῦος ἐν οἰκίᾳ χρήσιμον, ἐφ᾽ ᾧ κεχρήσεται ὁ
κεκτημένος, ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί· ἢ καὶ θύρα ἐν οἰκίᾳ διασώζουσα τὰ ἐν
αὐτῇ ὄντα ἢ οἱ ψευδεῖς θεοί, καὶ ξύλινος στύλος ἐν βασιλείοις ἢ οἱ
59 ψευδεῖς θεοί. 59ἥλιος μὲν γὰρ καὶ σελήνη καὶ ἄστρα ὄντα λαμπρὰ
60 καὶ ἀποστελλόμενα ἐπὶ χρείας εὐήκοά εἰσιν. 60ὡσαύτως καὶ ἀστραπὴ
ὅταν ἐπιφανῇ εὔοπτός ἐστιν· τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ πνεῦμα ἐν πάσῃ χώρᾳ
61 πνεῖ· 61καὶ νεφέλαις ὅταν ἐπιταγῇ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐπιπορεύεσθαι
62 ἐφ᾽ ὅλην τὴν οἰκουμένην, συντελοῦσι τὸ ταχθέν· 62τό τε πῦρ
ἐξαποσταλὲν ἄνωθεν ἐξαναλῶσαι ὄρη καὶ δρυμοὺς ποιεῖ τὸ συνταχθέν.
ταῦτα δὲ οὔτε ταῖς εἰδέαις οὔτε ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν ἀφωμοιωμένα
63 ἐστίν. 63ὅθεν οὔτε νομιστέον οὔτε κλητέον ὑπάρχειν αὐτοὺς θεούς,
οὐ δυνατῶν ὄντων αὐτῶν οὔτε κρίσιν κρῖναι οὔτε εὖ ποιεῖν ἀνθρώποις.
64 64γνόντες οὖν ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοί, μὴ φοβηθῆτε αὐτούς. 65Οὔτε
66 γὰρ βασιλεῦσιν οὐ μὴ καταράσωνται οὔτε μὴ εὐλογήσωσι. 66σημεῖά
τε ἐν ἔθνεσιν ἐν οὐρανῷ οὐ μὴ δείξωσιν, οὐδὲ ὡς ὁ ἥλιος λάμψου-
67 σιν, οὐδὲ φωτίσουσιν ὡς σελήνη. 67τὰ θηρία ἐστὶν κρείττω αὐτῶν,
68 ἃ δύνανται ἐκφυγόντα εἰς σκέπην αὐτὰ ὠφελῆσαι. 68κατ᾽ οὐδένα
οὖν τρόπον ἐστὶν ἡμῖν φανερὸν ὅτι εἰσὶν θεοί· διὸ μὴ φοβηθῆτε

55 δε] τε A | αντιστωσι Q **56** εκδεκτεον η νομιστεον] η νομισταιον AQ η δεκταιον A νομιστεον εκδεκτεον Q* (νομ. η εκδ. Q^{a}) | εισι Q^{a} | διαθωσιν] διασωσουσιν A διασωθωσιν Q* (-σι Q^{a}) | om και περιαργυροι Q* (hab Q^{mg}) **57** περιελουνται] περιελομενοι Q | απελευσονται] pr και A | ουτε] οι δε A **58** κρεισσων AQ | επιδειγνυμενον A | ανδριαν A | κεχρησεται] χρησεται A χρησηται Q | κεκτημενος] κτησαμενος A **59** om μεν Q* (hab Q^{mg}) | εισιν] εστι] AQ^{mg} **60** εστι Q^{a} | om και 2° AQ **61** νεφελαις] νεφελη A | επιπορευεσθαι] πορευεσθαι Q | συντελουσιν A | ταχθεν] επιταχθεν Q^{mg} **62** τε] δε AQ* (τε Q^{a}) | εξαναλωσαι] εξερημωσαι Q | ορη] + και βουνους Q | ουτε 1°] ουδε A | ιδεαις AQ^{a} | ουτε 2°] ουδε AQ | αυτων] ενι αυτων A ενι τουτων Q | αφομοιωμενα Q | εστιν] εισιν Q **63** κλητεον] εκλεκταιον A | αυτους υπαρχειν A | ποιειν] ποιησαι Q **64** εισι Q^{a} **65** καταρασονται A | ευλογησουσιν AQ **66** εν εθνεσιν εν ουρανω] εν ουνω και εν εθνεσιν A | δειξωσι B* | ουδε] ουτε AQ | λαμψουσιν] ου μη εκλαμψουσιν A ου μη λαμψωσιν Q | ουδε] ουτε AQ + μη A | φωτιουσιν AQ | σεληνη] pr η AQ **67** εστιν κρειττω] κρισσων εστιν A εστιν κρεισσονα Q | αυτα] εαυτα Q **68** εισιν] pr ουκ (superscr) Q^{a} | φοβητε Q* (-βηθητε Q^{a})

B αὐτούς. 69 Ὥσπερ γὰρ ἐν σικυηράτῳ προβασκάνιον οὐδὲν φυ- 69
λάσσον, οὕτως οἱ θεοὶ αὐτῶν εἰσὶν ξύλινοι καὶ περίχρυσοι καὶ περι-
άργυροι. 70 τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῇ ἐν κήπῳ ῥάμνῳ, ἐφ' ἧς πᾶν 70
ὄρνεον ἐπικάθηται, ὡσαύτως δὲ καὶ νεκρῷ ἐρριμμένῳ ἐν σκότει
ἀφωμοίωνται οἱ θεοὶ αὐτῶν ξύλινοι καὶ περίχρυσοι καὶ περιάργυροι.
71 ἀπό τε τῆς πορφύρας καὶ τῆς μαρμάρου τῆς ἐπ' αὐτοὺς σηπομένης 71
γνωσθήσεται ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοί· αὐτά τε ἐξ ὑστέρου βρωθήσονται,
καὶ ἔσται ὄνειδος ἐν τῇ χώρᾳ. 72 κρείσσων οὖν ἄνθρωπος δίκαιος 72
οὐκ ἔχων εἴδωλα, ἔσται γὰρ μακρὰν ἀπὸ ὀνειδισμοῦ.

AQ **69** σικυηρατω Q] συκηρατω B συκηερατω A | φυλασσων A **70** την εν κ. ραμνω (sic) A | ης] η Q | om δε A | αφομοιωνται Q* (αφωμ. Q^a) | θεοι] νεκροι Q* (θεοι Q^a) **71** αυτους] αυτων A αυτοις Q | γνωσθησεται] γνωσεσθαι AQ* (-σθε Q^a) | εισι Q^a | αυτα] αυτοι Q' | βρωθησονται]+απ αυτων A+εξ αυτῶ| Q^{mg} | εσται] εσονται Q* (εσται Q^{mg}) | τη χωρα] om τη A **72** ουν] εσται Q | γαρ]+αυτος A | ονειδισμου] ονειδισματων Q* (-σμου Q^{mg})
Subscr επιστολη Ιερεμιου BQ Ιερεμιας προφητης Βαρουχ θρηνοι και επιστολη A

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

I 1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει τετάρτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ B
μηνὸς καὶ ἐγὼ ἤμην ἐν μέσῳ τῆς αἰχμαλωσίας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ
2 Χοβάρ, καὶ ἠνοίχθησαν οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδον ὁράσεις θεοῦ. 2πέμπτῃ
τοῦ μηνός, τοῦτο τὸ ἔτος τὸ πέμπτον τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ βασιλέως
3 Ἰωακείμ, (3)καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Ἰεζεκιὴλ υἱὸν Βουζεὶ τὸν
4 ἱερέα ἐν γῇ Χαλδαίων ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ. 3καὶ ἐγένετο
ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, 4καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐξαῖρον ἦρχετο ἀπὸ
βορρᾶ, καὶ νεφέλη μεγάλη ἐν αὐτῷ, καὶ φέγγος κύκλῳ αὐτοῦ καὶ πῦρ
ἐξαστράπτον, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ ὡς ὅρασις ἠλέκτρου ἐν μέσῳ
5 τοῦ πυρὸς καὶ φέγγος ἐν αὐτῷ. 5καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὡς ὁμοίωμα
τεσσάρων ζῴων· καὶ αὕτη ἡ ὅρασις αὐτῶν· ὁμοίωμα ἀνθρώπου
6 ἐπ' αὐτοῖς. 6καὶ τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνί, καὶ τέσσαρες πτέρυγες
7 τῷ ἑνί· 7καὶ τὰ σκέλη αὐτῶν ὀρθά, καὶ πτερωτοὶ οἱ πόδες αὐτῶν, καὶ
σπινθῆρες ὡς ἐξαστράπτων χαλκός· καὶ ἑλαφραὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν,
8 8καὶ χεὶρ ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπὶ τὰ τέσ-
9 σαρα μέρη αὐτῶν· καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν τῶν τεσσάρων 9οὐκ ἐπε-
10 στρέφοντο ἐν τῷ βαδίζειν αὐτά, ἕκαστον ἀπέναντι τοῦ προσώπου
αὐτῶν ἐπορεύοντο. 10καὶ ὁμοίωσις τῶν προσώπων αὐτῶν· πρόσωπον

Inscr Ιεζεκιηλ BAQ+*προφητης ιε'* A I **1** *τεταρτω*] pr *εν τω* AQ B^{ab}AQ | *του μηνος* sup ras $B^{ab\ vid}$ | *Χοβαρ*] adnot *βαρυσμος* Q^{mg} | *ειδον*] *ιδον* AQ **2** *το ετος* (*ετου* A* *-τος* A^{a})] om *το* Q | *το πεμπτον*] om *το* A | *Ιωακειμ*] adnot *Ιαω ετοιμασμος* Q^{mg} | *Ιεζεκιηλ*] adnot *κρατος θῦ* Q^{mg} | *Βουζι* Q adnot *πεφαυλισμενος* Q^{mg} | *Χαλδαιων*] adnot *ως μαστοι* et *ως αγροι* Q^{mg} **3** *εγενετο*] +*εκει* A et (sub ※) Q^{mg} **4** *και* 3°] seq ras 1 lit in A | *φεγγος* 1°]+*κῦ* Q | *ορασις*] *ομοιωμα* A **6** *τεσσερα* Q: item 8 | *τω ενι* (1°)]+*α'θ' αυτοις* Q^{mg} **7** *ορθα*] pr ※ *σκελη* Q^{mg} | *εξαστραπτων*] pr o A **8** *πτερυγων* sup ras B^{ab} | *αυτων* 3°]+*και αι πτερυγες αυτων* A et (sub ※ *α'θ'* Q^{mg}) Q | *τεσσαρων*]+*εχομενα* (*-ναι* A^{1}) *στερα της στερας και τα προσωπα αυτων* A (om *και . . αυτων* $A^{*\ vid}$ *στι . . προσωπα* sup ras $A^{a?}$) *εχομεναι στερα τ. στερας κ. αι πτερυγες αυτων* (sub ※ *θ'*) Q **9** *αυτα*] *αυτας* Q* (*-τα* Q^{a}) | *εκαστον*] *ν* sup ras $A^{a?}$ | *απεναντι*] *κατεναντι* $B^{*\ fort}$ (*απ* sup ras B^{ab}) AQ **10** *ομοιωσις*] pr *η* A

Β ἀνθρώπου καὶ πρόσωπον λέοντος ἐκ δεξιῶν τοῖς τέσσαρσιν, καὶ πρόσωπον μόσχου ἐξ ἀριστερῶν τοῖς τέσσαρσιν, καὶ πρόσωπον ἀετοῦ τοῖς τέσσαρσιν, [11] καὶ αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι ἄνωθεν τοῖς τέσσαρσιν, ἑκατέρῳ δύο συνεζευγμέναι πρὸς ἀλλήλας, καὶ δύο ἐπεκάλυπτον ἐπάνω τοῦ σώματος αὐτῶν. [12] καὶ ἑκάτερον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπορεύετο· οὗ ἂν ἦν τὸ πνεῦμα πορευόμενον ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον. [13] καὶ ἐν μέσῳ τῶν ζῴων ὅρασις ὡς ἀνθράκων πυρὸς καιομένων, ὡς ὄψις λαμπάδων συστρεφομένων ἀνὰ μέσον τῶν ζῴων καὶ φέγγος τοῦ πυρός, καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐξεπορεύετο ἀστραπή. [15] καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τροχὸς εἷς ἐπὶ τῆς γῆς ἐχόμενος τῶν ζῴων τοῖς τέσσαρσιν. [16] καὶ τὸ εἶδος τῶν τροχῶν ὡς εἶδος θαρσείς, καὶ ὁμοίωμα ἓν τοῖς τέσσαρσιν· καὶ τὸ ἔργον αὐτῶν ἦν καθὼς ἂν εἴη τροχὸς ἐν τροχῷ· [17] ἐπὶ τὰ τέσσερα μέρη αὐτῶν ἐπορεύοντο. οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά, [18] οὐδ᾽ οἱ νῶτοι αὐτῶν, καὶ ὕψος ἦν αὐτοῖς· καὶ ἴδον αὐτά, καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς τέσσαρσιν. [19] καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ ζῷα, ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὰ ζῷα ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξῄροντο οἱ τροχοί. [20] οὗ ἂν ἦν ἡ νεφέλη, ἐκεῖ τὸ πνεῦμα τοῦ πορεύεσθαι· ἐπορεύοντο οἱ τροχοὶ καὶ ἐξῄροντο σὺν αὐτοῖς, διότι πνεῦμα ζωῆς ἐν τοῖς τροχοῖς. [21] ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ ἐπορεύοντο, καὶ ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ ἱστήκεισαν, καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν αὐτὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξῄροντο σὺν αὐτοῖς, ὅτι πνεῦμα ζωῆς ἦν ἐν τοῖς τροχοῖς. [22] καὶ ὁμοίωμα ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτοῖς τῶν ζῴων ὡσεὶ στερέωμα, ὡς ὅρασις κρυστάλλου, ἐκτεταμένον ἐπὶ τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐπάνωθεν· [23] καὶ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι, πτε-

AQ **10** ανθρωπου]+αυτοις A | τεσσαρσιν 1°] τεσσαροις A | τεσσαρσι (2°, 3°) A: item **11** **11** και 1°] pr (sub ※) και τα προσωπα αυτων Q | om ανωθεν A* (ταμ|ναι ανωθεν in mg et sup ras A^{a}) | εκατερω] εκαστω Q **12** εκατερον] εκαστον Q | ην] η AQ | επορευοντο] επορευετο A | επεστρεφον] επεστρεφεν A+θ′ ※ εν τω πορευεσθαι αυτα Q **13** om ως 1° A | αστραπη] pr ως A Q+και τα ζωα ετρεχον και ανεκαμπτον ως ειδος του βεζεκ A et (sup θ′ ※) Q (pro βεζεκ leg α′ απορροιας η αστραπης σ′ ακτινος αστραπης Q^{mg}) **16** τροχων]+α′θ′ ※ και αι ποιησεις αυτων Q | ως ειδος θαρσεις] α′ ως οφθαλμος χρυσολιθου σ′ ως ορασις υακινθου Q^{mg} | om και ομοιωμα εν τ. τεσσαρσιν A* (hab A$^{a?mg}$) | τεσσαρσιν]+θ′ ※ και η ορασις αυτων Q | εν 2°] επι A **17** αυτων]+θ′ ※ εν τω πορευεσθαι αυτους Q **20** ου] pr ※ B^{ab} | ην η] ἦ B^{b} | επορευοντο]+τα ζωα και AQ | om και A | ζωης]+ην A **21** εισταηκεισαν B^{ab}Q^{a} | απο της γης sup ras A^{a} | om γης Q* (hab Q^{mg}) | εξηροντο]+α′θ′ ※ οι τροχοι Q | om ην B$^{a(vid)}$ b | εν τοις τροχοις ην A **22** improb αυτοις B^{ab} | improb ωσει B^{ab} | κρυσταλλου]+φοβερου Q **23** υποκατωθεν B$^{2(mg)}$

ρυσσόμεναι ἑτέρα τῇ ἑτέρᾳ, ἑκάστῳ δύο ἐπικαλύπτουσαι τὰ σώματα B
24 αὐτῶν. [24]καὶ ἤκουον τὴν φωνὴν τῶν πτερύγων αὐτῶν ἐν τῷ
πορεύεσθαι αὐτὰ ὡς φωνὴν ὕδατος πολλοῦ· καὶ ἐν τῷ ἑστάναι
25 αὐτὰ κατέπαυον αἱ πτέρυγες αὐτῶν. [25]καὶ ἰδοὺ φωνὴ ὑπεράνωθεν
26 τοῦ στερεώματος τοῦ ὄντος ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτῶν· [26]ὡς ὅρασις λίθου
σαπφείρου, ὁμοίωμα θρόνου ἐπ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος τοῦ
27 θρόνου ὁμοίωμα ὡς εἶδος ἀνθρώπου ἄνωθεν. [27]καὶ ἴδον ὡς ὄψιν
ἠλέκτρου ἀπὸ ὁράσεως ὀσφύος καὶ ἐπάνω, καὶ ἀπὸ ὁράσεως ὀσφύος
καὶ ἕως κάτω ἴδον ὡς ὅρασιν πυρός, καὶ τὸ φέγγος αὐτοῦ κύκλῳ.
28 [28]ὡς ὅρασις τόξου, ὅταν ᾖ ἐν τῇ νεφέλῃ ἐν ἡμέραις ὑετοῦ, οὕτως ἡ
στάσις τοῦ φέγγους κυκλόθεν.

II 1 [1]Αὕτη ἡ ὅρασις ὁμοιώματος δόξης Κυρίου· καὶ ἴδον, καὶ πίπτω
ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἤκουσα φωνὴν λαλοῦντος, [(1)]καὶ εἶπεν πρὸς
μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, καὶ λαλήσω πρὸς σέ·
2 [2]καὶ ἦλθεν ἐπ᾽ ἐμὲ πνεῦμα, καὶ ἀνέλαβέν με καὶ ἔξηρέν με καὶ
ἔστησέν με ἐπὶ τοὺς πόδας μου, καὶ ἤκουον αὐτοῦ λαλοῦντος πρὸς μέ,
3 [3]καὶ εἶπεν πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, ἐξαποστέλλω ἐγὼ σὲ πρὸς τὸν
οἶκον τοῦ Ἰσραήλ, τοὺς παραπικραίνοντάς με, οἵτινες παρεπίκρανάν
4 με αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, [4]καὶ ἐρεῖς
5 πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος, [5]ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶσιν,
διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν, καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης εἶ σὺ
6 ἐν μέσῳ αὐτῶν. [6]καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ φοβηθῇς αὐτούς, μηδὲ
ἐκστῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· διότι παροιστρήσουσι καὶ ἐπισυστή-
σονται ἐπὶ σὲ κύκλῳ, καὶ ἐν μέσῳ σκορπίων σὺ κατοικεῖς· τοὺς
λόγους αὐτῶν μὴ φοβηθῇς, καὶ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν μὴ ἐκστῇς,
7 διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. [7]καὶ λαλήσεις τοὺς λόγους μου

23 ετερα bis] εκατερα B^a | δυο]+συνεζευγμεναι A | τα σωματα αυτων] τω σωματι τα προσωπα αυτων A **24** ηκουον] ηκουσα Q | πολλου]+ως φωνην ικανου εν τω πορευεσθαι αυτα φωνη του λογου ως φωνη παρεμβολης A et (sub θ' ※) Q **25** υπερανωθεν] υπερανω A | αυτων]+εν τω εσταναι αυτα ανιεντο (-οντο Q) αι πτερυγες αυτων και υπερανω του στερεωματος του υπερ κεφαλης αυτων A et (sup θ' ※) Q **26** ομοιωμα 1°] pr και Q | αυτου] αυτω A **27** ιδον 1°] ειδον $B^{ab}A$ | ηλεκτρου]+ως ορασις πυρος εσωθεν αυτου κυκλω (αυτ. κυκλω sup ras A^a) A et (sub $\alpha'\theta'$ ※) Q **27**—II **2** απο ορασεως (1°) ...εξηρεν με και sup ras A^a **27** ιδον 2°] ειδον A^a | om ως 2° Q* (hab sub $\alpha'\theta'$ ※ Q^{mg}) **28** ημεραις] ημερα Q II **1** ομοιωματος] ομοιωμα της A^a | ειδον A^a **2** εξηρεν] εξηγειρεν A^a | τους ποδας] om τους Q **3** εξαποστελω A | αυτων]+ητθετησαν εν εμοι A et (sub θ' ※) Q **4** και ερεις] pr και υιοι σκληροπροσωποι και στερεοκαρδιοι εγω αποστελλω σε προς αυτους A et (sub $\alpha'\theta'$ ※) Q | Κυριος] pr κς AQ **6** παροιστρησουσιν AQ | εκστης 2°] α' πτηξης Q^{mg} | παραπικραινων] α' αλλασσων σ' προσεριστης Q^{mg}

Β πρὸς αὐτούς, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν ἢ πτοηθῶσιν, ὅτι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. 8καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, ἄκουε τοῦ λαλοῦντος πρὸς 8
σέ, μὴ γίνου παραπικραίνων καθὼς ὁ οἶκος ὁ παραπικραίνων· χάνε
τὸ στόμα σου καὶ φάγε ὃ ἐγὼ δίδωμί σοι. 9καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ χεὶρ 9
ἐκτεταμένη πρὸς μέ, καὶ ἐν αὐτῇ κεφαλὶς βιβλίου· 10καὶ ἀνείλησεν 10
αὐτὴν ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα ἦν τὰ ἔμπροσθεν καὶ
τὰ ὀπίσω, καὶ ἐγέγραπτο θρῆνος καὶ μέλος καὶ οὐαί. 1καὶ εἶπεν 1 I
πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, κατάφαγε τὴν κεφαλίδα ταύτην, καὶ πορεύ-
θητι καὶ λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 2καὶ διήνοιξεν τὸ στόμα μου, 2
καὶ ἐψώμισέν με τὴν κεφαλίδα. 3καὶ εἶπεν πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, 3
τὸ στόμα σου φάγεται, καὶ ἡ κοιλία σου πλησθήσεται τῆς κεφαλίδος
ταύτης τῆς δεδομένης εἰς σέ. καὶ ἔφαγον αὐτήν, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
στόματί μου ὡς μέλι γλυκάζον.
4Καὶ εἶπεν πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, βάδιζε καὶ εἴσελθε πρὸς τὸν 4
οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ καὶ λάλησον τοὺς λόγους μου πρὸς αὐτούς, 5διότι 5
οὐ πρὸς λαὸν βαθύγλωσσον σὺ ἐξαποστέλλῃ, πρὸς τὸν οἶκον τοῦ
Ἰσραήλ, 6οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἀλλοφώνους ἢ ἀλλογλώσσους 6
οὐδὲ στιβαροὺς τῇ γλώσσῃ ὄντας, ὧν οὐκ ἀκούσῃ τοὺς λόγους· καὶ εἰ
πρὸς τοιούτους ἐξαπέστειλά σε, οὗτοι ἂν εἰσήκουσάν σου. 7ὁ δὲ 7
οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ οὐ μὴ θελήσουσιν εἰσακοῦσαί σου, διότι οὐ βού-
λονται εἰσακοῦσαί μου· ὅτι πᾶς ὁ οἶκος Ἰσραὴλ φιλόνεικοί εἰσιν καὶ
σκληροκάρδιοι. 8καὶ ἰδοὺ δέδωκα τὸ πρόσωπόν σου δυνατὸν κατέ- 8
ναντι τῶν προσώπων αὐτῶν, καὶ τὸ νεῖκός σου κατισχύσω κατέναντι
τοῦ νείκους αὐτῶν, 9καὶ ἔσται διὰ παντὸς κραταιότερον πέτρας. μὴ 9
φοβηθῇς ἀπ' αὐτῶν μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, διότι οἶκος
παραπικραίνων ἐστίν. 10καὶ εἶπεν πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, πάντας τοὺς 10
λόγους οὓς λελάληκα μετὰ σοῦ λάβε εἰς τὴν καρδίαν σου καὶ τοῖς ὠσίν
σου ἄκουε, 11καὶ βάδιζε, εἴσελθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν πρὸς τοὺς υἱοὺς 11

AQ **7** οτι] διοτι $B^{ab}A$ **8** μη] pr και Q | παραπικραινων 1° (νων sup ras A^a)] + και συ (sup ras) A^a | ο παραπικρ.] ο sup ras A^a | ο εγω] α εγω $B^{*\,vid}$ (ο sup ras B^{ab}) A **9** κεφαλις] σ′ ιλητο̄ τευχος Q^{mg} **10** αυτη] α sup ras A^a | εμπροσθεν] οπισθεν A | οπισω] εμπροσθεν A οπισθεν Q | εγεγραπτο] + εις αυτην AQ III **1** ειπε Q^a: item 4 | ανθρωπου] + οι γ′ ※ ο εαν ευρης φαγε Q^{mg} **2** κεφαλιδα] + ταυτην Q **4** om και 2° AQ **5** βαθυγλωσσον] βαθυχειλον (βαθ sup ras A^a) και βαρυγλωσσον AQ | εξαποστειλη $B^{a\,(vid)}$ | του Ισραηλ] om του Q **6** λογους] + αυτων A **7** εισακουσαι 2°] εισακουεῖ A | Ισραηλ 2°] pr του AQ | φιλονεικοι] α′ ισχυροι μετωπω σ′ αναιδεις μετωπω Q^{mg} **8** προσωπων] προσωπον A^* (-πων $A^{?\,vid}$) **9** πετρας] + δεδωκα το νεικος σου A + (sub θ′ ※) δεδωκα το μετωπον σου Q | φο|φηθης B^* (φοβ. $B^{a?\,b?}$) | πτοηθης] σ′ υπενδως Q^{mg} **10** ελαληκα A **11** εισελθε] seq ras 1 saltem lit in A

τοῦ λαοῦ σου καὶ λαλήσεις πρὸς αὐτούς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε B
12 λέγει Κύριος, ἐὰν ἄρα ἀκούσωσιν, ἐὰν ἄρα ἐνδῶσιν. [12]Καὶ ἀνέλα-
βέν με πνεῦμα, καὶ ἤκουσα κατόπισθέν μου, καὶ ἤκουσα φωνὴν σεισμοῦ
13 μεγάλου Εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ. [13]καὶ ἴδον
φωνὴν πτερύγων τῶν ζῴων πτερυσσομένων ἑτέρα πρὸς τὴν ἑτέραν,
14 καὶ φωνὴ τῶν τροχῶν ἐχομένη αὐτῶν, καὶ φωνὴ τοῦ σεισμοῦ. [14]καὶ
τὸ πνεῦμα ἐξῆρέν με καὶ ἀνέλαβέν με, καὶ ἐπορεύθην ἐν ὁρμῇ τοῦ
15 πνεύματός μου, καὶ χεὶρ Κυρίου ἐγένετο ἐπ᾽ ἐμὲ κραταιά. [15]καὶ
εἰσῆλθον εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν μετέωρος, καὶ περιῆλθον τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβὰρ τοὺς ὄντας ἐκεῖ· καὶ ἐκάθισα
16 ἐκεῖ ἑπτὰ ἡμέρας ἀναστρεφόμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν. [16]καὶ ἐγένετο
17 μετὰ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [17]Υἱὲ ἀνθρώπου,
σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μού
18 λόγον, καὶ διαπειλήσῃ αὐτοῖς παρ᾽ ἐμοῦ. [18]ἐν τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ
Θανάτῳ θανατωθήσῃ· καὶ οὐ διεστείλω αὐτῷ οὐδὲ ἐλάλησας τοῦ δια-
στείλασθαι τῷ ἀνόμῳ ἀποστρέψαι ἀπὸ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ τοῦ ζῆσαι
αὐτόν, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ τὸ αἷμα
19 αὐτοῦ ἐκ χειρός σου ἐκζητήσω. [19]καὶ σὺ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ,
καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ καὶ τῆς ὁδοῦ, ὁ ἄνομος
ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχήν σου ῥύσῃ.
20 [20]καὶ ἐν τῷ ἀποστρέφειν δίκαιον ἀπὸ τῶν δικαιοσυνῶν αὐτοῦ καὶ
ποιήσῃ παράπτωμα, καὶ δώσω τὴν βάσανον εἰς πρόσωπον αὐτοῦ,
αὐτὸς ἀποθανεῖται, ὅτι οὐ διεστείλω αὐτῷ, καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ
ἀποθανεῖται, διότι οὐ μὴ μνησθῶσιν αἱ δικαιοσύναι αὐτοῦ· καὶ τὸ αἷμα
21 αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. [21]σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ δικαίῳ
τοῦ μὴ ἁμαρτεῖν, καὶ αὐτὸς μὴ ἁμάρτῃ, ὁ δίκαιος ζωῇ ζήσεται, ὅτι
διεστείλω αὐτῷ· καὶ σὺ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν ῥύσῃ.
22 [22]Καὶ ἐγένετο ἐπ᾽ ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ εἶπεν πρὸς μέ Ἀνάστηθι

11 bis scr *και ερεις προς αυτους* Q* (improb 2° Q^{a}) | Κυριος] pr κς AQ AQ **12** om *και ηκουσα* 2° B^{ab}AQ | *μεγαλου*]+*λεγοντων* A **13** *και ιδον* (ειδ. A) *φωνην*] *σ′ κ συγκρουσι*] Q^{mg} | *σεισμου*]+(sub *α′θ′ ⁘*) *μεγαλου* Q **14** *το πνευμα*]+*κυ* A | *επορευθην*]+*μετεωρος* AQ **15** *κατοικουντας*] *ουν* sup ras B^{ab} **16—17** *μετα τας...παρ εμου* sup ras A^{a} **16** *ημερας*]+(sub *α′θ′σ′ ⁘*) *και εγενετο* Q **17** *διαπειλησῃ*] *απειλησῃ* Q *σ′ προφυλαξεις* Q^{mg} **18** ante *θανατωθησῃ* ras 4 vel 5 litt B$^{?vid}$ | *αποστρεψαι*] pr *του* Q | *του ζησαι αυτον*] *του ζητησαι αυτον* A *α′ του σωσαι αυτο*] Q^{mg} | *αδικεια* B* (-κια B^{b}) **19** *οδου*] pr *απο* Q+*αυτου* B^{ab}AQ | *ρυσῃ*] *ερυσω* A **20** *των δικαιοσυνων*] *της δικαιοσυνης* A | *βασανον*] *οι λοιποι σκανδαλον* Q^{mg} | *οτι ου διεστειλω αυτω*] *σ′ επειδη μη προεφυλαξας αυτον* Q^{mg} | *αυτου* 4°]+*ας εποιησεν* AQ **21** *αμαρτειν*] *αμαρτανειν* A | *δεστειλω* Q* (*διεστ.* Q^{a}) | *σεαυτου ψυχην*] *ψ. σου* A

B καὶ ἔξελθε εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἐκεῖ λαληθήσεται πρὸς σέ. 23καὶ 23
ἀνέστην καὶ ἐξῆλθον εἰς τὸ πεδίον, καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ δόξα Κυρίου εἱστήκει
καθὼς ἡ ὅρασις καὶ καθὼς ἡ δόξα ἣν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ,
καὶ ἔπιπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. 24καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα καὶ 24
ἔστησέν με ἐπὶ πόδας μου, καὶ ἐλάλησεν πρὸς μὲ καὶ εἶπέν μοι
Εἴσελθε καὶ ἐγκλείσθητι ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου σου. 25καὶ σύ, υἱὲ ἀν- 25
θρώπου, ἰδοὺ δέδονται ἐπὶ σὲ δεσμοί, καὶ δήσουσίν σε ἐν αὐτοῖς, καὶ
οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκ μέσου αὐτῶν. 26καὶ τὴν γλῶσσάν σου συνδήσω, 26
καὶ ἀποκωφωθήσῃ, καὶ οὐκ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς ἄνδρα ἐλέγχοντα, διότι
οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. 27καὶ ἐν τῷ λαλεῖν με πρὸς σὲ ἀνοίξω 27
τὸ στόμα σου καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος Ὁ ἀκούων
ἀκουέτω, καὶ ὁ ἀπειθῶν ἀπειθείτω, διότι οἶκος παραπικραίνων
ἐστίν· 1Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε σεαυτῷ πλίνθου καὶ 1 IV
θήσεις αὐτὴν πρὸ προσώπου σου, καὶ διαγράψεις ἐπ' αὐτὴν πόλιν
τὴν Ἰερουσαλήμ, 2καὶ δώσεις ἐπ' αὐτὴν περιοχήν, καὶ οἰκοδομήσεις 2
ἐπ' αὐτὴν προμαχῶνας, καὶ περιβαλεῖς ἐπ' αὐτὴν χάρακα, καὶ δώσεις
ἐπ' αὐτὴν παρεμβολάς, καὶ τάξεις τὰς βελοστάσεις κύκλῳ. 3καὶ 3
σὺ λάβε σεαυτῷ τήγανον σιδηροῦν καὶ θήσεις αὐτὸ τοῖχον σιδηροῦν
ἀνὰ μέσον σοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς πόλεως, καὶ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσ-
ωπόν σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ἔσται ἐν συνκλεισμῷ, καὶ συγκλείσεις
αὐτήν· σημεῖόν ἐστιν τοῦτο τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 4Καὶ σὺ 4
κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου τὸ ἀριστερόν, καὶ θήσεις τὰς ἀδικίας
τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτοῦ κατὰ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν πεντήκοντα
καὶ ἑκατὸν ἃς κοιμηθήσῃ ἐπ' αὐτοῦ, καὶ λήμψῃ τὰς ἀδικίας αὐτῶν.
5καὶ ἐγὼ δέδωκά σοι τὰς δύο ἀδικίας αὐτῶν εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν, 5
ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας, καὶ λήμψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου
Ἰσραήλ. 6καὶ συντελέσεις ταῦτα, καὶ κοιμηθήσῃ ἐπὶ τὸ πλευρόν σου 6
τὸ δεξιόν, καὶ λήμψῃ τὰς ἀδικίας τοῦ οἴκου Ἰούδα τεσσεράκοντα
ἡμέρας· ἡμέραν εἰς ἐνιαυτὸν τέθεικά σοι. 7καὶ εἰς τὸν συγκλεισμὸν 7

AQ **23** εκει δοξα κῡ ιστηκει sup ras A^a | ιστηκει AQ* **24** εστησεν] ανεστησε B^{ab} **25** δησουσι Q^a | \ και 3°] + συ A | εκ μεσου] εξ A **26** συνδησω] + (sub θ′ ※) προς τον λαρυγγα σευ Q | αποκωφωθησῃ] σ′ αλλος εση Q^{mg} **27** Κυριος] pr κς AQ^{mg} pr αδωναι Q* | απιθετω A IV **2** προ-χωνας B^* (προμαχ. B^{ab}) **3** συγκλεισμω B^{ab}AQ | συνκλισεις A συγκλεισης Q^{mg} vid **4** πεντηκοντα] pr εν Q | πεντηκοντα και εκατον] adnot ου κειτ παρ Εβρ[αιοις] Q^{mg} | εκατον] + ημερας A | ληψη $B^{\gamma}Q^a$: item 5 **5** δεδωκα] εδωκα Q | ενενηκοντα και εκατον] οι λοιποι τριακοσιας ῃ ενένηκ. Q^{mg} | αδι-κειας 2° B^* (-κιας B^b: item 6) | om οικου Q **6** ταυτα] αυτα παντα A | δεξιον] + (sub α′θ′ ※) δευτερον Q | ληψη Q^a **7** τον συγκλεισμον] συν-κλισμον A

Ἰερουσαλὴμ ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπόν σου, καὶ τὸν βραχίονά σου B
8 στερεώσεις, καὶ προφητεύσεις ἐπ᾽ αὐτήν. [8]καὶ ἐγὼ ἰδοὺ δέδωκα ἐπὶ
σὲ δεσμούς, καὶ μὴ στραφῇς ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σοῦ ἐπὶ τὸ πλευρόν
9 σου ἕως οὗ συντελεσθῶσιν ἡμέραι τοῦ συγκλεισμοῦ σου. [9]καὶ σὺ
λάβε σεαυτῷ πυροὺς καὶ κριθὰς καὶ κύαμον καὶ φακὸν καὶ κέγχρον
καὶ ὄλυραν, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰ εἰς ἄγγος ἓν ὀστράκινον, καὶ ποιήσεις
αὐτὰ σαυτῷ εἰς ἄρτους, καὶ κατ᾽ ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν ἃς σὺ
καθεύδεις ἐπὶ τοῦ πλευροῦ σου, ἐνενήκοντα καὶ ἑκατὸν ἡμέρας,
10 φάγεσαι αὐτά. [10]καὶ τὸ βρῶμά σου φάγεσαι ἐν σταθμῷ, εἴκοσι
11 σίκλους τὴν ἡμέραν· ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ φάγεσαι αὐτά. [11]καὶ
ὕδωρ ἐν μέτρῳ πίεσαι, τὸ ἕκτον τοῦ εἶν ἀπὸ καιροῦ ἕως καιροῦ
12 πίεσαι. [12]καὶ ἐγκρυφίαν κρίθινον φάγεσαι αὐτά, ἐν βολβίτοις
13 κόπρου ἀνθρωπίνης ἐγκρύψεις αὐτὰ κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, [13]καὶ
ἐρεῖς Τάδε λέγει Κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Οὕτως φάγονται οἱ υἱοὶ τοῦ
14 Ἰσραὴλ ἀκάθαρτα ἐν τοῖς ἔθνεσιν. [14]καὶ εἶπα Μηδαμῶς, Κύριε θεὲ
τοῦ Ἰσραήλ· εἰ ἡ ψυχή μου οὐ μεμίανται ἐν ἀκαθαρσίᾳ, καὶ θηριά-
λωτον καὶ θνησιμαῖον οὐ βέβρωκα ἀπὸ γενέσεώς μου ἕως τοῦ νῦν,
15 οὐδὲ εἰσελήλυθεν εἰς τὸ στόμα μου πᾶν κρέας ἕωλον. [15]καὶ εἶπεν
πρὸς μέ Ἰδοὺ δέδωκά σοι βόλβιτα βοῶν ἀντὶ τῶν βολβίτων τῶν
16 ἀνθρωπίνων, καὶ ποιήσεις τοὺς ἄρτους σου ἐπ᾽ αὐτῶν. [16]καὶ εἶπεν
πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ἐγὼ συντρίβω στήριγμα ἄρτου ἐν
Ἰερουσαλήμ, καὶ φάγονται ἄρτον ἐν σταθμῷ καὶ ἐν ἐνδείᾳ, καὶ ὕδωρ
17 ἐν μέτρῳ καὶ ἐν ἀφανισμῷ πίονται, [17]ὅπως ἐνδεεῖς γένωνται ἄρτου
καὶ ὕδατος· καὶ ἀφανισθήσεται ἄνθρωπος καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ
V 1 τακήσονται ἐν ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν. [1]Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου,
λάβε σεαυτῷ ῥομφαίαν ὀξεῖαν ὑπὲρ ξυρὸν κουρέως, κτήσῃ αὐτὴν
σεαυτῷ, καὶ ἐπάξεις αὐτὴν ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου καὶ ἐπὶ τὸν

7 στερεωσεις] + επ αυτην B^{ab} **8** εγω ιδου] improb ιδου B^{ab} ιδου εγω A | AQ μη] pr ου A | om σου 2° A^{*vid} (hab A^{1}) | ημεραι] pr αι A | συνκλεισμου A **9** σαυτω (σ'αυτ. B)] σεαυτω AQ^{*salt} | κατ] κατα AQ **10** φαγεσαι 1°] pr ο AQ | σταθμιω A | ημεραν] + φαγεσαι A | εως] pr και A **11** ειν] ιν AQ **12** εγκρυφιαν $B^{ab}AQ$ | εγκρυψεις] κατακρυψεις A **13** Ισραηλ 1°] pr του AQ | ουτω Q^{a} | του Ισραηλ] om του AQ + (sub οι γ' ※) τον αρτον αυτων Q | ακαθαρτον Q | εθνεσιν] + ου διασκορπιω αυτους εκει Q **14** ειπα] ειπον Q | Κυριε] pr κε A | θεε] ο θς Q^{mg} | θνησιμαιον και θηριαλωτον AQ | γενεσεως] pr της A | κρεα Q* (superscr s Q^{a}) | εωλον] βεβηλον $B^{*fort}A^{a?}Q$ **15** ειπεν] + κς A | βολβιτα (λβ sup ras A^{a} prius βλ)] pr α'θ' ※ τα Q^{mg} | βοων] pr ※ τω| Q^{mg} | ποιησεις] οισεις A^{*} (superscr π A^{1}) **16** ειπεν] + κς A | om εν 3° A^{*} (hab A^{a}) **17** τακησονται] εντακ. $B^{ab}Q$ | αδικειαις B^{*} (-κιαις B^{b}) V **1** κτηση] κτησαι A

B πώγωνά σου. καὶ λήμψῃ ζυγὸν σταθμίων καὶ διαστήσεις αὐτούς· 2 τὸ τέταρτον ἐν πυρὶ ἀνακαύσεις ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατὰ τὴν πλή- 2
ρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ συγκλεισμοῦ, καὶ λήμψῃ τὸ τέταρτον καὶ
κατακαύσεις αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον κατακόψεις ἐν
ῥομφαίᾳ κύκλῳ αὐτῆς, καὶ τὸ τέταρτον διασκορπίσεις τῷ πνεύματι,
καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. 3 καὶ λήμψῃ ἐκεῖθεν ὀλίγους 3
ἐν ἀριθμῷ καὶ συμπεριλήμψει αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου. 4 καὶ ἐκ 4
τούτων λήμψῃ ἔτι καὶ ῥίψεις αὐτοὺς εἰς μέσον τοῦ πυρός, καὶ κατα-
καύσεις αὐτοὺς ἐν πυρί· ἐξ αὐτῆς ἐξελεύσεται πῦρ. καὶ ἐρεῖς παντὶ
οἴκῳ Ἰσραήλ 5 Τάδε λέγει Κύριος Αὕτη ἡ Ἰερουσαλήμ, ἐν μέσῳ τῶν 5
ἐθνῶν τέθεικα αὐτὴν καὶ τὰς κύκλῳ αὐτῆς χώρας. 6 καὶ ἐρεῖς τὰ δικαι- 6
ώματά μου τῇ ἀνόμῳ ἐκ τῶν ἐθνῶν, καὶ τὰ νόμιμά μου τῶν χωρῶν τῶν
κύκλῳ αὐτῆς, διότι τὰ δικαιώματά μου ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς νομίμοις
μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς. 7 διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος 7
Ἀνθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν, καὶ ἐν
τοῖς νομίμοις μου οὐκ ἐπορεύθητε, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐποι-
ήσατε, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ὑμῶν οὐ
πεποιήκατε, 8 διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, καὶ ποιήσω 8
ἐν μέσῳ σου κρίμα ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν, 9 καὶ ποιήσω ἐν σοὶ ἃ οὐ 9
πεποίηκα καὶ ἃ οὐ ποιήσω ὅμοια αὐτοῖς ἔτι κατὰ πάντα τὰ βδελύγματά
σου. 10 διὰ τοῦτο πατέρες φάγονται τέκνα ἐν μέσῳ σου, καὶ τέκνα 10
φάγονται πατέρας· καὶ ποιήσω ἐν σοὶ κρίματα, καὶ διασκορπιῶ
πάντας τοὺς καταλοίπους σου εἰς πάντα ἄνεμον. 11 διὰ τοῦτο Ζῶ 11
ἐγώ, λέγει Κύριος, εἰ μὴν ἀνθ' ὧν τὰ ἅγιά μου ἐμίανας ἐν πᾶσιν
τοῖς βδελύγμασίν σου, κἀγὼ ἀπώσομαί σε, οὐ φείσεταί μου ὁ ὀφθαλ-
μός, κἀγὼ οὐκ ἐλεήσω. 12 τὸ τέταρτόν σου ἐν θανάτῳ ἀναλωθήσεται, 12
καὶ τὸ τέταρτόν σου ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται ἐν μέσῳ σου, καὶ τὸ

AQ **1** λημψη (ληψ. Q^a: item 2, 3, 4)] + *α′θ′ ※ σεαυτω* Q^{mg} **2** *εν πυρι*] pr *το* A^* (improb $A^{a?}$) | *διασκορπιεις* AQ | *εκκενωσω*] *σ′ γυμνωσω* Q^{mg} **3** *συνπεριλημψη* A *συμπεριλημψη* Q^* (-ληψη Q^a) | *τη αναβολη σου*] *σ′ εν ακρω του ιματιου σου* Q^{mg} **5** *Κυριος*] pr *αδωναι* AQ | *αυτη η*] *τη* B^{ab}A om *η* Q **6** *των χωρων*] pr *εκ* A **7** *Κυριος*] pr *αδωναι* AQ | *ου πεποιηκατε*] *ουκ εποιησατε* A (sed *επ.* improb vid $A^{?mg}$) **8** *Κυριος*] pr *αδωναι* AQ | *μεσου* B^* (*μεσω σου* B^{ab}) | *κριμα*] *κριματα* Q **9** *ου πεποιηκα*] *ουκ εποιησα* A | om *α* 2° AQ | *ου* 2°] + *μη* A **10** *πατερας*] *πρ̄ες* A **11** *Κυριος*] pr *αδωναι* AQ | *μην*] *μη* AQ | *εμιανας*] + *εν πασι* (-*σιν* Q^*) *τοις προσοχθισμασιν* (-*σι* Q^a) *σου και* A et (sub *θ′ ※*) Q | *πασι τ. βδελυγμασι* Q^a | *καγω* 1°] *και εγω* A | *ου*] pr *και* A | *καγω* 2°] *και εγω* AQ | *ελεησω*] + *σε* A **12** *σου* 3°] + (sub *α′ ※*) *και το τεταρτον σου πεσουνται εν ρομφαια κυκλω σου* Q

τέταρτόν σου εἰς πάντα ἄνεμον σκορπιῶ αὐτούς, καὶ τὸ τέταρτόν σου B
ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦνται κύκλῳ σου, καὶ μάχαιραν ἐκκενώσω ὀπίσω
13 αὐτῶν. [13]καὶ συντελεσθήσεται ὁ θυμός μου καὶ ἡ ὀργή μου
ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα ἐν ζήλῳ μου,
14 ἐν τῷ συντελέσαι με τὴν ὀργήν μου ἐπ᾽ αὐτούς. [14]καὶ θήσομαί σε
εἰς ἔρημον καὶ τὰς θυγατέρας σου κύκλῳ σου ἐνώπιον παντὸς διο-
15 δεύοντος, [15]καὶ ἔσῃ στενακτὴ καὶ δηλαιστὴ ἐν τοῖς ἔθνεσιν τοῖς κύκλῳ
σου, ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα ἐν ἐκδικήσει θυμοῦ μου· ἐγὼ
16 Κύριος λελάληκα· [16]καὶ ἐν τῷ ἐξαποστεῖλαί με τὰς βολίδας μου τοῦ
λιμοῦ ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἔσονται εἰς ἔκλειψιν, καὶ συντρίψω στήριγμα
17 ἄρτου σου. [17]καὶ ἐξαποστελῶ ἐπὶ σὲ λιμὸν καὶ θηρία πονηρὰ καὶ
τιμωρήσομαί σε, καὶ θάνατος καὶ αἷμα διελεύσονται ἐπὶ σέ, καὶ
ῥομφαίαν ἐπάξω ἐπὶ σὲ κυκλόθεν· ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

VI 1 2 [1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Υἱὲ ἀνθρώπου, στή-
ρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ καὶ προφήτευσον
3 ἐπ᾽ αὐτά, [3]καὶ [§]ἐρεῖς Τὰ ὄρη Ἰσραήλ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου Τάδε § Γ
λέγει Κύριος τοῖς ὄρεσιν καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξιν καὶ
ταῖς νάπαις Ἰδοὺ ἐπάγω ἐφ᾽ ὑμᾶς ῥομφαίαν, καὶ ἐξολοθρευθήσεται
4 τὰ ὑψηλὰ ὑμῶν, [4]καὶ συντριβήσονται τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν καὶ τὰ
τεμένη ὑμῶν, καὶ καταβαλῶ τραυματίας ὑμῶν ἐνώπιον τῶν εἰδώλων
5 ὑμῶν, [5]καὶ διασκορπιῶ τὰ ὀστᾶ ὑμῶν κύκλῳ τῶν θυσιαστηρίων
6 ὑμῶν. [6]ἐν πάσῃ τῇ κατοικίᾳ ὑμῶν αἱ πόλεις ἐξερημωθήσονται καὶ
τὰ ὑψηλὰ ἀφανισθήσεται, ὅπως ἐξολεθρευθῇ τὰ θυσιαστήρια ὑμῶν

12 τεταρτον 3°] τεταρον B* (τεταρτ. B^{ab}) | σκορπιω] διασπερω A | om και AQΓ το τεταρτον σου εν ρομφ. πεσ. κυκλω σου Q **13** μου 2°] μοι $B^{*\,vid}$ om Q | αυτους 1°] + (sub θ′ ※) και παρακληθησομαι Q | ζηλω] pr τω A **14** ερημον] + (sub θ′ ※) και εις ονειδος εν τοις εθνεσιν (-σι Q^a) τοις κυκλω σου Q | ενωπιον] pr ων $A^{*\,vid}$ (ras A^t) **15** δηλαιστη] δηλαιαστη $B^{bt\,ct\,mg}$ δηλαια A δειλαιστη Q* δειλαια Q^a + (sub θ′ ※) πεδια (παιδεια Q^a) και αφανισμος Q | εθνεσι Q^a | κριματα] + εν οργη και εν θυμω και A + (sub σ′ ※) εν οργη και θυμω Q | om μου Q | λελαληκα (λελα|λαληκα B* λελαληκ. B^b)] ελαλησα Q **16** om και 1° AQ | λιμου] θυμου A + (sub ※) τας πονηρας Q | εκλειψιν] + (sub θ′ ※) αποστελω αυτα (-τας Q^a) διαφθειραι υμας και λιμον συναξω εφ υμας Q **17** λελαληκα] ελαλησα Q VI **3** Κυριου] pr αδωναι A^aQΓ | Κυριος] pr αδωναι AQΓ | ορεσιν] ras aliq in o et post ρ B^2 ορεσι AQ | ταις φαραγξιν και ταις ναπαις] ταις ναπαις και ταις φαραγξιν (-ξι A^a) A^a (sup ras) Q | ιδου] + εγω AQΓ (ε[γω]) | εξολεθρευθησεται AQ **4** συντριβησονται τα θυσιαστηρια υμων και] αφανισθησεται τα θυσιαστηρια υμω| και συντριβησεται (sub α′θ′ ※) Q | κατα|ταβαλω Γ | τραυματια| Γ **5** και διασκορπιω] pr και δωσω τα πτωματα των υιων Ιηλ κατα προσωπον των ειδωλων αυτων AΓ et (sub θ′ ※) Q **6** αφανισθησονται AQΓ | εξολεθρευθη (εξολοθρ. B^b)] εξολεθρευθησῃ Q (rescr σῃ Q^a) + (sub θ′ ※) και πλημμελησουσιν Q

Β καὶ συντριβήσονται τὰ εἴδωλα ὑμῶν καὶ ἐξαρθῇ τὰ τεμένη ὑμῶν,
7 καὶ πεσοῦνται τραυματίαι ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ 7
Κύριος. 8 ἐν τῷ γενέσθαι ἐξ ὑμῶν ἀνασωζομένους ἐκ ῥομφαίας ἐν 8
τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐν τῷ διασκορπισμῷ ὑμῶν ἐν ταῖς χώραις, 9 καὶ 9
μνησθήσονταί μου οἱ ἀνασωζόμενοι ἐξ ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ
ᾐχμαλωτεύθησαν ἐκεῖ· ὀμώμοκα τῇ καρδίᾳ αὐτῶν τῇ ἐκπορνευούσῃ
ἀπ' ἐμοῦ καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν τοῖς πορνεύουσιν ὀπίσω τῶν
ἐπιτηδευμάτων· αὐτῶν, καὶ κύψονται πρόσωπα αὐτῶν ἐν πᾶσι
τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν· 10 καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος 10
λελάληκα. 11 Τάδε λέγει Κύριος Κρότησον τῇ χειρὶ καὶ ψό- 11
φησον τῷ ποδὶ καὶ εἰπόν Εὖγε εὖγε, ἐπὶ πᾶσιν τοῖς βδελύγμασιν
οἴκου Ἰσραήλ· ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ἐν λιμῷ πεσοῦνται.
12 ὁ ἐγγὺς ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖται, ὁ δὲ μακρὰν ἐν θανάτῳ τελευτήσει, 12
καὶ ὁ περιεχόμενος ἐν λιμῷ συντελεσθήσεται, καὶ συντελέσω τὴν
ὀργήν μου ἐπ' αὐτούς. 13 καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ 13
εἶναι τοὺς τραυματίας ὑμῶν ἐν μέσῳ τῶν εἰδώλων ὑμῶν κύκλῳ τῶν
θυσιαστηρίων ὑμῶν ἐπὶ πάντα βουνὸν ὑψηλὸν καὶ ὑποκάτω δένδρου
¶ Γ συσκίου,¶ οὗ ἔδωκαν ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας πᾶσι τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν.
14 καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτούς, καὶ θήσομαι τὴν γῆν εἰς 14
ἀφανισμὸν καὶ εἰς ὄλεθρον ἀπὸ τῆς ἐρήμου Δεβλάθα ἐκ πάσης τῆς
κατοικεσίας· καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

VI 1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2 Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώ- 1 2
που, εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος τῇ γῇ τοῦ Ἰσραὴλ Πέρας ἥκει, τὸ

AQΓ **6** συντριβησονται] συντριβησεται Q* (-σονται Q^{a}) + (sub θ′ ※) και καταπαυσουσιν Q | εξαρθη] εξαρθησεται A | υμων 4°] + και εξαλιφθωσιν (-λειφθ. Q de Γ non liq) τα εργα υμων AΓ et (sub θ′ ※) Q **7** εν μεσω] εν μεσ sup ras B^{ab} **8** εν 1°] pr και υπολειψομαι A et (sub θ′ ※) Q | εθνεσι Q^{a} | εν τω διασκ.] om εν τω Q* (hab Q^{mg}) **9** ομωμοκα (-μεχα A)] pr οτι QΓ | τη εκπορνευουση] + (sub θ′ ※) τη αποσταση Q | απ εμου] + τη αποσταση απ εμου (απ εμου τη αποστα sup ras et in mg A^{a}) A | προσωπα] pr τα A | αυτων 4°] + περι των κακιων (κακων Γ) ων εποιησαν AQΓ | πασιν AQ* | αυτων 5°] + και εν πασιν τοις επιτηδευμασιν αυτων AΓ^{vid} **10** διοτι] οτι A | Κυριος] + ουκ εις δωρεαν AΓ et (sub θ′ ※) Q | λελαληκα] + του ποιησαι αυτοις απαντα τα κακα ταυτα AΓ et (sub θ′ ※) Q **11** Κυριος] pr αδωναι AQ | ευγε ευγε] ευγε Q* αι αι Q^{mg} | πασι A | βδελυγμασιν (βελ. B* βδελ. B$^{a?b?}$ -σι Q^{a})] + (sub θ′ ※) κακιων Q | εν λιμω κ. εν θανατω Q **12** ο εγγυς εν ρ. τελευτησει ο δε μακραν εν θ. τελ. A ο μακραν εν θ. τελ. ο δε εγγυς εν ρ. πεσειται QΓ | και 1°] pr και ο υπολειφθεις A (-λιφθ.) et (sub θ′ ※) Q + υπολειφθεισεται (sic) Γ **13** διοτι] οτι Γ | υψηλον] + και εν πασαις κορυφαις των ορεων AΓ et (sub θ′ ※) Q | και υποκατω δενδρου συσκιου sub ※ θ′ Q | συσκιου] σ′ ευθαλες (sic) Q^{mg} + και υποκατω πασης δρυος δασιας (-σειας Q^{a}) A et (sub α′σ′θ′ ※) Q | πασιν A **14** κατοικεσιας] κατοικιας A κατοικιας αυτων Q VII **2** Κυριος] pr αδωναι AQ | του Ισραηλ] om του Q

(6) 3 πέρας ἥκει ἐπὶ τὰς τέσσαρας πτέρυγας τῆς γῆς· 3ἥκει τὸ πέρας B
(7) 4 4ἐπὶ σὲ τὸν κατοικοῦντα τὴν γῆν, ἥκει ὁ καιρός, ἤγγικεν ἡ ἡμέρα,
(8) 5 οὐ μετὰ θορύβων οὐδὲ μετὰ ᾠδίνων. 5νῦν ἐγγύθεν ἐκχεῶ τὴν ὀργήν
μου ἐπὶ σέ, καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐν σοί, καὶ κρινῶ σε ἐν
(9) 6 ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σου· 6οὐ
φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· διότι τὰς ὁδούς σου ἐπὶ
σὲ δώσω, καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσονται, καὶ ἐπι-
(3) 7 γνώσῃ διότι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ τύπτων. 7νῦν τὸ πέρας πρὸς σέ,
καὶ ἀποστελῶ ἐγὼ ἐπὶ σὲ καὶ ἐκδικήσω ἐν ταῖς ὁδοῖς σου, καὶ
(4) 8 δώσω ἐπὶ σὲ πάντα τὰ βδελύγματά σου· 8οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλ-
μός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω· διότι τὴν ὁδόν σου ἐπὶ σὲ δώσω, καὶ
τὰ βδελύγματά σου ἐν μέσῳ σου ἔσται, καὶ ἐπιγνώσῃ διότι ἐγὼ
(5) 9 10 Κύριος. 9Διότι τάδε λέγει Κύριος 10Ἰδοὺ τὸ πέρας ἥκει, ἰδοὺ
ἡ ἡμέρα Κυρίου· εἰ καὶ ἡ ῥάβδος ἤνθηκεν, ἡ ὕβρις ἐξανέστηκεν.
11 11καὶ συντρίψει στήριγμα ἀνόμου, καὶ οὐ μετὰ θορύβου οὐδὲ μετὰ
12 σπουδῆς. 12ἥκει ὁ καιρός, ἰδοὺ ἡ ἡμέρα· ὁ κτώμενος μὴ χαιρέτω,
13 καὶ ὁ πωλῶν μὴ θρηνείτω· 13διότι ὁ κτώμενος πρὸς τὸν πωλοῦντα
οὐκέτι μὴ ἐπιστρέψῃ, καὶ ἄνθρωπος ἐν ὀφθαλμῷ ζωῆς αὐτοῦ οὐ
14 κρατήσει. 14Σαλπίσατε ἐν σάλπιγγι καὶ κρίνατε τὰ σύμπαντα.
15 15ὁ πόλεμος ἐν ῥομφαίᾳ ἔξωθεν, καὶ ὁ λιμὸς καὶ ὁ θάνατος ἔσωθεν·
ὁ ἐν τῷ πεδίῳ ἐν ῥομφαίᾳ τελευτήσει, τοὺς δ' ἐν τῇ πόλει λιμὸς
16 καὶ θάνατος συντελέσει. 16καὶ ἀνασωθήσονται οἱ ἀνασῳζόμενοι ἐξ
αὐτῶν καὶ ἔσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων· πάντας ἀποκτενῶ, ἕκαστον ἐν

3—9 = 7, 8, 9, 3, 4, 5, 6 in AQ : **4—5** sup ras circ 250 litt A^a **4** *μετα* AQ **2°**] *μετ* A^aQ **6** *οδος* Q* (*οδους* Q^a) | *τυπτων*] + *ταδε λεγει αδωναι κς* Q^{mg} **7** *εκδικησω*] + *σε* AQ **8** *μου*] + *επι σε* AQ | *επιγνωσῃ*] *γνωσῃ* AQ | *διοτι 2°*] *οτι* AQ | *εγω Κυριος* sup ras pl litt A^a **9** *Κυριος*] pr *αδωναι* Q + (sub *θ′ ※*) *κακια μια κακια ιδου παρεστιν* (*-στι* Q^a) *το περας ηκει ηκει το περας εξηγερθη προς σε ιδου ηκει η πλοκη* (*οι ο′ το περας* Q^{mg}) Q **10** *ιδου 1°...Κυριου*] *ιδου ημερα* (*ερα* sup ras A^1) *κυ ιδου το περας ηκει εξηλθεν η πλοκη* A *ιδου η ημερα κυει· ιδου το περας ηκει* (*θ′ ※*) *εξηλθεν η πλοκη* Q | *ει και η ραβδος ηνθηκεν*] *και ηνθηκεν η ραβδος* A *κ. ηνθησεν η ρ.* Q | *εξανεστηκεν η υβρις* AQ **11** *θορυβων* A | *σπουδης*] + *και ουκ εξ αυτων εισιν* (+ *οτι* Q^{mg}) *ουδε* (*ουτε* Q) *ωραισμος εν αυτοις* A et (sub *θ′ ※*) Q **12** *η ημερα*] om *η* Q | *θρηνειτω*] + *οτι οργη εις παν το πληθος αυτης* A et (sub *θ′ ※*) Q **13** *μη*] pr *ου* AQ | *επιστρεψῃ*] + *και ετι* (*ουκετι* Q^{mg}) *εν ζωη* (*ζοη* A^*) *το ζην αυτων οτι ορασις εις παν το πληθος αυτης ουκ ανακαμψει* A et (sub *※*) Q | *ζωης* sup ras B^{ab} **14** om *εν* Q | om *και* A | *συμπαντα*] + *και ουκ εστιν* (*-στι* Q^a) *πορευομενος εις τον πολεμον οτι η οργη μου εις παν το πληθος αυτης* A et (sub *θ′ ※*) Q **15** *ο εν τω πεδιω*] *οι εν τω π.* A | *τελευτησουσι* A | *δ*] *δε* AQ **16** *ορεων*] + *ως περιστεραι μελετητι και* A et (sub *θ′ ※*) Q

B ταῖς ἀδικίαις αὐτοῦ. 17 πᾶσαι χεῖρες ἐκλυθήσονται, καὶ πάντες μη- 17
ροὶ μολυνθήσονται ὑγρασίας, 18 καὶ περιζώσονται σάκκους, καὶ κα- 18
λύψει αὐτοὺς θάμβος· καὶ ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχύνη ἐπ᾽ αὐτούς,
καὶ ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν φαλάκρωμα. 19 τὸ ἀργύριον αὐτῶν ῥιφή- 19
σεται ἐν ταῖς πλατείαις, καὶ τὸ χρυσίον αὐτῶν ὑπεροφθήσεται· αἱ
ψυχαὶ αὐτῶν οὐ μὴ ἐμπλησθῶσιν, καὶ αἱ κοιλίαι αὐτῶν οὐ μὴ πλη-
ρωθῶσιν· διότι βάσανος τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν ἐγένετο. 20 ἐκλεκτὰ 20
κόσμου εἰς ὑπερηφανίαν ἔθεντο αὐτά, καὶ εἰκόνας τῶν βδελυγμάτων
αὐτῶν ἐποίησαν ἐξ αὐτῶν· ἕνεκεν τούτου δέδωκα αὐτὰ αὐτοῖς εἰς
ἀκαθαρσίαν. 21 καὶ παραδώσω αὐτὰ εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων τοῦ διαρ- 21
πάσαι αὐτά, καὶ τοῖς λοιμοῖς τῆς γῆς εἰς σκῦλα, καὶ βεβηλώσουσιν
αὐτά. 22 καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ μιανοῦσιν 22
τὴν ἐπισκοπήν μου, καὶ εἰσελεύσονται εἰς αὐτὰ ἀφυλάκτως καὶ βεβη-
λώσουσιν αὐτά, 23 καὶ ποιήσουσι φυρμόν, διότι ἡ γῆ πλήρης λαῶν, 23
καὶ ἡ πόλις πλήρης ἀνομίας. 24 καὶ ἀποστρέψω τὸ φρύαγμα τῆς 24
ἰσχύος αὐτῶν, καὶ μιανθήσεται τὰ ἅγια αὐτῶν. 25 ἐξιλασμὸς ἥξει 25
καὶ ζητήσει εἰρήνην, καὶ οὐκ ἔσται. 26 οὐαὶ ἐπὶ οὐαὶ ἔσται, καὶ ἀγ- 26
γελία ἐπ᾽ ἀγγελίαν ἔσται, καὶ ζητηθήσεται ὅρασις ἐκ προφήτου, καὶ
νόμος ἀπολεῖται ἐξ ἱερέως καὶ βουλὴ ἐκ πρεσβυτέρων. 27 ἄρχων 27
ἐνδύσεται ἀφανισμόν, καὶ αἱ χεῖρες τοῦ λαοῦ τῆς γῆς παραλυθή-
σονται· κατὰ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν ποιήσω αὐτοῖς, καὶ ἐν τοῖς κρίμασιν
αὐτῶν ἐκδικήσω αὐτούς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος.

VI 1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἕκτῳ ἔτει ἐν τῷ πέμπτῳ μηνὶ πέμπτῃ τοῦ 1
μηνὸς ἐγὼ ἐκαθήμην ἐν τῷ οἴκῳ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰούδα ἐκά-
θηντο ἐνώπιόν μου. καὶ ἐγένετο ἐπ᾽ ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, 2 καὶ ἴδον, 2

AQ **16** αδικειαις B* (-κιαις B^b) **17** χαιρες B* (χειρ. B^{ab}) | υγρασια AQ **19** εν ταις πλατειαις ριφησεται Q | πλατιαις A | υπεροφθησεται] + το αργυριον αυτων και το χρυσιον αυτων ου δυνηθησεται (δυνησεται Q) εξελεσθαι αυτους εν ημερα οργης κυ A et (sub θ′ ※) Q | εμπλησθωσι Q^a | πληρωθωσι Q^a | αδικειων B* (-κιων B^b) | εγενετο] εγενοντο Q^a **20** υπερηφανειαν Q* (-νιαν Q^a) | αυτων 1°] + (sub θ′ ※) προσοχθισματα αυτων Q **21** διαρπασαι] διαφθειραι A | βεβηλωσουσιν] α′ λαικωσουσιν Q^{mg} **22** μιανουσι Q^a | αφυλακτως] απαρατηρητως Q^c **23** ποιησουσιν AQ* | φυρμον] φυρ sup ras B^{ab} | λαων] κρισεως αιματω̃ Q **24** και 1° pr και αξω πονηρους εθνων και κληρονομησουσιν (-σι Q^a) τους οικους αυτων A et (sub θ′ ※) Q | και αποστρεψω το φρυαγμα] α′ ϗ καταπαυσω υπερηφανειαν Q^{mg} | της ισχυος αυτων] σ′ ανεντροπω̃ Q^{mg} **25** ζητησεις Q | ειρηνην] pr εις A | εσται] εστιν Q **26** επ αγγελιαν (επι|γελ. B* επ αγ|γ. B^{ab})] επι αγγ. AQ **27** αρχων] pr ο (superscr Q^s) βασιλευς πενθησει και ο A et (ο β. π. sub θ′ ※) Q | om εν AQ VIII **1** εκτω ετει] ετει τω εκτω Q | ετει . . μηνος] ετει ϛ′ μηνι ε′ ημερα ε′ Q^{mg} | om εγω A | μου] εμου A | εμε] + (sub ※) εκει Q | Κυριου] pr αδωναι AQ

καὶ ἰδοὺ ὁμοίωμα ἀνδρός· ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ καὶ ἕως κάτω πῦρ, B
3 καὶ ἀπὸ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ὑπεράνω ὡς ὅρασις ἠλέκτρου. 3καὶ ἐξέ-
τεινεν ὁμοίωμα χειρὸς καὶ ἀνέλαβέν με τῆς κορυφῆς μου, καὶ ἀνέ-
λαβέν με πνεῦμα ἀνὰ μέσον τῆς γῆς καὶ οὐρανοῦ καὶ ἤγαγέν με
εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐν ὁράσει θεοῦ ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης τῆς
4 βλεπούσης εἰς βορρᾶν, οὗ ἦν ἡ στήλη τοῦ κτωμένου. 4καὶ ἰδοὺ
ἐκεῖ ἦν δόξα Κυρίου θεοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὴν ὅρασιν ἣν ἴδον ἐν
5 τῷ πεδίῳ. 5καὶ εἶπεν πρός μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνάβλεψον τοῖς
ὀφθαλμοῖς σου πρὸς βορρᾶν. καὶ ἀνέβλεψα τοῖς ὀφθαλμοῖς μου
πρὸς βορρᾶν, καὶ ἰδοὺ ἀπὸ βορρᾶ ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πρὸς ἀνα-
6 τολάς. 6καὶ εἶπεν πρός μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, ἑώρακας τί οὗτοι ποι-
οῦσιν; ἀνομίας μεγάλας ποιοῦσιν ὧδε, τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἁγίων
7 μου· καὶ ἔτι ὄψῃ ἀνομίας μείζονας. 7καὶ εἰσήγαγέν με ἐπὶ τὰ πρό-
8 θυρα τῆς αὐλῆς, 8καὶ εἶπεν πρός μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, ὄρυξον. καὶ
9 ὤρυξα, καὶ ἰδοὺ θύρα. 9καὶ εἶπεν πρός μέ Εἴσελθε καὶ ἴδε τὰς
10 ἀνομίας ἃς οὗτοι ποιοῦσιν ὧδε. 10καὶ εἰσῆλθον καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ
μάταια βδελύγματα καὶ πάντα τὰ εἴδωλα οἴκου Ἰσραὴλ διαγεγραμ-
11 μένα ἐπ' αὐτοῦ κύκλῳ. 11καὶ ἑβδομήκοντα ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέ-
ρων οἴκου Ἰσραήλ· Ἰεχονίας ὁ τοῦ Σαφὰν ἐν μέσῳ αὐτῶν ἱστήκει
πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἕκαστος θυμιατήριον αὐτοῦ εἶχεν ἐν τῇ
12 χειρί, καὶ ἡ ἀτμὶς τοῦ θυμιάματος ἀνέβαινεν. 12καὶ εἶπεν πρός μέ

1 ομοιωμα] + (sub σ′ ※) ως ειδος Q | υπερανω] pr τα (improb $A^{a?}$) A^{*} AQ + αυτου $B^{ab\ mg}$ AQ | ορασις] + αυρας ως ιδος A αυρας (φεγγους Q^{mg}) ως ειδος του (sub θ′ ※) Q **3** με 1°] + (sub α′θ′ ※) του κραστεδου Q + σ′ του μαλλου Q^{mg} | της κορυφης] της κεφαλης Q^{mg} | ανελαβε (2°) Q^{a} | ουρανου] pr αναμεσον του B^{ab} (sup ras et in mg) AQ | πυλης] + της εσωτερας AQ | βλεπουσην ut vid A^{*} | εις 2°] προς AQ | στηλη] + (sub θ′ ※) της εικονος του ζηλους Q **4** δοξα] pr η Q adnot περι χερουβ Q^{mg} | ιδον] ειδον $B^{b?e?}$ **5** προς 2°] προ Q | της (την Q) προς ανατολας] του θυσιαστηριου η εικων του ζηλους τουτου εν τω εισπορευεσθαι σε (ras σε $A^{a?}$) αυτην την βλεπουσαν προς ανατολας A + (sub θ′ ※) του θυσιαστηριου ου η εικων του ζηλ. τ. εν τω εισπορ. αυτη Q **6** εορακας AQ | ποιουσιν 2°] pr ας ο οικος Ιηλ A et (sub α′σ′θ′ ※) Q | απεχεσθαι] αι sup ras B^{ab} | bis scr απο των B^{*} (improb 1° B^{ab}) | οψει B^{b}AQ | ανομιας 2°] αμαρτιας A **7** αυλης] πυλης Q + και ιδον και ιδου οπη μια εν τω τοιχω A et (sub θ′ ※) Q **8** ορυξον] + δη εν τω τοιχω A et (sub α′ ※) Q | ωρυξα] + εν τω τοιχω Q | θυρα] + μια AQ **9** ανομιας] + τας πονηρας A et (sub οι γ′ ※) Q | ωδε] + σημερον A **10** ιδον] ειδον $B^{a?b?}$ | ιδου] + πασα ομοιωσις ερπετου και κτηνους A et (sub θ′ ※) Q | και 4°] + ειδον A | αυτου] + (sub θ′σ′ ※) του τοιχου Q | κυκλω] + κυκλω $B^{ab\ (mg)}$ **11** Ιεχονιας] Ιεζονιας AQ* (Ιεχ. Q^{a}) pr και A | Σαφαν] + (sub α′θ′ ※) ιστηκει (ειστ. Q^{a}) Q | ιστηκει (ειστ. B^{ab})] ιστηκεισαν Q* (improb $Q^{?}$) | τη χειρι] χειρι αυτου A | ατμις] + (sub θ′ ※) της νεφελης Q

Β Ἑόρακας, υἱὲ ἀνθρώπου, ἃ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ ποιοῦσιν, ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῷ κοιτῶνι τῷ κρυπτῷ αὐτῶν; διότι εἶπαν Οὐχ ὁρᾷ ὁ κύριος, ἐγκαταλέλοιπεν Κύριος τὴν γῆν. 13καὶ εἶπεν πρὸς μέ Ἔτι ὄψει ἀνομίας μείζονας ἃς οὗτοι ποιοῦσιν. 14καὶ εἰσήγαγέν με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, καὶ ἰδοὺ ἐκεῖ γυναῖκες καθήμεναι θρηνοῦσαι τὸν Θαμμούζ. 15καὶ εἶπεν πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, ἑόρακας; καὶ ἔτι ὄψει ἐπιτηδεύματα μείζονα τούτων. 16καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν οἴκου Κυρίου τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἐπὶ τῶν προθύρων τοῦ ναοῦ Κυρίου ἀνὰ μέσον τῶν αἰλὰμ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ θυσιαστηρίου ὡς εἴκοσι ἄνδρες, τὰ ὀπίσθια αὐτῶν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ἀπέναντι, καὶ οὗτοι προσκυνοῦσιν τῷ ἡλίῳ. 17καὶ εἶπεν πρὸς μέ Ἑόρακας, υἱὲ ἀνθρώπου; μὴ μικρὰ τῷ οἴκῳ Ἰούδα τοῦ ποιεῖν τὰς ἀνομίας ἃς πεποιήκασιν ὧδε; διότι ἔπλησαν τὴν γῆν ἀνομίας, καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ὡς μυκτηρίζοντες. 18καὶ ἐγὼ ποιήσω αὐτοῖς μετὰ θυμοῦ· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός μου, οὐδὲ μὴ ἐλεήσω.

IX 1Καὶ ἀνέκραγεν εἰς τὰ ὦτά μου φωνῇ μεγάλῃ λέγων Ἤγγικεν ἡ ἐκδίκησις τῆς πόλεως· καὶ ἕκαστος εἶχεν τὰ σκεύη τῆς ἐξολεθρεύσεως ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 2καὶ ἰδοὺ ἓξ ἄνδρες ἤρχοντο ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς πύλης τῆς ὑψηλῆς τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, καὶ ἑκάστου πέλυξ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ εἷς ἀνὴρ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐνδεδυκὼς ποδήρη, καὶ ζώνη σαπφείρου ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ· καὶ εἰσήλθοσαν καὶ ἔστησαν ἐχόμενοι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χαλκοῦ. 3καὶ δόξα θεοῦ τοῦ

AQ **12** εορακας (εωρ. B^b) υιε ανθρωπου] υιε ανου εωρακας A | του οικου] om του A | ποιουσιν]+ωδε A+(sub οι γ' ※) εν τω σκοτει Q^{mg} | ουχ ορα ο κυριος εγκαταλελοιπεν Κυριος] εγκαταλελοιπεν κς ουκ εφορα ο κς A | κυριος 1°]+α'σ' ※ ημας Q^{mg} **13** ετι]+α'θ' ※ επιστρεψας Q^{mg} | οψη AQ: item 15 **14** γυναικες εκει Q | τον Θαμμουζ] τον Αδωνιζ| Q^{mg} **15** εορακας υιε ανου Q | εορακας (εωρ. B^bA: item 17)]+μη μικρα τω οικω Ιουδα του ποιειν τας ανομιας ας πεποιηκαν αυτοι ωδε A | ετι]+α'θ' επιστρεψας Q^{mg} **16** και 2°] +ιδου A | του ναου] om του A | αιλαμ (ελ. Q)] σ' προπυλου Q^{mg} | εικοσι] + και πεντε AQ | αυτων 1°]+δεδωκοτες A | του κυριου] om του A | προσκυνουσιν] προσεκυνουν A+κατ ανατολας A et (sub θ' ※) Q **17** Ιουδα] Ιηλ A | επλανησαν B^* (επλησαν B^{ab}) | ανομιας 2°]+και επεστρεψαν (+του Q) παρωργισαι με A et (sub θ' ※) Q | αυτοι]+εκτεινουσιν (εκτιν. A) το κλημα A et (sub ※) Q (pro ιδου...κλημα leg σ' ϗ ως αφιεντες εισιν ηχον ως ασμα Q^{mg}) | ως μυκτηριζοντες] α' προς μυκτηρα αυτων θ' εις τον μυκτηρα αυτω| σ' δια των μυκτηρων αυτων Q^{mg} **18** ελεησω]+και καλεσουσιν εν τοις ωσιν μου (+φωνη μεγαλη Q) και ου μη εισακουσω αυτων A et (sub θ' ※) Q IX **1** εκαστος] αυτος A | εξολοθρευσεως B^{ab} **2** πυλης] πολεως Q^* (πυλ. Q^a) | ανηρ εις Q | ζωνην AQ | εχομενα A **3** του Ισραηλ] om του A

Ἰσραὴλ ἀνέβη ἀπὸ τῶν χερουβείν, ἡ οὖσα ἐπ᾽ αὐτῶν, εἰς τὸ αἴθριον B
τοῦ οἴκου. καὶ ἐκάλεσεν τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὸν ποδήρη,
4 ὃς εἶχεν ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ ζώνην, 4καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν
Δίελθε μέσην Ἰερουσαλήμ, καὶ δὸς σημεῖον ἐπὶ τὰ μέτωπα τῶν
ἀνδρῶν τῶν καταστεναζόντων καὶ τῶν κατωδυνωμένων ἐπὶ πάσαις
5 ταῖς ἀνομίαις ταῖς γινομέναις ἐν μέσῳ αὐτῶν. 5καὶ τούτοις εἶπεν
ἀκούοντός μου Πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, καὶ κόπτετε
6 καὶ μὴ φείδεσθε τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ μὴ ἐλεήσητε· 6πρεσβύτε-
ρον καὶ νεανίσκον καὶ παρθένον καὶ νήπια καὶ γυναῖκας ἀποκτείνατε
εἰς ἐξάλειψιν, ἐπὶ δὲ πάντας ἐφ᾽ οὕς ἐστιν τὸ σημεῖον μὴ ἐγγίσητε·
ἀπὸ τῶν ἁγίων μου ἄρξασθε. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῶν
7 πρεσβυτέρων οἳ ἦσαν ἔσω ἐν τῷ οἴκῳ. 7καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς
Μιάνατε τὸν οἶκον, καὶ πλήσατε τὰς ὁδοὺς νεκρῶν ἐκπορευόμενοι,
8 καὶ κόπτετε. 8καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κόπτειν αὐτοὺς καὶ πίπτω ἐπὶ
πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα καὶ εἶπα Οἴμοι, Κύριε, ἐξαλείφεις σὺ
τοὺς καταλοίπους τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῷ ἐκχέαι σε τὸν θυμόν σου ἐπὶ
9 Ἰερουσαλήμ; 9καὶ εἶπεν πρὸς μέ Ἀδικία τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ καὶ
Ἰούδα μεμεγάλυνται σφόδρα σφόδρα, ὅτι ἐπλήσθη ἡ γῆ λαῶν πολ-
λῶν, καὶ ἡ πόλις ἐπλήσθη ἀδικίας καὶ ἀκαθαρσίας· ὅτι εἶπαν Ἐν-
10 καταλέλοιπεν Κύριος τὴν γῆν, οὐκ ἐφορᾷ ὁ κύριος. 10καὶ οὐ φείσε-
ταί μου ὁ ὀφθαλμὸς οὐδὲ μὴ ἐλεήσω, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς
11 αὐτῶν δέδωκα. 11καὶ ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὁ ἐνδεδυκὼς τὸν ποδήρη καὶ ἐζω-
σμένος τῇ ζώνῃ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἀπεκρίνατο λέγων Πεποίηκα
καθὼς ἐνετείλω μοι.

X 1 1Καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἐπάνω τοῦ στερεώματος τοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς
2 τῶν χερουβεὶν ὡς λίθος σαπφείρου ὁμοίωμα θρόνου ἐπ᾽ αὐτῶν. 2καὶ

3 απο των χερουβειν] επι των χ. A απο του χερουβ Q* (*α. των χερουβειν* AQ Q^{mg} | αυτων] αυτω Q | ζωνην] pr την B^{ab}AQ **4** ειπεν]+κς AQ | μεσην]+(sub ※) την πολιν μεσην Q | Ιερουσαλημ] pr την A | σημειον] pr το AQ | μετωπα των] μετωπων Q* | κατοδυνωμενων Q | αυτων] αυτης A **5** εις την πολιν οπισω αυτου Q | φειδεσθε] φεισησθε A **6** εφ ους εστιν το σημειον] *α′ εφ ον επ αυτω το θαυ θ′ εφ ον το θαυ* Q^{mg} | απο 1°] pr και AQ | om των ανδρων A | των πρεσβυτερων sub ※ Q **7** πλησατε] πληρωσατε A | κοπτετε]+(sub ※) *και παταξατε την πολιν* Q+(post πολιν) ※ ℔ εξελθοντες εγυπτον τῇ| πολιν Q^{mg} **8** αυτους]+(sub ※) υπελειφθην εγω Q | Κυριε] pr αδωναι AQ | εν τω εκχεαι] εν τε εκχ. B* (εν τω εκχ. B^{ab}) | om σε A **9** εγκαταλελοιπεν B$^{b(vid)}$ AQ | Κυριος 1°] pr ο A | om ουκ εφορα ο κυριος A **10** om και A | ου φεισεται] pr εγω ειπα εγω ειμι A | ο οφθαλμος μου AQ **11** εζωσμενος] περιεζωσμενος A | απεκρινατο]+λογον AQ | καθως] καθα A X **1** χερουβειν B*^{b}Q] χερουβειμ A | ομοιωμα θρονου επ αυτων (αυτω A)] *ως ορασις ομοιωμα θρονου ωφθη επ αυτων* Q

Β εἶπεν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ἐνδεδυκότα τὴν στολὴν Εἴσελθε εἰς τὸ μέσον
τῶν τροχῶν τῶν ὑποκάτω τῶν χερουβείν, καὶ πλῆσον τὰς δράκας σου
ἀνθράκων πυρὸς ἐκ μέσου τῶν χερουβὶν καὶ διασκόρπισον ἐπὶ τὴν
πόλιν. καὶ εἰσῆλθεν ἐνώπιόν μου. 3καὶ τὰ χερουβὶν εἱστήκει ἐκ δε- 3
ξιῶν τοῦ οἴκου ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν ἄνδρα, καὶ ἡ νεφέλη ἔπλη-
σεν τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. 4καὶ ἀπῆρεν ἡ δόξα Κυρίου ἀπὸ τῶν 4
χερουβὶν εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου, καὶ ἐνέπλησεν τὸν οἶκον ἡ νεφέλη,
καὶ ἡ αὐλὴ ἐπλήσθη τοῦ φέγγους τῆς δόξης Κυρίου. 5καὶ φωνὴ τῶν 5
πτερύγων τῶν χερουβὶν ἠκούετο ἕως τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας ὡς
φωνὴ θεοῦ Σαδδαὶ λαλοῦντος. 6καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐντέλλεσθαι αὐτὸν 6
τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυκότι τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν λέγων Λάβε πῦρ ἐκ
μέσου τῶν τροχῶν ἐκ μέσου τῶν χερουβείν, καὶ εἰσῆλθεν καὶ ἔστη
ἐχόμενος τῶν τροχῶν. 7καὶ ἐξέτεινεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς μέσον 7
τοῦ πυρὸς τοῦ ὄντος ἐν μέσῳ τῶν χερουβείν, καὶ ἔλαβεν καὶ ἔδωκεν
εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐνδεδυκότος τὴν στολὴν τὴν ἁγίαν, καὶ ἔλαβεν
καὶ ἐξῆλθεν. 8καὶ ἴδον τὰ χερουβείν, ὁμοίωμα χειρῶν ἀνθρώπων 8
ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν. 9καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ τροχοὶ τέσ- 9
σαρες ἱστήκεισαν ἐχόμενοι τῶν χερουβείν, τροχὸς εἷς ἐχόμενος χερουβὶ
ἑνός, καὶ ὄψις τῶν τροχῶν ὡς ὄψις λίθου ἄνθρακος. 10καὶ ἡ ὄψις 10
αὐτῶν ὁμοίωμα ἓν τοῖς τέσσαρσιν, ὃν τρόπον ὅταν ᾖ τροχὸς ἐν μέσῳ
τροχοῦ· 11ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὰ εἰς τὰ τέσσερα μέρη αὐτῶν ἐπορεύ- 11
οντο, οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτά· ὅτι εἰς ὃν ἂν τόπον
ἐπέβλεψεν ἡ ἀρχὴ ἡ μία ἐπορεύοντο, καὶ οὐκ ἐπέστρεφον ἐν τῷ
πορεύεσθαι αὐτά. 12καὶ οἱ νῶτοι αὐτῶν καὶ αἱ χεῖρες αὐτῶν καὶ αἱ 12
πτέρυγες αὐτῶν καὶ οἱ τροχοὶ πλήρεις ὀφθαλμῶν κυκλόθεν τοῖς
τέσσαρσιν τροχοῖς. 13τοῖς δὲ τροχοῖς τούτοις ἐπεκλήθη Γελγὲλ ἀκού- 13

AQ εισελθε] pr και ειπεν Q | των υποκατω] και υπ. $Q^{mg\,vid}$ | χερουβειμ (1°) AQ: item 6 | δρακας] χειρας A | χερουβειμ (2°) Q: item 3, 5, 7, 8, 9 | μου] εμου A **3** ιστηκει $B^{a}AQ^{*}$ (ειστ. B^{*} $b^{t}Q^{a}$) **4** των χερουβειν] του χερουβ Q | ενεπλησεν] επλησεν $B^{ab}AQ$ **6** om εκ μεσου των τροχων Q^{*} (hab $Q^{1(vid)\,mg}$) **7** εξετεινεν] + ο χερουβ AQ | αυτου] + (sub θ′ ※) εκ των αναμεσον των χερουβειμ Q **8** ιδον] ιδου A^{*} (ου improb vid A^{1}) | ανθρωπων] ανου (sic) Q^{mg} **9** τεσσαρες τροχοι Q | ειστηκεισαν $B^{ab}Q^{a}$: item 17 | χερουβ] pr του A | ενος] pr του A + και τροχος εις εχομενος του χερουβ A + (sub θ′ ※) και τρ. εις εχ. χερουβ ενος Q | και οψις] η οψ. A **11** εις ον αν τοπον επεβλεψεν η αρχη] [? α′] ου επιβλεψη η κεφαλη [θ′] ου αν εκλειν̄ (corr εκλιν.) ο πρωτος [σ′] ου ετρεπετο ο αρχηγος Q^{mg} | επορευοντο 2°] pr (sub α′θ′σ′ ※) οπισω αυτου Q **12** και 1°] pr και πασαι αι σαρκες αυτων (sub θ′ ※) Q | om κυκλοθεν A | τροχοις] + αυτων AQ **13** τουτοις] τουτο A | Γελγελ] adnot κυλισματα Q^{mg} | om ακουοντος (-τες Q) μου A

15 οντός μου. [15]καὶ τὰ χερουβεὶν ἦσαν τοῦτο τὸ ζῷον ὃ ἴδον ἐπὶ B
16 τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ. [16]καὶ ἐν τῷ πορεύεσθαι τὰ χερουβεὶν
ἐπορεύοντο οἱ τροχοί, καὶ οὗτοι ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν
τὰ χερουβεὶν τὰς πτέρυγας αὐτῶν τοῦ μετεωρίζεσθαι ἀπὸ τῆς γῆς,
17 οὐκ ἐπέστρεφον οἱ τροχοὶ αὐτῶν· [17]§ἐν τῷ ἑστάναι αὐτὰ ἱστήκεισαν, § Γ
καὶ ἐν τῷ μετεωρίζεσθαι αὐτὰ ἐμετεωρίζοντο μετ' αὐτῶν· διότι πνεῦ-
18 μα ζωῆς ἐν αὐτοῖς ἦν. [18]καὶ ἐξῆλθεν δόξα Κυρίου ἀπὸ τοῦ οἴκου
19 καὶ ἐπέβη ἐπὶ τὰ χερουβείν, [19]καὶ ἀνέλαβον τὰ χερουβεὶν τὰς πτέρυ-
γας αὐτῶν καὶ ἐμετεωρίσθησαν ἀπὸ τῆς γῆς ἐνώπιον ἐμοῦ· ἐν τῷ
ἐξελθεῖν αὐτὰ καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν· καὶ ἔστησαν ἐπὶ τὰ
πρόθυρα τῆς πύλης οἴκου Κυρίου τῆς ἀπέναντι, καὶ δόξα θεοῦ Ἰσραὴλ
20 ἦν ἐπ' αὐτῶν ὑπεράνω. [20]τοῦτο τὸ ζῷόν ἐστιν ὃ ἴδον ὑποκάτω θεοῦ
Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ, καὶ ἔγνων ὅτι χερουβείν ἐστιν·
21 [21]τέσσαρα πρόσωπα τῷ ἑνί, καὶ ὀκτὼ πτέρυγες τῷ ἑνί, καὶ ὁμοίωμα
22 χειρῶν ἀνθρώπου ὑποκάτωθεν τῶν πτερύγων αὐτῶν. [22]καὶ ὁμοίωσις
τῶν προσώπων αὐτῶν, ταῦτα τὰ πρόσωπά ἐστιν ἃ ἴδον ὑποκάτω
τῆς δόξης θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ, καὶ αὐτὰ ἕκαστον
κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐπορεύοντο.

XI 1 [1]Καὶ ἀνέλαβέν με πνεῦμα καὶ ἤγαγέν με ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ οἴκου
Κυρίου τὴν κατέναντι τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς. καὶ ἐπὶ τῶν
προθύρων τῆς πύλης ὡς εἴκοσι καὶ πέντε ἄνδρες, καὶ ἴδον ἐν μέσῳ
αὐτῶν τὸν Ἰεχονίαν τὸν τοῦ Ἐζὲρ καὶ Φαλτίαν τὸν τοῦ Βαναιοὺ τοὺς
2 ἀφηγουμένους τοῦ λαοῦ. [2]καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου,
οὗτοι οἱ ἄνδρες οἱ λογιζόμενοι μάταια καὶ βουλευόμενοι βουλὴν
3 πονηρὰν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ· [3]οἱ λέγοντες Οὐχὶ προσφάτως οἰκοδό-

15 καὶ] pr (**14**) *και τεσσερα προσωπα τω ενι το προσωπον του ενος προσ-* AQΓ
ωπον (+του Q) *χερουβ και το προσωπον του δευτερου προσωπον ανου και*
το προσωπον του τριτου προσωπον (*και το τριτον προσωπον* Q) *λεοντος και το*
τεταρτσν προσωπον αετου A et (sub θ′ ※) Q | *τα χερουβειν ησαν*] *επηραν τα*
χερουβειν (*χερουβ* Q) AQ | *ειδον* A **16** *χερουβειμ* bis Q: item 18 |
επορευοντο]+*και* A | *ουκ επεστρεφον οι τροχοι αυτων*] *σ′ ουκ απελειποντο οι*
τροχοι Q^{mg} | *αυτων* 3°]+*και γε αυτοι απο των εχομενα αυτων* A et (sub ※) Q
+*απ*[*ο των*] *εχ*[*ομε*][*νω*][*ν*] (*εφ*.. Cozz) *αυ*[*των*] Γ^{vid} **18** *εξηλθον* Q |
δοξα] pr *η* Γ | *απο*]+*του αιθριου* AΓ et (sub ※) Q **19** *χερουβειμ* QΓ:
item **20** | *εξελθειν*] *εξαιρειν* A | *θεου*] pr κυ A **20** *ειδον* B^{ab}A **21** *τεσ-*
σαρα] pr (sub α′θ′ ※) *τεσσερα* Q | *οκτω* improb ut vid A^{1} *τεσσαρες* Q | *και* 2°]
εις Q^{vid} **22** *ομοιωσις*] *ομοιωμα* AQ | *ειδον* AΓ | *επι του ποταμου του Χο-*
βαρ (*θ′ ποτ. Χοβ.*)]+*την ορασιν αυτων* AΓ et (sub θ′ ※) Q XI **1** *κατα*]
κατ AQ | *και* 3°]+*ιδου* B^{ab}AQΓ | *ειδον* B^{ab}Γ | *τον Ιεχονιαν*] *Ιεχονιαν* Q |
Εζερ] *Ιαζερ* A *Αζουρ* Q *Αζερ* Q^{mg} (adnot *ωτα αυτης* Q^{mg}) *Ιεζερ* Γ | *Φαλτιαν*]
Φαντιαν B* adnot *πτωσις αποκεκλικυια* Q^{mg} | *Βαναιου*] adnot *οικοδομη η*
οικος Ιαω Q^{mg} **2** *ματαια*] in *τ* ras aliq B^{1} **3** *ωκοδομηνται* AΓ

Β μηται αἱ οἰκίαι; αὗτη ἐστὶν ὁ λέβης, ἡμεῖς δὲ τὰ κρέα. 4διὰ τοῦτο 4
προφήτευσον ἐπ᾽ αὐτούς, προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου. 5καὶ ἔπεσεν 5
ἐπ᾽ ἐμὲ πνεῦμα καὶ εἶπεν πρὸς μέ Λέγε Τάδε λέγει Κύριος Οὕτως
εἴπατε, οἶκος Ἰσραήλ, καὶ τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἐγὼ
ἐπίσταμαι· 6ἐπληθύνατε νεκροὺς ὑμῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐνε- 6
πλήσατε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν τραυματιῶν. 7διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος 7
Τοὺς νεκροὺς ὑμῶν οὓς ἐπατάξατε ἐν μέσῳ αὐτῆς, οὗτοί εἰσιν τὰ κρέα,
αὕτη δὲ ὁ λέβης ἐστίν, καὶ ὑμᾶς ἐξάξω ἐκ μέσου αὐτῆς. 8ῥομφαίαν 8
φοβεῖσθε, καὶ ῥομφαίαν ἐπάξω ἐφ᾽ ὑμᾶς, λέγει Κύριος. 9καὶ ἐξάξω 9
ὑμᾶς ἐκ μέσου αὐτῆς, καὶ παραδώσω ὑμᾶς εἰς χεῖρας ἀλλοτρίων, καὶ
ποιήσω ἐν ὑμῖν κρίματα. 10ἐν ῥομφαίᾳ πεσεῖσθε, ἐπὶ τῶν ὀρέων 10
τοῦ Ἰσραὴλ κρινῶ ὑμᾶς· καὶ ἐπιγνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος. 13καὶ 13
ἐγένετο ἐν τῷ προφητεύειν με καὶ Φαλτίας ὁ τοῦ Βαναιοὺ ἀπέθανεν,
καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου, καὶ ἀνεβόησα φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπα
Οἴμοι οἴμοι, Κύριε, εἰς συντέλειαν σὺ ποιεῖς τοὺς καταλοίπους τοῦ Ἰσ-
ραήλ; 14Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 15Υἱὲ ἀνθρώπου, 14 15
οἱ ἀδελφοί σου καὶ οἱ ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου καὶ πᾶς ὁ οἶκος
τοῦ Ἰσραὴλ συντετέλεσται, οἷς εἶπαν αὐτοῖς οἱ κατοικοῦντες Ἰερου-
σαλὴμ Μακρὰν ἀπέχετε ἀπὸ τοῦ κυρίου, ἡμῖν δέδοται ἡ γῆ εἰς
κληρονομίαν. 16διὰ τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος ὅτι Ἀπώσομαι 16
αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ διασκορπιῶ αὐτοὺς εἰς πᾶσαν γῆν, καὶ ἔσομαι
αὐτοῖς εἰς ἁγίασμα μικρὸν ἐν ταῖς χώραις οὗ ἂν εἰσέλθωσιν ἐκεῖ.
17διὰ τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς ἐκ τῶν 17
ἐθνῶν, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν οὗ διέσπειρα αὐτοὺς ἐν
αὐταῖς, καὶ δώσω αὐτοῖς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ· 18καὶ εἰσελεύσονται 18
ἐκεῖ, καὶ ἐξαροῦσιν πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῆς καὶ πάσας τὰς
ἀνομίας αὐτῆς ἐξ αὐτῆς. 19καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν ἑτέραν, καὶ 19

AQΓ **3** οικειαι B* (-καιι B^{b}) **4** υιε ανθρ sup ras B^{1} fort **5** επεσεν] επεπεσεν Q^{mg} (de Q* non liq) Γ | πνευμα] + κν AQΓ | Κυριος] pr αδωναι Γ | οικος] pr ο A **6** αυτων] αυτης AQ **7** Κυριος] pr αδωναι AQΓ | επαταξατε] εφονευσατε A (φ ex π fec ν sup ras A^{a}) **8** Κυριος] pr αδωναι AQΓ **10** επι] pr και A | Κυριος] + αυτη υμιν ουκ εσται εις λεβητα και υμεις ου μη γενησθαι (-θε Q) εμμεσω (εν μ. Q) αυτης εις κρεα επι των ορεων (οριων Q) του Ιηλ κρινω υμας και επιγνωσεσθαι (-θε Q) διοτι (οτι Q) εγω κς AQΓ^{vid} + (post κς sub θ ※ usque εποιησατε 1°) οτι εν τοις δικαιωμασιν μου ουκ επορευθητε και τα κριματα μου ουκ εποιησατε και κατα τα κριματα των εθνων των περικυκλω υμων εποιησατε Q **13** Φαλτιας] adnot πτωσις αποκεκλικυια (corr αποκεκλικ.) Q^{mg} | Βαναιου] adnot οικοδομημα η οικος Ιαω Q^{mg} | Κυριε] pr ἀδωναι AQ **15** οι αδελφοι] pr και Γ^{vid} | σου 1°] + (sub οι γ′ ※) αδελφοι σου Q | του κυριου] om του Q | ημιν] + αυτοις Q **16** Κυριος] pr αδωναι AQΓ | γην] pr την A | αν] εαν A **17** om ειπον A | Κυριος] pr αδωναι AQ | και εισδεξομαι...Ισραηλ sup ras A^{a}

πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκσπάσω τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην B
20 ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτῶν καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν σαρκίνην, 20ὅπως ἐν
τοῖς προστάγμασίν μου πορεύωνται, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσ-
σωνται καὶ ποιῶσιν αὐτά, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν καὶ ἐγὼ ἔσομαι
21 αὐτοῖς εἰς θεόν. 21τ καὶ εἰς τὴν καρδίαν τῶν βδελυγμάτων αὐτῶν καὶ
τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, ὡς ἡ καρδία αὐτῶν ἐπορεύετο, τὰς ὁδοὺς αὐτῶν
22 εἰς τὰς κεφαλὰς αὐτῶν δέδωκα, λέγει Κύριος. 22Καὶ ἐξῆραν τὰ
χερουβεὶν τὰς πτέρυγας αὐτῶν, καὶ οἱ τροχοὶ ἐχόμενοι αὐτῶν, καὶ
23 ἡ δόξα θεοῦ Ἰσραὴλ ἐπ' αὐτὰ ὑπεράνω αὐτῶν. 23καὶ ἀνέβη ἡ δόξα
Κυρίου ἐκ μέσης τῆς πόλεως, καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ ὄρους ὃ ἦν ἀπέναντι τῆς
24 πόλεως. 24καὶ πνεῦμα ἀνέλαβέν με καὶ ἤγαγέν με εἰς γῆν Χαλδαίων
εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ἐν ὁράσει ἐν πνεύματι θεοῦ. καὶ ἀνέβην ἀπὸ
25 τῆς ὁράσεως ἧς ἴδον, 25καὶ ἐλάλησα πρὸς¶ τὴν αἰχμαλωσίαν πάντας ¶ I'
τοὺς λόγους τοῦ κυρίου οὓς ἔδειξέν μοι.

II I 2 1Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2Υἱὲ ἀνθρώπου, ἐν
μέσῳ τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν σὺ κατοικεῖς, οἳ ἔχουσιν ὀφθαλμοὺς τοῦ
βλέπειν καὶ οὐ βλέπουσιν, καὶ ὦτα ἔχουσιν τοῦ ἀκούειν καὶ οὐκ ἀκού-
3 ουσιν· διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. 3καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου,
ποίησον σεαυτῷ σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ
αἰχμαλωτευθήσει ἐκ τοῦ τόπου σου εἰς τόπον ἕτερον ἐνώπιον αὐτῶν,
4 ὅπως εἰδῶσιν διότι οἶκος παραπικραίνων ἐστίν. 4καὶ ἐξοίσεις τὰ
σκεύη σου σκεύη αἰχμαλωσίας ἡμέρας κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ
5 σὺ ἐξελεύσῃ ἑσπέρας ὡς ἐκπορεύεται αἰχμάλωτος 5ἐνώπιον αὐτῶν·
6 διόρυξον σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ διεξελεύσῃ δι' αὐτοῦ. 6ἐνώπιον
αὐτῶν ἐπ' ὤμων ἀναλημφθήσῃ καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσῃ, τὸ πρόσ-
ωπόν σου συγκαλύψεις καὶ οὐ μὴ ἴδῃς τὴν γῆν· διότι τέρας δέδωκά

19 om εν Γ | καρδιαν 2°] + αυτων A **20** ποιωσιν] ποιησουσιν A | AQΓ
ποιησωσι] Γ | θεον] + λεγει κς AΓ^{vid} **21** εις την καρδιαν] κατα τας
καρδιας AΓ | βδελυγματων] πο[νηριων] Γ^{vid} | om αυτων 1° Γ | improb ως
Q$^{?}$ | αυτων 2°] + και των πονηρων ων εποιησα] A + ων εποιησα[ν] Γ | επο-
ρευετο] pr ουκ Q^{mg} | τας κεφαλας] om τας AQΓ | δεδωκα] εδωκα Q | λεγει
Κυριος] λεγει αδωναι κς AΓ αδωναι λ. κς Q **22** χερουβειμ AQ χερουβιμ
Γ | επ αυτα] ην επ αυτοις A **23** η δοξα] om η A | μεσης] μεσου AΓ |
τους ορους Q* (του ορ. Q^{a}) adnot το ορος των ελαιων Q^{mg} **24** ανελα-
βεν με πνευμα AΓ | ειδον B^{ab} **25** του κυριου] om του A | μοι] + κς A
XII **2** των αδικιων αυτων συ] συ οικου παραπικραινο|τος Q^{mg} | βλεπειν] οραν A
3 αιχμαλωσιας] + και αιχμαλωτισθητι AQ | και αιχμαλωτευθησει (-ση AB^{ab}Q)
...εωπιον αυτων (2°)] pr θ' ※ Q^{mg} | τοπου σου (τοποσου B* τοπω σ. B^{ab})]
οικου σου A | ετερον τοπον A | ιδωσιν (-σι Q^{a}) B$^{a?b}$AQ **4** εξελευση συ
A | εσπερας] + ενωπιο] αυτων AQ ■ om ενωπιων αυτων A^{1}Q | διεξελευση]
εξελευση Q **6** αναληφθηση Q^{a} | συνκαλυψεις A

B σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. 7καὶ ἐποίησα οὕτως κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατό 7
μοι, καὶ σκεύη ἐξήνεγκα αἰχμαλωσίας ἡμέρας, καὶ ἑσπέρας διώρυξα
ἐμαυτῷ τὸν τοῖχον καὶ κεκρυμμένος ἐξῆλθον· ἐπ᾽ ὤμων ἀνελήμφθην
ἐνώπιον αὐτῶν. 8Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ τὸ πρωὶ 8
λέγων 9Υἱὲ ἀνθρώπου, οὐκ εἶπαν πρὸς σὲ ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραήλ, οἶκος 9
ὁ παραπικραίνων Τί σὺ ποιεῖς; 10εἰπὸν πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει 10
κύριος Κύριος Ὁ ἄρχων καὶ ὁ ἀφηγούμενος ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ παντὶ
οἴκῳ Ἰσραὴλ οἳ εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, 11εἰπὸν ὅτι ἐγὼ τέρατα ποιῶ, 11
ὃν τρόπον πεποίηκα οὕτως ἔσται αὐτῷ· ἐν μετοικεσίᾳ καὶ ἐν αἰχμα-
λωσίᾳ πορεύσονται, 12καὶ ὁ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐπ᾽ ὤμων ἀρθή- 12
σεται, καὶ κεκρυμμένος ἐξελεύσεται διὰ τοῦ τοίχου, καὶ διορύξει τοῦ
ἐξελθεῖν αὐτὸν δι᾽ αὐτοῦ· τὸ πρόσωπον αὐτοῦ συνκαλύψει ὅπως μὴ
ὁραθῇ ὀφθαλμῷ, καὶ αὐτὸς τὴν γῆν οὐκ ὄψεται. 13καὶ ἐκπετάσω τὸ 13
δίκτυόν μου ἐπ᾽ αὐτόν, καὶ συλληφθήσεται ἐν τῇ περιοχῇ μου, καὶ
ἄξω αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα εἰς γῆν Χαλδαίων, καὶ αὐτὴν οὐκ ὄψεται,
καὶ ἐκεῖ τελευτήσει. 14καὶ πάντας τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ τοὺς βοηθοὺς 14
αὐτοῦ καὶ πάντας τοὺς ἀντιλαμβανομένους αὐτοῦ διασπερῶ εἰς πάντα
ἄνεμον, καὶ ῥομφαίαν ἐκκενώσω ὀπίσω αὐτῶν. 15καὶ γνώσονται διότι 15
ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ διασκορπίσαι με αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ
διασπερῶ αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις. 16καὶ ὑπολείψομαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας 16
ἀριθμῷ ἐκ ῥομφαίας καὶ ἐκ λιμοῦ καὶ ἐκ θανάτου, ὅπως ἐκδιηγῶνται
πάσας τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ
γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος. 17Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ 17
λέγων 18Υἱὲ ἀνθρώπου, τὸν ἄρτον σου μετ᾽ ὀδύνης φάγεσαι, καὶ τὸ 18
ὕδωρ μετὰ βασάνου καὶ θλίψεως πίεσαι. 19καὶ ἐρεῖς πρὸς τὸν λαὸν 19
τῆς γῆς Τάδε λέγει Κύριος τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ ἐπὶ τῆς γῆς
τοῦ Ἰσραήλ Τοὺς ἄρτους αὐτῶν μετ᾽ ἐνδείας φάγονται, καὶ τὸ ὕδωρ
αὐτῶν μετὰ ἀφανισμοῦ πίονται, ὅπως ἀφανισθῇ ἡ γῆ σὺν πληρώματι

AQ **7** σκευη (sub ·ϰ· οι γ′ Q$^{txt\ et\ mg}$) εξηνεγκα] εξηνεγκα ως σκευη A + ως σκευη Q | αιχμαλωσιας] incep αισχ A* (σ 1° improb A^{a†}) | διωρυξα] ωρυξα A | τοιχον] + τη χειρι AQ | κεκρυμμενως Q | ανεληφθην Q^{a} **9** ειπον Q | του Ισραηλ] om του A | οικος 2° sup ras B^{ab} om A | ο παραπικραινων] παραπ. εστιν Q **10** ο αρχων και ο αφηγουμενος] ειπον (improb A†) τω αρχοντι και τω αφηγουμενω A τω αρχοντι ϛ τω αφηγουμενω Q^{mg} | om εν 1° A **11** τερατα] incep ε Q* (improb Q†) | ποιω] + εμμεσω αυτης A | αυτω] αυτοις A **12** αρχων] + αυτων A | αυτων] αυτης A | διορυξει] ορυξει A | συνκαλυψει B^{ab}Q **13** συλληφθησεται Q^{a} **14** παντα] + τα| B* (non inst B^{b}) | εκκενωσω] εκχεω AQ σ′ γνωμωσω Q^{mg} **15** διοτι] οτι Q **16** εκδιηγησονται A | om πασας A | εισ|ηλθοσαν B* ει|σηλθ. B^{a} **18** οδυνης] ενδειας Q* (οδ. Q^{mg}) | υδωρ] + σου A | θλιψεως] εκθλιψεως A **19** Κυριος] pr αδωναι AQ | επι] pr και Q^{mg} | πληρωματι] pr τω AQ

20 αὐτῆς, ἐν ἀσεβείᾳ γὰρ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ. [20]καὶ αἱ B
πόλεις αὐτῶν αἱ κατοικούμεναι ἐξερημωθήσονται, καὶ ἡ γῆ εἰς ἀφανι-
21 σμὸν ἔσται· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος. [21]Καὶ ἐγένετο
22 λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [22]Υἱὲ ἀνθρώπου, τίς ἡ παραβολὴ ὑμῖν
ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραήλ, λέγοντες Μακραὶ αἱ ἡμέραι, ἀπόλωλεν
23 ὅρασις; [23]διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος Καὶ
ἀποστρέψω τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ οὐκέτι μὴ εἴπωσιν τὴν παρα-
βολὴν ταύτην οἶκος τοῦ Ἰσραήλ· ὅτι λαλήσεις πρὸς αὐτούς Ἤγγικασιν
24 αἱ ἡμέραι καὶ λόγος πάσης ὁράσεως. [24]ὅτι οὐκ ἔσται ἔτι πᾶσα ὅρασις
ψευδὴς καὶ μαντευόμενος τὰ πρὸς χάριν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.
25 [25]διότι ἐγὼ Κύριος λαλήσω τοὺς λόγους μου, λαλήσω καὶ ποιήσω,
καὶ οὐ μὴ μηκύνω ἔτι· ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, οἶκος ὁ παραπι-
26 κραίνων, λαλήσω λόγον καὶ ποιήσω, λέγει Κύριος. [26]Καὶ
27 ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [27]Υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ οἶκος
Ἰσραὴλ ὁ παραπικραίνων λέγοντες λέγουσιν Ἡ ὅρασις ἣν οὗτος ὁρᾷ
28 εἰς ἡμέρας πολλάς, καὶ εἰς καιροὺς μακροὺς οὗτος προφητεύει. [28]διὰ
τοῦτο εἰπὸν πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος Οὐ μὴ μηκύνωσιν οὐκέτι
πάντες οἱ λόγοι μου οὓς ἂν λαλήσω· λαλήσω καὶ ποιήσω, λέγει
Κύριος.

XIII 1 [1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Υἱὲ ἀνθρώπου, προ-
2 φήτευσον ἐπὶ τοὺς προφήτας τοῦ Ἰσραήλ, καὶ προφητεύσεις καὶ
3 ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Ἀκούσατε λόγον Κυρίου [3]Τάδε λέγει Κύριος Οὐαὶ
τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ τὸ καθόλου μὴ βλέ-
4 πουσιν. [4]ὡς ἀλώπεκες ἐν ταῖς ἐρήμοις οἱ προφῆταί σου, Ἰσραήλ·
5 [5]οὐκ ἔστησαν ἐν στερεώματι καὶ συνήγαγον προίμνια ἐπὶ τὸν οἶκον
6 τοῦ Ἰσραήλ, οὐκ ἀνέστησαν οἱ λέγοντες Ἐν ἡμέρᾳ Κυρίου· [6]βλέ-
πουτες ψευδῆ, μαντευόμενοι μάταια, οἱ λέγοντες Λέγει Κύριος, καὶ

20 γῃ] + αυτης A **22** η παραβολη υμιν] υμιν η παραβολη αυτη A AQ
η παραβ. αυτη υμιν Q | μακραι] μακραν A | ορασις] pr πασα Q **23** Κυ-
ριος] pr αδωναι AQ | om και 1° A **24** οτι ουκ] και ουκετι A | om
ετι A **25** λαλησω λαλησω τ. λογ. μ. κ. ποιησω Q | om μη Q | om
οτι A | ο παραπικραινων] om ο A | Κυριος 2°] pr αδωναι AQ **27** οικος]
pr ο AQ **28** Κυριος] pr αδωναι AQ | λαλησω 1°] + οτι A | λαλησω 2°]
+ λογον AQ | om λεγει Κυριος (2°) B*fort (hab Ba(mg)) | Κυριος 2°] pr
αδωναι A XIII **1** pr tit επι τους προφητας Qmg sup **2** Ισραηλ]
+ τους προφητευοντας και ερεις τοις προφηταις (-τες A* improb ε A1) τοις
προφητευουσιν απο καρδιας αυτων A et (sub α′θ′ ※) Q **3** Κυριος] pr
αδωναι AQ | αυτων] + θ′ ※ τοις πορευομενοις οπισω του πνευματος αυτων Q
4 οι προφηται σου Ιηλ ωσει αλωπηκες (sic) εν ταις ερημοις A **5** συνη-
γαγον] pr ου Qmg | επι] pr και A | ανεστησαν] εστησαν Qa **6** λεγει] pr
ταδε A2(mg)

Β Κύριος οὐκ ἀπέσταλκεν αὐτούς, καὶ ἤρξαντο τοῦ ἀναστῆσαι λόγον.
7 οὐχ ὅρασιν ψευδῆ ἑωράκατε, καὶ μαντείας ματαίας εἰρήκατε; 8 Διὰ 7 8
τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι ὑμῶν ψευδεῖς καὶ
αἱ μαντεῖαι ὑμῶν μάταιαι, διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, λέγει Κύριος,
9 καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς προφήτας τοὺς ὁρῶντας ψευδῆ 9
καὶ τοὺς ἀποφθεγγομένους μάταια· ἐν παιδείᾳ τοῦ λαοῦ μου οὐκ ἔσον-
ται, οὐδὲ ἐν γραφῇ οἴκου Ἰσραὴλ οὐ γραφήσονται, καὶ εἰς τὴν γῆν
τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται· καὶ γνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος.
10 ἀνθ' ὧν τὸν λαόν μου ἐπλάνησαν, λέγοντες Εἰρήνη, καὶ οὐκ ἦν 10
εἰρήνη· καὶ οὗτος οἰκοδομεῖ τοῖχον, καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν αὐτόν, πε-
σεῖται. 11 εἰπὸν πρὸς τοὺς ἀλείφοντας Πεσεῖται, καὶ ἔσται ὑετὸς 11
κατακλύζων, καὶ δώσω λίθους πετροβόλους εἰς τοὺς ἐνδέσμους αὐ-
τῶν, καὶ πεσοῦνται, καὶ πνεῦμα ἐξαῖρον, καὶ ῥαγήσεται. 12 καὶ ἰδοὺ 12
πέπτωκεν ὁ τοῖχος, καὶ οὐκ ἐροῦσιν πρὸς ὑμᾶς Ποῦ ἐστιν ἡ ἀλοιφὴ
ὑμῶν ἣν ἠλείψατε; 13 διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Καὶ ῥήξω πνοὴν 13
ἐξαίρουσαν μετὰ θυμοῦ, καὶ ὑετὸς κατακλύζων ἐν ὀργῇ μου ἔσται,
καὶ τοὺς λίθους τοὺς πετροβόλους ἐν θυμῷ ἐπάξω εἰς συντέλειαν,
14 καὶ κατασκάψω τὸν τοῖχον ὃν ἠλείψατε, πεσεῖται· καὶ θήσω αὐτὸν 14
ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἀποκαλυφθήσεται τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται
καὶ συντελεσθήσεσθε μετ' ἐλέγχων· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ
Κύριος. 15 καὶ συντελέσω τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν τοῖχον καὶ ἐπὶ 15
τοὺς ἀλείφοντας αὐτόν, πεσεῖται. καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς Οὐκ ἔστιν ὁ
τοῖχος οὐδὲ οἱ ἀλείφοντες αὐτὸν 16 προφῆται τοῦ Ἰσραήλ, οἱ προ- 16
φητεύοντες ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ὁρῶντες αὐτῇ εἰρήνην, καὶ εἰρήνη
οὐκ ἔστιν, λέγει Κύριος. 17 Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον 17
τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὰς θυγατέρας τοῦ λαοῦ σου τὰς προφητευ-
ούσας ἀπὸ καρδίας αὐτῶν, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὰς 18 καὶ ἐρεῖς 18

AQ **6** Κυριος 2°] pr ο A **7** ουχι] ουχι A | εορακατε Q | μαντιας A | ειρηκατε] + και λεγεται (ελεγετε Q) φησιν κς και εγω ουκ ελαλησα (-ληκα A) AQ **8** Κυριος bis] pr αδωναι AQ | αι μαντειαι (-τιαι A)] om αι Q | δια του B* (δ. τουτο B^{ab}) **9** παιδια A | διοτι] οτι A | Κυριος] pr ειμι αδωναι A pr αδωναι Q **10** επλανησαν τον λαον μου AQ | ειρηνη 1°] + ειρηνη A | ην] εστιν AQ | τοιχον] pr τον A | αυτοι] αλλοι A | αυτον] improb ν $A^{a?\,vid}$ | πεσειται] om A αφροσυνη Q α' αναλον σ' αναρτυτω Q^{mg} **11** ειπον] σ' ειπε Q^{mg} | αλειφοντας] + αυτον AQ^{mg} | πεσειται] pr αφροσυνη Q ει πεσειται Q^{mg} **12** om ουκ A **13** Κυριος] pr αδωναι AQ | θυμου] + μου Q | επαξω εν θυμω A **14** πεσειται 1°] pr και A | συντελεσθησεσθε] συντελεσθησεται A **15** πεσειται] pr και A | ουδε] ουδ Q **16** οι ορωντες] om οι A | αυτη] αυτην $A^{a?}$ | ειρηνην] ειρηνη Q ουκ εστιν ειρηνη A | Κυριος] pr αδωναι AQ **18** ερεις] + προς αυτας A* (improb $A^{a?}$)

Τάδε λέγει Κύριος Οὐαὶ ταῖς συνραπτούσαις προσκεφάλαια ὑπὸ B
πάντα ἀγκῶνα χειρὸς καὶ ποιούσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν
πάσης ἡλικίας, τοῦ διαστρέφειν ψυχάς. αἱ ψυχαὶ διεστράφησαν τοῦ
19 λαοῦ μου, καὶ ψυχὰς περιεποιοῦντο, [19]καὶ ἐβεβήλουν με πρὸς τὸν
λαόν μου ἕνεκεν δρακὸς κριθῶν καὶ ἕνεκεν κλασμάτων ἄρτων, τοῦ
ἀποκτεῖναι ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει ἀποθανεῖν, καὶ τοῦ περιποιήσασθαι
ψυχὰς ἃς οὐκ ἔδει ζῆσαι, ἐν τῷ ἀποφθέγγεσθαι ὑμᾶς λαῷ εἰσα-
20 κούοντι μάταια ἀποφθέγματα. [20]διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Κύριος
Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ὑμῶν, ἐφ' ἃ ὑμεῖς συστρέφετε ἐκεῖ
ψυχάς, καὶ διαρρήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχιόνων ὑμῶν, καὶ ἐξαπο-
στελῶ τὰς ψυχὰς ἃς ὑμεῖς ἐκστρέφετε τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς διασκορ-
21 πισμόν, [21]καὶ διαρρήξω τὰ ἐπιβόλαια ὑμῶν, καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν
μου ἐκ χειρὸς ὑμῶν, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἐν χερσὶν ὑμῶν εἰς συστρο-
22 φήν· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος. [22]ἀνθ' ὧν διεστρέφετε
καρδίαν δικαίου, καὶ ἐγὼ οὐ διέστρεφον αὐτόν, καὶ τοῦ κατισχῦσαι
χεῖρας ἀνόμου τὸ καθόλου μὴ ἀποστρέψαι ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς
23 πονηρᾶς καὶ ζῆσαι αὐτόν, [23]διὰ τοῦτο ψευδῆ οὐ μὴ ἴδητε, καὶ μαν-
τείας οὐ μὴ μαντεύσησθε ἔτι, καὶ ῥύσομαι τὸν λαόν μου ἐκ χειρὸς
ὑμῶν· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος.

XIV 1 [1]Καὶ ἦλθον πρὸς μὲ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων ἄνδρες τοῦ Ἰσραήλ,
2 καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. [2]καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς
3 μὲ λέγων [3]Υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ ἄνδρες οὗτοι ἔθεντο τὰ διανοήματα
αὐτῶν ἐπὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, καὶ τὴν κόλασιν τῶν ἀδικιῶν αὐτῶν
ἔθηκαν πρὸ προσώπου αὐτῶν· εἰ ἀποκρινόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς;
4 [4]διὰ τοῦτο λάλησον αὐτοῖς, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος
Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ ὃς ἂν θῇ τὰ διανοήματα
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κόλασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ

18 Κυριος] pr αδωναι AQ | συρραπτουσαις B^{b}AQ | υπο] επι $B^{*\,fort}$ (υπο AQ sup ras $B^{ab\,(vid)}$) A | αι ψυχαι] pr και A **19** ενεκεν 2°] om A ενεκα Q | κλασματων αρτων] κλασματος αρτου A* (improb vid $A^{a\,2}$) | του αποκτειναι] om του A | om ας 1° Q* (superscr Q^{a}) | του περιποιησασθαι] περιεποιουντο A* (improb vid $A^{a\,2}$) | ζησαι] ζῃ A | αποφθεγγματα B **20** συστρεφετε] συστρεφεσθαι $Q^{*\,vid}$ (-φετε Q^{1}) | εκστρεφετε] εκτρεφεται A **21** επιβολαια] περιβολαια A | διοτι] οτι A **22** διαστρεφετε A | δικαιου] + αδικως AQ | αποστρεψαι (οστρεψαι sup ras A^{a})] pr του A | απο] pr τον A | πονηρας] + αποστρεψαι A | ζησαι] ζητησαι A **23** μαντιαν A | μαντευσεσθε Q | om ετι A | και] οτι A | γνωσεσθε] επιγνωσεσθαι A | οτι] διοτι Q XIV **1** εκ των πρεσβυτερων ανδρες] ανδρες απο των πρεσβυτερων A ανδρες εκ τ. πρ. Q | του Ισραηλ] om του A **3** ουτοι sup ras 7 circ litt A^{a} | εθετο Q* (εθεντο Q^{a}) **4** Κυριος 1°] pr αδωναι AQ | διανοηματα] οι γ' ειδωλα Q^{mg}

Β τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς τὸν προφήτην, ἐγὼ Κύριος ἀποκριθήσομαι αὐτῷ ἐν οἷς ἐνέχεται ἡ διάνοια αὐτοῦ, 5ὅπως 5
πλαγιάσῃ τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὰς καρδίας αὐτῶν τὰς ἀπηλ-
λοτριωμένας ἀπ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν. 6διὰ τοῦτο εἰπὸν 6
εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ Τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἐπιστράφητε
καὶ ἀποστρέψατε ἀπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὑμῶν καὶ ἀπὸ πασῶν
τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ ἐπιστρέψατε τὰ πρόσωπα ὑμῶν. 7διότι 7
ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἐκ τοῦ οἴκου Ἰσραὴλ καὶ ἐκ τῶν προσηλύτων
τῶν προσηλυτευόντων ἐν τῷ Ἰσραὴλ ὃς ἂν ἀπαλλοτριωθῇ ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ θῆται τὰ ἐνθυμήματα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν κό-
λασιν τῆς ἀδικίας αὐτοῦ τάξῃ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ πρὸς
τὸν προφήτην τοῦ ἐπερωτῆσαι αὐτὸν ἐν ἐμοί, ἐγὼ Κύριος ἀποκρι-
θήσομαι αὐτῷ ἐν ᾧ ἐνέχεται ἐν αὐτῷ. 8καὶ στηριῶ τὸ πρόσωπόν 8
μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ θήσομαι αὐτὸν εἰς ἔρημον καὶ
εἰς ἀφανισμόν, καὶ ἐξαρῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου· καὶ ἐπι-
γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος. 9καὶ ὁ προφήτης ἐὰν πλανήσῃ καὶ 9
λαλήσῃ, ἐγὼ Κύριος πεπλάνηκα τὸν προφήτην ἐκεῖνον, καὶ ἐκτενῶ
τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐτὸν καὶ ἀφανιῶ αὐτὸν ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ μου
Ἰσραήλ. 10καὶ λήμψονται τὴν ἀδικίαν αὐτῶν· κατὰ τὸ ἀδίκημα τοῦ 10
ἐπερωτῶντος, καὶ κατὰ τὸ ἀδίκημα ὁμοίως τῷ προφήτῃ ἔσται, 11ὅπως 11
μὴ πλανᾶται ἔτι ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, καὶ ἵνα μὴ μιαίνωνται
ἔτι ἐν πᾶσιν τοῖς παραπτώμασιν αὐτῶν· καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαὸν καὶ
ἐγὼ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, λέγει Κύριος.

12Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 13Υἱὲ ἀνθρώπου, γῆ 12 13
ἣ ἂν ἁμάρτῃ μοι τοῦ παραπεσεῖν παράπτωμα, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά
μου ἐπ' αὐτὴν καὶ συντρίψω αὐτῆς στήριγμα ἄρτου, καὶ ἐξαποστελῶ
ἐπ' αὐτὴν λιμὸν καὶ ἐξαρῶ ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτήνη. 14καὶ 14
ἐὰν ὦσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς, Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ

AQ **4** αυτω] improb vid $A^{a?}$ | εν] + αυτοις Q **5** πλαγιασῃ] μη δια-
στρεψωσιν A | εθυμημασιν Q* (εν θ. Q^a) **6** εις] προς AQ | Κυριος] + ο
θς A | επιστρεψατε τα προσωπα υμων] ε[πι]στραφητε προς με A **7** om
εκ 2° A | προσηλυτων] προσ|ηλ. B* προση|λ. B^a | εν τω Ισραηλ] προσκει-
μενων εν Ιηλ A | αν απαλλοτριωθῃ] εαν απηλλοτριωθη A | θηται] θη AQ
8 θησομαι] θησω A | επιγνωσεσθε] επιγνωσθησεσθε B^{ab} (επιγνωσεσθαι B* vid)
9 bis scr εαν A* (ras 2° $A^?$) | πλανηση] πλανηθη AQ | λαλησῃ] + (sub οι γ')
λογον Q | πεπλανηκα] επλανησα A **10** λημψονται (ληψ. Q^a)] λημψομαι
(ομαι sup ras) A^a | αυτων] αυτου A | κατα 1°] pr και Q^{mg} | om του επερωτωντος
και κατα το αδικημα Q **11** του Ισραηλ] om του A | πασι Q^a | Κυριος]
pr αδωναι $A^{a?}$Q **13** η αν] εαν A | παραπτωματι AQ^{mg} | αυτης 1°] pr
απ A | εξ] απ A | κτηνη] κτηνος Q

15 Ἰώβ, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν σωθήσονται, λέγει Κύριος. 15ἐὰν B
καὶ θηρία πονηρὰ ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν καὶ τιμωρήσομαι αὐτήν, καὶ
ἔσται εἰς ἀφανισμόν, καὶ οὐκ ἔσται ὁ διοδεύων ἀπὸ προσώπου τῶν
16 θηρίων, 16καὶ οἱ τρεῖς ἄνδρες οὗτοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὦσι, ζῶ ἐγώ,
λέγει Κύριος, εἰ υἱοὶ ἢ θυγατέρες σωθήσονται, ἀλλ' ἢ αὐτοὶ μόνοι
17 σωθήσονται, ἡ δὲ γῆ ἔσται εἰς ὄλεθρον. 17ἢ καὶ ῥομφαίαν ἐὰν
ἐπάγω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην καὶ εἴπω Ῥομφαία διελθάτω διὰ τῆς
18 γῆς, καὶ ἐξαρῶ ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, 18καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι
ἄνδρες ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, οὐ μὴ ῥύσωνται υἱοὺς
19 οὐδὲ θυγατέρας, αὐτοὶ μόνοι σωθήσονται. 19ἢ καὶ θάνατον ἐπα-
ποστείλω ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην, καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτὴν
20 ἐν αἵματι τοῦ ἐξολεθρεῦσαι ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, 20καὶ
Νῶε καὶ Δανιὴλ καὶ Ἰὼβ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ἐὰν
υἱοὶ ἢ θυγατέρες ὑπολειφθῶσιν, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτῶν ῥύ-
21 σονται τὰς ψυχὰς αὐτῶν. 21τάδε λέγει Κύριος Ἐὰν δὲ καὶ τὰς
τέσσαρας ἐκδικήσεις μου τὰς πονηράς, ῥομφαίαν καὶ λιμὸν καὶ θηρία
πονηρὰ καὶ θάνατον, ἐξαποστείλω ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ τοῦ ἐξολεθρεῦσαι
22 ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, 22καὶ ἰδοὺ ὑπολελιμμένοι ἐν αὐτῇ οἱ
ἀνασεσωσμένοι αὐτῆς, οἳ ἐξάγουσιν ἐξ αὐτῆς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, ἰδοὺ
23 ἐκπορεύονται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὄψεσθε τὰς ὁδοὺς αὐτῶν 23καὶ τὰ ἐνθυμή-
ματα αὐτῶν, καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι οὐ μάτην πεποίηκα πάντα ὅσα
ἐποίησα ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος.

XV 1 1Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώ-
2 που, τί ἂν γένοιτο τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐκ πάντων τῶν ξύλων

14 αυτοι] ουτοι AQ | Κυριος] pr αδωναι $A^{a?}$Q **15** εαν]+δε A | AQ
επαγω] επαγαγω A | ο διοδευων] om ο Q **16** ωσι (-σιν A)] om
Q | Κυριος] αδωναι κς $A^{a?vid}$Q | η 1°] και A | θυγατερες]+αυτων A
17 ρομφαιαν εαν επαγω] εαν ρ. επαγαγω A ρ. εαν επαξω Q | διελθετω
Q | κτηνος] κτηνη A **18** ανδρες ουτοι A | αυτης]+ωσιν A | Κυριος]
pr αδωναι $A^{a?vid}$Q | ουδε] η A | αυτοι] pr αλλ' η A **19** η] ει Q^{a} |
επαποστειλω] επαγω A επαποστελω Q | om γην B* (superscr B^{ab}) | εξολο-
θρευσαι B^{b}: item 21 **20** Ιωβ εν με sup ras B^{ab} | αυτης]+ωσιν
A | Κυριος] pr αδωναι $A^{a?vid}$ Q | υπολειφθωσιν]+αυτοις A **21** Κυριος]
pr αδωναι AQ | εξαποστειλω] επαποστελω A εξαποστελω Q **22** υπο-
λελειμμενοι $B^{ab}Q^{a}$ | αυτης 1°] pr εξ AQ | οι εξαγουσιν εξ αυτης] ουτοι
εξαξουσιν AQ | ιδου 2°]+αυτοι AQ | αυτων]+και τα ενθυμηματα αυτων
και μεταμεληθησεσθε (-θαι AQ*) επι τα κακα α επηγαγον επι (εν Q)
Ιλημ παντα τα κακα (om τα B^{ab}) α επηγαγον επ αυτην (23) και παρα-
καλεσουσιν υμας διοτι οψεσθε (-θαι A) τας οδους αυτων $B^{ab\,mg\,inf}$AQ
23 διοτι] οτι Q | Κυριος] pr αδωναι $A^{a?vid}$Q XV **1** pr tit περι
του ξυλου της αμπελου $Q^{mg\,sup}$ **2** om και συ A (hab sub obel Q) | το
ξυλον] om το Q* (hab Q^{1mg}) | ξυλων]+των κληματων $B^{ab\,(mg)}$AQ

Β τῶν ὄντων ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ; 3εἰ λήμψονται ἐξ αὐτῆς 3
ξύλον τοῦ ποιῆσαι εἰς ἐργασίαν; εἰ λήμψονται ἐξ αὐτῆς πάσσαλον
τοῦ κρεμάσαι ἐπ᾽ αὐτὸν πᾶν σκεῦος; 4παρὲξ πυρὶ δέδοται εἰς ἀνά- 4
λωσιν, τὴν κατ᾽ ἐνιαυτὸν κάθαρσιν ἀπ᾽ αὐτῆς ἀναλίσκει τὸ πῦρ, καὶ
ἐκλείπει εἰς τέλος· μὴ χρήσιμον ἔσται εἰς ἐργασίαν; 5οὐδὲ ἔτι αὐτοῦ 5
ὄντος ὁλοκλήρου οὐκ ἔσται εἰς ἐργασίαν; μὴ ὅτι ἐὰν καὶ πῦρ αὐτὸ
ἀναλώσῃ εἰς τέλος, εἰ ἔσται ἔτι εἰς ἐργασίαν; 6διὰ τοῦτο εἰπόν 6
Τάδε λέγει Κύριος 6Ον τρόπον τὸ ξύλον τῆς ἀμπέλου ἐν τοῖς ξύλοις
τοῦ δρυμοῦ ὃ δέδωκα αὐτὸ πυρὶ εἰς ἀνάλωσιν, οὕτως δέδωκα τοὺς
κατοικοῦντας Ἰερουσαλήμ. 7καὶ δώσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπ᾽ αὐ- 7
§ Γ τούς· ἐκ τοῦ πυρὸς 6ἐξελεύσονται, καὶ πῦρ αὐτοὺς καταφάγεται, καὶ
ἐπιγνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐν τῷ στηρίσαι με τὸ πρόσωπόν μου
ἐπ᾽ αὐτούς. 8καὶ δώσω τὴν γῆν εἰς ἀφανισμὸν ἀνθ᾽ ὧν παρέπεσον 8
παραπτώματι, λέγει Κύριος.

1Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2Υἱὲ ἀνθρώπου, δια- 1 XV
2
μάρτυραι τῇ Ἰερουσαλὴμ τὰς ἀνομίας αὐτῆς, 3καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει 3
Κύριος τῇ Ἰερουσαλήμ Ἡ ῥίζα σου καὶ ἡ γένεσίς σου ἐκ γῆς
Χανάαν, ὁ πατήρ σου Ἀμορραῖος, καὶ ἡ μήτηρ σου Χετταία. 4καὶ 4
ἡ γένεσίς σου· ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης οὐκ ἔδησας τοὺς μαστούς σου, καὶ
ἐν ὕδατι οὐκ ἐλούσθης οὐδὲ ἁλὶ ἡλίσθης, καὶ σπαργάνοις οὐκ ἐσπαρ-
γανώθης, 5οὐδὲ ἐφείσατο ὀφθαλμός μου ἐπὶ σοὶ ἐκ πάντων τούτων, 5
τοῦ παθεῖν τι ἐπὶ σοί· καὶ ἀπερίφης ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου τῇ
σκολιότητι τῆς ψυχῆς σου ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐτέχθης. 6καὶ διῆλθον ἐπὶ 6
σὲ καὶ ἴδον σε πεφυρμένην ἐν τῷ αἵματι, καὶ εἶπά σοι Ἐκ τοῦ
αἵματός σου ζῴ· 7πληθύνου, καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ δέδωκά 7
σε· καὶ ἐπληθύνθης καὶ ἐμεγαλύνθης, καὶ εἰσῆλθες εἰς πόλεις πό-
λεων. οἱ μαστοί σου ἀνορθώθησαν, καὶ ἡ θρίξ σου ἀνέτειλεν,

AQΓ **3** ληψονται bis B^bQ^a | αυτον] αυτου A **4** παρεξ]+ο $A^{a1}Q$ | απ] om A επ Q **5** μη οτι εαν και] διοτι εαν και μη A | ει] μη A | εσται ετι] ετι εσται Q **6** Κυριος] pr αδωναι AQ | πυρι] pr τω AQ | Ιερουσαλημ] pr εν A **7** δωσω] στηριω A | καταφ. αυτ. Q | επιγνωσονται (α sup ras B^2)] γνωσονται QΓ | om με Γ^{vid} **8** Κυριος] pr αδωναι QΓ XVI **2** ανομιας] [α]μαρτιας Γ **3** Κυριος] pr αδωναι QΓ **4** ουκ εδησας (εδησαν AQΓ) τους μαστους (μασθ. Q) σου] ουκ ετμηθη ο ομφαλος σου Q^{mg} | ελουσθης (ελουθ. B^b)]+του $\overline{\text{χυ}}$ μου A+α′θ′ ※ εις σωτηριαν Q | και σπαργανοις ουκ εσπαργ. sub ※ Q^2 **5** ουδε εφεισατο] ου φεισεται A+επι σε Q | οφθαλμος] pr ο AQ | μου] σου Q* (μου Q^{mg}) | σοι 1°]+του ποιησαι σοι (συ Γ) εν $B^{ab\,(mg)}$ AQΓ | bis scr τουτων B* (improb τουτων 2° B^2) | απερριφης $B^{b\,(vid)}$ A | η ημερα] [ημ]ερα η Γ **6** ειδον B^a: item 8 | αιματι] +σου B^{ab}AQΓ | ζωη] η ζωη σου A **7** πληθυνου] pr και A | ανωρθωθησαν B^bQ

8 σὺ δὲ ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα. [8]καὶ διῆλθον διὰ σοῦ καὶ ἴδον B
σε, καὶ ἰδοὺ καιρός σου καὶ καιρὸς καταλυόντων, καὶ διεπέτασα τὰς
πτέρυγάς μου ἐπὶ σὲ καὶ ἐκάλυψα τὴν ἀσχημοσύνην σου, καὶ ὤμοσά
σοι καὶ εἰσῆλθον ἐν διαθήκῃ μετὰ σοῦ, λέγει Κύριος, καὶ ἐγένου
9 μοι. [9]καὶ ἔλουσά σε ἐν ὕδατι, καὶ ἀπέπλυνα τὸ αἷμά σου ἀπὸ
10 σοῦ, καὶ ἔχρισά σε ἐν ἐλαίῳ· [10]καὶ ἐνέδυσά σε ποικίλα καὶ ὑπέ-
δησά σε ὑάκινθον, καὶ ἔζωσά σε βύσσῳ καὶ περιέβαλόν σε τρι-
11 χάπτῳ· [11]καὶ ἐκόσμησά σε κόσμῳ, καὶ περιέθηκα ψέλια περὶ τὰς
12 χεῖράς σου καὶ κάθεμα περὶ τὸν τράχηλόν σου· [12]καὶ ἔδωκα ἐνώτιον
περὶ τὸν μυκτῆρά σου καὶ τροχίσκους ἐπὶ τὰ ὦτά σου καὶ στέφανον
13 καυχήσεως ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου· [13]καὶ ἐκοσμήθης χρυσίῳ καὶ ἀρ-
γυρίῳ, καὶ τὰ περιβόλαιά σου βύσσινα καὶ τρίχαπτα καὶ ποικίλα·
σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἔφαγες, καὶ ἐγένου καλὴ σφόδρα.
14 [14]καὶ ἐξῆλθέν σοι ὄνομα ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐν τῷ κάλλει σου, διότι
συντετελεσμένον ἦν ἐν εὐπρεπείᾳ ἐν τῇ ὡραιότητι ᾗ ἔταξα ἐπὶ σέ,
15 λέγει Κύριος. [15]Κατεπεποίθεις ἐν τῷ κάλλει σου καὶ ἐπόρνευ-
σας ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου, καὶ ἐξέχεας τὴν πορνείαν σου ἐπὶ πάντα
16 πάροδον. [16]καὶ ἔλαβες ἐκ τῶν ἱματίων σου, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ
εἴδωλα ῥαπτὰ καὶ ἐξεπόρνευσας ἐπ᾽ αὐτά, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃς οὐδὲ
17 μὴ γένηται. [17]καὶ ἔλαβες τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου ἐκ τοῦ χρυ-
σίου μου καὶ ἐκ τοῦ ἀργυρίου μου, ἐξ ὧν ἔδωκά σοι, καὶ ἐποίησας
18 σεαυτῇ εἰκόνας ἀρσενικὰς καὶ ἐξεπόρνευσας ἐν αὐταῖς, [18]καὶ ἔλαβες
τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον σου καὶ περιέβαλες αὐτάς, καὶ τὸ ἔλαιόν
19 μου καὶ τὸ θυμίαμά μου ἔθηκας πρὸ προσώπου αὐτῶν, [19]καὶ τοὺς
ἄρτους μου οὓς ἔδωκά σοι, σεμίδαλιν καὶ ἔλαιον καὶ μέλι ἐψώμισά

7 συ δε] και A **8** διηλθον] ηλθον Q | και 4°] ως A | καιρος AQΓ καταλυοντων (-ωντων A* -οντων A[1])] α′ καιρος συναλλαγης θ′ καιρος μαστων σου σ′ καιρος αγαπης Q[mg] | ασχημοσυνην] incep αισχ Q*[vid] | ωμοσα σοι] ωμολογησα σοι B[a mg] (non inst B[b]) | Κυριος] pr αδωναι A[a?] (ει αδω|ναι in mg et sup ras A[a?]) QΓ | μοι] μου B* (μοι B[ab]Q) hiat Γ **10** υπεδησα] υπ[ε]δυσα Γ **12** περι] επι A **13** χρυσιω και αργυριω] κοσμω χρυσω και αργυρω AΓ | μελι και ελαιον Q | φαγες] Q* (εφ. Q[a]) | σφοδρα]+σφοδρα AQ+θ′ ※ και κατηυθυνθης εις βασιλειαν Q **14** σοι] σου AQΓ | εν 2°] επι A | συντετελεσμενον] ον sup ras B[ab] | om εν τη ωραιοτητι Q | Κυριος] pr αδωναι A[a?] (επι σε| λεγει αδωναι in mg et sup ras) QΓ **15** κατεπεποιθεις] pr και A και επεποιθεις Q | εν] επι AΓ | πορνιαν A | παροδον]+ο ουκ εσται A+(sub ※) αυτω εγινου Q **16—27** paene perier in Γ **16** ειδωλα ραπτα] α′ υψηλα εμβεβολιμμενα Q[mg] | ουδε] ουδ ου A **17** εκ του χρυσιου μου και εκ του αργυριου μου] pr και A εκ του αργ. μου και εκ του χρυσ. μου Q **18** αυτας] αυτα B[ab] AQ | το ελαιον] τον ελ. Q* (το ελ. Q[a])

Β σε, καὶ ἔθηκας αὐτὰ πρὸ προσώπου αὐτῶν εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. καὶ
ἐγένετο, λέγει Κύριος, 20 καὶ ἔλαβες τοὺς υἱούς σου καὶ τὰς θυ- 20
γατέρας σου ἃς ἐγέννησας, καὶ ἔθυσας αὐτοῖς εἰς ἀνάλωσιν· ὡς
μικρὰ ἐξεπόρνευσας, 21 καὶ ἔσφαξας τὰ τέκνα σου καὶ ἔδωκας αὐτὰ 21
ἐν τῷ ἀποτροπιάζεσθαί σε αὐτὰ αὐτοῖς. 22 τοῦτο παρὰ πᾶσαν τὴν 22
πορνείαν σου, καὶ οὐκ ἐμνήσθης τῆς νηπιότητός σου, τῆς ἡμέρας
ὅτε ἦσθα γυμνὴ καὶ ἀσχημονοῦσα· πεφυρμένη ἐν τῷ αἵματί σου
ἔζησας. 23 καὶ ἐγένετο μετὰ πάσας τὰς κακίας σου, λέγει Κύριος, 23
24 καὶ οἰκοδόμησας σεαυτῇ οἴκημα πορνικόν, καὶ ἐποίησας σεαυτῇ 24
ἔκθεμα ἐν πάσῃ πλατείᾳ, 25 καὶ ἐπ' ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ ᾠκοδόμησας 25
τὰ πορνεῖά σου καὶ ἐλυμήνω τὸ κάλλος σου, καὶ διήγαγες τὰ σκέλη
σου παντὶ παρόδῳ καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου, 26 καὶ ἐξεπόρ- 26
νευσας ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου τοὺς ὁμορροῦντάς σοι τοὺς μεγα-
λοσάρκους, καὶ πολλαχῶς ἐξεπόρνευσας, τοῦ παροργίσαι με. 27 ἐὰν 27
δὲ ἐκτείνω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐξαρῶ τὰ νόμιμά σου καὶ
παραδώσω εἰς ψυχὰς μισούντων σε, θυγατέρας ἀλλοφύλων τὰς ἐκ-
κλινούσας σε ἐκ τῆς ὁδοῦ σου. ἠσέβησας 28 καὶ ἐξεπόρνευσας 28
ἐπὶ τὰς θυγατέρας Ἀσσούρ, καὶ οὐδ' οὕτως ἐνεπλήσθης· καὶ ἐξε-
πόρνευσας καὶ οὐκ ἐνεπίπλω. 29 καὶ ἐπλήθυνας τὰς διαθήκας σου 29
πρὸς γῆν Χαλδαίων, καὶ οὐδὲ ἐν τούτοις ἐνεπλήσθης. 30 τί διαθῶ 30
τὴν θυγατέρα σου, λέγει Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί σε πάντα ταῦτα
ἔργα γυναικὸς πόρνης; καὶ ἐξεπόρνευσας τρισσῶς ἐν ταῖς θυγα-
¶ Γ τράσιν σου· 31 τὸ πορνεῖον ᾠκοδόμησας ἐν πάσῃ ἀρχῇ ὁδοῦ, καὶ ¶ τὴν 31

AQΓ **19** ευωδειας B* (-διας Bᵇ) | εγενετο] + μετα ταυτα A | Κυριος] pr αδωναι Q **20** om και 1° A | ας εγεννησας] om A + μοι Qᵐᵍ | εθυσας] + αυτα A **21** σου] μου Q* (σου Qᵐᵍ) | εδωκες A | αυτα αυτοις] εν αυτοις A **22** πορνιαν A | σου 1°] + και τα βδελυγματα σου AQ | εμνησθης (-θη A)] + τας ημερας AQ | om της ημερας AQ | πεφυρμενη] pr και A | εζησας] pr και Qᵐᵍ **23** σου] + ουαι ουαι σοι A et (sub οι γ' ※) Q | Κυριος] pr αδωναι Q **24** οικοδομησας B* Q* Γ] ωκοδομησας Bᵃᵇ AQᵃ **25** αρχης πασης οδου] αρχην πασων εξοδων A | διηγαγες] ηγαγες A* (διηγ. Aᵖ) | om σου 4° Q **26** ομορροουντας A **27** εαν δε] και ιδου Qᵐᵍ | om και 1° A | σου 1°] μου Qᵐᵍ | παραδωσω] + σε AQΓ | ησεβησας] εξεπορνευσας A **28** εξεπορνευσας] ησεβησας A | τας θυγατερας] τους υιους Q | Ασσουρ] Σουρ A | om και 3° A | ενεπιπλω] ενεμπιπλω A ενεπιμπλω QΓ **29** τας διαθηκας] την διαθηκην AΓ τας πορνειας Q | γην] + Χαναναιων και A + Χανααν QΓᵛⁱᵈ | Χαλδαιων] ϗ εις τους Χαλδαιους Qᵐᵍ | ουδε] ουδ A **30** τι διαθω] τινι καθαριω Qᵐᵍ | θυγατερα] καρδιαν Q | Κυριος] pr αδωναι Q | παντα ταυτα] om A ταυτα πα|τα Q | πορνης] + (sub θ' ※) παρρησιαζομενης Q | om και A | εν 2°] επι A **31** το πορνειον ωκοδομησας] και το πορνιον ωκοδ. A οποτε ωκοδ. το πορνειον σου Q και το πορνειον σου ωκοδ.. Γ | εν παση αρχη] επι πασης αρχης A εν αρχη πασης Q | και την βασιν σου] om και A ϗ το εκθεμα σου Qᵐᵍ

βάσιν σου ἐποίησας ἐν πάσῃ πλατείᾳ. καὶ ἐγένου ὡς πόρνη συνά- B
32 γουσα μισθώματα, 32ἡ γυνὴ ἡ μοιχωμένη ὁμοία σοι, παρὰ τοῦ ἀνδρὸς
33 αὐτῆς λαμβάνουσα μισθώματα, 33πᾶσι τοῖς ἐκπορνεύσασιν αὐτὴν
προσεδίδου μισθώματα· καὶ σὺ δέδωκας μισθώματα πᾶσι τοῖς ἐρα-
σταῖς σου, καὶ ἐφόρτιζες αὐτούς, τοῦ ἔρχεσθαι πρὸς σὲ κυκλόθεν ἐν
34 τῇ πορνίᾳ σου. 34καὶ ἐγένετο ἐν σοὶ διεστραμμένον παρὰ τὰς
γυναῖκας ἐν τῇ πορνείᾳ σου, καὶ μετὰ σοῦ πεπορνεύκασιν ἐν τῷ
διδόναι σε μισθώματα, καὶ μισθώματα οὐκ ἐδόθη σοί, καὶ ἐγένετο
35 ἐν σοὶ διεστραμμένα. 35Διὰ τοῦτο, πόρνη, ἄκουε λόγον Κυρίου
36 36Τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν ἐξέχεας τὸν χαλκόν σου, καὶ ἀποκα-
λυφθήσεται ἡ αἰσχύνη σου ἐν τῇ πορνείᾳ σου πρὸς τοὺς ἐραστάς
σου καὶ εἰς πάντα τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνομιῶν σου καὶ ἐν τοῖς
37 αἵμασιν τῶν τέκνων σου ὧν ἔδωκας αὐτοῖς. 37διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ
ἐπισυνάγω πάντας τοὺς ἐραστάς σου ἐν οἷς ἐπεμίγης ἐν αὐτοῖς, καὶ
πάντας οὓς ἠγάπησας σὺν πᾶσιν οἷς ἐμίσεις· καὶ συνάξω αὐτοὺς
ἐπὶ σὲ κυκλόθεν καὶ ἀποκαλύψω τὰς κακίας σου πρὸς αὐτούς, καὶ
38 ὄψονται πᾶσαν τὴν αἰσχύνην σου· 38καὶ ἐκδικήσω σε ἐκδικήσει μοι-
39 χαλίδος, καὶ θήσω σε ἐν αἵματι θυμοῦ καὶ ζήλου. 39καὶ παραδώσω
σε εἰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ κατασκάψουσιν τὸ πορνεῖόν σου καὶ καθε-
λοῦσιν τὴν βάσιν σου, καὶ ἐκδύσουσίν σε τὰ ἱμάτιά σου καὶ λήμ-
ψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου, καὶ ἀφήσουσίν σε γυμνὴν
40 καὶ ἀσχημονοῦσαν. 40καὶ ἄξουσιν ἐπὶ σὲ ὄχλους, καὶ λιθοβολή-
σουσίν σε ἐν λίθοις, καὶ κατασφάξουσίν σε ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐ-
41 τῶν, 41καὶ ἐνπρήσουσιν τοὺς οἴκους σου πυρί, καὶ ποιήσουσιν ἐν
σοὶ ἐκδικήσεις ἐνώπιον γυναικῶν πολλῶν· καὶ ἀποστρέψω σε ἐκ
42 πορνείας, καὶ μισθώματα οὐ μὴ δῷς οὐκέτι. 42καὶ ἐπαφήσω τὸν
θυμόν μου ἐπὶ σέ, καὶ ἐξαρθήσεται ὁ ζῆλός μου ἐκ σοῦ· καὶ ἀνα-

31 εγενου] pr ουκ Q | **32** η γυνη η μοιχ.] ως γυνη μοιχ. A | ομοια AQ σοι] δ. γρ. υπο τον ανδρα αυτης εις αλλοτριους ομοια σοι Q^{mg} | **33** πασιν AQ | εκπορνευσασιν] εκπορνευουσιν A | om και συ δεδωκας μισθωματα A | και εφορτιζες αυτους] α′ ϗ εδωροδοτεις αυτους Q^{mg} | πορνεια B^{ab}AQ | **34** εγενετο] το bis scr Q* | om εν 1° AQ | διεστραμμενον] εξεστραμμενον A | σου 2°] σε ου Q | διδοναι] προσδιδοναι $B^{ab\ mg}$Q προδιδοναι A | μισθωματα ουκ εδοθη σοι] σοι μισθ. ουκ εδοθη A | διεστραμμενα] εξεστραμμενα A | **36** Κυριος] pr αδωναι AQ | εις] επι A | ανομων Q* (-μιων Q^a) | εδωκας] δεδωκας Q | **37** επισυναγω] επι σε συναγω AQ | παντας 2°] απαντας Q | κακειας B* (-κιας B^b): item 57 | **38** μοιχαλιδος] μοιχαλιδων Q + και εχχεουσης (sic) αιμα A + και εκχεουσῶ αιμα Q | θησω] θησομαι A | αιματι] τω αιματι σου και δωσω σε εις αιμα A | ζηλους A | **39** κατασκοψουσιν A | τα ιματια] τον ιματισμον A | ληψονται Q^a | **41** εμπρησουσιν B^bAQ | πυρι] pr εν A | εκ πορνειας] απο της πορν. σου A

παύσομαι, καὶ οὐ μὴ μεριμνήσω οὐκέτι. 43 ἀνθ' ὧν οὐκ ἐμνήσθης 43
τῆς νηπιότητός σου, καὶ ἐλύπεις με ἐν πᾶσι τούτοις, καὶ ἐγὼ ἰδοὺ
τὰς ὁδούς σου εἰς κεφαλήν σου δέδωκα, λέγει Κύριος· καὶ οὕτως
ἐποίησας τὴν ἀσέβειαν ἐπὶ πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου. 44 ταῦτά ἐστιν 44
πάντα ὅσα εἶπαν κατὰ σοῦ ἐν παραβολῇ λέγοντες Καθὼς ἡ μήτηρ, 45 καὶ 45
ἡ θυγάτηρ· (45) θυγάτηρ τῆς μητρός σου σὺ εἶ ἡ ἀπωσαμένη τὸν ἄνδρα
αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἀδελφαὶ τῶν ἀδελφῶν σου αἱ ἀπω-
σάμεναι τοὺς ἄνδρας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· ἡ μήτηρ ὑμῶν
Χετταία, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν Ἀμορραῖος. 46 ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσ- 46
βυτέρα Σαμάρεια, αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ἡ κατοικοῦσα ἐξ
εὐωνύμων σου· καὶ ἡ ἀδελφή σου ἡ νεωτέρα σου ἡ κατοικοῦσα ἐκ
δεξιῶν σου, Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς. 47 καὶ οὐδ' ὡς ἐν ταῖς 47
ὁδοῖς αὐτῶν ἐπορεύθης, οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐποίησας·
παρὰ μικρὸν καὶ ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.
48 ζῶ 48
ἐγώ, λέγει Κύριος, εἰ πεποίηκεν Σόδομα, αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐ-
τῆς, ὃν τρόπον ἐποίησας σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου. 49 πλὴν τοῦτο 49
τὸ ἀνόμημα Σοδόμων τῆς ἀδελφῆς σου, ὑπερηφανία· ἐν πλησμονῇ
ἄρτων καὶ ἐν εὐθηνίᾳ ἐσπατάλων αὐτὴ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς·
τοῦτο ὑπῆρχεν αὐτῇ καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτῆς· καὶ χεῖρα πτωχοῦ
καὶ πένητος οὐκ ἀντελαμβάνοντο, 50 καὶ ἐμεγαλαύχουν καὶ ἐποίησαν 50
ἀνομήματα ἐνώπιόν μου, καὶ ἐξῆρα αὐτὰς καθὼς εἶδον. 51 καὶ Σα- 51
μάρεια κατὰ τὰς ἡμίσεις τῶν ἁμαρτιῶν σου οὐχ ἥμαρτεν· καὶ ἐπλή-
θυνας τὰς ἀνομίας σου ὑπὲρ αὐτάς, καὶ ἐδικαίωσας τὰς ἀδελφάς
σου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις σου αἷς ἐποίησας. 52 καὶ σὺ κόμισαι 52
βάσανόν σου ἐν ᾗ ἔφθειρας τὰς ἀδελφάς σου ἐν ταῖς ἁμαρτίαις σου
αἷς ἠνόμησας ὑπὲρ αὐτάς, καὶ ἐδικαίωσας αὐτὰς ὑπὲρ σεαυτήν· καὶ
σὺ αἰσχύνθητι καὶ λάβε τὴν ἀτιμίαν σου ἐν τῷ δικαιῶσαί σε τὰς
ἀδελφάς σου. 53 καὶ ἀποστρέψω τὰς ἀποστροφὰς αὐτῶν τὴν ἀπο- 53
στροφὴν Σοδόμων καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω τὴν

AQ **43** εμνησθης] + την ημεραν AQ | πασιν A | Κυριος] pr αδωναι Q | ασεβειαν] + σου A **45** om θυγατηρ 2° A | om σου 1° A | αδελφαι] pr αι AQ | σου των αδελφων A | om υμων Χετταια και ο πατηρ Q* (hab $Q^{1(mg)}$) **47** ουδ ως] ου δωσω σε B* | παρα] κατα Q* (παρα Q^{mg}) | μικρον] + (sub ※) οσον Q | και (bis scr και B* improb 1° B^{b}) υπερκεισαι αυτας] οι γ' κ διεφθειρας υπερ αυτας Q^{mg} | αυτας] + παρα πικρον A **48** Κυριος] pr αδωναι Q | πεποιηκεν] εποιησεν Q | Σοδομα] + η αδελφη σου AQ | εποιησας] πεποιηκας A **49** το ανομημα] την (sub ※) ανομ. Q | Σοδομων] δ et μ sup ras A^{a} | υπερηφανεια Q* (-νια Q^{a}) | ευθηνια] + οινου A | αντελαμβανοντο] ἀ|τελαβοντο A **50** ανομηματα] ανομα A | μου] εμου A | ειδον] om A ιδες Q **51** ανομιας] αμαρτιας A | αις] ας Q **52** εφθειρας] διεφθειρας A | σεαυτην] σαυτη| Q **53** θυγατερων 1°] αδελφω| Q

ἀποστροφὴν Σαμαρείας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς, καὶ ἀποστρέψω B
54 τὴν ἀποστροφήν σου ἐν μέσῳ αὐτῶν, 54 ὅπως κομίσῃ τὴν βάσανόν
σου καὶ ἀτιμωθήσῃ ἐκ πάντων ὧν ἐποίησας ἐν τῷ παροργίσαι με.
55 55 καὶ ἡ ἀδελφή σου Σόδομα καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἀποκατασταθή-
σονται καθὼς ἦσαν ἀπ' ἀρχῆς· καὶ σὺ καὶ αἱ θυγατέρες σου ἀπο-
56 κατασταθήσεσθε καθὼς ἀπ' ἀρχῆς ἦτε. 56 καὶ εἰ μὴ ἦν Σόδομα ἡ
ἀδελφή σου εἰς ἀκοὴν ἐν τῷ στόματί σου ἐν ταῖς ἡμέραις ὑπερ-
57 ηφανίας σου, 57 πρὸ τοῦ ἀποκαλυφθῆναι τὰς κακίας σου, ὃν τρόπον
νῦν ὄνειδος εἶ θυγατέρων Συρίας καὶ πάντων τῶν κύκλῳ αὐτῆς θυ-
58 γατέρων ἀλλοφύλων τῶν περιεχουσῶν σε κύκλῳ, 58 τὰς ἀσεβείας
59 σου καὶ τὰς ἀνομίας σου κεκόμισαι αὐτάς, λέγει Κύριος. 59 τάδε
λέγει Κύριος Καὶ ποιήσω ἐν σοὶ καθὼς ἐποίησας, ὡς ἠτίμωσας ταῦτα
60 τοῦ παραβῆναι τὴν διαθήκην μου. 60 καὶ μνησθήσομαι ἐγὼ τῆς δια-
θήκης μου τῆς μετὰ σοῦ ἐν ἡμέραις νηπιότητός σου, καὶ ἀναστήσω
61 σοι διαθήκην αἰώνιον. 61 καὶ μνησθήσῃ τὴν ὁδόν σου, καὶ ἐξατι-
μωθήσῃ ἐν τῷ ἀναλαβεῖν σε τὰς ἀδελφάς σου τὰς πρεσβυτέρας
σου σὺν ταῖς νεωτέραις σου, καὶ δώσω αὐτάς σοι εἰς οἰκοδομὴν
62 καὶ οὐκ ἐκ διαθήκης σου. 62 καὶ ἀναστήσω ἐγὼ τὴν διαθήκην μου
63 μετὰ σοῦ, καὶ ἐπιγνώσει ὅτι ἐγὼ Κύριος· 63 ὅπως μνησθῇς καὶ
αἰσχυνθῇς, καὶ μὴ ᾖ σοι ἔτι ἀνοῖξαι τὸ στόμα σου ἀπὸ προσώπου
τῆς ἀτιμίας σου, ἐν τῷ ἐξιλάσκεσθαί μέ σοι κατὰ πάντα ὅσα ἐποί-
ησας, λέγει Κύριος.

VII 1 1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2 Υἱὲ ἀνθρώπου,
2 διήγησαι διήγημα καὶ εἰπὸν παραβολὴν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ,
3 3 καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει Κύριος Ἀετὸς ὁ μέγας ὁ μεγαλοπτέρυγος, ὁ
μακρὸς τῇ ἐκτάσει, πλήρης ὀνύχων, ὃς ἔχει τὸ ἥγημα εἰσελθεῖν εἰς τὸν
4 Λίβανον, καὶ ἔλαβε τὰ ἐπίλεκτα τῆς κέδρου, 4 τὰ ἄκρα τῆς ἀπαλότητος
ἀπέκνισεν, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς γῆν Χανάαν, εἰς πόλιν τετειχισμένην

54 οπως κομιση] οπ. κομισω Q* ινα [κομισ]η Q^{mg} | τω παροργισαι] τω AQ σε παρ. A **55** αρχης 1°] + και Σαμαρεια και αι θυγατερες αυτης αποκατασταθησονται καθως ησαν απ αρχης AQ | αποκαταστασθησεσθε B* (αποκατασταθ. B^{b}) **56** υπερηφανειας Q* (-νιας Q^{a}) **57** Συρειας B* (-ριας B^{b}) **58** τας ασεβειας...κεκομισαι] εν ταις ασεβιαις σου και ταις ανομιαις σου συ κεκοσμησαι A | κεκομισαι] pr ου B^{ab} (vid) pr συ Q | αυτας] αυτα Q **59** Κυριος] pr αδωναι AQ | om εν A | ητιμασας AQ **61** ατιμασθηση A | εις οικοδομην] εις δοκιμην Q* (εις οικοδ. Q^{mg}) | σου 5°] μου A om Q **62** om εγω 1° A | επιγνωση B^{ab}AQ **63** το στομα σου] το στομα A στομα Q | της ατιμιας] om της A | εν τω εξιλασκ.] pr και A | Κυριος] pr αδωναι Q XVII **1** pr tit περι του αετου του μεγαλου Q$^{mg\,sup}$ **3** Κυριος] pr αδωναι Q | αετος] pr ο AQ | εκτασει] εκστασει A | ελαβεν AQ | επιλεκτα] εκλεκτα A **4** απεκνειζεν B* vid | Χανααν] Χαλδαιων A

Β ἔθετο αὐτά. 5καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς καὶ ἔδωκεν 5
αὐτὸ εἰς τὸ πεδίον φυτὸν ἐφ' ὕδατι πολλῷ, ἐπιβλεπόμενον ἔταξεν
αὐτό. 6καὶ ἀνέτειλεν καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον ἀσθενοῦσαν καὶ 6
μικράν, τοῦ ἐπιφαίνεσθαι αὐτὴν τὰ κλήματα αὐτῆς ἐπ' αὐτό, καὶ
ῥίζαι αὐτῆς ὑποκάτω αὐτῆς ἦσαν. καὶ ἐγένετο εἰς ἄμπελον καὶ
ἐποίησεν ἀπώρυγας καὶ ἐξέτεινεν τὴν ἀναδενδράδα αὐτῆς. 7καὶ 7
ἐγένετο ἀετὸς ἕτερος μέγας μεγαλοπτέρυγος πολὺς ὄνυξιν, καὶ ἰδοὺ ἡ
ἄμπελος αὕτη περιπεπλεγμένη πρὸς αὐτόν, καὶ ῥίζαι αὐτῆς πρὸς
αὐτόν, καὶ τὰ κλήματα αὐτῆς ἐξαπέστειλεν αὐτῷ τοῦ ποτίσαι αὐτὴν
σὺν τῷ βώλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς. 8εἰς πεδίον καλὸν ἐφ' ὕδατι 8
πολλῷ αὕτη πιαίνεται, τοῦ ποιεῖν βλαστοὺς καὶ φέρειν καρπόν, τοῦ
εἶναι εἰς ἄμπελον μεγάλην. 9διὰ τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Εἰ 9
κατευθυνεῖ; οὐχὶ αἱ ῥίζαι τῆς ἀπαλότητος αὐτῆς καὶ ὁ καρπὸς σαπή-
σεται, καὶ ξηρανθήσεται πάντα τὰ προανατέλλοντα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐν
βραχίονι μεγάλῳ οὐδ' ἐν λαῷ πολλῷ τοῦ ἐκσπάσαι αὐτὴν ἐκ ῥιζῶν
αὐτῆς; 10καὶ ἰδοὺ πιαίνεται· μὴ κατευθυνεῖ; οὐχ ἅμα τῷ ἅψασθαι 10
αὐτῆς ἄνεμον τὸν καύσωνα ξηρανθήσεται; σὺν τῷ βώλῳ ἀνατολῆς
αὐτῆς ξηρανθήσεται. 11Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 11
12Υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν δὴ πρὸς τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα 12
Οὐκ ἐπίστασθε τί ἦν ταῦτα; εἰπόν Ὅταν ἔλθῃ βασιλεὺς Βαβυλῶνος
ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, καὶ λήμψεται τὸν βασιλέα αὐτῆς καὶ τοὺς ἄρχοντας
αὐτῆς καὶ ἄξει αὐτοὺς πρὸς ἑαυτὸν εἰς Βαβυλῶνα. 13καὶ λήμψεται ἐκ 13
τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας, καὶ διαθήσεται πρὸς αὐτὸν διαθήκην
καὶ εἰσάξει αὐτὸν ἐν ἀρᾷ, καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς γῆς λήμψεται, 14τοῦ 14
γενέσθαι εἰς βασιλείαν ἀσθενῆ τὸ καθόλου μὴ ἐπαίρεσθαι, τοῦ
φυλάσσειν τὴν διαθήκην αὐτοῦ καὶ ἱστάνειν αὐτήν. 15καὶ ἀποστή- 15

AQ **5** *φυτον*]+(sub θ' ※) *ληπτον* Q* (λ. improb Q²) **6** *ασθενουσαν*] *ευθη-
νουσαν* A | *μικραν*]+*τω μεγεθει* AQ | *του επιφαινεσθαι*] *τω επιφ.* A | *αυτην*]
αυτη A^{vid} | om *επ αυτο και ριζαι αυτης* Q* (hab Q^{mg}) | *αυτο*] *αυτην* A | *ριζαι*]
pr *αι* A | bis scr *υποκατω αυτης* B^* (uncis incl 2° B^{ab}) | *αυτης* 3°] *αυτου* Q^a |
ησαν uncis incl B^a (ras uncos B^b) | *αμπελον* 2°]+*μεγαλην* A | *αναδενδρα* B^*
(*-δραδα* B^{ab}) **7** *ριζαι*] pr *αι* AQ | *εξαπεστειλεν*] pr *και* A | *αυτω*] *αυτην*
A | *ποτισαι*] *ποιησαι* Q | *συν τω βωλω*] *απο του πρεμνου* Q^{mg} | *φυτιας* A
8 *ποιειν*] *ποιησαι* AQ | *βλαστους*] *καρπον* A | *φερειν καρπον*] *ενεγκαι βλαστον* A
9 *Κυριος*] pr *αδωναι* Q | *κατευθυνει*] *κατευθυνθησεται* A | *απαλοτητος*] *απ* sup
ras B^{ab} | *καρπος*]+*αυτης* Q | om *σαπησεται* Q* (hab Q^{mg}) | *αυτης* 2°]+(sub
※) *ξηρανθησεται* Q | *ουδ*] *ουδε* A **10** *ουχ*] *ουχι* A | *ξηρανθησεται* 1°]
+*ξηρασια* AQ | om *ξηρανθησεται* 2° A **12** *οικον*]+*Ιηλ* A | *ην*] *εστι* A
εστι Q^{mg} | *ταυτα ειπον*] *ταυτα α ειπον* A *ταυτα α ειπον αυτοις* Q^{mg} | *οταν
ελθη*] *ιδου ηξει* Q^{mg} | *επι*] *εις* A | om *και* 1° A | *ληψεται* Q^a: item 13 bis |
om *και τους αρχοντας αυτης* A | *εαυτον*] *αυτον* A **13** om *εκ* Q | *ηγεμονας*]
ηγουμενους AQ **14** *και ιστανειν*] *του ιστ.* A

σεται ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῦ ἐξαποστέλλειν ἀγγέλους ἑαυτοῦ εἰς Αἴγυπτον, B
τοῦ δοῦναι αὐτῷ ἵππους καὶ λαὸν πολύν. εἰ κατευθυνεῖ; εἰ διασωθήσεται ὁ ποιῶν ἐναντία; καὶ παραβαίνων διαθήκην εἰ διασωθήσε-
16 ται; [16]ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ἐὰν μὴ ἐν τόπῳ ὁ βασιλεὺς ὁ βασιλεύσας
αὐτόν, ὃς ἠτίμωσεν τὴν ἀράν μου καὶ ὃς παρέβη τὴν διαθήκην μου,
17 μετ᾽ αὐτοῦ ἐν μέσῳ Βαβυλῶνος τελευτήσει. [17]καὶ οὐκ ἐν δυνάμει
μεγάλῃ οὐδ᾽ ἐν ὄχλῳ πολλῷ ποιήσει πρὸς αὐτὸν Φαραὼ πόλεμον, ἐν
18 χαρακοβολίᾳ καὶ ἐν οἰκοδομῇ βελοστάσεων τοῦ ἐξᾶραι ψυχάς. [18]καὶ
ἠτίμωσεν ὁρκωμοσίαν τοῦ παραβῆναι διαθήκην, καὶ ἰδοὺ δέδωκα τὴν
19 χεῖρα αὐτοῦ, καὶ πάντα ταῦτα ἐποίησεν αὐτῷ· μὴ σωθήσεται; [19]διὰ
τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Ζῶ ἐγὼ ἐὰν μὴ τὴν ὁρκωμοσίαν μου
ἣν ἠτίμωσεν, καὶ τὴν διαθήκην μου ἣν παρέβη, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς
20 κεφαλὴν αὐτοῦ. [20]καὶ ἐκπετάσω ἐπ᾽ αὐτὸν τὸ δίκτυον, καὶ ἁλώσεται
21 ἐν τῇ περιοχῇ αὐτοῦ. [21]ἐν πάσῃ παρατάξει αὐτοῦ ἐν ῥομφαίᾳ πε-
σοῦνται, καὶ τοὺς καταλοίπους εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ· καὶ ἐπι-
22 γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα. [22]Διότι τάδε λέγει Κύριος
Καὶ λήμψομαι ἐγὼ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν τῆς κέδρου ἐκ κορυφῆς, καρδίας
23 αὐτῶν ἀποκνιῶ καὶ καταφυτεύσω ἐγὼ ἐπ᾽ ὄρος ὑψηλόν, [23]καὶ κρε-
μάσω αὐτὸν ἐν ὄρει μετεώρῳ Ἰσραὴλ καὶ καταφυτεύσω, καὶ ἐξοίσει
βλαστὸν καὶ ποιήσει καρπὸν καὶ ἔσται εἰς κέδρον μεγάλην· καὶ
ἀναπαύσεται ὑποκάτω αὐτοῦ πᾶν ὄρνεον, καὶ πᾶν πετεινὸν ὑπὸ τὴν
σκιὰν αὐτοῦ ἀναπαύσεται· τὰ κλήματα αὐτοῦ ἀποκατασταθήσεται.
24 [24]καὶ γνώσονται πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου διότι ἐγὼ Κύριος ὁ
ταπεινῶν ξύλον ὑψηλὸν καὶ ὑψῶν ξύλον ταπεινόν, καὶ ξηραίνων
ξύλον χλωρὸν καὶ ἀναθάλλων ξύλον ξηρόν. ἐγὼ Κύριος λελάληκα
καὶ ποιήσω.

15 εξαποστελειν Q | om εαυτου Q | διασωθησεται 2°] σωθησεται AQ AQ **16** ζω] pr δια τουτο A | Κυριος] pr αδωναι Q | τοπω] τω τοπω ω A τω τοπω Q | ο βασιλευς ο βασιλευσας] του βασιλεως του βασιλευσαντος Q^{mg} **17** ουδ] ουδε AQ | βελοστασεως A | ψυχας] + πολλας Q **18** και ητιμωσεν] οτι ητιμασεν A | δεδωκα] δεδωκεν AQ^{mg} **19** Κυριος] pr αδωναι Q | την ορκωμοσιαν ...παρεβη] την διαθηκην μου ην παρεβη και την ορκ. μου ην ητιμωσεν A | αυτην] αυτα AQ **20** δικτυον] + μου AQ | αυτου] + (sub ※ Q) και αξω αυτον εις Βαβυλωνα και διακριθησομαι μετ αυτου εκει την αδικιαν αυτου ην ηδικησεν εν εμοι AQ **21** εν παση παραταξει αυτου] και πασας φυγαδειας (-δας Q* -διας Q^a) αυτου εν παση τη π. αυτου AQ (sub ※ usque ad αυτου 1°) και παντες οι εκλεκτοι συν [παση τη π. α.] Q^{mg} | πεσουται B* (πεσουντ. B^{ab}) **22** διοτι] δια τουτο ειπον A | Κυριος] pr αδωναι Q | ληψομαι Q^a | εκλεκτων] επιλεκτων AQ | om εκ 2° A | κορυφης] + καρδιας αυτων A + (sub θ′ ※) και δωσω απο κεφαλης παραφυαδων αυτης Q | αυτων] + και δωσω απο κεφαλης παραφυαδ̄ αυτης καρδιας αυτων A **23** Ισραηλ] pr του A | ορνεον και παν πετεινον] θηριον και τα πετεινα A | τα κληματα] pr και A **24** πεδιου] αγρου A | υψων] pr ο AQ | ξυρον B* (ξηρ. B^{ab})

B [1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Υἱὲ ἀνθρώπου, τί ὑμῖν ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, λέγοντες Οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν; [3]ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ἐὰν γένηται ἔτι λεγομένη ἡ παραβολὴ αὕτη ἐν τῷ Ἰσραήλ. [4]ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἐμαί εἰσιν, ὃν τρόπον ἡ ψυχὴ τοῦ πατρὸς οὕτως καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ υἱοῦ, ἐμαί εἰσιν· ἡ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα, αὕτη ἀποθανεῖται. [5]ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς ἔσται δίκαιος, ὁ ποιῶν δικαιοσύνην, [6]ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ φάγεται, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐ μὴ ἐπάρῃ πρὸς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραήλ, καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐ μὴ μιάνῃ, καὶ πρὸς γυναῖκα ἐν ἀφέδρῳ οὖσαν οὐ προσεγγιεῖ, [7]καὶ ἄνθρωπον οὐ μὴ καταδυναστεύσῃ, ἐνεχυρασμὸν ὀφείλοντος ἀποδώσει καὶ ἅρπαγμα οὐχ ἁρπᾶται, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι δώσει καὶ γυμνὸν περιβαλεῖ, [8]καὶ τὸ ἀργύριον αὐτοῦ ἐπὶ τόκῳ οὐ δώσει καὶ πλεονασμὸν οὐ λήμψεται, καὶ ἐξ ἀδικίας ἀποστρέψει τὴν χεῖρα αὐτοῦ, κρίμα δίκαιον ποιήσει ἀνὰ μέσον ἀνδρὸς καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ πλησίον αὐτοῦ, [9]καὶ τοῖς προστάγμασίν μου πεπόρευται, τὰ δικαιώματά μου πεφύλακται τοῦ ποιῆσαι αὐτά· δίκαιος οὗτός ἐστιν, ζωῇ ζήσεται, λέγει Κύριος. [10]καὶ ἐὰν γεννήσῃ υἱὸν λοιμόν, ἐκχέοντα αἷμα καὶ ποιοῦντα ἁμάρτημα, [11]ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου οὐκ ἐπορεύθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἔφαγεν καὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμίανεν, [12]καὶ πτωχὸν καὶ πένητα κατεδυνάστευσεν, καὶ ἅρπαγμα ἥρπασεν καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἀπέδωκεν καὶ εἰς τὰ εἴδωλα ἔθετο τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἀνομίαν πεποίηκεν, [13]μετὰ τόκου ἔδωκε καὶ πλεονασμὸν ἔλαβεν· οὗτος ζωῇ οὐ ζήσεται, πάσας τὰς ἀνομίας ταύτας ἐποίησεν, θανάτῳ θανατωθήσεται, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτὸν ἔσται. [14]ἐὰν δὲ γεννήσῃ υἱόν, καὶ ἴδῃ πάσας τὰς ἁμαρτίας τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν, καὶ φοβηθῇ καὶ μὴ ποιήσῃ κατὰ ταύτας, [15]ἐπὶ τῶν ὀρέων οὐ βέβρωκεν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐκ ἔθετο εἰς τὰ ἐνθυμήματα οἴκου Ἰσραήλ, καὶ τὴν

1 2 XV 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

AQ XVIII **2** αυτη] + επι της γης A | εγομφιασαν] εμωδιασαν Q^{mg} **3** Κυριος] pr αδωναι AQ **4** αι ψυχαι] om αι Q | om αυτη A | αποθανειται] + και του φαγοντος τον ομφακα αιμωδιασουσιν οι οδοντες αυτου A **5** om ος A | δικαιοσυνην] pr κριμα και AQ **6** προς 1°] επι A **7** αρτον] α|δρα A | τω πεινωντι] om τω Q | περιβαλει] + ιματιον AQ^{*} + ιματιω Q^{mg} **8** ληψεται $B^{b}Q^{a}$: item 20 (2°) | om και 3° Q | αδικειας B^{*} (-κιας B^{b}) **9** τα δικαιωματα] pr και A | om ουτος A | Κυριος] pr αδωναι AQ **10** και εαν γεννηση] εαν δε γεννησης A | αμαρτημα] αμαρτηματα AQ **13** εδωκεν AQ | θανατωθησεται] αποθανειται A | om το αιμα αυτου επ αυτον εσται Q^{*} (hab $Q^{1\,(mg)}$) **14** γεννησης A | κατα ταυτας] κατ αυτας A **15** ου βεβρωκεν] ουκ εφαγε| A | ενθυμηματα] οι γ′ ειδωλα Q^{mg}

16 γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ οὐκ ἐμίανεν, [16]καὶ ἄνθρωπον οὐ κατεδυ- B
νάστευσεν καὶ ἐνεχυρασμὸν οὐκ ἐνεχύρασεν καὶ ἅρπαγμα οὐχ ἥρ-
πασεν, τὸν ἄρτον αὐτοῦ τῷ πεινῶντι ἔδωκεν καὶ γυμνὸν περιέβαλεν,
17 [17]καὶ ἀπ᾽ ἀδικίας ἀπέστρεψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ, τόκον οὐδὲ πλεονα-
σμὸν οὐκ ἔλαβεν, δικαιοσύνην ἐποίησεν καὶ ἐν τοῖς προστάγμασίν μου
18 ἐπορεύθη, οὗτος τελευτήσει ἐν ἀδικίαις πατρὸς αὐτοῦ, ζωῇ ζήσεται. [18]ὁ
δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἐὰν θλίψει θλίψῃ καὶ ἁρπάσῃ ἅρπαγμα, ἐναντία
ἐποίησεν ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου, καὶ ἀποθανεῖται ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ.
19 [19]καὶ ἐρεῖτε Τί ὅτι οὐκ ἔλαβεν τὴν ἀδικίαν ὁ υἱὸς τοῦ πατρός; ὅτι ὁ
υἱὸς δικαιοσύνην καὶ ἔλεος πεποίηκεν, πάντα τὰ νόμιμά μου συνετή-
20 ρησεν καὶ ἐποίησεν αὐτά, ζωῇ ζήσεται. [20]ἡ δὲ ψυχὴ ἡ ἁμαρτάνουσα
ἀποθανεῖται· ὁ δὲ υἱὸς οὐ λήμψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρός, οὐδὲ ὁ
πατὴρ λήμψεται τὴν ἀδικίαν τοῦ υἱοῦ· δικαιοσύνη δικαίῳ ἐπ᾽ αὐτὸν
21 ἔσται, καὶ ἀνομία ἀνόμῳ ἐπ᾽ αὐτὸν ἔσται. [21]καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν ἀπο-
στρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησεν, καὶ φυλάξηται
πάσας τὰς ἐντολάς μου καὶ ποιήσῃ δικαιοσύνην καὶ ἔλεος, ζωῇ
22 ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθάνῃ. [22]πάντα τὰ παραπτώματα αὐτοῦ ὅσα
ἐποίησεν οὐ μνησθήσεται· ἐν τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ ᾗ ἐποίησεν ζήσεται.
23 [23]μὴ θελήσει θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀνόμου, λέγει Κύριος, ὡς τὸ
24 ἀποστρέψαι αὐτὸν ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ζῆν αὐτόν; [24]ἐὰν δὲ
τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ ποιῆσαι ἀδικίαν
κατὰ πάσας τὰς ἀνομίας ἃς ἐποίησεν ὁ ἄνομος, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι
αὐτοῦ ἃς ἐποίησεν οὐ μὴ μνησθῶσιν· ἐν τῷ παραπτώματι αὐτοῦ ᾧ
παρέπεσεν καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἥμαρτεν, ἐν αὐταῖς
25 ἀποθανεῖται. [25]καὶ εἴπατε Οὐ κατευθύνει ἡ ὁδὸς Κυρίου. ἀκούσατε

16 *τω πεινωντι*] om *τω* Q | *περιεβαλεν*] + *ιματιον* Q **17** *απ*] *απο* A | AQ *απεστρεψεν* AQ | *ουδε*] *και* Q **18** *εαν θλιψει*] *εν θλιψη* A | *θλιψη*] *θλιβη* Q | *αρπαγμα*] + (sub *οι γ′* ※) *αδελφου* Q **19** om *τι* A | bis scr *οτι* B* (improb 1° B^{ab}) | *την αδικιαν*] om *την* A | *ο υιος του πατρος*] *υιος πατρος αυτου* A | *πεποιηκεν*] *εποιησεν* A **20** *αποθανειται*] pr *αυτη* AQ | *ο δε υιος*] *υιους* A* (*υιος* A^1) | *ληψεται* bis Q^a: 2°, B^b | *πατρος*] + *αυτου* AQ | *ο πατηρ*] om *ο* AQ | *αδικειαν* (2°) B* (*-κιαν* B^b) | *υιου*] + *αυτου* AQ | *δικαιω*] *δικαιου* AQ | bis scr *και ανομια...εσται* B* (uncis incl 2° B^{ab}) | *ανομω*] *ανομου* AQ **21** *και ο ανομος εαν αποστρεψη εκ*] *εαν δε αποστραφη ανομος απο* A | *φυ-λαξηται*] *φυλαξη* A | *δικαιοσυνην και ελεος*] *τα δικαιωματα μου* A | *ου*] pr *και* AQ **22** *παντα τα παραπτωματα αυτου οσα*] *πασαι αι αδικιαι ας* A | *ου*] + *μη* AQ | *μνησθησεται*] *μνησθωσιν* A + (sub *οι γ′* ※) *αυτω* Q | *εν*] pr *αλλ* A | *ζησεται*] pr *εν αυτη* A **23** *μη θελησει θελησω*] *οτι ου βουλο-μαι* A | *Κυριος*] pr *κς* AQ | *οδου*] + *αυτου* A **24** *εκ*] *απο* A | *ποιησαι*] *ποιηση* AQ | *ανομος*] + (sub *θ′* ※) *και ποιηση και* (+ *ου* Q^a) *ζησεται* Q **25** *κατευθυνει* 1°] *κατορθοι* A

δή, οἶκος Ἰσραήλ· μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατευθύνει; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατευθύνει; [26]ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ παράπτωμα, καὶ ἀποθάνῃ ἐν τῷ παραπτώματι ᾧ ἐποίησεν, ἐν αὐτῷ ἀποθανεῖται. [27]καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ ἧς ἐποίησεν καὶ ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην, οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐφύλαξεν. [28]καὶ ἀπέστρεψεν ἐκ πασῶν ἀσεβειῶν αὐτοῦ ὧν ἐποίησεν, ζωῇ ζήσεται, οὐ μὴ ἀποθάνῃ. [29]καὶ λέγουσιν ὁ οἶκος τοῦ Ἰσραήλ Οὐ κατορθοῖ ἡ ὁδὸς Κυρίου. μὴ ἡ ὁδός μου οὐ κατορθοῖ, οἶκος Ἰσραήλ; οὐχὶ ἡ ὁδὸς ὑμῶν οὐ κατορθοῖ; [30]ἕκαστον κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ, λέγει Κύριος· ἐπιστράφητε καὶ ἀποστρέψατε ἐκ πασῶν τῶν ἀσεβειῶν ὑμῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ὑμῖν εἰς κόλασιν ἀδικίας. [31]ἀπορρίψατε ἀπὸ ἑαυτῶν πάσας τὰς ἀσεβίας ὑμῶν ἃς ἠσεβήσατε εἰς ἐμέ, καὶ ποιήσατε ἑαυτοῖς καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα καινόν· καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκετε, οἶκος Ἰσραήλ; [32]διότι οὐ θέλω τὸν θάνατον τοῦ ἀποθνήσκοντος, λέγει Κύριος.

[1]Καὶ σὺ λάβε θρῆνον ἐπὶ τὸν ἄρχοντα τοῦ Ἰσραήλ, [2]καὶ ἐρεῖς Τί ἡ μήτηρ σου; σκύμνος· ἐν μέσῳ λεόντων ἐγενήθη, ἐν μέσῳ λεόντων ἐπλήθυνεν σκύμνους αὐτῆς. [3]καὶ ἀπεπήδησεν εἷς τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν τοῦ ἁρπάζειν ἁρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγεν. [4]καὶ ἤκουσαν κατ' αὐτοῦ ἔθνη, ἐν τῇ διαφθορᾷ αὐτῶν συνελήμφθη, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν κημῷ εἰς γῆν Αἰγύπτου. [5]καὶ ἴδεν ὅτι ἀπῶσται ἀπ' αὐτῆς, ἀπώλετο ἡ ὑπόστασις αὐτῆς· καὶ ἔλαβεν ἄλλον ἐκ τῶν σκύμνων αὐτῆς, λέοντα ἔταξεν αὐτόν. [6]καὶ ἀνεστρέφετο ἐν μέσῳ λεόντων, λέων ἐγένετο, καὶ ἔμαθεν ἁρπάζειν ἁρπάγματα, ἀνθρώπους ἔφαγεν· [7]καὶ ἐνέμετο τῷ θράσει αὐτοῦ καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν ἐξηρήμωσεν, καὶ ἠφάνισεν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς

XIX 1 2

AQ **25** οικος] pr πας A | κατευθυνει 2°] κατορθοι Q^{mg} | υμων] ημων A **26** τον δικαιον] om τον A **28** και] pr και ιδεν A (sed ιδ. punctis adfec $A^{\dagger}$) et (sub ※) Q | ασεβειων] των ασεβιων A **29** του Ισραηλ] om του A | μου B* (μου ου $Ba^{\dagger}b$) **30** εκαστον] pr δια τουτο A et (sub οι γ' ※) Q | υμας] υμεις A | Κυριος] pr αδωναι AQ | ασεβιων A **31** ασεβειας $Ba^{b}Q$ | ησεβησατε εις εμε] εποιησαται A | καινον]+και ποιησαται πασας τας εντολας μου A | Ισραηλ] +λεγει κς A **32** Κυριος] pr αδωναι AQ +και επιστρεψαται και ζησαται A +θ' ※ και επιστρεψατε και ζησατε Q* vid (-σετε Q^{a}) XIX **1** pr tit θρηνος επι τον αρχοντα Ιηλ $Q^{mg\ sup}$ | συ]+νιε αϖου A **2** σκυμνος] λεαινα Q^{mg} | εγενηθη] ενεμηθη Q^{mg} | εν μεσω 2°] pr και A | επληθυνε A **3** απεπηδησεν] απεδημησεν A **4** κατ αυτου] περι αυτου Q^{mg} | αυτων] αυτου Q^{mg} | συνελημφθη $B^{b}Q^{a}$ **5** ειδεν B^{ab} | απωσται] αποσπαται A | απωλετο] pr και A **7** τω θρασει (in θ ras aliq $B^{\dagger}$)] pr εν A | πολις A | αυτων] αυτου Q^{mg} | εξερημωσεν A

8 ἀπὸ φωνῆς ὠρύματος αὐτοῦ. [8]καὶ ἔδωκαν ἐπ' αὐτὸν ἔθνη ἐκ χωρῶν B
κυκλόθεν, καὶ ἐξεπέτασαν ἐπ' αὐτὸν δίκτυα αὐτῶν, ἐν διαφθορᾷ
9 αὐτῶν συνελήμφθη· [9]καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἐν κημῷ καὶ ἐν γαλεάγρᾳ,
ἦλθεν πρὸς βασιλέα Βαβυλῶνος, καὶ εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς φυλακήν,
10 ὅπως μὴ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραήλ. [10]Ἡ
μήτηρ σου ὡς ἄμπελος καὶ ὡς ἄνθος ἐν ῥόᾳ ἐν ὕδατι πεφυτευμένη,
ὁ καρπὸς αὐτῆς καὶ ὁ βλαστὸς αὐτῆς ἐγένετο ἐξ ὕδατος πολλοῦ.
11 [11]καὶ ἐγένετο αὕτη ῥάβδος ἐπὶ φυλὴν ἡγουμένων, καὶ ὑψώθη τῷ
μεγέθει αὐτῆς ἐν μέσῳ στελεχῶν, καὶ ἴδεν τὸ μέγεθος αὐτῆς ἐν
12 πλήθει κλημάτων αὐτῆς. [12]καὶ κατεκλάσθη ἐν θυμῷ, ἐπὶ γῆν ἐρρίφη,
καὶ ἄνεμος ὁ καύσων ἐξήρανεν τὰ ἐκλεκτὰ αὐτῆς· ἐξεδικήθησαν, καὶ
13 ἐξηράνθη ἡ ῥάβδος ἰσχύος αὐτῆς, πῦρ ἀνήλωσεν αὐτήν. [13]καὶ νῦν
14 πεφύτευκαν αὐτὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν γῇ ἀνύδρῳ. [14]καὶ ἐξῆλθεν πῦρ
ἐκ ῥάβδου ἐκλεκτῶν αὐτῆς καὶ κατέφαγεν αὐτήν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτῇ
ῥάβδος ἰσχύος· φυλὴ εἰς παραβολὴν θρήνου ἐστίν, καὶ ἔσται εἰς
θρῆνον.

XX 1 [1]Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς
ἦλθον ἄνδρες ἐκ τῶν πρεσβυτέρων οἴκου Ἰσραὴλ ἐπερωτῆσαι τὸν
2 κύριον, καὶ ἐκάθισαν πρὸ προσώπου μου. [2]καὶ ἐγένετο λόγος
3 Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [3]Υἱὲ ἀνθρώπου, λάλησον πρὸς τοὺς πρεσβυ-
τέρους τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος Εἰ
ἐπερωτῆσαί με ὑμεῖς ἔρχεσθε; ζῶ ἐγὼ εἰ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν, λέγει
4 Κύριος, [4]εἰ ἐκδικήσω αὐτοὺς ἐκδικήσει. υἱὲ ἀνθρώπου, τὰς ἀνομίας
5 τῶν πατέρων αὐτῶν διαμάρτυραι αὐτοῖς, [5]καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς
Τάδε λέγει Κύριος Ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠρέτισα τὸν οἶκον Ἰσραήλ, καὶ
ἐγνωρίσθην τῷ σπέρματι οἴκου Ἰακώβ, καὶ ἐγνώσθην αὐτοῖς ἐν γῇ

7 ωρυοματος B^{ab} 8 εδωκαν επ αυτον] εδωκεν επ αυτ. Q επεθετο AQ αυτω Q^{mg} | εκ χωρων κυκλοθεν] απο χ. κ. A κ. εκ χ. Q^{*} κ. εκ των χ. Q^{mg} | δικτυα] pr τα A | διαφθορα] pr τη Q^{mg} | συνελημφθη (-ληφθη Q^{a})] pr και A 9 και 2°]+ηνεγκαν αυτον A | ηλθεν] om A ⸗ ηγαγον αυτον Q^{mg} | εισηγαγεν] εισηγαγον A | η φωνη αυτου] αυτου η φωνη αυτου B^{*} (η φωνη αυτου $B^{ab(vid)}$) 10 om και 1° AQ 11 εγενετο] εγενοντο A | ραβδος] ραβδοι Q^{mg}+ισχυος AQ | τω μεγεθει] pr εν A | στελεχεων A | ειδεν B^{ab} 12 εριφη A | ο καυσων] om ο A | εξηρανε A | εξεδικηθησαν] εξεδικηθη A | εξηρανθη η ραβδος] εξηρανθησαν αι ραβδοι Q^{mg} | ανηλωσαν B^{*} (-σεν B^{ab}) 13 πεφυτευκαν] εφυτευσαν A 14 ραβδου] των ραβδων των Q^{mg} | ισχυος] +αυτης A | θρηνου] θρηνους Q^{*} (-νου Q^{a}) XX 1 pr tit προς τους πρεσβυτερους του Ιηλ ετει ζ' μηνι ε' ημερα ι' $Q^{mg\,sup}$ | τη πεντεκαιδεκατη] εν τω πεμπτω μηνι δεκατη AQ | οικου] pr του A 3 Ισραηλ] pr οικου A | Κυριος 1°] pr αδωναι Q | om ει 1° A | υμιν λεγει] λεγει υμιν Q | Κυριος 2°] pr αδωναι AQ ▮ Κυριος 1°] κ̄ς ο θ̄ς AQ | οικου] pr του A

B Αἰγύπτου, καὶ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν λέγων Ἐγὼ Κύριος ὁ
θεὸς ὑμῶν. 6ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἀντελαβόμην τῇ χειρί μου αὐτῶν 6
τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου εἰς τὴν γῆν ἣν ἡτοίμασα αὐτοῖς,
γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, κηρίον ἐστὶν παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. 7καὶ 7
εἶπα πρὸς αὐτούς Ἕκαστος βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν ἀποριψάτω,
καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν Αἰγύπτου μὴ μιαίνεσθε· ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς
ὑμῶν. 8καὶ ἀπέστησαν ἀπ᾽ ἐμοῦ, καὶ οὐκ ἠθέλησαν εἰσακοῦσαί μου, 8
τὰ βδελύγματα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν οὐκ ἀπέρριψαν καὶ τὰ ἐπιτη-
δεύματα Αἰγύπτου οὐκ ἐγκατέλειπον. καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν
μου ἐπ᾽ αὐτούς, τοῦ συντελέσαι ὀργήν μου ἐν αὐτοῖς ἐν μέσῳ γῆς
Αἰγύπτου. 9καὶ ἐποίησα ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβη- 9
λωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν ὧν αὐτοί εἰσιν ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐν οἷς
ἐγνώσθην πρὸς αὐτοὺς ἐνώπιον αὐτῶν τοῦ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς
Αἰγύπτου. 10καὶ ἤγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν ἔρημον, 11καὶ ἔδωκα αὐτοῖς 10 11
τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἐγνώρισα αὐτοῖς, ὅσα
ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς. 12καὶ τὰ σάββατά 12
μου ἔδωκα αὐτοῖς τοῦ εἶναι εἰς σημεῖον ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ἀνὰ μέσον
αὐτῶν, τοῦ γνῶναι αὐτοὺς διότι ἐγὼ Κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. 13καὶ 13
εἶπα πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐν τοῖς προστάγμασίν
μου πορεύεσθε. καὶ οὐκ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου ἀπώ-
σαντο, ἃ ποιήσει αὐτὰ ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ
σάββατά μου ἐβεβήλωσαν σφόδρα. καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν
μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτούς. 14καὶ ἐποίησα 14
ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν
ὧν ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. 15καὶ ἐγὼ ἐξῆρα τὴν 15
χεῖρά μου ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ παράπαν τοῦ μὴ εἰσαγαγεῖν
αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν ἔδωκα αὐτοῖς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι,

AQ **5** Αιγυπτω A | om μου Q | λεγων εγω] λεγει B*vid (λεγων ε. Bab) **6** τη ημερα εκεινη Q | εκ γης] εις γην A | ητοιμασα] ωμοσα A | κηριον] δυνατη (sic) Bamg **7** βδελυγματα] pr τα A α᾽ αποκομματα θ᾽ προσ-οχθισματα σ᾽ τα σιχχη Qmg | οφθαλμων] + αυτου BabAQ | απορριψατω Bb | Αιγυπτου] ιγυπτου sup ras Bab **8** τα βδελ.] pr (sub ※) εκαστος Q | αυτων] αυτ sup ras Bab | απερριψαν] in απε ras aliq Bᵗvid | εγκατε-λειπον A εγκατελιπον BbQa | ειπα] ειπον A | οργην] pr την A | Αιγυ-πτου] Αι sup ras Bab **9** εποιησα] pr ουκ Bcvid **10** και] pr και εξηγαγον αυτους εκ γης Αιγυπτου AQ **13** πορευεσθε] + και τα δικαιωματα μου φυλασσετε του ποιειν αυτα α ποιησει αυτα ανος και ζησεται εν αυτοις και παρεπικρανα] με ο οικος Ιηλ εν τη ερημω εν τοις προσταγμασιν μου A | om και 2° A | om αυτα Q* (hab Qmg) **14** εποιησα] pr ουκ A

16 κηρίον ἐστὶν παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν· 16ἀνθ' ὧν τὰ δικαιώματά μου B
ἀπώσαντο, καὶ ἐν τοῖς προστάγμασίν μου οὐκ ἐπορεύθησαν ἐν αὐτοῖς,
καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων καρδίας
17 αὐτῶν ἐπορεύοντο. 17καὶ ἐφείσατο ὁ ὀφθαλμός μου ἐπ' αὐτοὺς τοῦ
ἐξαλεῖψαι αὐτούς, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτοὺς εἰς συντέλειαν ἐν τῇ ἐρήμῳ.
18 18καὶ εἶπα πρὸς τὰ τέκνα αὐτῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ Ἐν τοῖς νομίμοις τῶν
πατέρων ὑμῶν μὴ πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτῶν μὴ φυ-
λάσσεσθε, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν μὴ συναναμίσγεσθε καὶ
19 μὴ μιαίνεσθε. 19ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ἐν τοῖς προστάγμασίν μου
πορεύεσθε, καὶ τὰ δικαιώματά μου φυλάσσεσθε καὶ ποιεῖτε αὐτά,
20 20καὶ τὰ σάββατά μου ἁγιάζετε, καὶ ἔστω εἰς σημεῖον ἀνὰ μέσον
21 ἐμοῦ καὶ ὑμῶν, τοῦ γινώσκειν διότι ἐγὼ Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 21καὶ
παρεπίκρανάν με καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· ἐν τοῖς προστάγμασίν μου
οὐκ ἐπορεύθησαν, καὶ τὰ δικαιώματά μου οὐκ ἐφυλάξαντο τοῦ ποιεῖν
αὐτά, ἃ ποιήσει ἄνθρωπος καὶ ζήσεται ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ σάββατά μου
ἐβεβήλουν· καὶ εἶπα τοῦ ἐκχέαι τὸν θυμόν μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ
22 ἐρήμῳ τοῦ συντελέσαι τὴν ὀργήν μου ἐπ' αὐτούς. 22καὶ ἐποίησα
ὅπως τὸ ὄνομά μου τὸ παράπαν μὴ βεβηλωθῇ ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν,
23 καὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. 23καὶ ἐξῆρα τὴν χεῖρά
μου ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ διασκορπίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν,
24 διασπεῖραι αὐτοὺς ἐν ταῖς χώραις, 24ἀνθ' ὧν τὰ δικαιώματά μου
οὐκ ἐποίησαν, καὶ τὰ προστάγματά μου ἀπώσαντο, καὶ τὰ σάββατά
μου ἐβεβήλουν, καὶ ὀπίσω τῶν ἐνθυμημάτων τῶν πατέρων αὐτῶν
25 ἦσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. 25καὶ ἐγὼ ἔδωκα αὐτοῖς προστάγματα οὐ
26 καλὰ καὶ δικαιώματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς. 26καὶ μιανῶ
αὐτοὺς ἐν τοῖς δόμασιν αὐτῶν ἐν τῷ διαπορεύεσθαί με πᾶν διανοῖγον μή-
27 τραν ὅπως ἀφανίσω αὐτούς. 27Διὰ τοῦτο λάλησον πρὸς τὸν οἶκον
τοῦ Ἰσραήλ, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος

15 κηριον] pr και Q* (improb Q^{1}) 16 ενθυμηματων] ενθυματων A | καρδιας] των καρδιων AQ 17 οφθαλμος] μος scr B$^{a?b?vid}$ 18 συναναμισγεσθε B$^{a?b}$ (-μιγγ. B*)] συναναμιγνυσθαι AQ* (-σθε Q^{a}) 19 φυλασσεσθε] φυλασσετε Q 20 εστω] εσται Q | υμων I^{o}] pr ανα μεσον A et (sub α′ θ′ ※) Q | γινωσκειν] +υμας A | διοτι] οτι A 21 εν I^{o}] pr και A | ποιησει] +αυτα AQ | εν τη ερημω...επ αυτους] om A του συντ. την οργην μου επ αυτ. εν τη ερημω Q 22 και I^{o}] pr οι γ′ ※ και επεστρεψα την χειρα μου αυτοις Q | εποιησα] pr ουκ A | οπως] incep ουκ ut vid Q* | και 2°] ων A 23 διασπειραι] και του διασκορπισαι A και διασπ. Q 24 οπιτων B* (οπισω των B^{ab}) 26 δομασιν] incep δοσ Q*^{vid} | ras με Q^{1} | αφανιω Q | αυτους 2°]+ινα (εινα A) γνωσιν οτι εγω κς A et (sub θ′ σ′ ※ Q^{mg}) Q 27 Κυριος] pr αδωναι A$^{a?}$Q

Β Ἕως τούτου παρώργισάν με οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν τοῖς παραπτώμασιν
αὐτῶν ἐν οἷς παρέπεσον εἰς ἐμέ. 28 καὶ εἰσήγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν 28
ἣν ἦρα τὴν χεῖρα τὴν χεῖρά μου δοῦναι αὐτοῖς, καὶ εἶδον πάντα
βουνὸν ὑψηλὸν καὶ πᾶν ξύλον κατάσκιον καὶ ἔθυσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς
αὐτῶν, καὶ ἔταξαν ἐκεῖ ὀσμὴν εὐωδίας καὶ ἔσπεισαν ἐκεῖ σπονδὰς
αὐτῶν. 29 καὶ εἶπον πρὸς αὐτούς Τίς ἐστιν ἀβανὰ ὅτι ὑμεῖς εἰσπο- 29
ρεύεσθε ἐκεῖ; καὶ ἐπεκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἀβανὰ ἕως τῆς σήμερον
ἡμέρας. 30 διὰ τοῦτο εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον Ἰσραήλ Τάδε λέγει Κύριος 30
Εἰ ἐν ταῖς ἀνομίαις τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμεῖς μιαίνεσθε καὶ ὀπίσω τῶν
βδελυγμάτων αὐτῶν ὑμεῖς ἐκπορνεύετε; 31 καὶ ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν 31
δομάτων ὑμῶν, ἐν τοῖς ἀφορισμοῖς οἷς ὑμεῖς μιαίνεσθε ἐν πᾶσιν
τοῖς ἐνθυμήμασιν ὑμῶν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; καὶ ἐγὼ ἀποκριθῶ
ὑμῖν, οἶκος τοῦ Ἰσραήλ; ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, εἰ ἀποκριθήσομαι
ὑμῖν, καὶ εἰ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ πνεῦμα ὑμῶν τοῦτο. 32 καὶ οὐκ ἔσται 32
ὃν τρόπον ὑμεῖς λέγετε Ἐσόμεθα ὡς τὰ ἔθνη καὶ ὡς αἱ φυλαὶ τῆς γῆς
τοῦ λατρεύειν ξύλοις καὶ λίθοις. 33 διὰ τοῦτο ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, 33
ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ
βασιλεύσω ἐφ' ὑμᾶς, 34 καὶ ἐξάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν λαῶν, καὶ εἰσδέξομαι 34
ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν οὗ διεσκορπίσθητε ἐν αὐταῖς ἐν χειρὶ κραταιᾷ καὶ
βραχίονι ὑψηλῷ καὶ ἐν θυμῷ κεχυμένῳ. 35 καὶ ἄξω ὑμᾶς εἰς τὴν 35
ἔρημον τῶν λαῶν, καὶ διακριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ πρόσωπον κατὰ
πρόσωπον. 36 ὃν τρόπον διεκρίθην πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐν τῇ 36
ἐρήμῳ γῆς Αἰγύπτου, οὕτως κρινῶ ὑμᾶς, λέγει Κύριος. 37 καὶ διάξω 37
ὑμᾶς ὑπὸ τὴν ῥάβδον μου, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ, 38 καὶ ἐλέγξω 38
ἐξ ὑμῶν τοὺς ἀσεβεῖς καὶ τοὺς ἀφεστηκότας, διότι ἐκ τῆς παροικεσίας
αὐτῶν ἐξάξω αὐτούς, καὶ εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ οὐκ εἰσελεύσονται·

AQ **27** παρεπεσαν A **28** ην] pr εις A | om την χειρα 2° AQ | δουναι] pr του AQ + αυτην Q | ειδον] ειδαν A ιδοσαν Q | παντα $B^{*}Q^{a}$] παν $B^{a}AQ^{*}$ | εθυσαν] εθυμιασαν Q | εκει 2°]+θ′ ※ θυμον δωρων αυτω| και εθεντο εκει Q | ευωδιας]+αυτων AQ | σπονδας] τασπονδας A **29** ειπον] ειπα AQ | τις] τι AQ | αβανα 1°] η αββανα A η βαμα Q | Αβανα 2°] Αββανα A Βαμα Q **30** Ισραηλ] pr του AQ | Κυριος] κς κς ο θεος A κς κς Q **31** εν 2°] pr και AQ^{mg} | αφορισμοις]+νιων υμων εν πυρι+(sub θ′ ※) των υιων υμ. εν π. Q | om οις AQ | Κυριος] pr αδωναι Q | υμιν 2°] υμις vel υμεις B^{*vid} (υμιν B^{1}) **32** λεγετε] ελεγετε Q | εσομεθα] θα sup ras B^{ab} | om ως 2° Q^{*} (hab Q^{a}) **33** δια τουτο sub ÷ Q′ | ζω εγω λεγει κς sup ras B^{ab} | Κυριος] pr αδωναι AQ | εν 1°] pr εαν μη A pr η μην Q **34** βραχιονι] pr εν AQ **36** γης] pr οτε εξηγαγον αυτους εκ AQ^{mg} | ουτως] καγω A | Κυριος] κς ο θς A κς κς Q **37** αριθμω]+(sub α′θ′ ※) της διαθηκης Q **38** ελεγξω] εκλεξω AQ | ασεβεις και τους αφεστηκοτας] αφεστηκοτας κ. τους ασεβεις (ευσεβεις Q^{mg}) Q | εξαξω] εξαρω A

39 καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ κύριος Κύριος. 39 καὶ ὑμεῖς, οἶκος Ἰσραήλ, Β
τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἕκαστος τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ ἐξάρατε,
καὶ μετὰ ταῦτα εἰ μὴ ὑμεῖς εἰσακούετέ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον
οὐ βεβηλώσετε οὐκέτι ἐν τοῖς δώροις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν
40 ὑμῶν, 40 διότι ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου μου, ἐπ᾽ ὄρους ὑψηλοῦ, λέγει
κύριος Κύριος, ἐκεῖ δουλεύσουσίν μοι πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ εἰς τέλος.
καὶ ἐκεῖ προσδέξομαι καὶ ἐκεῖ ἐπισκέψομαι τὰς ἀπαρχὰς ὑμῶν καὶ
τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἀφορισμῶν ὑμῶν ἐν πᾶσιν τοῖς ἁγιάσμασιν ὑμῶν.
41 41 ἐν ὀσμῇ εὐωδίας προσδέξομαι ὑμᾶς, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με ὑμᾶς ἐκ τῶν
λαῶν καὶ εἰσδέχεσθαι ὑμᾶς ἐκ τῶν χωρῶν ἐν αἷς διεσκορπίσθητε ἐν
42 αὐταῖς, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν ὑμῖν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς τῶν λαῶν. 42 καὶ
ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν με ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν
τοῦ Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι αὐτὴν
43 τοῖς πατράσιν ὑμῶν. 43 καὶ μνησθήσεσθε ἐκεῖ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν καὶ
τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν ἐν οἷς ἐμιαίνεσθε ἐν αὐτοῖς, καὶ κόψεσθε τὰ
44 πρόσωπα ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κακίαις ὑμῶν. 44 καὶ ἐπιγνώσεσθε
διότι ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με οὕτως ὑμῖν ὅπως τὸ ὄνομά μου μὴ
βεβηλωθῇ κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν τὰς κακὰς καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα
ὑμῶν τὰ διεφθαρμένα, λέγει Κύριος.

1 (1) 45 45 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 46 Υἱὲ ἀνθρώπου,
(2) 46 στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Θαιμὰν καὶ ἐπίβλεψον ἐπὶ Δαγὼν
(3) 47 καὶ προφήτευσον ἐπὶ δρυμὸν ἡγούμενον Νάγεβ, 47 καὶ ἐρεῖς τῷ δρυ-
μῷ Νάγεβ Ἄκουε λόγον Κυρίου Τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ
ἀνάπτω ἐν σοὶ πῦρ, καὶ καταφάγεται ἐν σοὶ ξύλον χλωρὸν καὶ
πᾶν ξύλον ξηρόν, οὐ σβεσθήσεται ἡ φλὸξ ἡ ἐξαφθεῖσα, καὶ κατα-
καυθήσεται ἐν αὐτῇ πᾶν πρόσωπον ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως βορρᾶ.
(4) 48 48 καὶ ἐπιγνώσονται πᾶσα σὰρξ ὅτι ἐγὼ Κύριος ἐξέκαυσα αὐτό, οὐ

38 κυριος Κυριος] κς ο θς A κς Q 39 om μη B^{1} (spat 2 litt) Q^{a} | εισ- AQ
ακουετε] εισακουσητε Q | om μου 1° A | δωροις] ειδωλοις Q 40 υψηλου] + Ιηλ Q | om λεγει κυριος Κυριος A | Ισραηλ] + λεγει κς κς A | απαρχιας (1°) A | πασι B^{a} Q 41 εξαγαγειν] εξαγειν A | εισδεχεσθαι] εισδεχομαι A | εν αις] ου A 42 διοτι] οτι A | τοις πατρασιν υμων] αυτοις A 43 μνησεσθαι Q^{*} (μνησθησεσθε Q^{a}) | κοψεσθε $BA^{*}Q^{mg}$] οψεσθαι $A^{1}Q^{*}$ | υμων 4°] + (sub α′θ′ ※) αις εποιησατε Q 44 μη βεβ. sub ÷ Q^{1} | διεφθαρμενα] + (sub οι γ′ ※) οικος Ιηλ Q | Κυριος 2°] pr αδωναι AQ 45 pr tit επι Θαιμαν $Q^{mg\,sup}$ 46 επι Θαιμαν] adnot επι συντελι[ᾶ] $B^{c\,vid}$ | Θαιμαν] adnot συντελεια αυτων Q^{mg} | επι Δαγων] adnot επι ηχθυν $B^{c\,vid}$ | Δαγων] Δαρωρ Q^{*} Δαρουμ al Δαγωγ Q^{mg} 47 κυριος Κυριος] κς ο θς Ιηλ A | om εν σοι 1° A | ξυλον 1°] pr παν AQ 48 επιγνωσονται] επιγνωσεται A | ου] pr και A

Β σβεσθήσεται. [49]καὶ εἶπα Μηδαμῶς, κύριε Κύριε· αὐτοὶ λέγουσιν 49 (5)
πρὸς μέ Οὐχὶ παραβολή ἐστιν λεγομένη αὕτη; [1]Καὶ ἐγένετο 1 (6) XX
λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Διὰ τοῦτο προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώ- 2 (7)
που, στήρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπίβλεψον
ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν, καὶ προφητεύσεις ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ.
[3]καὶ ἐρεῖς πρὸς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς σέ, καὶ 3 (8)
ἐκσπάσω τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐξολεθρεύ-
σω ἐκ σοῦ ἄδικον καὶ ἄνομον. [4]ἀνθ' ὧν ἐξολεθρεύσω ἐκ σοῦ 4 (9)
ἄδικον καὶ ἄνομον, οὕτως ἐξελεύσεται τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἐκ τοῦ
κολεοῦ αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν σάρκα ἀπὸ ἀπηλιώτου ἕως βορρᾶ, [5]καὶ 5 (10)
ἐπιγνώσεται πᾶσα σὰρξ διότι ἐγὼ Κύριος ἐξέσπασα τὸ ἐγχειρίδιόν
μου ἐκ τοῦ κολεοῦ αὐτοῦ, οὐκ ἀποστρέψει οὐκέτι. [6]καὶ σύ, υἱὲ 6 (11)
ἀνθρώπου, καταστέναξον ἐν συντριβῇ ὀσφύος σου, καὶ ἐν ὀδύναις
στενάξεις κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. [7]καὶ ἔσται ἐὰν εἴπωσιν πρὸς σέ 7 (12)
Ἕνεκα τίνος σὺ στενάζεις; καὶ ἐρεῖς Ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ διότι ἔρχεται,
καὶ θρανσθήσεται πᾶσα καρδία, καὶ πᾶσαι χεῖρες παραλυθήσονται,
καὶ ἐκψύξει πᾶσα σὰρξ καὶ πᾶν πνεῦμα, καὶ πάντες μηροὶ μο-
λυνθήσονται ὑγρασίᾳ· ἰδοὺ ἔρχεται, λέγει κύριος Κύριος. [8]Καὶ 8 (13)
ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [9]Υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον 9 (14)
καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει Κύριος Εἰπόν Ῥομφαία ῥομφαία, ὀξύνου καὶ
θυμώθητι, [10]ὅπως σφάξῃς σφάγια, ὀξύνου ὅπως γένῃ εἰς στίλβω- 10 (15)
σιν, ἑτοίμη εἰς παράλυσιν· σφάζε, ἐξουδένει, ἀπωθοῦ πᾶν ξύλον.
[11]καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἑτοίμην τοῦ κρατεῖν χεῖρα αὐτοῦ· ἐξηκονήθη ἡ 11 (16)
ῥομφαία, ἐστὶν ἑτοίμη τοῦ δοῦναι αὐτὴν εἰς χεῖρα ἀποκεντοῦντος.
[12]ἀνάκραγε καὶ ὀλόλυξον, υἱὲ ἀνθρώπου, ὅτι αὕτη ἐγένετο ἐν τῷ 12 (17)
λαῷ μου, αὕτη ἐν πᾶσιν τοῖς ἀφηγουμένοις τοῦ Ἰσραήλ· παροικήσουσιν, ἐπὶ ῥομφαίᾳ ἐγένετο ἐν τῷ λαῷ μου· διὰ τοῦτο κρότη-

AQ **48** σβεσθησεται] + ετι A **XXI 1** pr tit επι Ιλημ Q$^{mg\ sup}$ **2** δια τουτο...ανθρωπου] υιε ανου δια τουτο προφητευσον A pr οι γ' ※ Q^{t} | στηρισον] pr και A **3** ιδου] pr ταδε λεγει κς κς B^{ab} et (sub θ' ※) Q pr ταδε λ. κς ο θς A | το εγχειριδιον μου] α' ρομφαιαν μου σ'θ' την μαχαιραν μου Q^{mg} | εξολοθρευσω B^{b}: item 4 **4** om ανθ ων εξολεθρευσω...ανομον A (hab Q sub ÷) | ενχειριδιον A **5** διοτι] οτι AQ | εγχειριδιον Q* ^{vid} | ουκ] pr και AQ | αποστρεψει] επιστρεψει Q **7** διοτι] οτι A | πασαι χειρες παραλυθησονται] παραλυθ. πασαι χειρες Q | πασα σαρξ και sub ÷ Q^{t} | ερχεται 2°] + και εσται AQ | κυριος Κυριος] κς 2° improb B^{ab} κς ο θς A **9** Κυριος] pr αδωναι A$^{a?}$Q **11** η ρομφαια] om η AQ | δουναι] δοθηναι A | χειρα 2°] χειρας A **12** εγενετο 1°] εγε sup ras A$^{a?}$ | om εν 1° Q | παροικησουσιν ...λαω μου] παρ. επει ρ. εγενετο τω λαω μου Q* οι παροικου|τες μοι εις ρομφαιαν εγενο|το συν τω λαω μου Q^{mg} | επι 1°] επει B^{ab}

(18) 13 σον ἐπὶ τὴν χεῖρά σου. 13ὅτι δεδικαίωται· καὶ φυλὴ ἀπωσθῇ; B
(19) 14 οὐκ ἔσται, λέγει κύριος Κύριος. 14καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον καὶ κρότησον χεῖρα ἐπὶ χεῖρα καὶ διπλασίασον ῥομφαίαν· ἡ τρίτη ῥομφαία τραυματιῶν ἐστιν, ῥομφαία τραυματιῶν ἡ μεγάλη.
(20) 15 καὶ ἐκστήσεις αὐτούς, 15ὅπως μὴ θρανσθῇ ἡ καρδία, καὶ πληθυνθῶσιν οἱ ἀσθενοῦντες ἐπὶ πᾶσαν πύλην· παραδέδονται εἰς σφάγια
(21) 16 ῥομφαίας, εὖ γέγονεν εἰς σφαγήν, εὖ γέγονεν εἰς στίλβωσιν. 16διαπορεύου, ὀξύνου ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὗ ἂν τὸ πρόσωπόν
(22) 17 σου ἐξεγείρηται. 17καὶ ἐγὼ δὲ κροτήσω χεῖρά μου πρὸς χεῖρά μου
(23) 18 καὶ ἐναφήσω θυμόν μου· ἐγὼ Κύριος λελάληκα. 18Καὶ ἐγένετο
(24) 19 λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 19Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, διάταξον
20 σεαυτῷ δύο ὁδοὺς 20τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν βασιλέως Βαβυλῶνος· ἐκ χώρας μιᾶς ἐξελεύσονται αἱ δύο, καὶ χεὶρ ἐν ἀρχῇ ὁδοῦ πόλεως,
(25) ἐπ' ἀρχῆς 25ὁδοῦ διατάξεις τοῦ εἰσελθεῖν ῥομφαίαν ἐπὶ Ῥαββὰθ υἱῶν Ἀμμὼν καὶ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ ἐν μέσῳ
(26) 21 αὐτῆς. 21διότι στήσεται βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδόν, ἐπ' ἀρχῆς τῶν δύο ὁδῶν, τοῦ μαντεύσασθαι μαντείαν, τοῦ ἀναβράσαι ῥάβδον καὶ ἐπερωτῆσαι ἐν τοῖς γλυπτοῖς καὶ ἡπατοσκο-
(27) 22 πήσασθαι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. 22ἐγένετο τὸ μαντεῖον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ τοῦ βαλεῖν χάρακα, τοῦ διανοῖξαι στόμα ἐν βοῇ, ὑψῶσαι φωνὴν μετὰ κραυγῆς, τοῦ βαλεῖν χάρακα ἐπὶ τὰς πύλας αὐτῆς καὶ βαλεῖν
(28) 23 χῶμα καὶ οἰκοδομῆσαι βελοστάσεις. 23καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ὡς μαντευόμενος μαντείαν ἐνώπιον αὐτῶν, καὶ αὐτὸς ἀναμιμνήσκων ἀδικίας
(29) 24 αὐτοῦ μνησθῆναι. 24διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε τὰς ἀδικίας ὑμῶν ἐν τῷ ἀποκαλυφθῆναι τὰς ἀσεβείας ὑμῶν,

13 οτι δεδικαιωται] α′ οτι ηρευνησεν Q^{mg} | και] + ετι ει και A + τι ει AQ και Q | απωσθης A | Κυριος] πιπι Q^{mg} **14** χειρα 1°] τη χειρι A | εκστησει A **15** om μη AQ | θραυσθη] θραυσθησεται A | η καρδια] πασα κ. A | πυλην] + αυτων AQ | παραδεδονται] και παραδοθησονται A | εισπλιβωσιν A **16** om και Q **17** θυμον] pr τον A | μου 3°] + εν σοι A | λελαληκα] ελαλησα A **20** αι δυο] αρχαι δ. AQ | χειρ] χειρα AQ^{b†} σ′ χειρα κεντουσα] Q^{mg} + ετοιμασουσιν AQ^{mg} + (sub θ′ ※) ετοιμασαι Q | εν αρχη] επ αρχης A | οδου] + εκαστης Q^{mg} | πολεως] + κεντουσαν Q^{mg} | διαταξεις] + ※ συ ετοιμασον ※ διαταξον οδον Q^{mg} | Ραββαθ] adnot σ πλιθυμω B$^{c\,(mg)}$ | υιων] pr και επι A **21** ραββδον] ραβδια A ραββους Q^{a} | εν τοις γλυπτοις] α′ εν τοις θαραφει σ′ τα ειδωλα Q^{mg} **22** εγενετο] pr και Q | το μαντειον] om το Q | του διανοιξαι] pr και A | φωνην] νικη Q^{mg} | μετα κραυγης (κραυης B* κραυγης B$^{a\,fort}$)] μετα φωνης σαλπιγγος Q^{mg} **23** αυτων] + (sub θ′ ※) εβδομαζοντες εβδομαδας αυτοις Q | αδικιας αυτου μνησθηναι] ανομιαν αυτων του συλληφθηναι Q^{mg} | αυτου] αυτων A **24** Κυριος] κς κς ο θς A κς κς Q | ασεβιας B^{b}

Β τοῦ ὁραθῆναι ἁμαρτίας ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς ἀσεβείαις ὑμῶν καὶ
ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑμῶν· ἀνθ' ὧν ἀνεμνήσατε, ἐν τούτοις ἁλώ-
σεσθε. 25 καὶ σύ, ἄνομε βέβηλε ἀφηγούμενε τοῦ Ἰσραήλ, οὗ ἥκει 25 (30)
ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας, 26 τάδε λέγει Κύριος Ἀφεῖλον τὴν 26 (31)
κίδαριν καὶ ἐπέθου τὸν στέφανον· αὐτὴ οὐ τοιαύτη ἔσται· ἐταπεί-
νωσας τὸ ὑψηλόν, καὶ ὕψωσας τὸ ταπεινόν. 27 ἀδικίαν ἀδικίαν 27 (32)
ἀδικίαν θήσομαι αὐτήν, οὐαὶ αὐτῇ· τοιαύτη ἔσται ἕως οὗ ἔλθῃ ᾧ
καθήκει, καὶ παραδώσω αὐτῷ. 28 Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, προ- 28 (33)
φήτευσον καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει Κύριος πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ
πρὸς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖς Ῥομφαία ῥομφαία ἐσπα-
σμένη εἰς σφάγια καὶ ἐσπασμένη εἰς συντέλειαν, ἐγείρου ὅπως
στίλβῃς. 29 ἐν τῇ ὁράσει σου τῇ ματαίᾳ, καὶ ἐν τῷ μαντεύεσθαί 29 (34)
σε ψευδῆ, τοῦ παραδοῦναί σε ἐπὶ τραχήλους τραυματιῶν ἀνόμων,
ἥκει ἡ ἡμέρα ἐν καιρῷ ἀδικίας πέρας. 30 ἀπόστρεφε, μὴ καταλύσῃς 30 (35)
ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ γεγέννησαι· ἐν τῇ γῇ τῇ ἰδίᾳ σου κρινῶ σε.
31 καὶ ἐκχεῶ ἐπὶ σὲ ὀργήν μου, ἐν πυρὶ ὀργῆς μου ἐμφυσήσω ἐπὶ 31 (36)
σέ, καὶ παραδώσω σε εἰς χεῖρας ἀνδρῶν βαρβάρων τεκταινόντων
διαφθοράς. 32 ἐν πυρὶ ἔσῃ κατάβρωμα, τὸ αἷμά σου ἔσται ἐν μέσῳ 32 (37)
τῆς γῆς σου· οὐ μὴ γένηταί σου μνεία, διότι ἐγὼ Κύριος λελάληκα.

XXI 1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2 Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώ- 1/2 XXI
που, εἰ κρινεῖς τὴν πόλιν τῶν αἱμάτων; καὶ παράδειξον αὐτῇ πάσας
τὰς ἀνομίας αὐτῆς, 3 καὶ ἐρεῖς Τάδε λέγει κύριος Κύριος Ὦ πόλις 3
ἐκχέουσα αἵματα ἐν μέσῳ αὐτῆς τοῦ εἰσελθεῖν καιρὸν αὐτῆς, καὶ
ποιοῦσα ἐνθυμήματα καθ' αὑτῆς τοῦ μιαίνειν αὐτήν. 4 ἐν τοῖς αἵ- 4
μασιν αὐτῶν οἷς ἐξέχεας παραπέπτωκας, καὶ ἐν τοῖς ἐνθυμήμασίν
σου οἷς ἐποίεις ἐμιαίνου, καὶ ἤγγισας τὰς ἡμέρας σου, καὶ ἤγαγες
καιρὸν ἐτῶν σου. διὰ τοῦτο δέδωκά σε εἰς ὄνειδος τοῖς ἔθνεσιν καὶ
εἰς ἐμπαιγμὸν πάσαις ταῖς χώραις 5 ταῖς ἐγγιζούσαις πρὸς σὲ καὶ 5

AQ **24** αμαρτιας] pr τας Q* (improb Q^{a}) | ασεβειαις B^{b}A | τοις επιτηδευμασιν] pr πασιν Q | αλωσεσθε] αλωθησεσθαι A **25** βεβηλε ανομε AQ **26** Κυριος] κς κς ο θς A κς κς Q | τον στεφανον αυτη] αυτη τὸ στεφανον (αυτη τὸ sup ras et in mg A$^{a?}$ om αυτη A$^{*\,vid}$) A | το ταπεινον υψωσας A **27** αδικιαν 1° sub οι γ′ ※ Q$^{?}$ | om αδικιαν 3° B^{b}A | ουαι] ου A ουδ Q | om αυτη A | τοιαυτην Q* (-τη Q^{a}) | αυτω] αυτην A **28** Κυριος] κς ο θς A κς κς Q | εσπασμενη 1°] pr ετοιμαζου A | om εις 1° A **29** τη ματαια] om τη Q* (superscr Q^{a}) | ανομων]+ων AQ **30** γεγεννησαι Q^{a} **31** σε 1°] σοι AQ | οργην μου] ■ απειλην μου θ′ εμβριμημα μου σ′ εμβριμησιν μου Q^{mg} | διαφθοραν AQ **32** λελαληκα] ελαλησα Q XXI 2 ει κρινεις] ου κρ. A bis scr Q | αυτης] αυτων Q **3** Κυριος]+ο θς A | εισελθειν] ελθειν B^{ab}AQ | ποιουσαι A | καθ αυτης] κατ αυτης A **4** δεδωκα] εδωκα Q

ταῖς μακρὰν ἀπεχούσαις ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐμπαίξονται ἐν σοί, ἀκάθαρτος B
6 ἡ ὀνομαστὴ καὶ πολλὴ ἐν ταῖς ἀνομίαις. 6ἰδοὺ οἱ ἀφηγούμενοι οἴκου
Ἰσραήλ, ἕκαστος πρὸς τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, συνεφύροντο ἐν σοὶ
7 ὅπως ἐκχέωσιν αἷμα· 7πατέρα καὶ μητέρα ἐκακολόγουν ἐν σοί, καὶ
προσήλυτον ἀνεστρέφοντο ἐν ἀδικίαις ἐν σοί, ὀρφανὸν καὶ χήραν
8 κατεδυνάστευον, 8καὶ τὰ ἅγιά μου ἐξουδένουν καὶ τὰ σάββατά
9 μου ἐβεβήλουν ἐν σοί. 9ἄνδρες λησταὶ ἐν σοί, ὅπως ἐκχέωσιν ἐν
σοὶ αἷμα, καὶ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἤσθοσαν ἐν σοί, ἀνόσια ἐποίουν ἐν
10 μέσῳ σου. 10αἰσχύνην πατρὸς ἀπεκάλυψαν ἐν σοί, καὶ ἐν ἀκα-
11 θαρσίαις ἀποκαθημένην ἐταπείνουν ἐν σοί· 11ἕκαστος τὴν γυναῖκα
τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἠνομοῦσαν, καὶ ἕκαστος τὴν νύμφην αὐτοῦ ἐμί-
αινεν ἐν ἀσεβείᾳ, καὶ ἕκαστος τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ θυγατέρα τοῦ
12 πατρὸς αὐτοῦ ἐταπείνουν ἐν σοί. 12δῶρα ἐλαμβάνοσαν ἐν σοί, ὅπως
ἐκχέωσιν αἷμα, τόκον καὶ πλεονασμὸν ἐλαμβάνοσαν ἐν σοί· καὶ
συνετελέσω συντέλειαν κακίας σου τὴν ἐν καταδυναστείᾳ, ἐμοῦ δὲ
13 ἐπελάθου, λέγει Κύριος. 13ἐὰν δ' ἐπάξω χεῖρά μου ἐφ' οἷς συν-
τετέλεσαι οἷς ἐποίησας, καὶ ἐπὶ τοῖς αἵμασίν σου τοῖς γεγενημένοις
14 ἐν μέσῳ σου, 14εἰ ὑποστήσεται ἡ καρδία σου; εἰ κρατήσουσιν αἱ
χεῖρές σου ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἐγὼ ποιῶ ἐν σοί; ἐγὼ Κύριος λελά-
15 ληκα καὶ ποιήσω. 15καὶ διασκορπιῶ σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ δια-
σπερῶ σε ἐν ταῖς χώραις, καὶ ἐκλείψει ἡ ἀκαθαρσία σου ἐκ σοῦ,
16 16καὶ κατακληρονομήσω ἐν σοὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἐθνῶν, καὶ γνώ-
17 σεσθε διότι ἐγὼ Κύριος. 17Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ
18 λέγων 18Υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ γεγόνασί μοι ὁ οἶκος Ἰσραὴλ ἀνα-
μεμιγμένοι πάντες χαλκῷ καὶ σιδήρῳ καὶ κασσιτέρῳ καὶ μολίβῳ, ἐν
19 μέσῳ ἀργυρίου ἀναμεμιγμένος ἐστίν. 19διὰ τοῦτο εἰπόν Τάδε λέγει

5 απεχουσαις bis scr B* improb 1° B^{ab} | σοι]+κ βοησουσιν επι σοι Q^{mg} AQ **6** συνεφυροντο] ενεφυραντο B$^{a\,(non\,b)\,mg}$ συνανεφυροντο A **7** προσηλυτον] προς τον. προσ. B$^{ab\,mg}$AQ^{mg} προς τον ηλυτον Q* | αδικειαις B* (-κιαις B^{b}) | κατεδυναστευον] +εν σοι ĀQ **8** τα αγια μου] τα αγιασμ̄ B* (improb τα B^{ab}) | εξουθενουν A **9** λησται]+ησαν AQ | ησθοσαν] ησθιον B^{b}A **10** και] εν ακαθαρσιαις sup ras B^{ab} | αποκαθημενης A **11** νυμφην] αδελφην A | εμιαινον A **12** ελαμβανοσαν 1°] ελαμβανον A | καταδυναστεια]+σου A | εμου δε] οτι εμου A | Κυριος] pr κ̄ς̄ AQ **13** δ επαξω] δε παταξω AQ | μου]+προς χειρα μου AQ | γεγεννημενοις A **14** ει bis] η Q* (ει Q^{a}) **15** διασπερω] περ sup ras (seq spat) B$^{?}$ (διασκορπιω B* fort) | εν ταις χωραις] εις τας χωρας Q **16** εν σοι κατ οφθαλμους] σε ενωπιον A | γνωσεσθε] γνωση A | διοτι] οτι AQ **18** γεγονασι (-σιν Q)] γεγονεν A | om μοι A | αναμεμιγμενοι |παντες] αναμεμιγμενος A | κασσιτερω και σιδηρω Q | μολιβδω A | μεσω]+(sub οι γ' ✲) καμινου Q | αργυριου] αργυριον Q* αργυριω Q$^{?}$ | αναμεμιγμενος εστιν] αναμεμιγμενον εστιν Q* αναμεμιγμενοι εισιν Q^{mg}

B Κύριος Ἀνθ' ὧν ἐγένεσθε εἰς σύνκρασιν μίαν, διὰ τοῦτο ἐγὼ εἰσ-
δέχομαι ὑμᾶς εἰς μέσον Ἰερουσαλήμ· 20 καθὼς εἰσδέχεται ἄργυρος καὶ 20
χαλκὸς καὶ σίδηρος καὶ κασσίτερος καὶ μόλιβος εἰς μέσον καμίνου,
τοῦ ἐκφυσῆσαι εἰς αὐτὸ πῦρ τοῦ χωνευθῆναι, οὕτως εἰσδέξομαι ἐν
ὀργῇ μου καὶ συνάξω καὶ χωνεύσω ὑμᾶς, 21 καὶ ἐκφυσήσω ἐφ' ὑμᾶς 21
ἐν πυρὶ ὀργῆς μου, καὶ χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ αὐτῆς. 22 ὃν τρόπον 22
χωνεύεται ἀργύριον ἐν μέσῳ καμίνου, οὕτως χωνευθήσεσθε ἐν μέσῳ
αὐτῆς· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος ἐξέχεα τὸν θυμόν μου
ἐφ' ὑμᾶς. 23 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 24 Υἱὲ 23
ἀνθρώπου, εἰπὸν αὐτῇ Σὺ εἶ γῆ ἡ οὐ βρεχομένη, οὐδὲ ὑετὸς ἐγένετο 24
ἐπὶ σὲ ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς. 25 ἧς οἱ ἀφηγούμενοι ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς 25
λέοντες ὠρυόμενοι ἁρπάζοντες ἁρπάγματα, ψυχὰς κατεσθίοντες ἐν
δυναστείᾳ καὶ τιμὰς λαμβάνοντες· καὶ αἱ χῆραί σου ἐπληθύνθησαν
ἐν μέσῳ σου. 26 καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ἠθέτησαν νόμον μου καὶ ἐβεβή- 26
λουν τὰ ἅγιά μου· ἀνὰ μέσον ἁγίου καὶ βεβήλου οὐ διέστελλον, καὶ
ἀνὰ μέσον ἀκαθάρτου καὶ τοῦ καθαροῦ οὐ διέστελλον, καὶ ἀπὸ τῶν
σαββάτων μου παρεκάλυπτον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐβεβηλού-
μην ἐν μέσῳ αὐτῶν. 27 οἱ ἄρχοντες αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς ὡς λύκοι 27
ἁρπάζοντες ἁρπάγματα τοῦ ἐκχέαι αἷμα, ὅπως πλεονεξίᾳ πλεον-
εκτῶσιν. 28 καὶ οἱ προφῆται αὐτῆς ἀλείφοντες αὐτοὺς πεσοῦνται, 28
ὁρῶντες μάταια, μαντευόμενοι ψευδῆ, λέγοντες Τάδε λέγει Κύριος,
καὶ Κύριος οὐ λελάληκεν· 29 λαὸν τῆς γῆς ἐκπιεζοῦντες ἀδικίᾳ καὶ 29
διαρπάζοντες ἁρπάγματα, πτωχὸν καὶ πένητα καταδυναστεύοντες,
καὶ πρὸς τὸν προσήλυτον οὐκ ἀναστρεφόμενοι μετὰ κρίματος. 30 καὶ 30

AQ 19 Κυριος] κς κς ο θς A κς κς Q | ανθ ων] αν B* (ανθ ων B^{ab}) | εγενεσθε] + παντες AQ | συγκρασιν B^{ab}AQ | εγω] pr ιδου A | εισδεξομαι Q 20 μολιβος και κασσιτερος Q | μολιβδος A | καμινου] + πυρος A | εκφυσησαι] εμφυσησαι A | αυτο] αυτα A αυτην Q^{mg} | χωνευθηναι] χωνευσαι A | εισδεξομαι] + υμας A | μου] + και εν τω θυμω μου A et (sub θ′ ※) Q | συναξω] συ|ταξω Q | χωνευσω sub ras A^{a} (επαφησω A* fort) 21 εφ] εις A | υμας] + εκφυσημα A 22 ουτω Q | χωνευετε B^{ab} 24 om υιε ανθρωπου A* (hab A^{a}) | γη] pr η Q | η ου βρεχ.] om η A | εγενετο επι σε εν ημερα οργης] καταβησεται σοι A 25 om ης A | αφηγουμενοι] + αυτης A | ωρυομενοι] ερευγομενοι A | αρπαγμα Q | κατεσθοντες Q | εν δυναστεια] pr εδυναστευσαν A | και τιμας λαμβανοντες] δωρα ελαμβανον εἰ| αδικια A | αι χηραι] om αι A 26 νομον] pr τον A | του καθαρου] om του Q | εβεβηλουμην] τα σαββατα μου εβεβηλουν 27 αιμα] + (sub θ′ ※) του απολεσαι ψυχας Q 28 αλειφοντες αυτους] οι αλ. αυτ. A + αναρτυτω (sub ※) Q$^{mg\ dext}$ ηλειφον αυτους πηλω ανευ αχυρων Q$^{mg\ sinistr}$ | ορωντες (ο sup ras A^{a})] pr οι A | μαντευομενοι] + (sub οι γ′ ※) αυτοις Q | Κυριος ι°] pr αδωναι Q | ου λελαληκεν] ουκ ελαλησεν A 29 λαον] pr τον A | εκπιεζοντες Q | αδικια] pr εν A αδικιαν Q* (-κια Q^{a})

ἐζήτουν ἐξ αὐτῶν ἄνδρα ἀναστρεφόμενον ὀρθῶς καὶ ἑστῶτα πρὸ B
προσώπου μου ὁλοσχερῶς ἐν καιρῷ τῆς γῆς τοῦ μὴ εἰς τέλος ἐξα-
31 λεῖψαι αὐτήν, καὶ οὐχ εὗρον. [31]καὶ ἐξέχεα ἐπ' [§]αὐτὴν θυμόν μου ἐν § Γ
πυρὶ ὀργῆς μου τοῦ συντελέσαι· τὰς ὁδοὺς αὐτῶν εἰς κεφαλὰς αὐτῶν
δέδωκα, λέγει κύριος Κύριος.

1 1 2 [1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Υἱὲ ἀνθρώπου, δύο
3 γυναῖκες ἦσαν θυγατέρες μητρὸς μιᾶς, [3]καὶ ἐξεπόρνευσαν ἐν Αἰγύπτῳ
ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, ἐκεῖ ἔπεσον οἱ μαστοὶ αὐτῶν, ἐκεῖ διεπαρθε-
4 νεύθησαν. [4]καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἦν Ὁολλα ἡ πρεσβυτέρα, καὶ
Ὁόλιβα ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς. καὶ ἐγένοντό μοι, καὶ ἔτεκον υἱοὺς καὶ
θυγατέρας· καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, Σαμάρεια ἦν Ὁολλα, καὶ Ἰερου-
5 σαλὴμ ἦν Ὁόλιβα. [5]καὶ ἐξεπόρνευσεν ἡ Ὁολα ἀπ' ἐμοῦ καὶ ἐπέ-
θετο ἐπὶ τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς, ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους τοὺς ἐγγίζοντας
6 αὐτῇ, [6]ἐνδεδυκότας ὑακίνθινα, ἡγουμένους καὶ στρατηγούς· νεανίσκοι
7 καὶ ἐπίλεκτοι, πάντες ἱππεῖς ἱππαζόμενοι ἐφ' ἵππων. [7]καὶ ἔδωκεν
τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐπ' αὐτούς· ἐπίλεκτοι υἱοὶ Ἀσσυρίων πάντες,
καὶ ἐπὶ πάντας οὓς ἐπέθετο, ἐν πᾶσι τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῆς
8 ἐμιαίνετο. [8]καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς ἐξ Αἰγύπτου οὐκ ἐνκατέλιπεν,
ὅτι μετ' αὐτῆς ἐκοιμῶντο ἐν νεότητι αὐτῆς, καὶ αὐτοὶ διεπαρθένευσαν
9 αὐτὴν καὶ ¶ ἐξέχεαν τὴν πορνείαν αὐτῶν ἐπ' αὐτήν. [9]διὰ τοῦτο παρέ- ¶ Γ
δωκα αὐτὴν εἰς χεῖρας τῶν ἐραστῶν αὐτῆς, εἰς χεῖρας υἱῶν Ἀσσυ-
10 ρίων ἐφ' οὓς ἐπετίθετο. [10]αὐτοὶ ἀπεκάλυψαν τὴν αἰσχύνην αὐτῆς,
υἱοὺς καὶ θυγατέρας αὐτῆς ἔλαβον, καὶ αὐτὴν ἐν ῥομφαίᾳ ἀπέκτει-
ναν· καὶ ἐγένετο λάλημα εἰς γυναῖκας, καὶ ἐκδικήσεις ἐποίησαν ἐν
11 αὐτῇ εἰς τὰς θυγατέρας. [11]καὶ ἴδεν ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Ὁόλιβα, καὶ
διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτήν, καὶ τὴν πορνείαν αὐτῆς

30 εστωτα προ προσωπου μου ολοσχερως] εστω (τα superscr) ολοσχ. προ προσ. AQ𝔉
μου Q | ολοσχερως (ολοσχ. B* ολοσχ. B^{b})] το ολοσχερες A εν διακοπη φρασμου
Q^{mg} | γης] οργης μου A **31** θυμον] pr τον A | συντελεσαι]+αυτους AΓ
XXIII **1** pr tit περι των δυο γυναικων Q$^{mg\ sup}$ **2** θυγατερες μητρος μιας
ησαν Q **3** αυτων 1°]+επορνευσαν A et (sub οι γ' ※) Q | εκει 2°] pr
και A | διεπαρθενευθησαν]+(sub ※) τιθοι (τιτθ. Q^{a}) παρθενειων αυτων Q
4 om ην 1° Q | Οολλα bis] Οολα B^{a}Q Ολλα A | Οολιβα bis] Ολιβα A | ην 2°]
η B$^{a?b}$AQ | ην 3°] η AQ | Οολιβαν B **5** Οολα] Ολλα A | επεθετο] προσε-
θετο A **6** ενδεδυκοτας] ενδεδυμενους A | νεανισκους A | om και 2° AQ | επι-
λεκτους A | ιππεις] ιπποις A* vid ιπποι A^{1} **7** πορνιαν A | αυτης 1°] αυτων
A | πασιν AQ | αυτης 2°] αυτοις Q* vid (η sub ras Q$^{?}$) **8** πορνιαν bis A et
1° salt Γ | εγκατελιπεν B^{ab}Q^{a} εγκατελειπεν AQ*Γ | νεοτητι] pr τη A
10 αισχυνην] ασχημοσυνην A | θυγατερες (1°) B* (-ρας B^{ab}) | γυναικας] pr
τας A | εποιησαν εκδικησεις A | θυγατερας 2°]+αυτης AQ **11** ειδεν B^{ab}A |
Οολιβα] η Ολιβα A | διεφθειρεν AQ | υπερ αυτην rescr A$^{a?}$ (επι αυτη A* vid) |
πορνιαν bis A: item **14**, **27**, **35** | om αυτης υπερ την πορνειαν Q* (hab Q^{mg})

Β ὑπὲρ τὴν πορνείαν τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς· [12]ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν Ἀσσυ- 12
ρίων ἐπέθετο ἡγουμένους καὶ στρατηγοὺς τοὺς ἐγγὺς αὐτῆς, ἐνδεδυ-
κότας εὐπάρυφα, ἱππεῖς ἱππαζομένους ἐφ' ἵππων· νεανίσκοι ἐπί-
λεκτοι πάντες. [13]καὶ ἴδον ὅτι μεμίανται ὁδὸς μία τῶν δύο. [14]καὶ 13
προσέθετο πρὸς τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἴδεν ἄνδρας ἐζωγραφη- 14
μένους ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἰκόνας Χαλδαίων, ἐζωγραφημένους ἐν γρα-
φίδι, [15]ἐζωσμένους ποικίλματα ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν παραβαπτὰ 15
καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, ὄψις τρισσὴ πάντων, ὁμοίωμα υἱῶν
Χαλδαίων, γῆς πατρίδος αὐτοῦ. [16]καὶ ἐπέθετο ἐπ' αὐτοὺς τῇ ὁράσει 16
ὀφθαλμῶν αὐτῆς, καὶ ἐξαπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς αὐτοὺς εἰς γῆν
Χαλδαίων. [17]καὶ ἦλθοσαν πρὸς αὐτὴν υἱοὶ Βαβυλῶνος, εἰς κοίτην 17
καταλυόντων, καὶ ἐμίαινον αὐτὴν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐμιάνθη
ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν. [18]καὶ ἀπεκάλυψεν 18
τὴν πορνείαν αὐτῆς, καὶ ἀπεκάλυψεν αἰσχύνην αὐτῆς· καὶ ἀπέστη
ἡ ψυχή μου ἀπ' αὐτῆς, ὃν τρόπον ἀπέστη ἡ ψυχή μου ἀπὸ τῆς
ἀδελφῆς αὐτῆς. [19]καὶ ἐπλήθυνας τὴν πορνείαν σου τοῦ ἀναμνῆσαι 19
ἡμέραν νεότητός σου ἐν αἷς ἐπόρνευσας ἐν Αἰγύπτῳ, [20]καὶ ἐπέθου 20
ἐπὶ τοὺς Χαλδαίους, ὧν ὡς ὄνων αἱ σάρκες αὐτῶν, καὶ αἰδοῖα ἵπ-
πων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν, [21]καὶ ἐπεσκέψω τὴν ἀνομίαν νεότητός σου, ἃ 21
ἐποίεις ἐν Αἰγύπτῳ ἐν τῷ καταλύματί σου, οὗ οἱ μαστοὶ νεότητός
σου. [22]Διὰ τοῦτο, Ὁόλιβα, τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐξε- 22
γείρω τοὺς ἐραστάς σου ἐπὶ σέ, ἀφ' ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή σου ἀπ' αὐ-
τῶν, καὶ ἐπάξω αὐτοὺς ἐπὶ σὲ κυκλόθεν, [23]υἱοὺς Βαβυλῶνος καὶ 23
πάντας τοὺς Χαλδαίους, Φακοὺκ καὶ Σοὺε καὶ Ὑχοὺε, καὶ πάντας
υἱοὺς Ἀσσυρίων μετ' αὐτῶν, νεανίσκους ἐπιλέκτους, ἡγεμόνας καὶ
στρατηγούς, πάντας τρισσοὺς καὶ ὀνομαστούς, ἱππεύοντας ἐφ' ἵπ-
πων. [24]καὶ πάντες ἥξουσιν ἐπὶ σὲ ἀπὸ βορρᾶ, ἅρματα καὶ τροχοὶ 24

AQ **12** ενδεδυκοτας ευπαρυφα] ενδεδυμενους ευπορφυρα A ενδεδυκοτες ευπαραφυα Q (-υφα Q^{1vid}) θ′ ενδεδυμενους παντοια σ′ ημφιεσμενους ενκατασκευα Q^{mg} | ιππαζομενοι A **13** ειδον $B^{ab}AQ^{a}$ **14** ειδεν B^{ab}A | εζωγραφημενους 2°] εζωγραφημενας A **15** εζωσμενους] διεζωσμενους A | παραβαπτα και] και ταραι βαπται A και ταιρα βαπτα Q | οψις τρισση παντων] α′ ορασις σκυλευτων παντες σ′ ειδεα τριστατων παντω| Q^{mg} | υιων] + (sub οι γ′ ※) Βαβυλωνος Q | αυτου] αυτων AQ^{mg} **16** τη ορασει] εν ορ. A | οφθαλμων] pr των Q | αυτους 2°] ου sup ras B^{ab} **17** ηλθοσαν] ηλθον A | Βαβυλονος B | καταλυοντων] α′ συζυγιας Q^{mg} | πορνια A : item 29 | αυτων] ων sup ras B^{ab} **18** απεκαλυψεν 2°] επεκαλ. Q | αισχυνην] την ασχημοσυνην A **19** ημερας AQ **20** ων] + ησαν AQ^{mg} **21** μαστοι] + επεσαν A **22** Ολιβα AQ | Κυριος] $\overline{κς}$ $\overline{κς}$ ο θς A $\overline{κς}$ $\overline{κς}$ Q | ιδου] pr επι σε Ολιβα A | του ερ. Q* (τους ερ. Q^{a}) **23** Φακουκ] και Φουδ A Φακουδ Q | Σουε] Σουδ A | Ὑχουε] Λουδ A Κουε Q | υιους 2°] pr τους A | τρισσους] τριστατας Q^{mg} **24** om και 1° AQ | τροχοι] + ιπποι A

μετ᾽ ὄχλου λαῶν, θυρεοὶ καὶ πέλται, καὶ βαλεῖ φυλακὴν ἐπὶ σὲ Β
25 κύκλῳ. 25καὶ δώσω πρὸ προσώπου αὐτῶν κρίμα, καὶ ἐκδικήσουσίν
σε ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτῶν· καὶ δώσω τὸν ζῆλόν μου ἐν σοί, καὶ
ποιήσουσιν μετὰ σοῦ ἐν ὀργῇ θυμοῦ· μυκτῆράς σου καὶ ὦτά σου
ἀφελοῦσιν, καὶ τοὺς καταλοίπους σου ἐν ῥομφαίᾳ καταβαλοῦσιν. αὐ-
τοὶ υἱούς σου καὶ θυγατέρας σου λήμψονται, καὶ τοὺς καταλοίπους
26 σου πῦρ καταφάγεται· 26καὶ ἐκδύσουσίν σε τὸν ἱματισμόν σου, καὶ
27 λήμψονται τὰ σκεύη τῆς καυχήσεώς σου. 27καὶ ἀποστρέψω τὰς
ἀσεβείας σου ἐκ σοῦ καὶ τὴν πορνείαν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ
οὐ μὴ ἄρῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ Αἰγύπτου οὐ μὴ
28 μνησθῇς οὐκέτι. 28διότι τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ παρα-
δίδωμί σε εἰς χεῖρας ὧν μισεῖς, ἀφ᾽ ὧν ἀπέστη ἡ ψυχή σου ἀπ᾽ αὐ-
29 τῶν· 29καὶ ποιήσουσιν ἐν σοὶ ἐν μίσει, καὶ λήμψονται πάντας τοὺς
πόνους σου καὶ τοὺς μόχθους σου, καὶ ἔσῃ γυμνὴ καὶ αἰσχύνουσα,
καὶ ἀποκαλυφθήσεται αἰσχύνη πορνείας σου καὶ ἀσέβειά σου. καὶ
30 ἡ πορνεία σου 30ἐποίησεν ταῦτά σοι, ἐν τῷ ἐκπορνεῦσαί σε ὀπίσω
31 ἐθνῶν, καὶ ἐμιαίνου ἐν τοῖς ἐνθυμήμασιν αὐτῶν. 31ἐν τῇ ὁδῷ τῆς
ἀδελφῆς σου ἐπορεύθης, καὶ δώσω τὸ ποτήριον αὐτῆς εἰς χεῖράς
32 σου. 32τάδε λέγει Κύριος Τὸ ποτήριον τῆς ἀδελφῆς σου πίεσαι, τὸ
33 βαθὺ καὶ τὸ πλατὺ καὶ τὸ πλεονάζον τοῦ συντελέσαι μέθην, 33καὶ
ἐκλύσεως πλησθήσῃ· καὶ τὸ ποτήριον ἀφανισμοῦ ποτήριον ἀδελ-
34 φῆς σου, 34καὶ πίεσαι αὐτό, καὶ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς νεομηνίας αὐτῆς
35 ἀποστρέψω· διότι ἐγὼ λελάληκα, λέγει Κύριος. 35διὰ τοῦτο τάδε
λέγει Κύριος Ἀνθ᾽ ὧν ἐπελάθου μου καὶ ἀπέρριψάς με ὀπίσω
τοῦ σώματός σου, καὶ σὺ λάβε τὴν ἀσέβειάν σου καὶ τὴν πορνείαν
36 σου. 36Καὶ εἶπεν Κύριος πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, οὐ κρινεῖς

24 μετ] μετα A | θυρεοι...βαλει] ℸ θωρακας ℸ ασπιδας ℸ περικεφαλαιας AQ ενδυσονται επι σε ℸ βαλουσιν Q^{mg} | πελται] + ℸ περικεφαλαιαι A | φυλακην επι σε] επι σε προφυλακην A **25** κριμα] ιμα sup ras B^{2vid} | θυμου] + μου A | μυκτηρα A | ωτα] pr τα Q | om σου 4° Q | υιους] pr τους A | θυγατερας] pr τας A | ληψονται B^{b}Q^{a}: item 26, 29 | πυρ καταφαγεται] εντρησουσιν εν πυρι A **28** Κυριος] + ο θς A **29** αισχυνουσα] ασχημονουσα AQ | αισχυνη] η αισχ. σου A | πορνειας] πορνεια A | ασεβειας B^{ab} **30** ενθυμημασιν] επιθυμημασιν A **31** χειρας] pr τας A **32** Κυριος] αδωναι κς κς ο θς A κς κς Q | πλατυ] + και (Q tantum) εσται εις γελωτα και εις μυκτηρισμον A et (sub θ′ ※) Q | om και 2° AQ **33** εκλυσεως] εκχεω οπως A | και το ποτηριον...αδελφης σου] και το ποτηριον της αδελφης σου Σαμαρειας ποτηριον αφανισμου A ποτηριον + (sub θ′ ※) αφανιας (-νειας Q^{a}) και ποτ. αδ. σου Σαμαρειας Q | σου] + Σαμαρειας B^{ab}Q **34** om και 1° B^{ab}A | αυτο] + και εκστραγγιεις A et (sub οι γ′ ※) Q | νουμηνιας AQ | λελαληκα] ελαλησα A | Κυριος] κς κς ο θς A pr αδωναι Q **35** Κυριος] pr αδωναι AQ **36** ου] ει Q

Β τὴν Ὀολαν καὶ τὴν Ὀλιβαν; καὶ ἀναγγελεῖς αὐταῖς τὰς ἀνομίας αὐ-
τῶν, 37ὅτι ἐμοιχῶντο, καὶ αἷμα ἐν χερσὶν αὐτῶν· τὰ ἐνθυμήματα 37
αὐτῶν ἐμοιχῶντο, καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἃ ἐγέννησάν μοι διήγαγον
αὐτοῖς δι' ἐμπύρων. 38ἔως καὶ ταῦτα ἐποίησάν μοι, τὰ ἁγιά μου 38
ἐμίαινον καὶ τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν, 39καὶ ἐν τῷ σφάζειν αὐ- 39
τοὺς τὰ τέκνα αὐτῶν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ εἰσεπορεύοντο εἰς τὰ
ἁγιά μου τοῦ βεβηλοῦν αὐτά. καὶ ὅτι οὕτως ἐποίουν ἐν μέσῳ τοῦ
οἴκου μου, 40καὶ ὅτι τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἐρχομένοις μακρόθεν, οἷς 40
ἀγγέλους ἐξαπέστελλον πρὸς αὐτούς, καὶ ἄμα τῷ ἔρχεσθαι αὐτοὺς
εὐθὺς ἐλούου καὶ ἐστιβίζου τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἐκόσμου κόσμῳ,
41καὶ ἐκάθου ἐπὶ κλίνης ἐστρωμένης, καὶ τράπεζα κεκοσμημένη πρὸ 41
προσώπου αὐτῆς. καὶ τὸ θυμίαμα καὶ τὸ ἔλαιόν μου ἐὐφραίνοντο
ἐν αὐτοῖς, 42καὶ φωνὴν ἁρμονίας ἀνεκρούοντο, καὶ πρὸς ἄνδρας ἐκ 42
πλήθους ἀνθρώπων ἤκοντας ἐκ τῆς ἐρήμου· καὶ ἐδίδοσαν ψέλια ἐπὶ
τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ στέφανον καυχήσεως ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.
43καὶ εἶπα Οὐκ ἐν τούτοις μοιχεύουσιν; καὶ ἔργα πόρνης καὶ αὐτὴ 43
ἐξεπόρνευσεν· 44καὶ εἰσεπορεύοντο πρὸς αὐτήν, ὃν τρόπον εἰσπο- 44
ρεύονται πρὸς γυναῖκα πόρνην, οὕτως εἰσεπορεύοντο πρὸς Ὀολαν
καὶ πρὸς Ὀόλιβαν τοῦ ποιῆσαι ἀνομίαν. 45καὶ ἄνδρες δίκαιοι αὐτοὶ 45
καὶ ἐκδικήσουσιν αὐτὰς ἐκδικήσει μοιχαλίδος καὶ ἐκδικήσει αἵματος,
ὅτι μοιχαλίδες εἰσίν, καὶ αἷμα ἐν χερσὶν αὐτῶν. 46τάδε λέγει κύριος 46
Κύριος Ἀνάγαγε ἐπ' αὐτὰς ὄχλον, καὶ δὸς ἐν αὐταῖς ταραχὴν καὶ
διαρπαγήν, 47καὶ λιθοβόλησον ἐπ' αὐτὰς λίθοις ὄχλων, καὶ κατα- 47
κέντει αὐτὰς ἐν τοῖς ξίφεσιν αὐτῶν· υἱοὺς αὐτῶν καὶ θυγατέρας
αὐτῶν ἀποκτενοῦσι, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν ἐνπρήσουσιν. 48καὶ 48
ἀποστρέψω ἀσέβειαν ἐκ τῆς γῆς, καὶ παιδευθήσονται πᾶσαι αἱ γυ-

AQ **36** Ολαν] Ολλαν A Ολα Q | Ολιβαν] Ολιβαν Q | αναγγελεις αυταις] απαγγελεις αυτοις A απαγγ. αυτας Q* (-ταις Q^a) **37** χερσιν] pr ταις Q | τα ενθ.] pr και AQ | om α Q* vid (hab Q^1) | διηγαγον αυτοις] διηγον αυτα A δ. αυτοι Q **38** μοι] + και α εμεισουν εποιησαν A | τα αγια μου εμαινον] εμαινον τα αγια μου (et sub οι γ′ ※) εν τη ημερα εκεινη Q **39** μου 1°] + αφυλακτως εν τη ημερα εκεινη A + (sub οι γ′ ※) εν τη ημερα εκεινη Q | οτι] ετι Q^{mg} **40** om οτι A | εξαπεστελλοσαν AQ **41** θυμιαμα] + μου AQ | ευφραινοντο] εξευφραινοντο A **42** ηκοντας] + οινωμενους A et (sub θ′ ※) Q | αυτων και] σου συ δε A **43** ειπας A | μοιχευουσιν] μοιχωνται A | om και 2° A | εργα] + γυναικος A | και αυτη εξεπορνευσεν] εποιεις A **44** εισεπορευοντο 1°] εισπορευοντο A | εισπορευονται] εισεπορευοντο A | Ολαν] Ολλαν A Ολλᾶ Q | Ολιβαν] Ολιβαν A **45** μοιχαλιδος] μοιχαλιδων Q | και αιμα (καιμα B* κ. αιμα B^{ab})] και αιματα A **46** κυριος] αδωναι A | εν αυταις] επ αυτας A **47** om επ A | κατακεντει] κατακεντησον A | αποκτενουσιν AQ | ενπρησουσιν (εμπρ. B^b)] ενπυριουσιν A εν πυρι εμπρησουσιν Q **48** εκ] απο A

49 ναΐκες καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν κατὰ τὰς ἀσεβείας αὐτῶν. 49καὶ δο- B
θήσεται ἡ ἀσέβεια ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἐνθυμημάτων
ὑμῶν λήμψεσθε· καὶ γνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος.

V 1 1Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἐνάτῳ ἐν τῷ
2 μηνὶ τῷ δεκάτῳ, δεκάτῃ τοῦ μηνός, λέγων 2Υἱὲ ἀνθρώπου, γράψον
σεαυτῷ εἰς ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἀφ' ἧς ἀπηρείσατο βασι-
3 λεὺς Βαβυλῶνος ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς σήμερον· 3καὶ
εἰπὸν ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα παραβολήν, καὶ ἐρεῖς
πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος Ἐπίστησον τὸν λέβητα καὶ ἔγχεον
4 εἰς αὐτὸν ὕδωρ, 4καὶ ἔμβαλε εἰς αὐτὸν τὰ διχοτομήματα, πᾶν δι-
5 χοτόμημα καλόν, σκέλος καὶ ὦμον ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὀστῶν 5ἐξ
ἐπιλέκτων κτηνῶν εἰλημμένων, καὶ ὑπόκαιε τὰ ὀστᾶ ὑποκάτω αὐτῶν.
6 ἕζεσεν, ἕζεσεν, καὶ ἥψηται τὰ ὀστᾶ αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς. 6Διὰ
τοῦτο τάδε λέγει Κύριος 7Ὢ πόλις αἱμάτων λέβης, ἐν ᾧ ἐστιν ἰὸς ἐν
αὐτῷ καὶ ὁ ἰὸς οὐκ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς, κατὰ μέλος αὐτῆς ἐξήνεγκεν,
7 οὐκ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὴν κλῆρος. 7ὅτι αἵματα αὐτῆς ἐν μέσῳ αὐτῆς
ἐστιν, ἐπὶ λεωπετρίαν τέταχα αὐτό· οὐκ ἐκκέχυκα αὐτὸ ἐπὶ γῆν τοῦ
8 καλύψαι ἐπ' αὐτὸ γῆν, 8τοῦ ἀναβῆναι θυμὸν εἰς ἐκδίκησιν ἐκδικη-
θῆναι· δέδωκα τὸ αἷμα αὐτῆς ἐπὶ λεωπετρίαν τοῦ μὴ καλύψαι αὐτό.
9 10 9διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Κἀγὼ μεγαλυνῶ τὸν λαόν, 10καὶ πλη-
θυνῶ τὰ ξύλα καὶ ἀνακαύσω τὸ πῦρ, ὅπως τακῇ τὰ κρέα καὶ ἐλατ-
11 τωθῇ ὁ ζωμὸς 11καὶ στῇ ἐπὶ τοὺς ἄνθρακας, ὅπως προσκαυθῇ καὶ
θερμανθῇ ὁ χαλκὸς αὐτῆς καὶ τακῇ ἐν μέσῳ ἀκαθαρσίας αὐτῆς, καὶ
12 ἐκλίπῃ ὁ ἰὸς αὐτῆς, 12καὶ οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς πολὺς ὁ ἰὸς

49 λημψεσθε B^bQ^a XXIV **1** pr ετει θ' μηνι ι' ημερα ι' $Q^{mg\ sup}$ | AQ
ενατω εν τω μηνι rescr A^a (om ενατω $A^{*\,vid}$) ■ απο 1°] επι $Q^?$
■ Κυριος] pr αδωναι A pr κς Q | λεβητα (βη sup ras A^a)] + επιστησον Q |
εγχεον] εκχεον A εκχεε Q **4** σκελος] pr και A | ωμον] αμμον $Q^{*\,vid}$ (ωμ.
Q^a) | απο των οστων] εκ των οστεων αυτων A **5** ειλημμενα A | υποκαιε]
υποκεαι A υποκαε Q^* (-καιε Q^a) | εζεσεν 2°] και εξεζεσεν A | ηψηται]
ηψηθη A **6** Κυριος] pr αδωναι AQ | ιος 2°] + εν αυτω A | επεπεσεν]
επεσεν AQ **7** αιματα] αιμα $B^{ab}AQ$ | λεωπετριαν] λεοπετριαν A α' λιαν πετραν
Q^{mg} | γην 1°] pr την AQ | om επ A | αυτο 3° rescr A^a (αυτω επι την $A^{*\,fort}$)
8 αναβηναι] αν sup ras 3 litt A^a (καταβ. $A^{*\,vid}$) | λεωπετριαν] + τεταχα αυτο
Q^{mg} | om μη Q^* (superscr Q^a) **9** Κυριος] pr αδωναι AQ + ουαι πολις των
αιματων A et (sub α'θ' ※) Q | καγω] και γε Q^{mg} | λαον] δαλον AQ **10** ανα-
καυσω] εκκαυσω A | τακη...ζωμος] ελαττωθη ο ζωμος και εκτακη τα κρεα και
τα οστα συνφρυγησονται A + (sub θ' ※) και τα οστα συμφρυγησονται Q
11 ανθρακας] + αυτης εξηφθη A + (sub θ'σ' ※) αυτης (+ κενη Q^{mg}) εξηψηθη
Q | προσκαυθη] εκκαυθη A | και θερμανθη] οπως συμφρυγη AQ | μεσω] + αυτης
A et (sub θ' ※) Q | ακαθαρσιας] η ακαθαρσια AQ^a | εκλειπη AQ | αυτης 3°]
om A αυταις $Q^{a\,vid}$ **12** και] pr (sub α'θ' ※) ταπεινωθησεται ο ιος Q

B αὐτῆς· καταισχυνθήσεται ὁ ἰὸς αὐτῆς, [13]ἀνθ' ὧν ἐμιαίνου σύ. καὶ 13
τί ἐὰν μὴ καθαρισθῇς ἔτι ἕως οὗ ἐμπλήσω τὸν θυμόν μου; [14]ἐγὼ 14
Κύριος λελάληκα, καὶ ἥξει καὶ ποιήσω, οὐ διαστελῶ οὐδὲ μὴ ἐλεήσω·
κατὰ τὰς ὁδούς σου καὶ κατὰ τὰ ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε, λέγει
Κύριος. διὰ τοῦτο ἐγὼ κρινῶ σε κατὰ τὰ αἵματά σου, καὶ κατὰ τὰ
ἐνθυμήματά σου κρινῶ σε, ἀκάθαρτος ἡ ὀνομαστὴ καὶ πολλὴ τοῦ
παραπικραίνειν. [15]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 15
[16]Υἱὲ ἀνθρώπου, ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω ἐκ σοῦ τὰ ἐπιθυμήματα τῶν 16
ὀφθαλμῶν σου ἐν παρατάξει, οὐ μὴ κοπῇς οὐδὲ μὴ κλαυθῇς. [17]στε- 17
ναγμὸς αἵματος, ὀσφύος, πένθους ἔσει· οὐκ ἔσται τὸ τρίχωμά σου
συνπεπλεγμένον ἐπὶ σὲ καὶ τὰ ὑποδήματά σου ἐν τοῖς ποσίν σου,
οὐ μὴ παρακληθῇς ἐν χείλεσιν αὐτῶν, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ μὴ
φάγῃς. [18]καὶ ἐλάλησα πρὸς τὸν λαὸν τὸ πρωὶ ὃν τρόπον ἐνετεί- 18
λατό μοι ἑσπέρας, καὶ ἐποίησα τὸ πρωὶ ὃν τρόπον ἐπετάγη μοι.
[19]καὶ εἶπεν πρὸς μὲ ὁ λαός Οὐκ ἀναγγέλλεις ἡμῖν τί ἐστιν ταῦτα ἃ 19
σὺ ποιεῖς; [20]καὶ εἶπα πρὸς αὐτούς Λόγος Κυρίου πρὸς μὲ ἐγένετο 20
λέγων [21]Εἰπὸν πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ Τάδε λέγει Κύριος 21
Ἰδοὺ ἐγὼ βεβηλῶ τὰ ἅγιά μου, φρύαγμα ἰσχύος ὑμῶν, ἐπιθυμήματα
ὀφθαλμῶν ὑμῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν φείδονται αἱ ψυχαὶ ὑμῶν. καὶ οἱ υἱοὶ
ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν οὓς ἐγκατελίπετε ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦν-
ται, [22]καὶ ποιήσετε ὃν τρόπον πεποίηκα· ἀπὸ στόματος αὐτῶν οὐ 22
παρακληθήσεσθε, καὶ ἄρτον ἀνδρῶν οὐ φάγεσθε, [23]καὶ αἱ κόμαι 23
ὑμῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν ἐν τοῖς ποσὶν

AQ **12** καταισχυνθησεται] pr και A **13** ανθ] pr εν τη ακαθαρσια σου ζεμμα A et (sub θ′ ※) Q (pro σου leg αυτης Q^{mg}: pro ζεμμα, ζεμα Q^{a} α′σ′ συνταγη ζεμα εξεζεσε̄ Q^{mg}) | εμιαινου] εμιανης A^{*} (-ανθης A^{1}) | συ]+και ουκ εκαθαρισθης (εκαθερ. Q) απο ακαθαρσιας σου A et (sub α′θ′ ※) Q | και τι εαν μη] και ετι εσται εαν μη A και ου μη Q^{mg} | om ετι A | ενπλησω A | μου]+εν σοι AQ **14** ελεησω]+(sub θ′ ※) ουδ ου μη παρακληθω Q | Κυριος 2°] pr αδωναι AQ | εγω 2°] pr ιδου Q | κατα τα αιματα] ras 2 litt post κα et rescr τα α A^{a} | ενθυμηματα 2°] εν sup ras B^{ab} | δια τουτο...παραπ. sub ÷ Q^{1} | ακαθαρτος] pr η AQ **16** των οφθαλμων] om των AQ | ου μη] incep ουδ A^{*} (ras ουδ A^{1}) | κοπης] κοψη Q^{mg} | ουδε μη κλαυθης] ουδε μη κλαυσθης B^{ab} ουδ ου μη κλαυσθης AQ* ουδ ου μη κλαυσης Q^{a}+(sub θ′ ※) ουδ ου μη ελθη δακρυα σου Q **17** στεναγμος] pr στεναζε σιγων Q^{mg} | εσει (-ση B^{ab})] εσται αυτη A εστιν Q | improb ουκ Q^{a} | συμπεπλεγμενον B^{b}AQ **18** μοι 1°]+κ̄ς Q | εσπερας] pr και απεθανεν η γυνη μου AQ | ον τροπον 2°] καθως A **19** ουκ αναγγελλεις] ου μη απαγγειλης A ουκ αναγγελεις Q **20** λογος...εγενετο] ταδε λεγει αδωναι κ̄ς (sup ras) A^{1} λογος εγενετο προς με Q **21** του Ισραηλ] om του Q* (hab Q^{mg}) | Κυριος] κ̄ς κ̄ς ο θ̄ς A κ̄ς κ̄ς Q | εγκατελειπετε AQ **22** ποιησετε] ποιησω A | πεποιηκα] εποιησα A | ου bis]+μη A | φαγησθαι A

ὑμῶν· [5]οὔτε μὴ κόψησθε οὔτε μὴ κλαύσητε, καὶ ἐντακήσεσθε ἐν ταῖς B § Γ
24 ἀδικίαις ὑμῶν, καὶ παρακαλέσετε ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. [24]καὶ
ἔσται Ἰεζεκιὴλ ὑμῖν εἰς τέρας, κατὰ πάντα ὅσα ἐποιήσατε ποιήσετε
25 ὅταν ἔλθῃ ταῦτα· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι ἐγὼ Κύριος. [25]Καὶ
σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, οὐχὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ὅταν λαμβάνω τὴν ἰσχὺν
παρ' αὐτῶν, τὴν ἔπαρσιν τῆς καυχήσεως αὐτῶν, τὰ ἐπιθυμήματα
ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ τὴν ἔπαρσιν ψυχῆς αὐτῶν, υἱοὺς αὐτῶν καὶ
26 θυγατέρας αὐτῶν, [26]ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἥξει ὁ ἀνασωζόμενος πρὸς
27 σὲ τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι εἰς τὰ ὦτα; [27]ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διανοιχθή-
σεται τὸ στόμα σου πρὸς τὸν ἀνασωζόμενον· λαλήσεις, καὶ οὐ μὴ
ἀποκωφωθῇς οὐκέτι, καὶ ἔσῃ αὐτοῖς εἰς τέρας· καὶ ἐπιγνώσονται
διότι ἐγὼ Κύριος.

XV 1 [1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Υἱὲ ἀνθρώπου, στή-
2 ρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ προφήτευσον
3 ἐπ' αὐτούς, [3]καὶ ἐρεῖς τοῖς υἱοῖς Ἀμμὼν Ἀκούσατε λόγον Κυρίου Τάδε
λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν ἐπεχάρητε ἐπὶ τὰ ἅγιά μου ὅτι ἐβεβηλώθη,
καὶ ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραὴλ ὅτι ἠφανίσθη, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ
4 Ἰούδα ὅτι ἐπορεύθησαν ἐν αἰχμαλωσίᾳ, [4]διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ παρα-
δίδωμι ὑμᾶς τοῖς υἱοῖς Κέδεμ εἰς κληρονομίαν, καὶ κατασκηνώσουσιν ¶ ¶ Γ
ἐν τῇ ἀπαρτείᾳ αὐτῶν ἐν σοί, καὶ δώσουσιν ἐν σοὶ τὰ σκηνώματα
αὐτῶν· αὐτοὶ φάγονται τοὺς καρπούς σου, καὶ αὐτοὶ πίονται τὴν
5 πιότητά σου. [5]καὶ δώσω τὴν πόλιν τοῦ Ἀμμὼν εἰς νομὰς καμήλων,
καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν εἰς νομὴν προβάτων· καὶ ἐπιγνώσεσθε διότι
6 ἐγὼ Κύριος. [6]διότι τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν ἐκρότησας τὴν § χεῖρά § Γ
σου καὶ ἐπεψόφησας τῷ ποδί σου, καὶ ἐπέχαρας ἐκ ψυχῆς σου ἐπὶ
7 τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ, [7]διὰ τοῦτο ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ
δώσω σε εἰς διαρπαγὴν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐξολεθρεύσω σε ἐκ τῶν

23 ουτε 1°] ου A | κλαυσητε] κλαυσθητε A **24** εποιησατε] εποιησα AQΓ BᵃᵇA εποιησεν Q | Κυριος] pr αδωναι QΓ ᵛⁱᵈ **25** ισχυν + αυτῶ] A | ψυχης] pr της A **26** εν εκεινη τη ημερα] τη ημερα εκ. Q | αναγγειλαι] απαγγειλαι Q | ωτα] + σου A **27** εν τη ημερα εκεινη AQΓ [λαλησεις] και ερεις A pr και QΓ | om και 1° A | αποκωφωθησῃ Γ XXV **1** pr tit τοις υιοις Αμμων Q^mg sup **3** Κυριου] pr αδωναι QΓ | Κυριος] pr αδωναι AQΓ | εβεβηλωθησαν A | του Ιουδα] om του A **4** Κεδεμ] in μ ras aliq Q^?vid Κ[εδ]η[μ] I^vid | κληρονομιαν] κατακληρονομιαν Q | εν 1°] συν A | απαρτια BᵇAQ **5** νομην] προνομην A **6** Κυριος] + ο θς A pr κς Q | την χειρα] τας χειρας A τη χειρι Q^mg | επεψοφησας] εψοφησας Q | Ισραηλ] I sup ras B^?vid **7** εκτενω] pr ιδου εγω AΓ et (sub ※) Q (adnot εν τισιν ηστεριστο εν τισιν ου et ras asteriscum Q^?mg) | εξολοθρευσω Bᵇ : item 13, 16

Β λαῶν, καὶ ἀπολῶ σε ἐκ τῶν χωρῶν ἀπωλείᾳ· καὶ ἐπιγνώσει διότι
¶ Γ ἐγὼ Κύριος. 8Τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν εἶπεν Μωάβ Ἰδοὺ ¶ 8
οὐχ ὃν τρόπον πάντα τὰ ἔθνη οἶκος Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα; 9διὰ τοῦτο 9
ἰδοὺ ἐγὼ παραλύω τὸν ὦμον Μωὰβ ἀπὸ πόλεων ἀκρωτηρίων αὐτοῦ,
ἐκλεκτὴν γῆν, οἶκον Θασιμούθ, ἐπαναγωγῆς πόλεως παραθαλασσίας,
10τοὺς υἱοὺς Κέδεμ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμών· δέδωκα αὐτῷ εἰς κληρο- 10
νομίαν, ὅπως μὴ μνεία γένηται τῶν υἱῶν Ἀμμών. 11καὶ εἰς Μωὰβ 11
ποιήσω ἐκδίκησιν, καὶ ἐπιγνώσονται διότι ἐγὼ Κύριος. 12Τάδε 12
λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν ἐποίησεν ἡ Ἰδουμαία ἐν τῷ ἐκδικῆσαι αὐτοὺς
ἐκδίκησιν εἰς τὸν οἶκον Ἰούδα, καὶ ἐμνησικάκησαν καὶ ἐξεδίκησαν
δίκην, 13διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ 13
τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ ἐξολεθρεύσω ἐξ αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνος, καὶ
θήσομαι αὐτὴν ἔρημον, καὶ ἐκ Θαιμὰν διωκόμενοι ἐν ῥομφαίᾳ πεσοῦν-
ται· 14καὶ δώσω ἐκδίκησίν μου ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐν χειρὶ λαοῦ μου 14
Ἰσραήλ, καὶ ποιήσουσιν ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ κατὰ τὴν ὀργήν μου καὶ
κατὰ τὸν θυμόν μου· καὶ ἐπιγνώσονται τὴν ἐκδίκησίν μου, λέγει
Κύριος. 15Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν ἐποίησαν οἱ 15
ἀλλόφυλοι ἐν ἐκδικήσει καὶ ἐξανέστησαν ἐκδίκησιν, ἐπιχαίροντες
ἐκ ψυχῆς τοῦ ἐξαλεῖψαι ἕως ἑνός, 16διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ 16
ἐγὼ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους, καὶ ἐξολεθρεύσω
Κρῆτας, καὶ ἀπολῶ τοὺς καταλοίπους τοὺς κατοικοῦντας τὴν παραλίαν·
17καὶ ποιήσω ἐν αὐτοῖς ἐκδικήσεις μεγάλας, καὶ ἐπιγνώσονται διότι 17
ἐγὼ Κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ἐκδίκησίν μου ἐπ' αὐτούς.

1Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐγένετο 1 Χ

AQΓ **7** απολω] απολεσω Q | χωρων] χειρων Γ | επιγνωση B^{ab}AQ **8, 12** pr tit *τη* Μωαβ *τη* Ιδουμαια $Q^{mg\,sup}$ | Κυριος] pr αδωναι AQ | Μωαβ]+*και* Σηειρ ΑΓ et (sub *α′θ′σ′* ※) Q | om ουκ AQ | οικος] pr ο A | Ισρ sub ÷ Q **9** Μωαβ]+*απο των πολεων* AQ | om *απο πολεων* Q | αυτου] αυτων Q | Θασιμουθ] Βεθασιμουθ $B^{b\,(vid)}$A Βαιθασιμουθ Q^{*} Βαιθ' Ιασιμουθ Q^{a} | επαναγωγης] *επανω πηγης* B^{ab}AQ **10** *γενηται μνεια* A | Αμμων 2°]+*εν τοις εθνεσιν* A et (sub *α′θ′* ※) Q **11** *εις*] *εν* A **12** Κυριος] pr αδωναι AQ | Ιουμαια Q^{*} (Ιδ. Q^{a}) | *εν τω εκδικησαι*] *του εκδ.* A **13** Κυριος] pr αδωναι AQ **14** *εκδικησιν* 1°] pr *την* A | *οργην*]+*του θυμου* A | om *και κατα τον θυμον μου* A | Κυριος] κς ras A^{1} pr αδωναι Q **15** pr tit *τοις αλλοφυλοις* $Q^{mg\,sup}$ | Κυριος] pr αδωναι AQ | *εκ ψυχης του εξαλειψαι εως ενος*] *του διαφθειραι εκ ψυχης κατ εχθραν αιωνιον* Q^{mg} | *ενος*] *αιωνος* AQ **16** Κυριος] pr αδωναι AQ | εκτεινω Q | εξελεθρευσω Q^{*} vid εξολεθρ. Q^{a} | Κρητας] *κριτας Σιδωνος* A ※ *τους Κρητας* Q^{*} (*κριτ.* Q^{mg}) | *την παραλιαν*] *την παραθαλασσιαν* AQ^{mg} *της παραλιας* Q^{*} **17** *αυτοις*] *αυται* B^{*} *αυταις* B^{ab} | *μεγαλας*]+(sub *θ′* ※) *εν ελεγμοις θυμου* Q | Κυριος] pr αδωναι Q | *δουναι*]+*με* A XXVI **1** pr tit *τη* Σορ $Q^{mg\,sup}$ | *εγενηθη*] *εγενετο* A | *ενδεκατω*] *δωδεκατω* A | *μηνος*]+*του πρωτου* A

2 λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Υἱὲ ἀνθρώπου, ἀνθ' οὗ εἶπεν B
Σὸρ ἐπὶ Ἰερουσαλήμ· Εὖγε συνετρίβη, ἀπόλωλεν τὰ ἔθνη, ἐπε-
3 στράφη πρὸς μέ, ἡ πλήρης ἠρήμωται· [3]διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος
Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, Σόρ, καὶ ἀνάξω ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλὰ ὡς ἀναβαίνει
4 ἡ θάλασσα τοῖς κύμασιν αὐτῆς. [4]καὶ καταβαλοῦσιν τὰ τείχη Σόρ,
καὶ καταβαλοῦσι τοὺς πύργους σου, καὶ λικμήσω τὸν χοῦν αὐτῆς
5 ἀπ' αὐτῆς, καὶ δώσω αὐτὴν εἰς λεωπετρίαν· [5]ψυγμὸς σαγηνῶν
ἔσται ἐν μέσῳ θαλάσσης, ὅτι ἐγὼ λελάληκα, λέγει Κύριος. καὶ
6 ἔσται εἰς προνομὴν τοῖς ἔθνεσιν, [6]καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς ἐν πεδίῳ
7 μαχαίρᾳ ἀναιρεθήσονται· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ Κύριος. [7]ὅτι τάδε
λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σέ, Σόρ, τὸν Ναβουχοδονοσὸρ
βασιλέα Βαβυλῶνος ἀπὸ τοῦ βορρᾶ· βασιλεὺς βασιλέων ἐστίν,
μεθ' ἵππων καὶ ἁρμάτων καὶ ἱππέων καὶ συναγωγῆς ἐθνῶν πολλῶν
8 σφόδρα. [8]οὗτος τὰς θυγατέρας σου τὰς ἐν τῷ πεδίῳ μαχαίρᾳ ἀνελεῖ,
καὶ δώσει ἐπὶ σὲ προφυλακὴν καὶ περιοικοδομήσει, καὶ ποιήσει ἐπὶ
σὲ κύκλῳ χάρακα καὶ περίστασιν ὅπλων, καὶ τὰς λόγχας αὐτοῦ
9 ἀπέναντί σου δώσει· [9]τὰ τείχη σου καὶ τοὺς πύργους σου καταβαλεῖ
10 ἐν ταῖς μαχαίραις αὐτοῦ. [10]ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἵππων αὐτοῦ
κατακαλύψει σε ὁ κονιορτὸς αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς φωνῆς τῶν ἱππέων
αὐτοῦ καὶ τῶν τροχῶν τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ σεισθήσεται τὰ τείχη σου,
εἰσπορευομένου αὐτοῦ τὰς πύλας σου ὡς εἰσπορευόμενος εἰς πόλιν
11 ἐκ πεδίου. [11]ἐν ταῖς ὁπλαῖς τῶν ἵππων αὐτοῦ καταπατήσουσίν σου
πάσας τὰς πλατείας· τὸν λαόν σου μαχαίρᾳ ἀνελεῖ, καὶ τὴν ὑπόστα-
12 σίν σου τῆς ἰσχύος ἐπὶ τὴν γῆν κατάξει. [12]καὶ προνομεύσει τὴν
δύναμίν σου, καὶ σκυλεύσει τὰ ὑπάρχοντά σου, καὶ καταβαλεῖ σου

2 ου] ων AQ | Σορ] οι λοιποι Τυρος Q^{mg} **3** Κυριος] pr αδωναι AQ | AQ ιδου εγω επι σε Σορ] adscr θ′ ※ Q^{1} | τοις κυμασιν] pr εν A **4** καταβαλουσιν] καταβαλουσι $B^{b}Q$ | καταβαλουσι] καθελουσιν AQ^{mg} (-σι) | λικμησω] λικμησουσιν A | αυτην] σε A **5** εν μεσω θαλασσης] εμμ. της θ. A εν τη θαλασση Q^{mg} | λελαληκα] ελαλησα AQ | Κυριος] pr κς AQ | τοις εθνεσιν (-σι B^{b})] om τοις A **6** εν πεδιω] αι εν τω παιδιω A ※ αι εν πεδιω Q | αναιρεθησονται] πεσουνται A | οτι] διοτι Q | εγω] + ειμι A **7** οτι] δια τουτο A | Κυριος] pr αδωναι AQ | om επαγω B^{*} (hab $B^{ab\,mg}$) | om σε Q | βασιλεα] + βασιλεα A | μεθ] μετα A | om και ιππεων A | εθνων πολλων] πολλης εθνων A | σφοδρα sub ÷ Q^{1} **8** θυρας B^{*} (θυγατερας B^{ab}) | και περιοικοδ. sub ÷ Q^{1} | ποιησει] περιποιησει A | κυκλω] + σου A | περιστασιν] βελοστασεις AQ^{mg} | τας λογχας] τους κριους Q^{mg} | απεναντι σου] επι σε A **9** ταις μαχαιραις] τοις οπλοις Q^{mg} **10** κατακαλυψει] καλυψει A | om και 1° A | της φωνης] om της A | ιππων Q | om εισπορευομενου αυτου τας πυλας σου ως Q^{*} (hab Q^{mg}) | εισπορευομενος] pr ο A **11** πασας τας πλατειας σου AQ | της ισχυος σου A **12** τα υπαρχοντα] τον πλουτον A

Β τὰ τείχη καὶ τοὺς οἴκους τοὺς ἐπιθυμητούς σου καθελεῖ, καὶ τοὺς λίθους σου καὶ τὰ ξύλα σου καὶ τὸν χοῦν σου εἰς μέσον τῆς θαλάσσης σου ἐμβαλεῖ. 13 καὶ καταλύσει τὸ πλῆθος τῶν μουσικῶν σου, καὶ ἡ 13
φωνὴ τῶν ψαλτηρίων σου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἔτι. 14 καὶ δώσω σε 14
λεωπετρίαν, ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσῃ· οὐ μὴ οἰκοδομηθῇς ἔτι, ὅτι ἐγὼ
Κύριος ἐλάλησα, λέγει Κύριος. 15 διότι τάδε λέγει κύριος Κύριος τῇ 15
Σόρ Οὐκ ἀπὸ φωνῆς τῆς πτώσεώς σου ἐν τῷ στενάξαι τραυματίας,
ἐν τῷ σπάσαι μάχαιραν ἐν μέσῳ σου, σεισθήσονται αἱ νῆσοι; 16 καὶ 16
καταβήσονται ἀπὸ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντες οἱ ἄρχοντες ἐκ τῶν
ἐθνῶν τῆς θαλάσσης, καὶ ἀφελοῦνται τὰς μίτρας ἀπὸ τῶν κεφαλῶν
αὐτῶν, καὶ τὸν ἱματισμὸν τὸν ποικίλον αὐτῶν ἐκδύσονται· ἐκστάσει
ἐκστήσονται, ἐπὶ γῆν καθεδοῦνται καὶ φοβηθήσονται τὴν ἀπωλίαν
αὐτῶν, καὶ στενάξουσιν ἐπὶ σέ· 17 καὶ λήμψονται ἐπὶ σὲ θρῆνον καὶ 17
ἐροῦσίν σοι Πῶς κατελύθης ἐκ θαλάσσης, ἡ πόλις ἡ ἐπαινετή, ἡ
δοῦσα τὸν φόβον αὐτῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν; 18 καὶ φοβη- 18
θήσονται αἱ νῆσοι ἀφ' ἡμέρας πτώσεώς σου. 19 ὅτι τάδε λέγει κύριος 19
Κύριος Ὅταν δῶ σε πόλιν ἠρημωμένην ὡς τὰς πόλεις τὰς μὴ κατοι-
κηθησομένας, ἐν τῷ ἀναγαγεῖν με ἐπὶ σὲ τὴν ἄβυσσον, καὶ κατακα-
λύψῃ σε ὕδωρ πολύ, 20 καὶ καταβιβάσω σε πρὸς τοὺς καταβαίνοντας 20
εἰς βόθρον πρὸς λαὸν αἰῶνος, καὶ κατοικιῶ σε εἰς βάθη τῆς γῆς ὡς
ἔρημον αἰώνιον μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον, ὅπως μὴ κατοικηθῇς
μηδὲ ἀναστῇς ἐπὶ γῆς ζωῆς. 21 ἀπώλειάν σε δώσω, καὶ οὐχ ὑπάρξεις 21
ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει κύριος Κύριος.

1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2 Υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ σὺ $\frac{1}{2}$ XX
λάβε ἐπὶ Σὸρ θρῆνον, 3 καὶ ἐρεῖς τῇ Σὸρ τῇ κατοικούσῃ ἐπὶ τῆς εἰσόδου 3

AQ **12** τα τειχη σου A | καθελει τους οικους σου τους επιθυμητους A | om σου 6° Q | om σου 8° AQ **13** ακουσθη]+εν σοι A | ετι] ουκετι A **14** λεωπε-τριαν] pr εις AQ | ψυγμος] pr και A | om Κυριος 1° AQ | Κυριος 2°] pr αδωναι Q **15** κυριος] pr αδωναι A | τη Σορ] επι σε Σορ A | ουκ] improb vid $B^{b\,fct}$ ουχι A | τραυματιας]+σου AQ **16** εκ των εθνων sub ÷ Q^{c} | αφε-λουνται] καθελουσιν A^{*} ras καθ A^{2} | απο τ. κεφ. αυτων sub ÷ Q^{c} | εκστασει] pr και A | γην] pr την A | καθεδουνται] καθελουνται (λου sup ras) A^{a} | απω-λειαν B^{ab}AQ **17** ληψονται $B^{b}Q^{a}$ | πως]+απωλου και A et (sub θ′ ※) Q | κατελυθης] τ sup ras A^{a} | η επαινετη (-νεστη B* -νετη B^{b})] om η Q* (superscr Q^{a})+ητις εγενηθη ισχυρα εν θαλασση αυτη και οι κατοικουντες αυτην A et (sub θ′ ※) Q **18** και]+νυν A | αφ] απο A | σου]+και ταραχθη-σονται (+αι Q) νησοι εν τη θαλασση απο της εξοδιας σου A et (sub θ′ ※) Q **19** ερημωμενην Q* (ηρ. Q^{a}) | κατακαλυψη] κατακαλυψει AQ^{a} καλυψει Q* **20** καταβιβω A | βαθη] pr τα A | αναστης] αναστηθης AQ **21** ετι]+και ζητηθηση A+(sub θ′ ※) και ζητηθηση και ουχ ευρεθηση Q | Κυριος]+ο θς A XXVII **1** pr tit θρηνος επι Σορ $Q^{mg\,sup}$ **2** και συ υιε ανου A et (sub ο γ′ ※) Q | θρηνον επι Σορ A **3** εισοδου] οδου A

τῆς θαλάσσης, τῷ ἐμπορίῳ τῶν λαῶν ἀπὸ νήσων πολλῶν Τάδε λέγει B
4 Κύριος τῇ Σόρ Σὺ εἶπας Ἐγὼ περιέθηκα ἐμαυτῇ κάλλος μου, [4]ἐν
καρδίᾳ θαλάσσης τῷ Βεελεὶμ υἱοί σου περιέθηκάν σοι κάλλος.
5 [5]κέδρος ἐκ Σενεὶρ ᾠκοδομήθη σοι, ταινίαι σανίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ
6 Λιβάνου ἐλήμφθησαν τοῦ ποιῆσαί σοι ἱστοὺς ἐλατίνους· [6]ἐκ τῆς
Βασανίτιδος ἐποίησαν τὰς κώπας σου, τὰ ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ
7 ἐλέφαντος, οἶκους ἀλσώδεις ἀπὸ νήσων τῶν Χεττείν. [7]βύσσος μετὰ
ποικιλίας ἐξ Αἰγύπτου ἐγένετό σοι στρωμνή, τοῦ περιθεῖναί σοι
δόξαν καὶ περιβαλεῖν σε ὑάκινθον καὶ πορφύραν ἐκ τῶν νήσων
8 Ἐλεισαί, καὶ ἐγένετο περιβόλαιά σου. [8]καὶ οἱ ἄρχοντές σου οἱ
κατοικοῦντες Σειδῶνα καὶ Ἀράδιοι ἐγένοντο κωπηλάται σου· οἱ σοφοί
9 σου, Σόρ, οἳ ἦσαν ἐν σοί, οὗτοι κυβερνῆταί σου· [9]οἱ πρεσβύτεροι
Βυβλίων καὶ οἱ σοφοὶ αὐτῶν ἦσαν ἐν σοί, οὗτοι ἐνίσχυον τὴν βουλήν
σου· καὶ πάντα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν
10 ἐγένοντό σοι ἐπὶ δυσμὰς δυσμῶν. [10]Πέρσαι καὶ Λυδοὶ καὶ Λίβυες
ἦσαν ἐν τῇ δυνάμει σου, ἄνδρες πολεμισταί σου πέλτας καὶ περι-
11 κεφαλαίας ἐκρέμασαν ἐν σοί, οὗτοι ἔδωκαν τὴν δόξαν σου. [11]υἱοὶ
Ἀραδίων καὶ ἡ δύναμίς σου ἐπὶ τῶν τειχέων σου· φύλακες ἐν τοῖς
πύργοις σου ἦσαν, τὰς φαρέτρας αὐτῶν ἐκρέμασαν ἐπὶ τῶν ὅρμων
12 σου κύκλῳ· οὗτοι ἐτελείωσάν σου τὸ κάλλος. [12]Καρχηδόνιοι ἔμποροί
σου ἀπὸ πλήθους πάσης ἰσχύος σου, ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ
13 σίδηρον καὶ κασσίτερον καὶ μόλυβον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. [13]ἡ
Ἑλλάς, καὶ ἡ σύμπασα, καὶ τὰ παρατείνοντα, οὗτοι ἐνεπορεύοντό σοι
ἐν ψυχαῖς ἀνθρώπων, καὶ σκεύη χαλκᾶ ἔδωκαν τὴν ἐμπορίαν σου·
14 [14]ἐξ οἴκου Θαιγραμὰ ἵπποι καὶ ἱππεῖς ἔδωκαν ἀγοράν σου. [15]υἱοὶ
15

3 Κυριος] αδωναι $\overline{κς}$ $\overline{κς}$ A $\overline{κς}$ $\overline{κς}$ Q | τη Σορ 2°] επι Σορ A adnot πυρσος AQ η συνοχη Q^{mg} **4** τω Βεελεμ...καλλος] σ′ οι ομοροι σοι οι οικοδομουντες [σ]ε (^{s}) συνετελεσαν το καλλος σου Q^{mg} | υιοι] pr και A pr οι Q **5** Σενειρ] Σανειρ AQ adnot οδος λυχνου Q^{mg} | κυπαρισσου] κυπαριστινων A | Λιβανου] adnot λευκασμος Q^{mg} | ηλληφθησαν Q^{a} **6** Βασανειτιδος $B^{ab}A^{*}$ adnot Βασα[αισχυνη Q^{mg} | Χεττειν] Χεττιειμ AQ adnot πεπληγυια Q^{mg} **7** εξ Αιγ.] adnot εκθλιβουσα Q^{mg} | περιβαλει Q^{*} (-λειν Q^{a}) | σε sub ÷ Q^{2} | Ελισαι Q adnot θυμου επικλησις Q^{mg} | om και 3° Q | περιβολαια εγενετο σοι A **8** και οι αρχ. σου sub ÷ Q^{2} | Σιδωνα $B^{b}Q$ (adnot θηρευουσα Q^{mg}) Σιδονα A | Αραδιοι] adnot καταβιβασται Q^{mg} **9** Βυβλιων] Βιβλιων $B^{?vid}$ AQ^{a} Γαιβαλ Βυβλιῶ] Q^{mg} | ησαν] pr οι Q^{a} | κωπελαται A | αυτων 2°] αυτης A | εγενοντο ...δυσμων] αμειβομενοι εν τη επιμιξια σου Q^{mg} **10** Περσαι] adnot πειραζομενοι Q^{mg} | Λυδοι] adnot γεννωμενοι Q^{mg} | Λιβυες] Φουδ η στομα Q^{mg} **11** σου 2°]+κυκλω A et (sub ※) Q (αλλα και Μηδοι Q^{mg}) **12** Χαρκηδονιοι A | χρυσιον]+και χαλκον A | μολυβον] μολιβδον A μολιβον Q **13** η συμπασα] τα σ[υμ]παντα A | ουτοι] αυτοι AQ | ενεπορευοντο] ενεμπορευονται A | εμπορειαν Q^{a}: item 15, 24 **14** Θαιγραμα] Θεργαμα A Θοργαμα Q (adnot παροικια τις Q^{mg}) | ιπποι] ιππους AQ | ιππεις]+και ημιονους AQ

B Ῥοδίων ἔμποροι, ἀπὸ νήσων ἐπλήθυναν τὴν ἐμπορίαν σου ὀδόντας ἐλεφαντίνους, καὶ τοῖς εἰσαγομένοις ἀντεδίδους τοὺς μισθούς σου· 16 ἄνθρωπους ἐμπορίαν σου ἀπὸ πλήθους τοῦ συμμίκτου σου, στακτὴν καὶ ποικίλματα ἐκ Θαρσείς· καὶ Λαμὼθ καὶ Χορχὸρ ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. 17 Ἰούδας καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραήλ, οὗτοι ἔμποροί σου ἐν σίτου πράσει καὶ μύρων καὶ κασίᾳ, καὶ πρῶτον μέλι καὶ ἔλαιον καὶ ῥητίνην ἔδωκαν εἰς τὸν σύμμικτόν σου. 18 Δαμασκὸς ἔμπορός σου ἐκ πλήθους πάσης δυνάμεώς σου· οἴνος ἐκ Χελβὼν καὶ ἔρια ἐκ Μειλήτου; (19) καὶ οἶνον εἰς τὴν ἀγοράν σου ἔδωκαν. 19 ἐξ Ἀσὴλ σίδηρος εἰργασμένος, καὶ τροχίας ἐν τῷ συμμίκτῳ σού ἐστιν. 20 Δαιδὰν ἔμποροί σου μετὰ κτηνῶν ἐκλεκτῶν εἰς ἅρματα. 21 ἡ Ἀραβία καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Κηδάρ, οὗτοι ἔμποροί σου διὰ χειρός σου, καμήλους καὶ κριοὺς καὶ ἀμνοὺς ἐν οἷς ἐμπορεύονταί σε. 22 ἔμποροι Σαβὰ καὶ Ῥαμά, οὗτοι ἔμποροί σου μετὰ πρώτων ἡδυσμάτων καὶ λίθων χρηστῶν, καὶ χρυσίον ἔδωκαν τὴν ἀγοράν σου. 23 Χαρρὰ καὶ Χανάα, οὗτοι ἔμποροί σου. Ἀσσοὺρ καὶ Χαρμὰν ἔμποροί σου, 24 φέροντες ἐμπορίαν ὑάκινθον καὶ θησαυροὺς ἐκλεκτοὺς δεδεμένους σχοινίοις καὶ κυπαρίσσινα. 25 πλοῖα ἔμποροί σου ἐν τῷ πλήθει ἐν τῷ συμμίκτῳ σου, καὶ ἐνεπλήσθης καὶ ἐβαρύνθης σφόδρα ἐν καρδίᾳ θαλάσσης.

AQ **15** Ροδιων] Αραδιων A adnot Ροδιοι ορασις κρισεως Q^{mg} | εμποροι] + σου AQ **16** εμποριαν] εμπορειας Q^{a} | σου 2°] + (sub ※) εν Αφεκ Q (α′ συναλλαγη σου σ′ πολυμιτα Q^{mg}) | Θαρσεις...Χορχορ] Θαρρεις και Ραμμωθ και Κορχορυς A **17** Ιουδα A | του Ισραηλ] om του A | κασιας A κασσιας Q **18** εμπορος] εμποροι A εμπορεια Q^{mg} | σου 1°] + (sub ※) εν πληθει εργων σου Q | om πασης Q | οινος] οινον A + λιπαρος Q^{mg} | Χελβων] Χεβρων A Χελβω Q γαλακτινος Q^{mg} | εκ Μειλητου (Μιλ. $B^{b}Q$)] στιλβοῦ|τα Q^{mg} | κ. οινον sub ÷ $Q^{?}$ | οινον] + και Δαν (pro κ. Δαν leg Δαιδαν Q^{a}) και Ιαυηλ Μεωζηλ Q | εδωκαν] pr ※ $Q^{?}$ **19** εξ Ασηλ] εξ (ras vid $A^{?}$) Ασαηλ A pr ※ $Q^{?}$ | σιδηρον ειργασμενο| A | τροχιας B^{b} (-χειας $B^{*}A$)] τροχος Q adnot τουτεστι δραμος (sic) προς θεωριαν της πανταχοθεν ευθηνιας Q^{mg} + εδωκαν A **20** Δαιδαν] και Δαν Q^{a} **21** η Αραβια (-βεια A)] adnot εσπερα Q^{mg} | Κηδαρ] adnot σκοτος Q^{mg} | om σου 1° Q | αμνους (καμν. Q* αμν. Q^{a})] μοσχους A | εμπορευονται] ενεπορευοντο A | σε] σοι AQ^{a} **22** Σαβα] adnot επιστρεφων Q^{mg} | Ραμα] Ραγμα AQ | χρηστων] εκλεκτων A τιμιω| Q^{mg} | χρυσιον] χρυσον Q | σου] σοι B^{*vid} **23** Χαρρα και Χανααα] Χαρραν κ. Χανααν κ. Δαιδαν A Χαρρα (-ρραν Q^{a} adnot τρωγλαι Q^{mg}) κ. Χανααν (et sub ※) κ. Δαιδαν Q | ουτοι] αυτοι A **24** υακινθον] + και πορφυραν A + (sub ※ οι γ′) και ποικιλιαν Q | om και 1° Q | θησαυρους] α′θ′ εν γαζαις Q^{mg} | εκλεκτους] + εν μαγουζοις συγκειμενοις Q^{mg} | σχοινιοις δεδεμενους Q | και κυπαρισσινα] εν κυπαρισσινοις A + πλοια Q^{c} εν κυπαρισσινοις πλοιοις Q^{mg} + (sub θ′ ※) εν αυτοις η εμπορια (-ρεια Q^{a}) σου Q **25** πλοια...πληθει] πλοιοις εν αυτοις (paene evan εν αυτ.) Καρχηδονιοι εμποροι σου Θαρσοι εμποροι σου εν τω πληθει A πλοια εν τω πληθει (+ εν αυτοις Καρχηδονιοι Q^{mg}) εμποροι σου Q | om σου 2° Q

26 [26]ἐν ὕδατι πολλῷ ἦγόν σε οἱ κωπηλάται σου. τὸ πνεῦμα τοῦ νότου B
27 συνέτριψέν σε ἐν καρδίᾳ θαλάσσης· [27]ἦσαν δυνάμεις σου, καὶ ὁ μισθός
σου καὶ τῶν συμμίκτων σου, καὶ οἱ κωπηλάται σου καὶ οἱ κυβερνῆταί
σου καὶ οἱ σύμβουλοί σου, καὶ οἱ σύμμικτοί σου ἐκ τῶν συμμίκτων
σου, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταί σου οἱ ἐν σοί· καὶ πᾶσα
συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ θαλάσσης ἐν τῇ
28 ἡμέρᾳ τῆς πτώσεώς σου. [28]πρὸς τὴν κραυγὴν τῆς φωνῆς σου οἱ
29 κυβερνῆταί σου φόβῳ φοβηθήσονται, [29]καὶ καταβήσονται ἀπὸ τῶν
πλοίων πάντες οἱ κωπηλάται καὶ οἱ ἐπιβάται, καὶ οἱ πρωρεῖς τῆς
30 θαλάσσης ἐπὶ τὴν γῆν στήσονται, [30]καὶ ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σὲ τῇ φωνῇ
αὐτῶν καὶ κεκράξονται πικρόν, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
32 αὐτῶν γῆν καὶ σποδὸν στρώσονται. [32]καὶ λήμψονταί ἐπὶ σὲ οἱ υἱοὶ
33 αὐτῶν θρῆνον, θρήνημα Σόρ. [33]πόσον τινὰ εὗρες μισθὸν ἀπὸ τῆς
θαλάσσης; ἐνέπλησας ἔθνη ἀπὸ τοῦ πλήθους σου, καὶ ἀπὸ τοῦ
34 συμμίκτου σου ἐπλούτισας πάντας βασιλεῖς τῆς γῆς. [34]νῦν συνε-
τρίβης ἐν θαλάσσῃ, ἐν βάθει ὕδατος ὁ σύμμικτός σου, καὶ πᾶσα ἡ
συναγωγή σου ἐν μέσῳ σου· ἔπεσον πάντες οἱ κωπηλάται σου.
35 [35]πάντες οἱ κατοικοῦντες τὰς νήσους ἐστύγνασαν ἐπὶ σέ, καὶ οἱ βασι-
λεῖς αὐτῶν ἐκστάσει ἐξέστησαν, καὶ ἐδάκρυσεν τὸ πρόσωπον αὐτῶν.
36 [36]ἔμποροι ἀπὸ ἐθνῶν ἐσύρισάν σε· ἀπώλεια ἐγένου, καὶ οὐκέτι ἔσῃ
εἰς τὸν αἰῶνα.

VIII 1 2 [1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου,

26 *εν καρδια*] εμμεσω A **27** om και 2°, 3° A | *των συμμικτων* 1°] *εν τω* AQ *συμμικτω* A | *οι συμβουλοι*] *οι ισχυροποιουντες* Q^{mg} | *οι εν σοι*] om *οι εν σοι* A om *οι* Q | *συναγωγη*] pr *η* AQ **28** om *προς* Q | *κραυγην της φωνης*] *φωνη*| *της κραυγης* A *φωνην προ της κραυγης* Q | om *φοβω* A **29** om και 1° A | *πλοιων*] + *αυτων* AQ | *κωπηλαται*] + *σου* A | *την γην*] *της γης* A **30** *αλαλαξουσιν*] *αλλαξονται* A | *τη φωνη*] *την κραυγην* A *την φωνην* Q | *πικρον*] *πικρως* A | *επιθησουσι γην επι τ. κεφ. αυτων* Q | *στρωσονται*] *υποστρωσονται* AQ^{mg} + **(31)** *και φαλακρωσουσιν επι σε φαλακρωματα και περιζωνται σακκον και κλαυσονται περι σου εν πικρασμω ψυχης και κοπετον πικρον εκστησονται* A + **(31)** *και φαλακρωσουσιν* (*και ξυρησονται* Q^{mg}) *επι σε φαλακρωμα και περιζωσονται σακκον και κλαυσονται π. σ. εν πικρ. ψ. και κοπ. πικρον λημψονται* (*ληψ.* Q^{a}) *επι σε* (sub θ' ※) Q **32** *λημψονται*] *αναληψονται* Q^{a} | (*οι*) *υιοι αυτων* sub ÷ $Q^{?}$ | *οι υιοι αυτω*] *επι σε* A | *οι υιοι*] om *οι* Q | *θρηνημα*] pr *και* A | *Σορ*] *σοι* AQ + *τις ωσπερ Τυρος κατασιγηθεισα εμμεσω* (*εν μ.* Q) *θαλασσης* A et (sub ※) Q **33** *τινα*] pr *και* A | *ενεπλησας*] *ενεποιησας* A | *παντας* sub ÷ $Q^{?}$ | *βασιλεις*] pr *τους* A **34** post *επεσον* distinx A *επεσαν* Q **34—35** *παντες οι κωπηλαται...νησους*] *παντες οι κατοικουντες τας νησους και οι κωπηλαται σου* A | *παντες οι κωπ. σου* sub ÷ $Q^{?}$ **35** *εδακρυσεν το προσωπον*] *εδακρυσα*] *τω προσωπω* A | *αυτων* 2°] + *επι σοι* A **36** *αιωνα*] + *λεγει* $\overline{κς}$ *ο* $\overline{θς}$ A XXVIII **1** pr tit *τω αρχοντι Τυρου* $Q^{mg\,sup}$ **2** om *και συ* A

Β εἰπὸν τῷ ἄρχοντι Τύρου Τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' οὗ ὑψώθη σου ἡ
καρδία, καὶ εἶπας Θεός εἰμι ἐγώ, κατοικίαν θεοῦ κατοίκηκα ἐν καρδίᾳ
θαλάσσης, σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος καὶ οὐ θεός, καὶ ἔδωκας τὴν καρδίαν
σου ὡς καρδίαν θεοῦ, 3μὴ σοφώτερος εἶ σὺ τοῦ Δανιήλ; σοφοὶ 3
οὐκ ἐπαίδευσάν σε τῇ ἐπιστήμῃ αὐτῶν; 4μὴ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ σου ἢ τῇ 4
φρονήσει σου ἐποίησας σεαυτῷ δύναμιν καὶ χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐν
τοῖς θησαυροῖς σου; 5ἐν τῇ πολλῇ ἐπιστήμῃ σου καὶ ἐμπορίᾳ ἐπλή- 5
θυνας δύναμίν σου, ὑψώθη ἡ καρδία σου ἐν τῇ δυνάμει σου. 6διὰ τοῦτο 6
τάδε λέγει Κύριος Ἐπειδὴ δέδωκας τὴν καρδίαν σου ὡς καρδίαν θεοῦ,
7ἀντὶ τούτου ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ ἀλλοτρίους λοιμοὺς ἀπὸ ἐθνῶν, 7
καὶ ἐκκενώσουσιν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ τὸ κάλλος τῆς
ἐπιστήμης σου, καὶ στρώσουσιν τὸ κάλλος σου εἰς ἀπώλειαν, 8καὶ 8
καταβιβάσουσίν σε, καὶ ἀποθανῇ θανάτῳ τραυματιῶν ἐν καρδίᾳ
θαλάσσης. 9μὴ λέγων ἐρεῖς Θεός εἰμι ἐγώ, ἐνώπιον τῶν ἀναιρούντων 9
σε; σὺ δὲ εἶ ἄνθρωπος καὶ οὐ θεός. 10ἐν πλήθει ἀπεριτμήτων ἀπολῇ 10
ἐν χερσὶν ἀλλοτρίων, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, λέγει Κύριος. 11Καὶ 11
ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 12Υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε θρῆνον 12
ἐπὶ τὸν ἄρχοντα Τύρου καὶ εἰπὸν αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος Κύριος Σὺ
ἀποσφράγισμα ὁμοιώσεως καὶ στέφανος κάλλους 13ἐν τῇ τρυφῇ τοῦ 13
παραδείσου τοῦ θεοῦ ἐγενήθης. πᾶν λίθον χρηστὸν ἐνδέδεσαι, σάρ-
διον καὶ τοπάζιον καὶ σμάραγδον, καὶ ἄνθρακα καὶ σάπφειρον καὶ
ἴασπιν, καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, καὶ λιγύριον καὶ ἀχάτην καὶ
ἀμέθυστον, καὶ χρυσόλιθον καὶ βηρύλλιον καὶ ὀνύχιον, καὶ χρυσίου
ἐνέπλησας τοὺς θησαυρούς σου καὶ τὰς ἀποθήκας σου ἐν σοί.
14ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκτίσθης σὺ μετὰ τοῦ χερούβ, ἔθηκά σε ἐν ὄρει 14
ἁγίῳ θεοῦ, ἐγενήθης ἐν μέσῳ λίθων πυρίνων, 15ἐγενήθης ἄμωμος σὺ 15
ἐν ταῖς ἡμέραις σου, ἀφ' ἧς ἡμέρας σὺ ἐκτίσθης ἕως εὑρέθη τὰ

AQ **2** Κυριος] $\overline{κς}$ ο θς A $\overline{κς}$ $\overline{κς}$ Q | ανθ ου] ανθ ων AQ | η καρδια σου Q | κατωκηκα B^{ab}Q κατωκησα A **3** σοφοι] pr η A | τη επιστημη] pr εν A **4** τη φρονησει] pr εν AQ | χρυσιον] pr εποιησας A et (sub ·※·) Q **5** εν 1°] pr η AQ | εμπορια (-ρεια AQ^{a})] + σου AQ | δυναμιν] δυναμεις A **6** Κυριος] $\overline{κς}$ $\overline{κς}$ ο $\overline{θς}$ A $\overline{κς}$ $\overline{κς}$ Q | επειδη] ανθ ων A | δεδωκας] εδωκας AQ | improb σου $Q^{a\,vid}$ **7** καλλος 1°] + σου Q* **10** απεριτμητων] τραυματιζοντων| σε θανατοις απεριτμητοις A pr θ' ·※· τραυματιζοντων σε θανατοις Q | απολη] αποθανη Q | Κυριος] ras $A^{?}$ pr αδωναι Q **11** pr tit θρηνος επι τον αρχοντα Τυρου $Q^{mg\,sup}$ **12** om κυριος A | συ] + ει A | ομοιωσεως] + (sub οι γ' ·※·) πληρης σοφιας Q **13** παν] παντα $AQ^{?}$ | om και 1° A | ανθρακα] A | κ. αργ. κ. χρυσιον] pr ÷ $Q^{?mg}$ | εν 2° non inst $B^{b\,vid}$ **14** om συ Q | μετα του χερουβ] pr (sub θ' ·※·) ητοιμασαν Q + (sub θ' ·※·) κεχρισμενου (-νους Q^{a}) του κατασκηνουντος και Q | εθηκα] εδωκα Q | om εγενηθης A **15** εως] + ημερας A

16 ἀδικήματα ἐν σοί. 16ἀπὸ πλήθους τῆς ἐμπορίας σου ἔπλησας τὰ B
ταμιεῖά σου ἀνομίας, καὶ ἥμαρτες καὶ ἐτραυματίσθης ἀπὸ ὄρους τοῦ
17 θεοῦ, καὶ ἤγαγέν σε τὸ χερουβ ἐκ μέσου λίθων πυρίνων. 17ὑψώθη
ἡ καρδία σου ἐπὶ τῷ κάλλει σου, διεφθάρη ἡ ἐπιστήμη σου μετὰ τοῦ
κάλλους σου· διὰ πλῆθος ἁμαρτιῶν σου ἐπὶ τὴν γῆν ἔρριψά σε,
18 ἐναντίον βασιλέων ἔδωκά σε παραδειγματισθῆναι. 18διὰ τὸ πλῆθος
τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ τῶν ἀδικιῶν τῆς ἐμπορίας σου ἐβεβήλωσα τὰ
ἱερά σου, καὶ ἐξάξω πῦρ ἐκ μέσου σου, τοῦτο καταφάγεταί σε· καὶ
δώσω σε σποδὸν ἐπὶ τῆς γῆς σου ἐναντίον πάντων τῶν ὁρώντων σε.
19 19καὶ πάντες οἱ ἐπιστάμενοί σε ἐν τοῖς ἔθνεσιν στενάξουσιν ἐπὶ σέ·
ἀπωλία ἐγένου, καὶ οὐχ ὑπάρξεις ἔτι εἰς τὸν αἰῶνα.
20 21 20Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 21Υἱὲ ἀνθρώπου, στή-
22 ρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Σειδῶνα καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὴν 22καὶ
εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπί σέ, Σειδών, καὶ ἐνδοξασθήσομαι
ἐν σοί, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ ποιῆσαί με ἐν σοὶ κρίματα,
23 καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν σοί. 23αἷμα καὶ θάνατος ἐν ταῖς πλατείαις σου,
καὶ πεσοῦνται τετραυματισμένοι μαχαίραις ἐν σοὶ περικύκλῳ σου· καὶ
24 γνώσονται διότι ἐγώ εἰμι Κύριος. 24καὶ οὐκ ἔσονται οὐκέτι ἐν τῷ
οἴκῳ τοῦ Ἰσραὴλ σκόλοψ πικρίας καὶ ἄκανθα ὀδύνης ἀπὸ τῶν περι-
κύκλῳ αὐτῶν τῶν ἀτιμασάντων αὐτούς, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι
25 Κύριος. 25τάδε λέγει κύριος Κύριος Καὶ συνάξω τὸν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν
ἐθνῶν οὗ διεσκορπίσθησαν ἐκεῖ, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν αὐτοῖς καὶ
26 ἐνώπιον τῶν λαῶν καὶ τῶν ἐθνῶν. 26καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς

15 αδικηματα] + σου A 16 εμποριας (-ρειας Q^a)] περιδρομης Q^{mg} | επλη- AQ
σας (εμπλ. Q* επλ. Q^a)] επληθυνας A | ταμια Q* (-μιεια Q^a) | και ηγαγεν
σε το χερουβ] + (sub θ' ※) το συσκιαζοῦ Q κατηγαγεν σε χερουβ Q^{mg} | εκ
μεσου] εν μεσω A (εμμ.) Q^a 17 του καλλους σου] το καλλος σ. B* (του
καλλους σ. B^b) καλλουσου A | δια πληθος...σου sub ÷ Q^2 | πληθος] pr το A |
αμαρτιων] pr των AQ | εριψα A 18 το bis scr B*: 2° non inst B^b | των
αδικιων] om των A | εμπορειας AQ^a | εβεβηλωσας AQ^a | τα ιερα] τον αγιασμόν
Q^{mg} | εκ μεσου] εκ μεσω B* (εκ μεσου B^{ab}) AQ* εν μεσω Q^a | σποδον] pr εις
AQ 19 εθνεσι B^b | στεναξουσιν] στυγνασουσιν AQ | απωλεια B^{ab}AQ
20 pr tit επι Σιδωνα $A^*Q^{mg\,sup}$ 21 Σιδωνα B^bAQ 22 Κυριος 1°]
ras $A^?$ pr αδωναι Q | Σιδων B^bAQ adnot θηρευουσα Q^{mg} 23 αιμα (αμα
B* αιμ. B^{ab})] pr και εξαποστελω επι σεαυτην θανατον και AQ | om και θανατος
Q | πλατειαις A | σου 1°]+εσται AQ^{mg} | τετραυματισμενοι]+(sub α'θ'σ' ※)
εν μεσω αυτης Q | μαχαιραις] pr εν AQ | γνωσονται] γνωση A | διοτι] οτι AQ
24 ουκ εσονται ουκετι] ουκετι εσονται A | om εν A | του Ισραηλ] om του AQ |
των περικυκλω] των κυκλω A παντων τ. περικ. Q | Κυριος]+ο θς αυτων A pr
αδωναι Q 25 κυριος Κυριος]+ο θς A αδωναι κς Q | Ισραηλ] pr (sub οι
γ' ※) οικον Q | εθνων 1°] χωρων A | om και 3° AQ | των λ. και sub ÷ Q^2 |
om και 4° $AQ^?$

B αὐτῶν, ἣν δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακώβ, (26) καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς ἐν ἐλπίδι, καὶ οἰκοδομήσουσιν οἰκίας καὶ φυτεύσουσιν ἀμπελῶνας, καὶ κατοικήσουσιν ἐν ἐλπίδι, ὅταν ποιήσω κρίμα ἐν πᾶσιν τοῖς ἀτιμάσασιν αὐτοὺς ἐν τοῖς κύκλῳ αὐτῶν· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν καὶ ὁ θεὸς τῶν πατέρων αὐτῶν.

XX 1 Ἐν τῷ ἔτει τῷ δωδεκάτῳ ἐν δεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς ἐγένετο 1 λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2 Υἱὲ ἀνθρώπου, στήρισον τὸ πρόσωπόν 2 σου ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπ' Αἴγυπτον ὅλην 3 καὶ εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ 3 Φαραώ, τὸν δράκοντα τὸν μέγαν τὸν ἐγκαθήμενον ἐν μέσῳ ποταμῶν αὐτοῦ, τὸν λέγοντα Ἐμοί εἰσιν οἱ ποταμοί, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς. 4 καὶ ἐγὼ δώσω παγίδας εἰς τὰς σιαγόνας σου, καὶ προσκολλήσω τοὺς 4 ἰχθῦς τοῦ ποταμοῦ σου πρὸς τὰς πτέρυγάς σου, καὶ ἀνάξω σε ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ σου, 5 καὶ καταβαλῶ σε ἐν τάχει καὶ πάντας 5 τοὺς ἰχθύας τοῦ ποταμοῦ σου· ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου πεσῇ, καὶ οὐ μὴ συναχθῇς καὶ οὐ μὴ περισταλῇς, τοῖς θηρίοις τῆς γῆς καὶ τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ δέδωκά σε εἰς κατάβρωμα· 6 καὶ γνώσονται 6 πάντες οἱ κατοικοῦντες Αἴγυπτον ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἀνθ' ὧν ἐγενήθης ῥάβδος καλαμίνη τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ. 7 ὅτι ἐπελάβετό σου τῇ 7 χειρὶ αὐτῶν, ἐθλάσθης· καὶ ὅτε ἐκρότησεν ἐπ' αὐτοὺς πᾶσα χείρ, καὶ ὅτε ἐπανεπαύσαντο ἐπὶ σέ, συνετρίβης, καὶ συνέκλασας αὐτῶν πᾶσαν ὀσφύν. 8 διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπάγω ἐπὶ σὲ 8 ῥομφαίαν, καὶ ἀπολῶ ἀνθρώπους ἀπὸ σοῦ καὶ κτήνη, 9 καὶ ἔσται ἡ 9 γῆ Αἰγύπτου ἀπώλεια καὶ ἔρημος· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἀντὶ τοῦ λέγειν σε Οἱ ποταμοὶ ἐμοί εἰσιν, καὶ ἐγὼ ἐποίησα αὐτούς.

AQ **26** ην] ης A | δεδωκα] εδωκα AQ | εν 1°] επ Q | φυτευσωσιν AQ* (-σουσιν Q^{a}) | πασι B^{b}Q | και ο θεος...αυτων sub ÷ Q$^{?}$ XXIX **1** pr tit Φαραω βασιλ. Αιγ. A^{2}mg επι Φαραω ετει ι' μηνι ι' ημερα α' Q | δωδεκατω] δεκατω AQ | δεκατω] τω ενδεκατω A τω δεκ. Q **3** και 1°] +λαλησον και A pr (sub οι γ' ※) λαλησον Q | Κυριος]+ο θς A pr κς Q | Φαραω] pr σε AQ+βασιλευ Αιγυπτου A+(sub α'θ'σ' ※) βασιλευ (-λεα Q^{mg}) Αιγ. Q | τον δρακοντα] adnot το εβραικο̃ το κητος εχει ινα εμφανη τον κροκοδιλον (corr -δειλον) Q^{mg} **4** om εγω AQ$^{?vid}$ | παγιδας] pr τας A χαλινο̃ Q^{mg} | ιχθυας AQ* (ιχθυς Q$^{a vid}$) | του ποταμου σου (2°)] om σου A+και παντας τους ιχθυας του ποταμου σου A+και π. τ. ιχθ. τ. ποτ. σου (et sub σ' ※) ταις λεπισιν σου προσκολληθησονται (προσκ. sub ÷) Q **5** καταβαω A* (-βαλω A$^{1 fort}$) | και 2°] pr και σε Q | πεδιου]+σου Q | om και ου μη συναχθης Q* (hab Q^{mg}) | και 4°] ουδ A | της γης] του αγρου A | τοις πετεινοις] om τοις Q* (hab Q^{mg}) | καταβρωμα] βρωσιν A **7** οτι] οτε Q^{vid} | επελαβοντο A | εκροτησεν] επεκροτησεν B^{ab}Q^{a} επεκρατησεν AQ* **8** Κυριος]+ο θς A pr κς Q | ανθρωπους ...κτηνη] απο σου ανο̃ν και κτηνος A **9** η γη] pr πασα A | οι ποταμοι] pr οτι A

10 [10]διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ποταμούς σου, καὶ Β
δώσω γῆν Αἰγύπτου εἰς ἔρημον ῥομφαίαν καὶ ἀπωλίαν, ἀπὸ Μα-
11 γδώλου καὶ Συήνης καὶ ἕως ὁρίων Αἰθιόπων. [11]οὐ μὴ διέλθῃ ἐν αὐτῇ
ποὺς ἀνθρώπου, καὶ ποὺς κτήνους οὐ μὴ διέλθῃ αὐτήν, καὶ οὐ κατοι-
12 κηθήσεται τεσσεράκοντα ἔτη. [12]καὶ δώσω τὴν γῆν αὐτῆς ἀπώλειαν
ἐν μέσῳ γῆς ἠρημωμένης, καὶ αἱ πόλεις αὐτῆς ἐν μέσῳ πόλεων ἠρη-
μωμένων ἔσονται τεσσεράκοντα ἔτη. καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον ἐν
13 τοῖς ἔθνεσιν, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας. [13]τάδε λέγει Κύριος
Μετὰ τεσσεράκοντα ἔτη συνάξω Αἰγυπτίους ἀπὸ τῶν ἐθνῶν οὗ διε-
14 σκορπίσθησαν ἐκεῖ, [14]καὶ ἀποστρέψω τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Αἰγυπ-
τίων, καὶ κατοικίσω αὐτοὺς ἐν γῇ Φαθωρῆς, ἐν τῇ γῇ ὅθεν ἐλήμ-
15 φθησαν· καὶ ἔσται ἀρχὴ ταπεινὴ [15]παρὰ πάσας τὰς ἀρχάς, οὐ μὴ
ὑψωθῇ ἔτι ἐπὶ τὰ ἔθνη· καὶ ὀλιγοστοὺς αὐτοὺς ποιήσω τοῦ μὴ εἶναι
16 αὐτοὺς πλείονας ἐν τοῖς ἔθνεσιν. [16]καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι τῷ οἴκῳ
Ἰσραὴλ εἰς ἐλπίδα ἀναμιμνήσκουσαν ἀνομίαν, ἐν τῷ αὐτοὺς ἀκολου-
17 θῆσαι ὀπίσω αὐτῶν· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. [17]Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ ἑβδόμῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου
18 ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [18]Υἱὲ ἀνθρώπου, Ναβουχο-
δονοσὸρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος κατεδουλώσατο αὐτοῦ τὴν δύναμιν
δουλείᾳ μεγάλῃ ἐπὶ Τύρου· πᾶσα κεφαλὴ φαλακρά, καὶ πᾶς ὦμος
μαδῶν· καὶ μισθὸς οὐκ ἐγενήθη αὐτῷ καὶ τῇ δυνάμει αὐτοῦ ἐπὶ
19 Τύρου, καὶ τῆς δουλείας ἧς ἐδούλευσαν ἐπ' αὐτήν. [19]τάδε λέγει κύριος
Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι τῷ Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεῖ Βαβυλῶνος γῆν

10 γην] pr την A | om ρομφαιαν A | απωλειαν B^{ab}AQ | Μαγδωλου] AQ Μαγδουλου Q adnot μεγαλυσμος Q^{mg} | Συηνης] Σοηνης A adnot κυκλος αυτης Q^{mg} | Αιθιοπων] Αιθιοπιας A **11** πους ανθρωπου...διελθη αυτην] αν̄ος και κτηνος A | και ου] ουδε A | τεσσερακοντα ετη και sup ras et in mgg A^a | τεσσαρακοντα B^b : item 12, 13 **12** απωλειαν] pr εις A | γης ηρημωμενης] της ερημου A | αυτης] αυτων A | εσονται] + (sub θ′σ′ ·※·) αφανισμος Q | τεσσερακοντα ετη] αφανισμος εσται A | Αιγυπτον] pr (sub ·※·) τῆ| Q | εθνεσι B^b | λιμησω Q^* (λικμ. Q^a) **13** ταδε] pr οτι A | Κυριος] pr κ̄ς AQ | Αιγυπτιους] pr τους A **14** των Αιγυπτιων] Αιγυπτου A | κατοικιω AQ (-κειω Q^* -κιω Q^a) | Φαθωρης] Παθουρης A adnot ψωμου πατημα Q^{mg} | εληφθησαν B^bQ^a | εσται] + (sub ·※·) εκει Q **15** αρχας] + α′θ′ ·※· εσται ταπεινη Q | om μη 2° Q^* (hab Q^{mg}) **16** ετι εσονται A | αναμιμνησκουσα A | ανομιαν] αμαρτιαν A | ακολουθησαι αυτους Q | οπισω] + των καρδιων A | Κυριος] + ο θ̄ς A pr αδωναι Q **17** pr tit τω Ναβουχοδονοσορ. ετει κζ′ μηνι α′ ημερα α′ Q^{mg} sup **18** την δυναμιν αυτου AQ | δουλεια] δολεια A^* (δουλ. A^1) | Τυρον (ν sup ras) A^a | φαλακρα] φαλακρωμα A | δουλειας] δουλιας A | εδουλευσαν επ αυτην] εδουλωσεν αυτῆ| A **19** ταδε] pr δια τουτο A et (sub ·※·) Q | κυριος] αδωναι A | om εγω AQ

Αἰγύπτου, καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ ἔσται μισθὸς τῇ δυνάμει αὐτοῦ. 20 ἀντὶ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἧς ἐδούλευσεν ἐπὶ Τύρον δέδωκα αὐτῷ γῆν Αἰγύπτου. τάδε λέγει κύριος Κύριος 21 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνατελεῖ κέρας παντὶ τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ, καὶ σοὶ δώσω στόμα ἀνεῳγμένον ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

XXX 1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2 Υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον καὶ εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Ὠ ὦ ἡμέρα, 3 ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα, ἐγγὺς ἡμέρα τοῦ κυρίου ἡμέρα, πέρας ἐθνῶν ἔσται. 4 καὶ ἥξει μάχαιρα ἐπ' Αἰγύπτιους, καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν γῇ Αἰθιοπίᾳ, καὶ συμπεσοῦνται τετραυματισμένοι ἐν Αἰγύπτῳ καὶ συμπεσεῖται αὐτῆς τὰ θεμέλια. 5 Πέρσαι καὶ Κρῆτες καὶ Λυδοὶ καὶ Λίβυες καὶ πάντες οἱ ἐπίμικτοι καὶ τῶν υἱῶν τῆς διαθήκης μου μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ. 6 καὶ πεσοῦνται τὰ ἀντιστηρίγματα Αἰγύπτου, καὶ καταβήσεται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἀπὸ Μαγδώλου ἕως Συήνης· μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν αὐτῇ, λέγει Κύριος. 7 καὶ ἐρημωθήσεται ἐν μέσῳ χωρῶν ἠρημωμένων, καὶ αἱ πόλεις αὐτῶν ἐν μέσῳ πόλεων ἠρημωμένων ἔσονται· 8 καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ὅταν δῶ πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον καὶ συντριβῶσι πάντες οἱ βοηθοῦντες αὐτῇ. 9 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελεύσονται ἄγγελοι σπεύδοντες ἀφανίσαι τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ ἔσται ταραχὴ ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ Αἰγύπτου, ὅτι ἰδοὺ ἥκει. 10 Τάδε λέγει κύριος Κύριος Καὶ ἀπολῶ πλῆθος Αἰγυπτίων διὰ χειρὸς Ναβουχοδονοσὸρ βασιλέως Βαβυλῶνος, 11 αὐτοῦ καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν ἀπεσταλ-

AQ **19** Αιγυπτου]+και λημψεται (ληψ. Q^{a}) το πληθος αυτης A et (sub ※) Q | και προνομευσει...σκυλα αυτης] και σκυλευσει τα σκυλα αυτης και προνομευσει την προνομη αυτης Q **20** λειτουργιας (-γειας B*Q* -γιας B^{b}Q^{a})] δουλειας A | om αυτου A | Αιγυπτου]+οσα εποιησαν μοι A+(sub ※) οσα εποιησεν μοι Q | κυριος] αδωναι A **21** δωσω σοι A XXX ■ Κυριος] pr αδωναι Q | ημερα] pr η AQ **3** ημερα 1°] pr η AQ | του κυριου ημερα περας] του κῦ ημερα νεφελης καιρος περας A και εγγυς η ημερα κῦ (+sub οι γ' ※ ημεραν νεφελης) και περας (καιρος Q^{mg}) και καιρος Q **4** μαχαιρα] pr η A | Αιγυπτιους] Αιγυπτῶ A | γη Αιθ.] τη Αιθ. AQ | συμπεσουνται] πεσουνται AQ | Αιγυπτω]+και λημψονται (ληψ. Q^{a}) το πληθος αυτης A et (sub ※) Q | συνπεσειται B^{b} | τα θεμελια αυτης AQ ■ επιμικτοι]+επ αυτην A | των υιων] pr απο A | μαχαιρα...αυτη] εν αυτη μαχαιρα πεσουνται AQ **6** και 1°] pr (sub ※) ταδε λεγει αδωναι κς Q | Σουηνης A | Κυριος] pr αδωναι Q **7** ηρημωμενων 1°] ηφανισμενων AQ | και αι πολεις...πολεων] adscr θ' ※ Q$^{?}$ **8** γνωσονται]+παντες A | συντριβωσι] συντριβησονται A **9** αγγελοι]+(sub θ' ※) εκ προσωπου μου εεσιμ Q(pro εεσιμ σ' εν επειξει Q$^{mg\,vid}$)| Αιθιοπιαν]+την ελπιδα Q | αυτοις] Αιγυπτω A **10** κυριος] αδωναι A | Ναβουχοδονοσορ] adnot εγκαθισμος ϛ γνωσις συνοχης Q^{mg} **11** αυτου 2°]+α'θ' ※ μετ αυτου Q^{mg}

μένοι ἀπολέσαι γῆν· καὶ ἐκκενώσουσιν πάντες τὰς μαχαίρας αὐτῶν Β
12 ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ πλησθήσεται ἡ γῆ τραυματιῶν. [12]καὶ δώσω τοὺς
ποταμοὺς αὐτῶν ἐρήμους καὶ ἀπολῶ τὴν γῆν καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς
13 ἐν χερσὶν ἀλλοτρίων, ἐγὼ Κύριος λελάληκα. [13]ᵛOτι τάδε λέγει
κύριος Κύριος Καὶ ἀπολῶ μεγιστᾶνας ἀπὸ Μέμφεως καὶ ἄρχοντας
14 Μέμφεως ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι. [14]καὶ ἀπολῶ γῆν
Φαθωρῆς, καὶ δώσω πῦρ ἐπὶ Τάνιν, καὶ ποιήσω ἐκδίκησιν ἐν Διοσ-
15 πόλει. [15]καὶ ἐκχεῶ τὸν θυμόν μου ἐπὶ Σάιν τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ
16 ἀπολῶ τὸ πλῆθος Μέμφεως. [16]καὶ δώσω πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον, καὶ
ταραχὴν ταραχθήσεται Συήνη, καὶ ἐν Διοσπόλει ἔσται ἔκρημα καὶ
17 διαχυθήσεται ὕδατα. [17]νεανίσκοι Ἡλίου πόλεως καὶ Βουβάστου ἐν
18 μαχαίρᾳ πεσοῦνται, καὶ αἱ γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται, [18]καὶ
ἐν Τάφναις συσκοτάσει ἡ ἡμέρα, ἐν τῷ συντρίψαι με ἐκεῖ τὰ σκῆπτρα
Αἰγύπτου, καὶ ἀπολεῖται ἐκεῖ ἡ ὕβρις [§]ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ταύτην νεφέλη § Γ
19 καλύψει, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς αἰχμάλωτοι ἀχθήσονται. [19]καὶ ποιήσω
20 κρίμα ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. [20]Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἑβδόμῃ τοῦ μηνὸς
21 ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [21]Υἱὲ ἀνθρώπου, τοὺς βραχίονας
Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου συνέτριψα, καὶ ἰδοὺ οὐ κατεδέηθη τοῦ
δοθῆναι ἴασιν, τοῦ δοθῆναι ἐπ' αὐτὸν μάλαγμα, τοῦ δοθῆναι ἰσχὺν
22 ἐπιλαβέσθαι μαχαίρας. [22]διὰ τοῦτο τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ
ἐγὼ ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ συντρίψω τοὺς βραχίονας
αὐτοῦ τοὺς ἰσχυροὺς καὶ τοὺς τεταμένους, καὶ καταβαλῶ τὴν μάχαιραν

11 απολεσαι γην] αφανισαι αυτην A | εκκενωσουσι Q | παντες] pr τ Q$^{?}$ | AQΓ
η γη τραυματιων (τραυματων Q* -τιων Q^{a})] τραυματιων η γη A **12** ερημους] +και αποδωσομαι την γην εν χειρι πονηρων A et (sub α′θ′ ※) Q | την γην (την om B* superscr B^{ab})]+αυτων A | και το πληρωμα] συν τω πληρωματι A | λελαληκα] ελαλησα A **13** κυριος] αδωναι A | απολω]+βδελυγματα και καταπαυσω A et (sub θ′ ※) Q | Μεμφεως 2°] Τανεως A om Q | ετι] ουκετι A+και δωσω φοβον εν γη Αιγυπτω A + (sub θ′ ※) και δ. φ. εν τη γη Αιγυπτου Q **14** απολω] αφανιω A | Φαθωρης] Παθουρης A Φαθουρης Q **15** Σαίν] Τανιν A adnot πειρασμος Q^{mg} | το πληθος] om το A **16** ταραχην ταραχθησεται] απολειται A ταραχη ταραχθ. Q | Συηνη] Σαις Q | εκρημα] εκρηγμα A^{1}Q | υδατα (υδα B* -τα B^{ab})]+κ εν Μεμφι πολεμιοι αυθημερινοι Q^{mg} **17** Ηλιου πολεως] adnot πονος Q^{mg} | Βουβαστου] adnot στομα εμπειρα (sic) Q | om εν 1° A | αι γυναικες] om αι Q* (hab Q^{a}) Αιγυπτος Q$^{mg\ vid}$ | γυναικες...πορευσονται] πολεις αιχμαλωτισθησονται A **18** Ταφνας AQ adnot εξισταμενον οφει Q^{mg} | τα σκηπτρα (σκηπρα A)] om τα Q | ισχυος] pr της AQΓ | ταυτην] αυτην AΓ **20** pr tit επι Φαραω. ετει ια′ μηνι α′ ημερα ζ′ Q$^{mg\ sup}$ **21** κατεδεηθη (κατεδεθη QΓ^{vid})+μου A | επ αυτον του δοθηναι A | δοθηναι 2°] δεθηναι Γ **22** τους τεταμενους] τους τεταγμενους Q om τους Γ+και τους συντριβομενους AΓ et (sub ※) Q

Β αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ· 23καὶ διασπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη καὶ 23
λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας, 24καὶ κατισχύσω τοὺς βραχίονας 24
βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ δώσω τὴν ῥομφαίαν μου εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ,
καὶ ἐπάξει αὐτὴν ἐπ' Αἴγυπτον καὶ προνομεύσει τὴν προνομὴν αὐτῆς
καὶ σκυλεύσει τὰ σκῦλα αὐτῆς. 25καὶ ἐνισχύσω τοὺς βραχίονας 25
βασιλέως Βαβυλῶνος, οἱ βραχίονες Φαραὼ πεσοῦνται· καὶ γνώσονται
ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ δοῦναι τὴν ῥομφαίαν μου εἰς χεῖρας βασι-
λέως Βαβυλῶνος, καὶ ἐκτενεῖ αὐτὴν ἐπὶ γῆν Αἰγύπτου. 26καὶ δια- 26
σπερῶ Αἴγυπτον εἰς τὰ ἔθνη, καὶ λικμήσω αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας· καὶ
γνώσονται πάντες ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.

1Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ τρίτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς 1 XI
ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2Υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπὸν πρὸς 2
Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτου καὶ τῷ πλήθει αὐτοῦ Τίνι ὡμοίωσας σεαυτὸν
ἐν τῷ ὕψει σου; 3ἰδοὺ Ἀσσοὺρ κυπάρισσος ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ καλὸς 3
ταῖς παραφυάσιν καὶ ὑψηλὸς τῷ μεγέθει, εἰς μέσον νεφελῶν ἐγένετο ἡ
ἀρχὴ αὐτοῦ· 4ὕδωρ ἐξέθρεψεν αὐτόν, ἡ ἄβυσσος ὕψωσεν αὐτόν, τοὺς 4
ποταμοὺς αὐτῆς ἤγαγεν κύκλῳ τῶν φυτῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ συστέματα
¶ Γ αὐτῆς ἐξαπέστειλεν¶ εἰς πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. 5ἕνεκεν τούτου 5
ὑψώθη τὸ μέγεθος αὐτοῦ παρὰ πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου, καὶ ἐπλα-
τύνθησαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἀφ' ὕδατος πολλοῦ. 6ἐν ταῖς παραφυάσιν 6
αὐτοῦ ἐνόσσευσαν πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ὑποκάτω τῶν
κλάδων αὐτοῦ ἐγεννῶσαν πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου, ἐν τῇ σκιᾷ
αὐτοῦ κατῴκησεν πᾶν πλῆθος ἐθνῶν. 7καὶ ἐγένετο καλὸς ἐν τῷ 7
ὕψει αὐτοῦ διὰ τὸ πλῆθος τῶν κλάδων αὐτοῦ, ὅτι ἐγενήθησαν αἱ ῥίζαι
αὐτοῦ εἰς ὕδωρ πολύ. 8καὶ κυπάρισσοι τοιαῦται ἐν τῷ παραδείσῳ 8
τοῦ θεοῦ, καὶ αἱ πίτυες οὐχ ὅμοιαι ταῖς παραφυάσιν αὐτοῦ, καὶ ἑλάται

AQΓ **23** Αιγυπτον] pr την (sub ※) Q **24** om και 1° A | δωσω] θησω A | την χειρα] τας χειρας A **25** οι βραχιονες] οι δε βραχ. B^{ab}AQΓ^{vid} | δουναι] + με A **26** Αιγυπτον] pr (sub ※) την Q | γνωσονται] επιγνωσονται A | παντες] + οι Αιγυπτιοι A XXXI **1** pr tit ετει ια΄ μηνι γ΄ ημερα α΄ $Q^{mg\,sup}$ | ενδεκατω] δεκατω Q* (superscr εν Q^{b}) | om εν τω τριτω μηνι Γ^{vid} | του μηνος] + [του τριτ]ου Γ^{vid} **2** βασιλεαιγ. B* (βασιλεα Αιγ. B^{ab}) **3** παραφυασιν (παρα φυσιν Q*)] + και πυκνος εν τη σκεπη A et (sub θ΄ ※) Q | εις] pr και AQ | νεφελων] pr των A α΄θ΄ δασεω| Q^{mg} **4** συστεματα B^{*b}AQ*] συστηματα $B^{b}Q^{a}$ συστ. de Γ non liq | αυτης 2°] + ηγαγεν κυκλω των φυτω] αυτου και A **5** αυτου 2°] + και υψωθησαν αι ριζαι αυτου A et (sub θ΄ ※) Q | αφ] εφ A | πολλου] + εν τω εκτειναι (κτειναι Q*) αυτον Q **6** υποκατων B* (-τω B^{ab}) | εγεννωσαν] ωσαν sup ras A^{a} | εν τη σκια] υπο την σκιαν A | κατωκησε Q **7** εγενηθησαν] εγεννησαν A **8** om και 1° A | τοιαυται] + ουκ εγενηθησαν A | αι πιτυες] om αι AQ | παραφυασιν] παρα φυσιν Q* (παραφυασιν Q^{a})

οὐκ ἐγένοντο ὅμοιαι τοῖς κλάδοις αὐτοῦ· πᾶν ξύλον ἐν τῷ παραδείσῳ B
9 τοῦ θεοῦ οὐχ ὁμοιώθη αὐτῷ ἐν τῷ κάλλει αὐτοῦ 9διὰ τὸ πλῆθος τῶν
κλάδων αὐτοῦ, καὶ ἐζήλωσεν αὐτὸν τὰ ξύλα τοῦ παραδείσου τῆς
10 τρυφῆς τοῦ θεοῦ. 10Διὰ τοῦτο τάδε λέγει Κύριος Ἀνθ' ὧν
ἐγένου μέγας τῷ μεγέθει καὶ ἔδωκας τὴν ἀρχήν σου εἰς μέσον
11 νεφελῶν, καὶ εἶδον ἐν τῷ ὑψωθῆναι αὐτόν· 11καὶ παρέδωκα αὐτὸν εἰς
12 χεῖρας ἄρχοντος ἐθνῶν, καὶ ἐποίησεν τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ, 12καὶ
ἐξωλέθρευσαν αὐτὸν ἀλλότριοι λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν καὶ κατέβαλον αὐτὸν
ἐπὶ τῶν ὀρέων· ἐν πάσαις ταῖς φάραγξιν ἔπεσαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ, καὶ
συνετρίβη τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐν παντὶ πεδίῳ τῆς γῆς, καὶ κατέβησαν
ἀπὸ τῆς σκέπης αὐτῶν πάντες οἱ λαοὶ τῶν ἐθνῶν καὶ ἠδάφισαν αὐτόν.
13 13ἐπὶ τὴν πτῶσιν αὐτοῦ ἀνεπαύσαντο πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἐπὶ τὰ στελέχη αὐτοῦ ἐγίνοντο πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ,
14 14ὅπως μὴ ὑψωθῶσιν ἐν τῷ μεγέθει αὐτῶν καὶ πάντα τὰ ξύλα τὰ
ἐν τῷ ὕδατι· καὶ ἔδωκαν τὴν ἀρχὴν αὐτῶν εἰς μέσον νεφελῶν, καὶ
οὐκ ἔστησαν ἐν τῷ ὕψει αὐτῶν πρὸς αὐτά· πάντες οἱ πίνοντες ὕδωρ,
πάντες ἐδόθησαν εἰς θάνατον, εἰς γῆς βάθος, ἐν μέσῳ υἱῶν ἀνθρώ-
15 πων, πρὸς καταβαίνοντας εἰς βόθρον. 15Τάδε λέγει κύριος
Κύριος Ἐν ᾗ ἡμέρᾳ κατέβη εἰς ᾅδου, ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος, καὶ
ἐπέστησα τοὺς ποταμοὺς αὐτῆς καὶ ἐκώλυσα πλῆθος ὕδατος, καὶ
ἐσκότασεν ἐπ' αὐτὸν ὁ Λίβανος, πάντα τὰ ξύλα τοῦ πεδίου ἐπ' αὐτῷ
16 ἐξελύθησαν. 16ἀπὸ τῆς φωνῆς τῆς πτώσεως αὐτοῦ ἐσείσθησαν τὰ
ἔθνη, ὅτε κατεβίβαζον αὐτὸν εἰς ᾅδου μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς
λάκκον, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἐν γῇ πάντα τὰ ξύλα τῆς τρυφῆς καὶ
17 τὰ ἐκλεκτὰ τοῦ Λιβάνου, πάντα τὰ πίνοντα ὕδωρ. 17καὶ γὰρ αὐτοὶ

8 εγενοντο] εγενετο Q* (-νοντο Q^a) | ομοιαι 2° ομοιοι A | ομοιωθη] ωμοιωθη AQ Q **9** εζηλωσαν A | τα ξυλα] pr παντα Q | της τρυφης του παραδεισου Q **10** Κυριος] pr αδωναι A pr $\overline{κς}$ Q | νεφελων] pr των AQ | ιδον Q **11** αυτου] + (sub θ' ※) εξεβαλον αυτον Q **12** εξωλοθρευσαν B^b | om και 2° Q | επεσον AQ | αυτων] αυτου Q | εδαφισαν A **13** εγινοντο] εγενοντο A | θηρια του sup ras A^a **14** om και 1° B^{ab}AQ | εδωκαν] pr ουκ AQ | την αρχην αυτων] α' το ακρον αυτῶ| θ' τον καυλον αυτῶ| σ' τας καρδιας αυτῶ| Q^{mg} | αυτα] αυτον AQ^a| παντες 2°] pr αλλα A | γης βαθος] γην βαθους A **15** κυριος] αδωναι A | η ημερα] ημερα Q* ημ. μια Q^{mg} | επενθησεν...Λιβανος] επεστησα επ αυτον την αβυσσον και εκωλυσα τους ποταμους (εστησα...τους πο sup ras A^a) αυτης και εκωλυσεν πληθος υδατος και (και $A^{a\,(mg)}$) επενθησεν αυτον ο Λιβανος και εξεστησαν επ αυτω A | επενθησεν]+αυτον η αβυσσος εκαλεσεν και επεστησε τους ποταμους αυτης ꝥ εκυκλωσεν Q^{mg} | αυτον η αβυσσος και επεστησα] επεστησα επ αυτον την αβυσσον και εκωλυσα Q | εκωλυσα] εκυκλωσα $B^{ab\,mg}$ | επ αυτω sup ras pl litt A^a **16** απο της φωνης ...εθνη] και εσεισθησαν εθνη απο της φωνης της πτωσεως αυτου A | γη]+κατω AQ | εκλεκτα]+(sub ※) και τα καλλιστα Q

Β κατέβησαν μετ' αὐτοῦ εἰς ᾅδου ἐν τοῖς τραυματίαις ἀπὸ μαχαίρας, καὶ τὸ σπέρμα αὐτοῦ, οἱ κατοικοῦντες ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ, ἐν μέσῳ τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπώλοντο. 18 Τίνι ὡμοιώθης; κατάβηθι καὶ 18
καταβιβάσθητι μετὰ τῶν ξύλων τῆς τρυφῆς εἰς γῆς βάθος· ἐν μέσῳ
ἀπεριτμήτων κοιμηθήσῃ μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας. οὕτως Φαραὼ
καὶ τὸ πλῆθος τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, λέγει κύριος Κύριος.

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει ἐν τῷ δεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ 1 XX
μηνὸς ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2 Υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε 2
θρῆνον ἐπὶ Φαραὼ βασιλέα Λιγύπτου καὶ ἐρεῖς αὐτῷ Λέοντι ἐθνῶν
ὡμοιώθης σὺ καὶ ὡς δράκων ὁ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐκεράτιζες τοῖς
ποταμοῖς σου, καὶ ἐτάρασσες ὕδωρ τοῖς ποσίν σου καὶ κατεπάτεις
τοὺς ποταμούς σου. 3 τάδε λέγει Κύριος Καὶ περιβαλῶ ἐπὶ σὲ δίκτυα 3
λαῶν πολλῶν, καὶ ἀνάξω σε ἐν τῷ ἀγκίστρῳ μου, 4 καὶ ἐκτενῶ σε ἐπὶ 4
τὴν γῆν· πεδία πλησθήσεταί σου, καὶ ἐπικαθιῶ ἐπὶ σὲ πάντα τὰ
πετεινά, καὶ ἐμπλήσω πάντα τὰ θηρία πάσης τῆς γῆς· 5 καὶ δώσω τὰς 5
σάρκας σου ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ἐμπλήσω ἀπὸ τοῦ αἵματός σου· 6 καὶ 6
ποτισθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τῶν προχωρημάτων σου, ἀπὸ τοῦ πλήθους
σου ἐπὶ τῶν ὀρέων· φάραγγας ἐμπλήσω ἀπὸ σοῦ. 7 καὶ κατακαλύψω 7
ἐν τῷ σβεσθῆναί σε οὐρανὸν καὶ συσκοτάσω τὰ ἄστρα αὐτοῦ, ἥλιον ἐν
νεφέλῃ καλύψω, καὶ σελήνη οὐ μὴ φάνῃ τὸ φῶς αὐτῆς. 8 πάντα τὰ 8
φαίνοντα φῶς ἐν τῷ οὐρανῷ συσκοτάσουσιν ἐπὶ σέ, καὶ δώσω σκότος
ἐπὶ τὴν γῆν, λέγει κύριος Κύριος. 9 καὶ παροργιῶ καρδίαν λαῶν 9
πολλῶν, ἡνίκα ἂν ἄγω αἰχμαλωσίαν σου εἰς τὰ ἔθνη, εἰς γῆν ἣν
οὐκ ἔγνως. 10 καὶ στυγνάσουσιν ἐπὶ σὲ ἔθνη πολλά, καὶ οἱ βασιλεῖς 10

AQ **17** εν τοις τραυματιαις] μετα τραυματιων A | om απο A | οι κατοικουντες] pr παντες A | της ζωης αυτων] ζωης αυτου Q **18** ωμοιωθης (ομ. A)] + (sub ※) εν ισχυι εν δοξη εν μεγαλοτητι (corr μεγαλειοτητι) εν ξυλοις τρυφης και Q | γης βαθος] γην βαθους A | το πληθος] pr παν AQ XXXII **1** pr tit θρηνος επι Φαραω. ετει ιβ'. μηνι ι' ημερα α' Q$^{mg\ sup}$ | δωδεκατω] ενδεκατω A* | δεκατω] δωδεκατω A*^{vid} (ras δω A$^{?}$) ▮ δρακων] pr ο A | ο εν] om ο Q | τοις ποταμοις] τους ποταμους A | υδωρ] pr το A | ποσι B^{b} **3** Κυριος] pr αδωναι A pr κ̄ς Q | δικτυα] δικτυον A + μου και εν εκκλησια A + (sub α'θ' ※) μου εν εκκλησια Q | μου] μ sup ras A^{a} **4** πετεινα] + του ουρανου AQ | εμπλησω (εμπλ. B^{b}AQ : item 5, 6)] + εκ σου AQ | πασης sub ※ Q^{2} **5** εμπλησω] + (sub οι γ' ※) τας φαραγγας Q | σου 2°] + πασαν γην A + (sub οι γ' ※) τας φαραγγας Q **6** προχωρηματων σου] adnot σαφεστερον ο εβραιος απο των ιχωρων σου εχει Q^{fmg} | προχωρηματων] χωρηματων A | απο 2°] pr και A **7** τα αστρα αυτου] τους αστερας του ουνου A | σεληνη] pr η A | μη φανη] δωσει A | φως] φαος A **8** παντα] pr και A | γην] + σου B^{ab}AQ | Κυριος] + ο θς A **9** αν] εαν B^{ab} | αγω] om A*^{vid} αγαγω A^{rec} (sup ras) Q (rescr αιχμα A$^{rec\,(mg)}$) | γην] pr την A **10** σε] σοι Q | om πολλα A

αὐτῶν ἐκστάσει ἐκστήσονται, ἐν τῷ πέτασθαι τὴν ῥομφαίαν μου ἐπὶ B
πρόσωπα αὐτῶν, προσδεχόμενοι τὴν πτῶσιν αὐτῶν ἀφ' ἡμέρας
11 πτώσεώς σου. [11]ὅτι τάδε λέγει Κύριος Ῥομφαία βασιλέως Βαβυ-
12 λῶνος ἥξει σοι [12]ἐν μαχαίραις γιγάντων, καὶ καταβαλῶ τὴν ἰσχύν
σου· λοιμοὶ ἀπὸ ἐθνῶν πάντες, καὶ ἀπολοῦσι τὴν ὕβριν Αἰγύπτου,
13 καὶ συντριβήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῆς. [13]καὶ ἀπολῶ πάντα κτήνη
αὐτῆς ἀφ' ὕδατος πολλοῦ, καὶ οὐ μὴ ταράξῃ αὐτὸ ποὺς ἀνθρώπου ἔτι,
14 καὶ ἴχνος κτηνῶν οὐ μὴ καταπατήσῃ αὐτό. [14]οὕτως τότε ἡσυχάσει τὰ
ὕδατα αὐτῶν, καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῶν ὡς ἔλαιον πορεύσονται, λέγει
15 Κύριος. [15]ὅταν δῶ Αἴγυπτον εἰς ἀπώλειαν καὶ ἐρημωθῇ ἡ γῆ σὺν τῇ
πληρώσει αὐτῆς, ὅταν διασπείρω πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ,
16 καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. [16]θρῆνός ἐστιν καὶ θρηνήσεις
αὐτόν, καὶ αἱ θυγατέρες τῶν ἐθνῶν θρηνήσουσιν αὐτόν· ἐπ' Αἴγυπτον
καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν αὐτῆς θρηνήσουσιν αὐτήν, λέγει κύριος
17 Κύριος. [17]Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τοῦ πρώτου μηνὸς
πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων
18 [18]Υἱὲ ἀνθρώπου, θρήνησον ἐπὶ τὴν ἰσχὺν Αἰγύπτου, καὶ καταβιβά-
σουσιν αὐτῆς τὰς θυγατέρας τὰ ἔθνη νεκρὰς εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς, πρὸς
20 τοὺς καταβαίνοντας εἰς βόθρον· [20]ἐν μέσῳ μαχαίρας τραυματιῶν
21 πεσοῦνται μετ' αὐτοῦ, καὶ κοιμηθήσεται πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. [21]καὶ
ἐροῦσίν σοι οἱ γίγαντες Ἐν βάθει θορύβου γίνου, τίνος κρείττων εἶ;
καὶ κατάβηθι καὶ κοιμήθητι μετὰ ἀπεριτμήτων ἐν μέσῳ τραυματιῶν

10 πετασθαι] πετασθηναι A | την ρομφαιαν] om την A | προσωπον A | αφ] AQ απο A **11** Κυριος] + κς $B^{ab}Q$ pr αδωναι A | ρομφαιαν B^{*} (-φαια B^{ab}) **12** λοιμοι] μ sup ras A^{a} | απολουσιν A **13** κτηνη] pr τα AQ | ποους ανθρωπου ετι] ετι ποους ανου A om ετι Q | κτηνων] κτηνους A **14** ουτως] pr ÷ Q^{f} | Κυριος] pr αδωναι AQ **15** τη πλ.] incep τω A^{*} (ras ω A^{f}) **16** θρηνησεις] θρηνησουσιν A θρηνησει Q | αι θυγατερες] om αι Q | αυτη] αυτο Q **17** pr tit ετει ιβ' μηνι ιβ' ημερα ιε' $Q^{mg\ sup}$ | και εγενηθη...μηνος 2°] adnot εν τη των ο' εκδοσει ουτω φερεται ⸗ εγενετο εν τω ιβ' ετει εν τω α' μηνι πεντεκαιδεκατη του μηνος το δε εν τω α' μηνι ωβελισθεν περιειλεν Ωριγενης ταυτα δε κατα λεξιν ειπεν ε̄ | τω ιθ' τομω των εις τον Ιεζεκιηλ εξηγητικω | Εοικεν η προφητεια αυτη εξης τη προ αυτης τεταγμενη ⸗ αυτη τω ιβ' λελεχθαι ετει ομοιως μεν εκεινη κατα το εν τω ιβ' μηνι προτεφθηνευσθαι ουκετι δε ομοιως κατα την ημεραν η μεν γαρ μια του μηνος λελεκτο αυτη δε ιε' του μηνος διοπερ το του α' μηνος ωβελισθεν ετολμησαμεν περιελειν ως παντη αλογως προσκειμενον Q^{mg} | εγενηθη] εγενετο A | του πρωτου μηνος] εν τω πρωτω μηνι AQ^{mg} om Q^{*} **18** ισχυν] γην A | νεκρα Q^{*} (νεκρας Q^{a}) **20** εν μεσω] pr (**19**) εξ υδατων ευτρεπους καταβηθι και κοιμηθητι μετα απεριτμητων A pr (sub ※) εξ υδατος ευτρεπους καταβηθι και κοιμηθηση μ. απεριτμ. Q | μαχαιρας τραυματιων] τραυματιων μαχαιρα AQ **21** θορυβου] βοθρου A θοβρου Q | om και 2° AQ | κοιμηθητι] θ sup ras $B^{2\,vid}$

Β μαχαίρας. 22 ἐκεῖ Ἀσσοὺρ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ, πάντες τραυ- 22
ματίαι ἐκεῖ ἐδόθησαν, καὶ ἡ ταφὴ αὐτῶν ἐν βάθει βόθρου, καὶ ἐγενήθη
ἡ συναγωγὴ αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες οἱ τραυ-
ματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ, 23 οἱ δόντες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ γῆς 23
ζωῆς. 24 ἐκεῖ Αἰλὰμ καὶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτοῦ περικύκλῳ τοῦ μνήμα- 24
τος αὐτοῦ, πάντες οἱ τραυματίαι οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ καὶ οἱ κατα-
βαίνοντες ἀπερίτμητοι εἰς γῆς βάθος, οἱ δεδωκότες αὐτῶν φόβον ἐπὶ
τῆς ζωῆς· καὶ ἐλάβοσαν τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων
εἰς βόθρον 25 ἐν μέσῳ τραυματιῶν. 26 ἐκεῖ ἐδόθησαν Μόσοχ καὶ Θοβὲλ 25 26
καὶ πᾶσα ἡ ἰσχὺς αὐτῶν περικύκλῳ τοῦ μνήματος αὐτοῦ, πάντες
τραυματίαι, αὐτοῦ, πάντες ἀπερίτμητοι τραυματίαι ἀπὸ μαχαίρας, οἱ
δεδωκότες τὸν φόβον αὐτῶν ἐπὶ τῆς ζωῆς· 27 καὶ ἐκοιμήθησαν μετὰ 27
τῶν γιγάντων τῶν πεπτωκότων ἀπὸ αἰῶνος, οἳ κατέβησαν εἰς ᾅδου ἐν
ὅπλοις πολεμικοῖς καὶ ἔθηκαν τὰς μαχαίρας αὐτῶν ὑπὸ τὰς κεφαλὰς
αὐτῶν· καὶ ἐγενήθησαν αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ἐπὶ τῶν ὀστῶν αὐτῶν, ὅτι
ἐξεφόβησαν πάντας ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν. 28 καὶ σὺ ἐν μέσῳ ἀπεριτμή- 28
των κοιμηθήσῃ μετὰ τετραυματισμένων μαχαίρᾳ. 29 ἐκεῖ ἐδόθησαν 29
οἱ ἄρχοντες Ἀσσοὺρ οἱ δόντες τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ εἰς τραῦμα μαχαίρας·
οὗτοι μετὰ τραυματιῶν ἐκοιμήθησαν, μετὰ καταβαινόντων εἰς βόθρον.
30 ἐκεῖ οἱ ἄρχοντες τοῦ βορρᾶ πάντες στρατηγοὶ Ἀσσούρ, οἱ κατα- 30
βαίνοντες τραυματίαι, σὺν τῷ φόβῳ αὐτῶν καὶ τῇ ἰσχύι αὐτῶν
ἐκοιμήθησαν ἀπερίτμητοι μετὰ τραυματιῶν μαχαίρας, καὶ ἀπήνεγκαν
τὴν βάσανον αὐτῶν μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς βόθρον. 31 ἐκείνους 31

AQ **22** παντες τραυματιαι...συναγωγη αυτου 2° sub ÷ Q^{1} | om και 2° A | αυτου 2°] αυτων A | οι τραυματιαι] om οι A **23** οι δοντες] pr οι εδωκαν τας ταφας αυτης εν μηροις λακκου (adnot ο εβραιος εν μηκει λακκου εχει Q^{1mg}) και εγενηθη εκκλησια υπερκυκλω (περικυκλω Q) της ταφης αυτου παντες αυτοι τραυματιαι πιπτοντες μαχαιρα A et (sub θ′ ※) Q | γης ζ.] της ζ. A **24** Αιλαμ] Ελαμ Q (adnot εκστασις Q^{mg}) | μαχαιραις A | γης βαθος] γην βαθους A | αυτων φοβον] τον φ. αυτων A φ. αυτων Q | της ζωης] γης ζ. AQ **26** Μοσοχ κ. Θοβελ] adnot M. συμπασα Θ. η επιτροφη Q^{mg} | om τραυματιαι αυτου παντες Q^{a} | om τραυματιαι απο A | της ζ.] γης ζ. Q **27** εκοιμηθησαν] pr (sub ※) ουκ Q* (om Q^{a}) | των πεπτωκοτων] πεπτωκοτες A | απο] απ AQ | πολεμικοις]+αυτων A et (sub θ′ ※) Q | και 2°] οι A | παντας] γιγαντας A*Q **28** κοιμηθησῃ] pr συντριβηση και A et (sub ※) Q **29** εδοθησαν οι αρχοντες Ασσουρ] Εδωμ και οι βασιλεις αυτης και παντες οι αρχ. Ασσυριοι A Εδωμ (pr ut vid εδοθησᾶ Q^{mg}) θ′ ※ και οι βασιλ. αυτης κ. παντες οι αρχοντες αυτης (Ασσουρ Q^{mg}) Q | αυτου] αυτης A αυτων Q | ουτοι... εκοιμηθησαν] αυτοι εκοιμηθησαν μετα τραυματιων μαχαιρας· εκοιμηθησαν A **30** οι αρχοντες] pr παντες A om οι Q | βορρα]+παντες αυτοι A | παντες]+ουτοι παντες (π. 2° sub θ′ ※) Q | εκοιμηθησαν] pr και A pr (sub α′θ′ ※) αισχυνομενοι Q | τραυματιων] τετραυματισμενων A | απηνεγκαν] ελαβον A

ὄψεται βασιλεὺς Φαραώ, καὶ παρακληθήσεται ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἰσχὺν B
32 αὐτῶν, λέγει κύριος Κύριος. 32ὅτι δέδωκα τὸν φόβον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
ζωῆς, καὶ κοιμηθήσεται ἐν μέσῳ ἀπεριτμήτων μετὰ τραυματιῶν μα-
χαίρας, Φαραὼ καὶ πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, λέγει κύριος
Κύριος.

XXXIII 1 2 1Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2Υἱὲ ἀνθρώπου, λά-
λησον τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς Γῆ ἐφ' ἣν ἂν
ἐπάγω ῥομφαίαν, καὶ λάβῃ ὁ λαὸς τῆς γῆς ἄνθρωπον ἕνα ἐξ αὐτῶν
3 καὶ δῶσιν αὐτὸν ἑαυτοῖς εἰς σκοπόν, 3καὶ ἴδῃ τὴν ῥομφαίαν ἐρχο-
μένην ἐπὶ τὴν γῆν καὶ σαλπίσῃ τῇ σάλπιγγι καὶ σημάνῃ τῷ λαῷ,
4 4καὶ ἀκούσῃ ἀκούσας τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ μὴ φυλάξηται,
καὶ ἐπέλθῃ ἡ ῥομφαία καὶ καταλάβῃ αὐτόν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
5 κεφαλῆς αὐτοῦ ἔσται. 5ὅτι τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος ἀκούσας
οὐκ ἐφυλάξατο, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ ἔσται· καὶ οὗτος ὅτι
6 ἐφυλάξατο, τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐξείλατο. 6καὶ ὁ σκοπὸς ἐὰν ἴδῃ τὴν
ῥομφαίαν ἐρχομένην καὶ μὴ σημάνῃ τῇ σάλπιγγι, καὶ ὁ λαὸς μὴ
φυλάξηται, καὶ ἐλθοῦσα ἡ ῥομφαία λάβῃ ἐξ αὐτῶν ψυχήν· αὕτη διὰ
τὴν αὐτῆς ἀνομίαν ἐλήμφθη, καὶ τὸ αἷμα ἐκ χειρὸς τοῦ σκοποῦ
7 ἐκζητήσω. 7καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, σκοπὸν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ
8 Ἰσραήλ, καὶ ἀκούσῃ ἐκ στόματός μου λόγον. 8ἐν τῷ εἰπαί με τῷ
ἁμαρτωλῷ Θανάτῳ θανατωθήσῃ, καὶ μὴ λαλήσῃς τοῦ φυλάξασθαι τὸν
ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, αὐτὸς ὁ ἄνομος τῇ ἀνομίᾳ αὐτοῦ ἀπο-
9 θανεῖται, τὸ δὲ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω. 9σὺ δὲ ἐὰν
προαπαγγείλῃς τῷ ἀσεβεῖ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῆς,
καὶ μὴ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ, οὗτος τῇ ἀσεβείᾳ αὐτοῦ

31 om βασιλευς Q | πασαν την ισχυν] παση τη ισχυι A | αυτων] + τραυματιαι AQ μαχαιρα (-ρας nisi ρα ο Q) Φαραω και πασα η δυναμις αυτου A et (sub θ' ※) Q | Κυριος] ο θς A **32** δεδωκα] εδωκα Q | αυτου 1°] αυτων A | της ζωης] γης ξ. Q | τραυματιων] τραυματιας A | om μετ αυτου AQ | Κυριος] + ο θς A

XXXIII 1 Κυριου] πιπι Q^{mg} **2** επαγω] επαγαγω A | ρομφαιαν] κρμα αιματος A | αυτων] αυτης Q | δωσιν] δωσουσιν B^{ab} δωσωσιν Q | om εις A **3** σαλπισει AQ **4** ακουσας] pr ο AQ | επελθη] ελθουσα A | om και 4° A | καταλαβη] καταβαλη A | την κεφαλην A **5** εφυλαξατο 1°] + την ψυχην αυτου A | αυτου (2°) εσται και ουτος ο sup ras ut vid B^2 | αυτου 2°] αυτον AQ | εξειλετο Q^a **6** σημανη] + τω λαω A | ληφθη Q^a | αιμα] + αυτης A | χειρος] pr της AQ **7** λογον] + (sub θ' ※) και διαφυλαξεις αυτους παρ εμου Q **8** ειπαι] ειπειν B^{ab}AQ | αμαρτωλω] ανομω A + (sub ※) αμαρτωλε Q | θανατωθηση] ηση in fin lin evan in A | και] + εαν A | λαλησης] + τους λογους A | φυλαξασθαι] αποστηναι A | ασεβη] ανομον A | το δε] και το A **9** αποστρεψαι] pr του AQ + αυτον A | ασεβεια] ανομια A

B ἀποθανεῖται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν σαυτοῦ ἐξῄρησαι. 10 Καὶ σύ, υἱὲ 10
ἀνθρώπου, εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ Οὕτως ἐλαλήσατε λέγοντες Αἱ
πλάναι ἡμῶν καὶ αἱ ἀνομίαι ἡμῶν ἐφ' ἡμῖν εἰσιν, καὶ ἐν αὐταῖς ἡμεῖς
τηκόμεθα· καὶ πῶς ζησόμεθα; 11 εἰπὸν αὐτοῖς Ζῶ ἐγώ, τάδε λέγει 11
Κύριος, οὐ βούλομαι τὸν θάνατον τοῦ ἀσεβοῦς, ὡς ἀποστρέψαι τὸν
ἀσεβῆ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ καὶ ζῇν αὐτόν. ἀποστροφῇ ἀποστρέψατε
ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ὑμῶν· καὶ ἵνα τί ἀποθνήσκετε, οἶκος Ἰσραήλ; 12 εἰπὸν 12
πρὸς τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου Δικαιοσύνη δικαίου οὐ μὴ ἐξέληται
αὐτὸν ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πλανηθῇ, καὶ ἀνομία ἀσεβοῦς οὐ μὴ κακώσῃ
αὐτὸν ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ· καὶ δίκαιος
οὐ μὴ δύνηται σωθῆναι. 13 ἐν τῷ εἶπαί με τῷ δικαίῳ Οὗτος πέποιθεν 13
ἐπὶ τῇ δικαιοσύνῃ αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ ἀνομίαν, πᾶσαι αἱ δικαιοσύναι
αὐτοῦ οὐ μὴ ἀναμνησθῶσιν, ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ᾗ ἐποίησεν, ἐν αὐτῇ
ἀποθανεῖται. 14 καὶ ἐν τῷ εἶπαί με τῷ ἀσεβεῖ Θανάτῳ θανατωθήσῃ, 14
καὶ ἀποστρέψῃ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ ποιήσῃ κρίμα καὶ
δικαιοσύνην, 15 καὶ ἐνεχύρασμα ἀποδοῖ καὶ ἁρπάγματα ἀποτίσῃ, ἐν 15
προστάγμασιν ζωῆς διαπορεύηται τοῦ μὴ ποιῆσαι ἄδικον, ζωῇ ζήσεται
καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ· 16 πᾶσαι αἱ ἁμαρτίαι αὐτοῦ ἃς ἥμαρτεν οὐ μὴ 16
ἀναμνησθῶσιν· ὅτι κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐποίησεν, ἐν αὐταῖς ζήσε-
ται. 17 καὶ ἐροῦσιν οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου Οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς τοῦ κυρίου· 17
καὶ αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν οὐκ εὐθεῖα. 18 ἐν τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἀπὸ 18
τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ ποιήσῃ ἀνομίας, καὶ ἀποθανεῖται ἐν αὐταῖς.
19 καὶ ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν ἁμαρτωλὸν ἀπὸ τῆς ἀνομίας αὐτοῦ καὶ 19
ποιήσῃ κρίμα καὶ δικαιοσύνην, ἐν αὐτοῖς αὐτὸς ζήσεται. 20 καὶ τοῦτό 20
ἐστιν ὃ εἴπατε Οὐκ εὐθεῖα ἡ ὁδὸς Κυρίου· ἕκαστον ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ
κρινῶ ὑμᾶς, οἶκος Ἰσραήλ.

AQ **9** σαυτου] σου A σεαυτου Q | εξηρησαι] ερρυσω A **10** ημιν] ημας A **11** ταδε λεγει] λεγει αδωναι A^a (sup ras: om A^*) αδωναι Q | ασεβους] αμαρτωλου A | αποστρεψαι] pr το A | αυτου] + της πονηρας A | της οδου υμων] των οδων υμων των πονηρων A της οδου υμ. ※ της πονηρας Q | αποθανησκετε Q^* (αποθν. Q^1) **12** ειπον] pr και συ υιε ανου A et (sub α′θ′ ※) Q | ασεβους] ανομου A | και δικαιος ου sup ras A^a | δυνηται] δυνησεται A | σωθηναι] + εν ημερα αμαρτιας (μαρτι sup ras A^a) αυτου A et (sub α′θ′ ※) Q **13** ειπαι] ειπειν $B^{ab}AQ$ | δικαιω] + ζωη ζηση και A | επι] εν Q | ποιηση] pr εαν A | ανομιαν] αδικιαν A | αυτου 2°] + ας εποιησεν A | αναμνησθωσιν] μνησθωσιν AQ | αδικεια B^* (-κια B^b) **14** ειπαι] ειπειν $B^{ab}AQ$ | αμαρτιας] ασεβειας A **15** ενεχυρασμα...αποτιση] ενεχυρον και αρπαγμα αποτισει A ενεχυρασμα αποδω και αρπαγμα αποτισει Q | προσταγματι A | αποθανειται A **16** ημαρτεν] εποιησεν A | αναμνησθωσιν] μνησθωσιν ετι A + (sub θ′σ′ ※) αυτω Q^{mg} | αυταις] αυτοις AQ^a **17** του κυριου] om του Q **18** αυτου] εαυτου Q | ανομιαν A | αυταις] αυτη A **20** εκαστος Q^* (-τον Q^a) | εν ταις οδοις αυτου] κατα τας οδους υμων A | Ισραηλ] + λεγει κς̄ A

21 [21]Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει, ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνί, πέμπτῃ B
τοῦ μηνός, τῆς αἰχμαλωσίας ἡμῶν, ἦλθεν ὁ ἀνασωθεὶς πρὸς μὲ ἀπὸ
22 Ἰερουσαλὴμ λέγων Ἐάλω ἡ πόλις. [22]καὶ ἐγενήθη ἐπ' ἐμὲ χεὶρ
Κυρίου ἑσπέρας πρὶν ἐλθεῖν αὐτόν, καὶ ἤνοιξέν μου τὸ στόμα ἕως
ἦλθεν πρὸς μὲ τὸ πρωί· καὶ ἀνοιχθέν μου τὸ στόμα οὐ συνεσχέθη
23 ἔτι. [23]καὶ ἐγενήθη λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [24]Υἱὲ ἀνθρώπου, οἱ
24 κατοικοῦντες τὰς ἠρημωμένας ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραὴλ λέγουσιν Εἷς ἦν
Ἀβραὰμ καὶ κατέσχεν τὴν γῆν, καὶ ἡμεῖς πλείους ἐσμέν, ἡμῖν δέδοται
25 27 ἡ γῆ εἰς κατάσχεσιν. [25]διὰ τοῦτο εἰπὸν αὐτοῖς [27]Τάδε λέγει κύριος
Κύριος Ζῶ ἐγώ, εἰ μὴν οἱ ἐν ταῖς ἠρημωμέναις μαχαίραις πεσοῦνται,
καὶ οἱ ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ δοθήσονται
εἰς κατάβρωμα, καὶ τοὺς ἐν ταῖς τετειχισμέναις καὶ τοὺς ἐν τοῖς
28 σπηλαίοις θανάτῳ ἀποκτενῶ. [28]καὶ δώσω τὴν γῆν ἔρημον, καὶ
ἀπολεῖται ἡ ὕβρις τῆς ἰσχύος αὐτῆς, καὶ ἐρημωθήσεται τὰ ὄρη τοῦ
29 Ἰσραὴλ διὰ τὸ μὴ εἶναι διαπορευόμενον. [29]καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ
εἰμι Κύριος· καὶ ποιήσω τὴν γῆν αὐτῶν ἔρημον, καὶ ἐρημωθήσεται διὰ
30 πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἃ ἐποίησαν. [30]καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου,
οἱ υἱοὶ τοῦ λαοῦ σου οἱ λαλοῦντες περὶ σοῦ παρὰ τὰ τείχη καὶ ἐν τοῖς
πυλῶσι τῶν οἰκιῶν, καὶ λαλοῦσιν ἄνθρωπος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
λέγοντες Συνέλθωμεν καὶ ἀκούσωμεν τὰ ἐκπορευόμενα παρὰ Κυρίου.
31 [31]ἔρχονται πρὸς σὲ ὡς συμπορεύεται λαός, καὶ κάθηνται ἐναντίον σου
καὶ ἀκούουσιν τὰ ῥήματά σου, καὶ αὐτὰ οὐ μὴ ποιήσουσιν, ὅτι ψεῦδος

21 pr tit εαλω η πολις ετει ιβ′ μηνι ι′ ημερα ε′ $Q^{mg\,sup}$ | εγενηθη] εγενετο A | AQ δωδεκατω 2°] δεκατω Q^{*} (δωδ. Q^{mg}) | ο ανασωθεις] non inst ο $B^{b\,vid}$ | om απο Ιερουσαλημ A^{*} (ε απο Ιλημ λεγω sup ras A^{a}) **22** και εγενηθη... Κυριου] και χειρ κυ εγενηθη επ εμε Q | εγενηθη] εγενετο A | αυτου]+προς με A | μου το στομα (1°)] το στομα μου A | εως] ως B^{ab}Q | μου το στομα (2°)] το στομα μου Q | συνεσχεθη] συνεκλεισθη A **23** εγενηθη] εγενετο A **24** τας ηρημωμενας (τας ηρημωμεν sup ras A^{a})]+(sub θ′ ※) ταυτας Q^{mg} | om εσμεν Q^{a} **25** ειπον αυτοις] ειπε προς αυτους A **27** ταδε λεγει] pr (**25**) ουτως ειπεν αδωναι κς επι τω αιματι φαγεσθαι και οφθαλμους υμων λημψεσθαι προς ιδωλα υμων και αιμα εκχειται και την γην κληρονομησεται (**26**) εστητε επι τη ρομφαια υμων εποιησατε βδελυγμα και ανηρ τον πλησιον αυτου εμιαναται και την γην κληρονομησεται ουτως A pr sub θ′ ※ (**25**) επι (επει Q^{a}) του αιματος εσθετε και τους οφθαλμους υμων αιρετε προς τα ειδωλα υμων και αιμα εκχεετε και την γην κληρονομησετε (**26**) εστητε επι της μαχαιρας υμων εποιησατε βδελυγμα και εκαστος την γυναικα του πλησιον αυτου εμιανατε και την γην κληρονομησετε ουτως ερεις προς αυτους ταδε λεγει αδωναι κς Q | ει] η Q^{a} | μαχαιρα A **28** ερημωθησονται A | του Ισραηλ] om του A **29** ερημωθησονται Q **30** εν] pr οι Q | πυλωσιν A | λαλουσιν] ελαλουν AQ | ανθρωπος] pr α′θ′ εις συν ενι Q^{mg} | ακουσομεν A **31** ερχονται] pr και AQ | σου 1°]+ο λαος μου A et (sub θ′σ′ ※) Q | ακουωσιν A | ποιησωσιν A (-σειν) Q

Β ἐν τῷ στόματι αὐτῶν καὶ ὀπίσω τῶν μιασμάτων ἡ καρδία αὐτῶν.
32 καὶ γίνῃ αὐτοῖς ὡς φωνὴ ψαλτηρίου ἡδυφώνου εὐαρμόστου, καὶ 32
ἀκούσονταί σου τὰ ῥήματα καὶ οὐ μὴ ποιήσουσιν αὐτά. 33 καὶ ἡνίκα 33
ἂν ἔλθῃ, ἐροῦσιν Ἰδοὺ ἥκει· καὶ γνώσονται ὅτι προφήτης ἦν ἐν μέσῳ
αὐτῶν.

1 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων 2 Υἱὲ ἀνθρώπου, προ- 1 X
2
φήτευσον ἐπὶ τοὺς ποιμένας τοῦ Ἰσραήλ, προφήτευσον καὶ εἰπὸν τοῖς
ποιμέσι Τάδε λέγει κύριος Κύριος Ὦ ποιμένες Ἰσραήλ, μὴ βόσκουσιν
ποιμένες ἑαυτούς; οὐ τὰ πρόβατα βόσκουσιν οἱ ποιμένες; 3 ἰδοὺ τὸ 3
γάλα κατέσθετε καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε καὶ τὸ παχὺ σφάζετε, καὶ
τὰ πρόβατά μου οὐ βόσκετε. 4 τὸ ἠσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύσατε, καὶ τὸ 4
κακῶς ἔχον οὐκ ἐσωματοποιήσατε, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ κατε-
δήσατε, καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ ἀπεστρέψατε, καὶ τὸ ἀπολωλὸς
οὐκ ἐζητήσατε, καὶ τὸ ἰσχυρὸν κατειργάσασθε μόχθῳ. 5 καὶ διε- 5
σπάρη τὰ πρόβατά μου διὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ ἐγενήθη εἰς
κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ ἀγροῦ. 6 καὶ διεσπάρη μου τὰ 6
πρόβατα ἐν παντὶ ὄρει καὶ ἐπὶ πᾶν βουνὸν ὑψηλόν, καὶ ἐπὶ
προσώπου τῆς γῆς διεσπάρη καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκζητῶν οὐδὲ ὁ ἀπο-
στρέφων. 7 διὰ τοῦτο, ποιμένες, ἀκούσατε λόγον Κυρίου 8 Ζῶ ἐγώ, 7 8
λέγει κύριος Κύριος, εἰ μὴ ἀντὶ τοῦ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς
προνομήν, καὶ γενέσθαι τὰ πρόβατά μου εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς
θηρίοις τοῦ πεδίου παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποιμένας, καὶ οὐκ ἐξεζήτησαν
οἱ ποιμένες τὰ πρόβατά μου, καὶ ἐβόσκησαν οἱ ποιμένες ἑαυτοὺς
τὰ δὲ πρόβατά μου οὐκ ἐβόσκησαν· 9 ἀντὶ τούτου, ποιμένες, 10 τάδε 9 10
λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω τὰ

AQ 31 η καρδια αυτων] αυτων η καρδια εστιν A | αυτων 2°] + (sub α′θ′ ※) πορευεται Q 32 ακουσονται] ακουοντες A | τα ρηματα σου A | om και 3° A 33 και 1°] + εσται A | αν] εαν A XXXIV 1 pr τὶt επι τους ποιμενας του Ιηλ Q^mg sup 2 τοις ποιμεσι (-σιν Q)] αυτοις A οι γ′ προς αυτους Q^mg | ποιμενες 1°] pr οι Q | βοσκουσιν ποιμενες] οι ποιμαινες βοσκ. A | ου] ουχι A | ποιμενες 2°] pr οι Q 3 κατεσθιετε AQ | σφαζετε] εσφαζεται A | ου βοσκετε] ουκ εβοσκεται A 4 ησθενηκως A | και το κακως εχον (εχων A) ουκ εσωματοπ.] θ′ ※ και το αρρωστον ουκ ιασασθε Q | απεστρεψατε] επεστρεψατε A (-ται) Q | απωλωλος B^*vid (απολ. B^ab) 5 διεσπαρησαν A | εγενηθησαν A | αγρου] + και τοις πετεινοις του ουνοῦ A 6 διεσπαρη 1°] διεσπαρησαν A + (sub θ′ ※) και ηγνοησαν Q | μου τα προβατα] τα προβατα μου AQ | παν] παντα AQ^a | προσωπου] παντι προσωπω A | της γης] pr πασης AQ | διεσπαρη 2°] + τα προβατα μου A et (sub θ′ ※) Q | εκζητων] ζητων A 8 κυριος] αδωναι Q | μην] μη Q | πασιν A | πεδιου] αγρου A | οι ποιμενες τα προβατα μου] τα πρ. μου οι ποιμαινες A 9 ποιμενες] + ακουσατε λογον κυ A et (sub α′θ′σ′ ※) Q 10 κυριος] αδωναι A

πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν, καὶ ἀποστρέψω αὐτοὺς τοῦ B
μὴ ποιμαίνειν τὰ πρόβατά μου, καὶ οὐ βοσκήσουσιν ἔτι οἱ ποιμένες
αὐτά· καὶ ἐξελοῦμαι τὰ πρόβατά μου ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ
11 οὐκ ἔσονται αὐτοῖς ἔτι εἰς κατάβρωμα. 11διότι τάδε λέγει Κύριος
12 Ἰδοὺ ἐγὼ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου καὶ ἐπισκέψομαι αὐτά. 12ὥσπερ
ζητεῖ ὁ ποιμὴν τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἐν ἡμέρᾳ ὅταν ᾖ γνόφος καὶ νεφέλη
ἐν μέσῳ προβάτων διακεχωρισμένων, οὕτως ἐκζητήσω τὰ πρόβατά
μου καὶ ἀπελάσω αὐτὰ ἀπὸ παντὸς τόπου οὗ διεσπάρησαν ἐκεῖ ἐν
13 ἡμέρᾳ νεφέλης καὶ γνόφου. 13καὶ ἐξάξω αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν καὶ
συνάξω αὐτοὺς ἀπὸ τῶν χωρῶν, καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν
αὐτῶν, καὶ βοσκήσω αὐτοὺς ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραὴλ καὶ ἐν ταῖς φάραγξιν
14 καὶ ἐν πάσῃ κατοικίᾳ τῆς γῆς· 14ἐν νομῇ ἀγαθῇ βοσκήσω αὐτούς,
ἐν τῷ ὄρει τῷ ὑψηλῷ Ἰσραήλ. καὶ ἔσονται αἱ μάνδραι αὐτῶν ἐκεῖ
καὶ κοιμηθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀναπαύσονται ἐν τρυφῇ ἀγαθῇ, καὶ ἐν
15 νομῇ πίονι βοσκηθήσονται ἐπὶ τῶν ὀρέων Ἰσραήλ. 15ἐγὼ βοσκήσω
τὰ πρόβατά μου καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω αὐτά, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι
16 Κύριος. τάδε λέγει κύριος Κύριος 16Τὸ ἀπολωλὸς ζητήσω, καὶ τὸ
πλανώμενον ἐπιστρέψω, καὶ τὸ συντετριμμένον καταδήσω, καὶ τὸ
ἐκλιπὸν ἐνισχύσω, καὶ τὸ ἰσχυρὸν φυλάξω, καὶ βοσκήσω αὐτὰ μετὰ
17 κρίματος. 17καὶ ὑμεῖς, πρόβατα, τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ
διακρινῶ ἀνὰ μέσον προβάτου καὶ προβάτου, κριῶν καὶ τράγων.
18 18καὶ οὐχ ἱκανὸν ὑμῖν ὅτι τὴν καλὴν νομὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατά-
λοιπα τῆς νομῆς ὑμῶν κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν; καὶ τὸ καθε-
στηκὸς ὕδωρ ἐπίνετε, καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἐταράσσετε;
19 19καὶ τὰ πρόβατά μου τὰ πατήματα τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐνέμοντο,
20 καὶ τὸ τεταραγμένον ὕδωρ ὑπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἔπινον; 20Διὰ
τοῦτο τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ διακρινῶ ἀνὰ μέσον προ-

10 ου]+μη A | ουκ εσονται αυτοις ετι] ουκετι εσ. αυτ. A ουκ εσ. αυτ. Q AQ **11** Κυριος] κς κς B^{ab}Q κς κς ο θς A | εγω]+σ' ※ αυτος Q^{mg} **12** ωσπερ ζητει]. ως επισκεπτετε A | om οταν η A | γνοφος κ. νεφελη] γνοφου κ. νεφελης A pr ÷ Q^{t} | προβατων]+(sub ※) αυτου AQ | απελασω] συναξω A **13** απο] εκ A | φαραγξι B^{b} **14** om εν 1° A | υψηλω]+εν τω ορει A **14—15** και εν νομη...εγω ειμι κς sup ras A^{a} **14** Ισραηλ 2°] pr του A^{a} **15** και γνωσονται οτι εγω ειμι Κυριος] pr ÷ Q^{t} | γνωσονται] επιγνωσονται A^{a} | οτι] διοτι A^{a} **16** ζητησω] εκζητησω A | πλανωμενον] πεπλανημενον A | επιστρεψω] αποστρεψω B^{ab} | εκλιπον] εκλειπον B^{ab}AQ | ενισχυσω]+(sub θ' ※) και το πιον Q | και το ισχ. φυλαξω sub θ' ※ Q^{mg} **17** προβατα] pr τα A+μου Q | διακρινω] ανακρινω Q | κριων και τραγων] κρειου και τραγου A **18** om υμων 1° A | κατεπατειτε τοις ποσιν υμων] τοις ποσιν υμων κατεπατειται A | εταρασσετο B^{t}vid **19** υπο] απο Q **20** Κυριος]+ο θς A+προς αυτους Q | διακρινω] ανακρινω Q

B βάτου ἰσχυροῦ καὶ ἀνὰ μέσον προβάτου ἀσθενοῦς. [21]ἐπὶ ταῖς 21
πλευραῖς καὶ τοῖς ὤμοις ὑμῶν διωθεῖσθε, καὶ τοῖς κέρασιν ὑμῶν
ἐκερατίζετε, καὶ πᾶν τὸ ἐκλεῖπον ἐξεθλίβετε. [22]καὶ σώσω τὰ πρόβατά 22
μου, καὶ οὐ μὴ ὦσιν ἔτι εἰς προνομήν, καὶ κρινῶ ἀνὰ μέσον κριοῦ
πρὸς κριόν. [23]καὶ ἀναστήσω ἐπ᾽ αὐτοὺς ποιμένα ἕνα καὶ ποιμαίνει 23
αὐτούς, τὸν δοῦλόν μου Δανείδ, καὶ ἔσται αὐτῶν ποιμήν· [24]καὶ ἐγὼ 24
Κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ Δανεὶδ ἐν μέσῳ αὐτῶν ἄρχων·
ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα. [25]καὶ διαθήσομαι τῷ Δανεὶδ διαθήκην εἰρήνης, 25
καὶ ἀφανιῶ θηρία πονηρὰ ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐν τῇ
ἐρήμῳ καὶ ὑπνώσουσιν ἐν τοῖς δρυμοῖς. [26]καὶ δώσω αὐτοὺς περι- 26
κύκλῳ τοῦ ὄρους μου· καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν, ὑετὸν εὐλογίας.
[27]καὶ τὰ ξύλα τὰ ἐν τῷ πεδίῳ δώσει τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ ἡ γῆ 27
δώσει τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, καὶ κατοικήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν
ἐλπίδι εἰρήνης, καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἐν τῷ συντρίψαι
με τὸν ζυγὸν αὐτῶν· καὶ ἐξελοῦμαι αὐτοὺς ἐκ χειρὸς τῶν καταδου-
λωσαμένων αὐτούς, [28]καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι ἐν προνομῇ τοῖς ἔθνεσιν, 28
καὶ τὰ θηρία τῆς γῆς οὐκέτι μὴ φάγωσιν αὐτούς· καὶ κατοικήσουσιν
ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς. [29]καὶ ἀναστήσω αὐτοῖς 29
φυτὸν εἰρήνης, καὶ οὐκέτι ἔσονται ἀπολλύμενοι λιμῷ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
οὐ μὴ ἐνέγκωσιν ἔτι ὀνειδισμὸν ἐθνῶν. [30]καὶ γνώσονται ὅτι ἐγὼ 30
εἰμι Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαός μου. οἶκος Ἰσραήλ, λέγει
Κύριος, [31]πρόβατά μου καὶ πρόβατα ποιμνίου μού ἐστε, καὶ ἐγὼ 31
Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, λέγει κύριος Κύριος.

[1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Υἱὲ ἀνθρώπου, ἐπί- 1 2 X

AQ **20** ισχυρου] ισχυ sup ras B^{ab} **21** ωμοις] μοις sup ras A^a | om και 3° Q | εξεθλιβετε] ※ εως ου εξεθλ. αυτα εξω Q **22** ου μη ωσιν] ουκετι εσονται A **23** επ αυτους] αυτοις A | ενα] ετερον A | ποιμαινει] ποιμανει AQ | αυτους 2°] αυτος B^b | Δανειδ] + (sub $a'\theta'$ ※) αυτος ποιμανει αυτους Q **24** και εγω] καγω Q | εν μεσω αυτων αρχων] αρχων εμμεσω αυτων A **25** αφανιω] απολω A | πονηρα] α sup ras B^{ab} | ερημω] + (sub $a'\theta'$ ※) πεποιθοτες Q **26** δωσω αυτοις περικυκλω] εσονται κυκλω A | μου] + $a'\theta'$ ※ ευλογια| Q^{mg} | και δωσω (2°)...ευλογιας] και αποστελω υετον ευλογιας αυτοις A | ευλογιας] + (sub ※) εσονται Q^{mg} **27** τα εν τω πεδιω δωσει] του παιδιου αποδωσει A | αυτων 1°] αυτοις A | την ισχυν] τον καρπον A | ζυγον] + του κλοιου AQ | om και 5° A **28** ουκ εσονται ετι] ουκ εσ. ουκετι B^{ab}Q ουκετι εσονται A | εθνεσι B^b | om μη Q | φαγωσιν] πτοησει A **29** ου μη...εθνων] ονιδισμον εθνων ου μη ενεγκωσιν ετι A **30** αυτων] + (sub $a'\sigma'$ ※) μετ αυτων Q^{mg} | Ισραηλ] pr του A | Κυριος 2°] + κς B^{ab}Q **31** προβατα 1°] pr και υμεις AQ | ποιμνιου] pr του B^{ab}AQ | εστε] pr αυοι Q | Κυριος 1°] pr κς B^{ab} XXXV **1** pr tit επι oros Σηειρ και Ιδουμαιαν Q^{mg} sup

στρεψον τὸ πρόσωπόν σου ἐπ᾽ ὄρος Σηεὶρ καὶ προφήτευσον εἰς B
3 αὐτό, 3καὶ εἰπόν Τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σέ, ὄρος
Σηείρ, καὶ ἐκτενῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ σὲ καὶ δώσω σε εἰς ἔρημον, καὶ
4 ἐρημωθήσῃ, 4καὶ ταῖς πόλεσίν σου ἐρημίαν ποιήσω, καὶ σὺ ἔρημος
5 ἔσῃ, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. 5ἀντὶ τοῦ γενέσθαι σε ἐχθρὰν
αἰωνίαν, καὶ ἐνεκάθισας τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ δόλῳ ἐν χειρὶ ἐχθρῶν
6 μαχαίρᾳ ἐν καιρῷ ἀδικίας ἐπ᾽ ἐσχάτῳ· 6διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγώ, λέγει
7 κύριος Κύριος, εἰ μὴν εἰς αἷμα ἥμαρτες, καὶ αἷμά σε διώξεται. 7καὶ
δώσω ὄρος Σηεὶρ εἰς ἔρημον καὶ ἠρημωμένον, καὶ ἀπολῶ ἀπ᾽ αὐτοῦ
8 ἀνθρώπους καὶ κτήνη, 8καὶ ἐνπλήσω τῶν τραυματιῶν βουνοὺς καὶ
τὰς φάραγγάς σου, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς πεδίοις σου τετραυματισμένοι
9 μαχαίρᾳ πεσοῦνται ἐν σοί. 9ἐρημίαν αἰώνιον θήσομαί σε, καὶ αἱ πόλεις
10 σου οὐ μὴ κατοικηθῶσιν ἔτι, καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. 10διὰ
τὸ εἰπεῖν σε Τὰ δύο ἔθνη καὶ αἱ δύο χῶραι ἐμαὶ ἔσονται, καὶ
11 κληρονομήσω αὐτάς, καὶ Κύριος ἐκεῖ ἐστιν. 11διὰ τοῦτο, ζῶ ἐγώ,
λέγει Κύριος, καὶ ποιήσω σοι κατὰ τὴν ἔχθραν σου, καὶ γνωσθή-
12 σομαί σοι ἡνίκα ἂν κρίνω σε, 12καὶ γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος.
ἤκουσα τῆς φωνῆς τῶν βλασφημιῶν σου, ὅτι εἶπας Τὰ ὄρη Ἰσραὴλ
13 ἔρημα· ἡμῖν δέδοται εἰς κατάβρωμα, 13καὶ ἐμεγαλορημόνησας ἐπ᾽ ἐμὲ
14 τῷ στόματί σου· ἐγὼ ἤκουσα. 14τάδε λέγει Κύριος Ἐν τῇ εὐφροσύνῃ
15 πάσης τῆς γῆς ἔρημον ποιήσω σε· 15ἔρημον ἔσῃ, ὄρος Σηείρ, καὶ πᾶσα
ἡ Ἰδουμαία καὶ ἐξαναλωθήσεται· γνώσῃ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς
αὐτῶν.

2 επ] επι το A επι Q | Σηειρ] adnot *τριχωτον* Q^{mg} | εις] επ AQ AQ **3** ειπον] + αυτω $B^{ab}AQ$ | om Κυριος A | om εις $B^{ab}AQ$ **4** ταις πολεσιν (-σι B^{b})] pr εν AQ | ερημος] ερημον Q **5** σε] εν σοι $Q^{b?\,mg}$ | εχραν Q^{*} (εχθρ. Q^{a}) | αιωνιον AQ | δολω] pr $\frac{\cdot}{\cdot}$ $Q^{?}$ | εν χειρι εχθρων ($\frac{\cdot}{\cdot}$ $Q^{?}$) μαχαιρα] *εν καιρω εχθρῶ* | *εν χειρι μαχαιρας* A + (sub *θ′ ※*) *εν καιρω θλιψεως αυτων* Q | *εσχατων* A **6** ει] η Q | *σε διωξεται*] *διωξ. σε* (*θ′ ※*) *η μην αιμα εμισησας και αιμα διωξεται σε* Q **7** ορος] pr το A | bis scr εις B* (improb 2° B^{b}) | ερημωμενον AQ **8** εμπλησω $B^{b}AQ$ + (sub *※*) *τα ορη αυτου* Q | τραυματιων]+ σου $B^{a}AQ$ | βουνους] pr τους AQ + σου A | τας φαραγγας] pr πασας A | πασιν AQ*salt **9** ερημιαν] pr και A | αιωνιαν B^{a} **10** δια το ειπειν σε] διοτι ειπας A | εσονται] εισιν A | Κυριος] pr ο A **11** Κυριος] pr *κς* AQ | σοι 1°] pr εν A | σου]+ *και κατα τον ζηλον σου ον εποιησας εκ του μεμισησκεναι σε εν αυτοις* A et (sub *θ′ ※*) Q | αν] εαν A **12** Ισραηλ] + (sub *※*) λεγων Q | καταβρωμα] κατασχεσι A **13** σου]+ (sub *θ′ ※*) *και εβοησατε επ εμε λογους υμων* Q | εγω] pr και A | ηκουσα]+ *φησιν κς* A **14** Κυριος] pr *κς* Q | om *ερημον ποιησω σε* A **15** ερημον] pr (sub *※*) *καθως ηυφρανθης εις κληρονομιαν οικου Ιηλ οτι ηφανισθη. ουτως ποιησω σοι* Q | *και εξαναλωθησεται*] εξολεθρευθησεται A pr $\frac{\cdot}{\cdot}$ Q | *γνωσῃ*] pr και B^{2} (superscr) A *και γνωσονται* Q | *ο θεος αυτων*] pr $\frac{\cdot}{\cdot}$ $Q^{?}$

B [1]Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, προφήτευσον ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραήλ, καὶ 1 X
εἰπὸν τοῖς ὄρεσιν τοῦ Ἰσραὴλ Ἀκούσατε λόγον Κυρίου [2]Τάδε λέγει 2
κύριος Κύριος Ἀνθ' οὗ εἶπεν ὁ ἐχθρὸς ἐφ' ὑμᾶς Εὖγε, ἔρημα αἰώνια
εἰς κατάσχεσιν ἡμῖν ἐγενήθη· [3]διὰ τοῦτο προφήτευσον καὶ εἰπόν 3
Τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἀντὶ τοῦ ἀτιμασθῆναι ὑμᾶς καὶ μισηθῆναι
ὑμᾶς ὑπὸ τῶν κύκλῳ ὑμῶν τοῦ εἶναι ὑμᾶς εἰς κατάσχεσιν τοῖς
καταλοίποις ἔθνεσιν, καὶ ἀνέβητε λάλημα γλώσσῃ καὶ εἰς ὀνείδισμα
ἔθνεσιν· [4]διὰ τοῦτο, ὄρη Ἰσραήλ, ἀκούσατε λόγον Κυρίου Τάδε λέγει 4
Κύριος τοῖς ὄρεσιν καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξιν καὶ τοῖς
χειμάρροις καὶ τοῖς ἐξηρημωμένοις καὶ ἠφανισμένοις καὶ ταῖς πόλεσιν
ταῖς ἐγκαταλελιμμέναις, καὶ ἐγένοντο εἰς προνομὴν καὶ εἰς κατα-
πάτημα τοῖς καταλειφθεῖσιν ἔθνεσιν περικύκλῳ· [5]διὰ τοῦτο τάδε 5
λέγει κύριος Κύριος Εἰ μὴν ἐν πυρὶ θυμοῦ μου ἐλάλησα ἐπὶ τὰ λοιπὰ
ἔθνη καὶ ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν πᾶσαν, ὅτι ἔδωκαν τὴν γῆν μου ἑαυτοῖς
εἰς κατάσχεσιν μετ' εὐφροσύνης, ἀτιμάσαντες ψυχὰς τοῦ ἀφανίσαι
ἐν προνομῇ. [6]διὰ τοῦτο προφήτευσον ἐπὶ τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ 6
εἰπὸν τοῖς ὄρεσιν καὶ τοῖς βουνοῖς καὶ ταῖς φάραγξιν καὶ ταῖς νάπαις
Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐν τῷ ζήλῳ μου καὶ ἐν τῷ θυμῷ μου
ἐλάλησα, ἀντὶ τοῦ ὀνειδισμοὺς ἐθνῶν ἐνέγκαι ὑμᾶς. [7]διὰ τοῦτο ἐγὼ 7
ἀρῶ τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ περικύκλῳ ὑμῶν, οὗτοι τὴν ἀτιμίαν
αὐτῶν λήμψονται· [8]ὑμῶν δέ, ὄρη Ἰσραήλ, τὴν σταφυλὴν καὶ τὸν 8
καρπὸν ὑμῶν καταφάγεται ὁ λαός μου, ὅτι ἐλπίζουσιν τοῦ ἐλθεῖν.
[9]ὅτι ἰδοὺ ἐγὼ ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ κατεργασθήσεσθε 9
καὶ σπαρήσεσθε, [10]καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους, πᾶν οἶκον 10

AQ XXXVI **1** ορεσι B^b: item 4, 6 | του Ισραηλ] om του A | λογον] pr τον Q **2** ου] ων A | ευγε] + ευγε A **3** Κυριος] + ο θς A | αντι του] pr (sub σ' ※) αντι του και Q*(improb αντι του Q^{t}) | om και μισηθηναι υμας Q | υπο] απο των εθνων A | υμας 3°] ημας A | εθνεσι (1°) B^b: item 4 | ανεβητε] εγενεσθαι A | γλωσσης A **4** Κυριου] pr αδωναι Q | Κυριος] pr κς Q | και ταις φαραγξιν (-γξι B^b: item 6) και τοις χειμαρροις] τοις χειμ. και ταις φαρ. A και ταις χειμ. και ταις φαρ. Q | τοις εξηρημωμενοις και ηφανισμενοις] ταις ναπαις ταις ερημωμεναις και ηφανισμεναις A | εγκαταλελιμμεναις (εγκ. $Ba^{2}{}^{b}$Q -λελειμμ. Ba^{b})] καταλελιμμεναις A | και 7°] αι A | om εις 2° A | εθνεσιν] pr εν Q | περικυκλω] pr τοις A **5** om Κυριος A | ει] η Q^{a} | non inst μου 1° $B^{b\,vid}$ | εαυτοις την γην μου A **6** και ταις ναπαις και ταις φαραγξι] Q | Κυριος] pr αδωναι A pr κς Q | ονειδισμου Q* (-μους Q^{a}) **7** εγω] pr ιδου A pr (sub ※) ταδε λεγει αδωναι κς Q | αρω] αιρω A | ληψονται $B^{b}Q^{a}$ **8** σταφυλην] + (sub ※) δωσετε Q | υμων καταφαγεται] φαγεται A | ο λ. μου] + (sub ※) Ιηλ Q **9** om οτι A | om εφ υμας και 1° A | om και επιβλεψω εφ υμας Q* (hab Q^{mg}) | om και σπαρησεσθε A **10** παν] παντα Q^{mg}

Ἰσραὴλ εἰς τέλος· καὶ κατοικηθήσονται αἱ πόλεις, καὶ ἡ ἠρημωμένη B
11 οἰκοδομηθήσεται. 11καὶ πληθυνῶ ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους καὶ κτήνη,
καὶ κατοικιῶ ὑμᾶς ὡς τὸ ἐν ἀρχῇ ὑμῶν, καὶ εὖ ποιήσω ὑμᾶς ὥσπερ τὰ
12 ἔμπροσθεν ὑμῶν· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. 12καὶ γεννήσω
ἐφ' ὑμᾶς ἀνθρώπους τὸν λαόν μου Ἰσραήλ, καὶ κληρονομήσουσιν
ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν· καὶ οὐ μὴ προστεθῆτε ἔτι
13 ἀτεκνωθῆναι ἀπ' αὐτῶν. 13τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἀνθ' ὧν εἶπάν
σοι Κατέσθουσα ἀνθρώπους εἶ, καὶ ἠτεκνωμένη ὑπὸ τοῦ ἔθνους σου
14 ἐγένου· 14διὰ τοῦτο ἀνθρώπους οὐκέτι φάγεσαι, καὶ τὸ ἔθνος σου
15 οὐκ ἀτεκνώσεις ἔτι, λέγει κύριος Κύριος. 15καὶ οὐκ ἀκουσθήσεται οὐκέτι
ἐφ' ὑμᾶς ἀτιμία ἐθνῶν, καὶ ὀνειδισμοὺς λαῶν οὐ μὴ ἀνενέγκητε, λέγει
16 κύριος Κύριος. 16Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων
17 17Υἱὲ ἀνθρώπου, οἶκος Ἰσραὴλ κατῴκησεν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ
ἐμίαναν αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν καὶ ταῖς
ἀκαθαρσίαις αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν ἀκαθαρσίαν τῆς ἀποκαθημένης
18 ἐγενήθη ἡ ὁδὸς αὐτῶν πρὸ προσώπου μου. 18καὶ ἐξέχεα τὸν θυμόν
19 μου ἐπ' αὐτούς, 19καὶ διέσπειρα αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐλίκμησα
αὐτοὺς εἰς τὰς χώρας· κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτῶν καὶ κατὰ τὴν ἁμαρτίαν
20 αὐτῶν ἔκρινα αὐτούς. 20καὶ εἰσῆλθον εἰς τὰ ἔθνη οὗ εἰσῆλθον ἐκεῖ,
καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον ἐν τῷ λέγεσθαι αὐτούς Λαὸς
21 Κυρίου οὗτοι, καὶ ἐκ τῆς γῆς αὐτοῦ ἐξεληλύθασιν. 21καὶ ἐφεισάμην
αὐτῶν διὰ τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβήλωσαν οἶκος Ἰσραὴλ ἐν τοῖς
22 ἔθνεσιν οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ. 22διὰ τοῦτο εἰπὸν τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ Τάδε
λέγει Κύριος Οὐχ ὑμῖν ἐγὼ ποιῶ, οἶκος Ἰσραήλ, ἀλλ' ἢ διὰ τὸ ὄνομά

10 πολεις] + υμων A | η ηρημωμενη οικοδομηθησεται] αιρημωμεναι (sic) AQ οικοδομηθησονται A **11** κτηνη] + (sub α′θ′ ※) και αυξηθησονται και πληθυνθησονται Q | τα εμπροσθεν] το εμπρ. A **12** γεννησω] δωσω A | προστεθητε] προστεθησεσθαι A **13** κυριος] αδωναι A | κατεσθιουσα Q*vid (-θουσα Qa) | ει] + συ Q | ητεκνωμενη] ε 1a sup ras B2 **14** ατεκνωσεις ετι] ατεκνωσει σε ουκετι A | κυριος] αδωναι A **15** ουκετι εφ υμας] εφ υμας ουκετι Q* (improb ουκ Qa) | ονειδισμους λαων] ονειδισμο| εθνων A | ου μη ανενεγκητε] ου μη ενεγκηται ετι A ου λημψη (ληψ. Qa) ετι Q + (sub ※) και το εθνος σου ουκ ατεκνωθησεται ετι Q | Κυριος] ο θς A **17** κατωκησαν A | και 1ο] + εν ταις ακαθαρσιαις αυτων A | ταις ακαθαρσιαις] pr εν AQ | om και 4ο AQ | αποκαθημενης] αφεδρου A **18** αυτους] + περι του αιματος ου εξεχεαν εν τη γη (επι την γην Q) και εν τοις ειδωλοις (ιδ. A) αυτων εμιαναν αυτην A et (sub α′θ′ ※) Q **19** την οδον] τας οδους A | την αμαρτιαν] τας ανομιας A **20** εισηλθον bis] εισηλθοσαν A | μου το αγιον] το αγιον μου Q | λεγεσθαι] λεγειν Q*vid (-γεσθαι Q1) | αυτου] αυτων A | εξεληλυθασιν] εξηλθοσα| A **21** μου το αγιον] το αγιον μου Q **22** Κυριος] pr αδωναι A pr κς Q | αλλ η] αλλα Q

Β μου τὸ ἅγιον, ὃ ἐβεβηλώσατε ἐν τοῖς ἔθνεσιν οὗ εἰσήλθετε ἐκεῖ.
23 καὶ ἁγιάσω τὸ ὄνομά μου τὸ μέγα τὸ βεβηλωθὲν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, 23
ὃ ἐβεβηλώσατε ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι
Κύριος ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν ὑμῖν κατ᾽ ὀφθαλμοὺς αὐτῶν. 24 καὶ 24
λήμψομαι ὑμᾶς ἐκ τῶν ἐθνῶν καὶ ἀθροίσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν γαιῶν,
καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ὑμῶν. 25 καὶ ῥανῶ ἐφ᾽ ὑμᾶς ὕδωρ 25
καθαρόν, καὶ καθαρισθήσεσθε ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν καὶ
ἀπὸ πάντων τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ καθαριῶ ὑμᾶς, 26 καὶ δώσω ὑμῖν 26
καρδίαν καινήν, καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ἀφελῶ τὴν
καρδίαν τὴν λιθίνην ἐκ τῆς σαρκὸς ὑμῶν καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν
σαρκίνην. 27 καὶ τὸ πνεῦμά μου δώσω ἐν ὑμῖν, καὶ ποιήσω ἵνα ἐν 27
τοῖς δικαιώμασίν μου πορεύησθε, καὶ τὰ κρίματά μου φυλάξησθε καὶ
ποιήσητε. 28 καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν 28
ὑμῶν, καὶ ἔσεσθέ μοι εἰς λαόν, κἀγὼ ἔσομαι ὑμῖν εἰς θεόν. 29 καὶ 29
σώσω ὑμᾶς ἐκ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν ὑμῶν, καὶ καλέσω τὸν σῖτον
30 καὶ πληθυνῶ αὐτόν, καὶ οὐ δώσω ἐφ᾽ ὑμᾶς λιμόν· καὶ πληθυνῶ 30
τὸν καρπὸν τοῦ ξύλου καὶ τὰ γενήματα τοῦ ἀγροῦ, ὅπως μὴ λάβητε
ὀνειδισμὸν λιμοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσιν. 31 καὶ μνησθήσεσθε τὰς ὁδοὺς 31
ὑμῶν τὰς πονηρὰς καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ὑμῶν τὰ μὴ ἀγαθά, καὶ
προσοχθιεῖτε κατὰ πρόσωπον αὐτῶν ἐν ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν καὶ ἐπὶ
τοῖς βδελύγμασιν αὐτῶν. 32 οὐ δι᾽ ὑμᾶς ἐγὼ ποιῶ, λέγει κύριος 32
Κύριος, γνωστόν ἐστιν ὑμῖν. αἰσχύνθητε καὶ ἐντράπητε ἐκ τῶν
ὁδῶν ὑμῶν, οἶκος Ἰσραήλ. 33 τάδε λέγει ἀδωναὶ Κύριος Ἐν ἡμέρᾳ 33
ᾗ καθαριῶ ὑμᾶς ἐκ πασῶν ἀνομιῶν ὑμῶν, καὶ κατοικιῶ τὰς πόλεις,
καὶ οἰκοδομηθήσονται ἔρημοι· 34 καὶ ἡ γῆ ἠφανισμένη ἐργασθήσεται, 34
ἀνθ᾽ ὧν ὅτι ἠφανισμένη ἐγενήθη κατ᾽ ὀφθαλμοὺς παντὸς παροδεύοντος.
35 καὶ ἐροῦσιν Ἡ γῆ ἐκείνη ἠφανισμένη ἐγενήθη ὡς κῆπος τρυφῆς, 35
καὶ αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι καὶ ἠφανισμέναι καὶ κατεσκαμμέναι ὀχυραὶ ἐκά-
θισαν· 36 καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη, ὅσα ἂν καταλειφθῶσιν κύκλῳ ὑμῶν, 36
ὅτι ἐγὼ Κύριος ᾠκοδόμησα τὰς καθῃρημένας καὶ κατεφύτευσα τὰς ἠφα-

AQ **22** μου το αγιον] το αγιον μου Q | εισηλθαται A **23** μεγα] αγιον A | Κυριος] + λεγει αδωναι κς A et (sub ※) Q πιπι pro κς Q^{mg} **24** ληψομαι B^{b}Q^{a} | γαιων] αγιων Q* (γαιων Q^{a}) **27** δικαιωμασι B^{b} | φυλαξεσθαι A | ποιησητε] ποιησεται A + (sub ※) αυτα Q **28** καγω] και εγω AQ **30** om ου Q* (hab Q^{1mg}) | λοιμον B*^{vid} (λιμον B^{b}AQ) | οπως] + αν B^{ab}Q | λαβητε] + ετι AQ | λιμου] λαου A | εθνεσι B^{b} **31** κατα προσωπον] και το πρ. B^{ab} | επι] εν AQ | αυτων 2°] υμῶν A **32** κυριος] αδωναι B$^{ab\,mg}$ | Κυριος] ο θς A | εστιν] εσται AQ | Ισραηλ] + λεγει κς A **33** αδωναι Κυριος] κς ο θς A κς κς Q | ημερα] τη ημ. εκεινη A | ανομιων] pr των A | ερημοι] pr αι AQ **34** ηφανισμενη 1°] pr η B^{ab}AQ | παροδευοντος] διοδευοντος A **35** ηφανισμενη] pr η AQ **36** εγω 1°] + ειμι A

37 νισμένας· ἐγὼ Κύριος ἐλάλησα καὶ ποιήσω. 37 Τάδε λέγει B
ἀδωναὶ Κύριος Ἔτι τοῦτο ζητηθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τοῦ ποιῆσαι
38 αὐτούς· πληθυνῶ αὐτοὺς ὡς πρόβατα ἀνθρώπους, 38 ὡς πρόβατα
ἅγια, ὡς πρόβατα Ἰερουσαλὴμ ἐν ταῖς ἑορταῖς αὐτῆς· οὕτως ἔσονται
αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι πλήρεις προβάτων ἀνθρώπων, καὶ γνώσονται ὅτι
ἐγὼ Κύριος.

VII 1 1 Καὶ ἐγένετο ἐπ' ἐμὲ χεὶρ Κυρίου, καὶ ἐξήγαγέν με ἐν πνεύματι
Κύριος καὶ ἔθηκέν με ἐν μέσῳ τοῦ πεδίου, καὶ τοῦτο ἦν μεστὸν
2 ὀστέων ἀνθρωπίνων· 2 καὶ περιήγαγέν με ἐπ' αὐτὰ κυκλόθεν κύκλῳ,
καὶ ἰδοὺ πολλὰ σφόδρα ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου, ξηρὰ σφόδρα.
3 3 καὶ εἶπεν πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, εἰ ζήσεται τὰ ὀστᾶ ταῦτα; καὶ
4 εἶπα Κύριε, σὺ ἐπίστῃ ταῦτα. 4 καὶ εἶπεν πρὸς μέ Προφήτευσον ἐπὶ
τὰ ὀστᾶ ταῦτα καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Τὰ ὀστᾶ τὰ ξηρά, ἀκούσατε λόγον
5 Κυρίου 5 Τάδε λέγει Κύριος τοῖς ὀστέοις τούτοις Ἰδοὺ ἐγὼ φέρω εἰς
6 ὑμᾶς πνεῦμα ζωῆς, 6 καὶ δώσω ἐφ' ὑμᾶς νεῦρα, καὶ ἀνάξω ἐφ' ὑμᾶς
σάρκας, καὶ ἐκτενῶ ἐφ' ὑμᾶς δέρμα, καὶ δώσω πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς
7 καὶ ζήσεσθε· καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. 7 καὶ ἐπροφήτευσα
καθὼς ἐνετείλατό μοι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐμὲ προφητεῦσαι, καὶ ἰδοὺ
σεισμός, καὶ προσήγαγε τὰ ὀστᾶ ἑκάτερον πρὸς τὴν ἁρμονίαν αὐτοῦ.
8 8 καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ ἐπ' αὐτὰ νεῦρα καὶ σάρκες ἐφύοντο, καὶ ἀνέβαινεν
9 ἐπ' αὐτὰ δέρματα ἐπάνω, καὶ πνεῦμα οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς. 9 καὶ εἶπεν
πρὸς μέ Προφήτευσον ἐπὶ τὸ πνεῦμα, προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου,
καὶ εἰπὸν τῷ πνεύματι Τάδε λέγει Κύριος Ἐκ τῶν τεσσάρων πνευ-
μάτων ἐλθὲ καὶ ἐμφύσησον εἰς τοὺς νεκροὺς τούτους, καὶ ζησάτωσαν.
10 10 καὶ ἐπροφήτευσα καθότι ἐνετείλατό μοι· καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοὺς

36 εγω 2°] pr οτι A | Κυριος 2°] pr κς A | ποιησω] εποιησα Q 37 αδω- AQ
ναι Κυριος] κς κς ο θς A κς κς Q | ζητηθησομαι] ζητημα θησομαι A | αυτους
1°] αυτοις AQ 38 εγω]+ειμι A XXXVII 1 pr tit νεκρων αναβιωσις
Q | πνευματι] adnot τω αγιω Q^mg | Κυριος] κν Q | πεδιου] πεδινου Q* vid
(-διου Q^a) | οστων Q | ανθρωπινων] pr ÷ Q^1 2 ξηρα] pr και ιδου AQ
3 Κυριε] pr κε AQ | επιστη] επιστασαι Q | ταυτα 2°] αυτα A pr ÷ Q^1
4 με]+(sub ÷) υιε ανου Q 5 Κυριος] pr κς AQ | οστοις Q 6 πνευμα
μου εις υμας] πνα μου εφ υμ. A εις υμ. πνα μου Q | οτι] διοτι A 7 μοι]
+κς A | εγενετο]+φωνη A et (sub ※) Q | προφητευσαι] προφητευειν A |
προσηγαγεν AQ* | οστα]+οστεο| Q^mg 8 ειδον B^ab | εφυοντο] ανεφυ-
οντο A | δερματα] δερμα AQ 9 επι το πνευμα...ανθρωπου] υιε ανου
προφητευσον επι το πνευμα A | Κυριος] pr κς AQ | εκ των τεσσαρων πνευμα-
των (πν. sup ras B^ab) ελθε] ελθε εκ των τεσσ. ανεμων του ουνου ελθε το πνευμα
A εκ των τεσσ. πνευματων ελθε (οι γ' ※) το πνευμα Q 10 καθοτι]
καθως A

B τὸ πνεῦμα καὶ ἔζησαν, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, συναγωγὴ πολλὴ σφόδρα. 11 καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρός με λέγων Υἱὲ ἀνθρώ- 11
που, τὰ ὀστᾶ ταῦτα πᾶς οἶκος Ἰσραήλ ἐστιν, καὶ αὐτοὶ λέγουσιν Ξηρὰ γέγονεν τὰ ὀστᾶ ἡμῶν, ἀπόλωλεν ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν. 12 διὰ τοῦτο προφήτευσον καὶ εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ 12
ἐγὼ ἀνοίγω ὑμῶν τὰ μνήματα, καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐκ τῶν μνημάτων ὑμῶν, καὶ εἰσάξω ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν τοῦ Ἰσραήλ, 13 καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγώ 13
εἰμι Κύριος, ἐν τῷ ἀνοῖξαί με τοὺς τάφους ὑμῶν τοῦ ἀναγαγεῖν με ἐκ τῶν τάφων τὸν λαόν μου. 14 καὶ δώσω τὸ πνεῦμά μου εἰς ὑμᾶς 14
καὶ ζήσεσθε, καὶ θήσομαι ὑμᾶς ἐπὶ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ Κύριος λελάληκα καὶ ποιήσω, λέγει Κύριος.

15 Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρός με λέγων 16 Υἱὲ ἀνθρώπου, λάβε 15 16
σεαυτῷ ῥάβδον καὶ γράψον ἐπ' αὐτὴν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς προσκειμένους ἐπ' αὐτόν· καὶ ῥάβδον δευτέραν λήμψῃ σεαυτῷ καὶ γράψεις αὐτήν Τῷ Ἰωσήφ, ῥάβδον Ἐφράιμ καὶ πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ τοὺς προστεθέντας πρὸς αὐτόν. 17 καὶ συνάψεις 17
αὐτὰς πρὸς ἀλλήλας σαυτῷ εἰς ῥάβδον μίαν τοῦ δῆσαι αὐτάς, καὶ ἔσονται ἐν τῇ χειρί σου. 18 καὶ ἔσται ὅταν λέγωσιν πρὸς σὲ οἱ υἱοὶ 18
τοῦ λαοῦ σου Οὐκ ἀναγγέλλεις ἡμῖν τί ἐστιν ταῦτά σοι; 19 καὶ ἐρεῖς 19
πρὸς αὐτούς Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ λήμψομαι τὴν φυλὴν Ἰωσὴφ τὴν διὰ χειρὸς Ἐφράιμ καὶ τὰς φυλὰς Ἰσραὴλ τὰς προσκειμένας πρὸς αὐτόν, καὶ δώσω αὐτοὺς ἐπὶ τὴν φυλὴν Ἰούδα, καὶ ἔσονται εἰς ῥάβδον μίαν τῇ χειρὶ Ἰούδα. 20 καὶ ἔσονται αἱ ῥάβδοι 20
ἐφ' ἃς σὺ ἔγραψας ἐπ' αὐταῖς ἐν τῇ χειρί σου ἐνώπιον αὐτῶν, 21 καὶ 21
ἐρεῖς αὐτοῖς Τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ λαμβάνω πάντα οἶκον Ἰσραὴλ ἐκ μέσου τῶν ἐθνῶν οὗ εἰσήλθοσαν ἐκεῖ, καὶ συνάξω αὐτοὺς ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ αὐτῶν καὶ εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν

AQ **10** το πνευμα] πν. ζωης A | πολλη] μεγαλη A | σφοδρα] + (sub οι γ' ※) σφοδρα Q **11** οικος] pr ο Q **12** ειπον] + προς αυτους A et (sub οι γ' ※) Q | Κυριος] pr αδωναι A pr κ̄ς Q | υμων (υμω B* υμων B^{ab}) τα μνηματα] τα μν. υμων Q | υμων 2°] + (sub οι γ' ※) λαος μου Q **13** με 2°] + υμας A et (sub ※) Q | ταφων] + υμων AQ **14** το πνευμα] om το B^{ab}AQ | λελαληκα] ελαλησα (post ελ. distinx) Q | Κυριος 2°] pr κ̄ς AQ **16** υιε] pr (sub ※) και συ Q | Ισραηλ 1°] αυτης A | επ 2°] προς AQ^{mg} | ληψη $B^{b}Q^{a}$ | προστεθεντας] προσκειμενους A **17** συναψεις] συναξεις Q | προσαλληλα Q* (-λας Q^{a}) | σαυτω] σεαυτω A | του δησαι αυτας] pr ÷ $Q^{?}$ **18** σου] + λεγοντες A et (sub ※) Q | αναγγελλεις] απαγγελεις AQ **19** Κυριος] pr αδωναι A pr κ̄ς Q | ληψομαι $B^{b}Q^{a}$ | την δια] om την A | Ισραηλ] pr του A | προκειμενας Q* fort | Ιουδα 1°] pr του A | μιαν] + (sub ※) και εσονται μια Q | τη χειρι] pr εν AQ **20** αι ραβδοι (δ sup ras B^{ab})] om αι Q* (superscr Q^{a}) | ας] αις AQ **21** κυριος Κυριος] αδωναι κ̄ς ο θ̄ς A

22 τοῦ Ἰσραήλ, [22]καὶ δώσω αὐτοὺς εἰς ἔθνος ἐν τῇ γῇ μου καὶ ἐν τοῖς Β
ὄρεσιν Ἰσραήλ· καὶ ἄρχων εἷς ἔσται αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσονται ἔτι εἰς
23 δύο ἔθνη, οὐδὲ μὴ διαιρεθῶσιν οὐκέτι εἰς δύο βασιλείας, [23]ἵνα μὴ
μιαίνωνται ἔτι ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. καὶ ῥύσομαι αὐτοὺς ἀπὸ
πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν ὧν ἡμάρτοσαν ἐν αὐταῖς, καὶ καθαριῶ
αὐτούς, καὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν, καὶ ἐγὼ Κύριος ἔσομαι αὐτοῖς εἰς
24 θεόν· [24]καὶ ὁ δοῦλός μου Δαυεὶδ ἄρχων ἐν μέσῳ αὐτῶν· ἔσται
ποιμὴν εἷς πάντων· ὅτι ἐν τοῖς προστάγμασίν μου πορεύσονται, καὶ
25 τὰ κρίματά μου φυλάξονται καὶ ποιήσουσιν αὐτά. [25]καὶ κατοι-
κήσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἣν ἐγὼ δέδωκα τῷ δούλῳ μου Ἰακώβ,
οὗ κατῴκησαν ἐκεῖ οἱ πατέρες αὐτῶν, καὶ κατοικήσουσιν ἐπ' αὐτῆς
26 αὐτοί. καὶ Δαυεὶδ ὁ δοῦλός μου ἄρχων εἰς τὸν αἰῶνα. [26]καὶ δια-
θήσομαι αὐτοῖς διαθήκην εἰρήνης, διαθήκη αἰωνία ἔσται μετ' αὐτῶν·
27 καὶ θήσω τὰ ἁγιά μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα, [27]καὶ ἔσται ἡ
κατασκήνωσίς μου ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς θεός, καὶ αὐτοί μου
28 ἔσονται λαός. [28]καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ
ἁγιάζων αὐτούς, ἐν τῷ εἶναι τὰ ἁγιά μου ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰς τὸν
αἰῶνα.

III 1/2 [1]Καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς μὲ λέγων [2]Υἱὲ ἀνθρώπου, στή-
ρισον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ Γὼγ καὶ τὴν γῆν τοῦ Μαγώγ, ἄρχοντα
3 Ῥώς, Μέσοχ, καὶ Θοβέλ, καὶ προφήτευσον ἐπ' αὐτὸν [3]καὶ εἰπὸν
αὐτῷ Τάδε λέγει κύριος Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ ἄρχοντα Ῥώς, Μέσοχ,
4 καὶ Θοβέλ, [4]καὶ συνάξω σε καὶ πᾶσαν τὴν δύναμίν σου, ἵππους καὶ
ἱππεῖς ἐνδεδυμένους θώρακας πάντας συναγωγὴ πολλή, πέλται καὶ

22 Ισραηλ] pr του A | αυτων] pr παντων A et (sub ※) Q + (sub ※) εις AQ βασιλεα Q | ετι] ουκετι A | βασιλειας] βασιλεις Q **23** αυτων 1°]+εν οις ημαρτοσαν εν αυτοις και εν τοις προσοχθεισμασιν αυτων και εν πασαις ταις βασι-λειαις (sic) αυτων A+(sub θ′ ※) και εν τοις προσοχθισμασιν αυτων και εν πασαις ταις ασεβειαις αυτων Q | ημαρτοσαν] ν sup ras $B^{?}$ | om Κυριος Q **24** εσται ποιμην εις] και ποιμην εις εσται AQ | παντων]+(sub ※) αυτων Q | μου 2°] μοι B* (μου $B^{a?b}$) | πορευσωνται A | φυλαξωνται A **25** εγω δεδωκα] εδωκα εγω Q | αυτοι]+και οι υιοι αυτων και οι υιοι των υιων αυτων εως αιωνος A et (sub α′θ′ ※) Q | και 3°]+ιδου A | αρχων]+αυτων εσται AQ* (εσται sub ÷ $Q^{?}$) **26** διαθηκη] pr και A | αυτων 1°]+(sub α′θ′ ※) και δωσω αυτους και πληθυνω αυτους Q **27** θεος] εις θν A | μου εσονται] εσονται μοι A εσ. μου Q **28** om τα εθνη A | αιωνα]+λεγει κς A XXXVIII **1** pr tit περι Γωγ και Μαγωγ Q^{mg} **2** Γωγ] adnot δωματα Q^{mg} | Μαγωγ] τηγμος (sic ut vid) η απο δωματων Q^{mg} | Ρως] adnot κεφαλης Q^{mg} | Μεσοχ] Μοσοχ A adnot εκστασις Q^{mg} | Θοβελ] adnot συμπασα Q^{mg} **3** κυριος 1°] αδωναι A | επι]+σε B^{ab} +σε Γωγ AQ | αρχοντα] pr και A | Μεσοχ] Μοσοκ A **4** και 1°] pr (sub θ′ ※) και περιστρεψω σε και δωσω χαλινον εις τας σιαγονας σου Q

Β περικεφαλαῖαι καὶ μάχαιραι· 5Πέρσαι καὶ Αἰθίοπες καὶ Λίβυες, 5
πάντες περικεφαλαίαις καὶ πέλταις, 6Γόμερ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, 6
οἶκος τοῦ Θεργαμὰ ἀπ' ἐσχάτου βορρᾶ καὶ πάντες οἱ περὶ αὐτόν, καὶ
ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ. 7ἑτοιμάσθητι, ἑτοίμασον σεαυτὸν σὺ καὶ 7
πᾶσα ἡ συναγωγή σου, οἱ συνηγμένοι μετὰ σοῦ, καὶ ἔσῃ μοι εἰς
προφυλακήν. 8ἀφ' ἡμερῶν πλειόνων ἑτοιμασθήσεται, καὶ ἐπ' ἐσχά- 8
του ἐτῶν ἐλεύσεται καὶ ἥξει εἰς τὴν γῆν τὴν ἀπεστραμμένην ἀπὸ
μαχαίρας, συνηγμένων ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, ἐπὶ γῆν Ἰσραὴλ ἣ ἐγε-
νήθη ἔρημος δι' ὅλου· καὶ οὗτος ἐξ ἐθνῶν ἐξελήλυθεν, καὶ κατοική-
σουσιν ἐπ' εἰρήνης ἅπαντες. 9καὶ ἀναβήσῃ ὡς ὑετός, καὶ ἥξει ὡς 9
νεφέλη κατακαλύψαι γῆν, καὶ ἔσει σὺ καὶ πάντες οἱ περὶ σὲ καὶ ἔθνη
πολλὰ μετὰ σοῦ. 10τάδε λέγει κύριος Κύριος Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ 10
ἐκείνῃ ἀναβήσεται ῥήματα ἐπὶ τὴν καρδίαν σου, καὶ λογιῇ λογισμοὺς
πονηρούς 11καὶ ἐρεῖς Ἀναβήσομαι ἐπὶ γῆν ἀπερριμμένην, ἥξω ἐπὶ 11
ἡσυχάζοντας ἐν ἡσυχίᾳ καὶ οἰκοῦντας ἐπ' εἰρήνης, πάντας κατοικοῦν-
τας γῆν ἐν ᾗ οὐχ ὑπάρχει τεῖχος οὐδὲ μοχλοί, καὶ θύραι οὐκ εἰσὶν
αὐτοῖς· 12προνομεῦσαι προνομὴν καὶ σκυλεῦσαι σκῦλα αὐτῶν, τοῦ 12
ἐπιστρέψαι χεῖρά μου εἰς τὴν ἠρημωμένην ἣ κατοικίσθη, καὶ ἐπ' ἔθνος
συνηγμένον ἀπὸ ἐθνῶν πολλῶν, πεποιηκότας κτήσεις, κατοικοῦντας
ἐπὶ τὸν ὀμφαλὸν τῆς γῆς. 13Σαβὰ καὶ Δαιδὰν καὶ ἔμποροι Καρχη- 13
δόνιοι καὶ πᾶσαι αἱ κῶμαι αὐτῶν ἐροῦσίν σοι Εἰς προνομὴν τοῦ
προνομεῦσαι σὺ ἔρχῃ καὶ σκυλεῦσαι σκῦλα; συνήγαγες συναγωγήν σου
λαβεῖν ἀργύριον καὶ χρυσίον, ἀπενέγκασθαι κτῆσιν τοῦ σκυλεῦσαι
σκῦλα; 14Διὰ τοῦτο προφήτευσον, υἱὲ ἀνθρώπου, καὶ εἰπὸν τῷ 14

AQ **4** μαχαιραι] + (sub θ' ※) παντες αυτοι Q **5** Περσαι] adnot πειραζομενοι Q^{mg} | Αιθιοπες] adnot ταπεινωσις Q^{mg} | Λιβυες] + και Λυδοι A + (sub ※) μετ αυτων adnot στομα αποκλινοντος Q^{mg} | περικεφαλαιαις] pr εν A **6** Γομερ] adnot πικρασθησεται Q^{mg} | Θεργαμα] adnot παροικια τις Q^{mg} **7** ετοιμασον] pr και A | σεαυτον] σαυτον Q **8** πλειονων] + ετων A | εσχατων A | επι γην Ισραηλ] εις την γην του Ἰῆλ A | ουτος εξ εθνων εξεληλυθεν] αυτος εξελ. εκ των εθν. A **9** ηξεις AQ | νεφελη] καταιγις Q^{mg} | εσει (-ση B^{ab})] πεση AQ **10** Κυριος] + ο θς A **11** απερριμμενην AQ | επι 2°] εφ Q | οικουντας] κατοικοῦ|τας A | γην εν η] πολεις εν αις A | αυτοις] αυταις A **12** om αυτων A | χειρα] pr την A | την ηρημ.] γην ηρημ. Q | επ] επι AQ | κτησεις] + (sub σ' ※) και υπαρξεῖ Q | κατοικουντας] pr και Q **13** Σαβα] Σαβαν Q adnot κυκλος Q^{mg} | Δαιδαν] Δαδαν Q adnot κατασκοπη χαρας $Q^{mg\,vid}$ | εμποροι] pr οι A | Καρχηδονιοι (K sup ras B^{ab})] Χαλκηδονος A adnot μονοτης Καρχ. Θαρσεις $Q^{mg\,vid}$ | κωμαι αυτων] χωραι αυτης A | του προνομευσαι εις προνομην A | απενενεγκασθαι Q* (απεν. Q^{a}) | κτησιν] κτησεις A | σκυλα 2°] + (sub θ' ※) μεγαλα Q **14** ειπον] ειπε Q* (om και ειπ. $Q^{?}$)

Γὼγ Τάδε λέγει Κύριος Οὐκ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν τῷ κατοικισθῆναι Β
15 τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ἐπ' εἰρήνης, ἐγερθήσῃ; [15]καὶ ἥξεις ἐκ τοῦ
τόπου σου ἀπ' ἐσχάτου βορρᾶ, καὶ ἔθνη πολλὰ μετὰ σοῦ, ἀναβάται
16 ἵππων πάντες, συναγωγὴ μεγάλη καὶ δύναμις πολλή, [16]καὶ ἀναβήσῃ
ἐπὶ τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ ὡς νεφέλη καλύψαι γῆν· ἐπ' ἐσχάτων
τῶν ἡμερῶν ἔσται, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ τὴν γῆν μου, ἵνα γνῶσιν πάντα
17 τὰ ἔθνη ἐμέ, ἐν τῷ ἁγιασθῆναί με ἐν σοὶ ἐνώπιον αὐτῶν. [17]τάδε
λέγει κύριος Κύριος τῷ Γὼγ Σὺ εἶ περὶ οὗ ἐλάλησα πρὸ ἡμερῶν τῶν
ἔμπροσθεν διὰ χειρὸς τῶν δούλων μου προφητῶν τοῦ Ἰσραήλ, ἐν
18 ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἔτεσιν, τοῦ ἀγαγεῖν σε ἐπ' αὐτούς. [18]καὶ
ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐν ἡμέρᾳ ᾗ ἂν ἔλθῃ Γὼγ ἐπὶ τὴν γῆν
19 Ἰσραήλ, λέγει κύριος Κύριος, ἀναβήσεται ὁ θυμός μου [19]καὶ ὁ ζῆλός
μου. ἐν πυρὶ τῆς ὀργῆς μου ἐλάλησα Εἰ μὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔσται
20 σεισμὸς μέγας ἐπὶ γῆς Ἰσραήλ, [20]καὶ σεισθήσονται ἀπὸ προσώπου
Κυρίου οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ
θηρία τοῦ πεδίου καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ τὰ ἕρποντα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ
πάντες οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ῥαγήσεται τὰ ὄρη
καὶ πεσοῦνται αἱ φάραγγες, καὶ πᾶν τεῖχος ἐπὶ τὴν γῆν πεσεῖται.
21 [21]καὶ καλέσω ἐπ' αὐτὸ καὶ πᾶν φόβον, λέγει Κύριος· μάχαιρα ἀν-
22 θρώπου ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἔσται. [22]καὶ κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ
καὶ αἵματι καὶ ὑετῷ κατακλύζοντι καὶ λίθοις χαλάζης, καὶ πῦρ καὶ
θεῖον βρέξω ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ ἐπ' ἔθνη
23 πολλὰ μετ' αὐτοῦ. [23]καὶ μεγαλυνθήσομαι καὶ ἁγιασθήσομαι καὶ
ἐνδοξασθήσομαι καὶ γνωσθήσομαι ἐναντίον ἐθνῶν πολλῶν, καὶ γνώ-
IX 1 σονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. [1]Καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, προ-
φήτευσον ἐπὶ Γὼγ καὶ εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ
2 Γώγ, ἄρχοντα Ῥώς, Μέσοχ, καὶ Θοβέλ· [2]καὶ συνάξω σε καὶ καθο-
δηγήσω σε καὶ ἀναβιβῶ σε ἐπ' ἐσχάτου τοῦ βορρᾶ, καὶ ἀνάξω σε ἐπὶ

14 Κυριος] κς κς ο θς A κς κς Q | ουκ] ουχι A | κατωκισθηναι Q* (κατοικ. AQ Q^{a}) | εγερθηση] εξεγερθησῃ A **16** αυτων] + Γωγ (fort sub ※) Q **17** κυριος Κυριος] αδωναι κς ο θς A | τω Γωγ] pr ÷ Q$^{?}$ | προ] αφ A | προφητων] pr των AQ | Ισραηλ] + (sub θ′σ′ ※) των προφητευσαντω̄ Q | ετεσι B^{b} | αγαγειν] αναγαγειν A **18** Ισραηλ] pr του AQ | Κυριος] + ο θς A | μου] + (sub θ′ ※) εν οργη μου Q **19** om ει μην Q | γης] pr της AQ | Ισραηλ] pr του A **20** σεισθησονται] ον sup ras B^{ab} | Κυριου] pr του A | ραγησονται A **21** αυτο] αυτον Q | om και 2° AQ | παν] παντα Q | φοβον] + μαχαιρας AQ | Κυριος] pr κς AQ **22** επ 2°] επι A **23** και ενδοξασθησομαι] pr ÷ Q$^{?}$ XXXIX **1** Κυριος] pr κς AQ | Μεσοχ] Μοσοχ AQ | Θοβελ] Θοβερ A **2** αναβιβασω AQ | επ] απ AQ | αναξω] συναξω A

§ Γ Β τὰ ὄρη τοῦ Ἰσραήλ. [3]καὶ ἀπολῶ τὸ τόξον σου ἀπὸ τῆς χειρός σου 3
τῆς ἀριστερᾶς καὶ τὰ τοξεύματά σου ἀπὸ τῆς χειρός σου τῆς δεξιᾶς,
[4]καὶ καταβαλῶ σε [4]ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἰσραήλ, καὶ πεσῇ σὺ καὶ πάντες οἱ 4
περὶ σέ, καὶ τὰ ἔθνη τὰ μετὰ σοῦ δοθήσονται εἰς πλήθη ὀρνέων·
παντὶ πετεινῷ καὶ πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ πεδίου δέδωκά σε κατα-
βρωθῆναι. [5]ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου πεσῇ, ὅτι ἐγὼ ἐλάλησα, 5
λέγει Κύριος. [6]καὶ ἀποστελῶ πῦρ ἐπὶ Γώγ, καὶ κατοικηθήσονται αἱ 6
νῆσοι ἐπ' εἰρήνης· καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος. [7]καὶ τὸ 7
ὄνομά μου τὸ ἅγιον γνωσθήσεται ἐν μέσῳ λαοῦ μου Ἰσραήλ, καὶ οὐ
βεβηλωθήσεται τὸ ὄνομά μου τὸ ἅγιον οὐκέτι· καὶ γνώσονται τὰ ἔθνη
ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος, ἅγιος ἐν Ἰσραήλ. [8]ἰδοὺ ἥκει, καὶ γνώσῃ ὅτι 8
ἔσται, λέγει κύριος Κύριος· αὕτη ἐστὶν ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐλάλησα. [9]καὶ 9
ἐξελεύσονται οἱ κατοικοῦντες τὰς πόλεις Ἰσραὴλ καὶ καύσουσιν ἐν
τοῖς ὅπλοις, πέλταις καὶ κοντοῖς καὶ τόξοις καὶ τοξεύμασιν καὶ ῥάβδοις
¶ Γ χειρῶν καὶ λόγχαις, καὶ καύσουσιν ἐν αὐτοῖς¶ πῦρ ἑπτὰ ἔτη· [10]καὶ 10
οὐ μὴ λάβωσιν ξύλα ἐκ τοῦ πεδίου οὐδὲ μὴ κόψουσιν ἐκ τῶν δρυμῶν,
ἀλλ' ἢ τὰ ὅπλα κατακαύσουσιν πυρί· καὶ προνομεύσουσιν τοὺς
προνομεύσαντας αὐτούς, καὶ σκυλεύσουσιν τοὺς σκυλεύσαντας αὐ-
τούς, λέγει Κύριος. [11]Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ δώσω τῷ 11
Γὼγ τόπον ὀνομαστόν, μνημεῖον ἐν Ἰσραήλ, τὸ πολυάνδριον τῶν
ἐπελθόντων πρὸς τῇ θαλάσσῃ, καὶ περιοικοδομήσουσιν τὸ περι-
στόμιον τῆς φάραγγος· [12]καὶ κατορύξουσιν ἐκεῖ τὸν Γὼγ καὶ πᾶν τὸ 12
πλῆθος αὐτοῦ, καὶ κληθήσεται Τὸ τέ, τὸ πολυάνδριον τοῦ Γώγ. [13]καὶ 13 (12
κατορύξουσιν αὐτοὺς οἶκος Ἰσραὴλ ἵνα καθαρισθῇ ἡ γῆ ἐν ἑπταμήνῳ,
[13]καὶ κατορύξουσιν αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἔσται αὐτοῖς (13
ὀνομαστὸν ᾗ ἡμέρᾳ ἐδοξάσθην, λέγει Κύριος. [14]καὶ ἄνδρας διὰ 14
παντὸς διαστελοῦσιν ἐπιπορευομένους τὴν γῆν θάψαι τοὺς κατα-
λελιμμένους ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς, καθαρίσαι αὐτὴν μετὰ τὴν

AQΓ **3** το τοξον] om το Q | απο 1°] εκ A **4** τα Ισραηλ] του Ιηλ A om τα QΓ | τα μετα] om τα A* (hab A^{a1}) | παντι] pr και Γ **5** προσωπον Q | Κυριος] pr κς AQΓ ‖ Γωγ] σε A Μαγωγ Γ | κατοικισθησονται A **7** γνωσθησεται] γνωσθησονται Q^{*vid} (spat 1 lit inter ε et τ) | μου το αγιον (2°)] το αγιον μου Q | τα εθνη] pr παντα AΓ | Κυριος] pr κς A | αγιος] pr ο ΑΓ | om εν 2° A (?Γ) **8** εσται] [εσ]τι[ν] $Γ^{vid}$ | Κυριος]+ο θς̄ A **9** Ισραηλ]+(sub θ′ ※) | και εκκαυσουσιν Q | καυσουσιν] εκκαυσουσιν Γ | πελ-ταις] pr ; $Q^{?}$ **10** κοψωσιν AQ | Κυριος] pr κς Q **11** om εν Ισραηλ A* (hab $A^{a?}$) | την θαλασσαν A **12** κατορυξωσιν A | το τε] το γαι A το γε Q **13** κατορυξουσιν 1°] κατορυξωσιν A | Ισραηλ] pr του A | ονομαστον] pr εις AQ | ημερα]+η A | Κυριος] pr κς Q **14** διαστελουσιν] αποστε-λουσιν Q^{mg} | την γην] pr πασαν AQ^{mg} | θαψαι]+(sub ※) και τους παρα-πορευομενους A | καταλελειμμενους $B^{ab}Q^{*}$

15 ἑπτάμηνον, καὶ ἐκζητήσουσιν. [15]καὶ πᾶς ὁ διαπορευόμενος τὴν γῆν Β
καὶ ἰδὼν ὀστοῦν ἀνθρώπου οἰκοδομήσει παρ' αὐτὸ σημεῖον, ἕως ὅτου
θάψωσιν αὐτὸ οἱ θάπτοντες εἰς τὸ γαὶ τὸ πολυάνδριον τοῦ Γώγ·
16 [16]καὶ γὰρ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως Πολυάνδριον· καὶ καθαρισθήσεται
17 ἡ γῆ. [17]καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, εἰπόν Τάδε λέγει Κύριος Εἰπὸν
παντὶ ὀρνέῳ πετεινῷ καὶ πρὸς πάντα τὰ θηρία τοῦ πεδίου Συνάχθητε
καὶ ἔρχεσθε, συνάχθητε ἀπὸ πάντων τῶν περικύκλῳ ἐπὶ τὴν θυ-
σίαν μου, ἣν τέθυκα ὑμῖν θυσίαν μεγάλην ἐπὶ τὰ ὄρη Ἰσραήλ, καὶ
18 φάγεσθε κρέα καὶ πίεσθε αἷμα. [18]κρέα γιγάντων φάγεσθε, καὶ αἷμα
ἀρχόντων τῆς γῆς πίεσθε, κριοὺς καὶ μόσχους καὶ τράγους, καὶ οἱ
19 μόσχοι ἐστεατωμένοι πάντες. [19]καὶ φάγεσθε στέαρ εἰς πλησμονήν,
20 καὶ πίεσθε αἷμα εἰς μέθην ἀπὸ τῆς θυσίας μου ἧς ἔθυσα ὑμῖν. [20]καὶ
ἐμπλησθήσεσθε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ γί-
21 γαντα καὶ πάντα ἄνδρα πολεμιστήν, λέγει Κύριος. [21]καὶ δώσω τὴν
δόξαν μου ἐν ὑμῖν, καὶ ὄψονται πάντα τὰ ἔθνη τὴν κρίσιν μου ἣν
22 ἐποίησα καὶ τὴν χεῖρά μου ἣν ἐπήγαγον ἐπ' αὐτούς. [22]καὶ γνώσονται
οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας
23 ταύτης καὶ ἐπέκεινα. [23]καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη ὅτι διὰ τὰς
ἁμαρτίας αὐτῶν ᾐχμαλωτεύθησαν οἶκος Ἰσραήλ, ἀνθ' ὧν ἠθέτησαν
§ εἰς ἐμέ, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν καὶ παρέδωκα § 1'
αὐτοὺς εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, καὶ ἔπεσαν πάντες μαχαίρᾳ.
24 [24]κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ ἀνομήματα αὐτῶν ἐποίησα
25 αὐτοῖς, καὶ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν. [25]Διὰ τοῦτο
τάδε λέγει κύριος Κύριος Νῦν ἀποστρέψω αἰχμαλωσίαν ἐν Ἰακώβ,
καὶ ἐλεήσω τὸν οἶκον Ἰσραήλ, καὶ ζηλώσω διὰ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου.
26 [26]καὶ λήμψονται τὴν ἀτιμίαν ἑαυτῶν καὶ τὴν ἀδικίαν ἣν ἠδίκησαν, ἐν
τῷ κατοικισθῆναι αὐτοὺς ἐπὶ τὴν γῆν αὐτῶν ἐπ' εἰρήνης, καὶ οὐκ ἔσται
27 ὁ ἐκφοβῶν, [27]ἐν τῷ ἀποστρέψαι με αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν καὶ συνα-
γαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ τῶν χωρῶν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν
28 αὐτοῖς ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν· [28]καὶ γνώσονται ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος

14 εκζητησουσιν] ζητησουσιν Q* (εκζ. Q^{mg}) + ακριβως A **15** και 1°] AQΓ + εσται A om Q | την γην] pr πασαν A | ιδων] pr ο Q^{mg} | αυτο 1°] αυτω Q | θαψουσιν Q | γαι] γε BQ | το πολυανδρ.] τε π. B*^{vid} (το π. B^{2}) **17** om ειπον 1° Q | Κυριος] pr κς Q | πεδιου] αγρου A | ην] + εγω Q **20** om και 3° A | Κυριος] pr κς AQ **23** επεσον AQ^{vid} **25** Κυριος] + ο θς A | αποστρεψω] αναστρεψω AQ | αιχμαλωσιαν εν Ιακωβ] την αιχμ. Ιακωβ A αιχμ. Ιακωβ Q **26** λημψονται (ληψ. B^{b}Q^{a})] λημψομαι A | εαυτων] αυτων AΓ | την γην] [της] γης Γ | εκφοβων] + [α]υ[τ]ους Γ **27** om των χωρων...ενωπιον Γ | των εθνων 3°] εθνων πολλων A

Β ὁ θεὸς αὐτῶν, ἐν τῷ ἐπιφανῆναί με αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔθνεσιν. 29 καὶ οὐκ ἀποστρέψω οὐκέτι τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτῶν, ἀνθ᾽ οὗ ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραήλ, λέγει κύριος Κύριος. 29

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πέμπτῳ καὶ εἰκοστῷ ἔτει τῆς αἰχμαλωσίας 1 XL
ἡμῶν, ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ δεκάτῃ τοῦ μηνός, ἐν τῷ τεσσαρεσκαι-
δεκάτῳ ἔτει μετὰ τὸ ἁλῶναι τὴν πόλιν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐγένετο
ἐπ᾽ ἐμὲ χεὶρ Κυρίου καὶ ἤγαγέν με 2 ἐν ὁράσει θεοῦ εἰς τὴν γῆν 2
Ἰσραήλ, καὶ ἔθηκέν με ἐπ᾽ ὄρος ὑψηλὸν σφόδρα, καὶ ἐπ᾽ αὐτῷ ὡσεὶ
οἰκοδομὴ πόλεως ἀπέναντι. 3 καὶ εἰσήγαγέν με ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ἀνήρ, καὶ 3
ἡ ὅρασις αὐτοῦ ἦν ὡσεὶ ὅρασις χαλκοῦ στίλβοντος, καὶ ἐν τῇ χειρὶ
αὐτοῦ ἦν σπαρτίον οἰκοδόμων καὶ κάλαμος μέτρου· καὶ αὐτὸς ἱστήκει
ἐπὶ τῆς πύλης. 4 καὶ εἶπεν πρὸς μὲ ὁ ἀνήρ Ἑόρακας, υἱὲ ἀνθρώ- 4
που; ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς σου ἴδε, καὶ ἐν τοῖς ὠσίν σου ἄκουε, καὶ
τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου πάντα ὅσα ἐγὼ δεικνύω σοι, διότι ἕνεκα
τοῦ δεῖξαί σοι εἰσελήλυθας ὧδε, καὶ δείξεις πάντα ὅσα σὺ ὁρᾷς τῷ
οἴκῳ τοῦ Ἰσραήλ. 5 Καὶ ἰδοὺ περίβολος ἔξωθεν τοῦ οἴκου κύκλῳ, 5
καὶ ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀνδρὸς κάλαμος τὸ μέτρον πηχῶν ἓξ ἐν πήχει
καὶ παλαιστῆς· καὶ διεμέτρησεν τὸ προτείχισμα, πλάτος ἴσον τῷ
καλάμῳ, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἴσον τῷ καλάμῳ. 6 καὶ εἰσῆλθεν εἰς 6
τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολὰς ἐν ἑπτὰ ἀναβαθμοῖς,
¶ Γ καὶ διεμέτρησεν¶ τὸ αἰλὰμ τῆς πύλης ἴσον τῷ καλάμῳ, 7 καὶ τὸ 7
θεὲ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ μῆκος καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ τὸ πλάτος,
καὶ τὸ αἰλὰμ ἀνὰ μέσον τοῦ θαιηλαθὰ πηχῶν ἓξ· καὶ τὸ θεὲ τὸ
δεύτερον ἴσον τῷ καλάμῳ πλάτος καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ μῆκος,

AQΓ **28** εθνεσιν (-σι B^b)] + (sub ※) και συναξω αυτους επι την γην αυτων και ου καταλειψω ουκετι απ αυτων εκει Q **29** ου] ων ΑΓ XL **1** pr tit ετει κε′ μηνι α′ ημερα ι′ $Q^{mg\ sup}$ | εικοστω και πεμπτω Q | τεσσαρισκαιδεκατω B^{ab} [τεσ]σερεσκαιδ. Γ | αλωναι] αλωθηναι A | χειρ κῡ επ εμε A | με]+(sub ※) εκει Q ▮ Ισραηλ] sup ras B^{ab} pr του ΑΓ | ορους υψηλου AQΓ | αυτω] αυτου AQΓ | ωσει] ως Γ **3** ωσει] ως Γ | στιλβοντος] pr ‡ $Q^{?}$ | εν τη χειρι...οικοδομων] ην σπαρτιον οικοδομων εν τη χειρι αυτου Q | μετρον]+εν τη χειρι αυτου A et (sub α′θ′ ※) Q | ειστηκει $B^{ab}Q^{a}$ **4** εορακας (εωρ. B^{ab}A)] pr ον B^{ab} pr ‡ $Q^{?}$ + συ A | εν τοις οφθ. σου ιδε] ιδε εν τοις οφθ. σου ΑΓ ιδε τοις οφθ. σου Q | δεικνυω] δ[ι]κνυσ[ω] I^{vid} | παντας (2°) A | του Ισραηλ] om του AQΓ **5** pr tit διαγραφη του ναου $Q^{mg\ sup}$ | πηχων] πηχεων AQ | πηχει]+ανδρος Q | πλατος] pr το A **6** και 2°] a sup ras A^{a} | διεμετρησεν]+το θεε εξ ενθεν και ενθεν και A + το θεε (θε $Q^{*\,vid}$ α′θ′ Ωρ. προθυρο| σ′ ουδον Q^{mg}) εξ και εξ Q + το θεε εξ εξ Γ **7** και ισον] καισον B* (και ισ. B^{ab}) | αιλαμ 1°] ελαμ A σ′ Ωρ. προπυλον Q^{mg} | θαιηλαθα] θεε A θεηλαθα Q | εξ] πεντε Q | πλατος 2°] pr το A | om και ισον τω καλαμω μηκος A

8 καὶ τὸ αἰλὰμ πήχεων πέντε· ‖καὶ τὸ θεὲ τὸ τρίτον ἴσον τῷ καλάμῳ B
9 πλάτος, καὶ ἴσον τῷ καλάμῳ μῆκος, [9]καὶ τὸ αἰλὰμ τοῦ πυλῶνος
πλησίον τοῦ αἰλὰμ τῆς πύλης πηχῶν ὀκτώ, καὶ τὰ αἰλεὺ πηχῶν δύο·
10 καὶ τὰ αἰλὰμ τῆς πύλης ἔσωθεν, [10]καὶ τὰ θεὲ τῆς πύλης θεὲ κατέναντι,
τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν, καὶ μέτρον ἓν τοῖς τρισίν, μέτρον ἓν τοῖς
11 αἰλὰμ ἔνθεν καὶ ἔνθεν. [11]καὶ διεμέτρησεν τὸ πλάτος τῆς θύρας τοῦ
πυλῶνος πηχῶν δέκα, καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος πηχῶν δέκα τριῶν.
12 [12]καὶ πῆχυς ἐπισυναγόμενος ἐπὶ πρόσωπον τῶν θεεὶμ ἔνθεν καὶ
13 ἔνθεν, καὶ τὸ θεὲ πηχῶν ἓξ ἔνθεν καὶ πηχῶν ἓξ ἔνθεν. [13]καὶ
διεμέτρησεν τὴν πύλην ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ θεὲ ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ
14 θεέ, πλάτος πήχεις εἴκοσι πέντε· αὖτη πύλη ἐπὶ πύλην. [14]καὶ τὸ
αἴθριον τοῦ αἰλὰμ τῆς πύλης ἔξωθεν, πήχεις εἴκοσι, θεεὶμ τῆς πύλης
15 κύκλῳ. [15]καὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης ἔξωθεν εἰς τὸ αἴθριον αἰλὰμ τῆς
πύλης ἔσωθεν, πηχῶν πεντήκοντα. [16]καὶ θυρίδες κρυπταὶ ἐπὶ τὸ
θεεὶμ καὶ ἐπὶ τὰ αἰλὰμ ἔσωθεν τῆς πύλης τῆς αὐλῆς κυκλόθεν· καὶ
ὡσαύτως τοῖς αἰλὰμ θυρίδας κύκλῳ ἔσωθεν, καὶ ἐπὶ τὸ αἰλὰμ φοί-
17 νικες ἔνθεν καὶ ἔνθεν. [17]Καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν
ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ παστοφόρια καὶ περίστυλα τῆς αὐλῆς κύκλῳ,
18 τριάκοντα παστοφόρια ἐν τοῖς περιστύλοις, [18]καὶ αἱ στοαὶ κατὰ νώτου
τῶν πυλῶν, κατὰ τὸ μῆκος τῶν πυλῶν τὸ περίστυλον τὸ ὑποκάτω.

7 το (superscr aliq postea ras $B^{?}$) αιλαμ (2°)] το ελαμ B το ελ Q | πηχεων] AQ πηχων Q **8** πλατος (πλατο sup ras B^{ab})] το μηκος A | om πλατος και ισον τω καλαμω Q | μηκος] το πλατος A **9** αιλαμ 1°] αιλ Q adnot προπυλον του πυλωνος Q^{mg} | πυλης 1°]+εσωθε| ισον τω καλαμω και διεμετρησεν το ελαμ της πυλης A | οκτω πηχων Q | τα αιλευ] το αιλευ A adnot το περι αυτο της πυλης στηριγμα Q^{mg} | πηχων δυο] π. δεκα A δυο πηχων Q | τα αιλαμ] το αιλαμ A **10** τα θεε] το θεε A | om θεε 2° Q | μετρον 2°] pr και A | τοις αιλαμ] τω ελαμ A **11** πηχων bis] πηχεων A | δεκα πηχων Q **12** επι] κατα A | των θεειμ] τω θεε A | θεειμ] α′ στηριγματων σ′ παρασταδων Q^{mg}+(sub θ′ ※) πηχεος ενος και πηχεος ενος οριον AQ | το θεε] Ωρ. αι παρασταδες·Q^{mg} | πηχεων bis A **13** τοιχου] τειχους AQ | θεε 1°] θε Q^{*vid} | πηχεις εικοσι πεντε] om πηχεις A εικοσι πεντε πηχ. Q **14** improb και B^{ab} | εξωθεν...θεειμ] εξωθεν πηχεις εικοσι πεντε και το θεεμ A εξηκοντα πηχεις και θεειμ Q | πυλης 2°] αυλης Q **15** πυλης 1°] αυλης Q | αιθριον 2°] +της πυλης A | αιλαμ] pr του A προπυλου Q^{mg} | πηχων πεντηκοντα] πηχεων οκτω A πεντηκοντα πηχων Q **16** το θεειμ] τα θεε A τα θεειμ Q σ′ παρασταδας α′ στηριγμα Q^{mg} | om και επι τα αιλαμ A | τοις αιλαμ] τοις αιλαμμωθ Q σ′ ταις περιστασεσιν Q^{mg} | θυριδας κυκλω] θυριδες κυκλω A και θυριδες κυκλω (※) κυκλω Q | το αιλαμ] σ′ ταις περιστασεσι adnot τουτεστι ταις περιστηκυιαις περι την αυλην ἡ λεγομεναις υπο Ακυλου στηριγμασιν. Ωρ. Q^{mg} **17** παστοφορια 1°] γαζοφυλακια A | περιστυλα]+(sub θ′σ′ ※) πεποιημενα Q | της αυλης κυκλω] κυκλω της αυλης A της αυλ. κυκλω (α′θ′ ※) κυκλω Q **18** αι στοαι] om αι A | νωτου] νοτου Q | το υποκατω] τω υπ. A

19 καὶ διεμέτρησεν τὸ πλάτος τῆς αὐλῆς ἀπὸ τοῦ αἰθρίου τῆς πύλης 19
τῆς ἐξωτέρας ἔσωθεν ἐπὶ τὸ αἴθριον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης ἔξω,
πήχεις ἑκατόν, τῆς βλεπούσης κατ' ἀνατολάς. καὶ ἤγαγέν με ἐπὶ
βορρᾶν, 20 καὶ ἰδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς βορρᾶν τῇ αὐλῇ τῇ ἐξωτέρᾳ, 20
καὶ διεμέτρησεν αὐτήν, τό τε μῆκος αὐτῆς καὶ τὸ πλάτος, 21 καὶ τὸ 21
θεὲ τρεῖς ἔνθεν καὶ τρεῖς ἔνθεν, καὶ τὰ αἰλεὺ καὶ τὰ αἰλαμμὼν καὶ
τοὺς φοίνικας αὐτῆς. καὶ ἐγένετο κατὰ τὰ μέτρα τῆς πύλης τῆς
βλεπούσης κατὰ ἀνατολὰς πηχῶν πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ
πηχῶν εἴκοσι πέντε τὸ εὖρος αὐτῆς. 22 καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς καὶ τὰ 22
αἰλαμμὼν καὶ οἱ φοίνικες αὐτῆς καθὼς ἡ πύλη ἡ βλέπουσα κατὰ
ἀνατολάς· καὶ ἐν ἑπτὰ κλιμακτῆρσιν ἀνέβαινον ἐπ' αὐτόν, καὶ τὰ
αἰλὰμ ἔσωθεν. 23 καὶ πύλη τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ βλέπουσα ἐπὶ πύλην 23
τοῦ βορρᾶ, ὃν τρόπον τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς· καὶ
διεμέτρησεν τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην, πήχεις ἑκατόν. 24 καὶ 24
ἤγαγέν με κατὰ νότον, καὶ ἰδοὺ πύλη βλέπουσα πρὸς νότον, καὶ
διεμέτρησεν αὐτὴν καὶ τὰ θεὲ καὶ τὰ αἰλεὺ καὶ τὰ αἰλαμμὼν κατὰ τὰ
μέτρα ταῦτα. 25 καὶ αἱ θυρίδες αὐτῆς καὶ τὰ αἰλαμμὼν κυκλόθεν 25
καθὼς αἱ θυρίδες τοῦ αἰλάμ· πηχῶν πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ
πηχῶν εἴκοσι πέντε τὸ εὖρος αὐτῆς. 26 καὶ ἑπτὰ κλιμακτῆρες αὐτῇ 26
καὶ αἰλαμμὼν ἔσωθεν, καὶ φοίνικες αὐτῇ, εἷς ἔνθεν καὶ εἷς ἔνθεν ἐπὶ
τὰ αἰλεύ. 27 καὶ πύλη κατέναντι πύλης τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας πρὸς 27
νότον· καὶ διεμέτρησεν τὴν αὐλὴν ἀπὸ πύλης ἐπὶ πύλην, πήχεις
ἑκατὸν τὸ εὖρος πρὸς νότον. 28 Καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν 28

AQ **19** της αυλης] pr ÷ Q$^{?}$ | εξωτερας] εσωτερας Q | ηγαγεν] εισηγαγεν AQ | βορρα B$^{b\,vid}$ **20** αυτην] pr ÷ Q$^{?}$ | om τε Q | πλατος] + αυτης Q **21** θεε] παρασταδας Q^{mg} + (sub ※) αυτης Q | αιλευ] ελεου A αιλαυ Q οι γ' τα υπερθυρα Ωρ. Q^{mg} | τα αιλαμμων] το ελαμμων A τα αιλαμμωθ Q σ' υποχωρησις Q^{mg} | και τους φοινικας] pr ÷ Q$^{?}$ | κατα 2°] κατ A* (κατα A$^{?\,vid}$) | πηχεων bis A | πεντηκοντα πηχων Q | και το ευρος αυτης πηχων εικοσι πεντε Q **22** αιλαμμων] αιλαμμωθ Q | κατα] κατ AQ | κλιμακτηρσιν (Ωρ. βαθμοις Q^{mg}) επτα Q | αυτον] αυτην AQ | αιλαμ] αιλαμμων B^{ab}A αιλαμμωθ Q* προπυλον Ωρ. Q^{mg} **23** πυλη τη αυλη τη εσωτερα] τη πυλη τη αυτη (αυλη τη A$^{a?}$) εσωτερα A | ον τροπον της πυλης της βλεπουσης] pr ÷ Q$^{?}$ | κατα] κατ AQ | εκατον πηχεις Q **24** ηγαγεν] εισηγαγεν A | διεμετρησεν] εμετρησεν Q | αιλευ] ελευ B Ωρ. α' στηριγματα αυτης σ' τα περι αυτην Q^{mg} | αιλαμμων] αιλαμμωθ A ελλαμμωθ Q | ταυτα] τα αυτα A **25** αιλαμμων] αιλαμμωθ AQ | αιλαμ] seq ras 2 vel 3 litt in B | πηχεων bis A | πεντηκοντα πηχ$\bar{ω}$ Q | το ευρος αυτης πηχων εικοσι πεντε Q **26** αυτη 1°] αυτης Q | αιλαμμων] ελαμμωθ A αιλλαμμωθ Q | αυτη 2°] αυτης A **27** κατεναντι πυλης pr ÷ Q$^{?}$ | πυλης 1°] pr της A | προς νοτον πηχεις εκατον το ευρος Q | το ευρος] pr και A | νοτον 2°] + πηχεις εικοσι πεντε A

τὴν ἐσωτέραν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον, καὶ διεμέτρησεν τὴν πύλην B
29 κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, [29]καὶ τὰ θεὲ καὶ τὰ αἰλεὺ καὶ τὰ αἰλαμμὼν κατὰ
τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ θυρίδες αὐτῇ καὶ τῷ αἰλαμμὼν κύκλῳ· πήχεις
31 πεντήκοντα τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τὸ εὖρος πήχεις εἴκοσι πέντε [31]τοῦ
αἰλὰμ εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ αἰλεύ, καὶ ὀκτὼ
32 κλιμακτῆρες. [32]καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ
33 ἀνατολάς, καὶ διεμέτρησεν αὐτὴν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, [33]καὶ τὰ θεὲ
καὶ τὰ αἰλεὺ καὶ τὰ αἰλαμμὼν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, καὶ θυρίδες
αὐτῇ καὶ αἰλαμμὼν κύκλῳ, πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς, καὶ
34 εὖρος πήχεις εἴκοσι πέντε. [34]καὶ αἰλαμμὼν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν
ἐσωτέραν, καὶ φοίνικες ἐπὶ τοῦ αἰλεὺ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ
35 κλιμακτῆρες αὐτῇ. [35]καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν πύλην τὴν πρὸς
36 βορρᾶν, καὶ διεμέτρησεν κατὰ τὰ μέτρα ταῦτα, [36]καὶ τὰ θεὲ καὶ τὰ
αἰλεὺ καὶ τὰ αἰλαμμών, καὶ θυρίδες αὐτῇ κύκλῳ, καὶ τῷ αἰλαμμὼν αὐτῆς·
πήχεις πεντήκοντα μῆκος αὐτῆς, καὶ εὖρος πήχεις εἴκοσι πέντε·
37 [37]καὶ τὰ αἰλαμμὼν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ φοίνικες τῷ αἰλεὺ
38 ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ ὀκτὼ κλιμακτῆρες αὐτῇ. [38]Τὰ παστοφόρια
αὐτῆς καὶ τὰ θυρώματα αὐτῆς καὶ τὰ αἰλαμμὼν αὐτῆς ἐπὶ τῆς πύλης τῆς
39 δευτέρας ἔκρυσις, [39]ὅπως σφάζωσιν ἐν αὐτῇ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας καὶ

28 πυλην] + (sub θ′ ※) την προς νοτο| Q | τα μετρα] om τα Q* (hab Q^{mg}) AQ **29** αιλευ] ελευ B | αιλαμμων 1°] αιλαμμωθ AQ | ταυτα] τα αυτα A | αυτη] αυτης Q | τω αιλαμμων] τα αιλαμμωθ A των αιλαμμωθ Q | κυκλω] + (sub α′θ′ ※) κυκλω Q | πεντηκοντα πηχεις Q | ευρος] + αυτης A | πεντε] + (**30**) και αιλαμμωθ (αιλαμωθ Q) κυκλω (pr θ′ ※ κυκλω Q) μηκος πεντε και εικοσι πηχεων και πλατος πεντε πηχεων AQ **31** του αιλαμ] και αιλαμμων A θ′ ※ και αιλαμμωθ Q | κλιμακτηρες] + (sub θ′ ※) αναβασεις αυτου Q **32** βλεπουσαν] + (sub ※) οδον Q | κατα 1°] κατ AQ **33** αιλευ] αιλαυ Q | αιλαμμων 1°] αιλαμμωθ Q | ταυτα] τα αυτα A | θυριδες αυτη] αι θυριδες αυτης A | αιλαμμων 2°] τα αιλαμμωθ A αιλαμμωθ Q | κυκλω] + (sub ※) κυκλω Q | ευρος] το ευρ. αυτης A **34** αιλαμμων] αιλαμμωθ A αιλαμωθ Q **35** εις] προς Q | ταυτα] τα αυτα Q **36** τα αιλευ] ταιλευ A*^{vid} (τα αιλ. A$^{a?}$) | αιλαμμων (1°)] αιλαμμω B^{b} αιλαμμωθ AQ | θυριδες αυτη] αι θ. αυτης A θ. αυτης Q | τω αιλαμμων] τω αιλαμμω B* τω αιλαμμων B^{ab} τα αιλαμμωθ A τω αιλαμμωθ Q | αυτης 1°] + κυκλω A pr ÷ Q$^{?}$ | πηχεις πεντ. μηκος αυτης] πηχεις πεντ. το μ. αυτ. A μ. αυτ. πεντ. πηχεις Q | ευρος] + αυτης A | πηχεις εικοσι πεντε] πεντε και εικοσι πηχεις Q **37** τα αιλαμμων] τα αιλαμμω B* (-μων B^{ab}) αιλαμμωθ AQ | αιλευ] ελευ A **38** τα παστοφορια] pr και Q | αιλαμμων] αιλαμμωθ AQ | πυλης] + (sub ※) εκει πλυνουσιν την ολοκαυτωσιν εν δε τω αιλαμ της πυλης Q | της δ. εκρ. sub ÷ Q$^{?}$ | εκρυσις] εκρυσεις Q + εκει πλυνουσιν τη| ολοκαυτωσιν A **39** οπως] pr εν δε τω αιλαμ της πυλης ζυο (sic) τραπεζαι ενθε| και δυο τραπεζαι ενθεν εκ χρυσιου A pr δυο τραπεζαι ενθεν και δυο τραπεζαι ενθεν Q (ενθεν...ενθεν sub ÷ Q$^{?}$) | εν αυτη] τη| ολοκαυτωσιν και A αυτη (θ′ ※) την ολοκαυτωσιν και Q | τα υπ. αμ. sub θ′ ※ Q$^{?}$

B ὑπὲρ ἀγνοίας. 40 καὶ κατὰ νότου τοῦ ῥόακος τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς 40
βλεπούσης πρὸς βορρᾶν, δύο τράπεζαι πρὸς ἀνατολὰς κατὰ νότου
τῆς δευτέρας, καὶ τοῦ αἰλὰμ τῆς πύλης δύο τράπεζαι κατὰ ἀνατολάς.
41 τέσσαρες ἔνθεν καὶ τέσσαρες ἔνθεν κατὰ νότου τῆς πύλης, ἐπ᾽ αὐτὰ 41
σφάξουσι τὰ θύματα, κατέναντι τῶν ὀκτὼ τραπεζῶν τῶν θυμάτων.
42 καὶ τέσσαρες τράπεζαι τῶν ὁλοκαυτωμάτων λίθιναι λελαξευμέναι 42
πήχεος καὶ ἡμίσους τὸ πλάτος, καὶ πήχεων δύο ἡμίσους τὸ μῆκος,
καὶ ἐπὶ πῆχυν τὸ ὕψος· ἐπ᾽ αὐτὰ ἐπιθήσουσιν τὰ σκεύη, ἐν οἷς
σφάζουσιν ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ θύματα. 43 καὶ παλαιστὴν 43
ἔξουσιν γεῖσος λελαξευμένον ἔσωθεν κύκλῳ, καὶ ἐπὶ τὰς τραπέζας
ἐπάνωθεν στέγας τοῦ καλύπτεσθαι ἀπὸ τοῦ ὑετοῦ καὶ ἀπὸ τῆς
ξηρασίας. 44 καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ ἰδοὺ 44
δύο ἐξέδραι ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ, μία κατὰ νότου τῆς πύλης τῆς
βλεπούσης πρὸς βορρᾶν φέρουσα πρὸς νότον, καὶ μία κατὰ νότου
τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον βλεπούσης δὲ πρὸς βορρᾶν. 45 καὶ εἶπεν 45
πρὸς μέ Ἡ ἐξέδρα αὕτη ἡ βλέπουσα πρὸς νότον, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς
φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου· 46 καὶ ἡ ἐξέδρα ἡ βλέπουσα πρὸς 46
βορρᾶν, τοῖς ἱερεῦσι τοῖς φυλάσσουσι τὴν φυλακὴν τοῦ θυσια-
στηρίου· ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ υἱοὶ Σαδδοὺκ οἱ ἐγγίζοντες ἐκ τοῦ Λευεὶ
πρὸς Κύριον λειτουργεῖν αὐτῷ. 47 καὶ διεμέτρησεν τὴν αὐλὴν μῆκος 47
πήχεων ἑκατὸν καὶ εὖρος πήχεις ἑκατὸν ἐπὶ τὰ τέσσερα μέρη αὐτῆς,
καὶ τὸ θυσιαστήριον ἀπέναντι τοῦ οἴκου. 48 Καὶ εἰσήγαγέν με 48
εἰς τὸ αἰλὰμ τοῦ οἴκου. καὶ διεμέτρησεν τὸ αἶλ τοῦ αἰλὰμ πηχῶν
πέντε τὸ πλάτος ἔνθεν καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν, καὶ τὸ εὖρος τοῦ
θυρώματος πηχῶν δέκα τεσσάρων, καὶ ἐπωμίδες τῆς θύρας τοῦ αἰλὰμ

AQ **39** υπερ 2°] pr τα A **40** κατα] seq ras 3 vel 4 litt in B | των] incep ο Q* | ολοκαυτωματων] + (sub α′ ※) εις θυρα̅ πυλης Q | προς ανατολας] pr ⸗ Q² | κατα ανατολας] και η (sic) τραπεζαι κατ ανατολας A κατ ανατ. Q (sub ⸗ Q²) **41** τεσσαρες 1°] + τραπεζαι Q | τεσσαρες 2°] + τραπεζαι Q | νωτου] pr τα Q |˙πυλης]+των οκτω τραπεζω̅ των θυμιαματων Q* (τ. θυμ. sub ⸗ Q²) | σφαξουσι (-σιν A)] σφαζουσιν Q | των οκτω τραπεζων των θυματων] πηχων δεκα τεσσαρων (sub ⸗ Q²) Q | θυματων] θυμιαματων A **42** πηχεος και...το μηκος] το μηκος πηχεος ενος και ημισους και το πλατος πηχεος (+ ενος Q^a) και ημισους Q | ημισους 2°] pr και A | αυτα] αυτας A | om τα σκευη A **43** γεισος παλαιστην εξουσιν Q | εσωθεν] εξωθεν A | κυκλω]+(sub ※) κυκλω Q **44** εξεδραι δυο Q | αυλη] πυλη Q **45** ιερευσιν A: item 46 | φυλασσουσιν A: item 46 **46** βορρα Q | Σαδδουχ A | Λευι AQ **47** πηχεις] πηχεων A | τεσσαρα B^b **48** το αιλ του αιλαμ πηχων] το αιλαμ πηχεων A το δια του αιλαμ πηχεων Q | το πλατος] pr ⸗ Q² | πηχων 2°] πηχεων AQ | το ευρος] om το Q | πηχων 3°, 4°, 5°] πηχεων A | και επωμιδες της θυρας του αιλαμ] pr ⸗ Q²

49 πηχῶν τριῶν ἔνθεν καὶ πηχῶν τριῶν ἔνθεν. [49]καὶ τὸ μῆκος τοῦ B
αἰλὰμ πηχῶν εἴκοσι, καὶ τὸ εὖρος πηχῶν δώδεκα· καὶ ἐπὶ δέκα
ἀναβαθμῶν ἀνέβαινον ἐπ᾽ αὐτό, καὶ στύλοι ἦσαν ἐπὶ τὸ αἰλάμ, εἷς
XLI 1 ἔνθεν καὶ εἷς ἐντεῦθεν. [1]Καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὸν ναόν, ᾧ
2 διεμέτρησεν τὸ αἰλὰμ πηχῶν ἓξ τὸ πλάτος ἔνθεν, [2]καὶ πηχῶν ἓξ τὸ
εὖρος τοῦ αἰλὰμ ἔνθεν, (2)καὶ τὸ εὖρος τοῦ πυλῶνος πηχῶν δέκα, καὶ
ἐπωμίδες τοῦ πυλῶνος πηχῶν πέντε ἔνθεν καὶ πηχῶν πέντε ἔνθεν.
καὶ διεμέτρησεν τὸ μῆκος αὐτοῦ πηχῶν τεσσεράκοντα καὶ τὸ εὖρος
3 πηχῶν εἴκοσι. [3]καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν, καὶ
διεμέτρησεν τὸ αἴλ τοῦ θυρώματος πηχῶν δύο, καὶ τὸ θύρωμα πηχῶν
ἓξ, καὶ τὰς ἐπωμίδας τοῦ θυρώματος πηχῶν ἑπτὰ ἔνθεν καὶ πηχῶν
4 ἑπτὰ ἔνθεν. [4]καὶ διεμέτρησεν τὸ μῆκος τῶν θυρῶν πηχῶν τεσσερά-
κοντα καὶ εὖρος πηχῶν εἴκοσι κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ. καὶ εἶπεν
5 Τοῦτο τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. [5]καὶ διεμέτρησεν τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου
πηχῶν ἓξ καὶ τὸ εὖρος τῆς πλευρᾶς πηχῶν τεσσάρων κυκλόθεν,
6 [6]καὶ πλευρὰ πλευρὸν ἐπὶ πλευρὸν τριάκοντα τρὶς δίς· καὶ διάστημα
ἐν τῷ τοίχῳ τοῦ οἴκου ἐν τοῖς πλευροῖς κύκλῳ τοῦ εἶναι τοῖς ἐπι-
λαμβανομένοις ὁρᾷν, ὅπως τὸ παράπαν μὴ ἅπτωνται τῶν τοίχων
7 τοῦ οἴκου. [7]καὶ τὸ εὖρος τῆς ἀνωτέρας τῶν πλευρῶν κατὰ τὸ
πρόσθεμα ἐκ τοῦ τοίχου, πρὸς τὴν ἀνωτέραν κύκλῳ τοῦ οἴκου, ὅπως
διαπλατύνηται ἄνωθεν, καὶ ἐκ τῶν κάτωθεν ἀναβαίνωσιν ἐπὶ τὰ
8 ὑπερῷα καὶ ἐκ τῶν γεισῶν ἐπὶ τὰ τριώροφα, [8]καὶ τὸ θραὲλ τοῦ οἴκου
ὕψος κύκλῳ διάστημα τῶν πλευρῶν ἴσον τῷ καλάμῳ πήχεων ἓξ.
9 διαστήματα [9]καὶ εὖρος τοῦ τοίχου τῆς πλευρᾶς ἓξωθεν πηχῶν πέντε,

48 om *και πηχων τριων ενθεν* Q* (hab Q^{mg}) **49** *πηχων* bis] *πηχεις* A | AQ *δωδεκα*] *δεκα* Q | *αναβαθμων δεκα* Q | *το αιλαμ*] *τα αιλαμ* A | *εις* bis] pr ÷ Q^{2} | *εντευθεν*] *ενθεν* AQ XLI **1** ω] *και* A | *πηχων*] *πηχεις* A **2** *πηχων* 1°, 4°, 5°, 6°] *πηχεις* A | *πηχων* 2°, 3°] *πηχεων* A | om *του αιλαμ* Q | *ενθεν* 1°] + (sub α′ ※) *πλατος της σκηνης* Q | *επωμιδες*] α′ *ωμοι θ′ ωμια σ′ ωμιαι* Q^{mg} | *πεντε πηχων* bis Q | *αυτου*] *αυτης* A | *τεσσαρακοντα* B^{b}: item 4 | *το ευρος* 2°] om *το* AQ **3** *αιλαμ* AQ α′ *στηριγμα της θυρας σ′ το περι την θυρα*] Q^{mg} | *πηχων* quater] *πηχεις* A | *δυο πηχων* Q | *και το θυρωμα πηχων εξ*] α′σ′ ※ *και την θυραν εξ πηχεις* Q | *ενθεν και πηχων επτα ενθεν*] pr ÷ Q^{1} **4** *μηκος των θυρων*] *ευρος τω*| *θυρωματων* A | *πηχων* bis] *πηχεις* A | *ειπεν*] + *προς με* A et (sub ※) Q ■ *πηχων* bis] *πηχεις* A | *τεσσαρων*] *τεσσαρες* A | *κυκλοθεν*] + *τω οικω κυκλω* Q **6** *πλευρα*] pr *τα* AQ | *τρις* (*τρεις* Q)] pr *και* AQ | *διαστεμα* A | *πλευροις*] + *του οικου* A **7** *των πλευρων...προσθεμα*] *κατα το προσθεμα των πλευρω*| Q | *τοιχου*] *οικου* A | *κυκλω*] + (sub ※) *κυκλω* Q | *διαπλατυνηται*] + *ο οικος* (sub ※) Q | *αναβαινουσιν* Q | *γεισων*] *μεσων* AQ **7—8** om *επι τα τριωροφα και το θραελ* Q^{a} **8** *το θραελ*] *του θρ.* A | om *εξ* A | *διαστημα* AQ **9** *πηχεων* A

B καὶ τὰ ἀπόλοιπα τὰ ἀνὰ μέσον τῶν πλευρῶν τοῦ οἴκου [10]καὶ ἀνὰ 10
μέσον τῶν ἐξεδρῶν εὖρος πηχῶν εἴκοσι, τὸ περιφερὲς τῷ οἴκῳ
κύκλῳ. [11]καὶ αἱ θύραι τῶν ἐξεδρῶν ἐπὶ τὸ ἀπόλοιπον τῆς θύρας 11
τῆς μιᾶς τῆς πρὸς βορρᾶν· καὶ ἡ θύρα ἡ μία πρὸς νότον, καὶ τὸ
εὖρος τοῦ φωτὸς τοῦ ἀπολοίπου, πηχῶν πέντε πλάτος κυκλόθεν.
[12]καὶ τὸ αἰθρίζον κατὰ πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου ὡς πρὸς θάλασσαν 12
πηχῶν ἑβδομήκοντα, πλάτος τοῦ τοίχου τοῦ διορίζοντος πήχεων
πέντε, εὖρος κυκλόθεν καὶ μῆκος αὐτοῦ πήχεων ἐνενήκοντα. [13]καὶ 13
διεμέτρησεν κατέναντι τοῦ οἴκου μῆκος πηχῶν ἑκατόν, καὶ τὰ ἀπό-
λοιπα καὶ τὰ διορίζοντα καὶ οἱ τοῖχοι αὐτῶν μῆκος πηχῶν ἑκατόν,
[14]καὶ τὸ εὖρος κατὰ πρόσωπον τοῦ οἴκου καὶ τὰ ἀπόλοιπα κατέναντι 14
πηχῶν ἑκατόν. [15]Καὶ διεμέτρησεν μῆκος τοῦ διορίζοντος κατὰ 15
πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου τῶν κατόπισθεν τοῦ οἴκου ἐκείνου, καὶ
τὰ ἀπόλοιπα ἔνθεν καὶ ἔνθεν πήχεων ἑκατὸν τὸ μῆκος. καὶ ὁ ναὸς
καὶ αἱ γωνίαι καὶ τὸ αἰλὰμ τὸ ἐξώτερον πεφατνωμένα. [16]καὶ θυρίδες 16
δικτυωταί, ὑποφαύσεις κύκλῳ τοῖς τρισὶν ὥστε διακύπτειν· καὶ ὁ
οἶκος καὶ τὰ πλησίον ἐξυλωμένα κύκλῳ, καὶ τὸ ἔδαφος καὶ ἐκ τοῦ
ἐδάφους ἕως τῶν θυρίδων, καὶ αἱ θυρίδες ἀναπτυσσόμεναι τρισσῶς
εἰς τὸ διακύπτειν. [17]καὶ ἕως πλησίον τῆς ἐσωτέρας καὶ ἕως τῆς 17
ἐξωτέρας, καὶ ἐφ' ὅλον τὸν τοῖχον κύκλῳ, ἐν τῷ ἔσωθεν καὶ ἐν τῷ
ἔξωθεν, [18]γεγλυμμένα χερουβείν· καὶ φοίνικες ἀνὰ μέσον χερουβὶ 18
καὶ ἀνὰ μέσον χερούβ. δύο πρόσωπα τῷ χερούβ, [19]πρόσωπον ἀν- 19
θρώπου πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν, καὶ πρόσωπον λέοντος
πρὸς τὸν φοίνικα ἔνθεν καὶ ἔνθεν· διαγεγλυμμένος ὁ οἶκος κυκλόθεν·
[20]ἐκ τοῦ ἐδάφους ἕως τοῦ φατνώματος, τὰ χερουβὶν καὶ οἱ φοίνικες 20
διαγεγλυμμένοι. [21]καὶ τὸ ἅγιον καὶ ὁ ναὸς ἀναπτυσσόμενος τετρά- 21

AQ **9** τα ανα] om τα AQ **10** ευρος] pr και A | πηχεων A | του οικου A | κυκλω]+(sub ※) κυκλω Q **11** θυραι] θυριδες A | του φωτος] το φως Q | πλατος] pr ⸗ Q? **12** αιθριζον] διοριζον AQ | απολοιπου]+(sub ※) οδον Q | θαλασσαν]+(sub σ' ※) πλατους Q | πηχων] πηχεων A | πλατος] pr και Q | πηχεων 1°] πηχων Q | πηχεων ενενηκοντα] ενεν. πηχεων Q **13** κατεναντι] pr ⸗ Q? | πηχων 1°] πηχεων A **15** μηκος 1°] τον τοιχον A | πηχων AQ | το μηκος] pr ⸗ Q? | πεφατνωμενα] νω sup ras B^b (φατμω| B^*) **16** θυριδες 1°] pr αι B^{ab}AQ | κυκλω 2°]+(sub ※) κυκλω Q | και εκ του εδαφους] pr ⸗ Q? | τρισσως] pr ⸗ Q? **17** εως 1°]+του οικου Q | τοιχον] οικον AQ | κυκλω] κυκλοθεν A | εξωθεν]+μετρα A et (sub ※) Q **18** γεγλυμμενα] pr και A et (sub ※) Q | χερουβιν B^b: item 20 | φοινικες] + και φοινιξ A et (sub θ' ※) Q | om μεσον 1° B^* (hab $B^{ab\,mg}$) | χερουβ και ανα μεσον χερουβ] χερουβειμ· χερουβ· A χερουβειμ και χερουβ Q | τω χερουβ] τε χ. B^* (τω χ. B^{ab}) των χ. A **19** ο οικος] pr ολος AQ **20** χερουβειμ Q **21** αναπτυσσομενος] αναπτυσσομενα A αναπτυσσομενοι Q

22 γωνα· κατὰ πρόσωπον τῶν ἁγίων ὅρασις ὡς ὄψις [22]θυσιαστηρίου Β
ξυλίνου, πηχῶν τριῶν τὸ ὕψος αὐτοῦ, καὶ τὸ μῆκος πηχῶν δύο, καὶ
τὸ εὖρος πηχῶν δύο· καὶ κέρατα εἶχεν, καὶ ἡ βάσις αὐτοῦ καὶ οἱ
τοῖχοι αὐτοῦ ξύλινοι. καὶ εἶπεν πρὸς μέ Αὕτη ἡ τράπεζα ἡ πρὸ
23 προσώπου. καὶ δύο θυρώματα τῷ ναῷ, [23]καὶ δύο θυρώματα τῷ
24 ἁγίῳ· [24]τοῖς δυσὶ θυρώμασι τοῖς στροφωτοῖς, δύο θυρώματα τῷ ἑνί,
25 καὶ δύο θυρώματα τῇ θύρᾳ τῇ δευτέρᾳ. [25]καὶ γλυφὴ ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ
ἐπὶ τὰ θυρώματα τοῦ ναοῦ χερουβεῖν, καὶ φοίνικες κατὰ τὴν γλυφὴν
τῶν ἁγίων, καὶ σπουδαῖα ξύλα κατὰ πρόσωπον τοῦ αἰλὰμ ἔξωθεν,
26 [26]καὶ θυρίδες κρυπταί. καὶ διεμέτρησεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, εἰς τὰ
XLII 1 ὁροφώματα τοῦ αἰλάμ, καὶ τὰ πλευρὰ τοῦ οἴκου ἐζυγωμένα. [1]Καὶ
εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν κατὰ ἀνατολὰς κατέναντι
τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν· καὶ εἰσήγαγέν με, καὶ ἰδοὺ ἐξέδραι πέντε
ἐχόμεναι τοῦ ἀπολοίπου καὶ ἐχόμεναι τοῦ διορίζοντος πρὸς βορρᾶν,
2 [2]ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν μῆκος πρὸς βορρᾶν, καὶ τὸ πλάτος πεντήκοντα,
3 [3]διαγεγραμμέναι ὃν τρόπον αἱ πύλαι τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, καὶ ὃν
τρόπον τὰ περίστυλα τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας, ἐστιχισμέναι ἀντι-
4 πρόσωποι στοαὶ τρισσαί. [4]καὶ κατέναντι τῶν ἐξεδρῶν περίπατος
πηχῶν δέκα τὸ πλάτος, ἐπὶ πήχεις ἑκατὸν τὸ μῆκος· καὶ τὰ θυρώματα
5 αὐτῶν πρὸς βορρᾶν, [5]καὶ οἱ περίπατοι οἱ ὑπερῷοι ὡσαύτως. ὅτι
ἐξείχετο τὸ περίστυλον ἐξ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ὑποκάτωθεν περιστύλου,
καὶ τὸ διάστημα· οὕτως περίστυλον καὶ διάστημα, καὶ οὕτως στοαὶ
6 δύο. [6]διότι τριπλαῖ ἦσαν, καὶ στύλους οὐκ εἶχον καθὼς οἱ στύλοι
τῶν ἐξωτέρων· διὰ τοῦτο ἐξείχοντο τῶν ὑποκάτωθεν καὶ τῶν μέσων
7 ἀπὸ τῆς γῆς. [7]καὶ φῶς ἔξωθεν, ὃν τρόπον αἱ ἐξέδραι τῆς αὐλῆς τῆς
ἐξωτέρας αἱ βλέπουσαι ἀπέναντι τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς βορρᾶν,
8 μῆκος πήχεων πεντήκοντα. [8]ὅτι τὸ μῆκος τῶν ἐξεδρῶν τῶν βλε-
πουσῶν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν πηχῶν πεντήκοντα, καὶ αὗται

22 πηχων 1°] πηχεων A | πηχων 2°] πηχεων AQ^{a} [πηχων 3°] πηχεων AQ | AQ η προ προσωπου] κατα προσωπον A + κυ B^{ab}AQ | θυρωμα B* (-ματα B^{ab}) **23** τω αγιω δυο θυρωματα B^{a}AQ **24** τη θυρα τη δευτερα] τη δευτ. θυρα A **25** χερουβειμ Q **26** εξυγωμενα] εξυλωμενα A XLII **1** εισηγαγεν 1°] εξηγαγεν Q | εσωτεραν] εξωτεραν AQ | κατα ανατολας] κατ ανατολας Q pr ÷ Q† | πεντε] δεκα πεντε A pr ÷ Q† **2** επι] pr κατα προσωπον A et (sub ※) Q | πεντηκοντα] + πηχεων AQ **4** επι πηχεις εκ. το μηκος] pr ÷ Q† + (sub θ′ ※) εις το εσωτερον οδον πηχεος ενος Q **5** το περιστυλον] om το A | διαστημα bis] διαστεμα A | περιστυλον και διαστημα] pr ÷ Q† | και ουτως (-τω Q) στοαι δυο] om δυο AQ pr ÷ Q† ∎ συλοι A* (στ. A^{1}) | εξωτερων] εξεδρων A | γης] + (sub οι γ′ ※) πεντηκοντα Q **7** τροπον] + και A | των προς βορραν] pr ÷ Q | πηχων Q **8** πηχων 1° (-χεων A)] pr ην B^{ab}AQ

Β εἰσιν αἱ ἀντιπρόσωποι ταύταις· τὸ πᾶν πηχῶν ἑκατόν. 9καὶ αἱ θύραι 9
τῶν ἐξεδρῶν τούτων τῆς εἰσόδου τῆς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι
δι' αὐτῶν ἐκ τῆς αὐλῆς τῆς ἐξωτέρας 10κατὰ τὸ φῶς τοῦ ἐν ἀρχῇ 10
περιπάτου· καὶ τὰ πρὸς νότον κατὰ πρόσωπον τοῦ νότου, κατὰ
πρόσωπον τοῦ ἀπολοίπου καὶ κατὰ πρόσωπον τοῦ διορίζοντος·
καὶ αἱ ἐξέδραι 11καὶ ὁ περίπατος κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, κατὰ τὰ 11
μέτρα ἐξεδρῶν τῶν πρὸς βορρᾶν καὶ κατὰ τὸ μῆκος αὐτῶν καὶ κατὰ
τὸ εὖρος αὐτῶν καὶ κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτῶν καὶ κατὰ πάσας
τὰς ἐπιστροφὰς αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ φῶτα αὐτῶν καὶ κατὰ τὰ θυρώ-
ματα αὐτῶν, 12τῶν ἐξεδρῶν τῶν πρὸς νότον, καὶ κατὰ τὰ θυρώματα 12
ἀπ' ἀρχῆς τοῦ περιπάτου ὡς ἐπὶ φῶς διαστήματος καλάμου, καὶ
κατ' ἀνατολὰς τοῦ εἰσπορεύεσθαι δι' αὐτῶν. 13καὶ εἶπεν πρὸς μέ 13
Αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς βορρᾶν καὶ αἱ ἐξέδραι αἱ πρὸς νότον, οὖσαι κατὰ
πρόσωπον τῶν διαστημάτων, αὗταί εἰσιν αἱ ἐξέδραι τοῦ ἁγίου, ἐν
αἷς φάγονται ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς υἱοὶ Σαδδοὺκ οἱ ἐγγίζοντες πρὸς Κύριον
τὰ ἅγια τῶν ἁγίων· καὶ ἐκεῖ θήσουσιν τὰ ἅγια τῶν ἁγίων καὶ τὴν
θυσίαν καὶ τὰ περὶ ἁμαρτίας καὶ τὰ περὶ ἀγνοίας, διότι ὁ τόπος ἅγιος.
14οὐκ εἰσελεύσονται ἐκεῖ παρὲξ τῶν ἱερέων, οὐκ ἐξελεύσονται ἐκ τοῦ 14
ἁγίου εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, ὅπως διὰ παντὸς ἅγιοι ὦσιν οἱ
προσάγοντες· καὶ μὴ ἅπτωνται τοῦ στολισμοῦ αὐτῶν ἐν οἷς λειτουρ-
γοῦσιν ἐν αὐτοῖς, διότι ἁγιά ἐστιν· καὶ ἐνδύσονται ἱμάτια ἕτερα ὅταν
ἅπτωνται τοῦ λαοῦ. 15Καὶ συνετελέσθη ἡ διαμέτρησις τοῦ οἴκου 15
ἔσωθεν. καὶ ἐξήγαγέν με καθ' ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς
ἀνατολάς, καὶ διεμέτρησεν τὸ ὑπόδειγμα τοῦ οἴκου κυκλόθεν ἐν
διατάξει. 16καὶ ἔστη κατὰ νώτου τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ 16
ἀνατολάς, καὶ διεμέτρησεν πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου.
17καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς βορρᾶν καὶ διεμέτρησεν τὸ κατὰ πρόσωπον 17
τοῦ βορρᾶ, πήχεις πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. 18καὶ 18
ἐπέστρεψεν πρὸς θάλασσαν καὶ διεμέτρησεν τὸ κατὰ πρόσωπον

AQ **8** αι αντιπροσ.] om αι A | πηχων 2°] πηχεων A **10** περιπατου] pr του AQ | και κατα προσ. του διοριζοντος] pr ÷ Q | αι εξεδραι] om αι Q **11** εξεδρων] pr των A + (sub ※) την οδον Q | om και 2° A **12** κατ] κατα Q **13** αι προς νοτον] om αι Q | ουσαι] pr αι AQ | διαστεματων] A | υιοι Σαδδουκ] pr οι AQ (pr ÷ Q[?]) | om και εκει θησουσιν τα αγια των αγιων A | θυσιν Q* (-σιαν Q[a]) | περι 2°] υπερ Q | αγιος] + εστιν A **14** εισελευσονται] εισελευσεται A | ουκ 2°] pr και A | οπως...οι προσαγοντες] pr ÷ Q[?] | ε|ν οις B* εν| οις B[?] | ενδυσονται ιματια ετερα] ιματια ενδυσονται τα ετερα Q **15** pr tit συνετελεσθη η διαμετρησις του ναου Q[mg sup] | προς] κατα B[ab mg] κατ A **16** κατα 2°] κατ AQ **17** μετρου (-του B* -τρου B[ab])] + (sub ※) κυκλω Q

19 θαλάσσης, πεντακοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου. [19]καὶ ἐπέ- B
στρεψεν πρὸς νότον καὶ διεμέτρησεν κατέναντι τοῦ νότου, πενται-
20 κοσίους ἐν τῷ καλάμῳ τοῦ μέτρου, [20]τὰ τέσσερα μέρη τοῦ αὐτοῦ
καλάμου· καὶ διέταξεν αὐτὸν καὶ περίβολον αὐτῶν κύκλῳ, πεντα-
κοσίων πρὸς ἀνατολὰς καὶ πεντακοσίων πηχῶν εὖρος, τοῦ διαστέλλειν
ἀνὰ μέσον τῶν ἁγίων καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ προτειχίσματος τοῦ ἐν
διατάξει τοῦ οἴκου.

III 1 [1]Καὶ ἤγαγέν με ἐπὶ τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατὰ ἀνατολάς,
2 καὶ ἐξήγαγέν με· [2]καὶ ἰδοὺ δόξα θεοῦ Ἰσραὴλ ἤρχετο κατὰ τὴν ὁδὸν
τὴν πρὸς ἀνατολάς, καὶ φωνὴ τῆς παρεμβολῆς ὡς φωνὴ διπλασια-
ζόντων πολλῶν· καὶ ἡ γῆ ἐξέλαμπεν ὡς φέγγος ἀπὸ τῆς δόξης
3 κυκλόθεν. [3]καὶ ἡ ὅρασις ἣν ἴδον κατὰ τὴν ὅρασιν ἣν ἴδον ὅτε
εἰσεπορευόμην τοῦ χρῖσαι τὴν πόλιν, καὶ ἡ ὅρασις τοῦ ἅρματος οὗ
ἴδον κατὰ τὴν ὅρασιν ἣν ἴδον ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Χοβάρ· καὶ
4 πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. [4]καὶ δόξα Κυρίου εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
5 κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης κατὰ ἀνατολάς. [5]καὶ
ἀνέλαβέν με πνεῦμα καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν,
6 καὶ ἰδοὺ πλήρης δόξης Κυρίου ὁ οἶκος. [6]καὶ ἔστην, καὶ ἰδοὺ φωνὴ
ἐκ τοῦ οἴκου λαλοῦντος πρὸς μέ, καὶ ὁ ἀνὴρ ἱστήκει ἐχόμενός μου,
7 [7]καὶ εἶπεν πρὸς μέ Ἑόρακας, υἱὲ ἀνθρώπου, τὸν τόπον τοῦ θρόνου
μου καὶ τὸν τόπον τοῦ ἴχνους τῶν ποδῶν μου, ἐν οἷς κατασκηνώσει
τὸ ὄνομά μου ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραὴλ τὸν αἰῶνα· καὶ οὐ βεβηλώσουσιν
οὐκέτι οἶκος Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, αὐτοὶ καὶ οἱ ἡγούμενοι
αὐτῶν, ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῶν καὶ ἐν τοῖς φόνοις τῶν ἡγουμένων ἐν
8 μέσῳ αὐτῶν, [8]ἐν τῷ τιθέναι αὐτοὺς τὸ πρόθυρόν μου ἐν τοῖς προ-
θύροις αὐτῶν καὶ τὰς φλιάς μου ἐχομένας τῶν φλιῶν αὐτῶν· καὶ
ἔδωκαν τὸν τοῖχόν μου ὡς συνεχόμενον ἐμοῦ καὶ αὐτῶν, καὶ ἐβε-

18 θαλασσης] pr της A | μετρου] + (sub ※) κυκλω Q **19** κατεναντι] AQ
κατα προσωπον A | νοτου] ναου $B^{a\,mg}$ (νοτ. non inst B^{b}) **20** τα τεσσερα] τα
τεσσαρα B^{b} εις τα τεσσαρα A | μερη] + εμετρησεν Q^{mg} | του αυτου καλαμου] του
αυτου μετρου A τω αυτω καλαμω Q^{a} | αυτων] αυτον A | πεντακοσιων 1°] πεντα-
κοσιοι Q | πετακοσιων (2°) Q^{*} (ν superscr Q^{a}) | πηχεων A XLIII **1** κατα]
κατ AQ | και εξηγαγεν με] pr ÷ $Q^{?}$ **2** την προς] της πυλης της βλεπουσης
προς A | διπασιαζοντων B^{*} (διπλ. B^{b}) | δοξης] + κυ A **3** του αρμ. ου ιδον]
pr ÷ $Q^{?}$ | ιδον 3°, 4°] ειδον A | ην 3°] ου A | του Χοβαρ] om του Q **4** κατα
2°] κατ AQ **5** πληρη B^{*} (πληρης B^{ab}) **6** και εστην (εστη B^{*} εστην
B^{ab})] pr ÷ $Q^{?}$ | ο ανηρ] om ο A | ειστηκει $B^{ab}Q^{a}$ **7** εωρακας B^{b}A | om
τον τοπον του θρ. μου Q^{*} (hab Q^{mg}) | τον τοπον 1°] om τον B^{*} (hab B^{ab}) |
om και 2° Q | οικου] pr του A | τον αιωνα] pr εις A | ου] + μη A | οικος] pr ο
A | μου το αγιον A

B βήλωσαν τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου ἐν ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν αἷς ἐποίουν· καὶ ἐξέτριψα αὐτοὺς ἐν θυμῷ μου καὶ ἐν φόνῳ. 9καὶ νῦν ἀπωσάσθωσαν τὴν πορνείαν αὐτῶν καὶ τοὺς φόνους τῶν ἡγουμένων αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ κατασκηνώσω ἐν μέσῳ αὐτῶν τὸν αἰῶνα. 10καὶ σύ, υἱὲ ἀνθρώπου, δεῖξον τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ τὸν οἶκον, καὶ κοπάσουσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· καὶ τὴν ὅρασιν αὐτοῦ καὶ τὴν διάταξιν αὐτοῦ, 11καὶ αὐτοὶ λήμψονται τὴν κόλασιν αὐτῶν περὶ πάντων ὧν ἐποίησαν. καὶ διαγράψεις τὸν οἶκον καὶ τὰς ἐξόδους αὐτοῦ καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ νόμιμα αὐτοῦ γνωριεῖς αὐτοῖς καὶ διαγράψεις ἐναντίον αὐτῶν, καὶ φυλάξονται πάντα τὰ δικαιώματά μου καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου καὶ ποιήσουσιν αὐτά. 12καὶ τὴν διαγραφὴν τοῦ οἴκου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους, πάντα τὰ ὅρια αὐτοῦ κυκλόθεν ἅγια ἁγίων. 13Καὶ ταῦτα τὰ μέτρα τοῦ θυσιαστηρίου ἐν πήχει τοῦ πήχεος καὶ παλαιστῆς· κόλπωμα βάθους ἐπὶ πῆχυν, καὶ πῆχυς τὸ εὖρος, καὶ γεῖσος ἐπὶ τὸ χεῖλος αὐτοῦ κυκλόθεν σπιθαμῆς. καὶ τοῦτο τὸ ὕψος τοῦ θυσιαστηρίου· 14ἐκ βάθους τῆς ἀρχῆς τοῦ κοιλώματος αὐτοῦ πρὸς τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα τοῦτο ὑποκάτωθεν πηχῶν δύο, καὶ τὸ εὖρος πήχεος. καὶ ἀπὸ τοῦ ἱλαστηρίου τοῦ μικροῦ ἐπὶ τὸ ἱλαστήριον τὸ μέγα πήχεις τέσσαρες, καὶ εὖρος πῆχυς. 15καὶ τὸ ἀριὴλ πηχῶν τεσσάρων, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀριὴλ καὶ ὑπεράνω τῶν κεράτων πῆχυς. 16καὶ τὸ ἀριὴλ πηχῶν δώδεκα μήκους, ἐπὶ πήχεις δώδεκα· τετράγωνον ἐπὶ τὰ τέσσερα μέρη αὐτοῦ. 17καὶ τὸ ἱλαστήριον πηχῶν δέκα τεσσάρων τὸ μῆκος, ἐπὶ πήχεις δέκα τέσσαρες τὸ εὖρος ἐπὶ τέσσερα μέρη αὐτοῦ, καὶ τὸ γεῖσος αὐτῷ κυκλό-

AQ **8, 9** *και εν φονω και*] pr ÷ Q^{1} **9** *πορνιαν* A | *τον αιωνα*] pr *εις* A **11** *και* 1°] pr *ει πως εντραπωσι* Q^{mg} | *ληψονται* $B^{b}Q^{a}$ | *οικον*]+*και την ετοιμασιαν αυτου* A et (sub *θ′* ※) Q | *αυτου* 1°]+*και τας εισοδους αυτου* A et (sub *οι γ′* ※) Q | *αυτου* 4°]+(sub ※) *και παντας τους νομους αυτου* Q | *διαγραψεις* 2°] *διαγραφεις* A | *φυλαξωνται* Q **12** *αγιων*]+*εισιν. ουτος ο νομος του οικου* A+*εισιν.* (*θ′* ※) *ουτος ο ν. τ. οικου* Q **13** pr *tit μετρα θυσιαστηριου και των εντος* $Q^{mg\,sup}$ | *εν πηχει του πηχεος*] *εν π. τ. πηχεως* A *εν π. πηχεος* Q+(sub *α′θ′* ※) *και πηχεως* Q *α′ πηχεος το*| *πηχυν πηχεας το κολπωμαην σ′ πηχισμο*] *πεπηχισμενον* Q^{mg} | *κολπωμα βαθους*] *το κολπωμα βαθος* A *κολπ. βαθος* Q | *επι πηχυν*] pr *πηχυς* A | *γεισος*] *α′θ′ οριον σ′ περιορισμον* Q^{mg} | *το χειλος*] *του χειλους* A | *σπιθαμης*]+*μιας* Q **14** *μεγα* 1°] *μετα* Q^{*} (*μεγα* Q^{mg}) | *τουτο*] *το* A | *πηχος* B^{*} (*πηχεος* B^{ab}) | *πηχυς*] *υς* sup ras $B^{ab\,vid}$ *πηχεως* A **15** *αριηλ* 1°] adnot *φως μου θς· ητοι ορος θυ δις το θυσιαστηριο*] *ουτως εκαλεσε*] Q^{mg} **16** *δωδεκα* 1°] *δεκα δυο* Q | *δωδεκα* 2°] *δεκα δυο* Q+*πλατους* A+*πλατος* Q | *τεσσαρα* B^{b} **17** *τεσσαρες*] *τεσσαρας* B^{b} | *ευρος*]+*τετραγωνον* A | *τεσσερα* (*τεσσαρα* B^{b})] pr *τα* A | *αυτου*] *αυτων* A

θεν κυκλούμενον αὐτῷ ἥμισυ πήχεος, καὶ τὸ κύκλωμα αὐτοῦ B
πῆχυς κυκλόθεν· καὶ οἱ κλιμακτῆρες αὐτοῦ βλέποντες κατ' ἀνα-
18 τολάς. 18 Καὶ εἶπεν πρὸς μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, τάδε λέγει Κύριος
ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ταῦτα τὰ προστάγματα τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ἡμέρᾳ
ποιήσεως αὐτοῦ, τοῦ ἀναφέρειν ἐπ' αὐτοῦ ὁλοκαυτώματα καὶ προσ-
19 χέειν πρὸς αὐτὸ αἷμα. 19 καὶ δώσεις τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευείταις
τοῖς ἐκ τοῦ σπέρματος Σαδδοὺκ τοῖς ἐγγίζουσι πρός μέ, λέγει
Κύριος ὁ θεός, τοῦ λειτουργεῖν μοι, μόσχον ἐκ βοῶν περὶ ἁμαρτίας.
20 20 καὶ λήμψονται ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ τὰ
τέσσερα κέρατα τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ
21 ἱλαστηρίου καὶ ἐπὶ τὴν βάσιν κύκλῳ, καὶ ἐξιλάσονται αὐτό. 21 καὶ
λήμψονται τὸν μόσχον τὸν περὶ ἁμαρτίας, καὶ κατακαυθήσεται ἐν
22 τῷ ἀποκεχωρισμένῳ τοῦ οἴκου ἔξωθεν τῶν ἁγίων. 22 καὶ τῇ ἡμέρᾳ
τῇ δευτέρᾳ λήμψονται ἐρίφους δύο αἰγῶν ἀμώμους ὑπὲρ ἁμαρτίας,
καὶ ἐξιλάσονται τὸ θυσιαστήριον καθότι ἐξιλάσαντο ἐν τῷ μόσχῳ.
23 23 καὶ μετὰ τὸ συντελέσαι σε τὸν ἐξιλασμὸν προσοίσουσι μόσχον
24 ἐκ βοῶν ἄμωμον καὶ κριὸν ἐκ προβάτων ἄμωμον, 24 καὶ προσοίσετε
ἐναντίον Κυρίου· καὶ ἐπιρίψουσιν οἱ ἱερεῖς ἐπ' αὐτὰ ἅλα, καὶ
25 ἀνοίσουσιν αὐτὰ ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ. 25 ἑπτὰ ἡμέρας ποιήσεις
ἔριφον ὑπὲρ ἁμαρτίας καθ' ἡμέραν καὶ μόσχον ἐκ βοῶν καὶ κριὸν
26 ἐκ προβάτων, ἄμωμα ποιήσουσιν 26 ἑπτὰ ἡμέρας· καὶ ἐξιλάσονται τὸ
θυσιαστήριον καὶ καθαριοῦσιν αὐτό, καὶ πλήσουσιν χεῖρας αὐτῶν.
27 27 καὶ ἔσται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὀγδόης καὶ ἐπέκεινα ποιήσουσιν οἱ
ἱερεῖς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου
ὑμῶν· καὶ προσδέξομαι ὑμᾶς, λέγει Κύριος.

LIV 1 1 Καὶ ἐπέστρεψέν με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῶν ἁγίων τῆς
ἐξωτέρας τῆς βλεπούσης κατ' ἀνατολάς, καὶ αὕτη ἦν κεκλεισμένη.
2 2 καὶ εἶπεν πρὸς μὲ Κύριος Ἡ πύλη αὕτη κεκλεισμένη ἔσται, οὐκ
ἀνοιχθήσεται, καὶ οὐδεὶς μὴ διέλθῃ δι' αὐτῆς· ὅτι Κύριος ὁ θεὸς τοῦ

17 πηχεος] πηχεως A 18 ο θεος Ισραηλ] κς Q | ολοκαυτωματα] AQ pr τα A | αυτο] το A 19 ιερευσιν AQ | Λευιταις AQ | τοις εκ] om τοις A | τοις εγγιζουσι (-σιν A)] pr και A | ο θεος] κς Q | του λειτουργειν] του Λευι λειτ. A | μοσχων A 20 ληψονται Q[a]: item 21, 22 | επιθησουσι B* (-σιν B[ab]) | κυκλω]+και περιραντιεις αυτο A et (sub ※) Q | αυτο] αυτον A 21 περι] υπερ AQ 22 αιγων] pr απο A | καθοτι] καθως A | μοχου A (μοσχ. A[a?]) 23 προσοισουσιν AQ | προβατων] pr των AQ 24 επιρριψουσιν B[b] | αλας A 25 προβατων] pr των AQ 26 καθαρισουσιν A | πλησουσι Q | χειρας αυτων] τας χειρας αυτης A 27 και 1°] pr (sub ※) και συντελεσουσιν τας ημερας Q | Κυριος] pr κς Q XLIV 2 προς με Κυριος] κς προς με A | om ουκ ανοιχθησεται A

B Ἰσραὴλ εἰσελεύσεται δι᾽ αὐτῆς, καὶ ἔσται κεκλεισμένη. 3διότι ὁ 3
ἡγούμενος, οὗτος καθήσεται ἐν αὐτῇ τοῦ φαγεῖν ἄρτον ἐναντίον
Κυρίου· κατὰ τὴν ὁδὸν αἰλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ κατὰ τὴν
ὁδὸν αὐτοῦ ἐξελεύσεται. 4καὶ εἰσήγαγέν με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης 4
τῆς πρὸς βορρᾶν κατέναντι τοῦ οἴκου· καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ πλήρης
δόξης ὁ οἶκος τοῦ κυρίου, καὶ πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου. 5καὶ εἶπεν 5
Κύριος πρός μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, τάξον εἰς τὴν καρδίαν σου, καὶ ἴδε
τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, καὶ τοῖς ὠσὶν ἄκουε πάντα ὅσα ἐγὼ λαλῶ μετὰ
σοῦ, κατὰ πάντα τὰ προστάγματα οἴκου Κυρίου καὶ κατὰ πάντα τὰ
νόμιμα αὐτοῦ· καὶ τάξεις τὴν καρδίαν σου εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ οἴκου
κατὰ πάσας τὰς ἐξόδους αὐτοῦ ἐν πᾶσι τοῖς ἁγίοις. 6καὶ ἐρεῖς πρὸς 6
τὸν οἶκον τὸν παραπικραίνοντα, πρὸς τὸν οἶκον τοῦ Ἰσραήλ Τάδε
λέγει Κύριος ὁ θεός Ἱκανούσθω ὑμῖν ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ὑμῶν,
οἶκος Ἰσραήλ, 7τοῦ εἰσαγαγεῖν ὑμᾶς υἱοὺς ἀλλογενεῖς ἀπεριτμήτους 7
καρδίᾳ καὶ ἀπεριτμήτους σαρκί, τοῦ γίνεσθαι ἐν τοῖς ἁγίοις μου· καὶ
ἐβεβήλουν αὐτὰ ἐν τῷ προσφέρειν ὑμᾶς ἄρτους σάρκας καὶ αἷμα, καὶ
παρεβαίνετε τὴν διαθήκην μου ἐν πάσαις ταῖς ἀνομίαις ὑμῶν, 8καὶ 8
διετάξατε τοῦ φυλάσσειν φυλακὰς ἐν τοῖς ἁγίοις μου. 9Διὰ 9
τοῦτο τάδε λέγει Κύριος ὁ θεός Πᾶς υἱὸς ἀλλογενὴς ἀπερίτμητος
καρδίᾳ καὶ ἀπερίτμητος σαρκὶ οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ἁγιά μου ἐν
πᾶσιν υἱοῖς ἀλλογενῶν τῶν ὄντων ἐν μέσῳ οἴκου Ἰσραήλ, 10ἀλλ᾽ ἢ 10
οἱ Λευεῖται οἵτινες ἀφήλαντο ἀπ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ πλανᾶσθαι τὸν Ἰσραὴλ
ἀπ᾽ ἐμοῦ κατόπισθεν τῶν ἐνθυμημάτων αὐτῶν· καὶ λήμψονται ἀδικίαν
αὐτῶν, 11καὶ ἔσονται ἐν τοῖς ἁγίοις μου λειτουργοῦντες θυρωροὶ ἐπὶ 11
τῶν πυλῶν τοῦ οἴκου καὶ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ· οὗτοι σφάξουσιν
τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ τὰς θυσίας τῷ λαῷ, καὶ οὗτοι στήσονται
ἐναντίον τοῦ λαοῦ τοῦ λειτουργεῖν αὐτοῖς. 12ἀνθ᾽ ὧν ἐλειτούργουν 12
αὐτοῖς πρὸ προσώπου τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἐγένετο τῷ οἴκῳ

AQ **3** ηγουμενος] + (sub οι γ′ ※) αρχων Q | ουτος] αυτης A **4** της προς] om της Q* (hab Q^{mg}) | ειδον B^{ab} | δοξης] + (sub οι γ′ ※) κῡ Q | του κυριου] om του AQ **5** ωσιν] + σου AQ | om κατα 2° Q | εισοδον] οδον Q | πασιν AQ **6** ο θεος] κς Q | Ισραηλ 2°] pr του A **7** γινεσθαι] γενεσθαι A | βεβηλουν A | αρτους] + μου A et (sub ※) Q | σαρκας] pr και A στεαρ Q **8** και] pr και ουκ εφυλαξατε (εφυλαξασθε Q) την φυλακην των αγιων μου A et (sub θ′ ※) Q | om εν Q **10** Λευιται AQ | αφηλαντο] αφειλαντο A | Ισραηλ] + οι επλανηθησαν A et (sub α′θ′ ※) Q | ληψονται B^{b}Q^{a}: item 13, 22 bis | αδικιαν] pr την A **11** εσονται] ησαν Q^{mg} | οικω] + κῡ A | ουτοι σφαξουσιν...αυτοις] adnot αντι του οι αλλοι οι τιμιωτεροι ιερεις τας θυσιας εποιουν ᾗ τας ολοκαυτωσεις και ουτοι υπηρετουν αυτοις Q^{mg} | του λειτουργειν] om του A **12** om οικω A

Ἰσραὴλ εἰς κόλασιν ἀδικίας· ἕνεκα τούτου ἦρα τὴν χεῖρά μου ἐπ' αὐ- B
13 τούς, λέγει Κύριος ὁ θεός, [13]καὶ οὐκ ἐγγιοῦσι πρὸς μὲ τοῦ ἱερατεύειν
μοι, οὐδὲ τοῦ προσάγειν πρὸς τὰ ἅγια υἱῶν τοῦ Ἰσραὴλ οὐδὲ πρὸς
τὰ ἅγια τῶν ἁγίων μου· καὶ λήμψονται ἀτιμίαν αὐτῶν ἐν τῇ πλανήσει
14 ᾗ ἐπλανήθησαν. [14]καὶ κατάξουσιν αὐτοὺς φυλάσσειν φυλακὰς τοῦ
15 οἴκου εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ εἰς πάντα ὅσα ἂν ποιήσωσιν. [15]οἱ
ἱερεῖς οἱ Λευεῖται οἱ υἱοὶ τοῦ Σαδδοὺκ οἵτινες ἐφυλάξαντο τὰς φυλακὰς
τῶν ἁγίων μου ἐν τῷ πλανᾶσθαι οἶκον Ἰσραὴλ ἀπ' ἐμοῦ, οὗτοι
προσάξουσιν πρὸς μὲ τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ στήσονται πρὸ προσ-
ώπου μου τοῦ προσφέρειν μοι θυσίαν, στέαρ καὶ αἷμα, λέγει Κύριος
16 ὁ θεός. [16]οὗτοι εἰσελεύσονται εἰς τὰ ἁγιά μου, καὶ οὗτοι προσελεύ-
σονται πρὸς τὴν τράπεζάν μου τοῦ λειτουργεῖν μοι, καὶ φυλάξουσιν
17 τὰς φυλακάς μου. [17]καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς τὰς
πύλας τῆς αὐλῆς τῆς ἐσωτέρας, στολὰς λινᾶς ἐνδύσονται· καὶ οὐκ
ἐνδύσονται ἐρεᾶ ἐν τῷ λειτουργεῖν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης τῆς ἐσω-
18 τέρας αὐλῆς. [18]καὶ κιδάρεις λινᾶς ἔξουσιν ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν,
καὶ περισκελῆ λινᾶ ἔξουσιν ἐπὶ τὰς ὀσφύας αὐτῶν, καὶ οὐ περι-
19 ζώσονται βίᾳ. [19]καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν
ἐξωτέραν πρὸς τὸν λαὸν ἐκδύσονται τὰς στολὰς αὐτῶν, ἐν αἷς αὐτοὶ
λειτουργοῦσιν ἐν αὐταῖς, καὶ θήσουσιν αὐτὰς ἐν ταῖς ἐξέδραις τῶν
ἁγίων, καὶ ἐνδύσονται στολὰς ἑτέρας, καὶ οὐ μὴ ἁγιάσωσιν τὸν λαὸν
20 ἐν ταῖς στολαῖς αὐτῶν. [20]καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν οὐ ξυρήσονται, § Γ
καὶ τὰς κόμας αὐτῶν οὐ ψιλώσουσιν· καλύπτοντες καλύψουσιν τὰς
21 κεφαλὰς αὐτῶν. [21]καὶ οἶνον οὐ μὴ πίωσιν πᾶς ἱερεὺς ἐν τῷ

12 εις] ει B* (εις Bab) | ενεκα] ενεκεν A | θεος] + και λημψονται την ατιμιαν AQΓ αυτων A + (sub θ′ ※) και λημψ. (λημψ. Qa item 13) τ. ανομιαν αυτ. Q **13** εγγιουσιν AQ | προσαγειν] προσαγαγειν A | τα αγια] pr παντα Q adnot αγια υιων Ιηλ καλει πασαν τω| Λευιτω| την λειτουργια| Qmg | του Ισραηλ] om του AQ | τα αγια των αγιων] adnot αγια αγιων καλει τας θυσιας τας τοις αρχιερευσι προσηκουσας Qmg | ατιμιαν] pr την A **14** και καταξουσιν] δεδωκα γαρ Qmg | καταξουσιν...οικου] adnot αντι του ουτως ημαρτανο| καιτοι αφωρισμενοι παρ εμου ινα ※ καταξουσιν αυτους φυλασσε| φυλακας του ιερου· η οτι επιτρεπει παλιν αυτους μετα τη| ανακλησι| λειτουργειν απαξ δεδωκοτας δικη|· προς τω και αργησαι του λειτουργειν της αιχμαλωσιας το| χρονον Qmg | καταξουσιν αυτους] και ταξουσιν αυτου A | ποιησωσιν] + (sub οι γ′ ※) εν αυτω Q **15** Λευιται Q | οι υιοι του Σαδδουκ] υιοι Σ. Q | εφυλαξαντο] εφυλαξα| Q | οικον] pr τον AQ | om μοι 2° A | θυσιαν] pr ÷ Q? **17** om και 2° AQ | ερεα] ερια Bab | της εσωτερας αυλης] της αυλης της εσωτερας Q + και εσω A et (sub α′θ′ ※) Q **18** om και 1° Q | κιδαρις A | ταις κεφαλαις] τας κεφαλας Q | τας οσφυας] ταις (τας Q*) οσφυσιν A (-σειν) Q **19** αυτου B* (αυτους Bab) **20** ου 1°] + μη A om Γ | ου 2°] + μη A | καλυψωσιν B*A (-ψουσι Bb)

Β εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐσωτέραν. [22]καὶ χήραν καὶ 22
ἐκβεβλημένην οὐ λήμψονται ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκα, ἀλλ' ἢ παρθένον
ἐκ τοῦ σπέρματος Ἰσραήλ· καὶ χήρα ἐὰν γένηται ἐξ ἱερέως, λήμψονται.
[23]καὶ τὸν λαόν μου διδάξουσιν ἀνὰ μέσον ἁγίου καὶ βεβήλου, καὶ 23
ἀνὰ μέσον καθαροῦ καὶ ἀκαθάρτου γνωριοῦσιν αὐτοῖς· [24]καὶ ἐπὶ 24
κρίσιν αἵματος οὗτοι ἐπιστήσονται τοῦ διακρίνειν· τὰ δικαιώματά μου
δικαιώσουσιν, καὶ τὰ κρίματά μου κρινοῦσιν, καὶ τὰ νόμιμά μου καὶ
τὰ προστάγματά μου ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς μου φυλάξουσι, καὶ τὰ
σάββατά μου ἁγιάσουσιν. [25]καὶ ἐπὶ ψυχὴν ἀνθρώπου οὐκ εἰσ- 25
ελεύσονται τοῦ μιανθῆναι· ἀλλ' ἢ ἐπὶ πατρὶ καὶ μητρὶ καὶ ἐπὶ υἱῷ
καὶ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ ἐπὶ ἀδελφῷ καὶ ἐπὶ ἀδελφῇ αὐτοῦ, ἢ οὐ γέγονεν
¶ Γ ἀνδρί, μιανθήσεται. [26]καὶ μετὰ¶ τὸ καθαρισθῆναι αὐτὸν ἑπτὰ ἡμέρας 26
ἐξαριθμήσει αὐτῷ· [27]καὶ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ εἰσπορεύωνται εἰς τὴν αὐλὴν 27
τὴν ἐσωτέραν τοῦ λειτουργεῖν ἐν τῷ ἁγίῳ, προσοίσουσιν ἱλασμόν,
λέγει Κύριος ὁ θεός. [28]καὶ ἔσται αὐτοῖς εἰς κληρονομίαν· ἐγὼ κλη- 28
ρονομία αὐτοῖς, καὶ κατάσχεσις αὐτοῖς οὐ δοθήσεται ἐν τοῖς υἱοῖς
Ἰσραήλ, ὅτι ἐγὼ κατάσχεσις αὐτῶν. [29]καὶ τὰς θυσίας καὶ τὰ ὑπὲρ 29
ἁμαρτίας καὶ τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας οὗτοι φάγονται, καὶ πᾶν ἀφόρισμα
ἐν τῷ Ἰσραὴλ αὐτοῖς ἔσται· [30]ἀπαρχαὶ πάντων καὶ τὰ πρωτότοκα 30
πάντων καὶ τὰ ἀφαιρέματα πάντα ἐκ πάντων τῶν ἀπαρχῶν ὑμῶν
τοῖς ἱερεῦσιν ἔσται. καὶ τὰ πρωτογενήματα ὑμῶν δώσετε τῷ ἱερεῖ,
τοῦ θεῖναι εὐλογίας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν. [31]καὶ πᾶν θνησιμαῖον 31
καὶ θηριάλωτον ἐκ τῶν πετεινῶν καὶ ἐκ τῶν κτηνῶν οὐ φάγονται
οἱ ἱερεῖς.

[1]Καὶ ἐν τῷ καταμετρεῖσθαι ὑμᾶς τὴν γῆν ἐν κληρονομίᾳ ἀφοριεῖτε 1 XLV
ἀπαρχὴν τῷ κυρίῳ ἅγιον ἀπὸ τῆς γῆς, πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας
μῆκος καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας· ἅγιον ἔσται ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις
αὐτοῦ κυκλόθεν. [2]καὶ ἔσται ἐκ τούτου ἁγιάσματα πεντακόσιοι ἐπὶ 2
πεντακοσίους τετράγωνον κυκλόθεν, καὶ πήχεις πεντήκοντα διάστημα

AQΓ **22** ου]+μη A | om εις Γ | Ισραηλ] pr οικου QΓ | γενηται] + (sub ※) χηρα Q | εξ ιερεως λημψονται] λημψ. εξ ιερεως Q **23** διδαξουσιν Q | καθαρου και ακαθαρτου] καθαρου και αναμεσον ακαθαρτου A ακαθαρτου και καθαρου QΓ | γνωρισουσιν Q **24** επι] περι QΓ | τα δικαιωματα] pr και Γ | δικαιωσουσιν] pr ÷ $Q^{\dagger}$ | αγιασωσιν Q^{*} (-σουσιν Q^{a}) **25** ψυχη Q | om και 2° Q | μητρι] pr επι $B^{ab}A$ | επι 5°] επ Γ | αδελφω] + αυτου A | επι 6°] επ Γ^{fort} **27** εισπορευωνται] εισπορευηται Q + (sub ※) εις το αγιον Q | προσοισουσιν] προσοισει Q **28** οτι] pr ÷ $Q^{\dagger}$ | αυτων] αυτοις A **29** αυτοι Q^{*} (αυτοις Q^{a}) **30** απαρχαι] pr και A | παντα] + υμων A | δωσεται $B^{*}A$ (δωσετε $B^{ab}Q$) XLV **1** εικοσι 2°] δεκα Q | πασιν AQ **2** αγιασματα] εις αγιασμα AQ

3 αὐτῷ κυκλόθεν. [3]καὶ ἐκ ταύτης τῆς διαμετρήσεως διαμετρήσεις B
μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδας, καὶ ἐν
4 αὐτῇ ἔσται ἅγια τῶν ἁγίων. [4]ἀπὸ τῆς γῆς ἔσται τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς
λειτουργοῦσιν ἐν τῷ ἁγίῳ, καὶ ἔσται τοῖς ἐγγίζουσι λειτουργεῖν τῷ
κυρίῳ· καὶ ἔσται αὐτοῖς τόπος εἰς οἴκους ἀφωρισμένους τῷ ἁγιασμῷ
5 αὐτῶν, [5]εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδας μῆκος, καὶ εὖρος εἴκοσι χιλιάδες·
καὶ τοῖς Λευείταις τοῖς λειτουργοῦσιν τῷ οἴκῳ αὐτοῖς εἰς κατάσχεσιν
6 πόλεις τοῦ κατοικεῖν. [6]καὶ τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως δώσεις πέντε
χιλιάδας εὖρος, καὶ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας, ὃν τρόπον ἡ
7 ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων παντὶ οἴκῳ Ἰσραὴλ ἔσονται. [7]καὶ τῷ ἡγουμένῳ
ἐκ τούτου καὶ ἀπὸ τούτου εἰς τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίων, εἰς κατάσχεσιν
τῆς πόλεως, κατὰ πρόσωπον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων καὶ κατὰ
πρόσωπον τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως, τὰ πρὸς θάλασσαν καὶ ἀπὸ
τῶν πρὸς θάλασσαν πρὸς ἀνατολάς· καὶ τὸ μῆκος ὡς μία τῶν μερίδων
ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν, καὶ τὸ μῆκος ἐπὶ τὰ ὅρια τὰ πρὸς
8 ἀνατολὰς τῆς γῆς. [8]καὶ ἔσται αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν ἐν τῷ Ἰσραήλ,
καὶ οὐ καταδυναστεύσουσιν οὐκέτι οἱ ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραὴλ τὸν
λαόν μου· καὶ τὴν γῆν κατακληρονομήσουσιν οἶκος Ἰσραὴλ κατὰ
9 φυλὰς αὐτῶν. [9]Τάδε λέγει Κύριος θεός Ἱκανούσθω ὑμῖν, οἱ
ἀφηγούμενοι τοῦ Ἰσραήλ· ἀδικίαν καὶ ταλαιπωρίαν ἀφέλεσθε, κρίμα
καὶ δικαιοσύνην ποιήσατε· ἐξάρατε καταδυναστείαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου,
10 λέγει Κύριος θεός. [10]ζυγὸς δίκαιος καὶ μέτρον δίκαιον καὶ χοῖνιξ
11 δικαία ἔστω ὑμῖν τοῦ μέτρου, [11]καὶ ἡ χοῖνιξ ὁμοίως μία ἔσται τοῦ
λαμβάνειν· τὸ δέκατον τοῦ γόμορ χοῖνιξ, καὶ τὸ δέκατον τοῦ γόμορ,
12 πρὸς τὸ γόμορ ἔσται τὸ ἴσον. [12]καὶ τὰ στάθμια εἴκοσι ὀβολοί, πέντε
σίκλοι, πέντε καὶ σίκλοι, δέκα καὶ πεντήκοντα σίκλοι ἡ μνᾶ ἔσται

2 αυτω] αυτων A **3** διαμετρησεις] διαμετρησις A | πεντε και εικοσι] AQ
ε και εικ sup ras B^{ab} | εικοσι 2°] δεκα Q | αγια] το αγιασμα A pr το
αγιασμα Q **4** απο] pr αγιον A et (sub οι γ′ ※) Q | εγγιζουσιν AQ+εν
αυτοις A **5** χιλιαδας] χιλιαδες AQ | ευρος εικοσι χιλιαδες] εικοσι χιλ.
ευρ. εσται A ευρ. δεκα χιλ. Q | om και 3° A | Λευιταις AQ **6** τροπον]
+και A **7** προς ανατολας (1°)] pr τα A ※ κατ ανατ. Q **9** Κυριος
θεος (1°)] κς ο θς A κς κς Q | Ισραηλ]+τον λαων μου· και την γην κατα-
κληρονομησουσιν οικος του Ιηλ A | κριμα] pr και AQ | εξαρατε] pr και A |
θεος 2°] pr ο AQ **10** ζυγον δικαιον AQ | εστω] εσται A **11** χοινιξ
2°] pr η A | το δεκατον του γομορ] το μετρον A | του γομορ 2°]+(sub ※)
του οιφι Q | το ισον] om το A **12** τα σταθμια] om τα Q | πεντε
σικλοι...πεντηκοντα σικλοι] εικοσι σικλοι πε|τε και εικοσι σικλοι (adnot πεντε
και δεκα εις τους γ′ εγεγραπτο κ διωρθωσα πεντε κ εικοσι Q^{mg}) δεκα και
πεντε σικλοι Q οι ε′ σικλοι ε′ κ οι ι′ σικλοι ι′ κ ν′ σικλοι $Q^{mg\ vid}$ | πεντε 1°]
pr οι A | σικλοι 2°] pr οι δεκα A

B ὑμῖν. 13καὶ αὕτη ἡ ἀπαρχὴ ἣν ἀφορεῖτε, ἕκτον μέτρον ἀπὸ τοῦ γόμορ 13
τοῦ πυροῦ, καὶ τὸ ἕκτον αὐτοῦ τοῦ οἰφὶ ἀπὸ τοῦ κόρου τῶν κριθῶν.
14καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ ἐλαίου κοτύλην ἐλαίου ἀπὸ δέκα κοτυλῶν, 14
ὅτι αἱ δέκα κοτύλαι εἰσὶν γόμορ. 15καὶ πρόβατον ἀπὸ τῶν προβάτων 15
ἀπὸ δέκα, ἀφαίρεμα ἐκ πασῶν τῶν πατριῶν τοῦ Ἰσραήλ, εἰς θυσίας
καὶ εἰς ὁλοκαυτώματα καὶ εἰς σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι περὶ ὑμῶν,
λέγει Κύριος θεός. 16καὶ πᾶς ὁ λαὸς δώσει τὴν ἀπαρχὴν ταύτην τῷ 16
ἀφηγουμένῳ τοῦ Ἰσραήλ. 17καὶ διὰ τοῦ ἀφηγουμένου ἔσται τὰ 17
ὁλοκαυτώματα καὶ αἱ θυσίαι καὶ αἱ σπονδαὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς
νουμηνίαις καὶ ἐν τοῖς σαββάτοις καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἑορταῖς οἴκου
Ἰσραήλ· αὐτὸς ποιήσει τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας καὶ τὴν θυσίαν καὶ τὰ
ὁλοκαυτώματα καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου, τοῦ ἐξιλάσκεσθαι ὑπὲρ τοῦ οἴκου
Ἰσραήλ. 18Τάδε λέγει Κύριος θεός Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ 18
μηνὸς λήμψεσθε μόσχον ἐκ βοῶν ἄμωμον τοῦ ἐξιλάσασθαι τὸ ἅγιον.
19καὶ λήμψεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐξιλασμοῦ, καὶ δώσει 19
ἐπὶ τὰς φλιὰς τοῦ οἴκου καὶ ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ ἱεροῦ καὶ
ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς
ἐσωτέρας. 20καὶ οὕτως ποιήσεις ἐν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς 20
παρ' ἑκάστου ἀπόμοιραν, καὶ ἐξιλάσεσθε τὸν οἶκον. 21καὶ ἐν τῷ πρώτῳ 21
τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν τὸ πάσχα ἑορτή· ἑπτὰ ἡμέρας
ἄζυμα ἔδεσθε. 22καὶ ποιήσει ὁ ἀφηγούμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 22
ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ τοῦ οἴκου καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ τῆς γῆς μόσχον
ὑπὲρ ἁμαρτίας. 23καὶ τὰς ἑπτὰ ἡμέρας τῆς ἑορτῆς ποιήσει ὁλοκαυ- 23

AQ **13** αφορειτε Q* (-ριειτε Q^a) | εκτον] εκατον A | μετρον] του μετρου AQ | γομορ] οιφι κορου $Q^{mg\,dext}$ (adnot τινα των ⸀πιγραφων ουτως εχει αντι των εσω $Q^{(mg\,sinistr)}$) | om αυτου AQ | οιφι] ο sup ras (prius ω ut vid) $B^{?}$ | του κορου] του γομορ· κορου A **14** το προσταγμα] τα προσταγματα A [το] δικαιωμα Q^{mg} | κοτυλην] θ′ μετρητης (sic ut vid) Q^{mg} | ελαιου 2°]+(sub ※) δεκατον Q pro δεκ. α′ ο βατος ο μετρητης απο του κορου θ′ ο βατος απο του κορου Q^{mg} | δεκα 1°] pr των A | κοτυλων]+(sub ※) αι δεκα κοτυλαι γομορ Q | οτι...γομορ] α′ οτι οι ι′ μετρηται κορος θ′ οι ι′ βατοι κορος Q^{mg} **15** προβατον]+εν AQ (sub ÷ $Q^{t\,vid}$) | προβατων απο δεκα] δεκα προβατων AQ | των πατριων] om των Q* pr απο Q^{mg} pro πατρ. σ′ ποτιστηριων Q^{mg} | σωτηριου A | εξιλασκεσθαι] εξιλασασθαι A | θεος] pr ο AQ **17** σπονδαι]+εσονται AQ* (sub ÷ $Q^{?}$) | αυτος] pr ο Q **18** θεος] pr ο AQ | ληψεσθε $B^{b}A$ (-θαι) Q^{a} | εξιλασασθαι] εξιλασκεσθαι Q **19** ληψεται $B^{b}Q^{a}$ | αιματος]+του μοσχου A **20** τω εβδομω μηνι μια] τω μηνι τω εβδομω μια A τη εβδομη Q | παρ εκαστου] pr λημψη AQ* (ληψ. Q^{a}) (sub ÷ $Q^{?}$) | απομοιραν] αγνοουντος και απο νηπιου· A et (sub θ′σ′ ※) Q | εξιλασασθαι Q* (-θε Q^{a}) **21** πρωτω]+μηνι AQ (sub ÷ $Q^{?}$) | τεσσαρεσκαιδεκατη (-ρισκαιδεκ. B^{b})]+ημερα Q (sub ※ $Q^{?}$) | εδεσθα B^{*} (sic) (-θε $B^{1\,fort}$) **22** αυτου] εαυτου Q | του οικου] pr υπερ AQ (κ. υ. τ. οικ. sub ÷ $Q^{?}$) **23** ποιησεις A

τώματα τῷ κυρίῳ, ἑπτὰ μόσχους καὶ ἑπτὰ κριοὺς ἀμώμους καθ' ἡμέ- B
ραν τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ ὑπὲρ ἁμαρτίας ἔριφον αἰγῶν καθ' ἡμέραν,
24 καὶ θυσίαν. [24]καὶ πέμμα τῷ μόσχῳ καὶ πέμμα τῷ κριῷ ποιήσεις,
25 καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. [25]καὶ ἐν τῷ ἑβδόμῳ πεντεκαιδεκάτῃ
τοῦ μηνὸς ἐν τῇ ἑορτῇ ποιήσεις κατὰ τὰ αὐτὰ ἑπτὰ ἡμέρας, καθὼς
τὰ ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας καὶ καθὼς τὰ ὁλοκαυτώματα καὶ καθὼς τὸ
μαναὰ καὶ καθὼς τὸ ἔλαιον.

VI 1 [1]Τάδε λέγει Κύριος θεός Πύλη ἡ ἐν τῇ αὐλῇ τῇ ἐσωτέρᾳ ἡ
βλέπουσα πρὸς ἀνατολὰς ἔσται κεκλεισμένη ἓξ ἡμέρας τὰς ἐνεργούς·
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἀνοιχθῇ, καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας
2 ἀνοιχθήσεται. [2]καὶ εἰσελεύσεται ὁ ἀφηγούμενος κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ
αἰλὰμ τῆς πύλης τῆς ἔσωθεν καὶ στήσεται ἐπὶ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης,
καὶ ποιήσουσιν οἱ ἱερεῖς τὰ ὁλοκαυτώματα αὐτοῦ καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου
3 αὐτοῦ. [3]καὶ προσκυνήσει ἐπὶ τοῦ προθύρου τῆς πύλης καὶ ἐξελεύ-
σεται, καὶ ἡ πύλη οὐ μὴ κλεισθῇ ἕως ἑσπέρας· καὶ προσκυνήσει ὁ
4 λαὸς τῆς γῆς κατὰ τὰ πρόθυρα τῆς πύλης ἐκείνης καὶ ἐν τοῖς
σαββάτοις καὶ ἐν ταῖς νουμηνίαις ἐναντίον Κυρίου. [4]καὶ τὰ ὁλο-
καυτώματα προσοίσει ὁ ἀφηγούμενος τῷ κυρίῳ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν
5 σαββάτων, ἓξ ἀμνοὺς ἀμώμους καὶ κριὸν ἄμωμον [5]καὶ μαναά, πέμμα
τῷ κριῷ, καὶ τοῖς ἀμνοῖς θυσίαν δόμα χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἶν
6 τῷ πέμματι. [6]καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς νουμηνίας μόσχον ἄμωμον καὶ ἓξ
7 ἀμνούς, καὶ κριὸς ἄμωμος ἔσται, [7]καὶ πέμμα τῷ κριῷ καὶ πέμμα τῷ
μόσχῳ ἔσται μαναά, καὶ τοῖς ἀμνοῖς καθὼς ἐὰν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ,
8 καὶ ἐλαίου τὸ εἶν τῷ πέμματι. [8]καὶ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι τὸν
ἀφηγούμενον, κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ αἰλὰμ τῆς πύλης εἰσελεύσεται, καὶ
9 κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης ἐξελεύσεται. [9]καὶ ὅταν εἰσπορεύηται ὁ
λαὸς τῆς γῆς ἐναντίον Κυρίου ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ εἰσπορευόμενος κατὰ
τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς βλεπούσης πρὸς βορρᾶν προσκυνεῖν ἐξε-
λεύσεται κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον, καὶ ὁ εἰσπορευό-

24 εν] εμ Q **25** εβδομω] + μηνι Q (sub ÷ $Q^{?}$) | πεντεκαιδεκατη] + ημερα AQ A et (sub οι γ' ※) Q | τα αυτα] ταυτα Q^{*} (τα αυτ. Q^{a}) | το μαναα] το μαννα A τα μαναα Q XLVI **1** θεος] pr ο AQ | κεκλειμενη B^{*} (κεκλεισμ. B^{ab}) | εν 2°] + δε AQ | ανοιχθη] ανοιχθησεται AQ **2** εσωθεν] εξωθεν AQ | τα προθυρα] om τα Q^{*} (superscr Q^{a}) **3** τα προθυρα] om τα Q^{*} (superscr Q^{a}) | om και 5° Q | Κυριου] pr του A **4** τα ολοκαυτωματα] το ολοκαυτωμα A ▮ μαναα] μαννα A: item 7, 11, 14 bis, 15, 20 | χειρος] pr της A **6** μοσχον] + υιον βουκολιου A et (sub θ' ※) Q | κριος αμωμος] κριον αμωμα Q **7** πεμμα τω μοσχω και πεμμα τω κριω Q | εαν] αν AQ | εκποιη] ευ ποιη A **8** και 1°] + εσται A **9** om της γης A | om βλεπουσης AQ

Β μενος κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς νότον ἐξελεύσεται κατὰ τὴν
ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν· οὐκ ἀναστρέψει κατὰ τὴν πύλην
εἰς ἣν εἰσελήλυθεν, ἀλλ' ἢ κατ' εὐθὺ αὐτῆς ἐξελεύσεται. 10καὶ ὁ 10
ἀφηγούμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτοὺς εἰσελεύ-
σεται μετ' αὐτῶν, καὶ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτοὺς ἐξελεύσεται. 11καὶ 11
ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν ἔσται τὸ μαναὰ πέμμα τῷ
μόσχῳ καὶ πέμμα τῷ κριῷ, καὶ τοῖς ἀμνοῖς καθὼς ἂν ἐκποιῇ ἡ χεὶρ
αὐτοῦ, καὶ ἐλαίου τὸ εἷν τῷ πέμματι. 12ἐὰν δὲ ποιήσῃ ὁ ἀφηγού- 12
μενος ὁμολογίαν ὁλοκαύτωμα σωτηρίου τῷ κυρίῳ, καὶ ἀνοίξει ἑαυτῷ
τὴν πύλην τὴν βλέπουσαν κατ' ἀνατολάς, καὶ ποιήσει τὸ ὁλοκαύ-
τωμα αὐτοῦ καὶ τὰ τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ ὃν τρόπον ποιεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῶν σαββάτων· καὶ ἐξελεύσεται, καὶ κλείσει τὰς θύρας μετὰ τὸ
ἐξελθεῖν αὐτόν. 13καὶ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ποιήσει εἰς ὁλο- 13
καύτωμα καθ' ἡμέραν τῷ κυρίῳ, πρωὶ ποιήσει αὐτόν. 14καὶ μαναὰ 14
ποιήσει ἐπ' αὐτῷ τὸ πρωὶ ἕκτον τοῦ μέτρου, καὶ ἐλαίου τρίτον τοῦ
εἷν τοῦ ἀναμίξαι τὴν σεμίδαλιν, μαναὰ τῷ κυρίῳ, πρόσταγμα διὰ
παντός. 15ποιήσετε τὸν ἀμνόν, καὶ τὸ μαναὰ καὶ τὸ ἔλαιον ποιήσετε 15
τὸ πρωί, ὁλοκαύτωμα διὰ παντός. 16Τάδε λέγει Κύριος θεός 16
Ἐὰν δῷ ὁ ἀφηγούμενος δόμα ἑνὶ ἐκ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς κλη-
ρονομίας αὐτοῦ, τοῦτο τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἔσται κατάσχεσις ἐν κλη-
ρονομίᾳ. 17ἐὰν δὲ δῷ δόμα ἑνὶ τῶν παίδων αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ 17
ἕως τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τῷ ἀφηγουμένῳ· πλὴν
τῆς κληρονομίας τῶν υἱῶν αὐτοῦ, αὐτοῖς ἔσται. 18καὶ οὐ μὴ λάβῃ 18
ὁ ἀφηγούμενος ἐκ τῆς κληρονομίας τοῦ λαοῦ καταδυναστεῦσαι αὐ-
τούς· ἐκ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ κατακληρονομήσει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ,
ὅπως μὴ διασκορπίζηται ὁ λαός μου, ἕκαστος ἐκ τῆς κατασχέσεως
αὐτοῦ. 19Καὶ εἰσήγαγέν με εἰς τὴν εἴσοδον τῆς κατὰ νότου τῆς 19

AQ **9** της προς νοτον (2°)] om της Q | εξευσεται B* (εξελ. Ba (txt et mg) b) | της προς βορραν] om της Q | πυλην] οδον της πυλης Q | om εις AQ **10** μετ αυτων] pr ÷ Q? **10—11** εξελευσεται...πανηγυρεσιν] distinx post πανηγ. A **10** εξελευσεται]+μετ αυτω| A **11** om και 1° Q | εστε Qa | το μαναα] incep σ Q* | και τοις αμνοις] τοις δε αμν. A **12** σωτηριου 1°] pr η Q+(sub οι γ' ※) εκουσιον Q **13** om εις A | πρωι]+πρωι Q **14** το πρωι] bis scr Q | improb το 2° Qa | τριτον] pr το AQ | του ειν] του ειν A | προσταγμα] +αιωνιον A et (sub α'θ' ※) Q **15** το πρωι] om το A **16** Κυριος θεος] αδωναι κς A κς ο θς Q | δομα] pr το Q | αυτου 1°]+του A | εσται· κατασχεσις (-σεις A) AQ+αυτων αυτη A et (sub θ' ※) Q **17** δομα] +εκ της κληρονομιας αυτου AQ | αποδωσει] αποδοθησεται Q **18** λαου] +αυτου AQ | καταδυναστευσαι] pr του Bab | αυτου 1°]+απο της κληρονομιας αυτου AQ | εκ 3°] απο AQ **19** νωτου] νοτου Q

πύλης, εἰς τὴν ἐξέδραν τῶν ἁγίων τῶν ἱερέων τὴν βλέπουσαν πρὸς B
20 βορρᾶν, καὶ ἰδοὺ τόπος ἐκεῖ κεχωρισμένος. 20καὶ εἶπεν πρὸς μέ
Οὗτος ὁ τόπος ἐστὶν οὗ ἑψήσουσιν ἐκεῖ οἱ ἱερεῖς τὰ ὑπὲρ ἀγνοίας
καὶ τὰ ὑπὲρ ἁμαρτίας, καὶ ἐκεῖ πέψουσι τὸ μαναὰ τὸ παράπαν
τοῦ μὴ ἐκφέρειν εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν τοῦ ἁγιάζειν τὸν λαόν.
21 21καὶ ἐξήγαγέν με εἰς τὴν αὐλὴν τὴν ἐξωτέραν, καὶ περιήγαγέν με
ἐπὶ τὰ τέσσερα μέρη τῆς αὐλῆς, καὶ ἰδοὺ αὐλὴ κατὰ τὰ κλίτη τῆς
22 αὐλῆς· 22κατὰ τὸ κλίτος αὐλή, (22)αὐλὴ ἐπὶ τὰ τέσσαρα, καὶ τῆς αὐλῆς
αὐλὴ μικρὰ μήκους πηχῶν τεσσεράκοντα, καὶ εὖρος πηχῶν τριά-
23 κοντα, μέτρον ἓν ταῖς τέσσαρσιν. 23καὶ ἐξέδραι κύκλῳ ἐν αὐταῖς,
κύκλῳ ταῖς τέσσαρσιν· καὶ μαγειρεῖα γεγονότα ὑποκάτω τῶν ἐξ-
24 εδρῶν κύκλῳ. 24καὶ εἶπεν πρὸς μέ Οὗτοι οἱ οἶκοι τῶν μαγείρων,
οὗ ἑψήσουσιν ἐκεῖ οἱ λειτουργοῦντες τῷ οἴκῳ τὰ θύματα τοῦ λαοῦ.

II 1 1Καὶ εἰσήγαγέν με ἐπὶ τὰ πρόθυρα τοῦ οἴκου, καὶ ἰδοὺ ὕδωρ
ἐξεπορεύετο ὑποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου κατ᾽ ἀνατολάς, ὅτι τὸ πρόσ-
ωπον τοῦ οἴκου ἔβλεπεν κατ᾽ ἀνατολάς· καὶ τὸ ὕδωρ κατέβαινεν
2 ἀπὸ τοῦ κλίτους τοῦ δεξιοῦ ἀπὸ νότου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. 2καὶ
ἐξήγαγέν με κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς πύλης τῆς πρὸς βορρᾶν, καὶ περι-
ήγαγέν με τὴν ὁδὸν ἔξωθεν πρὸς τὴν πύλην τῆς αὐλῆς τῆς βλε-
πούσης κατ᾽ ἀνατολάς, καὶ ἰδοὺ τὸ ὕδωρ κατεφέρετο ἀπὸ τοῦ κλί-
3 τους τοῦ δεξιοῦ, 3καθὼς ἔξοδος ἀνδρὸς ἐξ ἐναντίας. καὶ μέτρον ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ διεμέτρησεν χιλίους ἐν τῷ μέτρῳ, καὶ διῆλθεν
4 ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἀφέσεως· 4καὶ διεμέτρησεν χιλίους, καὶ διῆλθεν
ἐν τῷ ὕδατι ὕδωρ ἕως τῶν μηρῶν· καὶ διεμέτρησεν χιλίους, καὶ
5 διῆλθεν ὕδωρ ἕως ὀσφύος. 5καὶ διεμέτρησεν χιλίους, καὶ οὐκ ἠδύ-

19 βορρα B* (-ρραν B^{ab}) | εκει τοπος AQ **20** αγνοιας] pr της AQ | AQ αμαρτιας] pr της AQ | πεψουσιν A εψησουσιν Q^a **21** αυλην] αυτην B* (αυλ. B^b) | τεσσαρα B^b | τα κλιτη] om τα AQ **22** κατα το κλιτος αυλη αυλη] pr ÷ $Q^?$ αυλη κατα το κλιτος A | τεσσερα AQ+κλιτη AQ | om και 1° AQ | μηκους] μηκος Q | πηχων bis] πηχεων A | τεσσαρακοντα B^b | τεσσαρσι B^b: item **23** **24** οι οικοι] om οι Q | μαγειρων] μαγιρειων A XLVII **1** υποκατω A | αιθριου]+του οικου AQ | εβλεπεν] επεβλεπεν AQ | απο 1°] επι Q* (απο Q^a) | κλιτου Q* (-τους Q^a)]+του οικου Q **2** οδον 2°] +της πυλης Q **3** μετρον] adnot φασι το μετρο̄ | του χρονον δηλουν ως εις πολλα διηρημενον· διο και μετ ολιγα φησιν εις τους μηνας αυτου πρωτογενησει· οθε̄| ϛ πιθανως επεβαλον τινες τω μετρω μετρεισθαι μηνας δ′ ως εν πηχεσι δηλουμενους ποιουν̄τας ετη τλγ′ ϛ μηνας δ′ εις α συναγεται ο απο της γεννησεως του χ̄ῡ χρονος εως της Κω̄|σταντινου βασιλειας εφ ης ηρξατο πλατυνεσθ, τα χριστιανω̄. Q^{mg} | μετρω] +πηχεις Q^{mg} | αφεσεως] εως αστραγαλω̄| Q^{mg} **4** διεμετρησεν 1°]+εν τω μετρω A | μηρων] γονατων Q^{mg} | χιλιους 2°]+χειμαρρους A ▮ χιλιους]+(sub α′θ′ ⁘) χειμαρρους Q ante χειμ. ins και ιδου Q^{mg}

Β νατο διελθεῖν, ὅτι ἐξύβριζεν, χειμάρρου ὃν οὐ διαβήσονται. 6καὶ 6
εἶπεν πρὸς μέ Ἐώρακας, υἱὲ ἀνθρώπου; καὶ ἤγαγέν με ἐπὶ τὸ
χεῖλος τοῦ ποταμοῦ 7ἐν τῇ ἐπιστροφῇ μου· καὶ ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ χεί- 7
λους τοῦ ποταμοῦ δένδρα πολλὰ σφόδρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν. 8καὶ 8
εἶπεν πρὸς μέ Τὸ ὕδωρ τοῦτο τὸ ἐκπορευόμενον εἰς τὴν Γαλειλαίαν
τὴν πρὸς ἀνατολάς, καὶ κατέβαινεν ἐπὶ τὴν Ἀραβίαν, καὶ ἦρχετο
ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς διεκβολῆς, καὶ ὑγιάσει τὰ
ὕδατα, 9καὶ ἔσται πᾶσα ψυχὴ τῶν ζῴων τῶν ἐκζεόντων, ἐπὶ πάντα 9
ἐφ' ἃ ἂν ἐπέλθῃ ἐκεῖ ὁ ποταμός, ζήσεται· καὶ ἔσται ἐκεῖ ἰχθὺς
πολὺς σφόδρα, ὅτι ἥκει ἐκεῖ τὸ ὕδωρ τοῦτο, καὶ ὑγιάσει καὶ ζή-
σεται· πᾶν ἐφ' ὃ ἂν ἔλθῃ ὁ ποταμὸς ἐκεῖ, ζήσεται. 10καὶ στήσονται 10
ἐκεῖ ἁλεεῖς ἀπὸ Ἰνγαδεὶν ἕως Ἐναγαλείμ· ψυγμὸς σαγηνῶν ἔσται,
καθ' αὐτὴν ἔσται· καὶ οἱ ἰχθύες αὐτῆς ὡς οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης
τῆς μεγάλης, πλῆθος πολὺ σφόδρα. 11καὶ ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ 11
καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ὑπεράρσει αὐτοῦ οὐ μὴ
ὑγιάσωσιν· εἰς ἅλας δέδονται. 12καὶ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ἀναβήσεται, 12
ἐπὶ τοῦ χείλους αὐτοῦ ἔνθεν καὶ ἔνθεν πᾶν ξύλον βρώσιμον· οὐ

AQ ▮ εξυβριζεν] εξυβριζον Q εκβραζον Q^{mg} | χειμαρρου] pr ως B^{ab} pr το υδωρ· υδωρ εως ροιζος A pr το υδωρ. υδωρ ως ο ροιζος Q | ον] ο AQ **6** εορακας (εωρ. B^{b}A)] pr ει A | ηγαγεν με] απηγαγεν με A + και επεστρεψεν A + (sub θ' ⁘) και εστρεψεν με Q **7** om σφοδρα A **8** το υδωρ τουτο...Γαλειλαιαν] adnot σαφεστερον· παρα τω εβραιω κειται η ρησις φησι γαρ τουτο το υδωρ πρωτον εκπορευεται εις την Γαλιλαιαν εντευθεν γαρ και ηρξατο του κηρυγματος ο χς ως δεικνυσι κ το εν Κανα πρωτον· σημειον της του υδατος εις οινον μεταβολης Q^{mg} | Γαλιλαιαν B^{b}AQ | Αραβιαν (-βειαν Q*)] adnot αοικητον· ο δε εβραιος επι δυσμας φησιν· η δε ασαφεια απο του το αραβα κ δυσμας δηλουν κ αοικητον εοικεν δε το αυτο πως κ ο ελληνικος σημαινειν προσθεις το ηρχετο εως επι την θαλασσαν η γαρ γραφη πολλαχου την θαλασσαν επι του της δυσεως μερους λαμβανει· σκοπητεον δε μη το καταιβαινεν επι την Αραβιαν την αρχην επι την αραβα εξεδοθη την εβραιαν. θεντων φωνην των ερμηνευοτων Q^{mg} | της διεκβολης] της εκβολης A adnot ο εβραιος αντι της διεκβολης της αλμυρας θαλασσης εχει δηλον δε οτι τροπικως ουτως εκαλεσε την ανθρωποτητα δια το της αμαρτιας αλμυρον μαλιστα γαρ ουτος χρηται τουτοις ο προφητης Q^{mg} **9** ελθη] επελθη AQ | εκει ο ποταμος Q | ζησεται] pr και Q **10** στησονται] α[ι]τησονται Q* vid (στησ. Q^{a}) | εκει] επ αυτου Q | αλιεις B^{ab}Q + πολλοι Q^{mg} | Ινγαδειν] Ενγαδδειν A Αινγαδαιμ Q | Εναγαλειμ] Αιναγαδειμ Q | ψυγμος...εσται] adnot αντι του αργησουσι οι των αλλων δογματων διδασκαλοι Q^{mg} | αυτην] εαυτην Q | εσται 2°] εστιν A | οι ιχθυες (1°)...μεγαλης] οι ιχθυες της θαλασσης της μεγαλης οι ιχθυες αυτης A **11** εν τη 1°] εστη A | διεβολη B* (διεκβ. B^{ab}) | και εν τη επιστροφη αυτου] pr ÷ Q$^{?}$ adnot αντι του τα τελη αυτου η τα εξωτερα της θαλασσης ουκ ιαθησετ ουτω γαρ κ ο εβραιος εχει σαφως διδασκων το βαρβαρων τινας τους πορρω την του χῦ πιστιν μη παραδεξασθ, Q^{mg} | υγιασωσιν] αγιασωσιν AQ* (υγ. Q^{a})

μὴ παλαιωθῇ ἐπ᾽ αὐτοῦ, οὐδὲ μὴ ἐκλίπῃ ὁ καρπὸς αὐτοῦ· τῆς καινότητος αὐτοῦ πρωτοβολήσει, ὅτι τὰ ὕδατα αὐτῶν ἐκ τῶν ἁγίων ταῦτα ἐκπορεύεται· καὶ ἔσται ὁ καρπὸς αὐτῶν εἰς βρῶσιν, καὶ ἀνάβασις αὐτῶν εἰς ὑγίειαν. 13 Τάδε λέγει Κύριος θεός Ταῦτα ὅρια κατακληρονομήσετε τῆς γῆς· ταῖς δώδεκα φυλαῖς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρόσθεσις σχοινίσματος. 14 καὶ κατακληρονομήσετε αὐτὴν ἕκαστος καθὼς ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, εἰς ἣν ἦρα τὴν χεῖρά μου τοῦ δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ πεσεῖται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κληρονομίᾳ. 15 καὶ ταῦτα τὰ ὅρια τῆς γῆς τῆς πρὸς βορρᾶν· ἀπὸ θαλάσσης τῆς μεγάλης τῆς καταβαινούσης καὶ περισχιζούσης, τῆς εἰσόδου Ἡμά, Σελδαμμά, 16 16 Ἀβθηρά, Σεβράμ, Ἡλιάμ, ἀνὰ μέσον ὁρίων Δαμασκοῦ καὶ ἀνὰ μέσον ὁρίων Ἡμαθεί, αὐλὴ τοῦ Σαυνάν, αἳ εἰσιν ἐπάνω τῶν ὁρίων 17 Αὐρανείτιδος. 17 ταῦτα τὰ ὅρια ἀπὸ τῆς θαλάσσης· ἀπὸ τῆς αὐλῆς 18 τοῦ Αἰνάν, ὅρια Δαμασκοῦ, καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν. 18 καὶ τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἀνὰ μέσον τῆς Λωρανείτιδος καὶ ἀνὰ μέσον Δαμασκοῦ καὶ ἀνὰ μέσον τῆς Γαλααδείτιδος καὶ ἀνὰ μέσον τῆς γῆς τοῦ Ἰσραήλ, ὁ Ἰορδάνης διορίζει ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν πρὸς ἀνατολὰς Φοινικῶνος· 19 ταῦτα τὰ πρὸς ἀνατολάς. 19 καὶ τὰ πρὸς νότον καὶ λίβα ἀπὸ Θαιμὰν καὶ Φοινικῶνος, ἕως ὕδατος Μαριμὼθ Καδήμ, παρεκτεῖνον 20 ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην· 20 τοῦτο τὸ μέρος νότος καὶ λίψ. (20) τοῦτο τὸ μέρος τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὁρίζει, ἕως κατέναντι τῆς εἰσόδου Ἡμάθ, ἕως εἰσόδου αὐτοῦ· ταῦτά ἐστιν τὰ πρὸς θάλασσαν 21 Ἡμάθ. 21 καὶ διαμερίσετε τὴν γῆν ταύτην αὐτοῖς, ταῖς φυλαῖς τοῦ B

12 επ] εξ A | εκλειπη AQ | αυτου 3° sub α′θ′ ※ in Q | της καινοτητος αυτου πρωτοβολησει] adnot εν αλ[λοι]ς εις τους μηνας αυτου πρωτογενησει· ινα ειπη εις τον καιρον εαυτου επιδωσει το ευαγγελιον Q^{mg} | om αυτου 4° A | οτι] διοτι AQ | αναβασις] η αναβασεις A | αυτων 3°] αυτου Q | υγια A **13** θεος] pr ο AQ | ορια] pr τα AQ + α Q **14** δουναι] + αυτην A | πατρασιν] παρρασι (sic) A **15** της προς] om της A | θαλασσης] pr της AQ | **15—16** ηλιασελδαμμα αβθηρασ|εβραμηλιαμ B ημαθ'| ελδαμ' μαωσθηρασεφραμ'| ηλειαμ' A ημασαιλααμ' μααβ' θηρασεφραιμ| ηλιαμ Q αδαλα αιμαθ' βηρωθ ασα| βαρειμ Q^{mg} | ανα μεσον (1°) . . Σαυναν] ανα μ. των οριω| Ημαθ' και ανα μ. των οριω| Δαμασκου Ευναν και του Ευναν A | Ημαθει] Ημαθ Q | αυλη του Σαυναν] om αυλη Q^{*} αυλαι του Θιχων Q^{mg} | Αυρανιτιδος AQ **17** Αινα (in fin lin) Q | βορραν] + κατα βορραν και το οριον Αιμαθ (+ και Q) το οριον βορρα (-ραν Q) A et (sub θ′ ※) Q **18** και τα προς ανατολας] κατα προσωπον ανατολων Q | Λωρανειτιδος] Ωρανιτιδος A Αυρανιτιδος Q | Γαλααδιτιδος AQ | Φοινεικωνος B* (Φοινικ. B^{b}) | τα προς ανατολας] om τα Q **19** και Φοινικωνος] pr ‡ $Q^{?}$ | Καδημ] Καδης AQ **20** μερος 1° μηκος Q | θαλασσης] + (sub οι γ′ ※) θαλασσης Q | οριζει] διοριζει AQ | εως εισοδου αυτου] εως της εισ. αυτ. (pr ‡ $Q^{?}$) Q **21** διαμερισετε] διεμετρησεν A διαμερισετε Q | ταις φυλαις] pr και A

B Ἰσραήλ. 22 βαλεῖτε αὐτὴν ἐν κλήρῳ ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς 22
παροικοῦσιν ἐν μέσῳ ὑμῶν, οἵτινες ἐγέννησαν υἱοὺς ἐν μέσῳ ὑμῶν,
καὶ ἔσονται ὑμῶν ὡς αὐτόχθονες ἐν τοῖς υἱοῖς τοῦ Ἰσραήλ· μεθ' ὑμῶν
φάγονται ἐν κληρονομίᾳ ἐν μέσῳ τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, 23 καὶ ἔσονται 23
ἐν φυλῇ προσηλύτων ἐν τοῖς προσηλύτοις τοῖς μετ' αὐτῶν· ἐκεῖ δώσετε
κληρονομίαν αὐτοῖς, λέγει Κύριος θεός.

1 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν φυλῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς 1
βορρᾶν, κατὰ τὸ μέρος τῆς καταβάσεως τοῦ περισχίζοντος ἐπὶ τὴν
εἴσοδον τῆς Ἡμὰθ αὐλῆς τοῦ Αἰλάμ, ὅριον Δαμασκοῦ πρὸς βορρᾶν
κατὰ μέρος Ἡμὰθ αὐλῆς· καὶ ἔσται αὐτοῖς τὰ πρὸς ἀνατολὰς ἕως
πρὸς θάλασσαν Δάν, μία. 2 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τοῦ Δὰν τὰ πρὸς 2
ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἀσήρ, μία. 3 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων 3
Ἀσήρ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Νεφθαλείμ,
μία. 4 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Νεφθαλεί, ἀπ' ἀνατολῶν ἕως τῶν πρὸς 4
θάλασσαν Μανασσή, μία. 5 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Μανασσή, ἀπὸ τῶν 5
πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἐφράιμ, μία. 6 καὶ ἀπὸ 6
τῶν ὁρίων Ἐφράιμ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν
Ῥουβήν, μία. 7 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ῥουβήν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς 7
ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἰούδα, μία. 8 Καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων Ἰούδα 8
ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς μενεῖ, ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τοῦ ἀφορισμοῦ πέντε
καὶ εἴκοσι χιλιάδες εὖρος, καὶ μῆκος καθὼς μία τῶν μερίδων ἀπὸ
τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν, καὶ ἔσται τὸ ἅγιον
ἐν μέσῳ αὐτῶν· 9 ἀπαρχὴν ἣν ἀφοριοῦσι τῷ κυρίῳ, μῆκος πέντε 9
καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες. 10 τούτων 10
ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων τοῖς ἱερεῦσιν, πρὸς βορρᾶν πέντε καὶ
εἴκοσι χιλιάδες, καὶ πρὸς θάλασσαν δέκα χιλιάδες, καὶ πρὸς νότον
εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδες· καὶ τὸ ὄρος τῶν ἁγίων ἔσται ἐν μέσῳ
αὐτοῦ· 11 τοῖς ἱερεῦσι τοῖς ἡγιασμένοις υἱοῖς Σαδδούκ, τοῖς φυλάσ- 11
σουσι τὰς φυλακὰς τοῦ οἴκου, οἵτινες οὐκ ἐπλανήθησαν ἐν τῇ

AQ **22** τοις (τοι B* τοις B^{ab}) παροικουσιν] τ. προσοικουσιν A | υμων 3°] υμιν AQ | φαγονται] εσονται Q | των φυλων του Ισραηλ] των υιων Ιηλ A **23** θεος] pr ο AQ XLVIII **1** βορραν 1°] βορρα Q | μερος 1°] μετρον A | Ημαθ 1°] Εμαθ Q | Αιλαμ] Αιναν A Αιναμ Q | μερος 2°] pr το A **2** του Δαν] om του A | τα προς] om τα A | των προς] om των A **4** Νεφθαλι A Νεφθαλειμ Q | απ] απο AQ | ανατολων] των προς ανατολας A | Μανασση A **8** μενει εσται] εως των προς θαλασσαν AQ+εσται Q **9** απαρχη AQ | αφοριουσιν AQ | om μηκος A | om και 3° Q **10** ιερευσι B^b | θαλασσαν] +πλατος AQ | χιλιαδες 2°]+και ανατολας πλατος δεκα χιλιαδες Q | νοτον] +μηκος AQ | om και 4° Q | και εσται το ορος των αγιων Q | αυτου] αυτων Q **11** ιερευσιν AQ | φυλασσουσιν AQ

12 πλανήσει υἱῶν Ἰσραὴλ ὃν τρόπον ἐπλανήθησαν οἱ Λευεῖται. 12καὶ B
ἔσται αὐτοῖς ἡ ἀπαρχὴ δεδομένη ἐκ τῶν ἀπαρχῶν τῆς γῆς, ἅγιον
13 ἁγίων ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Λευειτῶν. 13τοῖς δὲ Λευείταις τὰ ἐχόμενα τῶν ὁρίων τῶν ἱερέων, μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ εὖρος δέκα χιλιάδες· πᾶν τὸ μῆκος πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες, καὶ
14 εὖρος εἴκοσι χιλιάδες. 14οὐ πραθήσεται ἐξ αὐτοῦ οὐδὲ καταμετρηθήσεται, οὐδὲ ἀφαιρεθήσεται τὰ πρωτογενήματα τῆς γῆς, ὅτι ἅγιόν
15 ἐστιν τῷ κυρίῳ. 15τὰς δὲ πέντε χιλιάδας τὰς περισσὰς ἐπὶ τῷ πλάτει ἐπὶ ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάσιν, προτείχισμα ἔσται τῇ πόλει εἰς τὴν κατοικίαν καὶ εἰς διάστημα αὐτοῦ· καὶ ἔσται ἡ πόλις
16 ἐν μέσῳ αὐτοῦ. 16καὶ ταῦτα τὰ μέτρα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν πρὸς βορρᾶν πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς νότον πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς πεντακόσιοι καὶ τέσσαρες χιλιάδες, καὶ ἀπὸ τῶν πρὸς θάλασσαν τετρα-
17 κισχιλίους πεντακοσίους. 17καὶ ἔσται διάστημα τῇ πόλει πρὸς βορρᾶν διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ πρὸς νότον διακόσιοι καὶ πεντήκοντα, καὶ πρὸς ἀνατολὰς διακόσιοι πεντήκοντα, καὶ πρὸς θάλασσαν διακόσιοι
18 πεντήκοντα. 18καὶ τὸ περισσὸν τοῦ μήκους τὸ ἐχόμενον τῶν ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων δέκα χιλιάδες πρὸς ἀνατολάς, καὶ δέκα χιλιάδες πρὸς θάλασσαν· καὶ ἔσονται αἱ ἀπαρχαὶ τοῦ ἁγίου, καὶ ἔσται τὰ
19 γενήματα αὐτῆς εἰς ἄρτους τοῖς ἐργαζομένοις τὴν πόλιν. 19οἱ δὲ ἐργαζόμενοι τὴν πόλιν ἐργῶνται αὐτὴν ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν τοῦ
20 Ἰσραήλ. 20πᾶσα ἡ ἀπαρχὴ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδες ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας· τετράγωνον ἀφοριεῖτε αὐτοῦ τὴν ἀρχὴν τοῦ
21 ἁγίου, ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως. 21τὸ δὲ περισσὸν τῷ ἀφηγουμένῳ ἐκ τούτου καὶ ἐκ τούτου ἀπὸ τῶν ἀπαρχῶν τοῦ ἁγίου, καὶ εἰς τὴν κατάσχεσιν τῆς πόλεως ἐπὶ πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας μῆκος, ἕως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς θάλασσαν, ἐπὶ

11 υιων] pr των A | Λευιται AQ **12** της γης] των αγιων A | οριων] AQ απαρχων A | Λευιτων AQ **13** Λευιταις AQ | τα εχομενα] om τα A | μηκος πεντε και εικοσι χιλιαδες (1°)] πεντε και εικ. χιλ. μηκος Q | εικοσι 3°] δεκα Q **14** αυτου] αυτω A | εστιν] επι B^b **15** χιλιασιν] χιλιας B^b | την κατοικιαν] om την Q **16** των προς (1°)] του πρ. Q | πεντακοσιοι 3°] πεντακοσι (sic) A | τετρακισχιλιους πεντακοσιους] τετρακισχ. και πεντ. A πεντ. και τετρακισχ. Q **17** om διακοσιοι 1° A | om και προς νοτον...πεντηκοντα 4° A | om και 3° Q **19** των φυλων] om των Q **20** επι πεντε και εικοσι χιλιαδας] pr ÷ Q^{r} | αρχην] απαρχην AQ **21** του αφηγουμενου A | om και εκ τουτου A | του αγιου] των αγιων A | πολεως] + κατα προσωπον A et (sub θ' ※) Q | επι πεντε και εικοσι (1°)] επι εικ. κ. πεντε A | θαλασσαν 1°] + επι προσωπον A | επι 2°] + (sub οι γ' ※) προσωπον Q

Β πέντε καὶ εἴκοσι χιλιάδας ἕως τῶν ὁρίων τῶν πρὸς θάλασσαν, ἐχόμενα τῶν μερίδων τοῦ ἀφηγουμένου· καὶ ἔσται ἡ ἀπαρχὴ τῶν ἁγίων καὶ τὸ ἁγίασμα τοῦ οἴκου ἐν μέσῳ αὐτῆς. 22 καὶ παρὰ τῶν Λευειτῶν 22
ἀπὸ τῆς κατασχέσεως τῆς πόλεως ἐν μέσῳ τῶν ἀφηγουμένων ἔσται
ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Ἰούδα καὶ ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Βενιαμείν·
τῶν ἀφηγουμένων ἔσται. 23 Καὶ τὸ περισσὸν τῶν φυλῶν, ἀπὸ 23
τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Βενιαμείν, μία. 24 καὶ 24
ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Βενιαμείν, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν
πρὸς θάλασσαν Συμεών, μία. 25 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Συμεών, 25
ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Ἰσσαχάρ, μία.
26 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ἰσσαχάρ, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως 26
τῶν πρὸς θάλασσαν Ζαβουλών, μία. 27 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν 27
Ζαβουλών, ἀπὸ τῶν πρὸς ἀνατολὰς ἕως τῶν πρὸς θάλασσαν Γάδ,
μία. 28 καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Γὰδ ἕως τῶν πρὸς λίβα, καὶ ἔσται 28
§ Γ τὰ ὅρια αὐτοῦ §ἀπὸ Θαιμὰν καὶ ὕδατος Βαριμὼθ Καδής, κληρονομίας,
ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης. 29 αὕτη ἡ γῆ ἣν βαλεῖτε ἐν κλήρῳ 29
ταῖς φυλαῖς Ἰσραήλ, καὶ οὗτοι οἱ διαμερισμοὶ αὐτῶν, λέγει Κύριος
θεός. 30 καὶ αὗται αἱ διεκβολαὶ τῆς πόλεως αἱ πρὸς βορρᾶν, τετρα- 30
κισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ. 31 καὶ αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἐπ᾽ ὀνό- 31
μασιν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ· πύλαι τρεῖς πρὸς βορρᾶν, πύλη Ῥουβὴν
μία, καὶ πύλη Ἰούδα μία, καὶ πύλη Λευεὶ μία. 32 καὶ τὰ πρὸς ἀνα- 32
τολὰς τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη Ἰωσὴφ
μία, καὶ πύλη Βενιαμεὶν μία, καὶ πύλη Δὰν μία. 33 καὶ τὰ πρὸς 33
νότον τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· καὶ πύλαι τρεῖς, πύλη
Συμεὼν μία, καὶ πύλη Ἰσσαχὰρ μία, καὶ πύλη Ζαβουλὼν μία. 34 καὶ 34
τὰ πρὸς θάλασσαν τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι μέτρῳ· καὶ πύλαι

AQΓ **21** θαλασσαν 2°] ανατολας A | εχομενα] pr και A **22** om και 1° A | παρα των Λευειτων] απο της κατασχεσεως των Λευιτων AQ | απο] pr και AQ | τω αφηγουμενω (2°) Q **23** φυλων] incep a Q* **24** των Βεν.] om των Q **25** των Συμ.] om των Q | Ισσαχαρ B* (Ισσ. Bab) **26** των Ισσ.] om των AQ **27** των Ζαβ.] om των AQ **28** των Γαδ] om των AQ | εως των] και εως A | τα ορια] om τα A | Βαριμωθ] Μαριμωθ QΓ | κληρονομια AQ | της θαλ.] om της A **29** η γη] om η Q | Ισραηλ] pr του Γ | θεος] pr ο AQΓ **30** βορρα Qtxtetmg adnot Ρουβην Ιουδας Λευι Qmg | τετρακισχιλιοι και πεντακοσιοι] πεντακοσιοι τετρακισχ. Q **31** επ] επι Q | ονομασι BbᵇΓ | φυλων] pr των AQ | προς βορραν] pr αι A | Λευι AQΓ **32** ανατολας] adnot ανατολη Ιωσηφ Βενιαμειν Δαν Qmg | om και 4° Q **33** νοτον] adnot Συμεω| Ισσαχαρ Ζαβουλω| Qmg | om και 4°, 5° QΓ | Ισ|σαχαρ B* Ι|σαχαρ Bb **34** θαλασσαν] adnot Γαδ Ασηρ Νεφθαλειμ Qmg | om και 3° QΓ

τρεῖς, πύλη Γὰδ μία, καὶ πύλη Ἀσὴρ μία, καὶ πύλη Νεφθαλὶμ B
μία. 35κύκλωμα, δέκα καὶ ὀκτὼ χιλιάδες. καὶ τὸ ὄνομα τῆς πό-
λεως, ἀφ' ἧς ἂν ἡμέρας γένηται, ἔσται τὸ ὄνομα αὐτῆς.¶ ¶ Γ

34 om και 4°, 5° Q | Νεφθαλι[μ] Γ^{vid} 35 εσται] pr κς εκει AQ AQΓ
Subscr Ιεζεκιηλ BQ Ιεζ. προφητης A deest in Γ: adnot διωρθωται Q^{I}

ΔΑΝΙΗΛ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ Ο′

87 ΕΠΙ βασιλέως Ἰωακεὶμ τῆς Ἰουδαίας ἔτους τρίτου παραγενό- 1 I
μενος Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐπο-
λιόρκει αὐτήν. 2καὶ παρέδωκεν αὐτὴν Κύριος εἰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ 2
Ἰωακεὶμ τὸν βασιλέα τῆς Ἰουδαίας καὶ μέρος τι τῶν ἱερῶν σκευῶν
τοῦ κυρίου, καὶ ἀπήνεγκεν αὐτὰ εἰς Βαβυλῶνα εἰς γῆν Σεναὰρ εἰς
οἶκον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ σκεύη· καὶ ἀπηρείσατο αὐτὰ ἐν τῷ
εἰδωλείῳ αὐτοῦ. 3καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς Ἀβιεσδρὶ τῷ ἑαυτοῦ ἀρχι- 3
ευνούχῳ ἀγαγεῖν αὐτῷ ἐκ τῶν υἱῶν τῶν μεγιστάνων τοῦ Ἰσραὴλ καὶ
ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους καὶ ἐκ τῶν ἐπιλέκτων, 4νεανίσκους ἀμώ- 4
μους καὶ εὐειδεῖς καὶ ἐπιστήμονας ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ γραμματικοὺς
καὶ συνετοὺς καὶ σοφούς, καὶ ἰσχύοντας ὥστε εἶναι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
βασιλέως, καὶ διδάξαι αὐτοὺς γράμματα καὶ διάλεκτον Χαλδαικήν·
5καὶ δίδοσθαι αὐτοῖς ἔκθεσιν ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως καθ' ἑκά- 5
στην ἡμέραν καὶ ἀπὸ τῆς βασιλικῆς τραπέζης καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου
οὗ πίνει ὁ βασιλεύς, καὶ ἐκπαιδεῦσαι αὐτοὺς ἔτη τρία, καὶ ἐκ τού-
των στῆσαι ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως. 6καὶ ἦσαν ἐκ τοῦ γένους 6
τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τῶν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας Δανιήλ, Ἀνανίας, Μισαήλ,
Ἀζαρίας. 7καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνοῦχος ὀνόματα, τῷ μὲν 7
Δανιὴλ Βαλτασάρ, τῷ δὲ Ἀνανίᾳ Σεδράχ, καὶ τῷ Μισαὴλ Μισάχ,

Syr Inscr Δανιηλ κατα τους ο′ 87 προφητεια Δ. κατα την εκδοσιν των ο′ Syr
I 1 pr tit εκλεγονται οι περι τον Δανιηλ και παραδιδονται τω αρχιευνουχω
και σιτουνται σπερματα· και παρασταντες τω βασιλει παντων απεδειχθεισαν
σοφωτεροι 87 Syr 2 om εις γην Σεναρ Syr | ※ εις οικον του θεου
αυτου και τα σκευη 87 (deest ※ ins ≺ post αυτου et post σκευη) Syr (om εις 4°)
3 αρχιευνουχω] διδασκαλω ευνουχων Syr^{mg} 4 οικω] α′σ′ ναω Syr^{mg} |
γραμματα] α′ βιβλιον Syr^{mg} ▮ ΕΚΘΕCΙΝ Syr^{mg} | του βασιλεως] pr παρα
(? απο) Syr

ΔΑΝΙΗΛ

κατα Θεοδοτιωνα

I 1 ΕΝ ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Ἰωακεὶμ βασιλέως Ἰούδα ἦλθεν B
Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς Βαβυλῶνος εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐπολιόρ-
2 κει αὐτήν. 2καὶ ἔδωκεν Κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Ἰωακεὶμ βασι-
λέα Ἰούδα καὶ ἀπὸ μέρους τῶν σκευῶν οἴκου τοῦ θεοῦ, καὶ ἤνεγκεν
αὐτὰ εἰς γῆν Σενναὰρ οἴκου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ τὰ σκεύη εἰσή-
3 νεγκεν εἰς τὸν οἶκον θησαυροῦ θεοῦ αὐτοῦ. 3καὶ εἶπεν ὁ βασι-
λεὺς Ἀσφανὲζ τῷ ἀρχιευνούχῳ αὐτοῦ εἰσαγαγεῖν ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς
αἰχμαλωσίας Ἰσραὴλ καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς βασιλείας καὶ ἀπὸ
4 τῶν φορθομμείν, 4νεανίσκους οἷς οὐκ ἔστιν αὐτοῖς μῶμος καὶ καλοὺς
τῇ ὄψει, καὶ συνιέντας ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ γιγνώσκοντας γνῶσιν
καὶ διανοουμένους φρόνησιν, καὶ οἷς ἐστιν ἰσχὺς ἐν αὐτοῖς ἑστάναι
ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως, καὶ διδάξει αὐτοὺς γράμματα καὶ γλῶσ-
5 σαν Χαλδαίων. 5καὶ διέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς ἡμέρας
καθ' ἡμέραν ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ βασιλέως καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου
τοῦ πότου αὐτοῦ, καὶ θρέψαι αὐτοὺς ἔτη τρία, καὶ μετὰ ταῦτα
6 στῆναι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. 6καὶ ἐγένετο ἐν αὐτοῖς ἐκ τῶν υἱῶν
7 Ἰούδα Δανιὴλ καὶ Ἀνανίας καὶ Μεισαὴλ καὶ Ἀζαρίας. 7καὶ ἐπέ-
θηκεν αὐτοῖς ὁ ἀρχιευνοῦχος ὀνόματα, τῷ Δανιὴλ Βαλτασάρ, καὶ τῷ
Ἀνανίᾳ Σεδράχ, καὶ τῷ Μεισαὴλ Μεισάχ, καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδε-

Inscr Δανιηλ BA Δαν. κατα Θεοδοτιωνος Q seq in BAQ (? Γ) historia AQΓ
Susannae (cui subscr A ορασις α') Susannae autem sine intervallo succedit
Daniel I 1 superscr ορασις β' AQ | ηλθε B^bA^a 2 οικου 2°] οικον
AQ^a | om θησαυρου AQ* (hab Q^{mg}) | θεου 3°] pr του $B^{ab\,(vid)\,(mg)}AQΓ$
3 Ασφανεζ] pr τω A | βασιλειας] ει sup ras $A^{a\,?}$ | φορθομμειν (-μι[ν] Γ')] πορ-
θομμειν A 4 αυτοις 1°] pr εν $B^{ab\,vid}AQΓ$ | μωμος] pr πας Γ | καλους]
καλοι A* (improb $A^{a\,?}$) | γινωσκοντας AQ (? Γ) | om εν τω οικω A | του
βασιλεως] pr ενωπιον $B^{ab}AQ^{mg}Γ$ 5 καθ] εις Γ 6 om εν A | Μισαηλ
$B^bAQΓ$: item 7, 11 et (sed hiat Γ) 19 | και Αζ. και Μ. $Γ^{vid}$ 7 Βαλ-
τασαρ] Βαρτασαρ $A^{a\,?\,(mg)}$ (om A*) | Μισαχ B^bQ Μισακ A Μισα.. Γ

87 καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ Ἀβδεναγώ. 8 καὶ ἐνεθυμήθη Δανιὴλ ἐν τῇ καρδίᾳ 8
ὅπως μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῷ δείπνῳ τοῦ βασιλέως καὶ ἐν ᾧ πίνει
οἴνῳ, καὶ ἠξίωσεν τὸν ἀρχιευνοῦχον ἵνα μὴ συμμολυνθῇ. 9 καὶ 9
ἔδωκε Κύριος τῷ Δανιὴλ τιμὴν καὶ χάριν ἐναντίον τοῦ ἀρχιευ-
νούχου. 10 καὶ εἶπεν ὁ ἀρχιευνοῦχος τῷ Δανιήλ Ἀγωνιῶ τὸν κύριόν 10
μου τὸν βασιλέα τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶσιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν
ὑμῶν, ἵνα μὴ ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν διατετραμμένα καὶ ἀσθενῆ
παρὰ τοὺς συντρεφομένους ὑμῖν νεανίας τῶν ἀλλογενῶν, καὶ κινδυ-
νεύσω τῷ ἰδίῳ τραχήλῳ. 11 καὶ εἶπεν Δανιὴλ Ἀβιεσδρὶ τῷ ἀνα- 11
δειχθέντι ἀρχιευνούχῳ ἐπὶ τὸν Δανιήλ, Ἀνανίαν, Μισαήλ, Ἀζαρίαν
12 Πείρασον δὴ τοὺς παῖδάς σου ἐφ' ἡμέρας δέκα, καὶ δοθήτω ἡμῖν 12
ἀπὸ τῶν ὀσπρίων τῆς γῆς, ὥστε κάπτειν καὶ ὑδροποτεῖν· 13 καὶ 13
ἐὰν φανῇ ἡ ὄψις ἡμῶν διατετραμμένη παρὰ τοὺς ἄλλους νεανίσκους
τοὺς ἐσθίοντας ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ δείπνου, καθὼς ἐὰν θέλῃς οὕτω
χρῆσαι τοῖς παισί σου. 14 καὶ ἐχρήσατο αὐτοῖς τὸν τρόπον τοῦτον, 14
καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα. 15 μετὰ δὲ τὰς δέκα ἡμέρας 15
ἐφάνη ἡ ὄψις αὐτῶν καλὴ καὶ ἡ ἕξις τοῦ σώματος κρείσσων τῶν
ἄλλων νεανίσκων τῶν ἐσθιόντων τὸ βασιλικὸν δεῖπνον. 16 καὶ ἦν 16
Ἀβιεσδρὶ ἀναιρούμενος τὸ δεῖπνον αὐτῶν καὶ τὸν οἶνον αὐτῶν, καὶ
ἀντεδίδου αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ὀσπρίων. 17 καὶ τοῖς νεανίσκοις ἔδωκεν 17
ὁ κύριος ἐπιστήμην καὶ σύνεσιν καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ
τέχνῃ, καὶ τῷ Δανιὴλ ἔδωκε σύνεσιν ἐν παντὶ ῥήματι καὶ ὁράματι
καὶ ἐνυπνίοις καὶ ἐν πάσῃ σοφίᾳ. 18 μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας 18
ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς εἰσαγαγεῖν αὐτούς, καὶ εἰσήχθησαν ἀπὸ τοῦ
ἀρχιευνούχου πρὸς τὸν βασιλέα Ναβουχοδονοσόρ. 19 καὶ ὡμίλησεν 19
αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, καὶ οὐχ εὑρέθη ἐν τοῖς σοφοῖς ὅμοιος τῷ Δανιὴλ
καὶ Ἀνανίᾳ καὶ Μισαὴλ καὶ Ἀζαρίᾳ· καὶ ἦσαν παρὰ τῷ βασιλεῖ,
20 καὶ ἐν παντὶ λόγῳ καὶ συνέσει καὶ παιδείᾳ, ὅσα ἐζήτησε παρ' αὐ- 20
τῶν ὁ βασιλεύς, κατέλαβεν αὐτοὺς σοφωτέρους δεκαπλασίως ὑπὲρ
τοὺς σοφιστὰς καὶ τοὺς φιλοσόφους τοὺς ἐν πάσῃ τῇ βασιλείᾳ αὐ-
τοῦ· καὶ ἐδόξασεν αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς καὶ κατέστησεν αὐτοὺς ἄρχοντας,
καὶ ἀνέδειξεν αὐτοὺς σοφοὺς παρὰ πάντας τοὺς αὐτοῦ ἐν πράγμασιν

Syr 8 οπως μη αλισγηθη εν τω δειπνω τ. βασ.] σ' ινα μη μιανθη δια της τροφης τ. βασ. Syr^{mg} 10 διατετραμμενα] α' κατεστραμμενα Syr^{mg} | om των αλλογενων Syr 17 εν παση γραμματικη τεχνη] α' εν παντι βιβλιω Syr^{mg} | ÷ και εν παση σοφια 87 (deest ÷) Syr 18 ΚΑΙ ΕΙCΗΧΘΗCΑΝ Syr^{mg} 20 ÷ σοφωτερους 87 Syr | ÷ και εδοξασεν αυτους...βασιλεια αυτου 87 (ins ÷ ante εν παση τη γη) Syr

8 ναγώ. 8καὶ ἔθετο Δανιὴλ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ Β
ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως καὶ ἐν τῷ οἴνῳ τοῦ πότου αὐτοῦ, καὶ
9 ἠξίωσε τὸν ἀρχιευνοῦχον ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ. 9καὶ ἔδωκεν ὁ θεὸς
10 τὸν Δανιὴλ εἰς ἔλεον καὶ οἰκτιρμὸν ἐνώπιον τοῦ ἀρχιευνούχου. 10καὶ
εἶπεν ὁ ἀρχιευνοῦχος τῷ Δανιήλ Φοβοῦμαι ἐγὼ τὸν κύριόν μου τὸν
βασιλέα τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶσιν ὑμῶν καὶ τὴν πόσιν ὑμῶν, μή
ποτε ἴδῃ τὰ πρόσωπα ὑμῶν σκυθρωπὰ παρὰ τὰ παιδάρια τὰ συνή-
11 λικα ὑμῶν, καὶ καταδικάσητε τὴν κεφαλήν μου τῷ βασιλεῖ. 11καὶ
εἶπεν ¶ Δανιὴλ πρὸς Ἀμελσάδ, ὃν κατέστησεν ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐπὶ ¶Γ
12 Δανιήλ, Ἀνανίαν, Μεισαήλ, Ἀζαρίαν 12Πείρασον δὴ τοὺς παῖδάς
σου ἡμέρας δέκα, καὶ δότωσαν ἡμῖν ἀπὸ τῶν σπερμάτων καὶ φα-
13 γόμεθα, καὶ ὕδωρ πιόμεθα· 13καὶ ὀφθήτωσαν ἐνώπιόν σου αἱ εἰδέαι
ἡμῶν καὶ αἱ εἰδέαι τῶν παιδαρίων τῶν ἐσθόντων τὴν τράπεζαν τοῦ
14 βασιλέως, καὶ καθὼς ἂν ἴδῃς ποίησον μετὰ τῶν παίδων σου. 14καὶ
15 εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐπείρασεν αὐτοὺς ἡμέρας δέκα. 15καὶ μετὰ
τὸ τέλος τῶν δέκα ἡμερῶν ὡράθησαν αἱ εἰδέαι αὐτῶν ἀγαθαὶ καὶ
ἰσχυροὶ ταῖς σαρξὶν ὑπὲρ τὰ παιδάρια τὰ ἔσθοντα τὴν τράπεζαν
16 τοῦ βασιλέως. 16καὶ ἐγένετο Ἀμελσὰδ ἀναιρούμενος τὸ δεῖπνον
αὐτῶν καὶ τὸν οἶνον τοῦ πόματος αὐτῶν, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς σπέρ-
17 ματα. 17καὶ τὰ παιδάρια ταῦτα, οἱ τέσσαρες αὐτοί, ἔδωκεν αὐτοῖς
ὁ θεὸς σύνεσιν καὶ φρόνησιν ἐν πάσῃ γραμματικῇ καὶ σοφίᾳ· καὶ
18 Δανιὴλ συνῆκεν ἐν πάσῃ ὁράσει καὶ ἐνυπνίοις. 18καὶ μετὰ τὸ τέλος
τῶν ἡμερῶν ὧν εἶπεν ὁ βασιλεὺς εἰσαγαγεῖν αὐτούς, καὶ εἰσήγαγεν
19 αὐτοὺς ὁ ἀρχιευνοῦχος ἐναντίον Ναβουχοδονοσόρ. 19καὶ ἐλάλησεν
μετ' αὐτῶν ὁ βασιλεύς, καὶ οὐχ εὑρέθησαν ἐκ πάντων αὐτῶν ὅμοιοι
Δανιὴλ καὶ Ἀνανίᾳ καὶ Μεισαὴλ καὶ Ἀζαρίᾳ· καὶ ἔστησαν ἐνώπιον
20 τοῦ βασιλέως. 20καὶ ἐν παντὶ ῥήματι σοφίας καὶ ἐπιστήμης ὧν
ἐζήτησεν παρ' αὐτῶν ὁ βασιλεύς, εὗρεν αὐτοὺς δεκαπλασίονας παρὰ
πάντας τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ τοὺς μάγους τοὺς ὄντας ἐν πάσῃ τῇ

8 ηξιωσεν AQΓ **9** οικτειρμον (-κτιρμ. $B^{b}AQ^{a}$)] pr εις AQ | αρχευνουχ. AQΓ B^{*} (αρχιευνουχ. $B^{ab}AQ\Gamma^{vid}$): item 11, 18 **10** om τον βασιλεα Q^{*} (hab Q^{mg}) | συνηλικα] συν ηλικεια A **11** Αμελσαδ] Αμερσαρ A Αμεσαδ Q^{*} (Αμελσ. Q^{a}) | Ανανιαν] pr και AQ | Μεισαηλ] pr και AQ | Αζαριαν] pr και AQ **12** σπερματων]+της γης AQ **13** εσθιοντων AQ | αν] εαν A | παιδων] παιδαριων A παιδιων Q^{*} (-δων Q^{a}) **15** ωρθησαν Q^{*} (ωραθ. Q^{a}) | ισχυραι $B^{ab}Q$ | εσθιοντα AQ **16** Αμελσαδ] Αμερσαρ A **17** και τα παιδαρια ταυτα οι τεσσαρες αυτοι] τοις τεσσαρσιν παιδαριοις· και A και τα παιδαρια ταυτα τα τεσσαρα Q | om και 3° Q^{*} (superscr ϰ Q^{a}) **18** om και 2° $B^{*}Q$| om εισηγαγεν αυτους B^{*} (hab $B^{ab\,mg}$) | om αυτους 2° Q **19** ομοιο A* (superscr ι $A^{a?}$) **20** om παση AQ

87 ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. [21] καὶ ἦν Δανιὴλ ἕως 21
τοῦ πρώτου ἔτους τῆς βασιλείας Κύρου βασιλέως Περσῶν.

II [1] Καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας Ναβουχοδονοσὸρ 1 II
συνέβη εἰς �ράματα καὶ ἐνύπνια ἐμπεσεῖν τὸν βασιλέα καὶ τα-
ραχθῆναι ἐν τῷ ἐνυπνίῳ αὐτοῦ, καὶ ὁ ὕπνος αὐτοῦ ἐγένετο ἀπ᾽ αὐ-
τοῦ. [2] καὶ ἐπέταξεν ὁ βασιλεὺς εἰσενεχθῆναι τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ 2
τοὺς μάγους καὶ τοὺς φαρμακοὺς τῶν Χαλδαίων ἀναγγεῖλαι τῷ βα-
σιλεῖ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ· καὶ παραγενόμενοι ἔστησαν παρὰ τῷ
βασιλεῖ. [3] καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς Ἐνύπνιον ἑώρακα καὶ ἐκι- 3
νήθη μου τὸ πνεῦμα· ἐπιγνῶναι οὖν θέλω τὸ ἐνύπνιον. [4] καὶ ἐλά- 4
λησαν οἱ Χαλδαῖοι πρὸς τὸν βασιλέα Συριστί Κύριε βασιλεῦ, τὸν
αἰῶνα ζῆθι· ἀνάγγειλον τὸ ἐνύπνιόν σου τοῖς παισί σου, καὶ ἡμεῖς
σοι φράσομεν τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ. [5] ἀποκριθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς 5
εἶπε τοῖς Χαλδαίοις Ὁ λόγος ἀπ᾽ ἐμοῦ ἀπέστη· διότι ἐὰν μὴ ἀπαγ-
γείλητέ μοι ἐπ᾽ ἀληθείας τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν δη-
λώσητέ μοι, παραδειγματισθήσεσθε, καὶ ἀναληφθήσεται ὑμῶν τὰ
ὑπάρχοντα εἰς τὸ βασιλικόν. [6] ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον διασαφήσητέ 6
μοι καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν ἀναγγείλητε, λήψεσθε δόματα παν-
τοῖα καὶ δοξασθήσεσθε ὑπ᾽ ἐμοῦ· δηλώσατέ μοι τὸ ἐνύπνιον καὶ
κρίνατε. [7] ἀπεκρίθησαν δὲ ἐκ δευτέρου λέγοντες Βασιλεῦ, τὸ ὅραμα 7
εἰπόν, καὶ οἱ παῖδές σου κρινοῦσι πρὸς ταῦτα. [8] καὶ εἶπεν αὐτοῖς 8
ὁ βασιλεύς Ἐπ᾽ ἀληθείας οἶδα ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε, καθάπερ
ἑωράκατε ὅτι ἀπέστη ἀπ᾽ ἐμοῦ τὸ πρᾶγμα· καθάπερ οὖν προστέ-
ταχα, οὕτως ἔσται. [9] ἐὰν μὴ τὸ ἐνύπνιον ἀπαγγείλητέ μοι ἐπ᾽ ἀλη- 9
θείας καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν δηλώσητε, θανάτῳ περιπεσεῖσθε·
συνείπασθε γὰρ λόγους ψευδεῖς ποιήσασθαι ἐπ᾽ ἐμοῦ, ἕως ἂν ὁ
καιρὸς ἀλλοιωθῇ. νῦν οὖν ἐὰν τὸ ῥῆμα εἴπητέ μοι ὃ τὴν νύκτα
ἑώρακα, γνώσομαι ὅτι καὶ τὴν τούτου κρίσιν δηλώσητε. [10] καὶ ἀπε- 10
κρίθησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐπὶ τοῦ βασιλέως ὅτι Οὐδεὶς τῶν ἐπὶ τῆς γῆς

Syr 21 Κυρος (sic) Syr^{mg} II 1 pr tit ορα το ενυπνιον Ναβουχοδονοσορ και τους μαγους απορησαντας (ΑΠΟΡΗCΑΝΤΑC Syr^{mg}) γνωρισαι και επιλυσαι αυτο κελευει σφαγηναι κινδυνευοντας δε και τους περι Δανιηλ εσωσεν ο θεος αποκαλυψας αυτω τω Δανιηλ την ειδησιν του ενυπνιου 87 Syr | και ταραχθηναι...απ αυτου] σ′ και διηπορει το πνευμα αυτου και υπνος απεστη απ αυτου α′...επ αυτον Syr 3 εκινηθη...ενυπνιον] σ′ διαπορω εν τη ψυχη μου του γνωναι το εν. Syr^{mg} 5 ※ ο λογος απ εμου (※ 87) απεστη 87 Syr 6 μοι 2°] + ουν Syr 7 εκ Δευτερου Syr^{mg} 8 ÷ καθαπερ ουν (÷ 87) προστεταχα ουτως εσται 87 Syr 9 ÷ και την τουτου συγκρισιν δηλωσητε 87 Syr | ÷ ο την νυκτα εωρακα 87 Syr | γνωσομαι] pr τοτε Syr

21 βασιλείᾳ αὐτοῦ. 21 καὶ ἐγένετο Δανιὴλ ἕως ἔτους ἑνὸς Κύρου τοῦ Β
βασιλέως.

II 1 1 Ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ τῆς βασιλείας ἐνυπνιάσθη Ναβουχοδο-
νοσὸρ ἐνύπνιον, καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ ὁ ὕπνος αὐτοῦ
2 ἐγένετο ἀπ' αὐτοῦ. 2 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καλέσαι τοὺς ἐπαοιδοὺς
καὶ τοὺς μάγους καὶ τοὺς φαρμακοὺς καὶ τοὺς Χαλδαίους τοῦ ἀναγ-
γεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὰ ἐνύπνια αὐτοῦ· καὶ ἦλθαν καὶ ἔστησαν ἐνώ-
3 πιον τοῦ βασιλέως. 3 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς Ἠνυπνιάσθην,
4 καὶ ἐξέστη τὸ πνεῦμά μου τοῦ γνῶναι τὸ ἐνύπνιον. 4 καὶ ἐλάλησαν
οἱ Χαλδαῖοι τῷ βασιλεῖ Συριστί Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι· σὺ
εἰπὸν τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισίν σου, καὶ τὴν σύγκρισιν ἀναγγελοῦ-
5 μεν. 5 ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς τοῖς Χαλδαίοις Ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ
ἀπέστη· ἐὰν μὴ γνωρίσητέ μοι τὸ ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν, εἰς
6 ἀπωλίαν ἔσεσθε, καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν διαρπαγήσονται. 6 ἐὰν δὲ τὸ
ἐνύπνιον καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ γνωρίσητέ μοι, δόματα καὶ δω-
ρεὰς καὶ τιμὴν πολλὴν λήμψεσθε παρ' ἐμοῦ· πλὴν τὸ ἐνύπνιον καὶ
7 τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀπαγγείλατέ μοι. 7 ἀπεκρίθησαν δεύτερον καὶ
εἶπαν Ὁ βασιλεὺς εἰπάτω τὸ ἐνύπνιον τοῖς παισὶν αὐτοῦ, καὶ τὴν
8 σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελοῦμεν. 8 καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν
Ἐπ' ἀληθείας οἶδα ἐγὼ ὅτι καιρὸν ὑμεῖς ἐξαγοράζετε, καθότι εἴδετε
9 ὅτι ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ τὸ ῥῆμα. 9 ἐὰν οὖν τὸ ἐνύπνιον μὴ ἀναγγεί-
λητέ μοι, οἶδα ὅτι ῥῆμα ψευδὲς καὶ διεφθαρμένον συνέθεσθε εἰπεῖν
ἐνώπιόν μου, ἕως οὗ ὁ καιρὸς παρέλθῃ· τὸ ἐνύπνιόν μου εἴπατέ
10 μοι, καὶ γνώσομαι ὅτι τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγελεῖτέ μοι. 10 ἀπε-
κρίθησαν οἱ Χαλδαῖοι ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ λέγουσιν Οὐκ ἔστιν
ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς ξηρᾶς ὅστις τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως δυνήσεται

21 subscr ορασις β′ A II **1** superscr ορασις γ′ AQ | βασιλειας] AQ + Ναβουχοδονοσορ A | ενυπνιασθη AQ | εξεστη rescr $A^{a?}$ **2** καλεσαι] καλεσατε Q^{*} (postea improb ut vid) | om τους μαγους και Q^{*} (hab $Q^{(mg)}$) | τα ενυπνια] το ενυπνιον Q | ηλθαν] ηλθον AQ^{a} **3** ηνυπνιασθην (ενυπν. AQ)] + ενυπνιον Q **4** ελαλησαν] ειπον A ειπαν Q | παισι B^{b} | συγκρισιν] not adpinxit $A^{a?}$ + αυτου Q **5** απεκριθη] + δε Q | βασιλευς] + και ειπε| A | εαν] + ουν AQ | συγκρισιν] + αυτου A + απαγγειλητε μοι Q | απωλειαν B^{ab}AQ | διαρπαγησονται] εις διαρπαγην Q **6** om αυτου 1° Q^{*vid} (hab Q (mg)) | δοματα και δωρεας] δομ. κ. δωρεαν A δωρα και δοματα Q′| ληψεσθε $B^{b}Q^{a}$ | απαγγειλατε] αναγγειλατε Q^{*} (απαγγ. Q^{a}) **7** απεκριθησαν] + οι Χαλδαιοι A | δευτερον και ειπαν] + αυτω $B^{ab\,mg}$ και ειπαν εκ δευτερου A **8** om και 1° A | αληθιας B^{*} (-θειας B^{b}) | ειδετε] οιδατε AQ **9** αναγγειλητε] απαγγειληται A | μου 1°] εμου AQ | οτι 2°] + και Q | om αυτου Q **10** απεκριθησαν] + παλιν A | λεγουσιν] ειπαν Q | το ρημα του βασιλεως δυνησεται γνωρισαι] δυν. το ρ. του β. γν. A το ρ. του β. γν. δυναται Q

87 δυνήσεται εἰπεῖν τῷ βασιλεῖ ὃ ἑώρακε, καθάπερ σὺ ἐρωτᾷς, καὶ
πᾶς βασιλεὺς καὶ πᾶς δυνάστης τοιοῦτο πρᾶγμα οὐκ ἐπερωτᾷ πάντα
σοφὸν καὶ μάγον καὶ Χαλδαῖον· [11]καὶ ὁ λόγος ὃν ζητεῖς, βασιλεῦ, 11
βαρύς ἐστι καὶ ἐπίδοξος, καὶ οὐδεὶς ἐστιν ὃς δηλώσει ταῦτα τῷ
βασιλεῖ, εἰ μή τι ἄγγελος, οὗ οὐκ ἔστι κατοικητήριον μετὰ πάσης
σαρκός· ὅθεν οὐκ ἐνδέχεται γενέσθαι καθάπερ οἴει. [12]τότε ὁ βασι- 12
λεὺς στυγνὸς γενόμενος καὶ περίλυπος προσέταξεν ἐξαγαγεῖν πάντας
τοὺς σοφοὺς τῆς Βαβυλωνίας. [13]καὶ ἐδογματίσθη πάντας ἀποκτεῖναι· 13
ἐζητήθη δὲ ὁ Δανιὴλ καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ χάριν τοῦ συναπο-
λέσθαι. [14]τότε Δανιὴλ εἶπε βουλὴν καὶ γνώμην ἣν εἶχεν Ἀριώχῃ 14
τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ βασιλέως, ᾧ προσέταξεν ἐξαγαγεῖν τοὺς σο-
φιστὰς τῆς Βαβυλωνίας, [15]καὶ ἐπυνθάνετο αὐτοῦ λέγων Ἄρχων τοῦ 15
βασιλέως, περὶ τίνος δογματίζεται πικρῶς παρὰ τοῦ βασιλέως; τότε
τὸ πρόσταγμα ἐσήμανεν ὁ Ἀριώχης τῷ Δανιήλ. [16]ὁ δὲ Δανιὴλ εἰσ- 16
ἦλθε ταχέως πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἠξίωσεν ἵνα δοθῇ αὐτῷ χρόνος
παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ δηλώσῃ πάντα ἐπὶ τοῦ βασιλέως. [17]Τότε 17
ἀπελθὼν Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ τῷ Ἀνανίᾳ καὶ Μισαὴλ καὶ
Ἀζαρίᾳ τοῖς συνεταίροις ὑπέδειξε πάντα, [18]καὶ παρήγγειλε νη- 18
στείαν καὶ δέησιν καὶ τιμωρίαν ζητῆσαι παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ ὑψί-
στου περὶ τοῦ μυστηρίου τούτου, ὅπως μὴ ἐκδοθῶσι Δανιὴλ καὶ οἱ
μετ' αὐτοῦ εἰς ἀπώλειαν ἅμα τοῖς σοφισταῖς Βαβυλῶνος. [19]τότε τῷ 19
Δανιὴλ ἐν ὁράματι ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ τὸ μυστήριον τοῦ βασιλέως
ἐξεφάνθη εὐσήμως. τότε Δανιὴλ εὐλόγησε τὸν κύριον τὸν ὕψιστον,
καὶ ἐκφωνήσας εἶπεν [20]Ἔσται τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου τοῦ μεγάλου 20
εὐλογημένον εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι ἡ σοφία καὶ ἡ μεγαλωσύνη αὐτοῦ
ἐστι· [21]καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ χρόνους, μεθιστῶν βασιλεῖς 21
καὶ καθιστῶν, διδοὺς σοφοῖς σοφίαν καὶ σύνεσιν τοῖς ἐν ἐπιστήμῃ
οὖσιν· [22]ἀνακαλύπτων τὰ βαθέα καὶ σκοτεινὰ καὶ γινώσκων τὰ ἐν 22
τῷ σκότει καὶ τὰ ἐν τῷ φωτί, καὶ παρ' αὐτῷ κατάλυσις. [23]σοί, 23
κύριε τῶν πατέρων μου, ἐξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι σοφίαν καὶ
φρόνησιν ἔδωκάς μοι, καὶ νῦν ἐσήμανάς μοι ὅσα ἠξίωσα, τοῦ δη-

Syr 10 και πας βασιλευς...ουκ επερωτα] σ′ αλλ ουδε τις βασιλευς η μεγας η εξουσιαστης ρημα τοιουτον ερωτα Syr^{mg} 11 ÷ και επιδοξος 87 Syr 13 ΕΔΟΓΜΑΤΙCΘΗ Syr^{mg} 14 τω αρχιμαγειρω] α′ διδασκαλω σφακτων Syr^{mg} 15 και επυνθανετο...του βασιλεως] σ′ ειπε δε τω Αριωχ ω επετραπη η εξουσια παρα του βασ. Syr^{mg} | ※ αρχων του βασιλεως 87 Syr 16 δηλωσει Syr 18 και παρηγγειλε...ζητησαι] σ′ υπερ του ερωτησαι οικτιρμους Syr^{mg} | ÷ και τιμωριαν (superscr ÷ 87) ζητησαι 87 Syr 19 και εκφωνησας ειπεν] σ′ και λαλων Δανιηλ ειπεν Syr^{mg} 21 διδους] pr και Syr 22 ΚΑΤΑΛΥCΙC Syr^{mg}

γνωρίσαι, καθότι πᾶς βασιλεὺς μέγας καὶ ἄρχων ῥῆμα τοιοῦτο B
11 οὐκ ἐπερωτᾷ ἐπαοιδόν, μάγον καὶ Χαλδαῖον· 11ὅτι ὁ λόγος ὃν ὁ
βασιλεὺς ἐπερωτᾷ βαρύς, καὶ ἕτερος οὐκ ἔστιν ὃς ἀναγγελεῖ αὐτὸν
ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ἀλλ' ἢ θεοί, ὧν οὐκ ἔστιν ἡ κατοικία μετὰ
12 πάσης σαρκός. 12τότε ὁ βασιλεὺς ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀπο-
13 λέσαι πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος. 13καὶ τὸ δόγμα ἐξῆλθεν,
καὶ οἱ σοφοὶ ἀπεκτέννοντο· καὶ ἐζήτησαν Δανιὴλ καὶ τοὺς φίλους
14 αὐτοῦ ἀνελεῖν. 14τότε Δανιὴλ ἀπεκρίθη βουλὴν καὶ γνώμην τῷ
Ἀριὼχ τῷ ἀρχιμαγείρῳ τοῦ βασιλέως, ὃς ἐξῆλθεν ἀναιρεῖν τοὺς
15 σοφοὺς Βαβυλῶνος 15Ἄρχων τοῦ βασιλέως, περὶ τίνος ἐξῆλθεν ἡ
γνώμη ἡ ἀναιδὴς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως; ἐγνώρισεν δὲ τὸ
16 ῥῆμα Ἀριὼχ τῷ Δανιήλ. 16καὶ Δανιὴλ ἠξίωσεν τὸν βασιλέα ὅπως
χρόνον δῷ αὐτῷ, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἀναγγείλῃ τῷ βασι-
17 λεῖ. 17Καὶ εἰσῆλθεν Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ τῷ
Ἀνανίᾳ καὶ τῷ Μεισαὴλ καὶ τῷ Ἀζαρίᾳ τοῖς φίλοις αὐτοῦ ἐγνώ-
18 ρισεν τὸ ῥῆμα. 18καὶ οἰκτειρμοὺς ἐζήτουν παρὰ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ὑπὲρ τοῦ μυστηρίου τούτου, ὅπως ἂν μὴ ἀπόλωνται Δανιὴλ
19 καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐπιλοίπων σοφῶν Βαβυλῶνος. 19τότε
τῷ Δανιὴλ ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς τὸ μυστήριον ἀπεκαλύφθη. καὶ
20 εὐλόγησεν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ Δανιὴλ 20καὶ εἶπεν Εἴη τὸ ὄνομα
τοῦ θεοῦ εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος, ὅτι ἡ
21 σοφία καὶ ἡ σύνεσις αὐτοῦ ἐστιν· 21καὶ αὐτὸς ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ
χρόνους, καθιστᾷ βασιλεῖς καὶ μεθιστᾷ, διδοὺς σοφίαν τοῖς σοφοῖς
22 καὶ φρόνησιν τοῖς εἰδόσιν σύνεσιν· 22αὐτὸς ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ
ἀπόκρυφα, γινώσκων τὰ ἐν τῷ σκότει, καὶ τὸ φῶς μετ' αὐτοῦ
23 ἐστιν. 23σοί, ὁ θεὸς τῶν πατέρων μου, ἐξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ, ὅτι
σοφίαν καὶ δύναμιν δέδωκάς μοι, καὶ ἐγνώρισάς μοι ἃ ἠξιώσαμεν

10 om και 3° AQ **12** οργη] + πολλη $B^{ab}Q$ **14** τω Αριωχ] om τω AQ Q | αναιρειν] ανελειν A (αναιλ.) Q | τους σοφους] pr παντας Q **15** αρχων] pr και επυνθανετο (+ παρ Q) αυτου λεγων AQ | περι τινος bis scr (usque τιν) B* | γνωμη] ανομια Q | αναιδης] + αυτη AQ | Δανιηλ] βασιλει A **16** Δανιηλ ηξιωσεν τον βασιλεα] εισηλθεν Δ. και ηξ. απο του βασιλεως A | om αυτου Q* (hab Q^{mg}) | τω βασιλει αναγγειλη Q | αναγγειλη] απαγγ. A **17** Μισαηλ B^bAQ | το ρημα εγνωρισεν A **18** οικτιρμους B^bQ^a | υπερ] περι Q | om αν AQ **19** τοτε τω Δ.] τω δε Δ. A (improb. vid $A^{a?}$) | ηυλογησεν AQ | Δανιηλ τον θν του ουρανου Q **20** του θεου] κυ Q | συνεσις] δυναμις Q | αυτου] pr και η ισχυς A **21** ειδοσι B^bAQ **23** δεδωκας] εδωκας AQ | και 3°] + νυν A

87 λῶσαι τῷ βασιλεῖ πρὸς ταῦτα. [24]εἰσελθὼν δὲ Δανιὴλ πρὸς τὸν 24
Ἀριὼχ τὸν κατασταθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀποκτεῖναι πάντας τοὺς
σοφιστὰς τῆς Βαβυλωνίας εἶπεν αὐτῷ Τοὺς μὲν σοφιστὰς τῆς Βαβυ-
λωνίας μὴ ἀπολέσῃς, εἰσάγαγε δέ με πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἕκαστα
τῷ βασιλεῖ δηλώσω. [25]Τότε Ἀριὼχ κατὰ σπουδὴν εἰσήγαγεν 25
τὸν Δανιὴλ πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Εὕρηκα ἄνθρωπον
σοφὸν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν υἱῶν τῆς Ἰουδαίας, ὃς τῷ βασιλεῖ
δηλώσει ἕκαστα. [26]ἀποκριθεὶς δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπε τῷ Δανιήλ, ἐπι- 26
καλουμένῳ δὲ Χαλδαιστὶ Βαλτασάρ Δυνήσῃ δηλῶσαί μοι τὸ ὅραμα
ὃ εἶδον καὶ τὴν τούτου σύγκρισιν; [27]ἐκφωνήσας δὲ ὁ Δανιὴλ ἐπὶ τοῦ 27
βασιλέως εἶπεν Τὸ μυστήριον ὃ ἑώρακεν ὁ βασιλεύς, οὐκ ἔστι σοφῶν
καὶ φαρμακῶν καὶ ἐπαοιδῶν καὶ γαζαρηνῶν ἡ δήλωσις· [28]ἀλλ᾽ ἔστι 28
θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀνακαλύπτων μυστήρια, ὃς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ
Ναβουχοδονοσὸρ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐπ᾽ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· [29]καὶ 29
ἀνακαλύπτων μυστήρια ἐδήλωσέ σοι ἃ δεῖ γενέσθαι. [30]κἀμοὶ δὲ 30
οὐ παρὰ τὴν σοφίαν τὴν οὖσαν ἐν ἐμοὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀνθρώ-
πους τὸ μυστήριον τοῦτο ἐξεφάνθη, ἀλλ᾽ ἕνεκεν τοῦ δηλωθῆναι τῷ
βασιλεῖ ἐσημάνθη μοι ἃ ὑπέλαβες τῇ καρδίᾳ σου ἐν γνώσει. [31]καὶ 31
σύ, βασιλεῦ, ἑώρακας, καὶ ἰδοὺ εἰκὼν μία, καὶ ἦν ἡ εἰκὼν ἐκείνη
μεγάλη σφόδρα, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερὴς ἑστήκει ἐναντίον
σου· καὶ ἡ πρόσοψις τῆς εἰκόνος φοβερά. [32]καὶ ἦν ἡ κεφαλὴ αὐτῆς 32
ἀπὸ χρυσίου χρηστοῦ, τὸ στῆθος καὶ οἱ βραχίονες ἀργυροῖ, ἡ κοιλία
καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῖ· [33]τὰ δὲ σκέλη σιδηρᾶ, οἱ πόδες μέρος μέν τι 33
σιδήρου, μέρος δέ τι ὀστράκινον. [34]ἑώρακας ἕως ὅτου ἐτμήθη λίθος 34
ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐπάταξε τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς
σιδηροῦς καὶ ὀστρακίνους καὶ κατήλεσεν αὐτά. [35]τότε λεπτὰ ἐγέ- 35
νετο ἅμα ὁ σίδηρος καὶ τὸ ὄστρακον καὶ ὁ χαλκὸς καὶ ὁ ἄργυρος

Syr **23** προς] κατα Syr^{vid} **24** εισελθων δε Δανιηλ] σ′ εκ τουτου Δανιηλ εισηλθε Syr^{mg} **25** post ευρηκα ras aliq 87$^{?}$ | τω βασιλει δηλωσει εκαστα] σ′ την επιλυσιν σου βασιλευ δηλωσει Syr^{mg} **27** ΓΑΖΑΡΗΝΩΝ σ′ ουδε θυτων Syr^{mg} **28** μυστηρια] α sup ras 87$^{?}$ | ημερων]+βασιλευ εις τον αιωνα ζηθι· το ενυπνιον και το οραμα της κεφαλης σου επι της κοιτης σου τουτο εστι· **(29)** συ βασιλευ κατακλιθεις επι της κοιτης σου εωρακας (ΕΟΡΑΚΑϹ Syr^{mg}) παντα οσα δει γενεσθαι επ εσχατων των ημερων· Syr (pro κατακλιθεις ...σου σ′ εν μεριμνη εγενου επι της κοιτης σου Syr^{mg}) **30** α υπελαβες...εν γνωσει] α′ και η βουλη (?εννοια) της καρδιας σου ινα γνως Syr^{mg} **31** και ιδου εικων...σφοδρα] σ′ και ην ως ανδριας εις μεγας ο ανδριας Syr^{mg}

24 παρὰ σοῦ, καὶ τὸ ὅραμα τοῦ βασιλέως ἐγνώρισάς μοι. [24]καὶ ἦλθεν B
Δανιὴλ πρὸς Ἀριώχ, ὃν κατέστησεν ὁ βασιλεὺς ἀπολέσαι τοὺς σο-
φοὺς Βαβυλῶνος, καὶ εἶπεν αὐτῷ Τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος μὴ ἀπο-
λέσῃς, εἰσάγαγέ με ἐνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ τὴν σύγκρισιν τῷ
25 βασιλεῖ ἀναγγελῶ. [25]Τότε Ἀριὼχ ἐν σπουδῇ εἰσήγαγεν τὸν
Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ εἶπεν αὐτῷ Εὕρηκα ἄνδρα ἐκ τῶν
υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, ὅστις τὸ σύγκριμα τῷ βασιλεῖ
26 ἀναγγελεῖ. [26]καὶ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν τῷ Δανιήλ, οὗ τὸ
ὄνομα Βαλτασάρ Εἰ δύνασαί μοι ἀναγγεῖλαι τὸ ἐνύπνιον ὃ ἴδον καὶ
27 τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ; [27]καὶ ἀπεκρίθη Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασι-
λέως καὶ λέγει Τὸ μυστήριον ὃ ὁ βασιλεὺς ἐρωτᾷ οὐκ ἔστιν σοφῶν,
28 μάγων, ἐπαοιδῶν, γαζαρηνῶν ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ· [28]ἀλλ' ἢ ἔστιν
θεὸς ἐν οὐρανῷ ἀποκαλύπτων μυστήρια, καὶ ἐγνώρισεν τῷ βασιλεῖ
Ναβουχοδονοσὸρ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. τὸ ἐνύ-
πνιόν σου καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου
29 τοῦτό ἐστιν. [29]βασιλεῦ, οἱ διαλογισμοί σου ἐπὶ τῆς κοίτης σου ἀνέ-
βησαν τί δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα, καὶ ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια
30 ἐγνώρισέν σοι ἃ δεῖ γενέσθαι. [30]καὶ ἐμοὶ δὲ οὐκ ἐν σοφίᾳ τῇ οὔσῃ
ἐν ἐμοὶ παρὰ πάντας τοὺς ζῶντας τὸ μυστήριον τοῦτο ἀπεκαλύφθη,
ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ τὴν σύγκρισιν γνωρίσαι τῷ βασιλεῖ, ἵνα τοὺς δια-
31 λογισμοὺς τῆς καρδίας σου γνῷς. [31]σύ, βασιλεῦ, ἐθεώρεις, καὶ ἰδοὺ
εἰκὼν μία, μεγάλη ἡ εἰκὼν ἐκείνη, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερ-
φερής, ἑστῶσα πρὸ προσώπου σου· καὶ ἡ ὅρασις αὐτῆς φοβερά.
32 [32]εἰκὼν ἧς ἡ κεφαλὴ χρυσίου χρηστοῦ, αἱ χεῖρες καὶ τὸ στῆθος
33 καὶ οἱ βραχίονες αὐτῆς ἀργυροῖ, ἡ κοιλία καὶ οἱ μηροὶ χαλκοῖ, [33]αἱ
κνῆμαι σιδηραῖ, οἱ πόδες μέρος τι σιδηροῦν καὶ μέρος ὀστράκινον.
34 [34]ἐθεώρεις ἕως ἀπεσχίσθη λίθος ἐξ ὄρους ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐπά-
ταξεν τὴν εἰκόνα ἐπὶ τοὺς πόδας τοὺς σιδηροῦς καὶ ὀστρακίνους,
35 καὶ ἐλέπτυνεν εἰς τέλος. [35]τότε ἐλεπτύνθησαν εἰς ἄπαξ τὸ ὄστρα-

24 τω βασιλει] του βασιλεως B^{ab} **25** τω βασιλει αναγγελει] ερει τω AQ βασ. Q **26** Βαλτασαρ] Βαρτασαρ A | om ο ιδον A | ειδον B^{ab} **27** Δανιηλ]+και ειπεν Q | και λεγει] και ειπεν $B^{ab}AQ^{mg}$ om Q^{*} | ερωτα] επερωτα AQ | εστι Q^{a} **28** om η A | θεος] pr ο A **29** βασιλευ] συ βασιλευ εθεωρεις A | ανεβησαν επι της κοιτης σου Q **30** om δε A | om τουτο A | τω βασ. γνωρισαι] διαλογισμου (sic) A **31** om η εικων εκεινη Q^{*} (hab Q^{mg}) | προσοψις] οψεις A | αυτης 1°] της εικονος εκεινης Q^{*} (αυτης Q^{mg}) **32** εικων] pr η A | χρηστου] καθαρου $B^{a\,mg\,(non\,inst\,b)}$ AQ **33** αι κνημαι] pr και Q^{*} (improb Q^{2}) | μερος 1°]+μεν AQ | και μερος] μερος δε τι A και μερος τι Q (τι Q^{mg}) **34** εως]+ου A ⟦απεσχισθη⟧ετμηθη AQ | εξ] απο Q | ελεπτυνεν]+αυτους $B^{ab}AQ^{mg}$

87 καὶ τὸ χρυσίον, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ λεπτότερον ἀχύρου ἐν ἅλωνι, καὶ
ἐρρίπισεν αὐτὰ ὁ ἄνεμος ὥστε μηδὲν καταλειφθῆναι ἐξ αὐτῶν, καὶ
ὁ λίθος ὁ πατάξας τὴν εἰκόνα ἐγένετο ὄρος μέγα, καὶ ἐπάταξε πᾶ-
σαν τὴν γῆν. 36τοῦτο τὸ ὅραμα· καὶ τὴν κρίσιν δὲ ἐροῦμεν ἐπὶ τοῦ 36
βασιλέως. 37σύ, βασιλεῦ, βασιλεὺς βασιλέων, καὶ σοὶ ὁ κύριος τοῦ 37
οὐρανοῦ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν τιμὴν
καὶ τὴν δόξαν ἔδωκεν· 38ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ 38
θηρίων ἀγρίων καὶ πετεινῶν οὐρανοῦ καὶ τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης
παρέδωκεν ὑπὸ τὰς χεῖράς σου, κυριεύειν πάντων· σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ
ἡ χρυσῆ. 39καὶ μετὰ σὲ ἀναστήσεται βασιλεία ἐλάττων σου, καὶ 39
τρίτη βασιλεία ἄλλη χαλκῆ ἣ κυριεύσει πάσης τῆς γῆς· 40καὶ βασι- 40
λεία τετάρτη ἰσχυρὰ ὡς ὁ σίδηρος, ὥσπερ ὁ σίδηρος ὁ δαμάζων
πάντα, καὶ ὡς ὁ σίδηρος πᾶν δένδρον ἐκκόπτων· καὶ σεισθήσεται
πᾶσα ἡ γῆ. 41καὶ ὡς ἑώρακας τοὺς πόδας αὐτῆς καὶ τοὺς δακτύλους 41
μέρος μέν τι ὀστράκου κεραμικοῦ, μέρος δέ τι σιδήρου, βασιλεία
ἄλλη διμερὴς ἔσται ἐν αὐτῇ, καθάπερ εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμι-
γμένον ἅμα τῷ πηλίνῳ ὀστράκῳ. 42καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν 42
μέρος μέν τι σιδηροῦν, μέρος δέ τι ὀστράκινον· μέρος δέ τι τῆς
βασιλείας ἔσται ἰσχυρόν, καὶ μέρος τι ἔσται συντετριμμένον. 43καὶ 43
ὡς εἶδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον ἅμα τῷ πηλίνῳ ὀστράκῳ, καὶ
συμμιγεῖς ἔσονται εἰς γένεσιν ἀνθρώπων· οὐκ ἔσονται δὲ ὁμονο-
οῦντες οὔτε εὐνοοῦντες ἀλλήλοις, ὥσπερ οὐδὲ ὁ σίδηρος δύναται
συγκραθῆναι τῷ ὀστράκῳ. 44καὶ ἐν τοῖς χρόνοις τῶν βασιλέων 44
τούτων στήσει ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν ἄλλην, ἥτις ἔσται εἰς
τοὺς αἰῶνας καὶ οὐ φθαρήσεται· καὶ αὕτη ἡ βασιλεία ἄλλο ἔθνος οὐ
μὴ ἐάσῃ, πατάξει δὲ καὶ ἀφανίσει τὰς βασιλείας ταύτας, καὶ αὐτὴ
στήσεται εἰς τὸν αἰῶνα· 45καθάπερ ἑώρακας ἐξ ὄρους τμηθῆναι λίθον 45
ἄνευ χειρῶν, καὶ συνηλόησε τὸ ὄστρακον τὸν σίδηρον καὶ τὸν χαλκὸν
καὶ τὸν ἄργυρον καὶ τὸν χρυσόν. ὁ θεὸς ὁ μέγας ἐσήμανε τῷ βα-
σιλεῖ τὰ ἐσόμενα ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν· καὶ ἀκριβὲς τὸ ὅραμα,

Syr **35** ωσει λεπτοτερον αχυρου...ο ανεμος] a′ ως αχνη απο αλωνος θερινης και ηρεν αυτα το πνευμα Syr^{mg} | και επαταξε] και επληρωσε Syr^{mg} **38** ÷ και των (÷ 87) ιχθυων της θαλασσης 87 Syr | κυριευειν παντων] a′ και εκυριευσε παντων Syr^{mg} **40** ※ ως ο σιδηρος (1°) 87 Syr | και ※ ως ο σιδηρος (2°) 87 (deest ≺) ※ και ο σιδηρος Syr **41** ※ και τους δακτυλους 87 (deest ≺) Syr | κεραμεικου 87 | εν αυτη] pr απο της ριζης της σιδηρας εσται Syr a′ σ′ και εκ του φυτου του σιδηρου Syr^{mg} **42** om δε 2° Syr **43** om και 2° Syr | εις γενεσιν] εν σπερματι Syr^{mg} **44** τους αιωνας] τον αιωνα Syr **45** συνηλοησε] CYNHλOΛHCEN (sic) + ωσει αλοησις η εν αλωνι Syr^{mg}

κον, ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ ἄργυρος, ὁ χρυσός, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ B
κονιορτὸς ἀπὸ ἅλωνος θερινῆς· καὶ ἐξῆρεν τὸ πλῆθος τοῦ πνεύ-
ματος, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς· καὶ ὁ λίθος ὁ πατάξας τὴν
36 εἰκόνα ἐγενήθη ὄρος μέγα, καὶ ἐπλήρωσεν πᾶσαν τὴν γῆν. 36τοῦτό
ἐστιν τὸ ἐνύπνιον· καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ἐροῦμεν ἐνώπιον τοῦ
37 βασιλέως. 37σύ, βασιλεῦ, βασιλεὺς βασιλέων, ᾧ ὁ θεὸς τοῦ οὐ-
38 ρανοῦ βασιλείαν ἰσχυρὰν καὶ κραταιὰν καὶ ἔντιμον ἔδωκεν 38 ἐν
παντὶ τόπῳ ὅπου κατοικοῦσιν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων· θηρία τε
ἀγροῦ καὶ πετεινὰ οὐρανοῦ ἔδωκεν ἐν τῇ χειρί σου, καὶ κατέστησεν
39 κύριον πάντων· σὺ εἶ ἡ κεφαλὴ ἡ χρυσῆ. 39καὶ ὀπίσω σου ἀνα-
στήσεται ἑτέρα βασιλεία ἥττων σου, καὶ βασιλεία τρίτη ἥτις ἐστὶν
40 ὁ χαλκός, ἣ κυριεύσει πάσης τῆς γῆς· 40καὶ βασιλεία τετάρτη ἔσται
ἰσχυρὰ ὡς ὁ σίδηρος· ὃν τρόπον ὁ σίδηρος λεπτύνει καὶ δαμάζει
41 πάντα, οὕτως πάντα λεπτυνεῖ καὶ δαμάσει. 41καὶ ὅτι ἴδες τοὺς
πόδας καὶ τοὺς δακτύλους μέρος μέν τι ὀστράκινον, μέρος δέ τι
σιδηροῦν, βασιλεία διῃρημένη ἔσται, καὶ ἀπὸ τῆς ῥίζης τῆς σιδηρᾶς
ἔσται ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον ἴδες τὸν σίδηρον ἀναμεμιγμένον τῷ
42 ὀστράκῳ. 42καὶ οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν μέρος μέν τι σιδηροῦν,
μέρος δέ τι ὀστράκινον, μέρος τι τῆς βασιλείας ἔσται ἰσχυρόν, καὶ
43 ἀπ' αὐτῆς ἔσται συντριβόμενον. 43ὅτι ἴδες τὸν σίδηρον ἀναμε-
μιγμένον τῷ ὀστράκῳ, συνμιγεῖς ἔσονται ἐν σπέρματι ἀνθρώπων·
καὶ οὐκ ἔσονται προσκολλώμενοι οὗτος μετὰ τούτου, καθὼς ὁ σί-
44 δηρος οὐκ ἀναμίγνυται μετὰ τοῦ ὀστράκου. 44καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
τῶν βασιλέων ἐκείνων ἀναστήσει ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ βασιλείαν, ἥτις
εἰς τοὺς αἰῶνας οὐ διαφθαρήσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ λαῷ ἑτέρῳ
οὐχ ὑπολειφθήσεται· λεπτυνεῖ καὶ λικμήσει πάσας τὰς βασιλείας,
45 καὶ αὐτὴ ἀναστήσεται εἰς τοὺς αἰῶνας· 45ὃν τρόπον ἴδες ὅτι ἀπὸ
ὄρους ἐτμήθη λίθος ἄνευ χειρῶν, καὶ ἐλέπτυνεν τὸ ὄστρακον τὸν
σίδηρον, τὸν χαλκόν, τὸν ἄργυρον, τὸν χρυσόν. ὁ θεὸς ὁ μέγας
ἐγνώρισεν τῷ βασιλεῖ ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα· καὶ ἀληθινὸν τὸ

35 ο σιδηρος το οστρακο] A | εγενετο] εγενοντο AQ | εξηρεν]+αυτα AQ | AQ εγενηθη]+εις Q 36 εστι Q^a 38 ουρανου] pr του A+και ιχθυας της θαλασσης AQ^{mg} | κατεστησεν]+σε AQ | κυριον plene scr $B^?$ (κν̄ ut vid B^*) 39 βασιλεια ετερα AQ | σου 2°]+ητις (η Q) εστιν ο αργυρος AQ | ητις] η AQ 40 παντα 1°]+επι της γης Q^* +τα ε. τ. γ. Q^a | δαμασει] δαμαζει A 41 ειδες bis B^{ab} (item 43, 45) A (item 43) | οστρακινον] + κεραμευ $A^{a\,?(mg)}$ σιδηρουν Q | σιδηρουν] οστρακινον Q 42 μερος 3°]+δε Q^* (improb $Q^?$) | απ] επ A 43 συμμιγεις B^bQ | προσκολλωμενος A | μετα του οστρακου] τω οστρακω A 44 τους αιωνας 1°] τον αιωνα A | λεπτυνει]+δε A^1 fort Q

87 καὶ πιστὴ ἡ τούτου κρίσις. 46 Τότε Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεὺς 46
πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον χαμαὶ προσεκύνησεν τῷ Δανιήλ, καὶ ἐπέ-
ταξε θυσίας καὶ σπονδὰς ποιῆσαι αὐτῷ. 47 καὶ ἐκφωνήσας ὁ βασι- 47
λεὺς πρὸς τὸν Δανιὴλ εἶπεν Ἐπ᾽ ἀληθείας ἐστὶν ὁ θεὸς ὑμῶν θεὸς
τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν βασιλέων, ὁ ἐκφαίνων μυστήρια κρυπτὰ
μόνος· ὅτι ἐδυνάσθης δηλῶσαι τὸ μυστήριον τοῦτο. 48 τότε ὁ βασι- 48
λεὺς Ναβουχοδονοσὸρ Δανιὴλ μεγαλύνας καὶ δοὺς δωρεὰς μεγάλας
καὶ πολλὰς κατέστησεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῆς Βαβυλωνίας, καὶ
ἀπέδειξεν αὐτὸν ἄρχοντα καὶ ἡγούμενον πάντων τῶν σοφιστῶν Βαβυ-
λωνίας. 49 καὶ Δανιὴλ ἠξίωσε τὸν βασιλέα ἵνα κατασταθῶσιν ἐπὶ 49
τῶν πραγμάτων τῆς Βαβυλωνίας Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγώ· καὶ
Δανιὴλ ἦν ἐν τῇ βασιλικῇ αὐλῇ.

1 Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς διοικῶν πόλεις 1 III
καὶ χώρας καὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ Ἰνδικῆς ἕως
Αἰθιοπίας ἐποίησεν εἰκόνα χρυσῆν, τὸ ὕψος αὐτῆς πηχῶν ἑξήκοντα,
καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς πηχῶν ἓξ· καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ τοῦ περι-
βόλου χώρας Βαβυλωνίας. 2 καὶ Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς βασιλέων 2
καὶ κυριεύων τῆς οἰκουμένης ὅλης ἀπέστειλεν ἐπισυναγαγεῖν πάντα τὰ
ἔθνη καὶ φυλὰς καὶ γλώσσας, σατράπας, στρατηγούς, τοπάρχας καὶ
ὑπάτους, διοικητὰς καὶ τοὺς ἐπ᾽ ἐξουσιῶν κατὰ χώραν, καὶ πάντας
τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην, ἐλθεῖν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τῆς εἰκόνος τῆς
χρυσῆς ἣν ἔστησεν Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεύς. 3 τότε συνήχθησαν 3
ὕπατοι, στρατηγοί, τοπάρχαι, ἡγούμενοι, τύραννοι μεγάλοι ἐπ᾽ ἐξου-
σιῶν, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῶν χωρῶν, τοῦ ἐλθεῖν εἰς τὸν ἐγκαι-
νισμὸν τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησε Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεύς. καὶ
ἔστησαν οἱ προσγεγραμμένοι κατέναντι τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησε Ναβου-
χοδονοσόρ. 4 καὶ ὁ κήρυξ ἐκήρυξε τοῖς ὄχλοις Ὑμῖν παραγγέλλεται, 4

Syr **46** om επι προσωπον Syr | θυσιας...αυτω] σ′ και δωρα και θρησκειας (α′ και δωρα ευωδιας) συντελεσαι αυτω Syr^{mg} **47** επ αληθει| 87 | κυριος] βασιλευς Syr^{mg} | μυστηρια] ΘΡΗCΚΙΑC Syr^{mg} **48** ÷ Ναβουχοδονοσορ 87 Syr | αρχοντα...Βαβυλωνιας (2°)] σ′ υπαρχον των στρατηγων των επι των σοφων Βαβυλωνος Syr^{mg} III **1** ÷ ετους οκτωκαιδ. 87 Syr | ÷ διοικων πολεις (÷ 87) και χωρας και παντας τους κατοικ. (superscr ÷ 87)...Αιθιοπιας 87 Syr | περιβολου] ΠΕΡΙΒΟΛΟΝ (sic) Syr^{mg} **2** ÷ βασιλεων (-λευων Syr) και κυριευων της οικ. (÷ 87) ολης 87 Syr | ÷ παντα τα εθνη και φυλας (φυ ÷ λας 87) και γλωσσας 87 Syr | τοπαρχας...την οικουμενην] σ′ και τους αρχοντας τους επι της γνωσεως τους γαβδαρηνους τους θαβδαρηνους τους θαβθαιους και παντας τους εξουσιαζοντας των πολεων Syr^{mg} | επι εξουσιων 87* (επεξ. sic 87$^{1(vid)}$) **3** ※ τοτε συνηχθησαν...του ελθειν (om τ. ελθ. Syr)...ο βασιλευς 87 Syr | επεξ. sic 87 | ÷ και εστησαν οι προγεγρ. 87 (deest ≺) ÷ οι προγεγρ. (seq ≺) και εστησαν Syr | ※ ης εστησε Ναβ. (2°) 87 Syr

46 ἐνύπνιον, καὶ πιστὴ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ. 46Τότε ὁ βασιλεὺς Ναβου- B
χοδονοσὸρ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον καὶ τῷ Δανιὴλ προσεκύνησεν καὶ
47 μαννὰ καὶ εὐωδίας εἶπεν σπεῖσαι αὐτῷ. 47καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασι-
λεὺς εἶπεν τῷ Δανιήλ Ἐπ' ἀληθείας ὁ θεὸς ὑμῶν αὐτός ἐστιν θεὸς
θεῶν καὶ κύριος τῶν βασιλέων καὶ ἀποκαλύπτων μυστήρια· ὅτι
48 ἠδυνήθης ἀποκαλύψαι τὸ μυστήριον τοῦτο. 48καὶ ἐμεγάλυνεν ὁ βα-
σιλεὺς τὸν Δανιήλ, καὶ δόματα μεγάλα καὶ πολλὰ ἔδωκεν αὐτῷ, καὶ
κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης χώρας Βαβυλῶνος καὶ ἄρχοντα σατρα-
49 πῶν ἐπὶ πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος. 49καὶ Δανιὴλ ᾐτήσατο
παρὰ τοῦ βασιλέως, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυ-
λῶνος τὸν Σεδράχ, Μεισάχ, Ἀβδεναγώ· καὶ Δανιὴλ ἦν ἐν τῇ αὐλῇ
τοῦ βασιλέως.

III 1 § 1''Ετους ὀκτωκαιδεκάτου Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν § Γ
εἰκόνα χρυσῆν, ὕψος αὐτῆς πήχεων ἑξήκοντα, εὖρος αὐτῆς πήχεων
2 ἕξ· καὶ ἔστησεν αὐτὴν ἐν πεδίῳ Δεειρὰ ἐν χώρᾳ Βαβυλῶνος. 2καὶ
ἀπέστειλεν συναγαγεῖν τοὺς ὑπάτους καὶ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς
τοπάρχας, ἡγουμένους καὶ τυράννους καὶ τοὺς ἐπ' ἐξουσιῶν καὶ
πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν χωρῶν, ἐλθεῖν εἰς τὰ ἐνκαίνια τῆς εἰ-
3 κόνος ἧς ἔστησεν. 3καὶ συνήχθησαν οἱ τοπάρχαι, ὕπατοι, στρα-
τηγοί, ἡγούμενοι, τύραννοι μεγάλοι οἱ ἐπ' ἐξουσιῶν, καὶ πάντες οἱ
ἄρχοντες τῶν χωρῶν, εἰς τὸν ἐνκαινισμὸν τῆς εἰκόνος ἧς ἔστησεν
Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεύς. καὶ ἱστήκεισαν ἐνώπιον τῆς εἰκόνος.
4 4καὶ ὁ κήρυξ ἐβόα ἐν ἰσχύι Ὑμῖν λέγεται λαοῖς, φυλαί, γλῶσσαι,

46 Ναβουχοδοσορ Q* (ν superscr Q^{a}) | om και 2° B* vid (hab ℵ B$^{a?b?(mg)}$) | AQΓ
μαννα] μαναα Q | ευωδιας ειπεν σπεισαι] ευωδιαν εσπεισεν Q **47** κυριος]
+των κυριων και βασιλευς AQ | om και 3° B^{ab}A | αποκαλυπτων] ο αποκ.
B^{ab} | εδυνηθης A **48** πολλα και μεγαλα AQ | επι 2°] pr και AQ*
(improb Q$^{?}$) **49** om χωρας Q* (hab Q^{mg}) | Μισαχ B^{b}Q Μισακ A |
subscr ορασις γ' A III **1** superscr ορασις δ' AQ ✠ ορασις.. Γ | om ο
βασιλευς A | εξηκοντα (εξηκον sic A)]+και Q **2** om τους 2°, 3° Γ |
τα ενκαινια (εγκ. B^{b}QΓ)] τον αγκαινισμον A* (α 1° improb A$^{a?}$) | εικονος]
+της χρυσης Γ | εστησεν (-σε Q^{a})] + Ναβουχοδονοσορ ο βασιλευς AQΓ
3 τοπαρχαι] σατραπαι Q* (τοπ. Q^{mg}) | οι επ εξ.] om οι QΓ | εγκαινισμον
B^{b}AQ^{a} (εγκεν. Q*) | και ιστ.] pr και συνηχθησαν οι τοπαρχαι A | ειστη-
κεισαν B^{ab}Q | εικονος 2°]+ης εστησεν Ναβουχοδονοσορ AΓ^{vid} **4** λαοις]
εθνη λαοι AΓ λαοι Q* εθνη Q^{mg}

87 ἔθνη καὶ χῶραι, λαοὶ καὶ γλῶσσαι, [5]ὅταν ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς 5
σάλπιγγος, σύριγγος, καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου, συμφω-
νίας καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πεσόντες προσκυνήσατε τῇ εἰκόνι
τῇ χρυσῇ ἣν ἔστησε Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεύς· [6]καὶ πᾶς ὃς ἂν μὴ 6
πεσὼν προσκυνήσῃ, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβαλοῦσιν αὐτὸν εἰς τὴν κάμινον
τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. [7]καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ἤκουσαν 7
πάντα τὰ ἔθνη τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας,
σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου καὶ παντὸς ἤχου μουσικῶν, πίπτοντα
πάντα τὰ ἔθνη, φυλαί, καὶ γλῶσσαι προσεκύνησαν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ
ἣν ἔστησε Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεύς, κατέναντι τούτου. [8]ἐν ἐκείνῳ 8
τῷ καιρῷ προσελθόντες ἄνδρες Χαλδαῖοι διέβαλον τοὺς Ἰουδαίους· [9]καὶ 9
ὑπολαβόντες εἶπον Ναβουχοδονοσὸρ τῷ βασιλεῖ Κύριε βασιλεῦ, εἰς
τὸν αἰῶνα ζῆθι. [10]σύ, βασιλεῦ, προσέταξας καὶ ἔκρινας, ἵνα πᾶς 10
ἄνθρωπος ὃς ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ
σαμβύκης, κιθάρας καὶ ψαλτηρίου καὶ παντὸς ἤχου μουσικῶν, πεσὼν
προσκυνήσῃ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, [11]καὶ ὃς ἂν μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ, 11
ἐμβληθήσεται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. [12]εἰσὶ δέ 12
τινες ἄνδρες Ἰουδαῖοι, οὓς κατέστησας ἐπὶ τῆς χώρας τῆς Βαβυλωνίας,
Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγώ· οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οὐκ ἐφοβήθησάν σου
τὴν ἐντολὴν καὶ τῷ εἰδώλῳ σου οὐκ ἐλάτρευσαν καὶ τῇ εἰκόνι σου τῇ
χρυσῇ ᾗ ἔστησας οὐ προσεκύνησαν. [13]τότε Ναβουχοδονοσὸρ θυμω- 13
θεὶς ὀργῇ προσέταξεν ἀγαγεῖν τὸν Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγώ· τότε οἱ
ἄνθρωποι ἤχθησαν πρὸς τὸν βασιλέα. [14]οὗς καὶ συνιδὼν Ναβουχο- 14
δονοσὸρ ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τί, Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγώ,
τοῖς θεοῖς μου οὐ λατρεύετε καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣν ἔστησα οὐ
προσκυνεῖτε; [15]καὶ νῦν εἰ μὲν ἔχετε ἑτοίμως ἅμα τῷ ἀκοῦσαι τῆς 15
σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης τε καὶ ψαλτηρίου καὶ
συμφωνίας καὶ παντὸς ἤχου μουσικῶν, πεσόντες προσκυνῆσαι τῇ
εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησα· εἰ δὲ μή γε, γινώσκετε ὅτι μὴ προσκυνη-

Syr **5** ϲαμβγκηϲ Syr^{mg} **6** ※ *αυτη τη ωρα* 87 (deest ≺) Syr **7** ※ *συριγγος τε* (om *τε* Syr) *και κιθαρας σαμβυκης* (※ 87) *τε και ψαλτηριου* 87 Syr | ※ *ο βασιλευς* 87 (deest ≺) Syr **9** ※ *Ναβ. τω βασιλει* 87 (deest ≺) Syr **10** ※ *συριγγος τε και σαμβυκης* (※ 87) *κιθαρας και ψαλτηριου* 87 Syr **11** *εις την καμινον*] α′ *εις μεσον της καμινου* Syr^{mg} **12** *επι της χωρας*] α′ *επι το εργον τ. χ.* σ′ *επι την διοικησιν τ. πολεως* Syr^{mg} | *ουκ εφοβηθησαν σου την εντολην*] α′ *ουκ εθεντο επι σε βασιλευ γνωμην* Syr^{mg} **14** *και τη εικονι*] σ′ *ουδε τω ανδριαντι* Syr^{mg} **15** ※ *συριγγος τε και...συμφωνιας* 87 Syr | ÷ (om 87) *τη χρυση* 87^{vid} Syr | om *γε* Syr

5 [5]ᾗ ἂν ὥρᾳ ἀκούσητε φωνῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, Β
σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες
προσκυνεῖτε τῇ εἰκόνι¶ τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησεν Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βα- ¶ Γ
6 σιλεύς· [6]καὶ ὃς ἂν μὴ προσκυνήσῃ, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεται εἰς
7 τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. [7]καὶ ἐγένετο ὅταν ἤκουον
οἱ λαοὶ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμ-
βύκης καὶ ψαλτηρίου καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πίπτοντες πάντες
οἱ λαοί, φυλαί, γλῶσσαι, προσεκύνουν τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ἣν ἔστη-
8 σεν Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεύς. [8]τότε προσήλθοσαν ἄνδρες Χαλ-
9 δαῖοι καὶ διέβαλλον τοὺς Ἰουδαίους [9]τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονοσόρ
10 Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῇθι. [10]σύ, βασιλεῦ, ἔθηκας δόγμα, πάντα
ἄνθρωπον ὃς ἂν ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύριγγός τε καὶ
κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου καὶ παντὸς γένους μουσικῶν,
11 [11]καὶ μὴ πεσὼν προσκυνήσῃ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ, ἐμβληθήσεται εἰς
12 τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. [12]εἰσὶν ἄνδρες Ἰουδαῖοι,
οὓς κατέστησας ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς χώρας Βαβυλῶνος, Σεδράχ, Μεισάχ,
Ἀβδεναγώ, οἳ οὐχ ὑπήκουσαν, βασιλεῦ, τῷ δόγματί σου, τοῖς θεοῖς
σου οὐ λατρεύουσιν καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησας οὐ προσ-
13 κυνοῦσιν. [13]τότε Ναβουχοδονοσὸρ ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ εἶπεν ἀγα-
γεῖν τὸν Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγώ· καὶ ἤχθησαν ἐνώπιον τοῦ
14 βασιλέως. [14]καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονοσὸρ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Εἰ
ἀληθῶς, Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγώ, τοῖς θεοῖς μου οὐ λατρεύετε
15 καὶ τῇ εἰκόνι τῇ χρυσῇ ᾗ ἔστησα οὐ προσκυνεῖτε; [15]νῦν οὖν εἰ
ἔχετε ἑτοίμως ἵνα ὡς ἂν ἀκούσητε τῆς φωνῆς τῆς σάλπιγγος, σύ-
ριγγός τε καὶ κιθάρας, σαμβύκης καὶ ψαλτηρίου καὶ συμφωνίας
καὶ παντὸς γένους μουσικῶν, πεσόντες προσκυνήσητε τῇ εἰκόνι ᾗ
ἐποίησα· ἐὰν δὲ μὴ προσκυνήσητε, αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐμβληθήσεσθε εἰς

5 *φωνης σαλπιγγος*] *της φ. της σ.* AQΓ | *και* 2°] pr *τε* AQΓ | *ψαλτηριου*] AQΓ
+ *και συμφωνιας* AΓ | om *τη χρυση* A* (hab A$^{a?\,(mg)}$) | *ο βασιλευς*] om *ο* Q*
(superscr Q^{a}) 6 *αν*] *εαν* Q 7 *οταν*] *οτε* Q | *ηκουον*] *ηκουσαν* AQ |
om *συριγγος* Q* (hab Q^{mg}) | *και* 3°] pr *τε* AQ | *ψαλτηριου*] + *και συμφωνιας*
AQ | om *φυλαι γλωσσαι* A | om *τη χρυση* Q* (hab Q^{mg}) | *ην*] *η* AQ |
εστησεν] *εποιησεν* Q* (*εστ.* Q^{mg}) 8 *προσηλθαν* A *προσελθον* Q |
διεβαλον B^{ab} 9 *τω βασιλει* N.] *και υποβαλοντες ειπον* N. *τω βασ.* A *τω
βασ.* N. (*Ναβουχοδοσορ* Q*) *και ειπαν* Q 10 *και* 2°] pr *τε* A | *ψαλτηριου*]
+ *και συμφωνιας* A 11 *εμβληθησετα* Q* (superscr *ι* Q$^{?}$) 12 *Σεδρακ* A:
item 13, 14, 16, 19, 20, 23 | *Μισαχ* B^{b}Q *Μισακ* A: item 13, 14, 16, 19, 20,
23 | *οι*] *οι ανδρες εκεινοι* A | *τοις θεοις*] pr *και* A | *προσκυνουσι* Q^{a} 13 om
και 2° Q | *Αβδεναγω*] pr *τον* A 14 *Αβδεναγω*] pr *και* A 15 *ακουητε*
B$^{?vid}$ | *και* 2°] pr *τε* A | om *και παντος γενους μουσικων* A | *προσκυνησητε* 1°]
προσκυνειτε A *προσκυνησετε* Q | *εικονι*] + *τη χρυση* A

87 σάντων ὑμῶν αὐθωρὶ ἐμβληθήσεσθε εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην· καὶ ποῖος θεὸς ἐξελεῖται ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν μου; [16]ἀπο- 16
κριθέντες δὲ Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγώ, εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονοσόρ Βασιλεῦ, οὐ χρείαν ἔχομεν ἡμεῖς ἐπὶ τῇ ἐπιταγῇ ταύτῃ ἀποκριθῆναί σοι. [17]ἔστι γὰρ θεὸς ἐν οὐρανοῖς εἷς κύριος ἡμῶν, ὃν 17
φοβούμεθα, ὅς ἐστι δυνατὸς ἐξελέσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης· καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου, βασιλεῦ, ἐξελεῖται ἡμᾶς. [18]καὶ 18
τότε φανερόν σοι ἔσται, βασιλεῦ, ὅτι οὔτε τῷ εἰδώλῳ σου λατρεύομεν οὔτε τῇ εἰκόνι σου τῇ χρυσῇ, ἣν ἔστησας, οὐ προσκυνοῦμεν. [19]τότε 19
Ναβουχοδονοσὸρ ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ μορφὴ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐπὶ Σεδράχ, Μισάχ, καὶ Ἀβδεναγώ, καὶ ἐπέταξε καῆναι τὴν κάμινον ἑπταπλασίως παρ' ὃ ἔδει αὐτὴν καῆναι, [20]καὶ ἄνδρας 20
ἰσχυροτάτους τῶν ἐν τῇ δυνάμει ἐπέταξε συμποδίσαντας τὸν Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγώ, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. [21]τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι συνεποδίσθησαν, ἔχοντες τὰ ὑποδή- 21
ματα αὐτῶν καὶ τὰς τιάρας αὐτῶν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν, σὺν τῷ ἱματισμῷ αὐτῶν, καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. [22]ἐπειδὴ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως ἤπειγεν καὶ ἡ κάμινος 22
ἐξεκαύθη ὑπὲρ τὸ πρότερον ἑπταπλασίως, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ προχειρισθέντες συμποδίσαντες αὐτοὺς καὶ προσαγαγόντες τῇ καμίνῳ ἐνεβάλοσαν εἰς αὐτήν. [23]τοὺς μὲν οὖν ἄνδρας τοὺς συμποδίσαντας τοὺς 23
περὶ τὸν Ἀζαρίαν ἐξελθοῦσα ἡ φλὸξ ἐκ τῆς καμίνου ἐνεπύρισε καὶ ἀπέκτεινεν, αὐτοὶ δὲ συνετηρήθησαν.

[24]Οὕτως οὖν προσηύξατο Ἀνανίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μισαήλ, καὶ 24
ὕμνησαν τῷ κυρίῳ, ὅτε αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς προσέταξεν ἐμβληθῆναι εἰς τὴν κάμινον. [25]στὰς δὲ Ἀζαρίας προσηύξατο οὕτως, καὶ ἀνοίξας τὸ 25
στόμα αὐτοῦ ἐξωμολογεῖτο τῷ κυρίῳ ἅμα τοῖς συνεταίροις αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῷ πυρί; ὑποκαιομένης τῆς καμίνου ὑπὸ τῶν Χαλδαίων σφόδρα. καὶ εἶπαν [26]Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετὸν 26
καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας, [27]ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ 27
πᾶσιν οἷς ἐποίησας ἡμῖν, καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινὰ καὶ αἱ ὁδοί

Syr | **15** εμβηθησεσθε 87 **16** ΕΠΙΤΑΓΗ Syr^{mg} **17** ÷ εν ουρανοις εις κυριος 87 Syr | ※ της καιομενης 87 Syr **18** ※ βασιλευ 87 Syr | om ου Syr **19** ※ Σεδρ. Μισ. και Αβδ. Syr **20** ※ τον Σεδρ. Μισ. (+ και Syr) Αβδ. 87 Syr **21** εχοντες τα υποδηματα αυτων] σ' εν τοις υποδημασιν (? ταις αναξυρισιν cf Hieron) αυτων Syr^{mg} | ※ του πυρος την καιομενην 87^{vid} (deest ≺) του πυρ. ※ την καιομ. Syr **22** επειδη...ηπειγεν] σ' δια το ρημα του βασ. απαρακλητον ειναι Syr^{mg} **23** om μεν Syr | εξελθουσα] λ sup ras 87 **24** προσηυξαντο Syr | εμβληθηναι] εμβαλειν Syr^{vid} **26** αινετος Syr

τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην· καὶ τίς ἐστιν θεὸς ὃς ἐξε- B
16 λεῖται ὑμᾶς ἐκ χειρός μου; 16καὶ ἀπεκρίθησαν Σεδράχ, Μεισάχ,
ʾΑβδεναγώ, λέγοντες τῷ βασιλεῖ Ναβουχοδονοσόρ Οὐ χρείαν ἔχομεν
17 ἡμεῖς περὶ τοῦ ῥήματος τούτου ἀποκριθῆναί σοι. 17ἔστιν γὰρ θεός,
ᾧ ἡμεῖς λατρεύομεν, δυνατὸς ἐξελέσθαι ἡμᾶς ἐκ τῆς καμίνου τοῦ
πυρὸς τῆς καιομένης· καὶ ἐκ τῶν χειρῶν σου, βασιλεῦ, ῥύσεται ἡμᾶς.
18 18καὶ ἐὰν μή, γνωστὸν ἔστω σοι, βασιλεῦ, ὅτι τοῖς θεοῖς σου οὐ
19 λατρεύομεν καὶ τῇ εἰκόνι ᾗ ἔστησας οὐ προσκυνοῦμεν. 19τότε Να-
βουχοδονοσὸρ ἐπλήσθη θυμοῦ, καὶ ἡ ὄψις τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἠλλοιώθη ἐπὶ Σεδράχ, Μεισάχ, καὶ ʾΑβδεναγώ, καὶ εἶπεν ἐκκαῦσαι
20 τὴν κάμινον ἑπταπλασίως, ἕως οὗ εἰς τέλος ἐκκαῇ. 20καὶ ἄνδρας
ἰσχυροὺς ἰσχύι εἶπεν πεδῆσαντας τὸν Σεδράχ, Μεισάχ, καὶ ʾΑβδε-
21 ναγώ, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην. 21τότε
οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ἐπεδήθησαν σὺν τοῖς σαραβάροις αὐτῶν καὶ τιά-
ραις καὶ περικνημῖσι, καὶ ἐβλήθησαν εἰς τὸ μέσον τῆς καμίνου
22 τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης, 22ἐπεὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ὑπερίσχυεν·
23 καὶ ἡ κάμινος ἐξεκαύθη ἐκ περισσοῦ. 23καὶ οἱ τρεῖς οὗτοι, Σεδράχ,
Μεισάχ, καὶ ʾΑβδεναγώ, ἔπεσον εἰς μέσον τῆς καμίνου τῆς καιομένης
πεπεδημένοι.

24 24Καὶ περιεπάτουν ἐν μέσῳ τῆς φλογὸς ὑμνοῦντες τὸν θεὸν καὶ
25 εὐλογοῦντες τὸν κύριον. 25καὶ συνστὰς ʾΑζαρίας προσηύξατο οὕτως
26 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα ἑαυτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς εἶπεν 26Εὐλογητὸς
εἶ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετός, καὶ δεδοξασμένον τὸ
27 ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας. 27ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας,
καὶ πάντα τα ἔργα σου ἀληθινά, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου, καὶ πᾶσαι αἱ

15 θεος] pr ο AQ | ος] ο Q* (s superscr Q^{a}) | χειρος] των χειρων A AQ **17** θεος] + ημων εν ουρανοις B$^{ab\,mg}$ ο θς ημων εν ουνοῖς A | λατρευομεν ημεις Q | εκ της καμινου...ρυσεται ημας] εκ της χειρος σου· και εκ της καμινου του πυρος της καιομενης ρυσεται ημας Q | των χειρων] της χειρος A **18** εστω] εσται Q | εικονι] + τη χρυση AQ **19** Ναβουχοδονοσορ] + ο βασιλευς A | οψις] ορασις Q [om και 2° AQ | om ου A | εκκαη] εκκαυθη Q **20** om και 2° Q **21** τοτε] οτε A] περικνημισι (-μεσι BQ* -μισι B^{2})] + και ενδυμασιν αυτων A | εμβληθησαν (sic) A | το μεσον] om το AQ **22** υπερισχυσεν AQ | καμινος] + του πυρος Q | περισσου] + και τους ανδρας εκεινους τους βαλλοντας Σεδρακ Μισακ Αβδεναγω απεκτειναν η φλοξ του πυρος A **23** om και 2° AQ | καμινου] + του πυρος AQ **25** συστας B^{2} AQ | εαυτου] αυτου B^{ab} AQ **26** αινετον A | δεδοξασμενον το ονομα σου] δεδοξασμενος Q **27** εποιησας] + ημιν AQ

87 σου εὐθεῖαι καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθιναί. 28καὶ κρίματα ἀληθείας 28
ἐποίησας κατὰ πάντα ἃ ἐπήγαγες ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν σου τὴν
ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἰερουσαλήμ· διότι ἐν ἀληθείᾳ καὶ
κρίσει ἐποίησας πάντα ταῦτα διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. 29ὅτι ἡμάρτομεν 29
ἐν πᾶσι καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ σοῦ καὶ ἐξημάρτομεν ἐν
πᾶσι· 30καὶ τῶν ἐντολῶν τοῦ νόμου σου οὐχ ὑπηκούσαμεν οὐδὲ 30
συνετηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν ἵνα εὖ ἡμῖν γέ-
νηται. 31καὶ νῦν πάντα ὅσα ἡμῖν ἐπήγαγες καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας 31
ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας, 32καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας 32
ἐχθρῶν ἡμῶν ἀνόμων καὶ ἐχθίστων ἀποστατῶν, καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ
πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. 33καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι 33
τὸ στόμα· αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθη τῶν δούλων σου καὶ τῶν σεβο-
μένων σε. 34μὴ παραδῷς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου, καὶ μὴ 34
διασκεδάσῃς σου τὴν διαθήκην. 35καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου 35
ἀφ' ἡμῶν, διὰ Ἀβραὰμ τὸν ἠγαπημένον ὑπὸ σοῦ καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν
δοῦλόν σου καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου· 36ὡς ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς 36
λέγων πολυπληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ
πλήθει καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. 37ὅτι, 37
δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καί ἐσμεν ταπεινοὶ
ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· 38καὶ οὐκ ἔστιν ἐν 38
τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης οὐδὲ ἡγούμενος, οὐδὲ ὁλοκαύ-
τωσις οὐδὲ θυσία οὐδὲ προσφορὰ οὐδὲ θυμίαμα, οὐδὲ τόπος τοῦ
καρπῶσαι ἐνώπιόν σου καὶ εὑρεῖν ἔλεος. 39ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμ- 39
μένῃ καὶ πνεύματι τεταπεινωμένῳ προσδεχθείημεν· 40ὡς ἐν ὁλοκαυ- 40
τώμασι κριῶν καὶ ταύρων καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιόνων, οὕτω
γενέσθω ἡμῶν ἡ θυσία ἐνώπιόν σου σήμερον καὶ ἐξιλάσαι ὄπισθέν
σου, ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί, καὶ τελειῶσαι
ὄπισθέν σου. 41καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἡμῶν καὶ 41
φοβούμεθά σε καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου. 42μὴ καταισχύνῃς 42
ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν ἔλεος κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου καὶ
κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου, 43καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά 43

Syr **27** αληθιναι] αληθεια Syr^{txt} (-θιναι Syr^{mg}) **31** post και 2° ras aliq 87$^{?}$ **32** και 4°] κ sup ras 87$^{?}$ **33** τοις δουλοις σου κ. τοις σεβομενοις σε Syr **35** υπο] απο 87* (corr υπο) | om δια 2° Syr^{txt} (hab Syr^{mg}) | αγιον] λαον Syr^{txt} (αγιον Syr^{mg}) **36** πολυπληθυναι] πολυ πλ. 87 θ' ※ πολυ ≺ πλ. Syr | θ' ※ τω πληθει Syr **39** τεταπεινωμενω] τ 2° sup ras 87 θ' ταπεινωσεως Syr^{mg} **40** και εξιλασαι] θ' και εκτελεσαι Syr^{mg} | ÷ (= 87) και τελειωσαι οπισθεν σου 87 Syr **41** θ' ※ ημων Syr **42** ※ (om 87) ελεος 87 et (sub θ') Syr

28 κρίσεις σου ἀλήθεια. [28]καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας κατὰ πάντα ἃ Β
ἐπήγαγες ἡμῖν καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τὴν τῶν πατέρων ἡμῶν
Ἰερουσαλήμ· ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες πάντα ταῦτα διὰ
29 τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. [29]ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ
30 σοῦ, καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσιν· [30]καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκού-
σαμεν οὐδὲ συνετηρήσαμεν, οὐδὲ ἐποιήσαμεν καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν
31 ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται. [31]καὶ πάντα ὅσα ἡμῖν ἐπήγαγες καὶ πάντα
32 ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας. [32]καὶ παρέδωκας
ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων καὶ ἐχθίστων ἀποστατῶν, καὶ
33 βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν. [33]καὶ νῦν
οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ στόμα ἡμῶν· αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγε-
34 νήθη τοῖς δούλοις σου καὶ τοῖς σεβομένοις σε. [34]μὴ δὴ παραδοῖς
ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου, καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην
35 σου, [35]καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν, διὰ Ἀβραὰμ τὸν
ἠγαπημένον ὑπὸ σοῦ καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν σου καὶ Ἰσραὴλ
36 τὸν ἅγιόν σου, [36]οἷς ἐλάλησας πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν ὡς τὰ
ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θα-
37 λάσσης. [37]ὅτι, δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, καί
§ἐσμεν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. § Γ
38 [38]καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης καὶ ἡγού-
μενος, οὐδὲ ὁλοκαύτωσις οὐδὲ θυσία οὐδὲ προσφορὰ οὐδὲ θυμίαμα,
39 οὐ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐναντίον σου καὶ εὑρεῖν ἔλεος. [39]ἀλλ' ἐν
ψυχῇ συντετριμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσδεχθείημεν·
40 [40]ὡς ἐν ὁλοκαυτώσει κριῶν καὶ ταύρων καὶ ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιό-
νων, οὕτως γενέσθω θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν σου σήμερον καὶ ἐκτε-
λέσαι ὄπισθέν σου, ὅτι οὐκ ἔσται αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί.
41 [41]καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ, καὶ φοβούμεθά σε καὶ
42 ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου. [42]μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ἀλλὰ ποίη-
σον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ
43 ἐλέους σου. [43]καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου, καὶ δὸς

27 κρισις B* (κρεισ.) A | αληθεια (-θια B* -θεια B^{ab})] αληθιναι Q **28** α- AQΓ
γιαν] + σου A | επηγαγες 2°] επηγαγας Q | ταυτα παντα AQ **29** απο-
στηναι] αποσταντες AQ **30** ημιν 1°] υμιν A **31** om και παντα
οσα ημιν επηγαγες AQ* (hab Q^{mg}) **32** χειρας] χειρα $B^{b\dagger}$ | om και 2°
AQ **33** om ημων $A^{\dagger}Q$ **34** παραδως AQ **35** δι] δια AQ | om
δια Q **36** ελαλησας] + προς αυτους A **38** και 2°] ουδε Q | και 3°]
ουδε Q | ουδε quater] ουτε Q | ολοκαυτωμα Q* (τωσις Q^{mg}) | om ουδε προσφορα
ουδε θυμιαμα A* (hab ουδε προσφορ' (sic) ουδε θ. $A^{a\dagger(mg)}$) | ου] ουδε B^{ab} |
εναντιον] ενωπιον A **40** ολοκαυτωσει] ολοκαυτωμασιν AQ | και 2°] + ως
AΓ | ουτω Q^{a} | θυσια] pr η QΓ | οπισθεν] οπισω Q | εσται] εστιν AQ
42 επιεικιαν AQ* (-κειαν Q^{a})

87 σου καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε· 44καὶ ἐντραπείησαν πάντες 44
οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακά, καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ
πάσης δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη· 45γνώτωσαν ὅτι σὺ 45
εἶ μόνος Κύριος ὁ θεὸς καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

46Καὶ οὐ διέλιπον οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ βασιλέως 46
καίοντες τὴν κάμινον. καὶ ἡνίκα ἐνεβάλοσαν τοὺς τρεῖς εἰς ἅπαξ εἰς
τὴν κάμινον, καὶ ἡ κάμινος ἦν διάπυρος κατὰ τὴν θερμασίαν αὐτῆς
ἑπταπλασίως· καὶ ὅτε αὐτοὺς ἐνεβάλοσαν, οἱ μὲν ἐμβάλλοντες αὐτοὺς
ἦσαν ὑπεράνω αὐτῶν, οἱ δὲ ὑπέκαιον ὑποκάτωθεν αὐτῶν νάφθαν καὶ
στιππύον καὶ πίσσαν καὶ κληματίδα. 47καὶ διεχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς 47
καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσαράκοντα ἐννέα, 48καὶ διεξώδευσε καὶ ἐνεπύρι- 48
σεν οὓς εὗρεν περὶ τὴν κάμινον τῶν Χαλδαίων. 49ἄγγελος δὲ Κυρίου 49
συγκατέβη ἅμα τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον καὶ ἐξετίναξε τὴν
φλόγα τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου, 50καὶ ἐποίησε τὸ μέσον τῆς καμίνου 50
ὡσεὶ πνεῦμα δρόσου διασυρίζον, καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν καθόλου τὸ
πῦρ, καὶ οὐκ ἐλύπησε καὶ οὐ παρηνώχλησεν αὐτούς. 51τ3Αναλα- 51
βόντες δὲ οἱ τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ὕμνουν καὶ ἐδόξαζον καὶ
εὐλόγουν καὶ ἐξύψουν τὸν θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ λέγοντες

52Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, 52
καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας·
καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἅγιον,
καὶ ὑπεραινετὸν καὶ ὑπερυψωμένον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

53εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου, 53
καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.

54εὐλογητὸς εἶ ἐπὶ θρόνου δόξης τῆς βασιλείας σου, 54
καὶ ὑμνητὸς καὶ ὑπερυψωμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

55εὐλογητὸς εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ χερουβίμ, 55
καὶ αἰνετὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

56εὐλογητὸς εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, 56
καὶ ὑμνητὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

57εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα τοῦ κυρίου, τὸν κύριον· 57
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Syr **44** τοις δουλοις] pr εν Syr **46** om και ου διελιπον...καιοντες την καμινον Syr^{txt} (hab Syr^{mg} (c εμβαλοντες)) | ενεβαλοσαν 1°] ενεβαλλον Syr | εμβαλοντες (2°) Syr | στιπυον 87 **47** δεηχειτο 87^{ed} διηχ. in notis (διεχ. Syr) **50** ΔΙΑCΥΡΙΖΟΝ Syr^{mg} **51** αναλ. δε] θ′ τοτε Syr^{mg} | ÷ και εξυψουν 87 Syr **52** αινετος κ. υψουμενος Syr^{vid} **54** θ′ ※ δοξης Syr | και υμνητος] θ′ κ. υπερυμνητος Syr^{mg} **55** ευλογητος ει] θ′ ευλογημενος ει Syr^{mg} | ο βλεπων] θ′ ο επιβλεπων Syr^{mg} | δεδοξασμενος] θ′ υπερυψουμενος Syr^{mg} **56** ※ του ουρανου 87 (deest ✕) Syr

44 δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε. 44καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδει- Β
κνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακά, καὶ καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης
45 τῆς δυναστείας, καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη, 45γνώτωσαν ὅτι σὺ
εἶ Κύριος θεὸς μόνος καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.
46 46Καὶ οὐ διέλειπον οἱ ἐμβάλλοντες αὐτοὺς ὑπηρέται τοῦ βασιλέως
καίοντες τὴν κάμινον νάφθαν καὶ πίσσαν καὶ στιππύον καὶ κλημα-
47 τίδα. 47καὶ διεχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς καμίνου ἐπὶ πήχεις τεσσε-
48 ράκοντα ἐννέα, 48καὶ διώδευσεν καὶ ἐνεπύρισεν οὓς εὗρεν περὶ τὴν
49 κάμινον τῶν Χαλδαίων. 49ὁ δὲ ἄγγελος Κυρίου συνκατέβη ἅμα
τοῖς περὶ τὸν Ἀζαρίαν εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἐξετίναξεν τὴν φλόγα
50 τοῦ πυρὸς ἐκ τῆς καμίνου, 50καὶ ἐποίησεν τὸ μέσον τῆς καμίνου ὡς
πνεῦμα δρόσου διασυρίζον· καὶ οὐχ ἥψατο αὐτῶν τὸ καθόλου τὸ
51 πῦρ, καὶ οὐκ ἐλύπησεν οὐδὲ παρηνώχλησεν αὐτοῖς. 51Τότε οἱ
τρεῖς ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος ὕμνουν καὶ ἐδόξαζον καὶ εὐλόγουν τὸν
θεὸν ἐν τῇ καμίνῳ λέγοντες

52 52Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας·
καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἅγιον,
καὶ ὑπεραινετὸν καὶ ὑπερυψούμενον¶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ¶ Γ

53 53εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου,
καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.

54 54εὐλογημένος εἶ ὁ ἐπιβλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ χερου-
βείν,
καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψωμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

55 55εὐλογημένος εἶ ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας σου,
καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερυψωμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

56 56εὐλογητὸς εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ὑμνητὸς καὶ δεδοξασμένος εἰς τοὺς αἰῶνας.

57 57εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

44 της δυναστειας] δυναμεως και δυναστειας A om της Q **45** γνωτωσαν] AQΓ pr και QΓ | κς ο θς AQ ο [κς θς] Γ^{vid} **46** διελιπον B^{b} | εμβαλοντες Q | στυππειον Q^{a} σ[τιπ]πιον Γ^{vid} | κληματιδα] pr [τη]ν Γ^{vid} κληματιδας AQ **47** διηχειτο A | τεσσαρακοντα B^{b} **49** συγκατεβη Q | om εκ της καμινου Q* (hab Q^{mg}) **50** αυτοις] αυτους Γ **51** ηυλογουν A **52** υπερυψωμενος B^{ab} | υπεραινετον] αινετον Q* (υπεραιν. Q^{mg}) | υπερυψωμενον B^{ab} | om παντας AQ **53** δοξης] pr της Q* (improb Q^{1}) | υμνητος Q* (υπερυμνητος Q^{mg}) **54** επιβλεπων] βλεπων AQ | χερουβειν (-βειμ AQ)] pr των A | αινετος] υπεραινετος A | υπερυψουμενος B^{ab}AQ : item 55 **56** ευλογητος] ευλογημενος A | υμνητος] υπερυμνητος A

87 58 εὐλογεῖτε, ἄγγελοι Κυρίου, τὸν κύριον· 58
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
59 εὐλογεῖτε, οὐρανοί, τὸν κύριον· 59
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
60 εὐλογεῖτε, ὕδατα καὶ πάντα τὰ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον· 60
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
61 εὐλογεῖτε, πᾶσαι αἱ δυνάμεις Κυρίου, τὸν κύριον· 61
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
62 εὐλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, τὸν κύριον· 62
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
63 εὐλογεῖτε, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον· 63
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
64 εὐλογεῖτε, πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος, τὸν κύριον· 64
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
65 εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν κύριον· 65
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
66 εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, τὸν κύριον· 66
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
67 εὐλογεῖτε, ῥῖγος καὶ ψῦχος, τὸν κύριον· 67
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
68 εὐλογεῖτε, δρόσοι καὶ νιφετοί, τὸν κύριον· 68
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
69 εὐλογεῖτε, πάγοι καὶ ψῦχος, τὸν κύριον· 69
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
70 εὐλογεῖτε, πάχναι καὶ χιόνες, τὸν κύριον· 70
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
71 εὐλογεῖτε, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν κύριον· 71
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
72 εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, τὸν κύριον· 72
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
73 εὐλογεῖτε, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν κύριον· 73
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
74 εὐλογείτω ἡ γῆ τὸν κύριον· 74
ὑμνείτω καὶ ὑπερυψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
75 εὐλογεῖτε, ὄρη καὶ βουνοί, τὸν κύριον· 75
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

Syr **58** om Κυριου Syr **60** om *και* 1° 87* (superscr corr) hab sub *θ′* ※ Syr **62** ※ *ευλογειτε...εις τους αιωνας* Syr **67** *ριγος και ψυχος*] *θ′ ψυχος κ. καυμα* Syr^{mg} **70** *παχνη* Syr (mg ΠΑΧΝΗ)

59 [59]εὐλογεῖτε, οὐρανοί, τὸν κύριον· B
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
58 [58]εὐλογεῖτε, ἄγγελοι Κυρίου, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
60 [60]εὐλογεῖτε, ὕδατα καὶ πάντα τὰ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
61 [61]εὐλογείτω πᾶσα ἡ δύναμις τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
62 [62]εὐλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
63 [63]εὐλογεῖτε, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
64 [64]εὐλογείτω πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
65 [65]εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
66 [66]εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
71 [71]εὐλογεῖτε, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
72 [72]εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
69 [69]εὐλογεῖτε, ψῦχος καὶ καῦμα, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
70 [70]εὐλογεῖτε, πάχνη καὶ χιόνες, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
73 [73]εὐλογεῖτε, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
74 [74]εὐλογείτω ἡ γῆ τὸν κύριον·
ὑμνείτω καὶ ὑπερυψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
75 [75]εὐλογεῖτε, ὄρη καὶ βουνοί, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

60 om *και* 1° AQ **61** *ευλογειτε* AQ | *πασαι αι δυναμεις κῡ* AQ **AQ** **64** *ευλογειτε* AQ **66** *αιωνας*]+(**67**) *ευλογειτε ψυχος και καυσων τον κῡν· υμνειτε και υπερυψουται αυτον εις τους αιωνας.* (**68**) *ευλογειτε δροσοι και νιφετοι τον κῡν· υμνειτε και υπερυψουται αυτον εις τους αιωνας* A **69** *ευλογει* Q* (*-γειτε* Q[a]) | *ψυχος κ. καυμα*] *παγος και ψυχος* A **70** *παχναι* AQ | *χιονες*] χ sup ras ut vid B[ab] **73, 74** ordinem transpos A

87 [76]εὐλογεῖτε, πάντα τὰ φυόμενα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸν κύριον· 76
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[77]εὐλογεῖτε, ὄμβροι καὶ αἱ πηγαί, τὸν κύριον, 77
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[78]εὐλογεῖτε, θάλασσαι καὶ ποταμοί, τὸν κύριον· 78
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[79]εὐλογεῖτε, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασι, τὸν κύριον· 79
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[80]εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον· 80
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[81]εὐλογεῖτε, τετράποδα καὶ θηρία τῆς γῆς, τὸν κύριον· 81
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[82]εὐλογεῖτε, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, τὸν κύριον· 82
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[83]εὐλογεῖτε, Ἰσραήλ, τὸν κύριον· 83
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[84]εὐλογεῖτε, ἱερεῖς, τὸν κύριον· 84
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[85]εὐλογεῖτε, δοῦλοι, τὸν κύριον· 85
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[86]εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχαὶ δικαίων, τὸν κύριον· 86
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[87]εὐλογεῖτε, ὅσιοι καὶ ταπεινοὶ καρδίᾳ, τὸν κύριον· 87
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
[88]εὐλογεῖτε, Ἀνανία, Ἀζαρία, Μισαήλ, τὸν κύριον· 88
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας·
ὅτι ἐξείλετο ἡμᾶς ἐξ ᾅδου, καὶ ἔσωσεν ἡμᾶς ἐκ χειρὸς θανάτου,
καὶ ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ μέσου καιομένης φλογός,
καὶ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐλυτρώσατο ἡμᾶς.
[89]ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ, ὅτι χρηστός, 89
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
[90]εὐλογεῖτε, πάντες οἱ σεβόμενοι τὸν κύριον, τὸν θεὸν τῶν θεῶν· 90
ὑμνεῖτε καὶ ἐξομολογεῖσθε·
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τῶν αἰώνων.

Syr **76** επι της γης] θ' εν τη γη Syr^{mg} **77** θ' ✠ ομβροι και Syr **80** om παντα Syr^{txt} (hab sub θ' Syr^{mg}) **81** τετραποδα] pr (sub θ') παντα τα θηρια και τα κτηνη 87^{mg} Syr^{mg} **83** ευλογει Syr **84** ιερεις] + δουλοι Κυριου 87^{mg} Syr^{mg} **88** τους αιωνας] τον αιωνα Syr | και εκ του πυρος] [θ'] και εκ μεσου πυρος Syr^{mg} **90** θ' ✠ τον κυριον Syr | οτι εις τον αιωνα] θ' οτι εις πανταs τους αιωναs Syr^{mg} | ÷ και εις τον αιωνα (superscr ÷ 87) των αιωνων 87 Syr

76 [76]εὐλογεῖτε, πάντα τὰ φυόμενα ἐν τῇ γῇ, τὸν κύριον· B
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
78 [78]εὐλογεῖτε, θάλασσαι καὶ ποταμοί, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
77 [77]εὐλογεῖτε, αἱ πηγαί, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
79 [79]εὐλογεῖτε, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν ὕδασιν, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
80 [80]εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
81 [81]εὐλογεῖτε, πάντα τὰ θηρία καὶ τὰ κτήνη, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
82 [82]εὐλογεῖτε, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
83 [83]εὐλογείτε, Ἰσραήλ, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
84 [84]εὐλογεῖτε, ἱερεῖς, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
85 [85]εὐλογεῖτε, δοῦλοι, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
86 [86]εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχαὶ δικαίων, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
87 [87]εὐλογεῖτε, ὅσιοι καὶ ταπεινοὶ τῇ καρδίᾳ, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
88 [88]εὐλογεῖτε, Ἀνανία, Ἀζαρία, Μεισαήλ, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας·
ὅτι ἐξείλατο ἡμᾶς ἐξ ᾅδου, καὶ ἐκ χειρὸς θανάτου ἔσωσεν ἡμᾶς,
καὶ ἐρύσατο ἡμᾶς ἐκ μέσου καμίνου καιομένης φλογός,
καὶ ἐκ μέσου πυρὸς ἐρύσατο ἡμᾶς.
89 [89]ἐξομολογεῖσθε τῷ κυρίῳ,
ὅτι χρηστός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.
90 [90]εὐλογεῖτε, πάντες οἱ σεβόμενοι τὸν κύριον, τὸν θεὸν τῶν θεῶν·
ὑμνεῖτε καὶ ἐξομολογεῖσθε·
ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

79 κεινουμε sup ras $B^{1\,fort}$ | υδασιν (-σι $B^{b}Q$)] pr τοις AQ **81** om παντα AQ A | τα κτηνη] pr παντα A **82** οι υιοι] om οι AQ **83** ευλογειτω AQ | υμνειτω και υπερυψουτω Q **84** ιερεις] + κῡ AQ **85** δουλοι] + κῡ AQ **87** τη καρδια] om τη AQ **88** Μισαηλ B^{b}AQ | εξειλετο Q^{a} | ερρυσατο bis B^{ab}: 1°, A | μεσου καμινου] καμεινου μεσης A om καμιν. Q | πυρος] pr του Q | ερυσατο 2°] εσωσεν Q **90** τον κυριον] om τον Q

87 91 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκοῦσαι τὸν βασιλέα ὑμνούντων αὐ- 91 (24)
τῶν καὶ ἑστὼς ἐθεώρει αὐτοὺς ζῶντας· τότε Ναβουχοδονοσὸρ
ὁ βασιλεὺς ἐθαύμασε, καὶ ἀνέστη σπεύσας καὶ εἶπεν τοῖς φί-
λοις αὐτοῦ Οὐχὶ ἄνδρας τρεῖς ἐβάλομεν εἰς μέσον τοῦ πυρὸς
πεπεδημένους; καὶ εἶπον τῷ βασιλεῖ Ἀληθῶς, βασιλεῦ. 92 καὶ 92 (25)
εἶπεν ὁ βασιλεύς Ἰδοὺ ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας τέσσαρας λελυμένους
περιπατοῦντας ἐν τῷ πυρί, καὶ φθορὰ οὐδεμία ἐγενήθη ἐν αὐ-
τοῖς, καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοίωμα ἀγγέλου θεοῦ. 93 καὶ 93 (26)
προσελθὼν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὴν θύραν τῆς καμίνου καιομένης
τῷ πυρὶ ἐκάλεσεν αὐτοὺς ἐξ ὀνόματος Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδε-
ναγώ, οἱ παῖδες τοῦ θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε ἐκ
τοῦ πυρός. οὕτως οὖν ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες ἐκ μέσου τοῦ πυρός.
94 καὶ συνήχθησαν οἱ ὕπατοι, τοπάρχαι, καὶ ἀρχιπατριῶται, καὶ 94 (27)
οἱ φίλοι τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους,
ὅτι οὐχ ἥψατο τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ αἱ τρίχες αὐτῶν
οὐ κατεκάησαν καὶ τὰ σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθησαν, οὐδὲ
ὀσμὴ τοῦ πυρὸς ἦν ἐν αὐτοῖς. 95 ὑπολαβὼν δὲ Ναβουχοδονοσὸρ 95 (28)
ὁ βασιλεὺς εἶπεν Εὐλογητὸς Κύριος τοῦ Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδε-
ναγώ, ὃς ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἔσωσε τοὺς παῖδας
αὐτοῦ τοὺς ἐλπίσαντας ἐπ᾽ αὐτόν· τὴν γὰρ προσταγὴν τοῦ βα-
σιλέως ἠθέτησαν καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς ἐμπυ-
ρισμόν, ἵνα μὴ λατρεύσωσι μηδὲ προσκυνήσωσι θεῷ ἑτέρῳ
ἀλλ᾽ ἢ τῷ θεῷ αὐτῶν. 96 καὶ νῦν ἐγὼ κρίνω ἵνα πᾶν ἔθνος καὶ 96 (29)
πᾶσαι φυλαὶ καὶ πᾶσαι γλῶσσαι, ὃς ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸν
κύριον τὸν θεὸν Σεδράχ, Μισάχ, Ἀβδεναγώ, διαμελισθήσεται
καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ δημευθήσεται· διότι οὐκ ἔστιν θεὸς ἕτερος ὃς
δυνήσεται ἐξελέσθαι οὕτως. 97 οὕτως οὖν ὁ βασιλεὺς τῷ Σεδράχ, 97 (30)
Μισάχ, Ἀβδεναγώ, ἐξουσίαν δοὺς ἐφ᾽ ὅλης τῆς χώρας κατέστησεν
αὐτοὺς ἄρχοντας.

Syr **91** ÷ και εγενετο (εγε| ÷ |νετο 87) εν τω ακουσαι τον βασιλεα (÷ 87) υμνουν-
των αυτων (÷ 87) και εστως εθεωρει αυτους ζωντας 87 Syr | τοις φιλοις] θ′ τω
οδηγω (sic) Syr^{mg} **91—92** ※ (pr •/• 87) ουχι ανδρας...και ειπεν ο
βασιλευς 87 Syr **92** περιπατουντας] pr και Syr | αγγελου] υιου Syr^{mg}
93 εξ ονοματος] εξ ονοματων αυτων Syr | του θεου] bis scr Syr* (improb 2°) |
ουτως] τοτε Syr^{vid} **94** και τα σαραβαρα αυτων ουκ] σ′θ′ ουδε τα
υποδηματα (? τας αναξυριδας) αυτων Syr^{mg} **95** Κυριος]+ ο θεος Syr |
Αβδεναγω] pr και Syr : item 96 | τους ελπισαντας...ηθετησαν] σ′ οτι πεποι-
θοτες επ αυτον το ρημα το βασιλικον ηθετ. Syr^{mg} | τα σωματα] το σωμα
Syr | ÷ εις εμπυρισμον 87 (εμ|πυ ÷ ρισμ.) Syr **96—97** ουτως | × | ουτως 87
97 ουτως ουν...κατεστησεν αυτ. αρχοντας] σ′ ουτως εκ τουτου ο β. εν προαγωγη
εποιησε Σ. Μ. Α....Syr^{mg}

(24) 91 [91]Καὶ Ναβουχοδονοσὸρ ἤκουσεν ὑμνούντων αὐτῶν καὶ ἐθαύ- B
μασεν, καὶ ἐξανέστη ἐν σπουδῇ καὶ εἶπεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ
Οὐχὶ ἄνδρας τρεῖς ἐβάλομεν εἰς μέσον τοῦ πυρὸς πεπεδημένους;
(25) 92 καὶ εἶπαν τῷ βασιλεῖ Ἀληθῶς, βασιλεῦ. [92]Ὅδε ἐγὼ ὁρῶ ἄνδρας
τέσσαρες λελυμένους καὶ περιπατοῦντας ἐν μέσῳ τοῦ πυρός, καὶ
διαφθορὰ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἡ ὅρασις τοῦ τετάρτου ὁμοία
(26) 93 υἱῷ θεοῦ. [93]τότε προσῆλθεν Ναβουχοδονοσὸρ πρὸς τὴν θύραν τῆς
καμίνου τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης καὶ εἶπεν Σεδράχ, Μεισάχ,
Ἀβδεναγώ, οἱ δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἐξέλθετε καὶ δεῦτε.
καὶ ἐξῆλθον Σεδράχ, Μεισάχ, Ἀβδεναγώ, ἐκ μέσου τοῦ πυρός.
(27) 94 καὶ συνάγονται οἱ σατράπαι καὶ οἱ στρατηγοὶ καὶ οἱ τοπάρχαι
καὶ οἱ δυνάσται τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθεώρουν τοὺς ἄνδρας ὅτι οὐκ
ἐκυρίευσεν τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, καὶ ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς
αὐτῶν οὐκ ἐφλογίσθη, καὶ τὰ σαράβαρα αὐτῶν οὐκ ἠλλοιώθη, καὶ
(28) 95 ὀσμὴ πυρὸς οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς. [95]καὶ ἀπεκρίθη Ναβουχοδονοσὸρ
καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς ὁ θεὸς τοῦ Σεδρὰχ καὶ Μεισὰχ καὶ Ἀβδεναγώ,
ὃς ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατο τοὺς παῖδας αὐτοῦ,
ὅτι ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτῷ· καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἠλλοίωσαν
καὶ παρέδωκαν τὰ σώματα αὐτῶν εἰς πῦρ, ὅπως μὴ λατρεύσωσιν
(29) 96 μηδὲ προσκυνήσωσιν παντὶ θεῷ ἀλλ' ἢ τῷ θεῷ αὐτῶν. [96]καὶ
ἐγὼ ἐκτίθεμαι τὸ δόγμα Πᾶς λαός, φυλή, γλῶσσα, ἐὰν εἴπῃ
βλασφημίαν κατὰ τοῦ θεοῦ Σεδράχ, Μεισάχ, Ἀβδεναγώ, εἰς
ἀπώλειαν ἔσονται καὶ οἱ οἶκοι αὐτῶν εἰς διαρπαγήν· καθότι
(30) 97 οὐκ ἔστιν θεὸς ἕτερος ὅστις δυνήσεται ῥύσασθαι οὕτως. [97]τότε
ὁ βασιλεὺς κατεύθυνεν τὸν Σεδράχ, Μεισάχ, Ἀβδεναγώ, ἐν τῇ
χώρᾳ Βαβυλῶνος, καὶ ἠξίωσεν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι πάντων τῶν
Ἰουδαίων τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

91 τρεις ανδρας Q | εβαλομεν] ενεβαλομεν A **92** οδε] ιδου A ωδε Q pr AQ και ειπεν ο βασιλευς B^{ab}AQ | τεσσαρας $B^{?}$AQ | om εν 2° A **93** Σεδρακ A bis: item 95, 96, 97 | Μισαχ B^{b}Q Μισακ A bis: item 95, 96, 97 | om του υψιστου A | εξελθατε AQ* (-λθετε Q^{a}) | δευτε] +εξω A | εξηλθαν Q* (-λθον Q^{a}) **94** αυτοις]+και προσεκυνησεν ο βασιλευς ενωπιον αυτων τω κω $B^{ab\ mg\ inf}$AQ **95** om και 3°, 4° AQ | εξειλετο $Q^{*\ salt}$ | λατρευσωσι Q^{a} | om μηδε προσκυνησωσιν (-σι Q^{a}) A **96** εκτιθημι Q | το δογμα] om το AQ | πας] pr οπως Q | εαν] η αν A ος εαν Q* η εαν Q^{mg} | εις διαρπαγην] διαρπαγησονται A | οστις] ος Q **97** ο βασιλευς κατευθυνεν] κατηυθυνεν ο β. A ο β. κατηυθυνεν Q | εν τη χωρα] επι τα εργα της χωρας A | ηξιωσεν] ηυξησεν αυτους και ηξιωσεν B^{b}+και ηξιωσεν αυτους και ηξιωσεν αυτους (sic) A ηυξ. αυτους κ ηξιωσεν αυτους Q^{mg} (ηξιωσαν αυτους Q^{txt}) | των 2°]+οντων AQ | βασιλια B^{*} (-λεια B^{ab}) subscr ορασις δ' A

87 [98]Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς, καὶ γλώσσαις τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ· εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη. [99]τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἃ ἐποίησεν μετ᾽ ἐμοῦ ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος ἤρεσεν ἐναντίον μου ἀναγγεῖλαι ὑμῖν. [100]ὡς μεγάλα καὶ ἰσχυρά· ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰώνιος, ἡ ἐξουσία αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. [1]Ἔτους ὀκτωκαιδεκάτου τῆς βασιλείας Ναβουχοδονοσὸρ εἶπεν Εἰρηνεύων ἤμην ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ εὐθηνῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου μου. [2]ἐνύπνιον εἶδον καὶ εὐλαβήθην, καὶ φόβος μοι ἐπέπεσεν.

98 (1) (IV
99 (2)
100 (3)
1 (4) IV
2 (5)

[7]ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐκάθευδον, καὶ ἰδοὺ δένδρον ὑψηλὸν φυόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ μεγάλη, καὶ οὐκ ἦν ἄλλο ὅμοιον αὐτῷ. [9]οἱ κλάδοι αὐτοῦ τῷ μήκει ὡς σταδίων τριάκοντα, καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ ἐσκίαζον πάντα τὰ θηρία τῆς γῆς, καὶ ἐν αὐτῷ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐνόσσευον· ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολὺς καὶ ἀγαθός, καὶ ἐχορήγει πᾶσι τοῖς ζῴοις. [8]καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ μεγάλη, ἡ κορυφὴ αὐτοῦ ἤγγιζεν ἕως τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ ἕως τῶν νεφελῶν, πληροῦν τὰ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἦν, ἐν αὐτῷ ᾤκουν καὶ ἐφώτιζον πᾶσαν τὴν γῆν. [10]ἐθεώρουν ἐν τῷ ὕπνῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἀπεστάλη ἐν ἰσχύι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, [11]καὶ ἐφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐκκόψατε αὐτὸ καὶ καταφθείρατε αὐτό· προστέτακται γὰρ ἀπὸ τοῦ ὑψίστου ἐκριζῶσαι καὶ

7 (10)
9 (12)
8 (11)
10 (13)
11 (14)

Syr **98** Ναβουχοδονοσορ] pr αρχη της επιστολης 87^{mg} **98—100** ※ Ναβουχοδονοσορ...εις γενεαν και γενεαν 87 Syr **100** ως μεγαλη και ισχυρα· ως μεγαλα και ισχυρα· 87 | bis scr η βασιλεια αυτου 87 | εις γενεαν κ. γενεαν] α′ συν γενεα κ. γενεα σ′ εν παση γενεα Syr^{mg} IV **1** pr αρχη ενυπνιου περι του δενδρου 87^{mg} | ÷ ετους οκτωκαιδ. της βασ. 87 (deest ÷) Syr | ειρηνευων] σ′ εν ησυχια pr θ′ εγω Syr^{mg} **7** θ′ ※ επι της κοιτης μου Syr | om και 2° Syr | ορασις] κομη $Syr^{txt\,vid}$ θραcιc Syr^{mg} **8** ÷ και η ορασις...ουρανου 87 (deest ≺) ÷ και η ορασις...η σεληνη ην Syr | om εν αυτω ωκουν...την γην Syr **11** εκ κριζωσαι (sic) 87

V) (1) 98 [98]Ναβουχοδονοσὸρ ὁ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς λαοῖς, φυλαῖς, καὶ B
γλώσσαις τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ Εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη.
(2) 99 [99]τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα ἃ ἐποίησεν μετ' ἐμοῦ ὁ θεὸς ὁ ὕψι-
(3) 100 στος ἤρεσεν ἐναντίον ἐμοῦ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν. [100]ὡς μεγάλα καὶ
ἰσχυρά· ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰώνιος, ἡ ἐξουσία αὐτοῦ εἰς
IV (4) 1 γενεὰν καὶ γενεάν. [1]Ἐγὼ Ναβουχοδονοσὸρ εὐθηνῶν ἤμην
(5) 2 ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ εὐθαλῶν. [2]ἐνύπνιον ἴδον καὶ ἐφοβέρισέν με,
καὶ ἐταράχθην ἐπὶ τῆς κοίτης μου, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς
(6) 3 μου συνετάραξάν με. [3]καὶ δι' ἐμοῦ ἐτέθη δόγμα τοῦ εἰσαγαγεῖν
ἐνώπιόν μου πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυλῶνος ὅπως τὴν σύγ-
(7) 4 κρισιν τοῦ ἐνυπνίου γνωρίσωσίν μοι. [4]καὶ εἰσεπορεύοντο οἱ
ἐπαοιδοί, μάγοι, γαζαρηνοί, Χαλδαῖοι, καὶ τὸ ἐνύπνιον εἶπα ἐγὼ
ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ οὐκ ἐγνώρισάν μοι,
(8) 5 [5]ἕως ἦλθεν Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτασὰρ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ
(9) 6 θεοῦ μου, ὃς πνεῦμα θεοῦ ἁγιον ἐν ἑαυτῷ ἔχει. ᾧ εἶπα [6]Βαλ-
τασὰρ ὁ ἄρχων τῶν ἐπαοιδῶν, ὃν ἐγὼ ἔγνων ὅτι πνεῦμα θεοῦ
ἁγιον ἐν σοί, καὶ πᾶν μυστήριον οὐκ ἀδυνατεῖ σε, ἄκουσον τὴν
ὅρασιν τοῦ ἐνυπνίου οὗ εἶδον, καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ εἰπόν
(10) 7 μοι. [7]ἐπὶ τῆς κοίτης μου ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ δένδρον ἐν μέσῳ
(11) 8 τῆς γῆς, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ πολύ. [8]ἐμεγαλύνθη τὸ δένδρον καὶ
ἴσχυσεν, καὶ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἔφθασεν ἕως τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ
(12) 9 κύτος αὐτοῦ εἰς τὸ πέρας ἁπάσης τῆς γῆς· [9]τὰ φύλλα αὐτοῦ
ὡραῖα, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολύς, καὶ τροφὴ πάντων ἐν αὐτῷ·
καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ θηρία τὰ ἄγρια, καὶ ἐν τοῖς
κλάδοις αὐτοῦ κατῴκουν τὰ ὄρνεα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐξ αὐτοῦ
(13) 10 ἐτρέφετο πᾶσα σάρξ. [10]ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς ἐπὶ
τῆς κοίτης μου, καὶ ἰδοὺ εἷρ καὶ ἅγιος ἀπ' οὐρανοῦ κατέβη
(14) 11 [11]καὶ ἐφώνησεν ἐν ἰσχύι, καὶ οὕτως εἶπεν Ἐκκόψατε τὸ δέν-
δρον, καὶ ἐκτίλατε τοὺς κλάδους αὐτοῦ καὶ ἐκτινάξατε τὰ φύλλα

98 superscr ορασις ε' AQ | ο βασιλευς] om ο Q | om και AQ **100** η AQ εξουσια] pr και AQ | γενεαν και γενεαν] γενεας γενεων A IV **1** ευθαλων] ευ θαλλων Q+επι του θρονου μου A **2** ειδον B^{ab} | εφοβερισενσεν B^{*} εφοβερισε B^{b} | συνεταρασσον Q **3** μου] εμου Q | om παντας Q^{*} (hab Q^{mg}) | γνωρισωσι $B^{b}Q^{a}$ **4** Χαλδαιοι] pr και οι A | ειπα] ειπον Q | εγνωρισαν] ανηγγειλαν Q ■ εως]+ου A | Βαρτασαρ A: item 6, 16 bis | εχει]+και το ενυπνιον ενωπιον αυτου A ■ om θεου Q^{*} (superscr Q^{a}) | σοι] εαυτω εχει A | αδυνατει] αδυνατησει A | σε] σοι Q | om ου ειδον A | ιδον Q | μοι]+και αι ορασεις της κεφαλης μου Q^{1} (subt lineas) **8** δενδρον] +εκεινο A | το περας απασης] τα περατα πασης A τα περατα Q **9** υποκατωθεν Q | κατωκει Q^{*} (-κουν Q^{mg}) | τα θηρια] pr παντα Q | om και 5° Q **10** μου] + εγρηγορος A **11** κλαδους] καρπους A

87 ἀχρειῶσαι αὐτό. [12]καὶ οὕτως εἶπεν Ῥίζαν μίαν ἄφετε αὐτοῦ 12 (15)
ἐν τῇ γῇ, ὅπως μετὰ τῶν θηρίων τῆς γῆς ἐν τοῖς ὄρεσι χόρτον
ὡς βοῦς νέμηται, [13]καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα 13 (16)
αὐτοῦ ἀλλοιωθῇ, καὶ ἑπτὰ ἔτη βοσκηθῇ σὺν αὐτοῖς, [14]ἕως ἂν 14 (17)
γνῷ τὸν κύριον τοῦ οὐρανοῦ ἐξουσίαν ἔχειν πάντων τῶν ἐν τῷ
οὐρανῷ καὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅσα ἂν θέλῃ ποιεῖν ποιεῖ ἐν
αὐτοῖς. [14a]ἐνώπιόν μου ἐξεκόπη ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, καὶ ἡ καταφθορὰ 14a
αὐτοῦ ἐν ὥρᾳ μιᾷ τῆς ἡμέρας, καὶ οἱ κλάδοι αὐτοῦ ἐδόθησαν εἰς
πάντα ἄνεμον, καὶ εἱλκύσθη καὶ ἐρρίφη· καὶ τὸν χόρτον τῆς
γῆς ἤσθιε, καὶ εἰς φυλακὴν παρεδόθη, καὶ ἐν πέδαις καὶ ἐν
χειροπέδαις χαλκαῖς ἐδέθη ὑπ' αὐτῶν. σφόδρα ἐθαύμασα ἐπὶ
τούτοις, καὶ ὁ ὕπνος μου ἀπέστη ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. [15]καὶ 15 (18)
ἀναστὰς τὸ πρωὶ ἐκ τῆς κοίτης μου ἐκάλεσα τὸν Δανιὴλ τὸν
ἄρχοντα τῶν σοφιστῶν καὶ τὸν ἡγούμενον τῶν κρινόντων τὰ
ἐνύπνια, καὶ διηγησάμην αὐτῷ τὸ ἐνύπνιον, καὶ ὑπέδειξέ μοι
πᾶσαν τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ. [16]Μεγάλως δὲ ἐθαύμασεν ὁ 16 (19)
Δανιὴλ καὶ ὑπόνοια κατέσπευδεν αὐτόν· καὶ φοβηθεὶς τρόμου
λαβόντος αὐτὸν καὶ ἀλλοιωθείσης τῆς ὁράσεως αὐτοῦ, κινήσας
τὴν κεφαλήν, ὥραν μίαν ἀποθαυμάσας ἀπεκρίθη μοι φωνῇ μειρά-
Βασιλεῦ, τὸ ἐνύπνιον τοῦτο τοῖς μισοῦσί σε καὶ ἡ σύγκρισις
αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς σου ἐπέλθοι. [17]τὸ δένδρον τὸ ἐν τῇ γῇ 17 (20)
πεφυτευμένον, οὗ ἡ ὅρασις μεγάλη, σὺ εἶ, βασιλεῦ. [18]καὶ πάντα 18 (21)
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ τὰ νοσσεύοντα ἐν αὐτῷ· ἡ ἰσχὺς τῆς
γῆς καὶ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν γλωσσῶν πασῶν ἕως τῶν περά-
των τῆς γῆς καὶ πᾶσαι αἱ χῶραι σοὶ δουλεύουσι. [19]τὸ δὲ ἀνυ- 19 (22)
ψωθῆναι τὸ δένδρον ἐκεῖνο καὶ ἐγγίσαι τῷ οὐρανῷ καὶ τὸ κύτος
αὐτοῦ ἅψασθαι τῶν νεφελῶν· σύ, βασιλεῦ, ὑψώθης ὑπὲρ πάν-
τας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας ἐπὶ προσώπου πάσης τῆς γῆς,
ὑψώθη σου ἡ καρδία ὑπερηφανίᾳ καὶ ἰσχύι τὰ πρὸς τὸν ἅγιον
καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ· τὰ ἔργα σου ὤφθη, καθότι ἐξερήμωσας
τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἐπὶ ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ λαοῦ τοῦ
ἡγιασμένου. [20]καὶ ἡ ὅρασις ἣν εἶδες, ὅτι ἄγγελος ἐν ἰσχύι 20 (23)
ἀπεστάλη παρὰ τοῦ κυρίου, καὶ ὅτι εἶπεν ἐξᾶραι τὸ δένδρον

Syr **11** αχριωσαι 87* vid **12** ως] ω sup ras 87[1] **13** βοσκηθη Syr[mg] **14** om ποιειν Syr **14a** οι κλαδοι] om οι 87* (hab 87[?(mg)]) | γης] + μετα των θηριων της γης Syr | τουτοις] pr πασι Syr **16** κινησας] pr και Syr | ωραν] pr και Syr **18** η ισχυς] om η 87* (hab 87[1]) | δουλευσουσι Syr **19** post εκεινο ras aliq 87[?] | ηγιασμενου Syr[mg]

αὐτοῦ καὶ διασκορπίσατε τὸν καρπὸν αὐτοῦ· σαλευθήτωσαν τὰ B
θηρία ὑποκάτωθεν αὐτοῦ καὶ τὰ ὄρνεα ἀπὸ τῶν κλάδων αὐτοῦ.
(15) 12 [12]πλὴν τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ ἐάσατε, καὶ ἐν
δεσμῷ σιδηρῷ καὶ χαλκῷ καὶ ἐν τῇ χλόῃ τῇ ἔξω καὶ ἐν τῇ
δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ κοιτασθήσεται, καὶ μετὰ τῶν θηρίων ἡ μερὶς
(16) 13 αὐτοῦ ἐν τῷ χόρτῳ τῆς γῆς. [13]ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀν-
θρώπων ἀλλοιωθήσεται, καὶ καρδία θηρίου δοθήσεται αὐτῷ, καὶ
(17) 14 ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγήσονται ἐπ᾽ αὐτόν. [14]διὰ συνκρίματος εἶρ ὁ
λόγος, καὶ ῥῆμα ἁγίων τὸ ἐπερώτημα, ἵνα γνῶσιν οἱ ζῶντες ὅτι
κύριός ἐστιν ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ
(18) 15 ἐὰν δόξῃ δώσει αὐτὴν καὶ ἐξουδένημα ἀνθρώπων ἀναστήσει
ἐπ᾽ αὐτήν. [15]τοῦτο τὸ ἐνύπνιον ὃ ἴδον ἐγὼ Ναβουχοδονοσὸρ ὁ
βασιλεύς, καὶ σύ, Βαλτασάρ, τὸ σύγκριμα εἰπόν, ὅτι πάντες οἱ
σοφοὶ τῆς βασιλείας μου οὐ δύνανται τὸ σύγκριμα αὐτοῦ δη-
λῶσαί μοι· σὺ δέ, Δανιήλ, δύνασαι, ὅτι θεοῦ πνεῦμα ἅγιον ἐν
(19) 16 σοί. [16]Τότε Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα Βαλτασάρ, ἀπενεώθη
ὡσεὶ ὥραν μίαν, καὶ οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐ-
τόν· καὶ ἀπεκρίθη Βαλτασὰρ καὶ εἶπεν Κύριε, τὸ ἐνύπνιον
ἔστω τοῖς μισοῦσίν σε, καὶ ἡ σύγκρισις αὐτοῦ τοῖς ἐχθροῖς σου.
(20) 17 [17]τὸ δένδρον ὃ ἴδες μεγαλυνθὲν καὶ τὸ ἰσχυκός, οὗ τὸ ὕψος
ἔφθανεν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ κύτος αὐτοῦ εἰς πᾶσαν τὴν
(21) 18 γῆν, [18]καὶ τὰ φύλλα αὐτοῦ εὐθαλῆ, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ πολύς,
καὶ τροφὴ πᾶσιν ἐν αὐτῷ· ὑποκάτω αὐτοῦ κατῴκουν τὰ θηρία
τὰ ἄγρια, καὶ ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ κατεσκήνουν τὰ ὄρνεα τοῦ
(22) 19 οὐρανοῦ· [19]σὺ εἶ, βασιλεῦ· ὅτι ἐμεγαλύνθης καὶ ἴσχυσας, καὶ ἡ
μεγαλωσύνη σου ἐμεγαλύνθη καὶ ἔφθασεν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ
(23) 20 ἡ κυρία σου εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς. [20]καὶ ὅτι ἴδεν ὁ βασιλεὺς
εἶρ καὶ ἄγιον καταβαίνοντα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ εἶπεν Ἐκτί-

11 *τον καρπον*] *τους καρπους* A | *σαλευθητω* Q **12** *κοιτασθησεται*] AQ superscr· *συ'* (sic) Q^2 *θ'* *αυλισθησεται* Q^{mg} | *των θηριων*] *θηριων αγριων* Q | *της γης*] *του αγρου* Q **13** *απο των ανων η καρδια αυτων* Q | om *και* 2° Q **14** *συγκριματος* B^{ab}AQ | *ρημα*] *λογος* A | *αγιων*] *ων* non inst B^b | *περωτημα* B* (*ε* superscr B^{ab}) | om *εστιν* Q | *ο υψιστος*] + *κυριευει* Q | *εαν*] *αν* Q | *εξουδενημα*] *εξουθενωμα* A *εξουθενημα* Q | *αναστησεται* A | *αυτην* 2°] *αυτης* Q* (*-την* Q^a) **15** *ειδον* B^{ab} | om *αυτου* Q | *θυ πνα θυ* B* (non inst *θυ* 2° B^b) *πνα θυ* AQ | *εν σοι αγιον* A **16** *απηνεωθη* B^{ab}AQ | *αυτον*] + *και απεκριθη ο βασιλευς και ειπεν Βαλτασαρ* (*Βαρτ.* A) *το ενυπνιον και η συγκρισις* (+ *αυτου* Q) *μη κατασπευσατω σε* AQ | om *κυριε* Q | *εστω το ενυπνιον* A *το εν. βασιλευ* Q | *μισουσι* Q^a **17** *ειδες* B^{ab} | *μεγαλυνθεν*] pr *το* AQ | *εφθανεν*] *εφθασεν* AQ **18** om *και* 1° A | + *πολυ* Q* (superscr *s* Q^a) | *κατεσκηνουν*] *κατωκουν* A **19** *κυρεια* B^{ab} *κυρεια* A **20** *ειδεν* B^{ab} | *απο του ουρ.*] *εκ του ουρ.* A *απ ουρ.* Q

87 καὶ ἐκκόψαι· ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ τοῦ μεγάλου ἥξει ἐπὶ σέ, [21]καὶ 21 (24)
ὁ ὕψιστος καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπὶ σὲ κατατρέχουσιν· [22]εἰς 22 (25)
φυλακὴν ἀπάξουσί σε, καὶ εἰς τόπον ἔρημον ἀποστελοῦσί σε.
[23]καὶ ἡ ῥίζα τοῦ δένδρου ἡ ἀφεθεῖσα, ἐπεὶ οὐκ ἐξεριζώθη· ὁ 23 (26)
τόπος τοῦ θρόνου σού σοι συντηρηθήσεται εἰς καιρὸν καὶ ὥραν.
ἰδοὺ ἐπὶ σὲ ἑτοιμάζονται, καὶ μαστιγώσουσί σε καὶ ἐπάξουσι
τὰ κεκριμένα ἐπὶ σέ. Κύριος ζῇ ἐν οὐρανῷ καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ
ἐπὶ πάσῃ τῇ γῇ. [24]αὐτοῦ δεήθητι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ 24 (27)
πάσας τὰς ἀδικίας σου ἐλεημοσύναις λύτρωσαι, ἵνα ἐπιείκεια
δοθῇ σοι καὶ πολυήμερος γένῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς βασιλείας
σου, καὶ μὴ καταφθείρῃ σε. τούτους τοὺς λόγους ἀγάπησον·
ἀκριβὴς γάρ μου ὁ λόγος, καὶ πλήρης ὁ χρόνος σου. [25]Καὶ 25 (28)
ἐπὶ συντελείᾳ τῶν λόγων Ναβουχοδονοσὸρ ὡς ἤκουσε τὴν κρίσιν
τοῦ ὁράματος, τοὺς λόγους ἐν τῇ καρδίᾳ συνετήρησε. [26]Καὶ 26 (29)
μετὰ μῆνας δώδεκα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως μετὰ
πάσης τῆς δόξης αὐτοῦ περιεπάτει καὶ ἐπὶ τῶν πύργων αὐτῆς
διεπορεύετο, [27]καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν Αὖτη ἐστὶ Βαβυλὼν ἡ με- 27 (30)
γάλη, ἣν ἐγὼ ᾠκοδόμησα, καὶ οἶκος βασιλείας μου ἐν ἰσχύι κρά-
τους μου κληθήσεται εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου. [28]ἔτι τοῦ λόγου 28 (31)
ἐν τῷ στόματι τοῦ βασιλέως ὄντος, καὶ ἐπὶ συντελείας τοῦ λόγου
αὐτοῦ φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἤκουσε Σοὶ λέγεται, Ναβουχοδο-
νοσὸρ βασιλεῦ, ἡ βασιλεία Βαβυλῶνος ἀφῄρηταί σου καὶ ἑτέρῳ
δίδοται, ἐξουθενημένῳ ἀνθρώπῳ ἐν τῷ οἴκῳ σου. ἰδοὺ ἐγὼ καθί-
στημι αὐτὸν ἐπὶ τῆς βασιλείας σου, καὶ τὴν ἐξουσίαν σου καὶ
τὴν δόξαν σου καὶ τὴν τρυφήν σου παραλήψεται, ὅπως ἐπι-
γνῷς ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ θεὸς τοῦ οὐρανοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται δώσει αὐτήν· ἕως δὲ ἡλίου ἀνα-
τολῆς βασιλεὺς ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐν τῷ οἴκῳ σου, καὶ κρα-
τήσει τῆς δόξης σου καὶ τῆς ἰσχύος σου καὶ τῆς ἐξουσίας σου.
[29]καὶ οἱ ἄγγελοι διώξονταί σε ἐπὶ ἔτη ἑπτά, καὶ οὐ μὴ ὀφθῇς 29 (32)
οὐδ' οὐ μὴ λαλήσῃς μετὰ παντὸς ἀνθρώπου· χόρτον ὡς βοῦν
σε ψωμίσουσι καὶ ἀπὸ τῆς χλόης τῆς γῆς ἔσται ἡ νομή σου·
ἰδοὺ ἀντὶ τῆς δόξης σου δήσουσί σε, καὶ τὸν οἶκον τῆς τρυφῆς

Syr **20** ηξει] ηκει Syr **21** *κατατρεχουσιν*] *καταδραμουσιν* Syr^{vid} **23** κεκριμμενα (sic) Syr^{mg} **24** ελεημοσυναις] λ sup ras 87$^{?}$ | *καταφθειρη*] *τα* sup ras 87^{a} | om *σε* Syr **25** *και επι συντελεια...συνετηρησε*] *θ′ ταυτα παντα εφθασεν επι Ναβουχοδονοσορ τον βασιλεα* Syr^{mg} **28** om *επι του λογου...οντος* Syr^{txt} (hab sub *θ′* Syr^{mg}) | *οντος*] *οντως* 87* (-τος 87^{a}) | *καθιστημι*] inter ι 1° et σ ras aliq 87$^{?}$ (ι fort ex ε fec) **29** om *επι* Syr

λατε τὸ δένδρον καὶ διαφθείρατε αὐτό, πλὴν τὴν φυὴν τῶν B
ῥιζῶν αὐτοῦ ἐάσατε ἐν τῇ γῇ, καὶ ἐν δεσμῷ σιδηρῷ καὶ ἐν
χαλκῷ καὶ ἐν τῇ χλόῃ τῇ ἔξω καὶ ἐν τῇ δρόσῳ τοῦ οὐρανοῦ
αὐλισθήσεται, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ μερὶς αὐτοῦ ἕως οὗ
(24) 21 ἑπτὰ καιροὶ ἀλλοιωθῶσιν ἐπ' αὐτόν· 21τοῦτο ἡ σύγκρισις αὐτοῦ,
βασιλεῦ, καὶ σύγκριμα Ὑψίστου ἐστὶν ὃ ἔφθασεν ἐπὶ τὸν κύ-
(25) 22 ριόν μου τὸν βασιλέα, 22καὶ σὲ ἐκδιώξουσιν ἀπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἔσται ἡ κατοικία σου, καὶ χόρτον
ὡς βοῦν ψωμιοῦσίν σε, καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ αὐλι-
σθήσῃ, καὶ ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγήσονται ἐπὶ σέ· ἕως οὗ γνῷς ὅτι
κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἂν
(26) 23 δόξῃ δώσει αὐτήν. 23καὶ ὅτι εἶπαν Ἐάσατε τὴν φυὴν τῶν ῥιζῶν
τοῦ δένδρου, ἡ βασιλεία σού σοι μενεῖ ἀφ' ἧς ἂν γνῷς τὴν
(27) 24 ἐξουσίαν τὴν οὐράνιον. 24διὰ τοῦτο, βασιλεῦ, ἡ βουλή μου
ἀρεσάτω σοι, καὶ τὰς ἁμαρτίας σου ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι
καὶ τὰς ἀδικίας ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων· ἴσως ἔσται μακρόθυμος
(28) 25 τοῖς παραπτώμασίν σου ὁ θεός. 25Ταῦτα πάντα ἔφθασεν
(29) 26 ἐπὶ Ναβουχοδονοσὸρ τὸν βασιλέα. 26μετὰ δωδεκάμηνον, ἐπὶ τῷ
(30) 27 ναῷ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι περιπατῶν, 27ἀπεκρίθη ὁ
βασιλεὺς καὶ εἶπεν Οὐχ αὕτη ἐστὶν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἣν ἐγὼ
ᾠκοδόμησα εἰς οἶκον βασιλείας, ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος μου,
(31) 28 εἰς τιμὴν τῆς δόξης μου; 28ἔτι τοῦ λόγου ἐν στόματι τοῦ βασι-
λέως ὄντος φωνὴ ἀπ' οὐρανοῦ ἐγένετο Σοὶ λέγουσιν, Ναβου-
(32) 29 χοδονοσὸρ βασιλεῦ, ἡ βασιλεία παρῆλθεν ἀπὸ σοῦ, 29καὶ ἀπὸ
τῶν ἀνθρώπων σε ἐκδιώκουσιν, καὶ μετὰ θηρίων ἀγρίων ἡ κατ-
οικία σου, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ψωμιοῦσίν σε, καὶ ἑπτὰ καιροὶ
ἀλλαγήσονται ἐπὶ σέ, ἕως γνῷς ὅτι κυριεύει ὁ ὕψιστος τῆς βα-

20 om εν 3° AQ | τη χλοη] om τη Q | εω|ς Q* εως| Q[a] 22 εκδι- AQ
ωξουσιν] εκδιξουσεν Q*[1] (εκδιωξ. Q[a]) | κατοικεια A: item 29, 32 | ψω-
μιουσιν (-σι Q[a])] ψωμισουσιν A | γνως] γνω B[b vid] | αν] εαν AQ 23 ειπαν]
ειπεν AQ | om των ριζων A | ουρανιον] επουρανιον AQ 24 αδικιας]
+σου AQ | οικτειρμοις Q* (-τιρμ. Q[a]) | παραπτωμασι Q[a] 26 επι] εν
Q | βασιλιας B* (-λειας B[b]) | om αυτου Q* (hab Q[mg]) 27 om ο βασι-
λευς A 28 στοματι] pr τω Q | απ ουρανου] εκ του ουρ. A απο του ουρ.
Q | βασιλεια]+σου AQ 29 εκδιωξουσιν (-σι Q[a]) AQ | η κατοικια] pr
εσται A | om και 3° Q | ψωμισουσιν A | εως]+ου AQ

87 σου καὶ τῆς βασιλείας σου ἕτερος ἕξει. 30 ἕως δὲ πρωὶ πάντα 30 (33)
τελεσθήσεται ἐπὶ σέ, Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεῦ Βαβυλῶνος, καὶ
οὐχ ὑστερήσει ἀπὸ πάντων τούτων οὐθέν. 30a Ἐγὼ Ναβου- 30a
χοδονοσόρ, βασιλεὺς Βαβυλῶνος, ἑπτὰ ἔτη ἐπεδήθην· χόρτον
ὡς βοῦν ἐψώμισάν με καὶ ἀπὸ τῆς χλόης τῆς γῆς ἤσθιον. καὶ
μετὰ ἔτη ἑπτὰ ἔδωκα τὴν ψυχήν μου εἰς δέησιν, καὶ ἠξίωσα
περὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου κατὰ πρόσωπον Κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ περὶ τῶν ἀγνοιῶν μου τοῦ θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ
μεγάλου ἐδεήθην. 30b καὶ αἱ τρίχες μου ἐγένοντο ὡς πτέρυγες 30b
ἀετοῦ, οἱ ὄνυχές μου ὡσεὶ λέοντος· ἠλλοιώθη ἡ σάρξ μου καὶ
ἡ καρδία μου, γυμνὸς περιεπάτουν μετὰ τῶν θηρίων τῆς γῆς.
ἐνύπνιον εἶδον καὶ ὑπόνοιαί με εἰλήφασιν, καὶ διὰ χρόνου ὕπνος
με ἔλαβε πολὺς καὶ νυσταγμὸς ἐπέπεσέ μοι. 30c καὶ ἐπὶ συν- 30c
τελείᾳ τῶν ἑπτὰ ἐτῶν ὁ χρόνος μου τῆς ἀπολυτρώσεως ἦλθεν,
καὶ αἱ ἁμαρτίαι μου καὶ αἱ ἄγνοιαί μου ἐπληρώθησαν ἐναντίον
τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδεήθην περὶ τῶν ἀγνοιῶν μου τοῦ
θεοῦ τῶν θεῶν τοῦ μεγάλου, καὶ ἰδοὺ ἄγγελος εἷς ἐκάλεσέν με
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγων Ναβουχοδονοσόρ, δούλευσον τῷ θεῷ τοῦ
οὐρανοῦ τῷ ἁγίῳ καὶ δὸς δόξαν τῷ ὑψίστῳ· τὸ βασίλειον τοῦ
ἔθνους σού σοι ἀποδίδοται. 33 ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκατεστάθη 33 (36)
ἡ βασιλεία μου ἐμοὶ καὶ ἡ δόξα μου ἀπεδόθη μοι. 34 τῷ ὑψίστῳ 34 (37)
ἀνθομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ, τῷ κτίσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
καὶ τὰς θαλάσσας καὶ τοὺς ποταμοὺς καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς
ἐξομολογοῦμαι καὶ αἰνῶ· ὅτι αὐτός ἐστι θεὸς τῶν θεῶν καὶ
κύριος τῶν κυρίων καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλέων, ὅτι αὐτὸς ποιεῖ
σημεῖα καὶ τέρατα καὶ ἀλλοιοῖ καιροὺς καὶ χρόνους, ἀφαιρῶν
βασιλείαν βασιλέων καὶ καθιστῶν ἑτέρους ἀντ' αὐτῶν. 34a ἀπὸ 34a
τοῦ νῦν αὐτῷ λατρεύσω, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ τρόμος εἴ-
ληφέ με, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους αἰνῶ· οἱ γὰρ θεοὶ τῶν ἐθνῶν
οὐκ ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς ἰσχὺν ἀποστρέψαι βασιλείαν βασιλέως
εἰς ἕτερον βασιλέα, καὶ ἀποκτεῖναι καὶ ζῆν ποιῆσαι, καὶ ποι-
ῆσαι σημεῖα καὶ θαυμάσια μεγάλα καὶ φοβερὰ καὶ ἀλλοιῶσαι
ὑπερμεγέθη πράγματα, καθὼς ἐποίησεν ἐν ἐμοὶ ὁ θεὸς τοῦ οὐ-
ρανοῦ καὶ ἠλλοίωσεν ἐπ' ἐμοὶ μεγάλα πράγματα. ἐγὼ πάσας
τὰς ἡμέρας τῆς βασιλείας μου περὶ τῆς ψυχῆς μου τῷ ὑψίστῳ

Syr **29** την βασιλειαν Syr **30 c** αι αμαρτιαι] in αι 1° ras aliq inferius 87[1] | ε|επληρωθησαν (sic) 87 **33** η βασ. ÷ μου (μου ÷ Syr)...απεδοθη μοι 87 Syr **34** βασιλειαν βασιλεων] βασιλειας βασιλεων Syr **34 a** αγιους] +αυτου Syr | αινω] αινεσω Syr

(33) 30 σιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ᾧ ἐὰν δόξῃ δώσει αὐτήν. 30 αὐτῇ B
τῇ ὥρᾳ ὁ λόγος συνετελέσθη ἐπὶ Ναβουχοδονοσόρ, καὶ ἀπὸ
τῶν ἀνθρώπων ἐξεδιώχθη, καὶ χόρτον ὡς βοῦς ἤσθιεν, καὶ
ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως αἱ
τρίχες αὐτοῦ ὡς λεόντων ἐμεγαλύνθησαν καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ
(34) 31 ὡς ὀρνέων. 31 Καὶ μετὰ τὸ τέλος τῶν ἡμερῶν ἐγὼ Ναβου-
χοδονοσὸρ τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέλαβον, καὶ
αἱ φρένες μου ἐπ᾽ ἐμὲ ἐπεστράφησαν, καὶ τῷ ὑψίστῳ εὐλό-
γησα, καὶ τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα ᾔνεσα καὶ ἐδόξασα, ὅτι ἡ
ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ εἰς γενεὰν
(35) 32 καὶ γενεάν· 32 καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὡς οὐδὲν ἐλο-
γίσθησαν· καὶ κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖ ἐν τῇ δυνάμει τοῦ
οὐρανοῦ καὶ ἐν τῇ κατοικίᾳ τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἀντι-
(36) 33 ποιήσεται τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ ἐρεῖ αὐτῷ Τί ἐποίησας; 33 αὐτῷ
τῷ καιρῷ αἱ φρένες μου ἐπεστράφησαν ἐπ᾽ ἐμέ, καὶ εἰς τὴν
τιμὴν τῆς βασιλείας μου ἦλθον· καὶ ἡ μορφή μου ἐπέστρεψεν
ἐπ᾽ ἐμέ, καὶ οἱ τύραννοί μου καὶ οἱ μεγιστᾶνές μου ἐζήτουν με,
καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν μου ἐκραταιώθην, καὶ μεγαλωσύνη περισ-
(37) 34 σοτέρα προσετέθη μοι. 34 νῦν οὖν ἐγὼ Ναβουχοδονοσὸρ αἰνῶ
καὶ ὑπερυψῶ καὶ δοξάζω τὸν βασιλέα τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι πάντα
τὰ ἔργα αὐτοῦ ἀληθινὰ καὶ αἱ τρίβοι αὐτοῦ κρίσεις, καὶ πάντας
τοὺς πορευομένους ἐν ὑπερηφανίᾳ δύναται ταπεινῶσαι.

29 εαν] αν Q **30** συνετελεσθη ο λογος Q | Ναβουχοδονοσορ] + τον AQ βασιλεα A | βους] βου A* (superscr s $A^{a?}$) βουν Q (βους Q^{a}) | εως] + ου AQ | ως 3°] ωσει Q **31** επεστραφησαν επ εμε Q | ηυλογησα AQ | τον αιωνα] τους αιωνας AQ **32** ουδεν] ουδε A (in fin lin) ουθεν Q | αντιποιησεται] αντιστησεται Q **33** μεγαλωσυνη (-λοσ. B* -λωσ. B^{b})] μεγαλωσυνην A | προσετεθη μοι] μοι εδοθη Q **34** υπερυψω] υψω Q | κρισις AQ | υπερηφανεια Q* (-νια Q^{a}) | subscr ορασις ε' A

87 θυσίας προσοίσω εἰς ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ, καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσω ἐγὼ καὶ ὁ λαός μου, τὸ ἔθνος καὶ αἱ χῶραί μου αἱ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μου. καὶ ὅσοι ἐλάλησαν εἰς τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὅσοι ἂν καταληφθῶσι λαλοῦντές τι, τούτους κατακρινῶ θανάτῳ. 34 b Ἔγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς Ναβουχοδονοσὸρ ἐπιστολὴν ἐγκύκλιον πᾶσι τοῖς κατὰ τόπον ἔθνεσι καὶ χώραις καὶ γλώσσαις πάσαις ταῖς οἰκούσαις ἐν πάσαις ταῖς χώραις, γενεαῖς καὶ γενεαῖς. Κυρίῳ τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ αἰνεῖτε, καὶ θυσίαν καὶ προσφορὰν προσφέρετε αὐτῷ ἐνδόξως. ἐγὼ βασιλεὺς βασιλέων ἀνθομολογοῦμαι αὐτῷ ἐνδόξως, ὅτι οὕτως ἐποίησε μετ' ἐμοῦ· ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκάθισέ με ἐπὶ τοῦ θρόνου μου καὶ τῆς ἐξουσίας μου καὶ τῆς βασιλείας μου· ἐν τῷ λαῷ μου ἐκράτησα καὶ ἡ μεγαλωσύνη μου ἀποκατεστάθη μοι. 34 c Ναβουχοδονοσὸρ βασιλεὺς πᾶσι τοῖς ἔθνεσι καὶ πάσαις ταῖς χώραις καὶ πᾶσι τοῖς οἰκοῦσιν αὐταῖς· εἰρήνη ὑμῖν πληθυνθείη ἐν παντὶ καιρῷ. καὶ νῦν ὑποδείξω ὑμῖν τὰς πράξεις ἃς ἐποίησεν μετ' ἐμοῦ ὁ θεὸς ὁ μέγας· ἔδοξε δέ μοι ἀποδείξαι ὑμῖν καὶ τοῖς σοφισταῖς ὑμῶν ὅτι ἔστι θεός, καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ μεγάλα· τὸ βασίλειον αὐτοῦ βασίλειον εἰς τὸν αἰῶνα, ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς. καὶ ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς περὶ πάντων τῶν γενηθέντων αὐτῷ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς οὖσιν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

Βαλτασὰρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην ἐν ἡμέρᾳ ἐγκαινισμοῦ V
τῶν βασιλείων αὐτοῦ· ἐκάλεσεν ἄνδρας δισχιλίους. ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ Βαλτασὰρ ἐννυούμενος ἀπὸ τοῦ οἴνου καὶ καυχώμενος ἐπῄνεσεν πάντας τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τοὺς χωνευτοὺς καὶ γλυπτοὺς ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ τῷ θεῷ τῷ ὑψίστῳ οὐκ ἔδωκεν αἶνεσιν. ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἐξῆλθον δάκτυλοι ὡσεὶ ἀνθρώπου καὶ ἐπέγραψαν ἐπὶ τοῦ τοίχου οἴκου αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κονιάματος κατέναντι τοῦ λύχνους Μανή, φαρές, θεκέλ. ἔστι δὲ ἡ ἑρμηνεία αὐτῶν· μανή, ἠριθμηται· φαρές, ἐξῆρται· θεκέλ, ἔσταται.

1 Βαλτασὰρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἑστιατορίαν μεγάλην τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ. 1
2 καὶ ἔπινεν οἶνον, καὶ ἀνυψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ἐνέγκαι τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ, ἃ ἤνεγκε Ναβουχοδονοσὸρ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀπὸ Ἰερουσαλήμ, καὶ οἰνοχοῆσαι ἐν αὐτοῖς τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ. 2
3 καὶ ἠνέχθη, καὶ ἔπινον ἐν αὐτοῖς· 4 καὶ ἠλόγουν τὰ εἴδωλα τὰ χειροποίητα αὐτῶν, καὶ τὸν θεὸν τοῦ αἰῶνος οὐκ εὐλόγησαν τὸν ἔχοντα τὴν ἐξουσίαν τοῦ πνεύματος αὐτῶν. 5 ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ἐξῆλθον δάκτυλοι 3 4 5

Syr **34 b** pr περι της εγκυκλιου επιστολης 87^{mg} | γενεαις κ. γενεαις] pr εν Syr **34 c** αυταις] pr εν Syr^{vid} | γενεας] γεας 87 V tit βασιλειῶν 87 | εκαλεσεν] pr και απο των μεγιστανων αυτου Syr | ανυψουμενος Syr^{vid} **2** ἐνέγκαι prius ἔνεγκαι 87 | om και 5° Syr **4** και 1° sup ras 87^{1}

V 1 [1]Βαλτασὰρ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν δεῖπνον μέγα τοῖς μεγιστᾶσιν B
2 αὐτοῦ χιλίοις, καὶ κατέναντι τῶν χιλίων ὁ οἶνος. [2]καὶ πίνων [(2)]Βαλ-
τασὰρ εἶπεν ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου αὐτοῦ ἐνεγκεῖν τὰ σκεύη τὰ
χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ ἃ ἐξήνεγκεν Ναβουχοδονοσὸρ ὁ πατὴρ αὐτοῦ
ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ πιέτωσαν ἐν αὐτοῖς ὁ βασι-
λεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ καὶ αἱ παρά-
3 κοιτοι αὐτοῦ. [3]καὶ ἠνέχθησαν τὰ σκεύη τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ ἃ
ἐξήνεγκεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ ἔπινον ἐν
αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ καὶ αἱ παλλακαὶ αὐτοῦ
4 καὶ αἱ παράκοιτοι αὐτοῦ· [4]ἔπινον οἶνον, καὶ ᾔνεσαν τοὺς θεοὺς τοὺς
χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς καὶ χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς καὶ ξυλίνους καὶ
5 λιθίνους. [5]ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐξῆλθον δάκτυλοι χειρὸς ἀνθρώπου καὶ
ἔγραφον κατέναντι τῆς λαμπάδος ἐπὶ τὸ κονίαμα τοῦ τοίχου καὶ
οἴκου τοῦ βασιλέως, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς

V **1** superscr ορασις 5′ AQ | Βαρτασαρ A | εποιησε A[fort] | om μεγα AQ AQ* (hab Q[mg]) | χιλιοις] pr ανδρασιν (-σι Q) AQ **2** om και 1° Q | ειπεν εν τη γευσει του οινου αυτου] ειπεν εν τη γ. τ. οινου A εν τη γ. τ. οινου ειπεν Q | ενεγκειν] του εν. A του εξενεγκειν Q **3** om Q* (hab Q[mg] exc αυτου 3°) | ηνεχθησαν] ηχθησαν A | om του θεου AQ[mg] | αι παρακοιτοι αυτου και αι παλλακαι αυτου A | om αυτου 3° Q[mg] **4** τους θεους] ■ 1° sup ras A[a?] | λιθινους]+και τον θν̄ του αιωνος ουκ ευλογησαν (ηυλ. A) τον εχοντα την (om A) εξουσιαν του π̄ν̄ς αυτων (αυτου A) B[ab mg inf] A **5** om και 2° B[ab]AQ | οικου] pr του AQ

87 ὡσεὶ χειρὸς ἀνθρώπου καὶ ἔγραψαν ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ οἴκου αὐ-
τοῦ ἐπὶ τοῦ κονιάματος κατέναντι τοῦ φωτὸς ἔναντι τοῦ βασι-
λέως Βαλτασάρ, καὶ εἶδε χεῖρα γράφουσαν. 6καὶ ἡ ὅρασις αὐτοῦ 6
ἠλλοιώθη, καὶ φόβοι καὶ ὑπόνοιαι αὐτὸν κατέσπευδον. ἔσπευσεν
οὖν ὁ βασιλεὺς καὶ ἐξανέστη, καὶ ἑώρα τὴν γραφὴν ἐκείνην, καὶ
οἱ συνεταῖροι κύκλῳ αὐτοῦ ἐκαυχῶντο. 7καὶ ὁ βασιλεὺς ἐφώνησε 7
φωνῇ μεγάλῃ καλέσαι τοὺς ἐπαοιδοὺς καὶ φαρμακοὺς καὶ Χαλ-
δαίους καὶ γαζαρηνούς, ἀπαγγεῖλαι τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς. καὶ
εἰσεπορεύοντο ἐπὶ θεωρίαν ἰδεῖν τὴν γραφήν, καὶ τὸ σύγκριμα
τῆς γραφῆς οὐκ ἐδύναντο συγκρῖναι τῷ βασιλεῖ. τότε ὁ βασι-
λεὺς ἐξέθηκε πρόσταγμα λέγων Πᾶς ἀνὴρ ὃς ἂν ὑποδείξῃ τὸ
σύγκριμα τῆς γραφῆς, στολιεῖ αὐτὸν πορφύραν, καὶ μανιάκην χρυ-
σοῦν περιθήσει αὐτῷ, καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐξουσία τοῦ τρίτου μέρους
τῆς βασιλείας. 8καὶ εἰσεπορεύοντο οἱ ἐπαοιδοὶ καὶ φαρμακοὶ καὶ 8
γαζαρηνοί, καὶ οὐκ ἠδύνατο οὐδεὶς τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς ἀπαγ-
γεῖλαι. 9τότε ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὴν βασίλισσαν περὶ τοῦ συ- 9
μείου, καὶ ὑπέδειξεν αὐτῇ ὡς μέγα ἐστί, καὶ ὅτι πᾶς ἄνθρωπος οὐ
δύναται ἀπαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς. 10τότε 10
ἡ βασίλισσα ἐμνήσθη πρὸς αὐτὸν περὶ τοῦ Δανιήλ, ὃς ἦν ἐκ τῆς
αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας, 11καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ Ὁ ἄνθρωπος 11
ἐπιστήμων ἦν καὶ σοφὸς καὶ ὑπερέχων πάντας τοὺς σοφοὺς Βαβυ-
λῶνος, 12καὶ πνεῦμα ἅγιον ἐν αὐτῷ ἐστι, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ 12
πατρός σου τοῦ βασιλέως συγκρίματα ὑπέρογκα ὑπέδειξε Ναβου-
χοδονοσὸρ τῷ πατρί σου. 13Τότε Δανιὴλ εἰσήχθη πρὸς τὸν 13

Syr **6** και η ορασις αυτου] θ′ τοτε του βασιλεως μορφη (η μ. Syr^{vid}) 87^{mg} Syr^{mg} **7** απαγγειλαι] απαγγεῖ 87 **9** του σημ.] του bis scr 87 **11** υπερεχων] υπερεσχε Syr^{vid}

6 χειρὸς τῆς γραφούσης. [6]τότε τοῦ βασιλέως ἡ μορφὴ ἠλλοιώθη, καὶ B
οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ συνετάρασσον αὐτόν, καὶ οἱ σύνδεσμοι τῆς
7 ὀσφύος αὐτοῦ διελύοντο, καὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ συνεκροτοῦντο. [7]καὶ
ἐβόησεν ὁ βασιλεὺς ἐν ἰσχύι τοῦ εἰσαγαγεῖν μάγους, Χαλδαίους, γαζα-
ρηνούς, καὶ εἶπεν τοῖς σοφοῖς Βαβυλῶνος [8]Ος ἂν ἀναγνῷ τὴν γρα-
φὴν ταύτην καὶ τὴν σύγκρισιν γνωρίσῃ μοι, πορφύραν ἐνδύσεται,
καὶ ὁ μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ τρίτος ἐν
8 τῇ βασιλείᾳ μου ἄρξει. [8]καὶ εἰσεπορεύοντο πάντες οἱ σοφοὶ τοῦ
βασιλέως, καὶ οὐκ ἠδύναντο τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι οὐδὲ τὴν σύγ-
9 κρισιν γνωρίσαι τῷ βασιλεῖ. [9]καὶ ὁ βασιλεὺς Βαλτασὰρ ἐταράχθη,
καὶ ἡ μορφὴ αὐτοῦ ἠλλοιώθη ἐν αὐτῷ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ
10 συνεταράσσοντο. [10]καὶ εἰσῆλθεν ἡ βασίλισσα εἰς τὸν οἶκον τοῦ
πότου καὶ εἶπεν Βασιλεῦ, εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι· μὴ ταρασσέτωσάν σε
11 οἱ διαλογισμοί σου, καὶ ἡ μορφή σου μὴ ἀλλοιούσθω. [11]ἔστιν ἀνὴρ
ἐν τῇ βασιλείᾳ σου ἐν ᾧ πνεῦμα θεοῦ, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ
πατρός σου γρηγόρησις καὶ σύνεσις εὑρέθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασι-
λεὺς Ναβουχοδονοσὸρ ὁ πατήρ σου ἄρχοντα ἐπαοιδῶν, μάγων, Χαλ-
12 δαίων, γαζαρηνῶν, κατέστησεν αὐτόν, [12]ὅτι πνεῦμα περισσὸν ἐν
αὐτῷ καὶ φρόνησις καὶ σύνεσις· συνκρίνων ἐνύπνια καὶ ἀναγγέλ-
λων κρατούμενα καὶ λύων συνδέσμους Δανιήλ, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέ-
θηκεν αὐτῷ ὄνομα Βαλτασάρ· νῦν οὖν κληθήτω, καὶ τὴν σύγκρισιν
13 αὐτοῦ ἀναγγελεῖ σοι. [13]Τότε Δανιὴλ εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ
βασιλέως, καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ Σὺ εἶ Δανιὴλ ὁ ἀπὸ
τῶν υἱῶν τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας ἧς ἤγαγεν ὁ βασιλεὺς ὁ
14 πατήρ μου; [14]ἤκουσα περὶ σοῦ ὅτι πνεῦμα θεοῦ ἐν σοί, καὶ γρη-
15 γόρησις καὶ σοφία περισσὴ εὑρέθη ἐν σοί. [15]καὶ νῦν εἰσῆλθον
ἐνώπιόν μου οἱ σοφοί, μάγοι, γαζαρηνοί, ἵνα τὴν γραφὴν ταύτην
ἀναγνῶσιν καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσωσίν μοι, καὶ οὐκ ἠδυνή-

6 συνεκροτουντο] συνεκρουοντο Q **7** εν ισχυι ο βασιλευς Q | Βαβυ- AQ
λωνος B* (-νος B[b]) | αν] εαν AQ | συγκρισιν] + αυτης A | επι] εσται περι A
8 εποπευοντο Q* (εισεπ. Q[mg]) | om παντες A | αναγνωναι την γραφην Q | τω
βασιλει γνωρισαι Q **9** Βαλτασαρ ο βασιλευς Q | εταραχθη] pr πολυ A | εν
αυτω] επ αυτω A om Q | συνεταρασσοντο (-σσαντο B* -σσοντο B[ab])] συνετα-
ρασσον αυτον A **10** και 2°] + απεκριθη η βασιλεισσα και A | τον αιωνα]
τους αιωνας AQ **11** θεου] + αγιον AQ (superscr οι λο[ιποι] Q[?]) | ηυρεθη Q*
(ευρ. Q[a]) | εν 4°] ε|ν B* εν| B[?] | πατηρ] incep βα B* (πατ. B[ab]) | αυτου] + ο
πηρ σου ο βασιλευς A **12** περισσον πνα Q | συνεσις] + εν αυτω B[ab]A |
συγκρινων B[ab]AQ | om αυτου Q **13** εισηχθη] εισηνεχθη Q | μου] + και
ειπεν· ναι βασιλευ· και ειπεν Q **14** θεου] + αγιον Q | και 2°] + συνεσις
και B[ab]AQ **15** μου] εμου AQ | μαγοι] + Χαλδαιοι Q | om ταυτην A |
γνωρισωσιν] αναγγειλωσιν (-σι Q[a]) Q

87 βασιλέα, καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς εἶπεν αὐτῷ [16]Ω Δανιήλ, δύνῃ 16
μοι ὑποδεῖξαι τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς; καὶ στολιῶ σε πορφύραν
καὶ μανιάκην χρυσοῦν περιθήσω σοι, καὶ ἔξεις ἐξουσίαν τοῦ τρίτου
μέρους τῆς βασιλείας μου. [17]τότε Δανιὴλ ἔστη κατέναντι τῆς γρα- 17
φῆς καὶ ἀνέγνω, καὶ οὕτως ἀπεκρίθη τῷ βασιλεῖ Αὕτη ἡ γραφή
Ἠρίθμηται, κατελογίσθη, ἐξῆρται· καὶ ἔστη ἡ γράψασα χείρ, καὶ
αὕτη ἡ σύγκρισις αὐτῶν.

[23]Βασιλεῦ, σὺ ἐποιήσω ἑστιατορίαν τοῖς φίλοις σου καὶ ἔπινες 23
οἶνον, καὶ τὰ σκεύη τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἠνέχθη σοι
καὶ ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς, σὺ καὶ οἱ μεγιστᾶνές σου, καὶ ἠνέσατε
πάντα τὰ εἴδωλα τὰ χειροποίητα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῷ θεῷ τῷ
ζῶντι οὐκ εὐλογήσατε, καὶ τὸ πνεῦμά σου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ
τὸ βασίλειόν σου αὐτὸς ἔδωκέ σοι, καὶ οὐκ εὐλόγησας αὐτὸν

Syr **16** Δανιηλ 87^{ed} | ras aliq in σε $87^{?}$ **17** ηριθμηται κατελογισθη
Syr^{mg} **23** ηνεσατε] ηνειτε Syr | ÷ σοι και ουκ...ηνεσας αυτω 87^{vid}
(sed deest ⸗)

16 θησαν ἀναγγεῖλαί μοι. [16]καὶ ἐγὼ ἤκουσα περὶ σοῦ ὅτι δύνασαι B
κρίματα συνκρῖναι· νῦν οὖν ἐὰν δυνηθῇς τὴν γραφὴν ἀναγνῶναι
καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσῃς μοι, πορφύραν ἐνδύσῃ, καὶ ὁ
μανιάκης ὁ χρυσοῦς ἔσται ἐπὶ τῷ τραχήλῳ σου, καὶ τρίτος ἐν τῇ
17 βασιλείᾳ μου ἄρξεις. [17]καὶ εἶπεν Δανιὴλ ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Τὰ
δόματά σου σοι ἔστω, καὶ τὴν δωρεὰν τῆς οἰκίας σου ἑτέρῳ δός·
ἐγὼ δὲ τὴν γραφὴν ἀναγνώσομαι καὶ τὴν σύγκρισιν αὐτῆς γνωρίσω
18 σοι. [18]βασιλεῦ, ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος τὴν βασιλείαν καὶ τὴν μεγαλω-
σύνην καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν ἔδωκεν Ναβουχοδονοσὸρ τῷ
19 πατρί σου, [19]καὶ ἀπὸ τῆς μεγαλωσύνης ἧς ἔδωκεν αὐτῷ πάντες οἱ
λαοί, φυλαί, γλῶσσαι, ἦσαν τρέμοντες καὶ φοβούμενοι ἀπὸ προσ-
ώπου αὐτοῦ· οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ἀνῄρει, καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς
ἔτυπτεν, καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ὑψοῖ, καὶ οὓς ἠβούλετο αὐτὸς ἐτα-
20 πείνου. [20]καὶ ὅτε ὑψώθη ἡ καρδία αὐτοῦ καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
ἐκραταιώθη τοῦ ὑπερηφανεύσασθαι, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς
21 βασιλείας καὶ ἡ τιμὴ ἀφῃρέθη ἀπ' αὐτοῦ, [21]καὶ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων
ἐξεδιώχθη, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ¶ μετὰ τῶν θηρίων ἐδόθη, καὶ μετὰ ¶ Q
ὀνάγρων ἡ κατοικία αὐτοῦ, καὶ χόρτον ὡς βοῦν ἐψώμιζον αὐτόν,
καὶ ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη, ἕως οὗ γνῷ
ὅτι κυριεύει ὁ θεὸς ὁ ὕψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων, καὶ
22 ᾧ ἂν δόξῃ δώσει αὐτήν. [22]καὶ σὺ οὖν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Βαλτασὰρ
οὐκ ἐταπείνωσας τὴν καρδίαν σου κατενώπιον τοῦ θεοῦ· οὐ πάντα
23 ταῦτα ἔγνως· [23]καὶ ἐπὶ τὸν κύριον θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ὑψώθης, καὶ
τὰ σκεύη τοῦ οἴκου αὐτοῦ ἤνεγκας ἐνώπιόν σου, καὶ σὺ καὶ οἱ
μεγιστᾶνές σου καὶ αἱ παλλακαί σου καὶ αἱ παράκοιτοί σου οἶνον
ἐπίνετε ἐν αὐτοῖς· καὶ τοὺς θεοὺς τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς καὶ
χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς καὶ ξυλίνους καὶ λιθίνους, οἳ οὐ βλέπουσιν
καὶ οὐκ ἀκούουσιν καὶ οὐ γινώσκουσιν, ἤνεσας, καὶ τὸν θεὸν οὗ
ἡ πνοή σου ἐν χειρὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοί σου, αὐτὸν οὐκ ἐδό-

16 οτι] + συ A | om κριματα Q* (hab συγκριματα Q$^{(mg^1)}$) | συνκριναι (συγκρ. AQ Q)] συγκρινειν A | εαν δυνηθης] ει δυνασαι Q* (δυνηθης Q^{mg}) | γραφην] + ταυτην A | γνωρισης] γνωρισαι A αναγγειλαι Q | επι τω τραχηλω] περι τον τραχηλον A επι τον τραχηλον Q 17 και ειπεν] τοτε απεκριθη AQ | Δανιηλ] + και ειπεν Q | σοι] pr συν A | της οικιας] του οικου Q | αναγνωσομαι] + τω βασιλει A 19 μεγαλοσυνης B* (-λωσ. B$^{b\,salt}$) | om ης B* (superscr B^{ab}) | ηβουλετο quater] εβουλετο AQ (in ηβ. 1° η non inst B^{1b}) | τυπτεν Q* (ετ. Q^{a}) | υψου B^{b}Q 20 υπερηφανευεσθαι AQ | απο του θρονου της βασιλειας] απο της β. αυτου και απο του θρ. αυτου Q | βασιλειας] + αυτου A 21 εξεδιωχθη απο των ανων Q | κατοικεια A | εγνω A | om ο θεος A | αν] εα^{1} A 22 om ουν A | κατενωπιον] ενωπιον A 23 ηνεγκας] ηνεγκαν B^{1} (-γκας B$^{*\,fort}$A) | αι παρακοιτοι] om αι A | om και οι ουκ ακουουσιν A | χειρι] pr τη A

87 οὐδὲ ἤνεσας αὐτῷ. [26]τοῦτο τὸ σύγκριμα τῆς γραφῆς Ἡρίθμηται 26
ὁ χρόνος σου τῆς βασιλείας, ἀπολήγει ἡ βασιλεία σου· [27]συντέ- 27
τμηται καὶ συντετέλεσται· [28]ἡ βασιλεία σου τοῖς Μήδοις καὶ τοῖς 28
Πέρσαις δίδοται. [29]τότε Βαλτασὰρ ὁ βασιλεὺς ἐνέδυσε τὸν Δανιὴλ 29
πορφύραν, καὶ μανιάκην χρυσοῦν περιέθηκεν αὐτῷ, καὶ ἔδωκεν
ἐξουσίαν αὐτῷ τοῦ τρίτου μέρους τῆς βασιλείας αὐτοῦ. [30]καὶ τὸ 30
σύγκριμα ἐπῆλθε Βαλτασὰρ τῷ βασιλεῖ, καὶ τὸ βασίλειον ἐξῆρται
ἀπὸ τῶν Χαλδαίων καὶ ἐδόθη τοῖς Μήδοις καὶ τοῖς Πέρσαις.
[31]καὶ Ἀρταξέρξης ὁ τῶν Μήδων παρέλαβε τὴν βασίλειαν. 31 (VI)

[1]Καὶ Δαρεῖος πλήρης τῶν ἡμερῶν καὶ ἔνδοξος ἐν γήρει· [(2)]καὶ 1 VI (2
κατέστησε σατράπας ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτὰ ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας
αὐτοῦ, [2]καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν ἄνδρας τρεῖς ἡγουμένους αὐτῶν. καὶ 2 (3)
Δανιὴλ εἷς ἦν τῶν τριῶν ἀνδρῶν, [3]ὑπὲρ πάντας ἔχων ἐξουσίαν ἐν 3 (4)
τῇ βασιλείᾳ. καὶ Δανιὴλ ἦν ἐνδεδυμένος πορφύραν καὶ μέγας
καὶ ἔνδοξος ἔναντι Δαρείου τοῦ βασιλέως, καθότι ἦν ἔνδοξος καὶ
ἐπιστήμων καὶ συνετός, καὶ πνεῦμα ἅγιον ἐν αὐτῷ, καὶ εὐοδού-
μενος ἐν ταῖς πραγματείαις τοῦ βασιλέως αἷς ἔπρασσε. τότε ὁ
βασιλεὺς ἐβουλεύσατο καταστῆσαι τὸν Δανιὴλ ἐπὶ πάσης τῆς
βασιλείας αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας, οὓς κατέστησε μετ᾽ αὐτοῦ,
καὶ σατράπας ἑκατὸν εἴκοσι ἑπτά. [4]ὅτε δὲ ἐβουλεύσατο ὁ βασι- 4 (5)
λεὺς καταστῆσαι τὸν Δανιὴλ ἐπὶ πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τότε
βουλὴν καὶ γνώμην ἐβουλεύσαντο ἐν ἑαυτοῖς οἱ δύο νεανίσκοι
πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, ἐπεὶ οὐδεμίαν ἁμαρτίαν οὐδὲ ἄγνοιαν
ηὕρισκον κατὰ τοῦ Δανιὴλ περὶ ἧς κατηγορήσουσιν αὐτοῦ πρὸς
τὸν βασιλέα, [5]καὶ εἶπαν Δεῦτε στήσωμεν ὁρισμὸν καθ᾽ ἑαυτῶν, 5 (6)
ὅτι πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ἀξιώσει ἀξίωμα καὶ οὐ μὴ εὔξηται εὐχὴν
ἀπὸ παντὸς θεοῦ ἕως ἡμερῶν τριάκοντα, ἀλλ᾽ ἢ παρὰ Δαρείου
τοῦ βασιλέως· εἰ δὲ μή, ἀποθανεῖται· ἵνα ἠττήσωσι τὸν Δανιὴλ
ἐναντίον τοῦ βασιλέως, καὶ ῥιφῇ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.
ᾔδεισαν γὰρ ὅτι Δανιὴλ προσεύχεται καὶ δεῖται Κυρίου τοῦ θεοῦ·
αὐτοῦ τρὶς τῆς ἡμέρας. [6]τότε προσῆλθοσαν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι 6 (7)
καὶ εἶπαν ἐναντίον τοῦ βασιλέως [7]Ὁρισμὸν καὶ στάσιν ἐστήσαμεν, 7 (8)
ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν ἢ ἀξιώσῃ ἀξίωμά τι παρὰ

Syr 26—28 η βασιλεια σου·| συντετμηται· και| συντετελεσται· η| βασιλεια σου· sic distinx 87 29 ο βασιλευς] σι sup ras 87[2] 30 και το συγκριμα επηλθε B. τω βασιλει] [θ′] εν ταυτη τη νυκτι ανηρεθη B. ο βασιλευς ο Χαλδαιος Syr[mg] 31 ο των Μηδων] ο βασιλευς των Περσων Syr[mg] VI 3 παντας] τ sup litur 87[2] | βασιλεως 1°] ε sup ras 87[a] | ÷και ευοδουμενος (superscr ÷) εν ταις πραγματειαις ÷ του βασιλεως αις επρασσε 87 (deest ⸜) και ευοδ. ην (ut vid) ÷ εν τ. πρ. τ. βασ. αις επρ. Syr 4 ουδὲ μίαν 87

24 ξασας. 24 διὰ τοῦτο ἐκ προσώπου αὐτοῦ ἀπεστάλη ἀστράγαλος B
25 χειρὸς καὶ τὴν γραφὴν ταύτην ἐνέταξεν. 25 καὶ αὕτη ἡ γραφὴ ἡ
26 ἐντεταγμένη Μανή, θεκέλ, φαρές. 26 τοῦτο τὸ σύγκριμα τοῦ ῥή-
ματος· μανή, ἐμέτρησεν ὁ θεὸς τὴν βασιλείαν σου καὶ ἐπλήρωσεν
27 28 αὐτήν· 27 θεκέλ, ἐστάθη ἐν ζυγῷ καὶ εὑρέθη ὑστεροῦσα· 28 φαρές,
29 διῄρηται ἡ βασιλεία σου καὶ ἐδόθη Μήδοις καὶ Πέρσαις. 29 καὶ εἶ-
πεν Βαλτασάρ, καὶ ἐνέδυσαν τὸν Δανιὴλ πορφύραν, καὶ τὸν μα-
νιάκην τὸν χρυσοῦν περιέθηκαν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἐκή-
30 ρυξεν περὶ αὐτοῦ εἶναι αὐτὸν ἄρχοντα τρίτον ἐν τῇ βασιλείᾳ. 30 ἐν
VI) (1) 31 αὐτῇ τῇ νυκτὶ ἀναιρέθη Βαλτασὰρ ὁ βασιλεὺς ὁ Χαλδαίων, 31 καὶ
Δαρεῖος ὁ Μῆδος παρέλαβεν τὴν βασιλείαν, ὢν ἐτῶν ἑξήκοντα δύο.
(2) (VI) 1 1 Καὶ ἤρεσεν ἐνώπιον Δαρείου, καὶ κατέστησεν ἐπὶ τῆς βασι-
λείας σατράπας ἑκατὸν εἴκοσι τοῦ εἶναι αὐτοὺς ἐν ὅλῃ τῇ βασιλείᾳ
(3) 2 αὐτοῦ, 2 καὶ ἐπάνω αὐτῶν τακτικοὺς τρεῖς, ὃς ἦν Δανιὴλ εἷς ἐξ
αὐτῶν, τοῦ ἀποδιδόναι αὐτοῖς τοὺς σατράπας λόγον, ὅπως ὁ
(4) 3 βασιλεὺς μὴ ἐνοχλῆται. 3 καὶ ἦν Δανιὴλ ὑπὲρ αὐτούς, ὅτι πνεῦμα
περισσὸν ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς κατέστησεν αὐτὸν ἐφ' ὅλης
(5) 4 τῆς βασιλείας αὐτοῦ. 4 καὶ οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι ἐζήτουν
πρόφασιν εὑρεῖν κατὰ Δανιήλ· καὶ πᾶσαν πρόφασιν καὶ παρά-
(6) 5 πτωμα καὶ ἀμβλάκημα οὐχ εὗρον κατ' αὐτοῦ, ὅτι πιστὸς ἦν. 5 καὶ
εἶπον οἱ τακτικοί Οὐχ εὑρήσομεν κατὰ Δανιὴλ πρόφασιν εἰ μὴ
(7) 6 ἐν νομίμοις θεοῦ αὐτοῦ. 6 τότε οἱ τακτικοὶ καὶ οἱ σατράπαι
παρέστησαν τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπαν αὐτῷ Δαρεῖε βασιλεῦ, εἰς τὸν
(8) 7 αἰῶνα ζῆθι. 7 συνεβουλεύσαντο πάντες οἱ ἐπὶ τῆς βασιλείας
σου στρατηγοὶ καὶ σατράπαι, ὕπατοι καὶ τοπάρχαι, στῆσαι στάσει
βασιλικῇ καὶ ἐνισχῦσαι ὁρισμόν, ὅπως ὃς ἂν αἰτήσῃ αἴτημα

26 του ρημ sup ras B^2 **29** πρφυραν B* (πορφ. B^{ab}) | ειναι] A pr του A | βασιλεια] + αυτου A | subscr ορασις ζ' A **30** superscr ορασις ζ' A | ανερεθη B* ανηρεθη B^{ab}A | om ο βασιλευς ο Χαλδαιων A | Χαλδαιος B^{ab} **31** Δαριος B* (Δαρειος B^{ab}) VI **1** Δαριου B* (Δαρειου B^{ab}): item 28 | ολῃ] παση A **2** ος] ων A **3** εν] ην επ A **4** αμπλακημα B^{ab} **5** νομμοις] νομοις A **6** Δαριε B* (Δαρειε B^{ab}) | τον αιωνα] τους αιωνας B^{ab}A **7** τοπαρχαι] τοπαρχ sup ras B^{ab} | στησαι στασει βασιλικῃ] του στησαι στασιν βασιλεικην A | αιτηση] αιτησηται A

87 παντὸς θεοῦ ἕως ἡμερῶν τριάκοντα ἀλλ' ἢ παρὰ Δαρείου τοῦ βασιλέως, ῥιφήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων. [9]καὶ οὕτως ὁ 9 (10)
βασιλεὺς Δαρεῖος ἔστησε καὶ ἐκύρωσεν. [10]ἐπιγνοὺς δὲ Δανιὴλ 10 (11)
τὸν ὁρισμὸν ὃν ἔστησε κατ' αὐτοῦ, θυρίδας ἤνοιξεν ἐν τῷ ὑπερῴῳ
αὐτοῦ κατέναντι Ἰερουσαλήμ, καὶ ἔπιπτεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ
τρὶς τῆς ἡμέρας, καθὼς ἐποίει ἔμπροσθεν, καὶ ἐδεῖτο. [11]καὶ αὐτοὶ 11 (12)
ἐτήρησαν τὸν Δανιήλ, καὶ κατελάβοσαν αὐτὸν εὐχόμενον τρὶς τῆς
ἡμέρας καθ' ἑκάστην ἡμέραν. [12]τότε οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐνέτυχον 12 (13)
τῷ βασιλεῖ καὶ εἶπαν Δαρεῖε βασιλεῦ, οὐχ ὁρισμὸν ὡρίσω ἵνα
πᾶς ἄνθρωπος μὴ εὔξηται εὐχὴν μηδὲ ἀξιώσῃ ἀξίωμα παρὰ
παντὸς θεοῦ ἕως ἡμερῶν τριάκοντα ἀλλὰ παρὰ σοῦ, βασιλεῦ· εἰ
δὲ μή, ῥιφήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
βασιλεὺς εἶπεν αὐτοῖς Ἀκριβὴς ὁ λόγος, καὶ μενεῖ ὁ ὁρισμός.
[12a]καὶ εἶπον αὐτῷ Ὀρκίζομέν σε τοῖς Μήδων καὶ Περσῶν δόγ- 12a(13a)
μασιν, ἵνα μὴ ἀλλοιώσῃς τὸ πρόσταγμα μηδὲ θαυμάσῃς πρόσω-
πον, καὶ ἵνα μὴ ἐλαττώσῃς τι τῶν εἰρημένων, καὶ κολάσῃς τὸν
ἄνθρωπον ὃς οὐκ ἐνέμεινε τῷ ὁρισμῷ τούτῳ. καὶ εἶπεν Οὕτως
ποιήσω καθὼς λέγετε, καὶ ἔστηκέ μοι τοῦτο. [13]καὶ εἶπον Ἰδοὺ 13 (14)
εὕρομεν Δανιὴλ τὸν φίλον σου εὐχόμενον καὶ δεόμενον τοῦ
προσώπου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ τρὶς τῆς ἡμέρας. [14]καὶ λυπούμενος ὁ 14 (15)
βασιλεὺς εἶπεν ῥιφῆναι τὸν Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων,
κατὰ τὸν ὁρισμὸν ὃν ἔστησε κατ' αὐτοῦ. τότε ὁ βασιλεὺς σφόδρα
ἐλυπήθη ἐπὶ τῷ Δανιήλ, καὶ ἐβοήθει τοῦ ἐξελέσθαι αὐτὸν ἕως
δυσμῶν ἡλίου ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν σατραπῶν, [15]καὶ οὐκ ἠδύνατο 15 (16)
ἐξελέσθαι αὐτὸν ἀπ' αὐτῶν. [16]ἀναβοήσας δὲ Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς 16 (17)
εἶπε τῷ Δανιήλ Ὁ θεός σου, ᾧ σὺ λατρεύεις ἐνδελεχῶς τρὶς τῆς
ἡμέρας, αὐτὸς ἐξελεῖταί σε ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων· ἕως πρωὶ
θάρρει. [17]τότε Δανιὴλ ἐρρίφη εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, καὶ 17 (18)
ἠνέχθη λίθος καὶ ἐτέθη εἰς τὸ στόμα τοῦ λάκκου, καὶ ἐσφραγίσατο
ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ δακτυλίῳ ἑαυτοῦ καὶ ἐν τοῖς δακτυλίοις τῶν
μεγιστάνων αὐτοῦ, ὅπως μὴ ἀπ' αὐτῶν ἀρθῇ ὁ Δανιὴλ ἢ ὁ
βασιλεὺς αὐτὸν ἀνασπάσῃ ἐκ τοῦ λάκκου. [18]τότε ὑπέστρεψεν 18 (19)
ὁ βασιλεὺς εἰς τὰ βασίλεια αὐτοῦ καὶ ηὐλίσθη νῆστις, καὶ ἦν

Syr **7** λεοντων] + και ηξιωσαν τον βασιλεα ινα στηση τον ορισμον και μη αλλοιωση αυτον διοτι ηδεισαν οτι Δανιηλ προσευχεται και δειται τρις της ημερας ινα ηττηθη δια του βασιλεως και ριφη εις τον λακκον των λεοντων Syr **10** εμπροσθεν] pr και Syr^{vid} **12** Δαρεῖ|| 87 | ορισμον] inter ο et ρ ras aliq 87$^{?}$ | ει δε μη bis scr 87* (improb 2° 87$^{?}$) **12a** om τι Syr | και 4°] αλλα (superscr) 87^{2} | λεγετε] ε 3° sup ras (fort prius αι) 87$^{?}$ **14** εστησαν Syr | εβοηθει] ει sup ras (fort prius η) 87^{2} **17** ÷ η ο βασιλευς... λακκου 87 Syr **18** και ηυλισθη νηστις] [θ'] κ. εκοιμηθη αδειπνος Syr^{mg}

παρὰ παντὸς θεοῦ καὶ ἀνθρώπου ἕως ἡμερῶν τριάκοντα ἀλλ' ἢ B
παρὰ σοῦ, βασιλεῦ, ἐμβληθήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων.
(9) 8 [8]νῦν οὖν, βασιλεῦ, στῆσον τὸν ὁρισμὸν καὶ ἔκθες γραφήν, ὅπως
(10) 9 μὴ ἀλλοιωθῇ τὸ δόγμα Περσῶν καὶ Μήδων. [9]τότε ὁ βασιλεὺς
(11) 10 Δαρεῖος ἐπέταξεν γραφῆναι τὸ δόγμα. [10]καὶ Δανιήλ, ἡνίκα ἔγνω
ὅτι ἐπετάγη τὸ δόγμα, εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ αἱ
θυρίδες ἀνεῳγμέναι αὐτῷ ἐν τοῖς ὑπερῴοις αὐτοῦ κατέναντι
Ἰερουσαλήμ, καὶ καιροὺς τρεῖς τῆς ἡμέρας ἦν κάμπτων ἐπὶ τὰ
γόνατα αὐτοῦ, καὶ προσευχόμενος καὶ ἐξομολογούμενος ἐναντίον
(12) 11 τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καθὼς ἦν ποιῶν ἔμπροσθεν. [11]τότε οἱ ἄνδρες
ἐκεῖνοι παρετήρησαν, καὶ εὗρον τὸν Δανιὴλ ἀξιοῦντα καὶ δεό-
(13) 12 μενον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. [12]καὶ προσελθόντες λέγουσιν τῷ βασιλεῖ
Βασιλεῦ, οὐχ ὁρισμὸν ἔταξας ὅπως πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἂν αἰτήσῃ
παρὰ παντὸς θεοῦ καὶ ἀνθρώπου αἴτημα ἕως ἡμερῶν τριάκοντα
ἀλλ' ἢ παρὰ σοῦ, βασιλεῦ, ἐμβληθήσεται εἰς τὸν λάκκον τῶν
λεόντων; καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Ἀληθινὸς ὁ λόγος, καὶ τὸ δόγμα
(14) 13 Μήδων καὶ Περσῶν οὐ παρελεύσεται. [13]τότε ἀπεκρίθησαν καὶ
λέγουσιν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως Δανιὴλ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῆς
αἰχμαλωσίας τῆς Ἰουδαίας οὐχ ὑπετάγη τῷ δόγματί σου, καὶ
καιροὺς τρεῖς τῆς ἡμέρας αἰτεῖ παρὰ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ τὰ αἰτήματα
(15) 14 αὐτοῦ. [14]τότε ὁ βασιλεύς, ὡς τὸ ῥῆμα ἤκουσεν, πολὺ ἐλυπήθη
ἐπ' αὐτῷ, καὶ περὶ τοῦ Δανιὴλ ἠγωνίσατο τοῦ ἐξελέσθαι αὐτόν.
(16) 15 [15]τότε οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι λέγουσιν τῷ βασιλεῖ Γνῶθι, βασιλεῦ,
ὅτι τὸ δόγμα Μήδοις καὶ Πέρσαις, τοῦ πᾶν ὁρισμὸν καὶ στάσιν
(17) 16 ἣν ἂν ὁ βασιλεὺς στήσῃ, οὐ δεῖ παραλλάξαι. [16]τότε ὁ βασιλεὺς
εἶπεν, καὶ ἤγαγον τὸν Δανιὴλ καὶ ἐνέβαλον εἰς τὸν λάκκον τῶν
λεόντων· καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ Ὁ θεός σου, ᾧ σὺ
(18) 17 λατρεύεις ἐνδελεχῶς, αὐτὸς ἐξελεῖταί σε. [17]καὶ ἤνεγκαν λίθον
καὶ ἐπέθηκαν ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ λάκκου, καὶ ἐσφράγισατο ὁ
βασιλεὺς ἐν τῷ δακτυλίῳ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ δακτυλίῳ τῶν μεγι-
(19) 18 στάνων αὐτοῦ, ὅπως μὴ ἀλλοιωθῇ πρᾶγμα ἐν τῷ Δανιήλ. [18]καὶ
ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἐκοιμήθη ἄδειπνος,

7 ανθρωπων A **8** τον ορισμον] om τον A | εχθες B*A (εκθες B^b) | A Μηδων και Περσων A **9** Δαριος B* (Δαρειος B^{ab}) A : item 25 **10** αυτου 1°] εαυτου A | ηνεωγμεναι A **12** ουχ] ουχι A | αιτηση] αιτησηται A **13** απο] pr ο A | σου]+περι του ορισμου ου εταξας A | αιτει] αιτειτε A **14** αυτον]+και εως εσπερας ην αγωνιζομενος του (om A) εξελεσθαι αυτον $B^{ab\,mg\,inf}$ A **15** om αν A | στησει A **16** ενεβαλον]+αυτον B^{ab}A | om συ A **17** ηνεγκεν A | επεθηκεν A | om ο βασιλευς A

87 λυπούμενος περὶ τοῦ Δανιήλ. τότε ὁ θεὸς τοῦ Δανιὴλ πρόνοιαν
ποιούμενος αὐτοῦ ἀπέκλεισε τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐ
παρηνώχλησαν τῷ Δανιήλ. [19]καὶ ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος ὤρθρισε 19 (20)
πρωὶ καὶ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς σατράπας, καὶ πορευθεὶς
ἔστη ἐπὶ τοῦ στόματος τοῦ λάκκου τῶν λεόντων. [20]τότε ὁ 20 (21)
βασιλεὺς ἐκάλεσε τὸν Δανιὴλ φωνῇ μεγάλῃ μετὰ κλαυθμοῦ λέγων
Ὦ Δανιήλ, εἰ ἄρα ζῇς, καὶ ὁ θεός σου, ᾧ λατρεύεις ἐνδελεχῶς,
σέσωκέ σε ἀπὸ τῶν λεόντων, καὶ οὐκ ἠχρείωκάν σε; [21]τότε 21 (22)
Δανιὴλ ἐπήκουσε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν [22]Βασιλεῦ, ἔτι εἰμὶ ζῶν, 22 (23)
καὶ σέσωκέ με ὁ θεὸς ἀπὸ τῶν λεόντων, καθότι δικαιοσύνη ἐν
ἐμοὶ εὑρέθη ἐναντίον αὐτοῦ· καὶ ἐναντίον δὲ σοῦ, βασιλεῦ, οὔτε
ἄγνοια οὔτε ἁμαρτία εὑρέθη ἐν ἐμοί· σὺ δὲ ἤκουσας ἀνθρώπων
πλανώντων βασιλεῖς καὶ ἔρριψάς με εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων
εἰς ἀπώλειαν. [23]τότε συνήχθησαν πᾶσαι αἱ δυνάμεις καὶ εἶδον 23 (24)
τὸν Δανιήλ, ὡς οὐ παρηνώχλησαν αὐτῷ οἱ λέοντες. [24]τότε οἱ 24 (25)
δύο ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ καταμαρτυρήσαντες τοῦ Δανιήλ, αὐτοὶ
καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐρρίφησαν τοῖς
λέουσι, καὶ οἱ λέοντες ἀπέκτειναν αὐτοὺς καὶ ἔθλασαν τὰ ὀστᾶ
αὐτῶν. [25]Τότε Δαρεῖος ἔγραψε πᾶσι τοῖς ἔθνεσι καὶ γλώσσαις 25 (26)
καὶ χώραις τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ λέγων [26]Πάντες 26 (27)
οἱ ἄνθρωποι οἱ ὄντες ἐν τῇ βασιλείᾳ μου ἔστωσαν προσκυνοῦντες
καὶ λατρεύοντες τῷ θεῷ τοῦ Δανιήλ· αὐτὸς γάρ ἐστι θεὸς μένων
καὶ ζῶν εἰς γενεὰς γενεῶν ἕως τοῦ αἰῶνος. [27]ἐγὼ Δαρεῖος ἔσομαι 27 (28)
αὐτῷ προσκυνῶν καὶ δουλεύων πάσας τὰς ἡμέρας μου· τὰ γὰρ
εἴδωλα τὰ χειροποίητα οὐ δύνανται σῶσαι, ὡς ἐλυτρώσατο ὁ
θεὸς τοῦ Δανιὴλ τὸν Δανιήλ. [28]καὶ ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος προσετέθη 28 (29)
πρὸς τὸ γένος αὐτοῦ, καὶ Δανιὴλ κατεστάθη ἐπὶ τῆς βασιλείας
Δαρείου· καὶ Κῦρος ὁ Πέρσης παρέλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

[1]Ἔτους πρώτου βασιλεύοντος Βαλτασὰρ χώρας Βαβυλωνίας 1 V
Δανιὴλ ὅραμα εἶδε παρὰ κεφαλὴν ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ. τότε
Δανιὴλ τὸ ὅραμα, ὃ εἶδεν, ἔγραψεν εἰς κεφάλαια λόγων. [2]Ἐπὶ τῆς 2
κοίτης μου ἐθεώρουν καθ' ὕπνους νυκτός, καὶ ἰδοὺ τέσσαρες ἄνεμοι

Syr 20 απολπο 87 22 om και 3° Syr 24 τα| τα οστα 87
25 χωραις κ. γλωσσαις Syr 26 προσκυνουν|τες 87ed 28 προς το γενος]
adnot (ut vid) προς τους πατερας Syrmg | ÷ και Δανιηλ (÷ 87)...Δαρειου 87 Syr

καὶ ἐδέσματα οὐκ εἰσήνεγκαν αὐτῷ, καὶ ὁ ὕπνος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ.
καὶ ἔκλεισεν ὁ θεὸς τὰ στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐ παρηνώ-
(20) 19 χλησαν τῷ Δανιήλ. [19]τότε ὁ βασιλεὺς ἀνέστη τὸ πρωὶ ἐν τῷ
(21) 20 φωτί, καὶ ἐν σπουδῇ ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον τῶν λεόντων. [20]καὶ
ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν τῷ λάκκῳ ἐβόησεν φωνῇ ἰσχυρᾷ Δανιὴλ
ὁ δοῦλος τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ θεός σου, ᾧ σὺ λατρεύεις
ἐνδελεχῶς, εἰ ἠδυνήθη ἐξελέσθαι σε ἐκ στόματος τῶν λεόντων;
(22) 21 [21]καὶ εἶπεν Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ Βασιλεῦ, εἰς τοὺς αἰῶνας ζῆθι.
(23) 22 [22]ὁ θεός μου ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐνέφραξεν τὰ
στόματα τῶν λεόντων, καὶ οὐκ ἐλυμήναντό μέ, ὅτι κατέναντι
αὐτοῦ εὐθύτης ηὑρέθη μοι· καὶ ἐνώπιον δὲ σοῦ, βασιλεῦ, παρά-
(24) 23 πτωμα οὐκ ἐποίησα. [23]τότε ὁ βασιλεὺς πολὺ ἠγαθύνθη ἐπ' αὐτῷ,
καὶ τὸν Δανιὴλ εἶπεν ἀνενέγκαι ἐκ τοῦ λάκκου. καὶ ἀνηνέχθη
Δανιὴλ ἐκ τοῦ λάκκου, καὶ πᾶσα διαφθορὰ οὐχ εὑρέθη ἐν αὐτῷ,
(25) 24 ὅτι ἐπίστευσεν ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ. [24]καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς, καὶ
ἠγάγοσαν τοὺς ἄνδρας τοὺς διαβαλόντας τὸν Δανιήλ, καὶ εἰς τὸν
λάκκον τῶν λεόντων ἐνεβλήθησαν, αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ
γυναῖκες αὐτῶν· καὶ οὐκ ἔφθασαν εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ λάκκου ἕως
οὗ ἐκυρίευσαν αὐτῶν οἱ λέοντες, καὶ πάντα τὰ ὀστᾶ αὐτῶν
(26) 25 ἐλέπτυναν. [25]Τότε Δαρεῖος ὁ βασιλεὺς ἔγραψεν πᾶσι τοῖς
(27) 26 λαοῖς φυλαῖς γλώσσαις τοῖς οἰκοῦσιν ἐν πάσῃ τῇ γῇ Εἰρήνη
ὑμῖν πληθυνθείη. [26]ἐκ προσώπου μου ἐτέθη δόγμα τοῦτο, ἐν
πάσῃ ἀρχῇ τῆς βασιλείας μου εἶναι τρέμοντας καὶ φοβουμένους
ἀπὸ προσώπου τοῦ θεοῦ Δανιήλ, ὅτι αὐτός ἐστιν θεὸς ζῶν καὶ
μένων εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται,
(28) 27 καὶ ἡ κυρία αὐτοῦ ἕως τέλους· [27]ἀντιλαμβάνεται καὶ ῥύεται, καὶ
ποιεῖ σημεῖα καὶ τέρατα ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ἐξείλατο
(29) 28 τὸν Δανιὴλ ἐκ χειρὸς τῶν λεόντων. [28]καὶ Δανιὴλ κατεύθυνεν ἐν
τῇ βασιλείᾳ Δαρείου καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ Κύρου τοῦ Πέρσου.

II 1 § 1 [1]Ἐν ἔτει τρίτῳ Βαλτασὰρ βασιλέως Χαλδαίων Δανιὴλ ἐνύπνιον § Γ
ἶδεν, καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ, καὶ
2 τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ ἔγραψεν. [2]Ἐγὼ Δανιὴλ ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ οἱ

18 εισηνεγκαν] εισηνεχθη A | ο υπνος]+αυτου A | απεστη] εγενετο A ΑΓ
20 λακκω]+τω Δανιηλ A | ισχυρα] μεγαλη A | om συ A | ηδυνηθη] εδυνασθη
A 22 κατεναντι] κατεναντιον A | ηυρεθη μοι] ευρεθη εν εμοι A 23 om
εν 2° A 24 ηγαγο] A | ενεβληθησαν] εβληθησαν A | αυτων 1°] ων sup ras
B^{ab} 25 Δαριος $B^{*}A$ | ο βασιλευς Δαριος A | πασιν A 26 τουτο] του A |
om εστιν A | κυρεια B^{a} κυριεια A 28 κατηυθυνεν A | Δαριου BA | subscr
ορασις ζ' A VII 1 superscr ορασις η' A superscr ✠ ορασις . . ✠ Γ | τριτω]
πρωτω B^{ab}A | ειδεν B^{ab} ειδε[ν ?] Γ | ορασις A | om αυτου 3° ΑΓ 2 Δανιηλ]
+εν ορα[ματι] της νυ[κτος] Γ^{vid} | εθεωρουν] +εν οραματι της νυκτος A ιδον Γ

87 τοῦ οὐρανοῦ ἐνέπεσον εἰς τὴν θάλασσαν τὴν μεγάλην. 3καὶ τέσσαρα 3
θηρία ἀνέβαινον ἐκ τῆς θαλάσσης, διαφέροντα ἓν παρὰ τὸ ἕν. 4τὸ 4
πρῶτον ὡσεὶ λέαινα ἔχουσα πτερὰ ὡσεὶ ἀετοῦ· ἐθεώρουν ἕως ὅτου
ἐτίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς, καὶ ἤρθη ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρω-
πίνων ἐστάθη καὶ ἀνθρωπίνη καρδία ἐδόθη αὐτῇ. 5καὶ ἰδοὺ μετ' αὐ- 5
τὴν ἄλλο θηρίον ὁμοίωσιν ἔχον ἄρκου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς πλευροῦ
ἐστάθη, καὶ τρία πλευρὰ ἦν ἐν τῷ στόματι αὐτῆς ἐν μέσῳ ὀδόντων
αὐτῆς, καὶ οὕτως εἶπεν Ἀνάστα, κατάφαγε σάρκας πολλάς. 6καὶ 6
μετὰ ταῦτα ἐθεώρουν θηρίον ἄλλο ὡσεὶ πάρδαλιν· καὶ πτερὰ τέσσαρα
ἐπέτεινον ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ τέσσαρες κεφαλαὶ τῷ θηρίῳ. 7μετὰ δὲ 7
ταῦτα ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτὸς θηρίον τέταρτον φοβερόν, καὶ
ὁ φόβος αὐτοῦ ὑπερφέρων ἰσχύι, ἔχον ὀδόντας σιδηροῦς μεγάλους,
ἐσθίον καὶ κοπανίζον, κύκλῳ τοῖς ποσὶ καταπατοῦν, διαφόρως χρώ-
μενον παρὰ πάντα τὰ πρὸ αὐτοῦ θηρία· εἶχε δὲ κέρατα δέκα, 8καὶ 8
βουλαὶ πολλαὶ ἐν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ ἄλλο ἓν κέρας
ἀνεφύη ἀνὰ μέσον αὐτῶν μικρὸν ἐν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ τρία τῶν
κεράτων τῶν πρώτων ἐξηράνθησαν δι' αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ὀφθαλμοὶ
ὥσπερ ὀφθαλμοὶ ἀνθρώπινοι ἐν τῷ κέρατι τούτῳ καὶ στόμα λαλοῦν
μεγάλα, καὶ ἐποίει πόλεμον πρὸς τοὺς ἁγίους. 9ἐθεώρουν ἕως ὅτε 9
θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο ἔχων περιβολὴν ὡσεὶ
χιόνα, καὶ τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον λευκὸν καθαρόν·
ὁ θρόνος ὡσεὶ φλὸξ πυρός, τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ καιόμενον. 10ποταμὸς 10
πυρὸς ἕλκων, καὶ ἐξεπορεύετο κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ποταμὸς
πυρός· χίλιαι χιλιάδες ἐθεράπευον αὐτὸν καὶ μύριαι μυριάδες παρ-
εστήκεισαν αὐτῷ· καὶ κριτήριον ἐκάθισε καὶ βίβλοι ἠνεῴχθησαν.
11ἐθεώρουν τότε τὴν φωνὴν τῶν λόγων τῶν μεγάλων ὧν τὸ κέρας 11
ἐλάλει· θεωρῶν ἤμην, καὶ ἀπετυμπανίσθη τὸ θηρίον, καὶ ἀπώλετο

Syr **4** adnot η βασιλεια των Βαβυλωνιων 87$^{mg\ inf}$ | **5** adnot Περσαι και Μηδοι 87^{mg} | εχων 87 | ※ εν μεσω οδοντων αυτης 87 εν μ. οδ. αυτης Syr **6** adnot οι απο Αλεξανδρου κρατησαντες Ελληνες 87^{mg} | ταυτα] ras aliq sup ταυ 87$^{?}$ (fort prius τ' αυτα) | τω θηριω (in ω bis ras aliq 87^{a})] + και γλωσσα εδοθη αυτω Syr **7** adnot οι νυν κρατουντες Ρωμαιοι 87^{mg} | κοπανιζων 87* (-ζον 87^{1}) | κερατα δεκα] adnot αι ι' βασιλειαι 87^{mg} **8** και Βουλαι Syr^{mg} | πολλαι] μεγαλαι Syr | και ιδου] adnot τελευταιον του αντιχριστου 87^{mg} | τρια των κερατων] adnot σημαινει οτι τρεις βασιλεις αινιττονται Αιγυπτου Λιβυων Αιθιοπων 87^{mg} | εξηρανθησαν δι αυτου (Δι ΑΥΤΟΥ Syr^{mg})] εξερριζωθη απο προσωπου αυτου Syr^{mg} | ÷ και εποιει πολεμον προς τους (÷ 87) αγιους 87 Syr **9** χιων 87* (χιονα 87^{1}) **9—10** ※ τροχοι αυτου πυρ καιομενον (※ 87)...ελκων 87 (deest ✓) Syr **9** τροχοι] αρμα Syr$^{mg\ vid}$ **10** ΚΡΙΤΗΡΙΟΝ Syr^{mg} **11** ※ θεωρων ημην Syr

τέσσαρες ἄνεμοι τοῦ οὐρανοῦ προσέβαλλον εἰς τὴν θάλασσαν τὴν Β
3 μεγάλην. 3καὶ τέσσερα θηρία μεγάλα ἀνέβαινεν ἐκ τῆς θαλάσσης,
4 διαφέροντα ἀλλήλων. 4τὸ πρῶτον ὡσεὶ λέαινα, καὶ πτερὰ αὐτῇ
ὡσεὶ ἀετοῦ· ἐθεώρουν ἕως οὗ ἐξετίλη τὰ πτερὰ αὐτῆς, καὶ ἐξήρθη ἀπὸ
τῆς γῆς καὶ ἐπὶ ποδῶν ἀνθρώπου ἐστάθη, καὶ καρδία ἀνθρώπου
5 ἐδόθη αὐτῇ. 5καὶ ἰδοὺ θηρίον δεύτερον ὅμοιον ἄρκῳ, καὶ εἰς μέρος
ἓν ἐστάθη, καὶ τρεῖς πλευραὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῆς ἀνὰ μέσον τῶν
ὀδόντων αὐτῆς· καὶ οὕτως ἔλεγον αὐτῇ Ἀνάστηθι, φάγε σάρκας πολ-
6 λάς. 6ὀπίσω τούτου ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ ἕτερον θηρίον ὡσεὶ πάρ-
δαλις· καὶ αὐτῇ πτερὰ τέσσερα πετεινοῦ ὑπεράνω αὐτῆς, καὶ τέσ-
7 σαρες κεφαλαὶ τῷ θηρίῳ, καὶ ἐξουσία ἐδόθη αὐτῇ. 7ὀπίσω τούτου
ἐθεώρουν, καὶ ἰδοὺ θηρίον τέταρτον φοβερὸν καὶ ἔκθαμβον καὶ ἰσχυ-
ρὸν περισσῶς, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ, ἐσθίον καὶ λεπτῦνον,
καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν αὐτοῦ συνεπάτει, καὶ αὐτὸ διάφορον
περισσῶς παρὰ πάντα τὰ θηρία τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ κέρατα
8 δέκα αὐτῷ. 8προσενόουν τοῖς κέρασιν αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ κέρας ἕτερον
μικρὸν ἀνέβη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ τρία κέρατα τῶν ἔμπροσθεν αὐ-
τοῦ ἐξεριζώθη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· καὶ ἰδοὺ ὀφθαλμοὶ ὡσεὶ ὀφθαλ-
μοὶ ἀνθρώπου ἐν τῷ κέρατι τούτῳ καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα.
9 9ἐθεώρουν ἕως ὅτου θρόνοι ἐτέθησαν, καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθητο,
καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ὡσεὶ χιὼν λευκόν, 5καὶ ἡ θρὶξ τῆς κεφαλῆς § Q
αὐτοῦ ὡσεὶ ἔριον καθαρόν· ὁ θρόνος αὐτοῦ φλὸξ πυρός, οἱ τροχοὶ
10 αὐτοῦ πῦρ φλέγον. 10ποταμὸς πυρὸς εἵλκεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ· χίλιαι
χιλιάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ, καὶ μύριαι μυριάδες παριστήκεισαν
11 αὐτῷ· κριτήριον ἐκάθισεν, καὶ βίβλοι ἠνεῴχθησαν. 11ἐθεώρουν τότε
ἀπὸ φωνῆς τῶν λόγων τῶν μεγάλων ὧν τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐλάλει,
ἕως ἀνῃρέθη τὸ θηρίον καὶ ἀπώλετο, καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐδόθη εἰς

3 τεσσαρα B^b: item 6, 17 | ανεβαινον ΑΓ **4** λεαινα] + εχουσα πτερα AQΓ B^{ab}A | αυτη] αυτης A | ωσει 2°] ως A | εξηρθη] εξηγερθη A **5** τρεις πλευραι] τρια πλευρα A **6** θηριον ετερον A | om και 2° $B^{b\,vid}$ | αυτη 2°] αυτω A **7** περισσως 1°] + παρα παντα τα θηρια τα εμπροσθεν αυτου και κερατα δεκα αυτω (και κερατα sup ras A^{a2}) A | om και 4° A | σιδηροι] + μεγαλοι ΑΓ | κερατα δεκα] δεκα κερατα A **8** κερατα] pr των B* (non inst B^b) | εξερριζωθη B^{ab} **10** πυρος] + εκπορευομενος A | ειλκεν] + εκπορευομενος Γ | ελιτουρ (sic) B* (ελειτουργουν B^{ab}) ελειτουρ (sic) Q* (+ γουν Q^{1mg}) | παρειστηκεισαν $B^{ab}Q^a$ | αυτω 2°] [εμπρο]σθε[ν αυ]του Γ **11** των μεγαλων] ων ελαλει A | ανηρεθη το θηριον] το θηριο[εκεινο ανηρ. A

87 τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἐδόθη εἰς καῦσιν πυρός. 12καὶ τοὺς κύκλῳ αὐτοῦ 12
ἀπέστησε τῆς ἐξουσίας αὐτῶν, καὶ χρόνος ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς ἕως
χρόνου καὶ καιροῦ. 13ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτός, καὶ ἰδοὺ ἐπὶ 13
τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἤρχετο, καὶ ὡς παλαιὸς
ἡμερῶν παρῆν· καὶ οἱ παρεστηκότες παρῆσαν αὐτῷ. 14καὶ ἐδόθη 14
αὐτῷ ἐξουσία καὶ τιμὴ βασιλική, καὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς κατὰ
γένη καὶ πᾶσα δόξα αὐτῷ λατρεύουσα· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξου-
σία αἰώνιος ἥτις οὐ μὴ ἀρθῇ, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ἥτις οὐ μὴ
φθαρῇ. 15Καὶ ἀκηδιάσας ἐγὼ Δανιὴλ ἐν τούτοις ἐν τῷ ὁράματι 15
τῆς νυκτός, ἐτάρασσόν με οἱ διαλογισμοί μου. 16προσῆλθον πρὸς 16
ἕνα τῶν ἑστώτων καὶ τὴν ἀκρίβειαν ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ ὑπὲρ πάντων
τούτων. ἀποκριθεὶς δὲ λέγει μοι καὶ τὴν κρίσιν τῶν λόγων ἐδή-
λωσέ μοι 17Ταῦτα τὰ θηρία τὰ μεγάλα εἰσὶ τέσσαρες βασιλεῖαι, αἳ 17
ἀπολοῦνται ἀπὸ τῆς γῆς· 18καὶ παραλήψονται τὴν βασιλείαν ἅγιοι 18
Ὑψίστου, καὶ καθέξουσι τὴν βασιλείαν ἕως τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων.
19τότε ἤθελον ἐξακριβάσασθαι περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου τοῦ 19
διαφθείροντος πάντα καὶ ὑπερφύβου· καὶ ἰδοὺ οἱ ὀδόντες αὐτοῦ
σιδηροῖ καὶ οἱ ὄνυχες αὐτοῦ χαλκοῖ, κατεσθίοντες πάντας κυκλόθεν
καὶ περιπατοῦντες τοῖς ποσί· 20καὶ περὶ τῶν δέκα κεράτων αὐτοῦ 20
τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τοῦ ἑνὸς τοῦ ἄλλου τοῦ προσφυέντος, καὶ
ἐξέπεσαν δι' αὐτοῦ τρία, καὶ τὸ κέρας ἐκεῖνο εἶχεν ὀφθαλμοὺς καὶ
στόμα λαλοῦν μεγάλα, καὶ ἡ πρόσοψις αὐτοῦ ὑπερέφερε τὰ ἄλλα.
21καὶ κατενόουν τὸ κέρας ἐκεῖνο πόλεμον συνιστάμενον πρὸς τοὺς 21
ἁγίους καὶ τροπούμενον αὐτούς, 22ἕως τοῦ ἐλθεῖν τὸν παλαιὸν ἡμε- 22
ρῶν, καὶ τὴν κρίσιν ἔδωκε τοῖς ἁγίοις τοῦ ὑψίστου, καὶ ὁ καιρὸς
ἐδόθη καὶ τὸ βασίλειον κατέσχον οἱ ἅγιοι. 23καὶ ἐρρέθη μοι περὶ 23
τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου, ὅτι βασιλεία τετάρτη ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς,
ἥτις διοίσει παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ καταφάγεται πᾶσαν τὴν γῆν
καὶ ἀναστατώσει αὐτὴν καὶ καταλεανεῖ αὐτήν. 24καὶ τὰ δέκα κέρατα 24

Syr **13** παρησαν ✓ (sic ut vid) 87 ηγγιζον Syr$^{mg\ vid}$ **14** ✻ και (✻ 87) τιμη βασιλικη 87 Syr | λατρευουσα]+ην Syr **15** ακιδιασας 87 | ✻ ετα✻ρασσον με οι διαλογισμοι μου 87 (deest ✓) ✻ εταρασσον με Syr | om οι διαλ. μου Syr **16** λεγει] ειπε Syr **18** εως του αιωνος]+και εως του αιωνος Syr **19** κυκλωθεν 87* (κυκλοθεν 87^{1}) **20** του ενος] pr περι Syr **23** παρα πασαν την γην] παρα πασας τας βασιλειας Syr^{mg} | ✻ και καταφαγεται πασαν την γην 87 Syr | ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΕΙ Syr^{mg} | ΚΑΤΑΛΕΑΝΕΙ Syr^{mg}

12 καῦσιν πυρός. 12καὶ τῶν λοιπῶν θηρίων ἡ ἀρχὴ μετεστάθη, καὶ B
13 μακρότης ζωῆς ἐδόθη αὐτοῖς ἕως καιροῦ καὶ καιροῦ. 13ἐθεώρουν ἐν
ὁράματι τῆς νυκτός, καὶ ἰδοὺ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὡς
υἱὸς ἀνθρώπου ἐρχόμενος, καὶ ἕως τοῦ παλαιοῦ τῶν ἡμερῶν ἔφθα-
14 σεν· καὶ προσήχθη αὐτῷ. 14καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ τιμὴ
καὶ ἡ βασιλεία, καὶ πάντες οἱ λαοί, φυλαί, καὶ γλῶσσαι δουλεύ-
ουσιν αὐτῷ· ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος ἥτις οὐ παρελεύ-
15 σεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται. 15ᵛΕφριξεν τὸ
πνεῦμά μου ἐν τῇ ἕξει μου, ἐγὼ Δανιήλ, καὶ αἱ �ράσεις τῆς κεφαλῆς
16 μου ἐτάρασσόν με. 16καὶ προσῆλθον ἑνὶ τῶν ἑστηκότων, καὶ τὴν
ἀκρίβειαν ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων· καὶ εἶπέν μοι τὴν
17 ἀκρίβειαν, καὶ τὴν σύνκρισιν τῶν λόγων ἐγνώρισέν μοι 17Ταῦτα
τὰ θηρία τὰ τέσσερα, τέσσαρες βασιλεῖαι ἀναστήσονται ἐπὶ τῆς γῆς,
18 αἱ ἀρθήσονται· 18καὶ παραλήμψονται τὴν βασιλείαν ἅγιοι Ὑψίστου
19 καὶ καθέξουσιν αὐτὴν ἕως αἰῶνος τῶν αἰώνων. 19καὶ ἐζήτουν ἀκρι-
βῶς περὶ τοῦ θηρίου τοῦ τετάρτου, ὅτι ἦν διαφέρον παρὰ πᾶν θη-
ρίον, φοβερὸν περισσῶς, οἱ ὀδόντες αὐτοῦ σιδηροῖ καὶ οἱ ὄνυχες
αὐτοῦ χαλκοῖ, ἐσθίον καὶ λεπτῦνον, καὶ τὰ ἐπίλοιπα τοῖς ποσὶν
20 αὐτοῦ συνεπάτει· 20καὶ περὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ τῶν δέκα τῶν ἐν
τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἑτέρου τοῦ ἀναβάντος καὶ ἐκτινάξαντος
τῶν πρώτων, ᾧ οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ στόμα λαλοῦν μεγάλα, καὶ ἡ ὅρασις
21 αὐτοῦ μείζων τῶν λοιπῶν. 21ἐθεώρουν, καὶ τὸ κέρας ἐκεῖνο ἐποίει
22 πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ ἴσχυσεν πρὸς αὐτούς, 22ἕως οὗ ἦλθεν
ὁ παλαιὸς ἡμερῶν καὶ τὸ κρίμα ἔδωκεν ἁγίοις Ὑψίστου, καὶ ὁ και-
23 ρὸς ἔφθασεν καὶ τὴν βασιλείαν κατέσχον οἱ ἅγιοι. 23καὶ εἶπεν Τὸ
θηρίον τὸ τέταρτον βασιλεία τετάρτη ἔσται ἐν τῇ γῇ, ἥτις ὑπερέξει
πάσας τὰς βασιλείας, καὶ καταφάγεται πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ συνπα-
24 τήσει αὐτὴν καὶ κατακόψει. 24καὶ τὰ δέκα κέρατα αὐτοῦ, δέκα βα-

12 καιρου 1°] χρονου Q **13** μετα] επι Q | ερχομενος]+ην A | και AQΓ προσηχθη αυτω] ενωπιον αυτου προσηγαγον αυτον A και προσηχθη (Q* προσ-ηνεχθη Q^{a}) αυτω Q [ε]νωπιον αυτο[υ προση]χθη Γ^{vid} **14** om και 5° AQΓ | δουλευουσιν αυτω] αυτω δουλευουσιν A δουλευσουσιν (-λευουσ. Q^{a}) αυτω Q αυτ. δουλευσουσιν και [υπ]ακουσοντ[αι] Γ **15** [ε]|γω Δα[νιηλ εν τη]| εξει μου Γ | εταρασσον] σ[υ]νεταρασσον Γ **16** ακριβιαν B*A (-βειαν B^{ab}QI^{t}) bis | om παρ αυτου Γ | αυτου]+μαθειν B^{ab}A | συγκρισιν B^{ab}QΓ | εγνωρισε Γ **17** θηρια]+τα μεγαλα AΓ | τεσσερες Γ | improb vid αι Q$^{?}$ **18** παραλη-ψονται B^{b}Q^{a}Γ | κατε[ξουσι]ν Γ | εως]+αιωνος και εως Q **19** διαφορον A | θηριον]+και Q | χαλκοι]+οι B **20** κεφαλην A* (-λη A$^{a?}$) | πρωτων] προτερων AQI^{rvid}+τρια· κερας εκεινο AI^{rfort}+τρια Q | ω] ου Q | στομα] pr το Q | μειζω AQ **21** ισχυεν A **22** om ου A | ημερων] pr των AQΓ **23** συμπατησει B^{b}QΓ

87 τῆς βασιλείας δέκα βασιλεῖς στήσονται· καὶ ὁ ἄλλος βασιλεὺς μετὰ
τούτους στήσεται, καὶ αὐτὸς διοίσει κακοῖς ὑπὲρ τοὺς πρώτους καὶ
τρεῖς βασιλεῖς ταπεινώσει, 25καὶ ῥήματα εἰς τὸν ὕψιστον λαλήσει 25
καὶ τοὺς ἁγίους τοῦ ὑψίστου κατατρίψει, καὶ προσδέξεται ἀλλοιῶσαι
καιροὺς καὶ νόμον, καὶ παραδοθήσεται πάντα εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ
ἕως καιροῦ καὶ καιρῶν καὶ ἕως ἡμίσους καιροῦ. 26καὶ ἡ κρίσις 26
καθίσεται, καὶ τὴν ἐξουσίαν ἀπολοῦσι, καὶ βουλεύσονται μιᾶναι
καὶ ἀπολέσαι ἕως τέλους. 27καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἐξουσίαν καὶ 27
τὴν μεγαλειότητα αὐτῶν καὶ τὴν ἀρχὴν πασῶν τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν
βασιλειῶν ἔδωκε λαῷ ἁγίῳ ὑψίστῳ βασιλεῦσαι βασιλείαν αἰώνιον,
καὶ πᾶσαι ἐξουσίαι αὐτῷ ὑποταγήσονται καὶ πειθαρχήσουσιν αὐτῷ
ἕως καταστροφῆς τοῦ λόγου. 28ἐγὼ Δανιὴλ σφόδρα ἐκστάσει περιει- 28
χόμην, καὶ ἡ ἔξις μου διήνεγκεν ἐμοί, καὶ τὸ ῥῆμα ἐν καρδίᾳ μου
ἐστήριξα.

1Ἔτους τρίτου βασιλεύοντος Βαλτασὰρ ὅρασις ἦν εἶδον ἐγὼ 1
Δανιὴλ μετὰ τὸ ἰδεῖν με τὴν πρώτην. 2καὶ εἶδον ἐν τῷ ὁράματι τοῦ 2
ἐννυπνίου μου, ἐμοῦ ὄντος ἐν Σούσοις τῇ πόλει, ἥτις ἐστὶν ἐν Ἐλυ-
μαίδι χώρᾳ, καὶ εἶδον ἐν ὁράματι ἔτι ὄντος μου πρὸς τῇ πύλῃ Αἰλάμ·
3ἀναβλέψας εἶδον κριὸν ἕνα μέγαν ἑστῶτα ἀπέναντι τῆς πύλης, καὶ 3
εἶχε κέρατα, καὶ τὰ κέρατα ὑψηλά· καὶ τὸ ἓν ὑψηλότερον τοῦ ἑτέρου,
καὶ τὸ ὑψηλότερον ἀνέβαινε. 4μετὰ δὲ ταῦτα εἶδον τὸν κριὸν 4
κερατίζοντα πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς δυσμὰς καὶ
μεσημβρίαν· καὶ πάντα τὰ θηρία οὐκ ἔστησαν ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ οὐκ
ἦν ὁ ῥυόμενος ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, καὶ ἐποίει ὡς ἤθελε καὶ ὑψώθη.
5καὶ ἐγὼ διενοούμην, καὶ ἰδοὺ τράγος αἰγῶν ἤρχετο ἀπὸ δυσμῶν ἐπὶ 5
προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἦν τοῦ τράγου κέρας ἓν θεωρητὸν ἀνὰ μέσον
τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. 6καὶ ἦλθεν ἐπὶ τὸν κριὸν τὸν τὰ κέρατα 6
ἔχοντα, ὃν εἶδον ἑστῶτα πρὸς τῇ πύλῃ, καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτὸν ἐν

Syr **24** *της βασιλειας*] pr εκ Syr | διοισει] σ sup ras 87^a **26** *η κρισις* (Η ΚΡΙCΙC Syr^{mg})] *το κριτηριον* Syr^{mg} **27** *βασιλιαν* 87 | *τον ουνω̄* 87^* (*των ουνω̄ν* 87^1) | *υψιστου* Syr | *εως καταστροφης του λογου*] *εως ωδε το περας του λογου* 87^{mg} Syr^{mg} **28** *και η εξις* (εξιc Syr^{mg}) *μου*] *και η μορφη μου* Syr^{mg} VIII **2** Ελυμαιδι] Αλαμαιδι $87^{a\,vid}$ | ※ *και ειδον εν οραματι* 87 Syr | Αιλαμ] Ουλαμ Syr **3** ※ *και τα κερατα* (※ 87) *υψηλα* 87 (deest ≺) Syr | ε|ετερου 87 **4** *ανατολας*] ανα|λας 87 | *και* 3°] *και|και* 87 | *ουκ εστησαν οπισω αυτου*] *ου στησονται* (?*στησεται*) *ενωπιον αυτου* Syr^{mg} **5** *γης*] + *και ουχ ηπτετο της γης* Syr | ※ *θεωρητον* 87 Syr ΘΕΩΡΗΤΟΝ Syr^{mg} | *αυτου*] *αυτων* (seq ≺) 87

σιλεῖς ἀναστήσονται· καὶ ὀπίσω αὐτῶν ἀναστήσεται ὃς ὑπεροίσει B
25 κακοῖς πάντας τοὺς ἔμπροσθεν, καὶ τρεῖς βασιλεῖς ταπεινώσει, [25]καὶ
λόγους πρὸς τὸν ὕψιστον λαλήσει, καὶ τοὺς ἁγίους Ὑψίστου πα-
λαιώσει, καὶ ὑπονοήσει τοῦ ἀλλοιῶσαι καιροὺς καὶ νόμον, καὶ δοθή-
σεται ἐν χειρὶ αὐτοῦ ἕως καιροῦ καὶ καιρῶν καί γε ἥμισυ καιροῦ.
26 [26]καὶ τὸ κριτήριον ἐκάθισεν, καὶ τὴν ἀρχὴν μεταστήσουσιν τοῦ
27 ἀφανίσαι καὶ τοῦ ἀπολέσαι ἕως τέλους, [27]καὶ ἡ βασιλεία καὶ ἡ
ἐξουσία καὶ ἡ μεγαλωσύνη τῶν βασιλέων τῶν ὑποκάτω παντὸς τοῦ
οὐρανοῦ ἐδόθη ἁγίοις Ὑψίστου· καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ βασιλεία αἰ-
ώνιος, καὶ πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ αὐτῷ δουλεύσουσιν καὶ ὑπακούσονται·
28 ἕως ὧδε τὸ πέρας τοῦ λόγου. [28]ἐγὼ Δανιήλ, οἱ διαλογισμοί μου
ἐπὶ πολὺ συνετάρασσόν με, καὶ ἡ μορφή μου ἠλλοιώθη, καὶ τὸ
ῥῆμα ἐν τῇ καρδίᾳ μου διετήρησα.

I 1 [1]Ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Βαλτασὰρ τοῦ βασιλέως ὅρασις
ὤφθη πρὸς μέ, ἐγὼ Δανιήλ, μετὰ τὴν ὀφθεῖσάν μοι τὴν ἀρχήν.
2 [2]καὶ ἤμην ἐν Σούσοις τῇ βάρει ἥ ἐστιν ἐν χώρᾳ Αἰλάμ, καὶ ἤμην
3 ἐπὶ τοῦ Οὐβάλ. [3]καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἴδον, καὶ ἰδοὺ
κριὸς εἷς ἑστηκὼς πρὸ τοῦ Οὐβάλ, καὶ αὐτῷ κέρατα ὑψηλά· καὶ τὸ
ἓν ὑψηλότερον τοῦ ἑτέρου, καὶ τὸ ὑψηλὸν ἀνέβαινεν ἐπ᾽ ἐσχάτῳ.
4 [4]ἴδον τὸν κριὸν κερατίζοντα κατὰ θάλασσαν καὶ βορρᾶ καὶ νότον·
καὶ πάντα τὰ θηρία οὐ στήσονται ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐξ-
αιρούμενος ἐκ χειρὸς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ
5 ἐμεγαλύνθη. [5]καὶ ἐγὼ ἤμην συνίων, καὶ ἰδοὺ τράγος αἰγῶν ἤρχετο
ἀπὸ λιβὸς ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἦν ἁπτόμενος
6 τῆς γῆς, καὶ τῷ τράγῳ κέρας μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. [6]καὶ
ἦλθεν ἕως τοῦ κριοῦ τοῦ τὰ κέρατα ἔχοντος, οὗ ἴδον ἑστὼς ἐνώπιον
τοῦ Οὐβάλ, καὶ ἔδραμεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁρμῇ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.

24 αυτων] αυτου A | αναστησεται] + ετερος $B^{ab}AQ\Gamma$ **25** εν χειρι AQΓ αυτου] αυτω Γ^{vid} | καιρου 1°] + και καιρου A | om γε AQ **26** εκαθισεν] καθεισεν A^{vid} | του απολεσαι] om του Q* (superscr Q^{a}) **27** εδοθη] pr και A | αρχαι] + και αι εξουσιαι Q* (postea improb) o' εξουσιαι Q^{mg} | δουλευσουσι Q^{a} **28** επι πολυ οι διαλογισμοι μου AΓ | ηλλοιωθη] + επ εμοι A + εν ε|μ[οι] Γ | διετηρησα] συνετηρησα A ετηρησα Q | subscr ορασις η' A VIII **1** superscr ορασις θ' AQ (paene evanuit superscriptio in Γ) | Βαρτασαρ A | προς με] μοι Q | εγω Δανιηλ bis scr A **2** τη βαρει] της| βαρε[ως] Γ | Αιλαμ] + και ιδου εν οραματι AΓ **3** ειδον $B^{a?b}$: item 4 | om εις Q* (superscr Q^{a}) | προ] επι Q | κερατα] + και τα κερατα AΓ | υψηλον] υψηλοτερον AΓ | αναβαινε| (sic) A | εσχατων A **4** ιδον] pr και AΓ | βορραν AQΓ^{vid} | νοτον] + και λιβα $A\Gamma^{vid}$ | στησονται] στ[η]σε[ται] Γ **5** τραγος] τραχος A | απτομενος] pr ο A | κερας] + θεωρητον AΓ | μεσον] pr ανα AQΓ **6** ειδον B^{ab} Γ | εστως ενωπιον] εστωτος ανα μεσον A εστωτος ενωπιον Q | εδραμε Γ

87 θυμῷ ὀργῆς. 7καὶ εἶδον αὐτὸν προσάγοντα πρὸς τὸν κριόν, καὶ 7
ἐθυμώθη ἐπ᾽ αὐτόν· καὶ ἐπάταξε τὸν κριὸν καὶ συνέτριψε τὰ δύο
κέρατα αὐτοῦ, καὶ οὐκέτι ἦν ἰσχὺς ἐν τῷ κριῷ στῆναι κατέναντι τοῦ
τράγου· καὶ ἐσπάραξεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ συνέτριψεν αὐτόν,
καὶ οὐκ ἦν ὁ ῥυόμενος τὸν κριὸν ἀπὸ τοῦ τράγου. 8καὶ ὁ τράγος 8
τῶν αἰγῶν κατίσχυσε σφόδρα· καὶ ὅτε κατίσχυσε συνετρίβη αὐτοῦ
τὸ κέρας τὸ μέγα, καὶ ἀνέβη ἕτερα τέσσαρα κέρατα κατόπισθεν αὐτοῦ
εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ. 9καὶ ἐξ ἑνὸς αὐτῶν ἀνεφύη 9
κέρας ἰσχυρὸν ἕν, καὶ κατίσχυσε καὶ ἐπάταξεν ἐπὶ μεσημβρίαν
καὶ ἐπ᾽ ἀνατολὰς καὶ ἐπὶ βορρᾶν· 10καὶ ὑψώθη ἕως τῶν ἀστέρων 10
τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐρράχθη ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῶν ἀστέρων καὶ ἀπὸ
αὐτῶν κατεπατήθη, 11ἕως ὁ ἀρχιστράτηγος ῥύσεται τὴν αἰχμαλωσίαν· 11
καὶ δι᾽ αὐτὸν τὰ ὄρη τὰ ἀπ᾽ αἰῶνος ἐρράχθη, καὶ ἐξήρθη ὁ τόπος αὐτῶν
καὶ θυσία, καὶ ἔθηκεν αὐτὴν ἕως χαμαὶ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εὐωδώθησαν
καὶ ἐγενήθη· καὶ τὸ ἅγιον ἐρημωθήσεται. 12καὶ ἐγενήθησαν ἐπὶ τῇ 12
θυσίᾳ αἱ ἁμαρτίαι, καὶ ἐρρίφη χαμαὶ ἡ δικαιοσύνη· καὶ ἐποίησε καὶ
εὐωδώθη. 13καὶ ἤκουον ἑτέρου ἁγίου λαλοῦντος· καὶ εἶπεν ὁ ἕτερος 13
ἅγιος τῷ φελμουνὶ τῷ λαλοῦντι Ἕως τίνος τὸ ὅραμα στήσεται
καὶ ἡ θυσία ἡ ἀρθεῖσα καὶ ἡ ἁμαρτία ἐρημώσεως ἡ δοθεῖσα, καὶ
τὰ ἅγια ἐρημωθήσεται εἰς καταπάτημα; 14καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἕως 14
ἑσπέρας καὶ πρωί, ἡμέραι δισχίλιαι τριακόσιαι· καὶ καθαρισθήσεται
τὸ ἅγιον. 15Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ θεωρεῖν με, ἐγὼ Δανιὴλ τὸ 15
ὅραμα ἐζήτουν διανοηθῆναι· καὶ ἰδοὺ ἕστη κατεναντίον μου ὡς ὅρα-
σις ἀνθρώπου. 16καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀνθρώπου ἀνὰ μέσον τοῦ 16
Οὐλαί, καὶ ἐκάλεσε καὶ εἶπεν Γαβριήλ, συνέτισον ἐκεῖνον τὴν
ὅρασιν. καὶ ἀναβοήσας εἶπεν ὁ ἄνθρωπος Ἐπὶ τὸ πρόσταγμα
ἐκεῖνο ἡ ὅρασις. 17καὶ ἦλθε καὶ ἕστη ἐχόμενός μου τῆς στάσεως· 17
καὶ ἐν τῷ ἔρχεσθαι αὐτὸν ἐθορυβήθην καὶ ἔπεσα ἐπὶ πρόσωπόν
μου· καὶ εἶπέν μοι Διανοήθητι, υἱὲ ἀνθρώπου· ἔτι γὰρ εἰς ὥραν
καιροῦ τοῦτο τὸ ὅραμα. 18καὶ λαλοῦντος αὐτοῦ μετ᾽ ἐμοῦ ἐκοιμήθην 18
ἐπὶ πρόσωπον χαμαί, καὶ ἁψάμενός μου ἤγειρέ με ἐπὶ τοῦ τόπου,

Syr **7** προσαγοντα Syr^{mg} | ※ *τον κριον* (2°) 87 (deest ≺) Syr **8** *κατισχυε* 1° Syr | *τεσσασα* (sic) 87 **9** adnot *Αντιοχος ο επιφανης κατα γενος προσηκων τω Αλεξανδρω ος την Ιερουσαλημ κρατησας ηχρειωσε τον ναον και τα αγια* 87$^{mg\ sup}$ | *επ ανατολας*} superscr *επι νοτον* 87^{1} **10** και ερραχθη Syr^{mg} **11** *αιχμαλωσιαν*] *μα* fort sup ras 87^{1} | *ευωδωθη* Syr **13** *ηκουσα* Syr | ※ *αγιος* 87 (deest ※) Syr | φελμουνι Syr^{mg} | ερημωσεως Syr^{mg} **14** *τριακοσιαι*] pr *και* Syr **16** Ουλαι] superscr Ωλαι 87^{a} | ÷ *και αναβοησας ειπεν ο ανθρωπος* (÷ 87)...*η ορασις* 87 Syr **18** ras aliq ante *αυτου* 87^{1}

7 7καὶ ἴδον αὐτὸν φθάνοντα ἕως τοῦ κριοῦ, καὶ ἐξηγριάνθη πρὸς B
αὐτόν· καὶ ἔπαισεν τὸν κριὸν καὶ συνέτριψεν ἀμφότερα τὰ κέρατα
αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ἰσχὺς τῷ κριῷ τοῦ στῆναι ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ
ἔριψεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν καὶ συνεπάτησεν αὐτόν, καὶ οὐκ ἦν ὁ
8 ἐξαιρούμενος τὸν κριὸν ἐκ χειρὸς αὐτοῦ. 8καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν
ἐμεγαλύνθη ἕως σφόδρα· καὶ ἐν τῷ ἰσχῦσαι αὐτὸν συνετρίβη τὸ
κέρας αὐτοῦ τὸ μέγα, καὶ ἀνέβη κέρατα τέσσερα ὑποκάτω αὐτοῦ εἰς
9 τοὺς τέσσαρες ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ. 9καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς αὐτῶν ἐξ-
ἦλθεν κέρας ἓν ἰσχυρόν, καὶ ἐμεγαλύνθη περισσῶς πρὸς τὸν νότον
10 καὶ πρὸς τὴν δύναμιν· 10ἐμεγαλύνθη ἕως τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ·
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν ἀπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀπὸ
11 τῶν ἄστρων, καὶ συνεπάτησαν αὐτά, 11καὶ ἕως ὁ ἀρχιστράτηγος
ῥύσηται τὴν αἰχμαλωσίαν, καὶ δι' αὐτὸν θυσία ἐράχθη, καὶ κατευο-
12 δώθη αὐτῷ· καὶ τὸ ἅγιον ἐρημωθήσεται. 12καὶ ἐδόθη ἐπὶ τὴν θυσίαν
ἁμαρτία, καὶ ἐρίφη χαμαὶ ἡ δικαιοσύνη· καὶ ἐποίησεν καὶ εὐοδώθη.
13 13καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἁγίου λαλοῦντος· καὶ εἶπεν εἷς ἅγιος τῷ φελμουνεὶ
τῷ λαλοῦντι Ἕως πότε ἡ ὅρασις στήσεται, ἡ θυσία ἡ ἀρθεῖσα καὶ
ἡ ἁμαρτία ἐρημώσεως ἡ δοθεῖσα, καὶ τὸ ἅγιον καὶ ἡ δύναμις συν-
14 πατηθήσεται; 14καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἕως ἑσπέρας καὶ πρωί, ἡμέραι δισχί-
15 λιαι καὶ τριακόσιαι· καὶ καθαρισθήσεται τὸ ἅγιον. 15Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ ἰδεῖν με, ἐγὼ Δανιήλ, τὴν ὅρασιν, καὶ ἐζήτουν σύν-
16 εσιν· καὶ ἰδοὺ ἔστη ἐνώπιον ἐμοῦ ὡς ὅρασις ἀνδρός. 16καὶ ἤκουσα
φωνὴν ἀνδρὸς ἀνὰ μέσον τοῦ Οὐβάλ, καὶ ἐκάλεσεν καὶ εἶπεν Γα-
17 βριήλ, συνέτισον ἐκεῖνον τὴν ὅρασιν. 17καὶ ἦλθεν καὶ ἔστη ἐχό-
μενος τῆς στάσεώς μου· καὶ ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν ἐθαμβήθην, καὶ
πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου· καὶ εἶπεν πρός μέ Υἱὲ ἀνθρώπου, ἔτι
18 γὰρ εἰς καιροῦ πέρας ἡ ὅρασις. 18καὶ ἐν τῷ λαλεῖν αὐτὸν μετ' ἐμοῦ
πίπτω ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἥψατό μου καὶ ἔστη-

7 ειδον B^a Q* | om αυτον 1° A | φθαννοντα BA hiat Γ | εξηγριωθη AQ | AQΓ ερριψεν $B^{a?b}$ **8** αιγων] ετων B^{*vid} (αιγ. B^{ab}) | ανεβη] + ετερα AQ | τεσσερα] τεσσαρα B^b: item 22 | τεσσαρες] τεσσαρας $B^{b(vid)}$AQΓ **9** εμεγαλυνθη] non inst λ B^{bvid} | τον νοτον sup ras $A^{a?}$ om τον Γ^{vid} + και προς ανατολην AQΓ | δυναμιν] δυσιν Q **10** εμεγαλυνθη] pr και Q | om του ουρανου (2°) Q* (hab Q^{mg}) | om απο 2° A | συνεπατησαν αυτα] συνεπατηθη A συνεπατησεν αυτα Q **11** εως] + ου AQΓ [εραχθη] εταραχθη (ηρθη Q^{mg}) και εγενηθη AQΓ | κατευωδωθη B^{ab} **12** ερριφη B^b [ευοδωθη (ευωδ. B^{ab})] κατευοδωθη A **13** om αγιου A | φελμωνι A φερμουνι Q* φελμουνι Q^a | συμπατηθησεται B^bQ^a **15** εμου] μου Q **17** εχομενος] ανα μεσο] A | υιε ανθρωπου] pr συνες $B^{ab\,mg}$AQ **18** πιπτω] pr εθαμβηθην και A | om μου 2° Q* (hab Q^{mg})

87 [19]καὶ εἶπέ μοι Ἰδοὺ ἐγὼ ἀπαγγέλλω σοι ἃ ἔσται ἐπ' ἐσχάτου τῆς 19
ὀργῆς τοῖς υἱοῖς τοῦ λαοῦ σου· ἔτι γὰρ εἰς ὥρας καιροῦ συντελείας
μενεῖ. [20]τὸν κριὸν ὃν εἶδες τὸν ἔχοντα τὰ κέρατα, βασιλεὺς Μήδων 20
καὶ Περσῶν ἐστι. [21]καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων 21
ἐστί· καὶ τὸ κέρας τὸ μέγα τὸ ἀνὰ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ,
αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ὁ πρῶτος. [22]καὶ τὰ συντριβέντα καὶ ἀναβάντα 22
ὀπίσω αὐτοῦ τέσσαρα κέρατα, τέσσαρες βασιλεῖς τοῦ ἔθνους αὐτοῦ
ἀναστήσονται, οὐ κατὰ τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. [23]καὶ ἐπ' ἐσχάτου τῆς 23
βασιλείας αὐτῶν, πληρουμένων τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ἀναστήσεται
βασιλεὺς ἀναιδὴς προσώπῳ, διανοούμενος αἰνίγματα. [24]καὶ στερεωθή- 24
σεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐν τῇ ἰσχύι αὐτοῦ, καὶ θαυμαστῶς
φθερεῖ, καὶ εὐοδωθήσεται καὶ ποιήσει, καὶ φθερεῖ δυνάστας καὶ
δῆμον ἁγίων. [25]καὶ ἐπὶ τοὺς ἁγίους τὸ διανόημα αὐτοῦ, καὶ εὐοδωθή- 25
σεται τὸ ψεῦδος ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ὑψωθή-
σεται, καὶ δόλῳ ἀφανιεῖ πολλούς, καὶ ἐπὶ ἀπωλείας ἀνδρῶν στήσεται
καὶ ποιήσει συναγωγὴν χειρὸς καὶ ἀποδώσεται. [26]τὸ ὅραμα τὸ 26
ἑσπέρας καὶ πρωὶ ηὐρέθη ἐπ' ἀληθείας· καὶ νῦν πεφραγμένον τὸ
ὅραμα, ἔτι γὰρ εἰς ἡμέρας πολλάς. [27]ἐγὼ Δανιὴλ ἀσθενήσας ἡμέρας 27
πολλὰς· καὶ ἀναστὰς ἐπραγματευόμην πάλιν βασιλικά, καὶ ἐξελυόμην
ἐπὶ τῷ ὁράματι, καὶ οὐδεὶς ἦν ὁ διανοούμενος.

[1]Ἔτους πρώτου ἐπὶ Δαρείου τοῦ Ξέρξου ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς 1 IX
Μηδικῆς, οἳ ἐβασίλευσαν ἐπὶ τὴν βασιλείαν τῶν Χαλδαίων· [2]τῷ 2
πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐγὼ Δανιὴλ διενοήθην ἐν ταῖς
βίβλοις τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν, ὅτε ἐγένετο πρόσταγμα τῇ γῇ ἐπὶ
Ἱερεμίαν τὸν προφήτην ἐγεῖραι εἰς ἀναπλήρωσιν ὀνειδισμοῦ Ἱε-
ρουσαλήμ, ἑβδομήκοντα ἔτη. [3]καὶ ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ 3
Κύριον τὸν θεὸν εὑρεῖν προσευχὴν καὶ ἔλεος ἐν νηστείαις καὶ σάκκῳ
καὶ σποδῷ. [4]καὶ προσηυξάμην πρὸς Κύριον τὸν θεόν· ἐξωμολογη- 4
σάμην καὶ εἶπα Ἰδού, κύριε, σὺ εἶ ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ ὁ ἰσχυρὸς
καὶ ὁ φοβερός, τηρῶν τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσί σε

Syr **22** *και τα συντριβεντα...οπισω αυτου*] *και οτι συνετριβη και εστη οπ. αυτ.* Syr^{mg} | *τεσσαρες*] *ρες* sup ras 87$^{?}$ **23** adnot *αντιχριστος* 87$^{mg\ inf}$ **26** pr *και* Syr | ÷ *το οραμα* 87 (deest ≺) **27** a]*ναστας* 87 | *παλιν παλιν* 87* (improb 2° 87^{a}) | *το οραματι* 87 IX **1** *του Ξ.*] *νιου Ξ.* Syr^{mg} **2** *των αριθμων* 87 | *τον*| *τον προφ.* 87 | *εγερθηναι* Syr^{vid} **4** *προσηυξαμην*] ras aliq sup ο et υ 87^{a} | *εξωμολογησαμην*] pr *και* Syr

19 σέν με ἐπὶ πόδας, [19]καὶ εἶπεν Ἰδοὺ ἐγὼ γνωρίζω¶ σοι τὰ ἐσόμενα B ¶ Γ
20 ἐπ' ἐσχάτῳ τῆς ὀργῆς· ἔτι γὰρ εἰς καιροῦ πέρας ἡ ὅρασις. [20]ὁ
21 κριὸς ὃν εἶδες, ὁ ἔχων τὰ κέρατα, βασιλεὺς Περσῶν καὶ Μήδων.
[21]καὶ ὁ τράγος τῶν αἰγῶν βασιλεὺς Ἑλλήνων· καὶ τὸ κέρας τὸ μέγα
22 ὃ ἦν ἀνὰ μέσον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, αὐτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς ὁ
πρῶτος. [22]καὶ τοῦ συντριβέντος οὗ ἔστησαν τέσσερα ὑποκάτω κέ-
23 ρατα, τέσσαρες βασιλεῖς ἐκ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ ἀναστήσονται, καὶ
οὐκ ἐν τῇ ἰσχύι αὐτῶν. [23]καὶ ἐπ' ἐσχάτων τῆς βασιλείας αὐτῶν,
πληρουμένων τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ἀναστήσεται βασιλεὺς ἀναιδὴς
24 προσώπῳ καὶ συνίων προβλήματα. [24]καὶ κραταιὰ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ,
καὶ θαυμαστὰ διαφθερεῖ, καὶ κατευθυνεῖ καὶ ποιήσει, καὶ διαφθερεῖ
25 ἰσχυροὺς καὶ λαὸν ἅγιον. [25]καὶ ὁ ζυγὸς τοῦ κλοιοῦ αὐτοῦ κατευ-
θυνεῖ· δόλος ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ μεγαλυνθή-
σεται, καὶ δόλῳ διαφθερεῖ πολλούς, καὶ ἐπὶ ἀπωλείας πολλῶν στή-
26 σεται, καὶ ὡς ὰὰ χειρὶ συντρίψει. [26]καὶ ἡ ὅρασις τῆς ἑσπέρας καὶ
τῆς πρωίας τῆς ῥηθείσης ἀληθῶς ἐστιν· καὶ σὺ σφράγισον τὴν ὅρασιν,
27 ὅτι εἰς ἡμέρας πολλάς. [27]καὶ ἐγὼ Δανιὴλ ἐκοιμήθην καὶ ἐμαλακίσθην·
καὶ ἀνέστην καὶ ἐποίουν τὰ ἔργα τοῦ βασιλέως, καὶ ἐθαύμαζον τὴν
ὅρασιν, καὶ οὐκ ἦν ὁ συνίων.

Κ 1 [1]Ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει Δαρείου τοῦ υἱοῦ Ἀσουήρου, ἀπὸ τοῦ σπέρ-
2 ματος τῶν Μήδων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐπὶ βασιλείαν Χαλδαίων· [2]ἐγὼ
Δανιὴλ συνῆκα ἐν ταῖς βύβλοις τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν, ὃς ἐγενήθη
λόγος Κυρίου πρὸς Ἰερεμίαν τὸν προφήτην εἰς συνπλήρωσιν ἐρη-
3 μώσεως Ἰερουσαλήμ, ἑβδομήκοντα ἔτη. [3]καὶ ἔδωκα τὸ πρόσωπόν
μου πρὸς Κύριον τὸν θεὸν τοῦ ἐκζητῆσαι προσευχὴν καὶ δεήσεις ἐν
4 νηστείαις καὶ σάκκῳ. [4]καὶ προσηυξάμην πρὸς Κύριον τὸν θεόν
μου, καὶ ἐξωμολογησάμην καὶ εἶπα Κύριε ὁ θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυ-
μαστός, ὁ φυλάσσων τὴν διαθήκην σου καὶ τὸ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσίν

18 ποδας] + μου AQ^{mg} **19** ειπεν] + μοι A | γνωριω A* (ζ superscr A$^{a?}$) | εσχατου A | οργης] εορτης A*^{vid} (οργ. A^{a}) | om η ορασις Q **20** ιδες A | Μηδων] και Περσων Q **22** εστησα A | τεσσερα υποκατω κερατα] υποκατω τεσσ. κερ. A τεσσ. κερ. υποκατω Q | τεσσαρες] τεσσερα B* (τεσσαρες B^{ab}) | αυτων] αυτου AQ^{a} **23** εσχατω AQ **24** αυτου] + και ουκ εν τη ισχυι αυτου AQ **25** τη χειρι] om τη Q | απωλειας] απωλεια AQ^{a} (-λια Q*) **26** πρωιας] πρωινης A | αληθως] αληθης AQ **27** εμαλακισθην] + ημερας A | subscr ορασις θ' A IX **1** ορασις ι' AQ | Δαρειου] om B* (hab B^{1}(fort) (-ριου B^{1}AQ*) -ρειου B^{a}Q^{a}) pr επει (sic) A | Ασσουηρου A* salt Q | των Μηδων] om των AQ | βασιλευσεν Q* (superscr ε Q^{a}) | βασιλειαν] pr την Q **2** εγω] pr εν ετει ενι της βασιλειας αυτου AQ | βυβλοις] βιβλοις AQ | ετων] ημερων A | συμπληρωσιν B^{b}Q **3** θεον] + του ουνου A | δεησιν AQ | νηστειαις AQ* | σακκω] + και σποδω AQ **4** τον θεον μου] του ουνου A | εξομολογησαμην AQ | ελεος] + σου A | αγαπωσιQ^{a}

87 καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά σου· [5]ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, 5
ἠσεβήσαμεν, καὶ ἀπέστημεν καὶ παρέβημεν τὰς ἐντολάς σου καὶ τὰ
κρίματά σου· [6]καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν, ἃ 6
ἐλάλησαν ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ δυνάστας
ἡμῶν καὶ πατέρας ἡμῶν, καὶ παντὶ ἔθνει ἐπὶ τῆς γῆς. [7]σοί, κύριε, ἡ 7
δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου, κατὰ τὴν ἡμέραν
ταύτην, ἀνθρώποις Ἰούδα καὶ καθημένοις ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ παντὶ
τῷ λαῷ Ἰσραήλ, τῷ ἔγγιστα καὶ τῷ ἀπωτέρω ἐν πάσαις ταῖς χώραις
εἰς ἃς διεσκόρπισας αὐτοὺς ἐκεῖ ἐν τῇ πλημμελείᾳ ᾗ ἐπλημμέλησαν
ἐναντίον σου. [8]δέσποτα, ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου καὶ τοῖς 8
βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ δυνάσταις καὶ τοῖς πατράσιν ἡμῶν, ὅτι ἡμάρ-
τομέν σοι. [9]τῷ κυρίῳ ἡ δικαιοσύνη καὶ τὸ ἔλεος, ὅτι ἀπέστημεν ἀπὸ 9
σοῦ, [10]καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν κατα- 10
κολουθῆσαι τῷ νόμῳ σου ᾧ ἔδωκας ἐνώπιον Μωσῆ καὶ ἡμῶν διὰ
τῶν παίδων σου τῶν προφητῶν. [11]καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἐγκατέλιπε 11
τὸν νόμον σου καὶ ἀπέστησαν τοῦ μὴ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς σου· καὶ
ἐπῆλθεν ἐφ᾽ ἡμᾶς ἡ κατάρα καὶ ὁ ὅρκος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ
Μωσῆ παιδὸς τοῦ θεοῦ· ὅτι ἡμάρτομεν αὐτῷ. [12]καὶ ἔστησεν ἡμῖν τὰ 12
προστάγματα αὐτοῦ, ὅσα ἐλάλησεν ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς κριτὰς
ἡμῶν, ὅσα ἔκρινας ἡμῖν ἐπαγαγεῖν ἐφ᾽ ἡμᾶς, κακὰ μεγάλα, οἷα
οὐκ ἐγενήθη ὑπὸ τὸν οὐρανὸν καθότι ἐγενήθη ἐν Ἰερουσαλήμ.
[13]κατὰ τὰ γεγραμμένα ἐν διαθήκῃ Μωσῆ, πάντα τὰ κακὰ ἐπῆλθεν 13
ἡμῖν· καὶ οὐκ ἐξεζητήσαμεν τὸ πρόσωπον Κυρίου θεοῦ ἡμῶν, ἀπο-
στῆναι ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ διανοηθῆναι τὴν δικαιοσύνην
σου, Κύριε. [14]καὶ ἠγρύπνησε Κύριος ὁ θεὸς ἐπὶ τὰ κακὰ καὶ 14
ἐπήγαγεν ἐφ᾽ ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πάντα
ὅσα ἂν ποιήσῃ, καὶ οὐκ ἠκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. [15]καὶ νῦν, 15
δέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν τὸν λαόν σου ἐξ Αἰγύπτου
τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα κατὰ τὴν

Syr **8** και 3°] κ sup ras 87ª **11** ἡ| κατάρα 87

σε καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰς ἐντολάς σου· [5]ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, B
ἠνομήσαμεν, καὶ ἀπέστημεν καὶ ἐξεκλίναμεν ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου
καὶ ἀπὸ τῶν κριμάτων σου· [6]καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῶν δούλων σου
τῶν προφητῶν, οἳ ἐλάλουν ἐν τῷ ὀνόματί σου πρὸς τοὺς βασιλεῖς
ἡμῶν καὶ ἄρχοντας ἡμῶν καὶ πατέρας ἡμῶν, καὶ πρὸς πάντα τὸν
λαὸν τῆς γῆς. [7]σοί, κύριε, ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ
προσώπου, ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, ἀνδρὶ Ἰούδα καὶ τοῖς ἐνοικοῦσιν ἐν
Ἰερουσαλὴμ καὶ παντὶ Ἰσραήλ, τοῖς ἐγγὺς καὶ τοῖς μακρὰν ἐν πάσῃ
τῇ γῇ οὗ διέσπειρας αὐτοὺς ἐκεῖ ἐν ἀθεσίᾳ αὐτῶν ᾗ ἠθέτησαν. [8]ἐν
σοί, κύριε, ἔστιν ἡμῶν ἡ δικαιοσύνη, καὶ ἡμῖν ἡ αἰσχύνη τοῦ προσ-
ώπου καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἡμῶν καὶ τοῖς
πατράσιν ἡμῶν, οἵτινες ἡμάρτομέν σοι. [9]τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν οἱ
οἰκτειρμοὶ καὶ οἱ ἱλασμοί, ὅτι ἀπέστημεν, [10]καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῆς
φωνῆς τοῦ κυρίου θεοῦ ἡμῶν πορεύεσθαι ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ οἷς
ἔδωκεν κατὰ πρόσωπον ἡμῶν ἐν χερσὶν τῶν δούλων αὐτοῦ τῶν
προφητῶν. [11]καὶ πᾶς Ἰσραὴλ παρέβησαν τὸν νόμον σου καὶ ἐξ-
έκλιναν τοῦ μὴ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς σου· καὶ ἐπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ἡ
κατάρα καὶ ὁ ὅρκος ὁ γεγραμμένος ἐν νόμῳ Μωυσέως δούλου τοῦ
θεοῦ· ὅτι ἡμάρτομεν αὐτῷ. [12]καὶ ἔστησεν τοὺς λόγους αὐτοῦ οὓς
ἐλάλησεν ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς κριτὰς ἡμῶν οἳ ἔκρινον ἡμᾶς,
ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα, οἷα οὐ γέγονεν ὑποκάτω παντὸς
τοῦ οὐρανοῦ κατὰ τὰ γενόμενα ἐν Ἰερουσαλήμ. [13]καθὼς γέγραπται
ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, πάντα τὰ κακὰ ταῦτα ἦλθεν ἐφ' ἡμᾶς· καὶ
οὐκ ἐδεήθημεν τοῦ προσώπου Κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ἀποστρέψαι
ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν ἡμῶν καὶ τοῦ συνιέναι ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ σου.
[14]καὶ ἐγρηγόρησεν Κύριος καὶ ἐπήγαγεν αὐτὰ ἐφ' ἡμᾶς, ὅτι δίκαιος
Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐπὶ πᾶσαν τὴν ποίησιν αὐτοῦ ἣν ἐποίησεν,
καὶ οὐκ εἰσηκούσαμεν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. [15]καὶ νῦν, Κύριε ὁ θεὸς
ἡμῶν, ὃς ἐξήγαγες τὸν λαόν σου ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν χειρὶ κραταιᾷ

4 φυλασσουσι Q[a] **5** ηδικησαμεν ηνομησαμεν] ηνομησαμε| ησεβησαμεν AQ ηδικησαμεν A ηδικ. ησεβησαμεν Q **7** ενοικουσιν εν] κατοικουσιν A | αθεσια] αθετησει A | ηθετησαν]+σε κε **8** εν ras A[? vid] | εστιν ημων η δικαιοσυνη και] ημων η δικαι sup ras et in mg B[ab] om εστιν ημων AQ om ημων η δικαιοσυνη και Q **9** οικτιρμοι Q[a] | απεστημεν]+απο κυ AQ **10** του κυριου θεου] κυ του θυ AQ | om εν 1° A | χερσι Q[a] **11** ακουσαι] εισακουσαι A | επηλθεν] επληθυνθη Q* (επηλθ. Q[mg]) | καταρα] κακια Q* (κατ. Q[mg]) | Μωυσεως] Μωσει A Μωυση Q | δουλω A **12** εκριναν Q | οια] α A | γενομενα] γεγραμμενα AQ* (γεν. Q[mg]) **13** τω νομω] om τω AQ | Μωυση] Μωση A Μωυσης Q[a vid] | om σου Q **14** Κυριος 1°]+ο θς ημων επι την κακιαν AQ | om Κυριος 2° A **15** ημω B* (-μων B[ab])

87 ἡμέραν ταύτην· ἡμάρτομεν, ἠγνοήκαμεν. [16]δέσποτα, κατὰ τὴν δι- 16
καιοσύνην σου ἀποστραφήτω ὁ θυμός σου καὶ ἡ ὀργή σου ἀπὸ τῆς
πόλεώς σου Ἰερουσαλήμ, ὄρους τοῦ ἁγίου σου· ὅτι ἐν ταῖς ἁμαρ-
τίαις ἡμῶν καὶ ἐν ταῖς ἀγνοίαις τῶν πατέρων ἡμῶν Ἰερουσαλὴμ
καὶ ὁ δῆμός σου, κύριε, εἰς ὀνειδισμὸν ἐν πᾶσι τοῖς περικύκλῳ
ἡμῶν. [17]καὶ νῦν ἐπάκουσον, δέσποτα, τῆς προσευχῆς τοῦ παιδός 17
σου καὶ ἐπὶ τὰς δεήσεις μου, καὶ ἐπιβλεψάτω τὸ πρόσωπόν σου
ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν σου τὸ ἔρημον ἕνεκεν τῶν δούλων σου, δέ-
σποτα. [18]πρόσχες, κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἐπάκουσόν μου, ἄνοιξον 18
τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε τὴν ἐρήμωσιν ἡμῶν καὶ τῆς πόλεώς
σου, ἐφ' ἧς ἐπεκλήθη τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῆς· οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς
δικαιοσύναις ἡμῶν ἡμεῖς δεόμεθα ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν ἐνώπιόν
σου, ἀλλὰ διὰ τὸ σὸν ἔλεος, κύριε, σὺ ἱλάτευσον. [19]κύριε, ἐπά- 19
κουσον καὶ ποίησον, καὶ μὴ χρονίσῃς ἕνεκα σεαυτοῦ, δέσποτα· ὅτι
τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη ἐπὶ τὴν πόλιν σου Σιὼν καὶ ἐπὶ τὸν λαόν
σου Ἰσραήλ. [20]Καὶ ἐγὼ ἐλάλουν προσευχόμενος καὶ ἐξομολο- 20
γούμενος τὰς ἁμαρτίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ μου Ἰσραήλ,
καὶ δεόμενος ἐν ταῖς προσευχαῖς ἐναντίον Κυρίου θεοῦ μου καὶ
ὑπὲρ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν· [21]καὶ ἔτι λαλοῦντός μου 21
ἐν τῇ προσευχῇ μου, καὶ ἰδοὺ ὁ ἀνὴρ ὃν εἶδον ἐν τῷ ὕπνῳ μου
τὴν ἀρχήν, Γαβριήλ, τάχει φερόμενος προσήγγισέ μοι ἐν ὥρᾳ
θυσίας ἑσπερινῆς. [22]καὶ προσῆλθε καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ καὶ 22
εἶπεν Δανιήλ, ἄρτι ἐξῆλθον ὑποδεῖξαί σοι διάνοιαν. [23]ἐν ἀρχῇ 23
τῆς δεήσεώς σου ἐξῆλθε πρόσταγμα παρὰ Κυρίου, καὶ ἐγὼ ἦλ-
θον ὑποδεῖξαί σοι, ὅτι ἐλεεινὸς εἶ· καὶ διανοήθητι τὸ πρόσταγμα.
[24]ἑβδομήκοντα ἑβδομάδες ἐκρίθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὴν 24
πόλιν Σιὼν συντελεσθῆναι τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὰς ἀδικίας σπανίσαι

Syr **16** εις ονειδ.] + εγενετο Syr **17** επι τας δεησεις] των δεησεων Syr^{vid} | μου] αυτου Syr. **18** om επ αυτης Syr^{vid} | τη δικαιοσυνη Syr | συ ιλατευσον] συ ελεησον Syr^{mg} + ημιν Syr **19** χρονησης 87 | Σιων] ω sup ras 87^{1} **20** του λαου μου] του γενους μου Syr^{mg} **23** οτι ελεεινος ει] σ′ οτι ανηρ επιθυμητος ει Syr^{mg} | προσταγμα] + και διενοηθην το προσταγμα Syr **24** τας αδικιας (1°)] την αδικιαν Syr

καὶ ἐποίησας σεαυτῷ ὄνομα ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη· ἡμάρτομεν, B § Γ
16 ἠνομήσαμεν. [16]κύριε, ἐν πάσῃ ἐλεημοσύνῃ σου ἀποστραφήτω δὴ ὁ θυμός
σου καὶ ἡ ὀργή σου ἀπὸ τῆς πόλεώς σου Ἰερουσαλήμ, ὄρους ἁγίου
σου· ὅτι ἡμάρτομεν, καὶ ἐν ταῖς ἀδικίαις ἡμῶν καὶ τῶν πατέρων
ἡμῶν Ἰερουσαλὴμ καὶ ὁ λαός σου εἰς ὀνειδισμὸν ἐγένετο ἐν πᾶσιν
17 τοῖς περικύκλῳ ἡμῶν. [17]καὶ νῦν εἰσάκουσον, κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν,
τῆς προσευχῆς τοῦ δούλου σου καὶ τῶν δεήσεων αὐτοῦ, καὶ ἐπί-
φανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸ ἁγίασμά σου τὸ ἔρημον ἕνεκέν
18 σου, κύριε. [18]κλῖνον, ὁ θεός μου, τὸ οὖς σου καὶ ἄκουσον· ἄνοιξον
τοὺς ὀφθαλμούς σου καὶ ἴδε τὸν ἀφανισμὸν ἡμῶν καὶ τῆς πόλεώς
σου, ἐφ' ἧς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτῆς· ὅτι οὐκ ἐπὶ ταῖς
δικαιοσύναις ἡμῶν ῥιπτοῦμεν τὸν οἰκτειρμὸν ἡμῶν ἐνώπιόν σου,
19 ἀλλ' ἐπὶ τοὺς οἰκτειρμούς σου τοὺς πολλούς, κύριε. [19]εἰσάκουσον,
κύριε· ἱλάσθητι, κύριε· πρόσχες, κύριε· μὴ χρονίσῃς ἕνεκέν σου, ὁ
θεός μου, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπικέκληται ἐπὶ τὴν πόλιν σου καὶ ἐπὶ
20 τὸν λαόν σου. [20]Καὶ ἔτι ἐμοῦ λαλοῦντος καὶ προσευχομένου,
καὶ ἐξαγορεύοντος τὰς ἁμαρτίας μου καὶ τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ μου
Ἰσραήλ, καὶ ῥιπτοῦντος τὸν ἔλεόν μου ἐναντίον τοῦ κυρίου θεοῦ
21 μου περὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἁγίου· [21]καὶ ἔτι ἐμοῦ λαλοῦντος ἐν τῇ
προσευχῇ, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Γαβριὴλ ὃν ἴδον ἐν τῇ ὁράσει ἐν τῇ
22 ἀρχῇ πετόμενος, καὶ ἥψατό μου ὡσεὶ ὥραν θυσίας ἑσπερινῆς. [22]καὶ
συνέτισέν με, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ καὶ εἶπεν Δανιήλ, νῦν ἐξῆλ-
23 θον συμβιβάσαι σε σύνεσιν. [23]ἐν ἀρχῇ τῆς δεήσεώς σου ἐξῆλθεν
λόγος, καὶ ἐγὼ ἦλθον τοῦ ἀναγγεῖλαί σοι, ὅτι ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν σὺ εἶ·
καὶ ἐννοήθητι ἐν τῷ ῥήματι καὶ σύνες ἐν τῇ ὀπτασίᾳ. [24]ἑβδομή-
κοντα ἑβδομάδες συνετμήθησαν ἐπὶ τὸν λαόν σου καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν

15 ηνομησαμεν] ηδικησαμεν Γ **16** Ιερουσαλημ 1°] Ιηλ A | om και 2° AQΓ AQ | πασι Q **17** κε ο θς ημων εισακουσο] A | om ημων Q* (hab Q^{mg}) | δουλου σου] ου σου sup ras et in mg A^{a} | αυτου] αυτων Γ* (του ut vid superscr) | ερημον (ε sup ras A^{a})] ερημωθεν Γ | ενεκεν] ειενεκεν A εκενεν Γ^{cd} **18** ανοιξον] pr και A | σου 3°] + Ιηλμ A + Ιλημ Γ | ριπτουμεν] pr ημεις AQΓ^{fort} | οικτιρμ. bis B^{b}Q^{a} 1° salt Γ **19** εισακουσον...προσχες κυριε] κε ακουσον· κε ιλασθητι· κε προσχες A | μη χρονισης] pr κε ποιησον και A pr ποιησον και QΓ | ο θεος] κε ο θς A **20** εμου] μου AQΓ | εξαγορευοντος] + μου A | ριπτοντ[ος] Γ | του κυριου θεου] om κυριου A κυ του θυ Q om του Γ | ορου B* (ορους B^{a} vel potius b) | αγιου] + του θυ μου AΓ + κυ του θυ μου Q **21** εμου] μου AQ | λαλουντος] + και προσευχομενου A | om και 2° A | ανηρ] pr ο Q | ειδον B^{ab}Q* (ιδ. Q^{a}vid) | ορασει] + [μου] Γ^{fort} **22** ειπεν] + μοι Γ **23** om σου A | λογος] pr ο Q | αναγγειλαι σοι] om σοι A* (λαι σοι rescr A^{1}) | επιθυμιων] π rescr A^{1} | ει συ QΓ^{vid} **24** σου] + Ιηλ A

87 καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδικίας, καὶ διανοηθῆναι τὸ ὅραμα καὶ δοθῆναι δικαιοσύνην αἰώνιον καὶ συντελεσθῆναι τὰ ὁράματα καὶ προφήτην, καὶ εὐφρᾶναι ἅγιον ἁγίων. 25 καὶ γνώσῃ καὶ διανοηθήσῃ καὶ εὐ- 25
φρανθήσῃ καὶ εὑρήσεις προστάγματα ἀποκριθῆναι, καὶ οἰκοδομήσεις Ἰερουσαλὴμ πόλιν Κυρίῳ. 26 καὶ μετὰ ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα 26
καὶ ἑξήκοντα δύο ἀποσταθήσεται χρίσμα καὶ οὐκ ἔσται, καὶ βασιλεία ἐθνῶν φθερεῖ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἅγιον μετὰ τοῦ χριστοῦ, καὶ ἥξει ἡ συντέλεια αὐτοῦ μετ᾽ ὀργῆς καὶ καιροῦ συντελείας· ἀπὸ πολέμου πολεμηθήσεται. 27 καὶ δυναστεύσει ἡ διαθήκη εἰς πολλούς· 27
καὶ πάλιν ἐπιστρέψει, καὶ ἀνοικοδομηθήσεται εἰς πλάτος καὶ μῆκος καὶ κατὰ συντέλειαν καιρῶν, καὶ μετὰ ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα καιροὺς καὶ ξβ′ ἐτῶν ἕως καιροῦ συντελείας πολέμου, καὶ ἀφαιρεθήσεται ἡ ἐρήμωσις ἐν τῷ κατισχῦσαι τὴν διαθήκην ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας· καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεται ἡ θυσία καὶ ἡ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων ἔσται ἕως συντελείας, καὶ συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.

1 Ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως Περσῶν πρόσ- 1 X
ταγμα ἐδείχθη τῷ Δανιήλ, ὃς ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα Βαλτασάρ· καὶ ἀληθὲς τὸ ὅραμα καὶ τὸ πρόσταγμα, καὶ τὸ πλῆθος τὸ ἰσχυρὸν διανοηθήσεται τὸ πρόσταγμα· καὶ διενοήθην αὐτὸ ἐν ὁράματι. 2 ἐν 2
ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγὼ Δανιὴλ ἤμην πενθῶν τρεῖς ἑβδομάδας· 3 ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγον, καὶ κρέας καὶ οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν 3
εἰς τὸ στόμα μου, ἔλαιον οὐκ ἠλειψάμην, ἕως τοῦ συντελέσαι με τὰς τρεῖς ἑβδομάδας τῶν ἡμερῶν. 4 καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ 4

Syr **24** ÷ και δοθηναι δικ. αιωνιον Syr α′ κ. του αγαγειν δικ. αιωνιον Syr^{mg} | τα ορα̈ματα] το ορα̈μα Syr | ※ και ※ προφ. 87 (deest ≺) ※ και προφ. και ευφραναι Syr | και προφητην] κ. προφητας Syr^{txt} κ. προφητειαν Syr^{mg} | και ευφραναι] και του χρισαι Syr^{mg} **25** αποκριθηναι] + και του διανοηθηναι Syr^{mg} **26** δυο]+εβδομαδας Syr^{mg} | μετα του χριστου και ηξει] λαος ηγουμενου ερχομενου 87^{mg} et (sub α′) Syr^{mg} | ÷ του χριστου Syr | και ηξει η συντελεια...συντελειας] σ′ και η προθεσμια αυτου εν επικλυσμω και εως της προθεσμιας Syr^{mg} | καιρου] pr εως Syr **26—27** πολεμου...ερημωσιν] α′σ′ πολεμος τετμηται ερημωσεων και δυναμωσει συνθηκην πολλοις εβδομας μια ημισυ δε της εβδομαδος παυσεται θυσια και δωρον και επι της αρχης των βδελυγματων ερημωθησεται και εως συντελειας και τομης και σταξει επι το ηρημωμενον 87^{mg} et (sub σ′) Syr^{mg} **27** ετων] ετη Syr | ερημωσις Syr^{mg} | ÷ βδελυγμα...επι την ερημωσιν Syr ÷ επι την ερ. 87 (deest ≺) X **1** προσταγμα εδειχθη] α′ ρημα απεκαλυφθη Syr^{mg} | και το πληθος...ορα̈ματι] α′ και στρατεια μεγαλη συνησει το ρημα και συνεσις αυτω εν τη ορασει 87^{mg} α′ κ. στρ. μεγ. συνησει συν το ρ. και συνησει αυτο εν τ. ορ. Syr^{mg} | ÷ αυτο εν ορα̈ματι 87 Syr **3** επιθυμιων] σ′ επιθυμητον Syr^{mg} | οινον 87

τὴν ἁγίαν τοῦ συντελεσθῆναι ἁμαρτίαν, καὶ τοῦ σφραγίσαι ἁμαρ- B
τίας καὶ ἀπαλεῖψαι τὰς ἀδικίας, καὶ τοῦ ἐξιλάσασθαι ἀδικίας καὶ
τοῦ ἀγαγεῖν δικαιοσύνην αἰώνιον, καὶ τοῦ σφραγίσαι ὅρασιν καὶ
25 προφήτην, καὶ τοῦ χρίσαι ἅγιον ἁγίων. [25]καὶ γνώσῃ καὶ συνή-
σεις ἀπὸ ἐξόδου λόγου τοῦ ἀποκριθῆναι καὶ τοῦ οἰκοδομῆσαι Ἰερου-
σαλὴμ ἕως χριστοῦ ἡγουμένου ἑβδομάδες ἑπτὰ καὶ ἑβδομάδες ἑξή-
κοντα δύο· καὶ ἐπιστρέψει καὶ οἰκοδομηθήσεται πλατεῖα καὶ τεῖχος,
26 καὶ ἐκκενωθήσονται οἱ καιροί. [26]καὶ μετὰ τὰς ἑβδομάδας τὰς ἑξή-
κοντα δύο ἐξολοθρευθήσεται χρίσμα, καὶ κρίμα¶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ· ¶ Γ
καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ ἅγιον διαφθερεῖ σὺν τῷ ἡγουμένῳ τῷ ἐρχο-
μένῳ, ἐκκοπήσονται ἐν κατακλυσμῷ· καὶ ἕως τέλους πολέμου συν-
27 τετμημένου τάξει ἀφανισμοί. [27]καὶ δυναμώσει διαθήκην πολλοῖς
ἑβδομὰς μία· καὶ ἐν τῷ ἥμισυ τῆς ἑβδομάδος ἀρθήσεταί μου θυσία
καὶ σπονδή, καὶ ἐπὶ τὸ ἱερὸν βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων, καὶ ἕως
τῆς συντελείας καιροῦ συντέλεια δοθήσεται ἐπὶ τὴν ἐρήμωσιν.

X 1 [1]Ἐν ἔτει τρίτῳ Κύρου βασιλέως Περσῶν λόγος ἀπεκαλύφθη τῷ
Δανιήλ, οὗ τὸ ὄνομα ἐπεκλήθη Βαλτασάρ· καὶ ἀληθινὸς ὁ λόγος, καὶ
2 δύναμις μεγάλη καὶ σύνεσις ἐδόθη αὐτῷ ἐν τῇ ὀπτασίᾳ. [2]ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις ἐγὼ Δανιὴλ ἤμην πενθῶν τρεῖς ἑβδομάδας ἡμερῶν·
3 [3]ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγον, καὶ κρέας καὶ οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς
τὸ στόμα μου, καὶ ἄλιμμα οὐκ ἠλειψάμην, ἕως πληρώσεως τριῶν
4 ἑβδομάδων ἡμερῶν. [4]ἐν ἡμέρᾳ εἰκοστῇ καὶ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ

24 αγιαν]+σου A | συντελεσθηναι] συντελεσαι A | σφραγισαι 1°]+ορα- AQΓ
σιν A | αδικιας 1°] ανομιας AQ | του χρισαι] το χρ. Q* (superscr υ Q[a])
25 χριστου] χρυ B* χῡ B[b] | δυο]+ε (seq spat ad fin lin) A | τειχος] περι-
τειχος A **26** εξολεθρευθ. AQΓ | και την πολιν] την δε π. Q | εκκοπησονται]
pr και AQ | συ|τετμημενου (sic) A | αφανισμοις B[ab]AQ **27** ημισει
Q | εβδομαδος] + καταπαυσει θυσιαστηρια (-ριον A) και θυσιας (-σιαν A)
και εως (om εως Q) πτερυγιου απο αφανισμου και εως συντελειας (-λιας Q*)
και σπουδης ταξει επι αφανισμω (-σμου A) και δυναμωσει διαθηκην πολλοις
εβδομας μια· και εν τω ημισει (-σι B[a] -συ A) της εβδομαδος B[ab mg]AQ*
(improb Q[r]) | om μου Q | το ιερον] τον ιερ. A | ερημωσεων]+εσται A | της
συντελειας (-λιας Q*)] om της AQ | συντελεια] συντελια Q* (-λεια Q[a]) |
subscr ορασις ι′ A X **1** superscr ορασις ια′ AQ **2** εβδομας
B* (-μαδας B[a](fort)b) **3** τομα Q* (στομα Q[a]) | αλειμμα B[ab]

87 καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐπὶ τοῦ χείλους
τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, ὅς ἐστι Τίγρης. 5καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλ- 5
μούς μου καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος εἷς ἐνδεδυμένος βύσσινα καὶ
τὴν ὀσφὺν περιεζωσμένος βυσσίνῳ, καὶ ἐκ μέσου αὐτοῦ φῶς· 6καὶ τὸ 6
στόμα αὐτοῦ ὡσεὶ θαλάσσης, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ ὅρασις
ἀστραπῆς, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡσεὶ λαμπάδες πυρός, καὶ οἱ βρα-
χίονες αὐτοῦ καὶ οἱ πόδες ὡσεὶ χαλκὸς ἐξαστράπτων, καὶ φωνὴ
λαλιᾶς αὐτοῦ ὡσεὶ φωνὴ θορύβου. 7καὶ εἶδον ἐγὼ Δανιὴλ τὴν 7
ὅρασιν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ὄντες μετ' ἐμοῦ
οὐκ εἶδοσαν τὴν ὅρασιν ταύτην, καὶ φόβος ἰσχυρὸς ἐπέπεσεν
ἐπ' αὐτούς, καὶ ἀπέδρασαν ἐν σπουδῇ. 8καὶ ἐγὼ κατελείφθην μό- 8
νος καὶ εἶδον τὴν ὅρασιν τὴν μεγάλην ταύτην, οὐκ ἐνκατελείφθη
ἐν ἐμοὶ ἰσχύς, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα ἐπεστράφη ἐπ' ἐμὲ εἰς φθοράν,
καὶ οὐ κατίσχυσα. 9καὶ οὐκ ἤκουσα τὴν φωνὴν λαλιᾶς αὐτοῦ· ἐγὼ 9
ἤμην πεπτωκὼς ἐπὶ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν. 10καὶ ἰδοὺ χεὶρ 10
προσήγαγέ μοι, καὶ ἤγειρέ με ἐπὶ τῶν γονάτων ἐπὶ τὰ ἴχνη τῶν
ποδῶν μου. 11καὶ εἶπέ μοι Δανιήλ, ἄνθρωπος ἐλεεινὸς εἶ· διά- 11
νοήθητι τοῖς προστάγμασιν οἷς ἐγὼ λαλῶ ἐπὶ σέ, καὶ στῆθι ἐπὶ
τοῦ τόπου σου, ἄρτι γὰρ ἀπεστάλην ἐπὶ σέ. καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι
αὐτὸν μετ' ἐμοῦ τὸ πρόσταγμα τοῦτο ἔστην τρέμων. 12καὶ εἶπεν 12
πρὸς μέ Μὴ φοβοῦ, Δανιήλ· ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πρώτης ἧς
ἔδωκας τὸ πρόσωπόν σου διανοηθῆναι καὶ ταπεινωθῆναι ἐναντίον
κυρίου τοῦ θεοῦ σου, εἰσηκούσθη τὸ ῥῆμά σου, καὶ ἐγὼ εἰσῆλθον
τῷ ῥήματί σου. 13καὶ ὁ στρατηγὸς βασιλέως Περσῶν ἀνθειστήκει 13
ἐναντίον μου εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν· καὶ ἰδοὺ Μιχαὴλ εἷς τῶν ἀρ-
χόντων τῶν πρώτων ἐπῆλθε βοηθῆσαί μοι, καὶ αὐτὸν ἐκεῖ κατέ-
λιπον μετὰ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ βασιλέως Περσῶν. 14καὶ εἶπέν μοι 14
Ἦλθον ὑποδεῖξαί σοι τί ὑπαντήσεται τῷ λαῷ σου ἐπ' ἐσχάτου
τῶν ἡμερῶν, ἔτι γὰρ ὥρα εἰς ἡμέρας. 15καὶ ἐν τῷ αὐτὸν λαλῆσαι 15

Syr ‖ βυσσινα] α' εξαιρετα σ' λινα Syr^{mg} | περιεζωσμενος]+ην Syr **6** ωσει ορασις αστραπης] α' ως χρυσολιθος [τουτεστι μαργαριτης ομοιος χρυσω] Syr^{mg} **7** εν σπουδη] α' κρυφη Syr^{mg} **8** ουκ ενκ.] pr και Syr | ε|κατελειφθη 87 | επεστραφη πνευμα Syr^{mg} **9** πεπτωκως] σ' κεκαρωμενος Syr$^{mg\ vid}$ (cf Field) **10** ηγειρε] α' εκινησε Syr^{mg} | τα ιχνη των ποδων μου] τους ταρσους των χειρων μου Syr^{mg} **11** ανθρωπος ελεεινος] ανηρ επιθυμιων Syr^{mg} | επι του τοπου σου] σ' επι της βασεως σου Syr^{mg} **12** εισηκουσθη] pr και Syr | εισηλθον] ηλθον Syr^{mg} **13** βασιλεως] βασιλειας Syr^{mg} | και αυτον...Περσων] α' καγω περιεσσευθην εκει πλησιον βασιλεως Π. 87^{mg} Syr^{mg} | κατελιπον] post λ ras aliq 87^{1} (fort prius -λειπ.) **14** και ειπεν 87^{1} de 87* non liq | ωρα] ορασις Syr^{mg}

πρώτου, καὶ ἐγὼ ἤμην ἐχόμενα τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου, αὐτός B
5 ἐστιν Τίγρις Ἐδδέκελ. 5καὶ ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ ἴδον, καὶ
ἰδοὺ ἀνὴρ εἷς ἐνδεδυμένος βαδδείν, καὶ ἡ ὀσφὺς αὐτοῦ περιεζωσμένη
6 ἐν χρυσίῳ Ὠφάζ, 6καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ ὡσεὶ θαρσείς, καὶ τὸ πρόσ-
ωπον αὐτοῦ ὡσεὶ ὅρασις ἀστραπῆς, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡσεὶ λαμ-
πάδες πυρός, καὶ οἱ βραχίονες αὐτοῦ καὶ τὰ σκέλη ὡς ὅρασις χαλ-
7 κοῦ στίλβοντος, καὶ ἡ φωνὴ τῶν λόγων αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὄχλου. 7καὶ
ἴδον ἐγὼ Δανιὴλ μόνος τὴν ὀπτασίαν, καὶ οἱ ἄνδρες οἱ μετ' ἐμοῦ
οὐκ ἴδον τὴν ὀπτασίαν, ἀλλ' ἢ ἔκστασις μεγάλη ἐπέπεσεν ἐπ' αὐ-
8 τούς, καὶ ἔφυγον ἐν φόβῳ. 8καὶ ἐγὼ μόνος ὑπελείφθην καὶ ἴδον
τὴν ὀπτασίαν τὴν μεγάλην ταύτην, καὶ οὐχ ὑπελείφθη ἐν ἐμοὶ ἰσχύς,
καὶ ἡ δόξα μου μετεστράφη εἰς διαφθοράν, καὶ οὐκ ἐκράτησα ἰσχύος.
9 9καὶ ἤκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ ἀκοῦσαί με
αὐτοῦ ἤμην κατανενυγμένος, καὶ τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν.
10 10καὶ ἰδοὺ χεὶρ ἁπτομένη μου, καὶ ἤγειρέν με ἐπὶ τὰ γόνατά μου.
11 11καὶ εἶπεν πρός μέ Δανιήλ, ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, σύνες ἐν τοῖς λόγοις
οἷς ἐγὼ λαλῶ πρὸς σέ, καὶ στῆθι ἐπὶ τῇ στάσει σου, ὅτι νῦν ἀπε-
στάλην πρὸς σέ. καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν πρὸς μὲ τὸν λόγον
12 τοῦτον ἀνέστην ἔντρομος. 12καὶ εἶπεν πρὸς μέ Μὴ φοβοῦ, Δανιήλ·
ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἧς ἔδωκας τὴν καρδίαν σου τοῦ συν-
εῖναι καὶ κακωθῆναι ἐναντίον τοῦ θεοῦ σου, ἠκούσθησαν οἱ λόγοι
13 σου, καὶ ἐγὼ ἦλθον ἐν τοῖς λόγοις σου. 13καὶ ὁ ἄρχων βασιλείας
Περσῶν ἱστήκει ἐξ ἐναντίας μου εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν· καὶ ἰδοὺ
Μειχαὴλ εἷς τῶν ἀρχόντων ἦλθεν βοηθῆσαί μοι, καὶ αὐτὸν κατέ-
14 λειπον ἐκεῖ μετὰ τοῦ ἄρχοντος βασιλείας Περσῶν. 14καὶ ἦλθον συνε-
τίσαι σε ὅσα ἀπαντήσεται τῷ λαῷ σου ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν,
15 ὅτι ἔτι ἡ ὅρασις εἰς ἡμέρας. 15καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ

4 om εγω Q* (hab Q^{mg})'| εχομενος Q | om Τιγρις Q* (hab sub θ′ Q^{mg}) | AQ Εδδεκελ] Ενδεκελ A superscr συ' ■ ειδον B^{ab}: item 7 bis (adstipulante Q), 8 | βαδδιν A | om εν Q **6** ωσει 2°, 3°] ως AQ **7** εν φοβω] εν τρομω Q* φοβω Q^{mg} **8** και εγω] καγω A | μονος υπελ. μονος B* (non inst μονος 2° B^{b}) υπελ. μονος AQ | δοξα] εξεις A | εστραφη Q* (μετεστραφη Q^{mg}) **9** με]+φωνην ρηματων AQ **10** μου 2°]+και ταρσους χειρων μου AQ* (superscr α′σ′ Q$^{?}$)+(sub θ′) και επι τα ιχνη των χειρων μου+(sub ο′)...ποδων μου Q^{mg} **11** om νυν Q* (hab Q^{1mg}) **12** om οτι απο της πρωτης ημερας A | πρωτης ημερας] ημ. της πρ. Q | συνειναι] συνιεναι Q | κακωθηναι] pr του A | του θεου] pr κῡ AQ **13** εισηκει B^{ab}Q | εικοσι] pr και A | Μιχαηλ B^{b}AQ: item 21 | αρχοντων]+των πρωτων AQ | κατελιπον B^{b}Q^{a} | βασιλειας 2°] βασιλεως Q θ′ βασιλειας Q^{mg} **14** απαντησει Q | εσχατω Q | om ετι A | η ορασις] om η A

8η μετ' ἐμοῦ τὰ προστάγματα ταῦτα ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν
γῆν καὶ ἐσιώπησα. 16καὶ ἰδοὺ ὡς ὁμοίωσις χειρὸς ἀνθρώπου ἥψατό 16
μου τῶν χειλέων· καὶ ἤνοιξα τὸ στόμα μου καὶ ἐλάλησα, καὶ εἶπα
τῷ ἑστηκότι ἀπέναντί μου Κύριε· καὶ ὡς ὅρασις ἀπεστράφη ἐπὶ τὸ
πλευρόν μου ἐπ' ἐμέ, καὶ οὐκ ἦν ἐπ' ἐμοὶ ἰσχύς· 17καὶ πῶς δυνή- 17
σεται ὁ παῖς λαλῆσαι μετὰ τοῦ κυρίου αὐτοῦ; καὶ ἐγὼ ἠσθένησα,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἐμοὶ ἰσχὺς καὶ πνεῦμα οὐ κατελείφθη ἐν ἐμοί.
18καὶ προσέθηκε καὶ ἥψατό μου ὡς ὅρασις ἀνθρώπου, καὶ κατί- 18
σχυσέ με, 19καὶ εἶπέν μοι Ἄνθρωπος ἐλεεινὸς εἶ, μὴ φοβοῦ, ὑγί- 19
αινε· ἀνδρίζου καὶ ἴσχυσαι. καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ
ἴσχυσα καὶ εἶπα Λαλησάτω ὁ κύριός μου, ὅτι ἐνίσχυσέν με. 20καὶ 20
εἶπεν πρὸς μέ Γινώσκεις τί ἦλθον πρὸς σέ; καὶ νῦν ἐπιστρέψω
διαμάχεσθαι μετὰ τοῦ στρατηγοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν· καὶ ἐγὼ
ἐξεπορευόμην, καὶ ἰδοὺ στρατηγὸς Ἑλλήνων εἰσεπορεύετο. 21καὶ 21
μάλα ὑποδείξω σοι τὰ πρῶτα ἐν ἀπογραφῇ ἀληθείας· καὶ οὐθεὶς ἦν
ὁ βοηθῶν μετ' ἐμοῦ ὑπὲρ τούτων ἀλλ' ἢ Μιχαὴλ ὁ ἄγγελος.

1Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ πρώτῳ Κύρου τοῦ βασιλέως εἶπέν μοι 1
ἐνισχῦσαι καὶ ἀνδρίζεσθαι 2Καὶ νῦν ἦλθον τὴν ἀλήθειαν ὑπο- 2
δεῖξαί σοι· ἰδοὺ τρεῖς βασιλεῖς ἀνθεστήκασιν ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ὁ
τέταρτος πλουτήσει πλοῦτον μέγαν παρὰ πάντας· καὶ ἐν τῷ κατι-
σχῦσαι αὐτὸν ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ ἐπαναστήσεται παντὶ βασιλεῖ
Ἑλλήνων. 3καὶ στήσεται βασιλεὺς δυνατός, καὶ κυριεύσει κυρείας 3
πολλῆς, καὶ ποιήσει καθὼς ἂν βούληται. 4καὶ ἐν τῷ ἀναστῆναι 4
αὐτὸν συντριβήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ καὶ μερισθήσεται εἰς τοὺς
τέσσαρας ἀνέμους τοῦ οὐρανοῦ, οὐ κατὰ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ οὐδὲ κατὰ
τὴν κυρείαν αὐτοῦ ἣν ἐδυνάστευσε· ὅτι ἀποσταθήσεται ἡ βασιλεία
αὐτοῦ, καὶ ἑτέρους διδάξει ταῦτα. 5καὶ ἐνισχύσει βασιλείαν Αἰ- 5
γύπτου, καὶ εἷς ἐκ τῶν δυναστῶν κατισχύσει αὐτὸν καὶ δυναστεύ-

Syr | **16** ΗΝΟΙΖΑ Syr^{mg} | ως ορασις απεστραφη...επ εμε]...εστραφη τα εντος μου εν εμοι σ' εν τη ορασει εστρεβλωθη τα μελη μου εν εμοι Syr^{mg} | επ εμοι] εν εμοι Syr **19** ελεεινος] επιθυμιων Syr^{mg} | υγιαινε (post αι ras aliq 87^{2})] ειρηνη σοι Syr^{mg} **21** ο αγγελος] ο αρχων υμων Syr^{mg} XI **1** Κυρου του βασιλεως] α'σ' Δαρειου του Μηδου Syr^{mg} ▮ και εν τω κατισχυσαι... Ελληνων] α' και κατα την ισχυν αυτου εν τω πλουτω αυτου διεγερει παντας συν τους βασιλεις (fort τοις βασιλευσι) των Ελλ. σ' και εν τω ενισχυσαι αυτον εν τω πλουτω αυτου διεγερει παντας προς την βασιλειαν της γης των Ελλ. Syr^{mg} | Ελληνων] adnot τουτεστιν Ελλαδος (ΕΛΛΑΔΟC) Syr^{mg} **3** κυρειας] κυριας 87^{*vid} **4** κυρειαν] κυριαν 87^{*vid} **5** και ενισχυσει...κατισχυσει αυτον] σ' και επικρατησει του βασιλεως του νοτου και των αρχοντων αυτου και κατισχυσει επ αυτον Syr^{mg}

κατὰ τοὺς λόγους τούτους ἔδωκα τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν γῆν. Β
16 [16]καὶ ἰδοὺ ὡς ὁμοίωσις υἱοῦ ἀνθρώπου ἥψατο τῶν χειλέων μου· καὶ
ἤνοιξα τὸ στόμα μου καὶ ἐλάλησα, καὶ εἶπα πρὸς τὸν ἑστῶτα ἐναν-
τίον ἐμοῦ Κύριε, ἐν τῇ ὀπτασίᾳ σου ἐστράφη τὰ ἐντός μου ἐν ἐμοί,
17 καὶ οὐκ ἔσχον ἰσχύν. [17]καὶ πῶς δυνήσεται ὁ παῖς σου, κύριε,
λαλῆσαι μετὰ τοῦ κυρίου μου τούτου; καὶ ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ
18 στήσεται ἐν ἐμοὶ ἰσχύς, καὶ πνεῦμα οὐκ ὑπελείφθη ἐν ἐμοί. [18]καὶ
προσέθετο καὶ ἥψατό μου ὡς ὅρασις ἀνθρώπου, καὶ ἐνίσχυσέν με·
19 [19]καὶ εἶπέν μοι Μὴ φοβοῦ, ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν, εἰρήνη σοι· ἀνδρίζου
καὶ ἴσχυε. καὶ ἐν τῷ λαλῆσαι αὐτὸν μετ' ἐμοῦ ἴσχυσα, καὶ εἶπα
20 Λαλείτω ὁ κύριός μου, ὅτι ἐνίσχυσάς με. [20]καὶ εἶπεν Εἰ οἶδας ἵνα
τί ἦλθον πρὸς σέ; καὶ νῦν ἐπιστρέψω τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ
ἄρχοντος Περσῶν· καὶ ἐγὼ εἰσεπορευόμην, καὶ ἄρχων τῶν Ἑλ-
21 λήνων ἤρχετο. [21]ἀλλ' ἢ ἀναγγελῶ σοι τὸ ἐντεταγμένον ἐν γραφῇ
ἀληθείας, καὶ οὐκ ἔστιν εἷς ἀντεχόμενος μετ' ἐμοῦ περὶ τούτων
1 ἀλλ' ἢ Μειχαὴλ ὁ ἄρχων ὑμῶν. [1]καὶ ἐγὼ ἐν ἔτει πρώτῳ Κύρου
2 ἔστην εἰς κράτος καὶ ἰσχύν. [2]Καὶ νῦν ἀλήθειαν ἀναγγελῶ σοι·
ἰδοὺ ἔτι τρεῖς βασιλεῖς ἀναστήσονται ἐν τῇ Περσίδι, καὶ ὁ τέταρτος
πλουτήσει πλοῦτον μέγαν παρὰ πάντας· καὶ μετὰ τὸ κρατῆσαι αὐ-
τὸν τοῦ πλούτου αὐτοῦ ἐπαναστήσεται πάσαις βασιλείαις Ἑλλήνων.
3 [3]καὶ ἀναστήσεται βασιλεὺς δυνατός, καὶ κυριεύσει κυρίας πολλῆς,
4 καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ. [4]καὶ ὡς ἂν στῇ, ἡ βασιλεία
αὐτοῦ συντριβήσεται καὶ διαιρεθήσεται εἰς τοὺς τέσσαρες ἀνέμους
τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐκ εἰς τὰ ἔσχατα αὐτοῦ οὐδὲ κατὰ τὴν κυρείαν
αὐτοῦ ἣν ἐκυρίευσεν· ὅτι ἐκτιλήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, καὶ ἑτέροις
5 ἐκτὸς τούτων. [5]καὶ ἐνισχύσει ὁ βασιλεὺς τοῦ νότου· καὶ εἷς τῶν
ἀρχόντων αὐτῶν ἐνισχύσει ἐπ' αὐτῶν καὶ κυριεύσει κυρίαν πολ-

16 και 1°] + κατενυγην και $B^{ab(mkg)}$AQ | om και ηνοιξα το στομα μου A | AQ
ειπα] ειπον Q | εμου] μου AQ 17 πνευμα] πνοη AQ 20 ειπεν] + μοι A |
επιστρεφω A | του αρχοντος] αρχοντων A αρχοντος Q | εισεπορευομην] εξεπο-
ρευομην AQ | αρχων] pr ο B^{ab}AQ 21 εντεταγμενον] ενγεγραμμενον Q*
(εγγ. Q^a) | αληθιας Q* (-θειας Q^a) | περι] υπερ A | η 2°] ημιν A XI 1 ετει]
pr τω B* (improb B^{ab}) | ισχυν κ. κρατος Q 2 πλουτον] ον sup ras 3 vel
4 litt Q^{vid} | βασιλιαις Q* (-λειαις Q^a) 4 αν στη] αναστη Q* | τεσσαρας
B^{ab}AQ | κυρειαν] κυριαν AQ | τουτων] + δοθησεται A 5 εις των αρχοντων
αυτων ενισχυσει επ αυτων] ενισχ. επ αυτων εις των αρχ. αυτου A | κυριαν
(-ρειαν B^{ab}) πολλην] κυριειας πολλης επ εξουσιας αυτου A κυριαν πολλην επ
εξουσιας αυτου Q

σει δυναστείᾳ μεγάλῃ ἡ δυναστεία αὐτοῦ. 6καὶ εἰς συντέλειαν 6
ἐνιαυτῶν ἄξει αὐτούς, καὶ εἰσελεύσεται βασιλεὺς Αἰγύπτου εἰς τὴν
βασιλείαν τὴν βορρᾶ ποιήσασθαι συνθήκας· καὶ οὐ μὴ κατισχύσῃ,
ὅτι ὁ βραχίων αὐτοῦ οὐ στήσει ἰσχύν, καὶ ὁ βραχίων αὐτοῦ ναρ-
κήσει καὶ τῶν συμπορευομένων μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ μενεῖ εἰς ὥρας.
7καὶ ἀναστήσεται φυτὸν ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ καθ᾽ ἑαυτόν, καὶ ἥξει 7
ἐπὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἐν ἰσχύι αὐτοῦ βασιλεὺς βορρᾶ, καὶ ποιήσει
ταραχὴν καὶ κατισχύσει. 8καὶ τοὺς θεοὺς αὐτῶν καταστρέψει μετὰ 8
τῶν χωνευτῶν αὐτῶν, καὶ τοὺς ὄχλους αὐτῶν μετὰ τῶν σκευῶν
τῶν ἐπιθυμημάτων αὐτῶν, τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, ἐν αἰχμα-
λωσίᾳ ἀποίσουσιν εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἔσται ἔτος βασιλεῖ βορρᾶ.
9καὶ εἰσελεύσεται εἰς βασιλείαν βασιλεὺς Αἰγύπτου ἡμέρας, καὶ 9
ἐπιστρέψει ἐπὶ τὴν γῆν αὐτοῦ, 10καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ· καὶ ἐρεθισθή- 10
σεται, καὶ συνάξει συναγωγὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ εἰσελεύσεται
κατ᾽ αὐτὴν κατασύρων. παρελεύσεται καὶ ἐπιστρέψει· καὶ παρ-
οξυνθήσεται ἐπὶ πολύ. 11καὶ ὀργισθήσεται βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ 11
ἐξελεύσεται καὶ πολεμήσει μετὰ βασιλέως βορρᾶ, καὶ στήσει ὄχλον
πολύν, καὶ παραδοθήσεται ἡ συναγωγὴ εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ· 12καὶ 12
λήψεται τὴν συναγωγήν, καὶ ὑψωθήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ
ταράξει πολλοὺς καὶ οὐ μὴ φοβηθῇ. 13καὶ ἐπιστρέψει βασιλεὺς 13
βορρᾶ καὶ συνάξει πόλεως συναγωγὴν μείζονα παρὰ τὴν πρώτην
κατὰ συντέλειαν καιροῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν ἐπ᾽ αὐ-
τὸν ἐν ὄχλῳ πολλῷ καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς. 14καὶ ἐν τοῖς καιροῖς 14
ἐκείνοις διάνοιαι ἀναστήσονται ἐπὶ τὸν βασιλέα Αἰγύπτου, καὶ ἀνοι-
κοδομήσει τὰ πεπτωκότα τοῦ ἔθνους σου, καὶ ἀναστήσεται εἰς τὸ
ἀναστῆσαι τὴν προφητείαν, καὶ προσκόψουσι. 15καὶ ἐπελεύσεται 15
βασιλεὺς βορρᾶ, καὶ ἐπιστρέψει τὰ δόρατα αὐτοῦ καὶ λήψεται τὴν
πόλιν τὴν ὀχυράν, καὶ οἱ βραχίονες βασιλέως Αἰγύπτου στήσονται

Syr 6 και εισελευσεται...μενει εις ωρας] και θυγατηρ βασιλεως του νοτου εισελευσεται προς βασιλεα του βορρα του ποιησαι συνθηκας μετ αυτου και ου κρατησει ισχυος βραχιονος και ου στησεται το σπερμα αυτου (fort αυτης) και παραδοθησεται αυτη και οι προσαγοντες αυτην και η νεανις και ο κατισχυων αυτην εν τω καιρω: σ′...του ποιησαι ομοιαν και ου στησεται προς την ισχυν του βραχιονος και ουχ υποστησεται (?υπομενει) ουδε προς το σπερμα αυτου Syr^{mg} 8 αυτων 4°] αυτου 87^{*vid} 9 ※ βασιλευς Syr | Αιγυπτου 87 10 και εισελευσεται...κατασυρων (κατα σύρων 87)] σ′ και ελευσεται ερχομενη και κατακλυζουσα Syr^{mg} | επι πολυ] α′ εως κραταιωματος αυτης Syr^{mg} 11 Αιγυπτου] του νοτου Syr^{mg} (item 15) | ※ και εξελευσεται 87 Syr | ※ και στησει οχλον πολυν (λυ sup ras: fort prius πολλ..) 87 ※ οχλον π. Syr 12 ου] αυ 87^{ed} 13 κατα συντελειαν...επ αυτον] και εις το τελος των καιρων ενιαυτων ελευσεται ερχομενος Syr^{mg} | αυτην] αυτο 87^{*vid}

6 λήν. [6]καὶ μετὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ συμμιγήσονται, καὶ θυγάτηρ βασιλέως Β
τοῦ νότου εἰσελεύσεται πρὸς βασιλέα τοῦ βορρᾶ τοῦ ποιῆσαι συν-
θήκας μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ οὐ κρατήσει ἰσχύος βραχίονος, καὶ οὐ στή-
σεται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ παραδοθήσεται αὕτη καὶ οἱ φέροντες
7 αὐτήν, καὶ ἡ νεᾶνις καὶ ὁ κατισχύων αὐτὴν ἐν τοῖς καιροῖς. [7]καὶ
στήσεται ἐκ τοῦ ἄνθους τῆς ῥίζης αὐτῆς τῆς ἑτοιμασίας αὐτοῦ, καὶ
ἥξει πρὸς τὴν δύναμιν, καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὰ ὑποστηρίγματα τοῦ
8 βασιλέως τοῦ βορρᾶ, καὶ ποιήσει ἐν αὐτοῖς καὶ κατισχύσει. [8]καί
γε τοὺς θεοὺς αὐτῶν μετὰ τῶν χωνευτῶν αὐτῶν, πᾶν σκεῦος ἐπι-
θυμητὸν αὐτῶν, ἀργυρίου καὶ χρυσίου, μετὰ αἰχμαλωσίας οἴσει εἰς
9 Αἴγυπτον· καὶ αὐτὸς στήσεται ὑπὲρ βασιλέα τοῦ βορρᾶ. [9]καὶ εἰσ-
ελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ βασιλέως τοῦ νότου, καὶ ἀναστρέψει
10 εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. [10]καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνάξουσιν ὄχλον ἀνὰ μέσον
πολλῶν, καὶ ἐλεύσεται ἐρχόμενος καὶ κατακλύζων, καὶ παρελεύσεται
11 καὶ καθίεται καὶ συνπροσπλακήσεται ἕως τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. [11]καὶ
ἀγριανθήσεται βασιλεὺς τοῦ νότου, καὶ ἐξελεύσεται καὶ πολεμήσει
μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ βορρᾶ, καὶ στήσει ὄχλον πολύν, καὶ παρα-
12 δοθήσεται ὄχλος ἐν χειρὶ αὐτοῦ· [12]καὶ λήμψεται τὸν ὄχλον, καὶ
ὑψωθήσεται ἡ καρδία αὐτοῦ, καὶ καταβαλεῖ μυριάδας, καὶ οὐ κατι-
13 σχύσει. [13]καὶ ἐπιστρέψει βασιλεὺς τοῦ βορρᾶ καὶ ἄξει ὄχλον
πολὺν ὑπὲρ τὸν πρότερον, καὶ εἰς τὸ τέλος τῶν καιρῶν ἐνιαυτῶν
14 ἐπελεύσεται εἰσόδια ἐν δυνάμει μεγάλῃ καὶ ἐν ὑπάρξει πολλῇ. [14]καὶ
ἐν τοῖς καιροῖς ἐκείνοις πολλοὶ ἐπαναστήσονται ἐπὶ βασιλέα τοῦ νότου,
καὶ οἱ υἱοὶ τῶν λοιπῶν τοῦ λαοῦ σου ἐπαρθήσονται τοῦ στῆσαι
15 ὅρασιν, καὶ ἀσθενήσουσιν. [15]καὶ εἰσελεύσεται βασιλεὺς τοῦ βορρᾶ,
καὶ ἐκχεεῖ πρόσχωμα καὶ συνλήμψεται πόλεις ὀχυράς, καὶ οἱ βρα-
χίονες τοῦ βασιλέως τοῦ νότου στήσονται, καὶ ἀναστήσονται καὶ οἱ

6 συμμιγησονται] αποσυμμιγησονται A συμμιγησεται Q* (-σονται Q[a]) | AQ θυγατηρ] pr η AQ | βασιλεως] βασιλευς A **7** στησεται] αναστησεται B[b]AQ | εκ] επι Q | αυτης] αυτου Q | της ετοιμασιας] επι της ετ. A επι την ετοιμασιαν Q* (της ετοιμασιας Q[a]) | om εν A **8** αυτων 1°]+ καταστρεψει B[ab]A | και 2°] η Q* (ϗ Q[mg]) **10** ανα μεσον] δυναμεω̄ A δυναμεως Q | ελευσεται] εισελευσεται AQ | ερχομενος] αρχ. A | καθιεται AQ | συνπροσπλακησεται (συμπρ. B[b])] προσυμπλακησονται A προσσυμπλακησεται Q **11** βασιλευς του νοτου και] και ο βασ. του νοτου A | του βασιλεως] om του AQ | οχλος] pr ο AQ **12** ληψεται B[b] | υψωθησεται] υπερυψωθησεται A **13** βασιλευς] pr ο AQ | αξει] εξει A | το τελος] om το Q | om ενιαυτων Q **14** των λοιπων] των λοιμων A παραβασεων Q* (superscr συ') θ′ : ο′ των λοιμων Q[mg] | ασθενησουσι Q[a] **15** βασιλευς] pr ο A | συλληψεται B[b]Q[a] συλλημψ. AQ* | πολις Q* (-λεις Q[a]) | στησονται] pr ου AQ | om και 6ο AQ

87 μετὰ τῶν δυναστῶν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται αὐτῷ ἰσχὺς εἰς τὸ ἀντι-
στῆναι αὐτῷ. [16]καὶ ποιήσει ὁ εἰσπορευόμενος ἐπ᾽ αὐτὸν κατὰ τὸ 16
θέλημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἀνθεστηκὼς ἐναντίον αὐτοῦ· καὶ στή-
σεται ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ἐπιτελεσθήσεται πάντα τὰ ἐν ταῖς χερσὶν
αὐτοῦ. [17]καὶ δώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπελθεῖν βίᾳ τὸ ἔργον 17
αὐτοῦ, καὶ συνθήκας μετ᾽ αὐτοῦ ποιήσεται· καὶ θυγατέρα ἀνθρώπου
δώσει αὐτῷ εἰς τὸ φθεῖραι αὐτήν, καὶ οὐ πείσεται καὶ οὐκ ἔσται.
[18]καὶ δώσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ λήψεται 18
πολλούς, καὶ ἐπιστρέψει ὀργὴν ὀνειδισμοῦ αὐτῶν ἐν ὅρκῳ κατὰ τὸν
ὀνειδισμὸν αὐτοῦ. [19]ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὸ κατι- 19
σχῦσαι τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ προσκόψει καὶ πεσεῖται, καὶ οὐχ εὑ-
ρεθήσεται. [20]καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ φυτὸν βασιλείας 20
εἰς ἀνάστασιν, ἀνὴρ τύπτων δόξαν βασιλέως· καὶ ἐν ἡμέραις ἐσχά-
ταις συντριβήσεται, καὶ οὐκ ἐν ὀργῇ οὐδὲ ἐν πολέμῳ· [21]καὶ ἀνα- 21
στήσεται ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ εὐκαταφρόνητος, καὶ οὐ δοθήσεται
ἐπ᾽ αὐτὸν δόξα βασιλέως· καὶ ἥξει ἐξάπινα, κατισχύσει βασιλεὺς
ἐν κληροδοσίᾳ αὐτοῦ. [22]καὶ τοὺς βραχίονας τοὺς συντριβέντας συν- 22
τρίψει ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. [23]καὶ μετὰ τῆς διαθήκης καὶ δήμου 23
συνταγέντος μετ᾽ αὐτοῦ ποιήσει ψεῦδος, καὶ ἐπὶ ἔθνος ἰσχυρὸν
ἐν ὀλιγοστῷ ἔθνει [24]ἐξάπινα ἐρημώσει πόλιν, καὶ ποιήσει ὅσα 24
οὐκ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ οὐδὲ οἱ πατέρες τῶν πατέρων αὐ-
τοῦ· προνομὴν καὶ σκῦλα καὶ χρήματα αὐτοῖς δώσει, καὶ ἐπὶ τὴν
πόλιν τὴν ἰσχυρὰν διανοηθήσεται, καὶ οἱ λογισμοὶ αὐτοῦ εἰς μά-
την. [25]καὶ ἐγερθήσεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ τὸν 25
βασιλέα Αἰγύπτου ἐν ὄχλῳ πολλῷ, καὶ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἐρε-
θισθήσεται εἰς πόλεμον ἐν ὄχλῳ ἰσχυρῷ σφόδρα λίαν· καὶ οὐ στή-
σεται, ὅτι διανοηθήσεται ἐπ᾽ αὐτὸν διάνοια. [26]καὶ καταναλώσουσιν 26
αὐτὸν μέριμναι αὐτοῦ καὶ ἀποστρέψουσιν αὐτόν, καὶ παρελεύσον-
ται, καὶ κατασυριεῖ, καὶ πεσοῦνται τραυματίαι πολλοί. [27]καὶ δύο 27
βασιλεῖς μόνοι δειπνήσουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ μιᾶς τραπέζης
φάγονται, καὶ ψευδολογήσουσι καὶ οὐκ εὐοδωθήσονται· ἔτι γὰρ

Syr **16** εν τη χωρα]+της θελησεως Syr (cf Hier) εν γη ενδοξω Syr^{mg} | και επιτελεσθησεται...αυτου] σ′ και αναλωθησονται δια των χειρων αυτου Syr^{mg} | om τα Syr **17** το εργον] pr παν Syr **18** πολλους] incep πολο 87* (πολλ. 87^{1}) **22** βαρχιονας 87^{ed} **23** εν ολιγοστω εθνει] σ′ ως εν ολιγω εθνει ησυχη Syr^{mg} **24** και επι τ. πολιν τ. ισχυραν] α′ και επι τα οχυρωματα Syr^{mg} **25** διανοίᾳ Syr **26** παρελευσεται Syr

16 ἐκλεκτοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται ἰσχὺς τοῦ στῆναι. 16καὶ ποιήσει ὁ B
εἰσπορευόμενος πρὸς αὐτὸν κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν
ἑστὼς κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ στήσεται ἐν τῇ γῇ τοῦ σαβείρ,
17 καὶ τελεσθήσεται ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. 17καὶ τάξει τὸ πρόσωπον αὐ-
τοῦ εἰσελθεῖν ἐν ἰσχύι πάσης τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ εὐθεῖα πάντα
μετ᾽ αὐτοῦ ποιήσει· καὶ θυγατέρα τῶν γυναικῶν δώσει αὐτῷ τοῦ
18 διαφθεῖραι αὐτήν, καὶ οὐ μὴ παραμείνῃ, καὶ οὐκ αὐτῷ ἔσται. 18καὶ
ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὰς νήσους καὶ συλλήμψεται
πολλάς, καὶ καταπαύσει ἄρχοντας ὀνειδισμοῦ αὐτῶν· πλὴν ὀνει-
19 δισμὸς αὐτοῦ ἐπιστρέψει αὐτῷ. 19καὶ ἐπιστρέψει τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ εἰς τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς αὐτοῦ, καὶ ἀσθενήσει καὶ πεσεῖται, καὶ
20 οὐχ εὑρεθήσεται. 20καὶ ἀναστήσεται ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ φυτὸν τῆς
βασιλείας ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ παραβιβάζων, πράσσων δόξαν
βασιλείας· καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συντριβήσεται, καὶ οὐκ ἐν
21 προσώποις οὐδὲ ἐν πολέμῳ. 21στήσεται ἐπὶ τὴν ἑτοιμασίαν αὐτοῦ·
ἐξουδενώθη, καὶ οὐκ ἔδωκαν ἐπ᾽ αὐτὸν δόξαν βασιλείας· καὶ ἥξει
22 ἐν εὐθηνίᾳ, καὶ κατισχύσει βασιλείας ἐν ὀλισθρήμασιν. 22καὶ βρα-
χίονες τοῦ κατακλύζοντος κατακλυσθήσονται ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ
23 καὶ συντριβήσονται, καὶ ἡγούμενος διαθήκης· 23καὶ ἀπὸ τῶν συναν-
μίξεων πρὸς αὐτὸν ποιήσει δόλον, καὶ ἀναβήσεται καὶ ὑπερισχύσει
24 αὐτοὺς ἐν ὀλίγῳ ἔθνει. 24καὶ ἐν εὐθηνίᾳ καὶ ἐν πίοσι χώραις ἥξει,
καὶ ποιήσει ἃ οὐκ ἐποίησαν οἱ πατέρες αὐτοῦ καὶ οἱ πατέρες τῶν
πατέρων αὐτοῦ· προνομὴν καὶ σκῦλα καὶ ὕπαρξιν αὐτοῖς διασκορπιεῖ,
25 καὶ ἐπ᾽ Αἴγυπτον λογιεῖται λογισμοὺς καὶ ἕως καιροῦ. 25καὶ ἐξε-
γερθήσεται ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ βασιλέα τοῦ νότου
ἐν δυνάμει μεγάλῃ, καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ νότου συνάψει πόλεμον ἐν
δυνάμει μεγάλῃ καὶ ἰσχυρᾷ σφόδρα· καὶ οὐ στήσονται, ὅτι λογι-
26 οῦνται ἐπ᾽ αὐτὸν λογισμούς. 26καὶ φάγονται τὰ δέοντα αὐτοῦ καὶ
συντρίψουσιν αὐτόν, καὶ δυνάμεις κατακλύσει, καὶ πεσοῦνται τραυ-
27 ματίαι πολλοί. 27καὶ ἀμφότεροι οἱ βασιλεῖς, αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς
πονηρίαν, καὶ ἐπὶ τραπέζῃ μιᾷ ψευδῆ λαλήσουσιν, καὶ οὐ κατευ-

16 στησεται] στησονται A | τη γη] om τη A | σαββειρ A | τελεσθησεται] AQ συντελεσθ. AQ | χειρι] γη Q* (χειρι Q^{mg}) **17** βασιλιας Q* (-λειας Q^{a}): item 20 bis, 21 bis **18** συλληψεται $B^{b}Q^{a}$ | ονειδισμος] pr ο AQ **19** ισχυν] αρχην A **20** της βασιλειας (-λιας hic et A)] om της AQ | ταις ημεραις εκειναις sup ras $B^{b?}$ **21** ολιθρημασιν B* ολισθρ. B^{ab} ολοθρη. $B^{b?c}$ ολισθημασιν AQ* (-σι Q^{a}) **22** κατακλυσθησονται] pr και A **23** αυτους] αυτου AQ **24** πιοσι] πλιοσιν AQ* (πλειοσι Q^{a}) | om αυτοις A | διασκορπισει A | λογισμους] διαλογισμους A + αυτου AQ **25** επι] και A | εν 2°] pr και A **26** αυτον] αυτου A **27** λαλησουσι Q^{a}

87 συντέλεια εἰς καιρόν. [28]καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ τὴν χώραν αὐτοῦ ἐν 28
χρήμασι πολλοῖς, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ τὴν διαθήκην τοῦ ἁγίου·
ποιήσει καὶ ἐπιστρέψει ἐπὶ τὴν χώραν αὐτοῦ. [29]εἰς καιρὸν ἐπι- 29
στρέψει καὶ εἰσελεύσεται εἰς Αἴγυπτον, καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώτη
καὶ ἡ ἐσχάτη. [30]καὶ ἥξουσι Ῥωμαῖοι καὶ ἐξώσουσιν αὐτὸν καὶ 30
ἐμβριμήσονται αὐτῷ, καὶ ἐπιστρέψει, καὶ ὀργισθήσονται ἐπὶ τὴν
διαθήκην τοῦ ἁγίου· καὶ ποιήσει καὶ ἐπιστρέψει, καὶ διανοηθήσεται
ἐπ᾽ αὐτοὺς ἀνθ᾽ ὧν ἐγκατέλιπον τὴν διαθήκην τοῦ ἁγίου. [31]καὶ 31
βραχίονες παρ᾽ αὐτοῦ στήσονται καὶ μιανοῦσιν τὸ ἅγιον τοῦ φόβου,
καὶ ἀποστήσουσι τὴν θυσίαν, καὶ δώσουσι βδέλυγμα ἐρημώσεως.
[32]καὶ ἐν ἁμαρτίαις διαθήκης μιανοῦσιν ἐν σκληρῷ λαῷ· καὶ ὁ δῆμος 32
ὁ γινώσκων ταῦτα κατισχύσουσι καὶ ποιήσουσι, [33]καὶ ἐννοού- 33
μενοι τοῦ ἔθνους συνήσουσιν εἰς πολλούς, καὶ προσκόψουσι ῥομ-
φαίᾳ καὶ παλαιωθήσονται ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐν προ-
νομῇ ἡμερῶν κηλιδωθήσονται. [34]καὶ ὅταν συντρίβωνται, συνάξουσιν 34
ἰσχὺν βραχεῖαν, καὶ ἐπισυναχθήσονται ἐπ᾽ αὐτοὺς πολλοὶ ἐπὶ πό-
λεως καὶ πολλοὶ ὡς ἐν κληροδοσίᾳ. [35]καὶ ἐκ τῶν συνιέντων δια- 35
νοηθήσονται εἰς τὸ καθαρίσαι ἑαυτοὺς καὶ εἰς τὸ ἐκλεγῆναι καὶ εἰς
τὸ καθαρισθῆναι ἕως καιροῦ συντελείας· ἔτι γὰρ καιρὸς εἰς ὥρας.
[36]καὶ ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ὁ βασιλεύς, καὶ παροργισθή- 36
σεται καὶ ὑψωθήσεται ἐπὶ πάντα θεόν, καὶ ἐπὶ τὸν θεὸν τῶν θεῶν
ἐξαλλα λαλήσει, καὶ εὐοδωθήσεται ἕως ἂν συντελεσθῇ ἡ ὀργή· εἰς
αὐτὸν γὰρ συντέλεια γίνεται. [37]καὶ ἐπὶ τοὺς θεοὺς τῶν πατέρων 37
αὐτοῦ οὐ μὴ προνοηθῇ, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ γυναικὸς οὐ μὴ προνοηθῇ·
ὅτι ἐν παντὶ ὑψωθήσεται, καὶ ὑποταγήσεται αὐτῷ ἔθνη ἰσχυρά.
[38]ἐπὶ τὸν τόπον αὐτοῦ κινήσει, καὶ θεὸν ὃν οὐκ ἔγνωσαν οἱ 38
πατέρες αὐτοῦ τιμήσει ἐν χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ καὶ λίθῳ πολυτελεῖ.
καὶ ἐν ἐπιθυμήμασι [39]ποιήσει πόλεων καὶ εἰς ὀχύρωμα ἰσχυρὸν ἥξει 39

Syr **29** ✠ επιστρεψει 87 Syr **30** ÷ και επιστρεψει (superscr ÷) και οργισθησονται 87 ÷ και επιστρ. κ. οργισθησεται Syr **31** ΒΔΕΛΥΓΜΑ ΕΡΗΜΩΣΕΩΣ Syr^{mg} **37** τους θεους] τον θεον Syr **38** κινησει] κινηθησεται Syr^{fort}

28 θυνεῖ· ὅτι ἔτι πέρας εἰς καιρόν. 28καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐ- B
τοῦ ἐν ὑπάρξει πολλῇ, καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπὶ διαθήκην ἁγίαν, καὶ
29 ποιήσει καὶ ἐπιστρέψει εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. 29εἰς τὸν καιρὸν ἐπι-
στρέψει καὶ ἥξει ἐν τῷ νότῳ, καὶ οὐκ ἔσται ὡς ἡ πρώτη καὶ ἡ
30 ἐσχάτη. 30καὶ εἰσελεύσονται ἐν αὐτῷ οἱ ἐκπορευόμενοι Κίτιοι, καὶ
ταπεινωθήσεται, καὶ ἐπιστρέψει καὶ θυμωθήσεται ἐπὶ διαθήκην
ἁγίαν· καὶ ποιήσει καὶ ἐπιστρέψει, καὶ συνήσει ἐπὶ τοὺς καταλι-
31 πόντας διαθήκην ἁγίαν. 31καὶ σπέρματα ἐξ αὐτοῦ ἀναστήσονται
καὶ βεβηλώσουσιν τὸ ἁγίασμα τῆς δυναστείας, καὶ μεταστήσουσιν
32 τὸν ἐνδελεχισμόν, καὶ δώσουσιν βδέλυγμα ἠφανισμένον. 32καὶ οἱ
ἀνομοῦντες διαθήκην ἐπάξουσιν ἐν ὀλισθρήμασιν· καὶ λαὸς γινώσκον-
33 τες θεὸν αὐτοῦ κατισχύσουσιν καὶ ποιήσουσιν, 33καὶ οἱ συνετοὶ τοῦ
λαοῦ συνήσουσιν εἰς πολλά, καὶ ἀσθενήσουσιν ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν
34 φλογὶ καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ καὶ ἐν διαρπαγῇ ἡμερῶν. 34καὶ ἐν τῷ
ἀσθενῆσαι αὐτοὺς βοηθηθήσονται βοήθειαν μικράν, καὶ προστεθή-
35 σονται πρὸς αὐτοὺς πολλοὶ ἐν ὀλισθρήμασιν. 35καὶ ἀπὸ τῶν συνι-
έντων ἀσθενήσουσιν τοῦ πυρῶσαι αὐτοὺς καὶ τοῦ ἐκλέξασθαι καὶ
36 τοῦ ἀποκαλυφθῆναι ἕως καιροῦ πέρας· ὅτι ἔτι εἰς καιρόν. 36καὶ
ποιήσει κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ· καὶ ὑψωθήσεται ὁ βασιλεὺς καὶ
μεγαλυνθήσεται ἐπὶ πάντα θεόν, καὶ λαλήσει ὑπέρογκα, καὶ κατευ-
θυνεῖ μέχρις οὗ συντελεσθῇ ἡ ὀργή· εἰς γὰρ συντέλειαν γίνεται.
37 37καὶ ἐπὶ παντὸς θεοῦ τῶν πατέρων αὐτοῦ οὐ συνήσει, καὶ ἐπιθυ-
μίᾳ γυναικῶν, καὶ ἐπὶ πᾶν θεὸν οὐ συνήσει· ὅτι ἐπὶ πάντας μεγα-
38 λυνθήσεται. 38καὶ θεὸν μαωζεὶν ἐπὶ τόπου αὐτοῦ δοξάσει, καὶ θεὸν
ὃν οὐκ ἔγνωσαν οἱ πατέρες αὐτοῦ δοξάσει ἐν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ
39 καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ ἐν ἐπιθυμήμασιν. 39καὶ ποιήσει τοῖς ὀχυρώμασιν

29 *και η εσχατη*] και ως η εσχ. AQ^{mg} om Q* **30** *εν*] pr οι AQ | *οι* AQ *εκπορ.*] pr *και* AQ | *Κιτιοι*] pr *Χεττιειμ* Q* (improb Q^{2}) | *καταλειποντας* AQ^{a} **31** *και* 1°] pr *και βραχιονες* AQ | *αναστησονται* B* (*-σονται* B^{ab}) | *βεβηλωσουσι* Q^{a} | *δυναστειας* (*-τιας* Q*)] *δυναμεως* A | *μεταστησουσι* Q^{a} | *ενδελεχισμον*] *ενδελεχιστον* A | *δωσουσι* Q^{a} **32** *οι*] *λαοι* A | *επαξουσιν*] *εξαξουσιν* A | *ολισθρημασιν*] *ολισθημασιν* AQ* (*-σι* Q^{a}): item 34 | *γινωσκων* A | *κατισχυσουσι, ποιησουσι* Q^{a} **33** *του λαου*] *λαου μου* A *λαου* Q | om *εν* 1° Q* (superscr Q^{a}) | *φλογι*] *πυρι* Q* (*φλογει* Q^{mg} corr *-γι*) **34** *βοηθησονται* Q* (*βοηθηθησ.* Q^{a}) | *βοηθειαν* Q* | *προς*] *επ* AQ **35** *ασθενησουσι* Q^{a} | om *και* 2° A **36** *υψωθησεται ο βασιλευς κ. μεγαλυνθησεται*] *υψ. και μεγ. ο βασ.* A *ο βασ. υψ. κ. μεγ.* Q | *θεον*]+*και επι τον θν των θεων* AQ | *μεχρις του* B* (*μ. ου* B^{b}) | *συντελιαν* Q* **37** *παντος θεου*] *παντας θεους* B^{ab}AQ | om *ου* 1° A | *επιθυμια*] *επιθυμιαν* A *επι επιθυμιαν* Q | *παν*] *παντα* AQ **38** *μαωζει* A | *δοξασει* 1°] pr *ου* A | *εγνωσαν*] *ηδεισαν* Q | *χρυσιω* AQ | *αργυριω* Q | *επιθυμημασι* Q^{a} **39** *οχυρωμασι* BQ

87 μετὰ θεοῦ ἀλλοτρίου· οὗ ἐὰν ἐπιγνῷ, πληθυνεῖ δόξαν καὶ κατακυ-
ριεύσει αὐτοῦ ἐπὶ πολύ, καὶ χώραν ἀπομεριεῖ εἰς δωρεάν. 40καὶ 40
καθ' ὥραν συντελείας συγκερατισθήσεται αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Αἰ-
γύπτου, καὶ ἐποργισθήσεται αὐτῷ βασιλεὺς βορρᾶ ἐν ἅρμασι καὶ
ἐν ἵπποις πολλοῖς καὶ ἐν πλοίοις πολλοῖς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς
χώραν Αἰγύπτου. 41καὶ ἐπελεύσεται εἰς τὴν χώραν μου, καὶ πολλαὶ 41
σκανδαλισθήσονται· καὶ αὗται σωθήσονται ἀπὸ χειρὸς αὐτοῦ, Ἐδὼμ
καὶ Μωὰβ καὶ κεφάλαιον υἱῶν Ἀμμών. 42καὶ ἀποστελεῖ χεῖρα αὐ- 42
τοῦ ἐν ταῖς γαίαις, καὶ ἐν χώρᾳ Αἰγύπτου οὐκ ἔσται ἐν αὐτῇ δια-
σωζόμενος. 43καὶ κρατήσει τοῦ τόπου τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ τόπου 43
τοῦ ἀργυρίου καὶ πάσης τῆς ἐπιθυμίας Αἰγύπτου, καὶ Λίβυες καὶ
Αἰθίοπες ἔσονται ἐν τῷ ὅλῳ αὐτοῦ. 44καὶ ἀκοὴ ταράξει αὐτὸν 44
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ βορρᾶ, καὶ ἐξελεύσεται ἐν θυμῷ ἰσχυρῷ καὶ
ῥομφαίᾳ ἀφανίσαι καὶ ἀποκτεῖναι πολλούς· 45καὶ στήσει αὐτοῦ τὴν 45
σκηνὴν τότε ἀνὰ μέσον τῶν θαλασσῶν καὶ τοῦ ὄρους τῆς θελή-
σεως τοῦ ἁγίου· καὶ ἥξει ὥρα τῆς συντελείας αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔσται
βοηθῶν αὐτῷ. 1Καὶ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην παρελεύσεται 1 X
Μιχαὴλ ὁ ἄγγελος ὁ μέγας, ὁ ἑστηκὼς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ λαοῦ σου·
ἐκείνη ἡ ἡμέρα θλίψεως, οἷα οὐκ ἐγενήθη ἀφ' οὗ ἐγενήθησαν ἕως
τῆς ἡμέρας ἐκείνης· καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὑψωθήσεται πᾶς ὁ λαὸς
ὃς ἂν εὑρεθῇ ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ βιβλίῳ. 2καὶ πολλοὶ τῶν καθευ- 2
δόντων ἐν τῷ πλάτει τῆς γῆς ἀναστήσονται, οἱ μὲν εἰς ζωὴν αἰώνιον,
οἱ δὲ εἰς ὀνειδισμόν, οἱ δὲ εἰς διασποράν καὶ αἰσχύνην αἰώνιον· 3καὶ 3
οἱ συνιέντες φανοῦσιν ὡς φωστῆρες τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ κατισχύ-
οντες τοὺς λόγους μου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὸν αἰῶνα
τοῦ αἰῶνος. 4καὶ σύ, Δανιήλ, κάλυψον τὰ προστάγματα καὶ σφρά- 4
γισαι τὸ βιβλίον ἕως καιροῦ συντελείας, ἕως ἂν ἀπομανῶσιν οἱ
πολλοὶ καὶ πλησθῇ ἡ γῆ ἀδικίας.

Syr **40** cγνκερατιcθηcεται Syr^{mg} **41—42** ※ και πολλαι (※ 87)...χειρος (χειρων Syr) αυτου (※ 87)...εν γαις (sic 87 et ut vid Syr) γαιαις 87 Syr **41** Μωαμ 87 XII **1** παρελευσε| 87 **3** συνιε|εντες 87

τῶν καταφυγῶν μετὰ θεοῦ ἀλλοτρίου, καὶ πληθυνεῖ δόξαν, καὶ ὑπο- B
40 τάξει αὐτοῖς πολλούς, καὶ γῆν διελεῖ ἐν δώροις. 40καὶ ἐν καιροῦ
πέρατι συνκερατισθήσεται μετὰ τοῦ βασιλέως τοῦ νότου, καὶ συν-
αχθήσεται ἐπ᾽ αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ὁ τοῦ βορρᾶ ἐν ἅρμασιν καὶ ἱπ-
πεῦσιν καὶ ἐν ναυσὶν πολλαῖς, καὶ εἰσελεύσονται εἰς τὴν γῆν καὶ
41 συντρίψει καὶ παρελεύσεται. 41καὶ εἰσελεύσεται εἰς τὴν γῆν τοῦ
σαβαείν, καὶ πολλοὶ ἀσθενήσουσιν· καὶ οὗτοι διασωθήσονται ἐκ χει-
42 ρὸς αὐτοῦ, Ἐδὼμ καὶ Μωὰβ καὶ ἀρχὴ υἱῶν Ἀμμών. 42καὶ ἐκτενεῖ
τὴν χεῖρα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ γῆ Αἰγύπτου οὐκ ἔσται εἰς σωτηρίαν.
43 43καὶ κυριεύσει ἐν τοῖς ἀποκρύφοις τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ ἀργύρου,
καὶ ἐν πᾶσιν ἐπιθυμητοῖς Αἰγύπτου καὶ Λιβύων καὶ Αἰθιόπων, ἐν
44 τοῖς ὀχυρώμασιν αὐτῶν. 44καὶ ἀκοαὶ καὶ σπουδαὶ ταράξουσιν αὐτὸν
ἐξ ἀνατολῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ, καὶ ἥξει ἐν θυμῷ πολλῷ τοῦ ἀφανίσαι
45 πολλούς· 45καὶ πήξει τὴν σκηνὴν αὐτοῦ Ἐφαδανὼ ἀνὰ μέσον τῶν
θαλασσῶν εἰς ὄρος σαβαεὶν ἅγιον· καὶ ἥξει ἕως μέρους αὐτοῦ, καὶ
II 1 οὐκ ἔστιν ὁ ῥύομενος αὐτόν. 1Καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνα-
στήσεται Μιχαὴλ ὁ ἄρχων ὁ μέγας, ὁ ἑστηκὼς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ
λαοῦ σου· καὶ ἔσται καιρὸς θλίψεως, θλίψις οἵα οὐ γέγονεν ἀφ᾽ ἧς
γεγένηται ἔθνος ἐν τῇ γῇ ἕως τοῦ καιροῦ ἐκείνου· ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ σωθήσεται ὁ λαός σου πᾶς ὁ γεγραμμένος ἐν τῇ βίβλῳ.
2 2καὶ πολλοὶ τῶν καθευδόντων ἐν γῆς χώματι ἐξεγερθήσονται, οὗτοι
εἰς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὗτοι εἰς ὀνειδισμὸν καὶ εἰς αἰσχύνην αἰώνιον·
3 3καὶ οἱ συνιέντες λάμψουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος, καὶ
ἀπὸ τῶν δικαίων τῶν πολλῶν ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ
4 ἔτι. 4καὶ σύ, Δανιήλ, ἔμφραξον τοὺς λοιποὺς καὶ σφράγισον τὸ
βιβλίον §ἕως καιροῦ συντελείας, ἕως διδαχθῶσιν πολλοὶ καὶ πλη- § 1'
θυνθῇ ἡ γνῶσις.

39 αλλοτριου] + ους αν επιγνω Q **40** καιρου] τω καιρω A | συνκερα- AQ
τισθ. B^{ab} | με B^{*} (μετα B^{ab}) | επ αυτον] μετ αυτου A | ο βασιλευς ο] βασιλευς AQ | αρμασι, ιππευσι, ναυσι $B^{b}Q^{a}$ | ιππευσιν] pr εν AQ | εισελευσεται AQ **41** σαβαειν] σαβειρ Q^{mg} | ασθενησουσι Q^{a} **42** χειρα] + αυτου AQ **43** του χρυσου και του αργυρου] του χρυσιου κ. του αργυριου (υ 1° in αργ. sup ras $A^{a?}$) A του χρυσιου κ. αργυριου Q | om εν 2° A **44** αφανισαι] + και του ανα-θεματισαι AQ **45** Εφαδανω] Ενφαδανω (nisi potius εν Φ.) A | εις] επ Q | σαβαειν] σαβειν A υψηλον Q^{*} (σαβαειν Q^{mg}) | μερους] + ορους A XII **1** om θλιψις Q^{*} (hab Q^{mg}) | om γεγονεν αφ ης B^{*} (hab $B^{ab\,mg}$A) γεγονεν αφ ου Q | γεγενηται] γεγεννηται Q | εν τη γη] επι της γης AQ | εν 3°] pr και AQ | πας] + ο ευρεθεις AQ | ο γεγραμμενος] om ο Q^{a} **2** εξ-εγερθησονται] εγερθησονται A | om εις 3° Q **3** λαμψουσιν] εκλαμψουσιν AQ **4** τους λοιπους και σφραγισον το βιβλιον] το βιβλ. κ. σφρ. τους λογους A τους λογους κ. σφρ. το βιβλιον Q^{*} (βιβλον $Q^{a\,vid}$) | εως 2°] + αν Q | διδαχθωσι Q^{a}

87 [5]Καὶ εἶδον ἐγὼ Δανιήλ, καὶ ἰδοὺ δύο ἕτεροι εἱστήκεισαν, εἷς 5
ἔνθεν τοῦ ποταμοῦ καὶ εἷς ἔνθεν. [6]καὶ εἶπα τῷ ἑνὶ τῷ περιβεβλη- 6
μένῳ τὰ βύσσινα τῷ ἐπάνω Πότε οὖν συντέλεια ὧν εἴρηκάς μοι τῶν
θαυμαστῶν καὶ ὁ καθαρισμὸς τούτων; [7]καὶ ἤκουσα τοῦ περιβεβλη- 7
μένου τὰ βύσσινα, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ Ἕως καιροῦ
συντελείας· καὶ ὕψωσε τὴν δεξιὰν καὶ τὴν ἀριστερὰν εἰς τὸν
οὐρανόν, καὶ ὤμοσε τὸν ζῶντα εἰς τὸν αἰῶνα θεὸν ὅτι εἰς καιρὸν
καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἡ συντέλεια χειρῶν ἀφέσεως λαοῦ
ἁγίου, καὶ συντελεσθήσεται πάντα ταῦτα. [8]καὶ ἐγὼ ἤκουσα καὶ οὐ 8
διενοήθην παρ᾽ αὐτὸν τὸν καιρόν, καὶ εἶπα Κύριε, τίς ἡ λύσις τοῦ
λόγου τούτου, καὶ τίνος αἱ παραβολαὶ αὗται; [9]καὶ εἶπέν μοι Ἀπό- 9
τρεχε, Δανιήλ, ὅτι κατακεκαλυμμένα καὶ ἐσφραγισμένα τὰ προσ-
τάγματα, ἕως ἂν πειρασθῶσι καὶ ἁγιασθῶσι πολλοί, [10]καὶ ἁμάρ- 10
τωσιν οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ οὐ μὴ διανοηθῶσι πάντες οἱ ἁμαρτωλοί,
καὶ οἱ διανοούμενοι προσέξουσιν. [11]ἀφ᾽ οὗ ἂν ἀποσταθῇ ἡ θυσία 11
διὰ παντὸς καὶ ἑτοιμασθῇ δοθῆναι τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως,
ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα. [12]μακάριος ὁ ἐμμένων, καὶ 12
συνάξει εἰς ἡμέρας χιλίας τριακοσίας τριάκοντα πέντε. [13]καὶ σὺ 13
βάδισον, ἀναπαύου· ἔτι γάρ εἰσιν ἡμέραι καὶ ὧραι εἰς ἀναπλήρωσιν
συντελείας, καὶ ἀναπαύσῃ καὶ ἀναστήσῃ ἐπὶ τὴν δόξαν σου εἰς
συντέλειαν ἡμερῶν.

Syr ‖ δυο ετεροι] adnot ο νομος και οι προφηται 87^{mg} **6** ÷ και ο καθαρισμος (÷ 87) τουτων 87 Syr **7** του περιβεβλημενου...ος ην] adnot ο χριστος 87^{mg} **8** τινος] τινες (?τι) Syr **10** και οι διανοουμενοι προσεξουσιν] σ′ και οι επιστημονες συνησουσι 87^{mg} Syr^{mg} **11** τη (sic) ερημωσεως Syr^{mg} | ημεραι χιλιαι και διακοσιαι και ενεν. Syr^{txt} [ημ.] δισχιλιαι και διακ. και ενεν. Syr^{mg} **13** ÷ ετι γαρ...συντελειας 87 Syr

Subscr in litt maiusc Δανιηλ κατα τους ο′·|εγραφη εξ αντιγραφου.|εχοντος την υποσημει|ωσιν ταυτην· Εγρα|φη εκ των τετραπλων.|εξ ων και παρετεθη:— 87 (similiter Syr)

5 [5]Καὶ ἴδον ἐγὼ Δανιήλ, καὶ ἰδοὺ δύο ἕτεροι ἱστήκεισαν, εἷς ἐν- B
τεῦθεν τοῦ χείλους τοῦ ποταμοῦ καὶ εἷς ἐντεῦθεν τοῦ χείλους τοῦ
6 ποταμοῦ. [6]καὶ εἶπεν τῷ ἀνδρὶ τῷ ἐνδεδυμένῳ τὰ βαδδείν, ὃς ἦν
ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ [7]Εως πότε τὸ πέρας ὧν εἴρηκας
7 τῶν θαυμασίων; [7]καὶ ἤκουσα τοῦ ἀνδρὸς τοῦ ἐνδεδυμένου τὰ βαδ-
δείν, ὃς ἦν ἐπάνω τοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὕψωσεν τὴν δεξιὰν
αὐτοῦ καὶ τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ
ζῶντι τὸν αἰῶνα ὅτι εἰς καιρὸν καιρῶν καὶ ἥμισυ καιροῦ· ἐν τῷ
8 συντελεσθῆναι διασκορπισμόν, γνώσονται πάντα ταῦτα. [8]καὶ ἐγὼ
9 ἤκουσα καὶ οὐ συνῆκα, καὶ εἶπα Κύριε, τί τὰ ἔσχατα τούτων; [9]καὶ
εἶπεν Δεῦρο Δανιήλ, ὅτι ἐνπεφραγμένοι καὶ ἐσφραγισμένοι οἱ λόγοι,
10 ἕως καιροῦ πέρας [10]ἐκλεγῶσιν καὶ ἐκλευκανθῶσιν καὶ πυρωθῶσιν
πολλοί, καὶ ἀνομήσωσιν ἄνομοι· καὶ οὐ συνήσουσιν ἄνομοι, καὶ οἱ
11 νοήμονες συνήσουσιν. [11]καὶ ἀπὸ καιροῦ παραλλάξεως τοῦ ἐνδελε-
χισμοῦ καὶ δοθήσεται βδέλυγμα ἐρημώσεως, ἡμέραι χίλιαι διακόσιαι
12 ἐνενήκοντα. [12]μακάριος ὁ ὑπομένων καὶ φθάσας εἰς ἡμέρας χιλίας
13 τριακοσίας τριάκοντα πέντε. [13]καὶ σὺ δεῦρο καὶ ἀναπαύου· ἔτι γὰρ
ἡμέραι εἰς ἀναπλήρωσιν συντελείας, καὶ ἀναστήσῃ εἰς τὸν κλῆρόν
σου εἰς συντέλειαν ἡμερῶν.¶ ¶ Γ

5 ειδον B^{ab} | ειστηκεισαν $B^{ab}Q$ **6** ειπεν] ειπεν AQ | βαδδι (in fin lin) A^{vid} AQΓ
7 βαδδιν A | τον αιωνα] pr εις A | καιρων] και καιρους AQΓ | ημισυ] pr εις A | συντελεσθηναι] συντελεσαι A | διασκορπισμον] + λαου ηγιασμενου και A + χειρος λαου ηγιασμ. Q + χειρος λαου αγιου Γ | ταυτ[α παντα] $Γ^{vid}$ **8** και εγω] καγω A | om ου $B^{ab}Q$ | τα εσχατα] om τα A **9** εμπεφραγμ. $B^{ab}Q$ **10** om και εκλευκανθωσιν AQ* (hab και εως εκλ. $Q^{mg\ vid}$) | πυρωθωσιν (-σι Q^{a})] + και αγιασθωσιν $B^{ab}A$ | ανομησωσιν (-σουσιν $QΓ^{vid}$)] ανοησουσιν A | συνησουσιν 1° (-σι bis Q^{a})] νοησουσιν A | ανομοι 2°] pr παντες $B^{ab\ mg}AQΓ$ **11** και δοθησεται] αφ ου αναστη η θυσια δια παντος και ετοιμασθη δοθηναι A του δοθηναι QΓ | βδελυγμα] pr το AQΓ | ερημωσεως] pr της A | ημεραις χιλιαις διακοσιαις A | χιλιαι] δισχιλιαι Q* (χιλ. Q^{a}) | ενενηκοντα] τεσσερακοντα $B^{a\ mg}$(corr -σαρ.) non inst B^{b} **12** υπομενων] υπομεινας AQ (-μιν. Q*) | χιλιας] δισχιλιας Q* (χιλ. Q^{a}) **13** δευρυ A^{vid} | ημεραι] + και ωραι $B^{ab}Γ$ + εισιν A | συντελειας (-λιας Q*)] + και αναπαυση AQΓ | συντελειαν] συντελιαν Q* | subscr ορασις ια′ A

ΣΟΥΣΑΝΝΑ

κατα τους ο'

87 ΚΑΙ ἦν ἀνὴρ οἰκῶν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωακείμ. 1
2καὶ ἔλαβε γυναῖκα ᾗ ὄνομα Σουσάννα, θυγάτηρ Χελκίου, καλὴ 2
σφόδρα καὶ φοβουμένη τὸν κύριον· 3καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς δίκαιοι, 3
καὶ ἐδίδαξαν τὴν θυγατέρα αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ. 4καὶ ἦν 4
Ἰωακεὶμ πλούσιος σφόδρα, καὶ ἦν αὐτῷ παράδεισος γειτνιῶν τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ· καὶ πρὸς αὐτὸν προσήγοντο οἱ Ἰουδαῖοι διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν
ἐνδοξότερον πάντων. 5Καὶ ἀπεδείχθησαν δύο πρεσβύτεροι ἐκ 5
τοῦ λαοῦ κριταὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, περὶ ὧν ἐλάλησεν ὁ δεσπό-
της ὅτι ἐξῆλθεν ἀνομία ἐκ Βαβυλῶνος ἐκ πρεσβυτέρων κριτῶν οἱ
ἐδόκουν κυβερνᾶν τὸν λαόν. 6καὶ ἤρχοντο κρίσεις ἐξ ἄλλων πόλεων 6
πρὸς αὐτούς. 7οὗτοι ἰδόντες γυναῖκα ἀστείαν τῷ εἴδει, γυναῖκα 7
ἀδελφοῦ αὐτῶν ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ὄνομα Σουσάνναν, θυγατέρα
Χελκίου, γυναῖκα Ἰωακείμ, περιπατοῦσαν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ
ἀνδρὸς αὐτῆς τὸ δειλινὸν 8καὶ ἐπιθυμήσαντες αὐτῆς, 9διέστρεψαν 8 9
τὸν νοῦν αὐτῶν καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν
εἰς τὸν οὐρανὸν μηδὲ μνημονεύειν κριμάτων δικαίων. 10καὶ ἀμφό- 10
τεροι ἦσαν κατανενυγμένοι περὶ αὐτῆς, καὶ ἕτερος τῷ ἑτέρῳ οὐ
προσεποιεῖτο τὸ κακὸν τὸ ἔχον αὐτοὺς περὶ αὐτῆς, οὐδὲ ἡ γυνὴ ἔγνω
τὸ πρᾶγμα τοῦτο. 12καὶ ὡς ἐγίνετο ὄρθρος, ἐρχόμενοι ἔκλεπτον 12
ἀλλήλους σπεύδοντες, τίς φανήσεται αὐτῇ πρότερος καὶ λαλήσει
πρὸς αὐτήν. 13καὶ ἰδοὺ αὕτη κατὰ τὸ εἰωθὸς περιεπάτει, καὶ ὁ εἷς 13

Syr Inscr Σουσαννα 87 (sub ■′σ′θ′) Syr 1—5 και ην ανηρ...ενιαυτω εκεινω] sub lemniscis omnia in 87 et (cum σ′θ′) Syr 4 και προς αυτον] adnot ουτοι προσεκαρτερουν εν τη οικια Ιωακειμ και ηρχοντο προς αυτους παντες 87^{mg} | οι Ιουδ.] incep. Ιο 87* (οι Ιουδ. 87^{1}) | ras aliq ante ειναι 87^{1} ■ και απεδειχθ.] pr ÷ 87 | ο ΔΕCΠΟΤΗC Syr^{mg} 7 ΑCΤΕΙΑΝ Syr^{mg} | ονομα bis scr 87* (improb 1° 87^{1}) 8—9 επιθυμησαντες αυτης διεστρεψαν] επεθυμησαν αυτης διαστρεψαντες Syr 10 προσεποιουντο Syr

ΣΟΥΣΑΝΝΑ

κατα Θεοδοτιωνα

1 ΚΑΙ ἦν ἀνὴρ οἰκῶν ἐν Βαβυλῶνι, καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἰωακείμ. B
2 [2]καὶ ἔλαβεν γυναῖκα ᾗ ὄνομα Σουσάννα, θυγάτηρ Χελκείου, καλὴ
3 σφόδρα καὶ φοβουμένη τὸν κύριον. [3]καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς δίκαιοι,
4 καὶ ἐδίδαξαν τὴν θυγατέρα αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ. [4]καὶ ἦν
Ἰωακεὶμ πλούσιος σφόδρα, καὶ ἦν αὐτῷ παράδεισος γειτνιῶν τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πρὸς αὐτὸν προσήγοντο οἱ Ἰουδαῖοι, διὰ τὸ εἶναι
5 αὐτὸν ἐνδοξότερον πάντων. [5]Καὶ ἀπεδείχθησαν δύο πρεσβύ-
τεροι ἐκ τοῦ λαοῦ κριταὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, περὶ ὧν ἐλάλησεν
*ὁ δεσπότης ὅτι ἐξῆλθεν ἀνομία ἐκ Βαβυλῶνος ἐκ πρεσβυτέρων
6 κριτῶν οἳ ἐδόκουν κυβερνᾶν τὸν λαόν. [6]οὗτοι προσεκαρτέρουν ἐν
τῇ οἰκίᾳ Ἰωακείμ, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτοὺς πάντες οἱ κρινόμενοι.
7 [7]καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἀπέτρεχεν ὁ λαὸς μέσον ἡμέρας, εἰσεπορεύετο
8 Σουσάννα καὶ περιεπάτει ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. [8]καὶ
ἐθεώρουν αὐτὴν οἱ δύο πρεσβύτεροι καθ' ἡμέραν εἰσπορευομένην
9 καὶ περιπατοῦσαν, καὶ ἐγένοντο ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτῆς. [9]καὶ διέ-
στρεψαν τὸν ἑαυτῶν νοῦν, καὶ ἐξέκλιναν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν
τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τὸν οὐρανὸν μηδὲ μνημονεύειν κριμάτων δι-
10 καίων. [10]καὶ ἦσαν ἀμφότεροι κατανενυγμένοι περὶ αὐτῆς, καὶ
11 οὐκ ἀνήγγειλαν ἀλλήλοις τὴν ὀδύνην ἑαυτῶν· [11]ὅτι ᾐσχύνοντο ἀναγ-
12 γεῖλαι τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν ὅτι ἤθελον συγγενέσθαι αὐτῇ. [12]καὶ
13 παρετηροῦσαν φιλοτίμως καθ' ἡμέραν ὁρᾶν αὐτήν. [13]καὶ εἶπαν

1 Cf quae ad init Danielis adnotavimus | Σωσαννα B^{rescr}: item 7 AQ
2 Χελκιου $B^{b}AQ$ **3** Μωση A **4** προσηγοντο] συνηγοντο Q
6 προσεκατερουν Q* (ρ superscr) **10** ανηγγειλαν] απηγγελλον AQ | εαυτων] αυτων AQ **11** αναγγειλαι] απαγγειλαι AQ **13** ειπαν] ειπεν AQ

87 τῶν πρεσβυτέρων ἐληλύθει, καὶ ἰδοὺ ὁ ἕτερος παρεγένετο, καὶ εἶς
τὸν ἕτερον ἀνέκρινε λέγων Τί σὺ οὕτως ὄρθρου ἐξῆλθες οὐ παραλα-
βών με; 14καὶ ἐξωμολογήσαντο πρὸς ἀλλήλους ἑκάτερος τὴν ὀδύνην 14
αὐτοῦ.

19καὶ εἶπεν εἷς τῷ ἑτέρῳ Πορευθῶμεν πρὸς αὐτήν· καὶ συνθέμενοι 19
προσήλθοσαν αὐτῇ καὶ ἐξεβιάζοντο αὐτήν.

22καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἡ Ἰουδαία Οἶδα ὅτι ἐὰν πράξω τοῦτο θάνατός μοί 22
ἐστι, καὶ ἐὰν μὴ πράξω οὐκ ἐκφεύξομαι τὰς χεῖρας ὑμῶν· 23κάλλιον 23
δέ με μὴ πράξασαν ἐμπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν ἢ ἁμαρτεῖν ἐνώ-
πιον Κυρίου.

13 ελυληθει 87ed

ἕτερος τῷ ἑτέρῳ Πορευθῶμεν δὴ εἰς οἶκον, ὅτι ἀρίστου ὥρα ἐστίν· B
14 καὶ ἐξελθόντες διεχωρίσθησαν ἀπ' ἀλλήλων. 14 καὶ ἀνακάμψαντες
ἦλθον ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ ἀνετάζοντες ἀλλήλους τὴν αἰτίαν ὡμολό-
γησαν τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν· καὶ τότε κοινῇ συνετάξαντο καιρὸν ὅτε
15 αὐτὴν δυνήσονται εὑρεῖν μόνην. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ παρατηρεῖν
αὐτοὺς ἡμέραν εὔθετον εἰσῆλθέν ποτε καθὼς ἐχθὲς καὶ τρίτης ἡμέρας
μετὰ δύο μόνων κορασίων, καὶ ἐπεθύμησε λούσασθαι ἐν τῷ παρα-
16 δείσῳ, ὅτι καῦμα ἦν. 16 καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ οὐδεὶς πλὴν οἱ δύο πρε-
17 σβύτεροι κεκρυμμένοι καὶ παρατηροῦντες αὐτήν. 17 καὶ εἶπεν τοῖς
κορασίοις Ἐνέγκατε δή μοι ἔλαιον καὶ σμήγματα, καὶ τὰς θύρας τοῦ
18 παραδείσου κλείσατε, ὅπως λούσωμαι. 18 καὶ ἐποίησαν καθὼς εἶπεν,
καὶ ἀπέκλεισαν τὰς θύρας τοῦ παραδείσου, καὶ ἐξῆλθαν κατὰ τὰς
πλαγίας θύρας ἐνέγκαι τὰ προστεταγμένα αὐταῖς, καὶ οὐκ εἴδοσαν
19 τοὺς πρεσβυτέρους, ὅτι ἦσαν κεκρυμμένοι. 19 καὶ ἐγένετο ὡς ἐξῆλ-
θοσαν τὰ κοράσια, καὶ ἀνέστησαν οἱ δύο πρεσβῦται καὶ ἐπέδραμον
20 αὐτῇ, 20 καὶ εἶπον Ἰδοὺ αἱ θύραι τοῦ παραδείσου κέκλεινται, καὶ
οὐδεὶς θεωρεῖ ἡμᾶς, καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ σού ἐσμεν· διὸ συνκατάθου
21 ἡμῖν, καὶ γενοῦ μεθ' ἡμῶν. 21 εἰ δὲ μή, καταμαρτυρήσομέν σου ὅτι
ἦν μετὰ σοῦ νεανίσκος, καὶ διὰ τοῦτο ἐξαπέστειλας τὰ κοράσια ἀπὸ
22 σου. 22 καὶ ἀνεστέναξεν Σουσάννα καὶ εἶπεν Στενά μοι πάντοθεν·
ἐάν τε γὰρ τοῦτο πράξω, θάνατός μοί ἐστιν· ἐάν τε μὴ πράξω,
23 οὐκ ἐκφεύξομαι τὰς χεῖρας ὑμῶν. 23 αἱρετόν μοί ἐστιν μὴ πράξασαν
24 ἐνπεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν ἢ ἁμαρτεῖν ἐνώπιον Κυρίου. 24 καὶ
ἀνεβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Σουσάννα· ἐβόησαν δὲ καὶ οἱ δύο πρεσβῦται
25 κατέναντι αὐτῆς. 25 καὶ δραμὼν ὁ εἷς ἤνοιξεν τὰς θύρας τοῦ παρα-
26 δείσου. 26 ὡς δὲ ἤκουσαν τὴν κραυγὴν ἐν τῷ παραδείσῳ οἱ ἐκ τῆς
οἰκίας, εἰσεπήδησαν διὰ τῆς πλαγίας θύρας ἰδεῖν τὸ συμβεβηκὸς
27 αὐτῇ. 27 ἡνίκα δὲ ἔλεγον οἱ πρεσβῦται τοὺς λόγους αὐτῶν, κατη-
σχύνθησαν οἱ δοῦλοι σφόδρα, ὅτι πώποτε οὐκ ἐρρέθη λόγος τοι-

13 ωρα αριστου A **14** δυνησονται αυτην Q **15** εχθες] χθες B^b | AQ τριτην ημεραν Q | κορασιων μονων Q | επεθυμησεν AQ **16** ουδεις εκει AQ **17** κορασιοις]+αυτης AQ | σμηγμα AQ **18** om καθως ειπεν A | παραδεισου]+καθως ειπεν A | εξηλθον AQ | πλαγιους A | ειδοσαν] ειδαν A ιδον Q^* ειδον Q^a **19** εξηλθον AQ | om και 2° A | πρεσβυται] πρεσβυτεροι AQ **20** θυρες A^{vid} | συγκαταθου B^bQ **21** μη]+γε Q | εξαπεστειλα A^* (superscr s A^1) **22** εκφευξομαι] ξομαι sup ras B^{rescr} εκφευσομαι A **23** αιρετον] αιρετωτερον B (rescr) | εμπεσειν B^bAQ | αμαρτειν]+με AQ **24** εβοησαν] ανεβοησαν Q | πρεσβυται] πρεσβυτεροι AQ **26** εκ] απο A | ιδειν] +τι A **27** πρεσβυται] πρεσβυτεροι AQ | ερρηθη B^{ab}

87 [28]οἱ δὲ παράνομοι ἄνδρες ἀπέστρεψαν ἀπειλοῦντες ἐν ἑαυτοῖς καὶ 28
ἐνεδρεύοντες ἵνα θανατώσουσιν αὐτήν· καὶ ἐλθόντες ἐπὶ τὴν συνα-
γωγὴν τῆς πόλεως οὗ παρῴκουσαν, καὶ συνήδρευσαν οἱ ὄντες ἐκεῖ
πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· [29]καὶ ἀναστάντες οἱ δύο πρεσβύτεροι καὶ 29
κριταὶ εἶπαν Ἀποστείλατε ἐπὶ Σουσάνναν, θυγατέρα Χελκίου, ἥτις
ἐστὶ γυνὴ Ἰωακείμ. οἱ δὲ εὐθέως ἐκάλεσαν αὐτήν. [30]ὡς δὲ παρε- 30
γενήθη ἡ γυνὴ σὺν τῷ πατρὶ ἑαυτῆς καὶ τῇ μητρί, καὶ οἱ παῖδες καὶ
αἱ παιδίσκαι αὐτῆς ὄντες τὸν ἀριθμὸν πεντακόσιοι παρεγένοντο,
καὶ τὰ παιδία Σουσάννας τέσσαρα. [31]ἦν δὲ ἡ γυνὴ τρυφερὰ σφόδρα. 31
[32]καὶ προσέταξαν οἱ παράνομοι ἀποκαλύψαι αὐτήν, ἵνα ἐμπλησθῶσιν 32
κάλλους ἐπιθυμίας αὐτῆς. [33]καὶ ἐκλαίοσαν οἱ παρ' αὐτῆς πάντες 33
καὶ ὅσοι αὐτὴν ᾔδεισαν πάντες. [34]ἀναστάντες δὲ οἱ πρεσβύτεροι 34
καὶ κριταὶ ἐπέθηκαν τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς· [35]ἡ 35
δὲ καρδία αὐτῆς ἐπεποίθει ἐπὶ Κυρίῳ τῷ θεῷ αὐτῆς, καὶ ἀνακύψασα
ἔκλαυσεν ἐν αὐτῇ λέγουσα [35a]Κύριε ὁ θεὸς ὁ αἰώνιος, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα 35a
πρὶν γενέσεως αὐτῶν, σὺ οἶδας ὅτι οὐκ ἐποίησα ἃ πονηρεύονται οἱ
ἄνομοι οὗτοι ἐπ' ἐμοί. καὶ εἰσήκουσε Κύριος τῆς δεήσεως αὐτῆς.
[36]οἱ δὲ δύο πρεσβύτεροι εἶπαν Ἡμεῖς περιεπατοῦμεν ἐν τῷ παρα- 36
δείσῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, [37]καὶ κυκλοῦντες τὸ στάδιον εἴδομεν ταύτην 37
ἀναπαυομένην μετὰ ἀνδρός, καὶ στάντες ἐθεωροῦμεν αὐτοὺς ὁμι-
λοῦντας ἀλλήλοις, [38]καὶ αὐτοὶ οὐκ ᾔδεισαν ὅτι εἰστήκειμεν. τότε 38
συνειπάμεθα ἀλλήλοις λέγοντες Μάθωμεν τίνες εἰσὶν οὗτοι. [39]καὶ 39
προσελθόντες ἐπέγνωμεν αὐτήν· ὁ δὲ νεανίσκος ἔφυγε συγκεκα-
λυμμένος. [40]ταύτης δὲ ἐπιλαβόμενοι ἐπηρωτῶμεν αὐτὴν Τίς ὁ ἄν- 40
θρωπος; [41]καὶ οὐκ ἀπήγγειλεν ἡμῖν τίς ἦν. ταῦτα μαρτυροῦμεν. 41
καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς ἡ συναγωγὴ πᾶσα, ὡς πρεσβυτέρων ὄντων
καὶ κριτῶν τοῦ λαοῦ.

[44–45]Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου, ἐκείνης ἐξαγομένης ἀπολέσθαι· 44–4
καὶ ἔδωκεν ὁ ἄγγελος, καθὼς προσετάγη, πνεῦμα συνέσεως νεω-

Syr **28** ελθοντες] ηλθον Syr | παρωκουν 87ª (ουν superscr) **29** θυγατερα] incep τ 87* | εκαλεσαν αυτην] απεστειλαν επ αυτην Syr^{mg} **32** επιθυμιας καλλους Syr **35** αυτη] εαυτη Syr **37** αυτους] ους sup ras 87^{1} **40** τις] +ην Syr | ο ανθρωπος] ο νεανισκος Syr^{mg}

28 οὗτος περὶ Σουσάννης. [28]καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον ὡς συνῆλθεν ὁ Β
λαὸς πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἰωακείμ, ἦλθον οἱ δύο πρεσβῦται πλή-
29 ρεις τῆς ἀνόμου ἐννοίας κατὰ Σουσάννης τοῦ θανατῶσαι αὐτήν, καὶ
30 εἶπαν ἔμπροσθεν τοῦ λαοῦ [29]Ἀποστείλατε ἐπὶ Σουσάνναν θυγατέρα
Χελκίου ἥ ἐστιν γυνὴ Ἰωακείμ. οἱ δὲ ἀπέστειλαν. [30]καὶ ἦλθεν
αὐτὴ καὶ οἱ γονεῖς αὐτῆς καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ πάντες οἱ συγγε-
31 νεῖς αὐτῆς. [31]ἡ δὲ Σουσάννα ἦν τρυφερὰ σφόδρα καὶ καλὴ τῷ
32 εἴδει. [32]οἱ δὲ παράνομοι ἐκέλευσαν ἀποκαλυφθῆναι αὐτήν, ἦν γὰρ
33 κατακεκαλυμμένη, ὅπως ἐμπλησθῶσιν τοῦ κάλλους αὐτῆς. [33]ἔκλαιον
34 δὲ οἱ παρ' αὐτῆς καὶ πάντες οἱ ἰδόντες αὐτήν. [34]ἀναστάντες δὲ οἱ
δύο πρεσβῦται ἐν μέσῳ τῷ λαῷ ἔθηκαν τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφα-
35 λὴν αὐτῆς· [35]ἡ δὲ κλαίουσα ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανόν, ὅτι ἦν ἡ
36 καρδία αὐτῆς πεποιθυῖα ἐπὶ Κυρίῳ. [36]εἶπαν δὲ οἱ πρεσβῦται Περι-
πατούντων ἡμῶν ἐν τῷ παραδείσῳ μόνων εἰσῆλθεν αὕτη μετὰ δύο
παιδισκῶν, καὶ ἀπέκλεισεν τὰς θύρας τοῦ παραδείσου καὶ ἀπέλυσεν
37 τὰς παιδίσκας. [37]καὶ ἦλθεν πρὸς αὐτὴν νεανίσκος, ὃς ἦν κεκρυμ-
38 μένος, καὶ ἀνέπεσε μετ' αὐτῆς. [38]ἡμεῖς δὲ ὄντες ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ
39 παραδείσου ἰδόντες τὴν ἀνομίαν ἐδράμομεν ἐπ' αὐτούς· [39]καὶ ἰδόντες
συγγινομένους αὐτούς, ἐκείνου μὲν οὐκ ἠδυνήθημεν ἐγκρατεῖς γε-
νέσθαι διὰ τὸ ἰσχύειν αὐτὸν ὑπὲρ ἡμᾶς καὶ ἀνοίξαντα τὰς θύρας
40 ἐκπεπηδηκέναι, [40]ταύτης δὲ ἐπιλαβόμενοι ἐπηρωτῶμεν τίς ἦν ὁ
41 νεανίσκος· [41]καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἀναγγεῖλαι ἡμῖν. ταῦτα μαρτυροῦ-
μεν. καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς ἡ συναγωγὴ ὡς πρεσβυτέροις τοῦ λαοῦ
42 καὶ κριταῖς, καὶ κατέκριναν αὐτὴν ἀποθανεῖν. [42]ἀνεβόησεν δὲ φωνῇ
μεγάλῃ Σουσάννα καὶ εἶπεν Ὁ θεὸς ὁ αἰώνιος ὁ τῶν κρυπτῶν γνώ-
43 στης, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν, [43]σὺ ἐπίστασαι ὅτι
ψευδῆ μου κατεμαρτύρησαν· καὶ ἰδοὺ ἀποθνήσκω, μὴ ποιήσασα μηδὲν
44 ὧν οὗτοι ἐπονηρεύσαντο κατ' ἐμοῦ. [44]Καὶ εἰσήκουσεν Κύριος
45 τῆς φωνῆς αὐτῆς. [45]καὶ ἀπαγομένης αὐτῆς ἀπολέσθαι, ἐξήγειρεν

27 Σουσανναs AQ **28** *πρεσβυται*] *πρεσβυτεροι* AQ | Σουσανναs B^{ab}AQ AQ **29** Σωσανναν B^{rescr} **31** Σωσαννα B^{rescr} **32** *κατακεκαλυμμενη*] *περικεκαλ.* Q **33** *ιδοντες*] *ειδοτες* Q **34** *πρεσβυται*] *πρεσβυτεροι* AQ | *του λαου* AQ | *χειρας*]+*αυτων* Q | *της κεφαλης* A **35** Κυριω] pr *τω* AQ **36** *πρεσβυται*] *πρεσβυτεροι* AQ | *και απεκλεισεν...παιδισκας*] *και απελυσεν τας παιδισκας και απεκλεισεν τας θυρας του παραδεισου* A **37** *ανεπεσεν* A (*αναιπ.*) Q **38** *εδραμομεν*] *επεδραμομεν* Q **39** om *και ιδοντες συγγ. αυτους* Q* (hab Q^{mg}) | *εγκρατεις*] *περικρατεις* A **41** *αναγγειλαι*] *απαγγειλαι* AQ **42** *ανεβοησεν δε*] *και ανεβ.* A **43** *κατεμαρτυρησαν*] ε sup ras B^{ab} | *επονηρευσαντο*] superscr *συ'* Q^{2} *θ'* *κατεμαρτυρησαν* Q^{ing} **44** *εισηκουσεν*] *επηκουσεν* A | Κυριος] *ο θς* A

87 τέρῳ ὄντι Δανιήλ. 48 διαστείλας δὲ Δανιὴλ τὸν ὄχλον καὶ στὰς 48
ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν Οὕτως μωροί, υἱοὶ Ἰσραήλ; οὐκ ἀνακρίναντες
οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐπιγνόντες ἀπεκτείνατε θυγατέρα Ἰσραήλ; 51 καὶ 51
νῦν διαχωρίσατέ μοι αὐτοὺς ἀπ᾽ ἀλλήλων μακράν, ἵνα ἐτάσω αὐτούς.
51a ὡς δὲ διεχωρίσθησαν, εἶπεν Δανιὴλ τῇ συναγωγῇ Νῦν μὴ 51a
βλέψητε ὅτι οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι, λέγοντες Οὐ μὴ ψεύσωνται·
ἀλλὰ ἀνακρινῶ αὐτοὺς κατὰ τὰ ὑποπίπτοντά μοι. 52 καὶ ἐκάλεσε 52
τὸν ἕνα αὐτῶν, καὶ προσήγαγον τὸν πρεσβύτερον τῷ νεωτέρῳ·
καὶ εἶπεν αὐτῷ Δανιήλ Ἄκουε ἄκουε, πεπαλαιωμένε ἡμερῶν κα-
κῶν· νῦν ἥκασί σου αἱ ἁμαρτίαι ἃς ἐποίεις τὸ πρότερον, 53 πιστευ- 53
θεὶς ἀκούειν καὶ κρίνειν κρίσεις θάνατον ἐπιφερούσας, καὶ τὸν μὲν
ἀθῷον κατέκρινας, τοὺς δὲ ἐνόχους ἠφίεις, τοῦ κυρίου λέγοντος
Ἀθῷον καὶ δίκαιον οὐκ ἀποκτενεῖς. 54 νῦν οὖν ὑπὸ τί δένδρον καὶ 54
ποταπῷ τοῦ παραδείσου τόπῳ ἑώρακας αὐτοὺς ὄντας σὺν ἑαυτοῖς;
καὶ εἶπεν ὁ ἀσεβής Ὑπὸ σχῖνον. 55 εἶπεν δὲ ὁ νεώτερος Ὀρθῶς 55
ἔψευσαι εἰς τὴν σεαυτοῦ ψυχήν· ὁ γὰρ ἄγγελος Κυρίου σχίσει σου
τὴν ψυχὴν σήμερον. 56 καὶ τοῦτον μεταστήσας εἶπεν προσαγαγεῖν 56
αὐτῷ τὸν ἕτερον· καὶ τούτῳ δὲ εἶπεν Διὰ τί διεστραμμένον τὸ σπέρμα
σου, ὡς Σιδῶνος καὶ οὐχ ὡς Ἰούδα; τὸ κάλλος σε ἠπάτησεν, ἡ μικρὰ
ἐπιθυμία. 57 καὶ οὕτως ἐποιεῖτε θυγατράσιν Ἰσραήλ, καὶ ἐκεῖναι 57
φοβούμεναι ὡμιλοῦσαν ὑμῖν· ἀλλ᾽ οὐ θυγάτηρ Ἰούδα ὑπέμεινε τὴν
νόσον ὑμῶν ἐν ἀνομίᾳ ὑπενεγκεῖν. 58 νῦν οὖν λέγε μοι Ὑπὸ τί 58
δένδρον καὶ ἐν ποίῳ τοῦ κήπου τόπῳ κατέλαβες αὐτοὺς ὁμιλοῦντας
ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν Ὑπὸ πρῖνον. 59 καὶ εἶπεν Δανιὴλ Ἁμαρτωλέ, 59
νῦν ὁ ἄγγελος Κυρίου τὴν ῥομφαίαν ἔστηκεν ἔχων, ἕως ὁ λαὸς
ἐξολεθρεύσει ὑμᾶς, ἵνα καταπρίσῃ σε.

60–62 Καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἀνεβόησεν ἐπὶ τῷ νεωτέρῳ, ὡς ἐκ τοῦ 60–62
ἰδίου στόματος ὁμολόγους αὐτοὺς κατέστησεν ἀμφοτέρους ψευδο-

Syr 53 κατεκρινες Syr 54 CXINON Syr^{mg} 56 διεστραμμενον] in στραμ aliq emend 87^{2} | ως Σιδωνος και ουχ ως Ιουδα] [θ′] σπερμα Χανααν και ουκ Ιουδα Syr^{mg} 58 ΠΡΙΝΟΝ Syr^{mg}

ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον παιδαρίου νεωτέρου ᾧ ὄνομα Δανιήλ. Β
46 [46]καὶ ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Ἀθῷος ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος ταύτης.
47 [47]ἐπέστρεψεν δὲ πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπαν Τίς ὁ λόγος
48 οὗτος ὃν σὺ λελάληκας; [48]ὁ δὲ στὰς ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν Οὕτως
μωροί, οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ; οὐκ ἀνακρίναντες οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐπιγνόντες
49 κατεκρίνατε θυγατέρα Ἰσραήλ; [49]ἀναστρέψατε εἰς τὸ κριτήριον·
50 ψευδῆ γὰρ οὗτοι κατεμαρτύρησαν αὐτῆς. [50]καὶ ἀνέστρεψεν πᾶς ὁ λαὸς
μετὰ σπουδῆς. καὶ εἶπαν αὐτῷ οἱ πρεσβύτεροι Δεῦρο κάθισον ἐν
μέσῳ ἡμῶν καὶ ἀνάγγειλον ἡμῖν, [§]ὅτι σοὶ δέδωκεν ὁ θεὸς τὸ πρεσ- § Γ
51 βεῖον. [51]καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς Δανιήλ Διαχωρίσατε αὐτοὺς ἀπ' ἀλ-
52 λήλων μακράν, καὶ ἀνακρινῶ αὐτούς. [52]ὡς δὲ διεχωρίσθησαν εἷς
ἀπὸ τοῦ ἑνός, ἐκάλεσεν τὸν ἕνα αὐτῶν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν Πεπα-
λαιωμένε ἡμερῶν κακῶν, νῦν ἥκασιν αἱ ἁμαρτίαι σου ἃς ἐποίεις τὸ
53 πρότερον, [53]κρίνων κρίσεις ἀδίκους, καὶ τοὺς μὲν ἀθῴους κατακρί-
νων, ἀπολύων δὲ τοὺς αἰτίους, λέγοντος τοῦ κυρίου Ἀθῷον καὶ δί-
54 καιον οὐκ ἀποκτενεῖς. [54]νῦν οὖν ταύτην εἶπερ εἶδες, εἰπόν Ὑπὸ τί
δένδρον ἴδες αὐτοὺς ὁμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν Ὑπὸ σχῖνον.
55 [55]εἶπεν δὲ Δανιήλ Ὀρθῶς ἔψευσαι εἰς τὴν σεαυτοῦ κεφαλήν· ἤδη γὰρ
ἄγγελος τοῦ θεοῦ λαβὼν φάσιν παρὰ τοῦ θεοῦ σχίσει σε μέσον.
56 [56]καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἐκέλευσεν προσαγαγεῖν τὸν ἕτερον· καὶ
εἶπεν αὐτῷ Σπέρμα Χανάαν καὶ οὐκ Ἰούδα, τὸ κάλλος ἐξηπάτησέν
57 σε, καὶ ἐπιθυμία διέστρεψεν τὴν καρδίαν σου. [57]οὕτως ἐποιεῖτε
θυγατράσιν Ἰσραήλ, καὶ ἐκεῖναι φοβούμεναι ὡμίλουν ὑμῖν· ἀλλ' οὐ
58 θυγάτηρ Ἰούδα ὑπέμεινεν τὴν ἀνομίαν ὑμῶν. [58]νῦν οὖν λέγε μοι
Ὑπὸ τί δένδρον κατέλαβες αὐτοὺς ὁμιλοῦντας ἀλλήλοις; ὁ δὲ εἶπεν
59 Ὑπὸ πρῖνον. [59]εἶπεν δὲ αὐτῷ Δανιήλ Ὀρθῶς ἔψευσαι καὶ σὺ εἰς
τὴν σεαυτοῦ κεφαλήν· μένει γὰρ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ τὴν ῥομφαίαν
60 ἔχων πρίσαι σε μέσον, ὅπως ἐξολεθρεύσῃ ὑμᾶς. [60]Καὶ ἀνεβόησεν
πᾶσα ἡ συναγωγὴ φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εὐλόγησαν τῷ θεῷ τῷ σώ-

45—46 το πνᾱ το αγιον...απο του αιματος rescr $B^{man\ ant}$ **46** μεγαλη] AQΓ +και ειπεν Q* (sed improb vid $Q^{?}$) | αθωος] καθαρος AQ **48** το σαφες] om το Q* (hab Q^{mg}) **49** αναστρεψατε] +δη Q **50** om πας B^{ab}Q | δευρο]+και Q | εν μεσω] ανα μεσω (sic) A | αναγγειλον] απαγγειλον AQ | δεδωκεν] εδωκεν AQ | πρεσβειον] πρεσβυτεριον AQ* (-ρειον Q^{a}) Γ **52** om νυν Q* (hab Q^{mg}) **53** κρισις A **54** ιδες 1°] ειδες B^{ab}ΑΓ | ιδες 2°] ειδες B^{ab} κατελαβες A **55** εψευσω ΩΓ | ηδη] μενει Q ηδε[ως?] Γ^{vid} | αγγελος] pr ο Q | σχισαι Q **56** επιθυμια] pr η AQ **57** ουτως]+γαρ Q | και εκειναι] κακειναι AQ **58** om αλληλοις Q* (hab Q^{mg}) | ο δε] ο sup ras $B^{?}$ **59** εψευσω ΩΓ | εξολοθρευση B^{b} εξολεθρευσει ΑΓ **60** ανεβοησαν A | ευλογησαν] εβοησα| A | τω θεω τω σωζοντι] τον θν̄ τον σωζοντα Q

87 μάρτυρας· καὶ ὡς ὁ νόμος διαγορεύει ἐποίησαν αὐτοῖς, καθὼς ἐπονηρεύσαντο κατὰ τῆς ἀδελφῆς. καὶ ἐφίμωσαν αὐτοὺς καὶ ἐξαγαγόντες ἔρριψαν εἰς φάραγγα· τότε ὁ ἄγγελος Κυρίου ἔρριψε πῦρ διὰ μέσου αὐτῶν. καὶ ἐσώθη αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.

62a Διὰ τοῦτο οἱ νεώτεροι ἀγαπητοὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ ἁπλότητι αὐτῶν. 62a
62b καὶ ἡμεῖς φυλασσώμεθα εἰς νίους δυνατοὺς νεωτέρους· εὐσεβήσουσι 62b
γὰρ νεώτεροι, καὶ ἔσται ἐν αὐτοῖς πνεῦμα ἐπιστήμης καὶ συνέσεως εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

Syr 60—62 εποιησεν Syr 62a οι νεωτεροι Ιακωβ αγαπητοι Syr

61 ζοντι τοὺς ἐλπίζοντας ἐπ᾽ αὐτόν. [61]καὶ ἀνέστησαν ἐπὶ τοὺς δύο Β
πρεσβύτας, ὅτι συνέστησεν αὐτοὺς Δανιὴλ ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν
ψευδομάρτυρας ὄντας, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὃν τρόπον ἐπονηρεύσαντο
62 τῷ πλησίον, [62]ποιῆσαι κατὰ τὸν νόμον Μωυσῆ, καὶ ἀπέκτειναν αὐ-
63 τούς· καὶ ἐσώθη αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. [63]Χελκίας δὲ
καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἦνεσαν περὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῶν μετὰ Ἰωακεὶμ
τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς καὶ τῶν συγγενῶν πάντων, ὅτι οὐχ εὑρέθη ἐν
αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα.
64 [64]Καὶ Δανιὴλ ἐγένετο μέγας ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῆς ἡμέρας
ἐκείνης καὶ ἐπέκεινα.¶ ¶ Γ

61 πρεσβυτας] πρεσβυτερους AQΓ | ψευδομαρτυρας οντας] ψευδομαρτυρησαντας B^{a}AQΓ | επονηρευσαντο] + ποιησαι Q **62** om ποιησαι Q | Μωση A **63** ηνεσαν] + τον θν̄ AQΓ | περι] + Σουσαννας Q | αυτων] + Σουσανναs AΓ | συγγενων B^{ab}AQΓ **64** subscr ορασις α′ A

ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ Ο'

87 Ἐκ προφητείας Ἀμβακοὺμ υἱοῦ Ἰησοῦ, ἐκ τῆς φυλῆς Λευί.

2 Ἄνθρωπός τις ἦν ἱερεύς, ᾧ ὄνομα Δανιήλ, υἱὸς Ἀβάλ, συμβιωτὴς 2
τοῦ βασιλέως Βαβυλῶνος. 3 καὶ ἦν εἴδωλον, Βήλ, ὃ ἐσέβοντο οἱ 3
Βαβυλώνιοι· ἀνηλίσκετο δὲ αὐτῷ καθ' ἑκάστην ἡμέραν σεμιδάλεως
ἀρτάβαι δέκα δύο καὶ πρόβατα τέσσαρα καὶ ἐλαίου μετρηταὶ ἕξ. 4 καὶ 4
ὁ βασιλεὺς ἐσέβετο αὐτόν, καὶ ἐπορεύετο ὁ βασιλεὺς καθ' ἑκάστην
ἡμέραν καὶ προσεκύνει αὐτῷ, Δανιὴλ δὲ προσηύχετο πρὸς Κύριον·
καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ Διὰ τί οὐ προσκυνεῖς τῷ Βήλ; 5 καὶ 5
εἶπε Δανιὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Οὐδένα σέβομαι ἐγὼ εἰ μὴ Κύριον
τὸν θεὸν τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ ἔχοντα πάσης
σαρκὸς κυρείαν. 6 εἶπεν δὲ ὁ βασιλεὺς αὐτῷ Οὗτος οὖν οὐκ ἔστι 6
θεός; οὐχ ὁρᾷς ὅσα εἰς αὐτὸν δαπανᾶται καθ' ἑκάστην ἡμέραν;
7 καὶ εἶπεν αὐτῷ Δανιήλ Μηδαμῶς, μηδείς σε παραλογιζέσθω· οὗτος 7
γὰρ ἔσωθεν μὲν πήλινός ἐστιν, ἔξωθεν δὲ χαλκοῦς· ὀμνύω δέ σοι
Κύριον τὸν θεὸν τῶν θεῶν, ὅτι οὐθὲν βέβρωκε πώποτε οὗτος. 8 καὶ 8
θυμωθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τοὺς προεστηκότας τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν
αὐτοῖς Παραδείξατε τὸν ἐσθίοντα τὰ παρασκευαζόμενα τῷ Βήλ· εἰ
δὲ μή γε, ἀποθανεῖσθε, 9 ἢ Δανιὴλ ὁ φάσκων μὴ ἐσθίεσθαι αὐτὰ 9
ὑπ' αὐτοῦ. οἱ δὲ εἶπαν Αὐτὸς ὁ Βήλ ἐστιν ὁ κατεσθίων αὐτά·
εἶπε δὲ Δανιὴλ πρὸς τὸν βασιλέα Γινέσθω οὕτως· ἐὰν μὴ παρα-
δείξω ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ Βὴλ ὁ κατεσθίων ταῦτα, ἀποθανοῦμαι καὶ
πάντες οἱ παρ' ἐμοῦ. 10 ἦσαν δὲ τῷ Βὴλ ἱερεῖς ἑβδομήκοντα χωρὶς 10

Syr Inscr Βηλ Syr (deest in 87) Tit Αμβακουμ] Ἀβακουκ Syr: item 33 sqq
3 ΑΝΗΛΙΣΚΕΤΟ Syr^{mg} | τεσσαρα] τεσσαρακοντα Syr^{mg} | και ελαιου] και οινου Syr^{mg} | μετρηται 87 ▮ ουτος] ουτως 87* (-τος 87^{a}) 7 ÷ ομνυω..των θεων Syr 8 παραδειξειτε 87^{ed} 9 εμου] εμοι 87^{a} (superscr οι)

ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ

κατα Θεοδοτιωνα

1 ΚΑΙ ὁ βασιλεὺς Ἀστυάγης προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, Β
2 §καὶ παρέλαβεν Κῦρος ὁ Πέρσης τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. ²καὶ ἦν § Γ
Δανιὴλ συνβιωτὴς τοῦ βασιλέως καὶ ἔνδοξος ὑπὲρ πάντας τοὺς φί-
3 λους αὐτοῦ. ³καὶ ἦν εἴδωλον τοῖς Βαβυλωνίοις ᾧ ὄνομα Βήλ, καὶ
ἐδαπανῶντο εἰς αὐτὸν ἑκάστης ἡμέρας σεμιδάλεως ἀρτάβαι δώδεκα
4 καὶ πρόβατα τεσσεράκοντα καὶ οἴνου μετρηταὶ ἕξ. ⁴καὶ ὁ βασιλεὺς
ἐσέβετο αὐτόν, καὶ ἐπορεύετο καθ' ἑκάστην ἡμέραν προσκυνεῖν αὐτῷ,
Δανιὴλ δὲ προσεκύνει τῷ θεῷ αὐτοῦ· ¶ καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς ¶ Γ
5 Διὰ τί οὐ προσκυνεῖς τῷ Βήλ; ⁵ὁ δὲ εἶπεν Ὅτι οὐ σέβομαι εἴδωλα
χειροποίητα, ἀλλὰ τὸν ζῶντα θεόν, τὸν κτίσαντα τὸν οὐρανὸν καὶ
6 τὴν γῆν καὶ ἔχοντα πάσης σαρκὸς κυρίαν. ⁶καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βα-
σιλεύς Οὐ δοκεῖ σοι Βὴλ εἶναι ζῶν θεός; ἢ οὐχ ὁρᾷς ὅσα ἐσθίει καὶ
7 πίνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν; ⁷καὶ εἶπεν Δανιὴλ γελάσας Μὴ πλανῶ,
βασιλεῦ· οὗτος γὰρ ἔσωθέν ἐστι πηλός, ἔξωθεν δὲ χαλκός, καὶ οὐ
8 βέβρωκεν οὐδέποτε. ⁸καὶ θυμωθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσεν τοὺς ἱερεῖς
αὐτοῦ καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐὰν μὴ εἴπητέ μοι τίς ὁ κατέσθων τὴν
9 δαπάνην ταύτην, ἀποθανεῖσθε· ⁹ἐὰν δὲ δείξητε ὅτι Βὴλ κατεσθίει
αὐτά, ἀποθανεῖται Δανιήλ, ὅτι ἐβλασφήμησεν εἰς τὸν Βήλ. καὶ
10 εἶπεν Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ Γινέσθω κατὰ τὸ ῥῆμά σου. ¹⁰καὶ ἦσαν
ἱερεῖς τοῦ Βὴλ ἑβδομήκοντα ἐκτὸς γυναικῶν καὶ τέκνων· καὶ ἦλθεν

1 in B Danielem sequitur Bel sine intervallo | superscr ορασις ιβ' AQ AQΓ
2 συμβιωτης $B^{a?b}$ Q | πας B* (παντας B^{ab}) **3** αυτον] αυτο Q | δωδεκα] δεκα δυο A | τεσσαρακοντα B^{b} **4** om εκαστην A | προσκυνειν] κυνειν sup ras B^{ab} ∎ κυριαν B^{ab} **6** Βηλ] pr ο Q **7** ουτος] αυτος A | εσωθεν]+με| AQ | εστιν AQ* | ουδεποτε] ουδε πεπωκεν πωποτε AQ **8** κατεσθιων AQ **9** δειξητε] αποδιξητε AQ* (-δειξ. Q^{a}) | Βηλ 1°] pr ο AQ | om τω βασιλει Q* (hab Q^{mg}) **10** ιερεις] pr οι AQ | εκτος] χωρεις A | τεκνων] παιδιων A

87 γυναικῶν καὶ τέκνων. ἤγαγον δὲ τὸν βασιλέα εἰς τὸ εἰδώλιον· [11]καὶ 11
παρετέθη τὰ βρώματα ἐνώπιον τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Δανιήλ, καὶ
οἶνος κερασθεὶς εἰσηνέχθη καὶ παρετέθη τῷ Βήλ. καὶ εἶπεν
Δανιὴλ Σὺ αὐτὸς ὁρᾷς ὅτι κεῖται ταῦτα, βασιλεῦ· σὺ οὖν ἐπισφρά-
γισαι τὰς κλεῖδας τοῦ ναοῦ, ἐπὰν κλεισθῇ. ἤρεσεν δὲ ὁ λόγος τῷ
βασιλεῖ. [14]ὁ δὲ Δανιὴλ ἐκέλευσε τοὺς παρ' αὐτοῦ ἐκβαλόντας 14
πάντας ἐκ τοῦ ναοῦ κατασῆσαι ὅλον τὸν ναὸν σποδῷ, οὐθενὸς τῶν
ἐκτὸς αὐτοῦ εἰδότος. καὶ τότε σφραγισάμενος τὸν ναὸν ἐκέλευσε
σφραγίσαι τῷ τοῦ βασιλέως δακτυλίῳ καὶ τοῖς δακτυλίοις τινῶν
ἐνδόξων ἱερέων· καὶ ἐγένετο οὕτως. [15–17]καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον 15–17
παρεγένοντο ἐπὶ τὸν τόπον· οἱ δὲ ἱερεῖς τοῦ Βὴλ διὰ ψευδοθυρίδων
εἰσελθόντες κατεφάγοσαν πάντα τὰ παρακείμενα τῷ Βὴλ καὶ ἐξέπιον
τὸν οἶνον. καὶ εἶπεν Δανιήλ Ἐπίδετε τὰς σφραγῖδας ὑμῶν εἰ μέ-
νουσιν, ἄνδρες ἱερεῖς· καὶ σὺ δέ, βασιλεῦ, σκέψαι μή τί σοι ἀσύμ-
φωνον γεγένηται. καὶ εὗρον ὡς ἦν ἡ σφραγίς, καὶ ἀπέβαλον τὴν
σφραγῖδα. [18]καὶ ἀνοίξαντες τὰς θύρας εἶδοσαν δεδαπανημένα πάντα 18
τὰ παρατεθέντα, καὶ τὰς τραπέζας κενάς· καὶ ἐχάρη ὁ βασιλεύς, καὶ
εἶπεν πρὸς τὸν Δανιήλ Μέγας ἐστὶν ὁ Βήλ, καὶ οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ
δόλος. [19]καὶ ἐγέλασε Δανιὴλ σφόδρα καὶ εἶπεν τῷ βασιλεῖ Δεῦρο 19
ἴδε τὸν δόλον τῶν ἱερέων. καὶ εἶπεν Δανιὴλ Βασιλεῦ, ταῦτα τὰ
ἴχνη τίνος ἐστί; [20]καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ 20
παιδίων. [21]καὶ ἐπῆλθεν ἐπὶ τὸν οἶκον ἐν ᾧ ἦσαν οἱ ἱερεῖς καταγινό- 21
μενοι, καὶ εὗρε τὰ βρώματα τοῦ Βὴλ καὶ τὸν οἶνον· καὶ ἐπέδειξε
Δανιὴλ τῷ βασιλεῖ τὰ ψευδοθύρια, δι' ὧν εἰσπορευόμενοι οἱ ἱερεῖς
ἐδαπάνων τὰ παρατιθέμενα τῷ Βήλ. [22]καὶ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ὁ βασι- 22
λεὺς ἐκ τοῦ Βηλίου, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς τῷ Δανιήλ· καὶ τὴν
δαπάνην τὴν εἰς αὐτὸν ἔδωκε τῷ Δανιήλ, τὸν δὲ Βὴλ κατέστρεψε.

[23]Καὶ ἦν δράκων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, καὶ ἐσέβοντο οἱ Βαβυλώνιοι. 23

Syr **10** ειδωλειον 87[a] **14** ο δε Δανιηλ...σποδω] και επεταξε Δ. τοις παιδαριοις αυτου και κατεσησαν ολον τον ναον ενωπιον του βασιλεως Syr[mg] | σφραγισαμενους Syr **15—17** ψευδοθυριδων] ω sup ras 87[1] | ην] εμενεν Syr[vid] **21** ευρον Syr **23** pr tit Δρακων Syr | εσεβοντο] + αυτον Syr

11 ὁ βασιλεὺς μετὰ Δανιὴλ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βήλ. 11 καὶ εἶπαν οἱ ἱε- Β
ρεῖς τοῦ Βήλ Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀποτρέχομεν ἔξω, σὺ δέ, βασιλεῦ, παράθες
τὰ βρώματα καὶ τὸν οἶνον κεράσας θές, καὶ ἀπόκλεισον τὴν θύραν
12 καὶ σφράγισον τῷ δακτυλίῳ σου. 12 καὶ ἐλθὼν πρωὶ ἐὰν μὴ εὕρῃς
πάντα βεβρωμένα ὑπὸ τοῦ Βήλ, ἀποθανούμεθα, ἢ Δανιὴλ ὁ ψευδό-
13 μενος καθ' ἡμῶν. 13 αὐτοὶ δὲ κατεφρόνουν, ὅτι πεποιήκεισαν ὑπὸ
τὴν τράπεζαν κεκρυμμένην εἴσοδον, καὶ δι' αὐτῆς εἰσεπορεύοντο
14 διόλου καὶ ἀνήλουν αὐτά. 14 καὶ ἐγένετο ὡς ἐξήλθοσαν ἐκεῖνοι, καὶ
ὁ βασιλεὺς παρέθηκεν τὰ βρώματα τῷ Βήλ· καὶ ἐπέταξεν Δανιὴλ
τοῖς παιδαρίοις αὐτοῦ καὶ ἤνεγκαν τέφραν, καὶ κατέσησαν ὅλον τὸν
ναὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως μόνου· καὶ ἐξελθόντες ἔκλεισαν τὴν θύ-
ραν καὶ ἐσφραγίσαντο ἐν τῷ δακτυλίῳ τοῦ βασιλέως, καὶ ἀπῆλθον.
15 15 οἱ δὲ ἱερεῖς ἦλθον τὴν νύκτα κατὰ τὸ ἔθος αὐτῶν καὶ αἱ γυναῖκες
16 καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ κατέφαγον πάντα καὶ ἐξέπιον. 16 καὶ ὤρ-
17 θρισεν ὁ βασιλεὺς πρωί, καὶ Δανιὴλ μετ' αὐτοῦ. 17 καὶ εἶπεν Σῷοι
18 αἱ σφραγῖδες, Δανιήλ; ὁ δὲ εἶπεν Σῷοι, βασιλεῦ. 18 καὶ ἐγένετο
ἅμα τῷ ἀνοῖξαι τὰς θύρας, ἐπιβλέψας ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν τράπεζαν
ἐβόησεν φωνῇ μεγάλῃ Μέγας εἶ, Βήλ, καὶ οὐκ ἔστιν παρὰ σοὶ δόλος
19 οὐδὲ εἷς. 19 καὶ ἐγέλασεν Δανιήλ, καὶ ἐκράτησεν τὸν βασιλέα τοῦ
μὴ εἰσελθεῖν αὐτὸν ἔσω, καὶ εἶπεν Ἴδε δὴ τὸ ἔδαφος καὶ γνῶθι
20 τίνος τὰ ἴχνη ταῦτα. 20 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Ὁρῶ τὰ ἴχνη ἀν-
21 δρῶν καὶ § γυναικῶν καὶ παιδίων. 21 καὶ ὀργισθεὶς ὁ βασιλεὺς τότε § Δ
συνέλαβεν τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν, καὶ
ἔδειξαν αὐτῷ τὰς κρυπτὰς θύρας δι' ὧν εἰσεπορεύοντο καὶ ἐδαπά-
22 νων τὰ ἐπὶ τῇ τραπέζῃ. 22 καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς ὁ βασιλεύς, καὶ
ἔδωκεν τὸν Βὴλ ἔκδοτον τῷ Δανιήλ· καὶ κατέστρεψεν αὐτὸν καὶ τὸ
ἱερὸν αὐτοῦ.

23 23 Καὶ ἦν δράκων μέγας, καὶ ἐσέβοντο αὐτὸν οἱ Βαβυλώνιοι.

10 εις τον οικον] επ οικ. Q* (εις τ. οικ. Q^{mg}) 11 ειπαν] ειπον A | AQΔ
βασιλευς B* (-λευ B^{ab}) | τω δακτυλιω] τω δακτυλω A εν τω δακτυλιω Q
12 ψευδομενος] ψευσαμενος AQ 13 om δε A | κατεφρονουν] κατεφθονουν
A | ανηλουν] ανηλεισκον Q* (-λισκ. Q^{a} ανηλουν Q^{mg}) 14 εξηλθοσαν]
εξηλθον A | κατεσησαν] κατεσεισαν A | om μονου Q | εσφραγισαν A | εν τω
δακτ.] om εν A 15 ηλθον] + εις Q* εισηλθον εις Q$^{mg\ vid}$ | εξεπιον] επιον Q
16 πρωι] pr το AQ 17 ειπεν 1°] + ο βασιλευς AQ | σωοι 1°] σωαι A
19 εγελασεν Δανιηλ και] γελασας Δαν. A | om και ειπεν A | om τινος Q* (hab
Q^{mg}) 21 ο βασιλευς τοτε] τοτε ο βασιλευς Δ | συνελαβετο AQ
22 ο βασιλευς αυτους Δ | εκδοτον] εγδομα Δ | το ιερον] τον ναον Q 23 με-
γας] + εν τω τοπω AQ* + εν αυτω τω τοπω Q^{mg}

87 24 καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ Μὴ καὶ τοῦτον ἐρεῖς ὅτι χαλκοῦς· 24
ἐστιν; ἰδοὺ ζῇ καὶ ἐσθίει καὶ πίνει, προσκύνησον αὐτῷ. 26 καὶ εἶπεν 26
Δανιὴλ Βασιλεῦ, δός μοι τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἀνελῶ τὸν δράκοντα ἄνευ
σιδήρου καὶ ῥάβδου. καὶ συνεχώρησεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καὶ εἶπεν
αὐτῷ Δέδοταί σοι. 27 καὶ λαβὼν ὁ Δανιὴλ πίσσης μνᾶς τριάκοντα 27
καὶ στέαρ καὶ τρίχας ἥψησεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐποίησεν μάζαν, καὶ
ἐνέβαλεν εἰς τὸ στόμα τοῦ δράκοντος· καὶ φαγὼν διερράγη. καὶ
ἔδειξεν αὐτὸν τῷ βασιλεῖ λέγων Οὗ ταῦτα σέβεσθε, βασιλεῦ; 28 καὶ 28
συνήχθησαν οἱ ἀπὸ τῆς χώρας πάντες ἐπὶ τὸν Δανιὴλ καὶ εἶπαν
Ἰουδαῖος γέγονεν ὁ βασιλεύς· τὸν Βὴλ κατέστρεψε καὶ τὸν δρά-
κοντα ἀπέκτεινε. 30 καὶ ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ὅτι ἐπισυνήχθη ὁ ὄχλος 30
τῆς χώρας ἐπ' αὐτόν, ἐκάλεσε τοὺς συμβιωτὰς αὐτοῦ καὶ εἶπεν Δί-
δωμι τὸν Δανιὴλ εἰς ἀπώλειαν. 31–32 ἦν δὲ λάκκος ἐν ᾧ ἐτρέφοντο 31–3
λέοντες ἑπτά, οἷς παρεδίδοντο οἱ ἐπίβουλοι τοῦ βασιλέως, καὶ ἐχο-
ρηγεῖτο αὐτοῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν τῶν ἐπιθανατίων σώματα δύο.
καὶ ἐνεβάλοσαν τὸν Δανιὴλ οἱ ὄχλοι εἰς ἐκεῖνον τὸν λάκκον, ἵνα
καταβρωθῇ καὶ μηδὲ ταφῆς τύχῃ. καὶ ἦν ἐν τῷ λάκκῳ Δανιὴλ
ἡμέρας ἕξ. 33 καὶ ἐγένετο τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ καὶ ἦν Ἀμβακοὺμ ἔχων 33
ἄρτους ἐντεθρυμμένους ἐν σκάφῃ ἐν ἑψήματι καὶ στάμνον οἴνου
κεκερασμένου, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον πρὸς τοὺς θεριστάς.
34 καὶ ἐλάλησεν ἄγγελος Κυρίου πρὸς Ἀμβακοὺμ λέγων Τάδε λέγει 34
σοι Κύριος ὁ θεός Τὸ ἄριστον ὃ ἔχεις ἀπένεγκε Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον
τῶν λεόντων ἐν Βαβυλῶνι. 35 καὶ εἶπεν Ἀμβακούμ Κύριε ὁ θεός, 35
οὐχ ἑώρακα τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὸν λάκκον οὐ γινώσκω ποῦ ἐστι.
36 καὶ ἐπιλαβόμενος αὐτοῦ ὁ ἄγγελος Κυρίου τοῦ Ἀμβακοὺμ τῆς κόμης 36
αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς ἔθηκεν αὐτὸν ἐπάνω τοῦ λάκκου τοῦ ἐν Βαβυλῶνι.

Syr 27 ΜΝΑC Syr^{mg} | μαζας Syr 28 ειπαν Ιουδαιος γεγ. ο βασ.] tit adpinx ut vid περι του βασιλεως λεγουσι ως γεγονεν Ιουδαιος Syr^{mg} 31—32 ÷ ην (1°) Syr | οι επιβουλοι] in οι (1°) o sup ras $^{87^2}$ | om τον Δανιηλ 87* (hab 87^{mg} Syr) 34 εις Βαβυλωνα Syr 35 γινώσκω (sic) 87

24 [24]καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Δανιήλ Οὐ δύνασαι εἰπεῖν ὅτι οὐκ ἔστιν Β
25 οὗτος θεὸς ζῶν· καὶ προσκύνησον αὐτῷ. [25]καὶ εἶπεν Δανιήλ Κυρίῳ
26 τῷ θεῷ μου προσκυνήσω, ὅτι οὗτός ἐστιν θεὸς ζῶν· [26]σὺ δέ, βασιλεῦ,
δός μοι ἐξουσίαν, καὶ ἀποκτενῶ τὸν δράκοντα ἄνευ μαχαίρας καὶ
27 ῥάβδου. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεύς Δίδωμί σοι. [27]καὶ ἔλαβεν Δανιὴλ
πίσσαν καὶ στῆρ καὶ τρίχας, καὶ ἥψησεν ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ ἐποίησεν
μάζας, καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ στόμα τοῦ δράκοντος· καὶ φαγὼν διερράγη
28 ὁ δράκων. καὶ εἶπεν Ἴδετε τὰ σεβάσματα ὑμῶν. [28]καὶ ἐγένετο ὡς
ἤκουσαν οἱ Βαβυλώνιοι, ἠγανάκτησαν καὶ συνεστράφησαν ἐπὶ τὸν
βασιλέα καὶ εἶπαν Ἰουδαῖος γέγονεν ὁ βασιλεύς· τὸν Βὴλ κατέσπασεν
29 καὶ τὸν δράκοντα ἀπέκτεινεν, καὶ τοὺς ἱερεῖς κατέσφαξεν. [29]καὶ
εἶπαν ἐλθόντες πρὸς τὸν βασιλέα Παράδος ἡμῖν τὸν Δανιήλ· εἰ δὲ
30 μή, ἀποκτενοῦμέν σε καὶ τὸν οἶκόν σου. [30]καὶ ἴδεν ὁ βασιλεὺς ὅτι
ἐπείγουσιν αὐτὸν σφόδρα, καὶ ἀναγκασθεὶς παρέδωκεν αὐτοῖς τὸν
31 Δανιήλ. [31]οἱ δὲ ἔβαλον αὐτὸν εἰς τὸν λάκκον τῶν λεόντων, καὶ ἦν
32 ἐκεῖ ἡμέρας ἕξ. [32]ἦσαν δὲ ἐν τῷ λάκκῳ ἑπτὰ λέοντες, καὶ ἐδί-
δετο αὐτοῖς τὴν ἡμέραν δύο σώματα καὶ δύο πρόβατα· τότε δὲ
33 οὐκ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα καταφάγωσιν τὸν Δανιήλ. [33]καὶ ἦν Ἀμβα-
κοὺμ ὁ προφήτης ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ αὐτὸς ἥψησεν ἕψεμα καὶ ἐνέ-
θρυψεν ἄρτους εἰς σκάφην, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον ἀπενέγκαι
34 τοῖς θερισταῖς. [34]καὶ εἶπεν ἄγγελος Κυρίου τῷ Ἀμβακούμ Ἀπέ-
νεγκε τὸ ἄριστον ὃ ἔχεις εἰς Βαβυλῶνα τῷ Δανιὴλ εἰς τὸν λάκκον
35 τῶν λεόντων. [35]καὶ εἶπεν Ἀμβακούμ Κύριε, Βαβυλῶνα οὐχ ἑώρακα,
36 καὶ τὸν λάκκον οὐ γινώσκω. [36]καὶ ἐπελάβετο ὁ ἄγγελος Κυρίου
τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, καὶ βαστάσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
ἔθηκεν αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα ἐπάνω τοῦ λάκκου, ἐν τῷ ῥοίζῳ τοῦ

24 ο βασιλευς ειπεν Δ | Δανιηλ]+μη και τουτον ερεις οτι χαλκους εστιν· AQΔ ιδου ζη και εσθιει και πινει (πειν. B^a πιν. B^b) $B^{ab\ mg}$AQ+μη εις (sic ut vid) ...|χαλκ. εστιν ιδου...|και πεινει Δ **25** ουτος] αυτος Δ^{vid} | εστι Q^a **26** μαχαιρης A **27** στηρ] στεαρ Q | om φαγων $Q^{vid}\Delta$ | διερραγη Δ | ιδετε] ιδου δη A **28** ηγανακτησαν]+λιαν (λειᾶ| B^a λιᾶ| B^b) B^{mg}A (-λειαν) QΔ | ειπον AQ | κατεσπασεν] κατεστρεψεν A | κατεσφαξεν] σφαξεν sup ras $A^{a?}$ (κατετρεψ. A^{*vid}) **30** ειδεν Q **31** εβαλον] ενεβαλο| A | om των λεοντων Δ^{fort} **32** εδιδοτο $B^{ab}\Delta^{vid}$ | om δυο σωματα και Δ^{fort} | καταφαγωσι Q^a **33** Αμβακουμ ο προφητης ην Q ην Αμβακουκ προφητης Δ | αυτος] ουτος A | ηψησεν] ηψεν Δ | επορευετο] επορευθη A | απενεγκαι] απενεγκειν Q^{rescr} απενιγκε (sic) Δ **34** τω Αμβ.] προς Αμβ. AQ **35** Αμβακουμ] Δανιηλ A^* (Αμβ. $A^{man\ rec\ mg}$) | εορακα Q | λακκον]+των λεοντων Q | γινωσκω]+που εστιν A **36** om Κυριου A | κορυφης] χειρος A | βαστασας] στα sup ras $B^?$

87 37 καὶ εἶπεν Ἀμβακοὺμ πρὸς Δανιήλ Ἀναστὰς φάγε τὸ ἄριστον ὃ 37
ἀπέστειλέ σοι Κύριος ὁ θεός. 38 καὶ εἶπεν Δανιὴλ Ἐμνήσθη γάρ 38
μου Κύριος ὁ θεὸς ὁ μὴ ἐγκαταλείπων τοὺς ἀγαπῶντας αὐτόν. 39 καὶ 39
ἔφαγε Δανιήλ· ὁ δὲ ἄγγελος Κυρίου κατέστησε τὸν Ἀμβακοὺμ
ὅθεν αὐτὸν ἔλαβε τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. ὁ δὲ κύριος ὁ θεὸς ἐμνήσθη τοῦ
Δανιήλ. 40 ἐξῆλθε δὲ ὁ βασιλεὺς μετὰ ταῦτα πενθῶν τὸν Δανιήλ, 40
καὶ ἐγκύψας εἰς τὸν λάκκον ὁρᾷ αὐτὸν καθήμενον. 41 καὶ ἀναβοήσας 41
εἶπεν ὁ βασιλεύς Μέγας εἶ Κύριος ὁ θεός, καὶ οὐκ ἔστι πλὴν
αὐτοῦ ἄλλος. 42 καὶ ἐξήγαγεν ὁ βασιλεὺς τὸν Δανιὴλ ἐκ τοῦ λάκκου, 42
καὶ τοὺς αἰτίους τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λάκκον ἐνώπιον
τοῦ Δανιήλ, καὶ κατεβρώθησαν.

Syr **38** εγκαταλιπων Syr

Subscr in litt maiusc Δανιηλ κατα τους ο′ 87 Syr (in Syr acced nonnulla de interpretatione LXXvirali item de versione Syro-Hexaplari)

37 πνεύματος αὐτοῦ. 37καὶ ἐβόησεν Ἀμβακοὺμ λέγων Δανιὴλ Δανιήλ, B
38 λάβε τὸ ἄριστον ὃ ἀπέστειλέν σοι ὁ θεός. 38καὶ εἶπεν Δανιήλ
Ἐμνήσθης γάρ μου, ὁ θεός, καὶ οὐκ ἐγκατέλειπες τοὺς ἀγαπῶντάς
39 σε. 39καὶ ἀναστὰς Δανιὴλ ἔφαγεν· ὁ δὲ ἄγγελος τοῦ θεοῦ ἀπε-
40 κατέστησεν τὸν Ἀμβακοὺμ παραχρῆμα εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. 40ὁ δὲ
βασιλεὺς ἦλθεν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ πενθῆσαι τὸν Δανιήλ, καὶ
ἦλθεν ἐπὶ τὸν λάκκον καὶ ἐνέβλεψεν, καὶ ἰδοὺ Δανιὴλ καθήμενος.
41 41καὶ ἀναβοήσας φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν Μέγας εἶ, Κύριε ὁ θεὸς τοῦ
42 Δανιήλ,¶ καὶ οὐκ ἔστιν πλὴν σοῦ ἄλλος. 42καὶ ἀνέσπασεν αὐτόν, ¶ Δ
τοὺς δὲ αἰτίους τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ἐνέβαλεν εἰς τὸν λάκκον, καὶ
κατεβρώθησαν παραχρῆμα ἐνώπιον αὐτοῦ.

37 Αμβακουμ] om A Αμβακουκ Δ **38** εγκατελιπες B^b εγκαταλειπεις AQΔ $Q^{a\,vid}$ ενκατελιπες Δ | σε] σοι Q **39** του θεου] κῦ Δ | εις] επι AQ
41 αναβοησας] + ο βασιλευς Q | om και ουκ εστιν πλην σου αλλος Q
Subscr Δανιηλ BQ τελος Δαν. προφητου A

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α

Α ΚΑΙ ἐγένετο μετὰ τὸ πατάξαι Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τὸν 1
Μακεδόνα, ὃς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς γῆς Χεττιείμ, καὶ ἐπάταξεν τὸν Δαρεῖον
βασιλέα Περσῶν καὶ Μήδων, καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ πρότερον
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. 2καὶ συνεστήσατο πολέμους πολλούς, καὶ ἐκράτησεν 2
ὀχυρωμάτων, καὶ ἔσφαξεν βασιλεῖς, 3καὶ διῆλθεν ἕως ἄκρων τῆς γῆς, 3
καὶ ἔλαβεν σκῦλα πλήθους ἐθνῶν· καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ,
καὶ ὑψώθη, καὶ ἐπήρθη ἡ καρδία αὐτοῦ· 4καὶ συνῆξεν δύναμιν 4
ἰσχυρὰν σφόδρα, καὶ ἦρξεν χωρῶν καὶ ἐθνῶν καὶ τυραννιῶν, καὶ
ἐγένοντο αὐτῷ εἰς φόρον. 5καὶ μετὰ ταῦτα ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κοίτην, 5
καὶ ἔγνω ὅτι ἀποθνήσκει. 6καὶ ἐκάλεσεν τοὺς παῖδας αὐτοῦ τοὺς 6
ἐνδόξους τοὺς συνεκτρόφους αὐτοῦ ἀπὸ νεότητος, καὶ διεῖλεν αὐτοῖς
τὴν βασιλείαν αὐτοῦ ἔτι ζῶντος αὐτοῦ. 7καὶ ἐβασίλευσεν Ἀλέξαν- 7
δρος ἔτη δώδεκα, καὶ ἀπέθανεν. 8καὶ ἐπεκράτησαν οἱ παῖδες αὐτοῦ, 8
ἕκαστος ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ· 9καὶ ἐπέθεντο πάντες διαδήματα μετὰ τὸ 9
ἀποθανεῖν αὐτόν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν ὀπίσω αὐτῶν ἔτη πολλά· καὶ
ἐπλήθυναν κακὰ ἐν τῇ γῇ.

10Καὶ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν ῥίζα ἁμαρτωλὸς Ἀντίοχος Ἐπιφανής, 10
υἱὸς Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως, ὃς ἦν ὅμηρα ἐν τῇ Ῥώμῃ. καὶ ἐβασί-
λευσεν ἔτει ἑκατοστῷ καὶ ἑβδόμῳ καὶ τριακοστῷ βασιλείας Ἑλ-
λήνων. 11Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν ἐξ Ἰσραὴλ υἱὸς 11

ℵV Inscr Μακκαβαιων α' ℵAV I 1 *τον* Μακεδονα] om *τον* ℵ | *εκ της γης*] *εις γην* ℵ* *εκ γης* ℵ$^{c.a}$V | Δαριον ℵ*AV* | *βασιλεα*] pr *τον* V | *προτερος* V 2 *βασιλεις*] + *της γης* ℵV 3 *πληθος* ℵ | om *και υψωθη και επηρθη η καρδια αυτου* ℵ | om *και* 4° V 4 om *και* 3° ℵV | *τυραννιων* (*-νων* ℵ)] + *και υψωθη και επηρθη η καρδια αυτου* ℵV | *εγενοντο*] *εγενετο* ℵ | *φορον*] *φοβερον* ℵ ■ *κοι-την*] + *αυτου* V 6 *απο*] *εκ* ℵ + *εκ* (sic) V | *αυτοις*] *αυτου* ℵ* (*-τοις* ℵ$^{c.a}$) | *ετι αυτου ζωντος* ℵ 7 *δωδεκα*] *ιβ'* ℵ 9 om *οι* ℵ 10 *εξ*] *απ* V | *ριζα*] *ανηρ* V | Επιφανης (*-νεις* A)] pr *ο* V | *τη Ρωμη* (*τω Ρημ.* V)] om *τη* ℵ | *ετει*] pr *εν* ℵ | *τριακ. κ. εβδ.* ℵV 11 *εξηλθον* ℵ$^{c.a}$ (*-θεν* ℵ*) A | om *εξ* ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | *υιοι παρανομοι* ℵ

παράνομος, καὶ ἀνέπεισαν πολλοὺς λέγοντες Πορευθῶμεν καὶ διαθώμεθα διαθήκην μετὰ τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ ἡμῶν· ὅτι ἀφ' ἧς ἐχωρίσθημεν ὑπ' αὐτῶν, εὗρεν ἡμᾶς κακὰ πολλά. 12 καὶ ἠγαθύνθη ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν· 13 καὶ προεθυμήθησάν τινες ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς ἐξουσίαν ποιῆσαι τὰ δικαιώματα τῶν ἐθνῶν. 14 καὶ ᾠκοδόμησαν γυμνάσιον ἐν Ἰεροσολύμοις κατὰ τὰ νόμιμα τῶν ἐθνῶν. 15 καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἀκροβυστίαν, καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ διαθήκης ἁγίας· καὶ ἐζευγίσθησαν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐπράθησαν ποιῆσαι πονηρόν. 16 Καὶ ἡτοιμάσθη ἡ βασιλεία ἐνώπιον Ἀντιόχου· καὶ ὑπέλαβεν βασιλεῦσαι γῆς Αἰγύπτου, ὅπως βασιλεύσῃ ἐπὶ τὰς δύο βασιλείας. 17 καὶ εἰσῆλθεν εἰς Αἴγυπτον ὄχλῳ βαρεῖ, ἐν ἅρμασιν καὶ ἐλέφασιν καὶ ἐν ἱππεῦσιν καὶ ἐν στόλῳ μεγάλῳ. 18 καὶ συνεστήσατο πόλεμον πρὸς Πτολεμαῖον τὸν βασιλέα Αἰγύπτου· καὶ ἐνετράπη Πτολεμαῖος ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ ἔφυγεν, καὶ ἔπεσαν τραυματίαι πολλοί. 19 καὶ κατελάβοντο τὰς πόλεις τὰς ὀχυρὰς ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα γῆς Αἰγύπτου. 20 Καὶ ἐπέστρεψεν Ἀντίοχος μετὰ τὸ πατάξαι Αἴγυπτον ἐν τῷ ἑκατοστῷ καὶ τεσσερακοστῷ καὶ τρίτῳ ἔτει· καὶ ἀνέβη ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰεροσόλυμα ἐν ὄχλῳ βαρεῖ. 21 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἁγίασμα ἐν ὑπερηφανίᾳ, καὶ ἔλαβεν τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν, καὶ τὴν λυχνίαν τοῦ φωτὸς καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, 22 καὶ τὴν τράπεζαν τῆς προθέσεως, καὶ τὰ σπόνδια καὶ τὰς φιάλας καὶ τὰς θυίσκας τὰς χρυσᾶς καὶ τὸ καταπέτασμα καὶ τοὺς στεφάνους καὶ τὸν κόσμον τὸν χρυσοῦν τὸν κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ, καὶ ἐλέπισεν πάντα· 23 καὶ ἔλαβεν τὸ ἀργύριον καὶ τὸ χρυσίον, καὶ τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητά· καὶ ἔλαβεν τοὺς θησαυροὺς τοὺς ἀποκρύφους οὓς εὗρεν. 24 καὶ λαβὼν πάντα

A

11 λεγοντας V | διελθωμε| ℵ* (διαθωμε|θα ℵ¹) διαθωμενα (sic) A | εξω- ℵV ρισθημε| ℵ* (εχωρ. ℵ$^{c.b}$) | υπ] απ ℵV **13** προεθυμωθησαν ℵ* (-μηθ. ℵ$^{c.a}$) | om απο ℵ | εδωκεν ℵV **14** τα νομιμα] om τα ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **15** ακροβυστιας ℵV | εζευγισθησαν] εζευχθησαν ℵ$^{c.c}$V + εν ℵ | επραθησαν] επειραθησαν ℵ$^{c.a}$? (επραθ. ℵ* $^{c.a?\,c.b?}$) | ποιησαι] pr του ℵV | πονηρον] pr το ℵ **16** ητοιμασθη] μ sup ras A^{a} | η βασιλεια] om η ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | ενωπιον] εναντιον V | βασιλευσαι V **17** σχλω] pr εν ℵ | ελεφαντοις V ελεφασιν ℵ* εν ελεφασιν ℵ$^{c.a}$ | om εν 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) V **18** Πτολεμαιον τον βασιλεα] om τον ℵ om τον βασ. A*^{fort} (Πτ. τον| βασ. sup ras A^{a}) | ενετραπη] απεστραφη ℵ* (ενετρ. ℵ$^{c.a}$) | Πτολεμαιος A | επεσαν] εφυγον ℵ* (επεσον ℵ$^{c.a}$V) **19** γη] τη ℵ | γης] της ℵ om V **20** εκατοστω...τριτω] ρ' και μ' και γ' ℵ | τεσσαρακ. V (ita identidem) | τριτω ετει sup ras A^{a} (seq spat 2 vel 3 litt) | om ετει ℵ* (hab ετι ℵ$^{c.a}$) | Ιεροσολυμα] επι Ιηλμ ℵ Ιλημ V **21** om και την λυχν. τ. φωτ. V **22** χρυσουν A | ελεπισεν] ε 2° sup ras A^{a} **23** χρυσιον κ. το αργυριον ℵ

A ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ἐποίησαν φονοκτονίαν, καὶ ἐλάλησαν
ὑπερηφανίαν μεγάλην. 25 καὶ ἐγένετο πένθος μέγα ἐπὶ Ἰσραὴλ ἐν 25
παντὶ τόπῳ αὐτῶν· 26 καὶ ἐστέναξαν ἄρχοντες καὶ πρεσβύτεροι, παρ- 26
θένοι καὶ νεανίσκοι ἠσθένησαν, καὶ τὸ κάλλος τῶν γυναικῶν ἠλ-
λοιώθη. 27 πᾶς νυμφίος ἀνέλαβεν θρῆνον· καθημένη ἐν παστῷ ἐγένετο 27
ἐν πένθει. 28 καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν· καὶ πᾶς 28
ὁ οἶκος Ἰακὼβ ἐνεδύσατο αἰσχύνην. 29 Μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν 29
ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς ἄρχοντα φορολογίας εἰς τὰς πόλεις Ἰούδα· καὶ
ἦλθεν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ. 30 καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς λόγους 30
εἰρηνικοὺς ἐν δόλῳ, καὶ ἐπίστευσαν αὐτῷ, καὶ ἐπέπεσεν ἐπὶ τὴν
πόλιν ἐξάπινα, καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν πληγὴν μεγάλην, καὶ ἀπώλεσεν
λαὸν πολὺν ἐξ Ἰσραήλ. 31 καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα τῆς πόλεως καὶ 31
ἐνεπύρισεν αὐτὴν πυρί, καὶ καθεῖλεν τοὺς οἴκους αὐτῆς καὶ τὰ τείχη
αὐτῆς κύκλῳ, 32 καὶ ᾐχμαλώτευσεν τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα· καὶ τὰ 32
κτήνη ἐκληρονόμησαν. 33 καὶ ᾠκοδόμησαν τὴν πόλιν Δαυεὶδ τείχει 33
μεγάλῳ καὶ ὀχυρῷ, πύργοις ὀχυροῖς, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄκραν.
34 καὶ ἔθηκαν ἐκεῖ ἔθνος ἁμαρτωλόν, ἄνδρας παρανόμους· καὶ ἐνίσχυσαν 34
ἐν αὐτῇ. 35 καὶ παρέθεντο ὅπλα καὶ τροφήν, καὶ συναγαγόντες τὰ 35
σκῦλα Ἰερουσαλὴμ ἀπέθεντο ἐκεῖ· καὶ ἐγένετο εἰς μεγάλην παγίδα.
36 καὶ ἐγένετο εἰς ἔνεδρον τῷ ἁγιάσματι, καὶ εἰς διάβολον πονηρὸν τῷ 36
Ἰσραὴλ διὰ παντός. 37 καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῷον κύκλῳ τοῦ ἁγιάσματος, 37
καὶ ἐμόλυναν τὸ ἁγίασμα. 38 καὶ ἔφυγον οἱ κάτοικοι Ἰερουσαλὴμ 38
δι' αὐτούς, καὶ ἐγένετο κατοικία ἀλλοτρίων· καὶ ἐγένετο ἀλλοτρία τοῖς
γενήμασιν αὐτῆς, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἐγκατέλειπον αὐτήν. 39 τὸ 39
ἁγίασμα αὐτῆς ἠρημώθη ὡς ἔρημος· αἱ ἑορταὶ αὐτῆς ἐστράφησαν εἰς
πένθος, τὰ σάββατα αὐτῆς εἰς ὀνειδισμόν, τιμὴ αὐτῆς εἰς ἐξουθένωσιν,
40 κατὰ τὴν δόξαν αὐτῆς ἐπληθύνθη ἀτιμασμὸς αὐτῆς, καὶ τὸ ὕψος 40
αὐτῆς ἐστράφη εἰς πένθος. 41 Καὶ ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς πάσῃ 41

ℵV **24** απηλθεν] εισηνεγκεν V | εποιησεν ℵV | ελαλησεν ℵV **26** των] ω sup ras A^{a} **27** πας] pr ϗ ℵ$^{c.a}$ | ανελαβεν] pr και V | καθημενην ℵ* ϗ καθημενη ℵ$^{c.a}$ | παστω] ποτω V | εγενετο εν πενθει] επενθει ℵ **28** οικουντας V | ο οικος] om ο ℵ **29** μετα] pr ϗ ℵ$^{c.a}$ + δε V | αρχοντας ℵ* (-ντα ℵ$^{c.a}$) **30** ενεπιστευσαν ℵV **31** ενεπυρισεν] ενεπρησεν ℵ | om αυτης 2° ℵ **32** ηχμαλωτισα] ℵV (αιχμ.) | om εκληρονομησαν ℵ* hab ϗ εκληρονομησαν (α fec ex ε) εαυτοις ℵ$^{c.a}$ **33** ωκοδομησεν V* (-σε V^{a}) | οχυρω] ισχυρω V **34** παρανομους] παρανους ℵ **35** εγενοντο V: item 36, 38 (1°) **37** αγιασματος] + κῦ V | εμολυνον V^{1} | αγιασμα sup ras A^{a} **38** εγκατελιπον ■ **39** εστραφη ℵ* (-φησαν ℵ$^{c.a}$) | τα σαββ.] pr και V | om εις ονειδ. τιμη αυτης ℵ* (hab εις ονειδ. η τιμη αυτ. ℵ$^{c.a}$) | τιμη] pr η V | εξουδενωσιν ℵ **40** την δοξαν αυτης επληθυνθη ατιμασμος] τα τεκνα αυτης επλησθη η γη ατιμια ℵ* την δοξ. αυτ. επληθ. η ατιμια ℵ$^{c.a, c.b}$ | ατιμασμος] ατιμια V

42 τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ εἶναι πάντας εἰς λαὸν ἕνα, 42 καὶ ἐγκαταλείπειν Α
ἕκαστον τὰ νόμιμα αὐτοῦ· καὶ ἐπεδέξαντο πάντα τὰ ἔθνη κατὰ τὸν
43 λόγον τοῦ βασιλέως. 43 καὶ πολλοὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ ηὐδόκησαν τῇ λατρίᾳ
αὐτοῦ, καὶ ἔθυσαν τοῖς εἰδώλοις, καὶ ἐβεβήλωσαν τὸ σάββατον.
44 44 καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς βιβλία ἐν χειρὶ ἀγγέλων εἰς Ἰερουσαλὴμ
καὶ τὰς πόλεις Ἰούδα, πορευθῆναι ὀπίσω νομίμων ἀλλοτρίων τῆς γῆς,
45 45 καὶ κωλῦσαι ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας καὶ σπονδὴν ἐκ τοῦ ἁγιάσμα-
46 τος, καὶ βεβηλῶσαι σάββατα καὶ ἑορτάς, 46 καὶ μιᾶναι ἁγίασμα καὶ
47 ἁγίους· 47 οἰκοδομῆσαι βωμοὺς καὶ τεμένη καὶ εἴδωλα, καὶ θύειν ὕεια
48 καὶ κτήνη κοινά, 48 καὶ ἀφιέναι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἀπεριτμήτους,
βδελύξαι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν παντὶ ἀκαθάρτῳ καὶ βεβηλῶσαι,
49 49 ὥστε ἐπιλαθέσθαι τοῦ νόμου, καὶ ἀλλάξαι πάντα τὰ δικαιώματα.
50 50 καὶ ὃς ἂν μὴ ποιήσῃ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἀποθανεῖται.
51 51 κατὰ πάντας τοὺς λόγους τούτους ἔγραψεν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, καὶ
ἐποίησεν ἐπισκόπους ἐπὶ πάντα τὸν λαόν· καὶ ἐνετείλατο ταῖς
52 πόλεσιν Ἰούδα θυσιάζειν κατὰ πόλιν καὶ πόλιν. 52 καὶ συνηθροί-
σθησαν ἀπὸ τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτοὺς πολλοί, πᾶς ὁ ἐγκαταλείπων τὸν
53 νόμον· καὶ ἐποίησαν κακὰ ἐν τῇ γῇ, 53 καὶ ἔθεντο τὸν Ἰσραὴλ ἐν
54 κρυφίοις ἐν παντὶ φυγαδευτηρίῳ αὐτῶν. 54 Καὶ πεντεκαιδεκάτῃ
ἡμέρᾳ Χασελεὺ τῷ πέμπτῳ καὶ τεσσερακοστῷ ἔτει ᾠκοδόμησαν
βδέλυγμα ἐρημώσεως ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· καὶ ἐν πόλεσιν Ἰούδα
55 κύκλῳ ᾠκοδόμησαν βωμούς, 55 καὶ ἐπὶ τῶν θυρίδων τῶν οἰκιῶν καὶ
56 ἐν ταῖς πλατείαις ἐθυμίων. 56 καὶ τὰ βιβλία τοῦ νόμου ἃ εὗρον,
57 ἐνεπύρισαν πυρὶ κατασχίσαντες. 57 καὶ ὅπου εὑρίσκετο παρά τινι
βιβλίον διαθήκης, καὶ εἴ τις συνευδόκει τῷ νόμῳ, τὸ σύγκριμα τοῦ
58 βασιλέως ἐθανάτου αὐτόν. 58 ἐν ἰσχύι αὐτῶν ἐποίουν οὕτω τῷ
Ἰσραήλ, τοῖς εὑρισκομένοις ἐν παντὶ μηνὶ καὶ μηνὶ ἐν ταῖς πόλεσιν.
59 59 καὶ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς θυσιάζοντες ἐπὶ τὸν βωμὸν ὃς ἦν

41 om εις ℵ **42** ενκαταλιπειν ℵ εγκαταλιπ. V^a | επεδεξατο ℵ απεδεξατο V ℵV **43** ευδοκησαν ℵV | σαββατον ℵ$A^{*\,vid}$] αγιασμα sup ras A^a **44** τας πολεις (-λις A)] pr εις V **45** κωλυσαι] κυκλωσαι ℵ | θυσιαν ℵV | σαββατα] pr τα V **47** ειδωλα] ειδωλια ℵV* (-λα V^a) | κοινα] πολλα ℵ* (κοινα ℵ$^{c.a}$) **48** αφειναι ℵV | παντι] πνι ℵ* (παντι ℵ$^{c.a}$) | βεβηλωσει ℵ* (-σαι ℵ$^{c.a}$) V **49** αλλαξασθαι ℵ **50** ποιησει V* | το ρημα] τον λογον ℵV **51** τη βασιλεια] pr παση ℵ | επι] κατα ℵ | ενετειλαντο ℵ (-τιλ.) V **52** πολλοι προς αυτους ℵ | πας ο ενκαταλειπων] και ενκαταλιπων ℵ* πας ο ενκαταλιπων ℵ$^{c.a}$ και πας ο εγκαταλειπ. V* (-λιπ. V^a) **53** κρυφοις ℵ* (κρυφιοις ℵ$^{c.a}$) **54** πεντεκαιδεκατη] pr τη ℵV | Χασαλευ ℵ* (Χασελευ ℵ$^{c.a}$) | πεμπτω και τεσσερακοστω] ε' και μ' και ρ' ℵ π. κ. τ. και εκατοστω V | ωκοδομησαν 1°] ωκοδομησεν ℵ* (-σαν ℵ$^{c.a}$) **55** θυριδων] θυρων ℵV **56** ενεπυρισαν πυρι κατασχισαντες] κατασχ. ενεπ. εν (om εν V) πυρι ℵV **57** ηυρισκετο V | συνκριμα ℵV* | εθανατουν ℵ **58** om ουτω ℵ* (hab ουτως ℵ$^{c.a}$) | ουτως επ. V | πολεσιν] + αυτων V **59** πεμπτη] pr τη ℵ$^{c.a}$

Α ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 60καὶ τὰς γυναῖκας τὰς περιτετμηκυίας τὰ 60
τέκνα αὐτῶν ἐθανάτωσαν κατὰ τὸ πρόσταγμα, 61καὶ ἐκρέμασαν τὰ 61
βρέφη ἐκ τῶν τραχήλων αὐτῶν, καὶ τοὺς οἰκείους αὐτῶν, καὶ τοὺς
περιτετμηκότας αὐτούς· 62καὶ πολλοὶ ἐν Ἰσραὴλ ἐκρεμάσθησαν. 62
καὶ ὀχυρώθησαν ἐν αὐτοῖς τοῦ μὴ φαγεῖν κοινά· 63καὶ ἐπεδέξαντο 63
ἀποθανεῖν, ἵνα μὴ μιανθῶσιν τοῖς βρώμασιν, καὶ μὴ βεβηλώσουσιν
διαθήκην ἁγίαν· καὶ ἀπέθανον. 64καὶ ἐγένετο ὀργὴ μεγάλη ἐπὶ 64
Ἰσραὴλ σφόδρα.

1 1Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀνέστη Ματταθίας Ἰωάννου τοῦ Συμεών, 1
ἱερεὺς τῶν υἱῶν Ἰωαρείμ, ἀπὸ Ἰερουσαλήμ, καὶ ἐκάθισεν ἐν Μωδεείν.
2καὶ αὐτῷ υἱοὶ πέντε· Ἰωάννης ὁ ἐπικαλούμενος Γαδδίς, 3Σίμων ὁ 2 3
καλούμενος Θασσίς, 4Ἰούδας ὁ καλούμενος Μακκαβαῖος, 5Ἐλεαζὰρ 4 5
ὁ καλούμενος Αὐαράν, Ἰωνάθας ὁ καλούμενος Σαφφούς. 6Καὶ 6
ἴδεν τὰς βλασφημίας τὰς γινομένας ἐν Ἰούδᾳ καὶ ἐν Ἰερουσαλήμ· 7καὶ 7
εἶπεν Οἴμοι, ἵνα τί τοῦτο ἐγενήθην ἰδεῖν τὰ συντρίμματα τοῦ λαοῦ
μου καὶ τὸ σύντριμμα τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ καθίσαι ἐκεῖ ἐν τῷ
δοθῆναι αὐτὴν ἐν χειρὶ ἐχθρῶν, τὸ ἁγίασμα ἐν χειρὶ ἀλλοτρίων;
8ἐγένετο ὁ ναὸς αὐτῆς ὡς ἀνὴρ ἔνδοξος· 9τὰ σκεύη τῆς δόξης 8 9
αἰχμάλωτα ἀπήχθη· ἀπεκτάνθη τὰ νήπια αὐτῆς ἐν ταῖς πλατείαις
αὐτῆς, οἱ νεανίσκοι αὐτῆς ἐν ῥομφαίᾳ ἐχθροῦ. 10ποῖον ἔθνος 10
οὐκ ἐκληρονόμησεν βασίλεια καὶ οὐκ ἐκράτησεν τῶν σκύλων αὐτῆς;
11πᾶς ὁ κόσμος αὐτῆς ἀφῃρέθη· ἀντὶ ἐλευθέρας ἐγενήθη εἰς δούλην. 11
12καὶ ἰδοὺ τὰ ἅγια ἡμῶν καὶ ἡ καλλονὴ ἡμῶν καὶ ἡ δόξα ἡμῶν ἠρη- 12
μώθη, καὶ ἐβεβήλωσαν αὐτὰ ἔθνη. 13ἵνα τί ἡμῖν ἔτι ζῇν; 14καὶ 13 14
διέρρηξεν Ματταθίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιε-
βάλοντο σάκκους, καὶ ἐπένθησαν σφόδρα. 15Καὶ ἦλθον οἱ 15
παρὰ τοῦ βασιλέως οἱ καταναγκάζοντες τὴν ἀποστασίαν εἰς Μωδεείν

ℵV 61 οικους ℵV | αυτων 2°] + προενομευσαν ℵc.a | αυτους] + εθανατωσαν ℵc.a 62 εκρεμασθησαν] εκραταιωθησαν ℵV | ωχυρ. V | εαυτοις V 63 βεβηλωσωσιν ℵV* 64 Ισρ.] pr τον V II 1 Ιωαννου] pr υιος ℵV | Ιωαριμ ℵ Ιωαρειβ V | Μωδειν ℵ* -δαειν ℵc.a -διω V 2 ο επικαλ.] om ο ℵ* (hab ℵc.a) | Γαδδει ℵ 3 ο καλ.] om ο ℵ ο επικ. V | Θασσει ℵV (-σσι) 4 om Μακκαβαιος ℵ* (hab -βεος ℵc.a) 5 Ελεαζαρ] Ιελεαζαρος ℵ* Ελεαζαρος ℵ1, c.a | ο καλουμενος (1°)] om ο ℵ* (hab ℵc.a) | Ιωναθης ℵ* (-θας ℵc.a) -θαν V | Σαπφους ℵV 6 βλασφ.] + αυτων V | γενομενας ℵ 7 εγεννηθην ℵV | τα συντριμματα] το συντριμμα ℵV | om και 2° ℵ* (hab ℵc.a) | της αγιας πολεως ℵ | εκαθισαν ℵV (-θησαν) 9 δοξης] + αυτης ℵV | αιχμ.] pr ως V | απηχθη] pr α ℵ* (improb ℵc.a) 10 βασιλεια] pr εν ℵ pr η V 11 αφερ. V* (αφαιρ. Va) | εγενετο ℵV εγεννηθη A 12 εθνη] pr τα ℵV 13 ζην] ζωη ℵ 14 τα ιμ.] ι bis scr ℵ* | εαυτων V | περιεβαλλ. V | επενθησεν ℵ* (-σαν ℵc.a) 15 ηλλοιωθη ℵ* (ηλθ. οι ℵc.a) | αποστασιν ℵ | Μωδειν ℵ* (-δεειν ℵc.a) -διμ V

16 τὴν πόλιν, ἵνα θυσιάσωσιν. [16]καὶ πολλοὶ ἀπὸ Ἰσραὴλ πρὸς αὐτοὺς A
17 προσῆλθαν· καὶ Ματταθίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ συνήχθησαν. [17]καὶ
ἀπεκρίθησαν οἱ παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ εἶπαν τῷ Ματταθίᾳ λέγοντες
Ἄρχων καὶ ἔνδοξος καὶ μέγας εἶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, καὶ ἐστηριγμένος
18 ἐν υἱοῖς καὶ ἀδελφοῖς. [18]νῦν πρόσελθε πρῶτος, καὶ ποίησον τὸ
πρόσταγμα τοῦ βασιλέως, ὡς ἐποίησαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ
ἄρχοντες Ἰούδα, καὶ οἱ καταλειφθέντες ἐν Ἰερουσαλήμ· καὶ ἔσῃ σὺ
καὶ ὁ οἶκός σου τῶν φίλων τοῦ βασιλέως· καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου
19 δοξασθήσεσθε ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ καὶ ἀποστολαῖς πολλαῖς. [19]καὶ
ἀπεκρίθη Ματταθίας καὶ εἶπεν φωνῇ μεγάλῃ Εἰ πάντα τὰ ἔθνη τὰ ἐν
οἴκῳ τῆς βασιλείας τοῦ βασιλέως ἀκούουσιν αὐτοῦ, ἀποστῆναι ἕκαστος
ἀπὸ λατρίας πατέρων αὐτοῦ, καὶ ᾑρετίσαντο ἐν ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ·
20 [20]κἀγὼ καὶ οἱ υἱοί μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου πορευσώμεθα ἐν διαθήκῃ
21 22 πατέρων ἡμῶν. [21]ἵλεως ἡμῖν καταλείπειν νόμον καὶ δικαιώματα. [22]τὸν
23 νόμον τοῦ βασιλέως οὐκ ἀκουσόμεθα, παρελθεῖν τὴν λατρίαν ἡμῶν
δεξιὰν ἢ ἀριστεράν. [23]Καὶ ὡς ἐπαύσατο λαλῶν τοὺς λόγους
τούτους, προσῆλθεν ἀνὴρ Ἰουδαῖος ἐν ὀφθαλμοῖς πάντων, θυμιᾶσαι
24 ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐν Μωδεεὶμ κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ βασιλέως. [24]καὶ
ἴδεν Ματταθίας καὶ ἐζήλωσεν, καὶ ἐτρόμησαν οἱ νεφροὶ αὐτοῦ, καὶ
ἀνήνεγκεν θυμὸν κατὰ τὸ κρίμα, καὶ δραμὼν ἔσφαξεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν
25 βωμόν. [25]καὶ τὸν ἄνδρα τοῦ βασιλέως τὸν ἀναγκάζοντα θύειν
26 ἀπέκτεινεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ τὸν βωμὸν καθεῖλεν, [26]καὶ
ἐζήλωσεν τῷ νόμῳ, καθὼς ἐποίησεν Φινεὲς τῷ Ζαμβρὶ υἱῷ Σαλώμ.
27 [27]καὶ ἀνέκραξεν Ματταθίας ἐν τῇ πόλει φωνῇ μεγάλῃ, λέγων Πᾶς
28 ὁ ζηλῶν τῷ νόμῳ καὶ ἱστῶν διαθήκην, ἐξελθέτω ὀπίσω μου. [28]καὶ
ἔφυγον αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη, καὶ ἐνκατέλειπον ὅσα εἶχον
29 ἐν τῇ πόλει. [29]Τότε κατέβησαν πολλοὶ ζητοῦντες δικαιοσύνην
30 καὶ κρίμα εἰς τὴν ἔρημον καθίσαι ἐκεῖ, [30]αὐτοὶ καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ αἱ

16 προσηλθον ℵV **17** ειπον ℵV | εστηρισμενος ℵ | om εν 2° ℵV | και 6°] ℵV pr τε V **18** νυν] pr ℔ V | ως] pr και ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) | εποιησεν ℵ | αρχοντες] ανδρες ℵV | συ 1°] σοι A + και οι υιοι σου V | om και ο οικος...και συ και ℵ* hab και οι υιοι σου των φιλων του βασιλεως ϰ συ ϰ ℵ$^{c.a}$ | δοξασθηση ℵ* (-θησεσθαι ℵ$^{c.a}$) | χρυσ. κ. αργ. V **19** ει] pr και V | του βασ.] incep τη ℵ* (του ℵ^{1}) | εκαστον V **20** πορευσομεθα ℵV **21** καταλιπειν ℵ **22** νομον] λογον ℵV **23** om τους λογους τουτους ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) | θυμιασαι] θυσιασαι ℵV | εν 2°] pr του ℵ$^{c.a}$ | Μωδεειμ] Βωδειν ℵ* (M pro B ℵ$^{e.a\,f\,c.b\,f}$) Μωδεειν ℵ$^{c.a}$ -διμ V **24** ειδεν ℵV | ετρομασαν ℵ$^{c.a}$V **25** καθειλο] ℵ* (-λεν ℵ$^{c.a}$) **26** εζηλωσεν] εδωκαν ℵ* (εζηλωσεν ℵ$^{c.a}$) εζηλωσαν V | Φινεες ℵV | Ζαμβρει ℵ -βρι V **27** και 2°] η ℵ* (και fort vult ℵ$^{c.a}$) om A | τη διαθηκη V **28** ενκατελιπον ℵ

Α γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν· ὅτι ἐσκληρύνθη ἐπ' αὐτοὺς τὰ κακά. 31 καὶ ἀνηγγέλη τοῖς ἀνδράσιν τοῦ βασιλέως καὶ ταῖς δυνάμεσιν αἳ ἦσαν ἐν Ἰερουσαλὴμ πόλει Δανείδ, ὅτι κατέβησαν ἄνδρες, οἵτινες διεσκέδασαν τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως, εἰς τοὺς κρυφοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. 32 καὶ ἔδραμον ὀπίσω αὐτῶν πολλοί, καὶ καταλαβόντες αὐτοὺς παρενέβαλον ἐπ' αὐτούς, καὶ συνεστείλαντο πρὸς αὐτοὺς πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων· 33 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτούς Ἕως τοῦ νῦν· ἐξελθόντες ποιήσατε κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως, καὶ ζήσεσθε. 34 καὶ εἶπαν Οὐκ ἐξελευσόμεθα, οὐδὲ ποιήσομεν τὸν λόγον τοῦ βασιλέως, βεβηλῶσαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων. 35 καὶ ἐτάχυναν ἐπ' αὐτοὺς πόλεμον. 36 καὶ οὐκ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς, οὐδὲ λίθον ἐνετίναξαν αὐτοῖς, οὐδὲ ἐνέφραξαν τοὺς κρυφούς, 37 λέγοντες Ἀποθάνωμεν οἱ πάντες ἐν τῇ ἁπλότητι ἡμῶν· μαρτυρεῖ ἐφ' ἡμᾶς ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ ὅτι ἀκρίτως ἀπόλλυτε ἡμᾶς. 38 καὶ ἀνέστησαν ἐπ' αὐτοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τοῖς σάββασιν· καὶ ἀπέθανον αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν, ἕως χιλίων ψυχῶν ἀνθρώπων. 39 Καὶ ἔγνω Ματταθίας καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, καὶ ἐπένθησαν ἐπ' αὐτοὺς ἕως σφόδρα. 40 καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Ἐὰν πάντες ποιήσωμεν ὡς οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐποίησαν, καὶ μὴ πολεμήσωμεν εἰς τὰ ἔθνη ὑπὲρ τῆς ψυχῆς ἡμῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων ἡμῶν, νῦν τάχιον ἡμᾶς ὀλεθρεύσουσιν ἀπὸ τῆς γῆς. 41 καὶ ἐβουλεύσαντο τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγοντες Πᾶς ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς εἰς πόλεμον τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, πολεμήσωμεν κατέναντι αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωμεν πάντες καθὼς ἀπέθανον οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν τοῖς κρυφοῖς. 42 τότε συνήχθησαν πρὸς αὐτοὺς συναγωγὴ Ἀσιδαίων, ἰσχυρᾷ δυνάμει ἀπὸ Ἰσραήλ, πᾶς ὁ ἑκουσιαζόμενος τῷ νόμῳ. 43 καὶ πάντες οἱ φυγαδεύοντες ἀπὸ τῶν κακῶν

ℵV **30** εσκληρυνθη] επληθυνθη V | αυτους] + επληθυνθη ℵ* + ϗ επληθ. ℵc.a **31** ανηγγελη] incep ανα ℵ* (ανηγγ. ℵ1) | ταις δυναμεσιν] αι δυναμεις ℵ | πολις V | ανδρες] pr οι ℵ | εντολην] βουλην ℵ | κρυφιους ℵV **32** καταλαβοντες αυτους] κατελαβοντο αυτους και ℵV | παρενεβαλοντο ℵ* παρενεβαλλον ℵc.b pr και ℵ | επ] προς ℵ* (επ ℵc.a) | συνεστειλαντο] συνεστησαντο ℵV **33** ειπον ℵV | ποιησατε] ποιησωμεν ℵ* (-σαται ℵc.a) **34** ποιησωμεν A **35** εταχυνεν ℵ **36** ουδε 1ο] ου ℵ | κιφρους ℵ* (κρυφους ℵc.a) κρυφιους V **37** οι παντες] om οι ℵV | om εφ ημας ℵ* (hab ℵc.a) **38** επ] προς ℵ | τω πολεμω] om τω ℵ | τοις σαββασιν] om τοις ℵ* (hab ℵc.a) | om χιλιων ℵ* (hab ℵc.a) **39** εγνων V* | om επ ℵ | om εως ℵ **40** προς τον πλησιον] τω πλ. ℵV | ποιησομεν V* | εις] προς ℵV | διωματων ℵ* (δικαιωματων ℵc.a) | ολοθρευσουσιν ημας ℵV **41** την ημεραν εκεινην ℵ | προς] εφ ℵV | πολεμησομεν V | καθως] ως ℵ | om απεθανον V | κρυφιοις ℵV **42** συναγωγη Ασιδαιων (-δεων A) ισχυρα (-ραι A)] πασα συναγωγη Ιουδαιων ισχυροι ℵ συν. πασα Ιουδ. οχυροι V

44 προσετέθησαν αὐτοῖς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς στήριγμα. 44 καὶ A
συνεστήσαντο δύναμιν, καὶ ἐπάταξαν ἁμαρτωλοὺς ἐν ὀργῇ αὐτῶν, καὶ
ἄνδρας ἀνόμους ἐν θυμῷ αὐτῶν· καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον εἰς τὰ ἔθνη
45 σωθῆναι. 45 καὶ ἐκύκλωσεν Ματταθίας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ καθεῖλον
46 τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, 46 καὶ περιέτεμον τὰ παιδάρια τὰ ἀπερίτμητα ὅσα
47 εὗρεν ἐν ὁρίοις Ἰσραὴλ ἐν ἰσχύι. 47 καὶ ἐδίωξαν τοὺς υἱοὺς τῆς ὑπερηφα-
48 νίας, καὶ κατευοδώθη τὸ ἔργον ἐν χειρὶ αὐτῶν. 48 καὶ ἀντελάβοντο τοῦ
νόμου ἐκ χειρὸς τῶν ἐθνῶν καὶ ἐκ χειρὸς τῶν βασιλέων, καὶ οὐκ ἔδωκαν
49 κέρας τῷ ἁμαρτωλῷ. 49 Καὶ ἤγγισαν αἱ ἡμέραι τοῦ Ματταθίου
ἀποθανεῖν, καὶ εἶπεν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Νῦν ἐστηρίχθη ὑπερηφανία καὶ
50 ἐλεγμὸς καὶ καιρὸς καταστροφῆς καὶ ὀργὴ θυμοῦ. 50 καὶ νῦν, τέκνα,
ζηλώσατε τῷ νόμῳ, καὶ δότε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ὑπὲρ διαθήκης πατέρων
51 ἡμῶν. 51 μνήσθητε τῶν πατέρων ἡμῶν τὰ ἔργα ἃ ἐποίησαν ταῖς
γενεαῖς αὐτῶν, καὶ δέξασθε δόξαν μεγάλην καὶ δόξαν αἰώνιον.
52 52 Ἀβραὰμ οὐκ ἐν πειρασμῷ εὑρέθη πιστός, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ
53 δικαιοσύνη; 53 Ἰωσὴφ ἐν καιρῷ στενοχωρίας αὐτοῦ ἐφύλαξεν ἐντολήν,
54 καὶ ἐγένετο κύριος Αἰγύπτου. 54 Φινεὲς ὁ πατὴρ ἡμῶν ἐν τῷ ζηλῶσαι
55 ζῆλον ἔλαβεν διαθήκην ἱερωσύνης ἁγίας. 55 Ἰησοῦς ἐν τῷ πληρῶσαι
56 λόγον ἐγένετο κριτὴς ἐν Ἰσραήλ. 56 Χαλὲβ ἐν τῷ ἐπιμαρτύρασθαι
57 τῇ ἐκκλησίᾳ ἔλαβεν γῆν κληρονομίαν. 57 Δαυὶδ ἐν τῷ ἐλέει αὐτοῦ
58 ἐκληρονόμησεν θρόνον βασιλείας αἰωνίας. 58 Ἠλίας ἐν τῷ ζηλῶσαι
59 ζῆλον νόμου ἀνελήμφθη ὡς εἰς τὸν οὐρανόν. 59 Ἀνανίας, Ἀζαρίας,
60 Μισαήλ, πιστεύσαντες ἐσώθησαν ἐκ φλογός. 60 Δανιὴλ ἐν τῇ ἁπλό-
61 τητι αὐτοῦ ἐρύσθη ἐκ στόματος λεόντων. 61 καὶ οὕτως ἐννοήθητε κατὰ
62 γενεάν, ὅτι πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτὸν οὐκ ἀσθενήσουσιν. 62 καὶ
ἀπὸ λόγων ἀνδρὸς ἁμαρτωλοῦ μὴ φοβηθῆτε, ὅτι ἡ δόξα αὐτοῦ εἰς
63 κόπρια καὶ εἰς σκώληκας. 63 σήμερον ἐπαρθήσεται, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ,
ὅτι ἐπέστρεψεν εἰς τὸν χοῦν αὐτοῦ, καὶ ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ ἀπώλετο.

44 επαταξαντο ℵ* (-ξαν ℵ$^{c.b}$) + ανδρας V | om και 3° A **45** εκυκλωσεν] ℵV εκελευσεν ℵ | υιοι] φιλοι ℵV | om αυτων ℵ **46** ευρον ℵ | οριοις] υιοις ℵ **47** κατευωδ. V^{a} | αυτων] αυτου ℵ* (-των ℵ$^{c.a}$) **48** om εκ χειρος (2°) ℵ* (hab εκ χιρος ℵ$^{c.a}$) V | βασιλεων] + αυτων ℵ$^{c.a}$ **49** του Ματταθιου] om του ℵ | εστηρισθη ℵ **50** om και 1° ℵV | ημων] υμων ℵV **51** μνησθητε] pr και ℵV | των πατερων ημων τα εργα] τα εργα των πατ. ℵV | εποιησεν ℵ* (-σαν ℵ$^{c.a}$) | ταις γενεαις] pr εν ℵV | δεξασθε] δεδοξασθαι V* (-σθε V^{a}) | δοξαν 2°] ονομα ℵV **52** ουκ] ουχι ℵV | εις δικαιοσυνην ℵV **54** διαθηκην ιεροσυνης αγιας] κληρον διαθηκης αιωνιας ιερωσυνης ℵ διαθηκην ιερ. αιωνιας V **56** μαρτυρασθαι ℵ | τη εκκλησια] pr εν ℵV τη εκκλησιας V | γην κληρονομιαν] την κλ. ℵ γης κλ. V **57** αιωνιας] εις αιωνας ℵV **58** ζηλον νομου] νομον ζηλους ℵ | ανεληφθη V | om ως ℵ εως V **60** ερρυσθη ℵ | λεοντος ℵ **61** γενεαν] + και γενεαν ℵV **62** κοπριαν V **63** και 1°] + αυριον ℵV | οτι] και ℵ | απωλετο] απολειται ℵ (-λιτ.) V

Α 64 καὶ ὑμεῖς, τέκνα, ἰσχύετε καὶ ἀνδρίζεσθε ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, ὅτι ἐν 64
αὐτῷ δοξασθήσεσθε. 65 καὶ ἰδοὺ Συμεὼν ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, οἶδα ὅτι 65
ἀνὴρ βουλῆς ἐστιν· αὐτοῦ ἀκούετε πάσας τὰς ἡμέρας, αὐτὸς ὑμῖν ἔσται
εἰς πατέρα. 66 καὶ Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος αὐτός, ἰσχυρὸς ἐν δυνάμει 66
αὐτὸς ἐκ νεότητος αὐτοῦ, οὗτος ὑμῖν ἔσται εἰς ἄρχοντα στρατιᾶς· καὶ
πολεμήσετε πόλεμον λαῶν. 67 καὶ ὑμεῖς προσάξετε πρὸς ὑμᾶς πάντας 67
τοὺς ποιητὰς τοῦ νόμου, καὶ ἐκδικήσατε ἐκδίκησιν τοῦ λαοῦ ὑμῶν.
68 ἀνταποδίδοτε ἀνταπόδομα τοῖς ἔθνεσιν, καὶ προσέχετε εἰς προστά- 68
γματα τοῦ νόμου. 69 Καὶ ηὐλόγησεν αὐτούς· καὶ προσετέθη πρὸς 69
τοὺς πατέρας αὐτοῦ. 70 καὶ ἀπέθανεν ἐν τῷ ἔκτῳ καὶ τεσσερακοστῷ 70
καὶ ἑκατοστῷ ἔτει· καὶ ἔθαψαν αὐτὸν οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐν τάφοις πατέρων
αὐτοῦ ἐν Μωδεείν, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κοπετὸν μέγαν.

1 Καὶ ἀνέστη Ἰούδας ὁ καλούμενος Μακκαβαῖος υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐ- 1 I
τοῦ. 2 καὶ ἐβοήθουν αὐτῷ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ πάντες 2
ὅσοι ἐκολλήθησαν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐπολέμουν τὸν πόλεμον
Ἰσραὴλ μετ' εὐφροσύνης. 3 καὶ ἐπλάτυνεν δόξαν τῷ λαῷ αὐτοῦ· 3
καὶ ἐνεδύσατο θώρακα ὡς γίγας, καὶ συνεζώσατο τὰ σκεύη τὰ
πολεμικὰ αὐτοῦ· πολέμους συνεστήσατο, σκεπάζων παρεμβολὴν
ἐν ῥομφαίᾳ. 4 καὶ ὡμοιώθη λέοντι ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ὡς 4
σκύμνος ἐρευγόμενος εἰς θήραν. 5 καὶ ἐδίωξεν ἀνόμους ἐξερευνῶν, 5
καὶ τοὺς ταράσσοντας τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐφλόγισεν· 6 καὶ συνεστάλησαν 6
οἱ ἄνομοι ἀπὸ τοῦ φόβου αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀνομίας
συνεταράχθησαν, καὶ εὐοδώθη σωτηρία ἐν χειρὶ αὐτοῦ. 7 καὶ ἐπί- 7
κρανεν βασιλεῖς πολλούς, καὶ ηὔφρανεν τὸν Ἰακὼβ ἐν τοῖς ἔργοις
αὐτοῦ, καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ εἰς εὐλογίαν. 8 καὶ 8
διῆλθεν ἐν πόλεσιν Ἰούδα, καὶ ἐξωλέθρευσεν ἀσεβεῖς ἐπ' αὐτῆς, καὶ

ℵV **64** om *και υμεις* ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | *ανδριζεσθε και ισχυσατε* ℵV | om *υμων* ℵV **65** *υμιν εσται εις πατερα*] *εσται υμιν πατηρ* ℵ *ε. υμων π.* V **66** *ο Μακκαβαιος*] om *ο* ℵ | om *αυτος* bis ℵ: 2°, V | *εν δυναμει*] *δυναμιν* ℵ* -*μι* ℵ$^{c.a}$ -*μει* V | om *αυτου* ℵ | *ουτος υμιν εσται εις αρχοντα*] *αυτος εσται υμιν αρχων* ℵ *αυτος ε. αρχων* V | *πολεμησετε*] *πολεμησει* ℵV **68** *ανταποδοται* ℵ | *προσταγμα* ℵ *τα προσταγματα* V **69** *ευλογησεν* ℵV | *αυτου*] *αυτων* ℵ* (-*του* ℵ$^{c.a}$) **70** om *εν* 1° V | *εκτω...εκατοστω*] *γ' και μ' και ερ'* (sic) ℵ* (pro *γ'* leg *ϛ'* et ras *ε* ante *ρ'* ℵ$^{c.a}$) | *εθαψαν αυτον οι υιοι αυτου*] *εταφη* ℵ | om *οι* V | *Μωδειν* ℵ* (*Μωδεειν* ℵ$^{c.a}$) -*δειμ* V* (-*διμ* V^{a}) III **1** *αυτου* 2°] *αρτου* ℵ* (*αυτ.* ℵ$^{c.a}$) **2** *αυτω*] *αυτον* V | *οσοι*] *οι* ℵ | *επολεμουντο πολεμον* ℵ* (*επολεμουν τον π.* ℵ$^{c.a}$) **3** *λαω*] *λογω* V | *πολεμους συνεστησατο*] *και συνεστ. πολ.* ℵV | *παρεμβ. εν ρομφαια*] *ρομφ. εν πολεμω* V **4** om *αυτου* ℵ | *ορευγομενος* ℵ **5** *τον λαον αυτ.*] om *λαον* A (hab ℵV) **6** *οι ανομοι*] om *οι* ℵV | *ευωδ.* V | *σωτ.*] pr *η* V **7** *επικραναν* A | *ευφρανεν* ℵ | *εις*] pr *και* ℵ* (improb ℵ^{2}) **8** *πολεσιν*] *πολι* ℵ | *εξωλοθρ.* V | *επ*] *εξ* ℵV

9 ἀπέστρεψεν ὀργὴν ἀπὸ Ἰσραήλ· 9καὶ ὠνομάσθη ἕως ἐσχάτου τῆς A
10 γῆς, καὶ συνήγαγεν ἀπολλυμένους. 10Καὶ συνήγαγεν Ἀπολ-
λώνιος ἔθνη, καὶ ἀπὸ Σαμαρίας δύναμιν μεγάλην τοῦ πολεμῆσαι
11 πρὸς Ἰσραήλ. 11καὶ ἔγνω Ἰούδας, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν
αὐτῷ καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν καὶ ἀπέκτειναν· καὶ ἔπεσον τραυματίαι πολ-
12 λοί, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον. 12καὶ ἔλαβον τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ τὴν
μάχαιραν Ἀπολλωνίου ἔλαβεν Ἰούδας, καὶ ἦν πολεμῶν ἐν αὐτῇ πάσας
13 τὰς ἡμέρας. 13Καὶ ἤκουσεν Σήρων, ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως Συ-
ρίας, ὅτι ἤθροισεν Ἰούδας ἄθροισμα καὶ ἐκκλησίαν πιστῶν μεθ' αὐτοῦ
14 καὶ ἐκπορευομένων εἰς πόλεμον. 14καὶ εἶπεν Ποιήσω ἐμαυτῷ ὄνομα,
καὶ δοξασθήσομαι ἐν τῇ βασιλείᾳ, καὶ πολεμήσω τὸν Ἰούδαν καὶ
τοὺς σὺν αὐτῷ καὶ τοὺς ἐξουδενοῦντας τὸν λόγον τοῦ βασιλέως.
15 15καὶ προσέθετο καὶ ἀνέβη μετ' αὐτοῦ παρεμβολὴ ἀσεβῶν ἰσχυρὰ
16 βοηθῆσαι αὐτῷ, ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. 16καὶ ἤγ-
γισεν ἕως ἀναβάσεως Μεθωρών· καὶ ἐξῆλθεν Ἰούδας εἰς συνάντησιν
17 αὐτῷ ὀλιγοστός. 17ὡς δὲ ἴδαν τὴν παρεμβολὴν ἐρχομένην εἰς συν-
άντησιν αὐτῷ, εἶπαν τῷ Ἰούδᾳ Τί δυνησόμεθα ὀλιγοστοὶ ὄντες πο-
λεμῆσαι πρὸς πλῆθος τοσοῦτο; καὶ ἡμεῖς ἐκλελύμεθα ἀσιτοῦντες
18 σήμερον. 18καὶ εἶπεν Ἰούδας Εὔκοπόν ἐστιν συνκλεισθῆναι πολ-
λοὺς ἐν χερσὶν ὀλίγων· καὶ οὐκ ἔστιν διαφορὰ ἐναντίον τοῦ οὐρανοῦ
19 σώζειν ἐν πολλοῖς ἢ ἐν ὀλίγοις. 19ὅτι οὐκ ἐν πλήθει δυνάμεως
20 νίκη πολέμου ἐστίν, ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἰσχύς. 20αὐτοὶ ἔρχον-
ται πρὸς ἡμᾶς πλήθει ὕβρεως καὶ ἀνομίας, τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς καὶ τὰς
21 γυναῖκας ἡμῶν καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, τοῦ σκυλεῦσαι ἡμᾶς. 21ἡμεῖς
δὲ πολεμοῦμεν περὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ τῶν νομίμων ἡμῶν.
22 22καὶ αὐτὸς συντρίψει αὐτοὺς πρὸ προσώπου ἡμῶν· ὑμεῖς δὲ μὴ
23 φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν. 23ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, ἐνήλατο ἐπ' αὐ-
τοὺς ἄφνω, καὶ συνετρίβη Σήρων καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ἐνώπιον
24 αὐτοῦ. 24καὶ ἐδίωκον αὐτοὺς ἐν τῇ καταβάσει Βαιθωρὼν ἕως τοῦ
πεδίου· καὶ ἔπεσον ἀπ' αὐτῶν εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους· οἱ δὲ λοιποὶ

9 ονομ. V | της γης] om της ℵ | απολλυμενους] Απολλωνιος V^a **10** om ℵV
και συν. Απ. V^a | Ισραηλ] pr τον ℵ **11** αυτω] αυτων V **12** σκευη] σκυλα
ℵV **13** μεθ] μετ ℵV **14** ενδοξασθ. ℵ | Ιουδαν] pr υιον ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) |
om και 5° ℵV | τους εξουδ.] εξουθ. V **15** ισχυρα] + μετ αυτου V | ποιησαι]
pr και V **16** ηγγισαν V | Μεθωρων] Βαιθωρων ℵV | αυτων V **17** ιδεν
ℵ* ειδον ℵ$^{c.a}$V | ερχομενην] pr την ℵ$^{c.a}$ | αυτω] αυτων ℵV^a | ειπον ℵV^1 (ειπον...
δυν. sup ras V^1) | τοσουτο] + ισχυρον ℵV **18** συγκλ. V | εναντιον]
+ του θεου ℵV | σωζειν] + η ℵ **19** om η ℵV | ισχυς] pr η ℵV **20** προς]
εφ ℵ | πληθει] pr εν ℵV **21** om ημων 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **22** αυτους] αυ-
του ℵ* (superscr s ℵ^1) | υμεις] ημεις A | φοβηθητε] φοβεισθε (-βισθε ℵ*) ℵV
23 ενειλατο V* | επ] εις ℵ | συνετριβησαν V **24** αυτους] αυτον ℵ | Βεθωρων A

Α ἔφυγον εἰς γῆν Φυλιστιείμ. [25]καὶ ἤρξατο ὁ φόβος Ἰούδα καὶ τῶν 25
ἀδελφῶν αὐτοῦ, καὶ ἡ πτόη ἔπιπτεν ἐπὶ τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῶν.
[26]καὶ ἤγγισεν ἕως τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῶν 26
παρατάξεων Ἰούδα ἐξηγεῖτο πᾶν ἔθνος. [27]Ὡς δὲ ἤκουσεν 27
Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, ὠργίσθη θυμῷ· καὶ ἀπέ-
στειλεν καὶ συνήγαγεν τὰς δυνάμεις πάσας τῆς βασιλείας αὐτοῦ, παρ-
εμβολὴν ἰσχυρὰν σφόδρα· [28]καὶ ἤνοιξεν τὸ γαζοφυλάκιον αὐτοῦ, καὶ 28
ἔδωκεν ὀψώνια ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ εἰς τὸν ἐνιαυτόν· καὶ ἐνετεί-
λατο αὐτοῖς εἰς ἐνιαυτὸν εἶναι ἑτοίμους εἰς πᾶσαν χρείαν. [29]καὶ 29
ἴδεν ὅτι ἐξέλειπεν τὸ ἀργύριον ἀπὸ τῶν θησαυρῶν· καὶ οἱ φόροι τῆς
χώρας ὀλίγοι χάριν τῆς διχοστασίας καὶ πληγῆς ἧς κατεσκεύασεν
ἐν τῇ γῇ, τοῦ ἆραι τὰ νόμιμα ἃ ἦσαν ἀφ' ἡμερῶν τῶν πρώτων.
[30]καὶ εὐλαβήθη μὴ οὐκ ἔχει ὡς ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὰς δαπάνας καὶ 30
τὰ δόματα ἃ ἐδίδου ἔμπροσθεν δαψιλῇ χειρί, [31]καὶ ἠπορεῖτο τῇ 31
ψυχῇ αὐτοῦ σφόδρα· καὶ ἐβουλεύσατο τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν Περ-
σίδα, καὶ λαβεῖν τοὺς φόρους τῶν χωρῶν, καὶ συναγαγεῖν ἀργύριον
πολύ. [32]καὶ κατέλειπεν Λυσίαν ἄνθρωπον ἔνδοξον καὶ ἀπὸ γένους 32
τῆς βασιλείας ἐπὶ τῶν πραγμάτων τοῦ βασιλέως, ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
Εὐφράτου ἕως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου, [33]καὶ τρέφειν Ἀντίοχον τὸν 33
υἱὸν αὐτοῦ ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι αὐτόν. [34]καὶ παρέδωκεν αὐτῷ τὰς 34
ἡμίσεις τῶν δυνάμεων καὶ τοὺς ἐλέφαντας, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ περὶ
πάντων ὧν ἐβούλετο, καὶ περὶ πάντων τῶν κατοικούντων τὴν Ἰου-
δαίαν καὶ Ἱερουσαλήμ, [35]ἀποστεῖλαι ἐπ' αὐτοὺς δύναμιν, τοῦ ἐκ- 35
ρίψαι καὶ ἐξᾶραι τὴν ἰσχὺν Ἰσραὴλ καὶ τὸ κατάλιμμα Ἱερουσαλήμ,
καὶ ἆραι τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τόπου, [36]καὶ κατοικῆσαι 36
υἱοὺς ἀλλοτρίους ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῶν, καὶ κατακληρονομῆσαι
τὴν γῆν αὐτῶν. [37]καὶ ὁ βασιλεὺς παρέλαβεν τὰς ἡμίσεις τῶν δυ- 37
νάμεων τὰς καταλειφθείσας· καὶ ἀπῆρεν ἀπὸ Ἀντιοχίας, ἀπὸ πό-

ℵV **24** γην] την V **25** Ιουδας ℵ* (-δα ℵc.a) | επιπτεν] επεπιπτεν ℵ **26** παν εθνος] τα εθνη ℵ **27** ο βασιλευς Αντιοχος ℵ | τας βασ. V* (της β. V1) **27—28** om παρεμβολην...γαζοφ. αυτου ℵ* (hab ℵc.a) **28** τοις δυν. (sic) A | om αυτου 2° ℵ* (hab ℵc.a) V | τον ενιαυτον] om τον ℵV | om εις ενιαυτον ℵV **29** ειδεν ℵV | εξελιπεν ℵ | απο] εκ ℵV **30** εχη ℵ | δοματα] δικαιωματα V | εμπροσθεν A | δαψιλει Va | χειρι] + και επερισσευσεν υπερ τους βασιλεις τους εμπροσθεν (+ δαψιλη [-λει Va] χειρι V) ℵV **31** εβουλευσαντο A | πολυν A **32** κατελειπεν] απελυσεν ℵ* κατελιπεν ℵc.a V* | εως] pr και ℵV | των οριων] om των ℵV **33** επιστρεψε A (seq ras 1 lit) **34** ηβουλετο ℵ εβουλευσατο V | om παντων 2° ℵV **35** του εκριψαι] και του εκτριψαι ℵ om του V | αυτου] αυτων ℵV **36** υιους αλλοτριους] απ αυτων αλλογενεις ℵ* υιους αλλογενων ℵc.a, c.b υιους αλλογενης V* (-νεις Va) | πασιν ℵV* | κατακληροδοτησαι ℵV **37** Αντιοχειας V

λεως βασιλείας αὐτοῦ, ἔτους ἑβδόμου καὶ τεσσερακοστοῦ καὶ ἑκα- A
τοστοῦ· καὶ διεπέρασεν τὸν Εὐφράτην ποταμόν, καὶ διεπορεύετο τὰς
38 ἐπάνω χώρας. 38 Καὶ ἐπέλεξεν Λυσίας Πτολεμαῖον τὸν Δορυ-
39 μένους, Νικάνορα καὶ Γοργίαν, ἄνδρας δυνατοὺς τῶν φίλων τοῦ
39 βασιλέως. 39 καὶ ἀπέστειλεν μετ' αὐτῶν τεσσεράκοντα χιλιάδας ἀν-
δρῶν καὶ ἑπτακισχίλιον ἵππον, τοῦ ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα καὶ κατα-
40 φθεῖραι αὐτὴν κατὰ τὸν λόγον τοῦ βασιλέως. 40 καὶ ἀπῆραν σὺν
πάσῃ τῇ δυνάμει αὐτῶν καὶ ἦλθον· καὶ παρέβαλον πλησίον Ἀμ-
41 μαοὺν ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ. 41 καὶ ἤκουσαν οἱ ἔμποροι τῆς χώρας
τὸ ὄνομα αὐτῶν, καὶ ἔλαβον ἀργύριον καὶ χρυσίον πολὺ σφόδρα
καὶ παῖδας· καὶ ἦλθον εἰς τὴν παρεμβολὴν τοῦ λαβεῖν τοὺς υἱοὺς
Ἰσραὴλ εἰς παῖδας· καὶ προσεγενήθησαν πρὸς αὐτοὺς δυνάμεις Συρίας
42 καὶ γῆς ἀλλοφύλων. 42 Καὶ ἴδεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
ὅτι ἐπληθύνθη τὰ κακά, καὶ αἱ δυνάμεις παρεμβαλοῦσιν ἐν τοῖς
ὁρίοις αὐτῶν· καὶ ἐπέγνωσαν τοὺς λόγους τῆς βασιλείας οὓς ἐνετεί-
43 λατο ποιῆσαι τῷ λαῷ εἰς ἀπώλειαν καὶ συντέλειαν. 43 καὶ εἶπαν
ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ Ἀναστήσωμεν τὴν καθαίρεσιν τοῦ
44 λαοῦ ἡμῶν καὶ τῶν ἁγίων. 44 καὶ ἠθροίσθησαν ἡ συναγωγὴ τοῦ
εἶναι ἑτοίμους εἰς πόλεμον, καὶ τοῦ προσεύξασθαι καὶ αἰτῆσαι ἔλεον
45 καὶ οἰκτειρμούς. 45 καὶ Ἰερουσαλὴμ ἦν ἀοίκητος ὡς ἔρημος· οὐκ ἦν
ὁ εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐκ τῶν γενημάτων αὐτῆς· καὶ
τὸ ἁγίασμα καταπατούμενον, καὶ υἱοὶ ἀλλογενῶν ἐν τῇ ἄκρᾳ, κατά-
λυμα ἐν τοῖς ἔθνεσιν· καὶ ἐξήρθη τέρψις ἐξ Ἰακώβ, καὶ ἐξέλειπεν
46 αὐλὰς καὶ κινύρα. 46 καὶ συνήχθησαν καὶ ἦλθοσαν εἰς Μασσηφὰ
κατέναντι Ἰερουσαλήμ, ὅτι τόπος προσευχῆς εἰς Μασσηφὰ τὸ πρό-
47 τερον τῷ Ἰσραήλ. 47 καὶ ἐνήστευσαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ περιε-
βάλλοντο σάκκους καὶ σποδὸν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ διέρρηξαν

37 εβδομου κ. τεσσερακ. κ. εκατ.] ζ′ και μ′ και ρ′ ℵ | διεπορευετο] διεπε- ℵV
ρασεν ℵ* vid (διεπορευετο ℵ1) 38 Πτολεμεον A om V | Νικανορα] pr και
ℵV | Γοργειαν A 39 τεσσερ.] πεντηκοντα V | επτακισχιλιαν ℵV | om
εις ℵ* (hab ℵc.a) | om αυτην ℵ* (hab ℵc.a) 40 απηρεν ℵ | παρενεβαλον ℵ |
Αμμαου ℵ Αμμαν V 41 πολυν A | ηλθεν ℵ* (-θον ℵc.a) | προσεγενηθησαν]
προσετεθησαν ℵVa (προστεθ. V*) | δυναμεις (-μις ℵV)] pr και ℵ 42 ειδεν
ℵV | δυναμις ℵA | παρεμβαλλουσιν ℵV | λογους] incep λα ℵ* (λογ. ℵ1) | της
βασιλειας] του βασιλεως ℵV | απωλιαν ℵV* (-πολ.) 43 αναστησον ℵ*
(-στησομεν ℵc.a V) | των αγιων] πολεμησομεν περι (sed περι ℵ1 (mg)) του λαου
ημων και των λαων (pro λαων corr αγιων ℵ1 (vid)) ℵ* 44 ηθροισθη ℵV |
η συναγ.] pr πασα V | ελεος ℵV | οικτιρμους ℵVa 45 ανοικητος ℵ* (ανοικ.
ℵc.a) | om και εκπορευομενος ℵ* (hab ℵc.a). V | om εν 2° ℵ | εξελιπεν ℵ
46 ηλθον V | εις 2°] ην εν ℵV 47 περιεβαλοντο ℵ | την κεφαλην ℵV

Α τὰ ἱμάτια αὐτῶν. [48]καὶ ἐξεπέτασαν τὸ βιβλίον τοῦ νόμου, περὶ ὧν 48
ἐξηρεύνων τὰ ἔθνη τὰ ὁμοιώματα τῶν εἰδώλων αὐτῶν. [49]καὶ ἤνεγκαν 49
τὰ ἱμάτια τῆς ἱερωσύνης καὶ τὰ πρωτογενήματα καὶ τὰς δεκάτας·
καὶ ἤγειραν τοὺς Ναζιραίους, οἳ ἐπλήρωσαν τὰς ἡμέρας· [50]καὶ ἐβό- 50
ησαν φωνῇ εἰς τὸν οὐρανὸν λέγοντες Τί ποιήσωμεν τούτοις, καὶ ποῦ
αὐτοὺς ἀπαγάγωμεν; [51]καὶ τὰ ἅγιά σου καταπεπάτηται καὶ βεβή- 51
λωται, καὶ οἱ ἱερεῖς σου ἐν πένθει καὶ ταπεινώσει. [52]καὶ ἰδοὺ τὰ 52
ἔθνη συνῆκται ἐφ' ἡμᾶς τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς· σὺ οἶδας ἃ λογίζονται
ἐφ' ἡμᾶς. [53]πῶς δυνησόμεθα ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, ἐὰν 53
μὴ σὺ βοηθήσῃς ἡμῖν; [54]καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἐβόησαν 54
φωνῇ μεγάλῃ. [55]Καὶ μετὰ τοῦτο κατέστησεν Ἰούδας ἡγου- 55
μένους τοῦ λαοῦ, χιλιάρχους καὶ ἑκατοντάρχους καὶ πεντηκοντάρχους
καὶ δεκαδάρχους. [56]καὶ εἶπεν τοῖς οἰκοδομοῦσιν οἰκίαν καὶ μνη- 56
στευομένοις γυναῖκας καὶ φυτεύουσιν ἀμπελῶνας καὶ δειλοῖς, ἀπο-
στρέφειν ἕκαστον εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον. [57]καὶ 57
ἀπῆρεν ἡ παρεμβολή, καὶ παρενεβάλοσαν κατὰ νότου Ἀμμαούμ.
[58]καὶ εἶπεν Ἰούδας Περιζώσασθε, καὶ γενέσθε εἰς υἱοὺς δυνατούς· 58
καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι εἰς τὸ πρωὶ τοῦ πολεμῆσαι ἐν τοῖς ἔθνεσιν τού-
τοις τοῖς ἐπισυνηγμένοις ἐφ' ἡμᾶς ἐξᾶραι ἡμᾶς καὶ τὰ ἅγια ἡμῶν.
[59]ὅτι κρεῖσσον ἡμᾶς ἀποθανεῖν ἐν πολέμῳ, ἢ ἐφιδεῖν ἐπὶ τὰ κακὰ 59
τοῦ ἔθνους ἡμῶν καὶ τῶν ἁγίων. [60]ὡς δ' ἂν ᾖ θέλημα ἐν οὐρανῷ, 60
οὕτως ποιήσει. [1]Καὶ παρέλαβεν Γοργίας πεντακισχιλίους ἄν- 1 11
δρας καὶ χιλίαν ἵππον ἐκλεκτήν, καὶ ἀπῆρεν ἡ παρεμβολὴ νυκτός,
[2]ὥστε ἐπιβαλεῖν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ πατάξαι 2
αὐτοὺς ἄφνω· καὶ οἱ υἱοὶ τῆς ἄκρας ἦσαν αὐτῷ ὁδηγοί. [3]καὶ ἤκου- 3
σεν Ἰούδας, καὶ ἀπῆρεν αὐτὸς καὶ οἱ δυνατοὶ πατάξαι τὴν δύναμιν
τοῦ βασιλέως τὴν ἐν Ἐμμαούμ, [4]ἕως ἔτι αἱ δυνάμεις ἐσκορπισμέναι 4
ἦσαν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς. [5]καὶ ἦλθεν Γοργίας εἰς τὴν παρεμβολὴν 5
Ἰούδα νυκτός, καὶ οὐδένα εὗρεν· καὶ ἐζήτει αὐτοὺς ἐν τοῖς ὄρεσιν, ὅτι
εἶπεν Φεύγουσιν οὗτοι ἀφ' ἡμῶν. [6]καὶ ἅμα ἡμέρᾳ ὤφθη Ἰούδας 6

ℵV **48** εξεπετασεν ℵ **49** om και 2° ℵ | Ναζειραιους ℵ Ναζαραιους V **51** καταπεπατηνται ℵV | βεβηλωνται ℵ εβεβηλωται V* | om και 3° V | ιερις ℵ **53** συ μη V **55** om και πεντηκονταρχους ℵ* (hab ℵc.a) | δεκαταρχους ℵ* (δεκαδ. ℵc.a) δεκαρχ. V **56** οικιας ℵV **57** παρενεβαλον ℵV | νοτον ℵ | Αμμαους ℵ Εμμαους V **58** om και 2° ℵ | γενεσθε] γεινεσθε ℵV* (-θαι) | δυνατους] δυναμεως ℵ | τω πρωι] om το ℵ* (hab ℵc.b (vid)) V **59** πολεμω] pr τω ℵV IV ■ ωστ ℵ* (ωστε ℵ1 (fort) c.b) | οι υιοι] om οι ℵV **3** Εμμαουμ] Ναμμαουν ℵ* (Εμμ. ℵc.a, c.b) Αμμ. V **4** εως] ως ℵ | εσκορπισμεναι ησαν αι δυναμεις ℵ (-μις ℵ*A -μεις ℵc.b) V **5** Γοργιας] Κοργιας A

ἐν τῷ πεδίῳ ἐν τρισχιλίοις ἀνδράσιν· πλὴν καλύμματα καὶ μά- A
7 χαιραν οὐκ εἶχον καθὼς ἠβούλοντο. 7καὶ ἴδον παρεμβολὴν ἐθνῶν
ἰσχυρὰν τεθωρακισμένην, καὶ ἵππον κυκλοῦσαν αὐτήν, καὶ οὗτοι
8 διδακτοὶ πολέμου. 8καὶ εἶπεν Ἰούδας τοῖς ἀνδράσιν τοῖς μετ' αὐ-
τοῦ Μὴ φοβεῖσθε τὸ πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὸ ὅρμημα αὐτῶν μὴ
9 δειλωθῆτε. 9μνήσθητε ὡς ἐσώθησαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν θαλάσσῃ
10 ἐρυθρᾷ, ὅτε ἐδίωξεν αὐτοὺς Φαραὼ ἐν δυνάμει. 10καὶ νῦν βοήσω-
μεν εἰς οὐρανόν, εἰ θελήσει ἡμᾶς, καὶ μνησθήσεται διαθήκης πατέ-
ρων, καὶ συντρίψει τὴν παρεμβολὴν ταύτην κατὰ πρόσωπον ἡμῶν
11 σήμερον. 11καὶ γνώσονται πάντα τὰ ἔθνη, ὅτι ἔστιν ὁ λυτρούμενος
12 καὶ σώζων τὸν Ἰσραήλ. 12καὶ ἦραν οἱ ἀλλόφυλοι τοὺς ὀφθαλμοὺς
13 αὐτῶν, καὶ ἴδαν αὐτοὺς ἐχομένους ἐξ ἐναντίας, 13καὶ ἐξῆλθαν ἐκ τῆς
14 παρεμβολῆς εἰς πόλεμον, καὶ ἐσάλπισαν οἱ παρὰ Ἰούδου. 14καὶ
15 συνῆψαν, καὶ συνετρίβησαν τὰ ἔθνη καὶ ἔφυγον εἰς τὸ πεδίον. 15οἱ
δὲ ἔσχατοι πάντες ἔπεσαν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐδίωξαν αὐτοὺς ἕως
Γασήρων καὶ ἕως τῶν πεδίων τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἀζώτου καὶ Ἰαν-
16 νείας, καὶ ἔπεσαν ἐξ αὐτῶν εἰς ἄνδρας τρισχιλίους. 16Καὶ
ἐπέστρεψεν Ἰούδας καὶ ἡ δύναμις ἀπὸ τοῦ διώκειν ὄπισθεν αὐτῶν,
17 17καὶ εἶπεν πρὸς τὸν λαόν Μὴ ἐπιθυμήσητε τῶν σκύλων, ὅτι πό-
18 λεμος ἐξ ἐναντίας ἡμῶν, 18καὶ Γοργίας καὶ ἡ δύναμις ἐν τῷ ὄρει
ἐγγὺς ἡμῶν· ἀλλὰ στῆτε νῦν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ πο-
λεμήσατε αὐτούς, καὶ μετὰ ταῦτα λάβετε σκῦλα καὶ μετὰ παρρη-
19 σίας. 19ἔτι πληροῦντος Ἰούδου ταῦτα, ὤφθη μέρος τι ἐκκύπτον ἐκ
20 τοῦ ὄρους. 20καὶ ἴδεν ὅτι τετρόπωται, καὶ ἐνπυρίζουσιν τὴν παρεμ-
21 βολήν· ὁ γὰρ καπνὸς ὁ θεωρούμενος ἐνεφάνιζε τὸ γεγονός. 21οἱ δὲ
ταῦτα συνειδότες ἐδειλώθησαν σφόδρα· συνιδόντες δὲ καὶ τὴν Ἰούδα
22 παρεμβολὴν ἐν τῷ πεδίῳ ἑτοίμην εἰς παράταξιν, 22ἔφυγον πάντες
23 εἰς γῆν ἀλλοφύλων. 23καὶ Ἰούδας ἀνέστρεψεν ἐπὶ τὴν σκυλίαν

6 τρισχιλιους V* | μαχαιρας ℵV | καθως] ως ℵV 7 ειδον ℵV | τεθωρα- ℵV
κισμενην (-κειμ. ℵ* -κεισμ. ℵc)] pr και ℵ | διδακτοι] διακτοι A 8 φοβησθε
Va | δειλωθητε (διωθηται A)] εδεσθητε ℵ 9 εδιωξεν] εδιωκεν ℵ εδιωξαν A
10 βοησομεν ℵ 11 om και σωζων ℵ* (hab ℵc.a) 12 ιδαν] ειδον ℵV |
εχομενους] ερχομενους ℵ 13 εξηλθον ℵV | Ιουδου (-λου A)] Ιουδαν ℵ (incep
τ ℵ* improb τ et ν ℵ2) Ιουδα V 15 επεσον (1ο) V | Γαζηρων ℵV | Ιουδαιας]
Ιδουμαιας ℵ | Ιαννειας] Ιαμνειας ℵ* Ιαμνειας ℵ2 Ιαμνιας V | εξ αυτων sup ras
Aa (om εξ A* vid) 16 απεστρεψεν ℵV 18 αυτους] incep ε ℵ* (improb ℵ1) |
σκυλα] pr τα ℵ | om και 5ο ℵV 19 Ιουδου (-λου A)] Ιουδα ℵV | ωφθη...
εκκυπτον] μερος τι ωφθη εκκυπτῶ| ℵ* (-πτο| ℵc.b vid V) V 20 ειδεν ℵ ειδον
V | τετροπωται ℵV | εμπυριζουσι V | ενεφανιζεν ℵV* 21 συνειδοτες]
συνειδοντες ℵV* vid | om και ℵ 23 επι] εις V | σκυλειαν Va

Α τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἔλαβεν χρυσίον καὶ ἀργύριον πολὺ καὶ ὑάκινθον καὶ πορφύραν καὶ θαλασσίαν καὶ πλοῦτον μέγαν. 24 καὶ ἐπιστρέψαντες ὕμνουν καὶ ηὐλόγουν εἰς οὐρανόν ὅτι καλὸν εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. 25 καὶ ἐγενήθη σωτηρία μεγάλη τῷ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 26 Ὅσοι δὲ τῶν ἀλλοφύλων διεσώθησαν, παραγενηθέντες ἀπήγγειλαν τῷ Λυσίᾳ πάντα τὰ συμβεβηκότα. 27 ὁ δὲ ἀκούσας πάντα συνεχύθη καὶ ἠθύμει, ὅτι οὐχ οἷα ἤθελεν τοιαῦτα γέγονεν τῷ Ἰσραήλ, καὶ οὐχ οἷα ἐνετείλατο αὐτῷ ὁ βασιλεὺς ἐξέβη. 28 Καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ ἐνιαυτῷ συνελόχησεν ἀνδρῶν ἐπιλέκτων ἑξήκοντα χιλιάδας καὶ πεντακισχιλίαν ἵππον, ὥστε ἐκπολεμῆσαι αὐτούς. 29 καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἰδουμαίαν, καὶ παρενέβαλον ἐν Βεθσούροις, καὶ συνήντησεν αὐτοῖς Ἰούδας ἐν δέκα χιλιάσιν ἀνδρῶν. 30 καὶ ἴδεν τὴν παρεμβολὴν ἰσχυράν, καὶ προσηύξατο καὶ εἶπεν Εὐλογητὸς εἶ ὁ σωτὴρ Ἰσραήλ, ὁ συντρίψας τὸ ὅρμημα τοῦ δυνατοῦ ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου Δαυείδ, καὶ παρέδωκας τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀλλοφύλων εἰς χεῖρας Ἰωνάθου υἱοῦ Σαοὺλ καὶ τοῦ αἴροντος τὰ σκεύη αὐτοῦ. 31 σύνκλεισον τὴν παρεμβολὴν ταύτην εἰς χεῖρας λαοῦ σου Ἰσραήλ, καὶ αἰσχυνθήτωσαν ἐπὶ τῇ δυνάμει καὶ τῇ ἵππῳ αὐτῶν. 32 δὸς αὐτοῖς δειλίαν, καὶ τῆξον θράσος ἰσχύος αὐτῶν, καὶ σαλευθήτωσαν τῇ συντριβῇ αὐτῶν. 33 κατάβαλε αὐτοὺς ῥομφαίᾳ ἀγαπώντων σε, καὶ αἰνεσάτωσάν σε πάντες οἱ ἰδόντες τὸ ὄνομά σου ἐν ὕμνοις. 34 καὶ συνέβαλλον ἀλλήλοις, καὶ ἔπεσον ἐκ τῆς παρεμβολῆς Λυσίου εἰς πεντακισχιλίους ἄνδρας, καὶ ἔπεσαν ἐξ ἐναντίας αὐτῶν. 35 ἰδὼν δὲ Λυσίας τὴν γενομένην τροπὴν τῆς αὐτοῦ συντάξεως, τῆς δὲ Ἰούδα τὸ γεγενημένον θάρσος, καὶ ὡς ἕτοιμοί εἰσιν ἢ ζῆν ἢ τεθνηκέναι γενναίως, ἀπῆρεν εἰς Ἀντιοχίαν· καὶ ἐξενολόγει, καὶ πλεοναστὸν πάλιν γενηθέντα παραγενέσθαι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. 36 Εἶπεν δὲ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰδοὺ

NV 23 ελαβον ℵV | χρυσιον]+πολυ ℵV | πολυν A om ℵV | ακινθον V* (νακ. V¹) | και πορφυραν και θαλ.] πορφ. θαλ. ℵ* και πορφ. θαλ. ℵ^c.a V 24 επιστραφεντες ℵV | ευλογουν ℵV | εις 2°] pr οτι ℵV 25 τω Ισραηλ] pr εν ℵ 26 συμβεβηβοτα (sic) A 27 om παντα ℵV | om και ηθ. V | γεγονεν] εγεγονει ℵ (-νι ℵ*) V | om ουχ 2° ℵ | αυτω ενετειλατο ℵ (-τιλ.) V | εξεβη] pr ουκ ℵ 28 συνελοχησεν] συνευδοκησεν ℵ* (συνελοχ. ℵ^c.a) | χιλιαδα A* (-δας sic A^a?) | πολεμησαι ℵ 29 ηλθεν ℵ | Ιδουμαιαν] Ιουδαιαν ℵ | παρενεβαλλον ℵ* (-βαλον ℵ^c.a, c.b (vid)) | εν δεκα χιλιασιν] δεκα χειλιαδας εχων ℵ 30 ειδον ℵV* ειδε V^a | προσηυξαντο και ειπον ℵ | ει]+κε V | του δουλου] om του V* | Ιωναθαν V^a 31 συγκλ. V^a | εις χειρας] εν χειρι ℵ (χιρ.) V 33 om σε 2° V | ειδοτες ℵV 34 συνεβαλον V | επεσαν] επεσον ℵV 35 συνταξεως] παρατ. V | η 1° ει ℵ | τεθναναι V | Αντιοχειαν V | γεννηθεντα A | παραγεινεσθαι ℵ παραγιν. V

συνετρίβησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν· ἀναβῶμεν καθαρίσαι τὰ ἅγια καὶ ἐν- A
37 καινίσαι. 37καὶ συνήχθη ἡ παρεμβολὴ πᾶσα, καὶ ἀνέβησαν εἰς
38 ὄρος Σιών. 38καὶ ἴδον τὸ ἁγίασμα ἡμῶν ἠρημωμένον, καὶ τὸ θυ-
σιαστήριον βεβηλωμένον, καὶ τὰς πύλας κατακεκαυμένας, καὶ ἐν ταῖς
αὐλαῖς φυτὰ πεφυκότα ὡς ἐν δρυμῷ ἢ ὡς ἐν ἑνὶ τῶν ὀρέων, καὶ
39 τὰ παστοφόρια καθῃρημένα. 39καὶ διέρρηξαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ
ἐκόψαντο κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπέθεντο σποδὸν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
40 αὐτῶν. 40καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐσάλπισαν
41 ταῖς σάλπιγξιν τῶν σημασιῶν, καὶ ἐβόησαν εἰς οὐρανόν. 41τότε
ἐπέταξεν Ἰούδας ἀνδράσιν πολεμεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ, ἕως καθαρίσῃ
42 τὰ ἅγια. 42Καὶ ἐπέλεξεν ἱερεῖς ἀμώμους θελητὰς νόμου· 43καὶ
43 ἐκαθάρισαν τὰ ἅγια, καὶ ἦραν τοὺς λίθους τοῦ μιασμοῦ εἰς τόπον
44 ἀκάθαρτον. 44καὶ ἐβουλεύσαντο περὶ τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ὁλοκαυτώ-
45 σεως τοῦ βεβηλωμένου, τί αὐτῷ ποιήσωσιν. 45καὶ ἔπεσεν αὐτοῖς
βουλὴ ἀγαθή, καθελεῖν αὐτό, μή ποτε γένηται αὐτοῖς εἰς ὄνειδος, ὅτι
46 ἐμίαναν τὰ ἔθνη αὐτό· καὶ καθεῖλον τὸ θυσιαστήριον. 46καὶ ἀπέ-
θεντο τοὺς λίθους ἐν τῷ ὄρει τοῦ οἴκου ἐν τόπῳ ἐπιτηδείῳ, μέχρι
47 τοῦ παραγενηθῆναι προφήτην τοῦ ἀποκριθῆναι περὶ αὐτῶν. 47καὶ
ἔλαβον λίθους ὁλοκλήρους κατὰ τὸν νόμον, καὶ ᾠκοδόμησαν θυσια-
48 στήριον καινὸν κατὰ τὸ πρότερον. 48καὶ ᾠκοδόμησαν τὰ ἅγια καὶ
49 τὰ ἐντὸς τοῦ οἴκου, καὶ τὰς αὐλὰς ἡγίασεν. 49καὶ ἐποίησαν τὰ
σκεύη τὰ ἅγια καινά, καὶ εἰσήνεγκαν τὴν λυχνίαν καὶ τὸ θυσια-
στήριον τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυμιαμάτων καὶ τὴν τράπεζαν εἰς
50 τὸν ναόν. 50καὶ ἐθυμίασαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐξῆψαν τοὺς
51 λύχνους τοὺς ἐπὶ τῆς λυχνίας· καὶ ἐφαίνοσαν ἐν τῷ ναῷ. 51καὶ
ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν τράπεζαν ἄρτους, καὶ ἐξεπέτασαν τὰ καταπε-
52 τάσματα· καὶ ἐτέλεσαν πάντα τὰ ἔργα ἃ ἐποίησαν. 52Καὶ
ὤρθρισαν τὸ πρωὶ τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνὸς τοῦ ἐνάτου· οὗτος
ὁ μὴν Χασελεὺ τοῦ ὀγδόου καὶ τεσσερακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἔτους.
53 53καὶ ἀνήνεγκαν θυσίαν κατὰ τὸν νόμον ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τῶν

36 αναβωμεν καθαρισαι] αναβαται καθαρισαται ℵ* αναβωμεν κ καθαρισωμεν ℵV ℵc.a | ενκαινισαι (εγκ. V)] ενκαινισωμον ℵc.a 38 ειδον ℵVa | om ημων ℵV | πυλας] θυρας ℵ | om εν 3° ℵV 39 διερρηξαν] ερρηξαν ℵ | om επι την κεφαλην αυτων ℵ 40 επεσαν ℵV | σημασιων] σημιων ℵ | ουρανον] pr τον V 41 καθαρισει Va 42 επελεξεν] επελεξατο ℵV | ιερις ℵ 44 αυτω] αυτο ℵ | ποιησουσιν V 45 αυτοις 1°] αυτος ℵ* (-τοις ℵc) | ονειδισμον V 46 επεθεντο V 47 ελαβον ℵ] ελαβεν AV | ωκοδομησαν ℵc.a] ωκοδομησεν ℵ*AV 48 ηγιασαν ℵ 49 τα σκευη τα αγια] σκευη αγ. ℵV 50 εφαινον ℵV 52 τω πρωι V*vid | om του ενατου ℵ | ενναtου Va | Χασαλευ ℵ* (-σελευ ℵ?) Χας· ελευ A | του 3°] ετους ℵ? | ογδοου...εκατοστου] η΄ και μ΄ και ρ΄ ℵ | om ετους ℵ

Α ὁλοκαυτωμάτων τὸ καινὸν ὃ ἐποίησαν· 54 κατὰ τὸν καιρὸν κατὰ τὴν 54
ἡμέραν ἐν ᾗ ἐβεβήλωσαν αὐτὸ τὰ ἔθνη, ἐν ἐκείνῃ ἐνεκαινίσθη ἐν
ᾠδαῖς καὶ κιθάραις καὶ κινύραις καὶ ἐν κυμβάλοις. 55 καὶ ἔπεσον 55
πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ πρόσωπον, καὶ προσεκύνησαν καὶ ηὐλόγησαν εἰς
οὐρανὸν τὸν εὐοδώσαντα αὐτούς. 56 καὶ ἐποίησαν τὸν ἐγκαινιασμὸν 56
τοῦ θυσιαστηρίου ἡμέρας ὀκτώ, καὶ προσήνεγκαν ὁλοκαυτώματα
μετ' εὐφροσύνης, καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως. 57 καὶ 57
κατεκόσμησαν τὸ κατὰ πρόσωπον τοῦ ναοῦ στεφάνοις χρυσοῖς καὶ
ἀσπιδίσκαις, καὶ ἐνεκαίνισεν τὰς πύλας καὶ τὰ παστοφόρια, καὶ
ἐθύρωσαν αὐτά. 58 καὶ ἐγενήθη εὐφροσύνη μεγάλη ἐν τῷ λαῷ σφό- 58
δρα, καὶ ἀπεστράφη ὄνειδος ἐθνῶν. 59 καὶ ἔστησεν Ἰούδας καὶ οἱ 59
ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἐκκλησία Ἰσραήλ, ἵνα ἄγωνται ἡμέραι
ἐγκαινισμοῦ τοῦ θυσιαστηρίου ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν ἐνιαυτὸν
κατ' ἐνιαυτὸν ἡμέρας ὀκτώ, ἀπὸ τῆς πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ μη-
νὸς Χασελεύ, μετ' εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς. 60 καὶ ᾠκοδόμησαν ἐν τῷ 60
καιρῷ ἐκείνῳ τὸ ὄρος Σιών, κυκλόθεν τείχη ὑψηλὰ καὶ πύργους
ἰσχυρούς, μή ποτε παραγενηθέντα τὰ ἔθνη καταπατήσωσιν αὐτά,
ὡς ἐποίησαν τὸ πρότερον. 61 καὶ ἀπέταξαν ἐκεῖ δύναμιν τηρεῖν 61
αὐτό, καὶ ὠχύρωσαν αὐτὸ τηρεῖν τὴν Βεθσουρά, τοῦ ἔχειν τὸν λαὸν
ὀχύρωμα κατὰ πρόσωπον τῆς Ἰδουμαίας.

1 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἤκουσαν τὰ ἔθνη κυκλόθεν ὅτι ᾠκοδομήθη τὸ 1
θυσιαστήριον καὶ ἐνεκαινίσθη τὸ ἁγίασμα ὡς τὸ πρότερον, καὶ
ὠργίσθη σφόδρα. 2 καὶ ἐβουλεύσαντο τοῦ ἆραι τὸ γένος Ἰακὼβ 2
τοὺς ὄντας ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἤρξαντο τοῦ θανατοῦν ἐν τῷ
λαῷ καὶ ἐξαίρειν. 3 καὶ ἐπολέμει Ἰούδας πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἠσαὺ 3
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ τὴν Ἀκραβαττήνην, ὅτι περιεκάθηντο τὸν Ἰσραήλ·

ℵV **54** κατα 2°] pr και ℵV | εκεινη]+τη ημερα ℵV | om εν 4° ℵV **55** επεσεν ℵV | ευλογησαν ℵV | αυτους] αυτοις ℵ **56** ενκαινισμον ℵV | ημερας οκτω...σωτηριου bis scr A | μετ] μετα ℵ **57** om χρυσοις ℵ* (hab ℵc.a) | ασπιδισκας A | ενεκαινισαν ℵV | παστοφορια] παστορια A | εθυρωσαν] εθυσαν ℵ* (εθυρ. ℵc.a) **58** μεγαλη ευφροσυνη ℵV | ονειδος] ονειδισμος ℵ (ονιδ.) V **59** εκκλησια] pr η ℵV | ημεραι εγκαινισμου] αι ημ. του ε|καινισμου ℵ ημ. του εγκ. V | ενιαυτον 1°] ενιαυτου ℵ* (-τον ℵc.a) **60** ισχυρους] υψηλους ℵ* οχυρους ℵc.aV | μη] pr και ℵ | καταπατησουσιν ℵV | αυτα] αυτο ℵc.a **61** απεταξεν ℵV | αυτο 1°] αυτα ℵ* (-το ℵc.a)V | ωχυρωσεν ℵVa οχ. V* | αυτο 2°] αυτου ℵ* (-το ℵc.a, c.b) | Βαθσουρα ℵ Βαιθσ. V V **1** και εγενετο οτε] το οτε ℵ* (ȣ εγεν. οτε ℵc.a) | οικοδομητο ℵ* οικοδομηθη ℵc.aV* ωκ. Va | το θυσιαστηριον] om το ℵ* (hab ℵc.a) | ωργισθησαν ℵV **2** εβουλευσαντο] ωργισθησαν ℵ* (εβουλ. ℵc.a) εβουλευοντο V | εν μεσω αυτων] αυτω εν μεσω ℵ* αυτων εν μ. ℵc.a **3** Ιουδαια] Ιδουμαια ℵV | Ακραβατταν ℵc.aV | Ισραηλ] Αμαληκ ℵ* Ισλ ℵ1 (Αμ. uncis incl ℵ1 improb ℵc.a, c.b)

καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγὴν μεγάλην, καὶ συνέστειλεν αὐτούς, καὶ Α
4 ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῶν. 4καὶ ἐμνήσθη τῆς κακίας υἱῶν Βαιάν, οἳ
ἦσαν τῷ λαῷ εἰς παγίδα καὶ εἰς σκάνδαλον ἐν τῷ ἐνεδρεύειν αὐτοὺς
5 ἐν ταῖς ὁδοῖς. 5καὶ διεκλείσθησαν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τοὺς πύργους, καὶ
παρέβαλεν ἐπ' αὐτούς, καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτούς, καὶ ἐνεπύρισεν τοὺς
6 πύργους αὐτῆς ἐν πυρὶ σὺν πᾶσιν τοῖς ἐνοῦσιν. 6καὶ διεπέρασεν
ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμών, καὶ εὗρεν χεῖρα κραταιὰν καὶ λαὸν πολύν,
7 καὶ Τιμόθεον ἡγούμενον αὐτῶν. 7καὶ συνῆψεν πρὸς αὐτοὺς πο-
λέμους πολλούς, καὶ συνετρίβησαν πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐπά-
8 ταξεν αὐτούς. 8καὶ προκατέλαβε τὴν Ἰάζηρ καὶ τὰς θυγατέρας
9 αὐτῆς, καὶ ἀνέστρεψεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν. 9Καὶ ἐπισυνήχθησαν
τὰ ἔθνη τὰ ἐν τῇ Γαλααδίτιδι ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοὺς ὄντας ἐπὶ τοῖς
ὁρίοις αὐτῶν τοῦ ἐξᾶραι αὐτούς· καὶ ἔφυγον εἰς Δάθεμα τὸ ὀχύ-
10 ρωμα. 10καὶ ἀπέστειλαν γράμματα πρὸς Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ, λέγοντες Ἐπισυνηγμένα ἐστὶν ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ
11 ἡμῶν τοῦ ἐξᾶραι ἡμᾶς, 11καὶ ἑτοιμάζοντες ἐλθεῖν καὶ προκαταλα-
βέσθαι τὸ ὀχύρωμα εἰς ὃ κατεφύγομεν· καὶ Τιμόθεος ἡγεῖται τῆς
12 παρεμβολῆς αὐτῶν. 12νῦν οὖν ἐλθὼν ἐξελοῦ ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν,
13 ὅτι πέπτωκεν ἐξ ἡμῶν πλῆθος. 13καὶ πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν οἱ
ὄντες ἐν τοῖς Τουβίου τεθανάτωνται, καὶ αἰχμαλωτίκασι τὰς γυναῖκας
αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευήν, καὶ ἀπώλεσαν ἐκεῖ
14 ὡς μίαν χιλιάδα ἀνδρῶν. 14Ἔτι αἱ ἐπιστολαὶ ἀνεγινώ-
σκοντο, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι ἕτεροι παρεγένοντο ἐκ τῆς Γαλιλαίας διερρη-
15 χότες τὰ ἱμάτια, ἀπαγγέλλοντες κατὰ τὰ ῥήματα ταῦτα, 15λέγοντες
Ἐπισυνήχθη ἐπ' αὐτοὺς ἐκ Πτολεμαΐδος καὶ Τύρου καὶ Σιδῶνος καὶ
16 πᾶσα Γαλιλαία ἀλλοφύλων, τοῦ ἐξαναλῶσαι ἡμᾶς. 16Ὡς
δὲ ἤκουσεν Ἰούδας καὶ ὁ λαὸς τοὺς λόγους τούτους, ἐπισυνήχθη
ἐκκλησία μεγάλη βουλεύεσθαι τί ποιήσωσιν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν

3 επαταξαν ℵ | σκυλα ℵV] αγκυλα A **4** υιων] υμων V* (υι. V¹) | om εις ℵV
2° ℵV **5** διεκλεισθησαν] συνεκλεισθησαν ℵ (-κλισθ.) V | αυτου] αυτους AV | παρεβαλεν] παρενεβαλεν ℵV | ενεπυρισε ℵV^{a} | om εν πυρι V | ενουσιν] ενοικουσιν ℵ$^{c.a}$ **6** πολυν]+και χειρα ισχυρα] ℵV **8** προκατελαβετο ℵV | Ιαζηρ] Ιαζηρ ℵV | ανεστρεψαν ℵ | Ιουδαιαν] Ιδουμαιαν V **9** τα εθνη] pr εις ℵ | Γαλααδιτι A Γαλααδ ℵV | επι 2°] εν V | Δαθαιμα ℵ Δαμεθα V **10** εστιν] εισιν V | om εφ ημας ℵ | τα κυκλω] om τα ℵV **11** ετοιμαζονται ℵA¹ (-τε) | κατεφυγον ℵ* (κατεφυγομεν ℵ$^{c.a}$) | ηγειτο V | παρεμβολης] δυναμεως ℵV **12** εξελθων V **13** om οντες ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | ηχμαλωτικασιν ℵ*V -τευκασιν ℵ$^{c.a}$ (superscr ευ postea ras ℵ$^{?}$) | om αυτων bis ℵ: 2°, V | ως] ωσει ℵ (-σι ℵ* -σει ℵ$^{c.a}$) | χιλιαδα (-αδαν (sic) sup ras A^{a})] χιλιαρχιαν ℵV **14** αι επιστολαι] om αι ℵ | ανεγιγνωσκοντο ℵ | διερρηχοντες (sic) V **15** επισυνηχθαι ℵV | Σειδωνος ℵ | πασαν Γαλιλαιαν AV **16** om βουλευεσθαι ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$ (vid)) βουλευσασθαι V | ποιησουσιν V | τοις αδ.] τοι αδ. A* (s superscr A¹)

Α τοῖς οὖσιν ἐν θλίψει καὶ πολεμουμένοις ὑπ᾽ αὐτοῦ. 17 καὶ εἶπεν 17
Ἰούδας Σίμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἐπίλεξον σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ
πορεύου καὶ ῥῦσαι τοὺς ἀδελφούς σου ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· ἐγὼ δὲ καὶ
Ἰωναθὰν ὁ ἀδελφός μου πορευσόμεθα εἰς τὴν Γαλααδῖτιν. 18 καὶ κατέ- 18
λειπεν Ἰώσηφον τὸν τοῦ Ζαχαρίου καὶ Ἀζαρίαν ἡγούμενον τοῦ λαοῦ
μετὰ τῶν ἐπιλοίπων τῆς δυνάμεως ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ εἰς τήρησιν· 19 καὶ 19
ἐνετείλατο αὐτοῖς λέγων Πρόστητε τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ μὴ συνάψητε
πόλεμον πρὸς τὰ ἔθνη ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι ἡμᾶς. 20 καὶ ἐμερίσθη- 20
σαν Σίμωνι ἄνδρες τρισχίλιοι τοῦ πορευθῆναι εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
Ἰούδᾳ δὲ ἄνδρες ὀκτακισχίλιοι εἰς τὴν Γαλααδῖτιν. 21 Καὶ 21
ἐπορεύθη Σίμων εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ συνῆψεν πολέμους πολλοὺς
πρὸς τὰ ἔθνη· καὶ συνετρίβη τὰ ἔθνη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ. 22 καὶ 22
ἐδίωξεν αὐτοὺς ἕως τῶν πόλεων Πτολεμαΐδος· καὶ ἔπεσον ἐκ τῶν
ἐθνῶν εἰς τρισχιλίους ἄνδρας, καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῶν. 23 καὶ 23
παρέλαβεν αὐτοὺς ἐκ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐν Ἀρβάκτοις σὺν ταῖς
γυναιξὶν καὶ τοῖς τέκνοις, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτοῖς, καὶ ἤγαγον
εἰς τὴν Ἰουδαίαν μετ᾽ εὐφροσύνης μεγάλης. 24 Καὶ Ἰούδας ὁ 24
Μακκαβαῖος καὶ Ἰωναθὰν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην,
καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ. 25 καὶ συνήν- 25
τησαν τοῖς Ναβαταίοις, καὶ ἀπήντησαν αὐτοῖς εἰρηνικῶς, καὶ διη-
γήσαντο αὐτοῖς ἅπαντα τὰ συμβεβηκότα τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν ἐν τῇ
Γαλααδίτιδι· 26 καὶ ὅτι πολλοὶ ἐξ αὐτῶν συνειλημμένοι εἰσὶν εἰς 26
Βοσσορὰ καὶ Βοσσόρ, ἐν Ἀλάμοις, Κασφώρ, Μακέβ, καὶ Καρνείν·
πᾶσαι αἱ πόλεις αὗται ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι. 27 καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς 27
πόλεσιν τῆς Γαλααδίτιδος εἰσὶν συνειλημμένοι· εἰς αὔριον τάσσονται
παρεμβαλεῖν ἐπὶ τὰ ὀχυρώματα, καὶ καταλαβέσθαι καὶ ἐξᾶραι πάντας
αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. 28 καὶ ἀπέστρεψεν Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ 28

NV 16 πολεμουμενους V | αυτου] αυτων ℵV 17 επιλεξαι V | om σου ℵ | εν τη Γ.] pr τους ℵV | εγω] λεγω ℵ* (improb postea ras ℵ?) | Ιωναθας ℵ | μου] αυτου ℵ* (μου ℵc.a) | Γαλααδιτιν ℵ 18 κατελιπεν ℵ | Ιωσηπον ℵ -σιππ. V* -σηππ. Va 19 αυτοις] τω λαω V 20 Σιμων ℵ | οκτακισχιλιοι] ΗϚ ΗϚ ℵ* ,η′ ℵc.a, c.b | Γαλααδιτιν ℵ Γαλαδιτιν V* -δητιν Va 21 om πολλους V | προς] εις V 22 των πολεων] της πυλης ℵV | ελαβον ℵV 23 παρελαβον ℵV | αυτους] τους ℵV | Αρβανοις ℵ* (Αρβακτοις ℵc.a) Αρβατνοις V* -βαταν. Va | ηγαγεν ℵ 24 ο αδελφος] om ο ℵ* (superscr ℵ1) 25 Ναβαταιοις] αναβαταις οι ℵ Αναβατταιοις V | ιρηνικοις ℵ* (-ικως ℵc.a) | απαντα] παντα ℵ | συνβαντα ℵ | Γαλααδειτι ℵ -διτι V 26 om οτι V | συνειλημμ. ℵ* συνιλεγμ. ℵc.a | Βοσορα ℵ Βοσορρα V | Βοσσορ] Βοσορ ℵV* -σωρ Va | Αλεμοις ℵ* Αλειμοις ℵc.a, c.b (vid) Αλιμ. V | Κασφω ℵ* (Κασφωρ ℵc.a) και Σκαφω V | Μακεδ ℵ*V και Μακεδ ℵc.a | Καρναιδ᾽ ℵV | πασαι αι πολεις αυται] αυται αι πολεις ℵ*V πασαι αυται αι πολ. ℵc.a | πολις A 27 λοιπαις] αλλαις ℵ | Γαλααδειτ. ℵ | συνειλεγμ. ℵc.a | παρεμβαλλειν ℵ | αυτους] τουτους ℵV

αὐτοῦ ὁδὸν εἰς τὴν ἔρημον εἰς Βοσὸρ ἄφνω· καὶ κατελάβετο τὴν A
πόλιν, καὶ ἀπέκτειναν πᾶν ἀρσενικὸν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ
29 ἔλαβεν πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν πυρί. 29καὶ
30 ἀπῆρεν ἐκεῖθεν νυκτός, καὶ ἐπορεύετο ἕως ἐπὶ τὸ ὀχύρωμα. 30καὶ
ἐγένετο ἑωθινή, καὶ ἦραν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν καὶ ἰδοὺ λαὸς
πολὺς οὗ οὐκ ἦν ἀριθμός, αἴροντες κλίμακας καὶ μηχανὰς καταλα-
31 βέσθαι τὸ ὀχύρωμα· καὶ ἐπολέμουν αὐτούς. 31καὶ ἴδεν Ἰούδας ὅτι
ἤρκται ὁ πόλεμος, καὶ ἡ κραυγὴ τῆς πόλεως ἀνέβη ἕως οὐρανοῦ ·
32 σάλπιγξιν καὶ κραυγῇ μεγάλῃ· 32καὶ εἶπεν τοῖς ἀνδράσιν τῆς
33 δυνάμεως Πολεμήσατε σήμερον ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. 33καὶ
ἐξῆλθεν ἐν τρισὶν ἀρχαῖς ἐξόπισθεν αὐτῶν· καὶ ἐσάλπισεν ταῖς
34 σάλπιγξιν, καὶ ἐβόησαν ἐν προσευχῇ. 34καὶ ἐπέγνω ἡ παρεμβολὴ
Τιμοθέου ὅτι ὁ Μακκαβαῖός ἐστιν, καὶ ἔφυγον ἀπὸ προσώπου αὐ-
τοῦ, καὶ ἐπάταξεν αὐτοὺς πληγῇ μεγάλῃ· καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτῶν ἐν
35 ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ εἰς ὀκτακισχιλίους ἄνδρας. 35καὶ ἀπέκλινεν εἰς
Μααφὰ καὶ ἐπολέμησεν αὐτήν, καὶ κατελάβετο αὐτὴν καὶ ἀπέκτειναν
πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς, καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῆς, καὶ ἐνέπρησεν
36 αὐτὴν ἐν πυρί. 36ἐκεῖθεν ἀπῆρεν καὶ προκατελάβετο τὴν Χασφώθ,
37 Μακέδ, Βοσόρ, καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Γαλααδίτιδος. 37Μετὰ
δὲ τὰ ῥήματα ταῦτα συνήγαγεν Τιμόθεος παρεμβολὴν ἄλλην, καὶ
παρενέβαλεν κατὰ πρόσωπον Ῥαφὼν ἐκ πέραν τοῦ χειμάρρου.
38 38καὶ ἀπέστειλεν Ἰούδας κατασκοπῆσαι τὴν παρεμβολήν· καὶ ἀπήγ-
γειλαν αὐτῷ λέγοντες Ἐπισυνηγμένοι εἰσὶν πρὸς αὐτοὺς πάντα τὰ
39 ἔθνη τὰ κύκλῳ ὑμῶν, δύναμις πολλὴ σφόδρα. 39καὶ Ἄραβες με-
μίσθωνται εἰς βοήθειαν αὐτοῖς, καὶ παρεμβάλλουσιν πέραν τοῦ χει-
μάρρου, ἕτοιμοι τοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ σὲ εἰς πόλεμον. καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας
40 εἰς συνάντησιν αὐτῶν. 40καὶ εἶπεν Τιμόθεος τοῖς ἄρχουσιν τῆς δυ-
νάμεως αὐτοῦ ἐν τῷ ἐγγίζειν Ἰούδαν καὶ τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ

28 εις Βοσορ αφνω] Βοσορα αφ ων ℵ* Βοσορα' αφνω ℵc.b Βοσορ' ρααφων V* ℵV Βοσωρ' ρ. Va | απεκτινε ℵ -κτεινε Va | ενεπρησαν ℵ 29 επορευοντο ℵ | εως] ως V 30 εωθινη] pr τη ℵc.a | om και 2° ℵ | om ου ουκ ην αριθμος ℵ* (hab ℵc.b) | ου] ος A 31 ειδεν ℵVa | εως ουρανου] ε in mg, ου 2° sup ras, τ post εως superscr Aa | σαλπιγξιν] η σαλπιγξ ℵ* και σαλπιγξ ℵc.a 32 ημων] υμων ℵ* (ημ. ℵc.b) 33 εσαλπισαν ℵV | ταις σαλπ.] pr εν V | και εβοησαν] pr και εβοησαν ταις σαλπιγξιν ℵ* (improb ℵc.a) 34 ο Μακκαβαιος] om ο ℵV | πλην μεγαλην ℵV | οκτακισχιλιους] τρισχιλιους δεκα ℵ* (οκτακισχ. ℵc.b) 35 Μαφα ℵ 36 κατελαβετο V | Χασφων ℵ Κασφων V | Βοσορ (-σωρ Va)] pr και ℵV | πολις A | Γαλααδειτιδος ℵ 37 ρημα V* (-ματα V1) | Ραφελ Vfort | περαν] προσωπου ℵ 38 κατασκοπευσαι ℵV | επισυνηγμενα ℵV | αυτους] αυτον ℵ | υμων] ημων ℵV | δυναμιν πολλιν V* (-λλην Va) 39 Αραβας ℵV | παρενβαλουσιν ℵ* (παρενβαλλ. ℵc.a) παρεμβαλουσι Va

Α ἐπὶ τὸν χειμάρρουν τοῦ ὕδατος Ἐὰν διαβῇ πρὸς ἡμᾶς πρότερος, οὐ δυνησόμεθα ὑποστῆναι αὐτόν, ὅτι δυνάμενος δυνήσεται πρὸς ἡμᾶς. 41 ἐὰν δὲ δειλωθῇ καὶ παρεμβάλῃ πέραν τοῦ ποταμοῦ, διαπεράσομεν πρὸς αὐτόν. 42 ὡς δὲ ἤγγισεν Ἰούδας ἐπὶ τὸν χειμάρρουν τοῦ ὕδατος, ἔστησεν τοὺς γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπὶ τοῦ χειμάρρου, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, λέγων Μὴ ἀφῆτε ἄνθρωπον παρεμβαλεῖν, ἀλλὰ ἐρχέσθωσαν πάντες εἰς τὸν πόλεμον. 43 καὶ διεπέρασεν πρὸς αὐτοὺς πρότερον, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ ἔμπροσθεν αὐτοῦ· καὶ συνετρίβησαν πρὸ προσώπου αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἔριψαν πάντα τὰ ὅπλα αὐτῶν, καὶ ἔφυγον εἰς τὸ τέμενος ἐν Καρνάιν. 44 καὶ προκατελάβοντο τὴν πόλιν, καὶ τὸ τέμενος ἐνεπύρισαν ἐν πυρὶ σὺν πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν αὐτῷ· καὶ ἐτροπώθη ἡ Καρνάιν, καὶ οὐκ ἐδύνατο ἔτι ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον Ἰούδα. 45 Καὶ συνήγαγεν Ἰούδας πάντα Ἰσραὴλ τοὺς ἐν τῇ Γαλααδίτιδι ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευήν, παρεμβολὴν μεγάλην σφόδρα, ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα. 46 καὶ ἦλθον ἕως Ἐφρών, καὶ αὕτη ἡ πόλις μεγάλη ἡ τῆς εἰσόδου, ἰσχυρὰ σφόδρα· οὐκ ἦν ἐκκλῖναι ἀπ' αὐτῆς δεξιὰν ἢ ἀριστεράν, ἀλλ' ἢ διὰ μέσου αὐτῆς πορεύεσθαι. 47 καὶ ἀπέκλεισαν αὐτοὺς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐνέφραξαν τὰς πύλας λίθοις. 48 καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς Ἰούδας λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων Διελεύσομαι εἰς τὴν γῆν σου, τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν ἡμῶν· καὶ οὐδεὶς κακοποιήσει ὑμᾶς, πλὴν τοῖς ποσὶν παρελευσόμεθα. καὶ οὐκ ἠβούλοντο ἀνοῖξαι αὐτῷ. 49 καὶ ἐπέταξεν Ἰούδας κηρῦξαι ἐν τῇ παρεμβολῇ τοῦ παρεμβαλεῖν ἕκαστον ἐν ᾧ ἐστιν τόπῳ. 50 καὶ παρενέβαλον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμησαν τὴν πόλιν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ παρεδόθη ἡ πόλις ἐν χερσὶν αὐτοῦ. 51 καὶ ἀπώλεσεν τὰν ἀρσενικὸν ἐν στόματι ῥομφαίας, καὶ ἐξερίζωσεν αὐτήν, καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα τῆς πόλεως, καὶ διῆλθεν διὰ τῆς πόλεως ἐπάνω τῶν

NV **41** δειλανθη ℵ | παρενβαλη ℵ | διαπε|ρασωμεν (sic) A | αυτον] + και δυνησομεθα προς αυτο ℵ + κ. δ. αυτον V **42** του υδ.] pr χ ενετειλα V* (improb Va(vid)) | ανθρωπον] pr παντα ℵ | παρεμβαλλειν ℵ **43** προς] επ ℵ | προτερος ℵ | om αυτου 1° NV | εμπροσθεν] οπισθεν NV | αυτου 3°] αυτων ℵ | om παντα 1° ℵ | ερριψαν NV | om παντα 2° NV | om εν V **44** om εν 1° V | om ουσιν NV | om η NV | ηδυναντο NV **45** τω Γαλααδειτιδι ℵ* (τη Γ. ℵc.a) **46** αυτπολις V* αυτη π. V1 | η της εισοδου] επι της οδου NV | ισχυρα] οχυρας (οχυρα ℵc.a V) ℵ | δεξια V | αριστερα Va **48** απεστειλε Va] λογους ειρηνικους V | διελευσομεθα NV | εις την γην (1°)] δια της γης NV | om του ℵ | υμων ℵ* (ημ. ℵc.a) | αυτω] αυτοις incep ℵ* (-τω ℵ1) **49** επαταξεν ℵ* (επετ. ℵ1, c.b) | κηρυξαι] pr του ℵ | παρεμβαλειν] πα sup ras Aa | εκαστος V | τροπω ℵ* (τοπ. ℵc.b) **50** πολεως] δυναμεως NV | επολεμησεν ℵ | χερσιν] χιρι ℵ | αυτων V **51** κυλα V* (σκ. V1) | της πολεως (1°)] αυτης NV

52 ἀπεκταμμένων. 52καὶ διέβησαν τὸν Ἰορδάνην εἰς τὸ πεδίον τὸ A
53 μέγα κατὰ πρόσωπον Βαιθσάν. 53καὶ ἦν Ἰούδας ἐπισυνάγων τοὺς
54 ἐσχατίζοντας καὶ παρακαλῶν τὸν λαὸν κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν, ἕως
ἦλθεν εἰς γῆν Ἰούδα. 54καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος Σιὼν ἐν εὐφρο-
σύνῃ καὶ χαρᾷ· καὶ προσήγαγον ὁλοκαυτώματα, ὅτι οὐκ ἔπεσεν ἐξ
αὐτῶν οὐθεὶς ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι ἐν εἰρήνῃ.
55 55Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς ἦν Ἰούδας καὶ Ἰωναθὰν ἐν τῇ Γαλαάδ,
καὶ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ κατὰ πρόσωπον Πτολε-
56 μαΐδος, 56ἤκουσεν Ἰωσὴφ ὁ τοῦ Ζαχαρία καὶ Ζαχαρίας ἄρχοντες τῶν
57 δυνάμεων τῶν ἀνδραγαθέσεων καὶ τοῦ πολέμου οἷα ἐποίησαν· 57καὶ
εἶπαν Ποιήσομεν καὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ὄνομα, καὶ πορευθῶμεν πολεμῆσαι
58 πρὸς τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ ἡμῶν. 58καὶ παρήγγειλαν τοῖς ἀπὸ τῆς
59 δυνάμεως τῆς μετ' αὐτῶν, καὶ ἐπορεύθησαν ἐπὶ Ἰαμνίαν. 59καὶ
ἐξῆλθεν Γοργίας ἐκ τῆς πόλεως, καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοῦ εἰς συνάντησιν
60 αὐτοῖς εἰς πόλεμον. 60καὶ ἐτροπώθη Ἰώσηφος καὶ Ἀζαρίας, καὶ
ἐδιώχθησαν ἕως τῶν ὁρίων τῆς Ἰουδαίας· καὶ ἔπεσον ἐν τῇ ἡμέρᾳ
61 ἐκείνῃ ἐκ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἰσραὴλ εἰς δισχιλίους ἄνδρας· 61καὶ ἐγενήθη
τροπὴ μεγάλη ἐν τῷ λαῷ, ὅτι οὐκ ἤκουσαν Ἰούδου καὶ τῶν ἀδελφῶν
62 αὐτοῦ, οἰόμενοι ἀνδραγαθῆσαι αὐτόν. 62αὐτοὶ δὲ οὐκ ἦσαν ἐκ τοῦ
σπέρματος τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἷς ἐδόθη σωτηρία Ἰσραὴλ διὰ χειρὸς
63 αὐτῶν. 63καὶ ὁ ἀνὴρ Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐδοξάσθησαν
σφόδρα ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ καὶ τῶν ἐθνῶν πάντων, οὗ ἠκού-
64 ετο τὸ ὄνομα αὐτῶν· 64καὶ ἐπισυνήγοντο πρὸς αὐτοὺς εὐφη-
65 μοῦντες. 65Καὶ ἐξῆλθεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ
ἐπολέμουν τοὺς υἱοὺς Ἡσαὺ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς νότον, καὶ ἐπάταξεν
τὴν Χεβρὼν καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς· καὶ καθεῖλεν τὸ ὀχύρωμα αὐτῆς,
66 καὶ τοὺς πύργους αὐτῆς ἐνεπύρισεν κυκλόθεν. 66καὶ ἀπῆρεν τοῦ
πορευθῆναι εἰς γῆν ἀλλοφύλων, καὶ διεπορεύετο τὴν Σαμαρίαν.
67 67ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔπεσαν ἱερεῖς πολέμῳ βουλομένου αὐτοῦ ἀν-
68 δραγαθῆσαι, ἐν τῷ αὐτὸν ἐξελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον ἀβουλεύτως. 68καὶ

51 απεκτανμενων ℵ -κταμ. V* (-κταμμ. V^{a}) **54** το ορος] om το ℵ* (hab ℵV ℵ$^{c.a}$) V **55** αις] pr εν ℵ | τη 1°] γη ℵV **56** Ζαχαριου ℵV | Ζαχαριας] Αζαριας V | της δυναμεως ℵ της δυναμεως μετ αυτων V | ανδραγαθιων ℵV$^{1\,(vid)}$ **57** ειπον ℵV | ποιησωμεν ℵV | εαυτους A* (ι sup ras A^{a}) | om και 3° ℵ | om πολεμησαι V **58** παρηγγειλεν ℵ (-γιλ.) V | Αμνειαν ℵ* Ιαμνειαν ℵ$^{c.a}$ **59** αυτου] pr οι μετ V | εις συναντ. αυτ. εις πολ.] και ιστησιν αυτω πολ. V **60** ετροπωθης (sic) A | Ιωσηφος] Ιωσηφ ως ℵ* ^{vid} Ιωσηπος ℵ$^{c.a}$ | om του λαου V | του 2°] om ℵ σου A **61** λαω] Ιηλ ℵ$^{c.a}$ | Ιουδα ℵV | οιομενοις V^{a} | om αυτον ℵV **62** αυτοι] ουτοι V | αυτοι δε ουκ ησαν| εκ sup ras et in mg A^{a} **63** εναντι ℵ | om αυτων ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **65** om αυτου ℵ* (hab ℵ$^{c.b\,(vid)}$) | τη προς] om τη ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$)V | τα οχυρωματα ℵV **66** Σαμαρειαν V **67** επεσον ℵV | πολεμω] pr εν ℵ | βουλομενοι ℵ* (-νου ℵ$^{c.a}$) | αυτου] του V | τον πολεμον] om τον ℵ

Α ἐξέκλινεν Ἰούδας εἰς Ἄζωτον γῆν ἀλλοφύλων, καὶ καθεῖλεν τοὺς
βωμοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατέκαυσεν, καὶ
ἐσκύλευσεν τὰ σκῦλα τῶν πόλεων, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν.
1 Καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος διεπορεύετο τὰς ἐπάνω χώρας, καὶ 1 V
ἤκουσεν ὅτι ἐστὶν ἐν Ἐλύμαις ἐν τῇ Περσίδι πόλις ἔνδοξος πλούτῳ,
ἀργυρίῳ, καὶ χρυσίῳ· 2 καὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν αὐτῇ πλούσιον σφόδρα, 2
καὶ ἐκεῖ καλύμματα χρυσᾶ, καὶ θώρακες καὶ ὅπλα, ἃ κατέλειπεν
ἐκεῖ Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ Φιλίππου ὁ βασιλεὺς ὁ Μακεδών, ὃς
ἐβασίλευσεν τοῖς Ἕλλησι πρῶτος. 3 καὶ ἦλθεν καὶ ἐζήτει κατα- 3
λαβεῖν τὴν πόλιν καὶ προνομεῦσαι αὐτήν, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη, ὅτι
ἐγνώσθη ὁ λόγος τοῖς ἐκ τῆς πόλεως. 4 καὶ ἀνέστησαν αὐτῷ εἰς 4
πόλεμον, καὶ ἔφυγεν καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν μετὰ λύπης μεγάλης
ἀποστρέψαι εἰς Βαβυλῶνα. 5 καὶ ἦλθεν ἀπαγγέλλων τις αὐτῷ εἰς τὴν 5
Περσίδα, ὅτι τετρόπωνται αἱ παρεμβολαὶ αἱ πορευθεῖσαι εἰς γῆν
Ἰούδα· 6 καὶ ἐπορεύθη Λυσίας δυνάμει ἰσχυρᾷ ἐν πρώτοις καὶ ἀνε- 6
τράπη ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ἐπίσχυσαν ὅπλοις οἷς ἔλαβον ἀπὸ
τῶν παρεμβολῶν ὧν ἐξέκοψαν· 7 καὶ καθεῖλαν τὸ βδέλυγμα ὃ 7
ᾠκοδόμησεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸ ἁγίασμα
καθὼς τὸ πρότερον ἐκύκλωσαν τείχεσιν ὑψηλοῖς, καὶ τὴν Βεθσουρὰ
πόλιν αὐτοῦ. 8 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους 8
τούτους, ἐθαμβήθη καὶ ἐσαλεύθη σφόδρα· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν κοίτην,
καὶ ἐνέπεσεν εἰς ἀρρωστίαν ἀπὸ τῆς λύπης, ὅτι οὐκ ἐγένετο αὐτῷ
καθὼς ἐνεθυμεῖτο. 9 καὶ ἦν ἐκεῖ ἡμέρας πλείους, ὅτι ἀνεκαινίσθη 9
ἐπ' αὐτὸν λύπη μεγάλη, καὶ ἐλογίσατο ὅτι ἀποθνήσκει. 10 καὶ ἐκά- 10
λεσεν πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἀφίσταται
ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ὁ ὕπνος, καὶ συνπέπτωκα τῇ καρδίᾳ ἀπὸ τῆς
μερίμνης. 11 καὶ εἶπα τῇ καρδίᾳ Ἕως τίνος θλίψεως ἦλθον καὶ 11
κλύδωνος μεγάλου, ἐν ᾧ νῦν εἰμι; ὅτι χρηστὸς καὶ ἀγαπώμενος ἦμην

NV 68 om και 2° ℵ* (hab ℵc.a) | κατεκαυσεν] και κατεκ. πυρι ℵ | την Ιουδαιαν] γην Ιουδα NV VI 1 Ελυμαις (-μες A)] Λυμαις NV 2 εκει 1°] εχει ℵ | κατελιπεν ℵ | Μακεδων ος] Μακαιδονων ℵ* (-νων ος ℵ1) Μακαιδωνος· A Μακεδονων ος V | βασιλευσεν ℵ* (εβ. ℵ1) | τοις Ελλησι πρωτος] πρωτος εν αυτοις ℵ πρ. εν τοις Ελλ. V 3 καταλαβεσθαι NV | ηδυνηθη V | εγνωσθη] pr ουκ ℵ* (improb ℵc.a) 4 ανεστησαν] αντεστησαν ℵ | απηλθεν] απηρεν NV 5 τις απαγγελλων ℵ τις απαγγελων V | om αυτω ℵ | γην] την ℵ 6 δυναμει] pr εν V | ενετραπη NV | ενισχυσαν ℵ | οπλοις] + και δυναμει και σκυλοις πολλοις NV | οις] οι ℵ | ων] ϛ ℵ 7 καθειλον NV | ο] και ℵ | ωκοδομησεν] ωκοδομουν ℵ ωκοδομησαν V | καθως] και ℵ* (καθως ℵc.a) | Βεθσουρα] Βαιθσουραν NV | om πολιν αυτου ℵ* (hab ℵc.a) 8 κοιτην] + αυτου V | ενεπεσεν] επεσεν ℵ 10 ο υπνος απο των οφθαλμων μου NV | απο της μεριμνης τη καρδια ℵ om τη καρδ. V 11 ηλθα ℵ

12 ἐν τῇ ἐξουσίᾳ μου. 12νῦν δὲ μνήσκομαι τῶν κακῶν ὧν ἐποίησα ἐν Α
Ἰερουσαλήμ· καὶ ἔλαβον πάντα τὰ σκεύη τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ
τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ ἐξαπέστειλα τοῦ ἐξᾶραι τοὺς κατοικοῦντας Ἰούδα
13 διὰ κενῆς. 13ἔγνων ὅτι χάριν τούτων εὗρόν με τὰ κακὰ ταῦτα· καὶ
14 ἰδοὺ ἀπόλλυμαι λύπῃ μεγάλῃ ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ. 14καὶ ἐκάλεσεν
Φίλιππον ἕνα τῶν φίλων αὐτοῦ, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ πάσης τῆς
15 βασιλείας αὐτοῦ. 15καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὸ διάδημα καὶ τὴν στολὴν
αὐτοῦ καὶ τὸν δακτύλιον, τοῦ ἀγαγεῖν Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ
16 ἐκθρέψαι αὐτὸν τοῦ βασιλεύειν. 16καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ Ἀντίοχος
17 ὁ βασιλεύς, ἔτους ἐνάτου καὶ τεσσερακοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ. 17καὶ
ἐπέγνω Λυσίας ὅτι τέθνηκεν ὁ βασιλεύς, καὶ κατέστησεν βασιλεύειν
Ἀντίοχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ ὃν ἐξέθρεψεν νεώτερον, καὶ
18 ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εὐπάτωρ. 18Καὶ οἱ ἐκ τῆς ἄκρας
ἦσαν συγκλείοντες τὸν Ἰσραὴλ κύκλῳ τῶν ἁγίων, καὶ ζητοῦντες κακὰ
19 δι' ὅλου καὶ στήρισμα τοῖς ἔθνεσιν. 19καὶ ἐλογίσατο Ἰούδας ἐξᾶραι
αὐτούς· καὶ ἐξεκκλησίασεν πάντα τὸν λαὸν τοῦ περικαθίσαι ἐπ' αὐ-
20 τοὺς 20ἔτους πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ· καὶ ἐποίησεν ἐπ' αὐτοὺς
21 βελοστασίας καὶ μηχανάς. 21καὶ ἐξῆλθον ἐξ αὐτοῦ ἐκ τοῦ συν-
κλεισμοῦ, καὶ ἐκολλήθησαν αὐτοῖς τινὲς τῶν ἀσεβῶν ἐξ Ἰσραήλ.
22 22καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἶπαν Ἕως πότε οὐ ποιήσεις
23 κρίσιν, καὶ ἐκδικήσεις τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν; 23ἡμεῖς εὐδοκοῦμεν
δουλεύειν τῷ πατρί σου, καὶ πορεύεσθαι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις,
24 καὶ κατακολουθεῖν τοῖς προστάγμασιν αὐτοῦ· 24ὅτι οἱ τοῦ λαοῦ ἡμῶν
χάριν τούτου ἠλλοτριοῦντο ἀφ' ἡμῶν· πλὴν ὅσοι εὑρίσκοντο ἀφ' ἡμῶν
25 ἐθανατοῦντο, καὶ αἱ κληρονομίαι ἡμῶν διηρπάζοντο. 25καὶ οὐκ ἐφ' ἡμᾶς
26 μόνον ἐξέτειναν χεῖρα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάντα τὰ ὅρια αὐτῶν. 26καὶ
ἰδοὺ παρεμβεβλήκασι σήμερον ἐπὶ τὴν ἄκραν ἐν Ἰερουσαλήμ, τοῦ
καταλαβέσθαι αὐτὴν καὶ τὸ ἁγίασμα, καὶ τὴν Βεθσούραν ὀχύρωσαν.

12 μμνησκομαι V | ων εποιησα κακων ℵ | om τα 1° V | om του ℵV ⅏V **13** εγνων] + ουν ℵ$^{c.a}$ | ευρεν ℵV **14** φιλων] δουλων V **15** βασιλευειν] pr μη A **16** ενατου...εκατοστου] θ′ και μ′ και ρ′ ℵ **17** om και 1° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | om αντ αυτου ℵ **18** συνκλιοντες ℵ | στηριγμα ℵV **19** εξεκκλησιασε ℵ | του περικαθισαι] om του V **20** ετους] pr και συνηχθησα| αμα και περιεκαθισαν επ αυτην (αυτους V) ℵ$^{c.a}$V | πεντηκοστου] ν′ ℵ | εποιησαν V | om επ αυτους ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$)V | βελοστασεις ℵV | om και 3° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **21** αυτου] αυτων ℵV | Ισραηλ] Ιηλ ℵ **22** ειπον V | ποιηση ℵ* (-σεις ℵ$^{c.a, c.b}$) **23** τοις προστ.] pr εν V **24** οτι οι (ου A)] και περιεκαθη|το επ αυτον (αυτην ℵ$^{c.b}$V) οι υιοι ℵV | ηλλοτριουντο (-τριωνται ℵ$^{c.a}$)] pr και ℵV | πλην οσοι ευρισκοντο αφ ημων] και ℵ* (πλην οσοι ηυρ. αφ ημ. ℵ$^{c.a}$) | om διηρπαζοντο ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **26** παρεμβεβληκασιν V | ακρασια| ℵ* (ακραν ℵ$^{c.a}$) | om και το αγιασμα V | Βαιθσουρα ℵ Βαιθσουραν V | ωχυρασαν ℵ ωχυρωσαν V

Α [27]καὶ ἐὰν μὴ προκαταλάβῃ αὐτοὺς διὰ τάχους, μείζονα τούτων ποιή- 27
σουσιν, καὶ οὐ δυνήσει τοῦ κατασχεῖν αὐτῶν. [28]Καὶ ὠργίσθη ὁ 28
βασιλεύς, ὅτε ἤκουσεν· καὶ συνήγαγεν πάντας τοὺς φίλους αὐτοῦ,
ἄρχοντας δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ἡνιῶν· [29]καὶ ἀπὸ 29
βασιλέων ἑτέρων καὶ ἀπὸ νήσων θαλασσῶν ἦλθον πρὸς αὐτὸν δυνά-
μεις μισθωταί. [30]καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς τῶν δυνάμεων αὐτοῦ ἑκατὸν 30
χιλιάδες πεζῶν, καὶ εἴκοσι χιλιάδες τῶν ἵππων, καὶ ἐλέφαντες δύο καὶ
τριάκοντα εἰδότες πόλεμον. [31]καὶ ἦλθοσαν διὰ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ 31
παρενεβάλοσαν ἐπὶ Βεθσουρά, καὶ ἐπολέμησαν ἐπὶ ἡμέρας πολλάς,
καὶ ἐποίησαν μηχανάς· καὶ ἐξῆλθον καὶ ἐνεπύρισαν αὐτοὺς ἐν πυρί,
καὶ ἐπολέμησαν ἀνδρωδῶς. [32]καὶ ἀπῆρεν Ἰούδας ἀπὸ τῆς ἄκρας, 32
καὶ παρενέβαλεν εἰς Βεθζαχαριά, ἀπέναντι τῆς παρεμβολῆς τοῦ
βασιλέως. [33]καὶ ὤρθρισεν ὁ βασιλεὺς τὸ πρωί, καὶ ἀπῆρεν τὴν 33
παρεμβολὴν ἐν ὁρμήματι αὐτῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Βεθζαχαριά, καὶ
διεσκευάσθησαν αἱ δυνάμεις εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐσάλπισαν ταῖς
σάλπιγξιν. [34]καὶ τοῖς ἐλέφασιν ἔδειξαν αἷμα σταφυλῆς καὶ μόρων, 34
τοῦ παραστῆσαι αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον. [35]καὶ διεῖλον τὰ θηρία εἰς 35
τὰς φάλαγγας, καὶ παρέστησαν ἐφ' ἑκάστῳ ἐλέφαντι χιλίους ἄνδρας
τεθωρακισμένους ἐν ἁλυσιδωτοῖς, καὶ περικεφαλαῖαι χαλκαῖ ἐπὶ τῶν
κεφαλῶν αὐτῶν, καὶ πεντακοσία ἵππος διατεταγμένη ἑκάστῳ θηρίῳ
ἐκλελεγμένη. [36]οὗτοι πρὸ καιροῦ, οὗ ἂν ᾖ τὸ θηρίον, ἦσαν· καὶ οὗ 36
ἂν ἐπορεύετο, ἐπορεύοντο ἅμα, οὐκ ἀφίσταντο ἐπ' αὐτοῦ. [37]καὶ 37
πύργοι ξύλινοι ἐπ' αὐτοὺς ὀχυροὶ σκεπαζόμενοι, ἐφ' ἑκάστου θηρίου,
ἐζωσμένοι ἐπ' αὐτοὺς μηχαναῖς· καὶ ἐφ' ἑκάστου ἄνδρες δύο καὶ
τριάκοντα οἱ πολεμοῦντες ἐπ' αὐτούς, καὶ ὁ Ἰνδὸς αὐτοῦ. [38]καὶ τὴν 38
ἐπίλοιπον ἵππον ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἔστησεν ἐπὶ τὰ δύο μέρη τῆς

NV 27 αν ℵ | προκαταλαβητε NV (προκαλ.) | αυτῃ] ℵ* (αυτους ℵc.a) | δυνηση ℵ 28 οτι NV | om αυτου 1° V | αρχοντας] pr και V | αυτου 2°] αυτους A* (ras s A²) | ηνιων] μηνιων A 29 βασιλειω] ℵ | δυναμ ℵ* -μις ℵc.a 30 των ιππων] ιππεων NV 31 ηλθον NV | παρενεβαλον NV | Βαιθσουρα V | επολεμησεν ℵ | om επι ℵ | εποιησεν ℵ | αυτας NV | om εν NV | επολεμησαν 2°] επολεμησεν ℵ 32 Βαιθζαχαρια NV: item 33 33 οδον] + αυτης ℵ | δυναμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | εσαλπισεν NV 34 ελεφασιν NV | εδειξεν ℵ 35 φαραγγας A | παρεστησεν ℵ | om εφ NV | τεθωρακισμενοις A | πεντακοσιαι ℵc.a (ι 2° postea ras vid) | διατεταμενην V 36 αν 2°] εαν NV | αλα ℵ* (αμα ℵc.a) | ουκ] pr και V | επ] απ V 36—37 επ αυτου και πυργοι] αλγοι (sic) ℵ* απ αυτ. ϗ πυργοι ℵc.a 37 αυτους οχυροι] αυτους κοροι ℵ* αυτου οχυροι ℵc.a (αυτους οχ. ℵc.b) αυτοις οχ. V | εφ εκαστου (1°)] incep εκεφαι ℵ* (εφ εκαστ. ℵc.a, c.b) | επ αυτους (2°)] υπ αυτου ℵ | δυο] δυναμεως ℵ pr δυν. V | om και 3° ℵ | αυτους 3°] αυτοις ℵ 38 εστησεν (-σαν V* -σεν V¹)] pr και ℵ

παρεμβολῆς, κατασείοντες καὶ καταφρασσόμενοι ἐν ταῖς φάλαγξιν. A
39 39ὡς δὲ ἔστιλβεν ὁ ἥλιος ἐπὶ τὰς χρυσᾶς ἀσπίδας, ἔστιλβεν τὰ ὄρη
40 ἀπ' αὐτῶν, καὶ κατηύγαζεν ὡς λαμπάδες πυρός. 40καὶ ἐξετάθη μέρος
τι τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ὄρη, καί τινες ἐπὶ τὰ
41 ταπεινά· καὶ ἤρχοντο ἀσφαλῶς καὶ τεταγμένως. 41καὶ ἐσαλεύοντο
πάντες οἱ ἀκούοντες φωνῆς πλήθους αὐτῶν καὶ ὁδοιπορίας τοῦ
πλήθους καὶ συνκρουσμοὺς τῶν ὅπλων· ἦν γὰρ ἡ παρεμβολὴ μεγάλη
42 σφόδρα καὶ ἰσχυρά. 42καὶ ἤγγισεν Ἰούδας καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ εἰς
παράταξιν, καὶ ἔπεσαν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἑξακόσιοι
43 ἄνδρες. 43καὶ εἶδεν Ἐλεαζὰρ ὁ Σαναρὰν ἓν τῶν θηρίων τεθωρακι-
σμένον θώραξιν βασιλικοῖς, καὶ ἦν ὑπεράγον πάντα τὰ θηρία, καὶ
44 ὤφθη ὅτι ἐν αὐτῷ ἐστιν ὁ βασιλεύς. 44καὶ ἔδωκεν ἑαυτὸν τοῦ σῶσαι
45 τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ περιποιῆσαι αὑτῷ ὄνομα αἰώνιον. 45καὶ ἐπέ-
δραμεν αὐτῷ θράσει εἰς μέσον τῆς φάλαγγος, καὶ ἐθανάτου δεξιὰ καὶ
46 εὐώνυμα, καὶ ἐσχίζοντο ἀπ' αὐτοῦ ἔνθα καὶ ἔνθα. 46καὶ εἰσέδυ ὑπὸ
τὸν ἐλέφαντα, καὶ ὑπέθηκεν αὐτῷ καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ
47 τὴν γῆν ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ. 47καὶ εἶδον τὴν ἰσχὺν τῆς
βασιλείας καὶ τὰ ὁρμήματα τῶν δυνάμεων, καὶ ἐξέκλιναν ἀπ' αὐ-
48 τῶν. 48Καὶ ἐκ τῆς παρεμβολῆς τοῦ βασιλέως ἀνέβενναν εἰς
συνάντησιν αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ παρενέβαλεν ὁ βασιλεὺς εἰς
49 τὴν Ἰουδαίαν καὶ εἰς τὸ ὄρος Σιών. 49καὶ ἐποίησεν μετὰ τῶν ἐκ Βεθ-
σούρων· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως, ὅτι οὐκ ἦν αὐτοῖς ἐκεῖ διατροφὴ
50 τοῦ συνκεκλεῖσθαι ἐν αὐτῇ, ὅτι σάββατον ἦν τῇ γῇ. 50καὶ κατελάβετο
ὁ βασιλεὺς τὴν Βεθσούραν, καὶ ἐπέταξεν ἐκεῖ φρουρὰν τηρεῖν αὐτήν.
51 51καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ τὸ ἁγίασμα ἡμέρας πολλάς, καὶ ἔστησεν ἐκεῖ
βελοστάσεις καὶ μηχανὰς καὶ πυροβόλα καὶ λιθοβόλα καὶ σκορπίδια
52 εἰς τὸ βάλλεσθαι βέλη καὶ σφενδόνας. 52καὶ ἐποίησαν καὶ αὐτοὶ
μηχανὰς πρὸς τὰς μηχανὰς αὐτῶν, καὶ ἐπολέμησαν ἡμέρας πολλάς.

38 *φαραγξιν* V **39** *χρυσας*] + *χαλκας και* ℵ* + *ꝉ χαλκας* ℵ$^{c.a}$V | *απ*] ℵV *υπ* ℵ* (*απ* ℵ$^{c.a}$) **39—40** om *πυρος και εξεταθη μερος τι της* ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **40** om *υψηλα* ℵ* (hab ℵ$^{c.a, c.b}$) **41** *φωνης*] pr *της* ℵ | *και συνκρουσμους*] *συνκρουσμου* ℵ*V (*συνγκρ.*) *και συνκρουσμου* ℵ$^{c.a}$ | om *σφοδρα* V **42** *επεσον* ℵ **43** Ελεαζαρος ο Αυραν (Αναραν V) ℵV | *υπεραγων* ℵV | *ωφθη*] *ωηθη* ℵ **44** *αυτω*] *εαυτω* ℵV **45** *απεδραμεν* ℵ* (*επεδρ.* ℵ^{1}) | *φαραγγος* A | *εθανατου*] ℵ$^{c.a\ (vid)}$ | *δεξιαν* ℵ* (improb *ν* ℵ$^{c.a}$) | *απ*] *επ* V **47** *ειδον*] *ιδοντες* ℵ* (*ιδεν* correcturus erat ℵ$^{c.a}$) | *των δυναμεων το ορμημα* ℵ *το ορμ. τ. δ.* V | om *και* 3° ℵ | *εξεκλινεν* ℵ* (*-ναν* ℵ$^{c.a}$) **48** *και* 1°] *οι δε* ℵV | *ανεβαινον* ℵV^{a} (*αναιβ.* V*) **49** *εποιησεν*] + *ειρηνην* ℵV | *Βαιθσουρων* V | *συνκεκλ.*] *εγκεκλ.* V **50** *Βαιθσουραν* ℵV | *επαταξεν* A **51** *βελοστασιας* ℵ | om *και λιθοβολα* V | *βαλεσθαι* V **52** om *πολλας* ℵV

A [53]βρώματα δὲ οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἁγίοις, διὰ τὸ ἔβδομον ἔτος εἶναι, καὶ οἱ 53
ἀνασωζόμενοι εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν κατέφαγον τὸ ὑπό-
λιμμα τῆς παραθέσεως· [54]καὶ ὑπελείφθησαν ἐν τοῖς ἁγίοις ἄνδρες 54
ὀλίγοι, ὅτι κατεκράτησεν αὐτῶν ὁ λιμός· καὶ ἐσκορπίσθησαν ἕκαστος
εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. [55]Καὶ ἤκουσεν Λυσίας ὅτι Φίλιππος, ὃν 55
κατέστησεν ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἔτι ζῶντος αὐτοῦ ἐκθρέψαι Ἀντί-
οχον τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸ βασιλεῦσαι αὐτόν, [56]ἀπέστρεψεν ἀπὸ 56
τῆς Περσίδος καὶ Μηδίας, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ πορευθεῖσαι τοῦ βασι-
λέως μετ' αὐτοῦ, καὶ ὅτι ζητεῖ παραλαβεῖν τὰ τῶν πραγμάτων.
[57]καὶ κατέσπευδον καὶ ἐπενύσσοντο τοῦ ἀπελθεῖν· καὶ εἶπεν πρὸς 57
τὸν βασιλέα καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς δυνάμεως καὶ τοὺς ἄνδρας
Ἐκλείπομεν καθ' ἡμέραν, καὶ ἡ τροφὴ ἡμῖν ὀλίγη, καὶ ὁ τό-
πος, οὗ παρεμβάλλομεν, ἐστὶν ὀχυρός, καὶ ἐπίκειται ἡμῖν τὰ τῆς
βασιλείας. [58]νῦν οὖν δῶμεν δεξιὰν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, καὶ 58
ποιήσωμεν μετ' αὐτῶν εἰρήνην, καὶ μετὰ παντὸς ἔθνους αὐτῶν·
[59]καὶ στήσωμεν αὐτοῖς τοῦ πορεύεσθαι τοῖς νομίμοις αὐτῶν, ὡς 59
τὸ πρότερον· χάριν γὰρ τῶν νομίμων αὐτῶν, ὧν διεσκεδάσαμεν,
ὠργίσθησαν καὶ ἐποίησαν ταῦτα πάντα. [60]καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος 60
ἐναντίον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς
εἰρηνεῦσαι, καὶ ἐπεδέξαντο. [61]καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ 61
ἄρχοντες ἐπὶ τούτοις· ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ὀχυρώματος, [62]καὶ εἰσῆλθεν 62
ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ὄρος Σιών, καὶ ἰδὲν τὸ ὀχύρωμα τοῦ τόπου· καὶ
ἠθέτησεν τὸν ὁρκισμὸν ὃν ὤμοσεν, καὶ ἐνετείλατο καὶ καθεῖλεν τὸ
τεῖχος κυκλόθεν. [63]καὶ ἀπῆραν κατὰ σπουδὴν καὶ ἀπέστρεψεν εἰς 63
Ἀντιοχίαν, καὶ εὗρεν Φίλιππον κυριεύοντα τῆς πόλεως, καὶ ἐπο-
λέμησεν πρὸς αὐτόν, καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν βίᾳ.

[1]Ἔτους ἑνὸς καὶ πεντηκοστοῦ ἐξῆλθεν Δημήτριος ὁ τοῦ Σελεύκου 1
ἐκ Ῥώμης, καὶ ἀνέβη σὺν ἀνδράσιν ὀλίγοις εἰς πόλιν παραθαλασσίαν,

NV **53** αγιοις] αγειοις V* αγγ. V[1] **55** υιον] incep β ℵ* (improb ℵ[1]) **56** Μηδειας ℵV[a] | αι δυναμεις] δυναμις ℵ | του βασ.] pr μετα ℵV | πραγμα-
των] προσταγματων ℵ* (πραγμ. ℵ[c]) **57** κατεσπευδεν ℵ | επενυσσοντο] επενευσεν ℵ επενευσαν V | τους ανδρας] pr προς ℵ[c] | ημιν 1°] ημων V | οχυρος]
ισχυρος ℵ | επικεινται V | βασιλιας ℵ **58** om μετ αυτων ℵ | εθνους] pr του V | αυτων 2°] αυτον A **59** στησομεν ℵ | αυτοις] αυτους ℵ | ως] ων ℵ* (s
superscr ℵ[1]) | om αυτων 2° V | παντα ταυτα V **60** απεστειλαν V | επεδεξα-
το A **61** ωμολογησεν ℵ* (ωμοσεν ℵ[c]) | εξηλθον ℵV **62** εισηλθον ℵ* (-λθεν
ℵ[c]) | το ορος] om το ℵV | ειδεν ℵ -δε V[a] | ορισμον ℵ* (ορκ. ℵ[c.a]) και καθειλεν]
καθελειν ℵV **63** απηρεν ℵ επηρεν V | Αντιοχειαν V[a] VII **1** ενος και
πεντηκοστου] α' και ρ' και ν' ℵ πρωτου κ. πεντ. κ| εκατοστου V | εξηλθεν] pr
και ℵV | ο του Σελ.] om ο ℵ* (hab ℵ[c.a]) | συν ανδ. ολ. εις π. παραθ.] εν ανδρ.
εν ολιγ. παρα θαλασσαν ℵ* συν ανδρ. ολιγ. παρα θ. ℵ[c.a] (παραθαλασσιαν ℵ[1f.c.bf]).

2 καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. ᵃκαὶ ἐγένετο ὡς εἰσεπορεύετο εἰς οἶκον βασι- A
λείας πατέρων αὐτοῦ, συνέλαβον αἱ δυνάμεις τὸν Ἀντίοχον καὶ τὸν
3 Λυσίαν ἀγαγεῖν αὐτοὺς αὐτῷ. 3καὶ ἐγνώσθη αὐτῷ τὸ πρᾶγμα καὶ
4 εἶπεν Μή μοι δείξητε τὰ πρόσωπα αὐτῶν. 4καὶ ἀπέκτειναν αὐτοὺς αἱ
5 δυνάμεις, καὶ ἐκάθισεν Δημήτριος ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ. 5καὶ
ἦλθον πρὸς αὐτὸν πάντες ἄνδρες ἄνομοι καὶ ἀσεβεῖς ἐξ Ἰσραήλ, καὶ
6 Ἄλκιμος ἡγεῖται αὐτῶν βουλόμενος ἱερατεύειν. 6καὶ κατηγόρησαν τοῦ
λαοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, λέγοντες Ἀπώλεσεν Ἰούδας καὶ οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ πάντας τοὺς φίλους σου, καὶ ἡμᾶς ἐσκόρπισεν ἀπὸ τῆς γῆς
7 ἡμῶν. 7νῦν οὖν ἀπόστειλον ἄνδρα ᾧ πιστεύεις, καὶ πορευθεὶς ἰδέτω
τὴν ἐξολέθρευσιν ἅπασαν ἣν ἐποίησεν ἡμῖν καὶ τῇ χώρᾳ τοῦ
βασιλέως, καὶ ἐκολάσατο αὐτοὺς καὶ πάντας τοὺς ἐπιβοηθοῦντας
8 αὐτοῖς. 8Καὶ ἐπέλεξεν ὁ βασιλεὺς τὸν Βακχίδην τῶν φίλων
τοῦ βασιλέως κυριεύοντα ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ μέγαν ἐν τῇ
9 βασιλείᾳ καὶ πιστὸν τῷ βασιλεῖ· 9καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ Ἄλκι-
μον τὸν ἀσεβῆ, καὶ ἔστησαν αὐτῷ τὴν ἱερωσύνην, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ
10 ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 10καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἦλθεν
μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰς γῆν Ἰούδα· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς
Ἰούδαν καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ λόγοις εἰρηνικοῖς μετὰ δόλου.
11 11καὶ οὐ προσεῖχον τοῖς λόγοις αὐτῶν· ἴδον γὰρ ὅτι ἦλθον μετὰ
12 δυνάμεως πολλῆς. 12καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς Ἄλκιμον καὶ Βακχίδην
13 συναγωγὴ γραμματέων, ἐκζητῆσαι δίκαια. 13καὶ πρῶτοι οἱ Ἀσιδαῖοι
14 ἦσαν ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐπεζήτουν παρ' αὐτῶν εἰρήνην· 14εἶπαν
γάρ Ἄνθρωπος ἱερεὺς ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν ἦλθεν ἐν ταῖς
15 δυνάμεσιν, καὶ οὐκ ἀδικήσει ἡμᾶς. 15καὶ ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν εἰρη-
νικοὺς λόγους, καὶ ὤμοσεν αὐτοῖς λέγων Οὐκ ἐκζητήσομεν ὑμῖν
16 κακόν, καὶ τοῖς φίλοις ὑμῶν. 16καὶ ἐνεπίστευσαν αὐτῷ, καὶ συνέ-
λαβεν ἐξ αὐτῶν ἑξήκοντα ἄνδρας, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς ἐν ἡμέρᾳ

2 εγενετο] επονειτο ℵ* (εγεν. ℵᶜ·ᵃ) | συνελαβοντο ℵ* (-βον ℵᶜ·ᵃ, ᶜ·ᵇ) | τον ℵV Αντ.] pr εις V 3 om αυτω V 5 Αλκισμος ℵ | ηγειται] ηγειτο ℵV | αυτων] + ηγουμενος ℵ 6 κατηγορησαι ℵ* (-σαν ℵᶜ) | εσκορπισαν ℵᶜ·ᵃ 7 πιστευσεις ℵ* (-εις ℵᶜ·ᵃ) | πασαν την εξ. ℵ τ. εξολοθρ. πασαν V 8 επελεξεν] επεταξεν V | Βαρακχιδην A Βαχχιδην ℵ | τ. φυλων A του φιλον V | αυτου βασιλεως ℵ* (του βασ. ℵ¹) 9 Αλκιμον (-κειμ. A)] pr τον ℵ | om και 3° ℵ* (hab ℵᶜ·ᵃ) | εστησεν ℵ* (-σαν ℵᶜ·ᵃ) V | αρχιερωσυνην V 10 απηλθεν] απηρον ℵV | ηλθεν] ηλθον ℵV | γην Ιουδα] την Ιουδαιαν V | om προς 2° ℵV 11 προσειχον] προσεσχον ℵV | ειδον ℵV | ηλθα ℵ 12 Αλκινον A | Βακχιδην (Κακχ. A)] Βακχιδης ℵ* (-δην ℵᶜ·ᵃ) | γραμματειων V* (-τεων Vᵃ) | εκζητ.] pr και V | δικαιοι ℵ* (δικαια ℵᶜ) 13 Ασιδαιοι (-δεοι A)] Ασειδοναιοι ℵ* (-δαιοι ℵ¹) 14 ειπον ℵV | γαρ] + οτι V | του σπερματος] om του ℵ | ηλθον V 15 λογους ειρηνικους ℵV 16 ενεπιστευσεν ℵ* (-σαν ℵᶜ·ᵃ)

Α μιᾷ κατὰ τοὺς λόγους οὓς ἔγραψεν
17 Σάρκας ὁσίων σου καὶ αἵματα αὐτῶν 17
ἐξέχεαν κύκλῳ Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς ὁ θάπτων.
18 Καὶ ἐπέπεσεν αὐτῶν ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος εἰς πάντα τὸν λαόν, 18
ὅτι εἶπαν Οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀλήθεια καὶ κρίσις· παρέβησαν γὰρ τὴν
στάσιν καὶ τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσαν. 19 καὶ ἀπῆρεν Βακχίδης ἀπὸ Ἰερου- 19
σαλήμ, καὶ παρενέβαλεν ἐν Βηζέθ, καὶ ἀπέστειλεν καὶ συνέλαβεν
πολλοὺς ἀπὸ τῶν μετ' αὐτοῦ αὐτομολησάντων ἀνδρῶν καί τινας τοῦ
λαοῦ, καὶ ἔθυσεν αὐτοὺς εἰς τὸ φρέαρ τὸ μέγα. 20 καὶ κατέστησεν τὴν 20
χώραν τῷ Ἀλκίμῳ, καὶ ἀφῆκεν μετ' αὐτοῦ δύναμιν τοῦ βοηθεῖν αὐτῷ·
καὶ ἀπῆλθεν Βακχίδης πρὸς τὸν βασιλέα. 21 καὶ ἠγωνίσατο Ἄλκιμος 21
περὶ τῆς ἀρχιερωσύνης. 22 καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες οἱ 22
ταράσσοντες τὸν λαὸν αὐτῶν, καὶ κατεκράτησαν γῆν Ἰούδα, καὶ
ἐποίησαν πληγὴν μεγάλην ἐν Ἰσραήλ. 23 καὶ ἴδεν Ἰούδας πᾶσαν τὴν 23
κακίαν ἣν ἐποίησεν Ἄλκιμος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ὑπὲρ
τὰ ἔθνη· 24 καὶ ἐξῆλθεν εἰς πάντα τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας καὶ κυκλόθεν, 24
καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἀνδράσιν καὶ τοῖς αὐτομολήσασιν, καὶ
ἀνεστάλησαν τοῦ πορευθῆναι εἰς χώραν. 25 ὡς δὲ ἴδεν Ἄλκιμος ὅτι 25
ἐνίσχυσεν Ἰούδας καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔγνω ὅτι δύναται ὑποστῆναι
αὐτούς, καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς τὸν βασιλέα καὶ κατηγόρησεν αὐτῶν
πονηρά. 26 Καὶ ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Νικάνορα ἕνα τῶν 26
ἀρχόντων αὐτοῦ τῶν ἐνδόξων, καὶ μισοῦντα καὶ ἐχθραίνοντα τῷ
Ἰσραήλ, καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ ἐξᾶραι τὸν λαόν. 27 καὶ ἦλθεν Νικάνωρ 27
εἰς Ἰερουσαλὴμ δυνάμει πολλῇ, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Ἰούδαν καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτοῦ μετὰ δόλου λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων 28 Μὴ ἔστω 28
μάχη ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ ὑμῶν· ἥξω ἐν ἀνδράσιν ὀλίγοις, ἵνα ἴδω
ὑμῶν τὰ πρόσωπα μετ' εἰρήνης. 29 καὶ ἦλθεν πρὸς Ἰούδαν, καὶ 29
ἠσπάσαντο ἀλλήλους εἰρηνικῶς· καὶ οἱ πολέμιοι ἦσαν ἕτοιμοι
ἐξαρπάσαι τὸν Ἰούδαν. 30 καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος τῷ Ἰούδᾳ, ὅτι 30
μετὰ δόλου ἦλθεν ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐπτοήθη ἀπ' αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠβου-
λήθη ἔτι ἰδεῖν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. 31 καὶ ἔγνω Νικάνωρ ὅτι 31
ἀπεκαλύφθη ἡ βουλὴ αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰούδᾳ

NV 16 τους λογους ους] τον λογον ον NV | εγραψεν] + αυτον ℵ* + ο προφητης ℵc.a 17 σαρκας] κρεας ℵ* (improb ℵc) + κρεας V | αιμα ℵ* (αιματα ℵc) V 18 ειπαν NV 19 παρενεβαλλεν V | Βηζεθ] Βηθζαιθ ℵ Βαιθζηθ V | συνεβαλεν ℵ* (συνελ. ℵc.a) | om και 6° ℵ* (hab ℵc.a) | αυτους] αυτος ℵ 20 των Αλκιμων ℵ* (τω Αλκιμω ℵc.b) 21 αρχιερωσυνης (-ροσ. A)] ιερωσυνης ℵ 23 ειδεν NVa | Αλκινος A 24 ορια sup ras Aa | om και 2°, 4° NV | πορευθηναι] εκπορευεσθαι ℵ πορευεσθαι V | χωραν] pr την NV 25 ειδεν NVa | δυναται] pr ου NV | αυτων] αυτου V 26 αυτου] pr των ℵ* (improb ℵc) | εξαιρας V* (-αρ. Va) 27 ηλθεν] απηλθεν V 28 υμων ιδω V 29 ετοιμοι ησαν ℵ 30 επ] προς V | εβουληθη NV 31 Ιουδα] + εν πολεμω NV

32 κατὰ Χαρφαρσαραμά. 32καὶ ἔπεσαν τῶν παρὰ Νικάνορος ὡς πεντα- Α
33 κισχίλιοι ἄνδρες, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν πόλιν Δανείδ. 33Καὶ μετὰ
τοὺς λόγους τούτους ἀνέβη Νικάνωρ εἰς τὸ ὄρος Σιών· καὶ ἐξῆλθαν
ἀπὸ τῶν ἱερέων ἐκ τῶν ἁγίων καὶ ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ
ἀσπάσασθαι αὐτὸν εἰρηνικῶς, καὶ δεῖξαι αὐτῷ τὴν ὁλοκαύτωσιν τὴν
34 προσφερομένην ὑπὲρ τοῦ βασιλέως. 34καὶ ἐμυκτήρισεν αὐτούς, καὶ
κατεγέλασεν αὐτῶν καὶ ἐμίανεν αὐτούς, καὶ ἐλάλησεν ὑπερηφάνως.
35 35καὶ ὤμοσεν μετὰ θυμοῦ λέγων Ἐὰν μὴ παραδοθῇ Ἰούδας καὶ ἡ
παρεμβολὴ αὐτοῦ τὸ νῦν εἰς χεῖράς μου, καὶ ἔσται ἐὰν ἐπιστρέψω ἐν
36 εἰρήνῃ, ἐνπυριῶ τὸν οἶκον τοῦτον. καὶ ἐξῆλθεν μετὰ θυμοῦ. 36καὶ
εἰσῆλθον οἱ ἱερεῖς καὶ ἔστησαν κατὰ πρόσωπον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ
37 τοῦ ναοῦ, καὶ ἔκλαυσαν καὶ εἶπαν 37Σὺ ἐξελέξω τὸν οἶκον τοῦτον
ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομά σου ἐπ' αὐτόν, εἶναι οἶκον προσευχῆς καὶ
38 δεήσεως τῷ λαῷ σου. 38ποίησον ἐκδίκησιν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ
καὶ ἐν τῇ παρεμβολῇ αὐτοῦ, καὶ πεσάτωσαν ἐν ῥομφαίᾳ· μνήσθητι
39 τῶν δυσφημιῶν αὐτῶν, καὶ μὴ δῷς αὐτοῖς μονήν. 39Καὶ ἐξῆλθεν
Νικάνωρ ἐξ Ἰερουσαλὴμ καὶ παρενέβαλον ἐν Βεθωρών, καὶ συνήν-
40 τησεν αὐτῷ δύναμις Συρίας. 40καὶ Ἰούδας παρενέβαλεν ἐν Ἀδασὰ ἐν
41 τρισχιλίοις ἀνδράσιν· καὶ προσηύξατο Ἰούδας καὶ εἶπεν 41Οἱ παρὰ
τοῦ βασιλέως ὅτε ἐβλασφήμησαν, ἐξῆλθεν ἄγγελός σου καὶ ἐπάταξεν ἐν
42 αὐτοῖς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδας. 42οὕτως σύντριψον τὴν
παρεμβολὴν ταύτην ἐνώπιον ἡμῶν σήμερον· καὶ γνώτωσαν οἱ ἐπί-
λοιποι ὅτι κακῶς ἐλάλησεν ἐπὶ τὰ ἅγιά σου, καὶ κρῖνον αὐτὸν κατὰ τὴν
43 κακίαν αὐτοῦ. 43καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ εἰς πόλεμον τῇ τρισ-
καιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς Ἀδάρ, καὶ συνετρίβη ἡ παρεμβολὴ Νικάνορος·
44 καὶ ἔπεσεν αὐτὸς πρῶτος ἐν τῷ πολέμῳ. 44ὡς δὲ ἴδεν ἡ παρεμβολὴ
45 αὐτοῦ ὅτι ἔπεσεν Νικάνωρ, ῥίψαντες τὰ ὅπλα αὐτῶν ἔφυγον. 45καὶ
κατεδίωκον αὐτοὺς ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἀπὸ Ἀδασὰ ἕως τοῦ ἐλθεῖν εἰς
Γαζηρά, καὶ ἐσάλπισαν ὀπίσω αὐτῶν ταῖς σάλπιγξιν τῶν σημασιῶν.
46 46καὶ ἐξῆλθον ἐκ πασῶν τῶν κωμῶν τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν, καὶ

31 Χαρφαρσαραμα] Φαρσαλαμα ℵ* Χαφαρσαλ. ℵ¹V **32** επεσον ℵV | ℵV ως] ωσει ℵV | πεντακισχιλιοι (-λιους A)] πεντακοσιοι ℵ **33** το ορος] om το ℵV | εξηλθεν ℵ -θον V | προφερομενην ℵ* (προσφ. ℵ^c.a) **35** εις χειρας μου το νυν ℵV | εμπυριω V^a | εξηλθεν] εξηλθο incep ℵ* (-λθεν ℵ¹(vid)) | θυμου 2ο]+μεγαλου ℵV **36** εκλαυσεν A | ειπον ℵV **37** αυτον] αυτου ℵ | του λαου V **38** om εν 1ο ℵ | ανθρωπω] ναῶ (sic) A | πεσετωσαν ℵ **39** παρ-ενεβαλεν ℵV | Βαιθωρων ℵV **40** παρεβενεν V* (-βαινεν V^a) | om εν 1ο V | ειπον ℵ* (ειπεν ℵ^c.a) **41** αγγελος] pr ο ℵV | χιλιαδες A **42** συνε-τριψεν A **43** Αδερ V | επεσεν] επεπεσεν ℵ **44** ειδεν ℵV pr η ℵ* (improb ℵ¹) | om αυτων ℵ **45** μιας ημερας ℵ | εσαλπισαν] εσαλπιζον ℵV | σαλπιγξιν] σαλπιγγει A

Α ὑπερεκέρων αὐτούς· καὶ ἀνέστρεφον οὗτοι πρὸς τούτους, καὶ ἔπεσαν πάντες ῥομφαίᾳ, καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς. 47 καὶ ἔλαβον τὰ σκῦλα καὶ τὴν προνομήν, καὶ τὴν κεφαλὴν Νικάνορος ἀφεῖλαν καὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, ἣν ἐξέτεινεν ὑπερηφάνως, καὶ ἤνεγκαν καὶ ἐξέτειναν παρὰ τὴν Ἰερουσαλήμ. 48 καὶ ηὐφράνθη ὁ λαὸς σφόδρα, καὶ ἤγαγον τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡμέραν εὐφροσύνης μεγάλην. 49 καὶ ἔστησαν τοῦ ἀγαγεῖν κατ' ἐνιαυτὸν τὴν ἡμέραν ταύτην τῇ τρισκαιδεκάτῃ τοῦ Ἀδάρ. 50 καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα ἡμέρας ὀλίγας. 47 50

1 Καὶ ἤκουσεν Ἰούδας τὸ ὄνομα τῶν Ῥωμαίων, ὅτι εἰσὶν δυνατοὶ ἐν ἰσχύι, καὶ αὐτοὶ εὐδοκοῦσιν ἐν πᾶσιν τοῖς προστεθειμένοις αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἐὰν προστεθῶσιν αὐτοῖς, καὶ ὅσοι ἐὰν προσέλθωσιν αὐτοῖς, ἰστῶσιν αὐτοῖς φιλίαν, 2 καὶ ὅτι εἰσὶν δυνατοὶ ἰσχύι· καὶ διηγήσαντο αὐτῷ τοὺς πολέμους αὐτῶν καὶ τὰς ἀνδραγαθίας ἃς ποιοῦσιν ἐν τοῖς Γαλάταις, καὶ ὅτι κατεκράτησαν αὐτῶν, καὶ ἤγαγον αὐτοὺς ὑπὸ φόρον· 3 καὶ ὅσα ἐποίησαν ἐν χώρᾳ Σπανίας, τοῦ κατακρατῆσαι τῶν μετάλλων τοῦ ἀργυρίου καὶ τοῦ χρυσίου τοῦ ἐκεῖ, 4 καὶ κατεκράτησαν τοῦ τόπου παντὸς τῇ βουλῇ αὐτῶν καὶ τῇ μακροθυμίᾳ—καὶ ὁ τόπος ἦν μακρὰν ἀπέχων ἀπ' αὐτῶν σφόδρα—καὶ τῶν βασιλέων τῶν ἐπελθόντων ἐπ' αὐτοὺς ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς, ἕως συνέτριψαν αὐτοὺς καὶ ἐπάταξαν ἐν αὐτοῖς πληγὴν μεγάλην, καὶ οἱ ἐπίλοιποι διδόασιν αὐτοῖς φόρον κατ' ἐνιαυτόν· 5 καὶ τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Περσέα Κιτιέων βασιλέα καὶ τοὺς ἐπηρμένους ἐπ' αὐτούς, συνέτριψαν αὐτοὺς πολέμῳ καὶ κατεκράτησαν αὐτῶν· 6 καὶ Ἀντίοχον τὸν μέγαν βασιλέα τῆς Ἀσίας τὸν πορευθέντα ἐπ' αὐτοὺς εἰς πόλεμον ἔχοντα ἑκατὸν εἴκοσι ἐλέφαντας καὶ ἵππον καὶ ἅρματα καὶ δύναμιν πολλὴν σφόδρα, καὶ συνετρίβη ἀπ' αὐτῶν· 7 καὶ ἔλαβον αὐτὸν ζῶντα, καὶ ἔστησαν αὐτοῖς διδόναι αὐτόν τε καὶ τοὺς βασιλεύοντας μετ' αὐτὸν φόρον μέγαν, καὶ διδόναι ὅμηρα καὶ διαστολήν, 8 καὶ χώραν τὴν Ἰνδικὴν καὶ Μηδίαν καὶ Λυδίαν, καὶ ἀπὸ τῶν καλλίστων χωρῶν 1 2 3 4 5 6 7 8

ℵV **46** υπερεκερων] υπερηρων V* (-ρον Va) | ανεστρεφον] απεστρεφον ℵV | τουτους] αυτους V | επεσον ℵ | ου κατελειφθη] ουκ απελιφθη ℵ* (ου κατελιφθ. ℵc.a) **47** αφειλαν] αφειλον ℵV | την Ιερ.] τη Ιερ. ℵ* (την ℵc.a) V **48** μεγαλης ℵc.a V **49** αγαγειν] αγειν ℵV **50** η γη Ιουδα] Ιουδας V VIII **1** om εν 1° ℵV | προστιθεμενοις ℵV | om και οσοι εαν προστεθωσιν αυτοις ℵV | εαν 2°] αν ℵV **2** εισι ℵVa | ανδραγαθειας A | ποιησουσιν V **4** απεχων μακραν ℵV | εως] ως ℵ | αυτους 2°] αυτου A | επαταξεν A **5** Κιτιαιων ℵc.a AV | πολεμω] pr εν ℵV **6** incep Αντιοντ ℵ* (Αντιοχον ℵ1) | εκατον] εκαστον A | απ αυτων] υπ αυτου ℵ* (απ αυτων ℵc.a) υπ αυτων V **7** εστησαν]+αυτον ℵc.a | διδοναι 1°] δουναι ℵ* (διδ. ℵc.a, c.b) | αυτον 3°] αυτων V | μεγαν] μεγαλην ℵ* (-γαν ℵc.b) | om και 4° ℵV | ομηρον ℵ **8** Μηδειαν Va | om και 4° ℵ

αὐτῶν, καὶ λαβόντες αὐτὰς παρ' αὐτοῦ ἔδωκαν αὐτὰς Εὐμενεῖ τῷ Α
9 βασιλεῖ· [9]καὶ ὅτι οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐβουλεύσαντο ἐλθεῖν καὶ ἐξᾶραι
10 αὐτούς, [10]καὶ ἐγνώσθη ὁ λόγος αὐτοῖς, καὶ ἀπέστειλαν ἐπ' αὐτοὺς
στρατηγὸν ἕνα, καὶ ἐπολέμησαν πρὸς αὐτούς, καὶ ἔπεσαν ἐξ αὐτῶν
τραυματίαι πολλοί, καὶ ᾐχμαλώτισαν τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ
τέκνα αὐτῶν, καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτούς, καὶ κατεκράτησαν τῆς γῆς
αὐτῶν, καὶ καθεῖλον τὰ ὀχυρώματα αὐτῶν, καὶ ἐπρονόμευσαν αὐτούς,
11 καὶ κατεδουλώσαντο αὐτοὺς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. [11]καὶ τὰς ἐπιλοί-
πους βασιλείας, καὶ τὰς νήσους, ὅσοι ποτὲ ἀνέστησαν αὐτοῖς, κατέ-
12 φθειραν καὶ ἐδούλωσαν αὐτοῖς· [12]μετὰ δὲ τῶν φίλων αὐτῶν καὶ τῶν
ἐπαναπαυομένων αὐτοῖς συνετήρησαν αὐτοῖς φιλίαν, καὶ κατεκράτησαν
τῶν βασιλειῶν τῶν ἐγγὺς καὶ τῶν μακράν· καὶ ὅσοι ἤκουσαν τὸ
13 ὄνομα αὐτῶν ἐφοβοῦντο ἀπ' αὐτῶν· [13]οἷς δ' ἂν βούλωνται βοηθεῖν
καὶ βασιλεύειν, βασιλεύσουσιν· οὓς δ' ἂν βούλωνται, μεθιστῶσιν, καὶ
14 ὑψώθησαν σφόδρα. [14]καὶ ἐν ἅπασιν τούτοις οὐκ ἐπέθεντο οὐδεὶς
αὐτῶν διάδημα, καὶ οὐ περιεβάλοντο πορφύραν, ὥστε ἀδρυνθῆναι ἐν
15 αὐτῇ. [15]καὶ βουλευτήριον ἐποίησαν ἑαυτοῖς, καὶ καθ' ἡμέραν ἐβου-
λεύοντο τριακόσιοι καὶ εἴκοσι, βουλευόμενοι διὰ παντὸς περὶ τοῦ
16 πλήθους, τοῦ εὐκοσμεῖν ἑαυτούς. [16]καὶ πιστεύουσιν ἑνὶ ἀνθρώπῳ
ἄρχειν αὐτῶν καὶ' ἐνιαυτὸν καὶ κυριεύειν πάσης τῆς γῆς αὐτῶν, καὶ
πάντες ἀκούουσιν τοῦ ἑνός, καὶ οὐκ ἔστιν φθόνος οὔτε ζῆλος ἐν
17 αὐτοῖς. [17]Καὶ ἐπέλεξεν Ἰούδας τὸν Εὐπόλεμον υἱὸν Ἰωάννου
τοῦ Ἀκχὼς καὶ Ἰάσονα υἱὸν Ἐλεαζάρου, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς
18 Ῥώμην, στῆσαι αὐτοῖς φιλίαν καὶ συμμαχίαν, [18]καὶ τοῦ ἆραι τὸν ζυγὸν
αὐτῶν, ὅτι ἴδον τὴν βασιλείαν τῶν Ἑλλήνων καταδουλουμένους τὸν
19 Ἰσραὴλ δουλίαν. [19]καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Ῥώμην, καὶ ἡ ὁδὸς πολλὴ
20 σφόδρα· καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον, καὶ ἀπεκρίθησαν [20]Ἰού-
δας ὁ καὶ Μακκαβαῖος καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος τῶν
Ἰουδαίων ἀπέστειλαν ἡμᾶς πρὸς ὑμᾶς, στῆσαι μεθ' ὑμῶν συμμαχίαν καὶ

10 επεσο] ℵ | αιχμαλωτησαν V* | επρονομ. 1°] επρονομευσε] ℵ* (-σαν ℵV ℵ$^{c.a}$V) | κατεκρατησεν ℵ* (-σαν ℵ$^{c.a}$) | om αυτων 4° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | καθειλεν ℵ* (-λον ℵ$^{c.a}$) **11** οσοι] οι ℵ | αντεστησαν V | αυτοις 1°] επ αυτους V | αυτοις 2°] αυτους ℵV **12** om αυτοις 2° ℵV | φιλιαν] φιλων A | βασιλεων ℵV | ηκουον ℵV **13** οις] οσοις V | βασιλευουσιν ℵV pr και ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) **14** πασιν ℵV | ουδεις αυτων] αυτων ουδε εις ℵV | διαδημα] δημα sup ras A^a (seq spat 1 lit) | και ου] ουδε ℵV | om εν αυτη ℵ* (hab επ αυτη ℵ$^{c.a}$) **15** om και 2° V | βουλευομενοι] pr οι V | αυτους ℵ **16** αρχειν] sup ras A^a | om κυριευειν ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | ουτε] ουδε ℵ **17** επελεξατο ℵV | Ακκως ℵ Ιακκως V | Ιασωνα V | om αυτοις ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **18** αυτων] pr απ ℵV | ιδον] ειδε] ℵ ειδον V^a | δουλια ℵ δουλεια V **19** εισηλθοσαν ℵ | το βουλ.] om το V | απεκριθησαν] + και ειπον ℵV **20** om και 1° V | αυτου] αυτοι V* (-του V^a) | απεστιλεν ℵ

Α εἰρήνην, καὶ γραφῆναι ἡμᾶς συμμάχους καὶ φίλους ὑμῶν. [21] καὶ ἤρεσεν 21
ὁ λόγος ἐνώπιον αὐτῶν. [22] καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς γραφῆς ἧς 22
ἀντέγραψαν ἐπὶ δέλτοις χαλκαῖς καὶ ἀπέστειλαν εἰς Ἰερουσαλὴμ
εἶναι παρ' αὐτοῖς ἐκεῖ μνημόσυνον εἰρήνης καὶ συμμαχίας [23] Καλῶς 23
γένοιτο Ῥωμαίοις καὶ τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ
ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ῥομφαία καὶ ἐχθρὸς μακρυνθείη
ἀπ' αὐτῶν. [24] ἐὰν δὲ ἐνστῇ πόλεμος Ῥώμῃ προτέρᾳ ἢ πᾶσι τοῖς 24
συμμάχοις αὐτῶν ἐν πάσῃ κυρίᾳ αὐτῶν· [25] συμμαχήσει τὸ ἔθνος τῶν 25
Ἰουδαίων, ὡς ἂν ὁ καιρὸς ὑπογραφῇ αὐτοῖς, καρδίᾳ πλήρει. [26] καὶ 26
τοῖς πολεμοῦσιν οὐ δώσουσιν οὐδὲ ἐπαρκέσουσιν σῖτον, ὅπλα, ἀργύ-
ριον, πλοῖα, ὡς ἔδοξεν Ῥώμῃ· καὶ φυλάξονται τὰ φυλάγματα αὐτῶν
οὐθὲν λαβόντες. [27] κατὰ τὰ αὐτὰ δέ, ἐὰν ἔθνει Ἰουδαίων συμβῇ 27
προτέροις πόλεμος, συμμαχήσουσιν οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ ψυχῆς, ὡς ἂν
αὐτοῖς ὁ καιρὸς ὑπογράφῃ. [28] καὶ τοῖς συμμαχοῦσιν οὐ δοθήσεται 28
σῖτος, ὅπλα, ἀργύριον, ὡς ἔδοξεν Ῥώμῃ· καὶ φυλάξονται τὰ φυ-
λάγματα ταῦτα, καὶ οὐ μετὰ δόλου. [29] κατὰ τοὺς λόγους τούτους 29
οὕτως ἔστησαν Ῥωμαῖοι τῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων. [30] ἐὰν δὲ μετὰ τοὺς 30
λόγους τούτους βουλεύσωνται οὗτοι καὶ οὗτοι προσθεῖναι ἢ ἀφελεῖν,
ποιήσονται ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν, καὶ ὃ ἐὰν προσθῶσιν ἢ ἀφέλωσιν
ἔσται κύρια. [31] καὶ περὶ τῶν κακῶν ὧν ὁ βασιλεὺς Δημήτριος συν- 31
τελεῖται εἰς αὐτούς, ἐγράψαμεν αὐτῷ λέγοντες Διὰ τί ἐβάρυνας τὸν
ζυγόν σου ἐπὶ τοὺς φίλους ἡμῶν τοὺς συμμάχους Ἰουδαίους; [32] ἐὰν 32
οὖν ἔτι ἐντύχωσιν κατὰ σοῦ, ποιήσομεν αὐτοῖς τὴν κρίσιν, καὶ πολε-
μήσομέν σε διὰ τῆς θαλάσσης καὶ διὰ τῆς ξηρᾶς.

[1] Καὶ ἤκουσεν Δημήτριος ὅτι ἐποίησεν Νικάνωρ καὶ αἱ δυνάμεις 1
αὐτοῦ πόλεμον, καὶ προσέθετο τὸν Βακχίδην καὶ τὸν Ἄλκιμον ἐκ
δευτέρου ἀποστεῖλαι εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ τὸ δεξιὸν κέρας μετ' αὐτῶν.
[2] καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τὴν εἰς Γάλγαλα, καὶ παρενεβάλοσαν ἐπὶ 2

ℵV 20 ημας 2°] υμας V | υμων 2°] ημων ℵ*V* (υμ. ℵ^c.aVa) 21 ενωπιον] εναντιον ℵV 22 γραφης] επιστολης ℵ | δελτοις] δεκτοις A 23 των Ιουδαιων] om των ℵV 24 πασιν ℵ | κυρια] pr τη ℵ 25 συμμαχησει V* (-σει V^a) 26 om ου δωσουσιν ℵ* (hab ℵ^c.a) | om ουδε επ. V | πλοιον ℵ* (πλοια ℵ^c.a) + ουδε επαρκεσουσιν V | Ρωμη] Ρωμαιοις ℵ^c.a | ουθεν] οθεν A ουδεν V 27 συνμαχησουσιν ℵ συμμαχησωσιν V 28 αργυριον] + πλοια ℵV | Ρωμη] Ρωμαιοις ℵ | και φυλαξονται] φυλασσουσιν ℵ* (χ φυλαξονται ℵ^c.a) 29 κατα τ. λ. τ. c praec coniunx V 30 βουλευσονται ℵV* | και 1° ℵV | ουτοι] τοι V | ποιησωνται ℵ | εαν 2°] αν ℵ | εσται· κυρια· (sic) A 31 om βασιλευς ℵ* (hab ℵ^c.a) | αυτους] υμας ℵ^c.aV | συμμαχους] + ημων ℵ 32 ποιησομεν V | αυτοις] εαυτοις ℵ | σε] υπερ σου ℵ* (σε ℵ^c.b) | δια της θαλασσης και bis scr ℵ* (improb δ. τ. θ. ℵ^1 et και ℵ^c.a) IX 1 εποιησεν] επισεν ℵ* (επεισ. ℵ^c.a) επεσεν V | αι δυναμεις] η δυναμις ℵV | πολεμω ℵ εν πολ. V 2 παρενεβαλον ℵV

Μεσσαλὼθ τὴν ἐν Ἀρβήλοις, καὶ προκατελάβοντο αὐτήν, καὶ ἀπώ- A
3 λεσεν ψυχὰς ἀνθρώπων πολλάς. 3καὶ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου ἔτους
δευτέρου καὶ πεντηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ παρενέβαλλον εἰς Ἰερου-
4 σαλήμ. 4καὶ ἀπῆραν καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Βερέαν ἐν εἴκοσι χιλιάσιν
5 ἀνδρῶν καὶ δισχιλιάσιν ἵππων. 5καὶ Ἰούδας ἦν παρεμβεβληκὼς ἐν
6 Ἀλασά, καὶ τρισχίλιοι ἄνδρες ἐκλεκτοὶ μετ' αὐτοῦ. 6καὶ ἴδον τὸ
πλῆθος τῶν δυνάμεων, ὅτι πολλοί εἰσιν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα·
καὶ ἐξερύησαν πολλοὶ ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, οὐ κατελείφθησαν ἐξ
7 αὐτῶν ἀλλ' ἢ ὀκτακόσιοι ἄνδρες. 7καὶ ἴδεν Ἰούδας ὅτι ἀπερρύη ἡ
παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ὁ πόλεμος ἔθλιβεν αὐτόν· καὶ συνετρίβη τῇ
8 καρδίᾳ, ὅτι οὐκ εἶχεν καιρὸν συναγαγεῖν αὐτούς. 8καὶ ἐξελύθη, καὶ
εἶπεν τοῖς καταλειφθεῖσιν Ἀναστῶμεν καὶ ἀναβῶμεν ἐπὶ τοὺς ὑπε-
9 ναντίους ἡμῖν, ἐὰν ἄρα δυνώμεθα πολεμῆσαι αὐτούς. 9καὶ ἀπέ-
στρεψαν αὐτόν, λέγοντες Οὐ μὴ δυνησώμεθα, ἀλλ' ἢ σώζωμεν τὰς
ἑαυτῶν ψυχάς τὸ νῦν· ἐπιστρέψωμεν μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν,
10 καὶ πολεμήσωμεν πρὸς αὐτούς· ἡμεῖς δὲ ὀλίγοι. 10καὶ εἶπεν Ἰούδας
Μή μοι γένοιτο ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο, φυγεῖν ἀπ' αὐτῶν· καὶ
ἤγγικεν ὁ καιρὸς ἡμῶν, καὶ ἀποθάνωμεν ἀνδρίᾳ χάριν τῶν ἀδελ-
11 φῶν ἡμῶν, καὶ μὴ καταλείπωμεν αἰτίαν τῇ δόξῃ ἡμῶν. 11καὶ
ἀπῆρεν ἡ δύναμις ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἔστησαν εἰς συνάντησιν
αὐτοῖς, καὶ ἐμερίσθη ἡ ἵππος εἰς δύο μέρη, καὶ οἱ σφενδονῆται καὶ
οἱ τοξόται προεπορεύοντο τῆς δυνάμεως, καὶ οἱ πρωταγωνισταὶ πάντες
12 οἱ δυνατοί. 12Βακχίδης δὲ ἦν ἐν τῷ δεξιῷ κέρατι, καὶ ἤγγισεν ἡ
φάλαγξ ἐκ τῶν δύο μερῶν, καὶ ἐφώνουν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἐσάλ-
13 πισαν καὶ οἱ παρὰ Ἰούδου καὶ αὐτοὶ ταῖς σάλπιγξιν· 13καὶ ἐσείσθη ἡ
γῆ ἀπὸ τῶν παρεμβολῶν αὐτῶν· καὶ ἐγένετο ὁ πόλεμος συνηγμένος
14 ἀπὸ πρωΐθεν ἕως ἑσπέρας. 14καὶ ἴδεν Ἰούδας ὅτι Βακχίδης καὶ τὸ

■ Μαισαλωθ ℵV | αυτην] αυτους ℵ* (-την ℵc.a) | απωλεσαν ℵ | ψυχας] ℵV pr εις ℵ 3 δευτερου] pr του ℵV | πεντηκοστου κ. εκατοστου] ν' και ρ' ℵ | παρενεβαλον ℵV | εις] επι ℵV 4 δισχιλιασιν ιππων] B (sic) ιππον ℵ* ,β' ιππον ℵc.a δισχιλιων ιππων V 5 παρενεβεβληκως ℵ | Ελασα ℵV | τρισχιλιοι] Γ ℵ* ,γ ℵc.a | μετ αυτου εκλεκτοι ℵV 6 ειδον ℵVa | εξερρ. V1ι? | κατελειφθη V | οκτ.] pr ως V 7 ειδεν ℵVa | την καρδια ℵ* (τη καρδ. ℵ1, c.a) 8 επι] προς V | ημων ℵV | αυτους] pr προς ℵV 9 απεστρεφον ℵ* (-φαν ℵc.a) V | αυτους ℵ* (-τον ℵc.a) | δυνωμεθα ℵV + πολεμησαι προς αυτους V | σωζομεν ℵ*V σωσομεν ℵc.a | επιστρεψομεν V* | μετα των αδελφων] και οι αδελφοι ℵV | πολεμησωμεν] pr μη V 10 om μοι ℵV | om τουτο ℵ | ηγγικεν] pr ει ℵV | om και 3° ℵV | ανδρια] ανδρειως ℵV | om ημων 2° ℵ* (hab ℵc.b) | καταλιπωμεν ℵ 11 προσεπορευοντο ℵ* (προεπ. ℵc.a) V 12 om και 4° ℵV | Ιουδα ℵV 13 εσεισθη] εσαλευθη ℵV | των παρεμβ.] pr της φωνης ℵV | om αυτων ℵV | απο πρ. συνηγμ. V | συνημμενος ℵ | εως] μεχρι ℵ 14 ειδεν ℵVa

Α στερέωμι τῆς παρεμβολῆς ἐν τοῖς δεξιοῖς, καὶ συνῆλθον αὐτῷ πάντες οἱ εὔψυχοι τῇ καρδίᾳ. 15 καὶ συνετρίβη τὸ δεξιὸν κέρας ἀπ' αὐτῶν, καὶ 15
ἐδίωκεν ὀπίσω αὐτῶν ἕως Ἀζώτου ὄρους. 16 καὶ οἱ εἰς τὸ ἀριστερὸν 16
κέρας ἴδον ὅτι συνετρίβη τὸ δεξιὸν κέρας, καὶ ἐπέστρεψαν κατὰ
πόδας Ἰούδα καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ὄπισθεν. 17 καὶ ἐβαρύνθη 17
ὁ πόλεμος, καὶ ἔπεσαν τραυματίαι πολλοὶ ἐκ τούτων καὶ ἐκ τούτων.
18 καὶ Ἰούδας ἔπεσεν καὶ οἱ λοιποὶ ἔφυγον. 19 καὶ ἦραν Ἰωναθὰν καὶ 18 19
Σίμων Ἰούδαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἔθαψαν αὐτὸν ἐν τῷ τάφῳ τῶν
πατέρων αὐτοῦ ἐν Μωδεείμ. 20 καὶ ἔκλαυσαν αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ ἐκόψαντο 20
αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπένθουν ἡμέρας πολλὰς καὶ
εἶπαν 21 Πῶς ἔπεσεν δυνατός, σώζων τὸν Ἰσραήλ. 21

22 Καὶ τὰ περισσὰ τῶν λόγων Ἰούδου καὶ τῶν πολέμων καὶ τῶν 22
ἀνδραγαθιῶν ὧν ἐποίησεν καὶ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ οὐ κατεγράφη·
πολλὰ γὰρ ἦν σφόδρα.

23 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰούδου, ἐξέκυψαν οἱ ἄνομοι ἐν 23
πᾶσιν τοῖς ὁρίοις Ἰσραήλ, καὶ ἀνέτειλαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν
ἀδικίαν. 24 ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐγενήθη λιμὸς μεγάλη σφόδρα, 24
καὶ αὐτομόλησεν ἡ χώρα μετ' αὐτῶν. 25 καὶ ἐξέλεξεν Βακχίδης τοὺς 25
ἀσεβεῖς ἄνδρας, καὶ κατέστησεν αὐτοὺς κυρίους τῆς χώρας. 26 καὶ ἀκ 26
ἐξεζήτουν καὶ ἐξηραύνων τοὺς φίλους Ἰούδου, καὶ ἤγον αὐτοὺς πρὸς
Βακχίδην· καὶ ἐξεδίκα αὐτούς, καὶ ἐνέπαιζον αὐτοῖς. 27 καὶ ἐγένετο 27
θλῖψις μεγάλη ἐν τῷ Ἰσραήλ, ἥτις οὐκ ἐγένετο ἀφ' ἧς ἡμέρας
οὐκ ὤφθη προφήτης αὐτοῖς. 28 καὶ ἠθροίσθησαν πάντες οἱ φίλοι 28
Ἰούδου καὶ εἶπον τῷ Ἰωναθάν 29 Ἀφ' οὗ ὁ ἀδελφός σου Ἰούδας τε- 29
τελεύτηκεν, καὶ ἀνὴρ ὅμοιος αὐτῷ οὐκ ἔστιν ἐξελθεῖν πρὸς τοὺς
ἐχθροὺς καὶ Βακχίδην, καὶ ἐν τοῖς ἐχθραίνουσιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν.
30 νῦν οὖν σε ἠρετισάμεθα σήμερον τοῦ εἶναι ἀντ' αὐτοῦ ἡμῖν εἰς 30
ἄρχοντα καὶ ἡγούμενον, τοῦ πολεμῆσαι τὸν πόλεμον ἡμῶν. 31 καὶ 31
ἐπεδέξατο Ἰωναθὰν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν ἡγησιν· καὶ ἀνέστη ἀντὶ

ℵV **14** om εν ℵ **15** κερας] μερος ℵ | om απ V **16** ειδον ℵV | και 2°] κατα προσωπον και ℵ* και κατα προσωπον ℵ¹ (και ℵ^c.a, c.b) | επεστρεψεν ℵ* (επεστρεψαν ℵ^c.a) V | om κατα π. ℵ* (hab ℵ^c.a) | Ιουδου V^a (vid) **17** επεσον ℵV | om και εκ τουτων ℵ **19** ηρεν ℵ | αυτου] αυτων ℵ bis: 1° V | Μωδαειν ℵ Μωδειν V **20** om εκει ℵV | ειπεν ℵ ειπον V **22** περισσια ℵ περισσεα A | Ιουδα ℵV^a | πολλη ℵV **23** Ιουδα ℵ^c.aV: item 26, 28, 31, ℵ: 31, V | εξεκοψαν V | ανετειλαν] ανεκυψαν V **24** μεγαλη] μεγας ℵV | ημερομολ. V **26** εξηραινων] ηρευνουν ℵ ηρευνων V | Ιουδα V^a: item 28 | ηγαγον V | εξεδικα (-κει V)] εξεδιωκε ℵ | ενεπαιζεν ℵ -ζαν V* | αυτοις] pr εν V **28** τω Ιωναθαν] om τω ℵ* (hab ℵ^c.a) **29** post ου ras 1 lit A² | εξελθειν] + και εισελθειν ℵV **31** ηγησιν] ητησιν A

32 Ἰούδου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 32 Καὶ ἔγνω Βακχίδης, καὶ ἐζήτει Α
33 αὐτὸν ἀποκτεῖναι. 33 καὶ ἔγνω Ἰωναθὰν καὶ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον Θεκῶε, καὶ
34 παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕδωρ λάκκου Ἀσφάλ. 34 καὶ ἔγνω Βακχίδης τῇ
ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, καὶ ἦλθεν αὐτὸς καὶ πᾶν τὸ στράτευμα αὐτοῦ
35 πέραν τοῦ Ἰορδάνη. 35 καὶ ἀπέστειλεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἡγούμενον
τοῦ ὄχλου· καὶ παρεκάλεσεν τοὺς Ναβαταίους φίλους αὐτοῦ παρα-
36 θέσθαι αὐτοῖς τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν τὴν πολλήν. 36 καὶ ἐξῆλθον οἱ
υἱοὶ Ἰαμβρεὶν ἐκ Μηδαβά, καὶ συνέλαβον Ἰωάννην καὶ πάντα ὅσα
37 εἶχεν, καὶ ἀπῆλθον ἔχοντες. 37 μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους ἀπήγγει-
λαν Ἰωναθὰν καὶ Σίμωνι τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ὅτι Υἱοὶ Ἰαμβρὶν ποιοῦσιν
γάμον μέγαν, καὶ ἄγουσιν τὴν νύμφην ἀπὸ Ναδαβάθ, θυγατέρα ἑνὸς
38 τῶν μεγάλων μεγιστάνων Χανάαν, μετὰ παραπομπῆς μεγάλης. 38 καὶ
ἐμνήσθησαν Ἰωάννου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν, καὶ ἀνέβησαν καὶ ἐκρύ-
39 βησαν ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὄρους. 39 καὶ ἦραν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν
καὶ ἴδαν, καὶ ἰδοὺ θροῦς καὶ ἀποσκευὴ πολλή, καὶ ὁ νυμφίος ἐξῆλθεν
καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς συνάντησιν αὐτῶν μετὰ
40 τυμπάνων καὶ μουσικῶν καὶ ὅπλων πολλῶν. 40 καὶ ἐξανέστησαν
ἐπ' αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἐνέδρου καὶ ἀπέκτειναν αὐτούς· καὶ ἔπεσαν τραυμα-
τίαι πολλοί, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἔλαβον πάντα τὰ
41 σκεύη αὐτῶν. 41 καὶ μετεστράφη ὁ γάμος εἰς πένθος, καὶ φωνὴ μου-
42 σικῶν αὐτῶν εἰς θρῆνον. 42 καὶ ἐξεδίκησαν τὴν ἐκδίκησιν αἵματος ἀδελ-
43 φοῦ αὐτῶν, καὶ ἀπέστρεψαν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἰορδάνου. 43 Καὶ
ἤκουσεν Βακχίδης, καὶ ἦλθεν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἕως τῶν
44 κρηπίδων τοῦ Ἰορδάνου ἐν δυνάμει πολλῇ. 44 καὶ εἶπεν Ἰωναθὰν τοῖς
ἀδελφοῖς αὐτοῦ Ἀναστῶμεν νῦν καὶ πολεμήσωμεν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν
45 ἡμῶν· οὐ γάρ ἐστιν σήμερον ὡς ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν. 45 ἰδοὺ γὰρ
ὁ πόλεμος ἐξ ἐναντίας ἡμῶν καὶ ἐξόπισθεν ἡμῶν· τὸ δὲ ὕδωρ τοῦ

31 Ιουδα V **33** Ασφαρ ℵV **34** Ιορδανου ℵV **35** Ναβατεους A | ℵV παραθεσθαι] pr του ℵV | αυτους V | αποσκευην αυτων] παρασκευην αυτου ℵ **36** Αμβρει ℵ Ιαμβρει V | εκ] pr οι ℵ (ι ℵ* οι ℵ¹) V **37** om δε ℵ* (hab ℵ^c.a) | απηγγειλαν] απηγγιλεν ℵ a 2° evan in A | αδελφω] incep ατω ℵ* (αδ. ℵ¹, c.a, c.b) | Ιαμβρι ℵ* (Αμβρι ℵ^c.a, c.b (vid)) V | Ναδαβαθ] Γαβαδαν ℵ Ναβαδαθ V **38** εμνησθησαν]+του αιματος ℵ* (improb ℵ^c.a (vid); postea repos) V | αυτων] αυτου ℵ* (-των ℵ^c.a) | σκεπην] στεγην V **39** ιδον ℵV* (ειδ. V^a) | αποσκευη] pr η ℵV | υπαντησιν ℵ **40** απεκτινεν ℵ* (-ναν ℵ^c.a) | επεσον ℵV | σκευη] σκυλα ℵV | αυτων] αυτου ℵ* (-των ℵ^c.a) **42** εξεδικησεν ℵ* (-σαν ℵ^c.a) | αυτων] αυτου ℵ* (-των ℵ^c.a) | οροs] ελος ℵ **43** κρηπινων ℵ* (-πιδων ℵ^c.a) **44** αδελφοις αυτου] παρ αυτου ℵV | νυν] δη ℵ | υπερ] περι ℵV | χθες V **45** om ημων 1° ℵV | om δε V* (superscr V¹)

Α Ἰορδάνου ἔνθεν καὶ ἔνθεν καὶ ἕλος καὶ δρυμός, καὶ οὐκ ἔστιν τόπος
τοῦ ἐκκλῖναι. [46]νῦν οὖν κεκράξατε εἰς οὐρανόν, ὅπως διασωθῆτε 46
ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν. [47]καὶ συνῆψεν ὁ πόλεμος· καὶ ἐξέτεινεν 47
Ἰωναθὰν τὴν χεῖρα αὐτοῦ πατάξαι τὸν Βακχίδην, καὶ ἐξέκλινεν
ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω. [48]καὶ ἐνεπήδησεν Ἰωναθὰν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ 48
εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ διεκολύμβησαν εἰς τὸ πέραν· καὶ οὐ διέβησαν
ἐπ' αὐτοὺς τὸν Ἰορδάνην. [49]καὶ διέπεσαν παρὰ Βακχίδα τῇ ἡμέρᾳ 49
ἐκείνῃ εἰς χιλίους ἄνδρας. [50]Καὶ ἀπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ, 50a
καὶ ᾠκοδόμησαν πόλεις ὀχυρὰς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, τὸ ὀχύρωμα τὸ ἐν
Ἰεριχὼ καὶ τὴν Ἐμμαοὺμ καὶ τὴν Βεθωρὼν καὶ τὴν Βεθὴλ καὶ τὴν
Θαμνάθα Φαραθὼν καὶ τὴν Τεφών, ἐν τείχεσιν ὑψηλοῖς καὶ πύλαις
καὶ μοχλοῖς. [51]καὶ ἔθεντο φρουρὰν ἐν αὐτοῖς τοῦ ἐχθραίνειν τῷ 51
Ἰσραήλ. [52]καὶ ὠχύρωσαν τὴν πόλιν καὶ Βεθσούραν καὶ Γαζάραν 52
καὶ τὴν ἄκραν, καὶ ἔθεντο ἐν αὐταῖς δυνάμεις καὶ παραθέσεις βρω-
μάτων. [53]καὶ ἔλαβον τοὺς υἱοὺς τῶν ἡγουμένων τῆς χώρας ὅμηρα, καὶ 53
ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἐν Ἰερουσαλὴμ ἐν φυλακῇ. [54]Καὶ 54
ἐν ἔτει τρίτῳ καὶ πεντηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ, τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ,
ἐπέταξεν Ἄλκιμος καθαιρεῖν τὸ τεῖχος τῆς αὐλῆς τῶν ἁγίων τῆς
ἐσωτέρας, καὶ καθεῖλεν τὰ ἔργα τῶν προφητῶν, καὶ ἐνήρξατο τοῦ
καθαιρεῖν. [55]ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπλήγη Ἄλκιμος, καὶ ἐνεποδίσθη 55
τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ ἀπεφράγη τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ παρελύθη, καὶ
οὐκ ἠδύνατο ἔτι λαλῆσαι λόγον καὶ ἐντείλασθαι περὶ τοῦ οἴκου αὐτοῦ.
[56]καὶ ἀπέθανεν Ἄλκιμος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ μετὰ βασάνου μεγάλης. 56
[57]καὶ ἴδεν Βακχίδης ὅτι ἀπέθανεν Ἄλκιμος, καὶ ἀπέστρεψεν πρὸς 57
τὸν βασιλέα, καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ Ἰούδα ἔτη δύο. [58]Καὶ ἐβου- 58
λεύσαντο οἱ ἄνομοι πάντες λέγοντες Ἰδοὺ Ἰωναθὰν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ
ἐν ἡσυχίᾳ κατοικοῦσιν πεποιθότες· νῦν οὖν ἄξομεν τὸν Βακχίδην, καὶ
συλλήμψεται αὐτοὺς πάντας ἐν νυκτὶ μιᾷ. [59]καὶ πορευθέντες συνε- 59

NV **45** om και 5° NV | om του 2° V **46** ουρανον] pr τον NV | εχθρων] pr των 𝔐 | ημων] υμων NV **47** εξεκλιναν V* (-νεν V¹) **49** και διεπεσαν] κ. διεβησαν A επεσον δε NV | Βαχχιδου NV (Βακχ.) | χιλιους] ͵ᾱ ℵ* ͵γ ℵ^c.a τρισχιλιους V **50** απεστρεψαν] επεστρεψεν NV | ωκοδομησεν ℵ^c.a | πολις A | εν 2°] πεμπτον V | Αμμαους ℵ* Αμμαουμ ℵ^c.a V | Βαιθωρων NV^a Βηθ. V* | Βαιθηλ NV^a | Φαραθων...εν τειχεσιν] φασιν (sic) ℵ* (Φαρ. ϗ την Τεφω| εν τιχεσιν ℵ^c.a) | Τεφω V | πυλαις] θυροις (sic) ℵ **51** εθετο ℵ | φρουρας V | αυταις NV **52** ωχυρωσεν NV | και Βεθσ.] την Βεθσ. ℵ τ. εν Βαιθσουρα V | Γαζαρα NV | εθετο NV¹ (θετο V*) | δυναμεις (-μις V*)] pr τας V **53** ελαβεν NV | εθετο NV **54** τριτω κ. πεντ.] γ' και ν' ℵ | εκατοστω V (ρ' ℵ)] ενατω A | επαταξεν A | Αλχιμος A **55** επληγη] pr και ℵ | εδυνατο V (ηδ. V^a) **56** εκεινου AV | μεγαλου ℵ **57** ειδεν NV | επεστρεψεν NV **58** παντες οι ανομοι NV | om και 2° ℵ | οι παρ] παντες οι μετ V | αξομεν] αναξον ℵ αναξομεν V* (-ξωμ. V^a) | συλληψ. V

60 βουλεύσαντο αὐτῷ. 60καὶ ἀπῆρεν τοῦ ἐλθεῖν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, Α
καὶ ἀπέστειλεν ἐπιστολὰς λάθρα πᾶσι τοῖς συμμάχοις αὐτοῦ τοῖς ἐν
τῇ Ἰουδαίᾳ, ὅπως συλλάβωσιν τὸν Ἰωναθὰν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ· καὶ
61 οὐκ ἠδύνατο, ὅτι ἐγνώσθη αὐτοῖς ἡ βουλὴ αὐτῶν. 61καὶ συνέλαβον
ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τῆς χώρας τῶν ἀρχηγῶν τῆς κακίας εἰς πεντήκοντα
62 ἄνδρας, καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς. 62καὶ ἐξεχώρησεν Ἰωναθὰν καὶ
Σίμων καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ εἰς Βεθβασὶ τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ᾠκοδόμησεν
63 τὰ καθῃρημένα αὐτῆς, καὶ ἐστερέωσεν αὐτήν. 63καὶ ἔγνω Βακχίδης καὶ
συνήγαγεν πᾶν τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἐκ τῆς Ἰουδαίας παρήγγει-
64 λεν. 64καὶ ἐλθὼν παρενέβαλεν ἐπὶ Βεθβασί, καὶ ἐπολέμησεν αὐτὴν
65 ἡμέρας πολλὰς καὶ ἐποίησεν μηχανάς. 65καὶ ἀπέλειπεν Ἰωναθὰν
Σίμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν χώραν,
66 καὶ ἦλθεν ἀριθμῷ. 66καὶ ἐπάταξεν Ὀδομηρὰ καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ καὶ τοὺς υἱοὺς Φασιρὼν ἐν τῷ σκηνώματι αὐτῶν, καὶ ἐξῆρξατο
67 τύπτειν καὶ ἀναβαίνειν ἐν ταῖς δυνάμεσιν. 67καὶ Σίμων καὶ οἱ
μετ᾽ αὐτοῦ ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐνεπύρισαν τὰς μηχανάς.
68 68καὶ ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Βακχίδην, καὶ συνετρίβη ὑπ᾽ αὐτῶν, καὶ
ἔθλιβον αὐτὸν σφόδρα, ὅτι ἦν ἡ βουλὴ αὐτοῦ καὶ ἡ ἔφοδος αὐτοῦ
69 κενή. 69καὶ ὠργίσθησαν θυμῷ τοῖς ἀνδράσιν τοῖς ἀνόμοις τοῖς
συμβουλεύσασιν αὐτῷ ἐλθεῖν εἰς τὴν χώραν, καὶ ἀπέκτειναν ἐξ αὐτῶν
70 πολλούς, καὶ ἐβουλεύσατο τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. 70καὶ
ἐπέγνω Ἰωναθάν, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, τοῦ συνθέ-
σθαι πρὸς αὐτὸν εἰρήνην καὶ ἀποδοῦναι αὐτοῖς τὴν αἰχμαλωσίαν.
71 71καὶ ἀπεδέξατο, καὶ ἐποίησεν κατὰ τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ ὤμοσεν
αὐτῷ μὴ ἐκζητῆσαι αὐτῷ κακὸν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.
72 72καὶ ἀπέδωκεν αὐτῷ τὴν αἰχμαλωσίαν ἣν ἠχμαλώτευσεν τὸ πρότερον
ἐκ γῆς Ἰούδα· καὶ ἀποστρέψας ἀπῆλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ οὐ
73 προσέθετο ἔτι ἐλθεῖν εἰς τὰ ὅρια αὐτῶν. 73καὶ κατέπαυσεν ῥομφαία

60 απηλθεν ℵ* (απηρ. ℵc.a, c.b) | απεστειλαν V | λαθρα επιστολας ℵV | ℵV πασιν ℵ | συνμαχοις ℵ | συλλαβουσιν ℵ | συν αυτω] μετ αυτου ℵV | ηδυναντο ℵV | om αυτοις ℵ | επιβουλη V | αυτων] αυτου ℵ **61** συνελαβον] συνε βαλον ℵ | αρχηγων] αργιων ℵ* vid (αρχηγων ℵ1) | om εις πεντηκοντα ανδρας ℵ | απεκτειναν V **62** εξεχωρησεν] + απ αυτων ℵ | Βαιθβαισσει ℵ Βαιθβασι V | την] τη V | εστερεωσαν ℵ **64** Βαιθβασσει ℵV | μηχανε incep ℵ* -νας ℵ1 **65** απελιπεν ℵ **66** επεταξεν V vid | Οιδομηρα ℵ* (ι improb ℵ?) | Φασειρων ℵ Φαρισων V | εξηρξατο] ηρξαντο ℵV | ανεβαινον ℵ -νεν V **68** η εφ.] om η V **69** ωργισθησαν] ωργισθη εν ℵc.a ωργισθη V | εβουλευσα|το ℵ **70** απεστειλεν] απεστιλαν ℵ* (-λεν ℵc.a) | om προς αυτον (1°) V αυτον 1°] αυτους ℵ **71** απεδεξατο] επεδεξατο ℵ | αυτου 1°] αυτω ℵ* (-του ℵc.a, c.b) ωμοσαν ℵ* (-σεν ℵc.a, c.b) **72** απεδωκαν ℵ* (απ. ℵ1 nisi fort c) απεδωκεν ℵc.a αιχμαλωτευσε| ℵ* (ηχμ. ℵc.b) | γης] της ℵ

Α ἐξ Ἰσραήλ, καὶ ᾤκησεν Ἰωναθὰν ἐν Μαχμάς· καὶ ἤρξατο Ἰωναθὰν
κρίνειν τὸν λαὸν καὶ ἠφάνισεν τοὺς ἀσεβεῖς ἐξ Ἰσραήλ.
[1]Καὶ ἐν ἔτει ἑξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἀνέβη Ἀλέξανδρος ὁ τοῦ 1 X
Ἀντιόχου ὁ Ἐπιφανής, καὶ κατελάβετο Πτολεμαΐδα, καὶ ἐπεδέξαντο
αὐτὸν καὶ ἐβασίλευσεν ἐκεῖ. [2]καὶ ἤκουσεν Δημήτριος ὁ βασιλεύς, 2
καὶ συνήγαγεν δυνάμεις πολλὰς σφόδρα, καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν
αὐτῷ εἰς πόλεμον. [3]καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Ἰωναθὰν ἐπιστολὰς 3
Δημήτριος λόγοις εἰρηνικοῖς, ὥστε μεγαλῦναι αὐτόν. [4]εἶπεν γάρ 4
Προφθάσωμεν τοῦ εἰρήνην θεῖναι μετ' αὐτῶν, πρὶν ἢ θεῖναι αὐτὸν μετὰ
Ἀλεξάνδρου καθ' ἡμῶν. [5]μνησθήσεται γὰρ πάντων τῶν κακῶν ὧν 5
συνετελέσαμεν πρὸς αὐτόν, καὶ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ
ἔθνος αὐτοῦ. [6]καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἐξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις, καὶ 6
κατασκευάζειν ὅπλα, καὶ εἶναι αὐτὸν σύμμαχον αὐτοῦ, καὶ τὰ ὅμηρα
τὰ ἐν τῇ ἄκρᾳ εἶπεν παραδοῦναι αὐτῷ. [7]Καὶ ἦλθεν Ἰωναθὰν 7
ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ ἀνέγνω τὰς ἐπιστολὰς εἰς τὰ ὦτα παντὸς τοῦ λαοῦ
καὶ τῶν ἐκ τῆς ἄκρας. [8]καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, ὅτε ἤκουσαν 8
ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς ἐξουσίαν συναγαγεῖν δυνάμεις. [9]καὶ 9
παρέδωκαν οἱ ἐκ τῆς ἄκρας Ἰωναθὰν τὰ ὅμηρα, καὶ ἀπέδωκαν αὐτοὺς
τοῖς γονεῦσιν αὐτῶν. [10]καὶ ᾤκησεν Ἰωναθὰν ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ 10
ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ καινίζειν τὴν πόλιν. [11]καὶ εἶπεν πρὸς τοὺς 11
ποιοῦντας τὰ ἔργα οἰκοδομεῖν τὰ τείχη καὶ τὸ ὄρος Σιὼν κυκλόθεν
ἐκ λίθων τετραγώνων εἰς ὀχύρωσιν, καὶ ἐποίησαν οὕτως. [12]καὶ 12
ἔφυγον οἱ ἀλλογενεῖς οἱ ὄντες ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν οἷς οἰκοδόμησεν ὁ
Βακχίδης. [13]καὶ κατέλειπεν ἕκαστος τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν 13
εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. [14]πλὴν ἐν Βεθσούροις ὑπελείφθησάν τινες τῶν 14
καταλειπόντων τὸν νόμον καὶ τὰ προστάγματα· ἦν γὰρ αὐτοῖς φυ-
γαδευτήριον. [15]Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τὰς 15
ἐπαγγελίας ὅσας ἀπέστειλεν Δημήτριος τῷ Ἰωναθάν, καὶ διηγήσαντο

NV **73** Μαχμαις V^a | ηφανιζεν V X **1** εξηκοστω και εκατ.] ξ′ και ρ′ ℵ | Πτολεμαιδαν A (Πολ. A* τ superscr et αι sup ras $A^{a?}$) | επεδεξατοΑεπεξαντο ℵ* απεδεξατο $ℵ^{c.a}$ απεδεξαντο V **3** προς Ιων. επιστολας Δημητριος] Δημητριος προς Ιων. απ επιστολας ℵ (απ pro επ incep ℵ* improb $ℵ^{1}$) V | μεγαλυνθηναι ℵ **4** ειρηνην θειναι] ειρηνευθηναι V | αυτων] αυτον V^a ■ εθνος] γενος V | om αυτου 2° NV **6** εδωκαν V | δυναμις V* | om και 2° V **7** εν] εις NV **8** αυτοις] αυτω NV | δυναμεις (-μις A)] δυναμιν ℵ* (-μεις $ℵ^{c.a, c.b}$) V **9** τα ομ.] om τα V | απεδωκαν] εδωκεν ℵ | αυτων] αυτου ℵ* (-των $ℵ^{c.a, c.b}$) **10** ωκησεν] ηκουσεν A **11** το ορος] om το ℵ* (hab $ℵ^{c.b}$) | τετραγωνων (γων sup ras A^{a})] τετραποδων ℵ*V -πεδων $ℵ^{c.b}$ | εις] pr και ℵ* (improb $ℵ^{c.b (vid)}$) | εποιησεν NV **12** ο Βακχ.] om ο ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) **13** κατελιπεν ℵ | τον τοπον] τονον V* (τον τοπ. V^{a}) **14** Βαιθσουροις NV$^{2?}$ -ρος V* | καταλιποντων $ℵV^{a}$ | om αυτοις NV | φυγαδευτηριον] pr εις NV **15** Αλεξανδρος ο βασ. NV | διηγησατο ℵ* (-σαντο $ℵ^{c.a}$)

αὐτῷ τοὺς πολέμους καὶ τὰς ἀνδραγαθίας ἃς ἐποίησεν αὐτὸς καὶ οἱ A
16 ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ τοὺς κόπους οὓς ἔσχοσαν. 16καὶ εἶπεν Μὴ
εὑρήσομεν ἄνδρα τοιοῦτον ἕνα; καὶ νῦν ποιήσωμεν αὐτὸν φίλον καὶ
17 σύμμαχον ἡμῶν. 17καὶ ἔγραψεν ἐπιστολὰς καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ
18 κατὰ τοὺς λόγους τούτους λέγων 18Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῷ ἀδελφῷ
19 Ἰωναθὰν χαίρειν. 19ἀκηκόαμεν περὶ σοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀγαθὸς ἰσχύι καὶ
20 ἐπιτήδειος εἶ τοῦ εἶναι ἡμῶν φίλος. 20καὶ νῦν καθεστάκαμέν σε
σήμερον ἀρχιερέα τοῦ ἔθνους σου, καὶ φίλον βασιλέως καλεῖσθαι—καὶ
ἀπέστειλαν αὐτῷ πορφύραν καὶ στέφανον χρυσοῦν—καὶ φρονεῖν τὰ
21 ἡμῶν καὶ συντηρεῖν φιλίαν πρὸς ἡμᾶς. 21καὶ ἐνεδύσατο Ἰωναθὰν τὴν
ἁγίαν στολὴν τῷ ἑβδόμῳ μηνὶ ἔτους ἑξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐν ἑορτῇ
σκηνοπηγίας, καὶ συνήγαγεν δυνάμεις, καὶ κατεσκεύασεν ὅπλα
22 πολλά. 22Καὶ ἤκουσεν Δημήτριος τοὺς λόγους τούτους, καὶ
23 ἐλυπήθη, καὶ εἶπεν 23Τί τοῦτο ἐποιήσαμεν, ὅτι προέφθακεν ἡμᾶς ὁ
Ἀλέξανδρος τοῦ φιλίαν καταλαβέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις εἰς στήριγμα;
24 24γράψω κἀγὼ αὐτοῖς λόγους παρακλήσεως καὶ ὕψους καὶ δομάτων,
25 ὅπως ὦσιν σὺν ἐμοὶ εἰς βοήθειαν. 25καὶ ἀπέστειλεν αὐτοῖς κατὰ τοὺς
λόγους τούτους Βασιλεὺς Δημήτριος τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων χαίρειν.
26 26ἐπεὶ συνετηρήσατε τὰς πρὸς ἡμᾶς συνθήκας καὶ ἐνεμείνατε τῇ
φιλίᾳ ἡμῶν καὶ οὐ προσεχωρήσατε τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, ἠκούσαμεν καὶ
27 ἐχάρημεν. 27καὶ νῦν ἐνμείνατε ἔτι τοῦ συντηρῆσαι πρὸς ἡμᾶς πίστιν,
28 καὶ ἀνταποδώσομεν ὑμῖν ἀγαθὰ ἀνθ' ὧν ποιεῖτε μεθ' ἡμῶν. 28καὶ
29 ἀφήσομεν ὑμῖν ἀφέματα πολλά, καὶ δώσομεν ὑμῖν δόματα. 29καὶ
νῦν ἀπολύω ὑμᾶς καὶ ἀφίημι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῶν φόρων
30 καὶ τῆς τιμῆς τοῦ ἁλός, καὶ ἀπὸ τῶν στεφάνων· 30καὶ ἀντὶ τοῦ τρίτου
τῆς σπορᾶς, καὶ ἀντὶ τοῦ ἡμίσους τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου τοῦ ἐπι-
βάλλοντός μοι λαβεῖν, ἀφίημι ἀπὸ τῆς σήμερον καὶ ἐπέκεινα, τοῦ

15 τας ανδραγαθιας (-θειας A)] ταυδρ incep ℵ* (τας ανδρ. ℵ¹) | om ους ℵV εσχοσαν ℵ* (hab ους εσχον ℵ^c.a V) **16** τοιουτον] τον V | ποιησομεν ℵV | συνμαχὸ| ℵ **17** επιστ.] pr τας V | αυτω] αυτου ℵ* (-τω ℵ^c.a) **18** τω αδελφω] αδελφω τω ℵ* τω αδελφω τω ℵ^c.b | om χαιρειν V **19** αγαθος] δυνατος ℵ δυν. ει V | ει του ειναι] ειναι ℵ* του superscr ante ειναι ℵ^c.a εις το ειν. V **20** βασιλεως] pr του ℵ | καλεισθαι] κειεσθαι σε ℵ* καλεισθαι σε ℵ^c.a V | απεστειλεν ℵV | χρυσουν]+και λεγων ℵ^c.a | φιλιας ℵ **21** εξηκοστου κ. εκατοστου] ζ′ και ρ′ ℵ* ξ′ και ρ′ ℵ^c.a | σκηνοπ.] pr της V **23** εποιησας ℵ | προεφθασεν ℵV | om ημας...τοις Ιουδ. V | ο Αλεξ.] om ο ℵ **24** αυτοις καγω ℵ | δοματος ℵ **25** επεστειλεν ℵV | om των V **26** επει συνετηρησατε] επι συνετ. (? επισυνετ.) ℵAV* (επει συνετ. V^a) | τας προς ημας] τα προς τασσμας ℵ* (τας improb ℵ¹, c.b τας πρ. ημ. ℵ^c.a) | ενεμειναται] ενετιλατο ℵ* (ενεμιναται ℵ^c.a) **27** om και 1° ℵ | νυν]+ουν V* | εμειν. V* εμμ. V^a | του συντηρησαι] συντηρησαι τι ℵ **30** τους καρπους A* του καρπου A^1 | om μοι V

A λαβεῖν ἀπὸ τῆς γῆς Ἰούδα, καὶ ἀπὸ τῶν τριῶν νομῶν τῶν προστιθεμένων αὐτῇ ἀπὸ τῆς Σαμαρίτιδος καὶ Γαλιλαίας, ἀπὸ τῆς σήμερον ἡμέρας καὶ εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον. 31 καὶ Ἰερουσαλὴμ ἤτω ἁγία καὶ 31
ἀφιεμένη καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς, αἱ δεκάται καὶ τὰ τέλη. 32 ἀφίημι καὶ τὴν 32
ἐξουσίαν τῆς ἄκρας τῆς ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ δίδωμι τῷ ἀρχιερεῖ ὅπως
ἂν καταστῇ ἐν αὐτῇ ἄνδρας, οὓς ἂν ἐκλέξηται αὐτός, τοῦ φυλάσσειν
αὐτήν. 33 καὶ πᾶσαν ψυχὴν Ἰουδαίων τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν ἀπὸ γῆς 33
Ἰούδα εἰς πᾶσαν βασιλείαν μου ἀφίημι ἐλευθέραν δωρεάν· καὶ πάντες
ἀφιέτωσαν τοὺς φόρους καὶ κτηνῶν αὐτῶν. 34 καὶ πᾶσαι αἱ ἑορταὶ 34
καὶ τὰ σάββατα καὶ νουμηνίαι καὶ ἡμέραι ἀποδεδιγμέναι, καὶ τρεῖς
ἡμέραι πρὸ ἑορτῆς καὶ τρεῖς ἡμέραι μετὰ ἑορτήν, ἔστωσαν πᾶσαι αἱ
ἡμέραι ἀτελείας καὶ ἀφέσεως πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς οὖσιν ἐν πάσῃ
τῇ βασιλείᾳ μου. 35 καὶ οὐχ ἕξει ἐξουσίαν οὐδεὶς πράσσειν καὶ 35
παρενοχλεῖν τινα αὐτῶν περὶ παντὸς πράγματος. 36 καὶ προγρα- 36
φήτωσαν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ βασιλέως εἰς τριάκοντα
χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ δοθήσεται αὐτοῖς ξένια, ὡς καθήκει πάσαις ταῖς
δυνάμεσιν τοῦ βασιλέως. 37 καὶ κατασταθήσεται ἐξ αὐτῶν ἐν τοῖς 37
ὀχυρώμασιν τοῦ βασιλέως τοῖς μεγάλοις, καὶ ἐκ τούτων κατασταθήσεται ἐπὶ χρειῶν τῆς βασιλείας τῶν οὐσῶν εἰς πίστιν· καὶ οἱ
ἐπ' αὐτῶν καὶ οἱ ἄρχοντες ἐξ αὐτῶν ἔστωσαν, καὶ πορευέσθωσαν τοῖς
νόμοις αὐτῶν, καθὰ καὶ προσέταξεν ὁ βασιλεὺς ἐν γῇ Ἰούδα. 38 καὶ 38
τοὺς τρεῖς νομοὺς τοὺς προστεθέντας τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῆς χώρας
Σαμαρίας, προστεθήτω τῇ Ἰουδαίᾳ πρὸς τὸ λογισθῆναι τοῦ γενέσθαι
ὑφ' ἕνα, τοῦ μὴ ὑπακοῦσαι ἄλλης ἐξουσίας ἀλλ' ἢ τοῦ ἀρχιερέως.

ℵV **30** της γης] om της V | απο 4°] pr και V | της Σαμαριτιδος] om της ℵ των Σαμαρειτων V | om ημερας V **31** Ιερουσαλημ (in Ιλημ 1 lit ras inter λ et η A¹) ητω αγια] η Ιηλμ εστω η αγια ℵ* (η 2° improb ℵ^c.a) | ητω] εσται V | αφιμενη ℵ*V* (αφιεμ. ℵ^c.a αφειμ. V^a) | αι (ε ℵ*) δεκατα[ι] ℵ τας δεκατας ℵ^c.a τας δε δεκ. V **31—32** τελη αφιημι· και AV **32** ακρας] σαρρας (sic) ℵ* (ακρας ℵ^c.a, c.b) | της 2°] την ℵ* (της ℵ^c.a, c.b) V | om και 2° ℵ | αρχιερει] +ανδρας ℵ* (improb ℵ^c.a nisi iam antea) | καταστηση ℵV | om αν 2° V | αυτος εκλεξηται ℵV | om αυτην V **33** φορους] +αυτων ℵ^c.a | κτηνων] pr των ℵV **34** αι εορτ.] om αι V | νουμηνια ℵ* (-νιαι ℵ^c.a) | αποδεδιγμεναι] pr αι ℵ | om ημεραι 3° ℵ | ημεραι 4°] +εστωσαν ℵ | ατελειας] ατελις ℵ* (-λιας ℵ¹V*) | πασιν ℵ | om πασῃ ℵV **35** ουχ εξει] ουκ εχει ℵV | παντος] τινος ℵ παντων V* (-τος V¹) **36** προγραφητωσαν (-τωσαν A)] προγρα sup ras et in mg A^a προφητωσαν V* (προγραφ. V¹) **37** om και κατασταθησεται ...του βασιλεως ℵ | ταις μεγ. ℵ* (τοις μεγ. ℵ¹) | εκ τουτων κατασταθησεται] κριται κατασταθησονται ℵ | επ αυτων rescr A¹ | εξ αυτων εστωσαν] εστωσα[ι] εαυτων ℵ εστ. εξ αυτ. V | αυτων 4°] εαυτων ℵ | καθα και] καθως ℵ **38** Σαμαρειας V | om το ℵ | επακουσαι ℵ* (υπ. ℵ^c.a, c.b) | αλλη εξουσια ℵV

39 39 Πτολεμαίδα καὶ τὴν προσκυροῦσαν αὐτῇ δέδωκα δόμα τοῖς ἁγίοις A
τοῖς ἐν Ἰερουσαλὴμ εἰς τὴν προκαθήκουσαν δαπάνην τοῖς ἁγίοις.
40 40 κἀγὼ δίδωμι κατ' ἐνιαυτὸν δέκα πέντε χιλιάδας σίκλων ἀργυρίου
41 ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βασιλέως, ἀπὸ τῶν τόπων τῶν ἀνηκόντων. 41 καὶ
πᾶν τὸ πλεονάζον ὃ οὐκ ἀπεδίδοσαν ἀπὸ τῶν χρειῶν, ὡς ἐν τοῖς
42 πρώτοις ἔτεσιν, ἀπὸ τοῦ νῦν δώσωσιν εἰς τὰ ἔργα τοῦ οἴκου. 42 καὶ
ἐπὶ τούτοις πεντακισχιλίους σίκλους ἀργυρίου οὓς ἐλάμβανον ἀπὸ τῶν
χρειῶν, ὡς ἐν τοῖς πρώτοις ἔτεσιν, τοῦ ἁγίου ἀπὸ τοῦ λόγου κατ' ἐνι-
αυτόν, καὶ ταῦτα ἀφίεται, διὰ τὸ ἀνήκειν αὐτὰ τοῖς ἱερεῦσιν τοῖς
43 λειτουργοῦσιν. 43 καὶ ὅσοι ἐὰν φύγωσιν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Ἰεροσο-
λύμοις καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ, ὀφίλων βασιλικὰ καὶ πᾶν
πρᾶγμα, ἀπολελύσθωσαν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῇ βασιλείᾳ
44 μου. 44 καὶ τοῦ οἰκοδομηθῆναι καὶ τοῦ ἐπικαινισθῆναι τὰ ἔργα τῶν
45 ἁγίων, καὶ ἡ δαπάνη δοθήσεται ἐκ τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως. 45 καὶ τοῦ
οἰκοδομηθῆναι τὰ τείχη Ἰερουσαλήμ, καὶ ὀχυρῶσαι κυκλόθεν, καὶ ἡ
δαπάνη δοθήσεται ἐκ τοῦ λόγου τοῦ βασιλέως, καὶ τοῦ οἰκοδομῆσαι τὰ
46 τείχη ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ. 46 Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰωναθὰν καὶ ὁ λαὸς
τοὺς λόγους τούτους, οὐκ ἐπίστευσεν αὐτοῖς οὐδὲ ἐπεδέξαντο, ὅτι
ἐπεμνήσθησαν τῆς κακίας τῆς μεγάλης ἧς ἐποίησεν ἐν Ἰσραήλ, καὶ
47 ἔθλιψεν αὐτοὺς σφόδρα. 47 καὶ εὐδόκησαν ἐν Ἀλεξάνδρᾳ, ὅτι αὐτὸς
ἐγένετο αὐτοῖς ἀρχηγὸς λόγων εἰρηνικῶν, καὶ συνεμάχουν αὐτῷ πάσας
48 τὰς ἡμέρας. 48 καὶ συνήγαγεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς δυνάμεις μεγά-
49 λας, καὶ παρενέβαλεν ἐξ ἐναντίας Δημητρίου. 49 καὶ συνῆψαν πόλε-
μον οἱ δύο βασιλεῖς, καὶ ἔφυγεν ἡ παρεμβολὴ Δημητρίου, καὶ ἐδί-
50 ωξεν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καὶ ἴσχυσεν ἐπ' αὐτούς. 50 καὶ ἐστερέωσεν
πόλεμον σφόδρα ἕως ἕδυ ὁ ἥλιος, καὶ ἔπεσεν ὁ Δημήτριος ἐν τῇ

39 τοις αγιοις 1° bis scr V* (improb V^{a}) | καθηκουσαν ℵV **40** καγω] ℵV + δε V **41** ο] οι ℵ* (ι ras ℵ^{2}) | απο 1°] pr οι ℵ | εθνεσιν ℵ* (ετ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | δωσουσιν ℵV^{a} (-σι) δοσ. V* | om εις V **42** ους] οσα ℵ* (ους ℵ$^{c.a}$) | om ως εν τοις πρωτοις ετεσιν ℵ | ετεσιν] εθεσιν A | αφιται ℵ* (αφιετ. ℵ$^{c.a}$) **43** οφιλων] ο οφειλων V | βασιλικα] βασιλει V | παντα] πᾱ | πραγμα ℵ* | αυτοις]+ απολελυσθωσαν ℵ **44** om και 2° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | om του 2° ℵV | και η δαπανη...βασιλεως uncis incl ℵ$^{c.a, c.b}$ | om η δαπ. V **45** οχυρωσαι] ωχυρωσεν ℵ | εν] Ιηλμ ℵ **46** επιστευσαν ℵ$^{c.a}$V | επεταξαντο ℵ* (επεδεξ. ℵ$^{c.a}$) | εμνησθησαν ℵV | εποιησαν ℵ*^{vid} (-σεν ℵ$^{c.a\ vid}$) **47** ευδοκησαν εν] ευδοκησαμεν A | αυτος] pr και V **48** ο βασιλευς Αλεξανδρος ℵ | δυναμεις (-μις A) μεγαλας] πασας τας δυναμεις (-μις ℵ* -μεις ℵ$^{c.b}$) ℵ | Δημητριος ℵ* (-τριου ℵ$^{c.a, c.b}$) **49** συνηψεν ℵ*$^{(vid)}$ (-ψαν ℵ^{1}) | Δημητριου] Αλεξανδρου ℵ* (Δημ. ℵ$^{c.a, c.b}$) A | αυτον] αυτους ℵ$^{c.a}$ ante αυτον ras 3 litt A$^{a?}$ | ο Αλεξανδρος] ο Δημητριος ℵ* (Αλεξανδρος ℵ$^{c.a}$) A **50** πολεμον] pr τον ℵV | εδυ ο ηλιος] ηλιος εδυ ℵ ο ηλ. εδ. ℵ^{1}

Α ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 51Καὶ ἀπέστειλεν Ἀλέξανδρος πρὸς Πτολεμαῖον 51
βασιλέα Αἰγύπτου πρέσβεις κατὰ τοὺς λόγους τούτους λέγων 52Ἐπεὶ 52
ἀνέστρεψα εἰς τὴν βασιλείαν μου καὶ ἐκάθισα ἐπὶ θρόνου πατέρων
μου καὶ ἐκράτησα τῆς ἀρχῆς, καὶ συνέτριψα τὸν Δημήτριον καὶ
ἐπεκράτησα τῆς χώρας ἡμῶν· 53καὶ συνῆψα πρὸς αὐτὸν μάχην, 53
καὶ συνετρίβη αὐτὸς καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ ὑφ' ἡμῶν, καὶ ἐκαθίσαμεν
ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτοῦ· 54καὶ συνστήσωμεν πρὸς αὐτὸν φιλίαν· 54
καὶ νῦν δός μοι τὴν θυγατέρα σου εἰς γυναῖκα, καὶ ἐπιγαμβρεύσω σοι,
καὶ δώσω σοι δόματα καὶ αὐτῇ ἄξιά σου. 55καὶ ἀπεκρίθη Πτολε- 55
μαῖος ὁ βασιλεὺς λέγων Ἀγαθὴ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἀνέστρεψας εἰς γῆν
πατέρων σου, καὶ ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου βασιλείας αὐτῶν. 56καὶ νῦν 56
ποιήσω σοι ἃ ἔγραψας· ἀλλὰ ἀπάντησον εἰς Πτολεμαίδα, ὅπως ἰδω-
μεν ἀλλήλους, καὶ ἐπιγαμβρεύσω σοι καθὼς εἴρηκας. 57καὶ ἐξῆλθεν 57
Πτολεμαῖος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς καὶ Κλεοπάτρα ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, καὶ
ἦλθεν εἰς Πτολεμαίδα ἔτους δευτέρου καὶ ἑξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ.
58καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς, καὶ ἐξέδετο αὐτῷ 58
Κλεοπάτραν τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν τὸν γάμον αὐτῆς ἐν
Πτολεμαίδι, καθὼς οἱ βασιλεῖς, ἐν δόξῃ μεγάλῃ. 59Καὶ 59
ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος Ἰωνάθῃ ἐλθεῖν εἰς συνάντησιν
αὐτῷ. 60καὶ ἐπορεύθη μετὰ δόξης εἰς Πτολεμαίδα, καὶ ἀπήντησεν 60
τοῖς δυσὶν βασιλεῦσιν· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀργύριον καὶ χρυσίον καὶ
τοῖς φίλοις αὐτῶν καὶ δόματα πολλά, καὶ εὗρεν χάριν ἐναντίον
αὐτῶν. 61καὶ συνήχθησαν ἐπ' αὐτὸν ἄνδρες λοιμοὶ ἐξ Ἰσραήλ, 61
ἄνδρες παράνομοι, ἐντυχεῖν κατ' αὐτοῦ· καὶ οὐ προσέσχεν αὐτοῖς ὁ
βασιλεύς. 62καὶ προσέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεύς, καὶ ἐξέδυσεν Ἰωνα- 62
θὰν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐνέδυσεν αὐτὸν πορφύραν· καὶ ἐποίησαν
οὕτως. 63καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπεν τοῖς 63

ℵV 52 εκαθισα] ενεκαθισα ℵ | θρονῶ] ℵ* (θρονου ℵc.a) | εκρατησας ℵ* (-σα ℵc.a) | επεκρατησεν ℵ* (-σα ℵc.a) 53 εκαθισα ℵc.a (postea rurs εκαθισαμεν) 54 συνστησωμεν] νυν στησομεν ℵV (-σωμ.) | αυτον] αυτους ℵ εαυτους V | om νυν ℵV 55 ανεστρεψας] επεστρεψας ℵV | om σου ℵ* (hab ℵc.a) | αυτου ℵ* (-των ℵc.a) 56 απαντησον] + μοι ℵc.a | ιδωμεν] incep ειρδ ℵ* ειδωμεν ℵ1, c.a 57 ετους...εκατοστου cum seqq (58) coniung ℵ | εξηκοστου] ξ' ℵ 58 om και 1° ℵ | Αλεξανδος (sic) A | εξεδοτο ℵc.aV 59 Αλεξανδρος ο βασιλευς ℵV | Ιωναθη] Ιωναθα ℵ* τω Ιωναθαν ℵc.a Ιωναθαν V | συναντησιν] pr τῃ ℵc.a 60 εις Πτ. μετα δ. V | δυσι V | βασιλευσι ℵVa | δοματα ℵV] δυνατα A | εναντιον] ενωπιον ℵ 61 συνηχθησαν] επισυνηχθησαν ℵV | επ] προς ℵV | παρανομοι] ανομοι ℵ 62 om αυτοις ℵV | ο βασιλευς] incep λ ℵ* (improb ℵ1) | εξεδυσαν ℵV | ενεδυσαν ℵ 63 εκαθισαν ■ | ο βασιλευς] οι βασιλεις ℵ | αυτου 1°] αυτω| ℵ* (-του ℵc.a) | ειπαν ℵ* (-πεν ℵc.a)

ἄρχουσιν αὐτοῦ Ἐξέλθατε μετ' αὐτοῦ εἰς μέσον τῆς πόλεως, καὶ Α
κηρύξατε τοῦ μηδένα ἐντυγχάνειν κατὰ τούτου περὶ μηδενὸς πρά-
64 γματος, καὶ μηδεὶς αὐτῷ ἐνοχλείτω περὶ παντὸς λόγου. 64 καὶ ἐγένετο
ὡς εἶδον οἱ ἐντυγχάνοντες τὴν δόξαν αὐτοῦ καθὼς ἐκήρυξεν, καὶ περι-
65 βεβλημένον αὐτὸν σινδόνα, καὶ ἔφυγον πάντες. 65 καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν
ὁ βασιλεύς, καὶ ἔγραψεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων, καὶ ἔθετο αὐτὸν
66 στρατηγὸν καὶ μεριδάρχην. 66 καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωναθὰν εἰς Ἰερου-
σαλὴμ μετ' εἰρήνης καὶ εὐφροσύνης.

67 67 Καὶ ἐν ἔτει πέμπτῳ καὶ ἑξηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἦλθεν Δημήτριος
68 ὁ υἱὸς Δημητρίου ἐκ Κρήτης εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων αὐτοῦ. 68 καὶ
ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς, καὶ ἐλυπήθη σφόδρα, καὶ ἀπέστρεψεν
69 εἰς Ἀντιοχίαν. 69 καὶ κατέστησεν Δημήτριος Ἀπολλώνιον τὸν ὄντα
ἐπὶ Κοίλης Συρίας, καὶ συνήγαγεν δύναμιν μεγάλην, καὶ παρενέβαλεν
70 ἐν Ἰαμνείᾳ· καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Ἰωναθὰν τὸν ἀρχιερέα, λέγων 70 Σὺ
μονώτατος ἐπαίρῃ ἐφ' ἡμᾶς, ἐγὼ δὲ ἐγενήθην εἰς καταγέλωτα καὶ
ὀνειδισμὸν διὰ σέ· καὶ διὰ τί ἐξουσιάζῃ ἐφ' ἡμᾶς ἐν τοῖς ὄρεσιν;
71 71 νῦν οὖν εἰ πέποιθας ἐπὶ ταῖς δυνάμεσίν σου, κατάβηθι πρὸς ἡμᾶς
εἰς τὸ πεδίον, καὶ συνκριθώμεν ἑαυτοῖς ἐκεῖ, ὅτι μετ' ἐμοῦ ἐστιν
72 δύναμις τῶν πόλεων. 72 ἐρώτησον καὶ μάθε τίς εἰμι καὶ οἱ λοιποὶ
οἱ βοηθοῦντες ἡμῖν· καὶ λέγουσιν Οὐκ ἔστιν ὑμῖν στάσις ποδὸς κατὰ
πρόσωπον ἡμῶν, ὅτι δὶς ἐτροπώθησαν οἱ πατέρες σου ἐν τῇ γῇ αὐτῶν.
73 73 καὶ νῦν οὐ δυνήσῃ ὑποστῆναι τὴν ἵππον καὶ δύναμιν τοιαύτην
ἐν τῷ πεδίῳ, ὅπου οὐκ ἔστιν λίθος οὐδὲ κόχλαξ οὐδὲ τόπος τοῦ
74 φυγεῖν. 74 Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰωναθὰν τῶν λόγων Ἀπολλωνίου,
ἐκινήθη τῇ διανοίᾳ, καὶ ἐπέλεξεν δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, καὶ ἐξῆλθεν
ἐξ Ἰερουσαλήμ, καὶ συνήντησεν αὐτῷ Σίμων ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπὶ
75 βοήθειαν αὐτοῦ. 75 καὶ παρενέβαλεν ἐπὶ Ἰόππην, καὶ ἀπέκλεισαν

63 om αυτου 2° ℵ* (hab ℵc.a) V | κατα τουτου] κατα του σου (sic) A κατ ℵV αυτου ℵV | παρενοχλειτω ℵV **64** σινδονα] πορφυραν ℵV | om και 3° V **66** om εις Ιερουσαλημ ℵ **67** εν ετει...εκατοστω] ε ετι και ξ' και ρ' ℵ* εν ε' ετι κ. ξ' κ. ρ' ℵc.a | ο υιος] om ο ℵV | εκ Κρητης] om κ 1° A* (superscr Aa?) **68** ελυπηθη]+ο βασιλευς ℵ* (improb et unc incl ℵ1, c.a, c.b) | υπεστρεψεν ℵ* (απεστρ. ℵc.a) V | Αντιοχειαν V **69** Κοιλης] pr της ℵc.a | παρενεβαλον ℵ* (-λεν ℵc.a) | εν Ιαμνεια] επι Ιαμνιαν ℵV **70** ονειδισμον] pr εις ℵV | εξουσιαζη (-ζει Va)] pr συ ℵ **71** ει πεποιθας] επιπεποιθας (? επι πεπ.) ℵ | συνκρ. Va | μετ εμου εστιν] ουκ εστι ετι ℵ* (μετ εμ. εστ. ℵc.a) **72** λοιμοι V* (λοιπ. V1) | ημιν] υμιν V | υμιν] ημιν ℵ*A (υμ. ℵc.a) | στασις] seq ras 1 lit (σ vel ο) in A | om ποδος ℵ*. ποδων ℵc.a | δις ετροπωθησαν] διετροπωθησαν ℵ **73** om και 2° ℵ | του φυγειν] που φυγειν A **74** εξ] εις ℵ* (εξ ℵc.b) | συνηντησεν] συνην V | επι βοηθειαν] ε. βοηθιαν ℵ επιβοηθειν V | αυτου 2°] αυτω ℵV **75** Ιωππ. V

Α αὐτὸν οἱ ἐκ τῆς πόλεως, ὅτι φρουρὰ Ἀπολλωνίου ἐν Ἰόππῃ, καὶ ἐπολέμησαν αὐτήν. 76καὶ φοβηθέντες ἤνοιξαν οἱ ἐκ τῆς πόλεως, 76
καὶ ἐκυρίευσεν Ἰωναθὰν Ἰόππης. 77καὶ ἤκουσεν Ἀπολλώνιος, καὶ 77
παρενέβαλεν τρισχιλίαν ἵππον καὶ δύναμιν πολλήν, καὶ ἐπορεύθη
εἰς Ἄζωτον ὡς διοδεύων, καὶ ἅμα προσῆγεν εἰς τὸ πεδίον, καὶ διὰ
τὸ ἔχειν αὐτὸν πλῆθος ἵππου καὶ πεποιθέναι ἐπ' αὐτήν. 78καὶ κατε- 78
δίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Ἄζωτον, καὶ συνῆψαν αἱ παρεμβολαὶ ὀπίσω
αὐτοῦ εἰς πόλεμον. 79καὶ ἀπέλειπεν Ἀπολλώνιος χιλίαν ἵππον 79
κρυπτῶς κατόπισθεν αὐτῶν· 80καὶ ἔγνω Ἰωναθὰν ὅτι ἔστιν ἔνεδρον 80
κατόπισθεν αὐτοῦ. καὶ ἐκύκλωσαν αὐτοῦ τὴν παρεμβολήν, καὶ ἐξετί-
ναξαν τὰς σχίζας εἰς τὸν λαὸν ἐκ πρωΐθεν ἕως δείλης. 81ὁ δὲ λαὸς 81
ἱστήκει καθὼς ἐπέταξεν Ἰωναθάν, καὶ ἐκοπίασαν οἱ ἵπποι αὐτῶν.
82καὶ εἵλκυσεν Σίμων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ συνῆψεν πρὸς τὴν 82
φάλαγγα, ἡ γὰρ ἵππος ἐξελύθη· καὶ συνετρίβησαν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ
ἔφυγαν. 83καὶ ἡ ἵππος ἐσκορπίσθη ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἔφυγον εἰς 83
Ἄζωτον, καὶ εἰσῆλθον εἰς Βηθδαγὼν τὸ εἰδώλιον αὐτῶν τοῦ σωθῆναι.
84καὶ ἐνεπύρισεν Ἰωναθὰν τὴν Ἄζωτον καὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ 84
αὐτῆς, καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα αὐτῶν, καὶ τὸ ἱερὸν Δαγὼν καὶ τὸ ἱερὸν
αὐτῆς ἐνεπύρισεν ἐν πυρί. 85καὶ ἐγένοντο οἱ πεπτωκότες μαχαίρᾳ 85
σὺν τοῖς ἐνπυρισθεῖσιν εἰς ἄνδρας ὀκτακισχιλίους. 86καὶ ἀπῆρεν 86
ἐκεῖθεν Ἰωναθάν, καὶ παρενέβαλεν εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἐξῆλθον οἱ
ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν αὐτῷ ἐν δόξῃ μεγάλῃ. 87καὶ ἐπέ- 87
στρεψεν Ἰωναθὰν σὺν τοῖς παρ' αὐτοῦ ἔχοντες σκῦλα πολλά. 88καὶ 88
ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τούτους, καὶ
προσέθετο δοξάσαι τὸν Ἰωναθάν. 89καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ πόρπην 89
χρυσῆν, ὡς ἔθος ἐστὶν δίδοσθαι τοῖς συγγενεῦσιν τῶν βασιλέων· καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ τὴν Ἀκκαρὼν καὶ πάντα τὰ ὅρια αὐτῆς εἰς κληροδοσίαν.

NV 75 αυτον] αυτην ℵ* (-τον ℵc.a) V | φρουραν ℵ | Ιοππη (Ιωππ. V)]+ευρον ℵ | επολεμησεν V 76 φοβηθεντες] incep ε ℵ* (improb ℵ1) | εκυριευσαν ℵ* (-σεν ℵc.a, c.b) | Ιωππ. Va 77 παρεβαλεν V* παρελαβεν V1 | προηγεν ℵ | om και 6ο NV | αυτην] αυτη ℵ 78 αυτου 1ο]+εις πολεμον NV 79 απελιπεν ℵ 80 αυτου 1ο] αυτων V | εκυκλωσεν V | λαον] ναο| ℵ* (λαον ℵc.a) 82 συνηψαν ℵ | φαραγγα ℵ* (φαλ. ℵc.a) φραγγ. V* (φαρ. V1) | απ] υπ ℵV | εφυγον V 83 εσκορπ.] εξελυθη V | εφυγεν ℵ | Βηθδαγων] Βοδαγων ℵ* (Βηθδ. ℵc.a, c.b) 84 τας (τ sup ras Aa) πολεις] τας πολις ℵ | και το ιερον αυτης] και τους συνφυτου|τουντας εις αυτο ℵ* (improb τοῦ ℵ1f) και τους συνφευγοντας (-φυγ. V) εις αυτο ℵc.a, c.bV | om εν NV 85 εγενετο ℵ* (εγενοντο ℵc.a) | εμπυρισθισιν ℵ 86 εκειθεν] ενθε| ℵ om V | εις 1ο] επι NV | Ασκαλωνα] Καλωνα A 87 Ιωναθαν]+ις (εις ℵc.a) Ιηλμ ℵ+εις Ιλημ V | εχοντι ℵ* (-τες ℵc.a) 88 om Αλεξανδρος V | προσεθετο]+ετι NV 89 εστι V | συγγενεσιν ℵ* (-νευσιν ℵc.a) V (-σι) | Ακκαρω ℵ* (Ακκαρων ℵc.b)

I 1 [1]Καὶ ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου ἤθροισεν δυνάμεις πολλὰς ὡς ἡ ἄμμος A
ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, καὶ πλοῖα πολλά· καὶ ἐζήτησεν
κατακρατῆσαι τῆς βασιλείας Ἀλεξάνδρου δόλῳ, καὶ προσθεῖναι αὐτὴν
2 τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. [2]καὶ ἐξῆλθεν εἰς Συρίαν λόγοις εἰρηνικοῖς, καὶ
ἤνοιγον αὐτῷ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων, καὶ συνήντων αὐτῷ, ὅτι ἐντολὴ
ἦν Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως συναντᾶν αὐτῷ διὰ τὸ πενθερὸν αὐτοῦ
3 εἶναι. [3]ὡς δὲ εἰσεπορεύετο εἰς τὰς πόλεις Πτολεμαΐδος, ἀπέτασσε
4 τὰς δυνάμεις φρουρὰν ἐν ἑκάστῃ πόλει. [4]ὡς δὲ ἤγγισεν Ἀζώτου,
ἔδειξαν αὐτῷ τὸ ἱερὸν Δαγὼν ἐνεπυρισμένον καὶ Ἄζωτον καὶ τὰ περι-
πόλια αὐτῆς καθῃρημένα καὶ τὰ σώματα ἐρριμμένα, καὶ τοὺς ἐνπε-
πυρισμένους οὓς ἐνεπύρισεν ἐν τῷ πολέμῳ, ἐποίησαν γὰρ θιμωνιὰς
5 αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ αὐτοῦ. [5]καὶ διηγήσαντο τῷ βασιλεῖ ἃ ἐποίησεν
6 Ἰωναθάν, εἰς τὸ ψογίσαι αὐτόν· καὶ ἐσίγησεν ὁ βασιλεύς. [6]καὶ
συνήντησεν Ἰωναθὰν τῷ βασιλεῖ εἰς Ἰόππην μετὰ δόξης, καὶ ἠσπά-
7 σαντο ἀλλήλους, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐκεῖ. [7]καὶ ἐπορεύθη Ἰωναθὰν
μετὰ τοῦ βασιλέως ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ καλουμένου Ἐλευθέρου, καὶ
8 ἐπέστρεψεν εἰς Ἰερουσαλήμ. [8]ὁ δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἐκυρίευσεν
τῶν πόλεων τῆς παραλίας ἕως Σελευκίας τῆς παραθαλασσίας, καὶ
9 διελογίζετο περὶ Ἀλεξάνδρου λογισμοὺς πονηρούς. [9]καὶ ἀπέστειλεν
πρέσβεις πρὸς Δημήτριον βασιλέα, λέγων Δεῦρο συνθώμεθα πρὸς
ἑαυτοὺς διαθήκην, καὶ δώσω σοι τὴν θυγατέρα μου ἣν ἔχει Ἀλέ-
10 ξανδρος, καὶ βασιλεύσεις τῆς βασιλείας τοῦ πατρός σου· [10]μεταμε-
μέλημαι γὰρ δοὺς αὐτῷ τὴν θυγατέρα μου, ἐζήτησεν γὰρ ἀποκτεῖναί με.
11 [11]καὶ ἐψόγισεν αὐτὸν χάριν τοῦ ἐπιθυμῆσαι αὐτὸν τῆς βασιλείας
12 αὐτοῦ. [12]καὶ ἀφελόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα, ἔδωκεν αὐτὴν τῷ
Δημητρίῳ, καὶ ἠλλοιώθη τὸ πρόσωπον Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐφάνη ἔχθρα

XI **1** ο βασιλευς] om ο ℵV | δυναμις ℵ* (-μεις ℵc.b) A | πολλα V* (-λας ℵV Va) | ως η] ως ει Va | η παρα] om η ℵ* (hab ℵc.a) | εζητησεν κατακρατησαι] εζητησε και κατεκρατησε ℵ* (εζητησε κατακρατησε ℵc.a) **2** λογοις ειρηνικοις] λεγων λογους ιρηνικους ℵ | των πολεων] της πολεως ℵ | συνηντου] ℵ | εντολη ην] εντολην A* (-λη ην A1) | τον V* (το Va) **3** εισεπορευοντο V | Πτολεμαιδος] Πτολεμαιος ℵ* c.b (vid) (Πτολεμαιδ. ℵc.a) | απετασσε] V | δυναμις A | φρουραν] φρουρειν ℵc.b (-ριν) V **4** ηγγισεν] ηγγεισαν ℵ | Αζωτω Va | ενεπυρισμενον] ενπεπυρισμενον ℵV εμπ. Va | περιπολεια A | τα σωματα] om τα ℵ | ερριμμ. V | ενπεπυρισμενους ους (-νους| νους A* -νους| ους A1?)] εμπεπ. ους ℵVa | θειμωνιας ℵ θημ. Va **5** ψογισαι] ψεξαι ℵ **6** Ιωππ. Va **7** μετα του ℵV] μετ αυτου A **8** ο δε Πτολεμαιος ο βασιλευς ℵ | Πτολεμεος A : item 13, 15, 16, 18 | της παραλ.] pr εως V | παραλιου ℵ | Σελευκειας Va **9** βασιλεα] pr τον ℵ | θυγατεραν ℵ | ειχεν ℵ* (εχει ℵc.a et ut vid c.b) V | om και 3° ℵ* (hab ℵc.a) | της βασιλειας] τη βασιλεια A* vid (της βασιλειας A1) την βασιλειαν ℵ **10** μεταμεμελημαι γαρ] μετα γαρ εμε ℵ* (μεταμεμελημε γαρ ℵc.a) **11** εψογισεν] εψεξε ℵ* (εψογ. ℵc.a) | βασιλιας ℵ **12** τω Δημ.] om τω ℵ | ηλλ. το προσ. Αλεξανδρου] εδηλωθη τω Αλεξανδρω ℵ ηλλ. τω Αλ. V | εχθρα] pr η ℵV

Α αὐτῶν. [13]Καὶ εἰσῆλθεν Πτολεμαῖος εἰς Ἀντιοχίαν, καὶ περιέθετο 13
τὸ διάδημα τῆς Ἀσίας, καὶ περιέθετο δύο διαδήματα περὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ, τὸ τῆς Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου. [14]Ἀλέξανδρος δὲ ὁ βασιλεὺς ἦν 14
εἰς Κιλικίαν κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους, ὅτι ἀπεστάτουν οἱ ἀπὸ τῶν
τόπων ἐκείνων. [15]καὶ ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, καὶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὸν ἐν 15
πολέμῳ· καὶ ἐξήγαγεν Πτολεμαῖος καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ ἐν χειρὶ
ἰσχυρᾷ, καὶ ἐτροπώσατο αὐτόν. [16]καὶ ἔφυγεν Ἀλέξανδρος εἰς τὴν 16
Ἀραβίαν, τοῦ σκεπασθῆναι αὐτὸν ἐκεῖ· ὁ δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος
ὑψώθη. [17]καὶ ἀφεῖλεν Ζαβδιὴλ ὁ Ἄραψ τὴν κεφαλὴν Ἀλεξάνδρου, 17
καὶ ἀπέστειλεν τῷ Πτολεμαίῳ. [18]καὶ ὁ βασιλεὺς Πτολεμαῖος ἀπέ- 18
θανεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, καὶ οἱ ὄντες ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν αὐτοῦ
ἀπώλοντο ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν. [19]καὶ ἐβασίλευσεν Δημήτριος 19
ἔτους ἑβδόμου καὶ ἑξηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ.

[20]Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις συνήγαγεν Ἰωναθὰν τοὺς ἐκ τῆς Ἰου- 20
δαίας, τοῦ ἐκπολεμῆσαι τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ ἐποίησαν
ἐπ' αὐτὴν μηχανὰς πολλάς. [21]καὶ ἐπορεύθησάν τινες μισοῦντες τὸ 21
ἔθνος αὐτῶν, ἄνδρες παράνομοι, πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλαν
αὐτῷ ὅτι Ἰωναθὰν περικάθηται τὴν ἄκραν. [22]καὶ ἀκούσας ὠργίσθη· 22
ὡς δὲ ἤκουσεν, εὐθέως ἀναζεύξας ἦλθεν εἰς Πτολεμαίδα, καὶ ἔγραψεν
Ἰωναθὰν τοῦ μὴ περικαθῆσθαι καὶ τοῦ ἀπαντῆσαι αὐτὸν αὐτῷ συν-
μίσγειν εἰς Πτολεμαίδα τὴν ταχίστην. [23]ὡς δὲ ἤκουσεν Ἰωναθάν, 23
ἐκέλευσεν περικαθῆσθαι· καὶ ἐπέλεξεν τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ καὶ
τῶν ἱερέων, καὶ ἔθωκεν αὐτὸν τῷ κινδύνῳ. [24]καὶ λαβὼν ἀργύριον 24
καὶ χρυσίον καὶ ἱματισμὸν καὶ ἕτερα ξένια πλείονα, καὶ ἐπορεύθη
πρὸς τὸν βασιλέα εἰς Πτολεμαίδα, καὶ εὗρεν χάριν ἐναντίον αὐτοῦ.
[25]καὶ ἐνετύγχανον κατ' αὐτοῦ τινες ἄνομοι τῶν ἐκ τοῦ ἔθνους. [26]καὶ 25
ἐποίησεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς καθὼς ἐποίησαν αὐτῷ οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ 26
ὕψωσεν αὐτὸν ἐναντίον πάντων τῶν φίλων αὐτοῦ. [27]καὶ ἔστησεν 27
αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ ὅσα ἄλλα εἶχεν τίμια τὸ πρότερον, καὶ

ℵV **13** εισηλθεν] εξηλθεν ℵ* (εισηλθ. ℵc.a, c.b) | Αντιοχειαν V | Αιγυπτου και Ασιας ℵ Αιγ. και το της Ασ. V **14** εις Κιλικιαν] εν Κιλικια ℵV **15** ηλθον ℵ* (ηλθεν ℵc.a) | αυτον 1ο] αυτων Va | om εν 1ο ℵc.aV | Πτολεμαιος]+την δυναμιν ℵc.a **16** om αυτον ℵ* (hab ℵc.a) **18** ο βασιλευς] om ο ℵ* (hab ℵc.b) | om εν 1ο ℵ **19** εβδομου...εκατοστου] ζ′ και ξ′ και ρ′ ℵ **20** εκειναισυνηγαγεν ℵ | εκπολεμησαι] πολεμησαι ℵ | εποιησεν ℵ | εν αυτη ℵ* (επ αυτην ℵc.a, c.b) **21** επορευθημεν ℵ* (-σαν ℵc.a) | εθνος]+ημῶ| ℵ* (improb ℵ1, c.a) **22** περικαθησθαι]+τη ακρα ℵc.a | συνμισγειν (συνμιγειν V* συγμιγηναι Va)] pr ɣ ℵc.a **23** om δε ℵ* (hab ℵc.a) | επελεξεν] εξελεξεν ℵ | ιερεων] Ιουδαιων ℵ | αυτον] εαυτον ℵ **24** ετερα ξενια] εταραξεν τα A | πλειον ℵ* (πλειονα ℵc.a) | om και 5ο V **26** οι προ αυτου αυτω ℵ | παντων των φ. αυτου] των φιλῶ| αυτου παντων ℵ παντων τ. φ. α. παντων (sic) V **27** αρχιεροσυνην AV*

28 ἐποίησεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων ἡγεῖσθαι. [28]καὶ ἠξίωσεν Ἰωναθὰν Α
τὸν βασιλέα ποιῆσαι τὴν Ἰουδαίαν ἀφορολόγητον καὶ τὰς τρεῖς τοπαρ-
χίας καὶ τὴν Σαμαρῖτιν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ τάλαντα τριακόσια.
29 [29]καὶ εὐδόκησεν ὁ βασιλεύς, καὶ ἔγραψεν τῷ Ἰωναθὰν ἐπιστολὰς περὶ
30 πάντων τούτων ἐχούσας τὸν τρόπον τοῦτον [30]Βασιλεὺς Δημήτριος
31 Ἰωναθὰν τῷ ἀδελφῷ χαίρειν, καὶ ἔθνει Ἰουδαίῳ. [31]τὸ ἀντίγραφον
τῆς ἐπιστολῆς, ἧς ἐγράψαμεν Λασθένει τῷ συγγενεῖ ἡμῶν περὶ ὑμῶν,
32 γεγράφαμεν καὶ πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἴδητε [32]Βασιλεὺς Δημήτριος
33 Λασθένει τῷ πατρὶ χαίρειν. [33]τῷ ἔθνει τῶν Ἰουδαίων φίλοις ἡμῶν
καὶ συντηροῦσι τὰ πρὸς ἡμᾶς δίκαια ἐκρίναμεν ἀγαθοποιῆσαι, χάριν
34 τῆς ἑαυτῶν εὐνοίας πρὸς ἡμᾶς. [34]ἑστάκαμεν οὖν αὐτοῖς τὰ ὅρια τῆς
Ἰουδαίας καὶ τοὺς τρεῖς νομούς, Ἀφαίρεμα καὶ Λυδδὰ καὶ Ῥαθαμείν·
προσετέθησαν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀπὸ τῆς Σαμαρίτιδος· καὶ πάντα τὰ
συγκυροῦντα αὐτοῖς πᾶσιν τοῖς θυσιάζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀντὶ
τῶν βασιλικῶν ὧν ἐλάμβανεν ὁ βασιλεὺς παρ' αὐτῶν τὸ πρότερον
35 κατ' ἐνιαυτὸν ἀπὸ τῶν γενημάτων τῆς γῆς καὶ τῶν ἀκροδρύων. [35]καὶ
τὰ ἄλλα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν ἀπὸ τοῦ νῦν τῶν δεκατῶν καὶ τῶν τελῶν
τῶν ἀνηκόντων ἡμῖν, καὶ τὰς τοῦ ἁλὸς λίμνας, καὶ τοὺς ἀνήκοντας
ἡμῖν στεφάνους, πάντα ἐπαρκέσομεν αὐτοῖς. [36]καὶ οὐκ ἀθετήσεται
37 οὐδὲν τούτων ἀπὸ τοῦ νῦν ἐπὶ τὸν ἅπαντα χρόνον. [37]νῦν οὖν ἐπι-
μελεῖσθε τοῦ ποιῆσαι τούτων ἀντίγραφον, καὶ δοθήτω Ἰωναθάν, καὶ
38 τεθήτω ἐν ὄρει τῷ ἁγίῳ ἐν τόπῳ ἐπιτηδείῳ ἐπισήμῳ. [38]Καὶ
ἴδεν Δημήτριος ὁ βασιλεὺς ὅτι ἡσύχασεν ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ
καὶ οὐθὲν αὐτῷ ἀνθεστήκει, καὶ ἀπέλυσεν πάσας τὰς δυνάμεις
αὐτοῦ, ἕκαστον εἰς τὸν ἴδιον τόπον, πλὴν τῶν ξένων δυνάμεων
ὧν ἐξενολόγησεν ἀπὸ τῶν νήσων τῶν ἐθνῶν· καὶ ἦχθρασαν αὐτῶν

27 *των πρωτων*] om των ℵ* (hab ℵc.a) om πρωτων V **28** Ιουδαια ℵ* ℵV (-δαιαν ℵc.a) | *τας τρεις τοπαρχιας*] τρις τριηαρχιας ℵ* (τας τρις τοπ. ℵc.a, c.b) | Σαμαρειτιν ℵVa | επηγγειλατο ℵV **29** επιστολην V | εχουσαν V **30** Ιουδαιων ℵAaV **31** om το ℵ | *συνγενει* ℵ | *ημων*] υμων ℵ*A* vid (ημ. ℵc.aAa) **32** Λασθενι ℵA **33** *ημων*] ουσιν ℵ | *συντηρουσιν* V*| *αγαθον ποιησαι* ℵ | *εαυτων*] εξ αυτων ℵV **34** *εστακιμεν* ℵ | om ουν ℵ | om *αυτοις* 1ο V | *τα ορια*] τα τε ορ. ℵV | Αφερεμα AV*| Ιουδεα ℵ (-δαια ℵc.a) | Σαμαρειτ. V | *συνκυρουντα* ℵV*| *πασι* V | *ακροδυων* A **35** *τελων*] + και ℵ* (improb ℵ1? (non c.a)) | *το του αλος λιμνων* ℵ* (τας τ. αλ. λιμνας ℵc.a) | *παντας* ℵ | *επαρκεσωμεν* ℵ **36** *αθετησετε* ℵ *αθετηθησεται* V | *ουδεν*] ουδε εν ℵ | *νυν*] + απο του νυν ℵ* (improb ℵc.a) | *επι*] εις ℵ* και εις ℵc.a **37** *επιμελεσθαι* ℵV*| *Ιναθαν* V* | *ορει*] pr τω ℵ | *τοπω επιτηδειω*] τω τοπω επιτηνιω ℵ* (επιτηδ. ℵc.a) **38** *ειδεν* ℵV*| *ουδεν* ℵV | *ανθιστ.* V* (*ανθειστ.* Va) | om *πασας* ℵV | om *εις τον* A | *ιδιον τοπον*] *τ. αυτου* V | *δυναμεων* ℵ | *ηχθρασαν αυτων*] ηχθραινον αυτω ℵ ηχραναν (ηχθρ. V1) αυτω V

Α πᾶσαι αἱ δυνάμεις αἱ ἀπὸ τῶν πατέρων. 39 Τρύφων δὲ ἦν τῶν 39
παρὰ Ἀλεξάνδρου τὸ πρότερον, καὶ ἴδεν ὅτι πᾶσαι αἱ δυνάμεις
καταγογγύζουσιν κατὰ τοῦ Δημητρίου, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Σινα-
μαλκουὴ τὸν Ἄραβα, ὃς ἔτρεφεν τὸν Ἀντίοχον τὸ παιδάριον
τὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου· 40 καὶ προσήνδρευεν αὐτῷ, ὅπως παραδοῖ 40
αὐτὸν αὐτῷ, ὅπως βασιλεύσῃ ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ ἀπ-
ήγγειλαν αὐτῷ ὅσα συνετέλεσεν Δημήτριος, καὶ τὴν ἔχθραν ἣν
ἐχθραίνουσιν αὐτῷ αἱ δυνάμεις αὐτοῦ· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἡμέρας
πολλάς. 41 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰωναθὰν πρὸς Δημήτριον τὸν 41
βασιλέα, ἵνα ἐκβάλῃ τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας ἐξ Ἰερουσαλὴμ καὶ τοὺς
ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν· ἦσαν γὰρ πολεμοῦντες τὸν Ἰσραήλ. 42 καὶ ἀπέ- 42
στειλεν Δημήτριος πρὸς Ἰωναθὰν λέγων Οὐ μόνον ταῦτα ποιήσω σοι
καὶ τῷ ἔθνει σου, ἀλλ' ἢ δόξῃ δοξάσω σε καὶ τὸ ἔθνος σου, ἐὰν
εὐκαιρίας τύχω. 43 νῦν οὖν ὀρθῶς ποιήσεις ἀποστείλας ἡμῖν ἄνδρας 43
οἳ συμμαχήσουσίν μοι, ὅτι ἀπέστησαν πᾶσαι αἱ δυνάμεις μου. 44 καὶ 44
ἀπέστειλεν Ἰωναθὰν ἄνδρας τρισχιλίους δυνατοὺς ἰσχύι αὐτῶν εἰς
Ἀντιοχίαν, καὶ ἦλθοσαν πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ηὐφράνθη ὁ βασιλεὺς
ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ αὐτῶν. 45 καὶ ἐπισυνήχθησαν οἱ ἐκ τῆς πόλεως εἰς 45
μέσον τῆς πόλεως εἰς ἄνδρας δώδεκα μυριάδας, καὶ ἠβούλοντο
ἀνελεῖν τὸν βασιλέα. 46 καὶ ἔφυγεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν αὐλήν, καὶ 46
κατελάβοντο οἱ ἐκ τῆς πόλεως τὰς διόδους τῆς πόλεως, καὶ ἤρξαντο
ἐκπολεμεῖν. 47 καὶ ἐκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τοὺς Ἰουδαίους ἐπὶ βοήθειαν, 47
καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν πάντες ἅμα· καὶ διεσπάρησαν ἐν τῇ
πόλει· καὶ ἀπέκτειναν ἐν τῇ πόλει ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς μυριάδας
δέκα. 48 καὶ ἐνεπύρισαν τὴν πόλιν, καὶ ἐλάβοσαν σκῦλα πολλὰ ἐν 48
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἔσωσαν τὸν βασιλέα. 49 καὶ ἴδον οἱ ἀπὸ τῆς 49
πόλεως ὅτι κατεκράτησαν οἱ Ἰουδαῖοι τῆς πόλεως ὡς ἠβούλοντο, καὶ
ἠσθένησαν ταῖς διανοίαις αὐτῶν, καὶ ἐκέκραξαν πρὸς τὸν βασιλέα

NV 39 ειδεν NV | Σινμαλκουη] Ιμαλκουε NV | ετρεφεν] ετρεψεν ℵ* (εθρεψεν ℵ1, c.b) | τον Αντιοχον] om τον NV | το του Αλεξ.] τον του Αλεξ. NV 40 om οπως παραδοι αυτον αυτω ℵ | παραδω V | βασιλευσει V* (-ση Va) | απηγγειλεν NV | οσα] α V | συνετελεσεν] συνετασσεν NV | Δημητριος] pr ο NV 42 Δημητριος]+ο ℵ* (improb ℵ1, c) | ταυτα μονον NV | αλλα ℵ* (αλλ η ℵc.a) | δοξα ℵ* (δοξη ℵc.a) | εαν] αν NV 43 αποστελλων V | ημιν] μοι NV 44 τρισχιλιους] ⊤ ℵ* ,γ′ ℵc.a | αυτων 1°] αυτω NV | Αντιοχειαν V | ηλθ] NV | ευφρ. V 45 εκ] απο NV | om εις 2° A | ανδρων NV 46 πολεως 1°] οικιας ℵ | εκπολεμειν] πολεμειν NV 47 επεσυνηχθ. V | παντες προς αυτ] ℵ om V | om εν τη πολει (2°) NV 48 ελαβον NV | om εν V 49 ειδον NV | om ως ηβουλοντο ℵ* (hab ως εβουλοντο ℵc.aV) | εκεκραξαν] εκρατησαν ℵ* εκραξαν ℵc.a

μετὰ δεήσεως, λέγοντες [50]Δὸς ἡμῖν δεξιάς, καὶ παυσάσθωσαν οἱ A
[51] Ἰουδαῖοι πολεμοῦντες ἡμᾶς καὶ τὴν πόλιν. [51]καὶ ἔριψαν τὰ ὅπλα,
καὶ ἐποίησαν εἰρήνην· καὶ ἐδοξάσθησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐναντίον τοῦ
βασιλέως καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· καὶ ἐπέ-
[52] στρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἔχοντες σκῦλα πολλά. [52]καὶ ἐκάθισεν ὁ
βασιλεὺς Δημήτριος ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἡσύχασεν
[53] ἡ γῆ ἐνώπιον αὐτοῦ· [53]καὶ ἐψεύσατο πάντα ὅσα εἶπεν, καὶ ἠλλο-
τριώθη τῷ Ἰωναθὰν καὶ οὐκ ἀνταπέδωκεν τὰς εὐνοίας ἃς ἀνταπέδωκεν
[54] αὐτῷ, καὶ ἔθλιψεν αὐτὸν σφόδρα. [54]Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέστρεψεν
Τρύφων καὶ Ἀντίοχος μετ᾽ αὐτοῦ, παιδάριον νεώτερον· καὶ ἐβασί-
[55] λευσεν, καὶ ἐπέθετο διάδημα. [55]καὶ ἐπισυνήχθησαν πρὸς αὐτὸν
πᾶσαι αἱ δυνάμεις ἃς ἀπεσκοράκισεν Δημήτριος, καὶ ἐπολέμησαν
[56] πρὸς αὐτόν, καὶ ἔφυγεν καὶ ἐτροπώθη· [56]καὶ ἔλαβεν Τρύφων τὰ
[57] θηρία, καὶ κατεκράτησεν Ἀντιοχίας. [57]καὶ ἔγραψεν Ἀντίοχος ὁ
νεώτερος Ἰωνάθᾳ λέγων Ἱστημί σοι τὴν ἀρχιερωσύνην, καὶ καθί-
στημί σε ἐπὶ τῶν τεσσάρων νομῶν, καὶ εἶναί σε τῶν φίλων τοῦ
[58] βασιλέως. [58]καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ χρυσώματα καὶ διακονίαν, καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ ἐξουσίαν πίνειν ἐν χρυσώμασιν καὶ εἶναι ἐν πορφύρᾳ
[59] καὶ ἔχειν πόρπην χρυσῆν. [59]καὶ Σίμωνα τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέ-
στησεν στρατηγὸν ἀπὸ τῆς κλίμακος Τύρου ἕως τῶν ὁρίων Αἰγύπτου.
[60] [60]καὶ ἐξῆλθεν Ἰωναθάν, καὶ διεπορεύετο πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν
ταῖς πόλεσιν, καὶ ἠθροίσθησαν πρὸς αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις Συρίας
εἰς συμμαχίαν· καὶ ἦλθεν εἰς Ἀσκάλωνα, καὶ ἀπήντησαν αὐτῷ οἱ
[61] ἐκ τῆς πόλεως ἐνδόξως. [61]καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς Γάζαν, καὶ ἀπέ-
κλεισαν οἱ ἀπὸ Γάζης· καὶ περιεκάθισεν περὶ αὐτήν, καὶ ἐνεπύρισεν
[62] τὰ περιπόλια αὐτῆς ἐν πυρί, καὶ ἐσκύλευσεν αὐτάς· [62]καὶ ἠξίωσαν οἱ
ἀπὸ Γάζης Ἰωναθάν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δεξιάς· καὶ ἔλαβεν τοὺς υἱοὺς
τῶν ἀρχόντων· αὐτῶν εἰς ὅμηρα, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς εἰς Ἰερου-

49 λεγοντες] λογον V **50** δεξιαν ℵV | incep πολεμε ℵ* (πολεμουντ. ℵ1.c.a) ℵV **51** ερριψαν ℵV | om παντων ℵ* (hab ℵc.a) | αυτου]+και ωμοασθησαν εν τη βασιλεια αυτου ℵ* (improb ℵc.a) | επεστρεψεν ℵ* (-ψαν ℵc.a) **52** Δημητριος ο βασιλευς ℵV **53** εσπευσατο ℵ* (εψ. ℵc.a) | ηλλοτριωθη τω] ηλλοτριωθησαν ℵ* (ηλλοτριωθη τω ℵc.a) | ανταπεδωκεν] απεδωκεν ℵ | om τας ευνοιας ας ανταπεδωκεν ℵ pr κατα V | εθλιβεν ℵV **54** μετ] pr και ℵ **55** επισυνηχθησαν (επεσ. V)] επισυνηχθ. ℵ* (επισυνηχθ. ℵc.a) | επεσκορακισεν ℵ* (απεσκ. ℵ1) | Δημητριος]+ος ℵ* (improb ℵc.a) | επολεμησεν ℵV* | ετροπωθησαν ℵ **56** Αντιοχιας (-χειας V)] pr της ℵ **57** Ιωναθαν ℵ*V τω Ιωναθαν ℵc.a | αρχιερωσυνην] seq spat 2 vel 3 litt in A | om και 3° ℵ* (hab ℵc.a) **60** πασαι αι δυναμεις] πασα δυναμις ℵV | αυτω] αυτον V **61** Γαζης] pr της V | om εν V **62** ηξιωσεν V* | δεξιαν ℵ* (δεξιας ℵc.a) | om εις 2° V

Α σαλήμ, καὶ διῆλθεν τὴν χώραν ἕως Δαμασκοῦ. 63 Καὶ ἤκουσεν 63
Ἰωναθὰν ὅτι παρῆσαν οἱ ἄρχοντες Δημητρίου εἰς Κῆδες τὴν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ μετὰ δυνάμεως πολλῆς, βουλόμενοι μεταστῆσαι αὐτὸν τῆς χρείας. 64 καὶ συνήντησεν αὐτοῖς, τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐτοῦ Σίμωνα κατέλειπεν 64
ἐν τῇ χώρᾳ. 65 καὶ παρενέβαλεν Σίμων ἐν Βεθσούρᾳ, καὶ ἐπολέμει 65
αὐτὴν ἡμέρας πολλὰς καὶ συνέκλεισεν αὐτήν. 66 καὶ ἠξίωσαν αὐτὸν 66
τοῦ δεξιὰς λαβεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν
καὶ κατελάβετο τὴν πόλιν, καὶ ἔθετο ἐπ' αὐτὴν φρουράν. 67 καὶ 67
Ἰωναθὰν καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ παρενέβαλον ἐπὶ τὸ ὕδωρ τοῦ
Γεννησάρ· καὶ ὤρθρισαν τὸ πρωὶ εἰς τὸ πεδίον Νασώρ· 68 καὶ ἰδοὺ 68
παρεμβολὴ ἀλλοφύλων ἀπήντα αὐτῷ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐξέβαλον
ἔνεδρον ἐπ' αὐτὸν ἐν τοῖς ὄρεσιν, αὐτοὶ δὲ ἀπήντησαν ἐξ ἐναντίας.
69 τὰ δὲ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐκ τῶν τόπων ἑαυτῶν, καὶ συνῆψαν 69
πόλεμον· καὶ ἔφυγον οἱ παρὰ Ἰωνάθου πάντες· 70 οὐδὲ εἷς κατελείφθη 70
ἀπ' αὐτῶν, πλὴν Ματταθίας ὁ τοῦ Ἀψαλώμου καὶ Ἰούδας ὁ τοῦ
Χαλφεί, ἄρχοντες τῆς στρατιᾶς τῶν δυνάμεων. 71 καὶ διέρρηξεν 71
Ἰωναθὰν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο γῆν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ,
καὶ προσηύξατο. 72 καὶ ἐπέστρεψεν πρὸς αὐτοὺς πολέμῳ, καὶ ἐτρο- 72
πώσατο αὐτούς, καὶ ἔφυγον. 73 καὶ ἴδον οἱ φυγόντες παρ' αὐτοῦ, καὶ 73
ἐπέστρεψαν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίωκον μετ' αὐτοῦ ἕως Κάδης ἕως τῆς
παρεμβολῆς αὐτῶν, καὶ παρενέβαλον ἐκεῖ. 74 καὶ ἔπεσον ἐκ τῶν 74
ἀλλοφύλων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ εἰς ἄνδρας τρισχιλίους· καὶ ἐπέ-
στρεψεν Ἰωναθὰν εἰς Ἰερουσαλήμ.

1 Καὶ ἴδεν Ἰωναθὰν ὅτι ὁ καιρὸς αὐτῷ συνεργεί, καὶ ἐπέλεξεν 1 X
ἄνδρας, καὶ ἀπέστειλεν εἰς Ῥώμην στῆσαι καὶ ἀνανεῶσαι τὴν πρὸς
αὐτοὺς φιλίαν· 2 καὶ πρὸς Σπαρτιάτας καὶ τόπους ἑτέρους ἀπέστειλεν 2
ἐπιστολὰς κατὰ ταὐτά. 3 καὶ ἐπορεύθησαν εἰς Ῥώμην, καὶ ἐπορεύ- 3
θησαν εἰς τὸ βουλευτήριον, καὶ εἶπαν Ἰωναθὰν ὁ ἀρχιερεὺς καὶ τὸ

ℵV **62** om την χωραν V **63** Κεδες V **64** συνη|τησαν εαυτοις ℵ* (συνηντησεν αυτ. ℵc.a) | τον δε αδελφον αυτου Σιμωνα κατελειπεν] και κατελιπεν τον αδ. αυτ. Σιμ. ℵ **65** Σιμωνα V* | εν] επι ℵV | Βαιθσ. V **66** ηξιωσεν V | δεξιαν ℵ*V (δεξιας ℵc.a) **67** παρενεβαλον] pr και ℵ | om του Γενν. V | Γεννησαι ℵ* (Γεννησαρ ℵc.a, c.b) | Νασωρ] Ασωρ ℵ **68** παρεμβολη] pr η ℵV | εξεβαλον ℵ* (εξεβαλον ℵc.a) V | αυτον] αυτοις V | απηντησαν] παριστηκισαν ℵ **69** ανεστησαν V | εαυτων] αυτων ℵV | om και εφυγον ℵ* (hab ℵc.a) | Ιωαθαν ℵ **70** ο του Αψαλωμου] του ψαλμωδου ℵ | Χαλφει] Χαφει ℵ **72** επεστρεψεν] υπεστρεφον ℵ* υπεστρεψεν ℵc.a V **73** ειδον ℵVa | φευγοντες ℵ | προς] επ ℵV | εδιωκαν ℵ | Κεδες ℵV **74** om εν V | om ανδρας V XII **1** ειδεν ℵV | ο καιρος] om ο V | αυτω] αυτων ℵ* (-τω ℵ1 (fort), c.a, c.b) | επελεξατο ℵV | ανανεωσασθαι ℵV **2** τοπους] pr εις ℵ | απεστ.] pr και V **3** επορευθησαν 2°] εισηλθον ℵV | ειπον ℵV

ἔθνος τῶν Ἰουδαίων ἀπέστειλαν ἡμᾶς ἀνανεώσασθαι τὴν φιλίαν Α
4 αὐτοῖς καὶ τὴν συμμαχίαν κατὰ τὸ πρότερον. 4καὶ ἔδωκαν ἐπιστολὰς
αὐτοῖς πρὸς αὐτοὺς κατὰ τόπον, ὅπως προπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς γῆν
5 Ἰούδα μετ' εἰρήνης. 5καὶ τοῦτο ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν ὧν
6 ἔγραψεν Ἰωναθὰν τοῖς Σπαρτιάταις 6Ἰωναθὰν ἀρχιερεὺς τοῦ ἔθνους
καὶ ἡ γερουσία καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λοιπὸς δῆμος τῶν Ἰουδαίων Σπαρ-
7 τιάταις τοῖς ἀδελφοῖς χαίρειν. 7ἔτι πρότερον ἀπεστάλησαν ἐπιστολαὶ
πρὸς Ὀνίαν τὸν ἀρχιερέα, παρὰ δ' Ἀρείου τοῦ βασιλεύοντος ἐφ'
8 ὑμῖν, ὅτι ἐστὲ ἀδελφοὶ ἡμῶν, ὡς τὸ ἀντίγραφον ὑπόκειται. 8καὶ
ἐπεδέξατο Ὀνίας τὸν ἄνδρα τὸν ἀπεσταλμένον ἐνδόξως, καὶ ἔλαβεν
9 τὰς ἐπιστολάς, ἐν αἷς διεσαφεῖτο περὶ συμμαχίας καὶ φιλίας. 9καὶ
ἡμεῖς οὖν ἀπροσδεεῖς τούτων ὄντες, παράκλησιν ἔχοντες τὰ βιβλία
10 τὰ ἅγια τὰ ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν, 10ἐπειράθημεν ἀποστεῖλαι τὴν πρὸς
ὑμᾶς ἀδελφότητα καὶ φιλίαν ἀνανεώσασθαι, πρὸς τὸ μὴ ἐξαλλο-
τριωθῆναι ὑμῶν· πολλοὶ γὰρ καιροὶ διῆλθον ἀφ' οὗ ἀπεστείλατε
11 πρὸς ἡμᾶς. 11ἡμεῖς οὖν ἐν παντὶ καιρῷ ἀδιαλείπτως ἐν ταῖς ἑορταῖς
καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς καθηκούσαις ἡμέραις μιμνησκόμεθα ὑμῶν, ἐφ' ὧν
προσφέρομεν θυσιῶν καὶ ἐν ταῖς προσευχαῖς, ὡς δέον ἐστὶν καὶ
12 πρέπον μνημονεύειν ἀδελφῶν. 12εὐφραινόμεθα δὲ ἐπὶ τῇ δόξῃ
13 ὑμῶν. 13ἡμᾶς δὲ ἐκύκλωσαν πολλαὶ θλίψεις καὶ πόλεμοι πολλοί,
14 καὶ ἐπολέμησαν ἡμᾶς οἱ βασιλεῖς οἱ κύκλῳ ἡμῶν. 14οὐκ ἠβουλόμεθα
οὖν παρενοχλεῖν ὑμῖν καὶ τοὺς λοιποὺς συμμάχους καὶ φίλους ἡμῶν
15 ἐν τοῖς πολέμοις τούτοις. 15ἔχομεν γὰρ τὴν ἐξ οὐρανῶν βοηθίαν
βοηθοῦσαν ἡμῖν, καὶ ἐρύσθημεν ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐταπεινώ-
16 θησαν οἱ ἐχθροὶ ἡμῶν. 16ἐπελέξαμεν οὖν Νουμήνιον Ἀντιόχου καὶ
Ἀντίπατρον Ἰάσονος, καὶ ἀπεστάλκαμεν πρὸς Ῥωμαίους ἀνανεώ-
σασθαι τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν καὶ συμμαχίαν τὴν πρότερον.
17 17ἐνετειλάμεθα οὖν αὐτοῖς καὶ πρὸς ὑμᾶς πορευθῆναι καὶ ἀσπά-
σασθαι ὑμᾶς, καὶ ἀποδοῦναι ὑμῖν τὰς παρ' ἡμῶν ἐπιστολὰς περὶ
18 τῆς ἀνανεώσεως καὶ τῆς ἀδελφότητος ἡμῶν. 18καὶ νῦν καλῶς
19 ποιήσετε ἀντιφωνήσαντες ἡμῖν πρὸς ταῦτα. 19Καὶ τοῦτο τὸ

3 απεστιλεν ℵ | αυτοις] εαυτοις ℵV ▪ αντιγραφον] pr το ℵV | τοι- ℵV
σπαρτιαταις A 6 αρχ.] pr ο V | και η γερουσια του εθνους ℵV | Σπαρ-
τιαταις] Σπαρτιαις A 7 ετι] επι (? επει) ℵc.a | αρχιερεαν ℵ | Δαριου (? δ
Αριου) ℵAV* | ως] ω ℵ* (ως ℵc.a) 8 απεδεξατο ℵc.a | Ονιας] pr ο ℵ | διε-
σαφησατο V 9 om και ℵ | om τα 3° V 11 εν 2°] + τε ℵ | om εν 3° ℵ |
μνησκομεθα ℵ | υμων] ημων V | θυσιαν ℵV 13 om πολλαι θλ. κ. πολ. V
14 εβουλ. V | παρενοχλησαι ℵV 15 ουρανου ℵ | βοηθειαν V | ερρυσθημεν
ℵVa | om ημων 1° ℵV1 (repos V1?a?) 16 Ιασωνος V 17 υμιν] ημιν V
18 ποιησετε (ℵV -ται)] εποιησαται A

A ἀντίγραφον τῶν ἐπιστολῶν ὧν ἀπέστειλαν Ὀνείᾳ [20]Ἄρης βασιλεὺς 20
Σπαρτιατῶν Ὀνείᾳ ἱερεῖ μεγάλῳ χαίρειν. [21]εὑρέθη ἐν γραφῇ περί τε 21
τῶν Σπαρτιατῶν καὶ Ἰουδαίων, ὅτι ἀδελφοὶ εἰσίν, καὶ ὅτι εἰσὶν
ἐκ γένους Ἀβραάμ. [22]καὶ νῦν ἀφ' οὗ ἔγνωμεν ταῦτα, καλῶς ποιή- 22
σετε γράφοντες ἡμῖν περὶ τῆς εἰρήνης ὑμῶν. [23]καὶ ἡμεῖς δὲ ἀντι- 23
γράφομεν ὑμῖν Τὰ κτήνη ὑμῶν καὶ ἡ ὕπαρξις ὑμῶν ἡμῖν ἐστιν, καὶ
τὰ ἡμῶν ὑμῖν ἐστιν· ἐντελλόμεθα οὖν ὅπως ἀπαγγείλωσιν ὑμῖν κατὰ
τὰ αὐτά. [24]Καὶ ἤκουσεν Ἰωναθὰν ὅτι ἐπέστρεψαν οἱ ἄρχοντες 24
Δημητρίου μετὰ δυνάμεως πολλῆς ὑπὲρ τὸ πρότερον τοῦ πολεμῆσαι
πρὸς αὐτόν. [25]καὶ ἀπῆρεν ἐξ Ἰερουσαλήμ, καὶ ἀπήντησεν αὐτοῖς 25
εἰς τὴν Ἀμαθείτιν χώραν· οὐ γὰρ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνοχὴν τοῦ ἐμβατεῦσαι
εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ. [26]καὶ ἀπέστειλεν κατασκόπους εἰς τὴν παρεμ- 26
βολὴν αὐτοῦ· καὶ ἐπέστρεψαν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ ὅτι Οὕτως
τάσσονται ἐπιπεσεῖν ἐπ' αὐτοὺς τὴν νύκτα. [27]ὡς δὲ ἔδυ ὁ ἥλιος, 27
ἐπέταξεν Ἰωναθὰν τοῖς παρ' αὐτοῦ γρηγορεῖν καὶ εἶναι ἐπὶ τοῖς
ὅπλοις, ἑτοιμάζεσθαι εἰς πόλεμον δι' ὅλης τῆς νυκτός· καὶ ἐξέ-
βαλεν προφύλακας κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς. [28]καὶ ἤκουσαν οἱ ὑπε- 28
ναντίοι ὅτι ἡτοίμασται Ἰωναθὰν καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ εἰς πόλεμον, καὶ
ἐφοβήθησαν καὶ ἔπτηξαν τὴν καρδίαν αὐτῶν, καὶ ἀνέκαυσαν πυρὰς ἐν
τῇ παρεμβολῇ αὐτῶν. [29]Ἰωναθὰν δὲ καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ οὐκ ἔγνωσαν 29
ἕως πρωΐ· ἔβλεπον γὰρ τὰ φῶτα καιόμενα. [30]καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω 30
αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐκατέλαβεν αὐτούς, διέβησαν γὰρ τὸν Ἐλεύθερον
ποταμόν. [31]καὶ ἐξέκλινεν Ἰωναθὰν ἐπὶ τοὺς Ἄραβας τοὺς καλου- 31
μένους Ζαβαδαίους, καὶ ἐπάταξεν αὐτούς, καὶ ἔλαβεν τὰ σκῦλα
αὐτῶν. [32]καὶ ἀναζεύξας ἦλθεν εἰς Δαμασκόν, καὶ διώδευσεν ἐν πάσῃ 32
τῇ χώρᾳ. [33]καὶ Σίμων ἐξῆλθεν καὶ διώδευσεν ἕως Ἀσκάλωνος, καὶ 33
τὰ πλησίον ὀχυρώματα, καὶ ἐξέκλινεν εἰς Ἰόππην καὶ προκατε-
λάβετο αὐτήν. [34]ἤκουσεν γὰρ ὅτι βούλονται τὸ ὀχύρωμα παραδοῦναι 34
τοῖς παρὰ Δημητρίου, καὶ ἔθετο ἐκεῖ φρουράν, ὅπως φυλάσσωσιν
αὐτήν. [35]Καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωναθὰν καὶ ἐξεκκλησίασεν τοὺς 35

ℵV **19** om ων A* | απεστειλεν ℵc,a **19—20** Ονεια Αρης] Ονια Αρης ℵ* vid Ονιαρης ℵc.a vid V* Ονειαρης A vid **20** Ονεια] incep ν ℵ* (improb ℵ1 (fort) postea ras) Ονια V | χαιρων (sine interpunct) A **21** εισιν αδελφοι ℵV | εκ γενους] εγγενους A **22** incep νυν αυν V* (ν. αφ ου V1) **23** ημεις] υμεις ℵ* (ημ. ℵc.a) | αντιγραφομεν] incep αντιγραφον ℵ* (-φομεν ℵc.a (vid)) | υμων 1°] ημων V | υμων 2°] ημων V1 | ημιν] υμιν V | ημων υμιν] υμων ημιν V | τα αυτα] ταυτα ℵV **24** οι αρχοντες] om οι ℵ* (hab ℵc.a) | πολεμησαι] πορευθηναι V **25** Αμαθειτιν (-θιτην V* -θι τὴν Va) χωραν] χ. Αμαθιτιν ℵ **27** της ν.] om της V **28** παρ] πατερες ℵ | τη καρδια ℵV | om αυτων 1° V **30** κατεδιωξαν A κατεδιωξεν Ιωναθαν ℵV | ου κατελαβεν ℵV **31** Ζαβαδεους ℵA **32** τη χωρα] om τη ℵV **33** εξεκλιναν V **34** ηκουσαν V | ηβουλοντο V

πρεσβυτέρους τοῦ λαοῦ, καὶ ἐβουλεύσατο μετ' αὐτῶν τοῦ οἰκοδομῆσαι Α
36 ὀχυρώματα ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, 36καὶ προσυψῶσαι τὰ τείχη Ἰερουσαλήμ,
καὶ ὑψῶσαι ὕψος μέγα ἀνὰ μέσον τῆς ἄκρας καὶ τῆς πόλεως εἰς τὸ
διαχωρίσαι αὐτὴν τῆς πόλεως, ἵνα ᾖ αὕτη κατὰ μόνας, ὅπως μήτε ἀγο-
37 ράζωσιν μήτε πωλῶσιν. 37καὶ συνήχθησαν τοῦ οἰκοδομεῖν, καὶ ἔπεσεν
τοῦ τείχους τοῦ χειμάρρου τοῦ ἐξ ἀπηλιώτου, καὶ ἐπεσκεύασεν τὸ κα-
38 λούμενον Χαφεναθά. 38καὶ Σίμων ᾠκοδόμησεν τὴν Ἀδιδὰ ἐν τῇ σεφηλά,
39 καὶ ὠχύρωσεν θύρας καὶ μοχλούς. 39Καὶ ἐζήτησεν Τρύφων
βασιλεῦσαι τῆς Ἀσίας καὶ περιθέσθαι τὸ διάδημα καὶ ἐκτεῖναι χεῖρας
40 ἐπὶ Ἀντίοχον τὸν βασιλέα. 40καὶ ηὐλαβήθη μή ποτε οὐκ ἐάσῃ αὐτὸν
Ἰωναθὰν καὶ μὴ ποτε πολεμήσῃ πρὸς αὐτόν, καὶ ἐζήτει πόρον τοῦ
41 συλλαβεῖν αὐτὸν τοῦ ἀποκτεῖναι· καὶ ἀπάρας ἦλθεν εἰς Βεθσά. 41καὶ
ἐξῆλθεν Ἰωναθὰν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ ἐν τεσσεράκοντα χιλιάσιν
42 ἀνδρῶν ἐπιλελεγμέναις εἰς παράταξιν, καὶ ἦλθεν εἰς Βεθσά. 42καὶ
εἶδεν Τρύφων ὅτι πάρεστιν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ ἐκτεῖναι
43 χεῖρας ἐπ' αὐτὸν ηὐλαβήθη. 43καὶ ἐπεδέξατο αὐτὸν ἐνδόξως, καὶ
συνέστησεν αὐτὸν πᾶσιν τοῖς φίλοις αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ δόματα,
καὶ ἐπέταξεν τοῖς φίλοις αὐτοῦ καὶ ταῖς δυνάμεσιν αὐτοῦ ὑπακούειν
44 αὐτῷ ὡσαύτως. 44καὶ εἶπεν τῷ Ἰωναθάν Ἵνα τί ἔκοψας πάντα τὸν
45 λαὸν τοῦτον πολέμου μὴ ἐνεστηκότος ἡμῖν; 45καὶ νῦν ἀπόστειλον
αὐτοὺς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, ἐπίλεξον δὲ σεαυτῷ ἄνδρας ὀλίγους
οἵτινες ἔσονταί μετὰ σοῦ· καὶ δεῦρο μετ' ἐμοῦ εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ
παραδώσω σοι αὐτὴν καὶ τὰ λοιπὰ ὀχυρώματα καὶ τὰς δυνάμεις τὰς
πολλὰς καὶ πάντας τοὺς ἐπὶ τῶν χρειῶν, καὶ ἐπιστρέψας ἀπελεύ-
46 σομαι· τούτου γὰρ χάριν πάρειμι. 46καὶ ἐμπιστεύσας αὐτῷ ἐποίησεν

35 εβουλευετο ℵV | οχυρωματα V* (-τα V¹) **36** υψος μεγα] μεως (sic) ℵV μεγαν ℵ* υψος μεγαν ℵ$^{c.a}$ | om εις το διαχωρισαι (-ρησαι AV*) αυτην της πολεως ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | om οπως μητε αγοραζωσιν μητε πωλωσιν ℵ* hab οπως μ. αγορασωσιν μ. πωλησωσιν ℵ$^{c.a}$ | αγορασωσιν V **37** του (τω ℵ* του ℵ$^{c.b}$) οικοδομειν]+την πολι| ℵ+πολεις V | επεπεσαν ℵ επεπεσεν V | τειχους] χειους ℵ* (τειχ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | επεσκιασαν V | τον καλ. ℵ **38** οικοδομησεν ℵ | Αδιδα] Αδειδα ℵ super A et α puncta posuit A$^{?vid}$ | σεφηλα]+πεδινη ℵ* (improb ℵ$^{c.a; c.b}$) V | ωχυρωσεν]+αυτην και επεστησεν ℵV **39** εκτειναι χειρας] εξετεινε| την χειρα ℵ | επι] επ ℵV **40** ευλαβηθη ℵV | εασει V* | πολεμησει V* | om πορον ℵ | του συλλαβειν] om του ℵV | του 2°] και V | αποκτειναι] απολεσαι ℵV | απαρας ηλθεν] παρεισηλθεν V | Βαιθσαν ℵV (item 41) **41** αυτου V* | τεσσερακοντα] μ' ℵ | επιλελεγμενων ℵ$^{c.a}$ -ναι A **42** ιδεν V* | παρεστιν] ηλθεν ℵ | om και 2° ℵV | αυτον] αυτην ℵ$^{c.a}$ (-τον rurs ℵ$^{c.b}$) | ηυλαβηθη (ευλ. ℵV)] pr και ℵ$^{c.a}$V^{a} **43** ενδοξως] ευλογως ℵ* (ενδ. ℵ$^{c.a}$) | συνεταξεν ℵ* (συνεστ. ℵ$^{c.a}$) συνηντησεν V | πασι V | om και εδωκεν αυτω δοματα και επεταξεν τοις φιλοις αυτου ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) V | αυτω 2°] αυτου ℵ* (-τω ℵ$^{c.a}$) V | ωσαυτως] ως αυτου ℵV **44** εκοψας] εκοπωσας V | om παντα ℵV | μη ενεστηκοτος ημιν πολεμου ℵ **45** επιλεξαι ℵV | πολλας] λοιπας ℵV

Α καθὼς εἶπεν, καὶ ἐξαπέστειλεν τὰς δυνάμεις, καὶ ἀπῆλθον εἰς γῆν Ἰούδα. 47 κατέλειπεν δὲ μεθ' ἑαυτοῦ ἄνδρας τρισχιλίους· ὡς δισχιλίους ἀφῆκεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, χίλιοι δὲ συνῆλθον αὐτῷ. 48 Ὡς δὲ εἰσῆλθεν Ἰωναθὰν εἰς Πτολεμαΐδα, ἀπέκλεισαν οἱ Πτολεμαῖται τὰς πύλας, καὶ συνέλαβον αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς συνελθόντας μετ' αὐτοῦ ἀπέκτειναν ἐν ῥομφαίᾳ. 49 καὶ ἀπέστειλεν Τρύφων δυνάμεις καὶ ἵππον εἰς Γαλιλαίαν εἰς τὸ πεδίον τὸ μέγα, τοῦ ἀπολέσαι πάντας τοὺς παρὰ Ἰωνάθου. 50 καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι συνελήμφθη καὶ ἀπώλωλεν, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· καὶ παρεκάλεσαν ἑαυτούς, καὶ ἐπορεύοντο συνεστραμμένοι ἕτοιμοι εἰς πόλεμον. 51 καὶ ἴδον οἱ διώκοντες ὅτι περὶ ψυχῆς ἐστιν αὐτοῖς· καὶ ἐπέστρεψαν. 52 καὶ ἦλθον πάντες μετ' εἰρήνης εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ ἐπένθησαν τὸν Ἰωναθὰν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα· καὶ ἐπένθησεν Ἰσραὴλ πένθος μέγα. 53 καὶ ἐζήτησαν πάντα τὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ αὐτῶν ἐκτρίψαι αὐτούς· εἶπαν γάρ Οὐκ ἔχουσιν ἄνδρα ἄρχοντα καὶ βοηθοῦντα· νῦν οὖν πολεμήσωμεν αὐτούς, καὶ ἐξαροῦμεν ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν.

1 Καὶ ἤκουσεν Σίμων ὅτι συνήγαγεν Τρύφων δύναμιν πολλὴν τοῦ 1
ἐλθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα τοῦ ἐκτρίψαι αὐτήν. 2 καὶ εἶδεν τὸν λαὸν ὅτι 2
ἐστὶν ἔντρομος καὶ ἔκφοβος, καὶ ἀνέβη εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ ἤθροισεν
τὸν λαόν· 3 καὶ παρεκάλεσεν αὐτούς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Αὐτοὶ οἴδατε 3
ὅσα ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἶκος τοῦ πατρός μου ἐποιήσαμεν
περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν ἁγίων, καὶ τοὺς πολέμους καὶ τὰς στενοχωρίας. 4 τούτου χάριν ἀπώλοντο οἱ ἀδελφοί μου πάντες χάριν τοῦ 4
Ἰσραήλ, καὶ κατελείφθην ἐγὼ μόνος. 5 καὶ νῦν μή μοι γένοιτο φεί- 5
σασθαί μου τῆς ψυχῆς ἐν παντὶ καιρῷ θλίψεως· οὐ γάρ εἰμι κρείσσων

ℵV **46** εξαπεστιλας ℵ* (-λεν ℵc.a) | δυναμεις (-μις ℵ)] + Ιωναθαν ℵc.a | και 3ο] αι ℵ* (και ℵc.a) **47** κατελιπεν ℵ | εαυτου] εαυτους A | ως δισχιλιους] κ ως ανδρας χιλιους ℵ* (δισχ. ℵ1) | ως] ων V | τη Γαλιλαια] om τη ℵ* (hab ℵc.a) **48** Ιτολεμαιδαν ℵ | απεκλεισαν] incep απεκλισε ℵ* (-σαν ℵ1) | Πτολεμαϊς ℵV* | συνεισελθοντας ℵ | μετ αυτου] αυτου ℵ* αυτω ℵ1 | απεκτινον ℵ* (-ναν ℵc.a (vid)) **49** ιπτον] pr spat 1 lit A† (fort incep ε A*) | εις 2ο] και ℵV | παρα] απο V | Ιωναθαν ℵVa **50** και 1ο] pr ους ℵ | επεγν.] pr ουκ V | οτι] οτε δε ℵ | συνεστρεμμενοι A **51** ειδον ℵV | αυτοις εστιν V **52** επενθησε Va | Ισραηλ] pr πας ℵV **53** εζητησε] ℵ* (-σαν ℵc.a) | ειπον ℵV | om ανδρα ℵV | εξαρωμεν ℵV XIII **1** Τρυφων] incep σ ℵ* (Τρ. ℵ1) | του εκτριψαι] και εκτρ. ℵV **2** ιδεν V* ειδε Va | εντρομος εστιν ℵV | om εις ℵ* (hab ℵc.a) **3** ειπον A* fort | οικος] pr ο ℵV | εποιησαμεν] pr παντες ℵV | περι] χαριν ℵV | om και 6ο ℵ* (hab ℵc.a) V | om και τας στενοχωριας ℵ* (hab ℵc) V + ας ιδομεν ℵc.b **4** τουτου] ων και ℵV | παντες οι αδελφοι μου ℵV

6 τῶν ἀδελφῶν μου. 6πλὴν ἐκδικήσω περὶ τοῦ ἔθνους μου καὶ περὶ A
τῶν ἁγίων καὶ περὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων ἡμῶν, ὅτι
7 συνήχθησαν πάντα τὰ ἔθνη ἐκτρίψαι ἡμᾶς ἔχθρας χάριν. 7καὶ
ἀνεζωπύρισεν τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀκοῦσαι τῶν λόγων τούτων·
8 8καὶ ἀπεκρίθησαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες Σὺ εἶ ἡμῶν ἡγούμενος
9 ἀντὶ Ἰούδου καὶ Ἰωνάθου τοῦ ἀδελφοῦ σου· 9πολέμησον τὸν πόλεμον
10 ἡμῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐὰν εἴπῃς ἡμῖν ποιήσομεν. 10καὶ συνήγαγεν
πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς, καὶ ἐτάχυνεν τοῦ τελέσαι τὰ
11 τείχη Ἰερουσαλήμ, καὶ ὀχύρωσεν αὐτὴν κυκλόθεν. 11καὶ ἀπέστειλεν
Ἰωναθὰν τὸν τοῦ Ἀψαλώμου καὶ μετ' αὐτοῦ δύναμιν ἱκανὴν εἰς
Ἰόππην, καὶ ἐξέβαλεν τοὺς ἐν αὐτῇ ὄντας, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἐν
12 αὐτῇ. 12Καὶ ἀπῆρεν Τρύφων ἀπὸ Πτολεμαίδος μετὰ δυνάμεως
πολλῆς εἰσελθεῖν εἰς γῆν Ἰούδα, καὶ Ἰωναθὰν μετ' αὐτοῦ ἐν φυλακῇ·
13 13Σίμων δὲ παρενέβαλεν ἐν Ἀδίδοις κατὰ πρόσωπον τοῦ πεδίου.
14 14καὶ ἐπέγνω Τρύφων ὅτι ἀνέστη Σίμων ἀντὶ Ἰωνάθου τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ, καὶ ὅτι συνάπτειν αὐτῷ μέλλει εἰς πόλεμον· καὶ ἀπέστειλεν
15 πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, λέγων 15Περὶ ἀργυρίου οὗ ὤφειλεν Ἰωναθὰν
ἀδελφός σου εἰς τὸ βασιλικόν, δι' ἃς εἶχεν χρείας, συνέχομεν αὐτόν.
16 16καὶ νῦν ἀπόστειλον ἀργυρίου ἑκατὸν τάλαντα καὶ δύο τῶν υἱῶν
αὐτοῦ ὅμηρα, ὅπως μὴ ἀφεθεὶς ἀποστατήσει ἀφ' ἡμῶν, καὶ ἀφήσομεν
17 αὐτόν. 17καὶ ἔγνω Σίμων ὅτι δόλῳ λαλοῦσιν πρὸς αὐτόν, καὶ πέμπει
τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παιδάρια, καὶ μή ποτε ἔχθραν ἄρῃ μεγάλην πρὸς
18 τὸν λαόν, 18λέγοντες Ὅτι οὐκ ἀπέστειλα αὐτῷ τὸ ἀργύριον καὶ τὰ παι-
19 δάρια, ἀπώλετο· 19καὶ ἀπέστειλεν τὰ παιδάρια καὶ τὰ ἑκατὸν τάλαντα·
20 καὶ διεψεύσατο, καὶ οὐκ ἀφῆκεν τὸν Ἰωναθάν. 20καὶ μετὰ ταῦτα
ἦλθεν Τρύφων τοῦ ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐκτρίψαι αὐτήν, καὶ
ἐκύκλωσεν ὁδὸν τὴν εἰς Ἀδωρά· καὶ Σίμων καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ
21 ἀντιπαρῆγεν αὐτῷ εἰς πάντα τόπον οὗ ἐπορεύετο. 21οἱ δὲ ἐκ τῆς
ἄκρας ἀπέστελλον πρεσβευτὰς καὶ κατασπεύδοντας αὐτὸν τοῦ ἐλθεῖν

6 om περι 3° ℵV | των τεκνων ημων] τεκν. υμων ℵV | συνηχθησαν] ℵV incep συνε ℵ* (συνηχθ. ℵc.a, c.b) 7 αυτου] αμα του ℵV 8 Ιωδου A Ιουδα V | Ιωναθαν Va: item 14 9 om ημων V | εαν]αν ℵV 10 εταχυναν V + αυτου V | ⌈ οχυρωσεν (οχ sup ras Aa1)] ωχυρωσεν ℵV | κυκλω V 11 μετ αυτου] συν αυτω V | Ιοππη A | εν αυτη οντας] οντας εκει ℵV | om εκει ℵ* (hab ℵc.a) V | om εν 2° V 12 εισελθειν] ελθειν ℵV 13 Αδειναις ℵ* (Αδειδ. ℵc.a) Αδιμοις V 14 om εις ℵV 15 αδελφος] pr ο ℵVvid | συνειχομεν ℵ 16 νυν] ν 1° sup ras Aa | ταλ. ρ' ℵ ταλ. εκατον V | αποστατηση ℵVa -σει V* 17 εγνω] pr ουκ V | πεμπει]+του λαβειν ℵV | om και 4° ℵV 18 επεστειλα ℵ* (απεστ. ℵc.a, c.b) 18—19 om απωλετο και απεστειλεν τα παιδαρια ℵ 19 εκατον] ρ' ℵ 20 Τρυφων]+νυν ℵ* (improb ℵc.a) | πολιν] χωραν ℵV | εκυκλωσαν ℵV | αντιπαρηγαγεν ℵ | ου]+αν ℵV 21 απεστελλον]+προς Τρυφωνα ℵV | om και 1° ℵ

Α πρὸς αὐτὸν διὰ τῆς ἐρήμου καὶ ἀποστεῖλαι αὐτοῖς τροφάς. 22 καὶ ἡτοί- 22
μασεν Τρύφων πᾶσαν τὴν ἵππον αὐτοῦ ἐλθεῖν· καὶ ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ
ἦν χιὼν πολλὴ σφόδρα, καὶ οὐκ ἦλθεν διὰ τὴν χιόνα· καὶ ἀπῆρεν καὶ
ἦλθεν εἰς τὴν Γαλααδῖτιν. 23 ὡς δὲ ἤγγισεν τῆς Βασκαμά, ἀπέκτεινεν 23
τὸν Ἰωναθάν, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. 24 καὶ ἐπέστρεψεν Τρύφων καὶ ἀπῆλ- 24
θεν εἰς τὴν γῆν αὐτοῦ. 25 Καὶ ἀπέστειλεν Σίμων, καὶ ἔλαβεν 25
τὰ ὀστᾶ Ἰωναθὰν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔθαψεν αὐτὸν ἐν Μωδεείμ
πόλει τῶν πατέρων αὐτοῦ. 26 καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ 26
κοπετὸν μέγαν, καὶ ἐπένθησαν αὐτὸν ἡμέρας πολλάς. 27 καὶ ᾠκο- 27
δόμησεν Σίμων ἐπὶ τὸν τάφον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀδελφῶν
αὐτοῦ, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν τῇ ὁράσει λίθῳ ξυστῷ ἐκ τῶν ὄπισθεν
καὶ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. 28 καὶ ἔστησεν ἑπτὰ πυραμίδας, μίαν κατέ- 28
ναντι τῆς μιᾶς, τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ τέσσαρσιν ἀδελφοῖς.
29 καὶ ταύταις ἐποίησεν μηχανήματα περιθεὶς στύλους μεγάλους, καὶ 29
ἐποίησεν ἐπὶ τοῖς στύλοις πανοπλίας εἰς ὄνομα αἰώνιον, καὶ παρὰ
ταῖς πανοπλίαις πλοῖα ἐπιγεγλυμμένα, εἰς τὸ θεωρεῖσθαι ὑπὸ πάν-
των τῶν πλεόντων τὴν θάλασσαν. 30 οὗτος ὁ τάφος ὃν ἐποίησεν 30
ἐν Μωδεείμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 31 Ὁ δὲ Τρύφων 31
ἐπορεύετο δόλῳ μετὰ Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως τοῦ νεωτέρου, καὶ
ἀπέκτεινεν αὐτόν, 32 καὶ ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, καὶ περιέθετο τὸ 32
διάδημα τῆς Ἀσίας, καὶ ἐποίησεν πληγὴν μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς.
33 Καὶ ᾠκοδόμησεν Σίμων τὸ ὀχύρωμα τῆς Ἰουδαίας, καὶ περιε- 33
τείχισεν πύργοις ὑψηλοῖς καὶ τείχεσιν μεγάλοις καὶ πύργοις καὶ
πύλαις καὶ μοχλοῖς, καὶ ἔθετο βρώματα ἐν τοῖς ὀχυρώμασιν. 34 καὶ 34
ἐπελέξατο Σίμων ἄνδρας, καὶ ἀπέστειλεν πρὸς Δημήτριον τὸν βασιλέα
τοῦ ποιῆσαι ἄφεσιν τῇ χώρᾳ, ὅτι πᾶσαι αἱ πράξεις Τρύφωνος ἦσαν
ἁρπάσαι. 35 καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ Δημήτριος ὁ βασιλεὺς κατὰ τοὺς 35
λόγους τούτους, καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ, καὶ ἔγραψεν αὐτῷ ἐπιστολὴν
τοιαύτην 36 Βασιλεὺς Δημήτριος Σίμωνι ἀρχιερεῖ καὶ φίλῳ βασιλέων 36

ℵV 21 αυτον 2°] αυτους ℵV 22 om και 3° V | την χιονα] τον χ. ℵ* (την χ. ℵc.b) | Γαλααδειτιν ℵ 23 om εκει ℵ 24 επεστρεψεν (απ. V)] + εκει ℵ | γην αυτου] αυτου οικιαν ℵ* (γην αυτ. ℵc.a) 25 Μωδειν ℵ -διν V 27 ξεστω ℵ | εκ των οπισθεν και εκ των εμπροσθεν] εκ των εμπρ. και οπ. ℵ εκ των οπ. και εκ των οπ. (sic) A εκ τ. οπ. κ. εμπρ. V 28 μια ℵ | και τεσσαρσιν] ϗ τοις ℵ* ϗ τοις τεσσαρσιν ℵc.a V 29 ταυταις] ταυτα ℵ | πανοπλιαν ℵ | πλοια] ποια A | ενγεγλυμμενα ℵV* | om των πλεοντων V 30 Μωδειν ℵV (-διν) 33 το οχυρωμα] τα οχυρωματα ℵV | Ιουδαιας] Ιδουμαιας ℵ* (Ιουδ. ℵc.a) | om και πυργοις ℵV | πυλοις (sic) V 34 επελεξεν ℵV | ησαν αρπασαι] αρπαγαι ℵ* ησ. αρπαγ. ℵc.a V 36 αρχ.] pr τω V

37 καὶ πρεσβυτέροις καὶ ἔθνει Ἰουδαίων χαίρειν. 37τὸν στέφανον τὸν A
χρυσοῦν, καὶ τὴν βάιν ἣν ἀπεστείλατε, κεκομίσμεθα, καὶ ἕτοιμοί
ἐσμεν τοῦ ποιεῖν ὑμῖν εἰρήνην μεγάλην, καὶ γράφειν τοῖς ἐπὶ τῶν
38 χρειῶν τοῦ ἀφεῖναι ὑμῖν ἀφέματα. 38καὶ ὅσα ἐστήσαμεν πρὸς ὑμᾶς
39 ἔστηκεν, καὶ τὰ ὀχυρώματα, ἃ ᾠκοδομήσατε, ὑπαρχέτω ὑμῖν. 39ἀφίε-
μεν δὲ ὑμῖν ἀγνοήματα καὶ τὰ ἁμαρτήματα ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας,
καὶ τὸν στέφανον ὃν ὠφείλετε· καὶ εἴ τι ἄλλο ἐτελωνεῖτο ἐν Ἰερουσα-
40 λήμ, μηκέτι τελωνείσθω· 40καὶ εἴ τινες ἐπιτήδειοι ὑμῶν γραφῆναι εἰς
τοὺς περὶ ἡμᾶς, ἐνγραφέσθωσαν, καὶ γινέσθω ἀνὰ μέσον ἡμῶν εἰρήνη.
41 41ΖΈτους ἑκατοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἤρθη ὁ ζυγὸς τῶν ἐθνῶν ἀπὸ τοῦ
42 Ἰσραήλ. 42καὶ ἤρξατο ὁ λαὸς Ἰσραὴλ γράφειν ἐν ταῖς συνγραφαῖς
καὶ συναλλάγμασιν ΖΈτους πρώτου ἐπὶ Σίμωνος ἀρχιερέως μεγάλου
43 καὶ στρατηγοῦ καὶ ἡγουμένου Ἰουδαίων. 43Ἐν ταῖς ἡμέραις
ἐκείναις παρενέβαλεν ἐπὶ Γάζαν, καὶ ἐκύκλωσεν αὐτὴν παρεμβολαῖς,
καὶ ἐποίησεν ἑλέπολιν καὶ προσήγαγεν τῇ πόλει, καὶ ἐπάταξεν πύργον
44 ἕνα, καὶ κατελάβετο. 44καὶ ἐξῆλλοντο οἱ ἐν τῇ ἑλεπόλει εἰς τὴν πόλιν,
45 καὶ ἐγένετο κίνημα μέγα ἐν τῇ πόλει. 45καὶ ἀνέβησαν οἱ ἐν τῇ πόλει
σὺν ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῖς τέκνοις ἐπὶ τὸ τεῖχος διερρηχότες τὰ ἱμάτια
αὐτῶν, καὶ ἐβόησαν φωνῇ μεγάλῃ ἀξιοῦντες Σίμωνα δεξιὰς αὐτοῖς
46 δοῦναι. 46καὶ εἶπαν Μὴ ἡμῖν χρήσῃ κατὰ τὰς πονηρίας ἡμῶν, ἀλλὰ
47 κατὰ τὸ ἔλεός σου. 47καὶ συνελύθη αὐτοῖς Σίμων, καὶ οὐκ ἐπολέμησεν
αὐτούς· καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἐκαθέρισεν τὰς
οἰκίας ἐν αἷς ἦν τὰ εἴδωλα, καὶ οὕτως εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν ὑμνῶν καὶ
48 εὐλογῶν. 48καὶ ἐξέβαλεν ἐξ αὐτῆς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, καὶ κατοί-
κισεν ἐν αὐτῇ ἄνδρας οἵτινες τὸν νόμον ποιοῦσιν· καὶ προσοχύρωσεν
49 αὐτήν, καὶ ᾠκοδόμησεν ἑαυτῷ ἐν αὐτῇ οἴκησιν. 49Οἱ δὲ ἐκ
τῆς ἄκρας ἐν Ἰερουσαλὴμ ἐκωλύοντο ἐκπορεύεσθαι εἰς τὴν χώραν καὶ

37 βαιν] βαινην ℵ | αφεματα] pr τα ℵV 38 ωκοδομησατε] οικοδομηκατε ℵV
ℵV* 39 αφ. δε] και αφ. V | om υμιν ℵV | αγν.] pr τα V | οφειλ. V^a |
τελωνισθηθω V^a 40 γινεσθω] γνωεσθω αν ℵ* γνωεσθωσαν $ℵ^{1}$? postea ras
σαν $ℵ^{?}$) 41 εκατοστου εβδομηκοστου] ο′ και εκατοστου ℵ εβδ. κ. εκατ. V
42 om Ισραηλ ℵV | συγγρ. V | συναλλαγματα ℵ | πρωτου (-τους A)] α′ ℵ |
στρατηγου]+με ℵ* (improb $ℵ^{1}$) 43 παρενεβαλλεν ℵ | ελεπολιν ℵ (-λεις
V)] om A | επαταξαν V 44 εξειλοντο V^a | ελεοπολει ℵ (-λι) V πολει A |
μεγα εν τη πολει] εν τη π. μ. ℵV 45 ταις γυναιξι (-ξιν V*)] om ταις ℵ |
om αξιουντες ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) | Σειμωνα ℵ | δεξιας] δει ἰδιας ℵ* (δεξιας $ℵ^{c.a, c.b}$)
46 ειπον V | ημιν] ημην (sic) A* (salt) 47 om αυτοις ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) | εκ] εξω
ℵ | εκαθαρισεν ℵ: item 50 | ευλογων]+τον θν V 48 και 1°] ϗ| και ℵ*
(ras ϗ $ℵ^{?}$) | κατωκησεν ℵV* κατωκισεν V^a | ποιησωσι] ℵ ποιησουσιν V | προσ-
ωχυρωσεν ℵV^a | om αυτην V | και ωκοδομησεν] δικαιωκοδ. ℵ* (και ωκοδ. $ℵ^{1}$)
improb vid και ℵ^{c} sed puncta ras $ℵ^{?}$ 49 εν Ιερουσαλημ] pr οι ℵ | εκπο-
ρευεσθαι]+και εισπορευεσθαι ℵV | om και 1° ℵ

Α ἀγοράζειν καὶ πωλεῖν· καὶ ἐπείνασαν σφόδρα, καὶ ἀπώλοντο ἐξ αὐτῶν ἱκανοὶ τῇ λιμῷ. 50καὶ ἐβόησαν πρὸς Σίμωνα δεξιὰς λαβεῖν, καὶ 50
ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς ἐκεῖθεν, καὶ ἐκαθέρισεν τὴν ἄκραν
ἀπὸ τῶν μιασμάτων. 51καὶ εἰσῆλθεν εἰς αὐτὴν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκάδι 51
τοῦ δευτέρου μηνὸς ἔτους ἑνὸς καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ μετὰ
αἰνέσεως καὶ βαίων καὶ ἐν κινύραις καὶ ἐν κυμβάλοις καὶ ἐν νάβλαις
καὶ ἐν ὕμνοις καὶ ἐν ᾠδαῖς, ὅτι συνετρίβη ἐχθρὸς μέγας ἐξ Ἰσραήλ·
52καὶ ἔστησεν κατ' ἐνιαυτὸν τοῦ ἄγειν τὴν ἡμέραν ταύτην. καὶ 52
προσωχύρωσεν τὸ ὄρος τοῦ ἱεροῦ τὸ παρὰ τὴν ἄκραν, καὶ ᾤκει ἐκεῖ
αὐτὸς καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ. 53καὶ ἴδεν Σίμων τὸν Ἰωάννην τὸν υἱὸν 53
αὐτοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἐστιν, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἡγούμενον τῶν δυνάμεων
πασῶν· καὶ ᾤκει ἐν Γαζάροις.

1Καὶ ἐν ἔτει δευτέρῳ καὶ ἑβδομηκοστῷ καὶ ἑκατοστῷ συνήγαγεν 1
Δημήτριος ὁ βασιλεὺς τὰς δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Μηδίαν,
τοῦ ἐπισπᾶσθαι βοήθειαν ἑαυτῷ, ὅπως πολεμήσῃ τὸν Τρύφωνα.
2καὶ ἤκουσεν Ἀρσάκης ὁ βασιλεὺς Περσίδος καὶ Μηδίας ὅτι ἦλθεν ▪
Δημήτριος εἰς τὰ ὅρια αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλεν ἕνα τῶν ἀρχόντων
αὐτοῦ συλλαβεῖν αὐτὸν ζῶντα. 3καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξεν τὴν 3
παρεμβολὴν Δημητρίου καὶ συνέλαβεν αὐτόν, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς
Ἀρσάκην, καὶ ἔθετο αὐτὸν ἐν φυλακῇ. 4Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ 4
πάσας τὰς ἡμέρας Σίμωνος, καὶ ἐζήτησεν ἀγαθὰ τῷ ἔθνει αὐτοῦ· καὶ
ἤρεσεν αὐτοῖς ἡ ἐξουσία αὐτοῦ καὶ ἡ δόξα αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας.
5καὶ μετὰ πάσης τῆς δόξης αὐτοῦ ἔλαβεν τὴν Ἰόππην εἰς λιμένα, καὶ 5
ἐποίησεν εἴσοδον ταῖς νήσοις τῆς θαλάσσης. 6καὶ ἐπλάτυνεν τὰ ὅρια 6
τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἐκράτησεν τῆς χώρας. 7καὶ συνήγαγεν αἰχμα- 7
λωσίαν πολλήν, καὶ ἐκυρίευσεν Γαζάρων καὶ Βεθσούρων καὶ τῆς ἄκρας·
καὶ ἐξῆρεν τὰς ἀκαθαρσίας ἐξ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντικείμενος αὐτῷ.
8καὶ ἦσαν γεωργοῦντες τὴν γῆν αὐτῶν μετ' εἰρήνης, καὶ ἡ γῆ ἐδίδου 8

ℵV **49** τη λιμω] τω λ. ℵV[1] (τω ν. V*) **51** εισηλθον ℵ | του δευτερου μηνος] του μηνος του δευτερου ℵ | ενος] πρωτου ℵV | om και 3° ℵ | βαεῶ] ℵ* βαιεῶ| ℵ[c.a vid] (βαιῶ| ℵ[c.b]) | Ισραηλ] Ιλημ V **52** ταυτην]+μετα ευφροσυνης ℵV | προσοχυρωσεν ℵV* **53** ειδεν ℵ | τον υιον] om τον ℵV | Γαζαροις] ις sup ras ℵ[1] (prius ζ) XIV **1** εβδομηκοστω κ. εκατοστω] εβδομω κ. ρ' ℵ | Μηδειαν ℵV[a] | επισπασθαι βοηθειαν εαυτω] επισπασασθαι (σ 1° om vid ℵ*) βοηθιαν αυτω (εαυτ. ℵ[c.a] V) ℵV **2** Αρσικης ℵ | Περσιδος] pr της ℵV | Μηδειας V[a] | οτε ℵ* (οτι ℵ[c.a, c.b]) | εισηλθεν ℵ* (ηλθεν ℵ[c.a, c.b]V | των αρχ.] ω 1° sup ras ℵ[1] | συνλαβιν ℵ **3** om και εθετο αυτον εν φυλακη' ℵ* (hab ℵ[c.a]) **4** ησυχασεν] σ 1° inst ℵ[c.a, c.b] | γη]+Ιουδα ℵV | απασας V **5** Ιοππην] ιππον ℵ* (Ιοππην ℵ[c.a (fort), c.b]) | νησοις] νοσοις ℵ* (νησ. ℵ[1 (vid)]) **6** εθνει αυτου] εθνι τουτω ℵ* (εθν. αυτου ℵ[c.b]) **7** εκυριευσεν] συνηγαγεν ℵ | Βαιθσ. V

τὰ γενήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πεδίων τὸν καρπὸν αὐτῶν. A
9 [9]πρεσβύτεροι ἐν ταῖς πλατείαις ἐκάθηντο, πάντες περὶ ἀγαθῶν ἐκοι-
νολόγουν, καὶ οἱ νεανίσκοι ἐνεδύσαντο δόξας καὶ στολὰς πολέμου.
10 [10]ταῖς πόλεσιν ἐχορήγησεν βρώματα, καὶ ἔταξεν αὐτὰς ἐν σκεύεσιν
ὀχυρώσεως, ἕως ὅτου ὀνομάσθη τὸ ὄνομα τῆς δόξης αὐτοῦ ἕως ἄκρου
11 γῆς· [11]ἐποίησεν τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ηὐφράνθη Ἰσραὴλ
12 εὐφροσύνῃ μεγάλῃ. [12]καὶ ἐκάθισεν ἕκαστος ὑπὸ τὴν ἄμπελον
13 αὐτοῦ καὶ τὴν συκῆν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἦν ὁ ἐκφοβῶν αὐτούς· [13]καὶ
ἐξέλειπεν πολεμῶν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς αὐτῶν συνε-
14 τρίβησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. [14]καὶ ἐστήρισεν πάντας τοὺς
ταπεινοὺς τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· τὸν νόμον ἐξεζήτησεν, καὶ ἐξῆρεν πάντα
15 ἄνομον καὶ πονηρόν· [15]τὰ ἅγια ἐδόξασεν, καὶ ἐπλήθυνεν τὰ σκεύη
τῶν ἁγίων.
16 [16]Καὶ ἤκουσεν ἐν Ῥώμῃ ὅτι ἀπέθανεν Ἰωναθάν, καὶ ἕως Σπάρτης,
17 καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. [17]ὡς δὲ ἤκουσαν ὅτι Σίμων ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ ἀρχιερεὺς καὶ ἐπικρατεῖ τῆς χώρας καὶ τῶν
18 πόλεων τῶν ἐν αὐτῇ, [18]καὶ ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν δέλτοις χαλκαῖς τοῦ
ἀνανεώσασθαι πρὸς αὐτὸν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν ἣν ἔστησαν
19 πρὸς Ἰούδαν καὶ Ἰωναθὰν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. [19]καὶ ἀνεγνώσθησαν
20 ἐνώπιον ἐκκλησίας ἐν Ἰερουσαλήμ. [20]καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῶν
ἐπιστολῶν ὧν ἀπέστειλαν οἱ Σπαρτιᾶται Σπαρτιατῶν ἄρχοντες καὶ ἡ
πόλις Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς ἱερεῦσι
21 καὶ τῷ λοιπῷ δήμῳ τῶν Ἰουδαίων ἀδελφοῖς χαίρειν. [21]οἱ πρεσβευταὶ
οἱ ἀποσταλέντες πρὸς τὸν δῆμον ἡμῶν ἀπήγγειλαν ἡμῖν περὶ τῆς
22 δόξης ὑμῶν καὶ τιμῆς, καὶ ηὐφράνθημεν ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ αὐτῶν. [22]καὶ
ἀναγραψάμενοι τὰ ὑπ' αὐτῶν εἰρημένα ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ δήμου
οὕτως Νουμήνιος Ἀντιόχου καὶ Ἀντίπατρος Ἰάσονος πρεσβευταὶ

8 ξυλα]+αμα ℵ | τον καρπον] pr και ℵ* (improb ℵ^{c}) **9** πλατειαις] ℵV εκκλησιαις ℵ* (πλατιαις ℵ$^{c.a}$ (et c.b vid)) | αγαθων]+ς ℵ$^{c.a}$ (postea ras) | εκοινολογουντο ℵV | δοξαν ℵ **10** εχορηγησαν ℵ | εταξεν αυτας] εταξαν εαυτους ℵ | οχυρωσεως] οχυρωματω| ℵ* (-ρωσεως ℵ$^{c.a, c.b}$) | ωνομασθη ℵV **11** εποιησεν] pr και ℵ$^{c.a}$ | την ειρηνην] om την ℵV | ευφρανθη ℵV **12** om και την συκην αυτου ℵ | ο εκφοβων] om ο ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **13** εξελιπεν ℵ | om αυτων ℵV **14** εξεζητησαν ℵ **15** om τα αγια εδοξασεν και επληθυνεν ℵ | τα σκευη] pr και ℵ **16** ηκουσεν] ηκουσθη ℵV **17** Σειμων ℵ | αρχιερευς αντ αυτου ℵV | και 1°]+αυτος ℵV | επικρ.]+εν εν αυτη V* (improb εν 2° V^{a}) **18** om και 1° ℵV | την συμμαχιαν] om την ℵV | bis scr φιλ. κ. συμμ. V* (improb 1° V^{1}) **19** εκκλησιας] pr της ℵV | εν Ιερ.] pr της V **20** Σιμων ℵ* (Σιμωνι ℵ^{1} (fort)) | ιερευσιν ℵV **21** πρεσβευται] πρεσβυτεροι ℵV | οι αποσταλ.] om οι ℵ*V* (hab ℵ$^{c.a}$V^{1}) | υμων] ημων ℵ* (υμ. ℵ$^{c.a}$) **22** αναγραψαμενοι] ανεγραψαμεν ℵV | Ιασωνος V | πρεσβυται ℵV

Α Ἰουδαίων ἤλθοσαν πρὸς ἡμᾶς ἀνανεούμενοι τὴν πρὸς ἡμᾶς φιλίαν· 23 καὶ ἤρεσεν τῷ δήμῳ ἐπιδέξασθαι τοὺς ἄνδρας ἐνδόξως, καὶ τοῦ 23
θέσθαι τὸ ἀντίγραφον τῶν λόγων αὐτῶν ἐν τοῖς ἀποδεδιγμένοις τῷ
δήμῳ βιβλίοις, τοῦ μνημόσυνον ἔχειν τὸν δῆμον τῶν Σπαρτιατῶν· τὸ
δὲ ἀντίγραφον τούτων ἔγραψαν Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ. 24 Μετὰ 24
ταῦτα ἀπέστειλεν Σίμων τὸν Νουμήνιον εἰς Ῥώμην ἔχοντα ἀσπίδα
χρυσῆν μεγάλην ὁλκὴν μνῶν χιλίων, εἰς τὸ στῆσαι πρὸς αὐτοὺς τὴν
συμμαχίαν.

25 Ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ δῆμος τῶν λόγων τούτων, εἶπαν Τίνα 25
χάριν ἀποδώσομεν Σίμωνι καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ; 26 ἐστήρισεν γὰρ 26
αὐτὸς καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ὁ οἶκος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
ἐπολέμησαν τοὺς ἐχθροὺς Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτῶν. καὶ ἔστησαν αὐτῷ
ἐλευθερίαν, καὶ κατέγραψεν ἐν δέλτοις χαλκαῖς, καὶ ἔθεντο ἐν στήλῃ
ἐν ὄρει Σιών. 27 καὶ τοῦτο τὸ ἀντίγραφον τῆς γραφῆς Ὀκτωκαιδεκάτῃ 27
Ἐλούλ, ἔτους δευτέρου ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ, καὶ τοῦτο τρίτον
ἔτος ἐπὶ Σίμωνος τοῦ ἀρχιερέως, 28 ἐν Σαραμέλ, ἐπὶ συναγωγῆς 28
μεγάλης τῶν ἱερέων καὶ λαοῦ καὶ ἀρχόντων ἔθνους καὶ τῶν πρεσβυ-
τέρων τῆς χώρας ἐγνώρισεν ἡμῖν. 29 ἐπεὶ πολλάκις ἐγενήθησαν πό- 29
λεμοι ἐν τῇ χώρᾳ, Σίμων δὲ ὁ υἱὸς Ματταθίου ὁ υἱὸς τῶν υἱῶν Ἰωαρὶβ
καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἔδωκαν ἑαυτοὺς τῷ κινδύνῳ, καὶ ἀντέστησαν
τοῖς ὑπεναντίοις τοῦ ἔθνους αὐτῶν, ὅπως σταθῇ τὰ ἅγια αὐτῶν καὶ ὁ
νόμος, καὶ δόξῃ μεγάλῃ ἐδόξασαν τὸ ἔθνος αὐτῶν· 30 καὶ ἤθροισεν 30
Ἰωναθὰν τὸ ἔθνος αὐτῶν, καὶ ἐγενήθη αὐτοῖς ἀρχιερεύς, καὶ προσε-
τέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ· 31 καὶ ἐβουλήθησαν οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν 31
ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν τοῦ ἐκτρίψαι τὴν χώραν αὐτῶν,
καὶ ἐκτεῖναι τὰς χεῖρας ἐπὶ τὰ ἅγια αὐτῶν· 32 τότε ἀνέστη Σίμων, καὶ 32

NV 22 ηλθον NV | ημας 1°] υμας ℵ* (ημ. ℵc.b) | ημας 2°] υμας ℵ 23 επιδεξασθαι] + τας φιλιας κ ℵc.a | του μνημ. εχειν] το μνημ. εχ. ℵ | των Σπαρτ.] τον Σπ. ℵ* (των Σπ. ℵc.a) | εγραψα ℵ* (-ψαν ℵc) εγραψαμεν V 24 μετα] + δε ℵc.a | ολκης ℵc.a | χιλιων] α' ℵ* ,α' ℵc.a 25 Σιμωνι] + ται ℵ* (τε ℵc.a postea improb ℵ2) 26 εστηρισται ℵ | επολεμησεν NV | τους εχθρους] ους εχθρ sup ras A2 | Ιηλ· απ αυτων distinx A | κατεγραψαν NV | χαλκοις ℵ* (-καις ℵc.a, c.b) | στηλαις NV | ορεσι V 27 οκτωκαιδεκατω ℵc.a | om Ελουλ ℵ | δευτερου εβδομηκοστου κ. εκατοστου] β' και ο' και ρ' ℵ | εβδ.] pr και V | om και 3° ℵ | τουτο] το ℵ | του αρχιερεως] αρχιερεως μεγαλου NV 28 Ασαραμελ NV | των ιερεων] om των ℵ αρχιερεων V 29 εγενηθημεν ℵ* (-θησαν ℵc.a) | ο υιος των υιων] υιος υιων ιερευς των υιων NV | Ιωαρειβ NV in Ιωαριβ rescr | 2° A + δυο A | εαυτους] αυτους ℵ | om αυτων 1° ℵ 30 om και ηθροισεν Ιωναθαν το εθνος αυτων ℵ | αυτων] αυτου V | αυτοις] αυτων V 31 om του εκτριψαι την χωραν αυτων ℵ* (hab ℵc.a) V | την χωραν 2°] pr εις A | εκκλιναι ℵ* (εκτιναι ℵc.a) | τας χειρας] om τας ℵ 32 αντεστη NV

ἐπολέμησεν περὶ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ, καὶ ἐδαπάνησεν χρήματα πολλὰ A
τῶν ἑαυτοῦ, καὶ ὁπλοδότησεν τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοῦ ἔθνους
33 αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὀψώνια· 33καὶ ὠχύρωσεν τὰς πόλεις τῆς
Ἰουδαίας καὶ τὴν Βεθσούραν τὴν ἐπὶ τῶν ὁρίων τῆς Ἰουδαίας, οὗ ἦν
τὰ ὅπλα τῶν πολεμίων τὸ πρότερον, καὶ ἔθετο ἐκεῖ φρουρὰν ἀνδρας
34 Ἰουδαίους· 34καὶ Ἰόππην ὠχύρωσεν τὴν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὴν
Γαζάραν τὴν ἐπὶ τῶν ὁρίων Ἀζώτου, ἐν ᾗ ᾠκοῦσαν οἱ πολέμιοι τὸ
πρότερον ἐκεῖ, καὶ κατῴκισεν ἐκεῖ Ἰουδαίους, καὶ ὅσα ἐπιτήδεια πρὸς
35 τῇ τούτων ἐπανορθώσει ἔθετο ἐν αὐτοῖς. 35καὶ εἶδεν ὁ λαὸς τὴν
πίστιν τοῦ Σίμωνος καὶ τὴν δόξαν ἣν ἐβουλεύσατο ποιῆσαι τῷ ἔθνει
αὐτοῦ, καὶ ἔθεντο αὐτὸν ἡγούμενον αὐτῶν καὶ ἀρχιερέα, διὰ τὸ
πεποιηκέναι αὐτὸν ταῦτα πάντα, καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν πίστιν
ἣν συνετήρησεν τῷ ἔθνει αὐτοῦ, καὶ ἐξεζήτησεν παντὶ τρόπῳ ὑψῶσαι
36 τὸν λαὸν αὐτοῦ. 36καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ εὐοδώθη ἐν ταῖς χερσὶν
αὐτοῦ, τοῦ ἐξαρθῆναι τὰ ἔθνη ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐν τῇ
πόλει Δαυὶδ τοὺς ἐν Ἰερουσαλὴμ οἳ ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἄκραν ἐξ ἧς
ἐξεπορεύοντο, καὶ ἐμίαινον κύκλῳ τῶν ἁγίων, καὶ ἐποιοῦσαν πληγὴν
37 μεγάλην ἐν τῇ ἁγνείᾳ· 37καὶ κατῴκισεν ἐν αὐτῇ ἄνδρας Ἰουδαίους,
καὶ ὠχύρωσεν αὐτὴν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς χώρας καὶ τῆς πόλεως, καὶ
38 ὕψωσεν τὰ τείχη Ἰερουσαλήμ. 38καὶ ὁ βασιλεὺς Δημήτριος ἔστησεν
39 αὐτῷ τὴν ἀρχιερωσύνην κατὰ ταῦτα, 39καὶ ἐποίησεν αὐτὸν τῶν φίλων
40 αὐτοῦ, καὶ ἐδόξασεν αὐτὸν δόξῃ μεγάλῃ· 40ἠκούσθη γὰρ ὅτι προσα-
γορεύονται Ἰουδαῖοι ὑπὸ Ῥωμαίων φίλοι καὶ σύμμαχοι καὶ οἱ ἀδελφοί,
41 καὶ ὅτι ἀπήντησαν τοῖς πρεσβευταῖς Σίμωνος ἐνδόξως· 41καὶ ὅτι οἱ
Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἱερεῖς εὐδόκησαν τοῦ εἶναι αὐτῶν Σίμωνα ἡγούμενον
καὶ ἀρχιερέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἕως τοῦ ἀναστῆναι προφήτην πιστόν·
42 42καὶ τοῦ εἶναι ἐπ᾽ αὐτῶν στρατηγόν, καὶ ὅπως μέλῃ αὐτῷ περὶ τῶν

32 επολεμησε ℵ* (-σεν ℵ$^{c.a}$) V^{a} | ωπλοδ. V^{a} | τους ανδρας] pr αυτου ℵ AV **33** οχυρωσεν AV* | Βαιθσουραν AV | την επι] τη επι A* (superscr ν A^{1}) | το προτερον] των πρ. ℵ* (το πρ. ℵ$^{c\,(c.b\ vid)}$) **34** Γαραζαν ℵ* (Γαζαραν ℵ$^{c.b}$) | ωκουν AV | πολεμοι ℵ* (-μιοι ℵ$^{c.a\ (vid)}$) | om εκει 1° ℵ bis V | επιτηδεια]+ην AV | αυτοις] αυταις AV **35** om ειδεν ο λαος ℵ* (hab ιδεν ο λ. ℵ$^{c.a}$) | πιστιν]+και πραξιν V | εθετο ℵ | αυτον πεποιηκεναι αυτον παντα ταυτα ℵ αυτ. πεπ. τ. π. V **36** ευωδ. V^{a} | οι εποιησαν εαυτοις] εποιησεν αυτοις ℵ* οι επ. αυτ. ℵ$^{c.a}$ | ακραν A | επορευοντο ℵ* (εξεπορ. ℵ$^{c.a}$) | εποιουν AV | αγνια AV **37** ασφαλιαν AV* | Ιερουσαλημ] pr της ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) V **38** αρχιεροσυνην ℵ* (αρχϊερωσ. ℵ$^{c.a}$) αρχι[ϊ]ερωσ. (sic) A **40** ηκουσθη] ηκουσεν AV | προσηγορευται ℵ* (-ρευνται ℵ^{1}V) | Ιουδαιοι] pr οι AV | οι αδελφοι] om οι AV | απηντησεν V | πρεσβυτεροις V | Σιμων ℵ* (-νος ℵ$^{c.a}$) **41** οιερεις A (sic) | ηυδοκ. V | αυτων] αυτω ℵ* (-των ℵ$^{c.a}$) **42** επ αυτων] επ αυτω εν ℵ* αυτων ℵ^{1} εαυτων ℵ$^{c\,(vid)}$ + μωνα ηγουμενον ℵ* (μωνα ηγ. improb ℵ$^{1\,et\ postea}$)

Α ἀγίων, καθιστάναι δι' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῆς χώρας καὶ ἐπὶ τῶν ὅπλων καὶ ἐπὶ τῶν ὀχυρωμάτων· 43 καὶ ὅπως μέλῃ αὐτῷ 43
περὶ τῶν ἁγίων, καὶ ὅπως ἀκούηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὅπως γράφωνται
ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πᾶσαι συγγραφαὶ ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ ὅπως περι-
βάλληται πορφύραν καὶ χρυσοφορῇ. 44 καὶ οὐκ ἔξεστιν οὐδενὶ τοῦ 44
λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων ἀθετῆσαί τι τούτων καὶ ἀντειπεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ
ῥηθησομένοις, καὶ ἐπισυστρέψαι συστροφὴν ἐν τῇ χώρᾳ ἄνευ αὐτοῦ,
καὶ περιβαλέσθαι πορφύραν καὶ ἐνπορποῦσθαι πόρπην χρυσῆν·
45 ὃς δ' ἂν παρὰ ταῦτα ποιήσῃ ἢ ἀθετήσῃ τι τούτων, ἔνοχος ἔσται. 45
46 καὶ εὐδόκησεν πᾶς ὁ λαὸς θέσθαι Σίμωνι ποιῆσαι κατὰ τοὺς 46
λόγους τούτους. 47 καὶ ἐπεδέξατο Σίμων, καὶ εὐδόκησεν ἀρχιερατεῦσαι 47
καὶ εἶναι στρατηγὸς καὶ ἐθνάρχης τῶν Ἰουδαίων καὶ ἱερέων καὶ τοῦ
προστατῆσαι πάντων. 48 Καὶ τὴν γραφὴν ταύτην εἶπαν θέσθαι 48
ἐν δέλτοις χαλκαῖς, καὶ στῆσαι αὐτὰς ἐν περιβόλῳ τῶν ἁγίων ἐν
τόπῳ πιστῷ· 49 τὰ δὲ ἀντίγραφα αὐτῶν θέσθαι ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, 49
ὅπως ἔχῃ Σίμων καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ.

1 Καὶ ἀπέστειλεν Ἀντίοχος υἱὸς Δημητρίου τοῦ βασιλέως ἐπι- 1 Χ
στολὰς ἀπὸ τῶν νήσων τῆς θαλάσσης Σίμωνι ἱερεῖ καὶ ἐθνάρχῃ τῶν
Ἰουδαίων καὶ παντὶ τῷ ἔθνει. 2 καὶ ἦσαν περιέχουσαι τὸν τρόπον 2
τοῦτον Βασιλεὺς Ἀντίοχος Σίμωνι ἱερεῖ μεγάλῳ καὶ ἐθνάρχῃ καὶ
ἔθνει Ἰουδαίων χαίρειν. 3 ἐπειδή τινες λοιμοὶ κατεκράτησαν τῆς 3
βασιλείας τῶν πατέρων ἡμῶν, βουλεύομαι δὲ ἀντιποιήσασθαι τῆς
βασιλείας, ὅπως ἀποκαταστήσω αὐτὴν ὡς ἦν τὸ πρότερον· ἐξενολό-
γησα δὲ πλῆθος δυνάμεων καὶ κατεσκεύασα πλοῖα πολεμικά· 4 βού- 4
λομαι δὲ ἐκβῆναι κατὰ τὴν χώραν, ὅπως μετέλθω τοὺς κατεφθαρ-
κότας τὴν χώραν ἡμῶν καὶ τοὺς ἠρημωκότας πόλεις πολλὰς ἐν τῇ
βασιλείᾳ· 5 νῦν οὖν ἵστημί σοι πάντα τὰ ἀφαιρέματα ἃ ἀφῆκάν σοι 5

ℵV 42 δι autou] autous ℵ 43 akouetai] akouontai ℵ | grafontai ℵ*V* (-φωνται ℵ^c.a V^a) | pasai] + ai ℵ^c.a (postea improb) | sungrafai] sungrafai ai ℵ | periballetai ℵV 44 exestin (-τι A)] exestai ℵV | oudeni] outhen ℵ* (ουδενι ℵ^c.a, c.b) outheni V | epistusteψai] epistrepsai ℵV | periballesthai ℵ* (-βαλεσθαι ℵ^c.a) 46 hudok. V (item 47) | Simwna ℵ 47 archierateuein ℵV archierеusai A* (archieratеusai A^1) | prosstesai ℵ* (προσταξ. ℵ^c.a) 48 eipon ℵV | stesai] thesai A | periboloun A* vid (-λω A^?) | pistw] epishmw ℵV XV 1 Antiwxos ℵ* (Αντιοχ. ℵ^c.a) | uios] pr o ℵ^c.a | Simwn ℵ* (-νι ℵ^c.a) | ethnar|thnarxh ℵ* (ras thnar ℵ^?) 2 tropon] topon A* (superscr ρ A^a) 3 epeidh] epi ℵ epei V | boulеuomai] boulomai ℵV | to proteron ws hn ℵ | exenologhsa de] kai exenologhsa| ℵ* (εξενολογησα δε ℵ^c.a), | kateskeuasan ℵ* (-σα ℵ^c.a) 4 basileia] + mou ℵV 5 afairematа 1°] afemata ℵ* (αφερεμ. ℵ^c.a) V | a afhkan] afhkan ℵ* (α αφ. ℵ^1)

6 οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεῖς, καὶ ὅσα ἄλλα ἀφαιρέματα ἀφῆκάν σοι· [6]ποι- Α
7 ῆσαι κόμμα ἴδιον νόμισμα τῆς χώρας σου· [7]Ἰερουσαλὴμ δὲ καὶ τὰ
ἅγια εἶναι ἐλεύθερα· καὶ πάντα τὰ ὅπλα ὅσα κατεσκεύασας, καὶ
8 τὰ ὀχυρώματα ἃ ᾠκοδόμησας, ὧν κρατεῖς, μενέτω σοι. [8]καὶ πᾶν
ὀφείλημα βασιλικὸν καὶ τὰ ἐσόμενα βασιλικά, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ
9 εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, ἀφιέσθω σοι. [9]ὡς δ' ἂν καταστήσωμεν
τὴν βασιλείαν ἡμῶν, δοξάσωμέν σε καὶ τὸ ἔθνος σου καὶ τὸ ἱερὸν
δόξῃ μεγάλῃ, ὥστε φανερὰν γενέσθαι τὴν δόξαν ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ
10 γῇ. [10]Ἔτους τετάρτου καὶ ἑβδομηκοστοῦ καὶ ἑκατοστοῦ ἐξῆλ-
θεν Ἀντίοχος εἰς τὴν γῆν τῶν πατέρων αὐτοῦ, καὶ συνῆλθον πρὸς
11 αὐτὸν πᾶσαι αἱ δυνάμεις, ὥστε ὀλίγους εἶναι σὺν Τρύφωνι. [11]καὶ
ἐδίωξεν αὐτὸν Ἀντίοχος ὁ βασιλεύς, καὶ ἦλθεν εἰς Δωρὰ φεύγων
12 τὴν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. [12]ἤδει γὰρ ὅτι ἐπισυνῆκται ἐπ' αὐτὸν
13 κακά, καὶ ἀφῆκαν αὐτὸν αἱ δυνάμεις. [13]καὶ παρενέβαλεν Ἀντίοχος
ἐπὶ Δωρά, καὶ σὺν αὐτῷ δώδεκα μυριάδες ἀνδρῶν πολεμιστῶν καὶ
14 ὀκτακισχιλία ἵππος. [14]καὶ ἐκύκλωσεν τὴν πόλιν, καὶ τὰ πλοῖα
ἀπὸ θαλάσσης συνῆψαν· καὶ συνέθλιβεν τὴν πόλιν ἀπὸ τῆς γῆς
καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ οὐκ εἴασεν οὐδένα ἐκπορεύεσθαι καὶ
15 εἰσπορεύεσθαι. [15]Καὶ ἦλθεν Νουμήνιος καὶ οἱ παρ' αὐτοῦ ἐκ
Ῥώμης ἔχοντες ἐπιστολὰς τοῖς βασιλεῦσι καὶ ταῖς χώραις, ἐν αἷς
16 ἐγέγραπτο τάδε [16]Λεύκιος ὕπατος Ῥωμαίων Πτολεμαίῳ βασιλεῖ χαί-
17 ρειν. [17]οἱ πρεσβευταὶ τῶν Ἰουδαίων ἦλθαν πρὸς ἡμᾶς φίλοι ἡμῶν
καὶ σύμμαχοι, ἀνανεούμενοι τὴν ἐξ ἀρχῆς φιλίαν καὶ συμμαχίαν,
ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Σίμωνος τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἰου-
18 δαίων· [18]ἤνεγκαν δὲ ἀσπίδα χρυσῆν ἀπὸ μνῶν πεντακισχιλίων.
19 [19]ἤρεσεν οὖν ἡμῖν γράψαι τοῖς βασιλεῦσιν καὶ ταῖς χώραις, ὅπως
μὴ ἐκζητήσωσιν αὐτοῖς κακά, καὶ μὴ πολεμήσωσιν αὐτοὺς καὶ τὰς

5 αφαιρεματα 2°] δοματα ℵV | σοι 3°]+οι προ εμου βασιλεις σοι ℵ* ℵV (improb ℵc.a) 6 ποιησαι] pr και επετρεψα σοι ℵV | νομισμα improb ℵ1, c.a (repos ℵc.b (vid)) | τη χωρα ℵV 7 δε και τα αγια ειναι] δεκτα αγια ℵ* (δε ϗ τα αγ. ειν. ℵc.a) 8 τον απ.] om τον V | αφεισθω ℵ (αφισθ.) V 9 ως] ων ℵ* (ως ℵc.b) | καταστησωμεν την βασιλειαν] κρατησωμεν της βασιλειας ℵ | δοξασομεν Va 10 τεταρτου κ. εβδομηκοστου κ. εκατοστου] δ' και ο' και ρ' ℵ | εξηλθεν] και ηλθεν ℵ* (εξηλθ. ℵc.a) 11 om ο βασιλευς ℵ* (hab ℵc.a) | την θαλασσαν] θαλασσης ℵV 12 κακα] pr τα ℵV 13 μυριαδας ℵ* (-δες ℵc.a) χιλιαδες V | πολεμικων ℵ* (-μιστων ℵc.a) | οκτακισχιλιων (-χιλια ℵ1) ιππων ℵ 14 om και τα πλοια...συνεθλιβεν την πολιν ℵ | συνηψεν V | εθλιβεν V* | om απο 3° ℵ | και 6°] ουδε ℵV 15 βασιλευσιν ℵV* | ταδε] ταυτα ℵV 17 πρεσβυται ℵV | ηλθον ℵV | ημας] υμας A 18 ηνεγκον V* | ανσπιδα ℵ* (ασπ. ℵ1 (vid), c.a) | πεντακισχιλιων] α' ℵ* ,α' ℵc.a χιλιων V 19 τοις βασιλευσιν] ταις βασ. ℵ* (τοις βασ. ℵc.a) | om αυτοις κακα και μη πολεμησωσιν ℵ* (hab ℵc.a)

A πόλεις αὐτῶν καὶ τὰς χώρας αὐτῶν, καὶ ἵνα μὴ συμμαχῶσιν τοῖς πολεμοῦσιν αὐτούς. [20]ἔδοξεν δὲ ἡμῖν δέξασθαι τὴν ἀσπίδα παρ' αὐ- 20
τῶν. [21]εἴ τινες οὖν λοιμοὶ διαπεφεύγασιν ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν 21
πρὸς ὑμᾶς, παράδοτε αὐτοὺς τῷ Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ, ὅπως ἐκδι-
κήσει αὐτοὺς κατὰ τὸν νόμον αὐτῶν. [22]καὶ ταὐτὰ ἔγραψεν Δημητρίῳ 22
τῷ βασιλεῖ καὶ Ἀττάλῳ καὶ Ἀράθῃ καὶ Ἀρσάκῃ, [23]καὶ εἰς πάσας 23
τὰς χώρας, καὶ Σαμψάκῃ, καὶ Σπαρτιάταις, καὶ εἰς Δῆλον καὶ εἰς
Μύνδον καὶ εἰς Σικυῶνα καὶ εἰς τὴν Καρίδα καὶ εἰς Σάμον καὶ εἰς
τὴν Παμφυλίαν καὶ Λυκίαν καὶ εἰς Ἁλικαρνασσὸν καὶ εἰς Κῶ καὶ
εἰς Σίδην καὶ εἰς Ἄραδον καὶ εἰς Ῥόδον καὶ εἰς τὴν Φασήλιδα καὶ
Γόρτυναν καὶ Κνίδον καὶ Κύπρον καὶ Κυρήνην. [24]τὸ δὲ ἀντίγρα- 24
φον αὐτῶν ἔγραψεν Σίμωνι τῷ ἀρχιερεῖ. [25]Ἀντίοχος δὲ ὁ βα- 25
σιλεὺς παρενέβαλεν ἐπὶ Δωρὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ, προσάγων διὰ παντὸς
αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ μηχανὰς ποιούμενος, καὶ συνέκλεισεν τὸν Τρύ-
φωνα τοῦ εἰσπορεύεσθαι καὶ ἐκπορεύεσθαι. [26]καὶ ἀπέστειλεν αὐτῷ 26
Σίμων δισχιλίους ἄνδρας ἐκλεκτοὺς συμμαχῆσαι αὐτῷ καὶ ἀργύριον
καὶ χρυσίον καὶ σκεύη ἱκανά. [27]καὶ οὐκ ἠβούλετο αὐτὰ δέξασθαι, 27
ἀλλὰ ἠθέτησεν πάντα ὅσα ἐσυνέθετο αὐτῷ τὸ πρότερον, καὶ ἠλ-
λοτριοῦτο αὐτῷ. [28]καὶ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν Ἀθηνόβιον ἕνα τῶν 28
φίλων αὐτοῦ κοινολογησόμενον αὐτῷ, λέγων Ὑμεῖς κατακρατεῖτε τῆς
Ἰόππης καὶ Γαζαρηνῶν καὶ τῆς ἄκρας ἐν Ἰερουσαλήμ, πόλεις τῆς
βασιλείας μου. [29]τὰ ὅρια αὐτῶν ἠρημώσατε, καὶ ἐποιήσατε πληγὴν 29
μεγάλην ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐκυριεύσατε τόπων πολλῶν ἐν τῇ βασι-
λείᾳ μου. [30]νῦν οὖν παράδοτε τὰς πόλεις ἃς κατελάβεσθε, καὶ 30
τοὺς φόρους τῶν τόπων ὧν κατεκυριεύσατε, τῶν ὁρίων τῶν ἐκ τῆς
Ἰουδαίας. [31]εἰ δὲ μή, δότε ἀντ' αὐτῶν πεντακόσια τάλαντα ἀργυ- 31
ρίου, καὶ τῆς καταφθορᾶς ἧς κατεφθάρκατε καὶ τῶν φόρων τῶν

ℵV 19 την χωραν ℵV | om μη 3° V | συνμαχωσιν ℵ | πολεμωσιν A | αυτους 2°] pr προς ℵV 21 om εκ ℵ* (hab ℵc.a) | τω Σιμωνι] om τω ℵV 22 εγραψαν ℵ* (-ψεν ℵc.a, c.b) | Αριαραθη ℵ 23 Σαμψαμη ℵV | Σπαρτιαταις] Παρτ. A | Συκνωνα ℵ* (Σικυωνα ℵc.a, c.b) Συκιωνα A | Καριαν ℵV | την Παμφ.] om την V | Λυκιαν] εις Τηκιαν (sic) ℵ* εις Λυκ. ℵc.a, c.bV ⌊ και εις Κω...την Φασ. (Βασιλειδαν A)] και εις Ροδον και εις Φασηλιδα και εις Κω και εις Σιδην και εις Αραδον ℵV | Γορτυνα ℵV | Κυρηνην] Σμυρναν V 24 αυτων] τουτων ℵV | εγραψαν ℵ 25 παρενεβαλεν] παρεβαλεν εν ℵ* (παρενεβ. ℵc.a) | δευτερα] +ημερα ℵc.a | παντος] πα|των ℵ | του]+μη ℵc.a | εισπορευεσθαι] εκπορ. ℵV | εκπορευεσθαι] εισπορ. ℵ1V 27 εβουλετο V | αλλ V | συνεθετο ℵ | αλλοτρ. Vvid | αυτω 2°] αυτου V 28 Γαζαρηνων] Γαζαρων ℵV | εν Ιερουσαλημ] pr της ℵ 29 ερημωσατε ℵ | ποιησατε ℵ* (εποιησατε ℵc.a) | om τοπων ℵ | βασιλια ■ 30 πολις ℵ | κατελαβεσθε] παρελαβετε ℵ | των οριων] pr εκτος ■ | om των εκ ℵV 31 om αντ ℵ* (hab ℵc.a)

πόλεων ἄλλα τάλαντα πεντακόσια· εἰ δὲ μή, παραγενόμενοι ἐκπο- A
32 λεμήσουσιν ὑμᾶς. 32 Καὶ ἦλθεν Ἀθηνόβιος φίλος τοῦ βασιλέως
εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ εἶδεν τὴν δόξαν Σίμωνος καὶ κυλίκιον μετὰ
χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων καὶ παράστασιν ἱκανήν· καὶ ἐξί-
33 στατο, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτοῖς τοὺς λόγους τοῦ βασιλέως. 33 καὶ
ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν αὐτῷ Οὔτε γῆν ἀλλοτρίαν εἰλήφαμεν, οὔτε
ἀλλοτρίων κεκρατήκαμεν, ἀλλὰ τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν·
34 ὑπὸ δὲ ἐχθρῶν ἡμῶν ἀκρίτως ἔν τινι καιρῷ κατεκρατήθη. 34 ἡμεῖς
δὲ καιρὸν ἔχοντες ἀντεχόμεθα τῆς κληρονομίας ἡμῶν καὶ τῶν πατέ-
35 ρων ἡμῶν. 35 περὶ δὲ Ἰόππης καὶ Γαζαρηνῶν αἰτεῖς· αὗται ἐποίουν
ἐν τῷ λαῷ πληγὴν μεγάλην καὶ τῇ γῇ ἡμῶν· τούτων δώσομεν τά-
36 λαντα ἑκατόν. καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ λόγον. 36 ἀπέστρεψεν δὲ
μετὰ θυμοῦ πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ τοὺς λόγους
τούτους καὶ τὴν δόξαν Σίμωνος καὶ πάντα ὅσα εἶδεν· καὶ ὠργίσθη
37 ὁ βασιλεὺς ὀργὴν μεγάλην. 37 Τρύφων δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ἔφυγεν
38 εἰς Ὀρθωσίαν. 38 καὶ κατέστησεν ὁ βασιλεὺς τὸν Κενδεβαῖον ἐπι-
στράτηγον τῆς παραλίας, καὶ δυνάμεις πεζικὰς καὶ ἱππικὰς ἔδωκεν
39 αὐτῷ. 39 καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ παρεμβάλλειν κατὰ πρόσωπον τῆς
Ἰουδαίας· καὶ ἐνετείλατο αὐτῷ οἰκοδομῆσαι τὴν Κεδρὼν καὶ ὀχυ-
ρῶσαι τὰς πόλεις, καὶ ὅπως πολεμῇ τὸν λαόν· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδί-
40 ωκε τὸν Τρύφωνα. 40 καὶ παρεγενήθη Κενδεβαῖος εἰς Ἰαμνείαν,
καὶ ἤρξατο τοῦ ἐρεθίζειν τὸν λαὸν καὶ ἐμβατεύειν εἰς τὴν Ἰουδαίαν
41 καὶ αἰχμαλωτίζειν τὸν λαὸν καὶ φονεύειν. 41 καὶ ᾠκοδόμησεν τὴν
Κεδρών· καὶ ἔταξεν ἐκεῖ ἱππεῖς καὶ δυνάμεις ὅπως ἐκπορευόμενοι
ἐξοδεύωσιν τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰουδαίας, καθὰ συνέταξεν αὐτῷ ὁ βασι-
1 λεύς. 1 Καὶ ἀνέβη Ἰωάννης ἐκ Γαζάρων, καὶ ἀπήγγειλεν
2 Σίμωνι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἃ συνετέλει Κενδεβαῖος. 2 καὶ ἐκάλεσεν

31 παραγιν. V^{vid} | εκπολεμησωμε℩ ℵ -σομεν V **32** φιλος] pr ο ℵV | ℵV βασιλεως Γ^{ο}] βασιλευσαι ℵ* (-λεως ℵ$^{c.a}$) | ιδεν V* | om και 5^{ο} ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | εξισταντο ℵ* (-σταστο ℵ$^{c.a, c.b}$) | απηγγειλαν ℵ* (-λεν ℵ$^{c.a}$) V | αυτοις] αυτω ℵV **33** υπο] απο V **34** αντεχομεσθα A | om ημων και ℵV **35** Γαζαρηνων] Γαζαρων ων ℵV | αιτεις αυται sup ras V$^{a vid}$ | τη γη] την χωραν ℵ | εκατον] ρ′ ℵ **36** απηγγιλαν ℵ* (-λεν ℵ$^{c.a}$) | οργη μεγαλη ℵ **38** Κενδεβεον A | om και ιππ. V **39** παρεμβαλειν V | την Κεδρων (Καιδρ. A)] om την ℵ| οχυρωσαι] οικοδομησαι ℵ | πολεις] πυλας ℵV | om και 4^{ο} ℵ | πολεμησωσιν ℵ πολεμηση V | εδιωκεν V* **40** Ιαμνιαν ℵV | εκβασσευειν ℵ* (ενβατευειν ℵ$^{c.a}$) **41** Κεδρων ℵ*] Κεδρω A Χεβρων ℵ$^{c.a, c.b}$ | εταξεν] απεταξεν ℵ απεστειλεν V | δυναμιν V | εξοδευσουσιν ℵ -σωσιν V* | καθα] pr και ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) | αυτω ο βασιλευς] κ ο βασ. ℵ* (improb. κ ℵ^{1}) ο βασ. αυτω ℵ$^{c.a}$ XVI **1** πατρι] αδελφω ℵ* (πρι ℵ^{1}) | συνετελει Κενδεβαιος] συνετελεσεν Δεβαιος ℵ* συνετελεσεν Κενδεβαιος ℵ$^{c.a}$ συνετελεκεν Δεβ. V

Α Σίμων τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰούδαν καὶ Ἰωάν-
νην, καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ καὶ οἱ ἀδελφοί μου καὶ ὁ οἶκος τοῦ
πατρός μου ἐπολεμήσαμεν τοὺς πολέμους Ἰσραὴλ ἀπὸ νεότητος ἕως
τῆς σήμερον ἡμέρας, καὶ εὐοδώθη ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ῥύσασθαι 3
τὸν Ἰσραὴλ πλεονάκις. 3νῦν δὲ γεγήρακα, καὶ ὑμεῖς δὲ ἐν τῷ
ἐλέει ἱκανοί ἐστε ἐν τοῖς ἔτεσιν· γίνεσθε ἀντ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀδελ-
φοῦ μου, καὶ ἐξελθόντες ὑπερμαχεῖτε ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἡ δὲ 4
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ βοήθεια ἦτω μεθ' ὑμῶν. 4καὶ ἐπέλεξεν ἐκ τῆς
χώρας εἴκοσι χιλιάδας ἀνδρῶν πολεμιστῶν καὶ ἱππεῖς, καὶ ἐπορεύ-
θησαν ἐπὶ τὸν Κενδεβαῖον, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν Μωδαείμ. 5καὶ 5
ἀναστάντες τὸ πρωὶ ἐπορεύοντο εἰς τὸ πεδίον· καὶ ἰδοὺ δύναμις
πολλὴ εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, πεζικοὶ καὶ ἱππεῖς, καὶ χειμάρρους
ἦν ἀνὰ μέσον αὐτῶν. 6καὶ παρενέβαλεν κατὰ πρόσωπον αὐτῶν 6
αὐτὸς καὶ ὁ λαὸς αὐτοῦ· καὶ εἶδεν τὸν λαὸν δειλούμενον διαπερᾶσαι
τὸν χειμάρρουν, καὶ διεπέρασεν πρῶτος· καὶ εἶδον αὐτὸν οἱ ἄνδρες,
καὶ διεπέρασαν κατόπισθεν αὐτοῦ. 7καὶ διεῖλεν τὸν λαὸν καὶ τοὺς 7
ἱππεῖς ἐν μέσῳ τῶν πεζῶν· ἡ δὲ ἵππος τῶν ὑπεναντίων πολλὴ
σφόδρα. 8καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν, καὶ ἐτροπώθη Κενδε- 8
βαῖος καὶ ἡ παρεμβολὴ αὐτοῦ, καὶ ἔπεσον ἐξ αὐτοῦ τραυματίαι
πολλοί· οἱ δὲ καταλειφθέντες ἔφυγον εἰς τὸ ὀχύρωμα. 9τότε ἐτραυ- 9
ματίσθη Ἰούδας ὁ ἀδελφὸς Ἰωάννου· Ἰωάννης δὲ κατεδίωξεν αὐτοὺς
ἕως ἐλθεῖν εἰς Κεδρών, ἣν οἰκοδόμησεν. 10καὶ ἔφυγον εἰς τοὺς πύρ- 10
γους τοὺς ἐν τῷ ἀγρῷ Ἀζώτου, καὶ ἐνεπύρισεν αὐτὴν ἐν πυρί· καὶ
ἔπεσαν ἐξ αὐτῶν εἰς ἄνδρας χιλίους, καὶ ἀπέστρεψεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν
μετ' εἰρήνης. 11Καὶ Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀβούβου ἦν καθε- 11
ταμένος στρατηγὸς εἰς τὸ πεδίον Ἰεριχώ, καὶ ἔσχεν ἀργύριον καὶ
χρυσίον πολύ· 12ἦν γὰρ γαμβρὸς τοῦ ἀρχιερέως. 13καὶ ὑψώθη ἡ 12
καρδία αὐτοῦ, καὶ ἠβουλήθη κατακρατῆσαι τῆς χώρας, καὶ ἐβου- 13
λεύετο δόλῳ κατὰ Σίμωνος καὶ κατὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἆραι αὐτούς.
14Σίμων δὲ ἦν ἐφοδεύων τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ χώρᾳ καὶ φροντί- 14

NV **2** πολεμιους ℵ* (ras ι ℵ?) | ευωδ. V^{a} **3** νυν] νυνι ℵ* νυνει ℵ$^{?}$ | om υπερμαχειτε ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | βοηθια V* | ητω] εστω ℵV **4** επελεξαν V | om εκ της χωρας V | Μωδαειμ] Μωδιν ℵ*V Μωδεϊν ℵ$^{c.b}$ **5** επορευθησαν ℵ | πεζικοι] βασιλικη ℵ* πεζικη ℵ^{1} (βασ. uncis incl et improb) **6** παρενεβαλε ℵ*V^{a} (-λεν ℵ$^{c.a}$V) | αυτων] -του V*^{vid} | ιδεν ℵV* | ιδον V* | διεπερασαν] διεπερασεν A | αυτου 2°] αυτω ℵ* (-του ℵ$^{c.a}$) **7** η] ην ℵ (ν postea ras) **8** σαλπιγξ.] pr ιεραις V | ετροπωθησαν ℵ* ετροπωδηκεν (sic) ℵ$^{c.a}$ | Κενδεβαιος] Δαιβεος ℵ | αυτου 2°] αυτων ℵV **9** ελθειν] ηλθεν ℵV | ωκοδομησεν ℵ **10** τω αγρω] τοις αγροις ℵV | επεσον ℵV | χιλιους] δισχιλιους ℵV | μετ] μετα ℵ **11** Ιερειχω ℵ **12** αρχ.] ιερεως V **13** εβουληθη ℵV | om κατα 2° ℵV

ζων τὰς ἐπιμελίας αὐτῶν, καὶ κατέβη εἰς Ἰεριχὼ αὐτὸς καὶ Ματ- Α
ταθίας καὶ Ἰούδας καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἔτους ἑβδόμου καὶ ἑβδομηκοστοῦ
15 καὶ ἑκατοστοῦ ἐν μηνὶ ἐνδεκάτῳ· οὗτος ὁ μὴν Σαβάτ. [15]καὶ ὑπε-
δέξατο αὐτοὺς ὁ τοῦ Ἀβούβου εἰς τὸ ὀχυρωμάτιον τὸ καλούμενον
Δὼκ μετὰ δόλου, ὃ ᾠκοδόμησεν, καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς πότον μέγαν·
16 καὶ ἐνέκρυψεν ἐκεῖ ἄνδρας. [16]καὶ ὅτε ἐμεθύσθη Σίμων καὶ οἱ υἱοὶ
αὐτοῦ, ἐξανέστη Πτολεμαῖος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἐλάβοσαν τὰ
ὅπλα αὐτῶν, καὶ ἐπεισῆλθοσαν τῷ Σίμωνι εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ
ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καί τινας τῶν παιδαρίων
17 αὐτοῦ. [17]καὶ ἐποίησεν ἀθείαν μεγάλην, καὶ ἀνταπέδωκεν κακὰ
18 ἀντὶ ἀγαθῶν. [18]καὶ ἔγραψεν ταῦτα Πτολεμαῖος, καὶ ἀπέστειλεν τῷ
βασιλεῖ ὅπως ἀποστείλῃ αὐτῷ δυνάμεις εἰς βοήθειαν, καὶ παραδῷ
19 τὴν χώραν αὐτῶν καὶ τὰς πόλεις. [19]καὶ ἀπέστειλεν ἑτέρους εἰς
Γάζαρα ἆραι τὸν Ἰωάννην, καὶ τοῖς χιλιάρχοις ἀπέστειλεν ἐπιστο-
λὰς παραγενέσθαι πρὸς αὐτόν, ὅπως δῷ αὐτοῖς ἀργύριον καὶ χρυ-
20 σίον καὶ δόματα. [20]καὶ ἑτέρους ἀπέστειλεν καταλαβέσθαι τὴν Ἰε-
21 ρουσαλὴμ καὶ τὸ ὄρος τοῦ ἱεροῦ. [21]καὶ προδραμὼν ἀπήγγειλεν
Ἰωάννῃ εἰς Γάζαρα, ὅτι ἀπώλετο ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ
22 αὐτοῦ, καὶ ὅτι Ἀπέσταλκε καὶ σὲ ἀποκτεῖναι. [22]καὶ ἀκούσας ἐξέστη
σφόδρα, καὶ συνέλαβεν τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐλθόντας ἀπολέσαι αὐτόν·
καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, ἔγνω γὰρ ὅτι ἐζητοῦσαν αὐτὸν ἀπολέσαι.
23 [23]Καὶ τὰ λοιπὰ τῶν λόγων Ἰωάννου καὶ τῶν πολέμων αὐτοῦ καὶ
τῶν ἀνδραγαθιῶν αὐτοῦ ὧν ἠνδραγάθησεν καὶ τῆς οἰκοδομῆς τῶν
24 τειχέων ὧν ᾠκοδόμησεν καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ, [24]ἰδοὺ ταῦτα γέ-
γραπται ἐπὶ βιβλίου ἡμερῶν ἀρχιερωσύνης αὐτοῦ, ἀφ᾽ οὗ ἐγενήθη
ἀρχιερεὺς μετὰ τὸν πατέρα αὐτοῦ.

14 τας επιμελιας] τα της επιμ. ℵV improb τα ℵ$^{c.a}$V^{a} | Ιερειχω ℵ | om και ℵV 5° ℵV | οι υιοι] αδελφος ℵ* υιοι ℵ$^{c.a}$ | εβδομου κ. εβδομηκοστου κ. εκατοστου] ζ᾽ και ο᾽ και ρ᾽ (incep σ pro ζ ℵ* improb ℵ^{1} et postea) | ενδεκατω] αιου (sic) ℵ* αι᾽ (sic) ℵ$^{c.a}$ | Σαββατ ℵ **15** το καλουμενον] pr εις ℵ | οικοδ. V* | μεγα A **16** μετ] παρ ℵV | ελαβον ℵV | επεισηλθον ℵV | απεκτινον ℵ | υιους] pr δυο ℵV | τινα ℵ* (τινας ℵ$^{c.a}$) **17** αθειαν] αθεσιαν ℵV | απεδωκεν ℵV **18** απεστειλεν]+ταυτα ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) | τω βασιλει οπως αποστειλη αυτω] οπως τω βασιλει ℵ* (τω βασιλει οπ. αποστιλη αυτω ℵ$^{c.a}$) | δυναμιν V | την χωραν αυτων και τας πολεις] τας πολεις αυτω και την χ. ℵV **19** Γαζαραν ℵ* (-ρα ℵ$^{c.a}$) | om και χρυσιον ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) **21** προδραμων]+τις ℵV | Ιωαννεις ℵ Ιωαννης A^{vid} | απεσταλκεν ℵV* **22** om αυτον κ. απεκτεινεν V | εγνω] επεγνω ℵV | εζητουν ℵV **23** Ιωαννου] incep του A^{vid} | ανδραγαθειων A | ηνδραγαθη (sic) A | οικοδομης] ωκοδ. A | τειχεων] τειχων ℵV | οικοδομησεν ℵ **24** βιβλιω ℵ

Subscr Μακκαβαικων α᾽ ℵ Μακκαβαιων α᾽ A Μακαβαιων α᾽ V

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Β

A ΤΟΙΣ ἀδελφοῖς τοῖς κατ᾽ Αἴγυπτον Ἰουδαίοις χαίρειν οἱ ἀδελφοὶ 1
οἱ ἐν Ἰεροσολύμοις Ἰουδαῖοι καὶ οἱ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἰουδαίας,
εἰρήνην ἀγαθήν· 2καὶ ἀγαθοποιῆσαι ὑμῖν ὁ θεός, καὶ μνησθῆναι τῆς 2
διαθήκης αὐτοῦ τῆς πρὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν δούλων
αὐτοῦ τῶν πιστῶν. 3καὶ δῴη ὑμῖν καρδίαν πᾶσιν εἰς τὸ σέβεσθαι 3
αὐτὸν καὶ ποιεῖν αὐτοῦ τὰ θελήματα καρδίᾳ μεγάλῃ καὶ ψυχῇ
βουλομένῃ· 4καὶ διανοίξαι τὴν καρδίαν ὑμῶν ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καὶ 4
ἐν τοῖς προστάγμασιν, καὶ εἰρήνην ποιήσαι· 5καὶ ὑπακούσαι ὑμῶν 5
τῶν δεήσεων, καὶ καταλλαγείη ὑμῖν, καὶ μὴ ὑμᾶς ἐγκαταλείποι ἐν
καιρῷ πονηρῷ. 6Καὶ νῦν ὧδέ ἐσμεν προσευχόμενοι περὶ 6
ὑμῶν. 7βασιλεύοντος Δημητρίου, ἔτους ἑκατοστοῦ ἑξηκοστοῦ ἐνάτου, 7
ἡμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι γεγράφαμεν ὑμῖν ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῇ
ἐπελθούσῃ ἡμῖν ἐν τοῖς ἔτεσιν τούτοις, ἀφ᾽ οὗ ἀπέστη Ἰάσων καὶ
οἱ μετ᾽ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἁγίας γῆς καὶ τῆς βασιλείας· 8καὶ ἐνεπύρισαν 8
τὸν πυλῶνα, καὶ ἐξέχεαν αἷμα ἀθῷον· καὶ ἐδεήθημεν τοῦ κυρίου καὶ
εἰσηκούσθημεν· προσηνέγκαμεν θυσίαν καὶ σεμίδαλιν, καὶ ἐξηγάγομεν
τοὺς λύχνους, καὶ προεθήκαμεν τοὺς ἄρτους. 9καὶ νῦν ἵνα ἄγητε 9
τὰς ἡμέρας τῆς σκηνοπηγίας τοῦ Χασελεὺ μηνός. 10ἔτους ὀγδη- 10
κοστοῦ καὶ ὀγδόου ἐν Ἰεροσολύμοις.

Καὶ οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἡ γερουσία καὶ Ἰούδας Ἀριστοβούλῳ
διδασκάλῳ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ὄντι δὲ ἀπὸ τοῦ τῶν χριστῶν

V Inscr Μακκαβαιων β′ AV I 2 υμιν] ημιν V | μνησθηναι] μνησθειη V
3 σεβειν V 4 om εν 2° V | προσταγμασι V^a 6 ωδεσμεν V* (ωδε εσμ. V^1)
7 εκατοστου...ενατου] ενατου (ενν. V^a) και εξηκοστου και εκατοστου V | ετεσι
V^a | απεστη] απεσταλη V | om και 3° A* (superscr $A^{1\,(vid)}$) 8 προσηνεγκαμεν] pr και V | εξηγαγομεν] εξηγαγεν A εξηψαμεν V 9 ινα α αγηται
(sic) A^{vid} | της σκηνοπηγιας (-γειας A)] om της V 10 ογδοηκοστου και
ογδοου] pr εκατοστου και V | distinx post ογδ. V | εν Ιεροσολυμ.] pr οι V

ἱερέων γένους, καὶ τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ Ἰουδαίοις, χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν. A
11 [11]ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπὸ τοῦ θεοῦ σεσωσμένοι μεγάλως εὐχαρισ-
12 τοῦμεν αὐτῷ, ὡς ἂν πρὸς βασιλέα παρατασσόμενοι. [12]αὐτὸς γὰρ
ἐξέβρασεν τοὺς παρατασσομένους ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει εἰς τὴν Περσίδα.
13 [13]γενόμενος γὰρ ὁ ἡγεμὼν καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἀνυπόστατος δοκοῦσα
εἶναι δύναμις, κατεκόπησαν ἐν τῷ τῆς Ναναίας ἱερῷ, παραλογισμῷ
14 χρησαμένων τῶν περὶ τὴν Ναναίαν ἱερέων. [14]ὡς γὰρ συνοικῶν αὐτῇ
παρεγένετο εἰς τὸν τόπον ὅ τε Ἀντίοχος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ φίλοι, χάριν
15 τοῦ λαβεῖν τὰ χρήματα πλείονα εἰς φερνῆς λόγον· [15]καὶ προθέντων
αὐτὰ τῶν ἱερέων τοῦ Ναναίου, κἀκείνου προσελθόντος μετ' ὀλίγων εἰς
τὸν περίβολον τοῦ τεμένους, συγκλείσαντες τὸ ἱερόν, ὡς εἰσῆλθεν
16 Ἀντίοχος, [16]ἀνοίξαντες τὴν τοῦ φατνώματος κρυπτὴν θύραν, βάλλοντες
πέτρους συνεκεραύνωσαν τὸν ἡγεμόνα, καὶ μέλη ποιήσαντες καὶ τὰς
17 κεφαλὰς τοῖς ἔξω παραρίψαντες. [17]κατὰ πάντα εὐλογητὸς ἡμῶν
18 ὁ θεός, ὃς ἔδωκεν τοὺς ἀσεβήσαντας. [18]Μέλλοντες ἄγειν ἐν
τῷ Χασελεὺ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τὸν καθαρισμὸν τοῦ ἱεροῦ, δέον ἡγη-
σάμεθα διασαφῆσαι ὑμῖν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἄγητε σκηνοπηγίας καὶ τοῦ
πυρός, ὅτε Νεεμίας, ὁ οἰκοδομήσας τότε τὸ ἱερὸν καὶ τὸ θυσιαστήριον,
19 ἀνήνεγκεν θυσίας. [19]καὶ γὰρ ὅτε εἰς τὴν Περσικὴν ἤγοντο ἡμῶν
οἱ πατέρες, οἵ τε εὐσεβεῖς ἱερεῖς λαβόντες ἀπὸ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσια-
στηρίου λαθραίως, κατέκρυψαν ἐν κοιλώματι φρέατος τάξιν ἔχοντος
ἄνυδρον, ἐν ᾧ κατησφαλίσαντο, ὥστε πᾶσιν ἄγνωστον εἶναι τὸν
20 τόπον. [20]διελθόντων δὲ ἐτῶν ἱκανῶν, ὅτε ἔδοξεν τῷ θεῷ, ἀποσταλεὶς
Νεεμίας ἀπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Περσίδος τοὺς ἐκγόνους τῶν ἱερέων
21 τῶν ἀποκρυψάντων ἔπεμψεν ἐπὶ τὸ πῦρ. [21]ὡς διεσάφισαν ἡμῖν μὴ
εὑρηκέναι πῦρ ἀλλὰ ὕδωρ παχύ, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀποβάψαντας
φέρειν· ὡς δὲ ἀνηνέχθη τὰ τῶν θυσιῶν, ἐκέλευσεν τοὺς ἱερεῖς Νεεμίας
22 ἐπιρᾶναι τῷ ὕδατι τά τε ξύλα καὶ τὰ ἐπικείμενα. [22]ὡς δὲ ἐγένετο
καὶ χρόνος διῆλθεν ὅ τε ἥλιος ἀνέλαμψεν ἐπινεφὴς ὤν, ἀνήφθη πυρὰ
23 μεγάλη, ὥστε θαυμάσαι πάντας. [23]προσευχὴν δὲ ἐποιήσαντο οἱ

12 παραταξαμενους V | εις]+γαρ V **13** om γαρ V | των περι] τω V περι (τω in fin lin) A **14** συνοικησων V **15** τεμενου A **16** κεφαλας]+αφελοντες V | παραριψαντες] παρεριψαν V* παρερριψαν V^{a} **18** διαφεισαι A* (διασαφεισαι A^{1}) | υμιν] ημιν A | σκηνοπηγειας A | Νεεμειας A: item 21 | om τοτε V **19** τε] τοτε V | εχοντος V] εχοντες A **20** απο] υπο V **21** διεσαφισαν] διδιεσαφησαν V*^{vid} δε διεσαφ. V^{a} | παχυ (-χυν A)] ταχυ V | αποβαψαντες A | ανηνεχθη] απηνεχθη V **22** εγενετο] +τουτο V | ο τε ηλιος] om τε A* (superscr A^{1}) | αντελαμψεν V | επινεφης] pr προτερον V

A ἱερεῖς δαπανωμένης τῆς θυσίας, οἵ τε ἱερεῖς καὶ πάντες, καταρχομένου
Ἰωνάθου τῶν τε λοιπῶν ἐπιφωνούντων, ὡς Νεεμίου. [24]ἦν δὲ ἡ 24
προσευχὴ τὸν τρόπον ἔχουσα τοῦτον Κύριε ὁ θεός, ὁ πάντων κτίστης,
ὁ φοβερὸς καὶ ὁ ἰσχυρὸς καὶ δίκαιος καὶ ἐλεήμων, ὁ μόνος βασιλεὺς
καὶ χρηστός, [25]ὁ μόνος χορηγός, ὁ μόνος δίκαιος καὶ παντοκράτωρ 25
καὶ αἰώνιος, ὁ διασώζων τὸν Ἰσραὴλ ἐκ παντὸς κακοῦ, ὁ ποιήσας
τοὺς πατέρας ἐκλεκτούς, καὶ ἁγιάσας αὐτούς· [26]πρόσδεξαι τὴν θυσίαν 26
ὑπὲρ παντὸς τοῦ λαοῦ σου Ἰσραήλ, καὶ διαφύλαξον τὴν μερίδα σου
καὶ καθαγίασον. [27]ἐπισυνάγαγε τὴν διασποράν ἡμῶν, ἐλευθέρωσον 27
τοὺς δουλεύοντας ἐν τοῖς ἔθνεσιν, τοὺς ἐξουθενημένους καὶ βδελυκτοὺς
ἔφιδε· καὶ γνώτωσαν τὰ ἔθνη ὅτι σὺ ὁ θεὸς ἡμῶν. [28]βασάνισον 28
τοὺς καταδυναστεύοντας καὶ ἐξυβρίζοντας ἐν ὑπερηφανίᾳ· [29]κατα- 29
φύτευσον τὸν λαόν σου εἰς τὸν τόπον τὸν ἅγιόν σου, καθὼς εἶπεν
Μωσῆς. [30]Οἱ δὲ ἱερεῖς ἐπέψαλλον τοὺς ὕμνους. [31]καθὼς δὲ 30 31
ἀνηλώθη τὰ τῆς θυσίας, καὶ τὸ περιλειπόμενον ὕδωρ ὁ Νεεμίας
ἐκέλευσεν λίθους μείζονας καταχεῖν. [32]ὡς δὲ τοῦτο ἐγενήθη, φλὸξ 32
ἀνήφθη· τοῦ δὲ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου ἀντιλάμψαντος φωτὸς ἐδα-
πανήθη. [33]ὡς δὲ φανερὸν ἐγενήθη τὸ πρᾶγμα, καὶ διηγγέλη τῷ 33
βασιλεῖ τῶν Περσῶν ὅτι εἰς τὸν τόπον οὗ τὸ πῦρ ἔκρυψαν οἱ μετα-
χθέντες ἱερεῖς τὸ ὕδωρ ἐφάνη, ἀφ' οὗ καὶ οἱ περὶ τὸν Νεεμίαν
ἤγνισαν τὰς θυσίας, [34]περιφράξας δὲ ὁ βασιλεὺς ἱερὸν ἐποίησεν, 34
δοκιμάσας τὸ πρᾶγμα· [35]καὶ οἷς ὁ βασιλεὺς πολλὰ διάφορα ἐλάμβανεν, 35
καὶ μετεδίδου. [36]προσηγόρευσαν δὲ οἱ περὶ τὸν Νεεμίαν τοῦτο 36
Νεφθάρ, ὃ διερμηνεύεται Καθαρισμός· καλεῖται δὲ παρὰ τοῖς πολλοῖς
Νεφθάρ. [1]Εὑρίσκεται δὲ ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς Ἱερεμίας ὁ 1 II
προφήτης ὅτι ἐκέλευσεν τοῦ πυρὸς λαβεῖν τοὺς μεταγενομένους, ὡς
ἐπεσήμανται· [2]καὶ ὡς ἐνετείλατο τοῖς μεταγενομένοις ὁ προφήτης, 2
δοὺς αὐτοῖς τὸν νόμον, ἵνα μὴ ἐπιλάθωνται τῶν προσταγμάτων τοῦ
κυρίου, καὶ ἵνα μὴ ἀποπλανηθῶσιν ταῖς διανοίαις, βλέποντες ἀγάλ-
ματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ τὸν περὶ αὐτὰ κόσμον. [3]καὶ ἕτερα τοιαῦτα 3

V **23** καταρχομενους V* κατερχομενους V^{a} | Ιωναθον V^{a} | τε 2°] δε V Νεεμειου A **24** Κυριε]+κε̄ V | ο ισχυρος] om ο V **25** παντοκρατωρ] pr ο V **26** του λαου] om του V **27** εθνεσι V^{a} | επιδε V εφειδε A | συ]+ει V **29** ειπε V^{a} | Μωυσης V **31** εκελευσε V^{a} | καταχειν]κατεχειν V **33** εγενηθη] εγενετο V | om και 1° V | διηγγελθη V | εκρυψαν] απεκρυψαν V | το υδωρ] | om το V | Νεεμειαν A | τας θυσιας]τα της θ. V **35** οις]+εχαρισατο V | **36** Νεμιαν V* (Νεεμ. V^{a}) Νεεμειαν A | πολλοις] λοιποις V | Νεφθαρ 2°] Νεφθαι V II **1—4** φητης| οτι εκελευσεν...αυτων συν|ακολουθειν in mgg et sup ras A^{a} **1** μεταγομενους V **2** μεταγομενοις V | επιλαθονται V* (-θωνται V^{a}) | αυτα] αυτας A^{a}

λέγων, παρεκάλει μὴ ἀποστῆναι τὸν νόμον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν. A
4 4ἦν δὲ ἐν τῇ γραφῇ, ὡς τὴν σκηνὴν καὶ τὴν κιβωτὸν ἐκέλευσεν ὁ
προφήτης χρηματισμοῦ γενηθέντος αὐτῷ συνακολουθεῖν, ὡς δὲ ἐξῆλθεν
5 εἰς τὸ ὄρος οὗ ὁ Μωυσῆς ἀναβὰς ἐθεάσατο τὴν τοῦ θεοῦ κληρονομίαν.
5καὶ ἐλθὼν ὁ Ἱερεμίας εὗρεν οἶκον ἀντρῶδη, καὶ τὴν σκηνὴν καὶ τὴν
6 κιβωτὸν καὶ τὸ θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος εἰσήνεγκεν ἐκεῖ, καὶ
τὴν θύραν ἐνέφραξεν· 6καὶ προσελθόντες τινὲς τῶν συνακολου-
7 θούντων ὥστε ἐπισημάνασθαι τὴν ὁδόν, καὶ οὐκ ἐδυνήθησαν εὑρεῖν.
7ὡς δὲ ὁ Ἱερεμίας ἔγνω, μεμψάμενος αὐτοῖς εἶπεν ὅτι Καὶ ἄγνωστος
8 ὁ τόπος ἔσται, ἕως ἂν συνάγῃ ὁ θεὸς ἐπισυναγωγὴν τοῦ λαοῦ, καὶ
ἔλεος γένηται. 8καὶ τότε ὁ κύριος ἀναδείξει ταῦτα, καὶ ὀφθήσεται
9 ἡ δόξα τοῦ κυρίου καὶ ἡ νεφέλη, ὡς ἐπὶ Μωσῆ ἐδηλοῦτο, ὡς καὶ
ὁ Σαλωμὼν ἠξίωσεν, ἵνα ὁ τόπος καθαγιασθῇ μεγάλως. 9διεσαφεῖτο
δὲ καὶ ὡς σοφίαν ἔχων ἀνήνεγκεν θυσίαν ἐγκαινισμοῦ καὶ τῆς τελειώ-
10 σεως τοῦ ἱεροῦ. 10καθὼς καὶ Μωυσῆς προσηύξατο πρὸς Κύριον, καὶ
κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὰ τῆς θυσίας ἐδαπάνησεν, οὕτως
Σαλωμὼν προσηύξατο πρὸς Κύριον, καὶ καταβὰν τὸ πῦρ ἀνήλωσεν
11 τὰ ὁλοκαυτώματα· 11καὶ εἶπεν Μωσῆς Διὰ τὸ μὴ βεβρῶσθαι τὸ περὶ
12 τῆς ἁμαρτίας ἀνηλώθη. 12ὡσαύτως καὶ ὁ Σαλωμὼν τὰς ὀκτὼ ἡμέρας
13 ἤγαγεν. 13Ἐξηγοῦντο δὲ καὶ ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς καὶ ἐν
τοῖς ὑπομνηματισμοῖς τοῖς κατὰ τὸν Νεεμίαν τὰ αὐτά, καὶ ὡς κατα-
βαλλόμενος βιβλιοθήκην ἐπισυνήγαγεν τὰ περὶ τῶν βασιλέων καὶ
προφητῶν βιβλία, καὶ τὰ τοῦ Δαυείδ, καὶ ἐπιστολὰς βασιλέων
14 περὶ ἀναθεμάτων. 14ὡσαύτως δὲ καὶ Ἰούδας τὰ διαπεπτωκότα
διὰ τὸν γεγονότα πόλεμον ἡμῖν ἐπισυνήγαγεν ταῦτα, καὶ ἔστιν
15 παρ' ἡμῖν. 15ὧν οὖν ἐὰν χρείαν ἔχητε, τοὺς ἀποκομιοῦντας ὑμῖν ἀπο-
16 στέλλετε. 16Μέλλοντες οὖν ἄγειν τὸν καθαρισμὸν ἐγράψαμεν
17 ὑμῖν· καλῶς οὖν ποιήσετε ἄγειν τὰς ἡμέρας. 17ὁ δὲ θεὸς σώσας
τὸν πάντα λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἀποδοὺς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ πᾶσιν
18 καὶ τὸ βασίλειον καὶ τὸ ἱεράτευμα καὶ τὸν ἁγιασμόν, 18καθὼς ἐπ-

5 ο Ιερεμιας] om ο V + εις τον τοπον V **6** προσελθοντες] προσελθον (sic) V A | εδυνηθησαν] ηδυνασθησαν V **7** Ιερεμειας A | συναγη] συναγαγη V **8** αναδιξη A | ως 1°] + και V | Μωση] Μωυσεως V | ο Σαλωμων] Σολομων V **10** προσηυξατο 1°] ηυξατο V | εκ του ουρανου] εξ ουρανου V | ουτως] + και V | Σαλωμων] ο Σολομων V | om προς Κυριον (2°) V | ανηλωσεν] αναλωσε V^a **12** Σολομων V | τας] μετα sup ras A^a (τας A*) **13** Νεεμειαν A | τα αυτα] ταυτα V | βασιλεων 1°] + βιβλια V | om βιβλια V | Δαυιδ V | επιστολας] + δε V | αναθηματων V **14** Ιούδας] pr ο V | ταυτα] παντα V **16** ποιησετε] προησητε V | αγειν 2°] αγαγοντες V **17** om αυτου 2° V | πασι V^a | ιερευμα A* (ιερατ. A^1)

Α ηγγείλατο διὰ τοῦ νόμου· ἐλπίζομεν γὰρ ἐπὶ τῷ θεῷ, ὅτι ταχέως ἡμᾶς ἐλεήσει, καὶ ἐπισυνάξει ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὸν ἅγιον τόπον· ἐξείλατο γὰρ ἡμᾶς ἐκ μεγάλων κακῶν, καὶ τὸν τόπον ἐκαθέρισεν.

[19]Τὰ δὲ κατὰ τὸν Ἰούδαν τὸν Μακκαβαῖον καὶ τοὺς τούτου ἀδελ- 19
φοὺς καὶ τὸν τοῦ ἱεροῦ τοῦ μεγίστου καθαρισμὸν καὶ τὸν τοῦ βωμοῦ
ἐγκαινισμόν, [20]ἔτι τε τοὺς πρὸς Ἀντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ καὶ τὸν 20
τούτου υἱὸν Εὐπάτορα πολέμους, [21]καὶ τὰς ἐξ οὐρανοῦ γενομένας 21
ἐπιφανείας τοῖς ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαισμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήσασιν,
ὡς τὴν ὅλην χώραν ὀλίγους ὄντας λεηλατεῖν, καὶ τὰ βάρβαρα πλήθη
διώκειν, [22]καὶ τὸ περιβόητον καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην ἱερὸν ἀνα- 22
κομίσασθαι, καὶ τὴν πόλιν ἐλευθερῶσαι, καὶ τοὺς μέλλοντας κατα-
λύεσθαι νόμους ἐπανορθῶσαι, τοῦ κυρίου μετὰ πάσης ἐπιεικίας ἵλεω
γενομένου αὐτοῖς, [23]ὑπὸ Ἰάσωνος τοῦ Κυρηναίου δεδηλωμένα διὰ 23
πέντε βιβλίων, πειρασόμεθα δι' ἑνὸς συντάγματος ἐπιτεμεῖν. [24]συνο- 24
ρῶντες γὰρ τὸ χύμα τῶν ἀριθμῶν, καὶ τὴν οὖσαν δυσχέρειαν τοῖς
θέλουσιν εἰσκυκλεῖσθαι τοῖς τῆς ἱστορίας διηγήμασιν διὰ τὸ πλῆθος
τῆς ὕλης, [25]ἐφροντίσαμεν τοῖς μὲν βουλομένοις ἀναγινώσκειν ψυχα- 25
γωγίαν, τοῖς δὲ φιλοφρονοῦσιν εἰς τὸ διὰ μνήμης ἀναλαβεῖν εὐκοπίαν,
πᾶσιν δὲ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὠφέλειαν. [26]καὶ ἡμῖν μὲν τοῖς τὴν 26
κακοπάθειαν ἐπιδεδιγμένοις τῆς ἐπιτομῆς οὐ ῥᾴδιον, ἱδρῶτος δὲ καὶ
ἀγρυπνίας τὸ πρᾶγμα· [27]καθάπερ τῷ παρασκευάζοντι συμπόσιον, 27
καὶ ζητοῦντι τὴν ἑτέρων λυσιτέλειαν, οὐκ εὐχερές· ὅμως διὰ τὴν
τῶν πολλῶν εὐχαριστίαν ἡδέως τὴν κακοπάθειαν ὑποίσομεν· [28]τὸ 28
μὲν διακριβοῦν περὶ ἑκάστων τῷ συγγραφεῖ παραχωρήσαντες, τὸ δὲ
ἐπιπορεύεσθαι τοῖς ὑπογραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς ἀτονοῦντες. [29]καθάπερ 29
γὰρ τῆς καινῆς οἰκίας ἀρχιτέκτονι τῆς ὅλης καταβολῆς φροντιστέον,
τῷ δὲ ἐγκαινίζειν καὶ ζωγραφεῖν ἐπιχειροῦντι τὰ ἐπιτήδεια πρὸς
διακόσμησιν ἐξεταστέον, οὕτως δοκῶ καὶ ἐπὶ ἡμῶν. [30]τὸ μὲν 30

V 18 ελπιζομεν] λπιζ sup ras A^a | ελεηση A | εκαθαρισε V^a **19** Μακαβαιον V* (Μακκ. V^a) | του ιερου του μεγιστου] του μεγιστου ιερου V **21** επιφανιας V* (-νειας V^a) | ως] ωστε V | λεηλατειν] δεηλ. A^{vid} **22** επιεικειας V^a | ιλεω] ιλεως A **23** υπο] pr κατα τα V | Ειασωνος A | Κυρηναιου] Κηρυναιου A Κυριναιου V* (Κυρην. V^a) **24** δυσχεριαν V* (-ρειαν V^a) | διηγημασι V^a **25** πασι V | ωφελιαν V* (-λειαν V^a) **26** κακοπαθιαν V* (-θειαν V^a) | επιδεδειγμενοις V | αγρυπνειας A **27** ευχαριστειᾱ| A | υποισωμεν V* (-σομεν V^a) **28** συγγραφειν V* (-φει $V^{1\,(vid)}$) **29** εγκαινιζειν] εγκαιειν V* εγκαιειν V^a | δοκων A

ἐμβατεύειν καὶ περίπατον ποιεῖσθαι λόγῳ καὶ πολυπραγμονεῖν ἐν A
31 τοῖς κατὰ μέρος, τῷ τῆς ἱστορίας ἀρχηγενέτῃ καθήκει· 31τὸ δὲ σύντο-
μον τῆς λέξεως μεταδιώκειν, καὶ τὸ ἐξεργαστικὸν τῆς πραγματίας παρ-
32 αιτεῖσθαι, τῷ τὴν μετάφρασιν ποιουμένῳ συνχωρητέον. 32Ἐν-
τεῦθεν οὖν ἀρξώμεθα τῆς διηγήσεως, τοῖς προειρημένοις τοσοῦτον
ἐπιζεύξαντες· εὔηθες γὰρ τὸ μὲν πρὸ τῆς ἱστορίας πλεονάζειν, τὴν
δὲ ἱστορίαν ἐπιτέμνειν.

II 1 1Τῆς ἁγίας πόλεως κατοικουμένης μετὰ πάσης εἰρήνης, καὶ τῶν
νόμων ὅτι κάλλιστα συντηρουμένων διὰ τὴν Ὀνείου τοῦ ἀρχιερέως
2 εὐσέβειάν τε καὶ μισοπονηρίαν, 2συνέβαινεν καὶ αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς
τιμᾶν τὸν τόπον, καὶ τὸ ἱερὸν ἀποστολαῖς ταῖς κρατίσταις δοξάζειν·
3 3ὥστε καὶ Σέλευκον τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα χορηγεῖν ἐκ τῶν ἰδίων
προσόδων πάντα τὰ πρὸς τὰς λειτουργίας τῶν θυσιῶν ἐπιβάλλοντα
4 δαπανήματα. 4Σίμων δέ τις ἐκ τῆς Βενιαμὶν φυλῆς προστάτης τοῦ
ἱεροῦ καθεσταμένος, διηνέχθη τῷ ἀρχιερεῖ περὶ τῆς κατὰ τὴν πόλιν
5 ἀγορανομίας. 5καὶ νικῆσαι τὸν Ὀνίαν μὴ δυνάμενος, ἦλθεν πρὸς
Ἀπολλώνιον Θρασαίου, τὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν Κοίλης Συρίας
6 καὶ Φοινίκης στρατηγόν. 6καὶ προσήγγειλεν περὶ τοῦ χρημάτων
ἀμυθήτων γέμειν τὸ ἐν Ἱεροσολύμοις γαζοφυλάκιον, ὥστε τὸ πλῆθος
τῶν διαφόρων ἀναρίθμητον εἶναι, καὶ μὴ προσενεγκεῖν αὐτὰ πρὸς τὸν
τῶν θυσιῶν λόγον, εἶναι δὲ δυνατὸν ὑπὸ τὴν τοῦ βασιλέως ἐξουσίαν
7 πεσεῖν ταῦτα. 7συμμίξας δὲ Ἀπολλώνιος τῷ βασιλεῖ, περὶ τῶν
μηνυθέντων αὐτῷ χρημάτων ἐνεφάνισεν· ὁ δὲ προχειρισάμενος Ἡλιό-
δωρον τὸν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἀπέστειλεν, δοὺς ἐντολὰς τὴν τῶν
8 προειρημένων χρημάτων ἐκκομιδὴν ποιήσασθαι. 8εὐθέως δὲ ὁ
Ἡλιόδωρος ἐποιεῖτο τὴν πορίαν, τῇ μὲν ἐνφάσει ὡς τὰς κατὰ
Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην πόλεις ἐφοδεῦσαι, τῷ πράγματι δὲ τὴν τοῦ

30 λογων V | πολυπραγμονει A | τοις κατα μ.] ταις κ. μ. A | αρχηγενετη] V αρχηγετη V **31** πραγματειας V^a | τω την μεταφρασιν ποιουμενω] την των μεταφρ. ποιουμενων A | συγχωρητεον V **32** αρξομεθα V^* (-ξωμ. V^a) III **1** οτι] ετι V | Ονιου V | om τε V | και 2° seq ras 1 lit in A **3** τα προς] τας προς A | επιβαλλοντας A **4** Βενιαμιν V^* (-μειν V^a) | καθισταμενος V | om περι A (hab V) | αγορανομειας A **5** Θαρσιου V^* vid Θαρσεου V^a (Θαρσεα coniec Hort) **6** προσηγγελλεν V | om του 1° V | το γαζοφ. το εν Ιεροσ. V | προσενεγκειν] προσηκειν V | προς] εις V | ταυτα] pr απαντα V **7** ο Απωλλωνιος V^* ο Απολλ. V^a | Ιλιοδωρον V^* Ηλ. V^a (ita identidem) | τον επι] των επι V (τον ε. V^a) | χρηματων 2°] + διαφορων V **8** συνετελειτο την πορίαν (-ρειαν V^a) ο Ιλιοδ. V | τη μεν] την μ. V^* | εμφασι V^a | τας κατα] τα κατα A | εφοδευσων V

A βασιλέως πρόθεσιν ἐπιτελεῖν. 9παραγενηθεὶς δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ 9
φιλοφρόνως ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως τῆς πόλεως ἀποδεχθείς, ἀνέθετο περὶ
τοῦ γεγονότος ἐμφανισμοῦ, καὶ τίνος ἕνεκεν πάρεστιν διεσαφήνισεν·
ἐπυνθάνετο δὲ εἰ ταῖς ἀληθείαις ταῦτα οὕτως ἔχοντα τυγχάνει. 10τοῦ 10
δὲ ἀρχιερέως ὑποδείξαντος παρακαταθήκας εἶναι χηρῶν τε καὶ ὀρφα-
νῶν, 11τινὰ δὲ καὶ Ὑρκανοῦ τοῦ Τωβίου σφόδρα ἀνδρὸς ἐν ὑπεροχῇ 11
κειμένου—οὐχ οὕτως διαβάλλων ὁ δυσσεβὴς Σίμων—τὰ δὲ πάντα
ἀργυρίου τετρακόσια τάλαντα, χρυσίου δὲ διακόσια· 12ἀδικῆσαί τε 12
τοὺς πεπιστευκότας τῇ τοῦ τόπου ἁγιωσύνῃ καὶ τῇ τοῦ τετιμημένου
κατὰ τὸν σύμπαντα κόσμον ἱεροῦ σεμνότητι καὶ ἀσυλίᾳ, παντελῶς
ἀμήχανον εἶναι· 13ὁ δ' ἕτερος, δι' ἃς εἶχεν βασιλικὰς ἐντολάς, πάντως 13
ἔλεγεν εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναληπτέα ταῦτα εἶναι. 14Ταξά- 14
μενος δὲ ἡμέραν εἰσῄει τὴν περὶ τούτων ἐπίσκεψιν οἰκονομήσων·
ἦν δὲ οὐ μικρὰ καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἀγωνία. 15οἱ δὲ ἱερεῖς πρὸ 15
τοῦ θυσιαστηρίου ἐν ταῖς ἱερατικαῖς στολαῖς ῥίψαντες ἑαυτοὺς ἐπεκα-
λοῦντο εἰς οὐρανὸν τὸν περὶ παρακαταθήκης νομοθετήσαντα τοῖς
παρακαταθεμένοις ταῦτα σῴα διαφυλάξαι. 16ἦν δὲ ὁρῶντα τὴν τοῦ 16
ἀρχιερέως εἰδέαν τιτρώσκεσθαι τὴν διάνοιαν· ἡ γὰρ ὄψις καὶ τὸ τῆς
χρόας παρηλλαγμένον ἐνέφαινεν τὴν κατὰ ψυχὴν ἀγωνίαν· 17περι- 17
εκέχυτο γὰρ ἐπὶ τὸν ἄνδρα δέος τι καὶ φρικασμὸς σώματος, δι' ὧν
πρόδηλον ἐγίνετο τοῖς θεωροῦσιν τὸ κατὰ καρδίαν ἐνεστὸς ἄλγος.
18οἱ δὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀγεληδὸν ἐξεπήδων ἐπὶ πάνδημον ἱκετίαν, 18
διὰ τὸ μὴ μέλλειν εἰς καταφρόνησιν ἔρχεσθαι τὸν τόπον. 19ὑπεζω- 19
σμέναι δὲ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς αἱ γυναῖκες σάκκους κατὰ τὰς ὁδοὺς
ἐπλήθυνον· αἱ δὲ κατάκλειστοι τῶν παρθένων, αἱ μὲν συνέτρεχον
ἐπὶ τοὺς πυλῶνας, αἱ δὲ ἐπὶ τὰ τείχη, τινὲς δὲ διὰ τῶν θυρίδων
διέκυπτον. 20πᾶσαι δὲ προτείνουσαι τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν 20
ἐποιοῦντο τὴν λιτανείαν· 21ἔλεεῖν δὲ τὴν τοῦ πλήθους πανμιγῆ 21
πρόπτωσιν, τήν τε τοῦ μεγάλως ἀγωνιῶντος ἀρχιερέως προσδο-

V 9 υπο του αρχιερεως] ο αρχιερευς A | της πολεως] pr και V | ενεκα V | παρεστιν] παρεγενετο V | διεσαφησεν V 11 Τωβιω A | ουτως] ως V | διαβαλλων]+ην V | δυσεβης A | διακοσια] δ sup ras $A^{a?}$ 12 αδικησαι] αδικηθηναι V | τε] δε V | om τη 2° V | τιμωμενου V | ασυλεια A 13 ο δ ετερος] ο δε Ιλιοδωρος V | το βασιλικον] την βασιλικην προσοδον V | ταυτα] ταυτ V 15 εν] συν V | παρακαταθηκης] καταθηκης V 17 επι] περι V | ων] ην A | προδηλον εγινετο] εγιν. εκδηλον V 18 οι δε] ετι δε V | οικειων A | ικετειαν V^a | om μη V 19 υπο τους μαστους αι γυναικες] αι γυν. υπο τ. μ. το στηθος V | διεξεκυπτον V 20 λιταναιαν A λιτανιαν V* (-νειαν V^a) 21 δε] δ ην V | παμμιγη V | την τε] και την V | αγωνιωντος] α sup ras A^a

22 κίαν. [22]Οἱ μὲν οὖν ἐπεκαλοῦντο τὸν πανκρατῆ κύριον τὰ A
πεπιστευμένα τοῖς πεπιστευκόσιν σῶα διαφυλάσσειν μετὰ πάσης
23 24 ἀσφαλείας. [23]ὁ δὲ Ἡλιόδωρος τὸ διεγνωσμένον ἐπετέλει. [24]αὐτόθι
δὲ αὐτοῦ σὺν τοῖς δορυφόροις κατὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἤδη παρόντος,
ὁ τῶν πνευμάτων καὶ πάσης ἐξουσίας δυνάστης ἐπιφανίαν μεγάλην
ἐποίησεν, ὥστε πάντας τοὺς καταπολμήσαντας συνελθεῖν, καταπλαγέν-
25 τας τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν, εἰς ἔκλυσιν καὶ δειλίαν τραπῆναι. [25]ὤφθη
γάρ τις ἵππος αὐτοῖς φοβερὸν ἔχων τὸν ἐπιβάτην, καὶ καλλίστῃ
σαγῇ διακεκοσμημένος, φερόμενος δὲ ῥύδην ἔσεισεν τῷ Ἡλιοδώρῳ
τὰς ἐνπροθεσίους ὁπλάς· ὁ δὲ ἐπικαθήμενος ἐφαίνετο χρυσῆν πανο-
26 πλίαν ἔχων. [26]ἕτεροι δὲ δύο ἐφάνησαν αὐτῷ νεανίαι τῇ ῥώμῃ μὲν
ἐκπρεπεῖς, κάλλιστοι δὲ τὴν γλῶσσαν, διαπρεπεῖς δὲ τὴν περιβολήν·
οἳ καὶ παριστάντες ἐξ ἑκατέρου μέρους ἐμαστίγουν αὐτὸν ἀδιαλείπτως,
27 πολλὰς ἐπιριπτοῦντες αὐτῷ πληγάς. [27]ἄφνω δὲ πεσόντα πρὸς τὴν
γῆν καὶ πολλῷ σκότει περιχυθέντα συναρπάσαντες καὶ εἰς φόριον
28 ἐνθέντες, [28]τὸν ἄρτι μετὰ πολλῆς παραδρομῆς καὶ πάσης δορυφορίας
εἰς τὸ προειρημένον εἰσελθόντα γαζοφυλάκιον, ἔφερον ἀβοήθητον
αὐτὸν τοῖς ὅλοις καθεστῶτα, φανερῶς τὴν δυναστίαν ἐπεγνω-
29 κότα. [29]καὶ ὁ μὲν διὰ τὴν θείαν ἐνέργειαν ἄφωνος καὶ πάσης
30 ἐστερημένος ἐλπίδος καὶ σωτηρίας ἔριπτο· [30]οἱ δὲ τὸν κύριον εὐλό-
γουν τὸν παραδοξάζοντα τὸν ἑαυτοῦ τόπον· καὶ τὸ μικρῷ πρότερον
δέους καὶ ταραχῆς γέμον ἱερόν, τοῦ παντοκράτορος ἐπιφανέντος
31 κυρίου, χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐπλήρωτο. [31]Ταχὺ δέ τινες τῶν
τοῦ Ἡλιοδώρου συνήθων ἠξίουν τὸν Ὀνίαν ἐπικαλέσασθαι τὸν
ὕψιστον, καὶ τὸ ζῆν χαρίσασθαι τῷ παντελῶς ἐν ἐσχάτῃ πνοῇ
32 κειμένῳ. [32]ὕποπτος δὲ γενόμενος ὁ ἀρχιερεὺς μή ποτε διάλημψιν
ὁ βασιλεὺς σχῇ κακουργίαν τινὰ περὶ τὸν Ἡλιόδωρον ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων συντετελέσθαι, προσήγαγεν θυσίαν ὑπὲρ τῆς τοῦ ἀνδρὸς

22 οι μεν ουν] και οι μεν V | επεκαλουντο] εκαλουντο V | τον πανκρατη V (παγκρ. V^a)] om τον V | διαφυλασσειν] διατηρησαι V | ασφαλιας V^* (-λειας V^a) **24** δε αυτου] δι εαυτου V | ο των πνευμ.] ο δε παντων πρων V | επιφανειαν V^a | συνεισελθειν V **25** τις ιππος] τοις ιπποις A | εσεισεν] ενεσεισεν V | ενπροθεσιους] εν προθεσει· ους A εμπροσθεους (sic) V **26** δυο εφανησαν αυτω νεανιαι] προσεφανησαν δυο νεαν. V | εκπρεπεις] εκτρεπεις A ευπρ. V^a | γλωσσαν] δοξαν V | διαπρεπεις] διατρ. A | παρασταντες V^a | om εξ V | αυτον] εαυτον A | επιριπτουντε| εαυτω A^{*vid} | επιρρ. V^a **27** πεσοντα] επεσον τα A^{vid} | προς] εις V **28** αυτον τοις ολοις (χολ. A)] εαυτω V | δυναστιαν (-τειαν V^a)] pr του θεου V **29** ενεργειαν] ανεργειαν A εργειαν V^* (ενεργ. V^1) | ερειπτο V^* ερερριπτο V^a **30** ηυλογουν V | κυριου] χῡ A | επεπληρωτο V **31** συνηθων] συνηλθων V^* συνηλθον V^a | επικαλεισθαι V **32** προσηγαγεν] προσηνεγκεν V

A σωτηρίας. 33ποιουμένου δὲ τοῦ ἀρχιερέως τὸν ἱλασμὸν οἱ αὐτοὶ 33
νεανίαι πάλιν ἐφάνησαν τῷ Ἡλιοδώρῳ ἐν ταῖς αὐταῖς ἐσθήσεσιν
ἐστολισμένοι, καὶ στάντες εἶπαν Πολλὰ Ὀνίᾳ τῷ ἀρχιερεῖ χάριτας
ἔχε, διὰ γὰρ αὐτὸν σοὶ κεχάρισται τὸ ζῆν Κύριος. 34σὺ δὲ ἐξ 34
οὐρανοῦ μεμαστιγωμένος διάγγελλε πᾶσι τὸ μεγαλεῖον τοῦ θεοῦ
κράτος. ταῦτα δὲ εἰπόντες ἀφανεῖς ἐγένοντο. 35ὁ δὲ Ἡλιόδωρος 35
θυσίαν ἀνενεγκὼν τῷ θεῷ, καὶ εὐχὰς μεγίστας εὐξάμενος τῷ τὸ ζῆν
περιποιήσαντι, καὶ τὸν Ὀνίαν ἀποδεξάμενος, ἀνεστρατοπέδευσεν πρὸς
τὸν βασιλέα· 36ἐξεμαρτύρει δὲ πᾶσιν ἅπερ ἦν ὑπ᾽ ὄψιν τεθεαμένος 36
ἔργα τοῦ μεγίστου θεοῦ. 37Τοῦ δὲ βασιλέως ἐπερωτή- 37
σαντος τὸν Ἡλιόδωρον ποῖός τις εἴη ἐπιτήδειος ἔτι ἅπαξ διαπεμ-
φθῆναι εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔφησεν 38Εἴ τινα ἔχεις πολέμιον ἢ πραγμάτων 38
ἐπίβουλον, πέμψον αὐτὸν ἐκεῖ, καὶ μεμαστιγωμένον αὐτὸν προσδέξῃ,
ἐάνπερ καὶ διασωθῇ, διὰ τὸ περὶ τὸν τόπον ἀληθῶς εἶναί τινα θεοῦ
δύναμιν. 39αὐτὸς γὰρ ὁ τὴν κατοικίαν ἐπουράνιον ἔχων ἐπόπτης 39
ἐστὶν καὶ βοηθὸς ἐκείνου τοῦ τόπου, καὶ τοὺς παραγινομένους ἐπὶ
κακώσει τύπτων ἀπολλύει. 40καὶ τὰ μὲν καθ᾽ Ἡλιόδωρον καὶ τὴν 40
τοῦ γαζοφυλακίου τήρησιν οὕτως ἐχώρησεν.

1Ὁ δὲ προειρημένος Σίμων, ὁ τῶν χρημάτων καὶ τῆς πατρίδος 1 IV
ἐνδείκτης γεγονώς, ἐκακολόγει τὸν Ὀνίαν ὡς οὗτός τε εἴη τὸν Ἡλιό-
δωρον ἐπισεσεικὼς καὶ τῶν κακῶν δημιουργὸς καθεστηκώς· 2καὶ τὸν 2
εὐεργέτην τῆς πόλεως καὶ τὸν κηδεμόνα τῶν ὁμοεθνῶν καὶ ζηλωτὴν
τῶν νόμων, ἐπίβουλον τῶν πραγμάτων ἐτόλμα λέγειν. 3τῆς δὲ 3
ἔχθρας ἐπὶ τοσοῦτον προβαινούσης, ὥστε καὶ διά τινος τῶν ὑπὸ
τοῦ Σίμωνος δεδοκιμασμένων φόνους συντελεῖσθαι, 4συνορῶν Ὀνίας 4
τὸ χαλεπὸν τῆς φιλονεικίας καὶ Ἀπολλώνιον Μενεσθέως, τῶν
Κοίλης Φοινίκης καὶ Συρίας στρατηγόν, συναύξοντα τὴν κακίαν τοῦ
Σίμωνος, 5πρὸς τὸν βασιλέα διεκοσμήθη, οὐ γινόμενος τῶν πολιτῶν 5
κατήγορος, τὸ δὲ σύμφορον κοινῇ καὶ κατ᾽ ἰδίαν παντὶ τῷ πλήθει

V 33 οι αυτοι νεανιαι] αυτοι οι νεαν. V | ειπον V | πολλας V | κεχαρισται σοι V | Κυριος] pr ο V 34 εξ ουρανου] υπ αυτου V | μεμαστιγωμενος] μεν μαστιγωμενος (sic) A | ταυτα δε] ταυτ V 35 ανενεγκας V | τω θεω] τω κω V | om ευξαμενος V | ανεστρατοπεδευσεν] εστρατοπαιδευσεν V* -πεδευσε Va 36 εργα του] εργαζου A | μεγιστου] μεγαλου V 37 ειη] ειν V* ην Va | εφησεν] εφη V 38 θεου δυναμιν τινα V 39 επουρανιον] π ex ττ fec vid A2 | απολλυσιν V 40 καθ] κατα V IV 1 ουτος] αυτος V 2 τον κηδ.] om τον V 4 Ονιας] pr ο V | του χαλεπον V* (το χαλ. Va) | Μενεσθεως coniec Hort] μαινεσθαι εως A μ. ως V | των] τον V | Συριας κ. Φοινικης V | συναυξοντα A ■ προς] ως V | διεκοσμηθη] διεκομισθη Va | συμφερον Va | om και V

6 σκοπῶν. 6ἑώρα γὰρ ἄνευ βασιλικῆς προνοίας ἀδύνατον εἶναι τυχεῖν Α
εἰρήνης ἐπὶ τὰ πράγματα, καὶ τὸν Σίμωνα παῦλαν οὐ λημψόμενον
7 τῆς ἀνοίας. 7Μεταλλάξαντος δὲ τὸν βίον Σελεύκου, καὶ παρα-
λαβόντος τὴν βασιλείαν Ἀντιόχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς,
8 ὑπενόθευσεν Ἰάσων ὁ ἀδελφὸς Ὀνίου τὴν ἀρχιερωσύνην· 8ἐπαγγει-
λάμενος τῷ βασιλεῖ δι' ἐντεύξεως ἀργυρίου τάλαντα ἑξήκοντα πρὸς
τοῖς τριακοσίοις, καὶ προσόδου τινὸς ἄλλης τάλαντα ὀγδοήκοντα.
9 9πρὸς δὲ τούτοις ὑπισχνεῖτο καὶ ἕτερα διαγράφειν πεντήκοντα πρὸς
τοῖς ἑκατόν, ἐὰν ἐπιχορηγηθῇ διὰ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ γυμνάσιον
καὶ ἐφηβίαν αὐτῷ συστήσασθαι, καὶ τοὺς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἀντιοχεῖς
10 ἀναγράψαι. 10ἐπινεύσαντος δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἀρχῆς κρατή-
σας, εὐθέως πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα τοὺς ὁμοφύλους μετέ-
11 στησε. 11καὶ τὰ κείμενα τοῖς Ἰουδαίοις φιλάνθρωπα βασιλικὰ διὰ
Ἰωάννου τοῦ πατρὸς Εὐπολέμου, τοῦ ποιησαμένου τὴν πρεσβίαν
ὑπὲρ φιλίας καὶ συμμαχίας πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, παρώσας, καὶ τὰς
μὲν νομίμας καταλύων πολιτίας, παρανόμους ἐθισμοὺς ἐκαίνιζεν.
12 12ἀσμένως γὰρ ὑπ' αὐτὴν ἀκρόπολιν γυμνάσιον καθίδρυσεν, καὶ
τοὺς κρατίστους τῶν ἐφ' ἡμῶν ὑποτάσσων ὑπὸ πέτασον ἤγαγεν.
13 13ἦν δ' οὕτως ἀκμὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ πρόσβασις ἀλλοφυλισμοῦ
διὰ τὴν τοῦ ἀσεβοῦς καὶ οὐκ ἀρχιερέως Ἰάσονος ὑπερβάλλουσαν
14 ἀναγνείαν, 14ὥστε μηκέτι περὶ τὰς τοῦ θυσιαστηρίου λειτουργίας
προθύμους εἶναι τοὺς ἱερεῖς, ἀλλὰ τοῦ μὲν νεὼ καταφρονοῦντες καὶ
τῶν θυσιῶν ἀμελοῦντες ἔσπευδον μετέχειν τῆς ἐν παλαίστρῃ παρα-
15 νόμου χορηγίας, μετὰ τὴν τοῦ δίσκου πρόσκλησιν· 15καὶ τὰς μὲν
πατρῴας τιμὰς ἐν οὐδενὶ τεθειμένοι, τὰς δὲ Ἑλληνικὰς δόξας καλλίστας
16 ἡγούμενοι. 16ὧν καὶ χάριν περιέσχεν αὐτοὺς χαλεπὴ περίστασις, καὶ
ὧν ἐζήλουν τὰς ἀγωγὰς καὶ καθ' ὃ ἅπαν ἤθελον ἐξομοιοῦσθαι, τοὺς
17 πολεμίους καὶ τιμωρητὰς ἔσχον. 17ἀσεβεῖν γὰρ εἰς τοὺς θείους νόμους

6 επι] ετι V | παυλαν] αναπαυλαν V **7** αρχιεροσυνην A **8** τρια- V
κοσιοις V* (-σιοις V[1]) **9** υπεισχνοιτο A | διαγραψειν V | αυτου γυμνασιον·
A | om εν A* (superscr A[1]) | Αντιοχεις] Αντιοχον V | αναγραψαι] αναγορευ-
σαι V **10** κρατησας της αρχης V | προς] επι V | μετεστησε] μετηγαγεν V
11 Ιουδαιοις] seq ras 1 lit (ε vel σ) in A | πρεσβειαν V | νομιμους V |
πολιτειας V[a] εκαινιζεν] επιωνιζεν V[a] **12** ακροπ.] pr την V | εφ ημων]
εφηβων V | om υποτασσων V **13** ακμη] αγκμη A | Εασονος A* Ειασονος
A[1] Ιασωνος V | αναγνειαν] αγνειαν A **14** του μεν νεω] τους μεν ναιω A |
καταφρονουντας A καταφρονουντος V[a] (rescr) | σπουδον V* εσπουδ. V[1] (εσπευδ.
V[a]) | παρανομοχορηγιας V **15** πατρωους V | τιθεμενοι V | καλλιστοις A
16 καθ ο απαν] κατα παν V[a] (rescr.) | τους πολ.] τουτους πολ. V | εχον V*
(εσχον V[a])

A οὐ ῥᾴδιον· ἀλλὰ ταῦτα ὁ ἀκόλουθος καιρὸς δηλώσει. 18 Ἀγο- 18
μένου δὲ πενταετηρικοῦ ἀγῶνος ἐν Τύρῳ, καὶ τοῦ βασιλέως παρόντος, 19
19 ἀπέστειλεν Ἰάσων ὁ μερὸς θεωροὺς ὡς ἀπὸ Ἱεροσολύμων Ἀντιο- 19
χέας παρακομίζοντας ἀργυρίου δραχμὰς τριακοσίους εἰς τὴν τοῦ
Ἡρακλέους θυσίαν, ἃς καὶ ἠξίωσαν οἱ παρακομίζοντες μὴ χρῆσθαι
εἰς θυσίαν, 20 ἕνεκα δὲ τῶν παρόντων εἰς τὰς τῶν τριηρέων κατα- 20
σκευάς. 21 Ἀποσταλέντος δὲ εἰς Αἴγυπτον Ἀπολλωνίου τοῦ 21
Μενεσθέως διὰ τὰ πρωτοκλήσια τοῦ Φιλομήτορος βασιλέως, μεταλα-
βὼν Ἀντίοχος ἀλλότριων αὐτὸν τῶν αὐτοῦ γεγονότων πραγμάτων,
τῆς καθ' αὑτὸν ἀσφαλίας ἐφρόντιζεν· ὅθεν εἰς Ἰόππην παραγενόμενος,
κατήντησεν εἰς Ἱεροσόλυμα. 22 μεγαλομερῶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος 22
καὶ τῆς πόλεως ἀποδεχθεὶς μετὰ δᾳδουχίας καὶ βοῶν εἰσεδέχθη·
εἶθ' οὕτως εἰς τὴν Φοινίκην κατεστρατοπέδευσεν. 23 Μετὰ 23
δὲ τριετῆ χρόνον ἀπέστειλεν Ἰάσων Μενέλαον, τὸν τοῦ προσημαι-
νομένου Σίμωνος ἀδελφόν, παρακομίζοντα τὰ χρήματα τῷ βασιλεῖ,
καὶ περὶ πραγμάτων ἀναγκαίων ὑπομνηματισμοὺς τελέσοντα. 24 ὁ δὲ 24
συσταθεὶς τῷ βασιλεῖ καὶ δοξάσας αὐτὸν τῷ προσώπῳ τῆς ἐξουσίας,
εἰς ἑαυτὸν κατήντησεν ἀρχιερωσύνην, ὑπερβάλλων τὸν Ἰάσονα τά-
λαντα ἀργυρίου τριακόσια. 25 λαβὼν δὲ τὰς βασιλικὰς ἐντολὰς 25
παρεγίνετο, τῆς μὲν ἀρχιερωσύνης οὐδὲν ἄξιον φέρων, θυμοὺς δὲ
ὠμοῦ τυράννου καὶ θηρὸς βαρβάρου ὀργὰς ἔχων. 26 καὶ ὁ μὲν Ἰάσων 26
ὁ τὸν ἴδιον ἀδελφὸν ὑπονοθεύσας, ὑπονοθευθεὶς ὑφ' ἑτέρου φυγὰς
εἰς τὴν Ἀμμανῖτιν χώραν συνήλαστο. 27 ὁ δὲ Μενέλαος τῆς μὲν ἀρχῆς 27
ἐκράτει, τῶν δὲ ἐπηγγελμένων τῷ βασιλεῖ χρημάτων οὐδὲν εὐτάκτει·
28 ποιουμένου δὲ τὴν ἀπαίτησιν Σωστράτου τοῦ τῆς ἀκροπόλεως 28
ἐπάρχου· πρὸς τοῦτον γὰρ ἦν ἡ τῶν διαφόρων πρᾶξις· δι' ἣν αἰτίαν
οἱ δύο ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσεκλήθησαν· 29 καὶ ὁ μὲν Μενέλαος 29
ἀπέλειπεν τῆς ἀρχιερωσύνης διάδοχον Λυσίμαχον τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφόν,
Σώστρατος δὲ Κράτητα τὸν ἐπὶ τῶν Κυπρίων. 30 Τοιούτων 30

V **17** ταυτα] + μεν V **19** μιεος A* (μιερος A¹) μιαρος V | Αντιοχιας A Αντιοχεις ονταs V | τριακοσιας V | θυσιαν 2°] + εις ετεραν δε καταθεσθαι δαπανην V **20** ενεκα] pr επειδε δε ταυτα δια μεν τον αποστειλαντα εις την Ηρακλεους θυσια] V | παροντων] παρακομιζοντων V | τριηρων V | κατασκευας] παρασκευας V **21** Μενεσθεσεως A (Μενεσθεως V) | μεταλαβων] μεταβαλων V | γεγονοτων] γεγονεναι V | καθ αυτον] κατ αυτων V | ασφαλειας V[a] | Ιοππην] Ιππην A **22** Ιασωνος V | αποδεχθεις] παραδεχθεις V | εισεδεχθη] εισπεπορευται V **23** πραγματων...τελεσοντα (-τας A)] παντων των αναγκαιω| χρηματισμους τελεσαντα V **24** συνσταθεις V | κατηντησεν] κατεστησε V | αρχιερωσυνην (-ρος. V*)] pr την V | υπερβαλων V | Ιασωνα A **25** παρεγενετο V **26** om ο 2° V | υπονομευθεις A **28** Σοστρατου V | υπο] επι V **29** αρχιερωσυνης] ιερωσυνης V | Σοστρατος V* | Κρατητα τον] κρατησας των V

δὲ συνεστηκότων, συνέβη Ταρσεῖς καὶ Μαλλώτας στασιάζειν, διὰ τὸ Α
31 Ἀντιοχίδι τῇ παλλακῇ τοῦ βασιλέως ἐν δωρεᾷ δίδοσθαι. 31τ θᾶττον
οὖν ὁ βασιλεὺς ἦκεν καταστεῖλαι τὰ πράγματα, καταλείπων τὸν
32 διαδεχόμενον Ἀνδρόνικον, τῶν ἐν ἀξιώματι κειμένων. 32νομίσας δὲ
ὁ Μενέλαος εἰληφέναι καιρὸν εὐφυῆ, χρυσώματά τινα τῶν τοῦ ἱεροῦ
νοσφισάμενος ἐχαρίσατο τῷ Ἀνδρονίκῳ, καὶ ἕτερα ἐτύγχανεν πεπρα-
33 κὼς εἴς τε Τύρον καὶ τὰς κύκλῳ πόλεις. 33καὶ σαφῶς ἐπεγνωκὼς ὁ
Ὀνείας, ἀπήνεγκεν ἀποκεχωρηκὼς εἰς ἄσυλον τόπον, ἐπὶ Δάφνης
34 τῆς πρὸς Ἀντιοχείας κειμένης. 34ὅθεν ὁ Μενέλαος λαβὼν ἰδίᾳ τὸν
Ἀνδρόνικον, παρεκάλει χειρώσασθαι τὸν Ὀνίαν· ὁ δὲ παραγενόμενος
ἐπὶ τὸν Ὀνίαν καὶ πεισθεὶς ἐπὶ δόλῳ καὶ δεξιασθεὶς μεθ' ὅρκων,
δοὺς δεξιάν, καίπερ ἐν ὑποψίᾳ κείμενος, ἔπεισεν ἐκ τοῦ ἀσύλου
προελθεῖν· ὃν καὶ παραχρῆμα παρέκλεισεν, οὐκ αἰδεσθεὶς τὸ δίκαιον.
35 35διʼ ἣν αἰτίαν οὐ μόνον Ἰουδαῖοι, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν
36 ἐδείναζον καὶ ἐδυσφόρουν ἐπὶ τῷ τοῦ ἀνδρὸς ἀδίκῳ φόνῳ. 36τοῦ δὲ
βασιλέως ἐπανελθόντος ἀπὸ τῶν κατὰ Κιλικίαν τόπων, ἐνετύγχανον
οἱ κατὰ πόλιν Ἰουδαῖοι, συνμισοπονηρούντων καὶ τῶν Ἑλλήνων,
37 ὑπὲρ τοῦ παρὰ λόγον τὸν Ὀνίαν ἀπεκτονῆσθαι. 37ψυχικῶς οὖν
ὁ Ἀντίοχος ὑπολυπηθεὶς καὶ τραπεὶς ἐπὶ ἔλεος, καὶ δακρύσας διὰ τὴν
38 τοῦ μετηλλαχότος σωφροσύνην καὶ πολλὴν εὐταξίαν, 38καὶ πυρωθεὶς
τοῖς θυμοῖς, παραχρῆμα τὴν τοῦ Ἀνδρονίκου πορφύραν περιελόμενος καὶ
τοὺς χιτῶνας περιρήξας, περιαγαγὼν καθʼ ὅλην τὴν πόλιν ἐπʼ αὐτὸν
τὸν τόπον οὗπερ τὸν Ὀνίαν ἠσέβησεν, ἐκεῖ τὸν μιαφόνον ἀπεκόσμησεν,
39 τοῦ κυρίου τὴν ἀξίαν αὐτῷ κόλασιν ἀποδόντος. 39Γενομένων
δὲ πολλῶν ἱεροσυλημάτων κατὰ τὴν πόλιν ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου
μετὰ τῆς τοῦ Μενελάου γνώμης, καὶ διαδοθείσης ἔξω τῆς φήμης,
ἐπισυνήχθη τὸ πλῆθος ἐπὶ τὸν Λυσίμαχον, χρυσωμάτων ἤδη πολ-
40 λῶν διενηνεγμένων. 40ἐπεγειρομένων δὲ τῶν ὄχλων καὶ ταῖς ὀρ-
γαῖς διεμπιπλαμένων, καθοπλίσας ὁ Λυσίμαχος πρὸς τρισχιλίους,

30 Ταρσις AV* | Αντιοχειδι V^{a} | δεδοσθαι V **31** καταλειπων (-λιπ. V^{a})] V pr τουτοις V **32** ευφυη] ευφη V* | εχαρισατο τω] εχαρισατω V* (-το τω V^{1}) | και 2°]+εις V **33** και] pr α V | Ονιας V | απηνεγκεν] απηλεγχεν V | Αντιοχειαν V **34** om επι τον Ονιαν V | δεξιὰς θεὶς V | μεθ] μετ AV* | δεξιαν] δεξιας V | ασυλου] ασυλλου V | το δικαιον] τον δ. V **35** φονου A **36** Κιλιαν V* (Κιλικιαν V^{1}) | συμμισοπον. V^{a} | απεκτονησθαι V] απεκτονησεν A **37** υπολυπηθεις] επι λυπη λυπηθεις V | επι ελεος] υπ ελεους V **38** Ανδρονιου A* (-νικου A^{1}) | περιρρηξας V | την πολιν] om την V | κολασιν] κολασασιν A **39** ιεροσυληματων] Ιεροσυλημητων V* (-μιτων V^{a}) **40** καθοπλησαμενος V* (καθοπλισαμ. V^{a}) | Λυσιμαχος]+τους χιλιαρχους V

Α κατήρξατο χειρῶν ἀδίκων, προηγησαμένου τινὸς Αὐρανοῦ προβεβηκότος τὴν ἡλικίαν, οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ τὴν ἄγνοιαν. 41 συνειδότες δὲ καὶ τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Λυσιμάχου, συναρπάσαντες οἱ μὲν πέτρους, οἱ δὲ ξύλων πάχη, τινὲς δὲ ἐκ τῆς παρακειμένης σποδοῦ δρασσόμενοι, φύρδην ἐνετίνασσον εἰς τοὺς περὶ τὸν Λυσίμαχον. 42 δι' ἣν αἰτίαν πολλοὺς μὲν αὐτῶν τραυματίας ἐποίησαν, τινὰς δὲ κατέβαλον, πάντας δὲ εἰς φυγὴν συνήλασαν, αὐτὸν δὲ τὸν ἱερόσυλον παρὰ τὸ γαζοφυλάκιον ἐχειρώσαντο. 43 Περὶ δὲ τούτων ἐνέστη κρίσις ἐπὶ τὸν Μενέλαον. 44 καταντήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως εἰς Τύρον, ἐπ' αὐτοῦ τὴν δικαιολογίαν ἐποιήσαντο οἱ πεμφθέντες τρεῖς ἄνδρες ὑπὸ τῆς γερουσίας. 45 ἤδη δὲ λελιμμένος ὁ Μενέλαος ἐπηγγείλατο χρήματα ἱκανὰ τῷ Πτολεμαίῳ Δορυμένους, πρὸς τὸ πεῖσαι τὸν βασιλέα. 46 ὅθεν ἀπολαβὼν ὁ Πτολεμαῖος εἴς τι περίστυλον ὡς ἀναψύχοντα τὸν βασιλέα μετέθηκεν. 47 καὶ τὸν μὲν τῆς ὅλης κακίας αἴτιον Μενέλαον ἀπέλυσεν τῶν κατηγορημένων, τοῖς δὲ ταλαιπώροις, οἵτινες εἰ καὶ ἐπὶ Σκυθῶν ἔλεγον ἀπελύθησαν ἀκατάγνωστοι, τούτοις θάνατον ἀπέκρινεν. 48 ταχέως οὖν τὴν ἄδικον ζημίαν ὑπέσχον οἱ περὶ πόλεως καὶ δήμων καὶ τῶν ἱερῶν σκευῶν προηγορήσαντες. 49 δι' ἣν αἰτίαν καὶ Τύριοι μισοπονηρεύσαντες τὰ πρὸς τὴν κηδίαν αὐτῶν μεγαλομερῶς ἐχορήγησαν. 50 ὁ δὲ Μενέλαος διὰ τὰς τῶν κρατούντων πλεονεξίας ἔμενεν ἐπὶ τῇ ἀρχῇ, ἐπιφυόμενος τῇ κακίᾳ, μέγας τῶν πολιτῶν ἐπίβουλος καθεστώς.

1 Περὶ δὲ τὸν καιρὸν τοῦτον τὴν δευτέραν ἄφοδον ὁ Ἀντίοχος 1
εἰς Αἴγυπτον ἐστείλατο. 2 συνέβη δὲ καθ' ὅλην τὴν πόλιν σχεδὸν 2
ἐφ' ἡμέρας τεσσεράκοντα φαίνεσθαι διὰ τῶν ἀέρων τρέχοντας ἱππεῖς διαχρύσους στολὰς ἔχοντας, καὶ λόγχας σπειρηδὸν ἐξωπλισμένους, 3 καὶ μαχαιρῶν σπασμούς, καὶ εἴλας ἵππων διατεταγμένας, 3
καὶ προσβολὰς γινομένας καὶ καταδρομὰς ἑκατέρων, καὶ ἀσπίδων κινήσεις, καὶ καμάτων πλήθη, καὶ βελῶν βολάς, καὶ χρυσέων κόσ-

V **40** Αυρανου]+ τυραννου V | την αγνοιαν] τη ανοια V **41** συνειδοντες V* συνιδοντ. V^{a} | παχη ξυλων V | σποδου] εποδου A (sic) | Λυσιμαχον] + επιτιθεμενους V **42** ην] ῆ|ν V | κατεβαλον] pr και V | συνηλασον V | παρα]κατα V **43** om δε V | επι] προς V **44** om εις Τυρον V **45** ηδη δε λελιμμ. ο Μενελαος] λελειμμενος δε ο M. ηδη V | Δορυμενου A δωρουμενος V | πεισαι] πεσαι A **46** αναψυξοντα V **47** κατηγορουμενων V | ταγνωστοι τ. θ. απεκρ. evan in V **48** δημου V **49** μισοπονηρησαντες V | κηδειαν V **50** επι] εν V | πολιτων (-λειτ. A)] πολεμιων V V **1** τον καιρον] των καιρων A* (ο bis sup ras A^{a}) | εφοδον V **2** εφ ημερας· τεσσερακοντα A εφ ημ. τεσσαρακ. V | διατρεχοντας V | εξοπλ. V* **3** ειλας] ιλας V | καταδρομας] δρομας sup ras A^{1} | καματων] καμακων V

μων ἐκλάμψεις, καὶ παντοίους θωρακισμούς. [4]διὸ πάντες ἠξίουν Α
ἐπ' ἀγαθῷ τὴν ἐπιφανίαν γεγενῆσθαι. [5]Γενομένης δὲ λαλιᾶς
ψευδοῦς, ὡς μετηλλαχότος Ἀντιόχου τὸν βίον, παραλαβὼν ὁ Ἰάσων
οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων, ἐφνιδίως ἐπὶ τὴν πόλιν συνετελέσατο
ἐπίθεσιν· τῶν δὲ ἐπὶ τῷ τείχει συνελασθέντων, καὶ τέλος ἤδη κατα-
λαμβανομένης τῆς πόλεως, ὁ Μενέλαος εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἐφυγάδευ-
σεν. [6]ὁ δὲ Ἰάσων ἐποιεῖτο σφαγὰς τῆς πόλεως τῶν ἰδίων ἀφει-
δῶς, οὐ συννοῶν τὴν εἰς τοὺς συγγενεῖς εὐημερίαν δυσημερίαν εἶναι
τὴν μεγίστην, δοκῶν δὲ πολεμίων καὶ οὐχ ὁμοεθνῶν τρόπαια κατα-
βάλλεσθαι. [7]τῆς μὲν ἀρχῆς οὐκ ἐκράτησεν, τὸ δὲ τέλος τῆς ἐπι-
βουλῆς αἰσχύνην λαβών, φυγὰς πάλιν εἰς τὴν Ἀμμανῖτιν παρῆλθεν.
[8]πέρας οὖν κακῆς καταστροφῆς ἔτυχεν, ἐγκλεισθεὶς πρὸς Ἀρέταν
τὸν τῶν Ἀράβων τύραννον, πόλιν ἐκ πόλεως φεύγων, διωκό-
μενος ὑπὸ πάντων, στυγούμενος ὡς τῶν νόμων ἀποστάτης καὶ
βδελυσσόμενος ὡς πατρίδος καὶ πολιτῶν δήμιος, εἰς Αἴγυπτον
ἐξεβράσθη. [9]ὁ συχνοὺς τῆς πατρίδος ἀποξενώσας ἐπὶ ξένης
ἀπώλετο, πρὸς Λακεδαιμονίους ἀναχθείς, ὡς διὰ τὴν συγγένειαν
τευξόμενος σκέπης· [10]καὶ ὁ πλῆθος ἀτάφων ἐκρίψας ἀπένθη-
τος ἐγενήθη, καὶ κηδίας οὐδ' ἥστινος οὔτε πατρῴου νόμου μετέ-
σχεν. [11]Προσπεσόντων δὲ τῷ βασιλεῖ περὶ τῶν γεγονότων,
διέλαβεν ἀποστάτην τὴν Ἰουδαίαν· ὅθεν ἀναζεύξας ἐξ Αἰγύπτου
τεθηριωμένος τῇ ψυχῇ, ἔλαβεν τὴν μὲν πόλιν δοριάλωτον. [12]καὶ
ἐκέλευσεν τοῖς στρατιώταις κόπτειν ἀφειδῶς τοὺς ἐνπίπτοντας, καὶ
τοὺς ἐν ταῖς οἰκίαις ἀναβαίνοντας κατασφάζειν. [13]ἐγίνετο δὲ νέων
καὶ πρεσβυτέρων ἀναίρεσις, ἀνήβων τε καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων
ἀφανισμός, παρθένων τε καὶ νηπίων σφαγαί. [14]ὀκτὼ δὲ μυριάδες
ἐν ταῖς πάσαις ἡμέραις τρισὶν κατεφθάρησαν, τέσσαρες μὲν ἐν χει-
ρῶν νόμοις, οὐχ ἧττον δὲ τῶν ἐσφαγμένων ἐπράθησαν. [15]οὐκ ἀρ-

3 παντοιους θωρακισμους] παντοιοις τεθωρακισμενοις V **4** επιφανειαν V V^{a} | γεγενησθαι] γενεσθαι V **5** μετηλλαχοντος A μετηλαχοτος V | συνετελεσατο] συνεστησατο V | εφυγαδευσεν] εφυγεν V **6** της πολεως] των πολιτων V | ου συννοων] ουκ εννοων V | τους συγγ.] την συγγ. (sic) A | δε 2° seq ras 2 ut vid litt in A **7** Αμανιτην V* | παρηλθεν] απηλθεν V **8** ετυχεν] ελαβεν V **9** ο συχνους (συνχν. A)] pr και V | πατριδος] pr οικειας V | απολετο V* | Λακαιδαιμ. A | αναχθεις] αναδιχθεις V* (-δειχθ. V^{a}) | συγγενειαν V^{a} | σκεπης (sic) V* (σκεπτης V$^{1?}$) **10** αταφον V | απενθητος εγενηθη] αταφος γενηθεις V | κηδειας V | ητινος V | ουτε] ουδε V | νομου] ταφου V **11** αποστατειν V | την ψυχην V | δορυαλωτον V^{a} **12** εμπιπτοντας V | εν ταις οικιαις] εις τας οικειας V | κατασφαζειν] κατασφαττειν V **13** εγινετο] εγινοντο V | om ανηβων τε και V | γυναικων]+τε V **14** τεσσαρες] τεσσερας A* vid (α 1° sup ras A^{a}) | νομαις V

Α κεσθεὶς δὲ τούτοις, κατετόλμησεν εἰς τὸ πάσης τῆς γῆς ἁγιώτατον
ἱερὸν εἰσελθεῖν, ὁδηγὸν ἔχων τὸν Μενέλαον, τὸν καὶ τῶν νόμων
καὶ τῆς πατρίδος προδότην γεγονότα, [16]καὶ ταῖς μιεραῖς χερσὶν τὰ 16
ἱερὰ σκεύη λαμβάνων, καὶ τὰ ὑπὸ πολλῶν βασιλέων ἀνασταθέντα
πρὸς αὔξησιν καὶ δόξαν τοῦ τόπου καὶ τιμήν, ταῖς βεβήλοις χερσὶν
συνσύρων. [17]καὶ ἐμετεωρίζετο τὴν διάνοιαν ὁ Ἀντίοχος, οὐ συνο- 17
ρῶν ὅτι διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν τὴν πόλιν οἰκούντων ἀπώργισται
βραχέως ὁ δεσπότης, διὸ γέγονεν περὶ τὸν τόπον παρόρασις. [18]εἰ 18
δὲ μὴ συνέβη προσενέχεσθαι πολλοῖς ἁμαρτήμασιν, καθάπερ ἦν ὁ
Ἡλιόδωρος ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ Σελεύκου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν ἐπί-
σκεψιν τοῦ γαζοφυλακίου, οὗτος προαχθεὶς παραχρῆμα μαστιγωθεὶς
ἀνετράπη τοῦ θράσους. [19]ἀλλ᾽ οὐ διὰ τὸν τόπον τὸ ἔθνος, ἀλλὰ 19
διὰ τὸ ἔθνος τὸν τόπον ὁ κύριος ἐξελέξατο. [20]διόπερ καὶ αὐτὸς ὁ 20
τόπος συνμετασχὼν τοῦ ἔθνους δυσπετημάτων γενομένων, ὕστερον
εὐεργετημάτων ἐκοινώνησεν· καὶ ὁ καταληφθεὶς ἐν τῇ τοῦ παντο-
κράτορος ὀργῇ, πάλιν ἐν τῇ τοῦ μεγάλου δεσπότου καταλλαγῇ μετὰ
πάσης δόξης ἐπανορθώθη. [21]Ὁ οὖν Ἀντίοχος ὀκτακόσια πρὸς 21
τοῖς χιλίοις ἀπενεγκάμενος ἐκ τοῦ ἱεροῦ τάλαντα θᾶττον εἰς τὴν
Ἀντιοχίαν ἐχωρίσθη, οἰόμενος ἀπὸ τῆς ὑπερηφανίας τὴν μὲν γῆν
πλωτὴν καὶ τὸ πέλαγος πορευτὸν θέσθαι, διὰ τὸν μετεωρισμὸν τῆς
καρδίας. [22]κατέλειπεν δὲ καὶ ἐπιστάτας τοῦ κακοῦν τὸ γένος, ἐν 22
μὲν Ἱεροσολύμοις Φίλιππον τὸ μὲν γένος Φρύγα, τὸν δὲ τρόπον
βαρβαρώτερον ἔχοντα τοῦ καταστήσαντος· [23]ἐν δὲ Γαριζεὶν Ἀνδρό- 23
νικον· πρὸς δὲ τούτοις Μενέλαος χείριστα τῶν ἄλλων ὑπερῄρετο
τοῖς πολίταις, ἀπεχθῆ δὲ πρὸς τοὺς πολίτας Ἰουδαίους ἔχων διά-
θεσιν. [24]ἔπεμψεν δὲ τὸν μυσάρχην Ἀπολλώνιον μετὰ στρατεύμα- 24
τος, δισμυρίους δὲ τοῖς δισχιλίοις, προστάξας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πάντας
κατασφάξαι, τὰς δὲ γυναῖκας καὶ τοὺς νεωτέρους πωλεῖν. [25]οὗτος 25

V **15** *τον Μεν.*] om *τον* V **16** *μιαραις* V | *χερσι* bis V^a | *υπο πολλων*] *πολλ* sup ras A^a *υπ αλλων* V | *ανασταθεντα*] *ανατεθημενα* V* (*ανατεθειμ..* V^a) | *συνσυρω* (ad fin lin) A **17** *μετεωριζετο* V | *διο*] *δι αις* V **18** *συνέβαινεν* V | *προενεχεσθαι* V | *αμαρτημασι* V^a | om *ην ο* V | *Ιλιοδωρος* V | *ουτος*] *και αυτος* V | om *προαχθεις* V | *ανετραπη*] + *αν* V **20** *συμμετασχων* V | *του εθνους*] pr *των* V | *εκοινωνησαν* A | *καταλημφθης* V* (-*ληφθεις* V^a) | *επανορθωθη* V* **21** *ο ουν*] *ο γ ουν* (sic) V | *Αντιοχειαν* V | *απο*] *υπο* V | *γην πλωτην*] *την πρωτην* A **22** *Φιλιππον...γενος*] *ιππον το μεν γεν|ος* sup ras et in mg A^a **23** *Γαριζιν* V | *Μενελαος*] *Μενελαον· ος* V | *χειριστας* A | *υπερηρετο*] *υπερητο* V | *απεχθη* (*απηχθη* A) *...διαθεσιν*] *εχων δε προς τους Ιουδαιους διαθεσιν απεχθη* V **24** om *δε* 1° V | *τοις δισχιλιοις*] *προς τοις χιλιοις* V

δὲ παραγενόμενος εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ τὸν εἰρηνικὸν ὑποκριθείς, A
ἐπέσχεν ἕως τῆς ἁγίας ἡμέρας τοῦ σαββάτου· καὶ λαβὼν ἀργοῦντας
26 τοὺς Ἰουδαίους τοῖς ὑφ' ἑαυτὸν ἐξοπλισίαν παρήγγειλεν. 26καὶ
τοὺς ἐλθόντας πάντας ἐπὶ τὴν θεωρίαν συνεξεκέντησεν, καὶ εἰς
τὴν πόλιν σὺν τοῖς ὅπλοις εἰσδραμὼν ἱκανὰ κατέστησεν πλήθη.
27 27Ἰούδας δὲ ὁ καὶ Μακκαβαῖος, δέκατός που γενηθεὶς καὶ ἀναχω-
ρήσας, ἐν τοῖς ὄρεσιν θηρίων τρόπον διέζη σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ· καὶ
τὴν χορτώδη τροφὴν σιτούμενοι διετέλουν, πρὸς τὸ μὴ μετασχεῖν
τοῦ μολυσμοῦ.

VI 1 1Μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον ἐξαπέστειλεν ὁ βασιλεὺς γέροντα
Ἀθηναῖον, ἀναγκάζειν τοὺς Ἰουδαίους μεταβαίνειν ἀπὸ τῶν πατρίων
■ νόμων, καὶ τοῖς τοῦ θεοῦ νόμοις μὴ πολιτεύεσθαι· 2μολῦναι δὲ καὶ
τὸν ἐν Ἱεροσολύμοις νεὼ καὶ προσονομάσαι Διὸς Ὀλυμπίου, καὶ
τὸν ἐν Γαριζεί[ν], καθὼς ἐτύγχανον οἱ τὸν τόπον οἰκοῦντες, Διὸς
3 ξενίου. 3χαλεπὴ δὲ καὶ τοῖς ὅλοις ἦν δυσχερὴς ἡ ἐπίστασις τῆς
4 κακίας. 4τὸ μὲν γὰρ ἱερὸν ἀσωτίας καὶ κώμων ὑπὸ τῶν ἐθνῶν
ἐπεπληροῦτο ῥαθυμούντων μεθ' ἑταιρῶν, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς περι-
βόλων γυναιξὶ πλησιαζόντων, ἔτι δὲ τὰ μὴ καθήκοντα ἔνδον εἰσ-
5 φερόντων. 5τὸ δὲ θυσιαστήριον τοῖς ἀποδιεσταλμένοις ἀπὸ τῶν
6 νόμων ἀθεμίτοις ἐπεπλήρωτο. 6ἦν δ' οὔτε σαββατίζειν, οὔτε πα-
τρῴους ἑορτὰς διαφυλάττειν, οὔτε ἁπλῶς Ἰουδαῖον ὁμολογεῖν εἶναι.
7 7ἦγον δὲ μετὰ πικρᾶς ἀνάγκης εἰς τὴν κατὰ μῆνα τοῦ βασιλέως
γενέθλιον ἡμέραν ἐπὶ σπλαγχνισμόν· γενομένης δὲ Διονυσίων ἑορτῆς
8 ἠναγκάζοντο κισσοὺς ἔχοντες πομπεύειν τῷ Διονύσῳ. 8ψήφισμα δὲ
ἐξέπεσεν εἰς τὰς ἀστυγείτονας Ἑλληνίδας πόλεις, Πτολεμαίου ὑπο-
θεμένου, τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν κατὰ τῶν Ἰουδαίων ἄγειν καὶ σπλαγχνί-
9 ζειν, 9τοὺς δὲ μὴ προαιρουμένους μεταβαίνειν ἐπὶ τὰ Ἑλληνικὰ
10 κατασφάζειν. παρῆν οὖν ὁρᾶν τὴν ἐνεστῶσαν ταλαιπωρίαν. 10δύο

25 ἐξοπλισιν V 26 ελθοντας] εξελθοντας V | θεωριαν] θεαν V | συνε- V
κεντησεν V | εισδραμων] δραμων V | κατεστησεν] κατεστρωσεν V 27 γεννη-
θεις A | αναχωρησας] + εις την ερημον V | εν τοις ορεσιν θηριων τροπον] κτηνων
βιον εν τοις ορ. V | τροφην] ο sup ras A^a VI 1 εξαπεστειλεν] απεστειλεν
V | νομοις] νομου A ■ νεων V | Γαριζει AV | οικουντες] κατοικουντες
V | Διος ξενιου] Διοξενιου A 3 επιτασις V^a 4 επεπληρουτο] πεπλη-
ρωτο V | εταιρων (? εταίρων)] ετερων AV | περιβολοις V 5 αποδιεσταλ-
μενων A 6 πατρο|ους A^{fort} πατριους V | ουτε 3°] ουδ V 7 ηγον]
ηγοντο V 8 αστυγειτονας] αστυγεις A | om Ελληνιδας V | πολις
Πτολεμαιου· (sic) A π. Πτολεμαιος V^{*vid} (-ου V^1)

Α γὰρ γυναῖκες ἀνήχθησαν περιτετμημενοῦαι τὰ τέκνα· τούτων δὲ ἐκ τῶν μαστῶν κρεμάσαντες τὰ βρέφη, καὶ δημοσίᾳ περιαγαγόντες αὐτὰς τὴν πόλιν, κατὰ τοῦ τείχους ἐκρήμνισαν. [11] ἕτεροι δὲ πλησίον 11
συνδραμόντες εἰς τὰ σπήλαια λεληθότως ἄγειν τὴν ἑβδομάδα, μηνυθέντες τῷ Φιλίππῳ συνεφλογίσθησαν, διὰ τὸ εὐλαβῶς ἔχειν βοηθῆσαι αὐτοῖς κατὰ δόξαν τῆς σεμνοτάτης ἡμέρας.

[12] Παρακαλῶ οὖν τοὺς ἐντυγχάνοντας τῇδε τῇ βίβλῳ μὴ συστέλ- 12
λεσθαι διὰ τὰς συμφοράς, λογίζεσθαι δὲ τὰς τιμωρίας μὴ πρὸς ὄλεθρον, ἀλλὰ πρὸς παιδίαν τοῦ γένους ἡμῶν εἶναι. [13] καὶ γὰρ τὸ 13
μὴ πολὺν χρόνον ἐᾶσθαι τοὺς δυσσεβοῦντας, ἀλλ' εὐθέως περι- 14
πίπτειν τοῖς ἐπιτίμοις, μεγάλης εὐεργεσίας σημεῖόν ἐστιν. [14] οὐ γὰρ
καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἀναμένει μακροθυμῶν ὁ δεσπότης μέχρι τοῦ καταντήσαντας αὐτοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν ἁμαρτιῶν κολάσῃ, οὕτως καὶ ἐφ' ἡμῶν ἔκρινεν εἶναι· [15] ἵνα μὴ πρὸς τέλος 15
ἀφικομένων ἡμῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὕστερον ἡμᾶς ἐκδικᾷ. [16] διόπερ 16
οὐδέποτε μὲν τὸν ἔλεον ἀφ' ἡμῶν ἀφίστησιν· παιδεύων δὲ μετὰ συμφορᾶς οὐκ ἐνκαταλείπει τὸν ἑαυτοῦ λαόν. [17] πλὴν ἕως ὑπομνή- 17
σεως ταῦθ' ἡμῖν εἰρήσθω· δι' ὀλίγων δὲ ἐλευστέον ἐπὶ τὴν διήγησιν.

[18] Ἐλεάζαρός τις τῶν πρωτευόντων γραμματέων, ἀνὴρ ἤδη προβε- 18
βηκὼς τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πρόσοψιν τοῦ προσώπου κάλλιστος, ἀναχαίνων ἠναγκάζετο φαγεῖν ὕειον κρέας. [19] ὁ δὲ τὸν μετ' εὐκλείας 19
θάνατον μᾶλλον ἢ τὸν μετὰ μύσους βίον ἀναδεξάμενος αὐθαιρέτως ἐπὶ τὸ τύμπανον προσῆγεν, [20] προπτύσας δέ, καθ' ὃν ἔδει τρόπον προσέρ- 20
χεσθαι τοὺς ὑπομένοντας ἀμύνασθαι ὧν οὐ θέμις γεύσασθαι διὰ τὴν πρὸς τὸ ζῆν φιλοστοργίαν. [21] οἱ δὲ πρὸς τῷ παρανόμῳ σπλαγχνισμῷ 21
τεταγμένοι διὰ τὴν ἐκ τῶν παλαιῶν χρόνων πρὸς τὸν ἄνδρα γνῶσιν ἀπολαμβάνοντες αὐτὸν κατ' ἰδίαν ἐνεκάλουν, ἐνεγκόντα κρέα, οἷς καθῆκον αὐτῷ χρᾶσθαι, δι' αὐτοῦ παρασκευασθέντα, ὑποκρῖναι δὲ ὡς

V 10 ανηχθησαν] ανηνεχθησαν V | εκ των μαστων κρεμασαντες] εκκρεμασαντων εκ τ. μ. V | αγαγοντες V | εκρημνησαν V 11 αυτοις] εαυτοις V 12 ουν] δε V | παιδειαν V[a] 13 πολυν]+ειναι V | τοις επιτιμοις] επιτιμοις V | ευγεργεσιας (sic) V 14 καταντησαντος A καταναντησαντας V | κολασει V[a] | om ειναι V 15 εκδικη V 16 αφ ημων τον ελεον V | εγκαταλειπει V 17 ταυτ AV 18 Ελεαζαρος]+δε V | την προσοψιν] om την V* (hab V[i]) | om αναχαινων V | υειον] υιον AV* 19 ευκλιας AV* | προσηγεν] προσηγετο V 20 προπτυσας] προ.. V* πρωτευσας V[a] (rescr) | αμυνεσθαι V | om δια την A 21 τω παρανομω] το παρ. V* | των παλαιων] om των V | απολαμβανοντες] απολαβοντες V | ενεκαλουν] παρεκαλουν V | ενεγκαντα V | χρασθαι] χρησασθαι V | υποκριναι] υποκριθηναι V

ἐσθίοντα τὰ ὑπὸ τοῦ βασιλέως τεταγμένα τῶν ἀπὸ τῆς θυσίας κρεῶν, A
22 [22]ἵνα τοῦτο πράξας ἀπολυθῇ τοῦ θανάτου, καὶ διὰ τὴν ἀρχαίαν πρὸς
23 αὐτοὺς φιλίαν τύχοι φιλανθρωπίας. [23]ὁ δὲ λογισμὸν ἀστεῖον ἀναλα-
24 βὼν καὶ ἄξιον τῆς ἡλικίας καὶ τῆς τοῦ γήρους ὑπεροχῆς καὶ τῆς
ἐπικτήτου καὶ ἐπιφανοῦς πολιτείας καὶ τῆς ἐκ παιδὸς καλλίστης
ἀναστροφῆς, μᾶλλον δὲ τῆς ἁγίας καὶ θεοκτίστου νομοθεσίας ἀκολού-
24 θως ἀπεφήνατο, ταχέως λέγων προπέμπειν εἰς τὸν ᾅδην [24]Οὐ γὰρ
τῆς ἡμετέρας ἡλικίας ἄξιόν ἐστιν ὑποκριθῆναι, ἵνα πολλοὶ τῶν νέων
ὑπολαβόντες Ἐλεάζαρον τὸν ἐνενηκονταετῆ μεταβεβηκέναι εἰς ἀλλο-
25 φυλισμόν, [25]καὶ αὐτοὶ διὰ τὴν ἐμὴν ὑπόκρισιν καὶ διὰ τὸ μικρὸν καὶ
ἀκαριαῖον ζῆν πλανηθῶσιν δι᾽ ἐμέ, καὶ μύσος καὶ κηλῖδα τοῦ γήρως
26 κατακτήσωμαι. [26]εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξελοῦμαι τὴν ἐξ ἀν-
θρώπων τιμωρίαν, ἀλλὰ τὰς τοῦ παντοκράτορος χεῖρας οὔτε ζῶν
27 οὔτε ἀποθανὼν ἐκφεύξομαι. [27]διόπερ ἀνδρείως μὲν νῦν διαλλάξας
28 τὸν βίον τοῦ μὲν γήρως ἄξιος φανήσομαι, [28]τοῖς δὲ νέοις ὑπόδειγμα
γενναῖον καταλελοιπὼς εἰς τὸ προθύμως καὶ γενναίως ὑπὲρ τῶν
σεμνῶν καὶ ἁγίων νόμων ἀπευθανατίζειν. τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἐπὶ τὸ
29 τύμπανον εὐθέως ἦλθεν, [29]τῶνδε ἀγόντων πρὸς αὐτὸν τὴν μικρῷ
πρότερον εὐμένειαν δυσμένειαν διὰ τὴν τῶν προειρημένων λόγων,
30 ὡς αὐτοὶ ὑπελάμβανον, ἀπόνοιαν. [30]μέλλων δὲ ταῖς πληγαῖς
τελευτᾶν, ἀναστενάξας εἶπεν Τῷ κυρίῳ τῷ τὴν ἁγίαν γνῶσιν ἔχοντι
φανερόν ἐστιν ὅτι δυνάμενος ἀπολυθῆναι τοῦ θανάτου, σκληρὰς
ὑποφέρω κατὰ σῶμα ἀλγηδόνας μαστιγούμενος, κατὰ ψυχὴν δὲ
31 ἡδέως διὰ τὸν αὐτοῦ φόβον ταῦτα πάσχω. [31]καὶ οὕτος οὖν τοῦτον τὸν
τρόπον μετήλλαξεν, οὐ μόνον τοῖς νέοις, ἀλλὰ καὶ τοῖς πλείστοις τοῦ
ἔθνους τὸν ἑαυτοῦ θάνατον ὑπόδειγμα γενναιότητος καὶ μνημόσυνον
ἀρετῆς καταλείπων.

1 [1]Συνέβη δὲ καὶ ἑπτὰ ἀδελφοὺς μετὰ τῆς μητρὸς συλλημφθέντας

21 εσθοντα V | τεταγμενα] προστεταγμενα V **22** τυχοι] τυχη V | V φιλανθρωπιας] pr τησδε της V **23** γηρως V | επικτητους A | και επιφανους πολιτειας] επιφανιας (-νειας V^a) και της πολιας V | θεοκτιστου] pr της V **24** πολλοι των νεων] πολλοις των νεω (sic, sed ν fort evan ad fin lin) A | μεταβεβηναι A **25** ακαριαιον] ακαιρεον A ακεραιον V | δι] εις V | κατακτησωμαι] καταστησωμαι V* καταστησομαι V^a **27** διαλλαξας] μεταλλαξας V^a (rescr) **28** υποδειγμα V | ειπως A | ηλθεν] ειλκετο V **29** αγοντων] απαντων V | προς αυτον την μικρω προτερον ευμενειαν δυσμενειαν (η δυσμ. A)] την μ. προτ. προς αυτον ευμ. εις δυσμενειαν απαγοντων V (γοντων rescr) | om την 2° A (hab V) | απονοιαν] + ειναι AV′ **30** σωμα] pr το V | δια] pr και V **31** τον τροπον τουτον V | νεοις] υιοις V | υποδειγμα V | καταλιπων V^a VII **1** συλληφθεντας V

A ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀπὸ τῶν ἀθεμίτων ὑείων κρεῶν
ἐφάπτεσθαι, μάστιξιν καὶ νευραῖς αἰκιζομένους. 2εἷς δὲ αὐτῶν γενό- 2
μενος προήγορος εἶπεν Μέλλεις ἐρωτᾶν καὶ μανθάνειν ἡμῶν; ἕτοιμοι
γὰρ ἀποθνήσκειν ἐσμὲν ἢ πατρῴους νόμους παραβαίνειν. 3ἔκθυμος 3
δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς προσέταξεν τήγανα καὶ λέβητας ἐκπυροῦν.
4τῶν δὲ παραχρῆμα ἐκπυρωθέντων, τὸν γενόμενον αὐτῶν προήγορον 4
προσέταξεν γλωσσοτομεῖν, καὶ περισκυθίσαντας ἀκρωτηριάζειν, τῶν
λοιπῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς μητρὸς συνορώντων. 5ἄχρηστον δὲ αὐτὸν 5
τοῖς λοιποῖς γενόμενον ἐκέλευσεν τῇ πυρᾷ προσάγειν ἔνπνουν καὶ
τηγανίζειν. τῆς δὲ ἀτμίδος ἐφ' ἱκανὸν διδούσης τοῦ τηγάνου ἀλλήλους
παρεκάλουν σὺν τῇ μητρὶ γενναίως τελευτᾶν, λέγοντες οὕτως 6Ὁ κύριος 6
ὁ θεὸς ἐφορᾷ, καὶ ταῖς ἀληθείαις ἐφ' ἡμῖν παρακαλεῖται, καθάπερ διὰ
τῆς κατὰ πρόσωπον ἀντιμαρτυρούσης ᾠδῆς διεσάφησεν Μωσῆς, λέγων

Καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται.

7Μεταλλάξαντος δὲ τοῦ πρώτου τὸν τρόπον τοῦτον, τὸν δεύτερον 7
ἦγον ἐπὶ τὸν ἐμπαιγμόν· καὶ τὸ τῆς κεφαλῆς δέρμα σὺν ταῖς θριξὶν
περισύροντες ἐπηρώτων Εἰ φάγεσθαι πρὸ τοῦ τιμωρηθῆναι κατὰ
μέλος τὸ σῶμα; 8ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τῇ πατρίῳ φωνῇ προσεῖπεν 8
Οὐχί. διόπερ καὶ οὗτος τὴν ἑξῆς ἔλαβεν βάσανον, ὡς ὁ πρῶτος.
9ἐν ἐσχάτῃ δὲ πνοῇ γενόμενος εἶπεν Σὺ μέν, ἀλάστωρ, ἐκ τοῦ 9
παρόντος ἡμᾶς ζῆν ἀπολύεις, ὁ δὲ τοῦ κόσμου βασιλεὺς ἀπο-
θανόντας ἡμᾶς ὑπὲρ τῶν αὐτοῦ νόμων εἰς αἰώνιον ἀναβίωσιν
ζωῆς ἡμᾶς ἀναστήσει. 10Μετὰ δὲ τοῦτον ὁ τρίτος ἐνεπαίζετο, 10
καὶ τὴν γλῶσσαν αἰτηθεὶς ταχέως προέβαλλεν καὶ τὰς χεῖρας
εὐθαρσέως προέτεινεν· 11καὶ γενναίως εἶπεν Ἐξ οὐρανοῦ ταῦτα 11
κέκληται, καὶ διὰ τοὺς αὐτοῦ νόμους ὑπερορῶ ταῦτα, καὶ παρ' αὐτοῦ
ταῦτα πάλιν ἐλπίζω κομίζεσθαι. 12ὥστε αὐτὸν τὸν βασιλέα καὶ 12
τοὺς σὺν αὐτῷ ἐκπλήσσεσθαι τὴν τοῦ νεανίσκου ψυχήν, ὡς ἐν

V 1 υιων AV* | μαστιξι V | νευροις V 2 εις] ει A* (s superscr A¹) | ειπεν] ουτως εφη V | μελλεις] pr τι V | ημων] pr παρ V | πατρωους νομους παραβαινειν] παραβ. τους πατριους νομ. V 4 τον γεν.] το γεν. A | γλωσσοτιμειν (sic) A γλωττοτομειν V 5 αχριστον V | λοιποις] ολοις V | εκελευσεν] προσεταξεν V | προσαγειν] προσαγαγειν V | εμπνουν V | διδουσης] διαδουσης V 6 ο κυριος] om ο V | Μωυσης V 7 μεταλλαξαντος] ras 2 vel 3 litt inter ξαν et τος A¹ | περισυραντες V | φαγεσθαι] φαγεσαι V | επηρωτουν A | το σωμα κατα μελος V 9 αλαστορ Vᵃ | αιωνιον] + ημας A 10 ταχεως] ευθεως V | προεβαλεν V | ευθαρσως V 11 κεκληται] κεκτηται V | κομιζεσθαι] νομισασθαι V 12 εκπλησσεσθαι] καταπλησσεσθαι V | νεανισκου] νεανιου V

13 οὐδενὶ τὰς ἀλγηδόνας ἐτίθετο. 13Καὶ τούτου δὲ μεταλλά- A
14 ξαντος τὸν τέταρτον ὡσαύτως ἐβασάνιζον αἰκιζόμενοι. 14καὶ γενό-
μενος πρὸς τῷ τελευτᾶν οὕτως ἔφη Αἱρετὸν μεταλλάσσοντας ἀπὸ
15 ἀνθρώπων τὰς ὑπὸ τοῦ θεοῦ προσδοκᾶν ἐλπίδας πάλιν ἀναστήσεσθαι
ὑπ᾽ αὐτοῦ· σοὶ μὲν γὰρ ἀνάστασις εἰς ζωὴν οὐκ ἔσται. 15᾽Εχο-
16 μένως δὲ τὸν πέμπτον προσάγοντες ἠκίζοντο. 16ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἰδὼν
εἶπεν ᾽Εξουσίαν ἐν ἀνθρώποις ἔχων ὢ θέλεις ποιεῖς, φθαρτὸς ὤν·
17 μὴ δόκει δὲ τὸ γένος ἡμῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ καταλελεῖφθαι. 17σὺ δὲ
καρτέρει, καὶ θεώρει τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ κράτος, ὡς σὲ καὶ τὸ σπέρμα
18 σου βασανιεῖ. 18Μετὰ δὲ τοῦτον ἦγον τὸν ἕκτον, καὶ μέλλων
ἀποθνήσκειν ἔφη Μὴ πλανῶ μᾶλλον, ἡμεῖς γὰρ δι᾽ ἑαυτοὺς ταῦτα πά-
19 σχομεν, ἁμαρτόντες εἰς τὸν ἑαυτῶν θεόν· ἄξια θαυμασμοῦ γέγονεν· 19σὺ
20 δὲ μὴ νομίσῃς ἀθῷος ἔσεσθαι θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας. 20῾Υπερ-
αγόντως δὲ ἡ μήτηρ ἀγαθὴ καὶ μνήμης ἀγαθῆς ἀξία, ἥτις ἀπολλυμένους
υἱοὺς ἑπτὰ συνορῶσα μιᾶς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας εὐψύχως ἔφερεν διὰ τὰς
21 ἐπὶ Κύριον ἐλπίδας. 21ἕκαστον δὲ τῶν ἀνθρώπων παρεκάλει τῇ
πατρίῳ φωνῇ, γενναίῳ πεπληρωμένη φρονήματι καὶ τὸν θῆλυν λο-
22 γισμὸν ἄρσενι θυμῷ διεγείρασα, λέγουσα πρὸς αὐτούς 22Οὐκ οἶδ᾽ ὅπως
εἰς τὴν ἐμὴν ἐφάνητε κοιλίαν, οὐδὲ ἐγὼ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν
ὑμῖν ἐχαρισάμην, καὶ τὴν ἑκάστου στοιχείωσιν οὐκ ἐγὼ διερύθμισα.
23 23τοιγαροῦν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης, ὁ πλάσας ἀνθρώπου γένεσιν καὶ
πάντων ἐξευρὼν γένεσιν, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ζωὴν ὑμῖν πάλιν
ἀποδίδωσιν μετ᾽ ἐλέους, ὡς νῦν ὑπερορᾶτε ἑαυτοὺς διὰ τοὺς αὐτοῦ
24 νόμους. 24῾Ο δὲ ᾽Αντίοχος οἰόμενος καταφρονεῖσθαι καὶ τὴν
ὀνειδίζουσαν ὑφορώμενος φωνήν, ἔτι τοῦ νεωτέρου περιόντος, οὐ
μόνον διὰ λόγων ἐποιεῖτο τὴν παράκλησιν, ἀλλὰ καὶ δι᾽ ὅρκων ἐπί-
στου ἅμα πλουτιεῖν καὶ μακαριστὸν ποιήσειν καὶ μεταθέμενον ἀπὸ
25 τῶν πατρίων, καὶ φίλον ἕξειν καὶ χρείας ἐμπιστεύσειν. 25τοῦ δὲ
νεανίου μηδαμῶς προσέχοντος, προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς τὴν
μητέρα παρῄνει γενέσθαι τοῦ μειρακίου σύμβουλον ἐπὶ σωτηρίᾳ.

14 τω τελευταν] το τελ. αυτον V | μεταλασσοντας (sic) V | απο] υπ V | V υπο] παρα V **15** εχομενως δε τον πεμπτον προσαγοντες] ως δε προσαγαγοντες τον πεμπτον V **16** φθαρτος ων ο θελεις ποιεις V **18** μαλλον] ματην V | πασχωμεν V* | αμαρτανοντες V | εαυτον V* | αξια] αξιο V* αξιοι V^{a} | γεγονεν] γεγοναμεν V **19** εσεσθαι V* (εσεσθαι V^{1}) **20** υπεραγοντος V | αγαθη] θαυμαστη V **21** των ανθρωπων] αυτων V | πεπληρωμενω A | θηλυ AV | αρσενι] αρρενι V | λεγουσα προς αυτους] και λεγουσα V **22** διερυθνισα (sic) A **24** επιστουτο V | om αμα V | μακαρ.]+αμα V | ποιησειν V* (-σειν V^{1}) | om και 4° V | πατριων]+νομων V | εμπιστευσαμενος V* (εμπιστευσειν V^{1})

A [26]πολλὰ δὲ αὐτοῦ παραινέσαντος, ἐπεδέξατο πείσειν τὸν υἱόν. 26
[27]προσκύψασα δὲ αὐτῷ, χλευάσασα τὸν ὠμὸν τύραννον, οὕτως 27
ἔφησεν τῇ πατρίῳ φωνῇ Υἱέ, ἐλέησόν με τὴν ἐν γαστρὶ περιενέγ-
κασάν σε μῆνας ἐννέα, καὶ θηλάσασάν σε ἔτη τρία, καὶ ἐκθρέψασάν
σε καὶ ἀγαγοῦσαν εἰς τὴν ἡλικίαν ταύτην καὶ τροφοφορήσασαν.
[28]ἀξιῶ σε, τέκνον, ἀναβλέψαντα εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ 28
ἐν αὐτοῖς πάντα ἰδόντα γνῶναι, ὅτι οὐκ ἐξ ὄντων ἐποίησεν αὐτὰ ὁ θεός,
καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος οὕτω γίνεται. [29]μὴ φοβηθῇς τὸν δήμιον 29
τοῦτον, ἀλλὰ τῶν ἀδελφῶν σου ἄξιος γενόμενος ἐπίδεξαι τὸν θάνατον,
ἵνα ἐν τῷ ἐλέει σὺν τοῖς ἀδελφοῖς σου κομίσωμαί σε. [30]Ἔτι 30
δὲ ταύτης καταληγούσης ὁ νεανίας εἶπεν Τίνα μένετε; οὐχ ὑπακούω
τοῦ προστάγματος τοῦ βασιλέως· τοῦ δὲ προστάγματος ἀκούω τοῦ
νόμου τοῦ δοθέντος τοῖς πατράσιν ἡμῶν διὰ Μωσῆ. [31]σὺ δὲ πάσης 31
κακίας εὕρετὴς γενόμενος εἰς τοὺς Ἑβραίους οὐ μὴ διαφύγῃς τὰς
χεῖρας τοῦ θεοῦ. [32]ἡμεῖς γὰρ διὰ τὰς ἑαυτῶν ἁμαρτίας πάσχομεν· 32
[33]εἰ δὲ χάριν ἐπιπλήξεως καὶ παιδίας ὁ ζῶν κύριος ἡμῶν βραχέως 33
ἐπώργισται, καὶ πάλιν καταλλαγήσεται τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις. [34]σὺ δέ, 34
ὦ ἀνόσιε καὶ πάντων ἀνθρώπων μιαρώτατε, μὴ μάτην μετεωρίζου
φρυττόμενος ἀδήλοις ἐλπίσιν, ἐπὶ τοὺς οὐρανίους παῖδας ἐπαράμενος
χεῖρα· [35]οὕπω γὰρ τὴν τοῦ παντοκράτορος ἐπόπτου θεοῦ κρίσιν 35
ἐκπέφευγας. [36]οἱ μὲν γὰρ νῦν ἡμέτεροι ἀδελφοὶ βραχὺν ἐπενέγκαντες 36
πόνον ἀενάου ζωῆς ὑπὸ διαθήκην θεοῦ πεπτώκασιν· σὺ δὲ τῇ τοῦ
θεοῦ κρίσει δίκαια τὰ πρόστιμα τῆς ὑπερηφανίας ἀποίσῃ. [37]ἐγὼ 37
δὲ καθάπερ οἱ ἀδελφοὶ καὶ σῶμα καὶ τύχην προδίδωμι περὶ τῶν
πατρίων νόμων, ἐπικαλούμενος τὸν θεὸν ἵλεων ταχὺ τῷ ἔθνει γενέσθαι,
καὶ σὲ μετὰ ἐτασμῶν καὶ μαστίγων ἐξομολογήσασθαι διότι μόνος
αὐτὸς θεός ἐστιν· [38]ἐν ἐμοὶ δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μου στῆσαι τὴν τοῦ 38
παντοκράτορος ὀργὴν τὴν ἐπὶ τὸ σύμπαν ἡμῶν γένος δικαίως ἐπημμέ-

V **26** δε] δ V | παραινησαντος A **27** χλευασασα (χλευγασ. V* χλευασ. V[a])] pr και V | ωμοτυραννον V* (ωμον τ. V[a]) | εφη V | τη πατριω] πατρωα V | γαστρι] pr τη V | εννεα] ενεα V* | σετη V* (σε ετη V[a]) | om και εκθρεψασαν σε V | τροφοφορησασαν]+σε V **28** ουτως V **29** φοβηθης] φοβηθηναι V | αλλα] αλα (sic) V | σου αξιος γενομενος επιδεξαι] αξιον γενομενον επιδεξασθαι V | κομισωμαι] κομισαιμε A **30** καταληγουσης] καταληγουσης (sic) A | νεανισκος V | υπακουω] ενακουω V | Μωση] Μωσηη A Μωυσεως V **33** παιδειας V[a] | παρωργισται V **34** om ανθρωπων V | φρυττομενος] φρυαττομενος V | επαιρομενος V | χειρας V **35** ουπω] pr ημεις δια τας εαυτων αμαρτιας πασχομεν V **36** om μεν V | υπενεγκαντες V | αενναου V | πεπωκασιν coniec Hort | αποισει V **37** αδελφοι]+μου V | τυχην] ψυχην V | επικαλουμενος V | ιλεως A | om και σε...εξομολογησασθαι V **38** στησαι] στηναι V | το συμπαν] του συμπ. A | επηγμενην V

39 νην. 39 Ἔκθυμος δὲ γενόμενος ὁ βασιλεὺς τούτῳ παρὰ τοὺς ἄλλους A
40 χειρίστως ἀπήντησεν, πικρῶς φέρων ἐπὶ τῷ μυκτηρισμῷ. 40 καὶ οὗτος
41 οὖν καθαρῶς μετήλλαξεν, παντελῶς ἐπὶ τῷ κυρίῳ πεποιθώς. 41 ἐσχάτη
42 δὲ τῶν υἱῶν ἡ μήτηρ ἐτελεύτησεν. 42 Τὰ μὲν οὖν περὶ τοὺς
σπλαγχνισμοὺς καὶ τὰς ὑπερβαλλούσας αἰκίας ἐπὶ τοσοῦτον δεδηλώσθω.

I 1 1 Ἰούδας δὲ ὁ καὶ Μακκαβαῖος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ παρεισπορευόμενοι
λεληθότως εἰς τὰς κώμας προσεκαλοῦντο τοὺς συγγενεῖς, καὶ τοὺς με-
2 μενηκότας ἐν τῷ Ἰουδαισμῷ προσλαμβανόμενοι συνήγαγον εἰς ἑξακι-
3 σχιλίους. 2 καὶ ἐπεκαλοῦντο τὸν κύριον ἐφιδεῖν τὸν ὑπὸ πάντων κατα-
πονούμενον λαόν, οἰκτεῖραι δὲ καὶ τὸν ναὸν τὸν ὑπὸ τῶν ἀσεβῶν
4 ἀνθρώπων βεβηλωθέντα· 3 ἐλεῆσαι δὲ καὶ τὴν καταφθειρομένην
πόλιν καὶ μέλλουσαν ἰσοπέδου γίνεσθαι, καὶ τῶν καταβοώντων πρὸς
5 αὐτὸν αἱμάτων εἰσακοῦσαι· 4 καὶ μνησθῆναι δὲ καὶ τῆς τῶν ἀναμαρ-
τήτων νηπίων παρανόμου ἀπωλίας, καὶ περὶ τῶν γενομένων εἰς τὸ
6 ὄνομα αὐτοῦ βλασφημιῶν, καὶ μισοπονηρῆσαι. 5 γενόμενος δὲ ὁ
Μακκαβαῖος ἐν συστέματι, ἀνυπόστατος ἤδη τοῖς ἔθνεσιν ἐγίνετο, τῆς
7 ὀργῆς τοῦ κυρίου εἰς ἔλεον τραπείσης. 6 πόλεις δὲ καὶ χώρας ἀπροσ-
δοκήτως ἐρχόμενος ἐνεπίμπρα· καὶ τοὺς ἐπικαίρους τόπους ἀπολαμ-
8 βάνων, οὐκ ὀλίγους τῶν πολεμίων τροπούμενος, 7 μάλιστα τὰς νύκτας
πρὸς τὰς τοιαύτας ἐπιβολὰς συνεργοὺς ἐλάμβανεν· καὶ λαλιὰ τῆς
9 εὐανδρείας αὐτοῦ διηχεῖτο πανταχῇ. 8 Συνορῶν δὲ ὁ Φίλιππος
κατὰ μικρὸν εἰς προκοπὴν ἐρχόμενον τὸν ἄνδρα, πυκνότερον δὲ ἐν
ταῖς εὐημερίαις προβαίνοντα, πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Κοίλης Συρίας καὶ
Φοινίκης στρατηγὸν ἔγραψεν ἐπιβοηθεῖν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν.
10 9 ὁ δὲ ταχέως προχειρισάμενος Νικάνορα τὸν τοῦ Πατρόκλου, τῶν
πρώτων φίλων, ἀπέστειλεν, ὑποτάξας πανφύλων ἔθνη οὐκ ἐλάττους
τῶν δισμυρίων, τὸ πᾶν τῆς Ἰουδαίας ἐξᾶραι γένος· συνέστησαν δὲ

40 ουτος] ουτως V* | καθαρος V **VIII 1** om και 1° V **2** κυριον] V θεον V | καταπονουμενον] καταπατουμενον V | των ασεβων] om των V **3** om και των...επακουσαι V | καταβοουντων A **4** om και 1° V | αναμαρτητων] αμαρτητων A αμαρτημων V* αναμαρτ. V¹(vid) | απωλειας V^a | γινομενων V | εις]+τε V | om και 4° V **5** ο Μακκαβαιος εν συστεματι] εν συστηματι ο Μακκ. V | τραπισιν A **6** πολις A | χωρας] κωμας V | ερχομενος] επερχομενος V | ενεπιπρα V | ουκ ολιγους...τροπουμενος] ουχ (ουκ V^a) ολιγων δε πτωματων (πτωμ. V^a) των πολεμιων εποιειτο πληθη V **7** μαλιστα]+δε V | επιβουλας V | λαλιαν A | διηχειτο] διεχειτο V | πανταχου V **8** δε 1°] δ V | ερχομενος A | om εν V **9** των 1°] τον V* (των V¹) | πανφυλων εθνη] οχλου παμφιλου V | παν] συμπαν V | συνεστησα A συνεστησε V

Α αὐτῷ καὶ Γοργίαν ἄνδρα στρατηγὸν καὶ εὖ πολεμικαῖς χρείαις ἔχοντα πεῖραν. [10]διεστήσατο δὲ ὁ Νικάνωρ τὸν φόρον τῷ βασιλεῖ τοῖς 10
Ῥωμαίοις, ὄντα ταλάντων δισχιλίων, ἐκ τῆς τῶν Ἰουδαίων αἰχμαλω-
σίας ἐκπληρώσειν. [11]εὐθέως δὲ εἰς τὰς παραθαλασσίους πόλεις 11
ἀπέστειλεν προκαλούμενος ἐπ' ἀγορασμὸν Ἰουδαίων σωμάτων,
ὑπισχνούμενος ἐνενήκοντα σώματα ταλάντου παραχωρήσειν· οὐ
προσδεχόμενος τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος μέλλουσαν παρακο-
λουθοῦσαν αὐτῷ δίκην. [12]τῷ δὲ Ἰούδᾳ προσέπεσεν περὶ τῆς τοῦ 12
Νικάνορος ἐφόδου· καὶ μεταδόντος τοῖς σὺν αὐτῷ τὴν παρουσίαν τοῦ
στρατοπέδου, [13]οἱ δειλανδροῦντες καὶ ἀπιστοῦντες τὴν τοῦ θεοῦ 13
δίκην διεδίδρασκον ἑαυτοὺς καὶ ἐξετόπιζον. [14]οἱ δὲ τὰ περιλελειμμένα 14
πάντα ἐπώλουν, ὁμοῦ δὲ τὸν κύριον ἠξίουν ῥύσασθαι τοὺς ὑπὸ τοῦ
δυσσεβοῦς Νικάνορος πρὶν συντυχεῖν πεπραμένους· [15]καὶ εἰ μὴ 15
δι' αὐτούς, ἀλλὰ διὰ τὰς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν διαθήκας, καὶ
ἕνεκα τῆς ἐπ' αὐτοὺς ἐπικλήσεως τοῦ σεμνοῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς ὀνό-
ματος αὐτοῦ. [16]Συναγαγὼν δὲ ὁ Μακκαβαῖος τοὺς περὶ αὐτὸν 16
ὄντας ἀριθμὸν ἑξακισχιλίους παρεκάλει μὴ καταπλαγῆναι τοῖς δεσμίοις
μηδὲ εὐλαβεῖσθαι τὴν τῶν ἀδίκως παραγενομένων ἐπ' αὐτοὺς ἐθνῶν
πολυπληθείαν, ἀγωνίσασθαι δὲ γενναίως, [17]πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντας 17
τὴν ἀνόμως εἰς τὸν ἅγιον τόπον συντετελεσμένην ὑπ' αὐτῶν ὕβριν
καὶ τὸν τῆς ἐμπεπαιγμένης πόλεως αἰκισμόν, ἔτι δὲ τὴν τῆς προγονικῆς
πολιτίας κατάλυσιν. [18]οἱ μὲν γὰρ ὅπλοις πεποίθασιν ἅμα καὶ 18
τόλμαις, ἔφησεν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῷ παντοκράτορι θεῷ, δυναμένῳ καὶ
τοὺς ἐρχομένους ἐφ' ἡμᾶς καὶ τὸν ὅλον κόσμον ἑνὶ νεύματι καταλαβεῖν,
πεποίθαμεν. [19]προσαναλεξάμενος δὲ αὐτοῖς καὶ τὰς ἐπὶ τῶν προ- 19
γόνων γενομένας ἀντιλήμψεις, καὶ τὴν ἐπὶ Σενναχηρείμ, ἑκατὸν
ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδες ὡς ἀπώλοντο, [20]καὶ τὴν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ 20
τὴν πρὸς τοὺς Γαλάτας παράταξιν γενομένην, ὡς οἱ πάντες ἐπὶ τὴν
χρείαν ἦλθον ὀκτακισχίλιοι σὺν Μακεδόσιν τετρακισχιλίοις, τῶν

V 9 ευ] εν V | πειραν εχοντα V 11 προκαλουμενος] προσκαλ. V | Ιουδαικων V | σωματα ταλαντου] σωματα|λαντου A | παρακολουθουσαν] παρακολουθησειν V 12 περι] pr των V 13 οι δειλ.] οι δε δειλ. V 14 περιλελειμμ. V[a] | ηξιον (sic) A 15 δι αυτους] incep δι αυτοι V* (δι αυτους V[1]) | διαθηκας] συνθηκας V | ενεκεν V | αυτους 2°] αυτου A 16 αριθμον] pr τον V | παρεκαλη V* | τοις δεσμιοις] τους πολεμους V | παραγινομενων V | πολυπληθιαν V[a] 17 ανομως] των ανομων V | εμπεπεγμενης (-πειμεν. A[?fort]) A εμπεπαγμ. V* (-παιγμ. V[1]) | πολιτειας V 18 πεποιθοσιν A | εφησαν A | καταλαβειν] καταβαλειν V 19 γενομενας] γεγονυιας V | αντιληψεις V | Σεναχηρειμ V* (-χειρ. V[a]) | εκατον] pr των V | χιλιαδες ως απωλοντο] χιλιαδων απωλειαν V 20 τη Βαβ.] om τη V | οκτακισχιλιους V

Μακεδόνων ἀπορουμένων, οἱ ἑξακισχίλιοι τὰς δώδεκα μυριάδας ἀπώ- A
λεσαν διὰ τὴν γινομένην αὐτοῖς ἀπ᾽ οὐρανοῦ βοήθειαν, καὶ ὠφέλειαν
21 πολλὴν ἔλαβον. 21ἐφ᾽ οἷς εὐθαρσεῖς αὐτοὺς παραστήσας καὶ ἑτοίμους
22 ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τῆς πατρίδος ἀποθνήσκειν τεταμερές τι ἐποίη-
22 σεν τὸ στράτευμα· 22τάξας ἀδελφοὺς αὐτοῦ προηγουμένους ἑκατέρας
23 τάξεως, Σίμωνα καὶ Ἰώσηπον καὶ Ἰωνάθην, ὑποτάξας ἑκάστῳ χιλίους
23 πρὸς τοῖς πεντακοσίοις, 23ἔτι δὲ καὶ Ἐλεάζαρον· παραναγνοὺς τὴν
24 ἱερὰν βίβλον, καὶ δοὺς σύνθημα θεοῦ βοηθείας, τῆς πρώτης σπείρης
24 αὐτὸς προηγούμενος συνέβαλε τῷ Νικάνορι. 24γενομένου δὲ αὐτοῖς
τοῦ παντοκράτορος συμμάχου κατέσφαξαν τῶν πολεμίων ὑπὲρ τοὺς
ἐννακισχιλίους, τραυματίας δὲ καὶ τοῖς μέλεσιν ἀναπήρους τὸ πλεῖον
μέρος τῆς τοῦ Νικάνορος στρατείας, πάντας δὲ φεύγειν ἠνάγκασαν.
25 25τὰ δὲ χρήματα τῶν παραγενομένων ἐπὶ τὸν ἀγορασμὸν αὐτῶν ἔλα-
26 βον. συνδιώξαντες δὲ αὐτοὺς ἐφ᾽ ἱκανὸν ἀνέλυσαν ἀπὸ τῆς χώρας.
26 συνκλειόμενοι· 26ἦν γὰρ ἡ πρὸ τοῦ σαββάτου δίκη, δι᾽ ἣν αἰτίαν οὐκ ἐ-
27 μακροτόνησαν κατατρέχοντες αὐτούς. 27ὁπλολογήσαντες δὲ αὐτοὺς
καὶ τὰ σκῦλα ἐκδύσαντες τῶν πολεμίων περὶ τὸ σάββατον ἐγίνοντο,
περισσῶς εὐλογοῦντες καὶ ἐξομολογούμενοι τῷ κυρίῳ τῷ διασώσαντι
28 εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀρχὴν ἐλέους τάξαντος αὐτοῖς. 28μετὰ δὲ τὸ
σάββατον τοῖς ἠκισμένοις καὶ ταῖς χήραις καὶ τοῖς ὀρφανοῖς μερίσαντες
29 ἀπὸ τῶν σκύλων, τὰ λοιπὰ αὐτοὶ καὶ τὰ παιδία διεμερίσαντο. 29ταῦτα
δὲ διαπραξάμενοι, καὶ κοινὴν ἱκετίαν ποιησάμενοι, τὸν ἐλεήμονα
30 κύριον ἠξίουν εἰς τέλος καταλλαγῆναι τοῖς αὐτοῦ δούλοις. 30Καὶ
τοῖς περὶ Τιμόθεον καὶ Βακχίδην συνερείσαντες ὑπὲρ τοὺς δισμυ-
ρίους αὐτῶν ἀνεῖλον, καὶ ὀχυρωμάτων ὑψηλῶν εὖ μάλα ἐνκρατεῖς
ἐγένοντο, καὶ λάφυρα πλείονος ἐμερίσαντο, ἰσομοίρους αὐτοὺς καὶ
τοῖς ἠκισμένοις καὶ ὀρφανοῖς καὶ χήραις ἔτι δὲ καὶ πρεσβυτέροις
31 ποιήσαντες. 31ὁπλολογήσαντες δὲ αὐτοὺς ἐπιμελῶς πάντα συνέ-

20 μυριαδας] χειλιαδας A* fort (μυρ sup ras A^1) | ωφελιαν V* (-λειαν V^a) V **21** ευθαρσις A | παραστησας] ποιησας V | τι] δε V | το στρατευμα εποιησεν V **22** ταξας]+δε V | αδελφους] pr τους V | εκατερας]+δε V | Ιωσηφον V | Ιωναθαν V **23** συνθεμα V | προηγουμενος] αφηγουμενος V **24** αναπειρους AV | πλειον] πλειστον V | της του Νικ.] om της V | στρατειας (-τιας V)]+εποιησαν V | om παντας V | δε φευγειν] φευγετ̄ι τε V | ηνηγκασεν (sic) A **25** παραγενομενων] παραγεγονοτων V | απο] υπο V | χωρας] ωρας V | συνκλεομενοι A συγκλειομ. V **26** om δικη V **28** ταις χηραις] om ταις V | τοις ορφ.] om τοις V | om και τα παιδια V | διεμερισαντο] εμερισαντο V **29** ικετειαν V^a | καταλλαγηναι] διαλλαγηναι V **30** τοις περι] οι π. V | Βαχιδην V* (sup χ superscr κα V^a) | συνερισ. AV | οχυρωματων] το οχυρωμα των A | εγκρατεις V | πλειονα V | αυτοις AV (αὐτ. V) **31** αυτους] εαυτους V

A θηκαν εἰς τοὺς ἐπικαίρους τόπους, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν σκύλων ἤνεγκαν εἰς Ἰεροσόλυμα· 32τὸν δὲ φυλάρχην τῶν περὶ Τιμόθεον ἀνεῖλον, 32
ἀνοσιώτατον ἄνδρα καὶ πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους ἐπιλελυπηκότα.
33ἐπινίκια δὲ ἄγοντες ἐν τῇ πατρίδι τοὺς ἐμπρήσαντας τοὺς 33
ἱεροὺς πυλῶνας καὶ Καλλισθένην ὑφῆψαν εἰς ἐνοίκιον πεφευγότα·
καὶ τὸν ἄξιον τῆς δυσσεβείας ἐκομίσατο μισθόν. 34ὁ δὲ τρισαλι- 34
τήριος Νικάνωρ, ὁ τρισχιλίους ἐμπόρους ἐπὶ τὴν πρᾶσιν τῶν
Ἰουδαίων ἀγαγών, 35ταπεινωθεὶς ὑπὸ τῶν καθ' αὐτὸν νομιζομένων 35
ἐλαχίστων εἶναι, τῇ τοῦ κυρίου βοηθείᾳ, τὴν δοξικὴν ἀποθέμενος
ἐσθῆτα, διὰ τῆς μεσογείου, δραπέτου τρόπον ἔρημον ἑαυτὸν ποιήσας,
ἦκεν εἰς Ἀντιόχειαν, ὑπὲρ ἅπαν εὐημερηκὼς ἐπὶ τῇ τοῦ στρατοῦ
διαφθορᾷ. 36καὶ ὁ τοῖς Ῥωμαίοις ἀναδεξάμενος φόρον ἀπὸ τῆς τῶν 36
ἐν Ἱεροσολύμοις αἰχμαλωσίας κατορθώσασθαι, κατήγγελλεν ὑπέρ-
μαχον ἔχειν τοὺς Ἰουδαίους, καὶ διὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀτρώτους
εἶναι τοὺς Ἰουδαίους, διὰ τὸ ἀκολουθεῖν τοῖς ἑαυτοῦ προστεταγμένοις
νόμοις.

1Περὶ δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐτύγχανεν Ἀντίοχος ἀναλελυκὼς 1 I
ἀκόσμως ἐκ τῶν περὶ τὴν Περσίδα τόπων. 2εἰσεληλύθει γὰρ εἰς τὴν 2
λεγομένην Περσέπολιν, καὶ ἐπεχείρησεν ἱεροσυλεῖν καὶ τὴν πόλιν
συνέχειν· διὸ δὴ τῶν πληθῶν ὁρμησάντων, ἐπὶ τὴν τῶν ὅπλων
βοήθειαν ἐτράπησαν· καὶ συνέβη τροπωθέντα τὸν Ἀντίοχον ὑπὸ τῶν
ἐγχωρίων ἀσχήμονα τὴν ἀναζυγὴν ποιήσασθαι. 3ὅντι δὲ αὐτῷ 3
κατ' Ἐκβάτανα προσέπεσεν τὰ κατὰ Νικάνορα καὶ τοὺς περὶ
Τιμόθεον γεγονότα. 4ἐπαρθεὶς δὲ τῷ θυμῷ ᾤετο καὶ τῶν πεφυγα- 4
δευκότων αὐτὸν κακίαν εἰς τοὺς Ἰουδαίους ἐναπερείσασθαι· διὸ
συνέταξεν τὸν ἁρματηλάτην ἀδιαλείπτως ἐλαύνοντα καταλύειν τὴν
πορίαν, τῆς ἐξ οὐρανοῦ δὴ κρίσεως συνούσης αὐτῷ· οὕτως γὰρ
ὑπερηφάνως εἶπεν Πολυάνδριον Ἰουδαίων Ἱεροσόλυμα ποιήσω, παρα-
γενόμενος ἐκεῖ. 5ὁ δὲ παντεπόπτης κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ 5
ἐπάταξεν αὐτὸν ἀνιάτῳ καὶ ἀοράτῳ πληγῇ· ἅρτι δὲ αὐτοῦ κατα-

V 32 των περι] τον π. V 33 αγοντας A | ιερεις A | om και 1° AV | υφηψαν εις ενοικιον] υφ. εις ενοικειον (? εν οικ.) A υφηψαν (υψηφ. V* υφηψ. V[1 vid]) εις ενοικιδιον (? εν οικ.) V | εκομισατο (εκομισσ. A*[vid] ras 1 lit post ι A[1])] εκομησαντο V* 34 τρισχιλιους] τους χιλιους V 35 καθ] κατ V | κυριου] θεου V | δραπετου τροπον] τραπετου τοπον· A | διαφθορα A* (ο superscr A[1]) 36 κατορθωσασθαι] διορθωσασθαι V | εχειν] + τον θεον V | εαυτου] υπ αυτου V IX 1 ακοσμος V 2 Περσεπολειν A Περσιπολιν V 3 τα κατα] τακτα (sic) V 4 των πεφυγαδ.] pr την V | κακειαν A | τον] τους V* (τον V[1]) | καταλυειν] καταυει V* (-ειν V[1]) | πορειαν V[a] | δη] ηδη V 5 παντεποπτης] π 3° ex τ fec vid A[?] πανεποπτης V

λήξαντος τὸν λόγον, ἔλαβεν αὐτὸν ἀνήκεστος τῶν σπλάγχνων A
6 ἀλγηδὼν καὶ πικραὶ τῶν ἔνδον βάσανοι, 6πάνυ δικαίως, τὸν πολλαῖς
7 καὶ ξενιζούσαις συμφοραῖς ἑτέρων σπλάγχνα βασανίσαντα. 7ὁ
δ' οὐδαμῶς τῆς ἀγερωχίας ἔληγεν, ἔτι δὲ καὶ τῆς ὑπερηφανίας ἐπε-
πλήρωτο, πῦρ πνέων τοῖς θυμοῖς ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ κελεύων
ἐποξύνειν τὴν πορίαν· συνέβη δὲ καὶ πεσεῖν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ
ἅρματος φερομένου ῥοίζῳ, καὶ δυσχερεῖ πτώματι περιπεσόντα πάντα
8 τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀποστρεβλοῦσθαι. 8ὁ δ' ἀντιδοκῶν τοῖς τῆς
θαλάσσης κύμασιν διὰ τὴν ὑπὲρ ἀνθρώπων ὑπερηφανίαν, καὶ
πλάστιγγι τῶν ὀρέων οἰόμενος ὕψη στήσειν, κατὰ γῆν γενόμενος ἐν
φορίῳ παρεκομίζετο, φανερὰν τοῦ θεοῦ πᾶσιν τὴν δύναμιν ἐνδει-
9 κνύμενος· 9ὥστε καὶ ἐκ τοῦ σώματος τοῦ δυσσεβοῦς σκώληκας
ἀναζεῖν, καὶ ζῶντος ἐν ὀδύναις καὶ ἀλγηδόσιν τὰς σάρκας αὐτοῦ
διαπίπτειν, ὑπὸ δὲ τῆς ὀσμῆς αὐτοῦ πᾶν τὸ στρατόπεδον βαρύνεσθαι
10 τὴν σαπρίαν. 10καὶ τὸν μικρῷ πρότερον τῶν οὐρανίων ἄστρων
ἅπτεσθαι δοκοῦντα, παρακομίζειν οὐδεὶς ἐδύνατο, διὰ τὸ τῆς ὀσμῆς
11 ἀφόρητον βάρος. 11ἐνταῦθα οὖν ἤρξατο τὸ πολὺ τῆς ὑπερηφανίας
λήγειν τεθραυσμένος, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἔρχεσθαι θεία μάστιγι,
12 κατὰ στιγμὴν ἐπιτεινόμενος ταῖς ἀλγηδόσιν. 12καὶ μηδὲ τῆς ὀσμῆς
αὐτοῦ ἀνέχεσθαι δυνάμενος, ταῦτ' ἔφη Δίκαιον ὑποτάσσεσθαι τῷ
13 θεῷ, καὶ μὴ θνητὸν ὄντα ὑπερήφανα φρονεῖν. 13ηὔχετο δὲ ὁ
μιαρὸς πρὸς τὸν οὐκέτι αὐτὸν ἐλεήσοντα δεσπότην, οὕτως λέγων·
14 14τὴν μὲν ἁγίαν πόλιν, ἣν σπεύδων παρεγίνετο ἰσόπεδον ποιῆσαι καὶ
15 πολυάνδριον οἰκοδομῆσαι, ἐλευθέραν ἀναδεῖξαι· 15τοὺς δὲ Ἰουδαίους,
ὡς διεγνώκει μηδὲ ταφῆς ἀξιῶσαι, οἰωνοβρώτους σὺν τοῖς νηπίοις
16 ἐκτρίψαι θηρίοις, πάντας αὐτοὺς ἴσους Ἀθηναίοις ποιήσειν· 16ὃν
δὲ πρότερον ἐσκύλευσεν ἅγιον νεὼ καλλίστοις ἀναθήμασιν κοσμήσειν,
καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη πολυπλάσια πάντα ἀποδώσειν, τὰς δὲ ἐπιβαλλούσας πρὸς τὰς θυσίας συντάξεις ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων χορηγήσειν·

5 βασανοι] βα superscr A^1 **7** δ] δε V | αγερωχειας V | υπερηφανειας A | V πορειαν V^a | φερομενω V^* (φερομ. V^a) | δυσχερη A **8** δ' αντιδοκων] δε αρτι δοκων V | κυμασιν] + επιτασσειν V | ανθρωπων υπερηφανιαν] ανου αλαζονιαν V | των ορεων] τα των ορ. μειζονα V | om οιομενος V | υψι A | γινομενος V | ενδεικνυμενος (-δειγν. A)] ενδεικνυοντος V **9** του σωματος] των του σωμ. οφθαλμων V **11** ληγειν] λεγει A | τεθραυσμενος] υποτεθραυσμ. V **12** δυναμενος ανεχεσθαι V | υπερηφανα] ισοθεα V **13** δε] ουν V | μιαρος V | om προς V **14** παρεγινετο] παραγινομενος V | ελευθεραν] + αυτην V **15** ως] ους V | διεγνωκει V | αξιωσειν V | οιωνοβρωτους] + δε V | εκτριψαι] εκριψειν V **16** αγιον· A | νεων V | καλλιστοις] καλλει τοις (sic) A

A [17] πρὸς δὲ τούτοις καὶ Ἰουδαῖος ἔσεσθαι, καὶ πάντα τόπον οἰκητὸν 17
ἐπελεύσεσθαι καταγγέλλοντα τὸ τοῦ θεοῦ κράτος. [18] οὐδαμῶς δὲ 18
ληγόντων τῶν πόνων, ἐπεληλύθει γὰρ ἐπ' αὐτὸν δικαία ἡ τοῦ θεοῦ
κρίσις, τὰ κατ' αὐτὸν ἀπελπίσας ἔγραψεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους τὴν
ὑπογεγραμμένην ἐπιστολήν, ἔχουσαν ἱκετηρίας τάξιν, περιέχουσαν
δὲ οὕτως [19] Τοῖς χρηστοῖς Ἰουδαίοις τοῖς πολίταις πολλὰ χαίρειν 19
καὶ ὑγιαίνειν καὶ εὖ πράττειν βασιλεὺς Ἀντίοχος καὶ στρατηγός·
[20] ἔρρωσθε, καὶ τὰ τέκνα· καὶ τὰ ἴδια κατὰ γνώμην ἔσται ὑμῖν. εἰς 20
οὐρανὸν τὴν ἐλπίδα ἔχων, [21] ὑμῶν τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὔνοιαν ἐμνη- 21
μόνευον φιλοστόργως· ἐπαναγαγὼν ἐκ τῶν κατὰ τὴν Περσίδα τόπων,
καὶ περιπεσὼν ἀσθενείᾳ δυσχερίαν ἐχούσῃ, ἀναγκαῖον ἡγησάμην
φροντίσαι τῆς κοινῆς πάντων ὑμῶν ἀσφαλείας· [22] οὐκ ἀπογινώσκων τὰ 22
κατ' ἐμαυτόν, ἀλλὰ ἔχων πολλὴν ἐλπίδα ἐκφεύξεσθαι τὴν ἀσθένειαν.
[23] θεωρῶν δὲ ὅτι καὶ ὁ πατήρ, καθ' οὓς καιροὺς εἰς τοὺς ἄνω τόπους 23
ἐστρατοπέδευσεν, ἀνέδειξεν τὸν διαδεξάμενον, [24] ὅπως ἐάν τι παρά- 24
δοξον ἀποβαίη καὶ προσαπέλθῃ τι δυσχερές, εἰδότες οἱ κατὰ τὴν
χώραν ᾧ καταλέλειπται τὰ πράγματα, μὴ ἐπιταράσσωνται· [25] πρὸς 25
δὲ τούτοις κατανοῶν τοὺς παρακειμένους δυνάστας καὶ γειτνιῶντας
τῆς βασιλείας τοῖς καιροῖς ἐπέχοντας καὶ προσδοκῶντας τὸ ἀποβησό-
μενον, ἀναδέδειχα τὸν υἱὸν Ἀντίοχον βασιλέα, ὃν πολλάκις ἀνα-
τρέχων εἰς τὰς ἐπάνω σατραπείας τοῖς πλείστοις ὑμῶν παρεκατε-
τιθέμην καὶ συνίστων· γέγραφα δὲ πρὸς αὐτὸν τὰ ὑπογεγραμμένα.
[26] παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς καὶ ἀξιῶ, μεμνημένους τῶν εὐεργεσιῶν κοινῇ 26
καὶ κατ' ἰδίαν, ἕκαστον συντηρεῖν τὴν οὖσαν εὔνοιαν εἰς ἐμὲ καὶ τὸν
υἱόν· [27] πέπεισμαι γὰρ αὐτὸν ἐπιεικῶς καὶ φιλανθρώπως συνσταθέντα 27
τῇ ἐμῇ προαιρέσει συνπερινεχθήσεσθαι ὑμῖν.

[28] Ὁ μὲν οὖν ἀνδροφόνος καὶ βλάσφημος τὰ χείριστα παθών, 28
ὡς ἑτέρους διέθηκεν, ἐπὶ ξένης ἐν τοῖς ὄρεσιν οἰκτίστῳ μόρῳ κατέ-

V **17** Ιουδαιον V | επελευσασθαι A | καταγγελλοντας A **18** τα κατ αυτον] τα δε κατ αυτων (αυτον V^a) V | ικετηριας ταξιν· εχουσαν V | om περιεχουσαν V **19** ευ πραττειν] διευτυχειν V | Αντιοχος και στρατηγος] και στρατ. Αντ. V **20** ερρωσθαι AV* (-σθε V^a) | εσται] εστιν V **21** την τιμην] om την V | επαναγων V | δυσχερειαν V^a | om υμων 2° V | ασφαλειας (-λιας V*)] + την εις ουνον ελπιδα εχοντων υμων V **22** αλλα] αλλ V | εκφευξασθαι V **23** εστρατοπαιδευεν V* (-πεδευεν V^a) | διαδεξαμενον] διαλεξομενον V **24** αποβαινει V -νη V^a | και προσαπελθη τι δυσχερες] η και προσαγγελθη δυσχ. τι V | οι κατα] οτι κ. V | επιταρασσονται V* **25** γειτνιοντας V* | της βασιλειας] τη βασιλεια V | προσδοκωντας (-κοντ. V* κουντ. V^a)] + δεχομενους V | σατραπιας V | παρακατετιθεμην V | om δε V **26** εις] προς V | υιον] + μου V **27** συνσταθεντα] παρακολουθουντα V | συμπεριεν. V^a

29 στρεψεν τὸν βίον. [29]παρεκομίζετο δὲ τὸ σῶμα Φίλιππος ὁ σύν- Α
τροφος αὐτοῦ· ὃς καὶ εὐλαβηθεὶς τὸν υἱὸν Ἀντιόχου πρὸς Πτολεμαῖον
τὸν Φιλομήτορα εἰς Αἴγυπτον διεκομίσθη.

1 [1]Μακκαβαῖος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, τοῦ κυρίου προάγοντος αὐτούς,
2 τὸ μὲν ἱερὸν ἐκομίσαντο καὶ τὴν πόλιν· [2]τοὺς δὲ κατὰ τὴν ἀγορὰν
βωμοὺς ὑπὸ τῶν ἀλλοφύλων δεδημιουργημένους, ἔτι δὲ τεμένη, κα-
3 θεῖλαν. [3]καὶ τὸν νεὼ καθαρίσαντες, ἕτερον θυσιαστήριον ἐποίησαν·
καὶ πυρώσαντες λίθους, καὶ πῦρ ἐκ τούτων λαβόντες, ἀνήνεγκαν
θυσίας μετὰ διετῆ χρόνον καὶ θυμίαμα καὶ λύχνους, καὶ τῶν ἄρτων
4 τὴν πρόθεσιν ἐποιήσαντο. [4]ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἠξίωσαν τὸν κύ-
ριον πεσόντες ἐπὶ κοιλίαν, μηκέτι παραπεσεῖν τοιούτοις κακοῖς,
ἀλλ' ἐάν ποτε καὶ ἁμάρτωσιν, ὑπ' αὐτοῦ μετὰ ἐπιεικείας, μὴ
5 βλασφήμοις καὶ βαρβάροις ἔθνεσιν παραδίδοσθαι. [5]ἐν ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ὁ
νεὼς ὑπὸ ἀλλοφύλων ἐβεβηλώθη, συνέβη κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν
τὸν καθαρισμὸν γενέσθαι τοῦ ναοῦ, τῇ πέμπτῃ καὶ εἰκάδι τοῦ αὐ-
6 τοῦ μηνός, τοῦ Χασελεύ. [6]καὶ μετ' εὐφροσύνης ἦγον ἡμέρας ὀκτὼ
σκηνωμάτων τρόπον, μνημονεύοντες ὡς πρὸ μικροῦ χρόνου τὴν τῶν
σκηνῶν ἑορτὴν ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ἐν τοῖς σπηλαίοις θηρίων τρόπον
7 ἦσαν νεμόμενοι. [7]διὸ θύρσους καὶ κλάδους ὡραίους, ἔτι δὲ καὶ φοί-
νικας ἔχοντες, ηὐχαρίστουν τῷ εὐοδώσαντι καθαρίσαι τὸν ἑαυτοῦ
8 τόπον. [8]ἐδογμάτισάν τε μετὰ κοινοῦ προστάγματος καὶ ψηφίσματος
παντὶ τῷ τῶν Ἰουδαίων ἔθνει κατ' ἐνιαυτὸν ἄγειν τὰς δεκάτας ἡμέ-
ρας.

9 [9]Καὶ τὰ μὲν τῆς Ἀντιόχου τοῦ προσαγορευθέντος Ἐπιφανοῦς τελευ-
10 τῆς οὕτως εἶχεν. [10]νυνὶ δὲ τὰ κατὰ τὸν ὕπατον Ἀντίοχον, υἱὸν δὲ τοῦ
ἀσεβοῦς γενόμενον, δηλώσομεν αὐτά, συντέμνοντες τὰ συνέχοντα τῶν
11 πόλεων κακά. [11]οὗτος γὰρ παραλαβὼν τὴν βασιλείαν, ἀνέδειξεν ἐπὶ
τῶν πραγμάτων Λυσίαν τινά, Κοίλης δὲ Συρίας καὶ Φοινίκης στρατη-

29 παρεκομιζετο δε το σωμα] παρεκομιζε το σωμα V | ευλαβηθεις] διευλα- V
βηθεις V X **1** Μακαβαιος V* (Μακκ. V^a) | αυτω] τω bis scr A ■ τους
δε κατα] τους κατα V* (τους δε κ. V^1) | τεμενη] pr και τα V | καθειλον V
3 νεων V | om και 2° V | θυσιαν V* (-ας $V^{1\,(vid)}$) **4** κοιλιας V | παρα-
πεσειν] περιπεσειν V | μετα] μετ V | επιεικειας] + παιδευεσθαι V | μη] pr και
V | εθνεσι V **5** του αυτου μηνος] του μηνος V* (αυτου superscr $V^{1\,(vid)}$) |
του Χασελευ] ο εστιν Χασ. V **6** ορεσι V | om εν 2° V **7** ηυχαρισ-
τουν] υμνους ανεφερον V | καθαρισαι] καθαρισθηναι V **8** τε] δε V | των
Ιουδαιων] om των V | δεκατας] δεκα V **9** της] τες V* vid (της V^a) | του
προσαγορ.] om του V* (hab V^a) **10** υπατον] Ευπατορα V | δηλωσωμεν
$V^{a\,(vid)}$ | om συνεχοντα V | πολεων] πολεμων V **11** Κοιλης δε] κοινωνον V

γὸν πρώταρχον. 12 Πτολεμαῖος γὰρ ὁ καλούμενος Μάκρων, τὸ δίκαιον 12
συντηρεῖν προηγούμενος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους διὰ τὴν γεγονυῖαν πρὸς
αὐτοὺς ἀδικίαν, ἐπειρᾶτο τὰ πρὸς αὐτοὺς εἰρηνικῶς διεξάγειν. 13 ὅθεν 13
κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν φίλων πρὸς τὸν Εὐπάτορα, καὶ προδότης
παρ᾽ ἕκαστα ἀκούων, διὰ τὸ τὴν Κύπρον ἐμπιστευθέντα ὑπὸ τοῦ
Φιλομήτορος ἐκλιπεῖν καὶ πρὸς Ἀντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ ἀναχωρῆσαι,
μήτε εὐγενῆ τὴν ἐξουσίαν εὐγενναίσας, φαρμακεύσας ἑαυτὸν ἐξέ-
λειπεν τὸν βίον. 14 Γοργίας δὲ γενόμενος στρατηγὸς 14
τῶν τόπων, ἐξενοτρόφει, καὶ παρ᾽ ἕκαστα πρὸς τοὺς ἰδίους ἐπολεμο-
τρόφει. 15 ὁμοῦ δὲ τούτων καὶ οἱ Ἰδουμαῖοι ἐγκρατεῖς ἐπικαίρων 15
ὀχυρωμάτων ὄντες, ἐγύμναζον τοὺς Ἰουδαίους, καὶ τοὺς φυγαδεύ-
σαντας ἀπὸ Ἱεροσολύμων προσλαβόμενοι πολεμοτροφεῖν ἐπεχείρουν.
16 οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον, ποιησάμενοι λιτανίαν καὶ 16
ἀξιώσαντες τὸν θεὸν σύμμαχον αὐτοῖς γενέσθαι, ἐπὶ τὰ τῶν Ἰδου-
μαίων ὀχυρώματα ὥρμησαν· 17 οἷς καὶ προσβαλόντες εὐρώστως, 17
ἐνκρατεῖς ἐγένοντο τῶν τόπων, πάντας τε τοὺς ἐπὶ τῷ τείχει μα-
χομένους ἠμύναντο, κατέσφαζόν τε τοὺς ἐνπίπτοντας, ἀνεῖλον δὲ
οὐχ ἧττον τῶν δισμυρίων. 18 συνφυγόντων δὲ οὐκ ἔλαττον τῶν 18
ἐννακισχιλίων εἰς δύο πύργους ὀχυροὺς εὖ μάλα, καὶ πάντα τὰ πρὸς
πολιορκίαν ἔχοντας, 19 ὁ Μακκαβαῖος εἰς ἐπείγοντας τόπους, ἀπο- 19
λείπων Σίμωνα καὶ Ἰώσηπον, ἔτι δὲ Ζακχαῖον καὶ τοὺς σὺν
αὐτῷ ἱκανοὺς πρὸς τὴν τούτων πολιορκίαν, αὐτὸς ἐχωρίσθη. 20 οἱ 20
δὲ περὶ τὸν Σίμωνα φιλαργυρήσαντες ὑπό τινων τῶν ἐν τοῖς πύρ-
γοις ἐπείσθησαν ἀργυρίῳ· ἑπτάκις δὲ μυρίας δραχμὰς λαβόντες,
εἴασάν τινας διαρρυῆναι. 21 προσαγγέλλοντες δὲ τῷ Μακκαβαίῳ περὶ 21
τοῦ γεγονότος, συναγαγὼν τοὺς ἡγουμένους τοῦ λαοῦ, κατηγόρησεν
ὡς ἀργυρίου πέπρακαν τοὺς ἀδελφούς, τοὺς πολεμίους κατ᾽ αὐτῶν
ἀπολύσαντες. 22 τούτους μὲν οὖν προδότας γενομένους ἀπέκτεινεν, 22

V 12 Πτολεμαιος] inter αι et ος 3 ut vid litt ras A[1] | καλουμενος] λεγομενος V | συνετηρει V | προηγουμενως V[a] | om προς τους Ιουδαιους V | προς αυτους (1°)] εις τους Ιουδαιους V | διεξαγαγειν V 13 εκλειπειν V* | ευγεννασιας A ευγενισας coniecer Grimm Fritzsch | εαυτον] δε αυτον V 14 τοπων] τροπων A | ιδιους] Ιουδαιους V 15 τουτω V | φυγαδευοντας V | προσλαμβανομενοι V 16 Μακαββαιον V | λιταναιαν A | γενεσθαι αυτοις συμμαχον V | Ιδουμαιων] Ιουδαιων V 17 προσβαλλοντες V | ευρρωστ. V[a] | ενκρατεις εγενοντο] εγεν. εγκρατεις V | τε 2°] δε V | ενπιπτοντας (εμπ. V)] +παντας V | ητων V* 18 συμφυγ. V[a] | ενακισχιλιων V* | εχοντες V 19 Μακαβαιος V* (Μακκ. V[1]) | απολιπων V[a] | Ιωσηφον V | Ζακχαιον] ος και V 20 φιλαργυρισαντες V* (-γυρησ. V[a]) | των εν] τοις εν V 21 προσαγγελθεντος V | κατηγορησαν V | αργυριω V | του αδελφους V* (τους αδ. V[1])

23 καὶ παραχρῆμα τοὺς δύο πύργους κατελάβετο. [23]τοῖς δὲ ὅπλοις τὰ A
πάντα ἐν ταῖς χερσὶν εὐοδούμενος, ἀπώλεσεν ἐν τοῖς δυσὶν ὀχυρώ-
24 μασιν πλείους τῶν δισμυρίων. [24]Τιμόθεος δὲ ὁ πρῶτον ἡττηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, συναγαγὼν ξένας δυνάμεις παυπληθεῖς καὶ
τοὺς τῆς Ἀσίας γενομένους ἵππους συναθροίσας οὐκ ὀλίγους, παρῆν
25 ὡς δοριάλωτον λημψόμενος τὴν Ἰουδαίαν. [25]οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον, συνεγγίζοντος αὐτοῦ, πρὸς ἱκεσίαν τοῦ θεοῦ γῇ τὰς κεφαλὰς
26 καταπάσαντες καὶ τὰς ὀσφύας σάκκοις ζώσαντες, [26]ἐπὶ τὴν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου κρηπῖδα προσπεσόντες, ἠξίουν ἵλεων αὐτοῖς
γενόμενον ἐχθρεῦσαι τοῖς ἐχθροῖς αὐτῶν, καὶ ἀντικεῖσθαι τοῖς ἀντι-
27 κειμένοις, καθὼς καὶ ὁ νόμος διασαφεῖ. [27]γενόμενοι δὲ ἀπὸ τῆς δεήσεως, ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα, προῆγον ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ
28 πλεῖον· συνεγγίσαντες δὲ τοῖς πολεμίοις, ἐφ' ἑαυτῶν ἦσαν. [28]ἄρτι δὲ τῆς ἀνατολῆς διαχεομένης, προσέβαλλον ἑκάτεροι· οἱ μὲν οὖν ἔγγυον ἔχοντες εὐημερίας καὶ νίκης μετὰ ἀρετῆς τὴν ἐπὶ τὸν κύριον καταφυγήν, οἱ δὲ καθηγεμόνα τῶν ἀγώνων ταττόμενοι τὸν
29 θυμόν. [29]γινομένης δὲ καρτερᾶς μάχης, ἐφάνησαν τοῖς ὑπεναντίοις ἐξ οὐρανοῦ ἐφ' ἵππων χρυσοχαλίνων πέντε ἄνδρες διαπρεπεῖς, καὶ
30 ἀφηγούμενοι τῶν Ἰουδαίων οἱ δύο [30]καὶ τὸν Μακκαβαῖον μέσον λαβόντες, καὶ σκεπάζοντες ταῖς ἑαυτῶν πανοπλίαις, ἄτρωτον διεφύλασσον· εἰς δὲ τοὺς ἐναντίους τοξεύματα καὶ κεραυνοὺς ἐξερίπτουν· διὸ συγχυθέντες ἀορασίᾳ, διεκόπτοντο ταραχῆς πεπλη-
31 ρωμένοι. [31]κατεσφάγησαν δὲ δισμύριοι πρὸς τοῖς πεντακοσίοις,
32 ἱππεῖς δὲ ἑξακόσιοι. [32]Αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος συνέφυγεν εἰς Γάζαρα λεγόμενον ὀχύρωμα, εὖ μάλα φρούριον, στρατηγοῦντος ἐκεῖ
33 Χαιρέου. [33]οἱ δὲ περὶ τὸν Μακκαβαῖον ἀσμένως περιεκάθισαν τὸ
34 φρούριον ἡμέρας τεσσεράκοντα. [34]οἱ δὲ ἔνδον τῇ ἐρυμνότητι τοῦ τόπου πεποιθότες, ὑπεράγαν ἐβλασφήμουν, καὶ λόγους ἀθεμίτους
35 προιέντες. [35]ὑποφαινούσης δὲ τῆς πέμπτης ἡμέρας καὶ εἰκοστῆς, νεανίαι τῶν περὶ τὸν Μακκαβαῖον πυρωθέντες τοῖς θυμοῖς διὰ τὰς

24 πρωτον] προτερον V | παμπληθεις V | δορυαλ. V^a **25** ικεσιαν] V ικετιαν V* ικετειαν V^a | γην V **26** προπεσοντες V | ιλεως AV* (ιλεων V^a) | om και 2° V **27** προηγον] προηλθον V | συνεγγεισαντος A **28** μετα] μετ V | την] της A **29** om δε V | ανδρες πεντε V | και seq ras 1 lit in A **29—30** οι δυο και] om δυο V **30** εαυτων] αυτων V | διεφυλαττον V | εναντιους] υπεναντιους V | κεραυνους V* (-νους V^a) | εξεριπτουν (εξερρ. V^a)] εξεπιπτουν A **32** εφυγεν V | Χαιρεου] Χερεου A Χεραιου V **33** ασμενοι V | τεσσερακοντα] τεσσαρες και εικοσι V **34** ερυμνοτητι] ρυμνοτητι V | εβλασφημουν] εδυσφημουν V | προιεντες] προσιοντο V **35** υποφανουσης A | ημερας και εικοστης] και εικ. ημ. V

A βλασφημίας, προσβαλόντες τῷ τείχει, ἀρρενωδῶς καὶ θηριώδει θυμῷ τὸν ἐμπίπτοντα ἔκοπτον. 36 ἕτεροι δὲ ὁμοίως προσαναβάντες ἐν τῷ 36
περισπασμῷ πρὸς τοὺς ἔνδον, ἐνεπίμπρων τοὺς πύργους, καὶ πυρὰς ἀνάπτοντες, ζῶντας τοὺς βλασφήμους κατέκαιον· οἱ δὲ τὰς πύλας διέκοπτον, εἰσδεξάμενοι δὲ τὴν λοιπὴν τάξιν προκατελάβοντο τὴν πόλιν, 37 καὶ τὸν Τιμόθεον ἀποκεκρυμμένον ἔν τινι λάκκῳ κατέ- 37
σφαξαν καὶ τὸν τούτου ἀδελφὸν Χαιρέαν καὶ τὸν Ἀπολλοφάνην. 38 ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι, μεθ' ὕμνων καὶ ἐξομολογήσεως εὐλόγουν 38
τῷ κυρίῳ τῷ μεγάλως εὐεργετοῦντι τὸν Ἰσραὴλ καὶ τὸ νῖκος αὐτοῖς διδόντι.

1 Μετ' ὀλίγον δὲ παντελῶς χρονίσκον Λυσίας ἐπίτροπος τοῦ βα- 1
σιλέως καὶ συγγενὴς καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, λίαν βαρέως φέρων ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, 2 συναθροίσας περὶ τὰς ὀκτὼ μυριάδας καὶ τὴν 2
ἵππον ἅπασαν παρεγίνετο ἐπὶ τοὺς Ἰουδαίους, λογιζόμενος τὴν μὲν πόλιν Ἕλλησιν οἰκητήριον ποιήσειν, 3 τὸ δὲ ἱερὸν ἀργυρολόγητον, 3
καθὼς τὰ λοιπὰ τῶν ἐθνῶν τεμένη, πρατὴν δὲ κατὰ ἔτος τὴν ἀρχιερωσύνην ποιήσειν· 4 οὐδαμῶς ἐπιλογιζόμενος τὸ τοῦ θεοῦ κράτος, 4
πεφρενωμένος δὲ ταῖς μυριάσιν τῶν πεζῶν καὶ ταῖς χιλιάσιν τῶν ἱππέων καὶ τοῖς ἐλέφασιν τοῖς ὀγδοήκοντα. 5 εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν 5
Ἰουδαίαν καὶ συνεγγίσας Βεθσουρών, ὄντι μὲν ἐρυμνῷ χωρίῳ, Ἱεροσολύμων δὲ ἀπέχοντι ὡσεὶ σχοίνους πέντε, τοῦτο ἔθλιβεν. 6 ὡς 6
δὲ μετέλαβον οἱ περὶ τὸν Μακκαβαῖον πολιορκοῦντα αὐτὸν τὰ ὀχυρώματα, μετὰ ὀδυρμῶν καὶ δακρύων ἱκέτευον σὺν τοῖς ὅχλοις τὸν κύριον ἀγαθὸν ἄγγελον ἀποστεῖλαι πρὸς σωτηρίαν τῷ Ἰσραήλ. 7 αὐτὸς δὲ πρῶτος ὁ Μακκαβαῖος ἀναλαβὼν τὰ ὅπλα προετρέψατο 7
τοὺς ἄλλους, ἅμα αὐτῷ διακινδυνεύοντας, ἐπιβοηθεῖν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· ὁμοῦ δὲ καὶ προθύμως ἐξώρμησαν. 8 αὐτόθι δὲ πρὸς τοῖς 8
Ἱεροσολύμοις ὄντων, ἐφάνη προηγούμενος αὐτῶν ἵππος ἐν λευκῇ ἐσθῆτι πανοπλίαν χρυσῆν κραδαίνων. 9 ὁμοῦ δὲ πάντες εὐλόγησαν 9

V **35** προβαλοντες A προσβαλλοντες V **36** προς τους ενδον ενεπιμπρων τους πυργους] αναπτοντες ζωντας τους βλασφημους κατεκαιον V* improb V¹ **37** Χεραιαν V **38** εξομολογησεων V | ευεργετουν V* (-τουντι Vᵃ) XI **2** την ιππον] pr επι V | απασαν] πασαν V **3** κατα] κατ V **4** πεζων] πεδων A | ελεφασι V **5** Βεθουρων A Βαιθσουρων V | χωριων (sic) A | Ιεροσολυμων] pr απο V | σχοινους] σταδιους V | πεντε]+προς τοις μυριοις V | εθλειβον (λ sup ras Aᵃ) A **6** ως δε μετελαβον bis scr A | μετα] μετ V | ικετευον] ικετετον (sic) A ικετευων V* | τω Ισραηλ] του Ισρ. V **7** αναλαβων] pr πρωτος A | προετρεψατο] προσετρ. A* vid (ras 1 lit post προ Aᵃ?) | εξορμησαν V* (εξωρμ. Vᵃ) **8** om εφιππος A* (hab Aᵃ? mg) **9** ευλογησαντες V

τὸν ἐλεήμονα θεόν, καὶ ἐπερρώσθησαν ταῖς ψυχαῖς· οὐ μόνον ἀν- A
θρώπους θῆρας δὲ τοὺς ἀγριωτάτους καὶ σιδηρᾶ τείχη τιτρώσκειν
10 ὄντες ἕτοιμοι, [10]προῆγον ἐν διασκευῇ τὸν ἀπ' οὐρανοῦ σύμμαχον
11 ἔχοντες, ἐλεήσαντος αὐτοὺς τοῦ κυρίου. [11]λεόντινον δὲ ἐντινάξαντες
εἰς τοὺς πολεμίους, κατέστρωσαν αὐτῶν χιλίους πρὸς τοῖς μυρίοις,
ἱππεῖς δὲ ἑξακοσίους πρὸς χιλίοις· τοὺς δὲ πάντας ἠνάγκασαν φεύ-
12 γειν. [12]οἱ πλείονες δὲ αὐτῶν τραυματίαι γυμνοὶ διεσώθησαν· καὶ
13 αὐτὸς δὲ ὁ Λυσίας αἰσχρῶς φεύγων διεσώθη. [13]οὐκ ἄνους δὲ ὑπάρ-
χων, πρὸς ἑαυτὸν ἀντιβάλλων τὸ γεγονὸς περὶ αὐτὸν ἐλάττωμα καὶ
συννοήσας ἀνικήτους εἶναι τοὺς Ἑβραίους, τοῦ δυναμένου θεοῦ συμ-
14 μαχοῦντος αὐτοῖς, προσαποστείλας [14]ἔπεισεν συλλύεσθαι ἐπὶ πᾶ-
σι τοῖς δικαίοις, καὶ διότι καὶ τὸν βασιλέα πείσει, φίλον αὐτοῖς
15 ἀναγκάζων γενέσθαι. [15]ἐπένευσεν δὲ ὁ Μακκαβαῖος ἐπὶ πᾶσιν
οἷς ὁ Λυσίας παρεκάλει, τοῦ συμφέροντος φροντίζων· ὅσα γὰρ ὁ
Μακκαβαῖος ἐπέδωκεν τῷ Λυσίᾳ διὰ γραπτῶν περὶ τῶν Ἰουδαίων,
16 συνεχώρησεν ὁ γραμματεύς. [16]ἦσαν γὰρ γεγραμμέναι τοῖς Ἰουδαίοις
ἐπιστολαὶ παρὰ μὲν Λυσίου, περιέχουσαι τὸν τρόπον τοῦτον Λυσίας
17 τῷ πλήθει τῶν Ἰουδαίων χαίρειν. [17]Ἰωάννης καὶ Ἀβεσσαλὼμ οἱ
πεμφθέντες παρ' ὑμῶν, ἐπιδόντες τὸν ὑπογεγραμμένον χρημα-
18 τισμόν, ἠξίουν περὶ τῶν δι' αὐτοῦ σημαινομένων. [18]ὅσα μὲν οὖν
ἔδει καὶ τῷ βασιλεῖ προσενεχθῆναι διεσάφησα, ἃ δὲ ἦν ἐνδεχόμενα
19 συνεχώρησεν. [19]ἐὰν μὲν οὖν συντηρήσητε τὴν εἰς τὰ πράγματα
εὔνοιαν, καὶ εἰς τὸ λοιπὸν πειράσομαι παραίτιος ἀγαθῶν γενέ-
20 σθαι. [20]ὑπὲρ δὲ τούτων κατὰ μέρος ἐντέταλμαι τούτοις τε καὶ τοῖς
21 παρ' ἐμοῦ διαλεχθῆναι ὑμῖν. [21]ἔρρωσθε. ἔτους ἑκατοστοῦ τεσσε-
22 ρακοστοῦ ὀγδόου, Διὸς Κορινθίου τετράδι καὶ εἰκάδι. [22]Ἡ
δὲ τοῦ βασιλέως ἐπιστολὴ περιεῖχεν οὕτως Βασιλεὺς Ἀντίοχος τῷ
23 ἀδελφῷ Λυσίᾳ χαίρειν. [23]τοῦ πατρὸς ἡμῶν εἰς θεοὺς μεταστάντος,
βουλομένου τοὺς ἐκ τῆς βασιλείας ἀταράχους ὄντας γενέσθαι πρὸς
24 τὴν τῶν Ἰουδαίων ἐπιμελίαν, [24]ἀκηκούτες τοὺς Ἰουδαίους μὴ συν-

9 om και 1° V | δε 2°] τε V **10** προσηγον V **11** λεοντινον] V λεοντηδον V | χιλιους] χιλιοις A | χιλιοις] pr τοις V | τους] τουτους V | φυγειν V **12** διεσωθησαν] δε εσωθ. A **13** αντιβαλων V | τους δυναμενους A* fort (ras 1 lit post τ. item post δυν. A²) του δυνατου V **14** επεισεν] επισα A | συνλυεσθαι V | πασιν V* | πεισει] πισιν A πισειν V* | αναγκαζειν codd | γινεσθαι V **15** επεδωκεν] εδωκεν V* | γραμματευς] βασιλευς V **16** γεγραμμεναι] pr αι V **17** Αβεσσαλωμ] Αβεσσαλωμ' μεσσαλα (sic) V | υπογεγραμμενον] επιγεγραμμενον V **20** κατα μ.] pr και των V **21** ερρωσθαι V* | τεσσαρακ. και ογδ. V | τετραδι κ. εικ.] εικ. τεταρτη V **23** μετασταντος] στ sup ras A² | βουλομενοι V | γινεσθαι V | την των Ιουδαιων επιμελιαν] τη των ιδιων επιμελια (-λεια V²) V **24** Ιου|ιουδαιους A

Α ευδοκοῦντας τῇ τοῦ πατρὸς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ μεταθέσει, ἀλλὰ τὴν
ἑαυτῶν ἀγωγὴν αἱρετίζοντας ἀξιοῦν συνχωρηθῆναι αὐτοῖς τὰ νό-
μιμα· 25 αἱρούμενοι οὖν καὶ τοῦτο τὸ ἔθνος ἐκτὸς ταραχῆς εἶναι, 25
κρίνομεν τό τε ἱερὸν ἀποκατασταθῆναι αὐτοῖς, καὶ πολιτεύεσθαι
κατὰ τὰ ἐπὶ τῶν προγόνων αὐτῶν ἔθη. 26 εὖ οὖν ποιήσεις δια- 26
πεμψάμενος πρὸς αὐτοὺς καὶ δοὺς δεξιάς, ὅπως εἰδότες τὴν ἡμετέ-
ραν προαίρεσιν εὔθυμοί τε ὦσιν, καὶ ἡδέως διαγίνωνται πρὸς τῇ
τῶν ἰδίων ἀντιλήμψει. 27 Πρὸς δὲ τὸ ἔθνος ἡ τοῦ βασιλέως 27
ἐπιστολὴ τοιάδε ἦν Βασιλεὺς Ἀντίοχος τῇ γερουσίᾳ τῶν Ἰουδαίων
καὶ τοῖς ἄλλοις Ἰουδαίοις χαίρειν. 28 ἔρρωσθε, εἴη ἂν ὡς βουλό- 28
μεθα· καὶ αὐτοὶ δὲ ὑγιαίνομεν. 29 ἐνεφάνισεν ἡμῖν Μενέλαος βου- 29
λόμενος κατελθόντας ὑμᾶς γίνεσθαι πρὸς τοῖς ἰδίοις. 30 τοῖς οὖν 30
καταπορευομένοις μέχρι τριακάδος Ξανθικοῦ ὑπάρξει δεξιὰ μετὰ τῆς
ἀδείας, 31 χρῆσθαι τοὺς Ἰουδαίους τοῖς ἑαυτῶν δαπανήμασιν καὶ νό- 31
μοις καθὰ καὶ τὸ πρότερον· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν κατ' οὐδένα τρόπον
παρενοχληθήσεται περὶ τῶν ἠγνοημένων. 32 πέπομφα δὲ καὶ τὸν 32
Μενέλαον παρακαλέσοντα ὑμᾶς. 33 ἔρρωσθε. ἔτους ἑκατοστοῦ τεσ- 33
σερακοστοῦ ὀγδόου, Ξανθικοῦ πεντεκαιδεκάτῃ. 34 Ἐπεμψαν 34
δὲ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν ἔχουσαν οὕτως Κόιντος
Μέμμιος, Τίτος Μάνιος, πρεσβῦται Ῥωμαίων, τῷ δήμῳ τῶν Ἰου-
δαίων χαίρειν. 35 ὑπὲρ ὧν Λυσίας ὁ συγγενὴς τοῦ βασιλέως συν- 35
εχώρησεν ὑμῖν, καὶ ἡμεῖς συνευδοκοῦμεν. 36 ἃ δὲ ἔκρινεν προσ- 36
ανενηνέχθαι τῷ βασιλεῖ, πέμψατέ τινα παραχρῆμα ἐπισκεψάμενοι
περὶ τούτων, ἵν' ἔχωμεν ὡς καθήκει ἡμῖν· ἡμεῖς γὰρ προσάγομεν
πρὸς Ἀντιοχίαν. 37 διὸ σπεύσατε, καὶ πέμψατέ τινας, ὅπως καὶ 37
ἡμεῖς ἐπιγνῶμεν ὁποίας ἐστὲ γνώμης. 38 ὑγιαίνετε. ἔτους ἑκατοστοῦ 38
τεσσερακοστοῦ ὀγδόου, Ξανθικοῦ πεντεκαιδεκάτῃ.

V **24** εις] επι V | αιρετιζοντες V | αξιουντες V **25** om ουν V **26** αντιλημψει V **27** τοιαδε] τοιαυτη V **29** βουλομενος] βουλεσθαι V | υμας] ημας A | ιδιοις] Ιουδαιοις A* (ιδ. A²) **30** καταπορευομενος A* (salt) | μετα της αδειας] μετα της ιδιας A της αδιας V* (-δειας V²) **31** δαπανιμασι V* | ουδεις] ουθεις V **32** παρακαλεσαντα A **32—33** υμας ερρωσθαι· A υμας. ερρωσθαι: V **33** τεσσερακοστου ογδου] και τεσσαρακοστου και ογδ. V | πεντεκαιδεκατη] τεμπτη και δεκατη V **34** επεμψαμεν A | εχουσαν] περιεχουσαν V | Κοϊντος· Μεμμιος Τιτος· Μανιος A | Μανιος]+Ερνιος V | τω] των A | δημω των Ιουδαιων] Ιουδαιων πληθει V **36** προσανενεχθηναι V | πραχημα V* (παραχρ. V¹) | επισκεψομενον V | εχωμεν] εκθωμεν V | ημιν] υμιν V | Αντιοχειαν V **37** οποιας] επι ποιας V **38** τεσσερακοστου ογδου] και τεσσαρακοστου και ογδου V | πεντεκαιδεκατη]+Διοσκοριδου V

1 [1]Γενομένων δὲ τῶν συνθηκῶν τούτων, ὁ μὲν Λυσίας ἀπῄει πρὸς Α
2 τὸν βασιλέα, οἱ δὲ Ἰουδαῖοι περὶ τὴν γεωργίαν ἐγίνοντο. [2]τῶν δὲ
κατὰ τόπον στρατηγῶν Τιμόθεος καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοῦ Γενναίου,
ἔτι δὲ Ἱερώνυμος καὶ Δημοφῶν, πρὸς δὲ τούτοις Νικάνωρ ὁ Κυπρι-
3 άρχης, οὐκ εἴων αὐτοὺς εὐστάθεῖν καὶ τὰς ἡσυχίας ἄγειν. [3]Ἰοππεῖται
δὲ τηλικοῦτο συνετελέσαντο δυσσέβημα, παρακαλέσαντες τοὺς ἐν
ἑαυτοῖς οἰκοῦντας Ἰουδαίους ἐμβῆναι εἰς τὰ παρακατασταθέντα ὑπ' αὐ-
τῶν σκάφη σὺν γυναιξὶν καὶ τέκνοις, ὡς μηδεμιᾶς ἐνεστώσης πρὸς
4 αὐτοὺς δυσμενείας· [4]μετὰ δὲ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως ψήφισμα καὶ
τούτων ἐπιδεξαμένων, ὡς ἂν εἰρηνεύειν θελόντων καὶ μηδὲν ὕποπτον
ἐχόντων, ἀχθέντας αὐτοὺς ἐβύθισαν ὄντας οὐκ ἔλαττον τῶν διακο-
5 σίων. [5]μεταλαβὼν δὲ ὁ Ἰούδας τὴν γεγονυῖαν εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς
6 ὠμότητα, παραγγείλας τοῖς περὶ αὐτὸν ἀνδράσιν [6]καὶ ἐπικαλεσά-
μενος τὸν δίκαιον κριτὴν θεόν, παραγενόμενος ἐπὶ τοὺς μιαιφόνους
τῶν ἀδελφῶν, τὸν μὲν λιμένα νύκτωρ ἐνέπρησεν καὶ τὰ σκάφη κατέ-
7 φλεξεν, τοὺς δὲ ἐκεῖ συμφυγόντας ἐξεκέντησεν. [7]τοῦ δὲ χωρίου
συνκλεισθέντος, ἀνέλυσεν, πάλιν ἥξων καὶ τὸ σύμπαν τῶν Ἰοπ-
8 πιτῶν ἐκριζῶσαι πολίτευμα. [8]μεταλαβὼν δὲ καὶ τοὺς ἐν Ἰαμνίᾳ
τὸν αὐτὸν ἐπιτελεῖν βουλομένους τρόπον τοῖς κατοικοῦσιν Ἰουδαίοις,
9 [9]καὶ τοῖς Ἰαμνίταις νυκτὸς ἐπιβαλὼν ὑφῆψεν τὸν λιμένα σὺν τῷ
στόλῳ, ὥστε ἐπιφαίνεσθαι τὰς αὐγὰς τοῦ φέγγους εἰς τὰ Ἱεροσό-
10 λυμα, σταδίων ὄντων διακοσίων τεσσεράκοντα. [10]Ἐκεῖθεν
δὲ ἀποσπάσαντες σταδίους ἐννέα, ποιουμένων τὴν πορίαν ἐπὶ τὸν
Τιμόθεον, ἐπέβαλλον Ἄραβες αὐτῷ οὐκ ἐλάττους τῶν πεντακισχι-
11 λίων, ἱππεῖς δὲ πεντακόσιοι. [11]γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης καὶ
τῶν περὶ τὸν Ἰούδαν διὰ τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ βοήθειαν εὐημερη-
σάντων, ἐλαττονωθέντες οἱ νομάδες ἠξίουν δοῦναι τὸν Ἰούδαν δεξιὰν
αὐτοῖς, ὑπισχνούμενοι καὶ βοσκήματα δώσειν καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς

XII 1 Γεννεου A 3 Ιοππειται] οι Ιοππηται V | om τηλικουτο V | V ετελεσαντο V | τους εν εαυτοις] τους συν αυτοις V | παρακατασταθεντα] παρασταθεντα V | δυσμενιας V* (-νειας V^a) 4 μετα] κατα V | αχθεντας] επαναχθεντας V | om ονταs V | διακοσιων (-σιον V* -σιων V^1)] + ονταs V 5 ο Ιουδας] om ο V 6 παραγενομενος] παρεγενετο V | τον μεν λιμενα (ιμενα [sic] A) νυκτωρ] και τον λιμενα μεν V | συμφευγοντας V 7 συγκλεισθ. V | ανελυσεν] ανεχυσεν A | παλιν] pr ως V | το συμπαν] τον σ. A | Ιοππητ. V* (-πιτ. V^a) 8 τους εν] τας εν A | Ιαμνεια V | βουλομενος AV | κατοικουσιν] παροικουσιν V 9 υφηψεν] εξηψεν V | ωστε επιφαινεσθαι] ως φαινεσθαι V | τεσσαρακοντα V 10 πορειαν V^a | επεβαλλον] προσεβαλλον V | ουκ ελαττους των πεντακισχιλιων] εις πεντακισχιλιους V | πεντακοσιοι] πεντακοσιους V 11 ελαττονωθεντες (-τονοθ. V* -ττωνωθ. V^1)] + δε V | νομαδες] + Αραβες V | δεξιαν] δεξι V* δεξιας V^1

A ὠφελήσειν αὐτούς. 12 Ἰούδας δὲ ὑπολαβὼν ὡς ἀληθῶς ἐν πολλοῖς 12
αὐτοὺς χρησίμους, ὑπεχώρησεν εἰρήνην ἄξειν πρὸς αὐτούς· καὶ λα-
βόντες δεξιὰς εἰς τὰς σκηνὰς ἐχωρίσθησαν. 13 Ἐπέβαλεν 13
δὲ καὶ ἐπί τινα πόλιν γεφυροῦν, ὀχυρὰν καὶ τείχεσιν περιπεφρα-
γμένην καὶ πανμιγέσιν ἔθνεσιν κατοικουμένην, ὄνομα δὲ Κασπείν.
14 οἱ δὲ ἔνδον πεποιθότες τῇ τῶν τειχέων ἐρυμνότητι τῇ τε τῶν 14
βρωμάτων παραθέσει, ἀναγωγότερον ἐχρῶντο τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν,
λοιδοροῦντες, καὶ προσέτι βλασφημοῦντες καὶ λαλοῦντες ἃ μὴ θέ-
μις. 15 οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰούδαν ἐπικαλεσάμενοι τὸν μέγαν τοῦ κόσμου 15
δυνάστην, τὸν ἄτερ κριῶν καὶ μηχανῶν ὀργανικῶν κατακρημνίσαντα
τὴν Ἰεριχὼ κατὰ τοὺς Ἰησοῦ χρόνους, ἐνέσεισαν θηριωδῶς τῷ
τείχει· 16 καταλαβόμενοί τε τὴν πόλιν τῇ τοῦ θεοῦ θελήσει ἀμυ- 16
θήτους ἐποιήσαντο σφαγάς, ὥστε τὴν παρακειμένην λίμνην τὸ
πλάτος ἔχουσαν σταδίους δύο καταρρεῖν τὸ αἷμα πεπληρωμένην
φαίνεσθαι. 17 Ἐκεῖθεν δὲ ἀποσπάσαντες σταδίους ἑπτα- 17
κοσίους πεντήκοντα διήνυσαν εἰς τὸν Χάρακα καὶ πρὸς τοὺς λεγο-
μένους Τουβεινοὺς Ἰουδαίους. 18 καὶ Τιμόθεον μὲν ἐπὶ τῶν τόπων 18
οὐ κατέλαβον, ἄπρακτον τότε ἐκ τῶν τόπων ἐκλελυκότα, καταλε-
λοιπότα δὲ φρουρὰν ἔν τινι τόπῳ καὶ μάλα ὀχυράν. 19 Δωσίθεος δὲ 19
καὶ Σωσίπατρος, τῶν περὶ τὸν Μακκαβαῖον ἡγεμόνων, ἐξοδεύσαντες
τοὺς ὑπὸ Τιμοθέου ἀπῶλεσαν καταλειφθέντας ἐν τῷ ὀχυρώματι,
πλείους τῶν μυρίων ἀνδρῶν· 20 ὁ δὲ Μακκαβαῖος, διατάξας τὴν περὶ 20
αὐτὸν στρατιὰν σπειρηδόν, κατέστησεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν σπειρῶν· καὶ
ἐπὶ τὸν Τιμόθεον ὥρμησαν ἔχοντα περὶ αὐτὸν μυριάδας δώδεκα πεζῶν,
ἱππεῖς δὲ δισχιλίους καὶ πρὸς τοῖς ἑπτακισχιλίοις. 21 τὴν δὲ ἔφοδον 21
μεταλαβὼν Ἰούδου, προεξαπέστειλεν ὁ Τιμόθεος τὰς γυναῖκας καὶ τὴν
ἄλλην ἀποσκευὴν εἰς τὸ λεγόμενον Κάρνιον· ἦν γὰρ δυσπολιόρκητον
καὶ δυσπρόσιτον τὸ χωρίον διὰ τὴν πάντων τῶν τόπων στενότητα.

V **12** χρησιμοις A | υπεχωρησεν] παρεχωρησεν V **13** om γεφυρουν V | παμμιγ. V | Κασπιν V **14** ευρυμοτητι A | παραθεσει] αναθεσει V | εχρωντο] εχθρωντο V **15** om περι A | κατακριμνησαντα V* (κρημν. V^{a}) | Ιησου] pr του V **16** εχουσαν σταδιους] σταδιων ουσαν V | καταρρειν (-ρρει A* -ρρειν A^{1}) το αιμα] καταρρυτον αιματι V **17** αποσπασαντεσταδιους V* (-τες σταδ. V^{1}) | om και V | Τουβιανους V **18** τον τοπον (1°) V | ου] θῦ A*$^{(salt)}$ | τοτε εκ] τε απο V **19** Δοσιθεος V^{n} | περι τον] παρι των V* (περι τ. V^{a}) | ηγουμενων V | απωλεσαν τους υπο Τιμοθεου V **20** ωρμησεν V | μυριαδας δωδεκα πεζων] πεζων μυρ. δεκα δυο V | δισχιλιους] τρισχιλιους A^{1} (δισχ. A*^{vid} V) | om και 2° V | επτακισχιλιοις] πεντακοσιοις V **21** Ιουδα V*^{fort} (Ιουδου [ου sup ras] V^{1}) | γυναικας] + και τα τεκνα V | παντων] pr εκ V

22 22 ἐπιφανείσης δὲ τῆς Ἰούδου σπείρης πρώτου, καὶ γενομένου δέους A
ἐπὶ τοὺς πολεμίους, φόβου τε ἐκ τῆς τοῦ τὰ πάντα ἐφορῶντος
ἐπιφανίας γενομένης ἐπ᾽ αὐτούς, εἰς φυγὴν ὥρμησαν ἄλλος ἀλλαχῇ
φερόμενος, ὥστε πολλάκις ὑπὸ τῶν ἰδίων βλάπτεσθαι καὶ ταῖς τῶν
23 ξιφῶν ἀκμαῖς ἀναπείρεσθαι. 23 ἐποιεῖτο δὲ τὸν διωγμὸν εὐτονώτε-
ρον Ἰούδας, συνκεντῶν τοὺς ἀλιτηρίους, διέφθειρεν δὲ εἰς μυριάδας
24 τρεῖς ἀνδρῶν. 24 αὐτὸς δὲ ὁ Τιμόθεος ἐμπεσὼν τοῖς περὶ τὸν Δωσί-
θεον καὶ Σωσίπατρον ἠξίου μετὰ πολλῆς γοητίας ἐξαφεῖναι ὡς σῷον
αὐτόν, διὰ τὸ πλειόνων μὲν γονεῖς, ὧν δὲ ἀδελφοὺς ἔχειν, καὶ τού-
25 τους ἀλογηθῆναι συμβήσεται· 25 πιστώσαντος δὲ αὐτοῦ διὰ πλειό-
νων τὸν ὁρισμὸν ἀποκαταστῆσαι τούτους ἀπημάντους, ἀπέλυσαν
26 αὐτὸν ἕνεκα τῆς τῶν ἀδελφῶν σωτηρίας. 26 Ἐξελθὼν δὲ
ἐπὶ τὸ Κάρνιον καὶ τὸ Ἀτεργάτιον, κατέσφαξεν μυριάδας σωμά-
27 των δύο πεντακισχιλίους. 27 μετὰ δὲ τὴν τούτων τροπὴν καὶ
ἀπώλειαν ἐπεστράτευσεν καὶ ἐπὶ Ἔφρών, πόλιν ὀχυράν, ἐν ᾗ
πάμφυλα ἐν αὐτῇ πλήθη· νεανίαι δὲ ῥωμαλέοι πρὸ τῶν τειχέων
καθεστῶτες εὐρώστως ἀπεμάχοντο· ἔνθα ὀργάνων καὶ βελῶν πολλαὶ
28 παραθέσεις ὑπῆρχον. 28 ἐπικαλεσάμενοι δὲ τὸν δυνάστην τὸν μετὰ
κράτους συντρίβοντα τὰς τῶν πολεμίων ὁλκάς, ἔλαβον τὴν πόλιν
ὑποχείριον, κατέστρωσαν δὲ τῶν ἔνδον εἰς μυριάδας δύο πεντα-
29 κισχιλίους. 29 ἀναζεύξαντές τε ἐκεῖθεν, ὥρμησαν ἐπὶ Σκυθῶν πόλιν,
30 ἀπέχουσαν ἀπὸ Ἱεροσολύμων σταδίους ἑξακοσίους. 30 ἀπομαρτυρη-
σάντων δὲ τῶν ἐκεῖ καθεστώτων Ἰουδαίων ἣν οἱ Σκυθοπολεῖται ἔσχον
πρὸς αὐτοὺς εὔνοιαν, καὶ ἐν τοῖς τῆς ἀτυχίας καιροῖς ἥμερον ἀπάντησιν,
31 31 εὐχαριστήσαντες καὶ προσπαρακαλέσαντες καὶ εἰς τὰ λοιπὰ πρὸς τὸ
γένος εὐμενεῖς εἶναι, παρεγενήθησαν εἰς Ἱεροσόλυμα, τῆς τῶν ἑβδο-
32 μάδων ἑορτῆς οὔσης ὑπογούου. 32 Μετὰ δὲ τὴν λεγομένην
πεντηκοστὴν ὥρμησαν ἐπὶ Γοργίαν τὸν τῆς Ἰδουμαίας στρατηγόν.

22 πρωτου] πρωτης V | εκ της...εφορωντος] της τα παντα εκ του V εφ. V | επιφανειας V^a | εις φυγην] εισφυγειν A | ιδιων] Ιουδαιων V **23** ευτονωτερον]+ον A | Ιουδας] pr ο V | δε 2°] τε V | ανδρων τρεις V **24** Δοσιθεον V | ηξιουν V^* (ηξιου V^a) | γοητιας] γονυπητιας V^* (-πετιας V^a vid) | ως σωον (ωσωον A)] ζωντα V | πλειονων] πλειον· ων A **25** πισαντος V^* (πιστωσαντος V^1) | αποκαταστησειν V | εκα V^* (ενεκα V^a) **26** σωματων μυριαδας V | δυο]+και V **27** απωλιαν V^* | om και 1° V | παμφυλα...πληθη] παμφυλα πληθη εν αυτη κατωκει V | νεανιαι δε...ενθα] νιαναι (sic V^*) δε και μαλα ρωμαλαιοι προ των τειχεων καθεστωτες ευρωστως απεμαχοντο εν ω δε V **28** ολκας] αλκας V | δυο]+και V **29** τε] δε V **30** καθεστωτων κοτοικουντων V | ην] ων V | Σκυθοπολιται V **31** om και προσπαρακαλεσαντες V

A 33 ἐξῆλθεν δὲ μετὰ πεζῶν τρισχιλίων, ἱππέων δὲ τετρακοσίων· 34 παρα- 33
ταξαμένους δὲ συνέβη πεσεῖν ὀλίγους τῶν Ἰουδαίων. 35 Δωσίθεος 34 35
δέ τις τῶν τοῦ Βακήνορος, ἔφιππος ἀνὴρ καὶ καρτερός, εἶχετο τοῦ
Γοργίου, καὶ λαβόμενος τῆς χλαμύδος, ἦγεν αὐτὸν εὐρώστως, καὶ
βουλομένου τὸν κατάρατον λαβεῖν ζωγρείαν, τῶν ἱππέων τινὸς
Θρᾳκῶν ἐπενεχθέντος αὐτῷ καὶ τὸν ὦμον καθελόντος, διέφυγεν Γορ-
γίας εἰς Μαρισά. 36 τῶν δὲ περὶ τὸν Ἔσδριν ἐπὶ πλεῖον μαχομένων 36
καὶ κατακόπων ὄντων, ἐπικαλεσάμενος Ἰούδας τὸν κύριον σύμμαχον
φανῆναι καὶ προοδηγὸν φανῆναι τοῦ πολέμου, 37 καταρξάμενος τῇ 37
πατρίῳ φωνῇ τὴν μεθ' ὕμνων κραυγήν, ἐνσείσας ἀπροσδοκήτως τοῖς
περὶ τὸν Γοργίαν τροπὴν ἐποιήσατο αὐτῶν. 38 Ἰούδας δὲ 38
ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα ἦκεν εἰς Ὀδολλὰμ πόλιν· τῆς δὲ ἑβδομάδος
ἐπιβαλλούσης, κατὰ τὸν ἐθισμὸν ἁγνισθέντες αὐτόθι τὸ σάββατον
διῆγεν. 39 τῇ δὲ ἐχομένῃ ἦλθον οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν, καθ' ὃν χρόνον 39
τὸ τῆς χρείας ἐγεγόνει, τὰ σώματα τῶν προπεπτωκότων ἀνακο-
μίσασθαι καὶ μετὰ τῶν συγγενῶν ἀποκαταστῆσαι εἰς τοὺς πατρῴους
τάφους. 40 εὗρον δὲ ἑκάστου τῶν τεθνηκότων ὑπὸ τοὺς χιτῶνας 40
ἱερώματα τῶν ἀπὸ Ἰαμνίας εἰδώλων, ἀφ' ὧν ὁ νόμος ἀπήργει τοὺς
Ἰουδαίους· τοῖς δὲ πᾶσι σαφὲς ἐγένετο διὰ τήνδε τὴν αἰτίαν τούσδε
πεπτωκέναι. 41 πάντες οὖν εὐλογήσαντες τὰ τοῦ δικαιοκρίτου κυρίου 41
τοῦ τὰ κεκρυμμένα φανερὰ ποιοῦντος, 42 εἰς ἱκεσίαν ἐτράπησαν, 42
ἀξιώσαντες τὸ γεγονὸς ἁμάρτημα τελείως ἐξαλειφθῆναι· ὁ δὲ γενναῖος
Ἰούδας παρεκάλεσε τὸ πλῆθος συντηρεῖν αὑτοὺς ἀναμαρτήτους εἶναι,
ὑπ' ὄψιν ἑωρακότας τὰ γεγονότα διὰ τὴν τῶν προπεπτωκότων
ἁμαρτίαν. 43 ποιησάμενός τε κατ' ἀνδρολογεῖον εἰς ἀργυρίου δραχμὰς 43
δισχιλίας ἀπέστειλεν εἰς Ἱεροσόλυμα προσαγαγεῖν περὶ ἁμαρτίας
θυσίαν, πάνυ καλῶς καὶ ἀστείως πράττων, ὑπὲρ ἀναστάσεως ἀναλο-
γιζόμενος. 44 εἰ μὴ γὰρ τοὺς προπεπτωκότας ἀναστῆναι προσεδόκα, 44
περισσὸν καὶ ληρῶδες ὑπὲρ νεκρῶν εὔχεσθαι· 45 εἴτε ἐμβλέπων τοῖς 45
μετ' εὐσεβίας κοιμωμένοις κάλλιστον ἀποκείμενον εὐχαριστήριον,

V 34 παραταξαμενου V 35 Δοσιθεος V^{a} | ανηρ εφιππος V | Γοργειου A | βουλομενος V | ζωγριαν V | Θρακων] Θαρσος V* Θαρσους V^{a} | Γοργιας (-γειας A)] pr o V 36 κατακοπων οντων] κατακοπτοντων V | om φανηναι 2° V 37 Γοργειαν A | αυτων εποιησατο V 38 διηγεν] διηγαγον V 39 τα της χρ. V | συγγονων V | πατριους V 40 Ιαμνειας V^{a} | απειργει V | πασιν V* 41 δικαιου κριτου V 42 ικετιαν V* | το γεγονος] δια το γεγονως V* (-νος V^{a}) | παρεκαλεσεν V | εωρακοτες A* (-κοτας A$^{a\,\mathrm{f}}$) | αμαρτιαν] αμαρτηματῶ| A 43 ποιησ. τε]+ κατασκευασματα V | κατα ανδρολογιαν V | αναλογιζομενος] διαλογιζομενους V 44 περισσως A 45 ειτε] ειτ V | ευσεβειας V | ευχαριστηριον] χαρηστηριον V*

ὁσία καὶ εὐσεβὴς ἡ ἐπίνοια. ὅθεν περὶ τῶν τεθνηκότων τὸν ἐξιλασμὸν Α
ἐποιήσατο, τῆς ἁμαρτίας ἀπολυθῆναι.

XIII 1 [1]Τῷ δὲ ἑνάτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ καὶ ἑκατοστῷ ἔτει προσέπεσεν
τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν Ἀντίοχον τὸν Εὐπάτορα παραγενέσθαι σὺν
2 πλήθει ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, [2]καὶ σὺν αὐτῷ Λυσίαν τὸν ἐπίτροπον
καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, ἕκαστον ἔχοντα δύναμιν Ἑλληνικὴν πεζῶν
μυριάδας ἕνδεκα καὶ ἱππέων πεντακισχιλίους τριακοσίους καὶ ἐλέ-
3 φαντας εἴκοσι δύο, ἅρματα δὲ δρεπανηφόρα τριακόσια. [3]συνέμιξεν
δὲ αὐτοῖς καὶ Μενέλαος, καὶ παρεκάλει μετὰ πολλῆς εἰρωνίας τὸν
Ἀντίοχον, οὐκ ἐπὶ σωτηρίας τῆς πατρίδος, οἰόμενος δὲ ἐπὶ τῆς
4 ἀρχῆς κατασταθήσεσθαι. [4]ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν βασιλέων ἐξήγειρεν
τὸν θυμὸν τοῦ Ἀντιόχου ἐπὶ τὸν ἀλιτήριον, καὶ Λυσίου ὑποδείξαντος
τοῦτον αἴτιον τῶν κακῶν εἶναι καὶ πάντων προσέταξεν, ὡς ἔθος
5 ἐστὶν ἐν τῷ τόπῳ, προσαπολέσαι, ἀγαγόντας εἰς Βέροιαν. [5]ἔστιν
δὲ ἐν τῷ τόπῳ πύργος πεντήκοντα πήχεων πλήρης σποδοῦ, ὄρ-
γανον δὲ εἶχεν περιφερὲς πάντοθεν ἀπόκρημνον εἰς τὴν σποδόν.
6 [6]ἐνταῦθα τὸν ἱεροσυλίας ἔνοχον, ἢ καί τινων ἄλλων κακῶν ὑπεροχὴν
7 πεποιημένον, ἅπαντες προσωθοῦσιν εἰς ὄλεθρον. [7]τοιούτῳ μόρῳ
τὸν παράνομον συνέβη θανεῖν, μηδὲ τῆς γῆς τυγχάνοντα Μενέλαον·
8 [8]πάνυ δικαίως· ἐπεὶ γὰρ συνετελέσατο πολλὰ περὶ τὸν βωμὸν
ἁμαρτήματα, οὗ τὸ πῦρ ἁγνὸν ἦν καὶ ἡ σποδός, ἐν σποδῷ τὸν
9 θάνατον ἐκομίσατο. [9]Τοῖς δὲ φρονήμασιν ὁ βασιλεὺς βεβα-
ρημένος ἤρχετο, τὰ χείριστα τῶν ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγονότων
10 ἐνδειξόμενος τοῖς Ἰουδαίοις. [10]μεταλαβὼν δὲ Ἰούδας ταῦτα, παρήγ-
γειλεν τῷ πλήθει δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐπικαλέσασθαι τὸν κύριον,
11 εἴ ποτε καὶ ἄλλοτε, καὶ νῦν ἐπιβοηθεῖν [11]τοῖς τοῦ νόμου καὶ πατρί-
δος καὶ ἱεροῦ ἁγίου στερεῖσθαι μέλλουσιν, καὶ τὸν ἄρτι βραχέως ἀνε-
ψυχότα λαὸν μὴ ἐᾶσαι τοῖς δυσφήμοις ἔθνεσιν ὑποχειρίους γενέ-
12 σθαι. [12]πάντων δὲ τὸ αὐτὸ ποιησάντων ὁμοῦ καὶ καταξιωσάντων
τὸν ἐλεήμονα κύριον μετὰ κλαυθμοῦ καὶ νηστειῶν καὶ προπτώσεως
ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς ἀδιαλείπτως, παρακαλέσας αὐτοὺς ὁ Ἰούδας ἐκέ-

XIII 1 εννατω V^a | τεσσαρακοστω V | Επατορα V^* (Ευπ. V^a) 2 om V δε V 3 Μενελαον V | om και 2° V^* (hab $V^{1(mg)}$) | ειρωνειας V^a | τη σωτηρια V | κατασταθησεται A 4 των κακων...παντων] ειναι παντων των κακων V | προσαπολεσθαι V | αγαγοντες V | Βερενοιαν V 5 πηχων V | οργανον δε] ουτος δε οργ. V 6 om η V | πεποιημενων AV^a 7 τυγχανοντα] τυχοντα V 8 πολλα περι τον βωμον] επι τον βωμον πολλα V 9 βεβαρωμενος V 10 Ιουδας] pr ο V | επικαλεισθαι V 11 ιερου αγιου στερεισθαι] αγιου ιερου στηριζθαι V^* (-ρεισθ. V^a) | αναψυχοτα V^* (ανεψ. $V^{1?}$) 12 επι] εφ V | om αδιαλειπτως V | ο Ιουδας om ο V

Α λευσεν παραγίνεσθαι. 13καθ' ἑαυτὸν δὲ σὺν τοῖς πρεσβυτέροις γενό- 13
μενος ἐβουλεύσατο πρὶν εἰσβαλεῖν τὸ στράτευμα τοῦ βασιλέως ἐπὶ
τὴν Ἰουδαίαν καὶ γενέσθαι τῆς πόλεως ἐγκρατεῖς, ἐξελθόντας κρῖναι
τὰ πράγματα τῇ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ. 14δοὺς δὲ τὴν ἐπιτροπὴν τῷ 14
κυρίῳ τοῦ κόσμου, παρακαλέσας τοὺς σὺν αὐτῷ γενναίους ἀγωνί-
σασθαι μέχρι θανάτου περὶ νόμων, ἱεροῦ, πόλεως, πατρίδος, πολιτίας·
περὶ δὲ Μωδειὶμ ἐποιήσατο τὴν στρατιάν. 15ἀναδοὺς δὲ τοῖς 15
περὶ αὐτὸν σύνθημα Θεοῦ ΝΙΚΗΝ, μετὰ νεανίσκων ἀρίστων κεκρι-
μένων ἐπιβαλὼν νύκτωρ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν αὐλήν, τὴν παρεμβολὴν
ἀνεῖλεν εἰς ἄνδρας δισχιλίους, καὶ τὸν πρωτεύοντα τῶν ἐλεφάντων
σὺν τῷ κατ' οἰκίαν ὄντι συνέθηκεν· 16καὶ τὸ τέλος τὴν παρεμβολὴν 16
δέους καὶ ταραχῆς ἐπλήρωσαν, καὶ ἐξέλυσαν εὐημεροῦντες. 17ὑπο- 17
φαινούσης δὲ ἤδη τῆς ἡμέρας τοῦτο ἐγεγόνει, διὰ τὴν ἐπαρήγουσαν
αὐτῷ τοῦ κυρίου σκέπην. 18Ὁ δὲ βασιλεὺς εἰληφὼς γεῦμα 18
τῆς τῶν Ἰουδαίων εὐτολμίας, κατεπείρασεν διὰ μεθόδων τοὺς τό-
πους, 19καὶ ἐπὶ Βαιθσούροις φρούριον ὀλίγον τῶν Ἰουδαίων· προσ- 19
ἦγεν, ἐτροποῦτο, προσενέκρουσεν, ἠλαττονοῦτο. 20τοῖς δὲ ἔνδον 20
Ἰούδας τὰ δέοντα εἰσέπεμψεν. 21προσήγγειλεν δὲ τὰ μυστήρια τοῖς 21
πολεμίοις Ῥόδοκος ἐκ τῆς Ἰουδαικῆς τάξεως· ἀνεζητήθη καὶ κατε-
λήμφθη καὶ κατεκλείσθη. 22ἐδευτερολόγησεν ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐν 22
Βαιθσούροις, δεξιὰν ἔδωκεν, ἔλαβεν, ἀπῆει, 23προσέβαλεν τοῖς περὶ 23
τὸν Ἰούδαν, ἤττων ἐγένετο, μετέλαβεν ἀπονενοῆσθαι τὸν Φίλιππον
ἐν Ἀντιοχίᾳ τὸν ἀπολελιμμένον ἐπὶ τῶν πραγμάτων, συνεχύθη,
τοὺς Ἰουδαίους παρεκάλεσεν, ὑπετάγη, καὶ ὤμοσεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς
δικαίοις, συνελύθη καὶ θυσίαν προσήγαγεν, ἐτίμησεν τὸν νεὼ καὶ
τὸν τόπον, ἐφιλανθρώπησεν 24καὶ τὸν Μακκαβαῖον ἐπεδέξατο, κατέ- 24
λειπεν στρατηγὸν ἀπὸ Πτολεμαίδος ἕως τῶν Γεννήρων Ἡγεμονίδην,
25ἦλθεν εἰς Πτολεμαίδα· ἐδυσφόρουν περὶ τῶν συνθηκῶν οἱ Πτολε- 25
μαεῖς, ἐδεηλίαζον γὰρ ὑπεράγαν· ἠθέλησαν ἀθετεῖν τὰς διαστάλσεις.

V 13 εαυτον] αυτον V | πριν]+η V | του βασιλεως το στρατευμα V | επι] εις V | om και A 14 κυριω] κτιστη V | νομου V | πολιτειας V | Μωδιειν V | στρατιαν] στρατοπαιδειαν V* (-πεδ. V^a) 15 νικης V | δισχιλιους] χιλιους V | οικια A* (ν superscr A^1) 16 δους A | επληρωσεν V 17 om δε V | τουτο]+δε V | επαρηγουσαν...του κυριου (τω κω̄ A)] εξ ουνοῡ γεγονυιαν αυτω επαρηγουσαν κῡ V 19 Βαιθσουρα V | ολιγον] οχυρον οχυρον V* (improb οχ. 2° V^1) | προσενεκρουσεν (προσνεκρ. A)] προσεκρουεν V 21 om και bis V | κατεληφθη V 23 απονενοεισθαι V | Αντιοχεια V | απολελειμμ. V^a | πραγματων συνεχυθη· A | πασιν V* | συνελυθη] συνεληλυθη V | νεων V 24 απεδεξατο V | Γεννηρων] Γερρηνων V 25 εδυσφορων A | περι] υπερ V | Πτολεμαις AV* | εδεηλιαζον (εδιλ. A)] αιδιναζον V* | υπεραγαν] υπερ Ιουδαιων V | διαστάλσεις (-σις A)] διαστασεις V

26 [26]προσῆλθεν ἐπὶ τὸ βῆμα Λυσίας, ἀπελογήσατο ἐνδεχομένως, συνέ- A
πεισεν καὶ κατεπράϋνεν, εὐμενεῖς ἐποίησεν, ἀνέζευξεν εἰς Ἀντιοχίαν.
οὕτω τὰ τῆς ἐφόδου τοῦ βασιλέως καὶ τῆς ἀναζυγῆς ἐχώρησεν.

V 1 [1]Μετὰ δὲ τριετῆ χρόνον προσέπεσεν τοῖς περὶ τὸν Ἰούδαν,
Δημήτριον τὸν τοῦ Σελεύκου διὰ τοῦ κατὰ Τρίπολιν λιμένος εἰσ-
2 πλεύσαντα μετὰ πλήθους ἰσχυροῦ καὶ στόλου [2]κεκρατηκέναι τῆς
χώρας, ἐπανελόμενον Ἀντίοχον καὶ τὸν τούτου ἐπίτροπον Λυσίαν.
3 [3]"Αλκιμος δέ τις προγεγονὼς ἀρχιερεύς, ἑκουσίως δὲ μεμολυσμένος
ἐν τοῖς τῆς ἀμιξίας χρόνοις, συννοήσας ὅτι καθ' ὁντινανοῦν τρόπον
οὐκ ἔστιν αὐτῷ σωτηρία οὐδὲ πρὸς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον ἔτι πρόσ-
4 οδος, [4]ἦλθεν πρὸς τὸν βασιλέα Δημήτριον ὡς πρώτῳ καὶ ἑκατοστῷ
καὶ πεντηκοστῷ ἔτει, προσάγων αὐτῷ στέφανον χρυσοῦν καὶ φοί-
νικα, πρὸς δὲ τούτοις τοῖς νομιζομένοις θαλλῶν τοῦ ἱεροῦ· καὶ
5 τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡσυχίαν ἔσχεν. [5]καιρὸν δὲ λαβὼν τῆς ἰδίας
ἀνοίας συνεργόν, προσκληθεὶς εἰς συνέδριον ὑπὸ τοῦ Δημητρίου καὶ
ἐπερωτηθεὶς ἐν τίνι διαθέσει καὶ βουλῇ καθέστηκαν οἱ Ἰουδαῖοι,
6 πρὸς ταῦτα ἔφη [6]Οἱ λεγόμενοι τῶν Ἰουδαίων Ἀσιδαῖοι, ὧν ἀφηγεῖται
Ἰούδας ὁ Μακκαβαῖος, πολεμοτροφοῦσιν καὶ στασιάζουσιν, οὐκ ἐῶντες
7 τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυχεῖν. [7]ὅθεν ἀφελόμενος τὴν προγονικὴν
8 δόξαν, λέγων δὲ τὴν ἀρχιερωσύνην, δεύτερον νῦν ἐλήλυθα, [8]πρῶτον
μὲν ὑπὲρ τῶν ἀνηκόντων τῷ βασιλεῖ γνησίως φρονῶν, δεύτερον δὲ
καὶ τῶν ἰδίων πολιτῶν στοχασάμενος· τῇ μὲν γὰρ τῶν προειρημέ-
9 νων ἀλογιστίᾳ τὸ σύμπαν ἡμῶν γένος οὐ μικρῶς ἀκλιρεῖ. [9]ἕκαστα
δὲ τούτων ἐπεγνωκὼς σύ, βασιλεῦ, καὶ τῆς χώρας καὶ τοῦ περιστα-
μένου γένους ἡμῶν προσνοήθητι, καθ' ἣν ἔχεις πρὸς ἅπαντας εὐ-
10 απάντητον φιλανθρωπίαν. [10]ἄχρι γὰρ Ἰούδας περίεστιν, ἀδύνατον
11 εἰρήνης τυχεῖν τὰ πράγματα. [11]τοιούτων δὲ ῥηθέντων ὑπὸ τού-
του, θᾶττον οἱ λοιποὶ φίλοι δυσμενῶς ἔχοντες τὰ πρὸς τὸν Ἰούδαν

26 om και 1° V | Αντιοχειαν V | ουτως V | τα της εφοδου του βασιλεως] om V
της εφοδου του A* (hab $A^{a?(mg)}$) τα του βασ. της εφ. V XIV **3** Αλκειμος
A | προγεγονως] προγενομενος V | μεμολυμμενος V | της αμιξιας] om της V |
οντινα ου A ον V* (οντιναουν V^a) **4** ηλθεν] ηκεν V* (-κε V^a) | πρωτου
και εκατοστου και πεντηκοστου ετους V | προσαγαγων V | των νομιζομενων V
5 Δημητρειου A | καθεστηκεν A **6** οι λεγομενοι] οι δε γενομενοι V | αφη-
γειται] εφηγειτε V **7** λεγω V | δε] δη V | δευτερον] pr δευρο V
8 μεν 1°] + εν V | ιδιων πολιτων στοχασαμενος] ημετερων στοχ. πολ. V | τη]
τι V | αλογιστια] αλογιστα V **9** τουτων] τουτως (sic) A | προσνοηθητι]
προνοησαντι V

προσεπύρωσαν τὸν Δημήτριον. [12]προχειρισάμενος δὲ εὐθέως τὸν Νικάνορα τὸν γενόμενον ἐλεφαντάρχην, καὶ στρατηγὸν ἀναδείξας τῆς Ἰουδαίας, ἐξαπέστειλεν· [13]δοὺς ἐπιστολάς, αὐτὸν μὲν τὸν Ἰουδὰ ἐπανελέσθαι, τοὺς δὲ σὺν αὐτῷ σκορπίσαι, καταστῆσαι δὲ Ἄλκιμον ἀρχιερέα τοῦ μεγίστου ἱεροῦ. [14]οἱ δὲ ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας πεφυγαδευκότες τὸν Ἰούδαν ἔθνη συνέμισγον ἀγεληδὸν τῷ Νικάνορι, τὰς τῶν Ἰουδαίων ἀτυχίας καὶ συμφορὰς ἰδίας εὐημερίας δοκοῦντες ἔσεσθαι. [15]Ἀκούσαντες δὲ τὴν τοῦ Νικάνορος ἔφοδον καὶ τὴν ἐπίθεσιν τῶν ἐθνῶν, καταπασάμενοι γῆν ἐλιτάνευσαν τὸν ἄχρι αἰῶνος συστήσαντα τὸν αὑτοῦ λαόν, ἀεὶ δὲ μετ' ἐπιφανείας ἀντιλαμβανόμενον τῆς ἑαυτοῦ μερίδος. [16]προστάξαντος δὲ τοῦ ἡγουμένου, ἐκεῖθεν εὐθέως ἀναζεύξας συνμίσγει αὐτοῖς ἐπὶ κώμην Λεσσαού. [17]Σίμων δὲ ὁ ἀδελφὸς Ἰούδα συμβεβληκὼς ἦν τῷ Νικάνορι, βραδέως δέ, διὰ τὴν ἐφνίδιον τῶν ἀντιπάλων ἀφασίαν ἐπταικώς. [18]ὅμως δὲ ἀκούων ὁ Νικάνωρ ἦν εἶχον οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν ἀνδραγαθίαν καὶ ἐν τοῖς περὶ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν εὐψυχίαν, ὑπευλαβεῖτο τὴν κρίσιν δι' αἱμάτων ποιήσασθαι. [19]διόπερ ἔπεμψεν Ποσιδώνιον καὶ Θεόδοτον καὶ Ματταθίαν, δοῦναι καὶ λαβεῖν δεξιάς. [20]πλείονος δὲ γενομένης περὶ τούτων ἐπισκέψεως, καὶ τοῦ ἡγουμένου τοῖς πλήθεσιν ἀνακοινωσαμένου, καὶ φανείσης ὁμοιοψήφου συγγνώμης, ἐπένευσαν ταῖς συνθήκαις. [21]ἐτάξαντο δὲ ἡμέραν ἐν ᾗ κατ' ἰδίαν ἥξουσιν εἰς τὸ αὐτό· καὶ προῆλθεν παρ' ἑκάστου δίφραξ, ἔθεσαν δίφρους. [22]διέταξεν Ἰούδας ἐνόπλους ἑτοίμους ἐν τοῖς ἐπικαίροις τόποις, μή ποτε ἐκ τῶν πολεμίων ἐφνιδίως κακουργία γένηται· τὴν ἁρμόζουσαν ἐποιήσαντο κοινολογίαν. [23]διέτριβεν ὁ Νικάνωρ ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ ἔπραττεν οὐθὲν ἄτοπον· τοὺς δὲ συναχθέντας ἀγελαίους ὄχλους ἀπέλυσεν. [24]καὶ εἶχεν τὸν Ἰούδαν διὰ παντὸς ἐν προσώπῳ·

V **11** Δημητριον A **12** προχειρισαμενος (-χειρησ. A)] προσκαλεσαμενος V | τον Νικ.] om τον V **13** επιστολας] εντολας V | μεγιστου] μεγαλου V **14** οι δε επι της Ιουδαιας πεφυγαδευκοτες] τα δε εκ της Ιουδ. πεφυγαδευκοτα V **15** ελιτανευον V | αυτου] εαυτου V | επιφανιας V* | αντιλαμβανομενος A **16** ηγομενου A* (υ superscr A$^{a?}$) | ευθεως αναζευξας] δια ταχους αναζευξ. V | συνμισγει] συνμισσει (sic) A | Δεεσαου V^{vid} **17** Ιουδου V | συμβεβληκως ην] συμβεβληκωσιν V* (-κοσι V^{a}) | βραδεως] βραχεως V | αιφνιδιον V^{a} **18** ομ δε V | Νεικανωρ A | περι 2^{ο}] υπερ V | υπευλαβειτο] επευλ. V^{vid} **19** Ποσιδονιον V* -σειδων. V^{a} | Ματταθειαν A | om δεξιας V **20** ηγουμενου] ηγεμονος V | ομοψηφου V | συγγνωμης (συγν. A)] γνωμης V **21** προσηλθεν V | διφραξ] διφρος V **22** διεταξεν] pr και V | ενοπλους] εν οπλοις V* (ενοπλους V^{a}) | αιφν. V^{a} **23** διετριβεν] + δε V | ουδεν V | αγελαιους] + ακερεως V* (-ραιως V^{a}) **24** και ειχεν] ειχεν δε V

25 ψυχικῶς τῷ ἀνδρὶ προσεκέκλιτο. [25]παρεκάλεσεν αὐτὸν γῆμαι καὶ A
26 παιδοποιήσασθαι· ἐγάμησεν, εὐστάθησεν, ἐκοινώνησεν βίου. [26]Ὁ
δὲ Ἄλκιμος συνιδὼν τὴν πρὸς ἀλλήλους εὔνοιαν καὶ τὰς γενομένας
συνθήκας λαβὼν ἦκεν πρὸς τὸν Δημήτριον, καὶ ἔλεγεν τὸν Νικάνορα
ἀλλότρια φρονεῖν τῶν πραγμάτων· τὸν γὰρ ἐπίβουλον τῆς βασι-
27 λείας αὐτοῦ Ἰούδαν διάδοχον ἀπέδειξεν. [27]ὁ δὲ βασιλεὺς ἔκθυμος
γενόμενος καὶ ταῖς τοῦ πανπονήρου διαβολαῖς ἐρεθισθείς, ἔγραψεν
Νικάνορι ὑπὲρ μὲν τῶν συνθηκῶν φάσκων βαρέως φέρειν, κελεύων
δὲ τὸν Μακκαβαῖον δέσμιον ἐξαποστέλλειν εἰς Ἀντιοχίαν ταχέως.
28 [28]προσπεσόντων δὲ τούτων τῷ Νικάνορι, συνεκέχυτο, καὶ δυσφό-
ρως ἔφερεν, εἰ τὰ διεσταλμένα ἀθετήσει μηδὲν τἀνδρὸς ἠδικηκότος.
29 [29]ἐπεὶ δὲ τῷ βασιλεῖ ἀντιπράττειν οὐκ ἦν, εὔκαιρον ἐτήρει στρατη-
30 γήματι τοῦ ἐπιτελέσαι. [30]ὁ δὲ Μακκαβαῖος αὐστηρότερον διεξαγα-
γόντα συνιδὼν τὸν Νικάνορα τὰ πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν ἠθισμένην
ἀπάντησιν ἀγροικότερον ἐσχηκότα, νοήσας οὐκ ἀπὸ τοῦ βελτίστου
τὴν αὐστηρίαν εἶναι, συστρέψας οὐκ ὀλίγους τῶν περὶ αὐτόν, συν-
31 εκρύπτετο τὸν Νικάνορα. [31]Συγγνοὺς δὲ ὁ ἕτερος ὅτι γενναίως
ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐστρατήγηται, παραγενόμενος ἐπὶ τὸ μέγιστον καὶ
ἅγιον ἱερόν, τῶν ἱερέων τὰς καθηκούσας θυσίας προσαγόντων, ἐκέ-
32 λευσεν παραδιδόναι τὸν ἄνδρα. [32]τῶν δὲ μεθ' ὅρκων φασκόντων
33 μὴ γινώσκειν οὗ ποτ' ἐστὶν ὁ ζητούμενος, [33]προτείνας τὴν δεξιὰν
ἐπὶ τὸν νεώ, ὤμοσεν ταῦτα Ἐὰν μὴ δέσμιόν μοι τὸν Ἰούδαν
παραδῶτε, τόνδε τὸν τοῦ θεοῦ σηκὸν εἰς πεδίον ποιήσω, καὶ τὸ
θυσιαστήριον κατασκάψω, καὶ ἱερὸν ἐνταῦθα τῷ Διονύσῳ ἐπιφανὲς
34 ἀναστήσω. [34]τοσαῦτα δὲ εἰπὼν ἀπῆλθεν· οἱ δὲ ἱερεῖς προτείναντες
τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεκαλοῦντο τὸν διὰ παντὸς ὑπέρμαχον
35 τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ταῦτα λέγοντες [35]Σύ, Κύριε, τῶν ὅλων ἀπροσδεὴς
ὑπάρχων, ἠυδόκησας ναὸν τῆς σῆς σκηνώσεως ἐν ἡμῖν γενέσθαι.
36 [36]καὶ νῦν, ἅγιε παντὸς ἁγιασμοῦ κύριε, διατήρησον εἰς αἰῶνα ἀμί-

24 προσεκεκλειτο A προσεκεκλητο V **25** παρεκαλεσεν] + δε V V **26** ηκεν] ηλθεν V | Δημητριον A | των πραγμ.] pr περι V | om αυτου V | Ιουδαν]+ αυτου V | απεδειξεν] αναδειξεν V* (-δειξ. V^a) **27** ταις] τοις A | παμπον. V^a | Νικανορι] pr τω V | φασκων υπερ μεν των συνθηκων V | εξαποστελειν V | Αντιοχειαν V **28** δυσφορως] δυσχερερως (sic) V | αθετησιν A | τανδρος] του ανδρος V^a **29** επει] επι A | του επιτελεσαι] τουτ επιτ. V* τουτο επ. V^a **30** ειθισμενην V | συνετρεψας V* συνεκ|τρεψας V^a | αυτον 2°] εαυτον V | συνεκρυπτετο] διεκρυπτε V **31** συγγνους A συγγν. V* (συγγ. V^a) | τανδρος V* (του ανδρ. V^a) | τον μεγ. V* (το μεγ. V^a) **32** φασκοντων] φαισαντων V* φησ. V^a | γινωσκων A **33** νεων V | ωμοσεν ταυτα] ταυτ ωμοσεν V | παραδοτε V | om τον 3° V | εις πεδιον] ισοπεδον V | Διανυσω (sic) A **34** δε 1°] δ V **35** ευδοκησας V

Α αντον τόνδε τὸν προσφάτως κεκαθερισμένον οἶκον. 37 Ραζεὶς δέ τις τῶν ἀπὸ Ἱεροσολύμων πρεσβυτέρων ἐμηνύθη τῷ Νικάνορι ἀνὴρ φιλοπολίτης καὶ σφόδρα καλῶς ἀκούων, καὶ κατὰ τὴν εὔνοιαν πατὴρ τῶν Ἰουδαίων προσαγορευόμενος. 38 ἦν γὰρ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῆς ἀμιξίας κρίσεις εἰσενηνεγμένος Ἰουδαισμοῦ, καὶ σῶμα καὶ ψυχὴν ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαισμοῦ παραβεβλημένος μετὰ πάσης ἐκτενείας. 39 βουλόμενος δὲ Νικάνωρ πρόδηλον ποιῆσαι ἣν εἶχεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους δυσμενίαν, ἀπέστειλεν στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους συλλαβεῖν αὐτόν. 40 ἔδοξεν γὰρ ἐκείνων συλλαβὼν τούτοις ἐνεργάσασθαι συμφοράν. 41 τῶν δὲ πληθῶν μελλόντων τὸν πύργον καταλαβέσθαι καὶ τὴν αὐλαίαν θύραν βιαζομένων καὶ κελευόντων πῦρ προσάγειν καὶ τὰς θύρας ὑφάπτειν, περικατάλημπτος γενόμενος ὑπέθηκεν ἑαυτῷ τὸ ξίφος· 42 εὐγενῶς θέλων ἀποθανεῖν ἢ περ τοῖς ἀλιτηρίοις ὑποχείριος γενέσθαι, καὶ τῆς ἰδίας εὐγενείας ἀναξίως ὑβρισθῆναι. 43 τῇ δὲ πληγῇ μὴ κατευθικτήσας διὰ τὴν τοῦ ἀγῶνος σπουδήν, καὶ τῶν ὄχλων ἔσω τῶν θυρωμάτων εἰσβαλλόντων, ἀναδραμὼν γενναίως ἐπὶ τὸ τεῖχος, κατεκρήμνισεν ἑαυτὸν ἀνδρωδῶς εἰς τοὺς ὄχλους. 44 τῶν δὲ ταχέως ἀναποδισάντων, γενομένου διαστήματος, ἦλθεν κατὰ μέσον τὸν κενεῶνα. 45 ἔτι δὲ ἔμπνους ὑπάρχων καὶ πεπυρωμένος τοῖς θυμοῖς, ἐξαναστὰς φερομένων κρουνηδὸν τῶν αἱμάτων, καὶ δυσχερῶν τῶν τραυμάτων ὄντων, δρόμῳ τοὺς ὄχλους διελθών, καὶ στὰς ἐπί τινος πέτρας ἀπορρῶγος, 46 παντελῶς ἔξαιμος ἤδη γινόμενος, προβαλὼν τὰ ἔντερα καὶ λαβὼν ἑκατέραις ταῖς χερσίν, ἐνέσεισε τοῖς ὄχλοις· καὶ ἐπικαλεσάμενος τὸν δεσπόζοντα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πνεύματος τὰ αὐτὰ αὐτῷ πάλιν ἀποδοῦναι, τόνδε τὸν τρόπον μετήλλαξεν.

1 Ὁ δὲ Νικάνωρ μεταλαβὼν τοὺς περὶ τὸν Ἰούδαν ὄντας ἐν τοῖς κατὰ Σαμάρειαν τόποις, ἐβουλεύσατο τῇ τῆς καταπαύσεως ἡμέρᾳ μετὰ πάσης ἀσφαλείας αὐτοῖς ἐπιβαλεῖν. 2 τῶν δὲ κατὰ ἀνάγκην συνεπο-

V 36 κεκαθαρισμενον V 37 Ραζις V* vid | om και 2° V 38 αμιξειας A | κρισις A κρισιν V 39 δυσμενειαν V^a 40 εδοξεν] ελεγεν V 41 om και τας θυρας υφαπτειν V | περικαταληπτος V | υπεθηκε A | το ξιφος] om το V 42 ειπερ V* (ηπερ V^a) 43 γενναιως]+ασμενως V | ανδροδως V* (-δρωδ. V^a) 45 δε] δ V | κρουνηδων V* | διελθοντων A | απορρωγος] απερρωγως V 46 προβαλων] προσλαβομενος V | om και λαβων V | δεσποζοντα] ras 1 lit (fort σ) inter ο 1° et ζ A^2 | τα αυτα] ταυτα V | τον τροπον] om τον V XV 1 τοποις εβουλευσατο sup ras V^a | τη της καταπ. ημερα] την της καταπ. ημερας A (ν τη sup ras A^{a2}) την της καταπ. ημεραν (την sup ras V^a) | ασφαλιας V* 2 κατα] κατ V

μένων αὐτῷ Ἰουδαίων λεγόντων Μηδαμῶς οὕτως ἀγρίως καὶ βαρβάρως Α
ἀπολέσῃς, δόξαν δὲ ἀπομέρισον τῇ προτετιμημένῃ ὑπὸ τοῦ πάντα
3 ἐφορῶντος μεθ' ἁγιότητος ἡμέρᾳ· 3ὁ δὲ τρισαλιτήριος ἐπηρώτησεν
εἰ ἔστιν ἐν οὐρανῷ ὁ δυνάστης ὁ προστεταχὼς ἄγειν τὴν τῶν σαβ-
4 βάτων ἡμέραν· 4τῶν δ' ἀποφηναμένων Ἔστιν ὁ κύριος ζῶν αὐτὸς
5 ἐν οὐρανῷ δυνάστης ὁ κελεύσας ἀσκεῖν τὴν ἑβδομάδα· 5ὁ δὲ ἕτερος
Καγώ, φησίν, δυνάστης ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ προστάσσων αἴρειν τὰ ὅπλα
καὶ τὰς βασιλικὰς χρείας ἐπιτελεῖν. ὅμως οὐ κατέσχεν ἐπιτελέσαι
6 τὸ σχέτλιον αὐτοῦ βούλημα. 6Καὶ ὁ μὲν Νικάνωρ μετὰ
πάσης ἀσφαλείας ὑψαυχενῶν, διεγνώκει κοινὸν τῶν περὶ τὸν
7 Ἰούδαν συστήσασθαι τρόπον. 7ὁ δὲ Μακκαβαῖος ἦν ἀδιαλείπτως
πεποιθὼς μετὰ πάσης ἐλπίδος ἀντιλήμψεως τεύξασθαι παρὰ τοῦ
8 κυρίου. 8καὶ παρεκάλει τοὺς σὺν αὐτῷ μὴ δειλιᾶν τὴν τῶν ἐθνῶν
ἔφοδον, ἔχοντας δὲ κατὰ νοῦν τὰ προγεγονότα αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ
βοηθήματα, καὶ τὰ νῦν προσδοκᾶν τὴν παρὰ τοῦ παντοκράτορος
9 ἐσομένην αὐτοῖς νίκην. 9καὶ παραμυθούμενος αὐτοὺς ἐκ τοῦ νόμου
καὶ τῶν προφητῶν, προσυμνήσας δὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀγῶνας οὓς
10 ἦσαν ἐκτετελεκότες, προθυμοτέρους αὐτοὺς κατέστησεν. 10καὶ τοῖς
θυμοῖς διεγείρας αὐτοὺς παρήγγειλεν, ἅμα παρεπιδεικνὺς τὴν τῶν
11 ἐθνῶν ἀθεσίαν καὶ τὴν τῶν ὅρκων παράβασιν. 11ἕκαστον δὲ αὐτῶν
καθοπλίσας οὐ τὴν ἀσπίδων καὶ λογχῶν ἀσφαλίαν, ὡς τὴν ἐν τοῖς
ἀγαθοῖς λόγοις παράκλησιν, καὶ προσηγησάμενος ὄνειρον ἀξιόπιστον
12 ὑπέρ τι πάντας ηὔφρανεν. 12ἦν δὲ ἡ τούτου θεωρία τοιάδε· Ὀνίαν
τὸν γενόμενον ἀρχιερέα ἄνδρα καλὸν καὶ ἀγαθόν, αἰδήμονα μὲν τὴν
ἀπάντησιν, πρᾶον δὲ τὸν τρόπον, καὶ λαλιὰν προιέμενον πρε-
πόντως καὶ ἐκ παιδὸς ἐκμεμελετηκότα πάντα τὰ τῆς ἀρετῆς ἴδια,
τοῦτον τὰς χεῖρας προτείναντά κατεύχεσθαι τῷ παντὶ τῶν Ἰουδαίων
13 συστήματι· 13εἶθ' οὕτως ἐπιφανῆναι ἄνδρα πολιᾷ καὶ δόξῃ δια-
φέροντα, θαυμαστὴν δέ τινα καὶ μεγαλοπρεπεστάτην εἶναι τὴν περὶ

2 αυτω συνεπ. V | om Ιουδαιων V | απολεσεις V^{a} **3** επηρωτησεν] επη- V
ρωσεν (sic) A | ο δυναστης] om ο V **5** καγω] κατω A | om επι της γης
V | τα οπλα] om τα V **6** ασφαλειας] αλαζονιας V | υψαυχενων] ευψαυχ.
(? συψαυχ.) A | τροπαιον V **7** αδιαληπτως V* (-λιπτ. V^{a}) | αντιληψεως V
8 και παρεκαλει V^{a} (rescr) | τους συν] τοις σ. V | εχοντες A | ουρανου (sic)
A | εισομενην A **9** om και 1ο V | αυτους 1ο] αυτος V* vid αυτοις V^{a} |
προσυμνησας] και προσυπομνησας V | om αυτους 3ο V **11** εκαστος A |
ασπιδων και λογχων] δι ασπιδος και λογχης (δογχ. V* λογχ. V^{a}) V | ασφα-
λειαν V^{a} | προεξηγησαμενος V **12** πραυν V | εκμεμελετηκοτα] μεμελετη-
κοτα V | ιδια] οικεια V | προτεινοντα V **13** επιφανηναι] φανηναι V

A αὐτὸν ὑπεροχήν· [14]ἀποκριθέντα δὲ τὸν Ὀνίαν εἰπεῖν Ὁ φιλάδελφος 14
οὗτός ἐστιν ὁ πολλὰ προσευχόμενος περὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἁγίας
πόλεως Ἱερεμίας ὁ τοῦ θεοῦ προφήτης. [15]προτείναντα δὲ Ἱερεμίαν 15
τὴν δεξιὰν παραδοῦναι τῷ Ἰούδᾳ ῥομφαίαν χρυσῆν, διδόντα δὲ προσ-
φωνῆσαι τάδε [16]Λάβε τὴν ἁγίαν ῥομφαίαν δῶρον παρὰ τοῦ θεοῦ, 16
δι' ἧς θραύσεις τοὺς ὑπεναντίους. [17]Παρακληθέντες δὲ τοῖς 17
Ἰούδου λόγοις πάνυ καλοῖς καὶ δυναμένοις ἐπ' ἀρετὴν παρορμῆσαι καὶ
ψυχὰς νέων ἐπανδρῶσαι, διέγνωσαν μὴ στρατεύεσθαι, γενναίως δὲ
ἐνφέρεσθαι, καὶ μετὰ πάσης εὐανδρείας ἐμπλακέντες κρῖναι τὰ
πράγματα, διὰ τὸ καὶ τὴν πόλιν καὶ τὰ ἅγια καὶ τὸ ἱερὸν κινδυ-
νεύειν. [18]ἦν γὰρ ὁ περὶ γυναικῶν καὶ τέκνων, ἔτι δὲ ἀδελφῶν 18
καὶ συγγενῶν, ἐν ἥττονι μέρει κείμενος αὐτοῖς, μέγιστος δὲ καὶ
πρῶτος ὁ περὶ τοῦ καθηγιασμένου ναοῦ φόβος. [19]ἦν δὲ καὶ τοῖς ἐν 19
τῇ πόλει κατειλημμένοις οὐ πάρεργος ἀγωνία, ταρασσομένοις τῆς ἐν
ὑπαίθρῳ προσβολῆς. [20]Καὶ πάντων ἤδη προσδοκώντων τὴν 20
ἐσομένην κρίσιν, καὶ ἤδη προσμιξάντων τῶν πολεμίων καὶ τῆς
στρατιᾶς ἐκταγείσης, καὶ τῶν θηρίων ἐπὶ μέρος εὔκαιρον ἀποκατα-
σταθέντων, τῆς δὲ ἵππου κατὰ κέρας τεταγμένης· [21]συνιδὼν ὁ Μακκα- 21
βαῖος τὴν τῶν πληθῶν παρουσίαν καὶ τῶν ὅπλων τὴν ποικίλην
παρασκευήν, τήν τε τῶν θηρίων ἐπὶ μέρος εὔκαιρον ἀγριότητα,
ἀνατείνας χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐπεκαλέσατο τὸν τερατοποιὸν
κύριον, γινώσκων ὅτι οὐκ ἔστιν δι' ὅπλων, καθὼς δὲ ἐὰν αὐτῷ κριθῇ,
τοῖς ἀξίοις περιποιεῖται τὴν νίκην. [22]ἔλεγεν δὲ ἐπικαλούμενος τόνδε 22
τὸν τρόπον Σύ, δέσποτα, ἀπέστειλας τὸν ἄγγελόν σου ἐπὶ Ἐζεκίου
τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς Σεννα-
χηρεὶμ εἰς ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδας. [23]καὶ νῦν, δυνάστα 23
τῶν οὐρανῶν, ἀπόστειλον ἄγγελον ἀγαθὸν ἔμπροσθεν ἡμῶν εἰς δέος
καὶ τρόμον· [24]μεγέθει βραχίονός σου καταπλαγείησαν οἱ μετὰ βλα- 24

V 14 om δε V | ειπεν V* (-πειν V[1]) | εστιν] ετιν (sic) A | περι] υπερ V | 14
αγιας] απασης V 16 θραυσις A 17 Ιουδα V | λογοις V* (λογοις 16 17
V[1?]) | επανδρωσαι (δ rescr A[1])] επανορθωσαι V | στρατευσασθαι V | δε 2°] δ V | εμφερ. V | ευτανδρειας (sic) A | εμπλακεντες] εμφυεντας V 18 αδελ- 18
φων] pr περι V 19 κατηλλημένοις V* κατειλλ. V[a] | ταραττο- 19
μενων V 20 προσδοκων V* (-κωντων V[1]) | προσμιξαντων] συμμιξ. 20
V | και της στρατ.] της τε στρατ. V | των 2°] τω V* (των V[a]) | δε] τε V
21 om επι μερος ευκαιρον V | ανατεινας] προτεινας V | χειρας] pr τας V | δε 21
εαν] δ αν V | περιποιειται] περιποιουντι V 22 δε] δ V[avid] | ανειλεν] 22
ανηλες V* ανειλες V[a] | παρεμβολησενναχηρειμ V* (-λης Σεναχειρειμ V[a])
23 αγγελον αγαθον] τον αγγελον V | τρομον] τροπον A 24 κατα- 23 24
πλαγεησαν A

σφημίας παραγινόμενοι ἐπὶ τὸν ἅγιόν σου λαόν. καὶ οὗτος μὲν ἐν Α
25 τούτοις ἔληξεν. [25]Οἱ δὲ περὶ τὸν Νικάνορα μετὰ σαλπίγγων
26 καὶ παιάνων προσῆγον· [26]οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰούδαν μετὰ ἐπικλήσεως
27 καὶ εὐχῶν συνέμιξαν τοῖς πολεμίοις. [27]καὶ ταῖς μὲν χερσὶν ἀγωνι-
ζόμενοι, ταῖς δὲ καρδίαις πρὸς τὸν θεὸν εὐχόμενοι, κατέστρωσαν
28 οὐδὲν ἧττον μυριάδων τριῶν καὶ πεντακισχιλίων, τῇ τοῦ θεοῦ μεγάλως
εὐφρανθέντες ἐπιμελείᾳ. [28]Γενόμενοι δὲ ἀπὸ τῆς χρείας καὶ
μετὰ χαρᾶς ἀναλύοντες, ἐπέγνωσαν προπεπτωκότα Νικάνορα σὺν τῇ
29 πανοπλίᾳ. [29]γενομένης δὲ κραυγῆς καὶ ταραχῆς, εὐλόγουν τὸν δυ-
30 νάστην τῇ πατρίῳ φωνῇ. [30]καὶ προσέταξεν ὁ καθ' ἅπαν σώματι
καὶ ψυχῇ πρωταγωνιστὴς ὑπὲρ τῶν πολιτῶν, ὁ τὴν τῆς ἡλικίας
εὔνοιαν εἰς ὁμοεθνεῖς διαφυλάξας, τὴν τοῦ Νικάνορος κεφαλὴν ἀπο-
τεμόντας, καὶ τὴν χεῖρα σὺν τῷ ὤμῳ, περιφέρειν εἰς Ἱεροσόλυμα.
31 [31]παραγενόμενος δὲ ἐκεῖ, καὶ συνκαλεσάμενος τοὺς ὁμοεθνεῖς καὶ τοὺς
ἱερεῖς πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου στήσας, μετεπέμψατο τοὺς ἐκ τῆς ἄκρας.
32 [32]καὶ ἐπιδεξάμενος τὴν τοῦ μιαροῦ Νικάνορος κεφαλὴν καὶ τὴν
χεῖρα τοῦ δυσφήμου, ἣν ἐκτείνας ἐπὶ τὸν ἅγιον τοῦ παντοκράτορος
33 οἶκον ἐμεγαλαύχησεν, [33]καὶ τὴν γλῶσσαν τοῦ δυσσεβοῦς Νικάνορος
ἐκτεμών, ἔφη μετὰ μέρος τοῖς ὀρνέοις, τὰ δ' ἐπίχειρα τῆς ἀνοίας κατέ-
34 ναντι τοῦ ναοῦ κρεμάσαι. [34]οἱ δὲ πάντες εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησαν
τὸν ἐπιφανῆ κύριον, λέγοντες Εὐλογητὸς ὁ διατηρήσας τὸν ἑαυτοῦ
35 τόπον ἀμίαντον. [35]ἐξέδησεν δὲ τὴν τοῦ Νικάνορος προτομὴν ἐκ τῆς
ἄκρας ἐπίδηλον πᾶσιν, καὶ φανερὸν τῆς τοῦ κυρίου βοηθείας σημεῖον.
36 [36]ἐδογμάτισαν δὲ πάντες μετὰ κοινοῦ ψηφίσματος μηδαμῶς ἐᾶσαι
(37) ἀπαρασήμαντον τήνδε τὴν ἡμέραν· [37]ἔχειν δὲ ἐπίσημον τὴν τρισκαι-
δεκάτην τοῦ δωδεκάτου μηνός—Ἀδὰρ λέγεται τῇ κυριακῇ φωνῇ—πρὸ
μιᾶς ἡμέρας τῆς Μαρδοχαικῆς ἡμέρας.

37 (38) [37]Τῶν οὖν κατὰ Νικάνορα χωρησάντων οὕτως, καὶ ἀπ' ἐκείνων

24 παραγεναμενοι V | λαον] ναον V **26** μετα] μετ V **27** αγωνι- V
ζομενοις A* (-νοι A²) | om καρδιαις A | μυριαδας τρεις και πεντακισχι-
λιους V | επιμελεια] επιφανεια V **29** πατρωω V **30** και προσε-
ταξεν] προσετ. δε V | ομοεθνεις] pr τους V | περιφερειν] φερειν V **31** δε]
δ V | συνκαλεσας V* (συγκ. V^a) | ομοεθνους A **32** επιδειξαμενος V |
μιαρου V | εκτεινας] εκτεινας A **33** δυσεβους V* (δυσσ. V^1) | μετα]
κατα V | τοις ορν.] pr δωσειν V | δ] δε V **34** ηυλογησαν V **35** κυριου]
θεου V **36** απαρασηματον V | εχειν] ειχεν V* -χε V^a | τη τρισκαιδεκατη
V | κυριακη] Συριακη V | Μαρδοχοικης V

A τῶν καιρῶν κρατηθείσης τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἑβραίων, καὶ αὐτὸς αὐτόθι τὸν λόγον καταπαύσω. 38καὶ εἰ μὲν καλῶς, 38 (39)
εὐθίκτως τῇ συντάξει, τοῦτο καὶ αὐτὸς ἤθελον· εἰ δὲ εὐτελῶς καὶ
μετρίως, τοῦτο ἐφικτὸν ἦν μοι. 39καθάπερ οἶνον κατὰ μόνας 39 (40)
πίνειν, ὡσαύτως δὲ καὶ ὕδωρ πάλιν πολέμιον· ὃν δὲ τρόπον οἶνος
ὕδατι συνκερασθεὶς ἥδη καὶ ἐπιτερπῆ τὴν χάριν ἀποτελεῖ, οὕτως
καὶ τὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ λόγου τέρπει τὰς ἀκοὰς τῶν ἐντυγχα-
νόντων τῇ συντάξει.

Ἐνταῦθα δὲ ἔσται ἡ τελευτή.

V **37** καταπαυσων A **38** ει μεν] ειπεν· A ειδεν V* (ει μεν V¹) | καλως] +και V$^{a(mg)}$ | ευθικτως] ευθιτικτως V* ευθυτικτως V^{a} **39** καθαπερ]+γαρ V | ωσαυτος V* (-τως V^{a}) | συγκερασθεις V | ηδη και επιτερπη] ηδη και επιτερπει V* ηδεια και επιτερπη V^{a} | ουτω V | ενταυ V* (ενταυθα V^{a}) | δε 3°] δ V
Subscr Ιουδα του Μακκαιου (sic) πραξεων επιστολη A Ιουδα Μακκαβαιου πραξεων επιτομη V (rescr ut vid)

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Γ

1 Ο ΔΕ Φιλοπάτωρ παρὰ τῶν ἀνακομισθέντων μαθὼν τὴν γινο- A
μένην τῶν ἐπ' αὐτοῦ κρατουμένων τόπων ἀφαίρεσιν ὑπὸ Ἀντιόχου,
παραγγείλας ταῖς πάσαις δυνάμεσιν πεζικαῖς καὶ ἱππικαῖς, καὶ τὴν
ἀδελφὴν Ἀρσινόην συνπαραλαβών, ἐξώρμησεν μέχρι τῶν κατὰ Ῥα-
2 φίαν τόπων, ὅπου παρεμβεβλήκεισαν οἱ περὶ Ἀντίοχον. 2 Θεόδοτος
δέ τις ἐκπληρῶσαι τὴν ἐπιβουλὴν διανοηθείς, παραλαβὼν τῶν πρου-
ποτεταγμένων αὐτῷ ὅπλων Πτολεμαικῶν τὰ κράτιστα, διεκομίσθη
νύκτωρ ἐπὶ τὴν τοῦ Πτολεμαίου σκηνήν, ὡς μόνος κτεῖναι αὐτόν,
3 καὶ ἐν τούτῳ διαλῦσαι τὸν πόλεμον. 3 τοῦτον δὲ διάγων Δωσίθεος
ὁ Δριμύλου λεγόμενος, τὸ γένος Ἰουδαῖος, ὕστερον δὲ μεταβαλὼν
τὰ νόμιμα καὶ τῶν πατρίων δογμάτων ἀπηλλοτριωμένος, ἄσημόν τινα
κατέκλινεν ἐν τῇ σκηνῇ, ὃν συνέβη κομισασθαι τὴν ἐκείνου κόλασιν.
4 4 γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης καὶ τῶν πραγμάτων μᾶλλον ἐρρωμένων
τῷ Ἀντιόχῳ, ἱκανῶς ἡ Ἀρσινόη ἐπιπορευσαμένη τὰς δυνάμεις παρε-
κάλει μετὰ οἴκτου καὶ δακρύων, τοὺς πλοκάμους λελυμένη, βοηθεῖν
ἑαυτοῖς τε καὶ τοῖς τέκνοις καὶ ταῖς γυναιξὶν θαρραλέως, ἐπαγγελ-
5 λομένη δώσειν νικήσασιν ἑκάστῳ δύο μνᾶς χρυσίου· 5 καὶ οὕτως
συνέβη τοὺς ἀντιπάλους ἐν χειρονομίαις διαφθαρῆναι, πολλοὺς δὲ
6 καὶ δοριαλώτους συλλημφθῆναι. 6 κατακρατήσας δὲ τῆς ἐπιβουλῆς
7 ἔκρινεν τὰς πλησίον πόλεις ἐπελθὼν παρακαλέσαι. 7 ποιήσας δὲ
τοῦτο, καὶ τοῖς τεμένεσι δωρεὰς ἀπονείμας, εὐθαρσεῖς τοὺς ὑποτε-

Inscr Μακκαβαιων λογος γ' A Μακκ. γ' V I 1 ακομισθεντων V* V (αποκομ. V^a) | γενομενην V | επ] υπ V | συμπαραλαβων V | Αντιοχον] pr τον V 2 εκπληρωσαι] πληρωσαι V | οπλων] τοπων A* (οπλ. A^1) 3 διαγαγων V | Δοσιθεος V^a | Δρυμυλου V* (Δριμ. V$^{1?}$) | μεταβαλων V* (μεταβαλ. V^a) 4 καρτερας] και ετερας V | Αντιωχω (sic V*) ικανως· V | πλοκαμους] πολεμους A | εαυτον V* (-τοις V^1) | ταις γυναιξιν] om ταις V 5 ουτως] τουτως (sic ut vid) A | αντιπαους V* (-παλ. V^1) | δοριαλωτους (δορυαλ. V^a)] ροδιαλωτους (sic) A | συλληφθ. V 7 δωρεαν V | απονειμα· A

Α ταγμένους κατέστησεν. [8]Τῶν δὲ Ἰουδαίων διαπεμψαμένων 8
πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς γερουσίας καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοὺς ἀσπα-
σομένους αὐτὸν καὶ ξένια κομοῦντας καὶ ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσιν
χαρησομένους, συνέβη μᾶλλον αὐτὸν προθυμηθῆναι, ὡς τάχιστα πρὸς
αὐτοὺς παραγενέσθαι. [9]διακομισθεὶς δὲ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ θύσας 9
τῷ πιστῷ θεῷ καὶ χάριτας ἀποδιδοὺς καὶ τῶν ἑξῆς τι τῷ τόπῳ
ποιήσας, καὶ δὴ παραγενόμενος εἰς τὸν τόπον καὶ τῇ σπουδαιότητι
καὶ εὐσεβείᾳ καταπληγείς, [10]θαυμάσας δὲ καὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ εὐταξίαν, 10
ἐνεθυμήθη βουλεύσασθαι εἰς τὸν ναὸν εἰσελθεῖν. [11]τῶν δὲ εἰπόντων 11
μὴ καθήκειν γίνεσθαι τοῦτο, διὰ τὸ μηδὲ τοῖς ἔθνεσιν εἰσιέναι, μηδὲ
πᾶσιν τοῖς ἱερεῦσιν, ἀλλ' ἢ μόνῳ τῷ προηγουμένῳ πάντων ἀρχιερεῖ,
καὶ τούτῳ κατ' ἐνιαυτὸν ἅπαξ, ὁ δὲ οὐδαμῶς ἐπείθετο. [12]τοῦ τε νόμου 12
παραναγνωσθέντος, οὐδ' ὡς ἀπέλειπεν προφερόμενος ἑαυτὸν δεῖν εἰσ-
ελθεῖν, λέγων Καὶ εἰ ἐκεῖνοι ἐστέρηνται ταύτης τῆς τιμῆς, ἐμὲ δὲ οὐ
δεῖ. [13]καὶ ἐπυνθάνετο διὰ τίνα αἰτίαν αὐτὸν εἰσερχόμενον εἰς πᾶν 13
τέμενος οὐθεὶς ἐκώλυσεν τῶν παρόντων. [14]καί τις ἀπρονοήτως 14
ἔφη κακῶς αὐτὸ τοῦτο τερατεύεσθαι· [15]γινομένου δέ, φησίν, τούτου, 15
διὰ τίνα αἰτίαν οὐχὶ πάντων εἰσελεύσεσθαι, καὶ θελόντων αὐτῶν
καὶ μή; [16]Τῶν δὲ ἱερέων ἐν πάσαις ταῖς ἐσθήσεσιν προσπε- 16
σόντων, καὶ δεομένων τοῦ μεγίστου θεοῦ βοηθεῖν τοῖς ἐνεστῶσιν,
καὶ τὴν ὀργὴν τοῦ κακῶς ἐπιβαλλομένου μεταθεῖναι, κραυγῆς τε μετὰ
δακρύων τὸ ἱερὸν ἐμπλησάντων, [17]οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἀπολειπόμενοι 17
ταραχθέντες ἐξεπήδησαν, ἄδηλον τιθέμενοι τὸ γινόμενον. [18]αἵ τε 18
κατάκλειστοι παρθένοι ἐν θαλάμοις σὺν ταῖς τεκούσαις ἐξώρμησαν· καὶ
ἀπέδωκαν κόνει τὰς κόμας πασάμεναι, πού γε καὶ στεναγμῶν ἐνεμπί-
πλων τὰς πλατείας. [19]αἱ δὲ καὶ προσαρτίως ἐσταλμέναι, τοὺς πρὸς 19
ἅπαν νῦν διατεταγμένους καὶ τὴν ἁρμόζουσαν αἰδὼ παραλείπουσαι,
δρόμον ἄτακτον συνίσταντο. [20]τὰ δὲ νεογνὰ τῶν τέκνων αἱ πρὸς 20
τούτοις μητέρες καὶ τιθηνοὶ παραλείπουσαι ἄλλως καὶ ἄλλως, αἱ μὲν
κατ' οἴκους, αἱ δὲ κατὰ τὰς ἀγυιὰς ἀνεπιστρέπτως εἰς τὸ πανυπέρ-
τατον ἱερὸν ἠθροίζοντο. [21]ποικίλη δὲ ἦν τῶν εἰς τοῦτο συλλεγέντων 21

V **7** καταστησαι V **8** συμβεβηκοσι V | χαρισ. V* (χαρησ. V[a]) | προς 2°] παρ V **9** πιστω] μεγιστω V | τοπω] τοπον A | ευσεβεια] ευπρεπεια V | καταπλαγεις V **11** εθνεσιν] εκ του εθνους V **12** παραγνωσθ. AV | ουδ ως] ουδαμως V | εκεινω (sic) A **13** δια τινα] ατινα (sic) A | τετεμενος (sic) A | ουδεις V | διεκωλυσεν V* -σε V[a] **15** γενομενου V | παντες V **16** προπεσοντων V* (προσπ. V[a]) | μεγιστου] μεγαλου V | τε] δε V **18** πασσ. V[a] | που γε] γουν τε V | ενεμπιμπλων V* ενεπιμπλ. V[a] **19** διατεταγμενην (sic) A | ατακτον] + εν τη πολει V **20** νεογνα] ναιογνα (γ rescr A[1]) A | αι 1°]+τε A | αι 2°] και A | δε κατα τας] δεκατας (sic ut vid) A

22 ἡ δέησις ἐπὶ τοῖς ἀνοσίως ὑπ' ἐκείνου κατεγχειρουμένοις. [22]σύν τε A
τούτοις οἱ περὶ τῶν πολιτῶν θρασυνθέντες οὐκ ἠνείχοντο τέλεον
αὐτοῦ ἐπικειμένου καὶ τὸ τῆς προθέσεως ἐκπληροῦν διανοουμένου·
23 [23]φωνήσαντες δὲ τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὰ ὅπλα ποιήσασθαι, καὶ θαρραλέως
ὑπὸ τοῦ πατρῴου νόμου τελευτᾶν, ἱκανὴν ἐποίησαν ἐν τῷ τόπῳ
τραχύτητα, μόλις δὲ ὑπό τε τῶν γεραιῶν καὶ τῶν πρεσβυτέρων
24 ἀποτραπέντες, ἐπὶ τὴν αὐτὴν τῆς δεήσεως παρῆσαν στάσιν. [24]καὶ
25 τὸ μὲν πλῆθος ὡς ἔμπροσθεν τούτοις ἀνεστρέφετο δεόμενον. [25]οἱ
δὲ περὶ τὸν βασιλέα πρεσβύτεροι πολλαχῶς ἐπειρῶντο τὸν ἀγέρωχον
26 αὐτοῦ νοῦν ἐξιστάνειν τῆς ἐντεθυμημένης ἐπιβουλῆς. [26]θρασυνθεὶς
δὲ καὶ πάντας παραπέμψας ἤδη, καὶ πρόσβασιν ἤδη ἐποιεῖτο, τέλος
27 ἐπιθήσειν δοκῶν τῷ προειρημένῳ. [27]ταῦτα οὖν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν
ὄντες θεωροῦντες ἐτράπησαν εἰς τὸ σὺν τοῖς ἡμετέροις ἐπικαλεῖσθαι
τὸν πᾶν κράτος ἔχοντα τοῖς παροῦσιν ἐπαμῦναι, μὴ περιδόντα τὴν
28 ἄνομον καὶ ὑπερήφανον πρᾶξιν. [28]ἐκ δὲ τῆς πυκνοτάτης τε καὶ
ἐνπόνου τῶν ὄχλων συναγομένης κραυγῆς ἀνείκαστός τις ἦν βοή·
29 [29]δοκεῖν γὰρ ἦν μὴ μόνον τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τὰ τείχη καὶ τὸ
πᾶν ἔδαφος ἠχεῖν, ἅτε δὴ τῶν πάντων τότε θάνατον ἀλλασσομένων
ἀντὶ τῆς τοῦ τόπου βεβηλώσεως.

I 2 [2]Κύριε, Κύριε, βασιλεῦ τῶν οὐρανῶν, καὶ δέσποτα πάσης τῆς
κτίσεως, ἅγιε ἐν ἁγίοις, μόναρχε, παντοκράτωρ, πρόσχες ἡμῖν
καταπονουμένοις ὑπὸ ἀνοσίου καὶ βεβήλου, θράσει καὶ σθένει πε-
3 φρυασμένου. [3]σὺ γὰρ εἶ ὁ κτίσας τὰ πάντα, καὶ τῶν ὅλων ἐπι-
κρατῶν· δυνάστης δίκαιος εἶ, καὶ τοὺς ὕβρει καὶ ἀγερωχίᾳ τι
4 πράσσοντας κρίνεις. [4]σὺ τοὺς ἔμπροσθεν ἀδικίαν ποιήσαντας, ἐν
οἷς γίγαντες ἦσαν ῥώμῃ καὶ θράσει πεποιθότες, διέφθειρας, ἐπαγα-
5 γὼν αὐτοῖς ἀμέτρητον ὕδωρ. [5]σὺ τοὺς ὑπερηφανίαν ἐργαζομένους
Σοδομίτας, ἀδήλους ταῖς κακίαις γενομένους, πυρὶ καὶ θείῳ κατέφλεξας,
6 παράδειγμα τοῖς ἐπιγινομένοις καταστήσας. [6]σὺ τὸν θρασὺν Φαραώ,
καταδουλωσάμενον τὸν λαόν σου τὸν ἅγιον Ἰσραήλ, ποικίλαις καὶ

21 ανοσιως V **22** ειν̣ηχοντο V* (ηνειχ. V[a]) **23** φωνησαν A φωνη- V
σαντος V | υπο 2° απο V | om τε V | παρησαν] εστησαν V **24** τουτοις] pr
εν V **25** επιβουλης] βουλης V **26** παντα V | πραπεμψας V* (παραπ.
V[1]) | om ηδη 2° V | επ. τελος· (sic) A | των προειρημενων V **27** μη] pr
και V | περϊδ̣ο̣]ντα (sic) A (περιδ. V) | την] ην A* (τ superscr A[1])
28 πυκνοτητος V | om τε V | εμπονου V[a] **29** δοκειν] pr η A | om τοτε V
II **2** παντοκρατωρ V* (-τορ V[a]) | σθενει] ασθενει (sic) A | πρεφρυασμενους
(sic) A πεφρυαγμενου V **3** om ει 1° V **4** ε|ν V* εν| V[a] | οις]+και V |
αυτους A ▪ διαδηλους V[vid] ▪ τον αγιον] om τον V

Α πολλαῖς δοκιμάσας τιμωρίαις ἐγνώρισας τὴν σὴν δύναμιν, ἐφ' αἷς
ἐγνώρισας τὸ μέγα σου κράτος. 7καὶ ἐπιδιώξαντα αὐτὸν σὺν ἅρμασιν 7
καὶ ὄχλῳ πλήθει, ἐπέκλυσας βάθει θαλάσσης, τοὺς δὲ ἐνπιστεύ-
σαντας ἐπὶ σοὶ τῷ τῆς ἀπάσης κτίσεως δυναστεύοντι, σῴους διε-
κόμισας. 8οἱ καὶ συνιδόντες ἔργα σῆς χειρός, ἤνεσάν σε τὸν 8
παντοκράτορα. 9σύ, βασιλεῦ, κτίσας τὴν ἀπέρατον καὶ ἀμέτρητον 9
γῆν, ἐξελέξω τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἡγίασας τὸν τόπον τοῦτον εἰς
σὸν ὄνομά σοι τῷ τῶν ἁπάντων ἀπροσδεεῖ, καὶ παρεδόξασας ἐν
ἐπιφανείᾳ μεγαλοπρεπεῖ, σύστασιν ποιησάμενος αὐτοῦ πρὸς δόξαν
τοῦ μεγάλου καὶ ἐντίμου ὀνόματός σου. 10καὶ ἀγαπῶν τὸν οἶκον τοῦ 10
Ἰσραήλ, ἐπηγγείλω διότι ἐὰν γένηται ἡμῶν ἀποστροφὴ καὶ καταλάβῃ
ἡμᾶς στενοχωρία, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον ἡμῶν δεηθῶμεν, εἰσ-
ακούσῃ τῆς δεήσεως ἡμῶν. 11καὶ δὴ πιστὸς καὶ ἀληθινός. 12ἐπεὶ 11 12
δὲ πλεονάκις καὶ θλιβέντων τῶν πατέρων ἡμῶν ἐβοήθησας αὐτοῖς
ἐν τῇ ταπεινώσει, καὶ ἐρρύσω αὐτοὺς ἐκ μεγάλων κακῶν· 13ἰδοὺ δὲ 13
νῦν, ἅγιε βασιλεῦ, διὰ τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἡμῶν ἁμαρτίας κατα-
πονούμεθα, καὶ ὑπετάγημεν τοῖς ἐχθροῖς ἡμῶν, καὶ παρείμεθα ἐν ἀδυ-
ναμίαις. 14ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ καταπτώσει ὁ θρασὺς καὶ βέβηλος οὗτος 14
ἐπιτηδεύει καθυβρίσαι τὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἀναδεδιγμένον τῷ ὀνόματι
τῆς δόξης σου ἅγιον τόπον. 15τὸ μὲν γὰρ κατοικητήριόν σου οὐρανὸς 15
τοῦ οὐρανοῦ ἀνέφικτος ἀνθρώποις ἐστίν. 16ἀλλὰ ἐπεὶ εὐδόκησας τὴν 16
δόξαν σου ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, ἡγίασας τὸν τόπον τοῦτον. 17μὴ 17
ἐκδικήσῃς ἡμᾶς ἐν τῇ τούτων ἀκαθαρσίᾳ, μηδὲ εὐθύνῃς ἡμᾶς ἐν
βεβηλώσει, ἵνα μὴ καυχήσωνται οἱ παράνομοι ἐν θυμῷ αὐτῶν, μηδὲ
ἀγαλλιάσωνται ἐν ὑπερηφανίᾳ γλώσσης αὐτῶν, λέγοντες 18Ἡμεῖς 18
κατεπατήσαμεν τὸν οἶκον τοῦ ἁγιασμοῦ, ὡς καταπατοῦνται οἱ οἶκοι
τῶν προσοχθισμάτων. 19ἀπάλειψον τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ δια- 19
σκέδασον τὰς ἀμβλακίας ἡμῶν, καὶ ἐπίφανον τὸ ἔλεός σου κατὰ τὴν
ὥραν ταύτην. 20ταχὺ προκαταλαβέτωσαν οἱ οἰκτιρμοί σου· καὶ δὸς 20
αἰνέσεις ἐν τῷ στόματι τῶν καταπεπτωκότων καὶ συντετριμμένων
τὰς ψυχάς, ποιήσας ἡμῖν εἰρήνην.

V 6 εδοκιμασας A | om την σην...εγνωρισας (2°) V 7 εμπιστευσ. V
9 εκτισας V | απερατον και αμετρητον] αμετριτον (sic V* -τρητ. Va) κ. απερ-
αντον V | σον ονομα σοι] ονομα σου V | απροσδεει] πρι V | om εν V |
επιφανεια Va 10 του Ισρ.] om του V | αποστρ.] pr η V | om ημων
2° V | εισακουσης V* -σεις Va 11 πιστος]+ει V 12 om και 1° V |
om αυτους V | μεγαλων] μελων (sic) A 13 αδυναμια V 14 ανα-
δεδειγμ. V 16 αλλ V | αγιασας V 17 καυχησονται V* (-σωνται
Va) | αγαλλιασονται AV* (-σωνται Va) 19 αμβλακιαν V 20 αινε-
σις A αινεσιν V

21 [21]Ἐνταῦθα ὁ πάντων ἐπόπτης θεὸς καὶ προπάτωρ ἅγιος ἐν ἁγίοις Α
εἰσακούσας τῆς ἐνθέσμου λιτανείας, τὸν ὕβρει καὶ θράσει μεγάλως
22 ἐπηρμένον ἐμάστιξεν αὐτόν, [22]ἔνθεν καὶ ἔνθεν κραδάνας αὐτὸν ὡς
κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου, ὥστε κατ᾽ ἐδάφους ἄπρακτον ἔτι καὶ τοῖς μέ-
λεσιν παραλελυμένον, μηδὲ φωνῆσαι δύνασθαι δικαίᾳ πεπληγμένον
23 κρίσει. [23]ὅθεν οἵ τε φίλοι καὶ σωματοφύλακες ὀξέως ἰδόντες τὴν
καταλαβοῦσαν αὐτὸν εὔθυναν, φοβούμενοι μὴ καὶ τὸ ζῆν ἐκλείπῃ,
24 ταχέως αὐτὸν ἐξείλκυσαν ὑπερβάλλοντι καταπεπληγμένοι φόβῳ. [24]ἐν
χρόνῳ δὲ ὕστερον ἀναλεξάμενος αὑτόν, οὐδαμῶς εἰς μετάμελον ἦλθεν
ἐπιτιμηθείς, μετὰ ἀπειλῆς δὲ πικρᾶς θέμενος ἀνέλυσεν.
25 [25]Διακομισθεὶς δὲ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὰ τῆς κακίας ἐπαύξων,
διά τε τῶν προαποδεδιγμένων συνποτῶν καὶ ἑταίρων τοῦ παντὸς
26 δικαίου κεχωρισμένων, [26]οὐ μόνον ταῖς ἀναριθμήτοις ἀσελγείαις διηρ-
κέσθη, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοσοῦτον θράσους προῆλθεν, ὥστε δυσφημίας
ἐν τοῖς τόποις συνίστασθαι, καὶ πολλοὺς τῶν φίλων ἀτενίζοντας εἰς
τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν καὶ αὐτοὺς ἔπεσθαι τῇ ἐκείνου θελήσει.
27 [27]προέθετο δημοσίᾳ κατὰ τοῦ ἔθνους διαδοῦναι ψόγον· ἐπὶ τοῦ
28 κατὰ τὴν αὐλὴν πύργου στήλην ἀναστήσας, ἐκόλαψεν γραφήν· [28]Μη-
δένα τῶν μὴ θυόντων ἐπὶ τὰ ἱερὰ αὐτῶν εἰσιέναι, πάντας δὲ τοὺς
Ἰουδαίους εἰς λαογραφίαν καὶ οἰκετικὴν διάθεσιν ἀχθῆναι, τοὺς δὲ
29 ἀντιλέγοντας βίᾳ φερομένους τοῦ ζῆν μεταστῆσαι· [29]τούς τε ἀπο-
γραφομένους χαράσσεσθαι καὶ διὰ πυρὸς εἰς τὸ σῶμα παρασήμῳ
Διονύσου κισσοφύλλῳ· οὓς καὶ προκαταχωρίσαι εἰς τὴν προσυνε-
30 σταλμένην αὐθεντίαν. [30]ἵνα δὲ μὴ τοῖς πᾶσιν ἀπεχθόμενος φαίνη-
ται, ὑπέγραψεν Ἐὰν δέ τινες ἐξ αὐτῶν προαιρῶνται ἐν τοῖς κατὰ
τελετὰς μεμυημένοις ἀναστρέφεσθαι, τούτους ἰσοπολίτας Ἀλεξανδρεῦ-
31 σιν εἶναι. [31]Ἔνιοι μὲν ἐπιπολαίως τὰς τῆς πόλεως εὐσεβείας
ἐπιβάθρας στυγοῦντες, εὐχερῶς ἑαυτοὺς ἐδίδοσαν, ὡς μεγάλης τινὸς
κοινωνήσοντες εὐκλείας ἀπὸ τῆς ἐσομένης τῷ βασιλεῖ συναναστροφῆς.

21 λιτανιας V* (-νειας V[a]) **22** πεπληγμενον] περιπεπασμενο| V V
23 ευθυνας A **24** αυτον] εαυτον V | μετα απειλης] απειλας V | ανελυσεν] ανεδυσεν A **25** επαυξων] επ αυτων (sic) A | προυποδεδιγμενον V | συμποτων V[a] | ετερων AV | κεχωρισμενον V **26** ασελγειαις V[a] | θρασος V | συνιστασθαι] συνι sup ras A[1] | ατενιζοντας] ατενιζειν V | αυτους] αυτος A* (υ superscr A[1]) **27** του εθνους] om του V* (superscr V[1]) **28** μηθενα V | επι] εις V | του] τους A **29** τους] τουτους V | χαρασσασθε A* -σσαισθε (superscr ι) A[a?] χαρασεσθαι V* (-σσεσθ. V[a?]) | παρασημα V* fort (-μω V[a]) | Διονυσω AV | κισσοφυλλω] και Σοφυλλω V[vid] | om και 2° V | προκαταχωρισαι] καταχωρησαι V **30** απεχομενοις V | τελετας] pr τας V **31** επιπολειως A επι πολεως V* (επιπολαιως V[a]) | τα A* (τας A[1]V) | επιβαθρα A | στυγουνται A | απο] υπο V

Α 32οἱ δὲ πλεῖστοι γενναίᾳ ψυχῇ ἐνίσχυσαν, καὶ οὐ διέστησαν τῆς 32
εὐσεβείας· τά τε χρήματα περὶ τοῦ ζῆν ἀντικαταλλασσόμενοι ἀδεῶς
ἐπειρῶντο ἑαυτοὺς ῥύσασθαι ἐκ τῶν ἀπογραφῶν. 33εὐέλπιδές τε 33
καθιστήκεισαν ἀντιλήμψεως τεύξασθαι, καὶ τοὺς ἀποχωροῦντας
ἐξ αὐτῶν ἐβδελύσσοντο, καὶ ὡς πολεμίους τοῦ ἔθνους ἔκρινον, καὶ
τῆς κοινῆς συναναστροφῆς καὶ εὐχρηστίας ἐστέρουν. 1 1ὁ Α καὶ 1
μεταλαμβάνων ὁ δυσσεβὴς ἐπὶ τοσοῦτον ἐξεχόλησεν ὥστε οὐ μόνον
τοῖς κατὰ Ἀλεξάνδρειαν ὀργίζεσθαι ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐν τῇ χώρᾳ βαρυ-
τέρως ἐναντιωθῆναι, καὶ προστάξαι σπεύδοντας συναγαγεῖν πάντας
ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ χειρίστῳ μόρῳ τοῦ ζῆν μεταστῆσαι. 2τούτων δὲ 2
οἰκονομουμένων φήμη δυσμενὴς ἐξέκειτο κατὰ τοῦ γένους ἀνθρώποις
συμφρονοῦσιν εἰς κακοποίησιν, ἀφορμῆς δὲ διδομένης εἰς διάθεσιν,
ὡς ἂν ἀπὸ τῶν νομίμων αὐτοὺς κωλυόντων. 3οἱ δὲ Ἰουδαῖοι τὴν μὲν 3
πρὸς τοὺς βασιλεῖς εὔνοιαν καὶ πίστιν ἀδιάστροφον ἦσαν φυλάσ-
σοντες· 4σεβόμενοι δὲ τὸν θεόν, καὶ τῷ τούτου νόμῳ πολιτευόμενοι, 4
χωρισμὸν ἐποίουν ἐπὶ τῷ κατὰ τὰς τροφάς. δι' ἣν αἰτίαν ἔνιοι ἀπ-
εχθεῖς ἐφαίνοντο· 5τῇ δὲ τῶν δικαίων εὐπραξίᾳ κοσμοῦντες τὴν συν- 5
αναστροφήν, ἅπασιν ἀνθρώποις εὐδόκιμοι καθειστήκεισαν. 6τὴν μὲν 6
οὖν περὶ τοῦ γένους ἐν πᾶσιν θρυλουμένην εὐπραξίαν οἱ ἀλλόφυλοι
οὐδαμῶς διηριθμήσαντο· 7τὴν δὲ περὶ τῶν προσκυνήσεων καὶ τροφῶν 7
διάστασιν ἐθρύλουν, φάσκοντες μήτε τῷ βασιλεῖ μήτε ταῖς δυνάμεσιν
ὁμοσπόνδους τοὺς ἀνθρώπους γίνεσθαι, δυσμενεῖς δὲ εἶναι καὶ μέγα
τι τοῖς πράγμασιν ἐναντιουμένους· καὶ οὐ τῷ τυχόντι περιήψαντο
φόβῳ. 8Οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν Ἕλληνες οὐδὲν ἠδικημένοι, 8
ταραχὴν ἀπροσδόκητον περὶ τοὺς ἄνδρας θεωροῦντες καὶ συνδρομὰς
ἀπροσκόπους γινομένας, βοηθεῖν μὲν οὐκ ἔσθενον· τυραννικὴ γὰρ ἦν
ἡ διάθεσις· παρεκάλουν δὲ καὶ δυσφόρως εἶχον, καὶ μεταπεσεῖσθαι
ταῦτα ὑπελάμβανον· 9μὴ γὰρ οὕτω παροραθήσεσθαι τηλικοῦτο σύ- 9
στεμα μηδὲν ἠγνοηκός. 10ἤδη δὲ καί τινες γείτονές τε καὶ φίλοι 10
καὶ συνπραγματευόμενοι, μυστικῶς τινας ἐπισπώμενοι, πίστεις

V 33 καθειστηκεισαν V^a | αντιλημψεως] αντι sup ras A^a αντιλημψ. V | τευξεσθαι V | συν|αναστρ. V* συ|ναναστρ. V^a III 1 εξεχολησεν] εχολησεν V | Αλεξανδριαν V* (-δρειαν V^a) | σπευσαντας V 2 οικονομουμενων] οικοδομ. A | εξεκειτο] εξηχειτο V | συμφρονουσιν (συνφρ. V*)] συμφοραν ουσιν (sic) A 4 δε] δη V | καταστροφας A 5 συν|αναστρ. V* συ|ναναστρ. V^a 6 διηριθμησαντο] διερυθμησαντο V* (-θμισ. V^a) 7 περιηψαν V | φοβω] ψογω V 8 ουδεν] ουδε V | ανδρας] ανους V | εσθαινον A | μεταπεσεισθαι· A 9 ουτως V | συστημα V 10 συμπραγματευομενοι· V

ἐδίδουν συνασπιεῖν, καὶ πᾶν ἐκτενὲς προσοίσεσθαι πρὸς ἀντί- A
λημψιν.

11 [11]Ἐκεῖνος μὲν οὖν τῇ κατὰ τὸ παρὸν εὐημερίᾳ γεγαυρωμένος,
καὶ οὐ καθορῶν τὸ τοῦ μεγίστου θεοῦ κράτος, ὑπολαμβάνων δὲ
12 διηνεκῶς ἐν τῇ αὐτῇ διαμένειν βουλῇ, ἔγραψεν κατ' αὐτῶν ἐπι-
στολὴν τήνδε [12]Βασιλεὺς Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον
καὶ κατὰ τόπον στρατηγοῖς καὶ στρατιώταις χαίρειν καὶ ἐρρῶσθαι.
13 [13]ἔρρωμαι δὲ καὶ αὐτὸς ἐγὼ καὶ τὰ πράγματα ἡμῶν. [14]τῆς εἰς τὴν
14 Ἀσίαν γενομένης ἡμῖν ἐπιστρατίας, ἧς ἴστε καὶ αὐτοί, τῇ τῶν θεῶν
15 ἀποροπτώτῳ συμμαχίᾳ κατὰ λόγον ἐπὶ τέλος ἀχθείσης, [15]ἡγησάμεθα
μὴ βίᾳ δόρατος, ἐπιεικείᾳ δὲ καὶ πολλῇ φιλανθρωπίᾳ τιθηνήσασθαι
τὰ κατοικοῦντα Κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην ἔθνη, εὖ ποιήσαντες
16 ἀσμένως. [16]καὶ τοῖς κατὰ πόλεσιν ἱεροῖς ἀπονείμαντες προσόδους
πλείστας, προσήχθημεν καὶ εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἀναβάντες τιμῆσαι
17 τὸ ἱερὸν τῶν ἀλιτηρίων καὶ μηδέποτε ληγόντων τῆς ἀνοίας. [17]οἱ δὲ
λόγῳ μὲν τὴν ἡμετέραν ἀποδεξάμενοι παρουσίαν, τῷ δὲ πράγματι
νόθως, προθυμηθέντων ἡμῶν εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν αὐτῶν καὶ τοῖς
18 ἐκπρεπέσιν καὶ καλλίστοις ἀναθήμασιν τιμῆσαι, [18]τύφοις φερόμενοι
παλαιοτέροις, εἶρξαν ἡμᾶς τῆς εἰσόδου, λειπόμενοι τῆς ἡμετέρας ἀλ-
19 κῆς, δι' ἣν ἔχομεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους φιλανθρωπίαν. [19]τὴν
δὲ αὐτῶν εἰς ἡμᾶς δυσμενίαν ἔκδηλον καθιστάντες, ὡς μονώτατοι
τῶν ἐθνῶν βασιλεῦσιν καὶ τοῖς ἑαυτῶν εὐεργέταις ὑψαυχενοῦντες
20 οὐδὲν γνήσιον βούλονται φέρειν. [20]Ἡμεῖς δὲ τῇ τούτων
ἀνοίᾳ συνπεριενεχθέντες, καὶ μετὰ νίκης διακομισθέντες, καὶ εἰς
τὴν Αἴγυπτον τοῖς πᾶσιν ἔθνεσιν φιλανθρώπως ἀπαντήσαντες, κα-
21 θὼς ἔπρεπεν ἐποιήσαμεν. [21]ἐν δὲ τούτοις πρὸς τοὺς ὁμοφύλους
αὐτῶν ἀμνησικακίαν ἅπασιν γνωρίζοντες, διά τε τὴν συμμαχίαν καὶ
τὰ πεπιστευμένα μετὰ ἁπλότητος αὐτοῖς ἀρχῆθεν μύρια πράγματα,

10 συνασπισειν V | παν] παντας V^a | om εκτενες V^a | αντιληψιν V V **11** υπολαμβανειν AV **12** Πτολεμεος A **14** της εις] εκ της κατα V | επιστρατειας V **15** επιεικια V (-κεια V^a) | κατοικουντα] κατα V | ασμενως] μεν ως AV **16** προσ|οδους V* προ|σ. V^a | προηχθημεν V | Ιεροσολυμα] om I A* (superscr A^1) **17** την ημετεραν αποδεξαμενοι sup ras A^1 (την ημ. αποδ. την ημ. A*) αποδεξ. την ημ. V | εκπρεπεσειν V* ευπρεπεσει V^a | ανθημασιν A (αναθ. V) **18** απαντας] παντας V **19** δυσμενειαν V^a | καθειστανται A καθειστωντες V* καθιστ. V^a μονοτατοι V* (μονωτ. V^a) | βασιλευειν A (-λευσιν V) **20** συμπεριενεχθ. V^a **21** τε] δε V | μετα] margine avulso periit τα in V* με|θ. V^a | πραγματα]+τολμησαντες V

Α ἐξαλλοιῶσαι ἐβουλήθημεν, καὶ πολιτίας αὐτοὺς Ἀλεξανδρέων κα- 22
ταξιῶσαι, καὶ μετόχους τῶν ἀεὶ ἱερέων καταστῆσαι. [22]οἱ δὲ τοὐ- 22
ναντίον ἐκδεχόμενοι καὶ τῇ συμφύτῳ κακοηθείᾳ τὸ καλὸν ἀπωσά- 23
μενοι, διηνεκῶς δὲ εἰς τὸ φαῦλον ἐκνεύοντες, [23]οὐ μόνον ἀπεστρέ-
ψαντο τὴν ἀτίμητον πολιτίαν, ἀλλὰ καὶ βδελύσσονται λόγῳ τε καὶ
σιγῇ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὀλίγους πρὸς ἡμᾶς γνησίως διακειμένους,
παρ' ἕκαστα ὑφορώμενοι μετὰ τῆς δυσκλεεστάτης ἐμβιώσεως διὰ
τάχους ἡμᾶς καταστρέψαι τὰ πράγματα. [24]διὸ καὶ τεκμηρίοις κα- 24
λῶς πεπεισμένοι τούτους κατὰ πάντα δυσνοεῖν ἡμῖν τρόπον, καὶ
προνοούμενοι μή ποτε ἐφνιδίου μετέπειτα ταραχῆς ἐνστάσης ἡμῖν
τοὺς δυσσεβεῖς τούτους κατὰ νώτου προδότας καὶ βαρβάρους ἔχω-
μεν πολεμίους· [25]προστετάχαμεν ἅμα τῷ προσπεσεῖν τὴν ἐπιστολὴν 25
τήνδε, αὐθωρεὶ τοὺς ἐννεμομένους σὺν ταῖς γυναιξὶ καὶ τέκνοις
μετὰ ὕβρεως καὶ σκυλμῶν ἀποστεῖλαι πρὸς ἡμᾶς ἐν δεσμοῖς σιδη-
ροῖς πάντοθεν κατακεκλεισμένους, εἰς ἀνήκεστον καὶ δυσκλεῆ πρέ-
ποντα δυσμενέσι φόνον. [26]τούτων γὰρ ὁμοῦ κολασθέντων, διει- 26
λήφαμεν εἰς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τελείως ἡμῖν τὰ πράγματα ἐν
εὐσταθείᾳ καὶ τῇ βελτίστῃ διαθέσει καταστα θήσεσθαι. [27]ὃς δ' ἂν 27
σκεπάσῃ τινὰ τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ γεραιοῦ μέχρι νηπίου καὶ μέχρι
τῶν ὑπομαστιαίων, ἐχθίσταις βασάνοις ἀποτυμπανισθήσεται πανοι-
κίᾳ· [28]μηνύειν δὲ τὸν βουλόμενον ἐφ' ᾧ τὴν οὐσίαν τοῦ ἐμπί- 28
πτοντος ὑπὸ τὴν εὔθυναν λήμψεται, καὶ ἐκ τοῦ βασιλείου δραχμὰς
δισχιλίας, καὶ τῆς ἐλευθερίας στεφανωθήσεται. [29]πᾶς δὲ τόπος, οὗ 29
ἐὰν φωραθῇ τὸ σύνολον σκεπαζόμενος Ἰουδαῖος, ἄβατος καὶ πυρι-
φλεγὴς γινέσθω, καὶ πάσῃ θνητῇ φύσει καθ' ἅπαν ἄχρηστος φανή-
σεται εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον. [30]καὶ ὁ μὲν τῆς ἐπιστολῆς τύπος οὕτως 30
ἐγέγραπτο.

[1]Πάντη δὲ ὅπου προσέπιπτεν τοῦτο τὸ πρόσταγμα, δημοτελὴς 1 I
συνίστατο τοῖς ἔθνεσιν οὖν εὐωχία μετὰ ἀλαλαγμῶν καὶ χαρᾶς, ὡς

V **21** εβουλευμεν V* (superscr θη V[1]) | πολιτιας (-τειας V[a])] pr της V[a salt] | Αλεξανδρειων V*[vid] (-δρεων V[a]) | om και μετοχους...καταστησαι V **22** εκνευοντες] εκ νεοτητος V **23** πολιτειαν V[a] | periit εν in V* neque suppl V[a] **24** τεκμηριων V*[vid] (-ριον V[a]) | πεπεισμενοι] πεπιστευμενοι V | προσνοουμ. V | αιφνιδιου V | εστασης A εν...σης V* ενουσης V[a] | νωτου] νοτον V[a vid] | εχομεν V **25** αυθωρι V | γυναιξιν V* (-ξι V[a]) | και 1°] pr τε V | κατακεκλεισμενοις AV | φονον] φοβον V **26** διελημφαμεν A | ευσταθια V* (-θεια V[a]) | βελτιστη] κρατιστη V **27** γηραιου V[a] | om και V | υπομασθιων V | εχθισταις] αισχισταις V **28** βασιλειον] βασιλικον αργυριου V **29** σπαζομενοι V* (σκεπαζ. V[1]) | om Ιουδαιος V | καθ απαν] κατα παντα V | αχριστος V IV **1** om ουν V

ἂν τῆς προκατεσκιρωμένης αὐτοῖς πάλαι κατὰ διάνοιαν, μετὰ παρ- A
2 ρησίας νῦν ἐκφαινομένης ἀπεχθείας. 2τοῖς δὲ Ἰουδαίοις ἄλεκτον
πένθος ἦν καὶ πανόδυρτος μετὰ δακρύων βοή, στεναγμοῖς πεπυρω-
μένης πάντοθεν αὐτῶν τῆς καρδίας, ὀλοφυρομένων τὴν ἀπροσδό-
3 κητον ἐξαίφνης αὐτοῖς ἐπικριθεῖσαν ὀλεθρίαν. 3τίς νομὸς ἢ πόλις,
ἢ τίς τὸ σύνολον οἴκτιστος τόπος, ἢ τίνες ἀγυιαὶ κοπετοῦ καὶ γόων
4 ἐπ' αὐτοῖς οὐκ ἐνεπιπλῶντο; 4οὕτως γὰρ μετὰ πικρίας ἀνοίκτου
ψυχῆς ὑπὸ τῶν κατὰ πόλιν στρατηγῶν ὁμοθυμαδὸν ἐξαπεστέλλοντο,
ὥστε ἐπὶ ταῖς ἐξάλλοις τιμωρίαις καί τινας τῶν ἐχθρῶν λαμβάνοντας
πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν κοινὸν ἔλεον, καὶ λογιζομένους τὴν ἄδηλον
τοῦ βίου καταστροφήν, δακρύειν αὐτῶν τὴν δυσάθλιον ἐξαποστολήν.
5 5ἦγετο γὰρ γέρων πλήρης πολιᾶς πεπυκασμένος τὴν ἐκ τοῦ γή-
ρως νωθρότητα ποδῶν ἐπικύφων, ἀνατροπῆς ὁρμῇ βιαίας, ἁπάσης
6 αἰδοῦς ἄνευ πρὸς ὀξείαν καταχρώμενος πορείαν. 6αἱ δὲ ἄρτι πρὸς
βίου κοινωνίαν γαμικὸν ὑπεληλυθυῖαι παστὸν νεάνιδες ἀντὶ τέρ-
ψεως μεταλαβοῦσαι γόους, καὶ κόνει τὴν μυροβρεχῆ πεφυρμέναι
κόμην, ἀκαλύπτως δὲ ἀγόμεναι, θρῆνον ἀνθ' ὑμεναίων ὁμοθυμαδὸν
7 ἐξῆρχον, ὡς ἐσπαραγμέναι σκύμνοις ἀλλοεθνέσιν· 7δέσμιαι δὲ δη-
8 μοσίᾳ μέχρι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐμβολῆς εἵλκοντο μετὰ βίας. 8οἱ δὲ
τούτων συνζυγεῖς βρόχους ἀντὶ στεφέων τοὺς αὐχένας περιπεπλε-
γμένοι μετὰ ἀκμαίας νεανικῆς ἡλικίας, ἀντὶ εὐωχίας καὶ νεωτερικῆς
ῥᾳθυμίας τὰς ἐπιλοίπους τῶν γάμων ἡμέρας ἐν θρήνοις διῆγον, παρὰ
9 πόδας ἤδη τὸν ᾅδην ὁρῶντες κείμενον. 9κατήχθησαν δὲ θηρίων τρό-
πον ἀγόμενοι σιδηροδέσμοις ἀνάγκαις· οἱ μὲν τοῖς ζυγοῖς τῶν πλοίων
προσηλωμένοι τοὺς τραχήλους, οἱ δὲ τοὺς πόδας ἀρρήκτοις κατησφα-
10 λισμένοι πέδαις, 10ἔτι καὶ τῷ καθύπερθε πυκνῷ σανιδώματι διακει-
μένῳ, ὅπως πάντοθεν ἐσκοτισμένοι τοὺς ὀφθαλμούς, ἀγωγὴν ἐπι-
11 βούλων ἐν παντὶ τῷ κατάπλῳ λαμβάνωσιν. 11Τούτων δὲ
ἐπὶ τὴν λεγομένην Σχεδίαν ἀχθέντων, καὶ τοῦ παράπλου περανθέν-

1 προκατασκειρωμενης A -σκηρ. V | απεχθειας] απεχθ.. V **2** αλη- V κτον V$^{a\,vid}$ | πανοδυρκτος A | επεισκριθεισαν V **3** οἰκτιστὸ[s] (sic) V | αυτοις] αυ suppl V^{a} | om ουκ ενεπιπλωντο A | ενεπιμπλ. V^{a} **4** πικρας V | ανοικτου] pr και V^{a} | ομοθυμαδον] ο 1° suppl V^{a} | εξαλλοις] εξαλληλοις (ε|ξ. V* εξ. V^{a}) V **5** γερων] γηραιων V | πληρης πολιας] πληθος πολια V | πεπυκασμενων AV | επικουφον A επικυφον V | εξιαν A | καταχρωμεν A καταχρωμενον V | ποριαν V* (-ρειαν V^{a}) ▪ μεταβαλουσαι V | πεφυρμεναι] πεφρυγμεναι V | αλλοεθνεσι V **7** δημοσι· α (sic) A **8** δε] τε V | συζυγεις V | βροχοις V | περιπεπλεγμενων V*^{vid} (-μενοι V$^{1\,(vid)}$) | ακμαια V* (-ας V^{a}) | νεανικης] pr ᾗ V* (om V^{a}) **9** αγομενοις A | σιδηροδεσμιοι V | κατεσφαλισμενοι V **10** κατ' υπερθε AV* καθυπερθε| V^{a} **11** αχθεντων] αναχθ. V | περαθεντος A* (περανθ. A^{1})

A τος, καθὼς ἦν δεδογματισμένον τῷ βασιλεῖ, προσέταξεν αὐτοὺς ἐν
τῷ πρὸ τῆς πόλεως ἱπποδρόμῳ παρεμβαλεῖν ἁπλάτῳ καθεστῶτι
περιμέτρῳ, καὶ πρὸς παραδιγματισμὸν ἄγαν εὐκαιροτάτῳ καθε-
στῶτι πᾶσι τοῖς καταπορευομένοις εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς ἐκ τού-
των εἰς τὴν χώραν στελλομένοις πρὸς ἐκδημίαν· πρὸς τὸ μηδὲ ταῖς
δυνάμεσιν αὐτοῦ κοινωνεῖν μηδὲ τὸ σύνολον καταξιῶσαι περιβόλῳ. 12
[12]ὡς δὲ τοῦτο ἐγενήθη, ἀκούσας τοὺς ἐκ τῆς πόλεως ὁμοεθνεῖς κρυβῇ 12
ἐκπορευομένους πυκνότερον ἀποδύρεσθαι τὴν ἀκλεῆ τῶν ἀδελφῶν
ταλαιπωρίαν, [13]διοργισθεὶς προσέταξεν καὶ τούτοις ὁμοῦ τὸν αὐτὸν 13
τρόπον ἐπιμελῶς ὡς ἐκείνοις ποιῆσαι, μὴ λειπομένοις κατὰ μηδένα
τρόπον τῆς ἐκείνων τιμωρίας· [14]ἀπογραφῆναι δὲ πᾶν τὸ φῦλον ἐξ 14
ὀνόματος, οὐκ εἰς τὴν ἔμπροσθεν βραχεῖ προδεδηλωμένην τῶν ἔργων
κατὰ τρόπον λατρείαν, στρεβλωθέντας δὲ παρηγγελμέναις αἰκίαις τὸ
τέλος ἀφανίσαι μιᾶς ὑπὸ καιρὸν ἡμέρας. [15]ἐγίνετο μὲν οὖν ἡ τού- 15
των ἀπογραφὴ μετὰ πικρᾶς σπουδῆς καὶ φιλοτίμου προσεδρίας ἀπὸ
ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν, ἀνήνυτον λαμβάνουσα τὸ τέλος ἐπὶ
ἡμέρας τεσσεράκοντα. [16]Μεγάλως δὲ καὶ διηνεκῶς ὁ βα- 16
σιλεὺς χαρᾷ πεπληρωμένος, συμπόσια ἐπὶ πάντων τῶν εἰδώλων
συνιστάμενος, πεπληρωμένη πόρρω τῆς ἀληθείας φρενὶ καὶ βεβήλῳ
στόματι, κωφὰ καὶ μὴ δυνάμενα αὐτοῖς λαλεῖν ἢ ἀρήγειν ἐπαινῶν,
εἰς δὲ [τὸν θεὸν] τὰ μὴ καθήκοντα λαλῶν. [17]μετὰ δὲ τὸ προειρημένον 17
τοῦ χρόνου διάστημα προηνέγκαντο οἱ γραμματεῖς τῷ βασιλεῖ, μηκέτι
ἰσχύειν τὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπογραφὴν ποιεῖσθαι διὰ τὴν ἀμέτρητον
αὐτῶν πληθύν· [18]καίπερ ὄντων ἔτι κατὰ τὴν χώραν τῶν πλειόνων, 18
τῶν μὲν κατὰ τὰς οἰκίας ἔτι συνεστηκότων, τῶν δὲ καὶ κατὰ τὸν τό-
πον, ὡς ἀδυνάτου καθεστῶτος πᾶσιν τοῖς ἐπ᾽ Αἴγυπτον στρατηγοῖς.
[19]ἀπειλήσαντος δὲ αὐτοῖς σκληρότερον, ὡς δεδωροκοπημένοις εἰς 19
μηχανὴν τῆς ἐκφυγῆς, συνέβη σαφῶς αὐτὸν περὶ τούτου πιστω-
θῆναι, [20]λεγόντων μετὰ ἀποδείξεως καὶ τὴν χαρτηρίαν ἤδη καὶ τοὺς 20
γραφικοὺς καλάμους, ἐν οἷς ἐχρῶντο, ἐκλελοιπέναι. [21]τοῦτο δὲ ἦν 21

V **11** απλετω V | παραδειγματισμον V | ευκερωτατω V* (ευκαιροτ. Va) | πασι V | τοις 2°] τους V [στελλομενους V | om μηδε 2° A (hab V) | περιβολων V **13** om ως εκεινοις V **14** ουκ εις] εις γαρ V | κατα τροπον] καταπονον V | στρεβλωθεντα A -τες V | παρηγγελμεναις] pr ταις V **15** om ουν V | η]+ γη V | προσεδριας] προς ανδρειαν V | τεσσαρακ. V **16** om χαρα V | πεπληρωμενος] πεπλανημ. V | επι] απο V | φρενι] φρονει A | βεβιλως V* (-βηλω Va) | κωφα] pr τα μεν V | η αρηγειν] παρηγ. V | εις δε τα μη καθ. λαλων A (om V) **17** προσηνεγκαν V **18** συνεστηκοτων] νυν εστηκ. V | om και V* (superscr V1) | τον τοπον] om τον V | αδυνατου] δυνατου A | επ] υπο V **19** πιστωθηναι] πισθηναι V* (πεισθ. Va) **20** χαρτηραν V | εχθρω|το V* vid (εχρ. Va)

ἐνέργεια τῆς τοῦ βοηθοῦντος τοῖς Ἰουδαίοις ἐξ οὐρανοῦ προνοίας A
ἀνικήτου.

1 [1]Τότε προσκαλεσάμενος Ἕρμωνα τὸν πρὸς τῇ τῶν ἐλεφάντων
ἐπιμελείᾳ, βαρείᾳ μεμεστωμένος ὀργῇ καὶ χόλῳ κατὰ πᾶν ἀμετά-
2 θετος, [2]ἐκέλευσεν ὑπὸ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν δαψιλέσι δράκεσι
λιβανωτοῦ καὶ οἴνῳ πλείονι ἀκράτῳ ἅπαντας τοὺς ἐλέφαντας ποτί-
σαι, ὄντας τὸν ἀριθμὸν πεντακοσίους· καὶ ἀγριωθέντας τῇ τοῦ πό-
ματος ἀφθόνῳ χορηγίᾳ εἰσαγαγεῖν πρὸς συνάντησιν τοῦ μόρου τῶν
3 Ἰουδαίων. [3]ὁ μὲν τάδε προστάσσων ἐτρέπετο πρὸς τὴν εὐωχίαν,
συναγαγὼν τοὺς μάλιστα τῶν φίλων καὶ τῆς στρατιᾶς ἀπεχθῶς
4 ἔχοντας πρὸς τοὺς Ἰουδαίους. [4]ὁ δὲ ἐλεφαντάρχης τὸ προσταγὲν
5 ἀραρότως Ἕρμων συνετέλει. [5]οἵ τε πρὸς τούτοις λειτουργοὶ κατὰ
τὴν ἑσπέραν ἐξιόντες τὰς τῶν ταλαιπωρούντων ἐδέσμευον χεῖρας,
τήν τε λοιπὴν ἐμηχανῶντο περὶ αὐτοὺς ἀσφάλειαν ἔννυχον, δό-
6 ξαντες ὁμοῦ λήμψεσθαι τὸ φῦλον πέρας τῆς ὀλεθρίας. [6]οἱ δὲ πά-
σης σκέπης ἔρημοι δοκοῦντες εἶναι τοῖς ἔθνεσιν Ἰουδαῖοι, διὰ τὴν
7 πάντοθεν περιέχουσαν αὐτοὺς μετὰ δεσμῶν ἀνάγκην, [7]τὸν παντο-
κράτορα κύριον καὶ πάσης δυνάμεως δυναστεύοντα, ἐλεήμονα θεὸν
αὐτῶν καὶ πατέρα, δυσκαταπαύστῳ βοῇ πάντες μετὰ δακρύων ἐπε-
8 καλέσαντο, δεόμενοι [8]τὴν κατ' αὐτῶν μεταστρέψαι βουλὴν ἀνοσίαν,
καὶ ῥύσασθαι αὐτοὺς μετὰ μεγαλομεροῦς ἐπιφανείας ἐκ τοῦ παρὰ
9 πόδας ἐν ἑτοίμῳ μόρου. [9]τούτων μὲν οὖν ἡ λιτανία ἐκτενῶς ἀνέ-
10 βαινεν εἰς τὸν οὐρανόν. [10]ὁ δὲ Ἕρμων τοὺς ἀνηλεεῖς ἐλέφαντας
ποτίσας πεπληρωμένους τῆς τοῦ οἴνου πολλῆς χορηγίας καὶ τοῦ
λιβάνου μεμεστωμένους, ὄρθριος ἐπὶ τὴν αὐλὴν παρῆν περὶ τούτων
11 προσαγγείλαι τῷ βασιλεῖ. [11]τὸ δὲ ἀπ' αἰῶνος κτίσμα χρόνου καλὸν
ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ χαριζομένου πᾶσιν, οἷς
12 ἂν αὐτὸς θελήσει, ὕπνου μέρος ἀπέστειλεν εἰς τὸν βασιλέα· [12]καὶ
ἡδίστῳ καὶ βαθεῖ κατεσχέθη τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ δεσπότου, τῆς ἀθέσμου
μὲν προθέσεως πολὺ διεσφαλμένος, τοῦ δὲ ἀμεταθέτου λογισμοῦ με-
13 γάλως διεψευσμένος. [13]οἵ τε Ἰουδαῖοι τὴν προσημανθεῖσαν ὥραν

V **1** την των ελ. επιμελειαν V | αμεταθετον V **2** om δρακεσι V | V αγριωσαντας V | αφθονως A **3** τους μαλιστα] om τους V | εχοντας] εχουσης V **4** αραροτως τω (το V^a) προσταγεν V | Ερμων] pr τω V^* (ras $V^?$) **5** ασφαλιαν V^* (-λειαν V^a) **7** om και 2° V **8** μεταστρεψαι] καταστρεψαι V | επιφανιας V^* (-νειας V^a) **9** om ουν V | εκτενως η λιτανια (-νεια V^a) V **10** περι τουτων] pr τα V **11** χρονου κτισμα V | θεληση V^a | απεστειλεν εις τον βασιλεα subter lineas adscrips V **12** βαθει] βασει A | κατησχεθη A | ενεργια V^* (-γεια V^a) **13** προσ|ημανθησαν V^* προ|σημανθεισαν V^a

A διαφυγόντες, τὸν ἅγιον ἥνουν θεὸν αὐτῶν· καὶ πάλιν ἠξίουν τὸν
εὐκατάλλακτον δεῖξαι μεγαλοσθενοῦς ἑαυτοῦ χειρὸς κράτος ἔθνεσιν
ὑπερηφάνοις. 14 μεσούσης δὲ ἤδη δεκάτης ὥρας σχεδόν, ὁ πρὸς 14
ταῖς κλήσεσιν τεταγμένος, ἀθρόους τοὺς κλητοὺς ἰδών, ἔνυξεν προ-
ελθὼν τὸν βασιλέα. 15 καὶ μόλις διεγείρας, ὑπέδειξε τὸν τῆς συμ- 15
ποσίας καιρὸν ἤδη παρατρέχοντα, τὸν περὶ τούτων λόγον ποιού-
μενος. 16 ὃν ὁ βασιλεὺς λογισάμενος, καὶ τραπεὶς εἰς τὸν πότον, 16
ἐκέλευσεν τοὺς παραγεγονότας ἐπὶ τὴν συμποσίαν ἄντικρυς ἀνα-
κλῖναι αὐτοῦ. 17 οὗ καὶ γενομένου, παρῆνει εἰς εὐωχίαν δόντας 17
ἑαυτούς, τὸ παρὸν τῆς συμποσίας ἐπὶ πολὺ γεραιρομένους εἰς εὐ-
φροσύνην καταθέσθαι μέρος. 18 ἐπὶ πλεῖον δὲ προσκοπτούσης τῆς 18
ὁμιλίας, τὸν Ἕρμωνα προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεύς, μετὰ πικρίας
ἀπειλῆς ἐπυνθάνετο τίνος ἕνεκεν αἰτίας ἰάθησαν οἱ Ἰουδαῖοι τὴν
περιοῦσαν ἡμέραν περιβεβιωκότες. 19 τοῦ δὲ ὑποδείξαντος ὅτι νυκτὸς 19
τὸ προσταγὲν ἐπὶ τέλος ἠγωχέναι, καὶ τῶν φίλων αὐτῶν προσ-
μαρτυρησάντων· 20 τὴν ὠμότητα χείρονα Φαλάριδος ἐσχηκὼς ἔφη 20
τὸ τῆς σήμερον ὕπνῳ χάριν ἔχειν αὐτούς· ἀνυπερθέτως δὲ εἰς τὴν
ὑποστέλλουσαν ἡμέραν κατὰ τὸ ὅμοιον ἑτοίμασον τοὺς ἐλέφαντας
ἐπὶ τὸν τῶν ἀθεμίτων Ἰουδαίων ἀφανισμόν. 21 εἰπόντος δὲ τοῦ 21
βασιλέως, ἀσμένως πάντες μετὰ χαρᾶς οἱ παρόντες ὁμοῦ συναινέ-
σαντες, εἰς τὸν ἴδιον οἶκον ἕκαστος ἀνέλυσεν. 22 καὶ οὐχ οὕτως εἰς 22
ὕπνον κατεχρήσαντο τὸν χρόνον τῆς νυκτός, ὡς εἰς τὸ παντοίους
μηχανᾶσθαι τοῖς ταλαιπώροις δοκοῦσιν ἐμπαιγμούς. 23* Ἀρτι 23
δὲ ἀλεκτρυὼν ἐκέκραγεν ὄρθριος, καὶ τὰ θηρία καθωπλικὼς ὁ Ἕρμων
ἐν τῷ μεγάλῳ περιστύλῳ διεκίνει. 24 τὰ δὲ κατὰ τὴν πόλιν πλήθη 24
συνήθροιστο πρὸς τὴν οἰκτροτάτην θεωρίαν, προσδοκῶντα τὴν πρω-
ίαν μετὰ σπουδῆς. 25 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατὰ τὸν ἀμερῆ ψυχουλκού- 25
μενοι χρόνον, πολύδακρυν ἱκετίαν ἐν μέλεσιν γοεροῖς τείνοντες
τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐδέοντο τοῦ μεγίστου θεοῦ πάλιν αὐτοῖς
βοηθῆσαι συντόμως. 26 οὔπω δὲ ἡλίου βολαὶ κατεπείροντο, καὶ 26

13 ευκαταλακτον (sic) AV **14** δεκατης] και της V | κλισεσιν V* (κλη-
σεσι V^{a}) | τεταγμενοις A | ενυξε V **15** υπεδειξεν V* (-ξε V^{a}) **16** αυ-
τους V **17** ου και γενομενου] και γενομενος V **18** προσκοττουσης]
προβαινουσης V | πικρας V | επυνθανεντο (sic) V* (-νετο V^{a}) | ιαθησαν V*
(ειαθ. V^{a})] ιασθ. A **19** τα προσταγεντα V | ηγηοχεναι V^{a} | αυτων] αυτου V
20 Φαιλαριδος A | υπνῶ] V^{a} (υπνω V* fort) | ειχεν A (εχειν V) | υποστελλουσαν]
επιτελουσαν V | αφανισμω V* vid -σμον V^{a} **21** συναινεσαντες] συνεσαντες
(sic) A | ανελυσε V **22** ως εις το] ωστε V **25** δε] τε V | τον αμερη]
τινα μερη V | ψυχολκουμενοι V | πολυδακρυον V | ικετειαν V^{a} | μελεσι V
26 ουπου A (ουπω V) | κατεσπιρωντο V* -σπειρ. V^{a}

τοῦ βασιλέως τοὺς φίλους ἐκδεχομένου, ὁ Ἕρμων παραστὰς ἐπι- A
καλεῖ πρὸς τὴν ἔξοδον, ὑποδεικνὺς τὸ πρόθυμον τοῦ βασιλέως ἐν
27 ἑτοίμῳ κεῖσθαι. 27τοῦ δὲ ἀποδεξαμένου καὶ καταπλαγέντος ἐπὶ τῇ
ἀνόμῳ ἐξόδῳ, κατὰ πάντα ἀγνωσίᾳ κεκρατημένος ἐπυνθάνετο, ὅτι
28 τὸ διασαφούμενον ἔτι αὐτῷ μετὰ σπουδῆς τετέλεσται. 28τοῦτο δὲ
ἦν ἐνέργεια τοῦ πάντα δεσποτεύοντος θεοῦ, τῶν πρὶν αὐτῷ μεμη-
29 χανημένων λήθην κατὰ διάνοιαν ἐντεθεικότος. 29ὑπεδείκνυεν ὁ Ἕρ-
μων καὶ πάντες οἱ φίλοι τὰ θηρία καὶ τὰς δυνάμεις Ἡτοίμασται,
30 βασιλεῦ, κατὰ τὴν σὴν ἐκτενῆ πρόθεσιν. 30ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς ῥηθεῖσιν
πληρωθεὶς βαρεῖ χόλῳ, διὰ τὸ περὶ τούτων προνοίᾳ θεοῦ διεσκε-
31 δάσθαι πᾶν αὐτοῦ νόημα, ἐνατενίσας μετὰ ἀπειλῆς εἶπεν 31Ὅσοι
γονεῖς παρῆσαν ἢ παίδων γόνοι, τήνδε θηρσὶν ἀγρίοις ἐσκεύασαν
δαψιλῆ θοῖναν ἀντὶ τῶν ἀνεγκλήτων ἐμοὶ καὶ προγόνοις ἐμοῖς ἀπο-
32 δεδιγμένων ὁλοσχερῆ βεβαίαν πίστιν ἐξόχως Ἰουδαίων. 32καίπερ
εἰ μὴ διὰ τὴν τῆς συστροφίας στοργὴν καὶ τῆς χρείας, τὸ ζῆν ἀντὶ
33 τούτων ἐστερήθης. 33οὕτως ὁ Ἕρμων ἀπροσδόκητον ἐπικίνδυνον
ὑπήνεγκεν ἀπειλήν· καὶ τῇ ὁράσει καὶ τῷ προσώπῳ συνεστάλη.
34 34ὁ καθ' εἷς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρέων, τοὺς συνηθροισμέ-
35 νους ἀπέλυσαν ἕκαστον ἐπὶ τὴν ἰδίαν ἀσχολίαν. 35οἵ τε Ἰουδαῖοι
τὰ παρὰ τοῦ βασιλέως ἀκούσαντες, τὸν ἐπιφανῆ θεὸν Κύριον, βα-
σιλέα τῶν βασιλευόντων, ἤνουν, καὶ τῆσδε τῆς βοηθείας αὐτοῦ
36 τετευχότες. 36Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς νόμους ὁ βασιλεὺς
συστησάμενος πᾶν τὸ συμπόσιον, εἰς εὐφροσύνην τραπῆναι παρε-
37 κάλει. 37τὸν δὲ Ἕρμωνα προσκαλεσάμενος μετὰ ἀπειλῆς εἶπεν
Ποσάκις δὲ δεῖ σοι περὶ τούτων αὐτῶν σοι προστάττειν, ἀθλιώτατε;
38 38τοὺς ἐλέφαντας ἔτι καὶ νῦν καθόπλισον εἰς τὴν αὔριον ἐπὶ τὸν
39 τῶν Ἰουδαίων ἀφανισμόν. 39οἱ δὲ συνανακείμενοι συγγενεῖς τὴν
40 ἀσταθῆ διάνοιαν αὐτοῦ θαυμάζοντες, προεφέροντο τάδε 40Βασιλεῦ,
μέχρι τίνος ὧς ἡμᾶς διαπειράζεις, προστάσσων ἤδη τρίτον αὐτοὺς
ἀφανίσαι, καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν πραγμάτων ἐκ μεταβολῆς ἀναλύων τὰ

26 εκδεχομενος V | επικαλει] εκαλει V | υποδεικνυων V | εν ετοι V* (εν V ετοιμη V^a) 27 ανομω] παρανομω V | παντα] παν V | διασαφουμενον] διμαφουν (sic) V* δειμ. V^a | τετελεσθαι V 28 ενεργεια] pr η V | παντα] pr τα V | δεσποτευοντος] δυναστευοντος V | μηχανευμενων V* μεμηχανευμ. V^1 29 ητοιμασθαι V 31 αποδεδειγμ. V | εξοχωσ$\bar{\imath}$] (sic) A 32 στοργης A | τουτου V | εστερεθης V 33 επικινδυνον] pr και V | τη ορασει] τω θρασει V 34 απελυεν V 35 βασιλευοντων] βασιλεων V 36 τους αυτους νομους] τουτους μονους V 37 om δει V | om σοι 2° V 40 ως] + αλλογους (sic) V | τα σοι] τας οικιας A

A σοὶ δεδογμένα; 41 ὃν χάριν ἡ πόλις διὰ τὴν προσδοκίαν ὀχλεῖ· 41
καὶ πληθύουσα συστροφαῖς ἤδη καὶ κινδυνεύει πολλάκις διαρπα-
σθῆναι. 42 Ὅθεν ὁ κατὰ πάντα Φάλαρις βασιλεὺς ἐν- 42
πληθυνθεὶς ἀλογιστίας, καὶ τὰς γινομένας πρὸς ἐπισκοπὴν τῶν
Ἰουδαίων ἐν αὐτῷ μεταβολὰς τῆς ψυχῆς παρ᾽ οὐδὲν ἡγούμενος,
ἀτελέστατον βεβαίως ὅρκον ὁρισάμενος τούτους μὲν ἀνυπερθέτως
πέμψειν εἰς ᾅδην ἐν γόνασιν καὶ ποσὶν θηρίων ἠκισμένους, 43 ἐπι- 43
στρατεύσαντα δὲ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν, ἰσόπεδον πυρὶ καὶ δόρατι στή-
σεσθαι διὰ τάχους, καὶ τὸν ἅβατον ἡμῖν αὐτῶν ναὸν πυρὶ πρή[σα]ν[τα]
ἐν τάχει τῶν συντελούντων ἐκεῖ θυσίαν εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον
καταστήσειν. 44 τότε περιχαρεῖς ἀναλύσαντες οἱ φίλοι καὶ συγγε- 44
νεῖς μετὰ πίστεως, διέτασσον τὰς δυνάμεις ἐπὶ τοὺς εὐκαιροτάτους
τόπους τῆς πόλεως πρὸς τὴν τήρησιν. 45 ὁ δὲ ἐλεφαντάρχης τὰ 45
θηρία σχεδόν, ὡς εἶπεν, εἰς κατάστεμα μανιῶδες ἀγιοχὼς εὐωδεστά-
τοις πόμασιν οἴνῳ λελιβανωμένῳ, φοβερῶς κεκοσμημένα κατασκευαῖς,
46 περὶ τὴν ἕω, τῆς πόλεως ἤδη πλήθεσιν ἀναριθμήτοις κατὰ τοῦ 46
ἱπποδρόμου καταμεμεστωμένης, εἰσελθὼν εἰς τὴν αὐλὴν ἐπὶ τὸ
προκείμενον ὤτρυνε τὸν βασιλέα. 47 ὁ δὲ ὀργῇ βαρείᾳ γεμίσας 47
δυσσεβῆ φρένα, παντὶ τῷ βάρει σὺν τοῖς θηρίοις ἐξώρμησε, βου-
λόμενος ἀτρώτῳ καρδίᾳ καὶ κόραις ὀφθαλμῶν θεάσασθαι τὴν ἐπί-
πονον καὶ ταλαίπωρον τῶν προσεσημαμμένων καταστροφήν. 48 ὡς 48
δὲ τῶν ἐλεφάντων ἐξιόντων ἐπὶ πύλην, καὶ τῆς ἑπομένης ἐνόπλου
δυνάμεως τῆς τε τοῦ πλήθους πορίας κονιορτὸν ἰδόντες, καὶ βα-
ρυηχῆ θόρυβον ἀκούσαντες οἱ Ἰουδαῖοι, 49 ὑστάτην βίου ῥοπὴν αὐ- 49
τοῖς ἐκείνην δόξαντες εἶναι τὸ τέλος τῆς ἀθλιωτάτης προσδοκίας,
εἰς οἶκτον καὶ γόους τραπέντες, κατεφίλουν ἀλλήλους, περιπλεκό-
μενοι τοῖς συγγενέσιν, ἐπὶ τοὺς τραχήλους ἐπιπίπτοντες, γονεῖς παι-
σὶν καὶ μητέρες νεάνισιν· ἕτεραι δὲ νεογνὰ πρὸς μαστοὺς ἔχουσαι
βρέφη τελευταῖον ἕλκοντα γάλα. 50 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἔμ- 50
προσθεν αὐτῶν γεγενημένας ἀντιλήμψεις ἐξ οὐρανοῦ συνιδόντες,

V 41 συστροφας V*vid (-φαις Va) 42 Φαλαρεις A | εμπληθυνθεις Va | αλοτιαις V* (-γιστιαις V1) | ατενεστατον A*vid (ατελ. A1) | αδην] αλην (sic) Avid 43 στησεσθαι] θησεσθαι V | τον αβατον] post τον ras 2 litt A1 | αυτων ημιν V | πρησαντα] πρην AV | θυσιας V 45 αγηοχως Va | om φοβερως κεκοσμημενα V | κατασκευας V+as Va(mg) 46 καταμεμεστωμενοις A 47 εξωρμησεν V* 48 επι] περι V | om τε V | πορειας Va 49 om αυτοις V | αθλειοτατης A | περιπλεκομενην V* (-νοι V1) | συνγενουσιν V | επεπιπτον Vavid | om μητερες V | μαστων V | εχουσαι] εχοντες AV* (εχουσαι Va) | ελκοντα γαλα] ελκονται αλλ A 50 αντιληψεις V

πρηνεῖς ὁμοθυμαδὸν ῥίψαντες ἑαυτούς, καὶ τὰ νήπια χωρίσαντες A
51 τῶν μαστῶν, [51]ἀνεβόησαν φωνῇ μεγάλῃ σφόδρα, τὸν τῆς ἁπάσης
δυνάστην ἱκετεύοντες, οἰκτεῖραι μετὰ ἐπιφανείας αὐτοὺς ἤδη πρὸς
πύλαις ᾅδου καθεστῶτας.

I 1 [1]Ἐλεάζαρος δέ τις ἀνὴρ ἐπίσημος τῶν ἀπὸ τῆς χώρας Ἰουδαίων ἐν
πρεσβείῳ τὴν ἡλικίαν ἤδη λελογχὼς καὶ πάσῃ τῇ κατὰ τὸν βίον ἀρετῇ
κεκοσμημένος, τοὺς περὶ αὐτὸν καταστείλας πρεσβυτέρους ἐπικαλεῖ-
2 σθαι τὸν ἅγιον θεόν, καὶ προσηύξατο τάδε [2]Βασιλεῦ μεγαλοκράτωρ,
ὕψιστε, παντοκράτωρ θεέ, τὴν πᾶσαν διακυβερνῶν ἐν οἰκτιρμοῖς
3 κτίσιν, [3]ἔπιδε ἐπὶ Ἀβραὰμ σπέρμα, ἐφ' ἡγιασμένου τέκνα Ἰακώβ,
μερίδος ἡγιασμένης σου λαὸν ἐν ξένῃ γῇ ξένον ἀδίκως ἀπολλύμενον.
4 [4]πάτερ, σὺ Φαραὼ πληθύνοντα ἅρμασιν τὸν πρὶν Αἰγύπτου ταύτης
δυνάστην ἐπαρθέντα ἀνόμῳ θράσει καὶ γλώσσῃ μεγαλορήμονι σὺν
τῇ ὑπερηφάνῳ στρατιᾷ ποντοβρόχους ἀπώλεσας, φέγγος ἐπιφάνας
5 ἐλέους Ἰσραὴλ γένει. [5]σὺ τὸν ἀναριθμήτοις δυνάμεσιν γαυρωθέντα
Σενναχηρεὶμ βαρὺν Ἀσσυρίων βασιλέα, δόρατι τὴν πᾶσαν ὑποχείριον
ἤδη λαβόντα γῆν καὶ μετεωρισθέντα ἐπὶ τὴν ἁγίαν σου πόλιν, βαρέα
λαλοῦντα κόμπῳ καὶ θράσει, σύ, δέσποτα, ἔθραυσας, ἔκδηλον δεικνὺς
6 ἔθνεσιν πολλοῖς τὸ σὸν κράτος. [6]σὺ τοὺς κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν
τρεῖς ἑταίρους πυρὶ τὴν ψυχὴν αὐθαιρέτως δεδωκότας εἰς τὸ μὴ
λατρεῦσαι τοῖς κενοῖς, διάπυρον δροσίσας κάμινον, ἐρρύσω μέχρι
7 τριχὸς ἀπημάντους, φλόγα πᾶσιν ἐπιπέμψας τοῖς ὑπεναντίοις. [7]σὺ
τὸν διαβολαῖς φθόνου λέουσι κατὰ γῆς ῥιφέντα θηρσὶν βορὰν Δανιὴλ
8 εἰς φῶς ἀνήγαγες ἀσινῆ· [8]τόν τε βυθοτρεφοῦς ἐν γαστρὶ κήτους
Ἰωνᾶν τηκόμενον ἀφιδὼν ἀπήμαντον πᾶσιν οἰκείοις ἀναδείξας,
9 πάτερ. [9]καὶ νῦν, μισούβριˑ πολυέλεε, τῶν ὅλων δικαστά, τάχος
ἐπιφάνηθι τοῖς ἁγίοις Ἰσραὴλ γένους, ὑπὸ ἐβδελυγμένων ἀνόμων

51 απασης] πασης δυναμεως V | επιφανιας V* (-νειας Vᵃ) | καθεστωτες V* V (-τας Vᵃ) VI 1 Ιουδαιων] ιερεων V | λελοχως V | καταστειλας] καταστησας V* (καταστης. Vᵃ) | om και 2° V 2 μεγαλοκρατορ Vᵃ | υψιστα A | παντοκρατορ Vᵃ | οικτειρμοις V* (οικτιρμ. Vᵃ) 3 om επι V | εφ] απο V | ξενων V | απολλυμενων Vᵃ 4 πατερ συ Φαραω] υπο Φαραω sup ras Aᵃ seq spat 2 fort litt | πληθυοντα V | ανομω] τω V | μεγαλωρ. V* μεγαλορ. Vᵃ | ποντοβρυχ. V | απολεσας V* (απωλ. Vᵃ) | ελεου V* (-ους Vᵃ) 5 δυναμεσι V | γαρωθεντα V* (γαυρ. Vᵃ) | Σεναχειρειμ V | βαρυ|ν V* (ν improb Vᵃ) | την πασαν υποχει, [κ]αι μετεωρισθεν, βαρεα λαλουντα madore corrosa rescr Vᵃ | βαρια V* -ρεια Vᵃ | θραυσας V | δικνυεις V* (δεικνυεις Vᵃ) 6 Βαβυλωνα V | διαπυρου V | δροσισας] χρονιας V, | καμινον V | ερυσω V* (ερρ. Vᵃ) | τοιχος vel τειχος A* (τριχ. A¹) | φλογα πασιν] φλογασιν (sic) A 7 βορα A 7—9 multa paene evanuere, nonnulla rescr Vᵃ 8 βυθον τρεφους (sic, sed ε rescr) V | αφιδων] αφελων V 9 μισυβρι V | δικαστα] σκεπαστα V | ταχος] pr το V | αγιοις] απο V

A ἐθνῶν ὑβριζομένοις. [10]εἰ δὲ ἀσεβείαις κατὰ τὴν ἀποικίαν ὁ βίος 10
ἡμῶν ἐνέσχηται, ῥυσάμενος ἡμᾶς ἀπὸ ἐχθρῶν χειρός, ᾧ προαιρῇ,
δέσποτα, ἀπόλεσον ἡμᾶς μόρῳ. [11]μὴ τοῖς ματαίοις οἱ ματαιόφρονες 11
εὐλογησάτωσαν ἐπὶ τῇ τῶν ἠγαπημένων σου ἀπωλείᾳ, λέγοντες Οὐδὲ
ὁ θεὸς αὐτῶν ἐρύσατο αὐτούς. [12]σὺ δὲ ὁ πᾶσαν ἀλκὴν καὶ δυναστείαν 12
ἔχων ἅπασαν, αἰώνιε, νῦν ἔπιδε· ἐλέησον ἡμᾶς τοὺς καθ' ὕβριν
ἀνόμων ἀλόγιστον ἐκ τοῦ ζῆν μεθισταμένους ἐν ἐπιβούλων τρόπῳ.
[13]πτηξάτω δὲ ἔθνη σὴν δύναμιν ἀνίκητον σήμερον, ἔντιμε, δυνάμεις 13
ἔχων ἐπὶ σωτηρίαν Ἰακὼβ γένους. [14]ἱκετεύει σε τὸ πᾶν πλῆθος τῶν 14
νηπίων καὶ οἱ τούτων γονεῖς μετὰ δακρύων. [15]δειχθήτω πᾶσιν 15
ἔθνεσιν, ὅτι μεθ' ἡμῶν εἶ, κύριε, καὶ οὐκ ἀπέστρεψας τὸ πρόσωπόν
σου ἀφ' ἡμῶν· ἀλλὰ καθὼς εἶπας Οὐδὲ ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν
ὄντων ὑπέριδον αὐτούς, οὕτως ἐπιτέλεσον, κύριε. [16]Τοῦ δὲ 16
Ἐλεαζάρου λήγοντος ἄρτι τῆς προσευχῆς, ὁ βασιλεὺς σὺν τοῖς θηρίοις
καὶ παντὶ τῷ τῆς δυνάμεως φρυάγματι κατὰ τὸν ἱππόδρομον παρῆγεν.
[17]καὶ θεωρήσαντες οἱ Ἰουδαῖοι, μέγα εἰς οὐρανὸν ἀνέκραξαν, ὥστε 17
καὶ τοὺς παρακειμένους αὐλῶνας συνηχῆσαντας ἀκατάσχετον πτοὴν
ποιῆσαι παντὶ τῷ στρατοπέδῳ. [18]τότε ὁ μεγαλόδοξος καὶ παντο- 18
κράτωρ καὶ ἀληθινὸς θεός, ἐπιφάνας τὸ ἅγιον αὐτοῦ πρόσωπον,
ἠνέῳξεν τὰς οὐρανίους πύλας, ἐξ ὧν δεδοξασμένοι δύο φοβεροειδεῖς
ἄγγελοι κατέβησαν φανεροὶ πᾶσιν πλὴν τοῖς Ἰουδαίοις, [19]καὶ ἀντέ- 19
στησαν, καὶ τὴν δύναμιν τῶν ὑπεναντίων ἐπλήρωσαν ταραχῆς καὶ
δειλίας καὶ ἀκινήτοις ἔδησαν πέδαις. [20]καὶ ὑπόφρικον καὶ τὸ τοῦ 20
βασιλέως σῶμα ἐγενήθη, καὶ λήθη τὸ θράσος αὐτοῦ τὸ βαρύθυμον
ἔλαβεν. [21]καὶ ἀπέστρεψαν τὰ θηρία ἐπὶ τὰς συνεπομένας ἐνόπλους 21
δυνάμεις, καὶ κατεπάτουν αὐτοὺς καὶ ὠλέθρευον. [22]Καὶ μετε- 22
στράφη τοῦ βασιλέως ἡ ὀργὴ εἰς οἶκτον καὶ δάκρυα ὑπὲρ τῶν ἔμπρο-
σθεν αὐτῷ μεμηχανευμένων. [23]ἀκούσας γὰρ τῆς κραυγῆς, καὶ συνιδὼν 23
πρηνεῖς ἅπαντας εἰς τὴν ἀπώλειαν, δακρύσας μετ' ὀργῆς τοῖς φίλοις
διεπειλεῖτο, λέγων [24]Παραβασιλεύετε, καὶ τυράννους ὑπερβεβηκότες 24
ὠμότητι· καὶ ἐμὲ αὐτὸν τὸν ὑμῶν εὐεργέτην ἐπιχειρεῖτε τῆς ἀρχῆς ἤδη
καὶ τοῦ πνεύματος μεθιστᾶν, λάθρα μηχανώμενοι τὰ μὴ συμφέροντα

V 9 υβριζομενους V 10 ω] ως V 11 om τη V | απωλια V* (-λεια V^a) | ερρυσατο V^a 12 ανομον V | μεθιστανομενους V 13 εντιμε] εν τινι με A | δυναμεις] δυναμει A δυναμιν V | σωτηρια V 15 om εθνεσιν V | ουδε] οτι ουδ V | υπερειδον V 17 συνηχθησανταs AV | om πτοην V 18 om και 1° V 20 βαρυθμον V* (-θυμ. V^a) 21 αυτας V 23 διεπειλειτο] ηπειλειτο V* (-λητο V^a) 24 υπερβεβηκετε V | εμε αυτον] εμαυτον V | τον υμων] om τον V | επιχειρητε V* (-ρειτε V^a)

25 τῇ βασιλείᾳ. [25]τίς τοὺς κρατήσαντας ἡμῶν ἐν πίστει τὰ τῆς χώρας Α
ὀχυρώματα τῆς οἰκίας ἀποστήσας, ἕκαστον ἀλόγως ἠθροισεν ἐνθάδε;
26 [26]τίς τοὺς ἐξ ἀρχῆς εὐνοίᾳ πρὸς ἡμᾶς κατὰ πάντα διαφέροντας πάντων
ἐθνῶν, καὶ τοὺς χειρίστους πλεονάκις ἀνθρώπων ἐπιδεδιγμένους
27 κινδύνους, οὕτως ἀθέσμως περιέβαλεν αἰκίαις; [27]λύσατε, ἐκλύσατε
ἄδικα δεσμά· εἰς τὰ ἴδια μετ᾽ εἰρήνης ἐξαποστείλατε, τὰ προστεταγμένα
28 παραιτησάμενοι. [28]ἀπολύσατε τοὺς υἱοὺς τοῦ παντοκράτορος ἐπου-
ρανίου θεοῦ ζῶντος, ὃς ἀφ᾽ ἡμετέρων μέχρι τοῦ νῦν προγόνων ἀπα-
ραπόδιστον εὐστάθειαν μετὰ δόξης προφέρει τοῖς ἡμετέροις πράγ-
29 μασιν. [29]ὁ μὲν οὖν ταῦτα ἐξέλεξεν· οἱ δὲ ἐν ἀμερεῖ χρόνῳ λυθέντες,
τὸν ἅγιον σωτῆρα θεὸν αὐτῶν ηὐλόγουν, ἄρτι τὸν θάνατον ἐκπεφυ-
30 γότες. [30]Εἶτα ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν πόλιν τὸν ἐπὶ τῶν προσόδων
προσκαλεσάμενος, ἐκέλευσεν οἶνους τε καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς εὐωχίαν
ἐπιτήδεια τοῖς Ἰουδαίοις χορηγεῖν ἐπὶ ἡμέρας ἑπτά, κρίνας αὐτούς,
ἐν ᾧ τόπῳ ἔδοξαν τὸν ὅλεθρον ἀναλαμβάνειν, ἐν τούτῳ ἐν εὐφροσύνῃ
31 πάσῃ σωτήρια ἀγαγεῖν. [31]τότε οἱ τὸ πρὶν ἐπονείδιστοι καὶ πλησίον
τοῦ ᾅδου, μᾶλλον δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ βεβηκότες, ἀντὶ πικροῦ καὶ δυσατάκτου
μόρου κώθωνα σωτήριον συστησάμενοι, τὸν εἰς πτῶσιν αὐτοῖς καὶ
τάφον ἡτοιμασμένον τόπον κλισίας κατεμερίσαντο πλήρεις χαρμονῆς.
32 [32]καταλήξαντες δὲ θρήνων πανόδυρτον μέλος, ἀνέλαβον ᾠδὴν πάτριον,
τὸν Ἰσραὴλ σωτῆρα καὶ τερατοποιὸν αἰνοῦντες θεόν· οἰμωγὴν δὲ
πᾶσαν καὶ κωκυτὸν ἀπωσάμενοι, χοροὺς συνίσταντο εὐφροσύνης
33 εἰρηνικῆς σημεῖον. [33]ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ βασιλεὺς περὶ τούτων συμ-
πόσιον βαρὺ συνάγων, ἀδιαλείπτως εἰς οὐρανὸν ἀνθωμολογεῖτο μεγα-
34 λομερῶς ἐπὶ τῇ παραδόξῳ γενηθείσῃ αὐτῶν σωτηρίᾳ. [34]οἵ τε πρὶν εἰς
ὅλεθρον καὶ οἰονοβρώτους αὐτοὺς ἔσεσθαι τιθέμενοι καὶ μετὰ χαρᾶς
ἀπογραψάμενοι, κατεστέναξαν αἰσχύνην ἐφ᾽ ἑαυτοῖς περιβαλόμενοι,
35 καὶ πυρόπνουν τόλμαν ἀκμαίως ἐσβεσμένοι. [35]οἵ τε τὸν Ἰουδαῖοι, καθὼς
προειρήκαμεν, συστησάμενοι τὸν προειρημένον χορόν, μετ᾽ εὐωχίας

25 τις τους κρατησαντας] της του κρατησαντος A | αποστησας] αποδησας V V | ενθα V **26** παντα] παντας A | και] pr μεσον δε V | επιδεδειγμ. V **27** προστεταγμενοι] προπεπραγμενα V **28** μετα δοξης ευσταθειαν V | προφερει] παρεχει V **29—30** multa paene evanuere in V **29** εξελεξεν] ελεξεν V **30** πολιν] + απαλλαγεις V | ευωχιαν] ευχιων (sic) V | σωτηριαν V | αγαγειν] αγειν V **31** πληρης V* (-ρεις Va) **32** καταληξαντες] ε sup ras Aa | θρηνων V | πανοδ. μελος] pr και V | Ισραηλ σωτηρα] Ιηλ· ορα· (sic) A om σωτηρα V | δε 2°] τε V | ειρηνικης] ειρηνης V **33** συναγαγων V | om αυτων V **34** οινοβρωτους A | om και 2° V | απογραψαμενοι] αποστρεψαμενοι V | εφ] επι V | περιβαλλομενοι V | πυροπνουν] pr την V | ακμαιως] ακλεως V **35** χορον] χρονον A χρον· (sic) V* (χορον Va)

A ἐν ἐξομολογήσεσιν ἱλαραῖς καὶ ψαλμοῖς διῆγον. [36]καὶ κοινὸν ὁρισάμενοι περὶ τούτων θεσμὸν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν παροικίαν αὐτῶν εἰς γενεάς, τὰς προειρημένας ἡμέρας ἄγειν ἔστησαν εὐφροσύνους, οὐ πότου χάριν καὶ λιχνείας, σωτηρίας δὲ τῆς διὰ θεὸν γενομένης αὐτοῖς. [37]ἐνέτυχον δὲ τῷ βασιλεῖ, τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν εἰς τὰ ἴδια αἰτούμενοι. [38]Ἀπογράφονται δὲ αὐτοὺς ἀπὸ πέμπτης καὶ εἰκάδος τοῦ Παχὼν ἕως τῆς τετάρτης τοῦ Ἐπιφί, ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα· συνίστανται δὲ αὐτῶν τὴν ἀπώλειαν ἀπὸ πέμπτης τοῦ Ἐπιφὶ ἕως ἑβδόμης, ἡμέραις τρισίν. [39]ἐν αἷς καὶ μεγαλοδόξως ἐπιφάνας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ὁ τῶν πάντων δυνάστης ἀπταίστους αὐτοὺς ἐρρύσατο ὁμοθυμαδόν. [40]Εὐχοῦντο δὲ πάνθ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως χορηγούμενοι μέχρι τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης, ἐν ᾗ καὶ τὴν ἐντυχίαν ἐποιήσαντο περὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν. [41]συναινέσας δὲ αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς ἔγραψεν αὐτοῖς τὴν ὑπογεγραμμένην ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς κατὰ πόλιν στρατηγοὺς μεγαλοψύχως τὴν ἐκτενίαν ἔχουσαν [1]Βασιλεὺς Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ τοῖς κατ' Αἴγυπτον στρατηγοῖς καὶ πᾶσιν τοῖς τεταγμένοις ἐπὶ πραγμάτων χαίρειν καὶ ἐρρῶσθαι. [2]ἐρρώμεθα δὲ καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα ἡμῶν, κατευθύνοντος ἡμῖν τοῦ μεγάλου θεοῦ τὰ προστάγματα, καθὼς προαιρούμεθα. [3]τῶν φίλων τινὲς κατὰ κακοήθειαν πυκνότερον ἡμῖν παρακείμενοι, συνέπεισαν ἡμᾶς εἰς τὸ τοὺς ὑπὸ τὴν βασιλείαν Ἰουδαίους συναθροίσαντας τὰ συστήματα κολάζεσθαι ξενιζούσαις ἀποστάντων τιμωρίαις· [4]προφερόμενοι μηδέποτε εὐσταθήσειν τὰ πράγματα ἡμῶν, δι' ἣν ἔχουσιν οὗτοι πρὸς τὰ ἔθνη δυσμενίαν, μέχρι ἂν συντελεσθῇ τοῦτο. [5]οἳ καὶ δεσμίους καταγαγόντες αὐτοὺς μετὰ σκυλμῶν ὡς ἀνδράποδα, μᾶλλον δὲ ὡς ἐπιβούλους, ἄνευ πάσης ἀνακρίσεως καὶ ἐξετάσεως ἐπεχείρησαν ἀνελεῖν, νόμου Σκυθῶν ἀγριοτέραν ἐνπεπηρμένοι ὠμότητα. [6]ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις σκληρότερον διαπειλησάμενοι, καθ' ἣν ἔχομεν πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους ἐπιεικίαν, μόγις τὸ ζῆν αὐτοῖς χαριζόμενοι, καὶ τὸν ἐπουράνιον θεὸν ἐγνωκότες ἀσφαλῶς ὑπερισπικότα τῶν Ἰουδαίων,

V **36** λιχνιας V **38** εικαδος] os sup ras V[1] | om του Παχων V | Επιφει (1°) A | om επι V | ημερας V* (-ραις V[a]) **39** om αυτους V **40** πανθ] π sup ras A[2] **41** δε] τε V VII **1** ερρωσθε A **2** κατευθυναντος V | προσταγματα] πραγματα V | καθως προαιρ.] καθωσπερ αιρ. V **3** των φιλων] pr και V | om κατα V | συνεπεισαν] επεισαν V | τα συστηματα] om τα V | κολασασθαι V | αποστατων V **4** μηδεποτε] μηποτε V | εθνη] pr παντα V | δυσμενειαν V[a] | om αν V **5** καταγαγοντες] συναγαγοντες V | επεχειρησαν] προεπεχ. V | om ανελειν V | ενπεπηρμενοι] ενπεπορπημενοι V | ωμοτητα] ωμ rescr V[a] **6** δε] γε V | απαντας] παντας V | επιεικειαν V[a] | χαρισαμενοι V

7 ὡς πατέρα ὑπὲρ υἱῶν διὰ παντὸς συμμαχοῦντα, [7]τήν τε τοῦ φίλου Α
ἣν ἔχουσιν βεβαίαν πρὸς ἡμᾶς καὶ τοὺς προγόνους ἡμῶν εὔνοιαν
ἀναλογισάμενοι, δικαίως ἀπολελύκαμεν πάσης καθ' ὁντινοῦν αἰτίας
8 τρόπον. [8]καὶ προστετάχαμεν ἑκάστῳ πάντας εἰς τὰ ἴδια ἐπιστρέ-
φειν, ἐν παντὶ τρόπῳ μηθενὸς αὐτοὺς τὸ σύνολον καταβλάπτοντος,
9 μήτε ὀνειδίζοντος περὶ τῶν γεγενημένων παρὰ λόγον. [9]γινώσκετε γὰρ
ὅτι κατὰ τούτων ἐάν τι κακοτεχνήσωμεν πονηρόν, ἢ ἐπιλυπήσωμεν
αὐτοὺς τὸ σύνολον, οὐκ ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸν πάσης δεσπόζοντα
δυνάμεως θεὸν ὕψιστον ἀντικείμενον ἡμῖν ἐπ' ἐκδίκησιν τῶν πραγ-
10 μάτων κατὰ πᾶν ἀφεύκτως διὰ παντὸς ἕξομεν. ἔρρωσθε. [10]Λα-
βόντες δὲ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, οὐκ ἐσπούδασαν εὐθέως περὶ τὴν
ἄφοδον, ἀλλὰ τὸν βασιλέα προσηξίωσαν τοὺς ἐκ τοῦ γένους τῶν
Ἰουδαίων τὸν ἅγιον θεὸν αὐθαιρέτως παραβεβηκότας τοῦ θεοῦ τὸν
11 νόμον, τυχεῖν δι' αὐτῶν τῆς ὀφειλομένης κολάσεως· [11]προφερόμενοι
τοὺς γαστρὸς ἕνεκεν τὰ θεῖα παραβεβηκότας προστάγματα μηδέποτε
12 εὐνοήσειν μηδὲ τοῖς τοῦ βασιλέως προστάγμασιν. [12]ὁ δὲ τἀληθὲς αὐτοὺς
λέγειν παραδεξάμενος καὶ παραινέσας, ἔδωκεν αὐτοῖς ἄδειαν πάντων,
ὅπως τοὺς παραβεβηκότας τοῦ θεοῦ τὸν νόμον ἐξολεθρεύσωσιν κατὰ
πάντα τὸν ὑπὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τόπον μετὰ παρρησίας, ἄνευ
13 πάσης βασιλικῆς ἐξουσίας καὶ ἐπισκέψεως. [13]τότε κατευφημήσαντες
αὐτόν, ὡς πρέπον ἦν, οἱ τούτων ἱερεῖς καὶ πᾶν τὸ πλῆθος, ἐπιφωνή-
14 σαντες τὸ ἀλληλουιά, μετὰ χαρᾶς ἀνέλυσαν· [14]οὗτοί τε τὸν ἐμπεσόντα
τῶν μεμιαμμένων ὁμοεθνῆ κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπέκτεννον, καὶ μετὰ παρα-
15 διγματισμῶν ἀνῄρουν. [15]ἐκείνῃ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἀνεῖλον ὑπὲρ τοὺς
τριακοσίους ἄνδρας, ἣν καὶ ἤγαγον εὐφροσύνην μετὰ χαρᾶς βεβήλους
16 χειρωσάμενοι. [16]αὐτοὶ δὲ οἱ μέχρι θανάτου τὸν θεὸν ἐσχηκότες,
παντελῆ σωτηρίαν ἀπόλυσιν ἐσχηκότες, ἀνέζευξαν ἐκ τῆς πόλεως
παντοίοις εὐωδεστάτοις ἄνθεσιν κατεστεμμένοι μετ' εὐφροσύνης καὶ

6 πατερα] $\overline{\pi\eta\rho}$ (sic) V **7** ην] pr δι AV | εχουσι V | απελυσαμεν V | om V πασης V | καθ οντινα ουν V^a **8** τροπω] τοπω V | μηθεν A μηδενος V | αυτοις V | ονειδιζοντος] ονειδιζειν V | γεγενημενων] γενομενων V **9** κακοτεχνασωμεν V | εκδικησει V | ερρωσθαι AV* (-σθε V^a) **10** ευθεως] + γενεσθαι V | αφοδον] ανωδον V (αποδ. V^a) | βασιλεως A | προσηξιωσαν] ξιω sup ras A^a | αυθετως V* (-θαιρετως V^a) | δια την A (δι αυτων V) | οφειλομενης] οφιλουσης V* (οφειλ. V^a) **11** προσταγμασιν] πραγμασιν V **12** εξολοθρευσωσιν V* (-σι V^a) | την βασιλειαν V | και 2°] η V **13** το αλλ.] pr τον A **14** ουτοι] ουτως V | μεμιασμενων V | ομοεθνει V* (-νη V^a) | απεκτεννον] εκολαζοντο V | παραδειγμ. V **15** om ην V | χειρωσαμενοι] κεχειρωμενοι V **16** σωτηριαν απολυσιν] σωτηριας απολαυσιν V | εσχηκοτες 2°] ειληφοτες V | ανεζευξεν A | om ευωδεστατοις V | ανθεσι V

A βοῆς, ἐν αἴνοις καὶ πανμελέσιν ὕμνοις εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ τῶν
πατέρων αὐτῶν ἁγίῳ σωτῆρι τοῦ Ἰσραήλ. 17 Παραγενηθέντες 17
δὲ εἰς Πτολεμαίδα τὴν ὀνομαζομένην διὰ τὴν τοῦ τόπου ἰδιότητα
ῥοδοφόρον, ἐν ᾗ προσέμεινεν αὐτοὺς ὁ στόλος κατὰ κοινὴν αὐτῶν
βουλὴν ἡμέρας ἑπτά, 18 ἐκεῖ ἐποίησαν πότον σωτηρίου, τοῦ βασιλέως 18
χορηγήσαντος αὐτοῖς εὐψύχως τὰ πρὸς τὴν ἄφιξιν πάντα ἑκάστῳ ἕως
ἐπὶ τὴν ἰδίαν οἰκίαν. 19 καταχθέντες δὲ μετ' εἰρήνης ἐν ταῖς πρεπού- 19
σαις ἐξομολογήσεσιν, ὡσαύτως κἀκεῖ ἔστησαν καὶ ταύτας ἄγειν τὰς
ἡμέρας ἐπὶ τὸν τῆς παροικίας αὐτῶν χρόνον εὐφροσύνους· 20 ἃς καὶ 20
ἀνιερώσαντες ἐν στήλῃ, κατὰ τὸν τῆς συμποσίας τόπον προσευχῆς
καθιδρύσαντες, ἀνέλυσαν ἀσινεῖς, ἐλεύθεροι, ὑπερχαρεῖς, διά τε γῆς
καὶ θαλάσσης καὶ ποταμοῦ ἀνασωζόμενοι τῇ τοῦ βασιλέως ἐπιταγῇ,
ἕκαστος εἰς τὴν 21 ἔμπροσθεν, ἐν τοῖς ἐχθροῖς ἐξουσίαν ἐσχηκότες 21
μετὰ δόξης καὶ φόβου, τὸ σύνολον ὑπὸ μηδενὸς διασεισθέντες τῶν
ὑπαρχόντων. 22 καὶ πάντα τὰ ἑαυτῶν πάντες ἐκομίσαντο ἐξ ἀπο- 22
γραφῆς, ὥστε τοὺς ἔχοντάς τι μετὰ φόρου μεγίστου ἀποδοῦναι αὐτοῖς,
τὰ μεγαλεῖα τοῦ μεγάλου θεοῦ ποιήσαντος τελέως ἐπὶ σωτηρίᾳ αὐτῶν.
23 Εὐλογητὸς ὁ ῥύστης Ἰσραὴλ εἰς τοὺς ἀεὶ χρόνους. ἀμήν. 23

V **16** om εν A^1 (hab ut vid ante ενοις (sic) A^*) | παμμελεσιν V^a | αγιω σωτηρι] αγιων σοι A αιωνιω V **17** ροδοφονον A **18** σωτηριον V | παντας A | επι] εις V **19** χρονον sup ras A^a **20** καθυδρυσαντες (sic) A | υπερχαρις A | εκαστον A | εις την]+ιδιαν· και πλειστην V **21** om εν V | φοβου και δοξης V **22** φορου] φοβου V | μεγαλου] μεγιστου V | τελειως V

Subscr Μακκαβαιων γ′ AV

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ

I 1 ΦΙΛΟΣΟΦΩΤΑΤΟΝ λόγον ἐπιδείκνυσθαι μέλλων, εἰ αὐτοδέσποτός A
ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός, συμβουλεύσαιμ᾽ ἂν ὑμῖν ὀρθῶς
2 ὅπως προθύμως προσέχητε τῇ φιλοσοφίᾳ. [2]καὶ γὰρ ἀναγκαῖος εἰς
ἐπιστήμην παντὶ ὁ λόγος, καὶ ἄλλως τῆς μεγίστης ἀρετῆς, λέγω δὴ
3 φρονήσεως, περιέχει ἔπαινον. [3]εἰ ἄρα τῶν σωφροσύνης κωλυτικῶν
παθῶν ὁ λογισμὸς φαίνεται ἐπικρατεῖν, γαστριμαργίας τε καὶ ἐπι-
4 θυμίας· [4]ἀλλὰ καὶ τῶν τῆς δικαιοσύνης ἐμποδιστικῶν παθῶν κυριεύειν
ἀναφαίνεται, οἷον κακοηθείας, καὶ τῶν τῆς ἀνδρίας ἐμποδιστικῶν
5 παθῶν, θυμοῦ τε καὶ πόνου καὶ φόβου. [5]πῶς οὖν, ἴσως εἴποιεν ἄν
τινες, εἰ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, λήθης καὶ ἀγνοίας οὐ δεσπό-
6 ζει; γελοῖον ἐπιχειροῦντες λέγειν· [6]οὐ γὰρ τῶν ἑαυτοῦ παθῶν ὁ
λογισμὸς κρατεῖ, ἀλλὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης καὶ ἀνδρείας καὶ σω-
φροσύνης καὶ φρονήσεως ἐναντίων· καὶ τούτων, οὐχ ὥστε αὐτὰ κατα-
7 λῦσαι, ἀλλ᾽ ὥστε αὐτοῖς μὴ εἶξαι. [7]Πολλαχόθεν μὲν οὖν καὶ
ἀλλαχόθεν ἔχοιμ᾽ ἂν ὑμῖν ἐπιδεῖξαι, ὅτι αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν
8 ὁ εὐσεβὴς λογισμός. [8]πολὺ δὲ πλέον τοῦτο ἀποδείξαιμι ἀπὸ τῆς
ἀνδραγαθείας τῶν ὑπὲρ ἀρετὴν ἀποθανόντων, Ἐλεαζάρου τε καὶ
9 ἑπτὰ ἀδελφῶν καὶ τῆς τούτων μητρός. [9]ἅπαντες γὰρ οὗτοι τῶν ἕως
θανάτου πόνων ὑπεριδόντες ἐπεδείξαντο ὅτι περικρατεῖ τῶν παθῶν

Inscr Μακκαβαιων δ' ℵAV I 1 μελλον V* (-λλων Va) | om ευσε- ℵV
βης V | προσεχητε προθυμως ℵV | φιλοσοφια]+τοις μελλουσιν λεγεσθαι V
2 μεγιστης]+ων V 3 ει αρα] η γαρ V* ου γαρ μεν Va 4 εμπο-
διστικων (1°) A | κυριευειν] κωλυειν V | κακοηθιας ℵ | και 2°] pr τε V | αν-
δρειας V: item 6 | θυμου] pr κυριευειν αναφαινεται V | φοβου και πονου ℵ
5 ειποιεν αν τις ℵ* ειποι αν τις ℵc.a V 6 εαυτου] αυτου ℵV | om και
φρονησεως ℵV | τουτων] των τοιουτων ℵ 7 αυτοκρατωρ] pr δεσποτης
V | om ευσεβης ℵV 8 ανδραγαθειας] καλοκαγαθιας ℵ ανδρειας V*
(ανδραγ. V1 mg) | αρετην ℵV | επτα] pr των ℵ* (improb ℵc.a) 9 παντες
ℵ* (απαντες ℵc.a) | τους εως θαν. πονους ℵV

A ὁ λογισμός. [10]τῶν μὲν οὖν ἀρετῶν ἔπεστί μοι ἐπαινεῖν τοὺς κατὰ 10
τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπὲρ τῆς καλοκἀγαθίας ἀποθανόντας μετὰ τῆς
μητρὸς ἄνδρας· τῶν δὲ τιμῶν μακαρίσαιμ' ἄν. [11]θαυμασθέντες γὰρ 11
ἐκεῖνοι οὐ μόνον ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἐπὶ τῇ ἀνδρίᾳ καὶ τῇ
ὑπομονῇ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν αἰκισαμένων, αἴτιοι κατέστησαν τοῦ
καταλυθῆναι τὴν κατὰ τοῦ ἔθνους τυραννίδα, νικήσαντες τὸν τύραννον
τῇ ὑπομονῇ, ὥστε καθαρισθῆναι δι' αὐτῶν τὴν πατρίδα. [12]ἀλλὰ καὶ 12
περὶ τούτου νῦν αὐτίκα δὴ λέγειν ἐξέσται, ἀρξαμένων τῆς ὑποθέσεως,
ὅπερ εἴωθα ποιεῖν, καὶ οὕτως εἰς τὸν περὶ αὐτῶν τρέψομαι λόγον,
δόξαν διδοὺς τῷ πανσόφῳ θεῷ.

[13]Ζητοῦμεν δὴ τοίνυν, εἰ αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ λογισμός. 13
[14]διακρίνωμεν δέ, τί ποτέ ἐστιν λογισμός, καὶ τί πάθος, καὶ πόσαι 14
παθῶν εἰδέαι, καὶ εἰ πάντων ἐπικρατεῖ τούτων ὁ λογισμός. [15]λογισμὸς 15
μὲν δὴ τοίνυν ἐστὶν νοῦς μετὰ ὀρθοῦ βίου προτιμῶν τὸν σοφίας λόγον.
[16]σοφία δὴ τοίνυν ἐστὶν γνῶσις θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων, 16
καὶ τῶν τούτων αἰτιῶν. [17]αὕτη δὴ τοίνυν ἐστὶν ἡ τοῦ νόμου παι- 17
δία, δι' ἧς τὰ θεῖα σεμνῶς καὶ τὰ ἀνθρώπινα συμφερόντως μαν-
θάνομεν. [18]Τῆς δὲ σοφίας εἰδέαι καθεστᾶσιν φρόνησις καὶ 18
δικαιοσύνη καὶ ἀνδρία καὶ σωφροσύνη. [19]κυριωτάτη δὲ πάντων ἡ 19
φρόνησις, ἐξ ἧς δὴ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖ. [20]παθῶν δὲ 20
φύσεις εἰσὶν αἱ περιεκτικώταται δύο, ἡδονή τε καὶ πόνος· τούτων δὲ
ἑκάτερον καὶ περὶ τὴν ψυχὴν πέφυκεν. [21]πολλαὶ δὲ καὶ περὶ τὴν 21
ἡδονὴν καὶ τὸν πόνον παθῶν εἰσιν ἀκολουθίαι. [22]πρὸ μὲν οὖν τῆς 22
ἡδονῆς ἐστιν ἐπιθυμία· μετὰ δὲ τὴν ἡδονήν, χαρά. [23]πρὸ δὲ τοῦ 23

ℵV **10** κατα τουτον] κατ εκεινον V | ανδρας] παιδας V | μακαρισαιμι V^a | αν] + αυτους V **11** om εκεινοι ℵ | επι τη ανδρια (-δρεια V)] επ ανδρια ℵ | και τη υπομονη] om ℵ* και υπομ. $ℵ^{c.a}$V **12** τουτου] του ℵ τουτων V | om νυν V | αρξαμενων ℵV | om εις V | αυτον V^* (αυτων V^a) **13** ζητουμεν δη τοινυν] ζητουμενου δη τουτου V | αυτοκρατωρ] δεσποτης V | εστι ℵ* (-τιν $ℵ^{c.a}$) **14** διακρινωμεν δε] διακρινομεν ℵ* και διακρινομεν $ℵ^{c.a}$ διακρινωμεν V | om τι 2° ℵ | παθων] pr των V **15** om μεν ℵ* (hab $ℵ^{c.a}$) | om δη V | ορθου (-θους A) βιου] ορθου λογου ℵV | σοφιας λογον] σοφιας βιον ℵ σοφον βιον V **16** γνως V^* (γνωσις $V^{a\,(vid)}$) | ανθρωπιων ℵ **17** παιδεια V | συμφεροντως] υμφερ rescr $ℵ^1$ **18** καθεστηκασιν ℵ + τεσσαρες $ℵ^{c.b}$ | ανδρεια V **19** κυριοτατη A κυριοτητι V^* (-ωτατη V^a) | δη] δεη (sic) A δε ℵ | των παθων] om των ℵ **20** φυσις ℵA | εκατερος ℵ* εκατερων V^* (-ρον $ℵ^{c.a}V^a$) | και περι] pr και περι το σωμα η γλωσσα (sic) V^* improb η γλ. $V^{1\,(fort)}$ | πεφυκος V^a **21** πολλα A | τω] πονων A (sed τῶ prius ut vid) | παθων] αγαθω] ℵ | ακολουθιαι] ακολουθ rescr $ℵ^1$

24 πόνου ἐστὶν φόβος· μετὰ δὲ τὸν πόνον, λύπη. [24]θυμὸς δὲ κοινὸν A
πάθος ἐστὶν ἡδονῆς καὶ πόνου, ἐὰν ἐννοηθῇ τις ὅτε αὐτῷ περιέπεσεν.
25 [25]ἐν δὲ τῇ ἡδονῇ ἐστιν καὶ ἡ κακοήθης διάθεσις, πολυτροπωτάτη
26 πάντων τῶν παθῶν οὖσα. [26]κατὰ μὲν ψυχῆς ἀλαζονία καὶ φιλαργυ-
27 ρία καὶ φιλοδοξία καὶ φιλονεικία καὶ βασκανία· [27]κατὰ δὲ τὸ σῶμα
28 παντοφαγία καὶ λαιμαργία καὶ μονοφαγία. [28]καθάπερ οὖν δυοῖν
τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς φυτῶν ὄντων ἡδονῆς τε καὶ πόνου, πολλαὶ
29 τούτων τῶν παθῶν εἰσιν παραφυάδες· [29]ὧν ἕκαστος ὁ πανγέωργος
λογισμὸς περικαθαίρων τε καὶ ἀποκνίζων καὶ περιπλέκων καὶ ἐπάρ-
30 δων καὶ πάντα τρόπον μεταχέων ἐξημεροῖ τὰς τῶν ἠθῶν καὶ παθῶν
ὕλας. [30]Ὁ γὰρ λογισμὸς τῶν μὲν ἀρετῶν ἐστιν ἡγεμών, τῶν
δὲ παθῶν αὐτοκράτωρ. ἐπιθεώρει γε τοίνυν πρῶτον διὰ τῶν κωλυτι-
κῶν τῆς σωφροσύνης ἔργων, ὅτι αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν παθῶν ὁ
31 λογισμός. [31]σωφροσύνη δὴ τοίνυν ἐστὶν ἐπικράτεια τῶν ἐπιθυμιῶν.
32 [32]τῶν δὲ ἐπιθυμιῶν αἱ μέν εἰσιν ψυχικαί, αἱ δὲ σωματικαί· καὶ τού-
33 των ἀμφοτέρων ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται. [33]ἐπεὶ πόθεν
κινούμενοι πρὸς τὰς ἀπειρημένας τροφάς, ἀποτρεπόμεθα τὰς ἐξ αὐτῶν
ἡδονάς; οὐχ ὅτι δύναται τῶν ὀρέξεων ἐπικρατεῖν ὁ λογισμός; ἐγὼ
34 μὲν οἶμαι. [34]τοιγαροῦν ἐνύδρων ἐπιθυμοῦντες καὶ ὀρνέων καὶ τετρα-
πόδων, παντοίων βρωμάτων τῶν ἀπηγορευμένων ἡμῖν κατὰ τὸν νόμον
35 ἀπεχόμεθα διὰ τὴν τοῦ λογισμοῦ ἐπικράτειαν. [35]ἀντέχεται γὰρ τὰ
τῶν ὀρέξεων πάθη ὑπὸ τοῦ σώφρονος νοὸς ἀνακαμπτόμενα· καὶ
φιλοτιμοῦνται πάντα τὰ τοῦ σώματος κινήματα ὑπὸ τοῦ λογισμοῦ.

II 1 [1]Καὶ τί θαυμαστόν, εἰ αἱ τῆς ψυχῆς ἐπιθυμίαι πρὸς τὴν τοῦ
■ κάλλους μετουσίαν ἀκυροῦνται; [2]ταύτῃ γοῦν ὁ σώφρων [3]Ἰωσὴφ
ἐπαινεῖται, ὅτι τῷ λογισμῷ διανοίᾳ περιεκράτησεν τῆς ἡδυπαθείας.
3 [3]νέος γὰρ ὢν καὶ ἀκμάζων πρὸς συνουσιασμὸν ἠκύρωσεν τῷ λογισμῷ

24 και] pr τε V | οτε] οτι ℵV **25** εν τη ηδ. δε ℵV | εστιν] ενεστι ℵV ℵ | πολυποτρωτατη (sic) A | ουσα των παθων ℵV **26** κατα] και τα ℵ | αλαζονεια V^{a} | φιλοδοξια] κενοδοξια V **27** και λαιμαργια και μονοφαγια A και μονοφαγια και λαιμαργια ℵ και μονοφαγια V **28** δυειν ℵV | παθων] φυτων ℵ **29** εκαστην ℵV (-τιν V* -την V^{a}) | om τε ℵ | επαρδων] δων sup ras ℵ^{1} **30** αυτοκρατωρ] δεσποτης V | γε τοινυν πρωτον] τοινυν πρ. ℵ* δε πρ. ℵ$^{c.a, c.b}$ γε το πρ. V **31** om δη V | επικρατια ℵV* (-τεια V^{a}) **32** om και V | επικρατειν ο λογισμος ℵ **33** αποτρεπομεθα] αποστρεφομεθα ℵV | μεν] γαρ ℵ | οιμε] (sic) A **34** παντοιων] pr και ℵ | βρωματων των] βρωματα οντων A | κατα] δια ℵ* (κατα ℵ$^{c.a}$) | επικρατειαν V* (-τειαν V^{a}) **35** ανεχεται ℵ | ανακαμπτομενα (-μεθα A)] ανακοπτομενα ℵV | φιλοτιμουνται] φιμουται ℵ (φειμ.) V II ■ om τω λογισμω ℵ | περιεκρατησε V **3** ηκυρωσε ℵ

Α τὸν τῶν παθῶν οἶστρον. [4]οὐ μόνον δὲ τὴν τῆς ἡδυπαθείας οἰστρη- 4
λασίαν ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς φαίνεται, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐπιθυμίας.
[5]λέγει γοῦν ὁ νόμος Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου, 5
οὐδὲ ὅσα τῷ πλησίον σού ἐστιν. [6]καίτοι ὅτε μὴ ἐπιθυμεῖν εἴρηκεν 6
ἡμᾶς ὁ νόμος, πολὺ πλέον πείσαιμ' ἂν ὑμᾶς ὅτι τῶν ἐπιθυμιῶν κρα-
τεῖν δύναται ὁ λογισμός, ὥσπερ καὶ τῶν κωλυτικῶν τῆς δικαιοσύνης
παθῶν. [7]ἐπεὶ τίνα τρόπον μονοφάγος τις ὢν τὸ ἦθος καὶ γαστρί- 7
μαργος καὶ μέθυσος μεταπαιδεύεται, εἰ μὴ δῆλον ὅτι κύριός ἐστιν
τῶν παθῶν ὁ λογισμός; [8]αὐτίκα γοῦν τῷ νόμῳ πολιτευόμενος, κἂν 8
φιλάργυρός τις εἴη, βιάζεται τὸν ἑαυτοῦ τρόπον, τοῖς δεομένοις δανί-
ζων χωρὶς τόκων, καὶ τὸ δάνιον τῶν ἑβδομάδων ἐνστασῶν χρεοκο-
πούμενος. [9]κἂν φειδωλός τις ᾖ, ὑπὸ τοῦ νόμου κρατεῖται διὰ τὸν λο- 9
γισμόν, μήτε ἐπικαρπούμενος τοὺς ἀμήτους, μήτε ἐπιρωγολογούμενος
τοὺς ἀμπελῶνας· καὶ ἐπὶ τῶν ἑτέρων δ' ἔστιν ἐπιγνῶναι τοῦθ', ὅτι
τῶν παθῶν ἐστιν ὁ λογισμὸς κρατῶν. [10]ὁ γὰρ νόμος καὶ τῆς πρὸς 10
γονεῖς εὐνοίας κρατεῖ, μὴ καταπροδιδοὺς τὴν ἀρετὴν δι' αὐτούς· [11]καὶ 11
τῆς πρὸς γαμετῆς φιλίας ἐπικρατεῖ, διὰ παρανομίαν αὐτὴν ἀπελέγχων·
[12]καὶ τῆς τέκνων φιλίας κυριεύει, διὰ κακίαν αὐτῶν κολάζων· καὶ τῆς 12
φίλων συνηθείας δεσπόζει, διὰ πονηρίας αὐτοὺς ἐξελέγχων. [13]καὶ 13
μὴ νομίσητε παράδοξον εἶναι, ὅπου καὶ ἔχθραν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν
δύναται διὰ τὸν νόμον, [14]μηδὲ δενδροτομῶν τὰ ἥμερα τῶν πολεμίων 14
φυτά, τὰ δὲ τῶν ἐχθρῶν τοῖς ἀπολέσασιν διασώζων, καὶ τὰ πεπτωκότα
συνεγείρων. [15]Καὶ διὰ τῶν βιαιοτέρων δὲ παθῶν κρατεῖν ὁ λο- 15
γισμὸς φαίνεται, φιλαρχίας καὶ κενοδοξίας καὶ ἀλαζονίας καὶ μεγαλαυ-
χίας καὶ βασκανίας. [16]πάντα γὰρ ταῦτα τὰ κακοήθη πάθη ὁ σώφρων 16
νοῦς ἀπωθεῖται, ὥσπερ καὶ τὸν θυμόν· καὶ γὰρ τούτου δεσπόζει. [17]θυ- 17

ℵV **4** ου] pr και ℵ* (improb ℵc.a, c.b) | την της] της της (sic) A την επι της ℵ* (improb ℵc.a) V | ο λογισμος επικρατειν ℵ **5** om σου 2° V **6** om οτε V | πεισαιμι αν V^a | δυναται κρατειν V | παθων] πασων A (ω rescr A^1) **7** τινα τις τροπον μονοφαγος (-γως V) ℵV | και 2°] pr η ℵV **8** τω νομω] pr ο V | ειη] η ℵV | εαυτου] αυτου ℵ | δανειζων V^a | om και V | δανειον V^a | ενστασων ℵV] εντασσων A | χρεωκοπ. V^a **9** επικαρπολογουμενος ℵV | επιρωλογ. V* (επιρωγολογ. V^1) | ετερων] εργων ℵV | δ] δε ℵV | τουθ] τουτο ℵV | κρατων] ν sup ras A^a (-τωρ A* vid) **10** γονεας V **11** προσ-γαμετης] προς γαμετην ℵV | παρανομιαν] pr την ℵV **12** αυτων] αυτους ℵ αυτα V | συνηθιας ℵ | πονηριαν ℵV | εξελεγχων] ελεγχων V **13** εχθραν ο λογισμος επικρατειν] εχθρας επικρ. ο λογ. ℵV **14** μηδε] μητε ℵV | απολεσασι ℵV **15** om δια ℵc.a, c.b V | βιοτερων (sic) A | κρατειν] επικρατειν ℵc.a | φιλαρχιας] φιλαργυριας ℵ* (-χιας ℵc.b) | αλαζονειας ℵV^a **16** om τα ℵ* (hab ℵc.a)

μούμενος γέ τοι Μωσῆς κατὰ Δαθὰν καὶ Ἀβειρών, οὐ θυμῷ τι κατ' αὐ- A
18 τῶν ἐποίησεν, ἀλλὰ λογισμῷ τὸν θυμὸν διήτησεν. [18]δυνατὸς γὰρ
19 ὁ σώφρων νοῦς, ὡς ἔφην, κατὰ τῶν παθῶν ἀριστεῦσαι, καὶ τὰ μὲν
αὐτῶν μεταθεῖναι, τὰ δὲ καὶ ἀκυρῶσαι. [19]ἐπεὶ διὰ τί ὁ πάνσοφος
ἡμῶν πατὴρ Ἰακὼβ τοὺς περὶ Συμεὼν καὶ Λευεὶν αἰτιᾶται μὴ λογισμῷ
τοὺς Σικιμίτας ἐθνηδὸν ἀποσφάξαντας, λέγων Ἐπικατάρατος ὁ θυμὸς
20 αὐτῶν; [20]εἰ μὴ γὰρ ἐδύνατο τῶν θυμῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖν, οὐκ ἂν
21 εἶπεν οὕτως. [21]ὁπηνίκα γὰρ ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον κατεσκεύασεν, τὰ
22 πάθη αὐτοῦ καὶ τὰ ἤθη περιεφύτευσεν· [22]καὶ τηνικαῦτα δὲ περὶ
πάντων τὸν ἱερὸν ἡγεμόνα νοῦν διὰ τῶν αἰσθητηρίων ἐνεθρόνισεν·
23 [23]καὶ τούτῳ νόμον ἔδωκεν, καθ' ὃν πολιτευόμενος βασιλεύσει βασιλείαν
σώφρονά τε καὶ δικαίαν καὶ ἀγαθὴν καὶ ἀνδρείαν.
24 [24]Πῶς οὖν, εἴποι τις ἄν, εἰ τῶν παθῶν ὁ λογισμὸς κρατεῖ, λήθης
III 1 καὶ ἀγνοίας οὐ κρατεῖ; [1]ἔστι δὲ κομιδῇ γελοῖος ὁ λογισμός· οὐ γὰρ
τῶν ἑαυτοῦ παθῶν ὁ λογισμὸς ἐπικρατεῖν φαίνεται, ἀλλὰ τῶν σω-
2 ματικῶν. [2]οἷον ἐπιθυμίαν τις ὑμῶν οὐ δύναται ἐκκόψαι, ἀλλὰ μὴ
3 δουλωθῆναι τῇ ἐπιθυμίᾳ δύναται ὁ λογισμὸς παρασχέσθαι. [3]θυμόν
τις οὐ δύναται ἐκκόψαι ὑμῶν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τῷ θυμῷ δυνατὸν βοη-
4 θῆσαι. [4]κακοήθειάν τις ὑμῶν οὐ δύναται ἐκκόψαι, ἀλλὰ τὸ μὴ καμ-
5 φθῆναι τῇ κακοηθείᾳ δυνατὸν ὁ λογισμὸς συμμαχῆσαι. [5]οὐ γάρ ἐκρι-
6 ζωτὴς τῶν παθῶν ὁ λογισμός ἐστιν, ἀλλὰ ἀνταγωνιστής. [6]ἔστιν γοῦν
τοῦτο διὰ τῆς Δανειὴλ τοῦ βασιλέως δίψης σαφέστερον ἐπιλογίσασθαι.
7 [7]ἐπεὶ γὰρ δι' ὅλης ἡμέρας προσβάλλων τοῖς ἀλλοφύλοις ὁ Δανειὴλ πολ-
8 λοὺς αὐτῶν ἀπέκτεινεν μετὰ τῶν τοῦ ἔθνους στρατιωτῶν, [8]τότε δὴ
γενομένης ἑσπέρας, ἰδρῶν καὶ σφόδρα κεκμηκώς, ἐπὶ τὴν βασίλειον

17 Μωυσης V | Αβιρων V* (-βηρ. V^{a}) **18** δυνατος] ικανος ℵ* (δυν. ℵV ℵ$^{c.b}$) | μεταθειναι] μετα sup ras A$^{1\,(fort)}$ **19** Σικειμιτας A | αυτων]+οτι αυθαδης V **20** εδυνετο A | των θυμων ο λογισμος] του θυμου ο λογ. ℵ ο λογ. των παθων V **21** κατεσκευασεν τον ανθρωπον ℵ **22** και τηνικαυτα δε] τηνικαυτα δε sup ras A^{a} ηνικα δε ℵ πινακα δε V | περι] επι ℵV | παντων]+των (sic) A **23** και 1°] ι sup ras 3 litt A^{1} | δεδωκεν ℵ | βασιλειαν] βα sup ras A^{a} | om και 2° A **24** ειποιτε ℵ* (ειποι τις αν ℵ$^{c.a}$) | κρατει 1°] δεσποτης εστιν V **24**—III **1** om κρατει ληθης...εαυτου παθων ο λογισμος ℵ* hab δεσποτης εστιν ο λογισμος ληθης και αγνοιας ου κρατι εστιν δε κομιδη γελοιος ο λογος ου γαρ των εαυτου παθων ο λογισμος (add κρα sed rursus improb) ℵ^{c} III **1** εστιν V | λογισμος 1°] λογος V | επικρατειν] κρατειν ℵ$^{c.a}$ επικρατων V | αλλα] ala (sic) ℵ **2** εκκοψαι ου δυναται υμων ℵ ου δυν. εκκ. υμ. V | μη δουλ.] pr το V | παρεχεσθαι ℵ* (παρασχ. ℵ$^{c.a}$) V **3** υμων εκκοψαι ℵ | δυνατον]+τον λογισμον ℵV **4** κακοηθιαν, κακοηθια ℵ | δυνατον] δυναιτ αν ℵ δυναται V **7** ημερας] pr της V | προσβαλων ℵV | ο Δανειδ] om ο V **8** ιδρων] pr εσπευδεν ℵ

Α σκηνὴν ἦλθεν, περὶ ἣν ὁ πᾶς τῶν προγόνων στρατὸς ἐστρατοπεδεύκει.
9 οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἦσαν· 10 ὁ δὲ βασιλεὺς ὡς 9 10
μάλιστα διψῶν, καίπερ ἀφθόνους ἔχων πηγάς, οὐκ ἠδύνατο δι' αὐ-
τῶν ἰάσασθαι τὴν δίψαν. 11 ἀλλά τις αὐτὸν ἀλόγιστος ἐπιθυμία 11
τοῦ παρὰ τοῖς πολεμίοις ὕδατος ἐπιτεινουσα συνέφρυγε, καὶ λύουσα
κατέφλεγεν. 12 ὅθεν τῶν ὑπερασπιστῶν ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως ἐπι- 12
θυμίᾳ σχετλιαζόντων, δύο νεανίσκοι στρατιῶται καρτεροί, καταιδε-
σθέντες τὴν τοῦ βασιλέως ἐπιθυμίαν, τὰς πανοπλίας καθωπλίσαντο,
καὶ κάλπιν λαβόντες ὑπερέβησαν τοὺς τῶν πολεμίων χάρακας· 13 καὶ 13
λαθόντες τοὺς τῶν πυλῶν ἀκροφύλακας, διεξῆσαν εὑράμενοι κατὰ
πᾶν τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον. 14 καὶ ἀνευράμενοι θαρραλέως 14
τὴν πηγήν, ἐξ αὐτῆς ἐγέμισαν τῷ βασιλεῖ τὸ ποτόν. 15 ὁ δὲ καὶ περὶ 15
τὴν δίψαν διαπυρούμενος, ἐλογίσατο πάνδεινον εἶναι κίνδυνον τῇ
ψυχῇ λογισθὲν ἰσοδύναμον τὸ ποτὸν αἵματι. 16 ὅθεν ἀντιθεὶς τῇ 16
ἐπιθυμίᾳ τὸν λογισμόν, ἔσπεισεν τὸ πόμα τῷ θεῷ. 17 δυνατὸς γὰρ 17
ὁ σώφρων νοῦς νικῆσαι τὰς τῶν παθῶν ἀνάγκας, καὶ σβέσαι τὰς τῶν
οἴστρων φλεγμονάς, 18 καὶ τὰς τῶν σωμάτων ἀλγηδόνας καθ' ὑπερ- 18
βολὴν οὔσας καταπαλαῖσαι, καὶ τῆς καλοκἀγαθίας τοῦ λογισμοῦ
ἀποπτύσαι πάσας τὰς τῶν παθῶν ἐπικρατίας.

19 Ἤδη δὲ καὶ ὁ καιρὸς ἡμᾶς καλεῖ ἐπὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἱστορίας 19
τοῦ σώφρονος λογισμοῦ. 20 ἐπειδὴ γὰρ βαθεῖαν εἰρήνην διὰ τὴν 20
εὐνομίαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἶχον, καὶ ἔπραττον καλῶς, ὥστε καὶ τὸν
τῆς Ἀσίας βασιλέα Σέλευκον τὸν Νικάνορα καὶ χρήματα εἰς τὴν
ἱερουργίαν αὐτοῖς ἀφορίσαι, καὶ τὴν πολιτίαν αὐτῶν ἀποδέχεσθαι·
21 τότε δή τινες πρὸς τὴν κοινὴν νεωτερίσαντες ὁμόνοιαν πολυτρόπως 21
ἐχρήσαντο συμφοραῖς. 1 Σίμων γάρ τις πρὸς Ὀνίαν ἀντιπολι- 1 Γ
τευόμενος τόν ποτε τὴν ἀρχιερωσύνην ἔχοντα διὰ βίου, καλὸν καὶ

ℵV 8 εστρατοπεδευκεν V* (παιδ. Vᵃ) 10 om ως ℵ 11 διεφρυγε| ℵ* συνεφρυγεν ℵᶜ.ᵃV 12 υπερασπιστων] υπασπιστων ℵ | πανοπλιας] παντευχιας ℵV | καλπην ℵ καρπιν V* καρπην V¹(vid) 12—13 χαρα-κας| και sup ras et in mg Aᵃ 13 ευραμενοι] ανευρωμενοι ℵ* ανερευ-νωμενοι ℵᶜ.ᵃV | στρατοπαιδιον A* (-δον A¹ vid) 14 ανευραμενοι] ανερευ-νωμενοι (sic) V | θαρραλεως την πηγην εξ αυτης] τῇ πηγην εξ αυτ. θαρρ. ℵV | εγεμισαν] εκομισαν ℵV | το βασ. V* (τω β. Vᵃ) 15 και περι] καιπερ ℵ και V | τη διψα V* τη διψη Vᵃ | τη ψυχη] om τη ℵ | το ποτον] om το ℵV 16 πομα sup ras et in mg Aᵃ 18 ουσας] pr δυναται ℵ | τη καλοκαγαθια ℵV | επικρατειας ℵVᵃ 19 om και V 20 τον Νικανορος V | αφορισαι] αποφορισαι A | πολειτειαν ▮ πολιτειαν V 21 τοτε δη τινες| προς την in mg et sup ras Aᵃ | πολυτροποις ℵV

ἀγαθὸν ἄνδρα, ἐπειδὴ πάντα τρόπον διαβάλλων ὑπὲρ τοῦ ἔθνους A
2 οὐκ ἴσχυσεν κακῶσαι, φυγὰς ᾤχετο, τὴν πατρίδα προδώσων. [2]ὅθεν
ἦκων πρὸς Ἀπολλώνιον, τὸν Συρίας τε καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας
3 στρατηγόν, ἔλεγεν [3]Εὔνους ὢν τοῖς τοῦ βασιλέως πράγμασιν ἥκω,
μηνύων πολλὰς ἰδιωτικῶν χρημάτων μυριάδας ἐν τοῖς Ἱεροσολύμων
γαζοφυλακίοις τεθησαυρίσθαι τῷ ἱερῷ μὴ ἐπικοινωνούσας, ἀλλὰ προσ-
4 ήκειν ταῦτα Σελεύκῳ τῷ βασιλεῖ. [4]τούτων ἕκαστα γνοὺς ὁ Ἀπολ-
λώνιος, τὸν μὲν Σίμωνα τῆς εἰς τὸν βασιλέα κηδεμονίας ἐπαινεῖ, πρὸς
δὲ τὸν Σέλευκον ἀναβὰς κατεμήνυε τὸν τῶν χρημάτων θησαυρόν·
5 [5]καὶ λαβὼν τὴν περὶ αὐτῶν ἐξουσίαν, ταχὺ εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν
6 μετὰ τοῦ καταράτου Σίμωνος καὶ βαρυτάτου στρατοῦ [6]προσελθών,
ταῖς τοῦ βασιλέως ἐντολαῖς ἥκειν ἔλεγεν, ὅπως τὰ ἰδιωτικὰ τοῦ
7 γαζοφυλακίου λάβοι χρήματα. [7]καὶ τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν λόγον
σχετλιάσαντος ἀντιλέγοντός τε, πάνδεινον εἶναι νομίσαντες εἰ οἱ τὰς
παρακαταθήκας πιστεύσαντες τῷ ἱερῷ θησαυρῷ στερηθήσονται, ὡς
8 οἷόν τε ἦν ἐκώλυον. [8]μετὰ ἀπειλῆς δὲ ὁ Ἀπολλώνιος ἀπῄει εἰς
9 τὸ ἱερόν. [9]τῶν δὲ ἱερέων μετὰ γυναικῶν καὶ παιδίων ἐν τῷ ἱερῷ
ἱκετευσάντων τὸν θεὸν ὑπερασπίσαι τοῦ καταφρονουμένου τόπου,
10 [10]ἀνιόντος τε μετὰ καθωπλισμένης στρατιᾶς τοῦ Ἀπολλωνίου πρὸς
τὴν τῶν χρημάτων ἁρπαγήν, οὐρανόθεν προυφάνησαν ἔφιπποι ἄγ-
γελοι περιαστράπτοντες τοῖς ὅπλοις, καὶ πολὺν αὐτοῖς φόβον τε καὶ
11 τρόμον ἐνιόντες. [11]καταπεσών γε τοι ἡμιθανὴς ὁ Ἀπολλώνιος ἐπὶ
τὸν πάμφυλον τοῦ ἱεροῦ περίβολον, τὰς χεῖρας ἐξέτεινεν εἰς τὸν
οὐρανὸν καὶ μετὰ δακρύων τοὺς Ἑβραίους παρεκάλει ὅπως περὶ αὐτοῦ
12 εὐξόμενοι, τὸν ἐπουράνιον ἐξευμενίσωνται στρατόν. [12]ἔλεγεν γὰρ
ἡμαρτηκώς, ὥστε καὶ ἀποθανεῖν ἄξιος ὑπάρχειν, πᾶσίν τε ἀνθρώποις

IV **1** διαβαλων V **2** ηκως A | προς] ως ℵ **3** μηνυσων V | γαζο- ℵV
φυλακειοις AV^a | τεθησαυρισται A | τω ιερω (ω sup ras A$^{a?}$)] τοις ιερους ℵ |
αλλα] και ℵV **4** τουτων]+δε V | κατεμηνυσε ℵ | τον 4°] το A* (τον A^1)
5 λαβων] ελαβεν ℵV | ταχυ] pr και ℵV **6** προελθων ℵ* (προσελθ.
ℵ$^{c.a}$) | ηκειν] εικειν V^a | γαζοφυλακιου (-κειου V^a) λαβοι sup ras et in mg A^a
7 σχετλιαζοντος ℵ | αντιλεγοντος τε] και αντιλ. V | εναι A* (ειν. A^1) | νο-
μισαντες] νοησαντες ℵ | οι τας παρακαταθηκας] τας παρ. οι ℵ | πιστευσαντας A
8 απειλων ℵ | Απωνιος A* (Απολλ. A^1) **9** ιερεων] γεραιων ℵ | του]
+ιερου ℵV | τοπου] pr του ℵ **10** om τε 1° V^{vid} | στρατιας] pr της ℵV | τω
Απολλωνιω V | αγγελοι προυφανησαν εφιπποι ℵ εφιπποι προεφανησαν αγγ.
V | αυτοις] αυτων ℵ | ενιοντες] ενιεντες ℵ **11** γε] δε ℵV | om ο Απολ-
λωνιος V | om και A (hab ℵV) | παρεκαλει] ρε sup ras A^a | ευξομενοι (εξ.
A* ευξ. A$^{a?}$)] προσευξαμενοι ℵV | επουρανιον] ουρανιον ℵV **12** τε]
δε V

Α ὑμνήσειν σωθεὶς τὴν τοῦ ἱεροῦ τόπου μακαριότητα. [13]τούτοις ἐπαχθεὶς 13
τοῖς λόγοις Ὀνίας ὁ ἀρχιερεύς, καίπερ ἄλλως εὐλαβηθεὶς μή ποτε
νομίσειεν ὁ βασιλεὺς Σέλευκος ἐξ ἀνθρωπίνης ἐπιβουλῆς καὶ μὴ θείας
δίκης ἀνῃρῆσθαι τὸν Ἀπολλώνιον, ἤξατο περὶ αὐτοῦ. [14]καὶ ὁ μὲν 14
παραδόξως διασωθεὶς ᾤχετο, δηλώσων τῷ βασιλεῖ τὰ συμβάντα
αὐτῷ. [15]Τελευτήσαντος δὲ Σελεύκου τοῦ βασιλέως, διαδέχε- 15
ται τὴν ἀρχὴν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀντίοχος Ἐπιφανής, ἀνὴρ ὑπερήφανος,
δεινός· [16]ὃς καταλύσας τὸν Ὀνίαν τῆς ἀρχιερωσύνης Ἰάσονα τὸν 16
ἀδελφὸν αὐτοῦ κατέστησεν ἀρχιερέα, [17]συνθέμενον δώσειν, εἰ ἐπιτρέ- 17
ψειεν αὐτῷ τὴν ἀρχήν, κατ' ἐνιαυτὸν τρισχίλια ἑξακόσια ἑξήκοντα
τάλαντα. [18]ὁ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτῷ ἀρχιερᾶσθαι καὶ τοῦ ἔθνους ἀφη- 18
γεῖσθαι. [19]ὃς καὶ ἐξεζήτησεν τὸ ἔθνος, καὶ ἐξεπολίτευσεν ἐπὶ πᾶσαν 19
παρανομίαν· [20]ὥστε μὴ μόνον ἐπ' αὐτῇ τῇ ἄκρᾳ τῆς πατρίδος ἡμῶν 20
γυμνάσιον κατασκευάσαι, ἀλλὰ καὶ καταλῦσαι τὴν τοῦ ἱεροῦ κηδεμονίαν.
[21]ἐφ' οἷς ἀγανακτήσασα ἡ θεία δίκη αὐτόν τοι τὸν Ἀντίοχον ἐπολέμησεν. 21
[22]ἐπειδὴ γὰρ πολεμῶν ἦν κατ' Αἴγυπτον Πτολεμαίῳ, ἤκουσέν τε ὅτι 22
φήμης διαδοθείσης περὶ τοῦ τεθνάναι αὐτόν, ὡς ἥνι μάλιστα χαίροιεν
οἱ Ἱεροσολυμεῖται, ταχέως ἐπ' αὐτοὺς ἀνέζευξεν. [23]καὶ ὡς ἐπόρθησεν 23
αὐτούς, δόγμα ἔθετο ὅπως εἴ τινες αὐτῶν φάνοιεν τῷ πατρίῳ πολιτευό-
μενοι νόμῳ, θάνοιεν. [24]καὶ ἐπεὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἴσχυεν καταλῦσαι 24
διὰ τῶν δογμάτων τὴν τοῦ ἔθνους εὔνοιαν, ἀλλὰ πάσας τὰς ἑαυτοῦ
ἀπειλὰς καὶ τιμωρίας ἑώρα καταλυομένας, [25]ὥστε καὶ γυναῖκας, ὅτι 25
περιέτεμον τὰ παιδία, μετὰ τῶν βρεφῶν κατακρημνισθῆναι, προειδυίας
ὅτι τοῦτο πείσονται· [26]ἐπεὶ οὖν τὰ δόγματα αὐτοῦ κατεφρονεῖτο ὑπὸ 26
τοῦ λαοῦ, αὐτὸς διὰ βασάνων ἕνα ἕκαστον τοῦ ἔθνους ἠνάγκαζεν,
μιερῶν ἀπογευομένους τροφῶν, ἐξόμνυσθαι τὸν Ἰουδαισμόν.

[1]Προκαθίσας γέ τοι μετὰ τῶν συνέδρων ὁ τύραννος Ἀντίοχος ἐπί 1 V

ℵV 13 τουτοις] pr ελεγεν V | υπαχθεις ℵ | Ονειας ℵ | ανηρησασθαι A ανηρησεσθαι V 14 παραδοξως διασωθεις] παραδοξωσωθεις V* παραδοξως σωθεις V1? 15 τελευτησαντος...ανηρ paene evanuere in V | ο υιος] om ο ℵ* (hab ℵc.a) | Επιφανης] pr ο ℵ | δεινος] pr και ℵ 16 ος] και V | Ονειαν ℵ | Ιασωνα V 17 συνθεμενος ℵ* (-νον ℵc.a) | τρισχιλια] χειλια ℵ* ,γ ℵc.b 18 αρχιερασθαι] pr και ℵV | αφηγεισθαι του εθνους ℵ 19—V 11 multa rescr Va sunt quae paene evanuerint in V 19 om ος ℵ | εξεζητησεν] εξεδιητησεν ℵV 20 om αλλα και καταλυσαι A (hab ℵV) 21 τοι] αυτοις ℵV rescr 22 om γαρ ℵ* (hab ℵc.a) | τε] δε Vrescr | ενι incertum est in V | οι Ιεροσολυμειται χαιροιεν ℵ | Ιεροσολυμιται V 23 τινες] τις ℵ | φανιε[(sic) A 24 ευνοιαν] ευνομιαν ℵV | εορα A 25 γυναικας] pr τας V 26 κατεφρονητο V | του εθνους] τουτου θνους (sic) A | μιαρων ℵV | απογευσαμενους V

τινος ὑψηλοῦ τόπου, καὶ τῶν στρατευμάτων αὐτῶν παρεστηκότων A
2 κυκλόθεν ἐνόπλων, [2] παρεκέλευεν τοῖς δορυφόροις ἕνα ἕκαστον τῶν
Ἑβραίων περιστᾶσθαι, καὶ κρεῶν ὑείων καὶ εἰδωλοθύτων ἀναγκάζειν
3 ἀπογεύεσθαι· [3] εἰ δέ τινες μὴ θέλοιεν μιεροφαγῆσαι, τούτους τροχι-
4 σθέντας ἀναιρεθῆναι. [4] πολλῶν δὲ συναρπασθέντων, εἷς πρῶτος ἐκ τῆς
ἀγέλης Ἑβραῖος ὀνόματι Ἐλεάζαρος, τὸ γένος ἱερεύς, τὴν ἐπιστήμην
νομικός, καὶ τὴν ἡλικίαν προήκων, καὶ πολλοῖς τῶν περὶ τὸν τύραννον
5 διὰ τὴν ἡλικίαν γνώριμος, παρήχθη πλησίον αὐτοῦ. [5] καὶ αὐτὸν ἰδὼν
6 ὁ Ἀντίοχος ἔφη [6] Ἐγὼ πρὶν ἄρξασθαι τῶν κατὰ σοῦ βασάνων, ὦ
πρεσβῦτα, συμβουλεύσαιμ' ἄν σοι ταῦτα ὅπως ἀπογευσάμενος τῶν
ὑείων σώζοιο· αἰδοῦμαι γάρ σου τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν πολιάν, ἣν
μετὰ τοσοῦτον ἔχων χρόνον οὔ μοι δοκεῖς φιλοσοφεῖν, τῇ Ἰουδαίων
7 χρώμενος θρησκείᾳ. [7] διὰ τί γὰρ τῆς φύσεως κεχαρισμένης καλλίστην
8 τὴν τοῦδε τοῦ ζῴου σαρκοφαγίαν βδελύττῃ; [8] καὶ γὰρ ἀνόητον τοῦτο
τὸ μὴ ἀπολαύειν τῶν χωρὶς ὀνείδους ἡδέων, καὶ ἄδικον ἀποστρέ-
9 φεσθαι τὰς τῆς φύσεως χάριτας. [9] σὺ δέ μοι καὶ ἀνοητότερον ποιή-
10 σειν δοκεῖς, εἰ κενοδοξῶν περὶ τὸ ἀληθές [10] ἔτι κἀμοῦ καταφρονήσεις
ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ τιμωρίᾳ· οὐκ ἐξυπνώσεις ἀπὸ τῆς φλυάρου φιλοσοφίας
11 ὑμῶν; [11] καὶ ἀποσκεδάσεις σου τὸν λῆρον ¶ τὸν λογισμόν, καὶ ἄξιον ¶ V
τῆς ἡλικίας ἀναλαβὼν νοῦν φιλοσοφήσεις τὴν τοῦ συμφέροντος ἀλή-
12 θειαν, [12] καὶ προσκυνήσας μου τὴν φιλάνθρωπον παρηγορίαν οἰκτει-
13 ρήσεις τὸ σεαυτοῦ γῆρας; [13] καὶ γὰρ ἐνθυμήθητι, ὡς εἰ καί τίς ἐστιν
τῆσδε τῆς θρησκείας ἐποπτικὴ δύναμις, συγγνωμονήσειέν σοι ἐπὶ πᾶσιν
14 δι' ἀνάγκην παρανομίᾳ γινομένῃ. [14] Τοῦτον τὸν τρόπον ἐπὶ
τὴν ἔκθεσμον σαρκοφαγίαν ἐποτρύνοντος τοῦ τυράννου, λόγον ἤτησεν
15 ὁ Ἐλεάζαρος. [15] καὶ λαβὼν τοῦ λέγειν ἐξουσίαν, ἤρξατο δημηγορεῖν
16 οὕτως [16] Ἡμεῖς, Ἀντίοχε, θείῳ πεπεισμένοι νόμῳ πολιτεύεσθαι, οὐδε-

V **1** αυτων] αυτω ℵ **2** των Εβραιων] Εβραιον ℵ* (των Εβραιων ℵ$^{c.a}$) | ℵV περισπασθαι] επισπασθαι ℵV | υιων AV* (υειων ℵV^{a}): item 6 | ιδωλοθυτων (λ sup ras ubi prius ν ut vid) ℵ **3** τις ℵ* (τινες ℵ$^{c.a}$) | θελοιεν] θελουσι V^{rescr} (-λοιεν V*^{vid}) | μιαροφαγησαι ℵV **4** om Εβραιος ℵ | ονοματι] τουνομα V (sed νομα rescr partim sup ras: bis scripsisse vid συναρπ. εις πρωτος V*) | γνωριμος]+δια την φιλοσοφιαν V **6** εγω]+πρεσβυτα ℵ | om ω πρεσβυτα ℵ | οσουτον A* (τ superscr A^{1}) | θρησκια ℵ **7** κεχαρισμενης] χ sup ras ℵ^{1} | την τουδε του ζωου] τουτου του ζ. V^{vid} **8** των χωρις ονιδους ηδεων] ῃ δι sup ras et in mg A^{a} | αδικον] pr δι A$^{1 mg sinistr}$ | αποστρεφεῖ ℵ* (-στρεφεσθαι ℵ$^{c.a}$) **10** καταφρονησεις V^{rescr} **11** ληρον] cett desunt in V usque XII 1, folio codicis abscisso | των λογισμων ℵ | αναλαβωνουν A **12** οικτιρησεις A **13** om ως ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | θρησκειας]+υμων ℵ | συγνωμ. A συνγν ℵ | πασιν] πασῃ ℵ **14** εχθεσμω] ℵ* (εκθ. ℵ^{c}) **16** Αντιωχε A | πεπεισμενω A

Λ μίαν ἀνάγκην βιαιοτέραν εἶναι νομίζομεν τῆς πρὸς τὸν νόμον ἡμῶν εὐπειθείας. [17]διὸ δὴ κατ' οὐδένα τρόπον παρανομεῖν ἀξιοῦμεν. [18]καίτοι εἰ καὶ κατὰ ἀλήθειαν μὴ ἦν ὁ νόμος ἡμῶν, ὡς σὺ ὑπολαμβάνεις, θεῖος, ἄλλως δὲ νομίζομεν αὐτὸν εἶναι θεῖον, οὐδὲ οὕτως ἐξὸν ἡμῖν ἦν τὴν ἐπὶ τῇ εὐσεβείᾳ δόξαν ἀκυρῶσαι. [19]μὴ μικρὰν οὖν εἶναι νομίσῃς ταύτην, εἰ μιερофαγήσαιμεν, ἁμαρτίαν. [20]τὸ γὰρ ἐν μικροῖς καὶ ἐν μεγάλοις παρανομεῖν ἰσοδύναμόν ἐστιν· [21]δι' ἑκατέρου γὰρ ὡς ὁμοίως ὁ νόμος ὑπερηφανεῖται. [22]χλευάζεις δὲ ἡμῶν τὴν φιλοσοφίαν, ὥσπερ οὐ μετὰ εὐλογιστίας ἐν αὐτῇ βιούντων. [23]σωφροσύνην τε γὰρ ἡμᾶς ἐκδιδάσκει, ὥστε πασῶν τῶν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν κρατεῖν, καὶ ἀνδρείαν ἐξασκεῖν, ὥστε πάντα πόνον ἑκουσίως ὑπομένειν· [24]καὶ δικαιοσύνην παιδεύει, ὥστε διὰ πάντων τῶν ἠθῶν ἰσονομεῖν καὶ εὐσέβειαν διδάσκειν, ὥστε μόνον τὸν ὄντα θεὸν σέβειν μεγαλοπρεπῶς. [25]διὸ οὐ μιερофαγοῦμεν· πιστεύοντες γὰρ θεοῦ καθεστάναι τὸν νόμον, οἴδαμεν ὅτι καὶ κατὰ φύσιν ἡμῖν συμπαθεῖ νομοθετῶν ὁ τοῦ κόσμου κτίστης· [26]τὰ μὲν οἰκειωθησόμενα ἡμῶν ταῖς ψυχαῖς ἐπέτρεψεν ἐσθίειν, τὰ δὲ ἐναντιωθησόμενα ἐκώλυσεν σαρκοφαγεῖν. [27]τυραννικὸν δὲ οὐ μόνον ἀναγκάζειν ἡμᾶς παρανομεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐσθίειν, ὅπως τῇ ἐχθίστῃ ἡμῶν μιερофαγίᾳ ταύτῃ ἔτι ἐγγελάσῃς. [28]ἀλλ' οὐ γελάσεις κατ' ἐμοῦ τοῦτον τὸν γέλωτα· [29]οὔτε τοὺς ἱεροὺς τῶν προγόνων περὶ τοῦ φυλάξαι τὸν νόμον ὅρκους οὐ παρήσω, [30]οὐδ' ἂν ἐκκόψεις μου τὰ ὄμματα καὶ τὰ σπλάγχνα μου τήξεις. [31]οὐχ οὕτως εἰμὶ γέρων ἐγὼ καὶ ἄνανδρος, ὥστε μοι διὰ τὴν εὐσέβειαν μὴ νεάζειν τὸν λογισμόν. [32]πρὸς ταῦτα τροχοὺς εὐτρέπιζε, καὶ τὸ πῦρ ἐκφύσα σφοδρότερον. [33]οὐχ οὕτως οἰκτειρήσω τὸ ἐμαυτοῦ γῆρας, ὥστε με δι' ἐμαυτοῦ τὸν πάτριον καταλῦσαι νόμον. [34]οὐ ψεύσομαί σε, παιδευτὰ νόμε, οὐδὲ φεύξομαί σε, φίλη ἐγκράτεια· [35]οὐδὲ καταισχυνῶ σε, φιλόσοφε λόγε, οὐδὲ ἐξαρνήσομαί σε, ἱερωσύνη τιμία καὶ νομοθεσίας ἐπιστήμη· [36]οὐδὲ μιανεῖς μου τὸ σεμνὸν γήρως στόμα, οὐδὲ νομίμου βίου ἡλικίαν.

ℵ **18** om και ℵ | ημων] η ℵ* (ημ. ℵ$^{c.a}$) | om συ ℵ | ενομιζομεν ℵ | την ημιν] ℵ | ευσεβια ℵ **19** μιαροφαγ. ℵ **20** εν 1° επι ℵ | om εν 2° ℵ **22** χλεναζει A **23** ανδριαν ℵ | εξασκειν] εκδιδασκειν ℵ* (εξασκειν ℵ^{c}: ν vid improbasse ℵ$^{c.a\,(?)}$ restit ℵ$^{c.b}$) **24** παιδευειν A | διδασκειν] εκδιδασκει ℵ **25** μιαροφαγ. ℵ | καθισταναι A | om και ℵ | συνπαθη ℵ **27** αναγκαζειν ℵ | παρανομειν αλλα και εσθιειν] μιαροφαγειν αλλα κ| παρανομειν ℵ* (παραν. αλλα κ. εσθ. ℵ$^{c.a}$) | εχθιστη] εκθιστη ℵ* εσχιστη ℵ$^{c.a}$ | μιαροφαγια ℵ | om ετι ℵ | εγγελασης] επεγγελασης ℵ **29** ουτε] ουδε ℵ* ου μα ℵ$^{c.a}$ **30** εκκψεις ℵ | μου 2° improb ℵ$^{c.a}$ | τηξεις ℵ$^{c.a}$ **33** οικτειρησω] οικτειρομαι ℵ | om με ℵ **34** φευξομαι] εξομυμαι ℵ **36** μιανει ℵ* (-νεις ℵ$^{c.a}$)

37 37 ἀγνόν με οἱ πατέρες προσδέξονται, μὴ φοβηθέντα σου τὰς μέχρι A
38 θανάτου ἀνάγκας. 38 ἀσεβῶν μὲν γὰρ τυραννήσεις· τῶν δὲ ἐμῶν περὶ
τῆς εὐσεβείας λογισμῶν οὔτε λόγοις δεσπόσεις, οὔτε δι' ἔργων.
VI 1 1 Τοῦτον τὸν τρόπον ἀντιρητορεύσαντα ταῖς τοῦ τυράννου παρη-
2 γορίαις, παραστάντες οἱ δορυφόροι πικρῶς ἔσυραν ἐπὶ τὰ βασανι-
3 στήρια τὸν Ἐλεάζαρον. 2 καὶ πρῶτον μὲν περιέδυσαν τὸν γεραιὸν
4 ἐκκεκοσμημένον τὴν περὶ τὴν εὐσέβειαν εὐσχημοσύνην. 3 ἔπειτα περι-
5 αγκωνίσαντες ἑκατέρωθεν, μάστιξιν κατῆκιζον, 4 Πείσθητι ταῖς τοῦ
6 βασιλέως ἐντολαῖς, ἑτέρωθεν κήρυκος ἐπιβοῶντος. 5 ὁ δὲ μεγαλόφρων
καὶ εὐγενὴς ὡς ἀληθῶς Ἐλεάζαρος, ὥσπερ ἐν ὀνείρῳ βασανιζόμενος
7 κατ' οὐδένα τρόπον μετετρέπετο. 6 ἀλλὰ ὑψηλοὺς ἀνατείνας εἰς τὸν
8 οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμούς, ἀπεξαίνετο ταῖς μάστιξιν τὰς σάρκας ὁ
9 γέρων, καὶ κατερρεῖτο τῷ αἵματι, καὶ τὰ πλευρὰ κατετιτρώσκετο, 7 καὶ
πίπτων εἰς τὸ ἔδαφος, ἀπὸ τοῦ μὴ φέρειν τὸ σῶμα τὰς ἀλγηδόνας,
10 ὀρθὸν εἶχεν καὶ ἀκλινῆ τὸν λογισμόν. 8 λάξ γέ τοι τῶν πικρῶν τις
11 δορυφόρων εἰς τοὺς κενεῶνας ἐναλλόμενος ἔτυπτεν, ὅπως ἐξανισταῖτο
12 πίπτων. 9 ὁ δὲ ὑπέμεινεν τοὺς πόνους καὶ περιεφρόνει τῆς ἀνάγκης
13 καὶ διεκαρτέρει τοὺς αἰκισμούς, 10 καὶ καθάπερ γενναῖος ἀθλητὴς τυπτό-
14 μενος ἐνίκα τοὺς βασανίζοντας ὁ γέρων. 11 ἰδρῶν γέ τοι τὸ πρόσωπον,
καὶ ἐπασθμαίνων σφοδρῶς, καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν βασανιζόντων ἐθαυμάζετο
15 ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ. 12 ὅθεν τὰ μὲν ἐλεῶντες τὰ τοῦ γήρως αὐτοῦ, 13 τὰ
δὲ ἐν συνπαθείᾳ τῆς συνηθείας ὄντες, τὰ δὲ ἐν θαυμαστῷ τῆς καρτερίας
16 προσιόντες αὐτῷ τινες τῶν τοῦ βασιλέως ἔλεγον 14 Τί τοῖς κακοῖς
17 τούτοις σεαυτὸν ἀλογίστως ἀπόλλεις, Ἐλεαζάρ; 15 ἡμεῖς μὲν τῶν ἡψη-
18 μένων βρωμάτων παραθήσομεν· σὺ δὲ ὑποκρινόμενος τῶν ὑείων
ἀπογεύσασθαι, σώθητι. 16 Καὶ ὁ Ἐλεάζαρος, ὥσπερ πικρότερον
διὰ τῆς συμβουλίας αἰκισθείς, ἀνεβόησεν 17 Μὴ οὕτως κακῶς φρονή-
σαιμεν, οἱ Ἀβραὰμ παῖδες, ὥστε μαλακοψυχήσαντας ἀπρεπὲς ἡμῖν
18 δρᾶμα ὑποκρίνασθαι. 18 καὶ γὰρ ἀλόγιστον, εἰ πρὸς ἀλήθειαν ζήσαντες

37 αγνον]+ δε ℵc.a | εισδεξονται ℵ* (προσδεξ. ℵc.a) 38 περι] υπερ ℵ | ℵ
ευσεβιας ℵ VI 1 αντιρητορευσαντος ℵ* (αντιρρ. ℵc.a) ‖ εκκεκοσμη-
μενον] εγκοσμουμενον ℵ | τη περι την ευσεβιαν ευσχημοσυνη ℵ 6 τον
ουρανον] om τον ℵ | ταις] τας A* (ι superscr A1) | τα (sic) πλευρας ℵc.a
7 ορθρο| A | ακλινη] ν sup ras et η in mg A1 8 εξανιστατο ℵ* (-σταιτο
ℵc.a) 9 υπεμενε ℵ 11 γε] γεν (sic) A | om επι ℵ | ευτυχια]
ευψυχια ℵ 13 της συνηθειας [ὐν. A* συν. A2)] την συνηθειαν
ℵ* (της συνηθειας ℵc.a) | θαυμαστω] θαυμασμω ℵ | των του βασ.] om των ℵ
14 om τι ℵ* (hab ℵ1?c) | απολλεις αλογιστως ℵ 15 μεν] μεντοι ℵ | συ]
σε A | αποκρινομενος ℵc.a (postea restit υποκρ.) | απογευεσθαι ℵ | σωζοιο ℵ
18 ζησαντας ℵc.a

Λ τὸν μέχρι γήρως βίον, καὶ τὴν ἐπ᾽ αὐτῶν δόξαν νομίμως φυλάσσοντες, εἰ
νῦν μεταβαλοίμεθα, [19]καὶ αὐτοὶ μὲν ἡμεῖς γενοίμεθα τοῖς νέοις ἀσεβείας 19
τύπος, ἵνα παράδειγμα γενώμεθα τῆς μιεροφαγίας. [20]αἰσχρὸν γὰρ εἰ 20
ἐπιβιώσομεν ὀλίγον χρόνον, καὶ τοῦτον καταγελώμενοι πρὸς ἁπάντων
ἐπὶ δειλίᾳ· [21]καὶ ὑπὸ μὲν τοῦ τυράννου καταφρονηθῶμεν ὡς ἄνανδροι, 21
τὸν δὲ θεῖον ἡμῶν νόμον μέχρι θανάτου μὴ προασπίσαιμεν. [22]πρὸς 22
ταῦτα ὑμεῖς μέν, ὦ Ἀβραὰμ παῖδες, εὐγενῶς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τελευ-
τᾶτε. [23]οἱ δὲ τοῦ τυράννου δορυφόροι, τί μέλλετε; [24]Πρὸς 23
24
τὰς ἀνάγκας οὕτως μεγαλοφρονοῦντα αὐτὸν ἰδόντες, καὶ μηδὲ πρὸς τὸν
οἰκτειρμὸν αὐτῶν μεταβαλλόμενοι, ἐπὶ τὸ πῦρ αὐτὸν ἤγαγον. [25]ἔνθα 25
διὰ κακοτέχνων ὀργάνων καταφλέγοντες αὐτὸν ὑπερίπτοσαν καὶ
δυσώδεις χυλοὺς εἰς τοὺς μυκτῆρας αὐτοῦ κατέχεον. [26]ὁ δὲ μέχρι 26
ὀστέων ἤδη κατακεκαυμένος καὶ μέλλων λιποθυμεῖν, ἀνέτεινεν τὰ
ὄμματα πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶπεν [27]Σὺ οἶσθα, θεέ, παρόν μοι σώζεσθαι, 27
βασάνοις καυστικαῖς ἀποθνήσκω διὰ τὸν νόμον. [28]ἵλεως γενοῦ τῷ 28
ἔθνει σου, ἀρκεσθεὶς τῇ ἡμετέρᾳ περὶ αὐτῶν δίκῃ. [29]καθάρσιον 29
αὐτῶν ποίησον τὸ ἐμὸν αἷμα, καὶ ἀντίψυχον αὐτῶν λάβε τὴν ἐμὴν
ψυχήν. [30]καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἱερὸς ἀνὴρ εὐγενῶς ταῖς βασάνοις ἐναπ- 30
έθανεν, καὶ μέχρι τῶν τοῦ θανάτου βασάνων ἀντέστη τῷ λογισμῷ διὰ
τὸν νόμον. [31]ὁμολογουμένως οὖν δεσπότης ἐστιν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς 31
λογισμός. [32]εἰ γὰρ τὰ πάθη τοῦ λογισμοῦ κεκρατήκει, τούτοις ἂν 32
ἀπεδόμην τὴν τῆς ἐπικρατίας μαρτυρίαν. [33]νυνὶ δὲ τοῦ λογισμοῦ τὰ 33
πάθη νικήσαντος, αὐτῷ προσηκόντως τὴν τῆς ἡγεμονίας προσνέμομεν
ἐξουσίαν. [34]καὶ δίκαιόν ἐστιν ὁμολογεῖν ἡμᾶς τὸ κράτος εἶναι τοῦ 34
λογισμοῦ, ὅπου γε καὶ τῶν ἔξωθεν ἀλγηδόνων ἐπικρατεῖ· [35]ἐπεὶ καὶ 35
γελοῖον. καὶ οὐ μόνον τῶν ἀλγηδόνων ἐπιδείκνυμι κεκρατηκέναι τὸν
λογισμόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡδονῶν κρατεῖν, μηδὲ αὐταῖς ὑπείκειν.

[1]Ὥσπερ γὰρ ἄριστος κυβερνήτης ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἐλεαζάρου 1 V
λογισμός, πηδαλιουχῶν τὴν τῆς εὐσεβείας ναῦν ἐν τῷ τῶν παθῶν
πελάγει, [2]καὶ καταικιζόμενος ταῖς τοῦ τυράννου ἀπειλαῖς καὶ καταν- 2

א 18 αυτων] αυτω א | φυλαξαντες א[c.a] | om ει 2° א 19 γενοιμεθα] γενο-
μεθα A γενωμεθα א | μιαροφαγιας א 20 γαρ] δε א | προς απαντων] υπο
παντων א | δειλια] διλια A* διλεια A[1] 21—22 προασπισαιμεν προς
ταυτα· A 22 om προς ταυτα א 24 τον] ον sup ras א[1] | μεταβαλλομενον
א | ηγαγον] ανηγον א 25 υπερεπτοσαν A υπεριπτον א[c.a] 26 οστεων]
pr των א | κατακεκαυμενος] κεκαυμενος א | ανετεινε א 28 περι] υπερ א
29 ποιησαι א 31 των παθων εστιν א 35 improb και 1° א[c.a] |
κεκρατηκεναι] κρατειν א | μηδε] και μηδεν א VII 1 αριστος] pr ο
א | πηδαλιου εχων A | ευσεβιας א 2 om και 1° א | om ταις του א |
improb και 2° א[c.a]

3 τλούμενος ταῖς τῶν βασάνων τρικυμίαις, 3κατ᾽ οὐδένα τρόπον μετέ- Α
τρεψεν τοὺς τῆς εὐσεβείας ὅρους, ἕως οὗ ἔπλευσεν ἐπὶ τὸν τῆς θανάτου
4 νίκης λιμένα. 4οὐχ οὕτως πόλις πολλοῖς καὶ ποικίλοις μηχανήμασιν
ἀντέσχεν ποτὲ πολιορκουμένη, ὡς ὁ πανάγιος ἐκεῖνος τὴν ἱερὰν ψυχὴν
5 αἰκισμοῖς τε καὶ στρέβλαις πυρπολούμενος ἐκίνησεν τοὺς πολιορ-
κοῦντας, διὰ τὸν ὑπερασπίζοντα τῆς εὐσεβείας λογισμόν. 5ὥσπερ
γὰρ πρόκρημνον ἄκραν τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν ὁ πατὴρ Ἐλεάζαρος ἐκτει-
6 νας, περιέκλασεν τοὺς μαινομένους τῶν παθῶν κλύδωνας. 6Ὢ
ἄξιε τῆς ἱερωσύνης ἱερεῦ, οὐκ ἐμίανας τοὺς ἱεροὺς ὀδόντας, οὐδὲ τὴν
θεοσέβειαν καὶ καθαρισμὸν χωρήσασαν γαστέρα ἐκοινώνησας μιε-
7 8 ροφαγίᾳ. 7ὦ σύμφωνε νόμου καὶ φιλύσοφε θείου βίου. 8τοιούτους
δεῖ εἶναι τοὺς δημιουργοῦντας τὸν νόμον ἰδίῳ αἵματι, καὶ γενναίῳ
9 ἱδρῶτι τοῖς μέχρι θανάτου πάθεσιν ὑπερασπίζοντας. 9σύ, πάτερ,
τὴν εὐνομίαν ἡμῶν διὰ τῶν ὑπομονῶν εἰς δόξαν ἐκύρωσας, καὶ
τὴν ἁγιαστίαν σεμνολογήσας οὐ κατέλυσας, καὶ διὰ τῶν ἔργων ἐπι-
10 στοποίησας τοὺς τῆς φιλοσοφίας λόγους. 10ὦ βασάνων βιαιότερε
γέρων, πυρὸς εὐτονώτερε πρεσβῦτα, καὶ παθῶν μέγιστε βασιλεῦ,
11 Ἐλεαζάρ. 11ʳΩσπερ γὰρ ὁ πατὴρ Ἀαρὼν τῷ θυμιατηρίῳ
καθωπλισμένος, διὰ τοῦ ἐθνοπλήθους ἐπιτρέχων τὸν ἐμπυριστὴν
12 ἐνίκησεν ἄγγελον, 12οὕτως ὁ Ἀαρωνίδης Ἐλεάζαρος διὰ τοῦ πυρὸς
13 ὑπερτηκόμενος οὐ μετετράπη τὸν λογισμόν. 13καίτοι τὸ θαυμασιώ-
τατον, γέρων ὤν, λελυμένων ἤδη τῶν τοῦ σώματος πόνων καὶ
περικεχαλασμένων δὲ τῶν σαρκῶν, κεκμηκότων δὲ καὶ τῶν νεύρων,
14 ἀνενέασεν 14τῷ πνεύματι τοῦ λογισμοῦ, καὶ τῷ Ἰσακείῳ λογισμῷ
15 τὴν πολυκέφαλον στρέβλαν ἠκύρωσεν. 15ὦ μακαρίου γήρως καὶ
σεμνῆς πολιᾶς καὶ βίου νομίμου, ὃν πιστὴ θανάτου σφραγὶς ἐτελεί-
16 ωσεν. 16Εἰ δὲ τοίνυν γέρων τῶν μέχρι θανάτου βασάνων
περιεφρόνησεν δι᾽ εὐσέβειαν, ὁμολογουμένως ἡγεμών ἐστιν τῶν πα-
17 θῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. 17ἴσως δ᾽ ἂν εἴποιέν τινες, τῶν παθῶν

3 μετετρεψεν] ετρεψε ℵ | ευσεβιας A | θανατου] αθανατου ℵ 4 αν- ℵ
τεσχε ℵ | om τε ℵ | εκωησεν] ενικησεν ℵ 5 προκρημνον A | Ελεαζαρ
ℵ | μαινομενους] επιμαιν. ℵ | κλυδωνας sup ras A¹ 6 ιεροσυνης A | θεο-
σεβιαν ℵ | εκοινωνησας] εκοινωσας ℵ | μιαροφαγια ℵ 9 ημων] υμων A |
αγιαστιαν] απαστιαν ℵ | φιλοσοφιας] θειας φιλ. σου ℵ 10 βιοτερε (sic)
A | πυρος] pr και ℵ | πρεσβυ ℵ* (πρεσβυτα ℵc.a) 11 om γαρ ℵ* (hab
ℵc.a) | om τον εμπυριστην ℵ* τον εντυρισμον ℵc.a | αγγελον] pr τον ℵ* (im-
prob ℵc.a) A*vid (ras A?) 12 Αρωνιαδης Avid | Ελεαζαρ ℵ 13 λελυμε-
νων]+μεν ℵ | πονων] τονων ℵ | om και 1° ℵ | περιεχαλασμ. A | και 2°] αι
sup ras A a? 14 του λογισμου] pr δια ℵ | Ισακιω ℵ | ηκυρωσεν] ενικησεν
ℵ 16 γερων]+ανηρ ℵ | περιεφρονει ℵ 17 om δ ℵ* (hab ℵc.a)

A οὐ πάντες περικρατοῦσιν· ὅτι οὐδὲ πάντες φρόνιμον ἔχουσιν τὸν λογι-
σμόν. [18]ἀλλ' ὅσοι τῆς εὐσεβείας προνοοῦσιν ἐξ ὅλης καρδίας, οὗτοι 18
μόνοι δύνανται κρατεῖν τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν· [19]οἱ πιστεύοντες, ὅτι 19
θεῷ οὐκ ἀποθνήσκουσιν, ὥσπερ γὰρ οἱ πατριάρχαι ἡμῶν Ἀβραάμ,
Ἰσαάκ, Ἰακώβ, ἀλλὰ ζῶσιν τῷ θεῷ. [20]οὐδὲν οὖν ἐναντιοῦται τὸ φαί- 20
νεσθαί τινας παθοκρατεῖσθαι διὰ τὸν ἀσθενῆ λογισμόν. [21]ἐπεὶ τίς 21
πρὸς ὅλον τὸν τῆς φιλοσοφίας κανόνα εὐσεβῶς φιλοσοφῶν, καὶ
πεπιστευκὼς θεῷ, [22]καὶ εἰδὼς ὅτι διὰ τὴν ἀρετὴν πάντα πόνον 22
ὑπομένειν μακάριόν ἐστιν, οὐκ ἂν περικρατήσειεν τῶν παθῶν διὰ
τὴν εὐσέβειαν; [23]μόνος γὰρ ὁ σοφὸς καὶ σώφρων ἀνδρεῖός ἐστιν τῶν 23
παθῶν κύριος. [24]διὰ τοῦτό γε τοι καὶ μειρακίσκοι τῷ τῆς εὐσεβείας 24
λογισμῷ φιλοσοφοῦντες χαλεπωτέρων βασανιστηρίων ἐπεκράτησαν.

[1]Ἐπειδὴ γὰρ κατὰ τὴν πρώτην πεῖραν ἐνικήθη περιφανὴς ὁ 1
τύραννος, μὴ δυνηθεὶς ἀναγκάσαι γέροντα μιεροφαγῆσαι, [2]τότε δὴ 2
σφόδρα περιπαθῶς ἐκέλευσεν ἄλλους ἐκ τῆς ἡλικίας τῶν Ἑβραίων
ἀγαγεῖν· καὶ εἰ μὲν μιεροφαγήσαιεν, ἀπολύειν φαγόντας· εἰ δὲ
ἀντιλέγοιεν, πικρότερον βασανίζειν. [3]ταῦτα διαταξαμένου τοῦ 3
τυράννου, παρῆσαν ἀγόμενοι μετὰ γεραιᾶς μητρὸς ἑπτὰ ἀδελφοί,
καλοί τε καὶ αἰδήμονες καὶ γενναῖοι καὶ ἐν παντὶ χαρίεντες. [4]οὓς 4
ἰδὼν ὁ τύραννος καθάπερ ἐν χορῷ περιέχοντας μέσην τὴν μητέρα,
ᾤσθετο ἐπ' αὐτοῖς, καὶ τῆς εὐπρεπείας ἐκπλαγεὶς καὶ τῆς εὐγενίας,
προσεμειδίασεν αὐτοῖς, καὶ πλησίον καλέσας ἔφη [5]Ὦ νεανίαι, φιλο- 5
φρόνως ἐγὼ καθ' ἑνὸς ἑκάστου ὑμῶν θαυμάζω τὸ κάλλος· καὶ τὸ
πλῆθος τοσούτων ἀδελφῶν ὑπερτιμῶν, οὐ μόνον συμβουλεύω μὴ
§ II μανῆναι τὴν [5]αὐτὴν τῷ προβασανισθέντι γέροντι μανίαν, [6]ἀλλὰ καὶ 6
παρακαλῶ συνείξαντάς μοι τῆς ἐμῆς ἀπολαῦσαι φιλίας· δυναίμην γὰρ
¶ II ὥσπερ κολάζειν τοὺς ἀπειθοῦντάς μου τοῖς ἐπιτάγμασιν,¶ οὕτως καὶ
εὐεργετεῖν τοὺς εὐπειθοῦντάς μοι. [7]πιστεύσατε οὖν, καὶ ἀρχὰς ἐπὶ 7
τῶν ἐμῶν πραγμάτων ἡγεμονικὰς λήμψεσθε, ἀρνησάμενοι τὸν πά-
τριον ὑμῶν τῆς πολιτίας θεσμόν· [8]καὶ μεταλαβόντες Ἑλληνικοῦ βίου 8

ℵ II 18 ευσεβιας ℵ 19 οι πιστ.] om οι ℵ | γαρ] ουδε ℵ | Ισαακ Ιακωβ] και Ισ. και Ιακ. ℵ | τω θεω] om τω ℵ 20 δια] pr η ℵ* (improb ℵc.a) 21 om ευσεβως ℵ 22 ευσεβειαν] θεοσεβειαν ℵ 23 ο σοφος] om ο ℵ | om σωφρων ℵ | των παθ.] pr ο ℵ VIII 1 περιφανως ℵ | μιαροφαγησαι ℵ 2 τοτε] τοδε A | ηλικιας] λειας ℵ | μιαροφαγησαιεν ℵ | δε] δ ℵ 3 διαταξαμενου] διαδεξαμ. A | επτα] ζ' ℵ | αδημονες A* (αιδ. A1) 4 om περιεχοντας ℵ* (hab post μητερα ℵc.a) | και της ευγενιας sup ras A a1 | ευγενειας ℵ 5 βασανισθεντι ℵ* (προβ. ℵc.a II) 6 om και 1ο II | εικαντας II | απολαυειν ℵ απολλυειν II | γαρ] δ αν ℵ | ουτω ℵ 7 αρνησαμενοι] αρνηθεντες ℵc.a | υμων] ημων A 8 μεταλαβοντες] λαβοντες ℵ

9 καὶ μεταδιαιτηθέντες ἐντρυφήσατε ταῖς νεότησιν ὑμῶν. 9ἐπεὶ ἐὰν A
ὀργίλως με διάθησθε διὰ τῆς ἀπειθείας ὑμῶν, ἀναγκάσετέ με ἐπὶ
δειναῖς κολάσεσιν ἕνα ἕκαστον ὑμῶν διὰ τῶν βασάνων ἀπολέσαι.
10 10κατελεήσατε οὖν ἑαυτούς, οὓς καὶ ὁ πολέμιος ἔγωγε καὶ τῆς ἡλικίας
11 καὶ τῆς εὐμορφίας οἰκτείρομαι. 11οὐ διαλογιεῖσθε τοῦτο, ὅτι οὐδὲν
ὑμῖν ἀπειθήσασιν πλὴν τοῦ μετὰ στρεβλῶν ἀποθανεῖν ἀπόκειται;
12 12ταῦτα δὲ λέγων, §ἐκέλευσεν εἰς τὸ ἔμπροσθεν προτεθῆναι τὰ βα- § II
σανιστήρια, ὅπως καὶ διὰ τοῦ φόβου πείσειεν αὐτοὺς μιεροφαγῆσαι.
13 13ὡς δὲ τροχούς τε καὶ ἁρθρενβόλους στρεβλωτήριά τε καὶ¶ τροχαν- ¶ II
τῆρας καὶ καταπέλτας καὶ λέβητας, τήγανά τε καὶ δακτυλήθρας, καὶ
χεῖρας σιδηρᾶς καὶ σφῆνας καὶ τὰ ζώπυρα τοῦ πυρὸς οἱ δορυφόροι
14 προέθεσαν, ὑπολαβὼν δὲ ὁ τύραννος ἔφη 14Μειράκια, φοβήθητε,
καὶ ἢν σέβεσθε δίκην, ἵλεως ὑμῖν ἔσται δι' ἀνάγκην παρανομή-
15 σασιν. 15Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐπαγωγὰ καὶ ὁρῶντες δεινά,
οὐ μόνον οὐκ ἐφοβήθησαν, ἀλλὰ καὶ ἀντεφιλοσόφησαν §τῷ τυράννῳ, § II
16 καὶ διὰ τῆς εὐλογιστίας τὴν τυραννίδα αὐτοῦ κατέλυσαν.¶ 16καίτοι ¶ II
λογισώμεθα· εἰ δειλόψυχοί τινες ἦσαν καὶ ἄνανδροι ἐν αὐτοῖς, ποίοις
17 ἂν ἐχρήσαντο λόγοις; οὐχὶ τούτοις; 17Ὦ τάλανες ἡμεῖς, καὶ λίαν
ἀνόητοι· βασιλέως ἡμᾶς παρακαλοῦντος καὶ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ φωνοῦντος,
18 μὴ πεισθείημεν αὐτῷ; 18τί βουλήμασιν κενοῖς ἑαυτοὺς εὐφραίνομεν,
19 καὶ θανατηφόρον ἀπειθίαν τολμῶμεν; 19οὐ φοβησόμεθα, ἄνδρες
ἀδελφοί, τὰ βασανιστήρια, καὶ λογιούμεθα τὰς τῶν βασάνων ἀπειλάς,
καὶ φευξόμεθα τὴν κενοδοξίαν ταύτην καὶ ὀλεθροφόρον ἀλαζονίαν;
20 20ἐλεήσωμεν τὰς ἑαυτῶν ἡλικίας, καὶ κατοικτειρήσωμεν τὸ τῆς μητρὸς
21 22 γῆρας· 21καὶ ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι ἀπειθοῦντες τεθνηξόμεθα. 22συγγνώ-
σεται δὲ ἡμῖν καὶ ἡ θεία δίκη δι' ἀνάγκην τὸν βασιλέα φοβηθεῖσιν.
23 23τί ἐξάγομεν ἑαυτοὺς τοῦ ἡδίστου βίου, καὶ ἀποστεροῦμεν ἑαυτοὺς
24 τοῦ γλυκέος κόσμου; 24μὴ βιαζώμεθα τὴν ἀνάγκην, μηδὲ κενοδοξή-
25 σωμεν ἐπὶ τῇ ἑαυτῶν στρέβλῃ. 25οὐδὲ αὐτὸς ὁ νόμος ἑκουσίως ἡμᾶς

9 απιθιας ℵ | om υμων 1° ℵ | δειναις] δινα A^1 (seq ras 1 lit A^*) ℵII
10 πολεμος A **12** om το Π | προτεθηναι] τιθεναι ℵ | και] καν Π | μιαροφαγησαι $ℵ^{c.b}$ **13** τροχλους $ℵ^*$ (τροχους $ℵ^1$) | αρθενβολους A αρθρεμβολας $ℵ^*$ (s ras $ℵ^1$) αρθρεμβολα Π | τροχαντηρια $ℵ^*$ (-ρας $ℵ^{c.a}$) | καταπελτας] π sup ras A^{a1} | om δε 2° ℵ **14** σεβεσται A **16** εν αυτοις και ανανδροι ℵ **17** ημεις sup ras A^a ημι $ℵ^*$ (ημις $ℵ^{1, c.a}$) | παρακαλουντος] καλουντος ℵ | φωνουντος μη πισθ in mg et sup ras A^a | φωνουντος] παρακαλουντος ℵ | μη] η $ℵ^*$ ει $ℵ^{c.a}$ **18** om κενοις $ℵ^*$ (hab $ℵ^{c.a}$) | ευφρενουμεν $ℵ^*$ (-νομεν $ℵ^1$) **19** φοβηθησομεθα ℵ **20** κατοικτιρωμεν ℵ **22** συγνωσεται (sic) A συνγνωσεται ℵ **25** ουδε] ουδ ℵ | νομος ℵ] ναος A

A θανατοῖ φοβηθέντας τὰ βασανιστήρια. [26]πόθεν ἡμῖν ἡ τοσαύτη ἐντε- 26
τηκεν φιλονεικία, καὶ ἡ θανατηφόρος ἀρέσκει καρτερία, παρὸν μετὰ
ἀταραξίας ζῆν τῷ βασιλεῖ πεισθέντας; [27]ἀλλὰ τούτων οὐδὲν εἶπον 27
οἱ νεανίαι βασανίζεσθαι μέλλοντες, οὐδὲ ἐνεθυμήθησαν. [28]ἦσαν γὰρ 28
§ Π περίφρονες τῶν παθῶν, καὶ αὐτοκράτορες τῶν ἀλγηδόνων. [29]§ὥστε 29
¶ Π ἅμα τῷ παύσασθαι τὸν τύραννον συμβουλεύοντα αὐτοῖς μιεροφαγῆσαι,¶
πάντες διὰ μιᾶς φωνῆς ὁμοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῆς αὐτῆς ψυχῆς, εἶπον·
[1]Τί μέλλεις, ὦ τύραννε; ἕτοιμοι γάρ ἐσμεν ἀποθνήσκειν, ἢ παραβαίνειν 1
τὰς πατρίους ἡμῶν ἐντολάς. [2]καὶ αἰσχυνόμεθα γὰρ τοὺς προγόνους 2
εἰκότως, εἰ μὴ τῇ τοῦ νόμου εὐπειθείᾳ συμβούλῳ καὶ γνώσει χρησαί-
μεθα. [3]σύμβουλε τύραννε παρανομίας, μὴ ἡμᾶς μισῶν ὑπὲρ αὐτοὺς 3
ἡμᾶς ἐλέα. [4]χαλεπώτερον γὰρ αὐτοῦ τοῦ θανάτου νομίζομεν εἶναί σου 4
τὸν ἐπὶ τῇ παρανόμῳ σωτηρίᾳ ἡμῶν ἔλεον. [5]ἐκφοβεῖς δὲ ἡμᾶς, τὸν 5
διὰ τῶν βασάνων ἡμῖν θάνατον ἀπειλῶν, ὥσπερ οὐχὶ πρὸ βραχέως
παρὰ Ἐλεαζάρου μαθών. [6]εἰ δ' οἱ γέροντες τῶν Ἑβραίων διὰ τὴν 6
εὐσέβειαν καὶ βασανισμοὺς ὑπομείναντες ἀπέθανον, ἀποθάνοιμεν ἂν
δικαιότερον ἡμεῖς οἱ νέοι, τὰς βασάνους τῶν σῶν ἀναγκῶν ὑπεριδόντες
ἃς καὶ ὁ παιδευτὴς γέρων ἐνίκησεν. [7]πείραζε γὰρ οὖν, τύραννε· 7
καὶ τὰς ἡμῶν ψυχὰς εἰ θανατώσεις διὰ τὴν εὐσέβειαν, μὴ νομίσῃς
ἡμᾶς βλάπτειν βασανίζων. [8]ἡμεῖς μὲν γὰρ διὰ τῆσδε τῆς κακοπα- 8
θείας καὶ ὑπομονῆς τὰ τῆς ἀρετῆς ἆθλα οἴσομεν, [9]σὺ δὲ διὰ τὴν ἡμῶν 9
μιεροφονίαν αὐτάρκη καρτερήσεις ὑπὸ τῆς θείας δίκης αἰώνιον βάσανον
διὰ πυρός.

[10]Ταῦτα αὐτῶν εἰπόντων, οὐ μόνον ὡς κατὰ ἀπειθούντων ἐχαλέ- 10
παινεν ὁ τύραννος, ἀλλ' ὡς καὶ κατὰ ἀχαρίστων ὠργίσθη. [11]ὅθεν 11

ℵΠ 25 om φοβηθεντας τα βασανιστηρια ℵ* (hab ℵc.a) 26 εντεθηκεν A εντετηκε ℵ | ζην] χρη A | πισθεντες ℵ* (-τας ℵc.a) 27 νεανιαις A 28 γαρ] + μελλοντες ℵ (improb ℵ1, c.a) | περιφρονες των παθων] π. τα των παθ. ℵ* (αν et es superscr ℵc.a ; fors παντες pro τα voluit) | αλγηδονων] ηδον sup ras Aa 29 τω παυσασθαι] om τω ℵ του παυσ. Π | συνβουλ. Π | μιαροφαγησαι ℵΠ | δια] απο ℵ IX 1 εσμεν] + ω τυραννε ℵ* (improb ℵ2) | αποθνησκειν] ο superscr A1 | πατριους] πατρωους ℵ 2 om και 1ο ℵ | προγονους] + ημων ℵ | ευπιθια ℵ | γνωσει] Μωϋσει ℵ 3 om ημας 2ο ℵ 4 αυτου] αυτους A | του bis scr ℵ* (improb 1ο ℵc.a) 5 θανατον ημιν ℵ | παρα] παρ ℵ 6 Ευβραιων ℵ* (Εβρ. ℵ1, c.a) | ευσεβιαν ℵ | απεθανον] ευσεβησᾶ| ℵ | υπερειδοτες ℵ* -ειδοντες ℵc.a | ους ℵ* (ας ℵc.a) | παιδευτης] + ημων ℵ 7 γαρ ουν] τοιγαρουν ℵ | ευσεβιαν ℵ 8 κακοπαθιας ℵ | οισομεν] εξομεν ℵ + και εσομεθα παρα τω θω δι ο (δι ον ℵc.a) και ταυτα πασχομεν ℵ 9 ημων] υμων A | μιεφονιαν (sic) ℵ | καρτερησεις] καρτερηθ incep ℵ* (-ρησεις ℵ1) | improb δια πυρος ℵc.a 10 αλλ ως και] αλλα και ως ℵ | καταχαριστων ℵ* κατα αχ. ℵ1

τὸν πρεσβύτατον αὐτῶν κελευσθέντες παρήγαγον οἱ μαστισταί, καὶ Α
διαρρήξαντες τὸν χιτῶνα διέδησαν τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς βραχί-
12 ονας ἱμᾶσιν ἑκατέρωθεν. 12 ὡς δὲ τύπτοντες ταῖς μάστιξιν ἐκοπίασαν,
13 μηδὲν ἀνύοντες, ἀνέβαλον αὐτὸν ἐπὶ τὸν τροχόν. 13 περὶ ὃν κατατει-
14 νόμενος ὁ εὐγενὴς νεανίας ἔξαρθρος ἐγίνετο. 14 καὶ κατὰ πᾶν μέλος
15 κλώμενος κατηγόρει λέγων 15 Τύραννε μιερώτατε καὶ τῆς οὐρανίου
δίκης ἐχθρὲ καὶ ὠμόφρον, οὐκ ἀνδροφονήσαντά με τοῦτον κατακίζεις
16 τὸν τρόπον, οὐδὲ ἀσεβήσαντα, ἀλλὰ θείου νόμου προασπίζοντα. 16 καὶ
τῶν δορυφόρων λεγόντων Ὁμολόγησον φαγεῖν, ὅπως ἀπαλλαγῇς
17 τῶν βασάνων, 17 ὁ δὲ εἶπεν Οὐχ οὕτως ἰσχυρὸς ὑμῶν ἐστιν ὁ
τρόπος, ὦ μεροὶ διάκονοι, ὥστε μου τὸν λογισμὸν ἄξαι. τέμνετέ μου
18 μέλη, καὶ πυροῦτε τὰς σάρκας, καὶ στρεβλοῦτε τὰ ἄρθρα· 18 διὰ
πασῶν γὰρ ὑμᾶς πείσω τῶν βασάνων ὅτι μόνοι οἱ παῖδες Ἑβραίων
19 ὑπὲρ ἀρετῆς εἰσιν ἀνίκητοι. 19 ταῦτα λέγοντες ἔτι πῦρ ἐπέστρωσαν,
20 καὶ διερεθίζοντες τὸν τροχὸν προσεπικατέτεινον. 20 ἐμολύνετο δὲ
πάντοθεν αἵματι ὁ τροχός, καὶ ὁ σωρὸς τῆς ἀνθρακιᾶς τοῖς τῶν ἰχώρων
ἐσβέννυτο σταλαγμοῖς, καὶ περὶ τοὺς ἄξονας τοῦ ὀργάνου περιέρεον
21 αἱ σάρκες. 21 καὶ περιτετηγμένον ἤδη ἔχων τὸ τῶν ὀστέων πῆγμα ὁ
22 μεγαλόφρων καὶ Ἀβραμιαῖος νεανίας οὐκ ἐστέναξεν· 22 ἀλλ' ὥσπερ
ἐν πυρὶ μετασχηματιζόμενος εἰς ἀφθαρσίαν, ὑπέμεινεν εὐγενῶς τὰς
23 στρέβλας 23 Μιμήσασθέ με, ἀδελφοί, λέγων· μή μου τὸν αἰῶνα λει-
ποτακτήσητε, μηδὲ ἐξομόσησθέ μου τὴν τῆς εὐψυχίας ἀδελφότητα·
24 ἱερὰν καὶ εὐγενῆ στρατείαν στρατεύσασθε περὶ τῆς εὐσεβείας, 24 δι' ἧς
ἵλεως ἡ δικαία καὶ πάτριος ἡμῶν πρόνοια τῷ ἔθνει γενηθεῖσα τιμω-
25 ρήσειεν τὸν ἀλάστορα τύραννον. 25 καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ ἱεροπρεπὴς
26 νεανίας ἀπέρρηξεν τὴν ψυχήν. 26 Θαυμασάντων δὲ πάντων
τὴν καρτεροψυχίαν αὐτοῦ, ἦγον οἱ δορυφόροι τὸν καθ' ἡλικίαν τοῦ

11 κέλευθ. A | παρηγον ℵ | μαστισται] υπασπισται ℵ **12** ανεβαλον] ℵ ανεβαλλον ℵ* ανελαβον ℵc.a | επι] περι ℵ **13** εξαρθος A **14** κατηγορει] εκακηγορι ℵ **15** ωμοφρον] ομοφρῶ] A ωμοφρων ℵ | ανδροφρονησαντα A | κατακιζεις τον τροπον] τον τρ. βασανιζεις ℵ **17** ισχυρος] ισχυροτερος ℵc | εστιν ο τροπος] ο τροχος εστιν ℵ pr ισχυρ (sic) ℵ* (statim improb ℵ1) | μιαροι ℵ | αξαι] αγξαι ℵ | μελη] pr τα ℵ | πυρουτε] + μου ℵ **18** οι παιδες] om οι ℵ **19** ταυτα λεγοντες...προσεπικατετεινον] και ταυτα ειπων (λεγοντι pro ειπ. ℵc.a) υπεστρωσαν πυρ και το (improb το ℵc.a) διερεθιζον τον τροχο͂] και προσεκατετινον ℵ | ετι] εστι A | επετρωσαν A **20** τοις] ις sup ras Aa | αυξονας A **21** περιτετηκμενον A περιτετμημενον ℵ | Αβραμιαιος] Αβρααμ' υἱος ℵ* Αβρααμιαιος ℵc.a **23** στρατιαν ℵ | εστρατευσασθε ℵ | ευσεβιας ℵ **24** ημων] η ℵ* (ημ. ℵc.a) **25** improb και ℵc.a (vid) postea fort repos | απερηξεν ℵ* απερρ. ℵc **26** δορυφοροι] incep δυρο ℵ* (δορυφ. ℵ1 vid, c)

A προτέρου δεύτερον, καὶ σιδηρᾶς ἐναρμοσάμενοι χεῖρας ὀξέσιν τοῖς
ὄνυξιν, τοῖς ὀργάνοις καὶ καταπέλτῃ προσέδησαν αὐτόν. 27 ὡς δ' εἰ 27
φαγεῖν βούλοιτο πρὶν βασανίζεσθαι πυνθανόμενοι, τὴν εὐγενῆ γνώ-
μην ἤκουσαν, 28 ἀπὸ τῶν τενόντων ταῖς σιδηραῖς χερσὶν ἐπισπασά- 28
§ II μενοι, μέχρι γε τῶν γενείων τὴν σάρκα πᾶσαν [5]καὶ τὴν τῆς κεφαλῆς
δορὰν οἱ παρδάλιοι θῆρες ἀπέσυραν· ὁ δὲ ταύτην βαρέως τὴν ἀλγηδόνα
καρτερῶν, ἔλεγεν 29 [6]Ὡς ἡδὺς πᾶς τρόπος θανάτου διὰ τὴν πάτριον 29
¶ II ἡμῶν εὐσέβειαν· ἔφη τε πρὸς τὸν τύραννον 30 Οὐ δοκεῖς,¶ πάντων 30
ὠμότατε τύραννε, πλεῖον ἐμοῦ σε νῦν βασανίζεσθαι, ὁρῶν σου νικώ-
μενον τὸν τῆς τυραννίδος ὑπερήφανον λογισμὸν ὑπὸ τῆς διὰ τὴν
§ II εὐσέβειαν ἡμῶν ὑπομονῆς; 31 [7]ἐγὼ μὲν γὰρ [8]ταῖς διὰ τὴν ἀρετὴν 31
ἡδοναῖς τὸν πόνον ἐπικουφίζομαι· 32 σὺ δὲ ἐν ταῖς τῆς ἀσεβείας 32
ἀπειλαῖς βασανίζῃ· οὐκ ἐκφεύξῃ δέ, μιερώτατε τύραννε, τὰς τῆς θείας
¶ II ὀργῆς δίκας.¶ [1]Καὶ τούτου τὸν ἀοίδιμον θάνατον καρτερή- 1
σαντος, ὁ τρίτος ἤγετο, παρακαλούμενος πολλὰ ὑπὸ πολλῶν ὅπως
ἀπογευσάμενος σώζοιτο. [2]ὁ δὲ ἀναβοήσας ἔφη [3]Η ἀγνοεῖτε ὅτι 2
αὐτός με τοῖς ἀποθανοῦσιν ἔσπειρεν πατήρ, καὶ ἡ αὐτὴ μήτηρ ἐγέν-
νησεν, καὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἀνετράφην δόγμασιν; [3]οὐκ ἐξόμνυμαι τὴν 3
εὐγενῆ τῆς ἀδελφότητος συγγένειαν. [4]πρὸς ταῦτα εἴ τι ἔχετε κολα- 4
στήριον, προσαγάγετε τῷ σώματί μου· τῆς γὰρ ψυχῆς μου, οὐδ' ἂν
θέλητε, ἅψεσθε. [5]οἱ δὲ πικρῶς ἐνέγκαντες τὴν παρρησίαν τοῦ 5
ἀνδρός, ἀρθρεμβόλοις ὀργάνοις τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ τοὺς πόδας
ἐξήρθρουν, καὶ ἐξ ἁρμῶν ἀναμοχλεύοντες ἐξεμέλιζον· [6]καὶ τοὺς 6
δακτύλους καὶ τοὺς βραχίονας καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς ἀγκῶνας
περιέλκων. [7]καὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἰσχύοντες αὐτὸν ἄγξαι, περι- 7
σύραντες τὸ δέρμα σὺν ἄκραις ταῖς τῶν δακτύλων κορυφαῖς ἀπεσκύ-
θιζον, καὶ εὐθέως ἦγον ἐπὶ τὸν τροχόν. [8]περὶ ὃν ἐκ σφονδύλων 8

ℵII 26 προτερου] πρεσβυτερου ℵ | σιδηρεας ℵ* (-ρας ℵ²) | οξεσι ℵ | ονυξι ℵ | τοις οργανοις] οργανω ℵ 27 την ευγ.] pr και ℵ | ηκουσαν] ακουσαντες ειλκυσαν ℵ* improb ειλκ. ℵc.a, c.b 28 σιδηραιαις ℵ* (-ραις ℵc.b) | om γε ℵ | παρδαλιοι AII] παρδαλεοι ℵ* -λαιοι ℵc.a | απεσυρον ℵ | βαρ. την αλγ.] την αλγ. γεννεως II 29 θανατου τροπος ℵII | ευσεβιαν ℵ: item 30 | om εφη τε πρ. τον τυρ. II 30 δοκ[ει] Πvid | πλειον] πλεον ℵ | om νυν ℵ | σου] σοι ℵ | τον της τυρ.] om τον ℵ* (hab ℵc.a†) | ημων] υμων A 31 om μεν ℵ* (hab ℵc.a) | αρετην] [ευσεβει]αν Πvid | ηδονης A | των πονων II 32 ασεβειαις A | μιαρωτατε ℵII | τας] τα ℵ* (τας ℵc.a) X 1 post αοιδ. incep τ ℵ* (improb ℵ¹) | υπο] απο ℵ* (υπο ℵc.a, c.b) 2 om η 1° ℵ | αυτος] pr ο ℵc.a 3 συγγενειαν] ευγενιαν ℵ 4 om ℵ | αψασθαι A 5 αθρεμβολοις A 6 om και 1° ℵ* (hab ℵc.a) | περιελκων] περιεκλων ℵ 7 ισχυσαντες ℵ* (ισχυοντες ℵc.a) | περισυραντες το δερμα] περιλυσαντες τα οργανα ℵ* (περισ. το δ. ℵc.a) 8 σφονδυλων] σπονδυλων ℵ

ἐκμελιζόμενος ἑώρα τὰς ἑαυτοῦ σάρκας περιλακιζομένας καὶ κατὰ Α
9 σπλάγχνων σταγόνας αἵματος ἀπορρεούσας. 9μέλλων δὲ ἀποθνήσκειν,
10 ἔφη 10Ἡμεῖς μέν, ὦ μιερώτατε τύραννε, διὰ παιδείαν καὶ ἀρετὴν
11 θεοῦ ταῦτα πάσχομεν· 11σὺ δὲ διὰ τὴν ἀσέβειαν καὶ μιαιφονίαν
12 ἀκαταλύτους καρτερήσεις βασάνους. 12Καὶ τούτου θανόντος
13 ἀδελφοπρεπῶς, τὸν τέταρτον ἐπεσπῶντο, λέγοντες 13Μὴ μανῇς καὶ
14 σὺ τοῖς ἀδελφοῖς σου τὴν αὐτὴν μανίαν, ἀλλὰ πεισθεὶς τῷ βασιλεῖ
15 σῶζε σεαυτόν. 14ὁ δὲ αὐτοῖς ἔφη Οὐχ οὕτως καυστικώτερον ἔχετε
15 κατ' ἐμοῦ τὸ πῦρ, ὥστε με δειλανδρῆσαι. 15μὰ τὸν μακάριον τῶν
16 ἀδελφῶν μου θάνατον, καὶ τὸν αἰώνιον τοῦ τυράννου ὄλεθρον, καὶ τὸν
17 ἀοίδιμον τῶν εὐσεβῶν βίον, οὐκ ἀρνήσομαι τὴν εὐγενῆ ἀδελφότητα.
16 16ἐπινόει, τύραννε, βασάνους· ἵνα καὶ διὰ τούτων μάθῃς, ὅτι ἀδελφός
17 εἰμι τῶν προβασανισθέντων. 17ταῦτα ἀκούσας ὁ αἱμοβόρος καὶ φο-
18 νώδης καὶ πανμιερώτατος Ἀντίοχος, ἐκέλευσεν τὴν γλῶτταν αὐτοῦ
18 ἐκτεμεῖν. 18ὁ δὲ ἔφη Κἂν ἀφέλῃς τὸ τῆς φωνῆς ὄργανον, καὶ σιω-
19 πώντων ἀκούει ὁ θεός. 19ἰδοὺ κεχάλασταί ἡ γλῶσσα· τέμνε. οὐ
20 γὰρ παρὰ τοῦτο τὸν λογισμὸν ἡμῶν γλωσσοτομήσεις. 20ἡδέως ὑπὲρ
21 τοῦ θεοῦ τὰ τοῦ σώματος μέλη ἀκρωτηριαζόμεθα. 21σὲ δὲ ταχέως
μετελεύσεται ὁ θεός· τὴν γὰρ τῶν θείων ὕμνων μελῳδὸν γλῶτταν
I 1 ἐκτέμνεις. 1Ὡς δὲ καὶ οὗτος ταῖς βασάνοις κατακισθεὶς
2 ἐναπέθανεν, ὁ πέμπτος παρεπήδησεν, λέγων 2Οὐ μέλλω, τύραννε, πρὸς
3 τὸν ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς βασανισμὸν παραιτεῖσθαι. 3αὐτὸς δ' ἀπ' ἐμαυτοῦ
παρῆλθον, ὅπως κἀμὲ κατακτείνας, περὶ πλειόνων ἀδικημάτων ὀφι-
4 λήσῃς τῇ οὐρανίῳ δίκῃ τιμωρίαν. 4ὦ μισάρετε καὶ μισάνθρωπε, τί
5 δράσαντας ἡμᾶς τοῦτον πορθεῖς τὸν τρόπον; 5ἢ κακόν σοι δοκεῖ, ὅτι
τὸν πάντων κτίστην εὐσεβοῦμεν, καὶ κατὰ τὸν ἐνάρετον αὐτοῦ ζῶμεν
6 7 νόμον; 6ἀλλὰ ταῦτα τιμῶν, οὐ βασάνων ἐστὶν ἄξια, 7εἴπερ ᾔσθάνου
8 ἀνθρώπους ποθῶν, καὶ ἐλπίδα εἶχες παρὰ θεῷ σωτηρίου· 8νῦν ἰδὲ
9 ἀλλότριος ὢν θεοῦ, πολεμεῖς τοὺς εὐσεβοῦντας εἰς τὸν θεόν. 9τοι-

8 απορευουσας ℵ **10** μιαρωτατε ℵ **11** ασεβιαν ℵ **12** αδελφο- ℵ
πρεπως] φοπρ sup ras A^a **14** αυτοις] αυτω ℵ | κλαυστικωερον (sic) A*
(καυστικωτ. $A^{1(vid)}$) **15** αοιδιμον] ολεθρον αιδιῶ ℵ* (improb ολεθρ. $ℵ^{1, c.a}$)
16 δια τουτων] δι αυτων ℵ | προβεβασανισθεντων (sic) A **17** ταυτα]+
δε (superscr) $ℵ^1$ | φονωδης] incep φονι ℵ* | παμμιαρωτατος ℵ | εκτεμνειν ℵ*
18 σιωπουντων A **19** προκεχαλασται ℵ | γλωττοτομησεις ℵ **20** του 1°]
seq τ in ℵ* (improb $ℵ^1$) | μελη] βελη ℵ* (μ. $ℵ^{1(vid)}$) **21** υμνον μελωδαν
ℵ* (υμνων μελωδον $ℵ^{c.a}$) XI **1** κατακισθεις (sic) A **2** om παραιτεισθαι
ℵ **3** οφιλησεις (-σις A) τη ουρανιω δικη] τη επουρανιω δικη δωσεις ℵ |
τιμωριαν sup ras A^1 **4** μισαρετε] μιαρωτατε ℵ | τον τροπον πορθεις ℵ
5 om η κακον σοι δοκει ℵ **6** εστιν] εισιν ℵ **7—8** om ειπερ ησθα-
νου...εις τον θεον ℵ

Α αὐτα λέγοντα οἱ δορυφόροι δήσαντες αὐτὸν εἵλκον ἐπὶ τὸν καταπέλτην· 10 ἐφ' ὃν δήσαντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ γόνατα, καὶ ταῦτα ποδάγραις σιδηραῖς 10
ἐφαρμόσαντες τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τροχιαῖον σφῆνα κατέκαμψαν· περὶ ὃν ὅλος ἐπὶ τὸν τροχὸν σκορπίου τρόπον ἀνακλώμενος ἐξεμελί- ζετο. 11 κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τὸ πνεῦμα στενοχωρούμενος καὶ 11
τὸ σῶμα ἀγχόμενος 12 Καλάς, ἔλεγεν, ἄκων, ὁ τύραννος, χάριτας ἡμῖν 12
χαρίζῃ, καλάς, διὰ γενναιοτέρων πόνων ἐπιδείξασθαι παρέχων τὴν εἰς τὸν νόμον ἡμῶν καρτερίαν. 13 Τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου, 13
ὁ ἕκτος ἦγετο μειρακίσκος· ὃς πυνθανομένου τοῦ τύραννου εἰ βούλοιτο φαγὼν ἀπολύεσθαι, ὁ δὲ ἔφη 14 Ἐγὼ τῇ μὲν ἡλικίᾳ τῶν ἀδελφῶν μου 14
εἰμὶ νεώτερος, τῇ δὲ διανοίᾳ ἡλικιώτης. 15 εἰς τὰ αὐτὰ γὰρ καὶ γεννη- 15
θέντες καὶ τραφέντες, ὑπὲρ τῶν αὐτῶν καὶ ἀποθνήσκειν ὀφίλομεν ὁμοίως. 16 ὥστε εἴ σοι δοκεῖ βασανίζειν μὴ μιερофαγοῦντας, βασάνιζε. 16
17 ταῦτα αὐτὸν εἰπόντα παρῆγον ἐπὶ τὸν τροχόν. 18 ἐφ' οὗ κατατεινό- 17 18
μενος εὐμελῶς καὶ ἐκσφονδυλιζόμενος ὑπεκαίετο. 19 καὶ ὀβελίσκους 19
ὀξεῖς πυρώσαντες, τοῖς νώτοις προσέφερον· καὶ τὰ πλευρὰ διαπεί- ραντες, ἀπ' αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα διέκαιον. 20 ὁ δὲ βασανιζόμενος Ὦ 20
ἱεροπρεποῦς αἰῶνος, ἔλεγεν, ἐφ' ὃν διὰ τὴν εὐσέβειαν εἰς γυμνασίαν πόνων ἀδελφοὶ τοσοῦτοι κληθέντες οὐκ ἐνικήθημεν. 21 ἀνίκητος γάρ 21
ἐστιν, ὦ τύραννε, ἡ εὐσεβὴς ἐπιστήμη. 22 καλοκἀγαθίᾳ καθωπλισμένος 22
τεθνήξομαι κἀγὼ μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου, 23 μέγαν σοι προσβάλλων 23
καὶ αὐτὸς ἀλάστορα, καινουργὲ τῶν βασάνων, καὶ πολέμιε τῶν ἀληθῶς εὐσεβούντων. 24 ἓξ μειράκια κατελύσαμέν σου τὴν τυραννίδα. 25 τὸ 24 25
γὰρ μὴ δυνηθῆναί σε μεταπεῖσαι τὸν λογισμὸν ἡμῶν, μήτε βιάσασθαι πρὸς τὴν μιερофαγίαν, οὐ κατάλυσίς ἐστίν σου; 26 τὸ πῦρ σου ψυχρὸν 26
ἡμῖν, καὶ ἄπονοι οἱ καταπέλται, καὶ ἀδύνατος ἡ βία σου. 27 οὐ γὰρ 27

ℵ 9 τοιαυτα] τοι· αυτα A (praec spat 3 litt: fors καιτοι voluit A*) + δε ℵ | ειλκον] εικον ℵ* (ειλκ. ℵc.a) 10 εφαρμοσαντες ℵc.a] εφορμασαντες ℵ*A | επι τον τροχιαιον] περι τροχ. ℵ | επι τον τροχον] περι τον τραχηλον ℵ | σκοπιου ℵ* (σκορπ. ℵc.a) | εξεμελιζετο] με sup ras Aa 11 και 2°] και· και A 12 ο τυραννος] ω τυραννε ℵ | om καλας 2° ℵ | της ℵ* (την ℵc.a) | καρτεριας ℵ* (-ριαν ℵc.a) 13 τελευτησας (sic) A | improb ο δε ℵc.a 14 τη μεν ηλικια] μεν την ηλικιαν ℵ* μεν τη ηλικια ℵc.a | om μου ℵ | διανοια] ανοια A 15 τα αυτα] τα αυ (sic) A ταυτα ℵ | om και 1° ℵ | γεννηθεντες ℵ | τραφεντες] ανατραφ. ℵ 16 μιαιροφαγουντα ℵ | βασανιζε] βασανιζειν ℵ (-ζε ℵ1, c.a) A* fort 17 om αυτον ℵ 18 ευμελως] επιμελως ℵ | εκσπο|δυλιζομενος ℵ | υπεκαιετο] + πυρι ℵ 19 διαπειραντες] διαφθειραντες ℵ | om απ ℵ | τα σπλαγχνα] pr και ℵc.a | διεκαιον] διΐκεον ℵ* διεκεον ℵc.a 20 αιωνος] αγωνος ℵ | ελεγον ℵ* (-γεν ℵ1) | ευσεβιαν ℵ | ενικημεν ℵ* (-κηθημεν ℵc.a) 21 om ω ℵ 23 και αυτος προσβαλλω] ℵ 24 κατελυσαμεν] καταλελυκαμεν ℵ 26 αδυνατοις ℵ* (-τος ℵ1) 27 improb οι ℵc.a

τυράννου ἀλλὰ θείου νόμου προεστήκασιν ἡμῶν οἱ δορυφόροι· διὰ τοῦτο ἀνίκητον ἔχομεν τὸν λογισμόν. [1c]Ὡς δὲ καὶ οὗτος μακαρίως ἐναπέθανεν [§]καταβληθεὶς εἰς λέβητα, ὁ ἕβδομος παρεγένετο, § V
πάντων νεώτερος. [2]ὃν κατοικτειρήσας ὁ τύραννος, καίπερ δεινῶς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κακισθείς, [3]ὁρῶν ἤδη τὰ δεσμὰ περικείμενον, πλησιέστερον αὐτὸν μετεπέμψατο, καὶ παρηγορεῖν ἐπειρᾶτο, λέγων [4]Τῆς μὲν τῶν ἀδελφῶν σου ἀπονοίας τὸ τέλος ὁρᾷς· διὰ γὰρ ἀπείθειαν στρεβλωθέντες τεθνήκασιν. σύ, εἰ μὲν μὴ πεισθείης, τάλας βασανισθεὶς καὶ αὐτὸς τεθνήξῃ πρὸ ὥρας. [5]πεισθεὶς δὲ φίλος ἔσῃ, καὶ τῶν ἐπὶ τῆς βασιλείας ἀφηγήσῃ πραγμάτων. [6]καὶ ταῦτα παρακαλῶν, τὴν μητέρα τοῦ παιδὸς μετεπέμψατο, ὅπως αὐτὴν ἐλεήσας τοσούτων υἱῶν στερηθεῖσαν παρορμήσειεν ἐπὶ τὴν σωτηρίαν εὐπειθῆ ποιῆσαι τὸν περιλειπόμενον. [7]ὁ δὲ τῆς μητρὸς τῇ Ἑβραίδι φωνῇ προτρεψαμένης αὐτόν, ὡς ἐροῦμεν μετὰ μικρὸν ὕστερον [8]Ἀπολύσατέ με, φησίν· εἶπω τῷ βασιλεῖ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ φίλοις πᾶσιν. [9]καὶ ἐπιχαρέντες μάλιστα ἐπὶ τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ παιδός, ταχέως ἔλυσαν αὐτόν. [10]καὶ δραμὼν ἐπὶ πλησίον τῶν τηγάνων, ἔφη [11]Ἀνόσιε, φησίν, καὶ πάντων τῶν πονηρῶν ἀσεβέστατε τύραννε, οὐκ ᾐδέσθης παρὰ τοῦ θεοῦ λαβὼν τὰ ἀγαθὰ καὶ τὴν βασιλείαν, τοὺς θεράποντας αὐτοῦ κατακτεῖναι, καὶ τοὺς τῆς εὐσεβείας ἀσκητὰς στρεβλῶσαι; [12]ἀνθ' ὧν ταμιεύεταί σε ἡ θεία δίκη πυκνοτέρῳ καὶ αἰωνίῳ πυρὶ καὶ βασάνοις, αἳ εἰς ὅλον τὸν αἰῶνα οὐκ ἀνήσουσίν σε. [13]οὐκ ᾐδέσθης ἄνθρωπος ὤν, θηριωδέστατε, τοὺς ὁμοιοπαθεῖς καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονότας στοιχείων γλωττοτομῆσαι, καὶ τοῦτον κατοικίσας τὸν τρόπον βασανίσαι; [14]ἀλλ' οἱ μὲν εὐγενῶς ἀποθανόντες ἐπλήρωσαν τὴν εἰς τὸν θεὸν εὐσέβειαν· [15]σὺ

XII **1** ουτος] αυτος ℵ | εναπεθανεν] απεθανεν ℵ | καταβληθεις] ..ταβληθεις ℵV V | παρεγενετο V **2** κατοικτιρας ℵV (-τειρ.) **3** περικειμενα V | πλησιετερον ℵ πλησιοτ. V* -σιαιτ. V[a] **4** το τελος] om το ℵ* (hab ℵ[c.a]) | απειθειαν] απιστιαν ℵ (σ sup ras ℵ[1]) | τεθνεασιν ℵ | συ]+δε ℵV | πεισθειης] πισθεις ℵ | βασανισθεις] βασανοις V[a] (οι sup ras 3 fort litt) | ωρας] ορας ℵ* (ωρ. ℵ[c.a]) **5** βασιλιας ℵ **6** αυτην] εαυτην ℵ[c.a]V | ελεησασα ℵV | στερηθειαν ℵ* (-σαν ℵ[c.b]) στερηθεισα V | σωτηριον ℵ | ευπειθη] ευπιθιᾶ| ℵ | om ποιησαι ℵ ποιησαιεν V* (improb εν V[a†]) **7** om μετα V **8** απολυσατε] λυσατε ℵV **9** και επιχαρεντες] και δε χαρεντες ℵ **10** om εφη ℵ **11** φησι A[?] | των πονηρων ασεβεστατε] ασεβ. πονηρ. ℵ | om τυραννε ℵ | βασιλιαν ℵ | κατακτεινας ℵ[c.a] | της ευσ.] om της ℵ* (hab ℵ[c.a]) **12** ταμιευσεται ℵV | om σε 1° ℵ* (hab ℵ[c.a]) | om θεια ℵV | om και βασανοις V | om αι ℵ* (hab ℵ[c.a]) V **13** θηριωδεστα V* (-τατε V[a]) | γλωττο|μησαι (sic) V | τουτον κατοικισας (κατακεισ. A) τον τροπον] τουτον κατακαυσας τον τρ. ℵ τουτον τον τρ. κατακ. (κατεκ. V*) V | βασανιζει ℵ* (-σαι ℵ[c.a]) **14** ευσεβιαν ℵ

Α δὲ κακῶς οἰμώξεις, τοὺς τῆς ἀρετῆς ἀγωνιστὰς ἀναιτίως ἀποκτείναι.
16 ὅθεν καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκειν μέλλων, ἔφη 17 Οὐκ ἀπαυτομολῶ τῆς 16 17
τῶν ἀδελφῶν μου μαρτυρίας. 18 ἐπικαλοῦμαι δὲ τὸν πατρῷον θεόν, 18
ὅπως ἵλεως γένηται τῷ γένει μου. 19 σὲ δὲ καὶ ἐν τῷ νῦν βίῳ καὶ 19
θανόντα τιμωρήσεται. 20 καὶ ταῦτα κατευξάμενος, ἑαυτὸν ἔριψεν κατὰ 20
τῶν τηγάνων· καὶ οὕτως ἀπέδωκεν.

1 Εἰ δὲ τοίνυν τῶν μέχρι θανάτου πόνων ὑπερεφρόνησαν οἱ ἑπτὰ 1 X
ἀδελφοί, συνομολογεῖται πανταχόθεν, ὅτι αὐτοδέσποτός ἐστιν τῶν
παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. 2 ὥσπερ γὰρ οἱ τοῖς πάθεσιν δουλω- 2
θέντες ἐμιεροφάγησαν, ἐλέγομεν γὰρ αὐτοὺς τούτοις νενικῆσθαι·
3 νυνὶ δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλὰ τῷ ἐπαινουμένῳ λογισμῷ παρὰ θεῷ 3
περιεγένοντο τῶν παθῶν. 4 καὶ οὐκ ἔστιν παριδεῖν τὴν ἡγεμονίαν 4
τῆς διανοίας· ἐπεκράτησαν γὰρ καὶ πάθους καὶ πόνων. 5 πῶς οὖν 5
οὐκ ἔστιν τούτοις τὴν τῆς εὐλογιστίας παθοκρατίαν ὁμολογεῖν, οἳ
τῶν μὲν διὰ πυρὸς ἀλγηδόνων οὐκ ἐπεστράφησαν; 6 καθάπερ γὰρ 6
προβλῆτες λιμένων πύργοι τὰς κυμάτων ἀπειλὰς ἀνακόπτοντες,
γαληνὸν παρέχουσιν τοῖς εἰσπλέουσιν τὸν ὅρμον· 7 οὕτως ἡ ἑπτά- 7
πυργος τῶν νεανίσκων εὐλογιστία τὸν τῆς εὐσεβείας ὀχυρώσασα λι-
μένα τὴν τῶν παθῶν ἐνίκησεν ἀκολασίαν. 8 ἱερὸν γὰρ εὐσεβείας 8
στήσαντες χορὸν παρεθάρσυνον ἀλλήλους, λέγοντες 9 Ἀδελφικῶς 9
ἀποθάνοιμεν ἀδελφοὶ περὶ τοῦ νόμου· μιμησώμεθα τοὺς τρεῖς τοὺς
ἐπὶ τῆς Συρίας νεανίσκους, οἳ τῆς ἰσοπάλιδος καμίνου κατεφρό-
νησαν. 10 μὴ δειλανδρήσωμεν πρὸς τὴν τῆς εὐσεβίας ἀπόδειξιν. 10

ℵV **15** κακως] pr κακος ων V | αποκτειναι ℵ (-κτιν.) V **16** om εφη ℵ$^{c.a}$ (repos ut vid ℵ$^{c.b}$) V **17** απαυτομολω] αυτωμολω V* (-τομ. V^{a}) | αδελφων μου] παιδων ℵ* (αδ. μου ℵ$^{c.a}$) αδελφων V | μαρτυριας] αριστιας ℵV* (-τειας V^{a}) **18** πατριον V | γενει μου] εθνει (-νι ℵ) ημων ℵV **20** ερριψεν V | απεδωκεν]+το πνα ℵ +την ψυχην V XIII **1** ει δε] ϊδε A | υπερεφρονησαν] συπερεφροσαν (sic) ℵ* (υπερεφρονησ. ℵ^{1}) υπερηφανησαν V | πανταχοθεν] παντοθεν V **2** ωσπερ] ει ℵ* (ωσπ. ℵ$^{c.a}$) | οι] om ℵ* ει ℵ$^{c.a}$V | παθεσι ℵ | εμιαροφ. V^{a} | ελεγαμεν (sic) ℵ | γαρ 2°] αν ℵ om V | τουτοις αυτους ℵ | νενικησθαι V* vid (νεν. V^{a}) **3** παρα θῦ λογισμω ℵ παρα θω̄ λογ. V **4** και 1°] ων ℵV **5** ουκ 1°] pr ο A | ευλογιστιας A^{1}ℵV] ευλογιας A* | πανθοκρατιαν ℵ* (παθ. ℵ^{1}) παθοκρατειαν V^{a} | μεν]+γαρ ℵ* (improb ℵ$^{c.a}$) | επεστραφησαν (εεστρ. A* επ. A^{1})] απεστραφησαν ℵ* (επ. ℵ$^{c.a}$) **6** προβλητες] προπληταις A προβληταις ℵ προβλιται V* -βλητ. V^{a} | πυργοις A | κυματων] pr των ℵV | ανακοπτοντες] ανακαμπτοντες V | παρεχουσι ℵV | εισπλεουσι V **7** επταπυρος V* (-πυργ. V^{1}) | ευσεβιας ℵ: item 8 | ενεικησε ℵ | ακολασιαν] κολασιν ℵV **8** παρεθαρσυναν V **9** αποθανωμεν ℵV (-νομ. V* -νωμ. V^{a}) | Ασσυριας (ασ superscr) A^{1}ℵV | εισεπολιδος A ισοπολιτιδου ℵ* ισοπολιτιδος ℵ$^{c.a}$V | καμινου] καιομενης ℵ* (καμειν. ℵ$^{c.a}$) **10** ευσεβειας V | επιδιξιν ℵ

11 11 καὶ ὁ μέν Θάρρει, ἀδελφέ, ἔλεγεν· ὁ δέ Εὐγενῶς καρτέρησον. 12 ὁ A
12 δὲ ἔλεγεν Μνήσθητε πόθεν ἐστέ, ἢ τίνος πατρὸς χειρὶ σφαγιασθῆναι
13 διὰ τὴν εὐσέβειαν ὑπέμειναν ὁ Ἰσαάκ. 13 εἷς δὲ ἕκαστος καὶ ἀλλή-
λους ὁμοῦ πάντες ἐφορῶντες φαιδροὶ καὶ μάλα θαρραλέοι Ἑαυτούς,
ἔλεγον, τῷ θεῷ ἀφιερώσομεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας τῷ δόντι τὰς
ψυχάς, καὶ χρήσωμεν τῇ περὶ τὸν νόμον φυλακῇ τὰ σώματα.
14 14 μὴ φοβηθῶμεν τὸν δοκοῦντα ἀποκτενεῖν. 15 μέγας γὰρ ψυχῆς
15 ἀγὼν καὶ κίνδυνος ἐν αἰωνίῳ βασάνῳ κείμενος τοῖς παραβᾶσιν τὴν
16 ἐντολὴν τοῦ θεοῦ. 16 καθοπλισώμεθα τοιγαροῦν τῇ τοῦ θείου λο-
17 γισμοῦ παθοκρατίᾳ. 17 οὕτως παθόντας ἡμᾶς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ
18 καὶ Ἰακὼβ ὑποδέξονται, καὶ πάντες οἱ πατέρες ἐπαινέσουσιν. 18 καὶ
ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν ἀποσπωμένων αὐτῶν ἀδελφῶν ἔλεγον οἱ περιλει-
πόμενοι Μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς, ἀδελφέ, μηδὲ ψεύσῃ τοὺς προαπο-
19 θανόντας. 19 Οὐκ ἀγνοεῖτε δὲ τὰ τῆς ἀνθρωπότητος φίλτρα,
ἅπερ ἡ θεία καὶ πάνσοφος πρόνοια διὰ τῶν πατέρων τοῖς γεννω-
20 μένοις ἐμέρισεν, καὶ διὰ τῆς μητρῴας φυτεύσασα γαστρός· 20 ἐν ᾗ
τὸν ἴσον ἀδελφοὶ κατοικήσαντες χρόνον, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ πλα-
σθέντες, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ αἵματος αὐξηθέντες, καὶ διὰ τῆς αὐτῆς
21 ψυχῆς τελεσφορηθέντες, 21 καὶ διὰ τῶν ἴσων ἀποτεχθέντες χρόνων,
καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν γαλακτοποτοῦντες πηγῶν, ἀφ' οὗ συντρέφονται
22 ἐναγκαλισμάτων φιλάδελφοι ψυχαί· 22 καὶ αὔξονται σφοδρότερον διὰ
συντροφίας καὶ τῆς καθ' ἡμέραν συνηθείας καὶ τῆς ἄλλης παιδίας
23 καὶ τῆς ἡμετέρας ἐν νόμῳ θεοῦ ἀσκήσεως. 23 οὕτως δὴ τοίνυν καθ-
εστηκυίας τῆς φιλαδελφίας συμπαθούσης, οἱ ἑπτὰ ἀδελφοὶ συνπα-

11 κατερησον V (καρτ. V^a) **12** ελεγεν] pr καταμνησθεις ℵV | om ℵV μνησθητε ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | πατρος] προ (pro πρς) A | ευσεβιαν ℵ | ο Ισαακ (-σακ ℵ* -σααϰ ℵ$^{c.a}$)] om ο ℵV **13** om και 1° ℵV | εφορων (sic) A | φαιδροι] pr εδραιοι και V | αφιερωσωμεν ℵV^a | δοντι] διδοντι V **14** αποκτεννειν ℵ **15** μεγα A* (s superscr A$^{a^2}$) | om αγων και V | αιωνι ℵ* (-νιω ℵ$^{c.a}$) | παραβασιν (-σι ℵ*)] παραβαινουσιν ℵ$^{c.a}$ (-σι) V **16** την του θ. λ. παθοκρατιαν ℵV* (-τειαν V^a) **17** ουτως (-τω ℵ)] + γαρ ℵV | παθοντας] θανοντας ℵV | Ισαϰ ℵ* (Ισαακ ℵ$^{c.a, c.b}$) **18** αποσπωμενων] + ων V* (improb V^1) | αυτων] αυτω ℵ* (-των ℵ$^{c.a}$) | αδελφω A | μηδε] μη V | προαποθανοντας] + ημων αδελφους ℵV **19** ανθρωποτητος] αδελφοτητος ℵ | incep πανσοπ. ℵ* (πανσοφ. ℵ^1) | των πατ.] om των ℵ | γαστρος] incep α ℵ* (improb ℵ^1) **20** χρονω] χρονων V* **21** γαλακτοποτουντες (-ποουντ. A* ποτ. A^1)] γαλακτοτροφουντες ℵ* (γαλακτοποτ. ℵ$^{c.a}$) γαλα ποτισθεντες V | ου] ων ℵV | συνστρεφονται ℵ | εναγκαλισματων Aℵ (? -μα των ℵ*)] εν αγκαλαις ματων V* (αἱματων] V^a) | φιλαδελφων ℵ* (-φοι ℵ$^{c.a}$) **22** συντροφιαν ℵ | συνηθιας ℵ | παιδειας **23** συνπαθουσης της φιλαδελφιας ■ συμπαθους της φιλ. V

A θέστερον ἔσχον τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν. 24νόμῳ γὰρ τῷ αὐτῷ 24
παιδευθέντες, καὶ τὰς αὐτὰς ἐξασκήσαντες ἀρετάς, καὶ τῷ δικαίῳ
συντραφέντες βίῳ, μᾶλλον ἐφ' αὑτοὺς ἤγαγον. 25ἡ γὰρ ὁμοζηλία 25
τῆς καλοκἀγαθίας ἐπέτεινεν αὐτῶν τὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμόνοιαν·
26σὺν γὰρ τῇ εὐσεβείᾳ ποθεινοτέραν αὐτοῖς κατεσκεύαζεν τὴν φιλα- 26
δελφίαν. 27ἀλλ' ὁμοίως καίπερ τῆς φύσεως καὶ τῆς συνηθείας καὶ 27
τῶν τῆς ἀρετῆς ἠθῶν τὰ τῆς ἀδελφότητος αὐτοῖς φίλτρα συν-
αυξόντων, ἀνέσχοντο διὰ τὴν εὐσέβειαν τοὺς ἀδελφοὺς οἱ ὑπολε-
λιμμένοι τοὺς κατοικιζομένους ὁρῶντες μέχρι θανάτου βασανιζο-
μένους. 1προσέτι καὶ ἐπὶ τὸν αἰκισμὸν ἐποτρύνοντες, ὡς μὴ μόνον 1
τῶν ἀλγηδόνων περιφρονῆσαι αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν ἀδελφῶν
φιλαδελφίας παθῶν κρατῆσαι. 2Ὢ βασιλέως λογισμοὶ βα- 2
σιλικώτεροι καὶ ἐλευθέρων ἐλευθερώτεροι· 3ὦ ἱερᾶς καὶ ἐναρμόστου 3
περὶ τῆς εὐσεβείας τῶν ἑπτὰ ἀδελφῶν συμφωνίας. 4οὐδεὶς ἐκ τῶν 4
ἑπτὰ μειρακίων ἐδειλίασεν, οὐδὲ πρὸς τὸν θάνατον ὤκνησεν· 5ἀλλὰ 5
πάντες, ὥσπερ ἐπ' ἀθανασίας ὁδὸν τρέχοντες, ἐπὶ τὸν διὰ τῶν βα-
σάνων θάνατον ἔσπευδον. 6καθάπερ γὰρ χεῖρες καὶ πόδες συμφώ- 6
νως τοῖς τῆς ψυχῆς ἀφηγήμασιν κινοῦνται· οὕτως οἱ ἱεροὶ μείρακες
ἐκεῖνοι ὡς ὑπὸ ψυχῆς ἀθανάτου τῆς εὐσεβείας πρὸς τὸν ὑπὲρ αὐτῆς
συνεφώνησαν θάνατον. 7ὦ πανάγιε συμφώνων ἀδελφῶν ἑβδομάς· 7
καθάπερ γὰρ ἑπτὰ τῆς κοσμοποιίας ἡμέραι περὶ τὴν εὐσέβειαν,
8οὕτως περὶ τὴν ἑβδομάδα χορεύοντες οἱ μείρακες ἐκύκλουν, τὸν τῶν 8
βασάνων φόβον καταλύοντες. 9νῦν ἡμεῖς ἀκούοντες τὴν θλῖψιν τῶν 9
νεανιῶν ἐκείνων, φρίττομεν· οἱ δὲ οὐ μόνον ὁρῶντες, ἀλλ' οὐδὲ μό-
νον ἀκούοντες τὸν παραχρῆμα ἀπειλῆς λόγον, ἀλλὰ καὶ πάσχοντες,

ℵV 23 την προς αλληλους ομονοιαν] προς αλληλους ℵV 24 συστρα-
φεντες ℵ* (συντραφ. ℵc.a) | εφ (επ A) αυτους ηγαγον] εαυτους ηγαπων ℵV
25 αυτων] ω sup ras A1 αυτω ℵ | αλληλοις A1 | ομονοιαν] pr ευνοιαν και ℵ
ευνοιαν V 26 συν γαρ τη ευσεβεια] sup ras pl litt A1 + ομολογισμος V |
ποθεινοτεραν] pr την ℵ | αυτοις] εαυτοις ℵc | κατεσκευαζον ℵ | την φιλαδ.]
improb την ℵc.a 27 ομοιως] ομως ℵ | καιπερ] και περι V | συνηθιας ℵ | συν-
αυξαντων ℵ* (-ξοντ. ℵc.a) συναυξανοντων V | ευσεβειαν ℵ | υπολελιμμενοι] υπο-
λειτομενοι ℵ (-λιπ.) V | τους 2°] το sup ras A1 | καταικιζομενους] κατοικτιζ.
ℵ | μεχρι] pr και V XIV 1 επι τον αικ.] επ εκ. V* (επ αικ. Va) | εποτ-
ρυνοντες] υποφωνουντες V | της των αδ. φιλαδ.] των φιλαδ. V 2 βασιλεως]
βασιλεων ℵV seq βασι in ℵ* (improb ℵ1) 3 om ω A | εναρμοστους A | της
ευσεβειας] της ιερας ℵ* τ. ευσεβιας ℵ1 την της ευσεβειας V 5 om δια V
6 om γαρ ℵV | χειρες] pr αι ℵV | ποδες] pr οι ℵV | συμφωνως] + ως V | εκει-
νοι ως] νοι ως sup ras A1 | ως] ωσπερ V | om υπο V | αθανατου] pr της
V | ευσεβειας (-βιας ℵ)] + κινουμενοι V 7 εβδομαδας ℵ* (-μας ℵc.a) | ευ-
σεβιαν ℵ 8 ουτω ℵ* (-τως ℵc.a) | τον των] των των V* (τον των Va)

10 ἐκαρτέρουν καὶ τοῦτο ταῖς διὰ πυρὸς ὀδύναις. [10]ὧν τί γένοιτο ἐπαλ- A
γέστερον; ὀξεῖα γὰρ καὶ σύντομος ἡ τοῦ πυρὸς οὖσα δύναμις ταχέως
διέλυσε τὰ σώματα.
11 [11]Καὶ μὴ θαυμαστὸν ἡγεῖσθε εἰ ὁ λογισμὸς περιεκράτησεν τῶν
ἀνδρῶν ἐκείνων ἐν ταῖς βασάνοις, ὅπου γε καὶ γυναικὸς νοῦς πολυ-
12 τροπωτέρων ὑπερεφρόνησεν ἀλγηδόνων. [12]ἡ μήτηρ γὰρ τῶν ἑπτὰ
νεανίσκων ὑπήνεγκεν τὰς ἐφ' ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν τέκνων στρέβλας.
13 [13]θεωρεῖτε δὲ πῶς πολύπλοκός ἐστιν ἡ τῆς φιλοτεκνίας στοργή,
14 ἕλκουσα πάντα πρὸς τὴν τῶν σπλάγχνων συνπάθειαν· [14]ὅπου γε
καὶ τὰ ἄλογα ζῷα ὁμοίαν τὴν πρὸς τὰ ἐξ αὐτῶν γεννώμενα συνπά-
15 θειαν καὶ στοργὴν ἔχει τοῖς ἀνθρώποις. [15]καὶ γὰρ τῶν πετεινῶν,
τὰ μὲν ἥμερα κατὰ τὰς οἰκίας ὀροφοιτοῦντα προασπίζει τῶν νεοττῶν·
16 [16]τὰ δὲ κατὰ τὰς κορυφὰς ὀρέων καὶ φαράγγων ἀπορρῶγας καὶ
δένδρων ὀπὰς καὶ τὰς τούτων ἄκρας νοσσοποιησάμενα ἀποτίκτει, καὶ
17 τὸν προσιόντα κωλύει· [17]εἰ δὲ καὶ μὴ δύναιντο κωλύειν, περιπτά-
μενα κυκλόθεν αὐτῶν ἀλγοῦντα τῇ στοργῇ, ἀνακαλούμενα τῇ ἰδίᾳ
18 φωνῇ, καθ' ὃν δύναται τρόπον βοηθεῖ τοῖς τέκνοις. [18]καὶ τί δεῖ τὴν
διὰ τῶν ἀλόγων ζῴων ἐπιδεικνύναι τὴν πρὸς τὰ τέκνα συνπάθειαν;
19 [19]ὅπου γε καὶ μέλισσαι περὶ τὸν τῆς κηρογονίας καιρὸν ἐπαμύνον-
ται τοὺς προσιόντας, καὶ καθάπερ σιδήρῳ τῷ κέντρῳ πλήσσουσι
τοὺς προσιόντας τῇ νοσσιᾷ αὐτῶν, καὶ ἐπαμύνονται ἕως θανάτου.
20 [20]ἀλλ' οὐχὶ τὴν Ἀβραὰμ ὁμόψυχον τῶν νεανιῶν μητέρα μετεκίνησεν
V 1 ἡ συμπάθεια τέκνων. [1]Ὦ λογισμὲ τέκνων παθῶν τύ-
2 ραννε, καὶ εὐσέβεια μητρὶ τέκνων ποθεινοτέρα. [2]μήτηρ δυεῖν προ-

9 εκαρτερουν] ενεκαρτεροῦ ℵ | ταις δια πυρος] ταις του πυρος ℵ* ταις δια ℵV
τ. π. ℵ$^{c.a}$ ταις δι|πυρος V* (δια π. V*) 10 γενοιτο] pr αν ℵ$^{c.a}$ | επαν-
γελτερον ℵ* επαλγεστερον ℵ$^{c.a}$ | ουσα η του πυρος ℵ | διελυσε] διελευσε (sic)
A διελυεν ℵ διελυε V 11 ο λογισμος] om ο V | περιεκρατησε ℵ | τοις βασ.
ℵA | γυναικων V* (-κος V^{a}) | υπερεφρονησεν] περιεφρονησεν V 12 υπη-
νεγκεν (υφ. ℵ*)] εκινων υπ. ℵ$^{c.a}$ 13 παντα] απαντα V | σπλαγχνων
(παγχν. A* σπλ. A$^{a?}$)] pr τεκνων ℵ | συνπαθειαν ℵ 14 οπου] incep ομ ℵ*
(οπ. ℵ^{1}) ομου V | αλογα] αλλα V | την προς] εις ℵ* την εις ℵ$^{c.a}$ | συμπαθειαν ℵ
15 οροφυτουντα ℵ οροφοιτωντα V (οροφοφ. Syr ut vid) | προασπιζει ℵ*
(προασπ. ℵ$^{c.a}$) | νεοτων A* V* (νεοττ. A^{a} V^{a}) 16 τας κορυφ.] om τας ℵV |
φαραγγων] ραγγ sup ras A$^{a?}$ | απορωγας V* (απορρ. V^{a}) | εννοσσοποιησομενα
ℵ* (-ποιουμενα ℵ$^{c.a}$) | κωλυει] αποκωλυει V 16—17 κωλυει δε ℵ*
(κωλυει ει δε ℵ$^{c.a}$) 17 δυναιτο ℵ* (-ναιντο ℵ$^{c.a}$) | περιπταμενα
ℵ* (περιειπτ. ℵ$^{c.a}$) | αργουντα ℵ* (αλγ. ℵ$^{c.a}$) | τη στοργη] pr και V | καθ
ον δυναται τροπον βοηθει] καθ ο δυνανται βοηθι (-θιν ℵ$^{c.a}$) ℵ | δυναται A
18 την δια των ℵ$^{c.a}$ AV] δια την των ℵ* | om την 2° ℵ$^{c.a, c.b}$ | συμπαθειαν ℵ
19 επαμυνονται 2°] απαμυνουσιν ℵ 20 την] τη ℵ* (την ℵ$^{c.a}$) | νεανισκων
ℵ | τη συμπαθεια A συμπαθια ℵ συμπαθεια V XV 1 ευσεβια ℵ 2 μη-
τηρ] ηρ (in μ̄τ̄ρ̄) sup ras A^{a}

A κειμένων, εὐσεβείας, καὶ τῆς ἑπτὰ υἱῶν σωτηρίας προσκαίρου κατὰ
τὴν τοῦ τυράννου ὑπόσχεσιν· 3τὴν εὐσέβειαν μᾶλλον ἠγάπησεν 3
τὴν σώζουσαν εἰς αἰώνιον ζωὴν κατὰ θεόν. 4ϑΩ τίνα 4
τρόπον ἠθολογήσαιμι φιλότεκνα γονέων πάθη, ψυχῆς τε καὶ μορφῆς
ὁμοιότητα εἰς μικρὸν παιδοχαρακτῆρα θαυμάσιον ἐναποσφραγίζον[τα],
μάλιστα διὰ τὸ τῶν πατέρων τοῖς γεννηθεῖσιν τὰς μητέρας καθεστά-
ναι συνπαθεστέρας. 5ὅσῳ γὰρ καὶ ἀσθενόψυχοι καὶ πολυγονώτεραι 5
ὑπάρχουσιν μητέρες, τοσούτῳ μᾶλλόν εἰσιν φιλοτεκνώτεραι. 6πα- 6
σῶν δὲ τῶν μητέρων ἐγένετο ἡ τῶν ἑπτὰ μήτηρ φιλοτεκνωτέρα,
ἥτις ἑπτὰ κυοφορίαις τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιφυτευομένη φιλοστοργίαν,
7καὶ διὰ πολλὰς τὰς καθ' ἕκαστον αὐτῶν ὠδῖνας ἠναγκασμένην τὴν 7
εἰς αὐτοὺς ἔχειν συμπάθειαν, 8διὰ τὸν πρὸς τὸν θεὸν φόβον ὑπερεῖδεν 8
τὴν τῶν τέκνων πρόσκαιρον σωτηρίαν. 9οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ διὰ 9
τὴν καλοκἀγαθίαν τῶν υἱῶν καὶ τὴν πρὸς τὸν νόμον αὐτῶν εὐπειθίαν,
μείζω τὴν ἐν αὐτοῖς ἔσχεν φιλοστοργίαν. 10δίκαιοί τε γὰρ ἦσαν 10
καὶ σώφρονες καὶ ἀνδρεῖοι καὶ μεγαλόψυχοι καὶ φιλάδελφοι, καὶ
φιλομήτορες οὕτως, ὥστε καὶ μέχρι θανάτου τὰ νόμιμα φυλάσσοντας
πείθεσθαι αὐτῇ· 11ἀλλ' ὅμως, καίπερ τοσούτων ὄντων τῶν περὶ 11
φιλοτεκνίαν εἰς συνπάθειαν ἑλκόντων τὴν μητέρα, ἐπ' οὐδενὸς αὐτῶν
τὸν λογισμὸν αὐτῆς αἱ πανποίκιλοι βάσανοι ἴσχυσαν μετατρέψαι.
12ἀλλὰ καὶ καθ' ἕνα παῖδα καὶ ὁμοῦ πάντας ἡ μήτηρ ἐπὶ τὸν 12
τῆς εὐσεβείας προετρέπετο θάνατον. 13ϑΩ φύσις ἱερά, καὶ 13
φίλτρα γονέων καὶ γονεῦσιν φιλόστοργε, καὶ τροφεῖα, καὶ μητέρων

ℵV 2 ευσεβιας ℵ | προσκαιρους A προσκαιρου ℵ$^{c.a}$V | υποσχεσιν] προσχεσι (ρ sup ras quasi prius esset τυραννουποσχ.) ℵ$^{1\,(vid),c.b}$ 3 ευσεμιαν (sic) ℵ* (ευσεβ. ℵ$^{c.a\,(vid)}$) | ηγαπησας ℵ* (-σεν ℵ$^{c.a}$) | σωζουσαν] ζωσαν ℵ | αιωνιαν ℵ 4 μορφης] μ superscr, φ sup ras ℵ^{1}: seq ακ in ℵ* quod improb ℵ^{1} | παιδοχαρακτηρα] παιδος χαρ. ℵ χαρακτ. παιδος V | εναπεσφραγιζο] A εναποσφραγιζομεν ℵ* -ζον ℵ$^{c.a}$V | το] τον A | πατέρων] παθων codd | γεννηθεισι V | μητερας] + των παθων ℵ + των πρωην V | συμπαθεστερας V 5 ασθενοψυχοι] ασθενεστεραν ℵ* (-ραι ℵ$^{?}$) | πολυγονιμωτεραι V | μητερες] pr αι ℵV | εισι V | φιλοτεκνοτεραι V$^{a\,vid}$ 6 om πασων δε...φιλοτεκνωτερα ℵ* (hab ℵ$^{c.a\,mg\,inf}$) | επτα 2°] εν ταις V^{a} | κυοφοριαι A* (s superscr A^{1}) | επιφυτευομενη] επιφερομενην ℵ* επιφυτευομενην ℵ$^{c.a}$V | φιλοστοργεια A 7 ηναγκασμενη ℵV | εις] προς V | συμπαθειαν ℵ ▮ υπεριδεν V* (-ειδε V^{a}) 9 om δε V | om και 1° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | ευπειθειαν V | μειζω] μιζον ℵ* (μιζω ℵ$^{c.a}$) μειζων AV | om την 3° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | εσχεν (-χε V)] ειχεν ℵ$^{c.a,c.b}$ 10 δικαιοι] και οι ℵ* (δικ. ℵ$^{c.a}$) | φυλασσοντες ℵ* (-ντας ℵ$^{c.a}$) V | πιθεσθαι ℵ 11 καιπερ] και υπερ AV | φιλοτεκνιαν] pr την ℵV | συμπαθειαν ℵ συμπαθειαν V | επ] εφ ℵ υπ V | αυτης] incep ausc ℵ* (αυτ. ℵ$^{c.a}$) | πανποικιλοι V | om βασανοι A | μεταστρεψαι V 12 της ευσεβειας (-βιας ℵ)] pr υπερ V 13 γονευσιν] γεννημασι ℵ γενεσει V

14 ἀδάμαστα πάθη. 14καθ' ἕνα στρεβλούμενον καὶ φλεγομένου ὁρῶσα A
15 μήτηρ, οὐ μετεβάλετο διὰ τὴν εὐσέβειαν. 15τὰς σάρκας τῶν τέκνων
ἑώρα περὶ τὸ πῦρ τηκομένας, καὶ τοὺς τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν δακτύλους
ἐπὶ γῆς σπαίροντας, καὶ τὰς τῶν κεφαλῶν μέχρι τῶν περὶ τὰ γένεια
16 σάρκας ὥσπερ προσωπεῖα προκειμένας. 16ὦ πικροτέρων μὲν νῦν
17 μήτηρ πόνων πειρασθεῖσα, ἥπερ τῶν ἐπ' αὐτοῖς ὠδίνων. 17ὦ μόνη
18 γύναι τὴν εὐσέβειαν ὁλόκληρον ἀποκυήσασα. 18οὐ μετέτρεψέν σε
πρωτότοκος ἀποπνέων· οὐδὲ δεύτερος εἰς οἰκτρὸν βλέπων ἐν βασάνοις·
19 οὐδὲ τρίτος ἀποψύχων. 19οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑνὸς ἑκάστου θεω-
ροῦσα ταυρηδὸν ἐπὶ τῶν βασάνων ὁρῶντας τὸν αὐτὸν αἰκισμόν, καὶ τοὺς
20 μυκτῆρας προσημειουμένους αὐτῶν τὸν θάνατον, οὐκ ἔκλαυσας. 20ἐπὶ
σαρξὶν τέκνων ὁρῶσα σάρκας τέκνων ἀποκεκομμένας, καὶ ἐπὶ χερσὶν
χεῖρας ἀποτεμνομένας, καὶ ἐπὶ κεφαλαῖς κεφαλὰς ἀποδειροτομουμένας,
καὶ ἐπὶ νεκροῖς νεκροὺς πίπτοντας, καὶ πολυάνδριον ὁρῶσα τῶν τέκνων
21 χωρίον διὰ τῶν βασάνων, οὐκ ἐδάκρυσας. 21οὐχ οὕτως σειρήνιοι
μελῳδίαι οὐδὲ κύκνιοι πρὸς φιληκοίαν φωναὶ τοὺς ἀκούοντας ἐφέλ-
22 κονται, ὦ τέκνων φωναὶ μετὰ βασάνων μητέρα φωνούντων. 22πηλίκαις
καὶ πόσαις τότε ἡ μήτηρ, τῶν υἱῶν βασανιζομένων τροχοῖς τε καὶ
23 καυτηρίοις, ἐβασανίζετο βασάνοις; 23ἀλλὰ τὰ σπλάγχνα αὐτῆς ὁ
εὐσεβὴς λογισμὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς πάθεσιν ἀνδρειώσας ἐπέτεινεν τὴν
24 πρύσκαιρον φιλοτεκνίαν παριδεῖν. 24καίπερ ἑπτὰ τέκνων ὁρῶσα
ἀπώλειαν καὶ τὴν τῶν στρεβλῶν πολύπλοκον ποικιλίαν, ἀσπά-

13 αδαμαστη ℵ* (-τα ℵ$^{c.a\ (vid)}$) **14** μετεβαλλετο ℵV | ευσεβιαν ℵ ℵV **15** σπαιροντας] σπερονται A περοντας (sic) ℵ* σπειροντας ℵ$^{c.a}$ σπεροντας V | om και τας V | των περι] om των V | προσωτια (sic) ℵ* -πια ℵ$^{c.a}$ **16** om μεν ℵV | μητηρ πονων πειρασθεισα] πονων πιραθισα μητηρ ℵ μερ̄ πονων πειραθισα V | επ] εν V | ωδινων] pr δακρυων και V **17** γυναι] pr μερ̄ V | ευσεβιαν ℵ **18** πρωτοτοκος] pr ο ℵ | αποπνεων] απονεων A* (π superscr A^{1}) om ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | δευτερον A | εις]+σε ℵV | ουδε 2°] ου ℵV **19** ταυδον V* (ταυρηδ. V^{1}) | τον αυτον] τον εαυτω ℵ$^{c.a}$ των εαυτων V* τον εαυτ. V^{1} | μυκτηρας] ρας sup ras A^{a} (seq spat 9 vel 10 litt ubi fors prius τον θανατον) | προσιμιουμενους A* προσσ. A^{a} | αυτων τον θαν.] τον θαν. αυτων ℵ om τον θαν. A*^{vid} (hab A$^{a\,mg}$) τον θαν. εαυτων V **20** σαρξι V | ορωσα 1°] εωρακας ℵ* (ορωσ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | αποκεκομμενας] αποκεομενας ℵ$^{iam\ ante\ c}$ αποκαιομ. V | χερσι V | νεκροις] νεκρους ℵ* (-ροις ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | πιπτοντας] θαπτοντας V | χωριον] χοριον ℵ* χοριδιον ℵ$^{c.a}$ το χωριον V **21** ουτω ℵ* (-τως ℵ$^{c.a}$) | μελωδιοι ℵ* (-διαι ℵ$^{c.a}$) | κυκνιοι] κυκνον V* -νων V^{a} | ω] ως ℵV | φωνουντων] φωνου̃ (sic) A **22** υιων] υι sup ras A pr επτα V | om τε ℵV | καυτηριαις ℵ* (-ριοις ℵ$^{c.a}$) καυ|στηριοις V **23** αλλα]+και V | ανδρειωσας] ανδρειως V | προσκαιρον] α sup ras A^{a} **24** ορωσαν V | απωλιαν ℵ | στρεβλων] incep τεκνων ℵ* (improb ℵ^{1}) | πολυπλοκον] πολυτροπον ℵ | ασπασασα] as απασας ℵ* (ασπασας ℵ$^{c.b}$) V ανασπασασα coniec Bensly versione Syr fretus

Α σασα ἡ γενναία μήτηρ ἐξέλυσεν διὰ τὴν πρὸς θεὸν πίστιν. 25 καθ- 25
άπερ γὰρ ἐν βουλευτηρίῳ τῇ ἑαυτῆς ψυχῇ δεινοὺς ὁρῶσα συμβούλους, φύσιν καὶ γένεσιν καὶ φιλοτεκνίαν καὶ τέκνων στρέβλαν, 26 δύο ψήφους κρατοῦσα μήτηρ, θανατηφόρον τε καὶ σωτήριον ὑπὲρ 26
τέκνων, 27 οὐκ ἐπέγνω τὴν σώζουσαν ἑπτὰ υἱοὺς πρὸς ὀλίγον χρόνον 27
σωτηρίαν· 28 ἀλλὰ τῆς θεοσεβοῦς Ἀβραὰμ καρτερίας ἡ θυγάτηρ 28
ἐμνήσθη. 29 Ὦ μήτηρ ἔθνους, ἔκδικε τοῦ νόμου, καὶ ὑπερασ- 29
πίστεια τῆς εὐσεβείας, καὶ τοῦ διὰ σπλάγχνων ἀγῶνος ἀθλοφόρε.
30 ὦ ἀρρένων πρὸς καρτερίαν γενναιοτέρα, καὶ ἀνδρῶν πρὸς ὑπομονὴν 30
ἀνδρειοτέρα. 31 καθάπερ γὰρ ἡ Νῶε κιβωτὸς ἐν τῷ κοσμοπληθεῖ κατα- 31
κλυσμῷ κοσμοφοροῦσα καρτεροὺς ὑπήνεγκεν τοὺς κλύδωνας· 32 οὕτως 32
σύ, ἡ νομοφύλαξ, πανταχόθεν ἐν τῷ τῶν παθῶν περιαντλουμένη
κατακλυσμῷ, καὶ καρτεροῖς ἀνέμοις ταῖς τῶν υἱῶν βασάνοις συνεχο-
μένη, γενναίως ὑπέμεινας τοὺς τῆς εὐσεβείας χειμῶνας.

1 Εἰ δὲ τοίνυν καὶ γυνὴ καὶ γεραιὰ καὶ ἑπτὰ παίδων μήτηρ ὑπέμει- 1
νεν τὰς μέχρι θανάτου βασάνους ὁρῶσα τῶν τέκνων· ὁμολογουμένως
αὐτοκράτωρ ἐστὶν τῶν παθῶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός. 2 ἀπέδειξα οὖν ὅτι 2
οὐ μόνον τῶν παθῶν ἄνδρες ἐπεκράτησαν, ἀλλὰ καὶ γυνὴ τῶν μεγίστων
βασάνων ὑπερεφρόνησεν. 3 καὶ οὐχ οὕτως οἱ περὶ Δανιὴλ λέοντες 3
ἦσαν ἄγριοι, οὐδὲ Μισαὴλ ἐκφλεγομένη κάμινος λαβροτάτῳ πυρί, ὡς
τῆς φιλοτεκνίας περιέκαιεν ἐκείνη φύσις, ὁρῶσα αὐτῆς τοὺς ἑπτὰ υἱοὺς
βασανιζομένους. 4 ἀλλὰ τῷ λογισμῷ τῆς εὐσεβείας κατέσβεσε το- 4
σαῦτα καὶ τηλικαῦτα πάθη ἡ μήτηρ. 5 καὶ γὰρ τοῦτο ἐπιλογίσασθαι, 5
ὅτι εἰ δειλόψυχος ἦν ἡ γυνή, καίπερ μήτηρ οὖσα, ὠλοφύρετο ἂν

ℵV 24 θεον] pr τον ℵ 25 om γαρ ℵ | τη εαυτης ψυχη (-χης A)] της αυτης ψυχης ℵ* (τη εαυτ. ψυχη ℵc.a) | φασιν ℵ* (φυσιν ℵc.a) | +τε ℵ | στρεβλας ℵV 26 μητηρ] pr η V 26—27 om υπερ τεκνων...σωτηριαν ℵ* (hab ℵc.a) 27 επεγνω] εγνω ℵc.a 28 θεοσεβιας ℵ* (-σεβους ℵc.a) | κατερας V* (καρτ. Va) 29 μητηρ] μερ V | εκδικε του νομου] εκδικητου v. Vvid | υπερασπιστεια] υπερασπιστρια ℵVa (-αστρια V*) | ευσεβιας ℵ 30 ανδρειωτερα ℵAV* (-οτερα Va) 31 Νωαι A | κοσμοπληθει] εθνοπληθει ℵ | καρτερως ℵV | υπηνεγκεν] υπεμεινεν ℵ (-μιν.) V 32 συ]+γυνη V | ανεμοις] ανλοιμοις A | συνεχομενοι V* (-νη V1 (fort)) | της ευσεβειας] pr υπερ ℵV XVI 1 om και 1°, 2° V | γηραια Va | υπεμεινε V | των τεκνω̄ | ορωσα ℵ 2 ανδρες των παθων ℵV | επεκρατησαν] εκρατησαν ℵV 3 Δανιηλ] pr τον V | Μισαηλ] pr η ℵV | ως] εως A | της φιλοτ.] pr η ℵV | εκεινη ℵ | ορωσᾱ ℵ | αυτης τους επτα υιους βασανιζομενους] αυτην (αυτης ℵc.a) ουτως ποικιλως βασ. τους ε. υιους ℵV 4 ευσεβιας ℵ: item 13 | κατεσβεσεν ℵ om V | τοσαυτα] pr τα ℵV | η μητηρ] pr ενικησεν V 5 om και γαρ τουτο...δειλοψ. ην V | ει δειλοψ. ην η γυνη] δ. ει η γυνη ℵ* δ. ει ην γ. ℵc.a | ωλοφυρετο (ωλυφερ. ℵ* ωλοφυρ. ℵ1)] ουκ ωλοφυρατο V

6 ἐπ᾽ αὐτοῖς· καὶ ἴσως ἂν ταῦτα οὕτως εἶπεν [6]Ὦ μελέα ἔγωγε καὶ A
πολλάκις τρισαθλία, ἥτις ἑπτὰ παῖδας τεκοῦσα, οὐδενὸς μήτηρ γεγένη-
7 μαι. [7]ὦ μάταιοι ἑπτὰ κυοφορίαι, καὶ ἀνόνητοι ἑπτὰ δεκάμηνοι, καὶ
8 ἄκαρποι τιθηνίαι, καὶ ταλαίπωροι γαλακτοτροφίαι. [8]μάτην ἐφ᾽ ὑμῖν,
ὦ παῖδες, πολλὰς ὑπέμεινα ὠδῖνας καὶ χαλεπωτέρας φροντίδας ἀνα-
9 τροφῆς. [9]ὦ τῶν ἐμῶν παίδων, οἱ μὲν ἄγαμοι, οἱ δὲ γαμήσαντες ἀνό-
νητοι, οὐκ ὄψομαι ὑμῶν τέκνα, οὐδὲ μάμμη κληθεῖσα μακαρισθήσομαι.
10 [10]ὦ ἡ πολύπαις καὶ καλλίπαις ἐγὼ γυνὴ χήρα καὶ μόνη πολύθρηνος
11 [11]οὐδ᾽ ἂν ἀποθάνω, θάπτοντα τῶν υἱῶν ἔξω τινά. ἀλλὰ τούτῳ τῷ θρήνῳ
12 οὐδένα ὀλοφύρετο ἡ ἱερὰ καὶ θεοσεβὴς μήτηρ, [12]οὐδ᾽ ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν
13 ἀπέτρεπεν αὐτῶν τινα, οὐδ᾽ ὡς ἀποθνησκόντων ἐλυπήθη. [13]ἀλλ᾽ ὥσπερ
ἀδαμάντινον ἔχουσα τὸν νοῦν, καὶ εἰς ἀθανασίαν ἀνατίκτουσα τὸν τῶν υἱῶν
ἀριθμόν, μᾶλλον ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἐπὶ τὸν θάνατον αὐτοὺς προετρέ-
14 πετο ἱκετεύουσα. [14]Ὦ μήτηρ δι᾽ εὐσέβειαν θεοῦ στρατιῶτι,
πρεσβῦτι καὶ γυνή, διὰ καρτερίαν καὶ τύραννον ἐνίκησας, καὶ ἔργοις
15 δυνατωτέρα καὶ λόγοις εὑρέθης ἂν ἀνδρός. [15]καὶ γὰρ ὅτε συνελήμφθης
μετὰ τῶν παίδων, εἱστήκεις τὸν Ἐλεάζαρον ὁρῶσα βασανιζόμενον, καὶ
16 ἔλεγες τοῖς παισὶν ἐν τῇ Ἑβραΐδι φωνῇ [16]Ὦ παῖδες, γενναῖος ὁ ἀγὼν
ἐφ᾽ ὃν κληθέντες ὑπὲρ τῆς διαμαρτυρίας τοῦ ἔθνους, ἐναγωνίσασθε
17 προθύμως ὑπὲρ τοῦ πατρίου νόμου. [17]καὶ γὰρ αἰσχρὸν τὸν μὲν
γέροντα τοῦτον ὑπομένειν τὰς διὰ τὴν εὐσέβειαν ἀλγηδόνας, ὑμᾶς δὲ
18 τοὺς νεωτέρους καταπλαγῆναι τὰς βασάνους. [18]ἀναμνήσθητε ὅτι διὰ
19 τὸν θεὸν τοῦ κόσμου μετελάβετε, καὶ τοῦ βίου ἀπελαύσατε· [19]καὶ διὰ
20 τοῦτο ὀφίλετε πάντα πόνον ὑπομένειν διὰ τὸν θεόν. [20]δι᾽ ὃν καὶ ὁ
πατὴρ ἡμῶν Ἀβραὰμ ἔσπευδεν τὸν ἐθνοπάτορα υἱὸν σφαγιάσαι Ἰσαάκ,

5 om αν 2° V | om ουτως ℵV 6 ουδενος] ουδε ενος ℵ 7 ανωνητοι ℵV
A : item 9 | επτα 2°] pr αι ℵ | τιθηνιοι ℵ 8 ματην] + δε ℵ + δ V 9 γαμη-
σαντες] γημαντες ℵV 10 η πολυπαις] om η V | χηρα] pr η V 11 τουτων
ℵ* (τουτω ℵ1,c.a) | ωλοφυρετο ℵ ολοφυρατο V* ωλ. Va | θεοσεβης] + και ιερα V
12 ουδ ως] ως ουδε ℵV 13 εχουσα αδαμαντινον ℵ | νυν A* (νουν A1) |
ανατικτουσα] ανατεινουσα V 14 μητηρ ℵ] μ̄τηρ A μ̄ερ V | ευσεβιαν ℵ : item
17, 23 | θεου] + μητηρ και ευσεβους στρατιας ℵ* (improb ℵc.a) + μ̄τ̄ηρ και ευσ.
στρατηγιας V | στρατιωτη V | πρεσβυτι] και πρεσβυτη V | γυνη] γυναι ℵV |
και τυραννον] τον τυρ. V | ενικησας] pr νικη V | αν ανδρος] αν|δρος ℵ αν|δρειος V
15 εστηκεις A ιστ. ℵV* (ειστ. Va) | ελεγες] ελεγε| ℵ* (ελεγες ℵc.a) | improb εν ℵc.a
16 ο αγων] om ο ℵ | πατρωου ℵVa 17 υπομενειν] υπομιναι ℵ | νεωτε-
ρους] νεανισκους ℵV | καταπλαγηναι ℵ* (-πλαγ. ℵc.a) | τους βασ. ℵ* (τας β.
ℵc.a) 18 αναμνησθητε] + δε ℵ | οτι] δια incep ℵ* διοτι ℵ1, c.a | απελαυ-
σετε ℵ απηλαυσατε V 19 οφειλε| V* οφειλετε Va | πονον υπομενειν]
υπομιναι π. ℵ π. υπομειναι V 20 διο ℵ* (δι ον ℵc.a) | εσπευδον V | τον]
τιν V* (τον V1) | Ισακ ℵ* (Ισαακ ℵc.a)

A καὶ τὴν πατρῴαν χεῖρα ξιφηφόρον καταφερομένην ἐπ' αὐτὸν ὁρῶν
οὐκ ἔπτηξεν. [21] καὶ Δανιὴλ ὁ δίκαιος εἰς λέοντας ἐβλήθη· καὶ Ἁνα- 21
νίας καὶ Ἀζαρίας καὶ Μισαὴλ εἰς κάμινον πυρὸς ἀπεσφενδονήθησαν,
καὶ ὑπέμειναν διὰ τὸν θεόν. [22] καὶ ὑμεῖς οὖν τὴν αὐτὴν πίστιν πρὸς 22
τὸν θεὸν ἔχοντες, μὴ χαλεπαίνητε· [23] ἀλόγιστον γὰρ εἰδότας εὐσέβειαν 23
μὴ ἀνθίστασθαι τοῖς πόνοις. [24] Διὰ τούτων τῶν λόγων ἡ 24
ἐπταμήτωρ ἕνα ἕκαστον τῶν υἱῶν παρακαλοῦσα ἔπεισε μᾶλλον ἀπο-
θανεῖν, ἢ παραβῆναι τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ· [25] ἔτι δὲ καὶ ταῦτα ἰδόντες 25
ὅτι διὰ τὸν θεὸν ἀποθανόντες ζῶσιν τῷ θεῷ, ὥσπερ Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντες οἱ πατριάρχαι. [1] ἔλεγον δὲ καὶ τῶν 1 X
δορυφόρων τινὲς ὡς ὅτε ἔμελλεν καὶ αὐτὴ συλλαμβάνεσθαι πρὸς
θάνατον, ἵνα μὴ ψαύσειέν τι τοῦ σώματος αὐτῆς, ἑαυτὴν ἔρριψεν κατὰ
τῆς πυρᾶς. [2] Ὦ μήτηρ σὺν ἑπτὰ παισὶν καταλύσασα τὴν· 2
τοῦ τυράννου βίαν, καὶ ἀκυρώσασα τὰς κακὰς ἐπινοίας αὐτοῦ, καὶ
ἐπιδείξασα τὴν τῆς πίστεως γενναιότητα. [3] καθάπερ γὰρ σὺ στέγη 3
ἐπὶ τοῦ στύλου τῶν παίδων γενναίως ἱδρυμένη, ἀκλινῶς ὑπήνεγκας
τὸν διὰ τῶν βασάνων σεισμόν. [4] θάρρει τοιγαροῦν, ὦ μήτηρ ἱερόψυχε, 4
τὴν ἐλπίδα τῆς ὑπομονῆς γενναίως ἔχουσα πρὸς θεόν. [5] οὐχ οὕτω 5
σελήνη κατ' οὐρανὸν σὺν ἄστροις σεμνὴ καθέστηκεν, ὡς σὺ τοὺς ἰσα-
στέρους ἑπτὰ παῖδας φωταγωγήσασα πρὸς τὴν εὐσέβειαν ἔντιμος
καθέστηκας θεῷ, καὶ ἐστήρισαι ἐν οὐρανῷ σὺν αὐτοῖς. [6] ἦν γὰρ ἡ 6
παιδοποιία σου ἀπὸ Ἀβραὰμ τοῦ παιδός. [7] Εἰ δὲ ἐξὸν ἦμῖν 7
ἦν, ὥσπερ τινός, ζωγραφῆσαι τὴν τῆς ἱστορίας σου εὐσέβειαν, οὐκ ἂν

ℵV **20** πατρωα ℵ* (-αν ℵ$^{c.a}$) πατρωον V | om ορων ℵ | επηξεν ℵ* (επτηξεν ℵ$^{c.a}$) **21** Ανανιας A | απεσφενδονισθησαν V **22** χαλεπαινετε ℵV* (-νητε V^{a}) **23** ειδοτες V | ανθιστασθαι] αντιτασσεσθαι ℵ ανιστασθε V^{a} **24** επταμητηρ ℵ$^{c.a}$ sed statim repos -τωρ | επεισεν ℵ | om αποθανειν A **25** ετι] οτι ℵ$^{c.a}$ επει V | ιδοντες] ειδοτες ℵV | οτι] οτι οι ℵ* οτοι ℵ$^{c.a}$ | δια] pr οι V | αποθανοντες] αποθνησκοντες ℵV | Ισακ ℵ* (Ισαακ ℵ$^{c.a}$) | παντες οι πατρ.] οι λυποι (λοιπ. V^{a}) πατρ. V XVII **1** ως οτε] οτι ως ℵ* οτι οτε ℵ$^{c.a}$V | συλλαμβ. και αυτη ℵV | τι] τις ℵV | αυτης] εαυτης A | ερειψε ℵ **2** μερ V^{a} | om και 1° ℵ | επιδειξασα] δειξασα ℵ (διξ.) V **3** στεγη συ V | του στυλου] τους στυλους ℵ στυλους V | ὕδρυμενη A | ακλινη ℵ* ακλινης ℵ$^{c.a}$V | om δια V **4** μητηρ] μερ V | τη A* (την A^{1}) | γενναιως] βεβαιαν ℵV | θεον] pr τον ℵV **5** ουχ ουτω] ουχ ουτως bis scr ℵ$^{c.a}$ (improb 2° ℵ$^{c.a}$) ουτως V* ουχ ουτ. V^{1} | συν 1°] εν ℵ* (συν ℵ$^{c.a}$) | ισαστερους ℵV] εις αστερας A | om επτα V | ευσεβειαν ℵ: item 7 (2°) | καθεστηκας] εστηκας V | θεω] θω (sic) ℵ | εν ουρανω συν αυτοις] εν (συν ℵ$^{c.a}$) αυτοις εν ουρανοις ℵ **6** παιδος] πρς ℵV **7** ωσπερ] ως επι ℵ*V ωσπερ επι ℵ$^{c.a}$ | ιστοριας σ. ευσεβειαν] ευσεβειας (-βιας ℵ) σ. ιστοριαν ℵV **7—8** ουκ αν εφριττον...και γαρ αξιον ην sup ras et in mgg A^{a} (om ουκ αν εφριττον... ευσεβειαν (2°) A*^{vid})

ἔφριττον οἱ θεωροῦντες μητέρα ἑπτὰ τέκνων δι᾽ εὐσέβειαν ποικίλας A
8 βασάνους μέχρι θανάτου ὑπομείνασαν; [8]καὶ γὰρ ἄξιον ἦν καὶ ἐπὶ
αὐτοῦ τοῦ ἐπιταφίου ἀναγράψαι καὶ ταῦτα τοῖς ἀπὸ τοῦ ἔθνους εἰς
9 μνείαν λεγόμενα [9]Ἐνταῦθα γέρων ἱερεύς, καὶ γυνὴ γεραιά,
καὶ ἑπτὰ παῖδες ἐνεκεκλείσμενοι διὰ τυράννου βίαν, τὴν
10 Ἑβραίων πολιτίαν καταλῦσαι θέλοντος. [10]οἳ καὶ ἐξεδίκησαν
τὸ ἔθνος εἰς θεὸν ἀφορῶντες, καὶ μέχρι θανάτου τὰς βασά-
11 νους ὑπομείναντες. [11]ἀληθῶς γὰρ ἦν ἀγὼν θεῖος ὁ δι᾽ αὐτῶν
12 γενόμενος. [12]ἠθλοθέτει γὰρ τότε ἀρετὴ δι᾽ ὑπομονῆς δοκιμάζουσα·
13 τὸ νῖκος ἐν ἀφθαρσίᾳ ἐν ζωῇ πολυχρονίῳ. [13]Ἐλεαζὰρ δὲ προηγωνί-
ζετο· ἡ δὲ μήτηρ τῶν ἑπτὰ παίδων ἐνήθλει· οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἠγωνίζοντο·
14 [14]ὁ τύραννος ἀντηγωνίζετο· ὁ δὲ κόσμος καὶ ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος
15 ἐθεώρει· [15]θεοσέβεια δὲ ἐνίκα, τοὺς ἑαυτῆς ἀθλητὰς στεφανοῦσα.
16 [16]τίνες οὐκ ἐθαύμασαν τοὺς τῆς ἀληθείας νομοθεσίας ἀθλητάς; τίνες
17 οὐκ ἐξεπλάγησαν; [17]Αὐτός γέ τοι ὁ τύραννος καὶ ὅλον τὸ
18 συνέδριον αὐτῶν ἐξεθαύμασαν αὐτῶν τὴν ὑπομονήν, [18]δι᾽ ἣν καὶ τῷ
19 θείῳ νῦν παρεστήκασιν θρόνῳ, καὶ τὸν μακάριον βιοῦσιν αἰῶνα· [19]καὶ
γάρ φησιν ὁ Μωσῆς Καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου.
20 [20]καὶ οὗτοι οὖν ἁγιασθέντες διὰ θεὸν τετίμηνται οὐ μόνον οὖν ταύτῃ
τῇ τιμῇ, ἀλλὰ καὶ τῷ δι᾽ αὐτοὺς τὸ ἔθνος ἡμῶν τοὺς πολεμίους μὴ
21 ἐπικρατῆσαι, [21]καὶ τὸν τύραννον τιμωρηθῆναι καὶ τὴν πατρίδα καθα-
22 ρισθῆναι· [22]ὥσπερ ἀντίψυχον γεγονότας τῆς τοῦ ἔθνους ἁμαρτίας καὶ

7 θεωρουντες] + ορωντες ℵV | μεχρι θανατου] om ℵ* (hab ℵ$^{c.b}$) + γιγνο- ℵV
μενας ℵ$^{c.b}$ + γινομενας V | υπομενουσαν V **8** επι] επ ℵV **9** ενταυθα]
ενταυθοι ℵ$^{c.a}$ (sed statim repos -θα) V (ενταυθ οι sic V* -θοι V$^{post\ 1}$) | ιερευς
και γυνη γεραια lin subduct adfec A$^{a?}$ | και 1°] + συν αυτω V | επτα] incep
ε ℵ* (ζ᾽ ℵ^{1}) | ενκεκηδευται V* εγκεκηδευντ. V$^{a\ (vid)}$ | τυραννου βιαν] τυραννου
ℵ* (τυραννου β. ℵ$^{c.a}$) | την Εβρ. πολιτιαν] των Εβρ. την πολιτειαν V |
θελοντες A θελοντας ℵ* (-τος ℵ^{1}) θελησαντος V **10** εθνος] γενος ℵ
12 ηθλοτει (sic) A | νικος] + αυτης V | εν αφθαρσια] εις αφθαρσιαν αυτης ℵ*
αφθαρσια ℵ$^{c.a}$ om ℵ$^{c.b}$ εις αφθαρσιαν V **13** om δε 1° ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) |
προηγωνιτο ℵ* (προηγωνιζετο ℵ$^{c.a}$) | om επτα ℵ* (hab ℵ$^{c.a}$) | αδελφοι] pr
επτα ℵ **14** ο τυραννος αντ. evan in V ad fin col | om ο 3° V
15 θεοσεβια ℵ **16** αληθειας] θειας ℵ (θιας) V | νομοθεσιας (-σια ℵ* -σιας
ℵ^{1})] pr θεοσεβειας V | αθλητες ℵ* (-τας ℵ^{1}) | τινες 2°] + δε ℵ **17** συνεδριον]
συμβουλιον ℵV | om αυτων 1° ℵV | εθαυμασαν ℵ* (εξεθ. ℵ$^{c.a}$) | υπομονην]
pr αρετην και την ℵ pr αρετην και V **18** δι ην...αιωνα lin subduct adfec A$^{a?}$
19 Μωυσης ℵ **20** ουτοι] αυτοι ℵ | om δια θεον ℵ* hab δια τον θν ℵ$^{c.a}$
20—22 ου μονον...αμαρτιας lin subduct adfec A$^{a?}$ **20** om ουν 2° ℵV |
om τω V* hab το V$^{1\ (vid)}$ (τω V^{a}) | τω δι αυτους· A | επικρατησας A
21 τιμωρηθηναι] pr καταισχυνθηναι και V **22** ωσπερ] + γαρ V | γεγονας
ℵ* (-νοτας ℵ$^{c.a}$)

Α διὰ τοῦ αἵματος τῶν εὐσεβῶν ἐκείνων καὶ τοῦ ἱλαστηρίου θανάτου αὐτῶν, ἡ θεία πρόνοια τὸν Ἰσραὴλ προκακωθέντα διέσωσεν. 23 πρὸς γὰρ τὴν ἀνδρίαν αὐτῶν τῆς ἀρετῆς καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς βασάνοις αὐτῶν ὑπομονὴν ὁ τύραννος ἀφιδὼν Ἀντίοχος ἀνεκήρυξεν τοῖς στρατιώταις αὐτοῦ εἰς ὑπόδιγμα τὴν ἐκείνων ὑπομονήν· 24 ἔσχεν τε αὐτοὺς γενναίους καὶ ἀνδρείους εἰς πεζομαχίαν καὶ πολιορκίαν· καὶ ἐκπορθήσας ἐνίκησεν πάντας τοὺς πολεμίους. 23 24

1 Ὦ τῶν Ἀβραμιαίων σπερμάτων ἀπόγονοι παῖδες Ἰσραηλεῖται, πείθεσθε τῷ νόμῳ τούτῳ, καὶ πάντα τρόπον εὐσεβεῖτε· 2 γινώσκοντες ὅτι τῶν παθῶν δεσπότης ἐστὶν ὁ εὐσεβὴς λογισμός, καὶ οὐ μόνον τῶν ἔνδοθεν ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξωθεν πόνων· 3 ἀνθ' ὧν διὰ τὴν εὐσέβειαν προείμενοι τὰ σώματα τοῖς πόνοις ἐκεῖνοι, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐθαυμάσθησαν, ἀλλὰ καὶ θείας μερίδος κατηξιώθησαν. 4 καὶ δι' αὐτοὺς εἰρήνευσεν τὸ ἔθνος, καὶ τὴν εὐνομίαν τὴν ἐπὶ τῆς πατρίδος ἀνανεωσάμενος, ἐκπεπολιόρκηκε τοὺς πολεμίους. 5 καὶ ὁ τύραννος Ἀντίοχος καὶ ἐπὶ γῆς τετιμώρηται, καὶ ἀποθανὼν κολάζεται· ὡς γὰρ οὐδὲν οὐδαμῶς ἴσχυσεν ἀναγκάσαι τοὺς Ἱεροσολυμείτας ἀλλοφυλῆσαι, καὶ τῶν πατρίων ἐθνῶν ἐκδιαιτηθῆναι, 6 τότε δὴ ἀπάρας ἀπὸ τῶν Ἱεροσολύμων ἐστρατοπέδευσεν ἐπὶ Πέρσας. 7 Ἔλεγεν δὲ ἡ μήτηρ τῶν ἑπτὰ παίδων καὶ ταῦτα ἡ δικαία τοῖς τέκνοις ὅτι Ἐγὼ ἐγενήθην παρθένος ἀγνή, καὶ οὐχ ὑπερέβην πατρικὸν οἶκον· ἐφύλασσον δὲ τὴν ᾠκοδομημένην πλευράν. 8 οὐ διέφθειρέν με λυμεὼν τῆς ἐρημίας φθορεὺς ἐν πεδίῳ· οὐδὲ ἐλυμήνατό μου τὰ ἀγνὰ τῆς παρθενίας λυμεὼν ἀπάτης ὄφις· ἔμεινα δὲ χρόνον ἀκμῆς σὺν ἀνδρί. 9 τούτων δὲ 1 2 3 4 5 6 7 8 9

ℵV 22 δια] της ℵ* (δια ℵc.a) | θανατου] pr του ℵ | προκακωθεντα τον Ισλ ℵ 23 ανδρειαν V | την 2°] της A | om αυτων 2° ℵ | αφιδων] ιδων V | ανεκηρυξεν ο Αντιοχος ℵ ανεκ. Αντ. V | υποδειγμα V 24 om και ανδρειους V | εκπορθουνταs V XVIII 1 Αβραμιθιων ℵ* Αβραμιαιων ℵc.a | Ισδραηλιται ℵ Ισραηλιτ. V | πιθεσθε ℵ* -θαι ℵc.a 2 εστιν δεσποτης ℵV 3 ευσεβιαν ℵ | προεμενοι ℵ | θαυμασθησαν A* (εθ. A1) | θειας] pr της V 4 συνομιαν (sic) V1fort | την 2°] τη ℵ*fort | om επι V | ανανεωσαμενοι ℵV | εκπεπολιορκηκε] εκπεπορθηκαν ℵ* V εκπεπολιορκηκαν ℵc.a 5—24 multa paene evanuere in A 5 γης] pr της V | τετιμωρηται] ετειμωρειτο V* (ετιμ. Va) | εθνων] om ℵ εθων V | εκδιαιτηθηναι] εκζητηθηναι ℵ 6 om δη ℵV | εστρατοπεδευσεν] εστρατευσεν ℵ | Περσας] περας ℵ* (Περσ. ℵc.b) | om επτα ℵ | om παιδων V | η δικαια] τα δικαιωματα ℵ ιδια V 7 εγεννηθην V | και ουχ] ουδε ℵ om και V | ωκοδομουμενην A οικοδομουμενην ℵ οικοδομημενην V 8 ου διεφθειρεν] ουδε εφθιρεν ℵ | της ερημιας] τ sup ras A2 (seq spat 4 litt) om της ℵV | απατης A*ℵc.bV] απατηλος Aa2 απατητης ℵ* | εμειν A* (α superscr Aa2)

ἐνηλίκων γενομένων ἐτελεύτησεν ὁ πατήρ. μακάριος μὲν ἐκεῖνος· τὸν Α
γὰρ τῆς εὐτεκνίας βίον ἐπιζητήσας, τὸν τῆς ἀτεκνίας οὐκ ὠδυνήθη
10 καιρόν· 10ὃς ἐδίδασκεν ὑμᾶς, ἔτι ὢν σὺν ἡμῖν, τὸν νόμον καὶ τοὺς
11 προφήτας. 11τὸν ἀναιρεθέντα Ἄβελ ὑπὸ Κάιν ἀνεγίνωσκεν δὲ ἡμῖν,
12 καὶ τὸν ὁλοκαρπούμενον Ἰσαάκ, καὶ τὸν ἐν φυλακῇ Ἰωσήφ· 12ἔλεγεν
δὲ ἡμῖν τὸν ζηλωτὴν Φινεές, ἐδίδασκεν δὲ ὑμᾶς τοὺς ἐν πυρὶ Ἀνανίαν
13 καὶ Ἀζαρίαν καὶ Μισαήλ· 13ἐδόξαζεν δὲ καὶ τὸν ἐν λάκκῳ λεόντων
14 Δανιήλ, ὃν καὶ ἐμακάριζεν· 14ὑπεμίμνησκεν δὲ ὑμᾶς τὴν Ἡσαίου
γραφὴν τὴν λέγουσαν Κὰν διὰ πυρὸς διέλθῃς, φλὸξ οὐ κατακαύσει σε.
15 15τὸν ὑμνογράφον ἐμελῴδει ἡμῖν Δαυὶδ τὸν λέγοντα Πολλαὶ αἱ
16 θλίψεις τῶν δικαίων. 16τὸν Σαλομῶντα ἐπαροιμίαζεν ἡμῖν τὸν λέγοντα
17 Ξύλον ζωῆς ἐστιν πᾶσιν τοῖς ποιοῦσιν αὐτοῦ τὸ θέλημα. 17τὸν
Ἰεζεκιὴλ ἐπιστοποιεῖτο τὸν λέγοντα Εἰ ζήσεται τὰ ὀστᾶ τὰ ξηρὰ ταῦτα;
18 18ᾠδὴν μὲν γὰρ ἣν ἐδίδαξεν Μωσῆς οὐκ ἐπελάθετο τὴν διδάσκουσαν
19 Ἐγὼ ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω. 19Αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν καὶ ἡ μακαριότης
τῶν ἡμερῶν.
20 20Ὦ πικρᾶς τῆς τότε ἡμέρας, καὶ οὐ πικρᾶς, ὅτε ὁ πικρὸς Ἑλλήνων
τύραννος πῦρ φλέξας λέβησιν ὠμοῖς, καὶ ζέουσι θυμοῖς ἀγαγὼν ἐπὶ
τὸν καταπέλτην καὶ πάλιν τὰς βασάνους αὐτοῦ τοὺς ἑπτὰ παῖδας
21 τῆς Ἀβραμίτιδος, 21τὰς τῶν ὀμμάτων κόρας ἐπήρωσεν, καὶ γλώσσας
22 ἐξέτεμεν, καὶ βασάνοις ποικίλαις ἀπέκτεινεν. 22ὑπὲρ ὧν ἡ θεία
23 δίκη μετῆλθεν καὶ μετελεύσεται τὸν ἀλάστορα. 23οἱ δὲ Ἀβραμιαῖοι

9 ενηλικων] ενικων (sic) A | πατηρ]+ αυτων ℵV | μεν] δε ℵ* (μεν ℵc.a) | ℵV επιζητησας] επιζησας ℵc.aV **10** ημιν A(vid)V] υμιν ℵ | om και ℵ* (hab ℵ1 (vid), c.a) V · **11** δε] τε ℵV | ημιν] υμιν ℵ | Ισακ ℵ* (Ισαακ ℵc.a) **12** ημιν] υμιν ℵ | τον ζηλωτην] pr και V | δε 2°] τε ℵV | υμας] ημας V | τους εν πυρι] pr και V | om και 2° ℵ **13** δε] τε V | ον evan nisi potius erasum est in A | om και 2° ℵV **14** δε] τε V | υμας] ημας V | την 1°] pr και ℵ | Ησαια ℵ* (Ησαιου ℵc.a) · | τον λεγοντα ℵ* (την λεγουσαν ℵc.a) | διελθης] εισελθης ℵ* προσελθης ℵc.a **15** εμελωδει] in εμελωδι (sic) rescr ι Aa? | η μεν A* vid (ημιν A?) | τον λεγ.] om τον ℵ **16** Σαλωμωντα ℵ Σολομωνα V | παροιμιαζεν ℵ | ημιν] υμιν ℵ | τον λεγοντα] om τον ℵ | om πασιν ℵV **17** επιστοποιει ℵ **18** εδιδασκεν ℵ | Μωυσης ℵ | την διδασκουσαν] διδασκων την λεγουσαν ℵV **19** υμων] ημων V | μακαριοτης] μακροτης ℵ ματης (sic) V **20** πικρας 1°] πικρα A | οτε] οτι ℵ | ο πικρος] om ο ℵ* (hab ℵc.a) V | Ελληνων]+ ω ℵ* (improb ℵc.a) | φλεξας] πυροις σβεσας ℵ* improb πυροις ℵ? (φλεξας ℵc.a) πυρι σβεσας V | ζεουσιν V | τας βασ.] τους βασ. ℵ | τους επτα] pr τας επι ℵ* (improb ℵc.a, c.b) pr τας επι τας επι (sic) V* (improb επι τας V1) | Αβραμειτιδος ℵ **21** τας (sup ras Aa) των ομμ. κορας] και των ομμ. τας κ. ℵ pr και V | επηρωσεν ℵ1 (incep λ ante επ. ℵ*)] επληρωσεν AV | γλωσσα ℵ* (γλωσσας ℵc.a) | ποικειλοις A **22** αλαστορα]+ τυραννον ℵ **23** Αβρααμιαιοι ℵ

Α παῖδες σὺν τῇ ἀθλοφόρῳ μητρὶ εἰς πατέρων χῶρον συναγελάζονται, ψυχὰς ἁγνὰς καὶ ἀθανάτους ἀπειληφότες παρὰ τοῦ θεοῦ· 24ᾧ ἡ δόξα 24 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.

ℵV 23 αθλοφορω]+αυτων V | εις] ει ℵ* (εις ℵc.a) | χωρον] χορον ℵ | συναγελαζονται] εναγγελιζονται ℵ* (συναγ. ℵc.a) | αθανατους Aaℵc.aV] αθλοφορους ℵ*A*fort (νατους sup ras) | του θεου] om του ℵ* (hab ℵc.a) V
24 om των αιωνων V
Subscr Μακκαβαιων δ' ℵAV

ΩΣΗΕ
ΑΜΩΣ
ΜΕΙΧΑΙΑΣ
ΙΩΗΛ
ΟΒΔΕΙΟΥ
ΙΩΝΑΣ
ΝΑΟΥΜ
ΑΜΒΑΚΟΥΜ
ΣΟΦΟΝΙΑΣ
ΑΓΓΑΙΟΣ
ΖΑΧΑΡΙΑΣ
ΜΑΛΑΧΙΑΣ
ΗΣΑΙΑΣ
ΙΕΡΕΜΙΑΣ
ΒΑΡΟΥΧ
ΘΡΗΝΟΙ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ
ΙΕΖΕΚΙΗΛ
ΔΑΝΙΗΛ
ΣΟΥΣΑΝΝΑ
ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Β
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Γ
ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ

τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἰερουσαλήμ.

ΨΑΛΜΟΙ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

Α′

I 1 ΕΒΟΗΣΑ *πρὸς Κύριον ἐν τῷ θλίβεσθαί με εἰς τέλος,* r
πρὸς τὸν θεὸν ἐν τῷ ἐπιθέσθαι ἁμαρτωλούς.
2 [2]*ἐξάπινα ἠκούσθη κραυγὴ πολέμου ἐνώπιόν μου·*
ἐπακούσεταί μου, ὅτι ἐπλήσθην δικαιοσύνης.
3 [3]*ἐλογισάμην ἐν καρδίᾳ μου ὅτι ἐπλήσθην δικαιοσύνης,*
ἐν τῷ εὐθηνῆσαί με καὶ πολλὴν γενέσθαι ἐν τέκνοις.
4 [4]*ὁ πλοῦτος αὐτῶν διεδόθη εἰς πᾶσαν τὴν γῆν,*
καὶ ἡ δόξα αὐτῶν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.
5 [5]*ὑψώθησαν ἕως τῶν ἄστρων,*
εἶπαν Οὐ μὴ πέσωσιν·
6 [6]*καὶ ἐξύβρισαν ἐν τοῖς ἀγαθοῖς αὐτῶν,*
καὶ οὐκ ἤνεγκαν.
7 [7]*αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν ἐν ἀποκρύφοις,*
καὶ ἐγὼ οὐκ ᾔδειν·
8 [8]*αἱ ἀνομίαι αὐτῶν ὑπὲρ τὰ πρὸ αὐτῶν ἔθνη,*
ἐβεβήλωσαν τὰ ἅγια Κυρίου ἐν βεβηλώσει.

Β′

II *Ψαλμὸς τῷ Σαλωμὼν περὶ Ἰερουσαλήμ.*

1 [1]*Ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐν κριῷ κατέβαλλε*
τείχη ὀχυρά,
καὶ οὐκ ἐκώλυσας.

Inscr ψαλμοι Σολομωντος l (-μωνος h) om ir | α′ om r | ψαλμος τω hilmpv Σαλομων : πρωτος i
I 1 *τον θεον*] om *τον* r **3** *πολλην* lr] *πολιν* himpv **4** *διεδοθη* ilr] *διελθοι* hmpv | *γην*] + *και η δοξα αυτων εως εσχατου την γην* r* (improb r[1]) | *αυτων* 2°] *αυτου* l **5** *ειπον* l | *πεσωσι* imp *πεσωσι μεν* l **7** *και εγω* ir] *καγω* hlmpv II Σαλομων hilpv deest tit in m **1** *κατεβαλλε* ir] *κατεβαλε* hlmpv

r [2]ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου ἔθνη ἀλλότρια, 2
κατεπατοῦσαν ἐν ὑποδήμασιν αὐτῶν ἐν ὑπερηφανίᾳ.
[3]ἀνθ' ὧν οἱ υἱοὶ Ἰερουσαλὴμ ἐμίαναν τὰ ἅγια Κυρίου, 3
ἐβεβηλοῦσαν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ἐν ἀνομίαις·
[4]ἕνεκεν τούτων εἶπεν Ἀπορίψατε αὐτὰ μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, 4
οὐκ εὐόδωκεν αὐτοῖς τὸ κάλλος τῆς δόξης αὐτοῦ·
[5]ἐξουθενώθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, 5
ἠτιμώθη ἕως εἰς τέλος.
[6]υἱοὶ καὶ θυγατέρες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πονηρᾷ, 6
ἐν σφραγῖδι ὁ τράχηλος αὐτῶν, ἐν ἐπισήμῳ ἐν τοῖς ἔθνεσιν·
[7]κατὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἐποίησεν αὐτοῖς, 7
ὅτι ἐγκατέλειπεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας κατισχυόντων·
[8]ἀπέστρεψεν γὰρ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀπὸ ἐλέους αὐτῶν, 8
νέον καὶ πρεσβύτην καὶ τέκνα αὐτῶν εἰς ἅπαξ·
[9]ὅτι πονηρὰ ἐποίησαν εἰς ἅπαξ, τοῦ μὴ ἀκούειν. 9
[10]καὶ ὁ οὐρανὸς ἐβαρυθύμησε, καὶ ἡ γῆ ἐβδελύξατο αὐτούς, 10
[11]ὅτι οὐκ ἐποίησεν πᾶς ἄνθρωπος ἐπ' αὐτῆς ὅσα ἐποίησαν. 11
[12]καὶ γνώσεται ἡ γῆ τὰ κρίματά σου πάντα τὰ δίκαια, ὁ θεός. 12
[13]ἔστησαν τοὺς υἱοὺς Ἰερουσαλὴμ εἰς ἐμπαιγμόν, 13
ἀντὶ πορνῶν ἐν αὐτῇ·
πᾶς ὁ πορευόμενος εἰσεπορεύετο κατέναντι τοῦ ἡλίου·
ἐνέπαιζον ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν·
[14]καθὰ ἐποίουν αὐτοί, ἀπέναντι τοῦ ἡλίου παρεδειγμάτισαν ἀδι- 14
κίας αὐτῶν.
καὶ θυγατέρες Ἰερουσαλὴμ βέβηλοι κατὰ τὸ κρίμα σου,
[15]ἀνθ' ὧν αὐταὶ ἐμιαίωσαν αὑτὰς ἐν φυρμῷ ἀναμίξεως. 15
τὴν κοιλίαν μου καὶ τὰ σπλάγχνα μου πονῶ ἐπὶ τούτοις.
[16]ἐγὼ δικαιώσω σε, ὁ θεός, ἐν εὐθύτητι καρδίας· 16
ὅτι ἐν τοῖς κρίμασίν σου ἡ δικαιοσύνη σου, ὁ θεός.
[17]ὅτι ἀπέδωκας τοῖς ἁμαρτωλοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν, 17
καὶ κατὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν τὰς πονηρὰς σφόδρα.

hilmpv **2** κατεπατουν hilmpv **3** om οι i | εβεβηλουν hilmpv **4** απορριψ. hlmpv απερριψ. i | ευοδωκεν ilr] ευωδωκεν hmpv | αυτου hilprv] αυτης m **5** εξουθενωθη ilr] εξουθενηθη hmpv | om εως hmpv **6** υιοι] pr οι hilmpv | θυγατερες] pr αι hilmpv | εθνεσι hilmpv **7** εγκατελιπεν hilmpv **8** απεστρεψε himpv | om το hilmpv | ελεου hilmpv | αυτων 1°] αυτου i **10** εβαρυθυμησεν il **11** οσα] o ex ου fec r[corr] **12** τα δικ. παντα i **13** εστησεν hmv εστησε p | παραπορευομ. hilmpv **15** εμιαιωσαν] εμιαινον hilmpv | εαυτας hilmpv **16** κριμασι hilmpv **17** και ir] om hlmpv

18 [18]ἀνέκαλυψας τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, ἵνα φανῇ τὸ κρίμα σου· r
19 [19]ἐξῆλειψας τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἀπὸ τῆς γῆς.
ὁ θεὸς κριτὴς δίκαιος, καὶ οὐ θαυμάσει πρόσωπον.
20 [20]ὠνείδισαν γὰρ ἔθνη Ἰερουσαλὴμ ἐν καταπατήσει·
κατέσπασεν τὸ κάλλος αὐτῆς ἀπὸ θρόνου δόξης.
21 [21]περιεζώσατο σάκκον ἀντὶ ἐνδύματος εὐπρεπείας,
σχοινίον περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἀντὶ στεφάνου.
22 [22]περιείλατο μίτραν δόξης ἣν περιέθηκεν αὐτῇ ὁ θεός·
23 [23]ἐν ἀτιμίᾳ τὸ κάλλος αὐτῆς ἀπερρίφη ἐπὶ τὴν γῆν.
24 [24]καὶ ἐγὼ εἶδον, καὶ ἐδεήθην τοῦ προσώπου Κυρίου καὶ εἶπον
Ἱκάνωσον, Κύριε, τοῦ βαρύνεσθαι χεῖράς σου ἐπὶ Ἰσραὴλ
ἐν ἐπαγωγῇ ἐθνῶν.
25 [25]ὅτι ἐνέπαιξαν καὶ οὐκ ἐφείσαντο, ἐν ὀργῇ καὶ θυμῷ μετὰ μη-
νίσεως·
26 [26]καὶ συντελεσθήσονται, ἐὰν μὴ σύ, Κύριε, ἐπιτιμήσεις αὐτοῖς
ἐν ὀργῇ σου.
27 [27]ὅτι οὐκ ἐν ζήλει ἐποίησαν, ἀλλ' ἐν ἐπιθυμίᾳ ψυχῆς,
28 [28]ἐκχέαι τὴν ὀργὴν αὐτῶν εἰς ἡμᾶς ἐν ἁρπάγματι.
καὶ μὴ χρονίσῃς, ὁ θεός, τοῦ ἀποδοῦναι αὐτοῖς εἰς κεφαλάς,
29 [29]τοῦ εἰπεῖν τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ δράκοντος ἐν ἀτιμίᾳ.
30 [30]καὶ οὐκ ἐχρόνισα ἕως ἔδειξέν μοι ὁ θεὸς τὴν ὕβριν αὐτοῦ,
ἐκκεκεντημένον ἐπὶ τῶν ὀρέων Αἰγύπτου,
ὑπὲρ ἐλαχίστου ἐξουδενωμένον ἐπὶ γῆς καὶ θαλάσσης·
31 [31]τὸ σῶμα αὐτοῦ διαφερόμενον ἐπὶ κυμάτων ἐν ὕβρει πολλῇ,
καὶ οὐκ ἦν [5]ὁ θάπτων· § c
32 [32]ὅτι ἐξουθένωσεν αὐτὸν ἐν ἀτιμίᾳ·
οὐκ ἐλογίσατο ὅτι ἄνθρωπός ἐστιν,
καὶ τὸ ὕστερον οὐκ ἐλογίσατο.
33 [33]εἶπεν Ἐγὼ κύριος γῆς καὶ θαλάσσης ἔσομαι·
καὶ οὐκ ἐπέγνω ὅτι ὁ θεὸς μέγας,
κραταιὸς ἐν ἰσχύι αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ.

20 ονειδισαν i | κατεσπασε hilmpv **22** περιειλετο hilmpv **24** Κυριου] chilmpv +του θεου i | και 3°] καγω i | om Κυριε i | χειρα hi (χειρα σου του βαρ. i) lmpv | Ιερουσαλημ hilmpv | επαγωγη ilmrp] απαγ. hv **26** επιτιμησης hilmpv | αυτοις hmprv] αυτους il **27** ζηλω hilmpv | αλλα hlmpv **28** εκχεαι i | om και hilmpv **29** ατιμια hlmpv] αἰτία μία r ἀτιμία μιᾶ i **30** εως] +ου i | εδειξε himpv **31** διαφερομενον ilr] διεφθαρμενον hmpv **32** εξουδενωσεν chilmpv | εστι chmpv **33** ειπειν l (de c non liq) | κραταιος] pr και (? κς) c

r [34]αὐτὸς βασιλεὺς ἐπὶ τῶν οὐρανῶν 34
καὶ κρίνων βασιλεῖς καὶ ἀρχάς·
[35]ὁ ἀνιστῶν ἐμὲ εἰς δόξαν, 35
καὶ κοιμίζων ὑπερηφάνους εἰς ἀπωλίαν αἰῶνος ἐν ἀτιμίᾳ,
ὅτι οὐκ ἔγνωσαν αὐτόν.
[36]καὶ νῦν ἴδετε, οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, τὸ κρίμα τοῦ κυρίου· 36
ὅτι μέγας βασιλεὺς καὶ δίκαιος, κρίνων τὴν ὑπ᾽ οὐρανόν.
[37]εὐλογεῖτε τὸν θεόν, οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἐν ἐπιστήμῃ, 37
ὅτι τὸ ἔλεος Κυρίου ἐπὶ τοὺς φοβουμένους αὐτόν, μετὰ κρί-
ματος,
[38]τοῦ διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον δικαίου καὶ ἁμαρτωλοῦ, 38
ἀποδοῦναι ἁμαρτωλοῖς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν·
[39]καὶ ἐλεῆσαι δίκαιον ἀπὸ ταπεινώσεως ἁμαρτωλοῦ, 39
καὶ ἀποδοῦναι ἁμαρτωλῷ ἀνθ᾽ ὧν ἐποίησεν δικαίῳ.
[40]ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτὸν ἐν ὑπομονῇ, 40
ποιῆσαι κατὰ τὸ ἔλεος αὐτοῦ τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ,
παρεστάναι διὰ παντὸς ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἰσχύι.
[41]εὐλογητὸς Κύριος εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον δούλων αὐτοῦ. 41

Γ′

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμὼν περὶ δικαίων.

[1]Ἵνα τί ὑπνοῖς, ψυχή, καὶ οὐκ εὐλογεῖς τὸν κύριον; 1
[2]ὕμνον καὶ αἶνον ψάλλετε τῷ θεῷ τῷ αἰνετῷ. 2
ψάλλε καὶ γρηγόρησον ἐπὶ τὴν γρηγόρησιν αὐτοῦ·
ὅτι ἀγαθὸς ψαλμὸς τῷ θεῷ ἐξ ἀγαθῆς καρδίας.
[3]δίκαιοι μνημονεύουσιν διὰ παντὸς τοῦ κυρίου, 3
ἐν ἐξομολογήσει καὶ δικαιώσει τὰ κρίματα τοῦ κυρίου.
[4]οὐκ ὀλιγωρήσει δίκαιος παιδευόμενος ὑπὸ τοῦ κυρίου· 4
ἡ εὐδοκία αὐτοῦ διὰ παντὸς ἔναντι Κυρίου.
[5]προσέκοψεν ὁ δίκαιος καὶ ἐδικαίωσεν τὸν κύριον· 5
ἔπεσεν, καὶ ἀποβλέπει τί ποιήσει αὐτῷ ὁ θεός·

chilmpv **35** ο ανιστων clr] om ο himpv | απωλειαν chilmpv | αιωνος] αιωνιον chilmpv | αυτων l **36** om του chilmpv **37** Κυριου c^{mg}himprv] αυτου c^{txt}l **39** αμαρτωλου] + αποδουναι αμαρτωλοις εις τον αιωνα κατα τα εργα αυτων i | εποιησε chimpv **40** οσιοις] μετ hmpv III γ′ om hv | Σαλομων chilmpv **1** ουκ ευλογεις] ου λογεις r* **2** και αινον clr] καινον himpv | ψαλατε chilpv ψαλλατε m | ψαλλε και] ψαλαι ι | θεω] κυριω i | αγαθης ir] οληs chlmpv **3** μνημονευουσι chilmpv | του κυριου (2°)] om του chilmpv **4** om του chilmpv | εναντιον ch^{corr}ilmpv (ενωπιον h^{*vid}) **5** εδικαιωσε chilmpv | επεσε chimpv

6 [6]ἀποσκοπεύει ὅθεν ἥξει σωτηρία αὐτῷ. r
7 [7]ἀλήθεια τῶν δικαίων παρὰ θεοῦ σωτῆρος αὐτῶν·
οὐκ αὐλίζεται ἐν οἴκῳ δικαίου ἁμαρτία ἐφ' ἁμαρτίαν.
8 [8]ἐπισκέπτεται διὰ παντὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ ὁ δίκαιος,
τοῦ ἐξᾶραι ἀδικίαν ἐν παραπτώματι αὐτοῦ.
9 [9]ἐξιλάσατο περὶ ἀγνοίας ἐν νηστείᾳ καὶ ταπεινώσει ψυχὴν αὐτοῦ·
10 [10]καὶ ὁ κύριος καθαρίζει πᾶν ἄνδρα ὅσιον καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ.
11 [11]προσέκοψεν ἁμαρτωλός, καὶ καταρᾶται ζωὴν αὐτοῦ,
τὴν ἡμέραν γενέσεως αὐτοῦ καὶ ὠδῖνας μητρός·
12 [12]προσέθηκεν ἁμαρτίας ἐφ' ἁμαρτίαις τῇ ζωῇ αὐτοῦ·
13 [13]ἔπεσεν, ὅτι πονηρὸν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀναστήσεται.
ἡ ἀπώλεια τοῦ ἁμαρτωλοῦ εἰς τὸν αἰῶνα,
14 [14]καὶ οὐ μὴ μνησθήσεται ὅταν ἐπισκέπτηται δικαίους·
15 [15]αὕτη ἡ μερὶς τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς τὸν αἰῶνα.
16 [16]οἱ δὲ φοβούμενοι τὸν κύριον ἀναστήσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον,
καὶ ἡ ζωὴ αὐτῶν ἐν φωτὶ Κυρίου οὐκ ἐκλείψει ἔτι.

Δ'

Διαλογὴ τοῦ Σαλωμὼν τοῖς ἀνθρωπαρέσκοις.

1 [1α]Ἵνα τί σύ, βέβηλε, κάθησαι ἐν συνεδρίῳ ὁσίῳ,
καὶ ἡ καρδία σου μακρὰν ἀφέστηκεν ἀπὸ τοῦ κυρίου,
ἐν παρανομίαις παροργίζων τὸν θεὸν Ἰσραήλ;
2 [2]περισσὸς ἐν λόγοις, περισσὸς ἐν σημειώσει ὑπὲρ πάντας,
ὁ σκληρὸς ἐν λόγοις κατακρῖναι ἁμαρτωλοὺς ἐν κρίσει.
3 [3]καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐν πρώτοις ἐπ' αὐτὸν ὡς ἐν ζήλει,
καὶ αὐτὸς ἔνοχος ἐν ποικιλίᾳ ἁμαρτωλῶν, ἐν ἀκρασίαις·
4 [4]οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν γυναῖκα ἄνευ διαστολῆς,
ἡ γλῶσσα ψευδὴς ἐν συναλλάγματι μεθ' ὅρκου.

6 σωτηρια] pr η i | αυτω c*r] αυτου c^corrhilmpv **7** δικαιου] pr του chilmpv chilmpv **9** om αυτου r **10** παντα chilmpv | οσιον himprv] θειον cl **11** αμαρτωλος] pr ο i | ζωην] pr την i **12** προσεθηκεν ilr] προσεθηκαν hmpv (de c non liq) | αμαρτιαις clr] αμαρτιας himpv **13** πτωμα] σπερμα i **14** ου μη] om μη chilmpv | επισκεπτεται i **15** om η chilmpv **16** om τον chlmpv | ουκ] pr και chilmpv IV δ' cilr] γ' hv | διαλογη του cilr] ψαλμος τω hpv | Σαλομων chilpv | ανθρωπαρεσκοις] + τεταρτος i (deest tit in m) **1** καθησαι βεβηλε chilmpv | οσιω clr] οσιων i om hmpv **2** κατακρινει cl κατακρινων hmpv **3** ζηλω chilmpv | αμαρτωλων] αμαρτιων chilmpv | εν 3°] pr και chilmpv **4** γλωσσα] + αυτου chilmpv

r [5]ἐν νυκτὶ καὶ ἐν ἀποκρύφοις ἁμαρτάνει ὡς οὐχ ὁρώμενος, 5
ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ λαλεῖ πάσῃ γυναικὶ ἐν συνταγῇ κακίας·
[6]ταχὺς εἰσόδῳ εἰς πᾶσαν οἰκίαν ἱλαρότητι ὡς ἄκακος. 6
[7]ἐξάραι ὁ θεὸς τοὺς ἐν ὑποκρίσει ζῶντας μετὰ ὁσίων, 7
ἐν φθορᾷ σαρκὸς αὐτοῦ καὶ πενίᾳ τὴν ζωὴν αὐτοῦ·
[8]ἀνακαλύψαι ὁ θεὸς τὰ ἔργα ἀνθρώπων ἀνθρωπαρέσκων, 8
ἐν καταγέλωτι καὶ μυκτηρισμῷ τὰ ἔργα αὐτοῦ.
[9]καὶ δικαιώσαισαν ὅσιοι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ αὐτῶν, 9
ἐν τῷ ἐξαίρεσθαι ἁμαρτωλοὺς ἀπὸ προσώπου δικαίου,
[10]ἀνθρωπάρεσκον λαλοῦντα μόνον μετὰ δόλου. 10
[11]καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐπ᾽ οἶκον ἀνδρὸς ἐν εὐσταθίᾳ, ὡς ὄφις, 11
διαλῦσαι σοφίαν ἀλλήλων ἐν λόγοις παρανόμων.
[12]οἱ λόγοι αὐτοῦ παραλογισμοί, 12
εἰς πρᾶξιν ἐπιθυμίας ἀδίκων.
[13]οὐκ ἀπέστη ἕως ἐνίκησεν σκορπίσαι ὡς ἐν ὀρφανίᾳ, 13
καὶ ἠρήμωσεν οἶκον ἕνεκεν ἐπιθυμίας παρανόμου.
[14]παρελογίσατο ἐν λόγοις ὅτι οὐκ ἔστιν ὁρῶν καὶ κρίνων, 14
[15]ἐπλήσθη ἐν παρανομίᾳ ἐν ταύτῃ· 15
καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπ᾽ οἶκον ἕτερον ὀλοθρεῦσαι ἐν λόγοις
ἀναπτερώσεως·
οὐκ ἐμπίπλαται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ὡς ᾅδης, ἐν πᾶσι τούτοις.
[16]γένοιτο, Κύριε, ἡ μερὶς αὐτοῦ ἐν ἀτιμίᾳ ἐνώπιόν σου, 16
ἡ ἔξοδος αὐτοῦ ἐν στεναγμοῖς καὶ ἡ εἴσοδος αὐτοῦ ἐν ἀρᾷ·
[17]ἐν ὀδύναις καὶ πενίᾳ καὶ ἀπορίᾳ ἡ ζωὴ αὐτοῦ, Κύριε, 17
ὁ ὕπνος αὐτοῦ ἐν λύπαις καὶ ἡ ἐξέγερσις αὐτοῦ ἐν ἀπο-
ρίαις·
[18]ἀφαιρεθείη ὕπνος ἀπὸ κροτάφων αὐτοῦ ἐν νυκτί, 18
ἀποπέσοιεν ἀπὸ παντὸς ἔργου χειρῶν αὐτοῦ·
[19]καὶ ἐλλιπὴς ὁ οἶκος αὐτοῦ ἀπὸ παντὸς οὗ ἐμπλήσει ψυχὴν 19
αὐτοῦ,

chilmpv **6** ως ακακος] ωσακκος r **9** δικαιωσαισαν ir] δικαιωσαιαν c δικαιως ειεν l δικαιωσαιεν hmpv | οσιοι clr] pr οι himpr | δικαιου] pr του i **10** μονον] νομον chilmpv | δολου] δουλου r **11** αυτων] αυτου i | επ οικον cilr] εν οικω hmpv | ευσταθεια chlv **12** αδικου chilmpv **13** απεστη cilr] ανεστη hpv | οικον cilr] om hmpv **15** ολοθρευσαι hilmpv (de c non liq) | ως αδης clr] ως ο αδ. i om hmpv **17** πενια] pr εν hmpv | om και 2° r | λυπαις cilr] οδυναις hmpv | εξεγερσις] εγερσις i | απορια mp **18** αποπεσοιεν] αποπεσοι chilv αποπεσει mp | χειρος mp | αυτου 2°] + εν ατιμια chilmpv **19** και] pr κενος χερσιν αυτου εισελθοι εις τον οικον αυτου chilmpv

20 [20]ἐν μονίᾳ ἀτεκνίας τὸ γῆρας αὐτοῦ εἰς ἀνάλημψιν. r
21 [21]σκορπισθείησαν σάρκες ἀνθρωπαρέσκων ὑπὸ θηρίων,
καὶ ὀστᾶ παρανόμων κατέναντι τοῦ ἡλίου ἐν ἀτιμίᾳ.
22 [22]ὀφθαλμοὺς ἐκκόψαισαν κόρακες ὑποκρινομένων,
23 [23]ὅτι ἠρήμωσεν οἴκους πολλοὺς ἀνθρώπων ἐν ἀτιμίᾳ
καὶ ἐσκόρπισεν ἐπιθυμίᾳ.
24 [24]καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν θεοῦ,
καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν θεὸν ἐν ἅπασι τούτοις.
25 [25]καὶ παρώργισαν τὸν θεόν,
καὶ παρώξυναν ἐξᾶραι αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς·
ὅτι ψυχὰς ἀκάκων παραλογισμῷ ὑπεκρίνοντο.
26 [26]μακάριοι οἱ φοβούμενοι τὸν κύριον ἐν ἀκακίᾳ αὐτῶν·
27 [27]καὶ ὁ κύριος ῥύσεται αὐτοὺς ἀπὸ ἀνθρώπων δολίων καὶ ἁμαρτωλῶν·
καὶ ῥύσεται ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς σκανδάλου παρανόμου.
28 [28]ἐξάραι ὁ θεὸς τοὺς ποιοῦντας ἐν ὑπερηφανίᾳ πᾶσαν ἀδικίαν,
ὅτι κριτὴς μέγας καὶ κραταιὸς Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν δικαιοσύνῃ.
29 [29]γένοιτο, Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐπὶ πάντας τοὺς ἀγαπῶντάς σε.

Ε′

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμών.

v
1 [1]Κύριε ὁ θεός, αἰνέσω τῷ ὀνόματί σου ἐν ἀγαλλιάσει,
ἐν μέσῳ ἐπισταμένων τὰ κρίματά σου τὰ δίκαια.
2 [2]ὅτι εὔχρηστος καὶ ἐλεήμων ἡ καταφυγὴ τοῦ πτωχοῦ·
3 [3]ἐν τῷ κεκραγέναι με πρὸς σὲ μὴ παρασιωπήσῃς ἀπ' ἐμοῦ.
4 [4]οὐ γὰρ λήψεται σκῦλα παρὰ ἀνδρὸς δυνατοῦ·
5 [5]καὶ τίς λήψεται ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησας, ἐὰν μὴ σὺ δῷς;
6 [6]ὅτι ἄνθρωπος καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ παρὰ σοῦ ἐν σταθμῷ·
οὐ προσθήσει τοῦ πλεονάσαι παρὰ τὸ κρίμα σου, ὁ θεός.

20 μονωσει chilmpv | αναλημψιν chilmpv **22** οφθαλμους εκκοψαισαν chilmpv κορακες] εκκοψειαν κορακες οφθ. ανθρωπων chilmpv **23** ηρημωσαν chilmpv | πολλων ανθρωπων l ανθρωπων πολλων c | εσκορπισεν (εσκοπ. r*)] εσκορπισαν εν chilmpv **24** εμνησθησαν θεου] εμνησθης ανου r | απασι clr] πασι hmpv **25** παρωξυνεν r **27** om και 1° chilmpv V ε′ cilr] δ′ hv | τω Σαλομων ψαλμος πεμπτος i ψ. Σολομων cl ψ. Σαλομων hpv (deest tit in m) **1** το ονομα imp **2** ευχρηστος] συ χρηστος chilmpv | η cilr] ει hmpv **4** ου γαρ...δυνατου] om cl | σκυλα ir]+ανθρωπος hmpv **6** παρα] απο i | σου 1° cilr] σοι hmpv

r [7]ἐν τῷ θλίβεσθαι ἡμᾶς ἐπικαλεσόμεθα εἰς βοήθειαν, 7
καὶ σὺ οὐκ ἀποστρέψῃ τὴν δέησιν ἡμῶν,
ὅτι σὺ ὁ θεὸς ἡμῶν εἶ.
[8]μὴ βαρύνῃς τὴν χεῖρά σου ἐφ' ἡμᾶς, 8
ἵνα μὴ δι' ἀνάγκην ἁμάρτωμεν.
[9]καὶ ἐὰν μὴ ἐπιστρέψῃς ἡμᾶς, οὐκ ἀφεξόμεθα, 9
ἀλλ' ἐπὶ σὲ ἥξομεν·
[10]ἐὰν γὰρ πεινάσω, πρὸς σὲ κεκράξομαι, ὁ θεός, 10
καὶ σὺ δώσεις μοι.
[11]τὰ πετεινὰ καὶ τοὺς ἰχθύας σὺ τρέφεις, 11
ἐν τῷ διδόναι σὲ ὑετὸν ἐρήμοις εἰς ἀνατολὴν χλόης,
ἑτοιμάσαι χορτάσματα ἐν ἐρήμῳ παντὶ ζῶντι·
[12]καὶ ἐὰν πεινάσωσιν, πρὸς σὲ ἀροῦσιν πρόσωπον αὐτῶν. 12
[13]τοὺς βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας καὶ λαοὺς σὺ τρέφεις, ὁ θεός, 13
καὶ πτωχοῦ καὶ πένητος ἡ ἐλπὶς τίς ἐστιν εἰ μὴ σύ, Κύριε;
[14]καὶ σὺ ἐπακούσῃ, ὅτι τίς χρηστὸς καὶ ἐπιεικὴς ἀλλ' ἢ σύ; 14
εὐφρᾶναι ψυχὴν ταπεινοῦ ἐν τῷ ἀνοῖξαι χεῖρά σου ἐν ἐλέει.
[15]ἡ χρηστότης ἀνθρώπου ἐν φειδῷ, καὶ ἡ ἀῤῥων· 15
καὶ ἐὰν δευτερώσῃ ἄνευ γογγυσμοῦ, καὶ τοῦτο θαυμάσειας.
¶ii [16]τὸ δὲ δόμα σου πολὺ μετὰ χρηστότητος ¶καὶ πλούσιον, 16
καὶ οὗ ἐστιν ἡ ἐλπὶς ἐπὶ σέ, οὐ φείσεται ἐν δόματι·
[17]ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν τὸ ἔλεός σου, Κύριε, ἐν χρηστότητι. 17
[18]μακάριος οὗ μνημονεύει ὁ θεὸς ἐν συμμετρίᾳ αὐταρκίας· 18
[19]ἐὰν ὑπερπλεονάσῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐξαμαρτάνει· 19
[20]ἱκανὸν τὸ μέτριον ἐν δικαιοσύνῃ, 20
καὶ ἐν τούτῳ ἡ εὐλογία Κυρίου, εἰς πλησμονὴν ἐν δικαιοσύνῃ.
[21]ηὐφράνθησαν οἱ φοβούμενοι Κύριον ἐν ἀγαθοῖς, 21
καὶ ἡ χρηστότης σου ἐπὶ Ἰσραὴλ τῇ βασιλείᾳ σου.
[22]εὐλογημένη ἡ δόξα Κυρίου, 22
ὅτι αὐτὸς βασιλεὺς ἡμῶν.

chilmpv **7** αποστρεψη lr] αποστρεψης i αποστρεψεις hmpv (de c non liq) | ει ο θεος ημων chilmpv **8** βαρυνεις i **9** αλλα hmpv **11** τρεφεις] +κε c^{fort} | ερημοις] pr εν chilmpv **12** πεινασωσι chilmpv | αρουσι chilmpv | προσωπον ir] προσωπα chlmpv **13** αρχοντας cilr] pr τους hmpv | τρεφεις] στρεφεις r **14** επακουσης r | ελεω chilmpv **15** φειδω clr] φειδοι i φιλω hmpv | και εαν clr]+και himpv **16** ου 1°] ουκ r | η ελπις επι σε] επι σε Κυριε η ελπις chilmpv **18** αυταρκιας r (-κειας cl)] αυταρκεσιας hmpv **21** ευφρανθησαν chlmpv | τη βασιλεια] pr εν chlmpv

F′

VI Ἐν ἐλπίδι· τῷ Σαλωμών.

1 [1]Μακάριος ἀνὴρ οὗ ἡ καρδία αὐτοῦ ἑτοίμη ἐπικαλέσασθαι τὸ r
ὄνομα Κυρίου·
2 [2]ἐν τῷ μνημονεύειν αὐτὸν τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.
3 [3]αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κατευθύνονται ὑπὸ Κυρίου,
καὶ πεφυλαγμένα ἔργα χειρῶν αὐτοῦ ὑπὸ Κυρίου θεοῦ αὐτοῦ.
4 [4]ἀπὸ ὁράσεως πονηρῶν ἐννυπνίων αὐτοῦ οὐ ταραχθήσεται·
5 [5]ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν διαβάσει ποταμῶν καὶ σάλῳ θαλασσῶν οὐ
πτοηθήσεται.
6 [6]ἐξανέστη ἐξ ὕπνου αὐτοῦ,
καὶ ηὐλόγησεν τῷ ὀνόματι Κυρίου.
7 [7]ἐπ᾽ εὐσταθίᾳ καρδίας αὐτοῦ ἐξύμνησεν τῷ ὀνόματι τοῦ θεοῦ,
καὶ ἐδεήθη τοῦ προσώπου Κυρίου περὶ παντὸς τοῦ οἴκου
αὐτοῦ.
8 [8]καὶ Κύριος εἰσήκουσεν προσευχὴν παντὸς ἐν φόβῳ θεοῦ,
καὶ πᾶν αἴτημα ψυχῆς ἐλπιζούσης πρὸς αὐτὸν ἐπιτελεῖ ὁ
κύριος.
9 [9]εὐλογητὸς Κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ.

Z′

VII Τῷ Σαλωμών· ἐπιστροφῆς.

1 [1]Μὴ ἀποσκηνώσῃς ἀφ᾽ ἡμῶν, ὁ θεός,
ἵνα μὴ ἐπιθῶνται ἡμῖν οἱ ἐμίσησαν ἡμᾶς δωρεάν.
2 [2]ὅτι ἀπώσω αὐτούς, ὁ θεός·
μὴ πατησάτω ὁ ποὺς αὐτῶν κληρονομίαν ἁγιάσματός σου.
3 [3]σὺ ἐν θελήματί σου παίδευσον ἡμᾶς,
καὶ μὴ δῷς ἔθνεσιν.
4 [4]ἐὰν γὰρ ἀποστείλῃς θάνατον, σὺ ἐντελῇ αὐτῷ περὶ ἡμῶν·
ὅτι σὺ ἐλεήμων, καὶ οὐκ ὀργισθήσῃ τοῦ συντελέσαι ἡμᾶς,
5 [5]ἐν τῷ κατασκηνοῦν τὸ ὄνομά σου ἐν μέσῳ ἡμῶν ἐλεηθησόμεθα,

VI 5′′ cl] ε′ h om r | Σαλομων chl Σολομων r (deest tit in m) 1 επι- chlmpv καλεσασθαι cr] επικαλειεσθαι hlmpv 4 ορασεων chlmpv | σαλων hmpv σαλον clr 6 ευλογησεν l ευλογησε chmpv | τω ονοματι clr] το ονομα hmpv 7 ευσταθια] ευσταθεια chlv | εξυμνησε chlmpv | τω ονοματι clr] το ονομα hmpv | του θεου] + αυτου chlmpv 8 εισηκουσε chlmpv | ο κυριος] om ο chlmpv 9 ελεος clr] ελεον hmpv VII ζ′ clr] 5′ hv Σαλομων chlmpv Σολομων r deest tit in m 1 μισησαντες chlmpv

r
[6]καὶ οὐκ ἰσχύσει πρὸς ἡμᾶς ἔθνος, 6
ὅτι σὺ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν.
[7]καὶ ἡμεῖς ἐπικαλεσόμεθά σε, καὶ σὺ ἐπακούσῃ ἡμῶν· 7
[8]ὅτι σὺ οἰκτειρήσεις τὸ γένος Ἰσραὴλ εἰς τὸν αἰῶνα καὶ 8
οὐκ ἀπώσει·
καὶ ἡμεῖς ὑπὸ ζυγόν σου τὸν αἰῶνα,
καὶ μάστιγα παιδίας σου.
[9]κατευθυνεῖς ἡμᾶς ἐν καιρῷ ἀντιλήψεώς σου, 9
τοῦ ἐλεῆσαι τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς ἡμέραν ἐν ᾗ ἐπηγγείλω αὐτοῖς.

Η′

Τῷ Σαλωμών· εἰς νῖκος.

[1]Θλίψιν καὶ φωνὴν πολέμου ἤκουσεν τὸ οὖς μου, 1
φωνὴν σάλπιγγος ἠχούσης σφαγὴν καὶ ὄλεθρον·
[2]φωνὴ λαοῦ πολλοῦ ὡς ἀνέμου πολλοῦ σφόδρα, 2
ὡς καταιγὶς πυρὸς πολλοῦ φερομένου δι᾽ ἐρήμου.
[3]καὶ εἶπα τῇ καρδίᾳ μου 3
Ποῦ ἄρα κρινεῖ αὐτὸν ὁ θεός;
[4]φωνὴν ἤκουσα εἰς Ἰερουσαλὴμ πόλιν ἁγιάσματος· 4
[5]συντρίβη ἡ ὀσφύς μου ἀπὸ ἀκοῆς, παρελύθη γόνατά μου. 5
[6]ἐφοβήθη ἡ καρδία μου, ἐταράχθη τὰ ὀστᾶ μου ὡς λίνον· 6
[7]εἶπα Κατευθυνοῦσιν ὁδοὺς αὐτῶν ἐν δικαιοσύνῃ. 7
ἀνελογισάμην τὰ κρίματα τοῦ θεοῦ ἀπὸ κτίσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς·
ἐδικαίωσα τὸν θεὸν ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ τοῖς ἀπ᾽ αἰῶνος.
[8]ἀνεκάλυψεν ὁ θεὸς τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἐναντίον τοῦ ἡλίου· 8
ἔγνω πᾶσα ἡ γῆ τὰ κρίματα τοῦ θεοῦ τὰ δίκαια.
[9]ἐν καταγαίοις κρυφίοις αἱ παρανομίαι αὐτῶν ἐν παροργισμῷ· 9
[10]υἱὸς μετὰ μητρὸς καὶ πατὴρ μετὰ θυγατρὸς συνεφύροντο. 10
[11]ἐμοιχῶντο ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ· 11
συνέθεντο αὐτοῖς συνθήκας μετὰ ὅρκου περὶ τούτων.
[12]τὰ ἅγια τοῦ θεοῦ διηρπάζοσαν, 12
ὡς μὴ ὄντος κληρονόμου λυτρουμένου.

chlmpv **7** om συ cl | επακουσεις cl **8** απωση chlmpv | παιδιας r (-δειας hmpv)] παιδεια l (de c non liq) **9** η] ω r VIII η′ clr^{corr}] ζ′ hpv θ′ r* | Σαλομων chlpv Σολομων r (deest tit in m) **1** ηκουσε chlmpv | το ους μου] η ψυχη μου c^{mg} l^{mg} **3** ειπον chlmpv: item 7 | αυτην cl **4** εις clr] εν hmpv **7** οδους] δους r **8** ανακαλυψεν r | εγνωσαν cl **9** καταγαιης l | κρυφοις cl **11** την γυναικα] om την chlmpv **12** διηρπαζον chlmpv | ως μη] ουκ chlmpv

13 [13]ἐπατοῦσαν τὸ θυσιαστήριον Κυρίου ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας r
§i καὶ ἐν ἀφέδρῳ αἵματος ἐμίαναν τὰς θυσίας, ὡς κρέα βέβηλα· §i
14 [14]οὐ παρέλειπον ἁμαρτίαν ἣν οὐκ ἐποίησαν ὑπὲρ τὰ ἔθνη.
15 [15]διὰ τοῦτο ἐκέρασεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα πλανήσεως,
ἐπότισεν αὐτοὺς ποτήριον οἴνου ἀκράτου εἰς μέθην.
16 [16]ἤγαγεν τὸν ἀπ᾽ ἐσχάτου τῆς γῆς, τὸν παίοντα κραταιῶς,
17 [17]ἔκρινεν τὸν πόλεμον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ τὴν γῆν αὐτῆς.
18 [18]ἠπάντησαν αὐτῷ οἱ ἄρχοντες τῆς γῆς μετὰ χαρᾶς,
εἶπαν αὐτῷ Ἐπευκτὴ ἡ ὁδός σου· δεῦτε εἰσέλθατε μετ᾽ εἰρήνης.
19 [19]ὡμάλισαν ὁδοὺς τραχείας ἀπὸ εἰσόδου αὐτοῦ,
ἤνοιξαν πύλας ἐπὶ Ἰερουσαλήμ, ἐστεφάνωσαν τείχη αὐτῆς.
20 [20]εἰσῆλθεν ὡς πατὴρ εἰς οἶκον υἱῶν αὐτοῦ μετ᾽ εἰρήνης,
ἔστησεν τοὺς πόδας αὐτοῦ μετὰ ἀσφαλείας πολλῆς.
21 [21]κατελάβετο τὰς πυργοβάρεις αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος Ἰερουσαλήμ,
22 [22]ὅτι ὁ θεὸς ἤγαγεν αὐτὸν μετὰ ἀσφαλείας ἐν τῇ πλανήσει
αὐτῶν.
23 [23]ἀπώλεσεν ἄρχοντας αὐτῶν καὶ πᾶν σοφὸν ἐν βουλῇ,
ἐξέχεεν τὸ αἷμα τῶν οἰκούντων Ἰερουσαλὴμ ὡς ὕδωρ ἀκα-
θαρσίας.
24 [24]ἀπήγαγεν τοὺς υἱοὺς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν,
ἃ ἐγέννησαν ἐν βεβηλώσει.
25 [25]ἐποίησαν κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν, καθὼς οἱ πατέρες αὐτῶν·
26 [26]ἐμίανεν Ἰερουσαλὴμ καὶ τὰ ἡγιασμένα τῷ ὀνόματι τοῦ θεοῦ.
27 [27]ἐδικαιώθη ὁ θεὸς ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἔθνεσι τῆς γῆς,
28 [28]καὶ οἱ ὅσιοι τοῦ θεοῦ ὡς ἀρνία ἐν ἀκακίᾳ ἐν μέσῳ αὐτῶν.
29 [29]αἰνετὸς Κύριος ὁ κρίνων πᾶσαν τὴν γῆν ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ.
30 [30]ἰδοὺ δή, ὁ θεός, ἔδειξας ἡμῖν τὸ κρίμα σου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου,
31 [31]εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν τὰ κριματά σου, ὁ θεός.
ἐδικαώσαμεν τὸ ὄνομά σου τὸ ἔντιμον εἰς αἰῶνας,
32 [32]ὅτι σὺ ὁ θεὸς τῆς δικαιοσύνης, κρίνων τὸν Ἰσραὴλ ἐν παιδείᾳ.
33 [33]ἐπίστρεψον, ὁ θεός, τὸ ἔλεός σου ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ οἰκτείρησον ἡμᾶς·
34 [34]συνάγαγε τὴν διασποράν Ἰσραὴλ μετὰ ἐλέους καὶ χρηστότητος.

13 επατουν chilmpv | ακαθαρσιας] θαρσ sup ras r | εμιαινον chilmpv chilmpv **14** παρελιπον chilmpv **15** αυτους cilr] αυτοις hmpv **16** ηγαγε chmpv | om τον 2° i **17** εκρινε chilmpv **18** ειπον hilmpv | εισελθετε chilmpv **19** ομαλισαν i | αυτου ilr] αυτων hmpv **20** εστησε chimpv | post ποδας 2 vel 3 litt ras r | μετ i **22** ο θεος] om o chilmpv **23** παντα chilmpv | εξεχεε chimpv **24** απηγαγε chilmpv | α] as chilmpv | εγεννησεν m **26** εμιαναν chilmpv **27** εθνεσι chilmpr^{corr} v **29** om γην εν i **30** ειδον chilmpv **31** ημων cilr] αυτων hmpv **32** την δικαιοσυνην r **34** Ἰλημ c* | μετα cr] μετ hilmpv | ελεου c^{corr} hilmpv (παιδ incep c*)

r [35]ὅτι πίστις σου μεθ' ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς ἐσκληρύναμεν τράχηλον 35
ἡμῶν,
καὶ σὺ παιδευτὴς ἡμῶν εἶ.
[36]μὴ ὑπερίδῃς ἡμᾶς, ὁ θεὸς ἡμῶν, 36
ἵνα μὴ καταπίωσιν ἡμᾶς ἔθνη, ὡς μὴ ὄντος λυτρουμένου.
[37]καὶ σὺ ὁ θεὸς ἡμῶν ἀπ' ἀρχῆς, 37
καὶ ἐπὶ σὲ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, Κύριε·
[38]καὶ ἡμεῖς οὐκ ἀφεξόμεθά σου, 38
ὅτι χρηστὰ τὰ κρίματά σου εἰς ἡμᾶς.
[39]ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν ἡ εὐδοκία εἰς τὸν αἰῶνα· 39
Κύριε σωτὴρ ἡμῶν, οὐ σαλευθησόμεθα ἔτι τὸν αἰῶνα χρόνον.
[40]αἰνετὸς Κύριος ἐν τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ ἐν στόματι ὁσίων, 40
καὶ εὐλογημένος Ἰσραὴλ ὑπὸ Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα.

Θ'

Τῷ Σαλωμών· εἰς ἔλεγχον.

[1]Ἐν τῷ ἀπαχθῆναι Ἰσραὴλ ἐν ἀποικεσίᾳ εἰς γῆν ἀλλοτρίαν, 1
ἐν τῷ ἀποστῆναι αὐτοὺς ἀπὸ Κυρίου τοῦ λυτρωσαμένου
αὐτούς,
[2]ἀπερίφησαν ἀπὸ κληρονομίας ἧς ἔδωκεν αὐτοῖς Κύριος· 2
ἐν παντὶ ἔθνει ἡ διασπορὰ τοῦ Ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦ
θεοῦ·
[3]ἵνα δικαιωθῇς, ὁ θεός, ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐν ταῖς ἀνομίαις 3
ἡμῶν·
[4]ὅτι σὺ κριτὴς δίκαιος ἐπὶ πάντας τοὺς λαοὺς τῆς γῆς. 4
[5]οὐ γὰρ κρυβήσεται ἀπὸ τῆς γνώσεώς σου πᾶς ποιῶν ἄδικα, 5
[6]καὶ αἱ δικαιοσύναι τῶν ὁσίων σου ἐνώπιόν σου, Κύριε· 6
καὶ ποῦ κρυβήσεται ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς γνώσεώς σου, ὁ θεός;
[7]τὰ ἔργα ἡμῶν ἐν ἐκλογῇ καὶ ἐξουσίᾳ τῆς ψυχῆς ἡμῶν, 7
τοῦ ποιῆσαι δικαιοσύνην καὶ ἀδικίαν ἔργοις χειρῶν ἡμῶν.
[8]καὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου ἐπισκέπτῃ υἱοὺς ἀνθρώπων· 8

chilmpv **35** *πιστις*] pr *η* chilmpv | *τραχηλον*] pr *τον* chilmpv **36** *καταπιη* chilmpv | om *ως* chilmpv **37** *η ελπις ημων*] *ηλπισαμεν* chilmpv **38** *εις*] *εφ* chilmpv **39** *η ευδοκια*] om *η* cl *η ευδ. αυτων* i | *Κυριος* c **40** *στο-μασιν* i | *και*] + *συ* hmpv IX *τω Σαλομων εις νικος ψαλμος θ' και εις ελ.* i | *Σαλομων* chilprv (deest tit in m) **1** *Ιερουσαλημ* i | *αποικησια* hmp **2** *απερριφησαν* chilmpv | ▪ *κυριος* i | *η διασπορα* cilr] *επι διασπ.* hmpv **3** om *τη* i **5** *αδικα*] *κακα* chilmpv **6** om *αι* cl **7** *εργοις*] pr *εν* chlmpv

9 [9]ὁ ποιῶν δικαιοσύνην θησαυρίζει ζωὴν αὐτῷ παρὰ Κυρίῳ, r
καὶ ὁ ποιῶν ἀδικίαν αὐτὸς αἴτιος τῆς ψυχῆς ἐν ἀπωλείᾳ.
10 [10]τὰ γὰρ κρίματα Κυρίου ἐν δικαιοσύνῃ κατ᾽ ἄνδρα καὶ οἶκον.
11 [11]τίνι χρηστεύσῃ, ὁ θεός, εἰ μὴ τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸν κύριον;
12 [12]καθαρίσει ἐν ἁμαρτίαις ψυχὴν ἐν ἐξομολογήσει, ἐν ἐξαγορίαις.
13 [13]ὅτι αἰσχύνη ἡμῖν καὶ τοῖς προσώποις ἡμῶν περὶ ἁπάντων·
14 [14]καὶ τίνι ἀφήσει ἁμαρτίας, εἰ μὴ τοῖς ἡμαρτηκόσι;
15 [15]δικαίους εὐλογήσεις, καὶ οὐκ εὐθυνεῖς περὶ ὧν ἡμάρτοσαν,
καὶ ἡ χρηστότης σου περὶ ἁμαρτάνοντας ἐν μεταμελείᾳ.
16 [16]καὶ νῦν σὺ ὁ θεός, καὶ ἡμεῖς λαός σου ὃν ἠγάπησας·
ἴδε καὶ οἰκτείρησον, ὁ θεὸς Ἰσραήλ, ὅτι σοί ἐσμεν·
καὶ μὴ ἀποστήσῃς ἔλεός σου ἀφ᾽ ἡμῶν,
ἵνα μὴ ἐπιθῶνται ἡμῖν.
17 [17]ὅτι σὺ ἠρετίσω τὸ σπέρμα Ἀβραὰμ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη,
18 [18]καὶ ἔθου τὸ ὄνομά σου ἐφ᾽ ἡμᾶς, Κύριε·
καὶ οὐ καταπαύσεις τὸν αἰῶνα.
19 [19]ἐν διαθήκῃ διέθου τοῖς πατράσιν ἡμῶν περὶ ἡμῶν,
καὶ ἡμεῖς ἐλπιοῦμεν ἐπὶ σὲ ἐν ἐπιστροφῇ ψυχῆς ἡμῶν.
20 [20]τοῦ κυρίου ἐλεημοσύνη ἡ ἐπ᾽ οἶκον Ἰσραὴλ
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.

Ι΄

x Ἐν ὕμνοις τῷ Σαλωμών.

1 [1]Μακάριος ἀνὴρ οὗ ὁ κύριος ἐμνήσθη ἐν ἐλεγμῷ,
καὶ ἐκυκλώθη ἀπὸ ὁδοῦ πονηρᾶς ἐν μάστιγι,
καθαρισθῆναι ἀπὸ ἁμαρτίας, τοῦ μὴ πληθῦναι.
2 [2]ὁ ἑτοιμάζων νῶτον εἰς μάστιγας, καὶ καθαρισθήσεται·
χρηστὸς γὰρ ὁ κύριος τοῖς ὑπομένουσιν παιδείαν.
3 [3]ὀρθώσει γὰρ ὁδοὺς δικαίων,
καὶ οὐ διαπρέψει ἐν παιδείᾳ.
4 [4]καὶ τὸ ἔλεος Κυρίου ἐπὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ,
καὶ μνήσεται Κύριος τῶν δούλων αὐτοῦ ἐν ἐλέει·

9 εαυτω chilmpv | αδικα hmpv **11** χρηστευσει cl χρησιμευσει i chilmpv **12** εξηγοριαις chlmpv **13** παντων i **14** αφεσει r | ημαρτηκοσιν l **15** ημαρτον chilmpv **16** om σου 1° chilmpv | οικτειρον chilmpv | ελεον chilmpv **18** καταπαυσει cil καταπαυση hmpv | τον αιωνα] pr εις chilmpv **20** ελεημοσυνη] pr η hilmpv | επι chilmpv X εν υμνοις] υμνος chilpv | τω Σαλομων chilpv+ψαλμος ι΄ i (deest tit in m) **1** καθαρισθηναι] pr και chlmpv **2** om και chilmpv | om γαρ cl | υπομενουσι chilmpv **3** διαπρεψει] διαστρεψει chilmpv **4** μνησθεται chilmpv

τ [5]ἡ γὰρ μαρτυρία ἐν νόμῳ διαθήκης αἰωνίου, 5
ἡ μαρτυρία Κυρίου ἐπὶ ὁδοὺς ἀνθρώπων ἐν ἐπισκοπῇ.
[6]δίκαιος καὶ ὅσιος Κύριος ἡμῶν κρίμασιν αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα, 6
καὶ Ἰσραὴλ αἰνέσει τῷ ὀνόματι Κυρίου ἐν εὐφροσύνῃ.
[7]καὶ ὅσιοι ἐξομολογήσονται ἐν ἐκκλησίᾳ λαοῦ, 7
καὶ πτωχοὺς ἐλεήσει ὁ θεὸς ἐν εὐφροσύνῃ Ἰσραήλ.
[8]ὅτι χρηστὸς καὶ ἐλεήμων ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα, 8
καὶ συναγωγαὶ Ἰσραὴλ δοξάσουσιν τὸ ὄνομα Κυρίου.
[9]τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία ἐπὶ οἶκον Ἰσραὴλ εἰς σωφροσύνην αἰώνιον. 9

ΙΑ΄

Τῷ Σαλωμών· *εἰς προσδοκίαν.*

[1]Σαλπίσατε ἐν Σιὼν ἐν σάλπιγγι σημασίας ἁγίων, 1
[2]κηρύξατε ἐν Ἰερουσαλὴμ φωνὴν εὐαγγελιζομένου· 2
ὅτι ἠλέησεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ αὐτῶν.
[3]στῆθι, Ἰερουσαλήμ, ἐφ' ὑψηλοῦ, καὶ ἴδε τὰ τέκνα σου 3
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν συνηγμένα εἰς ἅπαξ ἀπὸ Κυρίου.
[4]ἀπὸ βορρᾶ ἔρχονται τῇ εὐφροσύνῃ τοῦ θεοῦ αὐτῶν· 4
ἐκ νήσων μακρόθεν συνήγαγεν αὐτοὺς ὁ θεός.
[5]ὄρη ὑψηλὰ ἐταπείνωσεν εἰς ὁμαλισμὸν αὐτοῖς· 5
[6]οἱ βουνοὶ ἐφύγοσαν ἀπὸ εἰσόδου αὐτῶν, 6
οἱ δρυμοὶ ἐσκίασαν αὐτοῖς ἐν τῇ παρόδῳ αὐτῶν.
[7]πᾶν ξύλον εὐωδίας ἀνέτειλεν αὐτοῖς ὁ θεός, 7
ἵνα παρέλθῃ Ἰσραὴλ ἐν ἐπισκοπῇ δόξης θεοῦ αὐτῶν,
[8]ἔνδυσαι, Ἰερουσαλήμ, τὰ ἱμάτια τῆς δόξης σου, 8
ἑτοίμασον τὴν στολὴν τοῦ ἁγιάσματός σου·
ὅτι ὁ θεὸς ἐλάλησεν ἀγαθὰ Ἰσραὴλ
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.
[9]ποιήσαι Κύριος ἃ ἐλάλησεν ἐπὶ Ἰσραὴλ καὶ Ἰερουσαλήμ· 9
ἀναστήσαι Κύριος τὸν Ἰσραὴλ ἐν ὀνόματι δόξης αὐτοῦ.
τοῦ κυρίου τὸ ἔλεος ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.

chilmpv **5** γαρ cilr] om hmpv **6** Κυριος] *o kyrios* chilmpv | κριμασιν] pr εν i | *το ονομα* hmpv | Κυριου] + *εις τον αιωνα* i **8** δοξασουσι chlmpv *δοξασωσι* i **9** επ chilmpv | *σωφροσυνην* hmprv] *ευφροσυνην* cil XI Σαλωμων l] Σαλομων hipv Σολομων r (deest tit in m) **2** ελεησεν i | Ισραηλ] pr εν hmpv | *αυτου* i **3** om τα i | om εις i | απο 2°] υπο chilmpv **5** ορη] *ὄροι* i ∎ *εφυγον* chilmpv | δρυμοι] *βουνοι* c | *εσκιασαν*] *εσκιρτησαν* mp **7** om θεου i **8** *αγαθα εις τον αιωνα και ετι* Ισραηλ c^{corr}l (*οιη* pro Ιηλ c^{*}) **9** Ιερουσαλημ] pr εν hlmpv | om το cl

ΙΒ′

Τῷ Σαλωμών· *ἐν γλώσσῃ παρανόμων.*

1 [1]Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχήν μου ἀπὸ ἀνδρὸς παρανόμου καὶ r
πονηροῦ,
ἀπὸ γλώσσης παρανόμου καὶ ψιθυροῦ καὶ λαλούσης ψευδῆ
καὶ δόλια·
[2]ἐν ποικιλίᾳ στροφῆς οἱ λόγοι τῆς γλώσσης ἀνδρὸς πονηροῦ.
ὥσπερ ἐν λαῷ πῦρ ἀνάπτον καλλονὴν αὐτοῦ
3 [3]ἡ παροικία αὐτοῦ, ἐμπλῆσαι οἴκους ἐν γλώσσῃ ψεύδει,
ἐκκόψαι δένδρα εὐφροσύνης φλογιζούσης παρανόμους,
4 [4]συνχέαι οἴκους παρανόμους ἐν πολέμῳ χείλεσι ψιθυροῖς.
μακρύναι ὁ θεὸς ἀπὸ ἀκάκων χείλη παρανόμων ἐν ἀπορίᾳ,
καὶ σκορπισθείησαν ὀστᾶ ψιθύρων ἀπὸ φοβουμένων Κύριον
5 [5]ἐν πυρὶ φλογὸς γλῶσσα ψιθυρὸς ἀπόλοιτο ἀπὸ ὁσίων.
6 [6]φυλάξαι Κύριος ψυχὴν ἡσύχιον μισοῦσαν ἀδίκους,
καὶ κατευθύναι Κύριος ἄνδρα ποιοῦντα εἰρήνην ἐν οἴκῳ.
7 [7]τοῦ κυρίου ἡ σωτηρία ἐπὶ Ἰσραὴλ παῖδα αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα,
8 [8]καὶ ἀπόλοιντο οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπὸ προσώπου Κυρίου ἅπαξ,
καὶ ὅσιοι Κυρίου κληρονομήσαισαν ἐπαγγελίας.

ΙΓ′

I Τῷ Σαλωμὼν *ψαλμὸς· παράκλησις τῶν δικαίων.*

1 [1]Δεξιὰ Κυρίου ἐσκέπασέν με,
δεξιὰ Κυρίου ἐφείσατο ἡμῶν.
2 [2]ὁ βραχίων Κυρίου ἔσωσεν ἡμᾶς ἀπὸ ῥομφαίας διαπορευομένης,
ἀπὸ λιμοῦ καὶ θανάτου ἁμαρτωλῶν.
3 [3]θηρία ἐπεδράμοσαν αὐτοῖς πονηρά·
ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν ἐτίλλοσαν σάρκας αὐτῶν,
καὶ ἐν ταῖς μύλαις ἔθλων ὀστᾶ αὐτῶν·
καὶ ἐκ τούτων ἁπάντων ἐρρύσατο ἡμᾶς Κύριος.

XII Σαλομων chipv (deest tit in m) **1** δολερα l πονηρα c* **2** ποι- chilmpv κιλια στροφης ir] ποικ. τροφης cl ποιησει διαστροφης hmpv | λαω cilr] αλω hmv αλλω p | καλλονην cilr] καλαμην hmpv **3** ψευδη i | παρανομου himpv **4** συγχεαι chilmpv | παρανομους οικους hlmpv | χειλεσι chilmpv | ψιθυρων i | κακων mp | σκορπισθειη chilmpv **6** φυλαξαι] pr συγχεαι οικους και r | om Κύριος...κατευθυναι r | ανδρος ποιουντος r **7** παιδων i **8** οσιοι] pr οι ci | κληρονομησαιεν ch(i)lmpv | επαγγελιας]+ Κυριου chilmpv XIII ιγ′] τρεις και δεκατος i | Σαλομων chipv | om ψαλμος cl (deest tit in m) **1** εσκεπασε chilmpv **2** βραχιων] ω sup ras r **3** επεδραμον hilmpv | ετιλλον hilmpv | μυλαις]+ αυτων hlmpv | οστα] pr τα i | ο κυριος ci

1 [4]ἐταράχθη ὁ ἀσεβὴς διὰ παραπτώματα αὐτοῦ, 4
μή ποτε συμπαραληφθῇ μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν.
[5]ὅτι δεινὴ ἡ καταστροφὴ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, 5
καὶ οὐχ ἅψεται δικαίου οὐδὲν ἐκ πάντων τούτων.
[6]ὅτι οὐχ ὁμοία ἡ παιδεία τῶν δικαίων ἐν ἀγνοίᾳ, 6
καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ ἁμαρτωλοῦ·
[7]ἐν περιστολῇ παιδεύεται δίκαιος, 7
ἵνα μὴ ἐπιχαρῇ ὁ ἁμαρτωλὸς τῷ δικαίῳ.
[8]ὅτι νουθετήσει δίκαιον ὡς υἱὸν ἀγαπήσεως, 8
καὶ ἡ παιδεία αὐτοῦ ὡς πρωτοτόκου.
[9]ὅτι φείσεται Κύριος τῶν ὁσίων αὐτοῦ, 9
καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν ἐξαλείψει ἐν παιδείᾳ.
ἡ γὰρ ζωὴ τῶν δικαίων εἰς τὸν αἰῶνα·
[10]ἁμαρτωλοὶ δὲ ἀρθήσονται εἰς ἀπώλειαν, 10
καὶ οὐχ εὑρεθήσεται μνημόσυνον αὐτῶν ἔτι.
[11]ἐπὶ δὲ τοὺς ὁσίους τὸ ἔλεος Κυρίου, 11
καὶ ἐπὶ τοὺς φοβουμένους τὸ ἔλεος αὐτοῦ.

ΙΔ

Ὕμνος τῷ Σαλωμών.

[1]Πιστὸς Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν ἐν ἀληθείᾳ, 1
τοῖς ὑπομένουσιν παιδείαν αὐτοῦ,
τοῖς πορευομένοις ἐν δικαιοσύνῃ προσταγμάτων αὐτοῦ,
ἐν νόμῳ ᾧ ἐνετείλατο ἡμῖν εἰς ζωὴν ἡμῶν.
[2]ὅσιοι Κυρίου ζήσονται ἐν αὐτῷ εἰς τὸν αἰῶνα· 2
ὁ παράδεισος τοῦ κυρίου, τὰ ξύλα τῆς ζωῆς ὅσιοι αὐτοῦ.
[3]ἡ φυτεία αὐτῶν ἐρριζωμένη εἰς τὸν αἰῶνα· 3
οὐκ ἐκτιλήσονται πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ,
ὅτι ἡ μερὶς καὶ κληρονομία τοῦ θεοῦ ἐστιν Ἰσραήλ.
[4]καὶ οὐχ οὕτως οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ παράνομοι, 4
οἳ ἠγάπησαν ἡμέραν ἐν μετοχῇ ἁμαρτίας αὐτῶν·
ἐν μικρότητι σαπρίας ἡ ἐπιθυμία αὐτῶν,

chilmpv **4** παραπτωματα] pr τα chilmpv **5** om η chilmpv | δικαιου] pr τον cl | εκ παντων τουτων ουδεν hilmpv **5—6** om ουδεν...αμαρτωλου cl **6** των αμαρτωλων himpv **11** φοβουμενους] + αυτον chilmpv XIV ψαλμος ιδ′ i | Σαλωμων lr] Σαλομων chipv (deest tit in m) **1** υπομενουσι chilmpv | πορευομενοις] + εν ακακια και ⁋ | ω cl] om r ως hmpv ον i **2** του κυριου] om του chilmpv **3** κληρονομια clr] pr η himpv | Ισραηλ cilr] pr ο hmpv **4** η επιθυμια cilr] εν επιθ. hmpv

5 [5]καὶ οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ θεοῦ. r
ὅτι ὁδοὶ ἀνθρώπων γνωσταὶ ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ παντός,
καὶ ταμεῖα καρδίας ἐπίσταται πρὸ τοῦ γενέσθαι.
6 [6]διὰ τοῦτο ἡ κληρονομία αὐτῶν ᾅδης καὶ σκότος καὶ ἀπώλεια,
καὶ οὐχ εὑρεθήσονται ἐν ἡμέρᾳ ἐλέους δικαίων.
οἱ δὲ ὅσιοι Κυρίου κληρονομήσουσιν ζωὴν ἐν εὐφροσύνῃ.

ΙΕ΄

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμὼν μετὰ ᾠδῆς.

1 [1]Ἐν τῷ θλίβεσθαί με ἐπεκαλεσάμην τὸ ὄνομα Κυρίου,
εἰς βοήθειαν ἤλπισα τοῦ θεοῦ Ἰακώβ, καὶ ἐσώθην·
2 [2]ὅτι ἐλπὶς καὶ καταφυγὴ τῶν πτωχῶν σύ, ὁ θεός.
3 [3]τίς γὰρ ἰσχύει, ὁ θεός, εἰ μὴ ἐξομολογήσασθαί σοι ἐν ἀληθείᾳ;
4 [4]καὶ τί δυνατὸς ἄνθρωπος, εἰ μὴ ἐξομολογήσασθαι τῷ ὀνόματί σου;
5 [5]ψαλμὸν καινὸν μετὰ ᾠδῆς ἐν εὐφροσύνῃ καρδίας,
καρπὸν χειλέων ἐν ὀργάνῳ ἡρμοσμένῳ γλώσσης,
ἀπαρχὴν χειλέων ἀπὸ καρδίας ὁσίας καὶ δικαίας·
6 [6]ὁ ποιῶν ταῦτα οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα ἀπὸ κακοῦ,
φλὸξ πυρὸς καὶ ὀργὴ ἀδίκων οὐχ ἅψεται αὐτοῦ·
7 [7]ὅταν ἐξέλθῃ ἐφ' ἁμαρτωλοὺς ἀπὸ προσώπου Κυρίου,
ὀλεθρεῦσαι πᾶσαν ὑπόστασιν ἁμαρτωλῶν.
8 [8]ὅτι τὸ σημεῖον τοῦ θεοῦ ἐπὶ δικαίους εἰς σωτηρίαν·
λιμὸς καὶ ῥομφαία καὶ θάνατος ἀπὸ δικαίων μακράν.
9 [9]φεύξονται γὰρ ὡς διωκόμενοι πολέμου ἀπὸ ὁσίων,
καταδιώξονται δὲ ἁμαρτωλοὺς καὶ καταλήψονται·
καὶ οὐκ ἐκφεύξονται οἱ ποιοῦντες ἀνομίαν τὸ κρίμα Κυρίου,
ὡς ὑπὸ πολεμίων ἐμπείρων καταλημφθήσονται.
10 [10]τὸ γὰρ σημεῖον τῆς ἀπωλείας ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῶν,
11 [11]καὶ ἡ κληρονομία τῶν ἁμαρτωλῶν ἀπώλεια καὶ σκότος,
καὶ ἀνομίαι αὐτῶν διώξονται αὐτοὺς ἕως ᾅδου κάτω.
12 [12]ἡ κληρονομία αὐτῶν οὐχ εὑρεθήσεται τοῖς τέκνοις αὐτῶν,

5 του θεου] αυτου c om l | ταμεια (ταμεια ch(i)lmpv)] pr τα c(i)l **6** ελεου chilmpv chilmpv | κληρονομησουσι chmpv XV om τω cl | Σαλομων chipv | μετ ωδης hipv om cl (deest tit in m) **1** βοηθειαν] pr την i | ηλπισα] εσωθην r **2** συ]+ει i **3** τι i | om σοι i **5** καινον ilr] και αινον hmpv | μετα] chilmpv | απαρχη cl απαρχης i **6** om οργη c **7** επι chilmpv | ολοθρευσαι chilmpv **8** μακραν απο δικαιων chilmpv **9** διωκομενου chmprv | πολεμου (coniec Gebhardt)] απο λιμου ir λιμου chlmpv | καταδιωξεται chilmpv | καταλψεται chilmpv | Κυριου himprv] του θεου cl | καταληφθησονται hilr^{corr} καταληφθησηται c **11** ανομιαι] pr αι chilmpv | κατωτατου i **12** ουχ ευρεθησετ sup ras r

r [13]αἱ γὰρ ἁμαρτίαι ἐξερημώσουσιν οἴκους ἁμαρτωλῶν· 13
καὶ ἀπολοῦνται ἁμαρτωλοὶ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως Κυρίου εἰς τὸν
αἰῶνα,
[14]ὅταν ἐπισκέπτηται ὁ θεὸς τὴν γῆν ἐν κρίματι αὐτοῦ. 14
[15]οἱ δὲ φοβούμενοι τὸν κύριον ἐλεηθήσονται ἐν αὐτῇ, 15
καὶ ζήσονται ἐν τῇ ἐλεημοσύνῃ τοῦ θεοῦ αὐτῶν·
καὶ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον.

ΙΓ′

Ὕμνος τῷ Σαλωμών· εἰς ἀντίληψιν ὁσίοις.

[1]Ἐν τῷ νυστάξαι ψυχήν μου ἀπὸ Κυρίου, 1
παρὰ μικρὸν ὠλίσθησα ἐν καταφορᾷ ὕπνου.
[2]τῷ μακρὰν ἀπὸ θεοῦ παρ᾽ ὀλίγον ἐξεχύθη ἡ ψυχή μου εἰς 2
θάνατον,
σύνεγγυς πυλῶν ᾅδου μετὰ ἁμαρτωλοῦ·
[3]ἐν τῷ διενεχθῆναι ψυχήν μου ἀπὸ Κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ, 3
εἰ μὴ ὁ κύριος ἀντελάβετό μου τῷ ἐλέει αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα.
[4]ἔνυξέν με ὡς κέντρον ἵππου ἐπὶ τὴν γρηγόρησιν αὐτοῦ, 4
ὁ σωτὴρ καὶ ἀντιλήπτωρ μου ἐν παντὶ καιρῷ ἔσωσέν με.
[5]ἐξομολογήσομαί σοι, ὁ θεός, ὅτι ἀντελάβου μου εἰς σωτηρίαν, 5
καὶ οὐκ ἐλογίσω με μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἀπώλειαν.
[6]μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀπ᾽ ἐμοῦ, ὁ θεός, 6
μηδὲ τὴν μνήμην περὶ σοῦ ἀπὸ καρδίας ἕως θανάτου.
[7]ἐπικράτησόν μου, ὁ θεός, ἀπὸ ἁμαρτίας πονηρᾶς 7
καὶ ἀπὸ πάσης γυναικὸς πονηρᾶς σκανδαλιζούσης ἄφρονα.
[8]καὶ μὴ ἀπατησάτω με κάλλος γυναικὸς παρανομούσης, 8
¶ c καὶ παντὸς ὑποκειμένου¶ ἀπὸ ἁμαρτίας ἀνωφελοῦς.
[9]τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μου κατεύθυνον ἐν τόπῳ σου, 9
καὶ τὰ διαβήματά μου ἐν τῇ μνήμῃ σου διαφύλαξον.
[10]τὴν γλῶσσάν μου καὶ τὰ χείλη μου ἐν λόγοις ἀληθείας περί- 10
στειλον,
ὀργὴν καὶ θυμὸν ἄλογον μακρὰν ποίησον ἀπ᾽ ἐμοῦ.
[11]γογγυσμὸν καὶ ὀλιγοψυχίαν ἐν θλίψει μάκρυνον ἀπ᾽ ἐμοῦ, 11

chilmpv **13** αι] και i | αμαρτιαι] ανομιαι chilmpv | εξερημωσωσιν r | αμαρτωλοι] pr οι hlmpv **14** αυτου] + αποδουναι αμαρτωλοις εις τον αιωνα χρονον hmpv **15** om και αμαρτωλοι...χρονον hmpv | απολουνται αμαρτωλοι i απολ. οι αμ. cl
XVI υμνος cilr] ψαλμος hpv | Σαλομων chipv | om οσιοις hpv (deest tit in m) **1** ωλισθησαν l υπνωσα i | om εν cl | καταφθορα chimv **2** τω μακραν] το μ. γενεσθαι i **3** Κυριος] θεος i | μου 2°] + εις σωτηριαν i **4**—**5** om ενυξεν...εις σωτηριαν i **4** ενυξε chimpv | εσωσε chimpv **5** αντελαβετο r ‖ om περι chilmpv | καρδιας] + μου chilmpv **7**—**8** om απο αμαρτιας... και 1° i **10** αλογον] ν sup ras i **11** om γογγυσμον...εμου l

ἐὰν ἁμαρτήσω ἐν τῷ σε παιδεύειν εἰς ἐπιστροφήν. 1

12 [12]εὐδοκίᾳ δὲ μετὰ ἱλαρότητος στήρισον τὴν ψυχήν μου·
ἐν τῷ ἐνισχῦσαί σε τὴν ψυχήν μου ἀρκέσει μοι τὸ δοθέν.
13 [13]ὅτι ἐὰν μὴ σὺ ἐνισχύσῃς, τίς ὑφέξεται παιδείαν ἐν πενίᾳ,
14 [14]ἐν τῷ ἐλέγχεσθαι ψυχὴν ἐν χειρὶ σαπρίας αὐτοῦ;
ἡ δοκιμασία σου ἐν σαρκὶ αὐτοῦ καὶ ἐν θλίψει πενίας·
15 [15]ἐν τῷ ὑπομεῖναι δίκαιον ἐν τούτοις ἐλεηθήσεται ὑπὸ Κυρίου.

ΙΖ΄

I Ψαλμὸς τῷ Σαλωμὼν μετὰ ᾠδῆς· τῷ βασιλεῖ.

1 [1]Κύριε, σὺ βασιλεὺς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι·
ὅτι ἐν σοί, ὁ θεὸς ἡμῶν, καυχήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν.
2 [2]καὶ τίς ὁ χρόνος ζωῆς ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς;
κατὰ τὸν χρόνον αὐτοῦ καὶ ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτόν.
3 [3]ἡμεῖς δὲ ἐλπιοῦμεν ἐπὶ τὸν θεὸν σωτῆρα ἡμῶν,
ὅτι τὸ κράτος τοῦ θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα μετ᾽ ἐλέους,
4 [4]καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἐπὶ τὰ ἔθνη.
5 [5]σύ, Κύριε, ᾑρετίσω τὸν Δαυὶδ βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ,
καὶ σὺ ὤμοσας αὐτῷ περὶ τοῦ σπέρματος εἰς τὸν αἰῶνα,
τοῦ μὴ ἐκλείπειν ἀπέναντί σου βασίλειον αὐτοῦ.
6 [6]καὶ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν ἐπανέστησαν ἡμῖν ἁμαρτωλοί,
ἐπέθεντο ἡμῖν καὶ ἐξώσαντο ἡμᾶς·
οἷς οὐκ ἐπηγγείλω, μετὰ βίας ἀφείλαντο,
7 [7]καὶ οὐκ ἐδόξασαν τὸ ὄνομά σου τὸ ἔντιμον·
ἐν δόξῃ ἔθεντο βασίλειον ἀντὶ ὕψους αὐτῶν,
8 [8]ἠρήμωσαν τὸν θρόνον Δαυὶδ ἐν ὑπερηφανίᾳ ἀλλάγματος.
καὶ σύ, ὁ θεός, καταβαλεῖς αὐτούς, καὶ ἀρεῖς σπέρμα αὐτῶν
ἀπὸ τῆς γῆς,
9 [9]ἐν τῷ ἐπαναστῆναι αὐτοῖς ἄνθρωπον ἀλλότριον γένους ἡμῶν.
10 [10]κατὰ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν ἀποδώσεις αὐτοῖς, ὁ θεός,
εὑρεθῆναι αὐτοῖς κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

12 στηριξον hlmpv | om εν τω ενισχυσαι σε την ψ. μου l **13** εν πενια hilmpv παιδειαν h*mpv* **14** αυτου 1° ir] αυτης hlmpv XVII Σαλομων hipv | μετ hilpv (deest tit in m) **1** συ] + αυτος hilmpv | βασιλευς] + εις τον αιωνα ο θεος i | ημων 1°] + και i | om ημων 2° hilmpv **3** ελπιζομεν i | τον θεον τον σ. l θεον τον σ. himpv | ελεου hilmpv **4** εθνη] + εν κρισει hilmpv ‖ επι] εν l | σπερματος] + αυτου hilmpv | εκλιπειν il | σου] το l **6** ημιν 1°] ημων i | υπεθεντο i | εξωσαν hilmpv | om ουκ l | μετα] pr και i | αφειλοντο hilmpv **8** ερημωσαν i | αλαλαγματος hmpv | σπερμα] pr το hilmpv **10** ευρεθειη hmpv

r [11]οὐκ ἐλεήσει αὐτοὺς ὁ θεός, 11
ἐξερεύνησεν τὸ σπέρμα αὐτῶν καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτῶν ἕνα·
[12]πιστὸς ὁ κύριος ἐν πᾶσι τοῖς κρίμασιν αὐτοῦ οἷς ποιεῖ ἐπὶ 12
τὴν γῆν.
[13]ἠρήμωσεν ὁ ἄνομος ἐπὶ τὴν γῆν ἡμῶν ἀπὸ ἐνοικούντων αὐτήν· 13
ἠφάνισαν νέον καὶ πρεσβύτην καὶ τέκνα αὐτῶν ἅμα.
[14]ἐν ὀργῇ κάλλους αὐτοῦ ἐξαπέστειλεν αὐτὰ ἕως ἐπὶ δυσμῶν, 14
καὶ τοὺς ἄρχοντας τῆς γῆς εἰς ἐμπαιγμόν· καὶ οὐκ ἐφείσατο.
[15]ἐν ἀλλοτριότητι ὁ ἐχθρὸς ἐποίησεν, ἐν ὑπερηφανίᾳ· 15
καὶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀλλοτρία ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
[16]καὶ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἰερουσαλήμ, 16
καθὼς καὶ τὰ ἔθνη ἐν ταῖς πόλεσι τοὺς θεοὺς αὐτῶν.
[17]καὶ ἐπεκρατοῦσαν αὐτῶν υἱοὶ τῆς διαθήκης ἐν μέσῳ ἐθνῶν 17
συμμίκτων,
οὐκ ἦν ὁ ποιῶν ἐν μέσῳ ἐν αὐτοῖς, ἐν Ἰερουσαλήμ, ἔλεος
καὶ ἀλήθειαν.
[18]ἐφύγοσαν ἀπ᾽ αὐτῶν οἱ ἀγαπῶντες συναγωγὰς ὁσίων· 18
ὡς στρουθία ἐξεπετάσθησαν ἀπὸ κοίτης αὐτῶν.
[19]ἐπλανῶντο ἐν ἐρήμοις, σωθῆναι ψυχὰς αὐτῶν ἀπὸ κακοῦ, 19
καὶ τίμιον ἐν ὀφθαλμοῖς παροικίας ψυχὴ σεσωσμένη ἐξ
αὐτῶν.
[20]ἐφύγοσαν ἀπ᾽ αὐτῶν οἱ ἀγαπῶντες συναγωγὰς ὁσίων· 20
εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐγενήθη σκορπισμὸς αὐτῶν ὑπὸ ἀνόμων.
ὅτι ἀνέσχεν ὁ οὐρανὸς τοῦ στάξαι ὑετὸν ἐπὶ τὴν γῆν·
[21]πηγαὶ συνεσχέθησαν αἰώνιοι ἐξ ἀβύσσων, ἀπὸ ὀρέων ὑψη- 21
λῶν.
ὅτι οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς ποιῶν δικαιοσύνην καὶ κρίμα·
ἀπὸ ἄρχοντος αὐτῶν καὶ λαοῦ ἐλαχίστου ἐν πάσῃ ἁμαρτίᾳ.
[22]ὁ βασιλεὺς ἐν παρανομίᾳ καὶ ὁ κριτὴς ἐν ἀπειθείᾳ, 22
καὶ ὁ λαὸς ἐν ἁμαρτίᾳ.
[23]ἴδε, Κύριε, καὶ ἀνάστησον αὐτοῖς τὸν βασιλέα αὐτῶν, υἱὸν Δανίδ, 23
εἰς τὸν καιρὸν ὃν ἴδες σύ, ὁ θεός,
τοῦ βασιλεῦσαι ἐπὶ Ἰσραὴλ παῖδά σου.

hilmpv **11** ουκ 1°] pr κατα τα εργα αυτων hilmpv (om ουκ hmpv) | εξηρευνησε himpv | αυτων ενα ilr] αυτους hmpv **12** κυριος] θεος i | εποιησεν i **13** ερημωσεν i | ανομος ilr] ανεμος hmpv | om επι hilmpv | τεκνα] pr τα i **14** αυτων i **15** εποιησε i | εν υπερηφανια ir] υπερηφανιαν hlmpv | του θεου] om του i **16** τοις θεοις hilmpv **17** επεκρατουν hlmpv απεκρατουν i | υιοι] pr οι hilmpv | εν μεσω εν αυτοις εν] εν αυτοις εν μεσω hilmpv **18** εφυγον hilmpv | απο τουτων l | om οσιων l | εξεπετασαν l **20** om εφυγοσαν... οσιων hilmpv | σκορπισμος] pr ο hilmpv | ενεσχεν i | της γης i **21** αυτου i **22—23** ο βασιλευς...υιον Δαυιδ post εις τον καιρον...παιδα σου pos i **23** υιον] ὑῶ r | ειδες il οιδες hv οιδας mp | om επι l

24 [24]καὶ ὑπόζωσον αὐτὸν ἰσχὺν τοῦ θραῦσαι ἄρχοντας ἀδίκους. r
25 [25]καθάρισον Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ἐθνῶν καταπατούντων ἐν ἀπωλείᾳ,
26 ἐν σοφίᾳ, ἐν δικαιοσύνῃ [26]ἐξῶσαι ἁμαρτωλοὺς ἀπὸ κληρονομίας,
ἐκτρίψαι ὑπερηφανίαν ἁμαρτωλοῦ ὡς σκεύη κεραμέως,
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ συντρίψαι πᾶσαν ὑπόστασιν αὐτῶν·
27 [27]ὀλοθρεῦσαι ἔθνη παράνομα ἐν λόγῳ στόματος αὐτοῦ,
ἐν ἀπειλῇ αὐτοῦ φυγεῖν ἔθνη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ,
καὶ ἐλέγξαι ἁμαρτωλοὺς ἐν λόγῳ καρδίας αὐτῶν.
28 [28]καὶ συνάξει λαὸν ἅγιον οὗ ἀφηγήσεται ἐν δικαιοσύνῃ,
καὶ κρινεῖ φυλὰς λαοῦ ἡγιασμένου ὑπὸ Κυρίου θεοῦ αὐτοῦ.
29 [29]καὶ οὐκ ἀφήσει ἀδικίαν ἐν μέσῳ αὐτῶν αὐλισθῆναι ἔτι,
καὶ οὐ κατοικήσει πᾶς ἄνθρωπος μετ' αὐτῶν εἰδὼς κακίαν.
30 [30]γνώσεται γὰρ αὐτοὺς ὅτι πάντες υἱοὶ θεοῦ εἰσιν αὐτῶν,
καὶ καταμερίσει αὐτοὺς ἐν ταῖς φυλαῖς αὐτῶν ἐπὶ τῆς γῆς.
31 [31]καὶ πάροικος καὶ ἀλλογενὴς οὐ παροικήσει αὐτοῖς ἔτι·
κρινεῖ λαοὺς καὶ ἔθνη ἐν σοφίᾳ δικαιοσύνης αὐτοῦ.
διάψαλμα.
32 [32]καὶ ἕξει λαοὺς ἐθνῶν δουλεύειν αὐτῷ ὑπὸ τὸν ζυγὸν αὐτοῦ,
καὶ τὸν κύριον δοξάσει ἐν ἐπισήμῳ πάσης τῆς γῆς.
33 [33]καὶ καθαριεῖ Ἰερουσαλὴμ ἐν ἁγιασμῷ, ὡς καὶ τὸ ἀπ' ἀρχῆς,
34 [34]ἔρχεσθαι ἔθνη ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἰδεῖν τὴν δόξαν αὐτοῦ,
φέροντες δῶρα τοὺς ἐξησθενηκότας υἱοὺς αὐτῆς,
35 [35]καὶ ἰδεῖν τὴν δόξαν Κυρίου ἣν ἐδόξασεν αὐτὴν ὁ θεός·
καὶ αὐτὸς βασιλεὺς δίκαιος διδακτὸς ὑπὸ θεοῦ ἐπ' αὐτούς,
36 [36]καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐν μέσῳ αὐτῶν·
ὅτι πάντες ἅγιοι, καὶ βασιλεὺς αὐτῶν χριστὸς κύριος.
37 [37]οὐ γὰρ ἐλπιεῖ ἐπὶ ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ τόξον,
οὐδὲ πληθυνεῖ αὐτῷ χρυσίον οὐδὲ ἀργύριον εἰς πόλεμον·
καὶ πολλοῖς οὐ συνάξει ἐλπίδας εἰς ἡμέραν πολέμου.
38 [38]Κύριος αὐτὸς βασιλεὺς αὐτοῦ· ἐλπὶς τοῦ δυνατοῦ ἐλπίδι θεοῦ,
καὶ ἐλεήσει πάντα τὰ ἔθνη ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν φόβῳ.

26 εξωσον il | αμαρτωλου lr] αμαρτωλων i αμαρτωλους hmpv | ως] εν i | hilmpv συντριψον i **27** om εν απειλη...προσωπου αυτου mp **28** συναξει i **29** ετι ilr] om hmpv **30** αυτων εισι(ν) (h)il(mpv) | της γης] om της i **31** αυτοις] pr εν l | om διαψαλμα m **32** τον ζυγον] om τον hilmpv **33** καθαρισει himpv **34** ερχεσθε il **35** δικαιος] + και p **36** om οτι παντες...χριστος κυριος i **37** εφ ιππον i | ουδε 2°] και hil **38** του] αυτου r

1 39 κατάξει γὰρ γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ εἰς αἰῶνα· 39
40 εὐλογήσει λαὸν Κυρίου ἐν σοφίᾳ μετ᾽ εὐφροσύνης. 40
41 καὶ αὐτὸς καθαρὸς ἀπὸ ἁμαρτίας, τοῦ ἄρχειν λαοὺς μεγάλους, 41
ἐλέγξαι ἄρχοντας καὶ ἐξᾶραι ἁμαρτωλοὺς ἐν ἰσχύι λόγου·
42 καὶ οὐκ ἀσθενήσει ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ἐπὶ θεῷ αὐτοῦ, 42
ὅτι ὁ θεὸς κατηργάσατο αὐτὸν δυνατὸν ἐν πνεύματι ἁγίῳ
καὶ σοφὸν ἐν βουλῇ συνέσεως μετὰ ἰσχύος καὶ δικαιοσύνης.
43 καὶ εὐλογία Κυρίου μετ᾽ αὐτοῦ ἐν ἰσχύι, 43
44 καὶ οὐκ ἀσθενήσει ἡ ἐλπὶς αὐτοῦ ἐπὶ Κύριον· 44
καὶ τίς δύναται πρὸς αὐτόν;
ἰσχυρὸς ἐν ἔργοις αὐτοῦ καὶ κραταιὸς ἐν φόβῳ θεοῦ,
45 ποιμαίνων τὸ ποιμνίον Κυρίου ἐν πίστει καὶ δικαιοσύνῃ, 45
καὶ οὐκ ἀφήσει ἀσθενῆσαι ἐν αὐτοῖς ἐν τῇ νομῇ αὐτῶν.
46 ἐν ἰσότητι πάντας αὐτοὺς ἄξει, 46
καὶ οὐκ ἔσται ἐν αὐτοῖς ὑπερηφανία τοῦ καταδυναστευθῆναι
ἐν αὐτοῖς.
47 αὕτη ἡ εὐπρέπεια τοῦ βασιλέως Ἰσραήλ, ἣν ἔγνω ὁ θεός, 47
ἀναστῆσαι αὐτὸν ἐπ᾽ οἶκον Ἰσραήλ, παιδεῦσαι αὐτόν.
48 τὰ ῥήματα αὐτοῦ πεπυρωμένα ὑπὲρ χρυσίον τὸ πρῶτον τίμιον, 48
ἐν συναγωγαῖς διακρινεῖ λαοῦ φυλὰς ἡγιασμένου·
49 οἱ λόγοι αὐτοῦ ὡς λόγοι ἁγίων ἐν μέσῳ λαῶν ἡγιασμένων. 49
50 μακάριοι οἱ γενόμενοι ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, 50
ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Ἰσραὴλ ἐν συναγωγῇ φυλῶν· ποιήσαι ὁ θεός.
51 ταχύνει ὁ θεὸς ἐπὶ Ἰσραὴλ τὸ ἔλεος αὐτοῦ· 51
ῥύσεται ἡμᾶς ἀπὸ ἀκαθαρσίας ἐχθρῶν βεβήλων.
Κύριος αὐτὸς βασιλεὺς ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ἔτι.

ΙΗ′

Ψαλμὸς τῷ Σαλωμών· ἔτι τοῦ χριστοῦ κυρίου.

1 Κύριε, τὸ ἔλεός σου ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰς τὸν αἰῶνα· 1
2 ἡ χρηστότης σου ἐπὶ δόματος πλουσίου ἐπὶ Ἰσραήλ· 2

hilmpv **39** καταξει ir] παταξει hlmpv | αιωνα] pr τον i **41** λαου μεγαλου hilmpv **42** κατειργασατο hilmpv | δυνατον] δυναμιν l om i | μετ hmpv | δικαιοσυνην r **45** αφησει i | αυτων] αυτω l **46** ισοτητι il^{mg}r] οσιοτητι hl^{txt}mpv | αυξει p **47** Ισραηλ 1°] Ιερουσαλημ i **48** τιμιον το πρ. hilmpv | λαους hilmpv | ηγιασμενου ir] ηγιασμενων hmpv ηγιασμενους l **49** αυτων r | om ως i **50** γινομενοι hilmpv | Ισραηλ] Ιερουσαλημ i | ποιησαι (ποιῆσαι) ilr] ἃ ποιήσει h **51** ρυσαι l XVIII Σαλομων hipv | επι ir] επι hlpv (deest tit in m) **2** om η i | επι 1°] μετα hilmpv | επιβλεπουσιν l

οἱ ὀφθαλμοί σου ἐπιβλέποντες ἐπ᾽ αὐτά, καὶ οὐχ ὑστερήσει r
ἐξ αὐτῶν,
3 [3]τὰ ὥτά σου ἐπακούει εἰς δέησιν πτωχοῦ ἐν ἐλπίδι·
τὰ κρίματά σου ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν μετὰ ἐλέους,
4 [4]καὶ ἀγάπη σου ἐπὶ σπέρμα Ἀβραάμ, υἱοὺς Ἰσραήλ.
ἡ παιδία σου ἐφ᾽ ἡμᾶς ὡς υἱὸν πρωτότοκον μονογενῆ,
5 [5]ἀποστρέψαι ψυχὴν εὐήκοον ἀπὸ ἁμαθίας ἐν ἀγνοίᾳ.
6 [6]καθαρίσαι ὁ θεὸς Ἰσραὴλ εἰς ἡμέραν ἐλέους ἐν εὐλογίᾳ,
εἰς ἡμέραν ἐκλογῆς ἐν ἀνάξει χριστοῦ αὐτοῦ.
7 [7]μακάριοι οἱ γενόμενοι ἐν ἡμέραις ἐκείναις,
ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου, ἃ ποιήσει γενεᾷ τῇ ἐρχομένῃ·
8 [8]ὑπὸ ῥάβδον παιδείας χριστοῦ κυρίου, ἐν φόβῳ θεοῦ αὐτοῦ,
ἐν σοφίᾳ πνεύματος καὶ δικαιοσύνης καὶ ἰσχύος·
9 [9]κατευθῦναι ἄνδρας ἐν ἔργοις δικαιοσύνης φόβῳ θεοῦ,
καταστῆσαι πάντας αὐτοὺς ἐνώπιον Κυρίου.
10 [10]γενεὰ ἀγαθὴ ἐν φόβῳ θεοῦ ἐν ἡμέραις ἐλέους. διάψαλμα.
11 [11]μέγας ἡμῶν ὁ θεὸς καὶ ἔνδοξος, ἐν ὑψίστοις κατοικῶν·
12 [12]ὁ διατάξας ἐν πορίᾳ φωστῆρας εἰς καιροὺς ὡρῶν ἀφ᾽ ἡμε-
ρῶν εἰς ἡμέρας,
καὶ οὐ παρέβησαν ἀπὸ ὁδοῦ ἧς ἐνετείλω αὐτοῖς.
13 [13]ἐν φόβῳ θεοῦ ἡ ὁδὸς αὐτῶν καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν,
ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἔκτισεν αὐτοὺς ὁ θεὸς καὶ ἕως αἰῶνος.
14 [14]καὶ οὐκ ἐπλανήθησαν ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἔκτισεν αὐτούς·
ἀπὸ γενεῶν ἀρχαίων οὐκ ἀπέστησαν ὁδῶν αὐτῶν,
εἰ μὴ ὁ θεὸς ἐνετείλατο αὐτοῖς ἐν ἐπιταγῇ δούλων αὐτοῦ.

3 επακουσει hilmpv | μετα ilr] μετ hmpv | ελεου hilmpv **4** αγαπη] hilmpv pr η hilmpv | επι σπ. Αβρααμ (exc litt ε et αμ) sup ras r | υιου codd | παιδεια hilmpv | πρωτοτοκου μονογενους l **5** ευηκοον ilr] υπηκοον hmpv | αμαθειας i **6** καθαριση r | ελεου hlmpv **7** γινομενοι hlmpv | ημεραις] pr ταις hlmpv **9** ανδρας hlmpv | ενωπιον lr] εν φοβω hmpv **10** ελεου hlmpv | om διαψαλμα m **11** ο θεος ημων hlmpv **12** πορεια hlmpv **14** οδων] απο οδου hlmpv

Subscr Σολομωντος ψαλμοι στιχοι ψν′ r ψαλμοι Σολομωνος ιη̅ l ψαλμοι Σολομωντος ιη̅′· εχουσιν επη ͵α hv ψαλμοι Σολομωντος δεκαοκτω· εχουσιν επη τριακοντα p (deest subscriptio in m)

ἐπροφητεγσεν δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ
Ἀδὰμ Ἐνώχ.

ΕΝΩΧ

I 1 ΛΟΓΟΣ εὐλογίας Ἐνώχ, καθὼς εὐλόγησεν ἐκλεκτοὺς δικαίους P
οἵτινες ἔσονται εἰς ἡμέραν ἀνάγκης ἐξᾶραι πάντας τοὺς ἐχθρούς, καὶ
σωθήσονται δίκαιοι.

2 [2]Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ εἶπεν Ἐνώχ Ἄνθρω-
πος δίκαιός ἐστιν, ὅρασις ἐκ θεοῦ αὐτῷ ἀνεῳγμένη ἦν· ἔχων τὴν
ὅρασιν τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ οὐρανοῦ. ἔδειξέν μοι, καὶ ἀγιολόγων ἁγίων
ἤκουσα ἐγώ, καὶ ὡς ἤκουσα παρ᾽ αὐτῶν πάντα καὶ ἔγνων ἐγὼ
θεωρῶν· καὶ οὐκ ἐς τὴν νῦν γενεὰν διενοούμην, ἀλλὰ ἐπὶ πόρρω
3 οὖσαν ἐγὼ λαλῶ. [3]Καὶ περὶ τῶν ἐκλεκτῶν νῦν λέγω καὶ
περὶ αὐτῶν ἀνέλαβον τὴν παραβολήν μου. καὶ ἐξελεύσεται ὁ ἅγιός
4 μου ὁ μέγας ἐκ τῆς κατοικήσεως αὐτοῦ, [4]καὶ ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος ἐπὶ
γῆν πατήσει ἐπὶ τὸ Σεινὰ ὄρος καὶ φανήσεται ἐκ τῆς παρενβολῆς
αὐτοῦ, καὶ φανήσεται ἐν τῇ δυνάμει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ οὐ-
5 ρανοῦ τῶν οὐρανῶν. [5]καὶ φοβηθήσονται πάντες καὶ πιστεύσουσιν
οἱ ἐγρήγοροι, καὶ ᾄσουσιν ἀπόκρυφα ἐν πᾶσιν τοῖς ἄκροις τῆς [γῆς]·
καὶ σεισθήσονται πάντα τὰ ἄκρα τῆς γῆς, καὶ λήμψεται αὐτοὺς
6 τρόμος καὶ φόβος μέγας μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς. [6]καὶ σει-
σθήσονται καὶ πεσοῦνται καὶ διαλυθήσονται ὄρη ὑψηλά, καὶ ταπει-
νωθήσονται βουνοὶ ὑψηλοὶ τοῦ διαρυῆναι ὄρη, καὶ τακήσονται ὡς
7 κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς ἐν φλογί. [7]καὶ διασχισθήσεται ἡ γῆ
σχίσμα ῥαγῶδες, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐπὶ τῆς γῆς ἀπολεῖται,
8 καὶ κρίσις ἔσται κατὰ πάντων. [8]καὶ μετὰ τῶν δικαίων τὴν εἰρήνην
ποιήσει, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἔσται συντήρησις καὶ εἰρήνη, καὶ

I 2 λαλω] αλλω P 5 ασωσω P | om γης 1° P 6 πεινωθησονται
P* (ταπ. P1) 7 σχισμα ραγαδει P 8 μετα] μεγα Pvid

P ἐπ᾽ αὐτοὺς γενήσεται ἔλεος, καὶ ἔσονται πάντες τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν εὐδοκίαν δώσει αὐτοῖς καὶ πάντας εὐλογήσει καὶ πάντων ἀντιλήμψεται· καὶ βοηθήσει ἡμῖν, καὶ φανήσεται αὐτοῖς φῶς καὶ ποιήσει ἐπ᾽ αὐτοὺς εἰρήνην. 9ὅτι ἔρχεται σὺν ταῖς μυριάσιν αὐτοῦ καὶ 9
τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἀπολέσει πάντας τοὺς ἀσεβεῖς, καὶ ἐλέγξει πᾶσαν σάρκα περὶ πάντων ἔργων τῆς ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν λόγων, καὶ περὶ πάντων ὧν κατελάλησαν κατ᾽ αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.

1Κατανοήσατε πάντα τὰ ἔργα ἐν τῷ οὐρανῷ, πῶς οὐκ ἠλλοίωσαν 1
τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, καὶ τοὺς φωστῆρας τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς τὰ πάντα ἀνατέλλει καὶ δύνει, τεταγμένος ἕκαστος ἐν τῷ τεταγμένῳ καιρῷ, καὶ ταῖς ἑορταῖς αὐτῶν φαίνονται, καὶ οὐ παραβαίνουσιν τὴν ἰδίαν τάξιν. 2ἴδετε τὴν γῆν καὶ διανοήθητε περὶ τῶν ἔργων τῶν 2
ἐν αὐτῇ γινομένων ἀπ᾽ ἀρχῆς μέχρι τελειώσεως, ὡς εἰσὶν φθαρτά, ὡς οὐκ ἀλλοιοῦνται, οὐδὲν τῶν ἐπὶ γῆς, ἀλλὰ πάντα ἔργα θεοῦ ὑμῖν φαίνεται. 3ἴδετε τὴν θερείαν καὶ τὸν χειμῶνα. 1καταμάθετε 1
καὶ ἴδετε πάντα τὰ δένδρα, 1πῶς τὰ φύλλα χλωρὰ ἐν αὐτοῖς σκέ- 1
πουτα τὰ δένδρα, καὶ πᾶς ὁ καρπὸς αὐτῶν εἰς τιμὴν καὶ δόξαν. διανοήθητε καὶ γνῶτε περὶ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ νοήσατε ὅτι θεὸς ζῶν ἐποίησεν αὐτὰ οὕτως, καὶ ζῇ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· 2καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ πάντα ὅσα ἐποίησεν εἰς τοὺς αἰῶνας, 2
ἀπὸ ἐνιαυτοῦ εἰς ἐνιαυτὸν γινόμενα πάντα οὕτως, καὶ πάντα ὅσα ἀποτελοῦσιν αὐτῷ τὰ ἔργα, καὶ οὐκ ἀλλοιοῦνται αὐτῶν τὰ ἔργα, ἀλλ᾽ ὡσπερεὶ κατὰ ἐπιταγὴν τὰ πάντα γίνεται. 3ἴδετε πῶς ἡ θά- 3
λασσα καὶ οἱ ποταμοὶ ὡς ὁμοίως ἀποτελοῦσιν, καὶ οὐκ ἀλλοιοῦσιν αὐτῶν τὰ ἔργα ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ. 4Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐνε- 4
μείνατε οὐδὲ ἐποιήσατε κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπέστητε καὶ κατελαλήσατε μεγάλους καὶ σκληροὺς λόγους ἐν στόματι ἀκαθαρσίας ὑμῶν κατὰ τῆς μεγαλοσύνης αὐτοῦ. ὅτι κατελαλήσατε ἐν τοῖς

Iud.14,15 9ἰδοὺ ἦλθεν Κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ 9 I
πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν κατ᾽ αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.

8 γενηται P **9** τοις μυριασιν P **II 1** κατανοησεται P **2** om ως 1° P

9 Κυριος] pr ο ℵ | αγιαις μυριασιν] μυρ. αγιων αγγελων ℵ μυρ. αγιαις C | παντας τους ασεβεις] πασαν ψυχην ℵ | om ασεβειας ℵC | om αυτων ℵ | σκληρων] + λογων ℵC

5 ψεύμασιν ὑμῶν, σκληροκάρδιοι, οὐκ ἔστιν εἰρήνη ὑμῖν. [5]τοιγὰρ P
τὰς ἡμέρας ὑμῶν ὑμεῖς κατηράσασθε, καὶ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς ὑμῶν ἀπο-
λεῖται, καὶ τὰ ἔτη τῆς ἀπωλείας ὑμῶν πληθυνθήσεται ἐν κατάρᾳ
6 αἰώνων, καὶ οὐκ ἔσται ὑμῖν ἔλεος καὶ εἰρήνη. [6]Τότε ἔσται
τὰ ὀνόματα ὑμῶν εἰς κατάραν αἰώνιον πᾶσιν τοῖς δικαίοις, καὶ ἐν ὑμῖν
καταράσονται πάντες οἱ καταρώμενοι, καὶ πάντες οἱ ἁμαρτωλοὶ καὶ
ἀσεβεῖς ἐν ὑμῖν ὀμοῦνται, καὶ πάντες οἱ ἀναμάρτητοι χαρήσονται,
καὶ ἔσται αὐτοῖς λύσις ἁμαρτιῶν καὶ πᾶν ἔλεος καὶ εἰρήνη καὶ
ἐπιείκεια, ἔσται αὐτοῖς σωτηρία, φῶς ἀγαθόν, καὶ αὐτοὶ κληρονο-
μήσουσιν τὴν γῆν· καὶ πᾶσιν ὑμῖν τοῖς ἁμαρτωλοῖς οὐχ ὑπάρξει
7 σωτηρία, ἀλλὰ ἐπὶ πάντας ὑμᾶς κατάλυσις, κατάρα. [7]καὶ τοῖς ἐκ-
λεκτοῖς ἔσται φῶς καὶ χάρις καὶ εἰρήνη, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν
8 τὴν γῆν, ὑμῖν δὲ τοῖς ἀσεβέσιν ἔσται κατάρα. [8]τότε δοθήσεται
τοῖς ἐκλεκτοῖς φῶς καὶ χάρις, καὶ αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.
τότε δοθήσεται πᾶσιν τοῖς ἐκλεκτοῖς σοφία, καὶ πάντες οὗτοι ζή-
σονται, καὶ οὐ μὴ ἁμαρτήσονται ἔτι οὐ κατ' ἀλήθειαν οὔτε κατὰ
ὑπερηφανίαν, καὶ ἔσται ἐν ἀνθρώπῳ πεφωτισμένῳ φῶς καὶ ἀν-
9 θρώπῳ ἐπιστήμονι νόημα, καὶ οὐ μὴ πλημμελήσουσιν [9]οὐδὲ μὴ
ἁμάρτωσιν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτῶν, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω-
σιν ἐν ὀργῇ θυμοῦ, ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ζωῆς ἡμερῶν πληρώ-
σουσιν, καὶ ἡ ζωὴ αὐτῶν αὐξηθήσεται ἐν εἰρήνῃ, καὶ τὰ ἔτη τῆς
χαρᾶς αὐτῶν πληθυνθήσεται ἐν ἀγαλλιάσει καὶ εἰρήνῃ αἰῶνος ἐν
πάσαις ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς αὐτῶν.

VI 1 [1]Καὶ ἐγένετο οὖ ἂν ἐπληθύνθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐν ἐκεί-
2 ναις ταῖς ἡμέραις ἐγεννήθησαν θυγατέρες ὡραῖαι καὶ καλαί. [2]καὶ
ἐθεάσαντο αὐτὰς οἱ ἄγγελοι υἱοὶ οὐρανοῦ καὶ ἐπεθύμησαν αὐτάς,
καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους Δεῦτε ἐκλεξώμεθα ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ
3 τῶν ἀνθρώπων, καὶ γεννήσομεν ἑαυτοῖς τέκνα. [3]καὶ εἶπεν Σεμειαζᾶς
πρὸς αὐτούς, ὃς ἦν ἄρχων αὐτῶν Φοβοῦμαι μὴ οὐ θελήσετε ποιῆσαι

VI 1 [1]Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐπληθύνθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐγεννήθησαν Sync.
2 αὐτοῖς θυγατέρες ὡραῖαι. [2]καὶ ἐπεθύμησαν αὐτὰς οἱ ἐγρήγοροι καὶ ἀπε-
πλανήθησαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους Ἐκλεξώμεθα ἑαυτοῖς
3 γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς. [3]καὶ εἶπε Σεμιαζᾶς
ὁ ἄρχων αὐτῶν πρὸς αὐτούς Φοβοῦμαι μὴ οὐ θελήσητε ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα

V 5 *και τα ετη* (coniec Dillmann, Lods)] *κατα* P **6** *αναμαρτητοι* coniec Charles] *αμαρτοι* P | *καταλυσιν καταραν* P **8** *σοφιαν* P VI **1** *και εγενετο*] pr *εκ του πρωτου βιβλιου Ενωχ περι των εγρηγορων* Sync **3** *θελησετε* Sync^{g}

P τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ ἔσομαι ἐγὼ μόνος ὀφειλέτης ἁμαρτίας μεγάλης. [4]ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτῷ πάντες Ὀμόσωμεν ὅρκῳ πάντες καὶ 4
ἀναθεματίσωμεν πάντες ἀλλήλους μὴ ἀποστρέψαι τὴν γνώμην ταύτην, μέχρις οὗ ἂν τελέσωμεν αὐτὴν καὶ ποιήσωμεν τὸ πρᾶγμα
τοῦτο. [5]τότε ὤμοσαν πάντες ὁμοῦ καὶ ἀνεθεμάτισαν ἀλλήλους 5
ἐν αὐτῷ. [7]Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· 7
Σεμιαζά, οὗτος ἦν ἄρχων αὐτῶν· Ἀραθάκ, Κιμβρά, Σαμμανή, Δα-
νειήλ, Ἀρεαρώς, Σεμιήλ, Ἰωμειήλ, Χωχαριήλ, Ἐζεκιήλ, Βατριήλ,
Σαθιήλ, Ἀτριήλ, Ταμιήλ, Βαρακιήλ, Ἀνανθνά, Θωνιήλ, Ῥαμιήλ,
Ἀσεάλ, Ῥακειήλ, Τουριήλ. [8]οὗτοί εἰσιν αὐτῶν οἱ δεκα[δ]άρχαι. 8

[1]Καὶ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας· ἕκαστος αὐτῶν ἐξελέξαντο ἑαυτοῖς 1
γυναῖκας, καὶ ἤρξαντο εἰσπορεύεσθαι πρὸς αὐτὰς καὶ μιαίνεσθαι ἐν
αὐταῖς· καὶ ἐδίδαξαν αὐτὰς φαρμακείας καὶ ἐπαοιδὰς καὶ ῥιζοτομίας,
καὶ τὰς βοτάνας ἐδήλωσαν αὐταῖς. [2]Αἱ δὲ ἐν γαστρὶ λα- 2
βοῦσαι ἐτέκοσαν γίγαντας μεγάλους ἐκ πηχῶν τρισχιλίων, [3]οἵτινες 3
κατέσθοσαν τοὺς κόπους τῶν ἀνθρώπων. ὡς δὲ οὐκ ἐδυνήθησαν
αὐτοῖς οἱ ἄνθρωποι ἐπιχορηγεῖν, [4]οἱ γίγαντες ἐτόλμησαν ἐπ' αὐτούς, 4
καὶ κατεσθίοσαν τοὺς ἀνθρώπους. [5]καὶ ἤρξαντο ἁμαρτάνειν ἐν τοῖς 5
πετεινοῖς καὶ τοῖς [θ]ηρίοις καὶ ἑρπετοῖς καὶ τοῖς [ἰ]χθύσιν, καὶ ἀλλή-
λων τὰς σάρκας κατεσθίειν, καὶ τὸ αἷμα ἔπινον. [6]τότε ἡ γῆ ἐνέτυχεν 6
κατὰ τῶν ἀνόμων.

Sync. τοῦτο, καὶ ἔσομαι ἐγὼ μόνος ὀφειλέτης ἁμαρτίας μεγάλης. [4]καὶ ἀπεκρί- 4
θησαν αὐτῷ πάντες καὶ εἶπον Ὀμόσωμεν ἅπαντες ὅρκῳ καὶ ἀναθεματίσωμεν
ἀλλήλους τοῦ μὴ ἀποστρέψαι τὴν γνώμην ταύτην, μέχρις οὗ ἀποτελέσωμεν
αὐτήν. [5]τότε πάντες ὤμοσαν ὁμοῦ καὶ ἀνεθεμάτισαν ἀλλήλους. [6]ἦσαν 5
δὲ οὗτοι διακόσιοι οἱ καταβάντες ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰάρεδ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ 6
Ἑρμονιείμ ὄρους, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄρος Ἑρμώμ, καθότι ὤμοσαν καὶ ἀνεθε-
μάτισαν ἀλλήλους ἐν αὐτῷ. [7]Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων 7
αὐτῶν· α' Σεμιαζᾶς, ὁ ἄρχων αὐτῶν, β' Ἀταρκούφ, γ' Ἀρακιήλ, δ' Χωβα-
βιήλ, ε' Ὁραμμαμή, ϛ' Ῥαμιήλ, ζ' Σαμψίχ, η' Ζακιήλ, θ' Βαλκιήλ, ι' Ἀζαλ-
ζήλ, ια' Φαρμαρός, ιβ' Ἀμαριήλ, ιγ' Ἀναγημάς, ιδ' Θαυσαήλ, ιε' Σαμιήλ,
ιϛ' Σαρινᾶς, ιζ' Εὐμιήλ, ιη' Τυριήλ, ιθ' Ἰουμιήλ, κ' Σαριήλ.

[1]Οὗτοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἐν τῷ χιλιοστῷ ἑκατοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἔτει 1
τοῦ κόσμου ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας, καὶ ἤρξαντο μιαίνεσθαι ἐν αὐταῖς ἕως
τοῦ κατακλυσμοῦ. καὶ ἔτεκον αὐτοῖς γένη τρία· πρῶτον γίγαντας μεγάλους,
[2]οἱ δὲ γίγαντες ἐτέκνωσαν ναφηλείμ, καὶ τοῖς ναφηλείμ ἐγεννήθησαν 2
ἐλιούδ. καὶ ἦσαν αὐξανόμενοι κατὰ τὴν μεγαλειότητα αὐτῶν, καὶ ἐδίδαξαν
ἑαυτοὺς καὶ τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν φαρμακείας καὶ ἐπαοιδίας.

---

6 του Ερμονιειμ] om του Sync^{g} | Ερμων Sync^{g} | ομοσαν Sync^{g} 7 ο Ευμιηλ Sync^{a} 8 αυτων οι δεκαδαρχαι] αρχε αυτων οι δεκα P VII 2 ναφηλειμ 1°] αφηλειμ Sync^{a}

1 [1]Ἐδίδαξεν τοὺς ἀνθρώπους Ἀζαὴλ μαχαίρας ποιεῖν καὶ ὅπλα καὶ P
ἀσπίδας καὶ θώρακας, διδάγματα ἀγγέλων, καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὰ
μέταλλα καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν, καὶ ψέλια καὶ κόσμους καὶ στί-
βειν καὶ τὸ καλλιβλέφαρον καὶ παντοίους λίθους ἐκλεκτοὺς καὶ
τὰ βαφικά. [2]καὶ ἐγένετο ἀσέβεια πολλή, καὶ ἐπόρνευσαν καὶ
ἀπεπλανήθησαν καὶ ἠφανίσθησαν ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν.
3 [3]Σεμιαζᾶς ἐδίδαξεν ἐπαοιδὰς καὶ ῥιζοτομίας· Ἀρμαρὼς ἐπαοιδῶν λυ-
τήριον· Ῥακιὴλ ἀστρολογίας· Χωχιὴλ τὰ σημειωτικά· Σαθιὴλ ἀστε-
4 ροσκοπίαν· Σεριὴλ σεληναγωγίας. [4]τῶν οὖν ἀνθρώπων ἀπολλυ-
μένων ἡ βο[ὴ] εἰς οὐρανοὺς ἀνέβη.

1 [1]Τότε παρ[α]κύψαντες Μιχαὴλ καὶ Οὐ[ρι]ὴλ καὶ Ῥαφαὴλ καὶ
Γαβριή[λ], οὗτοι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐθεάσ[αν]το αἷμα πολὺ ἐκχυννό-

---

1 [1]Πρῶτος Ἀζαὴλ ὁ δέκατος τῶν ἀρχόντων ἐδίδαξε ποιεῖν μαχαίρας καὶ Sync.
θώρακας καὶ πᾶν σκεῦος πολεμικόν, καὶ τὰ μέταλλα τῆς γῆς καὶ τὸ χρυσίον,
πῶς ἐργάσωνται καὶ ποιήσωσιν αὐτὰ κόσμια ταῖς γυναιξί, καὶ τὸν ἄργυρον.
ἔδειξε δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ στίλβειν καὶ τὸ καλλωπίζειν καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς λίθους
καὶ τὰ βαφικά· καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ταῖς θυγα-
2 τράσιν αὐτῶν, καὶ παρέβησαν καὶ ἐπλάνησαν τοὺς ἁγίους. [2]καὶ ἐγένετο
3 ἀσέβεια πολλὴ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἠφάνισαν τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. [3]ἔτι δὲ καὶ
ὁ πρώταρχος αὐτῶν Σεμιαζᾶς ἐδίδαξεν εἶναι ὀργὰς κατὰ τοῦ νοός, καὶ ῥίζας
βοτανῶν τῆς γῆς. ὁ δὲ ἑνδέκατος Φαρμαρὸς ἐδίδαξε φαρμακείας, ἐπαοιδίας,
σοφίας, καὶ ἐπαοιδῶν λυτήρια· ὁ ἕνατος ἐδίδαξεν ἀστρόσκοπίαν· ὁ δὲ
τέταρτος ἐδίδαξεν ἀστρολογίαν· ὁ δὲ ὄγδοος ἐδίδαξεν ἀεροσκοπίαν· ὁ δὲ
τρίτος ἐδίδαξε τὰ σημεῖα τῆς γῆς· ὁ δὲ ἕβδομος ἐδίδαξε τὰ σημεῖα τοῦ
ἡλίου· ὁ δὲ εἰκοστὸς ἐδίδαξε τὰ σημεῖα τῆς σελήνης. πάντες οὗτοι ἤρξαντο
ἀνακαλύπτειν τὰ μυστήρια ταῖς γυναιξὶν αὐτῶν καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν.
μετὰ δὲ ταῦτα ἤρξαντο οἱ γίγαντες κατεσθίειν τὰς σάρκας τῶν ἀνθρώπων·
4 [4]καὶ ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι ἐλαττοῦσθαι ἐπὶ τῆς γῆς.

οἱ δὲ λοιποὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρανὸν περὶ τῆς κακώσεως αὐτῶν, λέγοντες εἰσενεχθῆναι τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐνώπιον Κυρίου.

4 [4]Τότε ἐβόησαν οἱ ἄνθρωποι εἰς 4 Sync.$_2$
τὸν οὐρανὸν λέγοντες Εἰσαγάγετε
τὴν κρίσιν ἡμῶν πρὸς τὸν ὕψιστον,
καὶ τὴν ἀπώλειαν ἡμῶν ἐνώπιον
τῆς δόξης τῆς μεγάλης, ἐνώπιον
τοῦ κυρίου τῶν κυρίων πάντων τῇ
μεγαλωσύνῃ.

1 [1]Καὶ ἀκούσαντες οἱ τέσσαρες μεγάλοι ἀρχάγγελοι, Μιχαὴλ καὶ Οὐριὴλ καὶ Ῥαφαὴλ καὶ Γαβριήλ, παρέκυψαν ἐπὶ τὴν γῆν ἐκ τῶν ἁγίων τοῦ οὐρανοῦ· καὶ θεασάμενοι αἷμα πολὺ ἐκκεχυμένον ἐπὶ τῆς

1 [1]Καὶ ἀκούσαντες οἱ τέσσαρες 1
μεγάλοι ἀρχάγγελοι, Μιχαὴλ καὶ
Οὐριὴλ καὶ Ῥαφαὴλ καὶ Γαβριήλ,
παρέκυψαν ἐπὶ τὴν γῆν ἐκ τῶν
ἁγίων τοῦ οὐρανοῦ· καὶ θεασά-
μενοι αἷμα πολὺ ἐκκεχυμένον ἐπὶ

VIII 1 αρχοντων]+και Sync^{g} | μεταλλα] μεγαλα P 3 και ο]+δε Sync^{g} | αστροκοπιαν Sync^{g} | σεληνοναγιας P 4 pr εκ του λογου Ενωχ τα λοιπα περι εγρηγορων Sync$_2^{g}$ | των ουν coniec Charles] τον νουν P | μεγαλοσυνη Sync$_2^{g}$

P μεν[ον] ἐπὶ τῆς γῆς· [2]καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους Φωνὴ βοώντων ἐπὶ 2
τῆς γῆς μέχρι πυλῶν τοῦ οὐρανοῦ. [3]ἐντυγχάνουσιν αἱ ψυχαὶ τῶν 3
ἀνθρώπων λεγόντων Εἰσαγάγετε τὴν κρίσιν ἡμῶν πρὸς τὸν ὕψι-
στον. [4]Καὶ εἶπα[ν] τῷ κυρίῳ Σὺ εἶ κύριος τῶν κυρίων καὶ 4
ὁ θεὸς τῶν θεῶν καὶ βασιλεὺς τῶν αἰώνων· ὁ θρόνος τῆς δόξης
σου εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος, καὶ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον
καὶ μέγα καὶ εὐλογητὸν εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. [5]σὺ γὰρ ἐποίη- 5
σας τὰ πάντα, καὶ πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν ἔχων, καὶ πάντα ἐνώπιόν
σου φανερὰ καὶ ἀκάλυπτα. [6]καὶ πάντα σὺ ὁρᾷς ἃ ἐποίησεν Ἀζαήλ, 6
ὃς ἐδίδαξεν πάσας τὰς ἀδικίας ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐδήλωσεν τὰ μυστή-
ρια τοῦ αἰῶνος τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἃ ἐπιτηδεύουσιν [καὶ] ἔγνωσαν ἄν-
θρωποι· [7]καὶ Σεμιαζᾶς, ᾧ τὴν ἐξουσίαν ἔδωκας ἄρχειν τῶν σὺν αὐτῷ 7

Sync.$_1$ γῆς καὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀνο- 2 μίαν γενομένην ἐπ' αὐτῆς, [2]εἰσελ-θόντες εἶπον πρὸς ἀλλήλους ὅτι Τὰ πνεύματα καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων στενάζουσιν ἐντυγχά-νοντα καὶ λέγοντα ὅτι Εἰσαγάγετε τὴν κρίσιν ἡμῶν πρὸς τὸν ὕψιστον, καὶ τὴν ἀπώλειαν ἡμῶν ἐνώπιον τῆς δόξης τῆς μεγαλωσύνης, ἐνώ-πιον τοῦ κυρίου τῶν κυρίων πάντων 4 τῇ μεγαλωσύνῃ. [4]Καὶ εἶπον τῷ κυρίῳ τῶν αἰώνων Σὺ εἶ ὁ θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ θεὸς τῶν αἰώνων, καὶ ὁ θρόνος τῆς δόξης σου εἰς πάσας τὰς γενεὰς τῶν αἰώνων, καὶ τὸ ὄνομά σου ἅγιον καὶ εὐλογημένον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

τῆς γῆς καὶ πᾶσαν ἀνομίαν καὶ ἀσέβειαν γινομένην ἐπ' αὐτῆς, [3]εἰσ- 3 ελθόντες εἶπον πρὸς ἀλλήλους ὅτι Τὰ πνεύματα καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν ἀν-θρώπων ἐντυγχάνουσι στενάζοντα καὶ λέγοντα Εἰσαγάγετε τὴν δέησιν ἡμῶν πρὸς τὸν ὕψιστον. [4]Καὶ 4 προσελθόντες οἱ τέσσαρες ἀρχάγ-γελοι εἶπον τῷ κυρίῳ Σὺ εἶ θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων καὶ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ θεὸς τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ θρόνος τῆς δόξης σου εἰς πάσας τὰς γενεὰς τῶν αἰώνων, καὶ τὸ ὄνομά σου ἅγιον καὶ εὐλογημένον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Sync. [5]σὺ γὰρ εἶ ὁ ποιήσας τὰ πάντα καὶ πάντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων, καὶ 5
πάντα ἐνώπιόν σου φανερὰ καὶ ἀκάλυπτα· καὶ πάντα ὁρᾷς, καὶ οὐκ ἔστιν
ὃ κρυβῆναί σε δύναται. [6]ὁρᾷς ὅσα ἐποίησεν Ἀζαὴλ καὶ ὅσα εἰσήνεγκεν, 6
ὅσα ἐδίδαξεν, ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πάντα δόλον ἐπὶ τῆς
ξηρᾶς. ἐδίδαξε γὰρ τὰ μυστήρια καὶ ἀπεκάλυψε τῷ αἰῶνι τὰ ἐν οὐρανῷ.
ἐπιτηδεύουσι δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ, εἰδέναι τὰ μυστήρια, οἱ υἱοὶ τῶν
ἀνθρώπων. [7]τῷ Σεμιαζᾷ τὴν ἐξουσίαν ἔδωκας ἔχειν τῶν σὺν αὐτῷ ἅμα 7

IX **1** om επ αυτης Sync$_1^g$ **2** τον υψ.] om τον Sync$_1^g$ | μεγαλοσ. bis Sync$_1^g$ **4** θεος 2°] pr ο Sync$_1^g$ | ο θρονος] om ο Sync$_1^g$ | αιωνας]+και τα εξης. τοτε ο υψιστος εκελευσε τοις αγιοις αρχαγγελοις και εδησαν τους εξαρχους αυτων και εβαλον (εβαλλον Sync^g) αυτους εις την αβυσσον εως της κρισεως και τα εξης Sync$_1$ **5** om σε δυναται Sync^g **6** και οσα] om και Sync$_2^g$ | τω αιωνι] om τω Sync^g

8 ἅμα ὄντων. 8καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων P
τῆς γῆς καὶ συνεκοιμήθησαν αὐταῖς καὶ ἐμιάνθησαν, καὶ ἐδήλωσαν
9 αὐταῖς πάσας τὰς ἁμαρτίας. 9καὶ αἱ γυναῖκες ἐγέννησαν τιτᾶνας,
10 ὑφ' ὧν ὅλη ἡ γῆ ἐπλήσθη αἵματος καὶ ἀδικίας. 10καὶ νῦν ἰδοὺ
βοῶσιν αἱ ψυχαὶ τῶν τετελευτηκότων καὶ ἐντυγχάνουσιν μέχρι τῶν
πυλῶν τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀνέβη ὁ στεναγμὸς αὐτῶν καὶ οὐ δύναται
ἐξελθεῖν ἀπὸ προσώπου τῶν ἐπὶ τῆς γῆς γινομένων ἀνομημάτων.
11 11καὶ σὺ πάντα οἶδας πρὸ τοῦ αὐτὰ γενέσθαι, καὶ σὺ ὁρᾷς ταῦτα
καὶ ἐᾷς αὐτούς, καὶ οὐδὲ ἡμῖν λέγεις τί δεῖ ποιεῖν αὐτοὺς περὶ
τούτων.

1 1Τότε Ὕψιστος εἶπεν περὶ τούτων, ὁ μέγας Ἅγιος, καὶ ἐλάλησεν
2 καὶ εἶπεν καὶ ἔπεμψεν Ἰστραὴλ πρὸς τὸν υἱὸν Λέμεχ 2Εἶπον αὐτῷ
ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὀνόματι Κρύψον σεαυτόν, καὶ δήλωσον αὐτῷ τέλος
ἐπερχόμενον, ὅτι ἡ γῆ ἀπόλλυται πᾶσα, καὶ κατακλυσμὸς μέλλει
3 γίνεσθαι πάσης τῆς γῆς καὶ ἀπολέσει πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῇ. 3καὶ
δίδαξον αὐτὸν ὅπως ἐκφύγῃ, καὶ μενεῖ τὸ σπέρμα αὐτοῦ εἰς πάσας
4 τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος. 4Καὶ τῷ Ῥαφαὴλ εἶπεν Δῆσον τὸν
Ἀζαὴλ ποσὶν καὶ χερσίν, καὶ βάλε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος, καὶ ἄνοι-

---

8 ὄντων. 8καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς καὶ Sync.
συνεκοιμήθησαν μετ' αὐτῶν καὶ ἐν ταῖς θηλείαις ἐμιάνθησαν, καὶ ἐδήλωσαν
9 αὐταῖς πάσας τὰς ἁμαρτίας, καὶ ἐδίδαξαν αὐτὰς μίσητρα ποιεῖν. 9καὶ νῦν
ἰδοὺ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων ἔτεκον ἐξ αὐτῶν υἱοὺς γίγαντας· κἰβδηλα
10 ἐπὶ τῆς γῆς τῶν ἀνθρώπων ἐκκέχυται, καὶ ὅλη ἡ γῆ ἐπλήσθη ἀδικίας. 10καὶ
νῦν ἰδοὺ τὰ πνεύματα τῶν ψυχῶν τῶν ἀποθανόντων ἀνθρώπων ἐντυγχάνουσι,
καὶ μέχρι τῶν πυλῶν τοῦ οὐρανοῦ ἀνέβη ὁ στεναγμὸς αὐτῶν καὶ οὐ δύναται
11 ἐξελθεῖν ἀπὸ προσώπου τῶν ἐπὶ τῆς γῆς γινομένων ἀδικημάτων. 11καὶ σὺ
αὐτὰ οἶδας πρὸ τῶν αὐτὰ γενέσθαι καὶ ὁρᾷς αὐτοὺς καὶ ἐᾷς αὐτούς, καὶ οὐδὲν
λέγεις. τί δεῖ ποιῆσαι αὐτοὺς περὶ τούτου;

1 1Τότε ὁ ὕψιστος εἶπε καὶ ὁ ἅγιος ὁ μέγας ἐλάλησε, καὶ ἔπεμψε τὸν
2 Οὐριὴλ πρὸς τὸν υἱὸν Λάμεχ λέγων 2Πορεύου πρὸς τὸν Νῶε καὶ εἰπὸν αὐτῷ
τῷ ἐμῷ ὀνόματι Κρύψον σεαυτόν, καὶ δήλωσον αὐτῷ τέλος ἐπερχόμενον, ὅτι
ἡ γῆ ἀπόλλυται πᾶσα· καὶ εἰπὸν αὐτῷ ὅτι κατακλυσμὸς μέλλει γίνεσθαι
3 πάσης τῆς γῆς, ἀπολέσαι πάντα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. 3δίδαξον τὸν
δίκαιον τί ποιήσει, τὸν υἱὸν Λάμεχ, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς ζωὴν συντηρήσει,
καὶ ἐκφεύξεται δι' αἰῶνος, καὶ ἐξ αὐτοῦ φυτευθήσεται φύτευμα καὶ σταθήσεται
4 πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος. 4Καὶ τῷ Ῥαφαὴλ εἶπε Πορεύου, Ῥαφαήλ,
καὶ δῆσον τὸν Ἀζαήλ· χερσὶ καὶ ποσὶ συμπόδισον αὐτόν, καὶ ἔμβαλε αὐτὸν

---

8 om αυτας Sync^{g} **9** om των ανθρ. (2°) Sync^{g} | τειτωναις P^{*vid} (-νας P^{corr}) | της γης] om της Sync$_{2}^{g}$ **11** om αυτους 3° Sync$_{2}^{g}$ **X 1** του Λαμεχ Sync^{g} **4** εμβαλλε Sync^{g}

P ξον τὴν ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ Δαδουὴλ κἀκεῖ βάλε αὐτόν, 5καὶ 5
ὑπόθες αὐτῷ λίθους τραχεῖς καὶ ὀξεῖς καὶ ἐπικάλυψον αὐτῷ τὸ
σκότος, καὶ οἰκησάτω ἐκεῖ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τὴν ὄψιν αὐτοῦ
πώμασον καὶ φῶς μὴ θεωρείτω· 6καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς μεγάλης τῆς 6
κρίσεως ἀπαχθήσεται εἰς τὸν ἐνπυρισμόν. 7καὶ ἰαθήσεται ἡ γῆ, ἣν 7
ἠφάνισαν οἱ ἄγγελοι, καὶ τὴν ἴασιν τῆς γῆς δήλωσον, ἵνα ἰάσων-
ται τὴν πληγήν, ἵνα μὴ ἀπόλωνται πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων
ἐν τῷ μυστηρίῳ ὅλῳ ᾧ ἐπέταξαν οἱ ἐγρήγοροι καὶ ἔδειξαν τοὺς
υἱοὺς αὐτῶν, 8καὶ ἠρημώθη πᾶσα ἡ γῆ ἀφανισθεῖσα ἐν τοῖς ἔρ- 8
γοις τῆς διδασκαλίας Ἀζαήλ· καὶ ἐπ' αὐτῷ γράψον τὰς ἁμαρτίας
πάσας. 9Καὶ τῷ Γαβριὴλ εἶπεν ὁ κύριος Πορεύου ἐπὶ τοὺς 9
μαζηρέους, ἐπὶ τοὺς κιβδήλους καὶ τοὺς υἱοὺς τῆς πορνείας, καὶ
ἀπόλεσον τοὺς υἱοὺς τῶν ἐγρηγόρων ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· πέμψον
αὐτοὺς ἐν πολέμῳ ἀπωλείας. μακρότης γὰρ ἡμερῶν οὐκ ἔστιν αὐ-
τῶν, 10καὶ πᾶσα ἐρώτησις [οὐκ] ἔσται τοῖς πατράσιν αὐτῶν καὶ περὶ 10
αὐτῶν, ὅτι ἐλπίζουσιν ζῆσαι ζωὴν αἰώνιον, καὶ ὅτι ζήσεται ἕκαστος
αὐτῶν ἔτη πεντακόσια. 11Καὶ εἶπεν Μιχαὴλ Πορεύου καὶ 11
δήλωσον Σεμιαζᾷ καὶ τοῖς λοιποῖς τοῖς σὺν αὐτῷ ταῖς γυναιξὶν μι-
γεῖσιν, μιανθῆναι ἐν αὐταῖς ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ αὐτῶν· 12καὶ ὅταν 12

Sync. εἰς τὸ σκότος, καὶ ἄνοιξον τὴν ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῇ ἐρήμῳ Δουδαήλ,
καὶ ἐκεῖ πορευθεὶς βάλε αὐτόν· 5καὶ ὑπόθες αὐτῷ λίθους ὀξεῖς καὶ λίθους 5
τραχεῖς καὶ ἐπικάλυψον αὐτῷ σκότος, καὶ οἰκησάτω ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ
τὴν ὄψιν αὐτοῦ πώμασον καὶ φῶς μὴ θεωρείτω· 6καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς 6
κρίσεως ἀπαχθήσεται εἰς τὸν ἐμπυρισμὸν τοῦ πυρός. 7καὶ ἴασαι τὴν γῆν 7
ἣν ἠφάνισαν οἱ ἐγρήγοροι, καὶ τὴν ἴασιν τῆς πληγῆς δήλωσον, ἵνα ἰάσωνται
τὴν πληγὴν καὶ μὴ ἀπόλωνται πάντες οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν τῷ μυστηρίῳ
ὃ εἶπον οἱ ἐγρήγοροι καὶ ἐδίδαξαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, 8καὶ ἠρημώθη πᾶσα ἡ 8
γῆ ἐν τοῖς ἔργοις τῆς διδασκαλίας Ἀζαήλ· καὶ ἐπ' αὐτῇ γράψον πάσας τὰς
ἁμαρτίας. 9Καὶ τῷ Γαβριὴλ εἶπε Πορεύου, Γαβριήλ, ἐπὶ τοὺς γίγαντας, 9
ἐπὶ τοὺς κιβδήλους, ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς πορνείας, καὶ ἀπόλεσον τοὺς υἱοὺς τῶν
ἐγρηγόρων ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων· πέμψον αὐτοὺς εἰς ἀλλήλους, ἐξ
αὐτῶν εἰς αὐτούς, ἐν πολέμῳ καὶ ἐν ἀπωλείᾳ. καὶ μακρότης ἡμερῶν οὐκ ἔσται
αὐτοῖς, 10καὶ πᾶσα ἐρώτησις οὐκ ἔστι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτι ἐλπίζουσι 10
ζῆσαι ζωὴν αἰώνιον, καὶ ὅτι ζήσεται ἕκαστος αὐτῶν ἔτη πεντακόσια. 11Καὶ 11
τῷ Μιχαὴλ εἶπε Πορεύου, Μιχαήλ, δῆσον Σεμιαζᾶν καὶ τοὺς ἄλλους σὺν
αὐτῷ τοὺς συμμιγέντας ταῖς θυγατράσι τῶν ἀνθρώπων τοῦ μιανθῆναι ἐν
αὐταῖς ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ αὐτῶν. 12καὶ ὅταν κατασφαγῶσιν οἱ υἱοὶ αὐτῶν 12

---

5 και λιθ.] om και Sync^{g} | τω σκ. P | οικειωσατω Sync^{g} 7 μη] μην P | επαταξαν P 8 ερημωθη Sync$^{g(txt)}$ 9 τον Γ. Sync^{g} 10 ερωτησις (coniec Lods)] εργεσις P 11 τον M. Sync$^{g(txt)}$ | μιγεντας P

κατασφαγῶσιν οἱ υἱοὶ αὐτῶν καὶ ἴδωσιν τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀγα- P
πητῶν, καὶ δῆσον αὐτοὺς ἑβδομήκοντα γενεὰς εἰς τὰς νάπας τῆς
γῆς μέχρι ἡμέρας κρίσεως αὐτῶν καὶ συντελεσμοῦ, ἕως τελεσθῇ τὸ
13 κρίμα τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. [13]τότε ἀπαχθήσονται εἰς τὸ χάος
τοῦ πυρὸς καὶ εἰς τὴν βάσανον καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον συγκλεί-
14 σεως αἰῶνος. [14]καὶ ὃς ἂν κατακαυθῇ καὶ ἀφανισθῇ ἀπὸ τοῦ νῦν,
15 μετ' αὐτῶν ὁμοῦ δεθήσονται μέχρι τελειώσεως γενεᾶς. [15]ἀπόλε-
σον πάντα τὰ πνεύματα τῶν κιβδήλων καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἐγρηγόρων
16 διὰ τὸ ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους. [16]καὶ ἀπόλεσον τὴν ἀδικίαν πᾶσαν
ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ πᾶν ἔργον πονηρίας ἐκλειπέτω, καὶ ἀναφανήτω τὸ
φυτὸν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας εἰς τοὺς αἰῶνας· μετὰ χαρᾶς
17 φυτευθήσεται. [17]Καὶ νῦν πάντες οἱ δίκαιοι ἐκφεύξονται, καὶ
ἔσονται ζῶντες ἕως γεννήσωσιν χιλιάδας, καὶ πᾶσαι αἱ ἡμέραι νεότη-
18 τος αὐτῶν, καὶ τὰ σάββατα αὐτῶν μετὰ εἰρήνης πληρώσουσιν. [18]τότε
ἐργασθήσεται πᾶσα ἡ γῆ ἐν δικαιοσύνῃ καὶ καταφυτευθήσεται δέν-
19 δρον ἐν αὐτῇ, καὶ πλησθήσεται εὐλογίας. [19]καὶ πάντα τὰ δένδρα
τῆς γῆς ἀγαλλιάσονται· φυτευθήσεται, καὶ ἔσονται φυτεύοντες ἀμπέ-
λους, καὶ ἡ ἄμπελος ἣν ἂν φυτεύσωσιν, ποιήσουσιν προχοῦς οἴνου·
χιλιάδας καὶ σπόρου ποιήσει καθ' ἕκαστον μέτρον, ἐλαίας ποιή-
20 σει ἀνὰ βάτους δέκα. [20]καὶ σὺ καθάρισον τὴν γῆν ἀπὸ πάσης
ἀκαθαρσίας καὶ ἀπὸ πάσης ἀδικίας καὶ ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας καὶ
ἀσεβείας, καὶ πᾶσας τὰς ἀκαθαρσίας τὰς γινομένας ἐπὶ τῆς γῆς
21 ἐξάλειψον. [21]καὶ ἔσονται πάντες λατρεύοντες οἱ λαοὶ καὶ εὐλο-
22 γοῦντες πάντες ἐμοὶ καὶ προσκυνοῦντες. [22]καὶ καθαρισθήσεται
πᾶσα ἡ γῆ ἀπὸ παντὸς μιάμματος καὶ ἀπὸ πάσης ἀκαθαρσίας καὶ
ὀργῆς καὶ μάστιγος, καὶ οὐκέτι πέμψω ἐπ' αὐτοὺς εἰς πάσας τὰς
1 γενεὰς τοῦ αἰῶνος. [1]καὶ τότε ἀνοίξω τὰ ταμεῖα τῆς εὐλογίας τὰ
ὄντα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ κατενεγκεῖν αὐτὰ ἐπὶ τὰ ἔργα, ἐπὶ τὸν
2 κόπον τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. [2]καὶ τότε ἀλήθεια καὶ εἰρήνη

καὶ ἴδωσι τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀγαπητῶν αὐτῶν, δῆσον αὐτοὺς ἐπὶ ἑβδομήκοντα Sync.
γενεὰς εἰς τὰς νάπας τῆς γῆς μέχρι ἡμέρας κρίσεως αὐτῶν, μέχρι ἡμέρας
13 τελειώσεως τελεσμοῦ, ἕως συντελεσθῇ κρίμα τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. [13]τότε
ἀπενεχθήσονται εἰς τὸ χάος τοῦ πυρὸς καὶ εἰς τὴν βάσανον καὶ εἰς τὸ δεσμω-
14 τήριον τῆς συγκλείσεως τοῦ αἰῶνος. [14]καὶ ὃς ἂν κατακριθῇ καὶ ἀφανισθῇ
ἀπὸ τοῦ νῦν, μετ' αὐτῶν δεθήσεται μέχρι τελειώσεως γενεᾶς αὐτῶν.

---

14 ος αν] *οταν* P corr vid | *κατακαυσθη* P | *δεθησεται*] *δεησεται* Sync$^{g(txt}$
16 *φυτευσεται* P **19** *και* 3°] *αι* P **20** *πασης* 3°] *σης* P

P κοινωνήσουσιν ὁμοῦ εἰς πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος καὶ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τῶν ἀνθρώπων.

[1]Πρὸ τούτων τῶν λόγων ἐλήμφθη Ἐνώχ, καὶ οὐδεὶς τῶν ἀν- 1 X
θρώπων ἔγνω ποῦ ἐλήμφθη καὶ ποῦ ἐστιν καὶ τί ἐγένετο αὐτῷ.
[2]καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ μετὰ τῶν ἐγρηγόρων, καὶ μετὰ τῶν ἁγίων αἱ 2
ἡμέραι αὐτοῦ. [3]Καὶ ἐστὼς ἤμην Ἐνὼχ εὐλογῶν τῷ κυρίῳ 3
τῆς μεγαλοσύνης, τῷ βασιλεῖ τῶν αἰώνων. καὶ ἰδοὺ οἱ ἐγρήγοροι
τοῦ ἁγίου τοῦ μεγάλου ἐκάλουν με [4]Ἐνώχ, ὁ γραμματεὺς τῆς δι- 4
καιοσύνης, πορεύου καὶ εἰπὲ τοῖς ἐγρηγόροις τοῦ οὐρανοῦ οἵτινες
ἀπολιπόντες τὸν οὐρανὸν τὸν ὑψηλόν, τὸ ἁγίασμα τῆς στάσεως
τοῦ αἰῶνος, μετὰ τῶν γυναικῶν ἐμιάνθησαν, καὶ ὥσπερ οἱ υἱοὶ τῆς
γῆς ποιοῦσιν, οὕτως καὶ αὐτοὶ ποιοῦσιν, καὶ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖ-
κας Ἀφανισμὸν μέγαν ἠφανίσατε τὴν γῆν, [5]καὶ οὐκ ἔσται ὑμῖν 5
εἰρήνη οὔτε ἄφεσις. καὶ περὶ ὧν χαίρουσιν τῶν υἱῶν αὐτῶν, [6]τὸν 6
φόνον τῶν ἀγαπητῶν αὐτῶν ὄψονται, καὶ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν υἱῶν
αὐτῶν στενάξουσιν καὶ δεηθήσονται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐκ ἔσται
αὐτοῖς εἰς ἔλεον καὶ εἰρήνην.

[1]Ὁ δὲ Ἐνὼχ τῷ Ἀζαὴλ εἶπεν Πορεύου· οὐκ ἔσται σοι εἰρήνη. 1 X
κρίμα μέγα ἐξῆλθεν κατὰ σοῦ δῆσαί σε, [2]καὶ ἀνοχὴ καὶ ἐρώτησίς 2
σοι οὐκ ἔσται περὶ ὧν ἔδειξας ἀδικημάτων καὶ περὶ πάντων τῶν
ἔργων τῶν ἀσεβειῶν καὶ τῆς ἀδικίας καὶ τῆς ἁμαρτίας, ὅσα ὑπέ-
δειξας τοῖς ἀνθρώποις.

[3]Τότε πορευθεὶς εἶρηκα πᾶσιν αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ πάντες ἐφοβή- 3
θησαν, καὶ ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος καὶ φόβος. [4]καὶ ἠρώτησαν ὅπως 4
γράψω αὐτοῖς ὑπομνήματα ἐρωτήσεως, ἵνα γένηται αὐτοῖς ἄφεσις,
καὶ ἵνα ἐγὼ ἀναγνῶ αὐτοῖς τὸ ὑπόμνημα τῆς ἐρωτήσεως ἐνώπιον
Κυρίου τοῦ οὐρανοῦ, [5]ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἔτι δύνανται λαλῆσαι, οὐδὲ ἐπᾶ- 5
ραι αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀπὸ αἰσχύνης περὶ ὧν
ἡμαρτήκεισαν καὶ κατεκρίθησαν. [6]Τότε ἔγραψα τὸ ὑπόμνημα 6
τῆς ἐρωτήσεως αὐτῶν καὶ τὰς δεήσεις περὶ τῶν πνευμάτων αὐτῶν
καὶ περὶ ὧν δέονται, ὅπως αὐτῶν γένωνται ἄφεσις καὶ μακρότης.
[7]καὶ πορευθεὶς ἐκάθισα ἐπὶ τῶν ὑδάτων Δὰν ἐν γῇ Δάν, ἥτις ἐστὶν 7
ἐκ δεξιῶν Ἑρμωνειείμ δύσεως· ἀνεγίγνωσκον τὸ ὑπόμνημα τῶν
δεήσεων αὐτῶν. [8]ὡς ἐκοιμήθην, καὶ ἰδοὺ ὄνειροι ἐπ' ἐμὲ ἦλθον 8
καὶ ὁράσεις ἐπ' ἐμὲ ἐπέπιπτον, καὶ ἴδον ὁράσεις ὀργῆς, καὶ ἦλθεν

XII 4 οι γραμματευς P | ηφανισατε] pr και P XIII 4 γενηται] γενονται P | αναγνοι P 5 δυνονται P

φωνὴ λέγουσα Εἶπον τοῖς υἱοῖς τοῦ οὐρανοῦ τοῦ ἐλέγξαι αὐτούς. P
9 [9]καὶ ἔξυπνος γενόμενος ἦλθον πρὸς αὐτούς, καὶ πάντες συνηγμένοι
ἐκάθηντο πενθοῦντες ἐν Ἐβελσατά, ἥτις ἐστὶν ἀνὰ μέσον τοῦ
10 Λιβάνου καὶ Σενισήλ, περικεκαλυμμένοι τὴν ὄψιν. [10]ἐνώπιον αὐ-
τῶν καὶ ἀνήγγειλα αὐτοῖς πάσας τὰς ὁράσεις ἃς εἶδον κατὰ τοὺς
ὕπνους, καὶ ἠρξάμην λαλεῖν τοὺς λόγους τῆς δικαιοσύνης, ἐλέγχων
τοὺς ἐγρηγόρους τοῦ οὐρανοῦ.

V 1 [1]Βίβλος λόγων δικαιοσύνης καὶ ἐλέγξεως ἐγρηγόρων τῶν ἀπὸ
τοῦ αἰῶνος, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ ἁγίου τοῦ μεγάλου ἐν ταύτῃ τῇ
2 ὁράσει. [2]Ἐγὼ εἶδον κατὰ τοὺς ὕπνους μου ▪ νῦν λέγω
ἐν γλώσσῃ σαρκίνῃ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ στόματός μου, ὃ ἔδωκεν ὁ
3 μέγας τοῖς ἀνθρώποις λαλεῖν ἐν αὐτοῖς καὶ νοήσει καρδίας· [3]ὃς
ἔκτισεν καὶ ἔδωκεν ἐλέγξασθαι ἐγρηγόρους τοὺς υἱοὺς τοῦ οὐρα-
4 νοῦ. [4]Ἐγὼ τὴν ἐρώτησιν ὑμῶν τῶν ἀγγέλων ἔγραψα, καὶ
ἐν τῇ ὁράσει μου τοῦτο ἐδείχθη· καὶ οὔτε ἡ ἐρώτησις ὑμῶν παρε-
5 δέχθη, [5]ἵνα μηκέτι εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆτε ἐπὶ πάντας τοὺς
αἰῶνας, καὶ ἐν τοῖς δεσμοῖς τῆς γῆς ἐρρέθη δῆσαι ὑμᾶς εἰς πάσας
6 τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος, [6]καὶ ἵνα περὶ τούτων ἴδητε τὴν ἀπώλειαν
τῶν υἱῶν ὑμῶν τῶν ἀγαπητῶν, καὶ ὅτι οὐκ ἔσται ὑμῖν ὄνησις
7 αὐτῶν, ἀλλὰ πεσοῦνται ἐνώπιον ὑμῶν ἐν μαχαίρᾳ. [7]καὶ ἡ ἐρώ-
τησις ὑμῶν περὶ αὐτῶν οὐκ ἔσται οὐδὲ περὶ ὑμῶν· καὶ ὑμεῖς
κλαίοντες καὶ δεόμενοι καὶ μὴ λαλοῦντες πᾶν ῥῆμα ἀπὸ τῆς γρα-
8 φῆς ἧς ἔγραψα. [8]Καὶ ἐμοὶ ἐφ' ὁράσει οὕτως ἐδείχθη· ἰδοὺ
νεφέλαι ἐν τῇ ὁράσει ἐκάλουν καὶ ὁμίχλαι με ἐφώνουν, καὶ δια-
δρομαὶ τῶν ἀστέρων καὶ διαστραπαί με κατεσπούδαζον καὶ ἐθορύ-
9 βαζόν με, καὶ ἄνεμοι ἐν τῇ ὁράσει μου ἐξεπέτασάν με [9]καὶ ἐπῆράν
με ἄνω καὶ εἰσήνεγκάν με εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἰσῆλθον μέχρις
ἤγγισα τείχους οἰκοδομῆς ἐν λίθοις χαλάζης καὶ γλώσσης πυρὸς
10 κύκλῳ αὐτῶν· καὶ ἤρξαντο ἐκφοβεῖν με. [10]Καὶ εἰσῆλθον
εἰς τὰς γλώσσας τοῦ πυρός, καὶ ἤγγισα εἰς οἶκον μέγαν οἰκοδομη-
μένον ἐν λίθοις χαλάζης, καὶ οἱ τοῖχοι τοῦ οἴκου ὡς λιθόπλακες,
11 καὶ πᾶσαι ἦσαν ἐκ χιόνος, καὶ ἐδάφη χιονικά, [11]καὶ αἱ στέγαι ὡς
διαδρομαὶ ἀστέρων καὶ ἀστραπαί, καὶ μεταξὺ αὐτῶν χερουβὶν πύρινα,
12 καὶ οὐρανὸς αὐτῶν ὕδωρ, [12]καὶ πῦρ φλεγόμενον κύκλῳ τῶν τειχῶν, καὶ
13 θύραι πυρὶ καιόμεναι. [13]εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον ἐκεῖνον, θερμὸν ὡς

9 σενεβελσατα P | την οψιν] ν 1° superscr P[1] XIV ▪ α] ων P
3 ελεγξασθαι coniec Nestle] εκλεξασθαι P

P πῦρ καὶ ψυχρὸν ὡς χιών, καὶ πᾶσα τροφὴ ζωῆς οὐκ ἦν ἐν αὐτῷ· φόβος με ἐκάλυψεν καὶ τρόμος με ἔλαβεν. 14 καὶ ἤμην σειόμενος καὶ τρέμων, καὶ ἔπεσον. ἐθεώρουν ἐν τῇ ὁράσει μου, 15 καὶ ἰδοὺ ἄλλη θύρα ἀνεῳγμένη κατέναντί μου, καὶ ὁ οἶκος μείζων τούτου, καὶ ὅλος οἰκοδομημένος ἐν γλώσσαις πυρός, 16 καὶ ὅλος διαφέρων ἐν δόξῃ καὶ ἐν τιμῇ καὶ ἐν μεγαλοσύνῃ, ὥστε μὴ δύνασθαί με ἐξειπεῖν ὑμῖν περὶ τῆς δόξης καὶ περὶ τῆς μεγαλοσύνης αὐτοῦ. 17 τὸ ἔδαφος αὐτοῦ ἦν πυρός, τὸ δὲ ἀνώτερον αὐτοῦ ἦσαν ἀστραπαὶ καὶ διαδρομαὶ ἀστέρων, καὶ ἡ στέγη αὐτοῦ ἦν πῦρ φλέγον. 18 Ἐθεώρουν δὲ καὶ εἶδον θρόνον ὑψηλόν, καὶ τὸ εἶδος αὐτοῦ ὡσεὶ κρυστάλλινον, καὶ τροχὸς ὡς ἡλίου λάμποντος καὶ ὄρος χερουβίν. 19 καὶ ὑποκάτω τοῦ θρόνου ἐξεπορεύοντο ποταμοὶ πυρὸς φλεγόμενοι, καὶ οὐκ ἐδυνάσθην ἰδεῖν. 20 καὶ ἡ δόξα ἡ μεγάλη ἐκάθητο ἐπ᾽ αὐτῷ· τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ ὡς εἶδος ἡλίου, λαμπρότερον καὶ λευκότερον πάσης χιόνος. 21 καὶ οὐκ ἐδύνατο πᾶς ἄγγελος παρελθεῖν εἰς τὸν οἶκον τοῦτον καὶ ἰδεῖν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ τὸ ἔντιμον καὶ ἔνδοξον, καὶ οὐκ ἐδύνατο πᾶσα σὰρξ ἰδεῖν αὐτοῦ 22 τὸ πῦρ φλεγόμενον κύκλῳ· καὶ πῦρ μέγα παριστήκει αὐτῷ, καὶ οὐδεὶς ἐγγίζει αὐτῷ. κύκλῳ μύριαι μυριάδες ἑστήκασιν ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ πᾶς λόγος αὐτοῦ ἔργον. 23 καὶ οἱ ἅγιοι τῶν ἀγγέλων οἱ ἐγγίζοντες αὐτῷ οὐκ ἀποχωροῦσιν νυκτὸς οὔτε ἀφίστανται αὐτοῦ. 24 Κἀγὼ ἤμην ἕως τούτου ἐπὶ πρόσωπόν μου βεβλημένος καὶ τρέμων, καὶ ὁ κύριος τῷ στόματι αὐτοῦ ἐκάλεσέν με καὶ εἶπέν μοι Πρόσελθε ὧδε, Ἐνώχ, καὶ τὸν λόγον μου ἄκουσον. 25 καὶ προσελθών μοι εἷς τῶν ἁγίων ἤγειρέν με καὶ ἔστησέν με, καὶ προσήγαγέν με μέχρι τῆς θύρας· ἐγὼ δὲ τὸ πρόσωπόν μου κάτω ἔκυφον.

1 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπέν μοι Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινός, ἄνθρωπος τῆς ἀληθείας, ὁ γραμματεύς· καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἤκουσα· μὴ φοβηθῇς, Ἐνώχ, ἄνθρωπος ἀληθινὸς καὶ γραμματεὺς τῆς ἀληθείας· πρόσελθε ὧδε, καὶ τῆς φωνῆς μου ἄκουσον. 2 πορεύθητι καὶ εἰπὲ τοῖς πέμψασίν σε Ἐρωτῆσαι ὑμᾶς ἔδει περὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ μὴ τοὺς ἀνθρώπους περὶ ὑμῶν. 3 διὰ τί ἀπελίπετε τὸν οὐρανὸν τὸν ὑψηλὸν τὸν ἅγιον τοῦ αἰῶνος, καὶ μετὰ τῶν γυναικῶν ἐκοιμήθητε καὶ μετὰ τῶν θυγατέρων τῶν ἀνθρώπων ἐμιάνθητε καὶ ἐλάβετε ἑαυτοῖς γυναῖκας; ὥσπερ υἱοὶ τῆς γῆς ἐποιήσατε καὶ ἐγεννήσατε ἑαυτοῖς τέκνα, υἱοὺς γίγαντας. 4 καὶ ὑμεῖς ἦτε ἅγιοι καὶ πνεύματα ζῶντα αἰώνια· ἐν τῷ αἵματι τῶν γυναικῶν ἐμιάνθητε, καὶ ἐν αἵματι σαρκὸς ἐγεννήσατε καὶ ἐν αἵματι ἀνθρώ-

15 αλλην θυραν ανεωγμενην P 18 ωσει] ωσυ P 20 επ] η | η Pvid XV 4 πνευμα P: item 6, 7, 8, 9, 10, 12

πων ἐπεθυμήσατε, καθὼς καὶ αὐτοὶ ποιοῦσιν σάρκα καὶ αἷμα, οἵτινες P
5 ἀποθνήσκουσιν καὶ ἀπόλλυνται. 5διὰ τοῦτο ἔδωκα αὐτοῖς θηλείας,
ἵνα σπερματίζουσιν εἰς αὐτὰς καὶ τεκνώσουσιν ἐν αὐταῖς τέκνα
6 οὕτως, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ αὐτοῖς πᾶν ἔργον ἐπὶ τῆς γῆς. 6ὑμεῖς δὲ
ὑπήρχετε πνεύματα ζῶντα καὶ αἰώνια καὶ οὐκ ἀποθνήσκοντα εἰς πάσας
7 τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος. 7καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐποίησα ἐν ὑμῖν θη-
λείας· τὰ πνεύματα τοῦ οὐρανοῦ, ἐν τῷ οὐρανῷ ἡ κατοίκησις αὐ-
8 τῶν. 8καὶ νῦν οἱ γίγαντες οἱ γεννηθέντες ἀπὸ τῶν πνευμάτων
καὶ σαρκὸς πνεύματα ἰσχυρὰ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐν τῇ γῇ ἡ κατοί-
9 κησις αὐτῶν ἔσται. 9πνεύματα πονηρὰ ἐξῆλθον ἀπὸ τοῦ σώματος
αὐτῶν, διότι ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων ἐγένοντο, καὶ ἐκ τῶν ἁγίων ἐγρη-
γόρων ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως αὐτῶν καὶ ἀρχὴ θεμελίου· πνεύματα
10 πονηρὰ κληθήσεται. 10πνεύματα οὐρανοῦ, ἐν τῷ οὐρανῷ ἡ κατοί-
κησις αὐτῶν ἔσται· καὶ τὰ πνεύματα ἐπὶ τῆς γῆς τὰ γεννηθέντα,
11 ἐπὶ τῆς γῆς ἡ κατοίκησις αὐτῶν ἔσται. 11καὶ τὰ πνεύματα τῶν
γιγάντων νεφέλας ἀδικοῦντα, ἀφανίζοντα καὶ ἐνπίπτοντα καὶ συν-
παλαίοντα καὶ συνρίπτοντα ἐπὶ τῆς γῆς, πνεύματα σκληρὰ γιγάν-
των, καὶ δρόμους ποιοῦντα καὶ μηδὲν ἐσθίοντα, ἀλλ' ἀσιτοῦντα
12 καὶ διψῶντα καὶ προσκόπτοντα πνεύματα. 12καὶ ἐξαναστήσει
ταῦτα εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν γυναικῶν, ὅτι ἐξελη-
1 λύθασιν ἀπ' αὐτῶν, 1ἀπὸ ἡμέρας σφαγῆς καὶ ἀπωλείας καὶ θανάτου,
ἀφ' ὧν τὰ πνεύματα ἐκπορευόμενα ἐκ τῆς ψυχῆς τῆς σαρκὸς αὐ-
τῶν ἔσται ἀφανίζοντα χωρὶς κρίσεως· οὕτως ἀφανίσουσιν μέχρις

---

8 8Καὶ νῦν οἱ γίγαντες οἱ γεννηθέντες ἀπὸ πνευμάτων καὶ σαρκὸς πνεύματα Sync.
πονηρὰ ἐπὶ τῆς γῆς καλέσουσιν αὐτούς, ὅτι ἡ κατοίκησις αὐτῶν ἔσται ἐπὶ τῆς
9 γῆς. 9πνεύματα πονηρὰ ἔσονται, τὰ πνεύματα ἐξελευθερώθησαν ἀπὸ τοῦ
σώματος τῆς σαρκὸς αὐτῶν, διότι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐγένοντο, καὶ ἐκ τῶν
ἁγίων τῶν ἐγρηγόρων ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως αὐτῶν καὶ ἀρχὴ θεμελίου· πνεύ-
10 ματα πονηρὰ 10ἐπὶ τῆς γῆς ἔσονται. 11τὰ πνεύματα τῶν γιγάντων νεμόμενα,
11 ἀδικοῦντα, ἀφανίζοντα, ἐμπίπτοντα καὶ συμπαλαίοντα καὶ ῥιπτοῦντα ἐπὶ
τῆς γῆς καὶ δρόμους ποιοῦντα, καὶ μηδὲν ἐσθίοντα, ἀλλ' ἀσιτοῦντα καὶ
12 φάσματα ποιοῦντα καὶ διψῶντα καὶ προσκόπτοντα. 12καὶ ἐξαναστήσονται
τὰ πνεύματα ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν γυναικῶν, ὅτι ἐξ αὐτῶν
1 ἐξεληλύθασι, 1καὶ ἀπὸ ἡμέρας καιροῦ σφαγῆς καὶ ἀπωλείας καὶ θανάτου
τῶν γιγάντων ναφηλείμ, οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς, οἱ μεγάλοι ὀνομαστοί, τὰ
πνεύματα τὰ ἐκπορευόμενα ἀπὸ τῆς ψυχῆς αὐτῶν, ὡς ἐκ τῆς σαρκὸς ἔσονται,
ἀφανίζοντα χωρὶς κρίσεως· οὕτως ἀφανίσουσι μέχρις ἡμέρας τῆς τελειώσεως,

---

5 autois] auταις P | εκλειπει P 8—9 om επι της γης (1°)...πονηρα 2° Sync^{g} 8 και νυν οι γιγ.] pr και μεθ ετερα Sync 9 της κτισ.] om της Sync^{g} 11 τα πνευματα] τα πρωτα Sync^{g} | ριπτοντα Sync^{g} | εσθειον P | και διψ.] om και Sync^{g} XVI 1 ναφιλειμ Sync^{g} | οι ισχ.] και ισχ. Sync^{g}

P ἡμέρας τελειώσεως, τῆς κρίσεως τῆς μεγάλης, ἐν ᾗ ὁ αἰὼν ὁ μέγας τελεσθήσεται. [2]Καὶ νῦν ἐγρηγόροις τοῖς πέμψασίν σε ἐρω- 2
τῆσαι περὶ αὐτῶν, οἵτινες ἐν οὐρανῷ ἦσαν [3]Ὑμεῖς ἐν τῷ οὐρανῷ 3
ἦτε, καὶ πᾶν μυστήριον ▪ οὐκ ἀνεκαλύφθη ὑμῖν καὶ μυστήριον τὸ
ἐκ τοῦ θεοῦ γεγενημένον ἔγνωτε, καὶ τοῦτο ἐμηνύσατε ταῖς γυναιξὶν
ἐν ταῖς σκληροκαρδίαις ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ μυστηρίῳ τούτῳ πληθύν-
ουσιν αἱ θήλειαι καὶ οἱ ἄνθρωποι τὰ κακὰ ἐπὶ τῆς γῆς. [4]εἰπὸν οὖν 4
αὐτοῖς Οὐκ ἔστιν εἰρήνη.

[1]Καὶ παραλαβόντες με εἷς τινα τόπον ἀπήγαγον, ἐν ᾧ οἱ ὄντες 1
ἐκεῖ γίνονται ὡς πῦρ φλέγον καί, ὅταν θέλωσιν, φαίνονται ὡσεὶ
ἄνθρωποι. [2]Καὶ ἀπήγαγόν με εἰς ζοφώδη τόπον καὶ εἰς 2
ὄρος οὗ ἡ κεφαλὴ ἀφικνεῖτο εἰς τὸν οὐρανόν. [3]καὶ εἶδον τόπον 3
τῶν φωστήρων καὶ τοὺς θησαυροὺς τῶν ἀστέρων καὶ τῶν βροντῶν,
καὶ εἰς τὰ ἀεροβαθῆ, ὅπου τόξον πυρὸς καὶ τὰ βέλη καὶ αἱ θῆκαι
αὐτῶν καὶ αἱ ἀστραπαὶ πᾶσαι. [4]Καὶ ἀπήγαγόν με μέχρι 4
ὑδάτων ζώντων καὶ μέχρι πυρὸς δύσεως, ὃ ἐστιν καὶ παρέχον
πάσας τὰς δύσεις τοῦ ἡλίου. [5]καὶ ἦλθομεν μέχρι ποταμοῦ πυρός, 5
ἐν ᾧ κατατρέχει τὸ πῦρ ὡς ὕδωρ καὶ ῥέει εἰς θάλασσαν μεγάλην
δύσεως. [6]ἶδον τοὺς μεγάλους ποταμούς, καὶ μέχρι τοῦ μεγάλου 6
ποταμοῦ καὶ μέχρι τοῦ μεγάλου σκότους κατήντησα, καὶ ἀπῆλθον ὅπου
πᾶσα σὰρξ οὐ περιπατεῖ. [7]ἶδον τοὺς ἀνέμους τῶν γνόφων τοὺς 7
χειμερινοὺς καὶ τὴν ἔκχυσιν τῆς ἀβύσσου πάντων ὑδάτων. [8]ἶδον 8
τὸ στόμα τῆς γῆς πάντων τῶν ποταμῶν καὶ τὸ στόμα τῆς ἀβύσ-
σου. [1]ἶδον τοὺς θησαυροὺς τῶν ἀνέμων πάντων, ἶδον ὅτι ἐν 1
αὐτοῖς ἐκόσμησεν πάσας τὰς κτίσεις καὶ τὸν θεμέλιον τῆς γῆς,
[2]καὶ τὸν λίθον ἶδον τῆς γωνίας τῆς γῆς. ἶδον τοὺς τέσσαρας 2
ἀνέμους τὴν γῆν βαστάζοντας, καὶ τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ, [3]καὶ 3
αὐτοὶ ἱστᾶσιν μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ. [4]ἶδον ἀνέμους τῶν οὐ- 4
ρανῶν στρέφοντας καὶ διανύοντας τὸν τροχὸν τοῦ ἡλίου, καὶ
πάντας τοὺς ἀστέρας. [5]ἶδον τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἀνέμους βαστά- 5
ζοντας ἐν νεφέλῃ. ἶδον πέρατα τῆς γῆς, τὸ στήριγμα τοῦ οὐρανοῦ
ἐπάνω. [6]Παρῆλθον καὶ ἶδον τόπον καιόμενον νυκτὸς καὶ 6

Sync. ἕως τῆς κρίσεως τῆς μεγάλης, ἐν ᾗ ὁ αἰὼν ὁ μέγας τελεσθήσεται· ἐφ' ἅπαξ
ὁμοῦ τελεσθήσεται.

XVI 1 η] ω Sync^{g} XVII 3 τας θηκας P | τας αστραπας πασας P
▪ ποταμου P XVIII 4 διανευοντας P

ἡμέρας, ὅπου τὰ ἑπτὰ ὄρη ἀπὸ λίθων πολυτελῶν, τρία εἰς ἀνατολὰς P
7 καὶ τρία εἰς νότον βάλλοντα. 7καὶ τὰ μὲν πρὸς ἀνατολὰς ἀπὸ λίθου
χρώματος, τὸ δὲ ἦν ἀπὸ λίθου μαργαρίτου, καὶ τὸ ἀπὸ λίθου ταθέν,
8 τὸ δὲ κατὰ νότον ἀπὸ λίθου πυρροῦ· 8τὸ δὲ μέσον αὐτῶν ἦν εἰς
οὐρανόν, ὥσπερ θρόνος θεοῦ ἀπὸ λίθου φουκά, καὶ ἡ κορυφὴ τοῦ
9 θρόνου ἀπὸ λίθου σαπφείρου· 9καὶ πῦρ καιόμενον ἴδον. κἀπέκεινα
10 τῶν ὀρέων τούτων 10τόπος ἐστὶν πέρας τῆς μεγάλης γῆς· ἐκεῖ συντε-
11 λεσθήσονται οἱ οὐρανοί. 11καὶ ἴδον χάσμα μέγα εἰς τοὺς στύλους τοῦ
πυρὸς καταβαίνοντας καὶ οὐκ ἦν μέτρον οὔτε εἰς βάθος οὔτε εἰς ὕψος.
12 12καὶ ἐπέκεινα τοῦ χάσματος τούτου ἴδον τόπον ὅπου οὐδὲ στε-
ρέωμα οὐρανοῦ ἐπάνω, οὔτε γῆ ἡ τεθεμελιωμένη ὑποκάτω αὐτοῦ
οὔτε ὕδωρ ἦν ὑπὸ αὐτὸ οὔτε πετεινόν, ἀλλὰ τόπος ἦν ἔρημος καὶ
13 φοβερός. 13ἐκεῖ ἴδον ἑπτὰ ἀστέρας ὡς ὄρη μεγάλα καιόμενα, περὶ
14 ὧν πυνθανομένῳ μοι 14εἶπεν ὁ ἄγγελος Οὗτός ἐστιν ὁ τόπος τὸ
τέλος τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς· δεσμωτήριον τοῦτο ἐγένετο τοῖς ἄστροις
15 καὶ ταῖς δυνάμεσιν τοῦ οὐρανοῦ. 15καὶ οἱ ἀστέρες οἱ κυλιόμενοι ἐν
τῷ πυρί, οὗτοί εἰσιν οἱ παραβάντες πρόσταγμα Κυρίου ἐν ἀρχῇ
τῆς ἀνατολῆς αὐτῶν (ὅτι τόπος ἔξω τοῦ οὐρανοῦ κενός ἐστιν), ὅτι
16 οὐκ ἐξῆλθαν ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν· 16καὶ ὀργίσθη αὐτοῖς καὶ ἔδησεν
αὐτοὺς μέχρι καιροῦ τελειώσεως αὐτῶν ἁμαρτίας, ἐνιαυτῶν μυρίων.
1 1καὶ εἶπέν μοι Οὐριὴλ Ἐνθάδε οἱ μιγέντες ἄγγελοι ταῖς γυναιξὶν
στήσονται, καὶ τὰ πνεύματα αὐτῶν πολύμορφα γενόμενα λυμαίνεται
2 τοὺς ἀνθρώπους καὶ πλανήσει αὐτοὺς ἐπιθύειν τοῖς δαιμονίοις μέχρι
τῆς μεγάλης κρίσεως, ἐν ᾗ κριθήσονται εἰς ἀποτελείωσιν. 2καὶ αἱ
γυναῖκες αὐτῶν τῶν παραβάντων ἀγγέλων εἰς σειρῆνας γενήσονται.
3 3κἀγὼ Ἐνὼχ ἴδον τὰ θεωρήματα μόνος, τὰ πέρατα πάντων, καὶ οὐ
μὴ ἴδῃ οὐδὲ εἷς ἀνθρώπων ὡς ἐγὼ ἴδον.
1 1"Αγγελοι τῶν δυνάμεων. 2Οὐριήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων
2
3 ὁ ἐπὶ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ταρτάρου. 3Ῥαφαήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων
4 ἀγγέλων ὁ ἐπὶ τῶν πνευμάτων τῶν ἀνθρώπων. 4Ῥαγουήλ, ὁ
εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ ἐκδικῶν τὸν κόσμον τῶν φωστήρων.
5 5Μιχαήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ ἐπὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγαθῶν

---

3 * * * ἀνθρώπων ὡς ἐγὼ εἶδον. P_1
2 * * * 2ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ ἐπὶ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ ταρτάρου.
3 3Ῥαφαὴλ ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ ἐπὶ τῶν πνευμάτων τῶν ἀνθρώπων.
4 4Ῥαγουὴλ ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ ἐκδικῶν τὸν κόσμον τῶν φωστήρων.
5 5Μιχαήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὃς ἐπὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγαθῶν τέτακται

---

6 om τρια 1° P | τρια 2°] τρις P | βαλλοντας P 9 κακεινα P
12 γην την τεθεμελιωμενην P 16 αμαρτιας]+αυτων P XX 4 εκδεικων
P εκεκων (?εκλικων pro εκδικων) P_1

P τεταγμένος καὶ ἐπὶ τῷ χάῳ. 6Σαριήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ 6
ἐπὶ τῶν πνευμάτων οἵτινες ἐπὶ τῷ πνεύματι ἁμαρτάνουσιν. 7Γα- 7
βριήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ ἐπὶ τοῦ παραδείσου καὶ τῶν
δρακόντων καὶ χερουβείν. ἀρχαγγέλων ὀνόματα ἑπτά.

1Καὶ ἐφώδευσα ἕως τῆς ἀκατασκευάστου. 2κἀκεῖ ἐθεασάμην ἔργον 1
φοβερόν· ἑώρακα οὔτε οὐρανὸν ἐπάνω, οὔτε γῆν τεθέαμαι τεθεμε- 2
λιωμένην, ἀλλὰ τόπον ἀκατασκεύαστον καὶ φοβερόν. 3καὶ ἐκεῖ 3
τεθέαμαι ἑπτὰ τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ δεδεμένους καὶ ἐριμμένους
ἐν αὐτῷ, ὁμοίους ὄρεσιν μεγάλοις καὶ ἐν πυρὶ καιομένους. 4τότε 4
εἶπον Διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπεδέθησαν, καὶ διὰ τί ὧδε ἐρίφησαν;
5τότε εἶπέν μοι Οὐριήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὃς μετ' ἐμοῦ 5
ἦν (καὶ αὐτὸς ἡγεῖτο αὐτῶν), καὶ εἶπέν μοι Ἐνώχ, περὶ τίνος ἐρωτᾷς,
ἢ περὶ τίνος τὴν ἀλήθειαν φιλοσπευδεῖς; 6οὗτοί εἰσιν τῶν ἀστέρων 6
τοῦ οὐρανοῦ οἱ παραβάντες τὴν ἐπιταγὴν τοῦ κυρίου, καὶ ἐδέθησαν
ὧδε μέχρι τοῦ πληρῶσαι μύρια ἔτη, τὸν χρόνον τῶν ἁμαρτημάτων
αὐτῶν.

7Κἀκεῖθεν ἐφώδευσα εἰς ἄλλον τόπον τούτου φοβερώτερον, καὶ 7
τεθέαμαι ἔργα φοβερώτερα, πῦρ μέγα ἐκεῖ καιόμενον καὶ φλε-
γόμενον, καὶ διακοπὴν εἶχεν ὁ τόπος ἕως τῆς ἀβύσσου, πλήρης
στύλων πυρὸς μεγάλου καταφερομένων· οὔτε μέτρον οὔτε πλάτος

P$_1$ καὶ ἐπὶ τῷ λαῷ. 6Σαριήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ ἐπὶ τῶν πνευμάτων 6
οἵτινες ἐπὶ τῷ πνεύματι ἁμαρτάνουσιν. 7Γαβριήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων 7
ὁ ἐπὶ τοῦ παραδείσου καὶ τῶν δρακόντων καὶ χερουβίν. Ῥεμειήλ, ὁ εἷς τῶν
ἁγίων ἀγγέλων ὃν ἔταξεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῶν ἀνισταμένων. ὀνόματα ζ' ἀρχαγ-
γέλων.

1Καὶ ἐφώδευσα μέχρι τῆς ἀκατασκευάστου. 2καὶ ἐκεῖ ἐθεασάμην ἔργον 1
φοβερόν· ἑώρακα οὔτε οὐρανὸν ἐπάνω οὔτε γῆν τεθεμελιωμένην, ἀλλὰ τόπον 2
ἀκατασκεύαστον καὶ φοβερόν. 3καὶ ἐκεῖ τεθέαμαι ζ' ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ 3
δεδεμένους καὶ ἐριμμένους ἐν αὐτῷ ὁμοῦ, ὁμοίους ὁράσει μεγάλῃ καὶ ἐν
πυρὶ καιομένους. 4τότε εἶπον Διὰ ποίαν αἰτίαν ἐπεδέθησαν, καὶ διὰ ποίαν 4
αἰτίαν ἐρίφησαν ὧδε; 5καὶ εἶπέν μοι Οὐριήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὁ 5
μετ' ἐμοῦ ὢν (καὶ αὐτὸς αὐτῶν ἡγεῖτο), καὶ εἶπέν μοι Ἐνώχ, περὶ τίνος ἐρωτᾷς,
ἢ περὶ τίνος τὴν ἀλήθειαν φιλοσπευδεῖς; 6οὗτοί εἰσιν τῶν ἀστέρων τοῦ 6
οὐρανοῦ οἱ παραβάντες τὴν ἐπιταγὴν τοῦ κυρίου, καὶ ἐδέθησαν ὧδε μέχρι
πληρωθῆναι μύρια ἔτη, τὸν χρόνον τῶν ἁμαρτημάτων αὐτῶν.

7Κἀκεῖθεν ἐφώδευσα εἰς ἄλλον τόπον τούτου φοβερώτερον, καὶ τεθέαμαι 7
ἔργα φοβερά· πῦρ μέγα ἐκεῖ καιόμενον καὶ φλεγόμενον, καὶ διακοπὴν εἶχεν ὁ
τόπος ἕως τῆς ἀβύσσου, πλήρης στύλων πυρὸς μεγάλων καταφερομένων· οὔτε

XX 7 χερουβει P XXI 3 ορεσιν coniec Charles] ορασιν P

8 ἠδυνήθην ἰδεῖν οὐδὲ εἰκάσαι. [8]τότε εἶπον Ὡς φοβερὸς ὁ τόπος καὶ P
9 ὡς δεινὸς τῇ ὁράσει. [9]τότε ἀπεκρίθη μοι ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων
ὃς μετ' ἐμοῦ ἦν, καὶ εἶπέν μοι Ἐνώχ, διὰ τί ἐφοβήθης οὕτως καὶ
ἐπτοήθης; καὶ ἀπεκρίθην Περὶ τούτου τοῦ φοβεροῦ καὶ περὶ τῆς
10 προσόψεως τῆς δεινῆς. [10]καὶ εἶπεν Οὗτος ὁ τόπος δεσμωτήριον
ἀγγέλων· ὧδε συνσχεθήσονται μέχρι αἰῶνος εἰς τὸν αἰῶνα.
I 11 [1]Κἀκεῖθεν ἐφόδευσα εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἔδειξέν μοι πρὸς
2 δυσμὰς ἄλλο ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, πέτρας στερεάς. [2]καὶ τέσ-
σαρες τόποι ἐν αὐτῷ κοῖλοι, βάθος ἔχοντες καὶ λίαν λεῖοι, τρεῖς
αὐτῶν σκοτινοὶ καὶ εἷς φωτινός, καὶ πηγὴ ὕδατος ἀνὰ μέσον αὐτοῦ.
καὶ εἶπον Πῶς λεῖα τὰ κοιλώματα ταῦτα καὶ ὁλοβαθῆ καὶ σκοτινὰ
3 τῇ ὁράσει. [3]τότε ἀπεκρίθη Ῥαφαήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὃς
μετ' ἐμοῦ ἦν, καὶ εἶπέν μοι Οὗτοι οἱ τόποι οἱ κοῖλοι, ἵνα ἐπισυνά-
γωνται εἰς αὐτοὺς τὰ πνεύματα τῶν ψυχῶν τῶν νεκρῶν. εἰς αὐτὸ
τοῦτο ἐκρίθησαν, ὧδε ἐπισυνάγεσθαι πάσας τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώ-
4 πων. [4]καὶ οὗτοι οἱ τόποι εἰς ἐπισύνσχεσιν αὐτῶν ἐποίησαν μέχρι
τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως αὐτῶν καὶ μέχρι τοῦ διορισμοῦ καὶ διορισμέ-
5 νου χρόνου, ἐν ᾧ ἡ κρίσις ἡ μεγάλη ἔσται ἐν αὐτοῖς. [5]Τε-
θέαμαι ἀνθρώπους νεκροὺς ἐντυγχάνοντας, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ μέχρι
6 τοῦ οὐρανοῦ προέβαινεν καὶ ἐνετύγχανεν. [6]καὶ ἠρώτησα Ῥαφαὴλ
τὸν ἄγγελον ὃς μετ' ἐμοῦ ἦν, καὶ εἶπα αὐτῷ Τοῦτο τὸ πνεῦμα
τὸ ἐντυγχάνον τίνος ἐστίν, διʼ ὃ οὕτως ἡ φωνὴ αὐτοῦ προβαίνει
7 καὶ ἐντυγχάνει ἕως τοῦ οὐρανοῦ; [7]καὶ ἀπεκρίθη μοι λέγων Τοῦτο
τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ἐξελθὸν ἀπὸ Ἄβελ ὃν ἐφόνευσε Κάειν ὁ
ἀδελφός, καὶ Ἄβελ ἐντυγχάνει περὶ αὐτοῦ μέχρι τοῦ ἀπολέσαι τὸ
σπέρμα αὐτοῦ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος
8 τῶν ἀνθρώπων ἀφανίσθη τὸ σπέρμα αὐτοῦ. [8]Τότε ἠρώτησα
περὶ τῶν κυκλωμάτων πάντων, διὰ τί ἐχωρίσθησαν ἓν ἀπὸ τοῦ
9 ἑνός. [9]καὶ ἀπεκρίθη μοι λέγων Οὗτοι οἱ τρεῖς ἐποιήθησαν χωρί-
ζεσθαι τὰ πνεύματα τῶν νεκρῶν· καὶ οὕτως ἐχωρίσθη εἰς τὰ πνεύ-
10 ματα τῶν δικαίων, οὗ ἡ πηγὴ τοῦ ὕδατος ἐν αὐτῷ φωτινή· [10]καὶ
οὕτως ἐκτίσθη τῶν ἁμαρτωλῶν, ὅταν ἀποθάνωσιν καὶ ταφῶσιν εἰς
11 τὴν γῆν, καὶ κρίσις οὐκ ἐγενήθη ἐπ' αὐτῶν ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, [11]ὧδε
χωρίζεσθαι τὰ πνεύματα αὐτῶν εἰς τὴν μεγάλην βάσανον ταύ-

---

8 μέτρον οὔτε μέγεθος ἠδυνήθην ἰδεῖν οὔτε εἰκάσαι. [8]τότε εἶπον Ὡς φοβερὸς P$_1$
9 ὁ τόπος οὗτος καὶ ὡς δεινὸς τῇ ὁράσει. [9]τότε ἀπεκρίθη μοι καὶ εἶπεν * *

XXI 10 αιωνος] ενος P XXII 5 εντυγχανοντος P 6 ηρωτησεν P
8 εν απο του ενος (coniec Lods)] ην απο του αιωνος P 9 χωρισθη P
11 χωρειζεται P

P την, μέχρι τῆς μεγάλης ἡμέρας τῆς κρίσεως, τῶν μαστίγων καὶ τῶν βασάνων τῶν κατηραμένων· μέχρι αἰῶνος ἦν ἀνταπόδοσις τῶν πνευμάτων· ἐκεῖ δήσει αὐτοὺς μέχρις αἰῶνος. 12 καὶ οὕτως 12
ἐχωρίσθη τοῖς πνεύμασιν τῶν ἐντυγχανόντων, οἵτινες ἐνφανίζουσιν περὶ τῆς ἀπωλείας, ὅταν φονευθῶσιν ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν ἁμαρτωλῶν. 13 καὶ οὕτως ἐκτίσθη τοῖς πνεύμασιν τῶν ἀνθρώπων, ὅσοι 13
οὐκ ἔσονται ὅσιοι ἀλλὰ ἁμαρτωλοί, ὅσοι ἀσεβεῖς, καὶ μετὰ τῶν ἀνόμων ἔσονται μέτοχοι. τὰ δὲ πνεύματα, ὅτι οἱ ἐνθάδε θλιβέντες ἔλαττον κολάζονται αὐτῶν, οὐ τιμωρηθήσονται ἐν ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, οὐδὲ μὴ μετεγερθῶσιν ἐντεῦθεν. 14 Τότε ηὐλόγησα τὸν κύριον 14
τῆς δόξης, καὶ εἶπα Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ τῆς δικαιοσύνης, κυριεύων τοῦ αἰῶνος.

1 Κἀκεῖθεν ἐφώδευσα εἰς ἄλλον τόπον πρὸς δυσμὰς τῶν περά- 1
των τῆς γῆς. 2 καὶ ἐθεασάμην πῦρ διατρέχον καὶ οὐκ ἀναπαύο- 2
μενον οὐδὲ ἐνλεῖπον τοῦ δρόμου, ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἅμα διαμένον. 3 καὶ ἠρώτησα λέγων Τί ἐστιν τὸ μὴ ἔχον ἀνάπαυσιν; 4 τότε ἀπεκρίθη 3 4
μοι Ῥαγουήλ, ὁ εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ὃς μετ' ἐμοῦ ἦν Οὗτος ὁ δρόμος τοῦ πυρὸς τὸ πρὸς δυσμὰς πῦρ τὸ ἐκδιῶκόν ἐστιν πάντας τοὺς φωστῆρας τοῦ οὐρανοῦ. 1 Καὶ ἔδειξέν μοι ὄρη πυρὸς 1
καιόμενα νυκτός. 2 καὶ ἐπέκεινα αὐτῶν ἐπορεύθην καὶ ἐθεασάμην 2
ἑπτὰ ὄρη, ἔνδοξα πάντα, ἑκάτερα τοῦ ἑκατέρου διαλλάσσοντα, ὧν οἱ λίθοι ἔντιμοι τῇ καλλονῇ, καὶ πάντα ἔντιμα καὶ ἔνδοξα καὶ εὐειδῆ, τρία ἐπ' ἀνατολὰς ἐστηριγμένα ἐν τῷ ἑνί, καὶ τρία ἐπὶ νότον ἐν τῷ ἑνί. καὶ φάραγγες βαθεῖαι καὶ τραχεῖαι, μία τῇ μιᾷ οὐκ ἐγγίζουσαι, 3 καὶ τῷ ὄρει ἕβδομον ὄρος ἀνὰ μέσον τούτων, καὶ ὑπερεῖχεν τῷ 3
ὕψει, ὅμοιον καθέδρᾳ θρόνου, καὶ περιεκύκλου δένδρα αὐτῷ εὐειδῆ. 4 καὶ ἦν ἐν αὐτοῖς δένδρον ὃ οὐδέποτε ὤσφρανμαι καὶ οὐδεὶς ἕτερος 4
αὐτῷ ηὐφράνθη, καὶ οὐδὲν ἕτερον ὅμοιον αὐτῷ· ὀσμὴν εἶχεν εὐωδεστέραν πάντων ἀρωμάτων, καὶ τὰ φύλλα αὐτοῦ καὶ τὸ ἄνθος καὶ τὸ δένδρον οὐ φθίνει εἰς τὸν αἰῶνα· οἱ δὲ περὶ τὸν καρπὸν ὡσεὶ βότρυες φοινίκων. 5 τότε εἶπον Ὡς καλὸν τὸ δένδρον τοῦτό 5
ἐστιν καὶ εὐῶδες, καὶ ὡραῖα τὰ φύλλα, καὶ τὰ ἄνθη αὐτοῦ ὡραῖα τῇ ὁράσει. 6 τότε ἀπεκρίθη μοι Μιχαήλ, εἷς τῶν ἁγίων ἀγγέλων 6
ὃς μετ' ἐμοῦ ἦν (καὶ αὐτὸς αὐτῶν ἡγεῖτο), 1 καὶ εἶπέν μοι Ἐνώχ, 1
τί ἐρωτᾷς καὶ τί ἐθαύμασας ἐν τῇ ὁσμῇ τοῦ δένδρου, καὶ διὰ τί θέλεις τὴν ἀλήθειαν μαθεῖν; 2 τότε ἀπεκρίθην αὐτῷ Περὶ πάντων 2
εἰδέναι θέλω, μάλιστα δὲ περὶ τοῦ δένδρου τούτου σφόδρα. 3 καὶ 3
ἀπεκρίθη λέγων Τοῦτο τὸ ὄρος τὸ ὑψηλόν, οὗ ἡ κορυφὴ ὁμοία

XXIV 2 om τρια επ (ante αναπ.) P 4 αυτω 1°] αυτων P | ευωδεστερον P XXV 2 απεκρειθη P

θρόνου θεοῦ, καθέδρα ἐστὶν οὗ καθίζει ὁ μέγας κύριος, ὁ ἅγιος τῆς P
δόξης, ὁ βασιλεὺς τοῦ αἰῶνος, ὅταν καταβῇ ἐπισκέψασθαι τὴν γῆν
4 ἐπ' ἀγαθῷ. 4καὶ τοῦτο τὸ δένδρον εὐωδίας, καὶ οὐδεμία σὰρξ ἐξ-
ουσίαν ἔχει ἅψασθαι αὐτοῦ μέχρι τῆς μεγάλης κρίσεως, ἐν ᾗ ἐκδί-
κησις πάντων καὶ τελείωσις μέχρις αἰῶνος· τότε δικαίοις καὶ ὁσίοις
5 δοθήσεται 5ὁ καρπὸς αὐτοῦ τοῖς ἐκλεκτοῖς εἰς ζωὴν εἰς βοράν, καὶ
μεταφυτευθήσεται ἐν τόπῳ ἁγίῳ παρὰ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ βασιλέως
6 τοῦ αἰῶνος. 6τότε εὐφρανθήσονται εὐφραινόμενοι καὶ χαρήσονται
καὶ εἰς τὸ ἅγιον εἰσελεύσονται· αἱ ὀσμαὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς ὀστέοις αὐ-
τῶν, καὶ ζωὴν πλείονα ζήσονται ἐπὶ γῆς ἣν ἔζησαν οἱ πατέρες
σου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν καὶ βάσανοι καὶ πληγαὶ καὶ μάστιγες
7 οὐχ ἅψονται αὐτῶν. 7Τότε ηὐλόγησα τὸν θεὸν τῆς δόξης,
τὸν βασιλέα τοῦ αἰῶνος, ὃς ἡτοίμασεν ἀνθρώποις τὰ τοιαῦτα δικαίοις,
καὶ αὐτὰ ἔκτισεν καὶ εἶπεν δοῦναι αὐτοῖς.

I 1 1Καὶ ἐκεῖθεν ἐφώδευσα εἰς τὸ μέσον τῆς γῆς, καὶ ἴδον τόπον
ηὐλογημένον, ἐν ᾧ δένδρα ἔχοντα παραφυάδας μενούσας καὶ βλα-
2 στούσας τοῦ δένδρου ἐκκοπέντος. 2κἀκεῖ τεθέαμαι ὄρος ἅγιον· ὑπο-
κάτω τοῦ ὄρους ὕδωρ ἐξ ἀνατολῶν, καὶ τὴν δύσιν εἶχεν πρὸς νότον.
3 3καὶ ἴδον πρὸς ἀνατολὰς ἄλλο ὄρος ὑψηλότερον τούτου, καὶ ἀνὰ
μέσον αὐτοῦ φάραγγα βαθεῖαν, οὐκ ἔχουσαν πλάτος, καὶ δι' αὐτῆς
4 ὕδωρ πορεύεται ὑποκάτω ὑπὸ τὸ ὄρος. 4καὶ πρὸς δυσμὰς τούτου
ἄλλο ὄρος ταπεινότερον αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔχον ὕψος, καὶ φάραγγα
βαθεῖαν καὶ ξηρὰν ἀνὰ μέσον αὐτῶν, καὶ ἄλλην φάραγγα βαθεῖαν
5 καὶ ξηρὰν ἐπ' ἄκρων τῶν τριῶν ὀρέων. 5καὶ πόσαι φάραγγές εἰσιν
βαθεῖαι ἐκ πέτρας στερεᾶς, καὶ δένδρον οὐκ ἐφυτεύετο ἐπ' αὐτάς.
I 6 1 6καὶ ἐθαύμασα περὶ τῆς φάραγγος, καὶ λίαν ἐθαύμασα. 1καὶ εἶπον
Διὰ τί ἡ γῆ αὕτη ἡ εὐλογημένη καὶ πᾶσα πλήρης δένδρων, αὐτὴ
2 δὲ ἡ φάραγξ κεκατηραμένη ἐστίν; 2γῆ κατάρατος τοῖς κεκαταρα-
μένοις ἐστὶν μέχρι αἰῶνος. ὧδε ἐπισυναχθήσονται πάντες οἱ κεκατη-
ραμένοι οἵτινες ἐροῦσίν τῷ στόματι αὐτῶν κατὰ Κυρίου φωνὴν
ἀπρεπῆ, καὶ περὶ τῆς δόξης αὐτοῦ σκληρὰ λαλήσουσιν. ὧδε ἐπι-
3 συναχθήσονται, καὶ ὧδε ἔσται τὸ οἰκητήριον. 3ἐπ' ἐσχάτοις αἰῶσιν,
ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς κρίσεως τῆς ἀληθινῆς ἐναντίον τῶν δικαίων
εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, ὧδε εὐλογήσουσιν οἱ εὐσεβεῖς τὸν κύριον
4 τῆς δόξης, τὸν βασιλέα τοῦ αἰῶνος· 4ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς κρίσεως
5 αὐτῶν εὐλογήσουσιν ἐν ἐλέει, ὡς ἐμέρισεν αὐτοῖς. 5Τότε
ηὐλόγησα τὸν κύριον τῆς δόξης, καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ ἐδήλωσα καὶ
ὕμνησα μεγαλοπρεπῶς.

XXV 4 εν] ει P 5 βασιλευς P 7 ηυλογησαν P
XXVI 6 φαραγγας P XXVII 2 οιτινες] τινες P 3 ευσεβεις
coniec Charles] ασεβεις P

P [1]Καὶ ἐκεῖθεν ἐπορεύθην εἰς τὸ μέσον Μανδοβαρά, καὶ ἴδον αὐτὸ 1
ἔρημον· καὶ αὐτὸ μόνον, [2]πλῆρες δένδρων· καὶ ἀπὸ τῶν σπερ- 2
μάτων ὕδωρ ἄνομβρον ἄνωθεν φερόμενον, [3]ὡς ὑδραγωγὸς δαψι- 3
λὴς ὡς πρὸς βορρᾶν ἐπὶ δυσμῶν πάντοθεν ἀνάγει ὕδωρ καὶ δρό-
σον. [1]Ἔτι ἐκεῖθεν ἐπορεύθην εἰς ἄλλον τόπον ἐν τῷ 1
Βαβδηρά, καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ὄρους τούτου ᾠχόμην, [2]καὶ ἴδον 2
κρίσεως δένδρα πνέοντα ἀρωμάτων, λιβάνων καὶ ζμύρνας, καὶ τὰ
δένδρα αὐτῶν ὅμοια καρύαις. [1]Καὶ ἐπέκεινα τούτων ᾠχόμην 1
πρὸς ἀνατολὰς μακράν, καὶ ἴδον τόπον ἄλλον μέγαν, φάραγγα
ὕδατος, [2]ἐν ᾧ καὶ δένδρον χρόα ἀρωμάτων ὁμοίων σχίνῳ, [3]καὶ 2 3
τὰ παρὰ τὰ χείλη τῶν φαράγγων τούτων ἴδον κιννάμωμον ἀρω-
μάτων· καὶ ἐπέκεινα τούτων ᾠχόμην πρὸς ἀνατολάς. [1]καὶ ἴδον 1
ἄλλα ὄρη καὶ ἐν αὐτοῖς ἄλση δένδρων, καὶ ἐκπορευόμενον ἐξ αὐτῶν
νέκταρ τὸ καλούμενον σαρρὰν καὶ χαλβάνη. [2]καὶ ἐπέκεινα τῶν 2
ὀρέων τούτων ἴδον ἄλλο ὄρος πρὸς ἀνατολὰς τῶν περάτων τῆς
γῆς, καὶ πάντα τὰ δένδρα πλήρη ἐξαυτῆς ἐν ὁμοιώματι ἀμυγδάλων,
[3]ὅταν τριβῶσιν· διὸ εὐωδέστερον ὑπὲρ πᾶν ἄρωμα. [1]εἰς βορρᾶν 1
πρὸς ἀνατολὰς τεθέαμαι ἑπτὰ ὄρη πλῆρη νάρδου χρηστοῦ καὶ σχίνου
καὶ κινναμώμου καὶ πιπέρεως.

[2]Καὶ ἐκεῖθεν ἐφόδευσα ἐπὶ τὰς ἀρχὰς πάντων τῶν ὀρέων τού- 2
των, μακρὰν ἀπέχων πρὸς ἀνατολὰς τῆς γῆς, καὶ διέβην ἐπάνω τῆς
ἐρυθρᾶς θαλασσης, καὶ ᾠχόμην ἐπ' ἄκρων, καὶ ἀπὸ τούτου διέβην
ἐπάνω τοῦ Ζωτιήλ. [3]καὶ ἦλθον πρὸς τὸν παράδεισον τῆς δικαιο- 3
σύνης, καὶ ἴδον μακρόθεν τῶν δένδρων τούτων δένδρα πλείονα
καὶ μεγάλα δύω μὲν ἐκεῖ, μεγάλα σφόδρα καλὰ καὶ ἔνδοξα καὶ
μεγαλοπρεπῆ, καὶ τὸ δένδρον τῆς φρονήσεως, οὗ ἐσθίουσιν ἅγιοι
τοῦ καρποῦ αὐτοῦ καὶ ἐπίστανται φρόνησιν μεγάλην. [4]ὅμοιον τὸ 4
δένδρον ἐκεῖνο στροβιλέᾳ τὸ ὕψος, τὰ δὲ φύλλα αὐτοῦ κερατίᾳ ὅμοια,
ὁ δὲ καρπὸς αὐτοῦ ὡσεὶ βότρυες ἀμπέλου ἱλαροὶ λίαν, ἡ δὲ ὀσμὴ
αὐτοῦ διέτρεχεν πόρρω ἀπὸ τοῦ δένδρου. [5]τότε εἶπον Ὡς καλὸν 5
τὸ δένδρον, καὶ ὡς ἐπίχαρι τῇ ὁράσει. [6]τότε ἀπεκρίθη Ῥαφαήλ, ὁ 6
ἅγιος ἄγγελος ὁ μετ' ἐμοῦ ὢν Τοῦτο τὸ δένδρον φρονήσεως, ἐξ οὗ
ἔφαγεν ὁ πατήρ σου.

* * * * * * *

V [42]Καὶ οἱ κύνες ἤρξαντο κατεσθίειν τὰ πρόβατα καὶ οἱ ὗες καὶ οἱ 42 I
ἀλώπεκες κατήσθιον αὐτά, μέχρι οὗ ἤγειρεν ὁ κύριος τῶν προβάτων

XXIX **2** ζμυρνα P XXXI ▮ αρωματων P XXXII **3** ελθων P
4 κερατι P LXXXIX **42** και οι κυνες] pr εκ του του Ενωχ βιβλιου
χρησις V

43 κριὸν ἕνα ἐκ τῶν προβάτων. 43καὶ ὁ κριὸς οὗτος ἤρξατο κερατίζειν V
καὶ ἐπιδιώκειν ἐν τοῖς κέρασιν, καὶ ἐνετίνασσεν εἰς τοὺς ἀλωπέκας,
καὶ μετ' αὐτοὺς εἰς τοὺς ὕας· καὶ ἀπώλεσεν ὕας πολλούς, καὶ μετ' αὐτοὺς
44 [ἐλυμήνα]το τοὺς κύνας. 44καὶ τὰ πρόβατα ὧν οἱ ὀφθαλμοὶ ἠνοίγησαν
ἐθεάσαντο τὸν κριὸν τὸν ἐν τοῖς προβάτοις, ἕως οὗ ἀφῆκεν τὴν ὁδὸν
45 αὐτοῦ καὶ ἤρξατο πορεύεσθαι ἀνοδίᾳ. 45καὶ ὁ κύριος τῶν προβάτων
ἀπέστειλεν τὸν ἄρνα τοῦτον ἐπὶ ἄρνα ἕτερον, τοῦ στῆσαι αὐτὸν εἰς
κριὸν ἐν ἀρχῇ τῶν προβάτων ἀντὶ τοῦ κριοῦ τοῦ ἀφέντος τὴν ὁδὸν
46 αὐτοῦ. 46καὶ ἐπορεύθη πρὸς αὐτὸν καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ σιγῇ κατὰ
μόνας, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν εἰς κριὸν καὶ εἰς ἄρχοντα καὶ εἰς ἡγούμενον
τῶν προβάτων· καὶ οἱ κύνες ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἔθλιβον τὰ πρόβατα.
47 47[καὶ] ὁ κριὸς ὁ πρῶτος τὸν κριὸν τὸν δεύτερον ἐπεδίωκεν, καὶ
ἔφυγεν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ· εἶτ' ἐθεώρουν τὸν κριὸν τὸν πρῶτον
48 ἕως οὗ ἔπεσεν ἔμπροσθεν τῶν κυνῶν. 48καὶ ὁ κριὸς ὁ δεύτερος
49 ἀναπηδήσας ἀφηγήσατο τῶν προβάτων. 49καὶ τὰ πρόβατα ηὐξήθησαν
καὶ ἐπληθύνθησαν· καὶ πάντες οἱ κύνες καὶ αἱ ἀλωπέκες ἔφυγον
ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν.

* * * * * * *

1 * * 1παρὰ δὲ τοῦ ὄρους ἐν ᾧ ὤμοσαν καὶ ἀνεθεμάτισαν πρὸς τὸν πλη- Sync
σίον αὐτῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἀποστῇ ἀπ' αὐτοῦ ψῦχος καὶ χιὼν
καὶ πάχνη, καὶ δρόσος οὐ μὴ καταβῇ εἰς αὐτό, εἰ μὴ εἰς κατάραν κατα-
2 βήσεται ἐπ' αὐτό, μέχρις ἡμέρας κρίσεως τῆς μεγάλης. 2ἐν τῷ καιρῷ
ἐκείνῳ κατακαυθήσεται καὶ ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται κατακαιόμενον
καὶ τηκόμενον ὡς κηρὸς ἀπὸ πυρός, οὕτως κατακαήσεται περὶ πάντων
3 τῶν ἔργων αὐτοῦ. 3καὶ νῦν ἐγὼ λέγω ὑμῖν υἱοῖς ἀνθρώπων Ὀργὴ
μεγάλη καθ' ὑμῶν, κατὰ τῶν υἱῶν ὑμῶν· καὶ οὐ παύσεται ἡ ὀργὴ αὕτη
4 ἀφ' ὑμῶν μέχρι καιροῦ σφαγῆς τῶν υἱῶν ὑμῶν. 4καὶ ἀπολοῦνται οἱ
ἀγαπητοὶ ὑμῶν καὶ ἀποθανοῦνται οἱ ἔντιμοι ὑμῶν ἀπὸ πάσης τῆς γῆς,
ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ νῦν οὐ μὴ ἔσονται πλείω
5 τῶν ἑκατὸν εἴκοσιν ἐτῶν. 5καὶ μὴ δόξητε ἔτι ζῆσαι ἐπὶ πλείονα ἔτη·
οὐ γὰρ ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς πᾶσα ὁδὸς ἐκφεύξεως ἀπὸ τοῦ νῦν, διὰ τὴν
ὀργὴν ἣν ὠργίσθη ὑμῖν ὁ βασιλεὺς πάντων τῶν αἰώνων· μὴ νομίσητε
ὅτι ἐκφεύξεσθε ταῦτα.

LXXXIX **44** ελυμηναν coniec Kirkpatrick] . . . το V **47** και ο κρ.] εξης δε τουτοις γεγραπται οτι ο κρ. V | εθεωρουν] + φησιν V

1 παρα δε τ. ορους] pr και αυθις Sync | παρα] περι Sync^{g} | επ αυτο] εις αυτο Sync^{g} **2** και ταπ.] om και Sync^{g} **5** εκφ. ταυτα] seq in Sync και ταυτα μεν εκ του πρωτου βιβλιου Ενωχ (βιβλου του Ε. Sync^{g}) περι των εγρηγορων κτλ.

λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς.

ΩΔΑΙ

Α′

I Ὠδὴ Μωυσέως ἐν τῇ Ἐξόδῳ. A

1 ΑΣΩΜΕΝ τῷ κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται·
ἵππον καὶ ἀναβάτην ἔρριψεν εἰς θάλασσαν.
2 [2]βοηθὸς καὶ σκεπαστὴς ἐγένετό μοι εἰς σωτηρίαν·
οὗτος θεός μου, καὶ δοξάσω αὐτόν,
θεὸς τοῦ πατρός μου, καὶ ὑψώσω αὐτόν.
3 [3]Κύριος συντρίβων πολέμους,
Κύριος ὄνομα αὐτῷ.
4 [4]ἅρματα Φαραὼ καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ ἔρριψεν εἰς θάλασσαν·
ἐπιλέκτους ἀναβάτας τριστάτας
κατεπόντισεν ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ,
5 [5]πόντῳ ἐκάλυψεν αὐτούς·
κατέδυσαν εἰς βυθὸν ὡσεὶ λίθος.
6 [6]ἡ δεξιά σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύι·
ἡ δεξιά σου χείρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθρούς.
7 [7]καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους·
ἀπέστειλας τὴν ὀργήν σου, καὶ κατέφαγεν αὐτοὺς ὡς
καλάμην.
8 [8]καὶ διὰ πνεύματος τοῦ θυμοῦ σου διέστη τὸ ὕδωρ·
ἐπάγη ὡσεὶ τεῖχος τὰ ὕδατα,
ἐπάγη τὰ κύματα ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης.
9 [9]εἶπεν ὁ ἐχθρός Διώξας καταλήμψομαι·

I deest tit in R **1** ερριψεν R: item 4 **2** εγενετο] εγενηθη R R | ουτος θεος μου] μου θεος R **5** εις] ως R[vid] | ωσει] ως R **7** τω πληθει] το πληθος R | της δοξης] om της spatio 2 vel 3 litt interiecto R | επεστειλας R | ως] ωσει R **8** ωσει] ως R **9** καταλημψ.]+ αυτους R

A μεριῶ σκῦλα, ἐμπλήσω ψυχήν μου,
ἀνελῶ τῇ μαχαίρῃ μου, κυριεύσει ἡ χείρ μου.
10 ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου, καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς θάλασσα· 10
ἔδυσαν ὡσεὶ μόλιβος ἐν ὕδατι σφοδρῷ.
11 τίς ὅμοιός σοι ἐν θεοῖς, Κύριε; τίς ὅμοιός σοι; 11
δεδοξασμένος ἐν ἁγίοις, θαυμαστὸς ἐν δόξαις, ποιῶν τέρατα.
12 ἐξέτεινας τὴν δεξιάν σου, 12
καὶ κατέπιεν αὐτοὺς ἡ γῆ.
13 ὡδήγησας τῇ δικαιοσύνῃ σου τὸν λαόν σου τοῦτον ὃν ἐλυτρώσω, 13
παρεκάλεσας τῇ ἰσχύι σου εἰς κατάλυμα ἅγιόν σου.
14 ἤκουσαν ἔθνη καὶ ἐφοβήθησαν· 14
ὠδῖνες ἔλαβον κατοικοῦντας Φυλιστιείμ.
15 τότε ἔσπευσαν ἡγεμόνες Ἐδὼμ καὶ ἄρχοντες Μωαβιτῶν· 15
ἔλαβεν αὐτοὺς τρόμος,
ἐτάκησαν πάντες οἱ κατοικοῦντες Χανάαν.
16 ἐπιπέσοι ἐπ᾽ αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος· 16
μεγέθει βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν·
ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου, Κύριε,
ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ λαός σου οὗτος ὃν ἐκτήσω.
17 εἰσαγαγὼν καταφύτευσον αὐτοὺς εἰς ὄρος κληρονομίας σου, 17
εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου ὃ κατειργάσω,
ἁγίασμα, κύριε, ὃ ἡτοίμασαν αἱ χεῖρές σου,
18 Κύριε, βασιλεύων τὸν αἰῶνα καὶ ἐπ᾽ αἰῶνα καὶ ἔτι. 18
19 ὅτι εἰσῆλθεν ἵππος Φαραὼ σὺν ἅρμασιν καὶ ἀναβάταις αὐτοῦ 19
εἰς θάλασσαν,
καὶ ἐπήγαγεν ἐπ᾽ αὐτοὺς Κύριος τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης·
οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπορεύθησαν διὰ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τῆς
θαλάσσης.

R **10** om και R | μολυβος R^{vid} **12** ξιαν pro δεξ. R **13** καταλιμμα R **14** εφοβηθησαν] ωργισθησαν R | κατοικουντας] οι κατοικουντες R | Φιλιστιμ R^{vid} **16** επιπεσαι R | αν 1°] ου R | παρελθοι (1°) R^{vid} | om σου Κυριε...ο λαος σου (sed spatio interiecto) R hab R^{lat} **17** κατειργασω] κατηρτισω R+Κυριε R **18** βασιλευων] pr ο R | τον αιωνα] pr εις R **19** om αυτου R | θαλασσαν]+ερυθραν R | θαλασσης 2°]+(**20**) λαβουσα δε η Μαρια| η προφητις η αδελφη Ααρων| το τυμπανον εν τη χειρι αυτης| και εισηλθοσαν πασαι αι γυναικες| οπισω αυτης μετα τυμπανων και χορων| (**21**) εξηρχεν δε αυτων Μαριαμ λεγουσα| ασωμεν τω κυριω ενδοξως γαρ| δεδοξασται ιππον και αναβατην εριψεν εις θαλασσαν R

Β′

II ᾨδὴ Μωυσέως ἐν τῷ Δευτερονομίῳ. A

1 [1]Πρόσεχε, οὐρανέ, καὶ λαλήσω·
καὶ ἀκουέτω γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου.
2 [2]προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου,
καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου·
ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ᾽ ἄγρωστιν,
καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον.
3 [3]ὅτι ὄνομα Κυρίου ἐκάλεσα·
δότε μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν.
4 [4]θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ,
καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ κρίσις·
θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία·
δίκαιος καὶ ὅσιος Κύριος.
5 [5]ἡμάρτοσαν, οὐκ αὐτῷ τέκνα, μωμητά·
γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη.
6 [6]ταῦτα Κυρίῳ ἀνταποδίδοτε οὕτω,
λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός;
οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ ἐκτήσατό σε,
καὶ ἐποίησέν σε καὶ ἔκτισέν σε;
7 [7]μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος,
σύνετε ἔτη γενεᾶς γενεῶν.
ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου, καὶ ἀναγγελεῖ σοι·
τοὺς πρεσβυτέρους σου, καὶ ἐροῦσίν σοι.
8 [8]ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη,
οὓς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ,
ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν
κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ.
9 [9]καὶ ἐγενήθη μερὶς Κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ,
σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ.
10 [10]αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ,
ἐν δίψῃ καύματος, ἐν ἀνύδρῳ·

II ωδη...Δευτερονομιω] αρχεται ωδη Δευτερονομιου R 1 γη] pr η R | R ρηματα] pr τα R ∎ το αποφθεγμα] om το R | ωσει 2°] ως R 4 αδικια] +εν αυτω R | Κυριος] pr ο R 6 ταυτα] αυτα R | ουτως R | om ουτος R 8 ους] ως R^{vid} | κατα] κατ R 10 διψει R

A ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν,
καὶ διεφύλαξεν αὐτὸν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.
11 ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, 11
καὶ ἐπὶ τοῖς νεοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησεν·
διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτούς,
καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ.
12 Κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς, 12
καὶ οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος.
13 ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς, 13
ἐψώμισεν αὐτοὺς γενήματα ἀγρῶν·
ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας,
καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέτρας·
14 βούτυρον βοῶν καὶ γάλα προβάτων 14
μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν,
υἱῶν ταύρων καὶ τράγων
μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ,
καὶ αἷμα σταφυλῆς ἔπιον οἶνον.
15 καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ καὶ ἐνεπλήσθη, 15
καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος,
ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη·
καὶ ἐνκατέλειπεν θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν,
καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ.
16 παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις, 16
ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν ἐξεπίκρανάν με·
17 ἔθυσαν δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ, 17
θεοῖς οἷς οὐκ ᾔδεισαν·
καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκασιν,
οὓς οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν.
18 θεὸν τὸν ποιήσαντά σε ἐνκατέλειπες, 18
καὶ ἐπελάθου θεοῦ τοῦ τρέφοντός σε.
19 εἶδεν Κύριος καὶ ἐζήλωσεν, 19
καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέρων·

R **10** διεφυλαξεν] εφυλαξεν R | κορην R **11** σκεπασει R | νεοσσοις] νοσσιοις R **14** om και 4° R **15** ελιπανθη...σωτηρος αυτου] επλατυνθη επαχυνθη| και απεστη απο θεου| σωτηρος αυτου και ενκατελιπεν θεον τον ποιησαντα αυτον R **16** επ αλλοτριοις] επι θεοις αλλ. R **17** om και 2° R **18** ποιησαντα] γεννησαντα R | ενκατελιπες R^{vid} **19** παρωξυνεν R | αυτου] αυτων R

20 [20]καὶ εἶπεν Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτῶν, A
καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς ἐπ᾽ ἐσχάτων.
ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη ἐστίν,
υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστιν πίστις ἐν αὐτοῖς.
21 [21]αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ᾽ οὐ θεῷ,
παρώργισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν·
κἀγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ᾽ οὐκ ἔθνει,
ἐπ᾽ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ αὐτούς.
22 [22]ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου,
καυθήσεται ἕως ᾅδου κάτω·
καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γενήματα αὐτῆς,
φλέξει θεμέλια ὀρέων.
23 [23]συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά,
καὶ τὰ βέλη μου συντελέσω εἰς αὐτούς.
24 [24]τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων,
καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος·
ὀδόντας θηρίων ἐξαποστελῶ εἰς αὐτούς,
μετὰ θυμοῦ συρόντων ἐπὶ γῆς.
25 [25]ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα,
καὶ ἐκ τῶν ταμείων φόβος·
νεανίσκος σὺν παρθένῳ,
θηλάζων μετὰ καθεστηκότος πρεσβυτέρου.
26 [26]εἶπα Διασπερῶ αὐτούς,
καταπαύσω δὴ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνημόσυνον αὐτῶν·
27 [27]εἰ μὴ δι᾽ ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσιν,
καὶ ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι·
μὴ εἴπωσιν Ἡ χεὶρ ἡμῶν ὑψηλὴ
καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίησεν ταῦτα πάντα.
28 [28]ὅτι ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστιν,
καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη.
29 [29]οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι ταῦτα·
καταδεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον.
30 [30]πῶς διώξεται εἷς χιλίους,
καὶ δύο μετακινήσουσιν μυριάδας,

20 εσχατων] εσχατου των ημερων R **21** θεω] θεοις R **22** κατω] R κατωτατου R | καταφαγεται] pr και R | γην] pr την R **23** εις 1°] επ R **24** λοιμω R^{vid} | αποστελλω R **26** παυσω R **27** μακροχρονιουσιν R | om και 1° R | μη 4°] + ποτε R **29** ταυτα c seqq coniunx R

A εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπέδετο αὐτούς,
καὶ ὁ κύριος παρέδωκεν αὐτούς;
31 οὐ γὰρ εἰσὶν οἱ θεοὶ αὐτῶν ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν· 31
οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.
32 ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, 32
καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόρρας·
ἡ σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς,
βότρυς πικρίας αὐτοῖς·
33 θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος αὐτῶν, 33
καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος.
34 οὐχὶ ταῦτα πάντα συνῆκται παρ' ἐμοί, 34
καὶ ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου;
35 ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, 35
ἐν καιρῷ ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν·
ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλίας αὐτῶν,
καὶ πάρεστιν ἕτοιμα ὑμῖν.
36 ὅτι κρινεῖ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, 36
καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται·
ἴδεν γὰρ αὐτοὺς παραλελυμένους
καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ καὶ παρειμένους.
37 καὶ εἶπεν Κύριος Ποῦ εἰσιν οἱ θεοὶ αὐτῶν, 37
ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς;
38 ὧν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν ἐσθίετε, 38
καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν·
ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν,
καὶ γενηθήτωσαν ὑμῖν σκεπασταί.
39 ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, 39
καὶ οὐκ ἔστιν θεὸς πλὴν ἐμοῦ·
ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω·
πατάξω, κἀγὼ ἰάσομαι·
καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐκ τῶν χειρῶν μου ἐξαιρούμενος.
40 ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, 40

R **30** ει] pr και R | απεδοτο R **31** οτι ουκ εστιν ο θεος ημων ως οι θεοι αυτων R **34** ουχι] ουκ ιδου R | om παντα R **36** παρακληθησεται R* (θη superscr R^1) | παραλελυμενους αυτους R | εκλελοιποντας (ut vid) R | απαγωγη R | παρειμενους] απαγομενους R^{vid} **38** om τον οινον R | αναστητωσαν]+νυν R **39** εστιν] εσται R | ο] ος AR | εκ των χειρων μου εξαιρ.] εξελειται εκ τ. χ. μου R **40** ουρανον]+ανω R | την χειρα] τας χειρας R

καὶ ὁμοῦμαι τῇ δεξιᾷ μου A
καὶ ἐρῶ Ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα·
41 41ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου,
καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ μου,
καὶ ἐκδικήσει, καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς,
καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει.
42 42μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος,
καὶ ἡ μάχαιρά μου καταφάγεται κρέα,
ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας,
ἀπὸ κεφαλῆς ἀρχόντων ἐθνῶν.
43 43εὐφράνθητε, οὐρανοί, ἅμα αὐτῷ,
καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄγγελοι θεοῦ·
εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ,
καὶ ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ·
ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐκδικεῖται,
καὶ ἐκδικήσει, καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς ἐχθροῖς·
καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει δίκην,
καὶ ἐκκαθαριεῖ Κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Γ'.

I Προσευχὴ Ἄννας μητρὸς Σαμουήλ.

1 1Ἐστερεώθη ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ,
ὑψώθη κέρας μου ἐν θεῷ μου·
ἐπλατύνθη ἐπ' ἐχθρούς μου τὸ στόμα μου,
ηὐφράνθην ἐν σωτηρίᾳ σου.
2 2ὅτι οὐκ ἔστιν ἅγιος ὡς Κύριος,
καὶ οὐκ ἔστιν δίκαιος ὡς ὁ θεὸς ἡμῶν,
οὐκ ἔστιν ἅγιος πλὴν σοῦ.
3 3μὴ καυχᾶσθε καὶ μὴ λαλεῖτε ὑψηλά,
μηδὲ ἐξελθάτω μεγαλορημοσύνη ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν·

40 ομνουμαι R | την δεξιαν μ. R 41 om και εκδικησει R | R ανταποδωσω R bis | εχθροις] + μου R | μισουσιν] + με R 42 φαγεται R | om εθνων R 43 αυτω 2°] αυτον R | οι αγγελοι] υιοι R | υιοι] οι αγγελοι R | εκδικαται R | om δικην 2° R | αυτου 3°] + (44) και εγραψεν Μωυσης την ωδην ταυτην| εν εκεινη τη ημερα και εδιδαξεν αυτην| τοις υιοις Ισραηλ εως εις τελος R III ([5'] T) om μητρος Σαμουηλ R 2 om και ουκ εστιν δικαιος ως ο θεος ημων R 3 μηδε] και μη R

A ὅτι θεὸς γνώσεων Κύριος,
καὶ θεὸς ἑτοιμάζων ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ.
4 τόξον δυνατῶν ἠσθένησεν, 4
καὶ ἀσθενοῦντες περιεζώσαντο δύναμιν.
5 πλήρεις ἄρτων ἠλαττώθησαν, 5
καὶ οἱ πεινῶντες παρῆκαν γῆν.
ὅτι στεῖρα ἔτεκεν ἑπτά,
καὶ ἡ πολλὴ ἐν τέκνοις ἠσθένησεν.
§ T 6 § Κύριος θανατοῖ καὶ ζωογονεῖ· 6
κατάγει εἰς ᾅδου καὶ ἀνάγει.
7 Κύριος πτωχίζει καὶ πλουτίζει, 7
ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ.
8 ἀνιστᾷ ἀπὸ γῆς πένητα, 8
καὶ ἀπὸ κοπρίας ἐγείρει πτωχόν·
τοῦ καθίσαι αὐτὸν μετὰ δυναστῶν λαοῦ,
καὶ θρόνον δόξης κατακληρονομῶν αὐτοῖς.
9 διδοὺς εὐχὴν τῷ εὐχομένῳ, 9
καὶ εὐλόγησεν ἔτη δικαίου.
ὅτι οὐκ ἐν ἰσχύι δυνατὸς ἀνήρ·
10 Κύριος ἀσθενῆ ποιήσει τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ· 10
Κύριος ἅγιος.
μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ,
καὶ μὴ καυχάσθω ὁ δυνατὸς ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ,
καὶ μὴ καυχάσθω ὁ πλούσιος ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ·
ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος,
συνίειν καὶ γινώσκειν τὸν κύριον,
καὶ ποιεῖν κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐν μέσῳ τῆς γῆς.
Κύριος ἀνέβη εἰς οὐρανούς, καὶ ἐβρόντησεν·
αὐτὸς κρινεῖ ἄκρα γῆς, δίκαιος ὤν.
καὶ δίδωσιν ἰσχὺν τοῖς βασιλεῦσιν ἡμῶν,
¶ AT καὶ ὑψώσει κέρας χριστοῦ αὐτοῦ. ¶

RT 5 πληρης R 8 bis scr μετα δυναστων R* (improb 1° R[1?]) | και θρονον] εν θρονω R 9 ανηρ] + εν τη ισχυι αυτου T 10 καυκαυχασθω (4°) R[vid] | συνιειν] pr εν τω T | αυτος] pr και R | om δικαιος ων R | om και 7° R | διδωσιν] δωσει T

Δ′ (α)

Ὠδὴ Ἡσαίου. R

1 [1]Ἄσω δὲ τῷ ἠγαπημένῳ ᾆσμα τοῦ ἀγαπητοῦ τῷ ἀμπελῶνί μου.
ἀμπελὼν ἐγένετο τῷ ἠγαπημένῳ ἐν κέρατι ἐν τόπῳ πίονι·
2 [2]καὶ φραγμὸν περιέθηκα, καὶ ἐφύτευσαν ἄμπελον ἐν σωρήκ.
καὶ ᾠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ προλήνιον ὤρυξα
ἐν αὐτῷ·
καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι σταφυλήν, ἐποίησεν δὲ ἀκάνθας.
3 [3]καὶ νῦν, ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα καὶ οἱ ἐνοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλήμ,
κρίνατε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ ἀμπελῶνός μου.
4 [4]τί ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου ἔτι, καὶ οὐκ ἐποίησα αὐτῷ;
διότι ἔμεινα ἵνα ποιήσῃ σταφυλήν, ἐποίησεν δὲ ἀκάνθας.
5 [5]νῦν δὲ ἀναγγελῶ ὑμῖν τί ποιήσω τῷ ἀμπελῶνί μου·
ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα,
καὶ καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς καταπάτημα.
6 [6]καὶ ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ οὐ μὴ τμηθῇ οὐδὲ μὴ σκαφῇ,
καὶ ἀναβήσεται εἰς αὐτὸν ὡσεὶ εἰς χέρσον ἄκανθα·
καὶ ταῖς νεφέλαις ἐντελοῦμαι τοῦ μὴ βρέξαι εἰς αὐτὸν ὑετόν.
7 [7]ὁ γὰρ ἀμπελὼν Κυρίου σαβαὼθ οἶκος Ἰσραήλ ἐστιν,
καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα νεόφυτον ἠγαπημένον·
καὶ ἔμεινα τοῦ ποιῆσαι κρίσιν,
ἐποίησεν δὲ ἀνομίαν καὶ οὐ δικαιοσύνην ἀλλὰ κραυγήν.
8 [8]καὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν,
καὶ ἀγρὸν πρὸς ἀγρὸν ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφελοῦνται,
μὴ οἰκήσετε μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς;
9 [9]ἠκούσθη γὰρ ταῦτα πάντα εἰς τὰ ὦτα Κυρίου σαβαώθ.¶ ¶ R

Δ′ (β)

A
§ Προσευχὴ Ἡσαίου. § A

9 [9]Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σέ, ὁ θεός,
διότι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς·
δικαιοσύνην μάθετε, οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.

IV^a [δ′] R 2 εφυτευσα R[1] 6 ακανθη R 8 επι της γης AR
paene evan in R IV^b δ′ A | Ησαιου] Εζεκιου A

A [10]πέπανται γὰρ ἡ ἀσεβής· οὐ μὴ μάθῃ δικαιοσύνην ἐπὶ τῆς γῆς, 10
ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσει·
ἀρθήτω ὁ ἀσεβής, ἵνα μὴ ἴδῃ τὴν δόξαν Κυρίου.
[11]Κύριε, ὑψηλός σου ὁ βραχίων καὶ οὐκ ᾔδεισαν, 11
γνόντες δὲ αἰσχυνθήτωσαν·
ζῆλος λήμψεται λαὸν ἀπαίδευτον,
καὶ νῦν πῦρ τοὺς ὑπεναντίους ἔδεται.
[12]Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, εἰρήνην δὸς ἡμῖν· 12
πάντα γὰρ ἀπέδωκας ἡμῖν.
[13]Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν, κτῆσαι ἡμᾶς· 13
Κύριε, ἐκτὸς σοῦ ἄλλον οὐκ οἴδαμεν,
τὸ ὄνομά σου ὀνομάζομεν.
[14]οἱ δὲ νεκροὶ ζωὴν οὐ μὴ ἴδωσιν, 14
οὐδὲ ἰατροὶ οὐ μὴ ἀναστήσουσιν·
διὰ τοῦτο ἐπήγαγες καὶ ἀπώλεσας, καὶ ᾖρας πᾶν ἄρσεν αὐτῶν.
[15]πρόσθες αὐτοῖς κακά, Κύριε, 15
πρόσθες κακὰ ἐπὶ τοῖς ἐνδόξοις τῆς γῆς.
[16]Κύριε, ἐν θλίψει ἐμνήσθην σου· 16
ἐν θλίψει μικρᾷ ἡ παιδία σου ἡμῖν.
[17]καὶ ὡς ἡ ὠδίνουσα ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν, 17
καὶ ἐπὶ τῇ ὠδῖνι αὐτῆς ἐκέκραξεν,
οὕτως ἐγενήθημεν τῷ ἀγαπητῷ σου.
[18]διὰ τὸν φόβον σου, Κύριε, ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν 18
καὶ ὠδινήσαμεν καὶ ἐτέκομεν·
πνεῦμα σωτηρίας σου ἐποιήσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς·
οὐ πεσούμεθα, ἀλλὰ πεσοῦνται οἱ ἐνοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς.
[19]ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνήμασιν, 19
καὶ εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ·
ἡ γὰρ δρόσος ἡ παρὰ σοῦ ἴαμα αὐτοῖς ἐστιν,
ἡ δὲ γῆ τῶν ἀσεβῶν πεσεῖται.
[20]βάδιζε, λαός μου, εἴσελθε εἰς τὰ ταμεῖά σου, 20
ἀπόκλεισον τὴν θύραν σου, ἀποκρύβηθι μικρὸν ὅσον ὅσον,
ἕως ἂν παρέλθῃ ἡ ὀργὴ Κυρίου.

18 om ου πεσουμεθα A* (hab A^a)

Ε′

[5]Προσευχὴ Ἰωνᾶ. § R A

3 [3]Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν θεόν μου,
καὶ εἰσήκουσέν μου ἐκ κοιλίας ᾅδου κραυγῆς μου·
ἤκουσας φωνῆς μου.
4 [4]ἀπέρριψάς με εἰς βάθη καρδίας θαλάσσης,
καὶ ποταμοί με ἐκύκλωσαν,
πάντες οἱ μετεωρισμοί σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ᾽ ἐμὲ
διῆλθον.
5 [5]κἀγὼ εἶπα Ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου·
ἆρα προσθήσω τοῦ ἐπιβλέψαι πρὸς ναὸν τὸν ἅγιόν σου;
6 [6]περιεχύθη μοι ὕδωρ ἕως ψυχῆς μου,
ἄβυσσος ἐκύκλωσέν με ἐσχάτη,
ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὀρέων·
7 [7]κατέβην εἰς γῆν, ἧς οἱ μοχλοὶ αὐτῆς κάτοχοι αἰώνιοι·
καὶ ἀναβήτω ἐκ φθορᾶς ἡ ζωή μου, Κύριε ὁ θεός μου.
8 [8]ἐν τῷ ἐκλείπειν τὴν ψυχήν μου ἀπ᾽ ἐμοῦ τοῦ κυρίου ἐμνήσθην,
καὶ ἔλθοι πρὸς σὲ ἡ προσευχή μου εἰς ναὸν ἅγιόν σου.
9 [9]φυλασσόμενοι μάταια καὶ ψευδῆ ἔλεος αὐτῶν ἐνκατέλιπον·
10 [10]ἐγὼ δὲ μετὰ φωνῆς αἰνέσεως καὶ ἐξομολογήσεως θύσω σοι,
ὅσα ηὐξάμην ἀποδώσω σοι εἰς σωτηρίαν μου τῷ κυρίῳ.

Ϝ′

1 ### Προσευχὴ Ἀμβακούμ.

2 [2]Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην·
κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην.
ἐν μέσῳ δύο ζῴων γνωσθήσῃ,
ἐν τῷ ἐγγίζειν τὰ ἔτη ἐπιγνωσθήσῃ·
ἐν τῷ παρεῖναι τὸν καιρὸν ἀναδειχθήσῃ,
ἐν τῷ ταραχθῆναι τὴν ψυχήν μου ἐν ὀργῇ ἐλέους μνησθήσῃ.
3 [3]ὁ θεὸς ἐκ Θεμὰν ἥξει,
καὶ ὁ ἅγιος ἐξ ὄρους Φαρὰν κατασκίου δασέως.

V **3** φωνης] την φωνην R **4** απεριψας R **5** τον αγιον] om τον R R **6** εκυκλωσεν] εκαλυψεν R | εδυ] εδυσεν R **8** om απ εμου R **10** σωτηριον R | τω κυριω] + αμην R VI προσευχη Αμβακουμ] αρχεται ωδη Αμβ. R **2** σου 2°] + ο θεος R | επιγνωσθησῃ] γνωσθηση R **3** δασεως] + διαψαλμα R

A ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ,
καὶ αἰνέσεως αὐτοῦ πλήρης ἡ γῆ.
4 καὶ φέγγος αὐτοῦ ὡς φῶς ἔσται, 4
τέρατα ἐν χερσὶν αὐτοῦ·
καὶ ἔθετο ἀγάπησιν κραταιὰν ἰσχύος αὐτοῦ.
5 πρὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται λόγος, καὶ ἐξελεύσεται· 5
ἐν πεδίλοις οἱ πόδες αὐτοῦ.
6 ἔστη, καὶ ἐσαλεύθη ἡ γῆ· 6
ἐπέβλεψεν, καὶ ἐτάκη ἔθνη καὶ διεθρύβη τὰ ὄρη βίᾳ,
ἐτάκησαν βουνοὶ αἰώνιοι πορίας αἰωνίους αὐτοῦ.
7 ἀντὶ κόπων εἶδον σκηνώματα Αἰθιόπων, 7
πτοηθήσονται καὶ αἱ σκηναὶ γῆς Μαδιάμ. διάψαλμα.
8 μὴ ἐν ποταμοῖς ὠργίσθης, Κύριε; 8
μὴ ἐν ποταμοῖς ὁ θυμός σου;
ἢ ἐν θαλάσσῃ τὸ ὁρμημά σου;
ὅτι ἐπιβήσῃ ἐπὶ τοὺς ἵππους σου,
καὶ ἡ ἱππασία σου σωτηρία.
9 ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον σου ἐπὶ τὰ σκῆπτρα, λέγει Κύριος· 9
ποταμῶν ῥαγήσεται γῆ·
10 ὄψονταί σε καὶ ὠδινήσουσιν λαοί. 10
σκορπίζων ὕδατα πορίας αὐτοῦ·
ἔδωκεν ἡ ἄβυσσος φωνὴν αὐτῆς·
ὕψος φαντασίας αὐτῆς ἐπήρθη.
11 ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἔστη ἐν τῇ τάξει αὐτῆς· 11
εἰς φῶς βολίδες σου πορεύσονται,
εἰς φέγγος ἀστραπῆς ὅπλων σου.
12 ἐν ἀπειλῇ σου ὀλιγώσεις γῆν, 12
καὶ ἐν θυμῷ κατάξεις ἔθνη.
13 ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ σου, τοῦ σῶσαι τοὺς χριστούς σου. 13
ἔβαλας εἰς κεφαλὰς ἀνόμων θάνατον·

R 3 αινεσεως] pr της R^{vid} 4 τερατα] κερ. R | αυτου 2°] + υπαρχει αυτω R 5 εν πεδιλοις] εις πεδια R | οι ποδες αυτου c seqq coniunx R 6 εστησαν R | ετακη] ετακησαν R | om και 3° R | διετριβη R^{fort} | αιωνιοι R* (ω superscr R^{1}) 7 αι σκηναι] σκηνωματα R | Μαδιαμ] Μαζιαν R^{vid} | om διαψαλμα R 8 om μη εν ποταμοις ο θυμος σου R | η ιππ.] om η R^{vid} 9 εντονων R^{vid} | τα σκηπτρα] + σου A* (ras σου A^{2}) om τα R | Κυριος] + διαψαλμα R | ποταμω A* (ν superscr A^{1}) ποταμου R^{vid} | γη] pr η R 10 οδυνησουσιν R^{vid} | om αυτου R | επηρθη c seqq coniunx A 11 βολιδες] pr αι R | εις 2°] και R | αστραπης] + σου ως R | οπλον R^{fort} 12 θυμω] τω θ. σου R 13 εβαλες R

ἐξήγειρας δεσμούς σου ἕως τραχήλου. A

14 [14]διέκοψας ἐν ἐκστάσει κεφαλὰς δυναστῶν,
σεισθήσονται ἐν αὐτῇ·
διανοίξουσιν χαλινοὺς αὐτῶν, ὡς ἔσθων πτωχὸς λάθρα.
15 [15]καὶ ἐπεβίβασας εἰς θάλασσαν τοὺς ἵππους σου
ταράσσοντας ὕδατα πολλά.
16 [16]ἐφυλαξάμην, καὶ ἐπτοήθη ἡ κοιλία μου
ἀπὸ φωνῆς προσευχῆς χειλέων μου,
καὶ εἰσῆλθεν τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου,
καὶ ὑποκάτωθέν μου ἐταράχθη ἡ ἕξις μου.
ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς μου,
τοῦ ἀναβῆναί με εἰς λαὸν παροικίας μου.
17 [17]διότι συκῆ οὐ καρποφορήσει,
καὶ οὐκ ἔσται γενήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις·
ψεύσεται ἔργον ἐλαίας,
καὶ τὰ πεδία οὐ ποιήσει βρῶσιν·
ἐξέλειπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα,
καὶ οὐχ ὑπάρχουσιν βόες ἐπὶ φάτναις ἐξιλάσεως αὐτῶν·
18 [18]ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι,
χαρήσομαι ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου.
19 [19]Κύριος ὁ θεός μου δύναμίς μου,
καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν·
ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾷ με,
τοῦ νικῆσαι ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ.¶ ¶ R

Ζ′

I [§]Προσευχὴ Ἐζεκίου. § T

10 [20]Ἐγὼ εἶπα Ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου
πορεύσομαι ἐν πύλαις ᾅδου·
καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα.
11 [21]εἶπα Οὐκέτι οὐ μὴ ἴδω τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς·
οὐ μὴ ἴδω ἄνθρωπον μετὰ κατοικούντων.

13 om σου 3° R | τραχηλου] + διαψαλμα R **14** εσθιων R **15** om και RT R | τους ιππ.] om τους R **16** εξις] ισχυς R | om μου 5° R **17** τοις αμπ. A | βρωσιν] καρπον R | εξελιπον R **18** επι 1°] εν R **19** Κυριος] κε A^{vid}R | και ταξει] καταστησει R | επεβιβα R | ωδη] οδω R | αυτου] + αμην R
VII (η′ T) Εζεκιου] + του βασιλεως T **10** ειπα] ειπον T | πορευσομαι T
11 ειπα] ειπον T | της γ.] γης ζωντων T | ου μη 2°] pr ουκετι T | ανθρ.] + ετι T

A [12]ἐξέλειπον ἐκ τῆς συγγενείας μου, 12
κατέλειπον τὸ λοιπὸν τῆς ζωῆς μου·
ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ
ὥσπερ ἀ καταλύων σκηνὴν πήξας·
τὸ πνεῦμά μου παρ' ἐμοὶ ἐγένετο
ὡς ἱστός, ἐρίθου ἐγγιζούσης ἐκτεμεῖν.
[13]ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ παρεδόθην ἕως πρωὶ ὡς λέοντι· 13
οὕτως συνέτριψεν πάντα τὰ ὀστᾶ μου·
ἀπὸ γὰρ τῆς ἡμέρας ἕως τῆς νυκτὸς παρεδόθην.
[14]ὡς χελιδών, οὕτω φωνήσω, 14
καὶ ὡς περιστερά, οὕτω μελετήσω.
ἐξέλειπον γὰρ οἱ ὀφθαλμοί μου τοῦ βλέπειν
εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν κύριον,
ὃς ἐξείλατό με καὶ ἀφείλατό μου τὴν ὀδύνην τῆς ψυχῆς.
[16]κύριε, καὶ περὶ αὐτῆς γὰρ ἀνηγγέλη σοι· 16
καὶ ἐξήγειράς μου τὴν πνοήν, καὶ παρακληθεὶς ἔζησα.
[17]εἵλου γάρ μου τὴν ψυχὴν ἵνα μὴ ἀπόληται, 17
καὶ ἀπέρριψας ὀπίσω μου πάσας τὰς ἁμαρτίας μου.
[18]οὐ γὰρ οἱ ἐν ᾅδου αἰνέσουσίν σε, 18
οὐδὲ οἱ ἀποθανόντες εὐλογήσουσίν σε,
οὐδὲ ἐλπιοῦσιν οἱ ἐν ᾅδου τὴν ἐλεημοσύνην σου.
[19]οἱ ζῶντες εὐλογήσουσίν σε ὃν τρόπον κἀγώ· 19
ἀπὸ γὰρ τῆς σήμερον παιδία ποιήσω,
ἃ ἀναγγελεῖ τὴν δικαιοσύνην σου, Κύριε τῆς σωτηρίας μου·
[20]καὶ οὐ παύσομαι εὐλογῶν σε μετὰ ψαλτηρίου 20
πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου κατέναντι τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ.¶

Η'

Προσευχὴ Μανασσή.

[1]Κύριε παντοκράτωρ ἐπουράνιε, 1
ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
τοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ,
καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν τοῦ δικαίου·

T 12 συγγενιας T 14 ουτως bis T | μου οι οφθ. T | βλεπειν]+με T 16 om και 1° T 17 απεριψας T 18 αποθανουνταις (sic) A* -νονταις A² (ras υ) 19 αναγγελουσιν T 20 του θεου] κυ του θυ μου T VIII (θ' T) Μανασση T+νιου Εζεκιου T 1 om επουρανιε T | om ο T

2 [2]ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ A
αὐτῶν,
3 [3]ὁ πεδήσας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ τοῦ προστάγματός σου,
ὁ κλείσας τὴν ἄβυσσον καὶ σφραγισάμενος τῷ φοβερῷ καὶ
ἐνδόξῳ ὀνόματί σου,
4 [4]ὃν πάντα φρίττει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου δυνάμεώς σου·
5 [5]ὅτι ἄστεκτος ἡ μεγαλοπρεπία τῆς δόξης σου,
καὶ ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς ἀπειλῆς σου·
6 [6]ἀμέτρητόν τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελίας
σου·
7 [7]ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὕψιστος,
εὔσπλαγχνος, μακρόθυμος, καὶ πολυέλεος,
καὶ μετανοῶν ἐπὶ κακίαις ἀνθρώπων.
8 [8]σὺ οὖν, Κύριε ὁ θεὸς τῶν δικαίων,
οὐκ ἔθου μετάνοιαν δικαίοις,
τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῖς οὐχ ἡμαρτηκόσιν σοι,
ἀλλ' ἔθου μετάνοιαν ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ.
9 [9]διότι ὑπὲρ ἀριθμὸν ψάμμου θαλάσσης·
ὅτι ἐπλήθυναν αἱ ἀνομίαι μου,
καὶ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἀτενίσαι καὶ ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ
ἀπὸ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου·
10 [10]κατακαμπτόμενος πολλῷ δεσμῷ σιδήρου,
εἰς τὸ ἀνανεῦσαί με ὑπὲρ ἁμαρτιῶν μου, καὶ οὐκ ἔστιν μοι
ἄνεσις·
διότι παρώργισα τὸν θυμόν σου,
καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα,
στήσας βδελύγματα καὶ πληθύνας προσοχθίσματα.
11 [11]καὶ νῦν κλίνω γόνυ καρδίας, δεόμενος τῆς παρὰ σοῦ χρηστό-
τητος·
12 [12]ἡμάρτηκα, Κύριε, ἡμάρτηκα,
καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ γινώσκω·
13 [13]αἰτοῦμαι δεόμενός σου,
ἄνες μοι, Κύριε, ἄνες μοι,

3 ο κλεισας] και κλ. T | [σφραγισ.] + αυτην T **4** φρισσει T **6** ελεον A T **7** οτι συ] συ γαρ T | om και 2° T **8** των δικ.] pr ο T | εμοι] pr επ T **9** om οτι T | μου 1°] + κε επληθυναν T **10** σιδηρω T | ανανευσαι] pr μη T | om με T | υπερ αμαρτιων] την κεφαλην T | ανεσις μοι T | στησας... προσοχθ.] μη ποιησας το θελημα σου και μη φυλαξας τα προσταγματα σου T **11** καρδιας] + μου T **13** αιτουμαι] pr αλλ T

A μὴ συναπολέσῃς με ταῖς ἀνομίαις μου,
μηδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνίσας τηρήσῃς τὰ κακά μοι,
μηδὲ καταδικάσῃς με ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς·
ὅτι σὺ εἶ, Κύριε, ὁ θεὸς τῶν μετανοούντων,
[14]καὶ ἐν ἐμοὶ δείξῃς τὴν ἀγαθωσύνην σου· 14
ὅτι ἀνάξιον ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου,
[15]καὶ αἰνέσω σε διὰ παντὸς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ζωῆς μου. 15
ὅτι σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν,
καὶ σοῦ ἐστιν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

Θ′

Προσευχὴ Ἀζαρίου.

[26]Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, 26
καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας.
[27]ὅτι δίκαιος εἶ ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησας ἡμῖν, 27
καὶ πάντα τὰ ἔργα σου ἀληθινά, καὶ εὐθεῖαι αἱ ὁδοί σου,
καὶ πᾶσαι αἱ κρίσεις σου ἀληθεῖς·
[28]καὶ κρίματα ἀληθείας ἐποίησας 28
κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν,
καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν τῶν πατέρων ἡμῶν Ἰερουσαλήμ·
ὅτι ἐν ἀληθείᾳ καὶ κρίσει ἐπήγαγες ταῦτα πάντα διὰ τὰς
ἁμαρτίας ἡμῶν.
[29]ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστάντες ἀπὸ σοῦ, 29
καὶ ἐξημάρτομεν ἐν πᾶσιν·
[30]καὶ τῶν ἐντολῶν σου οὐκ ἠκούσαμεν, 30
οὐδὲ συνετηρήσαμεν οὐδὲ ἐποιήσαμεν
καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται.
[31]καὶ πάντα ὅσα ἐπήγαγες ἡμῖν, καὶ πάντα ὅσα ἐποίησας ἡμῖν, 31
ἐν ἀληθινῇ κρίσει ἐποίησας·
[32]καὶ παρέδωκας ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν ἀνόμων ἐχθίστων 32
ἀποστατῶν,
καὶ βασιλεῖ ἀδίκῳ καὶ πονηροτάτῳ παρὰ πᾶσαν τὴν γῆν.
[33]καὶ νῦν οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνοῖξαι τὸ στόμα· 33

T **13** μη] pr και T | τηρησις A | Κυριε ο] θεος T **14** την αγαθ.] pr πασαν T IX (ι′ T) προσευχη Αζαριου] υμνος των τριων παιδων T **27** κρισις A **28** οσα εποιησας] α επηγαγες T | των πατερων] pr την T **29** αποστας τες] αποστηναι T **31** επηγαγες] εποιησας T | εποιησας 1°] επηγαγες T

αἰσχύνη καὶ ὄνειδος ἐγενήθη τοῖς δούλοις σου καὶ τοῖς σεβο- A
μένοις σε.
34 [34]μὴ παραδῷς ἡμᾶς εἰς τέλος διὰ τὸ ὄνομά σου,
καὶ μὴ διασκεδάσῃς τὴν διαθήκην σου,
35 [35]καὶ μὴ ἀποστήσῃς τὸ ἔλεός σου ἀφ' ἡμῶν,
δι' Ἀβραὰμ τὸν ἠγαπημένον ὑπὸ σοῦ,
καὶ διὰ Ἰσαὰκ τὸν δοῦλόν σου
καὶ Ἰσραὴλ τὸν ἅγιόν σου,
36 [36]οἷς ἐλάλησας πρὸς αὐτοὺς λέγων
πληθῦναι τὸ σπέρμα αὐτῶν ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ὡς τὴν ἄμμον τὴν παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης.¶ ¶ T
37 [37]ὅτι, δέσποτα, ἐσμικρύνθημεν παρὰ πάντα τὰ ἔθνη,
καί ἐσμεν ταπεινοὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ σήμερον διὰ τὰς ἁμαρ-
τίας ἡμῶν·
38 [38]καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ ἄρχων καὶ προφήτης καὶ
ἡγούμενος,
οὐδὲ ὁλοκαύτωσις οὐδὲ θυσία,
οὐδὲ προσφορὰ οὐδὲ θυμίαμα,
οὐ τόπος τοῦ καρπῶσαι ἐνώπιόν σου καὶ εὑρεῖν ἔλεος.
39 [39]ἀλλ' ἐν ψυχῇ συντετριμμένῃ καὶ πνεύματι ταπεινώσεως προσ-
δεχθείημεν.
40 [40]ὡς ἐν ὁλοκαυτώμασιν κριῶν καὶ ταύρων,
καὶ ὡς ἐν μυριάσιν ἀρνῶν πιόνων,
οὕτως γενέσθω ἡ θυσία ἡμῶν ἐνώπιόν σου σήμερον,
καὶ ἐκτελέσαι ὄπισθέν σου·
ὅτι οὐκ ἔστιν αἰσχύνη τοῖς πεποιθόσιν ἐπὶ σοί.
41 [41]καὶ νῦν ἐξακολουθοῦμεν ἐν ὅλῃ καρδίᾳ καὶ φοβούμεθά σε,
καὶ ζητοῦμεν τὸ πρόσωπόν σου·
42 [42]μὴ καταισχύνῃς ἡμᾶς,
ἀλλὰ ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιεικίαν σου,
καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέου σου·
43 [43]§καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς κατὰ τὰ θαυμάσιά σου, § T
καὶ δὸς δόξαν τῷ ὀνόματί σου, Κύριε.
44 [44]καὶ ἐντραπείησαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου
κακά·
καταισχυνθείησαν ἀπὸ πάσης δυνάμεως καὶ δυναστείας,

34 μη 1°] + δη T **35** δι] δια T **37—42** desunt in T deperdito folio T
44 καταισχυνθ.] pr και T | om δυναμεως και T | δυναστιας T

A καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη·
45 καὶ γνώτωσαν ὅτι σὺ εἶ Κύριος ὁ θεὸς μόνος, 45
καὶ ἔνδοξος ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Ι΄

§ R 1 Ὕμνος τῶν πατέρων ἡμῶν.

52 Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, 52
καὶ αἰνετὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας·
καὶ εὐλογητὸν τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου τὸ ἅγιόν σου,
καὶ ὑπεραινετὸν καὶ ὑπερυψούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας.
53 εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας δόξης σου, 53
καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.
54 εὐλογημένος εἶ ὁ βλέπων ἀβύσσους, καθήμενος ἐπὶ τῶν 54
χερουβείν,
καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.
55 εὐλογημένος εἶ ἐπὶ θρόνου τῆς βασιλείας σου, 55
καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας.
56 εὐλογημένος εἶ ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ, 56
καὶ ὑπερυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας.
57 εὐλογεῖτε, πάντα τὰ ἔργα Κυρίου, τὸν κύριον· 57
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
59 εὐλογεῖτε, οὐρανοί, τὸν κύριον· 59
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
58 εὐλογεῖτε, ἄγγελοι Κυρίου, τὸν κύριον· 58
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
60 εὐλογεῖτε, ὕδατα πάντα τὰ ἐπάνω τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον· 60
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

RT **45** om *και* 1° T X ([*η'*] R *ια'* T) *υ. των πατερων ημων*] *υ. των τριων παιδων* T deest tit in R^{gr} sed pr Dan iii 51 (Th) *τοτε οι τρεις ως εξ ενος στοματος υμνουν και εδοξαζον και ευλογουν* (? *πυλ.*) *τον θεον εν τη καμινω λεγοντες* R **52** *ευλογητον*] *ευλογημενον* RT | om *σου* 2° RT | om *και υπεραινετον* R **53** om *ει* R | *υπερυμνητος*] *υπεραινετος* R *υμνητος* T | *υπερενδοξος*] *ενδοξαζομενος* R **54** om *ει* R | *βλεπων*] *επιβλεπων* R | *των χερουβειν*] *χερουβιν* RT | *υπερυμνητος*] *υπεραινετος* RT **55** ante **54** pos T **55** om *ει* R | om *σου* R | *υπερυμνητος*] *αινετος* R **56** om *ει* R | *υπερυμνητος*] *υπεραινετος* R *αινετος* T | *υπερενδοξος*] *υπερυψουμενος* R *δεδοξασμενος* T **57** pr *ιβ'* c tit *υμνος των τριων παιδων* a IX 1 repetito T | *υμνειτε...αιωνας*] *υμνιτε* tantummodo hic et alicubi T **58** om R: 58, 59 suum ordinem servant in T **60** *επανω*] *υπερανω* R | *των ουρανων* RT

61 [61]εὐλογεῖτε, πᾶσαι αἱ δυνάμεις Κυρίου, τὸν κύριον· Α
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

62 [62]εὐλογεῖτε, ἥλιος καὶ σελήνη, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

63 [63]εὐλογεῖτε, ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

64 [64]εὐλογεῖτε, πᾶς ὄμβρος καὶ δρόσος, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

65 [65]εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πνεύματα, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

66 [66]εὐλογεῖτε, πῦρ καὶ καῦμα, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

67 [67]εὐλογεῖτε, ψῦχος καὶ καύσων, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

68 [68]εὐλογεῖτε, δρόσοι καὶ νιφετοί, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

71 [71]εὐλογεῖτε, νύκτες καὶ ἡμέραι, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

72 [72]εὐλογεῖτε, φῶς καὶ σκότος, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

69 [69]εὐλογεῖτε, πάγος καὶ ψῦχος, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

70 [70]εὐλογεῖτε, πάχναι καὶ χιόνες, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

73 [73]εὐλογεῖτε, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

74 [74]εὐλογείτω ἡ γῆ τὸν κύριον·
ὑμνείτω καὶ ὑπερυψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

75 [75]εὐλογεῖτε, ὄρη καὶ βουνοί, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

76 [76]εὐλογεῖτε, πάντα τὰ φυόμενα ἐν τῇ γῇ, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

77 [77]εὐλογεῖτε, αἱ πηγαί, τὸν κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

64 *τον κυριον*] om *τον* R **65** *τα πνευματα*] om *τα* R **67, 68** om RT R: 68—73 suum ordinem servant in T **69** *παγος κ. ψυχος*] *ψυχος κ. καυμα* R *παγοι κ. ψ.* T **74** *ευλογιω* R*vid (*τ* superscr R1) | *υπερυψουτε* R **77** *υπερυψουτω* R: item 80, 81, 84 (ut vid), 85

A 78 εὐλογεῖτε, θάλασσαι καὶ ποταμοί, τὸν κύριον· 78
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
79 εὐλογεῖτε, κήτη καὶ πάντα τὰ κινούμενα ἐν τοῖς ὕδασιν, τὸν 79
κύριον·
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
80 εὐλογεῖτε, πάντα τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὸν κύριον· 80
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
81 εὐλογεῖτε, τὰ θηρία καὶ πάντα τὰ κτήνη, τὸν κύριον· 81
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
82 εὐλογεῖτε, υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, τὸν κύριον· 82
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
83 εὐλογείτω Ἰσραὴλ τὸν κύριον· 83
ὑμνείτω καὶ ὑπερυψούτω αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
84 εὐλογεῖτε, ἱερεῖς Κυρίου, τὸν κύριον· 84
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
85 εὐλογεῖτε, δοῦλοι Κυρίου, τὸν κύριον· 85
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
86 εὐλογεῖτε, πνεύματα καὶ ψυχαὶ δικαίων, τὸν κύριον· 86
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
87 εὐλογεῖτε, ὅσιοι καὶ ταπεινοὶ καρδίᾳ, τὸν κύριον· 87
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.
88 εὐλογεῖτε, Ἀνανία, Ἀζαρία, Μισαήλ, τὸν κύριον· 88
ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας.

RT 78 ante 77 pos R 81 παντα τα θηρια κ. τα κτηνη R 83 ευλογειτε R 86 τον κυριον] om τον R 87 καρδια] την καρδιαν R τη καρδια T 88 Ανανιας R | Αζαριας R | Μισαηλ] pr και R | add in fine ευλογουμεν πατερα| και υιον και αγιον πνευμα| υμνουμεν| και υπερυψουμεν| αυτον εις τους αιωνας| (88) οτι εξειλατο (?εξιλ.) ημας εξ αδου| και εσωσεν ημας εκ χειρος θανατου| και ερυσατο ημας εκ μεσης| καιομενης (?κεομ.) φλογος| και εκ μεσου πυρος ελυτρωσατο ημας| (89) εξομολογεισθε τω κυριω| οτι αγαθος| οτι εις τον αιωνα| το ελεος αυτου| (90) ευλογειτε παντες| σεβομενοι θεον των θεων| τον κυριον υμνειτε| και εξομολογεισθε οτι| εις τον αιωνα το ελεος αυτου R (seq latine Dan iii 91—93: graeca hodie saltem desunt) add in fin (88) οτι ερυσατο ημας εξ αδου| και εσωσεν ημας εκ χειρος θανατου| και ερυσατο ημας εκ μεσου καιομενης φλογος| και εκ μεσου πυρος| ερυσατο ημας| (89) εξομολογισθε τω κ̄ω̄ οτι χ̄ς| οτι εις τον αιωνα το ελεος αυτου| (90) ευλογειτε παντες οι σεβομενοι κ̄ν̄ τον θ̄ν̄ των θεων| υμνιτε και εξομολογεισθε| οτι εις παντας τους αιωνας το ελεος αυτου: T

ΙΑ′

Προσευχὴ Μαρίας τῆς θεοτόκου. A

46 [46]Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον,
47 [47]καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου.
48 [48]ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ·
ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί.
49 [49]ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός·
καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
50 [50]καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν
τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
51 [51]ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ·
διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν.
52 [52]καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων,
καὶ ὕψωσεν ταπεινούς.
53 [53]πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν,
καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς.
54 [54]ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
μνησθῆναι ἐλέους,
55 [55]καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως αἰῶνος.¶ ¶ R

ΙΒ′

Προσευχὴ Συμεών.

29 [29]Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα,
κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ·
30 [30]ὅτι ἴδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,
31 [31]ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,
32 [32]φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν,
καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

XI (ξ′ [R] T) προσευχη Μαριας της θεοτοκου] om της θεοτοκου R ευχη RT M. εκ του ευαγγελιου T 47 αγαλλιασεν R* (ηγαλλ. R^{a}) 49 μεγαλεια A^{1} (superscr ει) RT (-λια) 50 απο γενεας εις γενεαν] εις γενεαν και γενεαν RT 51 διανοιας R 52 om και R 54 ελεους] +αυτου R 55 αιωνος]+αμην R XII (ιδ′ T) προσευχη Συμεων] ευχη Συμεωνος εκ του ευαγγελιου T

ΙΓ'

A Προσευχὴ Ζαχαρίου. X

68 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, 68 L
ὅτι ἐπεσκέψατο, καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, 6
69 καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν 69
ἐν τῷ οἴκῳ Δανεὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ·
70 καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προ- 70
φητῶν αὐτοῦ,
71 σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μι- 71
σούντων ἡμᾶς·
72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, 72
καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,
73 ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, 73
τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυ-
σθέντας
λατρεύειν αὐτῷ 75 ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ 75
ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας ἡμῶν.
76 καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου κληθήσῃ· 76
προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς
αὐτοῦ,
77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, 77
ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν ἡμῶν
78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν, 78
ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,
79 ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, 79
τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.

ΙΔ'

Ὕμνος ἐωθινός. X

1 Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ,
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.
αἰνοῦμέν σε,

T XIII (ιγ' T) προσευχη Ζαχαριου] ωδη Ζ. εκ του ευαγγελιου T 76 om
δε T XIV sine numero in T: tit sicut in A

εὐλογοῦμέν σε, A
προσκυνοῦμέν σε,
δοξολογοῦμέν σε,
εὐχαριστοῦμέν σοι,
διὰ τὴν μεγάλην σου δόξαν,
Κύριε βασιλεῦ
ἐπουράνιε,
θεὲ πατὴρ παντοκράτωρ·
Κύριε υἱὲ μονογενὴ
Ἰησοῦ Χριστέ,
καὶ ἅγιον πνεῦμα.
Κύριε ὁ θεός,
ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ,
ὁ υἱὸς τοῦ πατρός,
ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου,
ἐλέησον ἡμᾶς·
ὁ αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς·
πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν·
ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρός,
ἐλέησον ἡμᾶς.
ὅτι σὺ εἶ μόνος ἅγιος,
σὺ εἶ μόνος κύριος,
Ἰησοῦς Χριστός,
εἰς δόξαν θεοῦ πατρός. ἀμήν.
καθ' ἑκάστην ἡμέραν εὐλογήσω σε,
καὶ αἰνέσω τὸ ὄνομά σου εἰς τὸν αἰῶνα,
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
καταξίωσον, Κύριε, καὶ τὴν ἡμέραν ταύτην
ἀναμαρτήτους φυλαχθῆναι ἡμᾶς.
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν,
καὶ αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας.
ἀμήν.
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν¶ με τὰ δικαιώματά σου· ¶ T
εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου·

6 σε] σοι T **10—11** • κε̄ βασιλευ • επουρανιε • T **12** πατηρ] T πε̄ρ T **13** υε̄ (sic) A ϋϊε T **21—23** του κοσμου...εν δεξια του evan in T (exc α in καθημ. ut vid) **26** ante κς̄ vid abstersisse δι T? **36** δίδαξον] διδ... T

A εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, δίδαξόν με τὰ δικαιώματά σου.
Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ.
ἐγὼ εἶπα Κύριε, ἐλέησόν με,
ἴασαι τὴν ψυχήν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι.
Κύριε, πρὸς σὲ κατέφυγα·
δίδαξόν με τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου, ὅτι σὺ εἶ ὁ θεός μου.
ὅτι παρὰ σοὶ πηγὴ ζωῆς,
ἐν τῷ φωτί σου ὀψόμεθα φῶς·
παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσίν σε.

Subscr ωδαι ιδ' A

APPENDIX

ἵνα μή τι ἀπόληται

APPENDIX

ΩΣΗΕ

I 6 *θυγατεραν* B* (*-ρα* B^{ab}) **II** 12 *πετηνα* Q ‖ 18 *κατοικειω* B* (*-κιω* B^{b}) ‖ 19 *οικτιρμοις* A^{vid} *οικτηρμοις* Q* (*οικτιρμ.* Q^{a}) **III** 1 *μοιχαλην* Q **IV** 2 *μισσγουσιν* Q^{vid} ‖ 3 *εκλιψουσιν* B* (*εκλειψ.* B^{a}) A ‖ 4 *δικαζητε* B ‖ 7 *ατειμιαν* B* (*ατιμ.* B^{b}) ‖ 14 *συνειων* B* (*-νιων* B^{b}) ‖ 15 *εισπορευεσθαι* AQ* (*-θε* Q^{a}) | *αναβαινεται* Q* (*-τε* Q^{a}) **V** 1 *προσεχεται* Q | *σκοπεια* A ‖ 5 *αδικειαις* A ‖ 7 *ερυσειβη* B* (*-σιβη* B^{b}) *ερισυβη* A ‖ 8 *σαλπιγγει* A ‖ 9 *εδιξα* B* (*εδειξα* B^{ab}) ‖ 14 *εξερουμενος* A **VI** 1 *θλειψει* B | *ιασαιτε* B* (*ιασεται* B^{b}) ‖ 10 *φρεικωδη* B* (*φρικ.* B^{b}) ‖ 11 *εχμαλωσιαν* B* (*αιχμ.* B^{ab}) **VII** 1 *αδικεια* A | *κακεια* B* (*-κια* B^{b}) ‖ 3 *κακειαις* A ‖ 4 *κλειβανος* B* (*κλιβ.* B^{b}: item 6, 7) | *κεομενος* Q* (*καιομ.* Q^{a}) ‖ 13 *δηλαιοι* A ‖ 14 *σειτω* B* (*σιτ.* B^{b}) | *κατετετεμνοντο* B ‖ 16 *παισουνται* A **VIII** 4 *ιδωλα* A ‖ 13 *αδικειας* A **IX** 4 *εσπισαν* AQ* (*εσπεισ.* Q^{a}) ‖ 6 *θαψι* B* (*θαψει* B^{ab}) ‖ 9 *αδικειας* A ‖ 10 *εβδελυκμενοι* (?) *εβδελυσμ.* (?) B* ‖ 11 *ωδεινων* B* (*ωδιν.* B^{b}) ‖ 15 *κακειαι* A | *εμεισησα* BA **X** 3 *ημειν* B* (*-μιν* B^{*}) ‖ 5 *μετωκεισθη* A ‖ 10 *παιδευσε* B* (*-σαι* B^{b}) | *αδικειαις* A ‖ 13 *αδικειας* A | *εφαγεται* Q^{*vid} ‖ 14 *περιτετιχισμενα* B* (*-τειχ.* B^{ab}) A | *ηδαφεισαν* A ‖ 15 *κακειων* A **XI** 3 *αναιλαβον* A | *βραχειονα* B* (*-χιον.* B^{b}) ‖ 7 *κατοικειας* A **XII** 1 *επληθυνεν*] *πληθυν* sup ras 7 ut vid litt A^{b} ‖ 6 *ελαιον* A ‖ 7 *αδικειας* B* (*-κιας* B^{b}) ‖ 8 *ουκ* B* (*ουχ* B^{ab}) | *ημαρτεν*] *η* sup ras A^{a} ‖ 9 *κατοικειω* A | *σαι* (2°) A ‖ 12 *παιδιον* B* (*πεδ.* B^{ab}) A ‖ 14 *ονιδισμον* B*Q* (*ονειδ.* $B^{ab}Q^{a}$) **XIII** 4 *χειραις* B* (*-ρες* B^{ab}) ‖ 5 *εποιμενον* B* (*-μαινον* B^{b}) ‖ 12 *αδικειας* B* (*-κιας* B^{b}) ‖ 13 *ωδεινες* B* (*ωδιν.* B^{b}) ‖ 14 *παρακλησεις* B* (*-σις* B^{ab}) A **XIV** 1 *εγγαστρι* A ‖ 2 *αδικειαις* B* (*-κιαις* B^{b}) ‖ 3 *αδικειαν* A ‖ 5 *κατοικειας* A

ΑΜΩΣ

I 1 *σισμου* A ‖ 2 *αιπενθησαν* A | *ποιμαινων* A ‖ 3 *εγγαστρι* A (item 13) ‖ 4 *καταφαγετε* A ‖ 5 *παιδιου* A | *εχμαλωτευθησεται* B* (*αιχμ.* B^{ab}) ‖ 7 *τιχη* B* (*τειχ.* B^{ab}: item 10) ‖ 10 *θεμελεια* A ‖ 14 *επει* A **II** 3 *εξολοθρευσω* B^{b} ‖ 6 *τες* (2°) B* (*ταις* $B^{a?b}$) ‖ 7 *εξεκλειναν* BAQ ‖ 8 *επενθ*] B* (*επιν.* B^{b}) ‖ 12 *εποτιζεται* A | *ενετελλεσθαι* AQ* ^{vid} (*-θε* Q^{a}) ‖ 13 *κυλειω* B* (*κυλιω* B^{b}) | *κυλειεται* B* (*κυλιεται* B^{b}) *κυλιετε* A ‖ 14 *απολειτε* A **III** 5 *πεσειτε* B* (*-ται* B^{ab}) A ‖ 9 *εμμεσω* A ‖ 10 *αδικειαν* A ‖ 13 *επιμαρτυρασθαι* BA ‖ 15 *συνγεω* Q^{a} **IV** 3 *εξενεχθησεσθαι* Q* ^{vid} (*-σεσθη* sic Q^{mg}) | *απορριφησεσθαι* Q* ‖ 11 *εγενεσθαι* AQ ‖ 12 *επικαλειεσθε* Q* **V** 3 *πολεις* Q* (*-λις* Q^{a}) | *χειλιοι*

BAQ | υπολιφθησονται bis B* (υπολειφθ. B^{ab}) ‖ 5 εισπορευεσθαι AQ* (-θε Q^a) | ουκ Q* (ουχ Q^a) ‖ 10 εμεισησαν B* (εμισ. B^b) AQ* ‖ 11 εδεξασθαι A ‖ 12 εκκλεινοντες BAQ* (εκκλιν. Q^a) ‖ 13 συνειων B* (συνιων B^b) AQ* (συνιων Q^a) ‖ 15 μεμεισηκαμεν B* (μεμισ. B^b) A ‖ 19 απερισηται Q* (απερεισ. Q^a) ‖ 21 μεμεισηκα B* (μεμισ. B^b) A ‖ 22 ενεγκηται AQ* (-τε Q^a) ‖ 24 χιμαρρους Q ‖ 26 αναιλαβετε A ‖ 27 μετοικειω B* (-κιω B^b) A

VI 2 ορεια, ορειων Q* (ορια, οριων Q^a) ‖ 4 κλεινων Q* (κλιν. Q^a κλην. Q^{mg}) ‖ 5 ουκ A ‖ 6 πεινοντες B* (πιν. B^b) | χρειομενοι B* (χρι. B^b) ‖ 8 μεμεισηκα B* (μεμισ. B^b) ‖ 9 υπολιφθωσιν B* (υπολειφθ. B^{ab}) | υπολιφθησονται B* (υπολειφθ. B^{ab}) ‖ 10 εξενεγκε A^bQ* (-και Q^a) | σειγα B* (σιγ. B^b) ‖ 12 θηλιαις AQ* ^{vid} ‖ 13 ευφρενομενοι B* (ευφραιν. B^{ab}) ‖ 14 εκθλειψουσιν B* | χιμαρρου Q* (χειμαρρου Q^a)

VII 1 εωθεινη Q* (-θινη Q^a) ‖ 2 ειλεως Q*. (ἱλ. $Q^{?}$) ‖ 7 τιχους Q* (τειχ. Q^a) ‖ 10 ποιειτε A | εμμεσω A ‖ 14 επολος B* (αιπ. $B^{b?c?}$) A | συκαμεινα B* (-μινα B^b)

VIII 5 μεικρον B* (μικρ. B^{ab}) A ‖ 6 ταπινον A ‖ 7 νεικος B* (νικ. B^b) ‖ 11 λειμον ter B ‖ 13 λειμων A

IX 7 εσται B*Q* (εστε $B^{ab}Q^a$) A

ΜΕΙΧΑΙΑΣ

I 3 επει B* (επι B^b) ‖ 8 πορευσετε A | ποιησετε B ποιησαιτε A ‖ 10 μεγαλυνεσθαι Q* (-θε Q^a) | ανοικοδομειται Q* (-τε Q^a) | καταπασασθαι A ‖ 11 .κοψασθε B^{ab}A ‖ 16 κειρε A

II 3 εξεφυης B* (εξαιφ. B^b) εξαφνης Q* (εξαιφ. Q^a) ‖ 4 ἐμμελεῖ B | εταλεπωρησαμεν B* (εταλαιπ. B^{ab}) ‖ 6 κλαιεται Q* (-τε Q^a) ‖ 10 αναπαυσεις B* (-σις B^b) A ‖ 12 θλειψει B | εμμεσω A

III 2 μεισουντες B* (μισ. B^b) ‖ 10 Σιων B^b (item 12) ‖ 11 εκρεινον B | απεκρεινοντο B | ημειν B* (ημιν B^b)

IV 1 αυτον B^b ‖ 7 Σιων B^b ‖ 9 ωδειναις B* ωδεινες B^a (ωδινες B^b) ὠδεινες Q* (ωδιν. Q^a) ‖ 10 εκθρων B* (εχθρ. $B^{a?b}$)

V 2 χειλιασιν BQ ‖ 3 τεξετε B* (-ται B^{ab}) ‖ 4 ισχυει B*Q* (ισχυι B^bQ^a ‖ 5 αὐτῇ B^b | ποιμαινες A ‖ 7 εμμεσω A (item 8) ‖ 9 θλειβονταs B

VI 2 ε B* (αι B^{ab}) ‖ 7 χειλιασιν B | κρειων A | χιμαρων B^b ‖ 14 φαγεσε B* (-σαι B^{ab}) ‖ 15 σπέρεις B^c | πειεσεις B* (πιεσεις B^b) | αλιψη B* AQ* (αλειψη $B^{ab}Q^a$)

VII 1 ομμοι (1°, 2°) B* (οιμοι B^{ab}) οιμμοι (1°, 2°) AQ | τρυγητῷ B^b ‖ 2 δικαζουντε B* (-ται B^{ab}) | εκθλειβουσιν BQ* (εκθλιβ. Q^a) | εκθλειβη BQ* (εκθλιβη Q^a) ‖ 3 ιρηνικους B* (ειρ. B^{ab}) ‖ 8 καθειτσω A | σκοτι B* (-τει B^{ab}) ‖ 10 εκθρα B* (εχθρ. B^b) | περιβαλειτε A ‖ 11 αλυφης B* (αλοιφ. $B^{b(vid)}$) | εξαλιψεις $B^*{}^bA$ εξαλιψις B^aQ^* (εξαλειψις Q^a) | αποτρειψεται B* (αποτριψ. B^b) ‖ 14 εμμεσω A ‖ 15 οψεσθαι AQ* (-θε Q^a) ‖ 18 εξερων B* (εξαιρ. B^{ab}) A ‖ 19 αδικειας A

ΙΩΗΛ

I 2 ακουσαται A | ενωτισασθαι ℵ* (-σθε ℵc.b) | τες ημερες bis ℵ* (ταις ημεραις ℵc.a, c.b) || 3 διηγησασθαι ℵ* (-σθε ℵc.b) || 4 ακρεις ℵ* (-ρις [ras ε] ℵ?) | ερυσειβη B* (-σιβη Bab) || 5 πεινοντες B* (πιν. Bb) || 6 ονδοντες (1°) ℵ* (ras ν 1° ℵ?) | ε ℵ* (αι ℵc.a, c.b : item 12) || 7 ερειψεν B* || 9 πενθιτε ℵ | λιτουργουντες B*ℵ* (λειτ. Ba?bℵc.b): item 13 bis λιτ. B* (λειτ. Ba?b) || 10 τεταλεπωρηκεν bis ℵ* (τεταλαιπ. ℵc.b) | παιδια A | πενθητω Bab πενθιτω ℵ | οτει (2°) ℵ* (ras ε ℵ?) | σειτος B* (σιτ. Bb) | ελεον ℵ || 11 θρηνειτε (pro -νιτε) ℵc.b || 13 περιζωσασθαι ℵ* (-σθε ℵc.b) | κοπτεσθαι A | ιερις ℵ* (-ρεις ℵc.b) | θρηνιτε ℵ* (-νειτε ℵc.b) | λιτουργουνται (1°) ℵ* λιτουργουντες ℵc.a (λειτουργουντες ℵc.b) | λιτουργουντες (2°) ℵ*Q* (λειτ. ℵc.b Qa) || 14 κηρυξαται A | κε ℵ* (και ℵc.a, c.b) || 15 οιμμοι ter B* (οιμοι Bb) ℵAQ | ταλεπωρια, ταλεπωριας ℵ* (ταλαιπ. bis ℵc.b) | ηξι ℵ* (ηξει ℵc.b) || 19 βησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | ωρεα ℵ* (ωραια ℵc.b : item 20) || 20 παιδιου ℵ*Q* (πεδ. ℵc.b Qa) A

II 1 σαλπιγγει ℵQ* (-ιγγι Qa): item 15 ℵA | ορι ℵ (item 32) || 3 παραδισος B* (-δεισ. B?) ℵA | παιδιον AQ* (πεδ. Qa) | αιστε ℵ* (εσται ℵc.a, c.b) || 4 καταδιωξοντε ℵ* (-ται ℵc.b) || 5 εξαλουντε ℵ* (-ται ℵc.b) || 6 συ|τριβησοντε ℵ* (-σονται ℵc.b) || 7 μαχητε ℵ* (-ται ℵc.b) | δραμουντε A | πολεμιστε ℵ* (-ται ℵc.b) | τιχη ℵ* (τειχ. ℵc.b) | εκκλειναουσιν BQ* vid || 9 τιχεων ℵ* (τειχ. ℵc.b) | κλεπτε ℵ* (-ται ℵc.a, c.b) || 10 σισθησετε ℵ* (σισθησεται ℵc.b) || 11 δωσι ℵ* (-σει ℵc.b) | ησχυρα ℵ* (ισχυρα ℵc.a) | ημαιρα ℵ* (ημερα ℵc.a, c.b) || 12 κε (4°) ℵ* (και ℵc.b) || 13 ειματια ℵ | τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) || 14 μετανοησι ℵ* (-σει ℵc.b) | υπολιψεται B* (υπολειψ. Ba (vid) b) υπολιψετε ℵ* (-ται ℵc.b) || 17 κριπιδος ℵ* (κρηπ. ℵc.a) | κλαυσοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | λιτουργουντες B* fort ℵ* (λειτ. B?ℵc.b) | φισε ℵ* (φεισαι ℵc.b) φισαι Q* (φεισ. Qa) | ονιδος ℵ || 18 εφισατο ℵ* (-φεισ. ℵc.b) || 19 ελεον B*ℵ* (ελαιον Babℵc.b) | εμπλησθησεσθαι ℵ*Q* (-θε ℵc.b Qa) A | ονιδισμον B* (ονειδ. Ba (vid) b) ℵA || 20 αναβησετε (1°) ℵ* (-ται ℵc.b) || 21 θαρσι ℵ* (-σει ℵc.b) | χερε ℵ* (χαιρε ℵc.a, c.b) | ποιησε ℵ* (ποιησαι ℵc.b) || 22 θαρσιτε ℵ* (-σειτε ℵc.b) | παιδιου ℵ* (πεδ. ℵc.b) A | παιδια A || 23 χερεται ℵ* (χαιρετε ℵc.b) | ευφρενεσθαι ℵ* (-θε ℵc.b) ευφραινεσθαι Q* (-θε Qa) | βρεξι ℵ* (-ξει ℵc.b) || 24 πλησθησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | ελεου ℵ* (ελαιου ℵc.b) || 25 ακρεις B* (ακρις Bb) | ερυσειβη B* (-σιβη Bb) ερισυβη A | εξαπεστιλα ℵ* (-στειλα ℵc.b) || 26 φαγεσθαι AQ* (-θε Qa) | εσθιονται ℵ* (-τες ℵc.a, c.b) | εμπλησθησεσθαι ℵ* (-σθε ℵc.b) A | αινεσατε ℵc.a, c.b αινεσεται Q* (-τε Qa) | κατεσχυνθη ℵ* (καταισχ. ℵc.b) || 27 επιγνωσεσθαι ℵ* (-θε ℵc.b) A | εμμεσω A | κατεσχυνθωσιν ℵ* || 28 εστε ℵ* (-ται ℵc.b : item 32 bis) | ε ℵ* (αι ℵc.b) || 29 τες ημερες ℵ* (ταις ημεραις ℵc.a, c.b) | εκιναις ℵ* (εκειν. ℵc.b) || 32 επικαλεσητε B*c (-ται Bac) A

III 1 ειδου ℵ* (ιδου ℵc.b) | τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) | εκιναις ℵ* (εκειν. ℵc.b) | κερω ℵ* (καιρω ℵc.a) | εκινω ℵ* (εκειν. ℵc.b) | εκμαλωσιαν ℵ* (αιχμ. ℵc.a (vid), c.b) || 2 Ιωσαφτ ℵ* vid (Ιωσαφατ ℵ1?) | διακριθησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | εκι ℵ* (εκει ℵc.b : item 12) | καταδιιλαντο ℵ* vid || 3 πεδαρια ℵ* (παιδ. ℵc.a, c.b) | επεινον B || 4 υμις ter ℵ* (υμεις ℵc.b) | ανταποδοται A | μνησικακιται ℵ | καιφαλας ℵ* (κεφ. ℵc.a, c.b) || 6 απεδοσθαι ℵ* (-θε ℵc.b) | εξωσηται Q* (-τε Qa) || 7 απεδοσθαι A || 8 χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) | αποδωσοντε ℵ* (-ται ℵc.b) | εκμαλωσιαν ℵ* (αιχμ. ℵc.b) || 9 προσ-

αγαγεται ■ | αναβενετε ℵ* (αναβαιν. ℵc.b) | ανδραις ℵ* (ανδρες ℵc.a, c.b) | πολεμιστε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 10 σιρομαστας AQa [ε cum punct] ‖ 11 συναβροιζεσθαι Q* (-θε Qa) | εισπορευεσθαι ℵ*Q* (-εσθε ℵc.b Qa): item 13 ℵ*AQ* ‖ 12 εξεγιρεσθωσαν ℵ | αναβενετωσαν ℵ* (-βαιν. ℵc.b) | καθειω A | διακρινε ℵ* (-ναι ℵc.b) ‖ 13 εξαποστιλατε ℵ* (-στειλ. ℵc.b) | πατιται ℵ ‖ 16 σισθησετε ℵ* (σισθησεται ℵc.b) | φισεται ℵ | ενισχυσι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 17 επιγνωσεσθαι ℵ*Q* (-σθε Qa) | ορι B*ℵ* (ορει Bbℵc.b) | αγειω B* (-γιω Bb) | εστε ℵ* (εσται ℵc.b: item 18, 19 bis) | διελευσονται ℵ* (-νται ℵc.b) | ουκαιτι ℵ* (-ετι ℵc.a, c.b) ‖ 18 εκινη ℵ* (εκεινη ℵc.b) | ρυησοντε bis ℵ* (-νται ℵc.b) | πασε ε ℵ* (πασαι αι ℵc.a, c.b) | χιμαρρουν ℵQ ‖ 19 παιδιον A ‖ 21 κατασκηνωσι ℵ

ΟΒΔΕΙΟΥ

1 εξαπεστιλεν ℵ* (εξαπεστειλ. ℵc.b) | αναστηται ℵ* (-τε ℵc.b) ‖ 2 ητειμωμενος B* (ητιμ. Bb) ‖ 3 οπες ℵ* (οπαις ℵc.b) | καταξι ℵ* (καταξει ℵc.b) ‖ 4 εκιθεν ℵ* (εκειθ. ℵc.b) | σαι ℵ* (σε ℵc.b) | λεγι ℵ* (λεγει ℵc.b) ‖ 5 κλεπτε ℵ* (κλεπται ℵc.b) | ληστε ℵ ‖ 7 εξαπεστιλαν ℵ* (-στειλ. ℵc.b) | ιρηνικοι B*ℵ* (ειρ. Babℵc.b) | συνεσεις B*ℵ* (συνεσις Babℵ?) ‖ 8 εκινη ℵ* (εκειν. ℵc.b) | ημαιρα ℵ* (ημερα ℵc.b) ‖ 9 μαχητε ℵ* (-ται ℵc.a, c.b) ‖ 10 καλυψι ℵ* (-ψει ℵc.b) | σαι εσχυνη ℵ* (σε αισχ. ℵc.a, c.b) ‖ 11 εχμαλωτευοντων ℵ* (αιχμ. ℵc.a, c.b) ‖ 12 επειδης Q* | ημαιραν ℵ* (ημεραν ℵc.a, c.b) | θλειψεως B (item 14) ‖ 13 συνεπειθη B* (συνεπιθη Bb) | απωλειας Bab ‖ 14 αιπεισης ℵ* (επιστης ℵc.a, c.b) | εξολεθρευσε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 15 εστε ℵ* (-σται ℵc.b: item 17 bis, 18 bis, 21) | καιφαλην ℵ* (κεφαλην ℵc.b) ‖ 16 αιπι ℵ* (επι ℵc.b) | εσοντε ℵ* (εσονται ℵc.b) | ουκ Q* (ουχ Qa) ‖ 19 παιδιον A ‖ 20 μετοικαισιας, μετοικαισια ℵ* (-κεσ. bis ℵc.a, c.b)

ΙΩΝΑΣ

I 3 φυγιν ℵ* (φυγειν ℵc.b) ‖ 4 εξηγιρεν ℵ* (-γειρεν ℵc.b: item 11) ‖ 7 κε (2ο) ℵ* (και ℵc.a, c.b) | ημειν B* (ημιν Bb) ‖ 8 απαγγιλον ℵ ‖ 10 ανδραις (1ο) ℵ* (-δρες ℵc.a, c.b) ‖ 11 κοπασι ℵ ‖ 12 κοπασι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 13 επιστρεψε ℵ* (-ψαι ℵc.a, c.b)

II 1 κα (1ο) ℵ* (και ℵc.a) | κηπι B* (-τει Bab): item 11 κηπι B*ℵ* (-τει Babℵc.b) | τρις bis ℵ* (τρεις ℵc.b) ‖ 3 θλειψει B ‖ 6 καιφαλη ℵ* (κεφ. ℵc.a, c.b) | σχεισμας B* (σχισμ. Bb) ‖ 8 εκλιπιν ℵ* (-πειν ℵc.b) ‖ 9 ματεα ℵ* (-ταια ℵc.a, c.b)

III 4 τρις ℵ* (τρεις ℵc.b) ‖ 5 ανδραις ℵ* (-δρες ℵc.a, c.b) ‖ 6 ηγγειισεν A | εκαθειισεν A ‖ 7 βοαις ℵ* (-ες ℵc.a, c.b) ‖ 8 αδικειας B* (-κιας Bb) ‖ 9 μετανοησι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 10 κακεια B* (-κια Bb) | ποιησε ℵ* (-σαι ℵc.b) | αιποιησεν ℵ* (επ. ℵc.a, c.b)

IV 2 τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) | κακειαις B* (-κιαις Bb) A ‖ 4 ι ℵ ‖ 5 εκαθεισεν A | εκι ℵ* (εκει ℵc.b) | απειδη B*Q* (απιδη BbQa) | εστε ℵ* (εσται ℵc.b) | πολι ℵ* (-λει ℵc.b) ‖ 6 καιφαλης (1ο) ℵ* (κεφ. ℵc.a, c.b): item 11 καιφαλην ℵ* (κεφ. ℵc.a, c.b) | ειινε ℵ* (-ναι ℵc.a, c.b) | σκιαζιν ℵ* (-ζειν ℵc.b) ‖ 7 σκωληκει A ‖ 8 αναπιλαι ℵ* (-τειλ. ℵc.b) ‖ 9 λελυπησε ℵ | λελυπημε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 10 εφισω ℵ | αικακοπαθησας ℵ* (εκακ. ℵc.a, c.b) ‖ 11 φισομαι ℵ* (φεισ. ℵc.b) | αιγνωσαν ℵ* (εγν. ℵc.a, c.b)

NAOYM

I 2 εξερων ℵ* (εξαιρ. ℵc.b) | εκχθρους ℵ* (εχθ. ℵ1) || 3 συνσισμω A | νεφελε ℵ* (-λαι ℵc.a, c.b) || 4 απιλων ℵ | ξηρενων ℵ* (-ραινων ℵc.b) || 5 εσισθησαν ℵ || 6 τηκι B*ℵ* (-κει Bab ℵc.b) | ε πετρε ℵ* (αι πετραι ℵc.a, c.b) || 7 θλειψεως B || 8 δωξετε ℵ* (-ται ℵc.b) || 9 λογειζεσθε ℵ λογιζεσθαι A || 11 εξελευσετε ℵ* (-ται ℵc.b) | λογεισμος ℵ || 12 ανακουσθησεται ℵ* (ενακ. ℵc.a, c.b) || 14 εντελιται ℵ* (-λειται ℵc.b) εντελειτε A | ταχις ℵ* (-χεις ℵc.b) || 15 ειδου ℵ* (ιδ. ℵc.b) | ιρηνην ℵ* (ειρ. ℵc.b) | διελθιν ℵ* (-θειν ℵc.b) | παλεωσιν ℵ* (-λαιωσιν ℵc.b)

II 1 συντετελεστε ℵ* (-σται ℵc.b) || 2 εξερουμενος ℵ* (εξαιρ. ℵc.b) A | ανδρισε ℵ* (-σαι ℵc.b) | ισχυει ℵ || 3 διεφθιραν ℵ || 4 εμπεζονταs ℵ* (-παιζ. ℵc.b) | ηνιε ℵ* (-ναι ℵc.a, c.b) | ιππις ℵ || 5 τες bis ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) | αστραπε ℵ* (-παι ℵc.a, c.b) || 6 φευξοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | επει B* (επι Bb) | τιχη ℵ* (τειχ. ℵc.b) || 7 πυλε ℵ* (-λαι ℵc.a, c.b) | διηνυχθησαν B* (διηνοιχθ. Bab) ℵ || 8 υποστασεις A | ε ℵ* (αι ℵc.a, c.b) | περιστερε ℵ* (-ραι ℵc.a, c.b) || 10 βεβαρυντε ℵ* (-νται ℵc.b) || 11 ωδειναις B* (ωδινες Bb) || 12 εκι ℵ* (εκει ℵc.b) || 14 καταφαγετε ℵ* (-ται ℵc.b) | ουκαιτι ℵ* (-ετι ℵc.a, c.b)

III 1 αδικειας B* (-κιας Bb) || 2 μαστειγων B* (μαστιγων Bb) || 3 αναβενοντος ℵ* (-βαιν. ℵc.b) | βαριας ℵ || 5 διξω ℵ | εσχυνην ℵ* (αισχ. ℵc.a, c.b) | βασιλιαις ℵ || 6 επιρειψω B* | θησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 7 εστε ℵ* (-σται ℵc.b) | ερι ℵ | δηλεα B* (δειλαια [per ras] Ba δειλεια [superscr] Bb) δηλεα ℵ* δειλεα ℵc.b διλαια A | στεναξι ℵ* (-ξει ℵc.b) || 8 ετοιμασε (1o) ℵ* (-σαι ℵc.a, c.b) | αρμοσε ℵ* (αρμοσαι ℵc.b) | τιχη ℵ* (τειχ. ℵc.b) || 9 αιστιν ℵ* (εστιν ℵc.a, c.b) | Λιβυαις ℵ || 10 αιγμαλωτος ℵ* (αιχμ. ℵc.a, c.b) | δεθησουντε ℵ* (-νται ℵc) | χειροπεδες B* (-δαις Ba (fort) b) χιροπαιδες ℵ* χειροπεδες ℵc.b χειροπαιδες AQ* (χειροπεδαις Qa) || 11 εκθρων ℵ* (εχθρ. ℵc.b) || 12 πεσουντε ℵ* (-νται ℵc.b) || 13 γυνεκες ℵ* (γυναικ. ℵc.a, c.b) | εκθροις ℵ* (εχθρ. ℵc.b) | ανοιγομενε ℵ* (-ναι ℵc.a, c.b) | πυλε ℵ* (-λαι ℵc.a, c.b) | καταφαγετε ℵ* (-ται ℵc.b: item 15 bis) || 14 εμβηθει A || 15 εκι ℵ* (εκει ℵc.b) | εξολοθρευσει Bb εξολεθρευσι ℵ* (-σει ℵc.b) || 17 ανετιλεν B*ℵ* (-τειλ. Bab ℵc.b) || 18 ποιμαινες B*Q* (-μενες Bb Qa) A | εκυμισεν A || 19 ιασεις A

AMBAKOYM

I 2 κεκραξομε ℵ* (-μαι ℵc.a) | βοησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 3 εδιξας ℵ* (εδειξ. ℵc.b) | επιβλεπιν ℵ* (-πειν ℵc.b: item 13) | ταλεπωριαν ℵ* (ταλαιτ. ℵc.b) ταλαιπωρειαν Q* (-ριαν Qa) | κρισεις ℵ* (improb ε ℵ? postea ras) A | λαμβανι ℵ* (-βανει ℵc.b) || 4 διασκεδαστε ℵ* (-σται ℵc.b) | διεξαγετε ℵ* (-ται ℵc.b) || 5 καταφρονητε B* (-ται Bb) A | τες ημαιρες ℵ* (ταις ημαιραις ℵc.b) | πιστευσηται ℵ | εκδιηγητε B* (-ται Bb) || 6 εξεγιρω ℵ* (-γειρω ℵc.b) | ταχεινον B | επει B* (επι Bab) | κατακληρονομησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 7 εστε ℵ* (-σται ℵc.a) || 8 εξαλουντε ℵ* (-νται ℵc.b) | εξιπτασουντε ℵ* (-νται ℵc.b) | φαγιν ℵ* (-γειν ℵc.b) || 10 βασιλευσειν ℵ* (-σιν ℵ?) | τυρανοι ℵ | πεγνια ℵ* (παιγν. ℵc.b) | εμπεξεται ℵ* Q* (εμπαιξεται ℵc.b Qa) A | κρατησι ℵ* (-σει ℵc.b) || 11 εξειλασεται B || 13 επιβλεπις ℵ* (-πεις ℵc.b) | καταπινιν ℵ* || 15 αγκειστρω ℵ | τες σαγηνες ℵ* (ταις -ναις

ℵc.a, c.b) ‖ 16 θυσι ℵ* (-σει ℵc.b) | θυμασι ℵ ‖ 17 φισεται ℵQ* (φεισ. Qa)

II 1 στησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | ιδιν ℵ* (ιδειν ℵc.b) | λαλησι ℵ* (λαλησει ℵc.b) ‖ 2 ορασειν ℵ* (ε cum punct et ras ℵ²) ‖ 3 ανατελι ℵ* (-λει ℵc.b) | υπομινον ℵ* (-μεινον ℵc.b) ‖ 4 υποστιληται ℵ ‖ 5 παιρανη ℵ* (περανη ℵc.a, c.b) | επισυναξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | εισδεξετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 7 εξεφνης B*ℵ*Q* (εξαιφν. Babℵc.bQa) A ‖ 9 ταξε ℵ* (ταξαι ℵc.b) | χιρος ℵ* (χειρ. ℵc.b) ‖ 10 αιβουλευσω ℵ* (εβ. ℵc.a, c.b) ‖ 12 εμασιν ℵ* (αιμ. ℵc.a) ‖ 13 αιν ℵ* (εν ℵc.a, c.b) ‖ 14 γνωνε ℵ* (γνωναι ℵc.b) | κατακαλυψι ℵ ‖ 15 σπηλεα ℵ ‖ 16 πειε ℵ ‖ 17 καλυψι ℵ | ταλεπωρια ℵ* (ταλαιπωρια ℵc.a, c.b) | πτοησι ℵ* (-σει ℵc.b) | σαι (2°) ℵ* (σε ℵc.a, c.b) | εματα ℵ* (αιμ. ℵc.a, c.b) ‖ 18 ωφελι ℵ* (-λει ℵc.b) | ιδωλα ℵ ‖ 20 ευλαβισθω ℵ* (-βεισθ. ℵc.b)

III 2 εμμεσω A | εγγειζειν ℵ | παριναι ℵ | αναδιχθηση B*ℵ* (αναδειχθ. Babℵc.b) A | ταραχθηνε ℵ* (-ναι ℵc.b) ‖ 3 κατασκειου B* (-σκιου Bb) | ενεσεως ℵ* (αιν. ℵc.a, c.b) ‖ 4 εστε ℵ* (-σται ℵc.b: item 17) | καιρατα ℵ* (κερ. ℵc.b) | κρατεαν ℵ ‖ 6 αιστη ℵ* (εστη ℵc.a, c.b) | εωνιας ℵ* (αιων. ℵc.a, c.b) ‖ 8 ωργειισθης ℵ ‖ 9 εντινων ℵ* (εντειν. ℵc.a, c.b) | ενετινας ℵ* | ραγησετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 10 σαι ℵ* (σε ℵc.a, c.b) | ωδεινησουσιν B* (ωδιν. Bb) ‖ 11 ταξι ℵ* (-ξει ℵc.b: item 19) | πορευσονντε ℵ* (-νται ℵc.a) ‖ 12 απιλη ℵ ‖ 13 χρειστον B* (χριστ. Bb) | βαλις ℵ* | καιφαλας ℵ* (κεφ. ℵc.a, c.b: item 14) | εξηγιρας ℵ ‖ 14 εκστασι ℵ | σισθησονντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 15 ις ℵ* (εις ℵc.a) ‖ 16 εξεις B* (-ξις Bb) ℵ*A | αναπαυσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | θλειψεως B ‖ 17 ψευσετε ℵ* (-ται ℵc.b) | ελεας ℵAvid | παιδια A | βοαις ℵ ‖ 18 χαρησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 19 νικησε ℵ* (-σαι ℵc.a)

ΣΟΦΟΝΙΑΣ

I 1 ημερες ℵ* (-ραις ℵc.a, c.b) ‖ 2 εκλιψει B*Q* (εκλειψ. BabQa) ℵ ‖ 3 πετινα ℵ | ηχθυες ℵ* (ιχθ. ℵc.a) ‖ 4 χιρα ℵ* (χειρα ℵc.a, c.b) ‖ 6 εκκλεινονταις BAQ* (εκκλιν. Qa) ‖ 7 ευλαβισθε ℵ ‖ 8 εστε B*b (-σται Ba) ℵ* (-σται ℵc.b: item 10, 12: item 13 -σται ℵc.a, c.b) ‖ 9 εκινη ℵ* (εκειν. ℵc.b: item 10, 12) ‖ 12 τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) | αγαθοποιησει ℵc.b ‖ 14 ταχια ℵ ‖ 15 θλειψεως B ‖ 17 εκθλειψω BQ* (εκθλιψ. Qa) | εμα ℵ* (αιμα ℵc.a, c.b) ‖ 18 δυνητε A

II 1 απεδευτον B*ℵ* (απαιδευτον Babℵc.a, c.b) ‖ 2 γενεσθε ℵ* (-σθαι ℵc.b) ‖ 3 ζητησαται (1°) A | ταπινοι ℵ | εργαζεσθαι ℵQ* (-σθε Qa) | αποκρεινεσθαι B* (αποκριν. Bb) αποκρινεσθαι ℵA ‖ 4 εστε ℵ* (-σται ℵc.b: item 6, 7, 9) ‖ 5 κατοικειας A ‖ 7 σχυνισμα ℵ* (σχοιν. ℵc.a) | διλης ℵ | επεσκεπτε ℵ* (-πται ℵc.b) Q*fort | εκμαλωσιαν ℵ* (αιχμ. ℵc.b) ‖ 8 ονιδισμους B* (ονειδ. Ba fort b) ℵ | ωνιδιζον ℵA ‖ 9 διαρπωντε ℵ* (-νται ℵc.a, c.b) ‖ 10 ωνιδισαν B* (ωνειδ. Ba fort b) ℵA ωνιδεισαν Q* (ωνειδισαν Qa) ‖ 11 πασε ε ℵ* (-σαι αι ℵc.a, c.b) ‖ 12 υμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | Αιθιοπαις ℵ | εσται B* (εστε Bab) A ‖ 13 εκτενι ℵ* | χιρα ℵ* (χειρ. ℵc.b) | απολι ℵ* | θησι ℵ* ‖ 14 εμμεσω AΓ?

III 1 κεινησει B* (κιν. Bb) A κινησι ℵ* (-σει ℵc.b) | χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) ‖ 2 πολεις B* (-λις Bb) A | ησηκουσεν ℵ* (εισηκ. ℵc.a, c.b) | ηγγεισεν ℵA ‖ 3 κριτε ℵ* (-ται ℵc.a, c.b) ‖ 4 προφητε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 5 εμμεσω A (item 15) Γ | δωσι ℵ* (-σει ℵc.b) | αδικειαν B* (-κιαν Bb) | απετησει ℵ* (απαιτ. ℵc.a, c.b) Γ | ις (2°) ℵ (εις ℵc.a) ‖ 6 υπαρχιν ℵ* (-χειν ℵc.b) ‖ 7 φοβεισθαι AQ* (-θε

Q[a] Γ | δεξασθαι AQ* (-σθε Q[a]) || 8 υπομνον ℵ | εισδεξασθε ℵ* (-σθαι ℵ[c]) | εκχεε ℵ* (-χεαι ℵ[c]) || 9 επικαλισθε ℵ* επικαλεισθε ℵ[c.b] A || 11 εκινη ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]) | κατεσχυνθης ℵ* (καταισχ. ℵ[c.a]) | υβρεσεως A | ουκαιτι ℵ* (-ετι ℵ[c.a, c.b]; item 15) || 12 υπολιψομαι Q* (υπολειψ. Q[a]) | ταπινον ℵ* (-πεινον ℵ[c.b]) | ευλαβηθησοντε ℵ* (-σονται ℵ[c.b]) || 13 ματεα ℵ* (-ταια ℵ[c.a, c.b]) | νεμησοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | κοιτασθησοντε ℵ* (-νται ℵ[c.a]) | εστε ℵ* (-σται ℵ[c.b]) || 14 χερε ℵ* (χαιρ. ℵ[c.b]) | ευφρενου ℵ || 15 χιρος ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) | εμεσω ℵ* (εν μ. ℵ[c.b]) || 16 εκινω ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]: item 19, 20) | θαρσι ℵ* (θαρσει ℵ[c.b]) | χιραις ℵ* (χειρες ℵ[c.b]) || 17 επαξι ℵ* (-ξει ℵ[c.b]) | κενιει ℵ* (καιν. ℵ[c.b]) A || 18 ονιδισμον ℵAQ* (ονειδ. Q[a]) || 19 εκπεπειεσμενην B* (εκπεπιεσμ. B[b]) | εισδεξομε ℵ* (-μαι ℵ[c.a]) || 20 κατεσχυνθησοντε ℵ* (καταισχυνθησονται ℵ[c.a]) | πασι B[b] | εχμαλωσιαν ℵ* (αιχμ. ℵ[c.a])

ΑΓΓΑΙΟΣ

I 1 χιρι ℵ* (χειρι ℵ[c.b]: item 3) || 2 ουκ AQ | οικοδομησε ℵ || 4 οικιν B* (-κειν B[ab]) || 6 εσπιρατε ℵ || 7 θεσθαι A || 9 διωκεται B* (-τε B[ab]) ℵ || 10 ανεξι ℵ* (-ξει ℵ[c.b]) | υποστελιτε ℵ* (-λειται ℵ[c.b]) υποστελειτε A || 11 ελεον ℵ | εκφερι ℵ* (-ρει ℵ[c.b]) | χιρων ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) || 12 εξαπεστιλεν ℵ* (-στειλ. ℵ[c.b])

II 1 ικαδι (1°) ℵ* (εικ. ℵ[c.b]) | ετι B* (ετει B[ab]) | επει A | χιρι ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) || 3 υμις ℵ* (υμεις ℵ[c.b]) | βλεπεται ℵ || 4 κατισχυ (2°) ℵ* (-σχυε ℵ[c et fort antea]) | ποιειται ℵ Q || 5 εμμεσω ΑΓ | θαρσιται ℵ* (θαρσειτ. ℵ[c.b]) || 6 σισω ℵQ* (σεισ. Q[a]) Γ || 7 συνσισω ℵQ* | ηξι ℵ* (-ξει ℵ[c.b]) || 9 μεγαλη|λη ℵ | εστε ℵ* (-σται ℵ[c.b]) | λεγι (1°) ℵ* (-γει ℵ[c.b]; item 11, 14, 23 ter) | ιρηνην (1°) ℵ* (ειρ. ℵ[c.b]) | αναστησε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) || 12 αψητε ℵ* (-ται ℵ[c.b]: item 13) | ελεου ℵ || 14 χιρων ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]; item 17) | εκι ℵ* (εκει ℵ[c.b]) | εμεισειται B* (εμεισειτε B[a] εμισ. B[b]) εμισιτε ℵ εμεισιτε Γ || 15 θεσθαι A (item 18 ℵA) | θινε ℵ* θιναι ℵ[c.a] (θειναι ℵ[c.b]) || 16 εισεπορευεσθαι AQ* (-σθε Q[a]) | εξαντλησε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) || 18 επεκινα ℵ* (επεκειν. ℵ[c.b]) | τες ℵ* (ταις ℵ[c.a, c.b]) || 19 ελεας ℵ || 21 σιω ℵ*AQ* (σειω Q[a]) || 22 καταβησοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | αναβατε ℵ | ρομφεα ℵ* (-φαια ℵ[c.a, c.b]) || 23 εκινη ℵ* (-κειν ℵ[c.b]) | λημψομε ℵ* (λημψομαι ℵ[c.a, c.b]) | θησομε ℵ* (-μαι ℵ[c.a, c.b])

ΖΑΧΑΡΙΑΣ

I 3 ερις ℵ* (ερεις ℵ[c.b]) | λεγι (2°) ℵ* (-γει ℵ[c.b]) | λεκι (3°) ℵ* (λεγει ℵ[c.a, c.b]) || 4 γεινεσθε ℵA | ησηκουσαν ℵ* (εισηκ. ℵ[c.a, c.b]) || 5 εωνα ℵ* (αιωνα ℵ[c.a]) || 6 δεχεσθαι ℵ | παρατετακτε ℵ* (-κται ℵ[c.b]) | ποιησε ℵ* (ποιησαι ℵ[c.b]) || 7 ετι ℵ | επει A || 8 πυκειλοι ℵ* ποικειλοι ℵ[c.a, c.b] || 9 διξω ℵ || 11 κατοικιτε ℵ* (κατοικειται ℵ[c.b]) κατοικειτε A || 17 ερετιει B* (αιρ. B[ab]) ℵ || 18 καιρατα ℵ* (κερατα ℵ[c.b]: item 19): item 21 bis καιρατα ℵ* (κερ. ℵ[c.a, c.b]) || 19 κυριαι ℵ* (-ριε ℵ[c.a, c.b]) || 20 εδιξεν ℵ || 21 ερχοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | ειπε B[b] | ουδις ℵ* (-δεις ℵ[c.b]) | καιφαλην ℵ* (κεφ. ℵ[c.a, c.b]) | χιρας ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) | επερομενα B* (επαιρ. B[ab]) ℵA

II 1 χειρει ℵ || 2 διαμετρησε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) || 4 ειπε B[b] | εκινον ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]) | εμμεσω ΑΓ (item 5, 10, 11) || 5 εσομε bis ℵ* (-μαι ℵ[c.b])

τιχος ℵQ* (τειχος Q[a]) ‖ 7 ανασωζεσθαι AQ* (-σθε Q[a]) | κατοικουνταις ℵ* (-τες ℵ[c]) | θυγαταιρα ℵ* (-τερα ℵ[c]) ‖ 9 ειδου ℵ* (ιδ. ℵ[c]: item 10) | χειρα ℵ* (χειρα ℵ[c.b]) | γνωσεσθαι A ‖ 11 καταφευξοντε ℵ* (-νται ℵ[c.a, c.b]) | ε|ιθνη ℵ* (|ειθνη ℵ[c.b]) | εκινη ℵ* (-κεινη ℵ[c.b]) | εσοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) ‖ 12 κατακληρονομισι ℵ* (-μησει ℵ[c]) | ερετιει Bℵ ‖ 13 ευλαβισθω ℵ* (-βεισθω ℵ[c.b]) | εξεγηγερτε B*ℵ* (-ρται B[ab]ℵ[c.b])

III 1 εδιξεν ℵ | ιστηκι ℵ* (-κει ℵ[c.b]): item 3, 5 ιστηκι ℵ | αντικισθαι ℵ* ι 3° superscr ℵ[1] (αντικεισθαι ℵ[c]) ‖ 2 ε|ι (1°) ℵ* (εν ℵ[c.b]) | διαβολαι ℵ* (-λε ℵ[c.b]) | επιτιμησε (2°) ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) | ουχ B* (ουκ B[a?b]ΑΓ ‖ 4 αφελεται B* (-τε B[ab]) ‖ 5 επιθεται B* (-τε B[ab]) | καιφαλην (1°) ℵ* (κεφ. ℵ[c.a, c.b]) ‖ 7 τες ℵ* (ταις ℵ[c.a, c.b]) | προσταγμασι B[b] | εμμεσω A ‖ 8 ειδου ℵ* (ιδ. ℵ[c]) ‖ 9 εκινης ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]: item 10 εκινη ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]) ‖ 10 συνκαλεσεται B* ℵ[c.a, c.b]

IV 3 ελεαι ℵ (item 11) ‖ 5 γεινωσκις ℵ[c.a] (γινωσκεις ℵ[c.b]) ‖ 6 δυναμι B*ℵ* (-μει B[ab]ℵ[c.b]) | ισχυει ℵ*Q* (ισχυι ℵ[c]Q[a]) ‖ 7 ι ℵ* (ει ℵ[c.a]) ‖ 9 χιρες bis ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) | ε (2°) ℵ* (αι ℵ[c.a, c.b]: item 11 [1°]) ‖ 10 χαρουντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | οψοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | χιρι ℵ* (χειρι ℵ[c.b]) ‖ 11 ελαιε A | αυτε ℵ* (-ται ℵ[c.a, c.b]) ‖ 12 αιλαιω̄ ℵ* (ελαιων ℵ[c.a, c.b]) | τες ℵ* (ταις ℵ[c.a, c.b]) ‖ 13 ουχ ℵ* (ουκ ℵ[c])

V 1 ειδου ℵ* (ιδου ℵ[c.b]: item 7 [1°]): item 9 (ιδ. ℵ[c]) ‖ 4 εμμεσω ΑΓ* (εν μεσω Γ[a]): item 7, 8 ‖ 5 ειδε ℵ*Q* (ιδε ℵ[c.b]Q[a]) ‖ 7 εξερομενον ℵ* (εξαιρ. ℵ[c.b]) A ‖ 8 ερειψεν (2°) ℵ ‖ 9 γυνεκαις ℵ* (γυναικες ℵ[c.a, c.b]) | πτερυξειν ℵ | αυτε ℵ* (-ται ℵ[c.a, c.b]): item 10 ‖ 11 οικοδομησε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) | ετοιμασε ℵ* (-σαι ℵ[c.a, c.b]) | εκι ℵ* (-κει ℵ[c.b])

VI 1 ειδου ℵ* (ιδ. ℵ[c]) ‖ 6 καθοπισθεν B*ℵ* (κατ. B[ab]ℵ[c.a, c.b]) ‖ 7 πορευεσθε Γ* (-σθαι Γ[a]) | πορευεσθαι B* (-σθε B[ab]) ‖ 10 εκμαλωσιας ℵ* (αιχμ. ℵ[c.b]) | εκινη ℵ* (-κειν. ℵ[c.b]) ‖ 11 ποιησις Γ* (-σεις Γ[a]) ‖ 12 ερις ℵ* (-ρεις ℵ[c.b]) | οικοδομησι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) ‖ 13 λημψετε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | εστε (1°) ℵ* (-σται ℵ[c.b]: item 14, 15) | ιρηνικη ℵ* (ειρ. ℵ[c.b]) ‖ 15 γνωσεσθαι ℵ[c.a] (sic) | εισακουσηται B* (-τε B[ab])

VII 1 ετι ℵ* (-τει ℵ[c.b]) ‖ 2 εξαπεστιλεν ℵ* (-στειλεν ℵ[c.b]): item 12 (-στειλ. ℵ[c.a]) | εξιλασασθε ℵ* (-σθαι ℵ[c.b]) ‖ 3 πμπτω ℵ* ε superscr ℵ[1?c.a] ‖ 5 κοψησθαι ℵ | τες (2°) ℵ* (ταις ℵ[c.a, c.b]) | ειδου ℵ* (ιδ. ℵ[c]) | νενησστευκαται A νενιστευκατε Γ* [fort] ‖ 6 πειητε B* (πιητε B[b]) | υμις ℵ* (-μεις ℵ[c.b]) | πεινετε B* (πιν. B[b]) πινεται ℵ ‖ 7 ε ℵ* (αι ℵ[c.a, c.b]) | παιδινη A πεδεινη Q[a vid] | κατωκιτο ℵ* (-κειτο ℵ[c.b]) ‖ 9 ποιειται ℵ ‖ 10 καταδυναστευεται ℵ | κακειαν A | μνησικακιτω ℵ ‖ 11 εδοκαν Γ* (εδωκ. Γ[a]) ‖ 12 απιθη ℵ | εγενετο] εγε|το Γ ‖ 13 εστε ℵ* (-σται ℵ[c.b]) | ησηκουσαν ℵ* (εισηκ. ℵ[c.a, c.b]) | καικραξοντε ℵ

VIII 3 εμμεσω ΑΓ* (εν μ. Γ[a]): item 8 | πολεις B*Q* (-λις B[b]Q[a]) A | αληθεινη AQ* (αληθινη Q[a]) ‖ 4 καθησοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | πλατιαις ℵ | χιρι ℵ* (χειρι ℵ[c.b]) ‖ 5 ε ℵ* (αι ℵ[c.a, c.b: item 9) | πλατιαι ℵ | πλησθησοντε ℵ* (-νται ℵ[c.a, c.b]) | πεδαριων ℵ | τες ℵ* (ταις ℵ[c.a, c.b: item 6, 9, 13, 15, 16, 23) | πλατιες ℵ* (πλατιαις ℵ[c.a, c.b]) ‖ 6 εκιναις ℵ* (εκειν. ℵ[c.b: item 23) ‖ 8 εσοντε ℵ* (-νται ℵ[c.a, c.b: item 19) | κε (4°) ℵ* (και ℵ[c]) ‖ 9 λεγι ℵ | χιρες ℵ* (χειρες ℵ[c.b]) | ημερες ℵ* (ημεραις ℵ[c.a, c.b: item 23) | τεθεμελιωτε ℵ ‖ 10 εκινων ℵ | εστε (2°) ℵ | ιρηνη ℵ* (ειρ. ℵ[c.b]) | α Γ*[vid] (απο Γ[a]) | θλειψεως Bℵ ‖ 12 διξω ℵ | ιρηνην ℵ* (ειρ. ℵ[c.b: item 19) | δωσι (1° et 3°) ℵ* (-σει ℵ[c.b]) ‖ 13 εστε ℵ* (-σται ℵ[c.b]) | ηται ℵ* (ητε ℵ[c.b]) | εσεσθαι ℵAQ* (-σθε Q[a]) | θαρσιτε ℵ ‖ 14 κακωσε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) | μαι ℵ* (με ℵ[c.a, c.b]) ‖ 15 ημαιρες ℵ* (ημεραις ℵ[c.a, c.b]) | θαρσισται ℵ ‖ 16 ποιησεται ℵQ* (-τε

Q[a] | λαλιται ℵ* (-λειται ℵ[c.b]) | ιρηνικον ℵ* (ειρ. ℵ[c.b]) | κριναται ℵ || 17 λογειζεσθε ℵ λογιζεσθαι AQ* (-σθε Q[a]) | αγαπαται ℵ | εμεισησα B* (εμισ. B[b]) || 21 πολειν B* (-λιν B[b]) | δεηθηνε ℵ* (-ναι ℵ[c.b]) | εκζητησε ℵ: item 22 (-σαι ℵ[c.a]) | πορευσομε ℵ* (-μαι ℵ[c.a, c.b]) || 22 εξιλασασθε ℵ || 23 επιβαλωντε bis ℵ*

IX 4 κληρονομησι ℵ || 5 οψετε ℵ | απολιται ℵ απολειτε A || 7 εσοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | χειλιαρχος Q* (χιλ. Q[a]) || 8 ανακαμπτιν ℵ | ουκαιτι ℵ* (-ετι ℵ[c.a, c.b]) || 10 ιρηνη ℵ* (ειρηνη ℵ[c.b]) || 11 εματι ℵ* (αιμ. ℵ[c.a, c.b]) | εξαπεστιλας ℵ* (-στειλ. ℵ[c.b]) || 12 ημαιρας ℵ* (ημερας ℵ[c.a, c.b]) | παροικαισιας ℵ* (-κεσιας ℵ[c.a, c.b]) || 13 ενετινα ℵ | σαι (2°) ℵ* (σε ℵ[c.b]) || 14 εστε ℵ | εξελευσετε ℵ | σαλπιγγει ℵ | πορευσετε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | απιλης ℵ || 16 εκινη ℵ* (-κειν. ℵ[c.b]) || 17 νεανεισκοις ℵ* (νεανισκ. ℵ[c.b])

X 1 αιτισθαι ℵ* αιτεισθαι ℵ[c.b] A | χιμερινον ℵQ* (χειμ. Q[a]) | δωσι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) || 2 ματεα ℵ | ιασεις B*ℵ* (-σις B[ab]ℵ[c.b]) A || 3 ποιμαινας Q* (-μενας Q[a]) | ταξι ℵ* (-ξει ℵ[c.b]) || 5 εσοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]): item 6, 7 εσοντε ℵ | πατουνταις ℵ* (πατουντες ℵ[c.a, c.b]) | τες ℵ* (ταις ℵ[c.a, c.b]) | κατεσχυνθησονται ℵ* (καταισχ. ℵ[c.b]) || 6 επακουσομε ℵ* (-μαι ℵ[c.b]) || 7 οψοντε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | χαριται ℵ* χαρειτε A || 10 υπολιφθη B* (-λειφθ. B[ab]) AQ || 11 αφερεθησεται ℵQ* (αφαιρ. Q[a]) | υβρεις Q* (-βρις Q[a]) | περιερεθησεται B* (περιαιρ. B[ab]) ℵ περιεραιθησεται A

XI 2 μεγειστανες ℵ | εταλεπωρησαν ℵ* (εταλαιπ. ℵ[c.b]) || 3 ποιμαινων AQ* (-μενων Q[a]) Γ | τεταλεπωρηκεν (bis) ℵ || 4 ποιμενετε B* (-μαιν. B[ab]) ℵΓ || 5 ποιμαινες B* (-μεν. B[ab]) A || 6 φισομαι ℵ | ειδου ℵ* (ιδ. ℵ[c]): item 16 (ιδ. ℵ[c.b]) | χιρας ℵ* (χειρας ℵ[c.b]: bis) || 8 τρις ℵ* (τρεις ℵ[c.b]) | ε ℵ* (αι ℵ[c.a, c.b]) || 10 διασκεδασε ℵ* (-σαι ℵ[c.a, c.b]): item 14 (-σαι ℵ[c.b]) || 11 εκινη ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]) | γνωσοντε ℵ* (-ται ℵ[c.a, c.b]) || 12 απιπασθε ℵ* (-σθαι ℵ[c.a -σθε repos ℵ[c.b]) || 13 σκεψομε ℵ* || 15 ποιμαινος Q* (-μεν. Q[a]) | απιρου ℵ* (απειρ. ℵ[c.b]) || 16 εξεγιρω ℵ | επισκεψητε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) || 17 ποιμενοντες B* (ποιμαιν. B[ab]) ℵ | ματεα ℵ* (-ταια ℵ[c.a, c.b]) | μαχερα ℵ | ξηρενομενος ℵ* (ξηραιν. ℵ[c.b])

XII 1 λεγι ℵ* (-γει ℵ[c.b]) | εκτινων ℵ* (-τειν. ℵ[c.b]) || 2 εστε ℵ* (-σται ℵ[c.b]: item 3, 8 bis, 9) || 3 εκινη ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]: item 4, 8 bis, 9, 11): item 6 εκινη ℵ | θησομε ℵ* (-μαι ℵ[c.b]) | πασι B[b] | εθνεσι B[b] | εντεζων ℵ* (-παιζ. ℵ[c.b]) | εμπεξεται B*ℵ* (-παιξ. B[ab]ℵ[c.b]) ΑΓ || 4 εκστασι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) | παραφρονησι ℵ | αποστυφλωσι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) || 5 χειλιαρχοι B | τες ℵ* (ταις ℵ[c.a, c.b]) | ευρησομαιν ℵ* (-μεν ℵ[c.a, c.b]) || 6 καταφαγοντε ℵ || 7 σωσι ℵ | μεγαλυνητε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) || 9 εξαρε ℵ* (-ραι ℵ[c.b]) || 10 επιβλεψοντε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | οδυνηθησοντε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) || 11 μεγαλυνθησετε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | παιδιω A || 12 κοψετε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | ε (1°) ℵ* (αι ℵ[c.a, c.b]: item 13 [1°], 14 bis) | γυνεκες (1°) ℵ: item 13 (2°) | αιαυτας (2°) ℵ* (εαυτας ℵ[c.a, c.b]) || 14 πασε ℵ* (-σαι ℵ[c.a, c.b]) | υπολελιμμαιναι ℵ

XIII 1 εκινη ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]: item 2, 4) | εστε ℵ* (-σται ℵ[c.b]: item 2 bis, 3, 4, 8) | μετακεινησι A || 2 ιδωλων ℵ | ουκαιτι ℵ* (-ετι ℵ[c.a, c.b]) | μνια ℵ || 3 ερι ℵ* (-ρει ℵ[c.b]: item 5, 6 bis, 9) || 4 κατεσχ. ℵ* (καταισχ. ℵ[c.b]) | προφητε ℵ | ενδυσοντε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) || 5 ιμι (1°) ℵ* (ειμι ℵ[c.b]) || 6 χιρων ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) || 7 χιρα ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) || 8 εκλιψει B*Q* (εκλειψ. B[ab]Q[a]) ℵA | υπολιφθησεται B* (υπολειφθ. B[ab]) ΑΓ || 9 πυρουτε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | δοκιμαξετε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | επικαλεσετε ℵ* (-ται ℵ[c.b])

XIV 1 ημερε ℵ* (-ραι ℵ[c.a, c.b]) || 2 αλωσετε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | πολεις B* (-λις B[ab]) A | ε (2°) ℵ* (αι ℵ[c.a, c.b]) | εχμαλωσια ℵ* (αιχμ. ℵ[c.a, c.b]) || 3 εκινοις ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]: item 17) | ημαιρα ℵ* (ημερα ℵ[c.a, c.b]) || 4 στησοντε ℵ | εκινη ℵ* (εκειν. ℵ[c.b]: item 6, 20): item 7, 8, 9, 13 εκινη ℵ | ελεων bis

ℵ | κλινι ℵ* (-νει ℵc.b) ‖ 5 ημερες (2°) ℵ* (-ραις ℵc.a, c.b) | ηξι ℵ* (-ξει ℵc.b) ‖ 6 εστε (1°) ℵ* (-σται ℵc.b: item 7 bis, 9 bis, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 [1°]) | αιστε (2°) ℵ* (εσται ℵc.a, c.b): item 11, 21 (2°) ‖ 8 εξελευσετε ℵ* (-ται ℵc.b) | αισχατῃ ℵ* (εσχ. ℵc.b) | θερι B*ℵ* (-ρει Bab ℵc.b) | εαρει Q* (-ρι Qa) ‖ 9 βασιλαια ℵ* (-λεα ℵc.a, c.b) ‖ 10 μενι ℵ* (-νει ℵc.b) ‖ 11 κατοικησι ℵ ‖ 12 πτωσεις B* (-σις Bb) | ρυησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 13 εκστασεις A | επιλημψοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | χιρος ℵ | χιρα ℵ* (χειρ. ℵc.b) ‖ 14 παραταξετε ℵ* (-ται ℵc.b) | συναξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | ηματισμον ℵ* (ιμ. ℵc.a) ‖ 15 αὐτη] αὐτὴ Bb | πτωσεις ℵ* (-σις ℵc.b: item 18) | τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) ‖ 16 καταλειφθωσιν QΓ | αναβησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 17 προσκυνησε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 18 παταξι ℵ* (-ξει ℵc.b) ‖ 19 αιθνων ℵ* (εθν. ℵc.a, c.b) | σκηνοπηγειας A ‖ 20 εσοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | λεβηται ℵ ‖ 21 θυσιαζονται ℵ* (-τες ℵc.a, c.b) | λημψοντε ℵ* (-ται ℵc.a, c.b)

ΜΑΛΑΧΙΑΣ

I 1 χιρι ℵ* (χειρ. ℵc.b) | θεσθαι A ‖ 3 εμεισησα B*Q* (εμισ. BbQa) A ‖ 4 ερι ℵ* (-ρει ℵc.b) | εωνος B* (αιων. Ba) ‖ 5 υμις ℵ: item 6, 12 υμις ℵ* (υμεις ℵc.b) | εριται ℵ ‖ 6 δοξαζι ℵ* (-ζει ℵc.b) | λεγι ℵ* (-γει ℵc.b) | φαυλιζονται ℵ* (-ντες ℵc.a, c.b) ‖ 7 λεγιν ℵ* (-γειν ℵc.b) ‖ 8 λημψετε ℵ ‖ 9 εξιλασκεσθαι ℵ | δεηθηται ℵ ‖ 10 συνκλισθησονται B* συγκλισθ. AQ* (-κλεισθ. Qa) | αναψετε Q | υμειν (2°) B* (-μιν Bb) | χιρων ℵ* (χειρ. ℵc.b): item 13 χιρων ℵ ‖ 12 βεβηλουται AQ* (-τε Qa) ‖ 13 εισεφερεται ℵ | φερηται A | προσδεξομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 14 εθνεσειν ℵ

II 2 ακουσηται ℵ | δουνε ℵ* (-ναι ℵc.a, c.b) | ευλογειαν bis ℵ | εστε ℵ* (-σται ℵc.b) | υμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | τιθεσθαι A ‖ 3 αφωριζω A ‖ 4 ειμε ℵ* (-ναι ℵc.a, c.b) ‖ 5 ιρηνης ℵ* (ειρ. ℵc.b) ‖ 6 [ου]κ Γ | χιλεσιν ℵ | ιρηνι ℵ* (ειρηνη ℵc et antea) | αδικειας B* (-κιας Bb) ‖ 7 χιλη ℵ* (χειλ. ℵc.b) | φυλαξετε ℵ ‖ 8 εξεκλιναται ℵ εξεκλειναστε Q* (εξεκλιν. Qa) ‖ 9 φυλασσεσθαι ℵ | ελαμβανεται ℵ ‖ 10 βεβηλωσε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 12 ταπινωθη ℵ* (ταπειν. ℵc.b) ‖ 13 εμεισουν A | εποιειται ℵ | εκαλυπτεται A | επιβλεψε ℵ | λαβιν ℵ* (-βειν ℵc.b) | χιρων ℵ* (χειρ. ℵc.b) ‖ 14 γυνεκος ℵ* (γυναικ. ℵc.b) ‖ 15 ζητι ℵ* (-τει ℵc.b) | φυλαξασθαι A (item 16) ‖ 16 μεισησας B* (μισ. Bb) | εξαποστιλης ℵ* (-στειλης ℵc.b) | καλυψι ℵ* (-ψει ℵc.b) | ενκαταλιπηται ℵ

III 1 επιβλεψετε ℵ* (-ται ℵc.b) A | υμις (1°) ℵ* (-μεις ℵc.b: item 8, 12) Γ* | ζητιτε ℵ ζητειται A | θελεται B* (-τε Bab) ℵ | ερχετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 2 υπομενι ℵ* (-νει ℵc.b) | εισπορευεστε ℵ* (-ται ℵc.b) A ‖ 3 καθιειτε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 4 αρεσι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 5 κρισι A | εκκλεινοντας Q* (εκκλιν. Qa) Γ | κρισειν ℵ* (-σιν ℵ?) ‖ 6 ηλλοιωμε ℵ* (-μαι ℵc.a, c.b) ‖ 7 εξεκλειναστε Q* (εξεκλιν. Qa) | αιφυλαξασθε ℵ ‖ 8 πτερνιζεται ℵ (item 9) | εριτε ℵ* | ε ℵ* (αι ℵc.a, c.b) | εισι Bb ‖ 10 εστε ℵ | ανυξω ℵ* (-οιξω ℵc.a, c.b) | ευλογειαν ℵ ‖ 11 διαφθιρω ℵ ‖ 12 εσεσθαι ℵ ‖ 14 ικετε ℵ* (-ται ℵc.a, c.b) ‖ 15 ημις ℵ* (-μεις ℵc.b) | ανοικοδομουντε ℵ* (-ται ℵc.a, c.b) ‖ 17 εσο]τε ℵ* (-ται ℵc.b) | ημαιραν ℵ* (ημεραν ℵc.a, c.b) | ερετιω B* (αιρ. Ba) ΝΓ | ερετιζει B* (αιρ. Bab) ΝΓ ‖ 18 οψεσθαι ℵ

IV 1 ερχετε A | κλειβανος B* (κλιβ. Bb) | εσοντε ℵ* (-νται ℵc.b): item 3 (-νται ℵc.a, c.b) | αναψι ℵ* (-ψει ℵc.b) ‖ 2 ανατελι ℵ* (-λει ℵc.b) |

ιασης Γ | τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) | εξελευσεσθαι ℵQ* (-σθε Qa) | σκιρτησεται ℵQ* (-τε Qa) σκηρτησετε Γ ‖ 3 καταπατησεται B*Q* (-τε Bab Qa) ℵΓ ‖ 6 ενετιλαμην ℵ

ΗΣΑΙΑΣ

I 1 βασιλια ℵQ* (-λεια Qa) ‖ 2 ελελασεν Γ ‖ 5 πληγηται ℵ ‖ 6 καιφαλης ℵ* (κεφ. ℵc.b) | φλαιγμενουσα ℵ* (φλεγμαιν. ℵc.b) φλεγμενουσα AΓ ‖ 7 πολις ℵ* (-λεις ℵc, d.a) | αλλωτριων Γ ‖ 8 εγκαταλιφθησεται B*Q* vid Γ | οπωροφυλακειον Qa ‖ 10 προσεχεται ℵ ‖ 11 κρειων B* (κρι. Bb) ℵ ‖ 12 ερχησθαι ℵ* (ερχεσθαι ℵd.a) | οφθηνε ℵ ‖ 13 προσθησεσθαι ℵA | φερηται ℵΓ | ματεον ℵ ‖ 14 μεισει B* (μισ. Bb) μισι ℵ | εγενηθηται ℵ | ουκαιτι ℵ* (-ετι ℵc.b (vid)) ‖ 15 εκτινηται ℵ* (-τεινηται ℵc.b) | χρας ℵ* (χειρ. ℵc.b, d.a) | πληθυνηται ℵA ‖ 16 γενεσθαι Q* (-σθε Qa) | αφελεται ℵ | πονηρειας ℵ ‖ 17 κριν B* (κρισιν Bb) κρισειν ℵ | ρυσασθαι ℵQ* (-σθε Qa) | κρεινατε B* (κριν. Bb) κρωνται ℵ ‖ 18 ωσειν bis ℵ* (-σιν ℵ? ε cum punct et erasum: [1o] οσιν [sic] ℵd.a) | φυνικουν ℵ* (φοιν. ℵc.b (vid), d.a) ‖ 19 θεληται ℵ: item 20 ℵQ* (-τε Qa) | εισακουσηται ℵc.b (sic) Q* (-τε Qa): item 20 ℵAQ* (-τε Qa) | φαγεσθαι ℵ ‖ 20 μαχερα ℵ ‖ 21 πολεις B* (-λις Bb): item 26 bis | φονευτε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 23 απιθουσιν ℵ | κρεινοντες B ‖ 24 κρισειν ℵ* (-σιν ℵ? ε cum punct et erasum) ‖ 25 χιρα ℵ* (χειρ. ℵc.b) | απιθουντας ℵ ‖ 27 εχμαλωσια ℵ* (αιχμ. ℵc.b) ‖ 30 om τα Q? | παραδισος B*Q* (-δεισ. Bab Qa) ℵ ‖ 31 ε ℵ* (αι ℵc.a, c.b | σπινθηραις ℵ | αιστε (2o) ℵ* (εστε ℵc.b)

II 1 Ιουδεας ℵ ‖ 2 εστε ℵ | ημαιρες ℵ* (ημεραις ℵc.a, c.b) ‖ 3 αναγγελι ℵ* (-λει ℵc.b) | εκξελευσεται ℵ ‖ 4 μαχερᾱ ℵ | πολεμιν ℵ ‖ 8 χιρων ℵ* (χειρων ℵc.b) ‖ 9 εταπινωθη ℵ ‖ 10 κρυπτεσθαι ℵA | θαυσε ℵ* (θραυσαι ℵc.b): item 19 ‖ 11 ταπινος ℵ* (ταπεινος ℵc.b) | ταπινωθησεται ℵ* (ταπειν. ℵc.b): item 17 | εκινη ℵ* (εκειν. ℵc.b): item 17, 20 ‖ 12 ταπινωθησονται ℵ* (ταπειν. ℵc.b) ‖ 15 τιχος ℵ* (τειχ. ℵc.b) ‖ 17 πεσιται ℵ* (πεσειται ℵc.b) πεσειτε A ‖ 18 χιροποιητα ℵ* (χειροποι. ℵc.b) ‖ 19 σπηλεα ■ | τασχισμας ℵ ‖ 20 ματεοις ℵ* (ματαιοις ℵc.b) ‖ 21 εισελθιν ℵ* (-θειν ℵc.b) | σχεισμας B | θραυσε ℵ* (-σαι ℵc.b)

III 1 αφελι ℵ* (-λει ℵc.b): item 18 ‖ 2 γειγαντα B* vid (ras aliq ante ι) ℵ | πολεμειστην B* vid (ras aliq ante ι) ‖ 4 εμπεκται B*? ℵAQ* (εμπαικται Qa) Γ ‖ 5 συμπεσιται ℵ* (συμπεσειτ. ℵc.b) συμπεσειτε A | πεδιον ℵ* (παιδιον ℵc.b) | ατειμος B* (ατιμ. Bb) | εντειμο| B ‖ 6 οικιου ℵΓ | ειματιον B*c (ιματ. Bb): item 7 ειματιον B (vix coep inst ε Bb) | εχις ℵ* (-χεις ℵc.b) ‖ 7 ερι ℵ* (-ρει ℵc.b) | εκινη ℵ* (-κεινη ℵc.b): item 18 | αισομε (1o) ℵ* (εσομαι ℵc.b) ‖ 8 ε ℵ* (αι ℵc.a, c.b) | γλωσσε ℵ* (-σαι ℵc.a, c.b) | απιθουνται ℵ* -τες ℵc.b απιθουντες Q* (απειθ. Qa) | εταπινωθη ℵ* (εταπειν. ℵc.b) A ‖ 11 χιρων ℵ* (χειρ. ℵc.b) ‖ 12 καλαμωντε ℵ* (-μωνται ℵc.b) | απετουνται ℵ* (απαιτουντες ℵc.b) | μακαριζονται ℵ* (-ντες ℵc.b) μαχαριζοντες Γ ‖ 14 κρισειν ℵ ‖ 15 υμς ℵ* (-μεις ℵc.b) | αδικειται ℵ αδεικειτε A | κατεσχυνεται ℵ* (καταισχυν. ℵc.b) καταισχυνεται A ‖ 16 κιτωνας ℵ* (χιτ. ℵc.a, c.b (vid)) | πεζουσαι ℵΓ ‖ 17 ταπινωσει ℵ* (ταπεινωσει ℵc.b) | ανακαλυψι ℵ* (-ψει ℵc.b) ‖ 20 κλιδωνας ℵ* (χλιδ. ℵc.b) ‖ 24 εστε ℵ* (-σται ℵc.b) | καιφαλης ℵ* (κεφ. ℵc.b) | κιτωνος ℵ* (χιτ. ℵc.b) ‖ 25 μαχερα bis ℵ | πεσιται ℵ* (πεσειται ℵc.b) | ισχυοντας ℵ* (-οντες ℵc.b) | ταπινωθησονται ℵ* (ταπεινωθη. ℵc.b) ‖ 26 καταλιφθησετε B*ℵ*Q* (καταλειφθ. Bab ℵc.b Qa)

IV 1 *ονιδισμον* ℵA ‖ 2 *εκινη* ℵ* (*εκεινη* ℵ$^{c.b}$) | *επιλαμψι* ℵ* (*-ψει* ℵ$^{c.b}$) | *υψωσε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$) | *δοξασε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$) | *καταλιφθεν* B*Q* (*καταλειφθεν* B^{ab}Q^{a}) ℵΓ: item 3 B*ℵQ* ‖ 3 *εστε* ℵ* (*-σται* ℵ$^{c.b}$): item 6 | *υπολιφθεν* B*Q* (*υπολειφθ.* B^{ab}Q^{a}) ‖ 4 *εκπλυνι* ℵ* (*-νει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 5 *σκιασι* ℵΓ

V 1 *πειονι* B* (*πι.* B^{b}) ‖ 2 *εμινα* ℵ: item 4 *εμινα* ℵ* (*εμειν.* ℵ$^{c.b}$): item 7 *εμινα* ℵ*Q* (*εμειν.* ℵ$^{c.b}$Q^{a}) Z | *ποιησε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$): item 4, 7 ‖ 3 *κρεινατε* B* (*κριν.* B^{b}) ‖ 4 *ετει* B* (*ετι* B^{ab}) | *αιποισησα* ℵ* (*επ.* ℵ$^{c.a, c.b}$) ‖ 5 *εστε* (2°) ℵ* (*-σται* ℵ$^{c.b}$): item 29 ‖ 6 *τες* ℵ* (*ταις* ℵ$^{c.b}$) | *βρεξε* B*? (*-ξαι* B^{ab}) ‖ 8 *εγγεζονται* ℵ* (*-ζοντες* ℵ$^{c.a, c.b}$) *ενγιζοντες* Z | *οικησεται* A ‖ 9 *μεγαλε* ℵ* (*-λαι* ℵ$^{c.b}$) | *καλε* B* (*-λαι* B^{ab}) | *ενοικουνται* ℵ* (*-ντες* ℵ$^{c.b}$) ‖ 10 *σπιρων* ℵ* (*σπειρ.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 11 *διωκονται* ℵ* (*-ντες* ℵ$^{c.b}$) | *μενονται* ℵ* (*-ντες* ℵ$^{c.b}$) | *οψαι* ℵ* (*οψε* ℵ$^{c.b}$) ‖ 12 *πεινουσιν* B* (*πιν.* B^{b}) | *χιρῶ*[illegible] ℵ* (*χειρ.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 13 *ειδενε* ℵ* (*ειδεναι* ℵ$^{c.a, c.b}$) | *λειμον* B* (*λιμ.* B^{b}) | *δειψος* B* (*διψ.* B^{b}) ‖ 14 *διηνυξεν* ℵ | *διαλιπιν* [illegible] ‖ 15 *ταπινωθησεται* ℵ | *ατειμασθησεται* B* (*ατιμ.* B^{b}) | *ταπινωθησονται* ℵ* (*ταπειν.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 17 *απιλημμενων* ℵQ* (*απειλ.* Q^{a}) ‖ 19 *εγγεισατω* ℵ | *ποιησι* ℵ* (*-σει* ℵ^{c}) | *εινα* (1°) ℵ* (*ινα* ℵ^{c}) ‖ 21 *συναιτοι* ℵ* (*συνετοι* ℵ$^{c.a, c.b}$) ‖ 22 *πειονοτες* B* (*πιν.* B^{b}) *πινονται* ℵ ‖ 23 *δικαιουνται* ℵ* (*-ντες* ℵ$^{c.b}$) | *αιρονται* ℵ* (*-ντες* ℵ$^{c.b}$) ‖ 24 *συνκαυθησετε* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$) | *ανιμενης* ℵ | *εστε* ℵ ‖ 25 *χιρα* ℵ* (*χειρ.* ℵ$^{c.b}$) | *θυησιμεα* ℵ | *εμμεσω* A ‖ 26 *αρι* ℵ* (*-ρει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 27 *πινασουσιν* B*Q* (*πειν.* B^{ab}Q^{a}) ℵΓ | *κοπιασουσεῖ* ℵ ‖ 28 *οξια* ℵAQ* (*οξεα* Q^{a}) | *εστι* B^{ab} | *ελογεισθησαν* ℵ | *κατεγεις* [illegible] ‖ 29 *ωσκυμοι* B* (*ως σκ.* B^{ab}) | *λεοντ*[illegible]*ται* ℵ* (*-ντες* ℵ$^{c.b}$) | *βοησι* ℵ (item 30) | *εκβαλι* ℵ* (*-λει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 30 *εκινη* ℵ* (*εκειν.* ℵ$^{c.b}$) | *κυμενουσης* ℵ* (*κυμαιν.* ℵ$^{c.b}$) | *απορεια* B* (*-ρια* B^{b})

VI 2 *δυσειν* ter ℵ* (ε erasum est) | *τες* (3°) ℵ* (*ταις* ℵ$^{c.a, c.b}$) ‖ 5 *χιλη* bis ℵ* (*χειλ.* ℵ$^{c.b}$) | *εμμεσω* B* (*εν μ.* B^{b}) ℵAΓ ‖ 6 *χιρει* ℵ* (*χειρι* ℵ$^{c.b}$ *χειρη* ℵ$^{d.a}$) | *λαβειδι* B* (*λαβιδι* B^{b}) ‖ 7 *χιλεων* ℵ* (*χειλ.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 8 *αποστιλον* ℵ* (*-στειλ.* ℵ$^{c.b}$) A^{i} | *μαι* ℵ* (*με* ℵ$^{c.b}$) ‖ 9 *ακουσεται* ℵ | *βλεψηται* ℵ *βλεψεται* Γ ‖ 10 *ειδωσιν* Q* (*ιδ.* Q^{a}) | *ακουσωσειν* ℵ* (ε cum punct et erasum) | *συνωσειν* ℵ* (ε cum punct et erasum) | *ιασομε* ℵ* (*-μαι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 11 *πολις* Q* (*-λεις* Q^{a}) | *κατοικισθαι* B* (*-κεισθ.* B^{ab} et identidem) *κατοικεισθε* ℵ* (*-σθαι* ℵ$^{c.b}$) | *καταλιφθησεται* ℵQ* (*καταλειφθ.* Q^{a}) Γ ‖ 12 *καταλιφθεντες* B*Q* (*καταλειφθ.* B^{ab}Q^{a}) Γ

VII 1 *πολεμησε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$) | *πολιορκησε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 3 *συναντησειν* ℵ* (ε cum punct et erasum) | *καταλιφθεις* ℵA *καταλιφθις* Γ: item 22 *καταλιφθεις* ℵAQ* (*-λειφθ.* Q^{a}) Γ ‖ 4 *εριs* ℵ* (*-ρεις* ℵ$^{c.b}$) | *φυλαξε* ℵ* (*-ξαι* ℵ$^{c.b}$) | *ησυχασε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$) *ισυχασαι* Γ | *ασθενιτω* ℵ ‖ 6 *Ιουδεαν* ℵ | *συναλησανται* ℵ* (*-ντες* ℵ$^{c.a}$) ‖ 8 *καιφαλη* (1°) ℵ* (*κεφ.* ℵ$^{c.a, c.b}$): item 9 (2°) *καιφ.* ℵ* (*κεφ.* ℵ$^{c.b}$) | *εκλιψει* B*Q* (*εκλειψ.* B^{ab}Q^{a}) ℵ ‖ 9 *πιστευσηται* ℵ | *συνηται* ℵ$^{c.b}$ ‖ 11 *σημιον* B* ^{vid} ℵ* Q* (*σημειον* B^{ab} ℵ$^{c.b}$Q^{a}): item 14 ℵ*Q* (*-μειον* ℵ$^{c.b}$Q^{a}) ‖ 12 *πιρασω* ℵ ‖ 13 *μεικρον* B* (*μικρ.* B^{ab}) | *παρεχεται* AQ* (*-τε* Q^{a}) ‖ 15 *προελεσθε* B* (*-σθαι* B^{ab}) ‖ 16 *απιθει* Γ | *καταλιφθησεται* ℵQ* (*καταλειφθ.* Q^{a}) ‖ 17 *επαξι* ℵ ‖ 18 *εστε* ℵ* (*-σται* ℵ$^{c.b}$): item 21, 23 | *μυιες* B* (*μυιαις* B^{ab}) | *εκινη* ℵ* (*εκεινη* ℵ$^{c.b}$): item 20, 21, 23 ‖ 19 *ελευσοντε* ℵ$^{c.a}$ (*-νται* ℵ$^{c.b}$) | *φαραγξειν* ℵ* (*-γξιν* ℵ$^{c.b}$) | *σπηλεα* ℵ ‖ 20 *ξυρησι* ℵ* (*-σει* ℵ$^{c.b}$) | *καιφαλην* ℵ* (*κεφ.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 22 *πλιστον* ℵQ* (*πλειστ.* Q^{a}) ‖ 23 *χειλιαι, χειλιων* B* (*χιλ.* B$^{?}$) ‖ 25 *εκι* ℵ* (*εκει* ℵ$^{c.b}$)

VIII 1 *ποιησε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 3 *προφητειν* ℵ* (*-τιν* ℵ^{c}) | *εγγαστρι* A ‖ 4 *πεδιον* ℵ* (*παιδ.* ℵ$^{c.b}$) | *λημψετε* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$) ‖ 5 *λαλησε* ℵ ‖ 6 *ησυχει* Γ ‖ 7 *τιχος* ℵ* (*τειχ.* ℵ$^{c.b}$) ‖

8 αφελι ℵ* (-λει ℵc.b) | αρε ℵ* (-ραι ℵc.b) | πληρωσε ℵ* (-ρωσαι ℵc.b) ‖ 9 ηττασθαι (1°) ℵQ* (-σθε Qa) | ηττηθησεσθαι Q* (-σθε Qa) ‖ 10 βουλευσησθαι ℵc.b (sic) | λαλησηται A | υμειν B* (-μιν Ba) ‖ 11 χιρει ℵ* (χειρει ℵc.b) | απιθουσιν ℵAQ* (απειθ. Qa) | πορια ℵQ* (-ρεια Qa) ‖ 12 ταραχθηται ℵ ‖ 13 εστε ℵ* (-σται ℵc.b): item 14, 18, 21 ‖ 14 ουκ ℵ | συναντησεσθαι AQ* (-σθε Qa) ‖ 15 κε (2°) ℵ* (και ℵc.b) | εγγειουσιν ℵ ‖ 17 ερι ℵ ‖ 18 πεδια ℵ* (παιδ. ℵc.b) | σημια ℵ | ορι ℵ ‖ 19 ειπωσειν ℵ* (-σιν ℵc) | εγγαστρειμυθους Ba (εγγαστριμ. Bb) ‖ 20 δωναι B* (δουναι Bb (vid)) ‖ 21 λειμος B* (λιμ. Bb) | πινασητε ℵ*Q* (πειν. ℵc.bQa) AΓ | λυπηθησεσθαι A | εριτε ℵ* (εριται ℵc.b [sic]) ερεται A ‖ 22 θλειψεις B* (θλειψις Ba θλιψις Bb) | βλεπιν ℵ

IX 1 παραλειαν B* (-λιαν Bb) ‖ 2 σκοτι ℵQ* (-τει Qa) Γ ‖ 3 πλιστον ℵ*Q* (πλειστ. ℵc.bQa) | ευφρενομενοι ℵ ‖ 5 ειματιον B* (ιμ. Bab) | αποτεισουσιν B* (αποτισ. Bb) ‖ 6 πεδιον ℵ* (παιδ. ℵc.b) | καλειτε B* (-ται Bab) καλιτε ℵ* (καλειται ℵc.b) | ιρηνην B* (ειρ. Bab) ‖ 7 ιρηνης ℵ* (ειρ. ℵc.b) | βασιλιαν ℵ*Q* (-λειαν ℵc.bQa) | κατορθωσε ℵ* (κατορθωσαι ℵc.b) ‖ 8 απεστιλεν ℵ ‖ 9 υβρι ℵΓ ‖ 10 πληνθοι Γ | συκαμεινους B* (-μιν. Bb) ‖ 11 εκχθρους A ‖ 12 επει A ‖ 14 αφιλεν ℵ | καιφαλῆ| ℵ* (κεφ. ℵc.b) | μεικρον B* (μικρ. Bab) ‖ 17 ελεησι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 18 συνκαταφαγετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 19 συνκεκαυτε ℵ* (-ται ℵc.b) | εστε ℵ* (-σται ℵc.b) ‖ 20 εκκλινι ℵ* (-νει ℵc.b) | πινασι ℵ πινασει AQ* (πειν. Qa) | βραχειονος B* (βραχιον. Bb)

X 2 εκκλεινοντες B* (-κλιν. Bb) A | εινε ℵ* (-ναι ℵc.b) ‖ 3 θλειψεις B* θλειψις Ba (θλιψις Bb) θλιψεις ℵ | καταφευξεσθαι A | καταλιψεται ℵ καταλιψετε AQ* (καταλειψ. Qa) ‖ 4 εμπεσιν ℵ* (-σειν ℵc.b) | επει A ‖ 6 ποιησε ℵ* (-σαι ℵc.b) | καταπατιν ℵ* (-τειν ℵc.b) ‖ 7 ουκ] ουχ ℵA ‖ 9 ερι ℵ ‖ 11 χιροποιητοις ℵ* (χειροπ. ℵc.b) | ιδωλοις ℵ ‖ 12 εστε ℵ* (-σται ℵc.b: item 17, 18): item 20, 21 ℵ | ορι ℵ | επαξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | επει (2°) B* (επι Bb) ‖ 13 ισχυει ℵ* (-υι ℵc.b) ‖ 14 σισω ℵQ* (σεισ. Qa) | χιρι ℵ* (χειρι ℵc.b) | διαφευξετε ℵ* (-ται ℵc.b) | μαι ℵ* (με ℵc.b) | αντιπη ℵ* (αντειπη ℵc.b) ‖ 15 δοξασθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | αξεινη B* (αξιν. Bb) ‖ 17 αγιασι ℵ ‖ 18 εκινη ℵ* (εκειν. ℵc.b) ‖ 19 καταλιφθεντες B*Q* (καταλειφθ. Bab Qa) Γ | εσοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | πεδιον ℵ ‖ 20 ουκαιτι ℵ* (-ετι ℵc.a, c.b) | καταλιφθεν ℵQ* (καταλειφθ. Qa) Γ: item 21 καταλιφθεν B*Q* (καταλειφθ. Bab Qa) Γ ‖ 22 κε (2°) ℵ* (και ℵc.b) ‖ 23 ποιησι ℵ ‖ 25 ετει B* (ετι Bb) | μεικρον B* (μικρ. Bb) ‖ 26 θλειψεως B* (θλιψ. Bb) ‖ 28 ηξι ℵ* (-ξει ℵc.b) ‖ 29 ληψεται Bb ‖ 32 παρακαλειται bis Q* (-τε Qa) παρακαλιται (2°) ℵ* (παρακαλειται ℵc.b) | μιναι ℵ* (μειν. ℵc.b) | χειρει ℵ ‖ 33 υβρι ℵ ‖ 34 μαχερα ℵ

XI 1 αναβησαιται A* (-σεται A?) ‖ 3 λαλειαν A | ελεξει ℵ* (ελεγξει ℵc.b) ‖ 4 κρινι ℵ* (-νει ℵc.b) | ταπινω ℵA | παταξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | χιλεων ℵ | ανελι ℵ* (-λει ℵc.b) ‖ 6 παρδαλεις ℵ* (-λις ℵc.b) | πεδιον ℵ (item 8) | μεικρον B* (μικρ. Bab) ‖ 7 πεδια ℵ ‖ 8 χιρα ℵ* (χειρ. ℵc.b): item 11 (χειρ. ℵc.a) ‖ 9 κατακαλυψε ℵ ‖ 10 αρχιν ℵ* (-χειν ℵc.b) | εστε (2°) ℵ* (-σται ℵc.a): item 16 (2°) (-σται ℵc.b) | αναπαυσεις B* (-σις Bab) ‖ 11 εστε ℵ | εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.a) | διξε ℵ* διξαι ℵc.a Q* (δειξαι Qa) | ζηλωσε ℵ* (ζηλωσαι ℵc.a) | καταλιφθεν ℵQ* (-λειφθεν Qa) | καταλιφθη ℵQ* (-λειφθη Qa) ‖ 12 σημιον ℵQ* (σημειον Qa) ‖ 13 αφερεθησεται B* (αφαιρ. Bab) ℵ | ζηλωσι ℵ | θλειψει B ‖ 15 ερημωσι ℵ | επιβαλι ℵ* (-λει ℵc.b) | βιεω ℵ* (βιαιω ℵc.a, c.b) | υποδημασι Bb ‖ 16 καταλιφθεντι B*Q* (καταλειφθ. Bab Qa) Γ

XII 1 εκινη ℵ* (-κειν ℵc.b) | ωργεισθης ℵ ‖ 2 εσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) |

ενεσεις ℵ* (ε 3° cum punct: αινεσις ℵc) || 4 υμνιτε ℵ υμνειται Q* (-τε Qa) | μιμνισκεσθε Γ || 6 ευφραινεσθαι ℵ | εμμεσω ΑΓ

XIII 2 παιδιον A | σημιον ℵAQ* (σημειον Qa) | αὐτοῖς Bb | χιρι ℵ* (χειρ. ℵc.b) || 3 πληρωσε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 4 εντεταλτε ℵ* (-λται ℵc.b) | εθνι ℵ* (-νει ℵc.b) | οπλωμαχω Γr || 5 καταφθιραι Γ || 6 ολολυζεται Q* (-τε Qa) || 7 διλιασει B*Q* (δειλ. BabQa) ℵAΓ || 8 ωδεινες B* (ωδιν. Bb) Γ | γυνεκος ℵ* (γυναικ. ℵc.b) || 9 ανειατος B* (ανιατ. Bb) | θεινε ℵ || 10 δωσι ℵ* (-σει ℵc.b) || 11 ασεβεσι Bb | υβρειν (1°) ℵ | υβι| (2°) ℵ* (υβριν ℵc) | ταπινωσω ℵ* (ταπειν. ℵc.b) || 12 χρυσειον A || 13 σισθησεται ℵQ* (σεισθ. Qa) || 15 εισι Bb | μαχερα ℵ || 17 επεγειρω ℵ* (-γειρω ℵc.b) | λογειζονται ℵ | χριαν ℵQ* (χρειαν Qa) | εχουσι Bb || 18 συντρειψουσιν B* (συντριψουσι Bb) | ελεησωσειν ℵ || 19 καλιται ℵ* (καλειται ℵc.b) καλειτε A || 20 ποιμαινες AQ* (ποιμεν. Qa) Γ || 21 αναπαυσοντε (1°) ℵ* (-νται ℵc.b) | εκι (2°) ℵ* (-κει ℵc.b) | σιρηνες Γ | δεμονια ℵ* (δαιμ. ℵc.a, c.b) || 22 κατοικησουσι Bb | εχειvοι B* (εχιν. Bb) ℵ

XIV 1 ελεησι ℵ* (-σει ℵc.b) | κυριος] πιπι Qmg (item 22 bis, 24, 26, 32) | αναπαυσοντε ℵ* (-ται ℵc.b) || 2 κατακληρονομησουσι Bb | εχμαλωτοι ℵ* (αιχμ. ℵc.b) || 3 εστε ℵ* (-σται ℵc.b): item 19 | εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.b) || 4 ληψη Bb | αναπεπαυτε (1°) ℵ | απετων ℵ* (απαιτ. ℵc.b) || 5 συνετρειψεν B* (-τριψεν Bb) || 6 ανειατω B* (ανιατ. Bb) | εφισατο ℵQ* (-φεισ. Qa) || 9 συναντισας Γ | εγιραντες ℵ* (εγειρ. ℵc.b) | βασιλις ℵ* (-λεις ℵc.b) || 10 ημειν B* (ημιν Bb) ℵ || 11 στρωσουσι Bb | κατακατακαλυμμα Γ* || 13 ορι ℵ || 15 θεμελεια A || 16 ειδοντες ℵ | σιων ℵQ* (σειων Qa) || 17 καθειλε Bb καθιλεν ℵ | ελυσε Bb || 19 ρηφηση ℵ* (ριφ. ℵ?) | μαχεραις ℵ μαχαιρες Γ | καταβενοντων ℵ* (-βαιν. ℵc.b) | εματι ℵ* (αιμ. ℵc.b) || 20 μιvης ℵ* (μειν. ℵc.b) || 21 αναστωσι Bb αναστωσειν ℵ* (-σιν ℵc.b) | κληρονομησωσι Bb || 23 εχειvους B* (εχιν. Bb) ℵA || 24 βεβουλευμε ℵ* (-μαι ℵc.b) | μενι ℵ* (-νει ℵc.b) || 25 απολεσε ℵ | αφερεθησεται (1°) B*ℵ* (αφαιρ. Babℵc.b) || 26 βεβουλευτε ℵ* (-ται ℵc.b) || 29 συνετρειβη B* (-τριβη Bb) | πεοντος ℵ* (παι. ℵc.a, c.b) || 30 ιρηνης B*ℵ* (ειρηνης Babℵc.b) | ανελι (1°) ℵ* (-λει ℵc.b) | λειμω B* (λιμ. Bb) || 31 ερχετε ℵ* (-ται ℵc.b) | ιναι ℵ* (ειναι ℵc.b) || 32 ταπινοι ℵ* (ταπειν. ℵc.b)

XV 1 απολιται bis ℵ* (απολειται ℵc.b): item 2 | τιχος ℵ*A* (τειχ. ℵc.bAa?) || 2 λυπισθε ℵ* (λυπεισθε ℵc.b) λυπεισθαι Γ | εκι ℵ* (-κει ℵc.b) | αναβησεσθαι ℵc.bAQ* vid (-σθε Qa) Γ | κλεειν ℵ* (κλαι. ℵc.b) Γ | βραχειονες B* (βραχιονες Bb) || 3 τες (1°) ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) | πλατειες ℵ* (πλατειαις ℵc.a, c.b) πλατιαις AQ* (-τειαις Qa) | περιζωσασθαι Γ | κοπτεσθαι A | ολολυζεται Γ* (-λυζετε Γ1 (vid)) || 5 εστι Bb? | κλεοντες ℵ* (κλαιοντες ℵc.b) | σισμος Q* (σεισμ. Qa) || 6 εκλιψει B*Q* (-λειψ. BabQa) ℵAΓ || 7 μελλι ℵ* (μελλει ℵc.b) || 9 εματος ℵ* (αιμ. ℵc.a, c.b)

XVI 2 πετινου ℵ | επειτα δε Qa | πλιονα ℵQ* (πλειονα Qa) || 3 ποίες τε Bb | εμμεσημβρινη ℵ εν μεσιμβρηη A || 4 παροικησουσι Bb || 5 καθιειτε AΓ || 7 ολολυξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | Μωαβειτιδει B | μελετησις Q || 8 παιδια B*b Q* vid (πεδ. Ba Qa) A | καταπεινοντες B | καταπατησεται Bb | συναψηται Γ | πλανηθῆτε Bb | ενκατελιφθησαν ℵ εγκατελιφθησαν Q* (εγκατελειφθ. Qa) || 10 πεπαυτε ℵ* (-ται ℵc.b) || 11 τιχος ℵ*Q* (τειχ. ℵc.b Qa) A | ενεκενισας ℵA || 12 χιροποιητα ℵ* (χειρ. ℵc.b) | προσευξασθε B* (-σθαι Bab) | δυνητε Γ || 14 καταλιφθησεται B*Q* (καταλειφθ. BabQa) ℵ

XVII 2 εστε ℵ (item 4) || 3 βασιλια Q* (-λεια Qa) | βελτειων B* (-τιων Bb) || 4 εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.b): item 7, 9 | εκλιψις ℵQ* (εκλειψις

Q[a] Γ εκλιψεις A | σισθησεται Q* (σεισθ. Q[a]) Γ ‖ 5 φαραγγη Γ ‖ 6 καταλιφθη (1°) B* (-λειφθ. B[ab]) Q* (1°) (-λειφθ. Q[a]) ℵ (bis) | τρις BℵQ* (τρεις Q[a]) ‖ 8 χιρων ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) ‖ 9 ε ℵ* (αι ℵ[c.a, c.b]) | πρωσωπου ℵ ‖ 11 σπιρης ℵ* (σπειρ. ℵ[c.b]) σπηρης Γ ‖ 12 κυμενουσα ℵ | ταραχθησεσθαι ℵAQ* (-σθε Q[a]) Γ ‖ 13 κατεγεις ℵ | φαιρουσα ℵ

XVIII 2 επεκινα ℵ* (-κειν. ℵ[c.b]) ‖ 3 σημιον ℵQ* (-μειον Q[a]) ‖ 4 πολι ℵ ‖ 5 ομφακειζουσα ℵ | αφελι ℵ* (-λει ℵ[c.b]) | μεικρα B* (μικρ. B[b]) ‖ 6 καταλιψει B*Q* (-λειψ. B[ab] Q[a]) ℵ | πετινοις ℵ | πετινα ℵ ‖ 7 εκινω ℵ* (-κειν. ℵ[c.b]) | τεθλειμμενου Q* (τεθλιμμ. Q[a]) | μερι ℵ* (-ρει ℵ[c.b])

XIX 1 ηξι ℵ* (-ξει ℵ[c.b]) | σισθησεται ℵQ* (σεισθ. Q[a]) | χιροποιητα ℵ* (χειροπ. ℵ[c.b]) ‖ 2 αιπ ℵ* (επ ℵ[c.a, c.b]): item 12 | Εγυπτιους ℵ* (Αιγ. ℵ[c.a, c.b]) | πολεμησι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) | πολεις B* (-λις B[ab]): item 18 bis | πολειν B* (-λιν B[b]) ‖ 4 χιρας ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) ‖ 5 εκλιψι ℵ* (-ψει ℵ[c.b]) εκλιψει AQ* (εκλειψ. Q[a]) Γ ‖ 6 εκλιψουσιν ℵAQ* (εκλειψ. Q[a]) Γ | ελι ℵ* (-λει ℵ[c.b]) ‖ 8 αμφιβολις ℵ* (-λεις ℵ[c.b]) ‖ 9 εσχυνη ℵ* (αισχυνη ℵ[c.b]) ‖ 10 ποιουνσιν ℵ* (-τες ℵ[c.b]) ‖ 11 εριται ℵ* (-ρειτ. ℵ[c.b]) | ημις ℵ* (-μεις ℵ[c.b]) ‖ 12 εισι B[b] | βεβουλευτε ℵ ‖ 13 αρχονταις bis ℵ* (αρχοντες ℵ[c.a, c.b]) ‖ 14 πλανατε ℵ | αιμων Q (ι superscr) Γ ‖ 15 κε (1°) ℵ* (και ℵ[c.a, c.b]). | ποιησι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) | κφαλην ℵ* (κεφ. ℵ[c.b]) ‖ 16 εκινη ℵ* (-κειν. ℵ[c.b]): item 18, 19, 21, 23, 24 | γυνεκες ℵ | χιρος ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) | επιβαλι ℵ* (-λει ℵ[c.b]) ‖ 18 εσοντε ℵ* (εσονται ℵ[c.b]) | δμνῦντες B[b] | πολις (2°)] πολεις ℵ* (-λις ℵ[?]) ‖ 18, 19 non dist B ‖ 19 εστε ℵ* (-σται ℵ[c.b]: item 23): item 24 εστε ℵ ‖ 20 σημιον Q* (σημειον Q[a]) | θλειβονταs A | αποστελι ℵ* (-λει ℵ[c.b]) ‖ 21 Εγυπτιοις ℵ* (Αιγ. ℵ[c.a, c.b]) | ποιησουσι B[b] | αποδωσουσι B[b] ‖ 22 παταξι ℵ* (-ξει ℵ[c.b]) | ειασεται ℵ ‖ 23 εισελευσοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b])

XX 2 υπολυσε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) ‖ 3 πεπορευτε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | εστε ℵ* (-σται ℵ[c.b]) | σημια Q* (-μεια Q[a]) ‖ 5 εσχυνθησονται ℵ* (αισχ. ℵ[c.b]) | ηττηθενταις ℵ* (-τες ℵ[c.b]) ‖ 6 εκινη ℵ* (-κειν. ℵ[c.b]) | ημις ℵ* (-μεις ℵ[c.b])

XXI 1 κατεγις ℵ ‖ 2 αθετι ℵ* (-τει ℵ[c.b]) | ανομι ℵ* (-μει ℵ[c.b]) ‖ 3 ωδεινες B* (ωδιν. B[b]) Γ | ακουσε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) | βλεπιν ℵ* (-πειν ℵ[c.b]) ‖ 5 φαγεται ℵ | πειεται ℵ | αρχονταις ℵ* (-ντες ℵ[c.b]) | θυραιους Q* vid (θυρεους Q[a]) ‖ 6 ειπε B[b] | ιδεις Γ ‖ 7 ιππις ℵ* (-πεις ℵ[c.b]) | κε (3°) ℵ* (και ℵ[c]) | αναναβατην (2°) ℵ* | ακροασε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) ‖ 9 ειδου ℵ* (ιδ. ℵ[c]) | χιροποιητα ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) ‖ 10 ανηγγειλεν inst ℵ ‖ 11 καλι ℵ* (-λει ℵ[c.b]) ‖ 12 ζητι ℵ* (-τει ℵ[c.b]) ‖ 14 διψωντει ℵ* (-τι ℵ[?]) | φαιρετε A φερετ, Γ | συνανταται Γ | φευγουσι B[b] ‖ 16 εκλιψει B* (-λειψ. B[ab]) ΑΓ εκλιψι ℵ* (-ψει ℵ[c.a, d.a])

XXII 1 ματεα ℵ ‖ 2 σου (2°)] ο ου ℵ[d.a] (corr σου) ‖ 3 αρχονταις ℵ | ισχυονταις ℵ | πεφευγασι (2°) B[b] ‖ 4 μο ℵ* (μου ℵ[c.a]) ‖ 5 φαραγγει B* (-γγι B[ab]) | μεικρου B* (μικρ. B[b]): item 24 (μικρ. B[ab]) | επει B* (επι B[b]) ‖ 6 αναβατε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | συναγωγῆ B[b] ‖ 7 ιππις ℵ* (-ππεις ℵ[c.b]) ‖ 8 εμβλεψοντε ℵ* (-νται ℵ[c.b]) | εκινη ℵ* (-κειν. ℵ[c.b]): item 12, 20, 25 ‖ 9 πλιους ℵ | αρχεας ℵ (item 11) | κολυμβιθρας Γ ‖ 10 τιχους ℵ* (τειχ. ℵ[c.b]) | πολι ℵ ‖ 11 κτεισἄ]τα A ‖ 13 θυονται ℵ* (-ντες ℵ[c.a, c.b]) ‖ 14 υμειν B* (-μιν B[b]) | αποθανηται ℵ ‖ 16 μνημιον (1°) ℵQ* (-μειον Q[a]): (2°) ℵ[c.a] ‖ 17 εκτρειψει B* (εκτριψει B[b]) εκτριψι ℵ* (εκτριψει ℵ[c.b]) | αφελι ℵ* (αφελει ℵ[c.b]) ‖ 18 ρειψει B* (ριψ. B[b]) ρηψει ℵ* (ριψ. ℵ[?]) | εκι ℵ* (εκει ℵ[c.b]) | θησι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) | ατειμιαν B* (ατιμ. B[b]) ‖ 20 εστε ℵ (item 21, 24) | πεδα ℵ ‖ 21 χιρας ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) ‖ 22 κλισει A ‖ 24 κε (2°) ℵ* (και ℵ[c.a (vid), c.b]) ‖ 25 κεινηθησεται B* (κιν. B[b]) ℵΑΓ | αφερεθησεται B* (αφαιρ. B[ab])

XXIII 1 ολολυ..ται Γ ‖ 2 ενοικουνται ℵ ‖ 4 εσχυνθητι ℵ* (αισχ. ℵc.b) | ωδεινον B* (-διν. Bb) ℵc.b ‖ 7 ουκ ℵ ‖ 8 ισχυι Q*vid (-νει Qa): item 11 ℵc(?b) Q* (-νει Qa) AΓ ‖ 9 ατειμασαι B* (ατιμ. Bb) ατιμασε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 11 χιρ ℵ* (χειρ ℵc(?b)) | ενετιλατο B*ℵ* (ενετειλ. Bab ℵc(?b)) | απολεσε ℵ* (απολεσαι ℵc(?b)) ‖ 12 εκι ℵ* (εκει ℵc.b) | αναπαυσεις B* (-σις Bab) A ‖ 15 εστε ter ℵ* (-σται ℵc.b): item 16: item 18 εστε ℵ | εκινη ℵ* (εκειν. ℵc.b) | καταλιφθησεται NQ*vid (καταλειφθησεται Qa) Γ ‖ 16 μνια ℵAQ* (μνεια Qa) | αρχεον ℵ ‖ 17 βασιλιαις Q* (-λειαις Qa) ‖ 18 εμπορεια (2ο) B* (-ρια Bb) | εμπλησθηνε ℵ* (-ναι ℵc.b)

XXIV 1 καταφθιρι ℵ* (-φθειρει ℵc.b) | ερημωσι ℵ* (-σει ℵc.b) | ανακαλυψι ℵ* (-ψει ℵc.b) | διασπερι ℵ* (-ρει ℵc.b) ‖ 2 εστε bis ℵ* (-σται ℵc.b): item 15 (1ο), 18 | θεραπενα ℵ* (-παινα ℵc.b) | οφιλι ℵ* (οφιλει ℵc.b) ‖ 6 εδετε B* (-ται Bab) ℵ | κατοικουνται ℵ* (-ντες ℵc.b) | καταλιφθησονται NQ* (-λειφθ. Qa): item 12 NQ*Γ ‖ 7 πενθησι bis ℵ* (-σει ℵc.b) | ευφρενομενοι ℵ ‖ 8 πεπαυτε ter ℵ* (-ται ℵc.b): item 11 ‖ 9 πινουσειν ℵ* (-σιν ℵc) πωνουσιν (ν superscr) Qa ‖ 10 πολεις B* (-λις Bab) | κλισι ℵ* κλισει ℵc.b AQ* (κλεισει Qa) ‖ 11 ολολυζεται ℵc.b) ‖ 13 εμμεσω AΓ | παυσητε ℵ* (-ται ℵc.b) A ‖ 14 καταλιφθεντες NQ* (-λειφθ. Qa) Γ ‖ 17 παγεις ℵ* (-γις ℵc) ‖ 18 εμπεσιται ℵ* (-σειται ℵc.b) | σισθησεται NQ* (σεισθ. Qa) Γ (item 20) | [θεμε]λεια Γ ‖ 19 ταραχθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 20 εκλεινεν AΓ | σισθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | οπωροφυλακειον Qa οπορофυλακιον Γ | πεσειτε B* (-ται Bab) πεσιται ℵ* (πεσειται ℵc.b) ‖ 21 επαξι ℵ* (-ξει ℵc.b) ‖ 22 αποκλισουσιν NQ* (αποκλεισουσιν Qa) ‖ 23 πλην[θος] Γ | πεσιτε ℵ* (-σειται ℵc.b) πεσειτε A | τιχος ℵ

XXV 1 αρχεαν ℵ* (-χαιαν ℵc.b) | αληθειινην B* (-θινην Bb) A ‖ 2 πολεις (2ο)] πολις Q* (-λεις Qa): item 3 | πεσιν Q* (-σειν Qa) | θεμελεια B* (-λια Bb) ‖ 3 ευλογησι ℵ* (ευλογησει ℵc.b) ‖ 4 πολι ℵΓ* (-λει Γ1) | ε̄|διαν ℵ* ενδιαν ℵc.aQ* (ενδειαν Qa) ‖ 6 ποιησι ℵ* (ποιησει ℵc.b) ‖ 7 χρεισονται B* (χρισ. Bb) A | ορι ℵ* (-ρει ℵc.b) ‖ 8 αφειλε (1ο) Bb αφιλεν bis ℵ* (αφειλ. ℵc.b) | ονιδος ℵ ‖ 9 ερουσι Bb | εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.b) | ακαλλιωμεθα ℵ* (αγ. ℵc.a,c.b) ‖ 10 δωσι ℵ* (δωσει ℵc.b) ‖ 11 χιρας bis ℵ* (χειρ. ℵc.b) | εταπινωσεν ℵ* (-πειν. ℵc.b) | ταπινωσι ℵ* (-πειν. ℵc.b) ‖ 12 ταπινωσει ℵ* (-πειν. ℵc.b)

XXVI 1 εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.b) | πολεις A | θησι ℵ* (-σει ℵc.b) | τιχος NQ* (τειχ. Qa) | περὶ τείχος Bb περιτιχος NQ* (-τειχ. Qa) ‖ 3 ιρηνην B*ℵ* (ειρ. Babℵc.b): item 12 ‖ 4 εωνιος ℵ* (αιων. ℵc.b) ‖ 5 ταπινωσας ℵ* (-πειν. ℵc.b) | καταξις ℵ* (-ξεις ℵc) | αιως ℵ* (εως ℵc) ‖ 6 ταπινων ℵ* (-πειν. ℵc.b) ‖ 7 ενθια ℵ ‖ 8 κρισεις ℵ* (-σις ℵc.b) A | μνια NQ* (μνεια Qa) ‖ 10 πεπαυτε B*ℵ* (-ται Bacℵc.b) | εινα ℵ* (ινα ℵc) ‖ 11 βραχειων B* (-χιων Bb) | ηδισαν ℵ | ληψεται Bb λημψετε ℵ* (-ται ℵc.b) | απεδευτον ℵ* (απαιδ. ℵc.b) ‖ 13 κτησε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 14 αναστησουσι Bb ‖ 16 μεικρα B* (μικρ. Bb) ℵ: item 20 μεικρον B* (μικρ. Bb) | παιδιά Bb ‖ 17 ωδεινουσα B* (ωδιν. Bb) Γ | εγγειζει ℵA | ωδεινι B* (ωδιν. Bb) Γ ωδινει Q* (-νι Qa) ‖ 18 εγγαστρι A | ωδεινησαμεν B* (ωδιν. Bb) Γ | πεσουντε B* (-νται Bab) | ενοικουνται ℵ* (-ντες ℵc.b) ‖ 19 εγερθησουντε ℵ* (-σονται ℵc.b) | μνημιοις B*Q* (-μειοις Babℵa) ℵ | ειαμα B* (ιαμα Bab) | πεσιται ℵ* (πεσειται ℵc.b) ‖ 20 αποκλισον ℵAQ* (-κλεισ. Qa) ‖ 21 ανακαλυψι ℵ* (ανακαλυψει ℵc.b)

XXVII 1 εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.b): item 2, 13 | επαξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | μαχεραν ℵ* (-χαιρ. ℵc.b) | ανελι ℵ* (-λει ℵc.b) ‖ 3 πεσιται ℵ | τιχος ℵ ‖ 4 θησι ℵ* (-σει ℵc.b) | φυλασσιν NQ* (-σσειν Qa) | εποιησε Bb ‖ 5 ιρηνην

ℵ* (ειρ. ℵc.b) ‖ 7 επαταξε B^{b} | ανιλεν ℵ* (ανειλ. ℵc.b) | ανερεθησεται B*ℵ* (αναιρ. B$^{a?b}$ ℵc.b) Γ ‖ 8 ονιδιζων B* (ονειδ. B$^{a?b}$) ℵ | ανελιν ℵ* (-λειν ℵc.b) αναιλειν A ‖ 9 αφερεθησεται ℵ* (αφαιρ. ℵc.b) | αφελωμε ℵ* (-μαι ℵc.b) | κατακεκομενους Q* (μ superscr Q^{a}) | μνη ℵ* (μεινη ℵc.b) | ιδωλα ℵ ‖ 10 ανιμενον ℵ | εστε bis ℵ* (-σται ℵc.b): item 11, 12, 13 | εκι ℵ* (-κει ℵc.b) ‖ 11 γυναικαις ℵ* (-κες ℵc.b) | δευται ℵ | οικτιρησει ℵ ‖ 12 νμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | συναγαγεται ℵ ‖ 13 σαλπιγγει ℵA

XXVIII 1 μεθυουναις ℵ* (-θυοντες ℵc.b) ‖ 2 ποιησι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 4 εστε ℵ* (-σται ℵc.b): item 5, 13, 19 | ειδω| ℵ | θελησι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 5 εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.b) | καταλιφθεντι ℵQ* (-λειφθ. Q^{a}) ‖ 6 καταλιφθησονται Q* (καταλειφθ. Q^{a}) | κρεισιν B* (κρισ. B^{ab}) | ανελιν ℵ* (-λειν ℵc.b) αναιλειν A ‖ 7 σικαιρα (1°) ℵ* (σικερα ℵc.a, c.b) | εσισθησαν ℵQ* (εσεισθησαν Q^{a}) Γ ‖ 8 εδετε ℵ ‖ 9 αγγελια| A ‖ 10 θλειψειν bis B* (θλειψιν B^{a} θλιψιν B^{b}) | μεικρον bis B* (μικρ. B^{b}): item 13 (1°) ‖ 11 χιλεων ℵ ‖ 12 πινωντι A ‖ 13 θλιψεις επι θλιψεν (sic) ℵ* θλιψις (ℵc.b) ε. θλιψειν (ℵc.a vid -ψιν ℵc.b) | πορευσωσι B^{b} | κινδυνευσουσι B^{b} ‖ 14 ακουσαται A | αρχονται ℵ* (-ντες ℵc.b) ‖ 15 κατεγεις ℵ* (κατεγις ℵc.b): item 17, 18 | ψευδι ℵ* (ψευδει ℵc.b): item 17 ‖ 16 εντειμων B* (-τιμ. B^{b}) | κατεσχυνθη ℵ* (καταισχ. ℵc.b) ‖ 17 κρισειν ℵ* (-σιν ℵc.b) ‖ 18 εσεσθαι ℵA ‖ 19 ληψεται B^{b} | μαθεται ℵ ‖ 21 φαραγγει ℵ ‖ 22 υμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | ευφρανθιηται ℵ -θιητε A ‖ 23 ενωτιζεσθαι ℵ | ακουεται bis ℵ | προσεχεται ℵ ‖ 25 σπιρι (1°) ℵ σπιρει A σπιρει (2°) ℵΓ* (σπειρ. Γ^{1}) | μεικρον B* (μικρ. B^{a}) | κυμεινον B* (κυμιν. B^{b}): item 27 bis ‖ 26 πεδευθησ. ℵ* (παιδ. ℵc.b) ‖ 27 καθερεται ℵ* (καθαιρ. ℵc.b) καθαιρετε A | περιαξι ℵ* (-ξει ℵc.b) ‖ 28 καταπατησι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 29 εξηλθε B^{b} | βουλευσασθαι ℵA | ματεαν ℵ

XXIX 1 πολεις B* (-λις B^{ab}) | συναγαγεται ℵ* (-τε ℵc.b) | ενιατον (1°) Γ | φαγεσθαι (2°) A ‖ 2 εστε ℵ* (-σται ℵc.b): item 5 (2°), 7, 8, 15: item 11 εστε ℵ* ‖ 4 ταπινωθησονται ℵ* (ταπειν. ℵc.b) | φωνου|ται ℵ* (-ντες ℵc.b) ‖ 6 σισμου ℵQ* (σεισ. Q^{a}) Γ | κατεγεις ℵ* (-γις ℵc.b) | καταισθιουσα AQ* (κατεσθ. Q^{a}) ‖ 8 πεινοντες B* (πιν. B^{b}) ℵc.b Q^{a} | εσθονται ℵ* (-ντες ℵc.b) | ενυπνιαζετε A | πεινων B* (πιν. B^{b}) πιννων (ν superscr) Q^{a} | καινον ℵA ‖ 9 εκλυθηται ℵ | εστηται ℵ* (εκστηται ℵc.b) | κρεπαλησατε ℵΑΓ | σικαιρα ℵ* (σικερα ℵc.a, c.b) ‖ 10 καμμυσι ℵ | κριπτα ℵ* vid (κρυπτα ℵ^{2}) ‖ 11 δωσειν ℵ* (ε cum punct δωσιν ℵc.b) | γραματα ℵ* (γραμματα ℵ^{1}fort, c.a) | λεγονται ℵ* (-ντες ℵc.a, c.b) | ερι ℵ* (-ρει ℵc.b): item 12 bis: item 16 ερι ℵ* (-ρει ℵc.a) | εσφραγεισται ℵ ‖ 12 χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) | αιπισταμαι ℵ* (επ. ℵc.a, c.b) ‖ 13 εγγεγιζει ℵ εγγιζη Γ | ουτος] οντος B* vid | χιλεσιν ℵ* (χειλ. ℵc.b) | απεχι ℵ* (απεχει ℵc.b) | διδασκονται ℵ* (-ντες ℵc.b) | διδασκαλειας AΓ ‖ 14 μεταθινε ℵ* (μεταθειναι ℵc.b) μεταθηναι Γ ‖ 15 ποιουνταις ℵ* (-ντες ℵc.b) | σκοτι B* (-τει B^{ab}) ΚΖΓ: item 18 σκοτι ℵ | ερουσι B^{b} | ημις ℵ* (ημεις ℵc.b) ‖ 16 πηλοε (sic) ℵ* vid (-λος ℵ$^{1?}$) | λογισθησεσθαι AZ ‖ 17 μεικρον B* (μικρον B^{ab}) | λογεισθησεται ℵ* (ε cum punct λογισθ. ℵc.b) ‖ 18 εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.b) ‖ 21 ποιουνταις ℵ*$^{(?)}$ (-ντες ℵc.a, c.b) | αμαρτιν ℵ ‖ 22 εσχυνθησεται ℵ* (αισχ. ℵc.b) ‖ 24 γογγυζονται ℵ* (-ντες ℵc.b) | ε (1°) ℵ* (αι ℵc.b) | λαλιν ℵ* (-λειν ℵc.b) | ιρηνην ℵ* (ειρ. ℵc.b)

XXX 2 εμαι ℵ* (εμε ℵc.a, c.b) ‖ 5 κοπιασουσι B^{b} | ονιδος ℵ ‖ 6 (tit) ορασεις A ‖ 7 ματεα bis ℵ (item 15, 28) | παρακλησεις A ‖ 8 πυξειου B* (-ξιου B^{b}) ‖ 9 απιθης ℵ ‖ 10 λεγονταις ℵ* (-ντες ℵc.b) | αναγγελλεται (1°) ℵ (2°) A | ορωσι B^{b} | λαλιται bis ℵ λαλειται (1°) Q* (-τε Q^{a}) ‖ 11 αφελεται (1°) B* (-τε B^{ab}) (2°) ℵ ‖ 12 ηπιθησατε ℵ | ψευδι ℵ* (-δει

א^c.b) ‖ 13 εστε א* (-σται א^c.b): item 23 (2°), 26 bis: item 14, 32 εστε א | τιχος א ‖ 14 ευριν א* (-ρειν א^c.b) | μεικρον B* (μικρ. B^ab) ‖ 15 αποστραφις א* (-φεις א^c.b) | επεποιθις א* (-θεις א^c.b) | ματεοις א ‖ 16 φευξεσθαι אA | διωκονται א* (-κοντες א^c.b) ‖ 17 καταλιφθητε B*א*Q* (-λειφθ. B^ab Q^a) καταλειφθηται א^c.b | σημεαν B* (-μαιαν B^ab) אA ‖ 18 μενι א | οικτηρησαι Γ | ελεησε א* (-σαι א^c.b) ‖ 19 μαι א | ελεησι א* (-σει א^c.b) | επηκουσε B^b ‖ 20 δωσι א* (-σει א^c.b) | εγγισωσειν א (ε 2° cum punct) εγγεισωσιν A ‖ 22 ι-δωλα א | ωσις א ‖ 23 πλησμονῆ B^b | εκινη א* (-κειν. א^c.b): item 25 | πειονα B* (πιον. B^b) ‖ 27 εδετε B* (-ται B^ab) א^d.a ‖ 28 φαραγγει ΝO | διερεθησεται אA | διοξεται א^d.a | πλανησεις B*א* (πλανησις B^ab א^c, d.a) A ‖ 29 δι' ὑμᾶς B^b | ευφραινεσθε B^ab | εισπορευεσθε B^ab | ευφρενομενους א* (ευφραιν. א^c.b) ‖ 30 βραχειονος B* (-χιον. B^b) | διξε א* (-ξαι א^c.b) | καταισθιουσης AQ | καιραυνωσι א* (-ραυνωσει א^c.b) ‖ 33 θιου B^bΝQ* (θειου B*Q^a)

XXXI 1 καταβενονται א* (καταβαινονται א^c.b) | πεποιθοται (1°) א* (-τες א^c.b) ‖ 2 ματεαν א* (ματαιαν א^c.a, c.b) ‖ 3 ετιν א* (εστιν א^c.a, c.b) | επαξι א* (-ξει א^c.b) | χιρα א* (χειρ. א^c.b) | βοηθουνται א* (-ντες א^c.b) ‖ 4 ειπε B^b | λεον א* (λεων א^c.a, c.b) | επειστρατευσε א* (-σαι א^c.b) ‖ 5 εξελιται א εξελειτε A ‖ 6 επιστραφηται א | βαθιαν ΝQ* (-θειαν Q^a) ‖ 7 εκινη א* (-κειν. א^c.b) | απαρνησοντε א* (-σονται א^c.b) | χιροποιητα (1°) א* (χειρ. א^c.b) ‖ 8 πεσιτε א* (πεσειται א^c.b) | μαχαιρᾳ bis B^b μαχερα bis א | μαχερας א ‖ 9 περηλημφθησονται א* (περιλ. א^c) | χαρακει א | εχι א* (-χει א^c.b) | οικιους ΝQ* (-κειους Q^a)

XXXII 1 βασιλευσι א* (-λευσει א^c.b, d.a) | αρξουσι B^b ‖ 2 εστε א* (-σται א^c.b): item 15, 17 εστε א | Σιων B^b ‖ 3 ουκαιτι א* (-ετι א^c.b) | εσοντε א* (-νται א^c.b): item 19 εσοντε א | δωσουσι B^b ‖ 4 ε (1°) א* (αι א^c.a, c.b): item 11, 14 ε (2°) א | γλωσσε א* (-σσαι א^c.a, c.b) | λαλῆ א* (-λειν א^c.b) | ιρην. א* (ειρ. א^c.b): item 17 ‖ 5 ιπωσιν (1°) א | υπηρετε א* (-ται א^c.b) | σειγα B* (σιγ. B^b) ‖ 6 ματεα א* (-ταια א^c.b) | συντελιν א* (-λειν א^c.b) | διασπιρε א | πινωσας אA ‖ 7 καταφθιρε א* (-φθειρε א^c.b) | ταπιν. bis א* (ταπειν. א^c.b) A ‖ 8 μενι א* (-νει א^c.b) ‖ 9 γυνεκες א* (-ναικ. א^c) | πλουσιε א* (-σιαι א^c) | ακουσαται A ‖ 10 μνιαν ΝQ* (μνειαν Q^a) | πεπαυτε א* (-ται א^c.b) ‖ 11 εκδυσασθαι א | γενεσθαι Q^vid (-σθε Q^a) | περιζωσασθαι א ‖ 12 κοπτεσθαι אA ‖ 14 σπηλεα א* (-λαια א^c.b) | ποιμαινων AQ ‖ 15 λογεισθησεται א ‖ 16 κατοικησι א* (-κησει א^c.b) ‖ 17 κρατησι א* (-σει א^c.b) | πεποιθοται א* (-τες א^c.b) | εωνος א* (αιων. א^c.b) ‖ 18 πολι א | εροικησι א* (-κησει א^c.b) ‖ 19 αιφ א* (εφ א^c.a, c.b) | πεδεινη B* (-δινη B^b) παιδινη A ‖ 20 σπιρονται א* (-ντες א^c.b)

XXXIII 1 ταλεπωρ. bis א* (ταλαιπ. א^c.b) | αθετουνται א* (-ντες א^c.b) | ηματιω א* (ιματιω א^c.a, c.b) ‖ 2 επει א | απιθουντων א*Q* (απειθουντων א^c.b Q^a) ‖ 4 μεικρου B* (μικρ. B^ab): item 19 μεικρον B* (μικρ. B^b) | εμπεξουσιν א*Q^vid (εμπαιξουσιν Q^a) ‖ 6 εισι B^b ‖ 7 εφοβισθαι א* (εφοβεισθαι א^c.b) | κλεονται א* (κλαιοντες א^c.b) | ιρηνην א* (ειρ. א^c.b) ‖ 8 αιρημωθησονται A | πεπαυτε א* (-ται א^c.b) | ερεται א* (αιρ. א^c.b) ‖ 9 εστε א ‖ 10 αναστησομε א* (-μαι א^c.b) ‖ 11 οψεσθαι א | εσθηθησεσθαι א* | ματεα א ‖ 12 εσοντε א | ερρειμμενη B* (ερριμμ. B^b) ‖ 13 εγγειζονται א* (-ντες א^c.b) ‖ 14 ληψεται B^b | αναγγελι bis א* (-λει א^c.b) ‖ 15 ευθιαν ΝQ* (-θειαν Q^a) | χιρας א* (χειρ. א^c.b) | αποσιομενος אAQ* (-σειομ. Q^a) | εινα (1°) א* (ινα א^c.b) ‖ 16 σπηλεω א ‖ 17 οψοντε א* (-νται א^c.b) ‖ 18 μελετησι א* (-σει א^c.b) | συμβουλευονται א* (-ντες א^c.b) ‖ 19 ηδι א* (ηδει א^c.b) | συνεσεις A ‖ 20 σισθωσιν

ℵ* vid (σεισθ. Q^a) Γ | κεινηθωσιν B* (κιν. B^b) ℵ || 21 εστε ℵ* (-σται ℵ^c.b) | πλατις ℵ* (-τεις ℵ^c.b) || 23 εκλεινεν ΑΓ | αρι ℵ* (-ρει ℵ^c.b) | σημιον ℵQ* (-μειον Q^a)

XXXIV 1 αρχω|ταις ℵ* (-ντες ℵ^c.b): item 12 || 2 απολεσε ℵ* (-σαι ℵ^c.b) || 3 ρηφησονται ℵ* (ριφ. ℵ^1(?)) || 4 [ε]λη-γ[η]σεται Γ | πεσιται ℵ* (πεσειται ℵ^c.b) πεσειτε ΑΓ | πιπτι ℵ* (-πτει ℵ^c.b) || 6 μαχερα ℵ* (-χαιρα ℵ^c.b) | κρειων B* (κρι. B^b) A: item 7 κρειοι B* (κρι. B^b) A || 9 ε ℵ* (αι ℵ^c.a, c.b) | θιον Bb ℵQ* (θειον Q^a) | εστε ℵ: item 13 ℵ* (-σται ℵ^c.b) || 11 εχεινοι B* (εχιν. B^b) ℵ || 13 αναφυσι ℵ* (-σει ℵ^c.b) | σιρηνων Γ || 14 δεμονια ℵ* (δαιμ. ℵ^c.b) | ετερος] ε 2° sup ras B^2 | εκι ℵ* (-κει ℵ^c.b): item 15 (1°) || 15 εχεινος B* (εχιν. B^b) | πεδια ℵ || 16 ενετιλατο ℵ* (-τειλ. ℵ^c.b) || 17 επιβαλι ℵ* (-λει ℵ^c.b) | βοσκεσθε ℵ | κληρονομησεται ℵ^c.b | αναπαυσοντε ℵ* (-νται ℵ^c.b)

XXXV 1 ανθιτω B* (-θητω Bb^2 c?) ℵQ* (-θειτω Q^a) || 2 εξανθησι ℵ* (-σει ℵ^c.b) | υψετε ℵ* (-ται ℵ^c.b) || 3 ανιμεναι ℵΑΓ || 4 φοβισθε ℵ* (φοβεισθε ℵ^c.b) | ανταποδωσι ℵ* (-σει ℵ^c.b) || 6 αλιτε ℵ* (αλειται ℵ^c.b) αλειτε A || 8 εστε bis ℵ* (-σται ℵ^c.b): item 9 | εκι ter ℵ* (-κει ℵ^c.b): item 9 (1°) || 10 ενεσεις ℵ* (ε (3°) cum punct αινεσις ℵ^c.b)

XXXVI 2 απεστιλεν ℵ* (-στειλ. ℵ^c.b) || 4 λεγι ℵ* (-γει ℵ^c.b) || 5 χιλεων ℵ* (χειλ. ℵ^c.b) | παραταξεις ℵA| γεινεται ℵA | απιθεις ℵQ* (απειθεις Q^a) απειθις Γ || 6 ειδου ℵ* (ιδ. ℵ^2) | καλαμεινην ℵ* (αμει sup ras ℵ^1(?) -μην ℵ^2) | επιστηρηχθη Γ | χρα ℵ* (χειρ. ℵ^c.b) || 8 μιχθηται ℵ* (-τε ℵ^c.b) | δυνησεσθαι ℵA | δουνε ℵ* (-ναι ℵ^c.b) || 9 δυνασθαι ℵ^c.b (sic) A | αποστρεψε ℵ* (-ψαι ℵ^c.b) | οικετε ℵ* (-ται ℵ^c.a (vid), c.b) || 11 πεδας ℵ* (παιδ. ℵ^c.b) | ημις ℵ* (-μεις ℵ^c.b) | λαλι ℵ* (-λει ℵ^c.b) | τιχι ℵ* (τειχει ℵ^c.b) τιχει Q* (τειχει Q^a) || 12 λαλησε ℵ* (-σαι ℵ^c.b) | τιχει Q* (τειχ. Q^a) || 14 ρυσασθε B* Q* vid (-σθαι Bab Q^a) || 15 πολεις A | χιρι ℵ* (χειρ. ℵ^c.b) || 16 ακουεται ℵ^c.b | η ℵ* (ει ℵ^c.b) | βουλεσθαι ℵ^c.b | εκπορευεσθαι ℵ | φαγεσθαι ℵA || 17 σειτου Bℵ* (σιτ. ℵ^c.b) || 18 χιρος ℵ* (χειρος ℵ^c.b): item 19, 20 bis || 21 εσειωπησαν B* (εσιωπ. B^ab) | ουδις ℵ* (-δεις ℵ^c.b) | προσταξε ℵ* (-ξαι ℵ^c.b) || 22 κιτωνας ℵ* (χιτ. ℵ^c) χειτωνας Γ

XXXVII 1 κε (1°) ℵ* (και ℵ^c.a, c.b) | ακουσε ℵ* (-σαι ℵ^c.b) || 2 απεστιλεν ℵ* (-στειλ. ℵ^c.b): item 4, 9, 17 | γραμματαια A || 3 θλειψεως A | ονιδισμου ℵA | ηκι ℵ* (-κει ℵ^c.b) | ωδειν B* (ωδιν B^b) O | εχι ℵ* (-χει ℵ^c.b) | τεκτι ℵ* (-κειν ℵ^c.b) || 4 εισακουσε ℵ* (-σαι ℵ^c.b) | ονιδιζειν (1°) A (2°) ℵ || 5 πεδες ℵ* (παιδ. ℵ^c.b) || 6 εριται ℵ* ερειται ℵ^c.b (item 10) A | ωνιδισαν ℵA || 7 αγγελειαν A | πεσιτε ℵ* (πεσειται ℵ^c.b) | μαχερα ℵ || 8 απεστρεψε B^b (item 9) | κατελαβε B^b | βασιλε|λεα B (sic) || 9 εξηλθε B^b | πολιορκησε ℵ* (-σαι ℵ^c.b) || 10 βασιλι ℵ* (-λει ℵ^c.b) || 13 εισι B^b || 17 κλεινον B* (κλιν. B^2) | ονιδιζειν A || 19 ιδωλα ℵ | χιρων ℵ* (χειρ. ℵ^c.b vid) || 20 χιρος ℵ* (χειρ. ℵ^c.b) | εινα ℵ* (ινα ℵ^c.b) || 21 λεγι ℵ || 22 καιφαλην ℵ* (κεφ. ℵ^c.a, c.b) | εκεινησεν B* (εκιν. B^b) ℵAO || 23 ωνιδισας ℵA: item 24 ℵ || 24 πληθι ℵ* (-θει ℵ^c.b) || 26 αρχεω ℵ | επεδιξα ℵ* Q* (-δειξ. ℵ^c.b Q^a) || 27 χιρας ℵ* (χειρ. ℵ^c.b) || 28 ισοδον ℵ || 29 φειμον B* (φιμ. B^b) | χαλεινον O | χιλη ℵ* (χειλ. ℵ^c.b) || 30 σημιον ℵQ* (-μειον Q^a) | σπιραντες ℵ | φυτευσαται ℵ || 32 Σιων B^b | ποιησι ℵ* (-σει ℵ^c.b) || 33 θυραιον Q* (-ρεον Q^a) || 35 σωσε ℵ* (-σαι ℵ^c.b) | πεδα ℵ* (παιδ. ℵ^c.a, c.b) || 36 ανιλεν ℵ | χειλιαδας B* (χιλ. B^2) AO || 37 αποστραφις ℵ* (-φεις ℵ^c.b) || 38 προσκυνιν ℵ | μαχαιρες B* (-ραις B^ab)

XXXVIII 1 εκιν. ℵ* (εκειν. ℵ^c.b): item 13 | εμαλακεισθη A | ηλθε B^b | ειτε B^b | λεγι ℵ* (-γει ℵ^c.b) | ταξε ℵ* (ταξαι ℵ^c.b) | αποθνησκις ℵ^c.a (-σκεις ℵ^c.b) || 3 αληθειην B* Q* (-θινη B^2 Q^a) ΑΓ || 5 ιπον ℵ* (ειπ.

ℵc.a) | δεκαπέντε Bb ‖ δ' χιρος ℵ* (χειρ. ℵc.b) | σαι ℵ* (σε ℵc.b vid) ‖ 7 σημιον ℵQ* (-μειον Qa): item 22 ‖ 9 κε ℵ* (και ℵc.b) ‖ 10 υψι ℵ* (-ψει ℵc.b) | καταλιψω ℵQ* (-λειψ. Qa) ‖ 12 εκτεμιν ℵ* (-μειν ℵc.b) ‖ 13 συ-τρειψεν B* (συνετριψεν Bb) ‖ 14 χε-λειδων B* (χελιδ. Bb) | βλεπιν ℵ* (-πειν ℵc.b) | εξιλατο ℵ* (εξειλ. ℵc.b) A | αφιλατο ℵ* (αφειλ. ℵc.b) ‖ 16 εξη-γιρας ℵ* (-γειρας ℵc.b) ‖ 17 ιλου ℵ* (ειλ. ℵc.b) A ‖ 18 ενεσουσιν ℵ* (αιν. ℵc.a, c.b) ‖ 19 ζωνται ℵ* (-ντες ℵc.b) | πεδια ℵ* (παιδ. ℵc.b) ‖ 20 παυσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 21 τρειψον B* (τριψ. Bb) | καταπλασε ℵ* (-σαι ℵc.b)

XXXIX 1 εκινω ℵ* (εκειν. ℵc.b) | απεστιλε| ℵ* (-στειλεν ℵc.b) | κε (1°) ℵ* (και ℵc.a): item 2 κε (10°) ℵ* (και ℵc.b) ‖ 2 εδιξεν bis ℵ* (εδειξ. ℵc.b) Q* (1°) (εδειξ. Qa) ‖ 3 εγ (1°) ℵ* (εκ ℵc.a) ‖ 8 ιρηνη ℵ* (ειρ. ℵc.b) | τες ημερες ℵ* (ταις -ραις ℵc.b)

XL 1 παρακαλιται bis ℵ* (-λειται ℵc.b) ‖ 2 ιερις ℵ* (-ρεις ℵc.b) | ταπι-νωσις ℵ* (ταπειν. ℵc.b) ταπειν̣ωσεις A ‖ 3 ευθιας ℵ | ποιειται ℵQ* (-τε Qa) ‖ 4 ταπινωθησεται ℵ* (ταπειν. ℵc.b) | εστε ℵ* (-σται ℵc.b) | ευ-θια| ℵQ* (-θειαν Qa) | τραχια ℵQ* 5 οφθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | οψετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 8 μενι ℵ* (-νει ℵc.b) ‖ 9 φοβεισθαι B* (-σθε Bab) φοβισθε ℵ* (φοβεισθε ℵc.b) | τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b vid) | ειδου ℵ* (ιδου ℵc.b) ‖ 10 βραχειων B* (-χιων Bb) ‖ 11 ποι-μανι ℵ* (-νει ℵc.b) | βραχειονι B* (βραχιονι Bb) | εγγαστρι A | γαστρει B* (-στρι Bb) ‖ 12 χιρι ℵ* (χειρ. ℵc.b) ‖ 14 εδιξεν bis ℵ*Q* (εδειξ. ℵc.b Qa) ‖ 15 ελογεισθησαν ℵ (item 17) ‖ 16 ουχ (1°)] οκ ℵ* (ουκ ℵc) | (2°) ουκ ℵ ‖ 19 ικονα ℵ* (εικ. ℵc.b) ‖ 20 ζητησι ℵ* (-σει ℵc.b) | στησι ℵ* (-σει ℵc.b) | εινα ℵ* (ινα ℵc) | σαλευητε AΓ ‖ 21 γνωσεσθαι ℵQ* (-σθε Qa) | ακουσεσθαι ℵ | εγνωται ℵc.b ‖ 22 δια-τινας B*Q* (-τειν. Bab Qa) ℵ | κατ-οικι| ℵ* (-κειν ℵc.b) ‖ 24 κατεγις ℵ ‖ 26 ειδετε B* (ιδ. Bb) ειδεται ℵ | κατεδιξεν B*ℵ* (-δειξ. Bab ℵc.b) | καλεσι ℵ | κρατι ℵ* (-τει ℵc.b) ‖ 27 αφιλεν ℵ* (αφειλ. ℵc.b) ‖ 28 πι-νασει AQ* (πειν. Qa) Γ | εξευρεσεις B*ℵ* (-σις Babℵc.b) A ‖ 29 πινωσιν ℵAΓ ‖ 30 πινασουσιν ℵAQ* (πειν. Qa) Γ: item 31 πεινασουσι Bb | κο-πιασουσι Bb | ανεισχυες B* (ανισχ. Bab)

XLI 1 εγκενιζεσθε B* (εγκαιν. Bab) εγκαινιζεσθαι A | εγγεισατωσαν ℵ | αναγγιλατωσαν ℵ ‖ 2 εξηγιρεν ℵ* (-γειρεν ℵc.b) | δωσι bis ℵ* (δωσει ℵc.b) δ' ὡσει (1°) Bb | εκστησι ℵ* (-σει ℵc.b) | μαχερας ℵ ‖ 3 ιρηνη B* (ειρ. Bab) ‖ 4 ενηργησε Bb ‖ 6 ερι ℵ* (-ρει ℵc.b): item 7 ‖ 7 κεινη-θησονται B* (κιν. Bb) A κινθ. ℵ* κινηθ. ℵc.a ‖ 8 πες ℵ* (παις ℵc.b) ‖ 9 σαι (1°) ℵ* (σε ℵc.b): item 15 ‖ 11 αντικιμενοι ℵ | ονται ℵ* (-ντες ℵc.b): item 12 ‖ 12 ζητησις ℵ* (-σεις ℵc.b) | ευρεις Γ ‖ 14 λεγι ℵ* (-γει ℵc.b) ‖ 15 λεπτυνις ℵ* (-νεις punct κατεγις ℵc.b) ‖ 17 εστε ℵ* (-σται ℵc.b) | εγκαταλιψω B* (-λειψ. Bab) εγκαταλιψω Q* (-λειψ. Qa) Γ ‖ 18 ανυξω ℵ | εμμεσω B* (εν μ. B2) AΓ | παιδιων B* (πεδ. Bab) A ‖ 20 κατεδιξεν ℵ* (-δειξ. ℵc.b) A ‖ 21 κρισεις ℵ* (ε cum punct et era-sum) A | ηγγεισαν ℵA ‖ 24 εσται B*b (-στε Bab) A: item 28 ‖ 25 η-γιρα ℵ* (ηγειρα ℵc.b) | αρχοντας ℵ* (-ντες ℵc.b) ‖ 26 αναγγελι ℵ* (-λει ℵc.b) ‖ 28 ιδωλων. ℵA | αποκριθωσι Bb ‖ 29 εισι Bb | ποιουνται ℵ* (-ντες ℵc.b) | πλανωνται ℵ* (-ντες ℵc.b)

XLII 1 αντιληψομαι Bb αντιλημ-ψομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 3 συντρειψει B* (συντριψ. Bb) | εξοισι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 6 χιρος ℵ* (χειρ. ℵc.b) | σαι (2°) ℵ* (σε ℵc.b) ‖ 7 ανοιξε ℵ* (-ξαι ℵc.b) | σκοτι ℵ*Q* (-τει ℵc.b Qa) Γ ‖ 9 κενα A | αναγγιλε ℵ* (αναγγειλαι ℵc.b) ‖ 10 δοξαζεται Γ | καταβενοντες ℵ | κατοικουνται ℵ* (-κουντες ℵc.b): item 11 (2°) ‖ 11 ε ℵ* (αι ℵc.b) | κε (2°) ℵ* (και ℵc.b) | βοησουσι Bb ‖ 13 συντρειψει B* (-τριψ. Bb) συν-τριψι ℵ* (-ψει ℵc.b) | επεγερι B*ℵ* (-ρει Babℵc.b) ‖ 16 αιγνωσαν ℵ* (εγν.

ℵc.b) | ηδισαν ℵ | ευθιαν ΝQ* (-θειαν Qa) | ε͂|καταλιψω ℵ εγκαταλιψω Q* (-λειψ. Qa) || 17 εσχυνθητε ℵ* (αισχυνθηται ℵc.b) | εσχυνην ℵ* (αισχ. ℵc.b) | πεποιθοται ℵ* (-τες ℵc.b) || 18 ιδιν ℵ* (ειδειν ℵc.b) || 19 πεδες ℵ* (παιδ. ℵc.b) || 20 πλεονακεις ℵ (ε 2ο cum punct -κις ℵc.b) | εφυλαξασθαι ℵc.b || 21 ενεσιν ℵ* (αιν. ℵc.a, c.b) || 22 παγεις ℵ* (ε cum punct -γις ℵc.b | εις] οις Q | εξερουμενος B*ℵ* (εξαιρ. Babℵc.b) A || 23 ερωτιειτε A | εισακτυσεται Q | πτερχομενα Qvid || 25 επιγαγεν Γ

XLIII 1 ι ℵ* (ει ℵc.b) || 2 διαβενης ℵ* (-βαινης ℵc.b) || 4 καιφαλης ℵ* (κεφ. ℵc.a, c.b) || 8 εχονται ℵ* (-ντες ℵc.b) || 9 αναγγελι bis ℵ* (-λει ℵc.b) || 10 γενεσθαι B* (-σθε Bab) | γνωται ℵ | πιστευσηται ℵc.b A | συνηται ℵc.b || 12 ανηγγιλα ℵ* (-γειλα ℵc.b) | ωνιδισα B* (ωνειδ. Bab) ℵ | υμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | μαρτυραις ℵ* (μαρτυρες ℵc.b) || 13 χιρων ℵ* (χειρ. ℵc.b) | εξερουμενος ℵ* (εξαιρ. ℵc.b) || 15 καταδιξας ℵ* Q* (καταδειξας ℵc.b Qa) || 18 αρχεα ℵ* (αρχαια ℵc.a) | συλλογειζεσθε ℵ συλλογιζεσθαι A || 20 ποτισε ℵ* (σαι ℵc.b) || 21 διηγισθαι ℵ* (-γεισθαι ℵc.b) || 22 κοπιασε ℵ* (-σαι ℵc.b) | σαι (2ο) ℵ* (σε ℵc.b) || 24 τες (2ο) ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) || 26 εινα ℵ* (ινα ℵc.b) || 27 αρχονται ℵ* (-ντες ℵc.b): item 28 | ηνομισαν Γ || 28 εμειναν B* (εμιαναν Bb) | απολεσε ℵ* (-σαι ℵc.b) | ονιδισμον B* (ονειδ. Bab) ℵAΓ

XLIV 3 ευλογειας ℵ || 4 ειτεα A || 5 ερι ℵ* (-ρει ℵc.b) || 8 ηνωτισασθαι ℵ | υμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | εσται ℵ || 9 πλασσονται ℵ* (-ντες ℵc.b) | γλυφοντιαις ℵ* (-ντες ℵc.b) | ματεα ℵ* | ποιουνται ℵ* (-ντες ℵc.b) | καταθυμεια A | εσχυνθησονται ℵ* (αισχ. ℵc.a, c.b) || 11 εσχυνθητωσαν ℵ* (αισχ. ℵc.b) || 12 ωξυνε Bb | πινασει ℵAQ* (πεινασει Qa) Γ | ασθενησι ℵ* (-σει ℵc.b) | πειη B* (πιη Bb) || 13 ωρεοτητα ℵ* (ωραιοτ. ℵc.b) | στησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 17 προσκυνι ℵ* (-νει ℵc.b) || 18 φρονησε ℵ* (-σαι ℵc.b) | βλεπιν ℵ* (-πειν ℵc.b) | νοησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 19 ελογεισατο ℵ | φρονησι ℵ* (-σει ℵc.b) || 20 γνωθη Γ | δυνατε ℵ | εριται ℵ || 22 ειδου ℵ* (ιδ. ℵc) | απηλιψα BQ* (-λειψ. Qa) Γ | λυτρωσομε ℵ* (-σομαι ℵc.b) || 23 σαλτησατε Γ | θεμελεια Γ || 24 εξετινα ℵ* (-τειν. ℵc.b) | κε (2ο) ℵ* (και ℵc.b) || 25 διασκεδασι ℵ* (-σει ℵc.b) | σημια NQ* (-μεια Qa) || 26 πεδος ℵ* (παιδ. ℵc.b) | τες ℵ* (ταις ℵc.b) | πολεσι Bb | οικοδομηθησεσθαι ℵA | ανατελι ℵ* (-λει ℵc.b) || 28 φρονι] ℵ* (-νειν ℵc.b)

XLV 1 επακουσε ℵ* (-σαι ℵc.a, c.b) | συνκλισθησονται ℵ συγκλισθησονται BbQ*? || 2 συντρειψω B* (-τριψ. Bb) | μοκλους B* (μοχλ. Bab) || 4 προσδεξομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 5 ηδις ℵ* (-δεις ℵc.b) || 8 νεφελε ℵ* (νεφελαι ℵc.a, c.b) | ανατιλατω ℵ* (-τειλ. ℵc.b) || 9 ερι ℵ* (-ρει ℵc.b) | κεραμι ℵ* (-μει ℵc.b) A | εχις ℵ* (-χεις ℵc.b) | χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) || 10 γεννησις ℵ* (-σεις ℵc.b) | ωδεινεις B* (ωδιν. Bb) Γ || 11 ερωτησαται A | χιρων ℵ* (χειρ. ℵc.b) | εντιλασθε ℵ* (εντειλασθαι ℵc.b) || 12 χιρι ℵ* (χειρ. ℵc.b) | ενετιλαμην ℵ || 13 ηγιρα ℵ* (ηγειρα ℵc.b) | πασε ε ℵ* (πασαι αι ℵc.a, c.b) | ευθιαι NQ* (-θειαι Qa) | οικοδομησι ℵ* (-σει ℵc.b) | εκμαλωσιαν ℵ* (αιχμ. ℵc.b) || 14 εμπορεια Qa | ακολουθησουσι Bb | χιροπεδες ℵ* (χειροπεδες ℵc.a, c.b) χειροπαιδες AQ* (-πεδες Qa) | προσκυνησουσι Bb | εστι (1ο) Bb || 15 ηδιμεν ℵ* (ηδειμ. ℵc.b) || 16 εσχυνθησονται ℵ* (αισχ. ℵc.b): item 24: item 17 B*ℵ* (αισχυν. Babℵc.b) | αντικιμενοι ℵ | εσχυνη ℵ* (αισχ. ℵc.b) | εγκαινιζεσθαι ℵc.b || 17 σωζετε B* (-ται B?) || 18 λεγι ℵ* (-γει ℵc.b) | καταδιξας B*ℵ*Q* (-δειξ. Babℵc.b Qa) | καινον ℵA | κατοικισθαι ℵ* (-κεισθαι ℵc.b) || 19 ιπα ℵ* (ειπα ℵc.a) | ματεον ℵ || 20 βουλευσασθαι ℵ | εροντες ℵ* (αιρ. ℵc.b) || 21 εινα ℵ* (ινα ℵc.b) || 22 επιστραφηται ℵc.b | κε (1ο) ℵ* (και ℵc.a, c.b) | σωθησεσθαι ℵA? || 24 ηξι ℵ* (-ξει ℵc.b)

XLVI 1 ερεται ℵ* (αιρεται ℵc.b) ‖ 2 πινωντι B* (πειν. Bab) ℵ | ησχυοντι ℵ* (ισχ. ℵc.a, c.b) | εκμαλωτοι ℵ* (αιχμ. ℵc.b) ‖ 3 ακουεται ℵ* | ερομενοι ℵ* (αιρ. ℵc.b) | πεδευομενοι ℵ* (παιδ. ℵc.b) | πεδιου ℵ* (παιδ. ℵc.b) ‖ 4 καταγηρασηται ℵc.b | ανεχομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 5 τεχνασασθαι B* (-σθε Bab) ℵ ‖ 6 χιροποιητα ℵ* (χειρ. ℵc.b) ‖ 7 ερουσιν ℵ* (αιρ. ℵc.b) A | θωσειν ℵ | κεινηθη B* (κιν. Bb) A ‖ 10 γενεσθε ℵ | βεβουλευμε ℵ* (-μαι ℵc.b) : item 11 ‖ 11 πετινον ℵ ‖ 13 ηγγεισα A

XLVII 1 κληθηνε ℵ* (-ναι ℵc.b) ‖ 2 αλαισον A | αποκαλυψε ℵ* (-ψαι ℵc.b) ‖ 3 εσχυνη ℵ* (αισχ. ℵc.b): item 10 | φανησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | ονιδισμοι B* (ονειδ. Bab) ℵA | λημψομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 7 εσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 8 γνωσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 9 ηξι ℵ* (-ξει ℵc.b): item 11 (ter) | ισχυει B* (-σχυι Bb) ‖ 10 εστε ℵ* (-σται ℵc.b): item 15 ‖ 11 γενεσθε ℵ* (-σθαι ℵc.b) ‖ 12 ται ℵ* (ταις ℵ? σ sup) | επαοιδες B*ℵ* (-δαις Bab ℵc.a, c.b) ‖ 13 ορωνται ℵ* (ορωντες ℵc.b) | αναγγιλατωσαν ℵ* (-γγειλ. ℵc.b) | ερχεσθε ℵ* (-σθαι ℵc.b) ‖ 14 εξελωντε ℵ* (-νται ℵc.b) | καθισε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 15 εσοντε ℵ* (-νται ℵc.b)

XLVIII 1 ομνυονται ℵ* (-οντες ℵc.b) ‖ 3 ανηγγιλα ℵ* (-γγειλα ℵc.b): item 5 ‖ 4 γεινωσκω ℵ: item 7 ℵ* (γιν. ℵc.b) A | ι ℵ* (ει ℵc.a, c.b) | χαλχουν ℵ (sic) ‖ 5 παλε ℵ* (-λαι ℵc.a, c.b): item 7 (-λαι ℵc.b) | ελθιν ℵ* (-θειν ℵc.b) | ιδωλα ℵ | ενετιλατο ℵ* ‖ 6 υμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | μελλι ℵ | γεινεσθαι Bℵ* (γιν. ℵc.b) ‖ 7 γεινεται ℵ* (γιν. ℵc.b) A | προτερες ℵ* (-ραις ℵc.b) ‖ 8 ηνυξα ℵ ‖ 9 διξω ℵ*Q* (δειξ. ℵc.b Qa) ‖ 10 ουκ ℵAQ | αργιριου ℵ* (αργυρ. ℵc) | εξιλαμην ℵA | καμεινου B* (καμιν. Bb) A ‖ 14 αρε ℵ* (αραι ℵc.a, c.b) ‖ 16 εκι ℵ* (-κει ℵc.b) | απεστειλε Bb ‖ 17 δεδιχα ℵQ | ευριν ℵ* (-ρειν ℵc.b) ‖ 18 ιρηνη B* (ειρ. Bab) ‖ 19 απολιτε ℵ* (-λειται ℵc.b) απολειτε A ‖ 21 διψησωσι Bb | αξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | σχισθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | ρυησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | πιετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 22 εστι Bb | χεριν ℵ* (χαιρειν ℵc.b)

XLIX 1 στησετε ℵ ‖ 2 εθηκε Bb | μαχερᾶι ℵ | οξιαν ℵQ* (-ξειαν Qa) | χιρ. ℵ* (χειρ. ℵc.b) : item 16, 22 ‖ 3 ειπε Bb ‖ 5 λεγι ℵ* (-γει ℵc.b) | συναχθησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | δοξασθησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | εστε ℵ* (-σται ℵc.b) ‖ 6 κληθηνε ℵ | πεδα ℵ* (παιδ. ℵc.b) | στησε ℵ* (-σαι ℵc.b) | επιστρεψε ℵ* (-ψαι ℵc.b) | ινε ℵ* (ειναι ℵc.a, c.b) ‖ 7 αρχονται ℵ* (-ντες ℵc.b) ‖ 8 καταστησε ℵ* (-σαι ℵc.b) | κληρονομησε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 9 σκοτι B*ℵ*Q* (-τει Bbℵc.b Qa) | πασες ℵ* (-σαις ℵc.b) | τες ℵ* (ταις ℵc.b) ‖ 10 πινασουσιν ℵAQ* (πειν. Qa) | παταξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | παρακαλεσι ℵ* (-σει ℵc.b) | αξι ℵ* (-ξει ℵc.b) ‖ 12 εκ] εγ A ‖ 13 ευφρενεσθε B* (ευφραιν. Bab) | ταπινους ℵ* (ταπειν. ℵc.b) ‖ 15 πεδιου ℵ* (παιδ. ℵc.b) | ελεησε ℵ* (-σαι ℵc.b) | επιλησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 18 ειδε ℵ ‖ 19 καταπεινοντες B* (-πιν. Bb) ‖ 20 ερουσι Bb ‖ 21 εριs ℵ* (-ρεις ℵc.b) | εγεννησε Bb | κατελιφθην B*ℵQ* (-λειφθ. Babℵ Qa) | ουτε B* (ουτοι Bab) ‖ 22 αξουσι Bb | αρουσι Bb ‖ 23 βασιλις ℵ* (-λεις ℵc.b) | αρχουσε ℵ* (-χουσαι ℵc.b) ‖ 24 εκμαλωτευση ℵ* (αιχμ. ℵc.b) : item 25 ‖ 25 λημψετε ℵ* (-ψεται ℵc.b) | ρυσομε ℵ* (ρυσομαι ℵc.b) ‖ 26 θλειψαντες B* (θλιψ. Bb) | πιοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | εσθανθησεται A | αντιλαμβανοσε ℵ* (-νος σε ℵc)

L 1 εξαπεστιλα bis ℵ* (-στειλ. ℵc.b) | αμαρτιες ℵ* (-τιαις ℵc.b) | τες (2°) ℵ* (ταις ℵc.b) | ανομιες ℵ* (-μιαις ℵc.b) ‖ 2 ουχ (2°) A | ισχυι B* (-χυει Bab) | ουχ (4°) Q | ξηρανθησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | εινε ℵ* (-ναι ℵc.b) | αποθανουντε ℵ* (-νται ℵc.b) | διψι ℵ ‖ 3 περιβολεον ℵ* (-λαιον ℵc.b) A ‖ 4 γνωνε ℵ* (-ναι ℵc.b) | δι ℵ* (δει ℵc.b) | ειπιν Q* (-πειν Qa) ‖ 5 απιθω ℵ ‖ 6 εσχυνης ℵ* (αισχ. ℵc.b) ‖ 7 προσοπον ℵ* (ω

superscr ℵante c vid) ‖ 8 εγγειζει ℵ | εγγυεσατω A ‖ 9 κακωσι ℵ | υμις ℵ* (-μεις ℵc.b): item 11 | παλεωθησεσθαι ℵ παλαιωθησεσθαι A | καταφαγετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 10 υμειν B* (-μιν B[b]) | πεδος ℵ* (παιδ. ℵc.b) | σκοτι ΝQ* (-τει Q[a]) ‖ 11 καιεται ΝQ* vid (-τε Q[a]) | κατισχυεται Q* (-τε Q[a]) | πορευεσθαι A | φλογει ℵ | κοιμηθησεσθαι ΝQ* vid (-σθε Q[a])

LI 3 παραδισον bis B* (-δεισον B[?]) ΝQ* (1°) (-δεισ. Q[a]) Q[mg] (2°) | εξομολογησειν ℵ* (-σιν ℵ[?]) | ενεσεως ℵ* (αιν. ℵc.a, c.b) ‖ 4 ενωτισασθαι ℵ | κρισεις A ‖ 5 βραχειονα bis B* (βραχιονα B[b]) ‖ 6 παλεωθησεται ℵ* (παλαι. ℵc.b) | εστε ℵ* (-σται ℵc.b) ‖ 7 ακουσαται A | φοβεισθαι BA | ονιδισμον ℵA | ηττασθαι A ‖ 8 ειματιον B* (ιμ. B[a]) | ερεια B* (ερια B[b]) ‖ 9 εξεγιρου (2°, 3°) ℵ* (-γειρ. ℵc.b) | ενδυσε ℵ* (-σαι ℵc.b) | βραχειονος B* (-χιον. B[b]) ‖ 10 θισα ℵ ‖ 11 εωνιου ℵ* (αι. ℵc.a, c.b) | καιφαλης ℵ* (κεφ. ℵc.b) | αινεσεις B* (-σις B[ab]) ενεσεις ℵ* (αινεσις ℵc.b) | καταλημψετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 12 ιμι ℵ* (ειμι ℵc.b) | ωσι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 13 θλειβοντος bis B | αρε ℵ* (-ραι ℵc.b) ‖ 16 χιρος ℵ* (χειρ. ℵc.b): item 17, 18, 22 | ερι ℵ* (ερει ℵc.b) ‖ 19 αντικιμενα ℵ | λειμος ℵ | μαχερα ℵ ‖ 21 ακουετε ℵ | τεταπινωμενη ℵ* (-πειν. ℵc.b) A ‖ 22 ειδου ℵ* (ιδ. ℵc.b) ‖ 23 ταπινωσαντων ℵ* (-πειν. ℵc.b) | εινα ℵ* (ινα ℵc.b) | εισα ℵ

LII 1 ενδυσε bis ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 2 εκτιναξε B[ab] ℵ* (-ξαι ℵc.b) | εκμαλωτος ℵ* (αιχμ. ℵc.b) ‖ 4 παροικησε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 5 βλασφημιται ℵ* (-μειται ℵc.b) ‖ 6 εκινη ℵ* (-κειν. ℵc.b) | παρμι ℵ* (-ειμι ℵc.b) ‖ 7 ιρηνης ℵ* (ειρηνης ℵc.b) | βασιλευσι ℵ* (-λευσει ℵc.b) ‖ 8 ενφρανθησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | οψοντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 10 αποκαλυψι ℵ* (-ψει ℵc.b) | βραχειονα B* (-χιονα B[b]) ‖ 11 εκιθεν ℵ* (-κειθ. ℵc.b) | αφορησθητε ℵ* (-ρισθ. ℵc.a, c.b) ‖ 13 πες ℵ* (παις ℵc.b) ‖ 14 εκστησοντε ℵ* (-σονται ℵc.b) ‖ 15 συνεξουσι B[b] | ακηκοασι B[b]

LIII 1 επιστευσε B[b] | βραχειων B* (-χιων B[b]) ‖ 2 ιχεν ℵ* (ειχ. ℵc.a, c.b) ‖ 3 φερι ℵ* (-ρειν ℵc.b) | απεστραπτε ℵ* (-πται ℵc.b) | αιλογεισθη ℵ* (ελογεισθη ℵc.a, c.b) ‖ 4 φερι ℵ* (φερει ℵc.b) | οδυνατε ℵ* (-ται ℵc.b) | ημις ℵ* (-μεις ℵc.b) ‖ 5 μεμαλακεισται ℵ* (-σται ℵc.b) ‖ 6 παντες] cum praeced coniunx B[b] ‖ 7 ουχ bis B* (ουκ B[?]) | κιροντος ℵ* (κειροντος ℵc.b) ‖ 8 ταπινωσει ℵ* (-πειν. ℵc.b) | διηγησετε ℵ* (-σεται ℵc.b) | ερετε ℵ* (αιρεται ℵc.b) ‖ 10 καθαρισε ℵ* (-σαι ℵc.b) | οψετε ℵ* (-ται ℵc.b) | αφελιν ℵ* (-λειν ℵc.b) ‖ 11 διξε ℵ* (δειξαι ℵc.b) διξαι Q* (δειξ. Q[a]) | πλασε ℵ* (-σαι ℵc.b) | συνεσι ℵ* (-σει ℵc.b) | δικαιωσε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 12 κληρονομησι ℵ* (-σει ℵc.b) | ανηνεγκε B[b]

LIV 1 στιρα ℵ | ωδεινουσα B* (ωδιν. B[b]) A | μολλον ℵ* (μαλλ. ℵc.a, c.b) | ειπε B[b] ‖ 2 αυλεων ℵA | φισι ℵ* Q* (φεισ. ℵc.b Q[a]) | σχυνισματα ℵ* (σχοιν. ℵc.a, c.b) ‖ 3 εκπιτασον ℵ* (εκπετ. ℵc.a, c.b) | κληρονομησι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 4 ωνιδισθης ℵ | εσχυνην ℵ* (αισχ. ℵc.b) | εωνιον ℵ* (αιων. ℵc.b): item 8 εωνιω ℵ* (αιων. ℵc.b) | ονιδος ℵA ‖ 6 γυνεκα bis ℵ* (-ναικ. ℵc.b) | μεμεισημενην B* (-μισ. B[b]) A ‖ 7 μεικρ. B* (μικρ. B[b]): item 8 ‖ 8 ελαιει A ‖ 9 εκινω ℵ | απιλη ℵ ‖ 10 μετακεινηθησονται B* (-κιν. B[b]) A | εκλιψι ℵ* (-ψει ℵc.b) εκλιψει AQ* (εκλειψ. Q[a]) ιρην. ℵ* (ειρ. ℵc.b): item 13 | ειλεως B* (ιλ. B[b]) ‖ 11 ταπινη ℵ* (-πειν. ℵc.b) | λιθν ℵ* (λιθον ℵc) | σαππιρον B*[b] (σαπφειρ. B[ab]) σαπφιρον ℵ ‖ 12 ιασπειν A | περιβολεον ℵ[d.a] ‖ 14 εγγειει ℵ ‖ 15 παροικησουσι B[b] ‖ 16 ις (2°) ℵ* (εις ℵc.a (vid), c.b) | φθιρε ℵ* (φθειρε ℵc.a (vid), c.b) ‖ 17 κρισειν ℵ* (-σιν ℵc.b) | εστι B[b] | θεραπευουσι B[b] | υμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | εσεσθαι B* (-σθε B[ab]) A

LV 1 πορευεσθαι ΝAQ* vid (-σθε Q[a]) ‖ 2 τιμασθαι ℵc.b, d.a A | φαγεσθαι A | εντρυφησι ℵ* (-σει ℵc.b) ‖ 3 ζησετε ℵ | διαθησομε ℵ* (-σομαι ℵc.b) ‖ 4 ειδου ℵ* (ιδ. ℵc.b) ‖ 5 εθ-

νει A | επικαιλεσοντε ℵ* (-σονται ℵc.b) | επισταντε ℵ* (-νται ℵc.b) | καταφευξοντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 6 ευρισκιν ℵ* (-κειν ℵc.b) | επικαλεσασθαι ℵc.b A ‖ 7 αφησι Q* fort (-σει Qa) ‖ 8 βουλε (1°) ℵ* (-λαι ℵc.b) | ε (3°) ℵ* (αι ℵc.b) ‖ 9 απεχι bis ℵ* (-χει ℵc.b) ‖ 10 χειων B* (χι. Bb) | στιρο|τι ℵ ‖ 11 εστε ℵ* (-σται ℵc.b): item 13 ‖ 12 εξελευσεσθαι ℵ | διδαχθησεσθαι ℵc.b ‖ 13 σημιον ℵQ* (-μειον Qa) | εκλιψει ℵ*AQ* (-λειψ. ℵc.b Qa)

LVI 1 φυλασσεσθαι ℵA | ηγγεικε ℵ ηγγεισεν A | παραγειυεσθαι B*ℵ* (-γιν. Bb ℵc.b) A | ελαιος B* (ελεος Bab) | αποκαλυφθηνε ℵ* (-ναι ℵc.b) ‖ 3 προσκιμενος ℵ* (-κειμενος ℵc.b) ‖ 4 αντεχωντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 5 τιχι ℵ* (τειχει ℵc.b) τιχει A | εκλιψει ℵQ* (-λειψ. Qa) ‖ 6 προσκιμνοις ℵ* προσκιμενοις ℵ1 (vid) (-κειμ. ℵc.b) ‖ 7 ε ℵ* (αι ℵc.a, c.b) | εσοντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 9 φαγεται Γ* (-γετε Γ2) ‖ 10 ειδετε ℵ | ενειοι Γ | δυνησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | νυσταξε ℵ* (-ξαι ℵc.b) ‖ 11 ανεδεις B* (αναιδ. Bab) ℵ

LVII 1 ερονται ℵ* (αιρ. ℵc.b) A | ηρτε ℵ* (-ται ℵc.b): item 2 ‖ 2 εστε ■ (-σται ℵc.b) ‖ 3 υμις ℵ (-μεις ℵc.b): item 4 ‖ 4 ηνυξατε ℵ | εσται ℵc.b A ‖ 5 ιδωλα ℵ | φαραξειν ℵ* (φαραγξ. ℵc.a -γξιν ℵc.b) ‖ 6 εκινη ℵ | οργισθησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 7 εκι (1°) ℵ* (-κει ℵc.b) ‖ 8 πλιον ℵQ* (πλειον Qa) | εξις ℵ* (-ξεις ℵc.b) ‖ 9 απεστιλας ℵ* (-στειλ. ℵc.b) ‖ 10 ιπας ℵ* (ειπ. ℵc.b) | παυσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 11 ευλαβηθισα ℵ* (-θεισα ℵc.b) | μαι (1°) Q* (με Qa) | αμνησθης ℵ* (εμν. ℵc) | ειδων B* (ιδ. Bab) A ‖ 13 θλειψει B* (θλιψ. B2) θλιψι ℵ* (-ψει ℵc.b) | κατεγεις ℵ* (κατεγις ℵc.b) | κτησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 16 οργισθησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | εξελευσετε ℵ* (-ται ℵc.b) ‖ 17 τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) ‖ 18 αληθειυην AQ* (-θιν. Qa) ‖ 19 ιρηνην (2°) ℵ* (ειρ. ℵc.b) | ιασομε ℵ* (-μαι ℵc.b) ‖ 20 κλοιδωνισθησονται B* (κλυδ. Bab) κλυδωνισθησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) ‖ 21 χεριν ℵ* (χαιρειν ℵc.b)

LVIII 1 φιση ℵ* Q* (φεισ. ℵc.b Qa) ‖ 2 γνωσε ℵ* (-ναι ℵc.b, c.b) | ετουσιν ℵ* (αιτ. ℵc.a, c.b) | εγγειζειν ℵ ‖ 3 εταπινωσαμεν ℵ* (-πειν. ℵc.b) | τες ημερες ℵ* (ταις -ραις ℵc.b) | ευρισκεται ℵc.b Q* vid (-τε Qa) | υποχιριους ℵ* (-χειρ. ℵc.b) ‖ 4 ταπινον ℵ* (-πειν. ℵc.b) | νηστευεται (2°) ℵ | ακουσθηνε ℵ* (-ναι ℵc.b) ‖ 5 ταπινουν ℵ* Q* (-πειν. ℵc.b Qa) ‖ 6 διαλυαι A | βιεων ℵ* (-αιων ℵc.b) ‖ 7 πινωντι ℵAQ* (πειν. Qa): item 10 | οχ ℵ* (ουχ ℵc.a nisi iam ant) ‖ 8 ραγησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | ανατελι ℵ* (-λει ℵc.b) | περιστελι ℵ* (-λει ℵc.b) ‖ 9 εισακουσετε ℵ* (-ται ℵc.b) | ερι ℵ* (-ρει ℵc.b) | παριμι ℵ* (-ειμι ℵc.b) | απυ ℵ* (απο ℵc.a, c.b) | χιροτονιαν ℵ* (χειρ. ℵc.b) ‖ 10 σκοτι ℵ* (-τει ℵc.b) ‖ 11 εστε ℵ* (-σται ℵc.b) bis: item 12 | επιθυμι ℵ | πειανθησεται B* (πιανθ. Bb) ‖ 12 οικοδομηθησοντε ℵ | εωνια ℵ* (αιων. ℵc.b) | οικοδος Q* vid (οικοδομος Q1) | πανσις ℵ* (-σεις ℵc.a, c.b) ‖ 13 αρις ℵ* (-ρεις ℵc.b)

LIX 1 ισχυι AQ* (-νει Qb) | σωσε ℵ* (-σαι ℵc.a, c.b) | εισακουσε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 2 ελεησε ℵ* (-σαι ℵc.b) ‖ 3 ε ℵ* (αι ℵc.a, c.b) | χιρες ℵ* (χειρες ℵc.b) | χιλη ℵ* (χειλ. ℵc.b) | αδικειαν B* (-κιαν Bb) ‖ 4 λαλι ℵ* (-λει ℵc.b) | αληθειυη AQ* (αληθινη Qa) | ματεοις ℵ | καινα ℵ* (κενα ℵc.b) ‖ 5 υφενουσιν ℵ* (υφαιν. ℵc.b) | βασιλειισκος B* (-λισκ. Bab) ‖ 7 ταχειυοι BA | διαλογεισμοι ℵ* (-γισμ. ℵc.b) | ταλεπωρια ℵ* (ταλαιπ. ℵc.b) ‖ 8 ιρην. bis ℵ* (ειρ. ℵc.b) ‖ 9 κρισεις A | υπομινανταν ℵ* (-μειν. ℵc.b) | μινωντες ℵQ* (μειν. Qa) ‖ 10 εν (1°)] εμ ℵ* vid (εν ℵ1) ‖ 11 ανεμιναμεν A ‖ 12 αμαρτιε ℵ* (-τιαι ℵc.a, c.b) | ημειν B* (-μιν Bb) bis ‖ 13 ηπιθησαμεν ℵ ‖ 14 τες ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) ‖ 15 ηρτε ℵ* (-ται ℵc.b) | συνειεναι B* (συνιεν. Bb) ‖ 16 ειδε Bb | βραχειονι B* (βραχιονι Bb) ‖ 17 δικαιοσυνη B* (-νην Bab) | περικαιφαλεαν ℵ* (-κεφ. ℵc.b) | καιφαλης ℵ* (κεφ. ℵc.b) | περιβολεον ℵ* (-λαιον ℵc.b) A ‖ 18 ονιδος ℵ ‖ 19 φοβηθησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | ηξι (1°) ℵ* (2°) ℵ1 (-ξει bis ℵc.b): item 20 ‖ 21 ειπε bis Bb

ℵc.b) | ηξι (1°) ℵ* (2°) ℵ1 (-ξει bis ℵc.b): item 20 || 21 ειπε bis Bb

LX 2 φανησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | οφθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) || 3 πορευσοντε ℵ* (-νται ℵc.b) || 4 ηκασι Bb | ε ℵ* (αι ℵc.b) || 5 κε (1°) ℵ* (και ℵc.a, c.b) | μεταβαλι ℵ* (-λει ℵc.b) || 6 αγελε ℵ* (-λαι ℵc.a, c.b) | καλυψουσι Bb | οισουσι Bb || 7 ηξουσι Bb || 8 νεφελε ℵ* (-λαι ℵc.b) | περιστερε ℵ* (-ραι ℵc.b) || 9 ε ℵ* (αι ℵc.a) | υπεμιναν ℵ* (-μειν. ℵc.b) | εινε ℵ* (-ναι ℵc.b) || 10 τιχη ℵ (item 18) | παραστησοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | ελαιον Q* vid (ε sup ras Q?) || 11 ανυχθησονται ℵ | ε πυλε ℵ* (αι ℵc.a, c.b πυλαι ℵc.b): item 18 ℵ* (αι πυλαι ℵc.a, c.b) | κλισθησοντε ℵ* (-ται ℵc.b) κλισθησονται Q* (κλεισθησοντ. Q1) || 12 δουλευσουσι Bb || 13 ηξι ℵ* (-ξει ℵc.b) | δοξασε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 14 ποτευσοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | ταπινωσαντων ℵ* (-πειν. ℵc.b) || 15 μεμεισημενην B* (μεμισ. Bb) A | εωνιον ℵ* (αιωνιον ℵc.b) || 16 θηλασις ℵ* (-σεις ℵc.b) | φαγεσε ℵ* (-σαι ℵc.b) | εξερουμενος ℵ* (εξαιρουμ. ℵc.b) A || 17 ιρηνη ℵ* (ειρ. ℵc.b) || 18 ταλεπωρια ℵ* (-λαιπ. ℵc.b) || 19 εστε ℵ* (-σται ℵc.b) bis: item 22 αισται (2°) A | νυκταν ℵ* || 20 εκλιψει ℵAQ* (εκλειψ. Q1 (vid)) | ημερε ℵ* (-ραι ℵc.b) || 21 εωνος ℵ* (αιων. ℵc.b) | χιρων ℵ* (χειρ. ℵc.b) || 22 χειλιαδας B

LXI 1 ευαγγελισασθε ℵ* (-σθαι ℵc.b) | απεσταλκε Bb | ιασασθε ℵ* (-σθαι ℵc.b) | κηρυξε ℵ* (-ξαι ℵc.b) || 2 καλεσε ℵ* (-σαι ℵc.b) | παρακαλεσε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 3 δοθηνε ℵ | πενθουσι (1°) Bb | γενεε ℵ* (γενεαι ℵc.a, c.b) || 4 εξαναστησουσι Bb | κενιουσιν Q* (καιν. Qa) || 5 ποιμενοντες B* (ποιμαιν. Bb) ℵ || 6 κληθησεσθαι ℵA | λιτουργοι B*ℵ*Q* (λειτ. Bab ℵc.b Q1 (vid)) | κατεδεσθαι ℵc.bA | θαυμασθησεσθαι ℵA || 7 καιφαλης ℵ* (κεφ. ℵc.b) || 8 μεισων B* (μισ. Bb) A | διαθησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 9 εμμεσω ℵ || 10 ενεδυσε Bb | ιματιον ℵ (ras ι 1° ℵ2) | κιτωνα ℵ* (χιτ. ℵc.a, c.b) | περιεθηκε Bb | κατεκοσμησε Bb || 11 ανατελι ℵ* (-λει ℵc.b)

LXII 2 οψοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | καλεσι ℵ* (-σει ℵc.b): item 12 | ονομασι ℵ* (-σει ℵc.b) || 3 χιρι ℵ* (χειρ. ℵc.b) bis || 4 κληθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) bis | ευδοκησε Bb || 5 εστε ℵ* (-σται ℵc.b) | ευφρανθησετε (2°) ℵ || 7 εστι Bb || 8 πιοντε ℵ* (-νται ℵc.b) || 9 φαγοντε ℵ* (-νται ℵc.b) | αινεσουσι Bb | τες (1°) ℵ* (ταις ℵc.a, c.b) | επαυλεσι Bb | αγιες ℵ* (-ιαις ℵc.a, c.b) || 10 πορευεσθαι ℵc.b AQ* (-σθε Qa) | διαρρειψατε B* (διερριψ. Bb)

LXIII 1 παραγεινομενος B* b (fort) | ωρεος ℵ | διαλεγομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 4 παρεστι Bb || 5 βραχειων B* (βραχιων Bb): item 12 || 6 εμα ℵ* (αιμα ℵc.a, c.b) || 7 ανταποδιδωσι Bb | επαγι ℵ* (-γει ℵc.b) || 9 θλειψεως B* (θλιψ. Bb) | φιδεσθε ℵ* (φειδεσθαι ℵc.b) φιδεσθαι Q* (φειδ. Qa (vid)) || 10 ηπιθησαν ℵ* Q* (ηπειθ. ℵc.b Qa (vid)) || 11 ποιμαινα A || 12 ποιησε ℵ* (-σαι ℵc.b): item 14 | εωνιον ℵ* (αιων. ℵc.a, c.b) || 14 παιδιον B* (πεδ. Bab) A || 15 ειδε ℵ || 16 ρυσε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 17 φοβισθε ℵ* (-βισθαι ℵc.b) φοβεισθε Q* (-σθαι Qa) || 18 μεικρον B* (μικρ. Bab)

LXIV 1 λημψετε ℵ* (-ται ℵc.b) || 2 τηκαιται ℵ* (τηκεται ℵc.a, c.b) | κατακαυσι ℵ* (-καυσει ℵc.b) | εστε ℵ* (-σται ℵc.b) || 5 ποιουσι Bb | ωργεισθης ℵ | ημις ℵ* (-μεις ℵc.b): item 6, 9 || 6 οισι ℵ* (-σει ℵc.b) || 8 χιρων ℵ* (χειρ. ℵc.b) || 9 οργειζου ℵ || 11 πατερες] περ̄ς ℵ || 12 εταπινωσας ℵ

LXV 1 εθνι ℵ || 2 χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) | απιθουντα ℵ || 3 τες ℵ* (ταις ℵc.b) | δεμονιοις ℵ* (δαιμ. ℵc.b) || 4 μνημασι Bb | σπηλεοις ℵ || 5 καιετε B*ℵ* (-ται B2ℵc.b) A || 6 ειδου ℵ* (ιδ. ℵc) || 7 ωνιδισαν ℵ || 8 ερουσι Bb || 9 εκι ℵ* (-κει ℵc.b): item 20 || 10 φαραξ Q* (-ραγξ Q2) || 11 υμις ℵ* (-μεις ℵc.b): item 13 (1°, 2°) | ετοιμαζονταις ℵ* (-μαζοντες ℵc.b) || 12 μαχεραν ℵ || 13 πινασεται ℵ πινασετε A | πειοντε B* (πιονται

B^{ab}) | εσχυνθησεσθε ℵ* αισχυνθησεσθαι ℵ$^{c.b}$A || 15 κατελιψατε Q* (-λειψ. Q^{a}) | ανελι ℵ* (ανελει ℵ$^{c.b}$) αναιλει A | κληθησετε ℵ || 16 ευλογησουσι B^{b} | αληθειονον A (bis) | ομουντε ℵ* (-νται ℵ$^{c.b}$) ομουται Q* | επιλησοντε ℵ* (-νται ℵ$^{c.b}$) | θλειψιν B* (θλιψ. B^{2}) | αναβησετε ℵ* (-σεται ℵ$^{c.b}$) || 17 εστε ℵ* (-σται ℵ$^{c.b}$) : item 20, 24 | μνησθωσι B^{b} || 19 αγαλλιασομε ℵ* (μαι ℵ$^{c.b}$) || 20 γενητε ℵ | εμπλησι ℵ* (-σει ℵ$^{c.b}$) || 22 ημερε ℵ* (-ραι ℵ$^{c.b}$) | παλεωσουσιν ℵ* (-λαι. ℵ$^{c.b}$) || 23 καινον ℵ* (κεν. ℵ$^{c.b}$) | εστι B^{b} || 24 κεκραξε ℵ* (-ξαι ℵ$^{c.b}$) || 25 ορι ℵ

LXVI 1 υπο|ποποδιον B* (υπο|ποδ. B^{b}) | οικοδομησεται B*ℵAQ* (-τε B^{ab}Q$^{1\,(vid)}$) || 2 ταπινον ℵA || 3 αιμα] εμα ℵ || 4 εμπεγματα ℵ*Q* (-παιγμ. ℵ$^{c.b}$Q$^{?}$) | ουκ (1°)] ουχ B* (ουκ B^{ab}) || 5 μεισουσιν B* (μισ. B^{b}) | εκινοι ℵ* (-κειν. ℵ$^{c.b}$) | εσχυνθησονται ℵ* (αισχ. ℵ$^{c.b}$) || 6 ανταποδοσειν ℵ* (-δοσιν ℵ$^{c.b}$) || 7 ωδεινουσαν B* (ωδιν. B^{ab}) | τεκτ ℵ* (-κειν ℵ$^{c.b}$) | ελθιν ℵ* (-θειν ℵ$^{c.b}$) || 8 ωδεινεν B | πεδια ℵ* (παιδ. ℵ$^{c.b}$) : item 12 || 9 ουχ (2°) ℵ | στιραν Q* (στειρ. Q^{a}) || 10 πενθιται ℵ* (-θειται ℵ$^{c.b}$) || 11 θηλασηται ▪ | εμπλησθηται ℵ | εινα (2°) ℵ* (ινα ℵ^{c}) | τρυφησηται ℵ$^{c.b}$ || 12 εκκλεινω BA | χιμαρρους ℵ || 13 παρακληθησεσθαι ℵ || 14 απηλισει A απιλησει Q* (απειλ. Q^{a}) | απιθουσιν ℵQ* (απειθ. Q^{a}) || 15 κατεγεις ℵ* (-γις ℵ$^{c.b}$) | αποδουνε ℵ* (-ναι ℵ$^{c.b}$) || 16 τραυματιε ℵ* (-τιαι ℵ$^{c.b}$) || 18 ερχομε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) || 19 καταλιψω ℵQ* (-λειψω Q^{a}) | σημιον ℵ || 20 ὡς ἀνενέγκαισαν B^{b} || 22 μενι ℵ | στησετε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) || 23 εστε ℵ* (-σται ℵ$^{c.b}$) | ηξι ℵ* (-ξει ℵ$^{c.b}$) | ειπε B^{b} || 24 εξελευσοντε ℵ* (-νται ℵ$^{c.b}$) | ψιοντε ℵ* (-νται ℵ$^{c.b}$) | τελευτησι ℵ* (-τησει ℵ$^{c.b}$)

ΙΕΡΕΜΙΑΣ

I 2 τες ℵ* (ταις ℵ$^{c.a,\,c.b}$): item 3 (ταις ℵ$^{c.b}$) | ημερες ℵ* (-ραις ℵ$^{c.a,\,c.b}$): item 3 (-ραις ℵ$^{c.b}$) | τρεισκαιδεκατου Q || 3 εκμαλωσιας ℵ* (αιχμ. ℵ$^{c.b}$) || 5 πλασε ℵ* (-σαι ℵ$^{c.b}$) | επισταμε ℵ*A (-μαι ℵ$^{c.b}$): item 6 (A non adstipulante) | τεθικα ℵ: item 18 || 6 λαλι ℵ* (λαλειν ℵ$^{c.b}$) || 7 ειπε B^{b} (item 9, 14) | εξαποστιλω ℵ* (-στειλω ℵ$^{c.b}$) | εντιλωμε ℵ* (εντειλωμαι ℵ$^{c.b}$): item 17 || 8 εξερισθε ℵ* (εξαιρεισθαι ℵ$^{c.b}$): εξερεισθαι Q || 9 εξετινεν ℵ || 10 κατασκαπτιν ℵ* (-τειν ℵ$^{c.b}$) | ανοικοδομιν ℵ* (-μειν ℵ$^{c.b}$) || 15 ειδου ℵ* (ιδου ℵ$^{c.b}$) | ηξουσι B^{b} | τιχη ℵ || 17 περιζωσε B* ℵ* (-σαι B^{ab} ℵ$^{c.b}$) | αναστηθει Q* (-θι Q$^{b\,(vid)}$) | εξερισθε ℵ* (εξαιρισθαι ℵ$^{c.b}$): εξερεισθαι Q* (vid) (εξαιρ. Q^{a}) || 18 τιχος ℵ* (τειχ. ℵ$^{c.b}$) | πασε B^{b} || 19 πολεμησουσι B^{b} | εξερεισθαι Q* (εξαιρ. Q^{a})

II 2 ειπε B^{b} | ελαιους B* (ελεους B^{ab}) | εξακολουθησε ℵ* (-ησαι ℵ$^{c.b}$) | σαι ℵ* (σε ℵ$^{c.b}$) || 5 πλεμμελημα ℵ* (πλημ. ℵ$^{c.a,\,c.b}$) | ματεων ℵ | εματεωθησαν ℵ || 6 ιπαν ℵ* (ειπαν ℵ$^{c.b}$: item 8) | απιρω ℵ* (απειρω ℵ$^{c.b}$) || 7 εμειανατε B*Q* (εμιαν. B^{b}Q^{a}) | εθεσθαι ℵ || 8 εστι B^{b} (item 14 bis) | ποιμαινες A || 9 κριθησομε (1°) ℵ$^{?}$ || 10 αποστιλατε ℵ* (-στειλ. ℵ$^{c.b}$) | γεγονε B^{b} || 11 αλλαξοντε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) | ισιν ℵ* (εισιν ℵ$^{c.b}$) || 13 δυνησοντε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) || 15 ε ℵ* (αι ℵ$^{c.a,\,c.b}$: item 36) | κατοικισθαι B* (-κεισθαι B^{ab}) || 16 κατεπεξ[ℵ | καταλιπιν ℵ* (-πειν ℵ$^{c.b}$) || 19 γνωθει Q* (vid) | επει B* (επι B^{b}) || 20 εωνος ℵ* (αιωνος ℵ$^{c.b}$) | πορευσομε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) | εκι ℵ* (εκει ℵ$^{c.b}$) | διαχυθησομε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) || 21 αληθεινην B*AQ* (-θινην B^{b}Q^{a}) || 22 κεκηλειδωσε B* (-λειδωσαι B^{a} -λιδωσαι B^{b}): καικηλιδωσε ℵ κεκηλιδωσε A || 23 εριs ℵ* (ερεις ℵ$^{c.b}$) | ειδε ℵ || 24 ταπινωσει ℵ* (ταπειν. ℵ$^{c.b}$) || 25 τραχιας

ℵ | δειψους B* (διψ. B^{b}) || 26 εσχυνη ℵ* (αισχ. ℵ$^{c.b}$) | εσχυνθησονται ℵ* (αισχ. ℵ$^{c.b}$) || 28 αναστησοντε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) || 29 λαλιτε ℵ* (λαλειται ℵ$^{c.b}$) || 30 εδεξασθαι B*AQ* (-σθε B^{ab}Q^{a}) | μαχερα ℵ | εφοβηθηται ℵ || 31 ℸ | ὴ B^{b} || 33 τες ℵ* (ταις ℵ$^{c.b}$): item 34) | ζητησε ℵ* (-σαι ℵ$^{c.b}$) | μανε ℵ* (-ναι ℵ$^{c.b}$): μειαναι Q* (μι. Q^{a}) || 34 εματα ℵ* (αιμ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | δρυει ℵ || 35 κρεινομαι B* (κριν. B^{b}): κρινομε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) || 36 δευτερωσε ℵ* (-σαι ℵ$^{c.b}$) | κατεσχυνθηση ℵ* (vid) (καταισχ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | κατεσχυνθης ℵ* (καταισχ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | χιρες ℵ* (χειρες ℵ$^{c.b}$)

III 1 εξαποστιλη ℵ* (-στειλη ℵ$^{c.b}$) | γυνεκα ℵ* (-ναικα ℵ$^{c.b}$) | γενητε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) | ανακαμψι ℵ* (-ψει ℵ$^{c.b}$) | μηαινομενη B* (μιαιν. B^{ab}): μενομενη ℵ* (μιαιν. ℵ$^{c.b}$) | εκινη ℵ* (εκεινη ℵ$^{c.b}$) | ποιμαισιν AQ* | ανεκαμπταις ℵ* (-τες ℵ$^{c.b}$) || 2 ευθιαν ℵ | ειδε ℵ | εκαθεισας A | εμειανας Q* (εμιαν. Q^{a}) | τες (2°) ℵ* (ταις ℵ$^{c.b}$: item 16, 17, 18, 21) | πορνιες ℵ* (-νιαις ℵ$^{c.b}$) | κακιες ℵ* (-ιαις ℵ$^{c.b}$) || 3 ποιμαινας B*AQ* (-μενας B^{ab}Q^{a}) | οψεις ℵ* | απηνεσχυντησας ℵ*A (απηναισχ. ℵ$^{c.b}$): απηνασχ. Q* (ι superscr Q^{a}) || 5 διαμειν ℵ* (-νει ℵ$^{c.b}$) | νικος B* (νεικ. B^{ab}) || 6 ημερες ℵ* (-ραις ℵ$^{c.b}$: item 16, 17, 18) | εκι ℵ* (εκει ℵ$^{c.b}$) || 7 πορνευσε ℵ* (-σαι ℵ$^{c.b}$) || 8 εξαπεστιλα ℵ* (-τειλα ℵ$^{c.b}$) | χιρας ℵ* (χειρ. ℵ$^{c.b}$) | αὐτή] αὕτη B^{b} || 12 αναγνωθει Q* (-θι Q^{a}) | ερις ℵ* (ερεις ℵ$^{c.b}$) || 13 γνωθει Q* (-θι Q^{a}) | ουκ A (item 25) || 15 ποιμαινες Q* (-μενες Q^{a}) | ποιμενοντες ℵ || 16 εστε ℵ | εκινες ℵ* (εκειναις ℵ$^{c.b}$) | ποιηθησετε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) || 17 εκιναις ℵ* (-κειν. ℵ$^{c.b}$) | εκινω ℵ* (-κειν. ℵ$^{c.b}$) | πορευσοντε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) || 18 συνελευσοντε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) | ρ in χωρων sup ras A^{vid} || 19 καλεσεται B*A (-σετε B^{ab}) | αποστραφησεσθαι B*A (-σθε B^{ab}) || 20 αθετι ℵ* (-τει ℵ$^{c.b}$) || 21 χιλεω ℵ* (χειλ. ℵ$^{c.b}$) || 22 επιστραφηται ℵ$^{c.b}$ | ιασωμε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) || 23 δυναμεις A || 24 εσχυνη ℵ* (αισχ. ℵ$^{c.b}$: item 25) | κατηναλωσεν B^{ab} || 25 ατειμια B* (ατιμ. B^{b}) | υπηκουσαν|μεν ℵ?

IV 2 κρισι ℵ* (-σει ℵ$^{c.b}$) | ενεσουσιν ℵ* (αιν. ℵ$^{c.b}$) || 3 σπειρηται B || 4 περιτμηθηται ℵ$^{c.b}$ | εστε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$: item 9, 10, 27) | πρωσωπου ℵ || 5 σαλπιγγει ℵA [cum κεκρ. coniunx] | στιχηρεις ℵ || 6 φευγεται ℵ || 7 εξηρε B^{b} | θινε ℵ* (θεινα ℵ$^{c.b}$) | καθερεθησοντε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) | κατοικεισθε ℵ* (-θαι ℵ$^{c.b}$) || 8 περιζωσασθαι AQ* (-σθε Q^{a}) | κοπτεσθαι ℵA || 9 εκιν. ℵ* (-κειν. ℵ$^{c.b}$: item 11) | απολιτε ℵ* (-λειται ℵ$^{c.b}$) -λειτε A | προφητε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) || 10 ιρηνη ℵ* (ειρ. ℵ$^{c.b}$) | μαχερα ℵ || 11 ερουσι B^{b} || 13 κατεγεις ℵ* (κατεγις ℵ$^{c.b}$) | ταλεπωρουμεν ℵ* (-λαιπ. ℵ$^{c.b}$) || 15 ακουσθησετε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) || 16 συστροφε ℵ* (-φαι ℵ$^{c.a, c.b}$) || 19 εσθητηρια ℵA | μεμασσι (? με μ.) ℵ$^{c.a}$A || 20 ταλεπωριαν ℵ* (-λαιπ. ℵ$^{c.b}$) | επικαλιται ℵ* (-λειτ. ℵ$^{c.b}$) | τεταλεπωρηκεν B*ℵ* (-λαιπ. B^{ab}ℵ$^{c.b}$: bis) || 21 οψομε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) || 22 ηγουμεμοι ℵ (sic) | ηδισαν ℵ | κακοποιησε ℵ | ποιησε ℵ || 25 ουχ Q | πετινα ℵ || 26 πασε ℵ (-σαι ℵ$^{c.b}$) | ε ℵ* (αι ℵ$^{c.b}$) || 28 επει B*A (επι B^{ab}) | πεν-θιτω ℵ || 29 σπηλεα ℵ | ενκατελιφθη ℵ | κατωκι ℵ* (-κει ℵ$^{c.b}$) || 30 ενχρεισῃ B*A | ματεον ℵ (-ταιον ℵ$^{c.b}$) | εραστε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) || 31 ωδεινουσης B* (ωδιν. B^{b}) | χιρας ℵ* (χειρ. ℵ$^{c.b}$) | οιμμοι B*Q* (οιμοι B^{b}Q^{a}: ομμοι ℵA) | εκλιπι ℵ* (-λιπει AQ* -λειπει ℵ$^{c.b}$Q^{a}) | ανειρημενοις B* (ανηρ. B^{ab})

V 1 τες ℵ* (ταις ℵ$^{c.b}$ [bis]: item 6, 18) | ειδετε A | πλατιες ℵ* (-τιαις ℵ$^{c.b}$A) | εσομε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) || 2 ψευδεσειν ℵ* (-σιν ℵ?) || 3 δεξασθε ℵ* (-θαι ℵ$^{c.b}$) || 5 πορευσομε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) || 6 παρδαλις B* (ι superscr B^{ab}) || 7 ειλεως A || 8 γυνεκα ℵ* (-ναικα ℵ$^{c.b}$) || 9 αιπισκεψομε ℵ* (επισκεψομαι ℵ$^{c.b}$) || 12 ουκ (pro ουχ) ℵQ | εστι B^{b} | μαχεραν ℵ | ουχ (pro ουκ 2°) B* (ουκ B^{ab}) A || 13 προφητε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) | εστε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$: item 19) || 14 λεγι ℵ* (-γει ℵ$^{c.b}$) | καταφαγετε

ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) ‖ 16 κατεδοντε ℵ (item 17 [-ται ℵ$^{c.b}$ bis]) ‖ 17 αλοησουσι B^{b} | υμις ℵ* (-μεις ℵ$^{c.b}$) | πεποιθαται ℵA | ρομφεα ℵ ‖ 18 ημερες ℵ* (-ραις ℵ$^{c.b}$) | εκινες ℵ* (εκειναις ℵ$^{c.b}$) ‖ 19 ειτηται ℵ | εποιησε B^{b} | ερις ℵ* (-ρεις ℵ$^{c.b}$) | δουλευσεται B* (-τε B^{ab})ℵ ‖ 22 φοβησεσθαι ℵ φοβηθησεσθαι A | ευλαβηθησεσθαι ℵA | ορειον B* (οριον B^{b}) | εωνιον ℵ* (αιων. ℵ$^{c.a, c.b}$) ‖ 23 απιθης ℵ* (απειθ. ℵ$^{c.b}$) | εξεκλειναν B (item 25 AQ* -λιναν Q^{a}) ‖ 25 ε (2°) ℵ* (αι ℵ$^{c.a, c.b}$) ‖ 26 διαφθειρε ℵ* (-ραι ℵ$^{c.b}$) ‖ 27 παγεις ℵ* (-γις ℵ$^{?}$) | πετινῶ| ℵ ‖ 28 εκρειναν B ‖ 29 εθνι B* (-νει B^{ab}) ℵ ‖ 31 ιρεις ℵ

VI 1 ενισχυσαται ℵ$^{c.b}$ | σαλπιγγει ℵ | σημιον ℵ | γεινεται ℵ* (γιν. ℵ$^{c.b}$) γινετε A ‖ 2 αφερεθησεται ℵ* (αφαιρ. ℵ$^{c.b}$) αφεραιθ. Q* (αφαιρεθ. Q^{a}) ‖ 3 ποιμαινες AQ ‖ 4 παρασκευασσθαι ℵA | εκλιπουσιν ℵ | ε ℵ* (αι ℵ$^{c.a, c.b}$) | σκειαι B* (σκι. B^{b}) ‖ 5 διαφθιρωμεν ℵ* (διαφθειρ. ℵ$^{c.b}$) ‖ 6 εκχαιον A ‖ 7 ψυχι bis ■ | κε (1°) ℵ* (και ℵ$^{c.a}$) | ταλεπωρια ℵ* (ταλαιπ. ℵ$^{c.b}$: item 26) | ακουσθησετε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) ‖ 9 καλαμασθαι bis ℵ$^{c.b}$ ‖ 10 ονιδισμον ℵA ‖ 11 εκχαιω ℵ* (εκχεω ℵ$^{c.b}$) ‖ 12 οικειαι A | εταιρους A | γυνεκες ℵ* (-ναικ. ℵ$^{c.b}$) | χιρ. ℵ* (χειρ. ℵ$^{c.b}$: item 24) ‖ 14 εξουθενουνται ℵ* (-τες ℵ$^{c.b}$) | ιρηνη (2°) ℵ* (ειρ. ℵ$^{c.b}$) ‖ 15 κατεσχυνομενοι ℵ* (καταισχ. ℵ$^{c.b}$) | πτωσι ℵ* (-σει ℵ$^{c.b}$) ‖ 16 ειδεται (1°) ℵ: ειδετε A | ειδετε (2°) ℵ | ευρησεται ℵ | τες ψυχες ℵ* (ταις ψυχαις ℵ$^{c.b}$) ‖ 18 ποιμενοντες B* (ποιμαιν. B^{ab}) ποιμενονταις ℵ* (-τες ℵ$^{c.b}$) ‖ 20 φερεται ℵ | ισιν ℵA | ε ℵ* (αι ℵ$^{c.a, c.b}$) ‖ 21 γιτων A ‖ 23 κυμενουσα ℵ ‖ 24 θλειψις B θλιψεις ℵQ ‖ 25 εκπορευεσθαι ℵA | τες ℵ* (ταις ℵ$^{c.a, c.b, c.c}$) | βαδιζεται ℵA | ρομφεα ℵ | εκχθρων ℵ* (εχθρ. ℵ$^{?}$) | παροικι ℵ* (-κει ℵ$^{c.b}$) ‖ 26 καταπασε ℵ* (-σαι ℵ$^{c.b}$) | ποιησ B*ℵ*A (-σαι B^{ab}ℵ$^{c.b}$) ‖ 27 δοκιμασε ℵ* (-σαι ℵ$^{c.b}$) ‖ 29 καινον A | αργυροκοπι ℵ* (-πει ℵ$^{c.b}$)

VII 5 διορθωσηται ℵ | ποιησηται ℵ | κρισειν ℵ* (-σιν ℵ$^{?}$) ‖ 6 καταδυναστευσηται ℵ | εμα ℵ* (αιμα ℵ$^{c.b}$) | εκχηται ℵA | πορευησθαι B* (-σθε B^{ab}) ℵ ‖ 7 εωνος (1°) ℵ* (αι. ℵ$^{c.b}$) ‖ 8 υμις ℵ* (-μεις ℵ$^{c.b}$: item 14) | ωφεληθησεσθαι B* (-θε B^{ab}) ℵA ‖ 9 φονευεται ℵ | μοιχασθαι ℵ | ομνυεται ℵQ* (-τε Q^{a}) ‖ 11 στηλεον ℵ | επικεκλητε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$: item 14, 30) | εκι ℵ* (-κει ℵ$^{c.b}$: item 12) ‖ 13 ηκουσαται A | απεκριθηται ℵ ‖ 16 ουχ B*A | ισακουσομαι ℵ* (εισ. ℵ$^{c.b}$) ‖ 17 τες (bis) ℵ* (ταις ℵ$^{c.b}$: item 23) ‖ 18 κεουσι ℵ* (καιουσι ℵ$^{c.b}$) | ε γυνεκες ℵ* (αι γυναικ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | στες B* (σταις B^{b}) | εσπισαν ℵQ* (εσπεισ. Q^{a}) | παροργισωσειν ℵ* (-σιν ℵ$^{?}$) ‖ 19 παροργιζουσι B^{b} | κατεσχυνθη ℵ* (καταισσχ. [sic] ℵ$^{c.a}$) ‖ 21 συναγαγεται ℵ$^{c.b}$ | φαγεται ℵ$^{c.b}$ ‖ 23 ενετιλαμην ℵ* (ενετειλ. ℵ$^{c.b}$): item 31 | ακουσαται A | εσομε ℵ* (-μαι ℵ$^{c.b}$) | υμειν ℵ* (-μιν ℵ$^{c.b}$) | εσεσθαι ℵA | πορευεσθαι A | εντιλωμε ℵ* (εντειλωμαι ℵ$^{c.b}$) ‖ 25 εξαπεστιλα ℵ* (-στειλ. ℵ$^{c.b}$) | κε ορθου ℵ* (και ορθρου ℵ$^{c.b}$) | απεστιλα ℵ* (-στειλ. ℵ$^{c.b}$) ‖ 28 πεδιαν ℵ* (παιδ. ℵ$^{c.b}$) ‖ 29 κειραι Q | καιφαλην ℵ* (κεφ. ℵ$^{c.b}$) | χιλεων ℵ* (χειλ. ℵ$^{c.b}$) ‖ 30 μιανε ℵ* (-ναι ℵ$^{c.b}$) ‖ 31 φαραγγει ℵ* (ras ε antea improb) | κατακεειν ℵ* (-καιειν ℵ^{c}) ‖ 32 ειδου ℵ* (ιδ. ℵ$^{c.b}$) | ημερε ℵ* (-ραι ℵ$^{c.b}$) | φαραξ (1°) ℵ* (-ριγξ ℵ$^{c.a}$) ‖ 33 εσουτε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) | πετινοις ℵ | εστε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$: item 34) ‖ 34 χεροντων ℵ

VIII 1 εκιν. ℵ* (-κειν. ℵ$^{c.b}$: item 3) | λεγι ℵ* (-γει ℵ$^{c.b}$) | εξοισουσι B^{b} ‖ 2 αντιχουτο ℵ* (-τειχ. ℵ$^{c.b}$) A | παραδιγμα ℵ* (-δειγμ. ℵ$^{c.b}$) A ‖ 3 καταλιφθεισιν B* (-λειφθ. B^{ab}) καταλιφθισῖ ℵ* (-φθεισιν ℵ$^{c.b}$) καταλειφθισιν A ‖ 4 ανιστατε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b}$) ‖ 5 προερεσι ℵ* (-αιρεσει ℵ$^{c.b}$) | επιστρεψε ℵ* (-ψαι ℵ$^{c.b}$) ‖ 6 ενωτισασθαι A ‖ 8 ειτε ℵ* (ερειτε ℵ$^{c.b}$) ‖ 10 γυνεκας ℵ* (-ναικ. ℵ$^{c.b}$) ‖ 13 συναξουσι B^{b} ‖ 14 απερριψεν B^{b} ‖ 15 ιρη-

νην Ν* (ειρ. Ν$^{c.b}$) || 16 εσισθη Ν | ηξι Ν* ηξει Ν$^{c.b}$) || 17 επασε Ν* (-σαι Ν$^{c.b}$) αιπασαι Q* ^{vid} (επ. Q^{a}) | δηξοντε Ν* (-ται Ν$^{c.b}$) || 19 εκι Ν* (εκει Ν$^{c.b}$: item 22) | ματεοις Ν* (ματαιοις Ν$^{c.b}$) || 20 ἄμητος] ἀμητὸς Β$^{?}$ | ημις Ν* (-μεις Ν$^{c.b}$) || 21 ε|επι Ν || 22 ρητεινη Β* (-τινη Β^{b})

IX 1 δωσι Ν* (-σει Ν$^{c.b}$) Α | καιφαλη Ν* (κεφ. Ν$^{c.b}$) | κλανσομε Ν* (-μαι Ν$^{c.b}$) || 2 καταλιψω Ν* (-λειψ. Ν$^{c.b}$) || 3 ενετιναν Ν || 5 καταπευξεται Β* ^{fort} (-παιξ. Β^{ab}) | λαλιν Ν* (-λειν Ν$^{c.b}$) | επιστρεψε Ν* (-ψαι Ν$^{c.b}$) || 6 ειδενε Ν* (-ναι Ν$^{c.b}$) ιδεναι Α || 8 λαλι Ν* (-λει Ν$^{c.b}$) | ιρηνικα Ν* (ειρ. Ν$^{c.b}$) | εχι Ν* (εχει Ν$^{c.b}$) || 9 επισκεψομε Ν* (-μαι Ν$^{c.b}$: item 25) | λεγι Ν* (-γει Ν$^{c.b}$) | εκδικησι Ν* (-σει Ν$^{c.b}$) || 10 τρειβους Β* (τριβ. Β^{b}) | εινε Ν* (-ναι Ν$^{c.b}$) | πετινων Ν || 11 θησομε Ν* (-μαι Ν$^{c.b}$) | κατοικισθαι Β* (-κεισθ. Β^{ab}) || 12 διοδευεσθε Ν* (-θαι Ν$^{c.b}$) || 13 ενκαταλιπιν Ν* (-λειπειν Ν$^{c.b}$) | ειδωκα Q* ^{vid} || 14 ιδωλων Ν Α || 16 μαχερᾶ| Ν || 17 αποστιλατε Ν* (-στειλατε Ν$^{c.b}$) || 18 ριτω| Α || 19 εταλεπ. Ν* (εταλαιπ. Ν$^{c.b}$) || 20 ακουσαται Α | γυνεκες Ν* (-ναικ. Ν$^{c.b}$) || 21 εκτρειψαι Β* (-τριψ. Β^{b}) εκτριψε Ν* (-ψαι Ν$^{c.b}$) | πλατιὼ| Ν || 22 εσοντε Ν* (-ται Ν$^{c.b}$) | παραδιγμα Β* Ν* (-δειγ. Β^{ab} Ν$^{c.b}$) | παιδιου Β* (πεδ. Β^{ab}) | εστε Ν* (-ται Ν$^{c.b}$) || 23 ισχυει Ν* (-υι Ν$^{c.b}$) || 26 περικιρομενον Ν

X 2 μανθανεται Ν | σημῶ| Α | φοβισθε Ν* (-βεισθε Ν$^{c.b}$) φοβεισθαι Α || 3 ματεα Ν (ιστιν 15) || 5 κεινηθησονται Β* (κιν. Β^{b}) Α || 9 ηξι Ν* (ηξει Ν$^{c.b}$) | τεχνειτων Β* (τεχνιτ. Β^{b}) τεχνειτω (sic) Α || 5 ερομενα Ν* (αιρομ. Ν$^{c.b}$) | φοβηθηται| Ν || 11 εριται Ν* (ερειται Ν$^{c.b}$ Α) | αιποιησαν Ν* (εποι. Ν$^{c.b}$) || 12 ισχυει Ν* (-υι Ν$^{c.b}$) | φρονησι Ν* (-σει Ν$^{c.b}$) | εξετινεν Ν || 13 ανηγαγε Β^{b} | εξηγαγε Β^{b} || 14 εστι Β^{b} (item 16) || 15 ενπεπεγμενα Β* Ν* εμπεπεγμενα Α | κερω Ν* (καιρω Ν$^{c.b}$) || 17 εγκλεκτοις Ν* (εκλ. Ν$^{c.b}$) || 18 ειδου Ν* (ιδου Ν$^{c.b}$) | θλειψει Β* (θλιψ. Β^{b}) || 19 κατελαβε Β^{b} || 20 εταλεπωρησεν Β* Ν* (εταλαιπ. Β^{ab} Ν$^{c.b}$) | πασε Ν* (-σαι Ν$^{c.a, c.b}$) | ε Ν* (αι Ν$^{c.b}$) | ισῖ| Α || 21 μοιμαινες Α | ενοησε Β^{b} || 22 σισμος ΝΑ | ταξε Ν* (-ξαι Ν$^{c.b}$) || 23 κατορθωσι Ν* (-σει Ν$^{c.b}$) || 24 πεδευσον Ν* (παιδ. Ν$^{c.b}$) | κρισι Ν* (-σει Ν$^{c.b}$)

XI 3 ερις Ν* (-ρεις Ν$^{c.b\,(?)}$) || 4 καμεινου Β* (καμιν. Β^{b}) | εντιλωμαι Ν* (εντειλ. Ν$^{c.b}$) | εσεσθαι Β* Q* (-θε Β^{a} Q^{a}) ΝΑ | εσομε Ν* (-μαι Ν$^{c.b}$) || 6 ειτε Β^{b} || 11 ισακουσομαι Ν* (εισακ. Ν$^{c.b\,(?)}$) || 12 κατοικουνταις Β* (-τες Β^{ab}) || 15 εποιησε Β^{b} || 16 ελεαν Ν | ωρεαν Ν | ειδι Ν* (ειδει Ν$^{c.b}$) ιδει Α | θλειψις Β* (θλιψ. Β^{b}) θλιψεις Α | ελαλησε Β^{b} || 19 δευται Ν | εκτρειψωμεν Β* (εκτριψ. Β^{b}) || 20 κρεινων Β* (κριν. Β^{b}) | ειδυμι Ν* ^{vid} (ειδοιμι Ν$^{?}$) || 21 τες Ν* (ταις Ν$^{c.b}$) || 22 μαχερα Ν | λειμω Β* (λιμ. Β^{b}) Α

XII 1 αθετουνται Ν* (-τες Ν$^{c.b\,(?)}$) || 4 πετινα Ν | ουχ Β* ox sic Ν* (ουκ Β^{ac} Ν$^{c.b}$) || 5 ιρηνης Ν* (ειρ. Ν$^{c.b}$) | ειρηνη σου Β^{b} || 6 λαληησουσι Β^{b} || 8 εμεισησα Β* (εμισ. Β^{b}) || 9 στηλεον Ν (bis) | υενης Ν || 12 ταλεπωρουντες Ν* (ταλαιπ. Ν$^{c.b}$) | μαχερα Ν || 13 σπιρατε Ν || 14 γιτονων Ν || 15 εκβαλιν Ν* (-λειν Ν$^{c.b}$) | κατοικειω Β* (-κιω Β^{b}) || 16 εστε Ν* (-ται Ν$^{c.b\,(?)}$) || 17 εκινο Ν* (εκεινο Ν$^{c.b\,(?)}$)

XIII 1 κτησε Β* (-σαι Β^{ab}) || 4 εκι Ν* (εκει Ν$^{c.b}$: item 7, 16) || 5 ενετιλατο Ν* (-τειλ. Ν$^{c.b}$) || 6 εκιθεν Ν* (εκειθ. Ν$^{c.b}$) | ενετιλαμην Ν* (ενετειλ. Ν$^{c.b}$) || 7 ειδου Ν* (ιδ. Ν$^{c.b\,(?)}$) || 9 υβρειν Ν* (-ριν Ν$^{c.b}$ bis) || 11 κολλατε Ν* (-ται Ν$^{c.b}$) || 12 εστε Ν* (-ται Ν$^{c.b}$) || 14 φισομαι Ν || 15 εωτισασθαι ΝΑ | επερεσθαι Ν επαιρεσθαι Α || 16 συσκοτασε Ν* (-σαι Ν$^{c.b}$) | αναμενιται Ν | τεθησονται Ν* (-ται Ν$^{c.b}$) || 17 ακουσηται Ν | κλαυσετε Ν* (-ται Ν$^{c.b}$) | ποιμιον Β* (ποιμν. Β^{ab}) || 18 ταπινωθητε Ν* (ταπειν. Ν$^{c.b}$) | καιφαλης Ν* (κεφ. Ν$^{?}$) || 19 ε Ν* (αι Ν$^{c.b\,(?)}$) | συνεκλισθησαν Ν | τελιαν Ν* (-λειαν Ν$^{c.b}$) || 20 ειδε Β* (ἰδε Β^{b}) Ν || 21 εριs Ν* (-ρεις Ν$^{c.b}$) |

επισκεπτωντε ℵ* (-ται ℵ^c.b) | εδειδαξας A | ουχ ℵA | γυνεκα ℵ* (γυναικα ℵ^c.b) ‖ 22 αδικειας B* (-κιας B^b) | οπισθεια B* (-θια B^b) | παραδιγματισθηναι B*Q* (-δειγ. B^abQ^a) ℵA ‖ 23 αλλαξετε ℵ* (-ται ℵ^c.b) | παρδαλεις A | υμις ℵ* (υμεις ℵ^c.b) | δυνησεσθαι ℵQ* (-θε Q^a) ‖ 24 διεσπιρα ℵ ‖ 25 απιθειν ℵA ‖ 27 απαλλοτριωσεις A | ετει A

XIV 2 ε ℵ* (αι ℵ^c.b: item 7 bis, 16) | πυλε ℵ* (-λαι ℵ^c.b) ‖ 3 μεγειστανες ℵ* (μεγιστ. ℵ^c.b) | ουκ ℵ | καινα ℵ* (κενα ℵ^c.b(?)) ‖ 8 εκκλεινων BℵA | καταλοιμα ℵ* ^vid (-λυμα ℵ^1) ‖ 9 επικεκλητε ℵ* (-ται ℵ^c.b) ‖ 10 κειναν B* κηνεῖ ℵ* (κιν. B^bℵ^1) | εφισαντο ℵAQ* (εφεισ. Q^a) | μνησθησετε ℵ* (-ται ℵ^c.b) ‖ 12 μαχερα ℵ (item 15: μαχεραν 13: μαχερας 16, 18) | κε (3°) ℵ | λειμ. B* (λιμ. B^b: item 15 bis [BA], 16, 18 [BA]) ‖ 13 ιπα ℵ* (ειπα ℵ^1) | ειδου ℵ* (ιδ. ℵ^c.b(?)): item 19 | προφητε ℵ* (-ται ℵ^c.b: item 14, 15) | προφητευουσι B^b | οψεσθαι A | ιρηνην ℵ* (ειρ. ℵ^c.b: item 19) ‖ 14 ειπε B^b | απεστιλα ℵ* (-στειλα ℵ^c.b: item 15) | ενετιλαμην ℵ* (ενετειλ. ℵ^c.b) ‖ 15 λεγουσι B^b | εστε ℵ* (-ται ℵ^c.b) ‖ 16 εσοντε ℵ* (-ται ℵ^c.b) | τες ℵ* (ταις ℵ^1) | γυνεκες ℵ* (γυναικες ℵ^c.b) ‖ 17 καταγαγεται ℵ* (-γαγετε ℵ^c.b) ‖ 18 παιδιον A | τραυματιε ℵ* (-τιαι ℵ^c.b) | ηδισαν ℵ ‖ 19 επεσας ℵ*A (επαισας ℵ^2) | ιασεις A | υπεμιναμεν ℵ ‖ 22 ιδωλοις ℵ | δωσι ℵ* (-σει ℵ^c.b)

XV 1 εξαποστιλον ℵ* (-τειλον ℵ^c.b) ‖ 2 εστε ℵ* (-ται ℵ^c.b: item 16) | ερις ℵ* (-ρεις ℵ^c.b) | λειμον bis A | εχμαλωσιαν bis ℵ* (αιχμ. ℵ^1) ‖ 3 μαχεραν ℵ (item 9) | πετινα ℵ ‖ 5 φισεται ℵA | διλιασει B* (δειλ. B^ab) ℵA | ανακμ|ψει (sic) ℵ | ιρηνην ℵ ‖ 6 χιρα ℵ* (χειρα ℵ^1) ‖ 8 ταλεπωριαν ℵ* (ταλαιπ. ℵ^c.b) | επερειψαν B* ‖ 9 ωνιδισθη BℵA ‖ 10 οιμοι BℵAQ* (οιμοι Q^a vid) ‖ 12 περιβολεον ℵ* (-λαιον ℵ^c.b) A ‖ 14 εκκαυται B* εκκεκαυτε ℵ* (-ται ℵ^c.b) ‖ 15 επισκεψε B*bℵ* (-ψαι B^abℵ^c.b) | αθωωσον B* (αθω. B^b) ℵAQ | ονιδισμον ℵA ‖ 16 επικεκλητε ℵ* (-ται ℵ^c.b) ‖ 17 εκαθεισα A ‖ 18 λοιπουντες ℵ | γεινομενη ℵ* (γιν. ℵ^c.b) ‖ 19 κε (5°) ℵ* (και ℵ^1) ‖ 20 τιχος ℵA | δυνωντε ℵ* (-ται ℵ^c.b) ‖ 21 εξερεισθαι B*A εξερισθε ℵ* (εξαιρεισθαι B^abℵ^c.b) | χιρος bis ℵ* (χειρ. ℵ^1)

XVI 4 ταφησοντε ℵ* (-ται ℵ^c.b) | παραδιγμα B*ℵ* (-δειγ. B^b (vid) ℵ^c.b) A | εσοντε (1°) ℵ* (-ται ℵ^c.b) | πετινοις ℵ | μαχερα ℵ | λειμω B* (λιμ. B^c) A ‖ 5 θειασον B*Q* (θι. B^bQ^a) | κοψασθε ℵ* (-θαι ℵ^c.b) A ‖ 6 ποιησουσι B^b ‖ 7 κε (2°) ℵ* (και ℵ^c.b(?)) ‖ 8 συνκαθισε ℵ* (-σαι ℵ^c.b) ‖ 10 εστε ℵ* (-ται ℵ^c.b) | ελαλησε B^b ‖ 11 ερις ℵ* (-ρεις ℵ^c.b) ‖ 12 υμις·bis ℵ* (υμεις ℵ^c.b) | επονηρευσασθαι A | πορευεσθαι ℵA ‖ 13 δουλευσεται ℵ^1A | εκι ℵ* (εκει ℵ^c.b: item 15) ‖ 14 ερχοντε ℵ* (-ται ℵ^c.b) ‖ 18 ες ℵ* (αις ℵ^c.b(?)) bis | θυησιμεοις ℵ | βλελυγματων ℵ (sic) ‖ 20 ισιν ℵ* (εισιν ℵ^c.b(?)) ‖ 21 ειδον ℵ* (ιδ. ℵ^c.b) | γνωσοντε ℵ* (-ται ℵ^c.b)

XVII 5 στιρισι ℵ ‖ 6 εστε ℵ* (-ται ℵ^c.b: item 7, 8 bis, 11, 24, 27) | οψετε ℵ* (-ται ℵ^c.b) ‖ 8 εικμαδα ℵ | βαλι ℵ* (-λει ℵ^1) | φοβηθη|θησεται (2°) ℵ | διαλιψει ℵA ‖ 9 βαθια A ‖ 10 δουνε ℵ* (-ναι ℵ^c.b) ‖ 11 ημισι A | εγκαταλιψουσιν B* (-λειψ. B^ab) ℵ ‖ 14 ιασε ℵ^a (-σαι ℵ^c.b) | σωθησομε ℵ* (-μαι ℵ^c.b) ‖ 17 φιδομενος ℵ ‖ 18 κατεσχυνθητωσαν ℵ* (καταισχ. ℵ^c.b) | κατεσχυνθιην ℵ* (καταισχ. ℵ^c.b) | πτοηθησαν ℵ | πτοηθιην ℵ ‖ 19 τες bis ℵ* (-ταις ℵ^c.b(?): item 20, 27 [2°]) | ες ℵ* (αις ℵ^c.b(?)) bis | πασες ℵ* (-σαις ℵ^c.b) bis ‖ 21 φυλασσεσθαι ℵAQ* ^vid (-θε Q^a) | ερετε B* (αιρ. B^ab) ℵA | εκπορευεσθαι A ‖ 22 ποιησεται ℵA | ενετιλαμην ℵ* (-τειλ. ℵ^c.b) | εκλειναν B* (εκλιν. B^b) A ‖ 23 ακουσε ℵ* (-σαι ℵ^c.b) | δεξασθε ℵ* (-θαι ℵ^c.b) ‖ 24 εισακουσηται ℵ (item 27 ℵ* [-τε ℵ^c.b]) | εισφεριν ℵ* (-ρειν ℵ^c.b) ‖ 25 αρμασι B^b | κε (5°) ℵ* (και ℵ^c.b(?)) | κατοι-

κηθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | πολεις ℵ* (-λις ℵc.b) || 26 παιδιυης A | ενεσειν ℵ* (αινεσειν ℵc.b) || 27 αιρειν] ερυν ℵ* (ερειν ℵc.a (?)) | εισπορευεσθε ℵ* (-θαι ℵc.b)

XVIII 2 καιραμεως ℵ* (κερ. ℵc.b; item 3) || 4 επεσε Bb | τες ℵ* (ταις ℵc.b (?); item 15, 22) | ποιησε ℵ* (-σαι ℵc.b: item 6, 8, 10) || 6 υμις ℵ* (υμεις ℵc.b) | εσται B* ℵ*Q* (-τε Bab ℵ* Qa) A || 7 εξαρε ℵ* (-ραι ℵc.b) || 8 εκινο ℵ* (-κειν. ℵc.b) || 9 ανοικοδομισθαι ℵ* (-μεισθαι ℵc.b) || 11 λογειζομαι ℵ | ποιησεται ℵ || 12 ανδρειουμεθα Q || 13 επoιησε Bb || 14 εκλιψουσιν B* ℵ* (εκλειψ. Ba ℵc.b) | χειων B* (χι. Bb) | εκκλεινει B* (εκκλίνει Bb) || 15 καιρον A | επιβηνε ℵ* (-ναι ℵc.b (?)) || 16 ταξε ℵ* (-ξαι ℵc.b (?)) | κεινησουσιν B* (κιν. Bb) A | καιφαλην ℵ* (κεφ. ℵc.b (?)) || 17 διξω ℵ* (δειξ. ℵc.b (?)) || 18 λογεισωμεθα ℵ | απολιται ℵ* (-λειται ℵc.b (?)) || 20 ανταποδιδοτε ℵA -δοτται Q* (-δοται Q1 (?)) | λαλησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 21 λειμον B* (λιμ. Bb) | χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b (?)) | γυνεκες ℵ* (γυναικ. ℵc.b (?)) | μαχερα ℵ || 22 οικειαις B* (-κιαις Bb) || 23 αθωσης B* (αθω. Bb) AQ | εξαλιψης ℵ

XIX 1 ειπε Bb | κτησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 2 εκι ℵ* (εκει ℵc.b: item 14) || 3 ηχησι ℵ || 4 ηδισαν ℵ | αθων ℵ || 5 ενετιλαμην ℵ* (-τειλ. ℵc.b) || 7 μαχερα ℵ | πετινοις ℵ || 8 σκυθρωπασι ℵ* (-σει ℵc.b) || 9 εδοντε ℵ* (-ται ℵc.b) || 10 συντρειψεις B* (-τριψ. Bb) || 11 συντρειψω B* (-τριψ. Bb) | συντρειβεται B* (-τριβ. Bb) || 12 δοθηνε ℵ* (-ναι ℵc.b) || 13 πασες τες ℵ* (-σαις ταις ℵc.b) | οικειαις B* (-κιαις Bb) | ες ℵ* (αις ℵc.b) | εσπισαν ℵA || 14 απεστιλεν ℵ* (-στειλ. ℵc.b) | προφητευσε κε ℵ* (-σαι και ℵc.b)

XX 1 ηκουσε Bb || 3 εξηγαγε Bb || 4 πεσουντε ℵ* (-ται ℵc.b) | μαχερα ℵ | χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b: item 5) | μαχερες ℵ || 6 πορευσεσθαι AQ* (-θε Qa) | εχμαλωσια ℵ* (αιχμ. ℵc.b) | εκι ℵ* (εκει ℵc.b) || 8 γελασομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | ταλεπωρ. ℵ* (ταλαιπ. ℵc.b) | εγενη ℵ* (superscr θη ℵc.a) | ονιδισμον ℵA || 9 ετει ℵ | παριμαι ℵ | δυναμε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 11 νοησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 12 ειδοιμι ℵ || 13 ενεσατε ℵ* (αιν. ℵc.b) | εξιλατο ℵ* (εξειλ. ℵc.b) || 15 ευφρενομενος ℵ || 16 εκινος ℵ* vid (εκειν. ℵ?) | ε ℵ* (αι ℵc.b) || 17 απεκτεινε Bb απεκτινεν ℵ || 18 βλεπιν ℵ* (-πειν ℵc.b) | εσχυνη ℵ* (αισχ. ℵc.b (?)) | ημερε ℵ* (-ρι ℵc.b)

XXI 1 απεστειλε Bb || 2 ποιησι ℵ* (-σει ℵc.b) | απελευσετε ℵ* (-ται ℵc.b) || 3 ερητε ℵ* (ερειτε ℵc.b) || 4 υμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | πολεμιται ℵ* (-μειται ℵc.a) | συνκεκλικ. ℵ (item 9) | τιχους ℵ* (τειχ. ℵc.b) || 5 χιρι ℵ* vid (χειρ. ℵc.b): item 7 χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) 12 χιρος ℵ* (χειρος ℵc.b) | κρατεω ℵ || 6 πολι ℵ (item 7 B* -λει Bab) ℵ, 9 B* (-λει Bab) ℵ || 7 πεδας ℵ* (παιδ. ℵc.b) | καταλιφθ. ℵ* (-λειφθ. ℵc.b) | λειμ. B* (λιμ. Bb) A: item 9 | μαχερας ℵ (bis): item 9 μαχερα | φισομαι ℵQ* (φεισ. Qa) | οικτιρησω ℵ || 8 ερις ℵ* (ερεις ℵc.b) | ειδου ℵ || 9 αποθανιτε ℵ* (-νειται ℵc.b) αποθανιται B* (-νειτ. Bab) αποθανειτε A | ζησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | εστε ℵ* (-ται ℵc.b: item 12) || 10 κατακαυσι ℵ* (-σει ℵc.b) || 12 κε (18) ℵ* (και ℵc.b) | κατευθυναται A | εξελεσθαι ℵ* (-θε ℵc.b vid) A || 13 πεδινη ℵ παιδινην A | πτωησι ℵ* (-σει ℵc.b)

XXII 1 εκι ℵ* (εκει ℵc.b: item 12, 26 [2°]) || 3 ποιειται ℵc.b | εξερισθαι ℵ* (εξαιρεισθαι ℵc.b (?) A) | χιρος ℵ* (χειρ. ℵc.b: item 24): item 25 (bis) χερας ℵ* (χειρ. ℵc.b) | καταδυναστευεται A | ασεβιται ℵ* (-βειται ℵc.b (?) A) | εμα ℵ* (αιμα ℵc.b: item 17) | εκχεηται ℵA || 4 ποιησηται ℵ (item 5) | τες ℵ* (ταις ℵc.b: item 23, 27) | πεδες ℵ* (παιδ. ℵc.b) || 8 πολιει ℵ* vid (-λει ℵ?) || 10 κλεετε ℵA | θρηνιται ℵ* (-νειται ℵc.b) | οψετε A || 12 μετωκεισα B* (-κισα Bb) A | αποθανιτε ℵ* (-νειται ℵc.b) αποθανειτε A | οκ ℵ* (ουκ ℵc.b) | οψετε ℵ* (-ται

ℵ$^{c.b}$) | *ετει* ℵ*A$^{?}$ (*ετι* ℵ$^{c.b\,(?)}$) ‖ 13 *εργατε* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$) | *αποδωσι* ℵ* (*-σει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 14 *ρειπιστα* B* (*ριπ.* B^{b}) | *κεχρεισμενα* B* (*-χρισμ.* B^{b}) ‖ 15 *βασιλευσις* ℵ* (*-σεις* ℵ$^{c.b}$) | *φαγοντε* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$) | *πειονται* B* (*πι.* B^{b}) | *κρειμα* B* (*κριμα* B^{b}) ‖ 16 *εκρειναν* B* (*εκριν.* B^{b}) | *ταπινω* ℵ* (*-πειν.* ℵ$^{c.b}$) | *γνωνε* ℵ* (*-ναι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 17 *ισν* ℵ* (*εισιν* ℵ$^{c.b}$) | *εκχαιειν* A ‖ 18 *οιμμοι* B*Q* (*οιμοι* B^{b}Q^{a}) ℵ ‖ 19 *επεκινα* ℵ* (*επεκεινα* ℵ$^{c.b}$) ‖ 20 *ερασται* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$: item 22) ‖ 21 *παραπτωσι* ℵ* (*-σει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 22 *ποιμανι* ℵ* (*-νει* ℵ$^{c.b}$) | *εχμαλωσ.* ℵ* (*αιχ.* ℵ$^{c.b}$) | *ατειμωθηση* B* (*ατιμ.* B^{b}): item 28 *ητειμωθη* B* *ητιμ.* B^{b}) ‖ 24 *αποσφραγισμα* ℵ | *εκιθεν* ℵ* (*εκειθεν* ℵ$^{c.b}$) ‖ 26 *αποθανισθαι* ℵ* (*-νεισθαι* ℵ$^{c.b}$A) ‖ 27 *αποστρεψωσε*[] ℵ* (*-σιν* ℵ$^{c.b}$) ‖ 28 *χρια* A

XXIII 2 *ποιμενοντας* ℵ | *επεσκεψασθαι* ℵ ‖ 4 *ποιμανας* A | *ετει* A ‖ 5 *ημερε* ℵ* (*-ραι* ℵ$^{c.b}$) | *ποιησι* ℵ* (*-σει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 10 *νομε* ℵ* (*-μαι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 14 *κατοικουνταις* ℵ* (*-τες* ℵ$^{c.b}$) ‖ 16 *ματεουσιν* ℵ* (*-ταιουσιν* ℵ$^{c.b}$) ‖ 17 *εστε* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$: item 26 [*εστε* Bℵ*], 36) | *ουκ* B* (*ουχ* B^{ab}) ℵ | *ηξι* ℵ* (*ηξει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 19 *σισμος* ℵ | *συνσισμον* ℵA ‖ 20 *επ*] *αιπ* ℵ* (*επ* ℵ$^{c.b}$) | *ενχιρηματος* ℵ* (*ενχειρ.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 22 *αναπεστρεφον* B^{b} ‖ 24 *οψομε* ℵ* (*-μαι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 25 *λεγονταις* ℵ* (*-τες* ℵ$^{c.b}$) ‖ 26 *έστὲ* B (sic) ‖ 27 *λογειζομενων* ℵ ‖ 29 *ουχ* B* (*ουκ* B^{b}) A ‖ 32 *ενετιλ.* ℵ* (*-τειλ.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 33 *υμις* ℵ* (*υμεις* ℵ$^{c.b}$) | *εσται* A ‖ 34 *ειπωσι* B^{b} *ιπωσ*ℵ* (*ειπ.* ℵ$^{c.b}$) | *εκινον* ℵ* (*εκειν.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 35 *εριται* ℵ* (*ερειτε* ℵ$^{c.b}$) ‖ 36 *ονομαζεται* ℵA ‖ 38 *απεστιλα* ℵ* (*-τειλα* ℵ$^{c.b}$) | *αιριται* ℵ* (*ερειται* ℵ$^{c.a\,(?)}$A) ‖ 40 *ονιδισμον* ℵA | *ατειμιαν* B* (*ατιμ.* B^{b}) | *αιπιλησθ.* ℵ* (*επιλ.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 7 *ημαιρε* ℵ* (*ημεραι* ℵ$^{c.b}$) | *ανηγαγε* B^{b}

XXIV 1 *εδιξεν* ℵ* (*εδειξ.* ℵ$^{c.b}$) | *κιμενους* ℵ | *αποικισε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$) | *τεχνειτας* Q* (*-νιτ.* Q^{a}) ‖ 3 *λειαν* B* (*λι.* B^{b}) bis: *λειαν* (1°) A^{1} (*λι.* A*), (2°) A ‖ 6 *εκτειλω* B* (*-τιλ.* B^{b}) ‖ 7 *ιδεναι* ℵ | *εσοντε* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$) | *εσομε* ℵ* (*-μαι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 8 incep *κατα* ℵ*^{vid} (*-οικ.* ℵ$^{1,\,c.a}$) ‖ 9 *ονιδισμον* ℵA | *εκι* ℵ* (*εκει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 10 *λειμον* B* (*λιμ.* B^{b}) | *μαχεραν* ℵ

XXV 1 *ετι* ℵ$^{c.a}$: item 3 ℵ ‖ 3 *τρισκεδεκατω* A *τρεισκαιδεκ.* Q^{a} ‖ 5 *αποστραφηται* ℵ | *κατοικησεται* BℵA | *εωνος* (1°) ℵ* (*αιων.* ℵ$^{c.a,\,c.b\,vid}$) ‖ 6 *πορευεσθαι* A | *παροργιζηται* ℵ | *χιρων* ℵ* (*χειρ.* ℵ$^{c.b}$) | *κακωσε* ℵ* (*-σαι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 8 *επιδη* ℵ | *επειστευσατε* ℵ ‖ 9 *ονιδισμον* ℵA ‖ 11 *εστε* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$: item 19) A ‖ 12 *εκινο* ℵ* (*-κειν.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 16 *αιστε* ℵ* (*εσται* ℵ$^{c.b}$) | *ουχ*] *ουκ* ℵ | *ηξι* ℵ* (*ηξει* ℵ$^{c.b}$) | *εκι* ℵ* (*εκει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 17 *μαχεραν* ℵ ‖ 18 *εκιθεν* ℵ* (*εκειθ.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 19 *αιγμαλωσιαν* ℵ*$^{?}$ (*αιχμ.* ℵ$^{c.b}$)

XXVI 2 *ετι* ℵ* (*ετει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 3 *προσαγαγεται* ℵ ‖ 4 *καταστηται* ℵ | *περικεφαλειας* B* (*-λαιαις* B$^{a\,?\,b}$) *περικαιφαλειας* ℵ* (*-κεφ.* ℵ$^{c.b}$) | *ενδυσασθαι* A ‖ 7 *κυμενουσιν* ℵ* (*κυμαιν.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 9 *επιβηται* ℵ | *εντιναται* ℵ *εντινατε* A ‖ 10 *εκινη* ℵ* (*εκειν.* ℵ$^{c.b}$) | *μαχερα* ℵ (item 14) ‖ 11 *αναβηθει* A | *ρητεινην* B* (*ρητιν.* B^{b}) | *καινον* ℵ* (*κεν.* ℵ$^{c.b}$) | *εστι* B^{b} ‖ 13 *χιρι* ℵ* (*χειρι* ℵ$^{c.b}$): item 24 *χιρας* ℵ* (*χειρ.* ℵ$^{c.b}$) | *κοψε* ℵ* (*-ψαι* ℵ$^{c.b}$) ‖ 14 *παραγγιλαται* ℵ* *vid* (*-γειλαται* ℵ$^{c.a\,(?)}$) | *επιστηθει* A | *σμειλακα* B* (*σμιλ.* B^{b}) ‖ 15 *εμινεν* ℵ* (*εμειν.* ℵ$^{c.b}$) ‖ 19 *εστε* ℵ* (*-ται* ℵ$^{c.b}$: item 27) ‖ 21 *σειτευτοι* B* (*σιτ.* B^{b}) | *ημαιρα* ℵ* (*ημερα* ℵ$^{c.b}$) | *κερος* ℵ* (*καιρος* ℵ$^{c.b}$) ‖ 22 *αξειναις* B* (*αξιν.* B^{b}) *αξινες* ℵ ‖ 23 *ικασθη* ℵAQ ‖ 27 *εκχμαλωσιας* ℵ* (*αιχμ.* ℵ$^{c.b\,(?)}$) | *αναστρεψι* ℵ* (*-ψει* ℵ$^{c.b}$) ‖ 28 *εκι* ℵ* (*εκει* ℵ$^{c.b}$) | *πεδευσω* ℵ* (*παιδ.* ℵ$^{c.b}$) | *αθωωσω* B*Q* (*αθωωσω* B^{b}Q$^{a\,vid}$) ℵA

XXVII 2 *αναγγιλατε* ℵ* (*-γειλατε* ℵ$^{c.b\,(?)}$) | *κρυψηται* ℵ ‖ 4 *εκιν.* ℵ* (*εκειν.* ℵ$^{c.b}$ bis: item 20 bis) | *βαδιζονται* ℵ* (*-τες* ℵ$^{c.b}$) | *κλεοντες* B* (*κλαι.* B^{ab}) *κλαιονται* ℵ* (*-τες* ℵ$^{c.b}$) ‖

5 καταφυξονται A* καταφευξ. $A^{a?}$ || 6 ποιμαινες A || 8 απαλλοτριωθηται ℵ | γενεσθαι ℵA || 9 εγιρω ℵ | εκιθεν ℵ* (εκειθ. $ℵ^{c.b}$) | βολεις ℵ* (-λις $ℵ^{c.b\,(?)}$) | αιπιστρεψι ℵ* (επιστρεψει $ℵ^{c.b}$) | καινη A || 10 προνομευονται ℵ* (-τες $ℵ^{c.b}$) || 11 ευφραινεσθαι B^{ab} ηυφρανεσθαι ℵ* (-φραιν. $ℵ^{c.a}$) ηυφραινεσθαι AQ* (ευφραινεσθε Q^{a}) | κατεκαυχασθαι A | διαρπαζονται ℵ* (-τες $ℵ^{c.b}$) | εσκιρτηται $ℵ^{c.a}$ A | εκερατιζεται A || 13 εστε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$: item 32) || 14 παραταξασθαι A | τινοντες A || 15 ε (1°) ℵ* (αι $ℵ^{c.b}$: item 43) | χιρες ℵ* (χειρ. $ℵ^{c.b}$: item 43) | τιχος ℵ* (τειχ. $ℵ^{c.b}$) | εκδικησεις ℵA || 16 μαχερας ℵ: item μαχεραν 35, 36 bis, 37 bis || 19 ορι ℵ | πλησθησετε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) || 20 τες ℵ* (ταις $ℵ^{c.b}$: item 30, 38) | ημερες ℵ* (-ραις $ℵ^{c.b}$) | εκινες ℵ* (εκεινεαις $ℵ^{c.b}$) | υπαρξι ℵ* (-ξει $ℵ^{c.b}$) | ειλεως B* (ιλ. B^{b}) ℵ | εσομε ℵ* (-μαι $ℵ^{c.b}$) || 21 εντελλομε ℵ* (-μαι $ℵ^{c.b}$) || 25 ηνυξεν B* (ηνοιξ. B^{ab}) || 26 εξολοθρευσατε B^{b} || 27 ηκι ℵ* (ηκει $ℵ^{c.b}$: item 31) | κερος A || 28 αναγγειλε ℵ* (-λαι $ℵ^{c.b}$) || 29 παραγγιλαται ℵ* (-γειλαται $ℵ^{c.a}$) | εντινοντι B* (-τειν B^{ab}) ℵA | παρεμβαλεται (ex κ fec π $ℵ^{1\,f}$) ℵ* (-τε $ℵ^{c.b\,(?)}$) || 30 πλατιαις ℵ || 31 κερος ℵ* (καιρ. $ℵ^{c.b}$) || 32 ασθενησι ℵ* (-σει $ℵ^{c.b}$) | πεσιται ℵ* (-σειται $ℵ^{c.b}$) πεσειτε A || 33 καταδεδυναστευντε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) | εχμαλωτ. ℵ* (-αιχ. $ℵ^{c.b}$) | εξαποστειλε B* (-λαι B^{a}) εξαποστιλαι ℵ* (-στειλ. $ℵ^{c.b}$) || 34 κρεινει B κρινι ℵ* (-νει $ℵ^{c.b}$) | παροξυνι ℵ* (-νει $ℵ^{c.b}$) || 36 μαχεραν A* vid (-χαιρ. A^{a}) || 37 εμμεσω A | εσοντε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) | διασκορπισθησοντε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) || 38 κατεσχυν. ℵ* (καταισχ. $ℵ^{c.b}$) || 40 εκι ℵ* (εκει $ℵ^{c.b}$ bis) | παροικησι ℵ* (-σει $ℵ^{c.b}$) || 41 ερχετε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) || 42 ēχειριδιον ℵ* (ēχειρ. $ℵ^{c.b}$) ενχιρ. A | ηχησι ℵ* (-σει $ℵ^{c.b}$) | ιπποσοντε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) || 43 θλιψεις ℵQ | ωδεινες B* (ωδιν. B^{b}) || 44 αντιστησετε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) | στησετε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) || 45 βεβουλευτε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) | λογεισμους ℵ || 46 σισθησετε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$)

XXVIII 1 λεγι ℵ* (-γει $ℵ^{c.b}$) | διαφθιροντα ℵ* (-φθειρ. $ℵ^{c.b}$): item 25 διαφθιρον ℵ* (-φθειρ. $ℵ^{c.b}$) || 2 λυμανουντε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) || 3 τινετω ℵA | τινων B* (τειν. B^{ab}) ℵA | φισησθαι ℵ φεισησθαι A φισησθε Q* (φεισ. Q^{a}) || 4 πεσουντε ℵ* (ν effict ex σ? -ται $ℵ^{c.b}$) || 6 φευγεται ℵ | ανασωζεται $ℵ^{c.a}$ | απορηθηται A || 7 χιρ. ℵ* (χειρ. $ℵ^{c.b}$: item 25 vid) || 8 θρηνιται $ℵ^{c.a\,(?)}$ | ρητειυην B* (-τιν. B^{b}) | ειαθησεται B* (ιαθ. B^{ab}) || 10 αναγγιλωμεν ℵ* (αναγγειλ. $ℵ^{c.b}$) || 11 παρασκευαζεται Q* (-τε Q^{a}) | πληρουται A | ηγιρεν ℵ* (ηγειρ. $ℵ^{c.b}$): item 12 εγιρατε ℵ* (εγειρ. $ℵ^{c.b}$) | εξωλεθρευσε ℵ* (-σαι $ℵ^{c.b}$) | εκδηκησις (2°) ℵ* (εκδικ. $ℵ^{c.b\,(?)}$) εκδικησεις A (bis) || 12 τιχεων ℵA | σημιον ℵ (item 27 ℵA) || 13 πληθι ℵ | ηκι ℵ* (ηκει $ℵ^{c.b}$) || 14 ωμοσε B^{b} | βραχειονος B* (-χιονος B^{b}) | ακρειδων B* (ακριδ. B^{b}) | σαι (2°) ℵ* (σε $ℵ^{c.b}$) | καταβεναντες ℵ* (-βαιν. $ℵ^{c.b}$) || 15 συνεσι ℵ* (-σει $ℵ^{c.b}$) | εξετεινε B^{b} εξετινεν ℵA || 16 επτοιησε B^{b} || 17 εματεωθη ℵ || 18 ματεα ℵ || 20 διασκορπιζις ℵ* (-ζεις $ℵ^{c.b}$) || 23 ποιμαινα A || 26 εωνα ℵ* (αιων. $ℵ^{c.b}$) || 27 σαλπιγγει ℵA | αγειασατε ℵ || 28 αναβιβασαται $ℵ^{c.a\,(?)}$ || 29 εσισθη ℵ | επονεσε B^{b} | λογεισμος ℵ | θινε ℵ* (θιναι $ℵ^{c.a\,(?)}$) || 30 εξελιπε B^{b} | πολεμιν ℵ* (-μειν $ℵ^{c.b}$) | καθησοντε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) | γυνεκες ℵ* (-ναικ. $ℵ^{c.b}$) | μοκλοι B* (μοχλ. B^{ab}) || 31 απαντησειν (1°) ℵ* (-σιν $ℵ^{c.b\,(?)}$) | διωξετε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) | αναγγιλε ℵ* (-γειλαι $ℵ^{c.b}$) | πολεις A || 32 πολεμιστε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$) || 34 μαι (2°) A | κατελαβε B^{b} | κατεπιε B^{b} | επλησε B^{b} || 35 ε ℵ* (αι $ℵ^{c.a,\,c.b\,vid}$): item 43 (αι $ℵ^{c.b}$), 58 (1°) (αι $ℵ^{c.a,\,c.b\,vid}$) | ταλεπωρ. ℵ* (ταλαιπ. $ℵ^{c.b}$: item 56) | ερι bis ℵ* (ερει $ℵ^{c.b}$ [1°]) | εμα ℵ* (αιμα $ℵ^{c.a,\,c.b\,vid}$) || 36 κρίνῶ B^{ab} (sic) || 37 εστε ℵ* (-ται $ℵ^{c.b}$: item 63) || 43 αιγενηθησαν ℵ* (εγεν. $ℵ^{c.b}$) | κα-

τοικησι $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) ‖ 44 εκσοισω $\aleph^*$ (εξοισω $\aleph^{c.b\,(?)}$) | συναχθωσι B^b ‖ 50 πορευεσθαι $\aleph A$ | ιστασθαι $\aleph^*$ (-θε $\aleph^{c.b}$) ‖ 51 ονιδισμον $\aleph A$ ‖ 52 ημερε $\aleph^*$ vid (-ραι $\aleph^{c.b\,(?)}$) ‖ 53 ισχυει $\aleph^*$ ‖ 56 επτοητε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) A^{fort} ‖ 58 τιχος $\aleph$ | καινον $\aleph^*$ (κεν. $\aleph^{c.b}$) | εκλιψουσιν $B^* Q^*$ (εκλειψ. $B^b Q^a$) $\aleph$ ‖ 59 ενετιλατο $\aleph^*$ (-τειλ. $\aleph^{c.b}$) | ειπιν $\aleph^*$ (-πειν $\aleph^{c.b}$) | ετι $B\aleph^*$ (ετει $\aleph^{c.b}$) ‖ 60 ηξι $\aleph^*$ (ηξει $\aleph^{c.b}$) ‖ 62 ερις $\aleph^*$ (-ρεις $\aleph^{c.b}$: item 64) | εξωλεθρευσε $\aleph^*$ (-σαι $\aleph^{c.b}$) | ειπε $\aleph^*$ (-ναι $\aleph^{c.b}$) | αιστε $\aleph^*$ (εσται $\aleph^{c.b}$)

XXIX 2 εστε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$: item 18, 23) | χιμαρρουν A | κατακλυσι $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) A | κατοικουνται $\aleph^*$ (-τες $\aleph^{c.b}$) ‖ 3 σισμου $\aleph$ ‖ 4 απολεσε $\aleph^*$ (-σαι $\aleph^{c.b}$) | καταλυπους $\aleph^*$ vid (-λοιπ. $\aleph^{c.b\,(?)}$) | εξωλεθρευσι $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) ‖ 6 κοψις $\aleph^*$ (-ψεις $\aleph^{c.b}$) | μαχερα $\aleph$ | ουκ B^* (ουχ B^b) AQ | αναπαυσε $\aleph$ ‖ 7 ησυχασι $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) | ενετιλατο $\aleph^*$ vid (-τειλ. $\aleph^{c.b\,(?)}$) ‖ 10 τρυγητε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) | καταλιψουσιν B^* (-λειψ. $Ba^{?b}$) $\aleph$ | επειθησουσιν A ‖ 11 χιρα $\aleph^*$ (χειρα $\aleph^{c.b}$) | γιτονος $\aleph$ ‖ 12 υπολιπεσθε $\aleph^*$ | χηρε $\aleph$ ‖ 13 αθοωμενη B^* (αθωωμ. B^b) $\aleph Q$ | αθοωθης B^* (αθωωθ. B^b) $\aleph A$ ‖ 14 ονιδισμον $\aleph A$ | εμμεσω A | πασε $\aleph^*$ (-σαι $\aleph^{c.b}$) | ε $\aleph^*$ (αι $\aleph^{c.b}$: item 19) | εσουντε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) ‖ 15 απεστιλεν $\aleph^*$ (-στειλ. $\aleph^{c.b\,(?)}$) | παραγενεσθαι $\aleph A$ ‖ 17 πεγνια $\aleph^*$ (παιγ. $\aleph^{c.b}$) | ενεχιρησεν $\aleph^*$ (-χειρ. $\aleph^{c.b}$) | εκιθεν $\aleph^*$ (-κειθ. $\aleph^{c.b}$) | σαι A ‖ 19 εκι $\aleph^*$ (εκει $\aleph^{c.b}$ bis) | αθρωπος $\aleph^*$ (ανθ. $\aleph^{1?}$) | ενοικησι $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) ‖ 20 αντιστησετε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) ‖ 21 ελογεισατο $\aleph$ | συνψηθωσι B^b ‖ 23 οψετε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) | εκινη $\aleph^*$ (-κειν. $\aleph^{c.b}$) | ωδεινουσης B^* (ωδιν. B^b)

XXX 1 ειπε B^b | ισιν $\aleph^*$ (εισιν $\aleph^{c.b}$) | παρελαβε B^b | ενοικησι $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) ‖ 2 ερχοντε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) | φησι B^b ‖ 3 περιζωσασθαι $\aleph^{c.a\,(?)} A$ | κοψασθαι $\aleph^{c.a} A$ | ειερεις $\aleph^*$ (ιερ. $\aleph^{?}$) ‖ 4 παιδιοις $B^{*\,b}$ (πεδ. Ba^{a}) A ‖ 5 ειδου $\aleph^*$ (ιδ. $\aleph^{?}$) | διασπαρησεσθαι $\aleph AQ^*$ (-θε Q^a) ‖ 6 βασιλειση $\aleph A$ ‖ 8 φευγεται $\aleph^{c.a\,(?)} A$ | λειαν A | ελογεισατο $\aleph$ | λογεισμον $\aleph$ ‖ 10 εσοντε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) ‖ 11 εστε $\aleph^*$ -ται $\aleph^{c.b}$) | καθειση A (εκι $\aleph^*$ (εκει $\aleph^{c.b}$ bis) | κατοικησι $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) ‖ 12 αναπαυσασθε $\aleph^*$ (-θαι $\aleph^{c.b}$) ‖ 15 πεσουντε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$ bis) | πολεμιστε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) ‖ 16 τιχει B^* (τειχ. $Ba^{?b}$) $\aleph A$

XXXI 2 ουκ|κ $\aleph^*$ (κ 2° improb $\aleph^{?}$) | βαδιειτε A | μαχερα $\aleph$: item 10 μαχεραν ‖ 5 αναβησετε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) | κλεω| $\aleph^*$ (κλαι. $\aleph^{c.b}$) ‖ 7 επιδη $\aleph$ ‖ 8 ηξι $\aleph^*$ (ηξει $\aleph^{c.b}$) | απολιτε $\aleph^*$ (-λειται $\aleph^{c.b}$: item 42) A | παιδινη A ‖ 9 σημια $\aleph$ | πασε $\aleph^*$ (-σαι $\aleph^{c.b}$: item 37) | ε $\aleph^*$ (αι $\aleph^{c.b}$) ‖ 10 εξερων $\aleph^*$ vid (εξαιρ. $\aleph^{c.b\,(?)}$) | εματος $\aleph^*$ (αιμ. $\aleph^{c.b}$) ‖ 11 πεδαριου $\aleph^*$ (παιδ. $\aleph^{c.b}$) | γυμα $\aleph^*$ vid (γευμα $\aleph^{c.b\,(?)}$) ‖ 12 ημερε $\aleph^*$ (-ραι $\aleph^{c.b}$) | κλειονοται A | κλειονουσιν A | λεπτουνουσιν B^* (-τυν. B^b) | καιρατα $\aleph^*$ (κερ. $\aleph^{c.b}$) ‖ 13 κατεσχυνθησεται $\aleph^*$ (καταισχ. $\aleph^{c.b}$) ‖ 14 εριτε $\aleph^*$ (ερειτε $\aleph^{c.b}$) ‖ 15 πολεις A ‖ 16 ταχια $\aleph$ ‖ 17 κεινησατε B^* (κιν. B^b) A ‖ 18 εκτρειβεται B^* (-τριβ. B^b) | λουμενομενος $\aleph^*$ vid (λυμαιν. $\aleph^{c.b}$) ‖ 20 αναγγιλο| $\aleph^*$ (-γειλο| $\aleph^{c.b}$) ‖ 21 ερχετε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) ‖ 25 επιχιρον $\aleph^*$ (-χειρ. $\aleph^{c.b}$) ‖ 26 επικρουσι $\aleph$ | χιρ. $\aleph^*$ (χειρ. $\aleph^{c.b}$: item 37) | εστε $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$: item 34 [vid]) ‖ 27 επολεμις $\aleph$ ‖ 28 πετρες $\aleph^*$ (-ραις $\aleph^{c.b}$ bis) | περιστερε $\aleph^*$ (-ραι $\aleph^{c.b}$) ‖ 29 υβρεισεν $\aleph$ | λειαν B^* (λι. B^b) ‖ 31 ολολυξεται $\aleph A$ | κιραδας $\aleph Q^*$ (κειρ. Q^a): item 36 κιραδας Q ‖ 32 αποκλανσομε $\aleph^*$ (-μαι $\aleph^{c.b}$) | ως ερημα B^b | τρυγητες A^* (-ταις $A^{?}$) ‖ 33 διλης $\aleph$ ‖ 35 αναβενοντα $\aleph^*$ (-βαιν. $\aleph^{c.b\,(?)}$): item 44 αναβενων $\aleph^*$ (-βαιν. $\aleph^{c.b}$) ‖ 36 βομβησι $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) ‖ 37 καιφαλην $\aleph^*$ (κεφ. $\aleph^{c.b\,(?)}$) ‖ 38 χρια $\aleph^*$ (χρεια $\aleph^{c.b}$) ‖ 39 κε (2°) $\aleph^*$ vid (και $\aleph^{c.b\,(?)}$) ‖ 44 εντεσιται $\aleph^*$ (-σειτ. $\aleph^{c.b\,(?)}$)

XXXII 2 εξαιμουνται A | μαχερας $\aleph$ (item 13, 24): item 17 μαχεραν ‖

3 απεστιλεν ℵ* (-στειλεν ℵc.b) || 4 αρχονταις ℵ* (-τας ℵc.b (?)) | θιναι ℵ* (θειναι ℵc.b) || 8 τουσιτου ℵ (του 2° cum punct) || 13 ερις ℵ* (ερεις ℵc.b: item 14, 16) | πεσισθαι ℵ* (πεσεισθαι ℵc.a (?): item 20) A || 14 εστε ℵ* (-ται ℵc.b) | δεξασθε ℵ* (-θαι ℵc.b) | χιρος ℵ* (χειρ. ℵc.b) | πιεσθαι ℵ || 15 πολι B* (-λει Bb) ℵ | αρχομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | καθαρσι ℵ | καθαρισθηται ℵ | μαχερεν ℵ* (μαχεραν ℵc.a) || 16 προφητευσις ℵ* (-τευσεις ℵc.b (?)) | δωσι ℵ* (-σει ℵc.b (?)) | τρυγωνταις ℵ* (-τες ℵc.b) || 17 κρινετε ℵ* (-ται ℵc.b) A || 18 λελαψ ℵA || 19 εσοντε (1°) ℵ* (-ται ℵc.b) || 20 αλαλαξεται ℵc.a (?) | ποιμαινες A: item ποιμαινων 21, 22 | κοπτεσθαι ℵc.a (?) A | κρειοι B* (κρι. Bb bis, A 2°): item κρειων (κρι. Bb) || 21 ημερε ℵ* (-ραι ℵc.b) || 21 απολειτε A || 23 παυσετε ℵ* (-ται ℵc.b) | ιρηνης ℵ* (ειρ. ℵc.b)

XXXIII 2 ειπε Bb | προσκυνιν ℵ* (-νειν ℵc.b) || 3 παυσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | λογειζομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 4 ερις ℵ* (ερεις ℵc.b) | ακουσηται ℵc.a (?) A | πορευεσθε ℵ* (-θαι ℵc.b) || 5 απεστιλα ℵ* (-στειλα ℵc.b) || 9 εστε ℵ* (-ται ℵc.b: item 18) | πολεις A | εξεκλησ. A || 10 εκαθεισαν A || 11 ηκουηκουσατε ℵ* (ηκου 1° delet) (-σαται ℵc.a (?)) || 12 προφητευσε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 14 ποιησαται ℵc.a (?) A | συμφερι ℵ* (-ρει ℵc.b) || 15 γνωσεσθαι ℵAQ* (-θε Qa) | ανερειτε B* (αναιρ. Bab) ανεριτε ℵ* ανερειται ℵc.a (?) A | διδοται A | λαλησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 18 τες ℵ* (ταις ℵc.b) | ημερες ℵ* (-ραις ℵc.b) || 19 ανιλεν ℵ | ημις ℵ* vid (ημεις ℵc.b) || 21 αποκτιναι ℵ || 22 εξαπεστιλεν ℵ* (-στειλεν ℵc.b) || 23 και (1°) ℵ* (ι 2° delet) | εκιθεν ℵ* (εκειθ. ℵc.b) | μαχερα ℵ | ερειψεν B* || 24 χιρ ℵ* (χειρ ℵc.b (?)): item χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) | ανελιν ℵ* (-λειν ℵc.b)

XXXIV 1 ειπε Bb (item 16) || 3 ειπιν ℵ* (-πειν ℵc.b) | ερητε ℵ* (ερειτε ℵc.b) ερειται A || 4 επιχιρω ℵ* (-χειρ. ℵc.b) επειχειρω A || 5 βασιλι ℵ* (-λει ℵc.b: item 7) || 6 μαχερα ℵ | λειμω B* (λειμ. Bb) A | επισκεψομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | χιρι ℵ* (χειρ. ℵc.b) || 7 υμις ℵ* (υμεις ℵc.b) | εργασησθαι ℵA || 8 μακρυνε ℵ* (-ναι ℵc.b) || 9 εργασητε ℵ* (-ται ℵc.b) A | καταλιψω B* (-λειψ. Bb) ℵ | εργατε ℵ* (-ται ℵc.b) || 12 απεστιλα ℵ* (-στειλα ℵc.b: item 14) | απολεσε ℵ* (-σαι ℵc.b) | απολεισθαι AQ* (-θε Qa) | προφητε ℵ* (-ται ℵc.b: item 15) | προφητευονταις ℵ* (-τες ℵc.b) | υμειν ℵ* (-μιν ℵc.b (?)) || 13 ακουεται ℵ (τα superscr) | επιστρεψι ℵ* (-ψει ℵc.b) || 15 εστι Bb || 18 εισελευσετε ℵ* (-ται ℵc.b)

XXXV 1 ετι ℵ* (ετει ℵc.b) | ειπε Bb (item 2) || 3 σκυη ℵ (item 6 ℵ*) || 4 συντρειψω B* (τριψ. Bb: item 11) || 6 επιστρεψε ℵ* (-ψαι ℵc.b) || 8 προφητε ℵ* (-ται ℵc.b) || 9 ιρηνην ℵ* (ειρ. ℵc.b) | γνωσοντε ℵ* (-ται ℵc.b) | απεστιλεν ℵ* (-στειλεν ℵc.b) | πιστι ℵ* (-τει ℵc.b) || 12 συντρειψαι B* (-τριψ. Bb) || 13 συνετρειψας B* (-τριψ. Bb) || 14 βασιλι ℵ* (-λει ℵc.b) || 15 πεποιθενε ℵ* (-ναι ℵc.b)

XXXVI 1 απεστιλεν ℵ* (-στειλ. ℵc.b: item 3, 28) || 2 βασιλειασης ℵ || 3 χιρι ℵ* (χειρι ℵc.b) || 5 παραδισους (sic) ℵ* (παραδισ. ℵc.a (?) A) | φαγεται ℵ || 6 γυνεκας ℵ* vid (-ναικ. ℵc.b: item 23) | ανδρασι Bb | πληθυνεσθαι A || 7 ιρηνην ℵ* (ειρ. ℵc.b): item ιρηνη (1°) ℵ* (ειρ. ℵc.b): item ιρηνης ℵ* (ειρ. ℵc.b) 11 | απωκεισα A | προσευξασθαι Q* (-ξασθε Qa) || 8 αναπιθετωσαν (1°) ℵ, (2°) B* (αναπειθ. B2) | μαντις ℵ* (μαντεις ℵc.b (?)) | ακουεται ℵ | υμις ℵ* (υμεις ℵc.b) | ενυπνιαζεσθαι AQ* (-θε Qa) || 9 υμιν ℵ* (υμειν ℵc.b) | απεστιλα ℵ* (-στειλ. ℵc.b: item 25, 31) || 10 ειπε Bb (item 21, 32) | επισκεψομε ℵ* (-ψομαι ℵc.b) | αποστρεψε ℵ* (-ψαι ℵc.b) || 11 λογεισμον ℵ || 12 προσευξασθαι A | εισακουσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 13 ευρησεται A || 14 επιφανουμε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 21 χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) | παταξι ℵ* (-ταξει ℵc.b) || 22 ποιησε A | σαι ℵ* (σε

ℵc.b(?) A | εποιησε Bb | απετηγανισε Bb || 23 εμιχωντο ℵ* vid (εμοιχ. ℵc.a(?)) | πολειτων B* (-λιτ. Bb) A || 24 ερις ℵ* (ερεις ℵc.b(?)) || 25 ειπεν BN (cum Κυρ. coniunx) || 26 γενεσθε ℵ* (-νεσθαι ℵc.b) | μενομενω B*ℵ* (μαιν. B?ℵc.b(?)) | δωσις ℵ* (δωσεις ℵc.b) | αποκλισμα ℵA || 28 απεστειλε Bb απεστιλεν ℵ* (-στειλεν ℵc.b) | φαγεσθαι A || 31 αποστιλῶ ℵ* (-τιλῶ ℵc.b) | επιδη ℵ | πεποιθενε ℵ* (-ναι ℵc.b(?)) || 32 εστε ℵ* (-ται ℵc.b) | εμμεσω A

XXXVII 1 ειπιν A || 2 ειπε Bb (item 3, 5, 12, 18) || 3 ημερε ℵ* (-ραι ℵc.b) | φησι Bb || 4 ελαλησε Bb || 5 ακουσεσθαι Q* (-θε Qa) | ιρηνη ℵ* (ειρ. ℵc.b) || 6 ειδεται ℵ | ε ℵ* (αι ℵc.b: item 16) | ειεικτερον ℵ* (εικτερον ℵc.a(?)A) || 7 εκινινη ℵ* vid (εκεινη ℵc.b(?)) | εστι (1°) Bb (item 13 (2°)) || 8 εκηνη ℵ* vid (εκεινη ℵc.b(?)) | συντρειψω B || 13 κρεινων B || 14 επαιρωτησουσιν A | επεσα ℵ* (επαισα ℵc.b) A || 18 πολεις A | καθεδιται ℵ || 19 εξελευσοντε ℵ* (-ται ℵc.b) | φωνῆ] φωνῆ Bb ||, 20 εισελευσοντε ℵ* (-ται ℵc.b) | επισκεψομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | θλειβονται BA || 21 αποστρεψε ℵ* (-ψαι ℵc.b) || 23 ηξι ℵ* (ηξει ℵc.b)

XXXVIII 1 εκινω ℵ* (εκειν. ℵc.b): item 33 εκινας ℵ* (εκειν. ℵc.b) | ειπε Bb (item 23, 36) | γενι ℵ* (γενει ℵc.b) | εσοντε ℵ* (-ται ℵc.b: item 33) || 2 μαχερα ℵ | ολεσηται A || 4 επιληψει Bb || 6 αναστηται ℵc.a(?) | αναβηται ℵ || 7 ενεσατε ℵ* (αιν. ℵc.b) || 9 παρακλησι A || 10 αναγγηλατε ℵ* vid (αναγγειλατε ℵc.b(?)) | σιλ ℵ* vid (ισλ ℵ?) | συναξι ℵ* (-ξει ℵc.b) || 11 εξιλατο ℵ | χιρος ℵ* (χειρ. ℵc.b: item 32) || 12 ορι ℵ | Σιων Bb | σειτου B | πυνασουσιν ℵA | ετει A || 13 πρεσβυτε ℵ* (-ται ℵc.b) A || 15 παυσασθε ℵ* (-σασθαι ℵc.b) | ισιν ℵ* (εισιν ℵc.b) || 18 επεδευσας ℵ* (επαιδ. ℵc.b) A | επεδευθην ℵ* (επαιδ. ℵc.b) A || 19 αιφ ℵ* (εφ ℵc.b(?)) | εσχυνης ℵ* (αισχυνης ℵc.b) | υπεδιξα ℵ* (-δειξ. ℵc.b) | ονιδισμον ℵA || 20 πεδιον ℵ* παιδιον ℵc.b) | μνια B* (μνεια Bb) A || 22 ητειμωμενη B || 23 ερουσι Bb | εχμαλωσιαν ℵ* (αιχ. ℵc.b) || 24 αρθησετε ℵ* (-σεται ℵc.b) || 25 πινωσαν B* (πειν. Bb) ℵA || 27 φησι Bb (item 28, 31, 33, 35) || 28 εστε ℵ* (-ται ℵc.b) | καθερειν ℵ* (καθαιρειν ℵc.b) καθεριν A | οικοδομιν ℵ* (-δομειν ℵc.b) || 29 τες ημερες εκινες ℵ* (ταις ημεραις εκειναις ℵc.b) || 30 αποθανιται ℵ* (-νειται ℵc.b) || 31 ημερε ℵ* (-ραι ℵc.b: item 38) || 32 ενεμιναν B*ℵ* (-μειν. B?ℵc.b) || 33 εσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 34 πολειτην B* (-λιτ. Bb) | ειδησουσι Bb | μαι ℵ* (με ℵc.b(?)) | μεικρου B* (μικρ. Bb) | ειλεως ℵ | αδικειαις B* (-κιαις Bb) | ετει A* (vid) || 35 ταπινωθη ℵ* (ταπειν. ℵc.b) A || 36 εβομβησε Bb || 38 ερχοντε ℵ* (-ται ℵc.b) | πολεις A || 39 διαμετρησεις A | εκλεκτων ℵ* (εκκλ. ℵc.b(?)) || 40 καθερεθη ℵ* (καθαιρ. ℵc.b)

XXXIX 1 βασιλι ℵ* (-λει ℵc.b ter: item 35) || 3 κατεκλισεν ℵc.amg || 4 παραδωσι ℵc.amg | λαλησι ℵ* (-σει ℵc.b) || 5 εκι ℵ* (εκει ℵc.b: item 37) || 7 ερχετε ℵ* (-ται ℵc.b) | κτησε B*ℵ* (-σαι Bcℵc.b): item 8 -σε ℵ* -σαι ℵc.b || 10 βιβλειον B* (-λιον Bb) || 14 εινα ℵ* (ινα ℵc.b(?)) | πλιους ℵ || 15 οικειαι B* (οικιαι Bb) ℵA || 16 δουνε ℵ* (-ναι ℵc.b: item 19) || 17 βραχειονι B* (βραχιονι Bb: item 21) | μετερεωρω A || 18 χειλιαδας BA || 20 σημια ℵ: item 21 σημιοις ℵA || 21 χιρι ℵ* (χειρ. ℵc.b) | κρατεα ℵ || 23 ενετιλω ℵ* (-τειλ. ℵc.b) | αιποισαν ℵ* (επ. ℵc.b(?)) | συμβηνε ℵ* (-ναι ℵc.b) || 24 πολεις A (item 28, 31) | χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b: item 25, 28, 36, 43) | μαχερας ℵ: item 36 μαχερα ℵ | λειμου B* (λιμ. Bb): item 36 λειμω B* (λιμ. Bb) A || 27 τει ℵ* (τι ℵc.b) || 28 ειπε Bb (item 42) | δοθισα ℵ* (-θεισα ℵc.b) || 29 ες ℵ* (αις ℵc.b) | εταιροις A | παραπικρανε ℵ* (-ναι ℵc.b) || 31 οριην ℵ* vid (οργην ℵ?) | απαλλαξε ℵ* (-αξαι ℵc.b) || 35 φαραγγει ℵ* (-γι ℵc.b) | αναφεριν ℵ* (-ρειν ℵc.b) | πο-

ησε (sic) ℵ* (ποησαι ℵc.a (?)) | εφαμαρτιν ℵ* (-τειν ℵc.b) A || 36 διεσπιρα ℵ || 38 εσοντε ℵ* (-ται ℵc.b) | εσομε ℵ* (-μαι ℵc.b) || 40 διαθησομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | αποστηνε ℵ* (-στηναι ℵc.b) || 41 επισκεψομε ℵ* (-μαι ℵc.b) | αγαθωσε ℵ* (-θωσαι ℵc.b) | πιστι ℵ || 43 κτηθησοντε ℵ* (-ται ℵc.b)

XL 2 ειπε Bb (item 4, 11, 12) || 3 αποκριθησομε ℵ* (-σομαι ℵc.b) || 5 μαχεσθε ℵ* (-θαι ℵc.b) | πληρωσε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 6 πιστειν ℵ || 9 εστε ℵ* (-ται ℵc.b) | ενεσιν ℵ* (αιν. ℵc.b) | μεγαλιοτητα AQ* (-λειοτ. Qa) | ιρηνης ℵ* (ειρ. ℵc.b) || 10 υμις ℵ* (υμεις ℵc.b) | λεγεται B* (-τε Bb (vid)) A || 11 εξομολογεισθαι B* (-θε Bab) A εξομολογισθε ℵ* (-γεισθαι ℵc.a (?)) || 12 ποιμαινων A || 13 τες ℵ* (ταις ℵc.b)

XLI 2 ειπε bis Bb (item 5, 13, 17) | ερις ℵ* (ερεις ℵc.b (?)) | παραδοσι ℵ* (-σει ℵc.b) | πολεις A | χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b: item 3, 21) | καυσι ℵ* (καυσει ℵc.b) || 5 κοψοντε ℵ* (-ται ℵc.b) || 7 δυναμεις A (item 21) | επολεμι ℵ* (-μει ℵc.b) | αυτε ℵ* (-ται ℵc.b) | κατελιφθησαν B* (κατελειφθ. Bab) ℵ | οχυρε ℵ* (-ραι ℵc.b) || 8 συντελαισε B* (-τελεσαι Bab) συντελεσε ℵ* (-σαι ℵc.b) | καλεσε ℵ* (-σαι ℵc.b: item 15, 17) || 9 εξαποστιλαι ℵ* (-στειλ. ℵc.b) | πεδαα ℵ* (παιδα ℵc.a (?)) | πεδισκην ℵ* (παιδ. ℵc.b): item 16 πεδισκας ℵ* (παιδ. ℵc.b) || 10 παιδαιδα ℵ* (παιδα ℵc.a (?)) || 12 λο|λογος ℵ || 13 εξιλαμην ℵ* (εξειλ. ℵc.b) || 14 αιτη A | πραθησετε ℵ* (-ται ℵc.b) | εργατε ℵ* (-γαται ℵc.b) | εκλειναν BA || 15 ποιησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 16 επιστρεψε ℵ* (-ψαι ℵc.b) | εξαποστιλατε ℵ* || 17 μμις ℵ* (υμεις ℵc.a (?)) | ου|ουκ ℵ | μαχερᾱ| ℵ | λειμον B* (λιμ. Bb) | πασες τες βασιλιαις ℵ* (πασαις ταις βασιλειαις ℵc.b (?)) || 20 εστε ℵ* (-ται ℵc.b) | πετινοις ℵA

XLII 1 ημερες ℵ* (-ραις ℵc.a, c.b vid) || 5 πιεται ℵA || 6 ενετιλατο ℵ* (-τειλ. ℵc.b: item 10, 14, 18) | πειητε B* (πιητε Bb) | υμις ℵ* (υμεις ℵc.b) || 7 οικοδομησητε ℵ* vid (-ται ℵc.b) | σπιρηται ℵ σπειρηται A | εστε ℵ* (-ται ℵc.b) | οικησεται ℵ | διατριβεται ℵA || 8 ημις ℵ | ε ℵ* (αι ℵc.b bis) | γυναικαις ℵ* (-ναικες ℵc.b) || 9 οικειας B* (-κιας Bab) | κατοικιν B* fort (-κειν Bab) || 13 λαβηται ℵ | πεδιαν ℵ* (παιδ. ℵc.b (?)) || 15 απεστιλα ℵ* (-στειλ. ℵc.b) | αποστραφηται ℵ | πορευεσθαι ℵA | εκλειναται B*A || 18 επιδη ℵ

XLIII 3 ειλεος ℵ || 5 ενετιλατο ℵ* (-τειλ. ℵc.b: item 8, 26) | δυνωμε ℵ* (δυνωμαι ℵc.b) || 7 πεσιται ℵ* (πεσειται ℵc.b (?)) || 8 εποιησε Bb || 9 ετι ℵ* (ετει ℵc.b (?)) | βασιλι ℵ* (-λει ℵc.b (?)) || 12 γραμματιως A (item 23) | ειδου εκι ℵ* (ιδου εκει ℵc.b) || 13 αναγεινωσκοντος B* (-γιν. Bb) || 14 απεστιλαν ℵ* (-στειλ. ℵc.b): item 21 απεστιλεν ℵ* (-στειλ. ℵc.b) | χιρα ℵc.a (?) mg | ελαβε Bb (item 32) || 15 αναγνωθει ℵ || 18 ειπε Bb (item 29) | ανηγγειλε Bb ανηγγιλεν ℵ* (-γειλεν ℵc.b) || 20 φυλασσιν ℵ || 22 χιμερινω A || 23 τρις ℵ* (τρεις ℵc.b (?)) A | εριπτε ℵ | εξελιπε Bb || 25 κατακαυσε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 28 βαειλευς (sic) ℵvid || 29 εκλιψι ℵ* (εκλειψει ℵc.b) || 30 εστε ℵ* (εσται ℵc.b) || 31 επισκεψομε ℵ* (-ψομαι ℵc.b) | πεδας ℵ* (παιδας ℵc.b (?)) || 32 πλιονες ℵA

XLIV 1 εβασιλευσε Bb || 2 πεδες ℵ* (παιδ. ℵc.b (?)) | χιρι ℵ* (χειρ. ℵc.b): item 17 χιρας ℵ* (χειρ. ℵc.b) || 3 απεστιλεν ℵ* (-στειλ. ℵc.b) | προσευξε B* (-ξαι Bab) || 4 ηλθε Bb | διηλθε Bb || 5 δυναμεις A (item 11) || 7 εργις ℵ* (ερεις ℵc.b) | εκζητησε ℵ* (-σαι ℵc.b) || 8 συλληψονται Bb συνλημψō|τε ℵ* (-ται ℵc.b) || 9 ψυχες ℵ* fort (-χαις ℵ?) | απελευσοντε ℵ* (-ται ℵc.b) || 10 παταξηται ℵ | καταλειφθωσι Bb καταλιφθωσιν ℵ | καυσουσι Bb || 12 αγορασε ℵ* (αγορασαι ℵc.b) | εμμεσω A || 13 εκι ℵ* (εκει ℵc.b (?): item 16) | κατελυε Bb || 14 ειπε Bb | συνελαβε Bb || 15 απεστηλαν ℵ* vid (-τειλ. ℵc.b (?)) || 16 εκαθεισεν A (item 21) || 17 απεστειλε

B^b *απεστιλεν* $\aleph^*$ (-τειλ. $\aleph^{c.b}$) | *κρυφεως* $\aleph$ || 19 *προφητε* $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) || 20 *αποστρεφις* $\aleph^*$ (-φεις $\aleph^{c.b\,(?)}$)

XLV 2 πολι $\aleph$ (item 4) | *αποθανιτε* $\aleph^*$ (-νειται $\aleph^{c.b}$) | *λειμω* B^* (λιμ. B^b) A: item 9 *λειμου* B^* (λιμ. B^b) A | *εστε* $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$: item 20) || 3 *πολεις* A (item 17, 18, 23 B^* (-λις B^b) A) | *χιρας* $\aleph^*$ (χειρ. $\aleph^{c.b}$: item 4 bis, 10, 16, 18, 19): item 23 *χιρι* $\aleph^*$ (χειρ. $\aleph^{c.b}$) || 4 *ανερεθητω* $B^*\aleph^*$ (*αναιρ.* B^{ab} $\aleph^{c.b\,(?)}$) A | *χρησμολογι* $\aleph^*$ (-γει $\aleph^{c.b}$) || 6 *ερειψαν* B^*: item 11 *ερειψεν* B^* || 9 *αποκτινε* $\aleph^*$ (*αποκτιναι* $\aleph^{c.a\,(?)}$) | *ισιν* $\aleph^*$ (*εισιν* $\aleph^{c.b\,(?)}$) || 10 *ενετιλατο* $\aleph^*$ (*ενετειλ.* $\aleph^{c.b}$: item 27) || 11 *εκιθεν* $\aleph^*$ (*εκειθ.* $\aleph^{c.b}$) | *παλεα* (bis) $\aleph^*$ (-λαια $\aleph^{c.b\,(?)}$) || 13 *εκαθεισεν* A (item 28) || 14 *απεστιλεν* $\aleph^*$ (*απεστειλ.* $\aleph^{c.b}$) || 17 *ζησετε* $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$: item 20) || 18 *δοθησετε* $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) || 19 *δωσιν* $\aleph$ | *καταμωκησο|τε* $\aleph^*$ (-κησο|ται $\aleph^{c.b}$) || 21 *θελις* $\aleph^*$ (-λεις $\aleph^{c.b}$) | *εδιξε|* $\aleph^*$ (*εδειξ.* $\aleph^{c.b}$) || 22 *ειδου* $\aleph^*$ (*ιδ.* $\aleph^?$) | *πασε ε γυνεκες* $\aleph^*$ (*πασαι αι γυναικες* $\aleph^{c.b\,(?)}$) | *καταλιφθισε* $\aleph^*$ (-λειφθισαι $\aleph^{c.a\,(?)}$) *καταλιφθισαι* A | *αυτε* $\aleph^{*\,vid}$ (*αυται* $\aleph^?$) || 23 *γυνεκας* $\aleph^*$ (*γυναικ.* $\aleph^{c.b}$) || 25 *αναγγιλον* $\aleph^*$ (*αναγγειλ.* $\aleph^{c.b}$) || 26 *ερις* $\aleph^*$ (*ερεις* $\aleph^{c.b\,(?)}$) | *ρειπτω* B^* (*ριπτ.* B^b) | *αποθανιν* $\aleph^*$ (-νειν $\aleph^{c.b\,(?)}$) | *εκι* $\aleph^*$ (*εκει* $\aleph^{c.b}$) || 27 *απεσειωπησαν* B^* (-σιωπ. B^b)

XLVI 1 *δυναμεις* A || 2 *ετι* B^* (*ετει* B^{ab}) | *πολεις* A || 3 *εκαθεισαν* A || 14 *απεστιλαν* $\aleph^*$ (-στειλ. $\aleph^{c.b}$) | *εμμεσω* A || 16 *ϊς* $\aleph^*$ (*εις* $\aleph^{c.b\,(?)}$) || 17 *εκινη* $\aleph^*$ (*εκειν.* $\aleph^{c.b}$) | *χιρας* $\aleph^*$ (*χειρ.* $\aleph^{c.b}$) || 18 *ρομφεα* $\aleph$ | *εστε* $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$)

XLVII 1 *αποστιλε* $\aleph^*$ (*αποστειλαι* $\aleph^{c.b}$) | *αρχειμαγειρ.* B^* (*αρχιμ.* B^b: item 2) *αρχιμαγειρ.* $\aleph$ (item 2, 5) | *χιροπεδες* $\aleph^*$ (*χειροπεδες* $\aleph^{c.a\,(?)}$ A) | *εμμεσω* A (item 5, 6) || 3 *ημαρτεται* $\aleph$ || 4 *χειροπαιδων* A | *χιρας* $\aleph^*$ (*χειρ.* $\aleph^{c.b}$) | *ελθιν* $\aleph^*$ (-θειν $\aleph^{c.b}$) || 5 *αρχειμαγιρος* B^* *αρχειμαγειρος* B^a (*αρχιμαγειρος* B^b) | *απεστιλεν* $\aleph^*$ (-στειλ. $\aleph^{c.b}$: item 14) || 6 *ηλθε* B^b | *εκαθεισεν* A | *καταλιφθεντος* $B^*\aleph^*$ (-λειφθ. B^{ab} $\aleph^{c.b}$) || 7 *ηγεμοναις* $\aleph^*$ (-νες $\aleph^{c.b\,(?)}$) || 9 *λεγων* $\aleph^{vid}$ | *φοβηθηται* $\aleph$ | *εργασασθαι* B^* (-σθε B^{ab}) $\aleph$ | *εστε* $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) || 10 *υμις* $\aleph^*$ (*υμεις* $\aleph^{c.b\,(?)}$) | *ελεον* B^* (*ελαιον* B^b) $\aleph$: item 12 | *τες* $\aleph^*$ (*ταις* $\aleph^{c.b}$) || 14 *γνωσι* $\aleph^*$ (-σει $\aleph^{c.b}$) | *παταξε* $\aleph^*$ (-ξαι $\aleph^{c.b}$) || 15 *ειπε* B^b | *κρυφεως* B^* (-φαιως B^{ab})

XLVIII 1 *εκι* $\aleph^*$ (*εκει* $\aleph^{c.b}$: item 8, 9) || 2 *κατεστησε* B^b || 4 *ημαιρα* $\aleph^*$ (*ημερα* $\aleph^?$) || 6 *απαντησειν* $\aleph^*$ (-σιν $\aleph^{c.b\,(?)}$) || 8 *αναιλης* A | *ημειν* $\aleph^*$ (*ημιν* $\aleph^{c.b}$) | *κριθε* $\aleph^*$ (*κριθαι* $\aleph^{c.b\,(?)}$) | *ελεον* B^* (*ελαιον* B^{ab}) $\aleph$ | *ανιλεν* $\aleph^*$ (*ανειλεν* $\aleph^{c.b}$) | *εμμεσω* A || 9 *ερειψεν* B^* | *επαταξε* B^b || 10 *καταλιφθε|τα* $\aleph$ | *αρχειμαγιρος* B^* (*αρχιμαγειρος* $B^{b\,(vid)}$) *αρχιμαγιρος* $\aleph$ *αρχειμαγειρος* A || 16 *γυνεκας* $\aleph^*$ (*γυναικ.* $\aleph^{c.b}$) || 17 *εκαθεισαν* A

XLIX 1 *κατελιφθημεν* $\aleph$ || 4 *προσευξομε* $\aleph^*$ (-μαι $\aleph^{c.b\,(?)}$) | *εστε* $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$: item 16, 17) || 5 *αποστιλη* $\aleph^*$ (-στειλ. $\aleph^{c.b}$) || 6 *ημις* $\aleph^*$ (*ημεις* $\aleph^{c.b}$) || 10 *καθεισαντες* A | *καθισηται* $\aleph$ *καθεισητε* A | *εκτειλω* BAQ$^{*\,(vid)}$ || 11 *φοβηθηται* $\aleph$ | *υμις* $\aleph^*$ (*υμεις* $\aleph^{c.b}$: item 13) | *φοβεισθαι* $\aleph$A: item 16 AQ* (-θε Q^a) | *φησι* B^b *φησειν* $\aleph^*$ (-σιν $\aleph^{c.a\,(?)}$) | *εξαιρισθαι* $\aleph^{*\,vid}$ (*εξαιρεισθαι* $\aleph^{c.b}$) *εξερεισθαι* A | *χιρος* $\aleph^*$ (*χειρ.* $\aleph^{c.b}$) || 13 *λεγεται* A | *καθεισωμεν* A | *ακουσε* $\aleph^*$ (-σαι $\aleph^{c.b}$) || 14 *πινασωμεν* $\aleph^{c.a\,?\,(mg)}$A | *εκι* $\aleph^*$ (*εκει* $\aleph^{c.b}$: item 16) || 15 *εισελθηται* $\aleph$ (item 19) || 16 *λειμος* B^* (λιμ. B^b) | *αποθανισθε* $\aleph^*$ (*αποθανεισθε* $\aleph^{c.b\,(?)}$) *αποθανεισθαι* A || 17 *εσοντε* $\aleph^*$ (-ται $\aleph^{c.b}$) | *εκλιψουσιν* B^*Q^* (*εκλειψ.* B^{ab} Q^a) $\aleph$ | *λειμω* B^* (λιμ. B^b: item 22) A || 18 *ειπε* B^b | *εσεσθαι* A | *υποχιροι* $\aleph^*$ (-χειρ. $\aleph^{c.b\,(?)}$) | *ονιδισμον* $\aleph$A || 19 *γνωσεσθαι* $\aleph$A || 20 *επονηρευσασθαι* A | *αποστιλαντες* $\aleph^*$ (-στειλ. $\aleph^{c.b}$) | *προσευξε* $\aleph^*$ (-ευξαι $\aleph^{c.b}$) || 21 *απεστιλεν* $\aleph^*$ (*απεστειλ.* $\aleph^{c.b}$) || 22 *ρομφεα* $\aleph$ | *εκλιψετε* $\aleph$Q* (-λειψ.

Q[a] εκλιψεται A | βουλεσθαι ℵQ* (-θε Q[a])

L 1 απεστιλεν ℵ* (-τειλ. ℵ[c.b]: item 2) ‖ 3 συμβαλλι ℵ* (-βαλλει ℵ[c.b (?)]) | εινα ℵ | χιρας ℵ* (χειρας ℵ[c.b]) | θανατωσε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) ‖ 4 κατοικησε ℵ* (-σαι ℵ[c.b]) ‖ 10 ερις ℵ* (ερεις ℵ[c.b]) | θησι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) | αρι ℵ* (αρει ℵ[c.b (?)]) ‖ 11 παταξι ℵ* (-ξει ℵ[c.b]) ‖ 12 καυσι ℵ* (-σει ℵ[c.b]) A | οικιες ℵ* (-κιαις ℵ[c.a, c.b]) ‖ 13 συντρειψει B* (-τριψ. B[b])

LI 2 υμις ℵ* (υμεις ℵ[c.b]: item 7, 9, 25) ‖ 3 παραπικρανε ℵ* (-ναι ℵ[c.b]: item 8) ‖ 4 απεστιλα ℵ* (-στειλ. ℵ[c.b]: bis) | εμεισησα B* (εμισ. B[b]) A ‖ 5 εκλειναν B* (εκλιν. B[b]) A ‖ 6 πυλες ℵ* (-λαις ℵ[c.b (?)]) ‖ 7 ειπε B[b] (item 26) | πσιειται ℵA | καταλιφθηνε ℵ* (-λιφθηναι ℵ[c.a (?)]) ‖ 8 χιρων ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) | γενησθαι ℵA | ονιδισμον ℵA: item 12 B* (ονειδ. B[b]) ℵA | πασι B[b] ‖ 9 επιλελησθαι A | γυνεκων ℵ* (γυναικων ℵ[c.b]) ‖ 10 αιπαυσαντο ℵ* (επαυσ. ℵ[c.a, c.b]) | αντιχοντο B*ℵ* (αντειχ. B[ab] ℵ[c.b]) A ‖ 11 ειδου ℵ* (ιδου ℵ[c.b (?)]: item 35) ‖ 12 πεσουντε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | λειμω B* (λιμ. B[b]) A: item 13, 18 [A], 27 | εκλιψουσιν B*Q* (εκλειψ. B[ab] Q[a]) ℵ: item 27 εκλιψ. B[vid] ℵQ* (-λειψ. Q[a]) | μεικρου B* (μικρ. B[ab]) | εσοντε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) ‖ 13 επισκεψομε ℵ* (-μαι ℵ[c.b]: item 29) | ρομφεα ℵ: item 18: item 28 ρομφεας ‖ 14 εστε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) | επιστρεψε ℵ* (-ψαι ℵ[c.b]: bis) | εκι ℵ* (εκει ℵ[c.b]) ‖ 15 ε γυνεκες (2°) ℵ* (αι γυναικες ℵ[c.b]) ‖ 17 βασιλειση ℵ* (-λεισση ℵ[c.a (?)]) | σπενδιν ℵ* (-δειν ℵ[c.b (?)]: item 25) | ημις ℵ* (ημεις ℵ[c.b]: item 19) ‖ 18 βασιλεισση ℵA: item 19 A, 25 A ‖ 19 εσπισαμεν ℵ (bis) ‖ 20 τες ℵ* (ταις ℵ[c.b]): item 21, 24, 25 (1°) | γυνεξιν ℵ* (γυναιξειν ℵ[c.a (?)]) | αποκριθισιν ℵ* (-θεισιν ℵ[c.b]) A ‖ 24 γυνεξιν ℵ* (γυναιξιν ℵ[c.b (?)]) ‖ 25 γυνεκες ℵ* (γυναικ. ℵ[c.b (?)]) | ενμιναρε ℵ* (ενμειναρεσαι ℵ[c.b (?)]) | ενεμιναρε ℵ* (-μειν. ℵ[c.b]) | ομολογιες ℵ* (-γιαις ℵ[?]) ‖ 26 γενητε ℵ* (γενηται ℵ[c.b (?)]) ‖ 27 κακωσε ℵ* (-σαι ℵ[c.b (?)]) | αγαθωσε ℵ* (-σαι ℵ[c.b (?)]) ‖ 28 γνωσοντε ℵ* (-ται ℵ[c.b]) ‖ 29 σημιον ℵ ‖ 30 χιρας (2°, 3°) ℵ* (χειρ. ℵ[c.b]) | εκχθρου (2°) ℵ* (εχθρ. ℵ[?]) ‖ 31 εγραφε B[b] | βιβλειω B* (-λιω B[b]) | ιυω (sic) ℵ* (υιω ℵ[?]) ‖ 33 ομμοι οιμμοι B* (ομοι οιμοι B[b]) οιμμοι οιμμοι ℵA ‖ 34 καθερω ℵ* (καθαιρω ℵ[c.b (?)]) A

LII 4 ετι ℵ* (ετει ℵ[c.b (?)]) | δυναμεις A ‖ 6 λειμος B* (λιμ. B[b]) | πολι ℵ (item 25) ‖ 7 πολεις A | πολεμιστε ℵ* (-ται ℵ[c.b (?)]) | τιχους ℵ* (τειχ. ℵ[c.b]) | προτιχισματος B*A προτιχεισματος ℵ ‖ 8 πεδες ℵ* (παιδες ℵ[c.b (?)]) ‖ 11 εξετυφλωσε B[b] | πεδες ℵ παιδαις A παιδες Γ ‖ 12 αρχιμαγιρος ℵ (item 16, 19, 24, 26): item 14 αρχιμαγιρου ‖ 13 οκιας B* (οικ. B[ab]) ‖ 14 τιχος B*ℵ* (τειχος B[a] ℵ[c.b (?)]) | καθιλεν ℵ ‖ 18 ελιτουργουν B*ℵ*Q* (ελειτ. ℵ[c.b] B[ab] Q[a]) ‖ 19 υποχητηρας B | αρχιμαγιρος B* (-μαγειρος B[ab]: item 26) ‖ 20 χα|χαλκοι ℵ* (χαλκοι ℵ[1?]) ‖ 22 γεισσος ℵ* (γεισος ℵ[?]) γισος Q | δεικτυον Γ | γισους (2°) ℵ | ροε (2°) ℵ* (ροαι ℵ[c.b (?)]) | πηχεσι B[b] ‖ 23 ε (2°) ℵ* (αι ℵ[?]) ‖ 24 αρχιμαγιρος B [vid] (-μαγειρ. B[a]) αρχειμαγειρος (item 26) A ‖ 25 γραμματαια A | εμμεσω A ‖ 33 ησθειεν B* (ησθιεν B[b]) ℵ ‖ 34 συνταξεις ℵ

ΒΑΡΟΥΧ

I 4 μεικρου B* (μικρ. B^{b}) ‖ 5 εκλιον B* (εκλαιον B^{ab}) ‖ 8 εποιησε B^{b} ‖ 11 προσευξασθαι A: item 13 AQ* (-θε Q^{a}) ‖ 12 σκιν B* (σκιαν $B^{b(vid)}$) ‖ 14 αναγνωσεσθαι AQ* (-σεσθε Q^{a}) ‖ 15 ερειται A ‖ 18 προσταγμασι B^{b} ‖ 19 εξηγαγε B^{b} ‖ 20 συνεταξε B^{b} ‖ 21 απεστειλε B^{b}

II 4 ονιδισμον B* (ονειδ. $Ba^{2}b$) A ‖ 7 ελαλησε B^{b} ‖ 9 εγρηγορησε B^{b} ‖ 10 προσταγμασι B^{b} ‖ 11 σημιοις B* (-μειοις B^{ab}) | βραχειονι B* (-χιον. B^{b}) ‖ 16 κατειδε A | κλειονον B* (κλιν. B^{b}) A ‖ 17 ουκ A ‖ 18 πινωσα B* (πειν. B^{ab}) A ‖ 19 ελαιον A ‖ 21 ειπε B^{b} | κλειναται BA ‖ 25 λειμω B* (λιμ. B^{b}) A ‖ 29 βομβησεις A | μεικραν B* (μικρ. B^{b}) ‖ 30 εστι B^{b} ‖ 32 αινεσουσι B^{b} ‖ 33 αμαρτωντων B^{b} ‖ 34 σμικρυνθωσι B^{b} ‖ 35 κεινησω B* (κιν. B^{b}) A

III 1 κεκραγε B^{b} ‖ 7 αποικεια A ‖ 8 ονιδισμον A ‖ 9 ενωτισασθαι A ‖ 14 εστι (1°, 2°, 3°) B^{b} | φρονησεις A | συνεσεις A | μακροβιωσεις A ‖ 17 εμπεζοντες A ‖ 18 τεκτενοντες A ‖ 23 Αγαρ|ρ Q* (ρ 2° del Q^{a}) | εκζητητε A | τρειβους B* (τριβ. B^{b}) ‖ 25 εχι A ‖ 26 γειγαντες B* (γιγ. B^{b}) ‖ 27 θσσ Q*^{vid} (σ 2° improb Q^{a}) ‖ 37 εξευρε B^{b}

IV 8 επελαθεσθαι A ‖ 9 επηγαγε B^{b} (item 15) ‖ 12 επιχερετω A | ηρωμωθην A | εξεκλειναν B* (-κλιν. B^{b}) A ‖ 15 ανεδες B* (αναιδ. B^{ab}) ‖ 16 μονὴν B^{b} ‖ 25 εκχθρος B* (εχθρ. B^{b}) ‖ 31 δηλαιοι B*Q* (δειλ. $Ba^{2}b$ Q^{a}) A: item 32 bis B*A, (1°) Q* ‖ 36 περιβλεψε B

V 1 εκδυσε B* (-σαι B^{ab}) ‖ 3 δικει B* (δειξ. B^{ab}) ‖ 5 μνια B* (μνεια B^{b}) A ‖ 6 παιζοι A | ερομενους B ‖ 7 θεινας B* (θιν. B^{b}) θεινας A

ΘΡΗΝΟΙ

I εχμαλωτισθηνε ℵ* (αιχμαλωτισθηναι $ℵ^{c.b(?)}$) | εκαθεισεν A (item 1, 3) | κλεω̄ ℵ* (κλαιω̄ $ℵ^{c.b(?)}$) | εθρηνησε B^{b} ‖ 1 χωρες ℵ*^{fort} (-ραις $ℵ^{?}$) ‖ 2 κλεουσα ℵ* (κλαιουσα $ℵ^{c.b(?)}$) ‖ 3 ταπινωσεως ℵ* (ταπειν. $ℵ^{c.b}$) A: item 7 ταπιν. ℵ* (ταπειν. $ℵ^{c.b}$): item 9 ταπινωσιν ℵ* (ταπεινωσιν $ℵ^{c.b}$) A | θλειβοντων BA ‖ 4 εινε ℵ* (ειναι $ℵ^{c.b(?)}$) | πασε ε πυλε ℵ* (πασαι αι πυλαι $ℵ^{c.b}$) | πικρενομενη B*ℵ* (πικραιν. Bab $ℵ^{c.b(?)}$) ‖ 5 Ἡ B^{b} | θλειβοντες B* (θλιβ. B^{b}) A: item 17 | καιφαλην ℵ*^{vid} (κεφ. $ℵ^{c.b(?)}$) | εταπινωσεν ℵ* (εταπειν. $ℵ^{c.b}$): item 12: item 8 εταπινωσαν ℵ* (-πειν. $ℵ^{c.b}$) | εχμαλωσια ℵ* (αιχ. $ℵ^{c.b(?)}$): item 18 vid | θλειβοντος B*bA (item 7) ‖ 6 Οὐαυ B^{b} | ευρισκοντες ℵ ‖ 7 αρχεων ℵ | πεσιν ℵ | χιρας ℵ* (χειρ. $ℵ^{c.b}$) | εχροι A ‖ 9 εχρος ℵ ‖ 10 θλειβων BA | αγειασμα ℵ* (αγι. $ℵ^{?}$) ‖ 11 επιστρεψε ℵ* (-ψαι $ℵ^{c.b}$) ‖ 12 ειδεται ℵ ‖ 14 Νοὺν B^{b} | χερσι B^{b} (bis) | ισχευς ℵ* (ισχυς $ℵ^{?}$) | εδωκε B^{b} | δυνησομε ℵ* (-μαι $ℵ^{c.b}$) ‖ 15 κερον ℵ* (καιρ. $ℵ^{c.b(?)}$) | συντρειψαι B* (-τριψ. B^{b}) συντριψε ℵ* (-ψαι $ℵ^{c.b}$) | κλεω ℵ* (κλαιω $ℵ^{c.b(?)}$) ‖ 16 εκρατεωθη ℵ ‖ 17 Φὴ B^{b} | ενετιλατο ℵ* (ενετειλ. $ℵ^{c.b}$) ‖ 18 εστι B^{b} | ειδετε ℵ ‖ 19 παρελογεισαντο ℵ | πολι ℵ | επιστρεψωσι B^{b} ‖ 20 θλειβομαι B* (θλιβ. B^{b}) θλιβομε ℵ* (-μαι $ℵ^{c.b(?)}$) | παραπικρενουσα ℵ* (-ραιν. $ℵ^{c.b}$) | ητεκνωσε B^{b} | μαχερα ℵ ‖ 22 λυπιται ℵ* (λυπειται $ℵ^{c.b}$) λυπειτε A

II 1 Σιων B^{b} (item 6 vid, 8 vid, 10, 18) | κατερρειψεν B* (κατερριψ.

B^{b}) || 2 κατεποντισε B^{b} | φισαμενος ℵAQ* (φεισαμενος Q^{a}) | ωρεα B*ℵ* (ωραια B^{ab} ℵ$^{c.b(?)}$) | καθιλεν ℵ (item 17) || 3 καιρας A | εχρου B* (εχθρ. B^{ab}) || 4 ενετεινε B^{b} ενετινεν ℵ | εστερεωσε B^{b} | απεκτεινε B^{b} απεκτινεν ℵ || 5 διεφθιρεν ℵ* (-φθειρεν ℵ$^{c.b}$) | επληθυνε B^{b} | ταπινουμενο[ℵ* (πεινουμενο[ℵ$^{c.b(?)}$) (improb τα) | τεταπινωμενην ℵ* (τεταπειν. ℵ$^{c.b}$) A || 7 απετειναξεν Q | συνετρειψεν B* (-τριψ. B^{b}): item 9 | χιρει ℵ* (χειρι ℵ$^{c.b(?)}$) | τιχος ℵ: item 8 (1°) ℵ* (τειχ. ℵ$^{c.b}$) A: item 8 (2°) ℵA | βαραιων A || 8 επεστρψε (bis) B^{b} | διαφθιρε ℵ* (-φθειραι ℵ$^{c.b}$) | εξετινεν ℵ | χιρα ℵ* (χειρα ℵ$^{c.b}$) | προτιχεισμα ℵ προτιχισμα A | ησσθενησε[ℵ* (ησθ. ℵ$^{?}$) || 9 προφητε ℵ* (-ται ℵ$^{c.b(?)}$): item 14 || 10 εκαθεισαν A | εσειωπησαν B* (εσιωπησαν B^{b}) | οακκους (sic) ℵ | παιθενους (sic) ℵ || 12 σειτος B* (σιτ. B^{b}) | εκχισθε ℵ* (εκχεισθαι ℵ$^{c.b}$) εκχισται A || 13 συντρειβης B* (συντριβης B^{b}) || 14 ματεα (bis) ℵ* (ματαια ℵ$^{c.b(?)}$) | επιστρεψε ℵ* (-ψαι ℵ$^{c.b}$) | εχμαλωσιαν ℵ* (αιχ. ℵ$^{c.b(?)}$) || 15 χιρας ℵ* (χειρ. ℵ$^{c.b}$): item 19 | εκεινησαν B* (εκιν. B^{b}) ℵ$^{c.a(?)}$A | καιφαλην ℵ* (κεφαλην ℵ$^{c.b(?)}$) || 16 διηνυξαν ℵ || 17 εποιησε B^{b} | συνετελεσε B^{b} | ενεθυτιλατο (sic) ℵ* (-τειλ. ℵ$^{c.b}$) | αρχεων ℵ | καθειλε B^{b} | εφισατο ℵAQ* (εφεισ. Q^{a}) | θλειβοντος A || 18 εβοησε B^{b} | τιχη ℵA | χιμαρρους ℵ | εκνηψειν ℵ || 19 αγαλλιασε B* (-σαι B^{ab}) A αγαλιασαι ℵ* (αγαλλ. ℵ$^{?}$) | λειμω B* (λιμ. B^{b}): item 21 || 20 ι ℵ* (ει ℵ$^{c.b(?)}$) | γυνεκες ℵ*\(γυναικ. ℵ$^{c.b}$) | μαγιρος ℵ || 21 εμαγιρευσας B* (-γειρ. B^{ab}) | εφισω AQ* (εφεισω Q^{a}) || 22 καταλελιμμενος A

III 4 επαλαιωσε B^{b} | συνετρειψεν B* (-τριψ. B^{b}) || 5 ανωκοδομησε B^{b} | εκυκλωσε B^{b} || 6 εκαθισε B^{b} εκαθεισεν A || 7 εβαρυνε B^{b} || 11 κατεπαυσε B^{b} || 12 ενετεινε B^{b} ενετινεν A || 15 εμεθυσε B^{b} || 16 εξεβαλε B^{b} || 18 νεικος B*Q* (νικ. B^{ab} Q^{a}) || 25 ψυχὴ B^{b} || 30 ονιδισμων A || 32 ταπινωσας A | οικτιρησει A || 33 εταπινωσεν A || 35 εκλειναι A || 42 ουκ AQ || 43 απεδειωξας B (ε 2° sup ras) | εφισω Q* (εφεισω Q^{a}) || 45 εμμεσω A || 47 συντρειβη $B^{a\,vid}$ (συντριβη B*^{bc}) || 49 σειγησομαι B* (σιγ. B^{b}) || 59 εκρεινας B || 61 ονιδισμον A

IV 4 δειψει B* (διψ. B^{b}) || 7 χειονα B* (χιονα B^{b}) || 9 λειμου B* (λιμ. B^{b}) || 11 συνετελεσε B^{b} | εξεχεε B^{b} | κατεφαγε B^{b} | θεμελεια A || 12 εκθλειβων B* (εκθλιβων B^{b}) || 13 εκχαιοντων A | εμμεσω A || 15 απτεσθαι A || 18 μεικρους B* (μικρ. B^{b}) || 19 ηγγεικεν B* (ηγγικεν B^{b}) A

V 1 ονιδισμον A || 10 κλειβανος B* (κλιβ. B^{b}) | επελειωθη B* (επελιωθη B^{b}) | συν|εσπασθησαν B* (συνε|σπ. $B^{?}$) | λειμου B* (λιμ. B^{b}) || 14 πρεσβυτε A || 20 νεικος Q* (νικ. Q^{a}) | καταλιψεις A || 21 ανακενισον B* (-καιν. B^{ab})

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ

1 αχθησεσθαι A || 2 εσεσθαι A || 3 οψεσθαι A || 9 καταναλουσι B^{b} || 10 δωσουσι B^{b} | ενδυμασι B^{b} || 13 σκηπρον A || 15 συντρειβεν B* (-τριβεν B^{b}) | αχριον B^{b} | γεινεται B* (γιν. B^{b}) A || 16 καθειδρυμενων A || 17 θυρωμασι B^{b} | κλιθροις AQ* (κλειθροις Q^{a}) Γ || 19 εστι B^{b} (item 44) | εκλιχεσθαι Q* (-λειχ. Q^{a}) | εσθανονται B* (αισθ. B^{ab}) || 21 χελειδονες B* (χελιδονες B^{b}) | ελουροι BAQΓ || 22 γνωσεσθαι A || 23 περικινται B* (-κειντ. B^{ab}) περικεινται A || 25 ενδικνυμενοι B* (-δεικν. B^{ab}) || 26 κεινηθησεται B*Q* (κιν. B^{b} Q^{a}) A | κλειθη A || 31 ωρυοντε Q | περιδιπνω B* (-δειπν. B^{ab}) || 36 εξελωντε B* (-ται B^{ab}) || 39 νομισταιον A (item

44, 56, 63) | κληταιον A (item 44) ‖ 40 αινεον A | εσθεσθαι A (item 49) ‖ 43 ονιδιζει B* (ονειδιζει B^{ab}) A ‖ 44 γεινομενα A ‖ 45 ἀλλ' δ B^{b} | τεχνειται B* (-νιτ. B^{b}) ‖ 47 ονιδος A (item 71) ‖ 53 διακρεινωσιν B* (-κρινωσιν B^{b}) ‖ 56 δεκταιον A ‖ 58 κρισσον B* (κρεισσ. B^{ab}) ‖ 65 καταρασωντε B* (-ται $B^{a?b}$) ‖ 67 κριττω B* (κρειττω B^{ab}) ‖ 70 ερρειμενω B* (ερριμμ. B^{b}) ‖ 72 κρισσων AQ* (κρεισσ. Q^{a}) | ιδωλα A | ονιδισμου A

ΙΕΖΕΚΙΗΛ

I 1 εμμεσω A (item 4, 13) ‖ 2 πεμπτ. τ. μηνος C praec coniunx B ‖ 5 ορασεις A ‖ 7 αιλαφραι A ‖ 10 ομοιωσεις A ‖ 26 σαπειρου B* (σαπφειρ. B^{ab})

II 1 ειπε B^{b} ‖ 2 ανελαβε B^{b} | εξηρε B^{b} | εστησε B^{b} ‖ 3 ειπε B^{b} | υιε B* υι|ε B^{b} | οιτεινες A ‖ 5 εστι B^{b} | εμμεσω AQ*^{fort} ($\epsilon\nu$ μεσω Q^{a}): item 6, A ‖ 6 εστι B^{b} ‖ 9 βιβλειου B* (βιβλιου B^{b})

III 1 ειπε B^{b}: item 10, 22 ‖ 3 γλευκαζον Q* (γλυκ. Q^{a}) ‖ 7 φιλονικοι A ‖ 8 νεικος BQ* (νικ. Q^{a}) | νεικους Q* (νικ. Q^{a}) ‖ 9 κρατεοτερον A ‖ 11 ενδωσι B^{b} ‖ 12 ανελαβε B^{b} ‖ 13 σεισ|μον B* σει|σμ. $B^{?}$ σισμου A ‖ 15 εκαθεισα A | εμμεσω A (item 24) ‖ 18 αδακια Q ‖ 22 παιδιον A (item 23) ‖ 24 ανεστησε B^{b} | ελαλησε B^{b} ‖ 25 δησουσι B^{b}

IV 6 τεσσαρακ. B^{b} | τεθικα Q* (τεθεικ. Q^{a}) ‖ 16 ενδια AQ^{a} (ενδεια Q*)

V 1 οξιαν A ‖ 2 εμμεση A | εμμεσω A (item 5, 10, 12) ‖ 5 τεθικα B*Q* (τεθεικ. $Ba^{?b}Q^{a}$) ‖ 12 λειμω B*A (λιμ. B^{b}) ‖ 16 λειμου B* (λιμ. B^{b}) | εκλιψιν B*A (εκλειψ. B^{ab}) ‖ 17 λειμου B* (λιμ. B^{b})

VI 3 ορεσι B^{b} | φαραγξι B^{b} ‖ 7 εμμεσω A (item 13 ΑΓ) | επιγνωσεσθαι ΑΓ* (-σθε Γa^{fort}): item 14 A ‖ 11 λειμω B*A (λιμ. B^{b}: item 12) ‖ 13 γνωσεσθαι ΑΓ* (-σθε Γ^{a})

VII 4 ηγγεικεν A | ωδεινων B* (ωδιν. B^{b}) ‖ 5 κρεινω B* (κριν. B^{b}) ‖ 6 φισεται A | εμμεσω A ‖ 15 λειμος B* (bis: λιμ. B^{b}) | παιδιω A ‖ 25 εξειλασμος B* (εξιλ. B^{b}) ‖ 26 πρεσ|β. B* πρε|σβ. $B^{?}$

VIII 3 ανελαβε 1°, 2°, B^{b} | ηγαγε B^{b} ‖ 4 παιδιω A ‖ 5 ειπε B^{b} ‖ 9 εισ|ελθε B* ει|σ. $B^{?}$ ‖ 10 ειδου B* (ιδ. B^{ab}) | ιδωλα A ‖ 11 εμμεσω A | ανεβαινε B^{b} αναιβενεν A ‖ 13 μιζονας A | πινουσι B^{b} ‖ 16 εισηγαγε B^{b} | προσκυνουσι B^{b} ‖ 17 ειπε B^{b}

IX 1 ηγγεικεν A | εκδικησεις A | ειχε B* ‖ 2 σαπφιρου B* (σαπφειρ. B^{b}) ‖ 3 αιθρειον B* (-θριον B^{b}) | εκαλεσε B^{b} ‖ 4 ειπε B^{b} | εμμεσω A ‖ 5 πορευεσθαι A ‖ 6 εξαλιψιν B* (εξαλειψ. B^{ab}) | εστι B^{b} ‖ 7 κοπτεται A ‖ 8 οιμμοι B*AQ (οιμοι B^{b}) | εξαλιφεις A ‖ 9 πολεις A ‖ 11 απεκρεινατο B* (απεκριν. B^{b})

X 6 εισηλθε B^{b} ‖ 7 εμμεσω A (item 10) | ελαβε B^{b} ‖ 10 οψεις ‖ 17 εισπηκεισαν B^{b} Q^{a} ‖ 18 χαιρουβει B* (αι improb B^{a}: χερ. B^{b})

XI 1 εμμεσω ΑΓ (item 7 A) ‖ 5 ειπαται A ‖ 6 εισηλθε B^{b} ‖ 7 αὐτὴ B^{b} ‖ 8 φοβεισθαι A ‖ 10 επιγνωσεσθαι A ‖ 13 ομμοι οιμμοι B* (ομοι οιμμοι B^{b}): οιμμοι AQ* οιμοι Q^{a} ‖ 15 απεχεται A

XII 2 εμμεσω A (item 10, 12, 24) ‖ 18 θλειψεως B* (θλιψ. B^{b}) ‖ 20 επιγνωσεσθαι A ‖ 23 ειπωσι B^{b} | ηγγεικασιν A

XIII 7 εωρακαται A | ειρηκαται A ‖ 10 αλιφουσιν B*A (αλειφ. B^{ab}) ‖ 11 αλιφοντας B*A (αλειφ. B^{ab}): item 15 | εξερον A ‖ 12 ηλιψαται A ‖ 13 εξερουσαν A ‖ 14 ηλιψατε A | θεμελεια A | επιγνωσεσθαι A (item 21) ‖ 16 εστι B^{b} ‖ 20 βραχειονων B* (-χιον. B^{b}) ‖ 23 μαντευησθαι A

XIV 1 εκαθεισαν A ‖ 3 αποκρεινομενος B* (-κριν. B^{b}) ‖ 4 ενεχετε A ‖

8 επιγνωσεσθαι (item 23) ‖ 13 συντρειψω B* (-τριψ. Bᵇ) | επ 2° | επ| B* ε|π Bᵗ | λειμον B* (λιμ. Bᵛ): item 21 ‖ 14 εμμεσω A (item 16, 18, 20) ‖ 15 τειμωρησομαι B* (τιμ. Bᵇ) ‖ 16 τρις A ‖ 20 υπολιφθωσιν B* (υπολειφθ. Bᵃᵇ) ‖ 21 εξαποστιλω B* (-στειλ. Bᵃᵇ)

XV 4 εκλιπει A

XVI 2 διαμαρτυρε Q ‖ 5 παιδιου B* fort A (εδι. sup ras Bᵃᵇ) ‖ 7 ανετειλε Bᵇ ‖ 9 εχρεισα B*A (εχρισα Bᵇ) ‖ 10 οιακιν[θου] Γ ‖ 13 περιβολεα Q* (-λαια Qᵃ) ‖ 14 ωρεοτητι B* (ωραιοτ. Bᵇ) ‖ 16 εισ|ελθ. B* ει|σελθ. Bᵗ ‖ 25 πορνια A ‖ 27 μεισουντων B*A (μισ. Bᵇ) | εκκλεινουσας B*Γ (εκκλιν. Bᵇ) ‖ 39 πορνιᾱ A ‖ 47 μεικρον B* (μικρ. Bᵇᶜ) ‖ 48 πεποιηκε Bᵇ ‖ 51 ημαρτε Bᵇ ‖ 52 ατειμιαν B* (ατιμ. Bᵇ) | δικαιωσε A ‖ 53 εμμεσω A ‖ 55 αποκατασταθησεσθαι A ‖ 57 κακειας B* (-κιας Bᵃᵇ) | ονιδος A ‖ 63 εξειλασκεσθαι B*Q* (εξιλ. BᵇQᵃ)

XVII 4 απεκνεισεν B*A (απεκνισε Bᵇ: σ sup ras) | τετιχισμενῆ A ‖ 5 παιδιον A (item 8) ‖ 8 πιενεται B*A (πιαιν. Bᵃᵇ): item 10 ‖ 9 ουχει B* (-χι Bᵃᵇ) | βραχειονι B* (-χιονι Bᵇ) ‖ 12 επιστασθαι A ‖ 14 επερεσθαι B* (επαιρ. Bᵃᵇ) ‖ 16 ητειμωσεν B* (ητιμ. Bᵇ): item 19 | εμμεσω A ‖ 21 επιγνωσεσθαι A ‖ 23 αναπαυσετε (1°) A ‖ 24 ταπινων A

XVIII 4 εμε A (bis) ‖ 7 οφιλοντος A | πινωντι A (item 16) ‖ 11 εφαγε Bᵇ | εμιανε Bᵇ: item 15 ‖ 12 κατεδυναστευσε Bᵇ: item 16 | ηρπασε Bᵇ: item 16 | ιδωλα A | πεποιηκε Bᵇ: item 19 ‖ 13 εποιησε Bᵇ: item 14, 17 ‖ 16 ενεχυρασε Bᵇ | εδωκε Bᵇ | περιεβαλε Bᵇ ‖ 19 ελαβε ‖ 25 κατευθυνεῖ Bᵇ ‖ 31 απορρειψατε B* (απορριψ. Bᵇ) | αποθνησκεται B

XIX 4 κημω B* (κιμ. Bᵃᵇ): item 9 ‖ 8 συ|ελ. B* συ|νελ. Bᵗ ‖ 9 ηλθε Bᵇ ‖ 11 ιδε Bᵇ ‖ 12 εξηρανε Bᵇ ‖ 14 εξηλθε Bᵇ | εστι Bᵇ

XX 3 επερωτησε A | ερχεσθαι B*A (-σθε Bᵃᵇ) ‖ 4 διαμαρτυρε Q ‖ 6 μελει A | εστι Bᵇ: item 16 ‖ 7 απορειψατω A | μιαινεσθαι Q* (-σθε Qᵃ) ‖ 8 εγκατελιπον Bᵇ ‖ 12 σημιον B*A (-μειον Bᵃᵗᵇᵗ) ‖ 13 πορευεσθαι A (item 18, 19) ‖ 14 καθ A ‖ 16 προσταγμασι Bᵇ: item 19 ‖ 17 εξαλιψαι A ‖ 18 φυλασσεσθαι A (item 19) ‖ 19 ποιειται B* (-τε Bᵃᵇ) ‖ 20 αγιαζεται A | σημιον B* (-μειον Bᵃᵇ) ‖ 21 προ|σταγμ. B* προσ|τ. Bᵇ ‖ 23 εθνεσι Bᵇ | διασπιραι B* (-σπειρ. Bᵃᵇ) ‖ 29 εισπορευεσθαι A ‖ 30 μειαινεσθαι B* μειαινεσθε Bᵃ (μιαιν. Bᵇ) μιαινεσθαι A: item 31 | εκπορνευεται B*A (-τε Bᵃᵇ) ‖ 31 πασι Bᵇ ‖ 33 βραχειονι B* (-χιονι Bᵇ): item 34 ‖ 36 διεκρειθην B* (-κριθην Bᵇ) | κρίνω Bᵇ ‖ 37 εισ|αξ. Bᵇ ει|σαξ. Bᵇ? ‖ 38 επιγνωσεσθαι A (item 42, 44) ‖ 39 και υμεις οικ. Ισρ. c praec coniunx B | λε|λεγει B | εξαραται A | εισακουεται A | βεβηλωσεται B*A (-τε Bᵃᵇ) ‖ 42 εισ|αγ. Bᵗ ει|σαγ. Bᵗ ‖ 43 μνησθησεσθαι A | εμιαινεσθαι A | κοψεσθαι A ‖ 49 λεγουσι Bᵇ

XXI 3 κολαιου A (item 4) ‖ 10 εξουδενι B*Q* (-νει Bᵃᵇ Qᵃ) ‖ 20 υ|ιων B* υ|ιων Bᵗ | εμμεσω B* (εν μ. Bᵇ) A: item 32 A ‖ 22 μαντιον Bᵇᵗ ‖ 24 ανεμνησαται A ‖ 25 αφηγουμεναι A ‖ 26 εταπινωσας Bᵇᵛⁱᵈ ‖ 28 υ|ιους B* υ|ους Bᵗ | ονιδισμον A ‖ 29 ορασι A ‖ 30 σαι (pro σε) A ‖ 31 τεκτενοντων Q* (τεκταιν. Qᵃ)

XXII 3 πολεις A | εμμεσω A (item 9, 13, 18, 21, 22 [bis], 25 [bis], 26, 27) ‖ 4 ενθυμημασι Bᵇ | εμειαινου B* (εμι. Bᵇ) | ηγγεισας A | ονιδος A | εμπεγμον B* (-παιγ. Bᵃᵇ) ‖ 5 εμπεξονται B*A (εμπαιξ. Bᵃᵇ) ‖ 12 συ|ετελ. B* συ|νετελ. Bᵗ ‖ 15 εκλιψει B*A (-λειψ. Bᵃᵇ) ‖ 19 εγενεσθαι A ‖ 20 καμεινου B* (-μιν. Bᵇ): item 22 ‖ 21 χωνευθησεσθαι B* (-σθε Bᵃᵇ) A: item 22 ‖ 22 καμεινου A* | επιγνωσεσθαι A ‖ 26 σαβατων B* (σαββ. Bᵇ(vid)) ‖ 30 εξαλιψαι A

XXIII 15 εζω|σμενους B* εζω|σμ. Bᵗ ‖ 16 εεπ B* (non inst ε 1° Bᵇ) ‖ 20 οιδαια 2° A ‖ 24 μεθ B* (μετ

B^{ab}) | *θυραιοι* B*AQ* (*θυρεοι* $B^{ab}Q^{a}$) || 25 *ποιησουσι* B^{b}: item 48 | *αφελουσι* B^{b} || 26 *εκδυσουσι* B^{b} | *ληψ.* B^{b} || 28 *μεισ.* B (*μισ.* $B^{b?}$): item 29 || 30 *εποιησε* B^{b} | *εμειαινου* B* (*εμι.* B^{b}) || 39 *ιδωλοις* A || 41 *κλεινης* B* (*κλιν.* B^{b}) || 43 *εξεπορνευσε* B^{b} || 44 *εισ|επορ.* B* *ει|σεπ.* $B^{?}$ || 47 *κατακεντι* B* (*-τει* B^{ab}) | *ενπρησουσι* B^{b} || 49 *λημψεσθαι* A

XXIV 1 *ετι* A || 2 *απηρισατο* Q || 11 *εμμεσω* A || 12 *κατεσχυνθησεται* A || 22 *παρακληθησεσθαι* A | *φαγεσθαι* Q* (*-σθε* Q^{a}) || 23 *κοψησθαι* A | *εντακησεσθαι* A | *παρακαλεσεται* A || 24 *ποιησεται* B*A (*-τε* B^{ab}) | *επιγνωσεσθαι* A || 26 *αναγγειλε* Γ* (*-λαι* $Γ^{a}$)

XXV 3 *ακουσαται* A || 5 *επιγνωσεσθαι* A || 13 *εξελεθρευσω* Q^{vid} || 15 *εξαλιψαι* A

XXVI 5 *εμμεσω* A (item 15) || 7 *εστι* B^{b} || 8 *παιδιω* A (item 10) | *αναιλει* A || 9 *μαχαιρες* B* (*-ραις* B^{ab}) || 11 *καταπατησουσι* B^{b} || 17 *αιπενετη* A || 18 *νησσοι* B* (*νησοι* B^{b})

XXVII 5 *ταινιαι* B*Q* (*ταναι* B^{ab}: *τενιαι* AQ^{a}) || 6 *νησσων* B* (*νησων* B^{b}) || 9 *πρεσ|β.* B* *πρε|σβ.* $B^{?}$ || 17 *μελει* A* (*μελι* $A^{?}$) | *ρητεινην* B* (*ρητινην* B^{b}: *ριτινην* Q) | *συμμεικτον* B* (*συμμικτον* B^{b}) : item 27 || 18 *ερεια* B* (*ερια* B^{b}) || 19 *συμμεικτω* B* (*-μικτω* B^{b}) || 21 *κρειους* B* (*κρι.* B^{b}) || 24 *εμπορειαν* Q^{a} || 27 *εμμεσω* A (item 34)

XXVIII 5 *δυναμι* (*-μει* B^{ab}) || 7 *στρωσουσι* B^{b} || 8 *καταβιβασουσι* B^{b} || 12 *υ|ιε* B* *|υιε* $B^{?}$ || 13 *παραδισου* B*A (*-δεισου* B^{ab}) | *ιασπειν* A || 14 *εμμεσω* A || 17 *καλλι* Q* (*καλλει* Q^{a}) || 19 *εθνεσι* B^{b} || 21 pr *κε* (sic ut vid) *σοι* $O^{mg\ inf}$

XXIX 3 *εμμεσω* A (item 12 [bis], 21) || 5 *παιδιου* A || 12 *τεσσαρακ.* B^{b} | *εθνεσι* B^{b}: item 15 || 13 *συν|αξ.* B* *συ|ναξ.* $B^{?}$

XXX 4 *συμπεσειτε* A || 11 *εκκενωσουσι* B^{b} || 18 *συντρειψαι* B* (*-τριψ.* B^{b}) || 21 *βραχειονας* B* (*βραχιον.* B^{b}: item 22, 24, 25) | *συνετρειψα* B* (*-τριψ.* B^{b}) (*συν|ετρ.* B* *συ|νετρ.* $B^{?}$) | adnot *Μεμφεως στομα Φαθωρης ψωμου πατημα Ταινι εντολη αποκρισεως Διοσπολει η εντολη ταπεινη εν ναπαυσει* (sic) $O^{mg\ inf}$

XXXI 2 *υψι* A || 4 *παιδιου* A (item 5, 6, 15) || 11 *εποιησε* B^{b} || 12 *παιδιω* A || 14 *πεινοντες* B* (*πιν.* B^{b}) | *εμμεσω* A (item 17, 18) || 16 *εσισθησαν* B* (*εσεισθ.* B^{ab}) | *πεινοντα* B* (*πιν.* B^{b})

XXXII 2 *ποσι* B^{b} | *κατεπατις* A || 4 *παιδια* A || 19 *εμμεσω* A (item 21, 25, 32) || 21 *κριττων* A || 22 *ηνοιξε* B^{b} | *ηλθε* B^{b} || 24 *κατεσχε* B^{b}

XXXIII 7 *υ|ιε* B* *υι|ε* B^{b} || 10 *ελαλησαται* A | *εισι* B^{b} || 11 *αποστρεψαται* A || 15 *προσταγμασι* B^{b} || 20 *ειπαται* A || 27 *παιδιου* B*A (*πεδ.* B^{ab}) || 28 *απολειτε* A || 33 *εμμεσω* A

XXXIV 2 *ποιμαινες* (1°, 3°) A (item 7, 8 [bis], 9, 10 [B*A, *ποιμενες* B^{ab}]) | *βοσκουσι* B^{b} || 3 *περιβαλλεσθαι* A || 4 *ενισχυσαται* A | *εσωματοποιησαται* A | *κατεδησαται* A | *εζητησαται* A | *κατειργασασθαι* A || 7 *ακουσαται* A || 8 *παιδιου* B* (*πεδ.* B^{ab}) || 12 *εμμεσω* A || 13 *εισ|αξ.* B* *ει|σαξ.* B^{b} | *φαραγξι* B^{b} || 14 *πειονι* B* (*πιονι* B^{b}) || 17 *διακρίνω* B^{b}: in 20 deest accent || 18 *ενεμεσθαι* A | *επεινετε* B* (*επιν.* B^{ab}) *επινεται* A | *εταρασσεται* A || 21 *επει* B* (*επι* B^{b}) | *διωθεισθαι* A | *εκερατιζεται* A | *εξεθλιβετε* B* (*εξεθλιβ.* B^{b}): *εξεθλιβεται* A || 22 *κρίνω* B^{b} | *κρειον* B* (*κρι.* B^{b}) || 23 *ποιμενει* B* (*-μαινει* B^{ab}) || 28 *εθνεσι* B^{b} || 29 *λειμω* B* (*λιμ.* B^{b}) | *ονιδισμον* B*A (*ονειδ.* B^{b}) || 31 *εσται* A

XXXV 4 *πολεσι* B^{b} || 8 *παιδιοις* B*A (*πεδ.* B^{ab})

XXXVI 1 *ακουσαται* A (item 4) || 2 *εκχθρος* A || 3 *ονιδισμα* A | *εθνεσι* B^{b}: item 4 || 4 *χιμαρροις* B* (*χειμ.* B^{ab}) | *πολεσι* B^{b} || 6 *φαραγξι* B^{b} || 8 *ελπιζουσι* B^{b} || 9 *κατεργασθησεσθαι* A || 11 *γνωσεσθαι* A || 12 *εσεσθαι* A (item 28) || 14 *φαγεσε* B* (*-σαι* B^{ab}) || 17 *ιδωλοις* A || 19 *εκρεινα* B* (*εκρινα* B^{b}) || 21 *εξεληλυθασι* B^{b} || 22 *εβεβηλωσαται* A (item 23) || 23 *εμμεσω*

A ‖ 24 εισ|αξ. B* ει|σαξ. B^{2} ‖ 25 καθαρίσθησεσθαι A ‖ 27 δικαιωμασι B^{b} | πορευησθαι A ‖ 28 κατοικησεται BA ‖ 30 λαβηται A | ονιδισμον A | λειμου B* (λιμ. B^{b}) | εθνεσι B^{b} ‖ 31 μνησθησεσθαι A | προσοχθιειται BA ‖ 32 εντραπηται A ‖ 34 ηφανισ|μ. B* ηφανι|σμ. B^{2} ‖ 35 εκαθεισαν A ‖ 36 καταλιφθωσιν B* (-λειφθ. B^{ab}) -σι B^{b}

XXXVII 1 εξηγαγε B^{b} | εθηκε B^{b} | εμμεσω A (item 24, 26, 28) | παιδιου A: item 2 B*A (πεδ. B^{ab}) ‖ 2 περιηγαγε B^{b} ‖ 3 ειπε B^{b}: item 4, 9 ‖ 4 ακουσαται A ‖ 6 ζησεσθαι A (item 14) | γνωσεσθαι A (item 13, 14) ‖ 7 σισμος A* (σεισμος A^{2}) ‖ 11 ελαλησε B^{b} | εστι B^{b}: item 18 | λεγουσι B^{b} | γεγονε B^{b} ‖ 18 λεγωσι B^{b} ‖ 21 εισ|αξ. B* ει|σαξ. B^{b} ‖ 23 ιδωλοις A ‖ 27 κατασκηνωσεις A

XXXVIII 5 Αιθιοπαις B* (-πες B^{b}) ‖ 5, 6 adnot χους Αιθιοπες: Ελαμ Αιλυμαιοι ℵ Περσαι: Φουδ Λιβυες κατα Ιωσηπον αφ ου ℵ ποταμος εν τη Μαυρων χωρα ℵ η παρακειμενη αυτω χωρα: Γομερ Καππαδοκες Ιωσηπος Γαλαται: Θεργαμα Αρμενιοι: $O^{img\ inf}$ ‖ 11 τιχος A ‖ 13 ερουσι B^{b} | συν|ηγ. B* συνη|γ. B^{2} ‖ 15 δυναμεις A ‖ 17 εμπροσ|θεν B* εμπρο|σθ. B^{2} ‖ 20 παιδιου A ‖ 22 θιον A

XXXIX 2 σῦν|αξ. B* συ|ναξ. B^{2} ‖ 3 απωλω Γ ‖ 4 δωθησονται Γ | παιδιου A (item 5, 10) ‖ 7 εμμεσω ΑΓ ‖ 10 κατακαυσουσι B^{b} | προνομευσουσι B^{b} | σκυλευσουσι B^{b} ‖ 14 εκζητησουσι B^{b} ‖ 17 ερχεσθαι A | σῦ|αχθ. B* συ|ναχθ. B^{b} | φαγεσθα A (item 18, 19) | πιεσθαι A (item 18, 19) ‖ 18 κρειους B* (κριους B^{b}) ‖ 20 εμπλησθησεσθαι A ‖ 23 εκχθρων A

XL 1 ηγαγε B^{b}: item 19 ‖ 2 εθηκε B^{b} ‖ 3 εισηγαγε B^{b} ‖ 4 ειπε B^{b} | ωσι B^{b} | δικνυω B*A (δεικν. B^{ab}) | δειξεις B*A (δειξ. B^{ab}) ‖ 5 παλεστης B* (-λαιστ. B^{ab}) | προτιχεισμα B* (προτειχ. B^{ab} -χισμα B^{b}): προτιχισμα A ‖ 6 εισ|ηλθ. B* ει|σηλθ. B^{2} ‖ 10 τρισι B^{b} ‖ 11 διεμετρησε B^{b} ‖ 21 τρις (bis) A ‖ 22 κλειμακτησιν B* (κλιμ. B^{b}) ‖ 23 διεμετρησε B^{b} | πηχει B* (-χεις B^{2}) ‖ 26 κλειμακτηρες B* (κλιμ. B^{b}): item 31, 34, 37 (BA) ‖ 28 εισ|ηγ. B* ει|σηγ. B^{2} ‖ 32 εισηγαγε B^{b}: item 35, 44, 48 ‖ 42 επιθησουσι B^{b} ‖ 43 εξουσι B^{b} ‖ 45 ειπε B^{b} ‖ 48 επωμειδες B* (-μιδ. B^{b})

XLI 1 διεμετρησε B^{b}: item 2, 3, 4, 5 ‖ 4 ειπε B^{b} ‖ 10 εξαιδρων A ‖ 22 ειχε B^{b} | ειπε B^{b}

XLII 1 εισηγαγε B^{b} ‖ 13 θησουσι B^{b} ‖ 14 λιτουργουσιν B* (λειτ. B^{ab}) | εστι B^{b} ‖ 15 διαμετρησεις A | εξηγαγε | διεμετρησε B^{b}: item 15, 18 | υποδιγμα B* (-δειγ. B^{ab}) ‖ 18 επεστρεψε B^{b} ‖ 20 περιτιχεισματος A

XLIII 3 ειδον B^{b} quater | χρεισαι B* (χρισ. B^{b}) | πειπτω B* (πιπτ. B^{b}) ‖ 5 ανελαβε B^{b} | εισηγαγε B^{b} ‖ 7 ειπε B^{b} | εμμεσω A (bis): item 9 ‖ 8 φλειας, φλειων B*A (φλι. bis B^{b}) | εξετρειψα B* (εξετριψ. B^{b}) ‖ 14 ειλαστηριον B* (ιλ. B^{b} bis): item 17 ‖ 17 γισος A | κλειμακτηρες B* (κλιμ. B^{b}) ‖ 19 λιτουργειν B* (λειτ. B^{ab}) ‖ 20 τεσσαρα B^{b} | ειλαστηριον B* (ιλ. B^{ab}) | εξειλασονται B* (εξιλ. B^{ab}: item 22 [B^{ab}], 25 [B^{b}]) ‖ 22 αιριφους A | εξειλασαντο B* (εξιλ. B^{ab}) ‖ 23 κρειον B* (κριον B^{b}) A: item 25 | εξειλασμον B* (εξιλ. B^{ab}) ‖ 24 προσ|οισ. B* προ|σοισ. B^{2} προσοισεται AQ

XLIV 1 κεκλεισ|μ. B* κεκλει|σμ. B^{2} κεκλισμενη B^{b} (item 2 bis) ‖ 4 πειπτω B* (πιπτ. B^{b}) ‖ 7 παρεβενετε A ‖ 9 εισ|ελ. B* ει|σελ. B^{2} | εμμεσω A ‖ 10 οιτειινες A (item 15) ‖ 12 ελιτουργουν A ‖ 15 προσαξουσι B^{b} | λιτουργειν B* (λειτ. B^{ab}: item 16, 27) ‖ 16 φυλαξουσι B^{b} ‖ 19 αγιασωσι B^{b} ‖ 20 ψειλωσουσιν B* ψιλωσουσι B^{b} | καλυψουσι B^{b} ‖ 21 πιωσι B^{b} ‖ 24 δικαιωσουσι B^{b} | κρινουσι B^{b} | αγιασουσι B^{b} ‖ 27 ειλασμος B* (ιλ. B^{b}) ‖ 28 κατασχεσεις A

XLV 3 χειλιαδας bis B* (χιλ. B^{b}): item 5 ‖ 5 χειλιαδες B* (χιλ. B^{b}) |

λιτουργησουσιν B* (λειτ. B^{ab1}) ‖ 9 αφελεσθαι A | ποιησαται A | εξαραται A ‖ 13 αφορισεται A ‖ 14 εισι B^b ‖ 15 εξειλασκεσθαι B* (εξιλ. B^b): item 17 ‖ 18 εξειλασασθαι B* (εξιλ. $B^?$) ‖ 19 εξειλασμου B* (εξιλ. B^b) | φλειας bis B*AQ (φλι. B^b) ‖ 20 εξειλασεσθε B* (εξιλ. B^b): εξιλασεσθαι A ‖ 21 υμειν A | εδεσθαι A ‖ 23 αιριφον B*A (ερ. B^{ab}) ‖ 24 κρειω B* (κρι. B^b)

XLVI 4 κρειον B* (κριον B^b) ‖ 5 ιν A (item 7, 11) ‖ 6 κρειος B* (κριος B^b) ‖ 7 κρειω B* (κριω B^b) ‖ 9 εισιελ. B* εισελ. $B^?$: item 10 ‖ 10 εμμεσω A ‖ 12 κλισει A ‖ 14 αναμειξαι B* (αναμιξ. B^b) ‖ 15 ποιησεται bis A ‖ 18 υιους B* υιους $B^?$ ‖ 19 εισηγαγε B^b ‖ 20 ειπε B^b ‖ 21 εξηγαγε B^b | περιηγαγε B^b | κλειτη A ‖ 22 τεσσαρσι B^b: item 23 ‖ 23 μαγιρεια B^bA μαγειρια Q* μαγιρ. Q^a ‖ 24 ειπε B^b | λιτουργουντες B* (λειτ. B^{ab})

XLVII 1 κλειτους A (item 2) ‖ 2 εξηγαγε B^b ‖ 3 διεμετρησε B^b: item 4 bis | χειλιους B* (χιλ. B^b) ‖ 6 ειπε B^b | ηγαγε B^b ‖ 10 οι ιχθ. ι°] οιχθ. B* ‖ 13 κατακληρονομησεται A: item 14 B*A (-τε B^{ab}) ‖ 20 λειψ. B* (λιψ. B^b) ‖ 22 εμμεσω A ‖ 23 δωσεται A

XLVIII 8 ε|εσται B* εστ. $B^?$ | εμμεσω A (item 10, 15, 21, 22) ‖ 9 χιλιλιαδες B* (non inst λι 2° B^b) ‖ 11 οιτεινες A ‖ 15 χειλιαδας B* (χιλ. B^b) | προτιχισμα A | πολεις A ‖ 31 τρις A (item 32, 33, 34)

ΔΑΝΙΗΛ (Θ.)

I 4 οψι A | δειδαξαι B* (διδαξαι B^{ab}) ‖ 9 ελαιον A ‖ 10 καταδικασηται A ‖ 13 ιδεαι B^b Q^a bis: item 15 ‖ 19 ουκ A

II 4 ζηθει Q* (ζηθι Q^a) ‖ 5 γνωρισηται A (item 6) | εσεσθαι B*A (-σθε B^{ab}) ‖ 6 λημψεσθαι AQ* ‖ 9 συνεθεσθαι B*A (-θεσθε B^{ab}) | αναγγελειται A ‖ 11 κατοικεια A ‖ 13 αναιλειν A ‖ 20 συνεσεις A ‖ 29 δι A* (δει A^1) ‖ 32 βραχειονες B* (-χιον. B^b) ‖ 35 ουκ A ‖ 43 συνμειγεις B* | αναμειγνυται B* (αναμιγν. B^b) ‖ 45 αληθεινον B*AQ* (αληθινον B^b Q^a) | συγκρισεις A ‖ 47 αποκριθις B* (-θεις B^b)

III 1 παιδιω B*A (πεδιω B^{ab}) ‖ 2 εγκενια B* (ενκαιν. B^a) ‖ 3 εγκενισμον B* (ενκαιν. B^a) | ειστηκ. Q^a ‖ 4 λεγετε A ‖ 5 ακουσηται A | πεπτοντες B* (πιπτ. B^{ab}): item 7 | προσκυνιτε B* (-νειτε B^{ab}) | εικονι A* (-νει $A^{a?(mg)}$) ‖ 6 καμειν. B*A (καμιν. B^b): item identidem ‖ 15 εικονει B* (εικονι B^{ab}) | εμβληθησεσθαι A | εξελειτε A ‖ 16 χριαν A ‖ 21 περικνημεσι $Q^?$ ‖ 23 κεομενης A ‖ 24 εμμεσω A (item 25, 92) ‖ 27 αληθεινα A | ευθιαι B* (ευθειαι B^{ab}) | κρεισις B* (κρεισεις B^a: κρισεις B^b) ‖ 31 αληθεινη B*A (-θιν. B^b) ‖ 32 εχθειστω] A ‖ 37 εσμηκρυνθημεν B* (εσμικρ. B^a) ‖ 40 πειονων B* (πιονων B^b) ‖ 42 επϊικειαν B* (επιεικειαν B^{ab}) ‖ 44 ε̄|διγνυμενοι A ‖ 45 εφ] ε..φ Γ^{ed} ‖ 46 καμεινον Q* (καμιν. Q^a) ‖ 49 εξετειναξε̄ AQ* (-τιν. Q^a) | καμεινου Q^{mg} ‖ 50 καμεινου Q* (καμιν. Q^a) | ουκ 1° A ‖ 57 ευλογιτε B* (-γειτε B^{ab}): item 59 et usque 70 exc 61 ubi ευλογιτω B* (ευλογειτω B^{ab}) | υμνιτε B* (-νειτε B^{ab}): item 59 et usque 69 | υπερυψουται A (item 59 et usque 88) ‖ 62 σελενη A ‖ 70 χειονες B* (χιον. B^b) ‖ 79 κειονουμενα B*A (κιν. B^b) ‖ 87 ταπινοι A ‖ 89 εξομολογεισθαι A (item 90) ‖ 91 τρις A ‖ 96 βλασφημειαν A ‖ 99 σημια B* (-μεια B^{ab})

IV 7 εμμεσω A ‖ 11 εκτειλατε B*Q* (εκτιλατε B^a Q^a): item 20 BAQ* (-τιλ. Q^a) | εκτειναξατε Q* (εκτιν. Q^a) ‖ 16 μεισουσ[ι A* | συγκρισεις A ‖ 24 λυτρωσε B* (-σαι

B^{ab}) || 27 ουκ A || 30 ησθειεν B^{*} (ησθιε B^{b}) || 31 φραινες A || 34 αληθεινα A | ταπινωσ, A

V 1 διπνον B^{*} (δειπν. B^{ab}) | χειλιοις A | χειλιων B^{*} (χιλιων B^{b}) || 2 πεινων B^{*} (πιν. B^{b}) || 3 επεινον B^{*} (επιν. B^{b}): item 4 || 10 βασιλεισσα A || 11 γρηγορησεις A | συνεσεις A (item 12) || 18 τειμην B^{*} (τιμ. B^{b}) || 23 επεινετε B^{*} (επιν. B^{b})

VI 2 τρις A || 7 βασιλεικη B^{*} (βασιλικη B^{b}) || 12 αληθεινος A || 18 αδιπνος A | ουχ B^{*} (ουκ B^{ab}) || 20 εγγειζειν B^{*} (εγγιζειν B^{b}) || 23 ουκ A || 27 ρυετε A | σημια B^{*} (-μεια B^{ab})

VII 1 ετι B^{*} (-τει B^{ab}) || 3 τεσσαρα B^{ab} || 4 λαιενα A | εξετειλη AΓ || 6 παρδαλις B^{*} (-λεις ut vid $B^{?}$) || 8 μεικρον B^{*} (μικρ. B^{b}) | εμμεσω A || 9 ερειον B^{*} (εριον B^{b}) || 10 χειλιαι B^{*} (χιλ. B^{b}): item χιλιαδες | εκαθεισεν A || 12 κερου 2° A || 20 εκτειναξαντος Q^{*} (εκτιν. Q^{a}) || 24 ταπινωσει A || 25 ημυσυ B^{*} (ημισυ B^{ab})

VIII 1 οφθεισαν A || 2 βαρι B^{b} || 4 κρειον B^{*} (κριον B^{b}) | εξερουμενος A: item 7 $B^{*}A$ (εξαιρουμενος B^{ab}) || 5 συνειων A || 7 επεσεν $B^{*}AQ^{*}$ (επαισεν $B^{ab}Q^{a}$) || 14 δισχιλειαι B^{*} (δισχιλιαι B^{b}) || 20 κρειος B^{*} (κριος B^{b}) || 22 τεσσαρα B^{ab} || 23 ανεδης B^{*} (αναιδης B^{ab})

IX 5 εξεκλειναμεν $B^{*}AQ^{*}$ (-κλιν. $B^{b}Q^{a}$) || 8 οιτεινες A || 9 ειλασμοι B || 11 εξεκλειναν A || 12 εκρεινον B^{*} (-κριν. B^{b}) || 13 αδικειων A || 16 αδικειαις A | ονιδισμον $B^{*}A$ (ονειδ. B^{ab}) || 18 κλεινον $B^{*}\Gamma$ (κλιν. B^{b}) || 19 ειλασθητι B^{*} (ιλ. B^{b}) || 20 ρειπτουντος B^{*} (ριπτ. B^{b}) | ελαιον A || 24 απαλεψαι Q^{*} (-λειψ. Q^{a}) | εξειλασασθαι $B^{*}Q^{*}$ (εξιλ. $B^{b}Q^{a}$) | αδικειας 2° A | χρεισαι B^{*} || 25 πλατια Q^{*} (πλατεια Q^{a}) | τιχος B^{*} (τειχ. B^{ab}) || 26 χρεισμα B^{*} (χρισμ. B^{b})

X 1 ετι B^{*} (-τει B^{ab}) | αληθεινος AQ^{*} (αληθιν. Q^{a}) | δυναμεις A || 3 ουχ 3° B: item 7 B^{*} (ουκ B^{ab}) | ηλιψαμην $B^{*}AQ^{*}$ (ηλειψ. $B^{ab}Q^{a}$) || 7 εκστασεις A || 8 υπελιφθ. $B^{*}Q^{*}$ (υπελειφθ. $B^{ab}Q^{a}$) bis: item 17 | ουκ B^{*} (ουχ B^{ab}): item 17 || 19 επιθυμειων B^{*} (-μιων B^{b})

XI 2 ετει B^{*} (-τι B^{b}) || 4 εκτειλησεται A || 17 ευθια Q^{*} (ευθεια Q^{a}) || 18 ονιδισμ. $B^{*}A$ (ονειδισμ. B^{ab}) bis || 21 εν 2°] επ $B^{?}$ || 22 βραχειονες B^{*} (βραχιον. B^{b}) || 33 φλογει A || 34 μεικραν B^{*} (μικρ. B^{b}) || 36 γενεται A || 40 συγκερατισθησεται B^{ab}

XII 2 ονιδισμον $B^{*}A$ (ονειδ. B^{ab}) || 4 συντελιας Q^{*} (-λειας Q^{a}) || 11 χειλ. B^{*} (χιλ. B^{b}): item 12

ΣΟΥΣΑΝΝΑ (Θ.)

3 εδειδαξαν B^{*} (εδιδ. $B^{bc\,(vid)}$) || 4 παραδισ. A (item 20) | γιτνιων $B^{*\,fort}AQ^{*}$ (γειτν. $B^{?}Q^{a}$) || 5 απεδιχθησαν A || 6 οικεια B^{*} (-κια B^{b}) | κρεινομενοι B^{*} (κριν. B^{b}) || 9 εξεκλειναν $B^{*}AQ^{*}$ (-κλιναν $B^{b}Q^{a}$) || 14 κερον A || 17 κλισατε A || 20 κεκλινται A || 26 πλαγειας A || 31 ιδει A || 34 εμμεσω A (item 48) || 39 συγγεινομενους B^{*} (συγγιν. $B^{?}$) || 42 ιδως B^{*} (ειδως B^{ab}) || 49 κρητηριον A || 50 καθεισον A | εμμεσω Q^{*} (εν μεσω Q^{a}) | σοι] συ A || 52 πεπαλαιωμεναι A || 53 κρεινων B^{*} (κριν. B^{b}) || 54 ομειλουντας $B^{*}A\Gamma$ (ομιλουντ. B^{b}): item 58 | σχεινον B^{*} (σχιν. B^{b}) || 56 ουχ $B^{*}AQ$ (ουκ B^{ab}) || 57 εποιειται A | ωμειλουν $B^{*}AQ^{a?}$ (ωμιλουν B^{b}) || 58 ομιλουντας $Q^{*\,b?}$ (ομειλ. $Q^{a?}$) | πρεινον B^{*} (πριν. B^{b})

ΒΗΛ ΚΑΙ ΔΡΑΚΩΝ (Θ.)

3 ιδωλον A ‖ 8 ειπηται A | αποθανεισθαι A ‖ 9 αποθανειτε A ‖ 11 αποκλισον Q* (αποκλεισ. Q^a) ‖ 14 εκλισαν Q* (εκλεισ. Q^a) ‖ 19 ειδε A ‖ 21 εδιξαν Q* (εδειξαν Q^a) ‖ 30 επιγουσιν B* (επειγ. B^{ab}) ΑΔ ‖ 33 πδιον (sic) B* (πεδ. B^{ab}) παιδιον A ‖ 34 απενεγκαι Q απενιγκε Δ^{vid}

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α

I 1 Μακαιδονα ℵ | επαταξε V^a | Δαρειον ℵ^{2}V^a ‖ 4 ηρξε V^a ‖ 5 εγνοι ℵ* (εγνω ℵ$^{c.a}$) | αποθνησκι ℵ ‖ 6 συ|νεκτροφους ℵ* (συ|εκτρ. ℵ$^{c.a}$) ‖ 7 απεθανε V^a ‖ 8 επεκρατεισαν V* (-τησαν V^a) ‖ 9 αποθανιν ℵ (item 63) ‖ 10 ρειζα ℵ | ετι ℵA ‖ 11 ανεπισαν ℵA ‖ 14 νομημα V* (-μιμα V^a) ‖ 15 εθνεσι V^a ‖ 17 ιπτευσι V^a ‖ 18 εφυγε V^a ‖ 21 ελβεν V* (ελαβεν V^a) ‖ 23 ευρε V^a ‖ 24 εποιησε V^a ‖ 25 τωπω V*^{vid} (τοπω V^a) ‖ 27 ανελαβε V^a | εγενετω V* (-το V^a) ‖ 28 εσισθη ℵAV* (εσεισ. V^a) | εσχυνην ℵ* (αισχ. ℵ$^{c.a}$) ‖ 29 αποστιλεν ℵ (item 44) | φωρολογειας A ‖ 30 ιρηικους ℵ | απωλεσε V^a ‖ 31 ελαβε V^a | καθειλε V^a ‖ 33 τειχι ℵ* (-χει ℵ^2) τιχι A τειχη V* (-χει V^a) ‖ 34 εκι ℵ ‖ 38 κατοικεια A | εγγκατελειπον (sic) V ‖ 39 ονιδισμον A ‖ 43 ιδωλοις ℵA ‖ 47 ωκοδομησαι A | ιδωλα A ιδωλια ℵ* (ειδ. ℵ^2) | θυιν A | υια ℵ*V* (υεια ℵ^{12}V^a) A | κτινη V* (κτηνη V^a) ‖ 49 επιλαθεσθε ℵV* (-σθαι V^a) ‖ 50 αποθανιται ℵ αποθανειτε V*^{vid} (-ται V^a) ‖ 51 εγραψε V^a ‖ 53 κροιφιοις V*^{vid} (κρυφ. V^a) ‖ 54 αιρημωσεως A ‖ 55 πλατιαις ℵ | αιθυμιων A ‖ 57 η τις V* (ει τις V^a) ‖ 58 ισχυει V* (-υι V^a) | μηνει A (bis) ‖ 59 ηκαδη V* (εικαδι V^a) ‖ 61 βρεφει V* (-φη V^a) ‖ 62 φαγιν A ‖ 63 μιανθωσι V^a | βεβηλωσωσι V^a

II 1 εκιναις ℵ | εκαθεισεν V* εκαθησεν V^a ‖ 6 ειδεν V* (-δε V^a) | γεινουμενας (sic) V* (γινομ. V^a) ‖ 7 οιμμοι ℵAV* (οιμοι V*) | εγενηθειν V* (-θην V^a) | καθεισαι A | εκι ℵ ‖ 9 πλατιαις ℵ ‖ 10 βασιλια ℵ | εκρατησε V^a ‖ 14 διερρηξε V^a | ιματιεαυτων V (sic) ‖ 15 θυσιασωσι V^a ‖ 17 ενδοξως V* (-ξος V^a) | πολι ℵ (item 27) A ‖ 18 καταλιφθεντες ℵ | δοξασθησεσθαι AV* (-σθε V^a) ‖ 19 ειπε V^a (item 49) | βασιλιας ℵ (item 57) | λατρειας V^a | ηρετησαντο V* (-τισ. V^a) ‖ 21 ειλεως ℵ ‖ 22 παρελθιν ℵ | λατρειαν V^a ‖ 24 ανηνεγκε V^a ‖ 25 ανδραν ℵ* (ανδρα ℵ$^{c.a}$) | απεκτινεν ℵ | καθειλε V^a ‖ 26 εποιησε V^a ‖ 27 ειστων AV^1 ειστον V* (ιστων V^a) ‖ 28 εγκατελειπον V^{a}vid ‖ 29 καθεισε A καθησαι V* (καθισαι V^{a}vid) ‖ 31 αηγγελλη ℵ^1 ‖ 36 ενετειναξαν V* (ενετιν. V^a) ‖ 37 αποθανομεν V | μαρτυρι ℵ | απολλυται A ‖ 38 σαββασι V^a ‖ 45 εκυκλωσε V^a | καθιλον ℵ ‖ 46 πεδαρια ℵ*V* (παιδ. ℵ$^{c.a}$V^a) | ισχυει V* (-υι V^a) ‖ 47 χιρι ℵ ‖ 48 χιρος (I^o) ℵ ‖ 49 ηγγησαν V* (ηγγισ. V^a) | αποθανιν ℵ ‖ 51 μνησθηται ℵ | δεξασθαι ℵA ‖ 52 πιρασμω ℵ ‖ 54 ελαβε V^a (item 56) ‖ 57 ελεη V* (-ει V^a) | εκληρονομησε V^a ‖ 60 ερρυσθη V^a ‖ 61 ενηνοηθηται ℵ ‖ 62 εισκωληκας ℵ (sic) ‖ 64 ισχυεται A | ανδριζεσθαι A | δοξασθησεσθαι ℵ ‖ 67 προσαξεται A.| εκδικησαται ℵ ‖ 68 εθνεσι V^a ‖ 70 απεθανε V^a

III 3 επλατυνε V^a ‖ 4 ωσκυμνος V* (ως σκ. V^a) ‖ 5 ταρασονταϛ V* (ταρασσ. V^a) ‖ 6 χιρι ℵ ‖ 7 επικρανε V^a | βασιλις ℵ | ηυφρανε V^a ‖ 8 εξωλοθρευσε V^a ‖ 10 Απωλλωνιος V* (Απολλ. V^1) ‖ 11 απεκτινεν ℵ

απεκτεινε Va || 12 ελαβε Va || 13 ηκουσε Va | ηθρυσεν V* (ηθροισε Va) || 14 ειπε Va (item 56) | βασιλια ℵ || 17 τοσουτον Va || 18 εστι Va (bis) | συνκλισθηναι ℵA || 22 φοβηθηται A φοβεισθαι V* φοβησθε Va || 24 καταβασι ℵ | παιδιου ℵA || 27 απεστιλεν ℵ (item 39) απεστειλε Va (item 39) | συνηγαγε Va | δυναμις ℵ | βασιλιας ℵ || 28 ηνοιξε Va | ενετιλατο ℵ (item 34, 42) | χριαν ℵA || 30 χειρει ℵ || 31 ηπορητο V* (-ρειτο Va) || 32 κατελειπε Va || 34 ημισις V* (ημισεις Va) || 35 αποστιλαι ℵ | εκρειψαι A | καταλειμμα Va || 36 κατοικισαι ℵV || 37 καταλιφθισας ℵ καταλιφθεισας AV* (-λειφθ. Va) || 39 ελθιν ℵ | καταφθιραι ℵ || 40 δυναμι ℵA | παιδιην A || 42 απωλειαν Va || 45 τερψεις V* (-ψις Va) | κινννρα Va || 49 ηγιραν ℵ* (ηγειρ. ℵ²) || 50 ποιησομεν Va || 51 βεβηλωται Va | ταπινωσει ℵ || 56 οικειαν A | δίλοις V* δηλοις Va || 58 περιζωσασθαι AV* (-σθε Va) | γενεσθαι A γινεσθε Va | γενεσθε ℵ γινεσθαι A γενεσθαι V* (γινεσθε Va) | εθνεσι Va || 59 κρισσον ℵAV* (κρεισσ. Va) | αποθανιν ℵ

IV 2 επιβαλιν V* (-λειν Va) || 5 ηλθε Va | ευρε Va | ειπε Va (item 17, 36) || 6 παιδιω A (item 21) | ανδρασι Va (item 41) || 8 φοβεισθαι ℵA || 14 παιδιον ℵA || 15 παιδιων ℵA || 17 επιθυμησηται A επιθυμησειτε V* (-σητε Va) || 18 ορι ℵA: item 46 A || 21 συνειδοτες] συνιδοντες Va (ν 2° rescr sup ras) | συνιδοντες] συνειδ. AV* (συνιδ. Va) || 24 επιστραφέτες V (sic in med lin: — fort add V¹ vel Va) || 26 απηγγιλαν ℵ || 30 χιρι ℵ | χιρας ℵ | εροντος A || 31 συνκλισον ℵA | δυναμι ℵ || 32 δίλιαν ℵ || 33 καταβαλαι A | ενεσατωσαν A || 35 ειδων ℵ | γε[νεως ℵ | Α[τιωχιαν ℵ* (Αντιοχ. ℵc.a, c.b (vid)) || 38 καθειρημενα ℵ || 40 σαλπιγξι Va || 41 πολεμιν A || 45 γενητε ℵ | ονιδος ℵA: item 58 A || 46 επιτηδιω ℵAV* (-δειω Va) || 50 εφενσαν A || 52 ικαδι A | μνος V* (μηνος V¹) || 53 κενον ℵ* (καιν. ℵc.b) || 54 ε[ν εκεινη V* (εν| εκ. Va) | ενεκενισθη ℵ* (ενεκαιν. ℵc.b) A | κινυραις Va || 55 επεσε Va || 56 εγκαινισμον Va | ενεσεως A || 57 κατεκοσμήσαντο κατὰ Va | ενεκενισεν A || 59 αγονται V* (αγωντ. Va) || 60 εκινω ℵ | τιχη ℵA || 61 τηριν ℵ (bis)

V 1 ενεκενισθη ℵ || 3 συνεστιλεν ℵ συνεστηλεν V* (-στειλ. Va) | ελαβε Va (item 28, 35, 51) || 5 διεκλισθησαν A | πασι Va (item 44) | ενουσι Va || 6 διεπειρασεν V* (διεπερ. Va) || 7 συνηψε Va || 10 απεστιλαν ℵ || 11 προκαταλαβεσθε V* (-σθαι Va) | ηγειτε ℵ || 12 χιρος ℵ (item 62) || 13 τοῦ βίου V (sic) | ηχμαλωτικασι Va || 16 ποιησουσι Va | θλιψι ℵ || 19 ενετιλατο ℵ (item 42) | συναψηται ℵA || 23 ευφροσυφνης V* (-συνης Va) || 27 πολεσι Va | εισι Va | καταλαβεσθε ℵ* (-σθαι ℵc.a) || 31 σαλπιγξι Va || 32 ανδρασι Va | πολεμησαται A || 34 εκινη ℵ || 35 απεκτινεν ℵ απεκτεινε Va || 37 συνηγαγε Va | παρενεβαλε Va | χιμαρρου ℵ (item 39, 42) A: item χιμαρρουν 40 ℵ, 42 ℵA || 38 κε (1°) V* vid (και Va) | απεστιλεν ℵ (item 48) || 39 βοηθιαν ℵV* (-θειαν Va) || 41 δίλωθη A || 42 εστησε Va | αφηται A || 46 η (2°)] αι A (sic) || 47 απεκλισαν A || 48 ιρηνικοις ℵ | ονδις ℵ || 49 εστι Va || 51 απωλεσε Va || 52 παιδιον ℵA || 54 ιρηνη ℵ || 65 οχρωματα V* (οχυρ. V¹) || 68 καθιλεν ℵ*, c.a A

VI 1 Περσιδη V* (-δι Va) || 2 θωρακαις A || 5 πορευθισαι ℵ (item 56) || 6 δυναμι ℵ || 7 τιχεσιν ℵA || 8 αρρωστειαν A || 9 πλιους ℵ | αναικενισθη A || 11 ημιν V* (ημην Va) || 12 εξαπεστιλα ℵ || 13 αλλοτρεια A || 15 αγγειν V* (αγαγ. V¹) | εκθρεψε A || 16 τεσσαρακοστου V || 19 εξεκλησιασεν V* (-σε Va) | περικαθεισαι AV* (-θησαι Va) || 20 n περικαθεισαν V* (-θησαν Va) || 21 συνκλισμου ℵ || 23 κατακολουθιν ℵ || 25 εξετιναν ℵ || 29 θαλλασσων V || 30 ριθμος ℵ* (αρ. ℵ¹) | ιδοτες ℵ || 33 ορμιματι V* (ορμη. Va) || 34 εδιξαν A || 35 αλυσειδωτοις Va || 37 μηχανες A || 38 επι-

τοιπον ℵ* (sic) (επιλοιπον ℵc) | κατασιοντες A | φαλαξιν ℵ* (φαλαγξ. ℵc.a) || 39 εστηλβεν V* (εστιλβ. Va) bis || 40 ταπινα ℵ τα επινα Avid || 47 βασιλιας A || 49 συνκεκλισθε ℵ* συνκεκλισθαι ℵc.a A || 50 τηριν ℵ || 53 εβδον ετο ειναι V* εβδον ετος ειν. V1 (-δομον Vavid) | αναγωζομενοι A (sic) || 54 υπελιφθησαν ℵ | λειμος ℵ || 57 εκλιτομεν ℵ || 58 ιρηνην ℵ || 60 απεστιλεν ℵ | ειρηνευσε ℵ* (-σαι ℵc) || 62 ενετιλατο ℵ | τιχος ℵ

VII 3 διξηται ℵ δειξηται A || 4 απεκτιναν ℵV* (-κτειν. Va) | εκαθησεν V* (-σε Va) || 7 αποστιλον ℵ | ειδετω ℵAV* (ιδ. Va) || 8 το βασιλει V* (τω β. Va) || 9 απεστιλεν ℵ (item 10, 19, 26, 27) | ασεβην ℵ | ενετιλατο ℵ (item 26) || 15 ιρηνικους ℵ | εκζητησωμεν V* (-σομεν Va) || 16 απεκτινεν ℵ || 18 αληθια ℵ | κρισι A (sic) κρισεις V* (-σις Va) || 19 αυτομολισαντων V* (-λησ. Va) || 20 απειλθεν V* (απηλθε Va) || 21 ηγωνησατο V* (-νισ. Va) || 26 εκχθραινοντα ℵA || 27 δυναμι ℵ | ιρηνικοις ℵ || 28 ειδω ℵ || 30 ειδιν ℵ ιδιν A || 33 ιρηνικως ℵ | διξαι ℵ || 35 ιρηνη ℵ || 43 τρισκε-δεκατη ℵ (item 49) || 47 αφιλα| A | εξετινεν, εξετιναν ℵ || 48 εκινη| ℵ

VIII 1 ισχυει V* (-υι Va): item 2 || 3 μελλων V* (μεταλλων Va) || 8 καλλιστων V* (καλλιστων Va) || 9 ελθ͞ι ℵ || 10 απεστιλαν ℵ (item 22) | στρατιγον V* (στρατηγ. Va) | πολλαι V* (-λλοι V1) || 12 βασιλιων A || 13 βουλονται V* (βουλωντ. Va) || 17 απεστιλεν ℵ || 18 βασιλιαν ℵ || 22 ιρηνης ℵ || 23 εθνι ℵ | εκχθρος ℵ | μακρυνθιη ℵ || 25 πληρη ℵ* (-ρει ℵc.a) || 28 σειτος ℵ || 30 προσθηναι V* (-θειν. Va) | ερεσεως A || 31 συντελειτε V* (-ται Va) || 32 εγτυχωσι Va

IX 1 επεσε Va | Βακχιδην ℵ* (Βαχχιδην ℵc.a, c.b) | αποστιλαι ℵ || 2 ανθων ℵ* (ἀνῶν ℵc.a) || 6 κατελιφθησαν ℵ || 8 επεν ℵ*? (ειπ. N1) | καταλιφθεισιν ℵV* (καταλειφθ. Va) καταλειφθισιν A | α|αναστωμεν V* (αν. Va) | δυνομεθα V* (δυνωμ. Va) || 9 ημις ℵ || 10 φυγιν ℵ | ηγγεικεν A | ανδρωσ ℵ | καταλειπομεν V* (-πωμ. Va) || 11 σφενδονιται V* (-νηται Va) || 12 Βαχιδης V* (Βακχ. V1) || 14 Βαχιδης A || 18 λυποι V* (λοιπ. Va) || 19 εμμωδεειμ A || 22 αν-δραγαθειων A || 23 ανετιλαν ℵ || 25 Βακχειδης ℵA: item 32 A, 43 ℵ || 26 ενεπεζον A || 29 Βαχχιδην ℵ (item 68) || 35 απεστιλεν ℵ (item 60) || 43 δυναμι ℵ || 45 εκκλειναι ℵ || 46 κεκραξαται A | διασωθηται A | χιρος ℵ || 47 εξετινεν ℵ | παταξε ℵ || 48 ενεπιδησεν V* (-πηδ. Va) || 50 τιχεσιν A || 51 εκχθραινιν ℵ || 52 δυναμις ℵ* (-μεις ℵc.b) | παραθεσις ℵ || 54 ετι ℵA | τιχος ℵA | καθεριν A || 55 εντιλασθαι ℵ || 56 εκινω ℵ || 61 συνελλαβον V (sic) | απεκτινεν ▮ || 62 καθειρημενα ℵ || 63 τοι ℵ* (τοις ℵc.a) || 66 αναβενιν A || 68 εθλειβον ℵ | καινη ℵ* (κεν. ℵc.b) V || 69 απεκτιναν ℵ || 73 κρινιν ℵ

X 1 ετι ℵA (item 67) || 2 δυναμις ℵ* (-μεις ℵc.b): item 6, 21 ℵA, 36 ℵA || 3 απεστιλεν ℵ (item 15, 17, 20, 51, 69, 89) | ιρηνικοις ℵ || 4 θηναι V* (θειναι Va) || 10 κενιζειν ℵ* (καιν. ℵc.b) || 11 τιχη ℵ: item 45 ℵ (bis), A (1o) || 12 ωκοδομησεν V1 || 13 κτελειπεν V* (κατελ. Va) || 14 υπελιφθησαν ℵ || 19 ισχυει V* (-υι Va) | επιτηδιος ℵ επιτιδιος V* (επιτηδειος Va) || 20 κατεστακαμεν ℵV | φρονῖ| ℵ | συντηριν ℵ || 21 σκηνοπηγειας A || 24 βοηθιαν ℵ || 25 επεστιλεν ℵ | εθνι ℵ || 26 προσεχωρησαται A || 27 ενμινατε ℵA | ετει V* (ετι Va) | συντιρησαι V* (συντηρ. Va) | ποιειται A || 29 αφηημι V* (αφιημι Va) || 30 Γαλιλεας A || 32 φυλασσιν A || 33 εκμαλωτισθισαν ℵ | βασιλιαν ℵ (item 52): item βασιλια 34, 43: item βασιλιας 37, 53 || τρις ℵA (bis): item 38 || 35 ουκ A | παρενοχλιν A || 37 χριων ℵA: item 41 A, 42 A || 42 ανηκιν ℵA | λιτουργουσῖ ℵ || βασιλεικα ℵA | εστιν] ετιν (sic) A || 47 ιρηνικων ℵ ||

51 Πτολεμεον A: item Πτολεμεος 55, 57 || 52 επι ℵA | εκαθεισα V* (εκαθησα Va) || 53 εκαθεισαμεν V* (εκαθησαμεν Va) || 55 εκαθησας V || 59 ελθιν ℵ || 61 εντυχιν A || 63 εκαθησεν V* (εκαθισ. Va) | εξελθαται ℵ | εντυγχανιν ℵA | ενοχλιτω A || 65 προτων V*vid (πρωτων Va) || 67 Κριτης V* (Κρητ. Va) || 69 αρχιρεαν V* (-ρεα Va) || 70 μονοτατος V* (μονωτ. Va) | επερη A | ονιδισμον ℵA | εξουσιαζης V*vid || 71 καταβηθει A | παιδιον A (item 77) || 73 παιδιω ℵA: item 83 A || 74 εκεινηθη ℵAV* (εκινηθη Va) || 75 απεκλισαν ℵA | οικτης V* (οι εκ της V1) || 76 ηνυξαν ℵ || 77 τρισχιλιουν V* (-λιαν V1, a) | εχιν ℵA || 79 κρυπτως V*vid (τ ins V1 (vid)) | καθοπισθε| ℵ || 80 Ιναθαν V* (Ιων. V1) | εξετεινεαξαν AV* (-τιν. Va) | τασχιζας A (sic) | δίλης ℵA || 81 ιστηκι ℵ ειστηκει Va || 83 ιδωλιον ℵA || 85 ενπυριθισιν A* (σ superscr A1) || 89 σκληροδοσιαν A (sic)

XI 1 χιλος ℵ | προσθηναι V* (-θειν. Va) || 2 ηνυγο| ℵ || 4 εδιξαν A | καθειρημενα ℵ || 5 ψογησαι V* (ψωγησαι Va) || 8 τον V* (των Va) || 9 απεστιλεν ℵ (item 17, 41, 42, 44, 58) || 10 αποκτιναι ℵ || 11 εψογησεν Va || 12 εκχθρα A || 13 Πτολεμεος A (item 15, 16, 18): item 17 Πτολεμεω || 14 εκεινους]+εκινους ℵ* (improb 2° ℵc.a, c.b) || 15 χιρι ℵ || 16 εκι ℵ || 17 αφιλεν ℵA αφηλεν V* (αφειλεν Va) | Πτωλεμαιω V* (Πτολ. Va) || 21 απηγγιλα| ℵ | περικαθητε ℵ || 22 περικαθησθε ℵ περικαθισθαι V* (-θησθ. Va: item 23) | συνμισγιν ℵ* (-γειν ℵc.b) || 24 πλιονα A || 25 κατου V* (κατ αυτου Va) || 28 τρις A: item 34 ℵA || 29 εγραψε Va || 31 περη V* (περι Va) | ιδηται A || 32 χεριν ℵ || 33 εθνι ℵA: item 42 ℵ || 34 ις ℵ* (εις ℵc.a) || 37 επιμελεισθαι A | ποιησε ℵ | ορι ℵ | επιτηδιω V* (-δειω Va) || 38 ειδε Va | ανθεστηκι ■ | απελυσε Va | δυναμις ℵA (bis): item 39, 40, 43 A, 55 || 39 καταγο|γυζουσιν ℵ* (καταγογ|γυζ. ℵc.b) καταγογγυζουσι Va || 40 εχθρενουσιν ℵ | εμινεν ℵ || 42 σαι A | ευκειρας ℵ || 43 ποιησις ℵ | αποστιλας ℵ | συμμαχησουσι Va || 44 ισχυει V* (ισχυι Va) || 45 ανελιν ℵ || 46 ηρξαντο] κατελαβοντο V* (ηρξαντο V1) | εκπολεμιν A || 47 βοηθιαν ℵ | πολι (1°) ■ | απεκτιναν ℵ | εκινη ℵ (item 48) || 50 πολειν A* (-λιν A2) || 51 ερειψαν A | ιρηνην ℵ || 52 εκαθησεν V* (-σε Va) | βασιλιας ℵ || 53 εψεσατο V* (εψευσ. Va) | αντα-πεδωκε (2°) Va || 54 απεστρεψε, εβασιλευσε Va || 55 απεσκορακισε, εφυγε Va || 56 ελαβε Va (item 62) | κατεκρατησε Va || 57 αρχιεροσυνην V* (αρχιερωσ. Va) | καθιστημει A || 58 πινι] ℵ | χρυσωμασι Va || 59 κατεστησε Va || 60 πολεσι Va || 61 απεκλισαν ℵ | περικαθεισεν A περικαθησεν V* (-θησε Va) | ενεπυρισε Va || 62 εξαπεστιλεν ℵ || 63 χριας ℵ || 65 παρενεβαλε Va | συνεκλισεν ℵ || 66 φλουρα] A (sic) || 67 παιδιον ℵA || 68 παιδιω ℵA || 70 κατελιφθη ℵ || 71 και 2°] κ| και V (bis scr) || 72 υπεστρεψε Va || 74 τρεισχιλιους A

XII 1 απεστιλεν ℵ (item 2, 26, 49): item 19 απεστιλαν ℵ* | αναναιωσαι A || 2 προσπαρτιατας ℵ* (προς Σπ. ℵc.a) A | εταιρους A || 7 εσται ℵA | υποκειτε V* (-κειται Va) || 8 ελαβε Va (item 31) | συμμαχειας A || 10 επιραθημεν ℵ | αποστιλαι ℵ | αναναιωσασθαι A (item 16) | απεστιλατε ℵ || 11 αδιαλιπτως ℵ | προσφερωμεν V* (-ρομεν Va) | εστι Va (item 23, 51) || 12 ευφρενομεθα ℵ || 13 θλιψις ℵ || 15 εχωμεν V* (εχομεν Va) | εταπινωθησαν ℵA || 17 ενετιλαμεθα ℵ | υμειν A | αναναιωσεως ℵA || 18 ποιησεται V* | ημει] A || 19, 20 δν "Αρης β. Va fort || 20 βασιλευσπαρτιατω| A || 22 ποιησεται AV* (-τε Va) || 23 απαν-γειλωσιν V* (απαγγ. Va) || 25 εμβατευσε ℵ || 26 απεστειλε Va (item 49) | απηγγιλαν ℵ | επιπε-σιν ℵ || 27 εξεβαλε Va || 31 εξε-κλεινεν A (item 33) || 43 εξηλθε

Va ‖ 35 εξεκλησιασεν V* (-σιασε Va) ‖ 36 αγορασωσι, πωλωσι Va ‖ 37 επεπεσε Va ‖ 38 ωκοδομησε Va | πεδεινη ℵ | επεστησε Va ‖ 39 εζητησε Va | βασιλευσε A ‖ 41 τεσσαρακοντα V ‖ 42 παρεστι Va | εκτιναι ℵ ‖ 44 ειτε Va (item 46) ‖ 45 αποστιλαν ℵ | οιτεινες A | δυναμις ℵ: item 49 ℵ* (-μεις ℵc) | παρειμει A ‖ 46 εποιησε Va | εξαπεστειλε Va ‖ 47 τρεισχιλιους A | χειλιοι A ‖ 48 Πτολεμαεις Va ‖ 49 παιδιον ℵA ‖ 50 απολωλε Va

XIII 1 ηκουσε Va | συνηγαγε Va (item 10) ‖ 2 εστι Va (item 53) | ηθροισε Va ‖ 4 κατελιφθη ℵ ‖ 5 κρισσων ℵA ‖ 6 γυνεκων ℵ* (γυναικων ℵc.a) ‖ 7 ανεζωπυρησε Va ‖ 10 τιχη ℵ ‖ 11 απεστιλεν ℵ (item 14, 25, 34, 35) | εξεβαλε Va | εμινεν ℵ ‖ 12 απηρε Va (item 22) ‖ 13 παιδιου ℵA ‖ 14 ανεστημων V* (ανεστη Σιμων V1) | απεστειλε Va (item 19, 25, 34) ‖ 15 ωφιλεν A | βασιλεικον A | ειχε Va | χριας ℵ ‖ 16 αποστιλον ℵ ‖ 17 λαλουσι Va | αρει Va ‖ 19 παιδρια V* (παιδαρ. Va) | αφηκε Va ‖ 20 ηλθε Va (item 22) ‖ 21 αποστιλαι ℵ ‖ 22 ητοιμασε Va | χειων ℵ ‖ 23 ηγγιεσεν A ηγγισε Va | απεκτινεν ℵ (item 31) ‖ 24 απεστρεψε Va ‖ 25 ελαβε Va | πολι ℵAV* (-λει Va): item 45 ℵ ‖ 27 ωκοδομησε Va (item 33) | ορασι A ‖ 28 πυραμειδας A ‖ 29 πανοπλειαις A | επιγελυμενα A* (-γεγλ. A1) εγγεγλ. Va | θεωρίσβαι ℵ ‖ 32 εποιησε Va ‖ 33 περιετιχισεν ℵ περιετειχησεν V* (-τειχισε Va) | τιχεσιν ℵA τειχεσι Va | οχυρωμασι Va ‖ 34 επελεξε Va ‖ 36 εθνι A ‖ 37 απεστιλατε ℵ αποστειλ. V* (απεστ. Va) | αφιναι A αφηναι Va ‖ 38 εστηκε Va | ωκοδομηκατε Va ‖ 39 αφειεμεν ℵ | αμαρτηματα] ras 1 lit post τ (1o) V1 | ωφειλεται A | επελωνιτο AV* (-νειτ. Va) | τελωνισθω AV* ‖ 40 επιτηδιοι A επιτιδιοι V* [-τηδειοι Va) | εγγραφεσθωσαν Va ‖ 42 συγραφαις A* (συνγραφαις Aa1) ‖ 43 προσηγαγε Va ‖ 44 κειυημα A ‖ 47 εκαθαρισεν V* (εκαθαιρισε Va vid) | ιδωλα A ‖ 48 ποιησουσι Va ‖ 49 πωλιν ℵ | επινασα] ℵ | λειμω ℵA ‖ 50 εκαθηρισεν V* (εκαθαρισε Va) ‖ 51 κινυραις Va | εναβλαις ℵ* (εν ναβλαις ℵc.a, c.b) ‖ 52 εστησε Va ‖ 53 ιδε Va | εθεαυτον V* (εθετο αυτ. V1) | τον V* (των Va)

XIV 1 ετι ℵ | συνηγαγε Va | δυναμις ℵ ‖ 2 εισηλθε Va | απεστιλεν ℵ (item 24) ‖ 3 επαταξε Va | Δημητρειου A ‖ 4 εισυχασεν V* (ησ. Va) | εθνι ℵ (item 35 bis) ‖ 5 τες A (pro ταις) ‖ 7 εκυριευσε Va | εξηρε Va (item 14) ‖ 8 παιδιων A ‖ 10 εχωρηγησε Va ‖ 11 ιρηνη] ℵ ‖ 12 εκαθεισεν A ‖ 13 εξελειπε Va ‖ 14 εστηρισε Va (item 26) | ταπινους ℵ | εξεζητησε Va (item 35) ‖ 15 εδοξασε Va | επληθυνε Va ‖ 18 χαλκες A | αναναιωσασθαι A ‖ 20 απεστιλαν ℵ | ιερευσι Va ‖ 21 πρεσβευτε A πρεσβυτερ V* vid (πρεσβυτεροι Va) ‖ 22 αναναιουμενοι A | φιλειαν A ‖ 23 ηρεσε Va | επιδεξασθε ℵ* (-σθαι ℵc.a) | θεσθε ℵ* (-σθαι ℵc.a) | αποδεδειγμενοις V ‖ 24 απεστειλε Va | χρυσιν V* (-σην Va) | συμμαχειαι] A ‖ 26 επολεμησε Va | ορι ℵ ‖ 27 οκτοκαιδεκατη V* (οκτωκδ. Va) ‖ 28 εγνωρεισεν ℵ ‖ 29 επι ℵA | πολλακεις A ‖ 30 εγενη A (sic) ‖ 31 εμβατευσε ℵ* (-σαι ℵc.a) | χιρας ℵ ‖ 32 εδαπανησε Va | οπλοδοτησε Va ‖ 33 ωχυρωσε Va | πολις ℵ ‖ 34 πολεμειοι A | κατωκεισε] A κατωκησεν V | επιτηδια ℵAV* (-τηδεια Va) ‖ 35 πιστην (1o) V* (-τιν Va) | συνετηρσεν A* (-ρησεν A1) συνετηρησε Va ‖ 36 ευωδωθη Va | πολι ℵ ‖ 37 κατωκησεν AV* (-κισεν Va) | υψωσε Va ‖ 40 ηκουσε Va | υπι V* vid (υπο Va) | απηυτησε Va ‖ 42 μελλη V | επι (1o)] επει ℵ ‖ 43 ακουητε V* (-ται Va) ‖ 44 αντιπιν ℵ αντιπει] A | επισυστρεψε A ‖ 46 ηυδοκησε Va | θεσθε ℵ ‖ 49 γαζωφυλακιω V* (γαζοφ. Va)

XV 1 απεστιλεν ℵ (item 26, 28) | εθναρχει V | εθνι ℵ || 2 χεριν ℵ* (χαιριν ℵ$^{c.a}$) || 3 κατε|κατεκρατησαν V* (κατε 1° improb V$^{1(?)}$) | βασιλιας ℵ (bis): item 28 | πολεμεικα A || 4 πολις ℵ (item 28) || 5 ιστημει AV* (-μι V^{a}) | αφερεματα (2°) A || 6 νομεισμα A || 7 κατεσκευασες A (sic) | κρατις ℵ || 8 οφιλημα ■ | βασιλεικ. A (bis) || 10 ολγους V* (ολιγ. V^{a}) || 12 δυναμις ℵ: item 38 ℵ* (-μεις ℵ$^{c.a}$) || 14 συνεθλειβεν A εθλιβε V^{a} | εκπορευεσθε ■ | εισπορευεσθε ℵ || 16 χαιρῖ ℵ || 17 αναναιουμενοι A || 21 δειαπεφυγασιν ℵ* (διαπεφ. ℵ$^{c.a, c.b}$) | παραδοται A (item 30) || 28 κατακρατειται A || 29 ηρημωσαται A || 30 κατελαβεσθαι AV* (-σθε V^{a}) | κατεκυριευσαται A || 32 χρυσοματων, αργυρωματων V* (χρυσωμ., αργυρωμ. V^{a}) || 35 αιτις ℵ ετεις A || 38 παραλειας A || 39 ενετιλατο ℵ (bis) | ωκοδομησαι A | τας] τυς (sic) V* (τας V^{1}) || 41 εξοδευσωσι V^{a}

XVI 1 απηγγιλεν ℵ | πατρει A | συνετελεκε V^{a} || 3 εσται A | ετεσι V^{a} | γεινεσθαι A γινεσθαι V* (-σθε V^{a}) | υπερμαχιται ℵ$^{c.a}$ υπερμαχειται AV* (-τε V^{a}) || 4 χειλιαδας A | πολεμειστων A || 5 παιδιον A (item 11) | δυναμεις ℵ* (-μις ℵ$^{c.b}$) A | παιζεικοι A | χιμαρρους ℵ: item 6 χιμαρρουν || 6 ειδε V^{a} | διλουμενον ℵ | διαπερασε ℵ || 7 ιππις ℵ | εμμεσω A | παιζῶ| A || 8 καταλιφθεντες ℵ || 10 χιλειους A || 14 πολις ℵ | επιμελειας V^{a} || 15 ωκοδομησε V^{a} || 16 επισηλθον ℵ | πεδαριων ℵ* (παιδ. ℵ$^{c.a}$) || 18 απεστιλεν ℵ: item 19 bis, 20 | δυναμις ℵ | βοηθιαν ℵ || 19 εταιρους A | χειλιαρχοις A || 21 προδραμον V* (-μων V^{a}) | απεσταλκε V^{a} | αποκτιναι ℵ || 22 απεκτινεν ℵ || 23 τιχων ℵ || 24 βιβλειου A* vid

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Β

I 3 υμειν A (item 5) || 5 υπακουσε A || 7 ημειν A (item 18, 21) || 8 σιμβαλιν V* (σεμ. V^{a}) || 10 χρειστων A || 12 εξεβρασε V^{a} || 13 δυναμεις A | παραλογεισμω A || 18 αγηται A | ανηνεγκε V^{a} || 20 εδοξε V^{a} || 21 φερειν A | εκελευσε (2°) V^{a} || 22 αντελαμψε V^{a} || 27 επισυναγαγαι V || 34 εποιησε V^{a} | δοκημασας V* (-κιμ. V^{a}) || 35 ελαμβανε V^{a}

II 1 εκελευσε V^{a} || 2 αποπλανηθωσι V^{a} || 5 ενεφραξε V^{a} || 6 τεινες A || 9 διεσαφιτω V* (-φειτο V^{a}) | ανηνεγκε V^{a} || 11 ειπε V^{a} || 13 βιβλιο|θηκην V^{vid} | επισυνηγαγε V^{a} (item 14) || 14 ημειν (1°) A: item 26 | εστι V^{a} || 15 εχηται A | υμειν A | αποστελλεται A || 16 ποιησεται A || 22 ανακομεισασθαι A || 23 συγταγματος V* vid || 25 εγτυγχανουσιν V* vid || 28 ιπιτομης V*? (επ. V^{a}) || 29 αρχιτεκτονει A αρχιτεκτωνι V* (-τεκτονι V^{a}) | επιτηδια AV* (-δεια V^{a}) | εξετασταιδ| A || 32 επειζευξαντες A

III 1 μεισοπονηριαν A || 2 συνεβαινε V^{a} || 3 λειτουργειας AV || 4 πολειν A || 5 ηλθε V^{a} | εκινον V* vid (εκειν. V^{a}) || 6 προσηγγελλε V^{a} | πεσειν] παισιν A || 7 συμμειξας A | προχειρησαμενος AV* (-χειρισ. V^{a}) | απεστειλε V^{a} | εκκομιδεν V* (-μιδην V^{a}) || 8 ενφασι AV* | εφοδευσε A | προθεσειν A || 9 φλοφρονως V* (φιλ. V^{a}) || 12 αμειχανον V* (αμηχ. V^{a}) || 13 ειχε V^{a} | βασιλεικ. A (bis) || 16 ιδεαν V^{a} | οψεις A | ενεφενεν A ενεφαινε V^{a} || 17 δαιος A | εγειγετο A | θεωρουσι V^{a} | νεστως V* (-στος V^{a}) || 18 οικειων A || 20 προτινουσαι A || 21 παμειγη. A | προσδοκειᾶ| A || 22 πεπιστεμενα V^{vid} || 23 Ηλειοδωρος A || 24 αυτοθει A || 25 εσισεν A ενεσεισε V^{a} | εφενετο A | χρυσιν V* (-σην V^{a}) || 26 ετερε A (sic) | αδιαλιπτως V* (-λειπτως

Va) || 27 σκοτι A || 32 προσηνεγκε Va || 33 εφανισαν V || 34 μεγαλιον V* (-λειον Va) || 37 επιτηδιος V* (επιτηδειος Va) || 38 πολεμειον A || 39 εστι Va | κακωσι A

IV 1 ενδικτης A | επισεσικως AV* (-σεικ. Va) || 4 φιλονικιας A | μενεσθε A | Φυνικης A || 5 πολειτων A || 9 επιχωρηγηθη V* (-χορ. Va) || 10 μετηγαγε Va || 11 εκενιζεν A || 12 καθιδρυσε Va || 14 λειτουργειας A | παλεστρη A | χορηγειας A || 15 τεθιμενοι A || 19 δραγμας V || 22 κατεστρατοπαιδευσεν V* (-πεδευσε Va) || 23 προσημενομενου AV* (-μαιν. Va) || 28 πραξεις A || 29 απελειπε Va || 31 ηκε Va || 34 πισθεις A | παραχρημα V* (-χρημα Va) || 35 εδιναζον AV || 38 απεκοσμησε Va || 39 χρυσοματων V* (χρυσωμ. Va) || 42 εχειροσαντο V* (-ρωσαντο Va) || 44 τρις A || 46 βασιλεαν V* (-λεα Va) | μετεθηκε Va || 47 απελυσε Va

V 1 εστιλατο A || 2 σπιρηδον V | εξοπλησημενους V* (εξωπλισ. Va) || 5 εφνιδειως A αιφνιδιως Va || 6 ουχ] ουκ AV* (ουχ Va) | τροπεα V* (-παια Va) || 7 εκρατησε Va || 8 εγκλισθεις A | διοκομενος V* (διωκ. Va) | πατριδρος A (sic) | πολειτων A | δημειος A || 9 Λακαιδαιμονιους A || 10 μετεσχε Va || 11 ελαβε Va || 12 εκελευσε Va | κοπτην V* (-πτειν Va) | οικειαις A || 13 εγειηετο A | αναιρεσεις V | τε (1°)] ται A || 14 τρισι Va | ηττων V* (-ττον Va) || 16 μιαιρες A | βεβιλοις V* (-βηλοις Va) || 17 απωργεισται A | γεγονε Va || 18 συνεβαινε Va || 20 εκοινωνησε Va || 22 κατελειπε Va || 24 επεμψε Va | δισχιλειοις A || 25 παρηγγειλε Va || 26 συνεκεντησε Va || 27 γενηθης V* (-θεις Va) | ορεσι Va | σιτουμενοι] ειστουμ. A | μετασχιν A

VI 5 αθεμητοις V* (-μιτ. Va) || 7 ηνεγκαζοντο A || 10 τιχους A || 11 εχιν A || 12 συστελλεσθε A | λογιζεσθε A || 13 αιασθαι A | δυσεβουντας V || 14 μαχρι A || 16 αφιστησι Va || 17 ημειν A | ωλιγων V* (ολιγ. Va) | δε] δ V || 18 προτευοντων V | γραμματαιων AV* (-τεων Va) | αναχενων A || 19 αυθερετως AV* (-θαιρ. Va) || 20 θεμεις A || 23 αστιον AV* (-τειον Va) || 25 κιλιδα V || 27 ανδρως A || 28 ναιοις A || 30 ειπε Va || 31 πλιστοις AV* (πλειστ. Va) | γενεοτητος AV* (-ναι. Va)

VII 1 αθεμητων V* (-μιτων Va) | εκιζομενους A || 2 μανθανην V || 3 προσεταξε Va (item 4, 5) || 4 περισκυθεισαντας A | ακροτηριαζειν V || 6 ημειν A | παρακαλειτε V* (-ται Va) | διεσαφησε Va || 7 εμπεγμον A | θριξι Va || 8 ουχει A | ελαβε Va || 9 ειπε Va (item 30) || 10 ενεπεζετο A | προεβ.λε Va | προετειτε Va || 12 εκπλησσεσθε A || 16 ειδων AV* (ιδ. Va) | θελεις A || 17 μεγαλιον AV* (-λειον Va) || 19 νομεισης A || 20 εφερε Va | ιλπιδας V* vid (ελπ. Va) || 21 γεννεω AV* (-ναι. Va) || 22 εφανηται A | στοιχωσιν AV* (-χειωσ. Va) || 23 αποδιδωσι Va | υπεροραται A || 24 καταφρονισθαι A | ονιδειζουσαν A | εποιητω V* (-ειτο Va) | ποιησιν A | εξιν A | εμπιστευσιν A || 25 μιρακιου A || 26 παρενεσαντος A | πισιν A || 28 ειδοντα V* (ιδ. Va) || 29 κομησωμαι V* (κομισ. Va) || 30 μαινεται V* (μενετε Va) | ουκ A || 34 ανοσιαι A | μιαρωνται A | αδειλοις A || 36 πεπτωκασι Va | υπερεφανιας V* (υπερηφανιας Va) || 37 προδιδομι V* (-δωμι Va) | ειλεως A || 39 απηντησε Va || 40 μετηλλαξε Va || 41 ετελευτησε Va || 42 σπλαγχισμους A

VIII 1 παρισπορευομενοι A || 2 εφ'ιδη A || 3 εισοπαιδον A | γειεσθαι A || 5 εγειιετο A | τραπισης V* (-πεισης Va) || 6 απροσδωκητως V* (-δοκ. Va) || 9 προχειρησαμενος V* (-ρισ. Va) | χριαις A || 10 βασιλι A || 11 πολις A | απεστειλε Va | εννενηκοντα Va | παραχωρησιν A || 12 προσεπεσε Va | στρατοπαιδου V* (-πεδ. Va) || 14 δυσεβους V || 19 χειλιαδες A || 20 Μακεδοσι Va | Μακαιδονων A | εξακισχειλιοι A | γεινομενην A || 22 χειλιους A || 23 σπιρης V* | Νικανορει A || 24 εννακισχειλιους A ενακισχιλ. V* (ενν. Va) || 27 εγειινοντο A || 28 ηκει-

σμενοις A (item 30) || 30 συνερησαντες V* (-ρισ. Va) | εισομιρους A || 33 επινεικεια A | πεφευγοτο V (sic) || 34 τρισαλητηριος AV* (-λιτ. Va) || 35 δοξεικην A | ευημερικως V* (-ρηκ. Va)

IX 2 εισεληλυθη V || 3 προσεπεσε Va || 4 εναπερισασθαι V* (-ρεισ. Va) | συνεταξε Va | ειπε Va | πολυανδρειο] A || 8 ανων A (sic) | στησιν A | πασι Va || 9 δυσεβους V | αλγιδοσιν V* (αλγηδοσι (item 11) Va) | στρατοπαιδον A | σαπρειαν A || 10 μεικρω A | ουδις A || 11 επιτινομενος A || 14 παρεγειενετο A | εισοπεδο] A || 16 κοσμησι] A | αποδωσιν A | χωρηγησειν V* (χορ. Va) || 18 επεληλυθη V | κρισεις A | εγραψε Va || 19 πολειταις A || 20 ϋμειν A (item 27) || 22 καθ AV || 23 αναιδιξεν A ανεδειξε Va || 25 γιτνειωντας A | αναδεδιχα A | πολλακεις A || 26 αξειω A | καθ V* (κατ Va) || 27 πεπεισμε A || 28 χιριστα A | οικειστω A (sic) || 29 διεκομεισθη A

X 2 δεδιμηουργημενους A (sic) || 3 ναιω A || 5 εστι Va || 8 ψηφεισματος A || 9 ειχε Va || 11 προταρχον V || 12 γεγουνειαν A | αδικειαν A || 13 εξελειπε V || 14 εξενοτροφη V* (-φει Va) || 18 εννακισχειλιων A | πολειορκειαν A || 19 επιγοντας AV* (-πειγ. Va) || 20 δραγμας V | ϊασαν AV* (ειασ. Va) || 22 απεκτεινε Va || 23 οχυρωμασι Va | πλιους A || 26 εκθρευσαι A | εκθροις A || 27 πλιον A || 30 καιραυνους A || 35 θηριωδη A θειριωδει Vvid

XI 2 παρεγειενετο A || 3 ποιησιν A || 4 μυριασι Va | χιλιασι Va || 7 εξωρμεισαν A || 8 αυτοθει A | αισθητι A | χρυσιν V* (-σην Va) || 9 τιχη A | τιτρωσκιν AV* (-σκειν Va) || 11 πολεμειους A | χειλιοις A || 12 πλιονες A || 13 αννους Va || 14 επεισε Va | πεισιν Va || 15 επενευσε Va | εδωκε Va || 16 πληθι V* (-θει Va) | χερειν A || 17 σημαινομαινων V || 19 συντηρησηται A || 21 ερρωσθαι A (item 28) || 25 πολιτευεσθε A || 26 ιδοτας A (sic) | ωσι Va || 27 χεριν A || 31 δαπανημασι Va || 34 πρεσβυτε A | χαιριν A || 36 εκρινε Va | πεμψαται A (item 37) || 37 σπευσαται A || 38 υγιαινεται A

XII 3 Ιοππειτε A | τηλεικουτο A | γυναιξι Va || 4 ψιφισμα V* (ψηφ. Va) | ελλαττον V || 5 ανδρασι Va || 6 ενεπρησε Va | κατεφλεξε Va | εξεκεντησε Va || 9 εξηψε Va || 10 Αραβαις A || 11 ηξειουν A | δωσιν A | ωφελησιν A || 13 τιχεσιν A τειχεσι Va | εθνεσι Va || 14 θεμεις A || 15 κρειων A | τιχει A || 20 σπιρηδον V* (σπειρ. Va) | παιζων A || 21 δυσποliορκιτον V* (-κητ. Va) || 22 επιφανισις A επιφανισης V* (-νεισ. Va) | στιρης V* (σπειρ. Va) | πολλακεις A || 23 ευτονοτερον A | αλητηριους AV | διεφθειρε Va | τρις A || 24 εξαφιναι A εξαφηναι V* || 26 κατεσφαξε Va || 27 ρωμαλαιοι A | τιχεων A || 28 πολεμειων A || 30 απαντήσειν Va || 33 εξηλθε Va || 37 ενσισας A || 38 πολειν A* (-λιν A2) | αιθεισμον A | αγνεισθεντες A || 40 τεθνικοτων V* (-θνηκ. Va) | ιδωλων A || 42 εικεσιαν A ικετειαν Va || 43 δραγμας V | αστιως AV* (-τειως Va) || 45 χαριστηριον Va

XIII 1 ετη V* (-τει Va) | προσεπεσε Va || 3 συνεμιξε Va | ηρωνιας A || 4 εξηγειρε Va || 5 εστι Va | ειχε Va || 6 ενταυτα V || 8 επι A | εκομησατο V* (-μισ. Va) || 9 ενδιξομενος A || 10 παρηγγειλε Va || 11 στερεισθε A | μελλουσι Va || 12 ελαιημονα A | παραγειενεσθαι A || 13 πρειν A || 15 βασιλεικην A | προτευοντα V | συνεθηκε Va || 16 επληρωσε Va || 18 κατεπειρασε Va || 21 προσηγγειλε Va || 23 προσεβαλε Va | ετιμησε Va || 24 κατελειπε Va | ηγεμονειδην A || 25 αθετιν A || 26 συνεπεισε Va | εχωρησε Va

XIV 1 προσεπεσε Va | λειμενος A || 2 επαναιλομενο] A || 4 ετι A | φοινεικα A | εσχε Va || 5 καιρων V* (-ρον Va) | συνεδρειον V* (-δριον Va) || 6 αφηγειτε A εφηγειται Va | πολεμοτροφουσι Va || 9 φιλανθρωπειαν A || 12 αναδιξας A | εξαπεστειλε Va || 14 ατυχειας A || 17 εφνηδιο] A | επτε-

κως A ‖ 18 ανδραγαθειαν A ‖ 20 φανισης AV* (-νεισ. V^a) ‖ 21 προσηλθε V^a ‖ 22 πολεμειων A | κακουργεια A ‖ 23 διετριβε V^a | αγελεους AV ‖ 24 ειχε V^a ‖ 25 εκοινωνησε V^a ‖ 26 ηλθε V^a (item 44) | ελεγε V^a | απεδιξεν A ‖ 27 εγραψε V^a ‖ 28 μηδ' ἑν $V^{l(?)}$ ‖ 29 ετηρι A ‖ 30 συνειδων V* (συνιδ. V^a) ‖ 31 εκελευσε V^a ‖ 33 προτινας A | παραδωται A | παιδιον A ‖ 34 προτιναντες A ‖ 36 αγειαι A ‖ 39 απεστειλε V^a ‖ 42 αλητηριοις A ‖ 43 κατ'ευθυκτησας A | γεννεως A ‖ 46 εξεμος A | γεινομενος A

XV 3 τρισαληπτηριος A ‖ 5 φησι V^a | βασιλεικας A | χριας A ‖ 8 διλιαν A ‖ 9 κατεστησε V^a ‖ 10 παρεπιδιγνυς A ‖ 11 ονιρον A ‖ 12 προϊεμαινον A | προτινα̣ντα A (item 15) ‖ 17 αραιτην A | ναιων A | επᾱδρωσε A | γεννεως A ‖ 18 ηττονει A ‖ 19 υπεθρω AV* (-αιθρ. V^a) ‖ 20 προσμειξαντω̄ A ‖ 21 αγριωτητα V* (αγριοτ. V^a) | εστι V^a | κρειθη A | περιποιειτε A ‖ 22 ελεγε V^a | επει A ‖ 24 παραγεινομενοι A ‖ 26 συνεμειξαν A | πολεμειοις A ‖ 27 πεντακεισχειλιων A ‖ 28 πανοπλεια A ‖ 30 ηλικειας A ‖ 32 μιαιρου A | εμεγαλαυχησε V ‖ 35 πασι V^a ‖ 37 αυτοθει A ‖ 38 ευθεικτως A ‖ 39 πινην V* (-νειν V^a) | πολεμειον A | εγτυγχανοντων V^a

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Γ

I 1 γεινομενην A | δυναμεσι V^a | παιζικαις A | εξωρμησε V^a ‖ 3 ασιμον V* (ασημ. V^a) | κατεκλεινεν A ‖ 4 δυναμις V* (-μεις V^a) | γυναιξι V^a ‖ 5 χειρονομειαις A ‖ 6 εκρινε V^a ‖ 7 τεμενεσει A | απονιμας V* (-νειμ. V^a) ‖ 11 γεινεσθαι A ‖ πασι V^a | επιθετο AV* (επειθ. V^a) ‖ 12 απελειπε V^a ‖ 14 της V* (τις V^a) ‖ 15 γεινομενου A | εισελευσεσθε V^a ‖ 16 αισθησεσιν AV* (αισθησεσι V^a) | ενεστωσι V | μεταθηναι V* (-θειν. V^a) ‖ 17 γεινομενον A ‖ 21 δεησεις AV* (-σις V^a) ‖ 22 ηνιχοντο A ‖ 23 θαρραλαιως A | γερεων AV* (-ραιων V^a) ‖ 24 δαιομενον A ‖ 26 επιθησιν A ‖ 27 επυμναι V* (επαμ. V^1) ‖ 28 ανικαστος AV* (ανεικ. V^a) ‖ 29 των] το V* τον V^1 (των V^a)

II 2 αγιαι A | ημειν A ‖ 3 υβρι AV* (-βρει V^a): item 21 υβρι V* (-βρει V^a) ‖ 4 γειγαντες A | αμετριτον V* (-τρητον V^a) ‖ 5 παραδιγμα A | επιγεινομενοις AV* (-γιν. V^a) ‖ 7 αρμασι V^a ‖ 8 συνειδοντες V* (συνιδοντες V^a) ‖ 11 αληθειυος A ‖ 12 επι A (item 16) ‖ 13 αδυναμειαις A ‖ 14 καταπτωσι A ‖ 15 ανεφηκτος V* (-φικτ. V^a) ‖ 19 αμβλακειας A ‖ 22 αναιμου A | μελεσι V^a ‖ 23 οξιαν V* (-ξειαν V^a) | εξιλκυσαν A ‖ 24 απιλης A | ανελυσε V^a ‖ 26 δυσφημειας A ‖ 27 εκολαψε V^a ‖ 30 φαινητε V* (-νηται V^a) | μεμοιημενοις A | εισοπολιτας A | Αλεξανδρευσην V* (-σιν V^a) ‖ 31 σαυτους V^{vid} ‖ 33 πολεμειους A | εκρινων V* (-νον V^a)

III 1 χιριστω A ‖ 2 κολυοντων V ‖ 4 αινιοι A ‖ 5 ευπραξεια A | ευδοκειμοι A ευδοκημοι V* (-κιμοι V^a) | κατεστηκεισαν V* (καθειστ. V^a) ‖ 6 θρυλομενην V ‖ 7 γεινεσθαι A ‖ 8 γεινομενας A | διαθεσεις A διαθεσης V* (-σις V^a) ‖ 9 παροραθεισεσθαι V* (-θησ. V^a) ‖ 10 γιτονες V* (γειτ. V^a) | επισπομενοι V* (-σπωμ. V^a) ‖ 11 εγραψε V^a ‖ 12 χερειν A ‖ 13 ερρωμε A ‖ 14 ϊσται A | συμμαχεια V* (-μαχια V^{a_1}) ‖ 15 φιλανθρωπεια A | τηθηνησασθαι V* (τιθην. V^a) ‖ 16 απονιμαντες V* (-νειμ. V^a) ‖ 19 καθεισταντες A ‖ 21 απασι V^a ‖ 23 τους] periit s in V* (suppl V^a) ‖ 24 ημειν A (bis) | εφυηδιου A | δυσεβεις V | πολεμειους A ‖ 25 γυναιξει A | υβρεως] periit s in V* (suppl V^a) | δυσμενεσει V* (-σι V^a) ‖ 27 γερεου A | μεχρει (1°) A μαιχρι V* (μεχρι V^a) |

αποτυμπανησθησεται V* (-νισθ. Va) || 28 δραγχμας A δραγμας V || 29 εαν] αν V | γενεσθω A | φυσι A

IV 1 προσεπιπτε Va | ευωχεια A | εκφενομενης A || 4 πικρειας A | [ο]μοθυμαδων V* (-δον Va) || 6 γαμεικον A | κονι AV* (-νει Va) | μυροβραιχη A || 8 ηλικειας A | ευωχειας A || 9 πεδες A || 10 ποικνω V* (πυκν. Va) | σανιδομαι V* (-δωματι Va) | λαμβανωσι Va || 11 ευκεροτατω A | εκδημειαν A || 12 ακλαιη A || 13 προσεταξε Va || 14 στρεβλοθ. V* (στρεβλωθ. Va) | ακειαις A* (αικειαις A1?) || 15 εγεινετο A | φιλοτειμου A | προσεδρειας A || 16 ἰδωλῶ| A || 18 πασι Va || 20 εκλελοιπαιναι A

V 2 δαψ|λεσι A | πλιονι A | αγρειωθεντας A | χορηγεια A || 5 ολεθρειας A || 7 δαιομενοι A || 9 αναιβενεν A || 10 ποτησας V* (ποτισ. Va) | [χορηγειας A χωρηγιας V* (χορηγιας Va) || 11 απεστιλε| A || 12 ηδειστω V* (ηδιστω Va) || 14 τες A || 15 ὑπεδιξαι A || 16 τραπις V* (-πεις Va) | εκελευσε Va | ανακλειναι A || 17 παρηνι A | γερεομενους AV* (γεραιρ. Va) || 18 πλιον V* (πλειον Va) | ομιλειας A | απιλης V* (απειλ. Va) || 19 ὑποδιξαντος A || 21 συνενεσαντες V* (συναινεσαντες Va) || 22 μηχανασθε V* (μηχανασθαι Va) | ενπεγμους A εμπεγμους V* (εμπαιγμους Va) || 23 αρεκτρυων A | καθωπλεικως A | διεκεινει A -κεινι V* (-κινει Va) || 24 προσδοκουτα V* (-κωντα Va) || 25 τινοντες AV* (τειν. Va) || 26 ὑποδιγνυς A || 28 πρειν A | εντεθικοτος V* (-θεικ. Va) || 29 υνεδικυνειν A | εκτενει V* (-νη Va) || 30 ρηθησιν A ρηθειοι Va | ενατενεισας A || 31 αγρειοις A | δαψειλη A || 32 ι A || 34 ασχολειαν A || 37 ειπε Va | δι A | αθλειωτατε AV* (αθλιωτ. Va) || 38 καθοπλεισον A καθοπλησον V* (-πλισον Va) || 41 πολεις A | πολλακεις A || 42 αλογιστειας A | γεινομενας A | γονασι Va | ποσι Va | ηκεισμενους A || 43 εισοπαιδον A | ημειν A | καταστησιν A || 44 περιχαρις AV* (-ρεις Va) || 45 λελιβανομενω V* (-βανωμ. Va) || 46 καταμεμεστομενης V* (-στωμενης Va) | ωτρυναι A || 47 δυσεβη V* (δυσσ. Va) | φρεναν AV | εξωρμησαι A | ατροτω V* (-τρωτ. Va) || 48 ειδοντες V* (ιδοντες Va) || 49 προσδοκειας A | παισι Va | τελευτεον A || 50 συνειδοντες V | πρινεις A

VI 4 αρμασι Va | μεγαλορημονει A | υπεριφανω V* (υπερηφ. Va) || 5 βαραια A | δικνυς A | εθνεσι Va || 6 τρις AV | ετερους V* (εταιρ. Va) | αυθερετως AV* (αυθαιρ. Va) | καινοις A | καμεινον A | ερρυσσω A || 7 θηρσι Va || 8 γαστρει A | τικομενον V* (τηκ. Va) || 9 μεισοϋβρει A | ὑβρειζομενοις A || 11 ματεοφρονες A || 12 αιωνιαι A | υβρειν A || 13 πτιξατω V* (πτηξ. Va) | ανεικητον A || 14 γονις V* (γονεις Va) || 16 παρηγε Va || 17 στρατοπαιδω V* (πεδ. Va) || 18 αληθεινος A | ηνεωξε Va | πασι Va || 19 διλιας A | ακεινητοις A | πεδες V* (πεδαις Va) || 20 ὑποφρεικον A | ελαβε Va || 23 συνειδων V* (συνιδ. Va) | πρινεις A | διηπιλειτο A || 24 παραβασιλευεται A | επιχιρειτε A || 26 χιριστους A | αισκιαις A*vid (αικιαις A1) || 29 αμερι V* (-ρει Va) || 30 επιτηδια AV* (-δεια Va) | κρεινας A || 31 επονιδιστοι A | κλησιας V || 32 πατρειον A | αινουντως A | ειρηνεικης A || 33 σωτηρεια A || 34 πρεῖ| A || 36 παροικειαν A || 38 εικαδως V* (-δος Va) || 39 απτεστους A || 40 χωρηγουμενοι V* (χορ. Va) | εντυχειαν AV* (-χιαν Va) || 41 συνενεσας A | στρατιγους V* (-τηγ. Va)

VII 1 στρατιγοις V* (-τηγ. Va) | πασι Va || 3 ημεῖ| A | συνεπισαν A || 4 ευσταθησιν A ευσταθεισιν V* (ευσταθησειν Va) || 5 δεσμειους A | αναιλειν A || 7 αναναλογισαμενοι V || 8 ονιδιζ̣|τος A || 9 γινωσκεται A || 10 αυθερετως A || 11 ευνοησιν AV* (-σειν Va) || 12 αδιαν AV* (αδειαν Va) | βασιλεικης A || 18 αφιξεῖ| A | οικειαν A || 19 εξομολογησαισιν A | παροικειας A || 20 ανειερωσαντες A || 21 διασισθεντες A || 22 μεγαλια V* (-λεια Va)

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ

I 1 επιδικνυσθαι ℵA | προσεχηται A ‖ 3 λογεισμος A (item 30 [1°]) | γαστριμαργειας A ‖ 7 υμε͂ι A ‖ 8 αποδιξαιμι A ‖ 9 επεδιξαντο A | περ'|κρατει ℵ$^{c.a}$ ‖ 10 καλοκαγαθειας A ‖ 11 επει A | αικεισαμενῶ| A ‖ 12 ϊωθα ℵ οιωθα A (sic) ‖ 14 διακρεινωμεν A | επικρατι A ‖ 19 φρονησεις V* (-σις V^{a}) ‖ 21 ακολουθειαι ℵ ‖ 22 επιθυμεια A ‖ 26 φιλονικια ℵ φιλονικεια A ‖ 27 παντοφαγεια A | λεμαργεια A | νομοφαγεια A ‖ 29 περικαθερων A | εξῖμεροι ℵ* (-ημ. ℵ$^{c.b}$) εξειμεροι A^{vid} ‖ 33 επι A | κεινουμενοι ℵA ‖ 34 ημειν A ‖ 35 φιλοτιμοῦ|τε A | κεινηματα A | λογεισμου A

II 2 επενειται A | λολογισμω V (sic) ‖ 4 οιδηπαθειας A (sic) | οιστρηλασειαν A ‖ 6 επιθυμειων A ‖ 7 επι A (item 19) ‖ 8 δαιμονοις A ‖ 9 φιδωλος ℵA | κρατειτε AV* (-ται V^{a}) ‖ 10 κρατι A ‖ 11 παρανονομειαν A (sic) ‖ 13 νομισηται AV ‖ 14 πολεμειων A ‖ 15 φενεται A | φιλαρχειας A | μεγαλαυχειας A | βασκανειας A ‖ 16 απωθειται] αποθειτε V* (-ται V^{a}) ‖ 19 κε A ‖ 21 κατευασεν V* (κατεσκευασε V^{a}) ‖ 22 εσθητητρῶ| ℵ ‖ 24 η ℵ* (ει ℵ$^{c.a}$) | κατει (2°) V* (κρ. V^{1})

III 1 κομειδη A ‖ 2 δουλοθηναι V* (-λωθ. V^{a}) | επιθυμεια A (item 11, 12, 16) ‖ 7 επι A ‖ 8 βασιλιον V* (-λειον V^{a}) | εστρατοπαιδευκει ℵA ‖ 9 διπνον A ‖ 11 αλογειστος A | πολεμειοις A | επιτινουσα ℵA ‖ 12 κατεδεσθεντες A | επιθυμειᾶ| A | πανοπλειας A | καθωπλεισαντο A | πολεμειων A (item 13) ‖ 14 θα|ραλεως V*^{vid} | εγεμεισαν A ‖ 15 πανδινον ℵ | εισοδυναμον A ‖ 16 εσπισεν V* (-σπεισ. V^{a}) ‖ 18 καταπαλεσαι ℵ | καλοκαγαθειας A ‖ 19 αποδιξιν A ‖ 23 ϊερουργειαν A | αποφορεισαι A

IV 3 γαζοφυλακειοις A ‖ 4 κηδαιμονιας A ‖ 5 πατρειδα A ‖ 7 πανδινον ℵA ‖ 9 υπερασπεισαι A ‖ 10 καθωπλεισμενης A ‖ 11 ημειθανης A | χειρασξετειν (nisi χειραξ.) A ‖ 12 ημαρτικως V* (-τηκως V^{a}) | υμνησιν ℵA ‖ 13 νομησιεν A (sic) ‖ 15 δινος A ‖ 17 δωσῖ| A ‖ 19 παρανομειαν A ‖ 20 πατρειδος A | κηδαιμονιᾶ| A ‖ 22 χεροῖ| A ‖ 23 εῖ| η A^{vid} ‖ 24 επι A ‖ 25 κατακρημνεισθηναι A | προϊδυϊας A | πισονται V* (πεισ. V^{a}) ‖ 26 μαιρων A

V 1 προκαθειτας A ‖ 4 νομεικος A | ηλικειαν A (bis) : item 36 ‖ 6 πρειν A | αρξασθε A | συμβουλευσεμ A | αιδουμε A ‖ 7 σαρκοφαγειαν A ‖ 10 φλοιαρου ℵ$^{c.a}$ (sic) ‖ 13 εποπτειικη A | παρανομεια A | γεινομενη A ‖ 14 σαρκοφαγειαν A ‖ 19 μεικραν ℵ | μιεροφαγησεμεν A ‖ 20 εισοδυναμον A ‖ 22 ευλογιστειας A ‖ 24 εισονομειν A ‖ 25 μειεροφαγουμεν A | ημειν A ‖ 26 αισθιειν A ‖ 27 μιεροφαγεια A ‖ 33 πατρειον A ‖ 34 πεδευτα A ‖ 35 ιεροσυνη A ‖ 38 δεσποσις A

VI 2 γερεον A ‖ 3 μαστιξειν A ‖ 4 πισθητι ℵA ‖ 5 ονιρω A ‖ 6 απεξεναιτο A* vid (απεξενετο A^{2}) | κατερριτο ℵ ‖ 7 ακλειην ℵA ‖ 8 εξανιστετο A ‖ 15 ϋποκρεινομενος A ‖ 16 αικεισθεις A ‖ 17 ημεῖ| A ‖ ϋποκρεινασθαι A ‖ 19 παραδιγμα ℵ | μιεροφαγειας A ‖ 20 καταγγελωμενοι A ‖ 22 πεδες A ‖ 23 μελλεται A ‖ 26 μεχρει A ‖ 28 ειλεως A ‖ 35 επιδικνυμι ℵ επειδικνυμι A

VII 2 κατεκειζομενος A ‖ 4 αικεισμοις A | εκεινησεν A ‖ 5 μενομενους A ‖ 6 αξιαι A | μιεροφαγεια A ‖ 7 συμφωναι A ‖ 8 δι A ‖ 9 ευνομειαν A ‖ 11 καθωπλεισμενος A ‖ 15 σφραγεις A ‖ 22 περικρατησιεν A ‖ 24 μιρακισκοι ℵ

VIII 1 μιαιροφαγησαι A : item 12 ℵ*, 29 ℵA ‖ 2 ϊλικιας A ‖ 3 γερεας A ‖ 4 προσεμιδιασεν A ‖ 6 συνιξαντας A | δυνεμην A | απιθουντας Π ‖ 7 λημψεσθαι ℵA ‖ 9 διαθησθαι ℵA | απιθειας A | αναγκασεται A | δινας ℵ | απολεσε ℵ* (-σαι ℵ$^{c.a}$) ‖ 10 κατε-

λεησαται ℵ | οικτιρομαι ℵ || 11 δαλογιεισθαι (sic) ℵ* διαλογιεισθαι ℵ^c.a A | απιθησασιν ℵ | αποθανιν ℵ | αποκιται ℵ || 12 πισιεν ℵAII || 13 τε (3°)] ται A | χιρας ℵ || 14 μιρακια ℵA | σεβεσθαι ℵ || 15 δινα ℵA || 16 διλοψυχοι ℵA || 17 πισθιημεν ℵ πισθειημεν A || 18 καινοις A | απιθιαν ℵ || 19 απιλας ℵ || 20 κατοικτιρησωμεν A || 21 απιθουντες ℵ || 22 ημειν A | θια ℵ | φοβηθισιν ℵ || 26 φιλονικια ℵA | αρεσκι ℵ | πισθεντας A || 29 ωσται II

IX 1 αποθνησκιν ℵ | παραβαινιν ℵ || 2 ευπιθεια A | χρησεμεθα A || 3 παρανομειας A | μεισων ℵA || 5 εκφοβις ℵ | ημειν A | απιλων ℵ | ουχει A || 6 υπομιναντες ℵ | ημις ℵ || 7 πιραζε ℵ | θανατωσις ℵ* vid (-σεις ℵ?) | βλαπτιν ℵ || 9 μιαιροφονειαν A | θιας ℵ: item 32 || 10 απιθουντων ℵ | εχαλεπενεν A || 11 βραχειονας ℵ || 13 κατατινομενος ℵA | εγεινετο ℵA || 15 θιου ℵA || 17 μιαιροι A | τεμνεται A | πυρουται A | στρεβλουται A || 18 πισω ℵA | παιδαις ℵ || 19 προσεπικατεινον A || 22 υπεμινεν ℵ || 23 μιμησασθαι ℵ μειμησασθαι A | λιποτακτησητε ℵ λιποτακτησηται A | εξομοσησθαι ℵ | στρατευσασθαι A || 24 ειλεως A | εθνι ℵ | γενηθισα ℵ || 26 καρτεροψυχειαν A || 27 φαγιν ℵ || 29 πατρειον A || 30 ωμοταται A || 31 επικουφιζομε A || 32 απιλαις ℵ | μιαιρωτατε A

X 2 αγνοειται ℵA | εσπιρεν ℵ || 4 εχεται A | θελητα A || 5 αναμοκλευό|τες ℵ* (αναμοχλ. ℵ^c.a) || 6 βραχειονας ℵ || 10 ημις ℵ | μιαρωτατα A || 11 μιφονιαν ℵ || 13 πισθεις ℵA || 14 διλανδρησαι ℵA || 16 τυρανναι A || 17 πανμιαιρωτατος A || 21 θιων ℵ

XI 2 τυρανναι A (item 21) || 3 κατακτινας ℵ || 4 μισαρεται A | μεισανθρωπε A || 12 επιδιξασθαι ℵA || 13 μιρακισκος ℵA | απολυεσθε ℵ || 14 ηλικεια A | ἰλικιωτης A || 16 μιαιροφαγουντας A || 18 κατατινομενος ℵA || 22 καλοκαγαθεια A | καθωπλεισμενος A || 23 καινουργαι A | πολεμιαι A || 24 μιρακια ℵA || 25 μιαιροφαγιαν ℵ μιαιροφαγειᾶ| A | καταλυσεις ℵA || 26 ημειν A || 27 θιου A | ανεικητον A

XII 1 παρεγεινετο A || 2 κατοικτιρησας A | δινως ℵA || 4 απιθειαν A | πισθειεις A (sic) πισθειης V* (πεισθ. V^a) || 5 πισθεις ℵAV* (πεισθ. V^a) || 6 ευπιθη V* (-πειθ. V^a) | περιλιπομενον ℵ || 7 υστρον V* (υστερον V^1) || 8 απολυσαται A || 9 επει A | επαγγελεια A || 11 ανοσιαι A | ασεβεσταται A | ηδεσθεις V || 13 θηριωδεσταται A | στοιχιων ℵ || 18 ειλεως A || 19 τιμωρησετε ℵ* (-ται ℵ^c.a) || 20 ερειψε ℵ

XIII 1 ευσεβεις V* (-βης V^a) || 3 νυνει ℵ || 4 παρειδιν ℵ || 9 τρις ℵ | καμεινου A || 10 διλανδρησωμεν ℵA | αποδιξειν A || 11 θαρρι ℵ | αδελφαι A (item 18) || 12 μνησθηται A | εσται ℵA | χιρι A | σφαγειασθηναι A | υπεμινεν ℵ || 13 φεδροι ℵA | θαρραλαιοι A || 16 καθωπλεισωμεθα A καθωπλισ. V* (καθοπλ. V^a) | θιου ℵ || 17 επενεσουσιν A || 19 αγνοειται ℵA || 23 καθεστηκυιης ℵ || 25 καλοκαγαθειας A | επετινεν ℵ || 26 ποθινοτεραν ℵV* (-θειν. V^a) | κατεσκευαζε V^a || 27 κατεκειζομενους A κατεκιζομ. V* (κατακ. V^a)

XIV 2 βασιλεικωτεροι A || 4 μιρακιων ℵAV* (μειρ. V^a) | εδιλιασεν ℵAV* (εδειλ. V^a) || 6 κεινουνται A | μιρακες ℵ: item 8 || 7 παναγιαι A | κοσμοποιειας A || 8 εβδομαδαν ℵ* (-δα ℵ?) || 9 ημις ℵ | εκινων ℵ | φρειττομε| V* (φριττ. V^a) || 10 δυναμεις A || 11 ηγεισθαι ℵAV* (-σθε V^a) || 15 πετηνων ℵ* (πετιν. ℵ?) | οικειας A || 16 αποτικτι ℵ || 18 δει| δι ℵA | επιδικυναι ℵA || 19 μελλισαι V (sic) || 20 μετεκεινησεν A

XV 1 λογισμαι A | τυρανναι A | ποθινοτερα V* (-θειν. V^a) || 4 γεννηθιστι ℵ || 9 καλογαθειαν A (sic) | ευπιθιαν ℵ | φιλοστοργειαν A || 10 ανδριοι ℵ || 11 λογεισμον A | ε A | παυποικειλοι A | μετατρεψε A || 13 γοναιων A | τροφια AV || 15 γενια ℵ || 17 γουναι A || 19 προστημιουμενους ℵ || 20 αποδιροτομουμενας ℵAV* (απο-

δειρ. V^a) | εδρακυσας A (sic) || 21 σιρηνιοι V^* (σειρ. V^a) || 23 ανδριωσας ℵA | επετινεν ℵ | παριδιν ℵ || 24 γενεα ℵA || 25 δινους ℵA || 29 εκδικαι A | αθλοφοραι A || 30 ανδριωτερα ℵ || 31 κόσμω πλήθει V (sic) || 32 υπεμιναs ℵ

XVI 1 γερεα ℵA | υπεμινεν ℵ | ωμολογούμενος V^a || 2 απεδιξα ℵ || 3 καμεινος A | φιλοτεκνειας A | περιεκεεν ℵ || 5 διλοψυχος ℵA || 6 τρισαθλεια A || 7 κυοφορειαι ℵ || 8 υπεμινα ℵ || 9 κληθισα ℵ || 10 καλλιπες ℵ χαλ|λιπαις A^{*vid} (καλλ. $A^{1?}$) || 13 εικετευουσα A || 14 στρατιωτει A | πρεσβυτει A || 15 ιστηκις ℵ ιστικεις V^* (ειστηκ. V^a) || 16 εναγωνισασθαι ℵAV* (-σθε V^a) || 18 αναμνησθηται A | μετελαβεται A | απελαυσαται A || 19 οφιλεται ℵA | υπομαινειν A || 21 καμεινον A | υπεμιναν ℵ || 22 υμις ℵ | χαλεπαινηται A χαλεπανεται ℵ || 23 ανθειστασθαι A || 24 επεισαι A επισεν ℵ | αποθανιν ℵ

XVII 1 ψαυσιεν A || 3 ακλεινως A | σισμον ℵA || 4 ϊεροψυχαι A || 5 καθ ℵ | εστηρησαι V^* (-ρισ. V^a) || 6 παιδοποιεια A || 7 εφρειττον V^* (εφριττ. V^a) | υπομιναν ℵ || 8 μνιαν ℵAV* (μνειαν V^a) || 9 γερεα ℵ γηραια V^a || 10 υπομιναντες ℵ || 11 θιος ℵ || 12 ηθλοθετι ℵ | νεικος A || 13 ενηθλι ℵ || 14 εθεωρι ℵ || 18 θιω ℵ || 19 χιρας ℵ || 22 εκινων ℵ (item 23) || 24 ανδριους ℵA | παιζομαχιαν A | πολιορκειαν A | πολεμειους A

XVIII 1 πειθεσθαι AV* (-σθε V^a) | ευσεβιτε ℵ ευσεβειται A || 2 γεινωσκοντες A || 3 εκινοι ℵ | θιας ℵ || 4 ευνομειαν A | αναναιωσαμενος A | πολεμειους A || 5 αλλοφυλεισαι ℵ || 6 εστρατοπαιδευσεν AV || 7 ουκ V* (ουχ V^a) || 8 λυμαιων V* (-μεων V^a) bis, λυμαιων (2°) ℵ | ερημειας A | παιδιω A | παρθενειας AV* | εμινα ℵ || 9 εκινος ℵ | κερ̃ A || 15 εμελωδι ℵ || 21 ποικειλοις A | απεκτινεν ℵ || 22 θια ℵA

ΨΑΛΜΟΙ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

II 13 εμπεγμον r || 15 σπλαχνα i || 19 εξηλιψας r || 20 ωνιδησαν r || 22 μητραν i || 23 απερριφει r || 25 μηνησεως hmpv || 28 χρονησης r || 30 εχρονησαν || 33 ισχυει r || 37 επιστιμη r || 38 αναμεσων r || 40 παρασταναι i | ισχυει ir

III 4 ολιγορησει r || 7 αληθια r || 16 εκλειψη r

IV 5 ουχ] ογ̓ r || 6 οικειαν r | ιλαροτι r || 19 ελλειπης lr || 24 παρωργησαν r^{corr} (παροργ. r*) || 25 υπεκρυνοντο i

V 10 πινασω ir || 12 πινασωσιν r || 20 πλεισμονην r

VI 5 πτωηθησεται r

VII 2 πατισατω r

VIII 2 ως ανεμου πολλου bis scr c || 6 ανελογησαμην r || 12 διηρπαζωσαν r || 13 αφαιδρω m || 16 αισχατου r || 23 οικουντων] οικουν i || 27 αρνιαι h || 34 ελαιου p

IX 2 εθνη r || 3 ἵν δικαιοσης r || 5 κριβησεται i || 12 αξαγοραις i || 16 συ] σοι i || 20 ελεμοσυνη r

X 4 αγαποντας r || 7 οτιοι r* || 8 εισωφροσυνην r

XII 2 αναπτων i || 5 απωλοιτο i || 8 κληρονομισαισαν r | επαγγελειας ir

XIII 3 ετειλον c || 5 δινη r || 8 προτοτοκου r || 11 ουκ r

XIV 3 ερριζομενη r | εκτειλησονται r εκτιλλησονται i || 5 γενεσαι l

XV 6 ουχ] ουκ r || 10 απολειας i| μετοπου i || 11 απολεια r

XVI 5 ελογισω με] ἐλογήσωμαι r ἐλογήσομαι i || 8 ανοφελους ir || 9 τοπω] τωπω i || 11 ολιγωψυχιαν i | πευδ. i* || 13 ενισχυσαις r* | πεδιαν r

XVII 5 ηρετησω r || 6 επιγγειλω ir || 14 εμπεγμον r || 20 του σταξαι] τοὺς τάξαι r || 41 ισχυει r : item 43 || 51 ταχυνη ρ

ΕΝΩΧ

I 1 Αινωχ P | εξαρε P | εκχθρους P ‖ 2 Αινωχ P | εδιξεν P | θεορων P | ις P | επει P ‖ 3 εγλεκτων P ‖ 4 επει P ‖ 5 σισθησονται P | μεχρει P ‖ 6 σισθησονται P | υψελα P | φλογει P ‖ 7 επει P | εστε P ‖ 8 δικεων P | ευδοκειαν P | αντειλημψεται P ‖ 9 οτει P | αγειοις P | λενξει P | εσεβησαν P | ασεβις 2° P

II 1 ηλλυοσαν P | τεταγμενο κερω P | τες εορτης P | φενονται P | παραβεννουσιν P | ειδειαν P ‖ 2 ειδετε P | διανοηθηται P | γεινομενων P | μεχρει P | τελιωσεως P | αλλυουνται P | επει P | φενεται P ‖ 3 θεριαν P | των χειμωνα P

III 1 καταμαθεται P | ιδεται P

V 1 τειμην P | διανοηθηται P | γνωται P | νοησαται P ‖ 2 γεινομενα P | αλλυουνται P | επειταγην P | γεινεται P ‖ 3 ειδετε P | θαλασα P | αλλυουσιν P ‖ 4 υμις P | οκ P | ενεμωναται P | εποιησαται P | απεστηται P | καταλαλησαται bis P | στοματει P | σκληρωκαρδιοι P | εστε P | ιρηνη P ‖ 5 υμις P | κατηρασασθαι P | απολιται P | αιτη P | απολιας P | εστε P ‖ 6 δικεοις P | ασεβις P | ομουται P | αμαρτειων P | επειεικεια P | επει P ‖ 7 εγλεκτοις P | εστε (2°) P ‖ 8 εγλεκτοις (bis) P | ετει P | επειστημονει P ‖ 9 ου] ο P | πασες τες ημερες P

VI 1 υειοι P | εκεινες τες ημερες P | θυγατεραις Sync^{a} | ωρεαι P ‖ 2 εγλεξομεθα P ‖ 3 αυ|αυτους P | θελησεται P | οφειλητης P | αμαρτειας P ‖ 4 απεκρειθησαν P | αναθεματεισομεν P | αποστρεψε P | ποιησομεν P ‖ 5 ανεθεματεισαν P αναθεματισαν Sync^{E} ‖ 7 αρχων] αρχον P

VII 1 γυνεκας (2°) P | μειενεσθαι P | αυτες (bis) P | ειπαοιδας P | ρειζοτομιας P ‖ 2 γαστριν P | γειγαντας P | τρισχειλιων P ‖ 3 οιτεινες P | επειχορηγιν P ‖ 5 κατεσθειειν P | εμα P | επιννον P

VIII 1 μαχεραs P | ασπειδας P | υπεδιξεν P | μεταλα P | στειβεις P | εγλεκτους P ‖ 2 ασεβια P | εφανισθησαν P ‖ 3 επαδας P | αστρωλογιας P | σημειωτεικα P | αστεροσκοπειαν P ‖ 4 ορανους P

IX 1 εμα P | επει P ‖ 2 επει P | μεχρει P ‖ 3 εισαγαγεται P ‖ 5 συ] σοι P | εποιησες P | ενωπειον P ‖ 6 αδεικιας P | επει P | επιτεδευουσιν Pvid ‖ 8 αυτες (1°) P | αμαρτειας P | μισιτρα Sync^{E} ‖ 9 ε γυνεκες P | αδεικειας P ‖ 10 ειδου P | βωωσιν P | τετηλευτηκοτων P | μεχρει P | επει P | γεινομενων P ‖ 11 αιας P | λεγις P | τει P

X 1 περει P ‖ 2 ειπων P | επει το εμω ονοματει P | δηλοσον P | μελλι P | γεινεσθαι P ‖ 4 ανυξον P | ηρημων P ‖ 5 λειθους P | οξις P | επεικαλυψον P | αυτω το] αυτο τω P | οικησατο P | θεωριτω P ‖ 6 κρεισεως P ‖ 7 εαθησεται P | εφανεισαν P | ιασονται P | μην P | απολλωνται P ‖ 9 των Γ. P | επει (bis) P | κειβδελους P | απωλιας P ‖ 10 αιωνειον P ‖ 11 γυνεξιν P | μειγεντας P | αυτες P ‖ 12 ειδωσιν P | απολιαν P | αυ|αυτους P | μεχρει P ‖ 13 το δεσ το δεσμοτηριον P | συνκλισεως P ‖ 14 με μετ P | τελιωσεως P ‖ 16 δικεοσυνης P | αληθιας P ‖ 17 δικεοι P | ημερε P | ιρηνης P ‖ 18 δικεοσυνη P ‖ 19 αγαλιασονται P | φυτευοντευοντες P | ελεας P ‖ 20 γεινομενας P | επει P ‖ 21 προσκοινουντες P ‖ 22 ουκετει P

XI 1 ανυξω P | ταμια P | κατενενκι P | επει (bis) P | των υιον P ‖ 2 αλεθεια P | ιρηνη P | κοινονησουσιν P

XII 1 Αινωχ P | ουδις P ‖ 2 ημερε P ‖ 3 Αινωχ P | βασιλι P ‖ 4 Αινωχ

P | δικεοσυνης P | τον ουρανων τον υψηλων P | γυνεκων P | γυνεκας P ‖ 5 εστε P | ιρηνη P | αφησις P | χερουσιν P ‖ 6 επει P | απολεια P | των υιον P | εστε P | ιρηνην P

XIII 1 εστε P | ιρηνη P | κρειμα P | δησε P ‖ 2 εδιξας P | ασεβιων P | υπεδιξας P ‖ 3 πορευθις P ‖ 4 αναγνοι P ‖ 5 δυνονται P | ουδε] οδε P | επαρε P | αυτων (1°)] αυτον P | εσχυνης P ‖ 6 δεησις P ‖ 7 πορευθις P | ανεγινωσκων P ‖ 8 ονηροι P | ορασις (bis) P | ιδων P | υειοις P*vid | ελενξει P ‖ 10 ενοπιον P | ανηνγιλα P | ορασις P | λαλιν P | δικεοσυνης P | τος γρ. P

XIV 1 δικεοσυνης P | ελενξεως P | ορασι P ‖ 2 ειδων P | σαρκεινη P | λαλιν P ‖ 3 εκτεισεν P ‖ 4 ανγελων P | ορασι P | εδιχθη P ‖ 5 αναβηται P ‖ 6 ειδητε P | απολιαν P | εστε P | πεσουντε P | ενωπιων P | μαχερα P ‖ 7 υμις κλεοντες P ‖ 8 ορασι (ter) P | εδιχθη P | νεφελε P | ομοχλε P | εφονουν P | διαδρομε P | διαστρατε P | με 2°, 3°, 4°] μαι P ‖ 9 με 1°, 2°] μαι P | εισηνηκαν P | ορανον P | τιχους P | εκφοβιν P ‖ 10 ηνγεισα P | λιθωπλακες P | χιονεικα P ‖ 11 αστερον P ‖ 12 τυχων P | κεομενοι P ‖ 13 οι| οικον P | οκ P | με bis] μαι P ‖ 14 εμην σιομενος κ. τρεμον P | εθεορουν P | ορασι P ‖ 15 γλωσσης P ‖ 16 διεαφερων P | τειμη P | ωσται P | μαι P ‖ 17 ανωτερων P ‖ 18 εθεορουν P ‖ 19 ιδιν P ‖ 20 περιβολεον P ‖ 21 ιδειν 1°] ειδειν P | ιδειν 2°] ιδιν P ‖ 22 ουδις εγγιζι P | μυριε P ‖ 23 ενγιζοντες P | αφιστανται P ‖ 25 τον αγιον P

XV 1 αληθεινος bis P ‖ 3 απελειπεται P | εκυμηθηται P | ελαβεται P ‖ 4 εμιανθηται P | απολλυντε P ‖ 5 θηλιας P ‖ 6 υπερχετε P ‖ 7 υμειν P | θηλιας P ‖ 9 εξελθων P | ανοτερων P | κληθησετε P ‖ 11 συνπαλεοντα P | εσθειον P | δειψωντα P ‖ 12 εξαναστησι P

XVI 1 αφανειζοντα P | αφανησουσιν P | τελιωσεως P ‖ 3 εμενυσατε P | τουτω] τουτο P | θηλιαι P

XVII 1 μαι P | φλεγων P ‖ 2 μαι P | αφικνυτο P ‖ 3 τους θησαυρος P ‖ 4 μαι P | παρεχων P | δυσις P

XVIII 1 εισταιν P | στεριγμα P ‖ 6 κεομενον P | τρις P ‖ 8 θνος (sic, pro θρονος) P | σαφφιρου P ‖ 9 κεομενον P ‖ 11 τους στυλος P ‖ 13 κεομενα P | πῦ|θανομαιον μοι P ‖ 15 κοιλιομενοι P | παραβοντες P ‖ 16 τελιωσεως P

XIX 1 λυμενεται P | πλανησι P | αποτελιωσιν P ‖ 2 σιρηνας P ‖ 3 ανθρωπον P_1 | ως] ος P_1 | εγω] ιω P_1

XX 2 ο 1°] ως P_1 | αγγελον P_1 | επει PP_1 ‖ 3 επει P_1 ‖ 4 των 1°] τον P_1 ‖ 5 Μηχαηλ P_1 | των 1°] τον P_1 | επει P_1 | τον τ. λ. αγαθων PP_1 ‖ 6 το αγιον P_1 | οιτεινες P_1 | επει P_1 ‖ 7 των 1°] τον P_1 | παραδισου PP_1 | επει P_1

XXI 1 μεχρει P_1 | ακατατασκευαστου P_1 ‖ 2 ουτε 1°] οτε P_1 ‖ 3 τεθεαμε P_1 | κεομενους PP_1 ‖ 4 αιτειαν P_1 | επαιδεθησαν P επηδηθησαν P_1 ‖ 5 τον αγιον P_1 | ηγιτο P_1 | αληθιαν φιλοσπεδις P_1 ‖ 6 μεχρει PP_1 ‖ 7 τεθεαμε P_1 | κεομενον P | στυλλων PP_1 | καταφαιρ. P | ειδιν PP_1 ‖ 8 φοβηρος P_1 | ορασι PP_1 ‖ 9 απεκρειθη P_1 απεκρειθην P ‖ 10 δεσμοτηριων P | συνσχηθησοντε P

XXII 1 εισταρεας P ‖ 2 τεσσαρους (ut vid) P | λειαν λιοι P | τρις P | εισκοτινοι P | λια P | σκοτεινα P | ορασι P ‖ 3 επισυναγονται P | εκρειθησαν P ‖ 4 επισυνσχεσι P ‖ 5 προεβενεν P ‖ 6 προβεννι P ‖ 7 απεκρειθη P | εξελθων P ‖ 9 τρις P ‖ 10 κρισεις P ‖ 11 χωρειζεσθαι P | ανταποδοσεις P ‖ 13 θλειβεντες P | τειμωρηθησονται P

XXIII 2 διατρεχων P | αναπεομενον P ‖ 3 εχων P ‖ 4 εκδιωκων P

XXIV 1 εδιξεν P | κεομενα P ‖ 2 καλλωνη P | εστερεγμενα P | φαρανγες P | τραχιαι P | ενγειζουσαι P ‖ 3 ορι P | υψι P | θρουνου P ‖ 4 βδειν P ‖ 5 ωρεα (1°) P | ορασι P

XXV 3 καθειζει P ‖ 4 ενωδειας P | εκδεικησις P ‖ 6 χαρισονται P | οσμε P | οσταιοις P | μαστειγες P

XXVI 2 τεθεαμε P ‖ 3 φαρανγα P ‖ 4 φαρανγαν (bis) P ‖ 5 ποσε φαρανγες P ‖ 6 λειαν P

XXVII 1 φαρανξ P ‖ 2 οικετηριον P ‖ 3 αισχατοις P | αληθειυης P ‖ 4 της] ταις P

XXVIII 2 πληρης δενδρον P ‖ 3 ανοθεν φαιρομενον P

XXIX 2 καροιης P

XXX 1 φαρανγαν P ‖ 2 σχυνω P ‖ 3 φαγανγων P

XXXI 1 εκπορευομενων P

XXXII 1 τεθεαμε P | σχυνου P ‖ 2 δυω P ‖ 3 ελθων P | παραδισον P ‖ μεγαλονπρεπη P ‖ 5 επιχαρη P | ορασι P

ΩΔΑΙ

I 8 τιχος A | εμμεσω A: item 19 ‖ 12 εξετεινες A ‖ 18 εωνα A ‖ 19 αναβατες A

II 2 προσδοκαστω A ‖ 4 αληθεινα A ‖ 6 ανταποδοται A ‖ 7 συνεται A | αιτη A | γεναιων A ‖ 11 σκεπασε A ‖ 14 πυρρου A ‖ 17 κενοι A ‖ 20 δεξω A ‖ 21 ιδωλοις A ‖ 22 οραιων A ‖ 24 ορναιων A | οπιστοτονος A ‖ 30 μετακεινησουσιν A ‖ 35 ενγυς A ‖ 36 παριμενους A ‖ 38 εσθιεται A | επινεται A ‖ 39 ειδετε bis A | εξερουμενος A

III 3 λαλειται A | γνωσαιων A ‖ 4 αιτοιμαζων A ‖ 5 πληρης A | πινωντες A | στιρα A ‖ 7 ταπινοι AT ‖ 8 εγιρι A ‖ 9 ισχυει T ‖ 10 ασθενην A | δυναμι A | εμμεσω T | τοις bis scr A

IV b 9 μαθεται A ‖ 10 ειδη A ‖ 11 ηδισαν A ‖ 14 ειδωσῖ A ‖ 17 εγειζει A | ωδινη A ‖ 20 ταμια A | αποκλισον A | αποκρυβηθει A

V 3 θλιψι A ‖ 5 απωσμε A ‖ 6 οραιων A ‖ 8 εκλειπιν A ‖ 9 ελαιος A

VI 2 εμμεσω A | εγιζειν A | αναδιχθηση A | ελαιους A ‖ 3 κατασκειου A ‖ 5 παιδιλοις A ‖ 10 φαντασιας] φαντιας A ‖ 12 ωλιγωσης A ‖ 16 αναπαυσωμε A | θλιψαιως A ‖ 17 ελεας A | παιδια A

VII 11 ειδω bis A ‖ 12 ειστος A ‖ 13 πρωι] ηρωι (sic) A ‖ 14 χελειδων A | εξιλατο AT ‖ 15 αφιλατο AT ‖ 16 εξηγιρας T ‖ 17 ιλου T ‖ 20 παυσομε A

VIII 3 κλισας AT ‖ 4 φριττι A | δυναμαιως A ‖ 5 απιλης AT ‖ 6 ελαιον A ‖ 7 πολυελαιος A ‖ 9 ανομειαι A | ιδιν A* ‖ 10 σειδηρου A | ανανευσε A | προσοχθεισματα A ‖ 11 δαιομενος A | 13 αιτουμε A ‖ 14 διξης AT | αγαθοσυνην T | σωσις A | ελαιος A ‖ 15 δυναμεις A

IX 27 αληθεινα AT | ευθιαι T ‖ 30 ενετιλω T ‖ 31 αληθεινη T ‖ 32 εκχθρων A | εχθειστων AT ‖ 33 ανοιξε A | ονιδος T ‖ 35 ελαιος A ‖ 38 καρπωσε A | ελαιος A ‖ 39 ταπινωσεως A ‖ 40 εκτελεσε A ‖ 42 ελαιου A ‖ 44 εντραπισαν A | ενδιγνυμενοι A ενδικνυμενοι T | καταισχυνθησαν A | συντριβιη A

X 57 cett ευλογειτε] ευλογειται (exc 60) A | υμνειτε] υμνειται (exc 58, 68) A | υπερυψουτε] υπερυψουται (exc 61, 63, 76) A ‖ 70 χειονες T ‖ 74 υμνιτω T: item 83 ‖ 79 κεινουμενα AT ‖ 87 ταπινοι T

XI 48 ταπινωσιν T ‖ 50 ελαιος A ‖ 52 ταπινους T ‖ 53 πινωντας AT | εξαπεστιλεν T ‖ 54 ελαιους A

XIII 69 ηγιρεν T ‖ 71 μεισουντων T ‖ 72 ελαιος A ‖ 76 αιτοιμασαι A ‖ 78 ελαιους A ‖ 79 σκοτι AT

XIV 3 ευδοκεια A ‖ 46 παρατινον A | ελαιος A

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ

VARIAE LECTIONES E VERSIONE SYRIACA DESUMPTAE.

Inscr. Liber quartus: De Maccabaeis eorumque matre *v.* Iosephi Sermo De Eleazaro et Samona filiisque eius.

I 1 om *των παθων* || 2 *και γαρ .. επαινον*] ea (sc. philosophia) enim cuique valde opus est, et imprimis virtutem desiderantibus, mentis enim placidae laudes aufert || 3 om *αρα* || 6 om *και φρονησεως* || 8 *υπερ αρετην*] pro timore Dei || 10 *των μεν ουν αρετων*] e viris autem illustribus | om *ανδρας | τιμων*] passionum | *αν* + *αυτους* || 11 om *και τη υπομονη* | om *τη υπομονη* || 12 *αρξαμενων*] *αρξαμενω* vid | *ειωθα .. τρεψομαι*] assueti sumus .. vertamur || 14 om *τουτων* || 15 *βιου*] *λογου* vid | *λογον*] *βιον* || 16 om *τοινυν* || 18 om *και* ter | om *ανδρια* || 19 *των παθων*] omnium affectuum || 26 om *και βασκανια* || 29 *εκαστος*] *εκαστην* || 30 *γε τοινυν πρωτον*] *δε πρ.* | om *ο λογισμος* 2° || 32 om *ο λογισμος* || 34 *παντοιων*] et omnium | om *των απηγορευμενων ημιν κατα τον νομον* || 35 *αντεχεται*] *ανεχεται* vid | *φιλοτιμουνται*] *φιμουται*

II 2 om *σωφρων* | om *τω λογισμω* vid || 3 *τω λογισμω*] ea (sc. ratione) || 7 om *το ηθος και γαστριμαργος* vid || 9 *ετερων*] *εργων* || 12 *πονηριας*] *πονηριαν* || 16 om *νους | απωθειται*] + *και βιαζεται* || 19 *αυτων*] + *και η μηνις αυτων οτι εσκληρυνθη* || 22 *και τηνικαυτα*] *ηνικα | περι*] *επι* || 23 om *και αγαθην* || 24 *ειποι τις*] *ειποιτε | ει .. κρατει* 1°] num etiam omnes affectus regit ratio | om *ληθης και αγνοιας ου κρατει*

III 1 *ο λογισμος* 1°] *ο λογος* || 3 *δυνατον*] + *τον λογισμον* || 8 *ιδρων*] pr *εσπευδεν | ηλθεν*] venire || 14 *εγεμισαν*] *εκομισαν* || 15 *και περι*] *καιπερ* vid || 18 om *καθ υπερβολην ουσας της καλοκαγαθιας*] *τη καλοκαγαθια* | om *του λογισμου* || 19 om *και* || 20 *Νικανορα*] Nicatorem

IV 1 *ποτε*] tunc | om *δια βιου | υπερ*] coram || 3 *μηνυων*] *μηνυσων | τω ιερω*] sacerdotibus | *αλλα*] *και* || 4 *τουτων εκαστα γνους*] cum autem haec audisset || 5 *λαβων*] *ελαβεν | ταχυ*] pr *και* || 7 om *ως οιον τε ην εκωλυον* || 8 om *δε* || 9 *ιερεων*] *γεραιων* | om *εν τω ιερω | του*] + *ιερου* || 10 *προυφανησαν*] + ei (sc. Apollonio) | *αυτοις*] ei || 11 *μετα δακρυων*] lacrimis multis || 15 *δεινος*] pr *και* || 19 *εξεζητησεν*] *εξεδιητησεν* || 21 *τοι*] *αυτοις* || 24 *ευνοιαν*] *ευνομιαν* || 26 om *επει ουν .. του λαου*

V 1 *αυτων*] *αυτω* || 2 *περισπασθαι*] *επισπασθαι* vid || 4 om *την επιστημην* || 5 *Αντιοχος*] pr tyrannus || 6 *εγω*] + *ω πρεσβυτα* | om *ω πρεσβυτα | ην μετα*] post enim || 8 *αποστρεφεσθαι*] *αποστρεφειν* || 13 *θρησκειας*] + *υμων | πασιν*] *πασῃ* || 16 om *θειω* vid || 24 *ισονομειν*] legem servare | *διδασκειν*] *εκδιδασκει* || 27 om *ετι* || 29 om *ου παρησω* || 33 *οικτειρησω*] *οικτειρομαι* | om *με* || 34 *φευξομαι*] *εξομουμαι* || 36 *μιανεις*] *μιανει* || 38 *λογοις*] *δια λογων* vid

VI 4 *ετερωθεν κηρυκος επιβοωντος*] uno e tyranni militibus voce magna ei acclamante || 9 *αικισμους*] + et tyrannum despiciebat || 11 *ευτυχια*] *ευψυχια* || 13 om *της συνηθειας* vid || 14 om *τι* || 18 om *και την επ αυτων δοξαν νομιμως φυλασσοντες* || 20 *γαρ*]

δε | om ει | om ολιγον χρονον || 23, 24 προς τας αναγκας cum μελλετε conj || 24 ουτως]+autem || 25 om υπεριπτοσαν || 26 προς τον θεον] cœlum versus || 35 επει και γελοιον] ridiculum igitur est negare dominari rationem | και ου μονον] ubi non solum | των ηδονων κρατειν] minationes alias (alienas) superare

VII 1 πηδαλιουχων την της ευσεβειας ναυν] gubernaculo timoris Dei animum suum dirigebat || 3 θανατου] αθανατου || 4 παναγιος] plene armatus | εκινησεν] ενικησεν || 6 οδοντας] pr labia et || 9 φιλοσοφιας] pr θειας || 13 πονων] τονων vid || 14 om τω Ισακειω λογισμω || 15 πολιας] conversationis || 18 om εξ ολης καρδιας || 19 om οι πιστευοντες .. ζωσιν τω θεω || 21 φιλοσοφιας] iustitiae | om ευσεβως vid || 23 om σωφρων

VIII 2 ηλικιας] αγελης || 3 αδελφοι] pueri || 4 ευγενειας] concordiae || 5 προβασανισθεντι] βασανισθεντι vid || 9 om δια των βασανων || 13 om και τροχαντηρας και καταπελτας | om οι δορυφοροι || 16 om τινες | om εν αυτοις | 17 μη πεισθειημεν] oportet nos parere || 19 om ου | om των βασανων || 25 εκουσιως] ακουσιους | om φοβηθεντας τα βασανιστηρια || 26 θανατηφορος αρεσκει] puritatis quae mortem affert || 29 δια] απο

IX 2 om και 1° | γνωσει] Μωυσει || 3 υπερ αυτους] pro te ipso || 4 om αυτου || 5 μαθων]+debilem esse vim cruciatuum tuorum || 7 om και | ει θανατωσεις] si enim mactaveris nos || 9 om αυταρκη | om δια πυρος || 11 μαστιται] υπασπισται vid || 14 κατηγορει] εκακηγορει || 15 καταικιζεις τον τροπον] τον τρ. βασανιζεις || 17 om δε | τροπος] τροχος | αξαι] subigere || 19 λεγοντες] λεγοντι vid | om ετι | επεστρωσαν] υπεστρωσαν || 20 om αιματι || 23 τον αιωνα] in aeternum || 26 τοις οργανοις και καταπελτη προσεδησαν αυτον] ei pendenti minati sunt lacerare || 27 την ευγ.] pr και | ηκουσαν] ακουσαντες ειλκυσαν vid || 30 om νυν || 32 εν ταις της ασεβειας απειλαις] in minationibus cruciatuum quibus Infidelitas tua servata est

X 4 om προς ταυτα .. αψεσθε || 5 αναμοχλευοντες] pr και || 6 om και 1° | περιελκων] περιεκλων || 7 περισυραντες το δερμα] περιλυσαντες τα οργανα | om συν ακραις .. και || 13 om αλλα πεισθεις τω βασιλει σωζε σεαυτον || 14 om κατ εμου || 15 αοιδιμον] αιδιον v. αενναον || 16 δια τουτων] δι αυτων || 19 τον λογισμον] pr και vid

XI 2 παραιτεισθαι] advenire || 3 κατακτεινας] κατατινας (κατατεινας) || 5 om η κακον σοι δοκει || 7—8 om ειπερ ησθανου..εις τον θεον || 9 τοιαυτα] haec autem || 10 επι τον τροχον] de cervicibus || 12 om καλας 2° | γενναιοτερων] gravium || 13 om ο δε vid || 16 βασανιζειν]+με | μιεροφαγουντας] -φαγουντα || 18 ευμελως] εκμελως vid | υπεκαιετο]+πυρι vid || 19 om απ || 20 αιωνος] αγωνος || 23 αλαστορα] exitium, O exitiabilis || 25 om μητε βιασασθαι προς την μιεροφαγιαν

XII 3 om και παρηγορειν επειρατο || 4 συ] pr και | ταλας] O miser | αυτος] in eis (sc. cruciatibus) || 6 ελεησας] ελεησασα | σωτηριαν ευπειθη ποιησαι] σωτηριον ευπειθιαν vid || 8 om ειπω || 11 ασκητας] athletas || 12 βασανοις αι] βασανοι || 13 καταικισας] κατακαυσας || 14 om ευγενως αποθανοντες || 16 εφη] dico || 17 μαρτυριας] αριστιας || 20 απεδωκεν]+το πνευμα v. την ψυχην

XIII 2 οι] ει | om γαρ 2° || 3 λογισμω παρα θεω] παρα θεω (v. θεου) λογισμω || 4 om και 1° || 7 ακολασιαν] κολασιν || 9 Συριας] Ασσυριας | της ισοπαλιδος καμινου] ignis (tantum) || 11 θαρρει] θαρρειτε | αδελφοι] fratres mei | καρτερησον] fortes fiamus || 12 ελεγεν] pr καταμηνσθεις | om δια την ευσεβιαν || 13 om και αλληλους | om παντες (et εφορωντες?) || 15 om αγων και || 17 ουτως]+γαρ | παθοντας] θανοντας || 18 om ημας | προαποθανοντας]+αδελφους ||

20 εν τω αυτω χρονω] in eodem (sc. utero) ‖ 21 αφ ου...ψυχαι] et in eodem gremio ferebantur: quibus e causis amor mutuus ortus est ‖ 22 αυξονται] crevit (sc. amor mutuus) ‖ 23 την προς αλληλους ομονοιαν] προς αλληλους vid ‖ 24 εφ αυτους ηγαγον] εαυτους ηγαπων ‖ 25 ομονοιαν] pr ευνοιαν και ‖ 27 om μεχρι θανατου βασανιζομενους

XIV 1 της των αδελφων φιλαδελφιας] των φιλαδ. vid ‖ 10 διελυσε] διελυε(ν) ‖ 15 οροφοιτουντα] quae (avis) sub tectum init ‖ 17 om ει δε και μη δυναιντο κωλυειν

XV 4 ψυχης τε και μορφης ομοιοτητα] similitudinem enim personae ‖ 12 om η μητηρ ‖ 13 γονευσιν] partus v. generatio ‖ 15 σπαιροντας] volutantes v. distortos | τας των κεφ. μεχρι τ. περι τ. γ. σαρκας] cutem capitum eorum usque ad carnem barbae ‖ 18 εις]+σε ‖ 19 ταυρηδον επι τ. β. ορωντας] aspectum eorum a cruciatu aversum | om τον αυτον αικισμον ‖ 20 πολυανδριον ο. τ. τ. χωριον δια βασανων] milites videns tyranni in filios tuos instar procellae irruentes ‖ 21 ω] ως ‖ 24 ασπασασα] eradicavit eam (sc. τὴν φιλοτεκνίαν) ‖ 25 τη εαυτης ψυχη] της αυτης ψυχης ‖ 28 Αβρααμ cum η θυγατηρ conj ‖ 30 om γενν. κ. αν. προς υπομονην ‖ 31 καρτερους] καρτερως ‖ 32 της ευσεβειας] pr υπερ

XVI 2 των παθων ανδρες] ανδρες των παθων ‖ 3 Μισαηλ] pr η | εκεινη] εκεινην | ορωσα] ορωσαν ουτως ποικιλως | βασανιζομενους] occisos ‖ 5 επιλογισασθαι] επιλογισασθε v. διαλογισασθε | καιπερ μητηρ ουσα] praesertim quod et mater erat | om ουτως ‖ 7 om επτα 2° | om τιθηνιαι ‖ 9 ω των εμων παιδων] e quibus (vobis) ‖ 11 τουτω τω θρηνω] τουτων των θρηνων ‖ 14 om θεου | δια καρτεριαν] per fortitudinem | και τυραννον] τον τυρ. ‖ 16 εναγωνισασθε] ut certemur ‖ 20 και 2°] ipse enim Isaacus ‖ 24 om επεισε μαλλον vid ‖ 25 ετι δε και ταυτα ιδοντες] vos enim oportet scire | οτι] οτι οι

XVII 1 τι] τις | εαυτην] pr voluntate sua ‖ 2 om κακως ‖ 3 του στυλου] τους στυλους ‖ 4 γενναιως] βεβαιαν ‖ 5 om συν αστροις | τους ισα. επτα π. φωτ. προς τ. ευ.] quae septem filios illustres manu prehendisti et illuminasti ut ad veritatem advenirent ‖ 6 παιδος] πατρος ‖ 7 om ωσπερ | τινος] pr επι | ιστοριας σ. ευσεβειαν] ευσεβειας σ. ιστοριαν | θεωρουντες]+ορωντες | om μεχρι θανατου ‖ 9 ενκεκηδευνται] ευκεκ. vid | τυραννου βιαν] τυραννον ‖ 12 το νικος cum δοκιμαζουσα conj ‖ 14 om και ο των ανθρωπων βιος ‖ 16 αληθειας] θειας | νομοθεσιας] virtutis ‖ 18 om νυν ‖ 20 ουτοι] αυτοι | om μη ‖ 24 εσχεν τε αυτους] et excitavit eos per exemplum istud ut essent

XVIII 2 ενδοθεν]+affectuum ‖ 5 εθνων] εθων ‖ 6 om των επτα παιδων και | η δικαια] τα δικαιωματα vid ‖ 8 εν πεδιω] in civitate (vid) | λυμεων απατης οφις] blanditiae quae formam nocent ‖ 9 τουτων] vobis autem ex eo natis et iam adultis | ο πατηρ]+vester ‖ 11 ημιν] υμιν ‖ 12 ημιν] υμιν ‖ 13 om ον και εμακαριζεν ‖ 15 ημιν] coram vobis ‖ 16 ημιν] υμιν | om πασιν ‖ 18 την διδασκουσαν] διδασκων την λεγουσαν ‖ 19 υμων] ημων | μακαριοτης] μακροτης ‖ 20 om ο πικρος | φλεξας] πυρι σβεσας | om παλιν | τους επτα] pr τας επι ‖ 21 ποικιλαις] acribus ‖ 22 αλαστορα]+τυραννον ‖ 23 om εις πατερων χωρον

Subscr. Explicit Sermo De Maccabaeis matreque eorum *v.* Explicit Sermo Iosephi: De Eleazaro et de Samona filiisque eius *v.* Explicit Historia Iosephi: De Maccabaeis et de Samona septemque filiis eius et Eleazaro Sacerdote.

ADDENDA.

The collation of the photograph of Codex Marchalianus (Q) which was made for the first edition of this volume did not include all the hexaplaric signs that abound in that MS. The *obeli*, in particular, were found by the collators to be often "faint and difficult to detect" (*O. T. in Greek*, iii. p. ix), and it was judged best to use them in the apparatus but sparingly. Through the kindness of Dr J. Mercati, of the Vatican Library, this omission can now be in part supplied; and at his suggestion the following list of *obeli* which he has had occasion to notice in the codex, and which are not marked in the apparatus, has been prepared for the use of readers of the Cambridge manual Septuagint. It is hoped that it may be found possible hereafter to make the list complete; meanwhile, it has been thought well to bind it up with the volume to which it refers.

ΗΣΑΙΑΣ.

viii. 19 ÷ τι εκζητουσιν Q
xxxiii. 7 ÷ ους εφοβεισθε Q
xxxvii. 3 ÷ και ονειδισμου Q
xxxvii. 17 ÷ εισβλεψον κε Q
xxxviii. 12 ÷ κατελιπον — ζωης μου Q
xxxviii. 20 ÷ και ου παυσομαι Q
ib. 21 ÷ προς Εζεκιαν Q
xlv. 11 ÷ οτι Q
xlv. 14 ÷ δουλοι και Q
xlv. 23 ÷ ει μην Q
li. 5 ÷ ως φως Q^{mg} (obelum non instauravit Q^{b})
liv. 13 ÷ σοι Q^{mg} (obelum non instauravit Q^{b})
liv. 17 ÷ οι δε ενοχοι — εν αυτη Q
lvi. 6 ÷ και δουλας Q
lvii. 4 ÷ υμων (post στομα) Q
lvii. 6 — κακεινοις Q
lvii. 19 ÷ ουσιν και Q

lviii. 1 — και (1°) Q
lviii. 3 ÷ υμων (post θεληματα) Q
lviii. 12 — αιωνια Q
lviii. 13 ÷ στοματος σου Q
lxii. 5 ÷ ουτως (1°) Q
lxiii. 3 ÷ ως γην Q
lxiii. 15 ÷ που εστιν Q
lxiii. 17 ÷ δια (2°) Q
lxiv. 9 ÷ ημιν Q
lxv. 3 ÷ αυτοι Q
lxv. 4 ÷ δι ενυπνια Q
lxv. 18 ÷ ευρησουσιν εν αυτη Q
lxv. 21 ÷ και αυτοι (bis) Q
lxvi. 3 ÷ ο δε ανομος Q
ib. ÷ ο δε (ante αναφερων) Q
ib. ÷ ως (ante αιμα) Q
lxvi. 16 ÷ πασα η γη Q

ΙΕΡΕΜΙΑΣ.

iii. 8 κατε|÷λημφθη Q (deest metobelus)
iv. 1 ÷ εκ του στοματος αυτου και Q^vid
v. 24 ÷ τον (ante διδοντα) Q (deest metobelus)
vii. 24 ÷ (εισηκου)σαν μου (ad μου ut vid) Q
viii. 2 ÷ την σεληνην Q (deest metobelus)
x. 5^a—9 ÷ ου πορευσονται...ενδυσουσιν αυτα Q (deest metobelus)
xvii. 21 sq. — (και μη) εκπορευεσθε... | — (οικι)ων υμων εν τη ημερα των σαββατων Q (deest metobelus)
xviii. 20 ÷ (κα)τα της ψυχης μου· ÷ και την κολασιν | ÷ αυτων εκρυψαν ※ etc. Q
xix. 3 ÷ Ιουδα και ανδρες Ιουδα Q
xix. 15 ÷ κωμας αυτης Q (deest metobelus)
xx. 4 ÷ και σε Q (deest metobelus)
xx. 16 ÷ εν θυμω Q
xxi. 9 ÷ και ζησεται Q
xxi. 12 ÷ και κατευθυνατε Q
xxii. 1 ÷ πορευου και Q
xxii. 16 ÷ ουκ εγνωσαν Q
xxii. 17 ÷ καλη Q
xxii. 24 ÷ γενομενος Q (deest metobelus)
xxii. 30 ÷ οτι ου μη αυξηθη Q

xxiii. 17 ⁝ αυτων...πλανη Q

xxiii. 20 ⁝ ανα(στηση) Q (post ανα metobelus)

xxiv. 1 — και τους πλουσιους Q

xxvi. 1 — (βασιλευ)οντος Σεδ. του βασ. εγενε|-το ο λογος ουτος περι Αιλαμ' Q

xxviii. 27 ⁝ επ αυτην (ante ιππον) Q (deest metobelus)

xxix. 19 ⁝ κς ⁝ παντοκρατωρ Q (post παντοκρ. metobelus eras.)

xxxi. 36 ⁝ κ. καρδια μου... | — (βομ)βησει...περιεποιησατο Q (deest metobelus)

xxxiv. 2 ⁝ εις απαντησιν αυτων Q

xxxiv. 5 ⁝ εργαζεσθαι... Q (deest metobelus)

xxxiv. 7 ⁝ και των φαρμακων υμων Q

xxxiv. 15 ⁝ μοι Q

xxxiv. 16—18 sub ⁝ Q

xxxv. 10 ⁝ εν οφθαλμοις παντος του λαου Q

xxxvi. 1 ⁝ επιστολην εις Βαβυλωνα τη αποικια Q

xxxvi. ■ ⁝ και μη αναπειθετωσαν υμας Q

xxxvi. 26 ⁝ – ανω (ante μαινομενω) Q

xxxvii. 6 ⁝ και περι φοβου...σωτηριαν Q

ib. ⁝ εγενηθη Q

xxxvii. 16 ⁝ επι πληθος...ταυτα σοι Q

xxxvii. 17 — θηρευμα υμων εστιν Q

xxxix. 19 ⁝ ο παντοκρατωρ ο μεγαλων. κς Q

xliv. 12 ⁝ αρτον Q^{mg}

xlv. 9 ⁝ επονηρευσω...ανθρ. τουτον Q

xlv. 12 ⁝ και ειπεν προς αυτον Q

li. 12 ⁝ τους καταλοιπους Q

li. 25 ⁝ και ποιουσαι εποιησατε+(mg) τας ευχας υμων Q (deest metobelus)

li. 27 ⁝ οι κατοικουντες Q

lii. 22 ⁝ τω πηχει τ. δ. πηχεσιν Q

ΘΡΗΝΟΙ.

tit. ⁝ και εγενετο...κ. ειπεν Q

i. 3 ⁝ αυτης (post ταπεινωσεως) Q

i. 13 ⁝ αυτου Q

i. 21 ⁝ και (ante εχαρησαν) Q

ib. ⁝ και (ante εκαλεσας) Q^{mg}

i. 22 .. απο των εις θρηνους ℔ Q

ii. 15 ⁝ την (ante κεφαλην) Q

ii. 20 ÷ επιφυλλιδα...φονευθησονται Q
iii. 66 ÷ σου (post ουνου) Q^mg
iv. 14 ÷ αυτης Q
iv. 15 ÷ ακαθαρτου Q^mg
iv. 21 ÷ το Q^mg
v. 4 ÷ εξ ημερων ημων Q^mg
v. 10 ÷ συνεσπασθησαν Q

ΙΕΖΕΚΙΗΛ.

i. 24 ÷ εν τω πορευεσθαι αυτα Q
iii. 23 ÷ καθως η ορασις και Q
iv. 4 ÷ εν πεντηκοντα Q
iv. 9 ÷ οστρακινον Q
v. 2 — και λημψη το...τεταρτον Q
v. 4 ÷ και ερεις Q
xii. 27 ÷ ο παραπικραινων λεγοντες Q
xiii. 2 — και προφητευσεις...αυτους Q
xiii. 11 — εις τους | — ενδεσμους αυτων Q
xvi. 30 ÷ και εξεπορνευσας...θυγατρασιν σου Q
xvii. 12 — υιε ανου Q
xvii. 23 ÷ τα κληματα αυτου αποκατασταθησεται Q
xviii. 2 ÷ υιε ανου Q
xviii. 8 αναμεσον (2°, cum metobelo; deest obelus) Q
xxi. 24 ÷ εν πασαις ταις ασεβειαις υμων και Q
xxiii. 10 ÷ εις τας θυγατερας αυτης Q
xxiv. 18 ÷ ον τροπον ενετειλατο μοι Q
xxv. 8 ÷ Ιηλ | —και Q
xxv. 16 — τους κατοικουντας Q
xxx. 6 ÷ εως Συηνης Q
xxxi. 18 της ÷ ισχυος Q (sic)
xxxii. 17 — εν τω πρωτω μηνι Q^mg
xxxii. 26 ÷ τραυματιαι αυτου παντες Q
xxxiii. 24 ÷ εσμεν Q
xl. 36 ÷ και τω αιλαμμωθ αυτης Q
xl. 41 ÷ τα θυματα κατεναντι πηχων δεκα τεσσαρων Q
xli. 7 sq. ÷ επι τα τριωροφα κ. το θραελ Q

THEOLOGY LIBRARY
CLAREMONT, CALIF.
14488
906

University of Southern California Library

CAMBRIDGE: PRINTED BY
W. LEWIS, M.A.
AT THE UNIVERSITY PRESS

Bible. O.T. Greek. Septuagint. 1930.
1 The Old Testament in Greek, according
Septuagint. Edited by Henry Barclay Swe
30 Cambridge [Eng.] University Press 1930-3
3 1934]
3v. 20cm.

Title varies slightly.
Contents.- v.1. Genesis-IV Kings. 4th
v.2. I Chronicles-Tobit. 3d ed.- v.3. H
4 Maccabees, Psalms of Solomon, Enoch, T
4th ed.

I. Swete, Henry Barclay, 1835-1
4 88 II. Apocryphal boo ks. O.T. Gree